Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES

Google Livres

LVCIANI
SAMOSATENSIS
OPERA

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΣΑΜΟΣΑΤΕΩΣ

ΑΠΑΝΤΑ.

LVCIANI SAMOSATENSIS

OPERA.

TOMVS I.

EX VERSIONE

IOANNIS BENEDICTI.

Cum NOTIS *integris*

Ioannis Bourdelotii, Iacobi Palmerii a Grentemesnil, Tanaquilli Fabri, Aegidii Menagii, Franciſci Guieti, Ioannis Georgii Graevii, Iacobi Gronovii, Lamberti Barlaei, Iacobi Tollii, & ſelectis aliorum.

Accedunt inedita Scholia in Lucianum, ex Bibliotheca ISAACI VOSSII.

R. ACADEMIE BIBLIOTHECA GRONINGANA

AMSTELODAMI,
Ex Typographia P. & I. BLAEV,
Proſtant apud WOLFGANG, IANSSONIO-WAESBERGIOS, BOOM, à SOMEREN, & GOETHALS.
M DC LXXXVII.

SERENISSIMO & POTENTISSIMO

PRINCIPI

FRIDERICO WILHELMO,

MARCHIONI BRANDEBVRGICO, S. ROMANI IMPERII ARCHICAMERARIO, ET ELECTORI, SVPREMO IN BORVSSIA, MAGDEBVRGI, JVLIAE, CLIVIAE, MONTIVM, STETENI, POMERANIAE, CASSVBIORVM VANDALORVMQVE, NEC NON IN SILESIA CROSNAE ET SCHWEIBVSSII DVCI, BVRGGRAVIO NORIMBERGENSI, PRINCIPI HALBERSTADENSI, MINDENSI, ET CAMINI, COMITI DE HOHENZOLLEREN, MARCAE ET RAVENSBERGI, DOMINO RAVESTEINII, LAVENBVRGENSIS ET BVTOV,

S. D.

IOANNES GEORGIVS GRAEVIVS.

Nisi mirifica singularisque Tua benignitas in fovendis pacis artibus aeque testata cunctis gentibus esset, ac Tua virtus & laus bellica, maximis rebus

geſtis parta, nunquam in animum potuiſſem inducere, ut hunc politiſſimum ſcriptorem, & per quam lepidum errorum & ineptiarum, quibus omne genus hominum obnoxium eſt, animadverſorem, Tibi, ſereniſſime Princeps, offerrem. Orbis terrarum non minus ſuſpicit Tuam in ſublevandis & tuendis omnis liberalis doctrinae ſtudiis, ſapientiam, quam admiratur quae praeclariſſime geſſiſti magnitudinem. Haec ſane tanta ſunt, ut patrari a Te poſſe, cum ſuſciperes, non ſperari, vix optari poterat; patrata vero eſſe, non credi, niſi rerum teſtimonia fidem facerent. Ecquod illuſtrius teſtimonium eſt victoria Sarmatica, qua, ſociatis cum foederato Rege copiis, quae non excedebant numerum tricies mille virum, maximas nobiliſſimae gentis copias, nonagies mille Sarmatas, & quadragies mille Scythas, in oculis ſedis Regiae ſudiſti, & optimam Boruſſiae partem, Regia dominatione levatam, in libertatem ſic vindicaſti, ut tota poſt haec Tui juris & ditionis fuerit? His enim legibus ut pax redimeretur facile Tibi paſſus es perſuaderi, qui nunquam arma ſumſiſti, ut imperii fines latius proferres, ſed ut injuriae licentiam eriperes hoſtibus, & otium non obnoxium, ac ſecuritatem Tibi parentibus populis praeſtares, & aut ſociis, aut importune afflictis opitulareris. Quid glorioſius tropaeo Fehrberolinenſi? cum arma Tua, quae in remotiſſimis imperii Romani finibus, ad ejus majeſtatem & ſalutem tuendam, illiuſque inimicos ſubmovendos quaſi peregrinabantur, revocarent ſubiti ac nec opini hoſtes,

hoſtes, qui abſentiam Tuam occaſionem, ſuam ducentes, dolis ac vi Tuas terras, praeſidiis nudatas, non infeſtarant modo, ſed occuparant. Quantas mox hujus injuriae poenas Deo, Tibi, & ſibi ipſi dederunt! Cum parva cum manu equitum advolares ad Tua vindicanda, & exercitum numero & locorum oportunitate longe ſuperiorem, & ab inſtrumento bellico rebuſque aliis omnibus paratiorem, tanta celeritate, ſed longe majore virtute aggredereris, caederes, & fulminis inſtar proſterneres, ut non tam de illis, quae invaſerant, retinendis, quam de ſua ſuorumque ſalute ſolliciti, pavidi terroriſque pleni refugerent. Equidem magna mercede didicerunt, quam temere & quam inauſpicato laceſſierint Principem, quem invictum ad arma divina virtus & animus excelſus praeſtat, & quem perpetua in bellis gerendis, quia nulla niſi pia & juſta ſuſcipit, fortuna comitatur. Quot enim urbes, arces, caſtella, cum ingenio ſitus, tum operibus firmiſſimas non longi temporis ſpatio amiſerunt? Stralſunda, quae acerrimos ſuperioribus hujus ſeculi annis, ingentium Caeſarearum copiarum inſultus ſuſtinuerat & retuderat, ut haberetur inexpugnabilis, quam facile novo miſſilis ignis commento Tibi ceſſit? Stetinum, munitiſſimam, & magno lectiſſimorum equitum & peditum praeſidio, omnique apparatu bellico inſtructiſſimam in patientiam obſidionis longiſſimae, quam & animo fortiſſimo, ingentique fiducia, an pervicacia dicam, ferebant, quanta virtute, quantoque conſilio cepiſti? Rugam tan-

tis copiis infeſſam, tantis operibus & caſtellis, ipſoque mari ſeptam & vallatam, quam brevi, expoſito milite, fuſis hoſtibus, ſubjugaſti, inſigni documento virtutem & felicitatem Tuam omnia ſequi, etiam quae humana vi non expugnari poſſe videbantur. Sed nihil ſplendidius, & ad omnium ſeculorum commendationem magnificentius eſt lauru Boruſſiaca. Hoſtes recollegerant vires, dilectuque domi habito, numeroſo exercitu, per Sarmatiam irruptione facta, infeſtarant Boruſſiam Tuae ditionis, regionem tam ad belli ſubſidia, quam ad decus pacis ornatiſſimam, & uberrimis fructibus Tuum aerarium locupletantem. Caedibus, direptionibus, incendiis graſſabantur, non mediocres terrores jaciebant, diraque denuntiabant imperata detrectantibus. Videbatur fortuna, cum abeſſes longe, ac diſtinereris, omnia commutaſſe. Sed tu, invictiſſime Princeps, contractis pro tempore copiis, quam ſubito, quam inexpectato hoſtibus ſuperveniſti, ut ante Te veniſſe viderent, quam audierant venire. Adventus enim Tui nuncios incredibili celeritate praeveneras, & quidem alieniſſimo anni tempore, cum omnia frigoris immanitate rigerent, & per duratum glacie ſinum maris Balthici exercitus & omnis apparatus bellicus eſſet ducendus. Simul veneras, ſimul viceras. Inſperatus Tui conſpectus animos hoſtium tantopere perculerat, ut non tam de pugna, quam de latebris, quas circumſpiciebant, & fuga, quam maturabant, cogitarent. Victoriae praemium fuit non modo Boruſſia recuperata, ſed Pomerania

rania citerior ulteriorque pacata. Haec omnia Te Duce. ſed quid non Tuis auſpiciis & auctoritate per Tuos duces geſtum eſt? Vt alia taceam, hoc ipſo anno, quas contra immaniſſimum Chriſtiani nominis hoſtem copias miſiſti auxiliares, quae non mirifica virtutis inuſitatae documenta dederunt, in illa ingenti & nunquam non commemoranda obſidione Budae. Septies haec urbs a Chriſtianis fuit obſeſſa irrito ſucceſſu, & magno Imperii Chriſtiani detrimento & dedecore. Nec melioris eventus fuiſſet octavum obſidium, niſi miles Tuus ex illis, quae ei erant aſſignata, caſtris, tanto impetu urbem impetiiſſet, tantaque conſtantia, licet quotidie plurimi occumberent, a Turcis, cum erumpentibus, tum a foſſis & munimentis maxima vi obſeſſores arcentibus, caeſi, preſſiſſet, & tanta animi praeſentia primus muros, cum invaderentur noviſſime, ſubiiſſet, ut illi in primis expugnationem tam invictae urbis acceptam ferendam eſſe, ipſi Duces, quibus ſummam belli mandaverat, Auguſtus Imperator, litteris publice ſcriptis ſint teſtati, Tibique pro tam fortibus viris, quos reipublicae Chriſtianae ſubſidio miſiſſes, ſummas egerint gratias.

Magna haec ſunt, Sereniſſime Princeps, quae nunc admirantur omnes, quaeque ſeri nepotes admirabuntur, nulla longinquitate temporum obliteranda. Alet ea hominum fama, & ad extremas gentes, & per omnem poſteritatis memoriam diſſeminabit. Sed longe majora ſunt, quae Tibi ipſe per Te ſolus tropaea poſuiſti. In gloriae,

riae, quam tot rebus ad Viſtulam, Rhenum, Viadrum, Iſtrum, fortiſſime geſtis es adeptus, ſocietatem admittis Duces & milites, quorum uſus es conſilio, manibus, & miniſterio. A conſortio hujus victoriae, qua Te ipſe viciſti, quod genus victoriae eſt difficillimum, excluduntur ceteri omnes mortales. Haec vere Tua victoria eſt, cum hoſtibus, quos aequitate cauſſae viceras, antequam cum iis congredereris, armis quoque victis, & exutis illo Germaniae tractu, quem ad mare Balticum tenebant, animi ſumma moderatione, & inſita ingenii lenitate incredibili, pacem dediſti, provinciaſque quas arma & jus belli Tibi acerbe provocato adjudicarant, Tuaeque poteſtati ſubjecerant, eis reſtituiſti. Nullas pacis conditiones, quamvis parum aequae, nec ex victoris dignitate viderentur eſſe, averſabaris, ut conſtaret omnibus, Te pacis & concordiae Germaniae redintegrandae & firmandae ſtudio, non ambitione, nec cupiditate novarum rerum, aut finium late propagandorum, arma cepiſſe. Haec aequitas mirifica, & altiſſimi animi exaggeratio, Te ad divinitatis quoddam faſtigium evexit, ut Te tanquam caelo demiſſum Principem homines colant, ac venerentur.

Verum ut pax & tranquillitas Tuorum civium, ſic & eorum felicitas Tibi ſemper curae fuit, ut affluant omnibus, quae vel ad uſum, vel ad cultum & elegantiam vitae ſunt neceſſaria. Hinc magnis commodis & immunitatibus non ſolum excitantur incolae, ſed & exteri invitantur ad artificia varia in tuis civitatibus excolenda, & ad

mer-

mercaturam locupletandae reipublicae fovendam. Hinc in ultimas insulas, & terras alio sole calentes naves missae negotiandi caussa, coloniaeque sunt ductae. Hinc Suevum & Viadrum, fossa ducta magni operis, duodecim catarectis instructa, quinque decempedas lata, & tria milliaria Germanica longa, maximis impensis junxisti, ingenti negotiantium commodo, & itinerum compendio. Nullius patris familias tanta potest esse diligentia, & sollicitudo in procuranda re familiari, pro suorum tutela, quanta Tua est cura & vigilantia in providendis Tibi subjectorum populorum utilitatibus, & oportunitatibus. Parentis indulgentiam & amorem omnibus praestas. Inde tanta facilitas in omnium desideriis excipiendis, tanta benignitas in necessitatibus sublevandis, tanta severitas in sanctitate tribunalium, & religione judiciorum constituenda, ut omnes aequalitate juris fruantur, boni & bene de rep. meriti ornentur, improbos vero nec potentia, nec largitio, nec gratia legibus eripiat. Omnium vero curarum Tibi antiquissima est cura pietatis & religionis. In hoc omnem cogitationem mentemque fixisti, ut ejus decus illibatum, & omnibus pestilentibus erroribus purgatum floreat. Felicium aras raro fumare tam vere, quam eleganter dixit vetus poeta. Nam rebus laetis & secundis, nimiisque opibus solent homines efferri animis, & humanitatis oblivisci. Tu in tanto rerum humanarum fastigio non modo ipse caste colis religionem, Deumque unicum auctorem omnis Tuae felicitatis & victoria-

rum

rum eſſe in omni ſermone prae Te fers, ſed & Tuos cives ad eandem pietatem colendam Tuo inflammas exemplo, & graviſſimis verbis incitas. In admirabili illa adlocutione, qua Tuum exercitum in Pannoniam contra ſempiternum Chriſtianorum hoſtem iturum, hortabaris & confirmabas, quae hic apud nos quoque cum maximo applauſu fuit audita, quid praecipiebas acrius & ſtudioſius, quam ne in hac expeditione pietatis ſtudium Deique cultum negligerent, cui omnes Tuas victorias Te debere teſtabaris, utque, ſi tempus ſic ferat, mortem fortiter oppetant pro Chriſto Soſpitatore, qui ſalutem noſtram ſanguine ſuo, & vitam immortalem morte nobis, eaque indigniſſima, pepererit. Tantum ardorem in animis tam Ducum, quam militum, haec Tua oratio, tantam in Deum Chriſtianamque rempublicam pietatem ſpirans excitavit, ut alacrius ad bellum, quam ad feſtum diem proficiſcerentur, tantaque virtute dimicarint, ut maxima pars vitam profuderit, ſuperſtites autem, non tam ſuae fortitudini, quam illis facibus, quas eis ſubjeceras, victoriam adſcribant. Quam vero hoc luculentum & illuſtre pietatis Tuae documentum eſt, quod omnes exteros cujuſcunque gentis, qui propter religionem ſolum vertunt, & ad Te tanquam aram & arcem confugiunt, recipis fovendos, & alendos, quorum quater mille familiae in Tuis terris ſedes invenerunt quietas.

In alias artes ingenuas & doctrinarum ſtudia, quibus homines ad virtutem in reipublicae uſum

&

& decus informantur, non minus curae & liberalitatis confers. Quot eruditionis & ſapientiae palaeſtras aut excitaſti, aut magnifico tueris impendio? In Boruſſia Regium montem, ad Viadrum Francofurtum, in Clivis Duisburgum, in qua Tu, Princeps ſapientiſſime, me poene adoleſcentem primus produxiſti in hoc famae theatrum. In tanto numero novam doctrinae liberalioris officinam Te moliri in Magdeburgenſi dioeceſi, nuperius cum in Clivis ad Tuum conſpectum admitterer benigniſſime, ex Tuis ſermonibus, quos in tanta rerum mole, de amplificanda eruditionis dignitate mecum habere dignabaris, mihi datum fuit intelligere. Illi nunquam effluent ex animo meo, nec ille dies mihi longe honeſtiſſimus, quo tantum Principem videre audireque mihi licuit.

Praeter iſtam, quam Athenaeis tuendis impendis, quid non pecuniae conſumis in Hebraeorum, Graecorum, Romanorum numiſmatibus, gemmis elegantia & eruditione, quam prae ſe fert erudita manus, conſpicuis, & ſupellectile priſci temporis aggeranda, quae ſemper deliciae fuerunt heroicarum mentium. Auguſtus ſane ſua praetoria rebus vetuſtate & raritate notabilibus ornabat, ſollemnibus vero diebus donabat amicis nummos omnis notae, veteres etiam, & regios ac peregrinos. Quid dicam de ſumtibus, quos facis in Bibliotheca locupletanda, quam in Principali Palatio dedicaſti, quamvis jam tanta librorum exquiſitorum copia circumfluat, ut nulli fere ſit ſecunda, ſed Attalicorum & Alexandri-

no-

norum Regum memoratis bibliothecis palmam reddat ambiguam. Ei cuſtodiendae & excolendae novam cum maxime porticum ſpatioſiſſimam juſſiſti condi, ut ſplendidius quaſi hoſpitentur illa omnium ſeculorum illuſtria ingenia, qui quibuſcunque litterarum monumentis ulli ſapientiae parti utilem navarunt operam. In iſtud eruditorum hominum prytaneum ſi collocare quoque dignaberis recentem hanc Luciani editionem, non poterit non id magno ei eſſe honori Nam praerogativa Tui tanti Principis judicii non modo commendabit eam omnibus bellarum rerum ſtudioſis, ſed & aeternitatem promittit. Eſt vero ſcriptor hic digniſſimus, qui curioſorum in manibus verſetur propter ingenii feſtivitatem incredibilem, mirificam elegantiam, & variae doctrinae, multarumque utilium & ſcitu dignarum rerum, quae fruſtra quaeruntur alibi, copiam. Gentilium ſtultitiam & anilem ſuperſtitionem, in illorum ſacris & cultu Deorum exagitat lepidiſſime. Non nunquam quidem nec Chriſtianis, aeque ut Tacitus ac Suetonius, parcit paganus, ſed vel ſic quoque nobis plus profuit, quam nocuit. Primum ex illo licet videre, quam futilia ſint, quae in Chriſtianis irridet. Dein argumento & teſtimonio luculentiſſimo vel invitus confirmat noſtrae doctrinae vim & ſanctitatem in praeclaro illo dialogo, cui pſeudomanti nomen. Non extat inſignior in omni antiquitate diſputatio, qua praeſtigiae & artes aeruſcatorum, qui fictorum oraculorum auctores fuerunt, & reſponſa divina mentiebantur, clarius oſtenduntur. Ait

fa-

noſiſſimum illum Alexandrum Abonotichi-
n, qui opinione renati Aeſculapii, futurorum
aeſenſione juxtaque ſalutarium remediorum,
iam jactabat, ſcientia inclyti, quem forma dra-
nis humana facie, ſimulata fraude mirifica,
ſtentabat, Aſiae & Europae diu illuſiſſe. Etiam
oc tempore foediſſimae illius, & omnem fidem
xcedentis credulitatis monumenta ſuperſunt in
Abonitichitarum nummis, in quibus ille draco,
ominis os ferens, conſpicitur. Adjicit Lucia-
ius, hunc impoſtorem a ſuis ſacris & initiis,
quae inſtituerat, omnes arcuiſſe Chriſtianos, &
per praeconem edixiſſe: *Procul hinc Chriſtia-
ni.* Norat impuriſſimus nebulo, Chriſtianos de-
cipi non facile poſſe. Illos, mente ab oculis ſe-
vocata, brevi latebras fallaciarum, quibus ho-
mines faſcinabant, perſcrutaturos, omnique mi-
mo ſceleratiſſimi latrocinii perſonam detracturos
fuiſſe. Vnde vero haec perſpicacitas hominibus
rudibus, nec verſatis in perveſtigandis abditarum
rerum cauſſis, quam ſibi vindicabant, qui Phi-
loſophis dederant operam? unde robur illud ani-
mi, contra tantam ſuperſtitionis vim, quae
omnium mentes tanquam magicis carminibus de-
fixerat, quam a religionis Chriſtianae virtute &
efficacitate, quae & oculos aperit ad fraudes ne-
quiſſimorum hominum proſpiciendas, & animum
firmat adverſus ſuperſtitionem, quae imbecillio-
res occupat facillime? Denique ſic cenſeo, ſi di-
ligenter legatur Lucianus ab hominibus ſanis,
qui noxia, quae non nunquam adſperguntur, poſ-
ſunt dignoſcere & ſeponere, vix ſcriptorem uti-
lio-

liorem reperiri ad vitam corrigendam, eamque inanibus terroribus liberandam, nec non ad alte inſitas & inveteratas opiniones pravas, quas cum lacte materno noſtro aliorumque malo, imbibimus, a pulmone revellendas. Hunc tibi offero, ſereniſſime Princeps. Si eum exceperis fronte Tua, hoc eſt ſerena, magnum operae, quam ei impendi, pretium me conſecutum eſſe putabo. Deus Te, optime Princeps, contra ingraveſcentis aetatis incommoda diutiſſime ſervet ſalvum & ſoſpitem, bono ſacri Imperii Romani, cujus columen es, omniumque bonorum, in quibus ego numerari volo, qui praeſidium in Te ſibi certum conſtitutum eſſe decrerunt, & pro Tua Tuaeque florentiſſimae Domus incolumitate quotidie vota nuncupant. Trajecti ad Rhenum Nonis Novembribus M. IOC. LXXXVI.

IOAN-

[1] ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΣΑΜΟΣΑΤΕΩΣ

ΔΙΑΛΟΓΟΙ.

LVCIANI SAMOSATENSIS DIALOGI.

[2] Περὶ ξ ἐνυπνίε, ἤτοι βίος Λυκιανῦ.

De Somnio, ſeu vita Luciani.

ARGVMENTVM.

Occaſio huius narrationis videtur ſumpta eſſe ex 2. Xenophontis de dictis Socratis, ubi Prodicus Sophiſta eodem modo Herculi pueritiam egreſſo narrat virtutem ac voluptatem apparuiſſe: & utramque illum ad ſe pertrahere contendiſſe. Conſilium autem & ſcopus in fine ab ipſo Luciano explicatur. Nam ut adoleſcentes præ inopia deficientes & ad deteriora animum applicantes, revocaret, & ad literarum ſtudia converteret, ſermonem hunc ait à ſe inſtitutum eſſe.

APTI μὲν ἐπιπωλῶ [3] εἰς τὰ διδασκαλεῖα φοιτῶν, ἤδη τότε ἡλικίαν ἐσχηκὼς ἐν ᾗ ὁ πατὴρ ἐσκοπεῖτο μετὰ τῶν φίλων ὅ, τι χρὴ διδάξαι τὸ μειρακίσκον, πολλῶν ὄντων ἐν ἴδεᾳ, παιδείαν μὲν, χρὴ

NVPER cùm ineunte adoleſcentia [4] in ludum literarium ire deſiiſſem, pater meus qua me arte inſtrueret, unà cum amicis diſpiciebat. Pleriſque certè videbatur [5] Humanitas, & labo-

1 Sic titulum authori meritiſſimò fecimus, meliores editiones ſequuti. Mſſ. duo è Regis Chriſtianiſſimi Bibliotheca, quos beneficio viri Clariſſimi Nicolai Rigaltii videre contigit, nec titulum, nec ordinem agnoſcunt. A poſtrema etiam editione Baſilienſi duæ poſtremæ voces aberant. *Bourdelotius.*

2 Περὶ τῦ Ἐνυπνίε] Non dubium eſt quin προσφωνητικὸν iſtam voluerit Lucianus operibus ſuis præfigi. Nec tamen perſuaſum habeo ſcribendi exordium eam illi fuiſſe. De ordine, quem in his dialogis ſervandum putavimus, dictum eſt in præfatione noſtra ad Lectorem. *Idem.* Eſt λαλία ſive προφωνητικὸν, ut patet in fine ubi ait οἷος ἦ πρὸς ὑμᾶς ἐπαιωλήσω. Marcilius.

πόνῳ πολλῷ, ἐ χρόνῳ μακρῷ, ἐ δαπάνης ὐσμικρᾶς, [1] ἢ τύχης δεόμ λαμπρᾶς. τὸ ἢ ἡμίτριφα, μικρόπ εἶναι, ἢ παχεῖάν τινα τὴν ἐπικουρίαν ἀπαιτεῖν. εἰ δέ τινα [4] τέχνην τ βαναύσων τύτων ἐκμαθοίμι, τὸ μ πρῶτον ἐυθὺς ἂν αὐτὸς ἔχειν τὰ ἀρκοῦντα πρὸς τὴν τύχην, καὶ [5] μηκεπὶ οἰκέτοις εἶναι, πλικιώτης ὤν. ὑπ εἰς μακρὰν ἢ καὶ τ πατέρα ἐυφρανεῖν, ἀποφέρων ἀεὶ [6] τὸ γιγνόμνον. Δευτέρας ὧν σκέψεως ἀρχὴ πρῶτόν, τίς ἀρίστη τῶν τεχνῶν, καὶ ῥᾴστη ἐκμαθεῖν, καὶ ἀνδρὶ ἐλευθέρῳ πρέπουσα, [7] καὶ πρόχειρον ἔχουσα τ χρησίμην, καὶ διαρκῆ τὸν πόρον. ἄλλα τοίνυν ἄλλα ἐπαινοῦντος, ὡς ἔκαστος γνώμης ἢ ἐμπειρίας εἶχεν, ὁ παιδὶ εἰς τ ἥδιον ἀπιδών, παρ' ὃν ὁ πρῶτος ἥδιος, ἄριστος ἡρμηνευκὼς ἐδόκει. Ἐγὼ δὲ ἐπὶ τὸν ἐμαυτοῦ νοῦν ἀναφέρων, ἐ τὸν ἄλλων ἐπαίνους ἐξετάζων, ἐ τὰς ἐκείνων ἀποδοκιμασίας, ἐ τὰς ἐκείνων ἀποδοκιμασίας, ἐ τὰς ἐκείνων ἀποδοκιμασίας

γλύφος εἶναι δοκῶν, καὶ λιθοξόος εὖ τοῖς μαλίστα δοκίμοις, ἐγὼ δὲ μοι εἶπον ἄμεινον τέχνην ἐπικρατεῖν, σὺν παρεῖναι. ἀλλὰ τοῦτον ἄγε, δεῦρο ἐμοὶ, καὶ δίδασκε παραλαβὼν λίθον ἐργάσιμον ἀγαθὸν εἶναι, καὶ σκεπάρνοις, καὶ ἐρμογλυφίδι. δοκεῖ γὰρ καὶ τοῦτο. φύσεώς γε ὡς οἶδα [2] ἔχων δεξιῶς. ἐπεμαίρετο γὰρ ταῖς ἐκ τοῦ παιγνίου παιδιαῖς· ἀπὸ γὰρ ἀφειδείας [3] τινὸς τῶν διδασκάλων, δοκεῖν ἐν τῷ παιγνίῳ, ἢ βόας, ἢ ἵππους, ἢ κἂν δι' ἀνθρώπους ἀεὶ ἐλαύνειν, [4] εἰκότως, ὡς ἐδόκουν τοῖς πατρί. ἐφ' οἷς, ἐγὼ μὲν τῶν διδασκάλων, πληγὰς ἐλάμβανον. τότε γὰρ ἵππους εἰς τὴν δίφρειαν καὶ τοῦτο ἦν. καὶ χρηστὰς εἶχον ἐπ' ἐμοὶ τὰς ἐλπίδας, ὡς ἐν βραχεῖ μαθήσομαι τὴν τέχνην, ἀπ' ἐκείνης γὰρ τῆς πλασικῆς. ἅμα τε ὧν ἐπιτήδειος ἐδόκει ἡμέρᾳ τέχνης συλλαβεῖν. καίτοι παρεδίδουν τῇ θείᾳ, μᾶλλον τὸν Δία ἢ σφόδρα τῷ πράγματι ἀχθόμενος. ἀλλά μοι καὶ παιδιάν τινα ἐπαρτῆ ἐδόκει ἔχειν, καὶ ὡς τὰς ἐλικιώτας ἐπίδειξιν, οἱ φαινόμενον θεὸν τιγλύφειν; καὶ ἀγαλματία τινὰ μικρὰ κοσμοκινάζειν ἐμαυτῷ τε, καὶ ἐκείνοις, οἷς ἐφηδύμην. καὶ τότε ἐφῆκεν ἐκεῖνο καὶ σκηπτὸς τοῖς δρεπομένοις ἐμίγνετο. ἐγκρατὲς γάρ τινα μοι δοὺς ὁ θεὸς, ἐκέλευσέ μοι τὸ ῥίμμα καθαπτόμενος πλακὸς, τὸ μέσον κειμένης, ἐπεσκεῦν τὸ κοινὸν, [5] Ἀρχὴ δὲ

quoque [1] ſtatuarius optimus ſculpendo & doliendo marmore inter probatiſſimos artifices habitus) non fas eſt, inquit aliam artem, te præſente potiorem haberi. Quare hunc abduc, (me demonſtrans) & acceptum doce lapides probè expolire, & coagmentare, ut in ſtatuarium præſtantem evadat. Poteſt enim & hoc, natura ut ſcis, præditus fœlici, ac dextera. Conjiciebat hoc ex ludicris illis quæ ex cera conficiebam, quum dimiſſus à præceptoribus, vel boves, vel equos, vel etiam homines, rectè per Iovem ut patri videbar, abraſa cera effingebam: quorum cauſa plagas à præceptoribus accipiebam. Tunc autem his laudibus ad excitandam ingenii dexteritatem me proſequebantur: & ex illa ad fingendum propenſione, omnes ſpem bonam concipiebant, fore ut brevi artem hanc addiſcerem. Simul igitur idonea videbatur dies auſpicandæ arti, & tradebar avunculo, rem per Iovem non iniquo admodum animo ferens. Quin mihi luſum quendam non inſuavem res ipſa videbatur habere, & ad nominis apud æquales illuſtrationem facturum eſſe, ſi & Deos ſculpere, & parva quædam ſimulachra, cum mihi, tum quibus vellem, adornare noſſe comperirer. Primum quod auſpicantibus fieri ſolebat. Celte data, tabulam in medio jacentem, leniter attingere juſſit avunculus, tritum illud admonens, [6] *Dimidium facti, qui cœpit, ha-*

1 *Statuarius*] Sunt qui ſtatuariam in quinque dividant ſpecies, in *Comicen*, *Calapticen*, *Glyphicen*, *Encolapticen*, *Encauſticen*. Cogn.

2 Ἔχων δεξιῶς] Anglic. & Mſ. δεξιᾶς, minùs Atticè. *Bourd.*

3 Τινὸς τῶν διδασκάλων] Angel. Vat. Idem.

4 Εἰκότως] *Ad veram imaginem, πρὸς τὴν εἰκόνα.* Non enim εἰκότως, ibi vulgatam recipit interpretationem, cùm nullus ſenſus elici poſſit. *Idem.*

5 Ἀρχὴ δὲ του] Heſiodeum illud repetit in Hermotimo & alibi. *Idem.*

6 *Dimidium facti*] Ex Heſiod. idem in Hermot. *Cogn.*

τοι ἤμισυ παντός. σκληρότερον ἢ κατηγορίας ὑπ' ἀπειρίας, κατάγη μόνη ἡ σκάφη. ὁ δὲ, ἀγανακτήσας, [1] σκυτάλιον πινὰ κειμήλιον πλησίον λαβὼν, ὃ πρόσω, ὃ δὲ ὀπίσω ἐπλακώς μοι κατήρξατο. ὥστε δάκρυά μοι τὰ προοίμια τῆς τίχνης. ἀποδραὺς οὖν οἰκέτην, ἐπὶ τὴν οἰκείαν ἀφικνοῦμαι, σιωπῇ [2] ἀνολολύζων, καὶ δακρύων τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑποπλέως. καὶ διηγοῦμαι τὴν σκυτάλιν. καὶ τὰς μώλωπας ἐδείκνυον. καὶ κατηγόρουν πολλὰ πινα ἀμητέρα, προσθεὶς ὅτι ὑπὸ φθόνου τοῦτ' ἔδρασε, μὴ ἀνεχομένη ὑπερβάλλουσάν με καὶ τὴν τέχνην. ἀγανακτησάσης δ' ἐκείνης καὶ πολλὰ τὴν ἀδελφὴν λοιδορησαμένης, ἐπεὶ νὺξ ἐπῆλθε, καὶ ἐδάρθον ἐπ' ἐνδάκρυσι, καὶ τὴν νύχθ' ὅλην ὑπνοῶν. Μίχρι μὲν δὴ τούτων γελάσιμα, καὶ μειρακιώδη τὰ εἰρημένα. τὰ μὴ τοιαῦτα δ', οὐκέτι δικαίως φθονήσει μοι ἄνδρες ἀκούσεσθε, ἀλλὰ καὶ πάνυ φιλήκοον ἀκροατῶν δεόμενα. ἵνα γὰρ καθ' Ὁμηρον εἴπω, [3] Θεῖός μοι ἐνύπνιον ἦλθεν ὀνειρος ἀμβρόσιον διὰ νυκτὸς, σύνεργός ἔστω, ὡς μηδὲν ἀπολειπόντος τῆς ἀληθείας. ὅπερ γὰρ καὶ μὴ τοσοῦτον χρόνον, τά τε ῥήματά μοι τῶν φανέντων ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς παρεμμένει, καὶ ἡ φωνὴ τῶν ἀκουσθέντων [4] ἔναυλος, οὕτω σαφῆ πάντα ἦν. [5] Δύο γυναῖκες λαβόμεναι τῶν χειρῶν μου, τὴν μὲν Παιδείαν ἐκάλουν τὴν Σωφροσύνης, τὴν δὲ Τέχνην τὴν Λαλιστικήν. ἐπεὶ δὲ ἐκεῖναι ἐπεκράτησαν, καὶ ἐπὶ τὸ βῆμα ἀνήγαγον, ἐνταῦθα δὴ καὶ ἐγὼ ἐπιδεικνύμενος ἐφαινόμην, καὶ ἐπῄνουν οἱ ἀκροαταὶ, καὶ ἐθαύμαζον, καὶ ἐπὶ τὰς οἰκίας ἀπιόντες ἐμακάριζον τὸν πατέρα, ὅτι τοιοῦτον ἐκτήσατο υἱόν. ἐκεῖνος δὲ ἐχαῖρε μὲν καὶ αὐτὸς, ἐπῄρετο δὲ καὶ ἐπὶ τοῖς ἄλλοις ἐπαίνοις, καὶ ἐπὶ τῷ ἐμὲ ἐπιδεικνύμενον ἰδεῖν. ἐπεὶ δὲ ἐγὼ ἐπὶ τὴν ἡλικίαν ἐτελεσφόρησα, καὶ ἐπὶ τὸ ἀνδρεῖον ἐτραπόμην, ἐνταῦθα δὴ καὶ ἐπὶ τὴν ἀγορὰν ἐφοίτων, καὶ ἐπὶ τὰ δικαστήρια, καὶ ἐπὶ τὰ βουλευτήρια, καὶ ἐπὶ τὰ θέατρα, καὶ ἐπὶ τὰ γυμνάσια, καὶ ἐπὶ τὰ ἄλλα πανηγύρεις, καὶ ἐπὶ τὰ ἀγωνίσματα

σῶν, ἑλκόμενι ἑκατέρας ἐκατέρᾳ μᾶλλα βιαίως, [1] καὶ καρτερῶς. μικροῦ γοῦν με διεσπάσατο πρὸς ἀλλήλας φιλαλήμονα μάχη. καὶ γὰρ ἄρτι μὲν ἦν, ἡ ἑτέρα ἐπικράτει, καὶ σχεδὸν μετεῖχεν [2] ὅλου ἐμοῦ με. ἄρτι δ' ἦν, αὖθις ὑπὸ τῆς ἑτέρας εἶχόμην. ἐβόων δὲ πρὸς ἀλλήλας ἑκατέρα. ἡ μὲν, ὡς αὐτῆς ὄντα με μετεῖχον βέλτιον. ἡ δὲ, ὡς μᾶλλον τῶν ἀλλοτρίων ἀντιποιοῖτο. ἦν δ' ἡ μὲν ἐργαλικὴ, καὶ ἀνδρεία, καὶ αὐχμηρὰ τὴν κόμην, [3] τὰ χεῖρε τύλαι ἀνάπλεως, διεζωσμένη τὴν ἐσθῆτα, πλάτην κεκονιάμενα, οἷος ἦν ὁ θεῖος ὁπόταν ξέοι τοὺς λίθους. ἡ ἑτέρα δὲ, μᾶλλα εὐπρόσωπος, καὶ τὸ χρῆμα εὐπρεπὴς, καὶ [4] κόσμιος τὴν ἀναβολήν. τέλος δὲ οὖν, ἐφιᾶσί μοι δικάζειν ὁποτέρᾳ βελτίω σωφρόνων αὐτῶν. πρότερον δὲ ἡ σκληρὰ ἐκείνη, καὶ ἀνδρώδης ἔλεξεν. Ἐγὼ φίλε παῖ, ἑρμογλυφικὴ τέχνη εἰμὶ, ἣν χθὲς ἤρξω μανθάνειν, οἰκεία τέχνη καὶ συγγενὴς οἰκήτωρ. ὅ, τε γὰρ πάππος σου, εἰ πόθεν τύχοιμι τοῦ μητροπάτορος, λιθοξόος ἦν, καὶ τὸ ἡμέτερον ἀμφοτέρων. καὶ μᾶλλα εὔδηλον δὲ ἡμῶν. εἰδὲ θέλοις λάρνακα μὲν καὶ φλιὰ φαντῶν σχολὴ τοιούτοις ἀπέχεσθαι, δείξασα τὴν ἑτέραν, ἕπεσθαι δὲ καὶ σωφρονεῖν ἐμοὶ πρόσθεν μὲν

sum, se utraque valde violenter ac potenter me trahebant: unde parum abfuit quin me discerperent, inter se contendentes. Nam altera quidem superabat, & propemodum totum tenebat me: modo contra ab altera tenebar. Tum in se invicem clamabant ambæ, hæc quidem quòd suum vellet me possidere: illa verò quòd aliena nequicquam sibi vendicaret. Erat autem altera operaria, virilis, & squalida coma, callosis manibus, succincta veste, marmoreo pulvere oppleta, qualis erat avunculus quum lapides poliebat. Altera facie venusta, habitu decoro, veste modesta, mundaque. Postremò autem permittunt meo judicio utri earum conversari malim. Et sic prior illa dura, & virilis locuta est. Ego, chare puer, Statuaria sum, quam heri discere cœpisti, tibi familiaris, & à parentibus congenita. Nam & avus tuus (avi materni nomen addens) fuit marmorarius, ambo præterea avunculi tui, & propter nos valdè claruerunt. Quod si velis tricis, ac nugis circa quas ista versatur, alteram indicans, abstinere, me verò sequi, mecumque degere: primum generosè

illud non Prodico sed Xenophonti quidam adscripserunt, ut Cic. epist. 12. lib. 5. ad Fam. Scholiast. Homeri ad 14. Odyss. Lucianus hac φορτικὰ de Somnio. Malè hoc illi. Prodicus enim hujus autor primus, ut patet apud ipsum Xenophontem. post primum autorem alii illud ipsum tetigere, ut Max. Tyr. serm. 4. Themist. Euphrad. Oxat. 3. D. Basil. ora. ad Nepot. *Bourd.* Simile figmento Prodici Sophistæ quo induxit voluptatem & virtutem Herculi adhuc puero appariisse. *Cogn.*

1 Καὶ καρτερῶς.] Sic jungi solita in Xenophonte & Platone. *Bourd.*

2 Ὅλον ἐμοῦ με.] Sic in epist. amato. Philost. *Idem.*

3 Τὰ χεῖρε, τὰ τέχνα, & similia in Platone. *Idem.*

4 Κόσμιος τὴν ἀναβολήν.] Vt pòst passim, κοσμιότερος τὴν ἀναβολήν. *Idem.*

θρέψῃ γαμικῶς, καὶ [1] τὰς ὤμους ἕξεις καρτερούς, φθόνου δ' παντὸς ἀλλότριος ἔσῃ, καὶ οὔποτε ἀπεὶ ἐπὶ τὴν ἀλλοδαπὴν, τὴν πατρίδα, καὶ τοὺς οἰκείους καταλιπών. [2] οὐδὲ ἐπὶ λόγοις ἐπαινέσονταί σε πάντες. [3] μὴ μυσαχθῇς δὲ ὦ σύμβουλος [4] τὸ ὄψιλες, μηδ' τῆς ἐσθῆτος τὸ πιναρόν. ἀπὸ γὰρ τῶν τοιούτων ὁρμώμενος καὶ [5] Φειδίας εἰκότως, ἔδειξε τὸν Δία. καὶ [6] Πολύκλειτος τὴν Ἥρην εἰργάσατο καὶ Μύρων ἐθαυμάσθη. περιοσυνοῦσι γοῦν, ἅτε μὴ τῶν θεῶν. εἰ δὲ τούτων εἷς γένοιο, πῶς μὴ οὐ κλεινὸς αὐτὸς ἅπασι ἀνθρώποις γένοιο; ζηλωτὸν δ' καὶ τὸν πατέρα ἀποδείξεις. ἐπέβλεψον δ' λαμπρὰν καὶ τὴν πατρίδα. πολὺ γὰρ καὶ ἐπὶ τούτων [7] πλείονα, διαπαίουσα, καὶ βαρβαρίζουσα, [8] πάμπολλα εἶπεν ἡ τέχνη, μάλα δὴ σπουδῇ σπεύδουσα, καὶ πείθειν με πειρωμένη. ἀλλ' ἀκέλα μέμνημαι τὰ πλεῖστα γὰρ ἤδη μου τῶν μνημῶν διέφυγεν. ἐπεὶ σὺ μὲν ἐπαύσω, ἄρχεται ἡ ἑτέρα ὧδέ πως. Ἐγὼ δ' ὦ τέκνον,

neroſe educaberis', & robuſtos humeros habebis, ab omni quoque invidia alienus eris: nec patria, tuiſque familiaribus unquam relictis, in terras alienas abibis, neque ob orationem laudabunt te omnes. Neque verò corporis vilitatem, aut veſtium ſorditiem averſeris. Nam ab his initiis profectus etiam Phidias ille Iovem ſpectandum exhibuit, & Polycletus Iunonem fabricavit, Myron laudatus eſt, & Praxiteles in admiratione fuit: & hi quidem cum Diis illis adorantur. Quòd ſi horum unus evaderes, quomodo ipſe apud omnes homines celebris non fieres? Patrem certè beatum efficeres, & patriam omnibus ſpectabilem redderes. Hæc atque his etiam plura balbutiendo, & barbarè pronunciando, pleraque dixit Statuaria, ſummo ſtudio omnia connectens, & me in ſuam ſententiam adducere contendens. Sed plura non memini: maxima enim pars mihi excidit. Cæterùm ubi tandem finem fecit loquendi, altera in hunc ferme modum orditur. Ego verò,

1 Τὰς ὤμους ἕξεις καρτερὰς] Vt in Deor. & Mortuor. dialog. & in Contempl. *Bourd.*

2 Οὐδὲ ὅτι λόγοις] Longè alia lectio concipitur ex Mſſ. & Angl. Cod. εἰ δ' ὅτι λόγοις, id, qui partes τῆς παιδείας tuentur, ὡς ὅτι λόγοις ἐπαινέσονταί σε, ἀλλ' ὅτι λόγοις. Recepta lectio facilior, hæc durior. πάντες abeſt à Mſſ. *Idem.*

3 Μὴ μυσαχθῇς] In Flor. Cod. μυσαχθεὶς, malè. hanc vocem alibi interpretatus ſum. *Idem.*

4 Τὸ ὄψιλες]. *Vilitatem.* Hanc vocem ſæpè interpretati ſunt viri doctiſſimi. Cætera hujus concionatricis habes in Piſcat. *Idem.*

5 Φειδίας ἔδειξε τὸν Δία] Olympicum, ut patet poſtea, & apud Iul. Imper. in epiſt. *Idem.*

6 Πολύκλειτος ἔδειξε τὴν Ἥρην] Argivam. patet apud Plin. de horum duorum operibus, autor libri de mundo, Cic. Tuſcul. 1. Plin. c. 8. lib. 34. Val. Max. c. 15. lib. 8. *Idem.*

7 Ἐθαυμάσθη] Mſſ. ἐθαυμαζώθη. Idem.

8 Πλείονα διαπαίουσα] Hunc locum imitatus eſt Iulia. Imp. ἀ περισπᾶσαν, ἃ συνελόμενος, ὡς ἀριστερῶς ἐφ' ᾧ τὴν ἀνάμιξιν ἀφρίσας σὺν χρίσῃ. Idem.

9 Πάμπολλα] Angl. & Mſſ. πάντοθεν. Sed πάμπολλα Lucianicum eſt: atque ipſe hac dictione paſſim utitur. *Idem.*

1 Εἰς

πεδία εἰμὶ ἤδη σωπήσῃς σοι, ἓ γενέμενα, εἰ μὴ μηδέπω [1] εἰς τέλος με πεπίεφσυ. ἠλίκης μὲν οὖν τὰ ἀγαθὰ πορεύῃ λιθοξόος γιγόμενος, αὐτὴ σεαυτὴν ἐρήσεται. εἰδὲν γὰρ ὅτι μὴ ἐργάτης ἔσῃ, τῷ σώματι πονῶν, καὶ τούτῳ τῷ ἁπάσαις ἐλπίδας τοῦ βίου πεθεμένῳ. ἀφανὴς μὲν αὐτὸς ὢν, ὀλίγα κεκτημένος λαμβάνων, πεπινὴς τῷ γνώμῃ, δύπλης δ' [2] τῷ τρόπῳ, ὅτι φίλοις ἐπιδήσασθαι, ὅτι ἐχθροῖς φοβερός, ὅτι τοῖς πολίταις ζηλωτὸς, ἀλλ' αὐτὸ μόνον ἐργάσῃ, καὶ τοῦ μὴ ὑπὸ πολλῶν δέμνιον εἶς, ἀεὶ τὰ ἀρχόντων ὑπαπτήσσων, καὶ τὸ λίγον δυνάμενον θεραπεύων, [3] λαγὸς βίον ζῶν, καὶ τὸ προέπτον ἔρημον ὤν. εἰ δὲ καὶ Φειδίας, ἢ Πολύκλειτος ἠρώησε, καὶ θαυμαστὰ πολλὰ ἐξεργάσαιτο, τῷ μὲν τέχνῃ ἅπαντες ἐπαινέσουσιν, [4] σὺν ἔτι δ' ὅς τις τοῦ ἰδόντων, εἰ τῶν ἔχοι, ὤξιόσ' ἂν σοι ὅμοιος γενέσθαι. οἷος γὰρ ἂν ᾖς, βάναυσος, καὶ [5] χειρώναξ. καὶ ὑπερχειρόσοφος νομισθήσῃ. ὧν δὲ μοι πίθῃ, σκοπῶν μὲν σοι πολλὰ ἐπιverò, ὦ fili Humanitas sum, jam consueta & nota tibi, tametsi nondum ad finem periculum mei feceris. Quanta utique bona fis adepturus si statuarius evadas, illa modò expositi. Nihil enim aliud nisi operarius eris, corpore laborans, & in hoc totam vitæ spem positam habens, obscurus ipse degens, modicum & minimè generosum quæstum faciens, dejectus animo, tenuis reditibus, nec amicis in foro auxiliaris, nec inimicis formidabilis, nec civibus beatus prædicandus: sed illud solùm videlicet opifex, & è vulgo unus, præstantiorem te semper formidans, & dicendi peritum colens, leporis vitam vivens, potentioris denique lucrum existens. Quod si etiam Phidias, vel Polycletus fias, & præclara multa opera edas, artem quidem laudabunt omnes, nemo tamen ex aspicientibus, qui sanæ sit mentis, tibi similis esse optarit. Qualis qualis enim fueris, nihil nisi mechanicus artifex, manibus operans, & ex iisdem victum quæritans censeberis. At contrà, si mihi obsequaris, primùm tibi

1 Εἰς τέλος] Rectè ibi Latinus interpres *eis τέλος*, *ad plenum*. Virg. lib. 2. Georg.

Hunc ager ille malus, dulcesque à fontibus undæ
Ad plenum calcentur. Bourd.

2 Τῷ τρόπῳ] Sic recte in omnibus & Mss. & impressis. Iacob. Micyll. nihilominus vult legi *ἐπιμὶς τῷ τρόπῳ*. Idem.

3 Λαγὸς βίον ζῶν] Demosth. περὶ στεφ. λαγὼ βίον ἔχεις, ἀνδρὸς δὲ πρίμων δὲ ἀεὶ πλήττεσθαι κορυδοκῶν. Parœm. λαγὼ βίον ζῇν λέγουσι οἱ ἐν σωτικαῖς φύσει καθεσταμένοις δὲ ἀκινδυνεύοντες. Ex hoc proverbio illud natum, λαγωῶν διλότερις. de quo Lucianus. Pisc. & sæpe alibi. D. Anast. in Epist. de hujus animalis metu. Arist. c. 1. lib. 1. hist. anim. & in Physiogn. Varr. Horat. Oppia. Ælia. Apul. Iul. Poll. Sido. Neque inelegantèr Q. Cornificius poëta apud Euseb. in Chron. Milites fugaces vocavit *galeatos lepores*. Horum proverbiorum origo est quam profert Herod. in Thal. ὅτι ὁ λαγὸς ὑπὸ πάντων θηρεύεται δὲ δεδιὼς ὄρνιθας, δὲ ἀετῶν. Hinc metus leporis apud Auson.

At lepus, in me omnis terra pelagique ruina est,
Fortitan & cœli, si canis astra tenet. Idem.

4 Οὐκ ἔστι δ'] Eleganter hæc Plutar. in Pericle statim ab initio. *Idem.*

5 Χειρῶν ἄναξ, μεγαλα δ' χρῶν θαυμάζων.] Aliter Hesych. *Idem.*

δείξω πολλῶν ἀνδρῶν ἔργα, καὶ πράξεις θαυμαστάς, καὶ λόγους αὐτῶν [1] ἀπαγγέλλοντα, καὶ πάντων ὡς εἰπεῖν, ἔμπειρον ἀποφαίνοντα. ἢ τὴν ψυχὴν, ὁπέρ σοι κυριώτατόν ἐστι, κατακοσμήσω πολλοῖς, καὶ ἀγαθοῖς κοσμήμασι, σωφροσύνῃ, δικαιοσύνῃ, εὐσεβείᾳ, πραότητι, ἐπιεικείᾳ, σωφροσύνῃ, καρτερίᾳ, τῷ τε καλῶν ἔρωτι, τῇ τῶν ἱερῶν τε σεμνότητι ἁρμῆ. ταῦτα γάρ ἐστιν ὰ ψυχῆς [2] ἀκήρατα κόσμος ὡς ἀληθῶς κόσμος. λήσει δέ σε ὅπερ παλαιὸν ἦδεν, ὑπὸ νεωτέρων θύειν, ἀλλὰ καὶ τὰ δεινὰ παθόντα μετ' ἐμοῦ. καὶ ὅλως, ἅπαντα ὁπόσα ἐστὶ πάσῃ τέχνῃ, πάσῃ ἀνθρωπίνῃ, σὺν ἐμοὶ μικρὸν σε διδάξομαι. καὶ ὁ νῦν πένης, ὁ δὲ δεινὸς, ὁ βαλλόμενος μὲν ὑπὸ τῶν ἀμούσων ἄπο τέχνης, μετ' ὀλίγον ἅπασι ζηλωτὸς, καὶ ἐπίφθονος ἔσῃ, πολυμόχθου, καὶ ἐπαινουμένου, καὶ ἐπὶ τοῖς ἀρίστοις δόκιμος, καὶ ἀπὸ τῆς χθιζῆς καὶ πολλῷ πρόσθεν ἀποβλεπόμενος. ἐοικὼς μὲν τοιούτῳ ἐμπεχόμενος, δείξασι τῆς ἑαυτῆς, πανυ λαμπρὰν ἐφόρει, ἀρχῆς καὶ τῶν ἐξ ἀρχῆς ἀξιώματος κάπειτα ἀποδημίας, ἀεὶ ἐπὶ τὰ ἀλλοδαπῆς ἀγωνίας, ἀεὶ ἀφανὴς ἔσῃ. τοιαῦτα σοι ἐρεῖ τὰ γνωρίσματα· ὥστε τὸ ὁρώντων ἔκπλαγήσῃ, τὸ πλησίον κειμένους, [4] δείξει σε τῷ δακτύλῳ, [5] ὅτι-

tibi multa priſcorum virorum præclara opera, actaque admiratione digna oſtendam. Deinde & orationes eorum exponendo, & omnium, ut ita dicam, expertum te reddendo, animum, quæ tui pars eſt præcipua, multis ac præclaris ornamentis exornabo, Modeſtia ſcilicet, Iuſtitia, Pietate, Manſuetudine, Æquitate, Prudentia, Fortitudine, Amore honeſti, rerum graviſſimarum Deſiderio. Hæc enim ſunt verè incorrupta animi ornamenta. Præterea neque quicquam ante actum te latebit, neque quod in præſentia eſt agendum, ſed illud multò ante mecum proſpicies. Omnia in ſumma, quæcunque ſeu divina ſunt, ſeu humana, brevi te docebo. Et qui nunc pauper es, iſtius neſcio cujus filius, qui de adeò illiberali arte neſcio quid conſultas, haud multò poſt, omnibus inſignis, & admirandus videberis, dum honoribus afficieris, laudibus eveheris, & rerum præſtantiſſimarum gloria celebraberis, & ab iis qui genere, atque opibus antiſtant conſpicieris: veſtem quidem hujuſcemodi geres (oſtendens ſuam, gerebat autem admodum ſplendidam) magiſtratu verò primoque conſeſſu dignus exiſtimaberis. Et ſi aliquò peregrè proficiſcaris, etiam in aliena terra non ignotus, nec obſcurus eris. Talibus ego te ornamentis inſignem reddam: ut te aſpicientium unuſquiſque proximè aſtantem impellendo commonens, digito

1 Ἀπαγγέλλοντα] Mſſ. & Angl. ἀναγγελῶ Id. Cod. pro ἀποφαίνοντα, ἀποφανῶ. Bourd.

2 Ἀκήρατος κόσμος] Sic paſſim alibi: ſic Iulia. in epiſt. dixit ἀκήρατον χρυσὸν deſecatum, ἀκήρατον, ἀκέραιον, ἄφθαρτον, ἀφθαρτον, καθαρὸν, θεῖον ἄγνον. Idem.

3 Τὰ γνωρίσματα] Dixerunt viri Clariſſ. hac de re dico ad Heliod. *Idem.*

4 Δείξει σε τῷ δακτύλῳ] Arria. Epiſt. c. 1. lib. 3. Viri Clariſſ. Th. Marcil. Deſ. Hetal. δακτυλοδεικτεῖσθαι. Idem.

5 Οὗτος ἐκεῖνος] Sic in Harmonid. & alibi. *Idem.*

I Κεχα-

ἀκεῖνο λέγων. ὧν δ' ἂν τι καὶ δόξῃς ἄξιον εἶναι, καὶ τοὺς φίλους, καὶ καὶ τὴν πόλιν ὅλην καταλαμβάνῃ, οἷς σὺ πάντες ἀκροᾶσθε ἐσόμενοι· κἂν πᾶν τι λέγῃς τύχῃς· [1] κεχηνότες οἱ πολλοὶ ἀκούσονται), [2] θαυμάζοντες, καὶ δαιμονίζοντές σε τὸν λόγων τῆς δυνάμεως, καὶ τὴν πατρῴαν τὴν εὐπορίαν. ὁ δὲ λέγουσιν ὡς ἄρα ἀθάνατόν τινες ἐξ ἀνθρώπων, τοῦτο σοὶ περιποιήσω· καὶ γὰρ ἐμὲ αὐτὸν σὺ τοῦ βίου ἀπέλυσας, [3] ὅπως πασῶν σωῶν τοῖς παιδευομένοις, καὶ συνομιλῶν τοῖς ἀρίστοις. ὁρᾷς τὸν Δημοσθένην· σκόπει, τίνων ἦν ὄνος, ἐγὼ ἡλίκην ἐποίησα· ὁρᾷς [4] τὸν Αἰσχίνην, ὃς τυμπανιστρίας ἦν υἱὸς, ἀλλ' ὅμως αὐτὸν δι' ἐμὲ Φίλιππος ἐξεφοίτησεν; οὐδὲ Σωκράτης, καὶ αὐτὸς ὑπὸ τῇ ἑρμογλυφικῇ ταύτῃ τραφείς, ἐπειδὴ πλησίον σωῆκε τὸ κρεῖττον, Καὶ θαπτ] δίσας παρ' αὐτῆς, ηὔθυμόλησεν ὡς ἐμὲ, ἀκούσεις ὡς οὐδὲν πάντων ἀρέστην; ἀφεὶς δ' αὐτοὺς παλαιοὺς, καὶ τοιούτους ἄνδρας, καὶ σχήματα λαμπρὰ, καὶ λόγους σεμνοὺς, καὶ χῆμα σύρεσις, καὶ τιμὰς, καὶ δόξαν, καὶ ἔπαινον, καὶ συνεδρίας, καὶ δωρεὰς, καὶ ὄχλους, καὶ τὸ ἐπὶ λόγοις εὐδοκιμεῖν, καὶ τὸ ἐπὶ σωφροσύνῃ εὐδαιμονίζεσθαι, χιτωνίσκον τε παραγνὺσῃ, καὶ χῆμα δυλοπρεπὲς ἀναλήψῃ, καὶ μοχλίαν, καὶ γλυφεῖα, καὶ κρηπῖδας, καὶ κλαπ]ῆσας σὺ πᾶν χρῆν ἔξεις, κἀπιτηδεύκως εἰς τὸ ἔργον, καμμιπτὴς, καὶ καμμίζηλος, καὶ

gito te demonſtret, atque hic illé eſt, dicat. Iam ſiquid magni momenti, vel ad amicos, vel ad civitatem univerſam pertinebit, omnes in te oculos convertent: tum ſiquid dixeris, plerique hiantes auſcultabunt, admirantes & prædicantes te beatum ob dicendi vim, tuumque patrem ob prolis fœlicitatem. Et quod ajunt, ex hominibus aliquos immortales reddi, hoc tibi conferam. Nam poſtquam ipſe ex hac vita deceſſeris, numquam deſines converſari doctis, & conſuetudinem habere cum optimis quibuſque. [4] Demoſthenem illum vides, cujus filius fuerit, & quantum ego eundem reddiderim. Vides & Æſchinem, qui tympaniſtriæ filius erat, attamen propter me etiam Philippus rex illum coluit. Ipſe quoque [6] Socrates ab iſta Statuaria educatus, ſimul atque meliora intellexit, illaque relicta ad me transfugit, audis ut nunc ab omnibus decantetur? At ſi reliqueris tantos taleſque viros, res adeò ſplendidas, orationes tam graves, habitum tam decorum, honorem, famam, laudem, primos conſeſſus, potentiam, imperia, denique & illam, quam ex dicendo conſequêris gloriam, & qua te omnes ob prudentiam prædicabunt, fœlicitatem, tunicam ſordidam indues, habitumque ſervilem aſſumes, vectes, cæla, cultros, ſcalpra præ manibus habebis, deorſum inclinatus in opus, humilis, humi-

1 Κεχηνότες] Vt in Nigr. Timo. Charont. & paſſim. *Bourd.*

2 Θαυμάζοντες καὶ δαιμονίζοντές σε] Mſſ. θαυμάζονταί σε τὴν δύναμιν. Impreſſa lectione alibi ſæpè utitur. *Idem.*

3 Ὅπως πασῶν σωῶν τοῖς παιδευομένοις] Παιδευομένοις, ἀφελείας vitandæ cauſa. *Marc.*

4 *Demoſthenem*] Aphthonius in Chria. *Cogn.*

5 Τὸν Αἰσχίνην] Plin. Diog. Laërt. Autor vitæ Æſchinis. *Bourd.*

6 *Socrates*] Fuit Sophroniſci lapidarii filius qui etiam lapides ſculpſiſſe dicitur. Aſſerunt quidam gratias veſtitas quæ ſunt in arce, illius opus eſſe. *Idem.*

καὶ παύσῃ τοῦ παντὸς ταπεινός. [1] ἀναπέπλασαι γὰρ ἡδέως, ὡδὶ ἀνδρώδης, ὡδὶ ἁλουργὴς ἔλεγον ὡδὶ ἐπιτοῦ; ἀλλὰ τὰ μὲν ἔργα ὅπως διευθυμῇ, καὶ διοχήμενα ἴσως σοι φανεῖται. ὅπως δ' αὐτὰς διευθυμῇς τε, καὶ κοσμιώτερον ἴοις, ἥκιστα προφητικῶς, ἀλλ' ἀληθέστερον ποιῶν σεαυτὸν λίθων. Ταῦτα ἐπιλεγούσης αὐτῆς, ὑπεξεμείναμεν ἐγὼ τὸ πλῆθος τῶν λόγων, ἀναστὰς ἀπεφηνάμην. καὶ τὴν ἄμορφον σκαιότητα, καὶ ἐργαλικὴν ἀπολιπὼν, μετέβαινον ὡς τὴν παιδείαν μάλα μεγαλωστὶ, καὶ μάλιστα ἐπί μοι καὶ εἰς νοῦν ἦλθεν ἡ σκυτάλη. καὶ δὴ πλησίος ἤδη τοῦ ὠλένης ἀδὺς ὢν ἐπεχρόμην μοι χθὲς ἐπιτρίψαι. ἠδὲ, ἀπολειφθείσα, τὸ μὲν πρῶτον ἠγανάκτει, καὶ τὸ χεῖρε συνεκρότει, καὶ τὰς ὀδόντας ἔπριε. πλῆν ὅμως, ὥσπερ τὴν Νιόβην ἀκούομεν, ἐπεπήγει, καὶ εἰς λίθον μετεβέβλητο. εἰ δὲ παρέδεξα ἅπαξ, μὴ ἀπιστήσητε. [2] θαυμαστοποιοὶ γὰρ οἱ ὀνειροι. ἡ ἐπέρα δὲ ὡς με ἀπέδυσα, τοιαῦτα ἀμείψομαί σε ἔφη· δὲ τὸ δικαιοσύνης, ὃν κελεύεις τῷ δίκῃ ἐδίκασας. καὶ ἐλθὲ ἤδη, ἐπίσθι τοῦτο τὸ ὄχημα, δείξασά τι ὄχημα ἐπιτερπὲς ἅπασι τοῖς, τῷ Πηγάσῳ ἑοικότων, [3] ὅπως ἴδῃς οἷα καὶ ἅλικας μὴ ἀκολουθήσας ἐμοὶ, ἀγνοήσεις ἅμελλες. ἐπὶ δὲ ἀνῆλθον, ἡ μὲν, ἥλαυνε, καὶ ὑφλιοῦχει. ἐγὼ δὲ εἷς ὕψος ἐμὲ, ἐπεσκόπουν ἀπὸ τῶν

miliaque tentans, omnibus denique modis abjectus. Nunquam autem caput eriges, virile nihil, liberumve cogitabis: sed tantùm providebis, ut opera tua suis numeris & decore absoluta reddantur; at ut ipse concinnus & ornatus incedas, minimè curabis, imò saxis ipsis contemptiorem te reddes. Nondum hæc dixerat, quum non expectato fine orationis, surgunas sententiam pronunciavi: & relicta illa deformi & operatrice, ad Humanitatem læto animo transivi, eoque magis quia mihi venit in mentem scutica, & plagæ non paucæ quas mihi pridie artem auspicanti statim ab initio inflixit. Tum illa relicta primum indignabatur, manusque complodebat, ac dentibus infrendebat: tandem quemadmodum [2] Nioben audimus; ita hæc quoque diriguit, & in saxum mutata est. Quòd si incredibilia passa esse videtur, ne miremini: [4] miranda enim sunt objecta somniorum. Altera autem oculis in me conversis, proinde, inquit, justitiam hanc tibi rependam quoniam causam hanc rectè judicasti. Jam veni, currumque hunc ascende (ostendebat currum qui ab alatis equis [5] Pegaso similibus trahebatur) ut videas qualia & quanta ignoraturus fuisses, si me non secutus esses. Cæterùm postquam ascendi, hæc quidem agitare & aurigari cœpit. Ego verò in sublime sublatus, ab orien-

1 Ἀναπέπλασαι] Cod. Angl. ἀναπέφυσαι. Bourd.

2 *Nioben*] Ovid. 6. Met. *Cogn.*

3 Θαυμαστοποιοὶ γὰρ ὀνειροι] Dixi ad illud Petron.

——*Somnia quæ mentes ludunt.* Bourd.

4 *Somnia enim mirifica*] Eorum quæ in somno videmus Macrobius ait esse quinque genera: somnium, insomnium, visionem, oraculum, visum. *Cognatus.*

5 Ὅπως ἴδῃς] Mss. & Angl. εἴδῃς, toleranda lectio, aliter tamen cæteræ editiones, atque aliter legit Interp. *Bourd.*

6 *Pegaso similibus*] Homer. Iliad. 9. Ovid. 5. Metam. *Cogn.*

1 Πηγ̃ς

χρῆσθαι. ἄγε δὴ [1]πρὸς ἱκετῶν, πόλεις, καὶ ἔθνη, καὶ δήμους, καθάπερ ὁ Τριπτόλεμος λέγεται τι εἰς τὴν γῆν. ἐκεῖνα μὲν γὰρ οὐ μέμνημαι ὅ, τι τὸ σπειρόμενον ἐκεῖνο ἦν πολλοῦ, τοῦτο μόνον, ὅτι καταθέουσαι ἀφορῶντες οἱ ἄνθρωποι, ἐπῄνουν, καὶ μετ' ἀφημίας καὶ ὡς ἡδυσμάτων τῇ πτήσει, παρέπεμπον. δείξασα δὲ μοι τὰ τοιαῦτα, καμὲ τοῖς ἐπαινέταις ἐκείνοις, ἐπανήγαγεν αὖθις, ἐκεῖθεν τῶν αὐτῶν ἐσθῆτα ἐκείνην ἐνδυσαμένη, ἣν εἶχεν ἀφιπτάμενος. ἀλλ' ἐμοὶ ἐδόκει φαιπαρυφὴς τις ἐπανήκειν. [2]καταλαβοῦσα οὖν καὶ τὸν πατέρα ἑστῶτα, καὶ ἀθυμοῦντα, ἐδείκνυεν αὐτῷ ἐκείνην τὴν ἐσθῆτα, καμέ, εἰσφέρομαι. καί τι καὶ ὑπώμνησεν οἷα μικρὰ δεῖν ἀφεῖμι [3]ἐξελάθεσθαι τῶν μέμνημαι ἐμοῦ, ἀνύπαιος ἦν ὤν, ἐμοὶ δοκεῖ ἐκπεφοβῆσθαι τὸν τῶν πλησίον φόβον. μεταξὺ δὲ λέγεται, Ἡράκλεις ἔφη τις, ὡς μακρὸν τὸ σύνταγμα, καὶ δικαιικόν. εἶτ' ἐκεῖνος ὑπέμνησε, χειμερινὸς ὄνειρος, ὦ μάκιστ' ἐμοὶ καὶ νύκτες· ἢ τί χαίρει τρίτον ἔτος ἄγειν ὁ Ἡρακλῆς καὶ αὐτὸς ἐγώ. τί δ' οὐκ ἐπῆλθεν αὐτῷ λαβεῖν καὶ ἐμὲ καὶ τοὺς ἡμᾶς, καὶ μηδὲν ἄγειν παιδικὴν νυκτός, καὶ ὀνείρου πλανῶντος; καὶ ἅδη γεγηγερκότος; ἰωλὸς γὰρ ἡ ψυχρολογία. μὴ ὀνείρου τινὸν ἡμᾶς ὑπολαβὼν ἐᾷς τῆς ὑπολήψεως; σὺ δὲ ἀκήκοας ἴσως ὁ Ξενοφῶν ποτε διηγούμενος, ὅτι ἐν τῇ Ἀσίᾳ ἐπιστρατεύσας ὁ Κῦρος τοῖς Ἀσσυρίοις, καὶ ἐπιπεσὼν τοῖς πολεμίοις ἐν τῷ ὄρθρῳ, ἐπεὶ ἐνίκησε, καὶ ἐδίωκε, καὶ ἐφόνευε, καὶ ἐσκύλευε, καὶ ἐπλούτιζε, καὶ ἐμεθύσκετο, καὶ ἐκοιμᾶτο, καὶ ἐκάθευδε, καὶ ἐνυκτέρευε, καὶ ἐνύκτωρ ἐγρηγόρει, καὶ ἐνύκτωρ

κὴ πάντως τρόπον τινὰ πτερωτός. [1] ἀναπτήσῃ δὲ πολὺ, καὶ ἀνθρώπους, καὶ ἀλαθῆ ἕξεις καὶ ὑπὲρ ὧν; ἀλλὰ τὰ μὲν ἔργα ὅπως εὔρυθμα, καὶ εὐχήμονα ἔσῃ σοι θεωρεῖν. ὅπως δ' αὐτὸς εὔρυθμός τε, καὶ εὐσχήμων ἔσῃ, ἥκιστα προφυλακεῖς, ἀλλ' ἀλυπότερον ποιῶν σεαυτὸν λήσῃ. Ταῦτα ἔτι λεγούσης αὐτῆς, καὶ ἐξεμείνας ἐγὼ τὸ τέλος τοῦ λόγου, ἀναστὰς ἀπερρηξάμην. καὶ τὴν ἄμορφον ἐκείνην, καὶ ἐρχαλικὴν ἀπολιπὼν, μετέβαινον πρὸς τὴν παιδείαν μᾶλλον χαίρων, καὶ μᾶλλον ἐπί μοι ἦλθεν εἰς νοῦν ἡ σκυτίνη. καὶ ὧδε πληγὰς εὐθὺς οὐκ ὀλίγας δεχόμενόν μοι χθὲς ἐπετρίψασθε. ἡδὲ, ἀπολειφθεῖσα, τὸ μὲν πρῶτον ἠγανάκτει, καὶ τὸ χεῖρε συνεκρότει, καὶ τὰς ὀδόντας ἔπριε. τέλος δ', ὥσπερ τὴν Νιόβην ἀκούομεν, ἐπάγη, καὶ εἰς λίθον μετεβλήθη. εἰ δὲ παρεμβέβληκε ἅπαξ, μὴ ἀπιστήσῃς. [2] θαυμαστοποιοὶ γὰρ οἱ ὄνειροι. ἡ ἐπέρχῃ δ' αὖθις με ἀπιθάνοις, τοιαῦτα ἀμείψομαί σε ἔφη τ' δὲ τ' δικαιοσύνης, ἣν κολάσῃ τὴν δίκην ἐδίκασας. καὶ ἐλθὲ ἤδη, ἐπίδηθι τούτῳ τῷ ὀχήματι, δείξασά τι ὄχημα κάστορός ἐστιν ἢ πάντων τινῶν, τῷ Πηγάσῳ ἐοικότων, [3] ὅπως ἴδῃς οἷα κὴ ἡλίκα μὴ ἀκηλεθήσας ἐμοὶ, ἀγνοήσεις ἅμεμπτος. ἐπὶ δὲ ἀνῆλθον, ἡ μὲν, ἤλαυνε, καὶ ὑφηνιόχει. ἐγὼ δὲ εἰς ὕψος ἐμοὶ, ἐπισκόπουν κάτω τὰ ἐν

miliaque tentans, omnibus denique modis abjectus. Nunquam autem caput eriges, virile nihil, liberumve cogitabis: sed tantùm providebis, ut opera tua suis numeris & decore absoluta reddantur; at ut ipse concinnus & ornatus incedas, minimè curabis, imò saxis ipsis contemptiorem te reddes. Nondum hæc dixerat, quum non expectato fine orationis, surgens sententiam pronunciavi: & relicta illa deformi & operatrice, ad Humanitatem læto animo transivi, eoque magis quia mihi venit in mentem scutica, & plagæ non paucæ quas mihi pridie artem auspicanti statim ab initio inflixit. Tum illa relicta primum indignabatur, manusque complodebat, ac dentibus infrendebat: tandem quemadmodum [2] Nioben audimus; ita hæc quoque diriguit, & in saxum mutata est. Quòd si incredibilia passa esse videtur, ne miremini: [4] miranda enim sunt objecta somniorum. Altera autem oculis in me conversis, proinde, inquit, justitiam hanc tibi rependam quoniam causam hanc rectè judicasti. Iam veni, currumque hunc ascende (ostendebat currum qui ab alatis equis [6] Pegaso similibus trahebatur) ut videas qualia & quanta ignoraturus fuisses, si me non secutus esses. Cæterùm postquam ascendi, hæc quidem agitare & aurigari cœpit. Ego verò in sublime sublatus, ab orien-

1 Ἀναπτήσῃ] Cod. Angl. ἀναπέσῃ. Bourd.

2 *Nioben*] Ovid. 6. Met. *Cogn.*

3 Θαυμαστοποιοὶ γὰρ ὄνειροι] Dixi ad illud Petron.

——*Somnia quæ mentes ludunt.* Bourd.

4 *Somnia enim mirifica*] Eorum quæ in somno videmus Macrobius ait esse quinque genera: somnium, insomnium, visionem, oraculum, visum. *Cognatus.*

5 Ὅπως ἴδῃς] Mss. & Angl. εἴδῃς, toleranda lectio, aliter tamen cæteræ editiones, atque aliter legit Interp. *Bourd.*

6 *Pegaso similibus*] Homer. Iliad. 9. Ovid. 5. Metam. *Cogn.*

1 Πρὸς

ἀρξάμενος ἄχρι [1] πρὸς ἑσπέραν, πόλεις, καὶ ἔθνη, καὶ δήμους, καθάπερ ὁ Τριπτόλεμος ἀπασπείρων τι εἰς τὴν γῆν. ἐκεῖνα μὲν οὖν μεμνημένος ὅ, τι τὸ πρωΐ μοι σπουδῆς ἦν πολλῆς, τοῦτο μόνον, ὅτι κατιδὼν ἀφορῶντες οἱ ἄνθρωποι, ἐπῄνουν, καὶ μετ' ὀφθαλμῶν ἐς ὑψος μοι τὴν πομπὴν, παρέπεμπον. δεξάμενος δὲ μου τὰ τοιαῦτα, καὶ τὰς ἐπαινέσεις ἐπαινήσας αὖθις, ἐκεῖθεν τὴν αὐτὴν ἐπανῆγε, ἣν εἶχεν ἀφιππάμενος. ἀπ' ἐμοῦ ἐδόκει δύπερνός τις ἐπανήκειν. [2] κατάλαβεν οὖν καὶ τὸν πατέρα ἔνδον, καὶ καθεζόμενον, ἐδείκνυεν αὐτῷ ἐκείνην τὴν ἐσθῆτα, καὶ, οἷος ἦκοιμι. καὶ τι καὶ ὑπέμνησεν οἷα μικρὸν δεῖν ἐμοὶ [4] ἐξελιξάσθην παῖς μέντοι μνήμην ἐδίδου, ἀντίπαις ἔτι ὤν, ἐμοὶ δοκεῖ σκοπεραχθεὶς πρὸς τὸ τέλος φόβου. μεταξὺ δὲ λέγομεν. Ἡ ἑρκλεις ἔφη τις, ὡς μακρὸν τὸ σύμπνιον, καὶ δικαιοκῶν. εἶτ' ἀπὸ ὑπέρμνια, χαμαιζηλὸς ἄνωρ. οὐ μάκιστ' εἰσὶν αἱ νύκτες· ἢ τάχα τῷ ἱλαροτέρῳ ἄνδρι ὁ Ἡρακλῆς καὶ αὐτὸς εἶδε. τί δ' οὖν ἐπῆλθεν αὐτῷ λαβεῖν περὶ τούτων ἡμᾶς, καὶ μνησθῆναι παιδικῆς νυκτός, καὶ ὀνείρων παλαιῶν; καὶ ἅδη γεγηρακότων; εὐλογία γὰρ ἡ ψυχολογία. μὴ ὀνείρων τινῶν ἡμᾶς ὑποκλαῖς τινας ὑπείληφεν; σὺν ὦ γαθὲ· οἶδε γὰρ ὁ Ξενοφῶν ποτε διηγού-

oriente incipiens, ad occidentem usque contemplabar urbes, gentes, & populos, qualis [2] Triptolemus, in terram aliquid spargens. Verùm non amplius memini quid esset illud quod spargebam: nisi hoc solum quod homines me sursum aspicientes laudabant, & ad quoscunque volando perveneram, illi me cum fausta precatione deducebant. Porrò cùm mihi res tantas, & me laudantibus illis commonstrasset, iterum reduxit, non ampliùs illa veste indutum, in qua avolaveram; sed in eleganti cultu mihi videbar redire. Itaque patri, quem stantem, & me expectantem deprehenderat, vestem illam, & me qualis venirem ostendit, eumque submonuit, quam parum abfuerit, quin minimè digna de me cum amicis statuisset. Atque hæc quidem memini mihi visa, puberem ætatem ingresso, & recenti plagarum metu, ut puto, perturbato. Sed interea dum hæc dicuntur, ô Hercules, inquit quispiam, quam longum hoc somnium & judiciale est. Alius deinde obloquens: Hyemale, inquit, est somnium, quoniam noctes sunt longissimæ: aut fortè [5] trinoctiale quemadmodum ipse Hercules. Quid igitur illi in mentem venit nugari talia nobiscum, mentionemque facere puerilis istius noctis, somniorumque veterum, & ætate jam obsoletorum: futilis est omnis frigida oratio. Numquid nos somniorum interpretes esse duxit? Nequaquam ô bone. Neque enim [6] Xenophon hoc putavit, quum

1 Πρὸς ἑσπέραν, πόλεις] Angl. πρὸς τὰς ἑσπέρας πόλεις. Mss. πρὸς ἑσπερίας. Bourd.

2 *Triptolemus*] Legend. Virg. In Culic. *Cogn.*

3 Κατάλαβεν δὲ τὸν πατέρα] Alia lectio in Mss. καταβαλὼν δὲ τὴν ἐσθῆτα. Recepta lectio in margine regii Cod. adscripta est. *Bourd.*

4 Ἐξελιξάσθην] In Mss. ἐξελίσσετο. ut hoc referatur ad patrem. *Idem.*

5 *Trinoctiale*] Nota est fabula trinoctii concubitus Iovis & Alcmenæ. *Cogn.*

6 *Xenophon*] Videtur hoc somnium intelligere quod est lib. 3. Anabas. quo vidit

ρῶ τὸ σύστημα, ὡς ἐδιήγε αὐτὸς ἐν τῇ πατρῴᾳ οἰκίᾳ, καὶ τὰ ἄλλα. ἴσε γὰρ τὸν πατέρα ἐστιᾶν τὸν ὄψιν, οὐδὲ ὡς φλυαρεῖν ἐγνωκὼς αὐτὰ διεξήει· καὶ πάνυ ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ ἀπηγωνισμένῳ πρὸς μήτων, ἀπεσκότων πολεμίων. ἀλλά τι καὶ χρήσιμον εἶχεν ἡ διήγησις· καὶ τίνων κάγὼ τῶν τότε ἀκουόντων ὑμῶν διηγησαμένου ἐκείνου ἔτυχον, ὅπως οἱ νέοι πρὸς τὰ βελτίω τρέπωνται, καὶ παιδείας ἔχωνται. καὶ μάλιστα εἴ τις αὐτῶν ἐστὶ πένης [1] ἀθελοκακεῖ, καὶ πρὸς τὰ ἤθη δόκαλίνῃ, φύσιν δὲν ἀγαθὴν διαφθείρων. ἐπιβραδύνει δὲ εἰσὶ οἳ καὶ κακέξω δικάσαντες τῷ μύθῳ, ἑαυτὸν ἐκ τοῦ ἐπιγράμματος ἐμὲ ποιοῦσι μᾶλλον, σύνοιδα οἷος μὲν ἦν, πρὸς τὰ κάλλιστα ὁρμήσας, καὶ παιδείας ἐπιθυμήσας, μηδὲν ἀποδεδιλιακὼς πρὸς τὴν πενίαν τὴν πάτριον, οἷος δ' ἂν πρὸς ὑμᾶς ἐπανελήλυθα, εἰ καὶ μηδὲν ἄλλο, ἀδόκητος γοῦν τῇ λιθογλύφων ἀδεξιότητος.

quum olim exponeret somnium, quo pacto ipsi visum fuerat in domo paterna, & deinceps. Nostis enim ut visionem suam, non ut conjectationem, neque quòd ita nugari statuisset, narravit, præsertim in bello & summa rerum desperatione constitutus, circumstantibus hostibus: sed quòd utilitatem quandam haberet illa narratio. Proinde etiam ego somnium hoc vobis expósui, nimirum, ut adolescentes ad meliora convertantur, & literarum studio teneantur: maximè siquis ipsorum præ inopia pejus de se statuit, animumque ad deteriora inclinat, ingenium non illiberale perdendo. Confirmabitur enim, sat scio, talis quispiam, ubi sermonem hunc audierit, me sibi sufficiens exemplum proponendo, & cogitando qualis essem, quum ad optima animum appuli, & literarum studia appetivi, minimè ob eam, in qua tum eram, paupertatem animo fractus: deinde qualis huc ad vos redierim: qui etsi nihil aliud, nullo tamen statuariorum istorum obscurior evasi.

vidit Xenophon per quietem domum suam paternam fulmine collucere, cognitum.

1 Ἐθελοκακεῖ] Mss. & Basil. & Flor. ἀθελοκακεῖ. malè. Εdit.

Πρὸς

Πρὸς τὸ Εἰπόντα προμηθέως εἰ ἐν λόγοις.

Contra eum qui dixerat Prometheus es in verbis.

ARGVMENTVM.

Apologia quadam eſt contra eum, à quo Prometheus in verbis appellatus fuerat, qua quantum hanc collationem in ſe admittat, & quatenus non, cum acerba quadam regeſtione, reſpondet. Vt autem in ſuperiore narratione ſomnii, generis, educationis, ac ſtudiorum ſuorum rationes expoſuit, ita hic videtur dictionem & dicendi genus ſuum quale, & ad quod exemplum comparatum eſſet, indicare voluiſſe. Nempe, quod ad materiam & res attinet, Comœdiam: quod autem ad compoſitionem & ipſam orationis figuram ſpectat, Dialogos, quales ſcilicet Platonis ſunt, ſeſe imitari.

Ὀργῶ [1] Προμηθέα με εἶναι φῄς; εἰ μὲν καὶ τοῦτο ὦ ἄριστε, ὡς πλείονα καιροῖς τοῖς ἔργοις ὄντα, γνωρίζω τῷ εἰκάσαι. καὶ φημὶ ὅμοιόν τινα αὐτῷ, ὃ δὲ ἀπαίνοιμι πλεοναζόντως ἀκούειν, εἰ δὲ φαυλότερόν τι ἐμοὶ ὁ πλὼς, οἷόν τι ἐκ τριόδου, βορβορός τις ὀλίγα μικρά· εἰ δὴ ὑστεριστικῶν τοὺς λόγους ὡς δεῖ ξυμπλέκειν ὄντας, τὸ σοφώτατον τῶν Τιτάνων [2] ἐπιφημίζεις αὐτοῖς, ὅρα μὴ [3] εἰρωνείαν φῇ, καὶ μυκτῆρα οἷον τὸ ἀττικὸν, τοσοῦτον τοῦ παίνου ἢ τόδε

Rgo Prometheum eſſe me ais? ſi ais ea ratione, ô optime, [2] quaſi [3] lutea ſint opera mea, collationem agnoſco, meque illi ſimilem eſſe fateor, nec dici lutifigulus recuſo: tametſi vilius mihi ſit lutum, quale ex triviis colligitur, cœnum propemodum. Quod ſi meos ſermones tanquam artificioſè contextos extollens, doctiſſimi illius Titanum nomine cohoneſtas, vide nequis ironiam, vel [7] Atticam ſubſannationem huic laudi ineſſe dixerit. Etenim unde tam ingenioſum

1 *Προμηθέα*] Hanc vocem interpretor ad lib. 5. Heliod. partem priorem hujus dialogi interpretatur Athen. lib. 7. Scalig. ad Euſeb. *Bourd.*

2 *Quaſi*] Reſpondet Lucianus quibuſdam qui ob varietatem dialogorum eum Prometheum vocaverant. Fuit autem Prometheus Iapeti filius. Heſiod. lib. 1. oper. *Cogn.*

3 *Et mea opera lutea*] Quidquid vile κεραμεύειν dicunt Græci. *Idem.*

4 Ἐκ τριόδου βόρβορος] Mirum omnes editiones habuiſſe βάρβαρος, cùm de menda viri docti monuiſſent: reperit illud Lucianus paſſim. *Bourd.*

5 Ἐπιφημίζεις] Malè in omnibus editionibus ὑπονημίζεις. Alia lectio melior, de qua dico alibi. *Idem.*

6 Εἰρωνείαν δὲ μυκτῆρα] Copioſè vir Clariſſ. Iſ. Caſaub. ad Theophr. Charact. in ſubſannationem Atticam. Id. Lucianus de Gymnaſ εἶπεν εἰρωνεύεσθαι τοῖς λόγοις. Sic poſtea ἐς τὸν Ἀττικὸν ῥιμφύπτατα καὶ σαμμάτιον. Eunap. in Liban. Liban. ipſe ſæpiſſ. ſic χλιασμὸς, ἁλισμὸς, ἁμπαιγμὸς, & ſimilia Atticor. de quib. interp. Ariſtoph. *Idem.*

7 *Atticam ſubſannationem*] Sive naſum Atticum. Plin. lib. 11. c. 32. *Cogn.*

γὰρ δύμήχανον τὸμόν; τίς δ' ἡ πειστικὴ σοφία & περιμήτεια σὺ τοῖς γράμμασιν; ὡς ἔμοιγε ἱκανὸν, εἰ μὴ πάνυ σοι γήϊνα ἔδοξε, μὴ ἦ κωμικῆς ἀξία & Κλεωνύμου. καίτοι πόσῳ δικαιότερον ὑμεῖς ἂν εἰκάζοισθε τῷ Προμηθεῖ, ὁπόσοι σὺ δίκαις ἀδοκιμεῖσθε, ξυὼ ἀληθείᾳ πειράμενοι τὰς ἀγῶνας; ζῶντα γοῦν ὡς ἀληθῶς, καὶ ἔμψυχα ὑμῖν τὰ ἔργα· καὶ νὴ Δία, καὶ τὸ θερμὸν αὐτῶν ἔστι διάπυρον. καὶ τοῦτο σὺ & Προμηθέως ἂν εἴη, πάλαι διαλελάθοιτο οὖσα μὴ σὺ πηλῷ πλάττοιτε, ἀλλὰ χρυσῷ ὑμῖν τοῖς πολλοῖς τὰ πλάσματα. ἡμεῖς γοῦν οἱ εἰς τὰ πλήθη παιόντες, καὶ τὰς τοιαύτας τῶν ἀγαλμάτων ἐπαγγελλόμενοι εἴδωλα ἄττα ἐπιδεικνύμεθα. καὶ τὸ μὲν ὅλον σὺ πηλῷ, καθάπερ ἔφην μικρὸν ἔμπροσθεν, ἡ πλαστικὴ καὶ τοιαῦτα τοῖς κοροπλάθοις. τὰ δ' ἄλλα, ὅτι κίνησις ὁμοία φαίνεται, ὅτι ψυχῆς διήγημά τι, ἀλλὰ τέρψις ἄλλως, καὶ παιδιὰ τὸ πρᾶγμα. ὥστε μοι σὺ μιμεῖσθαι ἔπεισι, μὴ ἄρα ὅτι μοι Προμηθέα λέγεις εἶναι, ὡς ὁ κωμικὸς τὸν Κλεώνυμόν φησιν οἶδα καὶ αὐτός. [1] Κλέων Προμηθεύς ἐστι μὲν τὰ πράγματα. καὶ αὐτοὶ δὲ Ἀθηναῖοι τὰς χυτρείας, καὶ ἐποποιοὺς, καὶ πάντας, ὅσοι πηλουργοί, Προμηθέας ἀπεκάλεσαν, ἐπισκώπτοντες εἰς τὸν πηλὸν & τὴν σὺν πυρὶ οἰμωγὴν τῶν σκευῶν ὄπτησιν. καὶ εἶπά σοι τοῦτο βούλεται εἶναι ὁ Προμηθεύς, πάνυ εὖ τέχνης ἀκοντίσαντα, καὶ εἰς τὸν ἀτεχνῶς θρεμμάτων τὸν σκληρότατον, ἐπεὶ & οὐθρυπλαῆ μὲν τὰ ἔργα, ὥσπερ ἐκείνοις τὰ χυτρίδια, καὶ μικροῦ τις λίθον ἐμβαλὼν, σωτρίψειεν ἅπαντα.

sum est quod facio? Quæ verò tam eximia ista in scriptis meis sapientia, & prudentia? Nam mihi certè illud satis fuerit, si non prorsus terrena tibi videantur, vel adeò digna Caucaso. At verò quantò justius vos comparari Prometheo poteratis, quicunque in causis agendis celebres estis, cum veritate certamen instituentes? viva sanè, atque animata sunt opera vestra: & per Iovem etiam calor eorum ignitus est. Quod ipsum ex Promethei rebus sumptum videri possit, nisi si sic dirimatis, vos ex luto non fingere, sed aurea pleriſque vestrûm figmenta esse. Nos autem qui ad vulgus prodimus, & istiusmodi narrationes ibi proponimus, tanquam simulachra rerum spectanda exhibemus. Et in summa, circa lutum quidem ut paulò ante dixi, ipsa hæc figulina versatur, perinde ut & aliorum figulorum. Cæterum neque motus similis inest, nec animæ seu vitæ ulla significatio, sed delectatio quædam & lusus est illud negocium. Ideo mihi cogitandum succurrit, num ita me Prometheum dixeris ut Comicus ille Cleonem. Illud de ipso nosti, *Cleon Prometheus ille post negotia est.* Ipsi etiam Athenienses ollarum figulos, furnorum constructores, & quicunque lutea fingunt, Prometheos olim appellabant, alludentes ad lutum, opinor, & ad illam, quæ fit in igne vasorum assaturam. Quod si hoc sibi vult Prometheus iste tuus, omnino scitè jaculatus es, & ad Atticam illam dicteriorum mordacitatem collimasti: quandoquidem fragilia sunt opera nostra, perinde ut illorum ollulæ; quæ siquis vel exiguo lapillo percusserit, omnes contriverit.

1 Κλέων Προμηθεύς] Aristophan. vers. *ἐπαθ.* De eo idem Aristoph. in Pac. & Thucyd. *Bourd.*

1 Σωτηρ-

καί τοι φαίη τις ἀξιομνήμων, ὦ τοῦτα εἰκάσας τῷ Προμηθεῖ, ἀλλὰ τὸ καινουργὸν τοῦτο ἐπαινῶν, καὶ μὴ ἀσθενές τι ἄλλο ἀρχέτυπον μιμούμενον. ὥσπερ ἐκεῖνος οὐκ ὄντων ἀνθρώπων, τί ὡς εὐκόλους αὐτοὺς ἀνέπλασε τοιαῦτα ζῷα μορφώσας, καὶ διαγραμμήσας, ὡς ἀκίνητα πεῖν, καὶ ὀφθῆναι χαρίεντα. καὶ τὸ μὲν ὅλον, δεδημιούργηκεν αὐτὸς ἐκεῖνος. [1] συνεργάζεται δέ τοι καὶ Ἀθηνᾶ ἐπινοίαις τε πολλαῖς, καὶ ἐμψύχοις ποιῆσαι εἶναι τὰ πλάσματα ὁ μὲν, τοῦτο ἂν εἴποι, ἐστί τι τὸ δύναμένον ἐξεργάζεσθαι τὸ εἰρημένον. καὶ ἴσως ἔστιν ὁ νοῦς ἐκεῖνος τοῦ λεληγμένου. ἐμοὶ δὲ οὐ πάνυ ἐφαίνετο, εἰ καὶ ποτὲ ἂν δοκοίην· μὴ δέ τις λέγειν δοκαιότερον ἢ τὸ πλάσμασιν, οὐ τοῦτο δόξαν ἐστί. [2] ἀλλὰ εἰ μὴ ἐχαρίεν φαίνοιτο, αἰσχυνοίμην ἂν ἐγὼ ἐπαινῶν. καὶ ξυμπαθήσας ἄν, ἀφανίσαιμι. ὑφ' ἂν ὠφελήσειεν αὐτό. [3] δοκεῖ γὰρ ἐμοὶ ἡ καινότης, μὴ οὐχὶ σωτηρίφιλα ἀμόρφου ὄν. καὶ εἰ μὴ οὕτω φρονοίην, ἄξιον ἂν μοι δοκεῖν τὸν ἐκκοπίδιον γυπῶν κείρασθαι. εἰ σωφρονοίης [4] ὡς πολὺ ἀμορφότερα τὰ μὴ ξένα αὐτῶν πεποιῆσθαι. Πτολεμαῖον ὁ Λάγου δύο καινὰ εἰς Αἴγυπτον ἄγων, κάμηλόν τε βακτριανὴν πᾶσαν μέλαιναν, καὶ ἄνθρωπον, ὡς τὸ μὲν ἥμισυ αὐτοῦ, ἀκριβῶς μέλαν εἶναι, τὸ δ' ἕτερον, εἰς ὑπερβολὴν λευκόν, ἐπίσης δὲ μεμιγμένον, εἰς τὸ ἥδιστον συναγαγὼν

verit. Atqui dixerit aliquis consolando nos, te ista Prometheo non assimilasse, sed novum hoc opus ad nullius exempli imitationem effictum laudare: quemadmodum ille cùm nondum existerent homines, eos suo marte commentus est: ac talia formavit atque adornavit animalia, quæ & facilè moverentur, & aspectu gratiosa essent. In summa, architectus ipse erat: verùm etiam adjuvabat Minerva, quæ lutum inspirabat, illaque figmenta animabat. Talia quidem aliquis dixerit, atque in meliorem partem dictum istud expositerit: ac forsitan hæc illius fuit sententia. Sed hoc mihi non satis est, si nova fingere videar: nec quisquam dicere possit aliquid hoc figmento vetustius, cujus istud sit progenies. Verùm nisi etiam pulchrum videretur, puderet me sanè, sat scias, illius, & conculcando libenter abolerem. Nec eo prodesset illi apud me novitas, quo minùs contereretur, si deforme esset. Ac nisi ita sentiam, dignus mihi videor qui à sedecim vulturibus attondear: ut qui non intelligam longè deformiora esse, quæ cum novitate conjuncta, sibi tamen confidunt. Ptolemæus Lagi filius, quum aliquando duas res novas in Ægyptum deduxisset, camelum videlicet Bactrianam totam nigram, & hominem bicolorem, cujus altera pars planè nigra, altera excellenter candida erat, corpori

1 Συνεργάζεται ἡ Ἀθηνᾶ] Omnia in quibus mentis *acumen* & τὸ θειότερον τῆς ψυχῆς deprehenditur, Minervæ solent adscribi. *Bourd.*

2 Ἀλλὰ εἰ μὴ χαρίεντα φαίνοιτο] Fortean Lucianiftilo fuit, ἀλλὰ εἰ μέλαν & χαρίεν τι. *Mars.*

3 Παρὰ γὰρ ἐμοὶ] Παρὰ γοῦν ἐμοὶ *apud me quidem.* Idem.

4 Ὡς σφόδρα ἀμορφότερα] Vult Lucianus deformiora ea esse quibus accidit ut cum novitate displiceant. *Bourd.*

5 Τὰ μὴ τοῦ ξένα αὐτῶν πεποιῆσθαι] Αὐτῶν πεποιῆσθαι. Ex sequentibus patescit. *Mars.*

1 Η' καὶ-

τὰς Αἰγυπτίους, ἐπιδείκνυθ' αὐτοῖς ἄλλά τε πολλὰ θεάματα, καὶ τὸ παλαιότατον & τῶν, τὸν κάμηλον, καὶ τὸ ἡμίανδρον ἄνθρωπον. καὶ ὡς ἔθος ἐστὶ παλήξειν τὸ θέαμα. εἶτε, ὡς μὲν τὴν κάμηλον ἐφοβήθησαν, καὶ ὀλίγου δεῖν ἔφυγον ἀναθορόντες. καὶ τοι χρυσοῦ πᾶσα κατεκοσμήθη, & ἁλουργίδι ἐπέστρωτο. καὶ ὁ χαλινὸς ὢν λιθοκόλλητος, Δαρείου τινὸς, ἢ Καμβύσου, ἢ Κύρου αὐτοῦ κειμήλιον. ὡς δὲ τὸ ἄνθρωπον, οἱ μὲν πολλοὶ ἐχλεύαζον. οἱ δέ τινες, ὡς ἐπὶ τέρατι ἐμυσάττοντο. ὥστε ὁ Πτολεμαῖος σωφρονεῖν οὐκ ἔδοξεν αὐτοῖς, οὐδὲ θαυμάζειν τὸ Αἰγυπτίων [1] ἢ καινότης, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς τὸ κόσμου, καὶ τὸ σύμμετρον αὐτό· καὶ τὸν ἄνθρωπον οὐκέτι ἴσον ἐποίει τιμῆς ἔχειν ὡς πρὸ τοῦ. ἀλλ' ἡ μὲν κάμηλος, ἀπήχθανεν ἀμελουμένη, τὸ ἄνθρωπον δὲ τὸ διττὸν, Θέαπιδι τῇ αὐλητῇ ἐδωρήσατο καλῶς αὐλήσαντι ἐπὶ τῷ πότῳ. [2] δέδοικα δὲ μὴ & τοῦτον κάμηλος οὐ Αἰγυπτίοις ᾖ. οἱ δὲ ἄνθρωποι, [3] τὸν χαλινὸν ἔτι καὶ νῦν θαυμάζουσι, καὶ τὴν ἀλουργίδα. [4] ἐπεὶ δὲ οὐδὲ τὸ σὺν δυοῖν τοῖν κάλλιστον συγκεῖσθαι [5] διαλόγου, καὶ κωμῳδίας, οὐδὲ τοῦτο ἀπέρρηγε εἰς ἁρμονίαν, εἰ μὴ & ἡ μίξις εὐαρμόστως, καὶ τῷ σύμμετρον γένοιτο, pori æqualiter permixta, congregatis in theatrum Ægyptiis, exhibuit illis cum alia multa ſpectacula, tum inter poſtrema, hæc quoque, camelum videlicet, & ſemialbum hominem, putavitque ſe magnam admirationem hoc ſpectaculo eſſe concitaturum. At illi ad cameli conſpectum deterriti ſunt, ac propemodum exilientes profugerunt: quanquam tota auro exornata, ac purpura inſtrata erat, gemmatumque frænum habebat, ex Darii alicujus, aut Cambyſis, aut ipſius Cyri theſauris depromptum. Ad hominis autem obtutum alii ridebant, alii verò ut monſtrum averſabantur. Itaque Ptolemæus, cùm intelleXiſſet ſe nihil gloriæ ex his adeptum eſſe, nec Ægyptios rerum novitatis admiratione capi, ſed ab iis, quæ numeris omnibus & forma ſunt abſoluta, huic anteponi, ipſa oſtendi prohibuit, nec amplius hominem eo honore habuit, quo antea. Tum neglecta camelus interiit, bicolorem verò hominem Theſpidi cuidam tibicini, cùm ad pocula bellè ceciniſſet, dono dedit. Porrò vereor ne & mea apud Ægyptios ſint camelus, homine autem adhuc frænum illius & purpuram admirentur. Quoniam verò neque illud ex duobus optimis compoſitum, dialogo videlicet, & Comœdia, per ſe ipſum ſatis valet ad formæ elegantiam, niſi compoſitio inter ſe conſentiens, juſtaque proportione temperata fuerit: licet

1 Η' καινότης] Antea illam vocavit τὸ ξένον. Bourd.

2 Δέδοικα ᾖ μὴ] Cum viderem hæc omnia eſſe confuſa, non auſus ſum ex ingenio ſolo meliorem lectionem aſſerere, quam nec agnoſcebant ullæ editiones, nec Mſſ. hæc omnia ſic puto poſſe legi: παρὰ τὸ πότον. εἰ ᾖ ἄνθρωποι τὸ χαλινὸν ἔτι αὐτὸς θαυμάζουσι, καὶ τὴν ἁλουργίδα δέδοικα δὴ, &c. *Idem.*

3 Τὸν χαλινὸν ἔτι αὐτὸς θαυμάζουσι] Θαυμάζουσι. Marc.

4 Ἐπεὶδὴ οὐδὲ] O. ſuſpenſum ex antecedente. *Marc.*

5 Διαλόγου & κωμῳδίας] De quibus in dial. Δὶς κατηγ. Bourd.

[1] Ἔστι γοῦν ἐν δύο καλῶν ἀλλόκοτον τὸν ξυνθέτην εἶναι, οἷον ἐκεῖνο τὸ ΘΕΟΧΑΙΤΟΦΩΝ, ὁ ἱπποκένταυρος. ἐγὼ δ' ἂν φαίην ἐπιφορτόν τι ζῶον τοῦτο γίγνεσθαι, ἀλλὰ ἐπιφορώτατον, εἰ [2] χρὴ πιστεύειν τοῖς ζωγράφοις ἐπιδεικνυμένοις τὰς παχυτήτας, καὶ σφαγὰς αὐτῶν. τί οὖν ἐχρὴ ἐμπαλιν γίγνεσθαι ἐν δυοῖν φύσιν τινὰ τῶν ἀρίστων ξυνθέντα, ὥσπερ ἐξοίνης, καὶ μέλιτος τὸ ξυναμφότερον ἡδύτερον; φημὶ ἔγωγε, εἰ μὲν [3] ΘΕΙ ΓΕ ΤΑ ἐμῶν ἔχει διατείνειν, ὡς τοιοῦτον ὄντων, ἀλλὰ δέδια μὴ τὸ ἀκρατὲς καὶ ΘΕΟ τὸ μίξεως σωφθείρειν. εἰ δὲ πάνυ γὲ σωφρόνως, καὶ φίλαι ἐξ ἀρχῆς ἦσαν ὁ διάλογος, καὶ ἡ κωμῳδία· εἶτα ὁ ῥυθ', οἷοι, καὶ ΚΑΘ' ἑαυτὸν νὴ Δία ἐν τοῖς ΘΕΑΤΡΟΙΣ μετ' ὀλίγων τοῖς διατριβὰς ἐποιεῖτο. ἡ δὲ, ΔΙΟΝΥΣΟΦΩΝΤΟΣ Διονυσίου ἑαυτὴν, ἥπτετο ὠμίλει. καὶ ξυνέπαιζε, καὶ ἐγελοποιεῖ, καὶ ἐπεσκώπτε, καὶ [4] ΕΠ ῥυθμοῦ ἔβαινε ΘΕΟΣ αὐλόν. ἐφέστη δὲ τὸ ὅλον [5] ἀναπαίουσι μέτροις ἐποχούμενα τὰ ποιὰ, τὰς δ' διαλόγους ἐπείρας ἐχαλάζε, φροντιστὰς, καὶ μετεωρολόχας, καὶ τὰ τοιαῦτα ΘΕΟΠΡΕΠΕΣΤΑ. καὶ μέντοι [6] ΘΕΙΛΑΣΘΑΙ ἐπεποίητο ἐκείνους ἐπισκώπτειν, [7] καὶ τὴν Διονυσιακὴν ἐλαφρείαν κατακρῶν αὐτῶν·

licet saltem ex duobus pulchris, compositionem peregrinam fieri, quale illud vulgatissimum est, [2] hippocentaurus. Non enim facilè dixeris, amabile aliquod animal esse hoc, sed potiùs contumeliosissimum: si modò pictoribus, illorum temulentiam & cædes exhibentibus credere convenit. Quid ergo? Annon rursum quoque bene formatum aliquid fieri potest, ex duobus optimis compositum, ut suavissimum est quod ex utroque, vino scilicet & melle constat? Equidem fateor. Sed de meis compositionibus, quod ipsæ quoque tales sint, contendere non ausim: quin potiùs verear, ne utriusque pulchritudinem, ipsa mixtio corruperit. Neque enim omnino consueta atque inter se affinia ab initio Dialogus & Comœdia fuêre. Siquidem ille domi, & secum ipse, per Iovem, in ambulacris, cum paucis quibusdam, suas disputationes habebat: hæc vero se totam Dionysio tradens, in theatro conversabatur, & colludebat, & risum movebat, & dicacitate gaudebat, cúmque numerositate quadam ad tibiæ cantum procedebat. Interdum etiam anapæsticis versibus plerumque in sublime evecta, dialogi socios subsannabat, meditatores, ac vanos sublimium rerum disceptatores, aliáque id genus vocitando. Quin & unam hanc viam ad sugillandum illos affectabat, & ad effundendam in illos Dionysiacam libertatem:

1 Ἔστι γοῦν ἐν δύο καλῶν ἀλλόκοτον, τὸν ξυνθέτην εἶ] Ἔστι γοῦν ἐν δύο καλῶν, ἀλλοκότην. Marc.

2 *Hippocentaurus*] Ex homine & equo sunt conflati, & propterea διφυὴς ab Isocrate appellantur. *Cogn.*

3 Χρὴ πιστεύειν τοῖς ζωγράφοις] Hac de re copiosè Philostrat. Liban. Greg. Nazianz. *Bourd.*

4 Ἐπὶ ῥυθμῷ] Sic dial. ΘΕΙ ὀρχήσ. Angl. ῥυθμῷ ἴσαιν. Idem.

5 Ἀναπαίουσι μέτροις ἐποχούμενα] Ἐπηχούμενα. Marc.

6 Περιλάσθαι] Angl. περιταίρειν. Bourd.

7 Καὶ τὴν Διονυσιακὴν ἐλαφρείαν] De qua copiosè Philostr. dico ad Heliod. *Idem.*

ἅρμ μὴν, [1]ἀεροβατοῦντας δεικνύουσα, καὶ [2]νεφέλας ξυνοίγουσα· ἄρτι δ', [3]ψυχῶν πυθμένας ἀφομετροῦσα, ὡς δῆτεν τὰ ἀερολεσχολογούμενος. ὁ διάλογος δ', συμποτάζων ἐποιεῖτο τὰς συνουσίας φύσεώς τε πέρι. καὶ ἀρετῆς φιλοσόφων. ὅσπερ τὸ [4]μεσπολῶν τοῦτο [5]δὶς ἀφ' πασῶν εἶναι τὴν ἁρμονίαν λέγουσιν ἐξ ὀξυτάτης ἐς τὸ βαρύτατον· καὶ ὅμως ἐτολμήσαμεν ἡμεῖς τὰ ὕπνου ἐγρηγορόσι παθεῖν ἀλλήλοις ξυνεχωρεῖν, ἐξυνεκρούσαμεν, ὑπὸ πάνυ πιθανοῦ πράγματος, ὑδὲ σύμφρασις ἀνεχόμενα τῶν κωμικῶν. δεῖ δ' πάντως μὴ αὐτὸς ὅμοιόν τι τῷ Προμηθεῖ τῷ σῷ πεποιηκὼς φαίνωμαι, [6]τὸ φῖλον τοῦ ἀέρος ἐγκεκαικέναι, ἐξ δ' αὐτὸ δίκαιον ἔσομαι ἔχω. μᾶλλον δὲ μὴ ἐξ ἄλλό τι τοιοῦτο φανοῦμαι, ἐξεπατῶν ὥσπερ τοὺς ἀκούοντας καὶ ὁσοῦ ἂν ἔχητε αὐτοῖς [6]κεκαλυμμένα τῇ παιδιᾷ, γέλωτα κωμικὸν ἔσω σεμνότητι φιλοσόφῳ· τὸ γοῦν κλεπτικὸν, ἐξ κλεπτικῆς [7]ὁ θεὸς, ἄπαγε τοῦτο μόνον, σὺκ ἂν εἴποις ἀνεύθυνα τοῖς ἡμετέροις. ἢ ἐξ ἔστιν ἐξ ἄν ἐξαλείφομαι, εἰ μὴ ἄρα τις ἐμὲ διέλαθε πιστὸς πτυονόμπτης, ἐ τεχνικὸς ὢν καὶ αὐτὸς σωπηρικῶς; πάλιν ἀλλὰ πῶ

tem: nunc quidem in aëre ambulantes illos, & cum nubibus versantes ostendens: nunc verò fingens pulicum saltus metientes, ut qui de rebus istis sublimibus nimium subtiliter argutarentur. Dialogus contra, gravissimas disputationes habebat, cum de natura rerum, tum de virtute Philosophorum: ita ut musicorum illud, *bis per omnes chordas*, hoc est, *bis per omnes chordas, seu distantias tonorum*; nempe ab acutissimo ad gravissimum usque, illis conveniret. Et tamen ausi fuimus nos hæc ita fere habentia inter se conciliare & consociare, quæ neque omnino obsequuntur. neque facilè societatem patiuntur. Vercor itaque ne denuò simile aliquid Prometheo isti tuo feciſſe videar, ut qui fœmininum masculino immiscuerim, & idcirco reus agar. Vel potiùs ne tale quid aliud videar, decepisse fortasse auditores & ossa pinguedine obducta ipsis apposuisse, risum scilicet comicum sub philosophica gravitate. Quod enim est furti. (nam furti est aliquis Deus) apage hoc solum, non dixeris inesse nostris scriptis. Vnde enim furaremur, nisi quis me latet, qui tales pinuum incurvatores & hircocervos ipse composuerit. Verumtamen quid facerem?

1 Ἀεροβατοῦντας] Ex Aristoph. Nep. ut hæc tota narratio, sic in Charont. & Icarom. *Bourd.*

2 Νεφέλας] Inde titul. Aristoph. Νεφέλαι, ex quibus hic locus integer desumptus. *Idem.*

3 Ψυλλῶν πυθμένας] Resbicit procul dubio hos versus Comici in Nebul. act. 1. Sc. 2.

Ἀνηρόμην ἄρτι Χαιρεφῶντα Σοκράτης
Ψύλλαν ὁπόσους ἅλλοιτο ἐξ αὐτῆς πόδας.

Hoc alibi sæpe tangit, dum Socrati, Platoni, & aliis insultat. *Idem.*

4 Δὶς διὰ πασῶν] Vtitur passim hac comparatione. *Idem.* Vide Erasmi Chiliad. *Cogn.*

5 Τὸ φῖλον τοῦ ἀέρος] Hac de re Phædrus fine Fab. & ibi interp. *Bourd.*

6 Κεκαλυμμένα τῇ παιδιᾷ] Sic in Prometh. & Dial. Prom. & Iov. ex Hesiod. 1. oper. *Idem.*

7 Ὁ θεὸς ἄπαγε τοῦτο μόνον] Sic in somnio, Καταρίπτου ὦ θεοὶ, τὸ δεῖνον. Hac in re utitur dictionibus ἀπερύκειν, Καταρίπτειν, ἀπάγειν. Quod semel monitum volo. *Idem.*

1 Mu-

ὦ πάτερ; ἐμβριθὲς γὰρ οἷς ἅπαξ ἐφεκτέον. ἐπὶ τὸ μεταβαλλόμενον, Ἐπιμηθέως ἔργον, ὦ Προμηθέως ἐστί.

cerem? persistendum enim est in iis quæ semel cœperis, quandoquidem [1]mutare consilium Epimethei opus, non Promothei est.

1 *Mutare consilium*] Post rem consulere, unde Pindarus illum appellat ὀψίφρονα leg. Hesiod. in Theog. *Cogn.*

Πρὸς Νιγρῖνον ἐπιστολή.

Ad Nigrinum Epistola.

ARGVMENTVM.

Hoc Dialogo vitam ac mores Philosophorum describit, conferendo inter se verè Philosophos & simulatos, Et quòd iis qui serio philosophari cupiunt, urbis Roma consuetudo & luxus nequaquam conveniant, ostendendo. Cujus rei exemplum, Nigrinum, Platonicum Philosophum, & turbas istas adulatorum, cœnas & lucrum sectantium, inter se componit. Quanquam haud scias, an etiam veræ Philosophiæ sectatores hic laudando, pro more suo ironia utatur. Valde autem quadrat hic Dialogus in nostra quoque ætatis homines eos, qui ornatu & habitu, veterum istorum quasi successores quidam sunt.

Ἀκτιανὸς Νιγρίνῳ τῷ φιλτάτῳ χαίρειν. Ἡ μὲν παροιμία φησὶ, [1]γλαῦκας εἰς Ἀθήνας, ὡς γελοῖον ὃν εἴ τις εἰσαῦθις κομίζοι γλαῦκας, ὅτι πολλαὶ παρ' αὐτοῖς εἰσιν. ἐγὼ δ' εἰ μὲν δυναίμην λόγον ἐπιδείξασθαι βελτίω τοῦδε, ἔπειτα Νιγρίνῳ χαίρων βιβλίον ἔπεμπον, εἰ χρήσιμον ἂν τῷ γελοίῳ, γλαῦκας ὡς ἀληθῶς ἐμπορεύσομαι. ἐπεὶ ἡ μόνη σπουδὴ πλὴν ἐμοῦ γνώμην ἔχω, ὅπως τι καὶ ἔχω, ἐστὶν ὅτι μὴ παρέργως εἴλεμμαι τοῦ τε σοῦ λόγου, ἀποφύγοιμι ἂν εἰκότως τὸ τοῦ Θουκυδίδου λέγειν, ὅτι ἡ [2]ἀμαθία μὲν,

[1]Ucian Nigrino salutem. Noctua Athenas, inquit proverbium: quasi ridiculum sit, siquis eò noctuas apportet, quoniam apud illos abundant. Ego verò si dicendi vim ostendere volens, postea scriptum Nigrino librum mittam, rectè sim huic joco obnoxius, ut qui noctuas in forum tulerim. Sed quandoquidem solummodò sententiam meam tibi declarare volo, quo nunc sim animo, & quòd non leviter oratione tua sum captus: meritò Thucydidis illud effugero, quum ait,

1 Γλαῦκας εἰς Ἀθήνας] Proverb. ἐπὶ τῶν μάτην ἀποπεμπόντων τινὰ τοῖς ἀφθόνως παρχουσι, οἷον εἰ τις εἰς Αἴγιναν εἴσω ἐπαγάγοι ἢ εἰς Κιλικίαν πέμποι. Aristoph. Ὄρν. & ibi Scholiast. *Bourd.*

2 Ἀμαθία μέν] Hanc sententiam sic efferunt. Ἀμαθία μὲν θρασύτητα λογισμὸς δὲ ἔλασσον φέρει. Et sic Thucyd. ut patet etiam apud Plin. Epist. 7. lib. 4. hanc sic interpretatur D. Hieronym. Epist. ad Euagr. *Imperitia confidentiam, cunctatio timorem creat. Idem.*

θρασεῖς, ὀκνηρὰς δὲ τὸ λελογισμένον ἀπεργάζεται. δῆλον γὰρ ὡς οὐχ ἡ ἀμαθία μοι μόνη τὴν τοιαύτην τόλμης, ἀλλὰ καὶ ὁ περὶ τοὺς λόγους ἔρως αἴτιος. ἔρρωσο.

ait, *Imperitia audaces, res autem considerata timidos efficit.* Manifeſtum enim eſt, quòd non imperitia ſolùm, verùm etiam orationis amor, hujuſmodi audaciæ mihi cauſa eſt. Vale.

Νιγεῖνος, ἢ περὶ Φιλοσόφου ἤθους.

Ὡς σεμνὸς ἡμῖν σφόδρα, καὶ μετέωρος ἐπανελήλυθας. ἀτοίνυν ἀπόσβλεπτον ἡμᾶς ἔτι ἀξιοῖς, ἀφ' ὁμιλίας μεταβαλόντως, ὑπὸ κρείττονας τῶν [1] ὁμοίων λόγων, ἀλλ' ἄφνω μεταβεβλῆσθαι. καὶ ὅλως ὑπερόπτικάς τινι ἔοικας. ἡδέως σ' ἂν ἐροίμην σὲ πυθόμενον ὅθεν ἥκεις, καὶ τί τὸ πέρας αὖθον. τί γὰρ ἄλλο γ' ὦ ἑταῖρε, ἢ εὐτυχία; πῶς λέγεις; [2] οὐδὲ παρεργὸν ἦκον σοι εὐδαίμονα τε, καὶ μακαρίως γεγηθυμένως. καὶ τοῦτο δὴ τὸ λίαν σε [3] σκηπτὸς ὄνομα, πτερόλοβιον. ἢ ἐρέλεις, ὅπως σὺ βραχεῖ; καὶ μάλα. τί γὰρ τὸ μὴ τοῦτό ἐστιν, ἐφ' ὅτῳ σε [4] κομᾷς, ἵνα μὴ [5] σὺ κεφαλαίῳ μόνῳ εὐφραινώμεθα, ἔχωμεν δέ τι καὶ ἀκριβῶς εἰδέναι τὸ πᾶν ἀκούσαντες; ἀγαυμαστὸν εἶναί σοι δοκεῖ πρὸς Διός, ἀπὸ μιᾶς

Nigrinus, ſeu de Philoſophi moribus.

Vt verò gravis admodum, & ſublimis nobis rediiſti! Non amplius nos aſpicere dignaris, tantum abeſt ut colloquium tuum impertias, & quales antea, nobiſcum ſermones communices: at repente immutatus es, atque omnino faſtidioſus videris evaſiſſe. Lubens ex te audierim unde ad hoc inſolentiæ pervenieris, quæque ſit ejus cauſa. Quidnam aliud, ô amice, niſi fœlicitas? Quid ais? Præter inſtitutum factus fœlix & beatus tibi venio: adeóque illud quod in ſcena ſolet uſurpari, terbeatus. Hercle, itane brevi? Atque admodum. Et quid præterea eſt propter quod ſuperbias, ut non ſummatim modò lætemur, ſed etiam accuratè ſcire poſſimus, quum rem totam audiverimus? Annon admiratione dignum tibi videtur, per Iovem, me pro

1 Ὁμοίοις λόγοις] Sermones inter pares, pari libertate & conditione habiti ultro citroque, ut apud Homer. ὁμοίῳ κωλιήρῳ, ὁμοίῳ δαῒ καίῳ, ὁμοίου γήρας. Bourd.

2 Οὐδὲ παρεργὸν] *Vt te non morer.* Idem.

3 Σκηπτὸς ὄνομα] Sic idem alibi. *Idem.*

4 Κομᾷς] *Superbis.* κομᾶν indulgere genio & elatum eſſe. Ariſtoph. Equit. ubi Scholiaſt. κομῶσι, τρυφῶσι. τὸ δὲ ἐπὶ τῶν τρυφᾶν λέγει καὶ μεγαυχεῖσθαι καὶ μέγα φρονεῖν. alias κομᾶν, κόμην ἔχειν, κομεῖν ὑπομελεῖσθαι. Poll. Heſych. Suid. *Idem.*

5 Ἐν κεφαλαίῳ μόνῳ] Ἐν κεφαλαίῳ, & ἀκριβῶς opponuntur. Εὐφραίνεσθαι ἐν κεφαλαίῳ μόνῳ dicuntur qui re nondum intellecta ad vultum amici exporrectum & hilarem lætantur. *Idem.*

1 Τετυ-

δῦλα μὲ ἀλλ' ὄντως, ὅτι ἐκ πένητος, ὡς ἀληθῶς πλούσιον, ὅτι ἐκ ἀνοήτου τὸ εὖ τετυφωμένον, χρηστὸν μετριώτερον; μέγιστον μὲν οὖν. ὅταν δ' ὅπως μοι δηλώσῃς σαφῶς, τί ἐστὶ λέγεις. ἰσπίλλου μὲν γὰρ ἐδεῖτο πόλεως, βυλόμενός με ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ ἰᾶσθαί τινα. τὸ γάρ μοι πάθος τὸ ὀφθαλμιᾶν μᾶλλον ἐπεγίνετο. οἶδα τοίνυν ἔγωγε, καὶ πόρρωθέν σε τοῦ σπουδαίου ἐπιτυγχάνειν. δέξαι οὖν μοι λέγε πρὸς σοφιστοῦ Νιγρίνου τοῦ πλατωνικοῦ φιλοσόφου, ἵνα σοι ἐξωνᾶται, ὡς ἀντὶ ἀφιλήμονα. καὶ πῶς τοῦτο ἔλεγον, ἐγὼ παιδὸς εἰσαγγείλαντος, ἐκαλήθην. καὶ παριὼν οὖν, προκαλεσαμένου τοῦ βιβλίου, ὃ χρῆν βυβλίον εἶχεν, πολλὰς δὲ εἰκόνας παλαιῶν σοφῶν ἐν κύκλῳ κειμένας. σχοινοῖλος δὲ ἐν μέσῳ ἐπέκειτο τοῖς δὴ λεγομένοις χαλκοῦν πεπαιγμένος, καὶ σφαῖραν καλάμου πρὸς τὸ ἔμπυρος μίμημα ὡς ἐδόκει, πεποιημένην. σφόδρα οὖν με φιλοφρόνως ἀσπασάμενος, ἡμῶν

pro ſervo liberum, pro paupere revera divitem, pro ſtulto & ſuperbo moderatum redire? Id maximum quidem eſt. At non planè intelligo quidnam ſit illud, quod dicis. Recta in urbem profectus ſum, ut aliquem oculorum medicum viſerem. Nam ille oculi affectus quo laborabam, magis magiſque ingraveſcebat. Scio equidem ſingula: ideóque etiam optavi ut in bonum ac peritum incideres. Cùm igitur viſum mihi eſſet Nigrinum Platonicum illum philoſophum multis compellare, mane ſurgens, ipſum adeo, & pulſata janua, cùm puer intro de me renuntiaſſet, accerſitus ſum. Tum in ædes ingreſſus, illum deprehendo librum præ manibus habentem, circum autem undique multas veterum atque doctorum hominum imagines jacentes. Poſita etiam erat in medio quædam tabella in qua geometricæ quædam figuræ deſcriptæ erant: & ſphæra ex calamo, ad imitationem univerſi, ut videbatur, compoſita. Admodum igitur benignè me amplexatus ille, interrogavit quid-

1 *Τετυφωμένου*] In quibuſdam τετυφλωμένου, ſed recepta lectio ſana eſt. *τετυφωμένος, ὁ ὑπερμένος ἐς ἀλαζόνα, ὑπερηφανευόμενος, ἔξω φρενῶν. τετυφωμένως* hebeti ac ſtolido ingenio præditos ſignificare tradunt veteres Grammatici, ut ſunt qui fulmine tacti fuere. Moſcop. Heſych. qui etiam τυφωθέντα interpretatur ὑπερθέντα, ὑπερηφανιάσαντα. Bourd.

2 *Καὶ σφαῖραν Καλάμου*] Sic voluit interpres, cùm omnes codd. habeant *καλάμῳ*. in Margine Mſſ. *καλάμῳ ἢ ἀπὸ καλάμου*. Theod. Marcil. vir clariſſimus monuit me ſe monituram, tu conſule. *Idem*. Robertus Titius locis ſuis controverſis c. 14. lib. 11. relegit, *ἐκ σφαῖραν Καλάμου* &c. *& ſphæra Calami* &c. eaque de re quantumvis copioſe diſſerit, aut potius diſperdit opus: magiſter autem ejus Yvo Villiomarus, ſive is Scaliger eſt, aliud diſcipulo ſuo nihil præcipit, quam ſe non videre quemadmodum ſphæra ex calamo fieri poſſit. Vtique & diſcipulo & magiſtro ejus fraudi fuit, neſciſſe etiam ex orichalco fila craſſoria dici calamos ſive culmos. Atqui eos id Theodoretus docere potuit Orat. 111. De providentia. *Ὀργανον γάρ*, inquit, *τὸ σῶμα ἔοικεν ἐκ χαλκοῦν συγκειμένῳ καλάμων ἐς ὑπ' ἀνέμων ἐμφυσουμένῳ, ἐς πνεύματι ἐκ τῆς τεχνίτου ἀκροτόλου, καὶ ἐκπεπλουτῶντι τὸν ἐναρμόνιον ἐκείνου ἦχον*. Dixeris Latinè, *Os enim*, nempe *hominis inſtar eſt organi contexti de culmis aheneis, & à ſollibus inflati, & moti artificis digitu, & ſonum illum harmonia plenum efficientis*, &c. Idemque mox dentes oris humani cum aheneis calamis ſive culmis comparat. Et rurſus paucis interjectis, *καὶ τὸ*, inquit, *ἐκ τῆς χαλκῆς καλάμου ὄργανον*. Marc.

δ, τι ἐς πρᾶσιν. καίγὼ πάνυ ἐδιηγησάμην αὐτῷ. καὶ δή που ἐν μέρει ἐμοὶ αὐτὸς ἠξίου εἰδέναι ὅ, τι τε πράττοι, καὶ εἰ αὖθις αὖ πρὸς ἐγνωσμένον εἴη τὸ πλεῦσαι τὴν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. ὁ δὲ ἀπορρήξαντα, ὦ ἑταῖρε, φησὶ τῶν λόγων, καὶ τὴν ἑαυτοῦ γνώμην διηγήσασθαι, τοσαύτην τινά μοι λόγων ἀμβροσίαν κατασκεδάσαι, [1] ὥστε ἐμὲ πείρασθαι τῶν τότε, εἰ ποτε ἄρα ἐγένοντο, καὶ τῶν Ὁμήρου [2] λωτὸν λελοιπέναι. ὅπερ γοητεῦσαι ἐφιλοτέχνησε. σεσήρειν γὰρ αὐτῷ τε φιλοσοφίαν ἐπαινέσας, καὶ τὸν λόγον ταύτης ἐλεύθερίαν, καὶ τὰ δημοσίᾳ νομιζόμενα ἀγαθὰ καταγελάσας, πλοῦτον, καὶ δόξης, καὶ βασιλείας, καὶ τιμῆς, ἔτι τε χρυσοῦ, καὶ πορφύρας, καὶ τἆλλα ὅσα λείπεται τοῖς πολλοῖς, πάνυ ὄντα. ἅπερ ἐγὼ ἀπενεῖ καὶ ἀναπεπταμένῃ τῇ ψυχῇ ἐδεξάμην, αὐτίκα μὲν οὐκ εἶχον εἰκάσαι ὅπερ ἐπεπόνθειν, ἀλλὰ παντοῖα ἐκινούμην. καὶ ἄρτι μὲν, ἐλυπούμην ἐληλεγμένων μοι τῶν φιλτάτων, πλοῦτόν τε, καὶ δόξης. καὶ μόνον οὐκ ἐδάκρυον ἐπ' αὐτοῖς κεκθημένοις. ἄρτι δ', αὖθις μὲν ἐδόκουν μοι πεπεῖσθαι, καὶ καταγελᾶσθαι. ἔφαινόν σ' ὡς ὥσπερ ἐπὶ ζοφερὸν τινὰ ἀέρα καὶ βίαν καὶ πρόοδον, ἐς αἴθριόν τε καὶ μέγα φῶς ἀναδύοντα. ὥστε δὴ τὸ καινότατον [3] τῶν ὀφθαλμῶν μὲν, καὶ τῶν ἐμοὶ αὐτῶν ἀσθενείας ἐπελανθανόμην. τῇ δὲ ψυχῇ ὀξυδερκέστερον καθαιρόμενος ἐγιγνόμην. ἐλελήθειν γὰρ

quidnam agerem. Quibus omnibus illi expositis, ego quoque pervices ex eo scire postulabam, & quid ipse ageret, & nunquid apud se statuisset in Græciam denuo navigare. Ille verò, ô amice, posteaquam cœpisset de hisce rebus mecum colloqui, suamque sententiam explicare, tantam verborum ambrosiam mihi affudit, ut mihi planè videretur Sirenes illas, siquæ unquam fuerunt, & Aëdonas, & lotum illum Homeri antiquum referre: adeò divina quædam loquebatur. Huc enim dicendo provectus est ut Philosophiam laudaret, & quæ ab ea manat, libertatem: & contrà, ista quæ vulgo pro bonis habentur, irrideret, nimirum divitias, gloriam, regna, honorem, aurum præterea & purpuram, & cætera quæ plerisque prorsus spectabilia, mihi quoque antea videbantur. Quæ quidem animo intento atque aperto animo excipiens, continuo ita affectus fui, ut cui, quod tum mihi acciderat, comparare possem, non haberem: sed in omnes partes raperer. Ac nunc quidem dolebam quòd refellerentur quæ mihi charissima erant, divitiæ, argentum, & gloria, ac tantùm non lachrymabar rejectis illis: nunc verò eadem ipsi mihi videbantur vilia atque ridicula esse: gaudebámque rursùm tanquam ex tenebroso quodam aëre prioris vitæ, ad serenitatem & magnam aliquam lucem respiciens. Quare sanè & oculorum, quod absurdissimum erat, & eorum infirmitatis oblivisci cebar, anima verò perspicacior paulatim fiebam. hactenus enim ignoraveram

1 Ὥστε τὰς Σειρῆνας] Desumptum ex Odyss. μ. Aristænetus epi. 1. Petro. sat. *Bourd.*

2 Λωτὸν] De quo Homer. Odyss. 9. Eunap. ædes. p. 50. *Idem.*

3 Τῶν ὀφθαλμῶν] Sic reposuimus, ratio patet legenti. *Idem.*

1 Γαῦ-

τέως αὐτὴν τοφλάτιον ἀξιφίρων. ἐσιὼν ὃ, εἰς τὴν ἀξιαχθῆν, ὅπερ λέγεις ἡμῖν ἐπῳδάς. [1] γαῦρός τι γὰρ τὸ λόγω ἐ μετέωρός εἰμι. καὶ ὅλως μικροψυχάλιόν ἐστιν ἐμοῦ. δοκῶ γάρ μοι ὅμοιόν τι πεπονθέναι πρὸς φιλοσοφίαν, οἷον περ ἐ [2] οἱ Ἰνδοὶ πρὸς τὸν οἶνον λέγονται πεπονθέναι, ὅτι σφόδρα ἔπιον αὐτοῦ. θερμότεροι γὰρ ὄντες φύσει, πόντες ἰσχυρὸν ὕδωρ ποτὸν, αὐτίκα μάλα ἐξεβακχεύθησαν, ἐ ἀκρατεῖ ἐξεμάνησαν. ὕστι σοι ἐ αὐτὸς ἐνθυς καὶ μεθύων τὸν τοῦ λόγου, ἀξιέρχομαι. καὶ μὰ τῶτό γε, ὦ [3] μεθύων, ἀλλὰ νήφων τε καὶ σωφρονῶν ἐστι. ἐμὲ ὃ βελοίμην ἂν εἴ οἷόν τε, αὐτῶν ἀκοῦσαι τῶν λόγων. ὦ δὲ γὰρ ὦ δὲ κακοφρονεῖν αὐτὸν οἴμαι θέμις. ἄλλως τε οἶμαι καὶ φίλῳ καὶ ἀξιὸν τὰ ὅμοια ἐπιτηδεύειν ὁ βελόμαρος ἀκούειν εἴη. θαῤῥεῖ ὦ γαθέ. τῶτο γάρ τοι τὸ [4] Ὁμήρου ἐν δίκαιον ἐ αὐτὸν [5] προκαλεῖς. καὶ ἔγωμε ἔφης, αὐτὸς ἂν ἐθέλοιμι ἀκοῦσαί μου διηγουμένου. μέντοι γάρ σε προσέπεμψας πρὸς τὰς πόλεις ἐπαινῶν, ὅτι σῶν ἀλόγως μέμνημαι. ἄλλως τε, καὶ ἠδύ μοι τὰ μεμνῆσθαι αὐτῶν πολλάκις. καὶ τοίνυν ἥδη μελέτην ἐποιησάμην. ἐπεὶ κἂν τις μὴ παρῶν τύχῃ, καὶ ὕστερον δίς ἢ τρὶς τῆς ἡμέρας ἀπαντλῶ πρὸς ἐμαυτὸν τὰ εἰρημένα.

ram me cæcucientem ipsam circumferre. At inde progressus, ad id adductus sum quod tu mihi paulò ante objiciebas. Nam & elatus oratione illius, & tanquam in sublime evectus sum, & omnino humile nihil amplius cogito. Videor enim mihi philosophia sic affici, ut vino affecti feruntur Indi, quum de eo primùm biberunt. Cum enim natura essent calidiores, tam valido potu imbuti, continuò bacchati sunt, & duplum insaniverunt meraco. Eodem pacto & ipse, quasi furore captus, & oratione ebrius obambulo: quamquam hoc non ebrietatis est, verùm sobrietatis & temperantiæ. Ego verò optarim, si fieri possit, illam ipsam audire orationem. Neque enim profecto eam fas est contemnere, præsertim cùm illa qui audire cupit, sit amicus, & similibus studiis operam dederit. Confide ô bone, nam juxta Homericum illud, [5] *sponte festinantem hortaris*: ac nisi prævortisses, jam ultro rogassem me narrantem audires, testem enim te apud plerosque sistere volo, quòd non sine ratione insanio. præsertim cùm vo-

lupe mihi sit illorum meminisse sæpe, & hanc exercitationem jam amplexus sim. Quamvis enim nemo mihi adsit, tamen bis vel ter per diem sic ipse dicta illa mecum revolvo. Ac

1 Γαῦρος] Hæc clausula interpretatur illud præced. pag. τετυφωμένον. *Bourd.*

2 Οἱ Ἰνδοὶ] Nonn. Dionysiac. *Idem.*

3 Μεθύων τῶτό γε λόγων] Sic apud Philostr. & alios ἱερὸν μεθυσκόμενον. *Idem.*

4 Προκαλεῖς] De hac paræmia copiosè paræmiogr. & Erasm. *Idem.*

Ibid. Καὶ ἔγωμε ἔφης] Calasir. apud Heliod. lib. 2. ἀδίκως ὃ ἐ ὅτε παρῆν ἐκέλευε· ἔστιν ἂν τάχα ἐ τοῖς καλοῖς καὶ ὁ μῦθος, εἰ μὴ σοι φροντίζει. Sic in Lapith. *Idem.*

5 *Festinantem hortari*] Sumpta Metaphora ex Homeri Iliad. Δ. & Odyss. α.

καὶ ὥσπερ οἱ ἐρασταὶ, τὰ παιδικῶν ἀ-
παρόντων ἐργα καὶ λόγους ἀπο-
μένους αὐτοῖς διαμνημονεύουσι, καὶ
τούτοις ἐνδιατρίβοντες ἐξαπατῶσι τὴν
νόσον, ὡς παρόντων σφίσι τῶν ἀγαπω-
μένων. ἔνιοι γοῦν αὐτοῖς ἐκ προσλα-
λεῖν οἴονται, καὶ ὡς ἅρμα λειφθέντων
πρὸς αὐτοὺς, ὧν τότε ἥκουσε ἡδονται,
καὶ προσφωνοῦσι τὴν ψυχὴν τῇ μνή-
μῃ τῶν παρειλημμένων χολὴν ἐκ
ἄγουσιν [1] ἐν τοῖς ἐν ποσὶν ἀνιᾶσαν, ὅτε
δὲ ἐκ αὐτὸς φιλοσοφίας ἀπαρέσης,
τοὺς λόγους ὧς τότε ἤκουσε σωσαμένων,
καὶ πρὸς ἑαυτὸν ἀναπολίσθων, ὑπο-
μένων ἔχω διαμνημονεύων. καὶ ὅλως, καθ-
ἁπερ ἐν σκότῳ ἐκ νυκτὶ πολλῇ φερό-
μενον, εἰς πυρσόν τινα τῶν λαμ-
πόντων, πᾶσι μὲν παρεῖναι τοῖς ὑπ'
ἐμοῦ πραττομένοις τὸ ἀνδρεῖον οἰόμε-
νον. ἀεὶ δ' ὥσπερ ἀκούειν αὐτοῦ τὰ
αὐτοῦ πρός με λέγοντος. σύνοιδα δ', ἐκ
μάλιστα ὅταν ἐνορέσω τὴν ψυχὴν, ἐκ
τὸ πρόσωπον αὐτοῦ μοι φαίνεται. [2] καὶ
τοῦ φωνῆς ὁ ἦχος ἐν ταῖς ἀκοαῖς ἐνδυ-
μένη. καὶ γάρ τοι [3] κῆ τὸ κωμικὸν ὡς
ἀληθῶς, ἐγκατέλιπε τι κέντρον τοῖς

Ac quemadmodum amatores abſentibus amaſiis, opera aliqua, & ſermones ab ipſis habitos, memoria repetunt, iiſque immorando morbum fallunt, perinde ac ſi illi ipſi amati adſint. Quidam verò ſe cum ipſis colloqui putant, atque iis quæ tum ſibi audire videntur, quaſi modò dictis gaudent, & præteritorum memoriæ animum applicantes, nunquam deſinunt obvios & præſentes amaſios aſpernari. Sic ſanè & ipſe non præſente philoſophia, verba quæ tum audivi recolligens, & mecum revolvens, non exiguum capio ſolatium. In ſumma, perinde ac ſi in pelago, & per noctem altam ferar, velut ad facem hanc aſpicio, rebus omnibus quæ à me geruntur, virum illum adeſſe putans, ac ſemper velut audiens ipſum illa ipſa ſua mihi diſſerentem. Interdum etiam, & maximè quum mento illi inhæreo, & vultus ipſius mihi apparet, & vocis ſonus in auribus permanet. Etenim juxta Comicum, [4] *revera aculeum quendam auditoribus reliquit.* Deſine, ô ad-

1 Ἐν τοῖς ἐν ποσὶ] Dele prius ἐν. & interpretare ἐν ποσὶ *præſentia.* Proverb. Pind. Pythiis od. 2. τὸ ἦ ἐν ποσί μοι. Anacr. ξυλίνους ἀρμαλέοις ἐν ποσὶ. *ante pedes.* Terent. Adelph. Sic paſſim apud Lucianum ut de Scipione, & de Diogene & Alexandro. Contra ἐκ ποδῶν, ut de Piſcatore & Reviviſcente. & paſſim alibi. *Bourd.*

2 Καὶ τοῦ φωνῆς ὁ ἦχος] Demæneta apud Heliod. lib. 1. *Idem.*

3 Κατὰ τὸ Κωμικὸν] Eupolim intelligit qui hoc de Pericle dixit tanquam oratore eloquentiſſimo. verſus citantur à Diod. Sic. lib. 12.

Περικλέης Ὀλύμπῳ
Ἥρπακ', ἐζεύχθαι, συμπεσόντα τὴν Ἑλλάδα.
Πείθει τὶς ἐπικλᾶζον ὀλίγα τοῖς χείλεσι
Οὕτως ἀκόλαστ', ἐκ μόνῳ τὴν ῥητόρων
Τὸ κέντρον ἐγκατέλειπε τοῖς ἀκροωμένοις.

Cic. lib. 3. de orat. de Pericle loquens. *Cujus in labiis veteres Comici, etiam cùm illi malediceret (quod tum Athenis fieri licebat) lepórem habitaſſe dixerunt, tantamque in eo vim ſuiſſe ut in eorum mentibus qui audiviſſent, quaſi aculeos quoſdam relinqueret.* Idem.

4 *Aculeum quendam*] De Pericle ex Eupoli. *Cogn.*

ἐ *Adſ-*

ἀηδόνιον. πῶς ὦ θαυμάσιε μικρὸν ἀπαντικρὺ ῥᾴθυμον, καὶ λίαν ἐξ ὀρθῆς ἀπαλλαττόν ἢ δεῖ ἐξημένα, ὡς ὑμετέρους μὲ λοιπαίνειν ἀφειλόμην. ὃ λέγεις, ἐ ἔστι χρὴ ποιεῖν. ἀλλ' ἐκεῖνο ἀΐεταί, ἤδη ποτὲ τραγικὸς, ἢ καὶ Διὸς κωμικὸς φαῦλος ἰάσσεται ὑποκριτὴς, [1] τοὺς συναπολλυμένους λέγω τούτους, ἐ διαφθειρόμενα τὰ ποιήματα, ἐ τὸ πλάσμα ἐκβαλλόμενον, καίτοι τοὺς δραματοποιοὺς πολλάκις οὐ ἐχόντων τι, καὶ γνησιωτάτων; πολλοὺς οἶδα τοιούτους. ἀλλὰ τί τοῦτο; δῆλόν μά σοι μεταξὺ δόξω γελοίως αὐτὸς μιμᾶσθαι. τὸ μὲν, ἀπόπτυσον σαυτόν, εἰδὼς ὅτι ἐ αὐτὸν ὑπ' ἀδυνατίας τοῦ νοῦ διαφθείρει. καίτοι σφόδρα χθὲς ἡρέμα καὶ αὐτὸ κατεγνωσμένον δ' ἐφ' ἡσυχίαν. ἐ τὸ μὲν ἐμὸν, ὦ πάνυ ἄχθομαι. τὸ δὲ ὑπόθεσις, ὦ μεταξύ μὲ λυπήσειν ἔοικε σωφρονιστῆσαι, καὶ τὸ ἐμὸν μέρος ἀχνυμενοῦσα. τοῦτ' οὖν παρ' ἄλλο μίμημά μοι τὸ λοιπὸν. ὡς ὁ μὲν ποιητὴς ὑμῶν, τοιοῦτον ἁμαρτημένον ἀνδρῶν, ἐ τῆς σκηνῆς πόρρω ποι κρίνοιτο, ὑδὲν αὐτῷ μέλον τοῦ θεάτρου παρεῖναι. ἐγὼ δ' ἐμαυτὸν σοι παρέχω, ὁποῖός πὲ εἰμι τὴν μνήμην ὑποκριτὴς, ὑδὲν ἀγνοῶν τὰ ἄλλα τραγικῶν διαφέρειν. ὥστε κἂν εἰ δεύτερόν τι δοκῶ λέγειν, ἐκεῖνο μὲν ἴσα πρόχειρον, ὡς ἄμεινον ἦν. καὶ ἄλλος ὁ ποιητὴς ἴσως διεξῆλθε. ἐμὲ δ' ἂν ἐκνεύσῃς, ὦ πάνυ τι λυπήσεσθαι. ὡς δ' ἐγὼ τὸ Ἑρμῇ ἐ τοῦτο νόμον πεποιήμεθα σοι.

ὁ admirande, paulum præludere, jámque dicta illa ab initio resumpta ediſſere, non enim mediocriter me iſtis ambagibus torques. Recte dicis, atque ita facto opus eſt. Sed illud quæſo, ô amice vidiſti-ne aliquando, ſive tragicos, ſive per Iovem comicos [1] hiſtriones, illos dico qui exibilantur, quique agendo poëmata corrumpunt, ac tandem ejiciuntur theatris, tametſi ipſæ fabulæ ſæpenumero bene ſe habeant, ac palmam etiam reportent. Multos novi tales. Sed quorſum hoc? Vereor ne interim ineptè illos imitari videar: alia quidem nullo ordine connectens, interdum etiam præ imbecillitate ingenii ſententiam ipſam corrumpens: tum ſenſim huc adducaris, ut fabulam ipſam condemnes. Sed quod ad me attinet non admodum ægrè id feram. Cæterùm argumentum illud non mediocri dolore videtur me affecturum, ſi mecum rejiciatur meáſque partes dehoneſtet. Velim itaque ut per totam orationem hoc memineris, videlicet quod poëta talium peccatorum eſt innocens, ſedétque alicubi procul à ſcena, nec quicquam ea curat, quæ in theatro geruntur. Ego verò mei ipſius periculum tibi faciam, qualis ſcilicet hiſtrio ſim quantúmque memoria valeam: quod ad cætera attinet nihil à nuncio tragico diſtans. Quare ſiquid minùs rectè dicere viſus fuero, illud præſtò ſit, quod ſcilicet melius hoc fuerat, & aliter forſitan ipſe poëta dixerat. Nec ſi me exibilaveris, admodum ægrè feram. Vt bene ſanè, ita me Mercurius amet, & ut ferunt Rhetorum leges, uſus es procemio. Illa

1 *A diſſimus Hiſtor*] Quod Tuſco verbo *Ludionem* ſignificat. *Cogn.*

2 *Τῶν συναπολλυμένων*] Sic pag. ſeq. ὀκνεύσῃς, & ὀξύτατα συρίξομαι. ἰδιώτατα, *ruſticatim, plauſu incompoſito.* De plauſuum generibus dixerunt alii. Hanc comparationem ſæpiſſime uſurpat: ut & illam quæ initium facit de moribus Philoſophorum quam nunc ordior. *Bourd.*

ἔοικας ἐμοῦ κἀκεῖνα προσδήσειν, ὡς δι' ὀλίγου τι ὑμῖν ἅπαντα ἐξηύρεθε, καὶ ὡς ἀσθ' ἅπερ τὸ λοιπὸν παρεσκευάσασθον, ἐς ἄμεινον εἰ-χεν αὐτὰ τοῦτο λέγοντος ἀκούειν. σὺ γὰρ ὀλίγα, καὶ ὅσα οἷόν τε ἦν, συγχάρεις τῇ μνήμῃ συγκεκομισμένα. ἀ γοῦν ἐρεῖν ἔμελλες; ἆρ' οὖν αὖ τι σοι δεῖ πρὸς ἐμέ· νόμισον γὰρ γε ἕνεκα πάντα σοι προῃρῆσθαι, ὡς ἐγὼ καὶ βοᾶν ἕτοιμος εἰμι. ἢ γὰρ διαμέλλῃς, μνησικακήσω μοι δῆτα ἐγώνα, καὶ ὀξύτατα συλέξομαι. καὶ τοῦτο μέν, ἃ σὺ διῆλθες, ἐθελόμην ἂν εἰρῆσθαί μοι. κἀκεῖνα δ', ὃν μὲν ἔξῃς, ἀδεῶς ἐκεῖνο ἔλεγε ῥᾴστα πρὸς πάντων ἐρῶ. πάνυ γὰρ τοῦτ' ἡμῖν ἀδωιάθη. ἀσθ' οὖν ἐκεῖνο προσθεῖς τοὺς λόγους, μὴ καὶ καθ' ἅπαξ ἡδώμεθα τοῖς ὑποκρινομένοις ἐκείνοις ἅμα, οἷ ποθ' ἁκὶς ἢ Ἀγαμέμνονος, ἢ Κρέοντος, ἢ Ἡρακλέους αὐτὰ τοῦτο πάντα ἀνειληφότες, χρυσόδας ἠμφιεσμένοι, καὶ δεινὸν βλέποντες, καὶ μέγα κεχηνότες, μικρὸν φθέγξονται, καὶ ἴσχνον ἐγγυαλκῶδες, καὶ τὴν Ἑκάβης ἢ Πολυξένης ποθ' ὑπὸ παπιπόπερον. ἵν' οὖν μὴ ἐγὼ τὸν ἐμαυτοῦ κεφαλῆς ἀποσπάσω ἀποκείμενον, καὶ τὼ σκέλω καταιχύνω, λέγε μοι σοὶ βάλομαι τοῦτο ἀποσπάσαι ἀποσκαλεῖν, ἵνα μὴ συγκαταπάσω ἅπαξ ἀπεσὼν τὴν ὥραν, ὃν ὑποκρίνομαι. ἦτον ἀνὴρ ὁ παύσεται τήμερον ἐμὲ πολλῇ τῇ σκηνῇ καὶ τῇ τραγῳδίᾳ χρώμενος. καὶ μὲν παύσεταί γε. ἐμὲ δὲ καὶ ἐκεῖνα δεῖ δὴ τρέψομαι. Ἡ μὲν δὴ τῶν λόγων, ἔπαινος ἦν Ἑλλάδος, καὶ τῶν Ἀθηναίων ἀνδρῶν, ὅτι

Illa utique etiam additurus videris, vos unà brevi admodum esse conversatos: nec te præparatum venire ad dicendum, ac satius esse illum ipsum dicentem audire: cùm pauca quædam, quæ potuisti memoriæ committere, duntaxat comportaris. Annon hæc quoque eras dicturus? Nihil igitur illis apud me tibi opus est. Existimes autem hujus rei gratia, te ad præfationem pertinentia complexum esse omnia. Ideo tibi acclamare & applodere paratus sum. Sed si prolixior fueris, in controversia malignitatis meminero, & acutissimè sibilabo. Equidem & hæc quæ tu modò commemorasti, dicta mihi velim: & illa quoque, quòd neque ordine, neque iisdem quibus ille verbis usurus sum. Omninò enim hoc non possum: neque si suos illi tribuam sermones: ne alio ac novo etiam modo histrionibus illis similis fiam, qui sæpenumero aut Agamemnonis, aut Creontis, aut ipsius etiam Herculis personam assumpta, ac vestibus auro contextis induti, & horrendum tuentes, mox ore in immensum diducto, exiguum & gracile, adeóque muliebre quiddam loquuntur, ipsa etiam Hecuba Polyxenáve multò demissius. Ne igitur & ipse convincar, majorem omnino quàm pro capite meo personam induisse, ipsumque ornatum dehonestare, ex nuda propriáque persona tecum colloqui volo, ne forte labens, quem ago heroem, convellam. Hic homo non desinet hodie crebrâ illa scena, atque tragœdia uti. Equidem cessabo, & ad illa revertar, quæ jam cœperam. Principium igitur orationis illius, commenda-io quædam fuit Græciæ, & eorum hominum qui [1] Athenis commorantur, quòd

1 *Athenis*] De quibus Herodot. Strab. Plin. hodie dicuntur Sethinæ. *Cogn.*

Φιλοσοφίας δὲ πενίᾳ συμπεφορήσεσι, καὶ ὅτι τὸ ἄφρον, ὅτι τὸ ξύνολον ἰδόντα πέρπυτιμα ὀρῶντες, ὃς ἂν τοιαῦτα οἰσόμενον εἰς αὐτοὺς βαδίζοντα. ἀλλ' εἴ τινά τις ἀφίκοιτο παρ' αὐτοὺς ὅπως διαπεισόμενος, μέτριόν τι μεθαρμόττεσθαι, καὶ ἀφελεσθαι τρυφῆς, ἐς ἀρετὴν τὸ τοιοῦτον ἐκμεταβαλεῖν. ἐμέμνητο γοῦν ποτε τοῦ πολυχρύσου, ὃς ἐν Ἀθήναις μάλα ἐπίσημος, καὶ φορήσεις ἀναλίσκων ὄγκου, καὶ ποικίλη ἐσθῆτι, καὶ χρυσῷ, αὐτὸς μὲν ὡς τὰ ζηλωτὸς εἶναι παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις, καὶ ὡς ἂν δόξαιμεν λιπαρέστατος· τοῖς δ' ἄρα ἄλλοις χαῖρε ἐδόκει τὸ ἀηδέστατον. καὶ παιδεύειν ἐπιχείρουν αὐτὸν, ὡς πικρῶς, καὶ ἀκαίρως ἀπαγορεύοντες τὸ ἐλευθέρᾳ τῇ πόλει καθ' ὅτι πᾶσι πρόσεστι βιοῦν. ἀλλ' ἐπὶ μὲν τοῖς γυμνασίοις καὶ λουτροῖς ὀχληρὸς ἦν, θλίβων τοὺς οἰκέτας, καὶ ξυνωθῶν τοὺς ἀπαντῶντας, ἡνίκα τις ἂν ὑπεριφρονήσειε, καταστενάζοντα λαμβάνειν, ὥσπερ ἐκ πολλοῦ αὐτὸν ἐκείνου λαμβάνοντος, δεδοικότα μὴ ἀποβαλόντα μικρὸν λεκάνην, καὶ μὲν εἰρήσθω γε μακρὰ κρατήσας τὸ βαλανεῖον. ἐδόκει οὖν δεῖν

quòd cum philosophiâ & paupertate educentur: nec civium & peregrinorum quenquam intueri gaudeant, qui voluptatem ad ipsos introducere conetur: sed si quis ita affectus ipsos conveniat, & paulâtim ipsum transforment, & veteres mores dedoceant, atque ad vitæ puritatem transferant. Memorabat itaque quendam ex istis multo auro fulgentibus, qui cùm Athenas veniisset admodum insignis, & turba comitantium insolens, varia veste, auróque ornatus, omnibus quidem Athenienſibus in admiratione erat, & tanquam beatus ſuſpiciebatur: illis verò infœlix quidam homuncio videbatur. Eum illi erudire aggrediebantur non acerbè, nec apertè prohibentes, ne in libera civitate pro libito viveret. Sed cùm in gymnaſiis & balneis moleſtus eſſet, alios ſuis ſervis premens, & obvios in anguſtum redigens, ſummiſſa voce quidam quaſi lateret, nec ipſum perſtringere vellet. Metuit, inquit, ille ne inter lavandum pereat: quandoquidem pax longa balneum occupat: ac proinde nihil opus eſt exer-

1 Φιλοσοφίας δὲ πενίᾳ συμπεφορήσεσι] Hic unus è præcipuis Luciani ſcopus. Hic illa in Ariſtotelem & Peripateticos præclia. Multi in hanc philoſophantium paupertatem ſcripſere, de quibus Cic. Tuſc. 1. & 5. Hanc ſæpe mendicantium habitu ſimulabant, cum perâ, auro, lupinorum vice, plenâ: ut in dial. Mort. Piſcat. Catapl. & alibi. *Bourd.*

2 Περὶ τὸ κεκτῆσθαι τὰ ἀνόητα] Tangit fœditatem ſeu malis feritatem ſive δυσχέρειαν philoſophorum Lucian. in Lapith. & alibi. Liban. Theophraſt. in Charact. *Idem.*

3 Ἀκολουθοῦντα ὄχλῳ] Refert ad multitudinem officioſorum, ſive comitum, ſive proſequentium, de quibus nota res. de moribus Philoſoph. & in Catapl. *Idem.*

4 Καὶ ποικίλῃ ἐσθῆτι] Sic poſtea τῇ ἐσθῆτι τῇ ποικίλῃ. & de Timone ποικίλα ἐνδύς, & alibi. Has veſtes vocare videtur alibi, τὰ ἀνδρῆα, quæ in quibuſdam Græciæ urbibus veſtes muliebres. D. Baſil. ad Gregor. Thæolog. Apul. alii. Apud Athenienſes meretricum fuerunt. Suid. νόμος Ἀθήνησι τὰς ἑταίρας ἀνδρεῖα φορεῖν. apud Locrenſes hoc omnino vetitum. idem Suid. ut & apud Roman. lege Oppia. Liv. lib. 34. luxu tamen gliſcente receptum. poteſt tamen referri, propter mentionem pavonis, ad plumatas, de quibus Tertull. de pall. Achil. Tat. lib. 3. *Idem.*

1 Τῶν

σφατοπέδου ὀδὶ ἀκούων ἃ ἐῴ, μεταξὺ ἐπαιδεύετο. τήν τε ἐσθῆτα τὴν ποικίλλων, καὶ τὰς πορφυρίδας εὐσταλῶς ἀπέδυσε αὐτὸν, ἀστείως πάνυ τὸ ἀνθηρὸν ἐπισκιάσαντες τοῖς χρώμασιν, ἔαρ ἤδη λίγοντες, καὶ πάλιν ὁ παῖς ἔτος ἐς τὸ χαῖρε τοῦ μητρὸς ἴσιν αὐτῷ. καὶ τὰ τοιαῦτα. καὶ τὰ ἄλλα ἦττον ἀπεσκωπτον, ἢ [1] τῶν δακτυλίων τὸ πλῆθος, ἢ τῆς κόμης τὸ ὠδίεργον, ἢ τῆς θαλάττης τὸ ἀκήλητον. ὅτε καὶ μικρὸν ἐσωφρονίσθη, ἐς δεῦρο πολὺ βελτίων ἀπῆλθε, [2] δημοσίᾳ πεπαιδευμένος. ὅτι δ' οὐκ αἰσχύνοιτο πένιαν ὁμολογοῦντες, ἐμέμνητο πρός με φαντὸς πνος, ἣν ἀκούσαι πάντων ἔφη χρῆναι ἄνευ μέσου παρὰ τοῦ ἀγῶνος τῶν Παναθηναίων. λαφύσσειν μὲν γὰρ πᾶσι τῶν πολιτῶν, ἄδειαν δοθῆναι τῶν ἀγωνοθέτων, ὅτι βαθὺν ἔχων ὑμᾶς πάτον, ἐπεὶ φεύγοις ἄν, ἰδόντας, ἐλεῆσαί τε, καὶ δοθῆναι δεῆσαι. [3] καὶ ὁ κήρυκος ἀνεστὼς ὅτι δοθείη τὸν νόμον ἐποίησε, τοιαύτην ἐσθῆτα δηώμενος, ἀναβοῆσαι μιᾷ φωνῇ πάντας ὥσπερ ἐσκεμμένους συγχώρησιν δοῦναι αὐτῷ τοιαῦτά γε ἁμπεχόμενον. μὴ γὰρ ἔχειν αὐτὸν ἕτερα. τοῦτό τε οὖν ἐκεῖνο. καὶ ἐσθῆτα, τὴν ἐλαυνομένου τὴν ἐκεῖ, καὶ τὴν θαλάττης τὸ ἀνεπίφθονον. ἡσυχίαν τε ἐς ἀπραγμοσύνην, ἃ δὴ ἄφθονα παρ' αὐτοῖς ἐστι. ἀπεφαίνετό τε φιλοσοφίας

exercitu. Ille verò audiens quæ dicebat, interea erudiebatur. Præterea varia illa veste & purpureis ipsum exuerunt, urbanè admodum floridum nitorem colorum irridentes. Iam ver adest, dicebant, & unde nobis hic pavo: & fortasse suæ hic est matris: & similia. Atque eodem pacto cætera cavillabantur, nunc annulorum multitudinem, nunc comæ supervacaneam curam, nunc victus intemperantiam. Quare paulatim ad modestiam est revocatus, & longè melior abiit, publicè emendatus. Quod autem non puderet ipsos paupertatem confiteri, referebat mihi vocem quandam, quam ajebat publicè ab omnibus emissam audisse se in ludis Panathenaicis. Quendam ex civibus prehensum, & ad ludorum præsidem adductum fuisse, quòd in veste tincta spectaculo interesset. Cæteros autem qui hominem videbant misertos illius, ac veniam precatos esse. Cúmque præco publicaret eum contra leges feciſſe, quòd tali cum veste ludos spectaret, omnes una voce, quasi antea super hoc deliberassent, exclamasse ut venia daretur, sic induto, neque enim illum aliam vestem habere. Hæc præterea laudabat & libertatem quæ illic est, & victus rationem ab invidia alienam, & tranquillitatem & securitatem, & sexcentas virtutes quæ apud illos sunt. Demonstrabat etiam mihi conversationem eorum hominum philosophiæ con-

1 Τῶν δακτυλίων τὸ πλῆθος] De horum numero, materia & usu plene alibi. *Bourd.*

2 Δημοσίᾳ πεπαιδευμένος] Sic in Scytha. & in omni civitate frugi, advenæ δημοσίᾳ παιδεύοντος: qua de re dico copiosè alibi. *Idem.*

3 Καὶ τὸ κήρυκος ἀνεστὼς] Legem ex Suida supra retuli: aliam causam hic affingat. Sed hoc ita accipiendum, Athenis ἱταίρας ἢ γυναῖκας ἢ τοιοῦτόν τι ἄλλο φορεῖσθαι ἄζυγον, βαθὺν ἢ ἀνδρεῖον ἔχοντα ὑμᾶτιον, ἀγῶνα παρὰ τὸν ἀγωνοθέτην, quòd adfuissent τοῖς ἀγῶσι τῶν Παναθηναίων. hæc alibi copiosiùs explicanda. *Idem.*

συμφθὰν τῷ τοιούτοις διατρίβειν, καὶ σπουδῆς ἄξιον φυλάξαι δύνασθαι μόνον. σπουδαῖόν τι ἀνδρὶ, καὶ πλούτου καταφρονεῖν σπουδάσαντι, καὶ τοῦ [1] πρὸς τὰ φύσει καλὰ ζῆν προαιρουμένῳ, τὸ οἷόν τε ὡς μάλιστα ἁρμόττοντα ἑαυτῷ. ὅσις δὲ πλούτου ἔρᾷ, καὶ χρυσοῦ κεκήλητται, καὶ πορφύρας, καὶ δυναστείας μετρεῖ τὸ εὐδαίμον, ἄγνωτος μὲν ἀληθείας, ἀπείρατος δὲ παῤῥησίας, ἀξένιστος δὲ ἀληθείας, κολακείᾳ τὰ πάντα, καὶ δουλείᾳ συντροφος· ἣ ὅσις ἅπαξ τῇ πάσῃ τὴν ψυχὴν ἐπιτρίψας, τούτῳ μόνῳ λατρεύειν δέδωκε, φίλος μὲν ἀσείρητον τραπέζαις, φίλος δὲ πότοις, καὶ ἀφροδισίοις. ἀκάπλευστος ὀψοποιίας, καὶ ἀκράτου, καὶ ψαλτρίας· ἣ ὅσις ἀκούσας τέρπεται κρεμάτων τε, καὶ περιέργων μύρων, καὶ [2] διεφθορότων ἀρωμάτων. τοῖς δὲ τοιούτοις πρέπει τὴν σύνοδον ἄγεσθαι δεῦρο. [3] μισεῖ γὰρ αὐτοὺς φιλόπτωτον πᾶσιν μὲν ἀγγελία, πᾶσιν δὲ ἀγορά. πάρεστι δὲ [4] πάσαις πύλαις τὸν ἡδονῇ κατακλύζεσθαι τόπον. τοῦτο μὲν δὴ ὀφθαλμῶν. τοῦτο δέ, δὴ ὦτων τε, καὶ ῥινῶν τοῦτο δέ, καὶ ἄγε λαιμοῦ, καὶ διὰ ἀφροδισίων. ὑφ' ἧς δὲ ῥεύσεως αἰσύνης τε ὁλειρᾶς ῥεύμασιν, πᾶσιν μὲν [5] ἀνδρύονται ὀδύ. σωτηρίᾳ γὰρ μοι χάρις, καὶ φιλαρχυρία, καὶ ἐπιορκία, καὶ τὸ τοιοῦτο φῦλον ἅπαν ἡδονῶν. διαφθείρεται δὲ τὸ ψυχῆς ὑπολυζόμενος πάντοθεν, αἰδὼς καὶ δίκη, καὶ δικαιοσύνη· ἓν δὲ, ἔρημον

consonam esse, moresque puros conservare posse, viro etiam gravi, & qui divitias contemnere novit, & secundum ea quæ natura honesta sunt, vivere statuit, vitam quæ ibi vivitur maximè accommodam esse. At qui divitias amat, auróque demulcetur, purpura, potentiáque fœlicitatem metitur, qui libertatem non degustavit, loquendi ingenuitatem non est expertus, nec veritatem spectavit, sed cum assentatione, & servitute in omnibus convixit: aut qui totam animam voluptati addixit, eique soli servire decrevit amans opiparæ mensæ, amans vini & veneris, plenus præstigiarum, fraudis, & mendacii: aut qui citharārum frequentamenta & pulsationes, perditásque cantilenas cum delectatione audit: talibus videlicet hominibus convenire hujus loci consuetudinem. Ibi enim rerum dilectissimarum ipsis refertas esse plateas omnes, omniáque fora. Licere etiam januis omnibus voluptatem excipere: partim quidem per oculos, partim per aures & nares, partim per gulam & venerea. Qua deinde fluente perenni turbulentóque flumine, omnes viæ dilatantur. In unum enim conveniunt adulterium, avaritia, perjurium, & reliqua id genus voluptatum multitudo. Animo autem undiquaque submerso, pervertitur verecundia, & virtus, & justitia. Tum locus hisce

1 Πρὸς τὰ φύσει καλὰ ζῆν] Per dictionem καλὰ temperat austeritatem dictionis τὸ ζῆν, *latari, genio indulgere*: de qua dixere viri doctissimi. Cætera hujus paginæ in Gallo. *Bouh.*

2 Διεφθορότων ἀρωμάτων] Διεφθορότα δόματα, quæ aliis κατάσχετα μέλη, ni fallor. *Idem.*

3 Μισεῖ] Ex Homero. quales perpetuæ parodiæ in Luciano. *Idem.*

4 Πάσαις πύλαις ἡ ἡδονὴ κατακλύζεται] Suet. Lamprid. in Alogab. *Idem.*

5 Ἀνδρύονται ὀδύ] Sic in Amorib. hanc vocem interpretatus sum ad Petro. & alibi hoc opere. *Idem.*

πρατοπίδην· ὁδὶ ἀκούων ἢ λύ, μετεξὺ ἐπαιδεύετο. τὴν ἡδυβοᾶν τὴν ποικίλλων, καὶ τὰς πορφυρίδας ἐκείνας ἀπέδυνε αὐτὸν, ἀσείους πάνυ τὸ ἀνθηρὸν ἐπισκάπτοντας τῷ χρώματι, ἔας ἤδη λήγοντας, καὶ πόθεν ὁ ταὼς ἔτοιμος ἐς τὰ μητρός ἐστιν αὐτῷ. καὶ τὰ τοιαῦτα. καὶ τὰ ἄλλα ἦθεσιν ἀπεσκωπτον, ἢ [1] τῶν δακτυλίων τὸ πλῆθος, ἢ τῆς κόμης τὸ ὠδὶ ἐρχον, ἢ τῆς θεράπης τὸ ἀκόλαστον. ὅστε καθεμιχρὸν ἐνεφρονίσθη, καὶ ἐπολὺ βέλτιων ἀπῆλθε, [2] δημοσίᾳ πεπαιδευμένος. ὅπ δ' οὖν αὐχούνη πενίαν ὁμολογουμένως, ἐμέμνητο πρός με φαπῆς τινος, ἣν ἀκούσαι πάντων ἕνεκα τῶν ἀγῶνι τῶν Παναθηναίων. ληφθέντα μὲν γάρ τινα τῶν πολιτῶν, ἄδειαν ἐπὶ τῷ ἀγωνοθετῆσαι, ὅλα βαπτὸν ἔχοντα ἱμάτιον, ἐθεώρει· τὸν δ', ἰδόντας, ἐλεῆσαί τε, καὶ ἐπιθεῖναι. [3] καὶ ὃ κήρυκος ἀνεπόνει· ὅτι ἐπὶ τούτου ἐποίησε, τοιαύτη ἐσθῆτι δημοσίᾳ, ἀναδέησαι μιᾶς φαπῆς πάντας ὥσπερ ἐσκεμμένους συνήθροισε δεόμενον αὐτοῦ τοιαῦτά γε ἁμαρτεῖν. μὴ γὰρ ἔχειν αὐτὸν ἕτερα. τοιαῦτά τε ἐκεῖ ἐπῄνει. καὶ ὡς σὺ, τὴν ἐλευθερίαν τὴν ἐκεῖ, καὶ τὸ δικαίως τὸ ἀνεπίφθονον. ἡσυχίαν τε ἐκ ἀσφαλισμένην, ἃ δὴ ἄφθονα παρ' αὐτοῖς ἐστι. ἀπεφαίνετό τε φιλοσοφίας

exercitu. Ille verò audiens quæ dicebat, interea erudiebatur. Præterea varia illa veste & purpurea ipsum exuerunt, urbanè admodum floridum nitorem colorum irridentes. Iam ver adest, dicebant, & unde nobis hic pavo: & fortasse suæ hic est matris: & similia. Atque eodem pacto cætera cavillabantur, nunc annulorum multitudinem, nunc comæ supervacaneam curam, nunc victus intemperantiam. Quare paulatim ad modestiam est revocatus, & longè melior abiit, publicè emendatus. Quod autem non puderet ipsos paupertatem confiteri, referebat mihi vocem quandam, quam ajebat publicè ab omnibus emissam audisse se in ludis Panathenaicis. Quendam ex civibus prehensum, & ad ludorum præsidem adductum fuisse, quòd in veste tincta spectaculo interesset. Cæteros autem qui hominem videbant miserros illius, ac veniam precatos esse. Cúmque præco publicaret eum contra leges fecisse, quòd tali cum veste ludos spectaret, omnes una voce, quasi antea super hoc deliberassent, exclamasse ut venia daretur, sic induto, neque enim illum aliam vestem habere. Hæc præterea laudabat & libertatem quæ illic est, & victus rationem ab invidia alienam, & tranquillitatem & securitatem, & sexcentas virtutes quæ apud illos sunt. Demonstrabat etiam mihi conversationem eorum hominum philosophiæ con-

1 Τῶν δακτυλίων τὸ πλῆθος] De horum numero, materia & usu plene alibi. *Bourd.*

2 Δημοσίᾳ πεπαιδευμένος] Sic in Scytha. & in omni civitate frugi, advenæ δημοσίᾳ παιδεύουσι: qua de re dico copiosè alibi. *Idem.*

3 Καὶ ὁ κήρυκος ἀνεπόνει] Legem ex Suida supra retuli: aliam causam hic affingit. Sed hoc ita accipiendum, Athenis ἐταίρας ἢ γυναῖκας ἢ τοιοῦτόν τι ἄλλο ἀφροδισιάζον, βαπτὸν ἢ αὐθημερὸν ἔχοντ ἱμάτιον, ἀγνοοῦντας τὸν ἀγωνοθέτην, quòd adfuissent τοῖς ἀγῶσι τοῖς Παναθηναίοις. hæc alibi copiosiùs explicanda. *Idem.*

1 Πρὸς

σωφρόνι τὴν ψυχὴν τοῖς τοιούτοις διατρίβειν, καὶ καθαρὸν ἡδονῆς φυλάξαι δυναμένῳ. ἀκροᾶσθαι πανδήμοις, καὶ πλούτου καταφρονεῖν πεπαιδευμένῳ, καὶ τῷ πρὸς τὰ φύσει καλὰ ζῆν πρεσαυρημένῳ, τὰ οἷς ἔξεστιν ἡμῖν ἁπλῶς ἁρμοσαμένοις. ὅστις γὰρ πλούτου ἐρᾷ, καὶ χρυσοῦ κεκήληται, καὶ πορφύρας, καὶ δυναστείας μετρεῖ τὸ εὐδαίμον, ἄγαν μὲν ἀληθείας, ἀπείρηκεν δὲ παῤῥησίας, ἀΐστως δὲ ἀληθείας, κολακείας τὸ πᾶν ὤν, καὶ δουλείας σωτρόφου· ᾧ ὅστις ἤδη πᾶσιν τὴν ψυχὴν ἐπιτρέψας, τούτῳ μόνῃ λατρεύειν διήγωκε, φίλον μὲν ἀείργυρα τραπεζῶν, φίλον δὲ πότων, καὶ ἀφροδισίων. ἀνάπλεως γοητείας, καὶ ἀπάτης, καὶ ψευδολογίας· ᾗ ὅστις ἀκούει τέρπεσθαι χρημάτων τε, καὶ περιεσμάτων, καὶ διεφθορότων ἀσμάτων. τοῖς δὲ τοιούτοις πρέπει τὰ συνήθη λαγηρεῖν. μεσαὶ γὰρ αὐτοῖς τὰ φιλτάτων πᾶσιν μὲν ἀγυιαί, πᾶσιν δὲ ἀγοραί. πάρεστι δὲ πάσας πύλας τὴν ἡδυλὼ καταδύεσθαι. τοῦτο μὲν δὴ ὀφθαλμῶν. τοῦτο δέ, δι' ὅτου τε, καὶ ῥινῶν· τοῦτο δέ, καὶ λαμυῶ, καὶ δι' ἀφροδισίων. ὑφ' ἧς δὴ ῥεύσης ἀεννάου τε καὶ ἁλίρρου ῥύμης, πᾶσιν μὲν ἀνδρώνιτις ὁδός. συνωστίζεται γὰρ μοιχεία, καὶ φιλαργυρία, καὶ ἐπορκία, καὶ τὸ τοιοῦτο φῦλον τῶν ἡδονῶν. ταραττομένη δὲ τὰ ψυχῆς ὑποκλυζομένης πάντοθεν, αἰδὼς καὶ δίκη, καὶ δικαιοσύνη τε δὴ, ἔρημον

consonam esse, moresque puros conservare posse, viro etiam gravi, & qui divitias contemnere novit, & secundum ea quæ natura honesta sunt, vivere statuit, vitam quæ ibi vivitur maximè accommodam esse. At qui divitias amat, auróque demulcetur, purpura, potentiáque fœlicitatem metitur, qui libertatem non degustavit, loquendi ingenuitatem non est expertus, nec veritatem spectavit, sed cum assentione, & servitute in omnibus convixit: aut qui totam animam voluptati addixit, eique soli servire decrevit amans opiparæ mensæ, amans vini & veneris, plenus præstigiarum, fraudis, & mendacii: aut qui citharum frequentamenta & pulsationes, perditásque cantilenas cum delectatione audit: talibus videlicet hominibus convenire hujus loci consuetudinem. Ibi enim rerum dilectissimarum ipsis refertas esse plateas omnes, omniáque fora. Licere etiam januis omnibus voluptatem excipere: partim quidem per oculos, partim per aures & nares, partim per gulam & venerea. Qua deinde fluente perenni turbulentóque flumine, omnes viæ dilatantur. In unum enim conveniunt adulterium, avaritia, perjurium, & reliqua id genus voluptatum multitudo. Animo autem undiquaque submerso, pervertitur verecundia, & virtus, & justitia. Tum locus hisce

1 Πρὸς τὰ φύσει καλὰ ζῆν] Per dictionem καλὰ temperat aufferitatem dictionis τῷ ζῆν, *latari, genio indulgere*: de qua dixere viri doctissimi. Cætera hujus paginæ in Gallo. *Bourd.*

2 Διεφθορότων ἀσμάτων] Διεφθάρτα ἄσματα, quæ aliis κατάφθορα μέλη, ni fallor. *Idem.*

3 Μεσαὶ] Ex Homero. quales perpetuæ parodiæ in Luciano. *Idem.*

4 Πάσαις πύλαις ἢ ἰδυλὼ καταδύεσθαι] Suet. Lamprid. in Alogab. *Idem.*

5 Ἀνδρώνιτις ὁδός] Sic in Amorib. hanc vocem interpretatus sum ad Petro. & alibi hoc opere. *Idem.*

ὁ χάρων γενόμενος, [1] δίψης ἀεὶ πιμπλάμενος, ἀνθεῖ πολλῆς τῆς ἐν ἀρχαίοις ἐπιθυμίας. τοιαύτην ἀπέφαινε τὴν πόλιν, καὶ τοσούτων διδάσκαλον ἀγαθῶν. ἔγωγ' οὖν ἔφη ὅτε τὸ πρῶτον ἐπάνηκον ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος, πλησίον πως γιγόμενος, ἐπισήσας ἐμαυτὸν, λόγον ἀπήτουν τὸν δοῦρος ἀφίξεως, εἰπόντα δή τι τῶν Ὁμήρου λέξων, [2] Τίπτ' αὖ ὦ δύστηνε λιπὼν φάος ἠελίοιο, τὴν Ἑλλάδα, καὶ τὴν οὐτυχίαν εἰπεῖν, καὶ τὴν ἐλευθερίαν, ἡλυθες ὄφρα ἴδῃς τὰ σύπαντα δήμους, συκοφάντας, [3] καὶ προσαγορεύσεις ὑποκρίσεις, καὶ δεῖπνα, καὶ κόλακας, ἐπὶ μισθοφορίαις, ἐπὶ ἀλλοτρίων προσδοκίαις, ἐπὶ φιλίαις ἐπιπλάστοις; ἢ τί ἐπράξειν διέγνωκας, μήτ' ἀπαλλάττεσθαι, μήτε χρῆσθαι τοῖς κρίνουσι δικάζομένοις; ἴστω δὴ βαλλόμενος, καὶ [4] κατάπερ ὁ Ζεὺς τὴν Ἑκάβην ὑπεξαγαγὼν ἐμαυτὸν ἐκβελέων φασὶν, ἔκ τ' ἀνδροκτασίης, ἔκ θ' αἱμάτων, ἔκ τε κυδοιμοῦ, τὸ λοιπὸν οἰκεῖν εἰλόμην. καὶ βίον τινὰ τῶν γυναικώδη, καὶ ἄτολμον τοῖς πολλοῖς δοκοῦντα προσήκειν, αὐτῇ φιλοσοφίᾳ, καὶ Πλάτωνι, καὶ ἀληθείᾳ προσηλάσας ἐμαυτὸν ὥσπερ ἐν θεάτρῳ μυριάνδρῳ, σφόδρα τοῦ [5] μετέωρος ἐπισκοπῶ τὰ γιγνόμενα. τοῦτο μὲν, πολλὴν ψυχαγωγίαν καὶ γέλωτα παρέχειν δυνάμενα. hiſce deſertus, ſemperque ſiticulоſus, multis, ferisque voluptatibus ſuppullulat. Talem civitatem ac tantorum bonorum magiſtram mihi deſcribebat. Ego itaque, inquit, quando primùm ex Græcia reverſus fueram, cùm jam propiùs acceſſiſſem, conſtiti rationem poſtulans mei huc adventus, Homerica illa dicens: *Cur autem infœlix deſerto lumine Phœbi* (Græcia nimirum, & fœlicitate, ac libertate illa) veniſti ut videas loci hujus tumultus, ſycophantas, ſalutationes ſuperbas, cœnas, adulatores, cædes, teſtamentorum expectationes, & amicitias ſimulatas? aut quid tandem facere decreviſti, cùm neque diſcedere hinc, neque inſtitutis hiſce uti poſſis? Cùm ita mecum conſultaſſem, & quemadmodum Iupiter Hectorem illum, ita me ipſum è telis, ut aiunt, ſubduxiſſem, *Eque hominum cade, atque tumultibus, æque cruore*; de cætero domi me continere ſtatui: & vitam hanc muliebrem, & timidam plerisque viſam anteponens, cum ipſa philoſophia, & Platone, & veritate colloquor. Ac me ipſum quaſi in populoſo theatro collocans, ex admodum ſublimi contemplor ea quæ geruntur: quæ iſtiuſmodi ſunt, ut partim multum delectationis & riſus exhibere poſſint, partim etiam hominis revera conſtantis periculum facere. Nam ſi ma-

1 Δίψης] Angl. ἰλύος quod ferri poteſt ut & adſcripta lectio. quid ἔρημος ὁ χῶρος dico alibi. *Bourd.*

2 Τίπτ'] Imitatio eſt Homeri Odyſſ. λ. verba Tireſiæ ad Vlyſſem. *Idem.* Verba Tireſiæ ad Vlyſſem, Odyſſ. 12. *Cogn.*

3 Καὶ προσαγορεύσεις ὑποκρίσεις] Καὶ προσαγορεύσεις ὑποκρίσεις. Marc.

4 Καθάπερ ὁ Ζεὺς τὴν Ἑκάβην] Locus eſt Iliad. λ.

Ἑκτορα δ' ἐκ βελέων ὕπαγε Ζεύς, ἔκ τε κονίης,
Ἔκ τ' ἀνδροκτασίης, ἔκ τ' αἱμάτων, ἔκ τε κυδοιμοῦ. Bourd. Apud Homer. Iliad. ξ. *Cogn.*

5 Μετέωρος ἐπισκοπῶ] Hinc dialogi de Charonte, ſive Contempl. titulus & occaſio. *Bourd.*

1 Τὰ

σῦτο δ', πεῖραν ἀνθρὸς ὡς ἀληθῶς βιοῦν λαβεῖν. εἰ δ' χρὴ καὶ τοῦτον ἔπαινον εἰπεῖν, μὴ τοσαύτης μεζόνα γυμνάσιον ἡγεῖσθαι τῆς ψυχῆς δοκιμασίαν ἀληθεστέραν τε καὶ πόλεως, καὶ τοσαῦτα λῃστρίδας. ἐν μὲν γὰρ μικρῷ ἀσκεῖν τοσούτοις μὴ ἐπιθυμίαις, τοσούτοις δ' ἡδέσμασί τε καὶ ἀκύροις πάσθην ἕλκουσι, καὶ ἀπαλαπεωρήτοις. ἀλλ' ἀπόχρως δὴ τὸ Ὀδυσσέα μιμησάμενον, δεδεσθαι αὐτὸν, μὴ διαβῆναι τὸν χεῖρα. διιλθόντα. μὴ δ' τὰ ὦτα κηρὶ φραξάμενον, ἀλλ' ἀκούοντα, καὶ λελυμένον, καὶ ἀληθῶς ὑπερφαῖνον. ἔνεστι δὲ φιλοσοφίαν θαυμάσαι, καὶ ἀντιπαρεῖναι τῷ τοσούτῳ ἀνοίᾳ, καὶ τὸ τῆς τύχης ἀγαθὸν καταφρονεῖν, ὁρῶντα ὥσπερ ἐν σκηνῇ καὶ πολυπροσώπῳ θεάματι, τὸν μὲν, ἐξ οἰκέτου δεσπότην προϊόντα, τὸν δ' ἐντὶ πλουσίου, πένητα. τὸν δ', στρατηγὸν ἐκ πένητος, ἢ βασιλέα· τὸν δ', φίλον τινὰ· τὸν δ', ἐχθρόν· τὸν δ', φυγάδα· τοῦτο γάρ τι καὶ τὸ δυνάστην εἶναι, ὥς φασι μιμητὴν ὄντα τῆς τύχης παίζειν τὰ τῶν ἀνθρώπων πράγματα, καὶ ὁμολογίσης μηδὲν αὐτῶν εἶναι βέβαιον, ὁμως τοῦτο ἐπαίρειν βλέποντες, ὀρίγονται τοῦ πλούτου, καὶ δυναστείας, καὶ μεστοὶ ἐλπίδων εἰσὶ πάντες, ἐπ' ἀγνοουμένων ἐλπίδων. ὃ δ' ἔρως, οὐκ ἐκ μαλακῆς τοῦ τοῖς ἀγνοουμένοις εἶναι, καὶ ψυχαγωγίας, τοῦτο κἀκεῖ σοι φράσον.

si malorum quoque encomium aliquod proferre convenit, ne credas majorem illam virtutis palæstram esse, aut veriora usquam animorum experimenta heri, quàm in hac civitate, & in ea qua hic vivitur consuetudine. Neque enim parum est resistere tot cupiditatibus, tot spectaculis, tantisque aurium illecebris quæ undique attrahunt, & capiunt. Sed oportet omnino Vlyssis exemplo, illa præternavigare, non quidem ligatis manibus, ut ille (nam hoc formidolosum foret) neque etiam auribus cera obturatis, sed audientem atque liberum: & verè animum supra hæc elatum habentem. Licet autem & philosophiam mirari, tantam hominum stultitiam cum illa comparando: & fortunæ bona contemnere, videndo veluti in scena, & multiplicium personarum fabula, alium quidem ex servo dominum prodire, alium autem ex divite pauperem: alium contra ex paupere satrapam, aut regem. Rursus alium hujus amicum, alium inimicum, alium etiam exulem. Nam hoc certè vel gravissimum est, quod licèt fortuna testetur sese in humanis rebus ludere, fateaturque nihil illarum esse stabile, nihilominus qui quotidie ista aspiciunt, & divitias & potentiam appetunt, & pleni obambulant omnes earum rerum spe, quarum eventus nunquam sequatur. Quod autem dixi licere ea quæ geruntur ridere, animúmque oblectare, illud tibi jam expo-

1 Τὰ ὦτα κηρῷ φραξάμενον] Sic in Croniis sive Saturnalib. Iulianus Imper. Liban. Omnes ex Odyss. μ. Bourd.

2 Ἐξ οἰκέτου δεσπότην] Hanc crebrò repetit comparationem. vide quæ diximus ad illud Petron. *Grex agit in scena.* Idem.

3 Τῆς τύχης] Dei. sic sæpissime Lucianus τῷ τύχῳ, ἀντὶ τῷ θεῷ ἢ δαίμονι usurpat, ut monui multis exemplis ad lib. 1. Heliod. *Idem.*

4 Παίζειν τὰ τῶν ἀνθρώπων] Sic res humanæ τῇ τύχῃ λογισταὶ, τ' τύχης παίγνιον. Legend. Marcil. ad Horat. Aurel. Victor. in Æl. Pert. *Idem.*

πᾶς γὰρ ὁ γελοῖος μᾶλλον πλησιάζουσι αὐτοῖς, καὶ τὰς πορφυρίδας σφῶν φαίνοντας, [1] καὶ τοὺς δακτύλους σφῶν τείνοντας, καὶ πολλὰ κατηγορῶντες ἀπειροκαλίαν· τὸ δὲ κομπότερον, [2] τοὺς ἐντυγχάνοντας, ἀλλοτρίᾳ φωνῇ σφᾶς προσηγορεύοντας, ἀγαπᾶν ἀξιοῦσιν, ἂν μόνον αὐτοὺς προσίδωσιν· οἱ δὲ σεμνότεροι, καὶ προσκυνεῖσθαι σφᾶς μένοντες, ὁ πόρρωθεν, ὅσοι [3] ὡς Πέρσαις νόμῳ, ἀλλὰ δεῖ προσελθόντα, καὶ ὑποκύψαντα, καὶ πόρρωθεν τὴν ψυχὴν ταπεινώσαντα, καὶ τὸ πάθος αὐτῆς ἐμφανίσαντα τῇ συμμέτρῳ ὁμοιότητι, [4] τὸ σῆθος, ἢ τὴν δεξιὰν καταφιλεῖν, ζήλωτον δὲ φαίνεται τοῖς μηδὲ τοῦτο τυγχάνουσιν. ὁ δὲ ἔσχατα παρέχων ἑαυτὸν εἰς πολὺν χρόνον ἐξαπατᾷ μῦθον. ἐπαινῶ δὲ γε ταύτης αὐτοὺς τῆς ἀπανθρωπίας, ὅτι μηδὲ τοῖς σώμασιν ἡμῶν προσίενται. πολὺ δὲ τούτων οἱ προσιόντες αὐτοὶ καὶ θεραπεύοντες γελοιότεροι. [5] νυκτὸς μὲν ἐξανιστάμενοι μέσης, περιέποντες δὲ τὴν κύκλῳ τὴν πόλιν, καὶ τοὺς ἐπὶ τῶν ἀποκλειόμενοι, [6] κυνῶν, καὶ κόλακες, καὶ τὰ τοιαῦτα ἀκούειν ὑπομένοντες. χάριν δὲ τῶν πονάμενοι. Quomodo enim non ridiculi sint divites ipsi, qui & purpuras suas ostentant, & annulos prætendunt, & multas ineptias præ se ferunt? At quod omnium est absurdissimum, etiam obvios aliena voce salutant, & hoc contentos esse volunt, si solùm ipsos aspexerint. Quidam verò fastuosiores, etiam se adorari patiuntur, non è longinquo, neque Persico more: sed necesse est propiùs accedentem, & oculos summittentem, animúmque è longinquo demittentem, illiusque affectum corporis similitudine declarantem, pectus aut dextram deosculari: quod beatum & admirandum videtur iis etiam qui honorem hunc nusquam assequuntur. Ille verò stat in longum tempus se ipsum præbens decipiendum. Sed illorum laudo inhumanitatem, quod ne ore quidem nos approbant. Verùm his magis ridiculi sunt qui illos sectantur & observant, qui media de nocte surgunt, & totam urbem circumcursitant, quique à servis excluſi foribus, canes & adulatores, & id genus alia audire sustinent. Præmium verò acerbæ

1 Καὶ τοὺς δακτύλους σφετίνοντας] Καὶ τοὺς δακτυλίους σφ. δακτυλίους, ut ante τὰς πορφυρίδας σφαίνοντας. Marc.

2 Τοὺς ἐντυγχάνοντας] De hac Divitis fastuosi nota Aristophan. Plaut. Ipse Lucianus alibi. *Bourd.*

3 Ὡς Πέρσαις νόμῳ] Sic de Merced. conduct. & multis aliis locis. de hac adoratione Persica locus dicendi ad lib. 7. Heliod. *Idem.*

4 Τὸ σῆθος ἢ τὴν δεξιάν] Idem dial. Mortuor. & in Pseudom. patet apud Martial. *Idem.*

5 Νυκτὸς μὲν ἐξανιστάμενοι] Sic in μελίτῃ de Merced. conduct. & in Gallo. *Idem.*

6 Κύνες καὶ κόλακες] Eleganter hoc apud Demosth. ἐν τῷ περὶ στεφ. αἰτῆ γὰρ φάλαν καὶ ξένων, ἃ τί τε νομίζοντο κύπελα ἐδωροδόκουν, τῶν κόλακας καὶ θεοὺς ἐχθροὺς καὶ τ' ἄλλα ἃ προσήκ' πάντα, ἀκούσει. Idem.

7 Ἀκούειν] Vt loco Demosthenis proximè citato. Sic ἀκούσης apud Theocrit. in Charit. & κλύειν apud Æschyl. in Prometh. sic apud Latinos *audire*. Horat. sat. 7. lib. 2. *audis*. hunc Luciani locum profert Casaub. ubi de officiis salutantium apud Suet. *Idem.*

1 Καὶ

κρῶς πως αὐτῆς καθάδε, [1] τὸ φορτικὸν ἐκεῖνο δεῖπνον, καὶ πολλῶν ἄλλων συμφορῶν. ἐς ὃ, [2] πόσα μὲν ἐμφαγόντες, πόσα δὲ ἀφάγνωμλον ἐμπίοντες, πόσα δ' ὧν οὐκ ἐχρῆν [3] ἀπολαλήσαντες, ἢ μεμφόμενοι τὸ πλεονάσιον, ἢ δυσφορωῦντες, ἀπίασιν, ἢ διαβάλλοντες τὸ δεῖπνον, ἢ ὕβριν, ἢ μικρολογίαν ἐγκαλοῦντες· πλήρεις δ', αὐτῶν ἐμέσαντων, οἱ στενωποὶ, καὶ αἱ πρὸς τοῖς χαμευνοπαγέσιν μαχόμενοι. καὶ μεθ' ἡμέραν οἱ πλείονες αὐτῶν κατακλιθέντες, [4] ἰατροῖς παρέχουσιν ἀφορμὰς περιόδων. ἔνιοι μὲν γὰρ, τὸ κεφάλαιον, [5] οὐδὲ νοσεῖν σχολάζουσιν. ἐγὼ μέντοι πολὺ [6] ἐξωλεστέρους τοὺς κόλακας ὑπείληφα. τῷ γὰρ οὐτοῖς οἰκείους καθίστασθαι τῶν ὑπερηφανίας αἴτιος. ὅπου γὰρ αὐτῶν τὸν πλοῦτον θαυμάσωσι, καὶ τὸ χρυσὸν ἐπαινέσωσι, καὶ τοὺς πυλῶνας ἔνδοθεν ἐμπλήσωσι, καὶ προσελθόντες, ὥσπερ δεσπότας προσείπωσι, τί καὶ φρονήσουσιν οἰκέται εἰκῇ ὄντες; εἰ δὲ καὶ τοιαῦτα δέγμενοι κἂν ὀλίγον ἀπέχοιτο τοῦδε τοῦ ἐθελοδουλείας, οὐκ ἂν οἶμαι τοιοῦτον αὐτοὺς ἐλπίδι ἐπὶ τοὺς θύρας τῶν πλουσίων δευρῦσαι τοὺς πλουσίους, μὴ ἀξίωτον αὐτῶν μηδ' ἀμφορτυρον τὴν εὐδαιμονίαν καταλιπεῖν, μηδ' ἀνόητόν τι καὶ ἄχρηστον τραπέζῃ τὸ κρᾶμβος, καὶ τὴν οἴκων

bæ illius circuitionis eſt oneroſa illa cœna, & multarum calamitatum cauſa: in qua illi quàm multa paſti, quàm multa poti præter animum, quàm multa non dicenda proloquuti, poſtremò vel conquerentes, vel malè habentes, vel cœnam criminantes, vel contumeliam & ſorditiem accuſantes abeunt. Illis autem vomentibus, & ad proſtibula pugnantibus, pleni ſunt angiportus: & plerique ipſorum in multum diem decumbentes, circumeundi occaſionem medicis præbent. Quibuſdam enim, id quod abſurdiſſimum eſt, non eſt ægrotandi otium. Ego verò adulatores ipſos magis perditos eſſe puto, quàm quibus adulantur, illóſque ferè ipſis iſtius ſuperbiæ authores exiſtere. Quum enim ipſorum opulentiam admirantur, & aurum laudibus extollunt, & veſtibula manè implent, & convenientes tanquam dominos compellant, quid quæſo illos cogitare conſentaneum eſt? Quod ſi verò communi decreto paulùm abſtinerent ab hac voluntaria ſervitute, an non putas è diverſo divites ipſos ad pauperum fores eſſe venturos, rogantes ne ignobilem & ſine teſte ſuam fœlicitatem relinquant, neve inutilem & ab omni uſu remotam menſarum pulchritudinem, & domorum magnitudinem

1 Καὶ τὸ φορτικὸν ἐκεῖνο δεῖπνον] Idem de Merced. conduct. & in Gallo & ſæpe alibi. De his incommodis ſportulæ cauſa perceptis interpretes Martial. & Iuvenal. *Bourd.*

2 Πόσα] Octo ſequentes lineæ crebro repetuntur in Luciano. *Idem.*

3 Ἀπολαλήσαντες] Ἀπολαλήσαντες. Marc.

4 Ἰατροῖς παρέχουσιν ἀφ. περιόδων] Hinc ἰατροὶ dicti περιοδευταὶ, ut patet in excerptis Gloſſar. cap. de Medic. Rectéque apud Heſychium interpretatur περιοδεῖν ἐπὶ πολὺ τοῖς ἰατροῖς. Nam voluit Hippocrates τοὺς κόλακας φοιτᾶντας μὴ λίαν μᾶλλον ἀλλὰ ἐς ἑσπέρην ἐπὶ τοὺς ἀρρωστέοντας. Bourd.

5 Οὐδὲ νοσεῖν σχολάζουσι] Cogitatione ſe refert ad Theſmopolidem, qui jam moriturus Eucratis conviva venerat, ut patet in Gallo. *Idem.*

6 Ἐξωλεστέρους τοὺς κόλακας] Ἐξωλεστέρους τύτους κόλακας. Marc.

τὸ μίγμα; ὁ γὰρ ὅτῳ τῦ πλυτεῖν ἐρᾶσιν, ὡς τ διὰ τῦ πλυτεῖν εὐδαιμονίζεσθ. καὶ ὅτῳ ὃ ἔχει μηδὲν ὄφελος [1] εἶναι πᾶσι καλὸς οἰκίας τοῦ οἰκοῦντι, μηδὲ χρυσὸς καὶ ἐλέφας [2] εἰ μή τις αὐτὰ θαυμάζοι. ἐξῆν οὖν τούτῳ τοι κεφαιρεῖν αὐτῶν, καὶ [3] ἀπινωνίζειν τὴν δυνασείαν, [4] ἐπιτειχίσαντα τοῦ πλύτου τὴν ὑπόθεσιν. νῦν δ, λατρεύοντες, εἰς ἀπόνοιαν ἄγυσι. καὶ τὸ μὴ, ἄνδρας ἰδιώτας, καὶ ἀναφανδὸν τὴν ἀπαιδευσίαν ὁμολογοῦντας τὰ τοιαῦτα ποιεῖν, μετριώτερον ἂν εἰκότως νομισθείε. τὸ δ, καὶ τ φιλοσοφεῖν προσποιυμένων, πολλῷ ἔτι τούτων μελοιότερον δρᾶν, τὰ δὴ τὸ δεινοτατόν ἐσι. πῶς γὰρ οἴῃ τὴν ψυχὴν διατεῖθαί μοι, ὅταν ἴδω τύτων τινὰ μάλισα τ προσεοικότων ἀναμεμιγμένον κολάκων ὄχλῳ, καὶ τ ἐπ' ἀξίας τινὰ δορυφορῦντα, καὶ τοῖς ἐπὶ τὰ δεῖπνα παρασγίκλυσι κοινολογούμενον, ἐπισημότερον ὄ τ ἄλλων ἐπὶ τῦ ἡμικυκλίῳ ὄντα, καὶ φανερώτερον; καὶ ὁ μάλισα ἀγανακτῶ, ὅτι μὴ καὶ τὴν σκυθρωπὴν [5] μεταλαβάνυσι, τὰ ἄλλά γε ὁμοίως ὑποκρινόμενοι τῷ δράματι. ἃ μὲν γὰρ ἐν τοῖς συμποσίοις ἐργάζονται, πίνι τ κολάκων εἰκότως ἐσμεν; [6] οὐκ ἐμφορῦνται μᾶλλον ἀπειροκαλώτερον, μεθύσκονται ὃ φανερώτερον,

nem perire sinant? Neque enim tantum ipsas divitias amant, quantum propter eas fœlices se prædicari. Ac sanè ita se res habet, ut neque pulcherrimarum ædium, neque auri, neque eboris ulla domino sit utilitas, nisi sit qui illa admiretur. Oportebat igitur hoc pacto illorum extenuare, & vilem reddere potentiam, contemptum hunc quasi propugnaculum divitiis opponendo: sed nunc eos colendo ad amentiam adducunt. Ac certè homines indoctos, & ignorantiam apertè confitentes, talia factitare, tolerabilius meritò existimetur. Verùm eos, qui se philosophari simulant, multò etiam inceptiora his, magisque ridicula facere, illud tandem omnium gravissimum est. Quomodo enim putas animo me affectum, quoties video aliquem istorum, maximè eorum qui ætate provecti sunt, adulatorum turbis immisceri, & illorum aliquem, qui honores gerunt, satellitum more sectari, & cum iis qui ad cœnam vocant, sermones conferre, quamvis sit cæteris insignior & magis conspicuus ex ornatu? Ideo maximè apud me indignor, quòd non itidem habitum mutent, cum utique quod ad cætera attinet, eodem modo fabulam agant. Nam quæ in conviviis committunt, cui adulatorum comparabimus? annon insolentiùs exaturantur, inebriantur

1 Εἶναι πᾶσιν ὠφελὴς οἰκίας τῷ οἰκοῦντι] Εἶναι πᾶσι καλὸς κύριον οἰκίας τῷ οἰκοῦντι. Marc.

2 Εἰ μή τις αὐτὰ θαυμάζοι] Cic. in Parad. eod. sensu ipse Gallo. *Bourd.*

3 Ἀπινωνίζειν] *Vile reddere:* vox satis infrequens. *Idem.*

4 Ἐπιτειχίσαντα] Hanc vocem interpretatur Ulpian. Demosthenis scholiast. ad Phil. 1. dixi ad illud Petronii *pariete interjecto.* Idem.

5 Μεταλαμβάνυσι] Μεταλαμβάνουσι. Marc.

6 Οὐκ ἐμφορῦνται μᾶλλον] Repetit hanc philosophorum ἀπειροκαλίαν. Vitat. auct. Pisc. Lapith. & pailim. *Bourd.*

1 Τῶν

ἐξαίσιον· ὁ δὲ πάντων ὕστατος, πλείω ἢ λαμφέρειν τὸ ἄλλον ἀξιῶσιν· οἱ δ' ἀστειότεροι, πολλάκις αὐτῶν καὶ ἀσμένοις ἀναπήχθησαν· καὶ τοῦτο μὲν οὐ γαλεπὸν ἡγοῦντο. μάλιστα δ' ἐμιμνῄσκε [1] τῶν ἐπὶ μισθῷ φιλοσοφούντων, καὶ [2] τὸν ἀριστὸν ἄνιον ἄνωθεν ἐξ ἀγορᾶς ἀναπηδῆσαι· ἐρωτήσεσι γοῦν ἐκάλει καὶ κατηλέγε τοὺς τούτων λῆψεις· ἠξίου γὰρ τὸ πλοῦτον καταφρονεῖν διδάξοντα, πρῶτον ἑαυτὸν παρέχειν ὑψηλότερον λημμάτων. Ἀμέλει καὶ πρόπαλαι ταῦτα διετέλει· οὐ μόνον προῖκα τοῖς ἀξιοῦσι συνδιατρίβων, ἀλλὰ καὶ τοῖς δεομένοις ἐπαρκῶν, καὶ πάσης περιουσίας καταφρονῶν. τοσοῦτον δέον ὁρίσασθαι τὸ ἀδὲν προσηκόντων, ὥστε μηδὲ τὸ ἑαυτοῦ φθειρομένων ποιεῖσθαι περίοικον. ὅς γε καὶ ἀγρὸν οὐ πόρρω τῆς πόλεως κεκτημένος, οὐδὲ ἐπιβῆναι αὐτοῦ πώποτε ἐτῶν ἡξίωσεν, ἀλλ' οὐδὲ τῷ ἀρχιλῷ αὐτοῦ εἶναι διομολογεῖ. πῶς δ' οἶμαι διειληφὼς, ὅτι τούτων μὲν φύσει οὐδενός ἐσμεν κύριοι, [3] νόμῳ δὲ καὶ διαδοχῇ τῷ χρῆσιν αὐτῶν εἰς ἀόριστον ὠφελεμβάνοντες, [4] ὀλιγοχρόνιοι δεσπόται νομιζόμεθα. καίτοι ἀπὸ τῆς προθυμίας παρέλθῃ, quidem illius se esse affirmabat.

tur manifestiùs, à convivio surgunt omnium ultimi, aliisque plura secum auferre volunt, & siqui sint urbaniores, sæpenumero ad cantum incitantur? Atque hæc quidem ille ridicula censebat. Præcipuè verò eorum mentionem faciebat, qui pacta mercede philosophiam profitentur, virtutémque ipsam tanquam venalem de foro proponunt. Ideo tabernas & cauponas, illorum scholas appellabat. Censebat enim eum qui divitias contemnere alios docere vellet, primum se quæstu superiorem gerere debere. Nimirum & ipse talia agebat, non solùm gratis conversando cum rogantibus, sed & indigentibus necessaria suppeditando, omnémque opulentiam contemnendo. Tantum aberat ut ea expeteret, quæ nihil ad ipsum attinerent, ut ne suarum quidem rerum, & si corrumperentur, curam gereret: qui agrum non procul ab urbe habebat, ac tamen jam multis ab annis ne invisere quidem eum erat dignatus: Imò ne dominum Illud, opinor, disputans, quòd natura rerum istarum nullius domini sumus: sed ex lege & per successionem usum earum incertum in tempus accipientes, temporarii possessores habemur. Ac posteaquam terminus ille constitutus

1 Τῶν ἐπὶ μισθῷ] De quibus tractatum edidit qui de Mercede Conductis. *Bourd.*

2 Τὸν ἀριστὸν ἄνιον] In hos aretalogos plenæ satyricorum paginæ, pleni philosophorum οἱ ἀληθεῖς, libri. *Idem.*

3 Νόμῳ δὲ διαδοχῇ] Sic in Timone, sive Misanthr. μετοικιδίους δὲ πᾶν ἐστὶν ἡμᾶς ἐνταῦθα. & in Charonte, sive Contempl. τὸν οἶκον δὲ, ἢ τὸ ἀργύριον, ἀεὶ ἄλλων ἐστί), μεταβάλλοντες τοὺς δεσπότας, hæc apud Lucianum passim. Lucianus sive is sive alius poëta,

Ἀχρὸς Ἀχαιμενίδη γενόμην ἀπὸ, τῶν δὲ Μυσίων,
Καὶ πάλιν ἐξ ἑτέρης βίοτόν μοι εἰς ἕτερον·
Καὶ δὲ ἐκείνῳ ἔχειν με τότ' οὐκ, ἢ πάλιν οὐδὲ
Οἶσιν, εἰμὶ δ' ὅλως οὐδενὸς, ἀλλὰ τύχης. Idem.

4 Ὀλιγοχρόνιοι δεσπόται] Ea passim in Luciano sed præcipuè in Charo. sive Βίωσιν. Bourd.

τὸν ἀκριβῶς ἐξεταζόμενον, ἀπολαύσῃ τῶν ἐπομένων. ὑ μικρὰ δὲ ἐκεῖνα παρέχει τοῖς ζηλοῦν ἐθέλουσι παραδείγματα· τ τροφῆς τὸ ἀπέλαττον, κ τ γυμνασίων τὸ σύμμετρον, κ τῦ προσώπυ τὸ αἰδέσιμον, κ τ ἑαυτῦ τὸ μέτριον· ἐφ' ἅπασι ὧν τούτοις, τ ἀξιοῦσιν τὸ ἡρμοσμένον, κ τὸ ἥμερον τῦ τρόπυ· παρήνῃ δ τοῖς σωφρονεῖν ἀναπείθειν τὸ ἀγαθόν, ὅπερ τὰς πόλεις ποιεῖν, προθεσμίας ἀγομένας ἑορτῶν, ἢ παννυχίδας, ὡς ἀπ' ἐκείνων ἀρξαμένους τῦ μὴ ψεύσασθαι, κ τὰ δέοντα ποιήσειν. ἐξεῖναι γὰρ ἀμείλικτον εἶναι τὸν τῶν τὸ καλὸν ὁρμιλεῖν. δῆλον δ ὧν κ τοιούτων καταγνωκὼς φιλοσόφων, οἳ ταύτην ἀσκησιν ἀρετῆς ὑπελάμβανον, ὧν πολλῆς ἀνάγκης, κ πόνους, τὰς νέας ἀντέχειν καθαρμοπαίσας. τοῦτο μὲν δεῖν οἱ πολλοὶ κελεύοντες, ἄλλοι δ, μαστιγοῦντες. οἱ δ χαλεπώτεροι, κ σιδήρῳ τὰς ἐπιφανείας αὐτῶν καθαίροντες. ἡγεῖτο γὰρ χρῆναι πολὺ ἐνδότερον εἶναι τοῖς ψυχαῖς τὸ στέρεον τοῦτο ἢ ἀπαθῆ κατασκευάσαι, κ τ ἄριστα παιδεύειν ἀνθρώπους θαμὰ μέμφεσθαι, τοῦτο μὲν, ψυχῆς, τοῦτο δ, σώματος, τοῦτο δὲ, ἡλικίας τε κ τ ἐνδότερον ἀναγωγῆς ἐπιχειροῦσι, ἵνα μὴ τὴν [1] δύναμιν ἐπιδεῖσθαι ἐλέγχῃ. πολλοὺς γοῦν κ πελάτας ἔφασκεν ὑπὲρ τὸν ἀλόγως ἐπιβεβηκέναι. ἵνα δὲ κ αὐτὸς εἰδῇ, ὃς κ μυσταγωγῶν τ παρ' ἐκείνοις κακῶν, ἐπειδὴ πολλῷ λόγῳ ἀληθῶν ἐπήκουσεν, ἀμετατρεπτὶ φόβῳ, ὡς αὐτὸν ἀφίκετο

tutus præterierit, tunc alius eadem accipiens, illo nomine fruitur. Illa autem non parva præbent imitari volentibus exempla: victus scilicet frugalitas, exercitiorum justus modus, personæ ipsius venerabilitas, & vestitus mediocritas, ac præter hæc compositæ mentis moderatio, morumque mansuetudo. Monebat autem secum versantes ne bene agendi tempus prorogarent, ut multi solent, qui certum sibi tempus præfiniunt, aut festos dies, aut conventus solennes, tanquam ab illis auspicaturi non mentiendi & rectè agendi studium: animi enim erga res honestas affectionem non esse protelandam sentiebat. Manifestè etiam Philosophos illos damnabat, qui virtutis eam meditationem putabant, si necessitatibus multis, ac laboribus sustinendis juvenes exercerent: quorum alii vincire se jubebant, alii flagellis cædebant, alii verò elegantiores, ferro superficiem corporis abradebant. Putabat enim multò priùs in animis duritiem istam & indolentiam esse parandam: eúmque qui homines optimè instituere vellet, partim animi, partim corporis, partim etiam ætatis, & prioris educationis rationem habere debere: ne quid supra vires imponendo, reprehensionem incurreret. Multos quoque, qui præter rationem, ita supra vires intenderentur, mori ajebat. Vnum autem etiam ipse vidi, qui cùm jam ea apud illos mala degustasset, ubi primùm veram doctrinam audivit, irrevocabili cursu aufugiens inde, ad ipsum ve-

1 Παρὰ δύναμιν ἐπιτάττων] Talis est βδελυρὸς ille apud Theophr. Charact. ὃν βδελυρίας, qui solet τῷ ἀκολούθῳ ὀπθεσθαι μεῖζον φορτίον ἢ δυνατὸς φέρειν. Bourd.

τε. καὶ δὴ καὶ ἐπὶ ῥᾶον ἀφικόμεθα. ἤδη δὲ τῶν λοιπῶν, τὰ ἄλλα αὐδὶς ἀφέντων ἡμᾶς, καὶ πῶς ἐν τῇ πόλει παρῳχῆς διῃρῆ, καὶ τὰ ἀθύρματα αὐτῶν, καὶ τοὺς θεάτρους, καὶ τὰ ἱππόδρομον, καὶ τοὺς τῶν ἡνιόχων εἰκόνας, καὶ τοὺς τῶν ἵππων ἀγῶνας, καὶ τοὺς ἐν τοῖς πανηγύρεσι περὶ τούτων ἀφθόνους. πολλὴ γὰρ ἐς ἀλληλους ἡ ἱπποφιλία. καὶ τοσοῦτόν ἐστιν ἀκρόδρυον εἶναι δοκοῦντα ἐπίληπτον. μεθ' ἃ δὲ ταῦτα, ἐπῆν ἡμᾶς ἐπὶ τὸ περὶ τῶν ἀμφὶ τοὺς τεκόντας τινὰ καὶ ἀφθόνους κεκινδυνευμένων, προσῆκεν ὅπῃ μίαν φωνὴν οἱ Ῥωμαίων παῖδες ἀληθῆ παρ' ὅλον

venit: & animo meliùs affecto videbatur. Iam verò digrediens ab istis, aliorum rursus hominum mentionem faciebat, & narrabat civiles tumultus, & plebis conflictationes, & theatra, & circum, & aurigarum statuas, & equorum appellationes, & quæ de his in angiportu habentur colloquia. Multum enim profectò ibi est equorum insanum studium. Quinetiam multos qui pro gravibus haberi volunt, reprehendebat. Post hæc, veluti alterum fabulæ actum attingebat, eorum qui circa funera & testamenta versantur. Hoc addens, quòd unam hanc vocem, Romanorum pue-

1 Καὶ τὰ ἀθύρματα αὐτῶν] Hæc παροιμιακῶς tangit, de Merced. cond. & multis aliis locis, in quibus hac de re proverbium explicamus. *Bourd.*

2 Τὸν ἱππόδρομον] Hanc ἱπποφιλίαν multis verbis describit auctor de causis corruptæ eloquentiæ, Iuvenal. Achill. Tat. lib. 2. Tangit Longus lib. 3. Liban. paras. omnes passim. *Idem.*

3 Μίαν φωνὴν οἱ Ῥωμαίων παῖδες] Hîc cogor instituti mei brevitati fraudem facere quod locum obscurum, ut multi ita ego judicem. B. Brissonius vir clariss. longe hoc de loco disserit, & postea vir doctissimus Guther. lib. de Iure man. Horum interpretationem æquissimo Lectori relinquo. ait Nigrinus, ὅτι μίαν φωνὴν οἱ Ῥωμαίων παῖδες ἀληθῆ παρ' ὅλον τὸν βίον φορεῖν, τὴν ἐν τῇ διαθήκῃ λέγων, ἵνα μὴ ἀποκλείωσιν αὐτοὺς τῆς ἀληθείας. Iacob. Micyll. interpres, *quod unam hanc vocem Romanorum pueri per omnem ætatem veram emittant, eam intelligens, quæ in testamentis usurpatur, qua petunt ne à sua veritate depellantur.* Quibus verbis, ut equidem sentio, vult interpres Lucianum intelligi de liberis exhæredatis, variis modis patris testamentum infirmare nitentibus, & petentibus ut patrem liceat arguere dementiæ, prodigalitatis, & luxuriæ. Quam licentiam non solum in exhæredatis sed in omnibus olim Solon, eumque sequuti, legibus suis inhibuerant; scilicet τὰ παθητικὰ μὴ κακῶς ἀγορεύειν. Hanc interpretis mentem esse facile quivis judicaverit. Aliud tamen fortean voluit ἀλιτομὲς Nigrini, & Ῥωμαίων παῖδας accipi de ipsis Romanis. Ingemiscunt Romani quod se sentiunt prohibitos veritate sua & voce libera frui, scilicet prohibitos legibus illis quibus cautum ne in tabulis testamenti quicquam elogii alterius famam læderet, nisi suorum quos exhæredare leges permittebant cum elogio. Solebant autem Græci Romanique κακηγόρειν, vitam & mores eorum cum quibus graviora odia & simultates habuerant, testamento lacessere, & hac licentiâ nullius existimationi & famæ parcere. Sic ita in Codicillis Petronii *flagitia Principis sub nominibus exoletorum, feminarumque, & novitate cujusque stupri præscripta & obsignata missa* Neroni apud Tacit. annal. 16. hanc tamen antea testamentorum licentiam senatus sæpe in Principum gratiam inhibuerat. Sueton. Aug. c. 50. *Et tamen de inhibendâ testamentorum licentiâ, ne senatus quicquam constitueret intercessit.* Hujus loci cum mentem quærerem consului viri Clar. Isaaci Casaub. Animadversiones, in quibus hunc Luciani locum acceptum, ut nos interpretamur, deprehendi, quod gaudeo. *Idem.*

τὸ βίον ἀφίεσθαι, τῷ αὐτοῖς ἀληθείας λέγειν, ἵνα μὴ ἀπολαύσωσι τῆς ἀφελείας ἀληθείας. ἃ δὴ καὶ μεταξὺ λέγοντος αὐτοῦ γελᾶν ἀφειχόμην, ὅτι καὶ συγκατορύττειν ἑαυτοῖς ἀξιοῦσι τὰς ἀμαθίας, καὶ τῷ ἀναλήσιμον ἡγεῖσθαι ὁμολογοῦσιν· οἱ μὲν, [1] ἐνδῦντες ἑαυτοῖς κελεύοντες συγκαταφλέγεσθαι τὸ δεῖπνον τὸ βίον παρόν. οἱ δὲ, καὶ δεδεμένοις παῖς οἰκέτας τοῖς πάθεσι. ἔνιοι δὲ, καὶ στέφειν τὰς σήλας ἀξιοῦσι, δήθεν ὑπὲρ καὶ τεθνᾶσι τῷ τελευτῷ ἀφαιρούντες. εἰκάζειν δὲ ἔγωγε τι πάσχειν τούτοις τὸν βίον, εἰ τοιαῦτα οἷοί τε μὴ τὸν βίον ἐπισκήπτουσι. τούτους γὰρ εἶναι τοὺς πλουτεῖν ὄψον ὠνουμένους, [2] καὶ τὸν οἶνον ἐν τοῖς συμποσίοις [3] μετὰ κρύους τινὸς καὶ ἀρωμάτων ἀναχεομένους, τοὺς μέσου χειμῶνος ἐμπιπλαμένους ῥόδων, [4] καὶ τὸ ἀσύμφορον αὐτῶν καὶ παράκαιρον ἀγαπῶντας· τὸ δὲ ἐν καιρῷ, καὶ καθ'

pueri, per omnem ætatem veram emittant (eam dicens quæ in teſtamentis uſurpatur) nimirum ne ex ſua veritate damnum capiant. Illa verò etiam interea cùm ab eo dicerentur, riſu proſequi adactus ſum, quòd ſuam ignorantiam ſecum ſepeliri volunt, ſuamque ſtupiditatem ſcriptis conſtentur: dum alii veſtes, quibus in vita pretioſioribus uſi ſunt, eodem rogo ſecum comburere mandant: alii verò ſervos certos ad ſepulchra permanere: alii cippos ſertis coronari, in fatuitate ad mortem uſque perſeverantes. Itaque conjecturam eorum quæ in vita geſſiſſent, hinc duci volebant, cùm talia de iis quæ poſt mortem ſequuntura ſint, teſtamentis mandant. hos enim illos eſſe qui chara opſonia emunt, & vinum in conviviis cum plauſu & odoribus effundunt: qui media etiam hyeme roſis opplentur, earumque raritatem intempeſtivam amant: verùm quod ſuo tempore, & ſecun-

1 Ἐνδῦντες ἑαυτοῖς] Cætera hujus paginæ copioſe exequitur μελέτη de Luctu. & dixère nuper viri doctiſſimi. *Bourd.*

2 Καὶ τὸν οἶνον ἐν τοῖς συμποσίοις μετὰ κρύους τινὸς καὶ ἀρωμάτων ἀναχεομένους] Sic Dialogo Panopes & Galenes, ἡμῶν πινόντων, εἰσὶν ὃ κεροτύπτων. Marc.

3 Μετὰ κρύους] Sic legit interpres, quod ex fide Mſſ. & impreſſorum Codd. retinendum cenſuimus. Monebat tamen Cod. Florent. meus, in cujus margine docti cujuſdam manu ſcriptum κρύκου: quod etiam reperi in amiciſſimi mei viri clariſſimi Petri Golmani Cod. Angl. his accedebat nobiliſſimi Senatoris Burdigalenſis Godofredi Maluyni Primetii calculus: ſed quoniam hoc ipſum ſæpe Lucianus repetit non auſus ſum tolerandam lectionem movere, monere ſufficiat. Et ne libere fatear raro Græci plurative κρύκον efferunt. Cur vino miſcuerint, rationem reddit Dioſcor. cap. 25. l. 1. Hac de re viri doctiſſimi ad Propert. & Martialis amphitheat. *Bourd.*

4 Καὶ τὸ ἀσύμφορον] Invehitur ſapienter in prodigos & voluptuarios illos Sybaritas, τὰ ἐκ καιροῦ & κατὰ φύσιν, ὡς θύτηλὰ ὑβριφαγοῦντας. qui communia naturæ munera faſtidiunt, μόνον ἀγαπῶντες παράκαιρα. Tangit hoc Horat. in Satyr. Sic apud Iuvenal. Sat. 11.

Magu illa juvant quæ pluris emuntur.

Sic apud Petron.

Quidquid quæritur, optimum videtur.

Coripp. lib. 4.

Quidquid latet extat honorum. Idem.

1 Παρὰ

φύσιν, ὡς ἀηδίας ὑπερηφανοῦντας. τούτους ὅταν τὰς κὴ τὰ μύρα πίνοντας. ὁ κὴ μάλιστα δίδοιεν αὐτῶν, ὅπ μηδὲ χρῆσθαι ἔσωσι ταῖς ἐπιθυμίαις· ἀλλὰ κὰν τούτοις παρανομῶσι, κὴ τὰς ὄρας συγχέωσι, παίζοντες τῇ τρυφῇ παραδόντες αὐτῶν τὰς ψυχὰς πᾶσιν. κὴ τοῦτο ἦ τὸ ἐν ταῖς τραγῳδίαις τε κὴ κωμῳδίαις λεγόμενον, ἤδη κὴ [1] παρὰ θύραις εἰς βιαζομένοις. [2] σολοικισμὸν δὴ ἀπὸ τοῦ τοιοῦτο τὴν ἡδονήν. λέγει ἦ τὰ αὐτῆς γνώμης καὶ ταῦτα ἔλεγεν, ἀπεχθῶς [3] τῷ μύθῳ τὸν λόγον μιμησόμενος. ὡς γὰρ ἐκεῖνος ἐμέμφετο τῷ ταύρῳ τὸν δημιουργὸν θεὸν, ὡς ἐχρῆν αὐτὸν τοὺς ὀφθαλμοὺς τὰ κέρατα· οὕτω δὲ κὴ αὐτὸς ἠπίστατο τῶν στεφάνων μέλειν, ὅπ μὴ ἔσωσι δυσῶδες τὸ πνεῦμα. εἰ γάρ τοι ὄφη τῇ ἀτοπῇ τῶν ἴων τε κὴ ῥόδων χαίρουσιν, [4] ὑπὸ τῇ ῥινὶ μάλιστα ἐχρῆν αὐτοὺς στέφειν, παρ' αὐτῷ ὡς οἷόν τε τῷ ἀκαπνοτάτῳ, ἵν' ὡς πλεῖστον ἀπέχωσι τῆς ἡδονῆς. κὴ μὴν κἀκείνους διεγέλα, τοὺς μυρίζεσθαι πᾶν

tundum naturam eſt, tanquam vile faſtidiunt. Hos illos eſſe qui unguenta bibunt: quo nomine vel maximè eos carpebat, quòd ne uti quidem cupiditatibus ſcirent: ſed & in his peccarent, finéſque earum confunderent, animum voluptatibus undique concalcandum permittentes: & hoc quod in tragœdiis & comœdiis dicitur, Iam & præter januam incitati. Solœciſmum igitur vocabat hoc genus voluptatum. Cæterùm & illa ex eadem ſententia dicebat, prorſus Momi illius verba imitatus. Vt enim ille reprehendebat tauri artificem Deum, qui non præpoſuiſſet oculis cornua: ſic & ipſe accuſabat eos qui coronas geſtabant, quòd locum neſcirent ubi eas adhibere deberent. Nam ſi violarum, & roſarum odore delectantur, ſub naribus potiſſimùm eos coronari oportebat, juxta ipſam quantum fieri poteſt, reſpirationem, ut voluptatis inde quamplurimum attraherent. Illos præterea irridebat, qui miram quandam diligentiam

1 Παρὰ θύραις] Quid de hoc adagio ſentiat Eraſmus jam alii monuerunt. Ego vero legendum putarem περὶ θύρας, ut ſimilitudo ducta ſit ab his qui in aliquem locum ingredi cupientes vel inde egredi, in ipſo limine ita ſeipſos premunt ut ſibi ipſis ſint impedimento. Hos ſic videtur deſcribere Phædrus fab. 5. lib. 2.

Eſt ardelionum quadam Roma natio
Trepide concurſans, occupata in otio,
Gratis anhelans, multa agendo nihil agens,
Sibi moleſta, & alii odioſiſſima.

Bourd. Eraſm. proverb. *ne præter caſam.* Cogn.

2 Σολοικισμὸν] Solœciſmus non ſolum in verbis ſed etiam in factis, & ſic aliquando uſurpat Ariſtotel. unde miror Gellium c. 20. lib. 5. ſcribere ſe apud Græcos hanc vocem non legiſſe. *Bourd.*

3 Τῷ μύθῳ] Hanc Momi accuſationem ſæpe repetit. In quibuſdam codd. vice hujus orationis liberæ legitur hic Iambus,

Μίμεῖσθαι τὸν ταῦρον ἀ δημιουργὸν θεόν.

Idem. De quo Ariſtotel. lib. 3. de partib. animal. *Cogn.*

4 Ὑπὸ τῇ ῥινὶ] Octavius apud M. Fœlic. hujus loci erit commentarius. *Bourd.* Ex Apophthegmate Diogenis. *Mare.*

τὴν ἀπολαύσεως ἕνεκα δεῖπνα ποιουμένους, χυμῶν τε ποικιλίαις, καὶ πιμμάτων διαφορήσεις. καὶ γὰρ αὖ καὶ τούτους ἔφασκεν ὀλίγου χρῆναι τὸν βαρυχόλου ἡδονῆς ἕνεκα, πολλὰς πραγματείας ὑπομένειν. ἐπεδείκνυε γοῦν [1] τοσάρων δακτύλων αὐτοῖς εἶναι τὸν πάντα [2] πονεῖσθαι τὸν πόνον, ἐφ' ὅσους ὁ μήκιστος ἀνθρώπου λαιμὸς ἐστίν. ὅτε γὰρ πρὶν ἐμφαγεῖν ἀπολαύσειν τῶν ἐωνημένων, ὅτε βρωθείησαν, ἡδίω γενέσθαι τὴν ἀπὸ τῶν πολυτελεστέρων τροφήν. λοιπὸν οὖν εἶναι τὴν ἐν τῇ παρόδῳ γιγνομένην ἡδονὴν τοσούτων ὠνεῖσθαι χρημάτων. εἰκότως δ' πάρεστιν ἔλεγεν αὐτοῖς, ὑπὲρ ἀπαιδευσίας τὰς ἀληθεστέρας ἡδονὰς ἀγνοοῦντας, ἃς ἁπάντων [3] φιλοσοφία χορηγὸς ἐστὶ τοῖς πονεῖν ἐθελήσασι. ἐπεὶ δ' τε [4] ἐν τοῖς βαλανείοις θρυλούμενα, πολλὰ μὲ διεξῄει. τὸ πλῆθος τῶν ἐπομένων, τοὺς ὑπηρέτας, [5] τοὺς ἐπικειμένους τοῖς οἰκέταις, καὶ [6] μικρὰ δεῖν ἐμφιεστιam in cœnis apparandis adhibent, dum saporum varietatem, & bellariorum curiosam compositionem sectantur. Etenim istos brevis & temporariæ voluptatis amore multa negocia sustinere ajebat. Indicabat autem ipsos quatuor digitorum causa, laborem hunc obire, cum eorum mensuram, vel longissimum hominis guttur æquet. Neque enim antequam emptorum quicquam comederint, ullam voluptatem capere: nec postquam devorata fuerint, suaviorem illam, quæ fit ex pretiosioribus cibis, expletionem reddi. Restare igitur, ut illam, quæ velut in transcursu percipitur, voluptatem, tam grandi pecunia mercentur. Eos autem meritò malè affici, cùm præ imperitia, veriores illas voluptates nesciant, quas omnes philosophia subministrat, iis qui se exercere volunt. Porrò de iis quæ aguntur in balneis, multa commemorabat, multitudinem prosequentium, contumelias, eos qui servis impositi gestantur ac ferme ef-

1 Τεσσάρων δακτύλων] Sermo est de voluptate gulæ, ἐφ' ὅσον τις ἀφ' ἡδονῆς καρπὸν δρέπῃ ἐπὶ ὅπ μίχρι τῦ φάρυγ&, καὶ τοῦτο μηδὲ ὅπι (δ) δακτύλων μήκ& ἐκλειπόμενον. Breve iter hujus voluptatis tangit sæpe alibi, ut Suet. Athen. alii. *Bourd.*

2 Πονεῖσθαι τὸν πόνον] Vt sequentibus dialogis μῶμον μωμᾶσθαι, ὀμπὴν πέμπειν, & similia quibus etiam Latini gaudent. *Idem.*

3 Φιλοσοφία] Qui φιλοσοφίας εἴσιν ἀχλύς, ne minimum quidem verarum voluptatum percipere possunt. *Idem.*

4 Ἐν τοῖς βαλανείοις] Novam ingreditur narrationem eorum quæ in balneis fiunt: de quibus dixere ad Senecam, Athen. Apul. *Idem.*

5 Τοὺς ὑπηρέτας τοῖς οἰκέταις] Sic in dial. mortuor. de Terpsione & Plutone. οἰκέταις τέτρασιν ὑπηκροώτα. in Somnio. Sic in Cynico: ἐ καιμᾶσθε ὁμοίως ἐ βαδίζετε, μᾶλλον δ βαδίζειν ὑπ' ἐθέλοντες, φέρεσθε ὥσπερ τὰ φορτία, οἱ μὲν ὑπ' ἀνθρώπων, οἱ δ ὑπὸ κτηνῶν. Idem.

6 Μικρὰ ἐμφιεσμένους] Iocus ex ambiguo, qualis ille apud Plaut. Amphitruo. act. 1. sc. 1.

Merc. *Faciam ego hodie te superbum, ni hinc abis.*

So. *quonam modo?*

Merc. *Auferere, non abibis si ego sustem sumpsero.*

Voluit Plautinus Mercurius *eferere*: quam vocem, quoniam non ad salivam, inter-

φωνῆς. Τὸ δὲ τὴν ῥᾳθυμίαν μισεῖν ἐφ' ἑαυτῷ, πολὺ δ' ὃ τῇ πόλει τοῦτο, καὶ τοῖς βαλανείοις ἐπιχωριάζον. [1] ἀσθενῆ γὰρ τινας τῶν ἀνιτῶν, δεῖ βοᾶν, καὶ προαγγέλλειν τοῖς πολίταις, ἵν' ὑψηλόν τι ἢ βαθὺ μέλλωσιν ὑποδύνειν. καὶ ὑπομιμνήσκειν αὐτοὺς, τὸ κεφάλαιον, ὅτι βαδίζουσι. δεινὸν οὖν ἐστιν, οἷς σώματ' ἐστὶ δεῖσθαι μὲν ἀλλοτρίου ὄγκου μὴ δέοντος, μηδὲ χειρῶν, μηδὲ τῶν ὤτων ἀκούσαντας, ἀφθαλμῶν δὲ ὑγιαινόντων ἀλλοτρίων δέοντας προσφορήσεων· καὶ ἀσχολουμένους, φασὶν ἀκούοντες ὑγιαίνειν ἀνθρώπους σχετικούς, καὶ πεπραγμένους. τοιοῦτος γὰρ αὐτοῖς παίζουσι τὸ τοῖς ἄρρωστοις ὑμῖν μέσης μέσης, καὶ οἱ τῆς πόλεως ἐπιτετραμμένοι. τοιοῦτό τι καὶ πολλὰ ἕτερα τοιαῦτα διελθὼν, προέπιπτον τὸ λέγειν. ἐγὼ δ' ἵνα μὲ ἔλαθον αὐτὸ πρᾶττων, μὴ αἰσθάνοιτο προσδοκῶν. ἐπειδὴ δ' ἐπαύσατο, τότε δὴ τὸ τῆς [2] Φαιάκων παθὼν ἐπαθον. πολὺν γὰρ δὴ χρόνον εἰς αὐτὸν ἀποβλέπων κεκλημένῳ. εἶτα πολλῆς συγχύσεως καὶ ἰλίγγου προσλαμβάνοντος, τοῦτο μὲν, ἐφάνη προσπεσόντα. τοῦτο δὲ, φθέγξασθαι βιαζόμενον, ἐξέπιπτόν τε καὶ ἀνεπαίτουμαι. καὶ ἤ τι φωνὴ ἐξέλιπε, καὶ ἡ γλῶττα ἀναισθητοῦσα. τὴ

efferuntur. Vnum autem maximè odisse videbatur, quod in urbe & balneis valdè est usitatum: quòd prætereuntes aliquos ex famulis clamare oporteat, & admonere ut pedibus prospiciant, siquid altum aut cavum subituri sint: atque ita commonefacere, (quod absurdissimum est) ut sese ire meminerint. Grave igitur & intolerabile putabat, si ad edendum, alieno ore non indigerent, aut manibus, nec auribus ad audiendum; alienis autem oculis bene valentes, ad prospiciendum opus haberent: ac sustinerent voces audire, quæ miseris & excæcatis hominibus convenirent. Hæc enim ipsa accidunt in foro media die, etiam iis quibus demandata est reipublicæ cura. Hæc & alia hujusmodi multa oratione persequutus, dicendi finem fecit. Ego autem interim dum loquebatur cum admiratione auscultabam, metuens ne conticesceret. Vbi verò loqui desiit, quod Phæacibus olim accidit, id ipsum ego passus sum. Longo enim tempore ipsum, quasi delinitus, intuebar: deinde multa confusione & vertigine correptus, partim sudore manabam, partim loqui volentem oratio deficiebat, atque ego inhibebar. Vox deerat, & lingua hallucinabatur: postremò animi pendens

interpretes mutaverunt, atque ratio ibi nulla constat nec jocus ullus si librorum lectio retineatur: Superbi ira efferuntur ut aliorum humeris & cervicibus insultent, mortui superbi sunt quia etiam aliorum humeris elati. hinc propriatim *effossi* mortuorum, ut apud Articos ἐκφορὰς. ex his mens Nigrini percipi potest. *Rud.*

1 Περιόντας γὰρ τινας] Hunc locum interpretatur Clariss. Casaub. ad lib. 3. Sat. *Idem.*

2 Φαιάκων παθὼν] Tangit hos versus Homeri Odyss. λ.

Ὡς ἐφάθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
Κηληθμῷ δ' ἔχον κοῖλα κατὰ μεγάροισι σιωπῇ. *Idem.*

τέλος, ἰδάκρυον δυσερίμορος. ἐ γὰρ ἐξεπιπολῆς, ἐδὲ ὡς ἔτυχεν ἡμῶν ὁ λόγος κατῆκτο. [1] βαθεῖα δὲ καὶ καίριος ἡ πληγὴ ἐγίνετο. κ᾽ μάλα δύστροπος ἐνεχθεὶς ὁ λόγος, αὐτίκα εἰ εἶον τε εἰπεῖν, διέκοψε τὴν ψυχήν. εἰ γάρ τι δεῖ καὶ ἐμὲ ἤδη φιλοσόφων ἅψασθαι λόγων, ἐδὲ τούτων ὑπείληφα. δεκεῖμαι ἀνδρὸς δύφυῆς ψυχὴν, μάλα οἱονεί τινι ἁπαλῇ προσοικείαν. τοξότην δὲ, πολλοὶ μὲ ἀνὰ τὸν βίον, καὶ μεταὶ τὰς φαρέτρας ποικίλων τε καὶ παντοδαπῶν λόγων, ἐ μὴν πάντες εὐστόχως τοξεύουσιν. ἀλλ᾽ οἱ μὲν, αὐτῶν σφόδρα τὰς νευρὰς ἐπιτείναντες, δυσὶν ἐπέρχονται τῷ δέοντι ἀφιᾶσι. καὶ ἔπτοντα μὲν καὶ ὑποτρέμοντα ἐ φέρεται, ἐδὲ βέλη αὐτῶν ἐ μέχρι τῷ σκοπῷ, ἀλλ᾽ ὑπὸ τῆ σφοδρότητος διελθόντα, καὶ παρδιεύσαντα, κενεωθέντα μόνον τῆ τραύματι τὸν ψυχικὸν ἀπέλιπεν. ἄλλοι δὲ, πάλιν τούτοις ἀπεναντίως. ὑπὸ γὰρ ἀσθενείας τε καὶ ἀβρωστίας, ἐδὲ ἀφικνεῖται ἕως τὸν βέλη αὐτοῖς ἄχρι τοῦ σκοποῦ· ἀλλ᾽ ἐκλυθέντα, καταπίπτει πολλάκις ἐν μέσῃ τῇ ὁδῷ. ἢν δέποτε καὶ ἀφίκηται, ἄκρον μὴν [2] ἐπλίγδην ἅπτεται. βαθεῖαν δὲ οὐκ ἐργάζεται πληγήν· ἐ γὰρ ἐπ᾽ ἰσχυρᾶς ἐμβολῆς ἀπεστάλλετο. ὅστις ἦν ἀκαιρὸς τοξότης, καὶ τούτῳ ὅμοιος, ἐδέποτε μὲν ἀκριβῶς ὄψεται τὸν σκοπὸν, εἰ μὴ σφόδρα μαλακὸς, εἰ μὴ στρόβιλος τὸν βέλους. γίνοιτο γὰρ ἂν ἐ ἀτρωτὸς σκοπός. ἐπειδὴν ἦ τοιοῦτος

dens lacrymabar. Neque enim ſummam cutem, ac leviter me ipſius attigerat oratio: ſed profunda, & lethalis, ut ita dicam, erat plaga: tamque ſcitè vibrata oratio ipſum, ſi ita dicendum eſt, animum intercidit. Si enim decet nonnihil & me jam philoſophicos attingere ſermones, ita equidem de hiſce exiſtimo. Videtur mihi ſolertis hominis animus, molli ſcopo perſimilis eſſe. Sagittarii autem in hac vita multi, qui plenas quidem pharetras, variis omniſque generis orationibus habent, cæterum non omnes aptè jaculantur: ſed alii, ipſarum nervo nimium intento, vehementiori quàm par eſt impetu emittunt: atque hi quidem viam attingunt, at ipſorum ſagittæ in ſcopo non manent, ſed præ vehementia ictus pervadentes ac permeantes, hiantem tantùm vulnere animum relinquunt. Rurſum aliis contrario modo evenit. Nam præ imbecillitate virium, & languida jaculatione, ſagittæ ipſis ad ſcopum uſque non perveniunt, ſed ſoluto impetu plerumque in media via deficiunt. Si verò etiam aliquando ſcopum pertingunt, ſummum illum quidem leviter perſtringunt, at plagam altiorem non infligunt: neque enim valido impulſu emiſſæ fuerunt. Verùm qui bonus eſt jaculator, & huic ſimilis, primùm quidem diligenter inſpiciet ſcopum, num ſit valde mollis, num & ſcopi quidam invulnerabiles. verò ſagitta durior. Sunt enim Vbi autem omnia hæc perſpecta

1 Βαθεῖα] De qua pagin. ſequent. & de Merc. cond. ſic apud Petron. *vulnus ingens.* utitur crebro Lucianus hac tranſlatione. *Bourd.*

2 Ἐπλίγδην] Οὐ χρὴ βαθὺς, ἀλλ᾽ οἱ ὀπιθαύσαι περάσαντα ἐξ ὀπισθίδος τιλὼ ὀπιζάνειαν· ἐν τῷ λοίγῳ. quale vulnus Menelai lib. 4. Iliad. Sic ipſe ὀπλίγδην poſtea interpretatur βαθεῖαν ἐκ ἐργάζεται πληγήν. Idem.

1 Βάλ-

ἴδῃ, τεθνηκῶτα χρίσας τὸ βέλος, ὥστε ἰὸν κηδήσειε ὃν Σκυθῶν χρίει), ὥστε ἀπὸ κηδήσειε τὰ Κεράστου, ἀλλ' ἡρέμα διήκας τῇ γλυκεῖ φαρμάκῳ τῶν χρίσας, ἀπεχῶς ἐπέξεισι. τὸ δ', εὐστοχεῖν οὗ μέλει Κύπιδος, καὶ ἀφεὶς ἄχρι ὃ διελθεῖν, μόλις τι, καὶ πολὺ ὃ φαρμάκου ἀφίησι. ὃ δὲ ἐπιδάμενον, ὅλον ἐν κύκλῳ τῷ ψυχῷ περιέρχει. τοῦτό τοι καὶ ἥδονται, καὶ διακρύουσι μεθέξει ἀκούοντες. ὅσοι δὲ καὶ αὐτοὶ ἔπαθον, ἡσυχῇ ἄρα ὃ φαρμάκου τῷ ψυχῷ ἐνδήσει. ἐπεὶ δ' οὖν μοι ἔοικε αὐτὸν τὸ ἔπος ἐκεῖνο λέγειν, [1] Βάλε δ' ὅπως, αἴ κέν τι φόως ἄνδρεσσι γένηαι. ὥσπερ γὰρ οἱ ὃ φρυγίοι αὐλοὶ ἀκούοντες, οὐ πάντες μαίνονται, ἀλλ' ὁπόσοι αὐτῶν τῇ Ῥέᾳ λαμβάνουσι, ὅτοι δὲ καὶ τὸ μέλος ὑπομιμνήσκονται ὃ πάθους· ὥστε δὲ καὶ φιλόσοφον ἀκούοντες, οὐ πάντες ἴσμεν καὶ τεθορυβῆσθαι ἀπίασιν, ἀλλ' οἷς ὑπῆν τι ἐν τῇ φύσει φιλοσοφίας συγγενές. ὡς σεμνὰ, ὦ θαυμάσια, καὶ θεῖά γε ὄντα διελήλυθας· ἐλελήθεις τέ με πολλῆς ὡς ἀληθῶς τ' ἀμβροσίας, καὶ [3] ὃ λωτὸν κεκορεσμένον. ὥστε καὶ μεθέξειν οὐ λίγου, ἔπαθόν τι ἐν τῇ ψυχῇ, καὶ κατανεμήσω, ἀχθομαι. καὶ ἵνα δὴ καὶ σοὶ ὅπερ πέπεισμαι. καὶ μὴ θαυμάσῃς· οἶσθα γὰρ ὅτι καὶ οἱ ὑπὸ τῶν λυσσώντων δηχθέντες, ἐκ αὐτοὶ μόνοι λυσσῶσι, ἀλλὰ κἂν πολλοὺς ἑτέρους καὶ αὐτοὶ ἐν τῇ μανίᾳ τὸ αὐτὸ τοῦτο ἀφῶσι, καὶ αὐ-

cta habet, tum demum uncta ſagitta, non veneno ut Scythicæ inunguntur, nec reſina perinde ut Curetum, ſed ſenſim mordicante & dulci pharmaco illita, verè jaculari ſolet. Illa verò quantum par eſt acriter delata, & quanta vi ad penetrandum opus eſt vibrata, intus remanet, multumque de ſuo pharmaco emittit, quod diſperſum, animum circumquaque totum ambit. Hoc eſt quo oblectantur, & cur inter audiendum lachrymantur: quod & mihi accidit, cum illud medicamentum tacitè animum mihi obiret. Quare mihi ſuccurrebat Homericum illud ipſi dicere, *Sic jace, ſi quæ virûs nova per te lux oriatur.* Quemadmodum enim qui Phrygiam tibiam audiunt, non omnes inſaniunt, ſed quotquot ipſorum à [2] Rhea corripiuntur, iique audito carmine perturbationis recordantur: Ita & qui Philoſophos audiunt, non omnes attoniti, & ſaucii abeunt, ſed ſolùm illi quorum ingenio quiddam philoſophiæ cognatum ſubeſt. Quàm gravia, & miranda, & divina, ô amice, narraſti: multaque certè ambroſia, & loto ſaturatus, me non advertente, fuiſti. Quare dum iſta diceres, neſcio quis animo meo affectus accidebat: & nunc te tacente, moleſtia afficior: & ut tuo dicam exemplo, ſaucius ſum. Neque id mireris: noſti enim eos qui à rabioſis canibus mordentur, non ſolos rabie corripi, ſed ſi alios quoſpiam ipſi in ea inſania, eodem modo afficiant, illos etiam mente

1 Βάλε δ' ὅπως] Ex Il. 4. *Bourd.*

2 *Rhea corripiuntur*] Sacerdotes matris Deûm audito Phrygio tibicine ſtatim in furorem aguntur. *Cogn.*

3 Τῷ λωτῷ κεκορεσμένον] Sic in Apol. de Merc. conduct. *Bourd.*

τοὺ ἔκφορτος γίγνον). συμμεθοδεύει γάρ τι καὶ πάθος ἅμα τῇ δήγματι, καὶ πολυτρόπου τινὸς ἡ νόσος, καὶ πολλὴ γίγνεται ἡ μοχθηρία διάδοχος. ἐρᾷς οὖν καὶ αὐτὸς ἡμῶν ἐμοῦ; πάνυ μὲν οὖν. καὶ σοῦτο δέομαί γέ σου προσλαβεῖν τινα τοῦ θεραπείαν ἐπινοῆσαι. τὸ δὲ ἄρα Τηλέφου ἀνάγκη ποιεῖν. ποῖον αὖ λέγεις; ἐπὶ τὸ πρώσαντα ἰλθόντας, ἰᾶσθαι παλεῖν.

te alienari. Etenim cum morsu simul aliquid affectionis istius transit in alium, propagatur morbus, fitque insaniæ istius multiplex successio. Num ipse etiam nobis te amare confiteris? Sanè quidem. teque præterea oro ut communem aliquam medicationem excogites. Illud igitur Telephi facere necesse erit. Quid illud est quod dicis? Vt ad eum qui nos vulnerabit reversi, ab illo medelam petamus.

Δίκη Φωνηέντων. | Iudicium vocalium.

ARGVMENTVM.

Est hic lusus valde festivus atque elegans, ad exemplum judicialis actionis compositus. Queritur enim Sigma de vi & injuria Tau quòd ab eo plurimis dictionibus spolietur, & quasi de sua possessione dejiciatur. Exordio benevolentiam captat simulatione modestiæ, & excusando necessitatem suam. Deinde per translationem ad Thesin venit. Nullam literarum suo loco & ordine movendam esse. Hinc Iudicibus admonitis ut pro officio suo agant, & caterarum ordinem atque dignitatem cujusque conservent, narrationculam subjungit, qua confirmationem causse continet. Hanc postea longa primum enumeratione aliorum damnorum eidem sibi illatorum amplificat: deinde etiam collatione modestiæ suæ, & illius petulantiæ tum erga se, tum erga cæteros etiam homines, & quàm idem etiam hominibus invisum ac detestabile sit, docet.

[1] Ἐπὶ ἄρχοντος Ἀρισταρχου Φαληρέως, Πυανεψιῶνος ἐνδεκάτῃ ἱσταμένου, γραμμὴ ἴδιος τὸ σίγμα ἀντὶ τοῦ ταῦ ἐπὶ τῶ ἑπτὰ Φωνήεντων, βίας ὑπαρχόντων, καὶ ἁρπαγῆς, ἀφιοῦσα λέγειν πάντων τῶ ὀνόματος τοῦ ἀνθρωπου.

Imperante Aristarcho Phalereo Non. Octob. litem intendit Σ. σῖγμα literæ T. ταῦ apud septem Vocales Iudices vi & raptui præfectas, expoliari se dicens omnibus illis vocibus quæ per geminum ττῦ efferuntur.

Do-

1 Ἐπὶ ἄρχοντος] Argumentum illud deest in Mss. autoris tamen censendum est. *Beurd.*

1 Οὐκ

Μέχρι μὲν ὦ Φαινίππη, ἀλλὰ πάλαι τοῦτο τοῖς ἐμοῖς τοῦτο, καὶ χρώμενον τοῖς ἐμοῖς, οὐκ ἐνῆν μὴ δεῖν, ἀβαρῆ ὄντα τὴν βλάβην. καὶ παρῆν ἴσως τὰ λεγόμενα ὑπὸ τῆς μητρυιᾶς. ἢν ἴσε με φυλάσσουσα ὡς τὰ ὑμᾶς, καὶ τὰς ἄλλας σωζούσας. ἐπεὶ δὲ εἰς τοσοῦτον ἦλθε πλεονεξίας, καὶ ἀνοίας, ὥστε ἐφ' οἷς ἠσύχασα πολλάκις, [1] οὐκ ἀγαπᾷ, ἀλλὰ καὶ πλείω ἐπιθυμεῖ, ἀναγκάσας αὐτὸ δίχα νοῦ ἄλλοις τοῖς ἀμφότερα εἰδόσιν ὑμῖν. διὸ δὲ μικρόν με ἐπὶ τὰ λοιπὰ ἀποθλίψεως ἐπέρχεται τὰ ἡμαυτοῦ. τοῖς γὰρ ἐπιπεπραγμένοις ἀεί τι μεῖζον ἐπεισιέναι, ἄρδην με τῆς οἰκείας ἀποθλίψει χώρας, ὡς ὀλίγου δεῖν τὴν ἡσυχίαν ἀγαγεῖν, μηδὲ ἐν γράμμασιν ἀριθμεῖσθαι, [2] τὸ ἴσον δὲ καὶ φόβον. δίκαιον οὖν ἂν ὑμᾶς, οἳ δικάζετε νῦν, ἀλλὰ καὶ τὰ λοιπὰ γράμματα τὰ πέρας ἔχειν πρὸ φυλακῆς. εἰ γὰρ ἐξείσης τοῖς βελτίοσι λάθοι τὰ περὶ αὐτὸ πέρας εἰς ἀκοσμίαν βιάζεται, καὶ τοῦτο ἐπιτρέψετε ὑμεῖς, ἂν χωρὶς ἀδίκου καθ' ὅτι γράφῃ, οὐκ ὀρῶ τίνα τρόπον αἱ σωτηρίους τὰ νόμιμα, ἐφ' οἷς ἑτάχθη ἕκαστ' ἔχοντα ἔξουσιν. ἀλλ' ὅτι ὑμᾶς οἴεσθαι ποτὲ εἰς τοσοῦτον ἀμελείας τε καὶ παροψίσεως ἥξειν, ὥστε ἐπιτρέψαι τινὰ μὴ δίκαια· ὅτι εἰ καθυφήσετε

Donec, Iudices Vocales, in paucis ab hoc τοῦ injuria ſum affectus, cùm rebus meis abuteretur, indeque auferret, unde non par erat: id ego damnum non moleſtè tuli: quinetiam nonnulla quæ dicebantur, me non audire ſimulavi, præ modeſtia illa, quam vos ipſi noſtis me cùm erga vos, tum erga cæteras ſyllabas ſervare. Poſtquam autem eò avaritiæ & dementiæ devenit, ut non modò non ſit contentum iis quæ perſæpe diſſimulavi, verùm etiam majorem vim inferat: ipſa me neceſſitas cogit, ut accuſem ipſum apud vos qui utrumque noſtrûm noviſtis. Non exiguus verò ſuper excluſione mea me invaſit timor. Nam cùm prioribus facinoribus majora ſemper addat, penitus tandem è propria ſede me extrudet: ita ut parum abſit, quin dum me tacitum contineo, ne unà cum literis amplius annumerer, & pari verſer in metu. Æquum eſt igitur, Iudices, non vos tantùm, ſed & reliquas literas ab hocce dolo ſibi cavere. Enim verò ſi ut libet unicuique, è ſuo ordine *in alium ſolida vi* licebit irrumpere, idque vos, ſine quibus nihil planè ſcribitur, permiſeritis: non video quo pacto ſua quique ordines jura, juxta quæ à principio conſtituti ſunt, obtinebunt. Sed non exiſtimo vos unquam ad tantam incuriam ac deſpectum progreſſuros, ut injuſta permittatis. Nec ſi litem prodide-

1 Οὐκ ἀγαπᾷ] Mſſ. οὐκ ἀμέμφομαι. Bourd.

2 Ἐν ἴσῳ ἢ κεῖσθαι τῷ φόβῳ] Angl. ψέφ. mendoſe. patet poſtea verbo φόβῳ ſæpius repetito. poſt φόβῳ adde τὰ λοιπὰ γράμματα. quæ dictiones ſcriptæ in margine unius Mſ. ſic lin. ſeq. & pag. 49. *Idem.* Excidit forte an aliquid, ut. ἐν ἴσῳ ἢ κεῖσθαι τῷ φόβῳ ⊕ τὰ λοιπὰ γράμματα. δίκαιον ἔτι. Marc.

1 Κιν-

τ ἀρᾶτε ὑμεῖς ἐμοὶ παρελειπτέον ἐστὶν ἀδικημένῳ. ὡς εἴγε καὶ τἄλλα ἀνεκόπησαν τότε αἱ τόλμαι, οὕτως ἂν ἐπολέμει μέχρι νῦν τὸ λάμβδα τῷ ῥῶ, ἀμφισβητοῦν περὶ τῆς [1] κιστήρεως, καὶ κεφαλαλγίας. ἔτι τὸ γάμμα τῇ κάππα διηνίζετο, καὶ εἰς χεῖρας μικρὸν δεῖν ἦρχθη πολλάκις ὑπὲρ τοῦ κναφείου ὑπὲρ γναφάλων. ἐπέπαυτο δ' ἂν ὁ [2] μαχόμενον τὸ, μόγις, ἀφαιρούμενον αὖτο, [3] καὶ μόλιστα παρελείπετον. καὶ τἆλλα δ' ἂν ἠρέμει συγχύσεως ἄρχας παρεχόμενα. καλὸν γὸ ἔκριναν μένειν ἐφ' ἧς τέτυχε τάξεως. τὸ δ' ὑποβαίνειν εἰς ἃ μὴ χρή, λύοντός ἐστι τὸ δίκαιον. καὶ ὁ γε σοφὸς ἡμῖν τοὺς νόμους τούτους ἀφετυπώσας, εἴτε [4] Κάδμος ὁ νησιώτης, εἴτε Παλαμήδης ὁ Ναυπλίου (καὶ Σιμωνίδη δ' ἔνιοι συνάπτουσι τὴν σοφίαν ταύτην) [5] ὁ τῇ τάξει μόνον, καθ' ἣν αἱ σφενδόναι βεβαιοῦσιν, διώρισαν, τί πρῶτον ἴσχυ, ἢ δεύτερον, ἀλλὰ καὶ ποιότητας, ἃς ἕκαστον ἡμῶν ἔχει, καὶ

dideritis, mihi tamen injuria laceſſito negligenda erit. Atque utinam aliarum quoque literarum audacia, ſimul atque cœperunt leges violare, repreſſa fuiſſet. Neque enim pugnaret ad hunc uſque diem λάμβδα cum ῥῶ, diſceptans de his vocibus κίστηρις pumex, κεφαλαλγία capitis dolor. Neque etiam γάμμα cum κάππα certamen iniiſſet: neque tam ſæpe ad manus fermè veniſſent in fullonis officina pro voce γνάφαλα. Deſiiſſet etiam iſtud γάμμα cum λάμβδα dimicare particulam μόγις ægrè illi extorquens, imò ſuffurans. Aliæ etiam literæ confuſionem legibus contrariam non aggrederentur. Præclarum enim eſt unumquemque in eo manere ordine quem ſortitus eſt: at ea, quæ non licet, tranſcendere, ejus eſt qui jus & æquum violat. Et qui primus vobis has leges expreſſit, ſive ille fuerit Cadmus inſularis, ſive Palamedes Nauplii filius (quamquam nonnulli hanc prudentiam Simonidi tribuunt) non tantùm ordine dato, per quem ſedes primariæ ſtabiliuntur, quænam prima, quænam ſecunda eſſe debeat, definiverunt: verùm etiam qualitates uniuſcujuſque noſtrûm, virtuteſque per-

1 Κιστήρεως] Apud Atticos κίστηλις & κεφαλαργία, & litteræ invicem mutabiles λ. ρ. priorem tamen vocem neminem legiſſe puto. *Bourd.*

2 Μαχόμενον τὸ μόγις ἀφαιρούμενον αὖτῳ, καὶ μάλιστα παρακλέπτον] Voluit ſi fortè Lucianus ἐπαύετο δ' ἂν ὁ τὸ λάμβδα μαχόμενον τῷ γάμματι, τὸ μόγις ἀφαιρούμενον αὖτῳ, καὶ μαγίδα παρακλέπτον. Latine dixeris, *ceſſant verò etiam Lambda pugnans cum Gamma, propter ſurreptum ſibi μόγις atque ipſum etiam ſurripiens μαγίδα ſive magidem*, &c. Intelligi vult utrumque & lambda & gamma eſſe fures ac furari mutua. Gamma ſurripit μογις, quia id μόγις, rectius dicitur, ſed maluêre οἱ Ἀττικιστὴς, μόγις: Lambda ſurripuit μαγίδα quia corruptione Attica, tunc μαγίδα dixêre. *Marc.*

3 Καὶ μάλιστα] Locus corruptus, ſed cui non medior. *Bourd.*

4 Κάδμος] Hac de re copioſe vir clariſſ. Iuſt. Lipſ. ad Tacit. Claud. qui hæc omnia diligenter exequitur. *Idem.* Phœnix qui in Græciam litteras attulit α. β. γ. δ. ε. ι. κ. λ. μ. ν. ο. π. ρ. σ. τ. υ. his Palamedes addidit. ξ. θ. φ. χ. & Simonides Syracuſanus medicus. ζ. η. ψ. ω. Cogn.

5 Οὐ τῇ τάξει μόνον] Mſſ. ὃς οὐ τῇ τάξει μόνῃ, quod idem. *Bourd.*

1 Ἕκα-

δυνάμεις συνεῖδον. καὶ ὑμῶν μὲν ὦ δικασταὶ, τὸ μέζω δεδόσθαι τιμὴν ὅτι καὶ αὐτὰ δυνατόν ἐστι φθέγγεσθαι. ἡμιφώνοις δ', τὸν Ῥ φησὶν, ὅτι ἐσωθήκης εἰς τὸ ἀκυρολογεῖν δεῖ. πασῶν δ' ἐχόντων ἐνόμισαν ἔχειν μέζονα ἔνια τῶν πάντων, οἷς οὐδὲ φωνὴ σῴζεται. καὶ αὐτὰ μὲν ἂν τὰ φωνήεντα φυλάσσειν ἔοικε τοὺς νόμους τούτους. τὸ δὲ τοῦ τοῦτο, ἐγὼ μὲν ἔγωγε οὐτὸ χείρονι ὀνομάζειν ῥήματι, ἢ ὦ καλεῖτε, ὦ μὴ τοὺς θεοὺς, εἰ μὴ ἐξ ὑμῶν δύο συνῆλθον ἀγαθοὶ, καὶ καθίκοντες ὀργῆναι, τό τε ἄλφα, καὶ τὸ υ, οὐκ ἂν ἠκούσθη μόνον. τοῦτο οὖν ἐτόλμησεν ἀδικεῖν με πλείω τοῦ πώποτε βιασαμένου, ὀνομάζων με, καὶ ῥήμασιν ἀπελάσαι πατρῴοις, συδιώξας δ' ὁμοῦ συνδέσμων ἅμα καὶ ἀθρόων, ὡς μηδέτι φέρειν τὸν [1] ἔκπαγλον πλεονεξίαν. ὅθεν δὴ καὶ λόγου τινὸς ἀρξάμενος, ὥρμουν λέγειν. Ἐπεδήμουν ποτὲ [2] Κυβέλῳ. τὸ δὲ ἔστι [3] πολίχνιον οὐκ ἀπόδες, ἄποικον ὡς ἐπιτυχὸν λόγος, Ἀθηναίων. ἐπηγόμην δ' καὶ τὸν ῥητῆρα ῥᾴδιον, χειτῶνα τὸ βέλτιστον. καταγόμενος δ' ἐξ ἀγορᾶς κωμῳδῶν τινὶ ποιητῇ, Ἀνοσιμάχῳ τοὔνομα λέγετο, βοιώτιον μὲν ὡς ἐφαίνετο τὸν γάνος ἀνήκοντα, λόγου μέσης δ' ἀξιοῦντι λέγεσθαι τὸ [4] Ἀττικῆς. ἐξ ὧν τούτων δὴ τοῦ ξένου τοῦ τοῦ τοῦτο πλεονεξίαν ἐφώρασα. μέχρι μὲν γὰρ ὀλίγων ἐπιχειρεῖ τετραγωνίζειν λέγειν ἀκριβῶν με τοῦ συλλαβημάτων, [4] σωνῆλθεν ὑμῖν σωνιδραμένων

perſpexerunt. Et vobis quidem, judices, majorem tribuerunt honorem, quia per voſmetipſos ſonum edere poteſtis. Semivocalibus verò ſecundum à vobis locum conceſſerunt, quia, ut audiantur, acceſſione veſtra egent. Ex omnibus etiam literis, quibuſdam ſortem infimam ſanciverunt, mutis ſcilicet & voce carentibus. Has itaque leges per vos Vocales conſervari decet. Hoc vero ταῦ (non enim ipſum pejori vocabulo appellare queam, quàm eo quo nominatur, quod quidem per Deos immortales, niſi ſi duæ ex vobis conveniſſent aſpectu decoræ & bonæ, ἄλφα & ὖψιλὸν, ne audiretur quidem) hoc, inquam auſumeſt majori me injuria afficere quàm unquam aliàs, adnitens à nominibus & verbis patriis me extrudere, ſimul etiam ex conjunctionibus ipſis, & præpoſitionibus expellere, ut perferre non ampliùs poſſim immanem iſtam avaritiam. Verùm jam dicendi tempus eſt, unde & à quibus injuriæ initium duxerit. Peregrinabar olim in Cybelo (id oppidulum eſt non injucundum, colonia, ut fama obtinet, Athenienſium) ac ducebam mecum præſtantiſſimum Rho, vicinorum meorum optimum: divertebam verò apud poëtam quendam Comicum, Lyſimachum nomine, Bœotium illum à majoribus, ut apparebat, qui ſe tamen è media Attica oriundum dici affectabat. Apud hunc hoſpitem hujus ταῦ avaritiam deprehendi. Etenim quamdiu paucis manus injecit, dicendo τεσσαρακοντα quadraginta excuens me cognatis literis, eam eſſe literarum coalumnarum conſuetudinem

1 Ἔκπαγλον] Mſſ. ἔκπωτον, ἤτοι βίαιον ἢ δρόμητον. Bourd.

2 Κυβέλῳ] Dico ad Pauſan. *Idem.*

3 Πολίχνιον] Sic Iulia. Imperat. Miſop. de Lutecia. Mendoſe in Mſſ. πολίχειον. Idem.

4 Σωνῆλθεν ὑμῖν] Deſunt in Mſſ. *Idem.*

γεγραμμένων. ἔτι γὰρ τήμερον καὶ τὰ ἄμφια ἐπισκώπτοντα, ἴδια [1] τοῦτο λέγειν, καὶ οἷον ἐμοὶ τὸ ἄκυρον, καὶ ὑ πάνυ τι ἐδακνόμην ἐπ' αὐτοῖς. ὁπότε γὰρ καὶ τῶν ἀρξάμενον ἐτόλμησε καπίτεργον εἰπεῖν, καὶ κάπυμον, καὶ πίπαν, εἶτα ἀπερυθριάσας, καὶ βασίλιπαν ὀνομάζειν, ὑ μετρίως ἐπὶ τούτοις ἀγανακτῶ. καὶ πάμπαν μὴν, δεδιὼς μὴ τὰ χείρω καὶ τὸ σῦκα τοῖς ὀνόμασι. καί μοι ὦ Διὸς ἀλυμπίου, καὶ μεμνημένου τῶ βοηθησόντων, σύγγνωτε τῶ δικαίας ὀργῆς. ὑ γὰρ ἔστι τὰ μικρὰ καὶ τὰ τυχόντα εἰς ὀ κίνδυνον, ἀφαιρεμένου τῶ σωμήνων καὶ σωσχολαστῆναι μοι γεγραμμένων. κίσσαν μὲν λάλον ὄρνεον, [2] ὃν μέσον ὡς ἔπος εἰπεῖν τῶ κάλαμον ἁρπάσαν, κίτταν ὀνόμασεν. ἀφείλετο δέ με φάσσαν ἅμα νησσαις τε, καὶ κακούφοις, ἀπηγορεύοντος Ἀριστάρχου. τελέσασα γὰρ καὶ μελισσῶν ὃν ὀλίγας. ἐπ' Ἀττικὴν γὰρ ἦλθε, καὶ ὃν μέσης αὐτῆς ἁνήρπασεν ἀνόμως Ὑμηττὸν, ὁρώντων ὑμῶν, καὶ τῶν ἄλλων συλλαβῶν. ἀλλὰ τί λέγω ταῦτα; Θεσσαλίας με ἐξέβαλεν ὅλης, Θετταλίαν ἀξιῶν λέγειν, καὶ πᾶσαν [3] ἀπεκλεισμένον τὴν θάλασσαν, ἐδὲ τῶν ὃν κήποις φυσαμένων σώτλων. ὡς τὸ δὴ λεγόμενον μηδὲ πάσσαλόν μοι καταλιπεῖν. ὅπ γὰρ ἀσεξίκωκόν εἰμι γεγάμμε, μαρτυρεῖτέ μοι καὶ αὐτοὶ μηδέποτε ἐγκαλέσαντι τῇ ζήτει, σμάραγδον ἀποσπάσαντι, καὶ πᾶσαν ἀφελομένῳ τὴν σμύρναν. μήτε τῇ ξῦ, πᾶσαν δ' ἐξ-

dinem exiſtimabam. Præterea cùm hanc vocem τήμεργον & ſimiles attraheret, ſualque eſſe diceret, erat ea res auditu mihi tolerabilis, nec me vehementer mordebat. Verùm poſtquam ſumpto ab iis initio eò venit audaciæ, ut καπίτεργον, κάπυμον & πίπαν pronunciaret, deinde depoſito omni pudore βασίλιπαν appellaret, non parum ob hæc indignor, & ſtomachor, veritus ne quis etiam temporis ſucceſſu σῦκα τῦκα vocet. Ac per Iovem animum mihi deſpondenti, atque auxiliatoribus deſtituto, juſtam iram quæſo condonate. Cùm enim aſſuetis ac familiaribus meis literis ſim ſpoliatus, non parvo vilique verſor in periculo. Garrulam meam avem κίσσαν, medio quod, ajunt, ſinu abreptam, κίτταν denominavit. Quinetiam φάσσαν *palumbum*, cum νησσαις anatibus, & κακούφοις *merulis*, interdicente Ariſtarcho, eripuit mihi. Porrò non paucas μέλισσας *apes* detraxit. In Atticam etiam venit, & ex media illa montem Hymettum injuſtè ſuſtulit, id vobis ipſis, aliiſque ſyllabis cernentibus. Sed quid illa commemoro? tota Theſſalia me expulit, eamque dici vult Θετταλίαν. denique me omni θαλάσσῃ *mari* excluſit: neque σύτλοις ipſis, *betis hortenſibus*, pepercit: ut jam quod vulgò dici ſolet, ne πάσσαλον *palum* quidem mihi reliquerit. Jam verò quòd litera ſim injuriarum patiens, vos ipſos teſtes appello: quæ nunquam Zeta accuſarim etſi ſmaragdum mihi detraxerit, totaque Smyrna me privarit: Neque ipſum Xy quam-

1 Ταυτὶ] Poſt λέγειν in Mſ. σωπᾶσθαι ὦμεν τὸ πρᾶγμα. Bourd.

2 Ἐκ μέσου πᾶσ' κάλαμον] Hoc proverb. etiam in Achill. Tat. lib. 2. dico ad Heſiod. lib. 4. *Idem.*

3 Ἀπεκλεισμένον τὴν θάλ.] Mſ. ἀπεκλεισμένῳ μοι τὴν θάλασσαν. Idem

1 Ηε-

θέλω σωφρονεῖν, καὶ τὴν συγγνώμην τοῦτον ἔχειν Θουκυδίδῃ σύμμαχον. τὸν μὲν γὰρ γαίτην μου φασὶ νοσήσαντα, συγγνώμην καὶ παρ' αὐτοῦ φυτεύσαντα μοι τὰς μυρρίνας, καὶ παίσαντά με ποτὲ ὑπὸ μελαγχολίας ἐπὶ ῥίνης. κἀγὼ μὲν πιστεύω. τὸ δὲ τοῦτο, σκαιῶς μοι φύσει βίαιον καὶ ὀργὴν τὸ λοιπόν. ὅτι δὲ ἀεὶ τὰ ἄλφα ἀπέχθεται γράμμασιν, ἀλλὰ καὶ τὸ δέλτα, καὶ τὸ ῆτα, καὶ τὸ ζῆτα, μικρὰ δεῖν πάντα κάδικησε τὰ στοιχεῖα, αὐτά μοι κάλλιστα ἠδικημένα γράμματα. Ἀκούετε φασίοντος λέγειν, ἃ μὲ δ' λέγουσιν, ἀφείλετό μου τὴν συδιλίχειαν, σύστολίχειαν ἀξιοῦν λέγειν τοὺς πάντας τοὺς νόμους; ἃ ῆτα κρούουσιν, ἐκ τῶν κιφαλῆς τὰς τρίχας τίλουσιν ἐπὶ τῷ τὸ κηλοκωύφης ἐστρῆσθαι; ἃ ζῆτα, τὸ συρίζειν, καὶ σαλπίζειν, ὡς μηκέτ' αὐτοῦ ἐξεῖναι μηδὲ γρύζειν; πῖς ἂν τούτων ἀνάσχοιτο; ἢ πῖς ἐξαρκέσειε δίκη θεὸς τὸ ποινηρότατον τοῦτο τοῦ; τὸ ζ, ἄρας ἀπὸ τοῦ ὁμοφύλου τοῖχείου μόνον ἀδικεῖ γλῶτ-, ἀλλ' ἤδη καὶ θεὸς τὸ ἀνθρώπειον μεταβέβηκε, τοῦτο τὸ τρόπον. ὁ γὰρ ἐπιτρέπων γε αὐτοὺς κατ' ἀνθρώπειον φύσιν πῖς γλώσσαις. μισῶν ζ, ὦ δικασταί, μεταξὺ γάρ με πάλιν τὸ τοῦ ἀνθρώπου παραγράφει ἀνίμησιν τοῦ τὸ γλώσσης, ὅτι καὶ τοῦτος με ὁ μίσος ἀπέλασεν, καὶ γλῶτταν ποιεῖ τὴν γλῶσσαν. ὁ γλώσσης ἀληθῶς νόσημα. ταῦ. ἀλλὰ μεταβήσομαι πάλιν ἐπ' ἐκεῖνο, καὶ τοῖς ἀνθρώποις συναγορεύσω ὑπὲρ ὧν εἰς αὐτοὺς ἁμαρτάνουσι. δεσμοῖς γάρ τισι φρενῶν ὁ

quamvis omnem σωφρονεῖν violarit, ipsumque Thycydidem talium quorumdam scriptorem, habeat patronum. Nam Rho meo vicino venia danda quòd ægrotarit, & meas apud se μυρρίνας *myrtos* plantarit, & aliquando atra bile percitum mihi colaphum ἐπὶ ῥίνης *in maxillam* illiserit. Ac talis quidem ego sum. Vt verò ταῦ illud etiam adversus reliquas literas est violentum sua natura, spectemus: nec ab aliis abstinuit: verum & δέλτα, & ῆτα & ζῆτα ipsum omniaque propemodum elementa offendit. Accerse mihi elementa ab isto injuriam passa. Auscultate Vocales judices [1] Delta quid dicat. Sustulit mihi meam συδιλίχειαν, & σύστολίχειαν, quod legibus omnibus adversatur, vult pronunciari. Audite θ. theta ut plangat, & [2] capillos vellat eo quod κηλοκωύφη, *cucurbita*, sibi sit adempta. Audite ζ. zeta ut conqueratur se fraudari verbo συρίζειν *fistula canere*, item hoc σαλπίζειν, *tuba canere*, ita ut jam non sibi liceat γρύζειν, *hiscere*. Ecquis ista ferat? aut quæ pœna sat gravis erit huic ταῦ sceleſtiſsimo! Verùm hoc non tantùm sibi cognatum genus elementorum lædit, sed jam etiam ad humanum genus transivit, hoc quidem modo. Neque enim ipsos linguis rectà ferri sinit, Imò verò, judices, interim enim res humanæ me monuerunt γλώσσης *linguæ*, quòd hujus me parte abegerit, & γλῶσσαν γλῶτταν, fecerit. ὁ linguæ vere vitium ταῦ! At iterum ad illud me conferam, & hominibus patrocinabor in iis in quibus adversus ipsos peccat. Nam quasi quibusdam vinculis illorum vocem tor-

1 *Delta quid dicat*] Legend. Corinthus de Attica dialecto. *Cogn.*
2 *Capillos vellat*] Gestus indolentium Homer. Odyss. *n. Idem.*

παρεφέλκειν αὐτῶν τῷ φωνῷ ἐπιχειρεῖ. καὶ ὁ μὲν τι καλὸν ἰδὼν, καλὸν εἰπεῖν βούλεται. τὸ δὲ, [1] παρειπισὸν, ταλὸν εἰπεῖν αὐτὸς ἀναγκάζει, ὃν ἅπασι σφόδρα ἔχειν ἀξιῶν. πάλιν ἕτερος περὶ κλήματος διαλέγεται. τὸ δὲ, τλῆμον μάρ ἐστιν ἀληθῶς, τλῆμα πεποίηκε τὸ κλῆμα. καὶ ὐ μόνον γε τὰς τυχούσας ἀδικεῖ, ἀλλ' ἤδη καὶ τῷ μεγάλῳ βασιλεῖ, ᾧ καὶ γῆν καὶ θάλασσαν εἶναι φασι, καὶ τῶν αὐτῶν φύσεως ἐκπῆναι, τὸ δὲ, καὶ τάχα ἐπιβουλεύσ. καὶ Κῦρον αὐτὸν ὄντα, τύραννόν τινα ἀπέφηνεν. ὅπου μὲν ὃν ὅσον ἐς φωνὴν ἀνθρώπους ἀδικεῖ, ἔργον δὲ πῶς; κλάουσιν ἄνθρωποι, καὶ τὴν αὐτὴν τύχην ὀδύρονται, καὶ Κάδμον καὶ Σαρῶνας πολλάκις, ὅτι τὸ ταῦ, εἰς τὸ τῦ στοιχεῖον ἐξέβη παρήγαγε. τῷ γὰρ τότε σώματι φασὶ τὰς τυράννους ἀκολουθήσαντας, καὶ μιμησαμένους αὐτῶν τὸ τλάσμα, ἐπὶ σχήματι πίνακα ξύλα πεπηγέναι, ἀνθρώπους ἀνασκολοπίζειν ἐπ' αὐτά. διὰ δὴ τοῦτο, καὶ τῷ τοῦ σχήματι τῷ ποινικῷ ἐπωνυμίαν συνελθεῖν. τούτων οὖν ἁπάντων ἕνεκα, πόσων θανάτων τὸ ταῦ ἄξιον εἶναι νομίζετε; ἐγὼ μὲν γὰρ οἶμαι δικαίως τοῦτο μόνον εἰς τὸν ὦ τοῦ τιμωρίαν ὑπολείπεσθαι, τὸ τῷ σχήματι τῷ αὐτῷ τὸν δίκην ὑπέχειν. ὁ δὲ σταυρὸς εἶναι, ὑπὸ τούτου μὲν ἐδημιουργήθη, ὑπὸ δὲ ἀνθρώπων ὀνομάζεται.

torquere & discerpere conatur. Proinde si quis aliquid pulchrum intuitus καλὸν dicere velit, hoc ταῦ irruens ταλὸν enunciare cogit, adeò cupit in omnibus primas sedes obtinere. Rursum alius περὶ κλήματος de palmite differit: hoc autem ταῦ (quippe ærumnosum verè est) τλῆμα fecit quod erat κλῆμα. Nec plebeios tantùm homines injuria afficit: sed jam etiam magno illi Regi, cui & mare & terram cessisse dicunt, fuisque naturis excessisse, istud inquam tali regi insidiatur, quem, cùm sit Cyrus, Tyrum pronunciandum exhibet. Hunc itaque in modum quantum ad vocem attinet, homines offendit: sed re ipsa, quomodo? Plorant mortales, ac suæ sortis vices deflent, & Cadmum sæpe diris prosequuntur, propterea quòd ταῦ in genus elementorum adduxerit. Aiunt enim [2] tyrannos ejus literæ corpus secutos, atque figuram imitatos, postea simili figura cruces fabricasse quibus homines affigerent. indeque huic sceleratæ fabricæ improbam appellationem obvenisse. Ob hæc igitur omnia quot mortis generibus dignum esse ταῦ istud censetis? Equidem existimo meritò hoc solùm ad supplicium ipsius ταῦ relinqui ut pœnam in sua illa figura sustineat, quæ sane, ut crux esset, istius opera effectum est: & hic ab hominibus appellatur.

1 Παρειπισὸν] Mss. παρεὶς πισὸν. Cætera hujus dialogi interpretantur autores libri de cruce. *Bourd.*

2 *Tyrannos*] Antiquis reges tyranni sunt nuncupati. Virg. 4. & 6. Æn. *Cogn.*

TI-

ΤΙΜΩΝ, Η ΜΙΣΑΝΘΡΩΠΟΣ.

TIMON, SIVE MISANTHROPOS.

ARGVMENTVM.

Hoc Dialogo de Divitiis tractatur. Quis scilicet verus Divitiarum usus sit, & quomodo retineantur. Quibus potissimum obveniant, & quales reddant possessores. Occasio Dialogi à persona Timonis sumpta est, quem Athenienses, quòd inhumanus planè esset, hominumque congressus ac societatem vitaret, imò etiam publicis malis gauderet, μισάνθρωπον appellarunt: cujus mortui quoque sepulchrum (ut scribit Suidas) inaccessum & invium factum fuit, cùm mare, tanquam ipsum quoque perosum illius inhumanitatem, inundatione eam terræ partem, ubi sepultus erat, à reliqua abstractam secluisset. In quo & tale Epitaphium inscriptum fuisse fertur:

Hic jaceo, vita miseraque inopique solutus,
Nomen ne quæras, sed malè tute peri.

Huic igitur Timoni similes reddi & divites, videtur intelligere velle Lucianus, utpote quos divitiæ & factuosos & insolentes, & planè barbaros efficere consueverunt. Fingit autem ab initio divitem fuisse, sed ob liberalitatem, & quòd absque judicio in quosvis benignus esset, ad paupertatem redactum esse. Quam rem cùm Iupiter ex ipsius querela, qua cum illo expostulando, in hominum maliciam & ingratitudinem à principio invehitur, cognovisset, misertus illius, eò quòd & in deos pius fuerat, & multa illis sacra peregerat, divitem denuo facere statuit, ac Plutum cum thesauro ad ipsum mittit. Qui principio ire detrectat, ostendens illum sua culpa pauperem factum esse, & cum talibus hominibus minimè perdurare se posse, atque æque odisse eos, ut sordidos atque avaros illos, qui nunquam omninò se utantur.

Mediocritate enim utendi se gaudere. Atque hic locus usum divitiarum, & quomodo conservari eadem debeant, docet. Deinde cùm Iupiter in sententia persisteret, atque ita Plutus ducente Mercurio ad Timonem proficisceretur, inter eundum fingitur claudicare. Ibi, interrogante Mercurio, causam ejus rei reddit, quòd quoties à Iove mittatur, tarde incedat, neque videat quorsum eat, neque norit ad quos eat: quoties autem à Dite mittatur, etiam alatum esse. Quo figmento significare videtur, improbos ac malos semper melioribus successibus frui: probos autem, & à Iove dilectos, aut nunquam, aut tardè in hac vita felices ac divites fieri. Postremò interrogatus à Mercurio, cur deformis ac pallidus, tantopere ametur ab hominibus, respondet, Insciti, ac cæcitate illorum hoc fieri. Atque ibi cum hos, tum alios effectus suos exponit, qua omnia postremò actione, & quasi ipsa re comprobantur, dum Timonem ab

initio, Plutum rejicere atque aversari fingit, utpote ex paupertate modestum ac temperantem jam factum, & agnoscentem superiora mala, in quæ ex Divitiarum copia inciderat. Mox eundem acceptum cum summa cura asservare, tumidumque & insolentem, omnes alios homines vitare atque contemnere. Additis ad finem etiam Adulatoribus, scurris, assentatoribus, sycophantis, fumi venditoribus, & id genus aliis, qui ut corpus umbra, sic ipsi divitias atque fortunam comitantur.

TIMΩN.

[1] Ὦ Ζεῦ φίλιε, καὶ [2] ξένιε, καὶ [3] ἑταιρεῖε, καὶ [4] ἑφέστιε, καὶ [5] ἀστεροπητά, καὶ [6] ὅρκιε, καὶ

TIMON.

O IVPITER Philie, hospitalis, sodalitie, domestice, fulgurator, juramenti præses, nubicoge,

1 Ὦ Ζεῦ φίλιε] Exordium ab attonitis poëtis. οἱ ποιηταὶ τὸν Δία καλοῦσι Φίλιον, καὶ τὴν μιᾶν τάξιν Ἑταιρεῖον, ξένιον Ξένιον, καὶ ὁρκίοις συμφωνίας ποιοῦντες Ὅρκιον, καὶ δόλιον Γλαῦκον, καὶ ἀδελφοὶ Ὁμόγνιον. Interp. Sophocl. ad Ajac. Mastig. nomina collecta ex variis Iovis officiis, de quibus alius locus dicendi. *Bourd.* Expostulat cum Iove Timon, quod hominum scelera non statim puniat, neque dignum se gerat tot honorificis & ad terrorem compositis nominibus, quibus illum insigniunt poetæ Πολυώνυμον & hic introducitur per illusionem Ζεὺς, ut apud Aristophanem in Pluto Mercurius, qui se γεγραφέναι, δόλιον, ἐμπολαῖον, ἡγεμόνιον, & aliis item appellationibus venditat Carioni. Deus licet unus sit, tamen varia nomina sortitus est ab affectionibus variis, inquit Aristoteles, vel quisquis auctor, in lib. de mundo. Et Seneca lib. 4. de beneficiis cap. 7. *Quoties voles, tibi licet aliter hunc auctorem rerum nostrarum compellare. Tot appellationes ejus possunt esse, quot munera.* Cum enim de uno Deo convicti essent οἱ θεογνῶται, neque id negare possent, ipsum Iovis nomine coluerunt, quem propter diversa ejus officia & beneficia, diversis item nominibus designarunt, ut quem totum comprehendere nequirent, per partes, vel ut Maximus apud Augustinum loquitur, *membratim* colere viderentur. Hinc φίλιος dicitur, quod amicitiæ præesset. Interpres Græcam vocem retinere maluit, quæ tamen in Latina versione reddenda erat. Quidam *amicitiæ præsidem*, alii Plautina voce *amicabilem* interpretati sunt. *Barlæus.*

2 Ξένιε] Ξένιος est sive hospitum vindex, si quando hospitii jura violantur. De quo Virgilius 4. Æneid. *Iupiter hospitibus nam te dare jura loquuntur.* Iupiter Xenius apud omnes ferè gentes colebatur, præsertim apud Scythas, ubi piaculum maximum ducebatur, hospitium violare *Idem.*

3 Ἑταιρεῖε] Ἑταιρεῖος idem vocatur. q. d. sodalitii juris disceptator, vel sodalitii præses, ὁ ἐφορῶν τὰ ἐν τῇ ἑταιρείᾳ κοινωνίας, ut tradit Eustathius, cui Iason cum Argonautis sacra fecisse dicitur, ut testis est Athenæus lib. 6. itemque Hesychius, qui ipsum ait in Creta comprimis cultum fuisse. *Idem.*

4 Ἑφέστιε] Ἑφέστιοι appellarunt, quod procurator, dominus & assertor sit eorum, qui ejusdem tecti, septi vel laris sunt participes. nam ἑφέστιοι θεοὶ interpretantur οἱ ἐφ' ἑστίᾳ, penates. ἑστία focus est, cui originem dant ab ἵζω, sedeo, quod ad focum sedetur plurimum. *Idem.*

5 Ἀστεροπητά] Ἀστεροπητὴς poëticum est vocabulum, idem quod ἀστεραπαῖος, fulgurator, quasi ὁ συναγείρων τὰς ἀστεροπάς, fulgura & coruscationes congregans, ut exponit Hesychius. Tradit Appianus in Syriaco: cum à Seleuco Seleucia urbs conderetur, quæ ad mare vergeret, fulgure ictam fuisse, fulgurque ipsum

ψοφελληνιστὶ, καὶ ἐρύγδουπε. καὶ οἵ τι σε ἄλλοι [1] ἐμβροντησίβροντε πεπληκότες, [2] καὶ μάλιστα ὅταν ἀπορῶσι τοῦ τὰ μέτρα, τότε γὰρ αὐτοῖς πολυώνυμος ἱκετεύεις [3] τὸ πίπτον ὑπὸ μέτρου, καὶ ἀναπληροῖς τὸ κεχηνὸς ὑπὸ ῥυθμοῦ, [4] πῶς σοι νῦν ἡ ἐλεσμοφορ-

coge, grandiſtrepe, & ſiquod aliud tibi cognomen attoniti poëtæ tribuunt, maximè quum hærent in verſu (Nam tum illis multi nominis factus, carminis ruinam fulcis metrique hiatum imples) ubi tibi nunc magnicre-

ipſum Deum creditum, ſolitoſque mortales choreas ducere, ipſumque fulgur hymnis & canticis proſequi, quoties cælum fulgeret. Hinc *Iupiter fulgur* apud Feſtum. *Bart.*

6 Ὅρκιος] Ὅρκιον nomen accepit quod jurisjurandi ſit arbiter, vel is per quem homines jurant. Scribit Pauſanias, quod & Gilbertus refert, in Olympiæ ἡλιαστηρίῳ, h. e. loco ubi Elienſium Senatus cogebatur, Iovis ſimulacrum fuiſſe, quod utraque manu fulmen continebat, quaſi ultarus omnino fulmine, qui falleret juramentum. De cæteris nominibus vide quæ ad hunc locum breviter notavit *Bourdelotius*, & ante eum Cognatus. *Idem.*

1 Ἐμβροντησίβροντε] Pro eodem Lucianus dixit, ἐμβροντησιφρὼν, in Icaromenippo. Conſule Ariſtotel. analyt. poſter. lib. 2. ubi ſententiam refert Pythagoræorum de mentibus tonitru motis & inſanientibus. *Idem.*

2 Καὶ μάλιστα ὅταν ἀπορῶσι τοῦ τὰ μέτρα] Epitheta non ſemper ἐν τῷ δέοντι, ſed pedamenti ſæpe & tormenti tantum loco adhiberi à poëtis, præter Plutarchum obſervavit etiam Euſtathius. Sic Homerus non raro Iovem vocat ἐυκεραύνιον, cum ſerenus eſt, & ἀστεροπητὴν, cum ad Æthiopas comeſſatum abit, vel amoribus indulget. In Odyſſ. Penelopæ tribuit χεῖρες παχεῖαι i. e. *manus robuſtæ*, præter decorum & ἀμωμότοκος, quam 3. Iliad. Menelao aſſcribit, ἐν τῷ ἀφροκόμῳ, ut rectè animadvertit Græciæ noſtræ φρόνημα D. Heinſius in ſuis ad Heſiodum obſervationibus. *Idem.*

3 Τὸ πιπτοῦντος] Feſtive Iovi tribuit, quod nominibus ejus competit. ὑποπτοῦν, fulcio, ſuſtineo, ὑπερίζω. aptum vocabulum ruinæ. Sic Propertius dixit: *poſitas fulcire ruinas.* At ſi principes poëtas tam liberè taxat Lucianus quod epitheta nonnunquam adhibeant propoſitæ rei parum convenientia, quid dicturus eſſet de noſtratibus non dicam poëtis, ſed poëtaſtris, qui ut verſuum ſuorum ruinam fulciant, & hiatum expleant, neſcio queis vocibus utuntur obſoletis barbaris, & aſſutitiis, quæ non magis argumento congruunt, quàm vetus panniculus novæ veſti, vel crocoton feli, ut proverbio dicitur. *Idem.*

4 Τὸ πίπτον τῷ μέτρῳ.] Propriè ῥυθμὸς dicitur illa ἄρσις & θέσις eorum qui pede & manu plaudunt. Vnde tranſlatum ad pedes metricos. μέτρον à metiendo nomen habet, eſtque certa & definita pedum compoſitio. Differunt igitur ῥυθμὸς & μέτρον, quod ῥυθμοὶ, numeri, ſpatio temporum conſtant, μέτρα etiam ordine: alterum quantitatis eſt, alterum qualitatis. hinc Ariſtophanis Scholiaſt. πασῶν μέτρων ῥυθμὸς, in Nebul. Vide Iul. Scaliger. de arte poëtica lib. 2. cap. 6. Cadere dicitur verſus, cum non rectè pedibus ſuis incedit, vel in fine claudicat, ut tibicine opus habeat, quod fulciatur: hiare, cum pars aliqua deficit, aut debita dimenſione non conſtat, aut crebra vocalium inter ſe fit concurſio. χασμῳδίαν vocant Grammatici, hoc eſt, metri compoſitionem hiulcam. *Idem.*

5 Πῶς σοι νῦν ἡ ἐλεσμοφόρος ἀστραπὴ] A circumſtantiis indignationem movet Timon. Interrogatio negationis vim habet. ἐλεσμοφόρος. Vox poëtica, quaſi λίαν σμαραγοῦσα, id eſt, ἰσχυρὰ. Iovis epitheton alibi, hic fulguris, quatenus tonitrum efficit. Differt fulgur à fulmine ſecundum Philoſophos, quod fulmen fiat, quando multus ac tenuis ventus ſeu ſpiritus, nempe calidus & ſiccus, ex

 nube,

γὰρ ἀστραπὴ, καὶ ἡ [1] βαρύβρομος βροντὴ, [2] καὶ ὁ αἰθαλόεις, καὶ ἀργὴστης, καὶ συμπλεκτικὸς κεραυνός; [3] Ἅπαντα γὰρ ταῦτα [4] λῆρος ἤδη ἀναπέφηνε, καὶ [5] καπνὸς ποιητικὸς

crepum fulgur, gravifremum tonitru? ubi ardens, candens, ac terrificum fulmen? Nam hæc omnia jam nugas esse apparet, fumumque poeticum, nec omnino

nube, qui inclusus, à frigore exprimitur, magnoque fragore nubem perrumpit, & in terram decidit, cum fulgur tantum in aerem dispergatur & consumatur: adeoque nonnunquam fiat sine tonitru. Pulcre Seneca: *Eodem modo fit fulgur, quod tantum splendet: & fulmen quod mittitur: sed illis levior vis, alimentique est minus, & ut breviter dicam: fulmen est fulgur intentum.* Barl.

1 Βαρύβρομος βροντὴ] Est enim tonitrus, ut Philosophus docet lib. 2. Meteor. cap. 9. nihil aliud, quam fragor vehemens ab exhalatione ignescente, dum nubem rumpit, excitatus, ut videre est in bombardarum nostrarum explosione. Nam horrendus ille sonus cietur à flamma ex angustia tubi erumpente in liberiorem aëra, magnaque cum violentia discerpente eum ac propulsante. *Idem.*

2 Καὶ ὁ αἰθαλόεις] Iovi fulmen tribuitur triplex propter triplicem fulminis naturam & affectum, quod est penetrare ac discutere res contactas: offuscare seu denigrare: & eadem incendere vel inflammare. Alii propter triplicem materiam ex qua constat, nempe calido sicco, ex vapore calido humido, & ex iisdem præterea incensis. hinc Poëtæ Iovis telum trifidum sive trisulcum esse dixerunt. Aristoteles tamen duo tantum ponit fulminum genera, Homerum imitatus, quem & hic sequitur Lucianus. κεραυνὸν αἰθαλόεντα vocat fuliginosum ab atrore, quo res imbuit contactas αἰθάλη enim fuligo. Ψολόεις alio nomine appellatur. Sic auctor de mundo. Τῶν δὲ κεραυνῶν οἱ μὲν αἰθαλώδεις, ψολόεντες λέγονται. Alterum fulminis genus ἀργῆν, à candore vel velocitate nomen accepit. ἄργος enim albus, velox. quanquam à candore potius sic dici putem. Plinius *clarum* appellat, quod flamma lucente & digestæ subtilitatis omnia penetrat, seque per omnes venas insinuat & acerrimè urit. Teneris tamen & rarioribus parcit, quia non inhæret, ac ita citius quam possit amburere, se per poros transfundit, ut cum loculis integris & illæsis liquatur aurum. mora enim aliqua opus est ad urendum. Sic philosophus: οἱ δὲ ταχέως, inquit, διάθοντες, ἀργῆτες λέγονται. 1. quæ raptim transmittuntur fulmina, celeriterque provolant, Argetes vocantur. Συμπλεκτικὸν. Adjunctum fulminis, quod sit κατάπληκτικὸν seu terrificum. Docet id Petronius Arbiter: *Primus in orbe Deos fecit timor: arduus celo Fulmina cum caderent discussaque mania flammis Atque ictus flagraret Athos.* De Cæsare Caligula numinum alioquin suorum contemptore refert Suetonius, quod ad minima tonitrua & fulgura caput obvolvere; ad majora verò prorepere se è strato, sub lectumque condere soleat. Homericis hic epithetis jocosè utitur Lucianus ad illudendum Iovi. *Idem.*

3 Ἅπαντα γὰρ ταῦτα λῆρος ἤδη ἀναπέφηνε] Continuatio superiorum ad ἐξεύρηται Iovis ejusque potestatis institutio. Pari indignatione Iovem affatur Dido apud Maronem Æneid. 4. *Adspicu hæc? an te Genitor cum fulmina torques Nequicquam horremus? casique in nubibus ignes Terrificant animos & inania murmura miscet?* q. d. absit, ut inanias esse credamus. At Aristophanes ex persona Socratis Iovem ludificans Comica scurrilitate βροντὰς ejus appellat σορδὰς, in Nub. *Idem.*

4 Λῆρος] Vox ea non conviciatoria est, sed ἀδολεσχίαν & inania verba designat. hic pro re frivola & nullius momenti accipitur. *Idem.*

5 Καπνὸς ποιητικὸς] Καπνὸν ποιητικὸν sive fumum poëticum appellat, vana & magnifica Poëtarum figmenta. Persius Sat. 5. *Non equidem hoc studeo, bullatis ut mihi nugis Pagina turgescat dare pondus idonea fumo.* Quid sit *fumos vendere*, & *fumos effundere* norunt vel prætextati in scholis. Athenis vulgo καπνοὶ appellabantur

ἀπιχνῶς, [1] ἔξω δ' παπάγω τ' ὀνομάτων. [2] τὸ ζ ἀοίδιμόν σε, ἢ [3] ἑκηβόλον ἔφλον, ἢν [4] αἰθάλεγον, ὡς εἰδ' ὅπως πλέως [5] ἀπόσβη, ἢ [6] ψυχρόν ἐστι, μηδὲ ὀλίγον [7] σπινθῆρα ὀργῆς κατὰ τ' ἀδικούντων ἀφυλάτητον. [8] ἦττον γὰρ τ' ἐπορκεῖν τις ἐπιχειρήσειεν [9] ἴωλον βροντάδα φοβηθείη ἄν, ἢ

no quicquam præter nominum ſtrepitum. Sed decantatum illud tuum telum eminus feriens, & promptum, neſcio quomodo penitus extinctum ſit, & frigidum, & ne minimam quidem ſcintillam iræ contra nocentes aſſervarit. Itaque quivis ex his, qui pejeraturi ſunt, citius extinctum ellychnium metuerit, quàm flam-

mæ doſontes & pollicitatores magni. fumus enim initio magnum quid eſſe videtur, ſed ſtatim evaneſcit, nihilque intus ſolidi habet. *Barl.*

1 Ἐξω παπάγω] Imperfecta oratio, in qua deſideratur aliquid, οὐδὲν, vel οὐδὲ τι ἄλλο. rectè ſupplevit interpres. *Nec omnino quicquam præter.* Per παπάγω τ' ὀνομάτων, nomina intelligit ſonora & grandia, non exilia aut vulgara φάσματα ῥημάτων dixit item Ariſtophanes in Ranis, verba μεγαλόφωνα & terroris plena. *Idem.*

2 Τὸ ζ ἀοίδιμόν σε] Pergit extenuare Iovis arma Timon. ὅπλον ἀοίδιμον. Sic vocat fulmen à poëtis decantatum & celebratum. Vox etiam proſæ ſcriptoribus uſitata. *Idem.*

3 Ἑκηβόλον] De fulmine hic uſurpatur, παρὰ τὸ ἑκὰς βάλλειν, quod eminus jaciatur, vel ut Virgilianis utar verbis: *celſo Genitor quæ plurima cælo Dejicit in terras.* Alias epitheton eſt Apollinis i. e. Solis, qui ἑκηβόλος appellatur, quod radios è longinquo in terras demittat, reſque omnes ex immenſo intervallo moveat & operetur: vel quod vaticiniorum ſit præſes, à βάλλω, pro συμβάλλω, conjecto. *Idem.*

4 Παίχαγον] Quod hominum impietate motus Iupiter præ manibus ſemper & quaſi in promptu habet: ſecundum illud Horat. l. 1. od. 3. *Neque per noſtrum patiemur ſcelus Iracunda Iovem ponere fulmina.* Idem.

5 Ἀπόσβη] Indefinitum β. quod ſicut præteritum in paſſiva nonnunquam ſignificatione accipitur, pro, *extinctum eſt.* Idem.

6 Ψυχρόν] Id eſt, ἄπυρον, ex conſequenti. Extincta frigent. *Idem.*

7 Σπινθῆρα ὀργῆς] Debebat dicere πυρός. Feſtivè & κατ' ὑπόνοιαν iræ Iovis transſcribit, quod fulminis eſt proprium. σπινθὶς, ſcintilla, quod ex Græco, quaſi ſpiſtella verſo σ in ν, Ionum more, ut docet Caninius. *Idem.*

8 Θάττον γὰρ τὸ ἐπορκεῖν] Dictus Iupiter ὅρκιος, quod jurisjurandi arbiter ſit ac vindex. hinc perjuros fulmine ſuo ferire ac necare creditur. Quod cum non illicò fiat, Iovem vel cæcutire, vel fulmen ejus extinctum putant, imò ad atheiſmum prolabuntur, mundumque ex fortunæ arbitrio ſurſum ac deorſum volvi credunt. Sic Iuvenalis ſat. 3. *Sunt quæ in Fortuna jam caſibus omnia ponant, Et nullo credunt mundum rectore moveri, Atque ideo intrepidi quæcunque altaria tangunt.* Verum legendus hic eſt Plutarchus, ἀλλὰ τῷ θεῷ βραδεῖαν τιμωρίαν. Vtcunque Deus pœnam differ, non tamen eam aufert, ſed tarditatem ſupplicii gravitate compenſat. Piè Tibullus: *Ah miſer & ſiquis primò perjuria celat, Sera tamen tacitis pœna venit pedibus.* Idem.

9 Ἴωλον βροντάδα] Copioſe de hac voce doctiſſimus Chriſtia. ad veſp. Ariſtoph. Pollux. *Bourd.* Iovis fulmen ellychnio comparat extincto frigidoque, quod vim nullam habet amplius nocendi, q. d. brutum fulmen. ἴωλον Suidas tradit eſſe, τὸ εἰς πλὴν ἐν λειπόμενον, ſumptâ tralatione à cibis, qui in ſequentem auroram ſive diem relicti ſaporem ac vim ſuam amittunt, fiuntque inutiles. Sic jus heſternum Græci vocant ἴωλον ζωμὸν, & ἴωλοι ἄρτοι ſunt panes pridie facti. nam ut rectè notat Caſaubonus ad Athenæum lib. 3. ἴωλα dicuntur omnia,

τὴν δ' [1] παιδαμώτορος κεραυνὸν φλόγα. [2] ὅτου δολόν τινα [3] ἐπαναστείναντ δοκεῖς αὐτοῖς, ὡς πῦρ μὴ, ἢ καπνὸν ἀπ' αὐτῶν μὴ δεδιέναι. μόνον γ' τοῦτο οἴεται [4] ἀπολαύειν τραύματος, ὅτι ἀναπλησθήσεται τὰ ἀσθόλης. ὥστε ἤδη λέγε τοῦτα σοι καὶ ὁ Σαλμωνεὺς

flammam fulminis cuncta domantis: ita titionem quempiam in ipsos vibrare videris ut nec ignem, nec fumum ex ipso manantem pertimescant: sed hoc solum ex vulnere putent sibi inferri nocumentum, ut fuligine compleantur. Quibus rebus factum est, ut jam [5] Salmoneus tibi

quæ desierunt esse in ἀκμῇ novitatis. Vnde M. Tullius ἄωλον vocat librum, qui primam noviratis gratiam amisit. *Barl.*

1 Παιδαμώτορος κεραυνὸν] Παιδαμώτωρ κεραυνὸς fulmen *omnia domans*. Sic Professor Salmuriensis. Erasmus, *omnia necans*, quod angustius est, cum non ad animata solum, sed & inanimata sese corpora extendat fulminis efficax vis. Neque enim homines vel pecudes tantum in cineres redigit, quorum exempla legere est apud historicos, sed insuper durissima quæque, ut quercus, lapides, & metalla dissipat, liquefacitque Seneca lib. 1. Nat. quæst. cap. 52. *Valentiora quæ resistunt, vehementius dissipat: cedentia nonnunquam sine injuria transit.* Cum restrictione tamen accipiendum hoc nomen παιδαμώτωρ. Sunt enim nonnulla, in quæ potestatem non habeat fulmen, ut in laurum ac ficum: in vitulum marinum: in aquilam, in hiænam, in homines dormientes & alia, de quibus videndi Plinius, Plutarchus, Suetonius: è recencioribus item Brodæus lib. 3. Miscell. *Idem.*

2 Οὗτου δολόν τινα] Alià similitudine utitur, qua Iovis potentiam elevat, cum titioni assimulat fulmen ejus, unde hoc tantum formidant perjuri, ne fuligine compleantur, δολὸς, titio, ξύλον καιομένου Hesychio, παρὰ τὸ δαίειν, καίειν. plures vocabuli notiones ibidem vide. *Idem.*

3 Ἐπαναστείναντ δοκεῖς] In media significatione pro sublata manu intentare fulmen, vel sublatum fulmen dextra vibrare. Sic & Ἔγειε κεραυνὸν ἐγκυλαμένῳ apud Athenæum introducitur, hoc est, sublimi manu fulmen tenens, & quasi jam jam vibraturus. Gestum habitumque Iovis fulminantis exprimit Timon. *Idem.*

4 Ἀπολαύειν τῷ τραύματος] Huic loco τὸ τραῦμα minus videtur convenire, cum ἀσθόλης seu fuliginis fiat mentio, quare lego καύματος id est *adustione*, quomodo fulmen & fulgur adurere, ustulare dicuntur, ita ante dixit φλόγα κεραυνίαν. G. Cuperus Observ. l. III. c. 2. *Almeloveen.*

5 *Salmoneus tibi sit*] Æoli filius, de quo Virg. 6. Æn. *Com.* Quàm merito ab hominibus nefariis contemnantur Iovis fulmina & tonitrua probat exemplo Salmonei. Fuit Salmoneus Æoli filius, non regis ventorum, inquit Servius, sed alterius, qui apud Elidem regnavit, qui cum regia Majestate contentus non esset, conatus est se Deum suis ostendere, & fabricato æneo ponte sublimi, adeo ut Elidis partem desuper tegeret, sub eo agitabat currus ad imitanda tonitrua: & in quem jaculatus esset facem, eum jubebat occidi, ob quam superbiam Iupiter iratus illum vero fulmine ad inferos deturbavit. De quo Virgil. 6. Æneid. *Vidi & crudeles dantem Salmonea pœnas, Dum flammas Iovis & sonitus imitatur Olympi.* Verum omissis poëtarum figmentis, fuit Salmoneus, ut Eustathius tradit Odess. λ. insignis mechanicarum operarum artifex, qui βροντεῖον ad imitanda cæli tonitrua dicitur excogitasse, vas scil. ingens mugitum illum tonitrui per calculos immissos exprimens, cujus etiam meminit Aristophanis interpres, in Nebul. Produnt item historiæ, Archimedem Syracusanum fulgurationes quasdam ignivomas per specula edidisse. Idem Eustathius commemorat peritum

[1] ἀνηβεφητᾶν ἐπόλμησε, [2] οὐ πάνυ τι ἀπὸ ῥαθυμίας ὤν, ὡς ὅταν [3] ψυχρὸν τὸν ὀργὴν Δία, θερμουργὸς ἀνὴρ, καὶ [4] μεγαλαυχόμενος. [5] πῶς γάρ, ὅπου γε καὶ [6] ὑπὸ μανδραγόρου

tibi sit ausus etiam obtonare: neque id admodum ab re: quippe adversus Iovem usque adeò frigidum, vir ad facinora fervidus, audaciaque tumidus. Quidni enim faciat, ubi tu perinde ac sub

zitum quendam mathematicum adjumento machinæ inimici sui ædes, non aliter quam terræ motu vibratas, concussisse fulguritosque quosdam radios in illum distrinxisse, ut confessione inimici & ἐκστόχων, & περιπέφυκε dictus fuerit Neptuni Iovisque, illius terræ quassatoris epithetis. Quod de Arithmesio intelligendum putant, quem scribit Agathus histor. lib. 5. domum Zenonis vicini sui æmula motus terræ concussione per dispositos certis locis tubulos perculisse. Cum Salmoneo confert Gilbertus auctorem illum (monachus fuisse perhibetur in Germania) qui bombardæ & pulveris nitrati usum primus invenit, quod inventum, utut alii summe necessarium atque utile in bello ducunt, ad arces scilicet latronum expugnandas: alii tamen & forte rectius Satanicum plane & pernicioſissimum esse judicant. Quæ enim quæso animi virtus? quod corporis robur? qui æstus & stratagemata ingeniosa nunc locum habeant, ubi machina illa globis ferreis saxisve oppleta disjicit omnia, & uno sæpe ictu centum aut ducentos homines in acie constitutos, quamlibet armatos e medio tollit. *Barl.*

1 Ἀνηβεφητᾶν] Dixisset Atticus scurra ἀντιστοπαρδᾶν, ut qui Iovis tonitrua per jocum στοφδὰς vocabat. *Idem.*

2 Οὐ πάνυ τι] Nec immerito hoc à Salmoneo factum asserit argumento à contrariis desumto. Lentitudini Iovis opponit Salmonei fervorem; & projectam ejus audaciam, illius timiditati. *Idem.*

3 Ψυχρὸς τὸν ὀργήν] Ejusmodi hominem ἄνοργον vel ἀόργητον vocant Græci, lentum sive iræ vacuum, de quo Plutarchus in lib. περὶ ἀοργησίας, & Aristotelis 2. Ethicorum. Opponitur ei θερμουργὸς ἀνὴρ, qui ad facinora perpetranda fervidus est & præceps. Xenophon ἀνόητον & μωροκίνδυνον appellat. Sic & θερμὸν ἔργον apud Aristoph. facinus audax & temerarium, q. d. calidum magis quam callidum. Θρασυμήδης eadem de caussa vocatur Salmoneus à Pindaro, in Pyth. Oda 4. *Idem.*

4 Μεγαλαυχόμενος] Id est, non tantum audacia tumidus & elatus, sed de magnis etiam rebus seipsum jactans. Utriusque significationis exempla vide apud Budæum in Comment. pag. 356. edit. Stephan. *Idem.*

5 Πῶς γάρ] Socordiæ crimen Iovi improperat ac somnolentiæ. πῶς γάρ; concisa loquendi formula sed elegans. In responsionibus assensionem significat, quidni enim faciat? q. d. jure optimo id facit. *Idem.*

6 Ὑπὸ μανδραγόρου] De hoc Proverb. paræmiogr. de Mandragora, Dioscorid. Hesych. *Bourd.* Mandragoræ somnifica vis inest. Plin. lib. 15. Dioscorid. indicat radicem decoctam sumi adversus insomnia. Demosthen. Philipp. 4. & Iulia. in epist. *Cogn.* Ita vertit Erasmus, bene secundum vulgatam lectionem, male secundum rationem. Henricus Stephanus in voce Μανδραγόρας videtur legisse ὑπὸ μανδραγόρᾳ, non multo melius. Faceta satis est sententia versionis Erasmi, qui mandragoram herbam lactucæ non absimilem, ut ex Theophrasto & Plinio patet, in arborem umbram dormientibus facientem transformat. Certe non ita scripsit, non ita intellexit Lucianus. Lege meo periculo: Ὑπὸ Μανδραγόρᾳ, id est, *post mandragoram sumptam*, vel *post mandragoræ potionem*. Sic & ad eundem sensum infra in Domosthenis encomio pag. 908. οἷον ἐκ μανδραγόρου καθεύδοντας, id est, *à mandragoræ potu vel esu*. Sic etiam loquuntur medicorum filii, ὑπὸ πλησμόνης, ὑπὸ φαρμάκου, id est, *flatum post repletionem, flatim post*

δραγόρα κοιμᾷσθαι; [1] ὃς οὔτε τῶν ἐπορκούντων ἀκούεις, [2] οὔτε τὰς ἀδικουμένας ὑποπτεύεις. [2] λημᾷς γάρ, καὶ [3] ἀμβλυώττεις περὶ τὰ γιγνόμενα, καὶ [4] τὰ ὦτα ἐκκεκώφωσαι, καθάπερ [5] οἱ παρηβηκότες. [6] ἐπεὶ

sub mandragora dormis? qui neque pejerantes audias, neque flagitiosos obſerves: ſed cæcutias lippitudine, & hallucineris ad ea quæ fiunt, aureſque tibi obſurduerint, quemadmodum iis qui ſenio confecti torpent. Quando-

pharmaci potionem. Mandragoram vero eſſe ναρκωτικὸν φάρμακον, & ſomnum inducere notum eſt vulgo. *Palmerius.* Proverbialis eſt locutio. Mandragoræ vis ineſt ſomnifica, ob inſignem ejus frigiditatem, quam herbam Pythagoras ἀνθρωπόμορφον vocat, quod radix ejus imitetur hominis formam. quod tamen negant recentiores Botanici, idque ex aliis plantarum radicibus confictum eſſe ajunt. Sunt qui non plantam, ſed animal in terris vivens eſſe crediderint, ideoque dextre evellendum eſſe docuerint, cum & conceptum in utero perficere & divitias conferre putarint, quam opinionem merito refellit Matthiol. in Dioſcoridem lib. 4. & 6. itemque Lemnius lib. 4. de occult. Naturæ miraculis, cap. 10. Vide inſuper Nicand. & Grevinum cap. 23. lib. de Venenis. Heſychio exponitur εὐδῶν βοτάνης οἰνικὸν ἢ ὑπνοτόν. Hinc qui ceſſant in officio, *multam mandragoram bibiſſe* dicuntur. Vtitur eodem loquendi genere Demoſthenes in Philipp. 4. & Iulianus Cæſar in Epiſtol. At quanto rectius quam Timon, de ſummo Numine pronunciat regius Pſaltes: ἐ νυστάζῃ, inquit, οὐδὲ ὑπνώττῃ ὁ φυλάσσων Ισραὴλ, *non dormit neque niſitat, qui cuſtodit Iſrael.* ubi λιτότης in verbis occurrit & ἀνθρωποπάθεια, q. d. Deus noſter promptus eſt ad opem ſuis ferendam, non mandragoram bibit aut grana papaveris, ut altum dormiat. *Barl.*

1 Οὔτε τῶν ἀδικοῦντας] In genere ſic vocat flagitioſos. Eſt enim ſcelus omne ἀδικία quædam & iniqua actio ſeu juris violatio, ut contra virtus omnis juſtitia. hinc apud Demoſthen. ut obſervat Budæus, τὸ ἀδικεῖν fere accipitur, pro perperam & ſceleſte agere. Et Caſaubonus ad Athenæum, ἀδικίαν pro impudicitia & aliis item flagitiis accipi, non ſemel obſervavit. *Idem.*

2 Λημᾷς γάρ] Amplificatio eorum quæ ſupra dixit. Non ſolum dormitare ait Iovem & veterno quodam corripi, ſed cæcutire etiam præ lippitudine, eoque minus perſpicacem eſſe in negociis obeundis. λημᾷς γάρ. *cæcutis lippientium more.* λῆμα pro quo Atticis γλῆμα addito γ, proprie humor eſt in oculis concretus, unde lippitudo naſcitur, ἀπὸ τοῦ λεῖβειν, ut volunt, quod eſt videre, & μὴ particula privante, quod ejuſmodi lactymæ oculos occupantes viſui officiant. Quæ cum in ſenibus majores lemas faciant, hinc ſatis audacter κολακεύουσαις λημᾶν dixit Ariſtophanes, in Nub. & χύτραις λημᾶν, Lucianus in opuſc. πρὸς ἀπαίδευτον, hoc eſt, cucurbitas vel ollas lippire, quoties aliquem ſignificare volunt plane cæcutientem aut ſtupidum. *Idem.*

3 Ἀμβλυώττεις] *Obtuſum vides* ἀμβλὺς enim obtuſus, hebes, quod ad ἀναίσθητον refert Euſtathius. proprie de ferro uſurpatur, cujus acies obtuſa eſt. transfertur ad aciem oculorum. hinc ἀμβλυωπία pro *hebetatione oculorum* apud Hippocratem & Galenum, quâ non tota lux perit, ſed hebeſcit, quæ hebetatio ex aliqua incerta cauſſa provenit teſtibus medicis. *Idem.*

4 Τὰ ὦτα ἐκκεκώφωσαι] Deeſt præpoſitio κατά. ad verb. *exurdatus es auribus*, vel *aures tuæ exurdatæ ſunt*, vel *exurdueruntur.* κωφὸς dicitur, cui auditus eſt vitiatus: item mutus. Heſychio, ἢ τυφλῶν, ἢ ἀκούων. quia quiſquis à nativitate ſurdus eſt, etiam mutus ſit neceſſe eſt. Vide Aphrodiſ. lib. 1. Problem. διὰ τί οἱ ἐκ γενετῆς κωφοὶ οὐ λαλοῦσι; quæſt. 138. *Idem.*

5 Οἱ παρηβηκότες] Recte interpres, *qui ſenio confecti torpent*; vel potius, *qui ſtu-*

νίσ· γὰ ἦθα, καὶ [1] ὀξύθυμος ὢν, καὶ [2] ἀκμαῖ· τῷ ὀργῇ, πολλὰ καὶ τὰ ἀδίκων, [3] καὶ βιαίων ἐποίεις, καὶ [4] ἀνάπαυσιν ἦγες τότε σὺς αὐτὰς ἐπεχείρεις, ἀλλ' ἀεὶ ἐπῆργες πάντας ὁ κεραυνὸς Διὸς, καὶ [5] ἡ αἰγὶς ἐπεσείετο, καὶ ἡ βροντὴ ἐπαταγεῖτο, καὶ ἡ ἀστραπὴ συνεχὴς [6] ὥσπερ εἰς ἀκροβολισμὸν, ἐφηκοντίζετο. [7] οἱ στίμμοι δ', καθάπερ ἐκ πυκνοτάτης ἐφίεντο. Ἀλλ' ἐπὶ νέῳ γε ἦσθα] Argumentatur ab anteactis. Instituitur hic egregia collatio Iovis olim juvenis ac strenui: & ætate jam deficientis sive ignavi. Quæ omnia Rhetorum more amplificat Timon per exclamationem, q. d. quantum mutatus es ab Iove illo juvene, acri & actuoso, nunc te nescio quis languor & veternus habet. *Idem.*

1 Ὀξύθυμος ὢν] Præceps animi, impatiens iræ, cerebrosus. Sic eum sæpe introducit Homerus. Id autem pueris seu juvenibus proprium est, quos propterea θυμικὺς & ὀξυδύμους appellat Aristoteles Rhetor. 2. Et ab ejusmodi hominibus minus sibi metuendum esse docet, quam ab iis, qui mites dissimulatoresque sunt hostes. Vide Philosophum Eth. Nicomach. lib. 4. cap. 5. ubi τὸν ὀξυθύμως & ἀκροχόλως distinguit ἀπὸ τῆ πικρῶν & χαλεπῶν, qui diutius in ira persistunt, & δυσδιάλυτοι sunt. *Idem.*

2 Ἀκμαῖ· τῷ ὀργῇ] Eleganter, quasi vigens ira. Sic νόσ· ἀκμάζειν dicitur medicis, cum sævit ac grassatur: παρακμάζειν, cum vigorem suum vel rigorem remittit, sensimque deficit ac decrescit. *Idem.*

3 Καὶ βιαίων] Significat homines violentos, qui per vim aliis injuriam inferunt, vel ut verbis utar Ovidii, *quibus rigido jus dicitur ense.* χειροδίκας eosdem scite vocavit Hesiod. in Operibus. *Idem.*

4 Οὐδέπ. ἦγες ἐπεχείρεις] Gellius lib. 1. cap. 15. ἐπιχείρειν scribit esse cessationem pugnæ pacticiam, παρὰ τὸ κατέχειν τὰς χεῖρας, quod eo tempore *feriatur bello apta manus*, ut ait Ausonius, *& otia ducit.* Ad ferias & munerum vacationes quoque refertur. Latini *induciæ* dicunt, sed voce minus significante, ut idem docet Noct. Atticarum scriptor. *Idem.*

5 Ἡ αἰγὶς] Sic in Dial. Jovis & Cupid. & θεῶν. κρισ. & Bis accus. passim denique. *Bourd.* Iovi ægis tribuitur, hoc est, clypeus ex pelle capræ Amaltheæ, quæ nutrix ejus fuit, confectus, quem dicitur σείειν, id est, vibrare, quoties irascitur. Servius ad 8. Æneid. *In pectore Numinis*, inquit, *agit; in corpore hominis lorica dicitur.* Barl.

6 Ὥσπερ εἰς ἀκροβολ.] Hoc est, *jaculorum in morem edito ex loco devolantium.* ita Erasmus. Alii, *in morem levis & velitaris pugnæ.* Vox utrumque significat. nam ἀκροβολίζεσθαι, vel est ἐξ ἄκρου βάλλειν, sublimi è loco jaculari: vel ut Hesychius exponit, πόρρωθεν βάλλειν, eminus certare jaculis missilibusque, quod est velitari. Vide Æmil. Portum ad Xenoph. *Idem.*

7 Οἱ στίμμοι δ'] Cohærent hæc cum præcedentibus, quæ salibus admodum festivis referta sunt. Est & hic elegans πρὸς ἐπιβρίμματον similiter desinen-

doquidem cùm juvenis adhuc esses, acrique animo, & vehemens ad iracundiam, permulta in homines maleficos & violentos faciebas: Neque tum unquam cum illis inducias agitabas, sed perpetuò fulmen erat in negocio, & ægis concutiebatur, obstridebat tonitru, fulgur continenter jaculorum in morem densissimè ex edito loco devolantium torquebatur, terræ quassationes cri-

florentes annos egressi in senectutem vergunt. Sic usurpatur apud Thucydidem, ὅσοι δὴ παρηκμάκασι, id est, *consenuerint*, ut bene interpretatur Budæus, non, ut Valla, *ætate processissis.* Senibus enim visus obtusior, viresque corporis minus excitatæ vegetæque esse solent. *Barl.*

κνδόν. ἐ ἡ χάν, σωρηδόν. καὶ ἡ χάλαζα, πετρηδόν. καὶ ἵνα σοι [1] φορτικῶς διαλέγωμαι, ὑετοί τε [2] ῥαγδαῖοι, καὶ βίαιοι. ποταμὸς [3] ἐκχύσει χαλάζης. [4] ὥστε τηλικαύτη

cribri instar frequentes, nix cumulatim, grando saxorum in morem, atque ut tecum grandius loquar, imbresque rapidi & violenti, ac flumen quotidie exundans. Hinc tantum repente Deu-

mentium schematismus in κοσκινηδόν, σωρηδόν, & πετρηδόν. Cribri motus cum motibus terræ; nivium densitatem cum acervo frumenti aut aliarum rerum; grandinis lapsum cum saxorum desuper volantium strepitu perquam venuste comparat. *Barl.*

1 Φορτικῶς διαλέγωμαι] Per comparativum exposuit Erasmus, ἀπὸ τοῦ φορτικώτερον. Sic Demosthenes in Timocr. ἵνα μὴ φορτικὸς εἶπω. Interpres, *ne quid insolentius dicam & invidiosius.* Idem.

2 Ῥαγδαῖαι] Nimborum epitheton appositum, q. d. rapidi & vi perrumpentes, ἀπὸ τοῦ ῥήγνυμι, rumpo. *Idem.*

3 Ἐκχύσει χαλάζης] Erasmus, & alii verterunt, *quotidie exundans.* ut ἐκχύσει sit adverbialiter positum, pro καθ' ἐκχύσεως. illud vero χαλάζης, indefinitum 2. esse volunt à χάζω, stillo, in quibus non leviter hallucinati videntur, cum simpliciter meo judicio vertendum sit, *flumen erat quaque gutta.* Vult enim indicare Timon, quam copiosi & grandes fuerint illi imbres, unde tam exiguo tempore & velut momento tam ingens exstiterit aquarum deluvium, quo totum genus humanum fuerit absorptum. Nec etiam τὸ χάζειν, quo verbo utitur Lucianus, *exundandi* significationem admittit, cum *stillare*, & *exundare* inter se opponantur. Vnde ἄσταπτα ὕδατα Euripidi, sunt *aqua copiosè fluentes, non stillatim.* Subintelligitur verbum substantivum, ἐστὶ, vel ἐχύθη, & prædicatum, ut Logici loquuntur, subjecti locum obtinet. *Idem.*

4 Ὥστε τηλικαύτη] Quam præceps olim ad iram sive vindictam fuetit Iupiter, alio item exemplo declarat Timon, nempe diluvio Deucalionis. Fabulantur poëtæ Deucalionem, qui filius fuit Promethei, & uxorem duxerat Pyrrham Epimethei filiam, apud Thessalos regnalle, sub quo ingens diluvium universum terrarum orbem inundasse, genusque humanum ad internecionem deleviſſe fertur Deucalione & Pyrrha servatis. quam fabulam lepide pertractat Ovid. lib. 1. Metamorph. Hóc ideo fictum esse scribit Eusebius in Chronicis, quod regnante Athenis Cecrope maxima aquarum illuvies majorem partem populorum Thessaliæ absumpserit paucis per refugia montium liberatis, maxime in monte Parnasso, in cujus circuitu Deucalion tunc regno potiebatur, qui tunc ad se ratibus profugientes, ut narrat Iustinus, suscepit, ac per summa Pernassi juga fovit, eaque de caussa genus humanum ab illo fuisse reparatum ajunt. Sunt qui tertium & quartum finxerunt cataclysmum sub Ogyge Thebanorum rege, Deucalionis majorem, ut testatur Augustinus lib. 18. de civitate Dei: & alterum sub Phoroneo rege Athenienſium in Attica. Sed fabulosa hæc omnia, & è Noachi, qui Deucalion ille, Ogyges, vel Phoroneus putatur, diluvio sub imagine expressa, quemadmodum constat, creationem hominis à poëtis, maxime ab Ovidio ipsi Prometheo tribui, quo antiquiorem non cognoverunt Græci. Sic justo Dei judicio, artibus Satanæ factum est, ut quæcunque in sacris historiis occurrunt, ethnicorum figmentis in fabulas verterentur. Patet hoc ex collatione, quam instituit Petr. Lavinius vir Θεολογικώτατος inter ea quæ narrat Moses, & quæ canit in Transformationibus suis Naso. Apud Lucianum in libello de Syria Dea extat locus, ex quo manifestè patet, per diluvium Deucalionis intelligi non inundationem illam particularem, quâ olim Græcia, atque Italia vastata, nec non Atalanta insula absorpta dicitur: sed diluvium universale, quod fuit Noæ temporibus. Quin etiam Plutarchus lib. de animal. industria, scribit, columbam ex arca Deucalio-

nis

[1] ἐν ἀκμαῖ χρόνῳ [2] ναυαγία [3] ἐπὶ τῶ Δευκαλίωνος ἐγένετο, ὡς [4] ὑποβρυχίαν ἁπάντων [5] κατα-δυνῆναι, μόγις ἓν τι [6] κιβώτιον περισωθῆναι [7] Θεσσαλικῷ [8] τῷ

Deucalionis ætate naufragium ortum eſt, ut omnibus ſub aqua demerſis, vix unica ſcaphula ſervaretur, quæ in montem Ly-

nis eximiam attuliſſe indicium recedentis diluvii. Et quis ille Deucalion? Promethei filius, qui Iapeto patre natus dicitur. at Iapeti nomen non origine Græcum eſt, ut Proclus putavit, ſed effictum ex Hebr. Iaphet, qui filius fuit Noachi una ſervatus cum patre & fratribus ex diluvio. Ipſe vero Deucalion Græcorum, qui reſpondet Noacho, pro Thubalis nomine inductus eſt. Nam Θ in δ ſæpe tranſit apud Græcos, ut ἄθλος & ἄδλος. β item & κ facile inter ſe permutantur. Sic βοσκορυὸ & κοσκορυὸ, apud Heſychium, de quibus Salmaſium vide in lib. de Dialectis. *Bart.*

1 Ἐν ἀκμαῖ χρόνῳ] Sic loquuntur Græci, cum repente quid factum dicunt, ἐν αὐτόμῳ, ut Suidas interpretatur. nam τὸ ἀκμὴν proprie de capillis dicitur, quod ita exiguum eſt, ut præ exiguitate non poſſit κείρεσθαι, hoc eſt, tonderi. *Idem.*

2 Ναυαγία] Proprie de navium jactura ac ſubmerſione dicitur. hic pro diluvio accipitur, quo univerſum genus humanum ſub aquis demerſum periit, quam propterea differentiæ cauſſa μεγάλων ναυαγίαν appellat Lucianus in Dialogo περὶ ἐνυπνίου. Cicero, *naufragium Reipubl.* eadem tralatione dixit. *Idem.*

3 Ἐπὶ τῶ Δευκαλ.] Hoc eſt, Deucalionis tempore vel ætate, ἐπὶ τούτου τοῦ βίου, ut alibi loquitur Lucianus. *Idem.*

4 Ὑποβρυχίαν ἁπάντων.] Vniverſale igitur diluvium fuiſſe innuit. ὑποβρύχιος dicitur ὁ ὑπὸ τὸ ὕδωρ βυθισθείς, ſub aqua merſus. à βρύχω deducit Euſtathius, id eſt, ſtrido. Stephanus Etymologum ſecutus à βρέχω, quod eſt, irrigo. alias à βυθὸς dici poſſit, quaſi βύθιος, quod etymon indicare videtur Heſychius. *Idem.*

5 Κατα-δυνῆναι.] Hoc addit Lucianus, quo ſignificet, ita eos fuiſſe demerſos, ut nunquam emerſerint. nam τὸ καταδύνειν, eſt *ſubire fundum*, cui opponitur ἀναδύνειν, vel ἀναχωρεῖν, *ex aquis emergere*, vel *emicare*. Idem.

6 Κιβώτιον] Proprie arculam ſonat. hic ſcaphulam ita vocat, in qua Deucalion cum uxore ſervatus fuit. *parvam ratem* appellat Ovid. ut, *parva rate vectus adhæſit.* 1. Metamorph. Eadem ratione arca Noæ, quæ Hebr. תבה, à ſeptuaginta interpretibus Græce vertitur κιβωτὸς, Geneſ. 6. & alibi, ob ſimilitudinem quam habebat cum ciſta. Vnde videmus Deucalioneum illud diluvium idem eſſe quod Noachi, quo tempore divina providentia in arca ſervatus fuit cum uxore, filiis, & nuribus, ut eſſet generis humani ſeminarium. *Idem.*

7 Περισωθῆναι] *Quæ appulit.* De navibus propriè dicitur littus aut portum ſubeuntibus, ab ὠθέλλω, vel κέλλω τὸ κινῶ teſte Euſtathio, à quo Latinum *cello*, cujus compoſita in uſu. *Idem.*

8 Τῷ Λυκαρεῖ] Mons ſive locus eſt ad quem appulit ſcapha. Scribit Pauſanias in Phocicis, Lycoream urbem conditam in Parnaſſi ſummitate ab iis, qui in Deucalionis alluvione luporum ululatibus, (τῶν λύκων ἀδυγεῖς) ſervati ſunt, ut eo nomine vel ipſe Parnaſſus, vel pars ejus intelligatur. Nam & Ovidius Parnaſſum fuiſſe ait, montem Phocydis, in quem ab undis tutum Deucalion & Pyrrha ſe recepetunt. Verum ex narratione Moſaica, mons, in quo reſedit arca, unus fuiſſe dicitur montium Ararati, id eſt, majoris Armeniæ, quem Chaldæus paraphraſtes appellat *Kardu*, Epiphanius λόφαρ, hoc eſt, *locum deſcenſionis*, ſic forte dictum à ſitu, quod in omnes partes ex eo Noah cum ſuis deſcenderit poſt deſiccatam terram, ut notat Iunius ad 8. Geneſ. qui & hoc addit, montem fuiſſe omnium in illo tractu editiſſimum. *Idem.*

Λυκωρέα, [1] ζώπυρόν τι ἐκ ἀνθρωπίνου σπέρματος ἐμφυλάττων [2] εἰς ἐπιγενομένην κακίας μείζονος. [3] τοι γάρ τοι ἀκόλουθα τὰ ῥαδυμίας [4] τὰ πάλαι χρόνῳ κομίζῃ παρ' αὐτῶν, ὅτι γύνου τινὸς, [5] ὅτε στεφανοῦντος, εἰ μή τις ἄρα πάρεργον ἀλυκπίων. καὶ ὅτε, ὅτ' ἤδη ἀναγκαῖα ποιεῖν δοκῶν, ἀλλ' εἰς ἴσως τι ἀρχαῖον συντελῶν. ἐκ κατ' ὀλίγον [6] Κρόνου τε [7] ὧν ἤθων γεγενημένου

Lycorem appulit, humani generis quasi scintillulas quasdam servans, unde sceleratius etiam genus propagaretur. Quare dignum socordia præmium ab illis reportas, cùm nemo jam tibi sacra faciat, nec coronas offerat, nisi siquis obiter in Olympiis: qui quidem non admodum necessariam rem facere sibi videatur, sed priscum quendam ritum observare: ac pene Saturnum, ὁ Deorum

1 Ζωπυρόν τι] Eleganter sic vocat humani generis relliquias: quemadmodum & Plato ζώπυρα τοῦ τοῦ ἀνθρώπου γένους appellat eos, qui ex diluvio servati sunt, quasi igniculos quosdam ad humanum genus aquis extinctum, suscitandum relictos. lib. 3. de legib. Est proprie τὸ ζώπυρον, suscitabulum ignis seu relliquiæ ignis sopiti & cineribus obruti, quod Homerus vocat σπέρμα πυρός. Hoc autem servatur ad ignem accendendum, quum usus exigit. *Barl.*

2 Εἰς ἐπιγενομ., &c.] Eo humanæ naturæ pravitatem indicat à bono sensim in pejus vergentis, quemadmodum hoc quatuor suis ætatibus scite præfigurarunt poëtæ. Sic auream ætatem excepit argentea, argenteam ænea, hanc ferrea, desciscente paulatim à primævo innocentiæ statu mortalium genere. Quo similiter respexit Horat. Carm. lib. 3. Od. 6.

Ætas parentum pejor avis tulit
Nos nequiores, mox daturos
Progeniem vitiosiorem.

Quos versus ex Arato transtulit Lyricorum princeps. *Idem.*

3 Τοι γάρ τοι ἀκόλουθα] Concludit Iovem ob hanc suam in vindicandis sceleribus lentitudinem & væcordiam merito despici, cultumque ejus negligi. *Idem.*

4 Ταπίχειρα] Pro, τὰ ἐπίχειρα, cujus singulare, licet minus usitatum legitur apud Hesych. exponiturque ἀνταπόδοσις, retributio, merces, præmium, quasi τὸ ἀπ' ἔργου χειρῶν κέρδος, lucrum quod procedit ex operibus manuum, & propriè operariorum est, qui χειρώναξ & ἀποχειροβιώται vocantur apud bonos auctores. Abuntur ea voce qui *pœnam* interpretantur. *Idem.*

5 Οὔτε στεφανοῦντος] Hic notandus veterum ritus, qui non modo Diis suis sacrificabant, sed & simulacra eorum sertis coronabant, quæ subinde renovabant æditui, eo significantes virtutem divinam non marcescere, sed potentem semper & efficacem permanere. Quod Iovi imprimis fiebat ex olea vel quercu. Vnde factum, ut invicem inter se hæ arbores inimicitias exercere dicantur. Phurnutus tamen oliva tantum Iovis statuam coronari solitam ait, quod ea sit semper virens, & pinguis multæque utilitatis, itemque glauci coloris & cœlestis similitudinem referre videatur. *Idem.*

6 Κρόνου ἀποφαίνεσι] *Saturnum reddunt*, hoc est, imperio abdicant, ut patri Saturno fecisti, οἷα δὲ σὺ ἔδρασας τὸν Κρόνον, inquit Prometheus ad Iovem in primo dialogo Deorum. Tacite Iovem perduellionis accusat. Dicitur in insula Creta regnasse Saturnus, qui cum ex oraculo didicisset fore, ut à filiis regno expelleretur, & ob hoc Iovi insidias strueret, ab eo regno pulsus in Italiam profugit, ubi aliquamdiu apud Ianum regem latuisse fertur. Vnde & illi nomen, non à satione, quod agriculturam docuerit primus, sed ab Hebræo לנו, quod est latere. & terra quæ prius dicta est *Saturnia*, post etiam *Latium* appellata fuit, quod

his

ἔστι, λάθραίον, [1] παρασκήψας ἢ πρᾶξις. [2] ἐᾷ λέγειν ἐποσάκις ἤδη σου τὸν νεὼν [3] σεσυλήκασιν. οἱ δ', ἐπαίτιοι σοι τὰς χεῖρας [4] ὀλυμπιάσιν ἐπιβεβλήκασι. [5] καὶ σὺ ὁ ὑψε-

rum generosissime, te reddunt, magistratu amoventes. Omitto dicere, quoties jam templum tuum sacrilegio compilarint: quum tibi etiam ipsi manus in Olympiacis admoliti sunt. Interea tu

his latuisset in oris, ut Maro loquitur. τὸ λάθραίον dixit, ἀπὸ τῶ λανθάνειν. Sic paulo post ἀπορίας, pro ἀπορίας. vide Budæum. *Bart.*

7 Τῷ γλυκαίτατι] Lucianus in compellationibus τῷ γλυκεῖ vocem ferè per illusionem usurpat. Sic infra, ὦ γλυκεῖα, ὦ γλυκὺ, ὦ τὸν, & similia. *Idem.*

1 Παραιτησάμενος] *Imperio abdicantes*, vel *abdicatum*, pro ἀποπεμψάμενος. Τιμὴς nomine imperium designatur ὡ ἀρχὴ, per excellentiam. Primus enim post Deos honor debetur Magistratui. *Idem.*

2 Ἐᾷ λέγειν] Aliud ignaviæ consequens notat Timon; sacrilegorum nempe projectam audaciam, qui depositio omni metu Iovi ipsi manus injicere non verecundantur, neque templum ejus compilare. Eadem conqueritur Iuvenalis *Sat.* 13.

Hæc ibi si non sunt, minor extat sacrilegus, qui
Radat inaurati femur Herculis, & faciem ipsam
Neptuni, qui bracteolam de Castore ducat.
An dubitet solitus totum conflare Tonantem?

Legitur de Dionysio Siciliæ tyranno, ut alios mittam, quod Iovi Olympio detraxerit magni ponderis aureum amiculum, quo eum Hieron è manubiis Carthaginensium ornaverat: proque detracto aureo laneum illi pallium injecerit, ita cavillans: *aureum amiculum æstate grave est: hyeme frigidum, laneum ad utrumque anni tempus accommodatius.* Idem victorias aureas, pateras & coronas, quæ porrectis manibus simulacra sustinebant, velut offerentia tollebat, dicens, *se oblata accipere, non eripere.* Quin Locris etiam Proserpinæ templo, quod ibi nobilissimum & opulentissimum erat, per avaritiam spoliato, mox cum per altum secundo vento classis illius provehereture, ridens amicis: *videtisne*, inquit, *quàm prospera navigatio ab ipsis Diis immortalibus detur sacrilegis?* ex eo colligens, aut non esse Deos, aut illis non esse molesta sacrilegia. Vide justinum lib. 21. Sueton. in Calig. cap. 32. & Valer. Maximum lib. memorabil. 1. cap. 2. *Idem.*

3 Σεσυλήκασι] Cicero, *fana depeculari* dixit, nimirum furandis sacris. σύλα spolium, à quo σύλαον interposito ν. Vnde Latinis *spolium*, & συλᾶν, *spoliare.* Idem.

4 Ὀλυμπιάσιν] Adverbium τοπολογικὸν esse volunt. alibi dixit, ἐν τοῖς Ὀλυμπίοις in Olympiacis scil. certaminibus. Ὀλυμπία pro Olympico certamine. Cum de Olympiade aut victoria Olympica sermo est, penultimam circumflectendam esse docet Aristophanis Scholiast. in Vespis. Lucianus hic sub persona Timonis fictitium Iovis Numen, aliorumque Deorum, subsannat, quasi non Deos esse censeus, sed effigies tantum & idola sui seculi hominum, quorum fana nihil aliud essent quam profana cacodæmonum habitacula. Gentes enim ut magnus docet Apostolus, οὐκ εἰδότες θεὸν, ἐδούλευσαν τοῖς μὴ φύσει οὖσι θεοῖς, hoc est, τοῖς δαιμονίοις, vel, ταῖς αὐτῶν πλάναις ἢ πλάσμασι, ut alibi loquitur. *Idem.*

5 Καὶ σὺ ὁ ὑψεζευγμένος δίκαιος] Illudit Iovi, ut supra, quod officio suo desit in ulciscendis perjuris & sacrilegis. Sic & ille apud Iuvenalem: *Audis Iupiter hæc? nec labra moves, cum mittere vocem Dubneras, vel marmoreus vel aheneus?* unde statim infert: *Vt video, nullum discrimen habendum est Effigies inter vestras statuamque Batilli.* Merito Chrisostomus in homilia quadam tales corripit his verbis:

Vn

ξεμέτης ἄκηρατος, ἢ [1] ἀναστῆσαι τοὺς κύνας, ἢ τοὺς γείτονας ἐπικαλέσασθαι, ὡς [2] βοηδρομήσαντες, αὐτοὺς συλλάβοιεν, ὅτι συσκιάζομέν σοι τῷ φυγῇ. [3] ἀλλ' ὁ γηγενικὸς, καὶ [4] γιγαντολέτωρ, καὶ πλουτοκρέμτωρ, ἐμάθησε, τοὺς πλουσίους [5] περικειρόμενος ὑπ' αὐτῶν, [6] δικάπηχυν κεφαλὴν ἔχων

tu altifremus ille, adeò piger fuisti, ut neque canes excitaris, neque vicinos advocaris, qui opitulantes tibi illos comprehenderent, cùm adhuc ad fugam se compararent. Sed generosius ille, gigantum extinctor, & Titanum victor sedebas, fulmen decemcubitale, dextra tenens, quum tibi cæsaries ab illis circumtonderetur

ὅτι σκληρὸς ἀνωθεν ὡς ἔοικε, ὅτι τὰ πάντα ἀνατίθησι. ἴσχυε κατέχων τὸν θεὸν, ἵνα λάχανα λάβοις, ἵνα ὑποδήματα. Dei longanimitas ad contemptum sui profanos homines allicit, quæ ad resipiscentiam eos ducere debebat. Epitheto rursus poëtico per ludibrium utitur, quo Iovem insignit Homerus, ὑψιβρεμέτην ipsum appellans, quasi ὑψὲ βρέμοντα ἄγων βεβροντῶντα, quod in alto tonet. *Barl.*

1 Ἀναστῆσαι τοὺς κύνας] Nimirum, qui fures latratu suo vel prodant: vel fugientes arripiant. Vt fidei, sic & vigilantiæ symbolum canis. Vnde Lucretius: *Et levi somna canum fido cum pectore corda.* Canes intelligit οἰκουρὸς, h. e. ædium custodiæ præfectos. *Idem.*

2 Βοηδρομήσαντες] Propriè usurpatur de iis, qui ad clamorem alicujus accurrunt periclitantis ac quiritantis: vel potius, qui sublato clamore, ut in pugna fieri solet, festinanter succurrunt. Ab Hesychio τὸ βοηδρομῶν exponitur μετ' ἀκοσμίας παραγίνεσθαι. Hinc sacrum βοηδρόμια apud Athenienses, quod auxilio illis venisset Ion, cum ab Eumolpo invaderentur. quanquam Plutarchus in Theseo, festi caussam à bello contra Amazonas gesto deducat, quod eas Theseus mense Boëdromionis factâ Apollini re divina, profligasset. unde & βοηδρόμιον Ἀπόλλωνα coluerunt, cujus meminit Callimachus in hymnis. *Idem.*

3 Ἀλλ' ὁ γηγενικὸς] Ἀγχιθείαν præterea seu stuporem exprobrat Iovi. quasi dicat: Egregius scilicet Gigantum extinctor es, & Titanum debellator, qui sic impune tibi ludos fieri pateris ab improbis. Rursum epithetis utitur poëticis ad irrisionem. *Idem.*

4 Γιγαντολέτωρ] Dictus Iupiter, quod Gigantes Titani Terræque filios in ipsum insurgentes debellarit, παρὰ τὸ ὀλέσαι τοὺς γίγαντας. Gallimachus eum scite vocat πολυγόνων ἐλατῆρα i. e. *Terrigenarum depulsorem.* de quo sic Horat. lib. 3. od. 4. *Scimus ut impios Titanas immanemque turbam Fulmine sustulerit caduco.* Et Od. 1. *Reges in ipsos imperium est Iovis Clari Gigantea triumpho, Cuncta supercilio moventis.* Idem.

5 Περικειρόμενος] Proverbio dicitur. Nam id lusus gratia fieri solet stupidis, ut eis non sentientibus coma circumtondeatur, quemadmodum & pueris fieri suevit, quibus olim in circuitum tondebantur crines, teste Salmasio. Nos Belgæ similiter *scheeren* dicimus, pro deridere. Romani *barbam alicui vellere* pro eodem usurpant. Persius sat. 2. *Idcirco stolidam prabet tibi vellere barbam Iupiter?* quo summum ejus contemptum & ludibrium significat Satyricus. Vtitur & eo loquendi genere Lucianus in Pseudomante. *Idem.*

6 Δικάπηχυν κεφαλὴν] *Fulmen decemcubitale*, hoc est, prægrande & terrificum. cujus vastitatem describit Ovidius in Fast. *Iupiter angusta vix totus stabat in aede, Inque Iovis dextrâ fictile fulmen erat.* Statuam Iovis designat & fulmen, quæ tanta erant ut vix ædicula caperet. πῆχυς autem cubitus. Cubitum accipe pro mensura, qui vel major vel minor est. Major novem pedes continebat. Vnde ἐννεαπηχυμέτρης apud Theocritum pro ponentosæ magnitudinis viro. *Idem.*

1 Τοῦ-

ὦ τῆ δεξιᾷ. [1] τοῦτ᾽ οὖν [2] ὦ γενναιότατε, πρὸς τοσοῦτ᾽ ἤδη μελλεις ἀναισθητήσειν; ἢ τότε κολάσεις τὸν τοσοῦτον ἀδικίαν; πότερα Φαέθοντας, ἢ Δευκαλίωνας, ἐκείνους ὡς ἄτοπος [3] ὑπερηλίκους ὄντας βίου; [4] ἵνα γὰρ τὰ καθ᾽ ἑαυτὸν ἐάσω, εἰμὶ ἐγὼ, τοσοῦτος Ἀθηναίων εἰς ὕψος ἄρας, καὶ πλουτίσας οὐκ ὀλίγους ἐκ πενεστάτων λαμπρούς, ἐξ ἀπόρων τοῖς δημόσιοις ἐπιτηδείους, μᾶλλον δ᾽ ἀφθόνως εὐεργετήσας τὸ φίλων [5] ἀναλώσας τὸ πλεῖστον, ἐπειδὴ πένης ἀφ᾽ ἁπάντων τούτων ἐγενόμην, οὐκ ἔτι [6] ἐμοὶ γνωρίζουσιν ὡς αὐτῶν, ἀλλ᾽ ὑπεκλίνουσιν οἱ πάντες [7] ὑποπτήσσοντες, καὶ

retur. Hæc igitur, ô præclare, quando tam ſecurè deſpicere deſines? quando de tantis maleficiis pœnas ſumes? Quot Phaëthontes, aut Deucaliones, ſatis idonei ſint ad expiandum tam inexhauſtam morum improbitatem? Etenim ut communibus omiſſis, de meis verba faciam. Ex quo tam multos ex Athenienſibus in ſublime evexi, & divites ex pauperrimis reddidi, & omnibus egenis opem tuli, imò affatim, ut amicis benefacerem, univerſas opes effudi, & propterea pauper evaſi, jam ne agnoſcor quidem ab illis, nec aſpicere dignantur me, qui antea reverebantur, adorabant,

1 Τοῦτ᾽ οὖν] Hæc συμπέρασμα continent ſuperiorum, in quibus hortatur Iovem, ut tandem evigilet, & inſignem adeo contumeliam debitis ſuppliciis vindicet. Supinam ejus ſecuritatem figurata oratione perſtringit, tanquam efficaciori. *Barl.*

2 Ὦ γενναιότατε] Vt ſupra, ὦ γλυκύτατε per illuſionem. *Idem.*

3 Ὑπερηλίκους ὄντας] Sic venuſte appellatur inexhauſta & nullis ſebtuis expianda iniquitas, ſumptâ tralatione à navi cujus ſentina exundat teſte Budæo. ἀντλία enim ſentina. Hominum profanitatem indicat, cum tantam eſſe ait, ut ad eam eluendam nulli Phaëthontes, vel Deucaliones, hoc eſt, nulla incendia vel diluvia, quanta illorum temporibus fuere, ſuffecerint. Eſt hic, ut Rhetorici magiſtri loquuntur, metonymia ſubjecti pro adjuncto. *Idem.*

4 Ἵνα γὰρ τὰ καθ᾽ ἑαυτὸν ἐάσω, ἐμὰ εἰσὶ] Tranſit Timon à generali querela ad ſpecialem, hoc eſt, à theſi ad hypotheſin. Primum de ingratitudine conqueritur mukorum Athenienſium, quos ad honores & opes ſuo beneficio evexerat. *Idem.*

5 Ἀναλώσας τὸ πλεῖστον] Profuſam in juvandis amicis liberalitatem indicat quam φιλαδρησίαν & ἀρὰς τῶν δημοίνων ἀπιστιῶν οἰκτον infra vocat: Mercurius διάδοσιν potius interpretandam eſſe cenſet. Cicero: *Multi effuderunt patrimonia imconſulte largiendo.* ἀθρόον πλοῦτον vocat univerſas opes quaſi confertim & in unum congeſtas, cui opponunt Græci τὸ κατὰ μέρος. Idem.

6 Οὐδὲ γνωρίζουσιν] In ſequentibus characteriſimum habemus perelegantem amicitiæ ſucatæ & ſolæ utilitatis gratia initæ. Nam ſic plerumque fit, ut qui ſolius commodi cauſſa alterum ſectantur & amant, ceſſante commodo amicum deſerant, quæ vera amicitia non eſt, quam τὸ βέβαιον eſſe vult Ariſtoteles lib. 7. Moral. eamque virtute conciliandam docet, quæ ſola ſtabilis eſt. Egregiè Xenophon lib. 4. de rebus Græcorum: καὶ γὰρ τὸ ἐν ταῖς εὐπραξίαις πιστοὺς φαίνεσθαι, ἴδοι τις ἂν, ὅτου ἐν συμφοραῖς γνώμην φίλων βέβαιον φανοῦσι, τοῦτο εἰς τὸ ἄπιστα χρόνου μνημονεύει. *Non eſt mirum, inquit, in rebus ſecundis aliquos fideles reperiri: at ubi aliqui in eorum rebus adverſis conſtantes & firmi reperti fuerint, qui antea fuerint amici, hoc perpetuo hominum ſermone celebratur & ſempiterna eorum memoria mandatur.* Idem.

7 Ὑποπτήσσοντες] De aviculis propriè dici vult Euſtath. ad conſpectum aquilæ, vel accipitris ſeſe occultantibus & trepidantibus. pro, *reverens* hic accipitur. *Idem.*

[1] προσκυνοῦντες, [2] κἀκ τοῦ ἐμοῦ νεύματος ἀνηρτημένοι, [3] ἀλλ' ἰὼν που καὶ ὁδῷ βαδίζων συντύχοιμι ἴσως αὐτῶν, ὥσπερ τινὰ [4] σήλῃ παλαιᾷ γεγραμμένῃ [5] ὑπτίαν, νῦν δὲ χεῖρα ἀ-

bant, meoque de nutu pendebant. Quòd ſi quando per viam ingrediens, forte fortuna in eorum quempiam incidero, perinde ut everſum hominis jam olim defuncti cippum, ac temporis longi-

1 Προσκυνοῦντες] Quod adulationis abjectiſſimæ ſignum eſt. Sic miles ille glorioſus apud Athen. lib. 15. πάντες, inquit, σοὶ γόνυ πεπήγατε ἐμόν, ἐμὲ κυρίον ἀποκαλοῦντες, ὡς μέγαν βασιλέα κηλέοντα, hoc eſt, *Omnes ad genua mihi accidentes me pro hero adorant, & magnum regem me vocant.* ubi κωλέοντα pro κωλᾶσθαι Dorum more, & ſimplex pro compoſito uſurpatum. Eſt autem τὸ προσκυνεῖν, ad genua alicujus procidere, vel genua oſculari, qui honor non ſolum Diis, ſed & regibus olim exhibitus. Solebant antiquitus ſubditi principum ſuorum genua oſculari, non manum aut faciem, quod τῶν ἰσοτίμων erat & inter ſe patium. *Barl.*

2 Ἐκ τοῦ νεύματος ἀνηρτημένοι] Sic dicuntur qui ex nutu pendent alterius, quo ſumma alicujus potentia & obſequium alterius indicatur. Plutarchus de Othone: πάντες ἦσαν πρὸς αὐτὸν ἀνηρτημένοι ταῖς ὄψεσιν. id eſt, *Omnes in eum verſi erant, nutum ejus exſpectantes: & ex nutu ejus pendentes.* Multum eſt, verbo efficere, quod velis: at plus eſt, idem efficere nutu. Plinius lib. epiſtol. 1. ad Octavium Rufum indicat, hoc ſumptum eſſe ex Homero, qui fingit Iovem ſolo nutu probare, aut rejicere hominum vota. Verba Plinii ſunt: *Vide, in quo me faſtigio collocarit, quum mihi idem poteſtatis, idemque regni dederit, quod Homerus Iovi Opt. Max.* Τῷ δ' ἄτερ μὲν ὀδύσσατο πατὴρ, ἄτερον δ' ἀνένευσεν. Idem.

3 Ἀλλ' ἰὼν που καὶ ὁδῷ βαδίζων συντύχοιμι τινὶ αὐτῶν] Pergit in amplificanda perſonatorum amicorum deſcriptione, quorum mos eſt, rebus amicorum acciſis & afflictis, divitiiſque vel conſumptis atque exhauſtis, vel caſu aliquo amiſſis diffugere, eoſque ſi forte in via offendant, præterire, quaſi ne viderint, vel norint quidem. Vere Petronius:

Nomen amicitiæ, ſi quatenus expedit, hæret,
Calculus in tabula mobile ducit opus.
Quum fortuna manet, vultum ſervatis amicè:
Cum cecidit, turpi vertitis ora fuga.

Eandem cum Timone noſtro ſortem expertus Naſo, qui ſic de ſeipſo:

En ego non paucis quondam munitus amicis:
Dum flavit velis aura ſecunda meis:
Vt fera terribili tumuerunt æquora vento,
In mediis lacera puppe relinquor aquis. Barl.

4 Στήλῃ παλαιᾷ γεγραμμένῃ] Proverb. Idem de Merced. Cond. & alibi. *Bourd.* Suidas στήλῃ eſſe dicit lapidem aut æs in altum evectum figura quadrata: apud quem diverſorum illuſtrium virorum ac fœminarum ſtatuæ commemorantur. Cippum intelligit Lucianus, cum στήλῃ vocat παλαιᾷ γεγραμμένῃ, quod proverbii ſpeciem habet. Erectas regum Principumve recentes adhuc ſtatuas cum admiratione intuemur, & honore afficimus: collapſas vero & præ vetuſtate dejectas ne adſpicere quidem dignamur, ſed neglectas contemptaſque præterimus. Quod & Ovidius alia ſimilitudine declarat, cum de fictis amicis inquit:

Adſpicu ut veniant ad candida tecta columba:
Accipiat nullas ſordida turris aves. Barl.

5 Ὑπτίαν] Vocat reſupinam, id eſt, retrorſum vergentem ſtatuam, & quaſi in poſteriora verſam. ὑπτίῳ & πρηνὴς inter ſe opponuntur, ut ſupinus & pronus

apud

παπτεύαμβάλλω παρίχον[1], μηδὲ ἀναγινώσκειν, [2] οἱ δὲ, καὶ πόρρωθεν ἰδόντες, [2] ἑτέρωσε ἐαυτοὺς ἐστρέφον[3], [4] δυσανάντητον, καὶ δαιμόνιον θέαμα ὄψεσι προβαλλόμενοι, ἢ εἰ αὐτοῖς ἀποφθέγμα. [5] ὥστε καὶ τὸ κεκλαῦ [6] ἐπὶ τούτῳ τῷ ἐχθρῷ ἀγα-

gitudine collapſum prætereunt, quaſi ne norint quidem. Porrò alii procul conſpecto me, aliò ſeſe detorquent exiſtimantes ſeſe inauſpicatum, abominandumque viſuros ſpectaculum, quem non ita pridem ſervatorem, & de ſe bene meritum prædicabant. Itaque prementibus malis ad extrema

apud Latinos, quod utrumque è Græco factum. In ejuſmodi homines quadrat, quod de Dionyſio olim dicebat Diogenes: nam interrogatus, quomodo amicis ſuis uteretur Dionyſius? *ut vaſculis*, ait, *dum plena ſunt, evacuat: vacua rejicit*. Multi Solem orientem, ut proverbio dicitur, adorant: occidentem pauci, quod in ore habebat Pompejus, cum Cinnæ minaretur exitium, ut ſcribit Plutarchus. *Bart.*

1 Οἱ δὲ, καὶ σπόρρωθεν ἰδόντες] Alius character ſimulatæ amicitiæ. *Idem.*

2 Ἑτέρωσε ἐαυτοὺς ἐστρέφον] Scil. ὁδὸν. Theognis merito damnat eos, qui μέχρις συναγερείας, id eſt, ſalute tenus ſunt amici, quid dicturus de his, qui congreſſu, imo ne adſpectu quidem bene de ſe meritum dignantur? De talibus item Iuſtus queritur apud Ariſtophanem in Pluto: Κἀγὼ μὲν οὖν, ὡς τίσιν διεγιγνόμην ἀνοήτως, ἔξειν φίλους ὄντως βεβαίους, εἰ δυνθείην ποτέ. οἱ δ' ἐξετρέποντο κἀπ' ἐκείνου ὁρῶν μ' ὅπη. id eſt, *Ego quidem ſpem firmam conceperam eos, quos mihi demeruiſſem beneficiis, ſiquando mala ſors ferret, ut indigerem ipſe, mihi amicos fore certiſſimos. At illi ſcubi occurrebant in via, protinus in aliam deflectebant, nec videbantur videre me.* i. e. fingebant ſe me non videre: vel oculis alio converſis tranſmittebant me, paulum via decedentes. *Idem.*

3 Δυσάντητον θέαμα] Feſtive. nam paupertas vulgo probroſa ducitur, & res inauſpicata turpiſque, præſertim avaris, cujuſmodi fuit Staberius ille apud Horat. Satyr. lib. 3. qui, *quoad vixit, credidit ingens Pauperiem vitium.* Verè Euripides in Medea. Πένητα φεύγει πᾶς τις ἐκπεφόβηται φίλος, id eſt, *Fugit omnis amicus longè amicum pauperem.* Chryſoſtomus in epiſt. ad Hebræos poſtquam magnifice paupertatem dilaudaſſet, mox ſubdit: τίκτει γὰρ ἡ πενία καὶ ἀκούστων. τοιοῦτο γὰρ ἡ χαμερπὲς καὶ ταπεινόν. Significat diſertiſſimus pater, vulgus imperitum ſermones de re quam deteſtabatur, cujuſmodi eſt paupertas, malii ominis loco habuiſſe. Δυσάντητον vocat, cui occurrere malum ſit ac periculoſum, qualia erant apud Veteres, *aper, canis, anguis per impluvium decidens, parra, vel feta mula, æthiops in tenebris obviam factus*, & ſimilia. Hoc ſi contigiſſet, precibus & ceremoniis ſive ſacrificiis quibuſdam ſuperſtitioſi homines expiabant, ut ea ratione malum, quod portendebant ejuſmodi monſtra, ab ipſis averteretur. Vnde ἀποτρόπαια δείματα ſunt viſiones truculentæ & averſandæ: & Dii ἀποτρόπαιοι dicebantur, qui diras & mala iſtiuſmodi ab hominibus amoliri credebantur: Latinis *Averrunci*, Perſio *depellentes*. *Diis depellentibus agnam parcite.* Satyr. 5. *Idem.*

4 Σατῆρας δὲ διεργάτην] Voces quæ jungi ſolitæ, de quibus ad Heliod. lib. 2. *Bourd.*

5 Ὥστε καὶ τὸ κεκλαῦ] Sequitur concluſio ſuperioris querelæ. Cum enim nimia ſua benignitate, & eorum quos ſibi amicos putabat, turpi deſertione ad egeſtatem redactus eſſet Timon, fodiendæ terræ operam ſuam addicit, idque exigua mercede, ut habeat, unde vitam toleret. *Barl.*

6 Ἐπὶ τούτῳ τῷ ἐχθρῷ τραπόμενος] Hoc loco notanda eſt inſignis maxi-

πόμβῳ, [1] ἐναψάμβῳ διφθέρᾳ, [2] ἐργάζομαι τὴν γῆν, ἐσθημιδῳ ὀβολῶν τεσσάρων, τῇ ἐρημίᾳ, καὶ τῇ δικαίᾳ αὐτοφιλοσοφῶν ἐνταῦθα. [3] τοῦτο γὰρ μοι δοκῶ κερδανεῖν, μηκέτι ὄψεσθαι πονηροὺς ἀνθρώπους τὴν ἀξίαν δὲ πράττοντας. [4] ἀνιαρότερον γὰρ τοῦτό μοι. [5] ἤδη ποτὲ ὦν ὦ

ma redactus consilia, rhenone indutus, terram exerceo quatuor conductus obolis, & cum solitudine, & ligone hic philosophor. Hoc interim lucri mihi videor facturus, quod non amplius intuebor pleroique præter meritum fœlices: illud enim est perquam molestum. Iam igitur tandem aliquan-

mi viri hallucinatio, Erasmi dico, qui τὴν ἐσχατίαν pro ultima desperatione sumpsit, & hoc modo vertit. At nihil aliud est ἐσχατία, quam prædium rusticum longe ab urbe situm, forte in finibus Atticæ. Ideo vertendum erat, *ad hoc ultimum rus redactus*. Deus bone, quis ab erroribus homo se vendicabit, quando tantus vir reliquit etiam errores humanitatis suæ indicia. *Palm.* Latè patet hoc vocabulum. hic ἐσχατοφορίαν accipitur pro *extrema necessitate*, ut etiam apud Aristot. lib. 7. Polit. cap. 10. *Barl.*

1 Ἐναψάμβῳ] Sic apud Aristoph. in Pace: διφθέραν ἐνημμένῳ, ubi Scholiast. ἐνδεδυμένῳ, ab ἐνδύομαι, induor. Erat diphthera, velamen villosum humeros pectusque integens. ἀγυιάδα vocat Aristophanes. Vnde apud Varronem *arnacis* ἀπὸ τῆς ἀρνῶν, ab agninis pellibus, pro quo corrupte apud Nonium legitur *parnacis*. μηλωτὴν vel αἰγείαν ἔνδυμα interpretatur Apostolus ad Hebr. cap. 11. De Iohanne Baptista memoratur Matth. 3. quod pro molli vestimento exuvias cameli gestarit. Cum ratione insaniunt, qui vestem fuisse putant, quam vulgo *camelotticam* appellamus. *Idem.*

2 Ἐργάζομαι τὴν γῆν] Hesiodus quoque γλαύκην ἐργάζεσθαι, de mari dixit. verbum generale est, ut & nomen ἔργον. hinc ἐργατίναι pro agricolis, qui & ἐργάται. Et χειμὼν δύσεργος. id est, hyems operibus rusticis minus apta, apud Bionem in Bucolicis. Festive inquit τῇ ἐρημίᾳ ἐς τὴν δικαίαν φροσφιλοσοφεῖν. sic & Cleanthes cum ligone & situla generose philosophatus est, qui ut vitam toleraret, non modo terram fodiebat, ut Timon noster, sed & noctu aquam hauriebat. Vnde pro Cleanthe φρεάντλης dictus, quasi puteos hauriens. Docere etiam voluit Timon, rerum contemplationi convenientem esse eremum, & laboriosam paupertatem ignavæ præferendam opulentiæ. *Idem.*

3 Τοῦτο γὰρ μοι δοκῶ κερδανεῖν] Etsi durum sit, terram fodere, tamen ex agricultura id commodi se percepturum ait Timon, ne posthac ruri degens intueri cogatur lætos improborum successus. Cordolium quippe est viris bonis videre nefarios homines præter virtutis meritum summis in urbe honoribus potiri, & opibus affluere, cum ex præscripto justitiæ bonis bene: malis male esse oporteat. Hinc Chremylus jure dolet apud Aristophanem in Pluto: ἐγὼ, inquit, δικαιότατος ἀνθρώπων ὢν αὐτὸς κακῶς ἐπράττον, ἐξ ἅπαντος ἀεί. ἐπειδὴ δ' ἐπλούτησα ἀφ' οὗτος, ἀπόντων ἐξ ἁπάντων ἐξ ἁπάντων, id est, *Ego cum vir essem pius & justus, in egestate & summa penuria versabar. At alii ditescebant nequam homines, sacrilegi, sycophantæ, improbi.* Idem.

4 Ἀνιαρότερον] Scil. ἢ φέρειν, vel συγκεκριμένον αὐτὸ τῷ ὑπερθετικῷ positum, quod Græcis non est insolens. Petterius, *perquam molestum est*. Erasmus, *hoc vel maxime urit*, Latini sermonis elegantiam secutus. Et profecto justus est ille dolor, & ab invidia plurimum distat, cum ægre ferimus feliciter agere eos, qui id non merentur. νέμεσιν vocant Græci, *indignationem* Latini. Vnde Tullius ad Cælium. *Sed plane gaudeo, quoniam τὸ νεμεσᾶν interest τῷ φθονεῖν.* Nam indignatio fertur in indignum: invidia in æqualem aut similem. *Idem.*

5 Ἤδη ποτὲ ὦν ὦ Κέρτε, ἐ Ῥέας υἱὸ] Sequitur exhortatio, qua Iovem exsti-

mu-

Κρόνου, καὶ Ῥέας οἱ, τὸ βαθὺν τῦπον ὕπνον διακοπέντος μόλις καὶ [1] νεόδμητον, ὥσπερ τὸ Ἐπιμενίδου τὸ κεκμηκέναι, καὶ ἀναρίθμους [2] τὸ πεφυκέναι, ἢ εἰ τὸ [3] Οἴτης [4] ἐναυσάμενον μεγάλῳ πτώματι τὴν φλόγα, ἐπιδείξαις τινὰ [5] χαλὰν ἀνδρώδες, ἢ [6] νεανικὴ Διὸς, εἰ μὴ ἀλλοῖ ἐν τοῖ [7] ἐκ Κρητῶν τάφοι σοῖ, τοῦ τὸ [8] σὸς πεφῶς μυθολεγομένου. Ἀλλ' ἐκεῖνα μὲν ἐᾶσαι χρὴ, καὶ ὅσα ἐπὶ τοῖς ἀρχαίοις ἐστὶ τοῖς ἐκ τῆς ἀκοῆς ἐπιτερπῆ· σὺ δὲ ἡμῖν τὰ νῦν ἐπιτηδεύματα καὶ τὰς ἐπιβολὰς τῶν ἀνθρώπων ἐξέτασον, καὶ τὰ ἐν τῷ βίῳ πράγματα, ὅπως ἔχει, καὶ τὰ ἐν τῷ ἀγορᾷ, καὶ τὰ ἐν τοῖς συμποσίοις, καὶ τὰ ἐν τοῖς δικαστηρίοις, καὶ τὰ ἐν τοῖς ἀγροῖς, καὶ τὰ ἐν τῇ θαλάττῃ, καὶ τὰ ἐν τῇ στρατείᾳ, καὶ τὰ ἐν τῇ εἰρήνῃ, καὶ τὰ ἐν τῇ πόλει, καὶ τὰ ἐν τῇ οἰκίᾳ, καὶ τὰ ἐν τῇ ἀγορᾷ, καὶ τὰ ἐν τοῖς συμποσίοις, καὶ τὰ ἐν τοῖς δικαστηρίοις, καὶ τὰ ἐν τοῖς ἀγροῖς, καὶ τὰ ἐν τῇ θαλάττῃ, καὶ τὰ ἐν τῇ στρατείᾳ, καὶ τὰ ἐν τῇ εἰρήνῃ, καὶ τὰ ἐν τῇ πόλει, καὶ τὰ ἐν τῇ οἰκίᾳ.

quando, Saturni & Rheæ proles, excusso profundo illo, gravique somno (longiorem enim quam [2] Epimenides dormivisti) denuo vibrato fulmine, aut ex Oeta redaccenso, ingenti excitata flamma, iram aliquam strenui illius ac juvenilis Jovis ostende; nisi vera sint ea quæ de te tuaque sepultura Cretenſium

---

mulat, ut excusso tandem profundo illo gravique somno expergiscatur, iramque aliquam prodat strenui illius Jovis ac juvenilis. Iocatur, dum Saturni Rheæque filium appellat: nam plures fuere Joves. Cicero tres enumerat, trecentos Varro, sed ut Tertullianus testatur, huic uni Cretenſi, ut maxime famigerato, reliquorum omnium facinora transcribuntur. *Bart.*

1 Νεόδμητον] Totus Homericus hic dialogus, in eo tamen Aristophanis multum inest. *Bourd.*

2 *Epimenides*] Historia de Epimenide Cretenſi Theologo extat in noctibus Gellian. apud Laërt. *Cogn.* Proverbio dicitur de iis, qui diutino in otio versantur. De Epimenide Cretenſi Theologo, cujus & Apostolus meminit ad Titum 1. extat historia in Noct. Gellianis, & apud Diogenem Laërtium, qui eum 47. annos obdormiisse dicit. Plinius lib. 7. cap. 52. annos ponit 57. *Magna*, inquit, *fabulositate accipio de Gnossio Epimenide: puerum astivo & otiosere sessum in specu septem & quinquaginta dormisse annis: rerum faciem mutationemque mirantem, veluti postero experrectum die.* Non minus ferialia memorantur hodie de septem fratribus Christianis, qui sub Decii Imperatoris persecutione in antrum delati centum & triginta annos dormiisse perhibentur, quorum nothina legere est in floribus Sanctorum, vel aureis, ut vulgo appellant, Legendis. Sed cum recentioris ea sint ævi, & χθὲς ἐφάνη καὶ σήμερον ἐκτέτριπται, fucum produnt fabulæ confictæ. *Bart.*

3 Τὸν κεραυνὸν ἐναύσαντα.] Usurpatur hoc verbum de igne, quum eum languescentem & prope extinctum redardescere facimus & flatu excitamus, à ἅπτω, quo denotatur *flabellum*. In vibrandi significatione hic accipi videtur. Καὶ τὸ ἅπτειν. i. e. ab impetu ejus, quod projicitur. *Idem.*

4 Οἴτης] Thessaliæ mons præaltus, in quo, ut Servius ait, stellæ videntur occidere, quemadmodum de Ida nasci. Hujus autem meminit, quod Athenienſibus ob altitudinem maximè esset conſpicuus, & præsertim Achaïam à septentrione terminaret. *Idem.*

5 Ἐναυσάμενον] Pro ἐναύσαντα in media voce, ut supra, ab αὔω, ficto, quod etiam Hesychio exponitur accendo, ἐκκαίω, sed tunc ſpiritu aspero potius notandum, quem πνευματομὸν Atticis proprium esse docent magistri. *Idem.*

6 Χαλὰν τινα] Χαλὰ bilis, quæ cum effervescit, ad iram facit: si modum excedit, ad insaniam redigit, hinc πρὸ ἰσχνῆς & τὸ χολὴν ἔχειν τινὰ ἐπὶ τινι τῶν μελαγχολικῶν apud communis linguæ scriptores: ὀργὴ τὸ μελαγχολᾶν apud Atticos accipitur. *Idem.*

7 Νεανικὴ] Iuvenum quippe affectus sunt vehementiores. Hinc τὸ νεανικὸν apud Græcos sumitur pro eo quod est magnum, vehemens & conſentaneum. Sic νεανικὰ ἀναλώματα dixit Aristot. Eth. 4. Ingeniosi cujusdam hominis & κεκολασμένου νεανίου, Athenæus pro olla magna, non novâ, ut vertit Dalecampius: Medici item νεανικὰς κύρβεις vocant mentum insignes. *Idem.*

8 Τοῦ Κρητὸς] Callimach. οἱ Διὸς, & magis illud ejus, Lactantius. *Bourd.*

9 Σὸς πεφῶς] Eo Iovem non Deum in notabili; sed Iovinum esse innuit:

γύμμα. [1] Ζ. τίς οὗτός ἐστιν ὦ Ἑρμῆ, ὁ κικκαγώς σε ἀφ' Ἀττικῆς ἐξ τὸ Ὑμηττίου [3] ἐν τῇ ὑπωρείᾳ; [4] πίναξ ὅλος, καὶ αὐχμῶν, ἐ ῥυπόδης. σκαπτικὸ ἴσως εἶμαι [5] ἐπικεκυφώς. λάλος ἀνθρωπος, καὶ θρασύς. [6] ἦπου φιλόσοφός ἐστιν. ὃ δ' ἂν ὅπως ἀσεβεῖς τὰς λόγους διεξίῃ καθ' ἡμῶν. [7] Ἑρ. τί φῄς ὦ πάτερ; ἀγνοεῖς Τίμωνα τὸν Ἐχεκρατίδου τ

tenſes fabulantur. *Iup.* Quis hic eſt Mercuri, qui ſic ex Attica in montis Hymetti radicibus vociferatus eſt? horridus totus ac ſqualidus, & rhenone amictus? fodit autem, ut arbitror, in terram pronus, homo loquax & confidens, nimirum eſt philoſophus, neque enim adeò impia adverſus nos erat dicturus. *Merc.* Quid ais ô pater non noſti Timonem filium Eche-

cujus non tantum natale ſolum, ſed & ſepulchrum à Cretenſibus oſtenditur. Sic idem Lucianus in ſacrificiis. οἱ δ' αὖ Κρῆτες ἐν Γορτυνίᾳ παρ' αὐτοῖς, ἐν τῇ πολίτιδι μάλιστα τὸ Διὸς λίγκεσιν, ἀλλὰ ἐ τάφον αὐτῷ δεικνύουσιν. Hoc ipſum quoque confirmat Epiphanius in ſuo Ancorato, qui ſcriptum reliquit ſuis adhuc temporibus in Ialio monte Cretæ ſepulcrum Iovis monſtrari ſolitum. Quod tamen, ut figmentum rejicere videtur Callimachus in hymno, ubi inquit: Κρῆτες ἀεὶ ψεῦσται· καὶ γὰρ τάφον ὦ ἄνα σεῖο Κρῆτες ἐτεκτήναντο. σὺ δ' ἐ θάνες, ἀτὰρ γὰρ ἀείς. At vero conſtat ex aliis Iovem hunc ex hominibus aſſumptum, utque reliquos Gentium Deos vita defunctum. De naturalibus Diis, ut Sole, Luna & ſimilibus diverſa ratio eſt. Nam, ut Plutarchus & Varro teſtantur: nullus fere Deorum invenitur, qui non idem fuerit homo, & diem ſuum obierit: apud Auguſtinum lib. 6. de civit. Dei, & lib. 8. ejuſdem operis cap. 26. Poſt obitum tamen Iovis, tanta fuit ejus nominis apud omnes nationes celebritas & reverentia, ut nemo poſtea vocatus ſit Iupiter: aut ſiqui vocati fuerunt, ejus rerum geſtarum memoria obruti, obſcuri minimeque illuſtres extiterint. *Barl.*

1 Ζ.] Tandem experrectus quaſi e ſomno Iupiter Mercurium ſciſcitatur, quis ille ſit, quem audierat vociferantem & fodientem eminus. *Idem.*

2 Τίς ἐστιν ὁ κικκαγώς] Periphraſi Attică, *quis vociferatur*, vel *vociferatus eſt*. Idem.

3. Ἐν τῇ ὑπωρείᾳ.] Loci deſcriptio, ſic dicitur ἡ ὑπὸ τὸ ὄρος πεδιάς, i. e. pes vel radix montis. Hymettus Atticæ mons eſt ob mellis præſtantiſſimi copiam celebratus, quod ab eo *Hymettium* vocatur. Ex quo & marmora pulcherrima olim fodiebantur teſte Plinio. Unde *trabes Hymettiæ* apud Horatium pro marmoreis. *Idem.*

4 Πίναξ.] Heſychio ῥυπαρὸς, id eſt, ſordidus. πίναξ ὁ ῥύπος, pro ſordibus. *Idem.*

5. Ἐπικεκυφώς.] Id eſt, *inclinatus, in terram pronus.* ὁ ὀλιγοκλινὴς ἐ ὀρθοφυὴς τὸν τρόπον, habitum fodientis, & ligoni incumbentis exprimit. Hinc Virgilio, *curvumque aratorem.* Idem.

6 Ἦπου φιλόσοφος.] Nam id genus hominum quavis oblata occaſione inſectatur Lucianus. Carnificinam ipſis exprobrat, quod impia multa atque nefaria in Deos deblaterarent, ex quorum genere & hunc Timonem eſſe non illepide conjectat Iupiter. *Idem.*

7 Ἑρ. τί φῄς ὦ πάτερ; ἀγνοεῖς Τίμωνα τὸν Ἐχεκρατίδου.] Iovis interrogationi reſpondet Mercurius, & Timonem à genere & patria deſcribit, ſingularemque ejus erga Deos cultum & obſervantiam commendat. Primo Iovem inſcitiæ arguit, quod Timonem non poſſet virum tantopere celebrem, & optime de Diis meritum. τίφης; non tam interrogatio eſt, quam admiratio. ὦ πάτερ. Sic dictus eſt Iupiter, vel quod pater fuerit Mercurii, vel quod creator & genitor ſit omnium, rebuſque omnibus ut pater provideat, vel [illegible] ſalutaris: ut apud Theo-

cri-

πόθεν, τὴν κολυττείαν; ὅστις ἐστὶν ὁ πολλάκις ἡμᾶς [1] καθ' ἱερῶν τελείων ἑστιάσεως, ὁ [2] Πάνλυτος, [3] ὁ πῶς ἄλας ἐκατόμβας, παρ' ᾧ λαμπρῶς εἰώθαμεν [4] ἑορτάζειν τὰ διάσια. [5] Ζ. φεῦ τῆς ἀμαχίας. [6] ὁ κολὸς οὑτοσί; ὁ πλούσιος, ἐφ' ᾧ οἱ πολῖται Echecratidis Colyttenſem? Hic eſt qui nos plerumque ſacro convivio excepit ex hoſtiis eximiis parato, ille repente ditatus, ille qui totas hecatombas, apud quem ſplendidè Iovialia feſta conſuevimus agitare. *Iup.* Eheu, quænam iſta rerum commutatio! hiccine eſt honeſtus ille, dives, circum quem tam frequentes erant ami-

citum. ὦ πάτερ, ὦ Ζεῦ! Colyttenſem vocat à pago. Heſychius: κολυττὶς ὄγκος δίμερος, quid autem ſit δίμερος, infra pluribus dicetur. *Bart.*

1 Καθ' ἱερῶν τελ.] Livio dicuntur *majores hoſtiæ* vel *meliores. Decrevit ſenatus*, inquit, *ut conſules majoribus hoſtiis rem divinam facerent*, hoc eſt, ἱερεῖς τελείους, ut interpretatur Budæus. Nam τέλειον ſignificat id quod perfectum, amplum & eximium eſt, τὸ ὁλόκληρον ἓ μὴ λελωβημένον, quales etiam hoſtias in veteri Teſtam. requirebat Deus. Exod. 12. & alibi תמים Hebræis. *Idem.*

2 Πάνλυτος] Notatur hac voce prodigum Timonis ingenium & improba bonorum diſſipatio. *Magni enim refert*, inquit Ariſtoteles Rhet. 2. *in moribus formandis, divitia veteres, an nova ſint, quod inſolentiores eſſe ſoleant, qui nuper ditati ſunt, quam qui divites antiquo cenſu & relicto patrimonio.* Idem.

3 Ὁ πῶς ἅλας ἐκατ.] Suppl. θύσας. Victimarum magnitudo & excellentia indicatur, cum ſolidas hecatombas obtuliſſe dicitur Timon, quod regum & opulentiorum erat. Vt enim pauperes molam, popana & pelanos offerebant Diis ſuis: ita divites in perfectum ſacrificium hecatombas, quod Ariſtophani eſt βουθυτεῖν, in divite Comœdia. Hoc ſacrificium etſi aliarum quoque eſſet pecudum, tamen à potiori denominationem accepit. quemadmodum & apud Romanos ἐντελὴς θυσία è tribus conſtabat, ex ſue, ove & tauro, quam factâ voce *ſolitaurilia* appellabant (non *ſuovitaurilia*, ut legitur apud Livium,) quod omnes hi ſolidi integrique eſſent corporis, ut refert Feſtus. *Idem.*

4 Ἑορτάζειν τὰ διάσια] Ἀθήνησιν ἑορτὴ Μειλιχίῳ Διὸς, μανὲς Ἀνθεστηριῶνος ἕνδεκα. Ἀγοραῖοι δὲ Ἀχαρνῆς διαμιᾷ τὰ Διάσια, ὅτε τῷ Μειλιχίῳ Διὶ θύουσιν ὁλοκαύτους καὶ λίτρον. Vide hac de re Scholiaſt. Ariſtoph. ad Nub. Sic ἑορτάζειν τὰ Βενδίδεια. ut apud Long. ποιμεν. lib. 2. & Lucianus alibi quod aliis notatum. *Bourd.* Feſtum fuit antiquiſſimum, quod Athenienſes in honorem Iovis Meilichii celebrabant, ὅτε τῷ Διΐ, & τῇ Διοπι, à Iove & moleſtia ſive detrimento ſic dictum, quod illud vultu mœrorem teſtante agitarent, ut teſtatur Heſychius. Occaſionem forte difficilis Reip. tempora dederunt: idem & πάνδια, & διπότιλα vocatur, de quo Ariſtoph. interpres; itemque Suidas & alii. *Bart.*

5 Ζ. φεῦ τ' ἀλλαγῆς] Iupiter reſponſione Mercurii velut attonitus, miratur ſubitam hominis mutationem, cauſſamque exquirit tantæ calamitatis. Oratione uitur affectuum plena. φεῦ. vox hæc indignationem quandam habet cum admiratione. *Idem.*

6 Ὁ κολὸς οὑτοσί] Eleganter & conciſe dictum, pro ἆρ' οὗτός ἐστιν ὁ κολὸς οὑτοσί; *Hiccine eſt honeſtus ille?* Minus recte Lojolita quidam vertit: *Is pulcher ille dives.* Diſtinguitur enim πλούσιος à κολὸς, perque interrogationem effertur. Deinde κολὸς, quæ prima ejus ſignificatio eſt, non *pulchrum* hic, ſed *honeſtum* denotat, τὸ σπουδαῖον, ut *honeſtum* contra pro *pulchro* uſurpatur apud Latinos. Sic *Virgo honeſta facie* pro *formoſa.* Idem.

τοι φίλοι; [2] τί παθὼν ἂν τοιοῦτός ἐστι; αὐχμηρὸς, ἀθλιος, ἐσκαπανικὸς, καὶ μισθωτὸς, ὡς ἔοικεν ἄπο βαρείαν [3] καταφέρων τὴν δικέλλαν. [4] Εἰρ. [4] ὑπνοῖ μὲν εἰκότως, χρησότης ἐπέσεισεν αὐτὸν, καὶ φιλανθρωπία, καὶ ὁ ἀεὶ τὰς δεομένους. ἀπανθρώπως δὲ ἐκεῖνος, ὡς δὶ ἀληθείαν λέγω, ἄνοια, καὶ [5] εὐήθεια, καὶ ἀκρασία τοὺς τῶν φίλων. ὃς ἀσυνεῖ [6] κατόψει, καὶ λύκοις χαριζόμενος. ἀλλ' ὑπὸ γυπῶν τοσούτων ὁ κακοδαίμων κειρόμενος τὸ ἥπαρ, φίλους εἶναι αὐτοὺς, καὶ ἑταίρους ὠήθη ὑπὸ οὐσίας τῆς ἐκείνου, χαίροντας τῇ

amici? Quid illi accidit ut hoc sit habitu, squalidus, ærumnosus, fossor conductitius, ut conjicio, cum tam gravem ligonem gerat. *Merc.* Illum, ut ita dicam, probitas evertit, & humanitas, atque in omnes egenos misericordia. vel revera vecordia potius, facilitas, nullusque in suscipiendis amicis delectus, quippe qui neutiquam intellexerit sese corvis, lupisque largiri. Quin magis cum a vulturibus tam multis misero jecur eroderetur, ob id amicos & sodales judicabat, quasi epulis gauderent, quòd erga sese be-

1 Τί παθὼν] Atticum dicendi genus, pro simplici τί; Sic & τί μαθὼν; apud Aristoph. in Lysistrata. τί μαθοῦσαι καθήνησθε; ubi tamen alii legere malunt, τί παθοῦσαι; Utrumque recte dici monet Casaubonus in suis observat. ad Athenæum. *Barl.*

2 Καταφέρων] Hic pro, *gerere* accipiunt interpretes. malim tamen studium exprimi fodientis & ligonem profundius solo inferentis. Sic infra Mercurius de eodem: σκάπτει, inquit, βαθείας καταφέρων scil. τὴν δικέλλαν, i.e. alte ligonem dimittens vel adigens in terram. Laborantem enim viderat Timonem & gnaviter fodientem Iupiter. *Idem.*

3 Εἰρ.] Respondet iterum Iovi Mercurius, & profusam Timonis largitionem, quam sine delectu erga quosvis exercuit, egestatis causam esse dicit. *Idem.*

4 Ὑπνοῖ εἰκότως] Singularis infinitivi constructio. Aliquando sine infinito, ὡς ἀληθείᾳ λέγω, *ut vere dicam*, quod statim sequitur. *Idem.*

5 Εὐήθεια] Sic dicitur morum simplicitas, & εὐήθεις appellant Græci homines morum simplicitate præditos, qui cum incauti esse solent, & facile decipi, hinc factum, ut vecordes & fatuos hoc nomine significent. Galen. in Comm. ad Hippocrat. prognost. Εὐήθεις ἀνθρώπους λέγουσι μὲν καὶ οἱ κακοήθεις οἱ ὑπερβολή τινι, καθάπερ ὁ πίθηκος Καλλίας. λέγουσι δὲ καὶ οἱ ἁπλοῦν ἔχοντες τὸ ἦθος. ἀλλὰ τῷ μὲν φαύλῳ παμπόλλη χρῆσις ἐστι παρὰ τοῖς Ἕλλησι τῷ δὲ δευτέρῳ σπανιωτέρᾳ. hinc & Lucianus εὐήθειαν & ἄνοιαν conjunxit hoc loco. ὡς συνιεὶ χαριζόμενος. Græca structura, pro χαρίζεσθαι, *non intellexit se largiri.* Docemur hic, in sumptibus faciendis modum esse servandum, nec semper, cuivis, ubivis & quavis de causa dandum. Prudenter Cicero: *Non ita claudenda est res familiaris, ut eam benignitas aperire non possit, nec ita reseranda, ut pateat omnibus.* Nam ut præclare dixit Ennius: *Benefacta male locata, malefacta arbitror.* Quare veri amici a gnathonicis diligenter discernendi, ut nos docet Plutarchus in libello suo eruditissimo: πῶς ἂν τις διακρίνειε τὸν κόλακα τοῦ φίλου. Idem.

6 Κατόψει & λύκοις] Idem passim dial. Mort. Sic vocat περιττοὺς καὶ κόλακας. dictum antea ex Demosthene ad paginam 20. *Bourd.* Per corvos, lupos & vultures intelligit homines subdolos & rapaces, qui alienis opibus consumendis tantum intenti sunt; adulatores, qui miserum hunc Timonem vivum videntemque, ut cum Terentio loquar, exederunt. Lucianus *vulturum* nomine etiam appellat testamentorum captatores. De quibus & Seneca in epist. 96. *Amicus ægro assidet, probamus: at hic si hæreditatis caussa facit, vultur est, cadaver ex-*

βορᾶ. [2] αἱ δὲ, τὰ ὀστᾶ γυμνώσαντες ἀκριβῶς, ἢ ἀδιαλείπτως, εἴ τις ἢ μυελὸς εἴη, ἐκμυζήσαντες καὶ τοῦτον δὴ μόλις ἐπιμελῶς, ὥχοντο, αὖον αὐτὸν, καὶ τὰς ῥίζας ὑποτεμνόμενον ἀπολιπόντες, ἀδὴ γωρεύζοντες ὅπ, ἀδὲ ἀφοσιλείποντες. [3] πόθεν γὰ, ἢ ἐπικυρῆντες, ἢ ἐπιδιδόντες τῷ μέρει. [4] διὰ ταῦτα δικαιότης, καὶ [5] διφθερίας ὡς ὁρᾶς, ἀπολιπὼν τὸν αἰχένα [6] τὸ ἄστυ, μισθῷ γεωργεῖ, [7] μιλαγχολῶν

benevolentia afficerentur. Ille verò postquam ossa penitus nudassent, circumrosisslentque, deinde siqua inerat medulla, hanc quoque admodum diligenter exuxillent, abierunt, exuccum, & radicitus succium deferentes, adeò ut non amplius agnoscant, aut aspiciant, tantum abest ut sint qui vicissim illi opitulentur, & impertiant. Has ob res fossor, & sago, ut vides, opertus pelliceo, urbem præ pudore fugiens mercede agricolam agit, adversus in-

exspectat. Cum verò à tot vulturibus jecur erosum esse ait Timoni, alludit ad fabulam de Tityo, quem poëtæ fingunt apud inferos humi exporrectum jacere & jecur suum cum luna semper renascens uni vel duobus vulturibus exedendum præbere. de quo Homerus Odyss. λ. quem locum pari majestate sic transtulit Virgil. 6. Æneid. *Nec non & Tityon Terræ omniparentis alumnum Cernere erat: per tota novem cui jugera corpus Porrigitur, rostroque immanis vultur adunco Immortale jecur tondens.* Eleganter item ut poëtæ illi, usus est verbo κείρειν sive tondendi Lucianus κρ μεταφορᾷ, pro depasci vel dilaniare: τὰ ἄπαξ ἐκκεκαρκέναι dixit in Prometheo. *Basil.*

1 Οἰᾷ, τὰ ὀστᾶ γυμνώσαντες ἀκριβῶς] Extremam parasitorum ingluviem & Timonis egestatem designat similitudine desumpta ab avide vorantibus, qui non tantum ossa denudant, circumroduntque, sed & succum omnem & medullam penitus exsugunt, quod est, τὸ μυελὸν ἐκμυζᾶν. Deinde & altera comparatione utitur Mercurius ab hortulanis accepta, qui non arborum ramos solum, sed una stirpem incidunt, vel una cum radicibus tollunt, ne sit spes ulla renascendi. quod in tyrannum aptabat olim Alexander Magnus: κατακοπὴν, inquiebat, μετὰ τῶν ῥιζῶν ἐκτέμνοντα τὰ κλαδία, i. e. *Olistorem odi, qui radicitus herbas convellit atque ab ima stirpe excidit.* Idem.

2 Πόθεν γὰρ] Concisum dicendi genus, quod cum interrogatione pronunciatum negationis vim habet, q. d. *Unde hoc fieri possit?* vel, *qui hoc credi fas sit?* Sic & Aristoph. in Vespis: πόθεν ὦ Ζεῦ. ubi commentator, τὸ πόθεν, ἀρνητικὸν est positumque pro οὐδαμῶς. Vtitur eodem loquendi genere Dionysius Halicarnass. lib. 4. Ἀναίρει τὴν ἀγαμεμνονίαν παρίλαβεν, ἐξ οἱ ἀφ' αὐτῆς γενέσθαι βασιλεῖς; πόθεν; ἀπόλωλε δὲ δῆ. *Num imperium accepit eo modo quo reges, qui eum antecesserunt? unde? multum abest.* Imitantur etiam Latini. Plinius lib. 4. epist. 14. *Quæ nos refugimus, non quia seviores. unde enim? sed quia timidiores sumus.* Hujus formulæ venustatem & usum non advertentes priscorum auctorum interpretes, plurima in iis loca corrupere, ut ostendit Casaubonus in Athenæum, & post eum Thomas Gatakerus Theologus Anglus in erudita sua dissertatione contra Pfochenium. *Idem.*

3 Διὰ ταῦτα δικαίως] Mercurius αἰτιολογῶν caussas enarrat, cur in miserandam hanc sortem inciderit Timon, simulque eorum detestatur ἀχαριστίαν, qui ope illius & opibus adjuti, non vicissim grates rependunt, sed optime de se meritum prætereunt ac contemnunt. *Idem.*

4 Διφθερίας] A veste pellicea quam gerebat. ὑποδιφθερον paulo ante dixit. In Tragœdiis & Comœdiis etiam antiquis διφθεραὶ vocantur ab hac pelle senes, qui in rustico opere morantur. *Idem.*

5 Τὸ ἄστυ] Athenas intelligit ἀντονομαστικῶς, ut volunt, unde ἀστὴ & ἀστικὸς cives,

σοι φίλοι; [1] τί παθὼν δὴ τοιοῦτός ἐστιν; αὐχμηρός, ἄθλιος, ἐκ σκαπανέως, καὶ μισθωτὸς, ὡς ἔοικεν, ὕστερον βαθέως [2] καταφέρων τῷ δικέλλαν. [3] Ἐρ. [4] ὑπωσὶ μὲν εἰπεῖν, χρηστότης ἐπέπεσεν αὐτὸν, καὶ φιλανθρωπία, καὶ ὁ ἔλεος τοὺς δεομένους. ἁπλῶς εἰπεῖν, ὡς δὲ ἀληθεῖ λόγῳ, ἄνοια, καὶ [5] εὐήθεια, καὶ ἀκεραιοσύνη τοὺς φίλους. ὃς συνιεὶς [6] κάτοξυ, καὶ λύκοις χαριζόμενος. ἀλλ' ὑπὸ γε πάντων τούτων ὁ κακοδαίμων κειρόμενος τὸ ἦπαρ, φίλους εἶναι αὐτοὺς, καὶ ἑταίρους οἴεται· ὑπὸ δὲ αὐτοῦ, χαίροντας τῇ

amici? Quid illi accidit ut hoc ſit habitu, ſqualidus, ærumnoſus, foſſor conductitius, ut conjicio, cùm tam gravem ligonem gerat. *Merc.* Illum, ut ita dicam, probitas evertit, & humanitas, atque in omnes egenos miſericordia. vel revera vecordia potius, facilitas, nulluſque in ſuſcipiendis amicis delectus, quippe qui neutiquam intellexerit ſeſe corvis, lupiſque largiri. Quin magis cum à vulturibus tam multis miſero jecur eroderetur, ob id amicos & ſodales judicabat, quaſi epulis gauderent, quòd erga ſeſe be-

1 Τί παθὼν] Atticum dicendi genus, pro ſimplici τί; Sic & τί μαθὼν; apud Ariſtoph. in Lyſiſtrata. τί μαθὼν κωδωνίσεις; ubi tamen alii legere malunt, τί παθὼν; Vtrumque recte dici monet Caſaubonus in ſuis obſervat. ad Athenæum. *Barl.*

2 Καταφέρων] Hic pro, *gerere* accipiunt interpretes. malim tamen ſtudium exprimi fodientis & ligonem profundius ſolo inferentis. Sic infra Mercurius de eodem: σκάπτε, inquit, βαθείας καταφέρων ſcil. τῷ δικέλλᾳ, i. e. alte ligonem dimittens vel adigens in terram. Laborantem enim viderat Timonem & gnaviter fodientem Iupiter. *Idem.*

3 Ἐρ.] Reſpondet iterum Iovi Mercurius, & profuſam Timonis largitionem, quam ſine delectu erga quoſvis exercuit, egeſtatis cauſſam eſſe dicit. *Idem.*

4 Ὑπωσὶ εἰπεῖν] Singularis infinitivi conſtructio. Aliquando ſine infinito, ὡς ἀληθεῖ λόγῳ, *ut vere dicam*, quod ſtatim ſequitur. *Idem.*

5 Εὐήθεια] Sic dicitur morum ſimplicitas, & εὐήθεις appellant Græci homines morum ſimplicitate præditos, qui cum incauti eſſe ſolent, & facile decipi, hinc factum, ut vecordes & fatuos hoc nomine ſignificent. Galen. in Comm. ad Hippocrat. prognoſt. Εὐήθεις ἀνθρώπους λέγουσι μὲν οἱ κακοήθεις οἱ ὑπερεχειρίσι τινὶ, καθάπερ ὁ πίθηκος Καλλίας. λέγουσι δ' οἱ ἐπιεικεῖς ἔχοντας τὸ ἦθος. ἀλλὰ τὸ μὲν ἁφῶτα παμπάλαι χρῆσις ἐστὶ παρὰ τοῖς Ἕλλησι τὸ δ' ἑτέρῳ σπανιωτέρᾳ. hinc & Lucianus εὐήθειαν & ἄνοιαν conjunxit hoc loco. ᾧ συνιεὶς χαριζόμενος. Græca ſtructura, pro χαρίζεσθαι, *ut intellexit ſe largiri.* Docemur hic, in ſumptibus faciendis modum eſſe ſervandum, nec ſemper, cuivis, ubivis & quavis de cauſſa dandum. Prudenter Cicero: *Non ita claudenda eſt res familiaris, ut eam benignitas aperire non poſſit, nec ita reſeranda, ut pateat omnibus.* Nam ut præclare dixit Ennius: *Benefacta male locata, malefacta arbitror.* Quare veri amici à gnathonicis diligenter diſcernendi, ut nos docet Plutarchus in libello ſuo eruditiſſimo: πῶς ἂν τις διακρίνειτ' κόλακα τὸν φίλον. Idem.

6 Κάτοξυ δὲ λύκοις] Idem paſſim dial. Mort. Sic vocat παρασίτους καὶ κόλακας. dictum antea ex Demoſthene ad paginam 20. *Barl.* Per corvos, lupos & vultures intelligit homines ſubdolos & rapaces, qui alienis opibus conſumendis tantum intenti ſunt; adulatores, qui miſerum hunc Timonem vivum videntemque, ut cum Terentio loquar, exederunt. Lucianus *vulturum* nomine etiam appellat teſtamentorum captatores. De quibus & Seneca in epiſt. 96. *Amicus ego eo aſſidet, probamus: at hoc ſi hereditatis cauſſa facit, vultur eſt, cadaver exe-*

βορᾶς. [1] αἱ δὲ, τὰ ὀστᾶ γυμνώσαντες ἐκλείβῶς, ἐ ἐξεπιλιχμήσαντες, εἴ τις ἦν μυελὸς ἔνδον, ἐμυζήσαντες ἦρμ τοῦτον δὲ μάλα ἐπιμελῶς, ἀφῆκαν. ἄδην οὖτοι, καὶ τὰς ῥίζας ὑποπεπαμένοι ἀπολιπόντες, ἠδὲ γωρεύζοντες ἴσι, ἠδὲ ἀποβλίποντες. [2] πόθεν γὰρ, ἢ ἐπικερῶντες, ἢ ἐπιδιδόντες τι τοῦ μέρους. [3] διὰ ταῦτα ἀπεπέμπτης, καὶ [4] διφθερέας ὡς ὁρᾶς, λελεπισμένον ὑπ' αἰχμῆς [5] τὸ ἄστυ, μισθῷ γεωργεῖ, [6] μελαγχλαίνῃ

benevolentia afficerentur. Ille verò postquam ossa penitus nudassent, circumrosisſentque, deinde ſiqua inerat medulla, hanc quoque admodum diligenter exuxisſent, abierunt, exuccum, & radicitus ſuccisſum deſerentes, adeò ut non amplius agnoſcant; aut aſpiciant, tantum abeſt ut ſint qui viciſſim illi opitulentur, & impertiant. Has ob res foſſor, & ſago, ut vides, opertus pelliceo, urbem præ pudore fugiens mercede agricolam agit, adverſus ingra-

exſpectat. Cum verò à tot vulturibus jecur eroſum eſſe ait Timoni, alludit ad fabulam de Tityo, quem poëtæ fingunt apud inferos humi exporrectum jacere & jecur ſuum cum luna ſemper renaſcens uni vel duobus vulturibus exedendum præbere. de quo Homerus Odyſſ. λ. quem locum pari majeſtate ſic tranſtulit Virgil. 6. Æneid. *Nec non & Tityon Terræ omniparentis alumnum Cernere erat: per totum novem cui jugera corpus Porrigitur, roſtroque immanis vultur adunco Immortale jecur tondens.* Eleganter item ut poëtæ illi, uſus eſt verbo κείρειν ſive tondendi Lucianus κρῆ μεταφορᾷ, pro depaſci vel dilaniare: τὰ ἥπατα ἐκκεῖρεσθαι dixit in Prometheo. *Bavl.*

1 Οἱ δὲ, τὰ ὀστᾶ γυμνώσαντες ἐκλείβῶς] Extremam paraſitorum ingluviem & Timonis egeſtatem deſignat ſimilitudine deſumpta ab avide vorantibus, qui non tantum oſſa denudant, circumroduntque, ſed & ſuccum omnem & medullam penitus exſugunt, quod eſt, τὸ μυελὸν ἐκμυζᾶν. Deinde & altera comparatione utitur Mercurius ab hortulanis accepta, qui non arborum ramos ſolum, ſed una ſtirpem incidunt, vel una cum radicibus tollunt, ne ſit ſpes ulla renaſcendi. quod in tyranno aptabat olim Alexander Magnus: κατωρύγη, inquiebat, μετὰ τῶν ῥιζῶν ἐκτέμνοντα τὰ λάχανα, i. e. *Olitorem odi, qui radicitus herbas convellit atque ab ima ſtirpe excidit.* Idem.

2 Πόθεν γὰρ] Conciſum dicendi genus, quod cum interrogatione pronunciatum negationis vim habet, q. d. *Vade hoc fieri poſſit?* vel, *qui hoc credi fas ſit?* Sic & Ariſtoph. in Veſpis: κοὐθὲν ἦ γαθέ. ubi commentator, τὸ οὐθὲν, ἀντὶ τοῦ οὐδαμῶς eſt poſitumque pro οὐδαμῶς. Vtitur eodem loquendi genere Dionyſius Halicarnaſſ. lib. 4. Ἀρ' ἐγὼ τῶν ἀγαμεμνόνα παρέλαβον, ὡς οἱ ἀφ' αὐτῶ γενόμενοι βασιλεῖς; πόθεν; σπουδῇ δὲ δῆλον. *Num imperium accepit ea modo quo reges, qui eum antecеſſerunt? unde? multum abeſt.* Imitantur etiam Latini. Plinius lib. 4. epiſt. 14. *Quæ nos refugimus, non quia ſeveriores. unde enim? ſed quia timidiores ſumus.* Hujus formulæ venuſtatem & uſum non advertentes priſcorum auctorum interpretes, plurima in iis loca corrupere, ut oſtendit Caſaubonus in Athenæum, & poſt eum Thomas Gatakerus Theologus Anglus in erudita ſua diſſertatione contra Pfochenium. *Idem.*

3 Διὰ ταῦτα ἀπεπέμπτης] Mercurius αἰτιολογῶν cauſſas enarrat, cur in miſeranda hanc ſortem inciderit Timon, ſimulque eorum deteſtatur ἀχαριστίαν, qui ope illius & opibus adjuti, non viciſſim grates rependunt, ſed optime de ſe meritum prætereunt ac contemnunt. *Idem.*

4 Διφθερέας] A veſte pellicea quam gerebat. ὑποδιφθέρων paulo ante dixit. In Tragœdiis & Comœdiis etiam antiquis διφθεραὶ vocantur ab hac pelle ſenes, qui in ruſtico opere morantur. *Idem.*

5 Τὸ ἄστυ] Athenas intelligit ἀντονομαστικῶς, ut volunt, unde ἀστὴ & ἀστικὸς

τοῖς ἠνγῖς. ὅτι οἱ πλυτοῦντες παρ' αὐτῷ, μᾶλλ ὑπερηλικῶς πυρέχοντω, ὧδὲ τὸνομα εἰ Τίμων κηλοῖτο εἰδότες. [1] Ζ. κηὴ μλὼ ἀπαρηπτί@ ἀσὴς, ὧδὲ ἀμελητί@. εἰκῆτε γὸ ἠγανάκτ[illegible] δυσχῶν. ἐπὶ κηὴ ὅμοια ποιήσομεν [2] τοῖς κατερᾶτοις κηλαξιν ἐκείνοις, ἐπλελησμοι ἀνδρὸς, τοσοῦτο [3] παύροντε, κηὴ αἰγῶν πίονται [4] κηύσουσ]@ ἡμῖν ἐπὶ τῦ βωμῶν. ὅτι γῦν [5] ἐν ταῖς ῥισὶ τῶν κνίσ-

gratos atra bile ſtomachatur, qui quidem ſua benignitate ditati, nunc admodum taſtuoſe prætereant, ac ne nomen quidem an Timon vocetur, noverint. *Iſep.* At verò vir neutiquam faſtidiendus & negligendus, qui jure optimo indignatur, quòd his agat in malis: ſiquidem & execrandos illos adulatores ſumus imitaturi, ſi ejus viri obliviſcamur, qui tot pinguiſſimos tauros & capras nobis in aris adolevit: quorum nidor mihi etiam num in naribus re-

cives, peculiariter Athenienſes. Alii tamen ſynecdochen hic ſtatuere malunt, ſiquidem Athenæ in duas olim diviſæ erant partes; *urbem* quæ dicta ἄστυ, & *portum*, qui περαϊτὸς vocatus: eas autem uno complectebatur ambitu, ita ut plebei & democratiæ fautores in regione Pyræei agerent, elegantiores nobilioreſque aſtu incolerent. A potiori igitur parte & ad portus diſcrimen ἄστυ & ἀστικὸς nominabant. *Barl.*

6 Μελαγχολῶν τοῖς κακοῖς] Interpres vertit: *Adverſus ingratos atra bile ſtomachabatur.* Stephanus mavult: *furens ob mala vel malos.* Nam videns Timon eos, qui ipſius beneficio divites facti erant, tam ingratos eſſe, ut ne adſpectu quidem dignarentur, ſumpto ligone & diphthera terram colere inſtituit, inſania quadam ex mœrore illo correptus. Ex nimia enim atræ bilis redundantia, ut ſupra diximus, exoritur ſæpe furor, hinc μελαγχολᾶν, pro inſanire. *Idem.*

1 Ζ. Καὶ μλὼ ἀπαρηπτί@ ἀσὴς] Sequitur εἰκῆ@ ſive commiſeratio. Iupiter enim Timonis miſertus & indigne ferens iſtorum hominum perfidiam, ejus curam habendam eſſe monet. *Idem.*

2 Τοῖς κατερᾶτοις] Epitheton adulatoribus aptum & fere perpetuum apud Lucianum. κατέρατοι dicuntur execratione digni, ἐξόλεθροι δέξει. *devoti* Latinis, ut notat Scaliger ad Catullum. *Idem.*

3 Παύροντε] Ex Homer. 1. Iliad. quæ repetit multoties. *Bourd.* παύροντε] Laudat Timonem à ſua in Deos pietate & liberalitate. Supra, *totas enim hecatombas obtuliſſe dixit.* αἰγῶν πίοτατα, conſtructio Attica, pro αἶγας πιοτάτας. Sic vocantur αἱ διαφανεῖς ἢ σπιστικαὶ, id eſt, *bene habita ſeu ſaginata.* Barl.

4 Καύσουσ]@] *Adolere* dicunt Latini, deque victimis uſurpatur quæ igni imponuntur, עלה, ut Hebræi loquuntur. Deductum τὸ καίειν ex Heb. קטר, id eſt, cumbuſſit, cujus Niphal in uſu. *Idem.*

5 Ἐν ταῖς ῥισὶ] Salſe Gentilium deridet ſuperſtitionem, qui Deos victimarum ſuarum ſumigatione & nidore affici credebant, ideoque ſacrorum ritibus intereſſe, ut etiam agnoſcit Porphyrius. quod & de vero Deo judicaſſe videntur Hebræorum hoſtes, Deut. cap. 32. verſ. 37. *Ubi Dii eorum*, inquiunt, *qui adipem ſacrificiorum eorum comedebant, libamineſque vinum biberunt.* quod ex eo forte ortum putant nonnulli, quia altare, *menſa Dei*, & victimæ, *cibus Dei*, in ſacris litteris appellantur, Ezechiel. cap. 41. & 44. Item Malach. cap. 1. verſ. 12. Sic & Homericus ille Iupiter ad Æthiopas comeſſatum iviſſe dicitur Iliad. primo, Ἀν-τιθέας ἐρίηρον ἰκάνεν, αἰγῶντε τελείων, h. e. *ut conſequatur nidorem ovium caſtratarumque eximiarum*, ut de Apolline ſuo ibidem ait poëta. ad quem locum & ſimiles reſpexiſſe videtur Lucianus. Cauſſam vero cur id fictum creditumve à veteribus,

σιν αὐτῶν ἔχω. [1] πλάω γὰρ ἀχολίας τε, καὶ θορύβους πολλοὺς τῶν ἐπιορκούντων, καὶ βιαζομένων, καὶ ἁρπαζόντων, ἐπὶ ᾧ καὶ φόβῳ δοκῶ τοῖς ἱεροσυλοῦσιν, πολλοί γὰρ εἰσι, καὶ [2] δυσφύλακτοι, καὶ ὑδὲ ὑπ' ὀλίγων [3] καταμόνην ἡμῖν ἐφάνη, πολλῷ πάλαι χρόνῳ ὑδ' ἀπέβλεψα εἰς τὴν Ἀττικήν. [4] καὶ μάλιστα ἐξ ὧ φιλο-

resident. Tametsi propter negotia, magnamque pejerantium turbam, & eorum qui vi agunt & rapina vivunt, præterea ob formidinem quam mihi pariunt sacrilegi, qui multi sunt, & observatu difficiles, & ne minimum quidem nos connivere sinunt, multo jam tempore Atticam non respexi: ac in primis ex quo philo-

ribus, exponit Spondanus ad Hom. Iliad. ut nimirum docerent, ob Deorum præsentiam non nisi cum verecundia quadam accedendum esse ad sacrificia, & à voluptatibus sibi temperandum. *Barl.*

1 Πλάω γὰρ ἀχολίας τε] Excusationem subdit Iupiter ridiculam prorsus ac jocosam, cur Timonis non meminerit, nempe negociorum & hominum improborum confertam multitudinem. Ita de Iove suo opinabatur infrunita Gentilitas: unde & tantam Deorum ancillantium turbam ipsi in subsidium finxit, quorum consilio & opere uteretur in hoc mundi regimine. Sic Onatus Pythagoricus apud Stobæum in eclog. Phys. Τοὶ δὲ ἄλλοι θεοὶ σοφοὶ ἐ φρόνιμοι θεὸν ἐ νοητὸν ἅπαντες ἴσχυσι, ὅσοις χορὸς σοφὸς κορυφαίου, ἐ στρατῷ σοφῷ στρατηγόν, i. e. *Reliqui Dii ergo primum summumque mente cognoscendum sibi habent, ut chorus ad coryphæum, & milites ad Ducem.* Et Seneca Stoicus de immatura morte differens, unum quidem Deum agnoscit, sed talem, qui ad regni sui administrationem reliquos genuerit Deos, *ut omnia sub ducibus irent, & à quo numina ista, qua singula adorantur, suspensa sunt.* hinc *Dii Consentes*, & *minorum gentium.* quos velut coadjutores suos, & consiliarios ad hoc universi gubernaculum adhibet Iupiter. Rectius Cicero in lib. de Legib. *Nihil est præstantius Deo: ab eo igitur mundum regi necesse est, nulli igitur est natura obediens, aut subjectus Deus: omnem regit ipse naturam.* Quid autem sit Deus, in consolatione definit: *mens* scil. *soluta quædam & segregata ab omni concretione mortali, omnia sentiens, omnia movens.* Zenoni Stoicorum principi, *mens æterna* dicitur, *& indefessa, perfecta consummataque virtutis.* Idem.

2 Δυσφύλακτοι] Bifariam exponi potest, vel *difficiles observatu*, vel, *vitatu*, ut etiam Hesychius interpretatur. *Idem.*

3 Καταμόνην] Pro eo non raro invenias καμμύωσι addito nomine ὀφθαλμούς. ut Act. Apost. cap. 26. ἐ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν. Magis Atticum est, cum absolute ponitur. Quæ sequuntur verba, ὑδ' ἀπέβλεψα, &c. pessime versa sunt ab Erasmo, quod ut vidit Pererius, optime locum interpolavit. Est enim negativa oratio, ut patet ex particula ὑδὲ verbo præfixa, quam aut non legisse in suo codice, aut non advertisse videtur magnus ille Batavus. *Idem.*

4 Καὶ μάλιστα ἐξ ὧ φιλοσοφία] Aliam adducit sux ἀζηλίας caussam Iupiter non minus feriatam, dissidia scil. & altercationes Philosophorum, quibus factum, ut exaudire non potuerit clamantium vota & supplicationes. Atque ita occasionem denuò captat auctor Philosophos traducendi. non quod sapientiæ studium damnaret, (philosophum enim se profitetur in Piscatore) sed sophistarum quorundam βδελύγματα & insulsos errores liberiore calamo perstringit, personamque eorum probitatem in lucem protrahit, ut tandem videri desinerent, quod non essent. Eorum philosophiam non nisi λόγων ἔριδας, seu λογομαχίας esse asserit, ut pote qui non tam solidis rationibus, quam stolidis clamoribus, idque de rebus inanibus, inter se discept arent. γομύλματα & ἀνθρωπίδας appellat Aristophanes in Nebul. De his Seneca: *Fugitivi clamoribus non ad calamos,*

sed

σοφίαι, [1] καὶ λόγων ἔριδες [2] ἐπεπόλασεν αὐτοῖς. μαχομένων γὰρ ἐκείνων ἀλλήλοις, & κεκραγότων, οὐδὲ ἐπακούειν [3] ἐστὶ τῶν ἄλλων, ὥστε ἢ [4] ἐπενυσταμένων χρὴ τὰ ὦτα κηροῦν, ἢ ἐπτοημένην ἐκείνων, [5] ἀρετήν τινα, [6] καὶ ἀσώματα, καὶ λήρους [7] μεγάλῃ τῇ φωνῇ ξυνειρόντων. διὰ ταῦτά τοι & τοῦτον ἀμελούμενον συνέβη ἐκείνων ἡμῶν, [8] ὃ φαῦλον ὄντα. [9] ὅμως ὁ τὸ πλοῦτον ὦ Ἑρμῆ ξυγκλαίων, ἄπιθι

loſophia, & verborum contentiones, apud iſtos increbuerunt, adeò ut iſtis inter ſe pugnantibus, vociferantibuſque, ne exaudire quidem mortalium vota liceat. Vnde mihi neceſſum eſt, aut auribus obturatis ſedere, aut ab ipſis perdi, qui virtutem quandam, & neſcio quæ incorporea, nugaſque magna voce connectunt. Hinc factum eſt, ut hic quoque à nobis neglectus fuerit, quamvis non ſit deſpicabilis. Quod reliquum eſt Mercuri, aſſumpto Plu-

ſed ad oblivioſas aures ſemper certant. Hærent in verbis, & ætatem totam in adytis terunt, penetralia (verè ſcil. philoſophiæ) *nunquam vident.* Barl.

1 Καὶ λόγων ἔριδες] Sic in omnibus dialogis: hæc enim Luciano ſubjecta materies. *Bourd.*

2 Ἐπιπόλασεν] Nullum verbum æque Luciano frequens. Sic in Cataplo, & de Mercede Conductis, & paſſim. ἐμπολὺ τὸ ὑπὸ τῆς πυρετικῆς μύσεως ἀναχόμενον, ἐπιπολάζον, κεφάλαιον. Interp. Sophocl. ad Aiac. Flag. Heſych. Suid. Poll. *Idem.* Elegans verbum & Luciano familiare. De iis rebus proprie dicitur, quæ in aquarum ſuperficie natant atque fluitant. hic κατὰ μεταφορὰν uſurpatur pro *increbeſcere.* quemadmodum & Philo ὑπερπλάζουσαν ἀσυνεσίαν ſcite dixit, *impretatem exuberantem & invaleſcentem.* Barl.

3 Ἐστὶ] Pro, ἔξεστι. quod & frequentatum Latinis. vide Budæum in Comment. *Idem.*

4 Ἐπενυσταμένων] Attice pro ἐπενύσσοντα in media voce. Ariſtoph. ἐπενύσσω τὸ στόμα τῆς ῥητόρων dixit in Pluto, id eſt, os obſtruere Rhetorum. Alias pro implere accipitur, ut apud Hom. νήματ' ἀσυντρόφῳ βεβυσμένον i. e. πεπλεγμένον, ut interpretatur Euſtath. *Idem.*

5 Ἀρετήν τινα] Stoicos perſtringit, qui virtutem magna contentione deblaterabant, nec minus quam virtutem ipſam ſectabantur. Porticus enim in virtute ſummum hominis bonum collocabat, ſed in hoc diſſidebat à Peripateticorum ſchola: utrum in *virtutis habitu, an actione* illud maxime emineret, de quo Ariſtotel. lib. 1. ethic. *Idem.*

6 Καὶ ἀσώματα] Hoc imprimis tangit Platonicos qui contra Epicureos non corporea ſolum, ſed & ἀσώματα ſeu incorporea quædam, nempe *mentem & Spiritum* ſtatuebant. Neque enim apud ullos de ſpiritum cultu plura reperias, quam apud τοὺς ἀπὸ Πλάτωνος, quorum opinio erat, *Spiritus procurari certu precatibus,* ut ait Apulejus de Deo Socratis. Hos & eorum ſimiles magno conatu magnas nugas agere dicit, quod eſt λήρους ξυνείρειν ad verb. *nugas connectere,* ex Attico ξυνῶ, & εἴρω, τὸ ἄπω, necto. *Idem.*

7 Μεγάλῃ τῇ φωνῇ] Sic paſſim inducit Pſeudophiloſophos ſuos μεγάλῃ τῇ φωνῇ κεκραγότας, magna & tragica voce ſibi invicem obſtrepentes. *Bourd.*

8 Οὐ φαῦλον ὄντα] *cum non ſit contemnendus,* ſed in pretio habendus, ac juvandus. λιτότητα Rhetores vocant. Nomen φαῦλον hic accipitur in generaliori ſignificatione, rebuſque convenit minus bonis, hoc eſt, vilibus ac contemptis. *Barl.*

9 Ὅμως ὁ τὸ πλοῦτον ὦ Ἑρμῆ παρακαλῶν] Iupiter Timonis pietate motus Mercurium jubet accerſere Plutum, qui cum Theſauro Timonem adeat, cumque,

ut

περὶ αὐτὸν πρὸ πάντος· ἀλλὰ ἢ ὁ πλοῦτος καὶ τὸ χρυσίον μετ' αὐτοῦ, καὶ μόλιστα ἅμα τῷ Τίμωνι, μὴ ἢ ἀπολωτίδωσιν ὅτου ῥᾷδιος, κἂν ὅτι μάλιστα ὑπὸ χρηστότητος αὖθις αὐδὶς αὐτὸς τὰ οἰκεῖα. [1] ἐγὼ ἢ τῶν κολάκων αὐτῶν, οἳ τὰ ἀχαρίστια, ἢν ἐπιδείξωσιν αὖθις αὐτὸν, καὶ αὖθις μὴ σοφίσωμαι, καὶ δίκελλα δώσουσιν, ἐπιδὰν τὰ κεραυνὼν ἐπισκώλασω. [2] κατεαγμένα γὰρ αὐτοῦ, καὶ [3] ἀποστομωμένα εἰσὶ δύο ἀκμαὶ αἱ μίαν, ὁπότε φιλοτιμήσομαι ἡνίκα ἐπὶ τὸ σοφιστὴν [4] Ἀναξαγόραν, celeriter ad hunc eas. Plutus autem ùnà ſecum etiam ducat Theſaurum, & ambo apud Timonem perſeverent, nec tam facilè demigrent, etiamſi quàm maximè rurſum illos præ bonitate domo exigat. Cæterùm de ingratis illis palponibus, & in poſterum conſultabo, & pœnas dabunt ſimul atque fulmen præparavero. Nam fracti ſunt, & retuſa cuſpide duo radii ejus maximi, quum nuper acriùs in ſophiſtam Anaxagoram jacularer,

ut ante, locupletem reddat. Divitias, quæ Græcis πλοῦτος nomine veniunt, & Theſaurum, quod eſt ὑπόγειον χρῆμα, veluti Deos repræſentat Lucianus. Pluti genealogiam recenſet Heſiodus, eumque inter *Semideos* collocat, ac Cereris Iaſioque natum perhibet. Nec alius ab hoc ὁ Πλοῦτων, inferorum Deus. Ab inferis enim, hoc eſt, intimis terræ viſceribus eruuntur opes. Quem propterea *Ditem* appellarunt Latini, ut docet Cicero lib. 2. de nat. Deorum Boëthius:

Hoc quicquid placet excitatque mentes,
Infimis tellus alvit cavernis.

Et hæc ratio eſt. cur Carrio apud Ariſtophanem mox *Plutonem* vocet, quem antea *Plutum*. μῶν τοῦτο, inquit, τὸν Πλοῦτωνα παιγνιδίζετο. de Æſculapio loquitur ad Plutum accedente, ubi Scholiaſtes. ὁ Πλοῦτος ὅτω λίγωσι· καὶ εἰκότως ὁ αὐτὸς τῷ Πλούτωνι ὁ Ἅιδης νομίζεται. quod & teſtimonio probat verborum Sophoclis ex hac fabula, Πλούτωνος δὴ ἐπείσοδος· item, ἰὼν Πλούτωνι ἀμοιβὰς χθονί. ubi Πλούτων idem qui Πλοῦτος, pro opibus ac divitiis. Poëtæ tamen, utut hæc duo Numina diſtinguant, utrique divitiarum tribuunt imperium. *Barl.*

1 Περὶ ἢ τῶν κολάκων ὀνείδους] Sequitur alia Iovis excuſatio, fulminis ſcil. confractio, & radiorum obtuſio. *Idem.*

2 Κατεαγμένα εἰσὶ] *Diffracti ſunt*, dialyſi Atticâ τῦ α in εα, à κατάγω vel κατάγνυμι, diffringo, quod eſt in catalogo τῶν ἀνωμάλων. Fulmini etiam, ut aſtris, ſui tribuuntur radii. Virgilius de Cyclopibus 8. Æneid.

Treis imbris torti radios, treis nubis aquoſæ
Addiderant, rutili tres ignis & alitis Auſtri. Idem.

3 Ἀποστομωμένα] Scilicet quod ad cuſpidem attinet. ἀποστόμωσις dicitur ferrum, cujus cuſpis hebetatur atque retunditur. Fulmen enim Iovis, ut telum conſideratur, cujus acies retuſa eſt. Nam & gladiis ſua ſunt στόματα, id eſt, mucrones ſive cuſpides, quibus veluti mordent. Hinc ἀμφίστομος, ſeu δίστομος gladius, ὁ ἀμφοτέρωθεν ἐσεννυμένος, qui anceps eſt & utrimque ſcindit. & ξίφος ἑξάστομον apud Euripidem, pro acuti oris gladio: nec non, ἐν στόματι μαχαίρης πατᾶν dicuntur, qui acie gladii, id eſt, in bello cadunt, Lucæ cap. 21. vers. 24. quod loquendi genus mere Hebraicum eſt. *Idem.*

4 Ἀναξαγόραν] Fuit Anaxagoras philoſophus Clazomenius inſignis, qui Xerxis Perſarum regis tempore floruit. Mundi hoc atque Naturæ opificium ab æterna mente architectatrice conditum & ordinatum eſſe docuit, cujus hic extat ver-

ἐφη, ὃς ἔπειθε τὰς ὁμιλητὰς [1] μηδὲ ὅλως εἶναί τινας [2] ἡμᾶς τοὺς θεούς. [3] ἀλλ' ἐκεῖνος μὲν [4] διήμαρτεν. [5] ὑπερίσχε γὰρ αὐτῷ τῇ χειρὶ Περικλῆς. ὁ δὲ κεραυνὸς,

rer, qui ſuis familiaribus perſuadebat, nullos eſſe nos qui Dii vocamur. At ab illo aberravi: nam obtenta manu Pericles eum protexit: fulmen verò in Caſtoris

verſus omni memoria dignus: Νοῦς ἐστι διακοσμῶν τὰ πάντων πάντα. hoc eſt: *Mens æterna eſt, qua gubernans omnia, omnium eſt cauſa.* Laert. lib. 2. Quæ laudabilis de Deo uno veritatis profeſſio, ut Socrati, ſic & illi noxia fuit. Nam ea doctrina tantam ſibi invidiam conflavit apud Athenienſes, ut ex ea anſam raperent ipſum ἀθεότητος accuſandi, & talentum promitterent, quiſquis interficeret. Etenim hanc eſſe cauſſam ipſe Iupiter indicat, cum Sophiſtam eum vocat, ideoque in illum ſe fulmen torſiſſe dicat, quod ſuis familiaribus & diſcipulis perſuaderet, nullo pacto eſſe Deos, quos pro talibus haberent Athenienſes. *Barl.*

1 Μηδὲ εἶναί τινας] *Neque alicujus pretii eſſe nos.* nam τὶς aliquando πρόσωπον denotat ſingulare ad differentiam τοῦ τυχόντος. Sic Iuvenalis:

Aude aliquid brevibus Gyaris & carcere dignum,
Si vis eſſe aliquis. ———

vel, *nullos*, inquit, id eſt, nulla divinitate præditos. Ita regius vates idola Gentium vocat הַבְלֵי עַוְוָא, *vanitates mendacii*, hoc eſt, *res vanitiſſimas & nihili*, ut exponunt Iunius & Beza. Et Apoſtolus Gentium τὸ εἴδωλον nihil eſſe dicit (οὐδὲν) non materiam ſpectans, ſed formam, quæ res veras mentitur, cum unus tantum ſit Deus. 1. ad Corinth. cap. 8. Anaxagoræ, ut & hoc ἐν παρόδῳ dicam, non abſimilis fuit Lucianus noſter, quem immerito ἄθεον vocat Iuſtinus Martyr in oratione contra Græcos. Vnum quippe Deum conditorem univerſi & moderatorem cum ſapientiſſimis Philoſophis agnoſcit. Sed peccat eximius Dei ſervus, quod ex alienâ potius judicet ſententia, quam ſuâ. ἀθεότης audit, ſed ab iis, quorum profanos & ridiculos cultus ritusque paſſim traducit. Quod vero Chriſto Servatori convicium dicat alicubi, ut in Peregrino, ſi modo Luciani ſunt de quibus inter doctos non ſine juſtis rationibus dubitari video, ex eo non atheus proprie loquendo, ſed ἀσεβεστάτης potius fuerit dicendus, ut Iudæi omnes & pagani. Ἀθεότητος accuſati olim & quidem merito Protagoras Abderites, Theodorus Cyrenaicus, Melius Diagoras, aliive, qui τὸ πολυθεότατον, id eſt, plurium deorum impietatem fugientes, in ipſam impietatem, quaſi in voraginem quandam delapſi ſunt, ut nullum Numen admitterent. *Idem.*

2 Ἡμᾶς τοὺς θεούς] Ead. in Iove Confut. & Tragœd. *Bourd.*

3 Ἀλλ' ἐκεῖνος] ὦ Præclarum Iovem! cujus fulmen, ut pilam, obtenta manu retundere valeant homines. *Barl.*

4 Διήμαρτεν] Iovi ἀστοχίαν exprobrat. Διαμαρτάνειν aberrare eſt à ſcopo. De Pericle quod ait, verum eſt, eum Anaxagoræ fuiſſe patronum ac defenſorem adverſus accuſatores. Nam cum à Cleone accuſaretur impietatis, quod Solem, quem pro Deo colebant Athenienſes, vocaſſet διάπυρον μύδρον, hoc eſt, *candentem maſſam* ac *penitus ignitam*, ſive *globum quendam ignem*, λιθώδη & βαρὺν, ut Plutarchus ſcribit, à Pericle defenſus eſt. Refert Hermippus apud Laërtium: Periclem, cum nullum Anaxagoræ crimen impingi comperiſſet, dixiſſe: *Ego diſcipulus iſtius ſum. Nolite igitur iniquis calumniis inducti perdere, verum mihi potius obtemperate, liberumque eum abire permittite, ſicque factum eſſe.* Non tamen effugere potuit, quo minus talentum ſolveret. *Idem.*

5 Ὑπερίσχε γὰρ αὐτῷ τῇ χειρὶ Περικλῆς] Interpretandum hoc eſt de judicio, nam in eo impietatis acculatus Anaxagoras à Pericle defenſus eſt diſcipulo ſuo, ὑπερίσχε τῇ χειρὶ autem eleganter dixit, quia in orando manus dextra move-

ba-

[1] εἰς τὸ ἀνάκειον [2] ἀποκλίψας, ἀλλὰ καὶ τὸ κατέφλιξε. καὶ αὐτὸς [3] ὀλίγου δεῖν, σπασθεὶς τοῦ ζῆν τῷ πίτυϊ. [4] πλὴν ἰκανὴ ἦν τοῦτο καὶ αὖθις τιμωρία ἴσως αὐτοῖς,

ris & Pollucis templum detortum, tum illud exuſſit, tum ipſum ad ſaxum pene eſt comminutum. Quanquam vel id ſupplicii ſatis magnum in iſtos fuerit, ſi di-

batur, & accommodabatur ejus motus ad verba pronuntiantis. Teſtatur id locus elegans Ariſtophanis ἐν ἀκλησιαζ. ubi ſalax mulier.

Ἐκεῖνο δ' οὐ προγνόντες, ὅταν πρόχρη
Τὰς χεῖρας αἴρειν μεμνόμεσθα τότε
Εἰσφαίνει γὰρ αἴρειν τὰ σκέλη.
Illud autem non prævidemus, quonam modo
Manus tolleret tunc meminerimus
Quippe non manus, ſed pedes tollere aſſueta ſumus.

Iſque apud Græcos in dicendo habitus erat, ut dextrum brachium humero exſererent. Praxagora ibid.

Χαλεπὸν τὸ πρᾶγμ', ὅμως ἦ χειροτονητέον,
Ἐξωμοσάσαις τ' ἄτερον βραχίονα.
Res illa difficilis eſt, tamen extendenda manus
Ab humero mutantibus brachium.

Quare unius tantum manus mentionem facit Lucianus. Gisb. Cuperus obſervat lib. III. c. 2. *Almeloveen.* Iocoſe dictum. *Supra aliquem tenere manum*, eſt eum protegere. Metaphoricum loquendi genus & Homero familiare. Sic ille Iliad. 4. Οὐδὲ ἴδωτ', αἰὲν ὑμῖν ὑπέρσχη χεῖρα Κρονίων, id eſt, *ut videatu, ſi vobu ſupra teneat manum Saturnius.* Et apud eundem poëtam Iliad. 1. μάλα γὰρ θ' ὑπὲρ ἔθεν ἐρύσσει Ζεὺς χεῖρα ἰλιὼ ὑπερφίαλε. Vſi & hoc dicendi ſchemate Ariſtoph. Plutarch. alii. Galli quorum lingua cum Græca in plurimis συμβολίζῃ, ſimiliter dicunt *maintenir.* Barl.

1 Εἰς τὸ Ἀνάκειον] Vide Suid. & Heſych. verbo ἀνακες. Bourd. Templum Caſtoris & Pollucis Dioſcurorum, qui ἄνακες ſive ἀνακεῖ vocantur, vel per excellentiam, quod ex love rege antiquiſſimo & Leda nati. ἄναξ enim rex, inde ἄνακες, qui poſtea ἀνακτες inſerto τ, ut νὺξ, νυκτὸς: poſtea νυκτὸς: vel quod ἀνακῶς i. e. ἐπιμελῶς, cum cura ſingulari ſervarint Athenienſes, à quibus & eorum feſtum celebrari ſolebat ἀνάκεια dictum. Gerardus Voſſius vir in omni antiquitate verſatiſſimus ſic appellatos putat, quod deſcenderint ab antiqua & illuſtri ſtirpe Anacim Palæſtinæ, unde à Ioſua profligati in Græciam conceſſerint, quem viſe lib. I. de origine & progreſſu Idol. cap. 13. *Barl.*

2 Παρασκίψας] *Detortum*, vel, *à ſcopo delapſum.* Præpoſitio vitium deſignat σκίψας Heſychius interpretatur πεσὼν, ſed proprie eſt σφοδρως καὶ βιαιοτερως καταγόμενος. hinc σκηπὸς pro fulmine, quod *impetu devehitur in terras*, ut Apulejus loquitur lib. de mundo. *Idem.*

3 Ὀλίγου δεῖν] Elegans loquendi formula, *parum abſuit, propemodum, fere* σχεδὸν ὀλίγον. Pro eodem & μικρὸν δεῖν, & ſine verbo, ὀλίγου vel μικροῦ dicunt Græci, *minimo* Latini. Capitolinus: *addens minimo ſe egre mortem ferre filium ſuperſtitem relinquens.* Ita locum depravatum hactenus nec intellectum reſtituit Cl. Salmaſius in Plin. exercit. ad Solin. *Idem.*

4 Πλὴν ἱκανὴ ἐν τοσούτῳ] Conſolatur ſe eo nomine Iupiter, quod ſatis ſupplicii futurum credat ingratis & improbis, licet alia ratione injuriam illorum vindicare nom poſſit, ſi Timonem conſpexerint repente locupletem factum. Novit enim nullum majus eſſe tormentum invidia & macreſcere improbos lætis bonorum ſucceſſibus rebuſque opimis. *Idem.*

1 Τὸ πε-

εἰ [1] ὑπερπλουτοῦντα τὸν Τίμωνα ὁρῶσιν. [2] Ἐρ. [3] οἷον δὲ τὸ μέγα κερδαλέον, καὶ [4] ὀχληρὸν εἶναι, καὶ θρασύ. εἰ τοῖς δικαιολογοῦσι μόνοις, ἀλλὰ καὶ τοῖς δεομένοις τοῦτο χρήσιμον; ἰδοὺ γάρ αὐτίκα μάλα πλούσιος ὢν πείσεται κατηγορῶν ὁ Τίμων, βοήσας, καὶ παῤῥησιασάμενος

si ditissimum videant factum fuisse Timonem. *Merc.* Quantum habet momenti altum vociferari, & obstreperum, audacemque esse? idque non iis modò qui causas agunt, verùm etiam qui vota faciunt conducibile. Et mox è pauperrimo dives evaserit ille Timon, qui se precando clamosum & liberè loquen-

1 Ὑπερπλουτοῦντα] Quanquam viri virtute præstantes ob animi corporisque dotes maxima læpe invidia laborent, tamen ut Aristoteles docet lib. 2. Rhetor. sæpius ea locum habet in bonis fortunæ. Pindarus in Pythiis: ἐχέμεν ὀλβοῦντι μείονα φθόνον. ὁ δὲ χαμηλὰ πνέων ἀφαυρὸς βρέμει, hoc est, *habent opes & res secunda non parvam invidiam. Qui autem pauper est, humi jacet & obscurum fremit.* Hinc Plautus in Truculento: *Multo mihi inimicos invidere, quam me inimicis meis.* Nam quibus invidemus, illi opipare & splendide vivunt: eorum autem qui miseri & calamitosi sunt, misereamur. Novit hoc Sulmonensis poeta, ubi elegantissimis versibus invidiam describens inter alia subdit:

Tum videt ingratos intabescitque videndo
Successus hominum, carpitque & carpitur ipsa
Supplicium quæ sui est.

Egregiè in hanc rem Seneca philosophus: *Vtinam*, inquit, *invidi oculos haberent in omnibus civitatibus, ut de omnium felicitatibus torquerentur: nam quanta felicium sunt gaudia, tanti invidorum sunt gemitus.* Bas.

2 Ἐρ.] Epiphonemate declarat Mercurius, sæpe audaces & importunos flagitatores Iovem habere propitium: timidos contra & verecundos ab eo negligi. Exemplum præclarè habemus in muliere Cananæa Matth. cap. 15. Vere dictum à vatum principe: Αἰδὼς οὐκ ἀγαθὴ κεχρημένῳ ἀνδρὶ πρόκειται i. e. *Verecundia non utilis est viro egenti.* qui versus legitur Odyss. ρ. & citatur à Platone in Lachete. Vult enim summus ille ἐλεεῖν δόντας inclamari & precibus expugnari, quo declaretur intimus indigentiæ nostræ sensus. Et sæpe videmus accidere, ut importunus & audax mendicus obtineat, quod verecundo denegatur. *Idem.*

3 Οἷον δὲ] Quantum est, vel quantum momenti habet. Per admirationem hæc legenda & cum acclamatione. ἦν pro ἐστι positum. Sic ἐχέλω, ἔβλ, ἔπλετο, & alia pro præsentibus usurpata inveniuntur. Quod in usum veniisse putat Budæus ex eo, quia nullum tempus præsens dici possit, si ad verum exacte loqui volumus: esse autem proprie præsens τὸ ἀεὶ καὶ ὡσαύτως ἔχον, ut Plato scribit in Timæo, id est, quod semper est, & eodem modo se habet. *Idem.*

4 Ὀχληρὸν εἶ] In Euangelio Lucæ dicitur, κοπους παρέχειν, cap. 8. ἀναίδειαν ibidem appellatur, quæ ὑπὸ τῶν δυσχερῶν, ut recte notant interpretes, non vitio sed laudi ducitur. *Importunitatem* alii; *instantiam* Syrus paraphrastes transtulit. Quid quod Homerus hominem importunum vocet ἀναιδῆ, quem hic Lucianus ὀχληρὸν καὶ θρασύν. Per τοὺς δικαιολογοῦντας intelligit causidicos sive causarum patronos, qui ad rei defensionem τὰ δίκαια, id est, jura adferunt. Notat Lucianus sui ævi rabulas forenses, qui strepitu magis & inconditis clamoribus rem agebant, quam jure aut legibus. *Caninam* eorum *eloquentiam* & *sanguisugam* merito dixit Columella. *Togatos vultures* eosdem appellare solebat Apulejus, qui in fas nefasque linguas & verba locant. In hos enim, non in γνησίους juris antistites vel advocatos invehitur Samosatensis noster, cum ipse patronum se reorumque vindicem præstiterit non semel. Gravissime Plato: ἱερόν τι συμβούλιον, id est, *Sacra quædam res est consultatio.* Idem.

1 Ἐπ-

μὴν ὁ τὴν δίχῃ, καὶ [1] ἐπιστρέψας τὸν Δία. εἰ δὲ σιωπῇ ἴσκαπτον ἐπικεκυφὼς, ἐᾶν ἂν ἴσκαπτειν ἀμελέμην. [2] Πλοῦ. ἀλλ' ἐγὼ οὐκ ἂν ἀπέλθοιμι ὡς Ζεῦ παρ' αὐτόν. Ζ. διὰ τί ὦ ἄριστε πλοῦτε, καὶ ταῦτα, ἐμοῦ κελεύοντος; [3] Πλοῦ. ὅτι νὴ Δία [4] ὑβρίζειν εἰς ἐμὲ, ἐξέφορά, εἰς πολλὰ κατεμέριζη. καὶ ταῦτα, πατρῷον αὐτῷ φίλον ὄντα. καὶ μόνου οὐχὶ [5] δικαίους με ἐξιώθη τὸ

quentem præbuit, attentum verò Iovem reddidit. Quòd si incurvus fodiendo filuisset, neglectus etiamnum foderet. *Plut.* At ego ô Iupiter hunc aditurus non sum. *Iup.* Quid ita, optime Plute, præsertim à me jussus? *Plut.* quoniam per Iovem injuria me affecit, ejiciens, & in multas partes dividens: idque cùm illi paternus essem amicus, ac me pene dixerim, fuscinis ex ædibus ex-

1 Ἐπιστρέψας τὸν Δία] Propriè ὀπτρέφειν, est facere, ut quis ad se convertat faciem, suique curam habeat. Sic Deus in sacris litteris *faciem suam convertere* dicitur ad eos, quibus bene vult, & propitius est: contra ἀποστρέφειν τὸ πρόσωπον ab iis, quorum preces non exaudit. Psalm. 132. & aliis in locis. *Barl.*

2 Πλοῦ. ἀλλ' ἐγὼ οὐκ ἂν ἀπέλθοιμι ὡς Ζεῦ παρ' αὐτόν] Inducit Plutum omnia formidantem Lucianus, nullique fidentem, imitatus hac in parte Aristophanem, qui vulgo jactatam opulentiæ timiditatem indicat, cum ait: Ἅπαντες λέγουσι πάντες, ὡς δειλόταλόν ἐστ' ὁ Πλοῦτος, id est, *Quin id omnes dicitant, timidissimum quid esse divitias.* Et Euripides: Δειλόν γ' ὁ πλοῦτος καὶ φιλόψυχον κακόν. *Res cupida vita sunt opes, pavidum malum.* Hinc in sequentibus causam exquirit Iupiter, cur ad Timonem denuo ire recusset Plutus, præsertim à se jussus. Deo siquid jubeat, continuò obediendum. *Verùm obedies*, inquit Augustinus, *non attendit, quid aut quale sit, quod præcipitur, sed quia præcipiat, hinc mandatum non procrastinat, sed statim paras aures auditui, linguam voci, pedes itineri, manus operi, & se totum intus colligit, ut mandatum peragat imperantis.* Hic videmus unitatem in sua πολυσχία etiam agnovisse Gentium sapientes, dum Iovi suo potestatem tribuunt αὐτοκρατορικὴν & absolutam, qua imperare omnibus: refragari autem ejus imperio & mandato nulli fas sit. Homerus, ut Spondanus observat non uno in loco, Iovis imperium aliquando ἀνυπόδυτον, & summum esse innuit: aliquando mixti generis sive ἀριστοκρατικὸν facit, cæteris quoque Diis ex æquo suffragia ferentibus, & infecta re non raro à se invicem discedentibus. *Idem.*

3 Πλοῦ. ὅτι νὴ Δία] Responsio Pluti αἰτιολογική. Prodigalitatem Timonis in causa esse dicit, cur reverti nolit, quamque indignis modis ab eo exceptus fuerit, lamentabundus ostendit. *Idem.*

4 Ὑβρίζειν εἰς ἐμέ] Differentiam ponunt Grammatici inter ὑβρίζειν τινά, & ὑβρίζειν εἰς τινά, quod & Lucianus testatur in Solœcista. Τὸ μὲν σὲ ὑβρίζειν, inquit, τὸ σῶμά σου ἢ τὸ σὸν ἅπτοι πλαγῆς, ἢ δήσειε, ἢ ἄλλο τρόπῳ τὸ δὲ εἰς σὲ ὅταν εἰς τὶ τῶν σῶν γένηται ἢ ὑβρις. & γὰρ ὅστις γυναῖκα ὑβρίζει ἢ σὴν εἰς σὲ ὑβρίζει, & ὅστις παῖδα & φίλον, καὶ ὅστις γε οἰκέτην. *Te contumelia afficere, idem est, quod corpus tuum sive plagis, sive vinculis, sive aliquo etiam alio pacto.* *At in te contumeliosus esse dicor quando alicui tuorum contumelia fit. Nam & qui uxorem tuam contumelia afficit, in te contumeliosus est, & qui puerum tuum & amicum, & certe quæ servum quoque.* Verum hoc discrimen, ut & in multis aliis Grammaticorum præceptis, haud perpetuum est semperque verum. Sæpe enim pro eodem posita inveniuntur, uti & hoc loco. Observandus hic etiam elegans processus à genere ad species. *Partitionem* Rhetores vocant. *Idem.*

5 Δικαίους] Indignitatem rei indicat, cum se furcillis ex ædibus extrusum ait. Sic & Pax apud Comicum ἐν Εἰρήνῃ, fuscinis & clamoribus ejecta dicitur. Τύνδε

εἰ [1] ὑπερπλουτῆσαντα τὸν Τίμωνα ὄψῶνται. [2] Ἐρῶ, [3] οἷον ἦν τὸ μέγα κεκραγέναι, καὶ [4] ὀχληρὸν εἶναι, καὶ θρασύν. καὶ τοῖς δικαιολογουμένοις μόνοις, ἀλλὰ καὶ τοῖς δυσμόροις τοῦτο χρήσιμον· ἰδοὺ γὰρ αὐτίκα μάλα πλουσίῳ ὄντι πενεστάτῳ καταφανεὶς ὁ Τίμων, βοήσας, καὶ παῤῥησιασάμενος εὐαρεστήσει κολακεύσας τὸν πλούσιον. ὁ δὲ ἀναισθητότατος ἀνθρώπων, καὶ ἀπαιδευσίᾳ καὶ ἀμουσίᾳ ἁλούς, ἐπαινέσεται τὸν ἄνθρωπον, καὶ ἀποδέξεται τῆς ἐλευθεριότητος, καὶ ἀντιβοήσεται, καὶ ἐπιτρέψει τῷ Τίμωνι ὅ τι ἂν βούληται λέγειν. ἐκεῖνος δὲ ἐπὶ τοσοῦτον ἐπαρθήσεται, ὥστε καὶ τὸν ἀδελφὸν τὸν πλούσιον ἐπιβουλεύειν αὐτῷ φήσει, καὶ τὸν υἱὸν ἐπιθήσεσθαι τῷ πατρί· καὶ τὴν γυναῖκα μοιχεύειν τὸν ἄνδρα· καὶ τὸν οἰκέτην κλέπτειν τὸν δεσπότην· καὶ τὸν φίλον ἐπιορκεῖν τὸν φίλον· καὶ τὸν ἐραστὴν ἐπιβουλεύειν τῷ παιδικῷ· καὶ τὸν ἐρώμενον ἐπιτίθεσθαι τῷ ἐραστῇ· καὶ τὸν ἀδελφὸν τὸν ἀδελφὸν ἀποκτεῖναι· καὶ τὸν πατέρα τὸν υἱὸν ἀποκτεῖναι· καὶ τὸν υἱὸν τὸν πατέρα ἀποκτεῖναι

μὴν ὁ τῇ δίκῃ, καὶ ἐπιστρέψας τὸν Δία. εἰ δὲ σκαπτῇ ὕσκαπτεν ἐπικυρῶς, ἐπ᾽ ὀκνῶν ἐσκάπτειν ἀμελήσαντα. Πλοῦ. ἀλλ᾽ ἐγὼ σὺν ἂν ἀπίοιμι ἐπὶ Ζῆνα περὶ αὐτόν. Ζ. διὰ τί ὦ ἄρεστε πλοῦτε, καὶ παῦσαι, ἐμοῦ κελεύσαντος; Πλοῦ. ὅτι μὲ Δία ἠδίκησεν εἰς ἐμέ, ἐξελάσας, καὶ εἰς πολλὰ κατεμέρισε. καὶ παῦσαι, παιδίον αὐτοῦ φίλον ὄντα. καὶ μόνον οὐχὶ διεβρύησε με ἐξωθοῦσα τὸ

quentem præbuit, attentum verò Iovem reddidit. Quòd si incurvus fodiendo siluisset, neglectus etiamnum foderet. *Plut.* At ego ὁ Iupiter hunc aditurus non sum. *Iup.* Quid ita, optime Plute, præsertim à me jussus? *Plut.* quoniam per Iovem injuria me affecit, ejiciens, & in multas partes dividens: idque cùm illi paternus essem amicus, ac me pene dixerim, fuscinis ex ædibus ex-

1 Ἐπιστρέψας τὸν Δία] Propriè ἐπιστρέφειν, est facere, ut quis ad se convertat faciem, suique curam habeat. Sic Deus in sacris litteris *faciem suam convertere* dicitur ad eos, quibus bene vult, & propitius est: contra ἀποστρέφειν τὸ πρόσωπον ab iis, quorum preces non exaudit. Psalm. 132. & aliis in locis. *Barl.*

2 Πλοῦ. ἀλλ᾽ ἐγὼ σὺν ἂν ἀπίοιμι ἐπὶ Ζῆνα περὶ αὐτόν] Inducit Plutum omnia formidantem Lucianus, nullique fidentem, imitatus hâc in parte Aristophanem, qui vulgo jactatam opulentiæ timiditatem indicat, cum ait: Ἀλλὰ λίγιστα πάντες, ὡς δειλότατόν ἐστ᾽ ὁ Πλοῦτος, id est, *Quin id omnes dicitant, timidissimum quid esse divitias.* Et Euripides: Δειλόν θ᾽ ὁ πλοῦτος καὶ φιλόψυχον κακόν. *Res cupida vitæ sunt opes, pavidum malum.* Hinc in sequentibus causam exquirit Iupiter, cur ad Timonem denuo ire recusét Plutus, præsertim à se jussus. Deo siquid jubeat, continuò obediendum. *Verum obedient*, inquit Augustinus, *non attendit, quid aut quale sit, quod præcipitur, sed quis præcipiat, hinc mandatum non procrastinat, sed statim paravit aures auditui, linguam voci, pedes itineri, manus operi, & se totum intus collegit, ut mandatum peragat imperantis.* Hic videmus unitatem in sua πολυμέρεια etiam agnoviſſe Gentium sapientes, dum Iovi suo potestatem tribuunt αὐτοκρατορικὴν & absolutam, qua imperare omnibus: refragari autem ejus imperio & mandato nulli fas sit. Homerus, ut Spondanus observat non uno in loco, Iovis imperium aliquando δυνατόδυνον, & summum esse innuit: aliquando mixti generis sive ἀνεπικρατὲς facit, exteris quoque Diis ex æquo suffragia ferentibus, & infecta re non raro à se invicem discedentibus. *Idem.*

3 Πλοῦ. ὅτι μὲ Δία] Responsio Pluti αἰτιολογική. Prodigalitatem Timonis in causa esse dicit, cur reverti nolit, quamque indignis modis ab eo exceptus fuerit, lamentabundus ostendit. *Idem.*

4 Τὸ βλέζειν εἰς ἐμέ] Differentiam ponunt Grammatici inter ὑβρίζειν τινά, & ὑβρίζειν εἰς τινά, quod & Lucianus testatur in Solœcista. Τὸ μὲν σὲ ὑβρίζειν, inquit, τὸ σῶμά ἐστι τὸ σὸν ἤτοι πλησμὸς, ἢ δεσμοῖς, ἢ ἐξ ἄλλου τρόπου· τὸ δὲ εἰς σὲ ὅταν εἰς τὰ σὰ γίγνηται ἢ ὑβρίσῃς. ἐγὼ ὅστις γυναῖκα ὑβρίζει ἢ σὸν εἰς σὲ ὑβρίζει, ἐστὶ παῖδα ἐ φίλον, καὶ ὅστις γε οἰκέτην. *Te contumelia afficere, idem est, quod corpus tuum sive plagis, sive vinculis, sive aliquo etiam alio pacto. At in te contumeliosus esse dicor quando alicui tuorum contumelia sit. Nam & qui uxorem tuam contumelia afficit, in te contumelioſus est, & qui puerum tuum & amicum, & certe qui servum quoque.* Verum hoc discrimen, ut & in multis aliis Grammaticorum præceptis, haud perpetuum est semperque verum. Sæpe enim pro eodem posita inveniuntur, utl & hoc loco. Observandus hic etiam elegans processus à genere ad species. *Partitionem* Rhetores vocant. *Idem.*

5 Διεμέρισε] Indignitatem rei indicat, cum se furcillis ex ædibus extrusum ait. Sic & Pax apud Comicum ἀπ᾽ Εἰρήνῃ, fuscinis & clamoribus ejecta dicitur. Τύνδε

οἰκίας, [1] καθάπερ οἱ τὸ πῦρ ἐκ τῶν χειρῶν ἀπορρίπτοντες. [2] αὖθις ἐν ἀπλῷ παρασίτοις, [3] καὶ κόλαξι, καὶ ἑταίραις παραδοθησόμενος; ἐπ'

extruserit, ſicut qui è manibus ignem abjiciunt. Num rurſus ad iſtum ibo, paraſitis, adulatoribus, & ſcortis donandus? Ad

μὲν δικροῖς ἐκεῖθεν τὴν θεὸν κακοδαίμονα. Nam hoc plus eſt, quam ſola manu. Sunt autem δικροὶ vel δίκορα, perticæ bifidæ & bifines, quaſi δύο κεφαλαί, id eſt, τάλαι ἔχοντα. Scholiaſt. exponit ξύλα διφυῆ. Secuti etiam hanc locutionem Latini. Cicero ad Atticum 6. *Sed quoniam furcilla extrudimur* (hoc eſt, ſummo conatu & vi maxima) *Brundiſium cogito.* Et Horat. *Naturam expellas furca, tamen uſque recurret.* Pro eodem, *furcillo ejicere*, dixit Catullus. Imitatur hic Ariſtophanem Lucianus, ubi ad ſimilem plane modum conqueritur Plutus: Ἤν δ' εἰς παρακλῆν, inquit, ἀνθρωπον εἰσιόντ' τύχῃ Πόρνοισι καὶ κύβοισι παρακεκλημένῳ Τυμνὸς διέρχειν· ἐξέπεσον ἐκ ἀκαρεῖ χρόνῳ, id eſt, *Si ad prodigum hominem divertere, ſcortis & aleis objectus temporis momento nudus illinc protrudor foras.* Barl.

1 Καθάπερ οἱ τὸ πῦρ] Simul protervam decoctoris in dilapidandis opibus feſtinationem innuit *icone* ab iis deſumpto, qui ignem è manu confeſtim abjiciunt, ne comburantur. *Idem.*

2 Αὖθις ἐν ἀπλῷ παρασίτοις] Sequitur hic inſignis collatio prodigorum & avarorum, oſtendens verum divitiarum uſum in mediocritate utendi conſiſtere. παράσιτος, & κόλαξ, quanquam hic diſtingui videantur, tamen pro eodem fere ſumuntur. Athenæus lib. 6. τὸ κόλακα dicit, non abeſſe μακρὰν τῆς παρασίτου ὀνόματος. Differt tamen uterque ab ἀρίστῳ, quod hic nullius commodi gratia placere ſtudet; illi κέρδους ἕνεκα id faciant. Ariſtoteles Ethicor. lib. 2. c. 7. Hinc ambo nominis ſui appellationem debent cibo quem ſectantur. οὕτως enim & κόλαξ eſca, ſive pabulum eſt. Quanquam fatear non omnes adulatores convivia & epulas aucupari loco præmii. majora ſunt, quæ captant regum & principum aſſentatores. hinc recte philoſophi in adulationis definitione non mentionem faciunt cibi, ſed τῆς συμφέροντος. Hoc genus hominum Conſtaminus Imperator appellare ſolebat *tineas* atque *forices* palatii ſui, ut refert Nicephori interpres. Et Anaxilas poëta Comicus ſcita alluſione κόλακας dicebat eſſe τῶν πλουσίων σκώληκας, id eſt, divitum vermes, qui cum in hominis minime mali ingenium inciderint, eum inſidentes arrodunt, quoad inanem, velut tritici granum, reliquerint, ut Timoni noſtro accidiſſe videmus. *Idem.*

3 Καὶ κόλαξι, καὶ ἑταίραις παραδοθησόμενος] Hic emendo ἑταίρῃσι, neque enim meretricum ullibi hic mentio, quas ſine dubio introduxiſſet emunctæ naris homo, non ſecus ac paraſitos, adulatores, alioſque ſocios & amicos Timonis. Gisb. Cuperus Obſervation. l. III. c. 11. *Almeloveen.* Id eſt, meretricibus, quæ non minus quam paraſiti lautiſſimorum patrimoniorum gurgites ſunt & fundorum, ut alit ille apud Terentium, calamitates. Hinc Theocritus puellam depaſtricem alieni patrimonii feſtive καλαμαίαν appellat, hoc eſt, locuſtam, quæ meſſem deſtinatam agricolis intercipere conſuevit. ἦσι γὰρ ἑταίρᾳ, ut Antiphanes ait apud Athenæum, τῷ πρίαντι συμφορά, quippe cujus officium ſit συλᾶν τοῦ πλέω ſpoliare eos, qui propius ſe admovent. Sic Nannion meretrix, ut idem refert Dipnoſophiſt. ſcriptor, Thallum cauponem quendam bonis exhauſit: Plautina Phroneſium adoleſcentem Dinarchum, de quo ſervus queritur in Truculento: *Meretrix*, inquit, *meum herum miſerum blanditia intulit in paupertem, privavit bonis, luce, honore atque amicis.* Nam id omnibus omnium meretricum ingeniis inſitum eſt, ut non tam gratia aut elegantia moveantur amaſiorum ſuorum, aut rationibus ullis ad obſequium magis flectantur, quam tinnulis, hoc eſt, pecunia numerata. Vnde Plautinum illud ſcortillum dicebat: *Oculata ſunt noſtra*

φαίνως δ' Ζεὺς πέμψειμε, [1] τὰς ἀδηφαγμένας ἢ ἀμεράς, τὰς περιέψοντας. οἷς τιμῶ ἐγὼ, ἐ ἀσπάζομαι. [2] ἔστι δ' οἱ λάφυρ, [3] τῇ περιλα ξυνέσεσιν, ἢν ἐσπμᾶσιν ἡμῶν. ἢ διαφέρομεν παρ' αὐτῆς λαβόντες, ἢ δικελλαν, ἀγαπάτωτας ἀθλιοι, πέντωβολς ὀβολὸς λαφύσσοντες, οἱ δεκαπλάντας ἀμεράς ἀμελεῖν [4] ἐσθίοντες. [5] Ζ. ἀλλ' ἐν τοιῦτον ὁ Τίμων ἐργάσεται ἀεὶ σι.

eos mittat me Iupiter, qui munus intellecturi ſint, qui amplexuri, quibus in pretio ſim, & exoptatiſſimus. At hi ſtupidi cum paupertate commercium habeant, quam nobis anteponunt: & acceptis ab ea rhenone, & ligone, miſeri ſat habeant, quatuor obolos lucrantes, qui decem talenta contemptim dono dare ſolebant *Iup.* Nihil in te iſtiuſmodi poſthac facturus eſt Timon, quip-

noſtra manus, credunt, quod vident. ἑταίρας ſive ſocias appellat Lucianus, quas vero nomine ἑταίρας dicunt Græci, idque κατ' εἰρωνείαν, quo res ingrata grato ſignificatur nomine. Sic Latini *amicas*, Itali hodie *corteſanas* appellant. *Barl.*

1 Τὰς ἀδηφαγμένας] Quaſi dicat Plutus. Ad eos abeam, qui nec prodigi, nec avari recte opibus uti ſciunt, quam virtutem ἀλληθεμίστικα dixere Græci. Ariſtoteles peculiariter, τὸν ἐδὲ τὰ χρήματα ἀμεῖνον, Chryſoſtomus in Matth. τίχλων πεσὼν ἐδὲ ταχῶν ἀνωτέρω, id eſt, artem artium appellavit. *Idem.*

2 Οὗτοι δ' οἱ λάφυρ] Timonem ſtupiditatis accuſat, quod diſcincte & profuſe rem ſuam abliguriendo paupertatem opulentiæ præferre videatur. λάφυρα vocant Græci homines ſtupidos ac voraces, ſemperque prædæ inhiantes. Cleonem hoc nomine inſignit Comicus ob rapacitatem, quod quemadmodum avis illa in ſcopulis obſervat, ſiquid piſcium poſſit venari: ita ille verſaretur in Reip. negociis adminiſtrandis ſuum interim agens negocium. Eraſmus ex Suida ſic dici putat eos, qui faciles ſunt ad dandum, indeque præmiam fecit, λάφυρα ἐν ἅλσει, *lavrum in paludibus*, ἢ πρὸ ταχὺ ἀποδιδόντων, ſed adverſatur natura avis, quæ talis non eſt, ut liberalis ſit, & facile communicet. Quare mendum eſſe ſuſpicantur nonnulli, & pro ἀποδιδόντων, legendum ἀποπατούντων. Nam & hoc de ave illa commemoratur, quod celeriter egerat, quicquid in ventrem demiſit, ut & ea ratione profuſa Timonis indoles deſignari poſſit. Vel dicendum, ſic eum vocati ob ſtupiditatem: nam & hoc de laro traditur, quod facile decipitur, illiciturque à venatoribus. Vndè ſtolidos & βλίθους eo nomine ſignificant Græci, quemadmodum & *cepphos*, & *atos* teſte Euſtathio. *Idem.*

3 Τῇ περιλα ξυνέσεσιν] Elegans loquendi genus. τὸ συνέσιν, cum propriè de perſonis viviſque animantibus dicatur, venuſte transfertur ad res inanimas, q. d. ſemper in paupertate verſentur, eamque ſibi velut amicam & comitem habeant. Sic Nicocles apud Athenæum, lib. 8. cap. 5. quem locum optime reſtituit Scaliger: ἐ σύνεσιν σαπρᾶς εἰς ὅλην, i. e. *tota die ad ſalu miſſæ occaſum rem habuit cum ſaperda* (piſcium genus eſt) id eſt, *ſaperdas eſitavit.* Pro eodem ὁμαλῶν cibo legitur apud eundem ſcriptorem. *Idem.*

4 Περιέμενοι] Id eſt, καταδαπανῶντες. Vnde ἀφέσεις apud Ariſtotelem profuſa erogatio, quæ fit quaſi projiciendo, cui opponitur λῆψις Ethicor. 4. *Idem.*

5 Ζ. ἀλλ' ἐν τοιῦτον ὁ Τίμων ἐργάσεται ἀεὶ σι] Refutat querelam Pluti Iupiter ἐκ τῆς μὴ εἰδέναι. Neque enim vero ſimile putat fore, ut Timon hoc ærumnoſo vitæ genere jam abunde correptus paupertatem opulentiæ præferat. ſolent enim homines ſuo damno ſapere. Sic Euripides de Pentheo: καιὰ γὰρ ἐγχὼς ὢν ἐ μαίνεται, id eſt, malo aſſinis didicit, rerueri ſcil. & colere Bacchum, quem ante

πάνυ γὰρ αὐτὸν ἡ δίκελλα [1] πεπαιδαγώγηκεν, [2] εἰ μὴ παντάπασιν ἀνάλγητός ἐστι τὴν ὀσφῦν, ὡς χρὴν σε ἀπὸ τῆς πενίας σωφρονεῖν. [3] σὺ μέντοι πάνυ μεμψίμοιρος εἶναί μοι δοκεῖς, [4] ὃς νῦν μὲν τὸν Τίμωνα αἰτιᾷ, διότι σε τὰς θύρας ἀναπετάσας, [5] ἠφίεις ἀδεσποτεῖν ἐλεύθερος, ὅτι ἀπωκλείσθη, ὅτι [6] ζηλοτυπῶν. ἄλλοτε δ' τοιγαροῦν ἡμᾶς κατὰ τῶν πλουσίων, κατακεκλεῖσθαι λέγων πρὸς αὐτῶν τοῖς μοχλοῖς, καὶ κλεισὶ, καὶ [7] σημείοις ἐπιquippe quem ligo abundè docuerit, (nisi prorius nullum dolorem sentiunt illius ilia) te potiùs quàm paupertatem esse eligendum. Ac tu mihi querulus admodum esse videris, qui nunc Timonem incuses, quòd tibi liberè vagari permiserit patefactis foribus, nec zelotypus in te, domo concluserit. Aliàs autem contra in divites stomachabaris, quum diceres te ab illis, repagulis, clavibus, & impressis sigillis ita

tea spreverat. Vnde pereleganter Fabius apud Livium, eventum, *stultorum magistrum* appellat. Et Plinius in Panegyrico, quem Trajano dixit: *miseram hujusmodi & ex periculo factam prudentiam* vocat. *Bas!.*

1 Πεπαιδαγώγηκεν] Festive Iupiter ligonem Timoni loco pædagogi fuisse ait, à quo probe sit dominus ac severiter castigatus. τῇ δικέλλῃ tribuit, quod personæ proprium est. παιδαγωγεῖν posuit, ἀντὶ τοῦ παιδεύειν, cui castigatio quoque conjuncta est. Vnde verbum hoc non *erudiendi* solum, sed & *castigandi* significationem habet, cum alterum sine altero vix esse queat. *Idem.*

2 Εἰ μὴ] Hæc verba παρενθέσει includenda sunt, ut recte factum à Pererio. ἀνάλγητος τὴν ὀσφῦν dicitur, cui lumbi dolere nequeunt, ut fossoribus solent ex continua corporis incurvatione, & inprobo labore. *Idem.*

3 Σὺ μέντοι πάνυ μεμψίμοιρος εἶναί μοι δοκεῖς] Exprobrat Pluto Iupiter, quod sit natura querulus & morosus. Est autem μεμψιμοιρία species quædam injustitiæ & illiberalitatis, quod vitium non in calamitosis pauperibusque & senibus duntaxat reperitur, sed in divitibus etiam, quibus *curta nescio quid semper abest rei*, ut Horatius loquitur. Etenim multas opes accumulasse ejusmodi hominibus non est finis miseriarum, sed initium potius. Dicitur μεμψίμοιρος qui forte sua contentus non est. μέμψις enim querela, & μοῖρα, fatum, fors. De talibus loquitur Seneca lib. 1. de Tranquillitate vitæ, ubi de amicorum delectu scribens inquit: *Præcipue tamen vitentur tristes, & omnia deplorantes, quibus nulla non caussa ingemiscendi placet.* Idem.

4 Ὃς νῦν μὲν] Rationem quoque subdit Iupiter, qua iniquam Pluti querelam coarguit. In prioribus verbis prodigorum ingenia moresque delineat, qui opes suas libere evagari sinunt, easque plena manu in quosvis effundunt. In posterioribus describitur indoles hominum sordidorum seu parcorum. τὰς θύρας ἀναπετάσαι prodigorum est, qui januas aperire Pluto dicuntur, quum opes suas absque delectu ullo aut modo in obvium quemque conferunt & elargiuntur, quod ut in bonam partem interpretatur jocosus Iupiter: sic in malam accipit morosior Plutus. Infra κατακλεισον πλουτον ei opponit. *Idem.*

5 Ἠφίεις] Imperf. Atticum, quod intra augetur, ab ἀφίημι τὸ ὑπτεύω, permitto. sic & ἀφείθη pro ἀφέθη. Vide linguæ utriusque instauratorem Budæum. *Idem.*

6 Ζηλοτυπῶν] Propriè verbum hoc usurpatur de eo, qui præ fervore amoris rivalem non patitur: ad divites avaros hic transfertur, qui opes suas arca inclusas servant tantum, neque audent eas, ubi opus est, erogare. *Idem.*

7 Σημείοις δηλονότι] *Signorum objectaculo* vertit Erasmus: *impressa sigilla* Pererius,

Δολιῶς, ὡς μηδὲ [1] παρακύψαι σοι εἰς τὸ φῶς δυνατὸν εἶναι. [2] ταῦτα γῦν ἀπωδύρε πρός με, [3] ἀσπιζόμενος λέγειν τὸ πολλοῦ τὸ σκότος καὶ λυγρὸν τοῦτο [4] ὠχρὸς ἡμῖν ἐφαίνετο, καὶ φροντίδες ἀνάπλεως, [5] συνεσταλκὼς τὰς δακτύλους πρὸς τὸ ἴσον [6] συλλογισμῶν, [7] καὶ ἀποδράσας ἀπελθεῖν, εἰ καιρὸν λάβοις παρ' αὐτῶν. καὶ ὅλως, τὸ πρᾶγμα ὑπόδεινον ἐδόκει σοι, ὁ χαλκὸς, [8] ἢ σίδηρος θαλάμῳ, καθάπερ

ita fuisse conclusum, ut ne prospicere quidem in lucem tibi liceret. Id igitur apud me deplorabas affirmans præfocari te nimiis tenebris: eoque pallidus nobis occurrebas, curis plenus, contractis contortisque digitis, ut fieri solet in rationum collectionibus: quòd si quando daretur opportunitas, aufugiturum quoque ab illis te minitabare. In summa rem admodum acerbam judicabas in æreo, ferreove thalamo, Da-

rerius, & quidem rectius. nam σημεῖον ἐπιζέλλειν, idem est, quod σφραγίζειν, & σημεῖον quod σφραγίς, sigillum. *Barl.*

1 Παρακύψαι] Significat transversim aspicere, quasique limis oculis & per fenestram, quod Pluto facere non licet cistæ incluso, totque depresso vectibus serisque. conflatur hoc verbum ex præposit. παρὰ, oblique vel transversum significante, & κύπτω, caput inclino, pronus sum. *Idem.*

2 Ταῦτα γῦν ἀπωδύρε] Spectant hæc superiora, sive pars sunt seriæ objurgationis à Jove factæ. *Idem.*

3 Ἀσπιζόμενος τὸ π.] Erasmus, *præfocari nimiis tenebris*, quem sequitur Pererius. malim, *in tenebris*. Neque enim caligo propriè dicta præfocationis caussa est, sed cistæ angustia, cui inclusus est Plutus, quæ respirationem ipsi omnem præcidebat. *Idem.*

4 Ὠχρὸς] Pallor Pluto tribuitur ob auri colorem. hinc Diogenes interrogatus, cur aurum palleret? *quia*, inquit, *plurimos habet sibi insidiantes*. Et revera inter ὠχρότητα, & auri colorem nihil aut parum est discriminis. Vnde ὠχρὸν & χρυσοειδὲς conjunxit Nicander 2. Georg. ubi de violis loquitur. Elegantissimus hic est τῆς φιλῶν character, cujusmodi quoque legas apud Theophrast. & Lucianum in Gallo, ubi Simonem quendam introducit divitem noctes diesque insomnes ducentem & digitis supputantem usuras, itemque pallescentem præ nimia sollicitudine. *Idem.*

5 Συνεσταλκὼς] Id est, *digitis contractis seu contortis*, quales habere solent homines sordidi & fœneratores ex assiduo colligendi supputandique usu. συνστέλλω enim *contrahe*, *contorqueo*. Pro eodem Lucianus in Gallo dixit, τοὺς δακτύλους κατεσκληκότα, id est, *digitos habentem emaciatos & quasi extabefactos* præ frequenti computatione. *Idem.*

6 Συλλογισμῶν] Arithmetices vocabulum, proprieque partis illius, quæ λογιστικὴ appellatur. Latini calculum vocant. Vnde calculatores ψηφισταὶ sive λογισταὶ dicti. Translata hæc postea ad scholas philosophorum. *Idem.*

7 Ἀποδράσας] Aoristus vim futuri habet, quod facit particula ἀνυπτικὴ ἄν non expressa solum, sed & subaudita. Idem & vaf conversivum præstat apud Hebræos. *Idem.*

8 Ἢ σίδηρος θαλάμῳ]. Græci opes ejusmodi, quas triparci illi homines sibi tantum possident, & in arca abscondunt, scite vocant πλοῦτον ἄπλουτον, quali opes inopes, quod earum nullus sit usus, ut merito cum pictura conferantur repositæ. Aristophanes ἀφανῆ πλοῦτον appellat. Nam domus & agri celari non possunt. Herodes Atticus πλοῦτον νεκρὸν, i. e. mortuum simili tropo dixit. qua ratione δεσμωτήριον Πλούτου, *Pluti carcerem* vocavit Atcas, aliaque id genus reposito-

τὴν [1] Δανάλου παρθενίαν [2] τῶν ἀκριβοῦσι, καὶ παμπονήροις παιδαγωγοῖς ἀνατρέφομένου τοῦ τόκου, καὶ τοῦ λογισμοῦ. [3] ἄτοπα γὰρ ποιεῖν φάσκοντες, ἐρῶντες μὲν εἰς ὑπερβολὴν, [4] ἐξὸν ἡδέως καὶ τολμῶντας, δεδιότες δὲ ἀδίας χρωμένους τοῦ ἔρωτος, κυρίους γε ὄντας, ἀλλὰ φυλάττειν ἐγρηγορότας, εἰς τὸ σπ-

Danaës exemplo, virginem asservari, atque à sedulis scelestissimisque pædagogis educari, Fœnore, & Computo. Eos proinde absurdè facere aiebas, quòd te præter modum adamarent, neque, cùm liceret, frui auderent, nec quamvis essent domini, securè suo amore uterentur: sed vigiles observ-

ria pecuniarum, quibus captivæ veluti detinentur opes, ne in usum veniant, Δάλαμον appellat hic Lucianus festiva catachresi, nimirum alludens ad fabulam Danaes Acrisii Argivorum regis filiæ, qui cum oraculo monitus esset fore, ut à nepote occideretur, filiam æneo, id est, munitissimæ inclusit turri, cujus meminit Horat. 3. Carm. od 16. *Burl.*

1 Δανάλου παρθενίαν] Sic postea Δανάης παρθένωσις. dial. Deor. & de salt. ubi in quibusdam edition. Δαν. διαπαρθένωσις *imminutio, infloratio.* Bourd.

2 Τῶν ἀκριβοῦσι] Usuram & Computum scelestissimos vocat pædagogos, ut pote quorum opera & studio educatur Plutus, id est, augentur opes. Avari enim pecunias illegitimam ad usuram exponunt, & siquis intra præstitutum diem non solverit, τόκον τόκε, hoc est, usuram usuræ exigere non erubescunt, ἀνατοκισμὸν vocant Græci, ut Theophrastus etiam docet in Charact. μικρολογίας. Unde Cicero ad Attic. lib. 5. epist. ult. *Nisi impudentius Scaptio, qui centesimis cum anatocismo contentus non est.* Et hæc causa fuit, cur Cato Censorius, ut Tullius refert lib. offic. 2. omnem fœnerandi rationem, ut improbam damnarit. Talis enim usura, qua pauperes opprimuntur & charitatis aquitatisque fines transiliuntur, non solum à Deo vetita fuit, sed etiam à Gentibus damnata. Improbum fenus exercentibus & usuras usurarum illicite exigentibus infamiæ maculam irrogari voluere Imperatores Diocletianus & Maximianus. A morsu vel rosione נשך appellarunt Hebræorum filii, παρθενεύεσθαι dicitur virgo quæ in γυναικωνίτιδι custoditur & enutritur πρὸς μητέρος κοιλίᾳ, ut Hesiodus loquitur. κατακλείστους vocabant veteres, id est, *reclusas* & *absconditas*. Hinc Phocylides monet, virginem custodiendam esse bene obseratis cubiculis, & non permittendum, ut ante nuptias extra domum conspiciatur. Et Theocritus παρθένον ἐν θαλάμοις opponit τῇ γύμφῃ, id est, sponsæ. עלמה Hebræis dicitur, à radice עלם, quod est, latuit. Verum τὸ παρθενεύεσθαι hic loci sumitur, pro virginem perpetuò & incorruptam servari, ut Vestales olim, & hodie Moniales, quatenus παρθένος vox sexus integritatem significat, & puellam εἰνέπαφον. *Devotam virginem*, appellat Ambrosius. Unde παρθένωσις dicitur ipsa actio τοῦ παρθενεύειν, cum aliqua perpetuum custodiri virgo, vel intacta manet. Sic Lucianus de saltatione dicit, bonum saltatorem debere imprimis scire τὴν Δανάης παρθένωσιν, quomodo Acrisius Danaen in turri ahenea virginem asservarit. ubi tamen alii legunt διαπαρθένωσιν, ut defloratio ejus intelligatur. *Burl.*

3 Ἄτοπα γὰρ ποιεῖν ἐφασκες] Sordidorum hominum ingenia porro describit, qui præter modum divitias amant, easque summa cura ac vigilia custodiunt, suum interim defraudantes genium, nec aliis fruendi copiam facientes. *Idem.*

4 Ἐξὸν] Attice, *cum liceat*, δυνατὸν ὄν. Participium absolute positum. Sic ἴσον, πρέπον, συμφέρον, δέον, ἕτοιμον ὄν & sexcenta alia apud bonos auctores legere est. *Idem.*

1 Ἀ-

μεῖον, καὶ τὸ μοχλὸν [1] ἀσκαρδαμυκτὶ βλέποντας, ἱκανὴν ἀπόλαυσιν οἰομένους· εἰ τὸ αὐτοὺς ἀπολαύειν ἔχειν, ἀλλὰ τὸ μηδενὶ μεταδιδόναι τῆς ἀπολαύσεως, κεφαλῇ τῶν [2] ἐπὶ τῇ φάτνῃ κύνα, μήτε αὐτὴν ἐσθίουσαν τὰ κριθῶν, μήτε τῷ ἵππῳ παρεῶσαν ἐπιτρέπουσαν. [3] καὶ ἔρρωσό γε ἡμῖν κατηγόρας αὐτῶν φιλαργύρων, καὶ φυλακτόντων, καὶ [4] τὸ καινότατον

servarent, ad ſigillum ſeramque immotis oculis intuentes, abundè magnum fructum arbitrantes à ſe percipi, non quòd ipſis fruendi facultas adeſſet, ſed quòd nemini fruendi copiam facerent; non aliter quàm in præſepi canis qui nec ipſe hordeo veſcitur, nec famelicum equum veſci ſinit. Quinetiam ridebas iſtos qui parcerent, aſſervarentque, & (quod eſſet abſurdiſſimum) ſe ipſos ze-

1 Ἀσκαρδαμυκτὶ βλέποντας] Ἀσκαρδάμυκτον μὲν μύσας τὸν ὀφθαλμὸν. σκαρδαμυκτεῖν τὸ σκαίρειν ἢ μύειν τὸν ὀφθαλμὸν, τὸ πυκνὸς βλεφαρίζειν, ἐλλοπτεῖν ἢ ἐλλαμπίζειν. Schol. Ariſt. ἐπῳδ. Heſych. Suid. Poll. aliam tamen etymologiam proferunt alii Grammatici, de qua poſtea. *Bourd.* Adverbium eſt, oculis non conniventibus, id eſt, ἀκαμμύζοντες, ut interpretatur Heſychius, quod conflatum eſſe volunt ex α privante, & verbis σκαίρω *ſalio*, itemque μύω *claudo*. Apulejus dixit, *oculis inconnivis* Aſini aurei. Paria de avaris refert Theophraſtus cap. de ſordida parcimonia: μικρολόγῳ, inquit, τὸν ὅρον ἐπισκοπεῖται ὁσημέραι, *quotidie terminos ſuos inſpectat*; ecquid ſcilicet immoti eodem loco iiſdem maneant. Sunt enim ejuſmodi homines ſemper pavidi & anxii, ſuiſque rebus velut appoſiti quidam cuſtodes. Quemadmodum & Plautinus ille Euclio oculos ſemper in ullam conjectos habebat, quam auro onuſtam poſt ædes ſub terram defoderat. Plutus iſtiuſmodi pecuniarum incubos & ſollicitos obſervatores non diſſimiles eſſe ait τῇ ἐπὶ φάτνῃ κυνί, hoc eſt, *canis in præſepi*, qui nec ipſe veſcitur hordeo, nec equum famelicum veſci ſinit. Lucianus eandem uſurpat paræmiam adverſus indoctum, qui egregios codices incluſos diligenter aſſervabat, quos nec ipſe unquam evolvat, nec aliis evolvendi faciat copiam. Simile quiddam refert Athenæus lib. 6. de gente quadam Galatarum, qui dicuntur Cordiſtæ, vel, ut alii ſcribunt, Scordiſci: abominantur aurum, inquit, nec important in ſuam regionem, nihilo ſecius tamen alios non deſinunt eo ſpoliare. Eraſmus in Chilad. *Barl.*

2 Ἐπὶ τῇ φάτνῃ κύνα] Sic alibi Proverb. κύων ἐπὶ φάτνῃ, ſic ſæpe vocat Philoſophos & præcipuè Cynicos, obvios inſequentes. Reperit illud, adverſus Indoctum. *Bourd.* Eadem libro ad indoctum libros coëmentem. *Marc.* Proverb. de quo extat Epigramma in Anthолog. *Cogn.*

3 Καὶ ἔρρωσό γε] κατηγόρας αὐτῶν φιλαργύρων] Iupiter Pluti expoſtulationem, ut iniquam & nulla juris ſpecie ſubnixam rejicit, cum eo nomine, quo accuſatur Timon, potius ſit laudandus quam vituperandus. Avaritiæ enim oppoſita eſt profuſio. Præclare ait, avaros ζηλοῦντες αὐτὰς, hoc eſt, ſibi ipſis invidere divitiarum ſuarum uſum & fructum, cum non audeant eas, ubi res poſtulat, erogare. *Barl.*

4 Τὸ καινότατον] Hæc formula loquendi per parentheſin ſæpe uſurpatur de re valde inuſitata, quamque maxime mireris. Quid enim magis mirandum magiſque novum, quam homines reperiri ſuum defraudantes genium & naturæ ſubtrahentes quod ſuum eſt. cujuſmodi merito ſuis domeſticis ludibrio ſunt, & ab iiſdem compilantur. Neſciunt enim hi πονηρίστοι, quid ſit hominem optimè de ſe mereri. Rectè poëta Venuſinus ſerm. lib. 1.

Neſcis quo valeat nummus? quem præbeat uſum?
Panis ematur, olus, vini ſextarius: adde
Quæ, humana ſibi doleat natura negatis.

τον, αὐτὸς ζηλοτυπούντων. ἀγνοούντων ὦ ὡς καπρίζῃ καὶ οἰκέτης, ἢ οἰκονόμος, ἢ παιδαγωγὸς ὑπισχνῆται λαθραίως, [1] ἐμπαροινήσαι τὸν κακοδαίμονα, καὶ ἀνεφάσιστον ἀλαπόστων, [2] ὅσος ἀμαυρὸν τὸ μικρὸν καὶ λυχνίδιον, καὶ [3] διψαλέον [4] θρυαλλίδιον, ἐπαγρυπνεῖν ἐάσας τοὺς τοκῆας. [5] πῶς δὲ οὐκ ἄδικον, πάλαι μὲν σε ταῦτα αἰτιᾶσθαι, νῦν δὲ τὸν Τίμωνα τὸ εὐαπιστεῖν ἐπιμαλεῖν; Πλὰν καὶ μὴν εἶγε παλαιὸν ἐξετάζοις, [6] ἄμφω σοι εὔλογα δοξω ποιεῖν ὅτι καὶ Τίμωνος [7] τὸ πάνυ τοῦτο

zelotypia profequerentur: nec intelligerent fore, ut aut fceleratiffimus famulus, aut œconomus, aut puerorum præceptor furtim fubiret, ludibrio habiturus infelicem & inamabilem herum, quem poftea finat ad fuliginofam, & oris anguſti lucernulam, ac ſiticuloſum ſcirpulum uſuris invigilare. Annon igitur iniquum, cum hæc olim incuſaveris, nunc his contraria Timoni objicere? *Plut.* Atqui ſi veritatem inquiſiveris, me utrumque rationi conſentaneum facere judicabis. Nam & Timonis hujus nimia lenitas, ne-

Eſt enim ὁ πλοῦτος καὶ χρήσιμον, id eſt, rerum utilium, ut inquit philoſophus. Unde & χρήματα dixere Græci ἀπὸ τοῦ χρήσιος, ab uſu, extra quem ne in bonis quidem cenſenda ſunt. *Barl.*

1 Ἐμπαροινήσαι] Propriè ſignificat, per vinum & temulentiam injuria vel probro afficere. παρ' οἶνον. hinc παροινία doctiſſimo Grammatico, ἡ ἐξ οἴνου ὕβρις. Ciceroni, per ebrietatem illuſio in Antonium apud Dionem Caſſium. *Idem.*

2 Περὶ ἀμαυρὸν τὸ μ. λυχνίδιον] Hunc locum imitatus eſt Apul. lib. 2. Mileſ. ubi de Milone hoſpite ſuo Lucianus in Somnio, ſeu Gallo. *Bourd.* Eſt hic propriiſſimus avari character ad ſcirpulum ſive lucernulam uſuris invigilare, ἀγρυπνεῖν δὲ ἀκριβίζεσθαι δοῦ τόκως in Gallo dixit Lucianus. μικρόχρουν λυχνίδιον vocat lucernulam parvi vel anguſti oris, cum latiores plus olei conſumerent. Ita Strepſiades ſenex avariſſimus lamentatur apud Ariſtophanem in Nebul. & puerum tantum non verberat, quod ellychnia lucernæ adhibuiſſet nimis craſſa. Et Philoclcon itidem ſenex filium objurgat, quod ſtuppas non acu vel feſtuca produxiſſet, ſed digito, & ταῦτα, inquit, τῷ ἐλαίῳ ἀπαιζόλῃ, idque tanta olei penuria, in Veſpis. *Barl.*

3 Διψαλέον] Id eſt, *ſiticuloſum*, cui non ſatis olei affuſum eſt. Sic πολυδίψιον Ἄργος dixit Homerus: *ſiticuloſam Apuliam* Horatius, ob aquarum penuriam, quaſi aridam & ſiti hiulcam, ut loquitur Virgilius in Georgic. *Idem.*

4 Θρυαλλίδιον] *Iuncum* vel *ſtuam* interpretantur: alii folium ficus fuiſſe putant. Diminutivum eſt à θρυαλλὶς, *lucerna*, *ellychnium* ἀπὸ τοῦ θρύω, quod eſt herbæ genus, ex quo fiebant antiquitus lucernæ. Pollux. τὸ δὲ ἐπιθέμενον τοῦ λύχνου θρυαλλὶς, ἐλλύχνιον, φλόμος, lege φλόμος. Vetus gloſſarium ab H. Stephano editum teſtatur θρυαλλίδα eſſe φλόμον. At φλόμον Heſychius herbam interpretatur, quæ uſum lychni præbebat. *Idem.*

5 Πῶς δ' ἂν οὐκ ἄδικον παλαι σὲ ταῦτα αἰτιᾶσθαι] Concludit ex his omnibus Iupiter Pluti querelam eſſe injuſtam, nec admittendam in diverſis diverſa criminantis, nec ſibi conſtantis. ὄντιμισον παρὰ τὸ φορητὸν appellat Theophraſtus. Qui tenentur eo vitio, homines cenſentur iniquæ mentis, quibus ſunt queſtus parationes, quam gratiæ. *Idem.*

6 Ἄμφω σοι] Docet hic Plutus ſe prodigos pariter ac tenaces illos merito damnare, cum verus divitiarum uſus in mediocritate conſiſtat. *Idem.*

7 Τὸ ἀνειμένον] *Lenitatem* interpretantur alii, minus recte, cum in vitio ponatur,

ἀνεμένου, ἀμελὴς, καὶ οὐκ εὐνοϊκὸν ὡς ὡς ἐμὲ εἰκότως ἂν δοκοίη· [1] τὰς τε αὐκητοκλείστους τὰ θύρας καὶ σκότῳ φυλάττοντας, ὅπως αὐτοῖς [2] παχύτερος γένωμαι, καὶ πιμελὴς, καὶ [3] ὑπέργυγος, ἐπιμελουμένους. ὅτι δὲ ἀθυμοῦμαι τούτους, ὡς [4] ὄντι εἰς τὸ φῶς ἀφάντους, ὡς μηδὲ ὀφείλω ὡς τινὶ, ἀνοήτους οἰόμενοι εἶναι, καὶ ὑβριστάς. οὐδὲν ἀδικοῦντά με τοσούτοις δεσμοῖς [5] κατασήποντας, [6] οὐκ εἰδότας ὡς μετὰ μικρὸν ἀπίασιν ἄλλῳ τινὶ

negligentia, non benevolentia, quod ad me attinet, meritò videatur. Illos verò qui me ostiis ac tenebris inclusum servant, & ut crassior, pinguior, imò immensus fiam, operam dant, nec tamen attingunt ipsi, nec in lucem producunt ne à quoquam videar, illos inquam amentes & contumelioſos recte putem, quippe qui me insontem tot in vinculis putrescere cogunt, non intelligentes brevi sibi abeundum, & me alii cuipiam, cui for-

natur, eaque voce soluta quædam profusio, & immodica libertas significetur. Pererius optime *nimiam lenitatem* exponit. Sed de hujus verbi elegantiâ & vario usu consule Budæum, pag. 545. Neutra illa adjectiva ἀνθρωπικὰ ponuntur loco substantivorum suorum, q. d. ἡ ἄνεσις αὕτη, ἀμέλεια ἢ ἀνοια. Quæ sequuntur verba, ὡς ἐμὲ ἐμὶ perperam versa sunt à nonnullis: *quod bene erga me affectus non sit.* Nam τὸ εὐνοϊκὸν, non ad se refert Plutus, sed ad illos, in quos sua bona tam prodige effuderat Timon. Recte Salmuriensis. *Ad me quod attinet*, ὡς ἐμὲ ἐμὶ, supple εἰκός. Barl.

1 Τὰς τε αὐ κατακλείστους τὰ θύρας] Hujus membri ἔκθεσις descriptionem continet hominum sordidorum. κατακλείστους πλοῦτον vocat divitias in arca reclusas, quæ quidem asservantur ab avaris, sed non ad debitos usus depromuntur χρυσὸν κατακλείστον simili ratione dixit Sextus. Et *vestem cataclistam* Apulejus more Græco accepit, pro veste pretiosa, quæque in arca claudi servarique solet, ut ad Tertulliani pallium notat vir consummatæ eruditionis Cl. Salmasius. *Idem.*

2 Παχύτερος] Crassior pinguiorque redditur Plutus, cum in cista clausæ opes usura & turpibus lucris accrescunt & augentur. *Idem.*

3 Ὑπέργυος] Sic propriè vocatur qui supra modum turnidus vel pondere gravis est, ὄγκος enim tumor, gravitas. ad divitias scite transfertur. Sic Plato οὐσίας ὑπερόγκους dixit ingentes & nimias opes, in epistol. *Idem.*

4 Οὔτε εἰς τὸ φῶς ἀφάντους] Hoc omne Pluti mutuatum ab Aristophanis Pluto. tu consule. Tangit idem in Catapl. in somnio & alibi. *Bourd.*

5 Κατασήποντας] In activa hic significatione accipitur pro facere vel sinere ut putrescant. Similiter & Theophrastus in Charact. sordidorum hominum mores describit. Τῶν μικρολόγων, inquit, ἐστὶν ἰδεῖν τοὺς θησαυροὺς, καὶ κλεῖς ἰωμένας, id est, *Sordidorum istorum hominum loculos videas situ obsitos, & clavis ferrugine illitas.* Cujusmodi divitibus exitium denuntiat Apostolus Iacobus, epistolæ suæ cap. 5. vers. 2. & sequentibus. Ubi iisdem pæne verbis utitur ὁ Θεόπομπος scriptor, quibus hic Lucianus & Theophrastus. *Barl.*

6 Οὐκ εἰδότας] Et hæc πρώτη φιλαργύρου insania est non minima, quod dum vivi opibus uti metuunt, eas post hanc vitam, quæ nulli vel ad unum diem certa est; aliis cogantur relinquere. P. Syri dictum est: *avarus nisi cum moritur, nihil recte facit.* Etenim qui sese pecuniæ studio addixit, nulli commodus est, dum vivit: sola mors voluptatem & emolumentum adfert hæredi: non secus ac sus quæ luto semper immersa, non nisi perempta lardo suo prodest. Unde Flaccus passim

[1] τῶν διδαιμόνων μὴ καταλιπόντες. [2] ἢ τί ἂν ἐκείνους, εἴπερ τὰς παρ' ἐμοῦ ὠφελείας εἰς ἐμὲ τούτους ἐπαινῶ, ἀλλὰ τὸν ὀκρὸν ἄριστον ἐν [3] μέτρον ἐπιθησουσῶν τῷ πράγματι, καὶ μήτε ἀφειμένους τοπαρόντων, μήτε ὠθουμένους τὸ ὅλον. [4] σκήπτῃ γὰρ ὦ Ζεῦ πρὸς Ἥ Διὸς, εἴ τις [5] νόμῳ γήμας γυναῖκα νέαν, καλὴν, ἔπειτα

fortuna faverit, relinquendum. Quocirca neque illos probo, nec hos qui nimium facilè mihi manus admovent, sed eos, qui, quod est optimum, mediocritate utuntur, ut nec prorsus abstineant, nec penitus profundant. Etenim per Iovem illud considera Iupiter, siquis ubi juvenem & formosam uxorem lege duxerit, postea neque observet neque

suos hortatur ne genium defraudent, sed ubi res tempusque exigunt, partis bonis honeste fruantur:

Quis scit, an adjiciant hodierna crastina summæ
Tempora Di superi?
Cuncta manus avidas fugient heredis amico
Quæ dederis animo. Barl.

1 Τῶν διδαιμόνων] Sic vocat futuros bonorum possessores, quibus singulari hoc modo Deus aut fortuna faverit. δαίμων& voce τὴν τύχην, sive εἱμαρμένην non raro designant Græci, & homines copiosos εὐδαίμονας appellant. Euripides:

Πλούτῳ δ' ὑποῤῥέπουσ' ἀδῖνες γάμοι.
Τῷ μὲν γὰ εὐγένειαν αἰνέσαι βροτοὶ,
Μᾶλλον δ' ἢ κτήσιν τοῖς εὐδαίμοσι.

Latini quoque beatos vocant divites. Sic Plautus in Pœnulo:

Aurum in fortuna invenitur: natura ingenium bonum.
Benam ego, quàm beatam me esse nimio dici mavolo. Idem.

2 Οὔτ' ἂν ἐκείνους] Laudat mediocritatem Plutus, hoc est, eos, qui nec facile nimis ipsi manus admovent, quod prodigorum est: nec penitus ab eo abstinent, ut homines sordidi. Tales & ipse sibi habere optat apud Aristophanem idem Plutus, nimirum qui in re familiari administranda modum teneant, ἐν μετρίοις, qualem se gloriabatur esse Chremylus. Ἐγὼ, inquit, χαίρειν φερδάμῳ&, ὃς ἀεὶ τὰ κρῆγ. πάλιν ἀνελὼν, ἵνιν' ἂν τύχω δῶ, id est, *Ego lubens quæ comparco, si quisquam alius: rursum ubi opus est, sumptus facio.* Idem.

3 Μέτρον ἐπιθήσουσιν τῷ πράγματι] Est rebus modum imponere. quod & Horatius expressit Serm. lib. 1.

——— *non ego avarum*
Cùm volo fieri, vappam jubeo ac nebulonem.
Est modus in rebus, sunt certi denique fines,
Quos ultra citraque nequit consistere rectum. Idem.

4 Σκήπτῃ γὰρ ὦ Ζεῦ πρὸς τῆ Διὸς] Egregia similitudine rem illustrat Plutus per ἀναισχυντίαν instituta. Prodigum marito comparat, qui uxorem suam libere evagari sinit, omnibusque sine delectu prostituit. *Idem.*

5 Νόμῳ γήμας] De eo dicitur, qui legitimam duxit uxorem, adhibitis omnibus solennibus, ad differentiam τῶ ἀγάμου & ἑταιρίζοντ&. Quicquid enim extra leges matrimonii fit, scortatio est, sive cum una consuetudo fuerit, sive cum pluribus. hinc & *concubina* meretrix est, licet *univira*, ut eam appellat Hieronymus. Recte Augustinus de Tempore Serm. 164. *Velis nolis, illa quæ præter uxorem tecum dormit, est meretrix.* Illud γήμας est ab anormi γάμω τὸ γαμῶ, *uxorem duco*, quod de viro propriè dicitur, ut γαμεῖδ de fœmina. *Idem.*

A Mi-

μήτε φυλάττοι, [1] μήτε ζηλοτυποῖ τοπαρέχειν, ἀφιεὶς καὶ βαδίζειν ὅπῃ ἂν ἐθέλοι νύκτωρ, καὶ μεθ' ἡμέραν, καὶ [2] ξυνεῖναι [3] τοῖς βουλομένοις, μᾶλλον δ' αὐτὸς ἀπάγοι μοιχευησομένῳ ἀνοίγων τὰς θύρας, καὶ [4] μαστρωπεύων, ὃ πάντως ἐστὶν αὐτῷ κρεῖττον, ἆρα ὁ τοιοῦτος ἐρᾶν δόξειεν ἂν; [5] ἢ σύ γε ὦ Ζεῦ τὸν φαίης ἄν, ἐρασθέντα πολλάκις [6] εἰ δέ τις ἐμπαλιν ἐλαύνοιμεν [7] γυναῖκα

que omnino zelotypia profequatur, concedens illi ut noctu atque interdiu eat quo velit, & rem cum quibuſlibet habeat, vel potiùs ultro producat ut adulteretur, fores aperiens, proſtituens, & omnes ad eam invitans, num hic amare videbitur? profectò hoc tu nequaquam dices Iupiter, qui ſæpenumero amorem ſenſeris. Rurſùm ſiquis ingenuam lege domum dedu-

1 Μήτε ζηλοτυποῖ] Fidelis enim mariti eſt uxorem ſuam, præſertim ætate florentem, formoſamque, cum propter ſexus imbecillitatem multis expoſita ſit periculis, obſervare & laudabili zelotypiâ proſequi, neque permittere, ut noctu atque interdiu eat, quo libitum eſt. Quam periculoſæ enim minuſque probandæ ſint vagæ illæ mulierum eliminationes, oſtendit pictor ille, qui Venerem nobis exhibuit teſtudini inſiſtentem, quo docere voluit, fœminas debere eſſe caſarias, ut veteri utar verbo, quibus cum tardigrado illo animali, οἰκοῦσι ſit φίλοῦσι, οἰκοῦσι ἔρεισοῦσι. Xenophontis præceptum eſt in Oecon. Τὴν γυναῖκα πλεῖστον ἐνδον μένειν, ἢ ὅτι ἀφικνεῖν, *mulierem ſatius eſt domi manere, quam extra eam verſari.* Vnde & Belgis à domeſtica cura *huyſvrouwen* dictæ. *Rutl.*

2 Ξυνεῖναι] De converſatione Venerea honeſte dicitur. Sic & συγγίνεσθαι, συνεῖναι, πλησιάζειν, συνομιλεῖν, & ſimilia uſurpant Græci. σύμμιξιν λόγου appellant Græci Patres. *Idem.*

3 Τοῖς βουλομένοις] Ejuſmodi mulier *volgivaga* appellatur in jure Civili, quod & Veneris πάνδημος epitheton eſt apud Lucretium. Euripidi ἐμπλάστους ἔρως quod neminem refugiat, ſed omnibus ſe applicet, & adjungat. *Communes matulas* cum Eraſmo appellare liceat. *Idem.*

4 Μαστρωπεύων] Idem quod προαγωγεύων. Lenonum eſt, qui uxores ſuas filiaſve lucri cauſſa proſtituunt. Quod genus hominum pro dedecus! nullo unquam ſeculo defuit. Talem deſcribit Iuvenal. Sat. 1.

Cum leno accipiat mœchi bona, ſi capiendi
Ius nullum uxori, doctus ſpectare lacunar,
Doctus & ad calicem vigilanti ſtertere naſo.

μαστρωπὸν deſignat, qui ſe dormire ſimulat, quo licentius uxore ſua potiatur alius. Ejuſmodi maritos pœna mortis afficiendos cenſuit Æſchines contra Timarchum. *Idem.*

5 Οὐ σύ γε] Communicationis ſchema, quod valet ad extorquendam adverſario confeſſionem, dum videt nos in æquitate ejus judicium ponere, ſimulque Iovem ex obliquo ut mollem & ſtupri reum traducit auctor. *Idem.*

6 Εἰ δέ τις ἐμπαλιν ἐλαύνοιμεν] Altera pars ſimilitudinis priori oppoſita. Avaros contra ſimiles eſſe docet marito, qui uxore ſua, quam ætate & forma vegetam pulchramque duxit, uti non audet, ſed intactam ſervat, & marceſcere ſinit, cum matrimonii leges poſtulent, amoribus ejus frui, ac liberos procreare. *Idem.*

7 Γυναῖκα νόμῳ παρκλαβεῖν] Idem eſt quod ſupra, νόμῳ γήμας. Addit, εἰς τὴν οἰκίαν. Solebant enim ſponſi novam nuptam parentum ſuorum domo in ſuam deducere. hinc natum illud loquendi genus apud Græcos pariter & Latinos: γυναῖκα εἰς οἰκίαν παρκλαβεῖν, vel ἄγεσθαι: Romani, *uxorem domum ducere*, vel

εἰς τὸν οἰκίαν νόμον ἐξαλλαξὼν [1] ἐπ' ἀρότῳ [2] παίδων γνησίων, ὁ δὲ, μήτε αὐτὸς [3] ἀφοσιώσοιτο ἀκμαίας καὶ ἡλικῆς παρθένου, μήτε ἄλλῳ ἀφοσιοῦσθαι ἐπιτρέπει, ἄγχουσι δὲ τοῦτον κατακλείσεις παρθενεύοντες, καὶ ταῦτα ἱερὰν φάσκων, καὶ ἁλῶναι ὑπὸ τῆς ἔρωτος, καὶ [4] σαρκὸς ἐκπτησίας, καὶ τῶν [5] ὀφθαλμῶν ὑποδυσκρότων, ἔστ' ὄπισω ὁ τοιοῦτος ἐν [6] ἐξαπαίειν δέξειεν

ducat, acceptam ad liberorum legitimorum procreationem: cæterùm nec ipse contingat florentem ætate, decoramque virginem, nec eam ab alio aspici sinat, sed inclusam, orbam, sterilemque in perpetua virginitate contineat, ac interim se amore teneri dicat, & hunc præ se ferat colore, corpore exhausto, refugis oculis, num fieri potest, ut talis quispiam desipere

vel simpliciter *ducere* dicunt. Hesiodus in Operib. Γῆμαι δ' γυναῖκα τὴν σὴν οἶκον ἀγαθὴν. *Tempestive uxorem domum tuam ducito.* Sic Homerus, & alii locuti. ἐλευθέραν vocat mulierem *ingenuis parentibus natam*, non *servam* aut *manumissam*. Barl.

1 Ἐπ' ἀρότῳ] Εἰς τὸ σπερμαίνειν γόνιμον, ut ait Hesiod. εἰς σπορὴν σὴν γονῆς. Bourd. Elegantur ἄρσην τὸν παίδων pro *liberorum procreatione* dixit. Plutarchus in lib. de præceptis conjugalibus quadruplicem proponit arationem: unam in Scio, secundam in Raria, tertiam sub ipsa urbe, quam à jugo boum, Busigium nominat; quartam vero omnibus hisce sanctiorem esse dicit, procreandorum liberum. Simili figura loquitur Isidorus Pelusiota lib. 3. epist. 243. Τῷ γὰρ παρθένον, inquit, ὁ ἀνὴρ συναπέμψῃ γυναῖκα, τυτθὸν γόνιμον ποιεῖ, διὸ καὶ παρ' Αἰθιοπίοις ἡ συνάφεια ἡ κατὰ νόμον, ἐπ' ἀρότῳ παίδων. (Sic malim cum Luciano & Plutarcho, ut etiam notat Gatakerus, quam ἐπ' ἀρότῳ) ἁλίσκεσθαι γίνεσθαι καὶ γονεῖς οἱ τεκόντες καλοῦνται. Sunt autem bellæ & verecundæ ejusmodi locutiones, quæ sumuntur ab agricultura. Sophocles de Oedipode: τὸν τοῦσον ἄρουν, matrem aravit, pro matri se miscuit. Et ἀνειρεῖν παιδὸν λάκκα, dixit Euripides tragico more, pro liberos procreare: ad verbum, *semimare liberorum sulcum*. Quin & πίειρα pro humore prolifico, ipsisque adeo liberis non raro accipitur, qui & *fructus ventris* in factis litteris appellantur. Præclare Tertullianus lib. de anima, cap. 27. *Natura veneranda est, non erubescenda: connubium libido, non conditio fadavit, excessus, non status est impudicus.* Barl.

2 Παίδων γνησίων] Sic dicuntur, qui originem habent legitimam, non νόθοι aut ὑποζυγιαῖοι, id est, *spurii vel suppositi*. Idem.

3 Προσαπτοῖτο] Verbum προσαπτεσθαι, ut & simplex ἅπτεσθαι de congressu accipitur viri cum muliere. Sic Apostolus 1. ad Corinth. cap. 7. Καλὸν ἀνθρώπῳ γυναικὸς μὴ ἅπτεσθαι, *Bonum est viro mulierem non attingere*, id est, uxorem non ducere, aut cum eâ commercium habere. Tremellius: *ad mulierem non appropinquare*, quemadmodum & קרב sive נגע apud Hebræos, & τὸ πλησιάζειν Græcis eo sensu non raro usurpantur. hinc virgo ἀπτὸς sive *intacta*, quæ virum experta non est. *Idem.*

4 Σάρκα ἐκπτησίαν] Id est, *corpus exhaustum & extabefactum*, ut evenire solet nimio Veneris desiderio flagrantibus nec amore suo potiuntibus. De virginibus idem affirmat Erasmus in colloquio proci & puellæ: *Vidi multas*, inquit procus, *quæ ante nuptias pallebant, languebant, ac velut contabescebant, ex congressu viri sic enituisse, ut tum demum florere cœperint.* ἐκπτύειν est paulatim extabescere & emaciari. Idem.

5 Ὀφθαλμοὶ ὑποδυσκρότες] Sunt oculi refugi & introrsum retrusi, quod fit ob defectum humoris per calorem consumpti, ut docent medici. *Idem.*

6 Παραπαίειν] Id est, *desipere, hallucinari*, παραφορεῖν. Sumpta tralatio ab iis, qui fides perperam pulsant. *Idem.*

1 Γά-

ἀν, δίον παιδοποιεῖσθαι, καὶ λαμβάνειν γάμους, καταμηχανᾶσθαι δ' ὅπως ἔσται ὅτῳ καὶ ἐπίδοσιν πόρω, καὶ τέκνα; ἱέρειαν τῆς Θεσμοφόρου τρέφειν μὲν πάντες δὲ βλέπουσι; ταῦτα δ' αὐτὸς ἀγανακτῶ, πρὸς ἑαυτὸν μὲν, ἀπίμως λακτιζόμενος, καὶ λαφυσσόμενος, καὶ ἐξαντλούμενος. ἵνα δ' ἑαυτὸν ἦ, ἄσιτος

sipere non videatur, quippe qui cum liberis oportuerit operam dare, fruique conjugio, puellam adeò formosam atque amabilem sinat emarcescere, per omnem vitam, tanquam Cereri sacerdotem alens? Hæc & ipse indignor, quum à nonnullis ignominiosè cædor calcibus & lanior, & exhaurior, à nonnullis contrà perinde ut stigma-

1 Ἱέρειαν τῆς Θεσμοφόρου] Æschines Demosthen. Æschyl. quales Vestales Bourd. Cereri sacerdotem alere dicitur, qui uxorem παρθένον, hoc est, virginem & intactam servat. Tradit Theocriti Scholiastes ad Idyll. 4. legem fuisse Athenienſibus, ut Thesmophoria (festa erant Cereris) quotannis celebrarent virgines mulieres, vitæque honestæ, quæ per solennitatis diem legales libros & sacros vertice gestantes, tanquam supplicantes Eleusinen contenderent. Idem testatur Ovid. lib. 10. Metamorph.

Festa pia Cereri celebrabant annua matres,
Ida quibus niveâ velata corpora veste
Primitias frugum dant spicea serta suarum,
Perque novem noctes Venerem tactusque viriles
In vetitis numerant. ——

Hanc continentiam ut sibi faciliorem redderent, salicis aut viticis (ἄγνου Græci vocant quasi ἁγνοῦ) folio lectos insternebant. vide Dioscor. libro 1. cap. 136. & Plinium lib. 23. cap. 9. Nam & salicem habere vim perimendi seminis & libidinis extinguendæ auctor est Theophrastus. ἀφροδισίων κώλυμα vocat Nicander. Utebantur ad idem præstandum *cnyzâ* & *cunilagine*, ut testatur Theocriti commentator Idyll. 7. quæ utraque planta refrigerandi summa vi pollet. *Bart.*

2 Τῇ Θεσμοφόρῳ] Supp. Δημητρί. Sic appellatur Ceres ob legum inventionem. Θεσμὸς Hesychio νόμος θεῖος. *Legiferam* dixit Virgil. 4. Æneid. ad quem locum sic Servius: *Leges Ceres dicitur invenisse; nam sacra ipsius Thesmophoria, id est, legum latio vocantur. Sed hoc ideò fingitur, quia ante frumentum inventum à Cerere passim homines sine lege vagabantur, quæ feritas interrupta est, postquam ex agrorum discretione nata sunt jura.* Θεσμοφόρου Cereris meminit Lucianus, quia de matronis loquitur, quæ Thesmophoria celebrantes à virorum complexu abstinere debebant sive ex maritos haberent, sive viduæ essent & ἀνανδροι. De quibus & Iuvenalis. *Pauca adeo Cereris vittas contingere digna.* Idem.

3 Ταῦτα δ' αὐτὸς ἀγανακτῶ πρὸς ἑαυτὸν μὲν] Duo se hominum genera odisse ait Plutus, profusi nimirum ingenii divites & præparcos. Priora verba in prodigos quadrant & discinctos nepotes, à quibus λακτίζεσθαι dicitur Plutus, & λαφύσσεσθαι, id est, calcibus cædi & dilaniari. orationc utitur emphatica. τὸ λακτίζειν est λακτὶ ἢ λακτισμοῦ πλήττειν, calcibus cædere. Ad λάγνα refert Eustathius, à quo fut. λάξω, ν in α verso Doricè. At λαφύσσειν verbum est lurconibus aptum. Significat enim ἀκρατῶς δὲ καὶ πολὺ λαπάττειν & ἐκκενοῦν, ut exponit Athenæus, hoc est, *largiter & plurimum consumere & evacuare.* Alterum orationis membrum describit avaros, qui Plutum ut captivum & vinctum serviliter detinent sibique asservant tantum. *Idem.*

[1] στιγματίας φραπίτης [2] πεδηθήτω. [3] Ζεύς. τί ἐν ἀγανακτεῖς κατ' αὐτῶν; διδάσκει γὰρ ἄμφω καλῶς τὸν δίκαιον. οἱ μὲν, ὥσπερ ὁ Τάνταλος, ἄποτοι, καὶ ξηροὶ τὸ στόμα, ἐπικεχλωότες μόνον τοῦ χρυσίου. οἱ δ', ἐφικόμενοι ὁ Φινεὺς ἐκ τῆς φάρυγγος τῶν προφῶν ὑπὸ ἁρπυιῶν ἁφαιρεθέντες.

gmaticus fugitivus compedibus vincior. *Iup.* Quid igitur adversus illos indignaris? utrique enim egregias luunt pœnas: Hi quidem dum Tantali in morem, nec bibere, nec edere sinuntur, sed ore sicco, auro tantùm inhiant. Illi verò, dum [5] ceu Phineo cibos harpyiæ ipsis è faucibus eripiunt.

1 Στιγματίας] Frontem litteratus hoc charactere ΦΦ. *δραπέτης* pro servo, ut Catapl. *Bourd.* Pro servo accipitur, cujus fronti stigma sive nota φφ. candenti ferro imprimebatur, ut agnosceretur, præsertim si aufugere consuevisset, quod probrosum erat. Plautus *litteratum* festive appellat. Meminit ejus rei Plutarchus in Nicia, ubi de Athenienſibus in Sicilia captis. Καὶ αὐτὲς, inquit, οἰκέτας ἐπιλήσει γιζομένους ἵππου εἰς τὸ μέτωπον. *Et eos ut servos vendebant equi signo eorum fronti impresso.* Item Valerius Max. lib. memorab. 6. cap. 8. *Servus ab eo vinculorum pœna coërcitus, inexpiabilique litterarum nota per summam oris contumeliam inustus.* Barl.

2 Πεδηθήτω] Servi enim in nervo & compedibus habebantur. hinc πεδητὸς δοῦλος apud Hesych. & Suidam. πέδη vero omne genus vinculorum significat, quibus maleficorum pedes constringuntur. *Idem.*

3 Ζεύς. Τί ἐν ἀγανακτεῖς κατ' αὐτῶν] Tantali & Phinei exemplis ostendit Iupiter, nihil causſæ esſe Pluto, cur tantopere indignetur adversus prodigos & avaros, cum miseratione potius digni censeantur, ut qui ambo pœnas suæ stultitiæ sat graves luant. Tantali fabulam refert Homerus: aliter Pindarus, Euripides, Alcæus. Vnde Casaubonus figmentum illud de pœna Tantali vestigium esſe credit historiæ Adami ob legis prævaricationem à Deo e Paradiso ejecti, de quo dici potſit, quod de Tantalo suo ait Pindarus in Olymp. κατασχεῖν μέγαν ὄλβον οὐκ ἐδυνάσθη· κόρῳ δ' ἅλεν ἄτᾳ ὑπέρφιαλον, id est, *concoquere magnam felicitatem non potuit: sed saturitate accepit damnum immensum.* In divites avaros aptat Horatius lib. Serm. 1.

Tantalus à labris sitiens fugientia captat
Flumina quid rides? mutato nomine de te
Fabula narratur. congestis undique saccis
Indormis inhians.

Quod est ὑπογλαίνειν τῷ χρυσίῳ, ut hic loquitur Plutus. *Idem.*

4 Ἄγουσι] Ἀγδύειν τὸ ἐδίειν Hebræorum more. *Idem.*

5 *Ceu Phineo cibos*] De Phineo Virgil. 3. Æn. *Cogn.* De Phineo Agenoris filio qui rex fuit Thraciæ, paulo aliter historiam refert Diodorus Siculus lib. 4. Hic secundum duxerat uxorem Idæam Dardani filiam, cujus suasu filios suos ex Cleopatra Borea & Orithya filia susceptos excæcavit. Quapropter & ipse excæcatus est, & Harpyæ contra eum missæ, quæ cibos & mensam ejus turpissimè fœdarunt, de quibus legendi Apollon. lib. 2. Argonaut. Martial. lib. 9. Æschylus in Eumenid. nec non Apulejus lib. 10. de Asino aureo. Finguntur Harpyiæ fuisſe volucres monstrosæ, facie virginea, unguibus vultures, quarum ingluviem & fœditatem pulchre describit Virgilius 3. Æneid. & Ovid. 7. Metamorph. sic dictæ, ἀπὸ τοῦ ἁρπάζειν, à diripiendo. Vnde *harpax* & *harpagare* pro rapere apud Plautum. Ἁρπακτικὸς δαίμονας interpretatur Suidas. Alii φυσικῶς eo nomine ventos intelligunt. Sunt qui ad historiam referant, & pellices Phinei ea appellatione esſe gari putant, quas aula expulere Calais & Zethes, Borææ, hoc est, septen-

trio-

[1] ἀλλ' ἄπιθι ἤδη σωφρονεστέρῳ παροξυνοῦντι τὸν Τίμωνι συμπεσούμενος. Πλοῦ. ἐκεῖνος γὰρ πότε παύσεται ὥσπερ ὑπὸ κηφῆνος πεπληγμένος, πρὶν ὅλως εἰσρυῆναί με καὶ ἀναδῆναι ἐξαντλῶν, [3] φθάσαι βυλόμενος τὴν ἐπιῤῥοήν, μὴ [4] ὑπέραντλος εἰς πλοῦν, ἐπικλύσω αὐτόν; [5] ἢ εἰς τὸν τῶν Δαναΐδων πίθον ὑδροφορήσειν

piunt. Sed abi jam, cordatiorem multò nacturus Timonem. *Plut.* An ille aliquando desinet me velut ex [2] foraminoso cophino, priusquam omnino influxerim, data opera exhaurire, quasi conetur occupare, quo minùs influam, veritus ne si copiosius infundar, ipsum undis obruam? Quò fit ut in Danaidum dolium aquam mihi

trionalis plagæ reguli ex Orythia apud Ilissum rapta, filii, in quibus est ὁ μαντεύεσθαι Vossius Theol. Gentil. lib. 3. cap. 99. *Phineo* non inepte comparantur prodigi: scorta & parasiti sunt veluti *Harpyiæ*, quarum fœdissimo contactu res amplissimæ, maximæque opes facile dissipantur. Barl.

1 Ἀλλ' ἄπιθι ἤδη] Sequitur nunc προσταγμα sive mandatum. Iupiter enim auditis ultro citroque Pluti querelis, eum abire jubet, non dubitans, quin Timone posthac usurus sit cordatiore. Paupertas enim homines reddit circumspectiores, multoque quam antea frugaliores. nam qui per nimiam profusionem facultates suas exhausere, eos tandem egestas cogit largiendo finem facere, & temperantiæ studere. *In fundo parcimonia est*, ut proverbio dicitur. Timonem Plutus cophino assimulat foraminoso, qui nihil liquoris retinere possit. κόφινος autem corbis est è vimine contextus formam habens orbicularem. Vnde Nonnus: δυσδίκης κύκλα κοφίνου. Vbi nota secundam produci in *cophinus*, quæ ab aliis corripitur. Nanſius ad Nonni paraphrasin. *Idem.*

2 *Foraminoso cophino*] Allusum ad Danaides de quibus Ovid. 4. Metam. *Cognatus.*

3 Φθάσαι βυλόμενος] Verbum φθάνειν *antevertendi* seu *præoccupandi* significationem fere habet, quasi *prævenire volens influxum.* Barl.

4 Ὑπέραντλος εἰς πλοῦν] Dicitur Plutus, cum uberius hominem locupletat. Supra dixit, ὑπέραντλον ὕζειν pro enormi contumelia. Mirum videri possit, cur tam male ominetur de Timone Plutus, quasi ad mediocritatem nullo pacto reduci queat, cum tamen à prodigalitatis extremo facilior sit ad liberalitatem regressus, quam ab avaritia, quæ longius distat à medio. Sic enim philosophus ethic. lib. 4. cap. 1. ὁ γὰρ δαπανηρὸς, inquit, δόξειε δ' ἂν ὁ μικρῷ βελτίων εἶναι τοῦ ἀνελευθέρου, διάπυστος γάρ ἐστι, καὶ ἐν τῷ ἀλλήλας, ἐν τῷ χορηγίας, ἐν τῷ τὸ μέσον δύνασθαι ἐλθεῖν. ἔχει γὰρ τὰ τοῦ ἐλευθέρου, ἐν γὰρ δίδωσι, ἐν ὁ λαμβάνει. hoc est, *Qui prodigus est, non paulo esse melior illiberalis videtur. Nam & sanabilis est, tum ætate, tum inopia, & ad medium venire potest. Habet enim liberalis hominis nonnulla. Etenim donat, non accipit.* Contra vero avarus est ἀνίατος, id est, *difficulter sanari potest*, quia avaritia, ut idem Aristoteles ostendit, semper magis atque magis crescit. Vnde & hoc infert ἀσέλγεια, prodigum quod ad ingenium attinet, per se non esse malum & improbum, sed potius hominem simplicem & ἀκίβδηλον, quia tam ere & inutiliter profundit eas opes, quas reliqui homines magni faciunt, & quoda mmodo honorant: imo pro quibus consequendis non pericula aut labores ullos subire recusant, & in quibus major pars hominum suam felicitatem positam esse arbitratur. *Idem.*

5 Ἢ εἰς τὸν τῶν Δαναΐδων] Prodigum Timonis ingenium dolio insuper comparat Danaidum, quod pertusum est, nec liquorem continere potest. Fuit Danaus Argivorum rex, Ægypti frater, qui quinquaginta filias, sed ex diversis conjugibus genuisse dicitur, quæ ab avi nomine *Belides*: à patris autem nomine *Danaides* appellantur. Hæ cum totidem Ægypti filiis nupsissent, Danaus ut re-

spon-

μοι δικᾶ, καὶ μόλιβδον ἐπαντλήσειν, [1] ἵ κύτος μὴ στέγοι τοῦ. ἀλλὰ σχεῖν σύριγγαν, χεῖδον σκληρυνομένην ἢ ἐπιρρέοντος ὕπως, ῥύπτειν τὸ ὕδωρ τὴν ἴκμαδα κενὸς ἢ πίθος, ἢ ἀκώλυτος ἡ ἔξοδος. [2] Ζεύς. ἀκῶν εἰ μὴ [3] ἐμφράξῃ τὸ κεχλιδὸς τοῦτο, καὶ εἰς [4] τὸ ἄπαξ ἀνεπιπλασμένον, σκληρὸν τοῦ βρεχεῖ σε, ῥᾳδίως ῥήσει τὴν διαφθορὰν αὖθις, καὶ τὴν δίκελλαν [5] σὺ τῇ τρυχὶ ἢ πίθε. ἀλλ' ἄπιτι ἤδη, hi videar allaturus, fruſtraque infuſurus, vaſe non continente liquorem: imò priùs propemodum effuſo quod influit, quàm influxerit: adeò latus dolii hiatus ad effuſionem, ac liber exitus. *Iupiter.* Proinde ni hiatum iſtum obturaverit, perpetuamque perſtillationem ſiſtere conetur, te propediem effuſo, facilè rurſus fagum & ligonem in fœce dolii reperiet. Verùm abite jam, illum-

ſponſum accepit ſe à genero interfectum iri, filiabus auctor fuit, ut facta ſimul conjuratione ſponſos omnes interimerent. quod factum ab illis, una (alii duas ſtatuunt) excepta, nimirum Hypemneſtra, quæ Lynceum maritum ſuum ſervavit, à quo Danaus, poſtquam annos regnaſſet quinquaginta, interfectus eſt. Ob hanc impietatem tali ſupplicio Danaides apud inferos fingunſur plecti, ut aſſiduo dolium pertuſum aqua cogantur implere, è quo tantundem effluit, quantum infunditur. Vnde natum proverbium, εἰς τὸν Δαναΐδων πίθον ὑδροφορεῖν, de quo Eraſmus. Fabulæ hujus quoque meminit Lucianus in Hermot. in Dipſadib. nec non in dialogo Crateris & Diogenis. Convertitur ad varios uſus. hic in prodigos aptatur, qui ſimulatque opes accepere, continuò eas effundunt. *Earl.*

1 Τῶ κύτει μὴ στέγ.] Vox κύτος generatim ſignificat omne concavum. πίθος κύτος, *dolii ſinus* vel *alveus* eſt. Heſychio non tantum exponitur σῶμα, ὄγκος, ſed etiam χώρημα, βάθος. Notandum hic τὸ στέγειν idem eſſe, quod σωίζειν, & proprie uſurpari de iis, quæ aquam continere dicuntur, nec per rimas aut foramina eam tranſmittunt, cui opponitur διιπτάειν, vel διαχέειν, apud Plutarchum. hinc στέγη tectum; quod pluvias abarceat, & στεγανὸς, Heſychio, ὁ διαμένων στέγειν τὸν λόγον. in quem non competit illud Terentii: *Plenus rimarum ſum, hac atque illac perfluo.* Vocabulum eſt ἀπολύσιμον, de quo ſi placet, vide doctiſſimas Gathakeri lucubrationes contra Pfochenium, & Salmaſii exercitat. in Solinum. *Idem.*

2 Ζεὺς] Iupiter in ſua perſiſtens ſententia Plutum ad Timonem abire vult, quem niſi oblata fortuna prudentius utatur, brevi ad egeſtatem & priſtinos labores denuò redactum iri prædicit. Notandum hic τὸ ἀμπεδοῦντι τοῦ βυλῆς in Jove. *Idem.*

3 Ἐμφράξῃ τὸ κεχλιδὸς] Alludit ad præcedentem fabulam de dolio Danaidum participium pro nomine poſitum: τὸ κεχλιδὸς ἀντὶ τῦ χάσματος. Sunt enim Græci φιλομύθοι. Sic initio hujus Dialogi: ἀναπλῆσαι τὸ κεχλιδὸς dixit, quod hic ἐμφράξειν, *obſtruere ſeu obturare hiatum.* Idem.

4 Τὸ ἄπαξ ἀνεπιπλασμένον] *Per ſemel apertum foramen.* Eraſmus, *perpetuam perſtillationem* vertit. malim *effuſionem.* τὴν ἴκμαδα, paulo ante vocavit. nam *perſtillationis* vox hic minus apta videtur, cum non κατὰ στάγονος, hoc eſt *ſtillatim*, ſed χύδην & *copioſe* ſuas opes prodegerit Timon, ut ſupra oſtenſum. εἰς τὸ ἄπαξ, idem valet, quod εἰς τὸ ἀεὶ, *ſemper, in perpetuum.* vulgo *ſemel pro ſemper.* Idem.

5 Ἐν τρυχὶ] In fœce, id eſt, in fundo dolii. Simile apud Gallos de Chymiſtis jactatur dictum: *au fond du creuſſet, le gibet.* Poſtquam enim auri conficiendi artem fruſtra ſcrutati ſunt Chryſopæi iſti, conſumptiſque opibus ad egeſta-

tem

λάβῃ πλημμύρειτε αὐτόν. [1] σὺ δὲ μέμνησο ὦ Ἑρμῆ ἐπανιὼν, ὡς ἡμῖν ἄγειν τοὺς Κύκλωπας [2] ἐκ τῆς Αἴτνης, ἵνα τὸ κεραυνὸν ἀκονήσωσι; ἐπικαύσασιν, ὡς ἤδη γε πεπηγμένῳ αὐτῷ δεησόμεθα. [3] Ἑρ. ἀποβαίνωμεν ὦ πλοῦτε. τί τοῦτο ὑποσκάζεις; [4] ἐλελήθεις με [5] ὢν χωλὸς ὤν. [6] Πλοῦ. οὐκ ἀεὶ τοῦτο ὦ Ἑρμῆ, ἀλλ' ὁπόταν μὴ ἀπίω παρὰ πατρὸς ἀφῇς ὑπὸ Διὸς, οὐκ εἰδὼς illumque ditate. Tu verò Mercuri memineris redeundo Cyclopas ex Ætna ad nos adducere, quò fulmen cuspide restituta resarciant. Nam eo nobis acuminato erit opus. *Merc.* Eamus Plute. Quid hoc? num claudicas? Equidem ignorabam ô præclare, te non cæcum modò, verùm etiam claudum esse. *Plut.* Hoc non est mihi perpetuum Mercuri: sed quando ad aliquem à Iove missus proficiscor, nescio quomodo redacti, nihil reliquum ipsis, nisi ut ex desperatione restim sibi emant, quo gulam frangant. *Barl.*

1 Σὺ δὲ μέμνησο ὦ Ἑρμῆ ἐπανιὼν] Mercurio speciatim mandat Iupiter, ut reversus ab itinere Cyclopas ex Ætna secum adducat, qui fulmen resarciant atque reparent. nam supra dixerat, dum avidius in Sophistam Anaxagoram jacularetur, fractos fuisse duos eosque maximos radios, cuspidemque retusam. Fabulantur poëtæ Cyclopas Vulcani esse ministros Iovi sua fulmina fabricantes, sic dictos ab eo quod unicum haberent oculum, eumque orbicularem. κύκλος enim circulus & ὤψ, vultus sive oculus. Vnde & Cocles nomen accepit illustris Romanus, quasi Cyclops, quod μονόφθαλμος esset. Ex his autem Cyclopibus potissimum tres celebrantur, *Brontes*, *Steropes* & *Pyracmon*, de quibus poëta lib. 8. divini operis, & Apollonius Argonautic. 1. *Idem.*

2 Ἐκ τῆς Αἴτνης] Locum indicat unde vocandi essent Cyclopes, ex Ætnâ scilicet sede & officina eorum. Hinc fratres Ætnæi Virgilio, vel propter ignes ex eo monte perpetuò ebullientes: vel, quod magni essent instar Ætnæ. Homerus tamen Iliad. 6. Vulcanum introducit non in Ætna, sed in cœlo sine Cyclopum opera Thetidos rogatu fabricantem arma Achillis. Fabulæ physicam interpretationem dat Servius ad locum Virgilii supra citatum, & Natalis Comes lib. 2. cap. 6. Mythologiæ suæ. *Idem.*

3 Ἑρμ. Περίιμεν ὦ πλοῦτε] Sequitur Mercurii & Pluti colloquium. Miratur claudicationem Pluti Mercurius. ὑποσκάζειν & χωλὸν εἶναι hic συμπτώματα posuit Lucianus. Fingitur autem Plutus in adventu claudus, in recessu alatus, quod serius quidem opes contrahantur: partæ autem, nisi frugaliter dispensés, velocissime dilabantur. Eundem & cæcum faciunt & judicii expertem, propterea quod indignissimum quemque opibus affluere videamus: probos contra & condignos in re tenuissima ut plurimum versari. Hinc Plutus jam visu recepto apud Aristophanem. οἷσιν ἔφην, inquit, ἀνθρώποις ζώσιν ἐλάχιστον. τοῦτ' αἴτιός γ' ἐγὼ ἀρετῆς ἔφυγον. id est, *cum qualibus & quantum iniquis virus versatus sum. Dignos autem meo consortio defugi.* Idem.

4 Ἐλελήθεις τυφλὸς ὤν] Græca σύνταξις, *latebat me vel ignorabam te cæcum esse.* plura ejusdem constructionis exempla habet Budæus pag. 899. *Idem.*

5 Ὢν χωλὸς ὤν] Ἐὼν ὤν voce per illusionem fere utitur Lucianus, ut supra dictum. Idem est qui γνησίως, ἀνδρείως Hesychio, ab antiquo γένος vel γένης quo genus denotatur, quasi generosus, ex familia ac genere nobili ortus. *Idem.*

6 Πλοῦ. Οὐκ ἀεὶ τοῦτο ὦ Ἑρμῆ] Responsio Pluti, ad hoc quod claudicationem suam spectat, quam non sibi perpetuam esse ait, sed tunc demum obtingere, quando à Iove mittitur. Docet figmentum probos & à Iove dilectos, anni-

ὅπως βραδύς εἰμι κἀ χωλὸς ἀμφοτέροις, ὡς μόλις τὸ πέρμα, περιγράψαι σὺν τῷ πελμένι. ὁπόταν δὲ ἀπαλλάττεσθαι δέῃ

modo tardus & claudus utrinque sum: ita ut ægrè metam pertingam, quum nonnunquam qui me operiebatur, priùs insenuit. Sed quum discedendum est alatum

nunquam aut tarde in hac vita felices ac divites fieri. Vult enim Iupiter virtutem per se amari, propter aliud. Nam si illi demum divites evaderent, qui virtutem colerent, plerosque videremus ideo virtutem amplecti, quod per eam ditescerent. Atque ita virtutem non propter se, sed propter opulentiam amarent. Contra vero improbos & Diti gratos cito ditescere innuit, cum fieri non possit, ut optum facultatumque tam expedita facilisque & pæne momentanea, ut ita loquar, adeptio, conquisitio, possessio justa esse & legitima censeri debeat. Hinc Iuvenalis Sat. 14.

Dives qui fieri vult,
Et citò vult fieri. sed qua reverentia legum?
Qui metus aut pudor est unquam properantis avari?

Tardus igitur incessu est Plutus, cum ad eos ablegatur, quos æquus Iupiter amavit, id est, ad homines pios & virtute præcellentes, cujusmodi opes laudat Hesiodus, easque vocat χρήματα οὐκ ἀπάλαστα, sed διόδοτα, hoc est, *opes non rapto quæsitas, sed divinitus concessas.* Barl.

1 Χωλὸς ἀμφοτέροις] Ἀμφιγυήεις. Vt Vulcan. Homericus. Aristoph. in Plut. *Bourd.* Scilicet σφοῖν, *utroque pede claudus.* Homero ἀμφιγυήεις, quod Vulcani epitheton est. *Barl.*

2 Τελεῖν ὅλη τὸ τέρμα] Pertingere ad metam. ubi τελεῖν perinde esse videtur ac si diceretur, τελεῖν τὸ δρόμον, *conficere cursum.* τέρμα vero curriculi meta est, hoc est, locus, in quo stabant ad palmam accipiendam post peracta spatia οἱ στεδιοδρομεῖς. Alio nomine λύκιλα appellant Græci: *calcem* & *cretam* Latini. Distinguitur autem à meris, circa quas flectebant currus suos iidem cursores. de quo Salmas. ad Solinum. *Idem.*

3 Περιγεγράφαι σὺν τῷ ἑνὶ πελμένι] Hac de re perelegans extat epigramma in Anthol. Græca, sed incerti auctoris, ubi senex quidam ὀψίπλους hunc in modum de se conquisitur:

Ἦν νέος, ἀλλὰ πένης· νῦν γηρῶν πλούσιός εἰμι.
Ὦ μόνος ἐν πάντων οἰκτρὸς ἐν ἀμφοτέροις.
Οἷς τότε μὲν χρῆσθαι δυνάμην, οὐκ εἶχον ἅπαντα.
Νῦν δ' ὁπότε χρῆσθαι μὴ δύναμαι, τότ' ἔχω.

Quod sic Latine vertit mellitissimus poëta Iohannes Secundus:

Pauper eram juvenis, nunc tandem ætate senili
Ditesco; hei misero, tempore utroque mihi:
Vti cum poteram, nummorum copia deerat:
Copia nunc superest larga, sed usus abest.

4 Ὁπόταν δὲ ἀπαλλάττεσθαι δέῃ] Alterum orationis membrum, quo declarat Plutus, se quidem in accessu esse βραδύτατον, sed in discessu alatum & quavis ave celeriorem. Nam ut docet Plutarchus in præceptis civilibus: nullæ sunt fortunæ tam amplæ, quæ nisi πάντῃ ὦ διασύμασι circumscribantur, ad usus necessarios sint sufficturæ. Hinc plurimos videre est, qui per luxum & gulam brevissimo tempore ad inopiam redacti sunt, promi magis quàm condi. Nam qui tantum promit: nihil autem recondit sive seponit, is ad Divam Peniam velis, quod ajunt, equisque properat. A talibus aufugere dicitur Plutus perniciosissimis pedibus, & alatus esse cum discedit. Velocitatem suam illustrat similitudine petita à fugitivis decursoribus, qui velut saltu stadium transiliens, quam ocyssime pra-

τὰς δίκη, πλοῖον ἴψῳ, πολὺ τῷ ἀρίστου ἀκύτερον. ἅμα γὰρ ἔτεινεν ἡ [1] ὕσπληγξ. καίτοι ἤδη ἀκηκόεσαν τὸν κήρυκα τὸν νενικηκότας, ὑπερπηδήσαντας τὸ στάδιον, οὐδ' ἰδόντων εἰσιόντα τὸν θεατῶν. [2] Ἑρμῆς. Οὐκ ἀληθῆ ταῦτα φῄς. ἐγὼ γὰρ ὑμῖν εἶπον ὀλίγα μὲν [3] οὐδὲ ὀβολὸν ὄντα [4] πλουτήσαντας ἐχθές, ἅμα δὲ πολυτελῶς [5] πολυτελεῖς, καὶ

tum videbis; avibus longè celeriorem. Vnde fit ut amoto repagulo, protinus voce præconis victor pronuncier, saltu stadium transmensus, ne videntibus quidem aliquoties spectatoribus. *Merc.* Ista haud vera narras. Imò ego tibi permultos commemorare queam, quibus heri ne obolus quidem erat ut restim emerent, qui hodie repentè divites facti splendidè vivant, al-

præconis voce victor pronunciatus est, ὑπερπηδᾶν τὸ στάδιον, plus est quam διαφαμεῖν. Transilire stadium dicuntur qui summa pedum pernicitate valent. Ejusmodi cursores σταδιοδρόμοι dicti, nomenque pro modo cursus sortiti sunt. *Bart.*

1 Ὕσπληγξ.] Propriè scutica est seu flagellum, quo subulci porcos agitant, παρὰ τὸ πλάσσειν ἐπὶ ὕας. Hic ita vocatur repagulum seu funis obtentus τοῖς ἱπποδρομίοις, quo laxato dejectoque curriculum ingrediebantur. Erat autem proprie regula, ut Salmasius docet, paulo altius è solo elata, & oppositâ curribus, quæ dato signo currendi repente dejiciebatur. Vnde ὕσπληγξ πίπτειν & καταπίπτειν dicitur. Diversa igitur erat à carceribus ubi consistebant οἱ σταδιεῖς. quem locum ἀφετηρίαν & καμπτῆρα, itemque βαλβίδα nuncupant Græci. *Idem.*

2 Ἑρμῆς. Οὐκ ἀληθῆ ταῦτα φῄς.] Continetur his verbis ἀναπόδη sive refutatio superiorum dictorum, vel potius objectio à contrariis. Refellit enim Mercurius hoc quod de tardo inopino dixerat Plutus, permultosque esse ait, quibus cum heri ne obolus quidem esset, subitò evaserint divites. *Idem.*

3 Οὐδὲ ὀβολὸν ἔχειν.] Inter hyperbolas posuit Erasmus, deque eo dicitur, qui maxima rei familiaris inopia laborat. Erat autem obolus æreum nummisma minutulum, ita dictum quod obeliski, id est, veruli imaginem præferret, testè Plutarcho in Lysandro. *Idem.*

4 Πλουτήσαντας ἐχθές.] Sic fine hujus dialogi. *Bourd.*

5 Πολυτελῶς πολυτελεῖς.] Appellat eos, qui splendidè sumptuosèque vivunt à πόλος significante sumptum. Athen. lib. 2. πολεῖν inquit, τὸ δαπανᾶν, & πολυτελεῖς οἱ πολλὰ δαπανῶντες, & βίοτελεῖς, οἱ ὀλίγα. Notandum & hoc dicendi genus; τὸ λαμπρῶς ζῆν καὶ πολυτελῶς ἐξελαύνειν, quo proverbialiter eos significat, qui supra alios longè fortunatiores sunt, & honoratiores. Sic Plautus in Asinaria. *Nam si huic occasum tempus sese subterduxerit, nunquam adepol albis quadrigis indipiscet posteà:* τὸ ζεῦγος non tantum de bigis, sed & generalius de trigis ac quadrigis, adeoque quovis vehiculo usurpatur. Torquent se Grammatici, quid per *albas quadrigas* intelligat Comicus. Sunt qui *Iovis* interpretantur, ut quæ celerrimo per cœlum cursu ferantur, si quando tonat vel fulgurat. Quod & confirmare videtur Bourdelotius, qui ad hunc locum & Hellodorum notat, ideò quadrigis albis in triumpho usos fuisse veteres, quod Iovis quadrigas crederent albas, ad cujus morem se componebant οἱ τεταμένοντες. Quod ita censuisse priscos etiam tradit Suetonius in August. cap. 49. Hinc invidiam sibi conflârat Camillus, quod in triumpho curru ejus albis equis junctis urbem invectus esset: quasi humano fastigio ampliorem vindicare honorem, paremque supremo Iovi videretur. τὸ ἐξαλλεύειν, quod obiter notandum, de equitatu dicitur. ut ἐξάγειν & ἐπεξάγειν de peditatu. *Bart.*

[1] ἐπὶ λευκῶν ζεύγους ἐξηλαύνουσιν, οἷς οὐδὲ κἂν ὄνος ὑπῆρξε πώποτε· ἐσ ὅμως πορφυροῖ, καὶ [2] χρυσοχαίτας περιέρχονται. οὐδ' αὐτοὶ πιστεύοντες οἴμοι, ὅπῃ μὴ ὄναρ πλουτοῦσιν. [4] Πλάτων. ἑτερόποδα τοῦτ' ἐστὶν ὦ Ἑρμῆ, καὶ ἀχθὸς τοῖς ἐμαυτοῦ ποσὶ βαδίζω τοτε. οὐδὲ ὁ Ζεὺς, ἀλλ' ὁ Πλούτων ἀποστέλλει με παρ' αὐτούς, ἅτε πλουτοδότης, καὶ μεγαλόδωρος καὶ αὐτὸς ὤν. δηλοῖ γοῦν καὶ τῷ ὀνόματι. [5] ἐπειδὰν τοίνυν μεταοικοδόμησάν δέῃ με παρ' ἑτέρου εἰς ἕτερον, [6] εἰς δέλτον ἐμβαλόντες με, καὶ κατασημηνάμενοι ἐπιμελῶς, φορηδὸν ἀράμενοι, [7] μετακομίζουσι. καὶ ὁ μὲν, νεκρὸς ὢν σκοτεινὰς πυρὶ οἰκίας

albis quadrigis vehantur, quibus ne asellus quidem ante fuppetebat: ii tamen purpurati, & manibus aurum geſtantes obambulant: qui ne ipſi credere poſſunt, quin [4] per ſomnium divites ſint. *Plut.* Iſthæc alia res eſt, ô Mercuri, neque enim tum mois ipſius ingredior pedibus: nec à Iove ſed à Dite tranſmittor ad eos, qui & ipſe opum largitor eſt, magnaque donans: quod ſuo etiam nomine declarat. Itaque quoties eſt mihi ab alio ad alium demigrandum, in tabellas injiciunt me ac diligenter obſignatum, & ſarcinæ in morem ſublatum tranſportant. Interea defunctus ille, alicubi in tenebricoſa ædium parte

1 Ἐπὶ λευκῶν ζεύγους] Sic de Merced. cond. dixi ad Heliod. fine operis. *Bourd.*

2 Χρυσοχαίτας] Intelligit eos qui digitos auro ſeu aureis annulis ornant. χρυσοδακτυλίους eleganter appellat Apoſt. Iacobus epiſt. ſuæ cap. 2. *Barl.*

3 *Per ſomnium divites*] Vt piſcator apud Theocrit. Eclog. 9. *Cogn.* Paroemia eſt uſurpaturque de immodicis votis. Nam quicquid optarit aliquis, id ſomniare contigit. Sic Micyllus cerdo apud Lucianum ſe divitem ac præpotentem ſomniat. Apud Theocritum piſcator ſomniat aureum piſcem. Hujuſmodi omnes κατ' ὄναρ μακαρεσοι, id eſt, ſomnio beati ſunt, quemadmodum loquitur Tullius, vel quiſquis auctor declamationis in Salluſt. *Vnde tu*, inquit, *qui modo ne paternam domum redimere potueris, repente tanquam ſomnio beatus, hortos pretioſiſſimos, villam Tiburti & Cæſaris reliquas poſſeſſiones accepiſti?* Sunt igitur per ſomnium divites, qui repente divites facti, nec ipſi ſciunt, unde tanta opulentia obvenerit. *Barl.*

4 Πλάτ. Ἑτερόποδα τοῦτ' ἐστὶν ὦ Ἑρμῆ] Reſpondet Plutus ad objectionem Mercurii per diſtinctionem. Fatetur quidem ſe cum à Iove mittitur, tardum eſſe pedibus, ſed à Plutone ablegatum non ſuis, ſed alienis pedibus incedere ac velocem eſſe. Hinc fieri, ut improbi & ſcelerati homines repente divites fiant, feliceſque præ cæteris conſpiciantur. Nam tales Diti, hoc eſt, Plutoni ſunt grati, Orcique tandem victimæ futuri. Notandum rurſus, etſi Plutus à Plutone diverſus ſit ſecundum poëtas, utrumque tamen divitias largiri creditum. Vnde πλουτοδότης hic & μεγαλόδωρος appellatur, hoc eſt, *opum largitor & magna donans.* Quinimo & nomen ſuum debet τῷ πλούτῳ, id eſt, *divitiis*, eſtque nihil aliud Pluto Phyſice conſideratus, ut ſupra diximus, quam interior terra quatenus metallifera eſt. *Idem.*

5 Ἐπειδὰν τοίνυν μεταοικοδόμησάν μέ παρ' ἑτέρου εἰς ἕτερον] Deſcribit tandem Plutus, quo pacto ab uno ad alium tranſeat hæredem teſtamento vel codicillis. *Idem.*

6 Εἰς δέλτον ἐμβαλόντες] Eſt hæredem bonorum conſtituere. δέλτον Lucianus accipit pro *tabula* vel *cera teſtatoris*, in qua teſtamentum perſcribitur, κατασημήνασθαι eſt obſignare & ſigillo ſuo confirmare. ὑποφορτίζειν, quod poſt ſcriptionem fiebat. *Idem.*

7 Μετακομίζουσι] Teſtamenti à teſtatore obſignati tranſportatio deſcribitur, ſimul-

ἀφῇκεν), ὑπὲρ τὰ γόνατα παλαιᾷ τῇ ὀθόνῃ σκεπόμενον, [1] περιμάχητον παῖς γαλαῖς. [2] ἐμὲ ἢ οἱ ἐπελπίσαντες, ὃ τῇ ἀγορᾷ περιμένουσι [3] κεκηνότες, [4] ὥσπερ τὴν χελιδόνα πρόσεστι μύλῃ [5] πτερύγιζε οἱ νεοττοί. [6] ἐπεισὶν δὲ τὸ σημεῖον [7] ἀφαιρεθῇ, καὶ [8] τὸ λῖνον εἱλιμένον, καὶ ἡ δίλτος ἀνοιχθῇ, καὶ ἀνακηρυχθῇ μου ὁ κληρονόμος διαθέτης, ἤτοι συγγενής τις, ἢ κόλαξ, ἢ κηδεμών, ὑπὲρ τὰ γόνατα παλαιᾷ τῇ ὀθόνῃ σκεπόμενον, περιμάχητον παῖς γαλαῖς. ἐμὲ ἢ οἱ ἐπελπίσαντες, ὃ τῇ ἀγορᾷ περιμένουσι κεκηνότες, ὥσπερ τὴν χελιδόνα πρόσεστι μύλῃ πτερύγιζε οἱ νεοττοί. ἐπεισὶν δὲ τὸ σημεῖον ἀφαιρεθῇ, καὶ τὸ λῖνον εἱλιμένον, καὶ ἡ δίλτος ἀνοιχθῇ, καὶ ἀνακηρυχθῇ μου ὁ κληρονόμος διαθέτης, ἤτοι συγγενής τις, ἢ κόλαξ, ἢ κηδεμών,

parte jacet, vetere linteo in genua injecto tectus, de quo feles digladiantur. Porrò qui me ſperaverant obtinere, in foro operiuntur hiantes, non aliter quàm hirundinem advolantem ſtridentes pulli. Deinde ubi ſignum detractum eſt, & lineus ille funiculus inciſus, apertæque tabellæ; novuſque meus dominus eſt pronunciatus, ſive cognatus quiſpiam, ſive adulator, ſive ſervulus

ſimulque notatur hæredis avaritia, qui prædæ tantum intentus cadaver negligit vetere linteo obtectum & felibus mutilandum. Ὀθόνη linteum dicitur ſive velum, quod Chaldæis athunáh. φάρος πανύσιον cum Homero vocare liceat, quale ad Laërtis pollinctum ſe texere aſtute fingebat Penelope. Virgil. de matre Euryali Æneid. 9.

——— *Nec te tua funera mater*
Produxi preſſive oculos, aut vulnera lavi
Veſte tegens. Barl.

1 Περιμάχητον παῖς γαλαῖς] Sunt enim feles circa cibum intemperantiores, neque piſces modò, ſed & carnes avide expetunt; etiam defunctorum cadavera ſæpe mutilantes, ni arceantur. γαλῶ hic pro ξυρῶ accipe, non muſtela. Latini antiquiores catum vel cattum dixere, quam vocem Germani, aliæque gentes in ſua lingua retinuerunt. *Idem.*

2 Ἐμὲ ἢ οἱ ἐπελπίσαντες] Oſtendit Plutus ſæpe fieri, ut qui ſe hæredes fore ſperabant, ſpe ſua fruſtrentur. *Idem.*

3 Κεκηνότες] Vnde Horatius: *Corvum deluſit hiantem*, de eo, qui captatorem ſuum arte fruſtratus fuerat. Nam & cadaveribus inhiat atque imminet hæc avis. Præteritum illud, uti & præcedens τῷ ἀνοιγομένῳ ſignificationem habet, quemadmodum multa alia apud Græcos ſcriptores *Idem.*

4 Ὥσπερ τὴν χελιδόνα] Aviditatem exprimit eorum, qui alterius bona captant, cum hiare illos dicat non aliter, quam ad hirundinem advolantem ſtridentes pulli. Præbet hirundo maternæ ſedulitatis illuſtre documentum Iuvenal. eadem ſimilitudine uſus eſt Sat. 10. ubi de ſene inquit:

Ille ad conſpectum cœna diducere rictum
Suetus hiat tantum, ceu pullus hirundinis, ad quem
Ore volat plene mater jejuna. Idem.

5 Τερτιγίζε οἱ νεοττοί] Ex Iliad. β. In vaticinatione Calchantis. *Bourd.* Verbum Homero familiare & ab ipſo ſono factum, quod de pullis & hirundinibus proprie dicitur. Heſych. exponit λεπτόν φωνεῖν. *trinſare* Latinis, quod e Græco eſt. *Barl.*

6 Ἐπεισὶν δὲ] Hæc cum ſuperioribus cohærent. Quam ſæpe ſpe ſua fruſtrentur hæredipetæ, pluribus oſtendit Plutus. *Idem.*

7 Ἀφαιρεθῇ] Anglic. ἀφηρεθῇ & ἀνοιχθῇ. Tangit autem veterem teſtamentorum formam & literarum de qua alibi. *Bourd.* Eſt ſigillum detrahere, idem quod ἀποσφραγίζειν, vel διασφραγίζειν, ut in Pandectis legitur, *reſignare teſtamentum.* Barl.

8 Τὸ λῖνον εἱλιμένον] Per linum intelligitur filum, quo per foramina trajecto

παιδάριον οἰκέτης, [1] ὃν παιδικῶν τιμᾷ, [2] ὑπεξυρημένον ἤπ τὴν γνάθον, ἀντὶ ποικίλων καὶ παντοδαπῶν ἡδυσμάτων, ἃς ἤδη [3] ἑξωρος ὢν ὑπηρέτησεν αὐτῷ, μέγα τὸ [4] μίσθωμα ὁ γηραιὸς δπλαλεῶν, [5] ἐκείνῳ μὲν, ὅτις ἂν ἢ ποτε ἁρπασάμενός με [6] αὐτῇ δέλτῳ, [7] θεῷ φέρων, ἀντὶ δὲ [8] τοῦ Πυθίου ἢ

vulus obſcœnus, qui puerili obſequio favorem meruerit, etiam tum mento ſubraſo, pro variis omnigeniſque voluptatibus, quas ipſi jam obſoletus ſuppeditavit, ingens ſcilicet præmium ferens generoſus quiſquis tandem ille fuerit, nonnunquam me ipſis cum tabellis arreptum, fugiens adportat nomine commutato, ut qui modò Pyrrias, vel Dro-

tabulæ Teſtamentariæ colligabantur, & craſſius erat eo, quo ſuitur. *lineum ſuniculum* vertit interpres. *Barl.*

1 Ἐκ παιδικῶν τιμῶ] Id. Dial. Mort. interpretes Martial. & Petronii. *Bourd.* Sic & in Dialogo mortuorp loquitur. τὰ παιδικὰ de præpoſtera Venere intelliguntur: *catamitos* Latini vocant, & *ſcorta maſcula.* Barl.

2 Τ πεῤῥυημένῳ τὴν γνάθον] Mollium & cinædorum erat mentum reliquaſque corporis partes ξυρῷ, id eſt, *novacula* radendas & lævigandas tradere, quod & παρέχειν τὰς γνάθους dixit Ariſtoph. in Ranis, *vellicare genas*, pro depiles reddere. Ita Cliſthenem quendam traducit hominem γυναικώδη & pathicum. Idem παρέχειλεν dicebant, nec tantum viris, ſed & fœminis impudicis uſitatum fuit, quæ & ſuas item habebant παρεχπλεῖας, hoc eſt, ejuſmodi mulieres, quæ turpi miniſterio pilos evellebant, glabramque reddebant eam corporis partem, *per quam ſecus fœmineum & ſobolem prodere & nomen ſolet acquirere generi*, ut Arnobius loquitur, *idque in morem hiſtriculi & nondum duri puſionis.* Nec ſolum novacula fiebat illa corporis depilatio, ſed & pice calida, (πίπωσιν Græci vocant) item dropace: medicamentum eſt, quo piloſa loca ad tempus levia ac glabra redduntur. *Idem.*

3 Ἑξωρος ὤν] Iuvenem deſignat qui amabilem ætatem exceſſit: ὥρα tempus id ætatis ſignificat, quo maxime vegeti ſumus. *Exoletum* Latini vocant. Cicero de Clodio: *Ille qui ſecum ſemper ſcorta, ſemper exoletos, ſemper lupas ducebat.* Orat. pro Milone. Id genus homines non paucos circum ſe habuiſſe Heliogabalum ferunt, quos deinde Alexander Severus rerum potitus, partim in inſulas deportandos, partim naufragio mergendos curavit. teſtis eſt Herod. lib. 5. & Dion in Fragmentis. *Idem.*

4 Μίσθωμα] Turpe verbum & meretricis capturam ſignificat. Diſtinguitur à voce μισθὸς, ut merces vel quæſtus à captura. Ammonius de differentiis vocum: μισθὸς μισθώσεως διαφέρ. μισθὸν μὲν ἐστι ὁ δίκαιος· μίσθωμα δὲ τὸ ἐπονείδιστον. hinc μίσθωμα λαζεῖν idem eſt quod ἑταρεῖν. Et μισθώτειαι γυναῖκες pro meretricibus, quæ ſimiliter à merendo apud Latinos nomen accepere. *Idem.*

5 Ἐκείνῳ μὲν] Quam ſæpe in manus devolvatur ſervuli alicujus loratii, quamque indignis modis ab eo excipiatur, pluribus oſtendit Plutus. ἐκείνῳ μὲν: Hi enim ſunt qui per libidines ditantur, & *teſtamenta merentur Nothibus*, ut Iuvenalis loquitur. *Idem.*

6 Αὐτῇ δέλτῳ] Deeſt præpoſitio σὺν. Sic Homerus in Iliade: αὐτῇσι τοῖς ἵπποισι καὶ ἀνδράσι, id eſt, *cum equis & viris.* Idem.

7 Θεῷ φέρων] Attice, pro φέρῃ θέων. *aſportat currens*, vel *currendo.* Sic ἀνύσας τρέχε, apud Ariſtoph. in Pluto, pro τρέχων ἄνυσον *currendo*, hoc eſt, *confeſtim perfice.* Idem.

8 Τοῦ Πυθίου] Dixerunt ad Perſium viri clariſſimi: de his nominibus copioſe Ariſtoph. *Bourd.* Pyrrhias, Dromo, Tibius ſervorum apud Comicos nomina

Δρόμων, ἢ Τίβιος, [1] Μεγακλῆς, Μεγάβυζος, ἢ Πρόταρχος μετονομασθείς, τὰς μὲν πολλὰ κεχλωάσας σκαίνους εἰς ἀλλήλους ἀνθολίσαντες καὶ λιπόν, ἀλλ' ἢ [2] ἄγοντας τὸ πένθος, οἷος αὐτοῖς ὁ [3] θύννος ἐκ μυχῶν τῆς σαγήνης διέφυγεν, οὐκ ὀλίγην τὴν δίλεαρ [4] κατεσθίων. [5] ὁ δὲ, ἐμπεσὼν ἀθρόως εἰς ἐμὲ ἀπαθῆ καὶ [6] παχύδερμον ὄντα, ἔτι πολὺ [7] πίδαι πε-

Dromo, vel Tibius, jam Megacles, aut Megabyzus, aut Protarchus appelletur. Cæterùm illos nequicquam hiantes, ſeque mutuum intuentes relinquit: ac verum luctum agentes, quòd ejuſmodi thynnus ex intimo ſagenæ ſinu effugit, devorata non exigua eſca. Atque hic repentè totus in me irruens, homo ineptus & rudis, compedes adhuc

mins ſunt, qui vel à capillitio rufo, vel curſu aut gente ſic appellati. Τίβια enim ἃ ὅλα φυγάδα Suidæ. *Barl.*

1 Μεγακλῆς] Fuit Megacles ex illuſtri Alcmæonidarum genere, qui tertiæ parti Atticæ regionis præfuit, nempe Paraliæ ſive oræ maritimæ, de quo Ariſtophanis interpres in Nebulis, itemque Veſpis. *Megabyſus* autem nobilis Perſa, unus ex ſeptem, qui Magorum tyrannidem ſuſtulerunt, à Dario rege dux exercitus in Europa relictus. Fuit & alter Sopyri filius, qui dux exercitus extitit in Ægypto adverſus Athenienſes & ſocios, de quibus legere eſt apud Herodotum lib. 3. *Protarchi* nomen imperii præfectum ſive principem ſonat. *Idem.*

2 Ἄγοντας τὸ πένθος] De fruſtratis hæredipetis hoc dicit, quibus nihil relictum præter luctum. Sic Horat. Sat. lib. 2. de Corano:

Tam genus hoc facies: tabulas ſecero dabit atque
Vt legat, orabit, multùm Naſica negatus
Accipiet tandem, & tacitus leget inveniétque
Nil ſibi legatum præter plorare.

πολλὰ ἢ τὸ εἰμάζειν, Græco more. *Idem.*

3 Θύννος ἐκ μυχῶν τῆς σαγήνης] Ælia. hiſt. animal. Proverb. ſic id. Piſcat. inde σαγηνεύεσθαι. Bourd. Proverbium: de hoc piſce Plin. lib. 9. c. 15. Athen. lib. 7. *Cogn.* Vtimur hoc loquendi genere, quoties commoditas aliqua, quæ jam propemodum tenebatur, præter exſpectationem ſubito præripitur. Extat etiam in Piſcatore. Simili figura dixit Terentius: *Crucior bolum tantum mihi eſſe ereptum ſubito à faucibus.* Eſt autem thynnus piſcis, qui magno numero capitur in porro Luſitano ad Vlyx bonam & juxta mare Herculeum, ſic dictus παρὰ τὸ θύειν, quod eſt ὁρμᾶν. hinc θύνω, & geminata littera Æolice θύννω, à motus vehementia. nam impetu & furore quodam ferrur & œſtro agitatur ſub ortum Canis. Inter cete numerat Galen. 3. de alim. facult. *Barl.*

4 Κατεσθίων] Pro κατεσθίειν. Degeneravit hoc verbum à ſimplici πίνω, & ſæpius de carnibus & piſcibus uſurpatur pro *devorare*. Δίλεαρ eſca proprie dicitur qua piſces capiuntur. hinc δελεάζειν pro *inescare*, quod μεταφορικῶς ſumitur de occulta & inſidioſa captione: cui reſpondet Hebr. רמה, id eſt, eſcam, vel ejuſmodi quicquam projiciendo fallere ac decipere. *Idem.*

5 Ὁ δὲ] Deſcribit porro Plutus ſervuli hæredis conditionem & habitum. ἀπειρόκαλον vocat, hoc eſt, *vita mundioris atque elegantioris expertem*, cujuſmodi eſſe ſolent ſervilis ingenii homines. In Gloſſis exponitur *infrunitus*, *inſolens*. Et infrunitus quaſi ἄφρων vel infrons, ut placet Lipſio. *Idem.*

6 Παχύδερμον] Aptum ſervis epitheton, quod cum plagis perferendis, tum oneribus & farcinis portandis deſtinati ſint (unde παχυδερμεῖν Comicis dicti) cutem habere ſoleant craſſiorem & calloſiorem. *Idem.*

7 Πίδαι πεφευγώς] Quod πεπαιδαγωγοὶ eſſe conſueverunt, ut ſupra oſtendit

φρενὰς, καὶ εἰ παιδίον ἄνθρωπος μαστίξειέ τις, ὄρθιον ἐφιεὶς τὸ οὖς καὶ τὸν μυλῶνα, ὥσπερ τὸ ἀνάκτορον θεραπεύων, οὐκ ἐπὶ φορητὸς ἐστι τοῖς συντυγχάνουσιν· ἀλλὰ τὰς τε ἐλευθέρους ὑβρίζει, καὶ τοὺς ἐμοδούλους μαστιγοῖ, ἀπαπειρωμένῳ καὶ αὐτῷ τε τοιαῦτα ἔξεστι. ἄρχῃς ἂν ἡ εἰς πορνίδιόν τι ἐμπεσών, ἢ ἱπποτροφίας ἐπιθυμήσας,

huc horrescens, & siquis alius loro increpet, stans arrectis auribus, & pistrinum tanquam templum adorans, non amplius iis in quos incidit, est tolerabilis: sed & ingenuos contumelia afficit & conservos flagris cædit, experiens num sibi quoque similia liceant: donec aut in scortulum illapsus, aut alendorum equorum studio captus, aut

Lucianus. hinc σιδὼν & τριπίδων pro servo maligno & verberone, qui sæpius in carcerem conjectus fuit. *Barl.*

1 Μαστίξειέ τις] Servi item μαστίγιαι dicti quod ob maleficia loris cæderentur. Vnde *loratiorum* frequens mentio apud Plautum, qui & *cattabos bubulos* per jocum vocat verbera, quæ cum crepitu ingeruntur servili tergo. Quin & ὑστριχίδι olim flagellati, id est, loro e setis suillis confecto: ut ex Aristoph. liquet. Item, *virgis ulmeis*, unde *ulmitribas* & *ulmorum Acherontes* eosdem appellat Comicus. Sic ille in Rud. *Tergum obtestor tuum, ut tibi uberem ulmeam esse speres virgidemiam.* Idem.

2 Ὀρθιον] Vernilitatem ejus porro indicat, cum arrectis illum auribus stare dicit, siquis vel loro increpet equi ad instar, qui simulatque flagelli strepitum audit, *micat auribus, & tremit artus*, ut Maro loquitur 3. Georg. *Idem.*

3 Τὸν μυλῶνα] Solebant item servi à Dominis in pistrinum dedi ob noxam. Vnde, *pistrino dignus*, apud Terentium. Erat autem locus, in quo panis pinsebatur, seu mola quam versabant mancipia, pro quibus hodie jumentis utimur, aut molis pneumaticis aquaticisve. Apulejus in asinum transformatus, molas pistrinenses per circuitus multivios circumegisse se festiviter scribit, describens quales essent ministri in pistrinensi contubernio: *Sunt homunculi*, inquit, *vibicibus livedinis totam cutem depicti, dorsumque plagosum scissili centunculo magis inumbrati, quam obtecti: nonnulli exiguo teguli tantummodo pubem injecti, cumsi tamen sic tunicati, ut essent per pannulos manifesti, frontes litterati, & capillum semirasi & pedes annulati.* Idem.

4 Ὡς τὸ ἀνάκτορον θεραπεύων] Facete pistrinum ut templum adorare dicuntur servi, quod in eo ad fidem & obsequium edomantur, Deosque scelerum suorum vindices revereri discunt. Plautus similiter dixit, servos *carcerem habere pro domo sua*, in Captiv. τὸ ἀνάκτορον, proprie regia est. hic templum ita vocatur sed peculiariter Cereris. Hesychius: ἀνάκτορον, τὸ τῆ Δημητρὶ ὁσιωμένον. scil. ἱερόν. Quidam pro ἀνάκειον hic positum putant, quod templum est τῷ θεσμοφόρῳ, de quo supra dictum. *Idem.*

5 Ἀλλὰ τὰς τε ἐλευθέρους ὑβρίζει] Docet Plutus servo, cum ad lautiorem fortunam pervenit, nihil esse arrogantius, nihil intolerabilius. Paulo ante dixit, eum non esse φερητὸν τοῖς συντυγχάνουσι. Nunc quam insolens sit quamque contumeliosus non modo in conservos suos, sed etiam homines liberos, ob oculos ponit. Vere Claudianus in Eutrop. *Non bellua tetrior ulla est: Quam servi rabies in libera colla furentis.* Vnde parœmia celebratur quam & Ioseph. Scaliger refert in Stromateo suo, Μήποτε δοῦλος γυνὴ δέσποινα γένοιτο, id est, *Nunquam ancilla fiat domina.* Solent enim ejusmodi homines, qui servitutem serviverunt, cum ex humili fortuna subvehuntur ad res amplas, multo esse insolentiores, minusque ferendi, quam qui divites vel felices nascuntur. *Idem.*

6 Ἢ ἐς πορνίδιον] Docet item Plutus, male parta, male dilabi. Nam servus

ἡ κόλαξι παραδὺς ἑαυτὸν ὁμόσε, [1] ἢ μὲν δὴ δίμορφότερον μὲν Νιρέως εἶναι αὐτὸν, δυσχερέστερον δ' Κέκροπος, ἢ Κόδρου, συνετώτερον δ' Ὀδυσσέως, πλουσιώτερον δὲ σωρὸς Κροίσου ἐκκείσθαι, σὺ δ' ἀκριβῶς ἔχουσα ἄλλως· σμικρὰ τὰ κατ' ὀλίγον ἐκ πολλῶν ἐπορικίων, καὶ ἁρπαγῶν, καὶ πανδοκέων συνειλεγμένα. [2] Ἐρ. αὐτὸ τοῦτ' ἔστιν ἃ χρὴ ἐμὲ φῆς τὰ μεγιστάρχαι. ὑπὸ ποίοις δ' ἂν αὐτοῖς βαδίζης, πῶς ἂν τοὺς τυφλοὺς ἐκ δείσεως τοῦ ὁδοῦ; ἢ πῶς ἀναγνώσεως ἐφ' οἷς ἄν σε ὁ Ζεὺς ἀποστείλῃ, κρίνας εἶναι δ' πλουτεῖν ἀξίους; Πλ. οἶμαι γὰρ δ' ἐκείνους με οὓς νῦν εἶσι; Ἐρ. μὰ τὸν Δία ἀ πάνυ. [3] ἃ γὰρ Ἀριστείδου κριτηρίων, [4] Ἱππονίκῳ μὲν Καλλίᾳ σωφρονεῖν, μὲ

aut adulatoribus ſeſe tradens, dejerantibus Nireo formoſiorem eſſe, Cecrope, Codrove generoſiorem, callidiorem Vlyſſe, ditiorem verò ſedecim ſimul Croeſis, momento temporis ſemel effundat. infelix, quæ minutatim multis ex perjuriis, rapinis, & flagitiis fuerant collecta. Iſta fermè ſic ſe habent uti narras. Verùm ubi, tuis ipſius ingrederis pedibus, quî tandem cæcus cùm ſis viam invenire poſſes? aut quî dignoſcis ad quoſnam Iupiter te miſerit, dignos illi viſos qui divitiis abundent? *Pl.* Enimverò credis me reperire iſtos ad quos mittor? *Merc.* Per Iovem haud quaquam. Neque enim Ariſtide præterito ad Hipponicum, & Calliam acceſſiſſos, tum ad multos

vus Domini ſui bonorum hæres factus, ea quæ multis ex perjuriis, rapinis & flagitiis corraſa fuere, ſcortis iterum, aut equis alendis diſſipare ſolet, idque momento temporis ſimul ac ſemel. ἀπορροίας meminit, quod equorum alendorum ſtudium magno conſtet, ut in Phidippide ſuo oſtendit Strepſiades apud Ariſtoph. in Nebul. *Barl.*

1 Ἢ μὲν δὴ δίμορφότερον] Id. Dial. Mort. & copioſe in Somnio ubi de Simonide. *Bourd.* Proverbium eſt, quod ab Eraſmo prætermiſſum miror. Fuit Nireus Charopi & Aglaiæ filius, omnium Græcorum poſt Achillem formoſiſſimus, de quo Homerus Iliad. β. Νιρεὺς δ' αὖτε τρία νῆα ἄγε Νιρέος υἱὸς Ἀγλαΐης βασιλεὺς Χαρόπου τε μελίμνα Νιρεὺς ὃς κάλλιστος ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθε Τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ' ἀμύμονα Πηλείωνα. De reliquis, quæ ſequuntur, adagiis conſulatur eruditiſſimus Chiliadum ſcriptor. *Barl.*

2 Ἐρ. αὐτὸ τοῦτ' ἔστιν ἃ χρὴ ἐμὲ φῆς τὰ μεγιστάρχαι] Approbat ſermonem Pluti Mercurius, ſed mirari ſe dicit, quo pacto cum cæcus ſit, viam invenire poſſit, vel dignoſcere eos, ad quos mittitur. αὐτόπους ire dicitur qui ſuis ipſius pedibus iter facit, non indigens ductore aut vectore. *Idem.*

3 Οὐ γὰρ Ἀριστείδου κριτηρίων] Hac de re oratores Græci. Idem Iove confutat. *Bourd.* Fatetur Plutus ſe cum oculi ſit captus, non reperire eos, qui digni videantur, ut opibus abundent: alioquin haud futurum, ut Ariſtide præterito ad Hipponicum, Calliam, ſimiliſque farinæ nequam homines ſe conferat. De Ariſtide quod ait, vir fuit Athenienſis nobilitate & juſtitia inſignis. Vnde & Iuſti cognomentum adeptus eſt. Hujus juſtitiam non ferens Themiſtocles exilio decem annorum damnari curavit. Tandem ab exilio revocatus cum mukas præfecturas geſſiſſet, in tantâ paupertate obiit, ut vix tantillum pecuniæ corradi potuerit, quæ veſpillonibus, & vilibus cadaverum funeratoribus daretur. Sic de eo Cornelius Nepos lib. 3. *Ariſtides*, inquit, *quæ fuerit abſtinentia, nullum eſt certum indicium, quam quod, cum tantis rebus præfuiſſet, in tanta paupertate diceſſit, ut qui efferretur, vix reliquerit.* Barl.

4 Ἱππονίκῳ δὲ Καλλίᾳ] Callias & Hipponicus duo itidem viri Athenienſes, pater & filius, ob luxum & libidinem celebratiſſimi, quorum meminit Ariſto-

πολλοῖς ἄλλοις Ἀθηναίων οὐδὲ ὀβολοῦ ἀξίοις. [1] πλὴν ἀλλὰ τί περάτπις καταπεμφθείς; Πλοῦ. [2] ἄνω κἀκ κάτω πλανώμενος [3] Περιωσῶν, ἄχρις ἂν λάβῃ τινὶ ἐμπτῶν. ὁ δ', ὅστις ἂν πρῶτός μοι ξυντύχῃ, ἀπαγαγὼν ἔχει, [4] σὲ δ' Ἑρμῆν ἐπὶ τῷ ξυμβολόγῳ τῶν κέρδους προσκυνῶν. [6] Ἐρ. ἀκοῦν ἐξηπάτηκε Ζεὺς οἰόμενός σε κῆρ τὰ αὐτοῦ δοκοῦντα, πλουτίζειν ὅσους ἂν θέλῃ; δ' πλουτεῖν ἀξίους; Πλοῦ. κἀμὲ μάλα δικαίως ἄγαθε. ὃς γε τυφλὸν ὄντα εἰδὼς, ἔπεμπεν ἀναζητήσοντα δυσεύρετον

tos alios Athenienſes, ne obolo quidem dignos. Cæterùm quid facis emiſſus? *Plut.* Surſum ac deorſum circumcurſans oberro, donec imprudens in aliquem incidero. Hic autem quiſquis ille ſit, qui fortè primus me nactus ſit, abducit ac poſſidet, te Mercuri pro lucro præter ſpem objecto adorans. *Merc.* Num ergo fallitur Iupiter, qui credat ex ipſius ſententia, ditari abs te eos, quos dignos exiſtimarit qui diteſcerent. *Plut.* Et jure quidem optimo fallitur ô bone, quippe qui cùm me cæcum eſſe probè ſciat, emittat veſtigatum rem uſque adeò

phanes in Avib. & Concion. Item Athenæus lib. 12. In Calliam vulgaris jocus extitit: Καλλίας πτεροῤῥυεῖ, Calliæ defluunt pennæ, de quo Scholiaſtes apud Comicum, & Eraſmus in magno opere. Fuit & alter Phanippi filius, ὁ τετταρακοντούτων ἵππων τὸν τετάρτην καὶ πεντηκοστὴν Ὀλυμπιάδα ut idem refert interpres. De Hipponico, quem ob inſanos amores ἱππόβοτον appellat Ariſtophanes ad nomen alludens, ſcribit Lyſias, quod totius Græciæ fuerit opulentiſſimus. *Barl.*

1 Πλὴν ἀλλὰ τί ἀφελῆσαι καταπεμφθείς] Docet Plutus, opes non ſemper optimis & cordatiſſimis, ſed pro Iovis arbitrio nunc bonis, nunc malis contingere. At cum cæcus ſit Plutus, contingit ſæpius, ut improbis obveniat, quam probis. Hinc Theognis: Πολλοὶ πλοῦτον ἔχουσιν ἀίδριες, οἱ δὲ τὰ κρείσσω Ζεὺς δίδωσιν ἑκάστοις ἀφραδέσσι τε καὶ ἐσθλοῖς πενίη, id eſt, *multi divitias habent imperiti: alis autem honeſta quærunt gravi oppreſſi paupertate.* Idem.

2 Ἄνω κάτω πλανᾶσθαι] De eo dicitur, qui cæco impetu huc illuc fertur. Terentius pro eodem dixit, *ruſum prorſum curſare*, i. e. huc illuc. Proverbiale ſchema eſſe notat Donatus. *Idem.*

3 Περιωσῶν] Verbum περιωσεῖν de iis uſurpatur, qui ſic ingrediuntur, ut unde profecti ſunt, eodem ſæpe videantur reverti. Hinc feſtive admodum Chremylus apud Ariſtoph. reſpondet Pluto, qui cum vereretur, ne perderetur à Iove, ſi viſum reciperet: *Non te perdet*, inquit, *ſed jam perdidit*, ὅστις σε προσπταίοντα περιωσεῖν ἐᾷ. Nam fieri non poteſt, quin, qui cæcus ſurſum deorſumque oberrat, ſæpe impingat, & tandem perdatur. *Idem.*

4 Σὲ δ' Ἑρμῆ] Sic poſt hoc Dial. Inde cognomentum Mercurii κερδῷος. Bourd. Si quid lucri præter exſpectationem obveniſſet, id Mercurio lucri Deo acceptum ferebant veteres. Tradit Heſychius in jactu quodam ſolere priſcos boni ominis gratiâ præfari Mercurium: *dexter nobis ſit Mercurius*: in convivio ἀγαθὸς δαίμων, vel Διὸς σωτῆρος. hinc κερδῷος Ἑρμῆς, *Mercurius lucrifer*, de quo infra. Et κοινὸς Ἑρμῆς dicebatur, cùm duo pluresve in via aliquid reperiſſent, quod in commune dividendum erat. *Barl.*

5 Τῷ παραλόγῳ τῶν κέρδους] Attica conſtructio pro, παραλόγῳ τοῦ κέρδους. Latini hoc imitati ſimiliter dixere: *albi piſcium, degeneres canum*, & ſimilia. παραλόγως vocat τὸ παρὰ λόγον συμβαῖνον, quod præter opinionem vel exſpectationem obvenit. *Idem.*

6 Ἐρ. ἀκοῦν ἐξηπάτηκε] ὁ Ζεὺς] Plutus, ut Iovis numen elevet, ignorantiam & errorem illi intrepide tranſcribit, Virum bonum vocat χρῆμα δυσεύρετον, id eſt,

ἔστιν χρῆμα, καὶ [1] περὶ πολλοῦ ἀναλίσκεται ὑπὸ τῶν βίων. ὅπερ [2] καὶ ὁ Λυγκεὺς ἂν εὕροι μαθὼν ἀμφυτεύσας ὅστις ἐστὶ μισθὸν ὤν. [3] τυγχάνειν οὖν τὸ μὲν ἀγαθῶν ὀλίγων ὄντων, πονηρῶν δ' πλείστων ἐν πόλεσι [4] τὸ πᾶν ἐπικράτειαν, ῥᾴδιον εἰς τὰς πόλεις ἐμπίπτειν ἄδηλον, καὶ [5] σαγηνεύεσθαι ὑπὸ αὐτῶν.

adeò repertu difficilem, & jam olim è vita ſublatam, quam ne Lynceus quidem facilè inveniret, cùm adeò ſit obſcura & minuta. Quare cùm rari ſint boni, improbi verò in civitatibus omnia obtineant, oberrans facilè in iſtius farinæ homines incido, & ab illis irretior. *Mero.*

eſt, rem inventu difficilem, ob eorum penuriam. *Rari quippe boni*, (inquit Iuvenalis) *numero vix ſunt totidem, quot Thebarum porta, vel divitis oſtia Nili.* Et Horat. epiſt. lib. 1.

——— *Vir bonus eſt quis?*
Qui conſulta patrum, qui leges juraque ſervat,
Quo multa magnaque ſecantur judice lites,
Quo reſponſore, & quo cauſſa teſte tenentur.

Eorum quam rara ſit ſeges, omnium ſeculorum praxis abunde docuit. Iuvenalis Sat. 13.

Egregium ſanctumque virum ſi cernis, bimembri
Hoc monſtrum puero, & miranti jam ſub aratro
Piſcibus inventis & facta compare mula.

Ἀμαυρὸν χρῆμα, dicitur res quæ oculis humanis vel obſcure vel nullo modo videtur. Quod & apte quadrat in virum bonum. Conſpicitur enim in conferta improborum turba, ut Sol ἐν ὁμίχλῃ; hoc eſt, obſcure & quaſi per nebulam, ut Plutarchus loquitur. *Barl.*

1 Περὶ πολλοῦ ἀναλίσκεται] Nec minus verè dictum à Pluto, ἀνδρὸς ἀπαιδεύτου rem eſſe veteris ævi, & jam diu exoletam. Vnde & Injuſtus apud Ariſtoph. in Neb. ἀρχαῖα καὶ Διπολιάδη eſſe ait, quæ de veteri diſciplina, ſanctiſque moribus jactaret Iuſtus. *Idem.*

2 Οὐδ' ὁ Λυγκεύς] Nec obſcura tantum res eſt vir bonus, ſed adeo exilis etiam, ut ne Lynceus quidem ipſe eam facile reperierit, cujus viri perſpicacitas non ex eo parœmiæ locum fecit quod fodinas metallorum æris, argenti & auri primus invenerit, ut vult Lycophronis interpres; vel quod ſaxa & arbores oculorum acie penetraret, ſimilemve ob cauſſam, ſed potius, quod inſignis fuerit aſtrologus, qui, ut Plinius refert natural. hiſtor. lib. 2. cap. 17. noviſſimam Lunam primamque eadem die vel nocte, Græci ἕνην καὶ νέαν vocant, primus dicitur reperiſſe. quam ſententiam quoque confirmat alter ſeculi noſtri Varro G. Voſſius lib 2. Gentil. Theol. cap. 19. *Idem.*

3 Τυγχάνειν οὖν τὸ μὲν ἀγαθῶν ὀλίγων ὄντων] Concludit Plutus, cum boni tam rari ſint, & peſſimi quique in urbibus rerum potiantur, non mirum videri debere, ſi cæcus oberrans in homines nefarios facile incidat, & eorum retibus illigetur. *Idem.*

4 Τὸ πᾶν ἐπικράτειαν] Eſt *rerum potiri & pro poteſtate omnia regere*, idem quod κρατεῖν. Sic Ariſtoteles non ſemel de Deo dixit, ὁ τὸ κόσμου ἐπέχων. Alias verbum eſt philoſophicum ex ſecta ἀποσπαστικῶν, ſignificatque idem quod *retinere & inhibere aſſenſionem*, ut interpretatur Cicero. *Idem.*

5 Σαγηνεύεσθαι] *Naſſam* ſignificat vel *finum retis*, in quem capti piſces deveniunt. Heſychio πλέγματα ἐν κελάμοις. hinc κατὰ μεταφορὰν dicuntur σαγηνεύεσθαι, qui veluti piſces ſagena, ſic & alio quocunque modo capiuntur & irretiuntur. *Idem.*

1 Ἐρ-

[1] Ἐρ. εἶτα πῶς ἐπεισὲν καταλίπης αὐτούς, ῥᾳδίως φεύγεις σὺν εἰδὼς τὴν ὁδόν; Πλοῦτ. ὀξυδερκὴς τίς τις εἶ καὶ ἀρτίπους γέγονα ὡς μόνον τὸ καιρόν τε φυγῆς. [2] Ἑρμῆς. ἔτι δῆμοι κ' τοῦτο ἀπόκειται, πῶς τυφλὸς ὤν, [3] εἰρήσῃ γὰ, κ' ἀσθενὴς ὠχρὸς, καὶ [4] βαρὺς ἐν τοῖν σκελοῖν, [5] τοσούτους ἐραστὰς ἔχοις, ὥστε πάντας ἀκολάπτειν εἰς σέ; καὶ

Merc. At quî fit ut quoties eos deſeris, facilè aufugias, cùm viæ ſis ignarus? *Plut.* Tum demum acutum cerno, pedibuſque valeo, ſolummodò quum fugiendi adeſt opportunitas. *Merc.* Illud etiam mihi reſponde: quî fit ut cùm oculis ſis captus (dicendum enim eſt) præterea pallidus, & cruribus gravis, tot habeas amatores, adeò ut omnes in te defigant oculos: & ſi potian-

1 Ἐρ. Εἶτα πῶς ἐπεισὲν καταλίπης αὐτούς] Quæſtionem aliam movet Mercurius, rogatque Plutum, qui fiat, ut celeriter fugiat, cum improbos deſerit, præſertim oculis captus & viæ ignarus? Eo docetur opes injuſte partas non eſſe diuturnas; ſed ut brevi temporis ſpatio, perque nefas conquiſitæ ſunt, ſic & cito juſta Numinis ultione dilabi. Quæ quam vera ſint, Cicero egregie demonſtrat in Antonio, cujus rapacitatem & ingluviem deſcribens Philipp. 2. *Quam inſolenter*, inquit, *ſtatim helluo invaſit in ejus viri* (Pompejum intelligit) *fortunas, cujus virtute terribilior populus Romanus exteris gentibus, juſtitia charior? Incredibile & ſimile portenti eſt, quonam modo ille tam multa, quam pauca non dico menſibus, ſed diebus effuderit.* ὀξυδερκὴς hic opponitur non τῷ ἀμβλυώττοντι, ut alias, ſed τῷ τυφλοπλούτῳ, *cæcutienti.* ἀρτίποδα vocat *hominem integris pedibus*, ἄρτιον τὼ ποδὼ, qui utroque pede valet, non mancus aut claudus. Hanc pedum perniciſatem & oculorum perſpicaciam ſibi adeſſe ait Plutus, quando tempus eſt ab improbis fugiendi. Videmus enim ea quæ per imbecillorum compilationes, & ſcelera hinc inde corraſa ſunt, in corvos iterum & milvos converti, ut in Phædone ſuo declarat Socrates. *Barl.*

2 Ἑρμῆς. Ἔτι δή μοι κ' τοῦτο ἀπόκειται] Sciſcitatur porro Mercurius cauſſam, cur, cum adeo deformis ſit Plutus, tam multos tamen habeat amatores ſui & aſſeclas, qui felices ſe judicant, cum ipſo potiuntur: ſin voto fruſtrentur, vitam ſibi vitalem eſſe negent. *Idem.*

3 Εἰρήσῃ] Hoc interfatur Mercurius χαριεντίζων, ne corporis vitia liberius notanti ſuccenſeat Plutus. *Idem.*

4 Βαρὺς ἐν τοῖν σκελοῖν] Idem eſt quod χωλός. uno nomine vocatur βαρυσκελὴς, qui *tardis cruribus incedit.* epitheton eſt Vulcani in Epigramm. qui propterea *tardipes* appellatur à Catullo. Supra etiam βραδὺν ſe eſſe fatetur idem Plutus. τὸ σκέλος ſive crus pars corporis organica eſt, præcipuum ambulationis inſtrumentum. *Idem.*

5 Τοσούτους ἐραστὰς] Quam multos ſui amatores & aſſeclas habeat Plutus, quantaque inter mortales potentia valeat, præter Ariſtoph. oſtendit etiam Iohannes Secundus in ſua, quam elegantiſſimis verſibus deſcripſit, Pecuniæ regia, ubi ſic ait:

Hæc eſt illa, cui famulatur maximus orbis,
Diva potens rerum, domitrixque Pecunia fati,
Telluris magnæ Plutique ſacerrima proles.

Et paucis interjectis:

Prima quidem teritur concurſu ſemita denſo,
Virque viro, pede pes urgetur, & omnis eodem
Turba ruit properans juvenumque ſenumque virumque:
Antra ſonant plauſu gradientum, dura gemiſcit
Et ſubſidit humus repetito ſaucia paſſu. Idem.

1 Rù-

πλούσιος μὲν, [1] εὐδαιμονεῖν οἴεσθε. οἱ δὲ δεινοὶ χρῆναι, [2] οὐκ ἀνίκατοι ζῆν ἔχουσι. [3] οἶδα γὰρ πάνυ σοι ὀλίγους αὐτῶν ὄντα σε [4] δυσέρωτας ὄντας, ὥστε καὶ εἰς, [5] βαθυκήτου πόντου φέρητε, ἢ ῥῖψαι αὐτοὺς, καὶ πεσεῖν κατ' ἠλιβάτου, ὑπεραφρονοῦντας νομίζοντες τοῦ σῦ, ὑπερβαθεῖ [6] τὴν ἀρχὴν ἐάσαντας αὐτούς. [7] πάλιν ἀλλὰ καὶ σὺ ἂν δῆ οἶδα ἔτι

tiantur, fœlices videantur; sint fruſtrentur, non ſuſtineant vivere? Ex his quidem non paucos novi, qui ſic perditè te amarint, ut ſe aëreo è ſcopulo in alta piſcoſi maris, præcipites abjecerint, rati faſtidiri ſoſe abs te, propterea quòd illos nullo pacto reſpexiſſes. Quanquam ſat ſcio, tu quoque fateberis, ſi quo modo tibi

1 Εὐδαιμονεῖν οἴεσθε] Refutât hanc πρὸ χρηματιστῶν opinionem Ariſtoteles lib. 1. Ethicor. ubi εὐδαιμονίαν definit *ultimum & perfectiſſimum hominis bonum*, quod divitiis competere nequit, quæ ſolum propter aliud expetuntur. *Bord.*

2 Οὐκ ἀνίκατοι ζῆν ἔχουσι] Pro ζῆν Vita enim carere malunt homines, quam opibus. βίου ἀζίωτον vocat Ariſtoteles, vitam, quæ vivendi ſubſidiis deſtituta eſt. Ex Comicus: ὁ βίος βίου διάφορος ἐστὶν βίος: *Vita haud vocanda eſt vita victus indiga.* Conducunt enim divitiæ πρὸς τὸ εὖ ζῆν, ad bene commodeque vivendum, & inſtrumenta ſunt exercendarum virtutum, ut docet Philoſophus Ethic. lib. 4. Sed ita comparatum eſt cum pleriſque mortalium, ut plenè ſe vivere haud putent, ſi non habeant affatim, unde victitent, adeoque vita illis videtur acerba & indigna nomine vitæ. Nam de phylargyris ejuſmodi hic loquitur Mercurius. *Idem.*

3 Οἶδα γὰρ πάνυ σοι ὀλίγους αὐτῶν] Reſpicit Lucianus carmen Theognidis, quod ſcripſit de paupertate: Χρὴ πενίαν φεύγοντα καὶ ἐς μεγάλητα θάλασσαν Πρηῶνα κρημνῶν ἔκθορεῖν ἀπὸ πετρέων, hoc eſt, *Oportet paupertatem fugere & in immenſum mare projicere, & petras, Cyrne, contra altas.* Alludit ad eundem locum in Dialogo de mercede conductis. Hallucinatur Bourdelotius, qui verſus Homeri eſſe putat. Idem Theognis paulo poſt ait: Τεθνάναι φίλε Κύρνε πενιχρῷ βίοτον ἀνδρί, Ἢ ζώειν χαλεπὴ πιεζόμενον πενίῃ. id eſt, *Mori ô amice Cyrne, paupertati melius eſt viro, quam vivere dura afflictum paupertate.* Nec deſunt exempla eorum, qui paupertatis onere preſſi, & ad deſperationem redacti ſe vel præcipites ex alto dederunt, vel laqueo præfocarunt, aut alio mortis genere peremerunt. hinc Sextus, paupertatem ferre, non cujuſvis eſſe dixit, ſed ſolius ſapientis. *Idem.*

4 Δυσέρωτας] Propriè δύσερως dicitur perdite amans, quique Venerem ſibi habet minus faventem, ut ille apud Theocrit. Idyll. 3. & 23. quod inſcribitur δύσερως. Hic ita vocatur, qui Plutum deperit, eumque minus propitium experitur. *Idem.*

5 Βαθυκήτου πόντου] Ex Homero, ut poſtea πατρῶν κατ' ἠλιβάτων, quod ex eodem eſt. *Bourd.* Theognis habet μεγάλητα. Utrumque maris epitheton, quod in profundis ſuis receſſibus cete habeat: vel quod cete habet ingentia. *Bord.*

6 Τὴν ἀρχὴν] Non ſemper vertendum, *principio*, ut vulgo ſolet, ſed quemadmodum interpres bene tranſtulit, *nullo pacto, prorſus non.* Ita Xenoph. lib. 1. de Cyri inſtit. οἱ δὲ Πέρσαι νόμοι μεγαλόφρονες ὑπάρχουσι, ὅπως μὴ ἀρχὴν μὰ τοιοῦτοι ὦσιν. Vbi perperam nonnulli, *primum hoc curant*, cum verendum ſit: Perſarum leges curant, vel operam dant, *ne ullo modo* tales ſint. Sic δυσέρωτες ſunt amaſii, quos nullo unquam pacto reſpexit Plutus. Ὀφθῆναι hic eſt, διόφθαλμῶν ὄψιν & cum effectu, quod Græcis poetis eſt βλέπειν ὄμμασι λιπαροῖς. Idem.

7 Πάλιν ἀλλὰ] Ex ipſius Pluti confeſſione infert Mercurius, furere eos, qui tanto ejus amore capiuntur. *Idem.*

1 Ὦμο-

[1] ὁμολογήσειας [2] εἴπ ξωίης σαυτῆ, [3] κορυβαντιᾷν αὐτὸς, ἐρρωμένως τοιούτων ἐπιμεμιλωότας. [4] Πλοῦτ. οἶδ γὰρ τοιοῦτον οἷος εἰμι ὁ ἐρασθεὶς αὐτοῖς χαλὸν, ἢ τυφλὸν, ἢ ὅσα ἄλλα μοι φοβοῦσιν; Ἑρμῆς. ἀλλὰ πῶς ὦ πλοῦτε, εἰ μὴ τυφλοὶ ἦ αὐτοὶ πάντες εἰσί; Πλοῦτ. ἢ τυφλοὶ ὦ ἄριστε. ἀλλ' ἡ ἄγνοια, καὶ ἡ ἀπάτη, αἵδε νῦν κρατοῦσι τὰ πάντα, [5] ἐπισκιάζουσιν αὐτούς. ἔπ ἢ καὶ αὐτὸς ὡς μὴ παντάπασιν ὦ-

tibi ipſi notus es, furere iſtos qui hujuſmodi amore ſunt dementati. *Plut.* At enim credis me, qualis ſum, talem iſtis videri, nempe claudum, & cæcum, & quicquid aliud mihi ineſt vitii. *Merc.* Quid ni ô Plute, niſi & ipſi omnes ſint cæci? *Plut.* Haud cæci quidem, ô optime, verùm inſcitia, errorque quæ omnia occupant, illis offundunt tenebras. Ad hæc ipſe quoque, ne per omnia deformis

1 Ὁμολογήσειας] Schemate communicationis utitur, quod facit ad extorquendam adverſario veritatem, ut ſupra docuimus. *Barl.*

2 Εἴπ ξωίης σαυτῆ] Facit enim ſui cognitio, non ſolum ad philautiam diminuendam, ſed etiam, ut noſtra bona norimus, ne nobis vel majora, vel indigna ſequamur. hinc recte Comicus: τὸ γνῶθι σαυτὸν πανταχῇ ἐστι χρήσιμον, id eſt, *Vbique conſert, ut te ipſum noveris.* ξωίης genitivo jungitur Attice, ut docet Euſtathius Odyſſ. 3. *Idem.*

3 Κορυβαντιᾷν] *Corybantiare*, ut ex Plinio docet μανιᾷν Scalig. ad Catull. *Bourd.* Eſt *Corybantico furore percitum eſſe*, vel *Inſanire Corybantum more.* De quo Eraſmus. Erant autem Corybantes Cybelæ ſacerdotes, qui ſacro correpti furore cymbala pulſabant, capitaque inter ſaltandum jactantes, alios in ſimilem rabiem agebant, ſic dicti, ut vult Lambinus, ἀπὸ τῆ κραυγεῖν, quod eſt occultare, quia tympanorum & aliorum inſtrumentorum ſtrepitu partum Rheæ celarent Saturnum filios ſuos devorare ſolitum, etſi Strabo hoc factum memoret, ut in ſacrificiis perterrerent homines ſub adminiſtrorum ſpecie. Ad naturæ opificium refert Gerardus Voſſius libro 2. Gentil. Theolog. quem vide. *Idem.*

4 Πλοῦτ. οἶδ γὰρ τοιοῦτον οἷος εἰμι] Veram aperit cauſſam Plutus, cur ab omnibus tantopere ametur, torque habeat ſui ſectatores ac cultores. Vtitur ad hoc oratione interrogativa, quæ vim habet negativæ. q. d. Tantum abeſt ut cæcum vel claudum eſſe credant, quicunque me vident, ut integrum, nulloque vitio deformem certo ſibi perſuadeant, quod ex *ignoratione* & *errore* oriri aſſerit, quia exteriorem ſui larvam duntaxat aſpiciunt, non ipſam faciem. Vera hæc eſſe vel ipſe Cicero fatetur lib. 1. de Finib. ubi docet: *Ignoratione rerum bonarum & malarum maxime hominum vitam vexari.* Et Socrates in Gorgia Platonis cenſet: *non eſſe cujuſque viri eligere quænam ex rebus, quæ delectant, bona ſint, quænam mala: ſed potius artificioſi viri opus utrumque.* Nam ſapiens vera bona judicat, quæ ratio dictat ſolida eſſe ac ſempiterna, quæque cadere non poſſunt, nec decreſcere aut adimi, ut juſtitiam, temperantiam, & reliquas animi virtutes: cæterum honores, imperia, opes, aliaque ejus generis, opinione tantum bona cenſet, cum fluxa ſint ſuiſque poſſeſſoribus ſæpe noxia. Hinc utrumque conjunxit Lucianus ἄγνοιαν & ἀπάτην, cum altera ex altera proveniat. *Idem.*

5 Ἐπισκιάζουσιν αὐτούς] *Inumbrant eos*, id eſt, caliginem ipſis offundunt. Nam ut Iuvenalis inquit: *Vitium ſallit ſpecie virtutis & umbra.* Quod & in reliquorum bonorum delectu accidit. Hinc idem vates Satyr. 10. *Pauci dignoſcere poſſunt Vera bona atque illis multum diverſa remota Erroris nebula.* Ixiones hic ſumus & pro Iunone nubem amplectimur. Quod cum videret ſapientiſſimus Democritus, *Perpetuo riſu pulmonem agitare ſolebat*, teſte Satyrico. *Idem.*

1 Πλοῦ-

μορφῶν ἄλλα, [1] προσωπεῖον ἐκδεδημένον ἐγκαμπύλωτον, [2] ἀλλὰ χρυσοῦν, καὶ [3] λιθοκόλλητον, καὶ πανέλλαν ἐκδύς, ὁποῖον χρόνον αὐτοῖς. [4] οἱ δὲ, αὐτικα ὁποῖον εἰδότες ὁρῶν τὸ κρύβδον, ἰδόντες, καὶ λοιπὸν μὴ ὁποῖον χρόνον ἀς αὖθις τὰς αὐτοῖς ὄλον λοιμωξόμενος, ἐπιδεῖξέ με, ἄλλο ἀς ἀποτρέποντον ἀν αὐτῶν,

mis fim, perſona valdè amabili tectus, inaurata, gemmiſque picturata, ac verſicoloribus amictus eis occurro: at illi rati ſeſe nativi vultus venuſtatem aſpicere, amore capiuntur, diſpereuntque niſi potiantur. Quòd ſiquis me toto corpore renudatum illis oſtenderit dubio procul futurum ſit ut ipſi ſe damnent, qui tantopere ex-

1 Προσωπεῖον ἐκδεδημένον] *Perſona faciei obducta*, ut hiſtriones ſolent, ne agnoſcantur à ſpectatoribus. Quod & Plutus ſe facere ait, cum introrſum plane ſit δύσμορφος ſive deformis. Eſt autem προσωπεῖον *perſona* aut *larva* ad ſimilitudinem vultus alicujus efficta, deque viris propriè dicitur. προσωπίδας vocabant Græci, quibus mulieres faciem tegebant. *maſquas* vulgo dicimus. *Bart.*

2 Ἀλλὰ χρυσοῦν] Vocatur quicquid inauratum eſt, non è ſolido conflatum auro. Supra dixit, ὄλον χρυσοῦν. *Deauratum* minus Latine efferunt recentiores. *Idem.*

3 Λιθοκόλλητον] *Quicquid gemmis diſtinctum, aut glutinatum eſt*, ὅτου τῷ λίθῳ κολλᾶται. Sic λιθοκόλλητον ποτήριον, *poculum* dicitur *gemmis conſertum*. de quo Virgil. 2. Georg. *Vt gemma bibat.* λίθων nomine non modo lapilli veniunt vulgares, ſed & pretioſi, ut gemmæ, quæ diſtinctionis cauſſa λίθοι ἴνταλιοι dicuntur aliis. *Idem.*

4 Οἱ δὲ, αὐτικα ὁποῖον εἰδότες ὁρῶν τὸ κρύβδον] Fatetur Plutus ſuam deformitatem quam ſi homines detracta larva conſpicerent, futurum ait, ut ipſum contemnerent ac rejicerent, cum res ament neutiquam amandas, ſed fœdas noxiaſque. Docet idem Ariſtoteles lib. 1. ethic. *Complura*, inquit, *bonis accidunt detrimenta. jam enim quidam ob divitias, quidam ob fortitudinem perierunt.* Quid Senecam perdidit? nimiæ opes: ut qui hortorum amœnitate & villarum magnificentia Principem ſupergrederetur, ut Tacitus refert lib. 14. itemque Juvenal. Sat. 10. Quid Miloënem oppreſſit? corporis fortitudo. Quum enim nervorum & lacertorum fiducia fretus arborem in media parte hiantem diduxere vellet, deficiente conatu lupis præda fuit. Sic & Ciceroni ſuæ nocuit eloquentia: Caſſio Longino antiqua nobilitas, alia aliis, ut merito exclamet Satyricus:

> —— *Nocitura toga, nocitura petuntur*
> *Militia, & torrens dicendi copia multis,*
> *Et ſua mortifera eſt facundia, viribus illo*
> *Conſtitus poriis, admirandiſque lacertis:*
> *Sed plures nimiâ congeſta pecunia curâ*
> *Strangulat, & cunctis exſuperans patrimonia cenſus.*

Sunt enim immodicæ divitiæ, ut verbis utar Apuleji, *velut ingentia & enormia gubernacula, facilius emergunt quam regunt.* Et ubi quæſo latronum, furum ſervorumque inſidiæ ſunt magis metuendæ, quam apud divites? Indicat hoc Flaccus Satyr. lib. 1.

> *An vigilare metu exanimem noctesque dieſque,*
> *Formidare malos fures, incendia, ſervos,*
> *Ne te compellent fugientes; hoc juvat?*

Quaſi dicat poëta, ſi probe noſſes congeries divitiis pericula & incommoda, merito eas deſpiceres, nec tanto ardore conſectareris rem noxiam peſtiferamque. *Idem.*

ἀμελανώτερόν τι τὸ τηλικοῦτον, καὶ ἐρῶντες ἀνεφάτων, καὶ ἀμόρφων πραγμάτων. [1] Ε. τί οὖν καὶ οὐ αὐτοῦ ἤδη τοῦ πλουτεῖν ἡδόμενοι, καὶ τὸ ἀπροσωπότερον αὐτὸ ἀποδεδεγμένοι ὑπ' ἐξαπατῶν; καὶ λῷον τὸν ἀφαιρῆ αὐτὸν, χαλκοῦν ὄντα τῷ περιχρύσῳ ἢ τὸ ἀπροσωπότερον ἀποδύντα; ἃ γὰρ δεῖ καὶ τότε ἀγνοεῖν εἰκὸς αὐτοὺς ὡς ἐπίχρυσος ἡ ἀμορφία ἐστὶν, ἔνδοθεν τὰ πάντα ὁρῶντας. [2] Πλ. σὺν ὀλίγοις δὲ Ε'ρμῆ καὶ ἀπὸς τοῦτο μοι [3] συναγωνίζῃ. Ε'ρ. τὰ ποῖα; Πλ. ἐπειδάν τις σὺν χρὸν τοπροσωπον, [4] ἀναπεπλάσατο τὴν ὄψιν εἰσδεχόμενε, καὶ ἐρῶντες ἀνεφάτων, καὶ ἀμόρφων πραγμάτων. Quid ergo, postquam eò perventum est ut jam divites evaserint, jamque personam sibi circumposuerint, rursum falluntur? adeò ut siquis illis adimere conetur, penè caput potiùs quàm personam abjiciant? Neque enim verisimile est etiam tum illos ignorare, auro bracteatam esse formam, quum intus cuncta inspexerint. *Plut.* Ad id non paucæ res, ô Mercuri, mihi sunt adjumento. *Merc.* Quænam? *Plut.* Simul atque qui me primùm nactus est, patefactis foribus exceperit, clan-

1 Ε'ρ. τί οὖν ἐ οὐ αὐτοῦ ἤδη τοῦ πλουτεῖν ἡδόμενοι] Miratur Mercurius eos qui jam divites facti sunt, necdum videre aut intelligere, non nisi bracteatum quid esse opes, nihilque intus habere soliidi aut nativi boni. Eleganter ὀπίχρυσον ἀμορφίαν appellat *formam auro obductam*, non nativam aut genuinam. Supra dixit διάχρυσον. Sunt qui hic legant ὀπίχριστον. Sic ὀπίχριστα φάρμακα medici vocant unguenta seu pigmenta, quæ corpori illinuntur exterius. Solent autem meretrices cerussa vel rubio fucare faciem & vitia cutis superinducto colore amasiis suis dissimulare, quod proprie est ψιμυθιᾶν. Cerussa enim ψιμύθιον Græcè. Plutus igitur theatrico vel meretricio more larvatus fucatusve sese offert hominibus, non αὐτοπροσώπως & aperta facie, quod etsi norint divites, tamen ita ingenio comparati sunt, ut caput potius, quam personam abjiciant, quod est τὸ προσωπεῖον βαλεῖν μᾶλλον, ἢ τὸ πρόσωπον, ut proverbio dicitur. *Barl.*

2 Πλ.] Varios divitiarum effectus hic recenset Plutus, qui ipsum, veluti comites Dominum suum sequuntur. Primus inter Pluti satellites agmen ducit Τόφος sive *Fastus*, quem proxima sequitur Α'ῤῥοια, hoc est, *Stultitia*. quibus ὕβρις & μαλακία succenturiat Lucianus, itemque Α'παίδευτοι, genuinos opulentiæ fœtus. Nam ut Seneca inquit, *Divitiæ & sapientia raram faciunt mixturam*. Quippe labores subterfugiunt divites, paucosque invenias qui virtutis se studio totos aut sapientiæ tradant: idque in τοῖς πλουσίοις, sive recenter ditatis præcipuè locum habet, qui cum sint ἀπαίδευτοι, modumque nesciant facultatibus suis rectè utendi; contumeliosiores etiam & insolentiores esse solent, ut ex philosopho supra probavimus: quinimo molliter & luxuriosè vivunt, ut hoc pacto opes suas ostentent, quasque fraudibus pepererunt, fraudibus item conservare studeant. Quæ omnia pereleganter quoque nobis ob oculos ponit Iohannes Secundus, ubi Pecuniæ comites & παρέδρους ita describit:

Proximaque accubuit Domina; quam Gratia circum,
Ventosusque favor, fallax & Opinio Vulgi,
Elatisque superstitio vultuque tumenti
Incedens, calumque oculis & inania captans
Ducit insuetam vesana Superbia pompam
Lata opibus formaque & adulatrice caterva. Idem.

3 Συναγωνίζῃ] *Conferunt, conducunt*: συμβάλλει. Sumpta translatio à bellis sociis. *Idem.*

4 Α'ναπεπλάσατο τὴν ὄψιν] Studium & obviam humanitatem significat ejus, qui

συμπαρεισέρχεται μετ' ἐμοῦ λαθών ὁ τύφος. καὶ ἡ ἄνοια, καὶ ἡ μεταλαυχία, καὶ ἡ μαλακία, καὶ ὕβρεις, καὶ ἀπάτη, καὶ [1] ἄλλα ἄττα μυρία. [2] ἀπὸ δὴ τούτων ἁπάντων [3] καταληφθεὶς τὴν ψυχὴν, [4] θαυμάζει τι τὰ ὑ θαυμαστὰ, καὶ [5] ὀρέγεται τῶ φόλυπτου. καὶμὲ τὰ πάντων ἐκείνων πατέρα τὸ εἰσπηλυδῶν κακῶν [6] πέφυκε [7] δορυφορεῖσθαι ὑπ' αὐτῶν. καὶ πάλιν ἀποτρέψω πάθοι ἄν, ἢ ἐμὲ φεύγοντα ὑπομείνειεν ἄν. [8] Ἐρ. ὡς [9] λεῖος εἶ ὦ πλοῦτε, καὶ ὀλισθηρὸς, καὶ [10] δυσκράτητος, καὶ ἀλεξιφόλυπτος, clanculum unà mecum introit fastus, vecordia, insania, mollities, contumelia, fraus, aliaque sexcenta: à quibus omnibus posteaquam est occupatus animus, miratur non miranda, appetit fugienda: meque cunctorum illorum quæ introierunt, malorum patrem stupet, illorum satellitio vallatum, quidvis potiùs passurus, quàm ut me rejicere compellatur. *Merc.* Vt lævis es, ô Plute, & lubricus, & retentu difficilis, ac fugax, neque

qui aliquem domi suæ comiter excipit. Sic & Chremylus patefactis foribus Plutum admittit apud Aristoph. in principe Comœdiâ. αὐλείζων δυσὶν pro eodem dicunt alii, quod parœmiæ speciem habet. *Barl.*

1 Ἄλλα ἄττα] Atticum est ex Æolico ἄσσα pro ὅσα. Caninius. *Idem.*

2 Ἀπὸ δὴ τούτων] Hæc reliquam continent narrationis partem à Pluto inchoatæ. *Idem.*

3 Καταληφθεὶς τῶ ψυχῶ] Græcismus, ut, *sententiam rogatus, inscripti nomina*, & similia apud Latinos scriptores. verbum καταλαμβάνεσθαι eo capitur sensu, quo locus aliquis occupari dicitur ab hostibus. *Idem.*

4 Θαυμάζει τὰ ὑ θαυμαστὰ] Nec mirum. Habent enim divitiæ, teste Philosopho αἰδημόνι, & polliceri videntur jucundam vitam, quæ tamen non ab arca, sed ab animo petenda est, ut recte docet Cicero in lib. offic. Hinc tanto eas ardore & studio expetunt homines, acquisitaque tanta sollicitudine custodiunt, ut Herculi citius clavam, quam avaro suas extorseris opes. *Idem.*

5 Ὀρέγεται τῆ φόλυπτου] Cui opp. φεύγειν τὰ ὀρεκτὰ apud Peripateticos, apud Stoicos ἐκκλίνειν. Simplicius in Epictetum. ἡ ὄρεξις, inquit, τοιοῦτόν ἐστιν, ἔκτασις ἔσα τῆς ψυχῆς ὅπῃ τὸ ὀρεκτὸν, ἡ δὲ ἔκκλισις ἔκστασις τῆ ὀρέξει, ἀποστροφὴ ἐ φυγὴ ἔσα ἀπὸ τῦ ἐκκλιτῦ. Vbi scite ὄρεξιν definit ἔκτασιν ψυχῆς ὅπῃ τὸ ὀρεκτὸν, alludens ad proprietatem verbi ὀρέγειν, quod est porrigere aliquid, & in porrigendo manum extendere. Vnde & ὀρέγεσθαι ἀντὶ τῦ ἐφίεσθαι, cum mens veluti extenditur ac porrigitur ad id quod appetit. *Idem.*

6 Τέτηκα] Verbum defectivum, cujus præterit. med. pro præsente accipitur; ut *odi* & *memini*, apud Latinos, quorum præsentia in usu non sunt. *Idem.*

7 Δορυφορεῖσθαι] Satellitio stipatum, ut Principes solent. δορυφόρῳ Hesychio, ὁπλοφόρῳ, ὑπασπιστὴς, ἢ φύλαξ τῦ τυράννου, sic dictus, quod hastam sive lanceam gestaret. hinc δορυφορεῖν, *stipare*, & κατὰ μεταφορὰν *assectari*. Idem.

8 Ἐρ.] Egregia hic instituitur collatio à Mercurio Pluti & Peniæ: hanc diuturnam & stabilem: illum lubricum ac fugacem difficilemque retentu esse dicit. *Idem.*

9 Λεῖος] Cum Æolico digammate λεῖϝος, hinc Latinum *levis*, pro *glaber*, priore producta, à quo differt alterum epitheton ὀλισθηρὸς, id est, lubricus, quod de loco proprie usurpatur, ab ὀλισθάνω τὸ πίπτω, *cado*, *labor*. Idem.

10 Δυσκάτεκτος] Dicitur, quod retentu difficilis sit, quasi δυσχερὴς κατέχεσθαι ob lubricitatem. Eà enim fit, ut nullam præbeat ansam qua prehendi vel

ἀδημίαν ἀπλανῶς παρεχόμενον βεβαίαν, ἀλλ' [1] ὥσπερ ἐγχέλεις, ἢ οἱ ὄφεις [2] ἀπὸ τῶν δακτύλων διαπετήσεις σὺν οἴδε ὕπνος. ἡ πενία δ' ἔμπαλιν [4] ἰξώδης τε, καὶ [5] εὐλαβὴς, καὶ μυρία τἀγκιστρα

que ullam certam præbes ansam qua prensus teneare: verùm nescio quomodo anguillarum ac serpentum in morem inter digitos elaberis. At contrà [3] Paupertas, viscosa, & prehensu facilis, to-

teneri queat. παρίχεσθαι dixit ἀντὶ τοῦ παρίχειν, quod Atticorum esse proprium volunt, qui passivis loco activorum utuntur, & vice versâ. *Barl.*

1 Ὥσπερ ἐγχέλεις] Pluti levitatem seu lubricitatem exemplis illustrat anguillarum & serpentum. *Anguillam cauda tenere* proverbio dicitur is, cui res est cum hominibus lubrica fide: vel qui rem fugitivam atque incertam habet, quam tueri diu non possit. hinc λαβεῖν ὡς ἔγχελυς apud Athenæum, *instar anguillæ lubricus*: nec non ἔγχελυς μὴ γλοιοῦ, vel ut alii legunt, κρὶ γλοιοῦ, *anguilla in strigmento* apud eundem. Anguilla enim per se lubrica est, nec facile manibus stringitur, multo minus, si fœce olei imbuta sit, vel mucco strigmentitio, ut τὸ γλοιὸν interpretatur Dalechampius. Eadem & serpentum lubricitas. Virgil. 2. Æneid.

Lubrica convolvit sublato pectore terga.

De serpente loquitur. ubi Servius. *Lubricum dicitur, & quod labitur, dum tenetur: & locus, in quo labimur.* Tales sunt divitiæ quas tantopere sectantur homines, incertæ, fugaces, & in lubrico positæ. Vere Comicus:

Τῶν μὲν ἀγαθῶν ἡ πλεῖστον ὕστατον τίθῃ.
Ἀσεβώτατον δ' ἐστὶν ὧν κεκτήμεθα.
Id est,
Opes bonorum judica omnium ultimas.
Nam possidemus nil eu incertius. Idem.

2 Διὰ τῶν δακτύλων διαπετήσεται] Est *inter digitos elabi.* pro quo alibi dixit Lucianus: Διαδιδράσκειν ἐκ τῶν χειρῶν. Idem.

3 *Paupertas.*] Artium inventrix. Aristopha. in Pluto. *Cogn.* Sequitur alterum collationis membrum priori oppositum de Penia, quam ut diuturniorem & constantiorem laudat Mercurius. Viscosam esse fingit ac prehensu facilem, adeoque hamatam, ut nullo negocio eam apprehendat, qui tetigerit, nec facile divelli queat, quisquis semel ei adhæserit. Pronior enim ad paupertatem prolapsus est, quàm ad opulentiam accessus vel regressus. *Idem.*

4 Ἰξώδης] Cod. Angl. ἰξώδης. utrumque rectum, ἰξώδης tamen legit interpres. *Bourd.* Hoc est, *visci modo lenta ac tenax*, quia, ut de seipsâ loquitur Penia apud Aristophanem, ξυοικεῖ δ' σύνεστι τοῖς ἀνθρώποις σφόδ' ἀεὶ, *conversatur cum hominibus, & cohabitat per multos annos.* Quam multi enim propter summam facultatum inopiam viri etiam ingenio & virtute præcellentes in occulto latent, quos importuna pauperies caput erigere non permittit. Notum est illud Iuvenalis:

Haud facile emerguns, quorum virtutibus obstat
Res angusta domi. ———

Nec minus festive, quam vere dictum à Bilbilico vate:

Pauper eris semper, si pauper es Æmiliane,
Dantur opes nullis nunc nisi divitibus.

Pro ἰξώδης sunt qui legant hic ἰξώδης, quod ut probare videtur Bourdelotius, ita nusquam legere memini. Ab ἰξὸς enim viscus, est ἰξώδης per jota, non ἰξώδης, quod mendosum puto. *Idem.*

5 Εὐλαβὴς] Vox ea quod rarissimum est, hic loci propriè accipitur, pro eo qui commode prehendi possit, ac paupertati examussim optime convenit: alias *religiosum* fere denotat. Corpus quoque Penia tribuitur πολυάγκιστρον, vel ut Mer-

ἀεὶ περιφυόμενα ἐξ ἅπαντος. Ἔστι μέντοι ἃς ἔχουσι, ὡς πλακοῦντος, δύο ἢ τρεῖς, καὶ μὴ ἔχοι ῥᾳδίως ἀπολυθῆναι· ἀλλὰ μεταξὺ ἤδη φλυαροῦσας ἡμῖν πρᾶγμα ἀμικρὸν διέλαθε. Πλοῦ. τὸ ποῖον; Ἑρ. ὅτι τὸ θησαυρὸν οὐκ ἐπηγάγεσθε ἔνδον μᾶλλον. Πλοῦ. Διὰ τί τοῦτο γε εἶπεν. εὐ τῇ γῇ αὐτὸν κρύπτειν, ἀείρρυτον πᾶν ὑμῖν, ἐπιστρέψας ἔνδον μένειν ἐπικλείσαντα τὴν θύραν. ἀνοίγειν δ' ἀνδρὶ, ᾧ μὴ ἐμοῦ ἀκούσῃ βοήσαντος. Ἑρ. ἀκοῦν ἐπεβαίνομεν ἤδη τῆς

toto corpore multos uncos gerit hamos, ut qui tetigerint: illicò hæreant, nec facilè queant avelli. Verùm interea dum nugamur, rem haud parvam omisimus. *Plut.* Quam. *Merc.* Nempe quòd thesaurum non adduximus quo vel in primis erat opus. *Plut.* Ista quidem ex parte bono sis animo. Nam non nisi in terra relicto illo, ad vos ascendo: jussoque intus manere foribus occlusis, neque cuiquam aperire, nisi me vociferantem audierit. *Merc.* Iam igitur

Mercurius loquitur, *μυρία τὰ ἀγκιστρα ἔχον*, ut facile adhæreant & capiantur, quicunque attigerint. *ἄγκιστρον* hamus est, *ἀπὸ τῦ ἄγειν* ut vult Etymologus, quod eo trahantur, & educuntur ex aqua pisces. *Barl.*

1 *Ἀλλὰ μεταξὺ ἤδη*] Male hic notata Pluti persona, loquitur enim hæc idem qui superiora, Mercurius. *Ἑρ. τὸ ποῖον, ὅτι τὸ θησαυρὸν*, &c. Male notata etiam hic persona Mercurii & omissa Pluti. Esse debet *Πλοῦ. τὸ ποῖον; Ἑρ. ὅτι τὸ θησαυρὸν. ἰδοὺ σφυρηλάτου*, &c. *ἰδοὺ σφυρηλάτου*. Marc. Mercurius dum una cum Pluto sermones cædit, sui pæne mandati oblitus Thesaurum non duxisse inter fabulandum queritur: qua de re Plutus eum bono esse animo jubet, cum in terra ille resideat, nec injussu suo aperiatur, aut ad quemquam ascendat. Eo docetur, quid sint thesauri & opes: terræ nimirum splendentes glebulæ & *animalia* tantum, ut ea vocat Tertullianus: quæ, sicut Bernardus ait, *solus error hominum facit aut reputat pretiosa*. Seneca de benefic. *Video ferrum ex iisdem tenebris esse prolatum, quibus aurum & argentum, ne aut instrumentum in cædes mutuis deesset, aut pretium.* Hinc & opibus nomen, à terra, quæ *Ops* vel *Opis* dicta priscis. *Thesauri* quoque etymon si spectemus, nihil aliud est, quam *θησαυρὸν ἀφῦ χρῆμα*, quod velut eximium ac pretiosum Natura vel cura etiam humana sepositum, ex antiquo *θαύω* pro *χρυσόω*, ut placet Salmasio, & fut. verbi *τίθημι*, licet aliis ex Hebr. potius deductum videatur תסר transpositione litterarum, quod idem significat. *μεταξὺ φλυαροῦντας*. Insolens participii constructio, pro *μεταξὺ τῦ φλυαρεῖν*, vel per nomen, *μεταξὺ τῆ φλυαρίας*. Pluria exempla suggerit doctissimus Stephanus, quem adi. *τὸ φλυαρεῖν*, nugari est. Sumpta tralatio à lebete vel patina ferventi, *ἀπὸ τῦ φλύειν*, quod est *cachinnare*, vel *bullire spumante strepitu*. Sic Homerus: *ἀνὰ δ' ἴφθιμοι κτεατες ἵδρυα, Ebulliebant verò limpida fluenta.* Iliad. lib. 11. *Barl.*

2 *Ἐπωπύλιας*] Id est, *παραπλήσιος*, in *mandandi* significatione. Hesychium consule, qui plures verbi illius notiones indicat. *Idem.*

3 *Ἔνδον μένειν*] Vt Pluti, sic & Thesauri (quem *μεμμωνᾶν* Chaldæi, vel Syri vocant) domicilium terra est. Posidonius Pluti habitaculum in Hispania collocavit, quod ea regio metallorum fœcunditate reliquis antecelleret. Narrat enim historiæ naturalis scriptor Plinius adeo opulentas fuisse Hispanorum venas, ut Annibal habuerit ex uno puteo quotidie tria millia coronatorum: quæ summa in singulos annos efficiebat duodecies centena millia. Quare eorum sententiæ subscribere non possum, qui nullas auri argentive venas in fœcundissimis illis regionibus fuisse scribunt. *Idem.*

4 *Ἑρ. Οὐκοῦν ἐπεβαίνομεν ἤδη τῆ Ἀττικῆς*] Sequitur nunc *διδασκαλικὸς* Mercurii & Pluti Atticam versus, ubi degebat Timon. *Idem.*

Ἀτ̃ικῆς. καί μοι ἕπου [1] ἐχόμενος τ̃ χλαμύδος, ἄχρις ἂν εἰς τὴν ἐσχατιὰν ἀφίκωμαι. Πλοῦ. Οὐ ποιεῖς ὦ Ἑρμῆ [2] χειραγωγῶν. ἐπὶ ἦγες λαπίδιπας με; [3] Ὑπερβόλῳ τάχα ἢ Κλέωνι ἐμπεσοῦμαι δεινοτέροις. [4] ἀλλὰ [5] τίς ὁ ψόφος ἐπὶ τοῖς ἐστι, κραδαινομένοιν σιδήρου καὶ λίθου. Ἑρ. ὁ Τίμων οὗτος σκάπτει πλησίον [6] ὀρεινὸν, καὶ ὑπόλιθον χάδιον. παπαῖ, ἡ [7] πενία πάρεστι, καὶ ὁ πόνος ὁμοῦ. ἡ εὐτραπελία, καὶ ἡ σοφία, καὶ ἡ ἀνδρεία, καὶ ὁ πλοῦτος

tur Atticam adeamus, & me ſequere chlamydi adhærens, donec extremam viam attigero, *Plut.* Rectè facis, Mercuri, quum me per viam ducis. Etenim ſi me deſereres, forſan oberrans in Hyperbolum aut Cleonem inciderem: Sed quis hic fragor, ac ſi ferrum & lapis collidantur? *Mer.* Timon hic eſt, qui proximè montanum & petricoſum fodit ſolum. Papæ, & Paupertas adeſt, & Labor ille, tum Robur, Sapientia, Fortitudo, atque id genus

1 Ἐχόμενος τ̃ χλαμύδος] *Laciniam ducens.* Dixi ad Petron. *Bourd. Chlamydem tenens*, quod facit Plutus, ut ducem Mercurium aſſectetur commodius minuſque deflectat à viâ *Laciniam ducere* dixit Petronius. *Barl.*

2 Χειραγωγῶν] *Manu ducens vel regens*, quod cæcis & ſenibus decrepitis fieri ſolet. Merito in herum ſuum ſtomachatur ſervus Cario apud Ariſtophanem, quod ipſe videns Plutum oculis captum ſequeretur: οἱ γὰρ βλέποντες, inquit, τοῖς τυφλοῖς ἡγούμεθα. Rectius igitur Mercurius, ut fidelis ὁδηγὸς Plutum à tergo non ſequitur, ſed præit, viamque cæco commonſtrat. *Idem.*

3 Ὑπερβόλῳ τάχα ἢ Κλέωνι] Ariſtopha. in pace. *Bourd.* De *Hyperbolo* & *Cleone* quod ait, nobile fuit improborum compar. Erat Hyperbolus genere Athenienſis, qui poſt Cleonem magiſtratum geſſit, vir pernicioſus, & inquinatiſſimis moribus, nullaque re clarus aut potens, niſi vitio linguæ. M. Tull. lib. de claris Orat. ita ſcribit de Saturnino, *Homo ſimillimus Hyperboli, cujus improbitatem veteres Atticorum comœdia notaverunt.* Tradit Ariſtophan. interpres eum fuiſſe λυχνοποιὸν, qui, ut ponderoſiores eſſent lucernæ multum adniſcebat plumbi, quâ arte & impoſtura clarior quam gladio, ingentes ſibi opes comparavit. hinc proverbio locum fecit, ὑπὲρ τ̃ ὑπερβόλου ἀσυνὲς, *Hyperbolo nequior*, de quo Eraſmus. At Cleon, quem βυρσοδέψην, vel σκυτοτόμον per convicium appellat Comicus, quod patre natus eſſet coriario, traducitur paſſim ob rapacitatem, & alia flagitia, in quem ſuos *Equites* adornavit Ariſtophanes, ſicut in Hyperbolum *Maricam* ſuam Eupolis. *Idem.*

4 Ἀλλὰ] Ἐπερώτησις ſive interrogatio Pluti ſtrepitum audientis cauſſamque ſciſcitantis, cui reſpondet Mercurius. *Idem.*

5 Τίς ὁ ψόφος] Notant Grammatici ψόφον propriè ſonitum eſſe, qui fit ex collifione duorum corporum durorum, ut hic ferri ſaxo impacti. Sic crepitantis januæ ſtrepitum, & aliarum rerum ſtridularum, κατὰ ψόφησιν appellant Græci. *Idem.*

6 Ὀρεινὸν] Male Baſil. edit. ult. ὀρεσσῶν, ut & quædam aliæ edit. *Bourd.* Erat Attica regio maximam partem ſterilis & rupicoſa, præſertim qua littoralis eſt, ut ex Strabone diſcimus. *Idem.*

7 Ἡ πενία] Deſcribitur porrò Timonis habitus & ſatellitium Pluti, in quo conſpicitur *Paupertas* eique congeneres ſocii *Labor* & *Sapientia*, quorum omnium dux eſt *Fames*. Docetur his verbis, quanta ſint paupertatis commoda, quamque ea præſtet opulentiæ. Πολλῶν ὁ λιμὸς γίγνῃ διδάσκαλος, inquit ſenarius Græcus, *Magiſtra multorum improba exiſtit fames.* Nam Fames ſive Paupertas tanquam rigida quædam exactrix homines ad labores compellit, & ingenia excitat

ὄχλος τ[1] ὑπὸ τῆ λιμῆ πεπλησμένων ἁπάντων, πολὺ ἀμείνους τῶν δορυφόρων. [2] Πλὴ. τί οὖν οὐκ ἀπαλλαττόμεθα ὦ Ἑρμῆ [3] τῷ ταχίστῳ; ἡ γὰρ οὐ πάνυ ἡμῖν ὀρθῶς ἔχει μένειν πρὸς ἀνδρα ὑπὸ τηλικούτῳ στρατοπέδῳ [4] περιεσχημένον. Ἑρ. ἄλλως [5] ἔδοξε τῷ Διΐ. [6] μὴ λιποθυμιῶμεν ὦν. [7] Πε. ποῖ [8] τοῦτον ἀπάγεις ὦ [9] ἀργειφόντα χειραγωγῶν; Ἑρ. ἐπὶ τοῦτον τὸν Τίμωνα, ἐπιμεφθημένον ὑπὸ τῶ Διός. Πε. νῦν ὁ

nus aliorum turba quorum omnium agmen fames cogit, longè præstantius quàm tui sint satellites. *Plut.* Quin igitur quàm ocyssimè discedimus Mercuri? neque enim quicquam æstimabile præstiterimus cum homine vallato istiusmodi exercitu. *Merc.* Secus visum est Iovi: quare nihil metuamus. *Paup.* Quonam, istum Argicida, manu adducis? *Mer.* Ad hunc Timonem à Iove missi sumus. *Paup.* Itane nunc

citat ad rerum præclararum indagationem. Vnde perquam scitè Persius, *Magistrum artis ingeniique largitorem* appellat *Ventrem*, in Prologo. Quod ita se habere multis solidisque rationibus demonstrat ipsa Penia apud Aristophanem in Pluto adversus Plutum, ideo se illi præferendam esse contendens. Manilii item est:

Et labor ingenium miseris dedit: & sua quemque
Advigilare sibi jussit Fortuna premendo.

Loquitur de scientiis Astronomicis, quarum inventionem, ut & cæterarum artium Divæ huic nostræ transcribit poëta. *Barl.*

1 Τ'πὸ λιμοῦ πεπλῆσθαι] Loquendi genus à militia desumptum. *Idem.*

2 Πλὴ. Τί οὖν οὐκ ἀπαλλαττόμεθα] Plutus audito Timonis satellitio, quam ocyssime discedant, auctor est Mercurio, quia nullum operæ pretium facturus videbatur cum homine istiusmodi circumvallato exercitu, quem tamen Mercurius, ut fidelem decet nuncium, suadet Iovis mandata perficere, & Timonem intrepide aggredi. *Idem.*

3 Τῷ ταχίστῳ] Defectuosa locutio, pro τάχιστα. desideratur præpositio χρ. Vide Steph. *Idem.*

4 Περιεσχημένον] *Circumdatum*, *vallatum*, supra dixit, δορυφορούμενον. Verbo περιέχειν utitur eo modo auctor quo satellites circumdant aliquem. *Idem.*

5 Ἔδοξε τῷ Διΐ] Decretorum divinorum τὸ αἰώνιον κλῆτον designat. Vnde quicquid Iovi visum statutumque est semel, τόδε ἓ τῷ αἰωνίῳ ἔοικε, inquit Homerus, certitudinem divinæ providentiæ religiosè asserens. *Idem.*

6 Μὴ λιποθυμιῶμεν] Meticulosus passim introducitur Plutus, quem propterea πάντων δειλότατον δαιμόνων appellat Chremylus apud Aristophanem in ejusdem fabula. *Idem.*

7 Πε.] Penia, ut Plutum videt accedentem, indignabunda Mercurium interrogat, quo illum abducat, perceptoque responso, miratur eum rursus adire Timonem, à quo tam contumelioſe fuerat ejectus. Vtitur oratione exacerbationis plena. *Idem.*

8 Τοῦτον] Fastidium subest huic pronomini & contemptus, q. d. hunc cæcum & vitiis deformem. *Idem.*

9 Ἀργειφόντα] Homeric. Patet Dial. Iovis & Merc. postea. *Bourd.* Mercurium indigetat per ludibrium Homerico utens epitheto. Sic appellatur, quod Argum Iûs custodem occiderit secundum poëtas. Erat autem Argus ille pastor, totus, ut Plautus loquitur, *oculeus*, quem lyra sopitum interfecit Mercurius, & vaccam abduxit, quam fabellam ingeniosè persequitur Ovidius 3. Metamorph. Physiologi ad Naturam referunt, ut Mercurius sit Sol; Argus παντόπτης, cælum cum stellis, quæ sole adveniente quasi occiduntur, id est, obscurantur & occultantur.

Πλοῦτον ἐπὶ Τίμωνα ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ ἐγὼ κακῶς ἔχοντα ὑπὸ τῆς τρυφῆς διαλαβόντα, τοῖς σοφίᾳ, καὶ τῷ πόνῳ, γνησίως ἄνδρα καὶ πολλοῦ ἄξιον [1] ἀπέδειξα; [2] ὅπως ἄρα [3] ἀκριβοφορήτου ὑμῖν ἡ πενία δοκεῖ, καὶ [4] εὐαδίκητον, ὥστ' ὃ μόνον κτῆμα εἶχον, ἀφαιρεθέν με ἀκριβῶς πρὸς ἀρετὴν ἐξεργασόμενον, ἵν' αὖθις ὁ πλοῦτος διαλαβὼν αὐτὸν, ὑπερφυῶς καὶ τύφῳ [5] ἐγχειρήσας ὄμοιον τῇ πάλαι μαλθακὸν, καὶ ἀχρεῖον, καὶ ἀνόητον ἀποφήνας, ἀπέδωκε πάλιν ἐμοὶ [6] ῥᾳδίως ἤδη γεγυμνασμένον.

nunc Plutus ad Timonem, postea quam ego ipsum antea delitiis malè corruptum suscepi: & his, videlicet Sapientiæ & Labori traditum, strenuum, multique precii virum reddidi? Adeone despicienda, injuriæque idonea Paupertas vobis videor, ut hunc quæ mihi unica erat possessio, eripiatis, jam exactissima cura ad virtutem excultum? ut Plutus hic ubi denuo susceperit, per contumeliam, & arrogantiam illi manu injecta, mollem & ignavum, & vecordem, qualis olim erat, reddiderit: rursum mihi restituat ubi jam nihili factus

tantur. de quibus dissertantem audi Macrob. Saturnal. lib. 1. & Cl. Vossium in Sæpius à me laudato opere. *Bart.*

1 Ἀπέδειξα] Pro ἀπεδείλιασα. Sic supra usus est verbo ὑποφαίνειν Lucianus. *Idem.*

2 Οὕτως ἄρα] Indignatur Penia, quod ab omnibus despiciatur & contumelioſe excipiatur: Plutus contra summo cum honore recipiatur, qui tamen homines reddat atrogantes, molles, omnique vitiorum genere deformes: idque probat exemplo ipsius Timonis, recipla confirmans, quæ verbis disputarat. *Idem.*

3 Εὐκαταφρόνητον] *Quæ ab omnibus facile contemnitur.* Nam ut olim, sic hodieque verum esse comperitur, quod ait ingeniosissimus poëta:

In pretio pretium est, solus dat census honores,
Census amicitias, pauper ubique jacet.

Pauperes enim quia minus sapere creduntur, quam divites, à Magistratu & publicis muniis excludunatur. *Curia pauperibus clausa est*, inquit idem Naso. Vnde eorum verba nihil ponderis habent: τὸ γὰρ πενήτων εἰσὶν αἱ λόγοι κενοὶ, dixit aliquis è Græcis Comicis: at divitum voces, velut oracula habentur, ipsisque ἀνεῖσε creditur illud grande sophos. ἡ δὲ τύχη, inquit Pindarus, ἄκρον ἐξ εὐδοξίας, id est, *felicitati & divitiis summa inest sapientia opinio.* Idem.

4 Εὐαδίκητον] Sic vocatur Penia quod omnium injuriis opportuna sit facileque opprimatur in judicio pauper. Aristoteles lib. 2. Rhetor. enumerat eos, qui potentiorum injuriis maxime expositi sunt, quos inter præ cæteris censet τοὺς πένητας, id est, *pauperes*, cum aliis de caussis, tum propter illorum indigentiam, & dicendi agendique imperitiam. Contra mores describit eorum, qui injuriam potius inferre solent quam pati, ut sunt *divites* & *potentes*, qui cum sint πολιτικοὶ, adversus aliorum oppressiones sua præsto habent præsidia & clientelas. *Idem.*

5 Ἐγχειρήσας] Variè exponunt interpretes. Erasmus: *Per contumeliam & fastum manu illi injecta*, ut subintelligatur dativus personæ αὐτῷ scil. Timoni. Sunt qui vertant: *Contumelia & typho in manum tradens vel dedens*, quasi esset ἐγχειρίσας, nisi ita legendum, quo sensu paulo ante usurpat verbum παρεγχεῖν. Alias rectè Petersius, ἐγχειρεῖν exposuit, *manum injicere*, quæ propria ejus significatio est. *Idem.*

6 Ῥᾳδίως] Eleganter ita vocat hominem nihili à veste detrita rejiculaque sum-

pto

[1] Ε῾ρ. ἴδιξ τωῦτα ὦ πενία τῆ Διῖ. Πε. ἀπέρχομαι. κ῾ ὑμεῖς δ῾ ὦ πόνε, κ῾ σοφία, κ῾ οἱ λοιποὶ, ἀκολουθεῖτέ μοι. ὕστ@ δ῾ τάχα εἴσε῾ εἶσα με ὧσπερ κάπηλείψῃ, ἀγαθὴν σωφρονῆσαι, κ῾ διδάσκαλον τῆ ἀρέτων. ἢ σωφρονῶν, ὑγιαίνεις μὲ τὸ σῶμα, ἐῤῥωμέν@ δ῾ τῆ γνώμῃ διετέλεσεν, ἀνδρὸς βίον ζῶν, κ῾ πρὸς αὐτὸν λογιζόμενος. τὰ δ῾ [2] περιττὰ κ῾ πολλὰ τωῦτα ὥσπερ ἐστὶν, ἀλλότρια νομίζων. [3] Ε῾ρ. ἀπέρχ@ν δ῾ ὑμεῖς

factus erit. *Merc.* Sic ô Paupertas Iovi placitum eſt. *Paup.* Equidem abeo: at vos Labor, & Sapientia reliquique ſequimini me. Porrò hic brevi cognoſcet, qualis in ſe fuerim, quam nunc relinquit: nempe adjutrix bona, & rerum optimarum doctrix, qua cum donec habuit commercium, ſano corpore, valentique animo perſeveravit, virilem exigens vitam, & ad ſeſe reſpiciens: ſupervacua autem & vulgaria iſta, aliena, ita ut ſunt, exiſtimans. *Merc.* Diſcedunt illi, nos eum

pto convicio. Deducitur à ῥήγνυμι, rumpo, teſte Euſtathio, cujus præt. ἔῤῥηχα, verſo η in α & denſa conſonante in tenuem. Niſi forte ex Hebræo fonte derives à פרץ, quod eſt, *expandit, in latum diduxit attenuando.* Ariſtophanes in Pluto per convicium ſic vocat cutem aniculæ rugoſam & flacceſcentem. Legitur & ῥαπεία, ſi proba vox eſt, in illo Poſidippi apud Athenæum: νὴ ἔχλε τωῦτο ῥαπείαν ὑποστιβίω, id eſt, ex reſtitutione Caſauboni: *Cogita talu turba farraginem convenisse.* Galli integram vocem ſervarunt, cum *racaille* dicunt pro fæce hominum. Simillime & πίσσας appellant Græci, ſenes effætos & Reipub. inutiles, q. d. *retrita pallia.* Euripid. in Autolyco. *Barl.*

1 Ε῾ρ. ἴδιξ τωῦτα, ὦ πενία, τῆ Διΐ] Paupertatis querelæ reſpondet Mercurius, & Iovis imperium mandatumque obtendit, cui cedit Penia, & cum indignatione totoque ſatellitio ſuo à Timone diſcedit. Vbi vero Plutus accedit, una cum eo omnium vitiorum agmina ſuccedunt. Vere Iuvenalis ſat. 6. *Nullum crimen abeſt, facinuſque libidinis, ex quo Paupertas Romana perit.* Ex opulentia enim copia: ex copia luxus, hinc corruptiſſimi quique mores naſcuntur. At Paupertas optimarum rerum doctrix eſt facitque ut cultores ſui corpore ſint robuſto virilique ſemper animo præditi. Sic & eadem Penia de ſe jactat apud Ariſtoph. ὑ γυνοικεῖτ, inquit, ὅτι τῶ Πλούτῳ παρὼν βελτίονας ἀνδρας ἐ῾ τῆ γνώμῃ, ἐ῾ τῆ ἰδέᾳ. Nam Penia tenuem ſimplicemque victum præſcribit, ex quo id commodi percipit homo, ut bene valeat. Vnde non inſcite paupertatem *bona mentis ſororem* dixit antiquitas. Sed eam à mendicitate diſtinguimus. nam pauper aliquid habet, & præterea animum adjungit rebus agendis. At mendicus nihil habet, deque alieno tantum vivit, nec honeſto operi ſe applicat. *Idem.*

2 Περιττὰ ἐ῾ ἀλλότρια] Sic vocat externa bona, quorum copia carere poſſumus, quæque vel habere vel retinere in aliena, haut noſtra poteſtate ſitum eſt. De quibus & Iuvenalis ſat. 10.

Ergo ſupervacua hæc aut perniciosa petuntur
Propter quæ fas eſt genua incerare Deorum.

Præclare in hanc rem Euripides: ὑ πολὺ δεῖ βροτοῖσι πλοῦ δυοῖν, Δήμητ@ ἀκτῆς, ὡς μάτην δ῾ ὑδηχόῃ, Ἄλφ πάρεστ ἐ῾ πνοὴ ἡμᾶς τρέφειν. h. e. *Quid mortales deſiderant præter duo ſola, fruges & aquam? quæ in medio poſita ſunt, & eo à Natura ſunt producta, ut nos alant.* Ad quæ reſpexiſſe videtur Seneca: *Panem & aquam*, inquit, *Natura deſiderat: nemo ad hæc pauper eſt. intra quæ quiſquis deſiderium ſuum clauſit, cum ipſo Iove de felicitate contendit.* Epiſt. 17. *Idem.*

3 Ε῾ρ. ἀπέρχ@ν δ῾] Timon diſcedente Penia ejuſque comitibus Plutum con-

ὦ Ἑρμοτίμου αὐτέ. Τί, τίνες ἐστὲ ὦ κακοδαίμονες; ἢ τὰ βαλόμενοι δεῦρο ἥκετε, [1] ἀνδρα ἐργάτην, καὶ μισθοφόρον ἐνοχλήσοντες; ἀλλ' [2] ὦ χαίροντες ἄπιτε, μιαροὶ πάντες ὄντες. ἐγὼ γὰρ ὑμᾶς αὐτίκα μάλα βάλλων [3] τοῖς βώλοις καὶ τοῖς [4] λίθοις, [5] συντρίψω. [6] Ἐρ. μηδαμῶς ὦ Τίμων μὴ βάλῃς. οὐ γὰρ ἀνθρώπους ὄντας βαλεῖς. ἀλλ' ἐγώ μέ, Ἑρμῆς εἰμι, ὅτου καὶ ὁ Πλοῦτος. ἔπεμψε δὲ ὁ Ζεὺς ἐπικλύσας τῶν εὐχῶν. ὥστε [7] ἀγαθῇ τύχῃ

eum adeamus. *Tim.* Quinam estis, ô scelesti? aut qua gratia huc advenistis, homini operario, ac mercenario negotium exhibituri? sed non læti abibitis, improbi vos omnes: nam illico vos ego glebis & saxis petitos comminuam. *Merc.* Nequaquam ô Timon ne ferito: neque enim mortales ferires. Ego enim sum Mercurius, hic Plutus. Nostris precibus exauditis misit ad te Iupiter. Quare, quod bene

spiciens cum suis accedentem acerba & minaci oratione infectatur. *Bart.*

1 Ἀνδρα ἐργάτην] Indignatur, quod ipsum in rustico opere versantem interpellent. Solent enim τοῖς χειροήθεσι; & operi gnaviter intentis molestæ esse interpellationes, præsertim cum damno conjunctæ. Sic rustici senes apud Aristoph. in Pluto ægre ferunt, quod ipsos ex agro vocasset Cario, & quidem πολλὰ μοχθίζοντας, ὡς ὤκνουν σχολάς, *cum gnaviter laborarent, nec otium suppeteret.* Qui apud alios dicuntur ἐργατικοὶ, apud Atticos vocantur ἐργάδες teste Hesychio, proque *operariis rusticis* plerumque accipitur. *Idem.*

2 Οὐ χαίροντες ἄπιτε] *Non læti abibitis*, pro, non impune feretis, i. e. οἰμώξετε, *plorabitis*, ut alibi. Litotes. μιαροὶ & κακόδαιμονες voces sunt abominantium. *Idem.*

3 Τοῖς βώλοις] Qualis gleba Ægyptia: de qua copiose Achill. Tat. in Clitoph. *Bourd.*

4 Λίθοις βάλλων] Uno verbo Græci dicunt λιθοβολῶν, & simpliciter lapides, in aliquem conjicere significat. Nam λιθάσεις illa Iudæorum Græcis gentibus ignota fuit. *Idem.*

5 Συντρίψω] Id est, *conteram, comminuam.* Sic Ennius: *saxo cere comminuit brum*, vocis intersectione ipsam capitis διαίρεσιν exprimens. *Idem.*

6 Ἐρ. Μηδαμῶς ὦ Τίμων μὴ βάλῃς] Mercurius iracundum Timonis impetum sistiturus, quinam ipsi sint, à quo, & quem in finem missi, paucis declarat. *Idem.*

7 Ἀγαθῇ τύχῃ] *Bonis auspiciis.* τύχη, vocabulum est τὸ μέσον, quæ nunc *bona*, nunc *mala* dicitur. Ἀγαθῆς Τύχης statua fuit Athenis juxta Prytaneum, itemque Romæ in Capitolio, quæ & Antias dicta ab Antio oppido, ubi templum famosissimum habuit multorum etiam principum donis ornatum. Vnde Horat. *ô Diva gratum quæ regis Antium. Mala* autem *Fortuna* in Esquiliis culta legitur. Scribit Pausanias in Bœot. Fortunæ sacellum fuisse, in quo ipsius Deæ simulacrum esset, Plutum divitiarum Deum puerum tenentis. Quo significabant Veteres, Fortunam ipsam divitiarum esse matrem atque nutricem. Non ignoravit hoc Hagiensis noster in sua regia, ubi proximam Divæ Pecuniæ Fortunam collocat:

Fortuna ante alios magnum sibi vindicat illic
Imperium, regnique tenet communia sceptra,
Instabilemque globum gemmis ornavit & auro.

Hinc Sallust. de conjurat. Catilinæ loquens: *Fortuna*, inquit, *in omni re dominatur, ea res cunctas ex libidine magis, quam ex vero celebrat obscuratque.* Erasmus ἀγαθῇ τύχῃ transtulit *quod bene vertat.* Sic enim loqui solebant antiqui & bene pre-

[1] δίκη τ' ὄλεσον, [2] λήρους τε πόνους. [3] Τί. κἀγὼ μέν [4] οἰμώξεσθαι ἤδη, καίτοι γε οὔπω ὡς φασί. πάντας γὰρ ἄμα καὶ θεοὺς καὶ [5] ἀνθρώπους μισῶ. τοῦτο γὰρ τὸ τυφλὸν, ὅστις ἂν ᾖ, καὶ [6] ἐπιβλέψειν μοι δοκῶ τῇ δεξιᾷ. Πλοῦ. [7] ἀπώμνυμ' ἄν Ἑρμῆ σώσῃ Δίος. μελαγχολᾷν γὰρ ὁ ἄνθρωπος μοι δοκεῖ, μή τι κακὸν ἀπέλθῃ προσλαβών. [8] Ἑρ. [9] μηδὲν σκαιὸν ὦ Τίμων. ἀλλὰ τὸ πάνυ τοῦτο ἄγαλμα,

bene vertat, opes accipe desistens à laboribus. *Tim.* Atqui vos jam ploraveritis, etiamsi Dii sitis, ut dicitis: siquidem odi pariter omnes tum Deos tum homines. Sed cæcum hunc, quisquis is est, certum est mihi impacto ligone comminuere. *Plut.* Abeamus, per Iovem, Mercuri: quando quidem hic homo mihi videtur non mediocriter insanire, ne malo quopiam accepto discedam. *Merc.* Nequid ferociter, Timon, quin potiùs hac ferocitate,

precari. Cicero lib. 1. de divinat. *Neque solum Deorum voces Pythagoras observaverunt, sed etiam hominum, qua vocant omina: quæ majores nostri quia valere censebant, idcirco omnibus rebus agendis, quod bonum, faustum, felix fortunatumque sit, præfabantur.* Barl.

1 Δίκη τ' ὄλεσον] Finem adventus sui esse dicit Mercurius, ut iterum ditatus Timon liberetur ab hoc acerbo vitæ genere: qualis est rusticorum. Sic & Cario apud Comicum solatur miseros senes rusticos: *ὁ δικαιότατος φησὶν ὑμᾶς ἅπαντας ψυχῇ βίᾳ δ' ἐκ δυσκόλου ζώσης ἀπαλλαγήσεσθαι*, id est, *Herus meus pollicetur, vos omnes hanc asperam & odiosam vitam cum alia suaviori permutaturos & beate delicateque in posterum victuros.* Idem.

2 Λήρους] Ἀποστὰς τοῦ πόνου dixit pro λήγειν. Vide Galliæ suæ decus Budæum pag. 473. *Idem.*

3 Τί.] Timon Deorum nominibus numinibusque nihil territus utrique minas intendit. *Idem.*

4 Οἰμώξεσθαι] Vt ab ὦ ὦ particulis θαυμαστικαῖς fit ὤζειν pro *admirari*: ab αἰ αἰ, verbum αἰάζειν, *lamentari*: sic ab οἴμοι, quod adverb. est hominis aliquid indigne ferentis, est οἰμώζειν, nec luctum duntaxat, sed & contemptum significat. Quos enim aspernamur, eos & subemus plorare. Desumptum hoc loquendi genus, ut volunt, à Scythis, qui Dario regi nihil aliud respondebant, quam κλαύσεσθαι. Imitantur Latini. Horat.

Qui me commorit (melius nil tangere clamo)
Flebit & insignis tota cantabitur urbe. Idem.

5 Ἀνθρώπους μισῶ] Inde cognomen μισανθρώπου. pag. 47. Interp. Aristoph. ad Aves & Lysistr. *Bourd.* Inde & ei μισανθρώπου nomen. *Idem.*

6 Ἐπιβλέψειν] Translatum hoc volunt à remigibus, quorum remi assiduâ jactatione teruntur, vel ut alii, à curribus, quorum rotæ crebro circumactu alliduntur. *Idem.*

7 Ἀπώμνυμ'] Plutus metu perculsus abire conatur, ne plagis onustus, aut insigni damno mulctatus mox cogatur discedere. Sic idem sibi metuit à Chremylo, ejusque contribulibus apud Comicum: *Si cognoveritis*, inquit, *qui vir sim*, κακόν τι μ' ἐργάσεσθε, *aliquod malum mihi dabitis.* μελαγχολᾷν ἀπὸ τοῦ μαίνεσθαι, ut supra. *Idem.*

8 Ἑρ.] Sequitur objurgatio παραινετικὴ seu admonitoria. Corripit Timonem Mercurius, eumque hortatur, ut depositâ illa feritate obviis ulnis oblatam divinitus fortunam excipiat. *Idem.*

9 Μηδὲν σκαιὸν] Scilicet διαπράξασθαι. Illud σκαιὸν varie exponitur ab Hesychio, quem consule. Vult Mercurius, nequid stolidum, improbum aut inhuma-

πρὸς τραχὺ καὶ ἀκαλλὲς, ἀφοπίνας τὸ χεῖρε, [1] λάμβανε τὴν ἀγαθὴν τύχην, καὶ πλεῖστ' πάλιν, καὶ ἴσθι [2] Ἀθηναίων τὸν πρῶτον, καὶ ὑπερόπτην τῶν ἀγαθῶν ἀνθρώπων. [3] Τί. οὐδὲν ὑμῶν δέομαι. μὴ ἐνοχλεῖτέ μοι. [4] ἱκανός ἐμοὶ πλοῦτος ἡ δίκελλα· τὰ δ' ἄλλα, δύσερωτότατός εἰμι μηδενός μοι πλησιάζοντος. [5] Ἐρ. οὕτως [6] ὦ τᾶν ἀπανθρώπως; [7] τόνδε φέρω Διὶ μῦθον ἀπηνέα τε, κρατερόν τε; καὶ μὴν εἰκὸς ἦν μισεῖν-

tate, & asperitate depoſita, bonam fortunam porrectis manibus excipe, rurſus dives eſto, rurſus Athenienſium princeps, ſoluſque fortunatus ingratos illos deſpicito. *Tim.* Nihil mihi vobis eſt opus: ne obturbate: ſat opum mihi ligo: ſum præterea fortunatiſſimus, ſi nemo ad me acceſſerit. *Merc.* Adeone quæſo inhumaniter? *Hæc ego ſæva Iovi refero atque immania dicta?* Atqui par erat forſitan inviſos

num committat in ſe, ὑπὸ τ' σκαιᾶς. Læva manus ad opus faciendum inepta eſt, cui opponitur τὸ δεξιὸν, quod contrarias habet ſignificationes: *dextra* pro bonis. *Barl.*

1 Λάμβανε τὴν ἀγαθὴν τύχην] Id eſt, *felix eſto.* Supra dixit, ἀγαθὴ τύχη δίκη τ' ὅλεθρον. Studium exprimit, cum addit: ἀφοπίνας τὸ χεῖρε, *porrectis manibus, vel ambabus, quod ajunt, manibus.* Vbi notetur τὸ pro τὼ in duali dicere Atticos per enallagen generis. Quod ex Homero & Platone in aliis etiam obſervat diligentiſſimus auctor Plutarchus. *Idem.*

2 Ἀθηναίων τὸν πρῶτον] Pro ὁ πρῶτος, vel τὸν προεστῶτα φερόμενον, qui primus eſt, vel *primas tenet* inter Athenienſes. Ariſtoph. κεῖσε τὸν πρῶτον τ' ἐκεῖ μοχθηρίας, *nebulonum illic princeps eſt.* Idem.

3 Τί. Οὐδὲν ὑμῶν δέομαι] Αὐτάρκειαν ſuam oſtendit Timon, & laborioſam paupertatem ignavis anteponit divitiis. *Idem.*

4 Ἱκανός] Iocoſe dictum, ἱκανός μοι πλοῦτος ἡ δίκελλα. Ludit ambiguitate vocis πλοῦτος, qua & *Deus* & *divitiæ* ſignificantur. Oſtendit hic Timon ſe μισόπλουτον, id eſt, *divitiarum contemptorem*, quod in quo viro perſpectum eſt, (verba ſunt Tullii) *hunc dignum ſpectatu arbitramur, miramurque quam maxime, quod eas res ſpernit & negligit, ad quas plerique inflammati aviditate rapiuntur.* Tales inter philoſophos familiam duxere Cleanthes, Ariſtippus, Diogenes, Pythagoras, & alii complures, qui cum divites eſſent vel eſſe potuiſſent, divitias contempſere: nonnulli in profluentem abjecere tanquam bonæ mentis impedimenta. Eodem quoque in Plutum, quo in hoſtes animo fuere invicta illa belli fulmina, Epaminondas, Curius, Scipio, Fabricius, Q. Cincinnas ab aratro ad *Dictaturam* vocatus, ſimileſque heroum non pauci. De Socrate legitur, quod cum Archelaus rex ipſum ditare vellet, ei reſcripſerit: *quod farina chœnices quatuor obolo venirent Athenis, & fontes aquam funderent. Nam ſi res mea*, dicebat, *mihi non ſufficiunt, at ego ipſis ſufficio: & ſic etiam ipſe mihi.* Idem.

5 Ἐρ. Οὕτως] Inhumanitatem Timonis redarguit Mercurius, & ſermonis acerbitatem. *Idem.*

6 Ὦ τᾶν] Vocandi caſus eſt per aphæreſin, τῦ ς, & appoſitionem τῦ ν, à recto ἅτης, quæ vox *ſocium* & *familiarem* denotat, ex quo poſteriores Græci fecere ἑταῖρος, producta terminatione. Sic δῶς, κεῖ, λίπα, & ſimilia legas apud Homerum pro δῶμα, κεῖθι, λιπαρὸν, in quibus contra vulgus Grammaticorum non ὑποκρινεῖται, ſed ἐκτασιλογίαν ſtatuit ὁ κριτικώτατος Salmaſius. *Idem.*

7 Τόνδε φέρω] Verſus eſt Homericus, qui extat Iliad. o. ubi Iris de Neptuno ob Iovis imperium ſtomachante his verbis utitur. Hinc videmus, non ex opulentia ſolum, ſed etiam paupertate haut raro naſci inhumanitatem, & ingenii quan-

ἥκιστον μὲν οὖν σε, τοσαύτας ὑπ' αὐτῶν ὕβρεις παθόντα, μισεῖσθαι ὑπ' ἀνθρώπων, ὅτας [1] ἐπιμελείας ποιεῖται σοῦ τῶν θεῶν. [2] Τίμων, ἀλλὰ σοὶ μὲν ὦ Ἑρμῆ, καὶ τῷ Διΐ, πλείστη χάρις ἔστω ἐπιμελείας. τοσοῦτο δ' ἧττον οὐκ ἂν λάβοιμι. Ἑρ. τί δή; Τί. ὅτι καὶ πάλαι [3] μυρίων κακῶν μοι αἴτιος ἦτος [4] κατίσχη, κόλαξί τε ἐγχειρίζεις, καὶ ἐπιβούλους ἐπαγόμενος, καὶ [5] μίσους ἐπιγείρας, καὶ ἐνδεᾶ θείας κατασκευάσας, καὶ ἐπίφθονον ἀνθρώποις. τέλος δ', ὥσπερ κεκέλευκεν, ὅτας ἀπίστως, καὶ [6] προδοτικῶς, [7] ἡ βελτίστη δ' ἀνίας, visos esse tibi homines, à quibus tam indignas injurias accepisti: nequaquam autem Deos, cùm illi tantopere tui curam gerant. *Tim.* At tibi Mercuri, Jovique pro vestra cura, plurimam habeo gratiam: sed Plutum hunc recipere nolim. *Merc.* Quid ita. *Tim.* Quia mihi olim innumerabilium malorum author fuit, cùm me assentatoribus traderet, mihi insidiatores inveheret, odium conflaret, illecebris corrumperet, invidiæ obnoxium redderet: denique quum me adeò perfide & proditoriè destitueret. Contrà verò Paupertas me laboribus viro digni-

quandam morositatem. Vere Comicus: *Πονηρὸν δ' ἀγριόμορφός γε δὴ πολλοῖς φανεῖ. Ab inopia aliquando venit inhumanitas.* Barl.

1 Ἐπιμελείαν σου] Providentiam divinam astruit Mercurius contra Epicurum, qui τὸ προνοητικὸν Deo in totum adimebat. Illius hoc effatum erat: Τὸ μακάριον καὶ ἄφθαρτον οὔτε αὐτὸ πράγματα ἔχει, οὐδὲ ἄλλῳ παρέχει. *Quod beatum & immortale est, negocia nec habet, nec cuiquam exhibet.* Putabat enim suam Diis non constare tranquillitatem, si rerum humanarum curis destinerentur. Vnde Didus soror apud Maron. 4. Æneid. *Scilicet is Superis labor est, ea cura quietos Sollicitat.* Sunt enim Dii ῥᾳθυμοῦντες, ut loquuntur poetæ. Et hanc esse causam ipse Epicurus testatur in epistola ad Herodotum. οὐ γὰρ συμφωνοῦσι πράγματα, καὶ φροντίδες, καὶ ὀργαὶ, καὶ χάριτες μακαριότητι, ἀλλὰ ἀσθενείᾳ, καὶ φόβῳ, καὶ προσδοκίᾳ τοῖς πλησίον τοιαῦτα γίνεται, id est, *Non enim conveniunt actiones, & curæ, & iræ, & gratia summæ beatitudini; sed infirmitatis hæc sunt, & metus & indigentia aliorum.* Idem.

2 Τίμων. Ἀλλὰ σοὶ μὲν, ὦ Ἑρμῆ, καὶ τῷ Διΐ] Correctione utitur Timon, & Diis quidem pro sua cura plurimam habet gratiam: cætera Plutum nequaquam se recepturum pertendit, quod innumerabilium malorum sibi auctor extiterit, quæ sigillatim recenset. Est hic præclara quædam ἀντίθεσις Pluti & Peniæ à diversis utriusque effectis. *Idem.*

3 Μυρίων κακῶν αἴτιος] Sic dicitur Plutus, quem ex vero magis omnium bonorum juxta & malorum auctorem facit Chremylus apud Aristoph. μονάτατος, inquit, εἶ σὺ πάντων αἴτιος καὶ τῶν κακῶν, καὶ τῶν ἀγαθῶν. Prout enim animus est utentis, ita & divitiæ. Stoici inter ἀδιάφορα ponunt, quæ nec per se bona, nec mala sunt, Vsus dat eis nomen, sive cum virtus, quæ sola bona est, sive cum malicia accessit. *Idem.*

4 Κατίσχῃ] Γίγνετ. quod peculiare est verbo κατέχεσθαι. vide Budæum pag. 480. *Idem.*

5 Μῖσος ἐπιγείρας] Conflant enim odium & invidiam magnæ opes. Hinc Græci cum aliquem supra modum felicem laudarent, dicere solebant: Δύστηνος φθόνῳ δ' ἀπόστα. *Felix es, absit invidia.* Et *invidenda opes* apud Latinos, pro ingentibus. *Idem.*

6 Προδοτικῶς] Cum perfide & proditorie se à Pluto destitutum queritur Timon, docet, quam fluxæ & inconstantes sint opes, ut vere scripserit Hieronymus: *Aurum malus est dominus, proditor servus.* Idem.

7 Ἡ βε-

[1] πόνοις μετὰ τῶν ἀνδρικωτάτων κεκοινωνήσασα, καὶ μετ' ἀληθείας ἅμα καὶ παῤῥησίας συνδιαλέξασα τῷ τὰ ἀναγκαῖα κάμνοντι παρεῖχε, [2] καὶ τὸ πολλῶν ἐκείνων καὶ ἀγαθῶν ἐπιδόσιον, [3] ἐξ αὐτῆς ἐμὲ τὰς ἐλπίδας ἀπαρτήσασά μοι τοῦ βίου, [4] καὶ δείξασα ὅσης ὦ ὁ πλοῦτος ὁ ἐμός, ὃν οὔτε κόλαξ [5] ἰωπεύων, οὔτε [6] συκοφάντης φοβῶν, οὔτε [7] δῆμος παροξυνθεὶς

dignissimis exercens, mecumque verè & liberè convivens, & quibus opus erat suppeditavit laboranti, & vulgaria illa contemnere docuit, effecitque ut mihi vitæ spes omnis ex me ipso penderet, & demonstravit quænam essent opes meæ, quas neque adulator allentans, neque sycophanta territans, neque plebs irri-

7 Η' βιοτὴν ἡ πενία] Est hæc altera collationis pars, qua continetur illustre paupertatis encomium. Eundem locum communem pertractat Aristophanes in Pluto, ubi refert, quæ commoda paupertas: quæ ex adverso mala producat rerum copia & luxus. *Barl.*

1 Πόνοις ἀνδρικωτάτοις] Id est, laboribus viro dignis, quales sunt præ cæteris rusticorum. Hinc Cleanthes suam vitam divitum vitæ solebat præferre hoc nomine: *dum illi*, inquit, *pila ludunt: ego fodiens duram humum exerceo*, ut refert Laërtius lib. 7. cap. 11. per τὰ ἀναγκαῖα intelligit τὰ βιωτικά. Iuvenal. Sat. 14.

Vivite contenti casulis & collibus istis
O pueri: Marsus dicebat, & Hernicus olim
Vestinusque senex: panem quæramus aratro,
Quod satis est mensis.

Τὸν πλοῦτον supra vocavit Timon. *Idem.*

2 Καὶ τῶν πολλῶν] Sic vocant Græci vulgaria hæc & cuivis obvia bona, quæ despicere magni animi est atque excelsi. Tullius pro domo sua. *Caduca semper & mobilia hæc esse duxi, non virtutis atque ingenii, sed fortunæ ac temporum munera; quorum ego non tam facultatem & copiam expetendam putavi; quam & in utendo rationem, & in carendo patientiam.* Idem.

3 Ἐξ αὐτῆς ἐμέ] Ex se ipso pendere dicitur, qui non in divitiis aut rebus ullis externis fiduciam collocat, sed animi sui bonis acquiescit. πρὸς ἑαυτὸν βλέπειν supra dixit. Persius. *Ne te quæsiveris extra.* τὸ ἀπαρτᾶν à corpore ad animum transfertur, ut *pendendi* verbum apud Latinos. *Idem.*

4 Καὶ δείξασα ὅσης ὦ ὁ πλοῦτος ὁ ἐμός] Ostendit his verbis Timon, quænam sint veræ & solidæ opes semperque permanentes, nimirum quæ in animo consistunt, nec fortunæ casibus obnoxiæ sunt. *Idem.*

5 Θωπεύων] Κολακεύων, ἀπατῶν, Interp. Aristoph. Acharn. Hesych. *Bourd.* Id est: *blandis verbis decipiens.* θωπ- propriè vocatur ὁ μετὰ θαυμασμοῦ ἐγκωμιαστὴς Hesychio interprete, *qui quasi admirabundus aliquem laudat & prædicat.* Barl.

6 Συκοφάντης φοβῶν] Apposite Terrori erat illud genus hominum civibus, quorum nomina falso sæpe deferebant apud Magistratum. Ita apud Aristophanem in Pluto gloriatur sycophanta, quod cives accuset, Iustoque crimen intentare conatur, ut eum perdat. *Idem.*

7 Δῆμος παροξυνθεὶς] Nec minor est plebis irritatæ potestas in bona fortunæ. Nam divitiæ, imperia, fasces, quæque ejus generis sunt alia, ab eo qui dedit, rursus eripi possunt. Horatius:

Qui dedit hoc hodie, cras, si volet, auferet: ut si
Detulerit fasces indigno, detrahet idem.
Pone meum est, inquit, pono tristisque recedo.

Vnde *aurarii* favores dicuntur, qui à populo conferuntur, i. e. *vento & aura leviores.*

παρεξωσθῆς, σὺν ἐκκλησιαστῆς ψηφοφορήσας, [1] οὐ τύραννος ἐπιβουλεύσας, ἀφέλεσθαι δύναται ἄν. [2] ἐρρωμένῳ τοιγαροῦν ὑπὸ τῶν πόνων, τυθὶς τὴν ἄγαν φιλοπόνως ἐπιπραγοῦσαν, ἀδὲν ὁρῶν τῶν ἐν ἄστει κακῶν, [3] ἱκανὰ ἔμοιγε ἄλφιτα ἔχω τὰ ἁλφίτα δεῖ δὲ δικέλλης. ὥστε παλίνδρομον ἄπιθι ὦ Ἑρμῆ, τὸν Πλοῦτον ἀπαγαγὼν πρὸς Δία. ἐμοὶ δὲ τοῦτο ἱκανὸν ἵνα πάντας ἀνθρώ-

irritata, nec concionator suffragium ferens, neque tyrannus insidians queat eripere. Itaque laboribus jam roboratus dum hunc agellum gnaviter exerceo, neque quicquam eorum malorum quæ sunt in civitate aspicio, abundè magnum & sufficientem victum ligo mihi suppeditat. Quare tu Mercuri, quam venisti viam remetiens recurre, Plutum hunc ad Iovem deducens. Illud mihi sat fuerit si effecerit ut omnes mortales per omnem

viores. Per ἐκκλησιαστὴν intelligit eum, qui in concione certu aut populi suffragium fert, quod est ψηφοφορεῖν, fiebatque ταῖς ψήφοις, sive calculis. quorum alii erant λύσιοι & absolutorii: alii μέλαινες & condemnatorii. *Barl.*

1 Οὐ Τύραννος ἐπιβουλεύσας] Tyranni quoque meminit, cujus proprium est insidiari vitæ & fortunis innoxiorum civium. Sicut enim bonus princeps, quem ποιμένα λαῶν appellat Homerus, pro suprema lege habet subditorum suorum salutem: ita ex adverso Tyrannus suis tantum spoliis inhiat, quasque fidi pastoris exemplo tondere debebat oviculas, lupinum in morem deglubit, atque dilacerat. δημοβόρους βασιλῆας merito eos appellat Hesiodus. Horum omnium tyrannidi, aut insidiis non obnoxia esse ea, quæ vocamus animi bona, docet Timon. Præclare Flaccus lib. 3. od. 3.

Iustum & tenacem propositi virum
Non civium ardor prava iubentium,
Non vultus instantis tyranni
Mente quatit solida. ———

Et idem epist. 16. lib. 1.

Vir bonus & sapiens audebit dicere, Penthei
Rector Thebarum, quid me perferre patique
Indignum coges: adimam bona. nempe pecus, rem,
Lectos, argentum, tollas licet. in manicis &
Compedibus sæva te sub custode tenebo.
Ipse Deus, simulatque volam, me solvet. opinor.
Hoc sentit, moriar: mors ultima linea rerum.

Notandus hic participiorum elegans personisque conveniens schematismus. *Idem.*

2 Ἐρρωμένῳ τοιγαροῦν ὑπὸ τῶν πόνων] Timon sua sorte contentus, nec plura desiderans Mercurium & Plutum ad Iovem, à quo missi erant, redire jubet. Ita viri sapientes opulentiam, ut gravem noxiamque à se procul ablegant. *Divitiæ*, inquit Senèca, *apud sapientem virum in servitute sunt, apud stultum in imperio: sapiens divitiis nihil permittit, nobis divitiæ omnia.* ἐρρωμένῳ· Λείαν τὸ ῥᾴνυμι roboro. Vt otium & desidia plurimum corrupti humoris gignere solet in corpore humano: sic moderata exercitia eos consumunt atque exsudant. Hinc σύμμετρον πόνον suo præscribit Demonico Isocrates. *Idem.*

3 Ἱκανὰ τὰ ἄλφιτα] Sic supra dixit, ἱκανὸς ἐμοὶ πλοῦτος ἡ δίκελλα, *satis opum mihi liga est.* Notandum τὰ ἄλφιτα propriè *farinas* denotare: per synecdochen pro *victu* reque *familiari* accipi. hinc εἰδὼς πρὸς τὰ ἄλφιτα, proverbio dicitur, cum de arte vel re aliqua sermo est, quæ ad victum parandum nihil conducit. Aristoph. in Nebul. *Idem.*

1 Η'ζα-

πως [1] ἡδηδὸν οἰμώζειν πεποίηκα.
[2] Ἑρ. μηδαμῶς ὦ γαθέ. ἀνὴρ πάντες εἰσὶν ἐπιτήδειοι πρὸς οἰμωγήν. ἀλλ' [3] ἔα τὰ ὀργίλα ταῦτα, καὶ [4] μειρακιώδη. καὶ τὰ πλούτου παραλαβὲ. [5] ἅττοι κτεάλητά εἰσι δῶρα τὰ παρὰ Διός. [6] Πλ. βέλτιόν ὦ Τίμων διακριθῶμεν πρὸς σέ; ἢ [7] καλεπαίνεις μοι λέγοντι; Τι. λέγε μὴ [8] μακρὰν μύθους, μηδὲ μετὰ προοιμίων, ὥσπερ οἱ

omnem ætatem ejulent. *Merc.* Nequaquam ô bone, neque enim omnes ad ejulandum sunt accommodi. Quin iracundia ista pueriliaque missa face, ac Plutum excipe: non sunt rejicienda munera quæ à Iove proficiscuntur. *Plut.* Vin Timon ut contra te partes defendam meas? an graviter feres, siquid dixero. *Tim.* Dicito, sed nec multis, nec cum procœmiis, quemadmodum per-

1 Ἡ'δηδὸν οἰμώζειν] Interpres exponit, *per omnem ætatem plorare*: alii, *per omnem pubem*; quasi καθ' ἡλικίαν. Equidem eo loquendi genere, quo & alibi utitur Lucianus, designari putem fletus acrimoniam seu vehementiam, ut ἡδὺν sit *puberum mos*, quorum fletus acrior & intensior esse solet, cum cæduntur, quam virorum aut senum. *Barl.*

2 Ἑρ. μαδαμῶς ὦ γαθέ] Subest his verbis ironiæ species. χαριεντισμὸν vocant Rhetores. Cum enim plorare omnes jubeat Timon, facete respondet Mercurius, non omnes ad hoc esse idoneos, hoc est, non omnes æquo animo laturos verbera, vel Deorum τὸ ἀπαθὲς subindicat. *Idem.*

3 Ἔα τὰ ὀργίλα] Monet hominem, ut iracundiam suam cohibeat. ὀργίλον & dicitur qui facile irascitur, & quibus non decet & propter quæ non decet: & magis quam decet: cessat autem celeriter, de quo Aristoteles 4. ethicor. *Idem.*

4 Μειρακιώδη] Sic appellat juveniles impetus. recte Seneca: *Juvenile vitium est, regere non posse impetum.* Sunt enim juvenum affectus vehementiores, magisque impetu feruntur, quam ratione. μειρακιώδεις illud & σκυλακώδεις in Cyro adhuc adolescentulo notat Xenophon auctor gravissimus. lib. 1. περὶ Κύρου παιδείας. Sic enim malo cum nonnullis codicibus, quam περὶ Κύρου παιδείας, cum non tam institutio Cyri, quam res ab eo præclare gestæ iis libris describantur. *Idem.*

5 Οὗτοι κτεάλητά εἰσι] Ex hoc Homeri Il. 3. versu:

Οὐ γὰρ κτεάλητ' ἐστὶ θεῶν ἐριαυχέα δῶρα.

Heliod. lib. 5. Apol. 1. Casaub. ad Athen. c. 25. lib. 1. *Bourd.* Ex Homero desumpta sunt, ubi Paris Hectori formæ decus exprobranti respondet his verbis:

Οὗτοι κτεάλητ' ἐστὶ θεῶν ἐριαυχέα δῶρα,
Ὅσσα κεν αὐτοὶ δῶσιν· ἑκὼν δ' ἐν τις ἕλοιτο.

Id est,

Non abjicienda sunt Deorum valde illustria dona,
Quæcunque ipsi dant: volens autem non aliquis acciperet. Barl.

6 Πλ. βέλτ. ὦ Τίμων, διακριθῶμεν πρὸς σέ] Plutus indigne habitus apud Timonem partes suas defendere conatur, & ostendere, quantum opulentia paupertati præstet. *Idem.*

7 Καλεπαίνεις] Enallage præsentis pro futuro. *Idem.*

8 Μακρὰν λέγειν] Vno verbo μακρολογίαν. Causidicos sui temporis, & Rhetores traducit, quorum garrulitatem & improbitatem quavis oblata occasione perstringit auctor. Solebant enim demagogici illi oratores, cum ad dicendum se accingerent, procœmiis uti prolixis & fallidiosis, quod hic notat Lucianus. *Idem.*

1 Ἐπὶ-

[1] ἐπιτριπτοι ῥήτορες. ἀνίξομαι γάρ σε ὀλίγα λιγυνζα λέξ᾽ ἃ Ἑρμῆ τυτθύλ. [2] Πλυ. ἐχθὲς μέντοι ἴσως ἐ μακρὰ εἰπεῖν, ὅτου πολλὰ ὑπὸ σοῦ κατηγορηθείης. ὅμως ὅ ὅρος ἄ τοι, ὡς φῄς, ἡδέως. ὃς τὲ μὲ ἡδίστων ἀπόντων αἰτιός σοι κατέστην, τιμῆς, [3] καὶ προεδρίας, [4] καὶ στεφάνων, ἐ ἄλλης τρυφῆς. καθέλεσ]ον δὲ τοι καὶ ἀοίδιμος δὲ ἐμὲ ᾠδή, καὶ καθαπτόδωρος. [5] εἰ δέ τι χαλεπὸν ἐν τῷ κολάκων πάσχοντας, [6] ἀναίτιόν ἐμέ σοι. μᾶλλον ὅ αὐτὸς ἡδέως ἔμοιγε τοῦτο ὑπὸ σοῦ, διότι με ἔπαυσε

perditissimi isti oratores solent. Nam hujus Mercurii gratia te feram pauca dicentem. *Plut.* At qui mihi multis potius erat dicendum, multis nominibus abs te accusato. Vide tamen num quæ in re te, quemadmodum ais, læserim, ego qui dulcissimarum quarumque rerum tibi author fui, honoris, præsidentiæ, coronarum, aliarumque deliciarum. Mea etiam opera celebris, conspicuus atque observandus eras verùm siquid ab adulatoribus molesti tibi accidit, ego non sum in culpa. Quin potius à te sum ipse affectus contumelia, propterea quòd ita ignomi-

1 Ἐπίτριπτοι] Perpetuum fere epitheton Rhetorum, quasi ἄξιοι ὀδηγεῖσθαι, *digni qui conterantur, & male pereant.* De his ita ipse rhetor Demosthenes: οὐ (scil. ῥητόρων) οἱ μὲν ἐκ πλουσίων πλούσιοι γεγόνασιν· εἰ δ᾽ ἐξ ἀδόξων ἔντιμοι ἔνιοι δ᾽ τὰς ἰδίας οἰκίας τῶν δημοσίων οἰκοδημάτων σημειοῦσθαι οἷοί τε γεγόνασι διὰ τοῦτο. ὅσῳ δ᾽ τὸ τῶν πόλεως ἐλαττοῦσθαι χεῖρόν ἐστι, τοσούτῳ τὰ τούτων ἄμεινον, id est, *Quorum nonnulli ex mendicis divites, alii ex obscuris & ignobilibus evaserunt præclari. Sunt & qui sibi ædes publicis quibuslibet augustiores extruxerunt. Quanto autem Respublica facta est deterior, tanto horum bona facta sunt auctiora.* Barl.

2 Πλυ. ἐχθὲς μέντοι ἴσως ἐ μακρὰ εἰπεῖν] Plutus in sequentibus docet, quod quamtorumque bonorum Timoni exiterit auctor, eodem plane modo, quo apud Aristoph. Dei illius patrocinium suscipit Chremylus. *Idem.*

3 Καὶ προεδρίας] Sciendum apud Athenienses decem fuisse προέδρους, & quinquaginta πρυτάνεις, ex quibus sortito eligebantur οἱ δέκα. *Decemviros* more Romano vocare liceat, quorum tanta fuit dignitas, ut cæteris præsiderent Magistratibus præscribendo, poterantque in senatu, concione & theatro sedem capere, quamcunque esset libitum, aliis etiam excussis, siquis prior occupasset. de quo confessu, & jure προεδρεύοντων legendus est Demosthenes in orat. contra Timocrat. & Aristoteles in Athienens. politia. *Idem.*

4 Καὶ στεφάνων] Præmium virtutis erat corona, non de foliis tantum, unde στεφανίτης ἀγὼν dicti, sed ex auro etiam. Sic aurea corona decreta fuit Demostheni, cum propter alia ejus merita, tum quod urbis mœnia de suo refecisset. qua de orationem scripsit elegantissimam περὶ στεφάνου. De his item Æschines in orat. de perperam obita legatione: ἐ τὰς προεδρίας inquit, ἐ τὸν στέφανον, ἐ τὰς ἐν πρυτανείῳ σιτήσεις δίδοτε. Tribus enim hisce præmiorum generibus condecorare ac remunerati solebant bene præclareque de patria meritos Athenienssium Proceres. *Idem.*

5 Εἰ δέ τι χαλεπὸν] Αἰτιάσεις criminum objectorum. Ostendit Plutus non sibi imputandum esse, quod absumptis opibus ad egestatem redactus sit Timon, sed suæ potius simplicitati & intemperantiæ. Atque ita crimen sibi impactum κατὰ βίαιον retorquet in ipsum actorem. *Idem.*

6 Ἀναίτιόν] Cicero, quod & Stephanus testatur, ut vocis hujus vim exprimat, non contentus est dixisse, *extra culpam.* sed & addit caussam: *extra culpam caussamque positus.* nomine Græco utriusque horum significationem complectente. Hinc Casaubonus ad Athenæum putat Latinos non habere vocem satis aptam, qua

πως [1] ἡ Ἕνδην οἰμώζειν ποιῆσαι. [2] Εὖ γε, μηδαμῶς ὦ γαθέ· οὐ γὰρ πάντες εἰσὶν ἐπιτήδειοι τοῖς οἰμωγήν. ἀλλ' [3] ἴσα τὰ ὀργίλα ταῦτα, καὶ [4] μεθυστικώδη. καὶ τὸ πλῆστον παραλαβέτω. [5] ἔστοι κατάκλυτά εἰσι δῶρα τὰ παρὰ Διός. [6] Πλοῦ. βέλτιστε Τίμων δικαιολογήσομαί σοι; ἢ [7] καλεπαίνεις μοι λέγοντι; Τί. λέγε μή [8] μακρὰν ῥήτορι, μηδὲ μετὰ παρρησίας, ὥσπερ εἰ

omnem ætatem ejulent. *Merc.* Nequaquam ô bone, neque enim omnes ad ejulandum sunt accommodi. Quin iracunda ista pueriliaque missa face, ac Plutum excipe: non sunt rejicienda munera quæ à Iove proficiscuntur. *Plut.* Vin Timon ut contra te partes defendam meas? an graviter feres, siquid dixero. *Tim.* Dicito, sed nec multis, nec cum procœmiis, quemadmodum per-

1 Ἡ Ἕνδην οἰμώζειν] Interpres exponit, *per omnem ætatem plorare*: alii, *per omnem pubem*; quali καθ' ἡβῶντας. Equidem eo loquendi genere, quo & alibi utitur Lucianus, designari putem fletus acrimoniam seu vehementiam, ut ἕνδην sit *puberum more*, quorum fletus acrior & intensior esse solet, cum cæduntur, quam virorum aut senum. *Barl.*

2 Εὖ γε, μηδαμῶς ὦ γαθέ] Subest his verbis ironiæ species. χαριεντισμὸν vocant Rhetores. Cum enim plorare omnes jubeat Timon, facete respondet Mercurius, non omnes ad hoc esse idoneos, hoc est, non omnes æquo animo laturos verbera, vel Deorum τὸ ἀπαθὲς subindicat. *Idem.*

3 Ἴσα τὰ ὀργίλα] Monet hominem, ut iracundiam suam cohibeat. ὀργίλα dicitur qui facile irascitur, & quibus non decet & propter quæ non decet: & magis quam decet: cessat autem celeriter, de quo Aristoteles 4. ethicor. *Idem.*

4 Μεθυστικώδη] Sic appellat juveniles impetus. recte Seneca: *Juvenile vitium est, regere non posse impetum.* Sunt enim juvenum affectus vehementiores, magisque impetu feruntur, quam ratione. μεθυστικῶδες illud & σκυλακώδες in Cyro adhuc adolescentulo notat Xenophon auctor gravissimus. lib. 1. περὶ Κύρου παιδείας. Sic enim malo cum nonnullis codicibus, quam περὶ Κύρου παιδείας, cum non tam institutio Cyri, quam res ab eo præclare gestæ iis libris describantur. *Idem.*

5 Οὗτοι κατάκλυτά εἰσι] Ex hoc Homeri Il. 3. versu:

Οὐ γὰρ κατάκλυτ' ἐστὶ θεῶν ἐριαύχενα δῶρα.

Heliod. lib. 5. Apol. 1. Casaub. ad Athen. c. 25. lib. 1. *Bourd.* Ex Homero desumpta sunt, ubi Paris Hectori formæ decus exprobranti respondet his verbis:

Οὗτοι κατάκλυτ' ἐστὶ θεῶν ἐριαύχενα δῶρα,
Ὅσσαπερ αὐτοὶ δῶσιν· ἑκὼν δέ' οὐκ ἄν τις ἕλοιτο.

Id est,

Non abjicienda sunt Deorum valde illustria dona,
Quæcunque ipsi dant: volens autem non aliquis acciperet. Barl.

6 Πλοῦ. βέλτιστε, ὦ Τίμων, δικαιολογήσομαί σοι;] Plutus indigne habitus apud Timonem partes suas defendere conatur, & ostendere, quantum opulentia paupertati præstet. *Idem.*

7 Καλεπαίνεις] Enallage præsentis pro futuro. *Idem.*

8 Μακρὰν λέγειν] Uno verbo μακρολογίαν. Caustidicos sui temporis, & Rhetores traducit, quorum garrulitatem & improbitatem quavis oblata occasione perstringit auctor. Solebant enim demagogici illi oratores, cum ad dicendum se accingerent, procœmiis uti prolixis & fastidiosis, quod hic notat Lucianus. *Idem.*

1 Εἰσὶ-

[1] ἐπίτριπτοι ῥήτορες. ἀνίξομαι γάρ σε ὀλίγα λέγοντα ἀφ' ὧν Ἑρμῆ τοῦτο. [2] Πλοῦ. ἐχέλυι μήτοι ἴσως ἐμοὶ μακρὸς εἶπεῖν, ἅπερ πολλὰ ὑπὲρ σοῦ κατηγορηθέντα. ὅμως ἦν ἔργον ἢ πᾶσι, ὡς φῂς, ἡδύσματος. ὃς δὲ μὴ ἡδέων ἀπάντων αἴτιός σοι κατέστην, τιμῆς, [3] καὶ στεφάνων, [4] καὶ σταφάνων, ἃ δ' ἄλλης τρυφῆς. ἀβέλτερ]ε δὴ τοι καὶ ἀσύμφορε δὴ ἐμοὶ ἔδοξα, καὶ ἀβλαβὴς ἄδικος. [5] εἰ δέ τι χαλεπὸν ἐν τῷ κολάκων πάππῳ, [6] ἀναίτι]ε ἐμοὶ σοί. μᾶλλον] αὐτὸς ἡδύσματι τούτῳ ὑπὸ σοῦ, διότι μὲ ἔπαινος

perditiſſimi iſti oratores ſolent. Nam hujus Mercurii gratia te feram pauca dicentem. *Plut.* At qui mihi multis potius erat dicendum, multis nominibus abs te accuſato. Vide tamen num qua in re te, quemadmodum ais, læſerim, ego qui dulciſſimarum quarumque rerum tibi author fui, honoris, præſidentiæ, coronarum, aliarumque delitiarum. Mea etiam opera celebris, conſpicuus atque obſervandus eras verùm ſiquid ab adulatoribus moleſti tibi accidit, ego non ſum in culpa. Quin potius à te ſum ipſe affectus contumelia, propterea quòd ita ignomi-

1 Ἐπίτριπτοι] Perpetuum fere epitheton Rhetorum, quaſi ἄξιοι ὀλοτριβῆναι, *digni qui conterantur, & male perdant.* De his ita ipſe rhetor Demoſthenes: οὐ (ſcil. ῥητόρων) οἱ μὲν ἐκ πλουσίων πλεῖστοι γεγόνασιν εἰ δ' ἐξ ἀδόξων ὑπῆρξάν τινες ἢ τὰς ἰδίας οἰκίας ἢ δημοσίων οἰκοδομημάτων συμπορίᾳ εἰσὶ κατασκευασάμενοι. ὅσῳ δὲ τὰ ἐκ φαύλης γένους, τοσούτῳ τὰ τῶν ἀγαθῶν αὐξῆ, id eſt, *Quotum nonnulli ex mendicis divites, alii ex obſcuris & ignobilibus evaſerunt præclari. Sunt & qui ſibi ades publicis quibuſlibet auguſtiores extruxerunt. Quanto autem Reſpublica facta eſt deterior, tanto horum bona facta ſunt auctiora.* Barl.

2 Πλοῦ. ἐχέλυι μήτοι ἴσως ἐμοὶ μακρὸς εἶπεῖν] Plutus in ſequentibus docet, quod quantorumque bonorum Timoni extiterit auctor, eodem plane modo, quo apud Ariſtoph. Dei illius patrocinium ſuſcipit Chremylus. *Idem.*

3 Καὶ στεφάνων] Sciendum apud Athenienſes decem fuiſſe φυλάς, & quinquaginta βουλευτὰς, ex quibus ſortito eligebantur οἱ δέκα. *Decemviros* more Romano vocare liceat, quorum tanta fuit dignitas, ut cæteris præſiderent Magiſtratibus præſcribendo, poterantque in ſenatu, concione & theatro ſedem capere, quamcunque eſſet libitum, aliis etiam excuſſis, ſiquis prior occupaſſet. de quo conſeſſu, & jure προεδρίαν legendus eſt Demoſthenes in orat. contra Timocrat. & Ariſtoteles in Athenienſ. politia. *Idem.*

4 Καὶ στεφάνων] Præmium virtutis erat corona, non de foliis tantum, unde στεφανίτης ἀγὼν dicti. ſed ex auro etiam. Sic aurea corona decreta fuit Demoſtheni, cum propter alia ejus merita, tum quod urbis mœnia de ſuo refeciſſet. qua de orationem ſcripſit elegantiſſimam περὶ στεφάνου. De his item Æſchines in orat. de perperam obita legatione: ἐν τοῖς προεδρίαις inquit, ἐν δὲ στεφάνοις, ἐν τοῖς εἰ φρυκτωρίοις ὀπτήσεις ἤδοτε. Tribus enim hiſce præmiorum generibus condecorare ac remunerari ſolebant bene præclareque de patria meritos Athenienſium Proceres. *Idem.*

5 Εἰ δέ τι χαλεπὸν] Αἰτιάσεις criminum objectorum. Oſtendit Plutus non ſibi imputandum eſſe, quod abſumptis opibus ad egeſtatem redactus ſit Timon, ſed ſuæ potius ſimplicitati & intemperantiæ. Atque ita crimen ſibi impactum κατὰ βίαιον retorquet in ipſum actorem. *Idem.*

6 Ἀναίτι]ε] Cicero, quod & Stephanus teſtatur, ut vocis hujus vim exprimat, non contentus eſt dixiſſe, *extra culpam.* ſed & addit cauſſam: *extra culpam cauſſamque poſitus.* nomine Græco utriuſque horum ſignificationem complectente. Hinc Caſaubonus ad Athenæum putat Latinos non habere vocem ſatis aptam, qua

ἀτίμως ὑπέβαλλες ἀνδράσι καλοῖς τοιοῖς, ἐπαινέταις, & [1] κολακεύουσι, & [2] πάντα πόνον ἐπιβουλεύουσί μοι. [3] καὶ τό γε τελευταῖόν [4] ἔφυδε, ὡς [5] προδίδωκά σε. τοιγαροῦν ἀπὸ [6] μαλακῆς χλαμύδος, ταύτην τὴν διφθέραν ἡ πενιστάτη σοι πενία περιέθηκεν. ὥστε μάρτυς ὁ Ἑρμῆς ἔσται, πῶς ἐκέλευόν σ' Διὶ μὴ θῆκαι ὀφθῆναι, ἵνα δυσμενῶς μοι [7] προσενηνεγμένον.. [8] Ἑρ. ἀλλὰ νῦν ὁρᾷς ὦ

. . . . . .

minioſe execrandis illis viris me objeciſti, qui te laudabant, & præſtigiis dementabant, mihique modis omnibus inſidias ſtruebant. Porrò quod extremo loco dixiſti, te à me proditum, iſtud criminis in te poſſum retorquere, cùm ipſe ſim modis omnibus à te rejectus, præcepſque exactus ex ædibus: unde pro molli chlamide ſagum hoc chariſſima tibi paupertas circumpoſuit. Itaque teſtis eſt mihi hic Mercurius, quantopere Iovem oraverim ne ad te venirem, qui te tam hoſtiliter erga me geſſiſſes. *Merc.* At nunc vides, ô Plute,

qua exprimant Græcum ἀτίμως. Pro eo quod hic ait, ἀτίμως ὑποβάλλεσθαι, ſupra dixit, ἀτίμως λαμβάνειν. Sic & apud Ariſtoph. in Pluto idem queritur Numen. *Simulatque* inquit, *prodigi domum ingreſſus ſum, continuo foras protrudor, ἀφέρπειν & κύβοισι παρεχόμενον*, i. e. *meretricibus & aleis objectus.* Barl.

1 Κατατρυφῶσι] Nullum quippe faſcinum efficacius eſt ad dementandos præcipue divitum animos, quam immodica laudatio, qua Suſſeni iſti plus æquo gaudent & capiuntur incauti. hinc *queſtum illum uberrimum* non immerito dixit Terentianus Gnatho. *Quicquid laudant, laudo*, inquit, *& ingenia eorum admiror ſimul.* Iſtorum hominum verba *melleos laqueos* appellare ſolebat Diogenes, quod ſuaviter amplectentes hominem jugulent. *Idem.*

2 Πάντα πόνον] Fere ſingulariter effertur, pro παντὶ πόνῳ. Subauditur præpoſitio κατά. Idem.

3 Καὶ τό γε τελευταῖον] Proditionis crimen à ſe removet Plutus, ſeque à Timone deſertum ejectumque ait, non contra. Qui enim ſine modo opes ſuas in quoſvis effundit, non tam deſeri à Pluto, quam deſerere ipſum jure merito dicendus eſt. *Idem.*

4 Ἔφυδε] Æolica paragoge pro ἦρε. Sic ſupra ἔδε pro ἦς, *erat.* Idem.

5 Προδίδωκά σε] Cum de προδοσίας crimine Plutique perfidia queritur Timon, reſpicit ea quæ ſupra dixerat, ſe nimirum à Pluto fuiſſe derelictum ἀπίστως & προδοτικῶς. Addit ὅτι κεφαλαιῶ, ut rei indignitatem augeat, cum ſe ex ædibus præcipitatum queritur *prono capite.* Sic ſupra, quaſi *ſuſcinis* ex ædibus ſe extruſum lamentatur idem Plutus. *Idem.*

6 Μαλακῆς χλαμύδος] Opponit διφθέραν. Eſt autem chlamys, ut nonnulli putant, quam Homerus χλαῖναν vocat, μαλακὴν Artemidorus, itemque μάντον: unde *mantelum* Plauto, quæ habitus ſpecies eſt teſte Caſaubono, à quo German. *mantel.* Idem.

7 Προσενηνεγμένον] Præter. Atticum ab anormi προσφέρομαι, *affectus ſum.* Dicit hoſtili in te fuiſſe animo Timonem. Nam licet prodigi amare videantur Plutum, liberaliter eum cuivis offerendo, reipſa tamen magis odiſſe illum cenſendi ſunt, quorum facultates non abſimiles eſſe dicebat Grates ficis arboribus in præruptis locis, è quibus ut homines nihil caperent fructus, ſed corvi tantum & milvi: ita ex illorum opibus tantum alerentur ſcorta & adulatores. *Idem.*

8 Ἑρ. ἀλλὰ νῦν ὁρᾷς] Approbat ſermonem Pluti Mercurius, dignaſque eum ſua

πλεῖστα οἵους ἤδη γιγάντας); ὥστε βαρβᾶν, [1] ξυνδιάτριβε αὐτῷ. καὶ [2] σὺ μὲν σπάπις ὡς ἔχεις. σὺ δ' ἢ θησαυρὸν ὑπάγαγε τῇ δικέλλῃ. ὑπανακύπτει γὰρ ἐμβοήσασθαί σοι. Τί. πιστεύω ὦ Ἑρμῆ, καὶ αὖθις πλουτήσειν. [3] τί γὰρ ἂν ἓ πάθοιτις, εἰ τοσοῦτον οἱ θεοὶ βιάζοιντο; πλὴν ὅρα γε [4] εἰς οἷά με πραγματεῖα ἐμβαλεῖς ἢ κακοδαίμονα. ὡς ἄχρι νῦν εὐδαιμονίσαιμι λέγων, χρυσὸν ἄφνω τοσοῦτον λήψομαι καὶ ἀντὶκήσας, καὶ τοσούτους φροντίδας ἀναδέξομαι.

Plute, in cujuſmodi hominem ſit commutatus? Proinde audacter cum illo conſuetudinem habe. Tu verò fode ita ut facis: tu interim theſaurum ſub ligonem adducito: audiet enim ſi tu accerſiveris. *Tim.* Parendum eſt Mercuri, rurſuſque diteſcendum. Quid enim facias cùm Dii ipſi compellant? Tamen vide in quæ negocia me miſerum conjicies? qui cùm hactenus fœliciſſimè vixerim, nihil mali commeritus tantum auri repentè accipiam, tantumque curarum ſuſcipiam. *Merc.*

ſua profuſione pœnas luere fatetur. ὁρᾷς. Commiſerationem movet à miſerò ejus habitu. Videre pro intelligere accipit: nam cæcus erat Plutus. Alioquin, ut Herodianus inquit: τὰ μὲν δεινὰ ὑπ' ὄψιν ποιοῦντα οἰκτον φιλεῖ μείζονα, id eſt, *multo magis miſericordiam provocant quæ oculis uſurpamus.* Earl.

1 Ξυνδιάτριβε] Supra dixit, συνομιλεῖν ἓ συνεῖναι τῷ Τίμωνι. Apud eum commorari vel cum eo converſari dicitur Plutus, quem muneribus ſuis aliquamdiu locupletat. *Idem.*

2 Σὺ μὲν σπάπις] Timoni hæc dicuntur, quem fodere jubet. ὡς ἔχεις, *ita ut facis*, αὐτῷ τῷ χώματι. Elegans uſus verbi ἔχω, cum ὡς vel ὅπως. vide Theſaur. H. Stephani. *Idem.*

3 Τί γὰρ ἂν πάθοι τις] Pro eo quod Latini dicunt. *Quid enim facias?* Sic Galen. τί ἂν τις πάθοι πρὸς ἀνθρώπους μήτε λέγων, μήτε λόγῳ πειθόμενος δυναμένους. Vbi τὸ πάσχειν pro *agere* accipitur. Terent. in Heautont. *Quid cum illo agas, qui neque jus, neque bonum atque æquum ſciunt.* Item Cicero pro Cæcina: *Quid huic tu homini facias.* Idem.

4 Εἰς οἷα πράγματα] Timon experientia jam ædoctus paupertatem ut ſecuriorem divitiis præfert. Vbi enim opes ingruunt, ibi variarum quoque curarum agmina continuò ſubeunt. Iuvenalis Sat. 14.

Tantis parta malis cura majore metuque
Servantur: miſera eſt magni cuſtodia cenſus.

Notat hoc Ariſtides cognomento Iuſtus, cui quum dives quidam ſuam obiiceret paupertatem, reſpondit: *mihi quidem nihil adferet mali paupertas: tibi vero divitiæ non paucas perturbationes.* Hinc & baſiorum ſcriptor in ſua Regia Curas velut individuas Pecuniæ comites facit, cujus & hi ſunt verſus ipſo nectare ſuaviores:

At circum auratasque trabes, aurataque tecta
Aureaque inſomnes circum laquearia Cura
Stridentes agitant pennas examine longo,
Qualiter, ut fama eſt, Stygia per inania ripa
Palantes volitant anima, quam aſpera fata
Indeplorato ſparſis in funere membris
Sedibus excluſere ſuis & honore ſepulcri.

Πράγματα pro moleſtiis. Sic *negotium* facereſſere Latini dicunt pro moleſtiam exhibere. Deſumptum à negotiatoribus qui multis & gravibus implicati negotiis & curis, perpetuo diſtrahuntur. *Idem.*

[1] Ἐῤ. [2] ὑπόσχηθι ὦ Τίμων δὲ ἐμοὶ, ἢ εἰ χαλεπὸν τοῦτο, ἢ σὺ οἰσθα ἐστὶν ἐστὶν, ὅπως οἱ κόλακες οὗτοι [3] διαῤῥαγῶσιν ὑπὸ φθόνου. ἐγὼ δὲ [4] ὑπὲρ τὸν Αἴτνλον, ἐς τὸ ὄρος νῦν [5] ἀναπτήσομαι. [6] Πλοῦ. ὁ μὲν, ἀπελήλυθεν ὡς δοκεῖ. πατμαίσομαι γὰρ [7] τῇ εἰρεσίᾳ τῶν πτερῶν. σὺ δὲ [8] αὐτοῦ σκέμμαι. ἀναπίμψω γάρ σοι τὸν θησαυρὸν ἀπελθών. μόνδων δὲ [9] παῖε. [10] εἰ φημι θησαυρὲ χρυσοῦ, ὑπακούσον Τίμωνι τινὶ, καὶ παρέσῃ

Mere. Suſtine Timon mea gratia, tametſi grave eſt iſtud, & intolerandum, quòd videlicet palpones illi invidia rumpantur. Ego autem ſuperata Ætna in cœlum revolabo. *Plut.* Abiit quidem ille, ſicut apparet. Nam ex remigio alarum conjicio. Tu verò hic operire, ſiquidem digreſſus Theſaurum ad te tranſmittam. Sed feri potiùs. Te compello auri Theſaure, Timonem hunc exaudi: & te offer

1 Ἐῤ.] Perſuadet tandem Mercurius Timoni recipere Plutum, vel eo nomine faltem, ut ingrati iſti homines & palpones præ invidia rumpantur, ubi viderint ipſum denuo diteſcentem. Nihil enim acerbius accidere poteſt ejuſmodi fucis, quam opibus florentem conſpicere eum, quem ſub amicitiæ ſpecie deceperunt, nudumque & egenum non modo juverunt, cum poſſent & deberent, ſed turpiter & malitioſe deſeruerunt. *Barl.*

2 Ὑπόσχηθι] *Suſtine.* τὸ ὑπίσχεσθαι pro ὑπομένειν in uſu eſſe apud λογογράφους etiam tradit Thomas Magiſter hunc Luciani locum adducens. *Idem.*

3 Διαῤῥαγῶσι] *Rumpantur invidia* vel *præ invidia*, hoc eſt, dolore vel invidia crepent medii. Sic Veteres loquebantur de his, quibus male precabantur, quoſque rabie & furore agi volebant: Virgil. ecloga 7. *Paſtores hedera creſcentem ornate poetam Arcades, invidia rumpantur ut ilia Codro.* Quod ut hoſtibus imprecamur virtuti aut fortunæ noſtræ invidentibus κατ' ἀναφορὰν, ita juſto Dei judicio vere obtigit Iudæ proditori, de quo legitur, ὅτι πελάκησε μέσος, Actor. 1. verſ. 18. *Idem.*

4 Ὑπὲρ τὸν Αἴτνλον] Poetico more hoc inſeritur ad complementum hiſtoriæ & ornatum. Sic apud Maronem 4. Æneid. per montem Atlantis ad Æneam deſcendiſſe fingitur Mercurius à Iove miſſus. *Idem.*

5 Ἀναπτήσομαι] Id eſt, *revolabo*, vel potius *in cœlum ſubvolabo.* Fingitur autem Mercurius humeris pedibuſque alatus, quod veloces eſſe nuncios oportet: ſive etiam quod verba πτέροντα ab Homero, id eſt alata & velocia dicantur. Nihil enim aliud Mercurii nomine intelligitur à veteribus, quam λόγος φερόμενος ſive loquela. Vnde & λόγιον vocarunt, eique linguam conſecrarunt antiquiſſimi Sapientes. *Idem.*

6 Πλοῦ. Ὁ μὲν ἀπελήλυθεν ὡς δοκεῖ] Mercurio in cœlum ſublato, Theſaurus mandato Pluti ex intimo terræ gremio conſpiciendum ſe tandem offert Timoni. *Idem.*

7 Τῇ εἰρεσίᾳ] Pro ἐκ τῆς εἰρεσίας. Deductum hoc nomen ab ἐρέσσω remigo, addito in fronte iota, ut docet Euſtath. Tralate dixit εἰρεσίαν τῶν πτερῶν, ut Virgilius, *remigium alarum.* Avibus enim alæ pro remis ſunt. *Idem.*

8 Αὐτοῦ] Genit. adverb. poſitus, pro αὐτόθι, *hic.* Idem.

9 Παῖε] *Feri*, Timonem jubet Plutus ligonem profundius in terram defigere quod eſt τῶν δίκελλαν βαθείας καταφέρειν, ut in ſequentibus. *Idem.*

10 Εἰ φημι] Notandum Deos omnia nutu & verbo potenter efficere. τὸ φάναι (ut apud Hebræos רבר, vel אמר) in *jubendi* ſignificatione accipitur, quod Atticorum peculiare eſſe contendunt veteres Grammatici. Sic Epictetus apud Arrianum lib. 1. cap. 14. Καθάπερ ἐν στρατοπέδῳ τῷ Διΐ, ὅταν ἐκεῖνος εἴπῃ τοῖς φυτοῖς ἀνθεῖν ἀνθεῖ· ὅταν εἴπῃ βλαστάνειν, βλαστάνει. id eſt, *Tanquam ex Dei præ-*

αὐτὸν ἀνελίαξ. [1] σκάπτε δ' Τίμων βαθείας προβολὰς ἐγὼ γὰρ ὑμῖν [2] ὑποσήσομαι. Τι. [3] ἄγε δὴ ὦ δίκελλα, σῦν μοι ἐπίῤῥωσον σαυτόν. κἀμὲ κρόμμυς ἢ βάδυς τ' ἀνασωσὸν ἐς τὸ φῶς [4] ἐσκαλεμβόν. [5] ὦ Ζεῦ πρόμη, καὶ [6] φίλοι Κορύβαντες, καὶ [7] Ἑρμῆ κερδῶε, πόθεν χρυσίον τοσοῦτον; [8] ὅπως ὄναρ τοῦτό ἐστι; δίδιμα γᾶν [9] μὴ ἄνοffer eruendum. Fodi Timon altiùs impingens. Cæterùm à vobis ego discedo. *Ti.* Age verò, ô ligo, te validum mihi præsta, nec defatigare quoad Thesaurum ex abdito in apertum evocaris. Hem prodigiorum author Iupiter, amici Corybantes, ac lucrifer Mercuri, unde nam auri tantum? Num somnium hoc est? Metuo ne carbones reperturus sim ex-

præscripto, ubi stirpes florere ille jusserit, florent: ubi germinare jusserit, germinant. Vide etiam S. Scripturæ loca Marc. cap. 5. vers. 41. Luc. 7. & alibi, ubi Servator verbis λέγειν & εἰπεῖν eodem, quo dictum est, sensu usurpat. *Barl.*

1 Σκάπτε] Docet item hoc loco Plutus, Deum non nisi laborantibus sua dona conferre. hinc vere Sophocles: σὺν τοι χωρὶς ἐλθὼν δίν τυχῆ. Et aptissime in hunc locum Manilius:

Pro precio labor est, nec sunt immunia tanta,
At nisi perfossis fugiet te montibus aurum,
Impendendus homo est, Deus esse ut possit in illo.

Nam, *ubi socordia atque ignavia te tradideris,* (verba sunt Sallustii) *nequicquam Deos implores: irati infestique sunt.* Idem.

2 Τ'ποσήσομαι] Pro ὑπογραφεύσω accipitur, de quo Thomas Magister, cui suas de hoc verbo expositiones debet Budæus. *Idem.*

3 Ἄγε δή] Notanda hic festiva Timonis ad ligonem suum apostrophe, & prosopopœia, cum inquit, ἐπίῤῥωσον σαυτόν, quod Budæus vertit: *confirma te.* Erasmus paulo significantius: *vires tuas explica.* nam roboris intentionem superaddit præpositio. *Idem.*

4 Ἐσκαλεμβόν] Interp. *dum evocaris*, malim cum Stephano, *dum evocas.* Sunt enim verba Timonis ad suam δίκελλαν, hoc est, ad suum ligonem. *Idem.*

5 Ὦ Ζεῦ πρόμη] Exclamatione utitur admirationis plena Timon, ubi Thesaurum è terræ sinu prodeuntem conspexit attonitus. ὦ Ζεῦ πρόμη, Iupiter πρόμος appellatur, quod non solum prodigia cœlitus ostendit, sed etiam avertit. Plautus vocem Græcam exprimens *Iovem prodigialem* nuncupat. πρόμος peculiariter signum est, ἀποπίας ἢ θαύματος πλέον, quo Deus nobis aliquid portendit, alio nomine διοσημεία dicitur. *Idem.*

6 Φίλοι Κορύβαντες] Invocat Corybantes quod nutricii fuerint Iovis, & sacerdotes Cybeles, seu magnæ matris, hoc est, Terræ, è cujus gremio prodibat Thesaurus. Alii eos decem, alii novem fuisse tradunt, ut testatur Aristoph. Scholiast. in Lysistr. unde κορυβαντιᾶν, de quo supra diximus. *Idem.*

7 Ἑρμῆ κερδῶε] Hic quoque loci apte producit. Nam quicquid lucri præter exspectationem obvenit, id Mercurio transcribitur. Vnde ἕρμαιον apud Xenoph. in 7. ἀνατ. idem fere est, quod ἕρμαιον, id est, lucrum insperatum sive adventitium, quasi à Mercurio oblatum: Vide quæ supra notavimus. *Idem.*

8 Ὅπως ὄναρ] Timon rei insolentia veluti perculsus, vix credit aurum esse quod videbat, sed ὄναρ, non ὕπαρ, ut loquitur Homerus. Nam ὄναρ vanum est somnium & visum, παρὰ τὸ ὂν & ἀεργόν, ut docet Eustathius: at ὕπαρ, vera visio, quæ nimirum eventu comprobatur, quasi ὕπαρ ἀεργόν, ut idem tradit Episcopus. *Idem.*

9 Μὴ ἀνθράκας θῇς] Carbones ἀμμίους seu prunas intelligit, quæ simi-

θραικας δῦρω, [1] ἀνεγερόμενον. ἀλλὰ μὴν [2] χρυσίον ἐστὶν [3] ἐπίσημον, [4] ὑπέρυθρον, [5] Βαρὺ, & τῷ ἀφάσσοντι [6] ὑπερηδίστην. [7] ὦ χρυσὲ,

experrectus. Atqui aurum profectò est insigne, fulvum, grave, & aspectu longè jucundissimum. *Pulcherrima aurum fausti-*

stitudinem quandam habent cum auro, si colorem spectes externum & fulgorem, Barl.

1 Ἀνεγερόμενον] Per syncopen, pro ἀνεγειρόμενον, quod Atticum esse volunt. Sic ὄφλω, ἄγω, pro ὀφείλω, ἀγείρω apud eosdem. Metuit Timon, ne discusso somno pro auro carbones sit ablaturus, quemadmodum acciderat Micyllo cerdoni, qui cum divitem se ac præpotentem somniaret, mox experrectus nihil præter χαπύρματα invenit & corii segmenta. Proverbii speciem habere videtur. *Pro auro carbones.* Idem.

2 Χρυσίον ἐστὶ] Tandem ex fulgore, pondere & colore colligit Timon genuinum esse aurum, idque obrizum, quod ignis excoctione opus non haberet: quanquam Plinius neget, aurum inveniri tam purum, contra hodiernam experientiam, quæ testatur plus auri puri semper repertum esse, quam confectum è terrarum aut lapidum generibus, cum quibus solet esse permixtum. Munster. lib. 1. Cosmograph. suæ cap. 8. *Idem.*

3 Ἐπίσημον] Exponi potest, vel *signatum*, cui opp. ἄσημον, quod *celatum* vel *certa nota percussum non est*; vel aurum *præstans* & *insigne* καὶ μεταφορικῶς: quemadmodum hoc loco accipitur. Præstantiam metalli indicare vult Timon. non τῷ κοπὴν sive signaturam. *Idem.*

4 Ὑπέρυθρον] *Fulvum* interpretantur, qui color est ruffo & viridi permixtus, vel obscurior ruffo, ut in leone & auro visitur. πυρόχρουν alio nomine vocant Græci. *Idem.*

5 Βαρὺ] Pondere etiam præstat aurum cæteris metallis. Constat enim, ut Physici docent, partibus bene calore compactis & densis. Quin & hoc singulare habet aurum, quod ab acribus, ut nitro, sale, aceto & aliis, non corrodatur, aut diminuatur pondus, nec ærugine & sordibus vitietur. Vnde pretiosissimum semper habitum. *Idem.*

6 Ὑπερηδίστην τῷ ὄψει] Iucundissimus item auri splendor, & solari haud dissimilis. Vnde aurum Chymici consecrarunt Soli, argentum Lunæ, cujus nitorem refert. *Idem.*

7 Ὦ χρυσὲ] Iambus: cætera ex Pindaro. 1. Olympionicarum. *Bourd.* Sequitur hic auri encomium præclustre una cum exclamatione & Apostrophe ad ipsum metallum. ὦ χρυσὲ, Alludit scriptor adversus aliquos Græcos, qui leguntur apud Athenæum lib. Dipnosoph. 4.

Ὦ χρυσὲ διξίωμα κρέσσιστον βροτοῖς,
Ὡς οὔτε μήτηρ ἡδύτερ' τέκεσσ' ἔχει,
Οὐ παῖδες οἱ δόμοισιν, οὐ φίλῳ πάλαι,
Οἷας σὺ, χ' οἱ σὺ δώμασιν καθημένοι.
Εἰ δὴ Κύπριν τοιῆνδ' ὀφθαλμοῖς ὁρᾷ,
Οὐ θαῦμα' ἔρωτας μυρίους αὐτὴν ἴσχειν.

Auctor horum versuum non exprimitur, sed Euripidis sunt, quos Seneca sic recitat à se versos epistol. 116.

Pecunia ingens generis humani bonum,
Cui non voluptas matris, aut blanda potest
Par esse prolis: non sacer meritis parens.
Tam dulce quid si Veneris in vultu micat,
Merito illa amores calitum atque hominum movet.

Sequentia, αἰθόμενον γὰρ πῦρ, &c. desumpta sunt ex Pindari Olymp. Od. 1. *Barl.*

δεξίμορε κούρησιν βροτοῖς. αἰδήμονον γὰρ πῦρ ἅτε λαμπόμενον ἐν νύκτωρ, καὶ μεθ' ἡμέραν. ἐλθὲ ὦ φίλτατε, καὶ ἐρασμιώτατε. [2] νῦν πείθομαί γε καὶ Δία ποτὲ χρυσὸν. [2] τίς γὰρ ἂν παρθένος ἀναπεπταμένοις τοῖς [3] κόλποις ἀτρόπτως ἔτι κάλλος ἔχουσαν λάβοι καὶ τέγους καθαρίσειεν;

fauſtitas mortalibus. quippe quod ignis in morem ardens, noctes dieſque renides. Ades ô mihi chariſſimum, & deſideratiſſimum: nunc demum credo vel Iovem ipſum aurum eſſe factum. Etenim quæ tandem virgo non exporrecto ſinu uſque adeò formoſum amatorem excipiat, per tegulas illapſum?

1 Νῦν πείθομαι] Auri fulgore perſtrictus Timon, nunc verum eſſe credit, quod de Iove in aurum converſo hactenus pro fabula habitum. Refert Pauſanias in Corinth. Acriſium Argivorum regem conſulto de liberis maſculis, ſiquos filia ſua pareret, oraculo, reſponſum tuliſſe ſe ab eo, qui è filia naſceretur, interfectum iri. Hoc igitur metuens extructo ſub terra æreo thalamo, Danaën acerrima cuſtodia ſeptam tenuit. Verumtamen Iupiter in aurum converſus per impluvium in ſinum Danaës influxiſſe, atque ita cum ea rem habuiſſe fingitur. Meminit fabellæ Pindarus in Pyth. Carm. 12. Horat. lib. 3. Od. 16. Ovidius lib. 1. amor. eleg. 7. Docet figmentum, *nihil eſſe tam ſanctum*, (verba ſunt Ciceronis) *quod non violari, nihil tam munitum, quod non expugnari: nihil tam providum, quod non decipi à pecunia poſſit.* Barl.

2 Τίς γὰρ παρθένος] Oratione utitur Timon erotematica, quæ vim habet ἀρνητικὴν, q. d. nullam eſſe virginem adeo caſtam, cujus gremium auro expugnari non poſſit. quod & de nuptis affirmat Tireſias apud Horatium. Vnde Iuvenalis: *Tarpejum limen adora Pronus, & antratam Iunoni cæde juvencam, Si tibi contigerit capitis matrona pudici.* Nec eſt quod Penelopen ſuam tantis laudibus extollat fabularum pater Homerus: ſi vera ſunt, quæ de caſtitate ejus narrat poëta; dicet pro Timone idem Tireſias:

Venit enim magnum donandi parca juventus,
Nec tantum Veneris, quantum ſtudioſa culinæ.

Sed figmentum eſſe vatis ſuæ genti paſſim adulantis, non unus ex antiquis auctor memoriæ prodidit. Scribit Pauſanias in Arcad. Mantinenſes vulgo dicere ſolitos Penelopen ab Vlyſſe domo ejectam, & ſuas ſibi res habere juſſam, quod viros à ſe quæſitos & accerſitos domum intromiſiſſet. Tum etiam pudicitiæ ſuæ teſtimonium præbeat monſtroſus ille & hircoſus Pan, quem ex Mercurio, vel ut alii tradunt, ex promiſcuo omnium procorum congreſſu peperiſſe fertur, ideoque illi nomen inditum Panos.

3 Κόλποις ἀναπεπταμένοις] Id eſt, Heſychio interprete ἀνεωγμένοις. Ducta tralatio ab avibus, ut vult Euſtathius, quæ alas expandunt ἐπὶ τῷ ἵπτασθαι. Non poſſum non in gratiam φίλ φιλομύσων, cum propter carminis elegantiam, tum argumenti ſimilitudinem hic adducere Pauli Silentiarii epigramma, quod reperitur in Antholog. Græca lib. 7.

Χρύσεον ἀμφαδίοιο δόλου μνῆμα κορείας
Ζεὺς ποθὲν Δανάης χαλκελάτης θαλάμης.
Φαμὶ λίγειν· ἢ μῦθον ἐγὼ τάδε. χάλκεα νικᾷ
Δάπεδα· ἓν δ' ὀρυμὲν χρυσὸς ὁ παυσάμενος.
Χρυσὸς ὅλως ῥυτῆρας, ὅλας κληῖδας ἀλύσκει.
Χρυσὸς ὀπιγιδμοῖς τὰς σοφὰς κλείθρας.
Καὶ Δανάης ἀλύσασιν ὅδε φρένα. μήτις ἐρασθεὶς
Δισσάδα Πειθίαν ἀργύριον παρίτω.

ὦ Μίδα, καὶ Κροῖσε, καὶ πᾶν ὅσον Δελφοῖς ἀναθήματα, ὡς ἔδην ἄφρ

lapſum; ô Mida & Croeſe, mu-neraque in templo Delphico dicata, ut nihil eratis ſi cum Ti-

Id Latinis verſibus ſic reddidit vir Illuſtris Ioſ. Scaliger:

Aurum intacti temeravit vincla pudoris
Iupiter, ut Danaës ferrea tecta ſubit.
Fabula ſic loquitur me judice. Ferrea ſepta
Omnipotens aurum, duraque vincla domat.
Hoc hoc nempe ferax, hoc anca clauſtra reſignat,
Hoc frangit faſtus, dura puella, tuos.
Hoc rigidam Danaën lentavit, ſiquis amator
Fert pretium, tibi ne ſupplicet alma Venus. Barl.

1 ὦ Μίδα, καὶ Κροῖσε] Miratur auri copiam Timon, & Midæ, Croeſi, Perſarumque opes cum ea ne comparandas quidem eſſe ait. Quod ad Midam attinet, Phrygiæ tyrannus fuit, cui Plinius principem attribuit locum inter inſigniter divites. Hunc & inter præcipuos Pecuniæ ſatellites ponit Secundus noſter, cum ſic porro canit:

Stat juxtà fulgens auro Berecynthius heros
Auriculis aſini nondum inſignitus acutis:
Qualis erat, manibus cum ſe tentaverat ipſum
Aurificis, donumque Dei damnaſſet iniquum,
Incluſus, nimium propriis, jam totus in auro.

Meminit ejus quoque Cario apud Ariſtophanem in Pluto, ubi choro ſenum illudens ſervus, non divites ſolum ipſos, ſed *Midas* fore prædicit, hoc eſt, Mida opulentiores, ὦ, inquit, ὥσπερ ὄνοις λέοντα: *Si modo aſininas induatis aures.* Nam fabulantur poëtæ Midam prætuliſſe Pana canentem Phœbo, ob quod judicium tam ſtolidum Phœbus indignatus, capiti ejus aſininas affixit aures. Croeſi item πολυχρυσία proverbio locum fecit, de quo Eraſmus. Vtrumque conjunxit Papinius in Surrentino: *Vive Midæ gaxis & Lydo ditior auro.* Ad Perſarum vero opes quod attinet, hoc intelligendum eſt, poſtquam rerum potiti Medorum regna ſibi ſubegerunt. Cum enim Cyrus Aſſyriæ & Mediæ provincias in Perſas tranſtuliſſet, totamque Aſiam debellaſſet, argenti quingenta millia talentorum reportavit, præter craterem Semiramidis, cujus pondus erat quindecim talentorum. Vnde & poſtea ipſe Cyrus, quique eum ſecuti ſunt reges, μεγάλοι βασιλῆς appellati. Nam ante hoc tempus eorum opes tenuiores fuiſſe, vitamque frugaliorem auctor eſt Xenoph. lib. 1. de Cyri inſtit. & Plutarch. in Laconicis. *Idem.*

2 Καὶ τὰ ἐν Δελφοῖς ἀναθήματα] De quibus in Charonte, diſſertatione Solonis & Croeſi. *Bourd.* Fuere Apollinis Delphici oracula non ſolum præſtantiſſimorum artificum operibus celebratiſſima, ſed & conſtructis ingentibus theſauris, in quos ſacræ pecuniæ conferebantur, opulentiſſima. Illic omnium gentium confluxus fiebat, illic regum, principum & præpotentum dona mittebantur confertiſſima. Memoriæ proditum eſt à Livio lib. 5. Decad. 1. cum ex Camilli voto ad Apollinem munus eſſet mittendum, implendo autem voto Romæ non ſatis inveniretur auri, Romanas mulieres corporis ornamenta in hanc rem contuliſſe. Delphi vel Delphys urbs eſt in Bœotia, Pytho vel Python olim vocata, ἀπὸ τῦ πυθέσθαι, ut volunt Grammatici, quod ibi diſcerentur futura: vel ut alii, à *Pythone*: ſerpenti id nomen fuit, quem ſagittis ſuis interfecit Apollo. Sic Dionyſius: Τῷ πρὸς πυθῶνα δυόντι πόδον, ἦκα δεξάμενον Δελφύνης τριπόδεσσιν ἐπὶ παφαιτάτοις ὀλκός. Hinc nonnulli (quiſquis fuerit ille ſerpens Python) deductum malunt ab Hebræo פתן, qua voce aſpis deſignatur venenatiſſima. Pſ. 58. v. 5. Hinc Pythoniſſa mulier, ſpiritum Pythonis, id eſt, Dæmonis

ὅτι [2] ὡς πρὸς Τίμωνα, καὶ τὸν Τίμωνα πλοῦτον. ὦ γε δὴ βασιλεὺς ὁ Περσῶν ἴσος. [2] ὦ δίκελλα, καὶ φιλτάτη διφθέρα, ὑμᾶς μὲν [3] τῷ Πανὶ τούτῳ ἀναθεῖναι καλόν. [4] αὐτὸς δ' ἤδη πᾶσαν περιόψομαι [5] τὴν ἐσχατιὰν, [6] πυργίον οἰκοδομησάμενος ὑπὲρ θαλάττης, μό-

Timone, Timoniſque opibus comparemini, cui ne Perſarum quidem rex par eſt. Oligo, & rheno chariſſime, vos huic Pani ſuſpendi bonum eſt. At ego quàm maximè ſemotum mercatus agrum, turriculaque ad ſervandum aurum conſtructa. mihi

monis habens ejuſque afflatu futura prædicens. Neque enim alius fuit Apollo, quam malus Genius ſive Diabolus, qui non modo ſub forma ſerpentis decepit protoplaſtas noſtros Adamum & Evam, ſed & τὸν ἐξωθὲν reſponſis ſuis flexiloquis, planeque ænigmaticis miſerum in modum deluſit. Vnde non ſolum λοξίας ab ipſis vocatus: ſed *callidiſſimus* item *Serpens*, & *antiquus ille Draco* in ſacris litteris appellatur: nec non ὁ Ἀπολλύων, ut nominis quoque etymon indicet Spiritus Sanctus, quod eſt, ſi Latinè interpreteris, *perditor ille*. Apocal. cap. 9. verſ. 11. Vide, quæ in hanc rem conſideratione digna notavit doctiſſimus Petrus Cheitomæus in libello ſuo non ita pridem edito de barbaris N. Teſtamenti vocabulis. Ἀναθήματα dicuntur donaria Diis votiva, quod de parietibus templorum, deque columnis & lacunaribus ſuſpenderentur, ut poſteris eſſet monumentum divini alicujus beneficii, παρὰ τὸ ἀναθεῖναι, quod eſt, *ſuſpendere ac dedicare*. Euſtathius ἱερὰ πινακίδια exponit. *Barl.*

1 Ὡς πρὸς Τίμωνα] Præpoſitio πρὸς hic comparationi inſervit, præfigiturque non raro ὡς. Sic Plato: ὅσον πρὸς τὰ ἄπαντα χρόνον. Si cum ævo vel æternitate compares. *Idem.*

2 Ὦ δίκελλα] Sequitur nunc apoſtrophe facета ad ligonem & rhenonem ſuum, quos tantum auri cumulum nactus Timon Pani ſuſpendere decorum judicat, deſertiſque agriculturæ moleſtiis jucundiorem deinceps vitæ rationem inire τὸ πρόσθεν hic ſervat, cum ruſticum inſtrumentum & indumentum non niſi ruſtico Numini conſecrata velit. Simili ratione apud Theocritum piſcatur, ubi grandiorem aureum piſcem ceperat, retibus Neptuno ſuſpenſis jurat, nunquam ſe ampliùs piſcibus capiendis operam daturum, ſed de aureo illo piſce in otio & luxu poſthac ſuaviter victurum:

Ὤμοσιν ἰχθὺν λοιπὸν ὑπὲρ φίλαγρ' πόδα θεῖναι
Ἀλλὰ μέσσον ὄλιγας, ἐς τὸ χρυσοῦ βασιλῆα. Idem.

3 Τῷ Πανὶ τούτῳ ἀναθεῖναι] Longus lib. 1. & 2. propriè dicuntur ἀναθεῖναι & ἀνακεῖσθαι ut notavit Clariſſ. μακαρίτης Iſaac. Caſaub. ad Athen. *Bourd.* Panos nomine Natura ipſa, vel rerum univerſitas deſignatur, ut patet ex Orpheo. Eſt enim Θεὸς ὑλικὸς, à πᾶν, quod eſt totum vel omne. Supra aliam ejus etymologiam dedimus. Colebatur præcipuè ab Arcadibus. Vnde & *Deus Arcadie* Maroni dictus. ubi & templum habuit, quemadmodum in Attica, quod *Paneum* dicebatur, ut diſcimus ex Ariſtoph. Lyſiſtrata. *Barl.*

4 Αὐτὸς δ' ἤδη πᾶσαν περιόψομαι] Quam vitæ rationem in poſterum ſit inituru, & ubinam, pluribus indicat Timon. *Idem.*

5 Τὴν ἐσχατιὰν] Sic vocat extremam terræ oram, ſive agrum ab urbe remotiſſimum. Scribit Suidas in extremo Atticæ limite ſolitarium degiſſe Timonem, eoque in loco ſibi ſepulchrum poſuiſſe, cujus epitaphium quoque ibidem refert. Supra in alia ſignificatione uſus eſt hac voce auctor. *Idem.*

6 Πυργίον οἰκοδομησάμενος] *Conſtructa turricula.* τὸ οἰκοδομεῖν cum accuſativo jungitur rei quæ ædificatur. Sic πύργον οἰκοδομεῖν dixit Servator noſter, Matth. 21. & Luc. 14. *ædificare equum* Maro, *claſſes* Cæſar. κατάχωσιν vocant Rhetores. *Idem.*

νῷ ἐμοὶ ἱκανὸν [1] ἐνδιαιτᾶσθαι. τὰ αὐτὸν καὶ τάφον λιπαρὸν ἔχειν μοι δοκῶ. [2] δέδοχθαι τοιαῦτα, καὶ νενομοθετῆσθαι τοῖς τὴν ἐπίλοιπον βίον, ἀμιξίαν πρὸς ἅπαντας, ἐξ ἀγνωσίαν, καὶ ὑπεροψίαν. φίλος μὲν, ἢ ξένος, ἢ ἑταῖρος, ἢ [3] ἱλέου βωμός, [4] ὕθλου πολύς. καὶ τὸ οἰκτείρειν δακρύοντα, ἢ ἐπικουρῆσαι δυομένῳ, ἀδηκτομία, καὶ καταλλαγὴ τῶν ἐθῶν. [5] μονήρης μὲν ἢ δίαιτα [6] καθάπερ τοῖς λυκοις, καὶ φίλον εἰς Τίμων. οἱ δὲ ἄλλοι

hi ſoli vivendo ſatis erit inhabitare: & ibidem mihi defuncto ſepulchrum eſſe volo. Hæc igitur decreta ſunto, placitaque in reliquum vitæ: commercii cum quibuſvis fuga, ignoratio, & faſtidium omnium hominum. Porrò amicus, hoſpes, ſodalis, ara miſericordiæ, meræ nugæ: tum miſerari lachrymantem, egentibus opitulari, iniquitas, ac morum ſubverſio: unus ſibi amicus Timon: cæteri omnes

at vita ſolitaria, qualis eſt lupis,

1 Ἐνδιαιτᾶσθαι] Teſte Budæo *inhabitare* vel *vivere* ſignificat. hinc δίαιτα pro *habitatione* vel *vita*. Proprie ea vox locum denotat, in quo quis commorari, & cibum capere ſolet, *cœnaculum* Latinis. Sic Antonius ab Auguſto debellatus maritimam ſibi cœnationem ædificari juſſit, quam Τιμωνείου διαιταν appellare ſolebat, ut refert Strabo lib. 17. & Plutarchus in Antonio. Vnde *diatarius ſervus*, qui illic menſas ornare & miniſtrare accumbentibus ſolet: nec non *diatarii fures* apud Iuris conſultos, qui ex diætis aliquid ſurripiunt. *Barl.*

2 Δεδόχθαι] Ex formula ψηφισμάτων quam paſſim imitatur. *Bourd.* Formula decretorum uſitata, quam imitatur Timon. Quod ſubdit, ἀμιξίαν πρὸς ἅπαντας, animum oſtendit plane barbarum & efferatum, cui ſimiles reddi divites videtur docere vello Lucianus. Iſta autem ferocitas tanta eſt in Timone noſtro, ut amicitiæ, hoſpitalitatis, ſodalitii & miſericordiæ jura atque officia omnia in poſterum ſit abdicaturus, ſibique ſoli victurus & moriturus. *Barl.*

3 Ἑλέου βωμὸς] Ariſtoteles ad Philippum Macedonem ſcribens, nihil humanius eſſe oſtendit, quam afflictorum miſereri: immitis ac duri ingenii eſſe, pietate non tangi. De miſericordiæ ara quod ait, ſciendum, ἐλέου βωμὸν apud Athenienſes fuiſſe inſtitutum, ad quem confugiebant miſeri & afflicti homines, ut teſtatur Pauſanias, itemque Servius ad 8. Æneid. ubi inquit: *Poſtquam Hercules migravit è terris, nepotes ejus timentes inſidias eorum, quos avus afflixerat, Athenis ſibi primum aſylum, hoc eſt, templum miſericordiæ collocarunt, unde nullus poſſit abduci.* Quin Romani etiam *miſericordia* templum ſtatuerunt, tanquam perfugii locum miſeris. Vnde & Græci Latinique *aram* vocant ſummum & incomparabile præſidium, quæ vice cujuſdam inviolati ſit aſyli. Phocion dicere ſolebat: *Nec ex templo aram, nec ex humana natura miſericordiam tollendam eſſe.* Idem.

4 Ὕθλου] Idem Heſychio, quod φλυαρία, ληρῶδες, hinc ὑθλεῖν apud Ariſtoph. pro *nugari*. Idem.

5 Μονήρης ἡ δίαιτα] Sic poſtea in Saturnal. μόνιοι λύκοι, quorum victus, ut ſuum μονήρης. Bourd. Vitam ſignificat ſolitariam. hinc pro μονηρίστον, apud Heſych. disjunctis vocibus legendum, μονὴν βίον, quod exponit, μοναχικὸν βίον. Conflatur è nomine μόνος, & antiquo verbo ἴεμαι impello, unde ἰεμὴ pro ὁρμὴ apud poëtas, à quo productum ἵεσσα, de remis quibus navis impellitur & incitatur, uſurpatum. hic pro *ſolitario* accipitur. *Barl.*

6 Καθάπερ τοῖς λύκοις] Lupi enim, ut Phyſici docent, non gregatim, ſed ſolitarii incedunt, ut etiam aſini & porci ſylveſtres, qui propterea μονῖτοι dicuntur ab eodem Luciano in epiſt. Saturn. Et Suidas lupum vocat μονόλυκον, & geminata conſonante μονόλλυκον Aratus, utpote cujus vita & habitatio ſit ſolitaria. *Idem.*

πάντες, ἐχθροὶ, καὶ ἐπίβουλοι. καὶ τὸ συστραπεύσασθαί που αὐτῶν, μίασμα· [1] κἂν εἷς που ἴδῃ μόνον [2] ἀποφράς τ' ἡμέρας. καὶ ὅλως [3] ἀνδριάντων λιθίνων, ἢ χαλκῶν, μηδὲν ἡμῖν διαφερέτωσαν. κἂν [4] μήτε κήρυκα δεχώμεθα παρ' αὐτῶν, μήτε σπονδὰς σπενδώμεθα. ἢ ἐρημία ἔστω, ὅρος ἔστω τοῖς αὐτοῖς. [5] φυλέται δὲ, καὶ φρήτορες, καὶ

omnes hostes, & insidiatores: cum horum quopiam congredi, piaculum: adeò ut siquem aspexero duntaxat, inauspicatus sit ille dies. In summa, non alio nobis habeantur loco, quàm saxeæ, vel æneæ statuæ: & neque missum ab ipsis caduceatorem recipiamus, neque fœdera feriamus. Solitudo terminus esto. Cæterùm tribules, cognati, popu-

1 Καὶ εἰ που ἴδῃ μόνον] Bellum quasi ἀσπονδὸν indicit humano generi Timon, diemque illum inauspicatum reputat, in quo vel hominem adspexerit solum. *Barl.*

2 Ἀποφράς ἡμέρας] Sic dicitur teste Eustath. quasi μὴ οἵαπερ ἔστι φορεῖσθαι, *quæ non est nominanda*, ut Latini *diem nefastum* vocant *à non fando*. Lucianus in Pseudol. qui libellus πρὸ τῆς ἀποφράδος inscribitur. ἀποφράδα ἡμέραν ostendit ab Atticis appellari, πλὴν μιαρὰν καὶ ἀπαίσιον καὶ ἀνόσιον. Ita Plutarchus in Camillo Allienſem diem vocat ἀποφράδα, quem Latini *atrum*. Solebant enim Romani Thracum more, ut Plinius refert lib. 7. & Casaubonus ad Perſium, eos dies, quibus ſecunda fortuna uſi eſſent, creta vel albo lapillo notare, nigro contrarios. *Idem.*

3 Ἀνδριάντων λιθίνων] Ad verb. à ſtatuis lapideis aut æneis nihil nobis differant, hoc eſt, non alio loco habeantur, quam ſtatuæ ſaxeæ vel æneæ, quarum adſpectu nemo movetur. ἀνδριὰς ſtatua eſt, ſed propriè viri ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς facto nomine. *Idem.*

4 Μήτε κήρυκα] *Facialem* intelligit, qui vel belli vel pacis feriendæ cauſſa mittitur. Varia fuere τοῦ κηρύκων officia temporibus Homeri, ſed poſteriori ævo tantum erant, qui præconum & caduceatorum munere fungebantur, quique, ut Legati, apud omnes gentes ſacroſancti erant. Hinc Dio Chryſoſtomus: σχολὴ τοῦ σπονδοφόρου ἢ τοῦ κηρύκου ἱερὸν τέμενος. Notetur & Atticum ſchema, σπονδὰς σπένδεσθαι: Latini dicunt, *fœdera ferire*, quod intercedentibus victimis ſeu libaminibus fieri ſolebat. nam σπένδειν propriè eſt θύειν, λείβειν. Et σπονδὰς vocant antiqui non ſolum *libamina*, ſed & *fœdera*, hinc Latinis *ſpondere* & *ſponſio*. Idem.

5 Φυλέται δὲ φρήτορες] Sic in Catapl. Demoſthen. Thucyd. Heliod. *Bourd.* Diſtributione hic utitur Timon, quodque κατὰ γένη dixerat, in ſuas ſpecies ſeu partes deducit. Sciendum eſt populum Athenienſem priſcis temporibus diviſum fuiſſe in φυλὰς, δήμους & φρατρίας, id eſt, *in tribus, vicos, & phratrias*. φυλὴ maxima civitatis pars erat, quæ quatuor fuere ſub primis regibus. Poſtea decem factæ, ut ex Demoſth. & Æſchine diſcimus φυλὰν vocantibus decimam urbis partem. Poſtremò Alcmæonidarum ætate ex oraculo Apollinis in duodecim tribus diviſi Athenienſes, quæ fere omnes ab heroibus ſuis nomen ſortitæ, ut alibi notavimus. hinc φυλέται, qui ex eadem ſunt tribu, contribules. Sic Heſychius, φυλέτης, ὁ ἐκ τῆς αὐτῆς φυλῆς, ὃ ἔστιν ὁμόφυλος, ubi corrupte legitur ὁμόψυχος. Continebant autem ſingulæ φυλαὶ tres φρατρίας, hoc eſt, tres gentilitates ſimul & cognationes. Certe φρατρία in Athenienſi populo tertiam conſtituebat tribus partem, tunc cum in quatuor duntaxat tribus diſcretus erat. Euſtathius: φρατρία ἐλέγετο τρίτον μέρος τῆς φυλῆς παρ' Ἀθηναίοις. Verum apud Romanos, quum in tres φυλὰς diſtributus eſſet populus à Romulo, unaquæque φυλὴ decem

[1] δημότας, καὶ τὰ πατρὶς αὐτὸ, [2] ψυχρὰ, καὶ ἀνωφελῆ ὀνόματα, καὶ [3] ἀνοήτων ἀνδρῶν φιλοπαίγματα. [4] πλουτείτω ὁ Τίμων μόνος, καὶ ὑπερφορήτω ἁπάντων, καὶ [5] τρυφάτω μόνος καθ' ἑαυτὸν, καλακείας καὶ [6] ἐπαίνων φορτικῶν [7] ἀπηλλαγμένος, καὶ θεοῖς ἡνίτω, καὶ [8] εὐωχίᾳτω [9] μόνος ἑαυτῷ γείτων καὶ ὅμορος σαυτείαν τὸ ἄκαν. καὶ ἄπαξ

pulares, poſtremò patria ipſa; frigida quædam & inutilia nomina, & ſtultorum hominum gloriæ. Solus Timon dives eſto, deſpiciat omnes, ſolus ipſo ſecum oblectetur, abhorrens ab aſſentationibus, & odioſis laudibus: Diis ſacra faciat, ſolus epuletur, ſibi ipſi vicinus, ſibi excuſſis aliis conterminus: & ſemel ſe ipſum

habebat φρατρίας ſive curias. hinc φράτορες, qui ejuſdem ſunt ἑταιρείας, ſive συγγενείας, id eſt, ſodalitii, ſive cognationis, ut pater & liberi: item fratres cum ſororibus earumque maritis, idque ſecundum lineam rectam & tranſverſam, ut docet Salmaſius, ab antiquo nomine φράτηρ. vel, ut vulgus Grammaticorum, παρὰ τὸ φρέαρ, quaſi τοὺς αὐτοῦ φρέατος κοινωνοῦντας, quod *eodem puteo*, hoc eſt, patre & auctore gauderent. *Bart.*

1 Δημῶν] Sic dicuntur populares, qui ejuſdem ſunt δήμου. δῆμος autem pagus ſeu vicus eſt, ut ſupra notavimus, erantque numero 174. in Attica. Per hos olim ſeparati vivebant Athenienſes, quos tandem in unam urbem ita contraxiſſe fertur Theſeus, ut tamen nomina δήμων remanſerint, & cujuſque pagi ſive populi, quaſi unum corpus collegii ab aliis ſeparatum & diſcretum conſtituerit. *Idem.*

2 Ψυχρὰ ὀνόματα] Id eſt, *inepta* & *vana*, quæque nihil habent efficaciæ vel ponderis, ut *frigidum* apud Latinos. *Idem.*

3 Ἀνοήτων ἀνδρῶν] Aliter judicat Cicero, qui vel eo nomine Vlyſſem, ut ſapientiſſimum prædicat, quod φιλόπαιγνις eſſet, 2. de Legib. Et Zaleucus Locrenſium legiſlator naturam humanam cum brutâ commutaſſe, & perduellionis reum perhibet eum, qui patriæ ſuæ deſiderium omne & curam depoſuit. *Idem.*

4 Πλουτείτω ὁ Τίμων μόνος] Aliæ ſequuntur ἀπαραθετήσεις notæ. *Idem.*

5 Τρυφάτω μόνος] Recte interpres: *ipſe ſecum oblectatur.* nam τὸ τρυφᾶν non ſolum ad γαστρὸς μαγείαν reſtringitur, ſed ad omnis generis delicias & voluptates refertur. Qui enim delicate vivunt, ciborumque cupediis ſeſe explent, in omnem lætitiam effundi ſolent. *Idem.*

6 Ἐπαίνων φορτικῶν] Vocatur laus onoroſa, gravis & cum faſtidio inepta. τὸ φορτικὸν de navi propriè dictum volunt. φορτίον, *onus.* Apud Comicum tamen φόρτος accipitur pro ſanna & irriſione moleſta, quæ ex faſtidio alterius que contemptu oritur. hinc φορτικοὶ Ariſtoteli, οἱ τὰ γελοῖα ὑπερβάλλοντες Ethic. 4. *Idem.*

7 Ἀπηλλαγμένος] Ab Eraſmo vertitur *liberatus*: à Pererio *abhorrens.* Vtramque ſignificationem habet verbum ἀπαλλάττομαι. Idem.

8 Εὐωχίᾳτω] Scribit Athenæus lib. 8. διωχίας appellari, non ἀπὸ τῆς ὀχῆς, hoc eſt, *cibo* (quæ tamen ſententia eſt multorum ex antiquis Grammaticis teſte Caſaubono, ſed ἀπὸ τοῦ χρῆσθαι τοῖς ἔχειν. Et tunc δεῖ ἔχειν eſt *laute epulari* & *cuticulam curare*, pro quo & δεῖ διατίθεσθαι ἑαυτὸν dicunt Græci. Nam alioquin ejuſmodi convivia ſanitati magis obeſſe, quam prodeſſe auctor eſt Gorgias Sophiſta apud Lucianum in Mactob. *Idem.*

9 Μόνος] Μονοφαγίαν olim pro convicio objecerunt veteres, ut videre eſt in illo Alexis Comici apud Athenæum. ἔρρε εἰς κόρακας μονοφάγε καὶ τοιχωρύχε. Seneca item damnat vitam ſolitariam & victum in epiſt. 19. Et pulcherrime, quiſquis ſuis

ἑαυτὸν [1] δεξιώσασθαι δεδόχθω, ἢ αὐτῷ πίθηκον ἐπιτεγκεῖν. καὶ ὄνομα μὲ ἔστω ὁ μισάνθρωπος ἅδιστον. ἔστι δὲ τρόπος γνωρίσματα, [2] δυσκολία, καὶ τραχύτης, καὶ σκαιότης, ὀργὴ, ἀπαυθρωπία. [3] εἰ δέ τινα ἴδοιμι ἐν πυρὶ διαφθειρόμενον, ἐβοηθησα ἐκπυνοῦσι, πίτυν ἐλαίῳ κατασβεννύναι. ἐλέγετο τινα [4] τὸν χειμῶνα ὁ [5] ποταμὸς παρφέρει, ὁ δὲ, μὴς [6] χεῖρας ὀρέγων, ἀπολαβέσθαι δέοιτο, ἀθεῖν καὶ τοῦτον [7] ἐπὶ κεφαλὴν βαπτίζοντα, ὡς μὴ δὲ

ipsum comiter excipere decretum esto, si sibi moriendum sit & admovenda corona. Denique nomen suavissimum esto Misanthropos, *hominum osor*. Morum autem notæ, morositas, asperitas, feritas, iracundia, inhumanitas: quòd siquem conspexero incendio conflagrantem, & supplicantem ut extinguam, pice, oleoque restinguere: & siquem hyeme flumen deferat, isque porrectis manibus roget ut retineatur, eum demerso capite propellere, ne possit

fuit ille apud Romanos: qui quo die solus cœnasset, dixit *edisse se*, non *cœnasse*, tanquam cœna communionem semper & oblectantem requirat familiaritatem. unde & *convivium* à convivendo, & *cœna* quasi κοινὴ dicta. Vide Plutarch. quæst. convival. 7. & Lipsii notas ad Senecam. *Barl.*

1 Δεξιώσασθαι] Est aliquem per dextram capere, vel dextra prehensum comiter excipere. Dextra enim ut fidei, ita & charitatis atque amoris symbolum est. Vnde Pythagoras monebat suos, μὴ πᾶσι ὁμοίως δεξιὰν, dextram non cuivis esse porrigendam, hoc est, non quoslibet in amicitiam esse admittendos. *Idem.*

2 Δυσκολία] Morum γνωρίσματα quinque hic recenset Timon, quæ talia sunt, ut ex diametro repugnent totidem virtutibus ὁμιλητικαῖς, in quibus non minima est δυσκολία, id est, *morositas*. homo δύσκολος propriè sic vocatur, ὁ πρὸς τὸ πόλον, εἴτε τροφὴν δυσαρεστῶν, *qui fastidiose est stomacho*, sive *difficilis in sumendo cibo*; *morosus*, cui omnia fere tum dicta, tum facta stomachum movent: huic vitio opponitur εὐκολία seu morum facilitas apud Aristotelem: sic asperitati contraria est suavitas; feritati mansuetudo, iracundiæ lenitas, inhumanitati humanitas sive comitas, de quibus morum magistri. *Idem.*

3 Εἰ δέ τινα ἴδοιμι ἐν πυρὶ διαφθειρόμενον] Alius animi crudelis character. Humanum est hominem in periculo versantem, si possis, juvare, eique dextram auxiliatricem porrigere, quod se facturum negat bellua nostra. πίτυν vel ἐλαίῳ πῦρ σβεννύειν, proverbialis locutio est, quando ejusmodi remedia adhibemus, quæ malum magis exasperant quam diminuunt. Catilina, cum in Senatu dixisset: *Incendium patriæ, si aqua non potuero, ruina extinguam*, respondit Cicero: *vox non hominis, sed Furiæ*. De Timone idem hic dicere licebat. *Idem.*

4 Τὸν χειμῶνα] Malum exaggerat à temporis circumstantia. hyeme enim flumina ob imbres & nives solutas rapidissime feruntur. Vnde Horatius: *ruebat, Flumen ut hybernum*. Idem.

5 Ποταμὸς παρφέρει] Exemplo illustrat quod ait. παρφέρεσθαι dicuntur, qui cum natandi sint imperiti, undarum violentiâ transversi rapiuntur. Virgil. *Atque illum in præceps prono rapit alveus amni*. Idem.

6 Χεῖρας ὀρέγων] Id est, παρτείνων, *manus extendens* seu *porrigens*. Sic Homerus: Εὔχετο χεῖρ' ὀρέγων. Iliad. primo, & alibi. *Idem.*

7 Ἐπὶ κεφαλὴν βαπτίζοντα] Demersionem significat qua quis prono capite sub aquas detruditur. ἐπὶ κεφαλὴν, & κεφαλῆ pro eodem usurpant alii. quasi dicat Timon: Tantum abest ut eum manu prehensum ex aquis extraham, ut con-

[1] ἀνακύψας δυναθείη. ἔτυχε γὰρ ὢν [2] τῶν ἴσην ἀπολάβοιεν. [3] εἰσηγήσατο τὸν νόμον Τίμων Ἐχεκρατίδης κολυτεύς, [4] ἐπιψηφίσει τῇ ἐκκλησίᾳ Τίμων ὁ αὐτός. εἶεν. ταῦτα ἡμῖν δεδόχθω καὶ ἀνδρικῶς ἐμμένωμεν αὐτοῖς. [5] πολλὰ ἀλλὰ τοιαῦτα ἂν ἐποιησάμην ἅπαντ' γνώσεσθαί πως ταῦτα [6] γενέσθαι, διότι κατεπλαττῶ. [7] ἀγχόνη γὰρ ἂν [8] τὸ πρᾶγμα γένοιτο αὐτοῖς. [9] καίτοι τί τοῦτο; φεῦ δὲ τάχους.

possit emicare. Hoc pacto parem gratiam reportent. Hanc legem tulit Timon Echecratides Colytensis, & Timon ipse concionis subscripsit suffragiis. Age hæc decreta sunto: hæc fortiter tueamur. Cæterùm magni fecerim, si hoc omnibus innotescat, quòd opibus abundo: eos enim illud præfocaverit. Sed quid illud? Eheu, quæ celeritas ista? un-

contra penitius sim demissurus & ad fundum usque detrusurus, quod extremæ crudelitatis est argumentum. Præfractos ejusmodi & immitis ingenii homines eleganter Plato κιρκοτόλους vocat, seminum instar, quæ cum in cotnu inciderint, dura redduntur nulloque modo coctibilia teste Plinio, cujusmodi cives à republica sua abesse vult, lib. 9. de legum initio. *Barl.*

1 Ἀνακύψας] Est proprie oculos & caput erigere, ut aves bibentes solent teste Budæo. Aristoph. interpres à tonsoribus desumptum putat, qui sub novacula sedentibus hoc dicebant, quo latentes sub mento crines abraderent commodius. emergendi hic significationem habet. Plato eleganter de anima usus est sese depressam quasi erigente, in Phædro. *Idem.*

2 Τῶν ἴσην] Subintellige μοῖραν ἢ χάριν, quæ ellipsis Græco sermoni est usitatissima. *Idem.*

3 Εἰσηγήσατο τὸν νόμον] Sequitur ἐπικύρωσις sive confirmatio decreti, quod ad instar legis ratum esse vult Timon, totiusque quasi concionis subscriptum suffragiis. εἰσηγήσατο τὸν νόμον, Sic dicitur is, qui legem proponens suasit. hinc *suasor legis* & *lator rogationis* appellatur ὁ γράφων καὶ εἰσηγούμενος, ut docet Budæus. Habet verbum *præeundi*, vel *introducendi* significationem. Ita Cicero dixit: *introducere deliberationem*, pro auctorem ejus esse & suasorem. *Idem.*

4 Ἐπιψήφισει] Qui legem latam confirmat, dicitur ἐπιψηφίζειν, id est, ταῖς ψήφοις δικαιοῦν ἢ κυρεῖν. Erasmus vertit: *concionis subscripsit suffragiis.* Stephanus mavult, *astipulatus est decreto*, vel *confirmavit suo suffragio decretum concionis*, respicitque ad morem priscum calculos per infundibulum conjiciendi in hydriam sive sitellam. ψῆφος enim calculus. *Idem.*

5 Πολλὰ ἀλλὰ τοιαῦτα] Εὐχὴ sive votum. Exoptat Timon, ut omnibus innotescat se opibus abundare, quia hoc vel maxime cruciarit invidos & ingratos. *Idem.*

6 Γενέσθαι ἄν] Pro γιγνώσεσθαι. Aoristum pro futuro, quod facit particula δυνατική, ut supra diximus. hic exprimitur in antecedentibus, alibi subintelligitur. *Idem.*

7 Ἀγχόνη γὰρ] *Inde laqueus illis paretur:* laqueus pro quolibet mortis genere. Ut alibi observavimus. *Bourd.* Quicquid angit vel cruciat hominem ἀγχόνης nomine significant Græci, ut *crucis* Romani. Sic Aristoph. in Acharnens. Ταῦτα οὐκ ἂν ἀγχόνη; *nonne hæc sunt, quæ me ad suspendium adigant?* Proprie *laqueum* denotat, ab ἄγχω, strangulo, unde & Latinum *ango*. Scholiastes interpretatur χοινίον, ἢ ἱμάντα. Solent enim homines ex desperatione ad laqueum ut plurimum redigi. hinc pro quovis mortis genere accipi recte notat Bourdelotius. *Idem.*

8 Τὸ πρᾶγμα] Articulus vim habet pronominis demonstrativi. *Idem.*

9 Καίτοι τί τοῦτο; φεῦ τοῦ τάχους] Oratio θαυμαστικὴ sive admirationis plena.

Mi-

πανταχόθεν [1] σπουδήσαι κεκινημένοι, ἐκ πολυπόντης, οὐκ οἶδα ὅθεν [2] ὀσφρησόμενοι δ' χρυσίου. [3] πότερον οὖν [4] ἐπὶ τὸν πάγον τοῦτον ἀναβὰς ἀπιλαύνω αὐτοὺς τοῖς λίθοις [5] ἐξ ὑπερδεξίων [6] ἀκροβολιζόμενος, ἢ τὰ τοσοῦτον ὑφιομήσομεν, εἰσιόντας αὐτοῖς ὁμιλήσοντες, ὡς πλέον ἀπιόντι παροξύνωμεν; τοῦτο οὖν μᾶλλον καὶ ἄμεινον. ὥστε δεχώμεθα ἤδη αὐτούς, ὑποστέντες. φέρε ἴδω τίς ὁ πρῶτος αὐτῶν ἐστίν; undique concurrunt pulverulenti atque anheli, haud scio unde aurum odorati. Vtrum igitur hoc conscenso colle saxis eos abigo, è sublimi dejaculans: an hac tantùm in re legem violabimus, ut semel cum illis congrediamur, ut contemti, magis angantur? ita satius esse duco. ideoque restemus quo illos excipiamus. Age prospiciam, primus eorum iste quis est? Nempe Gna-

Miratur Timon, tot undique ad se concurrere homines, tantoque studio festinare. Idem illi accidit, quod Chremylo apud Aristoph. qui, cum lautiore uteretur fortuna, statim plurimos habebat amicos, sed ollares tantum, qui divitias sequuntur, ut umbra corpus. *Barl.*

1 Σπουδήσαι κεκινημένοι] Ardens eorum in currendo studium & festinationem indicat. Est enim à κονία, *pulvere impleo.* Solent quippe properantes inter currendum pulvere impleri. hinc ἀγκονεῖν ἀντὶ τοῦ σπεύδειν apud Comicum in Pluto. pro quo & ἀγκονεῖν idem dixit in Lysistr. Ab eo verbo est ἄγκων pro famulus, minister: & fortasse ancillari. Fervens illud in Pecuniæ sectatoribus studium expressit etiam poëta Batavus:

Pars magnis enixa animis obdurat iterque
Rumpit anhela, urgens.

Alibi dixit Lucianus, κεκονιαμένοι ἐκ πολυσπόντης. Idem.

2 Ὀσφρησόμενοι] Notandum ὀσφραίνεσθαι per metaph. hic accipi pro *intelligere* aut *resciscere.* Sic Plautinus Euclio in Aulul. de Megadoro sinistre suspicans: *Aurum*, inquit, *huic olust.* quod propriis verbis effert Chremylus in Pluto, ubi Menedemum videns accurrentem ait: Δῆλός ἐστιν, ὅτι πρὸς ἡμᾶς δραμὼν τι τὸ βάδιον ἐκ τοῦ πράγματος. id est, *Certum est ex incessu propero, quod jam aliquid de isthoc resciscit negocio.* De Pluto loquitur, cujus beneficio jam factus erat locupletior. *Idem.*

3 Πότερον οὖν] Ἀπορία sive dubitatio. Deliberat secum Timon, utrum facturus sit, an conscenso colle adventantes à se saxis sit abacturus; an simul cum illis sermone congressurus, ac deinde jejuno eos stomacho dimissurus, ut tanto magis angantur fastiditi & repulsam passi. quod posterius consultissimum illi videtur. *Idem.*

4 Ἐπὶ τὸν πάγον] Hic πάγος collem designat, non villam. Unde ἄρειος πάγος, Marti sacer collis. minus recte alii *vicum Martium* interpretantur. *Idem.*

5 Ἐξ ὑπερδεξίων] Suppl. τόπων. Sic dicitur locus teste Stephano, in quo dextra potest attolli supra aliquem. Polybius lib. 1. ὑπερδέξιον λόφον appellat, in quo superiores vel altiores essent hostibus. Igitur non satis vim vocabuli illius exprimunt, qui simpliciter ita vocant *locum editum* vel *opportunum.* ὑπερδέξιος dicitur respectu hostium, qui ex inferiore loco aut de plano celsiores oppugnant. *Idem.*

6 Ἀκροβολιζόμενος] Ἀκροβολίζεσθαι hic latius accipitur, nec tantum significat è longinquo jaculis petere, sed & lapidibus. Vide quæ supra notavimus ad vocem ἀκροβολισμὸς, pag. 59. *Idem.*

[1] Γναθωνίδης ὁ κόλαξ, ὁ [2] περῶν ἔρανον αἰτήσαντί μοι [3] ὀρίξας τ βρόχον, [4] πίθους ὅλους παρ' ἐμοὶ πολλάκις ἐμέσαντος. ἀλλ' οὖν γε ἐποίησεν ἀφικόμενος. οἰμώξεται γοῦν τ ἄλλων. [5] Γνα. οὐκ ἐγὼ ἔλεγον ὡς σὸν ἀμελήσουσι Τίμωνα ἀγαθὸν ἄνδρα οἱ θεοί; [6] χαῖρε Τίμων

Gnathonides adulator, qui mihi nuper cœnam petenti, funem porrexit, quum apud me sæpe numero solida dolia vomuerit. Sed bene est quod ad me venit: nam primus omnium vapulabit. *Gnat.* Nonne dicebam fore ut Dii Timonem bonum virum non negligerent? Salve Timon for-

1 Γναθωνίδης ὁ κόλαξ.] Hoc nomen parasiticum. Terent. Liban. Long. *Bourd.* Sequitur ὀρίξασις contumeliosa, sed festiva, & sycophanticis hominibus condigna. Primus omnium sese offert Gnathonides adulator, quem suis coloribus ad vivum depingit Timon. Patronymicum est hoc nomen à Γνάθων, sic dicitur parasitus apud Terentium, vel à Gnathone quodam Siculo, ut placet Turnebo Adversl. lib. 18. cap. 4. vel ex eo quod adulatione, ut Antiphanes loquitur, μάσημα quærat παῖς γνάθος, hoc est, *aliquid, quod buccis mandat.* γνάθῳ enim *maxilla*, vel *bucca*. Hinc Stasimus apud Plautum in Trinum. *Pol ego, etiamsi vetet, edim atque ambabus malis expletis vorem.* Barl.

2 Περῶν ἔρανον] Copiosè Clariss. Casaub. ad Theophrasti Char. pag. 281. *Bourd.* Notandum hic vocem ἔρανος male versam ab interpretibus pro cœna. Pecuniæ genus est, quam amicus amico adversam fortunam passo erogabat ea lege, ut si Deus aliquando meliora daret, quantum illi erogatum esset, tantumdem ipsi restitueret. Eratque veluti medium quoddam inter id, quod δάνειον, creditumque propriè dicitur, & stipem illam quotidianam, quæ mendicis & æruscatoribus sine ulla recuperandi spe erogabatur. Græci ἐλαιμοσύνιλν vocant. Et tenebatur amicus, ubi lautiorem nactus esset fortunam, singulis amicorum acceptas pecunias reddere. hinc ἐρανικὴ δίκη apud Athenienses. de quibus vide Casaubonum ad Theophrasti charact. & Cl. Salmasium in observat. suis ad jus Atticum. Alias significat quoque vox ea convivium, quod instruitur à symbolarum collatoribus, sive ab uno paratum sit ad plures excipiendos, sive à pluribus ad unum, & sæpe epulum denotat sumptuosum, ἀπὸ τῦ ἐρᾶν, vel ἐρέσθαι, quod antiquum est verbum significans κενεῦν, evacuare, profundere, ut exponit Hesychius. *Barl.*

3 Ὀρίξας τ βρόχον] Ingratum hujus parasiti animum notat Timon, quod sibi pecuniolam ejusmodi vel stipem poscenti funem porrexerit, quod est, ut proverbio dicitur, laqueum mandarit. Nam laqueum mandamus iis, quos usque adeo negligi à nobis significamus, ut si vel suspendant se, nihil ad nos attineat. hinc ad rectum rediisse dicitur res eorum, quorum facultates absumptæ sunt vel periere. βρόχος propriè funis est, seu rectis ad suspendium aptus, quod circumponitur τῷ βρόγχῳ, id est, gutturi, ut volunt Grammatici. *Idem.*

4 Πίθους ὅλους ἐμέσαντος] Indicat his verbis temulentiam hominis Timon. Pari hyperbola de M. Antonio scribit Cicero Philipp. 2. quod *vomendo frustis esculentis vinum redolentibus gremium suum, & totum tribunal impleverit.* De talibus & idem loquitur Tullius lib. 2. de Finibus. *Nolim*, inquit, *mihi fingere asotos, ut soletis, qui in mensam vomant, & qui de convivio auferantur, crudique postridie se rursus ingurgitent.* ἐμέσαντος præt. Atticum, quod cur minus usitatum dicat Stephanus, non video. *Idem.*

5 Γνα. Οὐκ ἐγὼ ἔλεγον] Timonem blandis verbis compellans Gnathonides, eum, ut virum optimum Diisque gratum prædicat, quo benevolentiorem sibi habeat paratioremque ad obsequium. *Idem.*

6 Χαῖρε Τίμων] Vere scripsit Cassiodorus in epistola quadam: *Adulatio blanda*

[2] *Εὐμορφότατε, καὶ ἥδιστε, καὶ* [3] *συμποτικώτατε. Τί. νὴ καὶ σύγε ὦ Γναθωνίδη* [3] *γυπῶν ἁπάντων βορώτατε, καὶ ἀληθώτατον* [4] *ἐπιτιμητότατε.* [5] *Γνα. ἀεὶ* [6] *φιλοσκώμμων σύγε. ἀλλὰ* [7] *πᾶσι τὸ συμπό-*

formoſiſſime, ſuaviſſime, convivator belliſſime. *Tim.* Tu quoque ſalve Gnathonides vulturum omnium voraciſſime, atque hominum perditiſſime. *Gna.* Grata ſemper tibi dicacitas: ſed ubi eſt con-

blanda omnibus applaudit: omnibus ſalve dicit. Nec minus ſcite Seneca: *Malum hominem blande loquentem agnoſce tuum laqueum eſſe. habet enim ſuum venenum blanda oratio.* Barl.

1 Εὐμορφότατε] Laudat primo Timonem à pulchritudine corporis, cum appellans εὔμορφότατον, hoc eſt, *formoſiſſimum.* Ita Iuvenalis de Græculis aſſentatoribus Sat. 3.

Quid quod adulandi gens prudentiſſima laudat
Sermonem indocti, faciem deformis amica.

Huc quadrat quod ſubdit Caſſiodorus loco ſupra citato: *Adulatio prodigos vocat liberales; avaros, parcos; garrulos, affabiles; obſtinatos, conſtantes.* addo & Therſitas, formoſos: *qua ſagitta leviter volat, certoque infigitur.* Vnde cautior Diogenes, ut Seneca refert in epiſtolis, cum ſupra modum ab aliquo laudaretur, opportune reſpondit: *Adulator, deſine me laudare, nihil proficis, cum te intelligam.* Idem.

2 Συμποτικώτατε] Secundo deprædicat eum à morum ſuavitate. *συμποτικὸν* vocant Græci, qui libens ac bene lauteque convivatur, ut exponit Budæus. nam convivia ſua Græci dixerunt *συμπόσια*: vel potius ita appellatur, qui novit quo pacto ſe gerere oporteat inter compotatores, ut illis ſit jucundus. Docet hoc Plutarch. lib. 1. Sympoſ. *δεῖ μήτε τῷ μετρίως βάλλεσθαι, μήτε φορᾶς τὸ πίνειν ἀφαιρεῖσθαι.* Item, ſi ſit *σκυθρὸς πίνοντων οἰκεῖος, ἢ παιδιᾶς μὴ ἀλλότριος, si nimirum ſeriis bibentium ſtudiis ſit accommodatus, tum à jocis eorumdem haud alienus, ſed ad utraque probe temperatus.* Idem.

3 Γυπῶν βορώτατε] Sic vocat Gnathonidem Timon perſpecta ejus aſſentatione. Diximus ſupra *vultures* appellari per convicium, qui vel ob hæreditatis vel alterius emolumenti ſpem inſidiantur cuipiam. Eſt enim vultur avis rapax, prædæ furtoque ſemper intenta. Vnde & Imperatores ſubditorum ſpoliis inhiantes, itemque avaros provinciarum præfectos Cicero *vulturios* appellat in orat. pro Sextio, *βόρος*, vel ut alii ſcribunt, *φορός* edacem ſignificat, à quo Latinum *verax*, verſo *β* in *v* conſonantem, ut à *βιῶ*, *vivo*, *βιὰ*, *vis*. Exponitur ab Heſychio, *πολυφάγος*, *ἄπλητος*, qui inexplebilis eſt voracitatis, edax. nomen paraſito conveniens. *Idem.*

4 Ἐπιτιμητότατε] Sic antea *ἐπιτιμητοὶ ῥήτορες*, quod epitheton philoſophis paſſim accommodat. *Bourd.*

5 Γνα.] Gnathonides male exceptus à Timone, dicteria ejus, quæ paraſitorum patientia eſt, in bonam partem interpretatur, quaſi ab ingenii quadam urbanitate profecta. *Barl.*

6 Φιλοσκώμμων] Dicitur qui dicteriis mordacibus & ſcommatis gaudet, *βωμολόχος* alio nomine. De Athenienſibus refertur, quod eſſent *σκωπτόλαι, καὶ κακηγόροι.* Vnde dictum à quopiam: *κακῶς λέγειν, μᾶλλον ἐστὶ τὸ Ἀττικόν.* Eo etiam ingenio fuiſſe leguntur Antiocheni, itemque Alexandrini, quos *φιλοσκώμμονας* appellat Herodian. lib. 1. & Athenæus lib. 4. c. 25. De *βωμολοχία*, quatenus laudanda eſt, vel vituperanda, legatur Ariſtot. Eth. lib. 4. cap. 8. itemque Beza ad Epheſ. cap. 5. verſ. 4. ubi damnare eam videtur Gentium doctor. *Idem.*

7 Πᾶσι τὸ συμπόσιον] Male eo nomine audiebant Græci, quod compotationes amarent, eſſentque *φίλοινοι*. *Laudibus arguitur vini vinoſus Homerus*, inquit Horatius.

νον; ὡς [1] καινόν τι σοι ἄσομαι τῶν νεοδιδάκτων [2] διθυραμβῶν ἥκω κομίζων. [3] Τί. ἢ μὰ Δι' ἐλεγεῖά γ' ἄσῃ μέλη [4] κακοπαθῶς τοῦτο τὴν τῆς δικάδος. [5] Γνα. τί τοῦτο; παίεις convivium? nam novam tibi adfero cantilenam ex his quos nuper didici dithyrambis. *Tim.* At elegos canes admodum miserabiles, ab hoc doctus ligone. *Gna.* Quid istuc? feris ὁ Titius. Et notum est illud eorum tabernis inscriptum omnibusque decantatum symbolum: ἢ πῖθι ἢ ἄπιθι, aut *bibe aut abi.* Priscos tamen Lacedæmonios excipe, quorum phiditia seu convivia, cum in publico haberentur, scholæ erant sobrietatis & virtutis omnis, ut testantur Xenophon in Rep. Lacedæm. & Plutarchus in Laconic. *Barl.*

1 Καινὸν ἆσμα] Novam cantilenam affert Gnatonides, qua Timonem oblectare studet. Novit enim palpator homines rerum novarum esse cupidos. hinc Telemachus apud Homer. Odyss. α.

Τλιὴ γὰρ ἀοιδὴ μᾶλλον ἐπιληίσσι' ἀνθρώποις,
Ἥτις ἀκουόντεσσι νεωτάτη ἀμφιπέλῃσι.

Id est:

Hanc cantilenam magis celebrant homines,
Quæ audientibus novissima est.

Et Pindarus in Olymp. hymno 9. Αἰνῶ παλαιὸν οἶνον· ἀνθεῖ δ' ὕμνων νεωτέρων, id est: *laudo vinum vetus, sed novorum hymnorum flores.* Sentit enim ἀμίμητος poëta gratiores esse hymnos, qui res nuper gestas celebrant, quam qui prisca tractant. Pleraque commendat novitas, præsertim apud imperitos. *Idem.*

2 Διθυράμβων] De quibus fuse Clariss. Marcil. ad Horat. Alii ad artem poëticam. Gl. Mss. διθύραμβος· ὕμνος εἰς Διόνυσον. Bourd. Νεοδίδακτον διθύραμβον] Id est, ἀπ' ἔτους διδασκόμενον, *quem recens didici.* Vox ea in Lexicis prætermissa ut & aliæ complures. Nec apud Stephan. extat, quod miror, cum nihil sit vulgatius. Dithyrambus autem chorus, vel carmen dicitur in honorem Bacchi compositum, quod non nisi furore quodam affectis & lymphaticis convenisse scribit Plato in Phædro. magnam vim ad animos concitandos & perturbandos habuisse fertur. Sic dicitur à Baccho, qui & διθύραμβος appellatur ab antro quodam διθύρᾳ in quo educatus traditur: vel ex eo quod bis natus, & à duabus quodammodo januis egressus sit, nempe ex utero materno, & Iovis femore. cujus figmenti varias interpretationes vide apud Diodor. Siculum & Eusebium, nec non Macrob. Phurnutum, & alios. *Barl.*

3 Τί. Καὶ μὰ Δι' ἐλεγεῖά γ' ἄσῃ] Responsio Timonis apposita & festiva. Dithyrambis opponit elegos qui miserabiliter sonant, ideoque ἐν τοῖς ὀλιγαρχίαις olim adhiberi solebant, sic dicti ἀπὸ τοῦ ἐ ἐ λέγειν, quæ flentium vox est. hinc *elegia flebilis* apud Ovid. *cinnicus* vocat Apollon. Argon. 2. *miseros* Horat. lib. 1. Od. 23. Postea vero omnibus promiscue rebus applicari cœpit hoc metri genus, nullamque hodie materiam respuit. Sic idem Flaccus in arte poët.

Versibus impariter junctis querimonia primum:
Post etiam inclusa est voti sententia compos.

Iocose autem ad significationem hujus vocabuli alludens Timon, gemitus & ploratus seu ejulatus, vocat *elegias*, aut etiam querulas voces. *Idem.*

4 Πεζοπαθῶς] Id est, *miserabiliter*, & cum magna vi affectuum. Vult significare modum Timon, quo canturus sit elegos, nempe συμπαθητικῶς & μὲ πάθους, quem doloris affectum illi inditum esset ὁ δίκελλα, simulque parasitum ligone suo percussit. *Idem.*

5 Γνα. Τί τοῦτο] Gnathonides præter exspectationem ligone fauciatus Timonem in jus vocare minatur ob datum vulnus. Ob simplicem verberationem apud Athenienses dabatur δίκη αἰκείας, id est, actio ob verbera, quæ privati erat judicii,

ὦ Τίμων; [1] μαρτύρομαι. ὦ Ἡράκλεις. ἰώ. ἰώ. [2] προκαλοῦμαί σε ἐπαύριον εἰς [3] Ἄρειον πάγον. Τί. καὶ μὴν ἂν γε μικρὸν ὑπερθυμῇς, φόνου πρός σε προκαλήσομαι. [4] Γνα. μηδαμῶς, ἀλλὰ σύ γε πάρ-

ὁ Timon? anteſtor ô Hercules, hei hei, te quòd mihi vulnus inflixeris apud Areopagitas in jus voco. *Tim.* Atqui ſi cunctère pauliſper, mox cædis me reum ages, *Gna.* Nequaquam, quin plane vul-

dicli, & pecunia fere mulctabatur. Actio vero ob datum vulnus, publici erat judicii, & graviore ſupplicio plectebatur. βεκελῶ τρώματος appellant Græci, & quidem ἐκ προνοίας, ut hic factum à Timone Vulneris autem conſulto dati olim pœna fuit bonorum publicatio cum relegatione, ita ut ab exilio in patriam redux morte lueret. Talio tamen in certis quibuſdam cauſſis ac vulneribus lege Solonis obtinebat. Sed hac de re fuſius diſceptantem audi Salmaſium in lib. jam ſæpius memorato de Iure Attico. *Barl.*

1 Μαρτύρομαι] Ad circumſtantes hæc loquitur. q. d. Vos qui præſentes hic eſtis, teſtes cito, quod Latinis *amteſtari* dicitur. Gloſſæ, *Amteſtor*, μαρτύρομαι, *teſtem facio*. Fiebat id apud Romanos auriculam prehendendo ſeu vellendo ejus, quem teſtem ſumebant. Cujuſce ritus meminit Horat. Serm. lib. 1. Satyr. 9. ubi vide Lambinum. *Idem.*

2 Προκαλοῦμαί σε] *Voce te in jus*, ſcil. εἰς ἄρειον πάγον: aliquando additum reperitur εἰς κρίσιν, vel δίκην. Budæus in his & ſimilibus locis reponendum ſuſpicatur προσκαλοῦμαί σε, quod tamen contra optimorum codicum fidem temere faciendum non eſt. Alioquin fateor alterum ſæpius inveniri. Sic Ariſtophanes in Veſpis, Plutarchus item & Ariſtoteles locuti: cujus eſt illud. 5. Politic. προσκληθεὶς φόνου εἰς Ἄρειον πάγον. Vide Theſ. Steph. *Idem.*

3 Ἄρειον πάγον] Nomen πάγος, ut jam ante monuimus, pro colle ſeu petra accipitur à πήγνυμι, cujus indef. 2. eſt ἔπαγον. hinc πάγος, quod lapides vi caloris aut frigoris in unum compingantur & condenſentur, ut docet Ariſtoteles probl. 24. ideoque non producenda eſt princeps ſyllaba, ſed corripienda, ut contra vulgares Grammaticos optime probat præceſſor meus Ieremias Hoelzlinus vir Græcè doctiſſimus ad Apollon. ſuum lib. 2. Ἄρειος appellatur, quod cum Mars, qui Græce dicitur ἄρης, homicidii crimine reus fieret, judicantibus duodecim Diis, in eo colle ſex ſententiis (Græci ἴσας ψήφους vocant) abſolutus ſit, cujus rei teſtis eſt Alexander ab Alexandro lib. 3. cap. 5. Metonymice hic deſignantur ipſi Areopagitæ, quorum judicum ſumma erat auctoritas, deque capitalibus cauſſis pronunciabant tanta integritate, ut noctu atque in tenebris, non interdiu cauſſas cognoſcerent: quo non dicentes, ſed duntaxat ea, quæ dicerentur, ſpectarent, ut auctor eſt Lucianus in ſectis. Scribit Ariſtoteles in lib. de Rep. Ephialtem & Periclem minuiſſe authoritatem Senatus Areopagitici & ſtudio auræ popularis pauperis admiſiſſe in ordinem Senatorium, denique eum, ut & alios judicum conſeſſus feciſſe μισθοφόρους. Stipendium cujuſque judicis quotidianum erat triobolus. *mercedulam* appellat Cicero lib. 1. de Orat. *Idem.*

4 Γνα. μηδαμῶς] Duriora Timonis verba & dolorifica verbera gratioſis iterum dictis emollire ſtudet Gnathonides, æqui bonique omnia conſulens, modo vulneri imponatur emplaſtrum aureum. Sic paraſiti ſolent commodi gratia quævis & facere & pati. Iuvenalis Sat. 5.

Omnia ferre
Si potes & debes: pulſandum vertice raſo
Trahebis quandoque caput, nec dura timebis
Flagra pati his epulis, & tali digna amica.

De eo loquitur Satyricus, qui opiparas divitum menſas ſectabatur. *Idem.*

πως τὸ τραῦμα ἴασαι; [1] μικρὸν ἐπιπάσας ᾧ χρυσίῳ. δεινῶς γάρ [2] ἴχαιμόν ἐστι τὸ φάρμακον. [3] Τί. ἔτι μένεις; Γνα. ἄπειμι. σὺ γὰρ [4] οὐ χαιρήσεις [5] οὕτω σκαιὸς ὢν χρηστῷ ἀνδρὶ φαίνῃ. [6] Τί. τίς δ' οὗτός ἐστιν ὁ σοφιστὴν, [7] ὁ ἀναφαλαντίας; Φιλιάδης, γλάκων ἁπάντων ὁ [8] βδελυρώτατος. ἀτὰρ ἢν παρ' ἐμοῦ ἀγορὰν ὅλον λαβὼν, καὶ τῷ ἰατρῷ

vulneri medere paululum auri inſpergens: præſentiſſimum enim illud eſt remedium ad ſiſtendum ſanguinem. *Tim.* Etiam manes. *Gna.* Abeo. Sed malè tibi vertet quòd ex viro commodo tam ſævus factus ſis. *Tim.* Quis hic eſt recalvaſter ille qui accedit? Philiades, aſſentatorum omnium execratiſſimus. Hic cùm à me ſolidum acceperit fundum, tum in

1 Μικρὸν τῷ χρυσίῳ] Pro ὀλίγον. ὄπιπάσαι proprie eſt *inſpergere*. Eraſmus eleganter per *inungendi* verbum expoſuit more Latinis uſitato, quanquam inungere Græcis ſit ἐγχείειν. Et apud medicos φάρμακον ἔγχεισον & ὄπιπασον diſtinguuntur. Nam ἐγχεισον vocant, quo corpus extrinſecus inungitur: ὄπιπασον quod inſpergitur exterius corpori vel vulneri. *Barl.*

2 Ἴχαιμον] *Sanguinem ſedans.* Vox medica. Hippocr. Galen. ut θυμὸς, θύαιμον, Tzetz. ad Lycoph. *Bourd.* Facete & per jocum ſic vocat aurum. Eraſmus vertit, *præſentiſſimum remedium*. Perperius rectè, *præſentiſſimum remedium ad ſiſtendum ſanguinem*, expreſſo nomine ἴχαιμον, quod eſt, παρὰ τὸ ἴσχειν τὸ αἷμα. Vnde & herba ἴχαιμον vel ἰχαίμων dicta à ſiſtendo ſanguine, quam Euſtathius putat eſſe radicem illam ab Eurypylo Patrocli vulneri adhibitam, quæ, ut Homerus eam deſcribit Iliad. γ. ἀπάσας Ε' ἐχ' ὀδύνας· τὸ μὲν ἕλκος ἐτέρσετο παύσατο δ' αἷμα. Sunt qui *Achillejam* vocant: alii *Ariſtolochiam*, de quibus οἱ ῥιζοτόμοι. Barl.

3 Τί. ἔτι μένεις] Gnathonides, ubi videt nihil à Timone obtineri poſſe præter plagas, & contumelias, ſumma cum indignatione diſcedit, inſolitam hominis ferociam admiratus, quo tam commode uſus fuerat antea. *Idem.*

4 Οὐ χαιρήσεις] *Non gaudebis* i. e. dolebis, facti illius te pœnitebit. Supra dixit, ἁ χαίροντες ἀπιτε. Litores vocatur Rhetoricæ magiſtris. Sic & Homerus Iliad. 20. Οὐδὲ πὶ οἷσι Τρῶσι χαιρήσειν ὅσσις χεῖρὸν ἐγχεῖ ἐλθεῖν. Notetur utrobique ſuſ. Atticum pro communi χαρεῖς vel χαρεῖν. Eſt enim Atticis proprium ex gravitonis facere inflexa. *Idem.*

5 Οὕτω σκαιὸς] Σκαιὸν hic opponit τῷ χρηστῷ. Sic vocatur homo commodis moribus. *Benignum* interpretatur Horatius, ut de Tigellio: *Quippe benignus erat.* Alibi σκαιὸς & δεξιὸς inter ſe opponuntur. Vide pag. 122. *Idem.*

6 Τί. τίς δ' οὗτός ἐστιν ὁ σοφιστὴν] Poſtquam diſceſſit Gnathonides, accurrit velut ad prædam alter, nempe Philiades ejuſdem plane farinæ homo, id eſt, ad aſſentationem factus, cujus ingratum animum & ſordidas adulationes lepide perſtringit Timon. *Idem.*

7 Ὁ ἀναφαλαντίας] Deſcribit eum à capitis deformitate, quod recalvaſter eſſet, cujuſmodi homines derideri ſolent, unde illud: μωρὸν ὁρᾶς φαλακρὸν. Et nota eſt hiſtoria de Eliſæo Propheta, 2 Reg. 2. Sed diſcrimen ponunt Grammatici inter ἀναφαλαντίασιν & φαλάκρωσιν. hanc capitis glabritiem eſſe volunt, ad quem tegendam μίτρας πρεσβύτικὰς geſtare ſolent ſeniores, vulgo *calautas* vocant: illam ſolius frontis aut ſuperciliorum. *Idem.*

8 Βδελυρώτατος] *Impuriſſimus.* Legend. Caſaub. ad Char. Theoph. *Bourd.* Characteriſmum hominis βδελυροῦ habemus apud Theophraſtum. Vox ea impuritatem & fœditatem continet. deducitur enim ἀπὸ τοῦ βδέειν, ut hominem ſignificet proſtituti pudoris, & flagitioſæ turpem. *Barl.*

1 Περίεχε

[1] προῖκα δύο τάλαντα μισθὸν δ' ἐπαίνου, ὁπότε ἅπασι με, μάτην σιωπῶντας, [2] μόνος ὑπερεπήνεσεν, ἐπιμισοπόλπων [3] ἀδικώτερος εἶναι δ' κύκνων, ἐπειδὴ νοσοῦντα περὶλω εἶδέ με, καὶ σφοδρῶς ἐπικωμάσας δι' ὀμμάτων, [4] πλαγιάς [5] ὁ γλαυκὸς σφοδρύνεται. [6] Φι. ὦ τῆς ἀναιδυντίας. νῦν Τίμωνα γνωρίζεις; νῦν Γναθωνίδης φίλος καὶ συμπότης; τοιαῦτ' ἄρ' ἀκούσεται πάππαν ἔτος ἀχάριστος ὤν. ἡμεῖς δ' οἱ πάλαι ξυνήθεις καὶ ξυνόφθαλμοι, καὶ δημῶδ', [7] ὅμως μετριάζομεν ὡς μὴ ἐπιπη-

in filiæ dotem talenta duo, laudationis præmium, cùm me canentem reliquis omnibus silentibus solus supra modum laudasset, dejerans me oloribus longè magis canorum, postquam me nuper ægrotantem vidit (nam adieram opis indigus) plagas egregius ille vir impegit. *Phil.* O impudentiam! nunc demum Timonem agnoscitis? nunc Gnathonides amicus & conviva: enimvero digna se accepit, cùm sit ingratus. At nos qui jam olim familiares sumus, æquævi, ac populares, tamen modestè agimus, ne in-

1 Προῖκα] Sic vocat γαμήλιον δῶρον, quod pater filiæ dat, cum eam elocat παρὰ τὸ φερνίζειν εἰς τὰ γαμβρὸς οἶκον, ut vult Stephanus, quod in domum generi à socero præmittatur. *Barl.*

2 Μόνος ὑπερεπήνεσεν] Notetur etiam, quod & Theophrastus docet in charact. κολακείας, Philiadem solum cæteris omnibus tacentibus laudasse Timonem, hoc est, ut proverbio dicitur, fulicam olori comparasse. Nec sine caussa inquit, ὑπερεπήνεσεν. Nam & hoc adulatoribus proprium est supra modum laudare, nec tam encomiis suis ornare divites quam onerare. ἐπαίνους φορτικὸς eleganter supra vocavit. De isthoc hominum genere sic Iuvenalis:

Miratur vocem angustam, quâ deterius nec
Ille sonat quo mordetur gallina marito. Idem.

3 Ὠδικώτερον τῶν κύκνων] Eodem proverbio passim utitur. Sic in Cycnis. *Bourd.* Hinc proverbium *cycnea cantio* pro dulcissima & ultima, de quo Erasmus in Chiliad. Dicuntur cycni instante morte mirandos quosdam cantus edere, quod ut omnium litteris celebratum est, ita nulli, ut credo, repertum. Certe testatur Athenæus lib. 9. Alexandrum Mindium tradidisse, multos se moribundos prosecutum, sed nullius audisse cantum. Idem sentit Plinius. lib. 10. cap. 29. & Iul. Scaliger contra Cardanum exercitat. 232. Non defuere tamen Philosophi nonnulli, qui hujus rei causssam dare conantur; affirmantque id accidere propter spiritus per collum processum & angustum erumpere laborantes. Hinc Martialis:

Dulcia defecta modulatur carmina lingua
Cantator cycnus funeris ipse sui.

Quin & Ægyptii, cum significare vellent Musicum senem, *cycnum* pingebant tesle Oro Niliaco in Hieroglyphicis. *Barl.*

4 Πλαγιὰς σφοδρύνεται] Præpositio σφ̀ς in verbo suam habet emphasin. q. d. Non satis illi fuit verbis procacibus me inanem dimittere, sed & insuper plagas addidit, vel colaphos impegit. Atticum dicendi genus, ἐπλήγη πλαγὰς vel absolute ἐπλήγη pro, *cadere.* Idem.

5 Ὁ γλαυκὸς] *Generosus ille* per ironiam, ut supra. Articulus vicem præstat pronominis ἐκεῖνος. Idem.

6 Φι. ὦ τῆς ἀναιδυντίας] Philiades ut favori velificetur Timonis, Gnathonidem merito ab ipso rejectum fatetur ob ingratitudinem ejus, ut de suo erga eum candore & benevolentia certus esse possit. *Idem.*

7 Ὅμως μετριάζομεν] En parasiticam modestiam. μετριάζειν hoc loco est

δεῖν δυπᾶσθαι. χαῖρε δ' ἀπαντᾷ. [1] ἢ ὅπως τοὺς [2] μιαροὺς τούτους κόλακας φυλάξῃ, [3] τοὺς ἐπὶ τῇ τραπέζῃς μόνον, τὰ ἄλλα δ', χρήσιμον εἶδος ἀληθοφιλοῦντας [4] οὐκ ἔστι [5] πιστὸν τῶν νῦν οὐδενί. πάντες ἀλιτήριοι, καὶ ποιηροί. ἐγὼ δ' [6] τάλαντόν σοι κομίζων ὡς ἔχοις [7] ἐπὶς τὰ κατεπείγοντα χρήματα, καθ' ὁδὸν ἤδη πλείονα ἤκουσα ὡς πλουτίσης ὑπερμεγέθη τινὰ πλοῦτον. ἦκω τοιγαροῦν παῦτά σε νουθετήσων. καίτοι σύ γε ἴσως σοφὸς ὢν, εἰδὼν ἴσως δήπου τὰ παρ' ἐμοῦ λόγων, [8] ὃς καὶ τὴν Νέ-

insilire videamur. Salve here, fac ut adulatores istos observes nefarios, qui nusquam nisi in mensa adsunt: præterea à corvis nihil differunt. Nulli hominum hujus ætatis est amplius fidendum: ingrati omnes & sceleſti. At ego cùm tibi talentum afferrem, quo ad urgentem necessitatem uti posſes, in via accepi te ſummas quaſdam opes esse nactum. Proinde veni his de rebus te moniturus, quanquam fortè tibi me monitore nihil erat opus, cùm vel ipſi Ne-

moderatione uti, non insultare misero, opponiturque τῇ ὕπτιδι, vel ut alii codices habent, ἐμπεδᾶν, quod idem valet. *Barl.*

1 Καὶ ὅπως φυλάξῃ] Defectivum loquendi genus, ſed Atticum, pro ὄφελε, vel μελέτω σοι ὅπως φυλάξῃ. Exempla paſſim obvia. recte interpres, *fac ut observes*. Idem.

2 Μιαροὺς] Sic fere appellat adulatores, hoc est, ſceleratos, & nefarios. propriè μιαίνειν sanguine pollutum significat, à μιαίνω, *polluo*. Heſychio exponitur, ὁ μεμολυσμένος αἵματι, ἀκαθάρτοις, sic locum corrigo, pro quo legitur αἵματος ἀκαθάρτου, nullo ſenſu. *Idem.*

3 Τοὺς ἐπὶ τῇ τραπέζῃς] Vocat parasitos: *qui bona summa putant aliena vivere quadra.* τραπέζιας olim appellatos fuiſſe tradit Plutarchus in Sympoſ. Philoſtratus pro eodem dixit, ἐπὶ τὴν τράπεζαν. Cicero *omnium mensarum ajſeclas* ſcite appellat, qui, ut Plautinus ille Gnatho ait, *vocati, non vocati* ſolent esſe in convivio. *Idem.*

4 Οὐκ ἔστι] Nemini fidendum esſe monet Philiades, quod plerique omnes ſui ævi homines eſſent ſubleſta fide & improbi: ſe tamen unum ut ſincere amicum excipi vult. *Idem.*

5 Πιστὸν τὸ] Atticum est, pro πιστόν. plurale pro ſingulari. Sicut omnibus fidere, ſtultum eſt: ita nulli fidere, inhumanum. Tamen cum tanta ſit perſonatorum amicorum turba, præſtare ait Philiades, nulli fidere, quam facile credendo ruſus decipi. Nam ut ille inquit apud Theognidem: Πίστι χρήματ' ἄλεσα ἀπιστείῃσι ἰσάσας, id eſt, *Nimia fiducia pecuniam amiſi: diffidentia vero eam retinui.* Idem.

6 Τάλαντον κομίζων] Duo fuere talentorum genera, quorum minus libras valebat ſexaginta: majus octingenta. vide Caroli Gerardi Comment. ad Ariſtoph. Plutum. *Idem.*

7 Ἐπὶς τὰ κατεπείγοντα] Supple, πράγματα, *rebus urgentibus, in urgenti neceſſitate.* τὸ κατεπεῖγον dicitur *negotium urgens.* Scit enim Philiades beneficium opportuno tempori collatum esſe gratiſſimum, & bis datum cenſeri, quod inopi datur prompte & ultro. Nam *nulla res* (inquit Seneca in lib. de benef.) *carius conſtat, quam quæ precibus empta eſt, & extorta potius, quam data.* πλοῦτον πλουτεῖν Atticiſmus, ut ſupra, στασιάζειν στασιάζειν. Sic *furere furorem, ſervire ſervitutem* & alia Græcorum more dicunt Latini. *Idem.*

8 Ὃς ἐς τὴν Νέστορα] Laudat Timonem à prudentia, eumque Neſtori tantum non confert, ſed præfert. Fuit Neſtor Pyliorum rex, qui ob tria maxime celebratur ab Homero, quod eſſet omnium hominum vivaciſſimus, quod longo rerum uſu pru-

φρα [1] τὸ δίον δεξινίσιας ἄν. [2] Τί. [3] ἔστω ταῦτα· ὁ Φιλιάδη. πάλιν· [4] ἀλλὰ σφόδρα, ὡς καὶ σὺ [5] φιλοφρονήσομαι τῇ δεξιᾷ. Φι. [6] ἄνθρωπε, [7] κατάρα δ' κεφαλῇ τῇ σῇ ἀχαριείτω, διότι τὰ συμφέροντα ἐνθύμιον αὐτόν. [8] Τίμων. ἰδοὺ τρίτος ἕτος ὁ ῥήτωρ Δημέας παρέρχεται, [9] ψήφισμα ἔχων ἐν τῇ δεξιᾷ, καὶ [10] συγγενὴς ἡμέτερος φάσκων λέγων. ἕνος ἐκκαίδεκα παρ' ἐμοῦ τάλαντα μιᾶς ἡμέρας ἐπίσασε τῇ πόλει, [11] καταδεδίκασο γὰρ, καὶ ἐδέ-

Nestori, si necesse est, consilium dare queas. *Tim.* Ita fiet Philiades. Verùm accede quo te lipone comiter excipiam. *Phil.* Viri, caput mihi ab hoc ingrato effractum est, propterea quòd illum quæ in rem illius erant, admonui. *Tim.* Ecce, tertius huc orator Demeas accedit, tabulas dextra tenens, seque profitens mihi cognatum esse. Hic una die de meo sedecim talenta civitati dependit, nam damnatus erat, ac vinctus. At quum sol-

prudentissimus: ac denique quod facundissimus. Vnde ad Trojanæ urbis excidium non decem Ajaces, sed Nestores habere optabat Agamemnon, eo docens, plus in bello posse prudentiam, quam fortitudinem, & *parum arma foris prodesse, nisi prudens domi consilium fuerit.* Tullius lib. 1. offic. *Barl.*

1 Τὸ δίον] Interpretes vertunt, *fit necesse est*, puerili errore. nam τὸ δίον cum articulo *officium* denotat, quasi dicat Philiades Timonem tanta pollere prudentia, ut ipsum Nestorem sui officii commonefacere possit. quod est τὸ δίον παρεγνεῖν. Infra dixit, τὰ συμφέροντα ὑποτιθεῖν. Idem.

2 Τί.] Concessio seu approbatio ironica quæ sequitur. *Idem.*

3 Ἔστω ταῦτα] Concedentis formula, *sic erit, ita fiet, ut dicis.* Idem.

4 Ἀλλὰ σφόδρα] Per illusionem σφοδρισμὸν, ut apud Terent. *Adesdum bono viro.* Idem.

5 Φιλοφρονήσομαι τῇ δεξιᾷ] Festive. quo pacto Galli dicunt, *caresser quelqu'un à coups de baston.* Idem.

6 Ἄνθρωπε] *O viri.* Quiritantis vox & opem implorantis. *Idem.*

7 Κατάρα τῇ κεφαλῇ] Atrocitatem injuriæ declarat, cum caput sibi comminutum queritur. κατάρα per dialysin Atticam ponitur, ἀντὶ τοῦ κατῆρα. Sic Aristoph. in Vespis:

Ἀνὴρ Συβαρίτης ἐξέπεσεν ἐξ ἅμαξῶν,
Καὶ πᾶς κατᾶγη τ' κεφαλῆς.
id est:
Homo Sybarita nuper è curru excidit,
Cadensque capite vulnus accepit grave.

Τὸ κεφάλιον proprie *calvaria.* recte interpres *caput* interpretatur, ut patet ex Comici loco. Sic & Herodian. ξύλῳ σφαδάξας κατὰ τοῦ κεφαλίου ἐπλήξατο, quod politissimus vertit Politianus: *fuste capiti illiso vitam finiit.* Idem.

8 Τί. ἰδοὺ τρίτος ἕτος ὁ ῥήτωρ Δημέας παρέρχεται] Tertius ad Timonem se recipit Demeas orator, cujus ἀχαριείαν, & gnathonicas artes ingeniose ob oculos ponit Lucianus. *Idem.*

9 Ψήφισμα] Quod à legis sanctione differt; hic tabulæ sunt, in quibus conscriptæ erant laudes & merita Timonis; vel quibus continebatur decretum seu plebiscitum de aurea ei erigenda statua, ut in sequentibus declarat. *Idem.*

10 Συγγενὴς ἡμέτερος λέγων] Græca sermonis structura, quam & imitatur Ovid. 3. Metam. *Rettulit Ajax Esse Iovis pronepos.* Cognatum se esse fingit Timonis, quo facilius hominem auro emungat. *Idem.*

11 Καταδεδίκασο] *Damnatus erat*, nempe pecuniæ quam debeat civitati, eaque de causa vinctus. hinc κατακεκριμένος, *condemnatus, addictus.* Hesychio

δεῖ, σὺν ἀποδιδοὺς, καίτοι ἐλεύσεσθαι, ἐλυσάμην αὐτὸν. ἐπειδὴ [1] περὶ τὴν ἔλαχε [2] τῇ Ἐρεχθηίδι φυλῇ [3] διανέμειν τὸ θεωρικὸν, καίτοι

solvendo non esset, ego misertus illum redemi. Porrò cùm illi sorte obvenisset, ut Erechtheidi tribui distribueret ærarium, atque ego adiens,

chio ἀγώγιμος. Sic dicebatur, qui abducendus condemnabatur, & in potestatem tradebatur ejus à quo ducebatur, ut de ipso possit facere, quod libitum erat. Licebat olim creditori debitorem confessum ob æs alienum venundare, & capitis supplicio afficere, tam apud Athenienses ex lege Solonis, quam apud Romanos ex lege 12. Tabular. quod cum immitius videretur, postea in desuetudinem abiit, & pro trucidatione & sectione corporis debitorum æstimatio judici permissa fuit. Salmas. ad jus Atticum. *Barl.*

1 Περὶ μὲν ἔλαχε] Verbum λαχεῖν, ut & Hebr. לכד, propriè *sortiendi* vel *sortes projiciendi* significationem habet: frequentius tamen accipitur pro *sorte* vel *sortitò obtinere*. Hinc Latinum *nancisci* è Græco λαγχάνειν, versò λ in ν, ut docet Caninius. *Idem.*

2 Τῇ Ἐρεχθηίδι] Athenienses, cum non viderentur sibi satis una Ἀθηνᾷ, id est, Pallade nobiles, variis etiam sui populi partibus, hoc est, tribubus, nomina ab eponymis dedere. Erant vero ἐπώνυμοι heroes, primi scil. illi, quos suprema hominum memoria noverat, quique virtutis ergo statuas habebant Athenis. Et cum duodecim essent tribus, decem ex Apollinis oraculo à principibus suis seu regibus fama clarioribus nominatæ, in quibus fuit tribus *Erechtheis* ab Erechtheo rege nomen adepta, ut *Cecropis* à Cecrope, *Pandionis*, à Pandione, &c. *Idem.*

3 Διανέμειν τὸ θεωρικὸν] Pecunia primum bellica, dein χρήματα εἰς θεῶν πομπὰς & ἑορτὰς διδόμενα ἐν τοῖς Παναθηναίοις & Διονυσίοις. Hesych. hæc autem pecunia dividebatur in solos cives ut pararent sibi πομπώματα & alia vel ad sacrificia vel ad spectacula necessaria, ut patet lin. seq. distributio videtur μισθὸς ἐπιδόσεως τοῖς ἐκ πασῶν τῶν φυλῶν θεωρικὸς εἰς ἕκαστον μισθὸς, εἰς θυσίας. Demosth. ex quibus verbis non omnibus civibus distributum videtur τὸ θεωρικὸν, sed τοῖς θεωρικοῖς. Vocabant autem θεωρικὸς ἐπὶ τοῖς θεοῖς ἀπαρχὰς ἀπάγοντας, ἱστοριογράφους. Hesych. sive θεωρικοὶ ἢ θεωροὶ erant oratores illi quos extra fines ad sacra, vel ad trium dierum continuorum ludos, vel ad oracula Senatus mittebat. Sept. Flo. Christia. ad pac. Aristoph. Locus alius hac de re fusius dicendi. *Bourd.* Interpres vertit *ærarium*. propriè sic dicebatur pecunia, quæ pauperibus è publico ad emendam in theatro sedem erogabatur, quod est θέαν ἀγοράζειν apud Theophrast. in charact. Hesychius: θεωρικὸν τὸ ἐργάσιον τὸ εἰς θεῶν πομπὴν & ἑορτὴν διδόμενον θεωρίας ἕνεκα, τῷ & πάντας μετέχειν τῶν θεωρῶν. Pretium vero quod pendebatur spectaculorum conductoribus sive locariis erant duo oboli. Sic Libanius: ἕκαστον ἐξῆν διδόναι δύο ὀβολοὺς, & θέαν ἦγεν. Postea & in alios usus conversa fuit, præcipuè tamen theatrales, eratque distributio μισθὸς, nec omnibus & singulis dividebatur, ut vult Stephanus, sed tantum τοῖς θεωροῖς, vel θεωρικοῖς qua sibi πομπώματα, vel alia ad sacrificia & Deorum honorem necessaria comparabant, ut ad hunc locum notat Bourdelotius. *Barl.* Hæc ultima verba in mendo delitescunt. Lege, αἰτῶν τί γε νόμιμον, & videtur bene legisse Erasmus, qui vertit, *id quod ad me redibat, poscerem.* Sed non tam bene ei succesſit, quando θεωρικὸν interpretatus est *ærarium*. Debebat potius interpretari *donativum*. Erat enim τὸ θεωρικὸν pecunia, quæ ex publico populo tribuebatur ad spectaculorum impensas Panathenaicorum, Pythiorum & Olympiacorum tempore. Sed ex hoc loco emergit non mediocris difficultas. Timon supra non semel Κολυττεὺς dictus est. At Κόλυττος demus seu pagus Atticæ vel potius pars Athenarum Harpocrationi & Suidæ Ægeidi tribui tribuitur, quomodo igitur hic Timon dicit se accessisse ad illum, qui Erechtheidi tribui donativum Theoricum distribuebat, ut suam

ἀσπάσθαι αὐτὸν [1] τὸ γνήσιμον, οὐκ ἐφη γνωρίζειν πολίτην ὄντα μι. [2] Δη. χαῖρε ὦ Τίμων. τὸ μέγα ὄφελος ἡ γῆρας. [3] τὸ ἔρεισμα τῆς Ἀθηναίων. τὸ [4] προβέλημα τῆς Ἑλλάδος. καὶ μὲν πάλαι σε [5] ὁ δῆμος [6] ξυνειλεγμένος, καὶ αἱ [7] βουλαὶ ἀμφότεραι προσεμένουσι. [8] πρότερον δ' ἄκουσον τὸ ψήφισμα, ὃ ὑπὲρ σοῦ γέγραφε. Ἐπειδὴ Τίμων ὁ Ἐχεκρατίδου κολυττιεύς, ἀνὴρ οὐ μόνον καλὸς καὶ ἀγαθὸς, ἀλλὰ καὶ σοφὸς, ὡς οὐκ ἄλλος· ὁ τῆς Ἑλλάδι

adiens, id quod ad me redibat poſcerem, negabat ſe civem me agnoſcere. *Dem.* Salve Timon, præcipuum tui generis præſidium, fulcimentum Athenienſium, propugnaculum Græciæ; profectò jam pridem te populus frequens, & utraque curia operitur. Sed prius decretum audi, quod de te conſcripſi. Quandoquidem Timon Echecratidæ filius Colyttenſis, vir non modò probus & integer, verùm etiam ſapiens, quantum alius in Græ-

ſuam legitimam partem acciperet, qui cum eſſet Colyttenſis domo, non erat Erechtheidis tribulis. Certe hoc videtur *δοκεῖτον*. Ergo vel falſus eſt Harpocration, & qui eum ſequitur Suidas, & male Colyttum pagum accenſuerunt Ægeidi (quod magis puto) vel male Lucianus Timonem Colyttenſem facit, quod non eſt veriſimile, cum id non ſemel dixerit. *Palm.*

1 Τὸ γνήσιμον] Ita vocatur rata pars, ſeu debita portio, quæ alicunde provenit; ſive lucrum ex negotiatione ortum. Subauditur nomen μέρος quod aliquando exprimitur. Xenoph. lib. 7. hiſtor. Græcar. ἐξ αὐτοῦ τὸ γνήσιον μέρος οἷς τὸν Ἐπαρίτιον ἐν τῇ πόλει ἐμπορίσαντες ἀπέπεμψαν τοῖς ἄρχουσιν. id eſt, *Et ipſi quam partem ratam, quæ ſuo nomine debebatur Eparitis ex urbe capiſſent, eam præfectis miſere.* Barl.

2 Δη. χαῖρε, ὦ Τίμων] Rhetor Demeas blanda & fucata oratione aggreditur Timonem præmiſſa ſalutatione, eumque magnificis elogiis condecorat. *Idem.*

3 Τὸ ἔρεισμα τῆς Ἀθηναίων] Ex Pindaro, στήριγμα. Bourd. Sic Pindarus Theronem appellat ἔρεισμα Ἀκράγαντος, Olymp. oda. 2. Et Athenas, ἔρεισμα ἁπάσης, *Græcia fulcimentum*, ad quæ reſpexiſſe videtur Lucianus. Sumpta tralatio à fulcris illis, quibus innititur & firmatur ædificium. hinc Ariſtot. de part. animal οἱ κώδωνες, inquit, τῶν ἐλέφαντος μόνον ἐρείσματος εἰσι χάριν, id eſt, *pedes elephanto ſolum pro fulcimento ſunt.* Idem.

4 Προβλημα] *Propugnaculum* hoſtibus quaſi pro munimine objectum. Ita Homerus Ajacem vocat ἕρκος Ἀχαιῶν, *ſeptum Achivorum.* Et Hector Τρώων κίων appellatur à Pindaro. Sunt enim viri fortes tamquam στύλοι τῆς πόλεως, *columnæ & firmamenta civitatum.* Idem.

5 Ὁ δῆμος] Refert porrò Demeas Senatum populumque Athenienſem jam dudum exſpectare Timonem, & ſuum in ordinem velle cooptare ob ingentia ejus in Remp. merita, quæ omnia ab ipſo finguntur, ut homini incauto fucum faciat. Solent enim adulatores, ut Theophraſtus quoque notat in Charact. referre, quanti quiſque fiat ab omnibus, & narrare etiam ea, quæ nunquam ab aliis aut dicta, aut facta ſunt. *Idem.*

6 Ξυνειλεγμένος] Prætic. Attic. Heſychio, συναγμένος, συνηθροισμένος, in unum congregatus. *Idem.*

7 Βουλαὶ ἀμφότεραι] Quingentorum ſc. qui φρυτάνεις: dicebantur, & Heliæa ſium, de quibus poſtea loquitur Demeas. Fuere plures Curiæ apud Athenienſes. *Idem.*

8 Πρότερον δὲ ἄκουσον τὸ ψήφισμα] Decretum recitat Demeas, quo viri illius probitatem & bellicam virtutem mirifice deprædicat. *Idem.*

δι, ὦ Ζεῦ πάτερ χρόνον ἀφαιρεῖ τὰ ἄριστα περιττὸν τῇ πόλει [1] νεικήσας ἢ πυξ, [2] καὶ πάλλων, καὶ δρόμον ἢ ὀλυμπίαδα μιᾶς ἁμίλλης, καὶ τελείου ἅρματος, καὶ [3] συνωρίδι πωλικῇ. [4] Τί. ἀλλ' [5] εἰ δὲ ἐθεώρησε ἐγὼ πώποτε εἰς ὀλυμπίαν. Δη. [6] τί οὖν; θεωρήσεις ὕστερον. τὰ τοιαῦτα ἢ πολλὰ συμφοιτᾷ ἄμεινον. καὶ [7] ἀείσεται ὑπὲρ σοῦ πόλεως πίρυσι

Græcia nemo, nunquam per omnem vitam deſtitit optimè de Republica mereri: præterea pugilatu, lucta, curſuque die eodem, adhæc ſolenni quadriga, equeſtrique certamine in Olympicis vicit. *Tim.* At ego ne ſpectator quidem unquam in Olympicis ſedi. *Dem.* Quid tum? ſpectabis poſthac. Sed iſta communia addi ſatius eſt. Tum anno ſuperiore apud

1 Νενίκηκε] Ead. narrat. de Merc. cond. *Bourd.* Νενίκηκε δὲ πυξ] Id eſt, τῇ πυγμῇ. Hinc Pollucem Homerus vocat πυξὲ ἀγαθὸν, hoc eſt, pugillatu ſtrenuum. Exercebatur pugillatus ille cæſtibus tam apud Græcos, quam Romanos, ut videre eſt apud Theocr. in ἀεκαλίσκῳ, & Virgil. 5. Æneid. fuitque hæc concertatio diſcriminis plena, nec niſi viris fortiſſimis tentata, ut de Darete & Entello ibidem legitur. *Barl.*

2 Καὶ πάλλων] Gymnica quædam certamina hic recenſentur à Demea. Notanda inſolens conſtructio, νικᾶν πάλλων ἢ δρόμον, pro πάλῃ ἢ δρόμῳ, ſicut poſtea tertio caſui junctum dixit: νικᾶν ἅλμασι, ἢ συνωρίδι πωλικῇ. Per τέλειον ἅρμα, curule certamen intelligit, quod inſtitutum fuiſſe legitur vigeſima quinta Olympiade, non quod priſcis Homeri temporibus ignotum eſſet, ſed quod prius in Olympiam fuerit admiſſum. τὸ θριππον ſive quadrigas ea voce deſignari putat Budæus, accipiendo τὸ τέλειον, pro eximio & amplo: vel pro equis juſta ætate & magnitudine præditis, ad differentiam τοῦ ἀζύγου, qui dentem ætatis indicem nondum ejecerunt. de quo Pauſanias 1. Eliacōn. *Idem.*

3 Συνωρίδι πωλικῇ] Interpres vertit, *equeſtri certamine*, generatim nimis, cum propriè ſic dicantur bigæ pullorum equinorum. Pauſanias συνωρίδα πώλων appellat. qua voce etiam certamen ipſum continetur, q. d. Demeas Timonem non modo quadriga victorem extiriſſe, ſed & biga. Συνωρὶς vocatur duorum equorum conjunctio, quaſi συναείρω τὸ συζύγνυμι, conjungo, ut docet Euſtathius. Nec ſine cauſſa adjicitur πωλικὴ, quod συνωρίδος nomine etiam ſignificentur bigæ mulares, quæ & ἀκτίνη, hoc eſt, ἅρμα ἐξ ἡμιόνων ζεύγνυσθαι, ut Pindari Scholiaſtes exponit. *Idem.*

4 Τί.] Timon audita laudum ſuarum recitatione, ruditatem ſuam candide fatetur, & adulatoriam Demeæ rhetoricationem merito coarguit. *Idem.*

5 Οὐδὲ ἐθεώρησα] Simili ratione apud Theocrit. reſpondet paſtor in ecloga, quæ νομεῖς inſcribitur: ἢ πώκα τήν ἐλαιον ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὀπώπει; *Et quando ille oculis oleum conſpexerat unquam?* per oleum ſignificatur certamen. ſolebant enim athletæ, quo membris evaderent dutioribus, oleo ſe inungere certaturi. *Idem.*

6 Τί οὖν] Rhetor, cum nihil haberet, quo putidam ſuam adulationem palliaret, nihil quicquam referre ait, ſi nunquam ſpectarit; fore aliquando tempus, quo ſpectet victoriaque potiatur, imo eo impudentiæ prolabitur, ut etiam εἰς ὑπερόλιον ea audeat commemorare prælia, quibus nunquam interfuit Timon. Tales pleræque ſunt Rhetorum noſtrorum declamationes, κολακευτικαὶ & ad oſtentationem ſeu pompam duntaxat compoſitæ. *Idem.*

7 Ἀείσεται] Verbum ἄειδειν non tantum uſurpatur de eo, qui rem fortiter in bello gerit, ſed & qui vincit. Hinc ἀοιδοὶ ſunt viri rebus præclare geſtis conſpicui & multarum palmarum, quibus debentur nimirum τὰ ἀοιδία, id eſt, victoriæ præmia. *Idem.*

1 Κα-

πρὸς Ἀχαρνέας, καὶ [1] κατέκοψε Πελοποννησίων [2] δύο μοίρας [3] Τί. πῶς; ἀλλ' οὐδὲ τὸ μὴ ἔχειν ὅπλα, [4] οὐδὲ σοὶ προφέρων ἐν τῇ κατηγορίᾳ. Δη. μέτρια τὰ σαυτῷ λέγεις. ἡμεῖς δ', ἀγαθοὶ εἶναι ἂν ἐν ἅπασιν ἀμεμφῶς. [5] ἔτι δὲ καὶ [6] ψηφίσματα γράφειν, καὶ συμβουλεύειν, καὶ πρεσβεύειν, οὐ μικρὰ ὠφέλησε τὴν

apud Acharnenſes pro Rep. fortiſſimè ſe geſſit, & Peloponneſiorum duas acies concidit. *Tim.* Qua ratione? quippe qui nec unquam arma geſſerim, nec miles unquam conſcriptus fuerim. *Dem.* Modeſtè quidem de te loqueris: Nos tamen ingrati futuri ſumus, niſi meminerimus. Præterea ſcribendis plebiſcitis, & in conſultationibus, & in adminiſtrandis bellis, non mediocrem utilitatem attulit

1 Κατέκοψε Πελοποννησίων] Belli Peloponneſiaci, cujus hic meminit Demeas contra Athenienſes, origo cæpit ex occaſione trium meretricum, ut refert Thucydides. Quæ cauſſa licet minus honeſta fuerit, tamen vetus eſt, & omnium ſcriptis celebrata, ſic tamen ut & aliæ fuerint aliis memoratæ auctoribus, de quibus præter Athenæum conſulendi Plutarchus in vita Periclis, Diod. Siculus lib. 12. A. Gellius, itemque Ariſtophanes in Acharnenſ. qui occaſionem hinc ſumpſit Comœdiam illam adornandi, quæ inſcribitur Ἀχαρνῆς. Erat autem Acharnæ civitas Græciæ in Attica regione totius ejus tractus potentiſſima, apud quam Peloponneſios contudiſſe & victoria potitum Timonem fingit Demeas. κατακόπτειν militare verbum eſt & emphaticum. Dicitur enim teſte Euſtathio ἐπὶ σφαγῆς, de mactatione, & plus eſt, quam ἁπλῶς occidere. nam τομὴν ſive ſectionem ſignificat in corpus penetrantem, & διαίρεσιν. Barl.

2 Δύο μοίρας] Vox μοῖρα hoc loco deſignat certum quoddam militum σύνταγμα, pro quo μόραν dicunt Lacedæmonii extrito ι. habebatque, ut Xenophon docet in Lacedæm. republ. Polemarchum unum, centuriones quatuor, quinquagenum præfectos octo, manipulorum duces ſexdecim, vel ut Diodorus Siculus tradit lib. 15. quingentos milites. *Idem.*

3 Τί. πῶς] Continetur his verbis alter ἔλεγχος τῷ ψόφοδρόμῳ ab abſurdo. *Idem.*

4 Οὐδὲ σοὶ προφέρων] Neque nomen dedi militiæ. προφέρειν ἐν τῇ καταλόγῳ dicuntur milites, qui ſtipendia merentur. Pro eodem quoque Græci dicunt, ἐγγράφεσθαι, μεταγράφεσθαι, vel ἐπιγράφεσθαι ἐν καταλόγῳ. Ariſtophanes in Equit.

Εἶπεῖν· ὁ πολίτης οὐπιθεὶς ἐν καταλόγῳ,
Οὐδεὶς χύτρα κοουδὰς ματαγραφήσεται.
Ἀλλ' ὥσπερ ἐκ τοῦ πρώτου, ἐγγεγράφεται.

Vbi interpres, καταλόγοι, inquit, πίνακες erant, hoc eſt, tabellæ, in quibus deſcribebantur nomina eorum, qui ſtipendia faciebant. Vnde οἱ ἐκ τοῦ καταλόγου Demoſtheni dicuntur *milites emeriti*, qui ætatem exceſſerunt, quam στρατόδεσμον vocant Græci, *rude donati* Latinis. Inſcribere vel delere militum nomina penes ταξίαρχον erat, hinc *nules ſcriptus* & *deletus* apud Livium lib. 7. *Idem.*

5 Ἔτι δὲ] Continuat palpando vaniſſimus Rhetor, Timonemque non bellica virtute ſolum, ſed & conſilio, rerumque militarium adminiſtratione haud exiguam Reip. utilitatem ac decus attuliſſe ait, quo gratiam ejus demereatur. *Idem.*

6 Ψηφίσματα γράφειν] *Plebiſcitum*, i. e. rogationem à plebe ſcitam ferens. Rogationes apud Romanos vocabantur leges illæ, quas rogante conſule plebs ſciſcebat. Formula rogandi erat: *Velitis, jubeatis Quirites.* Apud Græcos, præſertim Athenienſes, ſiquid populo eſſet placitum, χειροτονίᾳ declarabatur,

δι, ὦ Ζεῦ πάντων χρόνον ἀξιολογώτατον τὸν ἄθλησιν προσήκοντα τῇ πόλει [1] νενίκηκε ὁ πυξ, [2] καὶ πάλλω, καὶ δρόμον ἐν ὁλυμπίᾳ μιᾶς ἡμέρας, καὶ πένταθλον ἄρμασι, καὶ [3] συνωρίδι πωλικῇ. [4] Τί. ἀλλ' [5] εἰ δὲ ἐθεώρησας ἐγὼ πώποτε εἰς ὀλυμπίαν. Δη. [6] πῶς γάρ; θεωρήσεις ὕστερον. τὰ τοιαῦτα δὲ πολλὰ σωρηδὸν ἀμείνων. καὶ [7] ἠείσθωσι δὲ ὑπὲρ ἧς πόλεως πέρυσι

Græcia nemo, nunquam per omnem vitam destitit optimè de Republica mereri: præterea pugilatu, lucta, cursuque die eodem, adhæc solenni quadriga, equestrique certamine in Olympicis vicit. *Tim.* At ego ne spectator quidem unquam in Olympicis sedi. *Dem.* Quid tum? spectabis posthac. Sed ista communia addi satius est. Tum anno superiore apud

1 Νενίκηκε] Ead. narrat. de Merc. cond. *Bourd.* Νενικήκε δὲ τῦξ] Id est, τὴ πυγμῆ. Hinc Pollucem Homerus vocat πυξὶ ἀγαθὸν, hoc est, pugillatu strenuum. Exercebatur pugillatus ille cæstibus tam apud Græcos, quam Romanos, ut videre est apud Theocr. in ἀσκελίσκῳ, & Virgil. 5. Æneid. fuitque hæc concertatio discriminis plena, nec nisi viris fortissimis tentata, ut de Darete & Entello ibidem legitur. *Barl.*

2 Καὶ πάλλω] Gymnica quædam certamina hic recensentur à Demea. Notanda insolens constructio, νικᾶν πάλλω ἢ δρόμον, pro πάλῃ ἢ δρόμῳ, sicut postea tertio casui junctum dixit: νικᾶν ἅλμασι, ἢ συνωρίδι πωλικῇ. Per τέλειον ἅρμα, curule certamen intelligit, quod institutum fuisse legitur vigesima quinta Olympiade, non quod priscis Homeri temporibus ignotum esset, sed quod prius in Olympiam fuerit admissum. τεθρίππων sive quadrigas ea voce designari putat Budæus, accipiendo τὸ τέλειον, pro eximio & amplo: vel pro equis justa ætate & magnitudine præditis, ad differentiam τοῦ ἀζύγου, qui dentem ætatis indicem nondum ejecerunt. de quo Pausanias 1. Eliacōn. *Idem.*

3 Συνωρίδι πωλικῇ] Interpres vertit, *equestri certamine*, generatim nimis, cum propriè sic dicantur bigæ pullorum equinorum. Pausanias συνωρίδα πώλων appellat. qua voce etiam certamen ipsum continetur, q. d. Demeas Timonem non modo quadriga victorem extitisse, sed & biga. Συνωρὶς vocatur duorum equorum conjunctio, quasi συναορὶς à συναείρω τὸ συζεύγνυμι, conjungo, ut docet Eustathius. Nec sine causa adjicitur πωλικὴ, quod συνωρίδος nomine etiam significentur bigæ mulares, quæ & ἀπήνη, hoc est, ἅρμα ἐξ ἡμιόνων ζευχθὲν, ut Pindari Scholiastes exponit. *Idem.*

4 Τί.] Timon audita laudum suarum recitatione, ruditatem suam candide fatetur, & adulatoriam Demeæ rhetoricationem merito coarguit. *Idem.*

5 Οὐδὲ ἐθεώρησας] Simili ratione apud Theocrit. respondet pastor in ecloga, quæ νομεῖς inscribitur: ἢ πώκα τὴν ἐλαιον ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὀπώπᾳς; *Et quando tibi oculis oleum conspexerat unquam?* per oleum significatur certamen. solebant enim athletæ, quo membris evaderent dutioribus, oleo se inungere certaturi. *Idem.*

6 Τί οὖν] Rhetor, cum nihil haberet, quo putidam suam adulationem palliaret, nihil quicquam referre ait, si nunquam spectarit; fore aliquando tempus, quo spectet victoriaque potiatur, imo eo impudentiæ prolabitur, ut etiam εἰς ὑστεροῦν ea audeat commemorare prælia, quibus nunquam interfuit Timon. Tales pleræque sunt Rhetorum nostrorum declamationes, κολακευτικαὶ & ad ostentationem seu pompam duntaxat compositæ. *Idem.*

7 Ἠείσθωσι] Verbum ἀείσθαι non tantum usurpatur de eo, qui rem fortiter in bello gerit, sed & qui vincit. Hinc ἀεῖσαι sunt viri rebus præclare gestis conspicui & multarum palmarum, quibus debentur nimirum τὰ ἀείσια, id est, victoriæ præmia. *Idem.*

1 Κα-

πρὸς Ἀχαρνέας, καὶ [1] κατέκοψε Πελοποννησίων [2] δύο μοίρας [3] Τί. πῶς; ἀλλ' οὐδὲ τὸ μὴ ἔχειν ὅπλα, [4] οὐδὲ στρατεύω ἐν τῷ καταλόγῳ. Δη. μίτρια τὰ σεαυτοῦ λέγεις. ἡμεῖς δ', ἀφέλεσθαι ἂν ἄνδρα ἀμεμφῶν. [5] ἔτι δ' καὶ [6] ψηφίσματα γράφειν, ἢ συμβουλεύειν, καὶ γράφειν, ἢ μικρὸν ὠφέλησε τῶν

apud Acharnenſes pro Rep. fortiſſimè ſe geſſit, & Peloponneſiorum duas acies concidit. *Tim.* Qua ratione? quippe qui nec unquam arma geſſerim, nec miles unquam conſcriptus fuerim. *Dem.* Modeſtè quidem de te loqueris: Nos tamen ingrati futuri ſumus, niſi meminerimus. Præterea ſcribendis plebiſcitis, & in conſultationibus, & in adminiſtrandis bellis, non mediocrem utilitatem attulit

1 Κατέκοψε Πελοποννησίων] Belli Peloponneſiaci, cujus hic meminit Demeas contra Athenienſes, origo cæpit ex occaſione trium metetricum, ut refert Thucydides. Quæ cauſſa licet minus honeſta fuerit, tamen vetus eſt, & omnium ſcriptis celebrata, ſic tamen ut & aliæ fuerint aliis memoratæ auctoribus, de quibus præter Athenæum conſulendi Plutarchus in vita Periclis, Diod. Siculus lib. 12. A. Gellius, itemque Ariſtophanes in Acharnenſ. qui occaſionem hinc ſumpſit Comœdiam illam adornandi, quæ inſcribitur Ἀχαρνῆς. Erat autem Acharnæ civitas Græciæ in Attica regione totius ejus tractus potentiſſima, apud quam Peloponneſios contudiſſe & victoria potitum Timonem fingit Demeas. κατακόπτειν militare verbum eſt & emphaticum. Dicitur enim teſte Euſtathio ἐπὶ σφαγῆς, de mactatione, & plus eſt, quam ἁπλῶς occidere. nam τομὴ ſive ſectionem ſignificat in corpus penetrantem, & διαίρεσιν. Barl.

2 Δύο μοίρας] Vox μοῖρα hoc loco deſignat certum quoddam militum σύνταγμα, pro quo μόραν dicunt Lacedæmonii extrito ι. habebatque, ut Xenophon docet in Lacedæm. republ. Polemarchum unum, centuriones quatuor, quinquagenum præfectos octo, manipulorum duces ſexdecim, vel ut Diodorus Siculus tradit lib. 15. quingentos milites. *Idem.*

3 Τί. πῶς] Continetur his verbis alter ἔλεγχος τῷ ψευδοφώτῳ ab abſurdo. *Idem.*

4 Οὐδὲ στρατεύω] Neque nomen dedi militiæ. στρατεύεσθαι ἐν τῷ καταλόγῳ dicuntur milites, qui ſtipendia merentur. Pro eodem quoque Græci dicunt, ἐγγράφεσθαι, μεταγράφεσθαι, vel ἐπιγράφεσθαι ἐν καταλόγῳ. Ariſtophanes in Equit.

Ἔπειθ' ὁ πολίτης ἐπιγράψεται ἐν καταλόγῳ,
Οὐδεὶς κεῖ' ἀπογράψας μεταγραφήσεται.
Ἀλλ' ἅπαντ' ἐᾷ τὸ πρῶτον, ἐγγεγράφθαι.

Vbi interpres, καταλόγοι, inquit, πίνακες erant, hoc eſt, tabellæ, in quibus deſcribebant nomina eorum, qui ſtipendia faciebant. Vnde οἱ ἐκ τοῦ καταλόγου Demoſtheni dicuntur *milites emeriti*, qui ætatem exceſſerunt, quam στρατόπεδον vocant Græci, *rude donati* Latinis. Inſcribere vel delere militum nomina penes ταξίαρχον erat, hinc *miles ſcriptus* & *deletus* apud Livium lib. 7. *Idem.*

5 Ἔτι δ'] Continuat palpando vaniſſimus Rhetor, Timonemque non bellica virtute ſolum, ſed & conſilio, rerumque militarium adminiſtratione haud exiguam Reip. utilitatem ac decus attuliſſe ait, quo gratiam ejus demereatur. *Idem.*

6 Ψηφίσματα γράφειν] *Plebiſcitum*, i. e. rogationem à plebe ſcitam ferens. Rogationes apud Romanos vocabantur leges illæ, quas rogante conſule plebs ſciſcebat. Formula rogandi erat: *Velitis, jubeatis Quirites.* Apud Græcos, præſertim Athenienſes, ſiquid populo eſſet placitum, χειροτονίᾳ declarabatur,

πόλιν. ἐπὶ τούτοις ἅπασι [1] δίδεχ τῇ βελῇ, καὶ παῖ δήμῳ, καὶ [2] τῇ Ἡλιαίᾳ καὶ φυλαῖς, ἑ τοῖς δήμοις ἰδίᾳ, καὶ κοινῇ πᾶσι, [3] χρυσοῦν ἀναστῆσαι τὸν Τίμωνα δεξιὰ τὴν Ἀθηνᾶν [4] ἐν τῇ ἀκροπόλει, κεραυνὸν ἐν τῇ δεξιᾷ ἔχοντα, καὶ ἀκτῖνας ἐπὶ τῇ κεφαλῇ. καὶ στεφανῶσαι αὐτὸν χρυσοῖς στεφάνοις ἑπτὰ, καὶ ἀνακηρύχθηναι τοὺς στεφάνους σήμερον [5] διονυσίοις [6] τραγῳδοῖς καινοῖς ἀχθῆναι γὰρ δὴ αὐτὸν δεῖ σήμερον τὰ διονύσια.

lit Reip. Quamobrem viſum eſt omnibus, curiæ, plebi, magiſtratibus tributim, plebejis ſingulatim, communiter omnibus, aureum ſtatuere Timonem juxta Palladem in arce, fulmen dextra tenentem, & radios ſuper capite habentem: eumque ſeptem aureis coronis coronare, haſque coronas hodie in Bacchanalibus per novos Tragœdos promulgari: ſiquidem hodie illi Bacchanalia ſunt agenda. Tu-

id eſt, *maximum elevatsone*, quod poſtea Senatus auctoritate confirmabatur. *Barl.*

1 Δίδεχ τῇ βελῇ] Scita fictio, ſed adulationis plena, quam & in charact. ſuis notat Theophraſtus. Nec Oratoriæ ſuæ oblitus eſt Demeas. Nam ut orator ſæpe aliam perſonam facit loquentem, vel fidei cauſſa, vel ut invidiam fugiat: ita & adulator ea narrat, quæ ab aliis de amico audierit, quæ nunquam audivit. *Idem.*

2 Τῇ Ἡλιαίᾳ] Erat Heliæa maximum Athenis tribunal. In quo publica judicia ultro citroque cauſſis agitatis tractabantur à mille quingentis primæ notæ civibus. Nomen accepit ab ἥλιος, quod locus ille ſub dio eſſet & ſoli expoſitus. De Heliaſtis hoc ſingulare notandum, quod calculos haberent duûm generum, condemnandi & abſolvendi, ſolidum unum, perforatum alterum. Interpres tamen orationis κῦ Τιμοφάντες loco calculorum fabis uſos fuiſſe ſcribit, nigris & albis, ut differrent, quo ſpectare putatur illud Pythagoræ monitum: *A fabis abſtinete*, quaſi per fabarum abſtinentiam non leguminis illius flatuoſi & pudenda referentis uſum interdixerit, ſed ſignificarit ei, qui velit in pace degere & fortunæ ictibus non ſubjici, ambitioſe Magiſtratus & dignitates non eſſe appetendas. *Idem.*

3 Χρυσοῦν ἀναστῆσαι] Sic Virgil. eclog. 7. *Si ſatura gregem ſupplevit, aureus ecce*, id eſt, *aurea tibi ſtatua collocetur.* Viris de patria optime meritis, præſertim Ducibus ſtatuæ erigi ſolebant. Quod cum apud Athenienſes in Ceramico, vel prope Prytaneum fieret, Demeas nequid ingenioſæ adulationi deeſſet, honoratiorem ei aſſignat locum, nempe in arce urbis juxta Minervam, Ioviſque Servatoris inſtar divino cultu proſequendum docet. Erat autem ἀκρόπολις peculiari ratione arx Athenarum, in qua ærarium fuit, & Pallados ἀρολιτχυ ſimulachrum. *Idem.*

4 Ἐν τῇ ἀκροπόλει] Dixi ad illud Petro. *vident Tritonidis arces.* Bourd.

5 Διονυσίοις] Deeſt præpoſitio ἐν. Dionyſiacum feſtum apud Athenienſes celebre fuit, omnique libidinum & comeſſationum genere refertum, cujus utinam hodie in Chriſtianorum encæniis nulla extarent veſtigia? Agitari ſolebat Athenis initio veris menſe Elaphobolionis, qui in noſtrum Martium incidit, nec annuum erat, ſed trietericum in memoriam ſcil. triennalis expeditionis, quam in Indiam ſuſceperit Bacchus: licet Arrianus lib. 8. in dubium vocet, an Bacchus unquam in Indiam venerit. *Barl.*

6 Τραγῳδοῖς καινοῖς] Tragœdorum quoque novorum meminit, quod tum maximus foret hominum concurſus ſpectandi novas fabulas cupiditate. Sic à Senatu populoque Athenienſi decretum erat, ut Demoſthenes aurea corona donaretur in theatro, cum novæ Tragœdiæ agerentur. *Idem.*

1 Εἶτα

[1] εἶπε τὴν γνώμην Δημέας [2] ὁ ῥήτωρ συγγενὴς αὐτοῦ, [3] ἀγχιστεύς, & μαθητὴς αὐτὸς ὤν. καὶ γὰρ ῥήτωρ ἄριστος ὁ Τίμων. καὶ τἄλλα πάντα [4] ὁπόσα ἂν ἐθέλοι. τοῦτο μὲν οὖν σοι τὸ ψήφισμα. ἐγὼ δέ σοι [7] καὶ τὸν ἐθελόμην ἀγαγεῖν τοῦτό σε, ὃν ἐπὶ τοῦ σοῦ ὀνόματι Τίμωνα ὠνόμασα. [6] Τί. πῶς ὦ Δημέα, ὃς οὐδὲ γεγάμηκας, ὅσα γε ἡμεῖς [7] εἰδέναι; Δη. ἀλλὰ [8] γαμῶ, λῷ διδῷ θεός, εἰς νέωζε, & παιδοποιήσομαι. καὶ τὸ

Tulit hoc ſuffragium Demeas orator, cognatus illius propinquus, & diſcipulus. Etenim orator optimus eſt Timon, præterea quicquid voluerit. Quare hoc tibi ſuffragium attuli. utinam & filium meum ad te adduxiſſem, quem tuo nomine Timonem denominavi. *Tim.* Qui potes illud Demea, qui nunquam uxorem duxeris, quantum nobis ſcire licuit. *Dem.* At ducam novo ineunte anno, ſi Deus dederit: liberiſque operam dabo: tum quod naſcetur

1 Εἶπε τὴν γνώμην] Demeas, ut cœperat, ita aſſentando concludit. Modeſtiam ſuam declarat, cum ſe diſcipulum Timonis profitetur; quem oratorem vocat optimum. *Barl.*

2 Ὁ ῥήτωρ] Rhetoris voce, ut obiter hoc dicam, non ſolum intelligitur, qui præcepta tradit bene dicendi, ſed etiam orator, qui in concione populi verba facere poſſit. Sic & Demoſthenes ῥήτωρ appellatus. Et ῥητορικὸς vocat Iſocrates, τὸν ἐν τῇ πολιτικῇ λέγειν δυναμένης. Aliquando tamen vilius ſonat, cum ῥήτωρ & δημαγωγὸς conjunguntur, in quos paſſim invehitur Lucianus noſter & Ariſtophanes. *Idem.*

3 Ἀγχιστεύς] Generale nomen per ſpecialius reſtringit, vultque dicere, proximo ſe cognationis gradu contingere Timonem. *Idem.*

4 Ὁπόσα ἂν ἐθέλοι] Hæc divitum prærogativa. Horat. 2. Serm. 3.

——Quas qui conſtruxerit, ille
Clarus erit, fortis, juſtus, ſapiens, etiam rex,
Et quicquid volet.

De opibus loquitur. *Idem.*

5 Καὶ τὸ υἱὸν] Dolere ſe ait Demeas, quod filium non adduxerit Timoni cognominem. Scit enim vererator gratiorem inter cognatos eſſe eum qui idem nomen gerit, talemque ab orbis in familiam ſubinde adſciſci, bonorumque hæredem ſcribi. Plutarchus de amore prolis. Ἡμεῖς γοῦν πολλοὶ γαμοῦσι, κἂν ἵνα κληρονόμους ἔχωσιν, ἀλλ' ἵνα κληρονομεῖν δύνωνται. Vidit hoc, & in ſua gente damnavit Cicero: *Hæreditatis ſpes quid iniquitatis ſerviendo non ſuſcipit? quem autem locupletis orbi ſenis non obſervat?* Hinc & Iuvenalis de cælibe:

——Dominus tamen, & domini rex
Si vis tu fieri, nullus tibi parvulus aula
Luſerit Æneas.—— Idem.

6 Τί. Πῶς ὦ Δημέα] Timon hominis vanitatem, & inſulſa mendacia porro eludit. *Idem.*

7 Εἰδέναι] Supp. ἔξεστι, quantum ſcire licet. *Idem.*

8 Γαμῶ] Pro γαμεῖν. Demeas τὸ γαμεῖν & παιδοποιεῖσθαι, conjungit ex Stoicorum doctrina; qui non niſi prolis cauſa matrimonium ineundum eſſe præcipiebant. unde Seneca: *Cogites libidinem non voluptatis cauſſa homini datam, ſed propagandi generis.* Quod & in Catone ſuo agnoſcit Lucanus: *Veneriſque huic maximus uſus, Progenies; urbi pater eſt, urbique maritus.* Hinc ſcite Iocaſta matrimonium appellat ἡδονὰν παιδοποιόν, *voluptatem liberorum procreatricem*, apud Euripidem in Phœniſſ. *Idem.*

1 Ἄρ'

ἐγκηδεσόμενον, [2] ἄῤῥην γὰρ ἔσῃ, Τίμωνα ἤδη καλῶ. [2] Τί. σὺ οἶδα εἰ γαμήσεις ἔτι ὦ ὄντα, πλουσιώτατε πατὴρ ἐμοῦ πολλῆς λαμβάνων. Δη. εἶμι. τί τοῦτο; [3] τυραννίδι Τίμωνα ἐπιχειρεῖς, ἢ πένητας τοὺς [4] ἐλευθέρους, ἢ κεκτημένους ἐλευθέρους, μηδ' ἀστὸς ὤν; ἀλλὰ δώσεις σὺ ποτὲ τοῦτο δίκην, τάχα, καὶ ὅτι τοῦτο [5] ἀκρόπολιν ἐνέπρησας. [6] Τί. ἀλλ' οὐκ ἐμπέπρησται ἡ μιαρὰ ἡ ἀκρόπολις. ὥστε [7] δῆλον εἰ συκοφαντῶν. Δη. ἀλλὰ καὶ πλουτεῖς, [8] τὸν ἐπιδόδμην διορύξας. Τί. ἐ διώρυχ-

tur (erit autem masculus) Timonem nuncupabo. *Tim.* An uxorem tu sis ducturus, haud equidem scio, tanta à me plaga accepta. *Dem.* Hei mihi, quid hoc est rei? Tyrannidem occeptas Timon, pulsasque ingenuos, ipse nec ingenuus, nec civis? verùm pœnas dabis propediem cùm aliis nominibus, tum quòd arcem incenderis. *Tim.* At ô scelestè non conflagravit arx: proinde palam est te calumniatorem agere. *Dem.* Verùm effosso ærario dives factus es. *Tim.* Neque hoc effos-

1 Ἄῤῥην ἴσῃ] En confidentiam Rhetoris. quasi de futuræ prolis sexu certus esset, audacter pronunciat. Nec sine caussa id asserit. Scit enim inter liberos præferri masculos. Rationem dat Euripides in Iphigen. Στύλοι γὰρ οἴκων παῖδές εἰσιν ἄρσενες. *Domuum columina quippe sunt nati mares.* Vnde principum filios *munimenta regni* & *præsidia dominationis* appellat Tacitus in Annal. lib. 1. & histor. 5. *Barl.*

2 Τί. ἀκ οἶδα εἰ γαμήσεις ἔτι] Demeas eodem, quo priores, excipitur modo, hoc est, verberibus. Quod cum ægre ferret, ad ingenium se convertit sycophanticum. *Idem.*

3 Τυραννίδι ἐπιχειρεῖς] Tyrannidem occœptare dicitur, qui civibus liberis vim infert & injustam dominationem in eos exercet. Vti apud Romanos, ita & Athenienses grande nefas habebatur civem liberum indicta caussa verberare. Contumeliam ejusmodi *aikian* vocabant Græci seu ὑβριπλασιῶν. hinc & *aikias dikas* apud eosdem. *Idem.*

4 Ἐλεύθερος] Sunt ingenui, qui in genere libertatem habent, non in facto, sicut liberti. ὁ κεκτημένος ἐλεύθερον appellat *qui non plane talis est*, ut Erasmus interpretatur, hoc est, non meram habens libertatem, sed mixtam, ut qui servo vel serva natus est: nec pure civis intelligitur, qui mere civis non esset Atheniensis, sed *hybrida*, ut Horatius loquitur, hoc est, patre Atheniensi natus, matre peregrina, aut vice versa. *Idem.*

5 Ἀκρόπολιν ἐνέπρησας] Incendii crimen, uti gravissimum est, ita & extremo supplicii genere plecti solet. Nam qui dolo malo incendium excitarat, gladio olim feriebatur: hodie juxta legem talionis incendio absumitur, qui incendium facit. Ejusmodi *incendiarios* Græci ἐμπρηστὰς vocant. Crimen exaggerat sycophanta, cum non domum privatam, sed arcem civitatis à Timone incensum calumniatur. *Idem.*

6 Τί. ἀλλ' οὐκ ἐμπέπρησται] Criminis objecti falsitatem diluit Timon, meramque calumniam esse probat, quum arx civitatis nunquam conflagrarit. *Idem.*

7 Δῆλον εἰ συκοφαντῶν] Attica σύνταξις. *Constat vel certum est te calumniari*, vel *manifeste calumniaris.* Verbum συκοφαντεῖν ab Athenienſibus tractum, & *calumniari* significat. vide Carol. Gerardi observationes ad Aristophanis Plutum. *Idem.*

8 Τὸν ἐπιδόδμην διορύξας] Ἁπλῶς Interpres *effosso ærario.* Sed aliud voluit hic Demeas. cum enim dixisset τὴν ἀκρόπολιν ἐνέπρησας, subjungit τὸν ἐπιδόδμην διορύξας. Nam ἐπιδόδμην locus erat ὑπὸ τῷ νεῷ τῆς καλλιβόης Πολιάδος

ὦδε ἔτω. ὥστε ἀπίθανός σοι ὁ πυθόμενος. Δη. διωρυχθήσῃ μὲν ὕστερον. νῦν δὲ σὺ πάσῃ τῇ ὀπῇ χρῆσαι. Τί. οὐκοῦν κἀμοῦ λάμβανε. Δη. οἴμοι τοῦ μεταφρένου. Τί. μὴ κόπτε με. κατείπατέ σου τὸν τράχηλον. ἐπεὶ ὁ γελοῖος πάμπαν πυθοίμην, ὅτι μὲν Λακεδαιμονίων μίαν ἐκκόψας ἄνοπλον, ὃν δὲ μιαρὸν ἀνθρώπιον μὴ ἐπιτρέψας. μόνῳ γὰρ ἂν μόνῳ νικήσας ὀλυμπιονίκης, ὁ πάλαι. ἀλλὰ τί τοῦτο; ὁ Θρασυκλῆς ὁ φιλόσοφος ἔτος ἐστί; ὁ μὲν δὴ ἄλλος.

effossum est. Hæc etiam absurda dicis. *Dem.* Verùm effodietur posthac. Interim verò omnia quæ in eo condita, possides. *Tim.* Alteram itaque plagam accipe. *Dem.* Hei scapulis meis. *Tim.* Ne vocifereris, alioqui tertiam tibi inferam. Etenim res plane ridicula mihi acciderit, si cùm inermis duas Lacedæmoniorum acies fuderim, unum scelestum hominem non protrivero. Tum frustra vicero in Olympiis pugilatu & lucta. Sed quid hoc? annon Thrasycles Philosophus hic est? profecto ipsus est, promissâ

ἀφ' ἑκατὸν δόξαν, ὅτι ὁ Συκοφαντοφυλάκιον. Interpres Aristoph. ad Plut. Lucianus Herod. *Bourd.* Sycophanta Demeas, cum incendii crimen nullo colore Timoni possit intendere, aliud comminiscitur non minus grave, τοιχωρυχίας, & sacrilegii. Ita apud Aristophanem Blepsidemus Chremylum repente ditatum consp iciens sacrilegii reum peragit. κἀκλοφᾶς, inquit, τὸ Διὰ ἐκεῖθεν ἔκων ἀργύριον ἢ χρυσοῦν παρὰ τῷ Διΐ. Fanum Apollinis innuit, ex quo tantum auri vel argenti ab ipso clam surreptum putabat. τὸ ὀπισθόδομον propriè dicitur τὸ ὄπισθεν μέρος τῷ δόμου. Peculiariter sic appellatur postica arcis Athenien sis pars, in qua publicum erat Συκοφυλάκιον, cujus loci perpetuus veluti custos erat Iupiter σωτὴρ, ut patet ex Aristoph. Pluto. *Bart.*

1 Οἴμοι τοῦ μεταφρένου] Quid sit μεταφρενον, non satis à veteribus explicatum. Videtur esse interstitium illud inter scapulas lumbosque, ubi renes adhærescunt quasi τὸ μετὰ τὰς φρένας, *pone præcordia*, ut exponit Eustath. quæ tergi pars plagis inferendis opportuna est. unde Homerus Iliad. β. Σκήπτρῳ δ' μεταφρενον ἀμφὶ δ' ὤμω Πάτροκλ. Galenus περὶ εἰσαγωγῆς scribit dorsum sive tergum continere omnes partes collo subjacentes, à cujus utroque latere sunt ὠμοπλάται sive scapulæ, quarum media pars μεταφρενον dicitur. *Idem.*

2 Κἀκοπτε] Per syncopen, pro κακοπάτει, ut ἀνοιχθῇ pro ἀνοίγηθι. Ab anormi κοπίζω vociferor, cui verbo παχύνεται quandam ineſse docet Demetrius Phalereus. *Idem.*

3 Τὸν τράχηλον] Παίγνιον. Illudit homini Timon χρῆμα μίμωνα. Quos supra Peloponnesios vocavit generaliori nomine, hic Lacedæmonios fuisse dicit. Erant autem Lacedæmonii Athenien sium hostes, ut qui de Græciæ principatu cum illis certarent. *Idem.*

4 Μιαρὸν ἀνθρώπιον] Per contemptum. Diminutivis enim utimur vel blandiendi gratia, vel ad vilipendium nostrum declarandum. *Idem.*

5 Εἶλεν νενικηκώς] Pro νικήσαι τὸν periphrasi Attica. νικᾶν τὸ Ὀλύμπια, pro ἐν τοῖς Ὀλυμπίοις. *Olympia vincere* pro *Olympicam victoriam reportare* etiam dixit Horatius Græco more. *Idem.*

6 Ἀλλὰ τί τοῦτο] Accedit tandem Thrasycles philosophus, quem suis coloribus ingeniosè depingit Lucianus, captata scil. occasione hoc genus hominum pro more vellicandi. Nec immerito. Quid enim indignius minusque ferendum in sapientiæ doctore, quam supercilium & improbitas virtutis professione personata. *Idem.*

[1] ἐκπτάσας γὰρ τὰ πώγωνα, καὶ [2] τὰς ὀφρῦς ἀναπτύσας, καὶ [3] βρυνδυόμυός τι πρὸς αὑτὸν, ἔρχεται, [4] τιτανώδης βλέπων, [5] ἀναστασοκομῷ τὴν ἐπὶ τῷ μετώπῳ κόμην, [6] Αὐτοβορέας τις, ἢ Τρίτων, οἷος ὁ Ζεῦξις ἔγραφεν.

missa barba, subductisque superciliis, & magnum quiddam secum murmurans, accedit, titanicum obtuens, coma super fronte crispata, Autoboreas alter, aut Triton, quales Zeuxis pinxit. Hic

1 Ἐκπτάσας τὰ πώγωνα] Character philosophi, quem passim proponit, ut βίων πρ. In Piscat. in Catapl. *Bourd.* Proprius character philosophorum, qui barbam promittebant, ut tanto viderentur austeriores & venerabiliores. Hinc Persius: *Barbatum crede magistrum Dicere.* Sat. 4. Socratem designat qui πωγωνοτρόφος erat, uti & Græca testatur Gomœdia. Et Horatius de Stertinio: *Solatus jussit sapientem pascere barbam.* βαθυπώγωνας eosdem appellat Lucianus, qui passim deridet eos, qui præter barbam & pallium nihil habèrent philosophi. Festive Bagoas in Eunucho ait: *Si Philosophum oporteat ex barba metiri, hircos primam laudem ablaturos.* Nec minus facetum illud Herodis Attici dictum in philosophum palliatum, crinitum, barba ad pubem usque porrecta: *Video*, inquit, *barbam, at philosophum non video.* Barl.

2 Τὰς ὀφρῦς ἀναπτύσας] Insscentium vel superbientium est. Fastum enim indicant supercilia, ibique sedem habet superbia, ut docet Plin. lib. 11. cap. 37. Solent autem placidi homines & modesti remittere supercilia, quæ fastuosi & irati contrahunt, vel attollunt. *Idem.*

3 Βρυνδυόμυος] Sic Aristophanes in Nub. Socratem inducit βρυνδυόμυον ἐν ἀμαῖς ὀδαῖς, qui locus etiam citatur à Laertio. βρύνδαν Hesychio τύφον, ubi corrupte legitur τύμβον. hinc βρυνδιάσθαι ab eodem Grammatico exponitur, μέγα φρονεῖν, ἐπαίρεσθαι. Murmuris seu fremitus significationem hic continet. Sic in Hermot. philosophos incedere facit Lucianus τὰ χείλη διασαλεύοντας ἡρέμα ἐς ἑαυτὸν ψιθυρίζοντας. Daniel Heinsius vir ingeniosissimus philosophi nostri habitum gestusque ad vivum expressit in suo peplo, ubi in Stoicum quendam jocatur lepidissimo carmine:

Τῶν Στοϊκῶν ἀνδρῶν τις ἐρισπὸς ἀφροσιδόμαξ,
Ὀφρῦν ἀμφοτέρων τοξεποιησάμενος,
Ἐκπτάσας τὸ γένειον ἑὸν πώγωνα, ἐπαλδέσιον,
Ὠς σάκος, ἐκ κεφαλῆς ἐς ποδὸς ἐκτάδιον,
Βρυνδύον οἰκὶν δὲ παρεδύετο νύκτα κατ' ἄκρον
Πολλὰ σοφιστεύων ἐς παραδοξολογῶν. Idem.

4 Τιτανώδης βλέπων] Proverbialiter dictum de eo, qui torvo tetricoque est vultu. quod loquendi genus etiam usurpatur in Icaromenippo. Terribili enim adspectu fuisse perhibentur veteres illi Titanes. Sic dicuntur, non ἀπὸ τ' τίσεως, id est, ultione, ut notat Servius ad 6. Æneid. sed ab Hebræo טיט qua denotatur *lutum*, velut è terra vel luto nati, quemadmodum & gigantes dicti γηγενεῖς eandem ob caussam. *Idem.*

5 Ἀναστασοκομῷ τὴν κόμην] Interpres vertit, *coma super fronte crispata*, Etasm. *Capillum per scapulas fluentem ventilans.* Budæus. *Coma sursum rejecta*; alii, *perturbatam habens comam.* pro diversa significatione verbi, de quo vide Budæum & Stephanum. *Idem.*

6 Αὐτοβορέας] *Ipse* vel *alter Boreas.* Philosophum hunc prolixa barba crinibusque insignem Boreæ & Tritoni comparat, qui à Zeuxide pictore celebri feruntur depicti coma super fronte perturbata aut diffusa. τὸ γράφειν tam *pingendi*, quam *scribendi* significationem habet. hinc γραφὴ modo pro *scriptura*, modo pro *pictura* accipitur apud Græcos. *Idem.*

1 Οὗτος

[1] Οὗτος ὁ [2] τὸ χλαμὺς δύσταλὴς, καὶ [3] κόσμιος τὸ βάδισμα, καὶ [4] σωφρονικὸς τὴν ἀναξολίδα, ἐωθὼς [5] μυρία ὅσα [6] περὶ ἀρετῆς διεξιὼν, καὶ τῶν ἡδονῇ χαιρόντων κατηγορῶν, καὶ [7] τὸ ὀλιγαρκὲς ἐπαινῶν, [8] ἐπιδὴ [9] λαμπάδιος ἀφίκητο ἐπὶ τὸ ἄδειπνον, καὶ ὁ παῖς [10] μεγάλιθλα τὴν κύλικα

Hic habitu frugalis, inceſſu moderatus, amictu modeſtus, mane mirum quam multa de virtute diſſerit, damnans eos qui voluptate gaudent, frugalitatem laudans: at ubi lotus ad cœnam venit, puerque ingentem illi calicem

1 Οὗτος] Perſonatam hujus Philoſophi ſanctimoniam porro deſcribit ab externo corporis habitu ſive cultu, qui frugalitatem & modeſtiam præ ſe ferebat. *Barl.*

2 Τὸ χλαμὺς δύσταλὴς] Heſych. dicitur ὁ καλῶς ἱστολισμένος, qui decenter ornatus eſt. Sic in Hermotimo philoſophos idem Lucianus inducit, κοσμίως βαδίζοντας καὶ διαζωσαμένους δύσταλῶς, à στέλλω ſignificante *orno, inſtruo.* Idem.

3 Κόσμιος τὸ βάδισμα] Sic in Harmon. βαίνειν ἐν ῥυθμῷ. Dixit ad illud Petro. *Inceſſus tute compoſitus.* Sic in tractatu de Saltat. & in Demonact. vita. & aurea. *Bourd.* Subintell. κατὰ præpoſitio. ſupra dixit: κοσμίως βαδίζων, in Sectis, *qui moderato & compoſito gradu incedit*, ut decet virum gravem & ſapientem. *Barl.*

4 Σωφρονικὸς τὴν ἀναξολίδα] Qui frugalitatem pallio præferret. ἀναξολὶς pro *pallio* uſurpatur, ἀπὸ τῆς ἀναξυρίδος, quod in utrumque humerum rejiceretur. Paulo ante dixit: ἀναζωσάμενον δύσταλῶς, in loco è Sectis allegato. Erat autem philoſophorum amictus à communi diverſus, magiſque ad modeſtiam compoſitus. *Idem.*

5 Μυρία ὅσα] Notanda elegans ſignificatio particulæ ὅσος, quæ adjectivo poſtpoſita vim habet adverbii λίαν. Sic Ariſtoph. in Pluto: ὄχλος ἀνθρώπων ὅσος, id eſt, *turba ingens & conferta admodum.* hic θαυμαστικῶς exponitur: *mirum quam multa.* Idem.

6 Περὶ τ' ἀρετῆς] Stoicos præcipuè notat, qui de virtute multis diſceptabant, ſed eam moribus ſuis non exprimebant: in quos etiam invehitur Iuvenal. Sat. 2. *Idem.*

7 Τὸ ὀλιγαρκὲς ἐπαινῶν] Φιλοχρήματοι iſti philoſophi & φυπαρὸν τὴν κεφαλὴν, nihil aliud in his dialogis laudant quam τὸ ὀλιγαρκές. Sic pag. ſeq. & paſſim, quibus tamen nihil uſquam ſatis. *Bourd.* Frugalitatem & animum paucis contentum ſignificat, quam virtutem miris item elogiis jactitabant οἱ λεπτοὶ Στωϊκοὶ, quibus tamen nihil uſquam erat ſatis. *Idem.*

8 Ἐπιδὴ] Levitatem & temulentiam damnat in hoc philoſopho. *Idem.*

9 Λαμπάδιος ἀφίκητο] Solebant veteres, priuſquam cœnarent, lotione uti, tum nitoris, tum valetudinis cauſſa. Ariſtoteles, ut refert Athenæus lib. 5. ἀκρατεῖς εἶναί φησιν, ἄλυτον δὲ κοντοφοροῦντα ἥκειν πλέον πυὸς εἰς τὸ συμπόσιον, hoc eſt, *indecenter facere eum, qui illotus & pulvere plenus ad convivium acceſſerit.* Idem.

10 Μεγάλιθλα τὴν κύλικα] Sic Lapith. τὸ ζωγράφου amariore. amabant calices amariores. μεγάλιθλα autem videtur eſſe κύλικος ὄνομα, ut apud Virg. 1. Æn. Achil. Tat. lib. 2. *Bourd.* Neſcio quid Bourdelotio in mentem venerit, qui μεγάλιθλα hic nomen calicis eſſe putat, idque ſimili probare conatur ex lib. 1. Æneid. ubi *ſpumantem pateram* dixit poëta, non *ingentem*, quod ſciam. Quam hic μεγάλιθλα vocat κύλικα, *Neſtoreum ſcyphum* nominat Lucianus in ſect. ubi de philoſopho itidem loquitur temulento. ὁ δηδακτάλος ἐν ὁ βίλτος, ὃν εἶχε δεύτερον Νεστορέιον πυὰ παραφέρει αὐτῷ. Poculi iſtius vaſtitatem deſcribit Homerus Iliad. 13. *Idem.*

1 Σε-

ἀρίξειεν αὐτῷ, τῷ [1] ζωροτέρῳ ᾧ χαίρῃ μίξαντα, καθάπερ τὸ λήθης ὕδωρ σκιπίων, σαφηνίσαντα ἐπιδείκνυ τοῖς ἑωθινοῖς ἐκείνοις λόγοις, ὥσπερ πάζειν ὥστε [2] ἵκτῖνα [3] τὰ ὄψα, ἢ τὸ πλησίον ἀγκωνιζόμενον, [4] καρύκης [5] τὸ ἡδύσμα ἁπλοῦς [6] κυνηδὸν ἐμφορούμενον, ἐπικεκυφὼς, καὶ πάνυ [7] ἐν ταῖς λοπάσι τῷ ἀριστῷ δῃούσιν ὥσπερ ὀδοῦσιν, ἀκριβῶς [8] τὰ πύελα

cem porrexit (meraciore autem maximè delectatur) perinde ut Lethes aquam ebibens, matutinis illis sermonibus maximè contraria facit, dum milvi instar præripit obsonia, & proximum oppositio cubito arcet, mento condimentis oppleto, dum canum ritu ingurgitat, & prono corpore, ac si virtutem in patinis sese inventurum speret: dumque catinos indice digito

1 Ζωροτέρῳ ᾧ χαίρῃ] Scilicet ποτῷ ᾧ οἴνῳ. Sic ille apud Homer. Iliad. 1. ζωρότερον ᾧ κέρασσε, *meracius misce.* quem locum expressit Catullus: *Inger mi calices amariores.* Per calices amariores intelligit *meraciores*, vel *vetustioris vini*: Quod enim in vino aqueum est tempus tandem consumit. Et notum illud Diphili: τὸ ὑδαρὲς ἅπαν, τοῦτ' ἔστι τῇ ψυχῇ κακόν, *quicquid aqua dilutum est, animæ noxium est.* Hinc Veronensis poëta: *Abite lympha Vini pernicies.* Bari.

2 Ἱκτῖνα] Ingluviem, & voracitatem hujus pseudophilosophi designat, cum milvo ipsum comparat. Scribit Plinius lib. 10. *rapacissimam esse alitem semperque famelicam.* Vnde & ἅρπη dicitur ἀπὸ τοῦ ἁρπάζειν, quod est, *rapere.* Impudentia simul & rapacitas hujus avis elucet in hoc gulone, qui ut solus potiatur obsonio, proxime assidentem cubito propellit, quod est παροκκωνίζειν, ab ἀγκών, quo *cubitus* denotatur. Sic Martialis de superbo convivatore & importuno: *Cubitisque trudit hinc & inde convivas Effultus ostro fericisque pulvillis.* Idem.

3 Τὰ ὄψα] Interpretes *obsonia* vertunt. Sæpe tamen peculiariter eo nomine pisces intelligunt Græci, præsertim Attici, quod & imitantur Latini, Terentius & alii. Hinc ὀψοφάγοι sive *obsonivori* sunt, non qui carnibus supra modum delectantur, aut aliis eduliis, sed qui pisces ad insaniam usque appetunt. Glossæ: ὀψάριον, *piscis, pisciculus.* Vsus rationem dat Myrtilus apud Athen. initio lib. 7. Cum varia, inquit, obsoniorum sint genera, solus piscis id nomen obtinuit διὰ τὸ ἐξαίρετον ἡδονὴν, quod eximius sit cibus. *Idem.*

4 Καρύκης] Hominis ἀδηφαγίαν pluribus amplificat. καρύκης, Condimenti genus erat, quod Galenus apud Hippocrat. exponit λύδιον ἡδυσμα ποικίλον, id est, Lydium edulium varium. Aristoph. interpres ποικίλαν interpretatur, ut ventrem fuisse significet exquisitioribus condimentis apparatum. Budæus simpliciter exponit *orbitionem jusculi esculentioris.* Idem.

5 Τὸ ἡδύσμα ἁπλοῦς] Vt in Lapith. & Merc. Cond. quod pag. 34. dixit ἐμφορεῖσθαι. Bourd.

6 Κυνηδὸν] *Canis in morem.* Nihil enim cane gulosius, nihil impudentius, ἀκοινώνητον animal sibique soli retinet, quod habet. nisi forte excipias canes Memphiticos, qui dicuntur rapinas in medium conferre & communiter vivere, si fides habenda Æliano. *Idem.*

7 Ἐν ταῖς λοπάσι τῷ ἀριστῷ] Festive. Simili ratione vinolentum deridet philosophum Lucianus in Hermot. ἀτυχὲς γὰρ ἐν πυθμένι δοκεῖ μοι ὁ θεὸς καταρύψαι τὸ φιλοσοφίας ἀγαθὸν ὑπὸ τὴν τρύχνην αὐτὴν, id est, *Nam plane in fundo dolii sub ipsa face mihi est visus Deus philosophiæ summum bonum abstrusisse.* Idem.

8 Τὰ πύελα] Generaliter pro catinis apud Aristoph. ubi tamen interpretantur τὰ πύελα εἴδος ἀξυλέας, ad Pac. ad Concio. aliter etiam Hesych. *Bourd.* Pro eodem in Gallo dixit: τὰ πύελα σκευοφόρια. Ejusmodi catinorum exteriores

sive

πρὸς [1] λιχανῷ ἀπορμήχων, ὡς μηδὲ ὀλίγου [2] τῷ μυττωτῷ κηπαλίπου· [3] μεμψίμοιρος ἀεὶ ὡς τὸ πλακοῦντος ἕλου, ἢ [4] τὸν σῦν μόνῳ τῷ ἄλλων λάβοι, ὅπερ [5] λιχνείας καὶ ἀπληστίας ὄφελος. [6] μίθυσες, καὶ παροινῷ· σὺν ἄχρις φωῆς ἐ ὀρχησμῷ μόνον, ἀλλὰ καὶ λοιδορίας, καὶ ὀργῆς πρόσιτι. [7] καὶ λόγοι πολλοὶ [8] ἐπὶ τῇ κύλικι τότε δὴ καὶ μάλιστα

digito diligenter extergit, ne vel paululum alliati edulii relinquat: semper querulus, quasi deteriorem partem acceperit, vel si totam placentam, aut suem solus omnium accipiat, qui quidem edacitatis, & inhabilitatis est fructus, temulentus, vino insanus, non ad cantum modo, saltationemque, verùm ad convicium usque & iram. Adhæc multus inter pocula sermo: tum enim maxi-

sive lictores Eubulus Comicus scite appellat λοπαδιγχόνας vel λοπαδίχας, id est, *gurgites & pernicies patinarum.* Barl.

1 Λιχανῷ] De indice digito, sive λιχανῷ, Casaub. ad Athe. c. 13. lib. 1. *Bourd.* Id est, digito indice, sic dicto, quod eum in obsonia immissum lingimus ad condimentum explorandum, ἀπὸ τοῦ λείχειν, hoc est, à lingendo. Hesych. λιχανὸς ὁ μέσος ἢ μέγας δάκτυλος ἢ χειρός. Sic locum emendo, in quo μὴ præpositio desideratur. *Barl.*

2 Τῷ μυττωτῷ] Τὸ μυττωτὸν, quod Atticum est pro μωσωτὸν, verso σ in τ. Hesychius & Aristophanis interpres ὠὸν τετριμμένον esse dicunt διὰ σιυρῷδων, hoc est, *intritum ex allio*, adhibitis & aliis condimentis, nempe caseo, ovo, oleo, aceto, sic dictum, quod odor ejus esset μωσερὸς, hoc est, *aversandus. Moretum* nonnulli interpretantur, quod ex Græco deductum, quasi *mosetum*, ut vult doctissimus Caninius. *Idem.*

3 Μεμψίμοιρος ἀεὶ] Querulum insuper & rixosum hominis ingenium pravosque mores indicat. *Idem.*

4 Τὸν σῦν] Porcellum intelligit saginatum, qui magnatum seu ditiorum mensis inferri solet, σιαλὸν σῦν appellat Homerus. *Idem.*

5 Λιχνείας] Hoc quid sit, satis aperte declarat Lucianus in avido isto ligurritore, qui cum philosophus esset, ostendit se magis palato sapere, quam cerebro, & eruditiorem habere linguam, aut gulam, quam mentem. *Idem.*

6 Μίθυσι] Simpliciter *ebrium* significat, πάροινον *petulantem ex ebrietate.* Hinc Athenæus: τὸ παροινεῖν ἐκ τοῦ μεθύειν γίνεσθαι. Cantus & saltationis quoque meminit, quæ Homerus vocat ἀγλαΐσματα δαιτὸς, id est, *ornamenta convivii.* Odyss. 1. Saltatio etsi in conviviis veterum, ut res honesta, fuerit admissa, tamen cum vitiosa sint multa saltationum genera, certè philosophum minime decebat tripudiatio. Notum est illud Ciceronis pro Muræna: *Nemo saltat sobrius, nisi forte insanit: neque in solitudine, neque in convivio moderato atque honesto: intempestivi convivii, amœni loci, multarum deliciarum comes est extrema saltatio.* Idem.

7 Καὶ] Τὸ ἄτοπον hominis ob oculos ponit, qui tunc maxime de temperantia & sobrietate disputat, cum helluatur, nihilque minus quam temperantiæ studet. *Idem.*

8 Ἐπὶ κύλικι] Id est, *inter calices*, ὅπερ ἀτοπώτατον dixit Theophrastus in charact. Prudenter Horatius lib. 2. Serm. Sat. 2.

Discite non inter lances mensasque nitentes,
Cum stupet insanis acies fulgoribus, & cum
Acclinis falsis animus meliora recusat:
Verum hic impransi mecum disquirite. cur hoc?
Dicam si potero. male verum examinat omnis
Corruptus judex. ——

καὶ σωφροσύνης καὶ κοσμιότητος, καὶ ταῦτα φησὶν ἤδη ὑπὸ τοῦ ἀκράτου [1] πονήρως ἔχων, καὶ [2] ὑποτραυλίζων γελοίως. [3] εἶτα ἔμετος ἐπὶ τούτοις. [4] καὶ τὸ τελώνιον, ἀφόρμοί τινες, [5] ἐκφέρουσιν αὐτὸν ἐκ τοῦ συμποσίου τῆς [6] αὐλητρίδος ἀμφοτέραις [7] ἐπειλημμένον. πολλὰ μὲν καὶ νήφων, μάλιστα δὲ τῶν πρωτείων ἐφιλονείκησεν ἂν, ψεύστης ὢν ἄκρος, καὶ ἀναίσχυντος, καὶ φιλαργυρίας μὲν καὶ κολακείας ἕνεκα καὶ ἐπιορκεῖν οὐκ ἀποθήσεται, καὶ [8] γοητείας ἀφηγήσεται,

maximè de temperantia, & sobrietate verba facit, idque cùm jam à mero malè affectus ridiculè balbutit. Accedit his deinde vomitus. Postremò sublatum illum de convivio efferunt aliqui, ambabus manibus tibicinæ inhærentem. Quanquam alioqui ne sobrius quidem ulli primas partes cesserit, vel mendacio, vel confidentia, vel avaritia. Quin & inter assentatores primas tenet, pejerat promptissimè, anteit impostura, eo-

Casaubonus ad Suetonii Augustum, *Aretalogos* dici ait ejusmodi philosophos, qui in conviviis lautiorum quæ frequentabant, de virtutibus & vitiis disceptabant. Seneca *circulatores philosophos* appellat. *Barl.*

1 Πονήρως ἔχων] Notant Grammatici vocabulum Πόνηρος, si de homine misero & afflicto dicatur, primam acuere. Si autem de improbo & malo, ultimam. hinc πονήρως ἔχειν de corpore dicitur male affecto. quod tamen ubique verum non est. *Idem.*

2 Ὑποτραυλίζων] Ψελλίζων ἢ μᾶλλον ἰνδαῦρον λαλῶν. Interp. Aristoph. ad Nub. *Bourd. Aliquantum balbutiens.* quod vel à natura est, ut in Alcibiade, cujus τραυλισμὸν deridet Aristophanes in Vespis: vel à nimio potu, ut Thrasyclì nostro accidit, cujus ebritatem porro exaggerat, cùm vomuisse eum dicit, quod cum, ut rem fœdissimam in Antonio exagitet Tullius, quando minus ferendum in philosopho, in virutum doctore? qui *talia verbis Herculis invadit.* Barl.

3 Εἶτα ἔμετος] Idem Lapith. de his vomitibus copiosè alibi. *Bourd.*

4 Καὶ τὸ τελώνιον] Refert porro Timon, quomodo Thrasyclem è convivio perpotum efferre coacti fuerint, ut insanam hominis temulentiam magis ob oculos ponat. *Barl.*

5 Ἐκφέρουσιν αὐτὸν] Ciceroni est, *auferri de convivio.* Antiphanes Comicus, ἐκφέρεσθαι τῷ αὐτῷ pro eodem dixit. Notandus & hic elegans lusus in verbo ἐκφέρειν, quod ut de aliis rebus, ita & de funere usurpatur. Significat eum non secus ac cadaver de convivio elatum fuisse. Nihil enim fere distat ebrius à mortuo, qui terræ mandandus effertur. Virgilius de Græcis Trojam nocte clam occupantibus. *Invadunt urbem somno vinoque sepultam.* 2. Æneid. *Idem.*

6 Αὐλητρίδος] Notandum Veteres olim in symposiis suis adhibuisse tibicinas, erantque ut plurimum fœminæ nundinati pudoris, ut ex Aristophane discimus. Tibiarum vero acroasma ut animum reficit, ita & perturbationes capitis mero incalescentis adjuvare creditur. Anacharsis aliquando interrogatus, *num in Scythia essent tibicinæ?* respondit: *ne vites quidem.* Eo significabat vir sapientissimus, quæ ad tibiam fiunt saltationes, reliquasque ejus generis voluptates è vinolentia nasci. Laertius lib. 1. c. 9. *Idem.*

7 Ἐπειλημμένον ἀμφοτέραις] Supp. χερσί. præterit. Atticum verbi ἐπιλαμβάνομαι, quod est, *apprehendo, innitor.* Festive dictum à Plauto in Pseudolo: *Magnum hoc vitium vino est, pedes captat primum: Lallator dolosus est.* Idem.

8 Γοητεία] Hanc passim nugonibus istis exprobrat ut in Piscat. in Catapl. *Bourd.*

8 Πάρ-

καὶ ἡ ἀναισχυντία παρεμπορεύεται. καὶ ὅλως [1] πάνσοφον τὸ χρῆμα, καὶ παντοχόθεν ἀκριβὲς, καὶ ποικίλως εὐπαλές. οἰμώξῃ τοιγαροῦν [2] οὐκ εἰς μακρὸν χρηστὸς ὤν. [3] τί τοῦτο; παππᾶ, χορτάσθητι ἡμῖν Θρασυκλῆς. Θρασυ. ὦ Ζεῦ πότνα· ἦ Τίμων τοῖς πολλοῖς τούτοις ἀφῖγμαι. ὥσπερ [4] οἱ τὸ πλοῦτον σε πεφηνότες, ἀργυρεῖε, καὶ χρυσῖε, καὶ [5] δεῖπνων πολυτελῶν ἐλπίδι συνδεδραμήκασι, πολλὰ μὲν τῶν κολακείων [6] ἐπιδειξόμενοι σοὶ ἄνδρα, οἷόν σε [7] ἁπλοϊκὸν, καὶ [8] τῶν ὄντων κοινωνικόν. [9] οἶδα γὰρ ὡς [10] μάζα μὲν ἡμῖν δεῖπνον

comitatur impudentia. In summa vir est omnifaria sapientia cumulatus, omni ex parte exactus, varièque absolutus. Quare licet sit modestus, brevi ejulabit. Quid hoc? papæ, tandem nobis Thrasycles? *Thras.* Non hoc animo ad te venio; Timon, quo plerique isti, qui nimirum tuas opes admirati, argenti, auri, opiparorum conviviorum spe adducti concurrunt, multam assentationem exhibituri apud te, hominem simplicem, & de rebus suis facilè impertientem. Scis enim offam in cœnam mihi sat esse,

1 Πάνσοφον τὸ χρῆμα] Virum designat omnigena sapientia cumulatum, quem ἐν τῇ Φιλοσοφίᾳ πεντάθλον vocat Laërtius in Democrito· τὸ χρῆμα in admiratione ponitur & excellentiam quandam denotat, quæ per superlativum commode à Latinis significatur. Ita Xenoph. de Cyro: καταδαμᾷ τὸν ἵλαφον καλόν τε χρῆμα καὶ μέγα, id est, *cervum jaculo sternit longe pulcherrimum & maximum* Idem.

2 Οὐκ εἰς μακρὸν] *Brevi.* Bourd. Inepte Erasmus: *non ejulabit clarius.* pro *non longo post tempore*, hoc est, brevi ejulabit, ὡς εἰς μακρὸν χρόνον. Barl.

3 Τί. τοῦτο] Admirationis affectum exprimit Timon, cui Thrasycles respondet subdola insinuatione utens. *Idem.*

4 Οἱ τὸ πλοῦτον πεφηνότες] Avaros intelligit, & plebejos homines, quibus in admiratione sunt opes. De his ita Iuvenalis: *Qui mirantur opes; qui nulla exempla beati Pauperis esse putant.* Idem.

5 Δείπνων πολυτελῶν] Parasitos innuit, quos δικτολόχους vocat Hesiodus, Latini *cænipetas.* Idem.

6 Ἐπιδειξόμενοι] Erasmus vertit, *deliniunt*: rectius Professor Salmurienfis: *exhibituri.* de futuro enim sermo est. *Idem.*

7 Ἁπλοϊκὸν] Sic vocat *virum simplicem*, ἁπλῆν, cui verba dare facillimum sit: contra δόλιον appellant Græci *virum duplicem* & *versipellem*, quo nomine Ulyssem insignit Horatius Carm. lib. 1. Od. 6. *Idem.*

8 Τῶν ὄντων] Laudat Timonem à liberalitate. Liberalis enim hominis est, ut philosophus docet, περὶ τὰ χρήματα εἶναι μεταδοτικόν. Unde virum bonum Menander scite appellat κοινὸν ἀγαθὸν, hoc est, *commune quoddam bonum*, ut qui non uni aut alteri, sed pluribus prodesse cupit. *Idem.*

9 Οἶδα] Frugalitatem & victus sui tenuitatem, adeoque animi celsitudinem in contemnendis opibus philosophice hic jactat Thrasycles, quo Timonem illaqueet incautum. *Idem.*

10 Μάζα] Pro quovis genere panis. tenuiorum cibus, unde mirum, Carionem. μάζας accepisse pro delicatiori cibo. Fuere quidem μάζαι in deliciis sed compositæ. Aristoph. Hesiod. Athen. Hesych. Suid. *Bourd.* Duplex erat maza apud Veteres. Una quæ confici solebat ex farina, sale, lacte vel oleo, quandoque etiam vino subigebatur, nec humanis solum usibus dicata, sed & Diis sacra fuit. Altera ex farina, sale & aqua tantum fiebat. ξηρὸν ἄρτον appellant nonnulli, hoc est, austerum panem. Galenus lib. de aliment. eam postponit pani

ἱκανὸν, ἆψον ἢ ἥδιστον. [1] θύμον, [2] ἢ κράδαμον, ἢ εἴ ποτε τυροῶλιν [3] ὀλίγον τῆς ἁλῶν. ποτὸν ἢ [4] ἐνναέκρουνον [5] ὃ δὲ τρίβων ἔστω, ἧς βάλῃ πορφυρίδος ἀμείνων. τὸ χρυσίον μὲν γὰρ [6] οὐδὲν πρόπαγον τῶν τοῖς αἰγιαλοῖς ψηφίδων μοι δοκεῖ. [7] σὺ δὲ αὖτε χαῖρε [8] ἰσπίλλου,

esse, opsonium verò suavissimum, cepam, aut nasturtium, aut siquando lubeat epulari lautiùs, paulum salis: potum verò ex fonte novem fistulis scaturiente constare: tum hoc pallium quavis purpura potius. Nam aurum nihilo magis apud me est in precio, quàm calculi qui sunt in littoribus. Verùm tua ipsius gratia huc me contuli, ne

ordeaceo, multumque habere ait τυροῦλιν & τυροῦλιν. Nomen accepit ἀπὸ τοῦ μάττειν, quod pinsendo subigatur, nihilque aliud est, quam farina conspersa & subacta. Vnde & Latinum *massa*, verso ζ in duplex ſſ. ut ὄζυζα, *obrussa*. De posteriori hoc panis genere loquitur Sophista, dum vili parvoque victu se contentum esse prædicat. *Barl.*

1 Θύμον] Male θυμὸν antea, qua loquendi formula passim utitur. *Bourd.* Vilissimum plantæ genus. *cepam agreſtem* nonnulli interpretantur. herba est, ut medici tradunt, nec visu, nec esu commendabilis: acrimoniam tamen habet ad irritandam ὄρεξιν & edendi appetitionem. *Cepis* autem *vesci* dicitur, qui tenuiter & illote vivit, quod Hesiodus per *malvam* & *asphodelum* significavit in operib. *Barl.*

2 Ἢ κράδαμον] Dixi ad illud Petronii *Nasturcii succum*. Bourd. Tradit Xenophon veteribus Persis in pretio fuisse *nasturtium*, eoque obsonii loco usos, lib. 1. περὶ Κύρου παιδ. cujus rei causſam hanc fuisse putant nonnulli, quod herba illa vim habeat ὄπτησιν τοῦ ὄρου, ἐ πρὸς πνευμάτων. Apud Persas autem, ut ex eodem discimus libro, turpe erat palam mejere, vel nasum mungere aut spuere. Hac item herba tenues & parci vitam utcunque sustinebant. *Idem.*

3 Ὀλίγον πρὸς ἁλῶν] Horat. 2. Serm. *Cum sale panis Latrantem stomachum bene leniet.* Sali vis inest contra putredinem, cibisque saporem conciliat: Vnde ἱερὸν ἅλας passim appellat Homerus, propter summam ejus necessitatem & utilitatem. Persius: *Est tibi far modicum, & purum sine labe salinum.* q. d. victus sufficiens. *Idem.*

4 Ἐννεάκρουνον] Fons Athenis qui ab aliis dicitur καλλιρρόη de quo interp. Aristoph. male apud Hesych. ἐννεάκρουνον dicitur. hac de re legendus Thucydides qui rem totam indicat. & Portus interp. *Bourd.* Nomen est fontis cujusdam Athenis sic dicti à novem fistulis, è quibus aqua saliebat. κρουνὸς enim *scatebra*. Hesychius πηγὴν esse ait, ὡς Φρύνιχος Καλλιρρόῃ ἔλεγον. apud quem corrupte legitur ἐννεάκρουνον. Egregie in hanc sententiam scripsit Varro de liberis educandis apud Nonium: *Vel maxime illic dräici, & sitienti videri aquam mulsum, & esurienti panem cibarium, siligineum: & exercitato somnum suavem.* Barl.

5 Ὃ δὲ τρίβων] *Pallium* commune erat Græcorum omnium gestamen: ut *toga* Romanis. Tamen inter τρίβωνα philosophorum, & elegantiorum in Græcia civium discrimen fuisse Salmasius ostendit in Notis suis ad Vall. *Idem.*

6 Οὐδὲν πρόπαγον] Fateor fuisse philosophorum nonnullos, qui aurum & argentum contemserint, adeoque in profluentem abjecerint, ut liberius philosopharentur: sed Thrasyces noster sub persona vilipendere se simulat, quæ maxime apperebat. In tales recto olim pronunciavit Simonides: Etenim rogatus, *utra res esset optabilior, divitiæ, an sapientia? dubito*, inquit, *ut qui videam sapientes frequentare divitum fores.* eo innuens philosophos plerosque verbis quidem contemnere divitias, sed re eas captare. quo tamen nomine reprehenditur à Platone lib. 6. de Republ. *Idem.*

ὡς μὴ ἀλλοφθείρῃ σε τὸ κάκιστον τοῦτο καὶ ἐπιβουλότατον κτῆμα ὁ πλοῦτος, ὁ πολλοῖς πολλάκις αἴτιος ἀνηκέστων συμφορῶν γεγονώς. εἰ γάρ μοι πείθοιο, μάλιστα ὅλον εἰς τὴν θάλατταν ἐμβαλεῖς αὐτὸν, εἰδὲν ἀναγκαῖον ἀνδρὶ ἀγαθῷ ὄντα, καὶ τὴν φιλοσοφίας πλοῦτον ὁρῶν ἀνωμαλῶν. μὴ μέντοι εἰς βάθος ὦ ἑταῖρε, ἀλλ' [1] ὅσον εἰς βυθοῦνας ἐπιμελὲς ὀλίγον ἀπὸ τῆς κυμαινούσης γῆς, ἐμοῦ ὁρῶντος μόνου. [2] εἰ δὲ μὴ τοῦτο βούλοι, σὺ δ' ἄλλου τρόπου ἀμείνω κατὰ τάχος σκόρπισον αὐτὸν ἐκ τῆς οἰκίας. [3] καὶ μηδὲ ὀβολὸν αὐτοῦ λάβῃς, ἀλλὰ πᾶσι τοῖς δεομένοις. ὦ μῶν, [4] πέντε δραχμάς. ὦ δ' μνᾶν. ὦ δ' τάλαντον. εἰ δέ τις φιλόσοφος εἴη, [5] δίμοιρίαν, ἢ τρίμοιρίαν φέρεσθαι δίκαιον. ἐμοὶ δ', καίτοι οὐκ ἐμαυτῷ χάριν αἰτῶ, ἀλλ' ὅπως μεῖζόν τι ἑταίραν τοῖς δεομένοις, ἱκανὸν εἰ τοῦτο [6] τὸν πήχυν ἐπιτελοῖτο

ne te corrumpat peſſima & inſidioſiſſima poſſeſſio divitiarum, quippe quæ multis ſæpenumero immedicabilium malorum cauſa extiterit. Etenim, ſi me audies, potiſſimum opes univerſas in mare projicies, ut pote non neceſſarias bono viro, quique Philoſophiæ poſſit opes perſpicere. Ne tamen in profundum, ô bone, ſed fermè ad inguina uſque ingreſſus, paulò ultra fluctuoſum littus, me uno ſpectante. Sed ſi hoc nolis, tu eas alio potiore modo, confeſtim ex ædibus ejicito, ac ne obolum quidem tibi reliquum facias, largiens quibuſcunque opus eſt, huic quidem quinque drachmas, alii minam, alii talentum. Porrò ſiquis erit Philoſophus, æquum eſt ut duplam, triplamve portionem ferat. Mihi autem, quamquam mea ipſius gratia non poſtulo, ſed ut amicis ſiquî indigent, impertiam, ſat erit, ſi peram

7 Σὲ δ' αὐτῷ] Finem adventus ſui non alium fuiſſe ait Thraſycles; quam ut Timonem in tanta rerum opulentia officii ſui commonefaciat. *Barl.*

8 Ἑστάλην] Id eſt, ἐπορεύθην, deque eo uſurpatur qui ſponte venit, non miſſus, quod veræ amicitiæ τίκμαιρον eſſe docet Iſocrates orat. ad demon. *Sic rectiſſimè*, inquit, *tractabis amicos, ſi non exſpectes, dum te rogent, ſed ultrò cum tempus poſtulat, eis opem ferat.* Idem.

1 Ὅσον εἰς βυθοῦνας] *Uſque ad inguina ſeu pube tenus*, quo mox eas auferat. Eſt autem βυθοῦν medicis *inguen ad femora ſumma*, ἐν βῦ particula intendente ſignificationem, quod & ἴπτω facit in aliis: & βῶ τὸ βαίνω, *incedo*, quod greſſum juvare creditur. *Idem.*

2 Εἰ δὲ μὴ τοῦτο βούλοι] Aliud conſilium ſuggerit veterator, ſi forte prius illud non arrideat, nimirum ut opes ſuas viritim diſtribuat pro ratione perſonarum & indigentia ſingulorum. Philoſophis tamen ſibique imprimis cautum vult, quos æquum judicat duplam aut triplam portionem ferre. *Idem.*

3 Καὶ μηδὲ ὀβολὸν αὐτοῦ λάβῃς] Καὶ μηδ' ὀβολὸν αὐτοῦ ἀπῇς, αὐτῷ, αὐτόθι, nempe ἐν τῇ οἰκίᾳ, ſive οἴκοι. Marc.

4 Πέντε δραχμάς] Continebat drachma præſertim Attica ſex obolos ἡ δὲ ſive mina Attica, quæ diverſa eſt à libra, valebat noſtrate moneta decem & ſeptem Caroleos cum dimidio, ut vult Iunius. *Barl.*

5 Δίμοιρίαν] *Duplam portionem.* Δίμοιρος in hæreditate dicitur, qui ex beſſe hæres eſt; τρίμοιρος, qui dodrantem accipit: ὁλόκληρος, qui ex aſſe hæres: Conſulatur Budæi eruditiſſimus libellus de Aſſe. *Idem.*

6 Τὸν πήχυν] Hujus capacitatem feſtive innuit Thraſycles, cum eam vir

πανδόχοις, ἐδὲ ὅλας δύο μεδίμνους χωροῦσαι αἰγινητικάς. [1] ὀλιγαρκῆ ὦ καὶ μέτριον χρὴ εἶναι τὸ φιλοσοφοῦντα, καὶ [2] μηδὲν ἄνευ τοῦ πήρας φρονεῖν. [3] Τί. ἐπαινῶ ταῦτά σου ὦ Θρασύκλεις· ἐὰν γὰρ τὸ πήρας οἰ δοκῇ, φέρε σοι τὴν κεφαλὴν ἐμπλήσω [4] κονδύλων, [5] ἐπιμεμφήσεται τῇ δικέλλῃ. [6] Θρασυ. [7] ὦ δημοκρατία, καὶ νόμοι, παιόμεθα γὰρ ὑπὸ πολεμίων οὐ ἱλεύθερα

peram hanc, ne duos quidem integros modios Æginetico capientem, plenam præbueris. Eum enim qui philosophatur convenit paucis esse contentum, nihilque ultra peram cogitare. *Tim.* Equidem ista quæ dicis probo Thrasycles. Ergo si videtur, priusquam peram expleam, tibi caput pugnorum ictibus opplebo, insuperque auctarium ligone dabo. *Thras.* O populi Imperium, & leges! à nefario homine in libera civitate pulsa-

duos modios Æginetico capere asserit. Continebat *medimnus* (quæ mensura erat aridorum) octo & quadraginta chœnicas, sive centum & octo libras teste Polluce. Fuit agricolis frequentior quam aliis ob magnitudinem. Æginetica dicitur ab Ægina insula & urbe circa Peloponnesum, quæ maris aliquando imperium obtinuit, & bello Persico in navali certamine cum Athenienſibus de palma certavit, ut refert Strabo lib. 8. Vnde & de mercibus mensurisque Æginetici crebra mentio apud Græcos scriptores. *Barl.*

1 Ὀλιγαρκῆ ὦ] Sobrietatem in philosopho commendat, & vitam paucis contentam. *Idem.*

2 Μηδὲν ἄνευ τοῦ πήρας φρονεῖν] Proverbium est, *non ultra peram cogitare*, de quo Erasmus. Hinc discimus, cujusmodi esse debeat philosophorum vita, nempe frugalis, parca, & ab omni strepitu & ambitione remota, qualem Diogenes nobilis ille Cynicus egisse legitur, unico contentus pallio, baculo quo canes abigeret, dolio velut domicilio utens, crudis item herbis & aqua simplici victitans. Ad quem cum accessisset Alexander Magnus, generosa oratione sic regem affatus dicitur: *Vter nostrum*, inquit, *pluribus eget, ego qui ultra peram & baculum nihil desidero, an tu, qui patrio non contentus regno, tot periculis temet objicis, ut latius imperes, adeo ut vix totus terrarum orbis tua cupiditati videatur satis futurus?* πήρα καὶ βάκτηρ philosophorum erant insignia, præsertim Cynicorum. *Idem.*

3 Τί. ἐπαινῶ ταῦτά σου ὦ Θρασύκλεις] Approbat Timon sapiens philosophi dictum, sed perspectam habens ejus hypocrisin pro pera caput ipsi pugnis opplet. *Idem.*

4 Κονδύλων] Erasmus vertit *tubera*, ex consequenti, quod propriè est κονδυλῶν, à recto κόνδυλη. At κόνδυλος pugnus est, unde κονδυλίζειν, *pugno ferire*, pro quo Attici dicunt κονδύλοις εἰστρίζειν, vel δὶς κόρρης παταξαι, à quo differt ῥαπίζειν, verbum sacris scriptoribus usitatum, propriequæ exponitur de ictu qui virga aut baculo seu fuste incutitur. ῥαπὶς enim *virga*, *bacillus*. Idem.

5 Ἐπιμεμφεῖν] Est auctarii loco aliquid addere. Et jocosè subdit, τῇ δικέλλῃ, ut supra, φιλοφρονήσομαί σε τῇ δικέλλῃ, per ironiam sarcasticam. *Idem.*

6 Θρ.] Exclamatio cum indignatione. *Idem.*

7 Ὦ δημοκρατία] Sic exclamat, quod Athenienſium regimen esset populare, ubi libertatis potissimum ratio habetur. quanquam verius loquendo politia illa παρήχθασε quædam fuerit & labes Reipubl. nihilque aliud quam tyrannis multorum capitum. Vnde Demosthenes, cum iret in exilium, conversus ad Arcem sublatis manibus dixisse fertur: *O domina custos Minerva, cur tribus molestissimis bestiis delectaris; noctua, dracone, & populo?* Erat enim populus Athenienſis velut

πῆ πολύ. Τί. τί ἀγανακτεῖς ὦ γα-
θὲ θρασύκλεις; μῶν [1] παρακέκρουσμαί σε; ἢ μὰ τὸν
Ἑρμῆν ἐπιμελῶς χοί-
νικος ὑστέρησε τὸ μίτρον πίπαρος.
[2] ἀλλὰ τί τοῦτο; πολλοὶ ξυνέρχον-
ται. Βλεψίας σαπύγων, καὶ Λάχης, καὶ
Γνίφων, καὶ ὅλως, τὸ συμπαγμα τῶν
φιλαργύρων. ὥστε τί σὺ ἐπὶ τοῖς
πίτυσι πύτλοι ἀναλῦσι, τοῖς μὲν
δι' ἐλάσσονος ὀλίγου ἀναπαύσω πάλαι πε-
πονηκόσι, αὐτὸς δ' ἔτι πλείστους
λίθους ξυμφορήσας, ἐπιχαλάζῃ
πέτρωθεν αὐτούς; Βλ. μὴ βάλλε ὦ
Τίμων. ἄπιμεν γάρ. Τί. ἀλλ' οὐκ
ἀναιμωτί γε ὑμεῖς, οὐδ' ἄνευ τραυ-
μάτων.

famur. *Tim.* Quid ſtomacharis ô bone Thraſycles? num te defraudavi? Atqui menſuræ chœnices quatuor adjiciam. Sed quid hoc eſt? Complures ſimul adveniunt, Blepſias ille, & Laches, & Gniphon, in ſumma, eorum agmen qui vapulabunt. Itaque quin ego in rupem hanc conſcendo, ac ligonem quidem jam dudum fatigatum, pauliſper interquieſcere ſino? At ipſe congeſtis plurimis ſaxis, procul in ipſos grandino? *Blep.* Nejace, Timon, abimus enim. *Tim.* At vos nec ſine ſanguine, nec ſine vulneribus abibitis.

velut intractabilis quædam bellua optimo cuique infeſta. *Noctuam* & *Draconem* hoc inſignibus habebat. *Barl.*

1 Παρακέκρουσμαί] Tranſlatum hoc verbum ab iis, qui in rebus appendendis alteram lancem ex æquilibrio fraudulenter impellunt digito, ut in alteram partem vergat. Vnde παρακρουστικὸν apud doctiſſimum Grammaticum, qui chœnice aliquem decipit. Eſt autem *chœnix* menſura ſiccorum, ἡμιεκτίου Alexarcho ſive *dimenſum diurnum*. *Sextarium* Gaza vertit, qui quatuor panes facit toto die ſufficientes uni viro, ut ad Ariſtoph. Lyſiſtratam notat Florens Chriſtianus. Facete hic ad κανδύλας transfert Lucianus. *Idem.*

2 Ἀλλὰ τί τοῦτο] Timon abacto Thraſycle reliquos denſo agmine accurrentes ſycophantas & fumi venditores eo, quo decet, modo à ſe repellit. Atque ita colophonem imponit feſtiviſſimo huic dialogo Lucianus. Nos itidem hominis ferociam barbaroſque mores jam dudum pertæſi vela colligemus finemque commentationi noſtræ imponemus. Tu quiſquis es Lector, *ſi quis quoque noſtra Captus amore leget*, opellam hanc philologicam æqui bonique conſule, quam ut ego candidus impertior, ita tu ſi φιλόλογος es, benevolus ea utere ac fruere. *Idem.*

ΑΛΚΥΩΝ, Η ΠΕΡΙ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ.

HALCYON SEV DE TRANSFORMATIONE.

ARGVMENTVM.

[1] *In hoc dialogo de poteſtate divina diſputat Socrates, quòd ſcilicet Deo poſſibilia ſunt omnia, & quòd nos illius operum atque effectuum*

1 *In hoc dialogo*] Non eſt Luciani ſed Leontis Academici, ſi Antonio Mureto ſua ſtat fides Orat. 4. Luciani quidem prorſus non eſſe, tum dictio lenta & oſcitans, tum ſententiarum levitas, & argumentorum frigus, & delitationes arguunt ſatis. *Marc.*

ctuum cauſſas, intellectu ac ratione conſequi non poſſumus. Eſſe enim nos, quod ad collationem Dei & rerum æternarum attinet, pueros ac veluti cæcos. Quòd autem Deus multa facilè efficiat, quæ nobis impoſſibilia videntur, probat primùm à ſigno ſive exemplo tempeſtatum quæ illius providentia ſeu adminiſtratione, ex maximis & turbulentiſſimis ſubitò in ſummam tranquillitatem & ſerenitatem convertuntur. Item ab incremento & collatione ætatum hominis, cum æquè mirum ſit ex puero imbecilli ac parvo, virum tantum & tam fortem fieri. Poſtremò ab effectis & vi naturæ, quæ cum Deo longe inferior ſit, tamen ea quæ nobis, ratione ſcilicet ac ſenſu omnia metientibus, impoſſibilia videri poterant, operatur. Occaſio Dialogi ſumitur à cantu & objectu Alcedinis: Diſputationis autem, à fabula quæ de transformatione illius narratur.

ΧΑΙΡΕΦΩΝ.

Τίς ἡ φωνὴ προσέπαλην ἡμῖν, ὦ Σώκρατες, πόρρωθεν ἀπὸ τῆς αἰγιαλῶν καὶ τῆς ἀκρας ἐκείνης; ὡς ἡδεῖα παῖς ἀκοῆς. τί ποτ' ἄρ' ἐστὶ τὸ φθεγγόμενον ζῶον; ἄφωνα γὰρ δὴ τά γε κατ' ὕδατος ἀμπώμενα. Σω. Θαλαττία τις, ὦ Χαιρεφῶν, ὄρνις ἀλκυὼν ὀνομαζομένη, πολύθρηνος, καὶ πολύδακρυς. ὡς ἡ δὴ παλαιὸς ἀνθρώποις μεμύθολόγηται. φασὶ γὰρ αὐτὴν ποτὲ ἦσαν Αἰόλου μὲν Ἑλλὴν θυγατέρα, κυανόπτερον ἄνδρα τε ἑαυτῆς πεπτεῶτα θρηνεῖν πόθῳ φιλίας, Κήυκα τε τραχίνιον, τε Ἑωσφόρου Ἀστέρος, καλόν παιδὸς καλὸν υἱόν. εἶτα δὴ τῶν ἱερωτάτων ἀφ' τινα δαιμονίαν βάλησιν, εἰς ὄρνιθος τρόπον ἐκπτέσθαι τὰ πλάγη, ζητοῦσαν ἐκεῖνον, ἐπειδὴ πλαζομένη γῆν ἐπὶ πᾶσαν, οὐκ οἷά τ' ἦν εὑρεῖν. Χαιρ. ἀλκυὼν τοίνυν ἐστὶν ὁ σὺ φῄς; ἃ πώποτε

CHÆREPHON.

VJuſmodi vox aures noſtras pepulit ô Socrates, eminus à littoribus, & illo promontorio? quàm jucunda auditu! Quodnam eſt vocale illud animal? [1] Muta enim ſunt ea quæ in aquis degunt. *Soc.* Marina quædam eſt avis, ô Chærephon, nomine Halcyon, multum lugens & lachrymans: de qua jam olim homines [2] hanc fabulam commenti ſunt. Ajunt Æoli Græci filiam olim deſponſam, juvenem maritum, jugalis amicitiæ deſiderio proſequi, Ceycem Trachinium, Heoſphori Aſteris filii, pulchri patris pulchrum filium. Deinde divino quodam conſilio alitem factam, in morem avis maria circumvolitare, illum quærendo, quem per univerſam terram vagata non potuit invenire. *Cher.* Eſt verò halcyon hoc quod dicis? nuſquam antea

1 *Muta ſunt quæ in aquis*] Cauſam adfert Ariſtot. quòd his neque pulmo ſit neque arteria neque guttur. *Cogn.*

2 *Hanc fabulam*] Hanc fabulam narrat Ovid. lib. 11. Metam. de Alcedoniis Varr. lib. 3. de ling. Lat. Plin. lib. 10. c. 32. *Idem.*

σθόδιον ἠκηκόειν τῆς φωνῆς. ἀλλά μοι ξένη τις τοῦ ὄντι προσέπεσε, γραῶδη γέ ὡς ἀληθῶς τὴν ἀφῆκεν τὸ ζῶον. πηλίκην δέ τινα καὶ εἰκὸς ὦ Σώκρατες; Σω. Οὐ μέγα· μεγάλῳ μέντοι ἀφ' ὧν φιλοσοφίαν εἴληφε θεῶν πιλεῖ. ἐπὶ γὰρ τῇ τούτου νεοττείᾳ καὶ τὰς ἀλκυονίδας καλουμένας ἡμέρας, ὁ κόσμος ἅπας, καὶ χειμῶνα μέσον ἀφαιρούσας ταῖς οὐσίαις. ὧν εἰσι καὶ ἡ σήμερον πάντες μῶμοι. οὐχ ὁρᾷς ὡς αἴθρια μὲν τὰ πανταχοῦ, ἀκύμαντον δέ, καὶ γαληνιοῦν ἅπαν τὸ πέλαγος, ὅμοιον ὡς εἰπεῖν κατόπτρῳ; Χαι. λέγεις ὀρθῶς. φαίνεται γὰρ ἀλκυονὶς ἡ σήμερον ὑπάρχειν ἡμέρα. καὶ χθὲς δέ τοιαύτη τις ἦν. ἀλλὰ πῶς θεῶν, τοῦ ποτε χρὴ πιστεύειν τοῖς ἐξ ἀρχῆς, ὦ Σώκρατες, ὡς ἐξ ὀρνίθων γυναῖκες ποτε ἐγένοντο, ἢ ὄρνιθες οἰκογυναικῶν; πάντες γὰρ μᾶλλον ἀδύνατον φαίνεται πᾶν τὸ τοιοῦτον. Σω. ὦ φίλε Χαιρεφῶν, ἐοίκαμεν ἡμεῖς τὰ δυνατῶν τε καὶ ἀδυνάτων ἀμβλυωποί τινες εἶναι κεῖται παντελῶς. δοκιμάζομεν γὰρ δὴ καὶ δυνάμει ἀνθρωπίνῃ ἅπασαν οὖσαν, καὶ ἄπιστον, καὶ ἀόριστον. πολλὰ δ' ἂν φαίνοιτ' ἡμῖν καὶ τὰ ἀδύνατα εὔπορα εἶναι, καὶ τὰ ἐφικτῶν ἀνέφικτα. συχνὰ μὲν καὶ δι' ἀπειρίαν, συχνὰ δὲ καὶ διὰ νηπιότητα φρενῶν. τοῦ ὄντι γὰρ νήπιον ἔοικεν εἶναι πᾶς ἄνθρωπος, καὶ ὁ πάνυ γέρων, ἐπείτοι μικρὸς πάνυ καὶ νεοχλὸς ὁ ὅλος βίος χρόνου πρὸς τὸ πάντα αἰῶνα. τί δ' ἄν, ὦ ἑταῖρε, οἱ ἀγνοοῦντες τὰς τῶν θεῶν καὶ δαιμονίων δυνάμεις ἔχοιεν ἂν εἰπεῖν; πότερον δυνατὸν ἢ ἀδύνατόν τι τῶν τοιούτων; ἐάρχομαι Χαιρεφῶν τέ-

tea vocem hanc audivi: sed tanquam revera peregrina in me incidit. Itaque lugubrem profectò sonum emittit illud animal. Quantum autem sit dicito Socrates. *Soc.* Non magnum: magnum tamen à Diis honorem accepit, ob amorem quo virum est prosequuta. Nam quo tempore nidulatur & ovis incubat suis, dies quos vocant halcyonios, homines festivitate celebrant, media hyeme ab aliis serenitate differentes. Quorum hodiernus dies omnium maximè est unus. Nonne vides ut serenum est cœlum, placidum & tranquillum omne pelagus, speculo, ut ita dicam simile? *Char.* Rectè dicis. Omnino enim videtur hodiernus dies esse halcyonius: tum etiam hesternus talis erat. Sed per Deos, quomodo priscis hominibus habenda est fides, ex avibus mulieres, aut ex mulieribus aves factas esse? Hæc enim quavis alia re videtur magis impossibilis. *Soc.* O amice Chærephon de possibilibus & impossibilibus rebus prorsus hallucinantes judices esse videmur. Quippe rerum causas pro humana facultate expendimus, quæ illas nec nosse, nec credere, nec cernere potest. Inde permulta factu facilium difficillima, & non arduorum ardua nobis apparent: multa quidem propter imperitiam, multa quoque propter mentis infantiam. Revera enim omnis homo infans est, maximè verò senex, quoniam omne vitæ nostræ tempus est exiguum, ac ferè nihil aliud quàm infantia ad universum ævum comparatum. Quid autem ô bone, qui Deorum ac dæmoniorum potestates ignorant, certi dicere possint? utrum quid possibile istorum sit an impossibile? Vidisti Chærephon, die abhinc ter-

τῶν ἡμέρων ὅσας ἂν ὁ χειμὼν; καὶ δέδοικα μὴ μάρ τοι θεὸς ἐπέλθοι. καὶ τὰς ἀφορμὰς οἵας ἐκ βορρᾶ, ἀνέμων τε ἐξαίσιον μεγάθους ὑποπλαγεῖν ἄν τις τὴν οἰκουμένην ἅπασαν καὶ δὴ συμπεσεῖσθαι. μή μικρόν γ' ἀνωμοσή τις καταφορὰ δύσιν ἐμφύσῃ, καὶ διάμεσον αὖτε μέχρι ἕως ἐσ νῦν. πότερον δ' ἂν οἴει μεῖζόν τι καὶ ἐρωδιὸς τραγεῖναι, τοιούτῳ αἰθρίαν ἐξ οἵας τὸ ἀνυποστάτου λαίλαπος καὶ πορφυρᾶς μεταθεῖναι, καὶ εἰς γαλήνην καταγαγεῖν τὸ ἅπαν κόσμου, ἢ γυναικὸς εἶδος μεταπλάσθηναι εἰς ὄρνιθός τινος ποιήσαι; τὸ μὲν γὰρ τοιοῦτο, καὶ τὰ παιδάρια τὰ παρ' ἡμῖν, τὰ πλαστίνην ἐπιστάμενα πηλὸν, ἢ κηρὸν, ὅταν λάβῃ ῥᾳδίως ἂν ἐκ αὐτοῦ πολλάκις ἔγνω, μεταχηματίζῃ ποικίλως ἰδιᾶν φύσιν. τὸ δὲ μηχανὴν δὴ μεγάλην καὶ ξυμβολητὸν ὑπερφυᾶ ἔχοντα πῶς ἂν εἰς ἡμετέρας δυνάμεις, ἀλλ' ἥκιστα τοιαῦτα, καὶ λεῖα. ἐπὶ τὸ ὅλον δ' ἐργασθῆναι τόσῳ τινὶ σαυτοῦ δοκεῖς εἶναι μείζω, φράσεις ἄν; Χ. τίς δ' ἀνθρώπων ὦ Σώκρατες, νοῆσαι δύναιτ' ἄν, ἢ ὀνομάσαι τι τοιούτων; ἐγὼ γοῦν εἰπεῖν ἐφιστόν. Σ. ἀκοῦσαι δὴ θεραπεύσωμεν ἀνθρώπων ὡς ἀμάλας συμβαλλομένους μεγάλας τινὰς ὑπεροχὰς ἐν ταῖς δυνάμεσι, καὶ ἀδυναμίας ὑπαρχούσας, ἢ γὰρ τῶν ἀνδρῶν ἡλικία, ὡς τὰ πάντα παντελῶς βρίφη, τὰ παιδάρια ἐκ γήρως, ἢ δεκαετία, θαυμαστὴν ὅσην ἔχει τὴν ἀφ' ὧν δυνάμεώς τε, καὶ ἀδυναμίας, ἐν παίσεσι χειδὸν ταῖς κατὰ τὰ βίου πράξεσι, [1] καὶ ὅσα ἀφ' ὧν τυχῶν τούτων ἅτε πολυμηχάνων, καὶ ὅσα ἀφ' ὧν σώματος, καὶ τῆς ψυχῆς ἐργάζονται. ταῦτα γὰρ

tio. quanta tempestas sævierit? quam animo repetens, horresco. Vidisti & fulgura illa, & tonitrua, & inusitatos ventorum flatus? Suspicatus fuisset quispiam totam terram corruituram. At paulò post mirabilis quædam cum serenitate oborta est tranquillitas, quæ in hoc usque tempus perduravit. Vtrum igitur majus atque operosius existimas, ex intolerabili procella & turbine orbi universo talem inducere serenitatem, an mulierculæ formam transmutatam, in avis speciem traducere? Nam & nostrates pueruli, qui ex luto aut cera formas ducere norunt, ex eadem materie in manus sumpta sine negotio multas specierum naturas transformando effingunt. Cæterùm Deo magna, nec cum nostris viribus comparabili præstantia prædito, facilia & plana sunt istiusmodi omnia. Numnam quanto totum cœlum te ipso tibi majus videatur, dicere possis? *Char.* Ecquis hominum, ô Socrates intelligere possit & explicare quippiam horum? neque enim humana voce ista explicari possint. *Soc.* Proinde hominum inter se comparatorum magnos quospiam excessus existentes in potentiis, atque impotentiis contemplamur. Virilis enim ætas, ad pueros omninò infantes, à nativitate quinquennes, aut decennes, mirum quantum discrimen habeat roboris & imbecillitatis in omnibus fermè quæ sunt in vita actionibus, tum in his quæ per ingeniosas illas artes, tum in his quæ corporis & animi viribus operantur. Perspicuum enim est, hæc

1 Καὶ ὅσα διὰ τὴν τυχῶν] Καὶ ὅσα διὰ τὴν τυχῶν. Marc.

τοῖς νέοις ὡς ἂν εἶπον παιδίοις, εἰσὶ οἷς νῦν ἐλθεῖν δυναῖεν φαίνεται. καὶ τὸ ἰσχύος ἢ τὸ εἰδους ἀνδρὸς τέλειον τὸ μέγεθος, ἀμύητον ὅσον ἔχειν τὴν ὑπεροχὴν ταύτης οἰόμενα. μυρίαδας γὰρ τοσούτων εἰς ἀνὴρ πύκνος τοιαῖς χειρώσαιτ' ἂν ῥᾳδίως. ἡ γὰρ ἡλικία παντελῶς, ὥσπερ δῆτα πάντων, καὶ ἀμαχανῶς ἐξαρχῆς ὑπολελυθεῖσα τοῖς ἀνθρώποις ὑπὸ φύσεως. ὁπηνίκα δὴ ἄνθρωπος ὡς ἄνθρωπον τοιοῦτον ἀφορᾷ, τί νομίσομεν τὸ σύμπαν οὐρανὸν ἐκ τοσούτων ἡμετέρων δυνάμεως φανῆναι ἄν, τοῖς τὰ τοιαῦτα θεωρεῖν ἐφικνουμένοις; πολλοστὸν δ' ἴσως δόξει τοιούτοις, ὅσον ἴσχει τὸ μέγεθος τοῦ κόσμου τοῦ ὑπερέχοντος τὸν Σωκράτους ἢ Χαιρεφῶντος εἶδος, τηλικοῦτον καὶ τοῦ διανοεῖσθαι αὐτὸ, καὶ τοῦ φρονεῖν, καὶ τοῦ λέγειν, καὶ τοῦ ἀφικνεῖσθαι τὸ ἐμὸν ἀφ' ἡμῶν ἀφίστασθαι. σοὶ μὲν δὴ καὶ ἐμοὶ ἔστ' ἄλλοις τοιούτοις πολλοῖς ἔστι, πολλὰ ἔτι ἀδυνάτα τὰ ἑτέροις πάνυ ῥᾴδια. ἐπὶ δὲ αὐλῆσαι τοῖς ἀναύλοις, καὶ ἀναγνῶναι, ἢ γράψαι τοῖς ἀγραμμάτοις γραμματικὸν τρόπον, ἀδυνατώτερόν ἐστι τινος, ἢ ὡς ἂν ὄψεσι ἀνεπιστήμοσιν, ἢ ποιῆσαι γυναῖκας ἐξ ὀρνίθων, ἢ ὄρνιθας ἀπὸ γυναικῶν. ἡ δὲ φύσις τὸ πλέον χειδὸν ἀφανίζουσα ζῶον ἅπαν, καὶ ἄπλεκτον, πόδας ὑποδῆσαι, καὶ πτερώσασα, ποικιλίαις τε φαιδρύνασα πολλῇ, καὶ καλῇ, καὶ παντοδαπῇ χρωμάτων, μελιτίαν σοφῶν ἀπέδειξε δῆτα μέλιτος ἐργάτην. ἔκ τε ὠῶν ἀφέντων, καὶ ἀψύχων, πολλὰ μὲν πλάττει πλωῶν τε, καὶ πεζῶν, καὶ

hæc pueris, ut dixi, ne in mentem quidem venire posse: & adultæ ætatis viri unius magnitudinem virium, immensam ad illa præstantiam obtinere. Siquidem horum multa millia unus vir facilè subigeret. Etenim pueritia in totum omnium expers est, ac sub initium ipso naturæ ductu, invalida homines consequitur. Quando igitur homo homini, ut videtur, in tantum antecellit, quid putabimus universum cœlum nostris viribus collatum apparituros iis qui hæc contemplando assequuntur? Itaque multis credibile videtur, quanto mundi magnitudo Socratis aut Chærephontis speciem superat, tanto & ipsius potentiam, sapientiam, & cogitationem similiter à ratione nostra differre. Quare tibi, mihique, atque aliis nostri ordinis hominibus plerisque multa sunt impossibilia, quæ aliis facillima. Quoniam & tibia canere canendi imperitis, aut legere aut scribere illiteratis impossibilius est, dum nescient, quàm mulieres ex avibus, aut aves ex mulieribus fingere. Cæterùm natura ipsa [1] in favo propemodum sine pedibus atque alis animantem assimilans, suppositis pedibus, & adjectis alis, pulchraque & omnigena colorum varietate exornans, solertem apem, divini mellis opificem absolvit, [2] Ex ovis autem mutis & inanimatis, multa volatilium, pedestrium, & aquaticorum animalium genera effingit, ad quæ divinis qui-

1 *In favo*] Apes intelligit quæ nascuntur neque ex coitu, neque partu, sed ex suavitate herbarum. Aristot. lib. 5. c. 21. de Animal. *Cogn.*

2 *Ex ovis autem*] De ovorum natura mirabili Aristot. loco cit. Rhodig. lib. 27. cap. 17. *Idem.*

σύνδρον ζώων, ὡς λόγος πτηνὰς πινὰς ἱερὰς αἰθέρος μεγάλας ἀφορμὰς χρωμένη. τὰς οὖν ἀθανάτων δυνάμεις μεγάλας ὄσας, θνητοὶ καὶ σμικροὶ παντελῶς ὄντες, καὶ ὅτι τὰ μεγάλα δυνάμενοι καθορᾶν, ὅτ' οὖν ἐν ᾧ σμικροὶ, ἐν πολλοῖς ὀλιγορῶντες, καὶ τὰ περὶ ἡμᾶς συμβαίνοντα παθῶν, σὺν ἂν ἔχοιμεν ἀπὸ βεβαίας ὅτ' Ἀλκυόνων πέρι, ὅτ' ἀηδόνων. καλέσω ἢ μύθων, οἷον παρέδοσαν πατέρες, τοῦτο καὶ παισὶν ἐμοῖς ὑπ' ὄρνι θρήνων μελῳδὸν, ἐμοὶ δὲ τὰ σὰ ὕμνων πέρι. καὶ σὺ τὰ σύστεγα καὶ φίλανδρον ἔρωτα πολλάκις ὑμήνου, γυναιξί τ' ἐμοῖς, Ξανθίππῃ τε καὶ Μυρτοῖ λέγων τὰ τ' ἄλλα, ὡς ἐγὼ καὶ πρὸ σοῦ θεῶν. ἆρά γε καὶ σὺ ποιήσεις τι τοιοῦτον ὦ Χαιρεφῶν; Χ. περὶ γὰρ ὧν σὺ Σώκρατες. καὶ ὅτι τοῦτο σοὶ ῥηθήσεται, ἀπολαύσαν ἔχει τὴν παρόκλησιν ὡς γυναικῶν τε καὶ ἀνδρῶν ὁμιλίαν. Σ. ἴσως ἀπασαμένοις τὴν ἀλκυόνα, ὡσάμενοι ἤδη ὡς ἄν χωρῶμεν ἐκ Φαληρικοῦ. Χ. πάνυ μὲν ποιῶμεν ὅτι.

quibusdam, ut sermo est, magni ætheris artibus abutitur. Proinde Deorum immortalium virtutes quæ magnæ sunt, nos qui mortales & parvi omnino sumus, & neque magna, neque etiam parva perspicere possumus, sed in pluribus hæsitamus quæ nobis accidunt, nihil certi seu de halcyonibus, seu de luscinis dicere queamus. Præclaram verò hanc fabulam, qualem à patribus accepimus, talem liberis meis, ô avis lamentationum modulatrix traditurus sum de tuis hymnis. Ac tuam cùm pietatem, tum amorem erga maritum, uxoribus meis [1] Xanthippæ, & Myrtoni sæpe celebrabo: cùm alia multa, tum in primis, quem à Diis honorem consecuta es, commemorando. Numquid & tu Chærephon tale quid mecum facturus es? *Cher.* Sic facere convenit, ô Socrates. Et quæ à te dicta sunt, exhortatione duplici ad æquabilem conversationem viros & uxores impellunt. *Soc.* Salutata igitur halcyone tempus est ut [2] è Phalerico ad urbem nos recipiamus. *Cher.* Ita planè faciamus.

1 *Xanthippa*] D. Hieronym. adversus Iovinian. *Cogn.*
2 *E Phalerico*] Portu Athenis, à quo Demetrius Phalereus dictus. *Idem.*

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ, Η ΚΑΥΚΑΣΟΣ.

PROMETHEVS, SIVE CAVCASVS.

ARGVMENTVM.

Videtur hoc dialogo Lucianus, id quod & in sequentibus facit, Deorum gentilium vanitatem, & ineptam de illis persuasionem hominum reprehendere atque irridere voluisse. Occasionem autem sumpsit ex fabula Promethei, quem poëtæ fingunt, eo quòd Iovem in distributione carnium decepisset, deinde & homines formasset, postremò autem è cœlo ignem surreptum terris intulisset, à Iove Cau-

Caucaſo alligatum, aquilamque immiſſam, qua hepar illius carpendo attereret. Fingit itaque hic interea dum rupibus affigitur, cauſſam dicere, & apud Mercurium & Vulcanum, de criminibus objectis purgare. Primùm de diſtributione carnium, per extenuationem, dicendo jocum fuiſſe convivalem non fraudem, neque tantum ſupplicium mereri, ex adverſo priora ſua merita referendo. Secundo loco de plaſtice, ubi biſariam reſpondet, & ſuper eo, an homines in univerſum finxiſſe, Diis damnoſum fuerit, & ſuper modo & forma, oſtendens non modò nihil incommodi fictionem hominis attuliſſe Diis, verumetiam utilem & propè neceſſariam fuiſſe. Deinde & hac forma, ita ut Deos referrent facie, & rationis participes eſſent, neceſſe fuiſſe creari. Vltimò de furto ignis reſpondet, neque cæleſti igni quicquam ademptum eſſe, & ad officium Deorum pertinere, ut homines juvent: præſertim cùm ea re ipſi neque opus habeant, neque utantur, homines autem ſacrificando indigeant, & ad ipſorum Deorum miniſterium adhibeant. Occaſio apologia ſumitur ex eo, quòd cum Prometheus ſui miſereri Mercurium juberet, ille contrà meritò eum pati hæc dixerat.

ΕΡΜΗΣ.

1 Ὁ μὲν Καύκασος, ὦ Ἥφαιστε, ὅτος, φ τὸν ἄθλιον Τιτᾶνα τοῦτον ὠμηλῶσι δεῖ. περισκοπῶμεν δὴ ἤδη κρημνόν τινα ἐπιτήδειον, εἰ ὡς τὸ χόνδρος γυμνός ἐστι, ὡς βεβαιότερον κρεμάσαντες τὰ δεσμά, καὶ ὅτος ἄπιστα φαινῆς εἶη κρημνώμενος. Ἥφαι. περισκοπῶμεν· ὦ Ἑρμῆ. ὅτε γὰρ ταπεινὸν καὶ πρόσγειον ἐσταυρῶσαι χρή, ὡς μὴ ἐπαμύνειν αὐτῷ τὰ πλάσματα αὐτοῦ οἱ ἄνθρωποι, ὅτε μέν κ' τὸ ἄκρον. φανῆς γὰρ ἂν εἴη τοῖς κάτω. ἀλλ' εἰ δοκεῖ, κατὰ μέσον σκοπῶμεν τῆς φάραγγος [2] ἀνεσταυρώσων, σκληραῖς τῷ χεῖρε δῆσαι τούτοις

MERCVRIVS.

IN tibi Caucaſum, ô Vulcane, cui miſer hic Titan affigendus eſt. Iam itaque circumſpiciamus num qua ſit in præcipiti prærupta rupes commoda, nive nudata, cui firmiùs infigantur vincula, & unde hic ſuſpenſus fiat omnibus conſpicuus. *Vulcan.* Circunſpiciamus Mercuri. Neque enim humili in loco & terræ proximo eſt affigendus: ne homines figmentum ipſius opem ferant ipſi. Neque rurſus in ſublimi: nam iis qui ſunt in radice montis non appareret. Sed ſi ita tibi viſum fuerit, hîc in medio ſupra convallem, paſſis hinc atque illinc è regione manibus, cruci

1 Ὁ μὲν Καύκασος] Quid legerit Ottomarus Lucinius hujus dialogi Interpres, non video, omnino aliud legiſſe ſtatuendum eſt. ſat monuiſſe. *Bourd.* Hujus montis deſcriptionem habes apud Arrian. in vita Alexandri. lib. 3. *Cogn.*

2 Ἀνεσταυρώσων] *Crucifigatur*, inde Caucaſus dictus crux, monuit Lipſ. tract. de Cruce, σταύρος poſtea. *Bourd.*

3 Ἀνά-

σὸς τὸ σεαυτοῦ. Ε. ὦ λέγεις. [1] ἀπότομοί τε γὰρ αἱ πέτραι, καὶ ἀπρόσβατοι, παντάχῃ τε ἐρήμου ἐπενδυκῶσαι. καὶ τῷ ποδὶ στενὸν παντελῶς ὁ κρημνὸς ἔχει τὸν ἐπίβασιν, ὡς [2] ἀκροποδιτί πῃ μόλις ἱστάναι. καὶ ὅλως ἐπικινδύνως ὁ σταυρὸς ἂν γένοιτο. μὴ μέλλε δὴ ὦ Προμηθεῦ, ἀλλὰ ἀνάβαινε, καὶ παρέχε σεαυτὸν προσπαγησόμενον ὡς τὸ ὄρος. Προ. ἀλλ' ὑμεῖς γέ μοι ὦ Ἥφαιστε, καὶ Ε. ῥμῆ, κατελεήσατέ με ἀδίκως τῶν ἀξίων δυστυχοῦντα. Ε. τοῦτ' ἴφης, ὦ Προμηθεῦ, τὸ κατελεῆσαι, ἀντὶ δ' ἀνασκολοπισθῆναι αὐτίκα μάλα ἀδικούσης δίκης ἐπιτάγμαθ'. ἢ οὐχ ἱκανὸς εἶναι σοι δοκεῖ ὁ Καύκασος, καὶ ἄλλους ἂν χορῆσαι δύο ἀσφαλῶς δεδῆναι. ἀλλ' ὅρμα τὴν δεξιάν. σὺ ὦ Ἥφαιστε, κατάκλεισε, καὶ προσήλου, καὶ τὴν σφῦραν ἐῤῥωμένως κατάφερε. δὸς καὶ τὴν ἑτέραν, κατειλήφθω δὲ μάλα καὶ αὐτή. δεῖ ἔχειν. κἀξαπήστω ἤδη καὶ ὁ λοιπὸς ἀνθρώπων τὸ ἦπαρ, ὡς πάντα ἔχοις αὖτις τὰ καλὰ καὶ δαιμόνια πλαστικῆς. Προ. ὦ Κρόνε, καὶ Ἰάπετε, καὶ σὺ Γῆ μῆτερ, οἷα πέπονθα ὁ κακοδαίμων, οὐδὲν δεινὸν εἰργασμένος; Ε. οὐδὲν δεινὸν εἰργάσω ὦ Προμηθεῦ, ὃς προῆσο μὲν τῶν νομίμων τῶν κρεῶν ἐγχειρισθείς, ὅπως ἄδικον ἐποιήσω, καὶ ἀπατήλιον, ὃς αὐτὸς μὲν τὰ κάλλιστα ὑπεξελόμενος, τὰ Διὶ δὴ προλογισθέντα, [3] ὀστᾶ κατα-

cruci affigatur. *Merc.* Rectè dicis: prærupta enim hîc undique sunt saxa, & inaccessa, sensim in declive vergentia: tamque angustum habet pedi aditum rupes ista, ut vix summis insistas pedibus. Hîc denique quàm maximè opportuna furca fiat. Ne igitur cunctère, Promethee, sed ascende, & præbe te monti affigendum. *Prom.* At vos saltem Vulcane, & Mercuri, misereſcite mei qui in hanc calamitatem immeritus incidi. *Merc.* Misereſcite ais ô Promethee: nimirum ut nos suo mandato immorigeros protinus in crucem tollat: an-non videtur tibi Caucasus satis idoneus ad duos alios palo affixos continendum? At porrige dextram. Tu verò Vulcane, reclude, affige clavum, & malleum potenter impinge. Præbe & alteram, quò & illa ritè implicetur. Bene se res habet. jam nunc devolabit aquila tuum jecur depastura, ut pro opere illo tuo cùm pulchro, tum ingenioso quidvis reportes. *Prom.* ô Saturne, ô Iapete, & tu Tellus mater, infœlix ego qui afficior pœnis, qui mali nihil commiserim? *Merc.* Nihil mali commisisti Promethee, qui primò quidem distribuendarum carnium obiens munus, tam improbè & vafrè te gessisti, ut partem opimam tibi subduxeris, & ossibus candido adipe

1 Ἀπότομοι] Ἀπέξυροι Angl. ut *exesi scopuli*, apud Senec. Hercule fur. *Bourd.*

2 Ἀκροποδιτὶ μόλις ἱστάναι] Ἀπόντες. inde attæ qui inter ambulandum stare nesciunt. Casaub. ad Suet. Tiber. c. 1. tales sunt Medi, qui, ἐπὶν ἀποβῶσι τοῦ ἵππου, ἄσπερ οἱ δεῖ τοῦ ἀκροποδῶν διβαίνοντες, μόλις βαδίζουσι. Lucianus. Dial. Mort. In Mſ. legitur μόγις quod idem est. *Idem.*

3 Ὀστᾶ κατακλάσας ἀργῷ δημῷ] Item de Merc. Cond. habet autem accusationem omnem hanc ab Hesiod. l. ἐργ. Idem.

1 Me-

λύψας ἀρχῆτι δημῷ; μίμνεμμαι Ἡσιόδῳ τῷ Δι ὄντως εἰπόντος. Ἔπειζε γὰρ τὰς ἀνθρώπους ἀνίπλασους, πανυργότατα ζῶα. καὶ μάλιστά γε τὰς γυναῖκας. ἐπὶ πᾶσι δὲ τὸ τιμωρῆσθαι κτῆμα τῶν θεῶν τὸ πῦρ κλέψας, καὶ τοῦτο ἡδονὰς τοῖς ἀνθρώποις. τοσαῦτα δεινὰ ἀργασμένῳ, φῆς μηδὲν ἀδικήσας δεδέσθαι; Πρ. Ἴσως ὦ Ἑρμῆ καὶ σὺ κρῖνε τὸ ποιητὴν [1] ἀναίτιον αἰτιᾶσθαι, ὃς τὰ τοιαῦτα συφορήσας, ἐφ' οἷς ἔγωγε [2] τῆς ἐν πυρώσει συκοφαντίας εἰ τὰ δίκαια ἐγκαλεῖ ἐπιμησάμενον ἂν ἐμαυτόν. εἰ γὰρ βουλήσει, ῥᾴδιόν σοι καὶ διαλογησαμένῳ ὑπὲρ τῶν ἐγκλημάτων. ὡς δείξαιμι ἄδικα ἐγνωκὼς περὶ ἐμοῦ τὸν Δία. σὺ δ', ὑμύλῳ γὰρ εἶ, καὶ δικανικὸς, ἀπολόγησαι ὑπὲρ αὐτοῦ, ὡς δικαίως τῷ ψήφῳ ἤχθη, ἀνεσταυρῶσθαί με πλησίον τῶν Κασπίων τύπων πυλῶν, ἐπὶ τῷ Καυκάσῳ, οἰκτρὸν θέαμα πᾶσι Σκύθαις. Ἑρ. ἴσως μὲν ὦ Προμηθεῦ τῷ ὄφεσιν ἀγωνιᾷ, καὶ εἰς ἥδιον δέσει. ὅμως δ' ὑπόλαβε. καὶ γὰρ ἄκαιρος περιμένειν ἀναγκαῖον, ἕως ἂν ὁ ἀετὸς κορεσθῇ ἐπιμελησόμενός σου τοῦ ἥπατος. τῷ οὖν πρώτῳ μὲν ταύτῃ χρῆσθαι ἂν εἴη ἔχον, εἰς ἀκρόασιν κορέσασι χρήσασθαι σοφιστῇ, οἵῳ σὺ πανυργότατος εἶ τοῖς λόγοις. Πρ. σώσεις ἄρ' ὦ Ἑρμῆ λέγε. καὶ ὅπως μὲ ὡς δεινότατα κατηγορήσῃς, μηδὲ κατηφῆς τὸ δικαίων ἕνεκα πατρός. σὺ

adipe velatis Iovi impoſueris? Memini mehercle [1] Heſiodi qui ſic locutus eſt. Deinde homines verſutiſſimum genus animantium, ac mulieres in primis effinxiſti. Præter hæc omnia, ignem Deorum præſtantiſſimam poſſeſſionem furatus es, & hominibus dediſti. Cùm tot ſcelera perpetraveris, affirmas te inſontem vinculis implicari? *Prom.* Videris tu quoque Mercuri, juxta poëtam, innocuum incuſare, qui talia mihi objicis, ob quæ, ſi pro merito mecum ageretur, in Prytaneo publicè alendum me cenſuiſſem. Quare, ſi tibi vacat, libenter objecta mihi crimina apud te oratione diluerem, & rationibus demonſtrarem injuſtam ſententiam à Iove contra me pronunciatam. Tu verò, quandoquidem tam eloquio polles, quàm juris ſcientia, Iovis partes tuêre, & proba latum ab ipſo juſtum ſuffragium, quum me huic Caucaſo, prope Caſpias haſce portas, affigendum judicavit, ut miſerrimum Scythis omnibus fiam ſpectaculum. *Merc.* Inanem, & inutilem tentas à Iovis ſententia provocationem. Verùm tamen dicito. Nam alioqui mihi tantiſper eſt expectandum, dum aquila devolet, quæ tui hepatis curam gerat. Itaque otio quod interea ſuppetet, rectè abutemur ad declamationem tuam audiendam, eamque captioſam, cùm ſis in dicendo verſutiſſimus. *Prom.* Tu igitur Mercuri prior dicito, & vide ut mihi quàm graviſſima crimina objicias, nec jus tui patris prodas. Tu verò

1 *Heſiodi*] In Theogonia. *Cogn.*

2 Ἀναίτιον αἰτιᾶσθαι] Vt Dial. Mort. ex Homero. *Bourd.*

3 Τῆς ἐν πυρώσει συκοφαντίας] A Platone in Apol. Socrat. εἰ οὖν δεῖ με τὸν δίκαιον τῆς ἀξίας τιμᾶσθαι αὐτῷ τιμῶμεν τὸ ἐν τῷ πρυτανείῳ σιτήσεως. Tangit alibi. legend. Dionyſ. Halicar. lib. 5. *Idem.* Locus Athenis ſic dictus quaſi πυρᾷ ταμίειον. Cogn.

1 Ὡς

ῆ ὦ Ἥφαιστε, δικαστὴν ποιεῖμαί σε. Ἥφαι. μὰ Δί', ἀλλὰ κατήγορον ἀντὶ δικαστοῦ ἴσθι με ἔχων. ὃς τὸ πῦρ ὑφελόμενός σου, ψυχρὸν μοι τὸν κάμινον ἀπολέλοιπας. Προ. ἀκοῦε διελόμενοι τὴν κατηγορίαν, σὺ μὲν τὸν τοῦ κλοπῆς ἤδη σωτῆρα. ὁ Ἑρμῆς ἢ κἀγὼ τὴν ἀνθρωποποιΐαν, κἀγὼ τὴν κρεανομίαν αἰτιάσεται, ἄμφω ἢ τεχνῖται, κἠ εἰκὸς δεινὰ εἶναι. Ἥφαι. ὁ Ἑρμῆς κἀγὼ ὑπὲρ ἐμοῦ ἐρεῖ. ἐγὼ γὰρ οὐ πρὸς λόγοις τοῖς δικανικοῖς εἰμι, ἀλλ' ἀμφὶ τὸν κάμινον ἔχω πολλά. ὁ δὲ, ῥήτωρ ἐστὶ, κἀκ τοιαύτης οὐ παρέργως μεμελέτηται αὐτῷ. Προμ. ἐγὼ μὲν οὐκ ἂν ποτε φαίην κἀγὼ τοῦ κλοπῆς τὸν Ἑρμοῦν ἐξελεῖσθαι ἂν εἰπεῖν, οὐδὲ ἀνεδιδάσκειν μοι τὸ τοιοῦτο ὁμοτέχνῳ ὄντι. τἀλλὰ ἀλλ' εἰ ἐς τοιοῦτον, ὦ Μαίας παῖ, ὑφίστασαι, καιρὸς ἤδη περᾶν τὸν κατηγορίαν. Ἑρ. πάνυ γὰρ ὦ Προμηθεῦ μακρῶν δεῖ λόγων, κἀκ ἐκαστῆς τινος ἀφορμῆς, ἐπί τε σοὶ πραγμάτος. οὐχὶ ἢ ἀπλῆ μόνα τὰ κεφάλαια εἰπεῖν τῶν ἀδικημάτων. ὅτι ἐπιτρέπτιν σοι μοιρᾶσαι τὰ κρέα, σαυτῷ μὲν τὰ κάλλιστα ἐφύλαττες, ἐξηπάτησας ἢ τὸν βασιλέα, κἀκ τὰς ἀνθρώπους ἀνεπλασας, ὀδόντ' ὄν. κἀκ τὸ πῦρ κλέψας παρ' ἡμῶν, ἐκόμισας παρ' αὐτούς. καί μοι δοκεῖς ὦ βέλτιστε, μὴ σωιέναι ἐπὶ τοῖς τηλικούτοις, πάνυ φιλανθρώπῳ ἔ Διὸς πεπιστευμένῳ. εἰ μὲν ἔξαρνος εἰ μὴ εἰρχάθη αὐτὰ, δεῆσθ κἀκ διελέγχειν, κἠ ἔστιν τινα μακρὸν ἀπόδειξιν. κἠ πειρᾶ ὡς ἔτι μάλιστα ἐμφανίζειν τὴν ἀλήθειαν. εἰ ἢ φῆς τοιαύτῃ πεποιῆσθ τὴν νομὴν τῶν κρεῶν, κἀκ τὰς ἀνθρώπους κατεργάσασθ, κἀκ τὸ πῦρ κεκρὸ Vulcane judicem constituo. *Vulc.* Non per Iovem, sed pro judice me accusatorem habebis, tu qui surrepto igni gelidam officinam reliquisti. *Prom.* Divisa igitur actione, tu quidem de furto orationem connecte: Mercurius verò me hominum formationis, & carnium distributionis reum aget: videmini enim ambo periti artifices, & dicendi facultate præditi. *Vulc.* Mercurius meo nomine verba faciet. Ego enim ad judiciales dissertationes non sum comparatus: sed de rebus quæ ad focum pertinent multa quidem dicere possim: at ille est dissertus orator, qui hæc non perfunctoriè curavit. *Prom.* Nunquam putassem Mercurium voluisse de furto dicere, idque mihi exprobraturum fuisse eum qui eandem artem exerceat. Sed quoniam, ô Maiæ fili, hujusmodi actionem aggrederis, jam tempestivum est accusationem expedire. *Merc.* Longa profectò opus est oratione, multoque apparatu Promethee, si tua facinora velim insectari. Neque enim sola criminum capita recensere satis est. Nimirum quòd commisso tibi distribuendarum carnium officio, portionem optimam tibi servaris, regique imposueris: quodque homines, quibus nihil opus erat, efformaris. Denique quòd subductum nobis ignem ad illos tuleris: qua in re, vir optime, Iovis benignitatem expertus, non tamen eam intellexisse videris. At verò si hæc te admisisse flagitia inficiaberis, longa oratione confutandus eris: mihique danda opera ut veritatem patefaciam. Sed si concesseris te carnes distribuisse, homines recens effinxisse, & ignem furatum

κλοφίαν, ἐκφανῶς κατηγόρηταί μοι, καὶ μικρολόγος σὺκ ἂν ἔποιμι. λῆρος γὰρ ἄλλως τὸ τοιοῦτον. Προμ. εἰ μὲ καὶ ταῦτα λῆρος ἐστὶ καὶ φλυαρία, ὀψόμεθα μικρὸν ὕστερον. ἐγὼ δ' οὖν ἐπίσταμαι ἐκεινά φησι εἶναι τὰ κατηγορήματα, πειράσομαι ὡς ἂν οἷός τε ὦ, ἀπολύσασθαί τε ἐγκλήματος. καὶ πρῶτον μὲν ἄκουσον τὰ περὶ τῶν κρεῶν. καίτοι νὴ τὸν ἥλιον, καὶ νῦν λέγων ταῦτα, αἰσχύνομαι ὑπὲρ τοῦ Διός, εἰ ὧδε μικρολόγος καὶ μεμψίμοιρός ἐστι, ὡς διὰ μικρὸν ὀστοῦν ἐν τῇ μερίδι δύρεσθαι, ἀναισκελοπιθήκιον πάμπαν παλαιὸν ὄντα ἰδεῖν, μήτε τὴν συμμαχίας μνήμην ἀπολλύουσα, μήτε αὐτὸ τὸ ὀργῆς τὸ κεφάλαιον ὅ ἐστι σύνοπτον ἔχειν. καὶ [1] ὡς μειρακίῳ τοιοῦτον ὀργίζεσθαι, καὶ ἀγανακτεῖν, εἰ μὴ τὸ μεῖζον αὐτὸς λήψεται. καίτοι ἵνα γε ἀπιθάνως ὦ Ἑρμῆ τὰς τοιαύτας συμποτικὰς ὕβρεις, ἤχρηι οἶμαι [2] ἀπομνημονεύειν. ἀλλ' εἰ καί τι ἡμάρτηται μεζόνως δυσχεραίνοντα, παιδαγωγεῖσθαι, καὶ αὐτῷ σε τῷ συμποσίῳ καταλιπεῖν τὴν ὀργήν. ἐς ὃ τὸ αὔριον παμμιδεῖσθαι τὸ μῖσος, καὶ μνησικακεῖν, καὶ ἐωλόν τινα μνήμην ἀφυλάκτειν, ἄπαγε, ὅτι θεοῖς πρέπον, ὅτι ἄλλως βασιλικόν. ὡς γὰρ ἀφίλη τις τῶν συμποσίων τὰς κωμῳδίας ταύτας, ἀπιστῶ, καὶ σκώμματα, καὶ τὸ σκώπτειν, καὶ ἐπιγελᾶν, τὸ καταλιπόμενόν ἐστι μέθη, καὶ νήφων, καὶ σιωπὴ, σκυθρωπὸν καὶ ἀτρεπὲς πράγματα, καὶ ἕκτα συμποσίου πρέποντα. ὥστε ἐγὼ μὲν μνημονεύειν εἰς τὴν ὑστεραίαν ἔτι ᾤμην τὸν Δία. ἐχ ὅπως καὶ τηλικοῦτος ἐπ' αὐτοῖς ἀγανακτήσει, καὶ πάνδεινα ἠγήσεται τὸν ἐσθίειν, abundè tua crimina commemoravi: nec pluribus est opus, alioqui hoc esset nugari. *Prom.* An nugæ sint quæ dixisti, posthac videbimus. Nunc verò quoniam absoluta est tibi, ut ais, adversum me accusatio, ego pro virili crimina diluere conabor. Primò quidem audi quæ dicam de carnibus: quanquam per cœlum, hæc de Iove nunc dicere me pudet, eum adeò rixosum ac querulum esse, ut quoniam minutulum os in sua portione invenit, me tanto nunc tempore pro Deo habitum palo affigendum huc miserit, immemor sanè auxilii à me accepti, nec perpendens cujus sit momenti caput hujus indignationis. Nemo enim non videt puerilem esse hanc excandescentiam & indignationem, quia majorem partem non accepit. Verùm hujusmodi convivalium fraudium, ut puto, meminisse non est æquum: quin siquid inter epulandum, delicti est commissum, pro joco ducere, ibique iram in convivio relinquere convenit. Absit autem ut quisquam odium in crastinum recondat, ac veteris injuriæ recordetur, & pridiani facti meminerit, quod neque Deum neque regem decet in primis. Quare si è conviviis dempseris festivitates istas, fraudem, dicteria, sales, irrisionem, nihil supereſt præter temulentiam, satietatem, silentium, morosas & injucundas actiones, quæ convivio nullatenus conveniunt. Ideoque Iovem facti postridie non recordaturum putabam: nec tantum ob rem tantillam stomachaturum, seque gravissimam

1 Ὡς μειρακίῳ] Sic in Timon. & Toxare. *Bourd.*
2 Ἀπομνημονεύειν] Μισῶ μνάμαια συμπότων. Id. in Lapith. *Idem.*

μαζ πηγηζίναν, εἰ διανέμων τις ἔρις, μικίσαν πνα ὕπαιζε, πεισάμην ἂν εἰ ἀληγνώστην τὸ βέλτιον ὁ φιλόμηδ. πῶς ἂν ἐμοὶ τὸ μελίπηπερον, μὴ τὸν ἐλάττω μοῖραν ἀπονεμημένην τῷ Διΐ, τὸν δ' ὅλον ἁρπάσαι; τί οὖν ἄλλο τοῦτο ἐγκαλῶ, τὸ μὴ λόγῳ, τῇ γῇ τὸ ἥμισυ ἀναμεμίχθαι, καὶ ἀστραῖς, καὶ βουνοῖς, καὶ κωμηδὸν ὅλον ἐπιπολεῖν, καὶ ἀετοὺς κρεμάπιπτειν, καὶ τὸ ἦπαρ σκηπτοῦν; ὀργὴ γὰρ μὴ πολλὰν τοῦτο κατηγορῇ τῆς ἀγανακτήσεως· οὐ τὸ μικρόψυχον, ἢ ἀλγεινὸν τῆς γνώμης, καὶ ἄσθενὲς ὀργῆς δύχέρειαν ἢ τι ἂν ἐποίησεν ἔτι ὅλον ὃν ἀπολέσας, εἰ κρεῶν ὀλίγων ἕνεκα τοιαῦτα δρᾶζε; καίτοι πόσῳ οἱ ἄνθρωποι ἀγνωμονέστερον ἀφῆκεν ἄσθενὲς τὰ τοιαῦτα, καὶ εἰκὸς ἦν ἐπὶ ἐς ὀργὴν ἀξυτέρας εἶναι τῆς γῆς; ἀλλ' ὅμως σωφρονέστερον ἔσαν ὅσῳ πρόμαχείρων γεγονὸς ἂν πωλοῦντο, εἰ τὰ κρέα ἔψαν, καθεὶς ὁ δάκτυλον ἢ ζωμὸς [2] περιλιχμῶντο, ἢ ὀπτὸμμαν ἀπαστάσας τῶν κρεῶν κατεργάζοιντο, ἀλλὰ συγγνώμην ἂν εἶχεν μοι αὐτοῖς. εἰ δὲ καὶ πάνυ ὀργιζοῖεν, ἢ κατάλας σὺν τῷ ψαν, ἢ καὶ κρέας ἐπέπηξαν, ἀντεκολοπίσθη δ' ἂν ὑπὸς παρ' αὐτοῖς τῶν πλικιώτων ἕνεκα. καὶ σοὶ μὲν τῶν κρεῶν, τοσαῦτα. αἰσχρὸν δὲ καὶμοὶ ἀπολογεῖσθαι, πολὺ δ' αἰσχίων κατηγορεῖν σοῦ ἐγώ. περὶ δὲ πλαστικῆς, καὶ ὅτι τοὺς ἀνθρώπους ἐποίησα, καίτοι σὴν λέγεις. τοῦτο δ' ἐμοὶ ὀτιοῦν ἔχον τὴν κατηγορίαν, οὐκ οἶδα καθ' ὁ σοὶ πρὸς μὲ ἐγκαλεῖ μοι. πότερα, ὡς ὑβρὶς ὅλως accusationem, cujus nam culpæ non satis compertum habeo.

mam injuriam accepisse existimaturum, si cùm carnes distribuerem, ludere voluerim, experiendo num in delectu partium, præstantiorem dignoiceret. Verùm Mercuri, rem pone graviorem, me nimirum minorem portionem Iovi non distribuisse, sed totum abstulisse. Nunquid ideo, quod ajunt, terræ cœlum permiscere par erat, & vincula & cruces, totumque Caucasum excogitare, & aquilas quæ jecur tondeant dem steré? vide quæso annon hæc indignantem ipsum, pusilli, ignobilis, & in iram propensi animi coarguant. Ecquid, bone, integro privatus fecisset, quum ob pauculas carnes hæc agat? atqui homines quanto sunt in his æquiores, quos ad iram Diis ieriores esse conveniebat? Verùm tamen illorum nemo hactenus coquum cruce mulctavit, quòd carnes elixans, immissum jusculo digitum vitius sit circumlambere, aut nonnihil tostarum carnium vellens deglutiverit: sed veniam ipsis concedunt. Quòd si graviùs fuerint irati, vel pugnis impetunt, vel alapas impingunt, nec ullum invenias, qui in crucem tublatus fuerit. Et hæc de carnibus, turpis quidem meæ cauſæ defensio: sed turpior illius accusatio. Iam verò sequitur tempus dicendi de plastice, & de hominibus à me formatis. Quod cùm geminam contineat Mercuri me primò reum agas, Vtrum, quod nequaquam homines

2 Τοιαῦτα ἰργάζ.] Anglic. τηλικαῦτα ὀργίζ. Bourd.

2 Περιλιμήσατο] Scribe περιλιχμήσατο, ut in Anglic. Cod. & ita rescripseram. tangit coquos catillones quorum supplicium flagella, crux, candens lamina. dixerunt interpret. Martial. & Horat. *Idem.*

ἐχρῆν τοὺς ἀνθρώπους γεγονέναι, ἀλλ' ἄμεινον ἦν ἀτρεμεῖν αὐτοὺς γῆν ἄλλως ὄντας ἀνεργάστους, ἢ οὕς ποιεῖσθαι μὴ ἐχρῆν, ἄλλον δέ τινα κρεῖττον διεσκεμμένους τὸν τρόπον; ἐγὼ γὰρ ὅμως πειρῶμαι ἀμφοῖν ἐρεῖν. καὶ πρῶτόν γε ὡς εὐλόγως τοῖς θεοῖς δοκεῖ τοῦτο βλαβὴν γεγενῆσθαι, τὸ ἀνθρώπους εἰς τὸν βίον ἀγαγεῖν, πειράσομαι δεικνύειν. ἐπισχὲς γὰρ ὡς καὶ συμφοράν τινα καὶ ἀμείνω ταῦτα αὐτοῖς ἀνθρώπους ἢ εἰ ἐρήμου καὶ ἀπανθρώπου σωίσαντα τὴν γῆν μένειν. ἰὼ τοίνυν πάλαι, ῥᾷον γὰρ ὕπνου δῆλον ἂν γένοιτο εἴ τι ἡδέως ἐγὼ μεταγνόμενος, καὶ νεωτερίσας τὰ περὶ τοὺς ἀνθρώπους, τὸ χεῖρον μόνον καὶ τὸ ἐπιφθονέστερον γένωμαι. ἡ γῆ γάρ, ἄχρειόν τι ἀγκῖμος καὶ ἀνάρθρου, ὑλαίοις ἅπασι, καὶ πετρώδεσι ἀνημέρως λάσιος. ἦν δὲ βουλοῖ γε, ἢ νεώς. πρὸ γὰρ δὴ ἀγαλμάτων, ἢ ξοάνων, ἢ τινὰ ἄλλο τοιοῦτο, οἷα πολλὰ νῦν ἀπανθρακωθέντα φαίνεται μὴ πάσης ἐπιμελείας πεπωμένα; ἐγὼ γάρ, ἀεί γέ τι προβουλεύω εἰς τὸ κρεῖττον, καὶ σκοπῶ ὅπως αὐξηθήσεται μὲν τὰ τῶν θεῶν, ἐπιδώσει δὲ καὶ τέρπεται εἰς κόσμον, καὶ κάλλος, σκοπούσας ὡς ἄμεινον ἦν ὀλίγοι ὄσοι τε πηλοῦ λαβόντες, ζῶά τινα συστήσαιμεν, καὶ ἀναπλάσαιμεν, τὰς μορφὰς μὲν ἡμῖν αὐτοῖς προσοικείους. καὶ γὰρ εὐθὺς τι ἄμεινον τοῦ θείου, μὴ ὄντος δὲ σώματος αὐτοῦ. καὶ πῶς ὃ ἔμελλεν ἡ ἐξέτασις κινεῖσθαι, δίδυμα μηχανήσεσθαι ἀποφαίνειν αὐτό. ἀνθρώπου μὲν τοῦτο εἶναι. δίμηχανώτερον δ' ἄλλως, καὶ συνετώτερον, καὶ βέλτιον

mines fieri oportebat, sed satius erat eos terræ rudis instar non moveri? an verò quòd eos efformari quidem oportuerit, sed aliam ab ea quam induxi inducendam fuisse formam judicarit? Equidem de utroque hoc capite verba faciam. Ac primùm quidem, Deos nihil detrimenti accepisse hinc, quòd homines in vitam adducti sint, demonstrare conabor. Deinde etiam, longè magis in utilitatem & commodum ipsis id vertere, quam si deserta, & hominibus destituta terra permansisset. Erat ig tur olim (Sic enim facilius palam fiet, numquid ego deliquerim in hac formæ humanæ renovatione) totum divinum, & cœleste genus numinum. Terra verò inculta & informis, tota sylvis iisque squalidis hirta horrebat: Deorum nullæ erant aræ, aut templa. Unde autem statua aut simulachrum, aut alia id genus, qualia multa undiquaque omni studio coli constat? Ego verò, cùm semper aliquid in commune bonum consilio provideam, ac dispiciam quomodo res Deorum augeri possint, aliaque omnia decoris & venustatis incrementum capere. Nihil satius esse animum induxi, quàm si pusillum luti acciperem, & inde animantia componerem & effingerem, quæ forma nobis Diis essent assimilia. Illud enim naturæ divinæ deesse putabam, quòd nihil esset ipsi oppositum, ex cujus collatione facta disquisitione, eam beatiorem esse constaret: veluti modò, si numen cum homine conferas qui mortalis est, quanquam ingenio, prudentia, & rerum optimarum notitia plurimum pollet. Qua-

1 Ἦ τοίνυν πάλαι] Ἢ ἦν τοίνυν πάλαι, patet infra in hoc dial. *Marc.*

αἰσθανόμενον. καὶ δὴ κἄν τι ποιητικὸν λόγον, γαῖαν ὑδάτι φύρας, καὶ ἀμφιμαλάξας, ἀνέπλασα τοὺς ἀνθρώπους. καὶ τὴν Ἀθηνᾶν ἐξεδεξάμην κελεύσας συνεπιβαλέσθαι μοι τοῦ ἔργου. τοιοῦτ' ἐστὶν ἃ μεγάλα ἐγὼ τοὺς θεοὺς ἠδίκηκα. καὶ τὸ ζημιώσασθαι ὁρᾷς πηλίκον, εἰ ἐκ πηλοῦ ζῶα πεποίηκα, καὶ τὸ τότε ἀκίνητον, εἰς κίνησιν ἤγαγον. καὶ ὡς ἔοικε τὸ ἀπ' ἐκείνου, ἧττον θεοί εἰσιν οἱ θεοί, διότι κἀπὶ γῆς θνητὰ ζῶα τινὰ γεγόνασιν. ὥστε καὶ ὁ Ζεὺς ὡσανεὶ ἐλαττωμένων τῶν θεῶν ἐκ τῶν ἀνθρώπων θυσίας. εἰ μὴ ἄρα τοῦτο δείδιε, μὴ καὶ οὗτοι δόξωσιν ἐπ' αὐτοῦ βαλεῖσθαι, καὶ πόλεμον ἐξενέγκωσι κατὰ τῶν θεῶν, ὥσπερ οἱ γίγαντες. ἀλλ' ὅτι μὲ δὴ ἠδίκηθε κατὰ ἐμοῦ ὦ Ἑρμῆ, καὶ τὰ ἐμὰ ἔργα, δῆλον. ἢ σύ δέξαι τι κἀν τῷ μικροτάτῳ, κἀγὼ σιωπήσομαι, καὶ δίκαια ἔσομαι πεπονθὼς παρ' ὑμῶν. ὅτι δ' χρήσιμα ταῦτα γεγένηται τοῖς θεοῖς, ὅταν ἐθέλῃς, εἰ ἐπιβλέψειας τὴν γῆν οἵαί τινές εἰσιν οὐχ ἡμερῶν καὶ ἀκμὴν ὄντα, ἀλλὰ πόλεσι, καὶ γεωργίαις, καὶ φυτοῖς ἡμέροις ἀφθόνως μεμιγμένα, καὶ τὴν θάλατταν πλεομένην, καὶ τὰς πόλεις κατοικουμένας. ἀπαντᾷ δ' βωμοὶ, καὶ θυσίαι, καὶ ναοὶ, καὶ πανηγύρεις. μεστὴ δ' Διὸς πᾶσα μὲν ἀγυιὰ, πᾶσαι δ' ἀνθρώπων ἀγορά. καὶ γὰρ εἰ μὲν ἐμαυτῷ μόνῳ ἐπῆρα τὸ ἐπιδεικνύμενον, ἐπλεονέκτουν ἂν τὰ χρήσεως. νῦν δ' εἰς τὸ κοινὸν φέρων, πέπεικα ὑμῖν αὐτοῖς. μᾶλλον δ' Διὸς μὲν καὶ Ἀπόλλωνος, καὶ σοῦ δ', ὦ Ἑρμῆ, νεὼς ἰδεῖν ἀπανταχοῦ ἐστι. Προμηθέως δ', οὐδαμοῦ. ὁρᾷς

Quare [1] juxta poëtæ dictum, Terra cum aqua pinsita & subacta homines efformavi, Minervam precatus ut opus mecum aggrederetur. Hæc sunt magna illa facinora quibus Deos offendi. At quanta sit mulcta vides, eo quòd ex luto animantia fabricavi, & quod tum erat immobile ad mobilitatem adduxi: & quemadmodum videtur ab eo tempore, Dii minùs sunt Dii, quoniam mortalia quædam animantia in terris nata sunt. Sic enim stomachari videtur Iupiter: ac si viliores Dii ex hominum procreatione sint redditi, nisi fortè hoc veretur ne defectionem moliantur homines, & ut olim Gigantes, bellum Diis inferant. Patet itaque vos à me, meisque operibus nulla injuria læsos. Aut tu vel minimum quid profer, & ego has meritò pœnas vobis daturus conticebo. Quod autem hinc Diis accedat utilitas, ita comperies, si inspexeris quàm non amplius squalida ac deformis sit terra, sed urbibus, agricultura, & mitibus plantis exornata, ut jam mare navigetur, insulæ incolantur, undique aræ, victimæ, templa, festivitates statuantur: adeò ut viæ passim, & hominum conciones Iovis sint omnes plenæ. Nam si mihi soli possessionem hanc comparassem, plus utilitatis caperem. jam verò ut communi bono consulerem, vobis ipsis homines composui. Hinc & Iovi, & Apollini, tibi quoque Mercuri sacra delubra ubique videre est: verùm Prometheo, nullibi. Vides ut rei privatæ

1 *Juxta poëtæ dictum*] Æschylum intelligit. *Cogn.*

2 Μὴ ἐθέλωσι δόξωσιν ἐπ' αὐτῶν βαλεῖσθαι] Μὴ ἐθέλωσι δόξωσιν ἀπ' αὐτῶ. *Marc.*

ὅπως τἀμὰ μυθεῖσθαι μόνα σεσωμένα, τὰ κοινὰ δ' οὐ κρύψασα δηλώσω σοί, κἀμὲ ἐλάττω ποιῶν; πρὸς δὲ μοι ὦ Ἑρμῆ καὶ τόδε. αὐτόχρημα εἴ τι σοι δοκεῖ ἀγαθὸν ἀμφίστορον ἢ κτῆμα, ἢ πεῖσμα, ὃ μηδεὶς ὄψεται, μὴ δ' ἐπαινέσεται δ' ὁμοίως ἡδὺ κἂν πρᾶγμ' ἔσται τῷ ἔχοντι. ὡς δή τι τῶν ἐμῶν ἔφην, ὅτι μὴ γιγνομένων τῶν ἀνθρώπων, ἀμφίστορον σωισθῆναι τὸ κρίλλον εἶναι τῶν ὅλων. καὶ πλεῖόν τινα πλουτήσειν ἐμέλλομεν. ὅπου γὰρ ἄλλα τινὸς χαμαθησόμενοι, ὅπου ἡμῖν αὐτοῖς ὁμοίως πίμιον. νῦν δ' ἂν εἴχομεν ὡς ὅ, τι ἔλαττον ὀφλήσομεν αὐτόν. νῦν δ' ἂν σωισόμενοι κἀλίγα δώδεκα ἐμοιρώθημεν, οὐκ ὀρώντες ἀμείνονες τῶν ἡμετέρων τινάς. ὅταν γὰρ δὴ καὶ τὸ μέγα δειχθείη ἂν μέγα, εἰ τῷ μικρῷ ὀφθησόμεθα. ὑμεῖς δ', τιμᾶν ἐπὶ τῷ πολιτεύματι τούτῳ δόξαν, ἀνεσταυρώκατέ μοι, ἐ ταῦτ' ἐμοὶ τὴν ἀμοιβὴν ἀποδεδώκατε ἐ βουλόμενοι. ἀλλὰ κακοῦργοί τινες φῆς εἶναι ἐν αὐτοῖς, ἐ μοιχῶσι, ἐ πολεμοῦσι, καὶ ἀδελφὰς γαμοῦσι, καὶ πατρὸς ἐπιβουλεύουσι. παρ' ἡμῖν δὲ οὐχὶ πολλὴ τούτων ἀφθονία; καὶ ὑ δίκην ἀφ' τούτου αἰτιάσαιτ' ἂν τις τ' ἄρχοντ', καὶ τὴν γῆν, ὅτι ἡμᾶς σωισησούσῃ; ἐπὶ ἐ τοῦτο ἴσως φαίης ἄν, ὅτι ἀνάγκη πολλὰ ἡμᾶς ἔχειν αὐτῶν πράγματα ἐπιμελουμένους αὐτῶν. οὐκοῦν ἀφ' γε τούτου καὶ ὁ νομεὺς ἀχθέσθω. ἐπὶ τῷ ἔχειν τὴν ἀγέλην, διό τι ἀναγκαῖον αὐτῷ ἐπιμελεῖσθαι αὐτῆς. [1] καὶ εἰ τούτῳ γε ἐχρῶντο τοῦτο, καὶ ἡδὺ ἄλλως, καὶ ἡ φροντὶς αὕτη ἀπρεπὴς ἔχουσά τινα ἀφετρεπῶς. τί γὰρ ἂν ἐπράττομεν, οὐκ

vatæ commoda ſpecto: remp. verò prodo, & imminuo? Præterea illud expende Mercuri, Num tibi videatur bonum ſine teſte, ſive illud ſit poſſeſſio, ſive opus, quod nemo intucatur, nemo laudet, æquè jucundum & delectabile futurum poſſidenti, atque quod teſtibus abundat? Quod ideo dixi, quia niſi eſſent homines, univerſi pulchritudo teſtibus careret, & divitias poſſideremus, quas ipſimet non tanti faceremus, ſi earum admiratione nemo caperetur. Neque enim quicquam deterioris extaret ſortis cum quo ipſas conferremus: nec intelligeremus quanta beatitudine fruamur, niſi quoſpiam noſtrorum bonorum expertes videremus. Magnum enim hoc pacto, magnum videri poſſit, ſi cum parvo comparetur. At vos cùm mihi pro bene conſulto facinore honorem debeatis, cruci me affixiſtis, atque hujuſmodi gratiam pro commento rependiſtis. Verumenimvero, flagitioſi ſunt, inquis, inter ipſos, qui mœchantur, bella gerunt, ſorores connubio ſibi jungunt, parentibus inſidiantur. Quaſi verò apud nos hujuſmodi ſcelerum multitudo non vigeat? Num idcirco ullus cœlum & terram culparit, quòd ex iis prognati ſumus? Quin & hoc forte dixeris, neceſſum eſſe ut eorum cura nobis faceſſat negotium. Ideo igitur gravetur paſtor qui gregem habeat, quòd ejus curam gerere ſibi neceſſe ſit. Cui ſi ſit hoc operoſum, eſt etiam jucundum, & hæc non inſuavis ſolicitudo quandam habet exercitationem. Nam quid faceremus, ſi nihil eſſet

1 Καὶ εἰ τούτῳ γε] Καὶ τοὶ τούτῳ γε. Marc.

ἔχοντες ἂν ἀθύμως; [1] ἠργέμφθαι δὲ, καὶ τὸ νέκταρ ἐπιπολῆς, καὶ τὰ ἀμβροσίας σεσοφημένα, ἀεὶ ποθοῦντες. ὃ δ' μάλιστα με πικρᾷ, τοῦτ' ἐστίν. οἱ μεμφόμενοι τοῖς ἀνθρωποπλάσαι, καὶ μάλιστα τὰς γυναῖκας, ἡμᾶς ἐοικέναι αὐτοῖς, καὶ ἀφελέσθαι κατιόντες, ἄρτι μὲν, ταῦροι, ἄρτι δὲ, σάτυροι, καὶ κύνες γλυφόμενοι, ἢ ἐξ αὐτῶν ποιεῖσθαι ἀξιοῦντες. ἀλλ' ἐχρῆν ἴσως φρονεῖν ἀντιπλάττειν τοὺς ἀνθρώπους, ἄλλον δέ τινα τρόπον, ἀλλὰ μὴ ἡμῖν ἐοικότας, καὶ τί ἄλλο παράδειγμα τοῦ ἀμείνονος εἴχομεν; ὃ πάντως καλὸν ἦν ποιεῖν, ἢ ἀσφαλέστερον τὰς θεὰς ἐᾶν, καὶ ἄχρι ἀποδακρύσαι τὸ ζῆν; καὶ πῶς ἂν ἡ θεοῖς ἔμελλε, ἢ τοῖς ἄλλοις ὑμῖν τιμᾶς ἀπονεμῶν, οὐχὶ τιμῶντες γέλωμενοι; ἀλλ' ὑμεῖς ὅταν μὲ ὑμῖν τὰς ἑκατόμβας ἀποσάψωσι, σὺν ὀκνηρῷ καὶ ἐπὶ τὸ Ὠκεανὸν ἐλθεῖν δεομένῳ ἀμύμονας Αἰθιοπῆας. τὸ δὲ τῶν πυῶν ὑμῖν καὶ τῶν θυηπολιῶν αἶσχος, ἀνεστιφώκατε. σοὶ μὲν δὴ τῶν ἀνθρώπων, καὶ ταῦτα ἱκανά. ἤδη δ' εἰ δοκεῖ, ἐπὶ τὸ πῦρ μέτειμι, καὶ τοῦ ἐπονείδιστον τοῦτο κλοπεῖ. σὲ πρὸς θεῶν τοῦτο μοι ἀπόκριναι, μὴ δὴν ὀκνήσας. ἔδ' ὅτι ἡμεῖς δ' πυρὸς ἀπολωλέκαμεν, ἐξ ὅτου σὺ πᾶς ἀνθρώπους ἔπλασας; σὺν ἀν εἴποις. αὕτη γὰρ οἰκεία φύσις τοῖς δ' κτήμασιν, ἀδὲν τῶν ἐλαττοῦσθαι γιγνόμενα, εἰ καί τις ἄλλῳ αὐτὰ μεταδιδοῖ. ὃ γὰρ ἀποστερεῖσθαι συμπάσχειν τινὶς φθόνῳ δὴ αὐτικρυς τοιοῦτο, ἀφ' set cui provideremus? Desideremus tantùm, & nectar biberemus, & ambrosia saturaremur in otio degentes. Sed quod me maximè torquet, hoc est, quòd qui conquerimini homines à me fuisse formatos, in mulieres in primis invehi soletis, quas tamen impendio amatis: nec definitis decendere modò taurorum, modò satyrorum, modò cynocrum specie assumpta, & ex ipsis Deas facere dignamini. Verùm oportebat, fortè dices, alio modo quàm ad nostri similitudinem homines effingi? Quodnam aliud exemplar isto melius, quod prorsus eximium noram, mihi propositum esset, nisi intelligentiæ expers, belluinum, & agreste animal fuisset componendum? & quomodo aut victimas Diis immolassent, aut alios honores vobis tribuissent, nisi sic facti fuissent? Cæterùm vos, quum hecatombas offerunt, impigrè proficiscimini, & si vel ultra Oceanum ad inculpatos Æthiopas sit eundum: & me qui hujuscemodi honorum, & victimarum vobis sum author, crucifixistis. Et hæc de hominibus commemorasse satis est. Iam verò si videtur, ad ignem, probrosumque hoc factum transeamus. Ac per Deos ad hoc sine mora mihi responde. Num de igne quippiam amisimus, ex quo est apud homines? id minimè dixeris quando sic natura comparatum est, ut ignis nihilo fiat minor, etiam si quis cum alio communicet: non enim extinguitur accensa re quapiam. Quare manifesta est invidia, quempiam impedire quominus egentibus usum

[1] Ἠργέμφθαι] Sic in Timone. Hanc vocem interpretor alibi. Reliqua hujus Dialogi apud Homerum & dial. seq. cujus tamen finis alius videtur à fine hujus dialogi. *Bourd.*

δὲ μηδὲν ὑμᾶς φθόνησθε, τῶν ἀγαθῶν μεταδιδόντες τοῖς δεομένοις. ἡμῖν γὰρ ἀγαθὸς γε ὄντως, ἀγαθοὺς χρὴ εἶναι, καὶ δαπάνης εἶναι, καὶ ἔξω φθόνου πάντος ἑστῶτας. ὅπως δὲ μὴ τὸ πᾶν τῶν πρ. ἀφελόμενος καταπέμψειε εἰς τὴν γῆν, μηδὲ ὅλως τι αὐτῶν καταλιπὼν, ἀ μέχρι ὑμῶν ἦλθεν. ὑμῖν γὰρ ὁμοίως δῆθεν αὐτὰ, μήτε ῥιγοῦσιν, μήτε ἐψοῦσιν τὴν ἀμβροσίαν, μήτε φαιδροὺς ἱππεύσουσι δεόμενοι. οἱ δ' ἀνθρώποις καὶ εἰς τἆλλα τοῦ ἀπαγκαίου χρῶ τὸ πυρὶ, μάλιστα δ' εἰς τὰς θυσίας, ὅπως ἔχοιεν κνισᾶν ἀγυιάς, καὶ δι' λιβανωτοῦ θυμιᾶν, καὶ τὰ μεσάμβια καίειν ἐπὶ τῶν βωμῶν. ὁρῶ δ' ὑμᾶς μάλιστα χαίροντας τῷ καπνῷ, καὶ τὸν ἀμυχθὸν τοῦτον ἡδέως οἰσομένους, ὁπόταν εἰς τὸ ἄρσεν ἡ πίστα ῥέοντων ἐλισσομένη περὶ καπνοῦ. σοφωτάτη τοίνυν ἡ μέμψις ἂν ἡμοῖν αὕτη τῇ μητρὶ ἐπιτυμία. ὑμοιμάζω δ' ὅπως ἀεὶ καὶ τὸν ἥλιον κεκωλύκατε καταλαμπεῖν αὐτούς. καίτοι πῦρ ὅτου ἐστὶ πολὺ θειότερόν τι, καὶ πορφυρέστερον. ἡ καίειν αἰτεῖσθε, ὡς ἀπολοῦντα ἡμῶν τὸ κῆρυξ. ἐρρέτω. σφὼ καὶ ὦ Ἑρμῆ, καὶ Ἥφαιστ', εἴ τι μὴ καλῶς εἰρηκὸς δοκεῖ. διελήλυθα, καὶ διελέγχετε. καίτοι αὖθις ἀπολογήσομαι. Ερ. ἀ ῥᾴδιον, ὦ Προμηθεῦ, σοῦ ἄτερ ἡγεμόνος σοφίσῃ ἁλῶναι. πολὺ ἄμα ὤνησεν, ὅτι μὴ καὶ ὁ Ζεὺς τοῦτο ἐπαίνεσέ σε. οὐ γὰρ οἶδα ὡς ἐξ ἀρχῆς δίκα γόνατος ἂν ἐπίσχοι σοῦ τὰ ἐγκλήματ' ἐξαιρήσοντος. ἅτε δοκῶν αὐτὸς κατηγορήσειν, ἀπολογοῦντος δὲ σοῦ. ἐκεῖνο δὲ γε ἡμῖν μόνον, πῶς μάλιστ' ἂν, ὁ σοφώτατος ἁπάντων, τοσοῦτον ἁμάρτοις. Προ. ὑπεσταλμένως ὦ Ἑρμῆ καὶ τοῦτο μὲν, καὶ ὅτι ἀ-

usum earum rerum imperitiæ, quas citra noxam concedere poteris. Atqui Deos omnes oportet esse bonos, bonorum largitores, & ab omni invidia alienos: quando quidem, & si totum hunc fustuarium in terram detulisset, adeò ut nihil prorsus reliqui vobis fecisset, non magnam injuriam intulisset. Neque enim apud vos ullo est in usu, qui neque frigetis, neque ambrosiam coquitis, nec artificioso lumine indigetis. At hominibus cùm ad alia ignis usus est necessarius, tum maximè ad sacrificia, quò possint compita nidore perfundere, thuris suffitus perficere, & pecudum coxas in aris adolere. Video autem vos fumo maximè gaudere, hocque jucundissimum epulum existimare, quando cum fumo volutatus nidor ad cœlum pervenit. Quocirca nostræ cupiditati plurimum contraria fuerit hæc querimonia. Miror autem vos solem non impediviſſe quominùs ipsis affulgeret: atqui hic illius ignis est divinior, magisque micat: aut eum non reum feciſſe, ut potè qui bona vestra dilapidet. Dixi. Vos Mercuri & Vulcane, siquid non rectè dictum videtur, corrigite, & augete. tum rursus pro me respondebo. *Merc.* Haud facile est Promethee cum tam generoso oratore certare. Verùm è re tua magnopere fuit, quòd hæc abs te non audivit Iupiter. Nam ut probè scio, sedecim vultures, tua viscera depasturos immisisset: ita graviter ipsum accusasti dum tuam causam agere putabas. Sed illud utique miror, quomodo cùm sis vates hujusmodi pœnas te daturum non prænoveris. *Prom.* Hæc equidem scivi Mercuri: & scio fore ut à vincu-

πολυθρύλητον μοῖραν οἶδα. καὶ ἤδη τις ὑμῖν Θηβῶν ἀφίξεται σὸς φίλος σὸν αἰσχρῶν μάχεσθαι, καθοπλίσων ὃν φησὶν ἐπιτηδεῖος μοι τὸ αἰετόν. Ερ. εἰ γὰρ γένοιτο ὦ Προμηθεῦ παῦσαι, καὶ ἀπολύσαι σε λελυμένον, καὶ κοινῇ σὺν ἡμῖν εὐωχούμενον. ἐμοὶ μέντοι καὶ κρεανομήσεταί γε. Προ. θαῤῥεῖ. καὶ σωτευωχήσομαι ὑμῖν, καὶ ὁ Ζεὺς λύσει με, σὸν ἀντὶ μικρᾶς εὐδαιμονίας. Ερ. πόθεν ταύτης; μὴ γὰρ ἐκπήσῃς εἰπεῖν. Προ. οἶσθα ὃ Ἐρμῆ τὸν Θέτιν; ἀλλ' οὐ χρὴ λέγειν. φυλάττειν γὰρ ἄμεινον τὸ ἀπόῤῥητον, ὡς μισθὸς εἴη, καὶ λύσῃ μοι αὐτὸ τὰ καζαδίκης. Ερ. ἀλλὰ φύλαττε ὦ τίτιν, εἰ τοῦτ' ἄμεινον. ἡμεῖς δ' ἀπίωμεν ὦ Ἥφαιστε. καὶ γὰρ ὀτόβη ἤδη πλησίον ὁ αἰετός. ὑπόμενε δὲ καρτερῶς. εἶη δέ γε ἤδη σοι τὸν Θηβαῖον ὃν φῄς τοξότην ἐπιφαίνεσθαι, ὡς πτώσιά σε ἀναπεμφόμενον ὑπὸ τῶν ὀρέων.

lis liberer. Et nunc quidam amicus tuus Thebis adveniet brevi, sagittis aquilam oppressurus quam in me devolaturam dicis. *Merc.* Vtinam hæc eveniant Promethee, te liberatum videam nobisque convivam additum, sed non distribuentem carnes. *Prom.* Bono sis animo: & vobiscum epulabor, & me Iupiter liberabit, non exiguæ fœlicitatis gratia. *Merc.* Quænam sit illa ne pigeat te dicere. *Prom.* Novisti [1] Thetim Mercuri? At non est dicendum. Præstat enim celare arcanum: ut mihi pro judicato sit merces & liberationis precium. *Merc.* Quandoquidem id satius est, Titan, recondas licebit. Nos verò, Vulcane, discedamus. Iam enim non longè abest aquila. Tu verò fortiter sustine. Atque utinam Thebanus ille sagittarius quem dicis, tibi jam exoriretur, ut te ab hujus alitis laniatu liberaret.

1 *Thetim*] Hoc etiam narratur in seq. dialogo, sed copiosius à Servio ad 6. Eclog. *Cogn.*

ΘΕΩΝ ΔΙΑΛΟΓΟΙ. | DEORVM DIALOGI.

ARGVMENTVM.

Dialogi qui sequuntur, tam superorum quàm inferorum Deorum, quasi quandam sylvam ac summam continent, omnium ferè fabularum, quæ partim apud Homerum & cæteros Epicos poëtas, partim à Tragicis, Æschylo, Euripide, Sophocle & reliquis tractantur. Sunt autem uti breviores, ita argutiores quoque, sive res, sive verba & compositionem spectes. Adeoque germanam illam Attica eloquentiæ festivitatem & gratiam exprimunt. Videtur autem Lucianus non hoc tantùm agere voluisse, ut Deorum gentilium & Homericorum vanitatem argueret, atque irrideret. Quis enim veterum, saltem mediocriter sapientium atque doctorum unquam fuit, qui hujusce modi nugis ullam fidem adhiberet, aut nu-

numen noſtris & humanis affectionibus obnoxium eſſe crederet? Verum illud quoque, ut (quod in Prometheo ipſe de ſe dicit,) Heroicam illam Dialogi perſonam & Tragicam gravitatem, Comico riſu temperaret. Et quia in omni genere ſcriptorum verſatum eſſe oportet eum, qui veram ac ſolidam eloquentiæ atque doctrinæ laudem aſſequi cupit, quemadmodum ipſe infrà in Lexiphane præcipit, exiſtimo equidem etiam exempli, & exercitationis cauſſa ad hunc modum in hoc genere illum ſeſe exercuiſſe. Nam ut hic Tragicorum & Homericorum fabulas, ita infrà Comicorum quoque argumenta retractat, & ad Dialogorum feſtivitatem revocat. Interim tamen etiam ſeria obiter monet ac docet, ut in Cupidine, ubi tacitè illud indicat, quod Cicero pro Cælio multis verbis commemorat: Studioſos, puta, & literarum amantes nullis externis ac pravis cupiditatibus alligari ac vinci. Quod idem & Theocritus de Muſis apertè dicit:

Nam quos aſpiciunt illæ (inquit) exhilarantque videndo,
Nulla venenoſæ lædunt hos pocula Circes.

ΠΡΟΜΗΘΕΩΣ, ΚΑΙ ΔΙΟΣ.

ΠΡΟΜ.

Λυσόν με ὦ Ζεῦ. δεινὰ γὰρ ἤδη πέπονθα. Ζεύς. λύσω σε φησὶ, ὃν ἐχρῆν βαρυτέρας πέδας ἔχοντα, καὶ τὸ Καυκάσου ὄλον ὑπὲρ κεφαλῆς ἐπικείμενον, ὑπὸ ἐκκαιδέκα γυπῶν μὴ μόνον κείρεσθαι τὸ ἧπαρ, ἀλλὰ καὶ τὰς ὀφθαλμὰς ἐξορύττεσθαι, ἀνθ' ὧν τοιαῦθ' ἡμῖν ξῶα τοὺς ἀνθρώπους ἔπλασας, καὶ τὸ πῦρ ἔκλεψας, καὶ πᾶς γυναῖκας ἐδημιούργησας; ἃ μὲ γὰρ ἐμὲ ἐξηπάτησας ὑπὲρ τῆ Δήμητρι τῶν κρεῶν, ὅσα παμελῆ κεκαλυμμένα μοι ἔδωκῆς, καὶ τὰ ἀμείνω τῶν μοιρῶν σαυτῷ φυλάττων, τί χρὴ λέγειν; Προ. οἴκτιρόν με ἰκετεύω ἤδη τὰ δίκαια ἐλεήσας, τοσοῦτον χρόνον τῷ Καυκάσῳ προσπεπαρμένον, τὰ κάκιστα

PROMETHEI ET IOVIS.

PROM.

Solve me Iupiter: gravia enim jam paſſus ſum. *Iup.* Solvam te, quem oportebat graviores pedicas habentem, totumque Caucaſum capiti impoſitum, à ſedecim vulturibus non modò jecur tonderi, ſed & oculos effodi, eo quòd hujuſmodi nobis animalia, nimirum homines effinxiſti, ignemque es furatus, & mulieres fabricatus? [1] Nam quòd in diſtributione carnium, appoſitis oſſibus pinguedine obductis, & ſervata tibi optima portione, me decepiſti, quid attinet dicere? *Prom.* Nonne ſat magnas jam exolvi pœnas, [2] tantum tempus Caucaſo affixus, aquilam hepate nutriens, avium

1 *Nam quòd*] Copioſe hoc explicat Hyginus in Aſtronomico poëtico. *Cogn.*
2 *Tantum tempus*] Æſchylus dicit in Prometheo, Prometheum aliquot annorum millia Caucaſo affixum fuiſſe. *Idem.*

ἀνίων ἀπολεῖται ἅπαντα τὰ ἔθνη τὰ ἀπὸ ἥλιου; Z. οὐδὲ προσημάνεται τοῦτο, ἵνα σε δεῖ παθεῖν. Προ. νὴ μὰ οὐκ ἀμείδοι μοι λύσεις ὦ Ζεῦ, ἀλλά σοι μιμύσω πάνυ ἀναγκαῖον. Z. καλεσαφίζῃ με ὦ Προμηθεῦ. Προ. νὴ τί πλέον ἔξω; ἢ γὰρ ἀγνοήσεις αὐτὸς ἵνα ὁ Καύκασός ἐστιν, ἢ δεσμὰ ἀπρήσεις ἀτρεμῶν ἢ τὰ πτερύγιζων ἀλίσκομαι. Z. εἰπὲ σαφέστερον ὅτι νέα μισθοῦ ἀπρήσεις ἀναγκαῖον ἡμῖν ὄντα. Προ. ἵνα ἀπορεῖφ ὅ, τι βαδίζεις νῦν, ἀξιόπιστος ἔσομαί σοι νὴ ἀεὶ τὰ ὑπολοίπου μεμαντευόμενος; Z. πῶς γὰρ ἄν; Προ. ὅτι τῇ Θέτιδι, σωσεῖν μέλλει αὐτὴν. Z. τοῦτο μὲν ἔγνως. τί δ' ἂν τὸ ἐπὶ τούτῳ; δοκεῖς γάρ τι ἀληθὲς ἐρεῖν. Προ. μηδὲν ὦ Ζεῦ κοινώνησης τῇ Νηρηίδι· ἵνα γὰρ αὐτὴ κυοφορήσῃ σὲ, τὸ πρῶτον ἔσται ἐρασιτὴς σοῦ, εἶτα νὴ σὺ ἔφησας ὑπὲρ κρείττονα. Z. τοῦτο φῂς ἐκπεπιέσθαί μὴ τὸ ἀσχῆς; Προ. μὴ γένοιτο ὦ Ζεῦ. πλὴν πείσεται τι ἡ μίξις αὐτῆς ἀπειλεῖ. Z. χαιρέτω τοιγαροῦν ἡ Θέτις. σὺ δ', ὁ Ἥφαιστος ἐπὶ τούτοις λυσάτω.

avium omnium miserrimè periturum. *Iup.* Ne millesima quidem pars est eorum, quæ te pati par est. *Prom.* Atqui non sine mercede me solves Iupiter: sed tibi rem valdè necessariam significabo. *Iup.* Decipis me Prometheе. *Prom.* Ecquid plus habebo? Non enim in posterum ignorabis ubi sit Caucasus, nec tibi deerunt vincula, si dolo utens deprehendar. *Iup.* Dic priùs, quamnam mercedem nobis necessariam persolves. *Prom.* Si dixero quid nunc eas, num fide dignus ero tibi & de reliquis vaticinans? *Iup.* Quidni? *Prom.* [1] Ad Thetim, cum ipsa rem habiturus. *Iup.* Hoc utique nosti. Quid prærerea? videris enim veri quiddam dicturus. *Prom.* Noli Iupiter cum hac Nereide rem habere: si enim ex te prægnans fuerit, fœtus illius eodem te, quo tu Saturnum, excipiet modo. *Iup.* Me-ne regno ais ejectum iri. *Prom.* Absit Iupiter. verùm tamen tale quid tibi minatur ipsius concubitus. *Iup.* Valeat igitur Thetis. Te verò Vulcanus ob hæc solvat.

1 *Ad Thetim*] Ovid. 1. Met. Hoc vaticinium attribuit Prometheo, sed Lucianus videtur Æschyli & aliorum sequi sententiam. *Cogn.*

ΕΡΩΤΟΣ, ΚΑΙ ΔΙΟΣ.

CVPIDINIS, ET IOVIS.

ΕΡΩΣ.

Ἀλλ' εἰ καί τι ἥμαρτον ὦ Ζεῦ, σύγγνωθί μοι. παιδίον γάρ εἰμι, καὶ ἔτι ἄφρων. Z. σὺ παιδίον ἔρως, ὃς [1] ἀρχαιότερος εἶ πολὺ τοῦ Ἰαπετοῦ, ἢ

CVP.

At si quid etiam peccavi Iupiter, ignosce mihi: puerulus enim sum, & adhuc imprudens. *Iup.* Tu-ne puer Cupido, qui es Iapeto longè antiquior? An quia

1 Ἀρχαιότερος τοῦ Ἰαπετοῦ] Sic dial. Apoll. & Vulc. τῷ Ἰαπετῷ πρεσβύτερος. proverbialiter. *Bourd.*

2 Σὺ-

ἀλὸπ μὴ πώγωνα, μηδὲ πολιὰς ἔφυσας, ἀλλὰ ταῦτα καὶ βρίφῳ ἀξιοῖς νομίζεσθαι, γέρων καὶ πανοῦργος ὤν; Ep. τί δέ σε ἠδίκησε ὁ γέρων ὡς φῂς ἐγὼ, ἀλόπ με καὶ πεδῆσαι ἀξιοῖς; Z. σκόπει δὲ καταφρονητὴ εἰ μικρᾶ, ὃς ἁμοὶ μὲν ὄντως σὺν τρυφᾷς, ὥστε μηδὲν ἧττον ἢ μὴ παιδίσκης με, [1] στέατορον, ταῦρον, χρυσὸν, κύκνον, ἀετὸν. ἐμὲ δ' ὅλως ἠδέσθης ἤντινα ἐραστὴν ποιήσας. ἣν δὲ σωφρονεῖν νῦν γυναικὶ ἀξιοῖ μαλθακῷ. ἀλλά με δεῖ μαγγανεύειν ἐπ' αὐτῇς, καὶ κρύπτεσθαι ἐμαυτόν. αἱ δὲ, ἢ μὰ ταῦρον, ἢ κύκνον φιλοῦσιν. ἐμὲ δ' ὡς ἴδωσι, πτήσσουσιν ὑπὸ δέους. Ep. οἰκότως. ὁ γὰρ Φοῖβος ὁ Διὸς δηλαδὴ ὅταν τὴν ᾠδὴν ᾄσῃ. Z. πῶς δ' ἂν ὁ Ἀπόλλων ὁ Βρόγχος, καὶ ὁ Ὑακινθος φιλοῦσιν; Ep. ἀλλ' ἡ δάφνη [2] κομήτην καὶ ἀγένειον ὄντα. εἰ δ' ἐθέλεις ἐπιτήδειος εἶναι, μὴ ἐπίστεις τὴν αἰγίδα, μηδὲ τὸ κεραυνὸν φέρε, ἀλλ' ὡς ἥδιστον ποίᾳ σε αὐτὸν, ἐκπάρωθε [3] καθειμένῳ βοστρύχως, [4] τῇ μίτρᾳ τὰς τρίχας ἀνειλημμένῳ, πορφυρίδα ἔχε, ὑποδὺς χρυσίδας, τὼ αὐλῷ καὶ τυμπάνου [5] εὐρυθμα βαῖνε, καὶ ὄψῃ ὅτι πλείους ἀκολουθήσουσί σοι τῶν

quia nec barbam nec canos produxisti, ideo etiam infans putari cupis, senex & vetulus adeò cùm sis? *Cup.* Sed qua injuria afficci te, ego senex ille, ut tu ais, cur me vincire quoque cogitas? *Iup.* Considera, fceleste, an parva, qui me ita ludibrio habes, ut nihil sit quod me non effeceris, veluti Satyrum, taurum, aurum, cycnum, aquilam. At quæ me amaret, nullam planè fecisti, nec me uxori propter te gratiorem fuisse intellexi. Sed me præstigiis erga illas uti, ac me ipsum occultare oportet. Illæ verò vel taurum vel cycnum oculantur: me verò si aspiciant, præ formidine moriuntur. *Cup.* Meritò. Neque enim Iupiter, cùm sint mortales, tuum aspectum ferunt. *Iup.* Quomodo igitur Apollinem Branchus ille, & Hyacinthus amant? *Cup.* At Daphne etiam fugiebat illum quamvis comatum & imberbem. Quòd si amabilis esse velis, ægidem ne concutias, neque fulmen geras, sed te quàm suavissimum effice, utrinque demisso capillo, eoque mitra revincto: vestem purpuream sume, crepidas auratas subliga, ad tibiam & ad tympana, composito gressu incede, & plures te sequentes videbis, quam

1 Στέατορον, ταῦρον, χρυσὸν] Sic dial. Iun. & Lat. Inde Iupiter πολύμορφος. dial. Ven. & Cup. & in Vitarum Auct. & Dicaster. & locis innumeris hujus operis. *Bourd.*

2 Κομήτην] Iul. Poll. lib. 2. cap. de Tonsorib. Philost. Heroic. & lib. 1. Anthol. Apoll. Rhod. lib. 2. *Intonsus Deus* pro Apolline. Propert ecl. 11. lib. 3. Stat. de Coma Earinn. Horat. atque illi χρυσοῖ βόστρυχοι. Ælian. ποικ. c. 21. lib. 1. Id. dial. Iun & Lat. & Pseudom. hæc notissima. *Idem.*

3 Καθειμένῳ βοστρύχως] Sic post, βαθεῖ πώγωνα καθειμένον, dial. Iun. & Iov. & in Ixiat. vide Brod. *Idem.*

4 Τῇ μίτρᾳ] Sic dial. Iun. & Iovis. Virg. 4. Æn. Senec. Herc. fur. μίτρα κοσμοῖ γυναικῶν. leg. dial. Iun. & Iov. Συλυμπιχης Long. lib. 1. *Idem.*

5 Εὐρύθμα βαῖνε] Vt antea. dixi alibi. *Idem.*

1 *Illam*

Διονύσου Μαινάδων. Ζ. ὥπαιγε. σὺν ἂν δικαίως ἐπίφθονος εἶναι τοιούτῳ χρώμενος. Ερ. ἀκοῦσον ὦ Ζεῦ, μηδὲ ἐρᾶν θέλε, ῥᾴδιον γὰρ τοῦτό γε. Ζ. ἔα, ἀλλ' ἐρᾶν μέν, ἀπραγμονέστερον δ' αὐτῷ ἐπιτυγχάνειν. ἐπὶ τούτοις αὐτοῖς ἀφίημί σε.

quàm Bacchum Mænades. *Iup.* Apage. nolim amabilis esse hoc pacto compositus. *Cup.* Ergo amare noli Iupiter. Hoc enim est facile. *Iup.* Quin amare quidem volo, minore autem negotio illo potiri. Atque ob hæc nunc dimitto te.

ΔΙΟΣ, ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ.

IOVIS ET MERCVRII.

Ζ Ε Υ Σ.

Τὴν δ' Ἰνάχου παῖδα τὴν καλὴν οἶσθα ὦ Ἑρμῆ; Ερ. ναί. τὴν Ἰὼ λέγεις. Ζ. σὺν ἔτι παῖς ἐκείνη ἐστὶν, ἀλλὰ δάμαλις. Ερ. περάσιον τοῦτο. τῷ τρόπῳ δ' ἐπηλλάγη; Ζ. ζηλοτυπήσασα ἡ Ἥρα, μετέβαλλεν αὐτήν. ἀλλὰ καὶ καινόν ἄλλο τι δεινὸν ἐπεμεμηχάνητο τῇ κακοδαίμονι. βουκόλον τινὰ πολυόμματον Ἄργον τοῦτον ἐπέστησεν, ὃς νέμει τὴν δάμαλιν, ἄϋπνος ὤν. Ερ. τί οὖν ἦμῶς χρὴ ποιεῖν; Ζ. καθαπτάμενος ἐς τὴν Νέμεαν, ἐκεῖ δέ που ὁ Ἄργος βουκολεῖ, ἀκτῖνον μὲ ἀποκτείνον. τὴν δ' Ἰὼ λαβὼν πελάγους ἐς τὴν Αἴγυπτον ἀπαγαγὸν, Γόνν ποίησον. καὶ τὸλοιπὸν [1] ἔστω θεὸς τοῖς ἀνεῖ. καὶ τὸν Νεῖλον ἀναχέτω, καὶ τοὺς ἀνέμους ἐπιπεμπέτω, καὶ [4] σωζέτω τοὺς πλέοντας.

I V P.

Pulchram [1] illam Inachi puellam nosti Mercuri? *Merc.* Etiam, Io dicis. *Iup.* Illa non amplius puella est, sed juvenca. *Merc.* Monstrosum hoc. Sed quomodo mutata est? *Iup.* Zelotypia mota Iuno, mutavit ipsam. Quinetiam novum aliud malum infœlici illi excogitavit: bubulcum quendam multioculum Argum nomine, custodem addidit, qui juvencam insomnis pascit. *Merc.* Quid igitur facto opus est? *Iup.* Devolans. [2] in Nemeam sylvam (illic alicubi Argus pascit) illum quidem interficito: ipsam verò Io per pelagus in Ægyptum abducens, Isim facito. Cæterùm Dea illis esto. Nilumque attollat, & ventos immittat, & navigantes servet.

1 *Illam Inachi*] Sic in dial. Nothi & Zephyri. *Cogn.*
2 *In Nemeam sylvam*] Achaiæ inter Cleonas & Phliuntem. *Idem.*
3 Ἔστω θεὸς] Sic dial. Nothi & Zeph. *Bourd.*
4 Σωζέτω δὲ πλέοντας] Sic dial. Apoll. & Merc. *Idem.*

ΔΙΟΣ, ΚΑΙ ΓΑΝΥΜΗΔΟΥΣ.

ΖΕΥΣ.

Ἄγε ὦ Γανύμηδες, ἥκομεν γὰρ ἔνθα ἔχρῃν, φίλησόν με ἤδη, ὅπως εἰδῇς ὑπὲρ ἀετὸν ῥᾳμφος ἀγκύλον με ἤδη ἔχοντα, καὶ οὐ νυκτὸς ὀξεῖς, καὶ πλευρὰ, οἷα ἐφαινόμην σοι πρὶν δικῶν. Γα. ἄνθρωπε, σὺ δὲ ἀετὸς ἄρα ἦσθα, πρὶν πτερωθῆναι; ἥρπασάς με δεῦρο μέσης τῆς ποιμνίης; πῶς οὖν τὰ μὲν πλευρὰ οὐκέτι σοι ἐξερύηκε, σὺ δὲ ἄλλο ἤδη ἀνεπτέρωσαι; Ζ. καὶ ὅτι ἄνθρωπος, ὃν ὁρᾷς οὐ μετεῴκιον, ὅτι ἀετός. ὁ δὲ πάντων βασιλεὺς τῶν θεῶν ὅτός εἰμι, πρὸς τὸ ἡμέτερον ἀλλάξας ἐμαυτόν. Γα. Τί φῄς; σὺ γάρ ὁ Πὰν οὑτοσί; εἶπε πῶς συρίγγα σὺ ἔχεις, ἢ δὲ αἴγειος, ἢ δὲ λάσιος εἶ τὰ σκέλη; Ζ. μῶν γὰρ οὐκ οἶνον ἠνῆ θεόν; Γα. ναί. καὶ δὴ καὶ μάλα γε αὐτὴν ἔνορχιν τράγον εἶναι τὸ παλαιὸν ἄγουσιν, ἔνθα ἔσηκε. σὺ δὲ ἀνθρωποειδὴς τις εἶναί μοι δοκεῖς. Ζ. εἶπέ μοι, Διὸς δὲ σὺ ἤκουσας ὄνομα, καὶ βωμὸν εἶδες

IOVIS ET GANYMEDIS.

IVP.

Age Ganymides (pervenimus enim quò oportebat) oſculare me jam, ut videas me roſtrum aduncum non ampliùs habere, neque acutos ungues, neque alas, qualis apparebam quum volucris eſſe videbar. *Gan.* Mi homo, annon aquila modò fuiſti, ac devolans à medio ovili me rapuiſti? Quo pacto igitur illæ quidem alæ efflluxerunt, tu verò jam alius apparès? *Iup.* Sed neque homo, quem vides, adoleſcentule, neque aquila, ſed omnium rex Deorum ego ipſe ſum, qui me ipſum ad tempus ita transformavi. *Gan.* Quid ais tu? Pan ille es? At qui fit ut fiſtulam non habeas, neque cornua, nec ſis cruribus hirſutus? *Iup.* Solum-ne illum exiſtimas Deum? *Gan.* Etiam: atque adeò ipſi ductum ad ſpeluncam coleatum hircum immolamus, quo loco ſtat ipſe. Tu verò plagiarius quiſpiam mihi videris eſſe. *Iup.* Dic mihi, Iovis nomen non audiſti? nec pluentis illius, tonantis & fulgura facientis aram in Gar-

1 *Age*] Xenophon. in Sympoſ. *Cogn.*

2 Σύριγγα ἐκ ἔχεις] Id dial. Pan. & Merc. in Bach. in Bis accuſ. Cætera ex Orpheo Hymno Panis. Longus lib. 2. Achill. Tat. lib. 7. *Bourd.*

3 Ἔνορχιν] Ex Theocr. qui ὀόρχιν dixit. ex eo multa ſunt hujus dialogi. *Idem.*

4 Τὸ παίλαιον] De hoc antro Dial. Pan. & Merc. & Bis accuſ. tangit Long. lib. 2. Ariſtoph. Achill. Tat. l. cit. *Idem.*

5 Οὐδὲ βωμὸν ἐν τῷ Γαργάρῳ] Hujus aræ meminit Homer. Il. 9.

Γαργάροις, ἔνθα ἑοὶ τέμενός τε βωμός τε θυήεις. Idem.

Græci Iovem ὄμβριον venerati ſunt, ut teſtatur Strab. & Pauſa. & ὕπιον, & Arrian. & Phrunutus. Latini pluvium. Tibull.

Arida nec pluvio ſupplicat herba Iovi. Cogn.

1 *Tuum*

ἐν τῷ Γαργάρῳ ἑστηκότα, καὶ βροντῶντα, καὶ ἀστραπὰς ποιοῦντα; Γα. σὺ δὲ βέλτιον φῆς εἶναι, ὃς ἐπελθὼν κρημνοὺς ἡμῶν τὸν πολὺν χάλαζαν, ὁ οἰκεῖον ἐπεφόνευε λαγῳδόν, ὁ ποιῶν τὸ ψόφον, ᾧ τὸ κεφαλὸν ὁ πατὴρ ἔθυσεν; εἶτα οὐκ ἀδικήσασά με ἀνὴρ πάσας ὦ βασιλεῦ τῶν θεῶν; πῶς δ' ἐπεβάλετο ἴσως οἱ λύκοι διηρπακότες ἤδη, ἐρήμοις ἐπιπεσόντες. Ζ. ἔτι γὰρ μέλει σοι τῶν προβάτων ἀθανάτῳ γεγενημένῳ, καὶ ἐπιστρέφῃ μοὶ ἡμῶν; Γα. πῶς λέγεις; καὶ γὰρ κατάξεις με ἤδη εἰς τὸν Γ' ἐῶν τόπον; Ζ. ὑβρίσαμεν. ἐπεὶ κρείττων αὐτὸς εἶναι νῦν θεῶν γεγενημένῳ. Γα. ἀκοῦν ἐπιζητήσει με ὁ πατὴρ, καὶ ἀγανακτήσει μὴ δύσασαν, καὶ τιλησας ὕστερον λήψομαι, καζελιπὼν τὸ πρόβατον. Ζ. τί γὰρ σκεῖνο ὄφελος σε; Γα. μηδαμῶς. πολὺ γὰρ ἤδη αὐτόν. εἰ δ' ἀπάξεις με, ὑπισχνοῦμαί σοι κριὸν πεπυσαγμένον λυπρὸν ὑπὲρ ἐμοῦ, ἔχοντα τρίχα τὴν μίσχον, ὃς ἡλίου ἀστὴρ τῶν ὁμοίων. Ζ. ὡς ἀφελὴς ὁ παῖς ἐστι, καὶ ἀπλοϊκός. καὶ αὐτὸ δὴ τοῦτο, παῖς ἔτι. ἀλλ' ὦ Γανυμήδες, ἐκεῖνα μὲν παῖζε χαίρειν ἔα, καὶ ἐπιλάθου αὐτῶν, ἔστι ποιμνίου, καὶ τοῦ Ἴδης. σὺ δ', ἤδη γὰρ ἐπιγνώσῃ σὲ, πολλὰ μὲν ποιήσεις ἐνταῦθα καὶ τὸ πατρὶ καὶ τῶν πατρίδι. καὶ αὖθις μὲν τυρὸν καὶ γάλακτος, ἀμβροσίαν ἔδῃ, καὶ νέκταρ πίῃ. τοῦτο μέντοι καὶ τοῖς ἄλλοις ἡμῖν αὐτὸς παρέξῃς ἐγχέων. τὸ δὲ μέγιστον, ὑπὲρ ἄνθρωπος, ἀλλ' ἀθάνατος γένοιτο. καὶ ἀστὴρ σὺ φανεῖς ποιήσει κάλλιστον. καὶ ὅλως, εὐδαίμων ἔσῃ. Γα. ἐν

Gargaro vidisti? *Gan.* Tute, optime, ais esse, qui nuper grandinem copiose nobis effudisti, qui habitare supra nos diceris, strepitum faciens, cui arietem pater immolavit? Cujus tandem facinoris reum me rapuisti ô rex Deorum? Lupi autem oves fortè jam diripuerunt, desertas illas invadendo. *Iup.* Tibi-ne immortali facto, ac nobiscum conversaturo, est adhuc ovium cura? *Gan.* Quid ais? Annon etiam hodie in idam me deduces? *Iup.* Nequaquam: quoniam frustra aquila pro Deo tuissem factus. *Gan.* Igitur quæret me pater, & domachabitur non inveniens, & quia ovile reliqui, postea plagas accipiam. *Iup.* Vbinam ille videbit te? *Gan.* Nequaquam, jam enim ipsum desidero. Quod si me dimittes, polliceor tibi & alium arietem ab ipso immolatum iri, meæ liberationis pretium. Habemus autem trimum, eumque magnum, qui cæteris in pascua præit. *Iup.* Quàm simplex est & ingenuus hic puer, & hoc ipsum adhuc puer. Verùm ô Ganymedes, illa quidem omnia valere sine, & oblivioni trade, nimirum ovile, & Idam. Tu autem, jam enim cœlestis es, hinc & patri, & patriæ multa benefacies. Præterea pro caseo & lacte, ambrosiam edes, & nectar bibes: Hoc etiam aliis, scilicet nobis ipse infundens præbebis. Quodque maximum, non amplius homo, sed immortalis eris: atque faciam ut [1] tuum sidus appareat pulcherrimum. Omninò beatus eris. *Gan.* Si

1 *Tuum sidus*] Aquarium notat, quem Ganymedem esse perhibent: licet ἄστρον ὑδρεῖον, non ἄστρ aquarius. *Cogn.*

1 E'ri

ἢ παίζειν ἐπιθυμεῖσθαι, τίς συμπαίξεται μοι; οὐ γὰρ τῇ Γῆ πολλοὶ ἡλικιῶται ἦμεν. Ζ. ἔχεις καὶ τοῦτον τὸν συμπαιξόμενόν σοι τοῦτον ἔρωτα, καὶ ἀστραγάλους μάλα πολλούς. θαῤῥεῖ, μόνον, καὶ φαιδρὸς ἴσθι, καὶ μηδὲν ἐπιπόθει τῷ κώτῳ. Γα. πῇ δ' ὑμῖν χρήσιμον ἂν γένοιμην; ἢ ποιμαίνειν δεῖται καὶ οὗτος; Ζ. ὄκν. ἀλλ' οἰνοχοήσεις, καὶ [1] ἀπὸ τῆς νέκταρος πεπαῖξη, καὶ ἐπιστήσῃ τῷ συμποσίῳ. Γα. τοῦτο μὲν οὐ χαλεπόν. οἶδα γὰρ ὡς χρὴ ἐγχεῖν τὸ γάλα, καὶ ἀναδεῦσαι τὸ νεοτύδιον. Ζ. ἰοὺ πάλιν ἀπὸ γάλακτος μεμνημένους, καὶ ἀνθρώποις ἀληθησομένους οἷος εἶ. τωὶ σὴ ὑγιὼς ἔστι, καὶ πίνομεν ὥστε ἴφλω τὸ νέκταρ. Γα. ἦλθον ὦ Ζεῦ ἐγάλακτος; Ζ. ἴσθι μετ' ὀλίγον. καὶ γοῦν αἰνεῖν, ὅτε ἐπεθύμεις τὸ γάλα. Γα. κοιμήσομαι ἄρα σὺν τῇ νυκτός; ἢ μετὰ σοῦ ἡλικιώτης ἔρως; Ζ. ὄκν. ἀλλὰ διὰ τοῦτό σε ἀνήρπασα, ὡς ἅμα καθεύδωμεν. Γα. μόνος γὰρ σὺ οὐ δύνασαι, ἀλλ' ἡδέως σοι καθεύδειν μετ' ἐμοῦ; Ζ. ναὶ μετὰ τοιούτου, οἵου σὺ γανυμήδους ὄντος καλοῦ. Γα. τί γάρ σε δεῖ τὸν ὕπνον ἐνοχλεῖν τὸν καλόν; Ζ. ἔχει τι ἡδονῆς τρόπον ἡδύ, καὶ μαλακώτερον ἐπέρχεται αὐτόν. Γα. καὶ μὴν ὄρθ' ἅπαντ' ἔχοντος μοι συγκαθεύδειν. καὶ διηγεῖτο ἔωθεν, ὡς ἀφεῖλεν αὐτὸν τὸν ὕπνον ἀποφέρων, καὶ λακτίζων, καί τι φθεγγόμενος μεταξὺ ὑπὸ τῷ καθεύδειν. ὥστε καὶ τὸν μητέρα ἐπαμπί με κοιμηθησόμενον τὰ πολλά.

Si verò ludere cupiam, quis mecum colludet? in ida enim multi eramus coætanei. *Iup.* Habebis & hic colluſorem tibi Cupidinem hunc, & aſtragalos valdè multos. Confidenti tantùm & læto ſis animo, nihilque inferiorum deſideres. *Gan.* Qua verò in re vobis ero utilis? Num & hic oves paſcere oportebit? *Iup.* Minimè, ſed vinum miniſtrabis, & ad nectar deſtinaberis, & convivium curabis. *Gan.* Hoc quidem non eſt difficile. Novi enim ut oporteat lac infundere, & paſtorale poculum præbere. *Iup.* Ecce, rurſus iſte lactis meminit, & hominibus miniſtraturum ſe retur: hoc verò cœlum eſt; & nectar, quemadmodum dixi, bibimus. *Gan.* Suaviu ne lacte, ô Iupiter? *Iup.* Scies paulo poſt, & cum guſtaveris, non amplius deſiderabis lac. *Gan.* Porro ubi dormiam nocte? an cum coætaneo Cupidine? *Iup.* Minime: ſed ob hoc te rapui, ut ſimul dormiamus. *Gan.* Solus enim non poſſis, ſed tibi ſuavius erit dormire mecum? *Iup.* Maximè ſane cum tali, qualis es Ganymedes, tam formoſus. *Gan.* Quidnam te pulchritudo ad ſomnum juvabit? *Iup* Habet quoddam incitamentum ſuave, eumque molliorem inducit. *Gan.* Atqui patermeus mihi condormienti indignabatur, & mane narrabat ut turbabam ipſius ſomnum me volutando, calcitrando, & quiddam inter dormiendum loquendo. Quapropter me dormiturum ad matrem plerumque mittebat. Tem-

1 Ἀπὸ τῆς νέκταρος πεπαίξῃ] Sic apud Heliodor. lib. 7. ſic fine hujus Dialogi, ὡς χρὴ ὀρίγειν ἐ σπύρον. Bourd.

2 Κεκυδίωται] Παροιμιακὸν ὑπόμνημα ἀπὸ τῶν κυσῶν. Schol. Theocr. Heſych. legit κεκυδίωται, & interpretatur κεκοπίακεν ἐ σπύρος. Idem.

1 Ἀπο-

ὥρα δή σοι εἰ ἀλῷ τοῦτο ὡς φῄς ἁρπασάς με, καὶ θεῖναι αὖθις ἐς τὴν γῆν, ἢ πραγμάτων ἔξεις ἀχρυπνῶν. ἐνοχλήσω γάρ σοι συνεχῶς προφόμενος. Z. τοῦτ' αὐτό μοι τὸ ἡδὺν ποιήσεις, εἰ ἀχρυπνήσαιμί σοι. φιλῶν γὰρ ἀμπλίσω πολλάκις, καὶ περιβύσω. Γα. αὐτὸς ἂν εὐδήσῃς, ἐγὼ δὲ κἀμὲ καθεύδουσαν. Z. εἰσόμεθα τότε τί πρακτέον. νῦν δὲ ἄπαγε αὐτὸν ὦ Ἑρμῆ, καὶ πόρρω τῆς ἀθανασίας, ἄγε οἰνοχοήσοντα ἡμῖν, διδάξας πρότερον ὡς χρὴ ὀρέγειν τὸ σκύφον.

Tempus igitur eſt, ſi ad hoc, ut ais, rapuiſti me, ut me denuo in terram deponas, vel moleſtia afficieris vigilando. Turbabo enim te aſſiduò, dum me huc atque illuc revolvam. *Iup.* Hoc ipſum mihi ſuaviſſimum feceris, ſi tecum vigilavero. Nam te ſubinde oſculabor, & amplectar. *Gan.* Videris ipſe; ego vero te deoſculante dormiam. *Iup.* Videbimus tunc quid agendum. Nunc vero abduc ipſum Mercuri, & epota immortalitate adduc ut nobis miniſtret, edoctum prius quemadmodum oporteat ſcyphum porrigere.

ΗΡΑΣ, ΚΑΙ ΔΙΟΣ.

ΗΡΑ.

Ἐξ οὗ τὸ μειρακίσκιον τοῦτο ὦ Ζεῦ, τὸ Φρύγιον λάτ' τὴν Ἴδης ἁρπάσας διῆγες ἀνήγαγες, ἐλαττόν μοι φροντίχεις τῶν νῦν. Z. καὶ τοῦτο γάρ ὦ Ἥρα ζηλοτυπεῖς, ἤδη ἀφελὲς ὄντα καὶ ἀλυπότατον; ἐγὼ δ' ὤμην παῖς γυναιξὶ μόναις χαλεπὸν σε εἶναι, ἁπάσαις ἂν ὁμιλήσουσιν ἐμοί. Ηρ. οὐδ' ἐκεῖνα μὲν εὖ ποιεῖς, οὐδὲ πρέπον σαυτῷ, ὃς ἁπάντων θεῶν διακοσμητὴς ὤν, ἀπολιπὼν ἐμὲ τὴν νόμῳ γαμετὴν, ἐπὶ τὴν γῆν κάτω μοιχεύσων, χρυσοῦν, ἢ ταῦρος γιγόμενος. πάλιν ἀλλ' ἐκεῖναι μὲν σοι, κἂν ἐν γῇ μένωσι. τὸν δ' Ἰδαῖον τουτὶ παιδίον ἁρπάσας, ἀνέπτης ὦ γενναιότατε θεῶν. καὶ σωοικεῖ νῦν ἐπὶ κεφαλῆς μοι ἐπαχθὲς, οἰνοχοῦν δὲ τῷ λόγῳ. ὅπως μὴ πορεύσῃ οἰνοχόων;

IVNONIS, ET IOVIS.

IVNO.

Ex quo adoleſcentulum hunc Iupiter, Phrygium iſtum dico, ab Ida raptum huc adduxiſti, minus advertis mihi animum. *Iup.* Etiam ob hunc Iuno zelotypa jam es, ſimplicem adeò, & minime moleſtum? Ego vero putabam mulieribus ſolis difficilem te eſſe, quæcunque converſantur mecum. *Iun.* Neque illa quidem recte facis, nec convenientia tibi ipſi, qui cum ſis Deorum omnium dominus relicta me legitima conjuge, in terram deſcendis, ut aſſumpta auri, taurive forma mœcheris. Verum illæ mulieres in terra manent; Idæo autem hoc puero rapto, in cœlum ſubvolaſti, Deorum generoſiſſime: & nunc ille nobiſcum habitat ſupra meum caput evectus, ut tibi quemadmodum ajunt pocilletur. Itane vero carebas pocillatoribus? aut de-

καὶ ἀπηγορεύκασιν ἄρα ἤπι Ἥβη, καὶ ὁ Ἥφαιστος ἀλφιηβόμοις; σὺ δὲ καὶ τὸν κύλικα σὸν. ἀν ἄλλως λάβοις παρ' αὐτῆς; ἢ φιλήσας ἐσθίοντι αὐτὸν, ἀπάντων ὁρώντων. καὶ τὸ φίλημά σοι ἡδίον ἔσται νέκταρος. καὶ ἀφ' τοῦτο ἀεὶ διψῶν, πολλάκις αἰτεῖς πιεῖν. εἰδὼς δὲ καὶ ἀπογευσάμενος μόνον, ἔδηκας οἰνέου. καὶ πίνοντος [1] ἀποπλαδῶν τὸν κύλικα, ὅσον ὑπόλοιπον ἐν αὐτῇ, πίνεις, ὄψιν. καὶ αὐτὸς ἔπιε, καὶ ἔνθα [2] ἐσθίεμοσι τὰ χείλη, ἵνα καὶ πίνης ἅμα, καὶ φιλῇς. ἐσθίω δὲ ὁ βασιλεὺς, καὶ ἀπάντων πατὴρ, ἀποθρίμματος τὸν αἰγίδα, καὶ τὸ κεραυνὸν, ἐκάθησο ἀστραγαλίζων μετ' αὐτοῦ, παίζων παλικαίτου καθειμένου. τάνδρα δὲ οὐ οὕτω τοῦτα. ὥστε μὴ οἴω λανθάνειν. Z. καὶ τί δεινὸν ὦ Ἥρα, μειρακίου ὄντος καλοῦ μεγάλου πίνοντος καὶ φιλεῖν, καὶ ἡδέως ἀμφοῖν, καὶ τοῦ φιλήματος, καὶ τοῦ νέκταρος; ἐγὼ γὰρ ἐπιτρέψω αὐτῷ καὶ ὅπως φιλῆσαί σε, ἐκεῖνό μέμψῃ μοι, ἐσθιομένου δὲ νέκταρος οἰομένῳ τὸ φίλημα εἶναι. Ἥρα. παιδεραστῶν ἔτι λόγοι. ἐγὼ δὲ μὴ ὅπως μανείην, ὡς τὰ χείλη ἐσθισιγκεῖν τῷ μαλθακῷ τούτῳ φρυγὶ ὅπως ἐπιθηλυμένῳ. Z. μή μοι λοιδορῶ ὦ ζηλοτυπότη τοῖς παιδικοῖς. ὅτοσι γὰρ ὁ [3] θηλυδρίας, ὁ βάρβαρος, ὁ μαλθακὸς, ἡδέως, καὶ ποθεινότερος, ἢ βύλομαι ἔγωγε εἰπεῖν, μή σε παροξύνῃ. defessi adeò sunt Hebe, & Vulcanus ministrando? Tu vero etiam calicem non aliter ab eo accipis, quam cum prius ipsum deosculatus fueris, omnibus aspicientibus: ipsoque nectare tibi suavius est hoc osculum: atque ob id non sitiens, sæpenumero potum petis. Interdum autem ubi solum degustasti, porrigis ipsi: deinde ipso bibente calicem arripis, & quantum in ipso restat, ebibis, qua parte ipse bibit, & ubi labia applicuit, ut & bibas simul, & osculeris. Nuper vero rex ille, atque omnium pater, depositis ægide ac fulmine, sedebas talis cum ipso ludens, tu qui tantam barbam summittis. Itaque ne te putes latere, cum hæc omnia videam. *Iup.* At quid adeò grave hoc, ô Iuno, adolescentem adeò pulchrum, inter bibendum deosculari, & utroque illo oblectari, osculo nimirum & nectare? Si igitur permittam ipsi ut te vel semel osculetur, non amplius accusabis me, quod osculum illius nectare præstantius puto. *Iun.* Pædiconum verba hæc sunt. Ego vero non ita insanivero ut labia mea molliculo isti Phrygi, tamque effœminato applicem. *Iup.* Ne convicieris tu generosissima, meos amores masculos, quam mulierosus, & barbarus, & molliculus iste, suavior & desiderabilior, nolo autem dicere amplius, ne te magis irri-

1 Ἀποπλαδῶν] *Auferens* ἀποπλαδεῖν *avtì τῦ* ἁρπάζειν, sic ἁρπάζειν. ἀπὸ τῦ σώματος. Long. lib. 3. Stat. de Glaucia:

Inceptas quin ab ore dapes libataque vina
Auferet, & dulci turbabit cuncta rapinâ. Bourd.

2 Ἐσθίεμοσι τὰ χείλη] Notabam has amoris ineptias ad Heliod. lib. 4. Eustat. sive Eumath. de Ismin. Agath. in Authol. Long. Tat. *Idem.*

3 Θηλυδρίας] Ὁ κατακλασμένος, τυθηλυμένος διὰ τῶν ἡδυσμάτων ἡδονῶν. Θηλυδρίας. τριχοπλάστης ἐστίν. Interp. Aristophan. Θεσμοφ. sic antea θηλυμητης. Hesych. Suid. *Idem.*

ξύων ἐπικλίνον. Ηφ. οὗτος ἐ γαμύσεως αὐτὸν ἐμοῦ ἕνεκα. μέμνησο γοῦν εἰά μοι λέγ᾽ ἐ αἰνοχόευε τῶν ἐμπεφυρισμένος. Ζεύς. ἄγε. ἀλλὰ ἐ Ἥφαιστον ὕδη ἐ σὺ ἡδὺ αἰνοχοεῖν ἡμῖν χωλεύοντα, ἐπ᾽ ἐ κεκμῶτα ἤκοντα, ἔτι ἐ ἀτιθήνευτον ἀνάπλεων, ἄρτι τὴν καμάτου ἀπαρτίζοντα, καὶ ἀπ᾽ αὐτῶν ἐ δακτύλων λαμβάνειν ἡμᾶς τὸν κύλικα, καὶ ἐπιπασσομένους, φιλήσαι μεταξύ, ὃ δὴ καὶ ἡ μήτηρ σὺ ἀδίκως φιλήσειας, ὑπὸ ἐ ἀσθόλης καπνὸν λαμβάνον τὸ πρόσωπον; ἡδέως ταῦτα. ἐ γὰρ καὶ πολὺ ὁ οἰνοχόος σεμνῶς ἐμπερίεισι τῷ συμποσίῳ ἐ θεῶν. ὁ Γανυμήδης ἦ, καταπιμπλὰς αὖθις ἐς τὸν Ἴδαιον. καθεδεῖς γὰρ, καὶ ῥοδοδακτύλῳ, καὶ ἐπισταμένως ὀρύττειν τὸ ἔκπωμα. καὶ ὁ, σὺ λυπεῖ μᾶλλον, καὶ φιλεῖ [1] ἥδιον ἔ νέκταρος. Ηφ. νῦν καὶ χωλὸς ὢν Διὸς ὁ Ἥφαιστος, καὶ οἱ δάκτυλοι αὐτῷ ἀνάξιοι ἐ σῆς κύλικος, καὶ ἀσθόλης μεστὸς ἐσι, καὶ ναυτιᾷς ὁρῶν αὐτὸν, ἐξότου ἐ καλὸν καμήτιν τοῦτον ἡ Ἴδη ἀνεθρέψατο, πάλαι ἦ οὐκ ἐώρας ταῦτα πάντα οἱ ατιθῆρες, ἀεὶ ἡ καμινῶ ἀπιτρεπόν σε μὴ οὐχὶ πίνειν παρ᾽ αὐτῶ. Ζεύς. λυπεῖς ὦ Ηφαιστε. ἀλλὰ καίμοι ἐπιτείνεις ἐ ἐρωτα ζηλοτυπήσας. εἰ δὲ οὐχὶ καὶ παιδὸς ἀρχὴν ἐκπεμψον τὸ ἔκπωμα, σοὶ μὲν ὁ ὑὸς αἰνοχοείτω. σὺ ἦ ὦ Γανύμηδες, ἐμοὶ μόνῳ ἀναδίδου τὴν κύλικα. καὶ ἐφ᾽ ἑκάστῃ, φίλει με, καὶ ὅτε παλίρροιζ, καὶ αὖθις ὁπότε πιεῖν ἐμὲ ἀναλαμβάνοις. τί τοῦτο δακρύεις; μὴ δείδιθι. οὐμόξει γὰρ ὧδε τις σε λυπῶν ἐθέλη.

irritem. *Iun.* Vtinam & illum in uxorem duxisses mei gratia. Memineris igitur quibus propter illum pocillatorem probris me afficis. *Iup.* Imo vero Vulcanum istum filium tuum oportebat nobis pocillari, claudicantem videlicet, & à fornace venientem, plenum adhuc favillis, depositoque paulo ante forcipe: & nos calicem ab illis ipsis digitis accipere, attractumque ipsum interim osculari, quem neque mater tu libenter osculeris, facie ob fuliginem denigrata? Suavia hæc sunt: adeoque multum etiam pocillator iste cohonestat Deorum convivium. Ganymedes autem hic iterum in Idam est ablegandus, quippe purus ac candidus est, roseisque digitis, ac scite poculum porrigit; quodque te magis mœrore afficit, ipso nectare jucundius osculatur. *Iun.* Nunc Iupiter, & claudus est Vulcanus; ejusque digiti tuo calice indigni, est etiam fuligine plenus, quumque vides ipsum, nauseas, ex quo formosum istum & comatum Ida educavit. Olim autem ista non videbas: neque favillæ, neque fornax te absterrebant, quominus illo porrigente biberes. *Iup.* Ægritudine te ipsam Iuno afficis: & mihi tua zelotypia vehementius amorem auges. Quod si graveris à formoso puero poculum accipere, tuus filius tibi potum ministret. Tu vero Ganymedes mihi soli calicem trade, & me cum quolibet bis osculare, tum quando plenum porrigis, tum quando rursus à me illum accipis. Quid ita lachrymaris? Ne metue. Pœnas enim dabit quicunque tibi molestus esse voluerit.

1. Ἥδιον τῦ νέκτας] Sic apud Hesio. sent. Herc. τὸ σφὴ στολυφάτιος δοίνας. Bourd.

ΗΡΑΣ, ΚΑΙ ΔΙΟΣ.

ΗΡΑ.

Τὸν Ἰξίονα τοῦτον ὁρᾷς ὦ Ζεῦ; ποῖόν τινα τὸ τρόπον ἡγῇ; Ζεύς. ἄνθρωπον εἶναι χρηστὸν ὦ Ἥρα, καὶ συμποτικόν. ἐγὼ γοῦν αὐτὸν ἐθέλω ἡμῖν, ἀναξίως γε συμποσίου ὄντ. Ηρα. ἀλλ' ἀνάξιός ἐστι, Διὸς γε ὤν. ὥστε μηκέτι σωίζου. Ζεύς. τί δὲ ὕβρεσε; χρὴ γὰρ οἶμαι καὶμὲ εἰδέναι. Ηρα. τί δ' ἄλλο; καὶ γὰρ αἰσχύνομαι εἰπεῖν αὐτό. τοιοῦτόν ἐστιν ὃ ἐτόλμησε. Ζεύς. καὶ μὰ Δία τοῦτο καὶ μάλιστα ἐθέλω ἀκοῦσαι, ὅστις καὶ αἰσχρῆς ἐπιχείρησε. μῶν δὲ ἐπίδοξα πιᾷ; σωίνημι γὰρ ὁποῖόν ποτ' αἰσχρὸν, ὥσθ' ὧν ὀκνήσειας εἰπεῖν. Ηρα. αὐτίκα ἐμέ, σὺ κάλλιστε πιὰ ὦ Ζεῦ πολὴν ἤδη χρόνον. καὶ τὸ μὲν πρῶτον, ἠγνόουν τὸ πρᾶγμα, διότι ἀπιὼν ἀφειδῶς ἐς ἐμέ. ὁ δ', καὶ ἔστιν, καὶ ὑπεδέχου. καὶ εἴ ποτε πιθοῦ τῷ Γανυμήδει τὸ ἔκπωμα, ὁ δ', ἤτει σὺ αὐτῷ σπείσαι πιεῖν. καὶ λαβὼν, ἐφίλει μεταξύ. καὶ ὡς τὰς ὀφθαλμὰς ἀφειδῶς ἐς ἐμέ. ταῦτα ἤδη σωίνην, ἐρωτικὰ ὄντα. καὶ ἐπειδὴ μὲν ἡδέμην λέγειν ὡς σέ. καὶ ὀμνὺς πολλάκις ἐμανίας τ' ἄνθρωπον. ἐπεὶ δ' ἐλόγους ἐτόλμησέ μοι ὑποστεγνεῖν, ἐγὼ μὲν ἀφεῖσα αὐτὸν ἔτι δακρύοντα, καὶ προκυλισθέμενον, ἐπιφράξασθαι τὰ ὦτα ὡς μὴ δ' ἀκούσαιμι αὐτῷ ὑβριστικὰ ἐκπίπτοντ[ος], ἀπῆλθόν σοι φρόντιστε. σὺ δ' αὐτὸς ὅρα

IVNONIS ET IOVIS.

IVNO.

Ixionem hunc vides Iupiter? quibuſnam moribus affectum putas? *Iup.* Hominem eſſe benignum Iuno, & hilarem convivam. Non enim converſaretur nobiſcum, ſi indignus conviva eſſet. *Iun.* At indignus eſt, cum ſit contumelioſus. Itaque ne amplius converſetur nobiſcum. *Iup.* Sed quid contumeliæ intulit? oportet enim, ut puto, me id ſcire. *Iun.* Quid vero aliud? Etenim pudet me dicere, ejuſmodi illud eſt quod commiſit. *Iup.* Atqui eo magis dicere debeas, quod turpia molitus eſt. Num igitur aliquam ſolicitavit ad ſtuprum? Intelligo enim cujuſmodi ſit turpe illud facinus, quod te pigeat dicere. *Iun.* Me ipſam, non aliam quampiam Iupiter, longo jam tempore: ac primum ignorabam quid rei eſſet, cur me intentis oculis aſpiceret: ipſe etiam ingemiſceret, & ſublachrymaretur: & ſi quando pota poculum Ganymedi traderem, in eodem potum peteret, atque interea oſcularetur captum, oculiſque admoveret, ac rurſus me intueretur. Hæc amatoria eſſe intelligebam, & tibi dicere longo tempore verebar, atque hominem à furore ceſſaturum putabam. Sed poſtquam verba mihi auſus eſt adhibere, ego dimittens illum adhuc lachrymantem, & ad genua provolutum, obturatis auribus, ut ne ſupplicantis ipſius laſcivos ſermones audirem, abii ut tibi dicerem. Tu vero vide quomodo ſis ultus

1 Τ'ξιεσὴς γε ἀν] Cliſſ. Heynſ. ad Max. Tyr. diſi ad Petron. *Bourd.*

ὅπως μέτ' ἐκ τ ἄοκνα. Ζεύς. οὔκουν ὁ κορυφαῖος ἐπ' ἐμὲ αὐτὸν, καὶ μέχρι τ Ἥρας γάμων; ποσοῦτον ἐμεθύσθη δ νέκταρος. ἀλλ' ἡμεῖς τοῦτων αἴτιοι, καὶ πέρα δ μετρίου φιλάνθρωποι. οἷον καὶ συμπότας αὐτοὺς ἐποιησάμεθα. συγγνωστὸν ἂν, εἰ πόντιος ὀμφὶς ἡμῖν, καὶ ἰδόντες ἀρχαίαν κάλλη, καὶ οἷα ἔποτε εἶδον ἐπὶ γῆς, ἐπεθύμησαν ἀπολαῦσαι αὐτῶν, ἔρωτι ἁλόντες. [1] ὁ δ ἔρως, βίαιόν τί ἐστι, καὶ σὺν ἀνθρώπῳ μόνον ἄρχει, ἀλλὰ & ἡμῶν αὐτῶν κύριόν τι. Ηερ. σὺ μὲ & πάνυ ὅτος γε διαπόντιος εἶ. καὶ ὠγὲ σε, καὶ φέρε φ ῥινός φασιν ἕλκειν. καὶ ἔπη αὐτῷ ἴσθι ἂν ἡγήτηί σοι. καὶ ἀλλαχόθη ῥᾳδίως ἐς ὅ, τι ἂν κελεύσῃ. καὶ ὅλως κτῆμα & παιδικὰ δ ἐρωτ© σύ γε. καὶ νῦν τῷ Ἰξίονι οἶδα κἀδόπ συγγνώμην ἀπονέμεις, ὅτι & αὐτὸς μοιχεύσας ποτὲ αὐτῇ τῇ γυναικὶ, ἣ σοι τ Περίθων ἔπεκτεν. Ζεύς. ἔπ γὰ σὺ μέμνησαι ἐκείνων, εἴ τι ἐγὼ ἔπαιξα ἐς γῆν κρυπτάδην; ἀτὰρ οἶδα ὅμως δοκεῖ τοῦτ δ Ἰξίονι; κελάζειν μὲ μηδαμῶς αὐτόν, μήθ' ἁπαθεῖν δ συμποσίου. σκαιὸν γάρ. ἐπεὶ σὺ ἱρᾶ, καὶ ὡς φῄς δακρύεις, καὶ ἀφόρητα πάσχει. Ηερ. τί ὦ Ζεῦ; δύδια γὰρ μή τι ὑβρίσειεν & σὺ εἴπῃς. Ζεύς. εὐδαμῶς. ἀλλ' εἴδωλον ὁποιονοῦν τῶν ἐκείνης τῶν ἐμῶν ἐπῇ σοι ὁμοιον, ἐπιδὰν λυθῇ τὸ συμπόσιον, κἀκεῖνο© ἀφροντεῖ ὡς τὸ ἀληθὲς τοῦτο δ ἔρω©, ἀλλ' ἐναγκαλίσεται αὐτῇ φέροντες. οὕτω γὰρ παύσεται ἀνιώμεν©, οἰηθεὶς τετυχηκέναι τ ἐπιθυμίας. Ηερ. ἄπαγε. Ne

rus hominem. *Iup.* Euge: ſeeleratus ille in me ipſum, ad Iunonis uſque nuptias, adeò inebriatus eſt nectare. Cæterum nos authores horum ſumus, & ultra modum amatores hominum, qui quidem & convivatores noſtros ipſos fecimus. Venia igitur digni ſunt, ſi nobiſcum ſimilia poti, deinde conſpectis cœleſtibus formis quales nuſquam in terris viderunt, amore capti, illis frui concupiverunt. Eſt autem amor, violentum quiddam, nec ſolum hominibus, ſed & nobis ipſis interdum imperat. *Iun.* Tuus quidem penitus hic eſt dominus, teque fert & agit, naſo (ut ajunt) trahens: & ſequeris ipſum quocunque te duxerit, & facile immutaris in quodcunque juſſerit: denique tu poſſeſſio, & ludus es amoris. Et nunc Ixioni, ſcio, quod veniam tribuis, ut qui uxorem ipſius olim adulterio vitiaris, quæ tibi Pirithoum peperit. *Iup.* Adhuc-ne meminiſti, ſiquid ego luſi quum in terram deſcendi? Sed noſti quid mihi videatur de Ixione? ipſum quidem nequaquam mulctandum, nec convivio extrudendum: ruſticum enim illud. Sed quia amat, &, ut ais, lachrymatur, & intolerabilia patitur. *Iun.* Quidnam ô Iupiter? metuo enim ne & tu contumelioſum aliquid dicas. *Iup.* Nequaquam. Sed ſimulachrum tibi ſimile, effictum ex nube, poſtquam ſolutum fuerit convivium, illi ut veriſimile eſt, præ amore vigilanti, ad concubitum admoveamus: ſic enim angi deſinet, ratus ſe rem expetitam eſſe conſecutum. *Iun.* Apage.

1 Ὁ δ ἔρως] Sic Long. lib. 2. Heliodor. lib. 4. & Dialog. Apoll. & Bacch. ἐπάντων ἄρχων. Bourd.

ι μὴ ἄρα καιρὸν ἦγεν, ἢ ὑπὲρ αὐτὸν ἐπεθύμει. Ζεύς. ἄμως ἀκούσεται ὦ Ἥρα. τί γὰρ ἂν καὶ παθεῖν δεινὸν λέγῃ ἢ πλάσηται; Ἡρ. ἀλλὰ ἡ νεφέλη ἐγὼ εἶναι δόξω. καὶ τὸ αἴσχος ἐπ' ἐμὲ ποιήσει λαβὼν τὴν ὁμοιότητα. Ζ. οὐδὲν τοῦτο φῄς. ἔστι γὰρ ἡ νεφέλη πάντ' Ἥρᾳ ἔοικεν ὦν, ἔστι σὺ νεφέλη. ὁ δ' Ἰξίων μόνον ἐξαπατηθήσεται. Ἥρᾳ ἀλλ' οἱ πάντες ἄθεοι ἀπιστοκόλοι εἰσὶν, αὐχήσει κρατῆλθον ἴσως, καὶ δηλήσεται ἅπασι, λέγων συγγεγηθέναι τῇ Ἥρᾳ, καὶ σύνδικτον εἶναι τὸν Δία. καίτοι τάχα ἐρᾷν με φήσειεν αὐτοῦ. οἱ δὲ, πιστεύσουσιν, οὐκ εἰδότες ὡς νεφέλη σεσωλῶν. Ζεύς. ἀκὴν ἐμὲ ποιοῦντα εἶναι, ἵς τ' ἄδην ἐμπεσὼν προχεῖ ἄβλητος ἀφοδεύσεις, συμπεφυρμένος χθόνι μετ' αὐτοῦ ἀεὶ, καὶ πόνον ἄπαυστον ἕξει, δίκλωσι δεσμοῖς ἐρωτικοῖς. Ἡρᾳ. εἰ γὰρ δεινὸν τοῦτό γε δοκεῖ σ' μεγαλαυχήσας.

Ne quid tempestivum consequatur, quando res quæ supra se sunt, concupiscit. *Iup.* Attamen patere ô Iuno. Quid enim tam grave tibi accidet ex hoc figmento, si cum nube Ixion congrediatur? *Iun.* At nubes ego esse videbor: & in me turpitudinem committet propter similitudinem. *Iup.* Nihil dicis. Neque enim nubes hæc Iuno unquam fuerit, neque tu nubes. Ixion autem solum decipietur. *Iun.* Sed ut omnes homines insolentes sunt, forte quum descenderit, gloriabitur, omnibusque dicet se Iunonem compressisse, Iovisque rivalem esse: forsitan etiam dixerit me ipsum amare: illi vero credent, nescii eum cum nube congressum esse. *Iup.* Igitur si quid tale dixerit, ad inferos deturbetur, & rotæ miter alligatus, cum ipsa perpetuo circumvolvetur, & laborem nunquam cessaturum sustinebit, pœnas amoris luens. *Iun.* Non enim grave quidem hoc præ jactantia.

1 Μὰ ἄρα καιρὸν ἦγεν] Nescio cur mutatum, sic enim reposueram. Proverb. de quo Aristophan. alii, σισυλοίκησας μᾶλλον ἢ μὰ ἄρας ἦγεν. Verum tamen Atticum est, & utitur Dialog. de falsar. Solœcismum notarunt Grammatici. *Bourd.*

ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΗΦΑΙΣΤΟΥ.

ΗΦΑΙΣΤΟΣ.

Ἦρα ἀρρήτως ὦ Ἀπολλον τὸ τοῦ Μαίας βρέφος τὸ ἄρτι τεχθὲν, ὡς καλόν τί ἐστι, καὶ ἁβρὸν πᾶσι, καὶ ἡλαὶ τι ἤδη ὡς μέγα ἀγαθὸν ἀποβησόμενον; Απο. σαφῶς

APOLLINIS, ET VVLCANI.

VVLC.

Vidisti Apollo Maiæ infantulum illum nuper genitum, ut formosus est, omnibusque arridet, & jam quiddam præ se fert, quasi in magnum aliquod bonum sit evasurus? *Ap.*

γε φῶ βρέφος ὁ Ἥφαιστε, ἢ μέγα ἀγαθὸν, ὃ δ' ἐστὶ τῷ πατρὶ πρεσβύτερος ἔσῃ ὅσον σὺ τῇ πανουργίᾳ; Ηφα. κἂ τίνα ἂν ἀδικήσαι δυνατὸν ἀρτίγονον ὄν; Απ. ἐρώτα τὸν Ποσειδῶνα, ἢ τὸν πρίαινον ἔκλεψεν. ἢ τὸν Ἄρεα, καὶ τοῦτο χαῖρ ἐξείλκυσε λαθὼν ἢ κἀκεῖθεν τὸ ξίφος, ἵνα μὴ ἐμαυτὸν λέγω, ὃν ἀφώπλισε ἢ τόξα, καὶ τὰ βέλη. Ηφα. τὸ νεογνὸν πῶς, ὁ μῶμος σπαργάνοις σὺ τοῖς σαυτοῦ; Απ. εἰσῆλθε μόνον. Ηφα. καὶ μὴν σφαδάζει ἤδη. Απ. τί δ', παῖδα ἔχεις τὸν ἐργαλεῖον, καὶ οὐδὲν ἀπόλλυσιν αὐτῶν; Ηφα. παῖζε ὦ Ἄρεμον. Απ. ὅμως ἐπίσκεψαι ἀκριβῶς. Ηφα. νὴ Δία τὴν πυρίχειαν οὐχ ὁρῶ. Απ. ἀλλ' ὀψὲ αὐτὴν πως οὐ σπαργάνοις ἢ βρέφος. Ηφα. ὅπως ὀξύχαιρ ἐστὶ, καθάπερ σὺ τῇ χειρὶ σπουδάζεις τὸν κλεπτικόν; Απ. ὁ γὰρ ἥκουσας αὐτῷ ἐκ λαλίστου ἤδη πωλύα, καὶ ἐπίτροχα. ὁδὶ, καὶ Ἀφροδίτης ἡμῖν ἐθέλει. χθὲς γὰρ ἀσπασάμενον τὴν Ἔρωτα, κατεπάλαισεν οὕτως ὥστε εἰδέναι ὅπως ὑφέλκων τὸ πόδε. ὥστε μεταξὺ ἀποπαύσαντος, ἡ Ἀφροδίτη μὲν τὸ κεστὸν ἔκλεψε ἀσφαλιζομένη αὐτὸν ἐπὶ τῇ νίκῃ. ἢ Διὸς δ' ἁλόντος, τὸ σκῆπτρον. εἰ δὲ μὴ βαρύτερος ὁ κεραυνὸς ἦν, καὶ πολὺ τὸ πῦρ εἶχε, κἀκεῖνον ἂν ὑφείλετο. Ηφαι. ζηρὸν ἄρα τὸν παῖδα φῄς. Απ. εἰ μόνον, ἀλλ' ἤδη καὶ μισητόν. Ηφα. πῶ, τοῦτο πεπαίρεται ἔχεις; Απ. χαλάσας πως νεκρὸν ὄρνιν, ἔρμαιον ἀπ' αὐτῆς συνεπήξατο. πηχεῖς γὰρ εὐαρμόστους, καὶ

Illum-ne ego infantem ὁ Vulcane dixero, aut magnum bonum, qui quantum ad fraudulentiam attinet, ipso Iapeto antiquior est? *Vulc.* Ecquem injuria afficere potuerit, jam primam natus? *Ap.* Interroga Neptunum, cujus tridentem suffuratus est: aut Martem: nam & hujus subtraxit clam ὁ vagina gladium: ut de me ipso non dicam, quem arcu & sagittis exarmavit. *Vulc.* Hæccine infantulus ille, qui vixdum movebatur in fasciis? *Ap.* Scies Vulcane si modo ad te venerit aliquando. *Vulc.* Atqui jam venit. *Ap.* Quid igitur? omnia habes ferramenta, nullumque ipsorum est amissum? *Vulc.* Omnia ὁ Apollo. *Ap.* Attamen inspice diligenter. *Vulc.* Per Iovem forcipem non video. *Ap.* Sed videbis ipsum alicubi in fasciis infantis. *Vulc.* Adeone aduncas habet manus, perinde ac si in ipso ventre furandi artem jam esset meditatus? *Ap.* Annon audivisti ipsum jam arguta & volubilia loquentem? atque hic etiam ministrare vult nobis. Heri autem provocato Cupidine, eum ilico palæstra superavit, ne scio quo pacto pedes illi subtrahens. Deinde interim dum laudabatur, Venoris surripuit cestum, cum ob victoriam ipsum fuisset amplexata: Iovis etiam ridentis sceptrum: ac nisi gravius fuisset, multumque ignem habuisset, ipsum quoque fulmen fustulisset. *Vulc.* Acrem mihi narras puerum. *Ap.* Non id solum, sed jam etiam musicum. *Vulc.* Vndenam hoc conjicere potes? *Ap.* Testudinem mortuam alicubi nactus, ex ea compegit instrumentum. Brachiis enim adaptatis, & superinducto ju-

1 Τὸ σκῆπτρον] In Cod. Florent. scribitur ἤλθεν ὅτι τὸ σκῆπτρον. Bourd.

1 *Alia-*

ζευγώσας, ἔπειτα καλάμους ἐμπήξας, καὶ μαγάδιον ὑποθείς, καὶ σύριγγα ἁρμόσας ἐπὶ χορδὰς, μελῳδεῖ πάνυ γλαφυρῶς ὡς Ἡφαιστ. καὶ σοφιστὴν, ὡς κἀμοὶ αὐτῷ φθονεῖν τὰ παλαιὰ κιθαρίζειν ἀσκοῦντι. ἴλεγε δ' ἡ Μαῖα ὡς οὐδὲ μίαν τὰς νύκτας ἐν τῷ οὐρανῷ, ἀλλ' ὑπὸ σφοδρότητος ἄχρι ἕω ἀδὺ κρούοι, κλέψαν τι κακεῖθεν δηλαδή. ὑπόπλεως δ' ἐστὶ, καὶ ῥᾴδιον πᾶσι πιστεῦσαι διὰ μανίαν τὴν δυσφορεῖ, ἢ ψυχαγωγεῖ, καὶ κατάγει τοὺς νεκρούς. Ἡφαι. ἐγὼ σοὶ εἶδον αὐτὸ παίγνιον εἶναι. Απο. τοιγαροῦν ἀπέδωκά σοι τὸ μισθὸν τῶν πυρώσεων. Ἡφαι. δῶρ' ὑπέμνησας. ὥστε βαδιοῦμαι δόλην ὑπόμβρον αὐτῷ, εἴ πως ὡς φρὴς δύσεθίστη σὺν τοῖς σπαργάνοις.

jugo, deinde calamis infixis, & subjecto hemisperio, & intentis inde septem chordis elegans adeò & concinnum quiddam modulatur, ut ego quoque illi jam invidiam, qui jam olim personando citharam me exerceo. Dicibat autem Maia fore ut neque noctu in cœlo maneret, sed præ nimio agendi studio ad inferos usque descenderet, inde nimirum aliquid furto ablaturus. Est autem [1] alatus, ac [2] virgam quandam mirificæ protestatis fecit, qua animas evocat, & mortuos deducit. *Vulc.* Illum ipsi dedi ut esset ludicrum. *Ap.* Proinde & mercedem istam tibi retulit; forcipem videlicet. *Vulc.* Recte sane admonuisti, quare ibo ut illum recipiam, sicubi ut ais, inter fascias inveniri poterit.

1 *Alatus*] De forma Mercurii vide Macrob. *Cogn.*
2 *Virgam*] De Mercurii Virga Homer. Odyss. 5. Virg. 4. Æn. hinc dictus χρυσόῤῥαπις. Idem.

ΗΦΑΙΣΤΟΥ, ΚΑΙ ΔΙΟΣ.

ΗΦΑΙΣΤΟΣ.

Τί με δεῖ ποιεῖν; ἥκω γὰρ ὡς ἐκέλευσας ἔχων τὸ πέλεκυν ὀξύτατον, εἰ καὶ λίθους δεοι μιᾷ πληγῇ διαπρίσαι. Ζ. εὖγε ὦ Ἥφαιστε. ἀλλὰ δίελε μοι τὴν κεφαλὴν εἰς δύο, κατευθύνων. Ηφαι. πειρᾶ μοι εἰ μέμνησαι, σοφιστὰ δ' ὢν πλήξῃς, ὅταν θέλοις σοι θυμός. Ζ. ἀφαιρεθῆναί μοι τὸ κεφάλιον. εἰ δ' ἀπειθήσεις, ἃ νῦν προστέτακα ὀργιζομένῳ ποιήσῃ μοι, ἀλλὰ χρὴ κολασθέντα παντὶ τῷ θυμῷ non nunc primum irascentem.

VVLCANI, ET IOVIS.

VVLC.

Quid me oportet facere Iupiter? Venio enim ut jussisti, securim habens acutissimam, etiam si lapides uno ictu opus sit dissecare. *Iup.* Rectè sane, ὁ Vulcane, Sed jam impacta illa, divide mihi caput in duas partes. *Vulc.* Tentas me, num insaniam? Imperа igitur vere, quod vis tibi fieri. *Iup.* Dividi mihi calvariam volo. Si vero non obedieris, me experie- Verum toto animo feriendum

μαί, μηδὲ μίμνετον. Δαίδαλμαι γὰρ ὑπὸ τῶν ὠδίνων, αἵ μου τὴν ἐγκέφαλον ἀναστρέφουσιν. Ηφαι. ὄρα ὦ Ζεῦ μὴ κακόν τι ποιήσωμεν. ὀξὺς γὰρ ὁ πέλεκυς ἐστι, καὶ σοὶ ἀναιμωτὶ, ἀλλὰ καὶ τῇ Εἰλείθυιᾳ μιαιφονήσει σε. Ζ. κατανεύσομαί σοι ὦ Ἥφαιστε θαρρῶν. οἶδα γὰρ ἐγὼ τὸ συμφέρον. Ηφαι. ἄκων μὲν, κατὰ σὸν δὲ τί γὰρ χρὴ ποιεῖν, σοῦ κελεύοντος; τί τοῦτο; κόρη ἔνοπλος. μέγα ὦ Ζεῦ κακὸν εἶχες ἐν τῇ κεφαλῇ. εἰκότως γὰρ ὀξυθυμος ἦσθα, τηλικαύτην τὸν τόν μάνιγγα παρθένον ζωογονῶν. καὶ ταῦτα ἔνοπλον. ἦπου φρατόπεδον, ἐν κεφαλῇ ἐλελιγθεὶς ἔχων. ἠδὲ, πηδᾷ, καὶ πυρρίχιζε, καὶ τὸν δόρυ πάλλε, καὶ σείεσαι. καὶ τὸ μέγιστον, καλὴ πάνυ καὶ ἀκμαία γεγένηται ἤδη σοι κόρη. γλαυκῶπις μὲν, ἀλλὰ κοσμεῖ καὶ τοῦτο ἡ κόρυς. ὥστε ὦ Ζεῦ μαίεσθαί μοι δοκεῖς ἐγχειρήσεις μοι αὐτήν. Ζ. ἀδύνατα αἰτεῖς ὦ Ἥφαιστε. παρθένον γὰρ ἀεὶ θέλει μένειν. ἐγὼ γὰρ τὰ γε ἐμὰ ἑτοίμη, ἔδειν ἁπλῶς. Ηφαι. τοῦτ' ἔδεησόμεθα. ἐμοὶ μηλήσει τὰ λοιπά. καὶ ἤδη σωφρονίσω αὐτήν. Ζ. εἰ σοὶ ῥᾴδιον ἔτω, πεῖθε. πολλὰ οἶδα ὅπως ἀδυνάτων ἐρᾷς.

est, nec cunctandum. Pereo enim præ doloribus, qui mihi cerebrum invertunt. *Vulc.* Vide Iupiter ne quid mali faciamus: acuta enim securis est. Nec sine sanguine, nec ad Lucinæ morem tibi obstetricabitur. *Iup.* Incute modo Vulcane, audacter. Ego enim novi quid sit conducibile. *Vulc.* Invitus quidem, sed tamen feriam: quid enim agat aliquis te jubente? Quid istuc? armata puella. Magnum ô Iupiter, in capite malum habebas. Quare merito iracundus eras, cum sub membrana cerebri tantam virginem vivam nutrires, idque armatam. Nimirum nescius castra, non caput habebas. Hæc vero saltat, & cum armis tripudiat, & clypeum concutit, & hastam vibrat, & furore concitatur. Quodque maximum est, formosa admodum, ætatis maturæ brevi adeo jam facta est. Cæruleis quidem est oculis, sed huic ornatum addit galea. Quare ô Iupiter, hoc mihi refer obstetricandi præmium, illam mihi desponde. *Iup.* Impossibilia petis Vulcane: vult enim virgo permanere. Ego certe quantum in me est, nihil repugno. *Vulc.* Hoc volebam, curæ mihi erunt reliqua: jamque ipsam rapiam. *Iup.* Si hoc tibi adeo facile est, facias licet. At illud scio te, quæ consequi nequeas, amare.

1 Ἀδυνάτων ἐρᾷς] Vulcanum tamen habuisse Minervam τῷ νόμῳ γαμέτην. Testatur oraculum Byzantinum:

Νῦσος τίς ἐστι φυτώνυμον ἄμμα λαχοῦσα
Τοῦμὸν ὁμῶ ϛ σωφρονέων ἐπ' ἠπείροιο φέρουσα.
Ἐνθ' Ἥφαιστος ἔχων χαίρῃ γλαυκῶπιν Ἀθήνην. Bourd.

NE-

ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ.

ΠΟΣΕΙΔΩΝ.

Ἔστιν ὦ Ἑρμῆ νῦν σοὶ σχολὴ τοῦ Διὸς; Ερ. εὐδαιμῶς ὦ Πόσειδον. Πο. ὁμως ὡσθαυμάσιον αὐτοῦ. Ερ. μὴ σύσχλῃ φημί. ἄκαιρον γάρ. ὥστε σὺκ ἂν ἔδοις αὐτὸν σὺ τοῦ παρόντος. Πο. μῶν τῇ Ἥρᾳ συνέσται; Ερ. ἔκ. ἀλλ' ἐπιτρόπου τὶ ἔοι. Πο. συνίημι. ὁ Γανυμήδης ἔνδον. Ερ. οὐδὲ τοῦτο. ἀλλὰ μαλακῶς ἔχει αὐτός. Πο. πόθεν ὦ Ἑρμῆ; δεινὸν γὰρ τοῦτο φῄς. Ερ. αἰσχύνομαι εἰπεῖν. τοιοῦτόν ἐστι. Πο. ἀλλ' οὐ χρὴ ὥσπερ ἐμὲ ἡγεῖσθαι γε ὄντα. Ερ. πέπονεν ἀρτίως ὦ Ποσειδον. Πο. ἄπαιδα. πέπονεν εἰπεῖν; σὺ πάνυ; ἐκεῖνον ἐλεληθέναι ἡμᾶς ἀνδρόγυνον ὄντα; ἀλλ' οὐδὲ ἐπεσημήνατο αὐτοῦ ἡ γαστὴρ ὄγκον τινά. Ερ. οὐ λέγεις. ἐγὼ γὰρ οἶδα ἔγκυον. Πο. οἶδα. σὺ δ' κεφαλῆς ἔτεκεν αὖθις, ὥσπερ τὴν Ἀθηνᾶν. τοιγάρτοι γὰρ τὴν κεφαλὴν ἔχει. Ερ. ἔκ. ἀλλ' ἐν τῇ μήτρᾳ σὺκ τὸ ἐκ τῆς Σεμέλης βρέφος. Πο. οὖτος ὁ Διόνυσος, ὃν ἅπαντες ἡμῖν κυφορεῖ, καὶ παντοχόθι ξυμφοιτᾷ. ἀλλὰ τίς ἡ Σεμέλη ἦν; Ερ. Θηβαία. τῶν Κάδμου θυγατέρων μία. ταύτῃ συνελθὼν, ἐγκύμονα ἐποίησεν. Πο. εἶτα ἔτεκεν ὦ Ἑρμῆ αὐτὸ ἐκείνης; Ερ. καὶ μάλα, εἰκὸς παρεῖδεξον εἶναί σοι δοκεῖ. τὴν μὲν γὰρ Σεμέλην ὑπελθὼν

NEPTVNI ET MERCVRII.

NEPT.

Licet-ne Mercuri convenire Iovem nunc? *Merc.* Nequaquam Neptune. *Nept.* Ipsi tamen me adesse renuncia. *Merc.* Ne molestus sis, inquam. Importunum enim hoc. Quare ne videris quidem ipsum in præsentia. *Nept.* An cum Iunone concumbit? *Merc.* Non: sed diversum quiddam est. *Nept.* Intelligo. Ganymedes intus est. *Merc.* Neque illud. Sed incommoda est valetudine. *Nept.* Vnde hoc Mercuri? rem enim gravem dicis. *Merc.* Pudet me dicere, tale quiddam est. *Nept.* At nihil eo tibi opus est apud me qui tuus sum patruus. *Merc.* Peperit paulò ante Neptune. *Nept.* Apage. peperitne ille? ex quo? nos igitur latuit eum esse hermaphroditum? at neque uterus ejus tumorem ullum præ se tulit. *Merc.* Rectè dicis non enim ille fœtum intra se habebat. *Nept.* Novi. Rursus ex capite peperit, quemadmodum Minervam: caput enim habet puerperum. *Merc.* Minime. sed in femore fœtum ex Semele receptum concepit. *Nept.* Euge generosus ille, ut totus & ab omni parte corporis prægnans sit. Sed quænam est ista Semele? *Merc.* Thebana mulier, ex [1] Cadmi filiabus una: huic congressus, prægnantem fecit. *Nept.* Deinde Mercuri pro ipsa peperit? *Merc.* Maxime. etiamsi absurdum id tibi videatur. [2] Nam Semelen doliis ag-

1 *Cadmi filiabus*] Nam quatuor fuerunt Semele, Agave, Ino, & Autonoë. *Cogn.*

2 *Nam Semelen*] Docet Euripid. in Bacch. *Idem.*

σα ἡ Ηρα, οἶδας ὡς [1] ζηλότυπός ἐστι, πείθει αὐτὴν ὁ Ζεὺς ὁ Διὸς, μὴ βροντῶν καὶ ἀστραπῶν ἥκειν παρ' αὐτήν. ὡς δ' ἐπίσθη, καὶ ἦκεν ἔχων καὶ τὸ κεραυνὸν, ἀνεφλέγη ὁ ὄροφος. καὶ ἡ Σεμέλη μὲν διαφθείρεται ὑπὸ τοῦ πυρός. ἐμὲ δὲ κελεύει ἀνατεμόντα τὴν γαστέρα τῆς γυναικὸς, ἀναιρεῖσθαι ἄπτωλες ἔτι αὐτῆς τὸ ἔμβρυον ἐπλαμπνιαῖον. κἀγὼ ἐπειδὴ ἐποίησα, διελὼν τῷ ἐαυτοῦ μηρῷ, ἐνέθηκα, ὡς διαπλεκείη ὁ σπατὸς. ἐκ τούτου τρίτῳ ἤδη μηνὶ ἐξέτεκεν αὐτό. καὶ μαλακῶς ἀπὸ τοῦ ὠδίνων ἔχει. Πο. τοῦ δὴ πῶς τὸ βρέφος ἐστί; Ερ. [3] εἰς τὴν Νύσαν διαπεμίσας, παρέδωκα τοῖς νύμφαις ἀνατρέφειν, Διόνυσον ἐπονομοθετήσας. Πο. ἀκοῦν ἀμφότερος ὁ Διονύσου τοῦτο καὶ μήτηρ καὶ πατήρ ὅδε ἐστι; Ερ. ἔοικεν. ἄπειμι δ' ἐγὼ ὕδωρ αὐτῷ ἐνέγκας τὸ τραῦμα οἴσων, καὶ τἄλλα ποιήσων, [4] ὅσ' ἂν νομίζῃ ὥσπερ λεχοῖ.

aggressa Iuno (nosti autem quam sit zelotypa) persuadet illi ut petat à Iove, quo cum tonitru & fulgure ad se veniat. Quæ cum verbis hujus inducta credidisset, venissetque Iupiter secum fulmen portans, conflagravit tectum, ipsaque Semele ex igne periit me autem jubet ut incisa illius alvo, fœtum illum imperfectum & [2] septimestrem sibi afferam. Quod ubi feci, ille dissecto femore suo, ei indit, ut ibi perficeretur, & nunc tertio jam mense eum partu edidit: & nunc ex doloribus paulum est languidus. *Nept.* Vbi igitur nunc est infans? *Merc.* In Nysam hinc ablatum, tradidi nymphis enutriendum, cognomine Dionysium. *Nept.* Ergo utrumque, Dionysii hujus & pater & mater ille est! *Merc.* Ita videtur. Abeo igitur, ut illi aquam ad vulnus afferam, aliaque præstem, quæ fieri solent, tanquam puerperæ.

1 Ζηλότυπος] Sic antea Dial. & Iov. & de sacrif. Senec. herc. fur. *Bourd.*
2 *Septimestrem*] Patet apud Cic. 1. de Nat. deor. *Cogn.*
3 Εἰς τὴν Νύσαν] Callimach. hym. Iovis. *Bourd.*
4 Ὅσ' ἂν] Angl. ἃ. Idem.

ΕΡΜΟΥ, ΚΑΙ ΗΛΙΟΥ.

MERCVRII, ET SOLIS.

ΕΡΜΗΣ.

Ὦ ἥλιε, μὴ ἐλάσῃς τήμερον ὁ Ζεύς φησι, μὴ ἴ αὔριον, μηδ' εἰς τρίτην ἡμέραν, ἀλλ' ἅμα ῥύς. καὶ τὸ μεταξὺ μία τις ἔστω νὺξ μακρά. ὥστε λινύσατε μὲν

MERC.

[1] Ne currum agas hodie ô Sol, inquit Iupiter, neque cras, neque perendie. sed intus mane: atque interea una nox esto longa. Quare rur-

1 *Ne currum agas*] De solis curru, Lucianus in his accusato, de ejus equis. Ovid. 2. Metam. *Cogn.*

I Ai

[1] αἱ ὧραι αὖθις τὰς ἵππους. σὺ δὲ σβέσον τὸ πῦρ, καὶ ἀπόπαυσον ἀφ' ἑαυτοῦ. H. καινὰ ταῦτα ὦ Ἑρμῆ καὶ ἀλόκοτα ἥκεις ἀγγελῶν. ἀλλὰ μὴ διαβαίνων τὸν ἴδιόν σε τοῦ δρόμου, καὶ ἔξω ἐλάσας τὸ ἅρμα, κεῖσε μετ' ἀχθέτας, καὶ τὴν νύκτα πεπαλακίσαι τὸ μέρος ποιῆσαι δύναται; Ερ. οὐδὲν τοιοῦτον. οὐδ' ἐς ἀεὶ τοῦτο ἴσαν. δεῖ δέ τι καὶ αὐτὸς ἐπιμηκεστέραν ἡδίονος αἱ τὴν νύκτα. H. τί δὲ καὶ ἐστιν, ἣ πόθεν ἐξεπίμφθης ἀγγελῶν τοιοῦτόν μοι; Ερ. ὁ Βοιωτίας ὁ Ἥλιος, διὰ τὴν Ἀμφιτρύωνος γυναῖκα, ἢ σωίεται. H. ἐρᾷ αὐτῆς; εἶτα οὐχ ἱκανὴ νὺξ μία; Ερ. οὐδαμῶς. πολλῆς γὰρ τινα δεῖ ἐν τῇ ὁμιλίας ταύτης μίσγειν, καὶ πολυάθλου ἡδονῆς. τοῦτον οὖν ἐν μιᾷ νυκτὶ διαπλησθῆναι ἀδύνατον. H. ἀλλὰ πλεισηρχίαν μὲν ἀγαθὴ τύχη. τοῦτο δὴ οὖν ὁ Ἑρμῆ σὺ ἰσχύεις ἐπὶ τῷ κρείττονι. αὐτοὶ γὰρ ἡμεῖς ἐσμεν. διὰ τί διέφθορε τὸν Κρόνον παρὰ τὸ Δίος ἐκεῖνον; διὰ τί διαπλησθὲν ἂν τὸ ἡμέρας [2] ἐκοιμᾶτο, ἀλλὰ ἡμέρας μὲν ἦν ἡ ἡμέρα, νὺξ δ' οὖν μέντοι τὸ αὐτῆς, ἀνάλογον ταῖς ὥραις ἔχουσα; ἢ παρανομήσαντι ἐκείνῳ ἔοικεν. διὰ τί ἂν ἐκοιμήσατο ποτὲ ἐκείνῳ ἀνὴρ γυναικί; νῦν δὲ ὑφ' ἡμῶν γυναῖκ' ἔστιν, ἐχὴ ἀνιστρόφθαι τὰ πάντα, καὶ ἀκριβεστέρας μὲν ἡδονὰς τοὺς ἵππους τοῦ ἅρματος, ἀνάλογον δὲ τῶν ὡρῶν, ἀφεῖσθαι [3] μὲν ἴσως ἐξὸς τρεῖς ἡμέρας, τὸν δὲ ἀνθρώπους ἀθλίους ἐκ παντὸς ἀφανίσαι; ποιοῦ-

rursus quidem horæ solvant equos: tu vero ignem extingue, & longum quiesce. *Sol.* Nova hæc Mercuri, & aliena nuntiaturus venis. Sed nunquid in curriculo transgredi visus sum, & extra fines egisse: atque ideo irascitur mihi, noctemque die triplo majorem facere decrevit? *Merc.* Nihil tale: neque id in perpetuum erit: sed ipse nunc opus habet, noctem sibi fieri consueto longiorem. *Sol.* At ubi & nunc ille est vel unde missus es hæc mihi nuntiatum. *Merc.* Ex Bœotia: ô Sol, ab uxore Amphitryonis, cum qua concumbit. *Sol.* Illiusne amator? nec illi nox una sufficit? *Merc.* Nequaquam. Nasci enim quendam oportet ex hoc concubitu, magnum, multorumque certaminum victorem Deum. Hoc igitur una nocte absolvi non potest. *Sol.* Sed quod felix faustumque sit, absolvat. Verumtamen hæc Mercuri non fiebant tempore Saturni (soli enim nos sumus) nec à Rheæ lecto secubabat: neque relicto cœlo Thebis dormiebat. Sed dies quidem tum dies erat: nox vero, mensuram suam pro ratione horarum servabat: peregrinum vero aut immutatum nihil. Neque unquam ille cum mortali muliere rem habuit. At nunc infœlicis mulierculæ causa, oportet omnia perverti: atque equos quidem desidia fieri præfractiores? vim vero transitu difficiliorem, ut pote quæ toto triduo non teretur. Homines præterea misere in tenebris vivere. Hoc bo-

1 Αἱ ὧραι] Ex Homero. *Bourd.*

2 Ἐκοιμᾶτο] Κοιμᾶσθαι, σωίεσθαι, κατανεῦν, κεῖσθαι, verba quibus utitur, pro Latino *stare*. Idem.

3 Μὲν ἴσως] Male Angl. μένειν. Nullus enim sensus esset. *Idem.*

1 Ea-

τε ἀπολαύσον᾽ τῶν Διὸς ἐρώτων. καὶ καθεδεῖ᾽ προσμένοντες, ἐς ἂν σὺ ἐκεῖνον ἀπολίσῃ τὸν ἀθλητήν, ὃν λέγεις ὑπὸ μακρᾷ τῇ ζόφῳ. Ερ. σύ πω ὦ Ἥλιε, μὴ τι καλὸν ἀπολαύσῃς τῶν λέγω. ἐγὼ δὲ πρὸς τὴν Σελήνην ἀπελθὼν, καὶ τὸν ὕπνον, ἀπαγγελῶ κἀκείνοις ἅπερ ὁ Ζεὺς ἀπέστειλε. τὴν μὲν, σχολῇ προβαίνειν. τὸν δὲ ὕπνον, μὴ ἀνιέναι τοὺς ἀνθρώπους, ὡς ἀγνοήσωσι μακρὸν ὄντα τὸν νύκτα γε ἐκείνην.

boni ex Iovis amoribus illi consequentur, sedebuntque expectantes, donec athletam istum quem dicis, sub longis tenebris absolverit. *Merc.* Tace, ô Sol, nequid mali pro tuis hisce dictis nanciscare. Ego vero ad Lunam & Somnum hinc profectus, illis etiam renunciabo quæ Iupiter mandavit: illi quidem ut lente procedat, huic Somno, ne relaxet homines, quo noctem hanc adeo longam fuisse ignorent.

ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ, ΚΑΙ ΣΕΛΗΝΗΣ.

VENERIS ET LVNÆ.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ.

Τί ταῦτα ὦ Σελήνη φασὶ ποιεῖν σε ὁπότ᾽ ἂν ἔλθῃ τὴν Καρίαν χθόνα, ἱστᾶναι μὲν σε τὸ ζεῦγος ἀφορῶσαν ἐς τὸν Ἐνδυμίωνα κυνηγέτην ὄντα, ἐνίοτε δὲ καὶ καταβαίνειν ἐπ᾽ αὐτὸν ἐκ μέσης τῆς ὁδοῦ; Σε. ἐρώτα δ᾽ Ἀφροδίτη τὸν υἱόν, ὃς μοι τούτων αἴτιος. Ἀφρ. ἔα, ἐκεῖνος ὑβριστής ἐστι. ἐμὲ γὰρ αὐτὴν τὴν μητέρα, οἷα δέδρακεν, ἅρπ μ᾽, ἐς τὴν Γῆν καταίγων, Ἀγχίσου ἕνεκα τοῦ Γαλέως. ἅρπ δ᾽ ἐς τὸ Λίβανον ἐπὶ τὸ ἀσύριον ἐκεῖνο μειρακιον, ὃ καὶ τῇ Περσεφόνῃ ἐπέρασον ποιήσας, ἐξ ἡμισείας ἀφείλετό με τῆς ἐρώμενον. ὥστε πολλάκις ἠπείλησα, εἰ μὴ παύσεται ποιῶν, κλάσειν μὲν αὐτοῦ τὰ τόξα, καὶ τὴν φαρέτραν, ἀφελοῦμαι δὲ

VEN.

Quid hoc rei est ô Luna, quod ajunt te facere, quoties ad Cariam venis: te quidem currum sistere dum dormientem [1] Endymionem intueris, sub dio more venatoris jacentem: interdum etiam ex media via ad ipsum descendere? *Lun.* Interroga Venus filium tuum, qui mihi harum rerum est author. *Ven.* Sine. Contumeliosus ille est, me quippe matrem ipsius quibus modis affecit? nunc quidem Anchisæ Trojani causa in Idam deducens: nunc vero in Libanum ad Assyrium illum adolescentem, quem & Proserpinæ amabilem fecit, & me meis amoribus dimidia ex parte privavit. Quare sæpius minata sum, ni talia facere desinat, me arcus & pharetram ipsius fracturam, & alas amputatu-

1 *Endymionem*] Fabula hinc nata quod Endymion motum hujus primus observasse atque aliis ostendisse dicitur. Plin. lib. 2. c. 9. *Cogn.*

1 Τὰς

καὶ τὸ πλεκτόν. ἤδη δ' καὶ πλαγιάς αὐτοῦ ἐνέτεινα εἰς [1] τὰς πυγὰς τῷ σανδάλῳ. οἶδε, εἰ δοκεῖ, ὅπως τοῦ θορύβου ἐδιώξω; καὶ ἱκετεύων, μετ' ὀλίγον ἐπαλέλιγμαι ἀπάντων. ἀπὸρ εἰπέ μοι, καλὸς ὁ Ἐνδυμίων ἦν; δύσκολον γὰρ ὅτου τὸ δεινόν. Σε. ἐμοὶ μὲν καὶ πάνυ καλὸς ὦ Ἀφροδίτη δοκεῖ. καὶ μάλιστα ὅταν ἐπιβαλὼν μέρος ἐπὶ τῆς πέτρας τὴν χλαμύδα καθεύδῃ, τῇ λαιᾷ μὲν ἔχων τὰ ἀκόντια, ἤδη δὲ ἐκ τῶν χειρῶν ὑποῤῥέοντα. ἡ δὲ δεξιὰ δ', ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ἐς τὸ ἄνω [2] ἐπικεκλασμένη ἐπαφεῖται, τῷ εὐσθενεῖ περιεσμένη. οἶδε, ὑπὸ δ' ὕπνου λελυμένον, ἀναπνεῖ τὸ ἀμβρόσιον ἐκεῖνο ἄσθμα. τότε τοίνυν ἐγὼ ἀψοφητὶ καταβᾶσα, ἐπ' ἄκρων τῶν δακτύλων βεβηκυῖα, ὡς ἂν μὴ ἀνεγερμένον ἐκπλαγείην, οἶσθα τί ἂν δῆτα σοι λέγοιμι τὰ μεζόνως; πολλὰ λιπαρεῖν μαί γε ὑπὸ τοῦ ἔρωτος.

turam. Iampridem & plagas ipſi in nates incuſſi ſandalio. Sed ille neſcio quomodo protinus metuens ac ſupplicans, paulo poſt omnium obliviſcitur. Verum dic mihi formoſuſne eſt hic Endymion? Huic enim malo illud ſolatio fuerit. *Lun.* Mihi quidem formoſus admodum videtur, ô Venus, & maxime quando inſtrata ſuper rupem chlamyde dormit, læva tenens ſagittas, paulatim è manu prolabentes. Dextra vero circum caput ſurſum verſus reflexa, faciei cui circumjacet, affert decorem. Ipſe vero ſolutus ſomno, ambroſium illum halitum anhelat. Tunc igitur abſque ſtrepitu deſcendens, ſummiſque digitis inſiſtens, ut ne expergefactus perturbetur. Scis ſane quid poſt hæc dictura fuerim: ſed equidem amore diſpereo.

1 Τὰς πυγὰς τῷ σανδάλῳ] Sic Dial. Iovis Herc. & Æſc. dixerunt ad illud Perſ.

Solea puer objurgabere rubra.

Sic pag. 208. & ſæpius. *Bourd.*

2 Ἐπικεκλασμένη] Sic de Merc. cond. *laxa cervix*, Perſ. ſic ὕμμα κεκλασμένον. *Idem.*

ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ, ΚΑΙ ΕΡΩΤΟΣ.

VENERIS ET CVPIDINIS.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ.

Ὦ τέκνον ἔρως, ὅρα οἷα ποιεῖς. ἐὰν τὰ σὰ τῇ γῇ λέγω ὁπόσα τοὺς ἀνθρώπους ἀπατεῖθεις, καθ' ὧν ἢ κατ' ἀλλήλων ἐργάζεσθαι, ἀλλὰ καὶ τὰ σὰ τοῦ ἔρωτος. ὃς δ' μὲν Δία πολυμορφον ἐπιδεικνύεις, lo fiunt. [1] multiformem

VEN.

Cupido gnate, vide quæ facis. Non dico quæ te impulſore homines in terra, vel in ſe quiſque, vel invicem alii in alios admittunt: ſed quæ in cœ- [1] Iovem exhibes, illum in quod-cun-

1 *Iovem*] Leg. Eraſm. Chil. 1. Cent. 3. Adag. 1. Ovid. 6. Metam. *Cogn-*

1 Κε-

ἀλλάττοις ὅ, τι ἂν σοι ἐπὶ ϐ κατὰ ϐραχὺ δοκῇ τῷ σελήνῃ ϐ [1] καθαιρεῖς δὲ ϐ ἥλιον ϐ ἀπὸ τῆ Κλυμήνῃ βραδύνειν σύοτε ἀναγκάζεις ἐπιλελησμένον τ ἱππασίας. ἃ μὲ γὰ εἰς ἐμὲ τῷ μητέρα ὑβρίζεις, ϑαῤῥῶν ποιεῖς. ἀλλὰ σὺ ἃ τολμηρότατα, κ τῷ Ρ'είᾳ αὐτῷ χαῖρε ἤδη καὶ μητέρα τοσύτων ϑεῶν, ἀνεπίσους παιδεραστῆ, καὶ τὸ φρύγιον μειρακίσκον σαείνῳ ποδεῖν. καὶ νῦν σαείνῃ μέμηνεν ὧδε σῦ. κ ζδυξαμένη τὰς λέοντας. ἀπολαβοῦσα κ τὰς Κορύβαντας ἅτε μανικὰς καὶ αὐτὰς ὄντας, ἅτε κ κότου τῷ Γ'δη ἀπολοῦσιν. ἡ μὲ, ὀλολύζουσα ἐπὶ τῷ Ἄττη. [2] οἱ Κορύβαντες ϐ, ὁ μὲ αὐτῶν, τύμνει ϐ ξίφι τ πῆχυν. ὁ δὲ, ἀνεὶς τῷ κόμην, ἴε ϐ μιμνὰς ἀγὰ τ ὀρῶν. ὁ δὲ, αὐλεῖ τῷ αἔρατι. ὁ ϐ, ἐπιϐομϐεῖ τῷ τυμπάνῳ, ἡ ἐπικτυπεῖ τῷ κυμϐάλῳ. καὶ ὅλως, ϑόρυϐ καὶ μανία τὰ σὺ τῇ Γ'δῃ ἅπαντά ἐστι. δεῖλα τοίνυν ἅπαντα. δεῖλα τὸ τειᾶτο, ἡ τὸ μέγα σε κακὸν πεπᾶσα, μὴ ἀπορμενεῖσά ποτε ἡ Ρ'έα, ἢ καὶ μᾶλλον ἐπὶ σὺ αὐτῇ ᾖσα, κελεύσῃ τὺς Κορύβαντας συμϐαϐύζας σε, ἀφαιρεῖσϑαι, ἢ τοῖς λέουσι παραϐαλεῖν. τιῶτα δεῖλα κινδυνεύοντά σε ὁρᾶσα. Ερ. Ἀτρεῖ μῆτερ, ἐπὶ καὶ τοῖς λέουσιν αὐτοῖς ἤδη ξυμῄξας εἰμί. κ πολλάκις ἐπαναϐὰς ἐπὶ τὸ γᾶπα, καὶ τ κόμης λαϐόμενος, ἡνιοχῶ αὐτύς. οἱ δὲ, σείνυσί με. καὶ τῶν χεῖρα δεχόμενοι, ἐς τὸ σῶμα περιλιχμῶσί μοι. αὐτὴ μὲ γὰ ἡ Ρ'έα, ποτὲ ἂν σαείνῃ

cunque tibi visum fuerit pro tempore immutans. Lunam autem è cœlo detrahis. Solem vero apud Clymenen aliquoties tardare compellis, oblitum aurigationis. Nam quicquid injuriæ in me matrem tuam committis, audacter facis. Verum tu confidentissime, ipsam etiam [1] Rheam, jam anum, totque Deorum matrem, ad pusionis amorem compulisti & ad Phrygii illius adolescentis desiderium. Eaque jam à te acta est in insaniam, junctisque leonibus, & assumptis Corybantibus, quippe qui & ipsi furore quodam afflati sunt, sursum ac deorsum per Idam oberrant: hæc quidem amore Attis ejulat. Corybantum vero, alius suum ipse penem ense resecat: alius demissa coma per montes fertur insanus, alius cornu canit, alius tympano strepitum facit, alius cymbalum pulsat. Breviter, omnis undiquaque Ida tumultus atque insaniæ plena est. Proinde cuncta timeo: metuo tale quid, ego quæ te magnum malum peperi, ne si quando resipiscat Rhea, vel etiam potius si insanire pergat, Corybantibus imperet, ut te correptum discerpant, aut leonibus objiciant. Hoc ego metuo, quum te periclitantem video. *Cup.* Bono animo esto mater, siquidem leonibus ipsis jam factus sum familiaris: ac sæpenumero conscenso tergo, prehensaque juba, equitis ritu illos agito. Illi vero cauda blandiuntur mihi, manumque ore exceptam circum lambunt, illæsamque reddunt. Porro Rheæ ipsi, quando tandem va-

1 Καθαιρεῖς] Dixi ad Perron Clar. Cas. ad Theophr. *Bourd.*

2 *Rheam*] Cybelem, de qua dixit antea. *Cogn.*

3 Οἱ Κορύβαντες] Dixerunt ad Claudian. 1. de rapt. Pros. *Bourd.*

ca-

1 Ὅλως

ἀχολὴν ἀγαίγει ἐπ' ἐμὲ, [1] ὅλη ἔστι ἐν τῇ Ἄτῃ; καίτοι τί ἐγὼ ἀδικῶ, δεικνὺς τὰ καλὰ οἷά ἐστι; ὑμεῖς δὲ μὴ ἐφίεσθε τῶν καλῶν. μὴ τοίνυν ἐμὲ αἰτιᾶσθε τούτων. ἢ βούλεις σὺ ὦ μήτηρ αὐτὴ μηκέτι ἐρᾶν μήτε σὲ ὁ Ἄρεως, μήτ' ἐκεῖνον σέ; Ἀφρ. ὡς δεινὸς εἶ, καὶ κρατεῖς ἁπάντων. ἀλλὰ μεμνήσῃ μου ποτὲ τῶν λόγων.

caverit, ut me ulciſcatur, cum in Atte tota ſit? Ecquid ego delinquo, quum res pulchras quales ſunt demonſtro? Vos ne appetite res pulchras: quare his de rebus ne in me crimen conferte. An vis mater ut neque tu poſthac Martem, neque ille te amet? *Ven.* Quam callidus es, & nulla in re non ſuperas. Attamen horum quæ dixi, olim memineris.

1 Ὅλη] Tota, *ut totus in armis, totus venibi.* Petron. *Bourd.*

ΔΙΟΣ, ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ, ΚΑΙ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ.

Ζ Ε Υ Σ.

Παύσασθε ὦ Ἀσκληπιὲ, καὶ Ἡράκλεις, ἐρίζοντες ὡς ἀνήλιθοι ἄνθρωποι. ἀπρεπὴς γὰρ τοῦτο, καὶ ἀλόγιστα ξυμπεσὼν τῶν θεῶν. Ηρα. ἀλλὰ ἐθέλεις ὦ Ζεῦ τυτονὶ τὸ [1] φαρμακίδιον ὑποκυκλίσασθαί μοι; Ασκλη. νὴ Δία. καὶ ἀμείνων γάρ εἰμι. Ηρα. καὶ τί ὦ ἀμβρόσιστε; ἢ διότι σε ὁ Ζεὺς ἐπεραύνησεν, ἃ μὴ θέμις ποιῶντα, νῦν δὲ καὶ ἔλεον αὖθις ἀθανασίας μετείληφας; Ασκλη. ἐπαλήλυθεν γὰρ καὶ σὺ ὦ Ἡράκλες τὸ τῆ Οἴτῃ κεραυνοβλητεῖν, ὅτι μοι ὀνειδίζεις τὸ πῦρ; Ηρα. ἔκαιν ἴσως καὶ ὁμοία βιβλίαντα ἡμῖν, ὡς Διὸς μὲν υἱός εἰμι, τοσοῦτον δὲ πεπόνηκα [2] ἐκκαθαίρων τὸν βίον, θηλία κεκαθαρικότα, καὶ ἀνθρώπους ὑβρι-

IOVIS, ÆSCVLAPII, ET HERCVLIS.

IVP.

Deſinite ô Æſculapi & tu Hercules inter vos rixari perinde ut homines. Indecora enim hæc, & à convivio Deorum aliena. *Herc.* At vis, ô Iupiter, medicamentarium iſtum me priorem accumbere? *Æſc.* Ita per Iovem. Etenim ſum melior. *Merc.* Qua in re, ô attonite? an quia te Iupiter fulmine percuſſit cum faceres quæ nefas erat: nunc autem ex miſericordia iterum immortalitatis particeps factus es? *Æſc.* Tu vero Hercules oblitus es, te in Oeta conflagraſſe, quando quidem mihi ignem objicis? *Herc.* Nequaquam æqualia & ſimilia ſunt quæ in vita geſſimus, ut qui ipſe Iovis quidem ſim filius, tantos autem labores vitam expurgans ſuſtinuerim, & feras debellans, & de contumelioſis hominibus

1 Φαρμακίδιον] Interpretatus ſum ad Petron. *Pharmace reſponde*, ſic in dial. de Dearum Iudicio. *Bourd.*

2 Ἐκκαθαίρων τὸν βίον] Sic in Vitarum Auctione. quo loci Cynicæ ſectæ Deus præſes Hercules. *Idem.*

στὰς πιμπρήμδρω. σὺ δ' [1] ῥιζοτόμος εἶ, καὶ ἀγύρτης· νοσοῦσι μὲν ἴσως ἀνθρώποις χρήσιμος ἐπιβῆσιν τῷ φαρμάκων, ἀνδρᾶσιν δὲ ὑδὲν ἐπιδεδειγμένῳ. Ασκλη. οὐ λέγεις. ὅτι σε τὰ ἐγκώμια ἰασάμην, ὅτι πρώϊμα ἀνῆλθες ἡμίφλεκτος ὑπ' ἀμφοῖν διεφθαρμένου τοῦ σώματος, καὶ χαπῶν, καὶ μὴ τοῦτο, καὶ πυρός. ἐγὼ δ' εἰ καὶ μηδὲν ἄλλο, ὅτι ἐδαλάσσια ὥσπερ σὺ, ὅτι ἔξαινον ἔρια ἐν Λυδίᾳ, πορφυρίδα ἐνδεδυκώς. καὶ παιόμενος ὑπὸ τῆ Ὀμφάλης χρυσῷ σανδάλῳ. ἀλλ' ὑδὲ μαινόμενος, ἀπέκτεινα τὰ τέκνα, καὶ τὴν γυναῖκα. Ηερ. εἰ μὴ παύσῃ λοιδορούμενός μοι, αὐτίκα μάλα ὄψῃ, ὡς ἐ πολύ σε ὀνήσει ἡ ἀθανασία. ἐπὶ κεφαλὴν γάρ σε, μίψω ἐπὶ κεφαλὴν ἐκ δεῦρο, ὥστε μὴ δ' ἢ παιήονα ἰάσασθαί σε, τὸ κρανίον συντρίβοντα. Ζ. παύσασθέ φημι, καὶ μὴ ἐπιταράττετε ἡμῖν τὸν ξυνουσίαν. ἢ ἀμφοτέρους ἀποπέμψομαι ὑμᾶς ἐς συμπόσιον. καίτοι σύγκλητον ὦ Ἡράκλες ἐποιησάμην καλέσασθαί σε τ' Ἀσκληπιὸν, ὅτι καὶ ἀποθανόντα.

bus pœnas sumens. Tu vero radicum incisor es, & circulator, forte quidem ægrotantibus hominibus adhibendo remedia utilis, virile autem nihil quicquam præstitisti. *Æsc.* Recte dicis, quoniam & tuas inustiones curavi, quando nuper ad nos semiustulatus ascendisti, corpore ab ambobus corrupto, nimirum à tunica, & post eam, à flamma. Ego vero si etiam nihil aliud, tamen neque servivi, neque purpuratus, ut tu, & ab Omphale aureo sandalio verberatus lanas in Lydia carpsi: neque insaniens, liberos & uxorem occidi. *Herc.* Nisi desinas mihi conviciari, protinus senties tibi non multum profuturam immortalitatem: siquidem è cœlo præcipitem te in caput dabo: ut ne ipse quidem Pæon te effracto cerebro curaverit. *Iup.* Desinite, inquam, & ne nobis hunc cœtum perturbate: aut vos è convivio ambos ablegabo. Atqui ô Hercules æquum est ut priore loco accumbat Æsculapius, quippe qui prior est mortuus.

1 Ῥιζοτόμος] Hujus nominis tragœdiam fecit Sophocles ex qua versus citat Interp. Apollo. Convicium est in medicos, qui etiam, ut hic Æsculapius, Ægyptæ dicuntur. *Bourd.*

MER-

ΕΡΜΟΥ, ΚΑΙ ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ.

ΕΡΜΗΣ.

Τί σκυθρωπὸς εἶ ὦ Ἄπολλον; Απ. ὅτι ὦ Ἑρμῆ δυσχωῶ ἐν τοῖς ἐρωτικοῖς. Ερ. ἄξιον μὲν λύπης τὸ τοιοῦτον. σὺ δὲ τί δυσχεραίνεις; ἢ τὸ κῶας τὸ δώριον σε λυπεῖ ἵππος; Απ. οὐδαμῶς. ἀλλ' ἐρῶμαι παιδὸς ἢ λάκαινα ἢ Οἰβάλου. Ερ. πέθνηκε γάρ τι καὶ μοι ὁ Υάκινθος; Απ. κομιδῇ μάλα. Ερ. πῶς οὖν τοῦτο ὦ Ἄπολλον; ἢ τίς ὕστις ἀνέρων ἐγένετο ἰῷ, ὡς ἀποκτεῖναι τὸ κραλὸν ἐκεῖνο μειράκιον; Απ. αὐτὸς ἐμὲ τὸ ἔργον. Ερ. ἀκοῦσαι ἐμοίγε ὦ Ἄπολλον; Απ. ἔκ. ἀλλὰ δυσχερὲς τι ἀκοῦσαι ἐγκείσεται. Ερ. πῶς; ἐθέλω γὰρ ἀκοῦσαι τὸ λόγον. Απ. θυσιάζειν ἐμάνθανεν. κἀγὼ συνεδίσκευον αὐτῷ. ὁ δὲ κρίκεται ἀνέμων ἀποπλήθοντος ζέφυρος, ἤρα μοῦ καὶ αὐτὸς, ἀμελλήμονος ὤν, καὶ μὴ φέρων τὴν ὑστεροφάτνην, ἐγὼ μὲν ἀνέρριψα ὥσπερ εἰώθειμεν τὸν δίσκον εἰς τὸ ἄνω. ὁ δὲ, ἅτε δὴ ταῦτα κομιδῇ σπουδάζοντος ἐπὶ κεφαλὴν τὸ παιδὶ, ἐπίπτων φέρων αὐτὸν, ὥστε ἅτε τὸ πληγὲν αἷμά τε ῥυῆναι πολὺ, καὶ τὸ παῖδα δύνας λιποψυχεῖν. ἀλλ' ἐγὼ τὸν μὲν ζέφυρον, αὐτίκα ἠμυναμάλιον κομιζόμενος, φεύγοντι ἐπισκόμενον ἄχρι ὄρους. τῷ παιδὶ δὲ, καὶ πέφυκα ἰχνεύσαντα οὐ Ἀμύκλας, ἔπειτα ὁ δίσκος αὐτὸν κατέβαλε. καὶ ἅτε δὴ αἵματος

MERCVRII ET APOLLINIS.

MERCVRIVS.

Quid triſtis es Apollo? *Ap.* Quoniam, ô Mercuri, ſum infœlix in amoribus. *Merc.* Dignum quidem mœrore hoc: ſed quodnam eſt tuum infortunium? Te-ne adhuc affligit, quod in [1] Daphne tibi accidit? *Ap.* Nequaquam: ſed amaſium doleo, Laconem illum Oebali filium. *Merc.* An mortuus eſt Hyacinthus? dic mihi. *Ap.* Maxime. *Merc.* Vnde Apollo? aut quis ab amore ita fuit alienus, ut occiderit formoſum illum puerum? *Ap.* Meum ipſius hoc eſt factum. *Merc.* Numquid inſaniviſti Apollo? *Ap.* Non: ſed quoddam infortunium mihi præter animi ſententiam accidit. *Merc.* Quomodo? rem enim hanc ſcire cupio. *Ap.* Diſco ludere diſcebat, atque ego una cum illo ludebam. Cæterum ventorum omnium perditiſſimus Zephyrus, jam dudum etiam ejus amore flagrabat. Sed cum negligeretur, atque contemptum hunc non ferret: ego quidem ut conſueveramus, diſcum in altum jaculabar: ille autem à Taygeto ſpirans, ablatum hunc puero in caput inflixit, ita ut ex plaga ſanguis multus manaret, unde puer ſtatim eſt mortuus. Sed ego Zephyrum quidem continuo ſum ultus ſagittis, & ad montem uſque fugientem inſecutus. Puero autem, & ſepulchrum Amyclis ſtruxi, ubi diſcus eum proſtravit: & effeci ut ex ejus ſanguine

1 *Daphne*] Hac de re leg. Ovid. lib. 10. Met. ex quo hic dial. Cogn.

ἄνθος ἀναδῦναι τὴν γῆν ἐποίησε, ἡδίστην. ὦ Ἑρμῆ, καὶ δύσκολόν ἐστιν ἀνθρώπων. ἐπὶ καὶ γεγαμηκὼς ἔχει καὶ ἐπιπεπλεγκὼς τῇ νεκρᾷ. ἆρά σοι ἀλόγως λελυπῆσθαι δοκῶ; Ερ. καὶ μὰ Δία γελοίως. ἤδεις γὰρ θνητὸν ἐπιτήδειον τὸν ἑαυτοῦ. ἵνα μὴ ἄχθοιτο ἀποθανόντος.

ne terra florem reddat suavissimum Mercuri, & pulcherrimum omnium, qui præterea literas habet mortuum lugentes. Num tibi præter rationem mœstus fuisse videor? *Merc.* Ita sane Apollo: mortalem enim te tibi amasium comparasse noras: quare illo jam mortuo ne doleas.

ΕΡΜΟΥ, ΚΑΙ ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ.

MERCVRII ET APOLLINIS.

ΕΡΜΗΣ.

Τὸ μὲν καὶ χωλὸν αὐτὸν ὄντα Ἡφαιστον, καὶ πίνειν ἥδιστα βάκχιον ὦ Ἀπολλον, τὰς καλλίστας γεγαμηκέναι τήν τε Ἀφροδίτην, & τὴν Χάριν; Απο. Δίκαιόν πως ὦ Ἑρμῆ τοῦτόν με ἡγοῦμαι ζῆλον. αὐτὴ χαὶ σωφρόνως αὐτοῦ. & μάλιστα ὅταν ὁρῶσιν ἱδρῶτι ῥεόμενον εἰς τὴν κάμινον, ἐπικεκυφότα, πολλὴν αἰθάλην ἐπὶ & ῥυσῷπα ἔχοντα καὶ ὅμως τοιοῦτον ὄντα αὐτὸν, περιβάλλουσί τε, καὶ φιλοῦσι, καὶ συγκαθεύδουσι. Ερ. τοῦτο καὶ αὐτὸς ἀγανακτῶ, καὶ τοῦ Ἡφαίστου φθονῶ. σὺ δὲ κόμης ὦ Ἄπολλον, καὶ κιθαρίζεις, καὶ μίτρα ἐπὶ τοῦ κάλλους φρονεῖ. κἀγὼ ἐπὶ τῇ δεξιᾷ, καὶ τῇ λύρᾳ. εἶτα ἐπισοβεῖ τριμαχαῖς δίοις, μόνος τῶν θεῶν σοφός. Απο. ἐγὼ δὲ καὶ ἄλλως ἀναφρόδιτός εἰμι εἰς τὰ ἐρωτικά. καὶ δύο γέ, οὓς μάλιστα ἐπεραγάπησα τὸν Δάφνιν, καὶ τὸν Υάκινθον, ἢ μοὶ, ἀποδιδράσκει με, καὶ μισεῖ. ὥστε ἐκλείπει ξύλον γενέσθαι μᾶλλον, ἢ ἐμοὶ συνεῖναι. ὁ δὲ, ἐκεῖνος & δέσκε ἀπόλωλε. καὶ νῦν ἀντὶ

MERC.

Tutane Vulcanum, cum & claudus sit & mechanicam artem exerceat, ô Apollo, pulcherrimas uxores duxisse Venerem & Gratiam? *Ap.* Fœlicitas quædam hæc, Mercuri. Verum tamen illud ego miror, quod cum illo rem habere sustinent, & maxime quando sudore manantem vident, pronum in fornacem, & multa fuligine in faciem denigratum. Eum tamen quanquam talis est amplectuntur, osculantur, upaque dormiunt. *Merc.* Hoc & ipse indignor, & Vulcano invideo. Tu vero comam cura Apollo, ac citharam persona, & ob pulchritudinem superbi: ego vero ob bonam valetudinem, & lyram. Cæterum ubi decumbendum erit, soli dormiemus. *Ap.* Ego vero etiam alias Venerem ad res amatorias non habeo propitiam. Quippe, quos duos maxime præter cæteros amavi, Daphnen & Hyacinthum, illa quidem aufugit, atque odit me, adeo ut in lignum converti maluerit, quam mecum rem habere: hic autem disco interfectus est, & nunc

σὲ εἰκόνα στεφάνους ἔχω. Ερ. ἐγὼ δ' ἤδη ποτὲ τὴν Ἀφροδίτην. ἀλλ' οὐ χρὴ αὐχεῖν. Απο. οἶδα. καὶ τὸ Ἑρμαφρόδιτον σὺ σὺ λέγω πεπόνηκας. πάλαι σκεῦός μοι εἶπε, εἴ τι οἶδα, πῶς δὲ ζηλοτυπεῖ ἡ Ἀφροδίτη τὴν Χάριν, ἢ Κάρις ταύτην, Ερ. ὅτι ὦ Ἀπόλλων σκεῖνη μὲν αὐτὴ σὺν τῇ Λήμνῳ συνέστιν. ἡ δὲ Ἀφροδίτη, ἐν τῷ οὐρανῷ. ἄλλως τε, φασὶ τὸν Ἄρεα ἔχειν πολλὰ, καὶ κείνην ἐρᾶν. ὥστε ὀλίγου αὐτῇ ὁ χαλκέως τοῦτο μέλει. Απο. καὶ τοῦτο οἶδ' ὅτι Ἡφαιστον εἰδέναι; Ερ. οἶδεν. ἀλλὰ τί ἂν φάσειν δυνατός, γυναῖκα ὁρῶν νεανίαν, καὶ τραπόντην αὐτόν; ὥστε τὴν ἡσυχίαν ἄγει. πλὴν ἀπειλεῖ γε δεσμά τινα ἐπιμηχανήσασθαι αὐτοῖς, καὶ συλλήψεσθαι, σταγηδόσας ἐπὶ τὸ εὐνῆς. Απο. σὺν οἶδα, εὐξαίμην δ' ἂν αὐτὸς ὁ ξυλληφθησόμενος εἶναι.

nunc pro illis; coronas habeo. *Merc.* Ego vero jam aliquando Venerem: sed non oportet gloriari. *Ap.* Novi: eamque Hermaphroditum ex te peperisse ajunt. Verum illud mihi dicito si scias, qui fit ut Venus Gratiam, vel Gratia Venerem non æmuletur? *Merc.* Quoniam, Apollo, illa in Lemno cum ipso consuetudinem habet, Venus autem in cœlo. Alias sæpe [1] cum Marte versatur, eumque amat. Quapropter parum ipsi curæ est hic faber. *Ap.* Atque hæc putas ipsum Vulcanum scire? *Merc.* Scit. Sed quid agat? generosum videns juvenem, eumque militem. Quare silentium colit: nisi quod minatur, se ipsis vincula quædam excogitasse, quibus in lecto irretitos comprehendat. *Ap.* Nescio. Sed ipse optarem ille esse qui comprehendetur.

1 *Cum Marte*] Hic Deus inter alias multas Venerem amavit & Cupidinem genuit, de qua fabula Homer. Odyss. 21. Ovid. 4. Met. *Cogn.*

ΗΡΑΣ, ΚΑΙ ΛΗΤΟΥΣ.

ΗΡΑ.

Καλὰ μὲν γὸν ὦ Λητοῖ καὶ τὰ τέκνα ἔτικες τοῦ Διΐ. Λη. ἐ πᾶσιν ὦ Ἥρα τοιούτοις τίκτειν δυνατὸν, οἷος ὁ Ἡφαιστός ἐστιν. Η. ἀλλ' ὅτι μὲ ὁ χωλὸς, ὅμως χρήσιμός γε ἐστὶ, τεχνίτης ὢν ἄριστος, καὶ ξυνεκόσμησεν ἡμῖν

IVNONIS ET LATONÆ.

IVNO.

[1] Pulchros enimvero tu quoque Latona Iovi liberos peperisti. *Lat.* Non omnes Iuno, tales parere possumus, qualis est Vulcanus. *Iun.* At [2] hic claudus est, sed utilis tamen, quippe qui optimus est artifex, & cœlum nobis ex-

1 *Pulchros*] Latona Dianam & Apollinem suscepit: de quo puerperio Ovid. 6. Metam. Plin. lib. 34. *Cogn.*

2 *Hic claudus*] Vt in dial. præcedente. Cic. 3. de nat. deor. *Idem.*

τὴν ἀρχαίαν, ἐκ τοῦ Ἀφροδίτην ἔγημε, καὶ σωφρονίζει αὐτὴν. οἱ δὲ σοὶ παῖδες, ἡ μὲν αὐτῶν ἀρρενικὴ, πέρα δὲ μέτρου, καὶ ὀρεσσιβόλος. καὶ τὸ σπλάγχνιον, ἐς τὴν Σκυθίαν ἀπελθοῦσα, πάντες ἴσασιν οἷα ἐδαίνυ [3] ξενοκτονοῦσα, καὶ μιμεῖται τὰς Σκύθας αὐτούς, ἀνθρωποφάγους ὄντας. ὁ δὲ Ἀπόλλων, σωφρονεῖ μὲν [4] πώλῳ εἰδύιᾳ, καὶ τοξεύειν, καὶ κιθαρίζειν, καὶ ἰατρὸς εἶναι, καὶ μαντεύεσθαι, καὶ κωμῳδεῖν ἐρασθεὶς τῆς μουσικῆς, τὸ μὲν, ἐν Δελφοῖς, τόθι ἐν Κλάρῳ, καὶ ἐν Διδύμοις, ἐξαπατᾷ τοὺς χρωμένους αὐτῷ, [6] λοξὰ καὶ ἀμφιβόλως ἐρωτήσεως ἐπαμφοτερίζουσα ἀκοῇ τὸ ἐρωτῆσον τὸ ἀληθὲς ἐπικρυπτόμενον, ὡς ἀκίνδυνον εἶναι τὸ σφάλμα. καὶ πλανᾷ μὲν δὴ τοιούτους, πολλοὶ γὰρ οἱ ἀνόητοι, καὶ παρέχοντες αὐτοὺς κωμῳδουμένους. πολλοὶ δὲν οἶμαι καὶ τῶν σοφωτέρων, τὰ πολλὰ πεπλασμένα. αὐτὸς γὰρ ὁ μάντις ἠγνόει, ὅτι φονεύσει μὲν ὁ ἐρώμενος τὸν δίσκῳ, ὑποσμηνήσειεν δὲ, ὡς φόβῳ αὐτὸν ἡ δύφη. καὶ τοῦτο, ὅτου κάλλιον καὶ κομήτην ὄντα. ὥστε οὐκ ἐρῶ κάλλιον καλλιτεκνοτέρᾳ σε Νιόβης ἔδοκουν πωγωνίαι, ἢ τὸν Ἀφροδίτην ἔγημε, καὶ σωφρονίζει αὐτήν. οἱ δὲ σοὶ παῖδες, ἡ μὲν αὐτῶν ἀρρενικὴ, πέρα δὲ μέτρου, καὶ ὀρεσσιβόλος. καὶ τὸ σπλάγχνιον, ἐς τὴν Σκυθίαν ἀπελθοῦσα, πάντες ἴσασιν οἷα ἐδαίνυ [3] ξενοκτονοῦσα, καὶ μιμεῖται τὰς Σκύθας αὐτούς, ἀνθρωποφάγους ὄντας. ὁ δὲ Ἀπόλλων, σωφρονεῖ μὲν [4] πώλῳ εἰδύιᾳ, καὶ τοξεύειν, καὶ κιθαρίζειν, καὶ ἰατρὸς εἶναι, καὶ μαντεύεσθαι, καὶ κωμῳδεῖν ἐρασθεὶς τῆς μουσικῆς, τὸ μὲν, ἐν Δελφοῖς, τόθι ἐν Κλάρῳ, καὶ ἐν Διδύμοις, ἐξαπατᾷ τοὺς χρωμένους αὐτῷ, [6] λοξὰ καὶ ἀμφιβόλως ἐρωτήσεως ἐπαμφοτερίζουσα ἀκοῇ τὸ ἐρωτῆσον τὸ ἀληθὲς ἐπικρυπτόμενον, ὡς ἀκίνδυνον εἶναι τὸ σφάλμα. καὶ πλανᾷ μὲν δὴ τοιούτους, πολλοὶ γὰρ οἱ ἀνόητοι, καὶ παρέχοντες αὐτοὺς κωμῳδουμένους. πολλοὶ δὲν οἶμαι καὶ τῶν σοφωτέρων, τὰ πολλὰ πεπλασμένα. αὐτὸς γὰρ ὁ μάντις ἠγνόει, ὅτι φονεύσει μὲν ὁ ἐρώμενος τὸν δίσκῳ, ὑποσμηνήσειεν δὲ, ὡς φόβῳ αὐτὸν ἡ δύφη. καὶ τοῦτο, ὅτου κάλλιον καὶ κομήτην ὄντα. ὥστε οὐκ ἐρῶ κάλλιον καλλιτεκνοτέρᾳ σε Νιόβης ἔδοκουν

exornavit, & Venerem uxorem duxit, à qua ſtudioſe obſervatur. Contra verò tuorum liberorum, altera quidem ultra modum virilis, & [1] montivaga: poſtremo in [2] Scythiam profecta, ſciunt omnes, qualia comedat, hoſpites mactando, & Scythas ipſos imitando, qui humana carne veſcuntur. Apollo autem, ſimulat quidem ſeſe omnia ſcire, & jaculari, & cithara canere, & medicari morbos, & vaticinari: & erectis vaticinandi tabernis, hac quidem in Delphis, illa [5] in Claro, & Didymis, decipit conſulentes ſe, obliqua & in utramque partem interrogationis inclinantia reſpondendo, tutus ut ſit error: & hinc diteſcit: multi enim ſunt amentes, qui ſe præſtigiis deludendos præbent. Verum non ignorant prudentiores, ipſum multa mentiri: quippe ille ipſe vates ignorabat ſe amaſium diſco interfecturum eſſe, nec prædixerat fore, ut ipſum Daphne fugeret, idque [7] ita formoſum & comatum. Itaque non video [8] Nioben illam procreaſſe putaris.

Lat.

1 *Montivaga*] Horat. lib. 4. Carm. Stat. in Achill. *littora multum Montivaga dilecta Dea.* Cogn.

2 *Scythiam*] Scythæ, & Tauri ſive Sarmatæ inhoſpitales fuerunt, & hoſpites omnes Dianæ ſolebant immolare, veſcebantur humanis carnibus & interfectorum calvarias habebant pro pateris. *Idem.*

3 Ξενοκτονοῦσα] Sic Dialog. Apoll. & Bacch. Ovid. 3. de Ponto Achill. Tat. lib. 2. *Bourd.*

4 Πώλῳ εἰδύιᾳ] Callimach. hym. Apoll.

Τίχυε δ' ἀμφιλαφὴς ἵππος τόσον ὅσσον Ἀπόλλων.

Apud. Florid. 1. Ariſtoph. in Plut. Orpheu. Homer. hym. εἰς Ἀπολλ. Idem.

5 *In Claro*] Iſacius Lycophronis interpres Clarum montem & urbem non longè à Colophone ponit, ubi fuerit Clarius Apollo. *Cogn.*

6 Λοξὰ] Momus in Apollinem δικαστ. Sic in Alexand. ſic in Iove. Tragœd. & paſſim Λοξίας Apollinis cognomentum. *Bourd.*

7 *Ita formoſum*] Virg. in Bucol.

Orphei Calliopea, Lino formoſus Apollo. Cogn.

8 *Nioben*] De qua Euſtat. ad Homer. Iliad. ω. Idem.

1 Mag-

ξας. Απ. τοῦτο μόνον τὸ πίνειν ἡ ξενοκτόνος, καὶ ὁ ψευδόμαντις οἰδε, ὅπως λυπεῖ σε ὁράμενον σὺν τοῖς θεοῖς, καὶ μάλιστα ὅταν ἡ μέ, ἐπαινέσῃς εἰς τὸ κάλλος, ὁ δὲ, κιθαριζόμενος ὑφ' ἑαυτοῦ. Η. ἐγέλασας ὦ Λητοῖ. οὐκοῦν ἀγωνιστὴς, ὃν ὁ Μαρσύας, εἰ τὰ δίκαια ἀκούσῃ δικάσαι ἤλεον, ἀπέδειρεν ἄν, αὐτὸς κριτήσας τῇ μουσικῇ; νῦν δὲ κριτὴς φιλθεὶς ἄθλιος ἀπόλλει, ἀδίκως ἀλούς. ἢ δὲ κόμη σε περθένος, ὅτι κομᾷ ἐστι, ὅτι ἐπεὶ ἔμαθε ὀφθεῖσα τὸ Δ' Ακταίωνος, φοβηθεῖσα μὴ ὁ νεανίσκος ἐξαγορεύσῃ τὸ αἶσχος αὐτῆς, ἐπέρριψεν αὐτοῦ τοὺς κύνας. ἐᾶ δὲ λέγειν ὅτι καὶ τὰς πτέρυγας ἐμοιχεύθη, πτερόεντος γε καὶ αὐτὴ ὄντος. Απ. μέγα ὦ Ηφαιστεῖε, ὅτι ξύνοικ τῷ Διΐ, καὶ συμβασιλεύεις αὐτῷ. καὶ ἀφ' τοῦτο ὑβρίζεις ἀδίκως. πάλιν ἀπ' ὄψομαί σε μετ' ὀλίγον αὖθις δακρύοντα, ὁπόταν σε καταλίπων, εἰς τὴν γῆν κατέλθῃ, ταῦρος ἢ κύκνος γενόμενος.

Lat. At verò hi liberi, hospitum videlicet mactatrix ista, & mendax ille vaticinator, scio quam gravi molestia te afficiant, quum inter Deos consp iciuntur: & maximè quando hæc quidem ob pulchritudinem laudatur, hic verò in convivio citharam cum omnium admiratione personat. *Iun.* Risi Latona. Ille-ne admiratione dignus, quem Marsyas, si modo justè judicare voluissent Musæ, ut qui ipse Musica vicerat, excoriasset? Nunc autem deceptus ille miser perit, injuste sane damnatus. Hæc autem formosa tua virgo, ita formosa est, ut postea quam animadvertit se se ab Actæone conspectam fuisse, verita ne adolescens ille turpitudinem ipsius evulgaret, immiserit illi canes. Vt interim non dicam, quod neque parturientibus obstetricatura fuisset, si virgo utique & ipsa esset. *Lat.* Valde elato es animo ô Iuno, eo quod cum Iove concumbis, & cum ipso regnas: Ideoque intrepide contumeliosa es. Verumtamen brevi te rursus lachrymantem videbo, quum to relicta in terram descenderit, in taurum aut cygnum conversus.

1 *Μαρσύας*] Apul. loc. cit. Iul. Imp. Epist. ad Iambl. *Bourd.*

ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ.

APOLLINIS ET MERCVRII.

ΑΠΟΛΛΩΝ.

Τί γελᾷς ὦ Ἑρμῆ; Ερ. ὅτι γε λοιδορεῖσθαι ὦ Ἀπολλον εἶδον. Απο. εἰπὲ ἐν, ὡς καὶ αὐτὸς ἀκούσας ἔχω ξυγγελᾶν. Ερ. ἡ Ἀφροδίτη

APOLLO.

Quid rides Mercuri? *Merc.* Quoniam maximè ridicula vidi Apollo. *Ap.* Dic igitur, ut & ipse auditis illis habeam quod tecum rideam. *Merc.*

τη ξυνῶσι τῷ Ἄρει, κατείληπται. καὶ ὁ Ἥφαιστος ἔδησεν αὐτὰς ξυλλαβών. Απο. πῶς; ἡδὺ γάρ τι ἐρεῖν ἔοικας. Ερ. οὐ πολλὰ οἶμαι ταῦτα ἀδὺς ἐδόκουν αὐτός. καὶ αὐτὸ τὸν εὐνῶν ἀφανῆ δεσμὸν περιθείς, εἰργάζετο ἁπλῶν ἐπὶ τὴν κάμινον. εἶτα ὁ μὲν Ἄρης εἰσέρχεται λαθών, ὡς ᾤετο. καθορᾷ δὲ αὐτὸν ὁ ἥλιος, καὶ λέγει πως τῷ Ἥφαιστον. ἐπὶ δὲ ἐπέθορεν ὁ λίχνος, καὶ οὐ ἔργῳ ἦσαν, καὶ αὐτὰς ἐμπλέκεται τὰ ἀρχύνια, ἀφανὴς πλέκει μὲν αὐτοῖς τὸν δεσμὸν, ἱστᾷ δὲ αὐτοῖς ὁ Ἥφαιστος. ὡς εἶδεν μὲν δὴ, καὶ γὰρ ἔτυχε γυμνὰ ὄντα, οὐκ εἶχεν ὅπως ἐγκαλύψαιτο αἰδούμενος. ὁ δὲ Ἄρης τὰ μὲν πρῶτα ἀφυγεῖν ἐπειρᾶτο, καὶ ἤλπιζε ῥήξειν τὰ δεσμά. ἐπεὶ δὲ σαφὴς οὐ ἀφύκτῳ ἐχόμενον ἑαυτὸν, ἐκέτευε. Απο. τί δὴ, ἀπέλυσαν αὐτὰς ὁ Ἥφαιστος; Ερ. οὐδέπω. ἀλλὰ ξυγκαλέσας τοὺς θεοὺς ἐπιδείκνυ τῶν μοιχῶν αὐτοῖς, οἱ δὲ, γυμνοὶ ἀμφότεροι κάτω νενευκότες, ξυνδεδεμένοι ἐρυθρίων. καὶ τὸ γέλως ἦν ἐμοὶ ἔδοξε μόνον χὶ αὐτὸ γενόμενον τὸ ἔργον. Απο. ὁ δὲ χαλκεὺς ἐκεῖνος, οὐκ αἰδεῖται καὶ αὐτὸς ἐπιδεικνύμενος τῶν αἰσχύνην ἑαυτοῦ γάμου; Ερ. μὰ Δί', ὅς γε καὶ ἐπιγελᾷ αὐτοῖς ἐφεστώς. ἐγὼ μήν τοι, εἰ χρὴ παλαιὰς εἰπεῖν, ἐφθόνουν τῷ Ἄρει, μὴ μόνον μοιχεύσαντι τὴν καλλίστην θεὸν, ἀλλὰ καὶ δεδεμένῳ μετ' αὐτῆς. Απο. ἦκουν καὶ δεδιττόμενοι ἂν ὑπέμενες ἐπὶ τούτῳ; Ερ. σὺ δ' οὐκ ἂν ὦ Ἄπολλον; ἰδὲ μόνον ἐπιλαθών. ἐπαινέσομαί γάρ σε ἐὰν μὴ τὰ ὅμοια καὶ αὐτὸς εὐξῃ ἰδών.

Venus cum Marte concumbens deprehensa est, eosque comprehensos vinculis constrinxit Vulcanus. *Apol.* Quomodo? Suave enim quiddam dicturus videris. *Merc.* His, ut puto, dudum cognitis, eos aucupabatur: & lecto occultis quibusdam vinculis circundato, abiens ad fornacem opus faciebat. Post hæc Mars clanculum ingreditur, ut putabat. Videt autem ipsum Sol ex alto, & Vulcano declarat. Vbi igitur lectum conscendissent, & in opere essent, & jam intra retia tenerentur, ipsis quidem vincula circumvolvuntur, intervenit autem Vulcanus. Illa igitur (nam tum erat nuda) pudefacta non habebat quo se tegeret. Mars autem primo quidem fugere conabatur, seque vincula disrupturum sperabat. Sed posteaquam intellexit se sine effugii spe detineri, supplicabat. *Ap.* Quid igitur? solvit-ne ipsos Vulcanus? *Merc.* Nequaquam: sed convocatis Diis spectandum exhibuit adulterium. Illi autem ambo nudi deorsum inclinatis oculis, colligati erubescebant: & spectaculum mihi videbatur jucundissimum, cum propemodum ipsum opus fieret. *Ap.* At non pudet fabrum illum sui conjugii turpitudinem exhibere spectandam? *Merc.* Non per Iovem, quippe qui ipsos astans irrideat. Ego vero, si verum fateri oportet, Marti invidebam: non solum quod cum formosissima Dea commisset adulterium: sed etiam quod una cum ipsa vinctus esset. *Ap.* Ergo & te sic ligari patereris? *Merc.* Tu vero non, Apollo? aspice modo accedens: nam te collaudabo, si quum videris, eadem ipse non optaris.

IV-

ΗΡΑΣ, ΚΑΙ ΔΙΟΣ.

ΗΡΑ.

Ἐγὼ μὲν ἠχυόμην ἂν ὦ Ζεῦ, εἰ μοι τοιοῦτος υἱὸς εἴη, θῆλυς ὢν καὶ διεφθαρμένος καὶ μίτρᾳ μὲν ἀναδούμενος τὴν κόμην, τὰ πολλὰ δὲ μαινομένοις γυναιξὶ συὼν, ἀβρότερος αὐτῶν ἐκείνων καὶ τυμπάνοις καὶ αὐλοῖς καὶ κυμβάλοις χορεύων καὶ ὅλως παντὶ μᾶλλον ἐοικὼς, ἢ σοὶ τῷ πατρί. Ζ. καὶ μὴν οὗτός γε ὁ θηλυμίτρας, ὁ ἀβρότερος τῶν γυναικῶν, ὃ μόνον ὦ Ἥρα τὴν Λυδίαν ὑχειρώσατο, καὶ τοὺς κατοικοῦντας τὸν Τμῶλον ἔλαβε, καὶ τοὺς Θρᾴκας ὑπηκόους ἐποίησε, καὶ ἐπὶ Ἰνδοὺς ἐλάσας τῷ γυναικείῳ τούτῳ στρατεύματι, τούς τε ἐλέφαντας εἷλε, καὶ τὴν χώραν ἐκράτησε, καὶ τὸν βασιλέα αὐτὸς ὀλίγου ἀντισχεῖν πολεμήσαντα, αἰχμάλωτον ἀπήγαγε. καὶ τοῦτο ἅπαντα ἴσμεν ὑπ' ὀργὴν, ἅμα καὶ χορεύων, θύρσοις χρώμενος κισσίνοις, μεθύων ὡς φῂς, καὶ σοβαζόμενος. εἰ δέ τις ἐπιχειρήσει λοιδορήσασθαι αὐτῷ, ὑβρίσας εἰς τὴν πλεκτὴν, καὶ τοῦτον ἐπιμωρήσεται, ἢ κατατιλήσας τοῖς κλήμασιν, ἢ ἀλφαστοδίνην ποιήσας καὶ τὰ μητρῷα ὥσπερ νεβρόν. ὁρᾷς ὡς ἀνοήτου καὶ τοῦτο, καὶ οὐκ ἀνάξιος ὁ παιδός; εἰ δὲ παιδιὰ καὶ τρυφὴ ἐφέσιον αὐτοῖς, ἐδίδου φθόνου. καὶ μᾶλιστα εἰ λογίσαιτό τις οἷος ἂν πίφυκε νῦν ὁ Διόνυσος, ὅταν τοῦτο μεθύων ποιεῖ.

IVNONIS, ET IOVIS.

IVNO.

Equidem pudefierem Iupiter, si mihi talis esset filius, effœminatus adeo, & ebrietate perditus: mitra revinctam habens comam, ac sæpe cum insanis mulieribus conversans, mollior illis ipsis, ad tympana & tibias, & cymbala choreas agens: atque in summa cuivis magis quam tibi patri similis. *Iup.* At vero hic muliebri mitra revinctus, mollior mulieribus, non solum, ô Iuno, Lydiam subjugavit, & Tmoli incolas cepit, & Thraces subegit: verum etiam contra Indos, cum hoc muliebri exercitu profectus, & elephantos cepit, & terra potitus est, ipsumque regem, qui aliquantum restitere ausus fuerat, captivum abduxit. Atque hæc omnia fecit, saltans simul, & choreas agens, hastis utendo hederaceis, ebrius interea, ut ais, atque furore correptus. Quod siquis ipsi conviciari aggressus est contumelioseve de sacris ejus loquendo, hunc etiam punivit, vel palmitibus implicando, vel ut à matre tanquam hinnulus laceraretur, efficiendo. Vides quam [illegible] hæc, & me patre non [illegible] Si vero lusibus & [illegible] hæc indulget, non [illegible] ideas & maxime si [illegible] lis hic sobrius futurus erat, quando etiam [illegible] Iove

1 Ἐγὼ μὲν] Repetit omnia hujus Dialogi in Bacch. Luciani Vossius Oratione Boerii.

τη ξυνῆσαι τῇ Ἀρεϊ, καταληφθέντι. καὶ ὁ Ἥφαιστος ἤδησαν αὐτὸς ξυλλαβών. Απο. πῶς; ἡδὺ γάρ τι ἐρεῖν ἔοικας. Ερ. οὐκ πολλὰ οἶμαι τοῦτο εἰδὼς ἐθήρευεν αὐτός. καὶ αὐτὸ τοῦτο σύνιμι ἀφανῆ δεσμὰ περιελθεῖν, εἰρεμάζεθ' ἁπλῶν ἐπὶ τῇ κόμιστον. εἶτα ὁ μὲν Ἄρης εἰσέρχεται λαθών, ὡς ᾤετο. κοιμᾶται δ' αὐτὸν ὁ ἥλιος, καὶ λέγει πρὸς Ἥφαιστον. ἐπεὶ δ' ἐπέβαινεν ἡ λέχους, καὶ οὐ ἔργῳ ἦσαν, καὶ οὐτὸς ἐπιφύεται τὰ ἀρχύων, περιπλέκει μὲν αὐτοῖς τὰ δεσμὰ, ἱρίζει δ' αὐτοῖς ὁ Ἥφαιστος. οἰκέτην μὲν ὄν, καὶ γὰρ ἔτυχε γυμνὴ ὢσα, οὐκ εἶχεν ὅπως ἐγκαλύψαιτο αἰδημένη. ὁ δ' Ἄρης τὰ μὲν πρῶτα ἀφυγεῖν ἐπειρᾶτο, καὶ ἤλπιζε ῥήξειν τὰ δεσμά. ἐπεὶ δ' συνεῖς οὐ φύκτον ἑαυτὸν, ἱκέτευε. Απο. τί δ', ἀπέλυσεν αὐτὸς ὁ Ἥφαιστος; Ερ. οὐδέπω. ἀλλὰ ξυγκαλέσας τοὺς θεοὺς ἐπιδείκνυ τῷ μοιχίαν αὐτοῖς, οἱ δὲ, γυμνοὶ ἀμφότεροι κάτω νενευκότες, ξυνδεδεμένοι ἐρυθρίων. καὶ τὸ θέαμα ἦδιστον ἐμοὶ ἔδοξε μόνον χὶ αὐτὸ γενόμενον τὸ ἔργον. Απο. ὁ δ' χαλκεὺς ἐκεῖνος, οὐκ αἰδεῖται καὶ αὐτὸς ἐπιδεικνύμενος τῷ αἰσχύνῃ δ' γάμε; Ερ. μὰ Δί', ὅς γε καὶ ἐπεγελᾶ αὐτοῖς ἐφεστώς. ἐγὼ μήν τοι, εἰ χρὴ τἀληθῆ εἰπεῖν, ἐφθόνουν τῷ Ἄρει, μὴ μόνον μοιχεύσαντι τὴν καλλίστην θεῶν, ἀλλὰ καὶ δεδεμένῳ μετ' αὐτῆς. Απο. ἐκεῖν καὶ δεδιὼς ἂν ἐπίμενας ἐπὶ τούτῳ; Ερ. σὺ δ' οὐκ ἂν ὦ Ἄπολλον; ἴδε μόνον ἐπιλθών. ἐπαινέσομαι γάρ σε ἰὼν μὴ τὰ ὅμοια καὶ αὐτὸς εὐξῃ ἰδών.

Venus cum Marte concumbens deprehensa est, eosque comprehensos vinculis constrinxit Vulcanus. *Apol.* Quomodo? Suave enim quiddam dicturus videris. *Merc.* His, ut puto, dudum cognitis, eos aucupabatur: & lecto occultis quibusdam vinculis circundato, abiens ad fornacem opus faciebat. Post hæc Mars clanculum ingreditur, ut putabat. Videt autem ipsum Sol ex alto, & Vulcano declarat. Vbi igitur lectum conscendissent, & in opere essent, & jam intra retia tenerentur, ipsis quidem vincula circumvolvuntur, intervenit autem Vulcanus. Illa igitur (nam tum erat nuda) pudefacta non habebat quo se tegeret. Mars autem primo quidem fugere conabatur, seque vincula disrupturum sperabat. Sed posteaquam intellexit se sine effugii spe detineri, supplicabat. *Ap.* Quid igitur? solvit-ne ipsos Vulcanus? *Merc.* Nequaquam: sed convocatis Diis spectandum exhibuit adulterium. Illi autem ambo nudi deorsum inclinatis oculis, colligati erubescebant: & spectaculum mihi videbatur jucundissimum, cum propemodum ipsum opus fieret. *Ap.* At non pudet fabrum illum sui conjugii turpitudinem exhibere spectandam? *Merc.* Non per Iovem, quippe qui ipsos astans irrideat. Ego vero, si verum fateri oportet, Marti invidebam: non solum quod cum formosissima Dea commissuna cum ipsa vinctus esset. *Ap.* set adulterium: sed etiam quod Ergo & te sic ligari patereris? *Merc.* Tu vero non, Apollo? aspice modo accedens: nam te collaudabo, si quum videris, eadem ipse non optaris.

ΗΡΑΣ, ΚΑΙ ΔΙΟΣ.

IVNONIS, ET IOVIS.

ΗΡΑ.

Ἐγὼ μὲν ἠχθόμην ἂν, ὦ Ζεῦ, εἰ μοι τοιοῦτος ὁ υἱὸς ἦν, ἥλυς ὕστις καὶ διεφθαρμένος καὶ τὴν κόμην, τὸ πολλὰ ἂν μαινομένους γυναιξὶ συνὼν, ἀθρόον τε αὐτῶν ἐκείνων ὑπὸ τυμπάνοις καὶ αὐλοῖς καὶ κυμβάλοις χορεύων καὶ ὅλως παντὶ μίτρᾳ ἔοικως, ἢ σοὶ τῷ πατρί. Ζ. καὶ μὴν οὗτός γε ὁ θηλυμίτρης, ὁ ἀθρόον τῶν γυναικῶν, οὐ μόνον ὦ Ἥρα τὴν Λυδίαν ὑχειρώσατο, καὶ τοὺς κατοικοῦντας τὴν Τμῶλον ἔλαβε, καὶ τοὺς Θρᾷκας ὑπηγάγετο, ἀλλὰ καὶ ἐπ' Ἰνδοὺς ἐλάσας τῷ γυναικείῳ τούτῳ στρατεύματι, τύς τε ἐλέφαντας ἔλαβε, καὶ τὴν χώραν ἐκράτησε, καὶ τὸν βασιλέα αὐτὸς ἐλίγου ἀνταιρόμενον πολεμήσαντα, αἰχμάλωτον ἀπήγαγε. καὶ τοῦτο ἅπαντα ἔπραξεν, ὀρχούμενος ἅμα, καὶ χορεύων, θύρσους χρώμενος κισσίνους, μεθύων ὡς φῄς, καὶ σοβιάζων. εἰ δέ τις ἐπιχειρήσει λοιδορήσασθαι αὐτῷ, ὑβρίσας εἰς τὴν πλησίον, καὶ τοῦτον ἐπεμωρήσατο, ἢ κατεδίκασε τοῖς κλήμασιν, ἢ ἀμφαδὸν ποιήσας ὑπὸ τῆ μητρὸς ὥσπερ νεβρόν. ὁρᾷς ὡς ἀνδρεῖα ταῦτα, καὶ σὸν ἀνάξια τῷ παιδός; εἰ δὲ παιδιὰ καὶ τρυφὴ φαίνοιτο αὐτοῖς, οὐδὲν φθονῶ. καὶ μάλιστα εἰ λογίσαιτό τις οἷος ἂν ἦφαν ἐκεῖνος ὁ υἱὸς, ὅταν τοῦτα μεθύων ποιεῖ.

IVNO.

Equidem pudefierem Iupiter, si mihi talis esset filius, effœminatus adeo, & ebrietate perditus: mitra revinctam habens comam, ac sæpe cum insanis mulieribus conversans, mollior illis ipsis, ad tympana & tibias, & cymbala choreas agens: atque in summa cuivis magis quam tibi patri similis. *Iup.* At vero hic muliebri mitra revinctus, mollior mulieribus, non solum, ô Iuno, Lydiam subjugavit, & Tmoli incolas cepit, & Thraces subegit: verum etiam contra Indos, cum hoc muliebri exercitu profectus, & elephantos cepit, & terra potitus est, ipsumque regem, qui aliquantum restitere ausus fuerat, captivum abduxit. Atque hæc omnia fecit, saliens simul, & choreas agens, hastis utendo hederaceis, ebrius interea, ut ais, atque furore correptus. Quod siquis ipsi conviciari aggressus est contumelioseve de sacris ejus loquendo, hunc etiam punivit, vel palmitibus implicando, vel ut à matre tamquam hinnulus laceraretur, efficiendo. Vides quam virilia hæc, & me patre non indigna. Si vero lusibus & deliciis inter hæc indulget, non est quod invideas & maxime si cogites, qualis hic sobrius futurus erat, quando etiam ebrius hæc facit. *Iun.*

1 Ἐγὼ μὲν] Repetit omnia hujus Dialogi in Bacch. Eurip. Nonn. Ovid. alii. *Bourd.*

Η. σὺ μοι δοκεῖς ἐπαινέσας τὸ εὕρεμα αὐτῶ τῶ ἄμπελον, καὶ τὸν οἶνον. καὶ ταῦτα, ὁρῶν οἷα οἱ μεθύοντες ποιοῦσι σφαδάζοντες, καὶ ὡς ὕβρεν τραπόμενοι. καὶ ὅλως μεμηνότες ὑπὸ τοῦ πότου. τὸν γοῦν Ἰκάριον, ᾧ πρῶτον ἔδωκε τὸ κλῆμα, οἱ ξυμπότται αὐτοῦ διέφθειραν, παίοντες τοῖς δικέλλαις. Ζ. εἰδὼς τοῦτο φῄς. ἐγὼ δὲ οἶνον ταῦτα, οὐδὲ ὁ Διόνυσος ἐποίει. τὸ γὰρ ἄμετρον τοῦ πόσεως, καὶ τὸ πέρα δέοντος ἔχοντος, ἐμφορεῖσθαι δὲ ἀκράτου. ὃς δ' ἂν ἔμμετρα πίῃ, ἱλαρώτερος μὲν, καὶ ἡδίων ἡδύοιτ' ἄν. οἷον ὁ Ἰκάριος ἔπαθεν, οὐδὲν ἂν ἐργάσαιτο ἀδίκημα τῶν ξυμποτῶν. ἀλλὰ σὺ ἐπιζηλοτυπεῖν ἔοικας ὦ Ἥρα, καὶ τὴν Σεμέλης μιμνήσεσθαι, εἰ γε λοιδορεῖσθε τῷ Διονύσῳ περὶ τούτου.

Iun. Tu mihi etiam laudaturus videris ipsius inventum, vitem scilicet & vinum: idque cum videas, quàm inebriati isti factitent titubantes, & ad contumeliam animum convertentes, denique præ potu insanientes. Itaque Icarium, cui primo dedit palmitem, ipsi compotores ligonibus cæsum interfecere. *Iup.* Nihil hoc dicis. Non enim vinum hæc, neque ipse Dionysius efficit, sed immoderatus potus, & ultra quam decet, impleri mero. Qui autem moderatè biberit, hilarior, & suavior fuerit. Nulli autem compotorum tale quid fecerit, quale passus est Icarius. Sed tu adhuc zelotypia videris affici, ac Semeles reminisci Iuno, siquidem Dionysii res pulcherrimas calumniaris.

ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ, ΚΑΙ ΕΡΩΤΟΣ.

VENERIS ET CVPIDINIS.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ.

Τί δήποτε ὦ Ἔρως, τὰς μὲν ἄλλας θῆρας καταπαίσας ἅπαντας, τὸν Δία, τὸν Ποσειδῶ, τὸν Ἀπόλλω, τὸν Ἥφαιστον, ἐμὲ τὴν μητέρα, μόνης δὲ ἀπέχῃ τῆς Ἀθηνᾶς, καὶ ἐπ' ἐκείνης ἄπυρος μὲν σοι ἡ δᾷς, κενὴ δὲ ὀϊστῶν ἡ φαρέτρα, σὺ δ' ἄτοξος εἶ, καὶ ἄσκοπος; Ε. δέδια ὦ Μῆτερ αὐτήν. φοβερὰ γάρ ἐστι, καὶ λαμπρὸν, καὶ δεινῶς ἀνδρικὴ. ὁπόταν δὲ σὺ τεινάμενος τὸ τόξον ἴῳ ἐπ' αὐτὴν, ἐπιστίσασα τὸ λόφον, ἀπαλεῖταί με, καὶ ὑπότρομος γίνομαι, καὶ ἀπορρεῖ μου τὰ τοξεύματα

VENVS.

Quid tandem causæ est, Cupido, cur cæteros omnes Deos expugnaris, Iovem, Neptunum, Apollinem, Iunonem, me denique tuam matrem, ab una verò Minerva abstineas, tuaque fax nihil ignis adversus ipsam habeat, vacua jaculis sit pharetra, tu arcu careas, nec jaculari noris? *Cup.* Metuo ipsam, mater, est enim formidabilis, aspectu truculento, ac summoperè virilis. Proinde siquando illam tenso arcu petam, galeæ cristam quatiens, expavefacit me, tum intremisco, & è manibus meis

πεσὼν ἢ χειρῶν. Αφρ. ὁ Ἄρης δὲ φοβερώτερος ἦν; Ε ἵμως ἀφώπλισας αὐτὸν, καὶ νενίκηκας. Ε. ἀλλ' ἑαυτῷ ἐκὼν ὑποστὰντί με, καὶ ὑποπαλαίει). ἢ Ἀθηνᾶ ἦ, ὑφορᾷ) ἀεί. καί ποτε, ἐγὼ μὲν ἄκων παρέπλην, πλησίον ἔχων τὴν λαμπάδα. ἢ δὲ, ἅ μοι ὑπὸ φρονεῖ, νῦ τ' πατρὸς, τὴν δεξιὰν σε ἀμφιέρυσσε, ἢ δ' ποδὸς λακοβρήξ, καὶ ἐς τ' πέρπερον ἐμβαλοῦσα, ἢ αὐτὴ ἀμφιτανυσιρρώξ, ἀμφοῖν ἐρῶ. πολλὰ τοιαῦτα ἠπείλησε. καὶ ὀρᾷ ἦ δῆμον, καὶ ἐπὶ δὲ φρίθας ἐχὶ ὑπὸ τὸν φοβερὸν, ἐχέδνας κοπίκρανον, ὅσαις ἐγὼ μάλιστα δέδια. μορμολύττεσθαί μοι δοκῶ, καὶ φεύγω ὅταν ἴδω αὐτό. Αφρ. ἀλλὰ τὴν μὲν Ἀθηνᾶν δέδιας ὡς φῂς, καὶ τὴν Γοργόνα. καὶ τοῦτο, μὴ φοβηθῇς τ' κεραυνὸν δ' Διός. οἱ δ' μῦθοι, ἀμφ' πόσι ἄτρωτοι, καὶ ἕξω βελῶν εἶσιν; ἢ καὶ κἀκείνην λόφος ἐπισείων, καὶ Γοργόνας ὑποφαίνουσι; Ε. αἰδοῦμαι αὐτὰς ὦ μῆτερ. σεμναί γάρ εἰσι, καὶ ἀεί τι φροντίζουσι. καὶ ἀεὶ φιλὴν ἔχουσι. καὶ ἐγὼ παρέπαιμαι πολλάκις αὐταῖς, κηλούμενος ὑπὸ δ μέλους. Αφρ. ἴσα καὶ ταύτας, ὅτι σεμναί. τὴν δ' Ἄρτεμιν πῶς ἔτι καὶ τιτρώσκουσας; Ε. τὸ μὲν ὅλον, ἀδὲ κατάλαβεῖν αὐτὴν οἷόν τε, φεύγουσα ἀεὶ ἀμφ' τ' ὀρῶν. εἶτα καὶ ἴδιόν τινα ἔρωτα ἤδη ἐρᾷ. Αφρ. τίνος ὦ πάτερ; Ε. ἐλάφου, καὶ νεβρῶν, αἱρεῖν τε διώκουσα, καὶ καταπυξεύουσα. καὶ ὅλως ὡς τῷ τοιούτῳ ἐστίν. ἐπὶ τὸν γὰ ἀδελφὸν αὐτῆς, καίτοι τοξότην καὶ αὐτὸν ὄντα, καὶ ἐκηβόλον. Αφρ. οἶδα ὦ πάτερ, πολλὰ σεμνὸν ἐποξεύσας.

meis effluunt tela. *Ven.* Atqui Mars, annon erat hac formidabilior? attamen exarmatum ipsum superasti. *Cup.* Imo ille ultro me admittit, & invitat. Verum Minerva torve semper aspicit: quin aliquando temerè ad illam advolavi, facem propius admovens: at illa, si ad me accesseris, inquit, te, per meum patrem, lancea transfixum, vel pede arreptum, & in tartara præcipitem datum, vel discerptum, perdam. Plurima item id genus minabatur. Ad hæc acribus oculis obtuetur, & in pectore faciem gestat horrendam, viperis comantem, quam magnopere formido: territat enim me, fugioque quoties eam aspicio. *Ven.* Esto sane, Minervam metuis, ut ais, illamque. Gorgonem, idque cum Jovis ipsius fulmen non reformidaris. Musæ verò, cur tibi sunt invulnerabiles, & à tuis jaculis tutæ agunt? Num & hæ cristas quatiunt, & Gorgonas prætendunt? *Cup.* Ipsas revereor, mater: sunt enim vultu reverendo, semperque aliquid meditantur, & cantionibus intentum animum habent; quinetiam non raro illis assisto, carminis suavitate delinitus. *Ven.* Esto, has relinque, quoniam sunt reverendæ: at Dianam cur non vulneras? *Cup.* Ut breviter dicam, hanc per montes assiduo fugientem, assequi non possum: deinde proprio quodam amore tenetur. *Ven.* Quonam ô gnate? *Cup.* Nempe venatus cervorum & hinnulorum, quos insectatur ut capiat, & jaculis conficiat: ac prorsum tota rerum hujusmodi studio tenetur: tametsi fratrem ejus, qui nimirum & ipse arcu valet, & ferit eminus. *Ven.* Intelligo gnate. Illum sagitta sæpe vulnerasti.

ΘΕΩΝ ΚΡΙΣΙΣ. | DEARVM IVDICIVM.

ΖΕΥΣ.

ρμῆ, λαβὼν τοῦτο τὸ μῆλον, ἄπιθι ἐς τὴν Φρυγίαν τὴν Ἴδην τὴν Πριάμου παῖδα τὸν βουκόλον. νέμει δὲ καὶ Ἴδης ἐν τῷ Γαργαίρῳ. καὶ λέγε αὐτῷ αὐτὸν, ὅτι σε ὁ Πάρι, κελεύει ὁ Ζεὺς, ἐπειδὴ καλός τε αὐτὸς εἶ, καὶ σοφὸς τὰ ἐρωτικὰ, διηκοῦσαι πάσης θεᾶς, ἥτις αὐτῶν ἡ καλλίστη ἐστί. δεῖ δὲ ἀγῶνα τὸ ἆθλον ἡνικῶσαι λαβόντα τὸ μῆλον. ἄφες δὲ ἤδη καὶ ὑμῖν αὐταῖς ἀπαίνως αὐτὸς τὴν δικαστήν. ἐγὼ δὲ ἀποθέμενος τὴν δίαιταν, ἐπίσης τε ὑμᾶς ἀγαπῶν. καὶ γὰρ υἱόν τε λῶ, καὶ δέος ἂν ἀπεῖσας νικηκυίας εἶδον. ἔλεός τε, καὶ ἀνάγκη μιᾶς τὸ καλλιστεῖον λαβεῖν, πάντας ἀπεχθάνεσθαι ταῖς πλείοσι. λέγε τοῦτα μὲ αὐτὸς οὕτω ἐπιτήδειον ὑμῖν δικαστήν. ὁ δὲ νεανίας αὐτὸς ὁ Φρὺξ, ἐφ' ὃν ἄπιμι, βασιλικὸς μὲν ἐστι, καὶ Γανυμήδης τότε ξυγγενής. πάλαι δὲ, ἀφελὴς, καὶ ὄρειος, καὶ ἂν τις αὐτὸν ἀπαξιώσειε τοιαύτης θέας. ΑΦΡ. ἐγὼ μὲν ὦ Ζεῦ, εἰ καὶ τὸ μῶμον αὐτὸν ἐπισκήσειας ὑμῖν δικαστὴν, ἀμείνων βαδιεῖται πρὸς τὴν ἐπίδειξιν. τί γὰρ ἂν καὶ μαχέσαιτό μοι; χρὴ δὲ καὶ ταύταις ἀρίσκειν τὸν ἄνθρωπον. Ηρα. ἀλλ' ἡμεῖς ὦ Ἀφροδίτη διδύμω μέρ, ἀλλ' ἂν ὁ Ἄρης ὁ σὸς ἐπιτρέπῃ τὴν δίαιταν. ἀλλὰ διαμεσῶμεν καὶ τοῦτον, ὅστις ἂν ᾖ, τὸν

IVPITER.

Accipe, Mercuri, hoc pomum, & in Phrygiam proficiscere ad bubulcum illum [1] Priami filium (pascit autem in Gargaro montis Idæ cacumine) ac illi dic. Iupiter jubet te, Pari, siquidem ipse formosus es, & rerum amatoriarum doctus, sententiam ferre inter Deas, quænam illarum sit formosissima. Certaminis autem præmium, ea quæ vicerit, pomum accipiat. Porro tempus jam est ut & ipsæ ad Iudicem abeatis. Ego vero arbitrium rejicio ut qui vos ex æquo amem: ac si modo fieri posset, vos omnes libenter victrices viderem: in primis cum necesse sit, eum qui pulchritudinis præmium uni adjudicabit, in plurium odium omnino incurrere. Quare equidem ipse vobis idoneus judex non sum. Verum [2] Phrygius ille adolescens, ad quem proficiscimini, regia quidem stirpe est prognatus, & Ganymedis hujusce consanguineus. Cæterum simplex est & montanus: neque quisquam illum hac cognitione indignum merito putaverit. *Ven.* Ego equidem Iupiter, etiamsi Momum ipsum præstituas nobis Iudicem, præsenti animo itura sum, ad documentum mei præbendum: quid enim in me ille reprehenderit? Sed etiam hisce hominem placere oportet. *Iun.* Neque nos, Venus, timemus quicquam, non si isti tuo Marti arbitrium permittatur. Sed recipimus & hunc Pa-

1 *Priamiſilium*] Paris paſtor fuiſſe dicitur. Virg.
Amarunt Dii quoque ſylvas
Dardaniuſque Paris. Cogn.

2 *Phrygius*] Fabula habetur apud Theocrit. in Syracuſ. Virg. 1. Æn. *Idem.*

1 Kaſ

Πάρι. Z. ἦ κἀ σὺ ταῦτα ὦ θύγατερ συνδοκεῖ ; τί φῄς ; ἀποστρέφῃ , καὶ ἐρυθριᾷς ; ἔστι μὲν ἴδιον τὸ αἰδεῖσθαί γε τὰ τοιαῦτα, ὑμῶν δ' παρθένων. ἀπιτέον ἤ ὅπως. ἄπιτε οὖν. καὶ ὅπως μὴ χαλεπήνητε τῇ δικαίᾳ αἰνετικημένῃ, μηδ' ἦ κακὸν ἐπιβλέψητε τῷ νεανίσκῳ. ὡ γὰρ οἷόν τε ἐπίσης εἶναι καλὰς πάσας. Ερ. ἀλλ' ἡμῖν ὑμῶν ἕνεκα Φρυγίας, ἐγὼ μὲν ἡγεμὼν, ὑμεῖς δ' μὴ βραδίως ἀκολουθεῖτέ μοι. καὶ γὰρ εἶπε, οἶδα ἐγὼ τὸ Πάριν. νεανίας ἐστὶ καλὸς, καὶ πάλαι ἐρωτικὸς, καὶ τὰ τοιαῦτα κρίνειν ἱκανώτατος, οὐκ ἂν ἐκεῖνος δικάσειε κακῶς. Αφρ. τοῦτο μὲ ἄπαν ἀγαθὸν, καὶ ἀρεσκὲς ἐμοὶ λέγεις τὸ, δίκαιον ἡμῖν εἶναι τὸ δικαστήν. πότερος δ', ἄγαμός ἐστιν οὗτος, ἢ καὶ γυνή τις αὐτῷ συνοίκησι ; Ερ. ὁ παντελῶς ἄγαμός ἐστιν ὦ Ἀφροδίτη. Αφρ. πῶς λέγεις ; Ερ. δοκεῖ τις αὐτῷ συνοικεῖν Ἰδαία γυνὴ, ἱκανὴ μὲν, ἄγροικος δ' , καὶ δεινῶς ὄρεσι. ἀπ' ὀφθαλμοῦ δ' οὐκ ἐᾷ τοῦτον ἑαυτῆς ἔοικε. πῶς δ' οὐκ ἂν ἕνεκα ταῦτα ἐρωτᾷς ; Αφρ. ἄκως ἠρόμην. Αθ. παροξυσθεῖσά γ' οὕτως , ἰδίᾳ ταῦτ' ἐρωτολογοῦμεν ; Ερ. μὴ δῆτ' ὦ Ἀθηνᾶ δεινὸν , μὴ καθ' ὑμῶν. ἀλλ' εἴρετό με , εἰ ἄγαμος ὁ Πάρις ἐστίν. Αθ. ὡς δὴ τί τοῦτο πολυπραγμονῆσαι ; Ερ. οὐκ οἶδα. φησὶ δ' οὐ ὅτι ἄλλως ἐπλήθη. οὐκ ἐξεπίτηδες ἤρετό με. Αθ. τί δ' ἄγαμός ἐστι ; Ερ. μὰ δῆτα. Αθ. τί δ τῶν πολεμικῶν ἐστι αὐτῷ ἐπιθυμία, καὶ φιλόδοξός πις, ἢ τὸ πᾶν βουκόλος ; Ερ. τὸ μὲν ἀληθὲς οὐκ ἔχω Parim, quisquis is fuerit. *Iup.* Num tibi etiam, filia, hæc probantur? Quid ais? avertis te, & erubescis? Vobis quidem virginibus proprium ad talia verecundari: sed tamen annuis. Abite igitur, ac videte quæcunque victæ fueritis, ne Iudici fiatis infensiores, nec adolescentulo mali quicquam inferatis. Neque enim fieri potest, ut æqualiter omnes formosæ sitis. *Merc.* Procedamus ergo rectà versus Phrygiam; ac ego quidem præibo: vos autem non lente sequimini me, & bono animo este. Novi ego Paridem hunc: adolescens est formosus: cæterum amori deditus, & ad talia disceptanda maxime idoneus: neque ille male judicaverit. *Ven.* Hoc quidem omne bonum est, & è re mea est quod dicis, justum videlicet esse nobis Iudicem. Vtrum autem cælebs hic est, an vero cum aliqua muliere consuescit? *Merc.* Non omnino cælebs est, Venus. *Ven.* Quid dicis? *Merc.* Videtur cum eo habitare quædam mulier Idæa, sat quidem formosa, sed rustica, & vehementer montana: sed eum ipsi mentem parum adhibere constat. Cujus autem rei gratia hæc interrogas? *Ven.* Hoc temere interrogavi. *Min.* Heus tu male legationem obis, qui cum ista privatim loqueris. *Merc.* Nihil hoc mali, Minerva, nec contra vos: sed interrogabat me, an adhuc cælebs esset Paris. *Min.* Quid hoc ita curiose sciscitatur. *Merc.* Nescio. Dixit enim hoc in mentem temere sibi venisse, nec consulto interrogasse me. *Min.* Quid igitur? est-ne cælebs adhuc? *Merc.* Non videtur. *Min.* Numquid aliquo rei bellicæ studio tenetur, atque amans gloriæ est, an nihil aliud quam bubulcus? *Merc.* Verum non possum di-

λίγειν, εἰκάζειν ἦ χρὴ νέον ὄντα, ἐς τοιῶνδε ἐρίτιμα τυχεῖν, καὶ βέλεσθαι ἂν αὐτὰ ἐνεῖναι καὶ τὰς μάχας. Αφρο. ὁρᾷς; οὐδὲν ἐγὼ μέμφομαι, οὐδὲ ἐγκαλῶ σοι, τὸ ἐμὸς ταύτην ἰδίᾳ λαλεῖν. μεμψαμένου γὰρ καὶ σὺ Ἀφροδίτης τὰ τοιαῦτα. Ερ. καὶ αὕτη χαίδην τὰ αὐτά μοι ἤρετο. διὸ μὴ χαλεπῶς ἔχε, μήδ' οἷα μειονεκτῶν, εἰ τι καὶ ταύτῃ καὶ τὸ ἀπλοῦν ἀπεκρινάμην. ἀλλὰ μεταξὺ λόγων ἤδη πολὺ ἐγγίοντες, ἀπαντάσεσθαι ἔοικε ἀστέρων. καὶ χαίδην γε καὶ τὴν Φρυγίαν ἐσορῶ. ἐγὼ γὰρ καὶ τὴν Ἴδην ὁρῶ, καὶ τὸ Γάργαρον ὅλον ἀκριβῶς. εἰ γὰρ μὴ ἐξαπατῶμαι, καὶ αὐτὸν ὑμῶν τὸν Διομήδη τὸν Πάριν. Ηφ. ὅπου δέ ἐστι; ὑ γὰρ καμοὶ φαίνεται. Ερ. ταύτῃ ὦ Ἥφαι, ἐς τὰ λαιὰ σκόπει, μὴ ἐς ἄκρον τὸν ὄρος. ἔνθα γὰρ τὴν πλάδυρσιν, ὃ τὸ ἄντρον καὶ τὴν ἀγέλην ὁρᾷς. Ηφ. ἀλλ' οὐχ ὁρῶ τὴν ἀγέλην. Ερ. τί φῄς; οὐχ ὁρᾷς βοῖδια καὶ τὸν ἐμὸν δάκτυλον ὃν μέσων τῶν πετρῶν ἐφερόμενα, καὶ πανὸν ἓν σκοπέλου κατηφίονα, καλαύροπα ἔχοντα, καὶ ἀνειργόντα μὴ ἐφέπεσθαι λιφοκίδιαν τὴν ἀγέλην; Η. ὁρῶ νῦν, οἷ γε σκεῦός ἐστι. Ερ. ἀλλ' ἐκεῖνο. ἐπειδὴ γὰρ πλησίον ἐσμὲν ἐπὶ τὰ γῆς, εἰ δοκεῖ, καταστῶντες, βαδίζωμεν, ἵνα μὴ λάθωμεν ἐξαίφνης αὐτὸν ἀνωθεν ἐξ ἀφανοῦς καταπτάμενοι. Ηφ. οὐ λέγεις, καὶ ὅπως ποιῶμεν. ἐπεὶ γὰρ καταβεβήκαμεν, ἄφρα σοι ὦ Ἀφροδίτη ἐφίεσθαι, καὶ ἡγεῖσθαι ἡμῖν τῆς ὁδοῦ. σὺ γὰρ ἂν τὸ εἰκὸς ἔμπειρος εἶ ἐν χωρίοις, πολλάκις ὡς λόγος καταβᾶσα ἐς Ἀγχίσην. Αφ. ὑ σφόδρα ὦ Ἥφαι

dicere: sed conjicere licet, cum sit juvenis, optare has res consequi, ac præcipuum in prœliis esse velle. *Ven.* Vides? Nihil ego conqueror, nec crimini verto tibi, quod cum hac seorsum loqueris: querulorum enim hæc, non Veneris. *Merc.* Etiam hæc eadem ferme interrogavit me: quamobrem ne graviter feras: nec partes tuas putes inferiores, siquid etiam huic pro simplicitate mea respondi. Verum inter loquendum jam multum progressi, stellas emensi sumus, & propemodum Phrygiam contingimus. Ego verò etiam Idam video, totumque Gargarum exacte: & ni fallor, Paridem quoque vestrum judicem. *Iun.* At ubi est? non enim mihi apparet. *Merc.* Hac versum Iuno, ad sinistram respice, non ad summum montem, sed secundum latus ubi antrum, & gregem vides. *Iun.* Sed gregem non video. *Merc.* Quid ais? an non vides buculas secundum hunc meum digitum, ex mediis rupibus progredientes, & quendam à scopulo decurrentem, pedum tenentem, & prohibentem ne longius dispergatur armentum? *Iun.* Video nunc tandem, si modo ille est. *Merc.* At ille est. Quoniam autem prope jam sumus, in terram, si videtur, demissi, pedibus iter faciamus, ne conturbemus illum, superne ex improviso devolantes. *Iun.* Recte dicis, atque ita faciamus. Cæterum postequam descendimus, tuum jam est Venus, ut præeas, viamque nobis commonstres. Tu enim, ut consentaneum est, locorum perita es, quippe quæ; ut fama est, ad Anchisen sæpe descenderis. *Ven.* Non admodum Iuno, gravor

tuis

τύπτοις ἄχθομαι τοῖς σκώμμασιν. Ερ. ἀλλ' ἐγὼ ὑμῖν ἡγήσομαι. καὶ γὰρ αὐτὸς ἐνδιέτριψα τῇ Ἴδῃ, ὁπότε ὁ Ζεὺς ἤρα Φ μειρακίου Φ Φρυγός. κἀ πολλάκις δεῦρο ἔλθων ὑπ' ὀλιγίνου πτερωτοῦ ἐς ὑποψίαν ἦλθον Φ παιδός· κἀ ὁπότε ἤδη ὑπ' ἐμοῦ ἁρπασθείη, συμπαρεπτάμενον αὐτῷ, καὶ συνικάριζον τὸ κριόν. κἀ εἴ γε μέμνημαι, δεῦρο ποτὲ τὸ πίτασμα αὐτὸν ἀνήρπασεν. ὁ μὲν γὰρ τότε ὑποχεσυρίζων τοὺς τὸ πρόμνιον. καταπλήττομαι Φ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ὁ Ζεὺς, κύφως μάλα τοῖς ὄνυξι σφενδαλών, καὶ τῇ τόμυρᾳ τὴν ὑπὸ τῇ κεφαλῇ πάρων δακών, ἀνέφερε τὸ παῖδα τεπιεσμένον, καὶ τῇ πραχήλᾳ ἀντεραμμένον εἰς αὐτὸν ἐνεβλέποντα. τότε δὴ ἐγὼ τὴν σύριγγα ἔλαβον. ἐνεβεβλήκει γὰρ αὐτῷ ὑπὸ Φ δέους. ἀλλὰ γὰρ ὁ Διφρηλάτης ἔτυσε, πλησίον. ὥστε ἐκφοβήσαμεν αὐτόν. χαῖρε ὦ βακχεῖε. Πα. τὶ καὶ σύγε ὦ γενναῖοι. τίς ἂν δεῦρο ἀφίξαι πρὸς ἡμᾶς; ἢ τίνας ταύτας ἄγεις τὰς γυναῖκας; ἐ γὰρ ἐπιτήδειαι ὀρεσπολεῖν, ὥστε γε ἔσαι καλαί. Ερ. ἀλλ' εἰ γυναῖκες εἰσίν. Ἥ ἐγὼ ἂν Πάρι, καὶ Ἀθηνᾶν, κἀ Ἀφροδίτην ὁρᾷς, καμὲ τὸν Ἑρμῆν ἀπέστειλεν ὁ Ζεύς. ἀλλὰ τί τρίμεις, κἀ ἀχθεῖ; κἀ μὴ δέδιθι. καλὸν γὰρ ἐδέδει. κελεύει δέ σε δικαστὴν γενέσθαι Φ κάλλους αὐτῶν, ἐπειδὴ γάρ φησι καλός τε αὐτὸς εἶ, κἀ σοφὸς τὰ ἐρωτικὰ, σοὶ τὴν γνῶσιν ἐπιτρέπει. Φ δὲ ἀγῶνος τὸ ἆθλον εἶσῃ, ἀναγωγὸς τὸ μῆλον. Αλε. φεῦ· ἴδω τί κἀ βάλεῖ. ἡ καλὴ φησὶ λαβέτω. πῶς ἂν δὴ ὦ δέσποτα Ἑρμῆ δικάσειέν ἐγὼ ἀγροῖκος ὢν, δικαστὴς γενόμενος ἥκιστα, κἀ μείζονος

tuis dicteriis. *Merc.* At igitur ego vos ducam. Et enim ipse in Ida fuisse versatus, quando Iupiter amabat Phrygium illum adolescentulum: ac sæpius huc ab illo missus veni, ut puerum observarem. Cumque jam in aquila esset, simul volabam, unaque formosum illum sublevabam: & si bene memini, ab hac ipsa rupe illum in sublime abripuit. Nam hic quidem forte tum fistula canebat ad ovile: ipsi autem à tergo devolans Iupiter, circumjectis leviter admodum unguibus, & ore in tiaram, quam super capite habebat, impresso, in altum sustulit puerum perturbatum, & cervice reflexa in ipsum intuentem. Tum ego fistulam sustuli, quam ille præ timore abjecerat. At enim hic arbiter prope est, itaque compellemus ipsum. Salve bubulce. *Par.* Tu quoque adolescens: Sed quis es qui ad nos adveniſti? aut quænam hæ mulieres quas adducis? non enim ad montes incolendos idoneæ videntur, formosæ adeo cum sint. *Merc.* At mulieres non sunt. Sed Iunonem ô Pari, & Minervam, & Venerem vides, & me Mercurium misit Iupiter. Sed quid tremis, & expalleſcis? Nihil timeas; nihil hic periculi. Iubet autem te pulchritudinis ipsarum esse judicem. Quandoquidem enim, inquit, & formosus ipse es, & rerum amatoriarum doctus, cognitionem hanc tibi committo: certaminis autem præmium scies, lecto hoc pomo. *Par.* Cedo, ut videam quid sibi velit. *Pulchra.* inquit, *capiat.* Quo pacto igitur potero, ô here Mercuri, mortalis cum sim ac rusticus, judex esse tam mirandi spectaculi, atque adeo majoris, quam

γ', ἢ κῦ βυκήλου; τὰ γὰρ τοιαῦτα κρίνειν, τῶν ἀβρῶν μᾶλλον, καὶ ἀσκητῶν. τὸ δ' ἐμὸν, αἴγα μὲν, αἴγας ὁποτέρας ἢ καλλίονα, καὶ δαμάλεις ἄλλης δαμαλέως, πάνυ ἂν διηπόρουν καὶ τῷ τέχνῳ. αὐτὰς δὲ πασάς τε ὁμοίως καλὰς, καὶ σὺν οἶδ' ὅπως ἄνευ λόγου τὴν ἑτέρας ἐπὶ τῷ ἑτέρᾳ μεταχαίρει τῷ ὄψει ἀποπαύσασα. κἂν γὰρ ἐθέλῃ ἀφίσασθαι βαδίως. ἂν δ' ἔνθα ἂν ἀπορείσῃ τὸ θεατὸν, τούτῳ ἔχῃ, καὶ τὸ παρὸν ἐπαινεῖ. κἂν ἐπ' ἄλλο μεταβῇ, κἀκεῖνο καλὸν ὁρᾷ, καὶ θαυμάζει, καὶ ὑπὸ τῶν πλησίον ἐξαπατᾶσθαι. καὶ ὅλως ἀφεικέναι μοι τὸ κάλλος αὐτῶν, καὶ ὅλον ἀφειλῆφθαί με κἀγὼ ἀχθομαι, ὅτι μὴ καὶ αὐτὸς ὥσπερ ὁ Ἄργος ὅλῳ βλέπειν δυνάμαι πᾶν σῶμα. δοκῶ δ' ἄν μοι καλῶς διακρίναι, πάσαις δοὺς τὸ μῆλον. καὶ γὰρ αὖ κἀγὼ τοῦτ' ἔστιν μοὶ εἶναι συμβεβηκὸς, ἐξ Διὸς ἀδελφῆς, καὶ γυναικὸς. ταύτας δή, θυγατέρας. πῶς δ' ἂν ἀκαλλεπὴς καὶ ἄτης ἡ κρίσις; Ερ. σὺν οἶδα. πλὴν ἀλλ' οἷόν τι ἀναβύνειν ἐστὶν ἐξ Διὸς κεκελευσμένον. Αλε. ἐν τῷδε ὦ Ἑρμῆ ποιῆσαι αὐτὰς, μὴ χαλεπῶς ἔχειν μοι τὰς δύο τὰς νενικημένας, ἀλλὰ μέχρι τῆς ὀφθαλμῶν ἡ χάρις τῷ ἁμαρτήματι. Ερ. ἄπιθι φασὶ ποιήσειν. ὥρᾳ δέ σοι ἤδη περαίνειν τὴν κρίσιν. Αλε. ποιησόμεθα. τί γὰρ ἂν καὶ πάθοι τις; ὑμεῖνο δὴ τοῦτον εἰδέναι γέλοιον, πότερα ἐξαρκέσῃ σκοπεῖν αὐτὰς ὡς ἔχουσιν, ἢ καὶ δοῦναί δίκην ποῦ τὸ ἀκριβὲς ἐξετάσαντα; Ερ. τοῦτο μὲν σὸν ἂν εἴη ἐξ δικάσαι, καὶ ποίησον ὅπη καὶ θέλεις. Πα. ὅπη κἀγὼ θέλω; χρυσᾶς ἰδεῖν βούλομαι. Ερ. λάβετε ὦ αὖ.

quam pro bubulci captu? Nam causas hujusmodi disceptare, delicatorum magis est, & urbanorum. Quod vero ad me attinet, utra capella sit altera formosior, & juvenca alia juvenca, forsitan ex arte judicare possim. Hæ autem & omnes similiter pulchræ sunt, & non video quo pacto aliquis ab una ad aliam transferendo aspectum avellere queat. Nolit enim facile absistere, sed cui se primum applicuerit, ei inhæret, quodque præsens est, laudat: tum si ad aliud transierit, id quoque formosum videt, & immoratur semperque à propioribus capitur. Et in summa, ipsarum pulchritudo mihi est circumfusa, totumque me complexa tenet: ac doleo, quod non & ipse, quemadmodum Argus ille, toto corpore videre possum. Videor autem mihi bene judicasse, si pomum hoc omnibus reddidero. Ad hæc etiam accedit illud, quod hæc quidem Iovis soror & conjux est: illæ vero filiæ. Quomodo igitur non difficile sic fuerit judicium? *Merc.* Nescio: nisi quod Iovis imperium non licet detrectare. *Par.* Vnum igitur hoc Mercuri, persuade ipsis, ne succenseant mihi duæ illæ reliquæ, quæcunque victæ fuerint: sed quicquid peccatum videbitur, id solis oculis imputent. *Merc.* Ita se facturas ajunt: jam vero tempus est, ut judicium expedias. *Par.* Periculum faciemus, quid enim agam? Cæterum illud primum scire velim, utrum sat erit ipsas ut se habent spectare, an vero opus erit ut se exuant quo diligentius res examinari possit. *Merc.* Hoc tuum est ut potę Iudicis imperare ut sint quomodocunque voles. *Par.* Quomodocunque velim? nudas videre volo. *Merc.* Heus, vos exuite.

Tu

σὺ δ' ἐπίσκεψαι. ἐγὼ δ' ἀπιὼν ἀφήσω. Ἀφρ. καλῶς ὦ Πάρι, καὶ σκέψαι γε ἀκριβῶς ἑκάτερον, ὅπως μάθῃς ὅτι μὲν μόνας ἔχω τὰς ὄψεις λαμπράς, μηδ' ὑπὸ βοῶπις εἶναι, μέγα φρονῶ· ἐπίσης δὲ εἰμὶ πᾶσαι, καὶ ὁμοίως καλή. Ἀθ. μὴ σκόπει αὐτὴν, ἀκάθυσον ὦ Πάρι, πρὶν ἂν τὸ κεστὸν ἀφῇ. Φαρμακὶς γάρ ἐστι, μὴ σε καταγοητεύσῃ δι' αὐτοῦ, καίτοι γε οὐ χρὴν μηδ' ὅτιοῦν κεκοσμῆσθαι περαίνειν, μηδὲ τοσαῦτα ἐπιτερμένην χρώματα, καθάπερ ἂν ἀλλήλως ἐπιόντα, ἀλλὰ γυμνὸν τὸ κάλλος ἐπιδεικνύναι. Πα. φῦ λέγεται τὸ σκέλος ἔχειν. καὶ ἀπόθου. Ἀφρ. τί δ' ἂν ἔχῃ καὶ σὺ Ἀθηνᾶ τὴν κόρυν ἀφελοῦσα, ψιλὴν τὴν κεφαλὴν ἐπιδεικνύεις, ἀλλ' ἐπίσεις τὸ λόφον, καὶ τὸ δεινὸν φοβεῖς; ἢ δέδιας μὴ σοι ἐλέγχηται τὸ γλαυκὸν τῶν ὀμμάτων ἄνευ τοῦ φοβερᾶ βλέπόμενον; Ἀθ. ἰδοὺ σοι, ἡ κόρυς αὕτη ἀφῄρηται. Ἀφρ. ἰδοὺ σοι καὶ ὁ κεστός. Ἑρμ. ἀλλ' ἀκαθυσόμεθα. Πα. ὦ Ζεῦ πρόσωπον τῆς θεᾶς, οἷον καὶ ἡ πυρίνεον, ὡς ἂν βασιλικὸν αὐτὸ καὶ σεμνὸν ἀπολάμπει, καὶ ἀληθῶς ἄξιον τοῦ Διός. ὁρᾷς ἂν ἡδύς. καὶ γλαφυρόν τι, καὶ σωφρονικὸν ἐμειδίασεν. ἀλλ' ἤδη μοι ἄλις ἔχει τὸ διάθημα τοῦτο. εἰ δοκεῖ ἂν, καὶ ἰδίᾳ καθ' ἑκάστην ἐπιδεῖν βούλομαι, ὡς νῦν μὲ ἀμφίβολός εἰμι, καὶ σοι οἶδα πρὸς ὃ, τι καὶ ἀποβλέψω, πάντη τὰς ὄψεις ἀφειστώμενος. Tu vero inſpice eas, ego interim avertam faciem. *Ven.* Recte Pari. Atque prima certe exuam me: ut noris, quod non ſolum candidos habeam lacertos, nec ob oculos magnos & decoros ſuperbiam, ſed æqualiter tota & ſimiliter ſim formoſa. *Min.* Nę prius ipſam, Pari, exueris, quam ceſtum depoſuerit: (Eſt enim incantatrix) ne te per illum præſtigiis circumveniat. Atqui oportebat ipſam; neque tam ſtudioſe ornatam, neque tot coloribus fucatam, adeſſe, perinde atque aliquam vere meretricem: ſed nudam formam exhibere ſpectandam. *Par.* Recte ſane admonent de ceſto: etiam depone. *Ven.* Cur non igitur & tu Minerva galea depoſita, nudum caput exhibes ſpectandum, ſed conum concutis, & judicem deterres? An vereris ne tibi objiciat cæruleum illum oculorum colorem, qui nihil metuentis præ ſe ferendo aſpicitur? *Minerva.* Ecce tibi galea hæc eſt ablata. *Ven.* Ecce tibi & ceſtus hic. *Iun.* Sed exuamur. *Par.* O Iupiter prodigiorum author, quod ſpectaculum? quæ pulcritudo? quæ voluptas? qualis hæc virgo? ut vero regalis illa, & venerabilis effulget, adeoque vere love digna! Tuetur ſuave quiddam, blandumque & illecebroſum etiam arriſit. Sed jam ſatis habeo fœlicitatis. Si videtur autem, etiam ſeorſum unamquamque inſpicere volo: quoniam nunc certe ambiguus ſum, neque ſatis ſcio ad quid me conferam, viſu in omnes partes diſtracto,

Ven.

ι Καὶ ὁμοίως καλή. Ἀθ. Μὴ σκόπειν αὐτὴν ἀκάθυτον ὦ Πάρι, πρὶν] Locus hic peſſime à librariis interpolatus eſt. Sic autem recte habebit; καὶ ὁμοίως καλή. Πα. Καὶ σὺ γὰρ ἀκάθυτος Ἀφροδίτη. Ἀθ. Μὴ σκόπειν. Excidere nomina perſonarum Paridis ac Minervæ, & illud Paridis verbum Καὶ σὺ γὰρ. Bourd.

ι Filia

Ἀφρο. ὕπω πειθῶμεν. Πα. ὑπτιε ὖν αἱ δύο. σὺ ἦ ὁ Ἥφαιστος ἐξέρχῃ. Ηφ. ἐξειμίνω. καὶπιδέιν με ἀκριβῶς ἰδῃς, ὥφθησει σοι ἐ πάνυ ἤδη σκοπῶν, εἰ καλά σοι τὰ δῶρα ἡ νίκης ἐ ἐμῆς. ἐν χαίρ με ὁ Πάρις δικαίσης εἶναι καλὸς, ἀπαίσης ἴσῃ ἐ Ἀσίας διανάστης. Πα. οὐκ ἐπὶ δώροις μὲ τὸ ἡμέτερον, καλὸν ἀλλ' ἄπιθι. πιπράξεται γὰρ ἄφθ' ὧν δικῇ. σὺ ἦ ἀφίεσθι Ἀθηνᾶ. Αθ. παρέσομαί σοι. καίπι ἦν με ὁ Πάρις δικαίσης καλὴν, ὕπτια ἤτιον ἄπαξ οὐ μάχης, ἀλλ' ἀεὶ κρατῶν. πολεμιστὴν γάρ σε, ἢ νικηφόρον ἀπεργάσομαι. Πα. εὖδεν Ἀθηνᾶ δεῖ μοι πολέμου, ἢ μάχης. εἰρήνη γὰρ ὡς ὁρᾷς τοῦτο ἐπὶ τῷ Φρυγίᾳ τε ἐ Λυδίᾳ, ἢ ἀπολέμητος ὑμῖν ἡ πατρὶς ἐστί. θαῤῥεῖ δέ. ἐ μαινομένους γὰρ, κἂν μὴ ἐπὶ δώροις δικάζωμεν. ἀλλ' ἔνδυθι ἤδη, ἢ ἐπίθου τῷ κόρυθι. ἰκανῶς γὰρ εἶδον τῷ Ἀφροδίτῃ παρεῖναι καιρός. Αφρο. αὐτὴ σοι ἐγὼ παρεῖμι. ἢ σκόπει καθ' ἓν ἀκριβῶς, μηδὲν παρεξερχθῆναι, ἀλλὰ σοδιαστείλασα ἐκάστῳ τῶν μελῶν. εἰ δὲ ἥλιος ὦ καλὰ, ἢ τάδε μὲν ἄκυρον. ἐγὼ γὰρ πάλαι ὁρῶσά σε νέον ὄντα, ἐ καλὸν, ὁποῖον σὺ οἶδα εἴ πα ἕτερον ἡ Φρυγία τρέφει, μαχαιρίζω μὲν ἦ κάλλους, αἰτιῶμαι ἦ τὸ μὴ ἀπολιπόντα τὰς σκοπιὰς, ἐ ταυτοὶ τὰς πέτρας, κατ' ὄρη ζῆν, ἀλλὰ λιθοξόησαι τὸ κάλλος σὺ ἐρημία. τί γὰρ σὺ ἀπολαύσεσαι τῶν ὁρῶν; τί δ' ἂν ἀπόναιντο ἦ σῦ κάλλους αἰθέρες; ἔπεσκε ἦ ἤδη σοι γεγαμηκέναι, μὴ μόνοι ἄγροικόν τινα, ἐ χωρίτιν, οἵαι κῦ τῶν Ἴδην αἱ γυναῖκες, ἀλλὰ καὶ ἀστικὴν τινα, ἐ πόλεως ἐπαΐουσαν, ἵνα σοι καὶ τὰ ἐ τῶν ὀρῶν ἐπαοιδὸς ᾖ, καὶ τὰ ἐ τῆς πόλεως ἐπιστήμων. ἐ γὰρ ἂν ἐπιλάθοιο τῆς ἐμῆς ἐπαοιδῆς, ἐ τῆς ἐμῆς ἐπιστήμης, ἐ τῆς ἐμῆς ἐπιμελείας, ἐ τῆς ἐμῆς ἐπιμελείας, ἐ τῆς ἐμῆς ἐπιμελείας

γαῖκες, ἀλλά τινα ἐκ τῆς Ἑλλάδος, ἢ Ἄργῶθεν, ἢ ἐκ Κορίνθου, ἢ Λάκαιναν, οἵαπερ ἡ Ἑλένη ἐκείνη, νέα, καὶ καλή, κἀμὲ κατ' ὀλίγον ἐλάττων ἐμοῦ. καὶ τὸ δὴ μέγιστον, ἐρασική. ἀκούσῃ γὰρ οἶμαι μόνον ἡδέως τὸ, οἷα δὴ ἐγὼ, πάντα ἀπολιποῦσα, καὶ ἑαυτὴν ἐκείνῳ ἐκδοῦσα, ἕψεται, καὶ συνοικήσει. πάντως δ' ἐν τῇ ἀκρήρατος τις ἐκεῖ αὐτῆς. Πα. ἀλλὰ ὦ Ἀφροδίτη. τῶν δὲ ἡδέως ἂν ἀκούσαιμί σε, τὰ πάντα διηγουμένης. Αφρ. αὕτη γυνὴ μὲν ἐστι Λήδας, ἀκούεις δὲ καλῆς. ἐφ' ἣν ὁ Ζεὺς κατέπτη, κύκνῳ [2] γενόμενος. Παρ. ποία δή τις τὸ ὄψιν; Αφρ. λευκὴ μὲν. οἷον εἰκὸς ἐκ κύκνου γεγενημένην. ἁπαλὴ δ', ὡς ἐν ᾠῷ τραφεῖσα. γυμνὰς τε πολλὰ, καὶ παλαιστικὴ. καὶ ὅπου δή ποτε καὶ ἀθλητὴς, ὥστε καὶ πόλεμον ἀμφ' αὐτῇ γενέσθαι, ὃ Θησεὺς [4] ἄνεσιν ἐπαρπάσασα. ἐμοὶ μὲν, ἃ δὲ ἐπιδήσαι εἰς ἀκριβὲς κατίδῃ, πάντες οἱ ἄλλοι τὸ ἀχαιῶν ἐπὶ τῷ μνηστῆρι ἀπήντησαν. ἀφικομένῳ δὲ Μενέλεῳ ἐς Πελοπίδου γένους. οἱ δὲ γένει, ἐγὼ σοι καταξιόμην τὸν γάμον. Πα. πῶς φῄς; τὸ δὲ γαμουμένης; Αφρ. νέῳ οἱ σὺ, καὶ ἀκριβοῦς. ἐγὼ δ' οἶδα ὡς χρὴ τὰ τοιαῦτα ὁρᾶν. Πα. πῶς; ἐθέλω γὰρ ἐκ αὐτὸς εἰδέναι. Αφρ. σὺ μὲν

res, sed ex Græcia aliquam, aut Argivam, aut Corinthiam, aut Lacænam, qualis est Helena illa juvenis, & formosa, nec me ulla in re inferior, & quod maximum est, amori quoque dedita: illa enim si vel solum te aspexerit, sat scio relictis omnibus, seque ceu in deditionem tradita, sequetur, tecumque habitabit: omnino & tu de ipsa nonnihil audisti. *Par.* Nihil Venus. Nunc autem omnia libenter audiero, quæ de ipsa narrabis. *Ven.* Hæc [1] filia est formosæ illius Ledæ, ad quam in cygnum conversus Iupiter devolavit. *Par.* Qualis verò est aspectu? *Ven.* Candida, qualem è cygno prognatam par est esse: tenera, ut quæ in ovo nutrita fuerit, plerumque exercens sese, & rei palæstricæ dedita. Quæ tanto studio passim expeditur, ut & bellum ipsius causa susceptum fuerit, cùm [3] Theseus illam nondum nubilem rapuisset. Postea verò cùm jam ad florem ætatis perveniisset, Græcorum præstantissimi quique ad petendas illius nuptias se contulerunt. Sed Menelaus ex Pelopidarum genere oriundus, reliquis est antepositus: si tamen velis, has nuptias tibi conficiam. *Par.* Quid dicis? jamne nuptæ? *Ven.* Iuvenis es adhuc, & rusticus. Ego verò novi quo pacto talia perficiantur. *Par.* Quomodo? volo enim & ipse scire. *Ven.* Tu quidem ad

1 *Filia est formosa illius Leda*] Iupiter Cygnus Ledam compressit Tyndari regis uxorem, quæ ovum peperit, unde nati sunt Dioscuri Pollux & Castor & Helena Homer. Il. 14. Ovid. 6. Metam. explicatio hujus fabulæ est Apud Athen. lib. 2. de Helena. vide Plin. l. 35. c. 3. *Cogn.*

2 Γενόμενος, οἵα δή τις τὸ ὄψιν] Excidit Paridis personæ notatio. Scilicet fuisse, γενόμενος. Πα. οἵα δή τις. *Marc.*

3 *Theseus*] De hoc raptu Isocr. in Encom. Helenæ. *Cogn.*

4 Ἄνεσιν ὁμολογίαν] Aristæn. ἄνεσις τὸ πρὸς ἀλλήλους πρᾳότερον. Interp. Aristoph. Achar. dixi alibi. Habes hanc historiam Dialog. Mort. & lib. ver. hist. *Bourd.*

ἀπὸ δημήσεις ἐπὶ θέαν δὲ τ Ἑλλάδος. καὶ παιδικὰ ἀφίκῃ ἐς τὴν Λακεδαίμονα, ὄψεται σε ἡ Ἑλένη. τοῦτο δ' ἴσως δὲ, ἐμοὶ μὲν ὧν εἶη τὸ ἔργον, ὅπως ἐρασθήσεταί σε, καὶ ἀγαλλιάσῃ. Πα. τοῦτ' αὐτὸ ἔ ἄπιστον εἶναί μοι δοκεῖ, τὸ ἀπολιπόντα τ ἄνδρα, ἡλικίαν [1] βαρβάρῳ ἔ ξένῳ σωτεπλοῦσαν. Αφρ. διὰ τί γὰ τοῦτο γένηται. παῖδε γάρ μοι ἐστὸν [2] δύο καλὼ, [3] ἵμερος, ἔ ἔρως. τούτω σοι τὸ ἐφόδιον ἡγεμόνε τ ὁδὸ ἥσουσιν. καὶ ὁ μὲν ἔρως, ὅλως περιελθὼν ἐς αὐτὴν, ἀναγκάσῃ τὴν γυναῖκα ἐρᾶν. ὁ δὲ ἵμερος, αὐτὴ σοι προσχωρήσει, τοῦθ' ὅπερ ἐστὶν, ἱμερτότητα ἡήσῃ, ἔ ἐρασμίαν, ἔ αὐτὴ ἧ συμπαρῆσα, διήσομαι ἔ τ χαρίτων ἀναλαθεῖν. ἅπαντες αὐτὴν ἀναπείσομεν. Πα. ὅπως μὲν τύχα χαιρήσῃ, ἄδηλον ὦ Ἀφροδίτη. πλὴν ἐρῶ γε ἤδη τ Ἑλένης. ἔ σὲ οἶδ' ὅπως ἔ ὁρᾶν αὐτὴν οἴομαι. καὶ πλέω δὴ τ Ἑλλάδος, καὶ τῇ Σπάρτῃ ἐπιδημῶ, καὶ ἐπάνειμί ἔχων τὴν γυναῖκα, καὶ ἄχθομαι, ὅτι μὴ πάντα ταῦτα ἤδη ποιῶ. Αφρ. μὴ πρότερον ἐρασθῇς ὦ Πάρι, πρὶν ἐμὲ τὴν προμήτριαν, καὶ νυμφαγωγὸν, ἀμείψασθαι τῆ μισθοῦ. πρέπει γὰρ καμὲ νικηφόρον ὑμῖν συμπαρεῖναι, καὶ ἑορτάζειν ἅμα ἔ τοὺς γάμους, καὶ τὰ ἐπινίκια. πάντα γὰρ ἔστι σοι, τὰ ἔρωτα, τὸ καλὸν, τὰ γαμῶν τοῦτο δ' μάλα πρέπει. Πα. δίδικος μή με ἀμελήσεις τῆ τὴν μισθόν. Αφρ. βούλῃ ἐπομόσωμαι; ad perluſtrandam Græciam proficiſceris, atque ubi Lacedæmona perveneris, Helena te videbit. Poſtea meum erit efficere, ut tui amore capiatur, teque ſequatur. *Par.* Hoc ipſum etiam incredibile eſſe mihi videtur, ut illa relicto conjuge, cum barbaro & peregrino homine velit è patria navigare. *Ven.* Bono hac de cauſa eſto animo. Duo enim mihi ſunt formoſi liberi, Amabilitas & Cupido: hos tibi tradam, ut ſint itineris duces. Ac Cupido quidem totus in illam ingreſſus, mulierem amare coget. Tibi verò circumfuſa Amabilitas, id quod ipſa eſt, expetibilem te reddet, & amabilem. Ipſa etiam unà præſens, Gratias rogabo ut ſe comites præbeant: omnes ipſam ad hoc quod volumus, impellemus. *Par.* Quomodo fortaſſis hoc procedet, Venus, incertum eſt. Verumtamen amo jam Helenam, & neſcio quo pacto etiam videre ipſam mihi videor, & Græciam verſus navigo, & in Sparta peregrinor, cumque uxore revertor, & doleo quòd non omnia hæc jam nunc facio. *Ven.* Ne priùs amaveris Pari, quàm pronubam me, & nuptiarum conciliatricem, judicio hoc remuneratus fueris. Decet enim & me victoria potitam vobis adeſſe, & celebritatem peragere nuptiarum pariter & victoriæ. Omnia enim hæc licet tibi, & amorem, & formam, & nuptias pomo iſto mercari. *Par.* Ac metuo ne me poſt latum judicium negligas. *Ven.* Vis ut tibi jurem? *Par.*

1 Βαρβάρῳ] Phrygi. notum. Iidem Barbaricarii & Phrygiones l. 7. Cod. *De palat. ſacr. largit.* Bourd.

2 Δύο καλὼ] Male antea Δύο καλῶ. Idem.

3 Ἵμερος ἔ Ἔρως] Dixi ad illud Petron. *tu deſideriorum, tu voluptas:* ſequens Dialogus totus Homericus eſt. *Idem.*

1 Me-

Πα. μηδαμῶς, ἀλλ' ὑπόχυ πάλιν. Αφρο. ὑπισχνοῦμαι δή σοι τὴν Ἑλένην ταχέως γαμετὴν, καὶ ἀκολουθήσειν γε ἐπ' αὐτὴν, καὶ ἀφίξεσθαι παρ' ὑμᾶς εἰς τὴν Ἴλιον. καὶ αὐτὴ παρίσομαι, καὶ συμπράξω τὰ πάντα. Πα. καὶ τί ἔρωτα, καὶ τὸν ἵμερον, καὶ τὰς χαρίτας ἄξεις; Αφρο. ἀμέλει. καὶ τὸν πόθον, καὶ τὸν ὑμέναιον σοὶ τούτοις προσλήψομαι. Πα. ἴσθι ἐπὶ τούτοις δίδωμί τοι τὸ μῆλον, ἐπὶ τούτοις λάμβανε.

Par. Nequaquam, ſed promitte denuo. *Ven.* Promitto igitur fore, ut Helenam uxorem tibi tradam, teque ad ipſam proficiſcentem comiter: deinde ut illa Ilium ad vos veniat. Atque adeò præſens adero, & ad omnia opitulabor. *Par.* Simulne & Amorem, & Amabilitatem, & Gratias adduces? *Ven.* Bono ſis animo: & Deſiderium, & Hymenæum præterea aſſumam. *Par.* Ob hæc igitur do tibi pomum, ob hæc accipe.

ΑΡΕΩΣ, ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ.

MARTIS ET MERCVRII.

ΑΡΗΣ.

Ἠκουσας ὦ Ἑρμῆ οἷα ὑπέλαβεν ἡμῖν ὁ Ζεὺς, ὡς ὑστεροπηκὼς, καὶ ἀπίθανα; λιὼ ἐλήσω, φησὶν, ἐγὼ μὲν ἐκ τῆς ἀρανοῦ σοφεῶν κρεμάσω, ὑμεῖς δ' ἐμοῦ ἀπτόμενοι διάζεσθέ μου, μᾶλλον πονήσετε. εἰ δὲ γε ἐγὼ θελήσαιμι ἀντελκύσαι, εἰ μόνον ὑμᾶς, ἀλλὰ καὶ τὴν γῆν ἅμα, καὶ τὸν θάλασσαν συναρτήσας μετεωριῶ. καὶ πάντα ὅσα σὺ ἀκήκοας. ἐγὼ δὲ ὅτι μὲ κρεῖττόν ἐστιν ἀπάντων ἀμείνων, καὶ ἰσχυρότερός ἐστιν, οὐκ ἂν ἀρνηθείην. ἐμοὶ δὲ τοσοῦτον ὑπερφέρειν ὡς μὴ καταβαρήσειν αὐτὸν, κἂν τὴν γῆν κἂν τὴν θάλασσαν προσλάβωμαι, οὐκ ἂν πεισθείην. Ερ. εὖ φημί ὦ Ἄρες. εἰ γὰρ ἀσφαλὲς λέγειν τὰ τοιαῦτα, μὴ καί τι κακὸν ἐπαλαύσωμεν τῆς

MARS.

Audiſtin' Mercuri qualia nobis Iupiter ſit minatus, quàm ſuperba, quamque abſurda? Ego, inquit, ſi voluero, catenam ex cœlo demittam, unde ſi vos ſuſpenſi me vi detrahere conemini, luſeritis operam? nunquam enim deorſum traxeritis. Contrà ego ſi velim illam in altum attrahere, non vos ſolum, ſed terram, & mare ſimul ſubvectum in ſublime ſuſtulero. Ad hæc alia, quæ audire potuiſti. At ego, ſiquidem cum uno quolibet conferatur ſingulatim, ita præſtantiorem eum eſſe, viribuſque ſuperiorem non negaverim: ſed unum tam multis antecellere, ut eum pondere nequeamus vincere, etiam ſi terram & mare nobis adjunxerimus, non crediderim. *Merc.* Bona verba Mars. Neque enim talia dicere tutum eſt, ne quid fortè mali ex hac petulantia

φλυαρείας. Ἀρης. οἶδ' γάρ με πρὸς πάντας ἂν ταῦτα εἰπεῖν, οὐχὶ ἢ πρὸς μόνον σέ, ὃν ἐγκωμιάζω· ἢ γὴν μάλιστα γελοῖον ἔδοξέ μοι ἀκούσαι μεταξὺ τῆς ἀπειλῆς, οὐκ ἂν δυναίμην σιωπῆσαι πρὸς σέ. μέμνημαι γὰρ ὅ πρὸ πολλοῦ, ὁπότε ὁ Ποσειδῶν, καὶ ἡ Ἥρα, καὶ ἡ Ἀθηνᾶ ἐπανεστάντες, ἐπιβουλεύσαι ξυνδήσαι αὐτὸν λαβόντες, ὡς παντὶ δῆλον ἦν διδύς. καὶ ταῦτα τρεῖς ὄντας. καὶ εἰ μή γε ἡ Θέτις κατελεήσασα ἐκάλεσεν αὐτῷ σύμμαχον Βριάρεων ἑκατόγχειρα ὄντα, καὶ ἐδίδαξε αὐτῷ κεραυνῷ, καὶ βροντῇ. ταῦτα λογιζομένῳ, ἐπῆλθέ μοι γελᾶν ἐπὶ τῇ καλλιεπείᾳ αὐτοῦ. Ερ. σιώπα. σύφημί. ἀγαθὸν γὰρ ἀσφαλὲς ἄττα σοὶ λέγειν, ἄττα ἐμοὶ ἀκούειν τὰ τοιαῦτα.

capiamus. *Merc.* An verò credis apud quemlibet hæc dicturum me? Imò apud te solum id audeo, quem linguæ continentis esse novi. Sed quod mihi maximè ridiculum videbatur, tum quum hæc minitantem audirem: haud queam apud te reticere. Etenim memini cùm non ita multò ante Neptunus, Iuno & Minerva, mota adversus eum seditione, molirentur comprehensum illum vincire, quantopere formidans in omnem speciem se verterit, idque cùm tres tantùm essent. Ac nisi Thetis miserata, Briareum centimanum ac opem ipsius vocasset, cum ipso fulmine & tonitru vinctus fuisset. Hæc reputanti mihi succurrebat ejus magniloquentiam ridere. *Merc.* Tace, bona verba. Neque enim tutum est ista vel tibi dicere, vel audire mihi.

ΠΑΝΟΣ, ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ.

ΠΑΝ.

Χαῖρε ὦ πάτερ Ἑρμῆ. Ερ. νὴ κὴ σύ γε. ἀλλὰ πῶς ἐγὼ σὸς πατήρ; Παν. οὐχ ὁ κυλλήνιος Ἑρμῆς ὢν τυγχάνεις; Ερ. καὶ μάλα. πῶς δ' ἂν ὑὸς ἐμὸς εἴη; Παν. μοιχίδιός εἰμι, ἐξ ἔρωτός σοι γεγονώς. Ερ. νὴ Δία πάγυ ἴσως τοῦ μοιχεύοντος αἶγα. ἐμὸς γὰρ πῶς κέρατα ἔχων, καὶ ῥῖνα τοιαύτην, καὶ πώγωνα λάσιον, καὶ σκέλη δίχηλα, καὶ τραχηλὰ, καὶ ὄρχεις ὑπὲρ τοὺς πυγαίους; Παν. ὅστις ἂν ἐπισκώψῃς εἰς ἐμὲ, ἢ σαυτὸν ὑὸν ὦ πάτερ ἐπο-

PANOS ET MERCVRII.

PAN.

Salve pater Mercuri. *Merc.* Salve utique & tu. Sed quomodo ego sum tuus pater? *Pan.* Annon es Cyllenius ille Mercurius? *Merc.* Maximè. Quomodo igitur filius meus es? *Pan.* Adulterinus sum, ex amore tibi natus. *Merc.* Per Iovem hirci forsitan alicujus qui capram adulteravit. Nam meus quomodo fueris, qui & cornua habes, talemque nasum, & barbam hirtam, & pedes bifidos, hircinosque, præterea caudam super natibus? *Pan.* Quæcunque in me conviciando dicis, iis tuum ipsius filium pa-

γοῦν ἀποφαίνῃ. μᾶλλον ἢ σεαυτὸν, ὃς τοιαῦτα ζηλοῖς, καὶ παιδοποιεῖς. ἐγὼ ἢ ἀναίτιος. Ερ. τίνα ἢ φῄς σου μητέρα; ἦτοι ἤλαθόν ποτε αἶγα μοιχεύσασα ἔμολε; Παν. οὐκ αἶγα ἐμοίχευσας, ἀλλ' ἀνάμνησον σεαυτὸν εἴποτε ἐν Ἀρκαδίᾳ παῖδα ἐλαθήσας ἐβιάσω. τί δήκωτ' ἐκεῖνο ζητεῖς, καὶ ἐπιπολὺ λοιδορεῖς; τὸν Ἱκαρέως λέγω Πηνελόπην. Ερ. εἶτα τί παθοῦσα ἐκείνη ἀντ' ἐμοῦ τοῖγόν σε ὅμοιον ἔτικτε; Παν. αὐτὸς ἐκείνης λόγον σοι ἐρῶ. ὅτε γάρ μοι ἐξέπεμπεν ἐπὶ τὸν Ἀρκαδίαν, ὦ παῖ, μήτηρ μὲν σε ἔφη ἐγὼ εἰμὶ Πηνελόπη ἡ ἀσπαρτάνις. τὸ πατέρα ἢ γένεσθαι δὲν ἔχειν Ἑρμῆν ἢ Μαίας καὶ Διός. εἰ ἢ κερασφόρος καὶ τραγοσκελὴς εἶ, μὴ λυπεῖτω σε. ὁπότε γάρ μοι συνῆν ὁ πατὴρ ὁ σὸς, τοῖγόν ἑαυτὸν ἀπέφαινεν ὡς λάθοι. καὶ λέγε τοῦτο ὅμοιον ἀπίθηκον τῷ τοῖγόν. Ερ. νὴ Δία μέμνημαι ποιῆσαί τι τοιοῦτον. ἐγὼ οὖν ὁ ἐπὶ κακῷ μέγα φρονῶν, ὅτι ἀγαθὸς ὢν, σὸς πατὴρ κεκλήσομαι, καὶ γέλωτα ὀφλήσω ἐπὶ πᾶσιν ἐπὶ τῇ εὐπαιδίᾳ; Παν. καὶ μὲν ὑ κεκεύκυνᾶ σε ὥσπερ. [1] μουσικός τε γάρ εἰμι, κ εὐρύζω [2] πάνυ κρουσῶν. καὶ ὁ Διόνυσος ἀδὲν ἐμοῦ ἄνευ ποιεῖν δύναται, ἀλλὰ συνέζευγε καὶ Δρομοκλεῖ συνέκλεισε μι. καὶ ἀγέλας αὐτοῦ ἢ χρῶ. καὶ τὰ πρόβατα ἢ οἱ διάκονοί μου ὀπίσω ἕπονται. Τέγεαν ἐγὼ

pater, probroſum declaras, imò potiùs te ipſum qui ejuſmodi generas, taleſque liberos procreas. Ego verò extra culpam ſum. *Merc.* Quam verò etiam dicis eſſe tuam matrem? Num alicubi neſcius cum capra adulterium commiſi? *Pan.* Non commiſiſti adulterium cum capra: ſed reminiſcere num aliquando liberam puellam in Arcadia per vim ſtupraris. Quid mordendo digitum, quæris, ac diu dubitas? Icarii filiam dico Penelopen. *Merc.* Quid igitur illi accidit quòd pro me, hirco te ſimilem peperit? *Pan.* Illius ipſius dicta tibi referam. Quando enim me in Arcadiam ablegabat, ô puer, inquit, tua quidem mater ego ſum, Penelope Spartana: noris autem te patrem habere Deum, Mercurium illum Maiæ & Iovis filium. Quòd ſi cornutus es, ac pedibus hircinis, ne id ægrè tibi ſit. Quando enim mecum rem habebat pater tuus, hirco ſe ipſum aſſimilaverat, ut lateret: & ob id hirco ſimilis evaſiſti. *Merc.* Per Iovem memini me tale quiddam facere. Ego igitur ille qui ob formam elato ſum animo, qui ſum adhuc imberbis, tuus pater vocabor, & ob egregiam prolem omnium irriſioni obnoxius ero? *Pan.* Atqui pater, non futurus ſum tibi dedecori: Muſicus enim ſum, & fiſtula prorſus ſtridulum cano. Nihilque ſine me facere poteſt Bacchus: ſed ſocium & conſaltatorem me fecit, & chorum ipſi duco. Quin & ovilia mea ſi videas, quot & circum Tegeam, & per

1 Μουσικὸς γάρ εἰμι] Sic in Bacch. & διηκεκῆ. Copioſe Nonn. Dionyſ. Interpret. Theocriti, & Virg. *Bourd.*

2 Πάνυ κρουσῶν] Λαμπρῶν, ἀδὺ, ut in ſchol. Theocr. Idyll. 7. κρουσὸν ῥόμβε, λαμπρῶν, ἀδύ, μεταφορικῶς. τὰ γὰρ ἐξοπλα τῷ ἐδίσματος ἀδύτ τῶν γιῶσιν. Tangit aliam interpretationem. & hæc verba Micyll. interp. in quibuſdam libris legitur λιγυρὸν, ſed καπυρὸν, verbum ruſticum, ut in Longi ποιμέν.

τὸ Παρθένιον ἔχω, πάνυ ἡδέσθη. ἄρχω ὅ κἀγὼ τῆς Ἀρκαδίας ἁπάσης. ἀρήγω ὅ ἐς Ἀθηναίοις συμμαχήσας, ὅτε ἐς Μαραθῶνι, ὥστε ἐς ἀκριβὲς ἠρίθμησαι μοι, τὸ νικᾶν τὴν ἀκροπόλει στήλαιον. ἦ γὰρ εἰς Ἀθήνας ἦλθες, ὅση ὕσον σοὶ ὁ Πανὸς ὄνομα. Ερ. εἰπὲ δή μοι, γεγάμηκας ὦ Πὰν ἤδη; τοῦτο γὰρ οἴομαι καλεῖσί σε. Παν. εὐδαιμῶν; ὦ πάτερ. [1] ἐρωτικὸς γάρ εἰμι κἀγὼ ἂν ἀγαπήσαιμι συὼν μιᾷ. Ερ. πῶς αἰξὶ δηλαδὴ ἐπιβαίνεις. Παν. σὺ μὲν σκώπτεις, ἐγὼ ὅ, τῇ τε Ἠχοῖ, κἀγὼ τῇ [2] Πίτυϊ συείκαι, κἀπέσεισις παῖς ὁ Διονύσου Μαινάσι. ἐκ πάνυ σπουδάζομαι σφῶν αὐτῶν. Ερ. οἶδα ἐγὼ ὃν ὁ, τι χαρίσῃ ὁ πίκνον παιδοῦσι αἰτοῦντί μοι; Παν. φείσομαι δὲ πάτερ. ἡμεῖς ὅ, ἴδιμεν ταῦτα. Ερ. κἀφίσει μοι, ἐκ φιλοφρονῶ. πατὴρ ὅ ὄρος μὴ καλέσῃς μοι, ἀκούοντός γε ἡμῶν.

per Parthenium habeo, admodum gaudeas. Toti etiam Arcadiæ impero. Nuper quoque Athenienſibus opem ferens ita ſtrenuè in Marathone me geſſi, ut fortitudinis præmium retulerim, ſcilicet antrum illud quod eſt ſub arce. Quòd ſi igitur Athenas veneris, cognoſces, quantum ibi ſit nomen Panos. *Merc.* At dic mihi Pan, jamne uxorem duxiſti? hoc enim opinor, dictitant te. *Pan.* Nequaquam pater, amori enim ſum deditus, nec cum una rem habere contentus eſſem. *Merc.* Capras videlicet inis. *Pan.* Tu quidem cavillaris. At ego cum Echone & Pity, omnibuſque Bacchi Mænadibus rem habeo: & magno ſtudio ab ipſis obſervor. *Merc.* Scis igitur, fili, quid mihi primùm petenti, gratificaturus ſis. *Pan.* Impera, Pater, nos autem hæc videbimus. *Merc.* Et accede ad me, & me amanter complectere. Vide autem ne me patrem quoquam audiente appellaris.

Εὐφημῶς autem ἐπάλλουσιν καπυρὸν τὸ πρᾶγμα ἐς τὸ ἀκροατὴν τῶν συμποτῶν ἢ ἂν ἡδέσιτο εἶναι ἐν κερμάτων σκώπτοις διατεθρυμμένον. teſtarum ſonitus. Qua de re viri Clariſſimi Iſaac. Caſaub. ad Suet. Theod. Marcil. ad Perſ. *Bourd.*

1 Ἐρωτικὸς γάρ εἰμι] Sic Pan dictus φιλοπαθὴς, Achill. Tat. lib. 2. & ἐρωτικὸς. Long. lib. 2. *Idem.*

2 Πίτυϊ] Suid. in Pitus: Nonn. Dionyſ. lib. 2. Propert. lib. 1. Male in quibuſdam Πυτῆ. in Anglic. Πυδῆ. Idem.

APOL-

ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΔΙΟΝΤΣΟΥ.

ΑΠΟΛΛΩΝ.

Τί ἂν λέγοιμι ὁμομητρίους ὦ Διόνυσε ἀδελφοὺς εἶναι Ἔρωτα, καὶ Ἑρμαφρόδιτον, καὶ Πρίαπον, ἀνομοίους ὄντας τὰς μορφὰς, καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα; ὁ μὲν γὰρ, πύγμαλος, καὶ τοξότης, καὶ δύναμιν ἐκ μικροῦ περιβεβλημένος, ἀπάντων ἄρχει. ὁ δὲ, θῆλυς, καὶ ἡμίανδρος, καὶ ἀμφίβολος τὴν ὄψιν. ὥστε ἂν ἀφροδίσιος εἴη ἔφηβός ἐστι, εἴτε καὶ παρθένος. ὁ δὲ, καὶ [1] πέρα τοῦ ἀρρενικῶς ἀνδρικὸς ὁ Πρίαπος. Διο. μηδὲν ἡμφίσβητει ὦ Ἀπολλον. καὶ γὰρ ἡ Ἀφροδίτη αἰτία τούτου, ἀλλὰ καὶ οἱ πατέρες, ἀμφοτεροι γεγενημένοι. ὥστε καὶ ὁμοπάτριοι πολλάκις ἂν μιᾶς γαστρὸς, ὁ μὲν, ἄρσην. ἡ δὲ, θήλεια, ὥσπερ ὑμεῖς γίνονται. Απο. ναὶ. ἀλλ' ἡμεῖς ὅμοιοι ἐσμὲν, καὶ τὰ αὐτὰ ἐπιτηδεύομεν. τοξότης γὰρ ἄμφω. Διο. μάχεσθον μὲν τοίνυν, τὰ αὐτὰ ὦ Ἀπολλον. ἐκεῖνα γὰρ ἔμοιγε. ὅπῃ μὲ Ἄρτεμις, ξυνεπαινεῖ σὺ Σκύθαις. σὺ γὰρ, μαντεύῃ, καὶ ἰᾷ τοὺς κάμνοντας. Απο. εἰ γὰρ τῷ ἀδελφῷ χαίρειν τοῖς Σκύθαις, ἔγωγε καὶ παρεσκεύασμαι, ἤν τις ἄλλη ἀφίκηται ποτὲ ἐς τὴν ταυρικὴν συνεκπλεύσειν μετ' αὐτῆς, μυσοπόλοιτο ἐκείνη ταῦτα; Διο. οὐκοῦν ἐκεῖνα ποιῶμεν. ὁ μὲν γάρ τι Πρίαπος, γελοῖον γάρ τι σοι διηγήσομαι, ἀρτίως ἐν Λαμψάκῳ

APOLLINIS, ET BACCHI.

APOLLO.

Numquid Bacche dixerimus fratres esse Cupidinem, Hermaphroditum, & Priapum, cùm sint forma & studiis dissimiles? Ille enim est omnino formosus & jaculator, nec parva potestate munitus, omnibus imperat. Hic autem effœminatus, ac semivir, & ambigua facie, ita ut dignoscere nequeas sit-ne adolescens, an virgo. Tertius autem Priapus, etiam supra modum virilis est. *Bac.* Ne mireris Apollo: non enim hujus rei causa est Venus, sed patres qui diversi fuêre: quandoquidem & ii qui eodem patre, eademque matre nascuntur, sæpenumero alius mas, alius fœmina, quemadmodum & vos nascuntur. *Apo.* Ita sanè. Sed nos similes sumus, iisdemque studiis tenemur: sagittarii enim ambo sumus. *Bac.* Quantum ad arcum attinet, eadem exercetis, Apollo: sed similia non sunt illa: quòd Diana hospites mactat apud Scythas: tu verò vaticinaris, & ægrotantibus mederis. *Apo.* An tu putas sororem delectari Scythis: quæ quidem se adornavit, siquis Græcus aliquando in Tauricam advenerit, ut cum eo inde enaviget, perosa mactationes illas? *Bac.* Rectè sanè illa. Sed hic Priapus (ridiculum enim quiddam narrabo tibi, quod cùm Lampsaci nuper essem, mihi

1 Πέρα τοῦ ἀρρενικῶς] Διὰ τὸ ὑπερμέγεθες τοῦ αἰδοίου. Dixi alibi, vocant ἀφροδισίαν: de qua dictione alibi. *Bourd.*

τὸ Παρθένιον ἔχω, πάνυ ἡδέσῃ. ἄρχω ἢ καὶ τῆς Ἀρκαδίας ἁπάσης. στρατεύω ἢ ἐς Ἀθηναίους συμμαχίσας, ὅτε μετέδοσαν τῶν Μαραθῶνι, ὥστε ἐς ἀρετεῖον ἤρίζη μοι, τὸ ὑπὸ τῇ ἀκροπόλει σπήλαιον. ἦν γὰρ ἐς Ἀθήνας ἔλθῃς, εὕσῃ ἴσον οἷσπερ ἔστι Πανὸς ὄνομα. Ερ. εἶτα δή μοι, γεγάμηκας ὦ Πὰν ἤδη; τοῦτο γὰρ οἶμαι καλοῦσί σε. Παν. ἠδαμῶς ὦ πάτερ. [1] ἐρωτικὸς γάρ εἰμι κοὐκ ἂν ἀγαπήσαιμι σωφρονῶν μιᾷ. Ερ. ταῖς αἰξὶ δηλαδὴ ἐπιβαίνεις. Παν. σὺ μὲν σκώπτεις, ἐγὼ ἢ, τῇ τε Ἠχοῖ, καὶ τῇ [2] Πίτυϊ συείσομαι, καὶ ἀπάσαις ταῖς ἔστι Διονύσου Μαινάσι. ἐς πάνυ σπουδάζομαι σφίσι αὐτῶν. Ερ. οἶδα ἔγωγ' ὅ, τι χαρίσῃ ὦ τέκνον παρεῖναι αἰτοῦντί μοι; Παν. φράσω τοῦτο ὦ πάτερ. ἡμεῖς ἢ, ἴδωμεν ταῦτα. Ερ. καὶ σώσεις μοι, ἐς φιλοφρονεῖ. πάτερα ἢ ὅρα μὴ καλέσῃς με, ἀκούσιός γε πρός.

per Parthenium habeo, admodum gaudeas. Toti etiam Arcadiæ impero. Nuper quoque Athenienſibus opem ferens ita ſtrenuè in Marathone me geſſi, ut fortitudinis præmium retulerim, ſcilicet antrum illud quod eſt ſub arce. Quòd ſi igitur Athenas veneris, cognoſces, quantum ibi ſit nomen Panos. *Merc.* At dic mihi Pan, jamne uxorem duxiſti? hoc enim opinor, dictitant te. *Pan.* Nequaquam pater, amori enim ſum deditus, nec cum una rem habere contentus eſſem. *Merc.* Capras videlicet inis. *Pan.* Tu quidem cavillaris. At ego cum Echone & Pity, omnibuſque Bacchi Mænadibus rem habeo: & magno ſtudio ab ipſis obſervor. *Merc.* Scis igitur, fili, quid mihi primùm petenti, gratificaturus ſis. *Pan.* Impera, Pater, nos autem hæc videbimus. *Merc.* Et accede ad me, & me amanter complectere. Vide autem ne me patrem quoquam audiente appellaris.

διαμῶς autem ἐκάλεσεν πατρὸν τὸ πρῶτον ἐς τὸ ἄχρηστον τῷ συρίγματι· ἢ ἐν γλώσσῃ οἷον ἐν κοσμίᾳ σκώπτει διατεθυμμένῳ. teſtarum ſonitus. Qua de re viri Clariſſimi Iſaac. Caſaub. ad Suet. Theod. Marcil. ad Perſ. *Bourd.*

1 Ἐρωτικὸς γάρ εἰμι] Sic Pan dictus φιλοπαρθένῳ, Achill. Tat. lib. 8. & ἐρωτικὸς. Long. lib. 2. *Idem.*

2 Πίτυϊ] Suid. in Pitus: Nonn. Dionyſ. lib. 2. Propert. lib. 1. Male in quibuſdam Πυτῆ. in Anglic. Πυδῆ. Idem.

APOL-

ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΔΙΟΝΤΣΟΥ.

ΑΠΟΛΛΩΝ.

Τὶ ἂν λέγοιμι ὁμομητρίους ὦ Διόνυσε ἀδελφοὺς εἶναι Ἔρωτα, καὶ Ἑρμαφρόδιτον, καὶ Πρίαπον, ἀνομοίους ὄντας τὰς μορφὰς, καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα; ὁ μὲν γὰρ, παγκαλὸς, καὶ τοξότης, καὶ δύναμιν ἐμικρὸν περιβεβλημένος, ἀπάντων ἄρχει. ὁ δὲ, ἥβλυς, καὶ ἡμίανδρος, καὶ ἀμφίβολος τὴν ὄψιν. σὺ δὲ ἀφικέσθαι εἰς ἔφηβόν ἐστι, εἴτε καὶ παρθένον. ὁ δὲ, καὶ [1] πέρα τῆς ἡλικιώτου ἀνδρικὸς ὁ Πρίαπος. Διο. μηδὲν γνωμόσῃς ὦ Ἄπολλον. οὐ γὰρ ἡ Ἀφροδίτη αἰτία τούτου, ἀλλὰ οἱ πατέρες, ἀμφοτεροι γεγενημένοι. ἔπειγε δὲ ὁμοπάτριοι πολλάκις καὶ μιᾶς γαστρὸς, ὁ μὲν, ἄρσην. ἡ δὲ, θήλεια, ὥσπερ ὑμεῖς γίνονται. Απο. ναὶ. ἀλλ' ἡμεῖς ὅμοιοι ἐσμὲν, καὶ τὰ αὐτὰ ἐπιτηδεύομεν. τοξότης γὰρ ἄμφω. Διο. μίχεε μὲν τόξῳ, τὰ αὐτὰ δ' ἀμφοτεροι. ἐοίκασιν, οὐχ ὅμοια. ὑπὸ μὲν Ἄρτεμις, ξενοκτονεῖ σε Σκύθαις. σὺ δ', μαστιδίῃ, καὶ ἰᾶ τὰς κάμνουσας. Απο. οἶδ γὰρ τὴν ἀδελφὴν χαίρουσαν τοῖς Σκύθαις, ἢ γε καὶ παρεσκεύασεν, ἵν' τις ἄλλην ἀφίκηται ποτὲ ἐς τὴν ταυρικὴν σωτηριάδεσι μετ' αὐτῆς, μυσαττομένη ἔτι σφαγάς; Διο. σύγε εἰκότα ποιεῖς. ὁ μὲν γάρ τοι Πρίαπος, γελοῖον γάρ τι σοι διηγήσομαι, ἐπῆλθε τῷ Λαμψάκῳ

APOLLINIS, ET BACCHI.

APOLLO.

Numquid Bacche dixerimus fratres esse Cupidinem, Hermaphroditum, & Priapum, cùm sint forma & studiis dissimiles? Ille enim est omnino formosus & jaculator, nec parva potestate munitus, omnibus imperat. Hic autem effœminatus, ac semivir, & ambigua facie, ita ut dignoscere nequeas sit-ne adolescens, an virgo. Tertius autem Priapus, etiam supra modum virilis est. *Bac.* Ne mireris Apollo: non enim hujus rei causa est Venus, sed patres qui diversi fuêre: quandoquidem & ii qui eodem patre, eademque matre nascuntur, sæpenumero alius mas, alius fœmina, quemadmodum & vos nascuntur. *Apo.* Ita sanè. Sed nos similes sumus, iisdemque studiis tenemur: sagittarii enim ambo sumus. *Bac.* Quantum ad arcum attinet, eadem exercetis, Apollo: sed similia non sunt illa: quòd Diana hospites mactat apud Scythas: tu verò vaticinaris, & ægrotantibus mederis. *Apo.* An tu putas sororem delectari Scythis: quæ quidem se adornavit, siquis Græcus aliquando in Tauricam advenerit, ut cum eo inde enaviget, perola mactationes illas? *Bac.* Rectè sanè illa. Sed hic Priapus (ridiculum enim quiddam narrabo tibi, quod cùm Lampsaci nuper essem, mihi

1 Πέρα τῆς ἡλικιώτης] Διὰ τὸ ἐστερεμίγθαι τῇ αἰδοῖ. Dixi alibi, vocant ἀκροποδία: de qua dictione alibi. *Bourd.*

ἡμύμην, ἐγὼ μὲν παρῆειν τὴν πόλιν. ὁ δὲ, ὑποδεξάμενός με, ἐς ξενίσας παρ' αὐτῷ, ἐπειδὴ ἀνεπαυσάμεθα τὸ τοῦ συμποσίου ἀκμαῖος ὑποθερμηγμένος, καὶ αὐτὰς πως μέσας νύκτας ἐπαναστὰς ὁ γενναῖος, αἰδήμων ἦ λέγειν. Απο. ἐπίεραι σε; Δια. τοιοῦτόν ἐστι. Απο. σὺ ἦ τί πρὸς ταῦτα; Δια. τί γὰρ ἄλλο, ἢ ἐγέλασα; Απο. δῆλα, τὸ μὲν χαλεπῶς, μὴ ἦ ἀγερώχως. συγγνωστὸς γὰρ εἰ καλόν σε ὄντα ἐπέρα. Δια. τούτου μὲν ἕνεκα καὶ ἐπὶ σὲ ὧν ὦ Ἄπολλον ἀφίγμαι τοῦ πείσεσθαι. καλὸς γὰρ σὺ, καὶ κομήτης, ὡς καὶ τὴν Φοιβάδα ἂν σοι τὸ Περίαπτον ἐπιχειρῆσαι. Απο. ἀλλ' οὐκ ἐπιχειρήσει γε ὦ Διόνυσε. ἔχω γάρ μου τὸ κόμης καὶ τόξα.

mihi accidit) Ego quidem ad urbem accesseram: ille verò me hospitio apud se exceptum, postquam quieti nos dedimus, in convivio abundè poti, circa mediam propè noctem exurgens ille generosus: sed pudet dicere. *Apo.* Solicitavit-ne te? *Bac.* Tale quid est. *Apo.* Tu verò quid ad hæc? *Bac.* Quid aliud, quàm risi? *Apo.* Rectè sanè quòd nec acerbè, nec rusticè quicquam. Venia enim dignus est si te adeò formosum solicitavit. *Bac.* Hujus igitur rei gratia, etiam te, Apollo, solicitaverit; formosus enim tu & comatus es, ut vel sobrius Priapus ille aggredi te queat. *Apo.* Sed me non aggredietur: Nam præter comam, etiam arcum habeo.

1 Ὑποθερμηγμένος] Sic in Gall. βαθείας ἤδη ἐσπέρας ὑποθερμηγμένος. Heliod. lib. 1. & 2. Casaubon. ad Athen. Herald ad Mart. *Bourd.*

2 Ἐπιχειρήσει] Sic bis antea dixit ἐπίεραι. Sic Eustath. lib. 5. Ism. & Ism. καὶ τὸ δρᾶν ἐπιχειρεῖν ἐφοπλίσαντος. Heliod. lib. 1. ἐπιεζέτο πρὸς τὴν ἀδημίαν. Sic Latinis *tentare.* sic pag. 230. ταῖς αἰχμαῖς ἐπιζαίνειν. Cod. doctissimi Golmanni ἐπιχειρεῖς. Idem.

ΕΡΜΟΥ, ΚΑΙ ΜΑΙΑΣ.

MERCVRII ET MAIÆ.

ΕΡΜΗΣ.

Ἔστι χάρ τις ὦ μῆτερ οὐρανοῦ θεὸς ἀθλιώτερος ἐμοῦ; Μαι. μὴ λέγε ὦ Ἑρμῆ τοιοῦτον μηδέν. Ερ. τί μὴ λέγω, ὃς τοσαῦτα πράγματα ἔχω μόνος κάμνων, καὶ τοσούτας ὑπηρεσίας λειτουργῶν; ἔωθεν μὲν γὰρ ἐξαναστὰς, σπίεσθαι τὸ συμπόσιον δεῖ.

MERCVRIVS.

Est verò, mater, Deus quispiam in cælo me miserior? *Mai.* Ne quid Mercuri, hujusmodi dixeris. *Merc.* Quid non dicam, ego qui tot negocia solus sustineo, quibus delassor, in tam multa ministeria distractus? Nam mane surgendum est mihi, & verrendum convivii

1 Ἔστι χάρ τις] Hic Dialogus omnino turbatus in Mss. *Bourd.*

coe-

1 Ne-

κὴ ἀφροδισιάζειν τὴν ἑταίραν, εἶτα ἀνιπτόποδα ἰέναι, πυρετώντα τὸν Δία, καὶ ἀφίρητον τὸν ἀγγελίας τὸν παρ' αὐτῦ ἄρτι κὴ πάνυ ἡμελημφομένην. καὶ ἐπαινεθήναι ὑπ' ἐκείνου, ὡς ἀμφιθέτῳ τὴν ἀμβροσίαν. ἐγὼ δ' ἐν νεώτητον τῶν οἰνοχόον ἥκειν, καὶ τὸ νέκταρ ἐγὼ σοί χεον. τὸ δ' πάντων δεινότατον, ὅτι μὴ δ' νυκτὸς καθεύδει μόνος ἀνθρώπων, ἀλλὰ δεῖ με καὶ τότε τὸν Πλούτωνι [2] ψυχαγωγεῖν, κὴ νεκροπομπὸν εἶναι, καὶ παρεστάναι τοῖς δικαστηρίοις. ὡ γὰρ ἱκανά μοι τὰ τῆ ἡμέρας ἔργα, τὸ παλαίστρας εἶναι, κὰν πολλῆς ἀκκλησίας κηρύττειν, καὶ ῥήτορας ἀναδιδάσκειν, ἀλλ' ὑπ κὴ νεκρικὰ σπουδαστέον μυρίοις ἐπιτάγμασιν. καίτοι τί μὲ τῆ Λήδας τέκνα, περ' ἡμέραν ἑκάτερος τὸ ἐναντίον καὶ τὸ ἄνω κάτω εἰσίν. ἐμοὶ δ', καθ' ἑκάστην ἡμέραν κὴ ταῦτα κἀκεῖνα ποιεῖν ἀναγκαῖον. καὶ ὁ μὲν Ἀλκμήνης κὴ Σεμέλης υἱὸς, ὡς γυναικῶν δυοῖν ἠλιόμβοι, δυοκαίδεκα ἀφρόγυδις. ὁ δ' Μαίας τῆ Ἀτλαντ[illegible], ἀβροπάμων αὐτὸς. καὶ νῦν ἄρτι ἥκοντά με δὶς Σιδόνος παρὰ τῆ Κάδμου θυγατρὸς, ἵν' ἐν πέπομφέ με ἐφόρμιον ὄ, τι περάσῃ ἡ παῖς, μηδὲ ἀναπαύσασθαι, πέπομφεν αὖθις ἐς τὸ Ἄργος ἐπισκεψόμενον τὸν Δανάην. εἶτ' ἀκούσαν, ἐς Βοιωτίαν φησὶν ἰέναι, ἐπισκέψασθαι τὸν Ἀντιόπην ἰδεῖν. καὶ ἔλασε,

cœnaculum. Tum ubi curiam in qua consultant, stravero, & singula composuero, Iovi assistendum, ac perferenda illius mandata toto die sursum ac deorsum cursitando: quumque reversus sum adhuc pulverulentus, apponenda ambrosia. Porrò priusquam [1] novitius iste pocillator advenisset, ego nectar etiam ministrabam. Quodque est omnium gravissimum: soli omnium ne noctu quidem quietem agere licet: sed oportet me etiam tunc defunctorum animas Plutoni adducere, maniumque ducem agere, & foro judiciali assistere. Neque enim mihi sufficiebant diurna negocia, quod versor in palæstris, quod in concionibus præconis vices obeo, quod oratores edoceo: nisi hæc quoque provincia accedat ut præterea res mortuorum componam. Atqui Ledæ filii alternis vicibus apud superos, atque inferos versantur. Mihi verò hæc & illa quotidie facere necesse est. Et hic quidem Alcmenæ, ille Semeles filius, ambo miseris mulieribus prognati, securi epulantur: at ego Atlantide Maia progenitus illis ministro. Quinetiam me recens Sidone à Cadmi filia reversum, ad quam miserat me visum quid ageret puella, cùm nondum respirassem, misit iterum Argos, visum Danaën. Rursum inde in Bœotiam profectus, inquit, obiter Antiopam visito: sed planè illud

1 *Novitius*] Ganimedem intelligit quem ab aquila raptum in cœlum transvectum ajunt. Autor Priapei carminis:

Raptus ab alite sacro
Miscet amatori pocula grata suo. Cogn.

2 Ψυχαγωγεῖν] Hinc Mercurius ψυχαγωγός, νεκροπομπός, ψυχοπομπός, πομπαῖος, πομπαῖος. quod facere credebatur virtute virgæ, de qua in dial. Panos & Mercurii. & Iulian. Imp. passim. Eadem virtus Plutonianæ virgæ Pindar. Od. 9. Olympion. eadem Horarum virtus. Theocr. Idyll. 15. *Bourd.*

ἀπηχθάνεσθαι ἤδη. οἱ γὰρ μοι δοκοῦσιν ἐμοὶ, ἡδέως ἂν ἐξέστησε πτερόεσθαι, ὥσπερ οἱ ἐν γῇ κακῶς δρῶντες. *Mai.* Ἴσως πῶς ἂ πέπονθα, χρὴ γὰρ πάντα ὑπηρετεῖν τῷ πατρὶ, νεανίαν ὄντα. καὶ νῦν ὥσπερ ἐπέμφθης, σὺ μὲν ἐς Ἄργος. εἶτα ἐς τὴν Βοιωτίαν, μὴ καὶ πληγὰς βραδύνων λάβοις. [1] ὀξύχολοι γὰρ οἱ ἐρῶντες.

illud recusavi. Quare si possem, libenter venundari optarem, quemadmodum qui duram in terris servitutem serviunt. *Mai.* Missa fac ista, gnate: decet enim per omnia morem gerere patri; cùm sis juvenis. Ac nunc quò jussus es, Argos contende, deinde in Bœotiam, ne si tardior fueris, etiam plagas accipias: nam iracundi sunt qui amant.

1 Ὀξύχολοι οἱ ἐρῶντες] Sic in Contemp. Cætera hujus Dialogi pete in Caplo. *Bourd.*

ΔΙΟΣ, ΚΑΙ ΗΛΙΟΥ.

ΖΕΥΣ.

Οἷα πεποίηκας ὦ πονηρὲ ἡμέτερε. ἀπολώλεκας τὰ ἐν τῇ γῇ ἅπαντα, μειρακίῳ ἀνοήτῳ πιστεύσας τὸ ἅρμα. ὃς τὰ μὲν, κατέφλεξε, σφόδρα γε σὺν χειῶν, τὰ δὲ, ὑπὸ κρύους ἀμφιβλήτου ἐποίησε, πολὺ αὐτῶν ἀπαναίσας τὸ πῦρ. καὶ ὅλως, ἐδὲν ὑ, τι ἐ ξυνετάραξε, καὶ ξυνέχεε. καὶ εἰ μὴ ἐγὼ ξυνεὶς τὰ γιγνόμενα, κατέβαλον αὐτὸν τῇ κεραυνῷ, ἐδὲ λείψανον ἀνθρώπων ἐπέμεινεν ἂν. τοιοῦτον ἡμῖν τὸ καλὸν ἤνεγκεν, καὶ διφρηλάτην ὑπεπέμψαμεν. Ηλι. ἥμαρτον ὦ Ζεῦ. ἀλλὰ μὴ χαλέπαινε, εἰ ἐπίσθην ἡμῖν πολλὰ ἱκετεύοντι. πόθεν γὰρ ἂν ἐγὼ ἠλπισα τηλικοῦτον γενήσεσθαι κακόν; Ζ. σὺ δὲ ἤδεις ὅσης ἐνδεῖτο ἀκριβείας τὸ πρᾶγμα, καὶ ὡς οἱ βραχεῖς σκαιοῖς τὰ ὀδοῦ, οἴεσθαι πάντα; ἠγνόεις δὲ καὶ τὸ ἵππ-

IOVIS ET SOLIS.

IVPITER.

Qualia fecisti ô Titanum pessime: qui quæ in terris sunt omnia perdidisti, stulto adolescenti commisso curru, qui alia quidem, ad terram delatus exussit, alia verò præ frigore corrumpi fecit, procul ab ipsis abstracto igne. Denique nihil non perturbavit, & confudit. Ac nisi ego animadversis iis quæ gerebantur, ipsum fulmine deturbassem, ne reliquiæ quidem ullæ hominum supererent: talem nobis pulchrum istum aurigam, & currus gubernatorem emisisti. *Sol.* Peccavi, Iupiter, sed ne irascaris, si credidi puero multum supplicanti. Nam unde tantum futurum malum existimassem? *Iup.* Annon noras quàm multa diligentia negocium hoc opus haberet? & ut siquis etiam modicum excedat à via, pereant protinus omnia? Ignorabas etiam equo-

πων ἢ θυμὸν, ὡς δεῖ σωφρονεῖν ἀνάγκη ἢ χαλινόν; εἰ γὰρ εὐδέν τις. ἀφηνιάζουσιν αὖθις. ὥσπερ ἁμάξῃ καὶ τοῦτον ἐξενήνεγκαν, ἄρτι μὲν, ἐπὶ τὰ λαιὰ, μετ' ὀλίγον δ', ἐπὶ τὰ δεξιὰ, καὶ εἰς τὸ ὁμαλὸν δρόμου εἶστη, καὶ ἄνω, καὶ κάτω, ὅλως ἤθελεν ἐθελόντα αὐτοῖ. ὁ δὲ, σὺ μὲν οὖν ὅ, τι χρήσεις αὐτοῖς. Ηλι. πολλὰ μὲν πάντα ἠπιστάμην, καὶ ἀφ' οὗ τοῦτο ἀντεῖχον ἐπιπολὺ, καὶ σὺ ἐπίστευον αὐτοῖ τἀληθῆ. ἐπεὶ δ' κατελιπάρησε δακρύων, καὶ ἡ μήτηρ Κλυμένη μετ' αὐτοῦ, ἀναβιβασάμενοι ἐπὶ τὸ ἅρμα, ὑπεθήμην ὅπως μὴ χρὴ βιάζεσθαι αὐτὸν, ἐφ' ὁπόσον δ' εἰς τὸ ἄνω ἀφίοιτο, ὑπερενεχθεῖσα. εἶπα εἰς τὸ κάτωθεν αὖθις ἐπιδοῦναι, καὶ ὡς ἐγκρατῆ εἶναι τῶν ἡνιῶν, καὶ μὴ ἐφιέναι τοῦ θυμοῦ τὰ ἵππων. εἶπον δ' καὶ ἡλίκος ὁ κίνδυνος, εἰ μὴ ὀρθὸν ἐλαύνοι. ὁ δὲ, παῖς δ' ἦν, ἐπιδοὺς τοσοῦτος πυρὸς, καὶ ἐπικύψας εἰς βάθος ἀφανὲς, ἐξεπλάγη, ὡς τὸ εἰκός. οἱδὲ ἵπποι, ὡς ἤσθοντο οὐκ ὄντα ἡμῖν τὰ ἐπιβεβηκότα, καθαφηνίασαντες δ' μετρίως, ἐξηρράπισάν τε ὀδῷ, καὶ τὰ μὲν τοσαῦτα ἐπολίσθησαν. ὁδὲ ζεὺς ἠνίας ἀφεὶς, οἷμαι δεδιὼς μὴ ὑπαπόσῃ, αὐτὸς ἔσχε τὸ τῆς ἥττονος. ἀλλὰ σοὶ νόσος τις ἤδη ἔχει τὸν δῆμον, κἀμοὶ ὦ Ζεῦ, ἱκανὸν τὸ πένθος. Ζ. ἱκανὸν λέγεις, τοιαῦτα τολμήσας; νῦν μὲν ἂν συγγνώμην ἔσχον σοι. ἐς δ' τὸ λοιπὸν, ἴσθι τὸ ὁμοιον ὑβρισμένος, ἢ πολὺ τοιοῦτον σεαυτῷ λῆρόν τον ὑπόψῃς, αὐτίκα ἔσῃ ὁπόσον δ' σοῦ πυρὸς ὁ κεραυνὸς πυρωδέστερος. ὥστ' ἐκεῖνον μὲν, αἱ ἀδελφαὶ θαπτέτωσαν ἐπὶ τῷ Ηριδανῷ, ἵνα πεσὼν ἔπεσεν ἐκδιφρωθείς, ἡλήκτρου ἐπ'

equorum vehementiam, ut oporteat vi quadam continere frænum? Siquis enim illis permittat, ſtatim frænos detrectant, ut nimirum iſtum contumaciter abſtulerunt, nunc quidem ad lævam, paulò poſt verò ad dextram: interdum etiam in cœpti curſus contrarium: ſurſum denique ac deorſum, quocunque ipſis libuiſſet. Ille verò neſciebat quomodo iis eſſet utendum. *Sol.* Hæc quidem omnia ſciebam, ideoque diu reſiſtebam, nec ipſi aurigationem credebam. Sed poſtquam lachrymando obſecravit, & cum ipſo Clymene mater, in currum impoſitum ſubmonui, quomodo oporteret ipſum viæ inſiſtere, quantum verò in ſublime agitantem, ſurſum ferri: deinde rurſus in declive vergere: utque habenas regere, nec equis impetum permittere deberet. Dixi etiam quantum periculum eſſet, ſi non recta via ageret. At ille, puer enim erat, conſcenſo tanto igne, & vaſtæ adeò profunditati ſupernè incumbens, ut conſentaneum eſt, obſtupuit. Equi verò ut ſenſerunt non me eſſe eum qui conſcediſſet, contempto adoleſcentulo, è via diverterunt, & hæc tanta mala perpetrarunt. Ille autem dimiſſis habenis, metuens, opinor, ne excideret ipſe, gyrum rotæ apprehendit ac tenuit. Sed & ille jam pœnas ſuas dedit, & mihi, Iupiter, ſatis ſupplicii, luctus hic eſt. *Iup.* Satis, inquis, qui talia auſus ſis? At nunc quidem veniam tibi tribuo: ſed in poſterum ſiquid ſimile deliqueris, aut talem quempiam tui ſucceſſorem emiſeris, continuò ſenties quanto fulmen noſtrum igne tuo ſit ardentius. Quare illum quidem ſorores ipſius ad Eridanum ſepeliant, ubi curru excuſſus decidit, elec-

αὐτοῦ διακρύσαντας. καὶ αὖθις μοι χαιρέδωνος ἐπὶ τοῦ πάθους. σὺ δέ, συμπεξάμενος τὸ ἅρμα, κρούσας γὰρ καὶ ὁ ῥυμὸς αὐτῷ, καὶ ἄτερος τῶν τροχῶν σκυτίτερπται, ἔλαυνε, ὑπαμάξας τοὺς ἵππους. ἀλλὰ μέμνησο τούτων ἁπάντων.

drum ipsi illachrymantes. Deinde in populos præ dolore convertantur. Tu verò compacto curru (fractus enim est temo ejus, & attrita rotarum altera) subactis equis aurigare. Sed horum omnium memor esto.

ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΕΡΜΟΥΣ.

ΑΠΟΛΛΩΝ.

Ἔχοις μοι εἰπεῖν ὦ Ἑρμῆ, πότερος ὁ Κάστωρ ἐστὶ τούτων, ἢ πότερος ὁ Πολυδεύκης; ἐγὼ γὰρ οὐκ ἂν διαφανείην μοι αὐτούς. Ερ. ὁ μὲν ἔχεις ἡμῖν ξυγχρούμενον, ἐκεῖνος Κάστωρ ἐστίν, Πολυδεύκης. Απο. πῶς διαγνώσεσθε; ὅμοιοι γάρ. Ερ. ὅτι τοῦτον μὲν ὦ Ἀπολλον, ἴχνη ἐπὶ τῷ σώματι τὰ ἔχει τετρωμένον, ἃ ἔλαβε ὑπὸ τῶν ἀνταγωνιστῶν πυκτεύων. καὶ μέλιττα ὁ πόσις τοῦ Βέβρυκος Ἀμύκου ἐτρώθη, τοῦ Γάσονι συμπλέοντος. ἄτερος δέ, ὑδὲν τοιοῦτον ἐμφαίνει, ἀλλὰ κεφαλῆς ἐστι, καὶ ἀπαθὴς τὸ σῶμα τὸ σόν. Απο. ἄνησας, διδάξας τὸ γνωσόμενος. ἐπεὶ τάχα ἄλλα πάντα ἴσα, ὅσα δὲ οὐ τὸ ἡμίτομον. καὶ ἀσπὶς ἑκατέρου, καὶ ἀκόντιον ἐν τῇ χειρί, καὶ ἵππος ἑκατέρου λευκός. ὥστε πολλάκις ἐγὼ τὸν μὲν, τοῦτον Κάστορα, Πολυδεύκην ἔλεγε. τὸν δὲ, τὸν δὲ Πολυδεύκους ὀνόμαζε. ἀτὰρ εἰπέ μοι καὶ τόδε, τί

APOLLINIS ET MERCVRII.

APOLLO.

Potesne mihi dicere, Mercuri, uter istorum Castor sit, aut uter Pollux? ego enim non facilè ipsos discrevero. *Merc.* Ille qui nobiscum heri versatus est, Castor erat: hic verò est Pollux. *Ap.* Quomodo dignoscis? sunt enim similes. *Merc.* Quoniam hic, ô Apollo, habet in facie vestigia vulnerum, quæ pugilatu certans, aliquando ab adversariis accepit: ac in primis quibus à Bebryce Amyco vulneratus est, quando cum Iasone Colchos navigabat. Alter autem nihil tale præ se fert, sed pura est, & illæsa facie. *Ap.* Operæ precium feciſti, qui notas quibus dignosci queant, me docueris. Nam cætera certè omnia æqualia sunt, ovi pars dimidia, stella desuper imminens, & jaculum in manu, & equus utrique albus. Quare sæpe equidem Castorem appellavi hunc, qui Pollux erat: & rursus Castorem Pollucis nomine. Sed & illud mihi dic, cur non ambo

1 Ἔχοις μοι εἰπεῖν] Hic Dial. ex Theocrito, ut & seq. totus fere est in his Dialogis Theocritus. *Bourd.* Hic Dial. desumptus est ex Theocr. Idyll. 27. & Virg. 5. Æn. *Cogn.*

1 Mer-

δὴ ποτὲ οὗτοι ἄμφω ξυμίσειαν ἡμῖν, ἀλλ' ἐξ ἡμισείας, ἄρτι μὲν, τηνεγὶ, ἄρτι δ', ὃς ἐστὶν ἄπορος αὐτῶν. Ερ. οὗτοι φιλαδελφίας τοῦτο ποιοῦσιν. ἐπεὶ γὰρ ἔδει ἕνα μὲν τεθνάναι τὸν Λήδας υἱέα, ἕνα δ' ἀθάνατον εἶναι, ἐψείσαντο ὅπως αὐτοὶ τὴν ἀθανασίαν. Απο. ἢ ξυνετὸν ὦ Ἑρμῆ τὸν νομέα, ἅτε οὐδὲ ὄψει δῆπου ἀλλήλω, ἅπαξ ἀπόθνῃσκοντε μηκέτι. πῶς γὰρ, ὁ μὲν, ἐνθάδε ἦεν, ὁ δὲ, ἐνθάδε τοῖς φθιτοῖς ἂν; πλὴν ἀλλὰ ὥσπερ ἐγὼ μαντεύομαι, ὁ μὲν Ἀσκληπιὸς ἰᾶται, σὺ δὲ παλαίειν διδάσκεις, παιδοτρίβης ἄριστος ὤν. ἡ δὲ Ἄρτεμις μαιεύεται. καὶ τί ἄλλην ἴσχει τινὰ τέχνην, ἢ θεοῖς, ἢ ἀνθρώποις χρησίμην. ὅτου δ', τί ποιήσουσιν ἡμῖν, ἢ ἀρχὴ εὐσχήσουσι πλεῖστοι ὄντες; Ερ. εὐθυμοῦ. ἀλλὰ σωθήσονται αὐτοῖς ὑπηρετοῦντα τοῦ Ποσειδῶνι. καὶ καθικνοῦνται δεῦρο τὸ πέλαγος. καὶ ὅτε τι ναύτας χειμαζομένους ἴδωσιν, ἐπικαθίσαντε ἐπὶ τὸ πλοῖον, εὐζύγου τοὺς ἡμιπλόους. Απο. ἀγαθὴν ὦ Ἑρμῆ, καὶ σωτήριον λέγεις τὴν τέχνην.

ambo nobiſcum verſantur, ſed ex dimidio, nunc quidem mortuus, nunc verò Deus eſt alter ipſorum. *Merc.* Fraterno amore hoc faciunt: Nam cùm oporteret alterum ex Ledæ filiis [1] mortem obire, alterum immortalem eſſe, diviſerunt ita inter ſe ipſi immortalitatem. *Ap.* Non prudenti diviſione, Mercuri, ſiquidem neque ſic ſeſe mutuò aſpicient, quod ut puto maximè deſiderabant. Quomodo enim, cùm alter apud Deos, alter apud manes exiſtat? Verumtamen, ut ego vaticinor, Æſculapius medetur, tu palæſtricam doces, puerorum exercitator optimus. Diana verò obſtetricatur, atque aliorum quiſque ſuam artem habet, aut Diis aut *hominibus* utilem: at hi quid agent nobis, num otioſi, tam grandes cùm ſint, nobiſcum convivabuntur! *Merc.* Haud quaquam: ſed illis injunctum eſt, ut Neptuno miniſtrent, & pelagus obequitent, & ſicubi nautas tempeſtate periclitantes aſpexerint, navigio inſidentes, incolumes navigantes præſtent. *Ap.* Bonam, Mercuri, & ſalutarem narras artem.

1 *Mortem obire*] Caſtore occiſo, Polluci optio data eſt, utrum immortalitatis ſolus uti vellet, an cum fratre vitam communicare. Ille maluit alternis vivere. Virg. 6. Æn.

Si fratrem Pollux alterna morte redemit.

Inde Homerus hos vocavit ἐναμείρους. Cogn.

ΕΝΑΛΙΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ. DIALOGI MARINI.

ΑΡΓΥΜΕΝΤΥΜ.

Neque horum Dialogorum diverſa aut alia ratio eſt, quod ad occaſiones & argumenta pertinet, quàm ſuperiorum. Nam & ipſi ex Homericis ac Tragicis fabulis deſumpti ſunt, & eadem elegantia ac

ac festivitate nitent. Nisi quòd omnes (quod idem tamen & in superioribus propè fit) de rebus amatoriis tractant. Vnde illud quoque verisimile est, Lucianum ostendere voluisse, quòd quacunque sub hac tota mundi machina moventur & vivunt, inter cæteros affectus, præcipuè amori obnoxia sint, ac voluptatem appetant. Illumque adeò generalem quendam omnium tam deorum quàm hominum domitorem esse. Quòd autem Deos maximè ex amore desipere atque insanire: deinde & voluptatibus deditos esse fingit, ex professione sua facere videtur. Fuit enim quanquam omnibus Philosophorum factionibus ex aquo propè infestus, ad Epicuream tamen magis quàm cæteras, inclinatus, qui & voluptatem, finem bonorum asserebant, & Deorum providentiam negabant. Id quod cum alibi passim, tum in Demonacte, & in Concilio Deorum animadvertere licet.

ΔΩΡΙΔΟΣ, ΚΑΙ ΓΑΛΑΤΕΙΑΣ.

DORIDIS ET GALATEÆ.

ΔΩΡΙΣ.

Καλὸν ἐρᾷς τὸν ὦ Γαλάτεια φασὶ τὸ σικελὸν τοῦτον ποιμένα ἐπιμαινόμενος εἶ. Γα. μὴ σκῶπτε Δωρί. Ποσειδῶνος γὰρ υἱός ἐστιν, ἐπιτοῦ ἂν ἦ. Δω. τί δ' ἂν, εἰ καὶ τοῦ Διὸς αὐτῷ παῖς ὢν, ἄγριος οὕτω καὶ λάσιος ἐφαίνετο. ἡμὶ τὸ πάντων ἀμορφότατον, μονόφθαλμος; εἶτα τὸ μέσον ὀφρυσιν ἓν τι αὐτὸν ὡς τὸν μορφοῖ; Γα. ἀλλὰ τὸ λάσιον αὐτοῦ, καὶ ὡς φῆς ἄγριον, ἀμορφόν ἐστι. ἀνδρώδες γάρ. ὦ, τι ὀφθαλμὸς, ἐπιτρέπει τῷ μετώπῳ, ἀλλὰ σοβεῖται ὁρᾶν, ἢ εἰ δύ' ἦσαν. Δω. ἀλλὰ ὅμως ὦ Γαλάτεια σὺ ἐρᾷς τὸν, ἀλλ' ἐρῶμαι ἴσως τὸν Πολύφημον, εἶτα ἐπαινεῖς αὐτόν. Γα. σὺν ἐρῶ-

DORIS.

Formosum amatorem, Galatea, nempe Siculum istum pastorem, tui amore insano deperire dicunt. *Gal.* Ne cavilleris [1] Dori. Neptuni enim est filius, qualis qualis sit. *Dor.* Quid tum, si & Iove ipso progenitus, adeò agrestis & hispidus appareat, quodque omnium est deformissimum, unoculus? putasne genus ad formam ipsi quidquam profuturum. *Gal.* Ne isthuc quidem quòd hispidus est, & ut ais agrestis, deformat ipsum, sed virile magis est; oculus verò in fronte convenit, quo nihilo minus cernit, quàm si duo essent. *Dor.* Videris Galatea, non amantem, sed amatum habere [2] Polyphemum, prout eum prædicas. *Gal.* Equidem haud amo:

1 *Dori*] Nymphæ nomen filiæ Oceani, & uxoris Nerei, Hesiod. in Theog. Interdum pro ipso mari accipitur. Virg. 10. Eclog.

Doris amara suam non intermisceat undam. Cogn.

2 *Polyphemus*] Ex Cyclopibus unus, Neptuni filius, excæcatus ab Vlysse, Homer. Odyss. Cic. lib. 5. Tusc. Virg. Æn. 3. *Idem.*

ῥῶσι. ἀλλὰ τὸ πάνυ ὑποδιαφερόν τῶν ὑμῖν φέρω ὑμῶν. καί μοι δοκεῖτε ὑπὸ φθόνου αὐτὸ ποιεῖν. ὅτι ποιμαίνων ποτὲ, λάθρᾳ τῶν συντιθῶν παιζόντας ὑμᾶς ἰδὼν ἐπὶ τῆς ἠόνος, ἐκ τῶν σκοπιῶν τῆς Αἴτνης, κατὰ μεταξὺ τῶν ὀρῶν καὶ τῆς θαλάττης αἰγιαλὸς ὑποκυπτει), ὑμῶν μόνη, οὐδὲ ἀποβλέψασα. ἐγὼ δὲ ἐξ ἁπασῶν ἡ κακοδαίμων ἐδοξα. ἢ καὶ μόνη ἐμοὶ ἐπέχεν τὸ ὀφθαλμόν. τοιοῦτα ὑμῶν ἀνιᾶ. δῆγμα γὰρ ὡς ἀμαίνον αἰμὶ, καὶ ἀξιέρωτος. ὑμεῖς δ', παροφθητε. Δω. εἰ ποιμένι καὶ σοβεῖ καλὴ τὴν ὄψιν ἔδοξας, ἐπιφθονοῦσιν μεγάνειαι; καίτοι τί ἄλλο σὸ σοὶ ἐπαινέσαι εἶχεν, ἢ τὸ λάσιον μόνον. καὶ τοῦτο οἶμαι, ὅτι ξυνῄδης ἐπὶ τυρῷ καὶ γάλακτι. πάντα δὲ τὰ ὅμοια τούτοις ἡγεῖται καλά. ἐπεὶ τί γὰρ ἄλλο ὁπότ' ἂν ἐθελήσῃς μοῦνον οἷα τυγχάνεις ὄσα τὴν ὄψιν, λάβὼ πίτυας τινὰς εἴποτε καλὴν εἶδε, ἐπικύψασα εἰς τὸ ὕδωρ, ἴδε σεαυτὴν οἵαν ἄλλο, ἢ χρῶμα λάσιον ἀκριβῶς. οὐκ ἐπαινεῖται ὑ τοῦτο, ἵν' μὴ ἐπαισχύνῃ αὐτὴ καὶ τὸ ἐρύθημα. Γαλ. καὶ μὴν ἐγὼ μὲ ἡ ἀκριβέστατος λάσιον, ὅμως ἐφρόνουν καλὸν τοῦτον ἔχειν. ὑμῶν δ' οὐκ ἔστι ἵν' πονα, ἢ ποιμενικὸν, ἢ ναυτικὸν, ἢ πορθμεῖος ἐπιτηδ. ὁ δὲ Πολύφημος, καί τι ἄλλο, καὶ μουσικός ἐστι. Δω. σιώπα ὦ Γαλάτεια, ἀκούσομαι αὐτοῦ ᾄδοντος, ὁπότε ὑμάρμοσε κατὰ

amo: sed hanc vestram insignem opprobrandi petulantiam ferre nequeo: mihique videmini invidia hoc facere: quoniam cùm aliquando gregem pasceret, nosque in littore ludentes è specula cerneret, in prominentibus Ætnæ pedibus, quà videlicet inter montem & mare littus sese inter longum porrigit, vos ne aspexit quidem, ego verò visa sum omnium formosissima, eoque in me solam oculum conjecit. Ea res vos malè habet: indicium enim est me forma esse præstantiorem, & quæ amer, digniorem: vos contrà neglectas esse. *Dor.* Invidendum putas si pastori, & lusco formosa visa sis? quanquam quid aliud in te probare potuit præter candorem? Idque puto: quoniam caseo & lacti assueverit: proinde quicquid his est simile, pulchrum ducit. Alioqui ubi libebit scire [4] quali sis facie, de scopulo quopiam in aquam, siquando tranquilla steterit, despectans, te ipsam contemplare, nihil videbis aliud nisi exquisitum candorem: verùm is non probatur, nisi rubor illi decus adjunxerit. *Gal.* Atqui ego illa merè candida, tamen hunc amatorem habeo: cùm interim nulla sit vestrûm quam aut pastor, aut nauta, aut portitor aliquis laudet. Polyphemus autem, ut alia ne dicam, est etiam musicus. *Dor.* Tace Galatea, canentem ipsum audivimus, cùm ad te lasciviens accederet nuper

1 Ἐν τοῖς σκόποις] Vt in Tim. ἐν τῇ ἀκροπόλει, & alibi. *Board.*
2 Ταῦτα ὑμῖν ἀνιᾶ] Heliod. lib. 1. *Idem.*
3 Καὶ γάλακτι] Τερπν ἀτυμολογικός. Idem.
4 *Quali sis facie*] Negat Servius ex mare effigiem ullo modo posse reddi, sed Lucianus hic aliter sentit, & in Alcyon. Theocr. Idyll. 6. hinc illud Maronis:

Nuper me in littore vidi
Cum placidum ventis staret mare. Cogn.

1 Ἀπερ-

ac festivitate nitent. Nisi quòd omnes (quod idem tamen & in superioribus propè fit) de rebus amatoriis tractant. Unde illud quoque verisimile est, Lucianum ostendere voluisse, quòd quacunque sub hac tota mundi machina moventur & vivunt, inter cæteros affectus, præcipuè amori obnoxia sint, ac voluptatem appetant. Illumque adeò generalem quendam omnium tam deorum quàm hominum domitorem esse. Quòd autem Deos maximè ex amore desipere atque insanire: deinde & voluptatibus deditos esse fingit, ex professione sua facere videtur. Fuit enim quamquam omnibus Philosophorum factionibus ex æquo propè infestus, ad Epicureamo tamen magis quàm cæteras, inclinatus, qui & voluptatem, finem bonorum asserebant, & Deorum providentiam negabant. Id quod cum alibi passim, tum in Demonacte, & in Concilio Deorum animadvertere licet.

ΔΩΡΙΔΘΣ, ΚΑΙ ΓΑΛΑΤΕΙΑΣ.

DORIDIS ET GALATEÆ.

ΔΩΡΙΣ.

Καλὸν ἐρᾷς ὦ Γαλάτεια φασὶ τὸν σικελὸν τοῦτον ποιμένα ἐπιμεμηνέναι σοι. Γα. μὴ σκῶπτε Δωρί. Ποσειδῶνος γὰρ υἱός ἐστιν, ἀποῖος ἂν ἦ. Δω. τί δ' ἂν, εἰ καὶ Διὸς αὐτῷ παῖς ᾖ, ἄγριος ὅπως καὶ λάσιος ἐφαίνετο. καὶ τὸ πάντων ἀμορφότατον, μονόφθαλμος; οἶδ' τὸ γοῦν ὀνῆσαι ἂν τι αὐτὸν πρὸς τὴν μορφήν; Γα. ἀλλὰ τὸ λάσιον αὐτῷ, καὶ ὡς φῂς ἄγριον, ἀμορφόν ἐστιν. ἀνδρώδες γάρ. ὁ δὲ τῷ ὀφθαλμῷ, ἐπιπρέπει τῷ μετώπῳ, ἀλλὰ σὺ δεδιέναι ἔοικας, ἢ εἰ δύ' ἦσαν. Δω. ἔοικας ὦ Γαλάτεια σὺ ἐρᾶσθαι, ἀλλ' ἐρᾶσθαι ἄκαν τὸν Πολύφημον, οἷα ἐπαινεῖς αὐτόν. Γα. σὺκ ἐρῶ-

Formosum amatorem, Galatea, nempe Siculum istum pastorem, tui amore insano deperire dicunt. *Gal.* Ne cavilleris [1] Dori. Neptuni enim est filius, qualis qualis sit. *Dor.* Quid tum, si & Iove ipso progenitus, adeò agrestis & hispidus appareat, quodque omnium est deformissimum, unoculus? putasne genus ad formam ipsi quidquam profuturum. *Gal.* Ne isthuc quidem quòd hispidus est, & ut ais agrestis, deformat ipsum, sed virile magis est; oculus verò in fronte convenit, quo nihilo minus cernit, quàm si duo essent. *Dor.* Videris Galatea, non amantem, sed amatum habere [2] Polyphemum, prout eum prædicas. *Gal.* Equidem haud amo:

1 *Dori*] Nymphæ nomen filiæ Oceani, & uxoris Nerei, Hesiod. in Theog. Interdum pro ipso mari accipitur. Virg. 10. Eclog.

Doris amara suam non intermisceat undam. Cogn.

2 *Polyphemus*] Ex Cyclopibus unus, Neptuni filius, excæcatus ab Ulysse, Homer. Odyss. Cic. lib. 5. Tusc. Virg. Æn. 3. *Idem.*

ρθρον. ἀλλὰ τὸ πάνυ ὀνειδιστικὸν τῦτο ὑ φέρω ὑμῶν. καί μοι δοκεῖτε τὸν φθόνον αὐτὸ ποιεῖν. ὅτι ποιμαίνων ποτὲ, καὶ τ σκηπτᾶς παίζοντας ὑμᾶς ἴδων ἐπὶ τ ἠϊόνος, [1] ἐν τοῖς ἀφ' ποσὶ τ Αἴτνης, καὶ μεταξὺ τ ὄρους καὶ τ θαλάττης αἰχμαλὸς ἀπημπόνει, ὑμᾶς μθ', ὐδὲ ἀφοσίλιψεν. ἐγὼ δ' ἐξ ἀπασῶν ἡ καλλίστη ἔδοξα. ἦ καὶ μόνη ἐμοὶ ἐπιχᾶ τ ὀφθαλμόν. [2] τοῦτο ὑμᾶς αἰτιᾶ. δῆγμα γὰρ ὡς ἀμοίσιον οἰμι, καὶ ἀξιέρωτος. ὑμεῖς δ', παραφθονῆτε. Δω. εἰ ποιμένι καὶ ἀγελαίῳ τινὶ ὄψις ἔδοξεν, ἐπίφθονον εἶναι χαρίσασθαι; καίτοι τί ἄλλο ἂν σοὶ ἐπαινέσαι ἔχαν, ἢ τὸ λεύκην μόνον. καὶ τῦτο οἶμαι, ὅτι ξυνῄδης ἐπὶ τυρῷ [3] καὶ γάλακτι. πάντα δὲ τὰ ὅμοια τύτοις ἡγεῖται καλά. ἐπεὶ τί γε ἄλλο ἐπόησ' ἂν ἐλεήσας μοχθηρῶν εἶδε τυγχάνεις ὄσα τῶν ὀφίων, ἀεὶ πίτυας πνέοντα ἔπνοτε γαλήνη εἶσι, ἐπικύψασα ἐς τὸ ὕδωρ, ἴδε σαυτῇ ὑδὲν ἄλλο, ἢ χρῶμα λεύκην ἀκεραῖον. ῦκ ἐπαινεῖται ὃ τῦτο, ἵν μὴ ἐπισχόντα αὐτῷ καὶ τὸ ἐρύθημα. Γαλα. καὶ μὴν ἐγὼ μὲν ἡ ἀκεράτως λεύκη, ὑμεῖς ἐραστήν· καὶ τῦτον ἴσχε. ὑμῶν δ' ῦκ ἔστιν ὅν πονα, ἢ ναυτιλῶν, ἢ ναύτης, ἢ πορθμεὺς ἐπαινεῖ. ὁ δὲ Πολύφημος, καί τι ἄλλα, καὶ μουσικός ἐστι. Δω. σιώπα ὦ Γαλάτεια, ἀκούσωμεν αὐτῦ ᾄδοντος, ἐπὶ τὰ ἀκόμητα τῶν

amo: sed hanc vestram insignem opprobrandi petulantiam ferre nequeo: mihique videmini invidia hoc facere: quoniam cùm aliquando gregem pasceret, nosque in littore ludentes è specula cerneret, in prominentibus Ætnæ pedibus, quà videlicet inter montem & mare littus sese in longum porrigit, vos ne aspexit quidem, ego verò visa sum omnium formosissima, eoque in me solam oculum conjecit. Ea res vos malè habet: indicium enim est me forma esse præstantiorem, & quæ amer, digniorem: vos contrà neglectas esse. *Dor.* Invidendum putas si pastori, & lusco formosa visa sis? quanquam quid aliud in te probare potuit præter candorem? Idque puto: quoniam caseo & lacti assueverit: proinde quicquid his est simile, pulchrum ducit. Alioqui ubi libebit scire [4] quali sis facie, de scopulo quopiam in aquam, siquando tranquilla steterit, despectans, te ipsam contemplare, nihil videbis aliud nisi exquisitum candorem: verùm is non probatur, nisi rubor illi decus adjunxerit. *Gal.* Atqui ego illa merè candida, tamen hunc amatorem habeo: cùm interim nulla sit vestrûm quam aut pastor, aut nauta, aut portitor aliquis laudet. Polyphemus autem, ut alia ne dicam, est etiam musicus. *Dor.* Tace Galatea, canentem ipsum audivimus, cùm ad te lasciviens accederet nuper

1 Ἐν τοῖς ἀφ'ποσι] Vt in Tim. ἐν τῇ ὑπωρείᾳ, & alibi. *Board.*
2 Ταῦτα ὑμᾶς αἰτιᾷ] Heliod. lib. 1. *Idem.*
3 Καὶ γάλακτι] Τροφὸν ἐτυμολογικῶς. Idem.
4 *Quali sis facie*] Negat Servius ex mare effigiem ullo modo posse reddi, sed Lucianus hic aliter sentit, & in Alcyon. Theocr. Idyll. 6. hinc illud Maronis:

Nuper me in littore vidi
Cum placidum ventis staret mare. Cogn.

1 Ἀφε-

λω ἐπὶ σέ. [1] Ἀφροδίτη φίλη, ὄνον ἄν τις ὀγκήσας ἔδοξε. καὶ αὐτὴ δὲ ἡ κιθάρα, οἷα κεφαλίον ἐλάφου γεγονὸς ἢ σαρκῶν. καὶ τὰ μὲ κέρατα, πήχεις ὥσαφ ἦσαν. ζυγάσας δὲ αὐτὰ, καὶ σύρψας τὰ νεῦρα, ἁδὲ κρόμοτι ἀδιαρίψας, ἐμελῴδει ἄμουσόν τι, καὶ ἀπφδόν. ἄλλο μὲν αὐτὸς βοᾶν, ἄλλο δὲ ἡ λύρα ἠχεῖ. ὥστε ἡδὺ κατεγέλα τ᾽ ἀλλοῖα ἐδιαμέλπετο, ἐπὶ τῷ ἐρωτικῷ ἐκείνῳ ἄσματι. ἡ μὲν γὰρ ἤχω, ἁδὲ ἀποκρίνασθαι αὐτῷ ἤθελεν, ὅτι λάλος ἐστι, βρυχομένῳ. ἀλλ᾽ ἠχέτω, εἰ φανείη μιμεμένη τραχεῖαν φδὴν, καὶ κατεγέλασεν. ἔφερε δὲ ὁ ἐπέρχων τὸ παῖς ἀγκάλαις ἁβρομόρφιον, ἄρκτα σκύλακα, καὶ τὸ λάσιον αὐτῷ ἀσπασάμενος, τίς σὸν ἂν φθονήσειέ σοι ὦ Γαλάτεια τοιάτα ἐρασθῆ; Γαλ. οἶσθα σὺ Δωρὶ, δεῖξον ἡμῖν τ᾽ σεαυτῆς, κρεῖττον δηλονότι ὄντα, καὶ φιλικώτερον, καὶ κιθαρίζειν ἄμεινον ἐπιστάμενον. Δω. ἀλλ᾽ ἐρασταί μοι ἁδεῖς ἔτι μοι, ἁδὲ σεμνύνομαι ἐπέρχεσθαι εἶναι. πιθανὸς δὲ, οἷος ὁ Κύκλωψ ἐστὶ, [2] κιναίδους λαίζειν ὥσαφ ὁ τράγος, ἀμορφάτος ὡς φασι, καὶ στιβαρὸς τὰς ἐπιδημοῦσας τῶν ξένων, σὺ γοῦν, καὶ σὺ ἀπειρήσῃ αὐτῷ.

per. Chara Venus, asinum rudere quispiam putasset. Ipsa autem lyra similis erat cervi cranio carnibus renudato: cornua verò tanquam cubiti prominebant, quibus jugatis, & alligatis fidibus, neque collope circumtortis agreste quiddam & absonum cantillabat, cùm interim ipse aliud voce caneret, aliud lyra succineret: ita ut temperare nobis nequiverimus, quin rideremus amatoriam illam cantionem. Nam Echo quantumvis garrula, ne respondere quidem ipsi rugienti voluit: imò ipsam puduisset, si asperum & ridiculum illius cantum imitari visa fuisset. Ad hæc gestabat in ulnis amasius ille delicias suas, ursi catulum, pilis hirtum, ipsi assimilem: Quis autem non invideat tibi amicum istum, Galatea? *Gal.* Tu igitur Dori, tuum nobis commonstra, qui sit formosior, qui doctiùs voce canere, vel cithara meliùs ludere sciat. *Dor.* At mihi nullus est amator: neque me amabilem esse glorior. Talis autem qualis est hic Cyclops, hircum olens, crudivorus, ut ajunt, & hospites qui apud ipsum diversantur devorans, tibi contingat, eumque tu mutuum ames.

1 Ἀφροδίτη φίλη] Leg. Ἀμαρυλλίς, ut in Piscatore. Cætera ex Theoer. Potuisset retineri Ἀφροδίτη, sed verius est marinas nymphas aliud dixisse. *Bourd.*

2 Κιναίδους λαίζειν] Sic philosophus Lucianeus κιναίδους in dial. Charontis & Mercurii. Sic κιναίδους λαίζοντα, Dialog. ἑταιρ. κιναίδους δυοιδίαν ἢ τράγου. Hesych. Interpr. Aristophan. ad illud Plut. Αἰγῶν τι κιναίδιον μέλαν, vult etiam κιναίδιον esse ἢ μαχαλῶν δυοιδίαν.

Valle sub alarum trux habitare caper.

κιναίδους. Catull. *Idem.*

CY-

ΚΥΚΛΩΠΟΣ, ΚΑΙ ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ.

ΚΥΚΛΩΨ.

Ὦ πάτερ, οἷα πέπονθα ὑπὸ ξένου κεκαρφότος ξύλῳ, ὃς μεθύσας, εἶτ' ὑφλωσί μι, κοιμωμένῳ ἐπιχειρήσας. Πο. τίς δ' ὁ τοῦτο τολμήσας ὦ Πολύφημε; Κυ. τὸ μὲν ὄνομα, Οὖτις ἑαυτὸν ἀπεκάλει. ἐπεὶ δ' διέφυγε, κἀγὼ ἔλεγε λῷ βίλτε, Ὀδυσσεὺς ὀνομάζεσθαι ἔφη. Πο. οἶδα ὃν λέγεις. τὸ ἰθακήσιον. ἐξ Ἰλίου δ' ἀνέπλει. ἀλλὰ πῶς ταῦτ' ἔπραξεν, ἢ δι' πάνυ σύθηρος ὤν; Κυ. κατέλαβον αὐτὸν πρὸ ἄντρου λάθᾳ τὰ νομῆς ἀναστρέψας, πολλοὺς πασὶ ἐπιβουλεύοντας δηλονότι τοῖς κτηνεσιν. ἐπὶ δὲ ἔθηκα τῷ θύρᾳ τὸ κῶμα, πίτυα ἦν ἔτι μοι παμμεγάθης, κἀ τὸ πῦρ ἀνέκαυσα, σπασσάμενος δ' ἕν ἔφερον δένδρον ἀπὸ τοῦ ὄρους, ἐφάνησαν ἀκριβῶς αὐτοὺς κατασκόπους. ἐγὼ δ' συλλαβὼν αὐτῶν τινας, ὅσους εἰκὸς λῷ, κατέφαγον λῃστὰς ὄντας, σὺν τῷδε ὁ παμπόνηρος ὁμοίῳ, εἶτε Οὖτις, εἴτε Ὀδυσσεὺς λῷ, δόλῳσί μοι πεῖν φάρμακόν τι ἐγχέας. ἡδὺ μὲ, καὶ εὐοσμον, ἐκπωλωτόν τι ἦν, καὶ πυρὸς χαρίεντος. ἅπαντα δὲ εὐθὺς ἐδάπτε μοι σὺν φιάλαις πόνῳ. κἀγὼ ἀπήλαυσα αὐτοῦ ἀναφέρεσθε. κἀγὼ σὺν ἔτι ὅλως σὺν ἐμαυτῷ ἤμην. σὺλος δ', ἐς ὕπνον κατεπαύθη. ὁ

tissimum, & turbulentissimum. Omnia circumagi videbantur, & ampliùs apud me prorsum eram.

CYCLOPIS ET NEPTUNI.

CYCLOPS.

Pater, qualia passus sum ab execrabili illo hospite, qui me inebriatum excæcavit, somno gravatum aggressus. *Nep.* Quis verò hæc ausus est Polypheme? *Cyc.* Principio quidem se Neminem vocabat; sed postquam effugit, & [2] extra tela ut dicitur, fuit, Vlyssem nominari se ajebat. *Nep.* Novi quem dicis, [3] Ithacensem illum: ex Ilio autem navigabat. Sed quo pacto hæc fecit, cùm animosus admodum non sit? *Cyc.* Deprehendi in antro, è pascuis reversus multos quosdam, insidiantes videlicet pecuariis. Posteaquam autem appositi foribus operculum (saxum autem mihi est perquam magnum) atque ignem, accensa quam ex monte detuleram arbore, susciti, visi sunt conantes sese abscondere. Ego verò comprehensos ex ipsis aliquos, ut par erat, devoravi, ut pote qui prædones essent. Hic versutissimus ille, sive Nemo, sive Vlysses erat, pharmacum quoddam infusum dat bibendum, dulce quidem & fragrans illud: sed ad struendas insidias præsen- Mihi enim illud poto statim o- antrum ipsum invertebatur: nec Postremò ad somnum pertractus sum.

1 Ω] Hic Dial. ex Homero. *Bourd.*

2 *Extra tela* | In dialogo Ven. & Cup. in Baccho. in votis. *Cogn.*

3 *Itacensem illum*] Vlyssem ex Ithaca urbe & patria, insula in mari Ionio ante Epirum frequentibus scopulis aspera. *Idem.*

δὶ, ἀποξύσας τ μοχλὸν, κ πυρώσας μ, ὥσπερ ἐτύφλωσέ με κ ἡμᾶς ὁ Κύκλωψ. κ ἀπ' ἐκείνου τυφλός εἰμί σοι ὦ Πόσειδον. Πο. ὡς βαθὺν ἐγκεκμήκης ὦ τέκνον. ὃς οὐκ ἐξίφρες μείζονι τυφλάμματι. ὁδ' ἦν Ὀδυσσεὺς πῶς διέφυγε; ἢ γὰρ ἂν εὖ οἶδ' ὅτι ἐδυνήθη ἀποκτεῖναι τὸν πέτραν ἀπὸ τ θύρας. Κυ. ἀλλ' ἐγὼ ἀφεῖλον, ὡς μᾶλλον αὐτὸν λάθοιμι ἐξιόντα. κ κριθίσας ὄπισθε τὸν ἄρκτον, ἐζήτουν τὰς χεῖρας ἀκριβάσας, μόνα παρεὶς τὰ πρόβατα εἰς τὸν νομὸν, ἐντειλάμενος τῷ κελεῷ, ὁπόσα ἐχρῆν περᾶττειν αὐτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ. Πο. μανθάνω ὑπ' ἐκείνοις, ὅτι γε ἔλαθεν ὑπεξελθών σε. ἀλλὰ τοὺς ἄλλους γε Κύκλωπας ἔδει ἐπικαλέσασθαι ἐπ' αὐτόν. Κυ. συνεκάλεσα ὦ πάτερ, κ ἦκον. ἐπεὶ δὲ ἤροντο τ ἐπιβουλεύοντα τὸ ὄνομα, κἀγὼ ἔφην ὅτι Οὖτις ἐστὶ, μελαγχολᾶν οἰηθέντες με, ὥχοντο ἀπιόντες. ὕστε κατεσοφίσατό με ὁ κατάρατος τὸ ὀνόματι. κ ὁ μάλιστα ἠνίασέ με, ὅτι κ ὀνειδίζων ἐμοὶ τὸν συμφορὰν, ὅτι ὁ πατήρ φησιν ὁ Ποσειδῶν ἰάσεταί σε. Πο. θάρσει ὦ τέκνον, ἀμυνῶμεν γὰρ αὐτὸν, ὡς μάθῃ ὅτι εἰ κ πρωσίν μοι ἐφθαλμῶν ἴασαν ἀλύσαντα, τὰ γοῦν τῶν πλείονων τὸ σώζειν αὐτὸς, κ ἀπολλύναι ἐπ' ἐμοὶ σώσει. πολὺ γ ἔτι.

sum. Ille verò exacuto vecte, eoque igne succenso, me dormientem insuper excæcavit: ab eoque tempore cæcus sum Neptune. *Nep.* Vt altè dormivisti, qui non exilieris interim dum excæcareris. Vlysses verò ille quo pacto effugit? Non enim, sat scio, saxum à foribus dimovere potuit. *Cyc.* At ego amovi, quò faciliùs illum comprehenderem inter egrediendum. Ego verò collocatus ad fores, extentis manibus venabar, solis dimissis in pascua ovibus, & arieti dato mandato eorum quæ pro me ab ipso fieri oporteret. *Nep.* Intelligo rem. Sub illis latuit te clàm se subducens. At cæteros certè Cyclopas oportebat te contra ipsum invocare. *Cyc.* Convocavi illos pater, & venerunt. Sed cùm me insidiatoris nomen interrogassent, eumque dicerem esse Neminem, insanire me arbitrati, discesserunt. Ita mihi execrabilis ille, nomine imposuit. Et quod omnium maximè mihi ægrè fuit, contumeliosè objecta mihi calamitate hac, ne pater quidem Neptunus, inquit, te sanabit. *Nep.* Confide fili, ulciscar enim ipsum: ut discat, etiamsi oculorum excitatem mederi non queam, navigantes certè tamen servare vel perdere penes me esse: navigat autem adhuc.

1 Καὶ καθίσας] Vsque ad μόνα aberant à Mss. *Bourd.*

AL-

ΑΛΦΕΟΥ, ΚΑΙ ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ.

ΠΟΣΕΙΔΩΝ.

Τί τοῦτο ὦ Ἀλφειέ, μόνῳ σοὶ τῶν ἄλλων ἐμπεσὼν εἰς τὸ πέλαγος, οὔτε ἀναμίγνυσαι τῇ ἅλμῃ ὡς ἔθος ποταμοῖς ἅπασιν, οὔτε ἀναπτύεις, σεαυτὸν ἀξιχθοὴς, ἀλλὰ ἀξὺ ἢ ἁλατῖνης ξυνεστὼς, καὶ γλυκὺ φυλάττων τὸ ῥεῖθρον, ἀμιγὴς ἔτι καὶ καθαρὸς ἐπείγῃ. οὐκ εἰσὶ[1] ὅπου βύθιοι καὶ ἀδὴς καθήκουσι οἱ λάφοι, καὶ ἐρωδιοὶ, καὶ ἔοικας ἀνακύψειν που, καὶ αὖθις ἀναφανεῖν σεαυτόν. Αλ. ἐρωτικόν τι τὸ πρᾶγμά ἐστιν ὦ Ποσειδῶν. ὥστε μὴ ἔλεγχε. ἠράσθης γυναικὸς ὦ Ἀλφειέ, ἢ νύμφης ἐρᾷς. ἢ καὶ τῶν Νηρηίδων αὐτῶν μιᾶς; Αλ. ἄκ. ἀλλὰ πηγῆς ὦ Πόσειδον. Πο. ἡ δὲ, ποῦ σοι γῆς αὕτη ῥεῖ; Αλ. νησιῶτις ἐστὶ σικελική. Ἀρέθουσα αὐτῇ καλεῖται. Πο. οἶδα σὸν ἄμφορον ὦ Ἀλφειὲ τὴν Ἀρέθουσαν, ἀλλὰ ἀξυγὴς τέ ἐστι, καὶ ἀξὺ καθαρὸν ἀεὶ τὸ ὕδωρ ἔχουσα, καὶ ἐπιπολάζουσαν ἔχει τὴν Δῆλον ἐπὶ τοῦ ῥεύματος ἐπιφερομένην.

ALPHEI ET NEPTVNI.

NEPTVNVS.

Quid hoc Alphee, quod tu ſolus aliorum in mare illapſus, neque cum ſalſugine miſceris, more fluviorum omnium, neque diffuſis aquis te ipſum cohibes, ſed per mare velut concretus, ac dulci cuſtodito fluore, immixtus adhuc & purus properas? Neſcio quo locorum in profundum, ſicut [2]gaviæ & [3]ardeæ demerſus, alibi videris emergere, & te ipſum rurſus exhibere ſpectandum. *Alph.* Amatoria quædam res iſta eſt Neptune: quamobrem ne mihi vitio vertas. Ipſe autem etiam ſæpenumero amaſti. *Nept.* Mulieremne Alphee, an nympham amas, an etiam Nereidum ipſarum aliquam. *Alph.* Minimè, ſed fontem, Neptune. *Nept.* Hic ubi terrarum tibi manat? *Alph.* Inſularis eſt in [4]Sicilia, Arethuſam ipſam vocant. *Nept.* Novi Alphee Arethuſam illam non deformem: ſed & limpidus ille fons, & per puram ſatu-

1 Τί τοῦτο ὦ Ἀλφειέ] Mirum eſt quod de Alpheo flumine narrat Achill. Tat. lib. 1. ὅταν δὲ ἡ τῆς Ὀλυμπίων ἑορτὴ, πολλοὶ μὲν εἰς τὰς δίτας τῷ ποταμῷ καθιᾶσιν ἄλλα ἄλλα δῶρα, ὁ δὲ ὑδρεὺς φρὺς τὸν ἐφεμένων κωμῳδεῖ, ἐ τοῦτό ἐστιν ἴδια ποταμοῦ. Bourd. Virg. 3. Æn. Strabo lib. 6. Pauſan. lib. 5. Ovid. lib. 5. Lucan. lib. 3. Papin. Epital. Stellæ. & Vol. Sil. lib. 13. Suid. in Alpheo. *Cogn.*

2 *Gavia*] Λάφοι, Larum Gaza vertit Gaviam Plin. lib. 10. *Idem.*

3 *Ardea*] Aves quarum tria genera ponuntur ab Ariſtot. urinatur ſicut & Larus. *Idem.*

4 *Sicilia*] Italiæ inſula à pleriſque Trinacria & Triquetra, quod Triquetræ figuræ triangularis faciem obtineat, tribus promontoriis in diverſa procurrentibus, ſuam claudens amplitudinem Lilibeo Aphricam, Pachinno Græciam, atque Peloro Carthaginem ſpectantibus. Plin. lib. 2. c. 8. *Idem.*

χαρᾷ · ἀναβλύζῃ, καὶ τὸ ὕδωρ ἐπιπηξίπῃ τοῖς ψηφίσιν, ὅλον ὑπὲρ αὐτῶν φανόμενον ἀργυρεοειδές. Αλ. ὡς ἀληθῶς οἶσθα τὼ πηγὼ ὦ Πόσειδον. παρ' ἐκείνης ἦν ἀπέρχομαι. Πο. ἀλλ' ἄπιθι μὲν καὶ εὐτύχει σὺ τῇ ἴρωτι. ἐκεῖνο δέ μοι εἰπέ, πῶς τὼ Ἀρέθουσαν οἶδας αὐτὸς μέ, ἁρπὰς ὤν, ἡ δὲ, σὺ Συρακούσιος εἶπε; Αλ. ἐπιζημίων με καταχεῖς ὦ Πόσειδον, σπεύδοντα ἐρωτῶν. Πο. εὖ λέγεις, χαίρει σοὶ τὼ ἀγαπωμένῳ. καὶ ἀναδὺς ἐκ τῆς θαλάττης, ξηρανθείσης μίγνυσι τῇ πηγῇ, καὶ ἓν ὕδωρ γίνεσθε.

turiginem emanat, & nitet aqua, quæ ſuper calculis argentea tota apparet. *Alph.* Vt verè noſti fontem hunc Neptune: ad illum igitur abeo nunc. *Nept.* Sed abi quidem, & amore fœliciter utere. Illud autem mihi dic, ubi tu Arethuſam conſpicatus es, Arcas ipſe cùm ſis, fons autem ille Syracuſis? *Alph.* Properantem me moraris Neptune, curiosè nimis interrogando. *Nept.* Probè dicis. Abi igitur ad amatam: ac è mari emergens, eodem alveo cum fonte illo miſcearis, & in unam aquam redigamini.

1 Ἀναβλύζῃ] Inde ἀναβλύσις πηγαί. ἀναπηδᾷ, ἀναβρύῃ, Heſych. verb. ἀναπηδᾷ. Bourd.

ΜΕΝΕΛΑΟΥ, ΚΑΙ ΠΡΩΤΕΩΣ.

MENELAI ET PROTEI.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

Ἀλλὰ ὕδωρ μέν σε γένεσθαι ὦ Πρωτεῦ, οὐκ ἀπίθανον, σύμαλιόν γε ὄντα, καὶ ὕδατος ἐπὶ φορητόν. καὶ εἰς λέοντα ἐποτὲ ἀλλαγείης, ὅμως ὑδὲ τοῦτο ἔξω πίστεως. εἰ δὲ καὶ πῦρ γένεσθαι δυνατὸν τὸ τῇ θαλάττῃ οἰκοῦντα, τοῦτο πάνυ θαυμάζω, καὶ ἀπιστῶ. Πρω. μὴ θαυμάσῃς ὦ Μενέλαε. γίγνομαι γάρ. Με. εἶδον κἀγὼ αὐτός. ἀλλά μοι δοκεῖς. ἐρήσῃ γὰρ ἂν σὲ, γοητείαν τινὰ ἐπιτελεῖν τῷ πράγματι, καὶ τὰς ὀφθαλμὰς ἐξαπατᾶν τῶν ὁρώντων, αὐτὸς ὑδὲν τοιοῦτο γιγνόμενος. Πρω. καὶ τίς ἂν ἡ ἀπάτη ἐπὶ τῶν ὕδατος σαφῶς γνοίης; οὐκ ἀνεσγημένοις τοῖς ὀφθαλμοῖς εἶδες ἐς ὅσα μετε-

MENELAVS.

At in aquam te converti Proteu, incredibile non eſt, ſiquidem es marinus: etiam arborem fieri, tolerabile: in leonem etiam aliquando muteris licèt, tamen neque hoc ſupra fidem eſt. Quòd ſi & te qui in mari habitas, in ignem converti poſſibile eſt, hoc omnino miror, nec adducor ut credam. *Prot.* Ne mireris Menelaë: fieri enim ſoleo *Men.* Vidi & ipſe. Sed videris mihi, dicam enim apud te, præſtigias quaſdam adhibere rei, atque intuentium oculas decipere, cùm tale nihil fias. *Prot.* Ecquæ deceptio in tam manifeſtis rebus fieri queat? Annon apertis oculis vidiſti in quàm multa ipſe me transforma-

ve-

ποίησας ἐμαυτόν; εἰ δ' ἀπιστεῖς, τὸ πρᾶγμα ψευδὲς εἶναι δοκεῖ, φαντάσια τις οὖσα τῶν ὀφθαλμῶν ἐπαρθεῖσα, ἐπίδαν πῦρ γένωμαι, προσένεγκέ μοι ὦ γενναιότατε τὴν χεῖρα. εὖση γὰρ εἰ ὁρᾶμαι μόνον, ἥ καὶ τὸ καῖειν τότε μοι φανήσεται. *Men.* οὐκ ἀσφαλὲς ἡ πεῖρα ὦ Πρωτεῦ. *Prot.* σὺ δέ μοι Μενέλαε δοκεῖς εἰδὼς πολύποδα ἱκανῶς πώποτε, εἰ δ' ὁ πάσχων ὁ ἰχθὺς αὐτὸς εἰδήσει. *Men.* ἀλλὰ τὸν μὲν πολύποδα, εἶδον. ἃ πάσχει δ', ἡδέως ἂν μάθοιμι παρὰ σοῦ. *Prot.* ὁποῖα ἂν πάθοι προσελθὼν ἁρμόσῃ τοῖς κοτύλαις, καὶ προσφὺς ἔχῃ κύκλῳ τοῖς τολεύτοις, ἑαυτὸν ὅμοιον ἀπεργαζόμενος ἐκείνῃ, καὶ μηκέτι δῆλα τοῦ χρόας, μιμούμενος τὸν πέτρον, ὡς ἂν λάθῃ τοὺς ἁλιέας, μὴ ἀφανὲς ὄν, μὴ δ' φανερὸς ὢν ἀφ' ἑτέρου τινός, ἀλλ' ἐοικὼς τῷ λίθῳ. *Men.* φασὶ ταῦτα. τὸ δ' ὂν πολλοῖς παράδοξόν ἐστιν ὦ Πρωτεῦ. *Prot.* οὐκ οἶδα ὦ Μενέλαε. τίνι ἂν ἄλλῳ πιστεύσειας, τοῖς σαυτοῦ ὀφθαλμοῖς ἀπιστῶν; *Men.* ἰδὼν, οἶδα. ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα πρόσιον, τὸ αὐτὸν πῦρ καὶ ὕδωρ γένεσθαι.

verim? Quod ni credis, & falsa res tibi videtur, scilicet species quædam inanis ob oculos versans: quum ignis factus fuero, admove mihi ô generosissime, manum. Senties enim num videar tantùm ignis, an & vim urendi habeam. *Men.* Periculosum est experimentum hoc Proteu. *Prot.* At tu Menelaë videris mihi neque polypum vidisse unquam, neque etiam quid pisci huic accidere soleat, scire. *Men.* At [1] polypum quidem vidi, quæ verò accidant illi, libenter ex te cognoverim. *Prot.* Cuicunque saxo acetabula sua accedens applicuerit, & cirramentis affixus adhæserit, illi seipsum similem efficit mutatque colorem, imitando saxum, quò lateat piscatores, nihil ab illo varians, neque ob hoc manifestè apparens, sed omnino saxum referens. *Men.* Ferunt hæc: sed hoc tuum est incredibilius Proteu. *Prot.* Nescio Menelaë, cuinam alteri credas, cùm tuis oculis non credas. *Men.* Apprimè vidi: sod tamen monstrosa res est, eundem ignem atque aquam fieri.

1 *Polypum*] De Polypi vario ingenio meminit Plin. lib. 9. c. 29. Plut. in libello περὶ πολυφιλίας. de ejus acetabulis Plin. c. 30. lib. 9. *Cogn.*

ΠΑΝΟΠΗΣ, ΚΑΙ ΓΑΛΗΝΗΣ.

ΠΑΝΟΠΗ.

Εἶδες ὦ Γαλήνη χθὲς οἷα ἐποίησεν ἡ Ἔρις παρὰ τὸ δεῖπνον τὸ Θετταλικὸν, ἀλλὰ μὴ καὶ αὐτὴ συνῆλθε εἰς τὸ συμ-

PANOPES ET GALENES.

PANOPE.

Vidisti-ne, Galene, heri quid fecerit Eris ad cœnam in Thessalia, quòd non & ipsa ad convivium invitata fue-

δὲ, ἀποξύσας τὸ μοχλὸν, καὶ πυρώσας μέ, καθεύδοντα. καὶ ἀπ' ἐκείνου τυφλός εἰμί σοι ὦ Ποσειδον. Πο. ὡς βαθὺν ἐνῳμώξης ὦ τέκνον. ὃς οὐκ ἐξέθρεις μεζόξυ τυφλώσαντα. οὐδ' ἂν Ὀδυσσεὺς πῶς διέφυγε; ἢ γὰρ ἂν εὖ οἶδ' ὅτι ἐδυνήθη ἀποκινῆσαι τὴν πέτραν ἀπὸ τῆς θύρας. Κυ. ἀλλ' ἐγὼ ἀφεῖλον, ὡς μᾶλλον αὐτὸν λάθοιμι ἐξιόντα. καὶ καθίσας ἐπὶ τῇ θύρᾳ, ἐψηλάων τὰς χεῖρας ἐκπεταμένας, μόνα παρεὶς τὰ πρόβατα εἰς τὴν νομὴν, συνειλάμην τῷ κεφᾷ, ὁπόσα ἐλπὶς ἦν περάτειν αὐτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ. Πο. μαινόμενον ὑπ' ἐκείνοις, ὅτι μὲ ἔλαθεν ὑπεξελθών σε. ἀλλὰ τοὺς ἄλλους γε Κύκλωπας ἔδει ἐπιβοήσασθαι ἐπ' αὐτόν. Κυ. συνεκάλεσα ὦ πάτερ, καὶ ἦκον. ἐπεὶ δὲ ἔροντο ἐπιβουλεύοντα τὸ ὄνομα, καλῶ ἔφην ὅτι Οὖτις εἰσὶ, μελαγχολᾶν οἰηθέντες με, ᾤχοντο ἀπιόντες. οὕτω καταστρέψαντό με ὁ καταρατος τὸ ὄνομα. καὶ ὁ μάλιστα ἡδίκησέ με, ὅτι καὶ ὀνειδίζων ἐμοὶ τὴν συμφορὰν, ἀεὶ ὁ πατὴρ φησιν ὁ Ποσειδῶν ἰάσεταί σε. Πο. θάρρει ὦ τέκνον, ἀμυνῶμαι γὰρ αὐτὸν, ὡς μάθῃ ὅτι εἰ μὴ πήρωσίν μοι ἐφθαλμῶν ἰᾶτο ἀδύνατον, τὰ γὲ τῶν πολεόντων τὸ σώζειν αὐτὸς, καὶ ἀπολλύναι ἐπ' ἐμοὶ τέθεικε. πλεῖ δ' ἔτι.

sum. Ille verò exacuto vecte, eoque igne succenso, me dormientem insuper excæcavit: ab eoque tempore cæcus sum Neptune. *Nep.* Vt altè dormivisti, qui non exilieris interim dum excæcareris. Vlysses verò ille quo pacto effugit? Non enim, sat scio, saxum à foribus dimovere potuit. *Cyc.* At ego amovi, quò faciliùs illum comprehenderem inter egrediendum. Ego verò collocatus ad fores, extentis manibus venabar, solis dimissis in pascua ovibus, & arieti dato mandato eorum quæ pro me ab ipso fieri oporteret. *Nep.* Intelligo rem. Sub illis latuit te clàm se subducens. At cæteros certè Cyclopas oportebat te contra ipsum invocare. *Cyc.* Convocavi illos pater, & venerunt. Sed cùm me insidiatoris nomen interrogasset, eumque dicerem esse Neminem, insanire me arbitrati, discesserunt. Ita mihi execrabilis ille, nomine imposuit. Et quod omnium maximè mihi ægrè fuit, contumeliosè objecta mihi calamitate hac, ne pater quidem Neptunus, inquit, te sanabit. *Nep.* Confide fili, ulciscar enim ipsum: ut discat, etiamsi oculorum excitatem mederi non queam, navigantes certè tamen servare vel perdere penes me esse: navigat autem adhuc.

1 Καὶ καθίσας] Vsque ad μόνα aberant à Mss. *Bourd.*

AL-

ΑΛΦΕΟΥ, ΚΑΙ ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ.

ALPHEI ET NEPTVNI.

ΠΟΣΕΙΔΩΝ.

[1] Τί τοῦτο ὦ Ἀλφειὲ, μόνῳ σοι τῶν ἄλλων ἐμπεσὼν εἰς τὸ πέλαγος, ὥστε ἀναμίγνυσθαι τῇ ἅλμῃ ὡς ἔθος ποταμοῖς ἅπασιν, ὥστε ἀναπαύεις, σταθεὶς ἀξυχθεὶς, ἀλλὰ λείᾳ τῇ θαλάττης ξυνεχῶς, καὶ γλυκὺ φυλάττων τὸ ῥεῦμα, ἀμιγὴς ἔτι καὶ καθαρὸς ἐπίῃ. ἆρ' οἶσθ' ὅπου βύθιον τοῦτο καθ' ὑπερ οἱ λάοχοι, καὶ ἔρωδιοὶ, καὶ ἔοικας ἀνακύψειν που, καὶ αὖθις ἀναφανεῖν σταθείς. Ἀλ. ἐρωτικόν τι τὸ πρᾶγμά ἐστιν ὦ Πόσειδον. ὥστε μὴ ἔλεγχε. ἠφάνισθης ὑπὸ καὶ αὐτὸς πολλάκις. Πο. γυναικὸς ὦ Ἀλφειὲ, ἢ νύμφης ἐρᾷς. ἢ καὶ τῶν Νηρηίδων αὐτῶν μιᾶς; Ἀλ. ἔκ. ἀλλὰ πηγῆς ὦ Πόσειδον. Πο. ἡ δὲ, ποῦ σοι γῆς αὕτη ῥεῖ; Ἀλ. νησιῶτις ἐστὶ σικελική. Ἀρέθουσα αὐτῇ καλεῖται. Πο. οἶδα τοῦτο ἄμορφον ὦ Ἀλφειὲ τὴν Ἀρέθουσαν, ἀλλὰ λίμνης τί ἐστι, καὶ λίμνη κε-

NEPTVNVS.

Quid hoc Alphee, quod tu ſolus aliorum in mare illapſus, neque cum ſalſugine miſceris, more fluviorum omnium, neque diffuſis aquis te ipſum cohibes, ſed per mare velut concretus, ac dulci cuſtodito fluore, immixtus adhuc & purus properas? Neſcio quo locorum in profundum, ſicut [2] gaviæ & [3] ardeæ demerſus, alibi videris emergere, & te ipſum rurſus exhibere ſpectandum. *Alph.* Amatoria quædam res iſta eſt Neptune: quamobrem ne mihi vitio vertas. Ipſe autem etiam ſæpenumero amaſti. *Nept.* Mulieremne Alphee, an nympham amas, an etiam Nereidum ipſarum aliquam. *Alph.* Minimè, ſed fontem, Neptune. *Nept.* Hic ubi terrarum tibi manat? *Alph.* Inſularis eſt in [4] Sicilia, Arethuſam ipſam vocant. *Nept.* Novi Alphee Arethuſam illam non deformem: ſed & limpidus ille fons, & per puram ſatu-

1 Τί τοῦτο ἆ Ἀλφειὲ] Mirum eſt quod de Alpheo flumine narrat Achill. Tat. lib. 1. ὅταν δὲ ἡ τῆς Ὀλυμπίων ἑορτὴ, πολλοὶ μὲν εἰς τὰς δίνας τῷ ποταμῷ πηδῶσιν ἀλλ' ἄλλα δῶρα, ὁ δὲ εὐθὺς φεύγει τὸν ἐφαμίλλιον κομιζόμενος, ἐ τοῦτό ἐστιν ἴδια ποταμοῦ. Bourd. Virg. 3. Æn. Strabo lib. 6. Pauſan. lib. 5. Ovid. lib. 5. Lucan. lib. 3. Papin. Epital. Stellæ. & Vol. Sil. lib. 13. Suid. in Alpheo. *Cogn.*

2 *Gavia*] Λάρος, Larum Gaza vertit Gaviam Plin. lib. 10. *Idem.*

3 *Ardeæ*] Aves quarum tria genera ponuntur ab Ariſtot. urinatur ſicut & Larus. *Idem.*

4 *Sicilia*] Italiæ inſula à pleriſque Trinacria & Triquetra, quod Triquetræ figuræ triangularis faciem obtineat, tribus promontoriis in diverſa procurrentibus, ſuam claudens amplitudinem Lilibeo Aphricam, Pachinno Græciam, atque Peloro Carthaginem ſpectantibus. Plin. lib. 2. c. 8. *Idem.*

ἥρᾳ· [1] ἀναζλύζῃ, καὶ τὸ ὕδωρ ἐπιπηξίπῃ τοῖς ψηφίσιν, ὅλον ὑπὲρ αὐτῶν φανόμενον ἀργυρεοειδές. Αλ. ὡς ἀληθῶς οἶδα τὸν πηγαῖον ὦ Πόσειδον. παρ' ἐκείνης ἦν ἀπέρχομαι. Πο. ἀλλ' ἅπιθι μὲν καὶ εὐτύχει σὺ τῇ ἔρωτι. ἐκεῖνο δέ μοι εἰπέ, πῶς τὸν Ἀρέθουσαν εἶδες αὐτὸς μέν, ἀρχὴς ὢν, ἡ δὲ, σὺ Συρακούσιος ἐσσι; Αλ. ἐπιτρέχοντός με κατέχεις ὦ Πόσειδον, ἀδέητα ἐρωτῶν. Πο. εὖ λέγεις, χαίρει τοίνυν τὸν ἀγαπωμένην. καὶ ἀναδὺς ἀπὸ θαλάττης, ξυναυλίαν μίγνυσι τῇ πηγῇ, καὶ ἓν ὕδωρ γίνεσθε.

turiginem emanat, & nitet aqua, quæ ſuper calculis argentea tota apparet. *Alph.* Vt verè noſti fontem hunc Neptune: ad illum igitur abeo nunc. *Nept.* Sed abi quidem, & amore fœliciter utere. Illud autem mihi dic, ubi tu Arethuſam conſpicatus es, Arcas ipſe cùm ſis, fons autem ille Syracuſis? *Alph.* Properantem me moraris Neptune, curiosè nimis interrogando. *Nept.* Probè dicis. Abi igitur ad amatam: ac è mari emergens, eodem alveo cum fonte illo miſcearis, & in unam aquam redigamini.

1 Ἀναζλύζῃ] Inde ἀναζλύσις πηγή. ἀναπηδᾷ, ἀναζρύῃ, Heſych. verb. ἀναπηδᾷ. Bourd.

ΜΕΝΕΛΑΟΥ, ΚΑΙ ΠΡΩΤΕΩΣ.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

Ἀλλὰ ὕδωρ μὲν σε γένεαζ ὦ Πρωτεῦ, οὐκ ἀπίθανον, ἐναλίῳ γε ὄντα, καὶ δένδρον ἐπὶ φορητόν. καὶ ἐς λέοντα ὁπότε ἀλλαγείης, ὅμως οὐδὲ τοῦτο ἧκω πίστεως. εἰ δέ κε πῦρ γένεαζ δυνατὸν καὶ τοῦτο ἐν θαλάττῃ οἰκοῦντα, τοῦτο πάνυ θαυμάζω, καὶ ἀπιστῶ. Πρω. μὴ θαυμάσῃς ὦ Μενέλαε. γίγνομαι γάρ. Με. εἶδον κἀγὼ αὐτός. ἀλλά μοι δοκεῖς. εἰρήσῃ γὰρ ὅτῳ σὺ, τερατείαν τινὰ ὑποπλάττειν καὶ παράγματα, καὶ τὰς ὀφθαλμὰς ἐξαπατᾶν τῶν ὁρώντων, αὐτὰς οὐδὲν τοιοῦτο γιγνόμενα. Πρω. καὶ τίς ἂν ἡ ἀπάτη ἐπὶ τῶν ὄντως ἐναργῶν γένοιτο; οὐκ ἀνοιγμένοις τοῖς ὀφθαλμοῖς εἶδες ἐς ὅσα μετε-

ΜΕΝΕΛΑΟΥΣ.

At in aquam te converti Proteu, incredibile non eſt, ſiquidem es marinus: etiam arborem fieri, tolerabile: in leonem etiam aliquando muteris licèt, tamen neque hoc ſupra fidem eſt. Quòd ſi & te qui in mari habitas, in ignem converti poſſibile eſt, hoc omnino miror, nec adducor ut credam. *Prot.* Ne mireris Menelaë: fieri enim ſoleo *Men.* Vidi & ipſe. Sed videris mihi, dicam enim apud te, præſtigias quaſdam adhibere rei, atque intuentium oculas decipere, cùm tale nihil fias. *Prot.* Ecquæ deceptio in tam manifeſtis rebus fieri queat? Annon apertis oculis vidiſti in quàm multa ipſe me transforma-

ve-

πίνοσι ἐμαυτόν; εἰ δ' ἀπιστεῖς, καὶ τὸ πρᾶγμα ψευδὲς εἶναι δοκεῖ, φαντασία τις οὖσα τῶν ὀφθαλμῶν ἐστιν ἐμή, ἐπειδὰν πῦρ γένωμαι, προσένεγκέ μοι ὦ γενναιότατε τὴν χεῖρα. αἴσθη γὰρ εἰ ὄψει μόνον, ἢ καὶ τὸ καίειν τότε μοι προσέσται. *Men.* σὺν ἀσφαλεῖ ἡ πεῖρα ὦ Πρωτεῦ. *Prot.* σὺ δέ μοι Μενέλαε δεκτὸς ἦλθες πολύποδα ἑωρακέναι πώποτε, εἰδὼς ὁ πάνυ ὁ ἰχθῦς ἅτε εἰδήσας. *Men.* ἀλλὰ τὸν μὲν πολύποδα, εἶδον. ἃ πάνυ δ', ἡδέως ἂν μάθοιμι παρὰ σοῦ. *Prot.* ὁποῖα ἂν πάσχῃ προσελθὼν ἁρμόσῃ πρὸς κοτύλας, καὶ προσφὺς ἔχῃ καὶ πρὸς πλεκτάνας, εἰκόνα ὅμοιον ἀπεργάζεται ἑαυτὸν, καὶ μεταβάλλει τῷ χρόᾳ, μιμούμενος τὸν πέτρον, ὡς ἂν λάθῃ τοὺς ἁλίσκοντας, μὴ ἀφανλάττων, μὴ δὲ φανερὸς ὢν ἀφ' ὧν τοῦτο, ἀλλ' ἐοικὼς τῷ λίθῳ. *Men.* φασὶ ταῦτα. τὸ δὲ σὸν πρᾶγμα παράδοξόν ἐστιν ὦ Πρωτεῦ. *Prot.* σὺν οἷδα ὦ Μενέλαε. τίνι ἂν ἄλλῳ πιστεύσειας, τοῖς σαυτοῦ ὀφθαλμοῖς ἀπιστῶν; *Men.* ἰδὼν, εἶδον. ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα τερατῶδες, τὸ αὐτὸν πῦρ καὶ ὕδωρ γίγνεσθαι.

verim? Quod ni credis, & falsa res tibi videtur, scilicet species quædam inanis ob oculos versans: quum ignis factus fuero, admove mihi ô generosissime, manum. Senties enim num videar tantùm ignis, an & vim urendi habeam. *Men.* Periculosum est experimentum hoc Proteu. *Prot.* At tu Menelaë videris mihi neque polypum vidisse unquam, neque etiam quid pisci huic accidere soleat, scire. *Men.* At [1] polypum quidem vidi, quæ verò accidant illi, libenter ex te cognoverim. *Prot.* Cuicunque saxo acetabula sua accedens applicuerit, & cirramentis affixus adhæserit, illi seipsum similem efficit mutatque colorem, imitando saxum, quò lateat piscatores, nihil ab illo varians, neque ob hoc manifestè apparens, sed omnino saxum referens. *Men.* Ferunt hæc: sed hoc tuum est incredibilius Proteu. *Prot.* Nescio Menelaë, cuinam alteri credas, cùm tuis oculis non credas. *Men.* Apprimè vidi: sed tamen monstrosa res est, eundem ignem atque aquam fieri.

1 *Polypum*] De Polypi vario ingenio meminit Plin. lib. 9. c. 29. Plut. in libello περὶ πολυφιλίας. de ejus acetabulis Plin. c. 30. lib. 9. *Cogn.*

ΠΑΝΟΠΗΣ, ΚΑΙ ΓΑΛΗΝΗΣ.

PANOPES ET GALENES.

ΠΑΝΟΠΗ.

Εἶδες ὦ Γαλήνη χθὲς οἷα ἐποίησεν ἡ Ἔρις παρὰ τὸ δεῖπνον τὸ Θετταλίας, διότι μὴ καὶ αὐτὴ ἐκλήθη ἐς τὸ συμ-

PANOPE.

Vidisti-ne, Galene, heri quid fecerit Eris ad cœnam in Thessalia, quòd non & ipsa ad convivium invitata fue-

πόσιον; Γα. ἐ ξυνεσταόμην ὑμῖν ἤρωσι. ὁ γὰρ Ποσειδῶν ἐκέλευσέ με ὦ Πανόπη ἀκύμονα σὺν τοσούτῳ φυλάττειν τὸ πέλαγος. τί δ' ἂν ἐποίησεν ἡ Ἔρις μὴ παροῦσα; Πα. ἡ Θέτις καὶ ὁ Πηλεὺς ἀπεληλύθεισαν εἰς τὸν θάλαμον, ὑπὸ τὴν Ἀμφιτρίτης καὶ τοῦ Ποσειδῶνος ἀγόμενοι. ἡ Ἔρις δ' ὡς τοσούτου λαθοῦσα πάντας, ἐδύνηθη μὲν ῥᾳδίως, τοὺς μὲν, πίνοντας, τοὺς δὲ κροτοῦντας, ἢ τῷ Ἀπόλλωνι κιθαρίζοντι, ἢ ταῖς μούσαις ᾠδαῖς ὠφελοῦσι τὸν νοῦν, ἐνέβαλεν εἰς τὸ συμπόσιον μῆλόν τι παγκαλὸν, χρυσοῦν ὅλον ὡς Γαλήνη. ἐπεγέγραπτο δὲ, ἡ καλὴ λαβέτω. κυλινδούμενον δὲ τοῦτο ὥσπερ ἐξεπίτηδες, ἦλθε καὶ ἐπὶ Ἥρᾳ τε, καὶ Ἀφροδίτῃ, καὶ Ἀθηνᾷ παρακλίνουσα. καὶ πιδὼν ὁ Ἑρμῆς ἀνελόμενος ἐπελέξατο τὰ γεγραμμένα, αἱ μὲν Νηρηίδες ἡμεῖς, ἀπισωπήσαμεν. τί γὰρ ἔδει ποιεῖν, ἐκείνων παρόντων; αὐτὸς δὲ, ἀντιποιεῖσθαι ἐκέλευε. καὶ αὐτῆς οὔσης τὸ μῆλον ἤξίου. καὶ εἰ μή γε ὁ Ζεὺς διέσησεν αὐτὸς, καὶ ἄχρι χειρῶν προὐχώρησε τὸ πρᾶγμα. ἀλλ' ἐκεῖνος αὐτὸς μὲν, ἐ κελεύειν φησὶ τοῦδε τοῦτο, κρίνοι δ' ἐκείνην αὐτὸν δικάσαι ἠξίου. ἄπιτε δὴ ἐς τὴν Ἴδην πρὸς τὸν Πρίαμου παῖδα, ὃς οἶδέ τι ἀφρονέστερον τῶν καλλίονα φιλόκαλον ὄν, καὶ ἐκ ἂν ἐκείνου κρίναι καλῶς. Γα. τί δ' ἂν αὖ ἄλλο ὦ Πανόπη; Πα. τίμεργον οἶμαι ἀπίασι πρὸς τὴν Ἴδην. Πα. καί τις ἦξε μὴ μικρὸν ἀπαγγέλλων ἡμῖν τῶν κρατούντων; Πα. ἤδη σοι φημὶ ἐκ ἄλλη κρατήσειν, τῆς Ἀφροδίτης ἀγωνιζομένης, ὡς μή τι παύσει ὁ ἀμβλυώττων.

fuerit? *Gal.* Non convivata sum ego vobiscum. Nam me Neptunus jusserat, tranquillum interea, Panope, servare pelagus. Sed quid fecit Eris cùm præsens non esset? *Pan.* Thetis ac Peleus concesserant intro in thalamum ab Amphitrite ac Neptuno deducti. Interea autem Eris, clàm omnibus (id quod facile illi tum fuit, cùm alii biberent, nonnulli applauderent, vel Apollini citharam personanti, vel Musis ore modulantibus animum adhibendo) projecit in convivium pomum quoddam perpulchrum, totum aureum, Galene: cui erat inscriptum *Formosæ accipiat.* Dum autem hoc, tanquam ex composito volvitur, pervenit eò loci, ubi Iuno, & Venus, & Minerva accumbebant. Et postquam Mercurius eo sublato inscripta legit: nos quidem Nereides conticuimus, quid enim agendum erat illis præsentibus? Illæ verò inter se contendebant, ac quælibet suum illud esse volebat. ac nisi Iupiter ipsas diremisset, ad manus usque res processisset. Verùm ille, ipse quidem judicium hac de re non feram, inquit, tametsi illæ ipsum judicare vellent. Sed in Idam ad Priami filium abite, qui & discernere novit, quænam formosior sit, ut pote elegantiæ studiosus & ipse, & qui non malè judicaverit. *Gal.* Quid igitur ad hæc Deæ illæ, Panope? *Pan.* Hodie arbitror in Idam abeunt. *Gal.* Ecquis veniet paulò post, qui quæ vicerit, nobis renunciet? *Pan.* At jam nunc tibi affirmo fore ut nulla alia vincat, veniente in certamen Venere, nisi arbiter ipse omninò hallucinetur.

TRI-

ΤΡΙΤΩΝΟΣ, ΑΜΥΜΩΝΗΣ, ΚΑΙ ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ.

ΤΡΙΤΩΝ.

Ἐπὶ τὴν Λέρνην ὦ Ποσειδον ὀφθήσῃ; καὶ ἐκφανῆ ἡμῖν ὑδρευσομένη παρθένον, παγκαλόν τι χρῆμα, οὐκ οἶδα ἔγωγε καλλίω παῖδα ἰδών. Πο. ἐλήλυθεν πού ὦ Τρίτων λέγεις, ἢ θρέμμα παινέ τις ὑδροφόρος ἐστίν. Τρ. ἔμεινεν. ἀλλὰ γὰρ Δαναοῦ σύνοιδα θυγάτηρ μία τῶν πεντήκοντα καὶ αὐτὴ, Ἀμυμώνη τοὔνομα. ἐπυθόμην γὰρ ἅπερ καλοῦσι, καὶ τὸ γένος. ὁ Δαναὸς γὰρ σκληραγωγεῖ πως θυγατέρας, [1] καὶ αὐτουργεῖν διδάσκει, καὶ πέμπει ὕδωρ τε ἀρυσομένας. καὶ ὡς τὰ ἄλλα, παιδεύσεως εἵνεκεν αὐτάς. Πο. μῶν γὰρ ὀφθήσεται μακρὰν ὅπου τὴν ὁδὸν ἐξ Ἄργους ἐς Λέρνην; Τρ. μάλα. [2] πολυδίψιον γὰρ τὸ Ἄργος ὡς οἶσθα. ὥστε ἀνάγκη ἀεὶ ὑδροφορεῖν. Πο. ὦ Τρίτων, ἡ μετρίως με διατέθεικας εἰπὼν τὰ περὶ τῆς παιδός. ὥστε ἴωμεν ἐπ' αὐτήν. Τρ. ἴωμεν. ἤδη γὰρ καιρὸς τῆς ὑδροφορείας. καὶ χρεὼν πως ἐξ μέσην τὴν ὁδὸν εἶναι ἐλθόντας ἐς τὴν Λέρνην. Πο. ἀλλὰ ζεῦξον τὸ ἅρμα. ἢ τοῦτο μὲ πολλοῦ ἔχει τὴν ἀφιξιν ἐπάγειν τοὺς ἵππους τῇ ζεύγλῃ, καὶ τὸ ἅρμα ἐπισκευάζειν; σὺ γὰρ ἀλλά δελφῖνά μοι πού τινα ὠκέα παρέσῃσον. ἐφιππεύσομαι γὰρ ἐπ' αὐτῷ τάχιστα. Τρ. ἰδοὺ σοι κύτος ὁ δελφὶν ὠκύτατος. Πο. εὖγε ἀπελαύνωμεν. σὺ γὰρ ὀφθήσῃ

TRITONIS, AMYMONES ET NEPTUNI.

TRITON.

Ad Lernam Neptune, quotidie venit aquatum virgo perpulchra. Nec scio formosiorem puellam vidisse me. *Nept.* Liberamne aliquam dicis Triton, an verò famula quæpiam est quæ aquam ferre solet? *Trit.* Minime, sed Danai illius filia, una ex quinquaginta istis, Amymone nomine. Ejus enim nomen & genus scisitatus sum. Danaus autem duriter filias educat, & opus manu facere docet, & ad hauriendam aquam mittit, & ad alias res agendas instituit, impigræ ipsæ ut sint. *Nept.* Sola-ne venire solet longam adeò viam ex Argis ad Lernam usque? *Trit.* Sola. nam Argos, ut scis, est siticulosum: quare illam semper aquatum venire necesse est. *Nept.* Non mediocriter affecisti me Triton, qui mihi hæc de puella narraris. Itaque eamus ad ipsam. *Trit.* Eamus. Iam enim tempus est, quo aquatum ire solet: ac media fermè in via est petendo Lernam. *Nept.* Proinde currum junge: vel an hoc longiorem rebus moram injiciet, submittere equos jugo, & currum apparare? Tu verò potiùs delphinem mihi aliquem ex velocibus illis huc sifte, inequitando enim illi quàm celerrimè provehar. *Trit.* Ecce tibi delphinum hunc velocissimum. *Nept.* Euge provehamur: tu verò Tri-

1 Καὶ αὐτουργεῖν διδάσκει] Leg. Scaton. August. *Bourd.*
2 Πολυδίψιον Ἄργος. Homericum. *Idem.*

ὦ Τρίτων. καὶ πιδὴ πάρεσμεν ἐς τὴν Λέρναν, ἐγὼ μὲν λοχήσω σοταῦθα· σὺ δὲ σκόπει ὁπότ' ἂν αὐτὴν προσίοῦσαν αὐτῷ. Τρι. αὕτη σοι πλησίον. Πο. καλὴ ὦ Τρίτων, καὶ ὡραία παρθένος. ἀλλὰ συλληπτέα ἡμῖν ἐστι. Αμυ. ἄνθρωπε, ποῖ με ξυναρπάσας ἄγεις; ἀνδραποδιεῖ εἰ, καὶ ἑκοῦσαν ἡμᾶς ἀπ' Αἰγύπτου δεῖ ἁπαιμοθῆναι. ὥστε βοήσομαί τὸ πατρός. Τρι. σιώπησον ὦ Ἀμυμώνη. Ποσειδῶν ἐστι. Αμυ. τί Ποσειδῶν λέγεις; πῶς διάζῃ με ὦ ἄνθρωπε, καὶ εἰς τὴν θάλατταν καθέλκεις; ἐγὼ δ' ἀπαπνιγήσομαι ἢ ἀθλία καταδύσομαι. Πο. θαῤῥεῖ, ὦδε θεῖον πάθος. ἀλλὰ καὶ πηγὴν ἐπώνυμόν σε ἀναδοθῆναι ἐάσω σοταῦθι, [1] παταξας τῇ τριαίνῃ τὴν πέτραν, πλησίον δὲ κλύσματος. καὶ σὺ εὐδαίμων ἔσῃ, καὶ μόνη τῶν ἀδελφῶν οὐχ ὑδροφορήσεις ἀποθανοῦσα.

Triton adnata. Ac ſiquidem ad Lernam adſumus, ego quidem hic in inſidiis ero: tu verò ſpeculando obſerva, quando illam accedentem ſentias. *Trit.* Eccam tibi, propè eſt. *Nept.* Formoſa Triton, & in flore ætatis virgo: ſed nobis eſt comprehendenda. *Amy.* Heus homo, quò me hinc correptam abducis? plagiarius quiſpiam es, ac videris nobis ab Ægypto patruo immiſſus, quare patrem inclamabo. *Trit.* Tace Amymone, Neptunus hic eſt. *Amy.* Quid Neptunum dicis? quid mihi homo vim facis, atque hinc in mare abſtrahis? at infœlix ego ſubmerſa ſuffocabor. *Nept.* Bono ſis animo: nihil mali patieris: ſed & [2] fontem tibi cognominem emanare hinc ſinam, percuſſo tridente ſaxo, juxta hoc æſtuarium, tuque beata eris, & ſola ſororum obita morte aquam non geſtabis.

1 *Fontem cognominem*] Eſt Amymone fons juxta Lernam ab Amymone Danai filia nomen habens, cujus meminerunt Plin. lib. 4. c. Strab. lib. 8. *Oxn.*

2 Παταξας τῇ τριαίνῃ] Callim. Hym. Iovis πλῆξεν ὄρος σκληρὸν, &c. *Bourd.*

ΝΟΤΟΥ, ΚΑΙ ΖΕΦΥΡΟΥ.

ΝΟΤΟΣ.

Ταυτὶ σὺ ὦ Ζέφυρε τὴν δάμαλιν, ἣν ἅμα Ἑρμῆς πλάγιος ἐς Αἴγυπτον ὁ Ἑρμῆς ἄγει, ὁ Ζεὺς [1] διεκόρησεν ἀλλὰ ἔρωτι; Ζε. ναὶ ὦ νότε. σὺ

NOTI ET ZEPHYRI.

NOTVS.

Num hanc, Zephyre, juvencam, quam per mare in Ægyptum Mercurius ducit, Iupiter amore captus vitiavit? *Zeph.* Etiam Note. At tum

1 Διεκόρησεν] Sic in Dial. Neptuni & Enipei. & ſ. διακορεύειν τὴν κόρην, διαφθείρειν, διακακόειν, διαπαρθενεύειν. deflorare, devirginare, dehoneſtare, ut alibi dicemus. *Bourd.*

1 *Del-*

δάμαλις ἢ τίπ. ἀλλὰ ποῖς λώ Ζ. ποιμαῖ Ἰνάχε. νῦν ἢ ἡ Ἥρα τοιαύτην ἐπίοιτο αὐτὴν ζηλοτυπήσασα, ὅπ κὴ πάνυ ἐώρα ἐρῶσα τ Διός. No. νῦν δὴ ὅπ ἐρᾷ τ βοός; Zε. κὴ μάλα. κὴ Δι' τοῦτο ἐς Αἴγυπ?ον αὐτὴν ἔπεμψε. κὴ ἡμῖν ωθείπαξε μὴ κυμαίνειν τὴν θάλασσαν ἐς ἂν ἀφικέξ), ὡς λάπτεσθαι σπῦ. κύφ ἢ ἤδη. θεὸς γάρ ἐσι κὴ αὐτὴ, κ τὸ τοκέειν. No. ἡ δάμαλις θεός; Zε. κὴ μάλα ὦ νόπ. ἀρξά τε ὁ Ἑρμῆς ἴφη τῶν πλεόντων, κὴ ἡμῶν ἴσην δέσποιναν, ὅν τινα ἂν ἡμῶν ἐθέλῃ ἐκπέμψαι, ἢ κωλύσειν ἐπιτρέπ. No. θεωρητέα τοιγαροῦν ὦ ζέφυρε, ἤδη δέσποινά γε ἔσται. τὴ Δία ἀνεσέον γὸ ἔτι γάμοιτο. Zε. ἀλλ' ἤδη γὸ διεπέρασε, κὴ ἐξέδυσεν ἐς τὴν γῆν. ὁρᾷς ὅπως ἐκέτι μὲν τετραπόδιστι βαδίζ. ἀνορθώσας δ' αὐτὴν ὁ Ἑρμῆς, γυναῖκα παγκάλλω αὖθις ἐποίησε; No. παρῴδοξα γὰν ταῦτα ὦ ζέφυρε. ἔσκ ἔπ τὸ κέρας πε. ἀδὶ ἰδοῦ, κ διχηλὰ τὰ σκέλη, ἀλλ' ἐπέρασε κόρη. ὁ μὲν τοι Ἑρμῆς τὸ πεζὸν, μεταβαλόμενος ἑαυτόν. κ ἀντὶ νεανίε, κυνοσούπ γεγένπ; Zε. μὴ πολυπραγμονῶμεν. ὅπ ἄμεινον ἐκεῖν οἶδε τὰ πρακτέα.

tum non juvenca, ſed Inachi fluvii filia erat. Nunc verò talem ipſam Iuno fecit, amoris æmulatione commota, propterea quòd videbat Jovem illam prorſus deperire. *Not.* Proinde nunc etiam bovem illam amat? *Zeph.* Ita ſanè, & ob id in Ægyptum ipſam miſit, nobiſque edixit ne conturbaremus mare donec illa tranſnataſſet, ut illic enixa (fert autem jam uterum) Deus fiat tum ipſa, tum fœtus ejus. *Not.* An juvenca Deus? *Zeph.* Ita ſanè, Note, imperabitque, inquit Mercurius, navigantibus, ac noſtra erit domina, ut quemcunque volet noſtrûm emittat, vel prohibeat ſpirare. *Not.* Ergo Zephyre, nobis erit obſervanda, cùm jam ſit domina. Nam per Iovem eo pacto benevolentior nobis erit. *Zeph.* Sed enim jam trajecit, & in terram enatavit. Vides ut non ampliùs quadrupes incedat: ſed erectam ipſam, Mercurius denuo perpulchram mulierem reddidit. *Not.* Mira nimirum hæc Zephyre: nuſquam ampliùs cornua, neque cauda, neque tibiæ bifidæ, ſed amabilis puella eſt. Cæterùm Mercurio quidnam accidit, qui ſeipſum mutavit: & pro adoleſcente caninam faciem aſſumpſit? *Zeph.* Ne curioſiùs iſta perſequamur, quandoquidem quæ facienda ſint, meliùs ille novit.

ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΔΕΛΦΙΝΩΝ.

ΠΟΣΕΙΔΩΝ.

Εὖγε ὦ δελφῖνες, ὅτι ἀεὶ φιλάνθρωποί ἐστε, καὶ πάλαι μὲν τὸ τῆς Ἰνοῦς παιδίον ἐπὶ τὴν ἰσθμὸν κομίσαντε, ὑποδεξάμενοι ἀπὸ τῶν Σκιρωνίδων πέτρας τὴν μητέρα ἐμπεσόν. καὶ νῦν σὺ τὸν κιθαρῳδὸν τοῦτον τὸν ἐκ Μηθύμνης ἀναλαβών, ἐξενίκησε τὰ Ταίναρον αὐτῇ σκευῇ, καὶ κιθάρᾳ. καὶ δὲ ὠφελεῖδες κακῶς ὑπὸ τῶν ναυτῶν ἀπολλύμενον. Δελ. μὴ θαυμάσῃς ὦ Πόσειδον, εἰ τοὺς ἀνθρώπους οὐ ποιοῦμεν, ἐξ ἀνθρώπων γε καὶ αὐτοὶ ἰχθύες γιγόμενοι. Πο. καὶ μέμφομαί γε τῷ Διονύσῳ, ὅτι ὑμᾶς καταναυμαχήσας, μετέβαλε, δέον χειρώσασθαι μόνον, ὥσπερ τοὺς ἄλλους ὑπηκόους ἐποίησε. ὅπως γὰρ τὰ κῆ τὸν Ἀρίονα τοῦτον ἐχθύες ὦ δελφίν; Δελ. ὁ Περίανδρος οἶμαι ἔχαιρεν αὐτῷ. καὶ πολλάκις μετεπέμπετο αὐτὸν ἐπὶ τὴν τέχνη. ὁ δὲ, πλεύσας ποτὲ ἐκ Σικελίας ἐς τὴν Ἰταλίαν, ἐπιθυμήσας πλοῦτου εἰκοσὶ ἐς τὴν Μηθυμναν, ἐπιδείξασθαι τὸ πλοῦτον. καὶ ἐπιβὰς πορθμείου τινὸς κακούργων ἀνδρῶν, οἳ ἔδειξε πολὺν ἄγων χρυσὸν, καὶ ἀργυρον, ἐπὶ κῦ μέσον τὸ Αἰγαῖον ἐχθύες, ἐπιβουλεύσαν αὐτῷ οἱ ναῦται. ἐδὲ, ἠκροώμην γὰρ ἅπαντα. ἐπιτηδεύσαντε τὸ σκάφη, ἐπεὶ ταῦτα ὑμῖν ἐδόκει, ἔφη, ἀλλὰ τὴν σκηνὴν

NEPTVNI ET DELPHINVM.

NEPTVNVS.

Recte facitis, [1] Delphines, quod semper hominum amantes estis: & olim Inûs filium in Isthmum portastis, exceptum à Scironiis scopulis, unde cum matre præcipitatus erat. Et tu nunc assumpto Methymnensi citharœdo isto, in Tænarum cum ipso ornatu, & cithara enatasti: neque illum à nautis miserè perdi passus es. *Delp.* Ne mireris Neptune, si hominibus benefacimus? cùm ex hominibus pisces ipsi facti simus. *Nept.* Atque equidem ob id reprehendo Bacchum, quòd vos navali prælio superatos ita transformavit, cùm debuisset, solùm in deditionem accipere, quemadmodum alios in potestatem redegit. Sed quo pacto quod huic Arioni accidit, sese habet Delphin? *Delp.* Periander, opinor, delectabatur ipso, & artis gratia sæpe accersebat. Ille autem à tyranno ditatus, domum in Methymnam navigando, divitias suas ostentare concupivit. Ac conscenso sceleratorum quorundam hominum pontone, posteaquam indicavit se multum auri & argenti secum ferre, ubi ad medium fermè Ægeum perventum fuit, insidiari illi nautæ cœperunt. Ille verò (auscultabam enim omnia juxta navigium natando) quoniam hoc vobis ita visum est, inquit, at me saltem assum-

1 *Delphines*] Delphines hominum amatores, refert aliquot exemplis Lucianus in vot. Plin. 9. c. 8. Musica mirifice demulcentur. Plut. in lib. septem sapient. *Cogn.*

1 Ἀλλ-

ἀναλαβόντα με, καὶ ἄσοντα ἡδύ τινα ἐπ' ἐμαυτῷ, ἐκόντα ἐσέσθαι ῥίψαντα ἐμαυτόν. ἐπέτρεψαν οἱ ναῦται. καὶ ἀνέλαβε τὴν σκευὴν, καὶ ἦσε πάνυ λιγυρῶς. καὶ ἅπαξ εἰς τὸν θάλατταν, ὡς αὐτίκα πάντας ἀποθανούμενος. ἐγὼ δὲ ὑπολαβὼν, καὶ ἀναθήσομαι αὐτὸν, ἐξενηξάμενον ἔχων εἰς Ταίναρον. Πο. ἐπαινῶ σε φιλομουσίας. ἄξιον γὰρ τὴν μισθὸν ἀποδόσθαι αὐτῷ τῆς ἀκροάσεως.

sumpto ornatu, & decantato priùs mihi ipsi funebri aliquo carmine, volentem sinite præcipitare meipsum. Concesserunt nautæ. Tum ille assumpsit ornatum, & quiddam planè blandum cecinit, atque in mare, tanquam ilicò moriturus, præcipitem se dedit. Ego verò excepto atque imposito mihi illo, simul in Tænarum enatavi. *Nept.* Tuum erga musicam studium laudo: dignam enim auditæ modulationis mercedem ipsi retulisti.

ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΝΗΡΙΔΩΝ.

NEPTVNI ET NEREIDVM.

ΠΟΣΕΙΔΩΝ.

Τὸ μὲν τοῦτο, εἰς ὃ ἡ παῖς κατέπιεν, Ἑλλήσποντος ἀπ' αὐτῆς καλεῖσθω. τὸν δὲ νεκρὸν, ὑμεῖς ὦ Νηρηΐδες ἀναλαβοῦσαι, τῇ Τρῳάδι ἀποσπείσατε, ὡς ταφείη ὑπὸ τῶν ἐπιχωρίων. Νη. Μηδαμῶς ὦ Πόσειδον. ἀλλ' ἐνταῦθα ἐν τῷ ἐπωνύμῳ πελάγει τεθάψομεν. ἐλεεινὸν γὰρ αὐτὸν, οἰκτρῶς ὑπὸ μητρυιᾶς πεπονθότα. Πο. τοῦτο μὲν ὦ Ἀμφιτρίτη οὐ θέμις. ὑσὶ γὰρ ἄλλως καλὸν ἐνταῦθα ἂν κεῖσθαι ὑπὸ τῇ ψάμμῳ αὐτὴν, ἀλλ' ὅσαπερ ἦφλε ἐν τῇ Τρῳάδι ἐν τῇ χερρονήσῳ τεθάψεται. ἐκεῖνο δὲ ἀθάμαντος ἔσται αὐτῇ, ὅτι μετ' ὀλίγον τὸν αὐτὸν καὶ τὴν Ἰνὼ πείσῃ, καὶ ἐμπεσεῖται ὑπὸ τοῦ Ἀθάμαντος διωκομένη εἰς τὸ πέλαγος, ἀπ' ἄκρας τοῦ Κιθαιρῶνος, κεφαλῆς κεφαλὴ εἰς τὴν θάλασσαν ἔχουσα καὶ τὸν υἱὸν ἐπὶ τῶν ἀγκάλας. Νη. ἀλλὰ κἀκεῖνόν σῶσαι δεήσει, χαριεῖται γὰρ τῷ Διονύσῳ. προφὸς

NEPTVNVS.

Feretum hoc quidem angustum, in quod puella præcipitata est, Helleſpontus ab ipsa vocetur. Ipsum autem cadaver, vos Nereides acceptum in Troadem auferte, ut ab incolis sepeliatur. *Ner.* Nequaquam Neptune, sed hic in cognomine pelago sepeliatur. Miseremur enim ipsius, ut quæ maximè miserabilia passa fuerit à noverca. *Nept.* At hoc, Amphitrite, fas non est, neque etiam aliàs honestum, hic illam alicubi sub arena jacêre. Sed quod dixi, in Troade in Cherſoneſo mox sepelietur. Illud autem pro solatio ipsi erit: quòd paulò post eadem & Ino patietur, & persequente illam Athamante, in pelagus ex summo Cithærone, quà in mare porrigitur, filium etiam in ulnis gestans præcipitabitur. *Ner.* Sed & illam, in Bacchi gratiam, servare oportebit. Educavit enim illum

ᾧδ αὐτῷ ἡ τύχη ἡ Ἰνώ. Πο. οὐκ ἔχρῃ ὅτῳ πονηρῷ ὄντι, ἀλλὰ τῷ Διονύσῳ ἀχαριστεῖν ὦ Ἀμφιτρίτη οὐκ ἄξιον. Νη. αὐτὴ γὰρ τί παθοῦσα κατέπεσεν ὑπὸ τοῦ κριοῦ; ὁ ἀδελφὸς γὰρ ὁ Φρίξος ἀσφαλῶς ὀχεῖται; Πο. εἰκότως. νεανίας γὰρ, καὶ δύναται ἀντέχειν ῥᾳδίως τῇ φορᾷ. ἡ δὲ, ὑπὸ ἀηθείας ἐπιβᾶσα ὀχήματος ξενοδόξου, καὶ ἀποβλέψασα εἰς βάθος ἀχανὲς, καταλαγεῖσα, καὶ τῷ δεινῷ ἅμα κεχυθεῖσα, καὶ [1] ἰλιγγιάσασα πρὸς τὸ σφοδρὸν τῆς πλήσεως, ἀκρατὴς ἐγένετο τῆς περιόπτου τοῦ κριοῦ, ὥστε ἀπεπήδησε. καὶ κατέπεσεν εἰς τὸ πέλαγος. Νη. οὐκοῦν ἐχρῆν τὴν μητέρα τὴν νεφέλαν βοηθεῖν πιπτούσῃ; Πο. ἐχρῆν. ἀλλ' ἡ μοῖρα πολλῷ τῆς νεφέλης ἰσχυροτέρα.

lum Ino, eademque nutrix illius fuit. *Nept.* Non decebat, cùm adeò prava esset. Sed Baccho non gratificari, indignum esset, Amphitrite. *Ner.* Sed quid accidit huic, quod ab ariete decidit? Phryxus autem frater ejus tutò vehitur? *Nept.* Meritò: adolescens enim est, & contra impetum obsistere potest. Illa verò ejus insueta, conscenso vehiculo inusitato, & in vastam profunditatem despiciendo, perculsa animo, & pavore pariter attonita, præterea vertigine correpta præ volatus impetu, retinere non potuit arietis cornua, quibus eò usque se sustentaverat: atque ita in mare decidit. *Ner.* Annon matrem ipsius Nephelen opem ferre cadenti decebat? *Nept.* Decebat: sed Parca longè quàm Nephele potentior est.

1 Ἰλιγγιάσασα] Συρακουσία. vox Syracusana, ὅταν τις τὴν καρδίαν χρόῳ χέσῃ, ἐπακολουθεῖ σκότος, ᾧ τοῦτο τὸ πάθος καλοῦσιν ἰλιγγον. Interp. Aristophan. Acharn. Ἰλιγγᾶν τὸ ἐσκοτῶσθαι (leg. σκοτοῦσθαι) καὶ δοκεῖν ἀπειρεσίας, κύκλῳ συστρίβεσθαι. Hesych. *Bourd.*

ΙΡΙΔΟΣ, ΚΑΙ ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ.

IRIDIS ET NEPTVNI.

ΙΡΙΣ.

Τὴν νῆσον τὴν πλανωμένην ὦ Πόσειδον, ἀποστασθεῖσαν τῆς Σικελίας, ὕφαλον ἐπιτήδειος συμβίβασε. ταῦτα Ζεὺς φησὶν ὁ Ζεύς, σῆσον ἤδη, καὶ ἀνάφηνον, καὶ πῆξον ἤδη δῆλον ὂν τῷ Αἰγαίῳ μέσῳ βεβαίως μένειν, σεαυτῷ ἅμα πᾶν ἀσφαλῶς. δεῖται γάρ τι αὐτῆς. Πο. πεισθήσῃ τάχα ταῦτα ὦ Ἶρι. τίνα δὲ ἔμοιγε παρέξει αὐτὴ τὴν χρείαν ἀναφανεῖσα, καὶ μηκέτι πλέουσα;

IRIS.

Insulam illam errantem, Neptune, quæ à Sicilia revulsa, atque undis submersa, mari innatat: eam, dixit Iupiter, jam erige, & cernendam exhibe, & fac ut manifesta in medio Ægæo firmiter maneat, tutò admodum stabilita: opus enim illa nonnihil habet. *Nept.* Hoc fiet, Iri: sed tamen quem usum illi præbebit manifesta apparens, nec amplius fluctuans;

Ir.

Ιερ. τὴν Λητὼ ἐπ' αὐτῆς δεῖ λοχευθῆναι. ἤδη γὰρ πονήρως ἔχει τῆς ὠδῖνος ἔχει. Πο. τί οὖν; οὐχ ἱκανὸς ὁ οὐρανὸς εἰσιτεῖν; εἰ δὲ μὴ ἐκεῖνο, ἀλλά γε πᾶσα ἡ γῆ οὐκ ἂν ἐκδέξαιτο δύναιθ' ὑπὸς αὐτὴν γονάς; Ιερ. οὐκ ὦ Ποσειδῶν. ἡ Ἥρα γὰρ ὄρκῳ μεγάλῳ κατέλαβε τὴν γῆν, μὴ ὑποδέξασθαι τὴν Λητῶ τὴν ὠδῖνα ὑπόδοχον. ἡ τοίνυν νῆσος αὕτη ἀνώμοτός ἐστι. ἀφανὴς γάρ ἦν. Πο. σωτήριά σοι ἔφη ὦ νῆσε, καὶ ἀνάδυθι αὖθις ἐκ βυθοῦ, καὶ μηκέτι ὑποφέρου, ἀλλὰ βεβαίως μένε, καὶ ὑποδέξαι ὦ εὐδαιμονεστάτη τοὺς ἀδελφοῦ τοὺ παῖδε δύο, τοὺς καλλίστους τῶν θεῶν. καὶ ὑμεῖς ὦ τρίτωνες, ἀμφιπορθμεύσατε τὴν Λητὼ εἰς αὐτήν. καὶ χαλκέαι ἔπαυλα ἔστω. τὸ δράκοντα δ', ὃς νῦν ἐξοιστρεῖ αὐτὴν φοβῶν, τὰ νεογνὰ, ἐπιδιὼξ τοξεύσῃ, [1] αὐτὴν μέτιστε, καὶ πυκνοῖς τῇ μητρί. σὺ δὲ ἀπάγγελλε τῷ Διῒ πᾶντα εἶναι ἀσφαλῆ. ἔφη δὲ Δῆλος. ἐκέτευε δὲ Λητὼ, καὶ ἐκύησε.

Ir. Latonam in ea parere oportet: jam enim malè habet à doloribus. *Nept.* Quid igitur? annon ipsi cœlum sufficit, ut in eo pariat? At nisi sufficit illud: certè nec tota terra partus illius recipere possit. *Ir.* Non Neptune, Nam Iuno Tellurem magno jurejurando obstrinxit, ne quod Latone parturienti perfugium præberet. Hæc igitur insula juramento non tenetur: tum enim fuit abscondita. *Nept.* Intelligo rem. Igitur sublistè insula: atque iterum è profundo emerge, nec amplius sublabaris, sed immota maneas. Ac susçipe fœlicissima fratris mei liberos duos, Deorum pulcherrimos. Et vos ô Tritones Latonam in ipsam trajicite, omniaque tranquilla sint. Serpentem autem illum, qui nunc ipsam deterrendo, velut œstro exagitat, ipsi infantes, posteaquam in lucem editi fuerint, continuò aggredientur, ac matrem vindicabunt. Tu verò Iovi renuncia, præclarè omnia se habere. Stabilita est insula, veniat Latona, ac pariat.

1 Αὐτὴν μέτιστε ἐκ πυμαρίσι] Mſ. αὐθὶς μετιστίσι ἐκ πυμ. Sequens Dialog. ex Homer. Il. υ. Philostr. *Bourd.*

ΞΑΝΘΟΥ, ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΗΣ.

ΞΑΝΘΟΣ.

Δίξαι με ὦ θάλασσα, θεῖνα πεπονθότα. κατέσβεσόν μου τὰ τραύματα. Θα. τί τοῦτο ὦ Ξάνθε; τίς σε κατέκαυσεν; Ξαν. Ἥφαιστος. ἀλλ' ἀπεψύκομαι ἤδη ὁ κατακεδαίμων, καὶ ζέω. Θα. ἀρτὶ

XANTHI ET MARIS.

XANTHVS.

Suscipe me gravia passum ô Mare, mea vulnera extingue. *Mar.* Quid hoc rei est, ô Xanthe? quis te deussit? *Xan.* Vulcanus. Sed prorsus exustus sum, miser, & effervesco. *Mar.*

Cur

δέ σοι ἐνέβαλε τὸ πῦρ; Ξαν. Διὰ τὸν υἱὸν τὸν Θέτιδος. ἐπεὶ γὰρ φοβούμενος τοὺς Φρύγας ἱκέτευσε, ὅσῃ οὐκ ἐπαύσατο τῆς ὀργῆς, ἀλλ' ὑπὸ τῶν νεκρῶν ἀπέφραττέ μοι τὸν ῥοῦν, ἐλεήσας τοὺς ἀθλίους, ἐπῆλθον, ἐπικλύσαι θέλων, ὡς φοβηθείς, ἀπάσχοιθ' τῆς ἁμαρτίας. σύνοιδε ὁ Ἥφαιστος, ἔτυχε γὰρ πλησίον ὢν, πᾶν ὅσον εἶχεν πῦρ εἶχε, καὶ ὅσον ἐν τῇ Αἴτνῃ, καὶ εἴ ποθι ἄλλοθι, φέρων, ἐπῆλθέ μοι. καὶ ἔκαυσε μὲν τὰς πτελέας. καὶ μυρίκας. ὤπλισα δὲ καὶ τοὺς κεκραδαίμονας ἰχθῦς, καὶ τοὺς ἐγχέλυας. αὐτὸν δὲ ἐμὲ ὑπερθερμαχλάσαι ποιήσας, μικρᾶ δεῖν ἄλοσι ξηρὸν εἰργάσω. ὁρᾷς δ' ὧν ὅπως ἀφέκεμαι ὑπὸ τῶν σκευαμένων; Θα. θολερὸς ὦ Ξάνθε, καὶ θερμὸς ὡς οἰκός. τὸ αἷμα μὲν, ὑπὸ τῶν νεκρῶν. ὁ θερμὸς δὲ ὡς φῂς, ὑπὸ τοῦ πυρός. καὶ οἰκότως ὦ Ξάνθε, ὃς ἐπὶ τὸν ἐμὸν υἱὸν ὥρμησας, οὐκ αἰδεσθεὶς ὅτι Νηρηίδος ἦεν ἄκοιτις. ἔδει γὰρ ἐλεῆσαι μᾶλλον τοὺς Φρύγας; Θα. τὸν Ἥφαιστον δὲ οὐκ ἔδει ἐλεῆσαι, Θέτιδος υἱὸν ὄντα τὸν Ἀχιλλέα;

Cur autem tibi injecit ignem? *Xan.* Propter filium Thetidis. Postquam enim illum Phrygas occidentem supplex deprecatus sum: ille autem nihil ab ira remisit, sed cadaveribus obstruxit mihi alveum, ego misertus miserorum, ut aquis eum involverem occurri, quò perterritus, à virorum cæde cessaret. Ibi Vulcanus (nam tum propè aderat) universo igne, opinor, quantum habebat, quantumque in Ætna, & si quibus aliis in locis erat, allato processit mihi obviam: ac exussit quidem ulmos & myricas: assavit autem & infelices pisces & anguillas. Me verò cùm efferveſcere feciſſet, parum abfuit quin totum aridum redderet. Videſne igitur, quomodo his incendiis affectus ſum? *Mar.* Turbidus & calidus es Xanthe, ut par eſt, cruore, à cadaveribus: calore autem, ut ais, ab igne. Ac meritò Xanthe, ut qui contra filium meum impetum feceris, non veritus, quòd filius eſſet Nereidis. *Xan.* Annon decebat me vicinorum Phrygum misereri? *Mar.* At verò Vulcanum non decebat Achillis filii Thetidis misereri?

ΔΩΡΙΔΟΣ, ΚΑΙ ΘΕΤΙΔΟΣ.

ΔΩΡΙΣ.

Τί διακρύεις ὦ Θέτι; Θε. καλλίστην ὦ Δωρὶ κόρην εἶδον ἐκκειμένην ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἐμβληθεῖσαν, αὐτήν τε, καὶ βρέφος αὐτῆς ἀρτιγένητον. ἐλέησε δὲ ὁ πατὴρ τὴν παῖ-

DORIDIS ET THETIDIS.

DORIS.

uid fles Theti? *Thet.* Pulcherrimam Dori puellam vidi in arcam à patre conjectam cumque ipſa recens genitum infantem. Pater autem juſſit nau-

ζος, ἀναλαβόντες τὸ κιβώτιον, ἐπειδὴ πολὺ δὴ τῆς γῆς ἀπεστάσησαν, ἀφεῖναι εἰς τὴν θάλασσαν, ὡς ἀπόλοιτο ἡ αὐθαδία καὶ αὐτὴ, καὶ τὸ βρέφος. Δω. πῶς δ' ἴσμεν ὦ ἀδελφὴ, εἰ ἐμοὶ ἔμαθες ἀκριβῶς ἅπαντα; Θε. Ἀκρίσιος ὁ πατὴρ αὐτῆς, καλλίστην ὄντα, ἐπαρθένευσεν εἰς χαλκῆν τινα θάλαμον ἐμβαλών. εἶπα τὸ μὲν ἀληθὲς, ὅτι ἔχω εἰπεῖν. φασὶ δ' αὖ τὸν Δία, χρυσὸν γενόμενον, ῥυῆναι διὰ ὀροφῆς ἐπ' αὐτήν. δεξαμένῃ δ' ἐκείνῳ εἰς τὸν κόλπον κατορρέοντα τὸν θεὸν, ἐγκύμονα γενέσθαι. τοῦτο αὐθαδιάσαν ὁ πατὴρ, ἄγριός τις καὶ ζηλότυπος γέρων, ἐμανάκτησε. καὶ τινὰ τῶν μεμηχανῆσθαι οἰηθεὶς αὐτῷ, ἐμβάλλει εἰς τὸν κιβωτὸν ἅμα τῇ τροφῷ. Δω. ἡ δ', τί ἔπραττεν ὦ Θέτι, ὁπότε κατεδύετο; Θε. ὑπὲρ αὐτῆς μὲν ἐσίγα ὦ Δωρὶ, καὶ ἔφερε τὴν καταδίκην. τὸ βρέφος δὲ παρητεῖτο μὴ ἀποθνήσκειν, δακρύουσα, καὶ τὸν πάππον δεικνύουσα αὐτῷ, καλὸν ὄν. τὸ δὲ, ὑπ' ἀγνοίας τῶν κακῶν, καὶ ἡμειδίασεν εἰς τὸν θάλασσαν. ὑποκλάσασα μὴν αὖθις τὰς ὀφθαλμὰς δακρύων, μνημονεύουσα αὐτῶν. Δω. καλὰ δακρύσας ἐπαίνου; ἀλλ' ἤδη πεθνᾶσιν; Θε. σώζονται. νῦν γὰρ δὴ ἔτι ἡ κιβωτὸς ἀμφὶ τὴν Σέριφον, ζώσας αὐτὰς φυλάττουσα. Δω. τί δῆτα ἔτι σώζομεν αὐτὴν, τοῖς ἁλιεῦσι τούτοις ἐμβάλλοντες εἰς τὰ δίκτυα τοῖς Σεριφίοις; οἱ δὲ, ἀναιρήσονται, σύσσωμοι δηλονότι. Θε. οὐ λέγεις. ἴσως παιζομὲν. μὴ γὰρ ἀπόλοιθ' ἡμῖν αὐτὴ, μήτε τὸ παιδίον ἅτιμον ὂν ἡμῶν.

nautas, ut postquam in altum à terra provecti essent, acceptam arcam in mare projicerent, quò periret & misera illa, & infans. *Dor.* Quorsum ô soror? siquidem omnia exactè comperta habes? *Thet.* Pater illius Acrisius, quia pulcherrima erat, in æreum quendam thalamum inclusam, perpetuæ virginitati destinarat. Deinde verum quidem dicere non possum. Iovem autem ajunt conversum in aurum, ad ipsam per impluvium esse delapsam. Illam verò excepto in sinum demanante Deo, gravidam factam fuisse. Quod cùm pater animadvertisset, ut pote durus quispiam, & zelotypus senex, graviter indignatus est. Et stupratam ab aliquo ipsam ratus, cùm recens peperisset, in hanc arcam conjicit. *Dor.* Cæterùm quid agebat illa quando ingrediebatur? *Thet.* Pro se quidem tacebat, Dori, & ferebat damnationem: pro infante autem deprecabatur, ne morti traderetur, lachrymando, & avo pulcherrimum illum ostentando. Ille autem præ malorum ignorantia, mari irridebat: quorum ego quum memini, rursum lachrymis oppleor. *Dor.* Et me flere fecisti: at jam-ne mortui sunt? *Thet.* Haudquaquam, Nam arcæ vivos illos custodiens circum Seriphum adhuc natat. *Dor.* Cùr igitur non servamus ipsam, in retia Seriphis hisce piscatoribus immittendo? qui scilicet extra-

ctos illos, incolumes præstabunt. Non pereat ipsa, non infans adeò formosus. *Thet.* Rectè dicis; ita faciamus.

1 Ἐμοὶ ἔμαθες.] Sic ex fide MSS. hæc omnis clausula scribenda τίνα δ' ἴσμεν, ὦ ἀδελφὴ, εἰπὲ, εἰ ἐμαθες ἀκριβῶς ἅπαντα. Bourd.

NE-

[1]ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΕΝΙΠΕΩΣ.

ΕΝΙΠΕΥΣ.

Οὐ καλὰ ταῦτα ὦ Ποσειδον. εἰρήσῃ γὰρ πάλη-θές. ὑπελάβες μου τὴν ἐρωμένην, εἰκαθεὶς ἐμοὶ, διεκόρησας τὸ παῖδα, ἢ ἦ, ὥσθ' ὑπ' ἐμοῦ ταῦτα πεπονθέναι, καὶ λάθρᾳ τοῦτο παρεῖχες ἑαυτόν. Πο. σὺ γὰρ ὦ Ἐνιπεῦ, ὑπεργλιχὴς ἦθα, καὶ βραδὺς. ὃς κόρης ὄντα καλῆς φοιτῶσης ἡμέρας ἀπὸ σὲ, λαθρομιμούμενος ὑπὸ σοῦ ἔρωτος, ὑπερώρας, καὶ ἔχαιρες λυπῶν αὐτόν. ἡ δὲ, [2] ἀπὸ τῆς ὄχθης ἀλύουσα, καὶ ἐπεμβαίνουσα, καὶ λουομένη, εὐκαίρως σοι ἐσπόχει. σὺ δ' ἐθρύπτου πρὸς αὐτόν. Ενι. τί οὖν, λάθρᾳ τοῦτο ἐχρῆν σε ποιεῖν, καὶ καλλωπιζόμενος Ἐνιπέα ἀντὶ Ποσειδῶνος εἶναι, καὶ παζιτυφίσαι τὸν Τυρὼ ἀφελῆ κόρον ὄντα; Πο. ὀψὲ ζηλοτυπεῖς ὦ Ἐνιπεῦ, ὑπεροπτὴς πρότερος ὤν. ἡ Τυρὼ ἦ, εἰ δὲν δεινὸν πέπονθε, οἰομένη ὑπὸ σοῦ λελωβῆσθαι. Ενι. ἀλλὰ μὴν; ἔφης γὰρ ἀπιὼν ὅτι Ποσειδῶν ἦθα. ὁ δὲ μάλιστα ἐλύπησεν αὐτόν. καὶ ἐγὼ τοῦτο ἠδίκημαι, ὅτι τὰ ἐμὰ σὺ διέφθειρε τότε. καὶ περιβαλόμενος πορφυρέου τινὸς κύματος, ἔλαθε ὑμᾶς συνιόντας. ἔρημα συνῆν τῷ παιδὶ αὐτ' ἐμοῦ. Πο. σὺ γὰρ οὐκ ἤθελες ὦ Ἐνιπεῦ,

NEPTVNI, ET ENIPEI.

ENIPEVS.

Non honesta hæc sunt Neptune (verum enim dicam) qui circumventa amica mea, mihi assimilatus, puellam vitiasti. Putabat enim illa mecum rem esse sibi, ideoque sui copiam faciebat. *Nept.* Tu enim Enipeu, fastidiosus es & tardus, qui puellam adeò formosam ad te quotidie itantem, & amore pereuntem despexeris, eique ægrè facere gavisus sis. Illa verò juxta ripas mœrens, & ingrediens, seque lavans, interim in te incidere optabat: tu verò deludebas illam. *Enip.* Quid igitur propterea te mihi amorem præripere, & Enipeum pro Neptuno simulare, & simplicem hanc puellam [3] Tyronem decipere oportebat? *Nept.* Serò zelotypus es Enipeu, cùm priùs contemptor fueris. Nihil autem grave passa est Tyro, quando se putavit à te vitiatam esse. *Enip.* Nihil ne? Dixisti enim abiens, Neptunum esse te: quod vel maximè dolore affecit ipsam: atque ipse eò abs te injuria affectus sum, quòd voluptatem, quæ mea esse debuerat, percepisti tu: quodque circumpositò fluctu purpureo, qui vos abscondebat, cùm puella pro me tute rem habuisti. *Nept.* Tu enim nolebas [4] Enipeu.

1 Ποσειδῶνος] Sic debet esse titulus. *Bourd.*

2 Ἀπὸ τῆς ὄχθης ἀλύουσα] Dixi ad illud Petron. *proximum littori.* Idem.

3 *Tyro*] Virguncula fuit Thessala Salmonei filia, & Eunipei amica. ex qua Neptunus Melenam & Peliam suscepit, de quâ lib. 2. ver. hist. & in Philopat. Coqn.

4 *Enipeu*] Thessaliæ fluvius est. *Idem.*

TRI-

ΤΡΙΤΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΝΗΡΗΙΔΩΝ.

ΤΡΙΤΩΝ.

Τὸ κῆτος ὑμῶν ὦ Νηρηΐδες, ὃ ἐπὶ τὴν Ἠ κηφέως θυγατέρα τὴν Ἀνδρομέδαν ἐπέμψατε, ἔστι τὴν παῖδα ἠδίκηται ὡς οἴεσθε, καὶ αὐτὸ ἤδη πέπτωκε. Νη. τὸν τίνος ὦ Τρίτων; ἢ ὁ Κηφεὺς κλίνῃ δέλεαρ αὐτῇ τὴν κόρην, ἀπέκτεινεν ἐπιὼν, λοχήσας μὴ πολλῆς δυνάμεως; Τρι. οὐκ. ἀλλ' ἦτε οἴμοι, ὦ Ἰφιάνασσα, τ Περσέα, τὸ τ Δανάης παιδίον, ὃ μὲν τ μητρὸς ἐν τῇ κιβωτῷ ἐμβληθὲν ἐς τὴν θάλασσαν ὑπὸ μητροπάτορος, ἐσώσατε, οἰκτείρασαι αὐτούς. Ἰφι. οἶδα ἃ λέγεις. εἰκὼς ἤδη νεανίαν ὄντα, καὶ μέλα χρωτὸν τε καὶ καλὸν ἰδεῖν. Τρι. ἐκεῖνον ἀπέκτεινε τὸ κῆτος. Ἰφι. λέγεις ὦ Τρίτων; ἡ γὰρ δὴ σῶρα ἡμῖν τοιαῦτα ὠπίνει αὐτὸν ἐχρῆν. Τρι. ἐγὼ ὑμῖν φράσω τὸ πᾶν ὡς ἐγένετο. ἐστάλη μὲν ἐκεῖνος ἐπὶ τὰς Γοργόνας, ἆθλόν τινα τῶν τῆς βασιλείας ἐπιτελῶν. ἐπεὶ δ' ἀφίκετο ἐς τὴν Λιβύην. Ἰφι. πῶς ὦ Τρίτων, μόνος, ἢ καὶ ἄλλους συμμάχους ἦγε; ἄλλως γὰρ δύσοδος ἡ ὁδός. Τρι. λέγεις. ἐπεστάλησαν γὰρ αὐτῷ ἡ Ἀθηνᾶ ἔθηκαν. ἐπεὶ δ' ἐκεῖνος ἦκεν ἔσω διηπόρουν, οἰμαι, ἐγκαθεύδουσαι οἴμοι. ὁ δ' ἀποτεμὼν τὴν Μεδούσης τὴν κεφαλὴν, ᾤχετ' ἀποπτάμενος. Ἰφι. πῶς εἶδεν; ἀθέατοι γάρ εἰσιν.

TRITONIS ET NEREIDVM.

TRITON.

Balæna illa vestra, Nereides, quam contra filiam Cephei Andromedam emisistis, nulla injuria puellam affecit, ut putatis, & ipsa mortua jam est. *Ner.* A quo, Triton? Num Chepheus, tanquam illectamento aliquo proposita puella, aggressus illam occidit, ex insidiis cum multa vi adortus? *Trit.* Non. Sed nostis puto, Iphianassa, Perseum illum Danaës filium, quem unà cum matre in arca ab avo materno in mare projectum, illorum misertæ, servastis. *Iph.* Novi quem dicis. Vero autem consentaneum est illum jam adolescentem esse, & valdè cum generosum tum aspectu pulchrum. *Trit.* Hic balænam occidit. *Iph.* Quamobrem Triton? Neque enim hujusmodi præmia conservationis persolvere nobis debebat. *Trit.* Ego vobis exponam omnem rem, uti gesta est. Missus hic fuit ad Gorgonas, ut hoc regi certamen peragere. Postquam autem in Libyam pervenit. *Iph.* Quomodo Triton? solus-ne, an & alios secum commilitones adduxit? alioqui difficile hoc iter. *Trit.* Per aërem profectus est: alatum enim illum Minerva fecit. Postquam autem eò loci venit ubi illæ degebant, illæ, opinor, dormiebant: hic amputato Medusæ capite, avolavit. *Iph.* Quo pacto illas aspexit? aspici enim nequeunt: aut quisquis

1 *Balæna*] Narratur Historia Persei & Andromedæ de qua Ovid. 4. & 5. Metam. *Cogn.*

ἢ ὃς ἂν ἴδῃ, σὺν ἔτ' ἄλλῳ μᾶλλον τοιούτῳ ὄφει ἢ Τέρατι. ἡ Ἀθηνᾶ φλὺ ἀσπίδα τοιαύτην φαίνεται, τοιαύτῃ γὰρ ἔκρυπτε διηνεμῶς αὐτὴν τοῦ τε Ἀνδρομέδαν, καὶ ὅσος ἦν Κηφέα ὕστερον, ἡ Ἀθηνᾶ δὲ ἐπὶ τῆ ἀσπίδι ὑπεστιλβώσας, ὥσπερ ἐπὶ κατόπτρου παρέχει αὐτῇ ἰδεῖν τὴν εἰκόνα τῆς Μεδούσης. εἶτα λαθόμενος τῆ λαιᾷ τῆς κόμης, σκορῶν ἅμα τὴν εἰκόνα, τῇ δεξιᾷ [1] τὴν ἅρπην ἔχων, ἀπέτεμε τὴν κεφαλὴν αὐτῆς. καὶ πρὶν ἀνέρεσθαι τὰς ἀδελφὰς, ἀπέπτατο. ἐπεὶ δὲ τὴν παρεγένετο τοῦτον Αἰθιοπίαν ἐγγύς, ἤδη σκοπεῖ πετόμενος, ὁρᾷ τὴν Ἀνδρομέδαν σκευωρημένην ἐπί τινος πέτρας σκληρᾶς σκοπελώδους, καλλίστην ὡς ἰδεῖν, καθειμένην τῆς κόμης, ἡμίγυμνον πολὺ ἐνερθε τῶν μαστῶν. καὶ τὸ μὲν σκότον οἰκτείρας τὴν τύχην αὐτῆς, ἀνηρώτα τὴν αἰτίαν τῆς καθειρξεως. κατὰ μικρὸν δὲ ἁλοὺς ἔρωτι, ἐβοήθει σώσας τὴν παῖδα, βοηθεῖν διέγνω. καὶ ἐπειδὴ τὸ κῆτος ἐπῆλθε μάλα φοβερὸν, ὡς καθαπτόμενον τὴν Ἀνδρομέδαν, ὑπερκυρήσας ὁ νεανίσκος, σκόπον ἔχων τὴν ἅρπην, τῇ μὲν, [2] καθικνεῖτο· τῇ δὲ, σκοδεικνὺς τὴν Γοργόνα, λίθον ἐποίει αὐτό. τὸ δὲ, πέπτωκε γάρ, καὶ πίπτοντι αὐτῷ τὰ πολλὰ ὅσα εἶδε τὴν Μέδουσαν. ὁ δὲ, λύσας τὰ δεσμὰ τῆ παρθένου, ὑποχὼν τὴν χεῖρα, ὑπεδέξατο ἀκροποδητὶ καθιοῦσαν ἐκ τῆς πέτρας, ὀλιθηρὰς οὔσης. καὶ νῦν γαμεῖ ὁ τοῦ Κηφέως. καὶ ἀπαλλαγεῖσα τῶν δεσμῶν ἡ παρθένος, ἐπὶ τὸν ἀνδρα ἐλθοῦσα, ἐπὶ τὸν ἀνδρα ἐλθοῦσα, ἐπὶ τὸν ἀνδρα ἐλθοῦσα

ξθ αὐτὴν ἐς Ἄργος. ὥστ' ἀντὶ θανάτου, γάμοι δ' ἦν τὰ τυχόντα σύριγξ. Νη. ἐγὼ μέν, ὦ πάνυ τῆ γυναικὶ ἄχθομαι. τί γὰρ ἡ παῖς ἠδίκηκε ἡμᾶς, εἴ τι ἡ μήτηρ ἐμεγαλαύχησε τότε, κἀκ' ἤξίωσε καλλίων εἶναι; Τρ. ὑπ' ὀργῆς ἂν ἤλγησεν ἐπὶ τῇ θυγατρὶ μήτηρ γε ὤσα. Νη. μηκέτι μεμνήμεθα ὧν ἔφρασε ἐκείνων, εἴ τι βάρβαρος γυνὴ ὑπὲρ τὴν ἀξίαν ἐλάλησεν. ἱκανὸν γὰρ ἡμῖν τιμωρίαν ἔδωκε, φοβηθεῖσα ἐπὶ τῇ παιδί. χαίρωμεν οὖν τῷ γάμῳ.

de Argos deducet. Itaque pro morte nuptias non vulgares nacta est. *Ner.* Equidem non admodum ægrè fero factum hoc. Quid enim injuriæ nobis intulit puella, si quando sese superbè mater extulit, & nobis pulchriorem se existimavit? *Trit.* Quia cùm mater esset, sic dolorem magnum ob filiam percepisset. *Ner.* Ne istorum ampliùs, ô Dori, meminerimus, si quid barbara mulier præter decorum loquuta est. Satis enim supplicii tulit, quum filiæ ita metuit. Nuptiis igitur gaudeamus.

ΖΕΦΥΡΟΣ, ΚΑΙ ΝΟΤΟΣ.

ΖΕΦΥΡΟΣ.

Οὔ πώποτε πομπὴν ἐγὼ μεγαλοπρεπεστέραν εἶδον οὐ τῇ θαλάττῃ, ἀφ' ἧς εἰμι, οὐδὲ πνέω. σὺ δ' ὅστις εἶδες ὦ Νότε; Νο. τίνα ταύτην λέγεις ὦ Ζέφυρε τὴν πομπήν; ἢ τίνες οἱ πέμποντες ἦσαν; Ζε. ἡδίστῳ θεάματι ἀπολείφθης, οἷον σὺ ἄλλο ἴδοις ἄν. Νο. ὦ δέσποτα Ἐρυθρὰν γὰρ θάλασσαν εἰσαφικόμην. ἐπεπλώκειν δέ τι μέρος τῆς Ἰνδικῆς, ὅταν παρέλθω τὰ χώρας. οἶδεν οὖν εἶδα ἂν λέγεις. Ζε. ἀλλὰ τὸ σιδώνιον Ἀγήνορα εἶδες; Νο. ναί. τὸν τῆς Εὐρώπης πατέρα. τί μέλλω; Ζε. τοῦτον οὖν ἐκείνης ἀνηγήσομαί σοι. Νο. μῶν ὅτι ὁ Ζεὺς ἐρᾷ τε ἐκ πολλοῦ τῆς παιδός; τοῦτο γὰρ καὶ πάλαι ἠπιστάμην. Ζε. ἀκοῦσον μόνον ἔρωτος οἷος. τὰ μὲν πρῶτα ὑπ' ἄγνοιαν ἔπραττεν. ἡ μὲν Εὐρώπη κα-

ZEPHYRI ET NOTI.

ZEPHYRVS.

Nunquam equidem pompam magnificentiorem vidi in mari, ex quo ego sum, & spiro. Tu verò annon vidisti Note? *Not.* Quamnam hanc dicis pompam Zephyre? aut quinam sunt qui illam duxerunt? *Zeph.* Suavissimo spectaculo caruisti, & quale non facilè aliud unquam videris. *Not.* Iuxta rubrum mare occupatus fui, & Indiæ partem aliquam afflavi, quantum videlicet ejus terræ mari adjacet: proinde nihil novi eorum quæ dicis. *Zeph.* At Sidonium illum Agenorem vidisti? *Not.* Etiam. Europæ scilicet patrem. Quid tum? *Zeph.* De illa ipsa narrabo tibi. *Not.* Num quòd Iupiter puellam illam jampridem amare cœpit? Hoc enim jam olim scivi. *Zeph.* Nolti igitur quod ad amorem attinet: quæ verò postea confecuta sunt, ea nunc audi. Descenderat Europa

πελαγίᾳ ἐπὶ τῶν ἡϊόνα παίζουσι, τὰς ἡλικιώτιδας παραλαβοῦσα. ὁ Ζεὺς δὲ ταύρῳ εἰκάσας ἑαυτὸν, συνέπαιζεν αὐταῖς, κάλλιστος φαινόμενος. λευκός τε γὰρ ἦν ἀπειβῶς, καὶ τὰ κέρατα εὐκαμπὴς, καὶ τὸ βλέμμα ἥμερος. ἐσκίρτα δὲ καὶ αὐτὸς ἐπὶ τῇ ἡϊόνι, καὶ ἐμυκᾶτο ἥδιστα, ὥστε τὴν Εὐρώπην τολμῆσαι καὶ ἀναβῆναι αὐτόν. ὡς δὲ τοῦτ' ἐγένετο, ὁρμᾷ μὲν ὁ Ζεὺς ἅρμησεν ἐπὶ τὸν θάλατταν φέρων αὐτὴν, καὶ ἐνήχετο ἐμπετών. ἡ δὲ, πάνυ ἐκπλαγεῖσα τῷ πράγματι, τῇ μὲν λαιᾷ μόνον ἐνείχετο τοῦ κέρατος, ὡς μὴ ἀπολισθάνοι. τῇ ἑτέρᾳ δὲ, ἠνεμωμένον τὸ πέπλον ξυνεῖχε. Νο. ἡδὺ τοῦτο θέαμα ὦ Ζέφυρε εἶδες, καὶ ἐρωτικὸν, νηχόμενον τὸν Δία, φέροντα τὴν ἀγαπωμένην. Ζε. καὶ μάλα τὰ μὲν τοιαῦτα ἡδέα ἀθάνατον ὦ Νότε. ἦ τε γὰρ θάλαττα εὐθὺς ἀκύμων ἐγένετο, καὶ τὴν γαλήνην ἐπησασυμένη, λείαν παρεῖχεν ἑαυτήν. ἡμεῖς δὲ πάντες ἡσυχίαν ἄγοντες, οὐδὲν ἄλλο, ἢ θεατὴ μόνον τῶν γινομένων παρηκολουθοῦμεν. ἔρωτες δὲ ὑποπτώμενοι, μικρὸν ὑπὲρ τὴν θάλατταν ὡς ἐνίοτε ἄκρους τοῖς ποσὶν ἐπιψαύειν καὶ ὕδατος ἡμμένας τὰς δᾷδας φέροντες, ἠδον ἅμα τὸν ὑμέναιον. αἱ Νηρηΐδες δὲ ἀναδῦσαι, παρίππευον ἐπὶ τῶν δελφίνων ἐπικρυπτόμεναι, ἡμίγυμνοι αἱ πολλαί. τὸ, τε τῶν Τελτώνων γένος, καὶ εἴ τι ἄλλο μὴ φοβερὸν ἰδεῖν τῶν θαλαττίων, ἅπαντα ὡμείλησε τὴν παῖδα. ὁ μὲν γὰρ Ποσειδῶν ἐπιβεβηκὼς ἅρματος, παρεχώρησε, καὶ τὴν Ἀμφιτρίτην ἔχων, ὠθῶν γιγνῶσκε, ὡδοδεικνὺς τῷ ἀδελφῷ. ἐπὶ πᾶσι δὲ τὴν Ἀφροδίτην δύο Τρίτωνες ἔφερον, ἐπὶ κόγχης κατακειμένην, ad littus ludendi gratia, ſecum aſſumptis æqualibus ſuis. Iupiter autem tauro aſſimilatus, ludebat unà cum ipſis, pulcherrimus tum apparens. Nam & ſummè candidus, & cornibus pulchrè reflexis erat, vultuque manſueto. Saltabat igitur & ipſe in littore, & mugiebat ſuaviſſimè, ita ut Europa ipſum conſcendere auderet. Cæterùm ubi hoc factum eſt, Iupiter citato curſu in mare ferens ipſam prorupit, & illapſus natavit. Illa verò hac re admodum attonita, læva quidem cornu tenebat, ut ne delaberetur: altera verò peplum vento jactatum continebat. *Not.* Iucundum hoc ſpectaculum Zephyre vidiſti, & amatorium, Iovem natantem, dilectam ferentem. *Zeph.* At verò quæ conſecuta ſunt, multò ſuaviora Note. Nam & mare ſtatim placidum fuit, & tranquillitate attracta, planum ſe præbuit. Nos autem omnes ſilentium agentes, nihil aliud quàm ſpectatores ſolùm eorum quæ fiebant, comitabamur. Cupidines verò juxta volantes, paulum ſupra mare, ita ut ſummis pedibus aquam interdum contingerent, accenſas ferentes faces hymenæum canebant. Nereides autem emerſæ undis, delphinum tergis inſidentes obequitabant applaudendo, ſeminudæ pleræque. Præterea Tritonum genus, & ſiquid aliud marinorum aſpectu formidabile non eſt, omnia circum puellam choreas agebant. Nam & ipſe quidem Neptunus conſcenſo curru, & quaſi pronubus incedens, unà cum Amphitrite lætus præibat, viam natanti fratri aperiens. Præter omnia autem duo Tritones Venerem ferebant in concha recubantem, & omni-

ἄνθη παντοῖα ἐπιπάττουσα τῇ νύμφῃ. ταῦτα δὲ Φοίνιξιν ἄρχει τε Κρήτης ἐληλύθει. ἐπὶ ᾧ ἐπίδηλα τῇ νήσῳ, ὁ μὲν ταῦρος οὐκ ἔτι ἐφαίνετο. ἐπιλαβόμενος δὲ τοῦ χειρὸς ὁ Ζεὺς, ἀπῆγε τὴν Εὐρώπην εἰς τὸ Δίκταιον ἄντρον, ἐρυθριῶσαν, καὶ κάτω ὁρῶσαν. ἠπίστατο γὰρ ἤδη ἐφ' ὅ, τι ἄγοιτο, ἡμεῖς δ' ἐμπεσόντες, ἄλλος ἄλλο μέρος ἐδιεκυμαίνομεν. Νε. ὦ μακάριε ζέφυρε τῆς θείας. ἐμοὶ δὲ, γρύπας, καὶ ἐλέφαντες, καὶ μέλανες ἀνθρωποι ἐώρων.

omnigenos flores ſponſæ aſpergentem. Hæc à Phœnicia ad Cretam uſque geſta ſunt. Poſtquam autem in inſulam aſcendit: hic quidem non ampliùs taurus viſus eſt. Iupiter autem apprehenſam manu Europam, in Dictæum antrum abduxit, erubeſcentem & oculos demittentem: jam enim intelligebat, ad quid duceretur. Nos autem incumbentes mari, alius aliam illius partem fluctibus agitabamus. Not. O beatum Zephyre, te qui iſthæc videris: ego verò gryphas, & elephantos & nigros homines interim aſpiciebam.

NEKPIKOI ΔΙΑΛΟΓΟΙ. | MORTVORVM DIALOGI.

ARGVMENTVM.

Quanquam ex eadem occaſione & hi Dialogi, quibus inferorum querela, judicia, pœna, & id genus alia deſcribuntur, exceptis paucis quibuſdam, quorum argumenta de ſuis temporibus ſumpſiſſe Lucianus videtur, cum ſuperioribus prognati ſunt: alium tamen atque diverſum ab illis finem habent, aliaque monent ac docent. Suprà enim amores & affectus Deorum tractantur, at hic illud indicatur, atque etiam oculis penè ſubjicitur, quod apud inferos, & eos Iudices, quorum ſententia poſt hanc vitam ſubjiciendi omnes ſumus, nulla perſonarum ratio, nulla potentiæ, divitiarum, honorum, famæ, aut cujuſcunque fortunæ æſtimatio futura eſt: ſed quòd omnes, quod ad conditionem attinet, æquales futuri, & pro eo ac quiſque in hac vita ſe gerit & meretur, ſupplicium aut præmium accepturi ſumus. Tametſi illud quoque non ignorem Lucianum ex ironia magis pleraque hæc quàm quòd ita animo ſenſerit, dixiſſe videri poſſe, ut pote Epicureum, &, ut ab aliis vocatur, ἄθεον, qui neque de diis, neque de immortalitate animarum rectè quicquam ſenſerit. Veruntamen etiam aliàs, cum de veris morib. philoſophorum ſcribit, ut in Nigrino, Demonacte, & cæteris quibuſdam, ejuſmodi de præſentis vitæ reb. & actionibus præcipit, & tradit, qua illum haud dubiè de futura quoque nonnihil cogitatione ac ſenſu præcepiſſe confirmare poſſint.

Vtut autem hæc se habent, digni tamen dialogi isti sunt, qui legantur, & ob oculos quàm sæpissimè revocentur: vel ob hoc solum, ut à cupiditatibus rerum externarum desiderio mentem avocemus, & ad illud respiciamus, quod poëta dixit: Pulvis & umbra sumus. quodque post hanc vitam, neque opes, neque potentia, neque ulla alia fortuna defunctos sequentur, aut juvabunt.

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ, ΚΑΙ ΠΟΛΥΔΕΥΚΟΥΣ.

DIOGENIS ET POLLVCIS.

ΔΙΟΓΕΝΗΣ.

Ὦ πολύδευκες, σοὶ ἐπιδὰν πάχιστα ἀνέλθῃς, σὺν χαίρειν εἰπὼν τὸ ἀναβιῶναι αὖθις, ἵν' ὦ ἰδῇς Μένιππον τὸν κυνᾶν, δύρεις δ' ἂν αὐτὸν ἐν Κορίνθῳ τῷ Κρανείου, ἢ ἐν Λυκείῳ, τῶν ἱεροσύλων τινὰς ἀλλήλοις φιλοσόφων καθαγελῶντα, εἰπεῖν αὐτὸν, ὅτι σοι ὦ Μένιππε, κελεύει ὁ Διογένης εἴ σοι ἱκανῶς τὰ ὑπὲρ γῆς καθαγελάσαι, ἥκειν ἐνταῦθα πολλὰ πλείω ἐπιγελασόμενον. ἐκεῖ μὲν γὰρ ἐν ἀμφιβόλῳ σοι ἔπι ὁ γέλως ἴσως, καὶ πολὺ τὸ, τίς γὰρ ὅλως οἶδε τὰ μὴ τοῦ βίου; ἐνταῦθα δ', ἐπαύσῃ βεβαίως γελῶν, καθάπερ ἐγὼ νῦν. καὶ μάλιστα ἐπειδὰν ὁρᾷς τοὺς πλουσίους, καὶ σατράπας, καὶ τυράννους, ὅτι ταπεινοὺς, καὶ ἀσήμους ἐν μόνῃ σιμωγῇ διαγνωσκομένους. καὶ ὅτι μαλθακοὶ καὶ ἀχρεῖοι εἰσι, μεμνημένοι τῶν ἄνω. ταῦτα λέγε αὐτοῖς, καὶ ὡσαύτως, ἐμπλησάμενον πολὺ πέραν, ἥκειν θέρμων τε πολλῶν, καὶ εἴ πῃ εὕροι [2] ἐν τῇ τριόδῳ Ἑκάτης δεῖπνον

DIOGENES.

Do tibi, Pollux, in mandatis, ut quumprimum ad superos ascenderis (tuum enim est, ni fallor, die crastino reviviscere) ficubi Menippum canem videris (invenies autem ipsum [1] Corinthi circa Craneum, aut in Lyceo, contendentes istos inter se Philosophos deridentem) dicas illi: Menippe, jubet te Diogenes, si satis ea quæ in terris geruntur, derisisti, huc multò plura derisurus venias. Illic enim in ambiguo tibi adhuc est risus. & in ore frequens istud. Quisnam omnino novit quæ post vitam futura sunt? Hic autem non desines constanter ridere, quemadmodum ego nunc: & maximè cùm videris divites istos, ac satrapas, & tyrannos ita humiles & obscuros esse, soloque ejulatu ab aliis dignosci. Tum ut molles & ignavi sunt, eorum quæ apud superos geruntur reminiscentes. Hæc illi dicas, ac præterea ut pera lupino multo impleta veniat: & ficubi positam in trivio, Hecates cœnam,

1 *Corinthi circa Craneum*] Corinthus urbs Achaiæ Græcarum urbium clarissima fuit quæ ne Romanæ quidem urbi concessit. Craneum, Gymnasium. *Cogn.*

2 Ἐν τῇ τριόδῳ Ἑκάτης δεῖπνον] Narrat Interp. Aristoph. in Plut. Κρανεῖον ἐν τῷ Κορίνθῳ Λύκειον γυμνάσιον παρ' Ἀθηναίοις ἐν προαστείῳ. *Bourd.* Mos erat divitibus, ut singulis mensibus, Hecate sacrificando in Triviis panes atque alia quæ-

νείμῃσιν; ἢ [1] οὐκ οἶσθα ὅτι ἐν τοῖς καθαρσίοις, ἢ ἐν ταῖς Πολυκράτους καθαρσίοις ταῦτα ἦν. Διόγ. Ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἐκεῖνος ἐπράττετο, ἀποδιδοὺς τοῖς ἐν τῷ ὄχλῳ. Διο. χάριν τινὰ φιλοσοφίᾳ, τερατώδεσι ἔχων πολυθρυλλήτοις ἀπαρτὶ αὐτοῦ ἐκπεπλασμένον καὶ τοῖς [2] ἐπιτυχοῦσι τὸ ῥακίνιον ποικίλον. γελᾷ δ' οὖν, καὶ τὰ πολλὰ τῆς ἀλαζονικῆς τύφου φιλοσόφους ἐπισκώπτει. Ποσειδόνιον οὖν φῂς λέγειν τι τοιοῦτον. Διογ. βαλὲ καὶ σὺ αὐτοὺς ὑπὲρ τούτων ἐπιλαμβανόμενος φιλοσόφους; Πολυκλείτους. ἐγὼ μὲν γὰρ οὐδὲ τοῦτο. Διο. τὸ μὲν ὅλον, παυσάτω αὐτοὺς παραγγέλλων λῆρον, καὶ ὅσα τοῦ ὅλου ἕνεκα, καὶ [3] κέρατα φύοντας ἀλλήλοις, καὶ κροκοδείλους ποιοῦντας, καὶ τοιαῦτα ἄπορα ἐρωτᾶν διδάσκοντας τοὺς ἀνθρώπους. Πολυ. ἀλλ' ἐμοὶ ἀμφὶ τούτων καὶ ἀπαίδευτον εἶναι φάσκοντος, κατηγορεῖτε σοφίας αὐτῶν. Διο. τί γὰρ [4] οἰμώζειν αὐτοὺς παρ' ἐμοῦ λέγε. Πολυ. καὶ ταῦτα ὦ Διόγενες ἀπαγγελῶ. Διο. τοῖς πλουσίοις δὲ

nam, aut ovum ex lustratione relictum, aut tale quid invenies? *Poll.* At hæc illi renunciabo Diogenes. Sed quò melius illum agnoscere queam, cujusmodi est facie? *Diog.* Senex est, calvaster, pallio indutus lacero, & vento cuivis pervio, & diversorum pannorum assumentis variegato. Ridet autem semper, ad plerumque Philosophos istos arrogantes acerbè perstringit. *Poll.* Facile erit illum ex his signis invenire. *Diog.* Vis-ne ut ad illos etiam philosophos aliquid mandem tibi? *Poll.* Mandes licet: nequo enim hoc mihi grave fuerit. *Diog.* In universum adhortare illos, ut desinant nugari, & de toto contendere, & cornua sibi mutuò affingere, & crocodilos facere: nec hujusce modi inepta mentem doceant interrogare. *Poll.* At indoctum me & ineruditum esse dicent, qui doctrinam illorum reprehendam. *Diog.* Tu verò meo nomine ipsos plorare jube. *Poll.* Et hæc nunciabo illis Diogenes. *Diog.* Divitibus autem, ô charissimum

quædam ponerent, quæ postea à pauperibus auferebantur. Suid. & Athen. lib. 7. Cogn.

1 Ὡς ἐν καθαρσίοις] De ovis lustratoriis dico alibi. καθάρσια. ἔθος ἦν Ἀθήνησι καθαίρειν τὴν ἐκκλησίαν, ἢ τὸ θέατρον, ἢ ὅλως τοὺς τοῦ δήμου σωθέντας, μιαρούς πάντα χοιρείοις ἀπαρχόμενον καθάρσια. Suid. Scholiast. Aristoph. Celsus c. 20. lib. 3. Hesych. verbo καθαίρεται. πάντα δ' ἱπποίοιν οἱ λογιώτατοι ἐξεῖσι ἀρχοι, ὀνομαθέντες ἅπαξ ἢ ἀπὸ τοῦ ἀφεστιχέναι, ἢ ἀπὸ τοῦ ἐξίεσθαι, Suid. Hesych. ultimam tangit originationem. Ex his Peristiarchis καθάρσια dicta ἐξέσια. Scholiast. Aristoph. ad Concion. tangit alibi Lucianus. *Bourd.* Catharsium Græcis dicitur, mos purgandi concliones atque theatra. Ovid. in arte:

Et veniat quæ lustret arnus, lectumque locumque
Præferat & tremulâ sulphur & ova manu.

Iuvenal. *nisi se centum lustraverit ovis.* Cogn.

2 Ἐπιτυχοῦσι τῷ ῥακίνιον] Dico ad Helio. lib. 6. *Bourd.*

3 Κέρατα φύοντας] Διὰ τὰ λεκτικὰ λόγον. ἢ τὰ κερωδεσλεγόμενα. De quib. vitar. auct. *Idem.*

4 Οἰμώζειν] Τὸ εἶδος Ἀττικὸν ἀρχαῖον τε καὶ σεμνόν. leg. Scholiast. Aristoph. ad illud. ἵππ. κλαύσει τις μακρὰ καλλίων. Dictio in usu frequentissimo apud Lucianum. *Idem.*

ὦ φίλτατοι Πολυδεύκεα, ἀπάγγελε τοῖσι παρ' ἡμῖν. τί δ' μέλλετε τὸ χρυσίον φυλάττειν; τί δ' πιμελεῖσθε ἑαυτῶν, λογιζόμενοι τὰς τάλαντα, καὶ τάλαντα ἐπὶ πολλοῖς συντιθέντες, ὃς μηδὲ ἕνα ὀβολὸν ἔχοντας, ἔχειν μετ' ὀλίγου; Πολυ. εἰρήσεται καὶ ταῦτα τοῖς ἐκείνοις. Διο. ἀλλὰ τοῖς καλοῖς γε καὶ ἰσχυροῖς λέγε. Μεγίλλῳ τε τῷ κροτωνιάτῃ, καὶ Δαμοξένῳ τῷ παλαιστῇ, ὅτι παρ' ἡμῖν ὥτε ἡ ξανθὴ κόμη, ὥτε τὰ [2] μέλανα ὄμματα, [3] ἡ ἐρύθημα ἐπὶ τοῖς σώμασιν ὑπάρχει, ἢ νεῦρα ὑγιῆ, ἢ ὦμοι πλατεῖαι· ἀλλὰ πάντα μίαν ἡμῖν κόνιν, φασὶ, κεφαλίαν γυμνὰ καὶ κάλλους. Πολυ. ἀλλὰ λοιπὸν οὐδὲ ταῦτα εἰπεῖν ἐστὶ τοῖς καλοῖς, καὶ ἰσχυροῖς. Διο. καὶ τοῖς πένησιν ὦ λάκων, πολλοὶ δ' εἰσὶ, καὶ ἀχθόμενοι τῷ πλούτῳ, καὶ οἰκτίρουσι τὴν ἀπορίαν, λέγε μήτε δακρύειν, μήτ' οἰμώζειν, διηγησάμενον τὴν σεαυτοῦ ἰσοτιμίαν. καὶ ὅτι ὄψον τοῖς σοῖς πλουσίοις οὐδὲν ἀμείνους αὐτῶν. καὶ Λακεδαιμονίοις δὲ τοῖς σοῖς, ταῦτα εἰ δοκεῖ, παρ' ἐμοῦ ἐπιτίμησον, λέγων σκληλύαζ αὐτούς. Πολυ. μηδὲν ὦ Διόξιππε τοῖς Λακεδαιμονίοις λέγε. ὁ γὰρ ἀπιξόμενός γε, ἃ δὲ τοῖς ἄλλοις ἐρρήθη, ἀπαγγελῶ. Διο. ἐπόμνυμι τούτοις, ἐ-

mum Polluxium, noſtro nomine hæc renuncia. Quid ô vani aurum cuſtoditis? quid vos ipſos excruciatis, uſuras ſupputando, & talenta talentis aceumulando, quos unicum obolum habentes brevi exanire oportet? *Poll.* Hæc etiam illis dicentur. *Diog.* Sed & formoſis illis & robuſtis dicas, Megillo puta Corinthio, & Damoxeno palæſtritæ, apud nos neque flavam comam, neque cæruleos nigroſve oculos, neque faciei ruborem ampliùs ullum eſſe: neque rigidos nervos, neque validos humeros, ſed omnia unum, ut ajunt, pulverem, calvarias pulchritudine nudatas. *Poll.* Neque moleſtum erit, hæc dicere formoſis illis, & robuſtis. *Diog.* Pauperibus etiam ô Lacon (multi autem ſunt, quibus & ea res perquam moleſta eſt, & inopia luctum movet) dicas ut ne lachrymentur, neque ejulent, expoliti illis hujus loci æqualitate, qua futurum eſt, ut videant eos qui fuerunt illic divites, nihilo ſe ipſis hic eſſe meliores. *Diog.* Tuis verò Lacedæmoniis, hæc ſi videtur, nomine meo objicias, illos enervatos eſſe dictitans. *Poll.* Nihil ô Diogenes de Lacedæmoniis dicas: non enim profectò feram. Sed quæ ad cæteros mandaſti, ea illis renunciabo. *Diog.* Hos miſſos faciamus, quando ita

1 Χαροπὰ] Χαρίεντα, ξανθὰ, γλαυκὰ, παρὰ τὸ χαρὴν. Heſych. φοῖσσα ſimpliciter interpretatur Schol. Ariſtoph. male. *Beurd.*

2 Hⁿ μέλανα ὄμματα] Dixi ad Petron. *Idem.*

3 Hⁿ ἐρύθημα] Ἐρύθημα βάμμα κίκκινον ἢ πυρρὸν ἢ μέλαν. ἐρύθημα, ἢ ῥίζα ἢ λιτροειδὴς μυδρόχλωρον. Heſych. verbo ἐρεθαίνεις à quo Suid. qui adjungit ἢ ῥοδωνὴ ἢ ῥίζα ἐρυθρὰ ἢ ἐρυθραίνουσα τὰ σώματα οἷ γυναῖκες ἐγχρίουσι λίγω. Sed Erythrodanum ab Anchuſa diſtinguunt Plin. Ruell. Fuſch. Erythrodanum Rubiam Latinis, Gallis *Garenſe*, in uſu eſſe facandis fœminis non alibi legi, Anchuſa untuntur maxime quam *orchanete* vocant Galli. Iſta ſpecie non colore differunt, ut alibi docendum erit. *Idem.*

1 Mi-

τοῖ σοι δοκεῖ. σὺ δ' οἷς εἶπον, ἀπάγγελλε παρ' ἐμοῦ τοὺς λόγους.

ita tibi videtur. Tu verò quibus ante dixi, sermones meos defer as.

ΠΛΟΥΤΩΝ, ΗΚΑΤΑ ΜΕΝΙΠΠΟΥ.

PLVTO, SEV CONTRA MENIPPVM.

ΚΡΟΙΣΟΣ.

Οὐ φέρομεν ὦ Πλοῦτον, Μένιππον τοῦτον τὸν κύνα παρεισιόντα. ἄγε ἢ σκεψόμεθά τοι κατιόντα, ἢ ἡμεῖς [1] μετοικήσομεν εἰς ἕτερον τόπον. Πλ. τί δ' ὑμᾶς δεινὸν ἐργάζεται ὀμόγελως ὤν; Κρ. ἐπιδὼν ἡμᾶς οἰμώζομεν, καὶ στενόμεν, σκείνων μεμνημένοι τῶν ἄνω, Μίδας μὲν ὄντος, καὶ χρυσίου, Σαρδαναπάλου δ', καὶ πολλῆς τρυφῆς, ἐγὼ δὲ, τοὺς θησαυροὺς, ἐπιγελᾷ, καὶ ἐξευτελίζει, ἀνδράποδα, καὶ κωδώρμους ἡμᾶς ἀποκαλῶν. ἐνίοτε δὲ καὶ ᾄδων, ἐπικωκύει ἡμῶν τοὺς οἰμωγάς. καὶ ὅλως, λυπηρός ἐστι. Πλ. τί ταῦτα φασὶν ὦ Μένιππε; Μεν. ἀληθῆ ὦ Πλοῦτον. μισῶ γὰρ αὐτοὺς ἀχρήστους, καὶ ὀλιγωρίας ὄντας. οἷς οὐκ ἀπέχρησε βιῶναι κακῶς, ἀλλὰ καὶ λανθάνοντες, ἔτι μάστακα, καὶ ἀσελγοῦσι τοῖς ἄνω. χαίρουσι τοιγαροῦν ἀπὸ αὐτῶν αὐτοῖς. Πλ. ἀλλ' ὦ χρυσὲ, λυπεῖ δὲ μικρῶν σφόδρα. Μεν. καὶ σὺ μανθάνεις ὦ Πλοῦτον, ὁμοψήφου ὄντος τοῖς τοῦτον στενάγουσι; Πλ. οὐδὲ-

CROESVS.

Non possumus ferre, Pluto, Menippum hunc Canem accolam. Itaque aut illum alibi colloca, aut nos aliò commigrabimus. *Plut.* Ecquid ille mali vobis facit, vobiscum pariter mortuus cùm sit? *Cr.* Quoniam nos ploramus, & ingemiscimus, ea recordantes quæ apud superos habuimus, ut pote Midas iste aurum, [2] Sardanapalus multas delicias, ego thesauros, irridet, eaque exprobrat, mancipia, & piacula nos vocitando. Interdum etiam cantando, gemitus nostros conturbat: atque modis omnibus est molestus. *Plut.* Quid ista dicunt Menippe? *Men.* Vera Pluto. Ignavos enim illos ac perditos odi, quibus malè vixisse, non satis fuit: sed etiam mortui, insuper recordatione, illis quæ sunt apud superos, inhærent. Delector itaque ægrè ipsis faciendo. *Plut.* Sed non decet: rebus enim non exiguis privati dolent. *Men.* Etiam tu deliras Pluto, qui tuo calculo gemitus istorum approbas? *Plut.* Nequaquam, verùm

1 Μετοικήσομεν] *Aliò migremus.* μετοικήσομεν mendosam lectionem secutus est Interp. *Bourd.*

2 *Sardanapalus*] Rex fuit Nini Persicæ regionis, de cujus luxu apud Athen. lib. 12. Cujus Epitaphium apud Cic. Tusc. 5.

Hæc habeo quæ edi, quæque exsaturata libido
Hausit, at illa jacent, multa & præclara relicta. Cogn.

μῶς. ἀλλ' οὐκ ἂν ἐθελήσαιμι ταυτάζειν ὑμῖν. Μεν. καὶ μὴν ὦ κάκιστοι Λυδῶν, καὶ Φρυγῶν, καὶ Ἀσσυρίων, ὅτι μεθύσκεσθε, ὡς ἤδη παυσομένων μου, ἵνα γὰρ ἂν ἦτε, ἀκηλήτους ἀπάντων, καὶ κατάδων, καὶ καθαλλῶν. Κορ. ταῦτα οὐχ ὕβρεις; Μεν. ὄκ. ἀλλ' ὁποῖα ὕβρεις ἦν, ἃ ὑμεῖς ἐποιεῖτε, θεοπρεπείας ἀξιοῦντες, καὶ ἐλαυνόμενοις ἀνθρώποις ἐντυφῶντες, καὶ δι' ἡνίκα τὸ παρόπαν ἃ μεμνήσεσθε τιμαρᾶν οἰμώξεται, πάντων ὁμοίων ἀφρημοσύνη. Κορ. πλὴν γὰ ὦ θεοὶ καὶ μεγάλων κτημόνων. Μι. ὅσα μὲ ἐγὼ χρυσᾶ. Σαρ. ὅσης σῆ ἐγὼ τρυφῆς. Μεν. εὖγε οὕτω ποιεῖτε. ὀδυρεσθε μὴν ὑμεῖς. ἐγὼ δ', τὸ γνῶθι σαυτὸν πολλάκις σωτήριον, ἐπάσεσθαι ὑμῖν. πρέποι γὰρ ἂν ταῖς τοιαύταις οἰμωγαῖς ἐπᾴδεσθαι.

rùm vos mutuò discordare nolim. *Men.* Atqui Lydorum, Phrygum, & Assyriorum pessimi, ita sentite de me, ut qui nunquam sim desiturus: nam quocunque iveritis, eôdem sequar, ægrè faciendo, occinendo, atque irridendo vos. *Cr.* Annon hæc contumelia est? *Men.* Minimè, sed illa contumelia erant, quæ vos faciebatis, quum adorari volebatis, & liberos homines ludibrio habebatis, mortisque prorsus immemores eratis. Proinde omnibus illis privati nunc plorate. *Cr.* Multis certe ô Dii, magnisque possessionibus. *Mid.* Quanto quidem ego auro! *Sar.* Quanta verò ego voluptate! *Men.* Euge sic facite: vos quidem lugete: ego verò tritum illud, Noscete ipsum, identidem connectendo, vobis occinam. Id enim hujusmodi gemitibus accinere convenit.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ, ΑΜΦΙΛΟΧΟΥ, ΚΑΙ ΤΡΟΦΩΝΙΟΥ.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Σφὼ μῶροι ὦ Τροφώνιε, καὶ Ἀμφίλοχε, νεκροὶ ὄντες, οὐκ οἶσθ' ὅπως ναῶν κατηξιώθητε, καὶ μάντεις δοκεῖτε. καὶ οἱ μόταυσι τ' ἀνθρώποις, θεοὺς ὑμᾶς ὑπειλήφασιν εἶναι. Τρο. τί δὲ ἡμεῖς αἴτιοι, εἰ ὑπ' ἀνοίας ἐκεῖνοι τοιαῦτα περὶ νεκρῶν δοξάζουσιν; Με. ἀλλ' οὐκ ἂν ἐδόξαζον, εἰ μὴ ζῶντες καὶ ὑμεῖς τοιαῦτα ἐπορτοδύε-

MENIPPI, AMPHILOCHI ET TROPHONII.

MENIPPVS.

Vos nimirum [1] Trophoni, & Amphiloche, cùm sitis mortui, haud scio quonam modo fanis estis donati, vatesque credimini, ac stulti mortales Deos esse vos, arbitrantur. *Troph.* Quid igitur nostra-ne culpa est, si per insciti illi de mortuis hujusmodi opinantur. *Men.* At opinati non fuissent, nisi quum viveretis, talia quædam portenta osten-

1 *Trophoni*] De Trophonio Cic. in Tuscul. & de Nat. Deor. Herod. in Clio, Philostr. in vita Apollonii. Pausan. de Amphilocho Strabo. & Pausan. *Cogn.*

1 *Leba-*

ὄτι, ὡς τὰ μέλλοντα προειδότες, καὶ προσποιῶν δυνάμενοι τοῖς ἐρωμένοις. Τρο. ὦ Μένιππε, Ἀμφίλοχος ἅδε ὑτ῀ ἂν εἰδείη ὅπ αὐτῷ ἀποκριτέον ὑπὲρ αὐτοῦ. ἐγὼ δ', ἥρως εἰμὶ, καὶ μαντεύομαι, ἴσως τις καταπύθοιτο παρ' ἐμοῦ. σὺ δ' ἔοικας οὐκ ἐπιδεδημικέναι Λεβαδείᾳ τὸ παράπαν. ἀγνοήσεις σὺ τοῦτο. Με. τί φῄς; εἰ μὴ εἰς Λεβάδειαν γὼ παρέλθω, καὶ [2] ἐσταλμένος τῆς ὀθόνας, γελοίως μέλλω σὺ τῶν χρεῶν ἔχων, ἐσπτύσω ἀφ' ὧν τομίαν ταπεινὴν ὀντ῀ εἰς τὸ ἀπήλαιον, οὐκ ἂν ἐδυνάμην εἰδέναι ὅπ νεκρὸς εἶ. ὥσπερ ἡμεῖς, μόνῃ τῇ ψηφίδι ἀφ-φέρων; ἀλλ' ἄγε δὴ τὴν μαντικήν, τί ὄ ἥρως ἐστὶν; ἀγνοῶ γάρ. Τρο. ἐξ ἀνθρώπου τε καὶ θεοῦ συγκείμ. Με. ὁ μὲν ἄνθρωπος ἐστιν, ὡς φῄς, μήτε θεὸς, καὶ σύναμφότερόν ἐστιν· ὧν δὲ τῷ σὺ τὸ θεῖ ἐκεῖνο ἡμῖν μῖξαι ἀπιλήλυθε; Τρο. χρᾷ ὦ Μένιππε ἐν Βοιωτίᾳ. Με. σὺ εἶδε ὦ Τροφώνιε ὃ, τι καὶ λέγεις. ὅπ μᾶλλον ὅλ῀ εἶ νεκρὸς, ἀκριβῶς ὁρῶ.

ostentasſetis, ac ſi futurorum præſcii fuiſſetis, eaque percontantibus prædicere potuiſſetis. *Troph.* Menippe: noverit Amphilochus hic, ipſi pro ſeſe reſpondendum eſſe. At ego heros ſum, & vaticinor, ſiquis ad me deſcenderit. Tu autem videris nunquam omnino Lebadiam adiiſſe, non enim hæc non crederes. *Men.* Quid ais? Niſi [1] Lebadiam adivero, & linteis amictus, ridiculè oſſiam manu geſtans, per anguſtum aditum in ſpecum irrepiero, te mortuum ut & nos eſſe, ſcire nequeam, idque ſola impoſtura præcellentem? Sed age, per vaticinandi artem, quid eſt heros? etenim neſcio. *Troph.* Eſt quiddam ex homine & Deo compoſitum. *Men.* Quod neque eſt homo, ut ais, neque Deus, ſed utrumque ſimul. Ergo dimidia illa tui, ac divina pars quò nunc receſſit? *Troph.* Reddit oracula, Menippe, in Bœotia. *Men.* Haud intelligo quid dicas Trophoni: atqui te totum mortuum eſſe, planè video.

1 *Lebadia*] Oppidum eſt antiquum in Bœotia Gell. lib. 12. c. 15. *Cogn.*

2 Ἐσταλμένος τῆς ὀθόνης] Exſequitur hanc totam hiſtoriam Scholiaſt. Ariſtophan. ad Nub. tangit id. pag. 166. vide Philoſt. & Lucian. Necyo. *Bourd.*

ΕΡΜΟΥ, ΚΑΙ ΧΑΡΩΝΟΣ.

MERCVRII ET CHARONTIS.

ΕΡΜΗΣ.

Λογισώμεθα ὦ πορθμεῦ, εἰ δοκεῖ, ὁπόσα μοι ὀφείλεις ἤδη, ὅπως μὴ αὖθις ἐλέγξωμέν τι περὶ αὐτῶν. Χα. λογισώμεθα ὦ Ἑρμῆ. ἄμεινον γὰρ οὕτως περὶ αὐτῶν, καὶ ἀπραγμονέστερον. Ερ.

MERCVRIVS.

Supputemus, portitor, ſi videtur, quantum mihi debeas jam, ne denuo aliquando inter nos de eo contendamus. *Ch.* Supputemus Mercuri: nam id definire melius eſt, & minoris negocii. *Merc.* Anchoram

ἄγκυραν σπειλαμένῳ σὺ ἐμίσθωσα πέντε δραχμῶν. Χα. πολλοῦ λέγεις. Ερ. νὴ τὸν Αἰδωνέα, τὸν πέντε ὀνησάμενον. καὶ τροπωτῆρας δύο ὀβολῶν. Χα. τί δὲ πέντε δραχμαὶ, καὶ ὀβολὸς δύο. Ερ. καὶ ἀκίστραν ὑπὲρ δ' ἱστίου πέντε ὀβολοὺς ἐγὼ κατέβαλον. Χα. καὶ τάτας προσοφλ. Ερ. Ἐκπηδῶν ὡς ἐπιπλέοντι δ' σκαφιδίῳ τι ἀντωγῶ, καὶ ἦλως ἦ, καὶ κηλώδιον, ἀφ' ὧν τλῶ ὑπέραν ἐποίησας, δύο δραχμῶν ἀπωνῶ. Χα. οὐκ ἄξια ταῦτα ὠνήσω. Ερ. ταῦτά ἐστι, εἰ μή τι ἄλλο ἡμᾶς διέλαθεν σὺ τοῦ λογισμοῦ. πότε δ' ἂν ταῦτ' ἀποδώσειν φῄς; Χα. νῦν μὲν ὁ Ἑρμῆ ἀδύνατον. ἴσως δ' λοιμὸς ἢς ἢ πόλεμος κἀκπέμψῃ ἀθρόους πολλούς, εὐέτως τότε ἀσκεπρόβλητα σὺ τοῦ πλήθους διαλογιζόμενος τὰ πρόβατα. Ερ. νῦν δὲν ἐγὼ κατέδω μαι, τὰ κάκιστα σύμβουλον ἡμῖν ἀγαθός, ὡς ἂν ἀπὸ τούτων ἀπολαύσωμι. Χα. σὺ δ' ἔστι ἄλλως ὁ Ἑρμῆ νῦν δ' ὀλίγοι ὡς ὁρᾷς ἀφικνοῦνται ἡμῖν. εἰρήνη γάρ. Ερ. ἄμεινον ἂν τως, εἰ καὶ ἡμῖν ἀποκτείνοιτο ὑπὸ σοῦ τὸ ἄφλεγμα. πολὺ ἀλλ' οἱμῶ παλαιοὶ ὦ Χάρων, οἷοί σε οἱοι παρεγίνοντο, ἀνδρεῖοι ἅπαντες, ἁμιλλητὰ ἀνάπλεω, καὶ πραυμαπίαν οἱ πολλοί. νῦν δ' ἢ φαρμάκου τις ὑπὸ τῶν παιδὸς ἀπολωλεν, ἢ ὑπὸ τῆ γυναικὸς, ἢ ὑπὸ πυρετοῦ ἐξωθήκως τλῶ γαστέρα, καὶ τὰ σκέλη. ὠχροὶ γὰ ἅπαντες, καὶ ἀχλυεῖς. ἀεὶ ὄμμοι σκέπονοι. οἱ δὲ πλεῖστοι αὐτῶν, λίθ. χρήμασθε ἔκυσιν, ἐπιβουλεύοντες ἀλλήλοις ὡς ἐοίκασι. Χα. πάνυ γὰ εὐεπόθητά ἐστι ταῦτα. Ερ. ἀκοῦν ὑπ' ἐγὼ δέξαμενὸς ἁμαρτάνειν, πικρῶς ἀπαιτῶν τὰ ὀφειλόμενα σοῦ.

ram, ut mandaras, quinque drachmis tibi comparavi. *Ch.* Magno dicis. *Merc.* Per Plutonem quinque emi illam: & lorum quo remum alligares, obolis duobus. *Ch.* Pone quinque drachmas, & duos obolos. *Merc.* Et pro acu ad reſarciendum velum, quinque obolos exolvi. *Ch.* Etiam hos adde. *Merc.* Et ceram ad oblinendas navigii rimas, & clavos, & funiculum unde hyperam feciſti, omnia hæc duabus drachmis emi. *Ch.* Rectè ſanè, hæc juſto precio emiſti. *Merc.* Hæc ſunt: niſi quid aliud inter computandum me latuit. Quando autem hæc te redditurum promittis? *Ch.* Nunc quidem, Mercuri, non poſſum ſed ſi peſtis aliqua, aut bellum frequentes aliquos huc demiſerit, licebit tunc lucrari, falſo in multitudine portoria ſupputando. *Merc.* Proinde ego nunc ſedebo, peſſima quæque ut eveniant, precando, ut inde fructum aliquem capiam. *Ch.* Fieri aliter non poteſt, Mercuri. Nam pauci, ut vides, ad nos nunc deſcendunt. Pax enim eſt. *Merc.* Satius eſt ita eſſe, etiamſi nobis à te debiti ſolutio prorogetur. Verumenimverò priſci illi, Charon, noſti quales adveniebant, fortes omnes, ſanguine pleni, & ſaucii plerique. Nunc verò aut veneno aliquis à puero interfectus, aut ab uxore? aut præ nimia voluptate, tumefacto ventre & cruribus adveniunt. Pallidi enim omnes, & ignavi, neque illis ſimiles. Plurimi etiam ipſorum veniunt factis, ut videtur, mutuò ſibi inſidiis pecuniarum cauſa. *Ch.* Omnino enim illæ ſunt expetibiles. *Merc.* Proinde neque ego videar peccare, ſi vel acerbiùs abs te exigam ea quæ mihi debes.

PLV-

ΠΛΟΥΤΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ.

ΠΛΟΥΤΩΝ.

Τὸν γέροντα οἶσθα, τὸν πάνυ μεγαλοκτήτην λέγω, τὸν πλούσιον Εὐκράτιδα, ᾧ παῖδες μὲν οὐκ εἰσίν, οἱ δὲ κληρονόμοι πεντακισμύριοι; Ερ. ναί, τὸν σικυώνιον φῄς. τί δ' ἐν; Πλ. ἐκεῖνον μὲν ὦ Ἑρμῆ ζῆν ἔασον ἐπὶ τοῖς ἑπτὰ κηκύθοις ἔτεσιν, ἃ βεβίωκεν, ἐπιμετρήσας ἄλλα τοσαῦτα, εἴ μοι οἷόν τε ἦν, καὶ ἔτι πλείω. τὰς δὲ μοι κόλακας αὐτῷ, Χαρῖνον τὸν νέον, καὶ Δάμωνα, καὶ τοὺς ἄλλους, κατάπεμψον ἐφεξῆς ἅπαντας. Ερ. ἄτοπον ἂν δόξειε τὸ τοιοῦτον. Πλυ. ἄμουσε, ἀλλὰ δικαιότατον. τί γὰρ ἐκείνους παθόντας, δύχοντας λοπᾶσθαι ἐκείνον; ἢ τὸ χρημάτων ἀπροϊδήτων, ἐλπίδι εὐθηκίας; ὁ δὲ πάντων ἐπὶ μιαρώτατον, ὅτι καὶ τιμῶσι δύχόμενοι, ὅμως ὑφορῶνται ἔν γε τῇ φαντασίᾳ. καὶ γοσκῆμα, ἃ μὲν βλάσφημα, πᾶσι εὐδηλα. ὑπὲρ δὲ ὅμως ὑπαιτιῶνται, ὧν ῥᾴστη, καὶ ὅλως, ποικίλη τις ἡ κολακεία τῶν ἀνδρῶν. Ἀφταῦτα, ὁ μέν, ἔφη ἀθανάτου. οἱ δὲ, εὐθαπίπτουσιν αὐτῷ μᾶλλον ἐπιχαίνοντες. Ερ. γελοῖα πείσονται, πανοῦργοι ὄντες. πολὺ κἀκεῖνο δὲ μέλλει [1] Ἀφυσκηλεῖ αὐτὸς, καὶ ἐπελπίζει. καὶ ὅλως, ἀεὶ γανύλι ἔοικεν, ἔρρων δὲ πολὺ μᾶλλον τὸν νέον. οἱ δὲ, ἤδη τὸν κληρον σοφίσι διῃρημένοι, βόσκουσι, ζωὴν μακαρίαν

PLVTONIS ET MERCVRII.

PLVTO.

Senemne nosti, senio confectum illum dico, divitem Eucratem, cui liberi quidem nulli sunt: hæreditatis autem captatores quinquagesies mille. *Merc.* Etiam, illum Sisionium dicis. Sed quid postea? *Plut.* Vivere illum quidem sine Mercuri, supra annos nonaginta quos exegit, additis totidem alteris, si possibile sit, atque etiam pluribus. Adulatores autem ejus Charinum juvenem, & Damonem, alioque ordine omnes huc abripe. *Merc.* Atqui absurdum hoc videri queat. *Plut.* Nequaquam: sed justissimum, quorsum enim illi eum mori optant, nisi quia pecuniam illius captant, nulla propinquitate juncti? Quod autem omnium sceleratissimum est, dum talia precantur, tamen in propatulo colunt: & quæ ipso ægrotante consultant, nemo ignorat. Attamen sacrificaturos sese promittunt, si convalescat: in summa, illorum hominum varia quædam est adulandi ratio. Idcirco hic quidem esto immortalis, illi verò ante ipsum frustra hiantes abeant. *Merc.* Ridicula patientur, scelerati cùm sint. Ille etiam sæpe admodum scitè ipsos lactat, & spe inani pascit. Denique morienti semper similis, juvenibus est multò valentior. Illi autem hæreditate inter se divisa, pascuntur, vitam beatam sibi animo

1 Διαζυκηλεῖ] *Latius* διαζυκηλεῖ, πλαγᾷ. Bourd.

1 Ἰσίωνα

ωθὸς ἑαυτὸς πηδήσῃς. Πλυ. ἐκεῖνο ὁ μὲ ἀποδυσωπεῖ μάλιστα τὸ γῆρας, ὥσπερ Ἰόλεως ἀνηβήσαντα. οἱ δὲ ἀπὸ μέσων τῶν ἐλπίδων τὸ ὀνειροποληθὲν πλοῦτον ἀπολιπόντες, ἡκέτωσαν ἤδη [2] κακοὶ κακῶς ἀπολούμενοι. Ερ. ἀμείλησον ὦ Πλούτων. μετελθοῦσα γάρ σοι ἤδη αὐτὸς καθ' ἕνα ἐξῆς. ἑπτὰ δ' οἶμαί εἰσι. Πλυ. κατάσπα. ὁ δὲ, ὡς ἀπήγγελλεν ἕκαστον, ἀντὶ γέροντος αὖθις νεοθηλὴς γιγνόμενος.

mo præcipientes. *Plut.* Proinde ipse exuta senectute, quemadmodum [1] Iolaus ille, repubescat. Illi autem in ipsa media spe, relictis divitiis illis quas per somnium possidebant, mali malè mortui jam huc veniant. *Merc.* Ne cures Pluto: illos enim ordine singulatim tibi accersam: septem autem, opinor, sunt. *Plut.* Deducas licet. Ille autem singulos præmittat, ex sene iterum adolescens factus.

1 *Iolaus*] De quo Ovid. Metam. *Cogn.*
2 Κακοὶ κακῶς] Sic idem passim Aristoph. in Plut. Aristen. Heliod. *Bourd.*

ΤΕΡΨΙΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΠΛΟΥΤΩΝΟΣ.

TERPSIONIS ET PLVTONIS.

ΤΕΡΨΙΩΝ.

Τοῦτο ὦ Πλούτων δίκαιον, ἐμὲ μὲν τεθνάναι περὶ ἑκατὸν ἔτη γεγονότα, τὸν σὸν πατέρα Θουκυδίδην ζῆν ἔτι; Πλυ. δικαιότατόν μὲν οὖν ὦ Τερψίων, εἴ γε ὁ μὲν, ζῇ, μηδένα ἀξιόλογον ἀποδυσέων τῶν φίλων. σὺ δ', ὥσπερ πάντα τὸν χρόνον ἐπιβάλλουσι αὐτῷ, περιμένων τὸν κλῆρον. Τερ. ἀ γὰρ ἐχρῆν ὑμᾶς γέροντα ὄντα, μὴ μηκέτι χρήσασθαι τῷ πλούτῳ αὐτὸν δυνάμενον, ἀπιέναι δὲ βίᾳ, παραχωρήσαντα τοῖς νέοις; Πλυ. κατὰ μὲν Τερψίωνα νομοθετεῖς, τὸν μηκέτι τῷ πλούτῳ χρήσασθαι δυνάμενον ὑπὸ ἡδονῆς, ἀποθνήσκειν. τὸ δ', ὅπως ἡ μοῖρα καὶ ἡ φύσις διέταξεν. Τερ. ἀκήκοα ταύτην αἰτιῶμαι τὴν ἀδικίαν, ἐχρῆν γὰρ τὸ πρεσβύτερον ἐξῆς πως γίνεσθαι, τὸ πρεσβύτερον, ὥσπερον, καὶ μὴ τοῦτον, ὅστις ἂν τῇ

TERPSION.

Iustum ne hoc est, ô Pluto, me triginta annos natum è vita migrasse. Thucritum verò senem illum plus quàm nonagenarium in vivis adhuc esse? *Plut.* Iustissimum utique Terpsio: siquidem hic vivit, nullius amicorum mortem votis exposcendo. Sed tu omni tempore hæreditatem expectans, ipsi insidiabaris. *Terp.* Annon operæprecium erat, cùm sit senex, nequeatque suis uti divitiis amplius, eum dato juvenibus loco, è vita migrare? *Plut.* Novas fers leges Terpsio, ut qui non amplius uti potest divitiis ad voluptatem, excedat è vivis. Sed hoc aliter & Parca, & natura statuit. *Terp.* Eam proinde ob hunc ordinem iniquitatis postulo. Rem enim hanc ordine fieri par erat, ut senior, priùs: deinde post eum qui ætate

ἡλικίᾳ μετ' αὐτόν. ἀναισθησίᾳ δὲ μηδεμιᾷ, μηδὲ ζῆν μὴ τὸν ὑπέρηφανον. ὀδόντες, τρεῖς ἐπὶ λοιπὰς ἔχοντα, μόγις ὁρῶντα, [1] οἰκέταις τέτρασιν ἐπικεκυφότα, ῥινὸς ἐν τῷ ῥίνα, λήμας δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς μεστὸν ὄντα, μδὲν ἐπ' ἡδονῇ εἰδότα, ἔμψυχόν τινα τάφον ὑπὸ τῶν νέων καταγελώμενον, ἀποθνήσκειν δὲ καλλίστους, καὶ ἐρρωμενεστάτους νεανίσκους. [2] ἆρα γὰρ πολεμῶν τοῦτό γε; ἢ τὸ πλουτεῖν εἰδέναι ἐχέλως, πότε καὶ τεθνήξει τὸ γεγηπὸν ἕκαστον, ἵνα μὴ μάτην ἂν σοῖς ἐπιφθάσῃ. νῦν δὲ τὸ τῶν περιμίσας, [4] Ἡ ἄμαξα τὸν βοῦν πολλάκις σκαφίδᾳ. Πλ. ταῦτα μὲν ὦ Τερψίων, πολὺ σπουδαιότερα γίνεται, ἢ σὺ δοκεῖς. καὶ ὑμεῖς δὲ τί πάσχοντες, ἀλλοτρίοις [5] ἐπιχαίρετε, καὶ τοῖς ἀτέκνοις τὰ γεγηπότων εἰσποιεῖσθε, φέροντες αὐτοῖς; τοιγαροῦν χάλκεα ὀφλισκάνετε, ἐφ' οἷς ἐκείνων κατορυττόμενοι. καὶ τὸ περίεργον τοῖς πολλοῖς ἡδὺ γίνεται. ὅσῳ γὰρ ὑμεῖς ἐκείνους ἀπολαύειν οὐ χρῆτε, τοσούτῳ ἅπασιν ἡδὺ φαίνεται ὑμᾶς αὐτῶν. καινὴν γάρ τινα τοιαύτην τέχνην ἐπινενοήκατε, χρεῶν καὶ γεγηπότων ἐρῶντες. καὶ μάλιστα οἱ ἄτεκνοι εἰσιν. οἱ δὲ ἔντεκνοι, ὑμῖν ἀνέρασται. καίτοι, πολλοὶ ἤδη τὴν ἐρασμίαν συνάντες ὑμῶν τὴν παιδαγωγὸν ἢ ἑρμῆν, λιὼ καὶ τύχαι

ætate sequeretur, obiret: nequaquam autem præpostere: ut qui decrepitus esset tres reliquos dentes haberet, vix videret, quatuor famulis inniteretur, qui nares gravedine, oculos lippitudine plenos haberet, nihil denique jucundi nosset, & tanquam [2] animatum sepulchrum à juvenibus derideretur, is viveret? Contrà formosissimi ac robustissimi adolescentes morerentur. Nam hoc perinde est ac si flumina sursum ferantur. Vel denique scire oporteret, quando senum quisque moriturus esset, ne quos frustrà delinirent. At nunc tritum illud accidit. Currus sæpe bovem ducit. *Plut.* Hæc quidem Terpsio, prudentiùs fiunt quàm putes. Vos autem quorsum rebus alienis gaudetis, & senibus prole carentibus vosmet tantopere in adoptionem traditis? Idcirco ab ipsis sepulti risum concitatis. Idque plurimis fit perjucundum. Nam quantò magis ipsos mori peroptatis, tantò jucundius est omnibus vos ipsis præmori. Etenim novam artem hanc excogitastis, anus & senes quum amatis, præsertim si liberis careant: Inamabiles verò vobis sunt, qui liberos habent. Atqui ex iis qui amantur plurimi, minimè ignari vestri æstus in amando, etiamsi liberos ha-

1 Οἰκέταις τέτρασιν ὀπικυφότα.] *In quatuor famulos incurvatus.* Idem Nigrino. *Bourd.*

2. *Animatum sepulchrum*] Hac proverbiali figura utitur Sophocles in Antig. huc pertinet etiam illud mimi Laberii apud Gel. *Similis sepulcris nil nisi nomen retines.* Cogn.

3 Ἆρα γὰρ πολεμῶν] Ἆρα γὰρ πολεμῶν χωρεῖσιν αἱ πυλαί. Proverb. in ea quæ accidunt ἐνάντια τῷ ὀφειλόντων. Repetit de Merced. cond. utitur Æschyl. Eurip. Aristoph. *Bourd.*

4 Ἡ ἄμαξα τὸν βοῦν.] Leg. Erasm. *Idem.*

5 Ἐπιχαίρετε] Melius ὀπιχαίνετε. Idem.

1 Ac-

πεῖσθαι ἔχοντες, μισεῖν αὐτὰς πλάττονται, ὡς καὶ αὐτοὶ ἐρασταὶ ὄντες. εἶτα τὸ τοῖς ἀληθέσιν, ἀπεκλείσθησαν μὲν οἱ πάλαι [1] διαφορήσαντες. ὁ δὲ παῖς, καὶ ἡ φύσις, ὥσπερ ἔπος δίκαιον, κρατοῦσι πάντων. οἱ δὲ, ὑπαρχίσκοις τοὺς ὀδόντας, ἀποσμυχόμενοι. Τερ. ἀληθῆ τοῦτα φὴς. ἐμοὶ γὰρ Θουκερίτου πόσα κατέφαγεν, ἀεὶ τεθνήξεσθαι δοκῶν; καὶ ὁπότε ἐσοίμην, ὑπεστένων, καὶ μύχιόν τι κατέκλαε ἐξ ὧν νεοττὸς ἀπλῆς ὑποκρώζων; ὡς ἔγωγε ὅσον αὐτίκα οἰόμενος ἐπιθήσειν αὐτὸν τῇ σορῷ, ἔπεμπόν τε πολλὰ, ὡς μὴ ὑπερβάλοιντό με οἱ ἀντιτεχνῶν τῇ μεγαλοδωρεᾷ. καὶ τὰ πολλὰ ὑπὸ φροντίδων, ἀγρυπνῶν ἐκείμην, ἀριθμῶν ἕκαστα, καὶ ἀναπίπτων. ταῦτα γάρ μοι καὶ ἐξ ἀποθανεῖν ἄπρα γενοῦν, ἀγρυπνία, καὶ φροντίδες. ὁ δὲ, τοσοῦτόν μοι δίλειαρ καθαπὼν, ἐφεστηκὼς ἀναπλομένῳ πρωΐ ἐπαγγελῶν. Πλ. σὺ γε ὦ Θούκελπι, ζώης ἐπιμηκίστην, πλουτῶν ἅμα, καὶ τοιούτων καθαγγελῶν. μηδὲ πρότερόν γε σὺ ἀποθάνοις, ἢ πρεσβύτερος πάντας τοὺς κλαίοντας. Τερ. τοῦτο μὲν ὦ Πλοῦτων καὶ ἐμοὶ ἤδιστον ἤδη, εἰ καὶ Χαριάδης προτεθνήξεται Θουκύτου. Πλ. θαῤῥεῖ ὦ Τερψίων. καὶ Φείδων γὰρ, καὶ Μέλαντος, καὶ ὅλως ἅπαντες, προαπόσονται αὐτοῦ ὑπὸ ταῖς αὐταῖς φροντίσιν. Τερ. ἐπαινῶ ταῦτα. ζώης ἐπιμηκίστην ὦ Θούκελπι.

habeant, se odisse ipsos simulant, ut & ipsi amatores habeant. Deinde in testamentis excluſi sunt qui olim munera contulerunt. Liberi verò & natura, ut justum est, omnibus potiuntur: at illi dolore macerati, dentibus frendent. *Terp.* Hæc vera sunt quæ dicis. Quantum enim meorum Thucritus devoravit, cùm semper mori videretur? & quoties ad eum ingrediebar, subtus ingemiſceret, & internum quiddam, perinde atque ex ovo pullus aliquis immaturus subcrocitaret? Itaque cùm existimarem ipsum quamprimum in sepulchrum venturum, multa mittebam, ut ne rivales munerum magnitudine me superarent. Sæpe etiam præ solicitudine insomnis jacebam, singula numerans & disponens. Illa igitur, vigiliæ & curæ mortis causa mihi fuere. Ille verò devorata mihi tanta esca, pridie cùm sepelirer irridens mihi adstabat. *Plut.* Fuge ô Thrucrite, vivas diutissimè, divitiis simul affluens, & hujuscemodi homines deridens: neque tu priùs moriaris, quàm omnes istos assentatores præmiseris. *Terp.* Hoc sanè Pluto, jam mihi jucundissimum fuerit, si & Chariades ante Thucritum vita decedat. *Plut.* Bono sis animo Terpsio: etenim Phidon & Melantus, & denique omnes iisdem confecti curis ipsum præcedent. *Terp.* Hæc probo: vivas diutissimè Thucrite.

1 Διαφορήσαντες] Sic legit Interpres, sic reposuimus, cum male antea διαφορήσαντες. Bourd.

ZE-

ΖΗΝΟΦΑΝΤΟΥ, ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΔΗΜΙΔΟΥ.

ΖΗΝΟΦΑΝΤΗΣ.

Σὺ γὴ ὦ Καλλιδημίδη, πῶς ἀπέθανες; ἐγὼ μὲ γὰρ, ὅτι παρέστην ἄν Διονύσῳ, πλέον δὲ ἐκφυσῶν ἐμφανῶν, ἀπροσδόκητον, οἶσθα. παρῆν γὰρ ἀποθανούσῃ μοι. Καλ. παρῆν ὦ Ζηνόφαντες. τὸ δ' ἐμοὶ, παραδόξον τι ἐγένετο. οἶσθα γὰρ πού σὺ τὸν Πτολεμαῖον τὸν γέροντα. Ζη. τὸν ἄπαιδα τὸν πλούσιον, ᾧ σὺ τὰ πολλὰ ἤδεις συνόντα; Καλ. ἐκεῖνον αὐτὸν ἀεὶ ἐθεράπευον, ὑπερηνέμῳ ἐπ' ἐμοὶ πιθήκῃ. ἐπεὶ γὰρ τὸ παρ' ἐμοὶ ἐς μάκιστον ἐπεγήνετο, καὶ ὑπὲρ τὸν Τιθωνὸν ὁ γέρων ἤδη, ἐπενοησάμην τινὰ ὁδὸν ἐπὶ τὸ πλεῖον ἐξοδεῦσαι. ἀφικόμην γὰρ φάρμακον, ἐνέπιπτε τὸ οἰνοχόον, ἐπιδοὺς πιεῖν, πρὶν δ' ἐποιεῖτο, [1] ζωρότερον ἐμβαλοῦσα εἰς κύλικα, ἕτοιμον ἔχειν αὐτὸ, καὶ ἐπιδῶναι αὐτῷ. οἱ δ' τοῦτο ποιοῦσ', ἐλαθόμεθον ἐπομόσαι μὲν ἀφίσειν αὐτόν. Ζη. τί δὴ ἐγένετο; πάνυ γάρ τι παράδοξον ἐρᾷς ἔοικας. Καλ. ἐπεὶ τοίνυν λυσσάδεσι ἤκομεν, δύο ἤδη ὁ μεθυσίσκος κύλικας ἑτοίμους ἔχων, τὴν μὲν, τῷ Πτολεμαίῳ τὴν ἔχουσαν τὸ φάρμακον, τὴν δ' ἑτέραν ἐμοί, [2] σφαλεὶς αὖθις οἷ' ὅπως, ἐμοὶ μὲν τὸ φάρμακον, Πτολεμαίῳ δ', τὸ ἀφάρμακτον ἐπέδωκεν. οὗτος ὁ μὲν, ἔπινεν. ἐγὼ

ZENOPHANTÆ ET CALLIDEMIDÆ.

ZENOPHANTES.

t tu Callidemides quo pacto interiisti? Nam me, cùm Diniæ parasitus essem, immodica ingurgitatione præfocatum nosti: aderas enim morienti. *Call.* Aderam Zenophantes. Mihi verò, inopinatum quiddam accidit. Nam tibi quoque notus est Ptœodorus ille senex. *Zen.* Orbum illum liberis, ac divitem dicis, apud quem te sæpe versari conspiciebam? *Call.* Illum semper colebam, id mihi fore pollicens ut meo bono quamprimum moreretur. Verùm cùm ea res in longum proferretur, & supra Tithonum senex viveret, compendiariam quandam excogitavi viam, qua ad hæreditatem pervenirem. Empto namque veneno, pocillatori persuaseram, ut simul atque Ptœodorus potum poscetet (bibit autem abundè) præsentius in calicem injectum in promptu haberet, ipsique porrigeret. Quod si faceret, juravi me illum manumissurum. *Zen.* Quid igitur accidit? Nam inopinatum quiddam narraturus mihi videris. *Call.* Cùm loti veniissemus, puer duobus paratis poculis, altero cui venenum inerat Ptœodoro, altero autem mihi, nescio quomodo errans, mihi venenum, Ptœodoro porrexit innoxium. Mox ille quidem bibit, at ego protinus humi

1 *Ζωρότερον*] *Celerius* sic hoc loco hæc dictio sumenda, ut ex Homero Il. 9. interpretatur Plutar. Sympos. lac. dec. 5. *Byard.*

2 *Σφαλεὶς*] Tale *σφάλμα* apud Heliodor. lib. 7. *Idem.*

ἢ αὐτίκα μάλα [1] σκιπόδιον σκεύμιλον, ὑποβολιμαῖον αὐτ' ἐκείνου νεκροῦ. τί τοῦτο γελᾶς ὦ Ζηνόφαντες; ἦ μὴν οὐκ ἔδει γε ἐπιχαίρειν ἀνδρὶ ἐπιγελᾶν. Ζη. ἀτεχνῶς γὰρ ὦ Καλλιδημίδη πέπονθας. ὁ γάρων γάρ, τί σοὶ πρὸς ταῦτα; Καλ. πρῶτον μὲν ὑποτεθορύχθη σοὶ τὸ αἰφνίδιον. εἶτα σωθεὶς οἶμαι τὸ γεγονὸς ἐνόησε, καὶ αὐτὸς οἶμαί γε ὁ οἰνοχόος ἐπράξατο. Ζη. πάλιν, ἀλλ' οὐδὲ σὺ τὴν ἐπίτομον ἐχρῆν τραπέζης. ἦκες γὰρ ἂν σοι ἀφ' ἑτέρας λεωφόρου ἀσφαλέστερον, εἰ μὴ ὀλίγῳ βραδύτερος ἦν.

humi porrectim ſtratus ſum, ſuppoſititium illius loco cadaver. Quid hoc rides Zenophantes? Atqui non convenit amici malis illudere. *Zen.* Rideo: nam lepidè tibi hæc res accidit. Porrò quid ad hæc ſenex ille? *Call.* Primùm quidem repentino caſu conturbatus eſt: deinde ſimul atque intellexit, id quod acciderat, riſit & ipſe quod pocillator fecerat. *Zen.* Verùm non oportuit ad compendium illud divertere: ſiquidem tibi veniſſet populari via tutiùs, etiamſi paulò ſeriùs.

1 Σκιπόδιον] Sic in dial. Diogenis & Hercul. *Bourd.*

ΚΝΗΜΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΔΑΜΝΙΠΠΟΥ.

CNEMONIS, ET DAMNIPPI.

ΚΝΗΜΩΝ.

Τοῦτο ἐκεῖνο τὸ τῆ παροιμίας, [1] Ὁ νεκρὸς τὸν λέοντα. Δα. τί ἀχαριστεῖς ὦ Κνήμων; Κνη. πυθέσθαι σοῦ, τί ἀχαριστῶ; κληρονόμον ἀκόντα καὶ ἀλλότριον καταλείποντα, καὶ ἀποφυθεὶς ὁ ἄθλιος, ὡς ἐθελόμην ἂν μάλιστα ἔχειν τὰ ἐμά, ἀπολιπών. Δα. πῶς τοῦτ' ἐχρῆν; Κνη. Ἑρμόλαον τὸν πάνυ πλούσιον ἄπαιδα ὄντα, ἐθέλοντα πάνυ ἐπὶ θανάτῳ. κἀκεῖνον ἐᾶν ἀηδῶς τὴν ἐπιμέλειαν ποιεῖσθαι. ἔδοξε δή μοι καὶ σοφὸν τοῦτ' εἶναι, ἐλθὼν διαθήκας ἐς τὸ φανερὸν, ἐν αἷς ἐκεῖνον καταλείποντα τὰ ἐμὰ πάντα, ὡς κἀκεῖνος ζηλώσειε, καὶ

CNEMON.

Hoc illud eſt quod vulgo dici conſuevit, Hinnulus leonem. *Dam.* Quid ſtomacharis Cnemon? *Cn.* Quid ſtomacher rogas? Hæredem invitus reliqui miſer aſtu deluſus, iis præteritis quos mea habere maximè cupiebam. *Dam.* Quinam id accidit? *Cn.* Hermolaum illum inſigniter divitem, liberis orbum, imminente captabam: neque ille meum officium injucundè admittebat. Interim ſcitum illud mihi viſum eſt ut teſtamentum publicè proferrem, quo illum rerum omnium mearum hæredem inſtituerem: nimirum ut ille idem faceret, meo provocatus

1 Ὁ νεκρὸς τὸν λέοντα] Proverb. ὄνος σῦν μὲν σοφιστεύων. Ariſtoph. alii. *Bourd.*

τὰ αὐτὰ πράξειν. Δα. τί δὲ δὴ αὐτῷ; Κν. ὅτι μὲν δὴ αὐτὸς αὐτοῦ διέγραψε τοῖς ἑαυτοῦ παισί, οὐκ οἶδα. ὅτι γὼν ἄφνω ἀπέθανον, ἔτυχε μοι ὑποσυρόμενος τὴν ἐμπλεκτὸν Ἑρμόλαος ἀγκίστρῳ, ὥσπερ τις λάβρος ἰχθὺς τὸ ἄγκιστρον τὸ ἀλιέως συναρπάσας. Δα. εἰ μήν, ἅμα καὶ αὐτὸν αὐτοῦ τὸν ἁλιέα ἔστι εὑρίσκειν κατὰ σεαυτοῦ σοφιζόμενον. Κν. ἔοικε. οἰμώζω τοιγαροῦν.

tus exemplo. *Dam.* At quid tandem ille? *Cn.* Quid ille suo in testamento scripserit, id quidem ignoro. Cæterùm ego tecti ruina oppressus vita repentè decessi. Et nunc res meas possidet Hermolaus, lupi cujuspiam in morem ipso hamo cum esca pariter avulso. *Dam.* Non modò hamum, sed etiam ipsum te piscatorem abstulit. Itaque dolum istum, in tuum ipsius caput struxeràs. *Cn.* Ita videtur, ideoque lugeo.

ΣΙΜΥΛΟΣ, ΚΑΙ ΠΟΛΥΣΤΡΑΤΟΣ.

SIMYLI ET POLYSTRATI.

ΣΙΜΥΛΟΣ.

Ἥκεις ποτε ὦ Πολύστρατε καὶ σὺ παρ' ἡμᾶς, ἐπειδὴ καὶ πολὺ ἀποδέοντα τῶν ἑκατὸν βιώσεσθαι. Πολ. ἀκριβῶς ἐπιστήσῃ ὦ Σίμυλε. Σι. πῶς δ' οὐ τὰ μὲν ἐμὰ τοιαῦτ' ἰδίως τραμάτευται; ἐγὼ γὰρ ἀμφὶ τὰ ἑβδομήκοντα καὶ ὀγδοήκοντα ἀπέθανον. Πολυ. ὑστερηθῆναι, εἰ καὶ σοι πάνυ δοκεῖ τοῦτο δεῖν. Σι. παρεῖδεν, εἰ μέλλει τι, καὶ ἀδύνατος, ἀσθενής τε, ἄθλιός τις ὢν καὶ βίου ἀφύλακτος. Πολυ. τὸ μὲν ὑστερεῖν, ἀπαυθαδίζομαι. ὅτι καὶ παῖδες ὡραῖοι πάνυ πολλοί, καὶ γυναῖκες εὐθρεπτικαί, καὶ μύρα, καὶ στέφανοι ἀνθοσμίας, καὶ τράπεζαι ὑστέρ τις ὦ Σικελίας. Σι. καὶ-

SIMYLVS.

Veniſti tandem & tu Polyſtrate ad nos, cùm annos vixeris haud multò pauciores centum opinor. *Pol.* Novaginta octo Simyle. *Sim.* Sed quinam triginta iſtos annos egiſti, quibus mihi ſuperſtes fuiſti? nam te ferme ſeptuagenario perii. *Pol.* Quàm ſuaviſſimè, & ſi hoc mirum tibi videbitur. *Sim.* Mirum verò, ſiquidem tibi ſenì, atque invalido, præterea liberis orbo, quicquam poterat eſſe in vita jucundum. *Pol.* Primùm nihil erat quod non poſſem: præterea pueri formoſi complures aderant, tum mulieres venuſtiſſimæ, unguenta, vinum fragrans, poſtremò menſæ vel Siculis lautiores. *Sim.* Nova hæc:

1 Οἴνου ἀνθοσμίας] Κῶλις, ἀνθοσμίου, ἀνθοσμοῦ, ἀνθοσὶς, ἀνθίνης. Sic ἀνθοσμίας ſæpiſſimè interpretatur, leg. Achill. Tat. lib. 1. Grammatici Græci. *Bourd.*

2 Τράπεζαι Σικελίαι] Τράπεζαι Σικελικαί. Iſaac Pontan. ad Macrob. Theod. Marcil. ad Horat. *Idem.*

τὰ τοιαῦτα. ἐγὼ γάρ σε πάνυ φιλῶ μᾶλλον ἢ πατέρα μόν. Πολυ. ἀλλ' ὑπέρῃ μοι ὦ γλυκεῖα παρ' ἄνδρα τάχα μάλα. καὶ ἐνθυμοῦ μὴ δίδυς ἐπὶ ἡμέρας ἑφοίτων μάλα πολλοί. μὴ γ', πανυστάτη μοι δῶρα ἀποσήμηνε, ἀπωμοσάμην ἢ γῆς κράτιστα. Σι. ἐτυμότατος ὦ Πολύστρατε μετ' ἐμέ; Πολυ. οὐκ. ἀλλ' ἐρασταὶ εἶχον μυρίοι. Σι. ἐγέλασας. ἐρασταὶ σὺ τηλικοῦτος ὤν, ὀδόντας τέτταρας ἔχων; Πολυ. τὴ Δία τοὺς ἀρίστους γε ἐν τῇ πόλει. καὶ χάριτά μοι, καὶ φαλακρὸν ὡς ὁρᾷς ὄντα, καὶ λιμῶντα ἀποσπᾶν, καὶ κορυζῶντα, ὑπερήδοντο ἐρασπίνοντες, καὶ μισθοῦ τοῦ αὐτῶν, ὅλους ἂν τὸ μόνον ἀποσβέσειαν. Σι. μῶν καὶ σύ πως ὥσπερ ὁ Φάων τὴν Ἀφροδίτην ὑπὸ Χίᾳ διεπέρθμευσας, ἢ πῶς σοι δύναμαι ἥδιον νέον εἶναι, καὶ κάλλιον ἐξ ὑπαρχῆς; Πολυ. οἴμ. ἀλλὰ ποιοῦτον ὄν, ἀδεσπότητον λοῦ. Σι. αἰνίγματα λέγεις. Πολυ. καὶ μὴν ἀδελφός γε ὁ ἔρως ὑποσὶ πολὺς ὤν, ὁ ἐπὶ τὰς ἀστέκτους, καὶ πλουσίους χάριτας. Σι. οὖν μανθάνω σε τὸ πρᾶγμα ὦ ἡμιμόσιε, ὅτι ἀληθῆ τὴν χρυσῆν Ἀφροδίτης λοῦ. Πολ. ἀπορᾷ ὦ Σίμυλε, οὐκ ὀλίγα τῶν ἐρασπῶν ἀπολέλαυκα, μισθοῦ τοῦ ἀποκυνήσαντος ὑπ' αὐτῶν. καὶ ἱδρυπλόμην ἂν πολλάκις, καὶ ἀπέκλεισεν αὐτῶν πολύς οἰκοπ. οἱ δὲ, ὁμιλλῶντο, καὶ ἀλλήλοις ὑπερεβάλοντο τὸ τῆς ἐμὲ φιλοπαμίας. Σι. πῶς δ' ἂν, πῶς ἐδωλάσω τοῦ κτημάτων; Πολ. ἐς τὸ φανερὸν μὲ ἔκρυπτον αὐτῶν κληρονόμον ἀπολιπεῖν ἕκαστον. ὁ δὲ ἐπίστευέ τε, καὶ κολακεύλικώτερον

hæc: nam te parcissimum esse sciebam. *Pol.* Atqui vir præclare, ab aliis bona mihi subscatebant: tum diluculo protinus quamplurimi ad fores meas ventitabant: simulque ex omni rerum genere, quæ terrarum ubivis pulcherrima reperiuntur, munera mihi deportabantur. *Sim.* Num me defuncto regnum gessisti? *Pol.* Minime verùm amantes habebam sexcentos. *Sim.* Non possum non ridere: tune tam longævus, cui super essent quatuor dentes, habuisti amantes? *Pol.* Per Iovem civitatis optimates habui, illique me senem, & calvum ut vides, præterea lippitudine & gravedine laborantem jucundissimè colebant, adeò ut is fœlix videretur, quemcumque vel aspexissem modo. *Sim.* Num tu quoque, ut & Phaon ille, Venerem è Chio transvexisti, ut optanti tibi illa dederit juvenescere, ac denuo formosum atque amabilem fieri? *Pol.* Nequaquam; quin cùm talis essem qualem dixi, adamabar tamen. *Sim.* Ænigmata narras. *Pol.* Atqui notissimus est hîc amor cùm sit vulgò frequens, nempe erga senes divites qui liberis carent. *Sim.* Nunc, vir egregie, tua forma unde tibi profecta fuerit, intelligo, nimirum ab aurea illa Venere. *Pol.* Verùm ô Simyle, non paucas commoditates ab amantibus tuli, propemodum adoratus ab illis. Porrò sæpius illis illudebam, interdum & aliquos ex ipsis excludebam. Tum illi inter se decertabant, & in ambiendis primis apud me partibus, alius alium anteire nitebatur. *Sim.* Sed quid tandem de tuis facultatibus statuisti? *Pol.* Palàm quidem affirmabam, me eorum unumquemque relicturum hæredem: quod cùm quisque crederet, certatim se quisque adulantio-

παρασπάζειν ἐκείνων. ἄλλας δ' τὰς ἀληθῶς ἀληθείας οἰκείας ἔχων, κατάλιπον, οἷμώζοντα ἅπαντα φέροντας. Σι. τίνα δ' αὖ πλουσίαν τὸν κληρονόμον ἔχει; ἢ τινὰ τῶν λάθρα ἡβώντων; Πολυ. ὦ μᾶ Δί', ἀλλὰ νεανίσκον τινὰ τῶν μειρακίων ἁβρὸν φρύγα. Σι. ἀμφὶ πόσα ἔτη ὁ Πολύστρατος; Πολυ. χειδὸν ἀμφὶ τὰ ἑπτά. Σι. ἤδη μανθάνω ἀπὸ σοῦ ὁπόσων [1] ἐχαρίζετο. Πολ. πάλαι, ἀλλὰ πολὺ οἰκείων ἀξιώτερον κληρονομεῖν, οἵ γε βάρβαρον καὶ ἀλιθῆ. ὁ γὰρ καὶ αὐτὸν οἱ ἄρτι ἡβῶντες ἐκπαύσουσιν. οἰκείων πίονα συκληρονόμησί μοι. καὶ νῦν ὁ τοῖς εὐπατρίδαις ἀριθμούμενος, ὑπερυρημένον τὸ ἦθος, καὶ βαρβαρίζων. Κόδρος δ' εὐγενέστερος, ὁ Νιρεὺς κάλλιων, ὁ Ὀδυσσεὺς συνετώτερος λεπτόμυθος εἶναι. Σι. ἀμείνω λαλεῖ, εἰ δοκεῖ. οἰκείους δ', μὴ κληρονομεῖτωσαν μόνοι.

tiorem præbebat. Sed alias veras illas tabulas quas habebam reliqui, in quibus omnes illos plorare jussi. *Sim.* At postremæ illæ quem hæredem habebant? num è cognatis quempiam? *Pol.* Non per Iovem, imò novitium quendam ex formosis illis adolescentibus, natione Phrygem. *Sim.* Quot circiter annos natum Polystrate? *Pol.* Ferme viginti. *Sim.* Iam intelligo quibus obsequiis ille te demeruerit. *Pol.* Attamen illis longè dignior erat qui hæreditatem acciperet: quanquam barbarus ac perditus erat: quem jam ipsi optimates colunt. Is igitur mihi extitit hæres, jamque inter patricios numeratur, subraso mento, barbaroque cultu ac lingua: Codro autem generosior, Nireo formosior, Vlysse prudentior prædicatur. *Sim.* Non curo, vel totius Græciæ sit Imperator, si videtur, dummodo hæreditate illi non potiantur.

1 Ἐχαρίζετο] Notum quid in obscœnis sit χαρίζεσθαι, ἀφροδισίζειν. Bourd.

ΧΑΡΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ.

CHARONTIS ET MERCVRII.

ΧΑΡΩΝ.

Ἀκούσατε ὡς ἔχει ὑμῖν τὰ σκάφη. μικρὸν μὲν ὑμῖν ὡς ὁρᾶτε, τὸ σαπρίδιον, καὶ ὑποσπαθές ἐστιν, καὶ ἀλθρεῖ πανταχόθεν καὶ λίαν σταπτὴ ἐπὶ θάτερα, οἰκείνη φερομένων. ὑμεῖς δ', τοσοῦτοι ἅμα ἥκετε, πολλὰ ἐπιφορήσαντες. ἢν δὲ μὴ τάχιον ἐκβῆτε, δέδια μὴ ὕστερον μετανοήσητε.

CHARON.

Audite quo loco sint res vestræ. Equidem parva est nobis, ac suppotris navicula, prout videtis, & undique perfluit: quæ si in alterutram partem inclinarit, pessum ibit. Vos autem tam multi simul confluitis, multasque sarcinas singuli affertis; quibuscum si conscenderitis, vereor ne facti vos pœniteat.

σιπ. καὶ μάλιστα ὁπόσοι νεῖν οὐκ ἐπίστασθε. Νεκρ. πῶς δ' ἂν ποιήσαντες, οὐπλοήσομεν; Χα. ἐγὼ ὑμῖν φράσω. γυμνοὺς ἐπιβαίνειν χρὴ, τὰ περιττὰ πάντα ἐπὶ τῇ ἠϊόνι καταλιπόντας. μόλις γὰρ ἂν καὶ ὧδε διέλθοι ὑμῶν τὸ πορθμεῖον. σοὶ δ' ὦ Ἑρμῆ, μελήσει τὴν λαὸν τούτων μηδένα ξυσκευάσασθαι αὐτῶν, ὃς ἂν μὴ ψιλὸς ᾖ, ἢ τι πὶ ἔπιπλα ὥσπερ ἔφην, ἀπορρίψαντα. πρὸς δὲ τῶν ἀπορράκων ἴσως, ἀφανίσουσι αὐτοὺς, καὶ ἀναλάμβανε, γυμνοὺς ἐπιβαίνειν ἀναγκάζων. Ερ. οὐ λέγεις, καὶ ὅπως ποιήσομεν. οὗτοι τίς ὁ πρῶτός ἐστι; Με. Μένιππος ἔγωγε. ἀλλ' ἰδοὺ ἡ πομπὴ μοι ὦ Ἑρμῆ, καὶ τὸ βάκτρον, ἐς τὸν λίμνην [2] ἀπορρίψον. τὰ τρίβωνα δὲ ὀρθῶς ἐποίησα, οὐ ποιῶν. Ερ. ἔμβαινε ὦ Μένιππε ἀνδρῶν ἄριστε, καὶ τὸν πρῳρέα ἔχε ξυμπρὸ τοῦ κυβερνήτου ἐφ' ὑψηλοῦ, ὡς ἐπισκοπῇς ἅπαντας. ὁ δὲ καλὸς δὴ οὗτος, τίς ἐστι; Χαρ. Χαρμόλεως ὁ μεγαρεὺς, ἐπέραστος. [3] ὃ τὸ φίλημα δισχιλίων λῶ. Ερ. ἀπόδυθι τοιγαροῦν τὸ κράλλον, καὶ τὰ χείλη αὐτοῦ φιλήμασι, καὶ τὸν κόμον τὸν βαθύχαιτον, καὶ τὸ ἐπὶ τῶ παρειῶν ἐρύθημα, καὶ τὸ δέρμα ὅλον. ἔχεις καλῶς. οὐζοῦσθε. ἐπίβαινε ἤδη. σὺ δὲ τὸν πορφυρίδα οὗτοι, καὶ τὸ διάδημα, [4] ὁ βλοσυρὸς, τίς ὢν τυγχάνεις; Λα. Λάμπιχος, Γελώων τύραννος. Ερ. τί δῆτα ὦ Λάμπιχε τοσοῦτον ἔχων πάρει; Λα. τί δὲ ἐχρῆν ὦ Ἑρμῆ, γυμνὸν ἥκειν τύ-

teat postea: præcipuè quicunque natare nescitis. *Mortui.* Quid igitur facto opus est, ut tutò navigemus? *Ch.* Egò dicam vobis. Nudos vos ingredi oportet, omniaque hæc superflua in littore relinquere. Vix enim etiam sic capiet vos iste ponto. Tibi verò, Mercuri, deinceps curæ erit, neminem ex ipsis excipere nisi qui sit nudus, & supellectilem abjecerit, ut dixi. Itaque stans ad tabulatum scansorium ipsos cognosce, & nudos ingredi cogens suscipe. *Merc.* Rectè dicis: atque sic faciemus. Quis est hic primus? *Men.* Ego sum Menippus. Ecce autem peram & baculum in paludem projeci: Verùm rectè feci qui pallium non attulerim. *Merc.* Ingredere ô Menippe, vir optime, primumque apud navis gubernatorem, in summitate, locum occupa, ut omnes intuearis. Verùm quis est formosus iste? *Char.* Ego sum Charmoleus ille Megarensis amabilis, cujus osculum duobus talentis emptum est. *Merc.* Exue igitur istam pulchritudinem, & labia cum osculis, promissam etiam comam, & genarum ruborem, adeoque totam cutem. Bene se res habet, expeditus es, ingredere nunc. Hic verò purpuratus, & diademate vinctus, facie truculentus. Quis es tu? *Lam.* Lampichus Geloorum tyrannus. *Merc.* Quid cum tot sarcinis ades? *Lam.* Anne conveniebat nudum venire tyrannum?

1 Τὰ ἔπιπλα] Τὰ ἐλαφρότατα τῶν κτημάτων, παρὰ τὸ διπολάζειν. **Bourd.**
2 Ἀπορρίψον] Sana lectio quam variè inutiliter tentant. *Idem.*
3 Οὗ τὸ φίλημα δισχιλίων λῶ] Rectè hunc locum sumus interpretati. Quid ibi esset φίλημα, alibi docuimus. *Idem.*
4 Ὁ βλοσυρὸς] *Minax.* Idem.

1 Ἐπ-

τυραννον ἄνδρα; Ερ: τύραννον μὲ οἰδαμῶς, νεκρὸν ὄ μόλα. ὥστε ἀπόθου ταῦτα. Λα. ἰδοὺ σοι ὁ πλοῦτος ἀπέρριπται. Ερ. καὶ τὸ τύφον ἀποῤῥῖψον ὦ Λάμπιχε, καὶ τὴν ὑπερηφάνειαν. βαρὺσι γὰρ τὸ πορθμεῖον, συνεμπεσοῦνται. Λα. ἀλλὰ τὸ διάδημα ἐᾶσόν με ἔχειν, καὶ τὴν ἐφιππίδα. Ερ. οἰδαμῶς. ἀλλὰ καὶ ταῦτα ἄφες. Λα. οἴσει. τί ἔτι; πάντα γὰρ ἀφῆκα ὡς ὁρᾷς. Ερ. καὶ τὴν ἀμαθίαν, καὶ τὴν ἀνοιαν, καὶ τὴν ὕβριν, καὶ τὴν ὀργὴν, καὶ ταῦτα ἄφες. Λα. ἰδοὺ σοι γυμνός εἰμι. Ερ. ἔμβαινε ἤδη. σὺ δ' ὁ παχὺς, ὁ πολύσαρκος, πῖς εἶ; Δα. Δαμοιτας ὁ ἀθλητής. Ερ. ναὶ λοιπὸς. οἶδα γάρ σε παλαίοντα σὺν τοῖς παλαίστραις ἰδών. Δα. ναὶ ὦ Ἑρμῆ. ἀλλὰ παράδεξαί με γυμνὸν ὄντα. Ερ. ὁ γυμνὸν ὦ βέλτιστε, τοσαύτας σάρκας περιβεβλημένον. ὥστε ἀπόδυθι ταύτας, ἐπεὶ καθεδύσεις τὸ σκάφος, τὴν ἑτέραν πόδα ὑπερθεὶς μόνον. ἀλλὰ καὶ τὰς στεφάνους ταύτας ἀπόῤῥιψον, καὶ τὰ κηρύγματα. Δα. ἰδοὺ σοι γυμνὸς ὡς ὁρᾷς ἀληθῶς εἰμι, καὶ ἰσοστάσιος τοῖς ἄλλοις νεκροῖς. Ερ. ὕπνος ἄμεινον ἀδαρῆ εἶναι. ὥστε ἔμβαινε. καὶ σὺ δὲ τὸν πλοῦτον ἀπόθεμαι ὦ Κρᾶτον, καὶ τὴν μαλακίαν ἢ ἀσωτίαν, καὶ τὴν τρυφὴν, μηδὲ τὸ τάφιον κόμιζε, μηδὲ τὰ τῶν προγόνων ἀξιώματα. κατάλιπε ἢ καὶ γλῶτ, καὶ δεξαι. καὶ εἴ ποτε σε ἡ πόλις ἀνεκήρυξεν εὐεργέτην δηλονότι, καὶ τὰς τῶν ἀνδριάντων [1] ἐπιγραφὰς, μηδὲ ὅτι μείζων τάφος ἐπὶ σοὶ ἔχοιτο λέγε. βαρυσὶ γὰρ ἐκ τούτων μνημονεύόμενα. Κρᾶτ. ὀχ ἑκὼν μὲν. ἀποῤῥίψω δέ. τί γὰρ ὦ καὶ πάθοιμι; Ερ. βαβαί. σὺ δὲ ἄγε ἀπόθου καὶ τὸ σῶμα. Μεν. ἀλλὰ τοῦτο οὐκ ἀποθήσομαι. Ερ. τί δὲ ἐκεῖνο; Μεν. τὸ ἐπιτίμιον. Ερ. ἀπόθου καὶ τοῦτο. Μεν. ἀλλὰ ἐκεῖν

ὁ ἔνοπλος, τί βάλλῃ; ἢ τί τὸ τρόπαιον τοῦτο φέρεις; Κερ. ὅτι εἰκότως ὦ Ἑρμῆ. καὶ ἐνίκησα, καὶ ἡ πόλις ἐτίμησέ με. Ερ. ἄφες τὸ γῆ τὸ τρόπαιον. οὐ γὰρ ἐνθένδε ἔτι. ὁ σιμὸς ὁ ἀστὸς ἀπὸ γε τῶν χημικῶν, καὶ βρενθυόμενος, ὁ τὰς ὀφρῦς ἐπηρκὼς, ὁ ἐπὶ τῇ φροντίδι, τίς ἐστιν, ὁ τὸ βαθὺ πώγωνα καθειμένος; Με. φιλόσοφός τις ὦ Ἑρμῆ. μάλιστα γ', φησὶς, καὶ περιπίας μεστός. ὥστε ἀπόδυσαι καὶ τοῦτον. ὄψει γὰρ πολλὰ καὶ γελοῖα ὑπὸ τῷ ἱματίῳ κρυπτόμενα. Ερ. κατάθου σὺ τὸ χῆμα πρῶτον. εἶτα κἀκείνῳ πάντα. ὦ Ζεῦ, ὅσην μὲν τὴν ἀλαζονείαν καμίζῃ, ὅσην δ' ἀμαθίαν, καὶ ἄρσιν, καὶ κενοδοξίαν, καὶ ἐριστικὰς λήρους, καὶ λόγους ἀκριβολόγους, καὶ ἐνοίας πολυπλόκους. ἀλλὰ καὶ μεγαλοπρέπειαν μικρὰ πολλὰ, καὶ λῆρον ὅλον, καὶ ὕβρεις, καὶ μικρολογίαν. τί Διί, καὶ χρυσίον γε τοσοῦτον, καὶ ἡδυπάθειαν δ', καὶ ἀναισχυντίαν, καὶ ὀργὴν, καὶ τρυφὴν, καὶ μαλακίαν. ἀλλ' ἆρόν με, καὶ καὶ μικρὰ θεασόμεθα αὐτά. καὶ τὸ ψεῦδος δ' ἀπόθου, καὶ τὸ τύφον, καὶ τὸ οἰεσθαι ἀμείνων εἶναι τῶν ἄλλων. ὡς αἴρεις πάντα ταῦτα ἔχων ἰμβασίους, ποῖα πεντηκόντορον διέξεις ἂν σε; Φιλο. ἀποτίθεμαι τοίνυν αὐτὰ, ἐπίσχες δ' ὀλίγον κελεύω. Με. ἀλλὰ καὶ τὸ πώγωνα τοῦτον ἀποξέσθω ὁ Ἑρμῆς, βαρύν τε ὄντα, καὶ λάσιον ὡς ὁρᾷς. πάνυ μὲν τρέχας εἰσὶ τρίχες. Ερ. εὖ λέγεις. ἀπόθου καὶ τοῦτον. Φιλο. καὶ τίς ὁ ἀπειρων ἔσται;

vis armatus? aut quid trophæum istud circumfers? *Cr.* Quia vici Mercuri, & res præclaras gessi, propterea civitas hoc me honore affecit. *Merc.* Relinque trophæum in terra: apud inferos enim pax est, nihilque armis opus erit. Verùm quis ille est, ipso habitu gravitatem quandam præ se ferens, elatus, contractis superciliis, meditabundus, promissa barba: quis iste est? *Men.* Philosophus aliquis Mercuri: imò præstigiator, & prodigiorum plenus. Itaque & hunc exue: videbis enim multa, eaque ridicula sub pallio abscondita. *Merc.* Hunc tu habitum depone primùm: deinde hæc quoque omnia. O Iupiter, quantam ille arrogantiam, quantam inscitiam, quantum contentionum, inanis gloriæ, quæstionum dubiarum, spinosarum disputationum, & cogitationum perplexarum circumfert? imò quàm multos vanos labores, & deliramenta non pauca, & nugas, & rerum minimarum disquisitionem. Sed per Iovem aurum etiam hoc, & voluptatem, & impudentiam, & iram, & delicias, & molliciem (neque enim ista me latent, etiamsi studiosè celas) mendacium quoque & fastum abjice, illamque opinionem, qua te aliis præstantiorem esse ducis: nam si cum his omnibus ingrediaris quæ te quinqueremis accipiat? *Ph.* Depono igitur ea, quandoquidem sic jubes. *Men.* Sed & barbam hanc deponat Mercuri, cùm adeò gravis, & hirsuta sit, ut vides: cujus capilli quinque sunt minarum ad minimum. *Merc.* Rectè dicis: hanc etiam depone. *Ph.* Ecquis erit qui detondebit? *Merc.*

1 Ἐννέας πολυπλόκους] Hinc Philosophorum πλοκὰς quas πλοκατίνας vocavit. in Vitarum auctione & alibi. *Benrd.*

1 Ἐπ-

Ερ. Μένιππε, ἔτοιμ', λαβὲ πέλεκυν τὸν ναυπηγικὸν, ἀπόκοψε αὐτὸν, [1] ἐπιπάτῳ τῇ ἀκατάρᾳ χρησόμενον. Μερ. οὗτος ὁ Ἑρμῆ. ἀλλὰ πρίονά μοι δὸς ἄμεινον. γελοιότερον γὰρ τοῦτο. Ερ. ὁ Μένιππος ἡμῶν. Με. δίκαιον. ἀνθρωπότερον γὰρ οὕτω ἀποκόψομαι, λαβὼν ἄρδην αὐτὸ τοῦ κακοδόξου. βούλει μικρὸν ἀφίλαρμον καὶ τὸ ὀφρύον; Ερ. μάλιστα. ὑπὲρ τὸ μέτωπον γὰρ καὶ τοῦτος ὑπῆρχεν, οἶμαι ἐφ' ὅτῳ ἀνατείνων ἑαυτόν. τί τοῦτο, καὶ δακρύεις ὦ κόμμορε, ἢ ὅτι ἡδέως ἀπολείψεις; ἄμεινον δ' ἦν. Με. ἵνα τὸ βαρύπλουν ὑπὸ μάλης ἔχῃ. Ερ. τί δὲ Μένιππε; Με. γελασίνου ὦ Ἑρμῆ, πρὸς τὸ βίῳ χρησιμεύσαντα αὐτῷ. Φιλο. ἡκὲν ἢ σὺ ὦ Μένιππε, λόγου τοῦ ἀλαζονείου, καὶ παῤῥησίας, καὶ τοῦ ἄλυπον, ἢ τοῦ γηραιὸν, καὶ τοῦ γέλωτος. μόνῳ γὰρ τῶν ἄλλων γελᾷς; Ερ. μεθυσθῆς. ἀλλὰ ἢ ἔχε τοῦτο, κῦφα γὰρ καὶ πάνυ εὔφορα ἐστὶ, καὶ ὡς τὰ κρεμάσθαι χρήσιμα. καὶ ὁ ῥήτωρ δὲ σὺ, λόγου τὸ ῥηγνύειν τοῦ τοσούτου ἀπερισκολόπιον, καὶ ἀνάλυσις, καὶ παρεμπτώσεις, καὶ ἐξαίφνης, ἢ βαρβαρισμὸς, ἢ τὰλλα βάρη τοῦ λόγου. Ρη. ὦ, ἰδοὺ ἀπεπήδησεν. Ερ. τὸ ἔχῃ. ὥστε λύε τὰ ἀγκύλια. τοῦ ἀποβάθρου ἀπολάμβανε. τὸ ἀγκύλαιον ἀναπαύθω. πίσσωσον τὸ ἱστίον. εὔθυνε ὦ πορθμεῦ τὸ πηδάλιον. εὐπλοΐαν ὦ πλόϊμον. τί οἰμώζεις ὦ μέτοικε, καὶ μάλιστα ὁ φιλόσοφος σὺ, ὁ ἀρτίως τὸ πώγωνα διδυμόθριξ; Φιλ. ὅτι ὦ Ἑρμῆ ἀθάνατόν φημι τοῦ ψυχοῦ ὑπάρχειν. Με. ψεύδῃ.

Merc. Menippus iſte ſumpta ſecuri qua naves fabricant, eam reſecabit ſcanſorio navis tabulato ſuperpoſitam. *Men.* Nequaquam Mercuri: ſed da mihi ſerram: hoc enim erit, magis ridiculum. *Merc.* Sufficiet ſecuris. *Men.* Euge humaniorem reddidiſti, ſepoſito ejus fœtore hircino. Vis-ne ut paulum de ſuperciliis auferam? *Merc.* Maximè. Nam hæc ſuper frontem attollit, neſcio quò ſe ipſum intendens. Quid hoc rei eſt? etiam ploras fceleſte? & mortem formidas? ingredere igitur. *Men.* Vnum adhuc graviſſimum geſtat ſub alis. *Merc.* Quidnam Menippe? *Men.* Adulationem Mercuri, quæ illi dum viveret multum profuit. *Ph.* Igitur & tu Menippe depone tuam libertatem, & loquendi audaciam, lætitiam, generoſitatem, & riſum: ſoluſne omnium rides? *Merc.* Nequaquam, ſed retine iſta, levia cùm ſint & portatu facilia, atque ad navigationem utilia. Tu verò Orator depone iſtam tantam verborum contradictionem, antitheſes, membrorum adæquationes, periodos, barbariſmos, aliaque orationum pondera. *Rh.* En depono. *Merc.* Bene res ſe habent. Itaque ſolve funem, attollamus ſcalas, retrahatur anchora: expande velum, tuque portitor dirige clavum. Simus hilares. Quid ploratis ſtolidi? tuque Philoſophe in primis? qui paulò ante tua barba ſpoliatus es. *Ph.* Quoniam Mercuri, animam immortalem eſſe putabam. *Men.* Mentitur: alia enim ipſum mœ-

1 Ἐπιπάτῳ] Sic vocat truncum ſuper quo aliquid diſſectum, vox in uſu rariſſimo. *Bourd.*

ἀλλὰ γὰρ ἔοικε λυπεῖν αὐτόν. Ερ. τὰ ποῖα; Με. ὅτι μηκέτι δειπνήσει πολυτελῆ δεῖπνα, μηδ' ὑπὸ νύκτωρ ἐξιὼν, ἅπασιν λαθητόνων, τῷ ἱματίῳ τὴν κεφαλὴν κρυπτόμενος, περιέισιν ὁ κύκλῳ τὰ καμψιτυπεῖα. καὶ ἴωμεν ἐξαπατῶν τοὺς νέους ἐπὶ τῇ σοφίᾳ, ἀργύριον λήψεται. ταῦτα λυπεῖ αὐτόν. Φιλ. σὺ γὰρ ὦ Μένιππε, σὸν ἄχθη ἀποθανών; Με. πῶς, ὃς ἔπαυσα ἐπὶ τὰ χείρω, κἀλέσας μηδενός; ἀλλὰ μεταξὺ λόγων, ἡ κραυγή τις ἀκούεται, ὥσπερ πάνυ πολὺ γῆς βοώντων; Ερ. ναὶ ὦ Μένιππε. σὸν ἀφ' ἑνὸς μόνου. ἀλλ' οἱ μὲν, εἰς τὴν ἐκκλησίαν συνειλεγμένοι, ὕστριοι γελῶσι πάντες ἐπὶ τῷ Λαμπίχου χαίρειν. καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, συνίστασθαι τὰς γυναῖκας. καὶ τὰ παιδία νεογνὰ ὄντα, ὁ μὲν εἷς κἀκεῖνα ὑπὸ τῶν παίδων [1] βάλλεται ἀφθόνοις τοῖς λίθοις. ἄλλοι δὲ Διόφαντον τὸν ῥήτορα ἐπαινοῦσι τὸν Σικυῶνι, ἐπιτάφιους λόγους διεξιόντα, ἐπὶ Κράτωνι τούτῳ. καὶ νὴ Δία γε, ἡ Δαμασία μήτηρ κωκύσασα; [2] ἐξάρχει δ' ἥδε σοὶ γυναιξὶν ἐπὶ τῇ Δαμασίᾳ. σὺ δὲ οὐδὲν ὦ Μένιππε θαυμαστὸν, κἀθ' ἡσυχίαν δὲ κεῖσαι μόνος; Με. ὐδαμῶς, ἀλλ' ἀκούσῃ τῶν κυνῶν μετ' ὀλίγον ὠρυομένων οἰκτρὸν ἐπ' ἐμοὶ, καὶ τὸ κεφάλαιον τυπτομένων τοῖς τρίβωσι, ὁπότ' ἂν συνειλέοντες, διώκωσί με. Ερ. ἐλεεινὰς εἰ ὦ Μένιππε. ἀλλ' ἐπεὶ καταπλεύσαμεν ἡμεῖς, ὑμεῖς μὲν ἅπτεσθε τοῦ δικαστηρίου, εὐθείαν ἐκείνην τρέχοντες. ἐγὼ δὲ καὶ ὁ πορθμεὺς, ἄλλας μεταπλεύσομεν. Με. εὐπλοεῖτε ὦ Ἑρμῆ. τρέπωμεν

mœrore afficere videntur. *Merc.* Quænam illa? *Men.* Quia non amplius opiparas cœnas habebit: neque noctu exiens clam omnibus, circumvoluto palliolo capiti, proſtibula in orbem luſtrabit: nec manè deceptis adoleſcentibus ſua ſapientia, pecuniam accipiet. Hæc ſunt quæ illi dolent. *Ph.* An tibi moleſtum non eſt Menippe, quòd mortuus es? *Men.* Quomodo moleſtum ſit mihi, qui ad mortem, nullo vocante, feſtinavi? Verùm nonne clamor quidam interim dum confabulamur veluti quorundam in terra vociferantium exauditus eſt? *Merc.* Etiam Menippe: verùm non unico loco. Sed quidam in unum cœtum convenientes, mortuum Lampichum læti irrident: & illius uxorem mulieres circunſtrepunt, atque illius liberi nuper nati, multis lapidibus à pueris obruuntur. Quidam Diophantum Rhetorem laudant, in Sicyone funebres orationes pro Cratone iſto recitantem. Atque per Iovem, Damaſiæ mater ululans, lamentationem pro Damaſia cum mulieribus incœptat. Te verò, Menippe nemo deplorat, & ſolus jaces tranquillus? *Men.* Nequaquam: nam haud multò poſt, canes miſerabiliter propter me latrantes audies, & corvos alas concutientes, quando ad ſepeliendum me convenient. *Merc.* Generoſus es, Menippe. Sed quia jam transfretavimus, abite vos rectà per hanc viam ad forum judiciale. Ego verò, & portitor alios tranſvectabimus. *Men.* Fœliciter navigate, ô Mercuri. Nos verò

[1] Βάλλει δὲ ὀφθόγοις] Sic paſſim. *Bourd.*
[2] Ἐξάρχει] Narrat eadem *de luctu.* Idem.

1 Κρατ-

μὴν ἢ ἐ ἡμεῖς. τί δὲ ἔτι βάλλεται; διηνεκῶς δεῖσθαι. οἷ τὰς κατηβόλους φασὶν εἶναι βαρείας, τοὺς γύπας, καὶ πέτρας, καὶ λίθους. δυσθανατεῖ ἢ ἑκάστη βίος.

verò progrediamur. Quid adhuc cunctamini? Iudicari oportebit: & graves dicunt esse poenas: rotas, vultures, saxa. Vniuscujusque autem vita examinabitur.

ΚΡΑΤΗΤΟΣ, ΚΑΙ ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ.

CRATETIS ET DIOGENIS.

ΚΡΑΤΗΣ.

Μοίριχον τὸν Πλούσιον ἐνίκων ὦ Διόγενες, τὸν πάνυ πλούσιον, τὸν ἐκ Κορίνθου, τὸν τὰς πολλὰς ἀληθῶς ἔχοντα· ὁ δὲ υἱὸς Ἀριστέας, πλούσιος ἐὼν αὐτὸς ὤν; τὸ ὁμηρικὸν οὖν ἐκεῖνο εἰώθει ἐπᾴδειν, Ἢ μ' ἀναεῖρε, ἢ ἴχνι' ἐπ. Διὰ τίνος ἦσκεν ὦ Κρῆτες, ἀλλήλους; Κρη. Ὦ κληρε ἕνεκα ἐκείνου; ἀλλήλους ἡλιπίτην ὄντες. καὶ τὰς ἀληθείας ἐς τὸ φανερὸν ἐπῄδετε. Ἀριστέαν μὲν ὁ Μοίριχος οἱ συγγενόμενοι, διαθέσθαι ἀφείεις τὰ ἑαυτῶν πάντα, Μοίριχον δὲ ὁ Ἀριστέας, εἰ προαπόλοιτο αὐτός. τοῦτο μὲν ἐλάγχανε. οἱ δὲ, ἐδιαφέροντο ἀλλήλοις, ἐπιτερβαλόμενοι τῇ κολακείᾳ. καὶ οἱ μάντεις ἔτι ἐκ τῶν ἄστρων πεπαυμένοι τὰ μέλλοντα, ἐκ τῶν ἐνυπνίων, ὡς τὰ Χαλδαίων παῖδες, ἀλλὰ καὶ ὁ Πύθιος αὐτὸς, ἄρτι μὲν, Ἀριστεῖ παρῆν τὸ κράτος, ἄρτι δὲ, Μοιρίχῳ. καὶ τὰ τάλαντα, ποτὲ μὲν ἐπὶ τούτου, τοῦ δ' ἐπ' ἐκεῖ-

CRATES.

Mœrichum illum divitem noratis Diogenes, illum inquam insigniter divitem, illum Corintho profectum, cui tot erant naves onustæ mercibus, cujus consobrinus Aristeas, ipse etiam dives? Homericum illud in ore habere solebat, *Aut me consice tu, aut ego te. Diog.* Cujus rei gratia sese invicem captabant Crates? *Crat.* Hæreditatis causa uterque, cùm essent coævi. Et palam testamenta publicaverant ambo, in quibus Mœrichus, si prior moreretur, Aristeam omnium rerum suarum dominum relinquebat: Mœrichum vicissim Aristeas, si prior è vita decederet. Hæc igitur cùm essent in tabulis scripta, illi sese invicem colebant & adulatione superare contendebant. Porrò divini, sive futurum ex astris conjectarent, sive ut Chaldæi ex somniis: quin & Pythius ipse, nunc Aristeæ, nunc Mœrichо victoriam præbebat, & modò ad hunc, modò ad illum trutina pro-

1 Κρατ. καὶ Διογ. Χαλδαίων παῖδες] Sic in Necyomantia Enap. Ed. Bourd.

2 Ἀριστεῖ] Mirum cur Ἀριστεῖ, cum dixerit Ἀριστέᾳ. Idem.

3 Καὶ τὰ τάλαντα] *Et hereditas modo ad illum, modo ad hunc vergebat.* Idem.

νον ἔρχεται. Διο. τί δὲ πάσχεις ἰράσ-
θ᾽ ὁ Κράτης; ἀκοῦσαι γὰρ ἄξιον.
Κρατ. ἄμφω πεῦσεσθαι ἐπὶ μιᾶς ἡμέρας. οἱ γὰρ κληροι, εἰς Εὐνόμου
τῆς Θρασυκλέους ἀπέβλεψαν. ἄμφω
συγγενεῖς ὄντες, οὐδὲ πώποτε ἐφρον-
τίδισαν ὅτου ἕνεκα. Ἀφικνοῦνται γὰρ ἀπὸ Σικυῶνος [1] εἰς
Κίρραν, καὶ μέσου τοῦ πόρου πλα-
γίου ἐκπεσόντες τοῦ Ἴαπυγος, ἀνε-
τράπησαν. Διο. ὦ ἐπιτήσιον. ἡμεῖς
γὰρ, ὁπότε τὸ πρῶτον ἦλθε, οὐδὲν
τοιοῦτον ὑπωπτεύομεν περὶ ἀλλήλων.
ὅτι ποτὲ τὸ δίκαιόν ἐστιν Ἀντισθένει ἀ-
ποθανεῖν, ὡς κληρονομήσομαι τὰ
βακτηρίας αὐτοῦ. οὐκοῦν γὰρ πάνυ
προσεῖχον τὸν [2] νοῦν ποιησόμε-
νον. ὥστ᾽ εἰμὴ σὺ ὦ Κράτης ἐπε-
θύμεις κληρονομεῖν Διογένους ἐ-
μοῦ, τὰ κτήματα, καὶ τὸ πίθον,
καὶ τὼ πήρᾳ, χοίνικας δύο ἥρμεν
ἔχοντε. Κρ. οὐδὲν γάρ μοι τούτων
ἐδεῖ ἀλλ᾽ ἢ δεῖ σοὶ ὦ Διόγνητε. ἀγδὶ ἐ-
χρῆν, σύ τε Ἀντισθένους ἐκληρο-
νόμησας, καὶ ἐγὼ σοῦ, πολλῷ μεί-
ζω, καὶ σεμνοτέρου τοῦ Περσῶν ἀρ-
χῆς. Διο. τίνα ταῦτα φῄς; Κρ. σο-
φίαν, αὐτάρκειαν, ἀλήθειαν,
παῤῥησίαν, ἐλευθερίαν. Διο. τὰ
Δία μέμνημαι, τοῦτον Ἀφροδίτῃμεν
τὸν πλοῦτον παρ᾽ Ἀντισθένους, καὶ

propendebat. *Diog.* Quid igitur tandem evenit Crates? nam audire est operæpretium. *Crat.* Eodem die ambo sunt mortui: cæterùm hæreditates ad Eunomium ac Thrasyclem devenerunt, quorum uterque illis cognatus erat: quibus hæc obventura nusquam prædictum fuerat. Etenim cùm Sicyone Cirrham versus navigarent, medio in cursu, obliquo orto [2] Iapyge, pessundati sunt. *Diog.* Recte factum. At nos cùm in vita essemus, nihil ejusmodi alter de altero cogitabamus: neque unquam optavi ut moreretur Antisthenes, quòd nimirum illius baculus ad me rediret hæredem: validum autem ex oleastro factum habebat. Neque tu Crates opinor, cupiebas me mortuo in possessionem mearum succession venire, puta dolii, ac peræ, cui inerant duæ lupinorum [4] choenices. *Crat.* Neque enim mihi quicquam, imò ne tibi quidem Diogenes rebus istis erat opus. Nam quæ ad rem pertinebant, ea nimirum longè majora & splendidiora quàm Persicum imperium, tu ab Antisthene, ego à te tanquam jure hæreditatis accepi. *Diog.* Quænam sunt ista quæ dicis? *Crat.* Sapientiam, inquam, frugalitatem, veracitatem, loquendi audaciam, vivendi libertatem. *Diog.* Per Iovem memini me in istiusmodi opum hæreditatem Antistheni successisse, tibique eas

1 Κ᾽ς Κίρραν] Dico alibi. Hanc Phocidis urbem Pausanias ab Hom. scribit vocari Crissam. Strabo & Ptolem. diversas faciunt. *Bourd.* Sicyone urbs est Achaiæ non procul à Corintho Cyrrha, Phocydis oppidum, ad radicem Parnassi montis è regione Sicyonis. *Cogn.*

2 Ἴαπυγος] Vento ab occasu solstitiali spirante, qui & Caurus dicitur. *Idem.*

3 Κοτίνου] Ex cujus fronde στέφανοι Ὀλυμπιακοὶ. Hesych. Suid. interpres Pindari, Pollux, alii. *Bourd.*

4 Choenices] Χοῖνιξ Attica mensura pro aridis, maximè cibo diurno cujus capacitas est sesquisextarius. *Cogn.*

1 Cle-

νοὶ ἓν πολέμῳ κρίνεται. Κρα. ἀλλ' οἱ ἄλλοι ἡμῖν τοιούτων κτημάτων, καὶ οὐδὲ ὀφθῆναι ἡμᾶς, πλησιοχωρούσιν ὑποδυόμενοι. εἰς δὲ τὸ χρυσίον πάντες ἔβλεπον. Διογ. οὐκοῦν. ἐγὼ δὲ οὐχὶ ἔνθα δίκαιον τὸ τοιοῦτον πορ' ἡμῶν, ἀνορύττοντες ὑπὸ πενθῆς, κρυπτόμενα τὰ σκῆπτρα τῶν βασιλείων. ὅστις δὲ ποτε καὶ ἐμβάλλοι τις εἰς αὐτοὺς ἢ σοφίαν, ἢ παῤῥησίαν, ἢ ἀλήθειαν, ἐξέπιπτεν ἄμβλυς, καὶ διέῤῥει, ἢ πυθμὴν τίγαν ἐ δυναμένων· οἷόν τι πίθοιον αἱ Δαναΐδες αὖται παρθένοι εἰς τὸ τετρυπημένον πίθον ἐπιπολάζουσι, τὸ δὲ χρυσίον, ὀδὰξ, καὶ ὄνυξι, καὶ πάσῃ μηχανῇ ἐφύλαττον. Κρα. ἡμεῖς μὲν ἔχομεν κἀνταῦθα τὸ πλοῦτον. οἱ δὲ, ὀβολὸν ἕκαστοι κομίζοντες. καὶ τοῦτον ἀχρὶ ἐ πορθμέως.

eas multò ampliores reliquisse. *Crat.* Verum reliqui mortalium hoc possessionum genus aspernabantur : neque nos ob spem potiundæ hæreditatis quisquam obsequiis capiabat : sed oculos ad aurum omnes intendebant. *Diog.* Neque injuria : neque enim habebant, quò facultates ejusmodi à nobis traditas acciperent, quippe qui tanquam putria marsupia, deliciis diffluebant. Quò fiebat, ut si quando quis in illos infunderet vel sapientiam, vel dicendi libertatem, vel veritatem, excideret illico & effligeret, cùm id continere fundum non posset. Cujusmodi quiddam accidit Danai filiabus virginibus, quæ in pertusum dolium aquam important. At iidem aurum dentibus, & unguibus, omnique vi servabant. *Crat.* Proinde nos nostras opes hic quoque possidebimus : illi obolum, eumque ad portitorem usque tantum ferentes venient.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ, ΑΝΝΙΒΟΥ, ΜΙΝΩΟΣ, ΚΑΙ ΣΚΗΠΙΩΝΟΣ.

ALEXANDRI, ANNIBALIS, SCIPIONIS ET MINOIS.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ.

Ἐμὲ δὴ προκεκρίθαι σὺ ἀλλοῦ. ἀμείνων γάρ εἰμι. Αν. οὐμοῦν, ἀλλ' ἐμέ. Αλη. ἐκὼν ὁ Μίνως διαιτήσατω. Μι. τίνες δ' ἐστέ; Αλε. ἐγὼ μὲν, Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου. ἐγὼ δὲ, Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου. Μι. τί δῆτα ἐστὸν ὑμῖν ἡ ἔρις; Αλε. οὐδὲν προσδέομαι. φασὶ γὰρ οὗτοι ἀμείνονα γεγονέναι σφᾶς ἡμῶν. ἐ-

ALEXANDER.

Me tibi, ô Libyce, præponi par est : præstantior enim sum. *An.* Minimè : sed me. *Al.* Ergo judicet Minos. *Min.* At quinam estis ? *Al.* Hic est Carthaginensis Annibal : ego Alexander Philippi filius. *Min.* Per Iovem ambo gloriosi. Sed qua de re vobis est altercatio ? *Al.* De præstantia. Hic enim se meliorem fuisse quàm ego, exercitus ducem dicit. Ego verò

μὲ ἦ, ὥσπερ ἄπιστος ἴσως, ἐγὼ τούτου μόνου, ἀλλὰ πάντων χεῖρον τοῦ ἐμοῦ φημὶ διενηνεῦν τὰ πολέμια. Μι. ἀκοῦε σὺ μέν· ἐγὼ γὰρ εἶπον. σὺ δ' αὖθις ἄλλος λέγε. Αν. ἐγὼ μὲν τοίνυν ὦ Μίνως ἀπάμην, ὅτι σύταξόν με καὶ σὺ Ἑλλάδα φωνὴν ἐξεμαθον. ὧν δὴ ταύτῃ πλέον ἔτος σύγγεγονα μοι. φημὶ δ' ἔγωγε μάλιστα ἐπαίνου ἀξίους εἶναι, ὅσοι τὰ μεγάλα ἐξ ἀρχῆς ὄντες, ὅμως ἐπὶ πλέον αὐξηθέντες, δι' αὐτῶν δυνάμενοι πρωτεύειν ἐθέλουσι, καὶ ἀξιοῦ δεξιωτέρους ἄρχειν. ἐγὼ γὰρ μετ' ὀλίγων ἐξορμήσας ἐς τὴν Κελτικὴν, πανταχοῦ ὑπῆρχον ἐν τῇ ἀδελφῇ, μεγίστην ἠγούμην, ἄρρενος κρείττονας καὶ τοὺς μὲν Κελτιβήρων εἵλον, καὶ Γαλατῶν ἐκράτησα τῶν ἑσπερίων καὶ τὰ μέχρι τοῦ Ἡριδανοῦ, ἅπαντας καταπλήσας ἐπὶ τὴν τῶν Ἄλπεων κορυφὴν ἐλαύνοντες κἀκεῖ τῷ πεδίῳ Ἰταλίαν ἐχειρωσάμην. καὶ μέχρι τῆς θαλάττης ἐλθὼν πᾶσαν ἐπεκύρησα πόλεως ἦλον. καὶ τοσούτους ἀπέκτεινα μιᾶς ἡμέρας, ὅσους τοὺς Ἀμμωνίους ἀπομετρήσασθαι καὶ τοὺς πεζεύειν ἀφορῶσιν ἀνδρὸς καὶ ἑκατὸν πάντας. ἐπεκύρησα Μίνως Ἀμμωνος ὃς ὀνομάζομαι, ὅτι γὰς εἰ-

verò ut omnes sciunt, non isto solùm, sed omnibus fermè, qui ante meam ætatem fuere, in re militari fuisse me præstantiorem affirmo. *Min.* Ergo vicissim uterque dicat. Tu verò Libyce primus verba facito. *An.* Unum hoc me juvat Minos, quòd & hîc Græcam linguam didicerim: adeò ut neque etiam hac in re iste me superet. Porrò illos maximæ laudis dignos asseo, qui cùm principio nihil essent, magni tamen evaserunt & perseverantes facti, & principatu digni habiti. Ego igitur cùm paucis iberum adortus, cùm pro fratre dimicassem exercitus, maximis rebus idoneus, & præstantissimus sum judicatus. Ibi tam Celtiberos cepi, & Galatas hesperios devici. Et cùm ad maximos montes transcendissem, omnium Eridanum percurri, transmissaque vitates everti, & planam Italiam subjugavi: & usque ad præeminentis urbis suburbia grassatus sum; totque uno die occidi, ut eorum annulos modio metitus sim, & ex cadaveribus pontes fluviis fecerim. Atque hæc omnia peregi, cùm neque me Ammonis filium appellarem, neque me Deum

1 *Celtiberos*] Ad Iberum fluvium populos. *Cogn.*

2 *Magnos montes*] In Alpes hæc dicuntur. Ibi Ti. Sempronium Consulem apud Trebiam profligavit Hannibal in Cons. fudit ac Trasimenum lacum cæsis 15000. Romanorum. Liv. 21. Edito. 3. *Idem.*

3 *Eridanum*] Italiæ fluvium e Vesulo monte in mare Adriaticum influentem qui hodie dicitur Padus, omnium fluviorum maximus. Cæsar est in Cat. & Arrian. *Idem.*

4 Δακτυλίας αὐτῶν μεδίμνοις] Variæ de horum annulorum mensura sententiæ, quorumdam sententias profert Liv. lib. 23. *explesse tres modios Annibal fertur dimidium.* Sed famam veriorem putat, quæ tradit non fuisse plus modio. Aliter Flori aliter Plin. pro quo stant Valer. Emilius Oros. Multi nos legimus hanc suam facerent, modum indefinitum posuerunt: ut Dio Fruct. Tert. Gabii & hic Lucianus omnium ratio Livii optima, qui modium putat. Ferrei isti fuere non aurei, ut voluit Valer. quique eum secuti. *Brod.*

1 Ἐχελῶ

ναι θεοπροπίαν, ἢ σύνεσιν τῆς μητρὸς διεξιὼν, ἀλλ' ἄνθρωπον ὁμολογῶν, στρατηγεῖν πρὸς σωφρονεστάτους ἀντιξεπιζόμενον, καὶ στρατιὰς τοῖς μαχιμωτάτοις συμπλεκόμενον. ὁ Μήδους καὶ Ἀρμενίους κρατύνων ὑποφεύγοντας, πρὶν διώκειν πού; καὶ τῆ τολμήσαντι ῥᾳδίως εἴκοντας. Ἀλέξανδρον ἦ, πατρῴαν ἀρχὴν ἐμπλουτίσαι, αὐξῆσαι, καὶ ἐμποιῆσαι τῆ τύχης ὁρμῆ. ἐπεὶ δ' ἐν Ἰσσῷ καὶ Ἀρβήλοις ἐκεῖνον Δαρεῖον ὁ Γωβρύου τοῦ Ἀρβήλοις ἐκφήνας, ἀπιστίᾳ τῶν πατρῴων, βαρβαρικῶς ἤξίωσε. καὶ δίαιταν τὴν μηδικὴν μεταθήκατο ἑαυτῷ. καὶ ἐμιαίνετο ὑπὸ τοῖς συμποσίοις τοὺς φίλους. καὶ σωυλάμβανεν ἐπὶ θανάτῳ. ἐγὼ ἦ, ἦρξα ἐπίσης τῆς πατρίδος. καὶ ἐπειδὴ μετεπέμπετο, τὴν πολεμίαν μεγάλῳ τάλῳ ἐπεκλυσάντων τῶν Λιβύης, παρῆν ὑπήκοος. καὶ ἰδιώτην ἐμαυτὸν παρεῖχον. καὶ κατεδικάσθην, ἤνεγκα δικαίως τὸ ἀξίωμα. καὶ ταῦτ' ἔπραξα, βάρβαρος ὢν, καὶ ἀπαίδευτος παιδείας τῆς Ἑλληνικῆς, καὶ ὅτι Ὁμήρου, ὥσπερ σὺ, ἐρᾷς ἀκούων. ὅτι γὰρ Ἀχιλλεὺς τῆ σοφιστῆ παιδευθεὶς, μὴν ἦ τῆ φύσει ἀγαθῆ χρησάμενος. ταῦτά ἐστιν, ἃ ἐγὼ Ἀλέξανδρον ἀμείνονα φημὶ εἶναι. εἰ δ' ἔστι κρείττων αὐτοῦ δίχα διαδήματος τοῦ κεφαλὴν διεδέδεται; Μακεδόσι μὲν ἴσως καὶ ταῦτα σεμνά. ἐμοὶ δὲ οὐδὲν ἂν ἧττον ἀμείνων δόξειεν ἂν ἡνιοχεῖν καὶ στρατηλατεῖν ἀνδρὸς, τῆ γνώμῃ πλέον, ἢ ὥσπερ τῆ τύχῃ κεχρημένου. Μι. ὁ μὲν, εἴρηκεν οὐκ ἀηδῆ τὸν λόγον, ὥστ' ἂς λίαν εἰκὸς ἦν ὑπὲρ αὐτοῦ. σὺ δ' ὦ Ἀλέξανδρε, τί πρὸς ταῦτα φῄς;

Deum fingerem, neque matris insomnia narrarem: sed me hominem faterer, & contra duces prudentissimos decertarem, & contra fortissimos milites pugnarem: nec Medos aut Armenios expugnarem, qui priùs fugiunt, quàm quisquam eos persequatur, & cuivis audenti victoriam facilè tradunt. Alexander verò acceptum à patre imperium auxit & fortunæ quodam impetu usus multùm ampliavit. Qui postquam miserum illum Darium in Isso & Arbelis devicit, à paterna virtute degenerans adorari voluit, & ad Medorum delicias sese contulit: & amicorum cæde convivia contaminavit, & interficientibus opem tulit. Ego autem pariter patriæ dominatus sum: quæ cùm me revocaret, hostium magna classe adversus Libyam navigante, statim parui: continuoque me hominem privatum dedi & damnatus æquo animo rem tuli. Atque hæc egi barbarus cùm essem, omnisque Græcanicæ disciplinæ expers, nec Homerum ut iste didicissem, nec Aristotele sophista magistro, sed sola naturæ meæ solertia usus essem. Hæc sunt quibus me Alexandro meliorem prædico. Quòd si præstantior est iste quoniam diademate revinctum caput habuit, id decorum forsan est apud Macedonas: non tamen propterea melior videri debeat generoso viro, & imperatore bono: qui mentis sententia magis quàm fortuna est usus. *Min.* Hic certè non mollem habuit orationem, nec qualem pro se Libycum hominem decebat. Tu verò Alexander quid ad hæc dicis?

Al.

Αλε. [1] ἐχελῶ μὲν ὦ Μίνως, μηδὲν σοῦ ἄνδρα ἀπὸ φαύλου. ἱκανὴ γὰρ ἡ φήμη διδάξαι σε, οἷος μὲν ἐγὼ βασιλεὺς, οἷος δὲ ὁ λῃστὴς ἐληλύθω. ὅμως δ' ὅστις εἰ καὶ ὀλίγον αὐτῶν διήνεγκα, ὃς νέος ὢν ἔτι, περιελθὼν ἐπὶ τὰ ἀγάγματα, καὶ τῶν ἀρχῶν τεταραγμένων κρατήσας, καὶ τοὺς φονέας τοῦ πατρὸς μετήλθον, καὶ φοβήσας τὴν Ἑλλάδα τῇ Θηβαίων ἀπωλείᾳ. φοβηθεὶς ὑπ' αὐτῶν χειροθετηθείς, οὐκ ἠξίωσα τοῦ Μακεδόνων ἀρχὴν φθεῖραι, ἀγαπήσας ἄρχειν ὁπόσων ὁ πατὴρ κατέλιπεν. ἀλλὰ πᾶσαν ἐπινοήσας τὴν γῆν, καὶ διὸν ἡγησάμενος εἰ μὴ ἅπαντων κρατήσαιμι, ὀλίγως ἄγαν, ἐπέβαλον ἐς τὴν Ἀσίαν. καὶ ἐπί τε [2] Γρανικῷ συμβάλλω μεγάλῃ μάχῃ, καὶ τὴν Λυδίαν λαβὼν, καὶ Ἰωνίαν, καὶ Φρυγίαν, καὶ ὅλας τὰς ὑποσὶν ἀεὶ χειρούμενος, ἦλθον ἐπὶ Ἰσσόν, ἔνθα Δαρεῖος ὑπέμενε, μυριάδας πολλὰς ἀγαγὼν. καὶ τὸ δὴ τοῦτο ὦ Μίνως, ὑμεῖς ἴστε ὅσους ὑμῖν ἐκπέμψας ἐπὶ μιᾶς ἡμέρας κατέπεμψα. φησὶ γοῦν ὁ πορθμεὺς μὴ λαβεῖν αὐτοῖς τότε τὸ σκάφος, ἀλλὰ χιλίους λαβὼν ἐμβιβάσαι τοὺς πολλοὺς αὐτῶν, λαβεῖν δὲ καὶ τοῦτο ἓν ἐπιταττόμενον, αὐτὸς ἐπικινδυνεύειν, καὶ παχύσκιφος ἀξιῶν. καὶ ἵνα σοι μὴ τὰ ἐν Τύρῳ, μὴ δὲ τὰ ἐν Ἀρβήλοις διηγήσωμαι, ἀλλὰ καὶ μέχρις Ἰνδῶν ἦλθον, καὶ τὸν Ὠκεανὸν, ὅσον ἐποιησάμην ἀρχῆς, καὶ τοὺς ἐλέφαντας αὐτῶν εἶλον, καὶ Πῶρον ἐχειρωσάμην. καὶ Σκύθας δὲ, οὐκ ἀνῃρεθέντας ἄνδρας ὑπερεῖδε τὰ Τάναϊν, ἐνίκησα μεγάλῃ ἱππομαχίᾳ. καὶ τοὺς φίλους δ' ἐ-

Al. Nihil certè Minos, homini tam temerario reſpondendum eſſet. Satis enim vel ſola fama te docuerit, qualis ego rex, qualis iſte latro fuerit. Adverte tamen, an parum ipſum ſuperaverim, qui cùm eſſem adhuc adoleſcens rem aggreſſus regnum obtinui turbatum, & de patris interemptoribus ſupplicium ſumpſi, & Græciam Thebarum ſubverſione perterrui. Tum ab iis dux electus, dignum non putavi, Macedonum imperium curando, me contentum eſſe eo quod pater reliquerat. Sed totum terrarum orbem cogitatione volvens, & grave ducens, ni univerſum occuparem, cum paucis Aſiam invaſi: & apud Granicum magna pugna vici. Captaque Lydia, Ionia, ac Phrygia, denique ſubjugato quicquid obvium erat, Iſſum veni ubi me cum innumeris copiis Darius expectabat. Poſt hæc, ô Minos vos ipſi ſcitis, quot uno die mortuos vobis miſerim. Dicit enim Charon, ſibi tunc ſcapham non ſuffeciſſe: ſed pleroſque illorum ratibus compactis trajeciſſe. Et hæc confeci me ipſum periculis opponens, & in pugna vulnerari non timens. Et ut quæ Tyri & arbelis geſta ſunt reticeam, ad Indos uſque veni, meumque Imperium Oceano terminavi: & ipſorum elephantes cepi, & Porum captivum abduxi. Scythas etiam *non* contemnendos homines ſuperato Tanai, magno equitatu devici: & amicos beneficiis devinxi, & ab

[1] Ἐχελῶ μὲν] *Nihil erat reſpondendum.* Bourd.
[2] Γρανικῷ] Ad Granicum fluvium. Arrian. Curt. *Idem.*

[1] Πω-

ποίησε, ἢ τὰς ἐχθρὰς ἠμυνάμην. εἰ δὲ μὴ θεὸς ἐδόκει τοῖς ἀνθρώποις, συγγνωστὰ σκαιοῖς, ὦ Δημ. τὸ μέγεθος τῶν πραγμάτων καὶ τοιοῦτόν τι παιδεύσαντος ἐμέ. τὸ δ' ἐν Πελοποννήσῳ, ἐγὼ μέν, βασιλεύων, ἀπέθανον. ὅτος δ', ὃν φυγῇ ὄντα, ἐν Προύσῃ τῇ Βιθυνῶν, κρημνίσαι ἄξιον ὄντα, παυηρεύσατο, καὶ ἀμύητον ὄντα. ὡς γὰρ δὴ ἐκρύπτετο τὸ Ἰταλῶν, ἐῶ λέγειν. ὅπως ἐχρῆν, ἀλλὰ πανουργίᾳ, καὶ ἀπιστίᾳ, καὶ δόλοις. νόμιμον δ', ἢ σοφισταῖς, εἶδεν. ἐπὶ δὲ μοι ἀνείδισε τὴν τρυφὴν, ὀλιγωρῆσαί μου δοκεῖ οἷα ἐποίησε ἐν Καπύῃ, ἐπέρασις συὸν, καὶ τὰς ἐν πολέμῳ κρίσεις ὁ γυμνάσιον κρημνιζόντων. ἐγὼ δ', εἰ μὴ μικρὰ τὰ ἐπιέρια δόξει, ἐπὶ τοῖς ἐμοῖς μᾶλλον ἤρεσκε, τί ἂν μέγα ἔπραξα; Ἰταλίαν ἀναιμωτὶ λαβὼν, καὶ Λιβύην, καὶ τὰ μέχρι Γαδείρων ὑπαγάγων; ἀλλ' ὅσα ἀξιόμαχα ἔδοξέ μοι σκεῖνα, κατεπήσσυνα ἤδη, καὶ διαπόντιον ὁμολογοῦντα. εἶρηκα. σὺ δ' ὦ Μίνως δίκαζε. ἐκπιὰ γὰρ δὴ πολλῶν καὶ ταῦτα. Σκη. μὴ τοίνυν, ἐῶ μὴ καὶ ἐμοῦ ἀκούσῃς. Μι. τίς γὰρ εἶ ὦ βέλτιστε; ἢ πόθεν ὢν ἐρεῖς; Σκη. Ἰταλιώτης Σκηπίων, στρατηγὸς, ὁ κρατήσας Καρχηδόνα, καὶ κρατήσας Λιβύων μεγάλαις μάχαις. Μι. τί δῆτα σὺ ἐρεῖς; Σκη. Ἀλεξάνδρου μὲν ἥττων εἶναι, δι' ὃν Ἀννίβου ἀμείνων. ὃς ἐδίωξα νικήσας αὐτὸν, καὶ φυγεῖν κατανάγκασα ἅπαξ. πῶς οὖν οὐκ ἀναίσχυντός ἐστιν, ὃς περὶ Ἀλεξάνδρου ἀμιλλᾶται, ᾧ μόνῳ Σκηπίων ἐγὼ ὁ νενικηκὼς αὐτὸν, ἀξιοῖ;

& ab inimicis me vindicavi. Si verò Deus hominibus videbar, parcendum illis erat: siquidem rerum à me gestarum magnitudine adducti sunt ut tale quid de me crederent. Tandem mors me regnantem occupavit: sed hunc, cùm apud Bithynum Prusiam exularet, ut vir pessimus & crudelissimus merebatur. Nam quo pacto Italos vicit, omitto dicere. Non enim virtute, sed versutia, perfidia & dolis id peregit: nunquam justi, aut claritudinis alicujus memor. Sed quoniam delicias mihi objecit: oblitus mihi videtur eorum quæ Capuæ commisit, quum meretricibus deditus, vir ille mirabilis, belli gerendi occasiones voluptatibus prodidit. Ego verò, nisi quæ sub Occidente sunt, parva ratus, ad Orientem potiùs me contulissem, quidnam adeò magni præstitissem? Qui Italiam absque sanguine capere, ac Libyam, omnemque tractum ad Gades usque sub potestatem facilè redigere potuissem? Sed hæc nulla contentione digna putavi, quæ jam me formidarent & dominum agnoscerent. Dixi. Tu verò Minos judica. Hæc enim è multis protulisse satis est. *Scip.* Ne priusquam me quoque audiveris. *Min.* Quisnam & cujas es vir optime, qui dicendi copiam poscis? *Scip.* Scipio sum Romanus, Imperator, qui Carthaginem delevi, & Afros magnis præliis subegi. *Min.* Quid igitur tu dices? *Scip.* Alexandro quidem me esse inferiorem, sed Annibale præstantiorem, qui ipsum persecutus devici, & turpem fugam arripere coëgi. Quomodo igitur impudens iste non videatur, qui cum Alexandro certare ausit, cui ne ipse quidem Scipio, qui istum devici, comparare me velim?

Μι. νὴ Δί' ἀγνώμονά φὴς ὦ Σκηπίων. ὥστε πρῶτός μ' κελεύθω Ἀλέξανδρος. μετ' αὐτὸν δέ, σύ. εἶτα εἰ δοκεῖ, τρίτος Ἀννίβας, δὲ ὑτος οὐκ ἀφρονέστατος ὤν.

Min. Per Iovem æqua dicis Scipio. Quapropter primus quidem judicetur Alexander: tu verò secundus: tertius denique, si videtur, Annibal, quippe qui nec ipse est contemnendus.

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ, ΚΑΙ ΑΛΕΧΑΝΔΡΟΥ.

DIOGENIS ET ALEXANDRI.

ΔΙΟΓΕΝΗΣ.

Τί τοῦτο ὦ Ἀλέξανδρε, καὶ σὺ τέθνηκας ὥσπερ ἡμεῖς ἅπαντες; Ἀλε. ὁρᾷς ὦ Διόγενες. ὁ παραδόξον ἦν, εἰ ἄνθρωπος ὢν ἀπέθανον. Διο. ὀκοῦν ὁ Ἄμμων ἐψεύδετο, λέγων ἑαυτὸν σε εἶναι ἐξ. σὺ δὲ Φιλίππου ἄρα ἦσθα; Ἀλε. Φιλίππου δηλαδή. ὁ γὰρ ἂν ἐπεθυμήκειν Ἄμμωνος ὤν. Διο. καὶ μὴν κἀκεῖ τὸ Ὀλυμπιάδος ὁμοια ἐλέγοντο, δράκοντα ὁμιλεῖν αὐτῇ, καὶ βλέπεσθαι ἐν τῇ εὐνῇ. εἶτα ὕστερον σε πεμφθῆναι. τὸν δὲ Φίλιππον ἐξαπατᾶσθαι οἰόμενον πατέρα σὸν εἶναι. Ἀλλ. καὶγὼ ταῦτα ἤκουον ὥσπερ σύ. νῦν δὲ ὁρῶ ὅτι οὐδὲν ὑμεῖς ἦτε ἡ μήτηρ, ἢ τοὶ τὸν Ἀμμωνίων [1] πρόφητας ἤλιττον. Διο. ἀλλὰ τὸ ψεύδεσθαι αὐτῶν, σὸν ἄχθεσθαί σοι ὦ Ἀλέξανδρε ποιεῖς τὰ πρόγματα ἐμοῦ. πολλοὶ γὰρ ὑπέπτησσον θεὸν εἶναί σε νομίζοντες. ἀλλ' εἰπέ μοι, τίνι τὸν τοσοῦτον ἀρχὴν κατελέλοιπας; Ἀλε. σὸν οἶδα ὦ Διόγενες. ὁ γὰρ ἔφασαν ἐπισοβῆσαί τι περὶ αὐτῆς ἢ τοῦτο μόνον, ὅτι ἀποθνήσκων, Περ-

DIOGENES.

Quid hoc rei est Alexander, tu quoque perinde atque nos omnes mortuus es? *Al.* Vides Diogenes: nec mirum est, si cùm homo fuerim, defunctus sim. *Diog.* Num igitur Ammon ille mentiebatur, quum te suum esse filium diceret, an verò tu Philippo patre prognatus eras? *Al.* Haud dubiè Philippo: nam si Ammone progenitus fuissem, non obiissem. *Diog.* Atqui de Olympiade similia quædam ferebantur, draconem cum ea consuetudinem habuisse, & in lecto visum fuisse: deinde te ex hoc concubitu editum in lucem venisse: porrò deceptum Philippum, qui se tuum patrem esse existimaret. *Al.* Hæc etiam ut tu ipse audivi. Nunc autem video, neque matrem, neque Ammonios illos vates sani quicquam dixisse. *Diog.* At hoc illorum mendacium Alexander, tibi ad res gerendas non fuit inutile. Multi enim te Deum esse rati metuebant. Sed dic mihi cuinam tantum imperium reliquisti? *Al.* Nescio Diogenes. Non enim per repentinam mortem mihi de eo quicquam statuere licuit, nisi hoc solum quòd moriens, Per-

1 Προφῆτ] Narrat M. Fœlix. Oct. *Bourd.*

1 Tan-

δίκας τ δακτύλιον ἐπίδοσιν. πλὴν ἀλλὰ τί γελᾷς ὦ Διόγενες; Διο. τί γὰρ ἄλλο, ἢ ἀνεμνήσθην οἷα ἐποίησε ὁ Ἕλλην, ἄρτι σε παρειληφότα τὴν ἀρχὴν, κολακεύοντες, καὶ προσιόντες, καὶ προπηλακίζοντες τῶν βαρβάρων, ἔνιοι δὲ, καὶ τοῖς δώδεκα θεοῖς προσηγόρευον, καὶ νεὼς ἐκοδόμουν σοι, καὶ ὤμνυον ὡς θεὸν τὸν Ἀλέξανδρον; ἀλλ' εἰπέ μοι, ποῦ σε οἱ Μακεδόνες ἔθαψαν; Αλε. ἔτι σὺ Βαβυλῶνι κεῖμαι, τριακοστὴν ταύτην ἡμέραν. ὑστιχεῖται γὰρ Πτολεμαῖος ὁ ὑπασπιστὴς, ἢν ποτε ἀφάγῃ χολὴ ἀπὸ τῆς χορύδων τὸ σὸν πρόσωπον, ἐς Αἴγυπτον ἀπαγαγὼν με, θάψειν ἐκεῖ, ὡς θεοῖσιν εἷς τῶν Αἰγυπτίων θεῶν. Διο. μὴ γελάσω ὦ Ἀλέξανδρε, ὁρῶν σὲ ἄδειν ἔτι σε μαραίνοντα καὶ ἐλπίζοντα Ἄνουβιν, ἢ Ὄσιρεν ἡγεῖσθαι; πλὴν ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἀφείσθω, μὴ ἐλπίσῃς. ἐγὼ γὰρ ἦκω ἀνελθὼν ποτὲ τῶν ἀπὸ Λήθης ἐπὶ τὸν Λίμνην, καὶ ἐς τὴν ἔδρην τὴν ἐμαυτοῦ πορευόμενος. ὡς δὲ ὁ κέρβερος οὐκ ἐβόησε μοι; ὡς δὲ ἐκείνῃ γε ἡδέως ἂν μάλιστα ἐδιψῶν; πῶς φέρεις ὅτι ἀνεσώθης ἀπὸ τοσούτου πολέμου δωδεκαμοιρίαν ὑπὲρ γῆς διαλιπών, ἀφίξῃ, συμμιξόμενος, καὶ ὑπασπιστὴς, καὶ σκιρτήσας, καὶ χρυσοῦν τοσοῦτον, καὶ ἔθνη προσκυνοῦντα, καὶ Βαβυλῶνα, καὶ Βάκτρα, καὶ τὰ μεγάλα θηρία, καὶ πίνων, καὶ δέξει. καὶ τὸ ἐπίσημον εἶναι, ἐλαίνοντα, ἀμφιβεβλημένον ταινίᾳ λευκῇ τὴν κεφαλὴν, πορφυρίδα ἐμπεπορπημένον. ἆ λυπεῖ ταῦτά σε νῦν τὸν μήπω ἰόντα; τί δακρύεις ὦ μάταιε; ἀδὲ ταῦτά σε ὁ Περδίκκου δακτύλιον ἐπίδοσιν. ἀλλὰ τί γελᾷς ὦ Διόγενες; Διο. τί γὰρ ἄλλο, ἢ ἀνεμνήσθην οἷα ἐποίησε ὁ Ἕλλην, ἄρτι σε παρειληφότα τὴν ἀρχὴν, κολακεύοντες, καὶ προσιόντες, καὶ προπηλακίζοντες τῶν βαρβάρων, ἔνιοι δὲ, καὶ τοῖς δώδεκα θεοῖς προσηγόρευον, καὶ νεὼς ἐκοδόμουν σοι, καὶ ὤμνυον ὡς θεὸν τὸν Ἀλέξανδρον; ἀλλ' εἰπέ μοι, ποῦ σε οἱ Μακεδόνες ἔθαψαν; Αλε. ἔτι σὺ Βαβυλῶνι κεῖμαι, τριακοστὴν ταύτην ἡμέραν. ὑστιχεῖται γὰρ Πτολεμαῖος ὁ ὑπασπιστὴς, ἢν ποτε ἀφάγῃ χολὴ ἀπὸ τῆς χορύδων τὸ σὸν πρόσωπον, ἐς Αἴγυπτον ἀπαγαγὼν με, θάψειν ἐκεῖ, ὡς θεοῖσιν εἷς τῶν Αἰγυπτίων θεῶν. Διο. μὴ γελάσω ὦ Ἀλέξανδρε, ὁρῶν σὲ ἄδειν ἔτι σε μαραίνοντα καὶ ἐλπίζοντα Ἄνουβιν, ἢ Ὄσιρεν ἡγεῖσθαι; πλὴν ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἀφείσθω, μὴ ἐλπίσῃς. ἐγὼ γὰρ ἦκω ἀνελθὼν ποτὲ τῶν ἀπὸ Λήθης ἐπὶ τὸν Λίμνην, καὶ ἐς τὴν ἔδρην τὴν ἐμαυτοῦ πορευόμενος. ὡς δὲ ὁ κέρβερος οὐκ ἐβόησε μοι; ὡς δὲ ἐκείνῃ γε ἡδέως ἂν μάλιστα ἐδιψῶν; πῶς φέρεις ὅτι ἀνεσώθης ἀπὸ τοσούτου πολέμου δωδεκαμοιρίαν ὑπὲρ γῆς διαλιπών, ἀφίξῃ, συμμιξόμενος, καὶ ὑπασπιστὴς, καὶ σκιρτήσας, καὶ χρυσοῦν τοσοῦτον, καὶ ἔθνη προσκυνοῦντα, καὶ Βαβυλῶνα, καὶ Βάκτρα, καὶ τὰ μεγάλα θηρία, καὶ πίνων, καὶ δέξει. καὶ τὸ ἐπίσημον εἶναι, ἐλαίνοντα, ἀμφιβεβλημένον ταινίᾳ λευκῇ τὴν κεφαλὴν, πορφυρίδα ἐμπεπορπημένον. ἆ λυπεῖ ταῦτά σε νῦν τὸν μήπω ἰόντα; τί δακρύεις ὦ μάταιε; ἀδὲ ταῦτά σε ὁ

Perdiccæ annulum tradidi. Verùm quid rides Diogenes? *Diog.* Quidnam aliud, quàm quod memini quid Græci fecerint, quum nuper accepto imperio tibi adularentur, te Imperatorem eligerent, & ducem adversùs barbaros: nonnulli etiam te duodecim Deorum numero adderent, templa ædificarent, & ut draconis filio sacra facerent? Sed die mihi, ubi te Macedones sepeliverunt? *Al.* Etiamdum in Babylone jaceo tertium jam diem. Porrò Ptolemæus ille satelles meus, siquando detur ocium ab his rerum tumultibus qui nunc instant, pollicetur in Ægyptum deportaturum me, inibique sepulturum, ut fiam ex Diis Ægyptiis unus. *Diog.* Non risero, Alexander, cùm te etiam apud inferos desipientem videam, & sperantem fore ut aliquando fias Annubis, vel Osiris? Verùm hæc ne speres divinissime. Neque enim fas est reverti quemquam, postquam semel paludem transmiserit, atque intra specus hiatum descenderit, propterea quòd neque indiligens est Æacus, neque contemnendus Cerberus. Verùm illud abs te discere pervelim, quo feras animo quoties in mentem tibi redit, quanta fœlicitate apud superos relicta, huc sis profectus, puta corporis custodibus, satellitibus, satrapis, auri tanta vi, populis qui te adorabant, Babylone, Bactris, immanibus illis belluis, dignitate, gloria: deinde quòd eminebas conspicuus, dum vectareris, dum vitta candida caput revinctum haberes, dum purpuram fibulis substrictam gestares. Numquid hæc te discruciant, quoties animo recursant? Quid lachrymaris ô stolide? Annon hæc te docuit sapiens ille

3 Ταινίᾳ λευκῇ] Sic in Dialogo Alexandri & Philippi. *Beurd.*

σοφὸς Ἀριστοτέλης ἐπαιδεύσει μὴ οὐσίαν βίοσιμα εἶναι τὰ ἀγαθὰ τὰ τύχης; Αλε. σοφὸς, ἀπάντων σκέτλιος [1] κολάκων ἐπιτριπτότατος ὤν; ἐμὲ μόνον ἔασον τὰ Ἀριστοτέλους εἰδέναι, ὅσα μοι ἦτησε παρ' ἐμοῦ, οἷα ἂν ἐπίσταμαι. ὡς ἂν κατεχρήσατό με τῇ περὶ παιδείαν φιλοτιμίᾳ, ἀκριβούσῃ, καὶ ἐπαινῶν, ἆρα μοι εἰς τὸ κάλλος, ὡς καὶ τοῦτο μέρος ὂν ταγαθοῦ, ἆρα δ' εἰς τὰς πράξεις, καὶ τὸ τελεῖον. καὶ γὰρ αὐ καὶ τοῦτ' ἀγαθὸν ἡγεῖτ' εἶναι, ὡς μὴ αἰσχύνοιτο καὶ αὐτὸς λαμβάνων. χρῆς ὦ Διόγνες ἀνθρώπῳ, καὶ τεχνίτῃ. τοῦτο μὲν ἀλλὰ τοῦτό γε ἀπολέλαυκα αὐτοῦ τῆς σοφίας, τὸ λυπεῖσθαι ὡς ἐπὶ μεγίστοις ἀγαθοῖς, ἃ κατημελημένα μικρᾷ γε ἐμπεσοῦσα. Διο. ἀλλ' οἶσθα ὃ δράσεις. ἄκος γάρ σοι τῆς λύπης ὑποθήσομαι, ἐπὶ σκοτεινὸν γε καὶ κλιτὸν ὁδὸν φυεῖσ', κἂν τὸ λήθης ὕδωρ χανδὸν ἐπιπασσομένῳ πίῃς, καὶ αὖθις πίῃς, καὶ πολλάκις. ὅτῳ γὰρ ἂν πούσῃ ἐπὶ τοῖς Ἀριστοτέλους ἀγαθοῖς καὶ γὰρ κἀγὼ Κλεῖτον ἐκεῖνον ὁρῶ, καὶ Καλλισθένη, καὶ ἄλλους πολλοὺς ἐπὶ τοῖ ἐρημοῦσθαι, ὡς ἀμφασάσιτο, καὶ ἀμύναντό σε ὧν ἔδρασας αὐτούς. ὥστε πλὴν ἐτέρᾳ σὺ πωτῶ βάδιζε. καὶ πῖνε πολλάκις, ὡς ἔφην.

ille Aristoteles, ne res eas quæ à fortuna proficiscuntur, firmas putares? *Al.* Sapiens ne ille, cùm sit assentatorum omnium perditissimus? Sine me solum Aristotelis facta scire, quàm multa à me metierit, quæ mihi scripserit, utque mea in disciplinis ambitione abusus sit, cùm mihi palparetur, ac prædicaret me, nunc ob formam, ac si hæc summi boni pars esset: nunc ob res gestas atque opes: nam has quoque in bonis esse censebat, ne sibi vitio verteretur quòd eas caperet, præstigiosus ille & fraudulentus homo, Diogenes. Quanquam illud fructus ex ipsius sapientia fero, quòd nunc ut summis de bonis excrucior, quæ paulò ante enumerasti. *Diog.* At scin' tu quid facies? ostendam tibi molestiæ istius remedium. Quandoquidem hic veratrum non producitur, fac ut Lethæi fluminis aquam avidis faucibus attrahens bibas, iterumque ac sæpius bibas: sic enim desines de bonis Aristotelicis discruciari. At Clitum illum, & Callisthenem video, & complures alios in te prodeuntes, ut te discerpant, & injurias à te acceptas ulciscantur. Quare alteram hanc viam ito, & ut dixi, sæpe bibito.

1 Κολάκων ὀνηριπότατος] Sic in Tim. Aristotelis φιλοχρηματίαν, δωτίνας, κολακείαν ubique perstringit. *Bourd.*

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ, ΚΑΙ ΦΙΛΙΠΠΟΥ.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ.

Νῦν μὲν ὦ Ἀλέξανδρε, οὐκ ἂν ἔχαιρον γνήσιος, μὴ οὐκ ἐμὸς ὢν εἶναι, ὃ γὸ ἂν ἐπεθύμεις, Ἀμμωνός γε ὤν. Αλε. οὐδ' αὐτὸς ἠγνόουν ὦ πάτερ, ὡς Φιλίππου σ' Ἀμύντου γὸς εἰμι. ἀλλ' ἐδεξάμην τὸ μαντεῖον, ὡς χρήσιμον ἐς τὰ πράγματα οἰόμενος εἶναι. Φι. πῶς λέγεις; χρήσιμον ἔδοξέ σοι τὸ παρέχειν σαυτὸν ἐξαπατηθησόμενον ὑπὸ τῶν θεσπιῳδῶν; Αλε. ὑ τοῦτο. ἀλλ' οἱ βάρβαροι καταπλάγησάν με, καὶ οὐδεὶς ἐπανίστατο, οἰόμενοι θεὸν μάχεσθαι. ὥστε ῥᾴον ἐκράτησεν αὐτῶν. Φι. τίνων ἐκράτησας σύ γε ἀξιομάχων ἀνδρῶν, ὃς δειλοῖς ἀεὶ συνηίχθης, τοξόταις, καὶ πλαγίοις, καὶ γέρραις οἰσύιναις θεσπεσιωδεστάτοις; Ἑλλήνων κρατεῖν ἔρημον ἴσως, Βοιωτῶν, καὶ Φωκέων, καὶ Ἀθηναίων, καὶ τὸ Ἀρκαδικὸν ὁπλιτικὸν, καὶ τὸν Θετταλικὸν ἵππον, καὶ τοὺς Ἠλείων ἀκοντιστὰς, καὶ τὸ Μαντινέων πελταστικὸν, ἢ Θρᾷκας, ἢ Ἰλλυριοὺς, ἢ καὶ Παίονας χειρώσασθαι, τοῦτο μεγάλα; Μήδων γ', καὶ Περσῶν, καὶ Χαλδαίων, καὶ χρυσοφόρων ἀνθρώπων, καὶ ἁβρῶν, οὐκ οἶσθα ὡς σὺν σὺν μύριοι μὲν Κλεάρχου ἀπελθόντες, ἐκράτησαν, οὐδὲ εἰς χεῖρας

ALEXANDRI ET PHILIPPI.

PHILIPPVS.

Non igitur nunc, Alexander, te filium esse meum inficiaberis: nam si Ammonis fuisses, mortem non obiisset. *Al.* Nec ipse nescius eram pater, me ex Philippo Amyntæ filio prognatum: sed quia ad res gerendas mihi visum erat conducere, usus sum vaticinii commento. *Ph.* Quid ais? conducibile id tibi visum est ut vatibus fallendum te exponeres? *Al.* Non isthuc: sed me formidarunt Barbari, nullusque viribus meis restitit, cùm putarent sibi adversus Deum præliandum. Itaque faciliùs ipsos imperio meo subdidi. *Ph.* Quos tu tanto conatu dignos usquam vicisti? qui cum timidis illis, arculis, peltariis, gerrisque vimineis defendere se solitis, semper congressus es? Sed opus erat egregium Græcos armis domare, Bœotios, Phocenses, Athenienies: præterea Arcadum peditatum, equitatum Thessalum, Eleorum jaculatores, Mantineos peltis instructos: vel Thracas, vel Illyrios, vel etiam Pæonas subjugare, nonne hæc ardua sunt? An verò nescis ut Medos, Persas, Chaldæos, auro conspicuos, & delicatos homines, ante te duce Clearcho decies mille viri bello adorti expugnarint, non sustinentes illos ad

1 Γίρρα οἰσύινα] *Crates viminea*, quid gerræ docet Ioseph. 3. Excid. erant veluti scuta quadrangula. ἰτέα, de quib. alibi. ἰτέαις vocat Hesych. quem vide. lege Lucianum de Historia scribenda. *Bourd.*

2 Χρυσοφόρων] Dico alibi. *Idem.*

ὑπομεινάντων ἐλθεῖν ἐκείνων, ἀλλὰ πρὶν ἢ τὸ ξύλον ἐξικνεῖσθαι, φυγόντων; Αλε. ἀλλ' οἱ Σκύθαι γε ὦ πάτερ, καὶ οἱ Ἰνδῶν ἐλέφαντες, οὐκ ἀκαταφρόνητόν τι ἔργον. καίτοι ὅμως ὁ Δημόστρατος αὐτὸς, ὁδὶ [1] εὐδοσίαις ἀνύμφῳ τὰς νίκας, ἐκρατήσαν αὐτῶν. ἐγὼ δὲ ἐπιώρκησα πώποτε, ἢ ὑποχόμενος ἐψεύσατο μην, ἢ ἄπιστον ἔπραξά τι διὰ τὴν νίκην ἕνεκα. καὶ τοὺς Ἕλληνας ἦ, τοὺς μὲν, ἀναιμωτὶ παρέλαβον. Θηβαίους ἦ, ἴσως ἀκόντας ὅπως μετῆλθον. Φι. οἶδα ταῦτα πάντα. Κλεῖτον γὰρ ἀπήγγειλέ μοι, ὃν σὺ τῷ δορατίῳ διελάσας μεταξὺ δεπνοῦντα, ἐφόνευσας, ὅτι με εἰς τὰς σὰς πράξεις ἐπαινέσαι ἐτόλμησε. σὺ δὲ τὴν Μακεδονικὴν χλαμύδα καταβαλὼν, [2] κάνδυν ὡς φασι μετενδύς, καὶ πίλον ὀρθὸν ἐπιθὺς, καὶ ἀσκευνεῖσθαι ὑπὸ Μακεδόνων, ὑπ' ἐλευθέρων ἀνδρῶν ἠξίωσας. καὶ τὸ πάντων γελοιότατον, ἐμοιγε τε καὶ νενικημένων. ἐγὼ γὰρ λέγειν ὅσα ἄλλα ἔπραξας, λέοντας συγκεκλεισμένους παιδεύσαντας ἀνδρας, καὶ γάμους τοιούτους γαμῶν, καὶ Ἡφαιστίωνα ὑπερφρονῶν. ἐν ἐπῄνεσα μόνον ἀκούσας, ὅτι ἀπέχῃ τῆς Δαρείου γυναικὸς καλῆς οὔσης, καὶ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ τῶν θυγατέρων ἐπιμελήθης. βασιλικὸν γὰρ τοῦτο. Αλε. τὸ φιλοκίνδυνον ἦ ὦ πάτερ σὸν ἐπαινεῖς, καὶ τὸν ὀξυδράκης πρῶτον καβαλλαντα εἰς τὸ τεῖχος ἦ πηδήσαντα; καὶ τοσαῦτα λαβεῖν πεφυκέναι; Φι. σὸν ἐπαινῶ τοῦτο ὦ Ἀλέξανδρε. οὐχ ὅτι μὴ καλὸν εἶναι οἶμαι καὶ πεπόσθαι ποτὲ τὰ βασιλικὰ, ἀλλ' ὅτι ἐπὶ τοσούτοις ἀγαθοῖς ἐκτήσω, ἐπὶ τοσούτοις κακοῖς ἐκτήσω. ἐπὶ τοσούτοις γὰρ ἀγαθοῖς ἐκτήσω, ὅσα ἐν τῷ βίῳ ἐκτήσω, ἐπὶ τοσούτοις δὲ κακοῖς ἐκτήσω, ὅσα ἐν τῷ βίῳ ἐκτήσω. ἐπὶ τοσούτοις γὰρ ἀγαθοῖς ἐκτήσω, ὅσα ἐν τῷ βίῳ ἐκτήσω, ἐπὶ τοσούτοις δὲ κακοῖς ἐκτήσω, ὅσα ἐν τῷ βίῳ ἐκτήσω.

ad manum venire, ſed antequam emiſſum fuiſſet telum, fugientes? *Al.* At verò Scythæ, pater, & Indorum elephantes, non eſt contemnendum opus. Attamen neque concitatis inter ipſos diſſidiis, nec emptis proditione victoriis, ipſos ſubegi: nec unquam pejeravi, nec quippiam pollicitus fefelli, fidem-ve ſolvi victoriæ gratia. Adde quod & Græcorum alios ſine ſanguine cepi. Thebanos verò fortè audiſti quomodo adortus ſim. *Ph.* Hæc omnia novi ex Clito, quem tu jaculo tranſverberatum, inter epulas interfeciſti, eo quòd me, collatis utriuſque rebus geſtis, laudare auſus fuiſſet. Tu verò abjecta chlamyde Macedonica, candyn ut ajunt, induiſti, & tiaram rectam impoſuiſti, & à Macedonibus viris utique liberis adorari voluiſti. Et quod omnium fuit maximè ridiculum, hominum abs te devictorum mores imitatus es. Omitto enim quæcunque alia commiſiſti, quòd viros doctos in leonum clauſtra incluſiſti, & tales nuptias peregiſti, atque Hephæſtionem ſupra modum amaſti. Vnum eſt quod ſolum laude dignum abs te geſtum audivi, quòd à Darii uxore formoſa tibi temperaſti, & matris ac filiarum ejus curam ſuſcepiſti: opus certè regium. *Al.* Sed in ſubeundis periculis alacritatem non laudas pater, ut quum apud Oxydracas primus intra mœnia deſilii, totque vulnera accepi? *Ph.* Non laudo, Alexander. Non quòd non decorum eſſe putem vulnerari quandoque Imperatorem,

1 Εὐδοσίαις] Tangit patris cauponium, de quo Demoſt. alii. *Bourd.*

2 Κάνδυν] Χιτῶνα Περσικὸν ποικιλτὸν leg. Suid. Heſych. dico ad Heliod. lib. 7. de tænia dictum antea. *Idem.*

1 Οἷα

λέα, καὶ κινδυνεύειν ὑπὲρ σοῦ, ἀλλ' ὅπως σοι τοῦτο ἥκιστα συνοίσει. θεὸς γὰρ εἶναι δοκῶν, εἴ ποτε τραυματίας, καὶ βλέπειν σε φοβούμενον καὶ πολέμου σκηνιζομένου, ἀμφὶ μεσημβρίαν, οἰμώζοντα ἐπὶ τῷ τραύματι, ταῦτα γέλως ἂν τοῖς ὁρῶσι. καὶ ὁ Ἄμμων, γάρ, καὶ ψευδόμαντις ἠλέγχθη. καὶ οἱ κατάπτυστοι, κόλακες. ἢ τίς σὲ ἂν ἐλέγξειεν ὁρῶν τὸν Δία ὑπολειποψυχοῦντα, δεόμενον τῶν ἰατρῶν βοηθεῖν; νῦν μὲν γὰρ ὁπότε ἤδη τέθνηκας, σὲ οἴ πολλοὶ εἶναι τὰς τῶν κατασκόπων ἐκείνων ἐπικερτομοῦντας, ὁρῶντες τὸν νεκρὸν ἤδη κειμένην, μυδῶντα ἤδη, καὶ ἐξωδηκότα, καὶ νόμον συμφόντων ἁπάντων; ἄλλως τε, καὶ τὸ χρήσιμον ὁ ἔρως Ἀλέξανδρε, τὸ ἀφ' τοῦτο κρατεῖν ῥᾳδίως, πολύ σε τῆς δόξης ἀφῄρειτο τῶν κεκρατημένων. τῶν γὰρ ἰδίᾳ σοὶ δίκῃ ὑπὸ θεῷ γενέσθαι δοκῶν. Αλε. ἃ ταῦτα φρονοῦσιν οἱ ἄνθρωποι περὶ ἐμοῦ, ἀλλ' Ἡρακλεῖ καὶ Διονύσῳ συναμιλλᾶσθαί με. καίτοι τὸν Ἄορνον ἐκείνων μὲν ἑτέρα σκεύῃ λαβόντων, ἐγὼ μόνος χειρωσάμην. Φι. ὁρᾷς ὅτι ταῦτα ὡς υἱὸς Ἄμμωνος λέγεις, ὃς Ἡρακλεῖ καὶ Διονύσῳ παραβάλλεις σαυτὸν, καὶ σὺν αἰσχύνῃ ὦ Ἀλέξανδρε, οὐδὲ τὸ τύφου ἀπομνημονήσῃ, καὶ γνώσῃ σαυτὸν, καὶ συνῇς ἤδη νεκρὸς ὤν;

rem, & in subeundis periculis prætentare viam: sed quòd illud ex re tua minimè erat. Etenim pro Deo habitus, si quando vulnus acciperes, teque viderent bello raptim efferri, sanguine manantem, & vulnus mœrentem, spectatoribus hæc erant ridendi argumentum. Adde quod Ammon præstigiator, & mendacii reus vates arguebatur, & assentationis, prophetæ illius. Ecquis risum continuisset conspicatus Iovis filium animo deficientem, & ope medicorum indigentem? Nunc verò quum jam vita functus es, non multos esse putas qui fictionem illam irrideant & maledictis carpant, quum Dei cadaver porrectim stratum, putridum jam & tumidum, juxta corporum omnium morem, vident? Cæterùm quod ais, Alexander, tibi fuisse conducibile, quò facilius rerum potireris: id multum gloriæ rebus à te præclarè gestis detraxit. Nam etsi hæc à Deo geri viderentur, Diis tamen longè inferiora agere visus es. *Al.* Haudquaquam hæc de me sentiunt homines: sed me cum Hercule & Baccho comparabilem statuunt. Quam enim Aornum neuter ipsorum cepit, ego solus facilè subegi. *Ph.* Vides ut ista tanquam Ammonis filius dicis, quando cum Hercule & Baccho te ipsum comparas, & ut non erubescis Alexander, nec arrogantiam dediscis, nec te ipsum cognoscis, nec jam mortuus sapis?

ΑΧΙΛΛΕΩΣ, ΚΑΙ ΑΝΤΙΛΟΧΟΥ.

ACHILLIS ET ANTILOCHI.

ΑΝΤΙΛΟΧΟΣ.

Οἷα περὶ τοῦ Ἀχιλλέως τοῦ τὸν Ὀδυσέα σοι ἐρέπτειν δοκεῖ θανάτου, ὦ ἀγαθὴ καὶ ἀνάξια τῶν διδασκάλων ἀμφοῖν, Χείρωνός τε, καὶ Φοίνικος; ἠκουόμην γάρ ὁπότε ἔφης βάλανον ἐπαύρειν ὢν, ἢ τοξεύειν παρά τινι τῶν ἀκλήρων; ᾧ μὴ βίος πολὺς εἴη, μᾶλλον δὲ πάντων ἀνάσσειν τῶν νεκρῶν. ταῦτα μὲν ἂν ἀγαθὴ τύχη φρύγα δειλὸν, καὶ πίονα δὲ καὶ ὡς ἔχοντος φιλόζωον ὅσους ἐχθρῶν λέγειν. τὸν Πηλέως δὲ υἱὸν, τὸν φιλοκινδυνότατον ἡράων ἁπάντων, τάπινὰ ὅτου περὶ αὐτὸν ἀμφισβητεῖν, πολλὴ αἰσχύνη, καὶ σωφρονίστης ὡς τὰ πεπραγμένα σοι ἐν τῷ βίῳ. ὃς ἔξὸν ἀκλεῶς ἐν τῇ Φθιώτιδι πολυχρόνιον βασιλεύειν, ἐκὼν προεῖλε τὸ μὴ φ ἀγαθῆς δόξης θανεῖν. Ἀχ. ὦ παῖ Νέστορος, ἀλλὰ τότε μὲν ἄπειρος ἦν τῶν συμβαινόντων ὤν, τὸ βέλτιον σκέψιν ὁπότερον ἐμοὶ ἀγωνῶν, τὸ δύσφημον σκέψιν δεξάμενον προεπέμων δὲ βίου. νῦν δὲ συνίημι ἤδη, ὡς σκέψιν μὲ ἀναφελὴς, εἰ καὶ ὅ, τι μάλιστα οἱ ἄνω ῥαψῳδήσουσι. μὴ νεκρῶν δὲ, ὁμηρικά. καὶ ὅτι τὸ καλὸν

ANTILOCHVS.

Quænam sunt illa Achilles quæ de morte Vlyssi pridie dicebas, nec generosa, nec ambobus tuis præceptoribus Chirone & Phœnice digna? Etenim audiebam cum diceres te malle rusticam vitam agendo, inòpiam cui victus non suppeteret multus, operam locare, quàm defunctis omnibus imperare. Hæc certè ignavi hominis verba, Phrygem quempiam meticulosum, atque vitæ amatorem immodicum pronunciare forsitan decuisset. Sed Pelei filium, & in adeundis periculis heroum omnium alacerrimum, tam humilia de se cogitare, pudendum valdè, & rebus in vita præclarè ab ipso gestis planè contrarium. Nam cùm in Pthiotide ad longam usque senectam regnare tibi licuisset, sed citra gloriam, lubens tamen gloriosam mortem prætulisti. *Ach.* At ô Nestoris fili tunc ignarus eram eorum quæ hic sunt, & utrum eorum esset præstantius, nesciebam: itaque infœlicem illam gloriolam vitæ anteponebam. At nunc tandem intelligo quàm ea sit inutilis: & si sint apud superos, qui quàm maximè res præclarè gestas carmine celebrent. Mortuorum autem unus est omnium honos. Nec illa pulchritudo

1 Οἷα περὶ] Dialog. ex his versib. Odyss.

Μὴ δέ μοι θάνατόν γε παραύδα φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ,
Βουλοίμην κ' ἐπάρουρος ἐὼν θητεύέμεν ἄλλῳ
Ἀνδρὶ παρ' ἀκλήρῳ, ᾧ μὴ βίος πολὺς εἴη,
Ἢ πᾶσιν νεκύεσσι καταφθιμένοισιν ἀνάσσειν.

Cætera item ex variis locis Homeri. *Bourd.*

1 Ω Καλ-

οὐκῆπο ὦ Ἀντίλοχε, ὅτι ἡ ἰσχὺς παίρεται. ἀλλὰ κείμεθα ἅπαντες ἰσόν τοῦ αὐτοῦ ζόφου ὄμβιοι, καὶ κατ' ἀδὴν ἀλλήλων ἀμφίδρομοι. καὶ ὅτι οἱ τῶν Τρώων νεκροὶ διδάσκουσι μι, ὅτι οἱ τῶν Ἀχαιῶν ἰσοφαρίζουσιν. ἰσηγορία γὰρ ἀκριβὴς, καὶ νεκρὸς ὁμοίως, ἡμῶν κηὐδὲν ἐλλόος. ταῦτά με ἀνιᾷ, καὶ ἄχθομαι, ὅτι μὴ ἡτσόων ζῶν. Ανη. ἅμως τί ἂν ἄν τις πάθοι ὦ Ἀχιλλεῦ; ταῦτα γὰρ ἔδοξε τῇ φύσῃ, πάντως ἀποθνήσκειν ἅπαντας. ὥστε χρὴ ἐμμένειν τῷ νόμῳ, καὶ μὴ ἀνιᾶσθαι τοῖς ἀμφιβεβημένοις. ἄλλως τε, ὁρᾷς τὸ ἐπείρων ὅστις σοὶ ἐσμὸν οἶδε; μὴ μικρὸν γὰρ ἐλ Οὐδυσσεὺς ἀφίξεται πάντως. Φέρε, γὰρ Θησεύδιον ἢ ἡγεμονία δὴ πεζάγμοσι, καὶ τὸ μὴ μόνον αὐτὸν πεπονθέναι. ὁρᾷς τὸν Ἡρακλέα, καὶ τὸν Μελέαγρον, καὶ ἄλλους ἡωμαίους ἄνδρας, οἱ σὺκ ἂν εἰμὴ δέξαντο ἀνελθεῖν, εἴ τις αὐτοὺς ἀναπέμψειε ἡητύσοντας ἀκλήρους ἐ ἀξίους ἀνδράσιν; Αχ. ἰσαγωγικὴ μὲν ἡ Θεμίνεσις. ἐμὲ γὰρ σὺκ οἶδ' ὅπως ἡ μνήμη τοῦ Θερσίτου βίου ἀνιᾷ. οἶμαι γὰρ ἐμῶν ἐκφορῶν. εἰ γὰρ μὴ ὁμολογεῖτε, ταύτῃ χείρους ἔσε, καθ' ἡσυχίαν αὐτὸ παίχοντες. Ανη. ὄκ. ἀλλ' ἀμείνως ὦ Ἀχιλλεῦ. τὸ γὰρ ἀνωφελὲς δὴ λέγειν ὁρῶμεν. σιωπᾶν γὰρ, καὶ φέρειν, καὶ ἀνέχεσθαι, δέδοται ἡμῖν, μὴ καὶ γέλωτα ὄφλωμεν ὥσπερ σὺ, τοιαῦτα εὐχόμενοι.

do Antiloche, nec robur corporis adeſt. Sed ſimiles omnes, & alii ab aliis nihil diſcrepantes ſub eadem caligine jacemus: nec me Trojanorum manes verentur, nec Græcorum venerantur: ſed exquiſita eſt juris æquabilitas, ſimiliſque alter alteri defunctus, ſive ignavus, ſive ſtrenuus fuerit. Hæc ſunt quæ me torquent & ob quæ doleo, quòd non potiùs vivo & operam loco. *Ant.* At verò Achilles, quid agat quiſpiam? Naturæ namque viſum eſt ut omnes omnino moriantur. Itaque par eſt te legi obtemperare, nec ſtatutis diſcruciari: præſertim cùm videas tuos tuiſſe ſocios quotquot adſumus, & paulò poſt adventurus ſit Vlyſſes. Affert autem ſolatium ſocietas in ferendis malis. Vides Herculem, Meleagrum, alioſque admirabiles viros, qui ni fallor redeundi conditionem non acciperent, ſi quis eos mittere vellet ad inopes, & victus indigos, ut illis pro mercede ſervirent. *Ach.* Hæc ſociorum quidem eſt admonitio: ſed neſcio quo pacto memoria eorum quæ in vita fiunt, impendiò me cruciat, & veſtrum unumquemque ita affici arbitror. Quod ni confiteamini, eò deteriores eſtis, quòd hæc toleratis. *Ant.* Minimè: ſed longè meliores Achilles: quippe qui intelligimus quam ſit inutile de iis verba facere. Silere enim, & caſus patienter ferre nobis conceſſum eſt, ne ſi talia in votis habeamus, ridiculi quemadmodum tu, ſimus.

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ, ΚΑΙ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ.

DIOGENIS ET HERCVLIS.

ΔΙΟΓΕΝΗΣ.

Οὐχ Ἡρακλῆς οὗτός ἐστι; ὅμηνον ἄλλῳ μὴ τὸ Ἡρακλέα. τὸ τόξον, τὸ ῥόπαλον, ἡ λεοντῆ, τὸ μέγεθος, ὅλος Ἡρακλῆς ἐστι. εἶτα τέθνηκε Διὸς υἱὸς ὤν; εἰπέ μοι [1] ὦ καλλίνικε, νεκρὸς εἶ; ἐγὼ γάρ σοι ἔθυον ὑπὲρ χθονὸς ὡς θεῷ. Ηρα. καὶ ὀρθῶς ἔθυες. αὐτὸς μὲν γὰρ ὁ Ἡρακλῆς σὺν ἀθανάτοις τοῖς θεοῖς σώζεται, [2] καὶ ἔχει καλλίσφυρον Ἥβην. ἐγὼ δὲ εἴδωλον εἰμὶ αὐτοῦ. Διο. πῶς λέγεις εἴδωλον; θεὸς; καὶ δυνατὸν ἐξ ἡμισείας μὲν πως θεὸν εἶναι, τεθνάναι δὲ τὸ ἡμίσυ; Ηρα. ναί. ὁ γὰρ σκιῶν πέθνηκεν, ἀλλ' ἐγὼ ἡ εἰκὼν αὐτοῦ. Διο. μανθάνω. [3] ἀντανδρόν σε τῷ Πλούτωνι παρέδωκεν ἀντ' ἑαυτοῦ. καὶ σὺ νῦν αὖτ' ἐκείνου νεκρὸς εἶ. Ηρα. τοιοῦτό τι. Διο. πῶς ἂν ἀκριβὴς ὢν ὁ Αἰακὸς, σὲ ἔγνω σε μὴ ὄντα ἐκεῖνον, ἀλλὰ παρεδέξατο ὑποβολιμαῖον Ἡρακλέα παρόντα; Ηρα. ὅτι ἐῴκειν ἀκριβῶς. Διο. ἀληθῆ λέγεις. ἀκριβῶς γάρ, ὥστε αὐτὸς ἐκεῖνον εἶναι. ὅρα γὰρ μὴ τὸ ἐναντίον ἐσί. σὺ μὲν εἶ ὁ Ἡρακλῆς, τὸ δὲ εἴδωλον γαμήσας τὴν Ἥβην τοῖς θεοῖς. Ηρα. ἴθι

DIOGENES.

Annon Hercules hic est? non alius mehercule. Arcus, clava, leonina pellis, statura, totus denique Hercules est. An è vita decessit, qui Iovis erat filius? Dic mihi quæso Victorioso, mortuus-ne es? Ego enim tibi tanquam Deo in terris sacra faciebam. *Herc.* Rectè quidem sacrificasti. Ipse enim Hercules in cœlo cum Diis versatur, & habet pulchram cruribus Heben. Ego verò ejus sum imago. *Diog.* Quid dicis, imago Dei es? & fieri-ne potest vt quispiam dimidia parte sit Deus, & dimidia moriatur? *Herc.* Etiam. Non enim ille mortuus est: sed ego qui ejus sum imago. *Diog.* Intelligo rem. Te sui succedaneum Plutoni dedit, & nunc pro ipso mortuus es. *Herc.* Tale quid est. *Diog.* Quo pacto igitur accuratè animadvertens Æacus, non novit te non esse illum, sed hunc suppositititum Herculem admisit? *Herc.* Quoniam ille ipse esse videor. *Diog.* Vera dicis: planè enim illi similis es, ita ut ipsemet ille sis. Vide igitur ne contra sit: ut tu quidem sis Hercules, tua verò imago apud Deos Hebe in uxorem duxerit. *Herc.* Audax es

1 Ὦ Καλλίνικε] Sic erat scribendum. Herculis cognomen ex Hymno Archilochi qui decantabatur in ludis Olympicis, cujus initium Καλλίνικ' ἄναξ Ἡράκλεις. sic in Piscat. *Bourd.*

2 Καὶ ἔχει καλλίσφυρον Ἥβην.] Ex Homero, hymno Herculis. *Idem.*

3 Ἀντανδρον] Sic in Dialogo Zenophantæ & Callidemidæ, & in Cataplo, sive Tyran. hac pag. dixit ὑποβολιμαῖον. dico alibi. *Idem.*

1 Ἐμὲ-

σὺς εἶ, καὶ λάλος. καὶ εἰ μὴ παύσῃ σκώπτων ἐς ἐμέ, εἴσῃ αὐτίκα οἷός τε εἴδωλόν εἰμι. Δι. τὸ μὲν τέλος γυμνὸν, καὶ ἀφ' ὑχεσθαι. ἐγὼ δ', εἰ ἄν ἔτι φοβοίμην σε, ἀπαξ τεθνηκὼς; ἀπὸ εἰμὶ μοι ἀφὸς σοῦ Ἡρακλέης, ὁπότε σκιὰν ἔζη, συνῆς αὐτῷ, καὶ τότε εἴδωλον ἄν; ἢ εἰς μὲν ἔτι περὶ τὸν βίον, ἐπιδημεῖ ἀπιὼν, λοιδορεῖσθε, ὁ μὲν, ἐς θεὸς ἀπέβαθ, σὺ δὲ τὸ εἴδωλον, ὥσπερ εἰκὸς ἦν, εἰς ἅδου πάρει; Ἑρμ. ἐχρῆν μὲν μηδ' ἀπαγγελίαν ἀφῆκαι τοῖς ἀνδραποδισταῖς ἐπίτηδες [1] ἐρεχθεῖναι. ὅμως δ' ὧν ἐν τοῖς ἄκυρον. ὁπόσον μὲν Ἀμφιτρύωνι τῷ Ἡρακλεῖ ἦν, τοῦτο πέπτωκε, καὶ εἰμὶ ἐγὼ ἐκεῖνο πᾶν. ὃ δ' ἦν Διὸς, τὸ ἀθανατὸν σώζεται τοῖς θεοῖς. Δι. σαφῶς νὴ μαθήσεσθε. δύο γὰρ φησὶν ἔπεσε ἡ Ἀλκμήνη τῷ αὐτῷ Ἡρακλέους, τὸ μὲν, ὡς Ἀμφιτρύωνι, τὸ δ', ὡς ἐμοὶ Διός. ὥστε ἐλελήθεσαν δίδυμοι ὄντες ὁμομήτριοι. Ἑρμ. ἔα ὦ μαίνεσθε. ὁ γὰρ αὐτὸς ἄμφω ἦμεν. Δι. οὐκ ἔστε μαθεῖν τοῦτο ῥᾴδιον, σωθέντος δὴ ἑνὸς Ἡρακλέους, οὗτος εἰ μὴ ὥσπερ ἱπποκένταυρός τις ἦτε, εἷς ἐν συμπεφυκότες, ἄνθρωπος, καὶ θεός. Ἑρμ. ἢ γὰρ καὶ πάντες ὕστερον δεκάτῃ συγκεῖσθε ἐκ δυοῖν, ψυχῆς, καὶ σώματος; ὥστε τί τὸ καλόν ἐστι, τὸν μὲν ψυχὴν εἶναι ἐκ Διός, ἤπερ ἦν οὐκ Διὸς, τὸ δ' ἀθάνατον ἐμὲ, καὶ τοῖς νεκροῖς; Δι. ἀλλ' ἂ βέλτιστε Ἀμφιτρυωνιάδη, καλῶς ἂν ταῦτ' ἔλεγες, εἰ σῶμα ἦσθα. νῦν δ' ἀσώματον εἴδωλον εἶ. ὥστε κινδυνεύεις τριπλοῦν ἤδη ποιῆσαι τὸν Ἡρακλέα. Ἡρ. πῶς τριπλοῦν; Δι. οὐδὲ ποὺς. εἰ γὰρ ὁ μὲν

es admodum & loquax: ac nisi me cavillari desieris, senties quamprimum qualis Dei imago sim. *Diog.* Nudus quidem & paratus est arcus. Sed quid te timeam ego semel mortuus cùm sim? Verùm dic mihi per tuum Herculem, quando vivebat ille, an tunc etiam ipsius imago existens cum ipso versabaris? an verò unus in vita eratis, post mortem verò separati alter quidem ad Deos avolavit, tu verò imago, ut par erat, ad inferos venisti? *Herc.* Decebat certè nequaquam respondere viro de industria cavillanti. Attamen hoc audi. Quicquid Amphitryonis in Hercule erat, interiit, & ego illud omne sum: quod autem Jovis, in cœlo cum Diis versatur. *Diog.* Perspicuè intelligo. Duos, ut ais, Hercules eadem vice peperit Alcmena, hunc quidem ex Amphitryone, illum verò ex Jove, ita ut eodem in utero gemini lateretis. *Herc.* Minimè, stolide. Idem enim ambo eramus. *Diog.* Non facile est hoc intelligere duos esse compositos Hercules, nisi si quem admodum Hippocentaurus aliquis, in unum homo & Deus copulati estis. *Herc.* Annon omnes ita tibi videntur, ex duobus componi, anima videlicet & corpore? Itaque quid prohibet quominus anima quidem, quæ erat ex Jove, in cœlo sit, ego verò mortalis apud manes? *Diog.* At ô Amphitryoniades optime, rectè sanè dixisses, si corpus esses: nunc autem incorporea es imago. Itaque periculum est te jam triplicem fecisse Herculem. *Herc.* Quonam modo triplicem? *Diog.* Hoc modo. Nam si unus

1 Ἐρεχθεῖναι] Φιλοπαῖσται, φλυαρῆσται. Bourd.

1 Ἀμ-

ὡς σὺ ὑφορᾷς, ὁ δὲ, παρ' ἡμῖν σὺ τὸ εἴδωλον, τὸ δὲ σῶμα σὺ Οἴτης κόνις ἤδη γεγόμφον, τρία δὴ ταῦτα γένη. Ϛ σκόπει ὅτῳ αὐτῶν τρίτῳ ἐπινοήσεις τὸν πατέρα. Ηρα. ψευστὰς ὡς εἶ, καὶ σοφιστής. τίς δὲ Ϛ ἂν τον χάνες; Δι. Διογένης Ϝ σινωπίνης εἴδωλον. αὐτὸς δὲ, ἐμοὶ Δίᾳ μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν, ἀλλὰ τοῖς βελτίοσι νεκρῶν συνειμι, Ὀμήρου, καὶ τ τοιούτης ψυδολογίας καταγελῶν.

unus in cœlo est, tu verò apud nos imago, corpus autem in Oeta jam in cineres redactum, utique tria hæc sunt. Animadverte igitur quem tertium patrem corpori excogitabis. *Herc.* Audax es, & sophista. Sed quisnam es? *Diog.* Diogenis Sinopensis imago. Ipse autem per Iovem, minimè cum Diis immortalibus, sed cum mortuorum optimis conversor, Homerum atque hujusmodi fabulas irridens.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ, ΚΑΙ ΤΑΝΤΑΛΟΥ.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Τί κλάεις ὦ Τάνταλε; ἢ τί σεαυτὸν ὀδύρῃ, ἐπὶ τῇ λίμνῃ ἑστώς; Ταν. ὅτι ὦ Μένιππε, λιπλωλα ὑπὸ δίψης. Με. ὅπως ἀργὸς εἶ, ὡς μὴ ἐπικύψας πιεῖν, ἢ καὶ νὴ Δί' ἀρυσάμενος κοίλῃ τῇ χειρί; Ταν. ἤδιν ὄφελον· εἰ ἐπικύψαιμι. φεύγει γὰρ τὸ ὕδωρ ἐπειδὰν προσίωσι αἰσθητοί μοι. ἰὼ δὲ ποτε καὶ ἀρύσασθαι, καὶ προσενέγκαι τῷ στόματι, ἐφάνη βρίξας ἄκρον τὸ χεῖλος. καὶ ἅμα δ' ἀκκτύλων ἁμφοῖν, οὐκ οἶδ' ὅπως αὖθις ἀπολέδυκε ξηρὰν τὴν χεῖρα μου. Με. παράπαν ἄρα πάσχεις ὦ Τάνταλε. ἀπαρ εἰπέ μοι, τί γὰρ καὶ δεῖ σε πιεῖν; ἐν γὰρ σῶμα ἔχεις. ἀλλ' οὐκέτι μὲν σὺ Λυδίαν πω τέθαπται, ἔασε καὶ πεινῶ, καὶ δίψᾶν ἐάνα. σὺ δὲ ἡ ψυχὴ, πῶς ἂν ἔτι ἢ διψῴης, ἢ πίνοις; Ταν. τοῦτ' αὐτό γε κόλασίς ἐστι, τὸ διψῶν μὲν τὴν ψυχὴν ὡς σῶμα ἔχειν. Μη.

MENIPPI ET TANTALI.

MENIPPVS.

Quid fles Tantale? aut quid stagno imminens tuam fortunam deploras? *Tan.* Quoniam siti pereo Menippe. *Men.* Vsque adeò piger es ut non vel pronus incumbens, vel sanè cava vola hauriens, bibere noris? *Tan.* Nihil profecero si procumbam: fugit enim aqua simul atque me propiùs admoveri sensit. Quòd si aliquando hausero & ori admovero, priùs effluxit quàm summa rigem labia: atque inter digitos effluens aqua, haud scio quomodo rursus manum meam aridam relinquit. *Men.* Prodigiosum quiddam pateris Tantale. Verùm dic mihi, quorsum opus est bibere? corpus enim non habes: idque quod esurire & sitere poterat, in Lydia sepultum est. Tu verò cùm sis anima, quî postea sitire queas, aut bibere? *Tan.* Atqui hoc supplicii genus est ut anima sitiat, ac si sit corpus. *Men.* Sed

hoc

ἀλλὰ τοῦτο μὲν οὕτω πιστεύσομεν, ἐπεὶ φῄς τοι δίψει κολάζεσθαι. τί οὖν σοι τὸ δεινὸν ἔσται; ἢ δίψας μὴ ἐνδιέτης ἢ ποτοῦ ἀπορήσεις; οὐκ ὀρῶ γὰρ ἄλλον μοι τοῦτον ὄντα, ἢ ζητοῦντα εἰς ἕτερον τόπον. *Tan.* ὀρθῶς μὲ λέγεις. καὶ τοῦτο οὖν μάρος τι κολάζεσθαι, τὸ ἐπιθυμεῖν πιεῖν, μηδὲν δὲ ὀμόμοον. *Men.* ληρεῖς ὦ Τάνταλε, καὶ ὡς ἀληθῶς ποτοῦ δεῖσαι δοκεῖς, ἀκεράτου γε ἐκπιόντα τὴν Δίκαν. ὁσῖος τοιγαροῦν τοῖς ὑπὸ λυττώντων κυνῶν δεδηγμένοις πίνουσιν, οὐ τὸ ὕδωρ, ἀλλὰ τὸν δίψαν προφερόμενος. *Tan.* οὐδὲ ἐθέλοιμεν ἂν Μένιππε ἀκράτου πιεῖν. γέναιτό μοι μόνον. *Men.* ἀλλὰ ὦ Τάνταλε, ὡς ὅτι σὺ ὅτι ἄλλων πίεσαι τῶν νεκρῶν. ἀδύνατον γάρ. καίτοι οὐ πάντες ὥσπερ σὺ οἱ κολάζονται δίψῶσι, καὶ ὕδατος αὐτοῖς οὐκ ἐμποδών. tuorum quemquam bibiturum. non omnibus, quemadmodum tibi, pœna irrogata est ut sitiant, aqua illos non expectante.

hoc ita habere credamus, siquidem affirmas te siti puniri. Quid ergo acerbi hinc tibi accidere poterit? Num metuis ne potus inopia moriare? At equidem haud video alteros inferos, neque locum alium in quem morte demigres. *Tan.* Rectè quidem dicis. Verùm hoc supplicii genus est, sitire cùm nihil sit opus. *Men.* Desipis Tantale: & uti verum tibi fatear, non alio potu, quàm veratro mero, videris indigere. Nam tibi contrarium accidit atque iis quos rabiosi canes momorderint, ut qui non aquam, quemadmodum illi, sed sitim horreas. *Tan.* Ne veratrum quidem recusarim bibere, Menippe, si liceat modò. *Men.* Bono sis animo Tantale, pro comperto habens, neque te, neque mortuorum quemquam bibiturum. Nec enim fieri potest: quanquam non omnibus, quemadmodum tibi, pœna irrogata est ut sitiant, aqua illos non expectante.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ, ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Πῶς ἔχει αἱ καλαὶ εἰσιν, ἢ αἱ καλαὶ ὦ Ἑρμῆ; ξενάγησόν με γύμνιον ἄνω. Ερ. ἴθι χολὴ μὴν ὦ Μένιππε. πλὴν καὶ ἐκεῖνο αὐτὸ ἀπόβλεψον, ὡς ἐπὶ τὰ δεξιὰ, ἵνα Υάκινθος τί ἐστι, καὶ ὁ Νάρκισσος, καὶ Νιρεὺς, καὶ Ἀχιλλεὺς, καὶ Τυρὼ, καὶ Ἑλένη, καὶ Λήδα, καὶ ὅλως, τὰ ἀρχαῖα κάλλη πάντα. Με. ὀστᾶ μόνον ὁρῶ, καὶ περκία, καὶ σαρκῶν γυμνὰ, ὕμοια

MENIPPI ET MERCURII.

MENIPPVS.

At ubinam sunt formosi illi ac formosæ Mercurii? ducito me docetóque ut pote recens huc profectum hospitem. *Merc.* Non mihi licet per ocium Menippe: verùm illuc dextrorsum respice. Illic & Hyacinthus est, & Narcissus, & Nireus, & Achilles, & Tyro, & Helena, & Leda: denique quicquid est veterum formarum. *Men.* Ossa tantùm video, & renudatas carnibus calvarias, pleraque omnia simi-

πὶ πολλά. Ερ. καὶ μὴν ἐκεῖνά ἐστιν, ἃ πάντες οἱ ποιηταὶ θαυμάζουσι τὰ ὀστᾶ, ὧν σὺ ἔοικας καταφρονεῖν. Με. ὅμως τλαῖ Ἑλένῃ μοι δεῖξον. ἐ γὰρ ἂν ἀγνοίην ἔγωγε. Ερ. τουτὶ τὸ κρανίον ἡ Ἑλένη ἐστίν. Με. εἶπε αἰ χαλεπὴ τῆς ἀφ' ἑνὸς πολλοὺς ἀπολωλότας ἑξ ἁπάντων τῶν Ἑλλάδος, καὶ τοσούτους ἔπεσον Ἕλληνάς τε καὶ βαρβάρους, καὶ τοσαύτας πόλεις ἀνάστατοι γεγένηνται; Ερ. ἀλλ' οὐκ εἶδες ὦ Μένιππε ζῶσαν τὴν γυναῖκα. ἔφης γὰρ ἂν καὶ σὺ [1] ἀνεμείσητον εἶναι, τοιῇδε ἀμφὶ γυναικὶ, πολλὼ χρόνον ἄλγεα πάσχειν. ἐπεὶ καὶ τὰ ἄνθη ξηρὰ ὄντα, εἴ τις βλέποι ἀπροσδοκήτως τὴν θαυμαστὴν, ἄμορφα δηλονότι αὐτῷ δόξει. ὅτι μόνοις ἀνθεῖ, καὶ ἔχει τὴν χροιὰν, καλλίστη ἐστίν. Με. οὐκοῦν τοῦτο ὦ Ἑρμῆ τοιοῦμαι, εἰ μὴ σωφίσεσθε οἱ Ἀχαιοὶ ταχέως πράγματα ὑπὲρ ὀλίγης χρονίης, καὶ ῥηδίως ἀπαυθάνοντα πονοῦντες. Ερ. ὦ σχολὴ μοι ὦ Μένιππε συμφιλοσοφεῖν σοι. ὥστε ἐπιλεξάμενος τόπον, ἔνθα ἂν ἐθέλῃς, κεῖσο καταδαλὼν σεαυτόν. ἐγὼ δ', τοὺς ἄλλους νεκροὺς ἤδη μεταλεύσομαι.

milia. *Merc.* Atqui hæc ſunt quæ poëtæ cuncti mirantur, oſſa ſcilicet, quæ tu videris contemnere. *Men.* Helenam mihi commonſtra, ipſe enim non poſſim eam dignoſcere. *Merc.* Hæc calvaria, Helena eſt. *Men.* Et hujus gratia mille naves ex univerſa Græcio impletæ ſunt, totque Græci & Barbari ceciderunt, totque urbes everſæ ſunt. *Merc.* At non vidiſti Menippe, vivam hanc mulierem: nam tu quoque dixiſſes vitio vertendum non eſſe, *Pro tali muliere diu tolerare labores*, Siquidem ſiquis arefactos flores abjecto decore coloris contempletur, deformes nimirum ipſi videantur: at iidem donec florent, & colorem obtinent, ſunt ſpecioſiſſimi. *Men.* Proinde illud demiror Mercuri, ſi Græci non intellexerint ſeſe pro re uſque adeò momentanea, quæque tam facilè emarceſceret, laborare. *Merc.* Non mihi vacat Menippe, tecum philoſophari. Quare delecto loco ubicunque velis; proſterne temet; ac recumbe. Ego verò mortuos alios traducam.

1 Ἀνεμείσητον] Ex Homeri Iliad. 3. ἀ Νέμεσις. Ariſtæn. alii. *Bourd.*

ΑΙΑΚΟΥ, ΠΡΩΤΕΣΙΛΑΟΥ, ΜΕΝΕΛΑΟΥ, ΚΑΙ ΠΑΡΙΔΟΣ.

ÆACI, PROTESILAI, MENELAI, ET PARIDIS.

ΑΙΑΚΟΣ.

Τί ἄγχεις ὦ Πρωτεσίλαε τὴν Ἑλένην ἀσθαστεσόν; Πρ. ὅτι μὲν τοίνυν ὦ Αἰακὲ ἀπίθανον, [1] ὑμι-

ÆACVS.

Quamobrem Proteſilae, in Helenam irruens, illam ſtrangulas? *Prot.* Quoniam ejus cauſa Æace, im-

1 Ὑμιπλῆ] Ex Ilia. 2. Philo. Heroic. ex quib. hic dial. & dial. Plutonis & Pro-

τελῆ μὲν τὸν δόμον κατελιπών, χήραν τε τὴν νεόγαμον γυναῖκα. Αι. αὐτὸς γοῦν ὁ Μενέλαος, ὅστις ὑμᾶς ὑπὲρ τοιαύτης γυναικὸς ἐπὶ Τροίαν ἤγαγεν. Προ. οὐ λέγεις. ἐκείνου μοι αἰσθητέον. Μεν. σὺν ἐμοὶ ὦ βέλτιστε, ἀλλὰ δικαιότερον τὸν Πάριν, ὃς ἐμοῦ ξένια τὴν γυναῖκα δεξάμενος πάντα τὰ δίκαια ὤχλῳ ἁρπάσας. ὅτῳ γὰρ ὤχ ὑπὸ σοῦ μόνῳ, ἀλλ' ὑπὸ πάντων Ἑλλήνων τε καὶ βαρβάρων ἄξιον ἦν χαλᾶν, τοσούτοις θανάτοις αὐτὸν μαχησάμενον. Προ. ἄμεινον ἦν. σὺ τοίνυν ὦ δύστηνε, σὸν ἀφῆσω ποτὶ λαὸν τὸν χαιρῶν. Πα. ἄδικα ποιῶν ὦ Πρωτεσίλαε. καὶ ταῦτα, ἀμφίτυχον ὄντα σοι. ἐρωλικὸς γὰρ κἀγὼ αὐτὸς εἰμι, καὶ τῇ αὐτῇ θεᾷ κατέχομαι. οἶσθα γὰρ ὡς ἀκούσιόν τί ἐστι, καί τις ἡμᾶς δαίμων ἄγει ἔνθα ἂν ἐτύλη. καὶ ἀδύνατόν ἐστιν ἀντιπίπτειν αὐτῷ. Προ. οὐ λέγεις. εἶτε δὴ μοι τὸν ἔρωτα σύνεσθαι λαβεῖν δυνατὸν ἦν. Αι. ἐγώ σοι καὶ τοῦτ' ἔρωτα ἀποκρινοῦμαι τὸ δίκαιον. φησὶ γὰρ αὐτὸς μὲν, ἐν ἐρᾶν τῆς Πάριδος ἴσως μαχησάμενος αὐτῷ. ἐν γὰρ δὴ σοι, εἰδὼς ἄλλον ὦ Πρωτεσίλαε, ἢ σεαυτὸν, ὃς ὀκλαδόμῳ τὴν νεόγαμον γυναικὸς, ἐπὶ σφαγὴν φέρεσθε τὴν Τρωϊκὴν, οὕτω φιλοκινδύνως, καὶ ἀπροφασίστως παρεπήδησας τὸν ἅλων, δόξης ἐρασθεὶς, δι' ἣν καὶ σαυτὸν οὐ τῷ ἀποθανόντι ἀπέδωκες. Προ. ἀκοῦν καὶ ὑπὲρ ἁμαρτῆσοί σοι ὦ Αἰακὲ ἀποκρινοῦμαι δικαιότερα. ἐγὼ γὰρ ἐγὼ τότων αὐτῶν, ἀλλ' ἡ μοῖρα, καὶ τὸ ἐξ ἀρχῆς ὕστις ἐπικεκλῶσθαι. Αι. ὀρθῶς. τί δὲ τούτους αὐτούς.

imperfecta domo relicta, & quam nuper duxi, uxore vidua, mortuus sum. Æ. Accusa igitur Menelaum, qui vos omnes pro tali conjuge recuperanda, contra Trojam duxit. *Prot.* Rectè dicis accusandum mihi esse illum. *Men.* Nequaquam me, sed multò justiùs Paridem, qui hospiti mihi uxorem contra omne jus eripuit. Hic enim non modò abs te, verùm & ab omnibus, tum Græcis, tum Barbaris, meritò strangulari debebat, ut qui tam multis mortis causa extiterit. *Prot.* Meliùs sic: proinde te infœlix Pari, nunquam è manibus dimittam. *Par.* Injuriam feceris Protesilae, idque ei qui eandem tecum artem exercet. Nam & ipse amori sum deditus, & ab eodem Deo teneor. Nosti autem, nobis invitis quædam fieri, & nescio quem Deum ducere quocunque velit, eique repugnare impossibile esse. *Prot.* Rectè dicis. Vtinam igitur Cupidinem ipsum hic comprehendere mihi liceat. Æ. At ego pro Cupidine justa tibi respondebo. Dicit enim ille. Sese quidem Paridi fortassis fuisse causam amandi: mortis verò causam tibi neminem alium, quàm te ipsum fuisse. Protesilae, qui nuper ductæ conjugis oblitus, cùm Troadi appropinquaretis, omni contempto periculo, ac velut dementatus, ante reliquos omnes exiliisti, gloriæ nimirum cupidus, propter quam etiam primus in navium egressu occisus fuisti. *Prot.* Ego etiam Æace tibi pro me ipso justiora respondebo. Neque enim horum mihi causa fui, sed fatum, & quòd jam inde ab initio ita prædestinatum fuerat. Æ. Rectè. Quid igitur hos accusas.

Protesilai, quem tangit in Charonte sive Contempl. & in Catapl. ubi quædam. *Bourd.*

ME-

ΜΕΝΙΠΠΟΥ, ΚΑΙ ΑΙΑΚΟΥ.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Πρὸς Ζ Πλούτωνα ὦ Αἰακὲ, ἐξήγησαί μοι τὰ ἐν ᾅδου πάντα. Αι. ῥᾴδιον ὦ Μένιππε ἅπαντα. ὅσα μέντοι κεφαλαιώδη, μάθοις ἄν. ἐποπτεύεις μέν, ὅτι Κέρβερός ἐστιν. οἶσθα καὶ τὸν πορθμέα τοῦτον, ὃς σε διεπέρασε, καὶ τὴν λίμνην. καὶ τὸν Πυριφλεγέθοντα ἤδη ἐώρακας ἴσως. Με. οἶδα ταῦτα, καὶ σὲ, ὅτι πυλωρεῖς, καὶ τὸν βασιλέα εἶδον, καὶ τὰς Ἐρινῦς. τὰς δ' ἀνθρώπους μοι τὰς πάλαι δεῖξον. καὶ μάλιστα τὰς ἐπισήμους αὐτῶν. Αι. οὗτος μέν, Ἀγαμέμνων. οὗτος δ' Ἀχιλλεύς. οὗτος δ', Ὀδυσσεὺς πλησίον. ἔπειτα Αἴας. εἶτα Διομήδης, καὶ οἱ ἄριστοι τῶν Ἑλλήνων. Με. βαβαὶ Ὅμηρε, οἷα σοι τὰ ῥαψῳδῶν τὰ κεφάλαια χαμαὶ ἔρριπται, ἄγνωστα, καὶ ἄμορφα, κόνις πάντα, καὶ λῆρος πολύς. ἀμβρωτὰ ὡς ἀληθῶς κάρηνα. οὗτος δ' ὦ Αἰακὲ, τίς ἐστι; Αι. Κῦρος ἐστιν. οὗτος δ', Κροῖσος. καὶ παρ' αὐτὸν, Σαρδανάπαλος. ὁ δ' ὑπὲρ τούτους, Μίδας. ἐκεῖνος δ', Ξέρξης. Με. εἶτα σὺ ὦ κάθαρμα ἡ Ἑλλὰς ἔφριττε ζεύγνυσα μὲν τὴν Ἑλλήσποντον, ἅλα δὲ τὴν ὁρῶν πλεῖν ἐπιθυμοῦσα; οἷος δὲ καὶ ὁ Κροῖσός ἐστι; τὸν Σαρδανάπαλον δ' ὦ Αἰακὲ, παίσας μοι κατὰ κόρρης ἐπίτρεψον. Αι. μηδαμῶς. ἀλλ' ἀφύσεις γὰρ αὐτὸν τὸ κρανίον γυναικεῖον ὄν. Με. ἀλλὰ συσπλῶμαι γε πάντως ἀνδρογύνῳ ὄντι. Αι. βούλῃ σοὶ ἐπιδείξω καὶ τοὺς σοφούς; Με. νὴ Δία γε.

MENIPPI ET ÆACI.

MENIPPVS.

Per Plutonem, Æace, omnia mihi, quæ sunt apud inferos, expone. Æ. Haud facile, Menippe, omnia: sed quæ summatim indicari possunt, accipe. Hic quidem est Cerberus: nosti & portitorem hunc, qui te trajecit: præterea lacum & Pyriphlegethontem jam vidisti, quum ingressus es. *Men.* Hæc novi: & te aditus custodem. Regem etiam vidi, & furias. Homines verò priscos, eosque maximè qui nobiles fuerunt, ostende. Æ. Hic est Agamemnon: ille Achilles; qui propiùs assidet, Idomeneus: deinde Vlysses, postea Ajax & Diomedes, atque Græcorum præstantissimi. *Men.* Papæ Homere, ut humi projecta jacent tuarum rhapsodiarum capita, ignobilia, & informia, pulvis omnia, & meræ nugæ: caduca revera capita. Hic verò, Æace quisnam est? Æ. Cyrus est. Hic verò Crœsus, juxtaque ipsum Sardanapalus: ultra hos omnes Midas, ille verò Xerxes. *Men.* Et te ô sceleste tota exhorruit Græcia, jungentem pontibus Hellespontum, & per montes ipsos navigare affectantem? Quales verò est Crœsus? Sed huic Sardanapalo Æace, permitte mihi, ut inflicto colapho, caput demulceam. Æ. Nequaquam. Comminueres enim ipsi calvariam, cùm sit adeò muliebris. *Men.* Attamen amplexabor illum, ut pote planè semivirum. Æ. Vis ut tibi doctos etiam ostendam? *Men.* Etiam per Iovem.

Æ.

Αι. οὗτος ὅτός σοι ὁ Πυθαγόρας ἐστί. Με. χαῖρε ὦ Εὔφορβε, ἢ Ἄπολλον, ἤ ὅ, τι ἂν ἐθέλῃς. Πυ. σὺ δέ, ἦ σύ γε ὦ Μένιππε. Με. οὐκοῦν ἔστι [1] χρυσοῦς ὁ μηρός ἐστί σοι. Πυ. εἰ γάρ. ἀλλὰ φέρε ἔδῃ εἴ τι σοι ἐδώδιμον ἢ πήρα ἔχει. Με. κυάμους ὦ γαθέ. ἆρα δὲ τοῦτό σοι ἐδώδιμον. Πυ. δῆς μόνον. ἄλλα δεῖ νεκροῖς δόγματα. ἔμαθον γάρ, ὡς ὑδὲν ἔσην κύαμοι, καὶ κεφαλαὶ τοκήων ἐσθίουσι. Αι. οὗτος ἦ, Σόλων ὁ Ἐξηκεστίδου, καὶ Θαλῆς οὑκεῖνος. καὶ παρ' αὐτοὺς, Πιττακὸς, καὶ οἱ ἄλλοι. ἐπλὰ ἦ πάντες εἰσὶν ὡς ὁρᾷς. Με. ἄλυποι ὄντοι ὦ Αἰακὲ μόνοι, καὶ φασθοὶ [2] ἄλλων. ὁ ἦ σοφὸς πάλιος, ὥσπερ [2] ἐγκυφίας ἄρτος, ὁ πᾶς φλυκταίναις ὅλος ἐξωθηκὼς, τίς ἐστι; Αι. Ἐμπεδοκλῆς ὦ Μένιππε, ἡμίεφθος ἀπὸ τῆς Αἴτνης παρών. Με. ὦ χαλκῆπε βέλτιστε, τί παθὼν σαυτὸν ἐς τὸν κρατῆρας ἐνέβαλες; Εμ. μελαγχολία τις ὦ Μένιππε. Με. οὐ μὰ Δία, ἀλλὰ κενοδοξία, καὶ τύφος, καὶ πολλὴ ἀφροσύνη. τοιοῦτό τι ἀπηυθράκωσεν αὐτὸς κρηπίσιν οὐκ ἄξιον ὄντα. πολλὰ ἀλλ' οὐδὲν σε τὸ σόφισμα ὄνησεν. ἐφωρᾶθης γὰρ πεθυεὶς. ὁ Σωκράτης ἦ ὦ Αἰακὲ, ποῦ ποτ' ἄρα ἐστί; Αι. μὴ Νέστορος, καὶ Παλαμήδους οὑκεῖνος ληρεῖ τὰ πολλά. Με. ὅμως ἐβουλόμην ἰδεῖν αὐτὸν, εἴπερ σοφός ἐστιν. Αι. ὁρᾷς τὴν φαλακρόν; Με. ἅπαντες φαλακροί εἰσιν. ὥστε πάντων ἂν εἴη τοῦτο τὸ γνώρισμα.

Æ. En tibi primus hic est Pythagoras. *Men.* Salve Euphorbe, sive Apollo, sive denique quodcunque voles. *Pyth.* Ira sanè: & tu quoque Menippe. *Men.* Annon amplius aureum illud femur habes? *Pyth.* Non: sed âge cedo, siquid edule habet hæc tua pera. *Men.* Fabas, ô bone: quare nihil hic est quod tu possis edere. *Pyth.* Da modò. Nam hic apud manes alia sunt dogmata: didici enim nihil hic fabis & parentum testiculis inter se simile esse. Æ. Porrò, hic est Solon. Execestidis filius, & Thales ille: & juxta ipsos Pittacus, aliique: suntque ut vides, omnes septem. *Men.* Læti sunt, Æace, hi soli, & præter cæteros, alacres. Sed hic cinere oppletus, qualis subcineritius panis, hic crebris pustulis efflorescens, quisnam est? Æ. Empedocles Menippe, semicoctus ab Ætna monte huc profectus. *Men.* O Æripes optime: quid tibi acciderat, ut teipsum in crateris Ætnæ injiceres? *Emp.* Insania quædam Menippe. *Men.* Minimè per Iovem, sed quædam inanis gloriæ affectatio, & fastus, & multa dementia. Hæc fecerunt ut quanvis indignus, unà cum crepidis conflagrares. Verùm tamen nihil profuit tibi hoc commentum: deprehensus enim es & ipse mortuus. Vbi verò locorum est Socrates? Æ. Cum Nestore, & Palamede ille plerunque nugatur. *Men.* Cuperem tamen ipsum videre, sicubi locorum hic esset. Æ. Videsne calvum illum? *Men.* Calvi sunt omnes: quare omnium hæc nota fuerit.

1 Χρυσοῦς ὁ μηρός] Passim hoc. *Bourd.*

2 Ἐγκυφίας ἄρτος] Ὁ ἐν ταφοῖς χυνόμενος διὰ τὸ μὴ ἔψεσθαι καλῶς. Hesych. de pane ὑπαφῷ alii dixerunt. Luciani Lexiph. sic post: αὐτοπυρίτου. Idem.

Αι. τ̀ σιμὸν λέγω. Με. κ̀ τοῦθ' ὅμοιον. σιμοὶ γὰρ ἅπαντες. Σω. ἐμὲ ζητεῖς ὦ Μένιππε; Με. κ̀ μάλα ὦ Σώκρατες. Σω. τί τὰ τὸ Ἀθήναις; Με. πολλοὶ τ̀ νέων φιλοσοφεῖν λέγουσι. κ̀ τὰ μὲν χάριεν αὐτοὶ, κ̀ τὸ βαδίσματος εἴ τις ἐστὶ τὸ τις, ἄκροι φιλόσοφοι. μάλα πολλοί. τὰ δ' ἄλλα εὐρήσεις εἶναι, οἷον ἥκει δὴ σοὶ Ἀντίπατρος, κ̀ Πλάτων αὐτός. ὁ μὲν δὴ πόνον μύρου. ὁ δ', τὸν τῶν Σικελίας τυράννων θεραπεύειν σπουδήν. Σω. τοῦτ' ἐμοῦ δ' τί φρονοῦσιν; Με. εὐδαίμων ὦ Σώκρατες ἄνθρωπος εἶ. τὰ γὰρ τοιαῦτα πάντες ἴσμεν σε γνώμονος εἶον ἄνδρα μεγίστης, κ̀ πάντα ἐγνωκέναι τοῦτο. δεῖ γὰρ οἶμαι τἀληθῆ λέγειν, ἀδὲν εἰδότα. Σω. κ̀ αὐτὸς ἔφασκον τοῦτα πρὸς αὐτούς. οἱ δ', εἰρωνείαν φοντο τὸ πρᾶγμα εἶναι. Με. τίνες δ' οὗτοί εἰσιν οἱ παρὰ σοί; Σω. Χαρμίδης ὦ Μένιππε, κ̀ Φαῖδρος, κ̀ ὁ τ Κλεινίου. Με. εὖγε ὦ Σώκρατες, ὅτι καὶ τοῦτο μέτρῳ τῷ σαυτοῦ τὸ καλὸν, κ̀ οὐκ ὀλιγωρεῖς τ̀ κομῶν. Σω. τί γὰρ ἂν ἄλλο ἥδιον πράττοιμι; ἀλλὰ παρὰ σοὶ ἡμῶν κατάκεισο, εἰ δοκεῖ. Με. μὰ Δί', ἐπὶ τ Κρησῖον γὰρ κ̀ Σαρδανάπαλον ἄπειμι, πλησίον οἰκήσων αὐτῶν. ἔοικα γὰρ οὐκ ὀλίγα γαλάσειν, οἰμωζόντων ἀπέναι. Αι. κἀγὼ ἤδη ἄπειμι, μὴ καί τις ἡμᾶς νεκρῶν λάθῃ ἀφυγών. τὰ πολλὰ δ' ἐσαῦθις ὄψῃ ὦ Μένιππε. Με. ἄπιθι. κ̀ σωτὶ γὰρ ἐκεινὰ ὦ Αἰακέ.

rit. Æ. Simum iſtum dico. *Men.* Et hoc ſimile eſt omnium: nam & ſimi omnes ſunt. *Soc.* Mene quæris Menippe. *Men.* Etiam Socrates. *Soc.* Quo pacto res Athenis ſe habent? *Men.* Multi juniorum ſe philoſophari profitentur. Ac habitum certè ipſum, & inceſſum, ſi quis aſpiciat, ſummi philoſophi videntur, admodum multi. Cæterùm vidiſti qualis ad te venerit Ariſtippus, & Plato ipſe: alter quidem olens unguenta, alter Siciliæ tyrannis adulari doctus. *Soc.* At de me quid ſentiunt? *Men.* Beatus homo es ô Socrates, quod ad res hujuſmodi attinet. Omnes itaque te admirabilem virum fuiſſe exiſtimant, atque hæc omnia cognoviſſe (decet enim opinor verum hic dicere) cùm nihil ſcires. *Soc.* Et ipſe hæc illis dicebam: ſed eam rem illi ſimulationem eſſe putabant. *Men.* Sed quinam iſti ſunt circa te? *Soc.* Charmides, Menippe, & Phædrus, & Cliniæ filius. *Men.* Euge Socrates, quoniam & hic tuam artem exerces, nec formoſos iſtos negligis. *Soc.* Quid enim aliud, quod ſit ſuavius agerem? ſed ſi videtur, prope nos recumbe. *Men.* Non per Iovem: Cræſum enim & Sardanapalum adeo, eorum accola futurus, quippe mihi videor non pauca ridenda habiturus, quum plorantes illos audiam. Æ. Ego quoque jam abeo, nequis mortuorum clam nobis aufugiat. Multa etiam aliàs videbis Menippe. *Men.* Abeas licet: etenim hæc ſufficiunt Æace.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ, ΚΑΙ ΚΕΡΒΕΡΟΥ.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Ω Κέρβερε, συγγενὴς γάρ σοι ἐμοί ἐστιν, κύων κἀγὼ οὗτος ὤν, εἰπέ μοι πρὸς τῆς Στυγὸς εἰ δυνατὸν ὁ Σωκράτης ὁπότε κατῆλθε πρὸς ὑμᾶς. εἰκὸς δέ σε γηθεῖν ὄντα, μὴ ὑλακτεῖν μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀνθρωπικῶς φθέγγεσθαι ὁπότε ἥδεως. Κερ. πόρρωθεν μὲν ὦ Μένιππε, παντάπασιν ἰδικὴ ἀτρέπτῳ προσώπῳ προσῆν, καὶ ὡς πάνυ δειλίαν τὴν παλαιὰν δοκῶν. καὶ τῷ τῷ ἐμφῆναι τοῖς ἔξω τῆς σωμίδος ἑαυτὸν ἐφάνη. ἐπεὶ δὲ κατέκυψεν εἰσω τῆς χασμῳδοῦς, καὶ εἶδε τὸ ζόφον, μακρὰ ὑπεμέλλεν αὐτὸν δακὼν τοῦ κωνείου, κατέπασσε τῆς ποδὸς, ὥσπερ τὰ βρέφη ἐκκύπτει, καὶ τὰ ἑαυτῆς παιδία ὠδύρετο, καὶ πάντες ἐφύετο. Με. οὐκοῦν σοφιστὴς ὁ ἄνθρωπος ἦν, καὶ οὐκ ἀληθῶς κατεφρόνει τῆς πράγματος; Κερ. ἔγωγε. ἀλλ' ἐπίσης ἀναγκαῖον αὐτὸ εἶναι, κατηφιάσυτεῖν, ὡς δηλεῖν οὐκ ἄκαν πεισόμενον, ὃ πάντως ἤδη πεπεῖν, ὡς γνωμόσαντ) οἱ γεγονότ. καὶ ὅλως, ἐπεὶ πάντων γε τῶν τοιούτων εἰκεῖν ἂν ἔχοιμι, ἵνα τῆς σωμίδος τολμηρὸς, καὶ ἀνδρεῖος. τάσδ' ἔνδοθεν, ἔλεγχος ἀκριβής. Με. ἐγὼ δ' πῶς σοι κατελαλυθέναι ἔδοξα; Κερ. μόνῳ ὦ Μένιππε ἀξίως τῆς ἡμῶν, καὶ Διογένης ἐστὶ σοῦ. ὅτι μὴ ἀναγκαζόμενοι εἰσήεσαν, μηδ' ὠδύρμενοι, ἀλλ' ἱλαρώτατοι γελῶντες, εἰμώζειν παρακελεύοντες ἅπασι.

MENIPPI ET CERBERI.

MENIPPVS.

Heus Cerbere, quandoquidem mihi tecum cognatio quædam intercedit, cùm & ipse sim Canis, dic mihi per Stygem, qualis esset Socrates cùm huc descenderet. Verisimile est autem te, Deus cùm sis, non latrare modò, sed etiam humano more loqui, siquando velis. *Cer.* Cùm procul adhuc abesset, Menippe, videbatur vultu prorsus constanti accedere, ac si mortem nihil omnino formidaret, iisque qui extra specum stabant hoc ipsum indicare vellet. Verùm simul atque despexit in hiatum, viditque caliginem hanc, simulque ego cunctantem illum aconito mordens, pede correptum detraxi, infantium ritu ejulabat, suosque deplorabat liberos, nihilque non faciebat in omnem speciem se convertens. *Men.* Num igitur ille erat sophista, nec verè mortem contemnebat? *Cer.* Haud verè. Cæterum ubi vidit id esse necesse, audaciam quandam præ se ferebat, quasi verò volens id esset passurus, quod volenti nolenti erat ferendum: videlicet ut spectatoribus esset miraculo. Atque in universum, de omnibus hujusmodi viris verè dicere possim: ad fauces usque specus, intrepidi sunt & fortes: intus verò quum sunt, nihil mollius neque fractius. *Men.* Ego verò quonam animo tibi visus sum descendisse? *Cer.* Vnus mortalium descendisti, ut tuo genere dignum erat, & prior te Diogenes: siquidem nec coacti, nec intrusi intrastis: verùm ultronei & ridentes, atque omnibus plorare renunciantes.

ΧΑΡΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΜΕΝΙΠΠΟΥ.

CHARONTIS ET MENIPPI.

ΧΑΡΩΝ.

Ἄγε δεῦρο ὦ κακόδαιμον τὸ πορθμεῖον. Με. βόα, εἰ τοῦτό σοι ἥδιον ὦ Χάρων. Χα. ἀποδος φημί, ἀνθ' ὧν σε διεπορθμεύσαμεν. Με. σὺν ὧν λάβοις ἀπὸ ἐμοῦ μὴ ἔχοντος. Χα. ἴσθι δέ τις ὀβολὸν μὴ ἔχων; Με. εἰ μὴ καὶ ἄλλός τις, οὐκ οἶδα. ἐγὼ γοῦν, οὐκ ἔχω. Χα. καὶ μὴν ἄγξω σε τῇ τοῦ Πλούτωνος ὠμιαρᾷ, ἢν μὴ ἀποδῷς. Με. καίτοι τοῦ ξύλου σε πατάξας, ἀμβλύσω τὸ κρανίον. Χα. μέτιθι ὧν ἐπὶ πολὺν πολλοῦ τοσοῦτον πλοῦν; Με. ὁ Ἑρμῆς ὑπὲρ ἐμοῦ σοι ἀποδότω, ὃς με παρέδωκε σοι. Ερ. νὴ Δία ἀναμένω, εἰ μέλλω γε κἀγὼ ὑπερεκπίνειν τοῖς νεκροῖς. Χα. οὐκ ἀπιήσομαί σου. Με. τοῦτογε ἐννενοηκὼς τὸ πορθμεῖον, παρέμβαλε. πλοῦν ἀπ' ὀβολοῦ, γε μὴ ἔχω, πῶς ἂν λάβοις; Χα. σὺ δ' οὐκ ἤδεις ὡς κρημνίζειν δέον; Με. ἤδειν μέν, οὐκ εἶχον δέ. τί οὖν, ἐχρῆν ἀμαθοῦντα μὴ ἀποθανεῖν; Χα. μέντοι ἂν αὐχήσεις ἀσφαλῶς πεπλευκέναι; Με. ἀσφαλῶς μὲν οὐκ ἔγνωκα, κατὰ δὲ κώπης ἐπλαβόμην, καὶ οὐκ ἔκλαιον μόνος τῶν ἄλλων ἐπιβατῶν. Χα. ἀδίκως τοίνυν ἀσὺς τὸ πορθμεῖον τοῖς ὀβολοῖς ἀποδυναί σε δεῖ. ἀ ἡμεῖς ἄλλως γοῦν ἀγόμεθα. Με. καὶ ἐπὶ τοῦτον ἀπάγαμέ με αὖθις εἰς τὸν βίον. Χα. χαλεπὸν λέγεις, ἵνα καὶ πληγὰς ἐπὶ τούτῳ ἀποδῷ. Αἰακὸν ἀσυλάβω. Με. μὴ σύγχλῃ ὦν. Χα. δίκαιον τί σοι τῇ πήρᾳ ἔχεις. Με. ἡρμῆς εἰ θέλεις, καὶ τὸ Ἑκάτης

CHARON.

Redde naulum ſceleſte. *Men.* Vociferare, ſiquidem hoc tibi jucundius eſt Charon. *Ch.* Redde, inquam, quod pro trajectione debes. *Men.* Haudquaquam accipere poſſis ab eo qui non habet. *Ch.* An eſt quiſpiam qui ne obolum quidem habeat? *Men.* Sit-ne alius quiſpiam, equidem ignoro: ipſe certè non habeo. *Ch.* Atqui præfocabo te per Ditem impuriſſime ni reddas. *Men.* At ego illiſo baculo tibi caput diffindam. *Ch.* Num ergo te tam longo trajectu gratis tranſvexero? *Men.* Meo nomine Mercurius tibi reddat, ut qui me tibi tradiderit. *Merc.* Bellè mecum agatur per Iovem, ſi nomine mortuorum mihi ſit ſolvendum. *Ch.* Non omittam te. *Men.* Quin igitur vel hujus gratia perge navim trahere, quamquam quod non habeo, quinam accipias. *Ch.* At tu neſciebas quid tibi fuerit afferendum? *Men.* Equidem ſciebam, verùm non habebam. Quid igitur? ideóne mihi non erat moriendum? *Ch.* Solus ergo gloriabere te gratis tranſvectum? *Men.* Haud gratis, ô præclare: ſiquidem ſentinam exhauſi, & remum arripui, & vectorum omnium unus non ejulavi. *Ch.* Iſta nihil ad naulum: obolum reddas oportet, neque enim fas eſt ſecus fieri. *Men.* Proinde me rurſus in vitam revehe. *Ch.* Bellè dicis ut pro eo plagas ab Æaco accipiam. *Men.* Ergo moleſtus ne ſis. *Ch.* Oſtende quid habeas in pera. *Men.* Lupinum ſi velis, & Hecatæ cœnam,

τὸ δεῖπνον. Χα. πόθεν τοῦτον ἡμῖν ἄ Ἑρμῆ τὸν κύνα ἤγαγες; οἷα δὲ καὶ ἐλάλει πρὸς τὸ πλοῖον, τῶν ἐπιβατῶν ἀπάντων καταγελῶν, καὶ ἐπισκώπτων, καὶ μόνῳ ἄδων, οἰμωζόντων αὐτίκα. Ερ. ἀγνοεῖς ὦ Χάρων ὁποῖον ἄνδρα διεπέρασας; ἐλεύθερον ἀκεραίως, καὶ δεινὸς οὐτιδανὰ μέλει. Χα. τίς ἐστιν ὁ Μένιππος. Χα. καὶ μὴν οὐκ ἂν σε λάθω ποτέ; Με. ἂν λάθῃς ὦ βέλτιστε, δὶς ἂν οὐκ ἂν λάθοις.

nam. *Ch.* Vnde nobis hunc canem adduxisti Mercuri? tum qualia garriebat inter navigandum? vectores omnes irridens, & dicteriis incessens, unusque cantillans, illis plorantibus. *Merc.* Nescis Charon qualem virum transvexeris, planè liberum, cuique nihil omnino sit curæ. Hic est Menippus. *Ch.* Atqui si unquam posthac te recepero. *Men.* Si receperis ô præclare: bis quidem recipere non possis.

ΠΛΟΥΤΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΠΡΩΤΕΣΙΛΑΟΥ.

ΠΛΟΥΤΩΝ.

Ὦ Δέσποτα, καὶ βασιλεῦ, καὶ ἡμέτερε Ζεῦ, καὶ σὺ Δήμητρος θύγατερ, μὴ ὑπερίδητε δέησιν ἱκετικήν. Πλυ. σὺ δὲ τίνος δὴ παρ' ἡμῶν; ἢ τίς ὢν τυγχάνεις; Προ. εἰμὶ μὲν Πρωτεσίλαος ὁ Ἰφίκλου, φυλάκιος, συστρατιώτης τῶν Ἀχαιῶν, καὶ πρῶτος ἀποθανὼν τῶν ἐπ' Ἰλίῳ. δέομαι δὲ ἀφεῖναί με ὀλίγον, ἀναβιῶναι πάλιν. Πλυ. τοῦτον μὲν τὸν ἔρωτα ὦ Πρωτεσίλαε, πάντες νεκροὶ ἐρῶσι. πολλὰ δὲ εἰς αὐτῶν τύχῃ. Προ. ἀλλ' ἐγὼ ζῶν Αἰδαπάτην ἐρῶ ἔγημε, καὶ γυναικὸς ἦν, ἣν νεόγαμον ἔτι οὖσαν ἀπολιπὼν, ἀχόμην ἀποπλέων. εἶτα ὁ κακοδαίμων ἐν τῇ ἀποβάσει ἀπέθανον ὑπὸ Ἕκτορος. ὁ δὲν ἔρως τῆς γυναικὸς, ὦ μετρίως ἀπεικείῃ με ὦ δέσποτα. καὶ βέλομαι κἂν ὡς ὀλίγον ἐφεῖς αὐτῇ, καταβῆναι πάλιν. Πλυ. οὖκ ἔπιες ὦ Πρωτεσίλαε τὸ Λήθης ὕδωρ;

PLVTONIS ET PROTESILAI.

PLVTO.

Domine, ô rex, ô noster Iupiter, & tu Cereris filia, ne despiciatis preces amatorias. *Pl.* Tu verò quid precaris à nobis? aut quis denique es? *Prot.* Equidem sum Protesilaus Iphicli filius, Phylacensis, commilito Græcorum, qui primus eorum qui ad Ilium profecti sunt, occisus fui. Precor autem ut dimissus hinc, modicum temporis reviviscam. *Pl.* Hunc amorem, Protesilaë, omnes mortui amant: sed nullus tamen ipsorum potitur eo. *Prot.* At non vitæ, sed uxoris amore teneor, quam nuper ductam domi reliqui, ad bellum navigando profectus. Deinde infelix, in egressu navium, ab Hectore occisus sum. Itaque conjugis amor, non mediocriter me torquet, Domine: voloque, si vel paululum ab ipsa conspectus fuero, rursum huc descendere. *Pl.* Non bibisti, Protesilae, Lethæam aquam?

Πρω. καὶ μάλα ἐθέλω. τὸ δὲ πρᾶγμα ὑπέργηρων ἐμέ. Πλυ. ἐκεῖνον ἀφίξεται γὰρ οὐκέτι ποτέ, ἀλλὰ σὺ ἀπελθὲ δεῦρο. Πρω. ἀλλ' ἐγὼ φέρω τὸν Ἀλκηστιν ὦ Πλοῦτων. ἤρεσθης δὲ καὶ αὐτὸς ἤδη, καὶ οἶσθα οἷον τὸ ἐρᾶν ἐστιν. Πλυ. εἶπα τί σε ὀνήσει μίαν ἡμέραν ἀναβιῶναι, μετ' ὀλίγον τὰ αὐτὰ ὀδυρόμενον; Πρω. οἶμαι πείσειν κἀκείνην ἀναλαβεῖν πάρ' ὑμᾶς. ὥστε ἀνθ' ἑνὸς, δύο νεκροὺς λήψῃ μετ' ὀλίγον. Πλυ. ἐμοὶ μὲν ἥδιστα τοῦτο. σὺ δὲ ἴσως ἀπιστεῖς. Πρω. ἀναμνήσω σε ὦ Πλούτων. Ὀρφεῖ γὰρ δὶ αὐτὸν τοῦτον τὸν αἴτιον τὸν Εὐρυδίκην παρέδοτε, [1] καὶ τὸν ὁμόζυγόν μου Ἄλκηστιν παρεπέμψατε Ἡρακλεῖ χαριζόμενοι. Πλυ. γελάσεις δ' ὅταν κρανίον γυμνὸν ὂν, καὶ ἄμορφον, τὴν καλὴν σου ἐκείνην νύμφην φαντάσῃ; πῶς δὲ κἀκείνη ὀφθήσεταί σοι, ἐὰν λάβῃς αὐτήν; φοβήσεται γὰρ σὲ οἶδα, καὶ φεύξεταί σε. καὶ μάτην ἔσῃ τοσοῦτον ὁδὸν ἀνελήλυθώς. Περ. ἀκοῦσον ὦ ἄνερ, σὺ καὶ τοῦτ' ἴσασιν, καὶ τὰ Εἰρεσιώνια κλάουσιν, ἐπειδὰν ἐν τῷ φωτὶ ᾖδη ὁ Πρωτεσίλαος ᾖ, καθάπαξ μόνον ἐν

Prot. Etiam Domine: sed hæc res prævaluit pondere. *Pl.* Igitur expecta: adveniet enim & illa quandoque, neque nunc quicquam opus erit ut ascendas iterum. *Prot.* Sed moram hanc Pluto, ferre nequeo. Amasti autem tu quoque aliquando, ac nosti, quales res, Amor sit. *Pl.* Ecquid adeò juvabit te unum diem revivisscere, deinde autem eadem hæc paulò post lugere? *Prot.* Spero me etiam illam adducturum, ut huc ad vos sequatur me: quare pro uno mortuo, paulò post duos recipies. *Pl.* Haud fas est ista fieri: nec usquam simile quid factum est. *Prot.* At ego in memoriam revocabo tibi Pluto. Nam Orpheo ob ipsam hanc causam Eurydicen uxorem reddidistis, & cognatam meam Alcestin emisistis, Herculi gratificantes. *Pl.* Optaris autem cum ista nuda atque deformi calvaria, formosæ illi sponsæ tuæ in conspectum venire? Quo pacto autem illa etiam aspiciat te, quæ ne dignoscere quidem amplius te poterit? Terrebitur enim sat scio, teque fugiet: & frustra tantum iter remensus eris. *Prot.* Proinde mi vir, huic rei remedium adhibe: ac Mercurium jube, ut postquam ad lucem pervenerit Protesilaus, contactum virga, mox

1 Καὶ τὸν ὁμόζυγόν μου Ἄλκηστιν παρεπέμψατε] Si velis scire, lector, in quo gradu consanguinitatis fuerint Protesilaus & Alcestis, en tibi stemma ex Apollodoro, Didymo, Pindari Scholiaste, Plutarcho, Pausania & aliis.

Æolus.

Creteus	Deioneus
Pelias	Phylacus
Alcestis	Iphiclus
	Protesilaus. *Palm.*

1 Ἐπι-

τῇ ῥᾴδῳ, νεανίαν ἀῤῥενωπότατον αὐτὸν, οἷος ἦν ὅτε ἐκ τοῦ γάμου. Πλα. ἐπὶ Περσεφόνῃ σωφρονεῖ, ἀναγαγὼν τοῦτον αὖθις, ποίησον νυμφίον. σὺ δὲ μέμνησο, μίαν λαβὼν ἡμέραν.

mox in adoleſcentem formoſum convertat eum, qualis erat cùm è ſponſæ thalamo prodiret. *Pl.* Quoniam & Proſerpinæ hoc videtur, hunc ad ſuperos rurſus perductum, Mercuri, ſponſum facito. Tu verò memineris unicum diem tibi eſſe permiſſum.

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ, ΚΑΙ ΜΑΥΣΩΛΟΥ.

ΔΙΟΓΕΝΗΣ.

Ὦ Κὰρ, ἐπὶ τίνι μέγα φρονεῖς, καὶ πάντων ἡμῶν ὑπερημοῦς ἀξιοῖς; Μαυ. καὶ ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ μὲν ὦ σινωπεῦ, ὃς ἐβασίλευσα Καρείας μὲν ἁπάσης, ἤρξα δ' καὶ Λυδῶν ἐνίων. καὶ νήσους δέ τινας ὑπηκόους ἐποίησα, καὶ ἄχρι Μιλήτου ἐπέβην, τὰ πολλὰ τῆς Ἰωνίας καθεστραφόμην. καὶ καλὸς ἦν, καὶ μέγας, καὶ ἐν πολέμοις καρτερός. τὸ δ' μέγιστον, ὅτι ἐν Ἁλικαρνασσεῖ μνῆμα πεποίημαι ἔχω ἐπικείμενον, ἡλίκον οὐκ ἄλλο νεκροῦ, ἀλλ' ὑδὲ ὅσους ἐς κάλλος ἐξησκημένον, ἵππων, καὶ ἀνδρῶν, ἐς τὸ ἀκριβέστερον εἰκασμένον λίθῳ δ' καλλίστῳ, οἷον ὑδὲ νεὼν ἄξειν τις ἂν ῥᾳδίως. ἢ δοκῶ σοι δικαίως ἐπὶ τούτοις μέγα φρονεῖν; Διο. ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ φῂς, καὶ τοῦ κάλλους, καὶ τοῦ βάρους δ' τάφου; Μα. νὴ Δί' ἐπὶ τούτοις. Δι. ἀλλ' ὦ καλὲ Μαύσωλε, ὅτι μὲν ἰχνὺς ἔσῃ σκοίνου, ὅτι δ' μορφὴ πάρεσαι. εἰ γὰρ τινα ἐλοίμεθα δικαστὴν ὁμορφίας πέρι, οὐκ ἔχω εἰπεῖν τίνος ἕνεκα τὸν σὸν κρανίον ὑπομενεῖν ἂν δ' ἐμέ. φασὶ

DIOGENIS ET MAVSOLI.

DIOGENES.

Heus tu Car, quare es inſolens? teque dignum cenſes qui nobis omnibus anteponare? *Mau.* Primùm regni quidem nomine ô Sinopenſis, quippe qui Cariæ univerſæ rex fuerim, & Lydiæ gentibus aliquot imperaverim: tum & inſulas nonnullas ſubegerim, Miletum uſque pervenerim, pleriſque Ioniæ partibus vaſtatis. Adhæc formoſus eram ac procerus, & in rebus bellicis prævalidus. Poſtremò, quod omnium eſt maximum, in Halicarnaſſo monumentum erectum habeo, ſingulari magnitudine, quantum nemo alius defunctorum, neque pari pulchritudine conditum poſſidet, viris & equis pulcherrimo ex ſaxo, ad vivam formam abſolutiſſimo artificio expreſſis: quale fanum nemo facilè inveniat. Num injuria tibi videor has ob res efferri? *Diog.* Ob imperium ais, ob formam, & ſepulchri molem. *Mau.* Per Iovem, ob hæc inquam. *Diog.* Atqui formoſe Mauſole, neque viris illæ neque forma tibi amplius adeſt: adeò ut ſiquem formæ arbitrum elegerimus, dicere nequeam, quamobrem ab illo tua calvaria meæ præferatur,

λακρυὰ γὰρ ἄμφω, καὶ γυμνά. καὶ τὰς ὀδόντας ὁμοίως σφόδρα ἐπιφαίνομεν, καὶ τὰς ὄψεις ἀμυδρὰς ἀφῃρήμεθα, καὶ πάνυ ῥίνας ἀποστομώμεθα. ὁ δὲ τάφος, καὶ οἱ πολυτελῶς οἰκοῦντες λίθοι, Ἁλικαρνασσεῖσι μὲν ἴσως εἶεν ἐπιδεικνυσθαι, καὶ φιλοτιμεῖσθαι πρὸς τοὺς ξένους, ὡς δὴ τι μέγα οἰκοδόμημα αὐτοῖς ἐστι. σὺ δὲ ὦ βέλτιστε, οὐχ ὁρᾷς ὃ, τι ἀπλαῶσεις αὐτῷ, πλὴν εἰ μὴ τοῦτο φῄς, ὅτι μᾶλλον ἡμῶν ἀχθοφορεῖς ὑπὸ τηλικούτοις λίθοις πιεζόμενος. *Mau.* ἀνόητα μὲν μοι δοκεῖς λέγειν. καὶ ἴσως ἐμοῦ ἴσως Μαύσωλος, καὶ Διογένης. *Dio.* οὐκ ἴσασμεν ὦ γενναιότατε, οὐ γάρ. *Mau.* Μαύσωλος μὲν οἶμαι ἕξεται, μεμνημένος τῆς ὑπὲρ γῆς, ἐν οἷς εὐδαιμονεῖν ᾤετο. *Dio.* Διογένης δὲ καταγελάσεται αὐτοῦ. καὶ τάφου ὁ μὲν, ἐν Ἁλικαρνασσῷ ἐρεῖ ἑαυτοῦ ὑπὸ Ἀρτεμισίας τῆς γυναικὸς, καὶ ἀδελφῆς, κατεσκευασμένου. ὁ Διογένης δὲ, ἔδ μὲν σῶμα, εἰ καί που τάφου ἔχει, οὐκ οἶδεν. οὐδὲ γὰρ ἔμελεν αὐτῷ τούτου. λόγου δὲ τοῖς ἀρίστοις ἔδοξε αὐτοῦ καταλείπειν, ἀνδρὸς βίου βεβιωκότος ὑψηλότατου, ὃ Καρῶν ἀνθρωποδαίστατε ἔδ σοῦ μνήμασι, καὶ σὺ βεβαιοτέρῳ χωρίῳ κατεσκευασμένου.

ambæ enim calvæ ſunt & nudæ, & dentes pariter oſtendimus, atque oculis orbati ſumus, ſimiſque naribus deformati. Cæterùm ſepulchrum & ſumptuoſa illa ſaxa, Halicarnaſſeis forſitan jactare licebit, & hoſpitibus gloriæ cauſa oſtentare, tanquam qui magnificam apud ſe ſtructuram habeant. Verùm quid hinc commoditatis ad te redeat, vir egregie nequaquam video, niſi forſan illud commodum vocas, quòd plus oneris atque nos ſuſtines, ſub tam ingentibus ſaxis preſſus. *Mau.* Ita-ne nihil illa mihi cunducunt omnia? planeque pares erunt Mauſolus ac Diogenes? *Diog.* Minimè pares, generoſiſſime: minimè inquam. Nam Mauſolus ingemiſcet, quoties earum rerum meminerit, ob quas beatum eſſe ſe in terris exiſtimabat: Diogenes verò irridebit ipſum. Atque hic quidem, ſepulchrum ſibi Halicarnaſſi ab uxore Artemiſia, & ſorore paratum memorabit: Diogenes verò, de ſuo corpore ne id quidem novit an habeat ſepulchrum: neque enim erat id ipſi curæ. Verùm apud viros excellentiſſimos ſui famam reliquit, ut qui vitam exegerit viro dignam: tuo monumento, Carum abjectiſſime, celſiorem, ac tutiore in loco ſubſtructam.

NI-

ΝΙΡΕΩΣ, ΘΕΡΣΙΤΟΥ, ΚΑΙ ΜΕΝΙΠΠΟΥ.

ΝΙΡΕΥΣ.

Ἰδοὺ δὴ Μένιππος ἀποδὶ δικάσει, πότερος ἡμῶν εὐμορφότερός ἐστιν. εἰπὲ ὦ Μένιππε, ὁ κριθεὶς σοὶ δοκῶ; Με. τίνες ὦ καὶ ἐστὲ σφώτερον εἶμαι; χρὴ γὰρ τοῦτο εἰδέναι. Νι. Νιρεύς, καὶ Θερσίτης. Με. πότερος ὁ Νιρεύς, καὶ πότερος ὁ Θερσίτης; οὐδέπω γὰρ τοῦτο δῆλον. Θερ. ἐγὼ μὲν ἤδη τοῦτ' ἔχω, ὅτι ὅμοιός εἰμί σοι, καὶ οὐδὲν ἡλικιώτερον ἀφοράεις, ἢ λίαν σε Ὅμηρος ἐκεῖνος ὁ τυφλὸς ἐπῄνεσεν, ἁπάντων εὐμορφότατον ὠνόμασεν. ἀλλ' ὁ φαλὸς ἐγὼ, καὶ ψελὸς, οὐδὲν χείρων ἐφάνην τῇ ὄψει. ἄρα δέ σοι ὦ Μένιππε ὅν πω καὶ εὐμορφότερον ἤγῃ. Νι. ἐμὲ γὰρ Ἀγλαΐας, καὶ Χάροπος, ὃς κριθεὶς ἀπὸ τοῦ Ἰλίου ἦλθον. Με. ἀλλ' ὁρῶ καὶ τοῦτο γῆν ὡς ὁμοίαν κριθεὶς ἦλθες, ἀλλὰ τὰ μὲν ὀστᾶ, ὅμοια. τὸ δὲ πρόσωπον, τοῦτο μόνον ἄρα Ἀχιλλέως ἦν ὃ Θερσίτου πρόσωπον, ὅτι εὐθρυπτον τὸ φύσει. ἀλαπαδνὸν γὰρ αὖτο, καὶ σὸν ἀνδρώδες ἔχεις. Νι. καὶ μὴν ἐγὼ Ὁμήρου ἐπαΐω ὡς οὐδὲν ἀπολείπεσθον τοῖς Ἀχαιοῖς. Με. ἀνείρεταί μοι λέγεις. ἐγὼ δὲ ἀ βλέπω, καὶ τῶν ἔχεις. ὁμοίω δὲ, οἱ τότε ἴσασιν. Νι. ἀκήν ἐγὼ σκοπῶν εὐμορφότερός εἰμι ὦ Μένιππε; Με. ὑπεραλλὰ εὐμορφότερος, ἰσοπλίαν γὰρ οὐκ ἄδω. καὶ ὅμοιοι ἅπαντες. Θερ. ἐμοὶ μὲν καὶ τοῦτο ἱκανόν.

NIREI, THERSITÆ, ET MENIPPI.

NIREVS.

Ecce profectò Menippus hic judicabit uter noſtrûm ſit formoſior. Dic Menippe, annon tibi videor forma præſtantior? *Men.* At priùs quinam eſtis? nam hoc opinor ſcito eſt opus. *Nir.* Nireus & Therſites. *Men.* Vter Nireus, uter Therſites? nondum enim hoc ſatis liquet. *Th.* Iam unum hoc obtineo quòd tibi ſum ſimilis, neque tantopere me præcellis, quantopere te cæcus ille Homerus extulit, omnium formoſiſſimum appellans: verùm ille ego faſtigiato vertice, & glabro, nihilo te deterior viſus ſum judici. Iam verò tempus eſt Menippe ut pronuncies utrum altero formoſiorem putes. *Nir.* Nimirum me Aglaïa & Charope prognatum, qui pulcherrimus Ilium veni. *Men.* Atqui non item ſub terram, ut puto, pulcherrimus veniſti: verum oſſa tua aliis ſunt ſimilia. Porrò calvaria hoc uno inſigni à Therſite calvaria dignoſci poſſit, quòd tua delicata eſt: molliculam enim ac neutiquam virilem hanc habes. *Nir.* Attamen Homerum percontare, qua ſpecie tum fuerim, cùm inter Græcorum copias militarem. *Men.* Somnia mihi narras: ea verò quæ nunc habes ego ſpecto: cæterùm illa norunt, qui id temporis vivebant. *Nir.* Quid igitur tandem? annon hic formoſior ego ſum Menippe. *Men.* Neque tu, neque alius eſt formoſus hoc in loco: ſiquidem apud inferos eſt æqualitas, ſimileſque ſunt omnes. *Th.* Mihi quidem vel hoc ſat eſt,

ΜΕΝΙΠΠΟΥ, ΚΑΙ ΧΕΙΡΩΝΟΣ.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Ἤκουσα ὦ Χείρων, ὡς θεὸς ὢν, ἐπιθυμήσειας ἀποθανεῖν. Χει. ἀληθῆ ταῦτ' ἤκουσας ὦ Μένιππε. καὶ τί θνητὸν ὡς ὁρᾷς, ἀθάνατον εἶναι δυνάμενον. Με. τίς δέ σε ἔρως ἔχει, ἀνερράγη τοῖς πολλοῖς χρήμασιν; Χει. ἐρῶ σοι, εἰ σὺ σχολὴ ἀκούειν ὑπὲρ. σχολὴ μὲν ἐπὶ ἡδὺ ἀπολαύειν τῆς ἀθανασίας. Με. οὐχ ἡδὺ μέν, ξὺν τῷ ὁρᾶν τὸ φῶς; Χει. ὦν ὦ Μένιππε. τὸ γὰρ ὄντι, ἔγωγε παντελῶς τι καὶ οὐκ ἀπόλαυσιν ἡγοῦμαι εἶναι. ἐγὼ γὰρ ζῶν ἀεὶ, καὶ ἀπολαύων τῶν ὁμοίων, ἡλίου, φωτὸς, τροφῆς. αἱ ὧραι γὰρ αἱ αὐταὶ, καὶ τὰ γιγνόμενα ἅπαντα ἐξῆς ἕκαστον, ὥσπερ ἀκολουθοῦντα ἀλλήλοις γίνεται. ὑπεπλήσθην γὰρ αὐτῶν. ὑπὸ γὰρ τῷ αὐτῷ ἀεὶ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μεταβάλλειν ὅλως, τὸ τερπνὸν ἦν. Με. εὖ λέγεις ὦ Χείρων. τὰ δ' ἄδην γε πῶς φέρεις, ἀφ' ὧν ἀπολαύομεν αὐτὰ ἥκεις; Χει. σχολὴ ἀπλῶς ὦ Μένιππε. εἰ γὰρ ἐστιμία, παῦν δημοτικὸν, καὶ τὸ πεζάγμα ὑδὲν ἔχει τὸ ἀλφόγον ἐν φωτὶ εἶναι, ἢ ἐν σκότῳ. ἅμως τε, ὑδὲ δύψην ὥσπερ ἄνω, ὅτε πιεῖν δεῖ, ἀλλ' ἀνεπιδεᾶ τούτων ἁπάντων ἐσμέν. Με. ὅρα ὦ Χείρων μὴ ἀφεπίπτῃς σαυτοῦ, καὶ ἐς τὸ αὐτὸ σοι ὁ λόγος ἀφίξῃ. Χει. πῶς τοῦτο φῄς; Με. ὅτι εἰ ἀπὸ τῷ βίῳ τὸ ὁμοίου ἀεὶ καὶ ταὐ-

MENIPPI ET CHIRONIS.

MENIPPVS.

Equidem inaudivi Chiron, te, Deus cùm esses, mortem tamen optasse. *Ch.* Vera hæc sunt quæ audivisti Menippe: & mortuus sum, ut vides, cùm potuerim immortalis esse. *Men.* At quænam te mortis cupido tenuit, rei vulgo nimirum inamabilis? *Ch.* Dicam tibi viro non imprudenti. Non erat amplius mihi jucundum immortalitate frui. *Men.* Quid? an injucundum erat vivere & lucem tueri? *Ch.* Erat Menippe. Nam quod jucundum vocant, varium illud, & neutiquam simplex esse duco. Verùm ego cùm semper viverem, iisdemque fruerer, sole, luce, cibo: tum eædem horæ, & quæcunque in vita contingunt, ordine singula recurrerent, atque aliis alia per vices succederent, eorum cepit me satietas. Neque enim in eo voluptas est ficta, si semper iisdem fruare, sed si omnino permutes. *Men.* Probè loqueris Chiron. Verùm quo animo fers ea quæ apud inferos habes, posteaquam ad hæc tanquam ad potiora te contulisti? *Ch.* Non injucundo Menippe: siquidem æqualitas res est prorsum popularis: nihilque interest, utrum in luce quis agat, an in tenebris: præterea neque sitiendum est nobis, quemadmodum apud superos, neque esuriendum: sed ejusmodi rerum omnium indigentia vacamus. *Men.* Vide Chiron, ne tibi contradicas, & eodem tibi recidat oratio. *Ch.* Quamobrem isthuc ais? *Men.* Quoniam si illud tibi fastidio fuit, quòd in vita semper

τὸν ἐχθρόν σοι παρόντος, ἢ σὺ πᾶσι ὁμοίως ὄντα, παρὸν ὁμοίως ἂν ἡδέως, καὶ δεήσει μεταβολήν τινα ζητεῖν τινα. καὶ σὺ τοῦτον εἰς ἄλλον βίον, ὅπερ οἴμαι ἀδύνατον. Κατ. τί οὖν ἂν πάθοι τις ὦ Μένιππε; Με. ὅπερ οἴμαι, καὶ φασὶ, σωστὸν ὄντα, ἀρίστιζε, καὶ ἀγαπᾶν τοῖς παροῦσι, καὶ μηδὲν αὐτῶν ἀφόρητον εἶναι.

per iisdem similibusque rebus utendum erat, cùm hic itidem similia sint omnia, eodem modo tibi parient fastidium, & quærenda erit aliqua status commutatio, atque hinc aliam in vitam migrandum, id quod arbitror fieri non posse. *Ch.* Quid igitur faciendum Menippe? *Men.* Illud nimirum, ut cùm sis sapiens, quemadmodum opinor, & vulgò prædicant, præsentibus rebus sis contentus, bonique consulas quod adest, nec quicquam in his esse putes, quod ferri non queat.

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ, ΑΝΤΙΣΘΕΝΟΥΣ, ΚΑΙ ΚΡΑΤΗΤΟΣ.

DIOGENIS, ANTISTHENIS, ET CRATETIS.

ΔΙΟΓΕΝΗΣ.

Ἀντίσθενες, καὶ Κράτης, χαλεπὸν ἄγαλμα. οὐκ οἶσθα ἄπιμεν εἰς Ἅιδου; ἐκεῖ δὲ καταδὺς θεασόμεθα τοὺς καταδύοντας οἵοί τινές εἰσι, καὶ τί ἕκαστος αὐτῶν πάσχει; Α. ἀπίωμεν ὦ Διόγενες. καὶ γὰρ τὸ θέαμα ἡδὺ ἔσεσθαι, τοὺς μὲν δακρύοντας αὐτῶν ὁρᾶν, τοὺς δὲ ἱκετεύοντας ἀφιέναι. εἶεν δή, ῥᾴδιος καταδύσεσθαι, καὶ ἐπὶ τραχήλου ἀθήσομαι δή. Ε. ἐμοὶ, ὅμως ἀναβαίνοντες, καὶ ὑπτίως ἀντερείδοντες, ὅδιν δίεσι. Κυν. ἐγὼ γὰρ καὶ διηγήσομαι ὑμῖν ἃ εἶδον ἐπὶ τῆς κατιούσης τῷ ὄντι ὁδοῦ. Διο. διήγησαι ὦ Κράτης. ἴσως γάρ τι καὶ παγγέλοιον ἰδών. Κυν. καὶ ἄλλοι μὲν πολλοὶ συγκατέβησαν ὑμῖν, ἐν αὐτοῖς δὲ ἐπίσημοι, Ἰσμηνόδωρός τε ὁ πλούσιος, ὁ ἡμέτερος, καὶ Ἀρσάκης ὁ Μηδίας ὕπαρχος, καὶ Ὀρόντης ὁ Ἀρμένιος.

DIOGENES.

Ocium nunc agimus Antisthenes, & tu Crates. Quare, cur ambulatum non imus ad Orci fauces, ut ibi videamus quinam sint qui descendunt, & quid quisque eorum agat? *Ant.* Eamus Diogenes, Etenim spectaculum hoc jucundum fuerit videre ut ipsorum alii lachrymantur, alii supplicant ut dimittantur: nonnulli etiam ægrè descendunt, & cervicem impellente Mercurio, tamen reluctantur, & nulla necessitate resupini obnituntur. *Cr.* Ego verò etiam exponam vobis quæ in via vidi cùm huc descenderem. *Diog.* Expone Crates, videris enim quædam risu omnino digna dicturus esse. *Cr.* Cùm alii multi nobiscum descendebant, tum inter ipsos insignes, Ismenodorus ille dives ex nostris, & Arsaces Medorum præfectus, & Orontes Armenius. Isme-

ὁ μὲν δὴ Ἰσμηνόδωρος, ἐπεφόνευτο γὰρ ὑπὸ λῃστῶν περὶ τὴν Κιθαιρῶνα, ἐς Ἐλευσῖνα εἰμὴν βαδίζων, ἔστι τε, καὶ τὸ τραῦμα ἐν ταῖν χερσῖν εἶχε. καὶ τὰ παιδία τὰ νεογνὰ, ἃ καταλελοίπει, ἀνεκαλεῖτο, καὶ ἑαυτὸν ἐπεμέμφετο τῆς τόλμης. ὃς Κιθαιρῶνα ὑπερβάλλων, καὶ τὰ ἔρημα τῆς Ἐλευθερίδος χωρία παντάπασιν ὄντα ὑπὸ τῶν πολέμων, διοδεύων, δύο μόνους οἰκέτας [1] ἐπήγετο. καὶ σκεύη, φιάλας τέτταρας χρυσᾶς, καὶ [2] κυμβία τέτταρα μετ' ἑαυτοῦ εἶχεν. ὁ δὲ Ἀρσάκης, γηραιὸς γὰρ ἤδη, καὶ τὴν Διῖ τὸν ἄσιμον τρόπον ὄψιν εἰς τὸ βαρβαρικὸν, ἤχθετο, καὶ ἡμιόνικτῳ πρὸς βαδίζων, ἐξ ἧς ἵππου αὐτῷ ἐφθάρη. καὶ γὰρ ὁ ἵππος αὐτῷ συνεπεπήκει, μιᾷ πληγῇ ἀμφοτέρους λαβὼν παρίησι διὰ θώρηκος τοῦ πλαγεῖ, ἐν τῇ ἐπὶ τὸν Ἀραξῆν ἐφ' ἅρματος συμπλοκῇ. ὁ μὲν γὰρ Ἀρσάκης ἐπέλαυνεν, ὡς διηγεῖτο, πολὺ τῶν ἄλλων πρόθυμος· ὑποστὰς δὲ ὁ θρᾷξ, τῇ πέλτῃ μὲν ὑπεδύσατο, δόρατι δὲ τὸν Ἀρσάκην κοντόν. αὐτὸς δὲ ὑποθεὶς τὸν σαυρωτὸν, αὐτὸν τε λαβὼν, καὶ τὸν ἵππον. Αν. πῶς οἷόν τε ὦ Κρατῖνος, μιᾷ πληγῇ τοσοῦτο γενέσθαι; Κρατ. ῥᾴστα ὦ Ἀντισθένες. ὁ μὲν γὰρ ἐπέλαυνεν, εἰκῇ πως πρὸς κοντὸν προσβεβληκώς. ὁ θρᾷξ δὲ ἐπειδὴ τῇ πέλτῃ ἀπεκρύπτετο τὸν προσβολὸν, καὶ παρῆλθεν αὐτὸν ἡ ἀκωκὴ, εἰς γόνυ ἀνακλάσας, δέχεται τῇ σαυρωτῇ τὸν ἐπέλασιν, καὶ πτώσσοντα τὸν ἵππον κατὰ στέρνον, Ismenodorus igitur (occisus enim fuerat à latronibus circa Citharonem, quando Eleusinem, ut arbitror, proficiscebatur) & gemebat, & vulnus in manibus habebat, tenellos liberos quos reliquerat identidem vocando, sibique ipsi ob audaciam succensendo: qui cùm Citharonem transiret, ac loca illa circa Eleutheras deserta, belliſque vastata peragraret, duos tantùm servos adduxisset, idque cùm phialas quinque aureas, & quatuor cymbia secum haberet. Arsaces autem (senior enim jam erat, & per lovem pro barbarico illo ritu facie non inhonesta) graviter ferebat, atque indignabatur, quòd pedibus incederet, sibique equum adduci volebat. Nam & equus unà cum eo mortuus erat, ambobus una plaga transfossis à Thrace quodam scutato, in eo prælio quod cum rege Cappadoce, cum ad Araxem fluvium commissum fuerat. Nam Arsaces infesto cursu in hostem ferebatur, longè ante alios, ut ipse narrabat evectus. Thrax verò illum expectando subsistens, ac scutum obtendens, Arsacis hastam excussit: ipse autem submissa sarissa, ipsumque & equum transverberat. *Ant.* At Crates, quomodo hoc una plaga fieri potuit? *Cr.* Facillimè, Antisthenes. Hic enim viginticubitalem contum prætendens cursu ferebatur: Thrax verò, ubi pelta objecta plagam excussit, ipsumque cuspis præteriit, in genu procumbens, venientis impetum sarissa excipit, ac equum sub pectore vulnerat, qui præ fu-

1 Ἐπήγετο] Mſ. ὑπήγετο. Bourd.

2 Κυμβία] Εἴδος σκευαρωτικοῦ, πλοῖα. ἐστι δὲ σκεύη, duas ultimas species habet Hesych. *Idem.*

1 Oἰκοι-

ὑπὸ θυμοῦ καὶ σφοδρότητος ἑαυτὸν ἐξεπείρασε. διελαύνετο γὰρ καὶ ὁ Ἀρσάκης ἐς τὰ βουβῶνα ἐξαμπάξ, ἄχρις ὑπὸ τὴν πυγήν. ὁρᾷς οἷον τὸ ἐρύθημα; ὁ δὲ ἀνδρὸς, ἀλλὰ δι' ἵππου μᾶλλον τὸ ἔργον. ἠγανάκτει γὰρ ὅμως, ὁμοπαθὴς ὢν τοῖς ἄλλοις, καὶ ἤξίου ἵππους κατίναι. ὁ δὲ γε [1] Ὀρσίτης, ὁ ἰδιώτης, ὁ πάνυ ἁπαλὸς τὰ ποδὲ, ὁ ἀεὶ ἐπὶ νάρθηκος καμοῦ, οὐχ ὅπως βαδίζειν ἐδύνατο. πάσχει δ' αὐτὸ ἀπεχιῶς Μῆδοι πάντες, ἁπλῶ λεπτοῖσι τὰ ἵππια, ὥστε οἱ ἐπὶ τῶν ἀκανθῶν ἐπιβαίνοντες ἀκροποδητὶ, μόλις βαδίζουσιν. ὥστε ἐπεὶ κατεβεβλήκει ἑαυτὸν, ἔκειτο, καὶ ἀδύνατα μηχανὴ ἀνίστασθαι ἦγεν, ὁ βίλιππος Ἑρμῆς ἀραμένω αὐτὸν, ἐκόμιζεν ἄχρι ὅτου τὸ πορθμεῖον. ἐγὼ δ' ἐγέλων. Αν. καὶγὼ δ' ὅτι κατῆειν, ἀεὶ ἀνίμιξα ἐμαυτὸν τοῖς ἄλλοις. ἀλλ' ἄφεις οἰμώζοντας αὐτοὺς, ὅτι ἀσθαμὼν ἐπὶ τὸ πορθμεῖον, ὅτι κατέλαβον χώραν, ὡς ἂν ἐπιτηδείως πλεύσαιμι. ὅτι τ' ἄλλο δ', οἱ μὲν ἐδάκρυόν τε, καὶ ἐσαυτίων. ἐγὼ δ', μάλα ἱπερπόμπων ἐν αὐτοῖς. Διο. σὺ μὲν ὦ Κρατης, ὁ Ἀντίσθενες, τοιοῦτον ἐπιγαμβρεύσατον ξυνοδοιπόρον. ἐμοὶ δ', Βλεψίας τε ὁ δανειστὴς, ὁ [2] ἐκ Πειραιῶς, καὶ Λάμπις ὁ ἀκαρνὰν, ξεναγὸς ὤν, καὶ Δάμις ὁ πλούσιος ἐκ Κορίνθου, συγκατῆσαν. ὁ μὲν Δάμις, ὑπὸ δὲ παιδὸς ἐκ φαρμάκων ἀπολωλώς. [3] ὁ δὲ Λάμπις, δι' ἔρωτα Μυρτίου τῆ ἑταίρας ἀποσφάξας ἑαυτὸν

furore ac vehementia curſus ſe ipſum tranſadegit. Tum etiam eadem haſta per inguina utrinque ad nates penetrante Arſaces transfoditur. Vides quale hoc fuerit? non viri, ſed potiùs equi opus. Verumtamen indignabatur ille, quòd non ampliore quàm alii honore haberetur: volebatque eques huc deſcendere. Orœtes autem privatus quiſpiam erat, pedibus admodum mollis quippe qui neque humi ſtare, nedum incedere poterat. Medis autem omnibus hoc prorſum accidit, ut poſtquam ab equis deſcenderint, veluti qui ſuper ſpinas ingrediuntur, ſummis pedum digitis ægrè incedant. Quamobrem cùm humi ſponte proſtratus jaceret, neque ullo pacto reſurgere vellet, optimus Mercurius ſublatum ipſum ad cymbam uſque portavit: ego verò ridebam. *Ant.* Ego verò, quum huc deſcendebam neque me cæteris admiſcui, ſed relictis plorantibus illis, ad cymbam accurrendo, locum præoccupavi, quò commodiùs navigarem. Inter navigandum autem alii quidem flebant, alii verò nauſeabant. Ego autem inter ipſos ſedens valdè oblectabar. *Diog.* Tu quidem Crates, & tu Antiſthenes hujuſmodi comites incidiſtis. Mecum autem Blepſias ille fœnerator ex Piræo, & Lampis Acharnan mercenariorum militum ductor, & dives ille Corinthius Damis, ſimul deſcendabant. Quorum Damis, à puero veneno interemptus fuerat: Lampis ob Myrtii meretricis amorem, ſe

1 Ὀρσίτης] Angl. Ἡ'ρσίης. Bourd.

2 Ἐκ Πειραιῶς] Angl. Πίσης. Idem.

3 Ὁ δὲ Λάμπις δι' ἔρωτα Μυρτίου τῆ ἑταίρας ἀποσφάξας ἑαυτὸν] Scortum nobile hujus nominis in deliciis habuit Ptolemæus Philadelphus, ut narrat Athenæus lib. 13. Sed puto non fuiſſe eandem illam meretricem, quæ Lampi di cauſa mortis fuit, ſi rationem temporum habuit hoc loco Lucianus, vel dicendum foret

ρας, ἀποφάξας ἑαυτόν. ὁ δὲ Βλεψίας, λιμῷ ἀγχόμενος ἐλάχιστα ἀποκλησίνας, καὶ ἰδίᾳ ἀχρὸς ἐς ὑπερβολὴν, καὶ λιπτὸς ἐς τὸ ἀκριβέστατον φαινόμενος. ἐγὼ δὲ, καίπερ εἰδώς. ἀνέκρινον ὅτου πρόσθεν ἀποθνήσκοι. εἶπε τοῦ μὲν Δάμιδι αἰτιωμένου τὸν υἱὸν, ὡς οὐκ ἀδίκως μέμφοιτο ἑαυτῷ, ὃς πάλαι τε ἔχων ὀκτὼ χιλιάδας, καὶ πλουσίων αὐτὸς συνηκμακὼς ἦν, [1] ὀκτωκαιδεκάετῆ νεανίσκον τρυφᾶν ἐάσας ὀβολὸς παρεῖχες. σὺ δὲ ὦ ἀκαρπὲ, ἔτι καὶ νῦν καθεῖς, καὶ κατηφὴς τὴν Μυρτίῳ, τί αἰτιᾷ τὴν ἔρωτα, σαυτὸν δὲ οὔ; ὃς τὰς μὲν πολεμίους οὐδὲ πώποτε ἔτρεσας, ἀλλὰ φιλοκινδύνως ἠγωνίζου περὶ τῶν ἄλλων. νῦν δὲ τυχὸν παιδισκαρίου, καὶ δακρύων ἐπιπλάστων, καὶ στεναγμῶν, ἐάλως ὁ ἥμισυς. ὁ μὲν γὰρ Βλεψίας αὐτὸς, ἑαυτὸν κατηγόρει φθονούσης, πολλῷ τῷ ἀνοίσειν, ὅτι χρήματα ἐφύλαττε τοῖς μηδὲν προσήκουσι κληρονόμοις, εἰς ἀεὶ βιώσεσθαι μάτην νομίζων. τὴν ἔμοιγε δὲ τῷ τυχόντος περιπλέκεσθαι παρέχοντο τί γένητε. ἀλλ' ἤδη με ἐπὶ τὸ στόμιον ἔοικεν. ἀποδλέπειν χρὴ καὶ ἀποσκοπεῖν πόρρωθεν τοὺς ἀφικνουμένους. βαδαί. πολλοί γε, καὶ ποικίλοι, καὶ πάντες δακρύοντες, πλὴν τῶν νεογνῶν τούτων, καὶ νηπίων. ἀλλὰ καὶ οἱ πάνυ γηγενεῖς, ὀδύρονται. τί τοῦτο; ἆρα τὸ φίλτρον αὐτοὺς ἔχει δῆτα; τοῦτον ἐν τῷ ὑ-

se jugularat. Blepsias fame miser periisse dicebatur, & adhuc supra modum pallidus, & exquisitissimè tenuis apparebat. Ego verò, quanquam id noram, interrogabam tamen quo pacto quisque mortuus esset. Ac Damidi quidem accusanti filium: non injusta, inquam, ab illo passus es, qui cùm talenta mille haberes coacervata, atque ipse in deliciis viveres annos nonaginta natus, adolescenti illi octodecim annos agenti quatuor tantùm obolos suppeditabas. Tu verò Acarnan (gemebat enim & ille ac devovebat Myrtium) quid amorem incusas, non te ipsum? qui hostes quidem nunquam perhorrueris, sed te ultro periculis offerendo, ante alios in prælium descenderis: à puella verò vulgari illa, fictisque lachrymis ac suspiriis generosus ille tu captus fueris. Nam Blepsias ipse, sese ob nimiam stultitiam accusabat, quod pecuniam hæredibus nulla necessitudine sibi conjunctis custodierit, stolidus ille ratus se perpetuò victurum esse. Cæterùm mihi non vulgarem voluptatem gementes isti præbuerunt. Sed jam ad fauces sumus. Aspicere nos oportet, & è longinquo contemplari advenientes. Papæ multi certè, & varii, omnesque lachrymantes, præter puerulos istos, & infantes. Sed & senio confecti lugent, quid illud est? num aliquo vitæ philtro tenentur? Hunc igitur decrepitum

foret Ptolemæum vetulis fuisse delectatum. Nam commorientem Lampidi illi Diogenem facit Lucianus, qui simul ad inferos descendebant: Diogenes autem, ut ait Laërtius ex Demetrio in Homonymis, eodem tempore mortuus est, quo Alexander, hoc est, Olympiade 114. Philadelphus vero regnare cœpit circa Olympiadem 123. Computa & invenies non potuisse Myrtium illam Lampidis minorem fuisse annis 50 regnante Philadelpho. *Palm.*

1 Ὀκτωκαιδεκάετῆ] *Iuveni illi octodecim annos nato.* Bourd.

1 Μέ-

πέργαμον ἔρεσθαι βέλομαι. δακρύεις τηλικοῦτος ἀπολιπών; τί ἀγανακτεῖς ὦ βέλτιστε, καὶ τοῦτο, χάριν ἀφιγμένος; ἦτοι βασιλεὺς ἦσθα; Πτω. οὐδαμῶς. Διο. ἀλλὰ σατράπης; Πτω. οὐδὲ τοῦτο. Διο. ἆρα δὴ ἐπλούτεις, εἶτα ἀνιᾷ σε τὸ πολλὴν τρυφὴν ἀπολιπόντα τεθνάναι; Πτω. οὐδὲν τοιοῦτον. ἀλλ' ἔτη μὲν ἐνενήκοντα ἀμφὶ τὰ ἑπτακόσια. βίον δ' ἄπορον ἀπὸ καλάμου καὶ ἁρμιᾶς εἶχον ἐς ὑπερβολὴν πλουτῶν ὤν, ἄπαις τε, καὶ σφόδρα χωλὸς, καὶ ἀμυδρὸν βλέπων. Διο. εἶτα τοιοῦτος ὢν ζῆν ἤθελες; Πτω. ναί. Ἡδὺ γὰρ ἦν τὸ φῶς. καὶ τὸ τεθνάναι, δεινὸν, καὶ φοβερόν. Διο. δειλαίους ὦ γέρον, καὶ μειρακιώδη αὖθις τὸ γεῖον. καὶ τοῦτο, ἁλικιώτης ὢν ὅ παρθμίως. τί δ' ἄν τις λέγοι πρὸς τὰ νέα, ὁπόταν οἱ τηλικοῦτοι φιλόζωοι εἶεν; ὡς ἐχρῆν διάκενα τὰ γήϊνα θεῶν, ὡς τὸ εὖ τοῦ γήρως καπνῶν φάρμακον. ἀλλ' ἀπίωμεν, μὴ καί τις ἡμᾶς ὑπιδὴ ὡς ἀποδρᾶσαι βουλόμενος, ὁρῶν περὶ τὸ στόμιον ἑλκυθρίας.

tum interrogare lubet. Quid ploras, optime, idque cùm senex adveneris? an rex eras? *Mend.* Haudquaquam. *Diog.* An verò ſatrapa? *Mend.* Neque illud. *Diog.* An igitur dives fuiſti: ideoque ægrè tibi eſt mortem obiiſſe relictis multis deliciis? *Mend.* Nihil tale: ſed annos circiter nonaginta natus fui, vitam autem inopem egi, arundine & linea victum quæritans, ſummopere egenus, & liberis carens, præterea claudus, hebetique viſu. *Diog.* Et vivere cupiebas, talis cùm eſſes? *Mend.* Etiam. Dulcis enim erat lux, mori autem grave & horrendum. *Diog.* Deliras ô ſenex, & te adverſus neceſſitatem juveniliter geris, idque cùm huic portitori ſis coævus. Proinde quid jam de adoleſcentibus dicamus, quando decrepiti iſti tantopere vivere cupiunt? quos mortem ſectari decebat, tanquam remedium eorum malorum quæ ſecum fert ſenectus. Sed abeamus, nequis & nos ſuſpicetur fugam moliri, quum nos hic circa fauces oberrare viderit.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ, ΚΑΙ ΤΕΙΡΕΣΙΟΥ.

MENIPPI ET TIRESIÆ.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Ὦ τιρεσία, οἱ μὲν καὶ τυφλὸς εἶ, ἐκείνοις ἀμφισβήτησιν ῥᾴδιον. ἅπασι γὰρ ἡμῖν ὅμοια τὰ ὄμματα κενά. [1] μόνοι δ' αἱ χῶραι αὐτῶν. τὸ δ' ἄκρα, σὺ ἔτ' ἂν εἰπεῖν ἔχοις, τίς ὁ Φινεὺς ἦν, ἢ τὶς

MENIPPVS.

An verò & cæcus ſis, Tireſia, non amplius cognitu facile eſt. Nobis enim cunctis æquè vacui ſunt oculi, ac ſolæ illorum ſedes relictæ. Cæterùm neque amplius dicere poſſis, quis Phineus fuerit, aut quis Lyn-

1 Μόνοι δ' αἱ] Mſ. κενὰ μόνα χῶρα. Bourd.

2 Καὶ

ὁ Λυγκεύς. ὅτι μέντοι μάντις ἦσθα, καὶ ὅτι ἀμφότερος ἐμμανὴς μόνος, ἄνηρ καὶ γυνή, καὶ πεπαιτῶν ἀκούσας οἶδα. ΤΕΙ. Ἆρ' οὖν τὸν γάμον τοιγαροῦν εἶπε μοι, ὁπότερον ἐπεκράτησε ἡδίονος τοῦ βίου, ὁπότε ἀνὴρ ἦσθα, ἢ ὁ γυναικείος; ΤΕΙ. Ἀμείνων μὲν ὁ ἀνδρικὸς πολὺ ὦ Μένιππε ὁ γυναικεῖος. ἀπηγμένοι γὰρ ἔργοις γάμε. καὶ διατάττουσι τὰ ἀνδρῶν αἱ γυναῖκες. καὶ ὅτε πολεμεῖν ἀνάγκη αὐτοῖς, ὅτε πρὸ ἔπαλξιν ἑστέναι, ὅτ' ἐν ἐκκλησίαις ἀμφίβολοι, ὅτ' ἐν δικαστηρίοις ἐξεπίτηδες. ΜΕ. Ἐγὼ δὲ ἀκήκοας ὦ Τειρεσία τῆς Εὐριπίδου Μηδείας οἷα εἶπεν, οἰκτείρασα τὸ γυναικεῖον, ὡς ἀθλίας ὄντας, καὶ ἀφόρητόν τινα τὸν ὠδῖνων πόνον ὑφισταμένας; ἀτὰρ εἰπέ μοι, ὑπέμνησε γάρ με τὰ τῆς Μηδείας ἰαμβεῖα, καὶ ἔπεισε ποτὲ ὁπότε γυνὴ ἦσθα, ἢ στεῖρα, καὶ ἄχρι τούτου διετέλεσας ἐν ἐκείνῳ τῷ βίῳ; ΤΕΙ. τί τοῦτο ὦ Μένιππε ἐρωτᾷς; ΜΕ. ἁδὲν χαλεπὸν ὦ Τειρεσία. πάλαι ἀπόκειταί σοι ῥᾴδιον. ΤΕΙ. ἐστέρησα μέν, ὅμως ἔτεκον δή ὅμως. ΜΕ. ἱκανὸν τοῦτο. εἰ γὰρ καὶ μήτραν εἶχες, ἐβουλόμην εἰδέναι. ΤΕΙ. εἶχον δηλαδή. ΜΕ. χρήσιμον δέ σοι ἡ μήτρα ἠφανίσθη, καὶ τὸ μόριον τὸ γυναικεῖον ἀπεφύη, καὶ οἱ μαστοὶ ἀπετάθησαν, καὶ τὸ ἀνδρεῖον ἀνεφύη, καὶ πώγωνα ἐξήνεγκας, ἢ αὖπάλιν ἐκ γυναικὸς ἄνηρ ἀνεφάνης; ΤΕΙ. οὐχ ὁρᾷς τί σοι βούλεται τὸ ἐρώτημα. δοκεῖς δή ἐν μοι ἀπιστεῖν, εἰ ταῦθ' ὕπως ἐγένετο. ΜΕ. οὐ χρὴ γὰρ ἀπιστεῖν ὦ Τειρεσία τοῖς τοιούτοις, ἀλλὰ καθάπερ τινα βλάκα μὴ ἐξετάζοντα εἴτε δυνατά ἐστιν, εἴτε μὴ Lynceus. At verò quòd vates fueris, quodque solus utrumque vir & fœmina factus sis, poëtis auditis novi. Proinde per Deos, dic mihi utram suaviorem vitam expertus es, an quum fuisti vir, an quum fœmina? *Tir.* Potior multò fuit, Menippe muliebris vita: expeditior enim, virisque dominantur mulieres, ac neque in bellum prodire ipsis necesse est, neque ad propugnacula stare, neque in concionibus dissidere, neque in foro judiciali contendere. *Men.* Annon Medeam Euripidis audivisti Tiresia, qualia dixerit mulierum genus deplorando, quàm miseræ sint, & intolerabilem parturiendo laborem sustineant? Verùm dic mihi (nam me isti Medeæ jambi commonefecerunt) peperisti-ne aliquando cùm mulier esses, an verò sterilis, & absque semine vitam illam degisti? *Tir.* Quid hoc Menippe interrogas. *Men.* Nihil acerbi, Tiresia: verùm responde si tibi molestum non est. *Tir.* Non fui sterilis quidem, sed neque peperi tamen. *Men.* Sufficit hoc. Vtrum enim & vulvam habuisses, scire volebam. *Tir.* Habui scilicet. *Men.* Successu autem temporis vulvane illa evanuit, & membrum muliebre obturatum est, mammillæque iterum complanatæ, deinde virile succrevit, & barbam produxisti: an verò repente vir ex muliere factus prodiisti? *Tir.* Non video quid sibi velit hæc interrogatio. Videris autem mihi in dubium revocare, factumne hoc ita sit, an non. *Men.* Annon de his dubitandum est Tiresia: sed perinde ac fatuo alicui, pro veris ea recipienda non inquirendo fieri-ne possint,

1 Καὶ διατάττει] Dixi alibi. *Bourd.*

1 Ποιεῖς

μὴ, Δαιδάλεια; Τει. σὺ δὴ δὲ πίθανα πιστεύεις ὅπω γένοιτο, ὁπότ' ἂν ἀκούσῃς ὄρνεα ἐκ γυναικῶν ἐγένοντό ποτε, ἢ δένδρα, ἢ ἄλλα, τὴν Λήδειαν, ἢ τὴν Δάφνην, ἢ τὴν Ἑκάβην Λυκάονος θυγατέρα; Με. Ἐμοὶ μὲν καὶ ἐκείνας σὺν τύχῃ, εἴσομαι δ', ἢν λέγῃς. σὺ δ' ὦ βέλτιστε, ὁπότε γυνὴ ἦσθα, καὶ ἐμαντεύου τότε ὥσπερ καὶ ὕστερον, ἢ ἅμα ἀνὴρ καὶ μάντις ἔμελλες εἶναι; Τει. ὁρᾷς; ἀγνοεῖς τὰ σοὶ ἐμοὶ ἅπαντα, ὡς καὶ διέλυσά ποτε ἔριν τῶν θεῶν. καὶ ἡ μὲν Ἥρα ἐπήρωσέ με. ὁ δὲ Ζεὺς, παρεμυθήσατο τῇ μαντικῇ τὴν συμφοράν. Με. ἔπ' ἴχνη ὦ Τειρεσία τῶν ψευσμάτων; ἀλλὰ σὺ τοὺς μάντεις τοῦτο ποιεῖς. ἔθος γὰρ ὑμῖν μηδὲν ὑγιὲς λέγειν.

fint, an non? *Tir.* Tu igitur neque cætera hoc pacto contigiſſe credis, puta quum audieris, ut quædam ex mulieribus aves factæ ſint, aut arbores, aut feræ, Luſcinia videlicet, aut Daphne, aut Lycaonis filia? *Men.* Siquando in ipſas incidero, ſciam quid & ipſæ dicant. Tu verò, ô optime, an quum mulier eras, tum quoque ut & poſtea vaticinabaris? an verò vir & vates ſimul eſſe didiciſti? *Tir.* Viden? quæ de me feruntur ignoras omnia, ut & deorum litem quandam diremi, & Iuno viſu me privavit: Iupiter autem hanc calamitatem data vaticinandi arte eſt ſolatus. *Men.* Adhuc ne Tireſia, hiſce mendaciis caperis? Sed hoc facis more vatum. Conſuetum enim eſt vobis nihil ſani dicere.

ΑΙΑΝΤΟΣ, ΚΑΙ ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΟΣ.

AIACIS ET AGAMEMNONIS.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.

Εἰ σὺ μανεὶς ὦ Αἶαν, σαυτὸν ἐφόνευσας, ἐμέλησας δ' ἡμῶν ἅπαντας, τί αὐτῷ τῷ Ὀδυσσεῖ; καὶ πῶς ἔλειψας αὐτὸν, ὁπότε ἦκε μαντευσόμενον, ὅτε ἔπεσεν ἐξίωσας ἄνδρα συμπαίστλν, καὶ ἐπῄρθης. ἀλλ' ὑπερφυῶς μεγάλα βαίνων, παρῆλθες. Αι. εἰκότως ὦ Ἀγάμεμνον. αὐτὸς γάρ μοι τὴν μανίας αἰτίαν κρατεῖν, μόνον ἀντεξεταθεὶς ἐπὶ τοῖς ὅπλοις. Αγα. ἠξίεις δ' ἀναθησόμενος εἶναι, καὶ ἀκριτὶ κρατεῖν ἁπάντων; Αι. ναὶ,

AGAMEMNON.

SI tu, dum furore correptus fuiſti, Aiax, te ipſum interfeciſti, noſque omnes membratim concidere putaſti, quid Vlyſſem accuſas? ac paulò ante nec ipſum aſpexiſti, cum veniſſet vatem conſultum: nec virum commilitonem ac ſocium dignatus es alloqui, ſed ſuperbè admodum, grandique incedens greſſu, præteriiſti. *Ai.* Meritò Agamemnon. Ille enim mihi furoris hujus author extitit, ut qui ſolus mecum pro armis judicio contenderit. *Ag.* Putabaſne æquum ut adverſario careres & omnia ſine pulvere ſuperares? *Ai.* Quidni, in tali uti-

πίμε τοιαῦτα. ἐμοὶ γὰρ μοι λῶ ἡ παιωπλία, ἢ ἀσπὶς ἐκείνη μόνη. καὶ ὑμεῖς οἱ ἄλλοι πάλαι ἀμείνους ὄντες, ἀπίστασθε τῶν ἀγώνα, καὶ παρεχωρήσατέ μοι τῶν ἄθλων. ὁ δὲ λαέρτου, ὃν ἐγὼ πολλάκις ἔσωσα κινδυνεύοντα κατακεκρυφθαι ὑπὸ τῶν Φρυγῶν, ἀμείνων ἠξίου εἶναι, καὶ ἐπιτηδειότερος ἔχειν τὰ ὅπλα. Αγα. αὐτῶν τοιγαροῦν ὦ ἠλιτωκὼς τῷ Θέτιδι, ἢ δεῖ σοι τῶν κληρονομίαν τῶν ὅπλων ἀποδιδόναι συγχωρεῖ γε ὄντα, φέρεσθαι, εἰς τὸ κοινὸν, κατθεῖναι αὐτά. Αι. ἔκ. ἀλλὰ τὴν Ὀδυσέα, ὃς ἀντεποιήθη μόνος. Αγα. συγγνώμη ὦ Αἶαν, εἰ ἄνθρωπος ὤν, ἠρίχθη δίκης ἡδίστῳ πράγματι, ὑπὲρ ἧς καὶ ἡμῶν ἕκαστος κινδυνεύειν ἐτοιμάζεται, ἐπὶ καὶ ἐπιορκήσοι συ. καὶ τοῦτο, ἀποδοῦναι Τρωσὶ δικασταῖς. Αι. οἶδα ἐγὼ ἥτις μὲ κατεδίκασεν. ἀλλ' οὐ θέμις λέγειν τι περὶ τῶν θεῶν. τὴν γοῦν Ὀδυσέα μὴ οὐχὶ μισεῖν σοὶ ἂν δυναίμην ὦ Ἀγάμεμνον, οὐδ' εἰ αὐτὴ μοι Ἀθηνᾶ τοῦτο ἐπιτάττοι.

que causa? Nam ea armatura cognationis quodam jure ad me pertinebat, cùm patruelis esset. Vosque reliqui, quanquam illo præstantiores eratis, certamen detrectastis, armaque mihi cessistis. At hic Laërtæ filius, quem ego sæpe servavi in summo periculo, cùm jam à Trojanis propè concideretur, melior esse me voluit, magisque habendis armis idoneus. *Ag.* Accusa igitur Thetin, ô generose, quæ cum tibi armorum hæreditatem ut pote cognato, tradere debuisset; in medium allata illa posuit. *Ai.* Minimè: sed Vlyssem ut qui solus sese mihi opposuerit. *Ag.* Ignoscendum Aiax, si homo cùm esset appetivit gloriam, rem dulcissimam, cujus gratia quilibet etiam nostrûm obire pericula sustinet: siquidem & te devicit, idque Trojanis ipsis judicibus. *Ai.* Novi ego quæ me damnarit, sed fas non est de Diis quicquam dicere. Vlyssem igitur non possum non odisse, Agamemnon, non si mihi ipsa Minerva hoc imperet.

ΜΙΝΩΟΣ, ΚΑΙ ΣΩΣΤΡΑΤΟΥ.

ΜΙΝΩΣ.

Ὁ μὲν ληστὴς οὗτος Σώστρατος, εἰς τὸν Πυριφλεγέθοντα ἐμβεβλήσθω. ὁ δὲ ἱερόσυλος, οὗτος ὁ Χιμαίρας ἁρπασθήτω. ὁ δὲ τύραννος ὦ Ἑρμῆ ἀποδὺς τὸν Τιτυὸν ἀπταθείς, οὗτος τὸν γυπῶν κειρέσθω καὶ αὐτὸς τὸ ἧπαρ. ὑμεῖς δὲ οἱ ἀγαθοὶ, ἄπιτε κατὰ τάχος εἰς τὸ Ἠλύσιον πεδίον. καὶ τὰς μακάρων νήσους κατοικεῖτε, ἀνθ' ὧν δίκαια

MENOIS ET SOSTRATI.

MINOS.

Hic quidem prædo Sostratus, in Pyriphlegethontem immittatur: hic autem sacrilegus à Chimæra discerpatur: tyrannus verò iste Mercuri, juxta Tityum extensus, hepar & ipse vulturibus præbeat arrodendum. At vos boni in Elysium campum celeriter abite, & beatorum insulas habitate, pro iis quæ justè in vita

ἐπαιδεύθη παρὰ τὸ βίου. Σω. ἄκουσον ὦ Μίνως, ἵνα σοι δίκαια δίξω λέγειν. Μι. τῶν ἀκόων αὖθις. ἦ γὰρ ἐξελήλεγξαι ὦ Σώφρον πονηρὸς ὤν, ⁊ τοιούτους ἀπολοιτούς; Σω. ἐλελήγμαι μέν. ἀλλ' ὅμως εἰ δικαίως κολασθήσομαι. Μι. καὶ πάνυ, εἴ γε ἀπέτισεν τῷ ἀξίαν δίκαιον. Σω. ὅμως ἀπόκριναί μοι ὦ Μίνως. βραχὺ γάρ τι ἐρήσομαί σε. Μι. λέγε μὴ μακρὸν μόνον, ὅπως ⁊ τὰς ἄλλας διακρίνωμεν ἤδη. Σω. ὁπόσοι ἕκαστοι οὖν τοῦ βίου, πότερον ἑκὼν ἕκαστον, ἢ ἐπικέλευστοί μοι ὑπὸ τῆ μοίρης; Μι. ὑπὸ τῆ μοίρης δηλαδή. Σω. ἴσως ἂν οἱ λοιποὶ ἅπαντες, καὶ οἱ πονηροὶ δικοῦντες ἡμεῖς, οὐδὲν ὑπηρετοῦντες, τοῦτο δικαίως; Μι. ναί, τῇ Κλωθοῖ, ἢ ἑκάστῳ ἐπίταξε γνωμήνιά, τὰ πρακτέα. Σω. εἰ οὖν τις ἀναγκασθεὶς ὑπ' ἄλλου φονεύσειέ τινα, ἢ δυνάμενος ἀντιλέγειν οὐδὲν βιαζόμενος, οἷον, δήμιος, ἢ δεσμοφύλαξ, ὁ μέν, δικασθεὶς πειθοῖς, ὁ δὲ, τυράννου, τίνα αἰτίασαι ⁊ φόνου; Μι. δῆλον ὡς τὸ δικασθέν, ἢ τὸ τύραννον. ἐπεὶ οὐδὲ τὸ ξίφος αὐτό. ὑπηρετεῖ γὰρ τοῦτο ὄργανον ὂν τοῦ τὸ θυμοῦ, τῷ ἀσθενῶς ἀδικεῖν τὸν αἴτιον. Σω. οὐ γὰρ ὦ Μίνως, ὅτι ⁊ ἐπαιδαψιλεύθη τῷ δικαίῳ. ἀλλὰ δὲ ὡς ἀποστείλαντος ⁊ διαπόντου, ἦκεν αὐτὸς κερδαίνων ἢ ἀργύριον κομίζων, τίνι τῶν χαίρειν ἔοικεν, ἢ ἵνα δίκαιος ἀναχαρακτέον; Μι. τὸ πίμπλαντι ὦ Σώφρον. διάκρισις γὰρ ὁ κομίσας ἦν. Σω. ἀκοῦσον ὀρθῶς πῶς ἄδικος ¹ ποιεῖς κολάζων ἡμᾶς ὑπηρέτας

vita feciſtis. *Soſt.* Audi ô Minos, num tibi juſta dicere videar. *Min.* An ego denuo nunc audiam? annon convictus es Soſtrate, quòd & malus fueris, & tam multos occideris? *Soſt.* Convictus quidem ſum: ſed vide an juſto afficiar ſupplicio. *Min.* Ita ſanè: ſiquidem juſtum eſt meritam cuique mercedem rependere. *Soſt.* Attamen reſponde mihi Minos: breve enim quiddam interrogabo te. *Min.* Dic dummodo non prolixè: ut & alios jam dijudicare poſſimus. *Soſt.* Quæcunque in vita egi, utrum volens egi, an verò à Parca mihi agglomeratum eſt? *Min.* A parca ſcilicet. *Soſt.* Proinde & boni omnes, & nos qui mali videmur, annon hæc agimus dum illi obſecundamus? *Min.* Ita profectò Clothoni illi obſequentes, quæ unicuique cùm primùm natus eſt, agenda injungit. *Soſt.* Si quis igitur ab alio coactus quempiam occiderit, cùm ei nequeat contradicere à quo vi compellitur: verbi gratia, quum carnifex, aut ſatelles, ille quidem judici, hic tyranno morem gerens, quemnam cædis iſtius reum ages? *Min.* Liquet reum agendum judicem, aut tyrannum: ſiquidem neque ipſum gladium accuſare poſſumus: ſubſervit enim hic, tanquam inſtrumentum quoddam ad illius explendum animum, qui primò cauſam hanc præbuit. *Soſt.* Bene eſt Minos, quòd hæc etiam exemplo, quaſi quodam auctario locupletas. Siquis autem ab hero miſſus, aurum vel argentum afferat utri habenda eſt gratia, utri beneficium hoc acceptum eſt ferendum? *Min.* Ei qui miſit, miniſter enim tantùm fuit, qui attulit. *Soſt.* Vides-ne igitur quàm injuſta facias, dum nos ſupplicio afficis, qui

¹ Ποιεῖς κολάζων] Longe aliter Mſ. qui ſic habet, ποιῶν φαῦλ εἰ κολάσεως

χμοιρμένης, ὧν ἡ Κλωθὼ ἀφεστήκατε, ἢ τούτοις πιθῶν τὰς ἀμοιρμένης ἀθανάτοις ἀγαπᾷς; ἃ γὰρ δὴ ἐκείνοι εἰπεῖν ἔχοιτ' ἄν, ὡς ἀπλέγειν δυνατὸν ὦ, τοῖς κοινῇ πάσης ἀνάγκης ἀφεστηκόσιν. Μι. ὦ Σώκρατες, πολλὰ ἴδοις ἂν ἄλλα ἃ κοὐ λόγον ἀνόμοια, εἰ ἀκριβῶς ἐξετάζοις. πολλὰ ἀλλὰ σὺ τοῦτο ἀπολαύσεις τ' ἐπιστήσεις, διότι ἃ λέγεις μόνον, ἀλλὰ καὶ σοφιστής τις εἶναι δοκεῖς. ἀπόλυσον αὐτὸν ὦ Ἑρμῆ, καὶ μηκέτι κολαζέσθω. ὅρα δὲ μὴ καὶ τὰς ἄλλας νεκρὰς ἐρωτᾷν τὰ ὅμοια ἐθέλῃς.

qui miniſtri tantùm fuimus eorum quæ Clotho nobis imperavit: & dum hos honore proſequeris, qui aliena bona ſolùm adminiſtrarunt? Nemo enim dicere poterit, poſſibile eſſe iis contradicere, quæ cum omni neceſſitate imperata fuêre. *Min.* Multa, Soſtrate, & alia videas licet, minimè ſecundum rationem fieri, ſi diligenter expendas. Verumtamen tu ex hac quæſtione hoc boni conſequeris, quòd non prædo ſolùm, ſed etiam Sophiſta quidam eſſe vidêris. Solve ipſum Mercuri, nec puniatur amplius. Cæterùm vide ne & cæteros manes ſimilia interrogare doceas.

μᾶλλον ἡμᾶς ὑπηρέτας γεγενῆσθαι ὧν ἡ Κλωθὼ ἀφεστήκατε, τιμώσης ἢ τύπτουσης. Cur potius hanc Parcam quàm aliam nominet, ratio eſt, quia Μοῖρα alio nomine Κλωθώ. Bourd.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ, Η ΝΕΚΥΟΜΑΝΤΙΑ.

MENIPPVS SEV NECYOMANTIA, MENIPPVS, PHILONIDES.

ARGVMENTVM.

Videtur Lucianus hoc Dialogo illud maximè commendatum habuiſſe, quod in fine Menippus ait à Tireſia in aurem ſibi dictum fuiſſe, Privatorum videlicet hominum vitam optimam atque tutiſſimam eſſe. Cùm contra divitum & magnorum ſit periculoſa conditio, pompis ſolennibus, tragiciſque fabulis ſimilis, quarum triſtis eſt exitus. Porrò præcipui loci hic ſunt, De incerta doctrina Philoſophophorum. De Magorum ſuperſtitione & poteſtate. De inferorum locis, ſuppliciis, & æqualitate. Denique collatio vitæ humanæ cum pompa ſolenni, & cum fabulis Tragicorum.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Ὦ χαῖρε μέλαθρον, καὶ πυλὼν δ' ἑστίας ἐμῆς. ὡς ἄσμενός σ' ἰσεῖδον, ἐς φάος μολών. Φιλωνίδης. ἃ Μένιππος ἔτος

MENIPPVS.

Salve atrium, domuſque veſtibulum meæ. Vt te lubens aſpicio luci redditus. *Ph.* Nonne hic Menippus eſt Ca-

1 Χαῖρε] Hoc omne principium ex Euripide & Homero, ut ipſe ait fine hujus paginæ. Iambi ex Eurip. Hecuba. *Bourd.*

1 Ἦκω

ἐστιν ὁ κύων; ἔμμην ἄλλος, εἰ μὴ ἐγὼ δοκῶ Μενίππους ὅλους, τί δ' αὐτῷ βάλητον τὸ ἀλλόκοτον καὶ σκήμα τοῦτο, πῖλος, καὶ λύρα, καὶ λεοντῆ; ὡσπερεῖ ἦ ὅμως αὐτῷ. χαῖρε ὦ Μένιππε. καὶ πόθεν ἡμῖν ἀφίξαι; πολλὼ γὰρ χρόνον ἐν πίφηνας ἐν τῇ πόλει. Με. Ἧκω νεκρῶν κοὐθμωνα, καὶ σκότου πύλας Λιπών, ἵν' ἄδης χωρὶς ὤχισται θεῶν. Φιλω. ἡσύκλεις. ἐλελήθει Μένιππος ἡμᾶς ἀποθανών. κἄτ. ἐξ ὑπαρχῆς ἀνεβιβίσκετο; Με. οὔκ. ἀλλ' ἔτ' ἔμπνουν αἰδὼς μ' ἐδέξατο. Φιλω. τίς δ' ἡ αἰτία σοι τῆς καινῆς καὶ δραδόξου τοῦτης ἀποδημίας; Με. νεότης μ' ἐπῆρε, καὶ θράσος τῆς νέας πλέον. Φιλω. παῦσαι μαινόμενος τραγῳδῶν, καὶ λέγε ἁπλῶς καταβὰς ἀπὸ τῶν ἰαμβείων. τίς ἡ στολή; τί σοι τὸ κρίτον πορείας ἐδέησεν; ἄλλως γὰρ οὐχ ἡδεῖά τις, οὐδὲ ἀσπάσιος ἡ ὁδός. Με. ὦ Φιλότης, χρεὼν με καταγαγεῖν εἰς ἄιδαο, ψυχῇ χρησόμενον ἠνεμόεντι Τειρεσίαο. Φιλω. ἅτοπα, ἀλλ' ἡ θρασπαίεις. ἐὰν γὰρ ἅπαξ ἐμμέτρως ἐρραψῳδεῖς πρὸς ἄνδρας φίλους. Με. μὴ χαμαίστης ὦ ἑταῖρε. νεωστὶ γὰρ Εὐριπίδῃ καὶ Ὁμήρῳ συγχρόμενος, οὐκ οἶδ' ὅπως ἀνεπλήσθην τῶν ἐπῶν, καὶ αὐτόματά μοι τὰ μέτρα ἐπὶ τὸ στόμα ἔρρει. ἀπὸ εἰπέ μοι, πῶς τὰ ὑπὲρ γῆς ἔχει, καὶ τί ποιοῦσιν ἐν τῇ πόλει; Φιλω. καινὸν οὐδέν, ἀλλ' οἷα καὶ πρώην ἦν, ἁρπάζουσιν, ἐπιορκοῦσι, τοκογλυφοῦσιν, συκοφαντοῦσι. Με. ἄθλιοι, καὶ κακοδαίμονες. οἱ γὰρ δανεισταὶ ἀπαιτοῦνται, τοὺς τόκους συναγείρουσιν. Φιλω. οὐκ ἔστιν ὅπως οὐ μεταμελήσει τοῖς ἀνθρώποις ἐπὶ τοιούτοις ἔργοις. Με. ἀλλὰ μὴν καὶ ἐπιτιμῶσιν ἀλλήλοις, καὶ ἐπιπλήττουσιν, ὡς ἐπὶ κακοῖς. Φιλω. ἀλλὰ τί ἐστιν ὃ σὺ ἐπιτιμᾷς τοῖς ἀνθρώποις; Με. ὅτι ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς ἐπιτιμῶσιν ἀλλήλοις

ἴσασιν οἷα ἴναγχος κεκύρωνται τοῖς κάτω, καὶ οἷα κεχαριστήσεται τὰ ψηφίσματα τῷ τῶν πλουσίων, ἃ μοὶ τὸν Κέρβερον, ἐδέμια μηχανὴ δι' ἀφυγεῖν αὐτούς. Φιλω. τί φῄς; δέδεκται καὶ νεώτερον τοῖς κάτω περὶ τῶν οὐδενός; Με. νὴ Δία καὶ πολλά. ἀλλ' ἐμοὶ μὲν οὐ θέμις ἐκφέρειν αὐτὰ ὅπου ἄπαντας, ἐδὲ τὰ ἀπόῤῥητα ἐξαγορεύειν, μὴ καί τις ἡμῶν γράψηται γραφὴν ἀσεβείας ἐπὶ τῷ Ῥαδαμάνθυϊ. Φιλω. μηδαμῶς ὦ Μένιππε ὅπου τῶν Διὸς, μὴ φθονήσῃς τὸν λόγον φίλῳ ἀνδρί. ὅπου γὰρ εἰδέναι σιωπᾶν ἱερεῖς. τί τ' ἄλλα, καὶ ὅπου μεμυημένον. Με. καλεπὸν μὲν ἐπιτάττεις τὸ πρᾶγμα, καὶ ἐ πάντῃ ἀσφαλές. πλὴν ἀλλὰ σὺ γε ἴσθι, πολυπρεπὲς. ἔδεξε δὴ τοὺς πλουσίους τούτους, καὶ πολυχρημάτους, τὸ χρυσίον κατακλείσαν, ὥσπερ τῷ Δανάῃ φυλάττοντας. Φιλω. μὴ ὅπου τοίνυν εἴπῃς ὦ ἑταῖρε τὰ δεδογμένα, πρὶν ἂν ἐκεῖνα διελθεῖν, ἃ μάλιστ' ἂν ἡδέως ἀκούσαιμί σου, ἵνα αὐτὰ σοι τὸ κεφάλαιον εἰρήσεται, τίς ὁ τῆς πορείας ἡγεμών. εἰσ' ἐξῆς ἃ τε εἶδες, ἃ τε ἤκουσας παρ' αὐτοῖς. εἰκὸς γὰρ δὴ φιλόκαλον ὄντα σε, μηδὲν τῶν ἀξίων θέας ὑπ' ἀκηδίας παραλιπεῖν. Με. ὑπομνητέον καὶ ταῦτά σοι. τί γὰρ ἂν καὶ παθεῖ τις, ὁπότε φίλῳ ἀνὴρ βιάζοιτο; καὶ δὴ καὶ τοῦτό σοι δίκαιος τῷ γνώμῃ τῇ ἐμῇ, καὶ ὅθεν ὁρμήθη ὅπου τὴν κατάβασιν. ἐγὼ γὰρ ἔχων μὲν ἐν παισὶν ἔτι, ἀκούων Ὁμήρου, καὶ Ἡσιόδου, πολέμους, καὶ στάσεις διηγουμένων, ἐ μόνον τῶν ἡμιθέων, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν ἤδη τῶν θεῶν, ἔτι δὲ καὶ μοιχείας αὐτῶν, καὶ βίας, καὶ ἁρπαγάς, καὶ δίκης, καὶ πατέρων ἐξελάσεις, καὶ ἀδελφῶν γάμους, πάντα ταῦτα ἡγούμην εἶναι καλὰ, enim quid apud inferos decretum ſit, & qualia contra divites lata ſuffragia, quæ per Cerberum arte nulla ſubterfugere poterunt. *Ph.* Quid ais? novi-ne aliquid apud inferos decretum eſt de iis qui hic vivunt? *Men.* Per Iovem & quidem multa, ſed quæ non licet apud omnes efferre, neque cùm ſint arcana, revelare, nequis fortè nos apud Rhadamanthum impietatis accuſet. *Ph.* Nequaquam Menippe, per Iovem: ne amico ſermonem hunc invideas. Etenim apud hominem tacēndi gnarum, quinetiam ſacris initiatum edifferes. *Men.* Gravia profectò jubes, & neutiquam tuta: verùm tui utique gratia eſt audendum. Ergo decretum eſt divites iſtos, & pecunioſos, aurumque tanquam Danaën ſervantes abſtruſum. *Ph.* Ne priùs, ô bone, quæ decreta ſunt dixeris, quàm ea percurreris quæ ex te libentiſſimè audiam: quæ videlicet deſcenſus cauſa tibi fuerit, quis itineris dux, atque ordine deinceps quæ apud ipſos & videris, & audiveris. Veriſimile enim eſt te, cùm eximiarum rerum ſtudio tenearis, eorum quæ viſu vel auditu digna ſunt nihil prætermiſiſſe. *Men.* Parendum etiam in his tibi eſt. Quid enim facias amico vim inferente? Quare primùm tibi ſententiam meam expediam, & quæ res me ad hunc deſcenſum impulerit. Ego cùm adhuc puer eſſem, & audirem Homerum atque Heſiodum narrantes bella & ſeditiones, non ſemideorum modò, ſed ipſorum etiam Deorum, præterea eorumdem adulteria, violentias, rapinas, ſupplicia, patrum expulſiones, fratrum & ſororum nuptias, hæc omnia præclara ducebam, nec

καὶ ὑπαίρεσθαι σωμάτων τοὺς αὐτά. ἐπεὶ δὲ εἰς ἄνδρας τελεῖν ἠρξάμην, πάλιν αὖ ἐστασίαζον τὰ νόμιμα, τὰναντία τοῖς ποιηταῖς κελεύουσιν, μήτε μοιχεύειν, μήτε στασιάζειν, μήτε ἁρπάζειν. ὁ μεγάλη ἦν κατασκήνει ἀμφιβολία, οὐκ εἰδὼς ὅ, τι χρησαίμην ἐμαυτῷ. ὅτε γὰρ τοὺς θεοὺς οὐ ποτε ἡγούμην μοιχεύσαι, καὶ στασιάσαι τοὺς ἀλλήλους, εἰ μὴ ὡς τοῖς κολαζομένοις τούτων ἐφαίνοντο, ὅτ' οὐ τοὺς νομοθέτας ταναντία τούτοις δοκιμάζειν, εἰ μὴ λυσιτελοῦν ὑπελάμβανον. ἐπεὶ δὲ διηπόρουν; ἔδοξέ μοι ἐλθόντα πρὸς τοὺς καλουμένους τούτους φιλοσόφους, ἐγχειρίσαι τι ἐμαυτὸν, καὶ δεηθέντα αὐτῶν χρηναί μοι ὅ, τι βούλοιντο, καί πα ὁδὸν ἀπολιπὼν καὶ βεβαίαν ὑποθείξαι τοῦ βίου. τοῦτο μὲ δὴ φρονῶν, ὠφελήσειν αὐτούς. ἐλελήθειν δ' ἐμαυτὸν εἰς αὐτὸ φασὶ τὸ πῦρ ἐκ τοῦ καπνοῦ βιαζόμενον. πρὸς γὰρ τὰ τούτοις μάλιστα δύσκριτον ἐπισκοπῶν τὴν ἄγνοιαν, καὶ τὴν ἀπορίαν πλείονα. ὥστε μοι τάχιστα χρυσοῦν ἀπέδειξαν ὅτοι τ' τῶν ἰδιωτῶν βίον. ἀμελεῖ, ὁ μὲν αὐτῶν, παρῆκε τὸ πᾶν ἡδέως, καὶ μόνον τοῦτο ἐκ παντὸς μετέπεμψε. τοῦτο γὰρ εἶναι τὸ εὐδαιμον. ὁ δὲ τις ἔμπαλιν, πονεῖν τὰ πάντα, καὶ μοχθεῖν, καὶ τὸ σῶμα κακοπαγκρίζειν, ῥυπῶντα, καὶ αὐχμῶντα, καὶ πᾶσι δυσαρεστοῦντα, καὶ λοιδορούμενον, συνεχὲς ἐπιῤῥαψῳδῶν τὰ παιδικὰ ἐκεῖνα τοῦ Ἡσιόδου τοῦ τὴν ἀρετῆς ἔπη, καὶ τὸν ἱδρῶτα, καὶ τὴν ἐπὶ τὸ ἄκρον ἀνάβασιν. ἄλλος κακοφρονεῖν χρημάτων παρεκελεύετο, ἐν ἀδιαφορίᾳ οἰκεῖν τὴν κτῆσιν αὐτῶν. ἄλλος δὲ ἀπράγμονα, καὶ ἀνεπίφθονον, καὶ ἀσφαλῆ τὸν βίον ἐπαινῶν, ἐκ τῶν πολλῶν ἀπεσπάσθαι παρῄνει. ἄλλος δὲ ἀπράγμονα, καὶ ἀνεπίφθονον, καὶ ἀσφαλῆ τὸν βίον ἐπαινῶν, ἐκ τῶν πολλῶν ἀπεσπάσθαι παρῄνει. ἄλλος δὲ ἀπράγμονα, καὶ ἀνεπίφθονον, καὶ ἀσφαλῆ τὸν βίον ἐπαινῶν, ἐκ τῶν πολλῶν ἀπεσπάσθαι παρῄνει.

nec ab iis obiter movebar. Postquam verò cœpi viris annumerari, hîc contrà leges audivi contraria poëtis jubentes, nec adulteria committere, nec seditiones movere, nec rapinas exercere. Valdè igitur animi pendens constiti, nescius quo pacto me gererem. Neque enim Deos unquam putavi adulteria perpetrasse, & seditiones inter se exercuisse, nisi de his tanquam bonis judicarint: nec legumlatores his contraria jussisse, nisi id conducere existimarint. Quoniam igitur in dubio eram, visum est mihi hos adire qui philosophi vocantur, hisque in manus me dedere, & rogare ut me qua vellent in re uterentur, vitæque viam aliquam simplicem & certam commonstrarent. Hæc igitur mecum reputans ad eos ivi, imprudens certè, quòd me [1] ex fumo, ut ajunt, in flammam conjicerem. Etenim apud ipsos maximè diligenter observans, ignorantiam, magisque incerta omnia reperi, adeò ut auream privatorum vitam esse satis ilicò indicarint. Alius nimirum uni me voluptati operam dare, & ad hoc solum studium me conferre jussit. In eo enim sitam esse fœlicitatem. Rursum alius omnino labori incumbere, corpusque sordido squalidoque cultu subigere, miserè ab omnibus affectum & contumeliis obnoxium, sedulò inculcans celebria illa Hesiodi de virtute carmina, & sudorem, & ascensum in montis verticem. Alius pecunias contemnere, earumque possessionem indifferentem putare jubebat. Alius contrà

1 *Ex fumo*] Senarius extat proverbialis κάπνου γε φεύγων εἰς τὸ πῦρ ἐφεστηκας. Plat. lib. 8. de Rep. *Cog.*

ὁ δ' ἰς αὖ πάλιν, ἀγαθὸν εἶναι καὶ τὰ πλεῖστον αὐτὸν ἀποφαίνεσθαι. τοῦτο μὲν δὴ ἔγωγε, τί χρὴ καὶ λέγειν; ὅς γε ἰδέας, καὶ ἀσώματα, καὶ ἄτομους, καὶ κενὰ, καὶ τοιοῦτόν τινα ὄχλον ὀνομάτων ὁσημέραι παρ' αὐτῶν ἤκουον συνεπῶν. καὶ τὸ πάντων δεινῶν ἀποπώτατον, ὅτι περὶ τῶν ἐναντιωτάτων ἕκαστος αὐτῶν λέγων, σφόδρα νικῶν ἐδόκει καὶ πιθανὸς λόγους ἐπεφέρεσθαι, ὥστε μήτε τῷ θερμῷ τὸ αὐτὸ πάθημα λέγειν, μήτε τῷ ψυχρῷ, ἀντιλέγειν ἔχειν, καὶ ταῦτα, εἰδότι σαφῶς, ὡς οὐκ ἂν ποτε θερμὸν ἢ εἴη καὶ ψυχρὸν ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ. [1] ἀπιχνῶς δὴ ἔπασχον τοῖς νυστάζουσι τούτοις ὅμοιον, ἅρα μὲν, ἐπινεύων, ἅρα δ', ἀνανεύων ἐμπαλιν. ἔτι δὲ πολλῷ τοῦτο ἐκείνων ἀποπώτερον, τὰς γὰρ αὐτὰς τύχας ἐώρασκον ἐπιτηρῶν, ἐναντιώτατα τοῖς αὐτῶν λόγοις ἐπιτηδεύοντας. τὰς γὰρ καθαφρονεῖν παρεινοῦντας χρημάτων, ἑώρων ἀπείρως ἐχομένους αὐτῶν, καὶ τὸν τόκον ἀφαιρουμένους, καὶ ἐπὶ μισθῷ παιδεύοντας, καὶ πάντα ἕνεκα τούτων ὑπομένοντας. τὰς τε τὴν δόξαν ἀποβαλλομένους, αὐτῆς ἕνεκα πάντα ἐπιτηδεύοντας. ἡδονῆς τε αὖ χεδὸν ἅπαντας κατηγοροῦντας, ἰδίᾳ δ', μόνῃ ταύτῃ προσηνημένους. σφαλεὶς δὴ καὶ ταύτης ἐλπίδος, ἔτι μᾶλλον ἐδυχέραινον ἠρέμα δεδακυόμενος ἐμαυτόν, ὅτι μὴ πολλῶν, καὶ σοφῶν, καὶ σφόδρα ἐπὶ συνέσει ἀφαιδοκιμένων, ἀνόητός τ' εἰμι, καὶ τάλητες ἔτι ἀγνοῶν διέρχομαι. καί μοι ποτὲ ἀφορμὴν δίδωσι τούτων ἕνεκα, ἐδόξειν ἐς Βαβυλῶνα ἐλθόντα, τρὰ bonas esse ipsas etiam divitias pronunciabat. Quid verò de mundo dicam? qui ideas, incorporeas substantias, atomos, & inane, ac talem quandam pugnantium invicem nominum turbam in diem audiebam: & quod absurdorum omnium fuit absurdissimum, de maximè contrariis cùm unusquisque diceret, vincentes & probabiles admodum rationes afferebat, ut nec ei qui calidum, nec ei qui frigidum idem esse contenderent, contra quicquam dicere potuerim, idque cùm perspicerem fieri non posse ut idem eodem tempore frigidum sit & calidum. Prorsum igitur tale quid accidebat mihi quale his qui dormitant, scilicet ut modò annuerem, modò verò abnuerem. Præterea hoc illis longè erat absurdius, quòd observata ipsorum vita, eam sermonibus ipsorum summopere contrariam comperi. Itaque eos qui pecuniam spernendam esse suadebant, ei tenaciter adhærentes, de fœnore litigantes, pro mercede docentes, omnia denique ejus gratia tolerantes: eos verò qui verbis gloriam aspernabantur, omnem vitæ suæ rationem eò referentes, eosque pene omnes qui voluptatem accusabant, ex ea sola privatim pendentes videbant. Ergo hac spe frustratus adhuc magis indignabar, tacitè me ipsum consolando quòd cum multis & sapientibus, & celeberrimis viris, insipiensque essem, & veri ignarus oberrarem. Tandem mihi horum causa aliquando pervigilanti, visum est ut Babylonem pro-

1 Ἀπιχνῶς] Vt in Xenoph. Plat. Demosth. ἀληθὴς τέχνη, ὁ δόλῳ παρὰ ἀπιθοῖς, τὸ δ' ἀνδρὶ δόλιον ἀληθὲς ἐστιν. pagin. seq. interpretor ad Heliod. lib. 6. tangit in Charont. sive Contempl. *Bourd.*

1 Ex

διηγήσαι τινὰ τῶν μάγων τῶν Ζωροάστρου μαθητῶν, καὶ Χαλδαίων. ἦκουον δὲ αὐτοὺς ἐπῳδαίς τε καὶ τελεταῖς τισιν ἀνοίγειν τε καὶ λύειν τὰς πύλας, καὶ καταγειν ὃν ἂν βούλωνται ἀσφαλῶς, καὶ ὀπίσω αὖθις ἀναπέμπειν. ἔφασκον δ' ἡγεμόνα εἶναι παρά τινων τῶν Χαρακαξάμου τοῦ καταδᾶσαι, ἐλθόντα πρὸς Τειρεσίαν τὸν βοιώτιον, μαθεῖν παρ' αὐτοῦ, ἅτε μάντιος καὶ σοφοῦ, τίς ἐστιν ὁ ἄριστος βίος, καὶ ὃν ἂν ὁ θεὸς ἕλοιτο αὐτῷ φράσαι. καὶ δὴ ἀναπηδήσας ὡς εἶχον τάχους, ἵππον δύο Βαβυλῶνος. ἐλθὼν δ', συγγενόμενός τε Χαλδαίων σοφῷ ἀνδρὶ, καὶ θαυμασίῳ τοῦ τέχνου, πολιὰς μὲν τοῦ κόμου, χρήσιον δὲ μάλα σεμνὸν καθεσμένου. τοῦνομα δὲ οἱ αὐτῷ, Μιθροβαρζάνης. δεηθεὶς δὲ ἐκκαθαιρῆσαι, μόλις ἔτυχον παρ' αὐτοῦ, ἐφ' ὅτῳ βαιοῦ μισθοῦ καθηγήσασθαί μοι τὴν ὁδόν. παρεκελεύετο δέ με ὁ ἀνὴρ, ὡς ὅτι μάλιστα ἡμέρας σὺν ἕκτῃ καὶ εἰκάδι ἅμα τῇ σελήνῃ ἀρξάμενον, ἕλκειν, κατάγοντα ἐπὶ τὸν Εὐφράτην, ἕως ἂν ἀνατείλοντα τὸν ἥλιον, φησὶν ἵνα μαχαίρᾳ ἐπιλίζων, ἧς οἱ σφόδρα κατῆκουον. ὥστε δὴ καὶ οἱ φαῦλοι τῶν ἐν τοῖς ἀγῶσι κηρύκων, ἐπιτροχάδα, καὶ [1] ἀσφαλὲς ἐφθέγξατο. πάλαι, ἀλλ' οὐκ ἀναγκαίως ἐπικαλεῖται δαίμονας. μὴ γὰρ τοῦ ἐπιδεῖν, τίς ἂν μοι ἔτι τὸ σῶφρον ἀποβλύσας, ἐπανῆκε πάλιν, οὐδένα τῶν

profectus, magorum aliquem [1] ex Zoroastri discipulis & successoribus convenirem. Audieram siquidem ipsos carminibus, & expiationibus quibusdam interrorum portas aperire, & quem voluerint tutò illuc deducere: indeque rursus reducere. Optimè ergo me facturum putavi si cum horum quopiam de descensu paciscens, [2] Tiresiam Bœotium consulerem, ab eoque perdiscerem, tanquam à vate & sapiente, quæ vita sit optima, quamque potissimum sapiens eligat. Itaque quanta poteram celeritate exiliens Babylonem rectà contendi. Quò cùm pervenissem, versor cum quopiam ex Chaldæis, sapiente viro, arte admirando, capillos cano, promissaque barba valdè venerando. Nomen autem erat illi Mithrobarzanes. Orans igitur obsecransque vix exoravi, ut qua tandem mercede vellet, in viam illam me deduceret. Tum vir ille me susceptum, primùm quidem dies novem & viginti cum luna simul incipiens abluit ad Euphratem deducens mane, orientem versus solem, longum quempiam sermonem mussitans, quem non admodum audiebam. Nam quod in certamine præcones inepti solent, volubile quiddam & incertum proferebat: nisi quod dæmones quosdam visus est invocare. Post illam igitur incantationem, cùm in meam faciem ter insupuisset, denuo redivit, obviorum nullum

1 *Ex Zoroastri discipulis*] In fragmentis Berosi Chaldæi legitur Zoroastrem Persam fuisse Cham Noe filium: hujus meminerunt Plat. Plut. & alii. *Cogn.*

2 *Tiresiam*] De Tiresia Homer. Odyss. κ. Cic. de divinat. *Idem.*

3 Ἀσφαλὲς] Des. Herald. emendat ἀσαφὲς, quod etiam est in uno Cod. Regio. & in Cod. Flor. sed alibi hac de re. *Bourd.* Ἐπιτροχάδα τι ὃ ἀσφαλὲς ἐφθέγξατο] Ἐπιτροχάδην τι ὃ ὄπισθεν λέγεται. Marc.

ἁπάντων ἀφοσιωθέντων. καὶ σίτια μὲν ἡμῖν, τὰ ἀκρόδρυα, ποτὸν δὲ, γάλα, καὶ μελίκρατον, καὶ τὸ ἐξ Χοάσπου ὕδωρ. δύνη δὲ ὑπαίθρια ἐπὶ τῆς πόας. ἐπεὶ δὲ ἄλλως εἶχε τῆς διαπαίσεως, ἀφεὶς μέσης νύκτος ἐπὶ τὸν Τίγρητα ποταμὸν ἀγαγὼν, ἐκάθηρέ τε με, καὶ ἀπέμαξε, καὶ περιήγισε δᾳδὶ, καὶ σκίλλῃ, καὶ ἄλλοις πλείοσιν. ἅμα καὶ τὴν ἐπῳδὴν ἐπείνην ὑποτονθορύσας. εἶτα ἄλλο με περιέμαγάσας, καὶ ἀφελὼν, ἵνα μὴ βλαπτοίμην ὑπὸ τῶν φασμάτων, ἐπανάγει ἐς τὴν οἰκίαν, ὡς εἶχον ἀναποδίζοντα. καὶ τοιοῦτον, ἀμφὶ τὰς ἑξήκοντα. αὐτὸς μὲν γὰρ μαγικήν τιν' ἔδυ στολὴν, τὰ πολλὰ ἐοικυῖαν τῇ μηδικῇ. ἐμὲ δὲ τουτοισὶ φέρων, ἐνεσκεύασε τῷ πίλῳ, καὶ τῇ λειστῇ, καὶ ἀφοσίπ τῇ λύρᾳ. καὶ παρεκελεύσατο, ἵν' τις ἔρηταί με τύνομα, Μένιππον μὲ μὴ λέγειν, Ἡρακλέα δὲ, ἢ Ὀδυσέα, ἢ Ὀρφέα. Φιλω. ὡς δὴ τί τοῦτο ὦ Μένιππε; ἐ γὰρ σωίημι τὴν αἰτίαν ὅτι ἐξ ἀρχῆς. Με. καὶ μὴν ἀφοδηλόν γε τοῦτο, καὶ ἐ παντελῶς ληρῶδες. ἐπεὶ γὰρ ἔδοξε τοῖς ἡμῶν ζῶσιν, ἐς ἅδου καταλαλῦσαι, ἠγεῖτο εἴ με ἀπεικάσειεν αὐτοῖς, ῥᾳδίως ἂν τὴν ἐξ Αἰακοῦ φρουρὰν λαθεῖν, καὶ ἀκωλύτως παρελθεῖν, ἅτε σεσηπότα ἤδη, τεθνηκῶς μόλις ἀπεπεμπόμενον ὑπὸ ἐξ ἀρχῆς. ἤδη δὲ ἔδοξε ὑποφαίνειν ἡμέρα, καὶ καταλόντες ἐπὶ τὸ ποτάμιον, ἀφεὶ ἀναγωγὴν ἐκινούμεθα. παρεσκεύαστο δὲ αὐτοῖς καὶ σκάφος, καὶ ἱερεῖα, καὶ μελίκρατα, καὶ ἄλλα, ὅσα ἀφοῖς τὴν

lum intuens. Cibus quidem nobis glandes erant, potus autem lac atque mulsum, & Choaspis aqua, lectus verò in herba sub dio. At postquam præparati jam satis hac diæta fuimus, media circiter nocte ad Tigridem fluvium me deductum purgavit, & absterſit, [1] faceque ac scilla, aliisque pluribus, magicum illud carmen simul submurmurans, lustravit. Deinde cum me jam totum incantasset, & circumivisset, ne à spectris læderer, domum reducit, ita ut eram, retrogredientem: reliqua verò nocte navigationi nos paravimus. Quare magicam quandam vestem ille induit, eamque Medicæ multum similem: ac me quidem his, clava videlicet, leonis exuviis, lyraque insuper ornavit. Præterea jussit ut siquis nomen me rogaret, Menippum quidem ne dicerem sed Herculem, Vlyssem, aut Orpheum. *Ph.* Quid ita ô Menippe? Non enim neque habitus, neque nominum causam intelligo. *Men.* Atqui perspicuum quidem illud est, ac neutiquam arcanum. Cùm enim hi ante nos vivi ad inferos descendissent, existimavit si me illis assimilaret, fore ut faciliùs Æaci custodias fallerem, nulloque prohibente transirem, ut pote notior tragico admodum illo cultu emissus. Iam igitur illucescebat dies, quum in flumen ingressi ad recessum devenimus. Erant autem ab ipso parata cymba, sacrificia, mulsum: denique quic-

1 *Face lustravit*] Qui enim id faciebant certum carmen insurrabant, & tæda, scilla, ovis, sulphure, aliisque circumpurgabant, quod ἀφιαγίζειν & ἀφικαθαίρειν Græcis, Latinis *circumferre*. Cogn.

2 Ἡγεῖτο εἴ με ἀπεικάσειεν αὐτοῖς] Ἡγεῖτο εἰ με ἀπεικάσειεν αὐτοῖς. Marc.

1 Τῷ

πλεπτὸν χρήσιμα. ἐμβαλόμενοι δὲ ἅπαντα τὰ παρεσκευασμένα, ὅπη δὴ καὶ αὐτοὶ βούλομεν ἀχύμενοι, θαλεροῖς τε δάκρυσι χέοντες. καὶ μίσγεται μὲν τῷ ὑπερεχόμενα ἐν τῷ πόρῳ. ἔπει δὲ ἐσπλάσθημεν ἐς τὸ ἕλος, καὶ τὸν λίμνην, ἐς ἣν ὁ Εὐφράτης ἀφανίζεται. περαιωθέντες δὲ καὶ τοῦτον, ἀφικνούμεθα ἔς τι χωρίον ἔρημον, καὶ ὀλοὸν, καὶ ἀνήλιον. ἐς ὃ ἀποβάντες, ἡγεῖτο δὲ ὁ Μιθροβαρζάνης, βόθρον τε ὀρυξάμεθα, καὶ τὰ μῆλα ἐσφάξαμεν, καὶ τὸ αἷμα τοῦτο τὸ βόθρον ἐπείσταμεν. ὁ δὲ μάγος, ὡς τοσούτου δᾳδὸς καιομένης ἔχων, οὐκ ἴσ' ἠρεμαίᾳ τῇ φωνῇ, παμμέγεθες δὲ ὡς οἷός τε ἦν ἀνακραγών, δαίμονάς τε ἅμα πάντας ἐπεβοᾶτο, Ποινὰς, καὶ Ἐρινύας τε νυκτέας Ἑκάτην, καὶ αὐτίνην Περσεφόνειαν, ὀνόματά τε βαρβαρικά τινα καὶ ἄσημα ὀνόματα, καὶ πολυσύλλαβα. δύθ' ὡς πάντα σαίνεσθαι ἐπελάθη, καὶ ὑπὸ τῆς ἐπῳδῆς τεθαφθῶσιν ἀπερρήγνυτο, τε ἡ ὑλακὴ τοῦ Κερβέρου, πορρωτέρω ἠκούετο, τε τὸ πᾶγμα ὑπερηφάνους ἦν, καὶ σκυθρωπόν. ἔδδεισεν δὲ ὑπνώρθη ἀναξ εἰρὰν ἀϊδωδύς. καταφαίνεται γὰρ ἤδη τὰ πλεῖστα, καὶ ἡ λίμνη, ἐν ᾧ ὁ Πυριφλεγέθων, ἐν ᾧ Πλούτωνος τὰ βασίλεια. καταλήγοντες δὲ ὅμως ἀμφὶ τὸν χάσματος, τὸ μὲν Ῥαδάμανθυν δύσμορον πάντα μικρὸν δεῖν ὑπὸ τοῦ δείους. ὁ δὲ Κέρβερος, ὑλάκτησε μάλιστα, καὶ παρεκίνησε. ταχὺ δὲ μὲν κρεσσοῦται τῷ λύρᾳ, τε δὴ χρῆμα ἐκοιμήθη ὑπὸ τοῦ μέλους. ἔπει δὲ ἐπὶ τῷ λιμνῷ ἤλθομεν, μικρὸν μὲν ὑπὸ ἐπεραιώθημεν. ἦν γὰρ ἤδη πλήρες τὸ πορθμεῖον, καὶ οἰμωγῆς ἀνάπλεων. πεφορτίσμεθα δὲ πάντες ἐπίπλεον. ὁ μὲν, τὸ σκέλος, ὁ δὲ, τῷ κε-

quicquid ad ea sacra competebat tum impositis omnibus quæ parata erant, nos quoque sic *Ingredimur tristes, lachrymisque implemur obortis.* Atque aliquantisper quidem in fluvio, sublabebamur: deinde in paludem delati sumus, ac lacum quendam in quem Euphrates conditur. Quo etiam transmisso, in desertam ac sylvosam & opacam quandam regionem devenimus: in quam ubi descendimus (præibat enim Mithrobarzanes) foveam effodimus, & oves jugulamus, & foveam sanguine conspergimus. At magus interim facem accensam tenens, voce non ampliùs summissa, sed quàm poterat maxima vociferans, dæmonas simul omnes inclamat, Pœnas, Erynnes, Hecaten nocturnam, excelsamque Proserpinam, commixtis unà barbaricis quibusdam ignotis & polysyllabis nominibus. Statim ergo tremere cœperunt omnia, solumque ex carmine rimis hiare, ac Cerberi latratus procul audiri: jamque res planè tristis ac mœsta fuit. *Vmbrarum & timuit rex Pluto sedibus imis.* Iam enim inferorum pleraque patebant, & lacus, & Pyriphlegethon, & Plutonis regia. Cumque per hiatum descendissemus, Rhadamanthum metu propè extinctum reperimus. At Cerberus quidem latravit, & in furorem est versus. Sed cùm ilico lyram pulsassem, cantu extemplo delinitus obdormivit. Postquam verò ad lacum venimus, tranare ferè non licuit. Iam enim onustus erat, & ejulatu plenus ponto: omnes verò saucii navigabant, hic femur, ille caput,

φαλὴν, ὁ δ', ἄλλο ἀ συμπεσὼν μέρος. ἐμοὶ δοκεῖν, ἔκ τινος πολέμου παρόντος. ὅμως οἱ δὲν ὁ βέλτιστος Χάρων ὡς εἶδε τὴν λεοντῆν, οἰηθείς με τὸν Ἡρακλέα εἶναι, ἐπεδέξατό με, καὶ διεπόρθμευσέ τε ἄσμενος, καὶ λάθρᾳ διεσήμηνε τὸν ἀπόπλουν. ἐπεὶ δ' ἤμεν ἐν τῷ σκότῳ, τρεμέτω μοι ὁ Μιθροβαρζάνης, εἰπόμην οἱ ἐγὼ κατόπιν ἐχόμενος αὐτοῦ, ἕως τρὸς λειμῶνα μέγιστον ἀφικνούμεθα, τῷ ἀσφοδέλῳ κατάφυτον. ἔνθα δὴ πελειπόμην ἡμῶν τετριγυῖα τὰ νεκρῶν αἰ σκιαί. κατ' ὀλίγον δ' προϊόντες, παρεκβυόμεθα τρὸς τὸ τοῦ Μίνω δικαστήριον. ἐτύγχανε δ', ὁ μὲν, ἐπὶ θρόνου τινὸς ὑψηλοῦ κεφαλὴν· παρειστήκεισαν δ' αὐτῷ ποιναὶ, καὶ ἀλάστορες, καὶ Ἐρινύες. ἑτέρωθεν δὲ, τρεσβυτέρωθ πολλοί τινες ἐφεξῆς ἁλύσει μακρᾷ δεδεμένοι. ἐλέγοντο δὲ εἶναι μοιχοὶ, πορνοβοσκοὶ, καὶ τελῶναι, καὶ κόλακες, καὶ συκοφάνται, καὶ τοιοῦτον ὅμιλον τῶν ἄνω κυκώντων ἐν τῷ βίῳ. χωρὶς δὲ, ἔ τι πλούσιοι, καὶ τοκογλύφοι τρεσβύται, ὠχροὶ, καὶ τρεδαγάσορες, καὶ τροδαγροὶ, κλοιὸν ἕκαστος αὐτῶν, καὶ κράμβα διτάλαντον ἐπικείμενον. ἐφεστῶτες δὲν ἡμεῖς, ἐωρῶμέν τε τὰ γιγνόμενα, καὶ ἠκούομεν τῶν λεγομένων. κατηγόρουν δὲ αὐτῶν καινοί τινες καὶ παράδοξοι ῥήτορες. Φιλω. τίνες δῆτοι τρὸς Διός; μὴ γὰρ ὀκνήσῃς καὶ τοῦτο εἰπεῖν. Με. οἶσθά πω τυφλοὶ τὰς τρὸς τὸν ἥλιον λαμπρότητας σκιὰς λέγοντα τῶν σωμάτων; Φιλω. πάνυ μὲν δή. Με. οὕτω τοίνυν, ἐπισθὲν λαβόντα μοι, κατηγο-

put, alius alio quopiam membro luxatus, adeò ut ex bello quopiam adesse mihi viderentur. At optimus Charon cùm leonis videret exuvias, esse me ratus Herculem, recepit, libensque transvexit, quinetiam egressis viam commonstravit. Tum quoniam in tenebris eramus, præibat quidem Mithrobarzanes, ego autem ponè ipsi adhærens sequebar, quoad in pratum quoddam maximum, & asphodelo consitum pervenimus. Ibi nos stridulæ mortuorum umbræ obibant. Tum paulò longiùs progressi ad Minois tribunal accessimus. Hic autem in sublimi quodam solio sedebat: adstabant autem illi Pœnæ, infesti dæmones, Erinnyes. Ex altera verò parte adducebantur ordine multi longa catena vincti, qui dicebantur adulteri, lenones, publicani, adulatores, sycophantæ, atque istiusmodi turba quidvis in vita turbantium. Seorsum autem divites ac fœneratores prodibant, pallidi, ventriosi, & podagrici, quorum unicuique trabs, & corvus duorum talentorum pondo incumbebat. Nos igitur astantes, & quæ fiunt omnia conspicimus, & quæ ad defensionem dicuntur, auscultamus: accusabant autem novi quidam atque admirabiles oratores. *Ph.* Quinam hi sunt per Iovem? ne te pigeat hoc quoque dicere. *Men.* Nosti-ne umbras istas, quas corpora soli opposita reddunt? *Ph.* Omnino sanè. *Men.* Hæ igitur nos vita functos accusant, testimonio suo convin-

1 Τῷ ἀσφοδέλῳ] Sic in Char. Reliqua continentur in Dial. mort. *Beurd.*

1 Καὶ

ρῶσί τε, καὶ καταμαρτυροῦσι, καὶ διελέγχουσι τὰ πεπραγμένα ἡμῖν ἐν τῷ βίῳ. σφόδρα τινὲς αὐτῶν ἀξιόπιστοι δοκοῦσιν, ἅτε ἀεὶ σωφρονοῦντες, καὶ μηδέποτε ἀφιστάμενοι τῶν σωμάτων. ὁ δὴ οὖν Μίνως ἐπιμελῶς ἐξετάζων ἀπέπεμπεν ἔχοντας εἰς τὴν ἀσεβῶν χώραν, δίκλω ὑφέξοντας κατ' ἀξίαν τῶν πεπλημμελημένων. καὶ μάλιστα σκείνων ἤκουε, τῶν ἐπὶ πλούτοις τε καὶ ἀρχαῖς πεπυφωμένων, καὶ μονονουχὶ καὶ προσκυνεῖσθαι ἀξιούντων, τοῦ τε ὀλιγοχρόνιον ἀλαζονείαν αὐτῶν; καὶ τὴν ὑπερηφάνειαν μυσταγωγούμενος. καὶ ὅτι μὴ ἐμέμνηντο ὅτου τε ὄντες αὐτοὶ, καὶ ὁποίων ἀγαθῶν τετυχηκότες. οἱδὲ, ἀποδυσάμενοι τὰ λαμπρὰ σκεῦνα πάντα, πλοῦτον λέγω, καὶ δόξαν, καὶ δυνάστειαν, γυμνοὶ κατὰ τὸ νεκυηκὸς, παρειστήκεισαν. ὥσπέρ τινα ὄνειρον ἀναπεπλασμένοι τὴν παρ' ἡμῖν εὐδαιμονίαν. ὅτε ἔγωγε τοῦθ' ὁρῶν, ὑπερήχαιρον. καὶ εἴ τινα γνωρίσαιμι αὐτῶν, ὡσπερ ἂν ἡσυχῇ πως, ὑπεμίμνησκον οἷος ἦν ἐν τῷ βίῳ, καὶ ἡλίκην ἐφύσα τότε, ἡνίκα πολλοὶ μὲν ἕωθεν ἐπὶ τοῖς πυλῶσιν παρειστήκεισαν, τὴν ἐξόδον αὐτῶν ἐκδεχόμενοι, ἀθυμοῦντες, καὶ ἀποκλειόμενοι ὡς τῶν οἰκετῶν, ὁ δὲ μόνος ἂν ποτὲ ἀναλείλας αὐτοῖς πορφυροῦς τις, ἢ χρυσοῦς, ἢ ἀμφικίλους, εὐθαίμονας ὡς καὶ μακαρίους ἀποφαίνων τοὺς ἐξιόντας, ἰδὼ τὸ σῆθος, ἢ τὴν δεξιὰν ἐκτείνων δεῖν καταφιλεῖν. σκεῦνοι μὲν οὖν ἡσυχῇ ἀκούοντες. τῷ δὲ Μίνωϊ, μία τις καὶ ἐκ θεῶν χάρις ἐδικάσθη δίκη. τὸν γάρ τοι σικελιώτην Διονύσιον, πολλὰ καὶ ἀνόσια ὑπό τε Δίωνος κατηγορηθέντα, καὶ ὑπὸ τῶν σφῶν καταμαρτυρηθέντα, παρελθὼν Ἀρίσιππος ὁ Κυρηναῖος, ἄγνωτα δὴ αὐτὸν ὄντα τῇ

vincunt, & quicquid in vita peccavimus redarguunt, atque ipsarum nonnullæ fide valdè dignæ videntur ut pote quæ nobiscum semper versabantur, nostrisque à corporibus nusquam digrediebantur. Itaque Minos diligenter examinans, quemlibet in sedes impiorum relegabat, dignas ausis pœnas subiturum: eosque maximè suppliciis exercebat, qui divitiis & dignitatibus superbiverant, quique adorari se ferè expectabant, brevem eorum superbiam, fastumque detestatus: quippe qui non meminissent mortales ipsi cùm sint, sese bona quoque mortalia consequutos. At nunc isti splendidis illis omnibus spoliati, divitiis inquam, genere, imperiis, nudi, demissoque vultu steterunt, tanquam somnium quoddam, humanam hanc fœlicitatem recogitantes. Quæ cùm conspicarer, summopere gaudebam. Et si quem ipsorum nossem, tacitè ad ipsum accedens, qualis in vita fuerat memorabam, quantumque tunc turgeret quum multi mane fores obsiderent egressum ejus expectantes, pulli interim exclusique à famulis. At ipse vix tandem illis exoriens, purpureus, aut aureus, aut versicolor, fœlices & beatos salutantes se facturum putabat, si pectus dextram-ve porrigens daret osculandam. Illi verò audientes ista molestè ferebant. At Minos unum quoddam judicium ad gratiam pronuntiavit. Quippe Dionysium Siciliæ tyrannum multis & atrocibus criminibus à Dione accusatum, & Stoicorum testimonio convictum, Aristippus Cyrenæus interveniens (illum enim honore prose-

καὶ δύνατον μίσησον σὺ τοῖς πόνοις, μικρᾶς δεῖν τῇ Χιμαίρᾳ ἀποδηχθέντα, παρέλυσε τὸ κατάδικος, λίαν πολλοῖς αὐτὸν τῶν πεπαιδευμένων ὡς ἀρχαῖον χρόαν δίξιον. δεσπόται ὦ ὅμως· ὦ δικαστήριον, ὡς τὸ κολαστήριον ἀφικνούμεθα. ἔνθα δὴ ὦ φίλε, πολλὰ καὶ ἐλεεινὰ ἰδεῖν ἀκούσαί τε, καὶ ἰδεῖν, μαστίγων τε δὴ ὁμοῦ ψόφος ἠκούετο, καὶ οἰμωγὴ τῶν ἐπὶ τῷ πυρᾷ ὀπτωμένων. καὶ τρίβολαι, καὶ κύφωνες, καὶ τροχοί. καὶ ὁ Χίμαιρος ἐπαφρίζων, καὶ ὁ Κέρβερος ἐδαρδάπτετο. ὠμολάζοντό τε ἅμα πάντες, βασιλεῖς, δοῦλοι, στρατάρχαι, πένητες, πλούσιοι, πλωτοί. καὶ μετέμελε πᾶσι τῶν τε τολμημένων. οἷος δ' αὐτῶν καὶ ἐγνωρίσαμεν ἰδόντες, ὀπόσοι ἦσαν τῶν ἐναγχος τετελευτηκότων. οἷδε, ἐνεκαλύπτοντο, καὶ ἀπεστρέφοντο, εἴ δ', καὶ ὡσανεί πονιεῖ, μάλα δυλοπρεπές τι, καὶ κολακευτικόν. καὶ τοῦτο, πῶς οἴει, βαρεῖς ὄντες, καὶ ὑπερήφανοι τὸν βίον; τοῖς μὲν πένησιν, ἡμιτέλεια τῶν κακῶν ἐδέδοτο. καὶ ἀναπαυόμενοι, πάλιν ὠμολάζοντο. καὶ μὴν κἀκεῖνα εἶδον τὰ μυθώδη, τὸν Ἰξίονα, καὶ τὸν Σίσυφον, καὶ τὸν Φρύγα Τάνταλον χαλεπῶς ἔχοντα, καὶ τὸν γηγενῆ Τιτυόν. Ἡράκλεες ὅσος. ἔκειτο γὰρ τόπον ἐπίκαρον ἀκρᾶς. διελθόντες δὲ καὶ τούτους, εἰς τὸ πεδίον ἐσβάλλομεν, τὸ Ἀχερούσιον. διέκειρόμεν τε αὐτόθι τοὺς ἡμιθέους τε, καὶ τὰς ἡρωΐνας. καὶ τὸ ἄλλον ὅμιλον τῶν νεκρῶν κατ' ἔθνη καὶ φῦλα ἀφιστεύμενος. τοὺς μὲν, παλαιοὺς πάνυ, καὶ δυσπαῶντας, καὶ ὡς φησιν Ὅμηρος, ἀμενηνούς. τοὺς δὲ, νεκλεῖς καὶ συνεσηκότας. καὶ μάλιστα τοὺς λίχνως αὐτοὺς, ἀφ' τὸ πολυφαγεῖς τε περιχείας. τὸ μὲν πρῶτον ἀφικνούσεσι ἤκιστα, ἐπάνυ τι ὦ

sequuntur inferi, plurimumque ibi valet ejus authoritas) propemodum Chimæræ alligatum, à pœna liberavit, asserens illum nonnullos eruditorum adjuvisse pecunia. Tum nos à judiciali foro digressi, ad supplicii locum pervenimus. Ibi certè multa erant auditu, visuque miserabilia. Nam & flagrorum sonus simul audiebatur, & ejulatus hominum in igne flagrantium, & tormenta, & catenæ, & rotæ: Chimæra dilaniabat, Cerberus lacerabat: simulque puniebantur omnes reges, servi, satrapæ, pauperes, divites, mendici, & scelerum omnes pœnitebat. Et quosdam qui nuper è vita discesserant, conspicati agnovimus. Illi verò se occulebant, & avertebant, aut si aliquando nos respiciebant, id serviliter admodum & adulatoriè faciebant: idque, quàm putas in vita molesti erant & fastosi? At pauperibus dimidium malorum remittebatur: cumque interquievissent, rursum cruciabantur. Sed illa quoque fabulosa vidi, Ixionem, & Sisyphum, maleque affectum Phrygem Tantalum, & terra genitum Tityum. Quantus hercle erat! integrum enim agri locum stratus occupabat. Præteritis etiam hisce, in campum Acherusium irrumpimus: ibique cum semideos, tum heroinas, aliamque simul mortuorum turbam in gentes tribusque dispositam invenimus: alios quidem vetulos ac marcidos, utque dicit Homerus, evanidos: alios verò juvenes, & integros, maximè quidem Ægyptios, propter illam condiendi efficaciam. Verùm quemlibet dignoscere, nequaquam erat facile, adeò

ῥάδιον. ἅπαντες γὰρ ἀτειχῶς ἀλλήλοις γίνονται ὅμοιοι, τὸ ὀστέον γεγυμνωμένον. πάλιν μόγις καὶ ἀφ' ἑαυτῶν ἀναγνωρίζοντες αὐτοὺς ἐκινώσκομεν. ἔκειντο δ' ἐπ' ἀλλήλοις ἀμφυῤῥοὶ, καὶ ἤδη ἔπι τοῦ παρ' ἡμῖν καλοῦ φυλάττοντες. ἀμέλει, πολλῶν σὺν τούτῳ σκελετῶν κειμένων, καὶ πάντων ὁμοίων, φοβερόν τι, καὶ ἀφίκετο διδράκοντα, καὶ γυμνὰς τὰς ὀδόντας ἐπιφαινόντων, ἠπόρουν ὅπως ἑμαυτὸν ὦπτι ἀφικεόμαμι τὸ Θερσίτου ἀπὸ τοῦ καλοῦ Νιρέως, ἢ τὸ μηπώτου Ἴρου, ἀπὸ τοῦ Φαιάκων βασιλέως, ἢ Πυῤῥίαν τὸ μάγειρον, ἀπὸ τοῦ Ἀγαμέμνονος. ἤδη γὰρ ἔπι τοῖς παλαιοῖς γνωρισμάτων αὐτοῖς παρέμενεν, ἀλλ' ὅμοια τὰ ὀστᾶ ἦν, ἄδηλα, καὶ ἀνεπίγραφα, καὶ ὑπ' ἀδήλου ἔπι ἀφικείσθαι δυνάμενα. τοιαῦτα οὖν ἐκεῖνα ὁρῶντα, ἐδόκει μοι ὁ τὸν ἀνθρώπων βίον πομπῇ τινι μακρᾷ ἐοικοτικέναι, χορηγεῖν ὃ καὶ ἀφιστάτιον ἕκαστα ἡ τύχη, ἀφορᾷ καὶ ποικίλα τοῖς πομπεύσι κόσμῳ ἐσθῆτα ἐνδύσασα. τὰ μὲν γὰρ λαβοῦσα ἡ τύχη, βασιλικοῖς διεσκόσμησε, πάρεστί τε ἐπιθεῖσα, καὶ δορυφόρους προσέδωκε, καὶ τὴν κεφαλὴν στέψασα τῷ ἀφθήματι. τῷ δ', οἰκέτου κόσμῳ περιέθηκε. τὰ δέ τινα, καλὸν εἶναι οἰόμενα. τὰ δ', ἄμορφον, καὶ γελοῖον παρεσκόσμησε. παντοδαπὴν γὰρ οἶμαι δεῖν ἡλικίαν τὴν ζέαν. πολλάκις δ', ἀφ' μέσης τὰ πομπῆς μετέβαλε τὰ εἰσιόντα κόσμῳ, καὶ εἰσῆσε ἐς πάλιν ἀφομπάσουσ ὡς ἐτάχθησαν. ἀλλὰ μεταμφίεσασα, τὰ μὲ Κροῖσον ἠνάγκασε τὴν δ' οἰκέτου καὶ αἰχμαλώτου σκευὴν ἀναλαβεῖν. τὰ δ' Μαιάνδριον, τίνος ἐν τοῖς οἰκέταις πομπεύσας, τὴν Πολυκράτους τυραννίδα μετενέδυσε.

adeò nudatis ossibus omnes erant sibi invicem similes: nisi quòd vix tandem, diuque contemplantes ipsos cognoscebamus: quippe conferti jacebant obscuri atque ignobiles, nihilque amplius decoris illius qui est apud nos asservantes. Cùm igitur ossa simul multa eodem in loco jacerent, omnesque inter se similes essent, terrificum quiddam vacuis oculorum orbibus intuentes, denteſque nudos ostendentes, animi pendebam quonam signo Thersiten à formoso illo Nireo discernerem, aut mendicum Irum à rege Phæacum, aut ab Agamemnone Pyrrhiam coquum. Quippe quibus jam nihil veteris indicii permansit, sed inter se similia sunt ossa, incognita, titulis carentia, nullique unquam dignoscenda. Hæc igitur spectanti mihi, hominum vita longæ cuipiam pompæ persimilis videbatur, cui fortuna præsit, & singula disponat, iisque qui pompam agunt, diversos varioque habitus accommodet. Alium siquidem fortuna deligens regiis ornat insignibus, imposita tiara, additis satellitibus, & capite diademate revincto. Alium verò servi habitu amicit: hunc autem forma ornat, illum contrà deformem & ridiculum fingit: nam omnigenum, ut opinor, oportet esse spectaculum. Quin habitus quorundam plerumque in media etiam pompa demutat non sinens quo prodierant ordine, eodem ad extremum progredi. Sed ornatu commutato Crœsum quidem coëgit, servi captique vestes assumere: Mæandrium autem, olim inter servos incedentem, Polycratis data tyrannide viciſſim vestivit: eoque

κὴ μέχρι μὴν τινος εἴασε χρῆσθαι τῷ χήματι. ἐπειδὰν δ' ὁ τῆς πομπῆς καιρὸς παρέλθῃ, τὴν οἰκείαν ἕκαστος ἀποδὺς τὴν σκιὰν, καὶ ἀποδυσάμενος τὸ χῆμα μεθ' ὃ σώματος, ὥσπερ ἦν πρὸ ὀλίγου, γίγνεται, μηδὲν δὲ πλησίον διαφέρων. ἔνιοι δὲ ὑπ' ἀγνωμοσύνης, ἐπειδὰν ἀπαιτῇ τὸ κόσμον, ἐπισῶσα ἡ τύχη, ἄχθονται γε, καὶ ἀγανακτοῦσιν, ὥσπερ οἰκείων τινῶν στερισκόμενοι, καὶ οὐχ ἃ πρὸς ὀλίγον ἐχρήσαντο ἀποδιδόντες. οἶμαι δ' ἔγωγε τῶν ἐπὶ τῆς σκηνῆς πολλάκις ἑωρακέναι, τὰς τραγικὰς ὑποκριτὰς τούτους πρὸς τὰς χρείας τῶν δραμάτων, ἄρτι μὲν, Κρεοντικὸς, οἷοπερ δ', Πριαμικὸς γενομένους, ἢ Ἀγαμεμνονικὸς, καὶ ὀλίγου ἔμπροσθεν μᾶλλον σεμνῶς, τὸν δὲ Κέκροπος ἢ Ἐρεχθέως σχῆμα μιμησάμενον, μετ' ὀλίγον οἰκέτης προσελθὼν ὑπεδύσατο τὸν ποιητὴν κεκελευσμένον. ἤδη δὲ περᾶς ἔχοντος τὰ δράματος, ἀποδυσάμενος ἕκαστος αὐτῶν τὸν χρυσόπαστον ἐκεῖνον ἐσθῆτα, καὶ τὸ πρόσωπεῖον ἀποθέμενος, [1] καὶ καθαρὸς ἀπὸ τῶν ἐμβατῶν, πένης, καὶ ταπεινὸς ἀπέρχεται. σὺ δέ τ' Ἀγαμέμνων ὁ Ἀτρέως, καὶ ὁ Κρέων ὁ Μενοικέως, ἀλλὰ Πῶλος Χαιρικλέους Σουνιεὺς ὀνομαζόμενος, ἢ Σάτυρος ὁ Θεογείτονος Μαραθώνιος. τοιαῦτα καὶ τὰ τῶν ἀνθρώπων πράγματά ἐστιν, ὡς τότε μοι ὁρῶντι ἔδοξεν. Φιλων. εἰπέ μοι ὦ Μένιππε, οἱ δὴ τὰς πολυτελεῖς ταύτας καὶ ὑψηλὰς τάφους ἔχοντες ὑπὲρ γῆς, ἐς ἡλίας, ἐς εἰκόνας, καὶ ἐπιγράμματα, ἆρ' ἔστι τιμιώτεροι παρ' αὐτοῖς εἶσι τῶν ἰδιωτῶν νεκρῶν; Με. λῆρεῖς ὦ ἑτοῦ. εἰ γὰρ ἐθέλοιμι τὸν Μαυσωλὸν αὐτὸν, λέγω δὴ τὸ χῶμα, τὸ ὀκτὼ ἐκ τάφου ἀνελόντων, οὐ

que cultu aliquantiſper uti ſivit. Verùm ubi pompæ tempus præteriit, tum quiſque apparatum reddens, & amictum cum corpore exuens, qualis erat antè, efficitur, nihil à vicino differens. At nonnulli præ inſcitia, quum inſtans fortuna ornatum repetit, ægrè ferunt atque indignantur, tanquam propriis quibuſdam privati, at non ea reddentes quibus ad exiguum tempus utebantur. Exiſtimo autem etiam in ſcena vidiſſe te plerunque hiſtriones iſtos tragicos, qui in fabularum uſum modò Creontes, modò Priami fiunt, aut Agamemnones. Idemque ſi ſors tulerit, paulò antè tam graviter, Cecropis aut Erechthei formam imitatus, paulò poſt ſervus, poëta jubente progreditur. Cumque jam fabulæ finis adfuerit, & ipſorum unuſquiſque veſtem illam auratam exuerit, perſonam depoſuerit, & ex cothurnis deſcenderit, pauper & humilis obambulat: nec amplius Agamemnon Atrei filius, nec Creon Menœtio prognatus, ſed Polus Chariclei Sunienſis, aut Satyrus Marathonius Theogitonis filius nominatur. Sic ſe hominum res habent, ut mihi tum ſpectanti viſum eſt. *Ph.* Dic Menippe, iſti qui ſumptuoſa, excelſaque ſepulchra habent in terris, & columnas, & imagines, & titulos, nihilone apud inferos plebeiis defunctis ſunt honoratiores? *Men.* Heus tu nugaris: ſi enim Mauſolum vidiſſes, Carem illum dico, ſepulchro percelebrem, probè ſcio ridere nunquam

1 Καὶ καθαρὸς ἀπὸ τῶν ἐμβατῶν] Eadem utitur comparatione Iuſt. Martyr. epiſt. ad Zen. & Ser. *Beurd.*

οἶδα ὅτι οὐκ ἂν ἐπαύσω γελῶν. ὅπως παντελῶς ἐρρίπτο ὁ Δαβούσιος, λανθάνων ἐν τῷ λοιπῷ δήμῳ τῶν νεκρῶν. ἐμοὶ δοκεῖν, τοσοῦτον ὀπλαύων ἐκ μυήμης. παρ' ὅσον ἐθαρύνετο τηλικοῦτον ἄχθος ἐπικείμενον. ἐπίδοιν γὰρ ὦ ἑταῖρε ὁ Αἰακὸς ὀπομετρήσῃ ἑκάστῳ τὸν τόπον, δίδωσι δὲ τὸ μέγιστον [1] ὁ πλέον ποδός, ἀνάγκη ἀγαπᾶν, καὶ παρεῖναι, ὡς τὸ μέτριον σωτηλμένον. πολλῷ δ' ἂν οἶμαι μᾶλλον ἐγέλας, εἰ ἐθέασω τοὺς παρ' ἡμῖν βασιλέας, καὶ σατράπας, πλωχεύοντας παρ' αὐτοῖς, καὶ ἥτοι τυραννοπωλοῦντας ὑπ' ὀπορέας, ἢ τὰ πρῶτα διδασκομένους γράμματα, καὶ ὑπὸ δὲ τυράννου ὑβριζομένους, καὶ κόρρης παιομένους, ὥσπερ τὰ ἀνδραποδώδη τὰ ἀπὸ πάλης. Φίλιππον γοῦν τὸ μακεδόνα ἐγὼ θεασάμενον, οὐδὲ κρατεῖν ἐμαυτὸ δυνατὸς ἦν. ἐδεήχθη δέ μοι ἐν γωνίᾳ πού μισθοῦ ἀκάμνοντα [2] τὰ σκάφη τῶν ὑποδημάτων. πολλοὺς δὲ καὶ ἄλλους ἐν ἐμοὶ δοκεῖν τοιούτους μεταιτοῦντας, ξέξας λέγω, καὶ Δαρείους, καὶ Πολυκράτεις. Φίλω. ἄτοπα διηγῇ τὰ περὶ τὴν βασιλέαν, καὶ μικρῷ δεῖν, ἄπιστα. τί δ' ὁ Σωκράτης ἔπραττε, καὶ Διογένης, καὶ εἴ τις ἄλλος τῶν σοφῶν; Me. ὁ μὲν Σωκράτης, κἀκεῖ περιέρχεται διαλέγεσθαι πειρώμενος. σωίεσι δὲ αὐτῷ Παλαμήδης, καὶ Ὀδυσσεύς, καὶ Νέστωρ, καὶ εἴ τις ἄλλος λάλος νεκρός. ἐπ μὲν τοι ἐπεφύσηντο αὐτῷ, καὶ διωδήκει ὀκ [1] τὰ

quam desiisses: tam despectim in abstrusum antrum projectus est, in reliqua mortuorum turba delitescens: hoc tantùm commodi meo judicio percipiens ex hoc monumento, quòd imposito tam gravi pondere pressus laborat. Postquam enim, ô amice, Æacus unicuique locum demensus est (dat autem cui maximum, non plus quàm pedem) necesse est eo contentum jacère seseque ad loci modum contrahere. Risisses autem, opinor, multo magis, si vidisses reges nostros & satrapas, apud eos mendicantes, & urgente inopia vel salsamenta vendentes, vel prima elementa docentes, & ut à quolibet contumeliis afficiuntur, atque in faciem cæduntur, tanquam vilissima mancipia. Ego igitur Philippum Macedonem conspicatus, continere me non potui: ostensus est mihi calceos attritos in angulo quodam mercede resarciens. Multos etiam alios videre erat in triviis mendicantes, Xerxes aio, & Darios & Polycrates. *Ph.* Admiranda hæc sunt, ac propemodum incredibilia, quæ de regibus narras. Quid autem Socrates faciebat, & Diogenes, & si quis est sapientum alius? *Mem.* Socrates quidem ibi omnes redarguens obambulat: versantur autem eum illo Palamedes, Ulysses & Nestor, & si quis alius defunctorum est garrulus: quinetiam adhuc ipsi inflata sunt & tumida

1 Οἱ πλέον ποδὸς] Eadem in Dialog. mort. Philist. apud Stob ser. 330. ἐπὶ μυρίων παχῶν γῆς μέρος ὑποδρὰς, δυοῖν χοίνιξιν ἴσον ἢ παραπλησίως. utitur his fere verbis Lucianus alibi. Sic in Charon. σποδιαῖον λαβόντα τόπον παρὰ τὸν Αἰακόν. tangit Marcil. ad Horat. *Bourd.*

2 Τὰ σκάφη τῶν ὑποδημάτων] Sic in Catapl. *Idem.*

3 Τὰς φαρμακοποσίας] Plato in Phædro. *Idem.*

φαρμακοποσίας τὸ σκέλη. ὁ δὲ βέλτιστος Διογένης, πλησίον μὲν Σαρδαναπάλου τοῦ ἀσωτέρου, καὶ Μίδα τοῦ Φρυγὸς, καὶ ἄλλοις πισὶ τῶ πολυτελῶν. ἀκούων ἢ εἰμωζόντων αὐτῶν, καὶ τὴν τύχην πολλαχοῦ τόχλω [1] ἀναμετρημένων, γελᾷ τε, καὶ τέρπεται. καὶ τὰ πολλὰ ὑπτίου κατακείμενος, ᾄδει μάλα τραχείᾳ καὶ ἀπηνεῖ τῇ φωνῇ. τὰς εἰμωγὰς αὐτῶν ὑποκλύπτων, ὥστε ἀνιᾶσθαι τοὺς ἄνδρας, καὶ ἀμφίβολοι μετανοεῖν ἐ φέρουσι τὸν Διογένην. Φίλω. τοιοῦτοι μὲν ἐκεῖνοι. τί ἢ τὸ ψήφισμα λοιπόν, ὅπερ ἐν ἀρχῇ ἔλεγες κινεῖσθαι κατὰ τῶν πλουσίων; Με. ὀρθῶς ὑπέμνησας. ἐ γὰρ οἶδ' ὅπως ἔξω τούτου λέγειν ἀπῆλθον, πάμπολυ ἀπεπλανήθην τοῦ λόγου. ἀμφιβόητος γάρ μοι παρ' αὐτοῖς, πρὶν ἄρξασθαι οἱ πρυτάνεις ἐκκλησίαν ἔξω τῆς ἀγορᾶς συμφερόντων. ἰδὼν δὲ πολλοὺς συνηθροισμένους, ἀναβὰς ἐμαυτὸν τοῖς πολλοῖς, εὐθὺς ἐς τὸ αὐτὸ λοιπὸν τῆς ἐκκλησίας. διωκήθη μὲν δὴ καὶ ἄλλα. πολυτιμότερον ἢ, τὸ ἔξω τῆς πλουσίων. ἐπὶ γὰρ αὐτῶν κατηγόρητο πολλὰ, καὶ δεινὰ, βία, καὶ ἀλαζονεία, καὶ ὑπερηφία, ἐ ἀδικία, πλεονεξία, ἀναιδής τις τῆς δημαγωγῶν, ἀτόπου ψήφισμα τοιοῦτον.

midà crura ex veneni hauſtu. At optimus Diogenes, accola eſt Aſſyrii, Sardanapali, & Midæ Phrygis, & aliorum quorundam ex ſumptuoſis illis, quos quum ejulantes audit, veteremque fortunam recenſentes, & ridet, & delectatur, & ſæpe ſupinus jacens, admodum aſpera & immani voce cantat, ejulatus illorum obſcurans, adeò ut id viri illi moleſtè ferant, cumque Diogenem ferre non poſſint, de mutanda ſede deliberent. *Ph.* De his quidem ſatis. Cæterum quodnam illud decretum eſt, quod initio dixeras contra divites eſſe ſancitum? *Men.* Bene certè admones. Neſcio enim quo pacto cùm hac de re dicere propoſuiſſem, ab inſtituto ſermone procul aberravi. Dum igitur ibi verſabar, magiſtratus concionem advocarunt pro reipublicæ commodis. Cùm ergo multos concurrere viderem, ego me quoque mortuis immiſcens ilicò unus fui eorum qui in concione aderant. Aliis igitur etiam de rebus eſt actum: poſtremò verò negotium de divitibus: quibus poſtquam objecta fuiſſent multa crimina, eaque atrocia, violentia, ſuperbia, faſtus, injuria, ſurgens tandem ex populo primâs quidam, hujuſmodi decretum legit.

[1] Ἀναμετρημένων] Angl. *dimenſorum*. *Bentl.*

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Πολλὰ μὲν πολλαχοῦ πονηροὶ οἱ πλούσιοι φῶσι πονηροὶ δὲ βίαι, ἁρπάζοντες, ἐ βιαζόμενοι, ἐ πάντα τρόπον τῆς πλε-

DECRETVM.

Quandoquidem iniqua multa divites in vita perpetrant, rapientes, ac vim inferentes, omnique modo pauperes

τήσαν κρίνοντες, δίδυ] τῇ βουλῇ, καὶ τῷ δήμῳ, ἐπεδείκνυσαν ἀπορρήτους, τὰ μὲν σώματα αὐτῶν, καλάζοντας, κρίνοντας καὶ τὰ τῶν ἄλλων πονηρῶν. τὰς δὲ ψυχὰς, ἀναπεμφθείσας ἄνω εἰς τὸν βίον, [1] κρεμαλύοντας εἰς τὰς ὄνους, ἕως ἂν οἱ τοσοῦτοι ἀριθμοὶ μυριάδος ἐτῶν πέντε καὶ εἴκοσι, ὅτε ἐξ ὄνου γεγόμενοι, καὶ ἀχθοφορήσαντες, καὶ ὑπὸ τῶν πενήτων ἐλαυνόμενοι. τούτοῦν δὲ λοιπὸν, ἐξεῖναι αὐτοῖς ἀπορρήνειν. εἶπε τὸν γνώμην Κερουίνος Σκιλισίανος νεκυοσκὸς, φυλῆς [2] Ἀλιβαντιάδος. τὴν ἀναγνωσθεῖσαν δὲ ψηφίσματος, [3] ἐπεψήφισαν μὲν αἱ ἀρχαί. ἐπεχείρησαν δὲ τὸ πλῆθος, καὶ ἐθορύβησε ἡ Βερμὼ, καὶ ὠλάκτησεν ὁ Κέρβερος. ἔτυ γὰρ ἐσπλὴ μέγιστη, ἐκ κύρεα τὰ ἀναγωσμένα. ταῦτα μὲν δὴ ἐν τῷ ἐκκλησίᾳ. ἐμὲ δὲ, ὥσπερ ἀφίγμην ἔτυχε, τὴν Τειρεσίαν ἀποσείλων, ἐπέτρεπεν αὐτὸν τὰ πάντα διηγεῖσθαι μοι, εἰπεῖν πρός με ποῖον τινα ἡγοῖτο τὸν ἄριστον βίον. ὁ δὲ, γελάσας, ἅτε δὴ τυφλὸν ἅμα γεγῶτα, ἐκ ἀχεῦ, ἐκ λεπτόφωνον, ὡ παῖ φησὶ, πάνυ μὲν αὐτόθεν οἶδά σε τὴν ἀπορίαν, ὅτι δεῖ τὸν σοφὸν ἐμβλέπειν, ἃ τὰ αὐτὰ γιγνωσκόντων ἑαυτοῖς. ἀτὰρ εἰ θέμις λέγειν πρὸς σέ. ἀπόρρητα γὰρ ὑπὸ Ῥαδαμάνθυος. μηδαμῶς ἔφην ἐγὼ παρέλθοι, ἀλλ' εἰπὲ, ἐκ μὴ φθονήσῃς με σὺ τυφλότητος ἀφελόντα τὸ βίου. ὁ δὲ, δῆ με ἀπαγαγὼν, ἐκ πολὺ τῶν ἄλλων ἀπαγαγόντας, ἠρέμα ἀφελκύσας πρὸς τὸ οὖς, φησὶν, ὁ τῶν ἰδιωτῶν, ἄριστος

res despicientes, Curiæ, populoque visum est, ut quum obierint, eorum quidem corpora ut & aliorum sceleratorum puniantur, animæ verò sursum in vitam remissæ, in asinos demigrent, donec in tali statu quinquies ac vicies decem annorum millia transegerint, asini semper ex asinis renati, onera ferentes, & à pauperibus agitati. Dein ut liceat illis, vita excedere. Sententiam hanc pronunciavit Calvarius, patre Aridello, patria Manicensis, tribu Stygiana. Lectum hoc suffragium approbaverunt principes, scivit plebs, adfremuit Proserpina, allatravit Cerberus: sic enim rata authenticaque fiunt, quæ inferi statuunt. Hæc quidem in concione gerebantur. Ego verò Tiresiam adeo, cujus gratia veneram, & re ut erat narrata supplicavi, ut mihi diceret, quodnam optimum vitæ genus putaret. Hic verò subridens, est autem vetulus quispiam cæcus, pallidus, voce gracili, ô fili, inquit, tuæ perplexitatis causam scio à sapientibus istis profectam, non eadem inter se sentientibus. Verùm haud fas est id tibi proloqui: nam à Rhadamantho est interdictum. Nequaquam, inquam, ô patercule: sed dic quæso, neque me contemnas, qui in vita te cæcior oberro. Is igitur abducto mihi, & procul ab aliis abstracto, leniter ad aurem inclinans, optima inquit & sapientissima est privato-

2 Καταλιόδας] Angl. καταλίδας. Bouh.

2 Ἀλιβαντιάδος] Ang. Ἀλιβαντιάδος. Idem.

3 Ἐπεψήφισαν μὲν αἱ ἀρχαὶ] Ψηφίζειν δὲ χειροτονῶν, sepenumero jura civium, notissimum ex oratorib. Græc. *Idem.*

τος βίου, ἐς σωφρονίστερον, ὡς ἐφροσύνης πωσαμένου καὶ μετεωρολογεῖν, καὶ πάλη, καὶ ἀρχαῖς ἐπιτοκεῖν. καὶ καταπύσας τὸ σοφῶν τύπων συλλογισμῶν, καὶ τοιαῦτα λῆρον ἡγησάμενον, τοῦτο μόνον ἐξ ἅπαντος ἡσθῆναι, ὅπως τὸ περὶ οὗ ἥμην, ἀδιαφάμητος μᾶλλον τὰ πολλὰ, καὶ ὡς μηδὲν ἐπιστάμενος. ὡς εἶπον, πάλιν ἀρξάμενος κατ' Ἀσφοδελὸν λειμῶνα. ἴωμεν δή, καὶ γὰρ ἤδη ὀψὲ ἐστὶν, ἄγε δὴ ὦ Μιθροβαρζάνη φημὶ, τί διαμέλλομεν, καὶ σὺν ἄπιμεν αὖθις ἐς τὸν βίον; ὁ δὲ, σοὶ ταῦτα, ἐπερρώσατο φησὶν ὦ Μένιππε, παρεῖναι γάρ σοι καὶ ἀπτάγμονα ὑποδείξω ἀτραπόν. καὶ δὴ ἀπαγαγών με ἐπὶ τὰ χωρία ἔνθα ζοφερώτατον, δείξας τῇ χειρὶ πόρρωθεν ἀμαυρόν τι καὶ λεπτὸν ὥσπερ αὐγὴ κλισμίας ἑστίας φῶς, ἐκεῖνό ἐστι τὸ ἱερὸν τοῦ Τροφωνίου, κἀκεῖθεν κατιέναι οἱ ἀπὸ Βοιωτίας. τοιοῦτον ἔστιν ἄνοδος, καὶ οὕτως ἔση ἐπὶ τὰ Ἑλλάδος. ἡδέως δὴ τοῖς εἰρημένοις ἐγὼ, καὶ τὸ μάγον ἀπασσάμενος, χαλεπῶς μόλις αὖθις ἔσω ἐκπεσὼν ἀνερπύσας, οὐκ οἶδ' ὅπως εἰς Λεβάδειαν γέγονα.

torum vita. Quamobrem ab hac vanissimâ rerum sublimium consideratione desistens, mitte principia & fines speculari: & vafros hosce syllogismos despuens, atque id genus omnia nugas ducens, hoc solum in tota vita persequere, ut præsentibus contentus, plerumque ridens, nulliusque rei satagens prætercurras. Sic locutus iterum in asphodelorum pratum sese corripuit. Ego igitur (etenim jam vesper erat) age, inquam ô Mithrobarzanes quid cunctamur, nec rursus ad vitam hinc imus? Ille verò ad hæc: Confide, inquit, ô Menippe, ostendam tibi semitam, qua celeriter nulloque negotio progrediemur. Cùm autem me in regionem alia obscuriorem abduxisset, manu procul ostendens subobscurum, & tenue lumen tanquam per rimam influens illud, inquit, Trophonii est templum, & illac ad inferos ex Boëotia descendunt. Hac ascende, & in Græcia statim eris. Ego igitur hoc sermone gavisus, salutato Mago ægrè admodum per fauces subrepens, nescio quo pacto in Lebadiam perveni.

ΧΑΡΩΝ, Η ΕΠΙΣΚΟΠΟΥΝΤΕΣ.

CHARON, SIVE CONTEMPLANTES.

ARGVMENTVM.

Ejusdem fermè argumenti est hic Dialogus cum superiore. Nam ut illic Menippus apud inferos videre atque audire supplicia & miseros exitus divitum atque potentum fingitur. Ita hic Charon apud superos hominum dementiam contemplatur, stulta illorum consilia & actiones deridendo. Quippe qui in his quæ incerta ac momentanea maximè sunt, puta robustate corporis, potentia, di-

divitiis, fortuna, gloria, & id genus aliis omnem spem atque fiduciam collocent. Mortis verò, quæ omnium certissima, & mox consecutura est, nullam rationem habeant. Id quod ipse Charon in fine Dialogi apertis verbis indicat, & paulò suprà quoque, ubi homines stultitiæ suæ admonet, & ad meliorem mentem revocat. Tractantur autem hæc primo per speciem, propositis exemplis Milonis, Cyri, Crœsi, Polycratis, & aliorum: mox & in genere descriptis hominum & privatorum & regum affectibus studiisque, postremò etiam confutata opinione, quam multi de defunctorum honoribus habebant. Et in summa non hominum modò res & corpora, verùm & civitates & flumina, denique omnia morti subjecta esse ostenduntur, quam eo faciliorem cuique esse, quo mundanis istis rebus ac opibus minus impeditus aut captus fuerit. Prior pars Dialogi etiam δραματικὴ est, dum Mercurius jam exoratus à Charonte, montes alios aliis imponit, & locum unde prospectus in omnes terras pateat, extruit.

ΕΡΜΗΣ.

Τί γελᾷς ὦ Χάρων; ἢ τί τὸ πορθμεῖον λιπὼν, δεῦρο ἀνελήλυθας ἐς τὸν παρόντα ἡμέραν, ἃ μηδένι εἰωθὼς ἐπιχωριάζειν τοῖς ἄνω πτώμασιν; Χα. ἐπεθύμησα ὦ Ἑρμῆ, ἰδεῖν ὁποῖά ἐστι τὰ ἐν τῷ βίῳ καὶ ἃ πράττουσιν οἱ ἄνθρωποι ἐν αὐτῷ. ἢ τίνων σφόδρα μοι, πάντες οἰμώζουσι καπόντες παρ' ἡμῶν. εὐδήλως γὰρ αὐτῶν ἀδακρυτὶ διέπλευσεν. αἰτησάμενός σε ἓν τοῦτο ἦλθον, καὶ αὐτὸς, ὥσπερ καὶ ὁ Θετταλὸς ὑμῶν νεανίσκος, μίαν ἡμέραν λειπόνεως ἡδέως, ἀνελήλυθα ἐς τὸ φῶς, καί μοι δοκεῖ εἰς δέον ἐπιτυχηκέναι σοι. ξυναγόντων γὰρ οἶσθ' ὅτι με ξυμπλεόντων, καὶ δίξεις ἅπαντα, ὡς ἂν εἰδὼς ἕκαστα. Ερ. ἡ σχολή μοι ὦ πορθμεῦ. ἀπέρχομαι γάρ τι ἀγοράσων τοῦ ἄνω Διὶ τῶν ἀνθρωπικῶν. ἀλλ', ἐξύμμοις τε ἴσθι, καὶ δίδαξον μὴ βραδύνοντά με, ὅλον ὑμίσπορον ἐᾶσαι εἶναι, ἀναβιβάσας τὴν ζόφον. ἢ ὥσπερ τὸν Ἥφαιστον ποιοῦσιν

MERCVRIVS.

Quid rides Charon? aut cur deserto ponto in hanc lucem ascendisti, superorum rebus interesse neutiquam assuetus? *Ch.* Optavi Mercuri videre qualia sint ea, quæ in vita geruntur, quidque homines in ea faciant: tum etiam quibus bonis privati plorent omnes qui ad nos descendunt. Neque enim ex ipsis quisquam citra lachrymas trajecit. Quare exemplo Thessali illius juvenis, exorato. Dite ut mihi unum saltem diem à nave liceret abesse in lucem ascendi, ac mihi videor in te opportunè incidisse. Nam me, fat scio, simul obambulans circunduces, & singula, ut qui noris omnia, ostendes. *Merc.* Non vacat ô portitor. Nam Iovi summo operam in negocio quod ad homines pertinet, navaturus abeo. Ille verò est iræ acris, ut planè verear ne me cunctantem, caligini addictum vestrum sinat esse totum: vel quemadmodum nuper Vulcanum, ita

ἐποίησε, ῥίψῃ κἀμὲ τοιοῦτον ἐς τὸν ἀέρα ἐκ τῆς θαλάττης βαλὼν, ὡς ὑποκάζων, γέλωτα παρέχωμι καὶ αὐτὸς οἰκτρῶν. Χα. Φείσῃ δή μου ἄκων πλανώμενον ὑπὲρ γῆς, καὶ ταῦτα, ἑταῖρος, καὶ ξύμπλους, καὶ συνδιάπορος ὤν; καὶ μὴν κἀλῶς εἶχον ὑπαὶ Μαίας ἐκείνου γοῦν σε μεμνῆσθαι, ὅτι μὴ ποτέ σε ἀντλεῖν ἐκέλευσα, ἢ ἀφύσσειν δίκην. ἀλλὰ σὺ μὲ ῥίπτεις ἐπὶ τὸ κωπεύειν ἀπειθεῖς, ὥμως ὑπὸ γήρους ἔχων. ἢ εἴ που λάλον νεκρὸν εὕροις ἐκείνῳ, παρ' ὅλον τὸν πλοῦν ἀφλήκτῃ. ἐγὼ δ' ἀξιοδύστης ὢν, τὴν δικαιοπόλιν ἕλκων, ἱρίτιμα μύζω. ἀλλὰ σοὶ δὲ πατρὸς ὢν φίλτατον Ἑρμίδιον, μὴ κωλύσῃς με. περιόψεσθε δὲ τὸ σὸν βίον ἅπαντα, ὡς τι κἀγὼ ἰδὼν ἐπαιέλθοιμι. ὡς λῦε μὲ σὺ ἀφῆς, ὑδὸν τὸν πυθῶνα διοίσω. κομιδῇ γὰρ ἐκεῖνοι σφάλλονται διολισθαίνοντες εἰς τὸ σκότος, ὥστε δὴ καιρὸς σοι πάλιν ἀμβλυώττειν πρὸς τὸ φῶς. ἀλλὰ δὸς ὦ κυλλέ μοι εἰς ἀεὶ μεμνησόμενόν σου τὴν χάριν. Ερ. Τυφὶ τῷ ἀρχάγγελῳ. πλησίον κωλύσητέ μοι. ὁρᾷς γὰρ ἤδη τὸ μιαρὸν τὸ ἀξιωμάτιον τοῦτο ἀκίνδυνον, πανταπάσιν ἡμῖν ἐσόμενον. ὑπαναχωρήσω δὲ ὅμως. τί γὰρ ἂν καὶ πάθοι τις, ὁπότε φίλος τις ὢν βιάζοιτο; πάντα μὲν ἂν σε ἐβούλετο καθ' ἑκάστην ἀκριβῶς ἀμοιρεῖν ἔστι δ' ὅτε πορθμεῦσαι. πολλῶν γὰρ ἂν ἐτῶν ἡ ἀφυτζιὸν ἠμοίστο. ἴστω ἑ-

& me correpto pede, è magno dejiciat cœlo, quo & ipse pocillatoris munere fungens, claudicando risum præbeam *Ch.* Despicies ergo me temere in terra errantem: præsertim cum sis amicus, & navigationis socius, & legationis collega? Atqui conveniret Maiæ fili, illorum te meminisse, quòd te vel sentinam exhaurire, vel remigem agere nusquam jusserim. Quin tu interim, quamquam adeò robustis es humeris, in foris porrectus stertis, aut siquem garrulum defunctum offenderis, cum eo inter navigandum perpetuò confabularis. Ego verò, quanquam senex, remum utrinque trahens solus remigo. At te per patrem obsecro charissime Mercuriole, ne me deseras, sed circunducas per omnia quæ in vita cernuntur, ut aliquid novi conspicatus discedam. Nam si tu me reliqueris nihilo à cæcis differam. Vt enim illi lubrico gressu in caligine titubant: sic etiam ego contrà ad lucem hallucinabor. Quin tu ô Cyllenie, mihi in perpetuum memori futuro, gratiam hanc impertire. *Merc.* Res hæc profectò mihi causa verberum erit. Video igitur jam circunductionis hujus mercedem non sine pugnis omninò nobis futuram: attamen est obsequendum. Quid enim amico quopiam urgente facias? Omnia quidem te sigillatim, & ad amussim videre impossibile est ô portitor: nam hoc multorum annorum foret negotium. Deinde me,

1 Καὶ ξύμπλους ἐς συνδιάπορος ὤν] Hæc vox *συνδιάπορος* olet mendum: ita autem eam interpretatur Mosellanus, & sic videtur legisse *συνδιαίτωρ*, quæ vox etiam alibi forte non invenitur, sed quæ melius à *συνδιαιτῶμαι* formatur, quam *συνδιάπορος* vel *συνδιαίτορος*, & idem valeret, quod *συνδιαιτήτης*, id est, *convictor*, *contubernalis*, vel etiam *arbiter simul cum alio*, nec dubito sic esse legendum, scilicet *συνδιαίτωρ* vel *συνδιαιτήτης*. Palm.

1 Ἐπὶ

μὲ μὴ κηρύττειν δημοσίᾳ, καθάπερ ἐπιφθόνῳ τινὶ τοῦ Διός. σὺ δ' οὖν αὐτὸν κωλύσεις ἐπεργεῖν τὸ τῶν ἀνθρώπων ἔργα, καὶ τὸν Πλούτωνος ἀρχεῖον ξημιῶν, μὴ κατηγορηθῇς ποιῶν τὸ χρόνιον. καὶ ὁ πλούσιος Αἰακὸς ἀναπεπτάσθω, μηδὲ ὀβολὸν ἐμπολῶν. ὡς δὲ τὰ κεφάλαια τῶν γινομένων ἴδῃς, τότε ἤδη σκόπει. Χα. αὐτὸς ὦ Ἑρμῆ ἐπιβὰς τὸ βάλλειν. ἐγὼ δ', εἰδὼς οἷδα τὰ ἐνθάδε γῆς, ξένος εἰμί. Ερ. τὸ μὲν ὅλον ὦ Χάρων, ὑψηλὸν ὑμῖν ἦν τὸ χωρίον, ὡς ἀπ' οὐρανοῦ πάντ' ἰδεῖν. σὺ δ'. εἰ μὲ ἐς τὸ ὑψηλὸν ἀναβῆναι δυνατὸν ἦν, οὐκ ἂν ἠχθόμην. οὐ γὰρ ἐξεπῆς γὰ ἂν ἀκριβῶς ἅπαντα κατιδόμην. ἐπεὶ δὲ ἐν ἡμῖν εἰδώλοις εἶναι ξυνόντα ἐπιβατέον τοῦ βασιλείου τοῦ Διὸς, ὥστε ἡμῖν ὑψηλὸν τι ὄρος ἐξευρεῖν. Χα. οἶσθα ὦ Ἑρμῆ ἅπερ εἴωθα λέγειν ἐγὼ πρὸς ὑμᾶς, ἐπειδὰν πλέωμεν; ὁπόταν γὰρ τὸ πνεῦμα κατὰ πρύμναν, πλαγίᾳ τῇ ὀθόνῃ ἐμπέσῃ, καὶ τὸ κῦμα ὑψηλὸν ἀρθῇ, τότε ὑμεῖς μὲν ὑπ' ἀγνοίας κελεύετε τὴν ὀθόνην πετάσαι, ἡ δὲ ὀθόνη ὀλίγον τοῦ πνεῦσαι, ἢ συνεκβραπεῖν τῷ πνεύματι. ἐγὼ δ', ἵνα μὴ ὑμῖν ἄγαν ἀηδὴς ὦ, παρακελεύομαι ὑμῖν. αὐτὸς γὰρ εἰδέναι τὰ βέλτιω. ἢν πάντα δὲ μὴ οὐ σχόπε, ὁπόταν καλῶς ἔχειν νομίζῃς, κυβερνήτης γίγνου ὦν. ἐγὼ δὲ ὅταν ἐπιβάσιος γένωμαι, σιωπῇ καθεδοῦμαι, πάνυ πειθόμενος κελεύοντί σοι. Ερ. ἁρμοῖς λέγεις. αὐτὸς γὰρ ἄπειρος πάντων τούτων, καὶ ξυμβαίνει τὴν ἀρχαίαν

me, ut qui aufugissem, per præconem à Iove publicari oporteret, tibi verò impedimento esset, quo minùs mortis munia peragere posses. Plutonis etiam imperio damnum inferres si longo tempore mortuos non deduceres: publicanus quoque Æacus succenseret, quòd ne obolum quidem lucrifaceret. Sed jam hoc est dispiciendum, quo pacto summa rerum capita videre queas. *Ch.* Quod optimum factu fuerit, Mercuri, ipse videris. Ego verò cùm sim peregrinus nihil eorum novi quæ in terra geruntur. *Merc.* Breviter, ô Charon, editiore loco nobis est opus, ex quo prospicias omnia. Tu verò si posses in cœlum ascendere, non laborarem: ex specula enim accuratè omnia despectares. Sed cùm nefas sit te, qui cum manibus semper versaris, regiam Iovis calcare, jam fuerit tempus excelsum aliquem montem disquirendi. *Ch.* Nosti Mercuri, quid vobis dicere consueverim quum navigamus? ubi enim procellosus ventus obliquo velo, incubuerit, adeò ut in sublime tollantur fluctus: ibi vos quæ est vestra imperitia, jubetis velum contrahere aut pedem paulum remittere, aut cum ipso vento currere: ego autem moneo vos ut quiescatis, cùm quid sit optimum non ignorem. Tu quoque eodem pacto, cùm nunc sis gubernator, facito quicquid convenire putaris. Ego autem more vectorum tacitus sedebo, per omnia tibi jubenti obsecundans. *Merc.* Rectè mones: ipse enim quid facto opus sit, scivero, & speculam idoneam in-

1 Ἐπὶ δὲ ἐν ἡμῖν εἰδώλοις εἶναι ξυνόντα ἐπιβατέον τοῦ βασιλείου τοῦ Διὸς] Εἴδωλα hoc loco pro umbris defunctorum sumuntur. Id Virgilius per vocem *imago* expressit Æneid. 4.

Et nunc magna mei sub terras ibit imago. Palm.

σκηπλῶ. ἆρ' ὃν ὁ Καύκασος ἐπιτήδειος, ἢ ὁ Παρνασσὸς ὑψηλότερος, ἢ ἀμφοῖν ὁ Ὄλυμπος σκεψοσί; καίτοι ὑ φαῦλόν τι ἀνεμνήσθην ἐς τὸν Ὄλυμπον ἀποβλέψαντα. συγκεκμῆν δέ τι καὶ ὑπουργῆσαι καὶ σὲ δεῖ. Χα. πρόθυμός εἰμι. ὑπουργήσω γὰρ ὅσα δυνατά. Ερ. Ὅμηρος ὁ ποιητής φησι, τὼ Ἀλωέως υἷε, δύο καὶ αὐτὼ ὄντε, ἔτι παῖδας, ἐπιχειρῆσαί ποτε τῷ Ὄσσαν ἐπὶ βάθρων ἀναστῆσαι οὐρανίων, ἐπὶ δὲ τούτοις τὸν Ὄλυμπον. εἶτα τὸ Πήλιον ἐπ' αὐτῷ ἐκείνῳ ταύτῃ κλίμακα ἔξειν, οἰομένους καὶ οὕτω ἐπὶ τὸν οὐρανὸν ἐλεύσεσθαι. ἐκείνω μὲν δὴ τῷ μεγέθει, ἀπεδάλομεν γὰρ ἤδη, δίκης ἐπιτίθω. [1] νὴ Δί, ἦ γὰρ ἐπὶ κακῷ τῶν θεῶν ταῦτα βουλεύομεν, τί δὴ καὶ οἰκοδομοῦμεν καὶ αὐτοὶ κατὰ τὰ αὐτὰ, ἐπικυλινδοῦντες ἐπάλληλα τὰ ὄρη, ὡς ἔχοιμεν ἀφ' ὑψηλοτέρου ἀκριβέστερον τῷ σκήπτῳ; Χα. καὶ δυνησόμεθα ὦ Ἑρμῆ δύ' ὄντες ἀναβῆναι, ἀφικέμενοι τὸ Πήλιον ἢ τὸν Ὄσσαν; Ερ. Ἀφαὶ σὺ οὐκ ἂν ὦ Χάρων; ἢ ἀξιοῖς ἡμᾶς ἀσθενεστέρους εἶναι τῶν βρεφυλλίων ἐκείνων; καὶ τοῦτο, θεὸς ὑπερέχοντες; Χα. ὄκ. ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα δοκεῖ μοι ἀπίθανόν τινα τὸν μεγαλαυχίαν ἔχειν. Ερ. εἰκότως. ἰδιώτης γὰρ εἶ ὦ Χάρων, καὶ ἥκιστα ποιητικός. ὁ δὲ ἀμφὶ δύο Ὅμηρος, λέγω δυοῖν στίχοιν αὐτοῖν ἡμῖν ἀμφοτέρων ἐπιδείξας τὸν οὐρανὸν, οὕτω ῥᾳδίως συνεπιθεὶς τὰ ὄρη. καὶ ξυμμάζω εἰ ἐστι τοῦτο τερατῶδες εἶναι δοκεῖ, τὸν Ἄτλαντα δηλαδὴ εἰδόντι, ὃς τὸν πόλον αὐτὸν τῆς ὤν, φέρει, αἰέκαν ἡμᾶς ἀπαγάγῃς. ἀκούεις δ' ἴσως καὶ τὸν ἐμὸν ἀδελφὸν πέρι, τὸν Ἡρακλέα, ὡς ἀφίκοιτο ποτὲ

invenero, Num igitur idoneus est Caucasus, aut Parnassus excelsior, aut Olympus utroque eminentior? Atqui mihi in Olympum intuenti, quiddam non futile venit in mentem. Verùm ad hanc rem tuo & labore, & obsequio pariter erit opus. *Ch.* Impera; pro virili parebo. *Merc.* Homerus poeta dicit, duos Aloëi filios, cùm pueri adhuc essent, olim statuisse radicitus evulsam Ossam Olympo superimponere: deinde & huic Pelion, quòd arbitrarentur ita se scalas ad cœlum ascensu petendum sufficientes habituros. Verùm hi adolescentuli, quoniam erant impii, pœnas dederunt. Nos autem qui hæc in Deorum injuriam minimè molimur, cur non & ipsi montem monti involventes pariter ædificamus, quo videlicet exactiorem è sublimiori loco prospectum habeamus? *Ch.* Et poterimus Mercuri, duo tantùm cùm simus sublatum Pelion aut Ossam alii imponere? *Merc.* Quidni Charon? an nos prætertim cùm Dii simus, putas illis infantulis ignaviores? *Ch.* Nequaquam: sed res ista incredibilem quandam operositatem habere mihi videtur. *Merc.* Non injuria: rusticus enim es Charon, nec in poëtarum fabulis versatus. At egregius Homerus duobus versibus nobis ilico scanlile cœlum reddidit, montibus adeò facilè congestis. Et miror si tibi hæc prodigiosa videntur, cùm videlicet non ignores Atlantem, qui vel solus cœlum ipsum fert, nos omnes sustinere. Forte autem etiam de fratre meo Hercule audisti ut olim illi

1 Νὴ Δί] In Cod. Flor. νῦν δ', ἀγαθὲ καὶ τᾶν. Bourd.

1 Τὶς

αὐτὸν ἐκεῖνον τ̃ Ἄτλαντα, καὶ ἀναπαύσασι αὖθις ὀλίγον δ̃ ἄχθος, ὑπολαβεῖς ἑαυτὸν τῷ φορτίῳ; Χα. ἀκούω καὶ ταῦτα. εἰ δ̃ ἀληθῆ ἐστι, συνίημι ὦ Ἑρμῆ, καὶ αἱ ποιηταὶ εἰρῆσθαι. Ερ. ἀληθέστατα ὦ Χάρων. ἢ πόθεν ἦν ἔικὸς σοφοὶ ἄνδρες ἐψεύδεσθαι ἄν; ὥστε ἀναμοχλεύωμεν τὴν Ὄσσαν ἐφ' ἡμῖν, ὡς τῷ ἡμῶν ὀφηλάτῃ τὸ ἔπος, καὶ ὁ ἀρχιτέκτων Ὅμηρος. Αὐτὰρ ἐπ' Ὄσσῃ Πήλιον εἰνοσίφυλλον. ὁρᾷς, ὅπως ῥᾳδίως ἅπαν καὶ ποιητικῶς ἐξειργασάμεθα; φέρε δὴ ἀνεβὰς ἴδω, εἰ καὶ ταῦτα ἱκανὰ, ἢ ἐποικοδομεῖν ἔτι δεήσῃ. πατταί. κρότει ἔτι ἐσμὲν ἐν τῇ ὑπωρείᾳ δ̃ ἡμερῶν. λεῖ μὲν γὰρ τ̃ ἑῴαν, μόλις Ἰωνίαν, καὶ Λυδίαν φαίνει). λεῖ δ' ἑσπέρας, ὑ πλέον Ἰταλίας, καὶ Σικελίας. λεῖ δ' τ̃ ἄρκτων, τὰ ἐπὶ πόδὶ δ̃ Ἴστρου μόνα. καθικέσθαι, ἢ Κρήτη ὑ πάνυ σαφῶς. μεταικινητέα μικρὸν παρὸμοῦ καὶ ἡ Οἴτη ὡς ἔοικεν. εἶπε ὁ Παρνασσὸς ἐπὶ πᾶσιν. Χα. ἴτω ποιῶμεν. ὅρα μόνον μὴ λεπτότερον ἐξεργασώμεθα τὸ ἔργον, ἀπομηκύνοντες πέρα δ̃ πίστεως. εἶτα συγκεχυρίφθαντες αὐτὰ, πικρὸς τ̃ Ὁμήρου οἰκοδομηλικῆς πικρὸν ἐμβάλωμεν ξυμπεξύσαντες τ̃ κροσσόν. Ερ. θαῤῥεῖ. ἀσφαλῶς γὰρ ἐξεῖ ἅπαντα. μεταπίθεσθε τῷ Οἴτῃ. ἐπικυλισθείσῃ καὶ ὁ Παρνασσός. ἰδὲ, ἐπάνειμι αὖθις. ὦ ἵππ. πάνυ ὁρῶ. ἀναβαίνει ἤδη καὶ σύ. Χα. ὄρεσσιν ὦ Ἑρμῆ τῷ χείρω. ὑ γὰρ ἐπὶ μικρὸν με ταύτῃ τῇ μηχανῇ ἀναπέμψεις. Ερ. εἶμι καὶ ἰδεῖν ἐθέλεις ὦ Χάρων ἅπαντα. σὺν ἴσι δὲ ἄμφω, καὶ ἀσφαλῶ, καὶ φιλοτεράμονα εἶναι. ἀλλ' ἔχε μου τ̃ εἰσίας, καὶ φείδου μὴ κῇ δ̃ ὀλισθηρὰ πατεῖν. δοῦναι illi ipſi Atlanti ſucceſſerit, ipſeque ſe oneri tantiſper dum ille interquieſceret, ſuppoſuerit. *Ch.* Hæc etiam audio: an autem vera ſint, tu & poëtæ videritis. *Merc.* Veriſſima Charon. Namcujus rei gratia viri illi ſapientes mentirentur? Itaque primum Oſſam eruamus ut carmen præſcribit, & ipſe architectus Homerus. At ſuper Oſſam Pelion arboribus denſum. Vides quam facilè, & poëticè effecerimus? Age igitur conſcenſa mole videam, num hæc ſufficiant, an verò plura ſuperſtruere oporteat. Papæ! ſumus adhuc in cœli radice. Nam ab Oriente vix Ionia & Lydia cernitur: ab Occidente non amplius Italia & Sicilia. Porrò à Septentrione ea ſolùm quæ Iſtro adjacent: indeque nec admodum apertè Creta. Quare nobis portitor Oeta etiam tranſponenda ſicuti videtur: tandem Parnaſſus omnibus imponendus. *Ch.* Sic faciamus. Vide ſolùm ne opus præter fidem producentes, tenuius efficiamus: deinde cum ipſo deturbati, Homericam illam ædificandi rationem amaram experiamur contritis caſu calvariis. *Merc.* Bono es animo ô Charon? res omnis in vado erit. Oetam tranſponi involvatur etiam Parnaſſus. Ei conſcendam iterum: bene habet: omnia conſpicio: tu quoque jam aſcende. *Ch.* Porrige manum Mercuri: non enim me parvam molem conſcendere facis: *Merc.* Si quidem omnia videre vis Charon, hæc ambo conſiſtere nequeunt: ut periculo vaces, & ſpectandi ſis cupidus. Sed dextram meam prehende, & ne pedem in lubrico ponas, cave. Euge,

ἀπελήλυθας καὶ σύ. καὶ ἐπιπόμπῳ δικόρυμβῳ ὁ Παρνασσός ἐστι, μίαν ἑκάτερος ἄκραν ἐπιλαβόμενοι, κατοπτεύσομεν. σὺ δέ μοι τὴν σὴν κύκλῳ περιβλέπων, ἐπισκόπει ἅπαντα. Χα. ὁρῶ γῆν πολλὴν, καὶ λίμνην τινὰ μεγάλην περρέουσαν, καὶ ὄρη, καὶ ποταμοὺς, καὶ Κωκυτὸν, καὶ Πυριφλεγέθοντα μείζονας. καὶ ἀνθρώπους πάνυ σμικρούς. καὶ τινας φωλεὰς αὐτῶν. Ερ. πόλεις σκέπαι εἰσὶν, ἃς φωλεὰς εἶναι νομίζεις. Χα. εἶδον ἃ Ἑρμῆ ὡς ἐδόθη ἡμῖν πίπρασκε), ἀλλὰ μετὰ τῆς Παρνασσοῦ αὐτῆ Κασταλίας, καὶ τοῦ Οἴτου καὶ τὰ ἄλλα ὄρη μετεκινήσαμεν. Ερ. ὅπῃ; Χα. ἀδὴν ἀκριβεῖς ἴσως ἀπὸ τοῦ ὑψηλοῦ ὁρᾶν. ἐβουλόμην δὲ ἐκ πόλεις καὶ ὄρη αὐτὰ μόνα ὥσπερ ἐν γεωγραφίᾳ ὁρᾶν, ἀλλὰ τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς, καὶ ἃ πράττουσι, καὶ οἷα λέγουσι. ὥσπερ ὅτε με τοιοῦτον ἐν τῷ χωρὶς οἴδεις γελῶντα, καὶ ἤρου με ὅτι γελῶ. ἀκούσας χαρίεν, ἤθελον ἐς ὑστεροῦν. Ερ. τί δ' τοῦτ' ἦν; Χα. ἐπὶ δεῖπνον εἰμὶ κληθεὶς ὑπό τινος φίλων, ἐς τὴν ὑστεραίαν μάλιστα ἥξειν ἔφην. καὶ μεταξὺ λέγοντος, ἀπὸ τῆς πύλης κεφαλὴν ἐπισείσας, οὐκ οἶδ' ὅτου κινοῦντος, ἀπέκτεινεν αὐτόν. ἐγέλασα δὴ, οὐκ ἐπιπλήσαντος τὴν ὑπόκρισιν. ἔοικα δὲ καὶ νῦν ὑποκρίσεσθαι, ὡς μᾶλλον βλέπωμι, καὶ ἀκούσομαι. Ερ. ἔχ' ἀτρέμας. καὶ τοῦτο δή ἐγὼ ἰάσομαί σοι, καὶ ὀξυδερκέστατον σε βραχεῖ ἐπιφανῶ, παρ' Ὁμήρου τινὰ καὶ αὐτὸς τοῦτο ἐναρδὸν λαβών. καθαρεύσαν εἶπα τὰ ἔπη, μίμησαι μηκέτι ἀμβλυώττειν, ἀλλὰ σαφῶς πάντα ὁρᾶν. Χα. λέγε μόνον. Ερ. Ἀχλὺν δή αὖτοι ἀπ' ὀφθαλμῶν ἐτu quoque conscendisti. Iam verò siquidem biceps est Parnassus, altero uterque occupato, sedeamus. Tu verò oculis in orbem circunductis, omnia contemplare. *Ch.* Amplam video terram, & paludem quandam ingentem circunfluentem, & montes, & fluvios Cocyto & Phlegethonte majores, & homines planè exiles, & horum nidulos quosdam. *Merc.* Vrbes illæ sunt, quos tu nidos arbitraris. *Ch.* Nosti Mercuri quàm nihil nobis effectum sit: quin frustra cum Castalia Parnassum, & Oetam aliosque montes sede movimus. *Merc.* Quid ita? *Ch.* Equidem è sublimi nihil exactè despicio. Volebam autem non urbes solùm, ipsosque montes ceu in tabula depictos intueri, sed ipsos homines tum quæ faciunt, tum quæ dicunt: sicuti quum tibi primùm obvius factus sum & ridentem intuitus interrogasti quid riderem. Cùm enim quiddam audivissem summopere sum delectatus. *Merc.* Quidnam hoc erat? *Ch.* Quidam ab amico puto ad cœnam invitatus: in posterum, inquit, diem veniam maximè. Atque interim dum hæc diceret, delapsa tecto tegula, nescio quo movente, ipsum interemit. Risi hominem, ut qui promissa non præstitisset. Sed nunc, ut meliùs & videam, & audiam, descendendum censeo. *Merc.* Quietus es: hoc enim tibi curabo: atque incantatione quadam ab Homero accepta, oculorum aciem acutissimam brevi tibi reddam. Ac posteaquam carmina pronunciaro, memineris non amplius hallucinari, sed apertè cuncta contueri. *Ch.* Dic solùm. *Merc.* *Dimovi nubem, visum*

qua

βλον, ἢ πρὶν ἐπῖναι, ὅφρ' ἂῦ γνώσεαι ἠμὲν θεὸν, ἠδὲ κ' ἄνθρα. Χα. τί ἐστι; Ερ. οὐκ ὁρᾷς; Χα. ὑπερφυῶς γε. ψῆλὸς ὁ Λυγκεὺς οὑπὶ Ⓞ, ὡς ἔοικε ἐμοί. ἆρα σὺ τὸν ἐπὶ τούτῳ σοφὸν δοκεῖς με, καὶ λόγους ἐρωτᾷν; ἀλλὰ βούλῃ σ' ἔτ' Ὁμήρου περὶ τοῦ ἥρωος ὅστις μέγας ἦν αὐτὸν ἀμείλῃ ἔτι μᾶλλον ἢ Ὁμήρου; Ερ. καὶ πόθεν σὺ ἔχεις τί ἔστιν εἰδέναι, ναύτης ἀεὶ κ' ἐσόμενος Ⓞ ἄν; Χα. ὁρᾷς, ὑπὸ δείσους τοῦτο εἰς τὸν τέχνον. ἐγὼ γ' ἐπότε διεπόρευόμην αὐτὸν λοιδορούντα, πολλὰ ῥαψῳδοῦντα Ⓞ ἀκούσας, οἷον ἐπὶ μίσητρῳ. καίτοι χαμαὶ ἡμᾶς ἡ μοῖρα τότε κατέλαβεν. ἐπεὶ γὰρ ἤρξατο ἆδειν ὑπάνυ αἴσιόν τινα ᾠδὴν τοῖς πλέουσιν, ὡς ὁ Ποσειδῶν ἐκίνησε τὰς νεφέλας, καὶ ἐπέρρηξε τὸ πόντον, ὥσπερ τορύνῃ τινὰ ἐμβαλὼν τῷ πελάγει, καὶ πᾶσας ἐκ βάθους ἀνέδυσε, καὶ ἄλλα πολλὰ κυκᾶν τῇ θαλάσσαν ὑπὸ τοῦ ἐπῶν, χαμαὶ ἄφνω κ' γόφῳ ἐμπεσὼν, ἀλίγου δεῖν ἐξέπεσεν ἡμῶν τῷ ναῦ. ὅπερ καὶ ναυτιάσας οὑπὶ Ⓞ, ἀπήμεσε τὸ ῥαψῳδῶν ἐκ πολλῆς αὐτῇ Σκύλλῃ, καὶ Χαρύβδῃ, καὶ Κύκλωπι. Ερ. ἢ καλὸν ἂν ἦν ὦ σὺ τοιαῦτα ἐμέτου ἀλίγα γῶν ἀφυλάττειν. Χα. εἰπὲ γάρ μοι. [1] τίς γὰρ ὅδ' ἐστὶ πάχυσις ἀνὴρ, ὑπὸ τῷ μέγας τε, ἴξυος ἀνδρώπων κεφαλὴν, καὶ ὤμους ἄμυς; Ερ. Μίλων ὅτος ὁ ὦ Κροτωνιᾶ ἀθλητής. ἐπικρατεῖ δ' αὐτῷ οἱ Ἕλληνες, ἔπ τ' ταῦρον ἀρόμενον

que texerat antè. Vt tandem agnoscas qui sint homines-ve, Dei-ve. Ch. Quid est? *Merc.* Annon jam vides? *Ch.* Maximè; cæcus sanè Lynceus ille, si mecum componatur. Itaque velim hoc me prædoceas, atque interroganti respondeas. Sed vin' tu ut te versibus Homericis interrogem, ut intelligas neque me esse Homericæ elegantiæ contemptorem? *Merc.* Et unde tu illius aliquid scire posses, nauta semper, remexque cùm sis? *Ch.* Vides, hæc opprobria sunt in artem. At ego cùm illum vita functum trajicerem, multa canentem audivi, quorum nonnulla etiamnum memini. Porrò tempestas non parva tunc nos corripuit. Cùm enim cantilenam quandam navigantibus non auspicatam auspicatus esset, ilico Neptunus, nubes coëgit, & injecto tridente tanquam quodam hamo pontum turbavit, omnesque procellas excitavit: cumque multis aliis carmine commotis turbis mare permiscoret, parum abfuit quin tempestas & caligo derepente incumbens, navim nobis subverterit. Tunc etiam nauseabundus ille ipsi Scyllæ, & Charybdi, & Cyclopi bonam carminum partem evomuit. *Merc.* Non ergo difficile fuit ex tanto vomitu pauca quædam reservare. *Ch.* At dic mihi, *Crassus & ille quis est, vir magnus, conspicuusque, Vertice sublimi, atque humeris latissimus amplis?* *Merc.* [2] Milo hic est athleta Crotoniates: ei autem applaudunt Græci quòd sublatum taurum per-

me-

1 Τὶς γὰρ ὅδ' ἐστὶ] Versus ex Iliad. 3. *Bourd.*

2 *Milo Crotoniata*] Nihil aliud Milonis Crotoniatis vires tam famosas fecit quam exercitatio assidua tauri gestandi. *Edit.*

1 Ἐμέσ-

φέρε δὴ διὰ τοῦ μέσου. Χα. καὶ πόσου δικαιότερον ἂν ἐμὲ ὁ Ἑρμῆς ἐπαινοῖεν, ὃς αὐτὸν σοι τὸν Μίλωνα μετ' ὀλίγον ξυλλαβόντα, εὐθήσοντα εἰς τὸ σκαφίδιον; ὁπόταν ἥκῃ ἐνθένδε ἡμᾶς ὑπὸ τοῦ ἀμφιχυτάτου τῶν ἀνταγωνιστῶν περιπαλασθεὶς καὶ ὑπνώσῃ, μὴ ὑπὸ ξυσμοῦ ὅπως αὐτὸν ὑποσπαλίζῃ; κἄπα αἰμάξει ἡμῖν δηλαδὴ, μεμνημένος τῶν φόνων, καὶ τοῦ κρότου. νῦν δὲ μέγα φρονεῖ, θαμβούμενος ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ φορᾷ. τί δὲ οἰηθῶμεν, ἄρα ἐλπίζειν αὐτὸν καὶ πανύξεσθαί ποτε; Ερ. πόθεν σεαυτὸν θανάτου μεμνησόμενον ἂν οὐ μνησθείη τοσαύτη; Χα. ἓν τοῦτον οὐκ εἰς μακρὰν ἡλωκὼς ἡμῖν παρέξειν, ὁπόταν ἀναπλέῃ. μὴ δὲ ἐμπόδιον ἴσχῃ ὅπως τοιοῦτον ἐπάρασθαι δυνάμενον. σὺ δέ μοι εἰπὲ τίς τ' ἂρ' ἐστὶ καὶ ὁ σεμνὸς οὗτος; ἀκήκοα μὲν ὡς ἔοικεν ἤδη γὰρ τῶν ἁλῶν. Ερ. Κῦρος ὁ Χάρωνος ὁ Καμβύσου, ὃς τὴν ἀρχὴν, πάλαι Μήδων ἐχόντων, νῦν Περσῶν ἤδη ἐποίησεν εἶναι. καὶ Λασυρίων ὕστερον ἐπῆλθε τοῦτος ἐκράτησε, καὶ Βαβυλῶνα περιῆλθε. καὶ νῦν ἐπὶ Λυδίαν ἔοικεν, ὡς καθελὼν τὸν Κροῖσον, ἄρχειν ἁπάντων. Χα. ὁ Κροῖσος δὲ καὶ ποτε κάκεῖνός ἐστιν; Ερ. Σαυτὸν ἀποβλέψον εἰς τοῦτο μεγαλωμένον ἀκριβῶς, τὸ τῶν ἀνθρώπων πλῆθος. Σάρδεις σαυτὴν νομίζε. καὶ τὸν Κροῖσον αὐτὸν ὁρᾷς ἤδη ἐπὶ κλίνης χρυσῆς κατημένον, Σόλωνι τῷ Ἀθηναίῳ διαλεγόμενον; βούλει ἀκούσωμεν ἀμφοῖν ὅ, τι καὶ λέγουσι; Χα. πάνυ μὲν οὖν. Κροῖ-

medium ſtadium ferat. *Ch.* At quanto juſtiùs me laudarent Mercurii, qui Milonem ipſum paulò poſt correptum, naviculæ imponam, quum ad nos venerit à morte adverſariorum invicteſſimo ſuperatus, neſcius quomodo ipſum ſupplantarit? Tum profectò ploràbit, recordatus harum coronarum; & adplauſus. Nunc verò ſeſe effert quoniam eſt admirationi, propterea quòd taurum geſtarit. Quid igitur arbitremur? num putare ſe aliquando moriturum? *Merc.* Quid? ille mortis in tanto vigore recordaretur? *Ch.* Miſſum hunc facito, riſum nobis haud ita multò poſt exhibiturum quando navigabit, & ne culicem quidem, nedum taurum ferre poterit. Sed illud tu mihi dicas velim: quis hic alius vir gravis? Græcus non eſt, ut ex veſte videre eſt. *Merc.* Cyrus, ὁ Chàron, Cambyſis filius, qui imperium, quod olim Medi obtinebant, ad Perſas tranſtulit, idemque Aſſyrios nuper devicit, & Babylonem expugnavit, & nunc expeditionem in Lydiam moliri videtur, ut ſuperato Crœſo, imperio in omnes potiatur. *Ch.* At ubi etiam eſt Crœſus ille? *Merc.* Illuc oculos in magnam illam arcem deflecte, quæ triplici muro eſt ſepta Sardis illa. Annon Crœſum ipſum jam vides in aureo ſolio ſedentem, & cum Athenienſe Solone diſſerentem? vis auſcultemus quæ de re verba faciant? *Ch.* Maximè ſanè. *Crœ.*

O hoſ-

1 Ἐλπίδα] Malè ἰλπίδα. Bourd.

2 *Cyrus*] Primus fuit qui apud Perſas regnavit, tranſtulitque imperium, capto avo Aſtyage, à Medis ad Perſas, de quo inulta Herod. Juſtin. Xenoph. *Cogn.*

3 *Et Craſo*] Lydorum rex fuit opulentiſſimus, de quo Herod. lib. 1. *Idem.*

1 Περὶ

ὦ ξένε Ἀθηναῖε, εἶδες χαρέ μου τὸν πλοῦτον, καὶ τοὺς θησαυροὺς, καὶ ὅσος ἄσημος χρυσός ἐστιν ἡμῖν, καὶ τὴν ἄλλην πολυτέλειαν, εἰπέ μοι τίνα νομίζῃ τὸν πάντων ἀνθρώπων εὐδαιμονέστατον εἶναι. Χα. τί ἄρα ὁ Σόλων ἐρεῖ; Ερ. δεῦρό. ἀλλὰ ἀγχίνους ὦ Χάρων. Σο. ὦ Κροῖσε, ὀλίγοι μὲν οἱ εὐδαίμονες, ἐγὼ δ' οὖν οἶδα, Κλέοβιν, καὶ Βίτωνα ἡγοῦμαι εὐδαιμονεστάτους ἡλίου, τοὺς τῆς ἱερείας παῖδας. Χα. τί ἀρχὴν φησὶν ἔτος, τοὺς ἅμα τοῖν ζεύγοιν καθελκύσαντας, εἶλκυσαν ἐπὶ τὸ ἀπίνης ὄχεα πρὸς τὸ ἱερόν. Κροι. ἴσα. ἐχέτωσαν τὰ πρῶτα ἐκεῖνοι τῆς εὐδαιμονίας. ὁ δὲ τρίτος δ', τίς ἂν εἴη; Σο. Τέλος ὁ Ἀθηναῖος, ὃς οὐ πολλοῖς, καὶ ἀπέθανεν ὑπὲρ τῆς πατρίδος. Κροι. ἐγὼ δ' οὐδέπω, εἰ σοὶ δοκῶ εὐδαίμων εἶναι; Σο. εὐδέπω οἶδα Κροῖσε, ὦ μὴ πρὸς τὸ τέλος ἀφίκῃ τοῦ βίου. Ὁ γὰρ πάντος, ἀκριβὴς ἔλεγχος τῶν τοιούτων, καὶ τὸ ἄχρι πρὸς τὸ τέρμα εὐδαιμόνως διαβιῶναι. Χα. κάλλιστα ὦ Σόλων, ὅτι ἡμῶν οὐκ ἐπιλήσῃ, ἀλλὰ τὸ παρεμεῖον αὐτὸ ἀξιοῖς ἡλίου τῷ περὶ τὰ τοιαῦτα κρίσιν. ἀλλὰ τίνας οἰκείους ὁ Κροῖσος ὑπέμπει, ἢ τί κομίζοντας ἐπὶ τοὺς ἄθλους φέρουσι; Ερ. πλίνθους τοῦ Πυθίου χρυσᾶς ἀνατίθησι, μισθὸν τοῦ χρησμοῦ, ὑφ' οὗ καὶ ἀπολεῖται μικρὸν ὕστερον. Φιλόμαθής ἦ ἀνὴρ καὶ τόπος. Χα. ἐκεῖνο γάρ ἐστι ὁ χρυσὸς τὸ λαμπρὸν, ὃ διαστίλβει τὸ ὑπόχρυσον μετ' ἐρυθήματος. οὗτοι δὲ πρῶτον εἶδον, ἀκούω ἀεί. Ερ. ἐκεῖνο ὦ Χάρων τὸ ἀοίδιμον ὄνομα, καὶ ἀπεριμάχητον. Χα. καὶ μὲν δὴ οὐχ ὁρῶ

O hospes Atheniensis, quia jam divitias meas, & thesauros, & quantum mihi sit rudis auri, aliamque supellectilem pretiosam vidisti, dic mihi quem omnium hominum fœlicissimum esse arbitreris. *Ch.* Quid tandem dicet Solon? *Merc.* Bono es animo nihil ineptum ô Charon. *Sol.* Pauci quidem, ô Crœse, fœlices sunt. Sed ex iis quos novi, Cleobin & Bitonem sacerdotis illius filios arbitror fœlicissimos extitisse. *Ch.* Argivæ illius hic dicit, qui nuper unà mortui sunt postquam jugum subeuntes, matrem vehiculo insidentem ad templum usque traxerunt. *Crœ.* Esto: habeant illi fœlicitatis primas: at quis tenebit secundas? *Sol.* Athenienſis ille Tellus, qui & bene vixit, & mortem pro patria oppetivit. *Crœ.* Ego verò sceleste non tibi videor fœlix esse? *Sol.* Nondum ô Crœse novi, nisi ad vitæ finem perveneris. Hujus enim rei mors est accuratus index, & vita fœliciter ad metam usque transacta. *Ch.* Optimè Solon, qui nostri non sis oblitus, sed cymbam ipsam harum rerum judicio dignam censes. Sed quinam sunt illi quos Crœsus emittit, aut quid humeris gestant? *Merc.* Lateres aureos Pythio dicat, pro mercede oraculi, quo paulò post peribit. Est autem vir illo vatibus mirificè deditus. *Ch.* Illud est aurum splendidum, quod cum rubore refulget subpallidum: illud enim nunc primùm video, cùm semper audiverim. *Merc.* Hoc celebre illud est nomen, cujus gratia tantopere pugnatur. *Ch.* Atqui non video quid boni ipsi in-

1 Πρὸς τὸ τέλος] Respicit Solonis dictum, de quo Auson. *Bourd.*

2 Περιμάχητον] Περιμάχητον & περικαθάρσιον interpretatur Casaubonus ad Theo-

ἄ, τι ἀγαθὸν αὐτοῖς ἀφίησιν, εἰ μὴ ἄρα τοῦτο μόνον, ὅτι βαρύνουσι οἱ φέροντες αὐτό. Ερ. ὡ γὰ οἶδα ὅσοι πόλεμοι ἀφ' οὗτοῦ, καὶ ἐπιβουλαὶ, καὶ λῃστείαι, καὶ ἐπορκίαι, καὶ φόνοι, καὶ δουλεῖαι, καὶ πλοῦς μακρὸς, καὶ ἐμπορίαι, καὶ δουλεῖαι; Χα. Ἀφοῦτο ὦ Ἑρμῆ, τὸ μὴ πολὺ ὦ χαλκοῦ ἀμφέρειν; οἶδα γὰρ τὸ χαλκοῦν, ὀλίγου ὡς οἶδα ἐγὼ τὸ κυβιστόντων ἐκπίνειν ἀλίγων. Ερ. ναί. ἀλλ' ὁ χαλκὸς μὲ πολύς. ὥστε ὡ πάνυ σπουδάζει ἐπ' αὐτῶν. τοῦτον ὃ ὀλίγον ὁπόταν πολλοῦ ὦ βάθους οἱ μεταλλεύοντες, ἀνορύττουσι. πολὺ ἀλλ' ὁπόταν τὸ γῆς καὶ ὕδατος ὥσπερ ὁ μόλιβδος, καὶ τάλλα. Χα. δεινὸν πως λέγεις τὸ ἀνθρώπων τὸν ἀδελτερίαν, οἳ τοσοῦτον ἔρωτα ἐρῶσιν ἀχρεῖ καὶ βαρίας κτήματος. Ερ. ἀλλ' ὁ Σόλων γε ἐκεῖνος ὁ Χάρων ἐρᾶν αὐτοῦ φαίνεται, ὡς ὁρᾷς. κωλυμαλᾷ γὰρ ὦ Κροίσου, καὶ τὸ μεγαλαυχᾶς ὦ βαρβάρου. καί μοι δοκεῖν ἔρεσθαί τι βούλεται αὐτόν. ἐπακούσωμεν ὦν. Σω. εἰπέ μοι ὦ Κροῖσε. οἴει γάρ τι διαφέρειν τὸ πλίνθων τούτων τὸν Πύθιον; Κροι. νὴ Δία. ὁ γὰρ ἐστιν αὐτοῦ οἰκοδόμημα ἐν Δελφοῖς ἀνάθημα ἐδὲν τοιοῦτον. Σο. ἐκεῖνο μεντάρτοι οἴει τὸν θεὸν ἀποφαίνειν, εἰ κτήσοιτο ὁ τοῖς ἄλλοις καὶ πλίνθους χρυσᾶς; Κροι. πῶς γὰρ οὔ; Σο. πειθόμενοι μοι λέγεις ὦ Κροῖσε πτίσαι ὁ τῷ ὑφεσπᾷ, εἰ ἐκ Λυδίας μεταστήσαι τὸ χρυσίον δεῦρό αὐτούς, ἢ ἐπιδημήσουσι. Κροι. πῶ γὰρ τοσοῦτον ὧν χρύσου χρυσὸς, ὅσος παρ' ἡμῖν; Σο. εἶπε μοι, σίδηρον ὃ φύει ὁ Λυδίᾳ; Κροι. insit, nisi hoc solùm, quod quæ ferunt, eo gravantur. *Merc.* Nescis quot propter ipsum bella, quot insidiæ, quot latrocinia, quot perjuria, quot cædes, quot vincula, quàm longinqua navigatio, quot mercaturæ, quot servitutes? *Ch.* Idcirco-ne Mercuri, quòd parum ipsi æri præstat? Nam æs novi, ut qui à singulis vectoribus obolum, ut noti, accipiam. *Merc.* Maximè. Verùm æris magna est copia: ideoque non habetur in precio ab ipsis. Hoc verò paucum ex loco valdè profundo metallorum scrutatores effodiunt. Hoc tamen ex terra, ut & plumbum & reliqua metalla provenit. *Ch.* Gravem hominum stultitiam narras, qui pallidam, gravemque possessionem amore tanto prosequuntur. *Merc.* At Solon quidem ille, Charon, eam, ut vides, videtur non amare. Crœsum enim ipsum, hominisque barbari jactantiam irridet: & ut mihi videtur, vult ipsum aliquid percunctari. Quamobrem auscultemus. *Sol.* Dic mihi Crœse, putas-ne Pythium his lateribus indigere. *Cræ.* Puto per Iovem. Nullum enim istiusmodi donarium Delphis habet. *Sol.* Arbitraris ergo fore ut Deum reddas beatum, si inter cætera lateres aureos possideat? *Cræ.* Quidni? *Sol.* Magnam mihi, Crœse, pauperatem in cœlo dicis esse, si Deos, cùm optent aurum, ex Lydia advehere oporteat. *Cræ.* Vbi enim tantum proveniat aurum, quantum apud nos? *Sol.* Dic mihi, num & ferrum in Lydia nascitur? *Cræ.* Nullum prorsus

Theophilactum, tangit & ad Athen. legend. interpr. Aristoph. Hesych. Suid. Eustat. *Bourd.*

1 Cam-

ὦ πάνυ π. Σο. Ἦ βελτίονος ἄρα εὐδαίμων ἐστ. Κροι. πῶς ἀμείνων ὁ σίδηρος χρυσίου; Σο. ἢν λάπτεσθαι μηδὲν ἀγανακτῶν, μάθοις ἄν. Κροι. ἐρώτα δ' Σόλωνα. Σο. πότερον, ἀμείνους οἱ σώζοντες τινὰς, ἢ οἱ σωζόμενοι ὑπὸ αὐτῶν; Κροι. οἱ σώζοντες δηλαδή. Σο. ἆρ' οὖν ἦν Κύρος, ὡς λοιδοροῦσί τινες, ἐπὶ Λυδοῖς, χρυσοῦς μαχαίρας ἂν ποιῆσαι τοῖς ὁπλίταις, ἢ ὁ σίδηρος ἀναγκαῖος τότε; Κροι. ὁ σίδηρος δηλαδή. Σο. καὶ εἴγε μὴ τούτων παρεσκεύαστο, οἷς δ' ἂν ὁ χρυσὸς εἰς Πέρσας ἀφικόμενος. Κροι. δύσφημά γε ἄνθρωπε. Σο. μὴ γένοιτο μὲν δὴ οὕτω ταῦτα. φαίνῃ δ' ἂν ἀμείνω τὸν σίδηρον ὁμολογῶν. Κροι. εἰκὸν καὶ τοῦ μὲν κελεύεις σιδηροῦς πλίνθους ἀπατιθέναι με, τὸ δὲ χρυσὸν ὀπίσω αὖθις ἀναιρεῖσθαι; Σο. ὁ δὲ σιδήρου ἐκεῖνος γε δέοιτο. ἀλλ' ἤν τι χαλκοῦ, ἤν τε χρυσοῦ ἀναθῇς, ἄθλοις μέν ποτε κτήμασι, καὶ ἔρημον ἔσῃ ἀνατιθεὶς, Φωκεῦσιν, ἢ Βοιωτοῖς, ἢ Δελφοῖς αὐτοῖς, ἤ τινι τυράννῳ λησῇ. τοῦ δὲ μὲν ἧττον μέλει τῶν χρυσοποιῶν. Κροι. αὐτὸ σύ μοι τοῦ πλούτου φθονερολεμεῖς, καὶ φθονεῖς. Ερ. ὁ φίλος ὁ λυδὸς ὦ Χάρων τὸν παῤῥησίαν, καὶ τὸν ἀληθείαν τὸν λόγον, ἀλλὰ ξένον αὐτοῦ δοκεῖ τὸ πρᾶγμα, οὐκ ἄνθρωπον ὄντα πένητα τολμᾶν, καὶ δεδεμένον ἐλευθέρως λέγειν. μεμνῆσθαι δ' ἂν μικρὸν ὕστερον Σόλωνος, ὅτου αὐτὸν δέῃ ἀλόγου, ὑπὸ τοῦ κρείττονος ὑπὸ Κύρου ἀναχθῆναι. ἤκουσα γὰρ τοῦ Κλωθῶνος ἀρτίως ἀναμιμνῄσκοντος τὰ ἐκείνου ἐπιτηδεύματα. ἐν οἷς καὶ ταῦτ' ἐγέγραπτο, Κροῖσον μὲν ἁλόντα ὑπὸ Κύρου, Κύρον δὲ αὖτον, ὑπ' ἐκείνου τοῦ Μασσαγέτιδος ἀνῃρῆσθαι. ὁρᾷς τὸν Σκυθίδα, τὸν ὑπὸ τοῦ Ἴακτου τοῦ

prorsus. *Sol.* Ergo potiore metallo indigetis. *Crœ.* Quinam ferrum est auro præstantius? *Sol.* Si respondere citra stomachum velis, facilè intellexeris. *Crœ.* Interroga Solon. *Sol.* Vtri præstantiores, an qui servant, an verò qui servantur? *Crœ.* Qui servant profectò. *Sol.* Si igitur Cyrus, ut quidam, in vulgus serunt, Lydos adoriatur, aureosne gladios exercitui facies, an ferro tunc opus erit? *Crœ.* Ferro sanè. *Sol.* At nisi hoc comparaveris, captivum ad Persas aurum tibi iverit. *Crœ.* Bona verba quæso. *Sol.* Absit ut hoc accidat. At saltem videris ferrum confiteri præstantius. *Crœ.* Ferreos ergo lateres me Deo consecrare, aurum autem revocare jubes? *Sol.* At ne ferro quidem ille indiguerit. Sed sive æs, sive aurum dicaris, aliis sanè, nimirum Phocensibus, aut Bœotis, aut Delphis ipsis, aut denique alicui tyranno prædoni futuram possessionem, & lucrum infperatum appenderis. Deus autem tuos aurifices parum curat. *Crœ.* Tu semper divitias mihi oppugnas, & invides. *Mere.* Non fert Lydus iste, ô Charon, libertatem & veritatem verborum: quin ei res absurda videtur, hominem pauperem, ea quæ urgeant, non trepidè sed liberè dicere. Atqui Solonis paulò post meminerit, quum oportebit ut à Cyro captus, rogum conscendat. Nam Clothonem audivi nuper lepentem, quæ cuique destinata sunt, in quibus & hæc erant scripta, Crœsum quidem à Cyro captivum duci, Cyrum autem ipsum à Massagetide illa occisum esse. Viden' Scythicam illam é-

quum

λευκὴ ἐξελαύνουσα; Χα. τὴ Δία. Ἑρ. Τώμυρις ἐκείνη ἐστί. καὶ τῷ κεφαλὴν γε ἀπετμῆσα ὁ Κύρος αὐτῆ, ἐς ἀσκὸν ἐμβαλεῖν πλήρη αἵματος. ὁρᾷς ὃ καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν νεανίσκον; Καμβύσης ἐκεῖνός ἐστιν. ἆρ' οὐ βασιλεύσει μὴ τὸν πατέρα. καὶ μυρίᾳ σφαλεὶς ἐν τῇ Λιβύῃ, καὶ Αἰθιοπίᾳ, τὸ πλάνητίον μανεὶς, ἀποδαινήσεται, ἀποκτίνας τὸν Ἄπιν. Χα. ὦ πολλοῦ γέλωτος. ἀλλὰ νὴ τίς ἂν αὐτὴν σοφοβλέψειεν ὅτως ὑπερφρονοῦσαν τῶν ἄλλων; ἢ τίς ἂν πιστεύσειεν ὡς μετ' ὀλίγον ξυτὸς μὲν, αἰχμάλωτος ἔσται, ὁ δὲ, τῷ κεφαλὴν ἐξῃ ὑπὸ αἵματος; ἐκεῖνος δὲ τίς ἐστιν ὁ Ἑρμῆ, ὁ τῷ πορφυρᾷν ἐφεστρίδα ἐμπεπορπημένος, ὁ τὸ διάδημα, ᾧ τὸ δακτύλιον ὁ μάγειρος ἀποδίδωσι, τὴν ἰχθῦν ἀνατεμὼν νήσῳ τινὶ ἀμφιῤῥύτῃ; βασιλεύς δέ τις εἶναι; Ἑρ. εὖγε παρῳδεῖς ὦ Χαρον. ἀλλὰ Πολυκράτη τὸν Σαμίων τύραννον, παναθλιώτατα οἰόμενον εἶναι; ἀτὰρ καὶ ὅτος αὐτὸς, ὑπὸ δὲ περιεστῶτος οἰκέτου Μαιανδρίου προδοθεὶς Ὀρόιτῃ τῷ σατράπῃ, ἀνασκολοπισθήσεται, ἄθλιος ἀπολεῖται τὸ εὐδαιμονίας ὃ ἀπωρεῖ ὀλίγου χρόνου. καὶ ταῦτα γὸ τὴ Κλωθοῦς ἐπήκουσα. Χα. εὖγε ὦ Κλωθοῖ, φοικικῶς καὶ αὐτὸς ὦ βελτίστη, καὶ τὰς κεφαλὰς ἀπότμιε, καὶ ἀνασκολόπιζε, ὡς εἰδῶσιν ἄνθρωποι ὅστις. ὡς τοσούτῳ δὲ ἐπαιρέσθων, ὡς ἂν ἀφ' ὑψηλοτέρου καταπεσούμενοι. ἐγὼ δὲ γελάσομαι τότε γνωρίσας αὐτῶν ἕκαστον γυμνὸν ὃ τῷ σκαφίδιῳ, μήτε πορφυρίδα, μήτε τιάραν, ἢ κιθάραν χρυσῆν κομίζοντας.

quum album agitantem? *Ch.* Video per Iovem. *Merc.* Tomyris illa est, quæ Cyri caput propria manu truncatum, in utrem sanguine plenum intruder. Sed & filium ejus adolescentem vides? [1] Cambyses ille est. Hic post patrem regnabit, ac ubi mille modis in Lydia & Æthiopia errarit, tandemque insaniverit, occiso Api morietur. *Ch.* O risum inexhaustum! Sed numquis ipsos aspicere sustineat quum alios ita contemnunt? aut quis crediderit fore ut ille brevi sit captivus, hic in utre sanguine pleno caput habeat? Quis verò ille est Mercuri, cui pallam purpuream fibula nectit, quem diadema decorat, cui coquus piscē dissecto, annulum tradit, ubi Insula septa mari & regis se nomine jactat? *Merc.* Bellè certè versum sermoni assuis ô Charon. Cæterùm Polycratem Samiorum tyrranum vides, qui se ab omni parte fœlicem putat? Hic tamen ipse ab assistente famulo Mæandrio proditus Orœtæ satrapæ, miser sanè momento fœlicitate sua lapsus, cruci suffigetur. Nam hæc quoque ex Clothone audivi. *Ch.* Præclarè ô Clotho, generose ipsos ô optima, ipsorumque capita trunca, & crucifige, ut se homines esse norint. Verùm adeò in sublime attollantur, ut quanto altiore ruina, tanto graviori dolore decidant. Ego autem tum ridebo, quum horum unumquemque in navigio nudum agnovero, nec purpuram, nec tiaram, nec fidium aureum afferentem.

1 *Cambyses*] Cyri filius, Persarum & Medorum rex de quo Herod. lib. 2. Cogn.

Ερ. καὶ τὰ μὲν τοιαῦτα, ὦ δι' ἐξ. τίνα δ' ἄλλα ὦ Χάρων ὁρᾷς, τοὺς πολίτας αὐτῶν, τοὺς πολεμοῦντας, τοὺς δικαζομένους, τοὺς γεωργοῦντας, τοὺς δανείζοντας, τοὺς στρατιώτας; Χα. ὁρῶ ποικίλλω τινὰ τύρβην, καὶ μικρὰν παρεχῆ τὸ βίου, καὶ τὰς πόλεις ἀπ' αὐτῶν ἐοικυίας τοῖς σμήνεσιν. ἐν οἷς ἅπας μὲν ἴδιόν τι κέντρον ἔχει, καὶ τὸ πλησίον κεντεῖ. ὀλίγοι δέ τινες, ὥσπερ σφῆκες, ἄγουσι, καὶ φέρουσι τὸ ὑποδεέστερον. ὁ δὲ ἀέρ' ἐπὶ τούτοις ὅλος ταραχῆς, τίνες εἰσίν; Ερ. ἐλπίδες ὦ Χάρων, καὶ δείματα, καὶ ἄνοιαι, καὶ ἡδοναὶ, καὶ φιλαργυρίαι, καὶ ὀργαὶ, καὶ μῖσοι, καὶ τὰ τοιαῦτα. τούτων δὲ ἡ ἄγνοια μὲν, κατὰ τι ξυμπαραμέμικται αὐτοῖς, καὶ ξυμπολιτεύεται μὲν τῇ Δίκῃ, καὶ τὸ μῖσος, καὶ ἡ ὀργὴ, καὶ ζηλοτυπία, καὶ ἀμαθία, καὶ ἀπορία, καὶ φιλαργυρία. ὁ φόβος δὲ, καὶ ἐλπίδες, ὑπερίσχυον πάντων, ὁ μὲν, ἐμπίπτων, ἀνωλέθρῳ. οἵοτε καὶ ὑποπτήσσειν ποιεῖ. αἱ δ' ἐλπίδες ὑπὲρ κεφαλῆς αἰωρούμεναι. ὁπότ' ἂν μάλιστα οἴηταί τις ἐπιλήψεσθαι αὐτῶν, ἀναπτάμεναι, οἴχονται, κενεὰς αὐτοὺς ἀπολιπόντες, ὥσπερ καὶ τὸν Τάνταλον κατὰ πάχους ὁρᾷς ὑπὸ τῷ ὕδατι. ἰὼ δ' ἀπείσης, κατόψει καὶ μοίρας ἄνω ἐπικλωθούσας ἑκάστῳ τὸ ἄτρακτον, ἀφ' ὧν ἠρτῆσθαι ξυμβέβηκεν ἅπασιν ἐκ λεπτῶν νημάτων. ὁρᾷς καθ' ὧν ἀραχνιά τινα καταβαίνοντα ἐφ' ἑκάστου δὲ τῶν ἀτρακτων; Χα. ὁρῶ πάνυ λεπτὸν ἑκάστῳ νῆμα ἐπιπλεγμένον γε τὸ πολλά. τοῦτο μὲν, ἐκείνῳ. ἐκεῖνο δὲ, ἄλλῳ. Ερ. εἰκότως ὦ πορθμεῦ. ἐπεμαρτυρήσατο γὰρ ἐκείνῳ μὲν, ὑπὸ τούτου φονεύθηναι. τούτῳ δὲ, ὑπ' ἄλλου.

tem. *Merc.* Ita certè res illorum se habebunt. Multitudinem autem vides Charon, quorum alii navigant, alii bellum gerunt, alii litigant, alii agriculturam exercent, alii fœnerantur, alii mendicant. *Ch.* Variam quandam video turbam, vitamque perturbationum plenam, eorumque urbes apum examinibus similes: in quibus proprium quisque aculeum habet quo vicinum lancinat: pauci autem ex ipsis velut crabrones, inferiorem agunt feruntque. At agmen illud quod ipsos clanculum circunvolitat, quinam sunt? *Merc.* Spes, ô Charon, metusque, amentia, voluptates, avaritia, iræ, odia, & id genus alia. Ex his autem ignorantia infimæ turbæ est permixta: atque in eadem republ. per Iovem degit ira, odium, zelotypia, imperitia, hæsitantia, avaritia. Metus autem, & spes desuper volitantes, ille quidem illapsis horrorem incutit, aliquando verò tantùm trepidare facit. Hæ verò spes supra caput sublatæ, ubi maximè quispiam eas prehensurum se putat, avolantes abeunt, illis ore hiante relictis: quòd ipsi Tantalo in aqua vides apud inferos accidere. Quòd si oculos intenderis, Parcas etiam in alto conspicies unicuique fusum volventes unde ex tenuissimis filis omnes pendent, quæ vides ut veluti araneorum stamina ex fusis in unumquemque descendunt? *Ch.* Equidem tenuissimum unicuique filum ut plurimum video innexum: hoc quidem illi, illud verò alii. *Merc.* Rectè ô portitor: nam est in fatis ut ab hoc ille, hic ab alio interficiatur: atque ut hic sit illius hæres cujus filum fuerit brevius: ille verò, hujus.

καὶ ἀλλοκοτωθῆναί με τοῦτον μὲ, ὀκνεῖν, ἵνα ἂν ἡ μικροτάτη τὸ νῆμα. ἀκούειν δ' ὦ, τοῦτο. τοιόνδε γάρ τι ἡ ἐπιπλοκὴ δηλοῖ. ὁρᾷς δ' ὃν λεπτὸν κρεμάμενος ἀπαίζει; καὶ ὀλίγον μὲ ἀναστατώσεις ἄνω, μετέωρός ἐστι. καὶ μεταμικρὸν καπνιαῖον ἀπέρραγότος τοῦ λίνου, ἐπεδὰν μηκέτι ἀντέχῃ πρὸς τὸ βάρος, μέγαν τὸν ψόφον ἱεμένου. ὀλίγον δὲ γῆς ἀωρήμενος, ἰὼ καὶ πίσσῃ, ἀψόφητι κείσεται, μόγις καὶ τοῖς γείτοσιν ἐξακουόντος τοῦ πλήσιον. Χα. παγγέλοιά τοῦτο ὦ Ἑρμῆ. Ερ. καὶ μὰ μὲν ἐμὴν ἐπιτιμὴν ἔχοις ἂν κἂν τῶν ἀξίων ὅπως ἐστὶ καταγέλαστα ὦ Χάρων. καὶ μάλιστα αἱ ἄγαν σπουδαὶ αὐτῶν, καὶ τὸ μεταξὺ τῆς ἐλπίδων οἰκείας, ἀναρπάσας γιγνομένας τοῦ βελτίστου θανάτου. ἀγχίλοι δ' αὐτοῖς, καὶ ὑπηρέται μάλα πολλοὶ ἂν ὁρᾶς, ἠπιαλοι, καὶ πυρετοί, καὶ φθοαί, καὶ δυσεντερίαι, καὶ ξίφη, καὶ λῃστήρια, καὶ κώνεια, καὶ δίκαι, καὶ τύραννοι. καὶ τούτων ὀλιγόλως αὐτοῖς εἰσέρχεται, ἐς ἂν δὴ πράττωσιν. ὅταν δ' σφαλῶσι, πολὺ τὸ ἀτίμητοί, καὶ αἰ, αἰ, καὶ φῦναι μοι. εἰ δὲ δεῖ ἐξ ἀρχῆς ὠνείσθαι ὅτι θνητοί τ' εἰσὶ καὶ τοιοῦτοι, καὶ ὀλίγον τοῦτον χρόνον ἐπιδημήσαντες τῷ βίῳ, ἀπίασιν, ὥσπερ ἐξ ὀνείρατος, πάντα ὑπὲρ γῆς ἀφέντες, ἔζων τ' ἂν σωφρονέστερον, καὶ ἧττον ἠνιῶντο λυπούμενοι. νῦν δ' ἐς ἀεὶ ἐλπίσαντες χρῆναι τοῖς παροῦσιν ἐπιδεῖν ἐπιτυχεῖς ὁ ὑπηρέτης καλῇ, καὶ ἀπαγῃ, πεδήσας τῷ πυρετῷ, ἢ τῇ φθοῇ, ἀγανακτοῦσι πρὸς τὸν ἀγγελοῦντα, ὅτι τοσοδὶ ἐπιτελέσαντες λυπασθήσονται αὐτῶν. ἢ τί γὰρ ἂν ποιήσειεν ἀνεὶρ, ὁ τὸν οἰκίαν σπουδῇ οἰκοδομούμενον, καὶ τοὺς ἐργάτας ἐπισπέρχων, εἰ μέλλοι ὅπ ἡμῶν, ἔξειν τέλος

Nam tale quid hæc connexio portendit. Vides ergo cunctos à tenui filo ſuſpenſos? Atque hìc quidem in altum attractus, ſublimis eſt: verùm paulò poſt ubi ſuſtinendo ponderi non amplius par fuerit, derupto lino decidens, ingentem ſtrepitum edet. Alius autem qui paululum tantùm à terra fuerit ſubductus, tametſi cadat, ſine ſtrepitu jacebit, adeò ut ruinam vix ipſi vicini exaudiant. *Ch.* Hæc ô Mercuri ſunt prorſus ridicula. *Merc.* Atqui ne verbis quidem pro dignitate poſſis exprimere quàm ſint ridicula Charon: in primis nimia ipſorum ſtudia, quodque inter ſpes intereunt ab optima morte arrepti: cujus nuncii & miniſtri ut cernis, permulti ſunt: epiali, febres, tabes, pulmoniæ, gladii, latrocinia, cicutæ, judices, tyranni. Et horum omnino nihil ipſos ſubit, dum rebus ſecundis utuntur. At ubi ſpe exciderint, illud in ore frequens ohe, hæ, hæ, hei mihi, hei mihi. Sed ſi inde ab ipſo initio perpenderent mortales ſe eſſe, & poſtquam in vita breve tempus fuerint peregrinati, relictis in terra rebus omnibus, tanquam ex ſomnio migraturos, prudentiùs profectò viverent, & moriendo minùs angerentur. Nunc autem quia præſenti rerum ſtatu ſperant ſe in perpetuum uſuros, quum irruens miniſter aut vocarit, aut abduxerit irretitos febre, vel tabe, abduci ſe ægrè ferunt, quòd ſe nuſquam ab his abſtrahendos expectarint. Sed enim quid non faceret ille qui domum diligenter ædificando operarios urget, ſi noverit fore ut finem ea habeat:

αὐτῷ. ὁ δὲ, ἅτε ἐπιθεὶς τὸ ὄργφον, ἀπίοι, τῷ κληρονόμῳ καταλιπὼν ἀπολαύειν αὐτῆς, αὐτὸς μὴ ᾖ θεατὴς ἄθλιος τοῦ αὐτῆ; ἐκεῖνος μὲν γὰρ ὁ χαίρων, ὅτι ἄῤῥενα παῖδα ἔτεκεν αὐτῷ ἡ γυνὴ, καὶ φίλους ἀφ' ἑστίας, καὶ τύνομα δὲ πατρὸς τιθέμενος, εἰ ἐπίσταιθ' ὡς ἑπτέτης γενόμενος ὁ παῖς τεθνήξει), ἆρα ἂν σοι δοκεῖ χαίρειν ἐπ' αὐτῷ γενομένῳ; ἀλλὰ τὸ αὖτον, ὅτι τῷ μὲν εὐτυχοῦντι ἐπὶ τῷ παιδὶ ἐκείνου ὁρᾷς, τὸν δὲ ἀθλιον πατέρα, δι' ὀλύμπια νενικηκότος, τὸ γείτονα δὲ τὸ ἐκποδὼν ἡγούμενον τὸ παιδίον οὐχ ὁρᾷς, οὐδὲ οἰόμενον οἵας αὐτῷ κεφαλῆς ἐκρίμνησθαι. τὰς μὲν γὰρ ἐπὶ τὸ ὁρᾶν ἀφεωρημένας ὁρᾷς ὅσαι εἰσὶ, καὶ τὰς ξυναγωνιώσας τὰ χρήματα, εἶτα πλὴν ἀπολαῦσαι αὐτῶν κωλυομένας, ὑφ' ὧν εἶπον, ἀπόντων ἀγγέλων τε, καὶ ὑπηρετῶν; Χα. ὁρῶ πάντα ταῦτα, καὶ ὡσεῖ ἐμαυτὸν ἐγὼ σκοπῶ, τί τὸ ἡδὺ αὐτοῖς ἐν τῷ βίῳ, ἢ τί ἐκεῖνό ἐστι, ὃ στερόμενοι ἀγανακτοῦσιν. Ερ. ὦ γῆν τὰς βασιλείας ἴδῃ τις αὐτῶν, εἴπερ δύναιμι οἴεσθαι δοκεῖν ἔχω δ' ἀβεβαίως, καὶ ὡς φῄς ἀμφίβολα τὰ τύχης, πλεῖω τὰ ἡδέα τὰ ἀνιαρὰ δύρησθ' ἂν ἔοικεν αὐτοῖς, φόβους, καὶ ταραχὰς, καὶ μίσην, καὶ ἐπιβουλὰς, καὶ ὀργὰς, καὶ κολακείας. τούτοις γὰρ ἅπαντες ξυνεισιν. ἐῶ πίθηκ, καὶ νόσους, καὶ πάθη, ἐξ ἐσοπτρείας δηλαδὴ ἀρχόντα αὐτῶν. ὅπου δὲ τὰ τοιαῦτα πολλὰ, λοιδορίας οἶμαι τὰ ἰδιωτῶν ἂν εἴη. Χα. ἐθέλω γὰρ σοι ὦ Ἑρμῆ εἰπεῖν, ὅτι μοι δοκοῦσιν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὁ βίος αὐτῶν. ἤδη ποτὲ [1] πομφόλυγας

is verò decedat, qui fastigium imposuerit, relicta hæredi domus ipsius fruitione, in qua ne cœnaverit quidem ipse miser? Ille verò qui lætatur, quòd sibi masculam prolem uxor peperit, ideòque amicos convivio excipit, & patris nomen imponit, si sciret puerum septimo ætatis anno periturum, nunquid tibi videretur gaudere quòd is sit natus? Verùm in causa est, quòd in eum intuetur, cui res in filio prospere cedunt, & qui pater est athletæ qui vicerit Olympia: vicinum autem qui natum cremandum effert non intuetur, neque novit à quo subtegmine ipsi pendeat. Quin & eorum qui de finibus dissident vides quanta sit turba, & eorum qui pecunias coacervant: attamen priùs quam ipsis fruantur, ab imminentibus illis quos dixi, nunciis & ministris avocantur? *Ch.* Video isthæc omnia, & apud me cogito, quid sit ipsis in vita jucundum, aut quidnam sit illud, quo privati tantopere stomachantur. *Merc.* Siquis etiam ex regibus eos aspiciat qui fœlicissimi videntur, extra aleam, & ut dicis, extra ancipitem fortunam constituti, tristia plura jucundis comperiet eis inhærere, metus, turbas, odia, insidias, iras, adulationes: his enim omnes distringuntur. Prætermitto luctus, morbos, animique perturbationes, ipsis æquè atque vulgo dominantes: quandoquidem horum mala recensere non minùs temporis exigiret, quàm quæ sunt privatorum. *Ch.* Volo igitur Mercuri, dicere tibi, cuinam assimiles homines mihi videantur, eorumque vita omnis. Vidistin' aliquando

1 Πομφόλυγας] Ex Homero postea vocat φύσα, φυσαλίδας, φύσημα. Bourd.

ὑ ὕδατι ἐπεάσῃ ὑπὸ κρυσταλλίνου τινὸς καταρράκτου ἀνισεμένας, τὰς φυσαλλίδας λέγω, ἀφ' ὧν ξυναγείρεται ὁ ἀφρός; σκέψαι τίνων αἱ μέν, τινες μικραὶ εἰσι. καὶ αὐτίκα σκεδαννύμεναι, ἀπέσβησαν. αἱ δ' ἐπὶ πλέον διαρκοῦσι. καὶ προχωρησάσαι αὐταὶ τῶν ἄλλων, αὖται ὑπερφυσώμεναι, ἐς μέγιστον ὄγκον αἴρονται. εἶτα μέντοι καὶ κἀκεῖναι πάντως ἐξερράγησάν ποτε. ἢ γὰρ οἷόν τε ἀλλως γενέσθαι. τοῦτό ἐστιν ὁ ἀνθρώπων βίος. ἅπαντες ὑπὸ πνεύματος ἐμπεφυσημένοι, οἱ μέν, μείζους, οἱ δ' ἐλάττους. καὶ οἱ μέν, ὀλιγοχρόνιον ἔχουσι καὶ ἀκύμορον τὸ φύσημα. οἱδὲ, ἅμα τῇ ξυρίγγι ἐπαύσαντο. πῶς σὺ δ' ἂν δικαίαν ἀπαγγείλαις ἀφικομένῳ. Ερ. ἀλλὰ χαῖρε σὺ δ' Ὁμήρου εἵνασας ὦ Χάρων, ὃς φύλλοις τὸ γένος αὐτῶν ὁμοιοῖ. Χα. καὶ τοιοῦτοι ὄντες ὦ Ἑρμῆ, ὁρᾷς οἷα πείθει, καὶ ὡς φιλοπονοῦντας ἀλλήλους ἀρχῶν πέρι, καὶ πραγμάτων, καὶ κτήσεων ἀμιλλωμένους; ἃ πάντα καταλιπόντας αὐτοὺς, δεῖ ἕνα ὀβολὸν ἔχοντας, ἥκειν παρ' ἡμᾶς. βάλε δὲ ἐπίτηδες ἐφ' ὑψηλοῦ τοῦ μέρους, ἀναβοήσας παμμέγεθες, ὡς χρὴ νέους αὐτοὺς, ἀπὸ χαλεπῆς μὲ τῆς μαχαίρας πόνων, ζῆν ἡδέως, ἀεὶ τὰ θαλλοῦντα τοῦ ὀφθαλμοῦ ἔχοντας, λέγων ὦ μάταιοι, τί ἐπιχειρᾶτε περὶ ταῦτα; παύσασθε κάμνοντες. ἢ γὰρ ἐς ἀεὶ βιώσεσθε. ὁρᾶτε τὸ σύνταφον σπουδῆς, ἀλλότριον ἐστι, ὁρᾶτε ἂν ἀπάγῃ ὑμᾶς αὐτῶν τι ξυνὼ αὐτῷ δοκοῦντων. ἀλλ' ἀνάγκη τὸ μὲν, χωμὸν οἰκεῖον ἡγεῖσθαι, καὶ τὸ ἀγρὸν, καὶ τὸ χρυσίον, ἀεὶ ἄλλων εἶναι, καὶ μεταβάλλειν τοὺς δεσπότας. εἰ ταῦτα καὶ τοιαῦτα ἐξ ἁπάντων ἐμβοήσαιμι αὐτοῖς, οὐκ ἂν οἶμαι μέγα ὠφελοίην

do bullas illas, torrente cum ſtrepitu ſcaturiente, exurgentes: flatuoſos dico tumores ex quibus ſpuma cogitur? Illarum igitur, aliæ quidem parvæ ſunt, quæ protinus ruptæ evaneſcunt: aliæ verò diutius durant, ſibique adjunctis aliis vehementer intumeſcunt, ac in maximum tumorem attolluntur: ac tandem aliquando illæ etiam prorſus ruptæ diſſolvuntur. Neque enim ſecus fieri poſſit. Hæc tibi hominum vita. Singuli flatu tumeſcunt, hi majores, illi minores, atque alii momentaneam moxque deficientem inflationem habent: alii ſimul atque conſtituti ſunt, deſiſtunt. Itaque omnes rumpi neceſſe eſt. *Merc.* Tu nihilo deterius Homero Charon, hominum vitam ſimilitudine expreſſiſti, qui genus ipſorum foliis aſſimilat. *Ch.* At tales quanvis ſint, vides tamen qualia faciant, ut inter ſe avidè contendant te imperiis, honoribus, & poſſeſſionibus, quibus omnibus relictis, ipſos unico cum obolo ad nos venire oportebit. Vis igitur ſiquidem in edito loco ſumus, ut maxima voce acclamando eos adhorter, ut ab inanibus quidem laboribus abſtineant, vivant autem, mortem ob oculos ſemper habentes, hiſque verbis utar, O ſtulti quid hæc tanto ſtudio proſequimini: deſiſtite à laboribus, neque enim in perpetuum vivetis: nihil ex iis quæ hic præclara habentur, eſt ſempiternum, nec aliquid horum moriens quiſquam ſecum auferre poſſit. Sed neceſſe eſt quemvis nudum abire, domum autem, agrum, aurum, eſſe ſemper aliorum, & dominos ſubinde mutare. Hæc & id genus alia, ſi ipſis unde exaudiri poſſent, incla-

λησθῆναι τ βίον, καὶ συφρονεστέρους ἂν ἡμᾶς ἀπολύ; Ερ. ὦ μακάρι, σὺ οἶσθα ὅπως αὐτοὺς ἡ ἄγνοια, καὶ ἡ ἀπάτη ἀμαυρώκασιν, ὡς μηδ' ἂν τρυπάνῳ τὰ ἀκοὰς αὐτοῖς τὰ ὦτα; τοσοῦτον κηρὸν ἔδυσαν αὐτοῖς, οἷον τοῖς Ὀδυσσεῦσι τοὺς ἑταίρους ἔδρασι δῆτ' τ Σειρήνων ἀκροάσεως. πόθεν οὖν ἂν οἱ ἐκεῖνοι δυνηθεῖεν ἀκοῦσαι, ἵνα καὶ σὺ κεκραγὼς ἀλαλάξῃς; ὅσῳ γὰρ παρ' ὑμῖν ἡ λήθη δύναται, τοῦτο συναύξει ἡ ἄγνοια ἐργάζεται. πλὴν ἀλλ' εἰσὶν αὐτῶν ὀλίγοι, οἱ ἐξηλειμμένοι τ κηρὸν ἐς τὰ ὦτα, ὡς τὴν ἀλήθειαν ἀσπαζόμενοι, οἳ καταγνωσόμενοι εἰκῆ ἐστιν. Χα. ἀκοῦν ἐκεῖνοι γοῦν ἐμέσοιτ' ἂν μᾶλλον; Ερ. περιττὸν τοῦτο λέγειν ἐστὶ αὐτοῖς, ἃ ἴσασιν. ὁρᾷς ὅπως ἀποστάντες τ πολλῶν, καταγελῶσι τ γινομένων, καὶ ἡδέως ἡδέως ἀρίστην αὐτοῖς, ἀλλὰ δῆλοί εἰσι θρασμὸν ἤδη βαλλόντες παρ' ὑμᾶς ἀπὸ βίου; καὶ γὰρ καὶ μισοῦσι, ἐλλιγόντες αὐτῶν τὰς ἀμαθίας. Χα. ὄζα δ' ἡμᾶς; πλὴν πάνυ ὀλίγοί εἰσιν ὦ Ἑρμῆ. Ερ. ἴσως καὶ ὀκτώ. ἀλλὰ καταμάθωμεν ἤδη. Χα. ἴτ' ἔπ ἐπόδιον εἰδέναι ὦ Ἑρμῆ, καί μοι δεῖξαι αὐτό, σύντελῆ ἴσως τὴν θέαν ποιήσειν πτοιηκώς, τὰς ἀποθήκας τ σωμάτων, ἵνα κατορύξωσι θάπτωσαν. Ερ. ἡσία ὦ Χάρων, καὶ τύμβους, καὶ τάφους καλοῦσι τὰ τοιαῦτα. πλὴν τὰ μὲν τ πόλεων ἐκεῖνα τὰ χώματα ὁρᾷς, καὶ τὰς σήλας, καὶ πυραμίδας; ἐκεῖνα πάντα νεκροδοχεῖα, καὶ σωματοφυλάκια ἐστι. Χα. τί δ' ἐκεῖνοι στέφουσι τὰς λίθους; Ερ. ἐπιθέματα τ ἀποθηκῶν, ἃ καὶ ἐπιγράφουσιν ἐνίοτε. Χα. ἐπιγράφουσι δὲ τί; Ερ. ὅσα ἕκαστος ἐβίωσεν, καὶ ὅτι ἀπέθανε. Χα. ἀπέθανε δὲ τί; Ερ. ὅτι ἐτελεύτησε. Χα. ἐτελεύτησε δὲ τί; Ερ. ὅτι ἔζησε. Χα. ἔζησε δὲ τί; Ερ.

θυς, καὶ χρίσι μύρῳ; οἶδὰ, ἢ πυρὰν νήσαντες ὥσθ' ἕ χωμάτων, καὶ βόθρον τινὰ ὀρύξαντες, κριοῦσί τι ταυτὶ τὰ πολυτελῆ δεῖπνα, καὶ εἰς τὰ ὀρύγματα οἶνον καὶ μελίκρατον, ὡς γὰν εἰκάσαι, ἐγχέουσιν; Ερ. σὺκ οἶδα ἄ πρὸμοῦ τί ταῦτα ὥσθ' τοὺς σὺ ἄδε. πιπισκόμενοι δ' ἂν τὰς ψυχὰς ἀναπεμπομένας κάτωθεν, δεῖπνεῖν μὲν ὡς οἷον τε ὠφελοῦμένας τῶν κρεῶν, καὶ τ' κρασὸν, πίνειν ἢ δὲ βόθρε τὸ μελίκρατον. Χα. σὺκοῦν ἔτι πίνειν ἢ ἐδίειν, ὧν τὰ κρανία ξηρὰ ταῦτα; καί τοι γελοῖός εἰμί σοι λέγων ταῦτα, ὁπόταν καταγνῷ αὐτὰς. οἶδ' ἂν εἰ δύναντ' ἂν ἔτι ἀνελθεῖν, ἅπαξ ὑποχθόνιοι γεγόμενοι; ἐπίτηδες καὶ παγγελοῖα ἂν ὦ Ε'ρμῆ ἔπαθον, σὺκ ὀλίγα πράγματ' ἔχων, εἰ ἑδὲ μὴ κατάγειν μόνον αὐτὰς, ἀλλὰ καὶ αὖθις ἀνάγειν πολλάκις. ὦ μάταιοι, τ' ἀνοίας. σὺκ εἰδότες ἡλίκοις ὄρφις ἀμφίκεισθ') τὰ νεκρῶν καὶ τὰ ζώντων πράγματα, καὶ οἷα τὰ παρ' ἡμῖν ἔστι. καὶ ἔτι [1] κάτθαν' ὁμῶς ἄ, τ' ἄτιμος ἀνὴρ, ὃς τ' ἴλαχε τύμβε. σὺ δ' ἴῃ τιμῇ Γ'ρῶν, κρείων τ' Α'γαμέμνων. Θερσίτῃ δ' ἴσος Θέτιδος παῖς ἠϋκόμοιο. πάντες δ' εἰσὶν ὁμῶς νεκύων ἀμύμονα κάρηνα, γυμνοί τε, ξηροί τε, κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα. Ερ. Η'ράκλεις, ὡς πολὺν τ' Ο'μηρον ἐπαντλεῖς. ἀλλ' ἐπείπερ ἀνέμνησάς με, φίλο σοι δείξω τ' Α'χιλέως τάφον. ὁρᾷς

nant, unguentoque inungunt? alii præ tumulis constructo rogo, ac fovea effossa, sumptuosas illas exurunt cœnas, & vinum mulsumque (quantum saltem conjecturis assequi possum) in ipsas foveas infundunt? *Merc.* Nescio, Portitor, quid hæc ad eos pertineant, qui apud inferos agunt. Verùm illis persuasum est umbras ab inferis reduces, circum nidorem & fumum quantum possunt, volitando cœnare, & ex fovea [1] mulsum bibere. *Ch.* Illos adhuc bibere & edere, quorum aridissimæ sunt calvariæ: atqui ridiculum est me tibi hæc dicere, cùm eos quotidie deducas, ac proinde scias an postquam semel terram subierint, denùo redire queant. Quineriam ego prorsus ridicula paterer, Mercuri, tot negociis occupatus, si oporteret ipsos non solùm deducere, sed etiam bibituros reducere. O stulti, quæ hæc amentia? Nescitis quàm longo finium intervallo res mortuorum & viventium sunt discretæ, quoque pacto se res habeant, apud nos, ubi Mortuus est æquè tumuli qui nescit honorem, Quique scit: unus honos Agamemnonis, unus & Iri est & Thersitæ & similis Thetidos formosus Achilles, Vmbræ nam pariter siccæ, nudæque pererrant Asphodeli campos confracto vertice cunctæ. *Merc.* Hercule, quàm multa ex Homero hauris! Sed quia submonuisti me, volo tibi sepulchrum Achillis indicare. Vides illud

1 *Mulsum*] Vivo favillam lavabant. Quidam in lib. 2. Epig. vivo sibi exhiberi cupit quæ mortuis præstari solent. Omnia quæ sunt in tractatu de sacrificiis habes antea sparsim in Deorum dialogis, tangit enim variam Deorum originem, casus, sacrorum ritus, nomina, regiones, & reliqua de quibus abundè dixerat. *Cogn.*

2 Κάτθαν' ὁμῶς] Homer. Odyss. *Bourd.*

[1] Η' Νῖ-

τὸ ἐπὶ τῇ θαλάττῃ; Σίγειον μὲν οὖν ἐκεῖνο τὸ τρωϊκὸν, ἀντικρὺ δ', ὁ Αἴας τέτακται ὁ τοῦ Ροιτείου. Καὶ μεγάλαι μὲν Ἑρμῆ αἱ τάφοι. τὰς πόλεις τὰς ἐπωνύμους ἤδη δέδοξόν μοι, ἃς κἂν ἀκούσωμεν. τὴν Νίνον τὴν Σαρδαναπάλου, καὶ Βαβυλῶνα, καὶ Μυκήνας, καὶ Κλεωνὰς, καὶ τὸ Ἴλιον αὐτό. πολλὰς γὰρ μεμνημένη ἀφικέσθαι ἐπιθυμῶ, ὡς δίκην ὅλων ἐκ τῶν μὴ δὶ ἐνιαυτοῦ, μὴ δ' ἀφ' ὑξας τὸ σκαφίδιον. Ερ. 1 Ἡ Νίνος μὲν οὖν illud quod mari adjacet? Sigeum quidem illud Trojanum eſt: è regione autem conditus eſt Aiax in Rhœteo. *Ch.* Non magna ſunt monumenta. Verùm inſignes illas urbes mihi jam commonſtra, de quibus tam magnifica in inferis audimus, Ninum Sardanapali urbem, Babylonem, Mycenas, Cleonas, ipſumque Ilium, multos enim illinc oriundos memini trajicere, adeò ut totis jam decem annis, neque navim ſubduxerimus, neque ea interim refrixerit. *Merc.* Ninus quidem ô Por-

1 Ἡ Νίνος μὲν, ὦ ἀριθμέ, Σπίλεων ἦδη ἐς ἐδάφος ἴσχυσε ἐπὶ λοιπὸν αὐτῆς] Lucianus cum fuerit Samoſatenus Euphratis accola, fidem in rebus Aſſyriæ videtur mereri, & mitum foret eum ignoraſſe locum, ubi ſita olim Ninus vel Ninive, ſi aliquod ejus veſtigium remanſiſſet. At quid faciemus Tacito, qui lib. 12. *Annal.* de expeditione Meherdatis ſic ait: *ſed capta in tranſitu urbi Ninos vetuſtiſſima ſedes Aſſyriis.* Sed & Straboni, qui ante Tacitum vivebat, qui lib. 16 ait: ἡ μὲν ἐν Νίνῳ πόλις ἱκανὸν παράδειγμα μετὰ τὴν ἅλωσιν. *Ninus ſtatim poſt everſum Aſſyriorum imperium evanuit*, vel *apparere ceſſavit.* Ergo contra Strabonem Amaſenum & Lucianum Samoſatenum Orientales viros & doctos non mihi videtur Tacitus audiendus. Deceptus certe fuit is Romanus quadam nominis ſimilitudine; & eam Ninum oppidulum forte vel caſtellum, captum ſine obſidione in tranſitu male accepit pro antiquiſſima & populoſiſſima illa urbe, quæ ſuis ſuo tempore totius orbis maxima, & uſque ad miraculum celebrata; aliter non poſſemus abſolvere Strabonem nec Lucianum mendacii. At fidem merentur. Sed milites, qui in expeditione cum Meherdate fuerunt, capta, ut dixi, aliqua urbecula, cujus nomen accedebat ad ſonum nominis antiquæ illius Ninives, putaverunt vel gloriabundi finxerunt ſe antiquam Ninon ſedem Aſſyriæ regum cepiſſe, & ita publicantes famæ pro vero tradiderunt tale mendacium. Sic Alexandri milites jactabant ſe Tanaim uſque perveniſſe, cum ab eo fluvio abeſſent plus quam mille milliaria. Sic & hoc tempore multos Hieroſolymitanos equites & alios nautas & negotiatores, qui in partibus Helleſponti vel bellum geſſerunt vel negotiati ſunt, audivi ſæpe aſſeverantes ſe vidiſſe antiquæ Trojæ ruinas, nec aliter unquam eis perſuadere potui. At Troadis (de qua Paulus Apoſtolus epiſt. ad Timotheum 2.) ruinas viderant, non Trojæ, cujus jam tempore Strabonis nulla extabant veſtigia, ut ait ille lib. 13: ἐδὲν ἴχνος σώζει τῆς ἀρχαίας πόλεως ἐλάττους, ἀπὸ μὲν ἐμπορικῶν τῆς κύλικος πόλεων, ἀπὸ πλείους δὲ κατασκαφῶν, ταύτης δὲ ἐν βάθρων ἀνατεθραμμένης, οἱ λίθοι πάντες εἰς τὰς ἐκείνων ἀνηλώθησαν μίτους χθησαν. Ἀρχαίαν ἄρα τε γ' ἦν φασὶ τὸ Μηθυμναῖον ἐκ τῶν ἐκείθεν λίθων τὸ Σιγεῖον ἐκτισθαι, id eſt, *nullum enim veſtigium noſtat antiqua urbis, & earum ratione; nam vaſtatis vicinis urbibus; non vero funditus everſis, ea vero à fundamentis deleta, omnes lapides ad aliarum inſtaurationem tranſportati ſunt. Itaque Archæanactæum ajunt Mitylenenſem Sigæum muro circumdediſſe ex lapidibus indidem acceptis.* Vrbs igitur, cujus nullum veſtigium extabat tempore Strabonis & Auguſti, ſub quo Strabo florebat, non poterat extare tempore Meherdatis ſub Claudio. Plura ad id argumentum adducere poſſem, & illuſtrem in literis virum caſtigare, qui eo, quod Ammianus Marcel-

πορθμοῦ ἀπόλωλεν ἤδη, καὶ οὐδὲ ἴχνος ἔτι λοιπὸν αὐτῆς. εἶδ' ἂν εἴπῃς [1] ὅπου ποτ' ἦν. ἡ Βαβυλὼν δὲ σοι σκληὴ ἐστιν, ἡ δύπυργος, ἡ τὸ μέγα θαῦμα. εἰ μεταπολὺ καὶ αὕτη ζητηθησομένη, ὥσπερ ἡ Νίνος. Μυκήνας γ', καὶ Κλεωνὰς, αἰσχύνομαί σοι δεῖξαί σοι. καὶ μάλιστα τὸ Ἴλιον. δοκεῖς γὰρ οἶδ' ὅτι τὸ Ὅμηρον καταλῦσαι ἐπὶ τῇ μεγαλογραφίᾳ τῶν ἐπῶν. πάλαι μὲν ἦσαν οὐδαίμονες, νῦν δὲ τεθνήκασι καὶ αὗται. [2] ἀποθνήσκουσι γὰρ αἱ πόλεις ὥσπερ ἄνθρωποι. καὶ τὸ δυσδεξίτερον, καὶ πορθμοὶ ὅλοι. Ἴναχος δὲν εἶδε τάφον ἐν Ἄργει ἔτι καταλειπόμενον. Χα. παπαῖ τὸ ἐπαίνου Ὄμηρε, καὶ τὸ ὀνομάστου, Ἴλιον ἱερὸν, καὶ δίρυάγμαν. καὶ εὐκτίμβραχα Κλεωνάς. ἀλλὰ μεταξὺ λόγων, τίνες εἰσὶν οἱ πολεμοῦντες ἐκεῖνοι, ἢ ὑπὲρ τίνων ἀλλήλοις φονεύουσιν; Ερ. Ἀργεῖοι ὁρᾷς ὦ Χάρων, καὶ Λακεδαιμόνιοι, καὶ τὸ ἡμιθνῆτα ἐκεῖνον τροπαιοῦχον Ὀθρυάδην, [3] τὸ ἐπιγράφοντα τὸ τρόπαιον τῷ αὐτοῦ ὀνόματι. Χα. ὑπὲρ τίνων δ' αὐτοὶ ὦ Ἑρμῆ ὁ πόλεμος; Ερ. ὑπὲρ βραδίου αὐτοῦ, ἐν ᾧ μάχονται. Χα. ὦ τῆς ἀνοίας, οἵαν ἔσχηκεν ὅτι καὶ ὅλην

& Portitor jam est eversa, ita ut nec reliquum quidem sit ejus vestigium, nec ubi olim sita fuerit, facilè dixeris. Babylon autem illa est, multis turribus præclarè munita, magnoque ambitu mœnium septa, haud ita multò post desideranda & ipsa, quemadmodum nunc Ninus. At Mycenas & Cleonas me tibi commonstrare pudet, ac inprimis Ilium. Præfocabis enim sat scio Homerum ubi descenderis, qui urbem illam tam magnificis versibus celebrarit. Verùm olim fœlices fuerunt: nunc autem etiam hæ interierunt. Moriuntur enim etiam urbes ὁ Portitor, quemadmodum homines. Quodque longè mirabilius, solidi etiam fluvii, ita ut Inachi ipsius in Argo ne monumentum quidem supersit. *Ch.* Vah, quæ laudes Homere, & quæ nomina, ingens, viisque patentibus Ilium, tum Cleonæ bellè structæ. Sed interim dum loquimur, quinam illi sunt qui dimicant, aut cujus rei causa se mutuò cædunt. *Merc.* Argivos vides & Lacedæmonios, ὁ Charon, atque semimortuum imperatorem Othryadem, suo ipsius nomini trophæum inscribentem? *Ch.* Cujus rei causa cœptum est hoc bellum? *Merc.* Pro ipsomet agro, in quo pugnant. *Ch.* O amentiam hominum, qui nesciunt se, etiamsi nunc eorum quisque to-

linus *Ninos* nominavit, non dubitavit in eximio opere, notis scilicet ad Eusebium, scribere: *Ninive autem adhuc integra stabat ævo Ammiani Marcellini.* Sed superfluum foret, cum id argumentum abunde simul & doctissimè tractaverit vir incomparabilis Samuel Bochartus in suo Phaleg. lib. 4 cap. 20, ad eum te remitto lector, & fileo. *Palm.*

1 Ὅπου ποτ' ἦν] *Campos ubi fuit.* Bourd.

2 Ἀποθνήσκουσι αἱ πόλεις] Plut. Romul. cætera Epitheta Homerica, ut & sensus & rationes quibus nititur. *Idem.*

3 Τὸν ἐπιγράφοντα τὸ τρόπαιον τῷ αὐτοῦ ὀνόματι] Casparus Barthius in animadversionibus ad Statii Thebaid. l. 4. vers. 481. ubi agit de Othryadibus hunc Luciani locum amendi arguit. Atque enim scripsisse τῷ αὐτοῦ αἵματι, Almel.

1 Ai-

τὴν Πελοπόννησον ἅπασαν κτήσονται, μόγις ἂν ποδιαῖον λάβοιεν τόπον τοῦ Αἰακοῦ. τὸ δὲ πεδίον τοῦτο, ἄλλοι ἄλλοι γεωργήσουσι, πολλάκις ὑπὸ βάθρου τὸ τρόπαιον ἀνασπωμένου τοῦ ἀρότρου. Ἐρ. ἴσως μὲν ταῦτα ἔσται. ἡμεῖς δὲ, καταβάντες ἤδη, καὶ ἐν χώρᾳ σύντιμον αὖθις τὸν ὄρνιν, ἀπαλλαττώμεθα, ἐγὼ μὲν κατὰ ἐπάλξεως, σὺ δ' ἐπὶ τὸ πορθμεῖον. ἥξω δέ σοι μετ' ὀλίγον καὶ αὐτὸς νεκροπομπῶν. Χα. οὕτω ἐποίησας ὦ Ἑρμῆ. Ἑρμ. εὐεργέτης ἀεὶ ἀναγραφήσῃ. ὑπάμιλλον δὲ τὴν εἰσῆσι τῶν ἀποδημίας. οἷα ἐστὶ τὰ τῶν κατοδωμένων ἀνθρώπων πράγματα, βασιλεῖς, πλίνθοι χρυσαῖ, ἑκατόμβαι, μάχαι. Χάρωνος δ', ὡς ἀδὲις λόγος.

totam Peloponnesum possideat vix tamen pedis unius locum ab Æaco accepturos. Hunc autem agrum aliàs alii colent, hoc trophæo à fundamentis per aratrum sæpe revulso. *Merc.* Hæc quidem hoc modo se habebunt. At nos jam hinc descendamus, ac montibus his in suas sedes repositis, discedamus: ego quò sum jussus ire, tu ad pontonem. Ad te autem brevi veniam mortuos adducens. *Ch.* Beneficio me affecisti Mercuri, atque in eorum album adscriberis, qui de me sunt benemeriti: quando quidem tua ope in hac peregrinatione sum adjutus. O qualia infœlicium hominum negocia, reges, lateres aurei, hecatombæ, prælia. Charontis autem nulla habetur ratio.

ΠΕΡΙ ΘΥΣΙΩΝ. | DE SACRIFICIIS.

ARGVMENTVM.

Deridet hoc sermone Lucianus vanitatem & superstitionem hominum circa colendos Deos, ut qui primum de diis impia quadam opinentur ac sentiant. Deinde eosdem ineptiore ac alieniore cultu quam qui pro natura ac dignitate numinis prosequantur. Propositio est, Ridicula esse ea, quæ homines tum sentiunt de Diis, tum circa illorum cultum faciunt. Id confirmat expositione, primum earum opinionum, quæ de diis traduntur, quam veluti caussam superstitionis istius esse ostendit. Deinde & ritum, quibus tum Graci, tum Ægyptii, quos cæteris multò ineptiis istis anteire indicat, uti solent. Et hanc quasi quendam effectum, ex superioribus opinionibus sequi, videtur velle intelligere.

Ἀμὲν γὰρ ἐν ταῖς θυσίαις οἱ μάταιοι πράττουσι, καὶ ταῖς ἑορταῖς, καὶ παρασκευάζεσθαι τοῦ θεῶν, καὶ ἃ αἰτοῦσι, καὶ ἃ εὔχονται, καὶ ἃ γιγνώσκουσι περὶ αὐτῶν,

Enimvero quæ stulti homines factitant in sacrificiis, in diebus festis, in Deorum supplicationibus, & quæ petunt, & quæ precantur, & quæ de ipsis sentiunt,

σὺκ οἶδα εἴ τις ὕπω ἡσυχῇ ἐστι, καὶ λελυπημένῳ, ὅσις ἡ γελάσῃ τὴν ἀδελτερίαν ἐπιβλέψας τῶν δημάτων. καὶ πολύ γε οἶμαι σωφρονεῖ ὅστις ἑαυτὸν ἐξετάσῃ, πότερον εὐσεβεῖς αὐτοὺς χρὴ καλεῖν, ἢ τἀναντίον θεοῖς ἐχθρούς, καὶ κακοδαίμονας; οἴγε ὕπω ταπεινὸν, καὶ ἀγχινοῦς τὸ θεῖον ὑπειλήφασιν, ὥσπ ἄνθρωπον εὐδιές, καὶ ἡλακατόμβοιον, ἡδέως, καὶ ἀγανακτεῖν ἀμελήμενον. τὰ γοῦν [1] αἰτωλικὰ πάθη, ἃ τὰς τῶν Καλυδωνίων συμφορὰς, καὶ τοὺς τοσούτους φόνους, καὶ τὴν Μελεάγρου ἀφλυσιν, πάντα ταῦτα ἔργα φασὶν εἶναι τῆς Ἀρτέμιδος, μεμψιμοιρούσης ὅτι μὴ παρελήφθη τοῖς τὴν θυσίαν ὑπὸ τοῦ Οἰνέως. ὕπως ἄρα βαθέως κωδικίλλῳ αὐτῆς ἡ τῶν ἱερείων ἀφθονία. καί μοι δοκεῖ ὁρᾶν αὐτὴν ἐν τῷ οὐρανῷ τότε μόνην, τῶν ἄλλων θεῶν ἐν Οἰνέως πιπορωμένων, δεῖνα ποιῆσαι, καὶ χετλιάζεσαι, οἵας ἑορτῆς ἀπολειφθήσῃ. τὸν δ' αὖ Αἰθίοπας, καὶ μακροβίους, καὶ τρισευδαίμονας εἶπον τις ἂν, εἴγε ἀπομνημονεύοι τὴν χάριν αὐτοῖς ὁ Ζεὺς, ἣν ἐν ἀρχῇ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως αὐτοὺς ἐπιδείξαντος, ἀλλὰ καὶ ἐξῆς ἡμέρας ἑπτὰ στάντας. καὶ ταῦτα, ἐπεγρόμενον ἐπὶ τοῖς ἄλλοις θεοῖς. ὕπως ἀδὴν ὡς ἔοικεν ἀμιθὲ ποιῶσιν, ὧν ποιοῦσιν. ἀλλὰ [2] πολλῶσι τοῖς ἀνθρώποις πεζαθεῖν, καὶ ἔνεσι σχεδαθεῖν παρ' αὐτῶν, τὰ μὲν, ὑγκαίνειν, εἰ τύχοι, βοείδιον· τὰ δὲ, πλωτῆρ, βοῶν πεπάρων· τὰ δὲ, βασιλεύειν, ἑκατόμβοης· τὰ δὲ, σῶον ἐπανελθεῖν ἐξ Ἰλίου εἰς πύλον, ταύρων ἑνέα· καὶ τὸν ἐκ τοῦ Αὐλίδος εἰς

equidem haud scio sit ne aliquis usque adeò tristis & mœstus, quin risurus sit perspecta eorum quæ fiunt, absurditate. At multò antequam ridere incipiat, illud, opinor, secum expendet utrum pios istos appellare conveniat, an contrà Diis inimicos ac infœlices: qui quidem tam humile, atque ignobile numen existimant esse, ut humanis obsequiis egeat, & adulatione gaudeat, & se negligi doleat. Nam Ætolica illa mala, & Calydoniorum calamitates, & tot cædes, & Meleagri interitum, hæc omnia dicunt esse Dianæ opera, quæ graviter ferret, se ab Oeneo ad sacrificium non fuisse adhibitam: usque adeò altè dolor hic animo illius insederat, quòd sacris epulis fuisset frustrata. Et mihi videor vidisse ipsam in cœlo tunc solam, reliquis Diis ad Oenei convivium profectis, graviter ferentem, ac miserabiliter ejulantem quòd ab ejusmodi sacris esset abfutura. Contrà verò Æthiopas & fortunatos, & ter beatos quispiam dixerit, si gratiam ipsis referat Iupiter, quam initio Homericæ poëseos in ipsum contulerunt, quem perpetuos duodecim dies epulis exceperunt, idque secum adductis etiam Diis aliis. Ita nihil, ut apparet, gratis faciunt, quicquid illi faciunt: sed bona vendunt hominibus, & ab illis emenda sanitas, fortè bucula divitiæ, quatuor bobus, regnum, hecatomba, præterea incolumis à Troja in Pylum reditus, novem tauris: & ex Aulide in Ilium

1 Αἰτωλικὰ πάθη] Hæc & cætera in Homero. *Bourd.*

2 Πολλῶσι τοῖς ἀνθρώποις] Hesiod. 1. oper. Lucianus passim. *Idem.*

Ἴλιον Ἀφροδίτης παρθένος βασιλικῆς. [1] ὁ μὲν γὰρ ἐκατόμβοιν τὸ μὴ ἀλῶναι τότε τὴν πόλιν ἐπρίατο παρὰ τοῦ Ἀθηνᾶς βοῶν δώδεκα, καὶ πέπλῳ. εἰκάζειν δ' ἔχει πολλὰ εἶναι, καὶ ἀλεκτρυόνων, καὶ στεφάνων, καὶ λιβανωτὸν μόνα παρ' αὐτοῖς ὠνια. τοῦτο δ' οἶμαι καὶ χρύσης ἱερεὺς ὢν, καὶ γέρων, καὶ τὰ θεῖα σοφὸς, ἐπειδὴ ἀπράκτων ἀπὸ τοῦ Ἀγαμέμνονος, ὡσεὶ ἐξουδενίσας τὸν Ἀπόλλωνα τὸν χρύσην, δικαιολογεῖται, καὶ ἀπειλεῖ τὴν ἀμοιβὴν, καὶ μόνον οὐκ ὀνειδίζει, λέγων, ὦ βέλτιστε Ἀπόλλον, ἐγὼ μὲν σὸν τὸν νεὼν, τὸν ἐστεφανωτὸν ὄντα, πολλάκις ἐστεφάνωσα. καὶ τοσαυτάκις μηρία ταύρων τε καὶ αἰγῶν ἔκαυσα ἐπὶ τῶν βωμῶν, σὺ δ' ἀμελεῖς μου τοιαῦτα πεπονθότος, καὶ παρ' ὀλίγα πήγεσιν ἐξεργάσῃ, τοιγαροῦν ὧδε κρατησόμενος αὐτὸν σὺν τῷ λόγῳ, ὥστε ἁρπασάμενος τὰ τόξα, καὶ ὑπὲρ τῶν ναυσὶ θέμις καθίσας ἑαυτὸν, κατατοξάσει τῷ λοιμῷ τοὺς Ἀχαιοὺς αὐτοῦ ἡμιόνους, καὶ κυνῶν. ἐπὶ δ' ἅπαξ τῶν Ἀπόλλωνος ἡμιόνων, βέλεσιν ἐκ τόξων αἰκισθῆναι, ἃ καὶ αὐτὸς οἱ σοφοὶ τῶν ἀνθρώπων λέγουσιν, οὐχ ὅσοι καὶ τὰς ἔριδας ἰδυσχήνασιν, οὐδὲ τὸν Γανύμηδες τὸν φόνον, οὐδὲ τῆς Δάφνης τὴν ὑπεροψίαν, ἀλλ' ὅσοι καὶ κυκλωπισθέντες ἐπὶ τοῦ τοῦ Κυκλώπων βασιλέως, [2] καταξηρασθέντες, ἀφ' οὗ τοῦτο σὺν τῷ ἑνὶ ὀφθαλμῷ κατατετμῆσθαι εἰς γλῶ, ἀνθρωπίνῃ χρησάμενον τῇ τύχῃ. ὅτε δ' ἐβουλεύσατο σὺν Θετταλίᾳ παρ' Ἀδμήτου, καὶ ἐν Φρυγίᾳ παρὰ Λαομέδοντι, παρὰ τούτου μὲν γε ὑ

llium navigandi facultas regia puella: nam quidam alius, ne tunc urbs caperetur, à Minerva bobus duodecim erat mercatus, & peplo. Verisimile est autem multa esse apud illos & gallo, & corolla, & thure solo venalia. Quæ cùm sciret Chryses, ut pote sacerdos, & senex, & rerum divinarum peritus, posteaquam re infecta rediisset ab Agamemnone, tanquam qui prior Apollini gratiam esset fœneratus, expostulat, & vicem repetit, nec solùm conviciatur, quum dicit, Ego optimè Apollo tuum templum cùm id temporis non esset coronatum, sæpe coronavi, totque taurorum, & caprarum coxas in aris adolevi, at tu, me hujusmodi injuriis affectum negligis, & de te benemeritum nihili facis. Itaque sic illum hac oratione exoravit, ut protinus arrepto arcu & sagittis, se super navium statione collocans, pestem in Græcos ne omissis quidem mulis & canibus, jacularetur. Sed quoniam Apollinis semel memini, alia præterea volo dicere, quæ sapientes illi de ipso tradunt. non quàm infœliciter amarit, non Hyacinthi cædem, neque Daphnes despicationem: sed ut ob Cyclopes interfectos damnatus, & in exilium pulsus fuerit. Propterea in terram humana sorte usurus, è cœlo est demissus. Vt etiam in Thessalia apud Admetum mercenariam operam locarit, & in Phrygia apud Laomedontem, atque apud hunc qui-

1 Ὁ μὲν γὰρ ἑκατόμβοιν] Rectiùs Mſ. Anglic. doctiſſimi Golmani, ὁ μὲν γὰρ Ἑκάεργον, paret apud Homer. Iliad. 6. *Bourd.*

2 Κατ]ξηρασθέντες] Rhetores Græci interpr. Ariſtoph. paſſim. Heſych. Suid. Pollux. *Idem.*

1 Ἀ]μ-

μόνῳ, ἀλλὰ μὴ ⸗ Ποσειδῶνι. [1] ἀμφότεροι πλινθεύοντες ὑπ' ἀπορίας, καὶ ἐργαζόμενοι εἰς τὸ τεῖχος, καὶ ἐδὲ σπλὴν τὸν μισθὸν ἀπομίσουν ⸗ Λαομέδοντος ⸗ Φρυγὸς, ἀλλὰ πολλῷ ἔλαττον αὐτοῖς πλέον ἢ τριάκοντά φασι δραχμὰς τροϊκάς. ἢ γὰρ ὑ ταῦτα συμφολογοῦσιν οἱ ποιηταὶ περὶ τῶν θεῶν, καὶ πολὺ τούτων ἱερώτερα ἄττα Ἡφαίστου. καὶ Ποσειδῶνος, καὶ Κρόνου, ⸗ Ῥέας, καὶ χειδὸν ὅλης τῆς ⸗ Διὸς εἰκάσας, ⸗ ταῦτα, ⸗ Διθυραμβίσαντες τὰς μούσας συνῳδοὺς ἐν ἀρχῇ τῶν ἐπῶν, ὑφ' ὧν δὴ ἔνθεοι γιγόμενοι, ὡς τὸ εἰκὸς ᾄδουσιν, ὡς ὁ μὲν Κρόνῳ, ἐπειδὴ τάχιστα ἐξέπεμε τὸν πατέρα τὸν οὐρανὸν, ἐβασίλευσέ τε ἐν αὐτῷ, ⸗ τὰ τέκνα κατήσθιεν, ὥσπερ ὁ ἀργεῖος Θυέστης. ὕστερον δ' ὁ [2] Ζεὺς κλαπεὶς ὑπὸ τῆς Ῥέας ὑποβαλλομένης τὸν λίθον, εἰς τὴν Κρήτην ἐκπέμπεις, ὑπ' Αἰγὸς ἀνατραφῇ, καθάπερ ὁ Τήλεφος ὑπ' ἐλάφου, καὶ ὁ Πέρσης Κῦρος ὁ ὕστερον, ὑπὸ τοῦ κυνός. εἶτα ἐξελάσας τὸν πατέρα, ⸗ εἰς τὸ δεσμωτήριον καθείλεν, αὐτὸς ἔσχε τὴν ἀρχήν. ἔγημε δὲ πολλὰς μὲν ἄλλας, ὑστάτην δὲ, τὴν Ἥραν τὴν ἀδελφήν, κατὰ τὸν [3] Περσῶν τοῦτο, ⸗ Ἀσσυρίων νόμους· ἐρωτικὸς δὲ ὢν, ⸗ εἰς ἀφροδίσια κεχυμένος, ῥᾳδίως ἐνέπλησε παίδων τὸ θέατρον. τοὺς μὲν, ἐξ ὀμβρίμων ποιησαμένου, ἐνίους δὲ ⸗ νόθους ἐκ θνητῆς ⸗ ἐπιγείας γήρως, ἅρπ μὲν, ὁ ἡνιόχευε γενόμενος χρυσοῦς, ἅρπ δὲ, ταῦρος, ἢ κύκνος, ἢ αἰτός. ⸗ ὅλως, ποικίλος quidem haud ſolus. Verùm cum Neptuno cùm ambo egeſtate preſſi lateres fingerent, & in conſtruendis mœnibus operam præſtarent, nec mercedem integram ab illo Phryge retulerint, ſed illis de ſumma plus quàm trigenta drachmas Trojanas adhuc ut ajunt, debeat. Annon hæc in Deorum honorem fabulantur poëtæ: atque his etiam multò diviniora de Neptuno, Prometheo, Saturno, Rhea, denique de univerſa ferme Iovis familia? idque muſis in exordio invocatis ut canentibus adſint, à quibus tanquam numine afflati, ut conſentaneum eſt, canunt ut Saturnus ſtatim execto patre Cælo, inibi regnarit, & liberos devorarit, quemadmodum Argivus ille Thyeſtes, utque Iupiter à Rhea furtim occultatus, ſuppoſito lapide, in Cretam ſit expoſitus, & à Capra educatus, ut Telephus à Cerva, primuſque Cyrus Perſa à cane. Deinde ut expulſo patre, & in vincula conjecto, imperium ipſe obtinuerit, aliaſque complures uxores duxerit, poſtremam verò Iunonem ſororem, idque juxta Perſarum, & aſſyriorum leges: utque in amorem propenſus & in venerem effuſus, liberis cœlum facile implerit: quorum alios ex ejuſdem ſortis deabus, alios ex mortali, terreſtrique genere nothos procrarit generoſus ille, modò in aurum, modò in taurum, modo in cycnum, aut aquilam converſus, ac denique

1 Ἀμφότεροι πλινθεύοντες] Hæc M. Fœlix Oct. Ser. ad Virg. *Bourd.*

2 Ζεὺς κλαπεὶς] Orpheus, Homer. Gallimach. hymno in Iovem. doctores facti. Tertull. Cypr. M. Fœlix. *Idem.*

3 Περσῶν νόμους] Etiam cum matribus Catull. M. Fœlix. *Idem.*

1 Παῖς

λώπερ@· αὐτὴ Προυτέως. μόνῳ ᾧ τῷ Ἀθηναίαν ἔφυσεν ἐκ τῆ ἑαυτῆ κεφαλῆς, ὑπ' αὐτὸν ἀπαχνῶς τὸ ἐγκέφαλον συλλαβών. τὸ μὲ γὰ Διόνυσον ἡμιπλῆ φασιν ἐκ τῆ μηρῆς ἐπομένης, ἁρπάσας, σὺν τῷ μηρῷ φέρων κατώρυξε. καῖπε ἐξέπεμψε, τῆ αὖθις@· σώσοσης. ὅμοια ᾧ τούτοις καὶ περὶ τῆ Ἥφαις ἄδουσιν, ἀνὰ τὰ αὖθις τὸ ἄνδρα ὁμιλίας ὑπομένουσαν αὐτῷ παῖδα γενῆσαι τὸ Ἥφαιστον, ἀ μάλα δύσκλη τοῦτον, ἀλλὰ βάναυσον, καὶ χαλκέα, καὶ πυρίτην, καὶ σὺ κατὰ τοπὸν βιαίως, καὶ ἀσθενῆρον ἀνάπλεων. οἷα δὴ καμινευτικῷ, καὶ ἀεὶ ἄρθρον τὸ πόδε. χαλεπῶς γὰ αὐτὸν λαβὸν ἔ πλώμενο@, ὑπόπτε ἐρρίφη ἀπὸ ἔ Διὸς ἐξ ὀρφνῆ. καὶ εἶτα μὴ οἱ Λήμνιοι κωλῶσι ποιοῦντες, ἔπ φερόμενον αὐτὸν ὑπεδέξαντο, ἐπ-ῶνηκε ἂν ἡμῖν ὁ Ἥφαιστος, ὥσπερ ὁ Ἀστυάναξ λαβὸν ἔ πύργε κατέπεσεν. καίτοι τὸ ῥᾳ Ἥφαιστε, μέτριον. τὸ δὲ Περμησία, τίς σὺ οἶδεν οἷα ἔπαθε, διὸπ καθ' ὑπερβολὴν φιλάνθρωπος ὢ; καὶ γὰ αὖ κ τοῦτον ἐς τὸν Σκυθίαν ἀγαγὼν ὁ Ζεύς, ἀνεσταύρωσε ἐπὶ ἔ Καυκάσε. καὶ τὸ ἀετὸν αὐτῷ ἐπιθεραπεύσοσα τὸ ἧπαρ ἐσημείρατ κολάψονζα, ἕτ@· μὲ ὢν ἐξεπέλεσε τὸν κακοδίκλον. ἡ Ῥέα δὲ, χρὴ γὰ ἴσως κ τοῦτα εἰπεῖν, πῶς σὺν ἀχθομένῃ, κ δεινὰ ποιεῖ, χαῶς μ' ἤδη, κ ἔξω@· ὖσα, Ϲ τοσοῦτον μήτηρ θεῶν, παιδεραστοῦσα σ' ἔτ, Ϲ ζηλοτυποῦσα, Ϲ τ' Ἄττιν ἐπὶ τ' λεόντων φέρουσα; Ϲ ταῦτα, μανίᾳ χρησόμον εἶναι δυνάμον. ὥστ, πῶς ἂν ἔτ μέμφοιτό τις ἢ τῇ Ἀφροδίτῃ, ὅτ μοιχεύ@, ἢ τῇ σελήνῃ ὡσὸς

que ipso Proteo mutabilior. Solam autem Minervam è suo ipsius capite progenuerit sub ipso cerebro planè conceptam. Nam Bacchum imperfectum adhuc ut ajunt, è matre etiamnum conflagrante surreptum, in suum femur illatum defodit: deinde urgente partu execuit. His autem similia etiam de Iunone canunt, nempe hanc citra virilem congressum, præventaneo conceptu gravidam puerum edidisse Vulcanum, eum non valdè fortunatum, sed fornacarium, & fabrum ærarium, ignipotentem, & in fumo perpetuò viventem, & scintillis oppletum, ut pote qui circa caminos versatur: tum etiam ne pedibus quidem integrum, eum enim claudicare à casu, ex quo à Iove de cœlo deturbatus est: ac nisi pro sua beneficentia Lemnii, eum dum adhuc ferretur in aëre, suscepissent, perierat nobis Vulcanus, non aliter quàm è turri dejectus Astyanax. Verumenimvero toleranda videntur, quæ de Vulcano narrant. Sed quis nescit qualia passus sit Prometheus, propterea quòd humanæ gentis supra modum amans fuerit. Hunc enim in Scythiam deductum Iupiter in Caucaso cruci suffixit, adhibita aquila quæ jecur ipsius quotidie pertunderet. Hic igitur pœnas expendit. Porro Rhea (nam hæc pariter sunt referenda) annon indecorè atque indignè facit? Iam anus cùm sit, iisque rebus intempestiva, totque Deorum mater, attamen adhuc pueros amat, eosque zelotypia prosequitur, & secum Attin leonibus vectat, idque cùm non amplius usui esse queat. Itaque quinam vitio quis vertat Veneri, quòd adulteretur, aut Lunæ quòd ad Endy-

τὴν Ἐνδυμίωνα κατιέναι πολλάκις οὐ μέσης τε ὁδοῦ; φέρε δὴ καὶ τοῦτον ἀφίεμεν τὸν λόγον, εἰς αὐτὸν ἀνέλθωμεν τὸν οὐρανόν, ποιητικῶς ἀναπλάσαντες καὶ τὸν αὐτὸν Ὁμηρον καὶ Ἡσίοδον ὁδόν, καὶ θεασώμεθα ὅπως ἕκαστον ἀφικνούμενον τὸν ἄνω. καὶ ὅπου μὲν χαλκοῦς ἐστι τὸ ἔδαφος, καὶ ὡς ἡμῶν ὁ Ὁμηρος λέγει, ἡκούσαμεν. ὑπερβάλλῃ δὲ καὶ ἀνακύψασι μικρὸν εἰς τὸ ἄνω, καὶ ἀπηρεῖς ἐπὶ τὸν τοῦτο ῥηθέντος, φῶς πλατὺ καὶ ὑπόλευκον φαίνεται, καὶ ἥλιος μὲν ἀμείνων, καὶ ἄστρα διαπρεπέστερα. καὶ τὸ πᾶν, ἡμέρα, καὶ χρυσοῦν τὸ δάπεδον. ἐστιᾶσθαι δὲ, ὡσπερ ἐμὲ οἰκοῦσιν αἱ ὧραι, πυλωροῦσι μέν. ἔπεισι δὲ, ἡ Ἶρις, καὶ ὁ Ἑρμῆς, ὄντες ὑπηρέται, καὶ ἀγχαλιαφόροι τοῦ Διός. ἐξῆς δὲ Ἡφαίστου τὸ χαλκοῦν ἀνάμεσον ἁπάσης τέχνης. μετὰ δὲ, αἱ τῶν θεῶν οἰκίαι, καὶ τοῦ Διὸς τὰ βασίλεια, ταῦτα πάντως θεοπρεπῆ τοῦ Ἡφαίστου κατασκευάσματα. οἱ δὲ θεοὶ [1] πὰρ Διὶ καθήμενοι, περὶ γὰρ οἶμαι ἄνω ὄντα μεγαληγορεῖν, ἀποσκοποῦσιν εἰς τὴν γῆν, καὶ πάντη περιβλέπουσιν ἐπικύπτοντες, εἴποθεν ὄψονται πῦρ ἀναπτόμενον, ἢ ἀναφερομένην κνίσαν, ἑλισσομένην περὶ καπνόν. κἂν μὲν δύηλος, ἀνωχλοῦνται πάντες, ἐπικεχηνότες τὸν καπνόν, καὶ τὸ αἷμα πίνοντες τοῖς βωμοῖς προσχεόμενον, [2] ὥσπερ αἱ μῦαι. ἢν δ' οἰκήσῃ ὦσι, νέκταρ, καὶ ἀμβροσία τὸ δεῖπνον. πάλαι μὲν καὶ ἄνθρωποι συνεστιῶντο, καὶ συνέπινον αὐτοῖς, ὁ Ἰξίων, καὶ ὁ Τάν-

dymionem frequenter è medio curſu divertens deſcendat? Sed age miſſas jam faciamus haſce fabulas, ipſumque cœlum conſcendamus, poëtico more ſubvolantes, ea nimirum via quæ Homero & Heſiodo eſt eadem: & quo pacto quidque ſit apud ſuperos ordinatum, contemplemur. Quòd autem forinſecus eſt æneum, vel ab Homero, qui id ante noſtram ætatem dixit, audivimus. Quod ſi ſuperaveris, & paulum ſublato capite, ſurſum aſpexeris, & planè ſupra dorſum perveneris, & lumen adparet candidius, & ſol ſerenior, & aſtra fulgentiora: quicquid apparet, dies eſt, & ſolum undique aureum. Cæterùm ingredienti, primo loco habitant Horæ, etenim portas ſervant: ſecundo Iris & Mercurius, ut pote miniſtri ac Iovis internuncii: deinde Vulcani fabrilis officina, omnigeno referta artificio. Poſtea Deorum ædes ac Iovis ipſius regia, quam Vulcanus pulcherrimè fabricavit. At verò Dii Iovi aſſidentes (convenit enim ut opinor, res ſupernas verbis extollere) in terram deſpiciunt, & inclinato capite quoquoverſum circumſpectant, ſicunde ſubvolantem ignem videant, aut ſurgentem nidorem, circaque fumum ſeſe rotantem. Ac ſi quis forte ſacrum faciat, epulantur omnes inhiantes fumo, ac muſcarum in morem, affuſum aris ſanguinem bibentes. Si verò domi cibum ſumant, nectare & ambroſia victitant. Atque olim quidem etiam homines in convivium & compotationem ab illis ſunt adhibiti, nempe Ixion & Tanta-

1 Πὰρ Διὶ καθήμενοι] Paſſim in Homero. ut & illa ἑλισσομένην περὶ καπνόν. Quæ rurſum repetit in Icarom. *Bourd.*

2 Ὥσπερ αἱ μῦαι] Idem Muſcæ encom. Athen. lib. 1. Ariſtoph. *Idem.*

1 Ὁ μὲν

πλοῦ. ἐπὶ δ' ἡσυχίαν ὑβρισταὶ, καὶ λάλοι, οὗτοι μὲν ἔτι καὶ νῦν κραυγάζουσι. ἄδακρυς δὲ τοῦ θνητῶν γένους καὶ ἀπόρρητος ὁ θεσμός. τοιοῦτος ὁ βίος τῶν θεῶν. τοιαῦτα καὶ οἱ ἄνθρωποι συνῳδὰ τούτοις, καὶ ἀπάλληθη τὰς θρησκείας ἐπιτηδεύουσι. καὶ πρῶτον μὲν, ὕλας ἀποτέμνουσι, καὶ ὄρη ἀνίστασι, καὶ ὄρνια καθιέρωσαν, καὶ φυτὰ ἐπεφήμισαν ἑκάστῳ θεῷ. μετὰ δὲ, νεμηθέντες καὶ ἔθνη, σέβουσι, καὶ πολίσας αὐτῶν ἀποφαίνουσιν. ὁ μὲν Δελφὸς, τὸν Ἀπόλλω, καὶ ὁ Δήλιος. ὁ δ' Ἀθηναῖος, τῇ Ἀθηνᾶ. μαρτυρεῖται γὰρ τῇ οἰκειότητι, τοῦ ὀνόματος. καὶ τὴν Ἥραν ὁ Ἀργεῖος. καὶ ὁ Μυγδόνιος, τὴν Ῥέαν. καὶ τὴν Ἀφροδίτην ὁ Πάφιος. οἱ δ' αὖ Κρῆτες, ἐν γειτνιάσι παρ' αὐτοῖς ἐδὲ τεθάφθαι μῦθον τὸν Δία λέγουσιν, ἀλλὰ καὶ πάρον αὐτὸν δεικνύουσι. καὶ ἡμεῖς ἄρα τοῦτον ἠπατήμεθα χρόνον, οἱ μῦθοι τὸν Δία βεβροντᾶν τε, καὶ ὕειν, καὶ τἄλλα πάντα ἐπιτελεῖν. ὁ δὲ, ἐλεεινῶς πάλαι τεθνεὼς, ἐνθάδε Κρησὶ τεθαμμένος. ἔπειτα δὲ ναοὺς ἐγείρουσιν, ἵν' αὐτοῖς μὴ ἄοικοι, μὴ δ' ἄνιστοι δῶσιν ὦσιν, οἰκήσεις αὐτῶν ἀπεικάζουσι, ἐνθαπολίσαντες ἢ Πραξιτέλη, ἢ Πολυκλείτου, ἢ Φειδίαν. οἱ δ', οὐκ οἶδ' ὅπῃ ἰδόντες, ἀναπλάττουσι γλυκύτητα μὲν τὸν Δία, παῖδα δ' ἀεὶ τὸν Ἀπόλλωνα, καὶ τὸν Ἑρμῆν ἀκμήτην, καὶ Ποσειδῶνα κυανοχαίτην, καὶ γλαυκῶπιν τὴν Ἀθηνᾶν. ὅμως δ' ὅταν οἱ παρέλθωσιν εἰς τὸν νεὼν, ὅπου τὸ ἐξ Ἰνδῶν ἐλέφαντος ἔπειτα οἶσθ' ὁρᾶν, ὅπου τὸ

talus: ſed quoniam ſtuprum moliti ſunt, & garruli fuerunt, ob id in hunc quoque diem pœnas luunt: & reliquo mortalium generi inacceſſum & abditum eſt cœlum. Hujuſmodi eſt Deorum vita. Proinde etiam homines hiſce conſimilia & congrua in ipſorum cultu ſectantur. Ac primùm quidem ſylvas conſecrarunt, montes dedicarunt, ſuamque cuique Deo plantam aſſignarunt. Poſtea per gentes diſtributos colunt, ac veluti ſuos cives faciunt: nempe Apollinem Delphi, Deliique: Minervam Athenienſes, quæ vel ipſo Athenes nomine ſe ei reipubl. familiarem eſſe teſtatur, Argivi Iunonem, Mygdonii Rheam, Paphii Venerem. Rurſum autem Cretenſes Iovem affirmant non ſolùm apud ſe fuiſſe educatum, ſed etiam ſepulchrum ejus oſtendunt. At nos interim tam multis ſæculis fallimur, quum exiſtimamus Iovem tonare, pluere, aliaque omnia peragere: noſque illud latuit, eum jam olim fuiſſe defunctum, & apud Cretenſes ſepultum. Deinde verò fanis in honorem illorum erectis, ne tectis aut penatibus careant, effigies illorum exprimunt, adhibito ad id vel Praxitele, vel Polycleto, vel Phidia. At hi neſcio ubi viſos illos effingant, Iovem quidem barbatum, Apollinem verò ſemper puerum, Mercurium ducentem primam lanuginem, Neptunum nigro capillitio, cæſiis oculis Minervam. Attamen qui templa ingrediuntur, nec ebur ex Indis allatum, nec è Thra-

1 Ὁ μὲν Δελφὸς] Cæcil. in M. Fœl. qui tangit cætera hujus tractatus, quæ quidem etiam ſunt in Dialog. Deor. antea. ſcribe Ἀργεῖος, ut in Angl. Cod. *Bourd.*

1 Περὶ-

ἐκ τ Θράκης μεθαλδύξιν χρυσίον, ἀλλὰ τ Κρόνου καὶ Ρέας ἐς τὴν γῆν ὑπὸ Φειδίᾳ μετωκισμένον, καὶ τὴν Πισαίων ἐρημίαν ἐπισκοπεῖν κεκελεύσμένον, καὶ ἀγαπῶντα εἰ λάβοι πέντε ὅλων ἐτῶν θυσίᾳ τις αὐτῷ παρέρχοιτο ὀλυμπίων. ἑρμῆς ὁ βωμεὺς, καὶ [1] περίῤῥησις, καὶ περίρραντήρια, περισάγουσι τὰς θυσίας. [2] βοῦν μὲν ἀροτῆρα, ὁ γεωργὸς· ἄρνα ὁ ποιμένιος, καὶ αἶγα ὁ αἰπόλος. ὁ δὲ πὶς, λιβανωτὸν, ἢ πόπανον. ὁ δὲ πένης, ἰλάσκεται τὸν θεὸν, φιλήσας μόνον τὴν αὐτῦ δεξιάν. ἀλλ' οἷα θύοντες, ἐπ' ἐκείνους γὰρ ἐπάνειμι, στεφανώσαντες τὸ ζῶον, καὶ πολύ γε πρότερον ἐξετάσαντες εἰ σπλὰς ἔχοι, ἵνα μὴ ὁ τ ἀγρηΐων τι καὶ προσφάτως, περισάγουσι τῷ βωμῷ, καὶ φοβοῦνται μὴ ὀφθαλμοῖς ὁ θεὸς, γεγρὼς τι μυκώμενον, καὶ ὡς τὸ εἰκὸς δύσφημον, καὶ ἡμίφωνον ἤδη τῇ θυσίᾳ ἐπαλλόν. τίς οὐκ ἂν εἰκάσειεν ἡδέως, ταῦθ' ὁρῶντας τοὺς θεούς; καὶ τὸ μὲν περίρραμμα φησὶ, μὴ παρεῖναι ἔσω περιῤῥαντηρίων, ὃς τις μὴ καθαρὸς ἐπὶ τὰς χεῖρας. ὁ δὲ ἱερεὺς αὐτὸς, ἔσπευσεν ἠμφιεσμένος, καὶ ὥσπερ ὁ Κύκλωψ ἐκεῖνος, ἀνατέμνων, καὶ τὰ ἔγκατα ἐξαίρων, καὶ καρδιολκῶν, καὶ τὸ αἷμα τῷ βωμῷ περιχέων. καὶ τί γὰρ οὐκ ὑσεβὲς ἐπιτελῶν; ἐπὶ πᾶσι γὰρ πῦρ ἀνακαύσας, ἐπέθηκε, φέρων αὐτῇ δρᾶ τὴν αἶγα, καὶ αὐτοῖς ἐρίοις τὸ σπλάγχνον. ἤ γε κνίσα, θεατέον, καὶ ἐ-

Thracia effossum aurum jam videre se arbitrantur, sed Saturni Rheæque filium à Phidia in terram hospitem transtatum, & Pisanorum solitudinem observare jussum, hoc præmio contentum, si quinto quoque anno, præter Olympiorum propositum, ipsi quis sacra faciat. Tum autem constitutis aris, oraculique septis, & puris vasis, victimas adducunt: bovem aratorem agricola, agnum opilio, captam caprarius: alius thus, aut placentam. Pauper verò Deum, ejus tantummodo dextram osculatus, propitium reddit. Iam verò quum immolant (ad illos enim redeo) coronatam pecudem quæ multo ante, sit ne ad sacra legitima explorarunt, ne quam ex his mactent, quas vetat religio, ad aram adducunt & ob oculos Dei jugulant, flebile quiddam emugientem, utque verisimile est, bene ominantem, & jam dimidio vocis sono rei sacræ accinentem. Quis non conjiciat Deos hoc spectaculo delectari? Quin & pro foribus posita tabula denunciat, ne quis intra pura vasa consistat, qui non sit puris manibus. Tum ipse sacrificus sanguine fœdatus, non aliter quàm Cyclops ille pecudem incidit, intestina educit, cor avellit, & cruorem aræ circunfundit. Et quid tandem quod sit pietatis non peragit? Post omnia demum incenso igni, capram cum ipsa pelle portatam; cumque lana ovem imponit. Nidor interim ille divinus & sacer sursum fer-

1 Περίῤῥησις & περίρραντήρια] De his vocibus copiosè alibi. *Bourd.*

2 Βοῦν ἀροτῆρα] De quo Hesiod. lib. 2. op. Nefas autem fuit, & capital lege Attica bovem aratorem necare vel mactare. Varr. c. 5. lib. 2. de re Rust. dico ad Pausan. *Idem.*

φερεται χωρεῖ ἄνω, καὶ ἐς αὐτὸν τὸν ἀέρα τὸν [1] Διασκίδνα ἠρέμα. ὁ μέντοι σκύθης, καὶ πάσας τὰς θυσίας ἀφεὶς, καὶ ἡγησάμενος πανηνὰς, αὐτὸς ἀνθρώπους τῇ Ἀρτέμιδι παρείσηκε. καὶ ὕστατον ποιῶν, ἀρίσκει τῇ θεῷ. τοιαῦτα μὲν ἴσως μέτρια, καὶ τὰ ὑπ' Ἀσσυρίων γινόμενα, καὶ ὑπὸ Φρυγῶν, καὶ Λυδῶν. ἢν δ' ἐς τὴν Αἴγυπτον ἔλθῃς, τότε δὴ τότε ὄψει πολλὰ τὰ σεμνὰ, καὶ ὡς ἀληθῶς ἄξια ἐν ὀφθαλμοῖς. κελεύσω σοι πρὸς τὸν Διὰ. κυνοκέφαλον ἢ τὸν βέλτιστον Ἑρμῆν, καὶ τὸν Πᾶνα ὅλον τράγον, καὶ Γοῦν τινὰ, καὶ κροκόδειλον ἕτερον, καὶ πίθηκον. εἰ δὲ ἐθέλοις καὶ ταῦτα διὰ μιᾶς ὄψει ἰοῦ εἰδῇς, ἀκέτι πολλῶν σοφιστῶν, καὶ γραμματέων, καὶ προφητῶν [2] ἐξυρημένων, διηγημένων. τοιγαροῦν δὲ φησιν ὁ λόγος, [3] φύσας δὲ ἐπιφθὰς βόηλοι, ὡς ἄρα ὑπὸ τῶν πολεμίων, καὶ τὸ γιγάντειον τῶν ἐπανάστασιν οἱ θεοὶ φοβηθέντες, ἥκον ἐς τὴν Αἴγυπτον, ὡς δὴ ἐνταῦθα λησόμενοι τοὺς πολεμίους. εἶθ' ὁ μὲν αὐτῶν, ὑπὸ δὲ τράγον. ὁ δὲ, κριὸν ὑπὸ δὲ δείους. ὁὸὲ, ἐλαφον, ἢ ὄρνεον. διὸ δὴ εἰσέτι καὶ νῦν φυλάττεσθαι τὰς τότε μορφὰς τοῖς θεοῖς. ταῦτα γὰρ ἀμέλει ἐν τοῖς ἀδύτοις ἀπόκειται γεγραφέναι, πρὶν ἢ ἐπὶ τῶν μυελῶν. αἱ δὲ θυσίαι, καὶ παρ' ἐκείνοις αἱ αὐταί. πολλὰ ὅτι πυθέσθαι τὸ ἱερεῖον, καὶ κρίθηται περισκοπήσαντες ἤδη τεφοσυμένον. οἱ δὲ, καὶ θάπτουσι, μόνον ἀποσφάξαντες. ὁ μὲν γὰρ Ἆπις ὁ μέγιστος

fertur, & in ipsum usque cœlum subvectus, paulatim diffunditur. Verùm Scytha omissis omnibus hisce hostiis, ut quas viles existimet, ipsos homines Dianæ mactat, remque gratam Deæ sic facit. Hæc quidem fortasse modesta videantur, quæque factitant Assyrii, quæ Phryges, quæ Lydi. At si in Ægyptum venias: ibi demum, ibi res graves videbis multas, & cœlo revera dignas: puta lovem arietino vultu: canino Mercurium illum optimum. Panem verò totum hircum, alium etiam Ibin, alium crocodilum, & simiam. *Verum si discendo velis pernoscere & illa*, complures sophistas audies, & scribas, & prophetas qui tibi mento abraso narrent (Sed priùs ut dicunt *Fores occlude Prophane*) nimirum ut ab hostibus territi, illamque gigantum rebellionem veriti Dii in Ægyptum venerint, ut illic ab hostibus tuti latitarent: ideoque alius ipsorum hircum præ formidine induxerit, alius arietem, alius feram, alius avem. Atque hinc esse ut Dii nunc etiam eas obtineant formas, quas id temporis assumpserant. Nam hæc diligenter mandata literis, idque ante annos plus decies mille in adytis posita servantur. Victimæ autem, etiam apud illos sunt eædem: nisi quòd hostiam luctu prosequuntur, jamque mortuæ membra circunfusi laniant, eamque soli sepeliunt, qui occiderunt. Nam Apis ille qui maximus ipsis

1 Διασκίδνα] Homerica dictio, ut & versus sequens, qui lib. 5. *Bourd.*

2 Ἐξυρημένων] Sic de Dea Syr. *Bourd.*

3 Θύσας δὲ ἐπιφθὰς βόηλοι] Malè Angl. βεζήλοις. Callim. alii: καρδιηλκεῖν, & cætera hujus tractatus alibi expositi. *Idem.*

σος ἢ εἰς αὐτοῖς, ἂν λαβήτη, πῶς ἂν πρεσπολλῶ ποιήσαιμι τῷ κόμῃ, ὡς μὴ σὺκ ἀπεξύρησε, καὶ ψαλὸν ἐπὶ τῆ κεφαλῆς τὸ πένδες ἐπιδείξαθ, καὶ τ Νίσα ἔχη πλόκαμον τ προφυρᾶν; ἔα ἦ ὁ Ἄπις ἐξ ἀγέλης θεὸς, ἐπὶ τῷ σφετέρῳ χειροβυσμόρῳ, πολὺ κρείττων, ἢ σεμνότερος τῶν ἰδιωτῶν βοῶν. τοῦτο μὲν γὰρ μεγάλα, καὶ ὑπὸ τῶν πολλῶν πιστεύομενα, δεδοκταί μοι δικεῖ, ἢ μὴ ἐπιλιμήσονῖθ, ὦ δεῖνες, Ἡράκλειτε δὲ πῶ, ἢ Δημόκριτε. ἢ μὴ, γελασούμεθα τῶν ἀνοίων αὐτῶν. ἢ ἦ, τῶν ἀγνοίων ὀδυρομένω.

ipsis est Deus, si moriatur, quis suam cæsariem adeò magni facit ut non detondeat, & nudo capite luctum præ se ferat, etiamsi vel purpuream Nisi comam habuerit? Est autem hic Apis Deus ex armento jam antea suffragiis designatus, ut pote multò formosior ac venerabilior gregariis illis bobus. Hæc quæ ita se habent, & à vulgo creduntur, mihi postulare videntur, non aliquem à quo reprehendantur, sed Heraclitum quempiam, aut Democritum: hunc quidem qui eorum rideat amentiam, illum qui deploret insciti am.

ΒΙΩΝ ΠΡΑΣΙΣ. VITARVM AVCTIO.

ARGVMENTVM.

Argumentum hujus Dialogi planum est, vel ex ipsa inscriptione. Deridet enim philosophos, enumerando omnes propè illorum sectas, & exagitando ea, quæ in unaquaque earum ridiculè maximè docentur. Fingit autem venales illas proponi hominibus à Iove, mercatorum exemplo, ut, quemadmodum illi, quum mancipia, jumenta, aut etiam alias res vendunt, usum ac precium cujusque indicant, ita ipse quoque occasione hac mores, doctrinam, ac totam denique vitæ omnium rationem, majore licentia exponere atque irridere posset.

ΖΕΥΣ.

Σὺ μὲ λαμπήθῃ τὰ βάθρα, καὶ διασκόαζε τ τόπον τοῖς ἀφικνυμένοις. σὺ ἦ φῆσιν ἐξῆς διαγαγὼν τὰς βίας. ἁπλᾶ [1] κοσμήσας σφέτερα, ὡς εὐσχήμονοι φανῆντα, καὶ ὅπ πλείστες

IVPITER.

Tu quidem compone scamna, & locum advenientibus adorna: tu verò siste vitas ordine adductas. Verùm eas priùs exorna ut formosæ appareant, & quamplurimos alli-

1 Κοσμήσας σφέτερα.] Mancipia cum proponerentur, onerari solebant. Plaut. Mart. *Bourd.*

1 Ἄγε.

ἐπάξουσιν. σὺ δὲ ὦ Ἑρμῆ, κήρυττε, καὶ συγκάλει ἀγαθῇ τύχῃ τοὺς ὠνητὰς ἤδη παρεῖναι ὡς τὸ πωλητήριον. ἀποκηρύξομεν γὰρ βίους φιλοσόφους παντοδαπούς, καὶ ποικιλωτάτους αἱρέσεων ποικίλων. εἰ δὲ τις οὖν ἔχει τοῦ δαιμόνιος ταραχώδους καὶ θαλαττίας, εἰς νέαττα ὀφλήσει, καὶ ἐγγυητάς. Ερ. πολλοὶ συνίασιν. ὥστε χρὴ μὴ ἀμελεῖσθαι, μηδὲ κωπήχειν αὐτούς. Ζ. πωλῶμεν οὖν. Ερ. τίνα θέλεις πρῶτον ἀναβιβάσωμεν; Ζ. τοῦτον τὸν κομήτην, τὸν ἰωνικὸν, ἐπὶ καὶ σεμνός τις εἶναι φαίνεται. Ερ. ἔστω· ὁ πυθαγορικὸς, παρίσθι, καὶ πάρεχε σαυτὸν ἀναθεωρεῖν τοῖς συνειλεγμένοις. Ζ. κήρυττε δή. Ερ. τὸν [1] ἄριστον βίον πωλῶ, τὸν σωτήριον. τίς ὠνήσεται; τίς ὑπὲρ ἄνθρωπον εἶναι βούλεται; τίς εἰδέναι τὰ θ' ἅπαντα ἁρμόττει, καὶ ἀναβιῶναι πάλιν; Αγ. τὸ μὲν εἰδὼς, οὐκ ἀζήνης. τί δὲ μάλιστα οἶδεν; Ερ. ἀριθμητικὴν, ἀστρονομίαν, προγνωστικὴν, γεωμετρίαν, μουσικὴν, γοητείαν. μῶν οὐκ ἄρα βούλεσθε; Αγ. ἔξεστιν αὐτὸν ἀνακαλέσαι; Ερ. ἀνάκεινε ἀγαθῇ τύχῃ. Αγ. ποδαπὸς εἶ σύ; Πυθ. σάμιος. Αγ. τί δὲ ἐπαιδεύθης; Πυθ. [2] ἐν Αἰγύπτῳ, παρὰ τοῖς σοφοῖς. Αγ. φέρε δή, ὦ τἀγαθὸν σύ, τί με διδάξεις; Πυ. διδάξω μὲ οὐδέν, ἀναμνήσω δέ. Αγ. πῶς ἀναμνήσεις; Πυθ. καθαρὸν πρότερον τὸν ψυ-

liciant. Tu autem Mercuri quod fœlix fauſtumque ſit, proclama, & emptores, ut jam ad forum adſint, convoca. Philoſophicas autem omnis generis, & variarum ſectarum vitas proclamabimus. Quòd ſi quis præſentes pecunias numerare nequeat, is dato ſponſore, ſequenti anno ſolvet. *Merc.* Multi conveniunt. Itaque nec differre, nec diu ipſos detinere par eſt. *Iup.* Vendamus igitur. *Merc.* Quem vis ut primum producamus? *Iup.* Ionicum illum comatum: gravitatem enim quandam præ ſe fert. *Merc.* Heus tu Pythagorice deſcende, teque his qui ſunt congregati, conſpiciendum præbe. *Iup.* Proclama. *Merc.* Optimam vitam vendo, & maximè venerandam: quis emet? quis homine major eſſe vult? quis cupit univerſitatis harmoniam noſſe & reviviſcere? *Mercat.* Forma certè non eſt illiberali: verùm quid potiſſimùm ſcit? *Merc.* Arithmeticam, Aſtronomiam, Prodigiorum ſcientiam, Geometriam, Muſicam, Præſtigiorum artem: vatem ſummum vides. *Mercat.* Licet-ne ipſum interrogare? *Merc.* Quod fauſtum ſit, interroga. *Mercat.* Cujas es tu? *Pyth.* Samius. *Mercat.* Vbi verò inſtitutus es? *Pyth.* In Ægygto, apud ſapientes qui illic ſunt. *Mercat.* Age verò, ſi te emam, quid me docebis? *Pyth.* Nihil equidem te doceo, ſed commonefaciam. *Mercat.* Quomodo commonefacies? *Pyth.* Primùm animam tuam puram fa-

1 Ἄριστον βίον πωλῶ] Præco muſquam tem vehalem prædicabat ſine laudatione. Plaut. Stich. Cic. 3. de off. Horat. Epiſt. 2. li. 2. l. 37. de dolo malo. hoc paſſim. Hinc κήρυγμα pro laude. hinc præconium. *Beurd.*

2 Ἐν Αἰγύπτῳ] Sic alibi. Diog. Laërt. Apul. *Idem.* Plerique philoſophorum diſcendi & videndi varia cauſa, eo profecti ſunt: Pythagoras, Plato, Euripides, quod ibi & ſtudia florerent, & multi ſapientes viri reperirentur, de quo Laërt. & Phil. in vita Apoll. *Cogn.*

χλὼ ἐργασόμενον, καὶ τὴν ἀπαιδευσίαν ῥύπον ἐκκλύσας. Αγ. καὶ δὴ νόμισον ἤδη κεκαθάρθαι με. τίς ὁ τρόπος τῆς ἀναμνήσεως; Πυθ. τὸ μὲν πρῶτον, ἡσυχία μακρὰ, καὶ ἀφωνία, καὶ πέντε ὅλων ἐτῶν λαλεῖν μηδέν. Αγ. ὦρα σοι ὦ βέλτιστε τὸν Κροίσου παῖδα παιδεύειν. ἐγὼ γὰρ λάλος, οὐκ ἀνδριὰς εἶναι βούλομαι. τί δὲ μετὰ τῶν σιωπῶν; Πυθ. μουσικήν, ὦ γεωμετρίαν ἀσκήσεται. Αγ. χαλεπὸν λέγεις, εἰ πρόπαππον κιθαρῳδὸν χρόμενον, κἄπα εἶναι σοφὸν χρή. Πυθ. εἰ γὰρ ἐπὶ τετρᾶσιν, ἀριθμεῖν. Αγ. οἶδα καὶ τοῦτ' ἀριθμεῖν. Πυθ. πῶς ἀριθμεῖς; Αγ. ἓν. δύο. τρία. τέτταρα. Πυθ. ὁρᾷς, ἃ σὺ δοκεῖς τέτταρα, τοῦτο δέκα εἰσὶ, καὶ τρίγωνον τέλειος, καὶ ἡμέτερον ὅρκιον. Αγ. ἃ μὰ τὸν μέγιστον τοῦτον ὅρκον τὸ τέτταρα, οὐ πώποτε θειοτέρους λόγους ἤκουσα, οὐδ' ἱερωτέρους. Πυθ. μὴ ὀκνεῖν ὦ ξεῖνε, ἕξεις γῆς τε πέρι, καὶ ἠέρος, καὶ ὕδατος, καὶ πυρὸς, ἧπερ αὐτοῖσιν ἡ φορὴ, καὶ ὁκοῖα ἕκαστα μορφὴν, καὶ ὅκως κινέονται. Αγ. μορφὴν γὰρ ἔχει τὸ πῦρ, ἢ ἀὴρ, ἢ ὕδωρ; Πυθ. καὶ μάλα ἐμφανέα. οὐ γὰρ οἷά τε ἀμορφίην καὶ ἀχημοσύνην κινέεσθαι. faciam, à ſordibus quibus eſt immeria, repurgans eam. *Mercat.* Atqui finge me jam purum eſſe: quis erit commonefaciendi modus? *Pyth.* Primùm quidem, longa quies, & taciturnitas, & quinquennale ſilentium. *Mercat.* Ergo bone vir, [1] tibi Cræſi filius eſt erudiendus: ego enim loquax, non ſtatua eſſe volo. Verùm quid poſt illud ſilentium, & quinquennium fiet? *Pyth.* In Mulica, & Geometria exercebere. *Mercat.* Rem lepidam dicis: ſi priùs quàm ſapiens fiam, citharœdum me eſſe oportet. *Pyth.* Poſt hæc numerandi artem addiſces. *Mercat.* Nunc etiam numerare ſcio. *Pyth.* Quomodo numeras? *Mercat.* Vnum, duo, tria, quatuor. *Pyth.* Vides ea eſſe decem, quæ tibi quatuor videntur, & [2] perfectum trigonum, [3] noſtrumque juramentum. *Mercat.* Per maximum igitur juramentum quatuor, nunquam neque diviniores, neque ſanctiores ſermones audivi. *Pyth.* Poſt hæc verò hoſpes, de terra, aëre, aqua, & igne ſcies, cujuſmodi ſit illis impetus, quam habeant formam, & quomodo moveantur. *Mercat.* Formam-ne habent ignis, aër, & aqua? *Pyth.* Certè manifeſtam. Neque enim ſine forma & ſpecie moveri poſſent.

Præ-

1 *Tibi Cræſi filius eſt*] De quo ex Herodoto, Gellio, atque Cælio Rhodigino prolixè multa habes alibi. *Cogn.*

2 *Perfectum trigonum*] Sic vocat trigonum, cui quin ſit perfectus triangulus nihil deeſt, neque enim rectangulo aut obtuſiangulo triangulo abſolutior eſt. *Idem.* Quod vocat hoc loco τρίγωνον ἑστὸς *triangulum perfectum*, nihil aliud eſt quam Triangulum æquilaterum: nam numerorum trigoniſmus ſic procedit ab unitate 1 2 3 4 5 6 7, & ſic ad infinitum hoc modo. . . . . decem numerus ſicpoſitus efficit triangulum æquilaterum arithmetice, cujus latera ſunt quatuor. *Palm.*

3 *Noſtrumque juramentum*] Per quaternarium numerum jurare conſueverant Pythagorei. Eſt autem juſjurandum ut Cic. in 3. de off. ait, affirmatio religioſa. *Cogn.*

1 Οὐδὲν

καὶ ἐπὶ τυπίοισι δὲ, γνώσεαι τ' ἦθον ἀριθμὸν ἰόντα, καὶ ἁρμονίλω. Αγ. θαυμάσια λέγεις. Πυθ. ὡδὶ δὲ τοῖσδεσι τοῖσιν εἰρημένοισι, καὶ σεωυτὸν ἴσα δοκέοντα, καὶ ἄλλον ὁρεόμενον, καὶ ἄλλον ἐόντα ἕνταυ. Αγ. τί φῄς; ἄλλος εἰμὶ, καὶ οὐχ ὅτος, ὅσσος νῦν ὡδὶ σὺ ἀμφιέζομαι; Πυθ. νῦν μὲν οὗτος, πάλαι δὲ σὺ ἄλλῳ τεύχεϊ, καὶ σὺ ἄλλῳ ὀνόματι ἐφαντάζετο. χρόνῳ δ' αὖθις, εἰς ἄλλο μεταβήσεαι. Αγ. τοῦτο φῄς, ἀθανάτου ἔσεσθαί μι ἀλλαττόμενον εἰς μορφὰς πλείονας; ἀλλὰ τί δὲ μοὶ ἐκείνων; τὰ δ' ἀμφὶ δαιτὶ, ὀπαοῖός τις εἶ; Πυθ. ψυχῆιον μὲν ἠδέιν τι σιτίοισιν· τὰ δ' ἄλλα, πολλὰ κυάμων. Αγ. πῶς εἰπὼν μυσάττῃ τὰς κυάμους; Πυθ. ὅτι ἀλλ' ἱεραί εἰσι, καὶ θαυμασίη αὐτῶν ἡ φύσις. ὡς τὸν μὲν γὰρ τὸ πᾶν γονή εἰσι. καὶ ἢν ἀποδύσῃς κύαμον ἔτι χλωρὸν ἐόντα, ὄψεαι τοῖσιν ἀνθρωπείοισι μορφείοισιν ἐμφερέα τῷ φυλλί. ἐψηθέντα δ', ἢν ἐπαφῇς ἐς πολὺ σεληναίῃ νυξὶ μεμιγμένην. αἷμα ποιήσεις. τὸ δ' μεῖζον, Ἀθηναίοισι νόμος, κυάμοισι τὰς ἀρχὰς αἱρέεσθαι. Αγ. καλῶς φάσκοντα ἔφης, καὶ ἱερωπεπῶς. ἀλλ' ἀποδύσῃ, καὶ γυμνὸν γάρ σε ἰδεῖν βέλομαι. ὦ Ἡράκλεις, χρυσοῦς αὐτὸ ὁ μηρός ἐστι. θεὸς, ἢ βροτός τις εἶναι φαίνεται. ὥστ' ἀνήσομαι πάντως αὐτόν. πόσου τοῦτον ἀποκρίνεις; Ερ. δέκα μνῶν. Αγ. ἔχω, τοσοῦτον λαβών. Ζ. χαῖρε· ὦ αὐτο-

Præterea ipſum etiam Deum numerum eſſe, & harmoniam cognoſces. *Mercat.* Mira narras. *Pyth.* Ad hæc quæ dicta ſunt, te ipſum quoque unum videri, aliumque conſpici, & alium eſſe ſcies. *Mercat.* Quid ais? alius ſum, & non is qui tecum nunc colloquor? *Pyth.* Nunc quidem ille es, quondam verò in alio corpore, alioque nomine videbaris, & progreſſu temporis iterum in aliud tranſibis. *Mercat.* Hocne dicis, immortalem me fore dum plures in formas mutaber? Sed de his ſatis. Iam quod ad victus rationem attinet, qualis es? *Pyth.* Nullum quidem animal edo, ſed reliqua omnia, præter fabas. *Mercat.* Quamobrem odiſti fabas? *Pyth.* Non odi: ſed ſacræ ſunt, & ipſarum natura mirabilis: ac primùm genitale ſunt in totum, & ſi fabam adhuc viridem exueris, videbis eam virilibus membris ſimilem naturam habere. Elixam verò ſi certis noctibus Lunæ expoſueris, ſanguinem facies. Et quod majus eſt: conſuetum eſt Athenienſibus, fabis magiſtratus eligere. *Mercat.* Præclarè & religioſè omnia dixiſti. Verùm te exue: etenim nudum te videre volo, Hercle. Femur eſt illi aureum. Deus, non mortalis videtur eſſe. Itaque illum omnino emam. Quanti illum æſtimas? *Merc.* Decem minis. *Mercat.* Tanti acceptum habeo. *Iup.* Scribe no-

1 Οὐλίν τι] Sic recte & Angl. Cod. hanc lect. agnoſcit. hac de re dico ad Hel. *Bourd.* *Nullum animal*] Athen. Lyconis teſtimonio Pythagoram animatis victitaſſe probat, Gell. lib. 4. cap. 11. *Cogn.*

2 Ἀποδύσῃ] Id. in Eunuch. Caſaub. ad Suet. de fabis Pythagoræ. Plin. Plut. omnes, Lucianus paſſim. rationem reddunt ἔτι αἰδοίοις οἷσιν ὁμοίοι, alii aliam. *Bourd.*

σκυθρώπου τοῦτον μᾶ, καὶ ὀφρῦν ἐπίσης. Ερ. ἐπαλιώτης ὦ Ζεῦ δοκεῖ τις εἶναι, ἢ ἀμφὶ Κρότωνα, καὶ Τάραντα, καὶ τὴν πωλητὴν Ἐλλάδα. καίτοι οὐχ εἷς, ἀλλὰ τριακόσιοι χιδὸν ἀνέλωτα καὶ καινὸν αὐτόν; Ζ. ἐπαγάγωμεν. ἄλλον ἀθροίσωμεν. Ερ. βούλῃ τὸν αὐχμῶντα σκυθρωπὸν, τὸν ποντικόν; Ζ. πάνυ μὲν οὖν. Ερ. οὗτος, [1] ὁ τὴν πήραν ἐξηρτημένος, ὁ ἐξωμίας; ἔλθε, καὶ περίβαλε σὺ κύκλῳ τὸ συνέδριον. βίον ἀνδρικὸν πωλῶ. βίον ἄφοβον, καὶ ἐλεύθερον. βίον ἐλεύθερον. τίς ὠνήσεται; Αγ. ὁ κῆρυξ πῶς ἔφης; [2] πωλεῖς τὸν ἐλεύθερον; Ερ. ἔγωγε. Αγ. εἶτα οὐ δίδως μήσει δικάσῃ ἀνδραποδιστικοῦ, ἢ καὶ ἐγκαλέσεταί σοι εἰς Ἄρειον πάγον; Ερ. οὐδὲν αὐτῷ μέλει τοῦ πράσεως, οἴεται γὰρ εἶναι πανταπασιν ἐλεύθερος. Αγ. τί δ' ἂν τις αὐτῷ χρήσαιτο, ξυμπίνῃ, καὶ ὑπὸ κακοδαιμόνως ἀφυκνεῖται; πλὴν εἰ μὴ σκαπανίσα γε καὶ ὑδροφόρον αὐτὸν ἀποδείκτεον. Ερ. οὐ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἢν θυρωρεῖν αὐτὸν ἐπιτρέψῃς, πολὺ πιστότερον χρήσῃ τοῦ κυνός. ἀμέλει, κύων αὐτῷ καὶ τοῦνομα. Αγ. ποδαπὸς δέ ἐστι, καὶ τίνα τὴν ἄσκησιν ἐπαγγέλλεται; Ερ. αὐτὸν ἐρᾷ. κάλλιστον γὰρ ἔστω ποιεῖν. Αγ. διὰ τοῦτο σκυθρωπὸν αὐτὸν, καὶ κατηφῆ, μή μευ λακτίσῃ ἀφυκνήσαντα, ἢ καὶ δάκῃ μᾶλλον. οὐχ ὁρᾷς ὡς δήγμασι τὸ ξύλον, καὶ συνέσπακε τὰς ὀφρῦς, καὶ ἀπειλητικόν τι καὶ χολῶδες ὑπονοεῖν

nomen emptoris, & unde sit. *Merc.* Italus videtur esse Iupiter, ex iis qui Crotonem, & Tarentum, ibique sitam Græciam incolunt. Atqui non unus tantùm, sed propè trecenti ipsum communiter emerunt. *Iup.* Abducant. alium adducamus. *Merc.* Vis squalidum illum ex Ponto? *Iup.* Maximè. *Merc.* Heus tu, cui ex humeris pera dependet, accede, & consessum hunc circumeas. Vitam virilem vendo: vitam optimam, & generosam, vitam liberam; quis emet? *Mercat.* Quid dixisti? præco? tu ne liberum hominem vendis? *Merc.* Maximè. *Mercat.* Annon times plagii te accuset, aut in Areopago tibi litem intendat? *Merc.* Nihil ipsi curæ est quòd venditur. Omnino enim liberum se esse putat. *Mercat.* At cui foret usui hic sordidus, tamque misere affectus: nisi quis fossorem, & aquæ gerulum facere ipsum velit. *Merc.* Non hoc tantùm: imò si ipsum quoque janitorem constitueris: ipso longè fideliore quàm aliis canibus utêre: nimirum & ille canis appellatur. *Mercat.* Cujas autem est, & quam artem profitetur? *Merc.* Ipsum interroga: sic enim facere præstiterit. *Mercat.* Vultum ipsius severum & tristem timeo, & ne me accedentem allatret, aut per Iovem mordeat: non vides ut baculum sustulit, & supercilia contraxit, & minaci iracundoque oculo obtuetur? *Merc.*

1 Ὁ τὴν πήραν ἐξηρτημένος ὁ ἐξωμίας] Ita vertit interpres. quasi ἀμία inveniatur pro humero, & legisset deleto articulo ἐξ ἀμίας distinctim. Sed longe aberrat à vera interpretatione. Ὁ ἐξωμίας est, qui ἐξωμίδα habet & ea insignis est. ἐξωμὶς autem est vestis servilis, sic dicta, eo, quod humerum nudum & exertum ostendebat. Vide Gellium lib. 7 cap. 12, ubi eam vocem interpretatur. Vide Hesychium & Suidam in ea voce. *Palm.*

2 Πωλεῖς τὸν ἐλεύθερον] Incidit in pœnam legis Fabiæ qui liberum pro servo vendit. Sic tit. ult. instit. de publ. Iud. Apul. lib. 8. *Bourd.*

1 Τὸν

βλέπῃ; Ερ. μὴ δείδιθι. πήμασὸς γάρ ἐστι. Αγ. τὸ ποῖον τὸν ὦ βέλτιστε, πόθεν εἶ; Διογένης. πανταχόθεν. Αγ. πῶς λέγεις; Δι. ἅπαν γάρ μοι πολίτευμα ὁρᾷς. Αγ. ζηλοῖς τίνα; Δι. [1] τὸν Ἡρακλέα. Αγ. τί δὴν ἔχεις τὴν λεοντῆν ἀμπίσχῃ; τὸ μὲν γὰρ ξύλον, ἔοικας αὐτῷ. Δι. τοῦτί μοι λεοντῆ τὸ τριβώνιον. φαυλόμην δ' ὥσπερ ἐκεῖνος ἐπὶ τὰς ἡδονὰς, ἡττητὸς, ἀλλ' ἐκὼν, [2] ἐκαθήρατ' ἂν τὸν βίον πολλαχόθεν. Αγ. ὦνα τὸ πολυπράγμονες. ἀλλὰ τί μάλιστα εἰδέναι σε φῶμεν; ἢ τίνα τοῦτο τέχνην ἔχεις; Δι. ἐλευθεριότης εἰμὶ τὸ ἀνθρώπων, καὶ ἰατρὸς τῶν παθῶν. τὸ δ' ὅλον, ἀληθείας καὶ παῤῥησίας σοφιστὴς εἶναι βούλομαι. Αγ. ἄγε δὴ σοφιστὰ, ἦν δ' ἐγὼ πειράσομαί σε, τίνα με τὸν τρόπον ἀφελήσειας; Δι. σοφὸν μὲν παραγελάσαι σε, καὶ λαπάζουσι τὴν ψυχὴν, καὶ ἀπορίαν συγκλείσας, τριβώνιον ἐνδύσαι. μὴ δ', πενίαν καὶ πόνους καταναγκάσω, χαμαὶ κοιμᾶσθαι, καὶ ὕδωρ πίνειν, καὶ ἂν ἔτυχε πιμπλάμενον. τὰ δ' ἐχθήματα, ἂν ἔχῃς, ἐμοὶ πιθόμενος, εἰς τὴν θαλάτταν φέρων, ἐμβαλεῖς. γάμους δ' ἀμελήσεις, καὶ παίδων, καὶ παιδός. καὶ πάντα σοι λῆρος ἔσται. καὶ τὴν πατρῴαν οἰκίαν ἀπολιπὼν, ἢ τάφον οἰκήσεις, ἢ πυργίον ἔρημον, ἢ καὶ πίθον. ἡ πήρα δέ σοι θήκην ἔσται μετρία, καὶ ἀποδορὰ φῶν βιβλίων. καὶ ὅπως ἔχων, διδασκάλου κρείττονος εἶναι φήσεις τοῦ μεγάλου βασιλέως. ἢν μαστιγοῖ δέ τις, ἢ τριβολοῖ, τούτων οὐδὲν ἀνιαρὸν ἡγήσῃ. Αγ. πῶς τοῦτο φῂς τὸ μὴ ἀλγεῖν μαστιγούμενον; *Merc.* Ne timeas: cicur enim est. *Mercat.* Primùm quidem ô bone, cujas es? *Diog.* Omnis ego sum soli. *Mercat.* Quid ais? *Diog.* Mundi civem vides. *Mercat.* Quem verò imitaris? *Diog.* Herculem. *Mercat.* Cur igitur leoninam pellem non induis? nam baculo quidem illum refers. *Diog.* Hoc palliolum leoninæ pellis loco mihi est, & quemadmodum ipse, adversùs voluptates pugno non jussus sed sponte mea, cùm vitam repurgare constituerim. *Mercat.* Euge, quàm præclarum institutum. Sed quid te potissimùm scire dicamus? aut quam artem nosti? *Diog.* Liberos homines facio, & medeor affectibus. In summa veritatis, & audaciæ in loquendo propheta esse volo. *Mercat.* Age Propheta si te emero, qua re me exercebis? *Diog.* Primùm ubi te accepero, & deliciis exuero, inque egestatem conclusero, te palliolo amiciam: deinde ad labores compellam: tum humi dormire, aquam bibere, & iis rebus quæ casu offeruntur, vesci faciam. Quòd si pecunias habes, meo consilio, eas in mare projicies: nuptias, liberos, patriamque non curabis: sed tibi nugæ erunt hæc omnia: & relicta domo paterna, specum, aut desertam turriculam, aut dolium inhabitabis: plena lupinis, & opistographis libris pera tibi erit. Hoc modo instructus, magno illo rege feliciorem te prædicabis. Si autem vapules, aut torquearis ab aliquo, nihil horum molestum esse putabis. *Mercat.* Quid dicis? num cæsus non dolebo? Ne-

1 Τὸν Ἡρακλέα] Cynici in tutela Herculis. Id. Lapithis, dixi alibi. *Bourd.*
2 Ἐκαθήρατ' ἂν τὸν βίον] Sic Dial. Hercul. & Æscul. *Idem.*

ὑ γὰρ χελώνης, ἢ κανθάρε τὸ δέρμα περιβεβλημαι. Διο. τὸ Εὐριπίδειον ἐκεῖνο ζηλώσεις, μικρὸν ἐναλλάξας. Αγ. τὸ ποῖον; Διο. ἡ φρὴν σοι ἀλγήσᾳ, ἡ ὑ γλῶσσα ἔστω ἀνάλγητος. ἃ ὑ μάλιστα δεῖ παρεῖναι, ταῦτά ἐστιν. ἀναγκαῖον γὰρ εἶναι, καὶ θρασὺν, καὶ λοιδορεῖαν πᾶσιν ἐξῆς, καὶ βασιλεῦσι, καὶ ἰδιώταις. ὅτω γὰρ ἀποδλέψοντά σε, καὶ ἀνθρεῖον ὑπολήψονται. βάρβαρον ὑ ἡ φωνὴ ἔσῃ, καὶ ἀπηχὲς τὸ ῥῆγμα, ὲ ἀτιχῶς ὅμοιον κυνί. καὶ πρόσωπον ὑ σύντεταμμένον, καὶ βάδισμα, τοιούτῳ παραπλήσιον πρέπον. καὶ ὅλως, θηριώδη τὰ πάντα, καὶ ἄγριε. αἰδὼς ὑ, ὲ ἐπιείκεια, καὶ μετριότης, ἀπέστω, καὶ τὸ εὐθυδολεῖν ἀπόξυσον ὅ τι πρόσωπε παντελῶς. δίκαιε ὑ τὰ πολυανθρωπότατα τῶν χωρίων. καὶ ὑ αὐτοῖς τούτοις μόνον, ὲ ἀκινδύνητον εἶναι δεῖ, μὴ φίλον, μὴ ξένον προσιέμενον. κατάλυσις γὰρ τὰ τοιαῦτα τῆς ἀρχῆς. ὑ ὄψῃ ὑ πάντων, ἀμήχανον ἰδίᾳ ποιήσειεν ἂν τις ῥᾳδίως, ποιεῖ. ὲ τὴν ἀφροδισίων αἰρὲ τὰ γελοιότατα. ὲ τέλον, ἵν᾽ σοι δοκῇ, πολύποδα ὠμὸν, ἢ σηπίαν φαγὼν, λάθανε. ταύτην σοι τὴν εὐδαιμονίαν προξενῆσαι. Αγ. ἄπαγε. μιαρὸν γὰρ, ὲ οὐκ ἀνθρώπινα λέγεις. Διο. ἀλλὰ ῥᾴστά γε ὦ ἑταῖρε, καὶ πᾶσιν εὐχερῆ μιμήσιν. ὑ γάρ σοι δεήσῃ παιδείας, καὶ λόγων, καὶ λήρων, ἀλλ᾽ ἐπιτομὴς αὐτὴ σοι πρὸς δόξαν ἡ ὁδός. καὶ ἰδιώτης γὰρ ἂν ἦς, ἤτοι σκυτοδέψης, ἢ τεκτων. ἢ τραπεζίτης, εὐθὺν σε κωλύσῃ θαυμάσιον εἶναι, ἢν μόνον ἡ ἀναίδεια καὶ τὸ θράσος παρῇ, καὶ λοιδορεῖσθαι καλῶς ἐπιμέλῃς. Αγ. Neque enim teſtudinis, aut carabi cutem circumfero. *Diog.* Illud Euripidis imitabere: paucis immutatis. *Mercat.* Quale illud eſt? *Diog.* Dolente mente, lingua ſit dolens nihil. Hæc verò in primis adeſſe tibi neceſſe eſt. Oportet ut ſis impudens, & audax, & omnibus ſine delectu, tam regibus, quàm privatis maledicas. Ita enim fiet ut omnes in te oculos conjiciant, teque fortem eſſe exiſtiment. Barbara quoque vox, & ſonitus abſonus, ac planè ſimilis ſit canino. Intentus ſit vultus: & greſſus, qui talem vultum deceat: in ſumma, beluini & agreſtes ſint mores omnes: abſint autem verecundia, æquitas, & modeſtia: erubeſcendi etiam facilitatem de facie prorſus abſtergas: loca hominibus frequentiſſima quæras, & in his ſolus, & ſine ullo commercio eſſe velis, neque amicum, neque hoſpitem adeundo. Nam res iſtiuſmodi hoc imperium diſſolverent. In conſpectu verò omnium ea facias, quæ ne privatim quidem quiſpiam alius facere auſit, & venerem maximè ridiculam eligas. Denique ſi tibi videtur, crudo polypo, vel ſepia devorata mortem oppetas. Hæc eſt illa fœlicitas, quam tibi conciliamus. *Mercat.* Apage, ſceleſta enim & inhumana dicis. *Diog.* Sed, heuſtu, ſanè facillima, & quæ quis nullo negocio aſſequatur. Neque enim ad gloriam conſequendam tibi opus erit eruditione, orationibus, ac nugis. Verùm compendiaria ad illam via eſt. Nam etſi plebejus fueris, ſive coriarius, ſive ſalſamentarius, aut faber, aut numularius: nihil tamen vetat quo minùs ſis admirationi, ſi modò adſit impudentia, & audacia, & conviciari egregiè didiceris. *Mercat.*

Ad

ταῦτα τοῦτο μὲ ἢ δέομαί σου. ναύτης σ' ἴσως. ἢ κηπουρὸς ἐν ἡμέρᾳ γένοιο. καὶ τοῦτο. ἢν ἐθέλῃ σε ἀποδόσθαι ὑποσὶ τὸ μέγιστον δυ' ὀβολοῖν. Ερ. ἔχε λαβών. καὶ γὰρ ἄσμενοι ἀπαλλαξόμεθα, ἐνοχλοῦντος αὐτοῦ, καὶ βοῶντος, καὶ ἅπαντας ἀπαξαπλῶς ὑβρίζοντος, καὶ ἀγροῦκον ὄντος καὶ κακῶς. Ζ. ἄλλον κάλει τὸν κυρίως αὖον, τὸν ἐν τῇ πορφυρίδι, τὸν ἐστεφανωμένον. Ερ. ἄγε δὴ τοῦτον πᾶς. πολυτελὲς τὸ χρῆμα, καὶ πλουσίου δεόμενον. βίου ἥδυ, ἡδύς. βίου τρισμακαρίστου. τίς ἐπιθυμεῖ τρυφῆς; τίς ὠνεῖται τὰ ἀβρότιβα; Αγ. ἐλθὲ σὺ, καὶ λέγε ἅπερ εἰδὼς τυγχάνεις. ὠνησομαί γάρ σε, ἢν ὠφέλιμος ᾖς. Ερ. μὴ ἐνόχλει αὐτὸν ὦ βέλτιστε, μηδ' ἀνάκρινε. μεθύει γάρ. ὥστε σὺκ ἂν ἀποκρίναιτό σοι, τῇ γλώττῃ ὡς ὁρᾷς διολισθαίνων. Αγ. καὶ τίς ἂν οὖ φρονῶν, πρίαιτο διεφθαρμένον οὕτω ἀκόλαστον ἀνδράποδον; ὅσον γε ἐκ παιδὸς μύρων. ὡς γ', καὶ σφαλερῶς βαδίζει, καὶ παρέφορον. ἀλλὰ κἂν σὺ ὦ Ἑρμῆ, λέγε ὁπόσα πρόσεστιν αὐτῷ, καὶ ἃ μεπὼν τυγχάνει. Ερ. τὸ μὲν ὅλον, συμβιῶναι δέξιός, καὶ συμπαίειν ἱκανὸς, καὶ κωμάσαι μὴ αὐληρίδας ἐπιτηδείως ἐρᾷ δὲ ἀσωτίας διαπρεπῶς. τἄλλα γε, πεμμάτων ἐπιστήμων δὲ ὀψοποιὸς ἐμπειρότατος, καὶ ὅλως, σοφιστὴς ἡδυπαθείας. ἐπαιδεύθη μὲν ὑπ' Ἀθήνησιν. ἐδούλευσε γε δὲ καὶ Σικελίαν τοῖς τυράννοις, καὶ σφόδρα ἠνδρείωται παρ' αὐτοῖς. τὸ γε κεφάλαιον τῆς σοφιστικῆς, ἅπαντων καλῶς φρονεῖν, ἅπασι χρῆσθαι, παντοχόθεν ἐρευνίζοντα τὰ ἡδέα. Αγ. ἄρα σοι ἄλλον σοφὸν ἐπιλείπει τὸν πλούσιον τοῦτον, καὶ πολυχρήματον. ἐγὼ γε, σὺκ ἐπιτήδειος

Ad hæc non indigeo tua opera. forsan autem nauta, vel hortulanus per occasionem fieri posses: idque si velit iste duobus ad summum obolis te vendere. *Merc.* Eum accipe. Nam ab eo libenter liberabimur, cùm nos clamoribus obtundat, prorsusque omnes contumeliis & maledictis lacessat. *Iup.* Alium accerse purpuratum illum & coronatum Cyrenæum. *Merc.* Agite, animum advortite omnes. Hæc res sumptuosa est, & divitibus indiget. Vita hæc jucunda, vita ter beata est. Quis cupit delicias? quis mollissimum emet? *Mercat.* Accede tu, & dic quid noris. Emam enim te, si utilis fueris. *Merc.* Ne obturba ipsum, ô bone, neque interroga: ebrius enim est. Itaque non poterit tibi respondere, lingua, ut vides, titubans. *Mercat.* Ecquis mentis compos, emat tam corruptum & immodestum mancipium? quot unguenta olet, quàm lubrico, & errabundo gressu incedit! Sed dic Mercuri quibus artibus sit præditus, & quæriam tractare soleat. *Merc.* In summa convivator est, & compotor egregius: & ad lascivas saltationes unà cum tibicina exercendas, amatori, & perdito cuipiam hero idoneus. Cæterùm parandorum bellariorum gnarus est, & in adornandis eduliis exercitatissimus: breviter voluptatis artifex est. Institutus autem est Athenis, & Siciliæ tyrannis servivit, apud quos in magno precio fuit. Summa verò propositi ipsius est, omnia contemnere, omnibus rebus uti, undique voluptatem conquirere. *Mercat.* Tempus est ut aliquem ex divitibus, & pecuniosis istis circunspiciendo quæras. Ego enim emen-

δεῖ ἱλαρὸν αἰεῖ βίον. Ερ. ἄπραγμον ἔοικεν ὦ Ζεῦ ἡμῖν μένειν. Ζ. μεταφήσειν. ἄλλον παρέξομεν. μᾶλλον δὲ τὸν δύο τούτω, τὸν γελῶντα, τὸν Ἀβδηρόθεν, καὶ τὸν κλαίοντα, τὸν ἐξ Ἐφέσου. ἅμα γὰρ αὐτὼ πιπράσκεσθον. Ερ. κατάβητον εἰς τὸ μέσον. τὼ ἀρέσκω βίω πολλῶ. τὼ σοφωτάτω πάντων ἀποκηρύττομαι. Αγ. ὦ Ζεῦ τῆς ἀναιδείας. ὁ μέν, ὅτι ἀφελεῖται γελῶν, οὐδέν· τινὰ ἔοικε πυθέσθαι. δακρύει γὰρ τοσαῦτα. τί τοῦτ' ὦ θεοί; τί γελᾷς; Δημόκριτε. ἐρωτᾷς; ὅτι μοι γελοῖα πάντα δοκεῖ τὰ πράγματα ὑμέων, καὶ αὐτοὶ ὑμεῖς. Αγ. πῶς λέγεις; καταγελᾷς ἡμῶν ἁπάντων, καὶ παρ' οὐδὲν τίθεσαι τὰ ἡμέτερα πράγματα; Δημ. οὐδὲ ἴσχε. σπουδαῖον γὰρ οὐ αὐτοῖσιν οὐδέν. κενὰ δὲ τὰ πάντα, καὶ ἄτομοι φορὴ, καὶ ἀπειρίη. Αγ. ἔμεινον, ἀλλὰ σὺ κενὸς ὡς ἀληθῶς, καὶ ἄπειρος. ὦ τῆς ὕβρεως, ὅτι παίσῃ γελῶν; σὺ δὲ τί κλαίεις ὦ βέλτιστε; πολὺ γὰρ οἴμαι κρεῖττον σοὶ συγγελᾶν. Ηράκλειτε. ἠλόμην γάρ ὦ ξεῖνε τὰ ἀνθρώπινα πράγματα οἰζυρὰ, καὶ δακρυόεντα, καὶ οὐδὲν αὐτῶν, ὅτι μὴ ἐπικήριον. τῷ, δὴ οἰκτείρω τε σφέας, καὶ ὀδύρομαι. τὰ μὲν παρεόντα, οὐ δοκέω μεγάλα. τὰ δὲ ὑστέρῳ ἐσόμενα, πάμπαν ἀνιηρά. λέγω δὲ τὰς ἀπυρώσιας, καὶ τὴν ἅπασαν συμφορήν. ταῦτ' ὀδύρομαι. καὶ ὅτι ἐμπέδου οὐδὲν, ἀλλάκτεα εἰς κυκεῶνα πάντα συνειλίσσεται, καὶ ἔστι τοῦτο [1] πέρψις, ἀπερψίη. γνῶσις, ἀγνωσίη. μέγα, μικρόν. ἄνω, κάτω, εὐεκφορίσιος, καὶ ἀ-

dæ hilari vitæ non ſum idoneus. *Merc.* Iſte, ô Iupiter, quantum apparet, inemptus nobis manebit. *Iup.* Amove illum, aliumque adduc: ac potiùs duos iſtos, ſcilicet ridentem illum Abderitam, & flentem illum Epheſium: ſimul enim vendi volunt. *Merc.* Deſcendite in medium. Vitas optimas vendo, omnium ſapientiſſimos proclamo. *Mercat.* O rem contrariam Iupiter. Ille quidem perpetuò ridet: hic aliquem videtur lugere: omnino enim plorat. Heus tu, quid hoc ſibi vult, quid rides? *Democ.* Interrogas? quoniam ridicula videntur omnia quæ facitis, ac vos ipſi, *Mercat.* Quid ais? nos omnes irrides, reſque noſtras nihili facis? *Democ.* Sic eſt. ſerium enim nihil ipſis ineſt, ſed inania ſunt omnia quæ facitis, & atomorum concuſſio, & infinitio. *Mercat.* Nequaquam, imò tu vanus es revera, & imperitus. O contumeliam! non deſines ridere? Tu verò quid fles, ô optime? nam tecum colloqui longè, ut puto, melius fuerit. *Heracl.* Exiſtimo enim ô hoſpes, calamitoſas & flebiles eſſe res humanas, nihilque ex illis non eſſe fato obnoxium: eas idcirco miſeror, & lamentor. Præſentia autem magni non facio: futura verò planè ærumnoſa fore puto: conflagrationes dico, mundique totius calamitatem: iſta ſunt quæ ego deploro: quodque nihil ſtabile eſt: ſed omnia in cyceonem quodammodo convol-

vuntur: tum quod eadem res delectat, & offendit, eſtque cognitio, ignoratio, magnum, parvum: ſurſum, deorſum feruntur omnia, per-

1 Τέρψις ἀπερψίη] Sic καιρὸς ἄκαιρος, ἄσοφος σοφία, ἀσπὶς ἀσπίδεσσα, & mille ſimil. *Bourd.*

1 Παν-

μεθόμεθα τὸν τῇ Ε αἰῶνα παιδιήν. Αγ. τί γὰρ ὁ αἰὼν οὗτος; Ηερ. παῖς, παίζων, πεττεύων, ἀλφιδημῶν. Αγ. τί δαὶ οἱ ἄνθρωποι; Ηερ. θεοὶ θνητοί. Αγ. τί δαὶ οἱ θεοί; Ηερ. ἄνθρωποι ἀθάνατοι. Αγ. αἰνίγματα λέγεις ἢ ὄρνιθα, ἢ γρῖφους συντιθεὶς; ἀπιχνῶ γάρ οὐδὲν ὁ λόγος, ἐὰν μὴ λάβῃς. Ηερ. ἐὰν γάρ μοι μέλῃ ὑμῶν. Αγ. τοιγαροῦν ἐγὼ ἀνήσομαί σε πρὸς οὐδὲν φροντῶν. Ηερ. ἐγὼ δὲ κέλομαι πᾶσιν ἡδέως οἰμώζειν, τοῖσι ἀντιμύουσι, καὶ τοῖσιν οὐκ ἀντιμύουσι. Αγ. τυτὶ τὸ κακὸν ἡ πόρνη μελαγχολίας ἐστὶν, ἢ σὺ ἔπαθες ἔγωγε αὐτῶν ἀνήσομαι. Ερ. ἅπτεσθε καὶ ὅτοι μένουσιν. Ζ. ἄλλον λοπαρύτιδα. Ερ. βούλῃ τὸν ἀθλιώτατον ἐκεῖνον, τὸν γραμμύλον; Ζ. πάνυ μὲν οὖν. Ερ. δοῦρ' ἐλθὲ σύ. βίον ἀγαθὸν, καὶ σωστὸν λοπαρύτιδα. τίς ἀνέστηκε τὸν ἱερώσαντα; Αγ. εἰπέ μοι, τί μάλιστα εἰδὼς τυγχάνεις; Σωκρ. παιδαγωγὸς εἰμι, καὶ σοφὸς τὰ ἐρωτικά. Αγ. πῶς οὖν ἔγε παρέσομαί σε; παιδαγωγῷ γὰρ ἐδόμην, τῷ παιδὶ κακῷ ὄντι μοι. Σω. τίς δ' ἂν ἐπιτηδειότερος ἐμοῦ γένοιτο συνεῖναι κακῷ; καὶ γὰρ ἐγὼ τῶν τοιούτων ἐραστής εἰμι, τῶν ψυχῶν δὲ ἡγοῦμαι κακὸν. ἀμέλει, κἂν τοῦτον ταύτην ἐμοὶ πρόσθεσθαι μοι κελεύσητε; ἀκούσῃ αὐτὸν λεγόντων μηδὲν τοῦ ἐμοῦ δεινὸν πεπαιδεῦσθαι. Αγ. ἅπτεσθε λέγεις, τὸ παιδεραστὴν ὄντα, μὴ πρὸς τὰ ψυχῆς τὸ πολυπραγμονεῖν. καὶ ταῦτα, ὑπ' ἐξουσίας, ὃ τὸ

perque vices in hoc ſæculi ludo mutantur. *Mercat.* Quidnam eſt ſæculum? *Heracl.* Puer ludens, ludens talis, contendens. *Mercat.* Quid verò homines ſunt? *Heracl.* Mortales Dii. *Mercat.* Quid verò Dii? *Heracl.* Immortales homines. *Mercat.* Heus tu ænigmata dicis, an griphos componis? planè enim tanquam Apollo, nihil explicas. *Heracl.* Quia nihil vos curo. *Mercat.* Itaque neque quiſquam mentis compos te eſt empturus. *Heracl.* At ego omnes à pueris plorare jubeo, tam eos qui me emunt, quàm qui non emunt. *Mercat.* Hoc malum ab inſania non diſtat: neutrum horum emam. *Merc.* Inempti etiam hi manent. *Iup.* Alium proclama. *Merc.* Vis-ne facundum illum Athenienſem? *Iup.* Maximè. *Merc.* Accede tu. Vitam bonam & prudentem proclamamus, quis emet ſanctiſſimum hominem? *Mercat.* Dic mihi, quam potiſſimum artem noſti? *Soc.* Pæderaſtes ſum, & in rebus quæ ad amorem ſpectant prudens. *Mercat.* Qui ergo te emam? etenim opus habeo pædagogo, cùm mihi ſit puer egregius. *Soc.* At quis magis me idoneus eſſe queat, qui cum egregio puero verſetur? etenim non ſum amator corporum: animam enim formoſam eſſe duco: & quanquam ſub eodem palliolo decumbunt, dicentes illos audies, à me nihil grave perpeti. *Mercat.* Incredibilia dicis, cum qui ſit pæderaſtes, nihil præter animam curare, præſertim cùm jacendi ſub eadem veſte

1 Παιδεραστὴς] Tangunt τὰ ἐρωτικὰ Socratis Athen. Ariſtæn. Ariſtoph. & alii quos recenſet clariſſ. præſes I. Savar. ad Sido. Ego ad Petron. ubi interpretor illud ſequens τοῦτον ταύτην ἐμοὶ πρόσθεσθαι. Contra tamen multi, quos profert Ioſ. Merc. ad Ariſtæn. *Bourd.*

1 Τὰ

αὐτῷ ἐμφερῆ κεκεκμηκότα. Σω. καὶ μὰ μὰ ὀμνύω γά σοι τὸν κύνα, καὶ τὸν πλάτανον ὅτου ταῦτ' ἔστιν. Αγ. Ἡράκλεις τῆς ἀτοπίας τῶν θεῶν. Σω. τί σὺ λέγεις; οὐ δοκεῖ σοι ὁ κύων εἶναι θεός; οὐχ ὁρᾷς τὸν Ἄνουβιν ὁπόσος, καὶ τὸν ἐν Αἰγύπτῳ ὄσος, καὶ τὸν ἐν ὑρανῷ σείριον, καὶ τὸν ἐν τοῖς κάτω Κέρβερον; Αγ. οὐ λέγεις. ἐγὼ γὰρ διημάρτηκα. ἀλλὰ τίνα βιοῖς τὸν τρόπον; Σω. οἰκῶ μὲν ἐμαυτοῦ τινα πόλιν ἀναπλάσας, χρῶμαι δὲ πολιτείᾳ ξένῃ, καὶ νόμους νομίζω τοὺς ἐμούς. Αγ. ἐν ἐβουλόμην ἀκοῦσαι τῶν δογμάτων. Σω. ἄκουε δὴ τὸ μέγιστον, ὃ δοκεῖ τοῖς γυναικῶν μοι δοκεῖ. δοκεῖ μηδεμίαν αὐτῶν, μηδενὸς εἶναι μόνου, παντὶ δὲ μετεῖναι τοῦ βουλομένου τοῦ γάμου. Αγ. τί τοῦτο φῄς; ἀνηρῆσθαι τοὺς περὶ μοιχείας νόμους; Σω. νὴ Δία, καὶ ἁπλῶς γε πᾶσαν τὴν περὶ τὰ τοιαῦτα μικρολογίαν. Αγ. τί δὲ περὶ τῶν ὡρῶν παίδων σοι δοκεῖ; Σω. καὶ ὅτι ἐσονται τοῖς ἀρίστοις ἆθλον φιλήσαι λαμπρόν ἐστι, καὶ νεανίσκοι ἐρασταὶ μείονες. Αγ. βαβαὶ τῆς φιλοδοξίας. τῆς δὲ σοφίας, τί σοι τὸ περάλαιον; Σω. εἰ ἰδοίμην, καὶ πᾶν τὸ ὄντων ἀδηλοτάτου. ὀπόσα γὰρ δὴ ὁρᾷς, τὴν γῆν, τὰ ὑπὸ γῆς, τὸν ὑρανόν, τὴν θάλατταν, ἀπάντων τούτων εἰκόνες ἀφανεῖς ἐσμὲν ἔξω τοῦ ὅλου. Αγ. πῶς δὴ ἐσμέν; Σω. ἀδαμῶς. εἰ γάρ πως εἶεν, οὐκ ἂν εἶεν. Αγ. οὐχ ὁρῶ παρόν, ἀπορῶ λέγεις τὰ ἀδηλοτάτου μάτα. Σω. εἰκότως. τυφλὸς γὰρ εἶ τὴν ψυχὴν τὸ ὀφθαλμόν. ἐγὼ δὲ, πάντων ὁρῶ εἰκόνας, καὶ σὲ ἀφανῆ, κἀμὲ ἄλλον. καὶ ὅλως, διπλᾶ πάντα. Αγ. τοιγαροῦν ἀνάγκη σε, εἰ, veste fiat copia. *Soc.* Atqui per canem, & platanum, rem sic habere, juro. *Mercat.* Hercle, quanta absurditas Deorum! *Soc.* Quid tu dicis? non videtur tibi canis esse Deus? Nonne vides quantus sit in Ægypto Anubis, in cœlo Sirius, apud inferos Cerberus? *Mercat.* Rectè dicis: ego verò peccavi: verùm quod vitæ genus insistis? *Soc.* Mihi ipsi civitatem quandam extruxi quam incolo: peregrina autem politia utor, meaſque leges præscribo. *Mercat.* Vnum aliquod ex tuis dogmatibus audire velim. *Soc.* Audi ergo maximum illud, quo sententiam meam de uxoribus propono. Censeo nullam debere cujusquam esse propriam, sed ad quemvis accedere qui nuptias ejus appetat. *Mercat.* Quid ais? sunt ne abrogandæ leges de adulterio? *Soc.* Ita per Iovem, utque uno verbo dicam, reliquæ omnes nugæ ea de re constitutæ. *Mercat.* Quid verò tibi de pueris jam maturis videtur? *Soc.* Et hi optimatibus, qui præclari aliquid gesserunt, præmium erunt, ut eos amant. *Mercat.* Papæ quanta benevoli animi largitio? sed quæ tuæ sapientiæ est summa? *Soc.* Ideæ, & eorum quæ existunt paradigmata. Nam quæcunque vides, terram, quæ supra terram sunt, cœlum, mare, omnes horum imagines obscuræ extra universitatem existunt. *Mercat.* Vbi autem existunt? *Soc.* Nullibi: nam si alicubi essent, non essent. *Mercat.* Hæc quæ dicis paradigmata non video. *Soc.* Meritò: cæcus enim est tibi animæ oculus. Ego autem omnium rerum video imagines, & te latentem, & me alium: in summa, duplicia video omnia. *Mercat.* Ergo emendus es, sapiens cùm

σοφὸς, καὶ ὀξυδερκὴς ἂν ὦν. φέρ' ἴδω τί καὶ πράξεις με ὑπὲρ αὐτοῦ σύ. Ερ. δὸς δύο τάλαντα. Αγο. ὠνησάμην ὅσα φῄς. τἀργύριον μὲν τοῦτο εἰς αὖθις καταβαλῶ. Ερ. τί δ' ἂν σοι τοὔνομα; Αγο. Δίων συράκουσιος. Ερ. ἄγε λαβὼν ἀγαθῇ τύχῃ. τὸ ἐπιχώριον σὺ ἤδη καλῶ. τίς ὠνεῖται τοῦτον; ἦσι μὲν τῶ γιλῶνι ὁ ἑταῖρε μαθητὰς, καὶ τῷ μιθύοντι, ὃς μικρῷ πρόσθεν ἀπεκρεμύπτομεν. ἴτ' ἤ πλέον εἶδεν αὐτῶν, παρόσον ἀσεβέστερος τυγχάνῃ. τὰ δ' ἄλλα, ἡδὺς, καὶ λιχνείας φίλος. Αγο. τίς ἡ τιμή; Ερ. δυο μνᾶ. Αγο. λάμβανε. τὸ δεῖνα δὲ ὅπως ἴδω, τίσι χαίρῃ τῶν ἰδιωμότων; Ερ. τὰ γλυκία σιτεῖται, καὶ μελιτώδη. καὶ μάλιστα [1] τὰς ἰχάδας. Αγο. χαλεπὸν μὲν ἰδεῖν. [2] ὠνησόμην γὰρ αὐτοῦ παλάδας τῶν καρικῶν. Ζ. ἄλλον κάλει. τὸ [3] σὺ χρὼ καρίας ὀπεῖνον, τὸ σκυθρωπὸν, τὸ ἀπὸ τῆς στοᾶς. Ερ. εὖ λέγεις. ἰοὶ-

cùm sis, & acutè cernas. Age videam quid tu à me pro ipso exigas. *Merc.* Da duo talenta. *Mercat.* Emi quanti dixisti: pecuniam verò in posterum numerabo. *Merc.* Quodnam igitur tibi nomen est? *Mercat.* Dion Syracusius. *Merc.* Age, quod fœlix, faustumque sit, accipe eum. Te jam voco Epicure. Quis hunc emet? Et risoris discipulus, Item illius ebrii, quos paulò ante proclamabamus. Vnius autem rei cognitione vincit ipsos, quatenus magis est impius. Cæterùm suavis est, & gulæ amans. *Mercat.* Quo precio venditur? *Merc.* Duabus minis. *Mercat.* Accipe. Verùm ut hoc quoque sciam, quibus delectatur eduliis? *Merc.* Dulcia edit, & mellita, maximè verò ficus. *Mercat.* Bene se res habet: emam enim ipsi caricarum massas. *Iup.* Alium accerse: illum videlicet ad vivum detonsum, severoque vultu Stoicum. *Merc.* Rectè dicis: videtur

1 Τὰς ἰχάδας] Ἰχάδας ἢ παλάδας ἢ καρικῶν ἢ τὰ γλυκία ἢ μελιτώδη potissimum cupiebant, ipse passim Dial. seq. & aliis passim Athen. *Bourd.*

2 Ὠνησόμην γὰρ αὐτοῦ παλάδας τῶν καρικῶν] Sic vertit interpres, male. Nam si scriptum invenerat καρυκῶν, debebat emendare & legere καρικῶν, & vertere *massas Caricarum*, seu *ficuum è Caria*. Nam & παλάδη teste Eustathio est τὸ καρικῶν ὀπὸ συνθέσεως, quod Gallice dicimus *un cabas de figues*: & de ficubus hoc loco agitur, nam dixerat τὰ γλυκία σιτεῖται καὶ μάλιστα τὰς ἰχάδας, & infra in Revivisc entibus παλάθων ἰχάδων dicit. At Caryca fuit intritum quoddam vel condimentum ex sanguine aliis rebus admixto factum, de quo nulla hic mentio: ficus vero è Rhodo & Cauno Caricis urbibus passim distrahebantur, & in Italiam usque portabantur, ut patet ex M. Crassi historia apud Ciceronem lib. 7 de divinatione. *Cum M. Crassus exercitum Brundisii imponeret, quidam in portu Caricas Cauno advectas vendens Cauna has clamitabat.* Sic & Chelidoniæ ficus à Chelidoniis insulis non longè à Cariæ littore sic dictæ. Ergo totus ille tractus Cariæ à Rhodo usque ad Chelidonias ficubus abundabat. Ideo & viliori pretio distrahebantur, & utiliores ad mancipia pascenda quod hic spectat emptor Diogenis. De ficubus autem è Rhodo, Cauno, & Chelidoniis vide Athenæum lib. 3 cap. 3. Plura possem congerere, sed hæc credo sufficiunt ad firmandam lectionem καρικῶν. Palm.

3 Σὺ χρὼ καρίας ὀπεῖνον] *Detonsum.* Mirum est interpretes in his omnibus dialog. hac in re peccasse, dico postea. Angl. ὁ χρὼ καρίας ὁμ. Bourd.

1 Mer-

ηασι δ' ὃν πολύ γε πλῆθος αὐτὸν θεάσασθαι τὸν ἐπὶ τὴν ἀγορὰν ἀπαντήσοντα. αὐτὸν τὸν ἀρετὴν πωλῶ. τὸν βίον τὸν πλειόνων. τίς πάντα μόνος εἰδέναι θέλει; Αγ. πῶς τοῦτο φῄς; Ερ. ὅτι μόνος ἔστι σοφός. μόνος καλός. μόνος δίκαιος. ἀνδρεῖος. βασιλεύς. ῥήτωρ. πλούσιος. νομοθέτης. καὶ τάλλα, ὁπόσα ἐστίν. Ερ. ἄκουε ὦ γαθὲ, καὶ μάγειρος μόνος, καὶ νὴ Δία γε σκυτοδέψης, καὶ τέκτων, καὶ τὸ τοιοῦτον. Ερ. ἔοικεν. Αγ. ἐλθὲ ὦ γαθὲ, καὶ λέγε αὐτὸς τὸν ὠνητὸν ἐμὲ τοῦτον ἵνα εἴ, καὶ ὠφελῇς. εἰ σοι ἄχθη πιπρασκόμενος, καὶ δοῦλος ὤν. Χρύσιππος. ὑδαμῶς. ἃ γὰρ ἐφ' ἡμῖν ταῦτά ἐστιν, ὅσα δὲ οὐκ ἐφ' ἡμῖν, ἀδιάφορα εἶναι συμβέβηκεν. Αγ. ἃ μωραίνω ἢ λέγεις. Χρυ. τί φῄς, ἃ μωραίνεις ὅτι τῶν τοιούτων τὰ μὲν, ἐστι προηγμένα, τὰ δ' ἔμπαλιν ἀποπροηγμένα. Αγο. ἀλλ' οὐ μωραίνω. Χρυ. εἰκότως. ἃ γὰρ εἰ συνήθης τοῖς ἡμετέροις ὀνόμασιν, ἀλλὰ κατάληπτικὴν φαντασίαν ἔχεις. ὁ ἀλλ' ἀναλυτικὸς ὁ τὴν λογικὴν θεωρίαν ἐπιμελῶς ἃ μόνον τοῦτ' οἶδεν, ἀλλὰ καὶ συμβαμα, καὶ προσυμβαμα, ὁποῖόν, καὶ ὁπόσων ἀλλήλων διαφέρει. Αγο. πρὸς τὴν φιλοσοφίας, μὴ φθονήσῃς καὶ τοῦτο εἰπεῖν ὅ, τι σύμβαμα, καὶ τί προσυμβαμα. καὶ γὰρ σοι οἶδ' ὅπως ἐπλήγην ὑπὸ ῥυθμοῦ τῶν ὀνομάτων. Χρυ. ἀλλ' ἡδεῖς φθόνος. ἵνα γάρ τις χωλὸς ὢν, αὐτοῦ ἐπείνου τοῦ χωλοῦ ποδὶ προσπταίσας λίθῳ, τραῦμα ἐξ ἀφανοῦς λάβῃ, ὁ τοιοῦτος εἰ μὲν δήπου σύμβαμα τὴν χωλείαν, τὸ τραῦμα ἴ-

tur enim magna multitudo, quæ ad forum accurrit, illum expectare. Ipſam virtutem vendo, vitam perfectiſſimam. Quis vult omnia ſcire ſolus? *Mercat.* Quid iſtud eſt quod dicis? *Merc.* Quòd ſolus hic ſapiens eſt, ſolus pulcher, ſolus juſtus, fortis, rex, rhetor, dives, legiſlator, & alia quotquot ſunt. *Mercat.* Num, ô bone, ſolus etiam coquus eſt, & cœriarius, & faber, & ſimilia? *Merc.* Sic videtur. *Mercat.* Accede ô bone, & dic mihi tuo emptori, qualiſnam ſis, ac primùm an doleas quòd venderis, & ſervis. *Chry.* Nequaquam: neque enim in nobis hæc ſunt: quæcunque verò in nobis non ſunt, iſta indifferentia eſſe ſolent. *Mercat.* Non intelligo quid dicas. *Chry.* Quid ais? non intelligis quòd horum quædam ſunt prælata, quædam non prælata. *Mercat.* Ne nunc quidem intelligo. *Chry.* Meritò quidem, neque enim aſſuetus es vocabulis noſtris: neque imaginationem habes quæ facilè apprehendat. Verùm ſtudioſus dialecticæ contemplationis, non hæc tantùm novit, verùm etiam qualiter, & quantum accidens, & præter accidens inter ſe differant. *Mercat.* Per Philoſophiam quæſo, ne invideas explicare, quidnam ſit accidens, & præter accidens: neſcio enim quomodo vocum iſtarum numero perculſus ſum. *Chry.* Citra invidiam dixero. Siquis claudus exiſtat, illiſoque pede claudo ad lapidem ex inopinato vulnus acceperit, is certè accidens habet claudicationem, vulnus autem præter accidens

1 Μαίνεσθαι ἢ λέγεις] Angl. ὅτι ἃ λεγ. ſic id Cod. pro οἷσιν ἃ οἷσιν habet ὁποῖα ἃ ὁπόσα. Bourd.

1 Τῶν

Δεισύμβαμαι σωσίλαβεῖν. Αγο. ὦ τ ἀγχινοίας. τί δ' ἄλλο μάλιστα φῄς εἰδέναι; Χρυ. τ λόγων πλεκτάνας, αἷς συμποδίζω τὺς σοφισμιλλᾶσθαι, καὶ ἀποφράττω, κ σκιαπτῶ, ποιῶ, φιμῶ ἀπχνῶς αὐτοῖς ἐμπηδεῖς. ὄνομα ἢ τῇ δυνάμῃ ταύτῃ, ὁ ἀοίδιμ συλλογισμός. Αγο. Η'ράκλεις, ἄμαχόν πνα, καὶ βίαιον λέγεις. Χρυ. σκόπ γᾶν. ἔτι σοι παιδίον; Αγο. τί μλῶ; Χρυ. τῦτο λᾶ πως κρηκδειλ ἁρπάσῃ, πλησίον ποταμ πλαζόμεν ὤρων, κἄτά σοι ἀποδώσειν ὑπιχνεῖται αὐτὸ, λῶ εἶπης τάληθὲς ὅ, π δίδκ ἐπὶ τ ἀποδόσιος ἢ βρίφος, τί φήσεις αὐτὸν ἐγνωκέναι; Αγο. δυσαπόκριτόν ἐρωτᾷς. ἀπῶ χὰρ ὁπότερον εἰπὼν, ἁπλᾶσθοιμι. ἀλλὰ σὺ τῶς Διὸς ἀπκεκινάμ; ἀνάσωσαί μοι τὸ παιδίον, μὴ κ φθάσῃ αὐτὸ κροκοδείλιον. Χρυ. θαῤῥῶ. καὶ ἄλλα χάρ σε διδάξομαι θαυμασιώτερα. Αγο. τὰ ποῖα; Χρυ. τ ψευδόμενα, καὶ τ κυεμένην, καὶ ἐπὶ πᾶσι τῷ Η'λέκτρᾳ, κ τ ἐγκεκαλυμμένον. Αγο. τίνα τῦτον τ ἐγκεκαλυμμένον, ἢ τίνα τῷ Η'λέκτρᾳ λέγεις; Χρυ. Η'λέκτρᾳ μὲν σκεπόνλω τῷ πάνυ, τῷ Αγαμέμνον, ἢ τὰ αὐτὰ οἶδέ π ἄμφω, καὶ σὺκ οἶδε. παρεισῶν χὰρ αὐτῇ ἢ Ο'ρέσ ἔπ ἀγνῶν, οἶδε μὲ Ο'ρέσ ἢ Ο'ρέσης ὅπ ἀδελφὸς αὐτῆς. ὅπ ἢ ὅτ Ο'ρέσης, ἀγνοεῖ. τ δ' αὖ ἐγκεκαλυμμένον, καὶ πάνυ θαυμασιώτερον ἐρωτᾷς. ἐγὼ δὲ ἐπὶ τούτοις ἐρήσομαί σε τί ποτε ἐστὶ τὸ ἐγκεκαλυμμένον. Χρυ. ἐγὼ δὲ ἐπὶ τούτοις ἐρήσομαί σε τί ποτε ἐστὶ τὸ ἐγκεκαλυμμένον. Αγο. ἀλλ' ἐγὼ μὲν ἐρωτῶ πρότερος. Χρυ. ἀλλ' ἐγὼ μὲν ἐρωτῶ πρότερος

τὸν ἀκύρωτον λόγον. ἀπόκριναι γάρ μοι, τὸν πατέρα οἶσθα τὸν σαυτοῦ; Αγ. ναί. Χρυ. τί δῆτα, ἢν σοι παρελθοῦσά τις ἐγκεκαλυμμένον, εἰρωτῶ, τοῦτον οἶσθα, τί φήσεις; Αγ. δηλαδὴ ἀγνοεῖν. Χρυ. ἀλλὰ μὴν αὐτὸς οὗτος ἦν ὁ πατὴρ ὁ σός. ὥστε εἰ τοῦτον ἀγνοεῖς, δῆλον εἰ τὸν πατέρα τὸν σὸν ἀγνοεῖν. Αγ. ἄκυρον. ἀλλ' ἀπεκαλύψας αὐτὸν, εἴσεμαι τὸν ἀληθῆ. ὅμως δ' ἂν τί σοι τὸ σοφίας τὸ πέλαγος, ἢ τί σχάσεις σὺς τὸ ἀκρόπλουν τὸ ἀρετῆς ἀφικόμενος; Χρυ. σὲ τὸ σωφρονεῖν χρὴ φοιτῶντα ἐπιμελῶς ἐπιμελεῖσθαι. λέγω δὴ πλοῦτον, ὑγίειαν, καὶ τὰ τοιαῦτα. σωφρονεῖν δ' ἀνάγκη πολλὰ σωφρονοῦντα, λεκυθοχάρους βιβλίους περιθέοντα τῷ ὄψει, καὶ χόλικα συναλείφοντα, καὶ ἑλλεβορισμοὺς ἐμπιπλάμενον, καὶ ὀξύπορα ἐκκρίνοντα. καὶ τὸ κεφάλαιον, ὃ φίλος μοι ἑλκεσίσοφος, ἵν' μὴ τρὶς ἐφεξῆς δι' ἑλλεβόρου πῇς. Αγ. χρυσᾶ σὺ τοῦτα, καὶ δεινὸς εἰπεῖν. τὸ δ' γοῦν ἐστιν, καὶ τετράγλωσσον, καὶ γὰρ πάνυ ὀλίγου σοῦστιν, τί φῂς, ἀνὴρ ἐὰν πλουτήσῃ τὸν ἑλλέβορον, καὶ πλεῖν σοὺς ἐπιστᾷ; Χρυ. ναί. μεγάλου τὸ δικαιοῦσθαι ἄξιον ἐν τῷ σοφῷ. ἐπεὶ γὰρ ἴδιον αὐτοῦ συλλογίζεσθαι, τὸ δικαιοῦσθαι δ', ὃ λογίζεσθαι τοὺς τόκους πλείονος ἐστιν ἄξιον δῆλον δ' συλλογίζεσθαι, καὶ ὅτι ἐν ἑνὶ ἐπιτοκισμῷ τριακοσίους ἐκατὸν ἐστὶν, καὶ τόκοι. καὶ ὁ μὲν τοὺς τόκους, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐπὶ τούτοις τόκους λαμβάνων. ὁ γὰρ ἀγνοῶν ἐν τῷ τοῦτο σόφῳ, οὐ

sermonem audies. Reſponde mihi. noſti-ne tuum patrem? *Mercat.* Maximè. *Chry.* Quid igitur? ſi prope te ſtatuerem quempiam opertum, atque interrogarem: Noſti-ne hunc? quid dicerres? *Mercat.* Scilicet, me non noſſe. *Chry.* Atque hic tuus erat pater. Itaque ſi iſtum non noſti, palam eſt te patrem tuum non noſſe. *Mercat.* Nequaquam ſed ſi ipſum detexeris, verum novero. Sed quiſnam tuæ ſapientiæ eſt finis? aut quid facturus es, ſi ad virtutis faſtigium perveneris? *Chry.* In his quæ natura prima ſunt, verſábor, dico divitias, ſanitatem, & ſimilia. Sed priùs oportet multos labores impendere, libris exiguis literis deſcriptis oculos admovendo, interpretationes congerendo, ſeque ſolœciſmis atque abſurdis vocibus implendo. In ſumma, te ſapientem fieri fas non eſt, quin ter ex ordine helleborum biberis. *Mercat.* Egregia ſunt iſta tua, fortique viro digna. Verùm meticuloſum eſſe fœneratorem (hoc enim tibi ineſſe video) num dicemus eſſe viri qui helleborum biberit, & juſtam virtutis magnitudinem attigerit? *Chry.* Maximè: ſolum enim ſapientem fœnus exercere decet. Quandoquidem enim illius proprium eſt ſyllogiſmis concludere, fœnerari autem & uſuras computare, atque ſyllogiſmis concludere parum differre videntur, hoc etiam, ut & illud, ſoli ſtudioſo competit: nec illum ſimpliciter fœnus, quemadmodum alii ſolent, accipere decet, verùm etiam alterius quoque fœnoris fœnus. Niſi forte ignoras fœnus aliud eſſe primum,

2 Ἓν μὲν τρὶς] De his Helleboni potionibus dixi ad Pœna. *Interp.*

2 Αγ.

φρῶτοι πῶς, εἰδὲ, δεύτερος, καθάπερ αὐτῶν ἐκείνου ἀπόγονοι. ὁρᾷς δὲ δῆπα καὶ τὸ συλλογισμὸν ὁποῖά φησιν, εἰ τὸ πρῶτον τόκον λήψεται; καὶ τὸ δεύτερον. ἀλλὰ μὴν καὶ τὸ πρῶτον λήψεται, ἄρα καὶ τὸ δεύτερον. Αγο. ἀκούεις καὶ μισθῶν πέρι τοῦ αὐτοῦ φῶμι, ὃς σὺ λαμβάνεις ἐπὶ τῇ σοφίᾳ παρ' ἐμοῦ τὸ νέον, καὶ δῆλον ὅτι μοὶ ὁ πατὴρ μισθὸν ἐπὶ τῇ ἀρετῇ λήψεται; Χρυ. μανθάνεις. ἐγὼ γὰρ ἐμαυτὸν εἶναι λαμβάνω, οὐ σὲ δῆλον ὅτι αὐτῷ χάριν. ἐπεὶ γάρ ἐστιν ὁμοῦ πως ἐκχύτης, ὁ μὲν, φαρμακικὸς, ἐμαυτὸν μὲ ἀσκῶ εἶναι φαρμακικὸν, τὸ δὲ μαθητικὸν, ἐκχύτην. Αγο. καὶ μὴν τοῦναντίον ἔφης, τὸ νέον μὲν εἶναι φαρμακικὸν, σὲ δὲ τὸ μέγιστον ταλαίπωρον, ἐκχύτην. Χρυ. σκώπτεις ὦ βέλτιστε. ἀλλ' ὅρα μή σε λάθῃ ξύσας ἀναπεθέκτῳ συλλογισμῷ. Αγο. καὶ τί δεινὸν λάθῃ οὖν βίλας; Χρυ. ἀπορία, καὶ σιωπὴ, καὶ ἀφασία τῆς ἀφελείας. ὃ δὲ μέγιστον, ὦ ἱλαρὸν πάχητά σε λιθοδέξω λίθον. Αγο. πῶς λίθον; ἐγὼ δὲ Περσεὺς ὦ βέλτιστε εἶναί μοι δοκεῖς. Χρυ. ὧδέ πως. ὁ λίθος σῶμά ἐστί; Αγο. ναί. Χρυ. τί δὲ, τὸ ζῶον καὶ σῶμά; Αγο. ναί. Χρυ. σὺ δὲ, ζῶον; Αγο. ἔοικα γάρ. Χρυ. λίθος ἄρα εἶ, σῶμα ὤν. Αγο. μηδαμῶς. ἀλλ' ἀνάλυσόν με σοφὸς δὲ Διὸς, καὶ ἐξ ἀπαρχῆς ποίησον ἄνθρωπον. Χρυ. ὦ χαλεπὸν, ἀλλ' ἔμπαλιν ἴσθι ἄνθρωπος. εἰπὲ γάρ μοι, πᾶν σῶμα, ζῶον; Αγο. ὄ. Χρυ. τί δὲ, λίθος, ζῶον; Αγο. ὄ. Χρυ. σὺ δὲ, σῶμα εἶ; Αγο. ναί. Χρυ. σῶμα δὲ ὤν, ζῶον εἶ; Αγο. ναί. Χρυ.

mum, aliud secundum, velut quandam illius progeniem. Vides autem quid syllogismus quidam concludat. Si primum fœnus acceperit, accipiet secundum. Atqui primum accipiet, Ergo & secundum. *Mercat.* Num ergo & de mercede, quam pro sapientiæ disciplina à juvenibus accipis, similia dicamus? & sit manifestum solum studiosum pro virtute mercedem accepturum esse. *Chry.* Intelligis. Certè non mea causa, sed dantis gratia accipio. Cùm enim alius sit effusor, alius comprehensor, me quidem ipsum, ut sim comprehensor, præparo, discipulum verò ut fiat effusor. *Mercat.* At tu contrarium dixisti, juvenem esse comprehensorem, te verò qui solus dives es, effusorem. *Chry.* Heus tu scommate me perstringis. Sed vide tu ne te petam indemonstrabili syllogismo? *Mercat.* Quid verò mali ex hoc telo accidet? *Chry.* Dubitatio, & silentium, mentisque subversio. Quod autem est maximum, si voluero, te celerrimè in lapidem convertam. *Mercat.* Quomodo lapidem me feceris? neque enim Perseus, ô bone, mihi esse videris. *Chry.* Hoc modo. Lapis est corpus. *Mercat.* Certè. *Chry.* Quid verò? nonne & animal est corpus? *Mercat.* Maximè. *Chry.* Tu verò, nonne es animal. *Mercat.* Sic videtur. *Chry.* Lapis igitur es, cùm sis corpus. *Mercat.* Nequaquam; sed me per Iovem solve, & de novo fac hominem. *Chry.* Non est factu difficile: quare rursus sis homo. Dic enim mihi. Nonne omne corpus animal est? *Mercat.* Non. *Chry.* An verò lapis, animal est? *Mercat.* Non. *Chry.* Tu verò corpus-ne es? *Mercat.* Maximè. *Chry.* Corpus autem cum sis, animal-ne es? *Mercat.*

οὐκ ἄρα λίθος εἶ, ζῷόν γε ὤν. Αγο. οὕτω ἐποίησας, ὡς ἤδη μου τὰ σκέλη κρυώσαντα καὶ Νιόβης ἀπψύχειν, καὶ πάγια εἶναι. ἀλλὰ ὠνήσομαί γε σέ. πόσου ἐστὲν αὐτὸς πριάμενος; Ερ. μυᾶς δώδεκα. Αγο. λάμβανε. Ερ. μόνον δὲ αὐτὸν ἐώνησαι; Αγο. μὰ Δί', ἀλλ' ἅπαντες, οὓς ὁρᾷς. Ερ. πολλοί γε, καὶ τοὺς ὤμους κραταιοί. καὶ δὴ καὶ ἀξιόλογοι λόγου ἄξιοι. Ζ. μὴ λέγε τοῦτο. ἄλλον σκέλε. Ερ. τὸ περιπατητικὸν σε φημὶ, τὸ καλὸν, τὸ πολίτικον. ἆρα δὴ, ὠνήσασθε τὸ συνετώτατον, τὸ πάνυ ὅλως ἐπιστάμενον. Αγο. ποῖος δέ τις ἐστί; Ερ. μέτριος. ἐπιεικής. ἁρμοδίως τοῦ βίου. τὸ δὲ μέγιστον, δικαῖος. Αγο. πῶς λέγεις; Ερ. ἄλλος μὲν ὁ ἔκτοθεν φαινόμενος, ἄλλος δ' ὁ ἔντοσθεν οἷος ἐκεῖ. ὥστε καὶ περὶ αὐτὸν, μέμνησο, τὸ μὲν, ἐσωτερικὸν, τὸ δὲ, ἐξωτερικὸν καλεῖν. Αγο. τί δὲ γνησιώτερον μέλλεις; Ερ. τέλος εἶναί τι ἀγαθὸν, οὐ ψυχῇ, οὐ σώματι, οὐ τοῖς ἐκτός. Αγο. ἀνθρώπινα φρονεῖ. πόσου δ' ἐστίν; Ερ. εἴκοσι μυῶν. Αγο. πολὺ λέγεις. Ερ. οὐκ ἂν πραττόμενος. καὶ γὰρ αὐτὸς ἔχειν τι ἀργύριον δοκεῖ. ὥστε οὐκ ἂν φθάνοις αὐτὸν ὠνούμενος. ἔτι δὲ εἴσῃ αὐτίκα μάλα παρ' αὐτοῦ πόσου μὲν ὁ κάνιψ βιοῖ τὸ χρόνον, ἐφ' ὅσον δὲ βάθος ἡ θάλασσα ὑπὸ δὲ ἡλίου καταλάμπεται, καὶ ὁπόσις τις ἐστὶν ἡ ψυχὴ τοῦ ὀρίου. Αγο. Ἡράκλεις τῆς ἀκριβολογίας. Ερ. τί δέ, εἰ ἀκούσοις ἄλλα πολλὰ τούτων ἐξυφερμήνευτα, γοητῆς

Ergo non es lapis, animal cùm sis. *Mercat.* Euge effeceras ut jam mea crura non aliter ac Niobes refrigerata & saxea facta essent. Attamen te emam. Quantum pro ipso numerabo? *Merc.* Duodecim minas. *Mercat.* Accipe. *Merc.* Solus-ne ipsum emisti? *Mercat.* Non per Iovem: verùm illi omnes quos vides. *Merc.* Certè multi sunt iique validis humeris, & colligente sermone digni? *Iup.* Ne tempus teras: alium accerse. *Merc.* Te Peripateticum accerso, formosum, divitem. Agite, emite hunc prudentissimum, qui omnia omnino scit. *Mercat.* Qualisnam ille est. *Merc.* Modestus, æquus, vita bene composita: quodque maximum est, duplex. *Mercat.* Quid dicis? *Merc.* Alius quidem foris apparet, quàm intus esse videtur. Itaque si emas ipsum, memento internum hunc, externum illum appellare. *Mercat.* Quid verò potissimum novit? *Merc.* Novit triplicia esse bona, animæ scilicet, corporis, & rerum externarum. *Mercat.* Humana sapit, sed quanti venditur? *Merc.* Viginti minis. *Mercat.* Multum certè dicis. *Merc.* Nequaquam ô beate: etenim pecuniam aliquam habere ipse videtur. Itaque non nimis citò ipsum emeris. Præterea autem protinus ab eo disces quandiu vivat culex, & quàm profundè mare à sole illustretur, & qualis sit ostrearum anima. *Mercat.* Hercle quanta argutia! *Merc.* Quid si audias alia multa his acutiora, de semine,

1 Αγο. πῶς λέγεις; ἄλλος μὲν ὁ ἔκτοθεν] Excidit, aut potius male trajecta est notatio personæ Mercurii. Esse debet. Αγο. πῶς λέγεις; Ερ. ἄλλος μὲν ὁ ἔκτοθεν. Deinde ubi notata Mercurii persona, delenda est ἐ ὁ ἔντοσθεν εἶ δοκεῖ; Ερ. ὥστε καὶ περὶ αὐτὸν &c. Relege ἐ ὁ ἔντοσθεν εἶ δοκεῖ ὡς τὸν ἄν. Marc.

1 Ο', ὡς

τι σίφυ, καὶ ἡβούσιος, καὶ ἐ οὐ πεῖς μήτρας ἔ ἐμβρύου πλασπῆς; καὶ ὃς ἄφθογγος μ γελασικὸν, ἢ ὄνο ϛ δ γελασικὸν, οὐδὲ τεκτονικόμον, οὐδὲ πλοϊζόμον; Αγρ. πάνσοφε φὴς, καὶ συμφόρως τὰ μυθήματα. ὥστε ἀνῶμαι αὐτὸν ἔνιον. Ερ. εἶεν. πῖς λοιπὸς ὑμῖν ² καταλείπεται; ὁ σκεπτικὸς ἔτος. σὺ ὁ πυβρία, ἀνάστηθι, καὶ ἀναπυρύπλω καὶ πάρα. ἤδη μ ὑποβρέμουσι οἱ πωλοῦ, καὶ σὺ ὀλίγοις ἢ πραέσις ἔσῃ. ὅμως δ, τίς καὶ τοῦτον ἀνήσεται; Αγρ. ἔγωγε. ἀλλ' ὃν αὐτὸν εἰπί μοι, σὺ τί ἐπίστασαι; Φιλόσοφος. οὐδέν. Αγρ. πῶς τοῦτ' ἔφησθα; Φι. ὅτι οὐδὲν ὅλως εἶναί μοι δοκεῖ. Αγρ. οὐδὲ ἡμᾶς ἄρα οἰσθὰ πίς; Φι. οὐδὲ τοῦτο οἶδα. Αγρ. οὐδ' ὅτι σὺ τίς ἂν τυγχάνεις; Φι. πολὺ μᾶλλον ὅτι τοῦτ' ἀγνοῶ. Αγρ. ὦ ἐ δαιμόνιε, τί δαί σοι τὰ ταθμια τοῦτι βούλῃ; Φι. ζυγοστατῶ τὸ αὐτοῖς τοὺς λόγους, καὶ σκοπῶ τὸ ἴσον ἀποδώσων. καὶ ἐπειδὰν ἀκριβῶς ἰμείνῃ τι καὶ ἰσοβαρὲς ἴδω, τότε δὴ ἀγνοῶ τ ἀληθέστερον. Αγρ. τῶν ἄλλων δ, τί ἂν πρᾶτοις ἐμμελὲς; Φι. τὰ πάντα πλὴν ὀρθοπιτῶν μεταδιώκειν. Αγρ. τί δαὶ τοῦτό σοι ἀδύνατον; Φι. ὅτι ὦ γαθὲ, ἐ καταλαμβάνω. Αγρ. εὖγε. βραδὺς γὰρ, καὶ τοῦτο ὡς ἀληθῶς δικαῖς, ἀλλὰ τί σοι τὸ πάλαι ἐ ἐπισάσιος; Φι. ἡ ἀμαθία, καὶ τὸ μήτε ἀκούειν, μήτε ὁρᾶν. Αγρ. ἀκῶν καὶ τυφλὸς ἅμα, καὶ τυφλὸς ἔνια λέγεις. Φι. καὶ ἄκουστός γε ἀκοῦσαι, καὶ ἀναίσθητος. καὶ ὅλως, ἔ παύλεσθε ἤδη λοιδοροῦντες. Αγρ. ἀναγκαῖον ἐ λοιδοροῦντα, τοῦτο

ne, & generatione, deque embryonis in utero formatione, utque risibilis est homo, non risibilis autem asinus, neque ad ædificandum, neque ad navigandum habilis? *Mercat.* Plane admiranda, & utilia præcepta narras. Itaque viginti minis ipsum emam. *Merc.* Esto. Quis adhuc reliquus est? Iste Scepticus: Accede tu Pyrrhia, statim proclamandus es: multi jam effluunt, & in paucis erit venditio. Verumtamen quis emet istum? *Mercat.* Ego. Sed primùm dic mihi, tu quid nosti? *Phil.* Nihil. *Mercat.* Quid ita? *Phil.* Quia nihil omnino mihi videtur existere. *Mercat.* Nos verò nihil-ne sumus? *Phil.* Neque hoc scio. *Mercat.* Neque tu es aliquis? *Phil.* Hoc multo etiam magis ignoro. *Mercat.* O ignorantiam! Verùm quid sibi volunt hæ stateræ. *Phil.* Sermones in illis trutino, & ad æqualitatem redigo: postquam autem eos exquisitè similes, & æquales esse ponderis cognovero, tunc quis horum verior sit, ignoro. *Mercat.* Ex aliis autem rebus, quid compositè facere soles? *Phil.* Omnia facio, præterquam quod fugitivos non persequor. *Mercat.* Quid? anne hoc tibi impossibile est? *Phil.* Quia, ô bone, non comprehendo. *Mercat.* Rectè, tardus enim & piger videris esse. Verùm quis tibi scientiæ est finis. *Phil.* Ignorantia: & nihil videre neque audire. *Mercat.* Ergo te furdum simul & cæcum dicis. *Phil.* Imò judicio etiam & sensu careo: breviter nihil à vermè differo. *Mercat.* Propterea emendus es. Quanti

1 Ὁ τος ὁ γελαστικὸν] Contra disputat Theod. Marcil. ad Petr. Bonæ.
2 Καταλείπεται] Angl. καταλοίπος. Idem.

τὸν ἄξιον χρὴ φάναι; Ερ. μνᾶς ἀττικῆς. Αγ. λάμβανε. τί φῄς ὦ ἄνθρωπε, ἐπριάμην σε; Φι. οὐδέν. Αγ. μηδαμῶς. ἐώνημαι γὰρ, καὶ ταργύριον κατέβαλον. Φι. ἐπίσχες περὶ τούτου, καὶ διαπράξομαι. Αγ. καὶ μὴν ἀκολούθει μοι, καθάπερ χρὴ ἡμῖν οἰκέτην. Φι. τίς οἶδεν εἰ ἀληθῆ ταῦτα φῄς; Αγ. ὁ κῆρυξ, καὶ ἡ μνᾶ, καὶ οἱ παρόντες. Φι. πάρεισι γὰρ ἡμῖν τινες; Αγ. ἀλλ' ἔγωγέ σε ἤδη ἐμβαλὼν εἰς τὴν μύλαπα, πίσω εἶναι δικαίως κελεύω τὸν χείρω λόγον. Φι. ἐπίσχες περὶ τούτου. Αγ. μὰ Δί', ἀλλ' ἤδη γε ἀπαφηνάμην. Ερ. σὺ μὲν παῦσαι ἀντιτείνων, καὶ ἀκολούθει τῇ πραμβείᾳ. ὑμᾶς δ' ἐς αὔριον παρακαλῶμεν. ἀπκηρύξειν γὰρ τοὺς ἰδιώτας, καὶ βαναύσους, καὶ ἀγοραίους βίους μέλλομεν.

ti facis illum? *Merc.* Attica mina. *Mercat.* Accipe. heus tu quid dicis: te ne emi? *Phil.* Incertum est. *Mercat.* Nequaquam: emi enim, & pecuniam numeravi. *Phil.* Iudicium suspendo hac de re, & eam considero. *Mercat.* Atqui sequere me ut famulum decet. *Phil.* Quis scit num vera dicas? *Mercat.* Præco, mina, & qui adfuerunt. *Phil.* An aliqui etiam nobilium sunt? *Mercat.* At ego te jam conjectum in pistrinum, adducam ut credas me tuum esse herum, secundum pejorem caulam. *Phil.* Hac de re assensionem etiam retineo. *Mercat.* Sed per Iovem jam ostendi. *Merc.* Tu quidem desine obniti, & eum qui te emit, sequere. Vos autem cras advocabimus. Etenim idiotas, & fabriles, vilesque vitas proclamaturi sumus.

ΑΛΙΕΥΣ, Η ΑΝΑΒΙΟΥΝΤΕΣ.

PISCATOR, SEV REVIVISCENTES.

ARGVMENTVM.

Hic Dialogus, quasi quædam Apologia superioris est, quantum ad Luciani personam attinet. Exponit enim ille causam hic, cur toties in philosophos invehatur: Nempe quòd plerique simulato nomine, pro veris falsos se gerant, quæstumque magis, quàm virtutem sectentur. Series argumenti ita se habet: Finguntur Philosophi illi vetustiores, Pythagoras, Socrates, Plato, Aristoteles, Chrysippus, Diogenes, atque alii, ad ulciscendum Lucianum, cum propter alia convicia, tum quòd proximo Dialogo venales eos proposuerat, idque etiam vilissimo precio, ab inferis redire, ac revivisce re, commeatu in unum diem impetrato. Qui cùm illum saxis persecuti, in fugam conversum cepissent, occidere primùm statuerunt. Ille verò provocando ad ipsam Philosophiam, eoque obtento, ut causam sibi dicere liceret, postquam à Diogene, ut pote Cynico, & cæteris liberiore, communi omnium nomine accusatus esset, tanquam qui consumo-

tumeliosissimè omnes Philosophiæ cultores, viros de tota virtute & rebus mortalium optimè meritos, proscidisset, ita sese defendit, ut diceret se minimè negare objecta, sed consilio & ratione adductum, & hæc, & plura etiam his feciſſe: non quidem in veros Philosophos, sed in eos, qui nomine tantum illo sese jactarent, cùm interim non modo Philosophiam veram ignorarent, sed plane diversa etiam à præceptis & regulis illius facitarent. Proinde se non modò supplicio nullo dignum esse, sed contrà etiam præmiis, tanquam veræ Philosophiæ amatorem, atque assertorem, donari debere. Hoc Iudicio peracto, cum ille non solùm ab accusatione liberatus, verum etiam in societatem eorum, à quibus antè accusabatur, ascitus fuisset, à Philosophia deinceps & falsi illi Philosophiæ simulatores citantur, ut suæ professionis causam redderent. Qui cùm judicium hoc omnes fermè declinassent, mittitur Lucianus una cum Elencho, ut illos inquirant, ac bonos quidem honoribus afficiant, malos autem adempto habitu stigmate inurant. Sed prius quàm id fieret, Lucianus seu Parrhisiades (ita enim sese apud Philosophiam appellat) puta quò jam reipsa comprobaret, quod verbis antea dixerat, accepto hamo, eoque auro, carycis & placentis abscondito, quasi piscator aliquis, allectos & attractos simulatores istos capit, captos autem de communi reliquorum consensu de saxo præcipites mittit. Habet autem Dialogus hic duos titulos, quorum alter ab iis, quæ à principio geruntur nomen accepit, alter ab exitu seu Catastrophe, sumptus est. Simillimusque quod ad argumentum & ejus tractationem attinet; alicui veteris Comœdiæ fabulæ est.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

1 Βάλλε, βάλλε τὴν κεφαλὴν τοῖς ἀφθόνοις λίθοις. ἐπίβαλλε τὴν βάλανον. ἐφεπίβαλλε καὶ τῶν ὀσφύων. παῖε τοῖς ξύλοις τὴν ἀλιτήριον. ὄρα μὴ ἀλφυγῇ. καὶ σὺ ὦ Πλάτων, βάλλε. καὶ σὺ ὦ Χρύσιππε, καὶ σύ. πάντες ἅμα ξυναπίσωμεν ἐπ' αὐτὸν, ὡς πήρᾳ πήρᾳφιν ἀσπίδι, βάκτρα ᾗ βάκτροις. κοινὸς γὰρ πολέμιος, καὶ οὐκ ἔστιν ὅν τινα ἡμῶν οὐ λυπεῖ. σὺ δὲ ὦ Διόγενες, εἴ ποτε ἄλλοτε, χρῶ

SOCRATES.

Impete, impete crebris lapidibus hunc execrandum, inceſſe glebis, inceſſe præterea teſtis, percute fuſtibus calumniatorem. Vide ne effugiat: & tu Plato, impete, & tu Chryſippe, & tu: omnes ſimul in illum obarmemur. [2] *Pera ut reddat opem pera, baculuſque bacillo:* ſiquidem communis eſt hoſtis, nec è nobis eſt quiſpiam quem injuria non affecerit. Tu verò ô Diogenes, ſi unquam aliàs utere baculo,

1 Βάλλε] In hunc dialogum Brodæus Miſcellaneis c. xxii. lib. iii. *Marc.*

2 *Pera ut reddat opem*] Alludit ad hunc Homericum verſum Iliad. 16.

Ὡς φάτο φρήτρῃσιν ἀρήγῃ, φῦλα δὲ φύλοις. Coga.

τῷ ξύλῳ, μηδὲ ἀπῇς. διδόντω τὴν ἀξίαν, βλάσφημος ὤν. τί τοῦτο; κεκμήκατε ὦ Ἀρίστιπποι. καὶ μὴν ὀκνῶ ἔχελῶν. [1] ἐστὶ σοφοὶ, μνησθῆναι ἐμοῦ θυμοῦ ὀργῆς. Ἀριστοτέλης, ἐπισπεύδοντος ἔτι θᾶσσον. καλῶς ἔχει. ἐάλωκε τὸ θηρίον. εἰλήφαμέν σε ὦ μιαρέ. εἶσῃ γὰρ αὐτίκα δίκης τινὰς ὅτῳ ἡμῶν, ἐλακηγόρησας. τῷ τρόπῳ δὲ ἵνα αὐτὸν καὶ μετέλθῃ; ποικίλον γάρ τινα ἐπινοῶμεν θάνατον κατ' αὐτὸν, πᾶσιν ἡμῖν ἐξαρκέσειν δυνάμενον. καθ' ἕκαστον ἐπιάκις γὰρ δίκαιός ἐστιν ἡμῖν ἀπολωλέναι. Πλάτων. ἐμοὶ μὲν, ἀνοσιολοπίζῃ δικεῖ αὐτὸν νὴ Δία, [2] μαστιγωθέντα γε πρότερον, [3] τὼς ὀφθαλμὼς ἐκκενθῆναι, τὴν γλῶτταν αὐτὴν ἐκπολὺ πρότερον ἀποτμηθῆναι. σοὶ δὲ τί Ἐμπεδόκλεις, δοκεῖ; Ἐμπεδοκλῆς. ἐς τὸν κρατῆρα ἐμπεσεῖν αὐτὸν, ὡς μηδεὶ μὴ λοιδορεῖσθαι τοῖς κρείττοσι. Πλα. καὶ μὴν ἄρειον ἦν καθάπερ τινὰ Πυθίαν, ἢ Ὀρφέα, [4] λακισθῆναι ὑπὸ πάντων δίκαιος μόνον, ἵνα ἀν καὶ μέρος αὐτοῦ ἕκαστος ἔχων, ἀπαλλάττοιτο. Λάκων. μηδαμῶς, ἀλλὰ πρὸς ἱκετείαν φείσασθέ μου. Σω. ἄφετον. σὺν ἂν ἀφειτῆς ἔπ. ἐρεῖς δὲ δὴ ἃ τὸν Ὅμηρον ἃ λέγει, ὡς Οὐκ ἔστι λέοντα καὶ ἀνδράσιν ὁρκια πιστά. Λυ. καὶ μὴν καθ' Ὅμηρον ὑμῶς ἢ αὐτὸς ἱκετεύσω. αἰδέσεσθε γὰρ ἴσως τὰ ἔπη, ἢ δ' παρόψεσθε ῥαψῳδήν-

culo, nec remittas: dignas conviciator ille pœnas luat. Quid hoc rei est? Numquid Aristippe, defessi estis? atqui non oportebat: *Esto casi, memores vehementis & iræ.* Aristoteles magis propera, bene habet: capta est fera. Prehendimus te sceleste. Quare protinus intelliges quosnam viros maledictis lacessiveris. Sed quo quis pacto ipsum ulciscatur, varium quoddam mortis genus in ipsum excogitemus, quod nobis omnibus satisfacere possit: æquum est ut septies saltem singulis nobis pereat. *Plat.* Mihi quidem cruci videtur fuffigendus ubi priùs fuerit flagris cæsus, erutique ipsi oculi, & in multas partes abscissa lingua. Tibi vero quid videtur Empedocles? *Emped.* In crateras Ætnæ præcipitandus est, ut prestantiores conviciis discat non lacessere. *Plat.* Quinimo esset optimum ut Penthei vel Orphei instar inter saxa dilaniatus inveniretur, ut quisque particulam ejus habens, discederet. *Lucian.* Minimè. Verùm mihi precatis obsecro per supplicem lovem. *Socr.* Placuit: non dimitteris amplius. Homerum audis quid dicat: *Non est tuta fides hominum generique leonum. Lucian.* Atqui ex Homero vos ipsos orabo: nam fortè carmina ejus revorebimini, meque versus recitantem non spernetis: *Ac-*

1 Ἐστὶ σοφοὶ] Parod. Homer. quales hic multæ: Homerus ἐστὶ φίλοι. Bourd.

2 Μαστιγωθέντα πρότερον] Omnia hæc in interprete turbata. μαστιγοῦσθαι ante crucem nota. Sic apud Dion. Hal. 5. & tangunt litteræ sacræ. *Idem.*

3 Τὼς ὀφθαλμὼς ἐκκενθῆναι] Hos solebant candenti ferro perforare at alii docuerunt ex Parthenii cap. 20. *Idem.*

4 Λακισθῆναι] Ex Euripide. Cætera Homerica sunt ex 7. & 10. Iliad. *Idem.* Λακισθῆναι ὑπὸ πάντων] Brodæus, κρίνων. Fallitur. λακισθῆναι μέρος Lucianus dixit admodum significanter, exprimens mortis genus quo discerpti magno strepitu Pentheus & Orpheus. *Mart.*

1 Ἀτέ-

σωτά μι. ζαχρεῖτ' ἀ κακὸν ἄνδρα, καὶ ἄξια δέχῃ ἅπαντα, χαλκόν τε, χρυσόν τε, τὸ δὲ φιλέοντα σοφοί περ. Πλ. ἀλλ' ὑδὲ ἡμεῖς ἀπορησόμεθ' ὅτῳ τὸ ὁμηρικῆς μὴ πολεμίας. ἄκουε δή, Μὴ δή μοι φύξιν μηκαιρέι βάλλεο θυμῷ, χρυσόν γε λίξας, ἐπὶ ἴκεο χεῖρας ἐς ἀμφῶ. Λυ. οἴμοι τῶ κακῶν. ὁ μὲν Ὅμηρος ἡμῖν ἀπρακτήσω, ἢ μεγίστη ἐλπίς. ἐπὶ τὸ Εὐριπίδην δή μοι καταφυκτέον. τάχα γὰρ ἂν σώσειν σώσει μι. Μὴ κτεῖναι τ' ἐπίτλιω. ὁ γὰρ ἥμις κτανεῖν. Πλα. τί δ' ἐὰν κακόνοια Εὐριπίδου ἦσι, Οὐ θεμὶς πέφυκεν, θνητὰ τοὺς εἰρημένους; Λυ. νῦν δὲ ἐκεῖνα ῥηθέντων κτείνετέ μι; Πλα. νὴ Δία. φησὶ γοῦν σώσειν αὐτὸς, Ἀχαλίνων στομάτων, ἀνόμων τ' ἀφρενοσύνας, τὸ πάλω δυσχέρα. Λυ. ὑμῶν ἐπειδὴ δέδοκται πάντως ἀπολεῖσθαι, καὶ ἐδίμισε μηχανὴ τὸ ἀφροσυνεῖν μι, φέρετε τοῦτο γοῦν ἅπαντά μοι, εἴπερ ἔστις, ἢ τί πεποιήκατε [1] ἀνήκεστον ὑμῶν, ἀνήκεστα ἐργάζεσθε, καὶ ἐπὶ θανάτῳ συναλφάνετέ μι; Πλα. ἅπαν μὲν ἐργασμεθ' ἡμῶς τὰ δεινὰ, σαυτὸν ἐρώτα δ' ἐκεῖνα, [2] καὶ τοὺς καλοὺς ἐκείνους συλλόγους, ἐν οἷς φιλοσοφίαν τε αὐτὴν κακῶς ἠγόρευσας, καὶ ἐς ἡμᾶς ὕβρεζες, ὥσπερ ἐξ ἀγορᾶς λοπαπυρίδων σοφὸς ἀνήρ. καὶ τὸ μέγιστον, ἐλευθέρους. ἐφ' οἷς ἀγανακτήσαντες, ἀπεληλύθαμεν ἐπὶ σέ, ἀδικωτάτῳ ἀνδρὶ ὄντι, Ἀϊδωνεῖ, Χρύσιππος οὗτος ἐκεῖνος, καὶ Ἐπίκουρος, καὶ Πλάτων ἐγὼ, καὶ Ἀριστοτέλης ἐκεῖνος, καὶ ὁ σιωπῶν

Accipite aes, aurumque viris sapientibus ultro, Munera grata, bonumque virum me prendite vivum. Plat. Verùm neque nobis adversum te Homerica deerit responsio. Audi igitur: *Nec mihi mente fugam tu persuadere valebis, Postquam te teneo, licet aurea verba loquaris. Lucian.* Hei malorum, siquidem spes maxima Homerus nos frustratur. Ad Euripidem igitur mihi confugiendum, forsan enim ille me servaverit: *Ne supplicem occide, est nefas occidere. Plat.* Quid vero? nonne & illa sunt Euripidis? *Par est mala pati qui patraverunt mala. Lucian.* Nunc ergo verba propter hæc me occiditis? *Plat.* Rectè per Iovem: idem enim inquit, *Effranioris & exlegis dementia extremum infœlicitas occupat. Lucian.* Proinde quoniam omnino me interficere decreviſtis, nullumque mihi reſtat effugium, agite hoc ſaltem mihi indicate, quinam ſitis, aut quid tam atrox à nobis perpeſſi, atrociter iraſcamini, meque occidendum comprehenderitis. *Plat.* Quibus nos afficeris contumeliis, à te ipſo ſceleratiſſime perquire, & à tuis bellulis ſermonibus, in quibus & Philoſophiam ipſam maledictis petiiſti, noſque contumeliis laceſſiviſti, cùm tanquam ex foro ſapientes viros, & quod maximum eſt, liberos, venderes. Quare indignati, impetrata à Plutone venia, adverſus te prodiimus, Chryſippus iſte, & Epicurus, & ego Plato, & Ariſtoteles ille, & ſilens iſte

1 Ἀνήκεστα] Angl. *ἀμείλικτα*. Bourd.
2 Καὶ τοὺς καλοὺς] Angl. *ἐκ τοῦ καλοῦ ἐκείνου συλλόγου*. Senior ſcripta lectio cum Ironia. *Idem.*

πῶν ἅτ@ Πυθαγόρας, καὶ Διογένης, καὶ ἅπαντες, ὁπόσους διέσυρες ἐν τοῖς λόγοις. Λυ. ἀνέπνευσα. ἐγὼ γὰρ ἀπεκτενεῖτέ με, εἰ μήδητε ὁποῖ@ ἐγὼ περὶ ὑμᾶς ἐγενόμην. ὥστε ἀπόῤῥιψατε τοὺς λίθους. μᾶλλον δὲ φυλάττετε. χρήσεσθε γὰρ αὐτοῖς κ᾽ τ᾽ ἀξίων. Πλα. ληρεῖς. σὲ δὴ χρὴ τὰ μέγιστα ἀπολωλέναι. καὶ νὴ μὰ γ᾽ [1] λαῖνον ἔστο χιτῶνα κακῶν ἕνεκ᾽, ὅσσα ἔοργας. Λυ. καὶ μὴν ὦ ἄριστοι, ὃν ἐχρῆν μόνον ἐξ ἁπάντων ἐπαινεῖν οἰκεῖον τε ὑμῖν ὄντα, καὶ φίλον, καὶ ὁμογνώμονα, καὶ εἰ μὴ φορτικὸν εἰπεῖν, κηδεμόνα τ᾽ ἐπιτηδευμάτων οὓς ἴστε ἀποκτείναντες, ἢν ἐμὲ ἀποκτείνητε, τοσαῦτα ὑπὲρ ὑμῶν πεποιηκότα. ὁρᾶτε γὰρ [2] μὴ τὸ τ᾽ νῦν φιλοσόφων αὐτὸ ποιῆτε, ἀχάριστοι, καὶ ὀργίλοι, καὶ ἀγνώμονες φανόμενοι ὡς ἄνδρα εὐεργέτην. Πλα. ὦ τ᾽ ἀναιδείας. καὶ χάριν σοι [3] τ᾽ κακηγορίας ὡσαυτωφείλομεν; ἢ τῶ ἀνδραπόδοις ἀληθῶς οἷς ἀφελήμαν; ἢ καὶ εὐεργασίαν κατηλογηκὴ πρὸς ἡμᾶς ἐπὶ τῇ τοσαύτῃ ὕβρει, καὶ παῤῥησίᾳ τ᾽ λόγων; Λυ. τί γὰρ ἐγὼ ὑμᾶς, ἢ ποτὲ ὕβρικα, ὃς ἀεὶ φιλοσοφίαν τε θαυμάζων διετέλεκα, καὶ ὑμᾶς αὐτοὺς ὑπερεπαινῶν, καὶ τοῖς λόγοις, ὡς κατελελοίπατε, ἐμιλῶν. αὐτὰ γὰρ ἃ φημι ταῦτα, πόθεν. ἄλλοθεν ἢ παρ᾽ ὑμῶν ἐθαύμαζεν, καὶ κ᾽ τὴν μέλιττων ἀπαιθυσίμων@, ἐπιδείκνυμαι τοῖς ἀνθρώποις; οἱδὲ ἐπαινοῦσι, καὶ γνωρίζουσιν ἑκάστου τὸ ἄνθος, ὅθεν, καὶ παρ᾽ ὅτου, καὶ ὅπως ἀπειλεγμένου. καὶ λόγῳ

iste Pythagoras, & Diogenes, omnesque quotquot sermonibus tuis infectatus es. *Lucian.* Respiravi. Non enim me interficietis, si intellexeritis qualisnam erga vos ego fuerim. Itaque abjicite lapides: imò potiùs asservate: vobis enim contra meritos usui erunt. *Plat.* Nugaris: te certè hodie mori necesse est: jamque ob perpetrata scelera, lapideum induas amictum. *Lucian.* Atqui viri optimi, quem solum ex omnibus laudare oportebat, familiarem vestrum, benevolum, consentientem, ac nisi grave est ut dicam, studiorum vestrorum procuratorem, probè scitote vos interfecturos, si me interficiatis, qui tot labores pro vobis exantlavi. Videte igitur ne hujus temporis philosophorum more faciatis, ingrati, iracundi, ac perfidi erga virum beneficum videamini. *Plat.* O impudentiam! Numquid tibi ob convitia gratiam debemus? verè hic cum mancipiis tibi rem esse existimat? an etiam tantam injuriam, & debacchationem verborum pro beneficio computabit? *Lucian.* Vbinam ego, vel quando injuria vos afeci? ego qui semper philosophiam sum admiratus, vosque ipsos laudibus extuli, & cum sermonibus, quos reliquistis, assiduè sum versatus. Quin & hæc ipsa quæ dico unde quàm à vobis accepta, & apicularum more decerpta hominibus ostendo? At illi laudant, & cognoscunt uniuscujusque florem, unde, à quo, & quomodo collegerim: meque oratione ob hoc flo-

1 Λαῖνον ἔστο] Iliad. 3. *Bourd.*
2 Μὴ τὸ νῦν] Angl. κ᾽ τὰς σχόλας νῦν φιλοσόφων. Idem.
3 Τῆς κακηγορίας] Angl. κατηγ. Idem.

μὴν ἐμὲ ζηλῶσι τὴ ἀνθολογίας. τὸ δὲ ἀληθὲς, ὑμῶς, καὶ τὰ λειμῶνα τὰ ὑμέτερα, οἷ τοιαῦτα ἐξέλαμψαντα ποικίλα, καὶ πολυειδῆ πᾶς βλαστὰς, ἃ τας ἀναλέξασθαί γε αὐτὰ ἐπίστασθε, καὶ ἀναπλέξασθαι, καὶ ἁρμόσασθαι, ὡς μὴ ἀπάδειν ἀλλήλοις, ἕως ἂν ἓς ἓς ἓν πᾶσι δοκῇ πεπαιδῶς παρ' ὑμῶν, κρανῶς ἂν εἰκὸς ἐπιχειρήσειεν ἀνέρρατος ἀνθρώπος, [1] ἀφ' ὧν εἶναί τις ἔδοξεν; ὁντινὰ εἰ μὴ κῆ τὰ Θάμυριν, ἢ τὰ Εὔρυτον εἴη τὸν φύσιν, ὡς ταῖς μούσαις ἀνατείνειν, παρ' ὧν εἴληφε τὸν ᾠδὴν, ἢ τὸν Ἀπόλλωνι ἐριδαίνειν, ἀναστὰς τοξεύων, καὶ ταῦτα, δεῖγμα ὄντα τὰ τοξικῆς. Πλα. τοῦτο μὲν ὦ ἡμῖν ἀνδρὸς, καὶ τὰς ῥήτορας εἰρηκέναι σοι. ἀναπαπείθει γὰρ εἰς τὸ παράγμασι, καὶ καλεπωτέραν σε ἐπιδείκνυσι τὸν τόλμαν, εἰ γε τὴ ἀδικίᾳ καὶ ἀχαριστίᾳ πρόσεισιν, ὃς παρ' ἡμῶν τε τοξεύμασι ὡς φῆς λαβὼν, κἀθ' ἡμῶν ἐτοξεύσω, ἵνα τοῦτον ὑποδείγματος ἕνεκεν, ἅπαντας ἡμᾶς ἀφρόνων ἕνεκα. τοιαῦτα ὀφλὼν σὺ ἀπειλήφαμεν, ἀνθ' ὧν σοι τὰ λειμῶνα ἐκεῖνον ἀναπεπίασμαι, σὺν [3] ἐκαλύομεν δρέπαις, καὶ τὸ ὠφελήσιον ἐμπλησάμενον, ἀπειλῆν. ὥστε, ἀλλά γε τοῦτο μάλιστα, δίκαιος ἂν εἴης ἀποθανεῖν. Λυ. ὀρᾷτε; ὡς ὀργὴν ἀκούσετε, καὶ δίκαιον ὡσεῖσθε. καίτοι, σὺν ἂν οἰήθη ποτὲ ὡς ὀργὴ Πλάτωνος, ἢ Χρυσίππου, ἢ Ἀριστοτέλους, ἢ τὰ ἄλλων ὑμῶν καθικέσθαι ἄν. ἀλλά μοι εἰδικεῖ πρόσει δὴ, florilegium commendant: imo verè vos ipsos, vestrumque pratum, qui tot tamque varios, ac multiplicis coloris flores produxistis. quos siquis colligere, connectere, & concinnare norit, ita ut alterum ab altero non dissonet, numquid qui tam egregiè à vobis affectus fuerit, viris benefactoribus obloqui conabitur, quorum gratia existimationis alicujus esse reputatur? Ni ejusdem naturæ, cujus Thamyris, vel [2] Eurytus, ut musis occinat, à quibus canendi normam acceperit, vel Apollinem, idque jaculationis præceptorem, jaculando provocet. *Plas.* Hoc, ô generose, Rhetorum more dixisti. Igitur rei maximè est contrarium, & proterviorem tuam audaciam indicat, siquidem injuriam atque ingratitudinem præ se fert, si cùm à nobis, ut fateris jacula acceperis, adversus nos jaculatus es, hunc unum scopum observans, ut nos omnes conviciis lacessas. Talem à te consequimur gratiam, pro eo quod tibi pratum illud seseravimus: nec ut decerperes, plenoque sinu discederes, inhibuimus. Itaque ob id maximè dignus es qui moriaris. *Lucian.* An videtis? aures iræ præbetis: & quæ justa sunt minimè approbatis. Ego verò me nunquam in Platonis vel Chrysippi, vel Aristotelis vel aliorum vestri ordinis iram incidere posse existimassem. Verùm soli utique hinc

1 Ἀφ' ὧν] Angl. ἀφ' ἧν ἤδη τις ἦ ἐδ. Bourd. Ἀφ' ὧν εἶναί τις ἔδοξεν] Ἀφ' ὧν εἰδέναι, & pagina eadem παρ' ὧν εἴληφε τὸν ᾠδὴν. Et illud. ὁντινὰ εἰ μὴ κῆ τὰ πεξικῆς. Marc.

2 *Eurytus*] Artem jaculandi sagittas ab Apolline accepit à quo deinde Hercules didicit. *Cogn.*

3 Ἐκαλύομεν] Angl. ἐκαλύσαμεν rectius. *Bourd.*

πόρρω εἶναι ⸗ τοιούτου. πλὴν ἀλλὰ μὴ ἄκεστόν γε ὦ θωμάσιοι, μὴ ⸗ πρὸ δίκης ἀπαντίνητέ μοι. ὑμέτερον γὰρ οὐ τοῦτο ἦν, μὴ βίᾳ, μὴ ⸗ οὐ τὸ ἰσχυρότερον πολιτεύεσθαι, δίκῃ ⸗ τὰ διάφορα διαλύειν διδόντας λόγους, καὶ δεχομένους ἐν τοῖς μέρεσι. ὥστε δικαστὴν ἑλόμενοι, κατηγορήσατε μὲν ὑμεῖς, ἢ ἅμα πάντες, ἢ ὅν τινα ἂν χειροτονήσητε ὑπὲρ ἁπάντων. ἐγὼ ⸗ ἀπολογήσομαι πρὸς τὰ ἐγκλήματα. κἄπειτα εἰ μέν τι ἀδικῶν φαίνομαι, οὐ τοῦτο αὐτὸ ἐμοὶ γὰρ τὸ δικαστήριον, ὑφίξω δηλαδὴ τῷ ἀξίᾳ. ὑμεῖς ⸗, βίαιον ἡδὺν τολμήσητε. ἢν ⸗ τὰς δίκας ἀπάγειν, κἀμοὶ μὲν ὑμῖν οὐ ἀντιπάλοις ⸗ ἐσόμεθα, [1] ἀφήσουσι μὲν οἱ δικασταί. ὑμεῖς ⸗, εἰς τοὺς ἐξαπατήσαντας ὑμᾶς, οὐ παροξύνατε κακὸν ὑμῶν, τῷ ὀργὴν σχεῖν. Πλα. τοῦτο ἐκεῖνο ἐς πεδίον τὸ ἵππιον, ὡς ⸗ διδασκομένους ⸗ τοὺς δικαστὰς, ἀπάλθοις. φασὶ γάρ σε ῥήτορά τε, οὐ δικανικόν τινα εἶναι, οὐ παντάπασιν ἐν τοῖς λόγοις. τίνα ⸗ οὐ δικαστὴν ἐθέλεις γενέσθαι; ὃν τινα μὴ σὺ διαβεβλήκοις, οἷα πολλὰ πολεῖται ἄδικα, πίστεις ὑπὲρ σοῦ ψηφίσαιτο. Λυ. ἀμφίβολα τὰ τοιαῦτα. ἀλλ' ἐγώ γε ἕνεκα, ἀδόλου τοιούτου διαπεπραγμένου ὑποπτον, ἢ ἀμφίβολον ἀξιώσαιμι ἂν ἡμᾶς, οὐ ὃς ἂν ἀπολύσεταί μοι τῇ ψήφῳ. ἐγὼ ⸗ γοῦν, τὴν φιλοσοφίαν αὐτὴν μεθ' ὑμῶν ποιοῦμαι δικαστήριον ἄγων. Πλα. καὶ τίς ἂν κατηγορήσειεν, εἶγε ἡμεῖς δικάσομεν; Λυ. οἱ αὐτοί, κατηγορεῖτε, οὐ δικάζετε. ἀλλ' ἀλλὰ τοῦτο δίδιε. τοσοῦτον ὑπερφέρω τοῖς δικαίοις, οὐ σὺ ⸗ αἰτιάσεως ἀπολογήσωμαι ὑπολαμβάνω. Πλα. τί

hinc procul abesse, mihi videbamini. At verò, ô admirandi, ne indemnatum, causaque non cognita me interficiatis. Vestrum est igitur ut nec violentia, nec sævitia graviore agatis, sed jure controversias diluatis, locum dicendi causam pariter dantes, & accipientes. Itaque facto judicis delectu, vos quidem accusate vel simul omnes, vel aliquem qui id agat pro omnibus constituite. Ego verò adversus crimina me defendam: deinde siqua visus fuero in re injurius, idque de me judicium statuerit, meritas pœnas dabo: vosque violentum nihil perpetrabitis. Si verò dicta causa, insons & ab omni culpa alienus inveniar, me judices dimittent: vos verò in eos à quibus decepti, & in nos instigati estis, iram convertetis. *Plat.* Hoc illud est in campum educere equum, ut deceptis judicibus abeas: siquidem te rhetorem, & caussidicum vehementem, atque in orationibus valdè callidum esse dicunt. Quem autem judicem esse cupis? quem muneribus non corruptum (qualia injusta multa perpetratis) adducas ut pro te sententiam ferat? *Lucian.* Confidite: hujus utique rei gratia nullum talem arbitrum suspectum vel ancipitem, mihi contingere velim, & qui suum calculum injustè mihi tribuat. Ego Philosophiam ipsam vobiscum judicem eligo. *Plat.* Ecquis accusaverit, si nos judicemus? *Lucian.* Vosmetipsi accusate, & judicate. Neque enim illud timeo, tam justa causa antecello, tamque abundè causam me dicturum credo. *Plat.* Quid faciamus

[1] Ἀφήσουσι μὲν] Scribe ut in Angl. C. ἀφήσουσί με. & sic interpres. *Bourd.*

[1] Ἐγ-

ἀποιμεθα ὁ Πυθαγόρας, καὶ Σώκρατης; ἔοικε γὰρ ὁ ἀνὴρ οὗτος ἄλλοις ἐπικρίνεσθαι βουλόμενος, ἀκούσεσθαι ἄξιον. Σω. τί δὲ ἄλλο, ἢ βαδίζωμεν ἐπὶ τὸ δικαστήριον; καὶ τὴν φιλοσοφίαν παραλαβόντες, ἀκούσωμεν ὅ, τι καὶ διαλογήσεται. τὸ γοῦν δίκας γε μὴ οὐκ ἠπίστηται, ἀλλὰ δεινῶς ἰδιώταις, ἀρχὴν τινῶν ἀνθρώπων, καὶ τὸ δίκαιον ἐν τῇ χειρὶ πεφυκόσιν. παρέξομεν γὰρ ἀφορμὰς τοῖς κατηγορεῖν ἐθέλουσι, καταλιθάσοντες ἀνδρα μὴ δὶ ἀπολογισμὸν ὑπὲρ ἑαυτοῦ. καὶ τοῦτο, δικαιοσύνη χαίρειν αὐτοὺς λέγοντες. ἢ τί ἂν εἴποιμεν Ἀνύτῳ καὶ Μελήτῳ πρὸς, ἢ ἐμὲ κατηγορήσαντας, ἢ ἕτερόν τινα δικαιῶν, οἱ οὕτω πεπηγέναι, μὴ ἂν τοιαῦτα ὕδατος μεταλαβόν; Πλα. ἄριστα δοκεῖς ὦ Σώκρατες. ἴσθι ἀπίωμεν ἐπὶ τὴν φιλοσοφίαν, ἢ δὴ, διαπεσόντες. καὶ ἡμεῖς ἀκουσόμεθα οἷς ἂν οἰκεῖν λέγῃ. Λυ. ἆρα ὦ συφάνθη. ἀμείνω ταῦτα, καὶ νομιμώτερα. τοὺς μέντοι λίθους φυλάττετε ὡς ἐφόν. δεύτερα γὰρ αὐτῶν μνησθήσεται ὕστερα τοῦ δικαστηρίου. πῶς ἂν τὴν φιλοσοφίαν εὕροιμεν ἄν; ἐγὼ οἶδα ἔνθα οἰκεῖ. καίτοι πάνυ πολὺν ἐπλανήθην χρόνον ἀναζητῶν τὴν οἰκίαν, ὡς ξυγγνοίμην αὐτῇ. εἶτα συντυγχάνω δή τισι πρόσωπα περιβεβλημένοις, καὶ πάνυ βαθεῖς κεχειμένοις, παρ' αὐτῆς οἰκίας ἥκειν φάσκουσι, οἶμαι δ' εἶδέναι μοι αὐτούς, ἀνηρώτων. οἰδὲ, πολὺ μᾶλλον ἐμὲ ἀγνοοῦντες, ἢ ἐγὼ ἐκείνους μᾶλλον ἠπορούμην. οἶδα γὰρ ὅτι σὺ εἰδῆς, ἢ μᾶλλον ἴσως αὐτὸ ἄλλως ἀπιδείκνυον. ἐδόκουν γὰρ καὶ πάνυ ἐξευρεῖν δεδυνῆσθαι τὴν οἰκίαν. πολλάκις δ' αὐτὸς εἰσῆσα, ἢ ξεναγήσαντός τινος, ἤκουν ἂν ἐπὶ

mus Pythagoras, & Socrates? Nam cùm iste vir judicio velit experiri, haud absurdè provocare videtur. *Soc.* Quid verò aliud, quàm ut ad judicium pergamus, assumptaque Philosophia quidnam sit responsurus audiamus? Nam causa non cognita cædere, non nostrum est, sed summæ ruditatis, hominum iracundorum, & jus in manu situm habentium. Nam obloqui volentibus occasionem præbebimus, si virum hunc non proposita sui defensione lapidibus petamus, idque nosmetipsi justitiam valere jubentes. Aut quid Anito & Melito accusatoribus meis, vel qui me tum damnarunt judicibus, respondebo, si hic aquæ non compos factus moriatur? *Plut.* Optimè admones ô Socrates. Itaque Philosophiam adeamus: illa verò judicet. Nos autem quicquid statuerit amplectemur. *Lucian.* Euge viri sapientissimi: meliora hæc & justiora: lapides verò ut dicebam, servate: iis enim in judicio paulò post opus erit. Verùm ubi quis Philosophiam inveniat? Nescio enim ubi habitet, quanvis longo circumerraverim tempore domum quærens, ut eam convenire possem. Inde in quosdam vilibus amictos vestibus, barbasque prolixas gestantes incidi, qui se ad eam conferre dicebant, quos scire ratus, interrogavi. At illi ejus rei me multò magis ignari, nihil omnino responderunt, ne ignorantiæ arguerentur, aut januam aliam pro alia ostenderent. Ego verò in hunc usque diem domum invenire nequivi. Sæpius autem ipse suspicans, vel ductore quopiam, ad quasdam januas perveni, certissimè

τινας ὀργὰς, βεβαίως ἐλπίσας τότε γὲ δίρηκέναι, πεμφιεσθμένος τῷ πλήθει τὸ ἐσόμενον τε καὶ ἐξιόντων ἁπάντων συνῳμοσίαν, καὶ τὰ χήμευτὰ σύσκιλα, καὶ φαρμακικὰν τὴν ἀσθενείαν. μετὰ τοῦτον δὲ ξυμβαλλόμενος, καὶ αὐτὸς ἐσῆλθον ἄγ. εἶτα ἑώρων γύναιόν τι ὐχ ἀπολοικὸν, οἷ καὶ ὁπόσιτε ἐς τὸ ἀσφαλὲς καὶ ἀκίνδυνον ἑαυτὴν ἐπερρύθμιζεν, ἀλλὰ κροσφάνη μὲν αὐτὴν ἦδεν τὸ ἄφυκτον δεκὸν τῆς κόμης ἀκαλλώπιστον ἐῶσα, ἦδε δὲ ἱμάτια τὴν ἀναβολὴν ἀνεπιτηδεύτως φορέσθαι. φαίνετο δὲ καὶ κομμωμένη αὐτοῖς, καὶ ὡς λιπαρώτατα τῷ ἀλεκτρυόνι δεκνῦσα κεχρωσμένη. ὑπεφαίνετο δὲ τι καὶ ψιμύθιον, καὶ φῦκος, καὶ τὰ ῥήματα πάνυ ἑταιρικά. καὶ ἐπαινουμένη ὑπὸ τῶν ἑαυτῆς, ἐς τὸ κάλλος ἔχαιρε. καὶ εἰ δύο ἦς, ἀφθόνως ἐδέχετο. καὶ τὸν πλουσιώτερον ἂν προσκαλουμένη πλησίον, τὸν πένητας τῶν ἐραστῶν ἦδε ἀφορίζεται. πολλάκις δὲ καὶ γυμνωθείσης αὐτῆς τὸ ἀκρύσιον, ἑώρων φορεθέρματα χρυσᾶ, τῶν [1] ἐγχέλεων παχύτερα. τοῦτα ἰδὼν, ἐπὶ πόδας αὖ δύο ἀνέστρεφον, οἰκτίρας δηλαδὴ τὰς καταδεδυμένας ἐκείνους, ἑλκομένους ἀφὸς αὐτῆς ὑπὸ τῆς ῥινὸς, ἀλλὰ δὲ πώγωνος, καὶ τῷ τὸ Ἰξίονα εἰδώλῳ ἀντὶ τῆ Ἥρας ξυνόντας. Πλατ. τοῦτο μὲν ὀρθῶς ἔλεξας. ὑπὸ γὲ ἀφηδηλον, ἦδε πᾶσι γνώριμον ἡ θεός. πλὴν ἀλλ' ἦδεν δίκης βαλλόμενον ἐπὶ τῷ οἰκίαι. σὺ τοίνυν γε [2] τὸ περιμένειν ὑπομενῶμεν αὐτῷ. ἤδη, ἤδη που ἀφίξεται, ἐπανιοῦσα ἐξ Ἀκαδημίας, ὡς ἐφεπόμενος καὶ σὺ τῇ Ποικίλῃ. τοῦτο μὲν τὰ inveniſſe ſperans, à multitudine ingredientium & egredientium ſumpta conjectura, qui omnes ſeveritatem præ ſe ferebant, forma decora erant, & vultu meditabundi. Quare inter hos delitescens ingreſſus ſum. Ibi mulierem vidi quandam non carentem fuco: & ſi in modum quàm maximè opportunum, & incomptum ſe aptabat: verùm ilico deprehendi eam dependulos capillos non relinquere inornatos, nec non veſtitus cultum ſtudioſè affectare. Manifeſtum autem erat eam his mundiciis eſſe ornatam, decoris tamen gratia, cultu qui neglectus videretur, uti. Apparebat autem creta, fucus, & verba perquam meretricia. Ab amatoribus autem laudata, valdè gaudebat: & ſiquis aliquid dediſſet, avidè excipiebat: & propè ſe opulentiores collocabat: at ne aſpiciebat quidem pauperes amatores. Sæpius quoque cùm ſe præter mentem denudaſſet, torques aureos, anguillis craſſiores conſpiciebam. Hæc cùm vidiſſem, confeſtim ad pedes converſus ſum, nimirum miſeratus illos infœlices, qui non naribus, ſed barbis ad illam pertrahuntur, atque Ixionis inſtar, non cum Iunone, ſed ejus idolo congrediuntur. *Plat.* Hoc quidem rectè dixiſti: Non enim manifeſtum, notumque omnibus eſt oſtium: nec ad ipſius ædes ire oportebit. Hic enim in Ceramico ipſam opperiemur: jamque aderit illa revertens ex Academia ut in Pœcilo etiam deam-

1 Ἐγχέλεων] Angl. κλοιῶν. Bourd.

2 Ἐν Κεραμεικῷ] De his omnibus locus dicendi ad Pauſan. *Idem*.

1 Περί-

γὰρ ὁσημέρας ἴθ' οὗτοι περιεῖν αὐτῇ. μᾶλλον δὲ ἤδη [1] σφόδρα. ὁρᾷς τὴν κόσμιον τὴν ἐπὶ δεῖπνον χώραν, τὴν σφόδρα τὸ βλέμμα, τὴν ἐπὶ σωτηρίᾳ [2] ἡρέμα βαδίζουσαν; Λυ. πολλὰς ὁμοίας ὁρᾷ τὸ μὲν χρῶμα, καὶ τὸ βάδισμα, καὶ τὴν ἀκολουθίαν. καίτοι μία πάντων ἦρα ἀληθὴς φιλοσοφία καὶ οὐ ταυτοῖς. Πλα. οὐ λέγεις. ἀλλὰ δηλώσει ἥτις ἐστὶν, φθεγξαμένη μόνον. Φιλο. πάσαι. τί Πλάτων καὶ Χρύσιππος ἄνω, καὶ Ἀριστοτέλης, καὶ οἱ λοιποὶ ἅπαντες, αὐτοὶ δὲ τὰ κεφάλαια μὲν τῶν μαθημάτων, τί αὖθις ἐς τὸν βίον; ἆρα [3] τὰς ὑμᾶς ἐλύπει τῶν κάτω, ὁρμηδόν γε ἀφίκεσθε. καὶ τίνα τὸν ξυλλαβόντες ἄγετε; ἦ [4] λωποδύτης τις, ἢ ἀνδραποδιστὴς ἢ ἱερόσυλός ἐστι; Πλα. νὴ Δία ὦ φιλοσοφία, πάντων γε ἱερόσυλον ἀσεβέστατον. ὃς τὸν ἱερώτατόν σε, καὶ κακῶς ἀγορεύειν ἐπεχείρησε καὶ ἡμᾶς ἀπαυδᾶν. ἀπόσοι τε σοῦ μαθηταί, τοὺς μεθ' ἡμᾶς καταλελοίπαμεν. Φιλο. φέτε ἡμεναικτήσειν λοιδορησαμένῳ τινὸς, καὶ ταῦτα εἰδότες ἡμᾶς οἷα πρὸς σὲ καμφθέντας ἀκούσαι σε Διονυσίοις; ὅμως φίλωνι αὐτὸν ἔγημεν, καὶ ὅτι ἐδικασάμην, ὅτι ἡπασάμην φορτίλλιος. ἐφίημι δὴ παίζειν τὰ φίνητα, καὶ τὰ ξυνήθη τῇ ἑορτῇ. οἶδα γὰρ ὡς σοι ἂν τι νέον σκώμμα τοῦ χείλους ῥυείη, ἀλλὰ τηνικάδε ὀκνεῖ ἂν ἡ καλὸν, ὥσπερ τὸ χρυσίον, δόκιμον τοῖς κόμμασι, καὶ φανερώτερον γένεται. ὑμεῖς δὲ, ὦ

deambulet: id enim quotidie facere consuevit. Quin potiùs jam præstò est. Vides-ne illam habitu decoram, aspectu mansuetam, & ob meditationem placidè incedentem? *Lucian.* Multas habitu, gressu, & vestitu video similes. Atqui hæc omnium una inter has est Philosophia. *Plat.* Recte dicis. Verùm quænam sit, loquuta solùm, indicabit. *Phil.* Papæ! cur Plato, & Chrysippus, & Aristoteles, necnon reliqui omnes, ipsa mea disciplinarum capita apud superos? cur rursus in vitam? numquis ex inferis vobis fuit molestus? iratis similes estis. Quisnam iste est, quem comprehensum ducitis? numquid fur est, vel homicida, vel sacrilegus? *Plat.* Ita per Iovem, ô Philosophia, omniumque sacrilegorum maximè impius, qui te sanctissimam maledictis incessere conatus est, nosque omnes, quotquot abs te quippiam didicimus, ac posteris utendum reliquimus. *Phil.* Num maledicente quopiam indignati estis, cùm sciatis quænam ego à Comœdia audire soleo in Dionysiis? attamen ipsam amicam duco, neque in jus voco, seu accedens incuso: verùm convenientia, & festo consueta ludere sino. Novi enim nihil reddi deterius à scommate. Sed contrà, quod bonum est, quemadmodum aurum quum erutum incidítur, clariùs refulget, fitque splendidius. At vos nescio quomodo

1 Πάνσοφον] Angl. πανσόφως. Bourd.
2 Ἠρέμα] *Composita.* Idem.
3 Τίς ὑμᾶς] Angl. τι. Idem.
4 Λωποδύτης] Angl. τυμβωρύχος. Has voces interpretantur Pollux, Hesych. Suid. copiosè interpres, Demosth. Liban. Arg. orat. contra Midiam. *Idem.*

οἶδα ὅπως ὀργίλοι, καὶ ἀγανακτικοὶ χαλεπῶς. τί δ' ἂν αὐτὸν ἄγχητε; Πλα. μίαν ἡμέραν πρὸ τῆς ἀποφασίσεως ἀγχόμενοι, ἄκρῳ ἐπ' αὐτὸν, ὡς ἔοικε, τῷ ἀξίᾳ[1] τῶν ἀδίκων ἦν δίφαξε. Φιλο. ἀλλὰ γὰρ ἐδόκει ἡμῖν διάγραμμα εἶναι ἔλεγχον ἐπιὸν ἐς τὰ πλήθη κατ' ἡμῶν. Φιλο. οὔπω σοὶ δίκης ἀδὲ ἀπολογησαμένου ἀποκτενεῖτε; δῆλον γὰρ ἐστιν εἰπεῖν τι θέλων. Πλα. ὦν. ἀλλ' ἐπὶ σὲ τὸ τῶν ἀναβαδόντων.[2] καί σοι ὅ, τι ἂν δοκῇ, τοῦτο ποιήσομεν πάλιν δὲ δίκης. Φιλο. τί φῂς σύ; Λυ. τοῦτο αὐτὸ ὦ δέσποινα φιλοσοφία, ἅπερ καὶ μόνη ναληθὲς ἐξευρεῖν δύνασαι, μόλις γὰρ ἂν ἐμοῦ πολλὰ ἱκετεύσαντος, τὸ σοὶ φυλαχθῆναι τῷ δίκῃ. Πλα. τῶν μὲν κατηρᾶσθαι, δέσποινα αὐτῷ κωλεῖς, παρεῖναι δὲ τὴν ἀπομπὴν φιλοσοφίαν ἀποφαίνεις, ἐν τοσούτῳ λοιδορούμενον ὑπὸ τούτων, καὶ μέρη δ' ἑκάστου ἴσως εἶδος αὐτῆς τῶν λόγων; Φιλο. ὀρᾷς μὴ ὑ φιλοσοφίαν δῆτα με, ἀλλὰ χαῖρε ἀνθρακα ἐπὶ τῷ ἡμετέρῳ ὀνόματι πολλὰ καὶ μιαρὰ σκώπτοντας, ἠρέμα δὲ κακῶς. Λυ. ἔσθ' οὗτος, ὃν ἐβούλου ἀπολογούμενον ἀκούειν. μόνον ἀπέμβα ἐπ' Ἄρειον πάγον. μᾶλλον δὲ εἰς τὴν ἀκρόπολιν αὐτὴν, ὡς ἂν ῥᾷον θεάσηται ἅμα καὶ ἀκούσῃ πάντα τὰ ἐν τῇ πόλει. Φιλα. ὑμεῖς δ' ὦ φίλαι, ἐν τῇ ποικίλῃ τίνας θεμιτὸν ἐστιν, modo iracundi, & queruli evaſiſtis. Cur igitur ipſum ſtrangulatis? *Plat.* Hoc unico die impetrato, contra illum venimus, ut injuriarum quas intulit, meritas pœnas exolvat. Nam fama nobis denuntiavit, qualia in vulgus progrediens adverſum nos dixerit. *Phil.* An eum indicta cauſa interficietis? atqui videtur velle quippiam dicere. *Plat.* Minimè. Sed negocium omne tibi committemus: quodque tibi viſum fuerit, litis finem faciet. *Phil.* Quid tu dicis? *Lucian.* Hoc idem ô hera Philoſophia. ſiquidem ſola veritatem invenire potes, multiſque precibus vix obtinui, ut cauſa tibi ſervaretur. *Plat.* Nunc, ô execrande, ipſam dominam appellas, at pridie Philoſophiam rem eſſe viliſſimam aſſerebas, cùm duobus obolis ſingulatim, unamquamque ſermonum ejus ſpeciem proclamares? *Phil.* Videre ne non Philoſophiam hic maledictis infectatus ſit, ſed præſtigiatores viros ſub noſtro nomine multa & fœda perpetrantes. *Lucian.* Quam primùm cognoſces, ſi cauſam dicentem audire velis. Eamus tantùm in Areopagum, imò potiùs in ipſam arcem, ut tanquam ex ſpecula, omnia quæ in urbe ſunt, ſimul pateant. *Phil.* At vos amicæ, in Pœcilo tantiſper deambuletis. Ad

1 Τῷ ἀξίᾳ] Ἀξιὰ, τιμὴ, τίμησις, ζημία αὐτὴ δ' ποινάσεως. Ut apud Latinos pretium, ſtipendium, & ſimilia. Euſt. ad Iliad. 1. Inter. Ariſtoph. alii. *Bourd.*

2 Καί σοι ὅπ δν δοκῇ] Angl. ὃ σοι αὖ δοκῇ. Idem.

3 Ἄρειον πάγον] De loco & voce multa erudite vir ſanctus Gulon. Fulienſ. ad Dionyſ. Areop. dixit Suid. Interp. Ariſtoph. alii de quib. ad Pauſan. *Bourd.* Arium pagum Areopagum unico verbo: locus eſt Athenis ubi Oreſtes cauſam dixit, & ubi quæ ad Rempubl. ſpectabant ſeveriſſimè adminiſtrabantur. Sic dictus (inſte Pauſan. in Attic.) quod eo primo vocatus ſit Mars (quem Græci Arem vocant) in jus propterea quod Alirrhothium interfecerat. *Cog.*

1 Par-

ἥξω γὰρ ὑμῶν, ἀναδησόμενος τὴν δίκην. Λυ. τίνες δ' εἰσὶν ἡ φιλοσοφία; πάνυ γὰρ κόσμιαι καὶ αὐτῇ δοκοῦσιν. Φιλο. ἀρετὴ μὲ ἡ ἀνδρώδης αὕτη, σωφροσύνη δ' ἐκείνη, καὶ δικαιοσύνη παρ' αὐτάμ. ἡ δ' ὠχυρωμένη ἡ παιδεία. ἡ ἀμυδρὰ δὲ αὖτη, καὶ ἀσαφὴς τὸ χρῶμα, ἡ ἀλήθεια ἐστιν. οὐκ ὁρᾷς ἣν πινα καὶ λέγεις. Φιλο. τὴν ἀκομψόπωλον ἐκείνην οὐκ ὁρᾷς, τὴν γυμνὴν, τὴν ὑποφεύγουσαν ἀεί, καὶ διολισθάνουσαν; Λυ. ὁρῶ νῦν μόλις. ἀλλὰ τί οὐχὶ καὶ ταύτας ἄγεις, ὡς πλήρες ᾖθμὸν καὶ σοφιστὴς τὸ συνέδριον; τὴν ἀλήθειαν δὲ γε, καὶ ξυνήγορον ἀναβιβάσασθαι θέλεις τὴν δίκην βούλομαι. Φιλο. νὴ Δία, ἀκολουθήσουσι καὶ ὑμεῖς. εἰ βαρὺ γὰρ μίαν δικάσαι δίκην, καὶ ταύτην ἐκείνην. Ἀλήθεια. ἄπιτε ὑμεῖς. ἐγὼ γὰρ ἤδη διόμαι ἀκούειν, ἃ πάλαι οἶδα ὁποῖά ἐστιν. Λυ. ἀλλ' ἡμῖν ὦ ἀλήθεια, σὺ δέον ξυνδιηγεῖσθαι ὧν, ὡς καὶ κεκαμυνόσιν ἔοικεν. Φιλο. ἡκῶν ἐπαγωγὴν καὶ τὸ ἰκανοπαιδίαν τοῦτο, δίκαιόν τοί μοι ὄντι. Λυ. καὶ μάλα ὑπόσους ἂν ἐθέλῃς. Φιλο. ἔπειθον ὦ ἐλευθερία, καὶ παῤῥησία μεθ' ἡμῶν, ὡς τὸ δεῖλαιον τοῦτον ἀνθρωπίσκον ἐρασὴν ἡμέτερον ὄντα, καὶ κινδυνεύοντα ἐπὶ μαθήμασι σωφρόσι δικαίοις, οὓς ἡμεῖς ἐπαιδεύσαμεν. σὺ δ' Ἔλεγχε, αὐτοῦ τεθάμνιον. Λυ. μαθημάτων ὦ δέσποινα. ἡκέτω δὲ καὶ οὗτος, καὶ εἴ τις ἄλλος. ἐγὼ γὰρ τοῖς τοιούτοις ἀηδέσι μοι, ἀλλ' ἀλαζόσιν ἀνθρώποις, καὶ δυσελέγκτοις ἀεί τισι λόφους ἐμπεφυκόσι, ὥσπερ ἀναγκαῖος ὁ ἔλεγχος. Φιλο. ἀναγκαιότερος μὲν οὖν. ἄμεινον γὰρ εἰ καὶ τὴν ἀπόδειξιν ξυλάβοις. Αλη-

Ad vos veniam quum litem dijudicavero. *Lucian.* Quænam hæ sunt, ô Philosophia? nam hæ quoque admodum honestæ videntur. *Phil.* Virtus est, virilis ista, Modestia illa, & juxta ipsam Iustitia. At antesignana Disciplina: obscura verò hæc, & dubii coloris, est Veritas. *Lucian.* Non video quam dicas. *Phil.* Incomptam illam, nudam, subterfugientem semper, ac subterlabentem non vides? *Lucian.* Nunc ægrè video. Sed quare has etiam non ducis, ut plenus, perfectusque sit consessus? siquidem veritatem patronam in judicium adducere volo. *Phil.* Per Iovem, vos quoque sequimini: non enim grave erit causam unam judicare, præsertim cùm de rebus nostris sit futura. *Ver.* Abite vos, nihil enim audire mihi est opus, quæ qualia sint jampridem novi. *Lucian.* Verùm ô Veritas, nostra intereſt, ut judicio interſis, atque singula indices. *Phil.* Igitur has famulas, mihi maximè benevolas adducam. *Lucian.* Imò & quotquot volueris. *Phil.* Sequimini Ingenuitas, & Loquendi libertas: ut miserum hunc homuncionem amatorem nostrum, ac nullo prætextu justo periclitantem, servare possimus. At tu Elenche, illic remane. *Lucian.* Nequaquam ô hera: sed hic quoque veniat, & siquis alius. Non enim mihi cum feris trivialibus erit depugnandum, sed cum arrogantibus hominibus, quos redarguere difficile est, cùm effugia semper inveniant. Quare necessarius est Elenchus. *Phil.* Ergo maximè necessarius. Melius si Demonstrationem etiam tecum assumas. *Ver.*

Se-

ἅπαντες, ἐπείπερ ἀναγκαῖοι δικάται τοῦ τῶν δικῶν. Αρ. ὁρᾷς, σοφιστικίζεται καθ' ἡμῶν ὁ φιλοσοφία, τῷ ἀληθείας. Φιλο. εἶτα δεδίατε ὦ Πλάτων, καὶ Χρύσιππε, καὶ Ἀριστοτέλες, μή τι ψεύσηται ὑπὲρ αὐτοῦ ἀλήθεια ἔσται; Πλα. ὁ τοῦτο, ἀλλὰ δεινῶς παιδαγωγός ἐστι, καὶ κολακικός. ὥστε παραπείσαι αὐτῷ. Φιλο. δεδοίκατε. φοβοῦ δὲ μὴ χρήσηται ἀδίκῳ, δικαιοσύνης τοιούτης συμπαραλάβοις. ἀπιτωμεν ἔτι. ἀλλ' εἰπέ μοι σὺ, τί σοι ὄνομα; Λυ. ἐμοὶ Παρρησιάδης, Ἀληθίωνος δὲ Ἐλεγξικλέους. Φιλο. πατρὶς δέ; Λυ. Σύρος ὦ φιλοσοφία, τὸ ἐπ' Εὐφράτου. ἀλλὰ τί τοῦτο; καὶ γὰρ τῶν πάνυ οἶδα τὸ ἀπόδικον μου, οὐχ ἥκιστα ἐμοὶ βαρβάρῳ τὸ γένος. ὁ τρόπος δ', καὶ ἡ παιδεία, οὐ κατὰ Σολέας; ἢ Κυπρίους, ἢ Βαβυλωνίους, ἢ Σταγειρίτας. καίτοι τοσόγε σοι, οἶδα ὡς ἧττον ἔλαττον, οἷόν εἰ τῷ φωνῇ βάρβαρος εἴη τις, εἴτε ἡ γνώμη ὀρθὴ καὶ δικαία φαίνοιτο ἕκαστα. Φιλο. οὐ λέγεις. ἄλλως γὰρ τοῦτο ἠρόμην. ἡ τύχη δέ σοι τίς; ἄξιον γάρ ἐπίστασθαι τοῦτό γε. Λυ. μισαλαζών εἰμι καὶ μισογής, καὶ μισοψευδής, καὶ μισότυφος. καὶ μισῶ πᾶν τὸ τοιοῦτον. ἔθος τῶν μιαιρῶν ἀνθρώπων. πάνυ δὲ πολλοί εἰσιν οἱ τοιοῦτοι. Φιλο. Ἡράκλεις, πολυμισῆ τινα μέτρῳ τῷ τύχῳ. Λυ. οὐ λέγεις. ὁρᾷς γὰρ ὁπόσοις ἀπέχθωμαι, καὶ ὡς κινδυνεύω δι' αὐτῷ; ἢ μὴν ἀλλὰ καὶ τῆς ἐναντίας αὐτῆς πάνυ ἀκριβῶς οἶδα. λέγω δὴ τῷ ἀπὸ τοῦ φιλῶ τὴν ἀρχὴν

Sequimini omnes, siquidem necessarii ad judicium videmini. *Arist.* Vides ô Philosophia, sociam contra nos Veritatem, sibi assumit. *Phil.* An veremini Platonem, & Chrysippe, & Aristoteles, nequid ejus gratiam mentiatur, Veritas cùm sit? *Plat.* Non hoc, sed callidus admodum est, & blandus, ita ut ipsam persuasione flectere possit. *Phil.* Confidite, nihil hac justitia præsente, iniquiet. Abeamus igitur. Verùm dic mihi hac justitia præsente, iniquiet. Abeamus igitur. Verùm dic mihi tu, quod tibi nomen est? *Lucian.* Vocor [1] Parrhesiades, Alethionis Elenxiclei filius. *Phil.* Patria verò quænam? *Lucian.* Syria, ô Philosophia, juxta Euphratem. Sed quid hoc? Novi enim quosdam ex meis adversariis, non minùs me barbaros esse genere, moribus autem, & disciplina, non Solenses, aut Cyprios, aut Babylonios, aut Stagiritas. Quanquam quod ad te attinet, nihil refert, siquis voce sit barbarus, dummodo justè ac rectè sentire videatur. *Phil.* Rectè dicis. Verùm & hoc quæro, quamnam artem nosti? nam & hoc quoque scire est operæ pretium. *Lucian.* Arrogantiæ, impostura, mendacii, & fastus sum osor: & omne istiusmodi sceleftorum hominum genus odi: admodum autem multi sunt, ut nosti. *Phil.* Hercle? multi odii artem exerces. *Lucian.* Rectè dicis. Vides igitur quàm multis odio sim, utque propter eam periclitor? Verùm & contrariam admodum artem probè novi: eam inquam, quæ ab amare principium

[1] *Parrhesiades*] Παρρησιάζης dicitur, qui libere loquitur, unde Democares ob nimiam & procacem linguam Parrhesiastes dictus est. leg. Senec. lib. 3. de Ira. Gellius.

[1] Pa-

ἔχυσιν. Φιλαλήθης γὰρ, καὶ φιλόκαλος, καὶ φιλαπλοϊκὸς, καὶ ὅσα τῆ φιλείᾳ συγγενῆ. πλὴν ὀλίγοι πάνυ τούτων ἄξιοι τῆ τέχνης. οἱ δὲ ὑπὸ τῆ σοφιστικῆ πεπτερόμενοι, καὶ τῆ μίσει οἰκειότεροι, πανταχισμένοι. κινδυνεύω τοιγαροῦν τὴν μὲν, ὑπ' ἀρχαίας ἀπαιδευσίας ἤδη, τὴν δὲ, πάνυ ἠκριβωκέναι. Φιλο. καὶ μὴν σὸν ἐχρῆν. εἰ γὰρ αὐτῆ καὶ τάδε φασί, καὶ τάδε, ὥστε μὴ διαίρει τὸ τέχνα. μία γὰρ ἐστὶν, ἢν εἶναι δυνᾶται. Λυ. ἄμεινον σὺ οἶσθα ταῦτα ὦ φιλοσοφία. τὸ μὲντοι ἐμὸν, τοιοῦτόν ἐστι, οἵοις τοὺς μὲν πονηροὺς μισεῖν, ἐπαινεῖν δὲ τοὺς χρηστοὺς, καὶ φιλεῖν. Φιλο. ἄγε δὴ, παρεσμὸν γάρ ἔνδον ἐχρῆν, σὺ τοιγοῦν πρὸ τοῦ πυλαίους δικάζωμεν. ἡ ἱέρεια, διάγε ἡμῖν τὰ βάθρα, ἡμεῖς δὲ, σὺ τοσοῦτον προσκυνήσωμεν τὴν θεόν. Λυ. ὦ πολιὰς, ἀλλὰ μοι μὴ τῶν ἀλαζόνων σύμμαχος, ἀναμνησθεῖσα ὁπόσα ἐπιορκοῦντων ὀφθαλμῶν ἀκούεις αὐτῶν. καὶ ἃ πράττουσι δὲ μόνη ὁρᾷς, ἆρα δὴ ἐπίσταται ὅστις, νῦν ταυτὸ ἀμύσασα αὐτούς. ἐμὲ δ' ἐᾷν πρὸ χρηστέμενον ἔδῃς, ἢ πλείους ὧσιν αἱ μέλαιναι, σὺ προσθεῖσα τὴν σταυτῆς, σῶζε. Φιλο. εἶεν, ἡμεῖς, μὲν ὑμῖν καὶ δὴ καθήμεθα ἕτοιμοι ἀκούειν τὸν λόγων, ὑμεῖς δὲ, σκοπεῖσθε τινα ἐξ ἁπάντων, ὅστις ἄριστα κατηγορήσας ἂν δικῆ, ξυνείρητε τὴν κατηγορίαν, καὶ διελίγχατε. ὡς χαῖρ οἷον τὸ πάντας ἅμα λέγειν. σὺ δὲ ὦ Παρρησιάδη, ἀπολογήσῃ τοσοῦτον σιμὰ λοιπὸν εἶναι δυνατόν.

cipium habet. Etenim Veritatis, Honeſtatis, ac Synceritatis ſum amator, atque omnium quæ amandis ſunt cognata. Verùm pauci admodum hac arte ſunt digni: qui verò ſub adverſa ſunt ordinati, magiſque odio familiares, ſunt infiniti. Periclitor igitur, illam quidem ob ſegnitiem dediſcere jam, ſed hanc nimium callere. *Phil.* Atqui non oportebat: ejuſdem enim ferunt eſſe & iſta, & illa. Itaque indiviſibilis eſt ars: nam unica eſt, etſi duæ eſſe videantur. *Lucian.* Meliùs tu hæc noſti, ô Philoſophia. Ego verò talis ſum ut pravos odio proſequar, probos verò laudem & amem. *Phil.* Age, quò oportebat, jam devenimus: Hic in Minervæ veſtibulo judicemus. Heus tu ſacerdos, diſpone ſedilia: nos interim Deam adorabimus. *Lucian.* Obſecro Dea, fer adverſus arrogantes opem, ac recordare quantum ipſos quotidie pejerantes audias. Et ſola quæ perpetrant, vides tanquam ſpeculatrix. Nunc illos ulciſcendi tempus adeſt. Si verò me vinci cernas, pluresque eſſe nigros calculos, tu tuo addito me ſerva. *Phil.* Eſto. Iam conſedimus, querelas veſtras audire parati. Vos verò quempiam ex omnibus eligatis, qui optimè videatur accuſare, & accuſationem exponite, ac confutate. Non enim omnes ſimul loqui poſſibile eſt. Tu autem Parrheſiades dehinc reſpon-

1 Πολιάδος] Sic in Lapith. & apud Herod. lib. 5. Minervæ cognomentum, cujus rationem alibi reddimus, ead. dicta Πολῖτις Ariſtophani & Πολιοῦχος Pindar. *Bourd.*

2 Σὺ προσθεῖσα τὴν σταυτῆς] Proverbium, *Minerva ſuffragium.* Marc.

3 Ἡμεῖς μὲν ὑμῖν & δὴ καθήμεθα] Ἡμεῖς μὲν ὑμῖν ἤδη καθήμεθα. Idem.

μεπεῖτο. Αν. τίς οὖν ὁ ἐπιτηδειότατος ἐξ ὑμῶν ἂν γένοιτο τοῦτο τὸν δίκλω; σὺ ὦ Πλάτων, ἢ τι μηχαλόνειος ἰωνικὴ, καὶ ἡ κεκραμένη ἀττικὴ, καὶ τὸ κεχαρισμένον, καὶ πιθανὸς μετὰ, ἢ τι σύνεσις, καὶ τὸ ἀκριβὲς, καὶ τὸ ἐπαγωγὸν ἐν ἀμφοῖν τὴν ἀποδείξεων, πάντα ταῦτά σοι ἀθρόα παρέστιν, ὥστε τὴν παρασκευὴν δέχου, καὶ ὑπὲρ ἁπάντων εἰπὲ τὰ εἰκότα. νῦν ἀναμνήσθητι πάντων ἐκείνων, καὶ συμφόρᾳ εἰς τὸ αὐτὸ, εἴ τι σοι παρῆν Γοργίου, ἢ Πώλου, ἢ Προδίκου, ἢ Ἱππίου εἴρηται. δεινότερον ἐστὸς ἴσιν. ἐπίπαττε οὖν καὶ τὰς εἰρωνείας, καὶ τὰ καμψὰ ἐκεῖνα [1] καὶ συνεχῆ ἐρώτα. κἂν σοι δοκῇ, κἀκεῖνό πως παροξύνατον, ὡς ὁ μεγας Ζεὺς [2] πτηνὸν ἅρμα ἐλαύνων, ἀγανακτήσειεν ἂν, εἰ μὴ δίκῃ ὑποχθὼν τὸν δίκλω. Πλα. μηδαμῶς. ἀλλά πινα τῶν σφοδροτέρων παρεισομεθα, Διογένην τοῦτον, ἢ Ἀνθισθένην, ἢ Κράτητα, ἢ καὶ σὲ ὦ Χρύσιππε. ἐ γὰρ δὴ κρείττους ἐν τῇ παρόντι, καὶ δεινότητι συγγραφικῆς ὀκαιρεῖς, ἀλλὰ πινος ἐλεγκτικῆς, καὶ δικανικῆς διαφοράς. ῥήτωρ γὰρ ὁ Παρρησιάδης ἐστίν. Διο. ἀλλ' ἐγὼ αὐτὸν κατηγορήσω. καὶ γὰρ ἀδὲ πάνυ μακρῶν δεήσομαι τῶν λόγων ἐπιστοθαι. καὶ ἅμως γε, ὥσπερ ἅπαντες ὑβρισμαι, δυ' ὀβολῶν παρόντων λελοιδορημένος. Πλα. ὁ Διογένης ὦ φιλοσοφία, ἐρεῖ τὸν λόγον τὸ ὑπὲρ ἁπάντων. μέμνησο γὰρ ὦ ἡλυκαῖε, μὴ τὰ σαυτοῦ μόνον πρεσβεύειν ἐν τῇ κατηγορίᾳ, τὰ κοινὰ

spondebis. *Revivi.* Quis igitur è nobis maximè idoneus erit ad causam hanc agendam? tua Plato mirabilis est animi celsitas, & Attico lepore referta facundia, venusta & persuasionis plena: etiam prudentia, & diligentia, nec non tempestiva demonstrationum pellacia, hæc omnia tibi abundè adsunt. Itaque dicendi primas susci pe, omniumque nomine quæ par est, eloquere. Nunc in memoriam revoca illa omnia, & in unum confer, siquid in Gorgiam, vel Polum, vel Prodicum, vel Hippiam à te est dictum, hic est ad dicendum habilior. Insperge igitur Ironias, crebrasque illas ac festivas interrogationes. Quin si videtur illud inculca, ut magnus ille Iupiter alatum impellens currum indignaturus est, nisi pœnas iste expendat. *Plat.* Nequaquam: sed ex his vehementioribus aliquem eligamus, Diogenem hunc, vel Antisthenem, vel Cratetem, vel etiam te Chrysippe: non enim elegantiæ in præsenti, nec facultatis conscribendi tempus est, sed refutationis & judicialis actionis apparatus. Rhetor enim est Parrhesiades. *Diog.* Proinde ipsum accusabo. Neque enim longa oratione opus fore arbitror: præterea me supra omnes injuria affecit, cùm duobus obolis venalis fuerim proclamatus. *Plat.* Diogenes ô Philosophia, omnium nomine verba faciet. Verùm, ô generose, memineris, non solùm pro te hac accusatione postulare, sed rem communem etiam re-

1 Καὶ συνεχῆ ἐρώτα] Καὶ συνεχῶ. Marc.

2 Πτηνὸν ἅρμα ἐλαύνων] Homer. Pind. à quibus Poëtæ omnes Latini leg. Mar. ad Homr. pag. 35. *Bourd.*

1 Ἐλαύ-

ἢ ὁρᾶς. εἰ γάρ τι καὶ πρὸς ἀλλήλους διαφερόμεθα τὸ τοῖς λόγοις, σὺ μὲν ἢ, τοῦτο μὲν μὴ ἐξέτασῃς, μηδ' ὅς τις ἐστὶν ὁ ἀληθέστερος τῶν λόγων ἄλλως ἢ, ὑπὲρ φιλοσοφίας αὐτῆς ἀγανακτῶ πεπονθυίας, καὶ καθάπαξ ἀκούσας τὸ τοῖς Παῤῥησιάδαι λόγοις. καὶ τὰς προαιρέσεις ἀφεὶς, τὸ αἷς διαφερόμεθα, ὃ κοινὸν ἅπαντες ἔχομεν, τοῦτο ὑπερμαχῶ ἄρα, εἰ μόνον προεσκεμμένος, καὶ τὸ σὺ τὰ πάντα ἡμῶν τῶν κινδύνων, ἢ σημαίνειν δόξαι, ἢ τοιαῦτα πεισθῆναι, οἷα ὑπὸ ἀπορίας. Διο. Θαῤῥεῖτε, οὐδὲν ἐλλείψομεν. ὑπὲρ ἁπάντων ἐρῶ. καὶ ἡ Φιλοσοφία δὲ πρὸς τοὺς λόγους ἐπιπλαττέσθω, φύσει γὰρ ἥμερος, καὶ πρᾷός ἐστι, ἀφεῖναι διαβαλοῦσαν αὐτὸν, ἀλλ' ἢ τὰ ἐμοὶ δοκοῦντα, δείξω γάρ αὐτῇ ὅτι μὴ μάτην ξυλοφορῶμεν. Φιλο. τοῦτο μὲν μηδαμῶς, ἀλλὰ τῷ λόγῳ μᾶλλον. ἄρξον γάρ, ἵνα τῷ ξύλῳ. μὴ μέλλε σὺ ἤδη. ἤδη γὰρ [1] ἐκκέχυται τὸ ὕδωρ, καὶ πρὸς σὲ τὸ δίκαιον ἀποβλέπει. Λυκ. εἰ λοιπὸν καθιζήσουσιν ἐπὶ φιλοσοφίᾳ, καὶ ψηφοφορήσουσι μετ' ὑμῶν. Διογένης ἢ, κατηγορήσω μόνος. Φιλο. ἐπὶ δεδίασιν ἢν μή σε κρατήσωσι φιλοσοφοῦντα; Λυκ. εὐδοκῶ. πλείοσι γὰρ κρατῆσαι βέλομαι. Φιλο. ἡσυχάζε σὺ τοίνυν. καθίζεσθε σὺ ἤδη. σὺ δὲ ὦ Διόγενες, λέγε. Διο. οἷοι μὲν ἡμεῖς ἄνδρες ἐγνώκαμεν ἐπὶ τὸν βίον ὦ φιλοσοφία, πάνυ ἀκριβῶς οἶσθα, καὶ οὐδὲν δεῖ λόγων. ἵνα γὰρ τὸ καθ' ἡμὲ σιωπήσω, ἀλλὰ Πυθαγόραν τοῦτον, καὶ Πλάτωνα, καὶ Ἀριστοτέλη, καὶ Χρυσίππον, καὶ Ζήνωνα, καὶ Κλεάνθην, καὶ τοὺς ἄλλους ἅπαντας, οὓς ἐγὼ ἐθαύμασα, καὶ ἐζήλωσα, καὶ ἐμιμησάμην, ἐν τοῖς ἔργοις ἐπιδείκνυμι, καὶ οὐ λόγοις μόνον. ἀλλὰ καὶ τὸν Ἡρακλέα τὸν ἐμὸν, ὃν ἐκεῖνοι ἐπῄνουν, καὶ ἐθαύμαζον, ἐν τοῖς ἔργοις ἐπιδείκνυμι, καὶ οὐ λόγοις μόνον. ἀλλὰ καὶ τὸν Ἡρακλέα τὸν ἐμὸν, ὃν ἐκεῖνοι ἐπῄνουν, καὶ ἐθαύμαζον,

respicere. Siquid enim alii ab aliis rationibus dissentimus tu id nunc minimè scruteris, neque quis sit veracior nunc dicas. Sed hoc solùm, quoniam Philosophia injuria est affecta, indigneris, & quoniam in Parrhesiadis sermonibus malè audivit: atque opiniones omittes, in quibus dissidemus, communemque omnium causam defende. Vide, te solum præfecimus, & in te omnia nostra nunc periclitantur, ut vel gravissima censeantur, vel qualia hic expressit, credantur. *Diog.* Confidite, nihil omittemus: pro omnibus verba faciam. Ac quanvis Philosophia verbis exorata (natura enim mansueta est ac mitis) ipsum dimittere decernat: meo tamen officio non decero: nam ipsi me non frustra baculum gestare, ostendam. *Phil.* Non hoc: sed potiùs sermone: sic enim optimum est, non ligno rem agere. Ergo ne cuncteris. Iam enim effusa est aqua, concihumque in te oculos convertit. *Lucian.* Reliqui confideant ô Philosophia, & suffragia vobiscum ferant: ac solus Diogenes accuset. *Phil.* At numquid vereris ne contrà te sententiam pronuncient? *Lucian.* Nequaquam: imò plures volo vincere. *Phil.* Generosa sunt hæc tua verba. Sedete igitur: tu verò Diogenes loquere. *Diog.* Quales viri nos in agenda vita fuerimus ô Philosophia, tute optimè nosti, nihilque verbis est opus. Nam ut de me fileam: quis ignorat quanta Pythagoras iste & Plato, & Aristoteles, & Chry-

1. Ἐκκέχυ]ται τὸ ὕδωρ] Hac de re copiosè Galen. interp. Aristophan. passim. Apul. Sen. innumeri. Dispensator clepsydræ ὑδροδόκος, Pollux lib. 2. ab hoc dispensatore proverbialiter dictum ἐφ' ὕδωρ λαχεῖν. qua de re Hesych. *Bourd.*

σοπίλλω, καὶ Χρύσιππον, καὶ τὰς ἄλλας; τίς σοι οἶδεν ὅσα εἰς τὸν βίον καλὰ εἰσηνέγκατο; ἃ δὴ τοιούτους ὄντας ἡμᾶς, ὁ τρισκατάρατος οὗτος Παρρησιάδης ὑβρικεν, ἤδη ἐρῶ. ῥήτωρ γάρ ἐς ὢν φασιν ὢν, καταλιπὼν τὰ δικαστήρια, καὶ τὰς σὺν ἐκείνοις εὐδοκιμήσεις, ὁπόσον ἦν δεινότητος, ἢ ἀκμῆς ἐπιτρέψας σὺν τοῖς λόγοις, πᾶν τοῦτο ἐφ' ἡμᾶς συνεκδικάσαι μοι, καὶ πιστεύσας μὲ ἀγεραίοις καὶ κωφοῖς, γήθας, καὶ ἀπατεῶνας ἀποκαλῶν, τὰ πλεῖστα δ' ἀναπείθων καταγελᾶν ἡμῶν, καὶ καταφρονεῖν, ὡς τὰ μηδὲν ὄντων. μᾶλλον δὲ καὶ μισεῖν ἔοικε τοὺς πολλοὺς ἤδη ἀπαίσιον αὐτὸς τι ἡμᾶς, καὶ σὺ τὴν φιλοσοφίαν, φλυαρίας, καὶ λήρους ἀποκαλῶν τὰ σὰ, καὶ τὰ παιδιώδη τοῦτα, ὧν ἡμᾶς ἐπαίδευσας, ἐπὶ χλευασμῷ διέξιὼν, ὥστε ἑαυτὸν μὲν, κρητῖδος, καὶ ἐπαινεῖς ἔοικε τοὺς θεατὰς, ἡμᾶς δὲ, ὑποξύλους. φύσει γὰρ τοιοῦτόν ἐστιν ὁ πολὺς λεὼς, χαίρειν τοῖς ἀπεσκωμμένοις, καὶ λοιδορουμένοις. καὶ μάλιστ' ὅταν τὰ σεμνότατα εἶναι δοκῶσι, διαφυρήτην ὥσπερ ἀμέλει καὶ πάλαι ἐχαίρετον Ἀριστοφάνει, καὶ Εὐπόλιδι, Σωκράτην τινὰ ἐπὶ χλευασίᾳ παρεγγυῶσιν ἐπὶ τὴν σκηνὴν, καὶ καμῳδεῖσθαι ἀλλοκότους τινὰς περὶ αὐτὸν κωμῳδίας. καίτοι ἐκείνοι μὲ καθ' ἑνὸς ἀνδρὸς ἐτόλμων τὰ τοιαῦτα, καὶ ἐν Διονυσίοις ἐφεστῶτος αὐτοῦ δρᾶν. καὶ τὸ σκῶμμα, μέρος τι ἐδόκει τῆς ἑορτῆς. καὶ ὁ θεὸς ἴσως χαίρει, φιλόγελως τις ὤν. ὁ δὲ, τοὺς ἀρίστους ξυγκαλῶν, οὐ πολλοῦ φροντίζει

Chryſippus aliique bona in vita introduxerint? Verùm quibuſnam contumeliis, quanvis tales extiterimus, ſceleſtiſſimus hic Parrheſiades nos laceſſiverit, jam dicam. Cùm enim Rhetor ut ajunt, eſſet, derelicto foro, ac illius exiſtimatione, quicquid vehementiæ, ac vigoris oratorii conſecutus eſt, univerſo illo contra nos collecto, non deſinit inſectari maledictis præſtigiatores ac deceptores ſubinde vocans, & vulgo, ut nos, tanquam nullius momenti ſimus, derideat, & contemnat perſuadens. Quinimo multorum jam odium nobis tibique Philoſophia, conflavit, nugas & commenta vocans tua documenta, reſque maximè ſerias, quibus nos imbuiſti, ſubſannatione inceſſens: ita ut à ſpectatoribus plauſu excipiatur & laudetur: nos verò contumeliis afficiamur. Ea enim eſt vulgi natura, ut cavillantibus & conviciantibus gaudeant: ac præcipuè quum rebus ſpecie graviſſimis detrahitur: ut nimirum & olim gaudebat [1] Ariſtophane & Eupolide, quum hunc Socratem irriſionis gratia in ſcenam introducerent, & abſurdas quaſdam de illo comœdias commentarentur. Atque illi contra virum unum talia ſunt auſi, etiam in Dionyſiis, ubi id facere erat conceſſum, & cavillatio, feſti pars quædam videbatur, ac ſi Deus ille fortaſſis gauderet, ut pote jocí amans. Hic autem accitis optimis quibuſque, multo jam tempore com-

1 *Ariſtophanes & Eupolis*] De his Priſcæ Comediæ ſcriptoribus Horat. Sat. 4. Eupolis floruit 88. Olympiad. principe Apollodoro, ut Euſeb. obſervavit, hujus meminit Cic. in Brut. Baptas ejuſdem fabula à noſtro Luciano celebratur. *Cogn.*

1 Αμ'πα-

πάσης, ἢ δυσκολαινούσης, ἢ βλασφημίας τινὰς ἐς τοὺς βιβλίον ἐγγεγράψας, μεγάλῃ τῇ φωνῇ διαγορεύῃ τοῦτον Πλάτωνα, Πυθαγόραν, Ἀριστοτέλη τοῦτον, Χρύσιππον ἐκεῖνον, ἐμὲ, καὶ ὅλως ἅπαντας, ἔστι ἱερᾶς ἐφιείσης, ἔστι ἰδίᾳ τι ὠφελῆσαι ἡμᾶς πεφυκώς. εἰ γὰρ ὅτι πάσι συγγνώμην αὐτῷ τὸ πρᾶγμα, εἰ ἀμυνόμενος, ἀλλὰ μὴ ἄρχων αὐτὸς ἔδρασε. καὶ τὸ πάντων δεινότατον, ὅτι τοιοῦτος ὢν, καὶ τοσοῦτον τὸ σεμνὸν ὄνομα ὦ φιλοσοφία, ὑποδὺς καὶ ὑπαλλαττόμενος, τὰ ἀβέλτερα ἡμῖν ἐπιτηδεύματα εἰσκέτλια ἔνδον, τούτῳ ξυναγωνιστῇ καὶ ὑπουργῷ χρῆται κατ' ἡμῶν. ἔτι καὶ Μένιππον ἀναπείσας ἐπιβουλεύειν ἡμῖν ἄνδρα ξυγκωμῳδὸν αὐτῷ τὰ πολλά. ὃς μόνος ἐκ πάντων, οὐδὲ κατηγορεῖ μεθ' ἡμῶν ὥσθ' ὡς τοῦτον, ἀνθ' ὧν ἀπάντων ἄξιόν ἐστιν αὐτὸν ὑπάρχειν τῶν δικῶν. ἢ τί γὰρ ἂν εἰπεῖν ἴσχῃ, τὰ σεμνότατα ἀβασύνων ἐπὶ τοσούτων μαρτύρων; χρὴ σπεύδειν γὰρ καὶ ὡς τάχιστα τοῦτο τοιοῦτον, εἰ βουλόμεθα αὐτὸν κολασθῆναι, ὡς μὴ ἔτι ἄλλος ἡμῖν ἐπὶ κακοφροσύνῃ φιλοσοφίας. ἐπὶ τόγε τῷ ἡσυχίαν ἄγειν, καὶ ὑβριζόμενον ἀνέχεσθαι, ἐ μετρίοτητος· ἀλλ' ἀνανδρίας, καὶ δειλίας εἰκότως ἂν νομίζοιθ. τὰ μὲν γὰρ παλαιότατα, τίνι φορετά; ὃς κολάσεσθε ἀνθρώπους ὑβριζοντας ἡμᾶς ἐπὶ τοσούτοις, καὶ κάρυκα ἐπισπόμενον, ἐ ἀπαμπόλησιν ὥς φασι, τὰς μὲ, ἐπὶ πολλῶν, οὐδὲν ἔτι, μιᾶς ἀττικῆς. ἐμὲ δ' ὁ πωλητὴς ὧδε· δύ' ὀβολῶν. οἱ παρόντες δ' ἐγέλων ἀνθ' ὧντινα αὐτοί τε ἀνελληλύθεμεν, ἀγανακτήσοντες. καὶ σὲ ἀξιοῦμεν τιμωρήσειν ἡμῖν, τὰ αἰσχιστα ὑβρισμένοις circunstantes riderent. Eam ob causam indignatione perciti, & ipsi venimus, & te rogamus, ut nos turpissimis affectos injuriis, ulciscamentatus, ac præmeditatus obtrectationes quasdam, easque magno libro complexus, magna voce Platonem, Pythagoram, Aristotelem hunc, Chrysippum illum, me, ac denique omnes maledictis infectatur, cùm neque festivitas id permittat, neque privatim ulla in re à nobis læsus fuerit. Hæc enim illi res veniam obtineret, si ut injuriæ vindicem, non ut aggressorem se gessisset. Sed illud omnium est gravissimum, quòd hæc faciendo, tuum ô Philosophia, nomen sibi vendicat, & repræsentato dialogo familiari nostro, eo adjutore & mimo contra nos utitur: ac præterea Menippo amico nostro ut multa secum cavillaretur, persuasit: qui solus non adest, neque nobiscum, prodita societate, accusat: pro quibus omnibus æquum est ut pœnas pendat. Quid enim contra hæc dicere posset, cùm res hasce gravissimas coram tot testibus carpserit? Quare illis in utilitatem vertat istud, si pœnas dantem spectaverint, ut nemo posthac Philosophiam contemnat. Quandoquidem hac in re silere, & contumeliam tolerare, non modestiæ, sed ignaviæ & amentiæ esse merito censeretur. Cæterum postrema, cuinam videantur tolerabilia? Siquidem nos tanquam mancipia in venalitium deductos, adhibito, ut ajunt, præcone, divendidit: nonnullos ingenti precio, quosdam mina Attica, me verò nequissimus hic, duobus obolis: ita

1 Ἀμπολλησιν ὥς φασι] Recte Brodæus ἀπαμπόλησιν. Marc.

νοις. [1] Αν. Εὖγε ὦ Διόγενες, ὑπὲρ ἁπάντων ἡλῶς, ὁπόσα ἐχρῆν, ἄπαντα εἰρηκως. Φιλο. παυσασθε ἐπαινοῦντες. ἔγχει τῷ ἀπολογισμένῳ. σὺ δ' ὦ Παῤῥησιάδη, λέγε ἤδη σὸ τὸ μέρος. σοὶ γὰρ τὸ ὕδωρ ῥεῖ νῦν. μὴ μέλλε ἐν. Παῤῥη. ἃ πάντα μὲν ὦ φιλοσοφία κατηγόρησε Διογένης, ἀλλὰ τὰ πλείω, ὅσα ἐγὼ ἐλελειπόμην, οὐκ οἶδ' ὁ, τι παρῆκεν, παρέλιπεν. ἐγὼ δ' τοσούτου δέω ἔξαρνος γίνεσθαι, ὡς οὐκ εἶπον αὐτὰ, ὡ ἀπολογίαν πᾶν μεμελετημένως ἀφίχθαι, ὥστε κἂν εἴ τινα ἢ αὐτὸς ὑπὸ ἀπιστώσησεν, ἢ ἐγὼ, μὴ ἀφεῖναι ἔφην εἰρηκὼς, νῦν δοκεῖν μοι δοκῶ ὅτω γὰρ ἂν μηδοὶς ὦ τινας ἀπτηρύτους, καὶ κρανὰς ἡγεμόνας, ἀλαζόνας, καὶ γοήτας ἀποκαλῶν. καὶ μοι μόνον τοῦτο ἐνθάδε φυλάττετε, εἰ ἀληθῆ ὦδε πάντων ἐρῶ. εἰ δὲ τι ἐλάσφημον, ἢ πρὸς ὀργὴν φαίνοιτο ἴσχειν ὁ λόγος, ἐ τὸ διελέγχεσθε ἐμὲ, ἀλλὰ ἐκείνους ἂν φίλοι ῥηκιόπερον αἰτιᾶσθε, τὰ τοιαῦτα ποιοῦντας. ἐγὼ γὰρ ἐπιδὴ τάχιστα ξυνεῖδον ὁπόσα τοῖς ῥητορεύουσι τὰ δυσχερῆ ἀναγκαῖον ὠφελεῖναι, ἀπάτην, καὶ ψεῦδος, καὶ θρασύτητα, καὶ βοὴν, καὶ ὠθισμὸς, καὶ μυρίαν ἄλλα, ταῦτα μὲν ὥσπερ εἰκὸς ἦν, ἀπέφυγον. ἐπὶ δὲ τὰ σὰ ὦ φιλοσοφία κάλα ὡρμήσας, ἠξίουν ὁπόσον ἔτι μοι λοιπὸν ἔβιος, παῤῥησίᾳ συζῆν, καὶ κλύδωνος, ἐς εὔδιον πνα λιμένα ἐπλεύσας, ἵνα σοι σκεπόμενος, καθεδιῶμαι. κἀπειδὴ μόνον παρέκυψα ἐς τὸ ὑμέτερον, σὲ μὲν ὥσπερ ἀναγκαῖον ἦν, καὶ τότε ἄπαντας, ἐθαύμαζον, ἀρέσκειν βίον νομίζοντας ὄντως,

ulciſcaris. *Reviv.* Euge ô Diogenes omnia pro omnibus ut par erat, egregiè dixiſti. *Phil.* Deſinite laudare. Infunde reſponſuro. Tu verò Partheſiades, viciſſim fare: tibi enim aqua nunc defluit: ergo ne cunctèris. *Parrh.* Non omnia mea, ô Philoſophia in accuſatione ſua Diogenes recenſuit: ſed plura, quæ acerbiora erant, neſcio cur prætermiſit. Tantum verò aberit ut ea me dixiſſe negem vel præmeditatam quandam excuſationem prætendam, ut ſiqua hic ipſe reticuit, vel ego antehac non protuli, mihi nunc proponenda putem. ita enim intelliges, quoſnam arrogantes, & præſtigiatores appellans proclamaverim, & maledictis inſectatus ſim. Proindè hæc ſolum obſervate, nunquid de cunctis verum dixero. Quòd ſi blaſphemi vel aſperi quid habere videbitur oratio: non me qui redarguo, ſed illos qui talia committunt, culpandos potiùs arbitror. Ego enim quum primùm intellexi quam improbæ res cauſidicos neceſſariò comitentur, nimirum fraus, mendacium, temeritas, vociferatio, conflictatio, aliaque infinita: hæc equidem ut par erat, declinavi: & ad tua bona me conferens, ô Philoſophia, reliquum vitæ curriculum, tanquam ex procella & tempeſtate ad tranquillum portum appulſus, ſub tua tutela vivere expetivi. Ac poſteaquam obiter tantùm ſtatuta veſtra intuitus eſſem, te quidem ut neceſſum erat, hoſque omnes admirabar, qui optimæ vitæ fuiſ-

[1] Αν. Εὖγε ὦ Διόγενες] Scribendum πλα. Εὖγε &c. aut φιλόσοφοι. εὖγε. Marc.

καὶ τοῖς ἐπ' αὐτὸν ἐπιγομβίοις χεῖρας ὀρίζοντας, τὰ κράτιστα, καὶ ξυμφορώτατα προσιόντας, εἴ τις μὴ προθύμως αὐτὰ, μηδ' ὁλοψύχως, ἀλλ' ἀπλῆς ἀποβλέπων εἰς τοὺς κανόνας, ὃς παρατεθείκαπε, ὡς τούτοις ῥυθμίζοι, καὶ ἁρμοζόμενος τὸν ἑαυτοῦ βίον. ὅπερ νὴ Δία καὶ τῶν καθ' ἡμᾶς αὐτοὺς ὀλίγοι ποιοῦσιν. ὁρῶν δ' ποτὲ οὐκ ἔρωτα φιλοσοφίας ἐμπεφυκότας, ἀλλὰ δόξης μόνον τῆς ἀπὸ τῶν πραγμάτων, τὰ μὲν παρόντα καὶ δημόσια, καὶ ὁπόσα πάντα μιμεῖσθαι ῥᾴδιον, οὐ μόνον ἰσοκήτας ἀγαθοῖς ἀνδράσι, τὸ ῥᾴδιον λέγω, καὶ τὸ βάδισμα, καὶ τὴν ἀναβολήν. ἐπὶ δὲ τοῦ βίου καὶ τῶν πραγμάτων ἀντιφθεγγομένους τῷ σχήματι, καὶ τὰ αὐτίκα ἡμῖν ἐπιτηδεύουσι, καὶ διαφθείροντας τὸ ἀξίωμα τῆς ὑποκρίσεως, ἠγανάκτουν. καὶ τὸ πρᾶγμα ὅμοιον ἐδόκει μοι, καθάπερ ἂν εἴ τις ὑποκριτὴς τραγῳδίας, μαλθακὸς αὐτὸς ὤν, καὶ γυναικίας, Ἀχιλλέα, ἢ Θησέα, ἢ καὶ τὸν Ἡρακλέα ὑποκρίνοιτο αὐτὸν, μήτε βαδίζων, μήτε φθεγγόμενος ἡρωϊκῶς, ἀλλὰ θρυπτόμενος ὑπὸ τιλικούτου θεσπεσίου. ὃν ὑφ' ἂν ἡ Ἑλένη πότε, ἢ Πολυξένη ἀνάσχοιτο πέρα τοῦ μετρίως αὐτοῖς θεσπεσιάσαι, ἢ ὅπως ὁ Ἡρακλῆς ὁ καλλίνικος, ἀλλά μοι δοκεῖ, τάχιστ' ἂν ἐπιτρίψαι τῷ ῥοπάλῳ παίων τὸ τοιοῦτον, αὐτόν τε, καὶ τὸ θεσπεσιῶον, ὅπως ἀτίμως καθαπτηλυσμένον θεοῖς αὐτῶν. τοιαῦτα καὶ αὐτοὺς ὑμᾶς πάσχοντας, ὑπ' ἐκείνου ὁρῶν, ὃν ἤτεγκα τὸν αἰσχύνην τῆ ὑποκρίσεως, εἰ πίθηκι ὄντες, ἐτόλμησαν ἡρώων θεσπεσίαν θεοειδῆ, ἢ τὸν Κύμη ὄνον μιμήσασθαι, ὃς λεοντῆν θεοκαλλόμενος, ἠξίει λέων αὐτὸς εἶναι, ὡς ἀγνοοῦντας τοὺς Κυμαίους ὀγκωμένου μάλα τραχύ, fuissent institutores, & manus ad ipsos festinantibus porrigerent, & ad optima ac utilissima adhortarentur, siquis ea non transgrederetur nec interlaberetur: sed intentis oculis ad regulas illas à vobis propositas, ad eas vitam suam componeret, ac dirigeret, quod quidem per lovem pauci nostrum faciunt. Cùm autem viderem multos non Philosophiæ, sed gloriæ tantùm quæ ex ea capitur studio teneri: & in his quæ sunt in promptu & vulgaria, quæque cuivis imitari sit facile, viris bonis valdè similes esse barba dico, gressu, & vestitu: vitæ autem & factis speciei contradicere, & studia vestris contraria amplecti, ac professionis dignitatem corrumpere, indignabar. Eaque res mihi videbatur similis esse Tragico histrioni molli & effœminato, qui Achillem, aut Theseum, aut Herculem ipsum ageret, cùm tamen neque incederet, neque loqueretur Heroicè, sed sub larva istiusmodi lasciviret: ut nec Helena, nec Polyxena, cùm id earum modestiæ minùs conveniret, tolerare possent. Nec se continuisset Hercules Callinicus, quin ocyssimè talem clava percussum contrivisset, ipsum inquam, & personam illam, quæ tam effœminatè eum repræsentando contaminasset. Et cùm ipse talia vos ab illis perpeti viderem, non tuli hypocriseos impudentiam: quòd cùm simiæ essent, personas Heroum assumere, vel Cumanum illum asinum imitari auderent, qui leonina pelle indutus, leo quoque ipse videri volebat, cùm adversùs Cumæos ignaros valdè asperum,

καὶ καταπληκτικὸν, ἄχρι δή τις αὐτὸν ξένος καὶ λέοντα ἰδὼν, καὶ ὄνον, πολλάκις ἤλεγξε, καὶ ἀπέδειξε παίων τοῖς ξύλοις. ὃ δ' μάλιστά μοι δεινὸν ἦν φιλοσοφία καταφαίνεσθαι, τοῦτο ἦν. οἱ γὰρ ἄνθρωποι [1] εἴ τινα τῶν ἱερῶν πονηρὸν, ἢ ἄχρηστον, ἢ ἀσελγῆ ἢ ἐπιτηδεύοντα, ἐπὶ ἴσης ἅπαντας ἐποίουν φιλοσοφίαν αὐτῷ ἡπᾶτο, καὶ τὸ Χρύσιππον ἐφῆς ἢ Πλάτωνα, ἢ Πυθαγόραν, ἢ ὅτῳ αὐτὸν ἐπώνυμον, ὁ ἁμαρτάνων ἐκείνου ἐποιεῖτο, [2] καὶ ὑπὸ τὸν λόγους ἐποιεῖτο. καὶ ὑπὸ τῶν κακῶς βιοῦντων, πονηρὰ ἀεὶ ὑμῶν ἐκφέρον, τὰ ἐπὶ πολλῷ πεπηκότων. ἐγὼ δὲ ζῶντας ὑμᾶς ἡ ἐξέτασις αὐτὸ ἐγίνετο, ἀλλ' ὑμεῖς μὲ ἐκ πεδῶν, σκιῶν δ' ἱερῶν σαφῶς ἅπαντες δεινὰ, καὶ ἄσημα ἐπιτηδεύοντα, ὥστε ἱρήμην ἠλίσκεσθε μετ' αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τῷ ὁμοίαν ἀφροδιλῶ συγκρατεσκάσθαι. τοῦτα δὲν ἠγεγκὼ ἐρῶν ἔγωγε, ἀλλ' ἤλεγχον αὐτὸς, καὶ διέκεινον ἀφ' ὑμῶν. ὑμεῖς δ', ἐμοῦν ἐπὶ τούτοις δίον, εἰς δικαστήριον ἄγετε. ὑκῶν δὲ τινα καὶ τῶν μεμυημένων ἰδὼν ἐξαγορεύοντα τῶν Θεῶν τὰ ἀπόῤῥητα, καὶ ἐξορχούμενον, ἀγανακτήσω, καὶ διελέγξω, ἐμὲ δ' ἀσεβῆ ἡγήσεσθε εἶναι; ἀλλ' ὅ δίκαιον. ἐπὶ καὶ οἱ ἀθλοθέται [3] μαστιγῶν εἰώθασιν, ἢν τις ἀποκλείσῃ Ἀθηνᾶν, ἢ Ποσειδῶνα, ἢ δὲ Δία ὑποδιδυκῶς, μὴ κα-

horrendumque rugitum ederet, donec quidam hoſpes ſe leonem, & aſinum videre ſæpe arguit, & fuſte cædens inſecutus eſt. Sed quod mihi videbatur maxime indignum, hoc erat: quòd nemo non eorum qui ex iis quempiam viderent flagitioſum quid aut turpe, aut impudicum committentem, Philoſophiam ipſam accuſabat: illico etiam Chryſippum, aut Platonem, aut Pythagoram, vel cujuſcunque cognomen, vel cujuſcunque doctrinam delinquens ille aſſumebat: & ex eo quòd malè viveret aliquis, de vobis multò antè vita functis malè ſentiebant. Non enim de vobis viventibus, ſed è medio ſublatis inquiſitio fiebat: omnes verò manifeſte cernebant eum atrocia, & indecora perpetrare: vos verò cum ipſo damnabamini, ſimilique calumnia pariter convellebamini. Equidem ego cùm hæc viderem non tuli, verùm eos redarguebam, & à vobis ſecernebam. At vos propter hoc honore me dignum, in judicium rapitis. Nunquid ſi initiatum quempiam viderem, arcana Dearum prodentem, ac in publicum myſteria efferentem, ideoque indignarer, & reprehenderem, me impium eſſe exiſtimaretis? At injuſtum eſt: quandoquidem eum hiſtrionem qui quum Minervam, vel Neptunum, vel Iovem aſſumplit agendum, non rectè,

certaminum quoque præfecti,

1 Εἴ τινα τῶν] Angl. τέτον melius. *Bourd.* Corrigit Brodæus εἴ τινα τέτων. Melius fuerit, εἴ τινα τοιέτον. Marc.

2 Καὶ τὸν λόγες] Angl. ἐ τὸν λόγες. Bourd. Καὶ τὸν λόγες ἐποιεῖτο] Brodæus ἐ τὸν λόγες ὑφοσποιεῖτο. Sed melius illud ἐποιεῖτο, intelligi enim vult Lucianus: Si quis Stoicum, aut Platonicum, aut Pythagoricum ſe diceret, atque ita ſive tali ſchemate, ſive ſub tali perſona diſſertaret. *Marc.*

3 Μαστιγῶν] Tangit hunc morem Interpres Ariſtophanis. & Oratores Græci. *Bourd.*

1 Τὸ

λῶς ὑποκείνοιθ, μηδὲ κατ' ἀξίαν τ θεῶν, ἢ εἰδὼς πω ὀργίζοιτ' ἂν τοῖς ἐκείνοι, ὅτι τ ἐφεκτέμηνον αὐτῶν, τὰ σεμνότητα, καὶ τ χῆμα ἐνδεδυκότα, ἐπίτηδειον παίειν τοῖς μαστιγοφόροις, ἀλλὰ καὶ ἥδιστ' ἂν οἶμαι, μαστιγωμένων. οἰκίτιον μὲν γὰρ, ἢ ἄγαλμα, μὴ δίκαιος ὑποκείνεσθαι, μικρὸν τὸ πλάσμα. τ Δία γ, ἢ τ Ἡρακλέα μὴ κατ' ἀξίαν ἐπιδείξασθαι τοῖς θεατοῖς, ἀποτρόπαιον ἂν, καὶ αἰσχρόν. καὶ γὰρ αὖ κ τόδε πάντων ἀποπώτατόν ἐστιν, ὅτι τὰς μὲν λόγους ὑμῶν, πάνυ ἀκριβῶσιν οἱ πολλοὶ αὐτῶν, καὶ μανθάνουσι γ ἐπὶ τούτῳ μόνον ἀναγιγνώσκοντες αὐτὰς, καὶ μελετῶντες, ὡς τοιαυτία ἐπιτηδεύοιεν, ὥστε βιῶσι. πάνυ μὲν γὰρ ὅσα φασὶν, εἶναι χρημάτων καταφρονεῖν, κ δόξης, κ μόνον [1] τὸ καλὸν οἴεσθαι ἀγαθὸν, καὶ ἀόργητον εἶναι, τ λαμπρῶν τούτων ὑπερορᾶν, κ ἐξ ἰσοτιμίας αὐτοῖς ἀφιλίαζεσθαι, καλὰ μὲν θεοί, κ σοφὰ, κ θαυμάσια λίαν ὡς ἀληθῶς. οἱ γ, κ αὐτὰ ταῦτα ἐπὶ μισθοῦ διδάσκουσι, κ τὰς πλουσίους τηθήσι, κ ὅσῳ τὸ ἀργύριον κεχήνασιν, ὀργιλώτεροι μᾶλλον τ κωδίων ὄντες, δειλότεροι γ τ λαγωῶν, κολακοδεικότεροι γ τ πιθήκων, ἀσπαλιστέροις γ τ ὄνων, ἁρπακτικώτεροι γ τ γαλῶν, φιλονεικότεροι γ τ ἀλεκτρυόνων. τοιγαροῦν [2] γέλωτα ὀφλισκάνουσιν, ὠθιζόμενοι ἐπὶ ταῦτα, κ περὶ τὰς τ πλουσίων θύρας ἐκθύλως [3] παρωθούμενοι, κ δεῖπνα πολυάνθρωπα δειπνοῦντες, κ ἐν αὐτοῖς τούτοις

rectè, neque ex dignitate Deorum simulavit, flagellare consueverunt. Ac non iracuntur ipsis Dii illi, quòd eum qui suas personas assumpsit, habitumque induit, flagelliferis cædendum tradiderunt, verùm ut puto, vapulantibus delectantur. Servum enim vel nantium minùs aptè agere, parvus est error. Sed Iovem aut Herculem non pro dignitate spectatoribus ostendere, turpe ac piaculo simile esse videtur. Quinimo etiam hoc omnium est absurdissimum, quòd cùm ex iis multi dogmata vestra exactè calleant: ita tamen vivunt, ac si illa ideo tantùm legerint, ac meditati sint ut contraria exerceant. Etenim quæcunque dicunt, ut contemnendas esse pecunias, & gloriam, solumque honestum bonum putandum, ira vacandum, & res hasce splendidas esse despiciendas, & cum ipsis æqualiter conversandum, eximia sunt ὁ Dii & scita, aut summopere miranda profectò. Verùm hi hæc ipsa mercede docent, & divites admirantur, & pecuniis inhiant, caniculis iracundiores, leporibus timidiores, simiis blandiores, asinis petulantiores, felibus rapaciores, gallis contentiosiores. Itaque risum movent, quum de his rixantur, & circum januas divitum se invicem pulsant, & in conviviis frequentibus epulantur, in eisque tædium laudando pariunt, ac præter decorum

sese

1 Τὸ καλὸν ἀγαθὸν] Summa Philosophiæ Stoicæ quam explicat Laërt. in Zen. *Bourd.*

2 Γέλωτα ὀφλισκάνουσιν] Sic apud Plat. Idem passim. *Idem.*

3 Παρωθούμενοι] Sana quidem lectio, sed sanior Anglicana περιωθούμενοι, quod passim ead. utatur, ut in Nigrin. vide. *Idem.*

ἐπιπῶντες φορμικῶς, καὶ πίσσα δὲ καλῶς ἔχοντος [1] ἐμφορούμενοι, καὶ μεμιγμένοις φαινόμενοι, καὶ ἐπὶ τὸ κύλικος ἀτρεπῆ, καὶ ἀπρεπὲς φιλοσοφοῦντες, καὶ τὸ ἀκριβὲς ἐν φέρουτες. οἱ ἰδιῶται δ', ὁπόσοι ξυμπίνουσι, γελῶσι δηλαδὴ, καὶ καχαπλύουσι φιλοσοφίας, εἰ τοιαῦτα καθάρματα ὑπομένοι. τὸ δὲ πάντων αἴσχιστον, ὅτι μηδενὸς δεῖσθαι λόγου ἔφασκες αὐτῶν, ἀλλὰ μόνον πλούσιον εἶναι τὸ σοφὸν κεκραγώς, μικροῦ ὕστερον αὐτὸς παρεσκευῶν, καὶ ἀγανακτεῖ μὴ λαβών, ὅμοιον, ὡς εἴ τις ἐν βασιλικῷ χλαμύδι ὀρθὴν πάρεργον ἔχων, καὶ διάδημα, καὶ τἄλλα, ὅσα βασιλείας γνωρίσματα, παρεσκευοῖη, τὸ ὑποδιάφορον διώκοι. ὅταν μὲν οὖν αὐτός τι δέῃ λαμβάνειν, πολὺς ὁ λόγος δεῖ καινικὸν εἶναι δεῖν λόγῳ, καὶ ὡς ἀδιάφορον ὁ πλοῦτος. καὶ τὸ μὲν χρυσίον, ἢ τἀργύριον, δεῖν τί [2] ἐν τοῖς αἰγιαλοῖς ψηφίδων διαφέρειν; ὅταν δὲ ἄλλος ἐπικυρεύσας διώκῃ ἑταῖρος ἐκ παλαιοῦ, καὶ φίλος ἀπὸ πολλῶν, ὀλίγα αἰτῇ παρεσκευῶν, σιωπὴ, καὶ ἀπορία, καὶ ἀμαθία, καὶ παλινῳδία τοῦ λόγου παρὸς τὸ ἐναντίον. οἱ δὲ πολλοὶ παρὲ φιλίας ἐπαίνοι λόγοι, ἐν ἀρετῇ, καὶ τὸ καλὸν, ὅσα οἶσθ' ὅπῃ ποτὲ εἴρηται. πάντως ταῦτα ἀποπλάσματα, [3] πτερόεντα ὡς ἀληθῶς ἔπη. μὴτ' ὢν ἡμέραν πρὸς αὐτῶν ἐν ταῖς διαφιλοσοφήσεσι σκιαμαχούμενα. μέχρι γὰρ τούτου, φίλος ἕκαστος αὐτῶν ἐστιν ἂν μὴ ἀργύριον, ἢ χρυσίον ᾖ παρακείμενον ἐν τῷ μέσῳ ingurgitant, & queruli apparent, & inter calices injucunda & absona philosophantur, ac merum non ferunt. Idiotæ autem quotquot compotant, rident scilicet, ac Philosophiam conspuunt, quoniam hujusmodi educat piacula. Illud verò omnium est turpissimum, quòd quum unusquisque eorum nullius se rei indigum profiteatur, sed solum divitem esse sapientem vociferetur, paulò post tamen poscit, & ni accipiat stomachatur: perinde ac siquis regiè ornatus rectam gestet tiaram, & diadema, cæteraque regni insignia, frivolarum tamen rerum indigus, mendicet. Proinde quum illis quippiam est accipiendum, multa oratione prosequuntur, oportere de suo libenter conferre, & indifferentes esse divitias: quid enim aurum & argentum littoralibus à lapillis differat? At quum vetus quispiam amicus & familiaris, opis egens, paucula quædam ex multis postulatum venit, taciturnitas, inopia, ruditas, & dictorum in contrarium palinodia. Varii autem illa de amicitia sermones, & virtus, & honestum quonam abeant ignoro: nam omnino avolantia, & verè alata verba hæc sunt, quibus illi quotidie in disputationibus inter se umbratili certamine depugnant. Eousque enim unusquisque eorum est amicus, quousque nec de auro, nec de argento, quicquam in medium affert. Quòd

1 Ἐμφορούμενοι] Copiosè hanc philosophantium ἀυχίσεων explodit in Lapith. dixi supra. *Bourd.*

2 Ἐν τοῖς αἰγιαλοῖς ψηφίδων] Hac specie Proverbii utitur antea in Timon. *Idem.*

3 Πτερόεντα ἔπη] Ex Homero, cujus copiosus Interpres Apul. lib. 2. Florid. *Idem.*

σω. Ὧδ δὲ ἓς ὀβολὸν ἐπιδείξηται μόνον, λέλυται μὲν ἡ εἰρλώνη, πάντα δὲ ἄ, καὶ ἀκήρυκτος πάντα. καὶ τὰ βιβλία ἐξαλήλιπται, καὶ ἡ ἀρετὴ πέφυγεν, οἷον ἓς ἓ οἱ κύνες πάσχουσιν. ἐπιδὰν τις ὀστοῦν ἐς μέσους αὐτοὺς ἐμβάλῃ, ἁπαντήσαντες, διέκειντο ἀλλήλοις, καὶ τὸ στόμα περιπίσαντα τὸ ὀστοῦν, ὑλακτοῦσι. λέγεται δ ἓ ὁ βασιλεὺς ἓς αἰγύπτιος, πίθηκας ποτὲ πυρρίχεσθαι, διδάξαι, καὶ τὰ ἡμέτερα μιμηλότατα δὲ ἐστι τὰ ἀνθρώπινα, σκοπεῖν τάχιστα καὶ ὀρχεῖσθαι, ἀλυρχίδας ἀμπεχόμενα, καὶ στρεπτὰ περικείμενα, καὶ μέχρι πολλοῦ δεκτὰ τὸν θέαν, ἄχρι δή τις θεατὴς ἀσεῖος, κάρυα τινὰ κρύπτον ἔχων, ἀφῆκεν ἐς τὸ μέσον. οἱ δ πίθηκοι, ἰδόντες, καὶ ἐπιλαθόμενοι τὰ ὀρχήσεως, τοῦθ' ὅπερ ἦσαν, πίθηκοι ἐγένοντο αὖτε πυρρίχεσθαι, καὶ ξυνίστασθαι τὰ στρατιωτικὰ, καὶ τὸν ἐθέτας κατερρήγνυον, καὶ ἐμάχοντο περὶ τῶ σπόρου στὸς ἀλλήλους. τὸ δ σύστημα τῆ πυρρίχης, διελέλυτο, καὶ κατεγελᾶτο ὑπὸ τῶ θεάτρου. τοιαῦτα καὶ αὐτοὶ ποιῶσι. καὶ ἔγωγε τοὺς τοιούτους κωμῶ ὑβρίζων, καὶ ἄπορα ποιοῦμαι διελέγχων, καὶ κωμῳδῶν. τοῖς ὑμῶν δ, ἢ τοῖς ὑμῖν ὁμιλητοῖσιν, εἰσὶ γάρ εἰσί τινες ὡς ἀληθῶς φιλοσοφίαν ζηλοῦντες, καὶ τοῖς ὑμετέροις νόμοις ἐμμένοντες, μὴ ὄτω κωμῳδῶ ἐγὼ, ὡς ἐλάσφημον εἰπεῖν τι, ἢ χαῦνον. ἢ τί γὰρ ἂν εἰπεῖν ἔχοιμι; τί γὰρ τοιοῦτο βεβίωται; τοὺς δ' ἀ-

Quòd siquis obolum tantummodò indicarit, confestim pax solvitur, omniaque turbantur, atque implacata redduntur, libri obliterantur, virtus aufugit, iisque accidit quod canibus, in quorum medium siquis os projecerit, exiliunt, seque invicem mordent, eique qui os præripuit, allatrant. Fertur autem rex quidam Ægyptius simias tripudiare docuisse, eaque animalia, (nam ad imitandum humanas actiones maximè sunt apta) celerrimè didicisse, ut purpureis vestibus induta, & personis circundata saltarent, idque spectaculum multo tempore claruisse, donec spectator quidam urbanus, quas nuces in sinu habebat, in medium projecit. Quibus conspectis, simiæ saltationis oblitæ, id quod erant, simiæ pro saltatoribus fuerunt, & personas conterebant, & vestem discerpebant, & pro fructu inter se pugnabant. Ita ut Pyrriches ordo solveretur, & à theatro derideretur. Talia & hi perpetrant; & ego tales insectatus sum conviciis, nec redarguere unquam desinam, & comicè perstringere. Sed quod ad vos, vobisque similes attinet (sunt enim sunt profectò nonnulli qui Philosophiam amplectuntur, vestrisque legibus immorantur) absit ita insaniam, ut quid probrosum & sinistrum proferam. Nam quid dicere possem? quid enim in vita simile commisistis? Sed arro-

1 Βασιλεὺς τις Αἰγύπτιος] Cleopatra: tangit enim Cleopatræ simiam, ut in tract. Περὶ μισθωτῶν ἐν τοῖς λόγοις. Bourd. Atqui libro De mercenariis philosophis non est βασιλεὺς τις Αἰγύπτιος. verum Κλεοπάτρα ἡ πάνυ. Nisi forte an duæ historiæ sunt. Nam hic multi simii, ibi unus: hic nuces sive, καρύα ibi caricæ aut amygdalæ sive nuces Græcæ ἰσχάδες ἢ ἀμύγδαλαι. Marc.

2 Πυρρίχιζειν] Pro omni genere saltationis, ut id docet τοῦτο ὄρχη. Bourd.

1 Φι-

λεζόντας ἐκείνους, καὶ ἡμῖν ἐχθρὸς ἄξιον εἶμαι μισεῖν. ἢ σὺ γὰρ ὦ Πυθαγόρα, καὶ Πλάτων, καὶ Χρύσιππε, ἢ Ἀριστοτέλες, τί φατὲ ἐοικέναι ὑμῖν τοὺς τοιούτους, ἢ οἰκεῖόν τι, καὶ ξυγγενὲς ἐπιδείκνυσθαι τῷ βίῳ; νὴ Δία Ἡρακλῆς φασι, καὶ Πίθηκος. ἢ διότι πώγωνας ἔχουσι, καὶ [1] φιλοσοφεῖν δοκοῦσι, καὶ [2] σκυθρωποί εἰσι, καὶ τοῦτο χρὴ ὑμῖν εἰκάζειν αὐτούς; ἀλλ' ἴσως ἂν εἰ πλανοῖ γὰρ ἦσαν καὶ ἐπὶ τὸ ὑποκρίσεως αὐτῆς. νῦν γ', ἔφην, ἄν γνῷ ἀηδόνα μιμήσασθαι, ἢ ἕτοιμος ἂν γνῷ φιλοσοφεῖν. εἴρηκα τὰ ὑπὲρ ἐμαυτοῦ, ὁπόσα εἶχον. σὺ γὰρ ὦ ἀλήθεια, μαρτύρῃ αὐτοῖς, εἰ ἀληθῆ ἐστι. Φιλο. μετάσχοι ὦ Παρρησιάδη πορρωτέρω ἴσως. τί ποιῶμεν ἡμεῖς; πῶς ὑμῖν εἰρηνέναι ἐνῆν ἔδοξεν; Ἀρετη. ἐγὼ μὲν ὦ φιλοσοφία, μεταξὺ λέγοντος αὐτοῦ, [3] καὶ τῆς γῆς δύνειν ἠνάγκαζον. ὅτως ἀληθῆ πάντα εἶπεν. ἐγνώριζον γὰρ ἀκούσασι ἕκαστον τῶν ποιητῶν αὐτὰ, καὶ φέρμοζον μεταξὺ τοῖς λεγομένοις, τοῦτο μὲν, ἐς τόνδε. τοῦτο γὰρ, ὁ δεῖνα ποιεῖ. καὶ ὅλως ἔδειξε τοὺς ἄνδρας σαφῶς, καὶ μάλιστα ἐπὶ τῶν γραφῆς τὰ πάντα ἐοικότας, ἐπὶ τοῦ σώματος μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰς ψυχὰς αὐτοὺς εἰς τὸ ἀκριβέστατον ἀπεικάσας. Φιλο. καίτοι πάνυ ἡρυθρίασα ὦ ἀρετή. ὑμεῖς γ', τί φατέ; Ar.

rogantes illos, & Deorum inimicos, odio dignos esse puto. Tu enim Pythagora, & Plato, & Chrysippe, & Aristoteles, qua in re tales vobiscum dicitis convenire, aut proprium, ac cognatum in vita præstitisse? Ita per Iovem, Hercules, inquiunt, & Simia. An quia barbas habent, & se philosophari profitentur, & severitatem vultu prætendunt, propterea cum vobis sunt comparandi? An tulissem, si saltem illi ad simulationem fuissent apti. Nunc verò citiùs vultur luscinam imitabitur, quàm illi Philosophos. Quæ pro me dicendi habebam exposui. At tu Veritas numquid vera sint apud ipsos testificare. *Phil.* Nunc longius ô Parrhesiades, absiste. Quid nos faciamus? quomodo vir hic vobis videtur dixisse? *Virtus.* Ego quidem ô Philosophia, dum iste perorabat, terram subire optabam: adeò vera omnia dixit. Itaque audiens unumquemque eorum qui talia faceret, agnoscebam: interimque ex iis quæ dicebantur, hoc ad istum, hoc verò ad certum illum qui faceret referebam. Denique viros illos perspicuè indicavit, tanquam ex aliqua pictura expressos: nec solùm corpora sed animas etiam ipsas absolutissimè effinxit. *Phil.* Ego quoque planè erubui, ô Virtus. Vos verò quid dicitis? *Revix.* Quid

1 Φιλοσοφεῖν δοκοῦσι] Sic bene legit Interp. minus recte Cod. Angl. φάσκουσι. Bourd.

2 Σκυθρωποί εἰσι] Vt in Nigrin. & Lapith. & passim alibi. *Idem.*

3 Καὶ τῆς γῆς δύναι] Sic de merced. conduct. δύχη ἢ σεισμῷ συμπεσεῖν ἐκεῖνα πάντα. Sic adversus Indoct. δύξη τότε χάρεις σοι τὴν γῆν καὶ σεαυτῷ, sic ἐταιρ. πῶς ἂν μὴ γῆ καταπίοι; eadem in Lapith. sic apud Heliod. lib. 1. ἠυχέμην δὲ καθεδοῦναι μᾶλλον habent ex Homeri Iliad. 4. τότε μοι κάτοι ἄφαρ χθών. Simile illud est Æschyli Suppl.

Θέλοιμι δ' ἂν μορσίμως
Βρόχῳ τυχεῖν ὑπ' ἀρχάνας. Idem.

1 Ω μά-

τί ȝ ἄλλο, ἢ ἀφεθῆναι αὐτὸν ἔγκλήματος, καὶ φίλον ἡμῖν, καὶ εὐεργέτην ἀναγεγράφθαι; τὰ γὰρ ἡμῖν Ἰλιέων ἀτυχῶς πεπονθόσιν, τραγῳδόν τινα τοῦτον ἐφ' ἡμῖν κεκινήκαμεν, ἀσύμενον τὰς Φρυγῶν ξυμφοράς. ἀείδετω γὰρ, εἰ τοῖς θεοῖς ἐχθρὸς ἐστιγῳδεῖτω. *Dio.* εἰ αὐτὸς ὦ φιλοσοφία, πάνυ ἐπαινῶ τὸ ἄνδρα, καὶ ἀνατίθημι τὰ κατηγορήματα, καὶ φίλον ποιοῦμαι αὐτὸν, ἡγεμόνα ὄντα. *Philo.* δύο ὦ Παρρησιάδη. ἀφίεμέν σε τῆς αἰτίας, καὶ ἀπράσσεις κρατοῦς. καὶ τὸ λοιπὸν, ἴσθι ἡμέτερος ὤν. *Parrh.* ὑπερνικήσαι γὰρ ἐγὼ τοῦτο. μᾶλλον ȝ τραγικώτερον αὐτὸ ποιήσειν μοι δοκῶ. σεμνότερον γὰρ [1] ὦ μέγα σεμνὴ νίκη τὸν ἐμὸν βίον καταχρῆς, καὶ μὴ λήξεις στεφανοῦσα. *Apet.* ὑμῖν [2] δευτέρου κρατῆρος ἤδη καταρχόμενοι στεφανοῦμεν κἀκείνους, οὓς δίκαιον ὑπέχουσιν, αὖθ' ὧν εἰς ἡμᾶς ὑβρίζουσι. καταγορήσει ȝ Παρρησιάδης ἐκείνου. *Parrh.* ὀρθῶς ὦ ἀρίστη εἶπας. ὅστις οὖν πρὸς συλλογισμὸν, καθικύψας εἰς τὸ ἄντρον, στεναύρυτος τοὺς φιλοσόφους. *Syllogi.* ἄκουε. σίγα. τοὺς φιλοσόφους ἥκειν εἰς ἀκρόπολιν ἀπολογησομένους ἐπὶ τῇ ἀρίστῃ, καὶ φιλοσοφίᾳ, καὶ δίκῃ. *Parrh.* ὁρᾷς; ὀλίγοι συνήρχοντο, γνωρίσαντες τὸ κήρυγμα. ἄλλως γὰρ, δίδασκε τοὺς δίκαιον. οἱ πολλοὶ ȝ αὐτῶν, ὧν ȝ σχολὴν ἄγουσιν, ἀμφὶ τὰς πλουσίους ἔχοντες. οἱ ȝ βάλα πάνυ ὀλίγοι ἦκεν, καὶ τάδε ὦ συλλογισμὲ κήρυττε. *Philo.* μηδαμῶς. ἀλλὰ σὺ

Quid aliud, quàm à crimine eum absolvi, inter amicosque & benefactores nostros ascribi debere? Planè enim nobis idem quod Ilienſibus, accidit: hunc tanquam Tragœdum quempiam in nos excitavimus, qui Phrygum calamitates decantaret. Canat igitur, & Dei inimicos tragicè exagitet. *Diog.* Ego quoque ô Philosophia, planè hominem laudo, quæque illi objeci retracto: & quia generosus est, amicum eum facio. *Phil.* Euge ô Parrhesiades ab accusatione te absolvimus, in omnibus vincis. Cæterùm te nostrum esse scias. *Parrh.* Hanc primam adoravi: verùm aliud magis tragicum opus mihi superesse puto. Siquidem ô valdè veneranda Victoria quotidie vitam meam reddis venerabilem, nec coronare desinis. *Virtus.* Numquid igitur à secundo jam ordiamur cratere, & illos citemus, ut ob ea quibus in nos injurii fuêre, pœnas expendant? Parrhesiades autem unumquemque accusabit. *Phil.* Rectè ô Virtus, elocuta es. Quapropter heus tu minister Syllogisme in urbem te confer, & Philosophos advoca. *Syllog.* Audi, tace. Philosophi in arcem ascendant, ut apud Virtutem, Philosophiam, & Iustitiam accusationem diluant. *Parrh.* Videsne? pauci conveniunt citatione cognita. Nam justitiam præsertim timent. Nec ocioſi sunt plerique ipsorum, dum circa divites versantur. Sed si vis ut veniant omnes, præconium his verbis pronuncia Syllogisme. *Phil.* Minimè: sed tu Par-

1 Ὦ μέγα σεμνὴ Νίκη] Ex Euripid. *Beurd.*

2 Δευτέρου κρατῆρος] Specie proverbii. De secundo cratere, Long. lib. 3. στομφ. Achil. Tat. lib. 2.

1 Συ-

λαζόνας ἀκούειν, καὶ θεοῖς ἐχθρὰς ἄξιον οἴεσθαι μισεῖν. ἢ σὺ γὰρ ὦ Πυθαγόρα, καὶ Πλάτων, καὶ Χρύσιππε, καὶ Ἀριστοτέλες, τί φατὲ προσήκειν ὑμῖν τοῖς τοιούτοις, ἢ οἰκεῖόν τι, καὶ ξυγχωρεῖς ἐπιδεικνυσθαι τῷ βίῳ; ἢ Δία Ἡρακλῆς φασι, καὶ Πίθηκος. ἢ διότι πώγωνας ἔχουσι, καὶ [1] φιλοσοφεῖν ἀσκοῦσι, καὶ [2] σκυθρωποί εἰσι, λαβεῖν δοκοῦσι χρὴ ὑμῖν εἰκάζειν αὐτούς; ἀλλ' ἤνεγκεν ἂν εἰ πιθανοὶ γὰρ ἦσαν καὶ ἐπὶ τῇ προσκέψεως αὐτῆς. νῦν δ', βέλτιον ἂν γὰρ ἀνδρὶ μιμήσασθαι, ἢ ὄρνεσι φιλοσόφοις. εἴρηκα τὰ ὑπὲρ ἐμαυτοῦ, ὁπόσα εἶχον. σὺ δ' ὦ ἀλήθεια, μαρτύρῃ πρὸς αὐτούς, εἰ ἀληθῆ ἐστι. Φιλο. μετάσχοι ὦ Παῤῥησιάδη παῤῥωτέρω ἔτι. τί ποιῶμεν ἡμεῖς; πῶς ὑμῖν εἰρηκέναι ἄνηρ ἔδοξεν; Ἀρετη. ἐγὼ μὲν ὦ φιλοσοφία, μεταξὺ λέγοντος αὐτοῦ, [3] κἀγὼ τῆς γῆς δύναμαι ὑπέμιμνον. ὅπως ἀληθῆ πάντα εἴπειν. ἐγνώριζον γὰρ ἀκούσασι ἕκαστον τῶν ποιήτων αὐτὰ, καὶ φήρμοζον μεταξὺ τοῖς λεγομένοις, τοῦτο μὲν, ἐς τύνδε. τοῦτο δ', ὁ δεῖνα ποιεῖ. καὶ ὅλως ἔδειξε τοὺς ἄνδρας σαφῶς, καθάπερ ἐπὶ τινος γραφῆς τὰ πάντα προσοικότας, οὐ τὰ σώματα μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰς ψυχὰς αὐτὰς ἐς τὸ ἀκριβέστερον ἀπεικάσας. Φιλο. καίτοι πάνυ ἠρυθρίασα ὦ ἀρετή. ὑμεῖς δ', τί φατέ; Αν.

rogantes illos, & Deorum inimicos, odio dignos esse puto. Tu enim Pythagora, & Plato, & Chrysippe, & Aristoteles, qua in re tales vobiscum dicitis convenire, aut proprium, ac cognatum in vita præstitisse? Ita per Iovem, Hercules, inquiunt, & Simia. An quia barbas habent, & se philosophari profitentur, & severitatem vultu prætendunt, propterea cum vobis sunt comparandi? An tulissem, si saltem illi ad simulationem fuissent apti. Nunc verò citiùs vultur luscíniam imitabitur, quàm illi Philosophos. Quæ pro me dicendi habebam exposui. At tu Veritas numquid vera sint apud ipsos testificare. *Phil.* Nunc longius ô Parrhesiades, absiste. Quid nos faciamus? quomodo vir hic vobis videtur dixisse? *Virtus.* Ego quidem ô Philosophia, dum iste perorabat, terram subire optabam: adeò vera omnia dixit. Itaque audiens unumquemque eorum qui talia faceret, agnoscebam: interimque ex iis quæ dicebantur, hoc ad istum, hoc verò ad certum illum qui faceret referebam. Denique viros illos perspicuè indicavit, tanquam ex aliqua pictura expressos: nec solùm corpora sed animas etiam ipsas absolutissimè effinxit. *Phil.* Ego quoque planè erubui, ô Virtus. Vos verò quid dicitis? *Revix.* Quid

1 Φιλοσοφεῖν ἀσκοῦσι] Sic bene legit Interp. minus recte Cod. Angl. φάσκουσι. Bourd.

2 Σκυθρωποί εἰσι] Vt in Nigrin. & Lapith. & passim alibi. *Idem.*

3 Κατὰ τῆς γῆς δύναμαι] Sic de merced. conduct. δύναμαι ἔγωγε συμπαίζειν ἐκείνοις πάντα. Sic adversus Indoct. δύναμαι τότε χάσκειν σοι τῷ γῆν καὶ σκαπτῷ, sic ἑταιρ. πῶς ἂν μὴ γῆ κατάποιμι; eadem in Lapith. sic apud Heliod. lib. 1. μυχόμενος δὲ κατωφύναι μᾶλλον habent ex Homeri Iliad. 4. τότε μοι χάσοι δυσεῖα χθών. Simile illud est Æschyli Suppl.

Θέλοιμι δ' ἂν μορσίμου
Βρόχου τυχεῖν ἐν σπαργάνοις. Idem.

1 Ω μὲ-

πῶ ἔχ ἄλλο, ἢ ἀφεῖναι αὐτὸν ἔ ἐγκλήμασιν, καὶ φίλον ἡμῖν, καὶ εὐεργέτην ἀναγκάζεσθαι; τὸ γὰρ ἔ Ἰλιάσι πεπόνθαμεν, τραγῳδὸν τινα τοῦτον ἐφ' ἡμᾶς κεκινήκαμεν, ἀσόμενον τὰς Φρυγῶν ξυμφοράς. ἀδέτω γοῦν, καὶ τοὺς ἐχθροὺς ἐκτραγῳδείτω. Διο. καὶ αὐτὸς ὦ φιλοσοφία, πάνυ ἐπαινῶ τὸν ἄνδρα, καὶ ἀναπτῆναι τὰ κατηγορήματα, καὶ φίλον ποιῆσαι αὐτόν, ἡμεῖς ὄντα. Φιλο. δίκαια ὦ Παρρησιάδη. ἀφίεμέν σε τῆς αἰτίας, καὶ ἀπαίσιος κριτοῦς. καὶ τὸ λοιπὸν, ἴσθι ἡμέτερος ὤν. Παρρ. ἀποσεμνύνεται τῷ γε ἀφέτει. μᾶλλον ἢ τραγικώτερον αὐτὸ ποιῆσαι μοι δοκῶ. σεμνότερον γὰρ [1] ὦ μίαν σεμνὴ νίκην τὸν ἐμὸν βίοῦν κατέχρις, καὶ μὴ λήρους τεφανῶσαι. Αρε. ὑκοῦν [2] δεύτερα κρατῆρα ἤδη καταρχώμεθα ἀφοσκολάπτειν καὶ ἐκείνους, ὡς δίκην ὑπέχωσιν, ἀφ' ὧν εἰς ἡμᾶς ὑβρίζουσι. καταχορήσω ἢ Παρρησιάδης ἐκόντα. Παρρ. ὀρθῶς ὦ ἀρετὴ ἔλεξας. ὥστε σὺ πρῶ συλλογισμὸν, καθαπτύψας εἰς τὸ ἄστυ, ἀφοσκηπτε τὰς φιλοσόφους. Συλλογ. ἄκουε. σίγα. τὰς φιλοσόφους ἥκειν εἰς ἀκρόπολιν ἀπολογησομένους ἐπὶ τῇ ἀρετῇ, καὶ φιλοσοφίᾳ, καὶ δίκῃ. Παρρ. ὁρᾷς; ὀλίγοι συμπέρχονται, γνωρίσαντες τὸ κήρυγμα. ἄλλως γάρ, δίδασκε τὸν δίκαιον. οἱ πολλοὶ ἢ αὐτῶν, ὧ ἢ σχολὴ ἄγουσιν, ἀμφὶ τὰς πλουσίους ἔχοντες. οἱ ἢ βάλα πάνυ ὀλίγοι ἦκον, καὶ τάδε ὦ συλλογισμὲ κήρυττε. Φιλο. μηδαμῶς. ἀλλὰ σὺ

Quid aliud, quàm à crimine eum absolvi, inter amicosque & benefactores nostros ascribi debere? Planè enim nobis idem quod Iliensibus, accidit: hunc tanquam Tragœdum quempiam in nos excitavimus, qui Phrygum calamitates decantaret. Canat igitur, & Dei inimicos tragicè exagitet. *Diog.* Ego quoque ô Philosophia, planè hominem laudo, quæque illi objeci retracto: & quia generosus est, amicum eum facio. *Phil.* Euge ô Parrhesiades ab accusatione te absolvimus, in omnibus vincis. Cæterùm te nostrum esse scias. *Parrh.* Hanc primam adoravi: verùm aliud magis tragicum opus mihi supereſſe puto. Siquidem ô valdè veneranda Victoria quotidie vitam meam reddis venerabilem, nec coronare desinis. *Virtus.* Numquid igitur à secundo jam ordiamur cratere, & illos citemus, ut ob ea quibus in nos injurii fuêre, pœnas expendant? Parrhesiades autem unumquemque accusabit. *Phil.* Rectè ô Virtus, elocuta es. Quapropter heus tu minister Syllogisme in urbem te confer, & Philosophos advoca. *Syllog.* Audi, tace. Philosophi in arcem ascendant, ut apud Virtutem, Philosophiam, & Iustitiam accusationem diluant. *Parrh.* Videsne? pauci conveniunt citatione cognita. Nam justitiam præsertim timent. Nec ociosi sunt plerique ipsorum, dum circa divites versantur. Sed si vis ut veniant omnes, præconium his verbis pronuncia Syllogisme. *Phil.* Minimè: sed tu Par-

1 Ω μίαν σεμνὴ Νίκη] Ex Euripid. *Board.*

2 Δεύτερα κρατῆρα] Specie proverbii. De secundo cratere, Long. lib. 3. φοιμῶ. Achil. Tat. lib. 3.

1 Συ-

ὦ Παῤῥησιάδη, προσκάλει, κἀγὼ σοι δεκεῖ. Παῤῥη. ἡδὺν τόδε χαλεπόν. ἄκουε, σίγα. ὅσοι φιλόσοφοι εἶναι λέγουσι, καὶ ὅσοι προσήκειν αὐτοῖς οἴονται τὸ ὄνομα, ἥκειν ἐς ἀκρόπολιν ἐπὶ τὴν Δῆμητρα μίλη. δύο μναῖ ἑκάστῳ δοθήσονται, καὶ [1] σησαμοῖ πλακοῦς. ὃς δ' ἂν πυγὴν βαθὺν ἐπιδείξηται, καὶ [2] παλαίσηται ἰχνάδην, καί τις αὐτὸν ἐπιπλήξειε. καμίζειν δ' ἔκαστον σωφροσύνην μὲ, καὶ δικαιοσύνην, ἢ ἐγκράτειαν, μηδαμῶς. οὐκ ἀναγκαῖα γὰρ ταῦτά γε, ἀλλὰ μὴ παρῇ. πέντε γὰρ συλλογισμοὺς ἐξέπαυλον. ὁ γὰρ βέλτιος ἄνδρ' ἀπὸ τούτων εἶναι σοφόν. [3] κεῖται δ' ἐν μέσοισιν δύο χρυσοῦ τάλαντα, τῷ, ὅς μὲν πᾶσιν ἐρωτήσει ἔξοχος εἴη βαθαί. ὡς πλήρης μὲν ἡ ἄνοδος ἀθροίζοιτο, ἐπὶ τὰς δύο μνᾶς ὡς ἤκουσα μόνον. ἔνδοθεν δὲ τὸ Πελασγικὸν ἄλλοι, καὶ κατὰ τὸ Ἀσκληπιεῖον ἔτεροι. καὶ ἐπὶ τὸ Ἄρειον πάγον, ἔτι πλείους. ἔνιοι δὲ, καὶ κατὰ τὸ Τάλω τάφον. οἱδὲ, καὶ ἐπὶς τὸ Αἰακεῖον προσέβαλον πολέμιοι, ἀνέρπουσι βουβῶνες. νὴ Δία καὶ βοτρυδὸν, ἐσμῷ ὄκλου. ἵνα καὶ καθ' Ὅμηρον εἴπω, ἀλλὰ πάντες ἔσαν μάλα πολλοὶ, καὶ σύθην [4] μυρίοι, ὅσά τε φύλλα, καὶ ἄνθεα γίνεται ὥρῃ. [5] μεσὴ δὲ ἀκρόπολις ἐν βοῇ, κλαγγῇ δὲ προσπεσόντων, καὶ παταγῇ πόρῳ. πάντα πλαστικὰ. ἀναισχυντία. βακτηρία. λιχνεία. συμπόσιον. ἐπὶ τούτοις ἐγὼ ἀπολοῦμαι.

Parrhesiades, prout tibi visum fuerit illos advoca. *Parrh.* Hoc non est difficile. Audi, tace. Quicunque se Philosophos esse dicunt, & quicunque nomen hoc ad se spectare arbitrantur, ad distributionem in arcem veniant: duæ minæ singulis dabuntur, & sesamina placenta. Quicunque verò barbam profundam ostenderit, ille caricarum massam insuper accipiet. Nemo verò modestiam, & justitiam & continentiam afferat (hæc enim necessaria non sunt, si non adsint) sed ex modis omnibus quinque syllogismos. Non enim fas absque his sapientem esse *In medioque auri duo sunt objecta talenta, Danda illi qui sit melior certamine cunctis.* Papæ quàm refertus est conflictantium ascensus, postquam duarum minarum mentionem tantùm audiverunt. Ad Pelasgium alii, alii juxta templum Æsculapii, & circum Areopagum etiam plures, nonnulli quoque penes Tali sepulchrum: pars etiam admotis scalis templo Dioscurorum, cum strepitu ascendunt, per lovem etiam confertim, examinis apum instar: & ut Homeri verbis utar: sed inde quamplurimi, illic quoque innumeri, *Quot folia & flores nascuntur tempore verno.* Plena autem est arx brevi tempore cum clangore confidentium: estque undique pera, barba, adulatio, impudentia, baculus, edacitas, syllo-

1 Σησαμοῖ πλακοῦς] Dixi ad Petron. *Bourd.*

2 Παλαίσηται ἰχνάδην] Hæc passim apud Lucianum hac de re Theophyl. Simoc. Epist. 14. ὁ δὲ ἀντίσοφος ἅτοπά τινα ἀφ' ἱχνάδων τὰ πλεῖστα ἐπιζέφυρα ἐς τὰς ἀκρίδας ἐκ οἴδε ὅπως ἀπῤῥίπτουσι, ὁ δὲ τροχίας ἐπεχύτης, ἐς μοῖράν τινα ἥτε μὴ πάχος κομίζεσθαι οἴκαδε, posteriorem hanc partem tangit in Lapith. *Idem.*

3 Κεῖται δ' ἐν μέσοισι] Parodia ex Iliad. σ. Idem.

4 Μυρίοι] Ex Homer. Il. β. pro ἦεν Angl. ἔσαν. Idem.

5 Μεσὴ δὲ] Casaub. ad Athen. *Idem.*

γασμός. Φιλαργυρία. οἱ ὀλίγοι δ', ὑπόσοι τοῦς τὸ τοῦτον κήρυγμα ἀκεῖνο ἀπήεσαν, ἀφανεῖς, καὶ ἄσημοι, ἀναμιχθέντες τῷ πλήθει τῶν ἄλλων, καὶ λελήθασιν ὄντα τῇ ὁμοιότητι τῶν ἄλλων χημάτων. τοῦτο γάρ τὸ δεινότατόν ἐστιν ὦ Φιλοσοφία, καὶ ὃ τις ἂν μέμψαιτό σε μάλιστα, τὸ [1] μὴ δ' ἐπιδέλκειν γνώρισμα καὶ σημεῖον αὐτοῖς. πάνυ γὰρ ὀλίγοις οἱ χρῆναι ὅτοι πολλάκις τῶν ἀληθῶς φιλοσοφούντων. Φιλο. ἔστι τοῦτο μετ' ὀλίγον. ἀλλὰ [2] διχώμεθα ἤδη. Πλα. αὐτοὺς ἡμᾶς τοῦτους χρὴ τοὺς πλατωνικοὺς λαβεῖν. Πυθ. οὐκ, ἀλλὰ τοὺς πυθαγορικούς ἡμᾶς. τοῦτο μὲν γὰρ Πυθαγόρας ἦν. Στω. ληρεῖτε. ἀμείνους ἡμεῖς οἱ ἀπὸ τῆς στοᾶς. Περιπα. ἢ μὰ δί'. ἀλλ' ἴσως γε τοῖς χρήμασι, τοῦτοι ἂν ἡμεῖς εἴημεν, οἱ σὺ δ' ὠφελήσετε. Επι. ἡμῖν τοῖς ἐπικυρείοις τὰς πλακοῦντας δότε, καὶ τὰς σπλάδνας. ἐγὼ δ' τῶν μνῶν ὠφεληθήσομαι, κἂν ὑστάτους δεῖ λαμβάνειν. Ακαδη. πῶς τὰ δύο τάλαντα; δείξομεν γὰρ οἱ ἀκαδημαϊκοὶ ὅσον τῶν ἄλλων ἴσμεν ἐλαττούμεθα. Στω. οὐχ ἡμῶν τῶν σοφῶν παρόντων. Φιλο. παύσασθε φιλονικοῦντες. ὑμεῖς δ' οἱ κυνικοὶ, μήτε αὖθις ἀλλήλοις, μήτε τοῖς ξύλοις παίετε. ἐπ' ἄλλα γὰρ ἴστε κεκλημένοι. καὶ τοῦ ἔγωγε ἡ φιλοσοφία, καὶ ἡ ἀρετὴ αὕτη, καὶ ἡ ἀλήθεια, διακρινοῦμεν τίνες οἱ ὀρθῶς φιλοσοφοῦντες εἰσίν. εἶτα ὅσοι μὲν ἂν ἀμέμπτως τὰ ὑμῖν δοκοῦντα βιῶντες, δίδυμα μισήσουσιν, ἄθλιοι κεκλημένοι. τοὺς δ' ἄλλους δ', καὶ ἤδιον ἡμῖν προσήκοντας,

syllogismus, avaritia. Ac pauci illi, quotquot ad primum illud præconium aſcenderunt, obſcuri & ignoti, reliquorum turbæ immixti, ſubaliarum formarum ſimilitudine deliteſcunt. Eſt & hoc ô Philoſophia moleſtiſſimum, & in quo te maximè quis reprehendat, quòd nullas illis notas & ſigna inuſſiſti: ſiquidem præſtigiatores iſti, ſæpius ad perſuadendum, verè philoſophantibus ſunt aptiores. *Phil.* Fiet illud paulò poſt: ſed jam excipiamus. *Plat.* Nos Platonicos par eſt accipere primos. *Pyth.* Minimè: ſed nos Pythagoricos. Prior enim fuit Pythagoras. *Stoic.* Deſipitis. nos Stoici ſumus præſtantiores. *Perip.* Minimè quidem: verùm nos ex Peripato primi ſimus in pecuniis. *Epic.* Nobis Epicureis date placentas, & caricarum maſſas. Quod ad minas attinet, expectabimus, quanvis oporteat nos poſtremos accipere. *Acad.* Vbi ſunt illa duo talenta? ſiquidem nos Academici oſtendemus, quantum aliis ſimus contentioſiores. *Stoic.* Non præſentibus nobis Stoicis. *Phil.* Deſinite contendere, vos verò Cynici, ne vos invicem pulſetis, neque baculis cædatis: nam vos ad alia vocatos eſſe ſcitis. Nunc equidem ego Philoſophia, & hæc Virtus, Veritaſque judicabimus quinam ſint qui verè philoſophantur. Inde qui noſtrum inſtitutis vivere invenientur, fœlices erunt quòd optimi habiti fuerint. Sed præſtigiatores illos, nilque ad nos ſpectantes, ma-

1 Μὴ δ'] Angl. μοῦν. Bourd.

2 Δεχώμεθα ἤδη] Angl. ἤδη αὐτοὺς ſic erat legendum, aliter tamen Interpres & Mſſ. & Cod. Florent. *Idem.*

κακὸς κακῶς ἀπιτρίψομεν, ὡς μὴ ἀντιποιοῖντο τῶν ὑπὲρ αὐτοὺς, ἀλαζόνες ὄντες. τί τοῦτο; φεύγατε τὴν Δίκα κλῆν· τὰ μὲν πρεμνὰν οἱ πολλοὶ, ἀλλὸ μόρος· κενὴ δ' ἔτι ἡ ἀκροπόλις. πλὴν ὀλίγων τινῶν, ὁπόσοι μεμνήκασιν, ἃ φοβηθέντες τὴν πρόσω, οἱ ὑπηρέται ἀνέλεσθε τὴν πήραν, ἵν' ὁ Κυνίσκος ἀπόρριψεν ὑπὸ τῇ προκῇ. φέρ' ἴδω τί ἔχει, ἦτοι [1] θέρμους, ἢ βιβλίον, ἢ [2] ἄρτους τοὺς αὐτοπυρίτας; Παρρή. ἄκ. ἀλλὰ χρυσίον τινὰ, καὶ μύρον, [3] καὶ μαχαιρίδιον θυτικὸν, [4] καὶ κράτηρα, καὶ κύβους. Φιλο. εὖγε ὦ γενναῖε. τοιαῦτά σοι ἴσως τὰ ἐφόδια τῆς ἀσκήσεως. καὶ μὴν τούτων, πᾶσιν λοιδορεῖσθαι ἅπασι, καὶ τοὺς ἄλλους παιδαγωγεῖν. Παρρή. τοιοῦτοι μὲν ἡμῖν ἴσως. χρὴ δ' ὑμᾶς σκηπτὸν ὅπλα πρόπαν ἀγνοεῖν ἃ ταῦτα πιστεύσαντας, καὶ διαγνῶσιν οἱ συντυγχάνοντες οἵτινες οἱ ἀγαθοὶ αὐτῶν, καὶ οἵτινες αὖ πάλιν οἱ δι' ἑτέρα βίᾳ. σὺ δ' ὦ ἀλήθεια, ἐξεύρισκε. ὑπὲρ σοῦ γὰρ τοῦτο γένοιτ' ἄν, ὡς μὴ ἐπικρυφθῇ σε τὸ ψεῦδος, μὴ δι' ὑπὸ τῆς ἀγνοίας λανθάνωσιν οἱ φαῦλοι τῶν [5] ἀνθρώπων ἐς τὰς χρήσεις μεμιγμένοι. Ἀλλ. ἐπ-

malos male perdemus: ne ſuperbi illi quæ ſunt ſupra ſe affectent. Quid hoc rei eſt? Fugitis per Iovem multi per confragoſa deſilientes: jamque arx eſt vacua: præter paucos illos qui judicium non formidantes remanſere. Vos verò miniſtri peram tollite, quam Cyniſcus fugiendo abjecit. Age videam quid habeat, an lupinos, librumve, aut panes cibarios? *Parrh.* Minimè: ſed aurum hoc, & unguentum cultrum ſacrificuli? & ſpeculum, & talos. *Phil.* Euge ô generoſe, hæc tibi exercitationis erant viatica: cumque his æquum eſſe cenſebas omnibus conviciari, atque alios docere. *Parrh.* Tales illi ſunt nobis. Cæterùm oportet vos conſiderare, quo pacto deſinent hæc ignota eſſe, & dignoſcentur qui tecum conſueſcunt, quinam illorum ſint boni, quinam contra alterius ſint vitæ. Tu autem Veritas illud comperito. Nam è re tua fuerit, ut tibi mendacium non prævaleat: neu præ ignorantia pravi homines immixti bonis deliteſcant. *Verit.* Hac in re

1 Θέρμους] Dixi ad Petronii *lupinos*. Bourd.

2 Ἄρτους τοὺς αὐτοπυρίτας] Hæc omnia in Dialog. mort. & in Catapl. *Idem.*

3 Καὶ μαχαιρίδιον θυτικὸν] *Secespita*. Caſaubon. ad Suet. Aug. dico fuſe alibi. *Idem.* Brodæus μαχαιρίδιον πυθικὸν. *Delphicum gladium*. Verùm ἀτυχεῖ παντελῶς. Dixiſſet ſaltem *Delphicum cultrum*. Sed neque hoc neque illud Lucianus voluit, verum intelligi μαχαιρίδιον θυτικὸν cultellum ſacrificatorium, ſive cultrum ad ſacrificia, ac feſtos dies atque epulas. Culter Delphicus neceſſitatis: cultellus ſacrificatorius deliciarum & voluptatis. Non perſtringit autem res ad uſum hujuſce Cynici ullas Lucianus, in pera ejus inventas, ſed quæ ſummarum deliciarum ſint, χρυσίον, μύρον, μαχαιρίδιον θυτικὸν, κράτηρον, κύβους. *Aurum*, *unguentum*, *cultellum ad ſacrificia*, *ſpeculum*, *teſſeras*, &c. Quemadmodum ſacrificationes gumiis epularum occaſiones fuerint, longum fuerit nunc ediſſertare. *Marc.*

4 Καὶ κράτηρον] Hæc eleganter apud Apul. in Apol. *Bourd.*

5 Ἀνθρώπων ἐς τὰς χρήσεις μεμιγμένοι] Alia Anglic. Cod. lectio οἱ φαῦλοι τῶν ἀνθρώπων τὰ ἐς χρήσεις μεμιμημένοι. Idem.

1 Θα-

αὐτῷ εἰ δοκεῖ Παῤῥησιάδῃ, ποιησώμεθα τὸ τοιοῦτον, ἐπὶ χρηστὸς ἄνηρ ἐστὶ, καὶ οἷος ἡμῖν, καὶ σὺ ὦ φιλοσοφία, μάλιστα θαυμάζων, ὥσθ' ἁλαζόνα μὲν αὐτὸν τῷ ἐλέγχῳ, ἅπασι τοῖς φάσκουσι φιλοσοφεῖν σύνευχόμενοι, εἴ δ' ὃν μὴ ἂν οὖρῃ γνήσιον ὡς ἀληθῶς φιλοσοφίας, στεφανοῦσθαι [1] θαλλῷ στεφάνῳ, καὶ εἰς τὸ πρυτανεῖον καλεσάσθαι. ὧν δὲ τινες εἰσι πολλοὶ εἰσι, καταῤῥάτω ἀνδρὶ ὑποκριτῇ φιλοσοφίας ἐντυχὼν, τὸ τριβώνιον ἀφελόμενος, ἀποκειράσθω τὰ πώγωνα σὺν χαλκῇ μαχαίρᾳ, καὶ ἐπὶ δὲ μετώπου στίγματα ἐπιβαλλέσθω, ἢ ἐγκυσάσθω καὶ τὸ μεσόφρυον. ὁ δὲ τύπος δὲ καυτηρίου, ἐγὼ ἀλώπηξ, ἢ πίθηκος. Φιλο. οὕτω ὦ ἀλήθεια. ὁ δὴ ἔλεγχος ὦ Παῤῥησιάδη, τοιόσδε ἐστὶν, οἷόν ὁ τῶν ἀετῶν φασὶ τὸν ἥλιον εἶναι λέγεται. ἢ μὰ Δία. ὥσπερ κἀκεῖνος ἀνεπιλείπτως τῷ φωτὶ, καὶ φασὶ σκεῦος δοκιμάζειν. ἀλλὰ φασὶν χρυσίον, καὶ δόξαν, καὶ ἡδονὴν, ὃν μὴ ἂν αὐτῶν εἰδῇς ὑπερορῶντα, καὶ μηδαμῶς ἐλκόμενον φασὶ τὴν ὄψιν, ὅτῳ ἔστι, ὁ τοῦ θαλλοῦ στεφόμενος. ὃν δὲ ἂν ἀτενὲς ἀποβλέπουσα, καὶ τῶν χαίρων ἐρέσθαι ἐπὶ τὸ χρυσίον, ἀπάγειν ἐπὶ τὸ καυτήριον τοῦτον, ἀποκειράμενον ex Parrhesiadis arbitrio, siquidem probus, ac nobis benevolus est visus, teque ô Philosophia maximè admiratur: ita faciamus: ut assumpto secum Elencho, conveniat omnes qui se philosophari profitentur: tum quem verè legitimum Philosophiæ ælumnum invenerit, corona coronet oleagina, & in prytaneum vocet. Si verò in aliquem, quales multi sunt, execrandum virum, ac Philosophiæ simulatorem inciderit, attritam vestem dilaceret, barbamque hirci tonsoria novacula abradat, frontique stigmata imprimat, vel inter media supercilia inurat sitque inustionis figura Vulpes, aut Simia. *Phil.* Euge Veritas. Talis autem ô Parrhesiades, sit Elenchus, qualis aquilarum pullus ad solem esse fertur. Non per Iovem tamen, ita ut lumen obtueantur, indeque probentur. Verùm exposito coram illis auro, gloria, voluptate, quem ipsorum ea despicere videris, & nequaquam ad aspiciendum trahi, is esto qui oleagino ramo coronetur. Quem verò fixis oculis intuentem, manumque ad aurum protendentem deprehenderis, hunc abrasa priùs barba, inurendum ab-

1 Θαλλῷ στεφάνῳ] Sic postea τὸ θαλλὸ στεφάνῳ, Grammatici Græci idem esse ajunt ac θαλλὸς, quid autem θαλλὸς Theocr. docet Eryll. Hesych. Suid. vocaverunt etiam ὄρον κρατὸς ut apud Hesych. verbo κύτλασον cujus locum emendat Clariss. Scal. κύτλῳ δὲ κρατὸς ὄχος ὕσπιος παρὰ κωμῳδοῖς &c. vocaverunt Latini sagmina Gl. vet. *Sagmina* θαλλὸς, στεφάνη. Hac de re Athen. lib. 7. ferebantur in Panathenaica pompa, quique ferebant θαλλοφόροι dicti, ut vult Iuncus apud Stob. licet quidam asserant fuisse ramos olivæ quos manu gestabant, ut videatur esse illud Homericum σίμβλατ' ἔχων ἐν χερσὶν usi sunt & Latini ut autor Ceir.

Pergit Amyclas spargens altaria thallo.

Quod Virg. 6. Æn. dixit

ramo frondentis oliva. Bourd.

πω σφόδρα τὸ πώγωνα. Παῤῥη. ὡς ἔοικεν ἔσω τοῦτο ὦ φιλοσοφία. καὶ ὄψει αὐτίκα μάλα τοὺς πολλοὺς αὐτῶν, ἀλωπεκίας, ἢ πιθηκοφόρους. ὀλίγους δὲ καὶ ἐστεφανωμένους. εἰ βούλεσθε μᾶλλον, καὶ τούτων τινὰς ἀνάξω πρὸς ὑμᾶς νὴ Δί' αὐτῶν. Φιλο. πῶς λέγεις, ἀνάξεις τοὺς φυγόντας; Παῤῥη. καὶ μάλα, ὦ ἡ ἱερεία μοι ἐδόκει ὀλίγον χρῆσθαι τῷ ὁρμίσκῳ ἐκείνῳ καὶ τῷ ἀγκίστρῳ, ὅπερ ὁ ἁλιεὺς ἀνέθηκεν ὁ ὑπὸ Πειραιῶς. Ιε. ἰδοὺ δὴ λάβε καὶ τὸ κάλαμόν γε ἅμα, ὡς πάντ' ἔχοις. Παῤῥη. ἐκεῖνο ὦ ἱέρεια, καὶ ἰχάδας μοι πάνυ δὸς ἀνύσασα, καὶ ὀλίγον δὲ χρυσίου. Ιε. λάμβανε. [1] Φιλο. τί προσδοκᾷς ἀνὴρ διαθεῖσθαι; Παῤῥη. διελάσας τὸ ἄγκιστρον ἰχάδι, καὶ χρυσίῳ, καθίζομαι ἐπὶ τοῦ ἀκρωτηρίου, [2] καθῆκα εἰς τὴν πόλιν. Φιλο. τί τοῦτο ὦ Παῤῥησιάδη ποιεῖς; ἦπου τοὺς λίθους ἁλιεύσειν διέγνωκας ὑπὸ Πελασγικοῦ; Παῤῥη. σιώπησον ὦ φιλοσοφία, καὶ τὴν ἄγραν προσμένωμεν. σὺ δὲ Ποσειδὼν ἀρχέσω, καὶ Ἀμφιτρίτη φίλη, πολλοὺς ἡμῖν ἀνάπεμπε τῶν ἰχθύων. ἀλλ' ὁρῶ τινα λάφυρον δυμενῆ, μᾶλλον δὲ χρύσοφρυν. Ελδ. ὄπ. ἀλλὰ καλός ἐστι. προσέρχεται δὴ τῷ ἀγκίστρῳ κεχηνώς. ὀσφραίνεται δὲ χρυσίου. θλησίον ἤδη ἐστίν. ἔψαυσεν. εἴληπται. ἀνασπάσωμεν. Παῤῥη. καὶ σὺ ὦ ἔλεγχε, νῦν ξυμπιλάβου τῆς ὁρμιᾶς. ὡνὴ ἐστί. φίρ' ἀβδucas. *Parrh.* Hæc, ὦ Philosophia, erunt, ut censes: & confestim permultos eorum vulpe, vel simia notatos videbis, paucos verò coronatos: quinimo si placuerit, nonnullos illorum vobis per Iovem huc adducam. *Phil.* Quid ais? fugientes adduces? *Parrh.* Ita quidem, si sacerdos funiculum hunc, & hamum à Piræensi piscatore dicatum, velit mihi parumper commodare. *Sacerd.* En accipe, calamumque simul, ut habeas omnia. *Parrh.* Quin igitur Sacerdos, caricas aliquas, parumque auri da mihi properè. *Sacerd.* Accipe. *Phil.* Quidnam vir hic facere intendit? *Parrh.* Hamo carica & auro inescato, summo muro insidens in urbem demisit. *Phil.* Quid agis ὦ Parrhesiades? numquid lapides [1] ex Pelasgico piscari decrevisti? *Parrh.* Tace Philosophia, ac prædam expecta. Tu verò piscator Neptune, tu quoque chara Amphitrite, multos pisces nobis immitte. At lupum quendam ingentem video, vel potiùs auratam. *Libert.* Minimè. felis est, accedit ad hamum hians, aurum odoratur, prope jam adest, tetigit, captus est, attrahamus. *Parrh.* Tu quoque Elenche, nunc una funiculum arripe: attractus est. Age videam

1 Φιλο. τί προσδοκᾷς ἀνὴρ διαθεῖσθαι; Παῤῥη. διελάσας τὸ ἄγκιστρον ἰχάδι] Brodæus. ubi notata παῤῥησιάδα persona reponi vult personam Ἀρετῆς. Sed frustra. Respondet enim Parrhesiades Philosophiæ cum admiratione interroganti, tertiamque personam pro secunda usurpanti oratorie τί προσδοκᾷς ἀνὴρ διαθεῖσθαι; pro τί προσδοκᾷς διαθεῖσθαι ὦ παῤῥησιάδη; Mutavit personam ut exprimeretur admiratio rei novæ. Virtutis personæ locus hic nullus est. Patet autem etiam sequente mox interrogatione Philosophiæ τί ποτε τοῦτο, &c. *Marc.*

2 Καθῆκα εἰς τὴν πόλιν] Καθῆκαι εἰς τὴν πόλιν. Idem.

3 *Ex Pelasgico*] Pelasgicum locus fuit Athenis juxta arcem, de quo antea dictum est. *Cogn.*

ἰδὼ τίς εἶ ὦ βέλτιστε ἰχθύων. [1] ὦων ὦτός γε. Ἡράκλεις τῶν ὀδόντων. τί τοῦτο ὦ γναθοπληξ ἐλήψεαι, λιχνεύων περὶ τὰς πέτρας, ἵνα λήσειν ἤλπισας, ὑποδὺς κακῶς; ἀλλὰ νῦν ἔσῃ φανερὸς ἅπασιν, ἐκ τῶν βαρυγχάων ἀπαρτηθείς. ἐξέλωμαι τὸ δέλεαρ, καὶ τὸ ἄγκιστρον τυπτ. κενόν σοι τὸ ἄγκιστρον. ἡ δ' ἰχὰς ἤδη ἐντὸς ἔχεται, καὶ τὸ χρυσίον ἐν τῇ γαστρί. Διογ. μὰ Δία ἐξεμεσάτω, ὡς δὴ καὶ ἐπ' ἄλλους δελεάσωμεν. Παῤῥη. οὖ ἕνεκ. τί φῄς ὦ Διόγνητε; οἶσθα τοῦτο ὅστις ἐστιν. ἢ ἐντὸς οἶσθά σου τὸ ἀπήρ; Διογ. ἀνάμωσ. Παῤῥη. τί οὖν; πόσου ἄξιον αὐτὸν χρὴ φάναι; ἐγὼ μὲ γὰρ δυ' ὀβολοῖν ἐτίμησα αὐτὸν ἐπιμελῶς. Διο. πολὺ λέγεις. ἄωρωτός τε γάρ ἐστι, καὶ ἐδώδιμος, καὶ σκληρός, καὶ ἄπους. ἄφες αὐτὸν κατὰ κεφαλῆς ἀπὸ τῆς πέτρας. σὺ δὲ ἄλλον ἀνάπεμπε, κρύπτεις τὸ ἄγκιστρον. ὁρᾷτον μὴ τοῦτο ὄγε ὦ Παῤῥησιάδη, μὴ κάμπτόμενός σοι ὁ κάλαμος, ἀποκλασθῇ. Παῤῥη. ἡρρᾷ ὦ Διόγνητε, κἄφοι εἰσὶ, καὶ τῶν ἀφυῶν ἐλαφρότεροι. Διο. νὴ Δία ἀφυέστατοί γε. ἀνάσπα ὅμως. Παῤῥη. ἰδὺ τίς ἄλλος ἕτερος ὁ πλάτυς, ὥσπερ ἡμίτομος ἰχθὺς ἐντέτρηται; ψηφὶς τις κεχηνὼς ἐς τὸ ἄγκιστρον. κατέπιεν. ἔχεται. ἀνασπάσθω. τίς ἐστι; Διογ. ὁ πλατωνικὸς οὗτος λέγω. Πλατ. καὶ σὺ ὦ κατάρατε, ἥκεις ἐπὶ τὸ χρυσίον; Παῤῥη. τί φῄς ὦ Πλάτων; τί ποιῶμεν αὐτόν; Πλατ. ἀπὸ τῆς αὐτῆς πέτρας καὶ ἕτερον. Διο. ἐπ' ἄλλον καθείσθω. Παῤῥη. καὶ μὲν ὁρῶ τινα πάγκαλον ἐντετιθέντα. ὡς ἂν ἐνβυθῷ δόξαι ποικίλον τὸν χρῶτα, ταινίας τινὰς ἐπὶ θατέρα νώτου ἐπιχρύσους ἔχον-

deam quis sis ô piscium optime. Clamat iste: quales hercle dentes! Quid hoc rei est ô generosissime, circa petras liguriendo captus es, ubi te latitaturum sperabas? at nunc à branchiis pendens manifestus eris omnibus. Escam hanc, & hamum hunc extrahamus. En vacuus hamus: carica cum auro ventri jam adhæret. *Diog.* Per Iovem evomat, ut alios etiam inescemus. *Parrh.* Bene habet, quid ais ô Diogenes? tune hunc quisnam sit nosti? num ad te attinet? *Diog.* Nequaquam. *Parrh.* Quid igitur? quo precio dignus hic est dicendus? ego enim pridie duobus obolis eum æstimavi. *Diog.* Nimium dicis: nam & cibo est inutilis, & turpis, & durus, & neglectus. Hunc in caput à saxo præcipitem da. Tu verò alium demisso hamo attrahe: atqui videsis ô Parrhesiades ne tibi calamus inflexus abrumpatur. *Parrh.* Confide Diogenes, leves sunt & aphyis tenuiores. *Diog.* Per Iovem levissimi: attamen trahe. *Parrh.* Ecce. Quisnam alius hic latus, tanquam semisectus piscis accedit? Pisetta quædam hamo inhians: deglutivit: tenetur: attrahatur: quisnam est? *Diog.* Platonicum se asserit. *Plat.* Et tu execrande ad aurum accedis? *Parrh.* Quid ais Plato? quid illo agamus? *Plat.* Ab hac eadem petra & ille. *Diog.* Ad capiendum alium demittatur. *Parrh.* Atqui bellissimum quendam accedentem video, ac si in profundo varii coloris appareat, ac vittas quasdam auratas super dorso habeat. Videt-

[1] Ὦων ὅτός γε] Hæc verba non sunt in Angl. Cod. *Bourd.*

πα. ὁρᾷς ὦ ἔλεγχε; ὁ τῶ Ἀριστοτέλους σχῆμα ποιούμενος, οὗτος ἦν. ἦλθεν. εἶτα πάλιν ἀπεπήδησε. σκοπεῖ ἀκριβῶς. οὐδὲν ἐπανῆλθεν. ἔχανεν. ἐλέπτυε. ἀνιμᾶσθε. Αρε. μὴ ἀνέρῃ με σὺ αὐτὸ ὦ Παρρησιάδη. ἀγνοῶ γὰρ ὅστις ἐστίν. Παρρη. ἦκεν ἢ οὗτος Ἀριστοτέλης καὶ τοῦτον ὠθητέον; Διο. ἀλλ' ἰδὼ πολλοὺς καὶ τοὺς ἰχθῦς ὁρῶ καὶ ταυτονὶ ὑμόχροας, ἀκανθώδεις, καὶ τὼ ἐπιφάνειαν ὀκριδωμένους, ἰχνίων δυσληπτοτέρους. ἦπα σαγήνης ἐπ' αὐτοὺς δεήσει. ἀλλ' ὅ πάρεσιν. ἰκανὸν εἰ κἂν ἕνα πρὸς ἓκ τῆς ἀχίλλης ἀπαυτάσαιμεν. ἥξει γὰρ ἐπὶ τὸ ἄγκιστρον δηλαδὴ, ὃς ἂν αὐτῶν θρασύτατος ᾖ. Ελεγ. κάλλιστε, εἰ δοκεῖ, σιδηρώσας γε σφόδρα ἐπιπολὺ τὸ ὁρμιᾶς, ὡς μὴ δάπτοιεν τοῖς ὀδοῦσι, κατέπιον τὸ χρυσίον. Παρρη. καθήκα. σὺ γὰρ ὦ Πόσειδον, ἐπιτέλει τὴν ἄγραν. βαβαῖ, μάχονται περὶ δελεάτων. καὶ οἱ μὲν, ξυναμφοτεροδεξιῶς τὴν ἰχάδα. οἱδὲ, σφοδρῶς, ἔχονται δὲ χρυσίου. οὐ ἔχει. σφοδρὰ παρρησία μάλα καρτερός. φέρ' ἴδω τίνων ἐπώνυμον σαυτὸν εἶναι λέγεις. καίτοι γελοῖός τέ εἰμι ἀναγκάζων ἰχθῦν λαλεῖν. ἄφωνοι γὰρ αὐτοί. ἀλλὰ σὺ ὦ ἔλεγχε, εἰπὲ ὁτιοῦν ἔχει διδάσκαλον αὐτῷ. Ελεγ. Χρύσιππον τυγχάνει. Παρρη. μαθόντα, διόλου χρυσίον οἰόμενον σεσῶσθαι τῷ ὀνόματι. σὺ δ' ἐν Χρύσιππε, σῶς δὲ Ἀθηνᾶς εἰπὲ οἶσθα τοὺς ἄνδρας, ἢ τοιαῦτα παρρησιάζεσθαι αὐτοὺς ποιεῖν; Χρυ. νὴ Δία ὑβριστικῶς ἐρωτᾷς ὦ Παρρησιάδη. σφόδρα ἔοικεν τί ἡμῖν ὑπολαμβάνειν, τοιούτους ὄντας. Παρρη. φεύγε ὦ Χρύσιππε γενναίως εἰ. ὅτου γὰρ καὶ αὐτοὺς ἐπὶ κεφαλὴν

Videſ-ne Elenche? Hic eſt qui Ariſtotelem ſimulat: venit, deinde rurſus enatavit. circumſpice diligenter: iterum venit, hiavit, captus eſt: extrahatur. *Ariſtot.* Ne me Parrheſiades de ipſo interroges: quis enim ſit ignoro. *Parrh.* Numquid ô Ariſtoteles etiam, iſte è ſaxo dejiciendus? *Diog.* At ecce multos hîc conſpicio piſces, paricolores, ſpinoſos, in ſuperficie aſperiores: echinis captu difficiliores. Vereculo opus eſſet, at non adeſt: ſatis erit ſi vel unum ex grege attrahamus: veniet autem ad hamum is nimirum qui eſt ipſorum audaciſſimus. *Elench.* Demitte, ſi videtur: priuſque ferro multum munias funiculum, ne eum devorato auro dentibus ſecet. *Parrh.* Demiſi. Tu verò Neptune capturam abſolve. Papæ! pro eſca depugnant: aliique ſimul multi caricam circumrodunt: alii verò adhærent auro tenaciter. Bene habet, valdè robuſtus aliquis transfixus eſt. Age ſciam cui te cognominem eſſe dicas. Atqui ridiculus ſum, qui piſcem loqui cogam. muti enim ſunt illi. Verùm Elenche, dic quemnam magiſtrum hic habeat. *Elench.* Chryſippum hunc. *Parrh.* Intelligo: puta quoniam aurum ineſt nomini. Tu igitur Chryſippe, per Minervam dicito: noſti-ne viros iſtos, vel ipſos ut talia faciant, hortaris? *Chry.* Per Iovem Parrheſiades interrogas contumelioſe, qui nobis cum talibus convenire ſuſpicaris. *Parrh.* Euge Chryſippe, generoſus es. Ergo & iſte cum aliis in

2 Ω Πόσειδον] Auctior vocum ura Angl. Cod. τὰχθῦαν ἐπιτέλει τὴν ἄγραν. Bourd.

1 Πεῖσε

πῶν ἄλλων, ἐπεὶ καὶ ἀκανθώδης ἐστί. καὶ δεῖ μὴ λαβοπερῆ τὸν λαιμὸν, ἐνθέσθαι. Φιλο. ἄλις ὦ Παῤῥησιάδη τῆς ἀγρας, μὴ καί τίς σοι, οἷον πολλοί εἰσιν, οἴχηται ἀναπασάσας τὸ χρυσίον, καὶ τὸ ἄγκιστρον. ὥσπερ σε λοιπὸν τῇ ἱερείᾳ δεήσει. ὥστε ἡμεῖς μὲν ἀπίωμεν ὡς ἐπιτήσοντες. καιρὸς ἦ καὶ ὑμᾶς ἀπιέναι ὅθεν ἥκετε, μὴ καὶ ὑστερήμασι γένησθε τῆς ἀποδημίας. σὺ ἦ καὶ ὁ ἔλεγχος ὦ Παῤῥησιάδη, κύκλῳ ἐπὶ πάντας αὐτοὺς ἰόντες, ἢ στεφανοῦτε, ἢ ἐγκεκλήκατε ὡς ἔφλω. Παῤῥ. ἔστι τοῦτο ὦ φιλοσοφία. χαίρετε ὦ βέλτιστοι ἀνδρῶν. ἡμεῖς ἦ κατίωμεν ὡ ἔλεγχε, καὶ πλώωμεν τὰ παρηγγελμένα, ποῖ ἦ κε ποιῶμεν ἀπιέναι θεήσῃ; μῶν ἐς τὴν Ἀκαδήμειαν, ἢ ἐς τὴν Στοάν; ἢ τὸ Λυκεῖον ποιησώμεθα τὴν ἀρχήν. ἀδιάφορα τοῖς τοῦτο. πλώωμεν οἶσθα ἐγὼ ὡς ὅποι ποτ' ἂν ἀπέλθωμεν, ὀλίγων μὲν τοὺς στεφάνων, πολλῶν ἦ τοὺς κωνωπείων δεησόμεθα,

in caput præcipitetur: siquidem est spinosus: verendumque est, ne qui comederit guttur configat. *Phil.* Prædæ satis est ô Parrhesiades, nequis (ut multi solent) auro & hamo deglutitis abeat: deinde te sacerdoti rependere oporteat. Proinde nos eamus ambulatum. Tempus etiam est ut vos unde venistis revertamini: ne ultra præscriptum diem commoremini. Tu verò Parrhesiades, & Elenche, omnes in orbem obeundo, vel coronate, vel inutite, ut dixi. *Parrh.* Hæc fient Philosophia. Valete homines optimi. Nos verò Elenche descendamus, & jussa exequamur. Sed quò primùm erit eundum? Num in Academiam, vel in Stoam? A Lyceo initium faciamus: nihil hoc refert. At hoc ego novi, fore ut quocunque perveniemus, paucis coronis, multis cauteriis indigeamus.

ΚΑΤΑΠΛΟΥΣ, Η ΤΥΡΑΝΝΟΣ.

CATAPLVS, SIVE TYRANNVS.

ARGVMENTVM.

Vti supra in Menippo, divitum exitus ac pœnas descripsit, recitato etiam decreto, quo animæ illorum in asinos migrare jubentur, ita hic sub Megapenthis persona, Tyrannorum vitam, mores, exitus, & quæ tandem post hanc vitam, animorum supplicia & cruciatus illos maneant, exponit: amplificatis his etiam antithesi quadam, dum sutorem Micyllum, & Philosophum Cynicum, utrumque pauperem, alterum etiam virtuti ac sapientiæ deditum, cum illo componit. Illud videlicet innuens, quòd, qui potentiam & divitias sectantur, & vitam plerumque pessimam atque nequissimam agant, & mortem quàm gravissimam animo patiantur. Contrà autem, qui à rebus istis mundanis, iisdemque malorum omnium principiis & causis, animum remotum ac liberum habent, quique

virtutem præ iis, quæ vulgus appetit & miratur, colunt, illos & mortem contemnere solere, neque ullis conscientiæ flagris facilè perterreri. Tractat autem hæc, pro more ac instituto suo, fabuloso rursum dramate quodam, ficta umbrarum transfretatione apud Acherontem, in qua dum & tyrannus hic trajiciendus foret, mora cæteris, renitente ac mortem deprecante illo, injicitur. Quam rem Charonte atque aliis graviter ferentibus, tandem Mercurius collo attractum illum, in navem compellit, adjuvantibus ad id pauperibus illis Cynisco & Micyllo. Porrò ubi jam trajectum esset, rursus apud Rhadamanthum eodem pacto judicium subterfugere velle idem fingit, sed tamen & ibi in medium protractus, & à Cynisco accusatus, extremo tandem supplicio damnatur.

ΧΑΡΩΝ.

Ἴεν ὦ Κλωθοῖ, τὸ μὲν σκάφος τοῦτο, ἡμῖν πέπλαι σύτρεπες, καὶ [1] ὡς ἀναγωγὴν εὖ μάλα παρεσκευασμένον· ἤ, τι καὶ [2] ἄντλῳ οὐκέτι τι, καὶ ὁ ἰτὸς ὤρθωται, καὶ ἡ ὀθόνη [3] διακέκρυφεν, καὶ ἓν κωπῶν ἑκάστη [4] πτερόπαλον. κωλύει τι οὐδὲν ὅσον ἐπ' ἐμοί, τὸ ἀγκύριον ἀναπάσασθαι, καὶ ἀποπλεῖν. ὁ δὲ Ἑρμῆς βραδύνει, πάλαι παρεῖναι δέον. κενὸν γὰρ ἐπιβαπτὸν ὡς ὁρᾷς τὸ πορθμεῖον, πρὸς ἤδη τήμερον ἀναπεπλευκέναι δυνάμενον. καὶ ἅμα ἑσπέρα [5] ἀμφὶ βλυτὸν ἐστί. ἡμεῖς δ', οὐδ' ὅπως ὀβολὸν ἐμπεπορήκαμεν. εἶτα ὁ Πλούτων εὖ οἶδ' ὅτι ἐμὲ ῥᾳδιουργεῖν οὐ

CHARON.

Age Clotho jamdudum hæc scapha nobis est parata, & ad trajectionem commodè admodum instructa: siquidem exhausta est sentina, malus erectus, velum passum, remi singuli scalmo alligati: nihilque per me obstat, quin extracta anchora solvamus. Moratur autem Mercurius qui jamdiu adesse deberet. Itaque vectoribus ut vides, vacuus est hic ponto, qui jam ter hodie trajecisse potuisset. Et jam ad vesperam vergit dies: nos autem nondum vel obolum lucrifecimus. Porrò Pluto, sat scio, me interea desidere suspi-

1 Πρὸς ἀναγωγὴν] Ἀναπλεν. Bourd.

2 Ἄντλῳ] Vocavit τὸ ὑπὸ τῇ ἀντλίᾳ ὕδωρ, sic & Grammatici. *Idem.*

3 Διακέκρυφεν] Dictio Atticorum propria ἐπὶ χεφασιν τὸ ἴδιον τῶν ὀθονίων ἐπὶ καρπίᾳ συμβαλλεῖν. Idem.

4 Πτερόπαλον] Ἐν τῷ ὑποπτερίῳ ἐμβάλλει. Est autem ὑποπτήρ λῶρος εἰς ὃν τὴν κώπην ἐμβαλλουσιν: tangit Hesych. verb. ὑποπτάδας. Idem.

5 Ἀμφὶ βλυτὸν] Quid sit βλυτὸν satis abunde declarant Interp. Aristophan. ad Vesp. & ad Aves, Suid. Pollux. Emenda in hac voce Hesych. apud quem βλυτὸν τὸν δειλινὸν ἄρανον ἢ τὸ ἀργὸν λύειν ἢ βοῶν. scrib. βλυτὸν. Eust. ad illud Il. ϖ.

Ἡμος δὲ μέσος μετενείσατο βλυτὸν ἀρότρου

Hoc voluit Virg. 2. Ecl.

Aspice aratra jugo referunt suspensa juvenci.

Non quod ibi somniavit Servi. *Idem.*

1 Πα-

τούτοις ὑπολήψεται. καὶ ταῦτα, παρ' ἄλλῳ ὕσης τῆς αἰτίας. ὁ δὲ κωλὸς ἡμῖν κάραβος νεκροπομπὸς, ὥσπερ τις ἄλλο καὶ αὐτὸς ὢν τὸ τῆς λήθης ὕδωρ πίπτωκὼς, ἀναρρίψας πρὸς ἡμᾶς ἐπιλέλησται. καί τοι [1] παλαιᾷ μὲν τῇ ἐφήβων, ἢ κιθαρίζῃ, ἢ λόγους τινὰς διεξέρχεται, ἐπιδεικνύμενος τὴν λῆρον τὸν αὐτοῦ. ἢ πάλαται καὶ κλωπεύῃ ὁ γλυκέως παρειλημένος. μία γὰρ αὐτῷ καὶ αὐτὴ τῶν πτηνῶν. ὅθεν ἂν ἐλαθρεμάζῃ πρὸς ἡμᾶς. καὶ ταῦτα, ἐξ ἡμισείας ἡμέτερος ὤν. Κλω. τί δὲ οἶδας ὦ Χάρων, εἴ τις ἀχολία προσέπεσεν αὐτῷ. Ϛ Διὸς ἐπὶ πλέον διηγεῖτο· ἀπεχθήναιό μοι πρὸς ἄνω σχάσμασι; διατόπως δὲ κἀκεῖνός ἐστι. Χα. ἀλλ' οὐκ ἔστι ὦ Κλωθοῦ πέρα Ϛ μίτου διατρέχειν κοινῇ κτήμασιν, ἐπεὶ καθ' ἡμᾶς ποτε αὐτὸν ἀπιέναι δέον κατηχήκαμεν, ἀλλ' ἐγὼ οἶδα τὴν αἰτίαν. παρ' ἡμῖν μὲν γὰρ ἀσφόδελος μόνον, καὶ [2] χοαί, [3] καὶ πόπανα, [4] καὶ σκαλύσματα. τὰ δ' ἄλλα, ζόφος, καὶ ὁμίχλη, καὶ σκότος. σὺ δὲ ἀφροδισίων, φασὶν οἱ ποιηταὶ, καὶ ἥ τε ἀμβροσία πολλὴ, καὶ τὸ νέκταρ ἄφθονον. ὥστε μοι δοκεῖ παρ' ἐκείνοις βραδύνειν εἰκὸς. καὶ παρ' ἡμῶν μὲ ἀνιᾶσθαι, καθάπερ ὑπ' ἀδημονίας τινὸς ἀποδιδράσκειν. ἐπειδὰν δὲ καιρὸς καπίνας, σχολῇ, καὶ βάδην, μόλις ποτὲ καταρχεῖ. Κλω. μηκέτι χαλέπαινε ὦ Χάρων. πλησίον ἐστὶν ἰδεῖν. ἐπιλήψεται γὰρ ἐκεῖνος, εἰ καὶ ἑτέρου ἁμαρτάνοντος. ἀλλὰ σὺ τὸν ἐπιβάτην ἀπόβαινε, καὶ ἐπὶ τὴν ἀκτὴν ἐκκόμιζε. ἐγὼ δὲ ἐπὶ τὸν ἕτερον ἐπανέρχομαι.

spicabitur, idque cùm alius sit culpa. Cæterum bonus ille & egregius umbrarum dux, ut manium aliquis, ipse hausta apud superos oblivionis aqua, ad nos redire non meminit. Et vel cum ephebis luctatur, vel citharam pulsat, vel aliquas orationes pronunciat, suas nugas ostentans: vel alicubi furatur inter redeundum ille generosus: hæc enim est ejus artium una. Hic igitur liberè erga nos se gerit, idque cùm noster sit dimidia ex parte. *Clo.* At qui scis ô Charon, annon aliquod ipsi negocium acciderit, si diutiùs ad res superum ejus opera Jovi sit opus? Herus autem est & ille. *Ch.* At non ita ut communi ministro præter modum imperitare debeat: siquidem nos eum abeundi tempore nunquam detinuimus: sed ego causam scio. Nam apud nos est tantùm asphodelus, libamina, placentulæ, exequiæ: cætera verò, caligo, nebula, tenebræ. Sed in cœlo clara sunt omnia, ambrosia multa, nectar copiosum. Idcirco suaviùs apud illos morari mihi videtur: sed à nobis avolare solet, quasi è carcere aliquo aufugiat. Descendendi verò tempore, lentè, pededentim, ægrè tandem advenit. *Clo.* Mitte iram istam Charon: nam hic prope adest

1 Παλαιᾷ μὲν τῇ ἐφήβων] Hæ omnes artes Mercurii jam enarratæ Dial. Deor. & Mort. Ward.

2 Χοαί] Dico ad Heliod. χοαὶ, τὸ ὑπηχούμενον τοῖς ἀποθανοῦσι μελίκρατον. Idem.

3 Καὶ πόπανα] Horum usus maximus in sacris Dearum, ut patet apud Interph. Aristoph. Thesmoph. & Lucian. Necyo. quid sit autem πόπανον docent Poll. Hesych. Suid. *Idem.*

4 Καὶ σκαλύσματα] Τὰ φοσφιερώμενα τοῖς νεκροῖς. Interp. Aristoph. *piscula*, ἄγος τὸ μίασμα. Hesych. *Idem.*

γὰ αὐτὸς ἔτ' ὡς ὁρᾷς, πολλὰς πηγὰς ἡμῖν ἄγων. μᾶλλον δ' ὥσπερ τι αἰπόλιον, ἀθρόους αὐτοὺς τῇ ῥάβδῳ σοβῶν. ἀλλὰ τί τοῦτο; διεταράχθαι τινὰ σὺ αὐτοῖς. καὶ ἄλλον μαλώττει, ἕνα δέ τινα καὶ πήρᾳ ἐξημβλύνει, καὶ ξύλον σὺ τῇ χειρὶ ὁρῶ ἔχοντα, θρίμυ σοροῦντα, καὶ τοὺς ἄλλους ἐπισπεύδοντα. οὐχ ὁρᾷς δ' καὶ τὸν Ἑρμῆν αὐτὸν ἱδρῶτι ῥέοντα, καὶ τὸ πόδε κεκονιμένον. καὶ πνεύστιον ἄγειν, μεσοῦ γοῦν ἄνδρωπος αὐτῷ τὸ σῶμα; τί ταῦτα ὦ Ἑρμῆ; τίς ἡ σπουδή; τεταραγμένῳ γὰ ἡμῖν ἔοικας. *Er.* τί δ' ἄλλο ὦ Κλωθοῖ, ἢ τυτονὶ τὸν ἁλιτήριον ἀποδράσαντα μεθᾶδώκαμεν, ὀλίγου δεῖν [1] λειπόνεως ὑμῖν τὴμερον ἐγχρώμου; *Κλω.* τίς δέ ἐστιν; ἢ τί βαλόμενος ἀπεδίδρασκε; *Ερ.* τυτὶ μὰ τὸν Δία, ὅτι ζῆν μᾶλλον ἐβούλετο. ἔστ' δ βασιλούς τις, ἢ τύραννος ἀπὸ γῆς τῶν ὀδυρμῶν, καὶ ὢν ἀπάκοκύφ πολλῆς πανδαιμονίας ἐσπᾶς λέγω. *Κλω.* εἶθ' ὁ μάταιος ἀπεδίδρασκεν ὡς ἐπιζιώσων δυνάμενος, ἐπιλελοιπότος ἤδη ἐπικεκλωσμένου αὐτῷ νήματος; *Ερ.* ἀπεδίδρασκε λέγεις; εἰ γὰ μὴ ὁ γηραιότατος [2] ἔτος, ὁ τὸ ξύλον, συνήργησέ μοι, καὶ συλλαβόντες αὐτὸν ἐδήσαμεν, κἂν ὤχετο ἡμᾶς ἀποφυγών. ἀφ' ἑαυτοῦ μὲν γὰρ οὐδὲν ἔδυνατο, παρ' ἄλλου τινὸς ὁδὸν ἀντέπεινε καὶ ἀντίσπασε, καὶ τὸ πόδε ἀντερείδων ποῖς τἄδαφος, ὑπανταλῶς δύσπλους ἦν. σὺ οὖν δ' καὶ ἐκέτευε, καὶ καταλιπαρῆ ἀφιδῆναι ποῖς ὀλίγον ἀξιῶν, καὶ [3] πολλὰ δύσιν ὑπισχνούμενος. ἐγὼ δ' adeſt ut vides, complures nobis adducens, vel potiùs denſam turbam velut gregem virga abigens. Sed quid hoc rei eſt? Quendam inter ipſos vinctum, & alium ridentem, alium cui pera dependet, quique manu baculum tenet. Video, aſperumque intuetur, alioſque accelerat. Annon & Mercurium ipſum ſudore diffluentem, pedibus pulverulentis, anhelantem, adeò ut ipſi os ſpiritu ſit plenum, cernis? Quid hoc rei eſt ô Mercuri? quæ hæc properatio? nobis enim perturbatus videris. *Merc.* Quid aliud ô Clotho, quàm quod ſceleſtum hunc fugientem inſequens, vobis hodie navis deſertor propemodum ſum factus? *Cl.* At quiſnam eſt? aut quid ſibi volens aufugit? *Mer.* Hoc manifeſtum eſt, quòd mallet vivere. Eſt autem rex aliquis, vel tyrannus, quantum ex ejulatu ejus conjicere eſt, ex eoque quod magna ſe fœlicitate privatum conqueritur. *Cl.* An ſtolidus ille aufugiebat quaſi poſſet ſupervivere, cùm jam innexum illi filum defeciſſet? *Merc.* Aufugiebat dicis? Nam niſi generoſiſſimus iſte, qui baculum geſtat, auxilio mihi fuiſſet: ſicque ipſum comprehenſum ligaſſemus nobis effugiſſet. Nam ex quo illum mihi tradidit Atropos; per totam viam obniti & retrahere non deſtitit: ſed pedibus ſolo firmiter innitens, nequaquam ductu fuit facilis. Interdum ſupplicabat & deprecabatur poſtulans ſe pauliſper dimitti pollicenſque multa ſe daturum. At ego, ut

1 Λειπόνεως] Ο' μεταλιμπάνων τὴν ναῦν. Bourd.
2 Οὗτος ὁ τὸ ξύλον] Vt inferiùs ὃν ὁ τὸ ξύλον. Marc.
3 ποσλὰ δύσιν] Vt in Dial. mort. ex Homer. ποσλὰ δ' ἐν ἀγορῇ. Bourd.

1 Τὸν

ὥσπερ εἰκὸς, τὸν ἀπιέναι, ὁρῶν ἀδυνάτως ἐφιέμενον. ἐπεὶ δ' κατ' αὐτὸ ἤδη τὸ σῶμα ἦμεν, ἐμὲ τὸν νεκρὸν ὡς ἔθος ἀπαριθμήσαντα τῷ Αἰακῷ, κἀκεῖνα λογιζόμενα αὐτὸν, ὡς τὸ δεῦρο ἡ τῆς ἀδελφῆς πέμψειν αὐτῷ σύμβολον, λαβὼν, τὸν εἰσῆ ὅπως ὁ πρεσβυπέρτατος, ἀπιὼν ὡχρᾷ. εὑρὼν δὲ νεκρὸς εἷς τῷ λογισμῷ. καὶ ὁ Αἰακὸς ἀναπίνας τὰς ὀφρῦς, μὴ ἐπὶ πάντων ὦ Ἑρμῆ φησι, χρῶ τῇ κλεπτικῇ. ἄλλως σοι αἱ οὐ μεγάλαι παιδιαί. τὰ νεκρῶν δ', ἀκριβῆ, καὶ εὐδιαφώρατα λαθεῖν δυνάμενα. πέπαυσο, ὡς ὁρᾷς ὡς τοῖς χιλίοις ἐγγὺς σύμβολον ἐγκεχαραγμένοις. σὺ δέ μοι παρ' ἴνα ἥκεις ἄγων, εἰ μὴ τοῦτο φῂς, ὡς δεξιολαβήσῃ σε ἡ Ἄτροπος. ἐγὼ δ' ἐρυθριάσας ὡς τὸ λοιπὸν, παχέως ὑπεμνήσθην τῶν κατὰ τὴν ὁδὸν. καὶ πάνυ ἀβουλήτων ἀδυμῶν τῶν εἰδὼν, σωθεὶς τὴν ἀπόδρασιν, ἐδίωκον ὡς εἶχον πάχος κατὰ τὴν ἄγνοιαν. ὡς τὸ φῶς. εἶπε δ' αὐτοκελεύστως μοι ὁ βέλτιστος ἐτοῦτο. καὶ ὥσπερ ἀπὸ ὑπαλλαγῆς θέοντες, καταλαμβάνομεν αὐτὸν ἤδη ἐν Ταινάρῳ. οὔπω τοσοῦτον ἦλθε διαφυγεῖν. Κλω. ἡμεῖς δὲ ὦ Χάρων. ὀλιγωρίαν ἤδη τῶν Ἑρμῆ κατηγνώκειμεν. Χα. τί δὴν ἔτι διαμέλλομεν, ὡς οὐχ ἱκανῆς ἡμῖν μεγυμμένης διαπεφευγότος; Κλω. οὐ λέγεις. ἐμβαινέτωσαν. ἐγὼ δὲ προχειρισαμένη τὸ βιβλίον, καὶ σοὶ [1] τῶν ἀποβαθρων καθεζομένη, ὡς ἔθος, ἐπισκοπῶ ἑκάστου αὐτῶν, διαγνώσομαί τις καὶ πόθεν, καὶ ὅτινα πεπείρασ' τῶν πρόσ-

ut par erat, non dimissi, videns impossibilia optantem. Porrò cùm jam in ipsis faucibus essemus, & defunctos Æaco pro more numerarem, ipsoque ille recenseret ad tesseram à tua sorore tibi missam, perditissimus ille nescio quomodo clam nobis aufugerat. Itaque mortuus unus summæ deerat: tum Æacus contractis supercilliis: ne in omnibus Mercuri, utere arte furandi. Sufficiant tibi tui in cœlo lusus: accuratæ autem sunt mortuorum res, nec quicquam nos latere potest. Quatuor supra mille ut vides, inscriptos habet tessera. Tu verò præter unum adducis: nisi hoc dicas quòd te circumvenit Atropos. Ego rubore ad hæc dicta suffusus, eorum quæ in via acciderant protinus memini. Cumque circunspiciens istum neutiquam viderem, intellecta ejus fuga, quàm celerrimè per eam viam quæ ducit ad lucem sum secutus cum hoc spontaneo comite optimo: & tanquam è carceribus currentes, ipsum jam in Tænaro deprehendimus; usque adeò parum abfuit quin effugisset. *Cl.* Et nos ô Charon ignaviæ Mercurium damnabamus. *Ch.* Quid ergo diutius cunctamur, quasi non satis morati simus? *Cl.* Rectè dicis, inscendant: Ego verò sumpto in manibus libro, ingredientes singulos, qui, & unde, quoque pacto mortui sint, circum scalas sedens, pro more dignoscam, tu

1 Τῶν ἀποβαθρων καθεζομένη] *In scalis sedens.* Hunc integrum versum omisit Interpres, *scalam* reddidimus. Est enim ἀποβάθρα (ut ex Sophocle in Mysis testatur Hesych.) κλίμαξ πλοίου. Falluntur qui aliter. nam in Gl. Mſ. ἔστω καλεῖται ὁ τὸ πόδιον πίπτων δι' ὃ ἐξαναβαίνομεν, ἡ καλουμένη σκάλα. Bourd.

που. σὺ δὲ ἀριθμησάτων, [1] στοίχαζε, καὶ σωπήσῃ ἄν. Ἑρμῆ, σὺ δὲ τὰ νεογνὰ ταυτὶ προσπαίμβαλλε. τί γὰρ ἂν καὶ ἀπεκρίναντό μοι; Ερ. ἰδοὺ δή σοι ὦ πορθμεῦ, τὸν ἀριθμὸν ὅτοι οἱ τριακόσιοι μὴ τῶν ἐκπεφευγόμων. Χα. βαβαί· [2] ὀμφακίας ἡμῖν νεκροὺς ἄγεις ἄγαν. Ερ. βάλε ὦ Κλωθοῖ, τοὺς ἀκλαύστους ἐπὶ τούτοις ἐμβιβασόμεθα; Κλω. τοὺς γαργίζας λέγεις; ὅπου ποίᾳ. τί γάρ με δεῖ πρᾶγμα ἄχαι, [3] τὰ περὶ Εὐκλείδου πάλιν ἐξερίζεσθαι; οἱ ὑπὲρ ἐξήκοντα ὑμεῖς πάλαι ἤδη. τί τοῦτο; σὺν ἐπακούσῃ μοι [4] βεβυσμένοι τὰ ὦτα ὑπὸ τῶν ἐτῶν. ἀλλὰ τί χρὴ καὶ τούτους ἀναμένειν ἀθρόους; Ερ. ἰδοὺ πάλιν ὅτοι δύεσι. δέοντας προσακόσιοι, πάνυ μὲν σάντες καὶ [5] πάππεροι, καὶ καθ' ὥραν πεπυσμένοι. Κλω. νὴ Δί', ἐπὶ ἀσφοδίλου γε πάντες ἤδη ἐσί. τὰς θαυμασίας ἐπὶ τούτοις ὦ Ἑρμῆ παρόμαζε. καὶ προτόν μοι εἶπατε, ὅπως ἀποθανόντες, ἥκετε. μᾶλλον δ' αὖτη πρὸς τὰ χαρακτηρίσματα ὑμῶν ἐπισκέψομαι. πολεμοῦντος ἀποθανεῖν ἤδη χρὴ σὺ Μηδίας τετάρτης ἐπὶ τοῖς ὀγδοήκοντα, καὶ τὸ Ὀξυάρτου ἦν μετ' αὐτοῦ Γωβάρου. Ερ. πάντου δὲ τοὺς ἐκπεφευγότας σύνταξον, καὶ τὸν Ὀξυάρτου Γωβάρου παῖδα.

1 Στοίχαζε] Πύκαζε, ἀριθμεῖτε, ψήφιζε, σκόπει, ἀπὸ στοίχου, unde στοιχὸν, Ariſtoph. Acharn. quæ interpretatio huic loco rectè convenit. *Bourd.*

2 Ὀμφακίας] Ἀώρους, μικρούς, ἀνεψίους, τὰ τιτθευτικὰ νήπια. Hanc vocem interpretatur Clar. Mercer. ad Ariſtæn. *Idem.*

3 Τὰ περὶ Εὐκλείδου] In bello Peloponneſiaco cum Athenienſes Lacedæmonii ſuperaſſent, Athenis potiti triginta tyrannos ſtatuerunt, quibus tandem depulſis Εὐκλείδου ἄρχοντος ἵνα μὴ μνησικακήσωσιν ἀλλήλοις οἱ πολῖται, συνθέσθαι ἐποίησαν ὥστε τὰ περὶ Εὐκλείδου ἄκυρα εἶναι. Hoc igitur nunc dicit ὅτι τὸ πάντα γεγόνται ἀναζητῆσαι τὸ βίου καὶ βάλομαι. Idem.

4 Βεβυσμένοι τὰ ὦτα, πεφραγμένοι] Sic in Satur. & de Merc. cond. Heliod. lib. 3. *Idem.*

5 Πάππεροι] Contra ὀμφακίας, de quibus dictum antea: ſic poſtea ἀσφοδίλους. Idem.

tu verò exceptos compone, & ordine colloca Mercuri. Verùm infantulos hoſce primos injice: quid enim mihi reſpondere queant? *Merc.* En tibi ô portitor ſunt hi numero trecenti cum iis qui fuerunt expoſiti. *Cl.* Papæ quàm opima præda! mortuos immaturos nobis adducis. *Merc.* Viſ-ne Clotho cum his, indefletos introducamus? *Cl.* An ſenes dicis? ita facias. Quid enim opus eſt, ut ea quæ fuerunt ante Euclidem ſcrutando, negotium mihi faceſſam? Vos qui pluſquàm ſexagenarii eſtis, jam adeſte. Quid hoc rei eſt? Ita-ne eorum aures annis ſunt obturatæ, ut me non exaudiant? forſan & hos ſublatos importare oportebit. *Merc.* En duodequadringenti, marcidi omnes, & præmaturi, ſuoque tempore decerpti. *Cl.* Per Iovem quandoquidem omnes jam ſunt uvæ paſſæ. Saucios præterea adducito Mercuri. Vos quo mortis genere è vita exceſſeritis, mihi primùm dicite. Verùm ipſamet quid cuique veſtrum inſcriptum ſit inſpiciam. Decretum erat ut heri quatuor & octoginta pugnantes in Media occiderent, cumque his Gobares Oxyartis filius. *Merc.* Adſunt. *Cl.*

ρεσιν. Κλω. δι' ἔρωτα αὐτὸς ἀπέφαξεν ἑαυτόν. καὶ ὁ φιλόσοφος Θεαγένης, ἀφ' τοῦ ἐπαίρων τὴν Μεγαρέων. Ερ. οὐτοιὶ πλησίον. Κλω. πῶ δ' οἱ περὶ τ βασιλείας ὑπ' ἀλλήλων ἀπολωλότες; Ερ. παρεσῶσιν. Κλω. ὁ δ' ὑπὲρ δ μοιχᾶ καὶ τ γυναικὸς φονευθείς; Ερ. ἰδοὺ σοι πλησίον. Κλω. τὰς ὑπ' δικαστηρίων δηθὲν παρόντας. λέγω δὴ [1] τὰς ὑπ' τυμπάνου, καὶ τὰς ἀναιρεθεντας ἐπὶ ξύλου. οἱ δ' ὑπὸ ληστῶν ἀπολωλότες ἑκκαίδεκα, πῶ εἰσιν ὦ Ἑρμῆ; Ερ. πάρεισιν οἵδε οἱ τραυματίαι, ὃς ὁρᾶς. πῶς δ γυναῖκας ἅμα βάλω προσαγάγω; Κλω. μηδαμῶς καὶ τὰς ἀπὸ ναυαγίου. ἅμα γὰρ πνιγεῖσι, καὶ τ ὅμοιον τρόπον. καὶ τὰς ἀπὸ πυρετοῦ δ, τούτους ἅμα. καὶ τ ἰατρὸν μετ' αὐτῶν Ἀγαθοκλέα. πῶ δ' ὁ φιλόσοφος Κυνίσκος, ὃν ἐδὼ τ Ἑκάτης τὶ δεῖπνον φαγόντα, καὶ τὰ ὄν τ καθαρσίων ἀπὸ, καὶ πῶς τούτοις γε, [2] σπύων ἀμελῶ, ἀπολεῖται; Κυνι. πάλαι σοι παρέσηκα ὦ βελτίστη Κλωθοῖ. τί δέ με ἀδικήσασα, τοσοῦτον ἐάσασ' ἄπω τ χορῶν; χθὲς γὰρ, ὅλον μοι τ ἀτραγέλου ἐπέκλωσας. καίτοι πολλάκις ἐπιρρώσω τὸ νῆμα ἀφικόμην ἐλθεῖν. ἀλλ' οὐκ οἶδ' ὅπως ἄρρηκτον ἦν. Κλω. ἔφοβόν σε καὶ ἰατρὸν εἶναι τ ἀνθρωπίνων [3] ἁμαρτημάτων ἀπαλίμπαιον. ἀλλ' ἔμβαινε ἀγαθῇ τύχῃ. Κυνι. μὰ Δί'. ἦν μὴ τοῦτο

Cl. Præ amoris impatientia ſeptem ſibi mortem conſciverunt: & Theagenes propter Megarenſe ſcortum quo potiri non poterat. *Merc.* Hi propè adſunt. *Cl.* Porrò ubi illi qui de imperio certantes, mutuis ſe cædibus confecêre? *Merc.* Hic aſtant. *Cl.* Et qui ab adultero & uxore eſt interfectus? *Merc.* En tibi adeſt. *Cl.* Eos qui ſententia judicis damnati fuerunt, adduc, fuſtibus inquam cæſos, & cruci affixos. Illi verò ſedecim, qui à latronibus ſunt interfecti ubi ſunt Mercuri. *Merc.* Adſunt ſaucii illi quos vides. Porrò vis ut mulieres ſimul adducam? *Cl.* Maximè, & naufragio perditos: ſimul enim, parique modo perierunt. Simul etiam quos febris extinxit, cumque illis Agathoclem medicum. Cæterùm ubi eſt philoſophus Cyniſcus, quem Hecates cœna, luſtralibus ovis, quinetiam ſepia cruda devoratis mori decretum erat? *Cyn.* Iamdudum tibi aſto optima Clotho: ſed qua in re injurium me tandiù apud ſuperos reliquiſti? Nam mihi fuſum ferè totum agglomeraſti; quanquam filum rumpere ſæpe conatus ſum ut venirem: ſed neſcio quo pacto infragile erat. *Cl.* Equidem te humanorum peccatorum inſpectorem, & medicum relinquebam. Iam autem, quod fœlix fauſtumque ſit, inſcende. *Cyn.* Non per Iovem, quin

1 Τὰς ὑπ τυμπάνου] Rei cum ad ſupplicium ducerentur, ſolebant geſtare tintinnabula ne populum inceſſarent, ut cives tinnitu illo moniti de via decederent. Zon. l. 2. Annal. hinc carnifices cum tintinnabulo, ut apud Plaut. Trucul. dico hac de re alibi: Sunt tamen qui τύμπανον hîc interpretentur ξύλον ἐφ' οὗ παραδιδόμενοι φόνευον. dixi de hoc ſupplicio ad illud Petron. *debeamus tenti periſe.* Bourd.

2 Σπύων ἀμὲν] Sic antea βλαν φασ. Idem.

3 Ἁμαρτημάτων] Angl. πραγμάτων. minus recte. *Idem.*

πρὸ γε τουτοὶ τ δεδεμένου ἐμοῦ βασώμεθα. δύο γὰρ μὴ σε ἀξιῶ πείσῃ διόμενον. Κλω. φέρ' ἴδω τίς ἐστι. Ερ. [1] Μεγαπένθης ὁ Λακύδου τύραννος. Κλω. ἐπίβαινε σύ. Μεγα. μηδαμῶς ὦ δέσποινα Κλωθοῖ. ἀλλά με ἐᾷς ὀλίγον ἔσω ἀπελθεῖν. εἶτά σοι αὐτὸν ὁλόκληρον ἥξω, μηδενὸς μηδένος. Κλω. τί οἷ ἔστιν, ἃ χάριν ἀφικέσθαι θέλεις; Μεγα. τὴν οἰκίαν συντελέσαι μοι πρότερον ἐπίτρεψον. [2] ἡμιτελὴς γὰρ ὁ δόμος κατέλειπται. Κλω. ληρεῖς. ἀλλ' ἔμβαινε. Μεγα. ἢ πολὺν χρόνον ὦ μοῖρα αὐτῷ. μίαν με ἔασον μείναι τὴν δὲ ἡμέραν, ἄχρις ἂν τι ἐπισκήψω τῇ γυναικὶ περὶ τ χρημάτων, ἵνα τ μέρη εἰδῶ θησαυρὸν καθορυγμένον. Κλω. [3] ἄφρων εἶ. οὐκ ἂν τύχοις. Με. ἀπολεῖ δὲ χρυσὸς τοσοῦτος; Κλω. οὐκ ἀπολεῖται. θαῤῥεῖ τούτῳ ἕνεκα. Μεγακλῆς γὰρ αὐτὸν ὁ σὸς ἀνεψιὸς ἀναλήψεται. Μεγα. ὦ τ ὕβρεως, ὁ ἐχθρός, ὃν ὑπὸ ῥᾳθυμίας ἤγαγε νῦν ἀποθανόντα; Κλω. ἐκεῖνον αὐτός. καὶ ἐπῳδώσατό σοι ἔτη τεσσαράκοντα, καὶ μικρὸν π ἀπὸς, τὰς παλλακίδας, καὶ τὴν ἐσθῆτα, καὶ τ χρυσὸν ὅλον σὺ ἀναλαβών. Μεγα. ἀδικεῖς ὦ Κλωθοῖ, τὰμὰ τοῖς πολεμιωτάτοις ἀφ-

quin priùs vinctum hunc inscendere adegerimus: vereor enim ne te precibus à tua sententia dimoveat. *Cl.* Age videam quis sit. *Merc.* Lacydæ filius Megapenthes tyrannus. *Cl.* Inscende tu. *Megap.* Minimè domina Clotho: sed me paulisper reverti finito: deinde ultro à nemine vocatus veniam. *Cl.* Sed quid est, quorsum ad vitam redire vis? *Megap.* Permitte mihi ut domum priùs perficiam, quam semifactam reliqui. *Cl.* Delras. inscende. *Megap.* Non multum flagito temporis ô Parca. Sine me unicum hunc diem manere apud superos, donec uxori de pecuniis mandata dedero, atque ubi defossum habebam thesaurum indicavero. *Cl.* Placuit. Non id consequeris. *Megap.* Num igitur tantum auri peribit? *Cl.* Non peribit: bono, quod ad hoc attinet, sis animo: consobrinus enim tuus Megacles id accipiet. *Megap.* O contumeliam! inimicus ille, quem præ ignavia ego antea non occidi? *Cl.* Ille ipse, tibique annos quadraginta superstes erit, imo paulò amplius, pellices tuas, vestes, & quicquid est auri nactus. *Megap.* Præter jus facis Clotho, quum res meas mihi infensissimis hostibus attribuis. *Cl.*

1 Μεγαπένθης Λακύδου τύραννος] De hoc Megapenthe tyranno nihil me unquam legisse memini, & alibi, credo, non invenitur mentio de eo facta. Ex nomine videtur Græcus; ex iis vero, quæ infra dicit: ἐς τοσοῦτον ἐπιβεβηκὼς μέχρις ἂν ὑπαγάγωμαι Πισίδας, καὶ Λύδοις ἐπιθῶ τὰς φόρους, videtur fuisse tyrannus cujusdam urbis in partibus Cariæ vel Ioniæ. Si quis de eo certiora docuerit, beabit: in eo enim fateor ignorantiam meam. *Palm.*

2 Ἡμιτελὴς ὁ δόμος] Iam hac de re diximus in Dial. Mort. Val. Flacc. lib. 6.

Conjux miseranda Caico
Linquitur & primo domus imperfecta cubili.

Sic postea ἀτελὴς μένει τὸ τεῖχος. Bourd.

3 Ἄφρων] Sic passim antea κἀκεῖ), ἴδοξεν. Idem. Hesychius: ἄφρων. ἠρεμῶν, ἢ παγίως διάδηλος, ἢ κἀκεῖ). Menagius.

1 Κλω.

νέμεσαι. Κλω. σὺ γὰρ ἐχὶ Κυδιμάχου αὐτὸ ὄντα ὦ γενναιότατε παρειλήφεις, ἀπεκτονάς τε αὐτὸν, καὶ τὰ παιδία ἔτι ἐμπνέοντα ἐπισφάξας; Μεγα. ἀλλὰ νῦν ἐμὰ ἐστίν. [1] Κλω. ἀκμὴν ἐξήκει σοι ὁ χρόνος ἤδη τῆς κτήσεως. Μεγα. ἄκουσον ὦ Κλωθοῖ, ἃ σοι ἰδίᾳ, μηδενὸς ἀκούοντος, εἰπεῖν βούλομαι. ὑμεῖς γὰρ, ἀποχωρεῖτε πρὸς ὀλίγον. ἄνωμαι ἀφῆς ἀποδώσειν, χιλιά σοι τάλαντα χρυσίου ἐπισήμου δώσειν ὑποχεῖρια σήμερον. Κλω. ἔτι γὰρ χρυσὸν ὦ γελοῖε, καὶ τάλαντα ἐν μνήμῃ ἔχεις; Μεγα. καὶ τοὺς δύο γὰρ κρατῆρας εἰ βούλῃ, ἀπόδοσαι, οὓς ἔλαβον ἀπεκτονὰς Κλεοκρίτου, ἔλαβον ἐκάτερον χρυσοῦ ἀπὸ πέντε τάλαντα ἑκάτερον. Κλω. ἄλλος αὐτὸν. ἔοικε γὰρ οὐκ ἐπιμεληθεὶς ἡμῖν ἐκεῖνος. Μεγα. μαρτύρομαι ὑμᾶς. ἀτελὲς μὲν τὸ τεῖχος, καὶ τὰ νεώρια. ἐξετέλεσα γὰρ ἂν αὐτὰ, ἐπιβιοὺς [2] πέντε μόνας ἡμέρας. Κλω. ἀμέλησον. ἀλλὰ πειρᾶ. Μεγα. καὶ μὴν τοῦτό γε πάντως δώσομαι αὐτῷ. Κλω. τὸ ποῖον; Μεγα. ἐς τοσοῦτον ἐπιβιῶναι, μέχρις ἂν ὑπαγάγωμαι Πισίδας, καὶ Λυδοῖς ἐπιζῶ τοὺς φόρους, καὶ μνῆμα ἑαυτοῦ παμμέγεθες ἀναστήσας, [3] ἐπιχράψω ὅσους ἔπραξα μεγάλα καὶ θαυμαστὰ ἐν τῷ βίῳ. Κλω. οὐκοῦν, οὐκ ἔτι μίαν ἡμέραν αἰτεῖς, ἀλλὰ χιλίων ἐκατοντάδων ἐπῶν δεόμενος. Μεγα. καὶ μὴν ἐγγυητὰς ὑμῖν ἔντιμον δώσομαι τὸν τάχους, καὶ τὴν ἐπαινόδου. εἰ βούλεσθε γὰρ, καὶ ἀντασφαλὲς ὑμῖν αὖτ' ἐμαυτὸν δώσω-

Cl. Nonne tu Cydimachi bona ipsa, ô generosissime, accepisti, occiso ipso: liberisque ejus cùm adhuc spiraret, jugulatis? *Megap.* Sed mea nunc erant. *Cl.* Itaque exactum est tui dominii tempus. *Megap.* Audi Clotho, quæ tibi privatim, nullo audiente volo dicere. vos paulisper recedite. Si me aufugere sinas, mille signati auri talenta me tibi hodie daturum polliceor. *Cl.* Adhuc-ne ridiculum caput, talentorum meministi? *Megap.* Sed enim duos, si velis crateras addam, quos occiso Cleocrito accepi, utrumque pondo centum puri auri talentorum. *Cl.* Illum trahite. Nobis enim videtur non ingressurus ultro. *Megap.* Testor vos: murus manet imperfectus, & navium statio inchoata: quæ omnia exegissem, si solos quinque dies supervixissem. *Cl.* Ne cures: alius extruet. *Megap.* Atqui hoc saltem omnino æquum postulo. *Cl.* Quid hoc? *Megap.* Vt tantisper vivam dum Pilidas subjugavero, & tributum Lydis imposuero, mihique ipsi magnificentissimo monumento erecto, inscripsero quicquid magni, & Imperatore digni, à me in vita gestum fuerit. *Cl.* Heus tu, non unum diem postulas, sed fermè viginti annorum moram. *Megap.* Atqui festinationis, meique reditus sponsores vobis dare sum paratus. Imò si velitis etiam mei succedaneum tradam vobis Agape-

1 Κλω. ἀκμὴν ἐξήκει σοι ὁ χρόνος] Ἐξήρκει. Marc.

2 Πέντε μόνας ἡμέρας] Sanior hæc lectio quam quæ in Angl. Codic. πεντακαίδεκα. Solebant enim mortui in exorabilis suis à Plutone diem postulare, & ut plurimum πέντε. Sic in Dial. Mort. *Bourd.*

3 Ἐπιχράψω ὅσους] Eadem antea & in Toxar. & in Dipsad. tangit Theophr. Charact. περὶ μικρολογίας. Idem.

1 Ἔπραξ

σωτὴ ἀγαπητόν. Κλω. ὦ μιαρὲ, ὃν ἥνυχα πολλάκις ὑπὲρ γῆς καλιπεῖν ; Μεγα. πάλαι ταῦτ' ἠυχόμην. ναὶ σ' ὁρῶ τὸ βέλτιον. Κλω. ἔξει καὶκεῖνός σοι μετ' ὀλίγον, ὑπὸ τῶν νεωστὶ βασιλεύοντος ἀπηρημένος. Μεγα. ἀκὴν ἀλλὰ τοῦτό γε μὴ ἀντείπῃς ὦ μοῖρά μοι. Κλω. τὸ ποῖον; Μεγα. εἰ δίκαιον βούλομαι τὲ μετ' ἐμὲ, ὅπως ἐξῇ τὸ τρόπον. Κλω. ἄκουε. μᾶλλον γὰρ ἀνιάτῃ μαθὼν. τὴν μὲν γυναῖκά σοι, μίδας ὁ δεῖλος ἔξει. κἠπάλαι ἦ αὐτὴν ἐμοίχευεν. Μεγα. ὁ κατάρα, ὃν ἐγὼ πιστὸν αὐτῇ, ἀφῆκα ἐλεύθερον. Κλω. ἡ θυγάτηρ δέ σε, παῖς παλλακίσι καὶ νεωστὶ τυραννεύοντος ἐγκαλεχθήσει. εἰκότως ἦ καὶ ἀνδριάντας, ὃς ἡ πόλις ἀνέσησέ σοι πάλαι, πάντες ἀναπτεροῦμενοι, γέλωτα παρέξουσι τοῖς θεωμένοις. Μεγα. εἶπέ μοι, τῶν φίλων ἦ οὐδεὶς ἀγανακτεῖ τοῖς θρωμένοις ; Κλω. τίς γὰρ ὦν σοι φίλος ; ἢ σὺ τίνος αὐτίας δικαίας γνώμης ; ἀγνοεῖς ὅτι καὶ πάντες οἱ προσκυνοῦντες, καὶ τὰ λεγόμενα καὶ πραττόμενα [1] ἔκρινε ἐπαινοῦντες, ἢ φόβῳ, ἢ ἐλπίσι, ταῦτ' ἔδρων, τῆς ἀρχῆς ὄντες φίλοι, καὶ πρὸς τὸ κρεῖττον λαμβλέποντες ; Μεγα. καὶ μὰν ἀπίνδυνοι ὦν τοῖς συμποσίοις, μεγάλῃ τῇ φωνῇ ἐπήυχοντό μοι πολλὰ, καὶ ἀγαθὰ, πρὸ ἀποθανεῖν ἕκαστος αὐτῶν ἑτοίμως, εἰ οἷόν τε εἶναι. καὶ ὅλως, [2] ὅρκος αὐτοῖς ἦν ἐγώ. Κλω. τοιγαροῦν παρ' ἐνὶ αὐτῶν χθὲς δειπνήσας, ἀπίθανες. τὸ γὰρ πλουτιστὸν σοι πιεῖν ἐκέχυτο, ἐκεῖνο δοῦλοι κατέπιμψέ σε. Μεγα. τοῦτ' ἄρα πικρὸν ἡδόμην. τί βούλομαι πέτομ. *Cl.* O ſceleſte, quem ſæpe optaſti in terra relinquere ? *Megap.* Hoc olim optabam : ſed video nunc quid ſit ſatius. *Cl.* Veniet & ille tibi haud ita multò poſt, ab eo qui recens regem agit, è medio ſublatus. *Megap.* Sed illud ô Parca tu mihi non negaveris. *Cl.* Quidnam ? *Megap.* Scire velim ut rem me defuncto ſe ſint habituræ. *Cl.* Audi : nam edoctus magis angeris. Tuam uxorem Midas ſervus habebit, quam jam olim adulterio corruperat. *Megap.* Ille ſceleroſus quem ejus ſuaiu manumiſi. *Cl.* Tua verò filia pellicibus ejus qui nunc tyrannidem obtinet, annumerabitur. Porrò ſtatuæ, quas olim tibi urbs erexit, omnes everſæ, ſpectantibus riſum præbebunt. *Megap.* Dic mihi, nulluſne ex amicis ob ea quæ fiunt indignatur ? *Cl.* Quiſnam tibi fuit amicus ? aut quis juſta de cauſa conciliatus ? Neſcis omnes qui te adorabant, & eorum quæ dicebas ac faciebas ſingula laudabant, id vel metu, vel ſpe feciſſe ? imperii nimirum amici erant, & temporis rationem habebant. *Megap.* Atqui cùm in conviviis libarent magna voce multa bona mihi precabantur, parati ſinguli ante me mori, ſi fieri poſſet. In ſumma per me jurabant. *Cl.* Quare heri cum quodam ex ipſis cœnatus, obiiſti : nam poculum tibi poſtremò allatum. huc te demiſit. *Megap.* Hoc illud eſt quod amari quiddam ſenſi. Quid verò hoc

1 Ἔκρινε ἐπαινοῦντες] Vt illud, *laudant convivæ.* Convivæ, ut hic, paraſiti : dixerunt viri Clar. ad Perſ. dixi ad illud Petron. *ut ſoris cœnares poëtam laudaſti.* Bourd.

2 Ὅρκος ἦν ἐγώ] Iurant Paraſiti per reges ſuos. *Idem.*

1 Ἔπει

ἢ θεῶν ἔπραξε; Κλω. πολλά με ἀνακρίνεις. ἐμοῦναγ δίον. Μεγα. ἴν' μοι πλεῖστα ὦ Κλωθοῖ, διόπερ ἐπόθουν κἀγὼ ὀλίγον ἐς τὸ φῶς ἀνακύψαι πάλιν. Κλω. τί δ' τοῦτό ἐστι; ἔοικε γάρ τι παμμέγεθες εἶναι. Μεγα. Καρίων ὁ ἐμὸς οἰκέτης, [1] ἐπὶ τάχιστά με ἀπολαύσας εἶδε, περὶ δείλιν ὀψίαν ἀπελθὼν ἐς τὸ οἴκημα, ἔνθα συνείμην, σχολῆς οὔσης, ἐδεὶς γὰρ ἐφύλαττέ με, [2] Γλυκέριον τὴν παλλακίδα μου, κἀγὼ πάλαι δ' οἴμην κεκοινωνηκέναι, ἐπιπαρασκόμβῳ τῷ ῥύμῃ, ἐπεισόδῳ, κἀγὼ δ' ἐπὶ τοῦτο ἔνδον παρῆν. εἶτα ἐπειδὴ ἄλις εἶχα τῆς ἐπιδυμίας, ἀποβλέψας ἐς ἐμέ, σὺ μέντοι φησὶν ὦ μιαρὸν ἀνθρώπιον, πληγάς μοι πολλάκις ἐδὲν ἀδικοῦντι ἐνέτεινας. κἀγὼ ταῦθ' ἅμα λέγων, παρέπλησε τί με, κἀγὼ κὴ κόρης ἔπαιε. τέλῳ δ', πλατὺ χρεμψάμβῳ, κἀγὼ κοπτύσας μου, κἀγὼ ἐς τὸν τῶν ἀσεβῶν χῶρον ἄπιθι ἐπετπῶν, ὦ χθὲς. ἐγὼ δ', ἐνεπιμπράμην μὲν, ὅτι εἶχον δ' ὅμως ὃ, τι κἀγὼ δράσαιμι αὐτόν, αὖος ἤδη κἀγὼ ψυχρὸς ὤν. κἀγὼ τ' μισεῖ δ' παιδίσκαι, ἐπεὶ ψόφου, ἐσεσιόντων πινῶν ἤκουσε, στίλῳ χρίσασα τὰς ὀφθαλμὰς ὡς δακρύσασα ἐπ' ἐμοὶ, κωκύσασα, κἀγὼ τἄνομα ἐπικαλεσαμένη, ἀπηλάσθη. ὧν τί λαβοίμην; Κλω. πάνυ ἀπίθανα. ἀλλ' ἔμβηθι. κομιεῖς ἤδη σε ἀπαντᾶν ἐπὶ τὸ δικαστήριον. Μεγα. κἀγὼ τίς ἀξιώσῃ κατ' ἀνδρὸς τυράννου ψῆφον λαβεῖν; Κλω. κἀγὼ τυράννου μὲν

hoc facinore voluit? *Cl.* Multa percunctaris, cùm jam infcendiſſe oportuiſſet. *Megap* Vnum me maximè angit Clotho, cujus gratia pauliſper ad lucem emergere cuperem. *Cl.* Quid iſtud eſt? id permagni quid videtur eſſe. *Megap.* Carion famulus meus quumprimum vidit me extinctum, circa veſpertinum crepuſculum, conclave in quo jacebam ingreſſus, cùm vacaret (neque enim me cuſtodiebat quiſquam) Glycerium pellicem meam, cum qua jam ante rem habere ſolebat, attractis foribus tanquam nemo intus eſſet, ſubegit. Deinde poſtquam libidini ſatisfeciſſet, converſis in me oculis. Tu quidem, inquit, homuncio ſceleſte, mihi plagas nihil commerito ſæpe inflixiſti. Cumque hæc diceret, ſimul vellicabat me, & alapas impingebat. Tandem cùm lato ſcreatu me conſpuiſſet & in regionem impiorum abire me juſſiſſet, diſceſſit. At ego quanquam ira ſuccendebar, tamen quia jam frigidus & exanguis eram, hominem ulciſci non potui. Porrò ſceleſta famula cùm advenientium quorundam ſtrepitum ſenſiſſet, oculis ſaliva inunctis, ac ſi me defleviſſet, ejulando, nomenque meum inclamando, diſcedebat: quos ſi prehendero. *Cl.* Deſinem minari: & inſcende: jam enim tempus eſt ut in judicium concedas. *Megap.* Ecquis contra tyrannum pronunciare volet? *Cl.* Contra ty-

1 Ἐπὶ τάχιστά με ὑποδεκτὸν εἶδε] Cùm dicere debuiſſet ἐπὶ ἀπίθανον διὰ τοῦτο εἴρηκεν· Ἀττικὸς χαρακτηρισμὸς Eutipidi frequens: quod & notavit Euripid. Schol. *Bourd.*

2 Γλυκέριον] Notant Grammatici Atticos ὑποκορίζοντας ſolere nomina ſecundæ fic transformare, ut Θεραξίων, Θρημίας, γλυκερίων, Θέραξιον, Θρέμμος, γλυκέριον. Idem.

1 Ἐπὶ

ἀδελφὸς, κ᾽ τετρᾶ ἦ ὁ Ῥαδάμανθυς, ὃν αὐτίκα μάλα ὀψὲ δίκαιον, καὶ κατ᾽ ἀξίαν ἐπιτήδεια ἑκάστῳ τῶν δικῶν. τὸ νῦν ἦ ἔχει, μὴ ἀφίστε. Μεγα. κἂν ἰδιώτην με ποίησον ὦ μιᾶρε τῶ πενήτων ἕνα, κἂν δοῦλον ἀντὶ δεσπότου βασιλέως. ἀναβιῶναί με ἔασον μόνον. Κλω. πᾶ ἦ ὁ τὸ ξύλον; καὶ σὺ ἦ ὦ Ἑρμῆ, σύρετ᾽ αὐτὸν εἴσω δι᾽ ποδός. ἐὰν γὰρ ἀντιβαίνῃ ἐκών. Ερ. ἕπου νῦν ὀρθοπόδει. δίκην τῶν σὺ πορθμοῦ, καὶ τὰ δεινά. καὶ ὅπως ἀσφαλῶς ἀμέλει τῶς τὰ ἴσα διδήσεται. Μεγα. καὶ μὴν σὺ τῇ τῶν δεσμῶν κομιδῇ με δεῖ. Κλω. ὅπ τί; Μεγα. ὅπ τὴ Δίκη τύραννος ἦν, καὶ ἐδορυφόρουν εἶχον μυρίους. Κλω. εἶτ᾽ ἐ δικαίως σε παρέπεμεν ὁ Καρίων, ὅτῳσι σκαιὸν ὄντα; πικρὸν δ᾽ ἦν τὸν τυραννίδα ἔξεις, γλυκύμυθον δ᾽ ξύλον. Με. τολμήσῃ γὰρ Κυνίσκος ἐπανατείνασθαί μοι τὸ βάκτρον; οὐκ ἐγώ σε τῶρῶν, ὅπ ἐλαύνεργος ἄγαν, καὶ τραχὺς ἦσθα, καὶ ἐπιμηλικὸς, μικρᾶ δεῖν τῶ σε παπτάλαξαι; Κλω. τοιγαοῦν μᾶρεῖς κ᾽ σὺ τῷ ἰσῷ τῶ σε παπτάλαξομένῳ. Μίκυλλος. εἰπέ μοι ὦ Κλωθοῖ, ἐμοῦ ἦ ὑδεὶς ὑμῖν λόγος. ἢ διότι πένης εἰμὶ, ἀφ᾽ τούτου καὶ πελάτειον ἐμοῦσαί με δεῖ; Κλω. σὺ ἦ τίς εἶ; Μι. ὁ σκυτότμης Μίκυλλος. Κλω. εἶτα ἄχθη βαρδύνων; οὐχ ὁρᾷς ὁπόσα ὁ τύραννος ὑπισχνεῖται δώσειν, ἀφεῖς πρὸς ὀλίγον; ῥᾳῖμα γᾶν ἔχῃ με, εἰ μὴ ἀγαπητὸν καὶ σοὶ ἡ διατριβή. Μι. ἄκυσον ὦ βελτίστη μιμᾶν. ὃ πάνυ με ἡ δι᾽ Κύκλωπος σκεῖνη δύρραδινὴ δώρεα, τὸ ὑπισχνεῖσθαι, ὅτι πυμαθὸν ἐγὼ τὰ ἕπτ᾽ καπέδεμαι ἄν τε γᾶν ᾠῤῥῶτον, ἄν τε πύμαθον, οἱ αὐτοὶ ὀδόντες ᾠεμμύκασιν. ἄκως τε, ὀδὸ᾽ tyrannum nemo: sed contra mortuum Rhadamanthus, quem in ferendis pro cujusque merito sententiis, mox æquissimum videbis: quare in præsentia ne cunctaris. *Megap.* Privatum me & ex pauperibus unum, quinetiam pro rege servum facias licet, dummodo reviviscere me sinas. *Cl.* Vbi ille est qui fustem gerit? & tu Mercuri, istum correpto pede intrò trahite. Non enim inscendat ultro. *Merc.* Sequere nunc fugitive, accipe hunc tu portitor, atque illum: utque malo diligenter alligetur, cura. *Megap.* Atqui me primas occupare par est. *Cl.* Quid ita? *Megap.* Quia rex fui, innumerosque satellites habui. *Cl.* Annon te meritò vellicabat Carion, cùm sævus adeò fuisses? acerbam certè degustato hujus baculo tyrannidem obtinebis. *Megap.* Audebit-ne Cynisscus mihi baculum illidere? Nonne ego te nuper, quòd liberiùs, & asperiùs objurgares, cruci propemodum affixi? *Cl.* Quamobrem & tu malo affixus manebis. *Micyllus.* Dic mihi Clotho: nullam mei rationem habetis. An quia sum pauper me postremum inscendere par est? *Cl.* Tu verò quis es? *Micyl.* Sutor sum Micyllus. *Cl.* An molesta tibi est mora? Non vides quàm multa se daturum polliceatur hic tyrannus, si vel paulum in vitam remittatur? Quare me tenet admiratio, cur non & tibi mora sit jucunda. *Micyl.* Audi Parcarum optima. Non admodum me delectat munus illud Cyclopis, quum pollicetur se postremum Vtim voraturum: nam sive primum, sive postremum, iidem me dentes manent. Præterea res mex,

ὀμοῖα πάσχῃ τοῖς τῶν πλησίον. [1] οὐ διαμέτρου γὰρ ἡμῶν οἱ βίοι φασίν. ὁ μὲν γὰρ τύραννος, δύσοιμον εἶναι δοκῶν ἅπασι τὸν βίον, φοβερὸς ἅπασι, καὶ σφόδρα διόλλυται, λαλιπὸν χρυσὸν τοσοῦτον, καὶ ἀργύριον, καὶ ἐσθῆτα, καὶ ἵππους, καὶ δεῖπνα, καὶ παῖδας ἀφθίτους, καὶ γυναῖκας εὐμόρφους, εἰκότως ἡνιᾶται. καὶ ἀπαγωμένῳ αὐτῶν, ἤχθεται. [2] ἡ γὰρ οἶδ' ὅπως καὶ τοῖς ἐξ ἅπαντος ἐμπεφυκόσι χρήμασι τοῖς τοιούτοις ἡ ψυχὴ, καὶ οὐκ ἐτέλεσε ἀπαλλάττεσθαι ῥᾳδίως, ἅτε αὐτοῖς πάλαι προσπεπηγυῖα. μᾶλλον δ' ὥσπερ ἀῤῥήκτοις τισὶ δεσμοῖς ἐστι, φ' οἷς δεδέσθαι ξυμβέβηκεν αὐτούς. ἁμίλλη, καὶ ἀπαγωγὴ τοῖς αὐτοὺς μὴ βίας, ἀναγκάζουσι. καὶ πάλαι ὄντες θρασεῖς, δειλοὶ πρὸς τοῦτο εὑρίσκονται τὸν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ φόβημα ὁδοῦ. ἐπισφόνται γὰρ εἰς τὰ πίσω, ὥσπερ οἱ δυσέρωτες, καὶ παῤῥωθεν ἀποβλέπειν τὰ ὀπίσω φωτὶ βάλλονται, οἷα ὁ μάτην οἰνωθεὶς ἐποίει. καὶ παρὰ τὴν ὁδὸν ἀποδιδράσκων, καὶ τοῦτό σε καταλιπαρῶν. ἐγὼ δὲ, ἅτε μηδὲν ἔχων ἐνέχυρον σοῦ τοῦ βίου, οὐκ ἀγρὸν, οὐ συνοικίαν, οὐ χρυσὸν, οὐ σκεῦος, οὐ δόξαν, οὐκ εἰκόνας, εἰκότως ὀζυρὸς ὢν. κατὰ πηδὴ μόνον ἡ Ἄτροπος ἔνδοθί μοι, ἄσμενος ἀποῤῥίψας τὴν σμίλην, καὶ τὸ κατάμυκα, κρηπίδα τινὰ οὐ ταύτην χαλκῆν ἔχων, ἀναπηδήσας δύο ἀνυποδήτων, οὐδὲ τὴν μελαντηρίαν ἀποψιλάμενος, εἰσπέμπω. μᾶλλον δὲ ἡγέμονα, εἰς τὸ πρόσω ὁρῶν. οὐδὲν δὲ με τῶν κατόπιν ἐπέστρεφε, καὶ μετεκάλει. καὶ νὴ Δί'

meæ, non ut divitum ſe habent. Nam vitæ noſtræ ex diametro (ut ajunt) inter ſe diſtant. Hic enim tyrannus qui beatus in vita videbatur, horrendus omnibus ac ſuſpiciendus, relicto tam multo auro, & argento, veſtibus, equis, epulis, pueris floridis, & mulieribus formoſis, non injuria cruciatur: ab iiſque ſe abſtractum gravatur. Etenim anima neſcio quo pacto hiſce veluti viſco affixa hæret, nec facilè demigrare vult, ut quæ his jamdudum addicta ſit. Quin potiùs ac ſi infragile ſit vinculum iſtud quo ipſos illigari contingit, quum à quopiam vi abducuntur, altum ejulant. Ac cum in cæteris ſint feroces, in hac via quæ ad inferos ducit, meticuloſi deprehenduntur. Itaque veluti perditè amantes à tergo ſubinde reſpiciunt, & ea quæ apud ſuperos geruntur è longinquo cernere cupiunt: ſicut ſtultus hic faciebat, cùm & in via fugeret, & hîc tibi ſupplicaret. At ego, ut qui nullum in vita pignus haberem, non agrum, non domuum multitudinem, non aurum, non ſupellectilem, non gloriam, non imagines, meritò ad mortem expeditus fui, ac poſtquam mihi ſolùm innuit Atropos, ſcalpro, ſolcaque libenter abjectis, crepidam præ manibus habens, ilico exilii diſcalceatus, nec abſterſo atramento, ſum ſecutus: imò potiùs præivi, ad anteriora reſpiciens: cùm nihil à tergo relictum me converteret, & revocaret. Et per Iovem jam pul-

1 Οὐ διαμέτρου ἡμῶν οἱ βίοι] Mſ. ἡμῖν. Proverb. Οὐ πάνυ διαφερόντων. Bourd.
2 Οὐ γὰρ οἶδ' ὅπως] Interpungunt hunc locum Grammatici, & dici volunt ἐκ οἶδα γὰρ ὅπως. Idem.

ἤδη καλὰ τὰ παρ' ὑμῖν πάντα ὁρῶ. τό, τι γὰρ [1] ἰσοτιμίαν ἅπασιν εἶναι, καὶ μηδένα τῷ πλησίον ἀφαιρεῖσθαι, ὑπερήδιστον ἔμοιγ' ἂν δοκεῖ. πλημμελούμενα δὲ μηδὲ ἀπαιτεῖσθαι χρέα τοὺς ὀφείλοντας σύνταξιν, μηδὲ φόρους ὑποτελεῖν. τὸ δὲ μήτε χειμῶνι, μήτε δὲ ῥιγοῦν τῷ χειμῶνι, μηδὲ νοσεῖν, μηθ' ὑπὸ τῶν δυνατωτέρων ῥαπίζεσθαι. εἰρήνη γὰρ πᾶσα, καὶ τὰ πράγματα εἰς [2] τὸμπαλιν ἀνεστραμμένα. ἡμεῖς μὲν γὰρ οἱ πένητες, γελῶμεν, ἀντιῶντας ἢ κἂν οἰμώζοντας οἱ πλούσιοι. Κλω. πάλαι ἂν σε ὦ Μίκυλλε γελῶσα ἑώρων. τί δ' ἄρα ὅ τι μάλιστα σοὶ γελᾶν; Μι. ἄκουσον ὦ πιωτάτη μοι θεῶν. παρθενικῶν ἄνθος τυραννίδος, πάνυ ἀκριβῶς ἑώρων τὰ γιγνόμενα ὑπ' αὐτῆς. καί μοι εὐδοκεῖ τότε ἰσοθεός τις εἶναι. τῆς τε γὰρ [3] πορφύρας τὸ ἄνθος ὁρῶν, ἐμμανέστερον, καὶ τὸν ἀκολουθοῦντων τὸ πλῆθος, καὶ τὸ χρυσοῦν, καὶ τὰ λιθοκόλλητα ὁπόσα μοι ἔδοξε, καὶ τὰς [4] κλίνας τὰς ἀργυρόποδας. ἔτι γὰρ καὶ τὴν κνίσσαν τὴν τῶν σκευαζομένων εἰς τὸ δεῖπνον, ἀπεναυσίμην. ὥστε [5] ὑπερανθρώπους τὰς

pulchra apud vos omnia video. Nam pares omnibus esse honorum gradus: nullumque vicino præstare, res mihi longè suavissima videtur. Conjicio etiam hìc neque æs alienum à debitoribus reposci, neque tributum pendi: quodque maximum est, neminem hyeme rigere, nec ægrotare, nec à potentioribus colaphos infligi. sed omnia pace consistere, resque hominum in contrarium versas esse. Nos enim pauperes ridemus, ac divites tristantur & plorant. *Cl.* Te jamdiu ridentem vidi Micylle: sed quid potissimum tibi risum movebat? *Micyl.* Audi, Dearum mihi maximè veneranda. Cùm apud superos propter tyrannum habitarem, valdè diligenter inspiciebam, quæ ab ipso fiebant: ac ille tunc mihi Deo par videbatur. Nam cùm purpuræ florem spectarem, & comitantium turbam, & aurum, & pocula gemmis distincta, lectosque pedibus argenteis suffultos, eum fœlicem prædicabam: præterea eorum quæ in cœnam parabantur, nidor me afficiebat. Itaque vir homine major,

1 Ἰσοτιμίαν] Hanc apud inferos æqualem honoris sedem, sic alibi vocat in Dial. Mort. & passim. *Boura.*

2 Τὸμπαλιν] Mſ. εἰς τὸ ἔμπαλιν, τάσιγιν ἑαυτῶν τοῖς γιγνομένοις ἐν τῇ ζωῇ. Idem.

3 Πορφύρας ἄνθος] Ἄνθος de re qualibet ridente, ut ἄνθος ὥρας. Sic apud Homer. ἄνθος πυρός·

Αὐτὰρ ἐπεὶ πυρὸς ἄνθος ἐπέπλατο, πώσατο δ' ὁλίξ.

A quo Philostr. in Scamand. Æschyl. Prometh. vincto τὸ σὸν γὰρ ἄνθος. Idem.

4 Κλίνας ἀργυρόποδας] Potest sumi ἁπλῶς, ut in Somnio & alibi, potest etiam significare λιθοπόδας, ut ἀργυρόπιζα, λιθόπους, ut apud Catul. Epithal. Iul. & Manlii.

O cubile quot ô nimis
Candido pede lectuli.

Τὰς κλίνας ἀργυρόποδας, licet sciam hunc locum capi de lectulis ἐλεφαντόποσι. Idem.

5 Ὑπεράνθρωπός τις] Mſ. Regius. ὥστε δὲ θεῖός τις ἀνήρ. Idem.

1 Τεί-

ἀνὴρ καὶ [1] τρισόλβιος κατεφαίνετο. καὶ μᾶλλον ἐκ τοῦ πρόσθεν, καὶ ὑψηλότερος, [2] ὅλῳ πήχει βασιλικῷ ἐπαιρόμενος τῇ τύχῃ, καὶ σεμνῶς ἐπερεισάμενος, [3] καὶ ἑαυτὸν ἐξυπτιάζων, καὶ τοὺς ὁπωσοῦν γελῶντας ἐκπλήττων. ἐπεὶ δὲ ἀπέθανεν, αὐτός τε παυγέλοιος ὤφθη μοι ἀποθυσάμενος τὴν τρυφήν. καμοῦ τε ἕνεκα μᾶλλον κατεγέλων, οἷον κόμμαρι ἐπιδήπτειν, ἀπὸ τῆς κνίσης τεκμαιρόμενον αὐτὴν τὴν εὐδαιμονίαν, καὶ μακαρίζων ἐπὶ τῷ ἅλματι τῆς ἐν τῇ λακωνικῇ γελαστῆς κοχλίδος. ὁ μὲν γὰρ τοῦτον, ἀλλὰ καὶ τὸ δακτύλιον Γνίφωνα ἰδὼν τοῦτον, καὶ μεταγνώσκοντα, ὅτι μὴ ἀπέλαυσε τῆς χρημάτων, ἀλλ' ἄγονος αὐτῶν ἀπέθανε, τῷ ἀσώτῳ Ῥοδοχάρῃ τὴν οὐσίαν ἀπολιπών, ὃς τὸν μὲν ἄγχιστα ὢν αὐτῷ γένους, καὶ πρῶτον ἐπὶ τὴν κληρονομίαν καλεῖτο κατὰ τὸν νόμον, οὐκ εἶχον ὅπως καταπαύσω τὸν γέλωτα. καὶ μάλιστα μεμνημένον ὡς ὠχροῦ ἀεὶ, καὶ αὐχμηροῦ ὄντος, φροντίδος τὸ μέτωπον ἀναπλέως, καὶ μόνοις τοῖς δακτύλοις πλουτοῦντα, οἷς τάλαντα καὶ μυριάδας ἐλογίζετο, καθαιμικρὸν συλλέγων τὰ μετ' ὀλίγον [4] ἐκλυθησόμενα τοῦς μακαρίᾳ Ῥοδοχάρῃ. ἀλλὰ τί ταῦτα ἀπερχόμενοι ἤδη; καὶ μηκέτι νῷν ἀλίσκοντες, τὰ λοιπὰ γελασόμεθα, οἰμώζοντας αὐτοὺς ὁρῶντες. Κλα. ἄμεινον, ἵνα καὶ [5] ἀνιμήσωμεν

jor, & ter beatus videbatur, imò fermè pulchrior, & altior, toto cubito regio fortunæ successu se erigens, & graviter incedens, ac seipsum resupinans, obviosque obstupefaciens. Sed postquam vita functus est, ipse deliciis exutis, visus est mihi prorsus ridiculus: ac me ipsum magis irridebam qui sceleratum illum obstupuissem, fœlicitatem ejus ex nidore tantùm æstimando, & ob sanguinem, qui Laconici maris cochleis innascitur, beatum prædicando. Neque hic solum mihi ludo fuit: sed cùm fœneratorem illum Gniphonem gementem viderem, & consilii pœnitentem, quòd pecuniis non esset fruitus, sed non gustatis illis obiisset, & nepoti Rhodochari facultates reliquisset (hic enim ipsi erat genere proximus, & primus ex lege in hæreditatem vocabatur) risum compescere non poteram: præcipuè cùm meminissem quàm pallidus & squalidus esset, vultumque curis tristem gereret, solisque digitis dives esset, quibus talenta, & myriadas supputabat, minutatim colligendo ea quæ paulò post à beato Rhodochari erant dissipanda. Sed quid jam hinc non solvimus? Etenim reliqua inter navigandum ridebimus, quum plorantes ipsos videbimus. *Cl.* Inscende, ut Portitor an-

1 Τρισόλβιος] Vt in principio Nigrini. *Bourd.*

2 Ὅλῳ πήχει βασιλικῷ] Tangit hunc locum Theod. Marcil. ad Horat. dixit autem βασιλικῷ, ἀντὶ τοῦ, μεγάλῳ, ὁ γὰρ βασιλικὸς πῆχυς ἴσχει ὑπὲρ τὸν ἰδιωτικὸν τρεῖς δακτύλους. Solet Lucianus tyrannos & cæteros supercilioſos Τετραπήχεις βλέποντας, his verbis attollere. *Idem.*

3 Καὶ ἑαυτὸν ἐξυπτιάζων] Sic passim alibi ἀντὶ τοῦ τίνων τὸ τραχηλον ἐς τὸν ἰδίους ὤμους ἀφεισκοπούμενος, ὅτι μεγεθῶν ἐς ὑπερηφάνους ἀφεπαίρω. Sic scriptum ad oram Mſ. Regii. *Idem.*

4 Ἐκλυθησόμενα] Angl. ἐκχυθ. *Idem.*

5 Ἀνιμήσωμεν] Mſ. ἀναπαύσωμεν. *Idem.*

ὁ πορθμεὺς τὸ ἀγκύριον. Χα. ἔτω, ποῖ φέρῃ; πλῆρες ἤδη τὸ σκάφος. αὐτῷ σοὶ μέλῃ. ἐς αὔριον ἑωθὲν σε περιμενοῦμεν. Μι. ἀδικεῖς ὦ Χάρων, ἴσως ἤδη νεκρὸν ἀπολιμπάνων ἀμέλει, χρέψομαί σε τῷ Ραδαμάνθυϊ. οἴμοι τῶν κακῶν, ἤδη πλέουσιν, ἐγὼ δ' μόνος σύσσωμος περιλείψομαι. καίτοι, τί ἂν ἀφικόμην κατ' αὐτούς; ἐγὼ γὰρ δέδια [1] μὴ ἀπαγχόμενος ἀποπνιγῶ, ἤδη πεπνιγμένος. ἄμωσε, ἀλλὰ τὸ ὀβολὸν ἔχων τὸν πορθμέα κελεύσω. Κλω. τί τοῦτο; ἀθέμιτον ὦ Μίκυλλε. ἢ γάμις ἔστω σε διελθεῖν. Μι. καὶ μὲν ἴσως ὑμῶν καὶ ἀποκλαύσομαι. Κλω. μηδαμῶς, ἀλλὰ ἀποπλάσωμεν, ἀναλάβωμεν αὐτόν. καὶ σὺ ὦ Ἑρμῆ, [2] συνάρπασον. Χα. πῶ νῦν κομιδεῖται; μετὰ γὰρ πάντα ὡς ὁρᾷς. Ερ. ἐπὶ τοὺς ὤμους οἱ δικεῖ, καὶ τοῦτο κόσμησον. Κλω. καλῶς ὁ Ἑρμῆς εὑρόησεν. ἀνάβασιν ἔν, καὶ τὸ πτερωτὸν καὶ ἀλιπεδίλω κομιδῇ. ἡμεῖς δ' ὁπλοῦμεν. Κυν. ὦ Χάρων, καλῶς ἔχει σοι τὰς ἀληθείας εἰπεῖν. ἐγὼ τὸν ὀβολὸν μὲν σὸν ἂν ἔχοιμι δῶρά σοι, καταπλώσας. πλέον γὰρ ἂν δέοι ἐπὶ τὸ πέρας, ἢν ὁρᾷς, καὶ τοῦτο δ' ξύλον. πάλαι δ', ἢν ἀπολεῖν ἐθέλῃς, ἕτοιμος, καὶ [3] συσκιπους εἶναι. μίμψῃ δ' ἐδέν, ἢν δύῃς, καὶ κατρερόν μοι ἐρετμὸν δῶς μόνον. Χα. ἔρεσε. καὶ τοι χαρίεν ἐκαὸν σοῦ λαβεῖν. Κυ. ἢ καὶ ὑποκελεύσαι δεήσῃ; Χα. νὴ Δί', ἤνπερ εἰδῇς κέλευσμά τι

anchoram extrahat. *Ch.* Heus tu, quò pergis? plena jam scapha: ibi expecta: cras luce prima te trajiciemus. *Micyl.* Iniquus es, ô Charon qui mortuum jam exoletum relinquis. Te profectò apud Radamanthum injuriæ accusabo. Hei misero mihi! jam navigant: & ego solus hic relinquar. Atqui, cur ad eos natatu non contendo. Non enim timeo ne defatigatus suffocer, cùm jam mortuus sim: præsertim, cùm ne obolum quidem habeam quo naulum solvam. *Cl.* Quid hoc rei est? expecta Micylle: non enim fas est ita transfretare. *Micyl.* Atqui fortè prior vobis tranavero. *Cl.* Nequaquam: sed admota potiùs nave, ipsum recipiamus: tu quoque Mercuri nobiscum arripe. *Ch.* Vbi nunc sedebit? nam plena ut vides, sunt omnia. *Merc.* Tyranni humeris, si videbitur, insidebit. *Cl.* Hoc scitè Mercurius excogitavit. Ascende igitur, & sceleſti hujus cervicem conculca: nos autem faustè navigemus. *Cyn.* Æquum est ô Charon, ut verum hinc tibi dicam, ne obolum quidem pro trajectu tibi dare potero: præter peram enim quam vides, & baculum hunc, planè nihil habeo. Cæterùm si velis, sentinam exhaurire, & remigem agere sum paratus. Nec conquerêris, si modò agilem, firmumque remum mihi dederis. *Ch.* Remiga: nam hoc à te satis sit accipere. *Cyn.* Num remiges etiam cantu accendere opus erit. *Ch.* Per Iovem, siquidem nauticam aliquam exhorta-

1 Μὴ ἀπαγχόμενος] Mſ. ἀπηγμένος. Lucianea prorsus dictio. *Bourd.*

2 Συνάρπασον] Angl. συναιάσασον. Idem.

3 Περόσκωπος] Ἐπὶ τὸ κώπης κεκόσμηται. varia est κώπης acceptio quam vide apud Grammat.

1 Πρὸς

τ' ναυπηγῶν. Κυ. οἶδα κ' πάλαι ὦ Χάρων τ' ναυπηγῶν ἀλλ' ὁρᾷς, ἀντεπηχοῦσιν ὅτοι δακρύοντες. ὥστε ἡμῖν τὸ ἄσμενος ἐπιβεβοχθήσεται. Πλούσ. οἴμοι τ' κτημάτων. Ἄλλ. οἴμοι τ' ἀγρῶν. ὀτοτοῖ, τἀμὰ οἰκίαι οἷαι ἀπέλιπον. Ἄλλ. ὅσα τάλαντα ὁ κληρονόμος παθὼν λαβών. Ἄλλ. αἰ, αἰ, τ' νηπιῶν μοι παιδίων. Ἄλλ. τίς ἄρα τὰς ἀμπέλους τρυγήσῃ, ἃς πέρυσιν ἐφύτευσά μιλω; Ἑρμῆς. Μίκυλλε, σὺ δ' οὐδὲν οἰμώζεις; κἀγὼ μὲν ὑμᾶς ἀδακρυτὶ διαπλεύσομαι πάλιν. Μι. ἄπαγε. οὐδὲν ἴσως ἐφ' ὅτῳ ἂν οἰμώξωμαι δίπλοῦν. Ερ. ὅμως ἂν μικρόν π [1] ἐπὶς τὸ ἴδιος ἐπιστάξον. Μι. οἰμώξομαι τοίνυν, ἐπειδή σοι ὦ Ἑρμῆ δοκεῖ. οἴμοι τ' καττυμάτων. οἴμοι τ' κρηπίδων τ' πλαταιῶν. ὀτοτοῖ, τ' σκῆπτρων ὑποδημάτων. σὺ δ' ἐπ' ὀκυδρόμων ἐλθὼν ἐς ἑσπέραν ἀσπίδος διφθῶ, ὑδὲ ξ' χειμῶνος ἀνυπόδητός π, κ' ἡμίγυμνος πρωϊσῶ, τὰς ὀδόντας ὑπὸ ξ' κρύους συγκρεκρυκώς. τίς ἄρα μοι τὸν σμίλιν ἕξει, κἀγὼ τὸ κεντητήριον; ἱκανῶς πεφρικώς. χίδιον ἤδη κ' κἀγὼ πεπλαδήκομαι. Χα. ἄγε δὴ τὰ πορθμεῖα σῶζον ἡμῖν λάβετε. κ' σὺ ἦ, δός. Δι. πάντων ἤδη ἔχω. δὸς κ' σὺ τ' ὀβολὸν ὦ Μίκυλλε. Μι. παίζεις ὦ Χάρων, [2] ἢ κἀδ' ὕδατός φασιν ἤδη γεγράφεις, Δι. Μικύλλῳ ἤδη πιὰ ὀβολὸν ἐπόδωκας. ἀρχὴν ἦ, ὅπου οἶδα εἰ πεζόγονόν ἐστιν ὀβολός, ἢ στρογγύλον. Χα. ὦ κακῆς ναυλίας, κἀγὼ ἐπικεδῶς τήμερον. ἀπόβαινε δ' ὅ-

tationem tenes. *Cyn.* Multas equidem teneo Charon: verùm hi plorando, ut vides, obstrepunt: unde futurum est ut cantus nobis interturbetur. *Dives.* O meas possessiones! *Alius.* O meos agros! me miserum qualem reliqui domum! *Alius.* Quàm multa talenta hæres à me accepta dilapidabit! *Alius.* Væ væ meis infantulis! *Alius.* Quis vites meas, quas anno superiore plantavi, vindemiabit? *Merc.* Mycille, tu verò nihil ploras? atqui non fas est quenquam citra lachrymas navigare. *Micyl.* Apage: nam cùm fausta navigatione deferar, nihil est quod plorem. *Merc.* Attamen pro more paulum ingemiscito. *Micyl.* Plorabo igitur: quandoquidem ita vis, Mercuri. O meas soleas! ô veteres crepidas! eheu putres calceos! Non amplius infœlix, ego, ab aurora ad vesperam usque jejunus manebo: nec hyeme discalceatus, & seminudus obambulabo, dentes præ frigoris acerbitate complodendo: quis cultrum meum, quis subulam habebit? satis lamentatus sum, ferè jam ad portum appulimus. *Ch.* Age verò priùs naulum reddite: tu quoque redde: jam ab omnibus habeo: da tu quoque obolum Micylle. *Micyl.* Iocaris ô Charon, aut quemadmodum ajunt, in aqua scribis, qui à Micyllo obolum expectes: principio autem, ne novi quidem quadratus-ne ρ an rotundus sit obolus. *Ch.* Egregiam verò & quæstuosam navigationem hodiernam. Descendite tamen. Ego

1 Πρὸς τὸ ΙΘ'] Angl. εἰς τὸ ΙΘ'. Bourd.

2 Η' κἀδ' ὕδατ'] Dictio, φασὶν, quæ sequitur, proverbium notat, de quo interpr. Catull. *Idem.*

μως. ἐγὼ δ' ἵππους, καὶ βοῦς, καὶ κύνας, καὶ τὰ λοιπὰ ζῷα μίτεμι. Ἀφαλεῦσαι γὰρ κἀκεῖνα δεῖ. Κλω. ἄπαγε αὐτοὺς ὦ Ἑρμῆ παρελαβών. ἐγὼ γὰρ αὐτὴ, εἰς τὸ ἀντιπέρας ἀποπλευσοῦμαι, Ἰνδοπάτην, καὶ Ἡρεμίθρην τοὺς Σύρους ἀφέξουσα. πεθνᾶσι γὰρ δὴ ὡς ἀλλήλων, ὡς ἀπὸ γῆς ὁρᾶν μαχόμενοι. Ερ. ὡς ἁπαλῶμεν ὦ ἄνδρες ἑξῆς ἑπόμενοί μοι. Μι. Ἡράκλεις ὁ ζόφος. πῶ νῦν ὁ καλὸς Μέγιλλος; ἢ τοῦ Ἀφύωνος τοῦ σκυτέως εἰ καλλίων Φρύνης Σιμμίχη; πάνυ γὰρ ἴσως, καὶ ὁμόχροα, καὶ μᾶλλον ἄττα καλὸν, ἄττα καλλίων. ἀλλ' ἤδη καὶ τὸ τριβώνιον, ὥσπερ τῶν ἄμορφον εἶναι δοκεῖν, ἰσότιμον γίγνεται τῇ πορφυρίδι καὶ βασιλείῳ. ἀφανῆ γὰρ ἅμφω, καὶ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ σκότου κεκαδεδυκότα. Κωίσκε, σὺ δ' πῶ ποτε ἆρα ὢν τυγχάνεις; Κωι. σύσκιός λέγω σοι Μίκυλλε. ἀλλ' ἄμα εἰ δοκεῖ, βαδίζωμεν. Μι. οὐ λέγεις, ἴμβαλέ μοι τὴν δεξιάν. εἰπέ μοι, ἐπελέσθης δ' ὦ Κωίσκε [1] τὰ Ἐλευσίνια, ἢ οὐχ ὁμοῖα τοῖς ἐνθάδε τὰ ἐνθάδε σοι δοκεῖ; Κωι. οὐ λέγεις. ἰδὼ δ' ἂν ὡσαύτως τινὰ διδαχθῆναί τις, φοβερόν γε, καὶ ἀπειλητικὸν ὡσαυτόλεπτον. ἦ ἆρά πῶ Ἐρινύς ἐστιν; Μι. ἔοικεν ἀπὸ γε τοῦ χήματος. Ερ. ὦ Ῥαδάμανθυς ἐᾶτε τούτους ὦ Τισιφόνη. τίπαρας ἐπὶ τοῖς κακοῖς. Τι. καὶ μὴν πάλαι γε ὁ Ῥαδάμανθυς ἔτοιμος ὑμᾶς ἀπεμένε. Ραδ. ὡσταγὰ αὐτοὺς ὦ Ἐρινύ. σὺ δ' ὦ Ἑρμῆ, κήρυττε, καὶ ὡσκάλει. Κωι. ὦ Ῥαδάμανθυ, ὡσὸς δ' πατρὸς, ἐμὲ ὡσοῦτον ἐπίσκεψαι

Ego equos, & boves, & canes, reliquaque animalia adibo: nam oportet ut & illa trajiciant. *Cl.* Illos exceptos abducito Mercuri. Equidem in adversam ripam renavigabo Indopatem & Heramithrem Syræ filios advectura. Iam enim de finibus agrorum pugnando mutuis se vulneribus confecerunt. *Merc.* Heus vos, progrediamur: imò verò ordine sequimini me omnes. *Micyl.* Hercle quænam est hæc caligo? ubi nunc pulcher ille Megillus? aut quo pacto dignoscat hic aliquis an Simmiche sit Phryna formosior? Quidvis enim hic par est, & concolor: pulchrum nihil, nihil pulchrius. Quin palliastrum meum, quod fœdum antehac videbatur, æquè nunc est in precio, atque ipsa regis purpura. Nam obscura sunt ambo, iisdemque tenebris immersa. Tu verò ubi tandem es Cynisce. *Cyn.* En tibi Micylle hic adsum: sed si videtur, simul eamus. *Micyl.* Probè dicis, dextram mihi injice. Dic mihi: tu enim Eleusiniis sacris es initiatus: num tibi quæ hic fiunt illis similia videntur? *Cyn.* Rectè dicis. Ecce quædam accedit facem gestans, terrificum quiddam & minitabundum obtuens. Annon est Erinnys? *Micyl.* Videtur certè ex habitu. *Merc.* Excipe Tisiphone hos quatuor supra mille. *Tisiph.* Atqui jamdudum Rhadamanthus hic vos expectat. *Rhad.* Adduc ipsos, Erinny. Tu verò Mercuri, illos ut pote præco accersi. *Cyn.* O Rhadamanthe, per patrem obsecro, pri-

[1] Τὰ Ἐλευσίνια] Ἑορτὴ Apud Athenienses ἡ ἐπιτελουμένη Δήμητρι καὶ Περσεφόνῃ, ἐφ' ᾗ ἐχρῶντο κἀνόπτοις πυροῖς μυσταγωγοῖς. De Eleusiniis, Scalig. ad lib. 7. Tibulli, & copiosè dico alibi. *Idem.*

1 Κω-

ἀδικημάτων. Rada. τίνων ἕνεκα; Κυνι. πάντως βούλομαι κατηγορῆσαί τινων, ἃ συνεπίσταμαι πονηρὰ δράσαντά μοι αὐτὸν ἐν τῷ βίῳ, σὺ δὲ ἂν ἐμοὶ ἀξιόπιστος ἄλλῳ λέγῃ, μὴ ἐγχωρεῖν αὐτὸν φαναῖς οἷός εἰμι, καὶ οἷον τινα ἐβίωσα τρόπον. Rada. τίς ἦ σύ; Κυνι. Κυνίσκος ὦ ἄριστε. τῷ γνώμῃ φιλόσοφος. Rada. δεῦρο ἰλθὲ, καὶ πρῶτος εἰς τὴν δίκην καθίζησο. σὺ δὲ πρόσκλητε τοὺς κατηγόρους. Ερ. εἴ τις Κυνίσκου τυγχάνει κατηγορῶν, δεῦρο προσίτω. ἐδεῖς προσέρχεται. ἀλλ' οὐκ ἐκανὸν τοῦτο ὦ Κυνίσκε. λάβε δὲ ἦ, ὅπως ἐπισκοπήσω σε λῶν τὰ στίγματων. Κυνι. πῶς γὰρ ἐγὼ στίγματα ἐχρώμην; Rada. ὁπόσα ἂν ὑμῶν πονηρὰ ἐργάσηται βίον τὸν βίον, καθ' ἕκαστον αὐτῶν ἀφανῆ στίγματα ἐπὶ τῆς ψυχῆς περιφέρει. Κυνι. ἰδοὺ σοι γυμνὸς παρίσταμαι. ἄρτι ἀναζήτει τοῦτα, ἄφες δὲ φῇς τὰ στίγματα. Rada. καθαρὸς ὡς ἐπίπαν ὑτοσὶ, πλὴν τινῶν τριῶν ἢ τεττάρων ἀμαυρῶν ἰδεῖν, καὶ ἀσαφῶν στιγμάτων. καίτοι, τί τοῦτο; ἴχνη μέν, καὶ σημεῖα, τῶν ἐγκαυμάτων, οὐκ οἶδα δ' ὅπως ἐξαλήλιπται, μᾶλλον δὲ ἐκπέπλασται. πῶς ταῦτα ὦ Κυνίσκε, ἢ πῶς καθαρὸς ἐξ ὑπαρχῆς ἀναπέφηνας; Κυνι. ἐγώ σοι φράσω. πάλαι πονηρὸς δ' ἀπαιδευσίαν ἐγιόμην, καὶ πολλὰ ἁμαρτὼν ἐμπολήσας στίγματα, ἐπειδὴ τάχιστα φιλοσοφεῖν ἠρξάμην, κατ' ὀλίγον ἀπάσας τὰς [1] κηλῖδας ἐκ τῆς ψυχῆς ἀπελυσάμην. Rada. ἀγαθῇ γε ὄντως, καὶ ἀνυσιμωτάτῳ χρησάμενος τῷ φαρμάκῳ. ἀλλ' ἄπιθι εἰς τὰς μακάρων νήσους, τοῖς ἀπ-

primum me inſpice. *Rhad.* Quorſum? *Cyn.* Omnino quendam accuſare velim, de iis quæ in vita me conſcio commiſit. Non enim dicta mea fuerint fide digna, niſi qualis ipſe ſim & quomodo vixerim, priùs manifeſtum fiat. *Rhad.* Tu verò quis es? *Cyn.* Cyniſcus, ô optime, profeſſione philoſophus. *Rhad.* Adeſdum, primuſque in judicio conſiſte: tu verò accuſatores accerſe. *Merc.* Siquis eſt hujus Cyniſci accuſator, huc prodeat. Nemo accedit: ſed hoc, Cyniſce, non ſufficit, quare veſtes exue, ut tua ſtigmata conſiderem. *Cyn.* Vbinam inuſta ſunt mihi ſtigmata? *Rhad.* Quod ſcelera quiſque veſtrûm in vita perpetravit, tot notas, ſed quæ non appareant, in anima circumfert. *Cyn.* Nudum ecce tibi me ſiſto: itaque iſtas perquire quas dicis notas. *Rhad.* Hic per omnia eſt purus, præter tres quatuorve planè obſcuras, evanidaſque notas: ſed quid hoc? veſtigia, ſignaque inuſtionum: ſed neſcio quo pacto deleta, imò potiùs exciſa ſint. Quid hæc ô Cyniſce, aut qui denuo purus es factus? *Cyn.* Ego tibi dicam. Olim cùm propter imperitiam pravus eſſem: multaſque ideo notas contraxiſſem, ſimul atque philoſophari cœpi, paulatim maculas omnes ex anima elui. *Rhad.* Bono profectò, & præſentiſſimo uſus es remedio. Sed in beatorum inſulas ito cum optimis conver-

1 Κηλῖδας ἐκ τῆς ψυχῆς] Ouerdoc. Sic recte hanc vocem ed mentem Luciani interpretatur Heſyc. qui hac in voce conſulend. Interp. Ariſtoph. Suid. alia eſt κηλίδων acceptio alibi apud Lucianum. *Bourd.*

εἰρὴς συνεσόμῳ. καπηλεύσας γε πρότερον ὃ φὴς τυραννῆσαι, ἄλλως ἀθῶσκάλῳ. Mικυ. καὶ τοῦτον ὦ Ῥαδάμανθυ, μικρόν ἐστι, καὶ βραχείας πινὸς ἐξετάσεως δεόμενον. πάλαι γάρ σοι καὶ γνωτός εἰμι. ὥστε ἐπισκόπει. Ραδα. τίς ἦν τυγχάνεις; Μι. ὁ σκυτοτόμος Μίκυλλος. Ραδα. εὖγε ὦ Μίκυλλε, καλλιεργὸς ἀκριβῶς, καὶ ἀνεπίγραφος. ἄπιθι καὶ σὺ δεῦρο Κυνίσκῳ τινί. τὸν τύραννον ἤδη ἀθῶσκάλῳ. Ερ. Μεγαπένθης Λακύδα, ἡκέτω. ποῖ τρέφῃ; ἀθῶσον. σὲ τὸν τύραννον ἀθῶσκαλῶ. ἀθῶσαι αὐτὸν ὦ Τισιφόνη εἰς τὸ μέσον, [1] ἐπὶ κεφάλαιον ἀδῆσαι. σὺ δ' ὦ Κυνίσκε, κατηγόρει, καὶ διέλεγχε ἤδη. ὠλησίον γὰρ ἀνὴρ ἑστός. Κυνι. τὸ μὲν ὅλον, ὦδε λόγων ἔχει. γνώσῃ γὰρ αὐτὸν αὐτίκα μάλα οἷός ἐστιν ἀπὸ τῶν πραγμάτων. ὅμως δὲ, καίτοι σὲ ἀποκαλύψω σοι τὸν ἄνδρα, καὶ οὐ λόγῳ δείξω φανερώτερον. ἑστὸς γὰρ ὁ τυραννοκτόνος, ὁπόσα μὲ ἰδιώτης ὢν ἔπραξε, σφαλεῖψαι μοι δοκῶ. ἐπεὶ δὲ τοὺς θρασυτάτους ἀθροίσας ἐμισθοφόρησε, καὶ δορυφόρους συναγαγὼν, ἐπαιανίζει τῇ πόλει τύραννος κατέστη, [2] ἀκρίτους μὲν ἀπέκτεινε πλείονας ἢ μυρίους. τὰς δὲ οὐσίας ἁπάντων ἁρπαζόμενος, καὶ πλούτου τοὺς τὸ ἀκρόπολιν ἀφικόμενος, ἐδήμιλαν μὲν ἀνηλασίας ἰδίαν παρελείλοιπεν. ἀπόσῃ δὲ ὠμότητι, συνεσόμενος. Quum priùs tyrannum quem dicis, accusaris, alios accersè. *Micyl.* Quod ad meam causam attinet, parva brevique inquisitione indiget. Iamdudum tibi nudus adsum: itaque me inspice. *Rhad.* At quisnam es? *Micyl.* Sutor Micyllus. *Rhad.* Euge Micylle, exquisitè purus es, nullisque stigmatibus notatus: abi tu quoque ad hunc Cynicum. Tyrannum jam accerse. *Merc.* Megapenthes Lacydæ filius prodeat. Quò te vertis? accede: te tyranne voco: ipsum Tisiphone in caput impulsum protrude in medium. Tu verò Cynice accusa nunc & convince: vir enim iste propè adest. *Cyn.* Quanquam in universum verbis non est opus, siquidem eum, qualis sit, illico ex notis cognoscere posses, ipse tamen virum tibi retegam, & oratione clariùs ostendam. Ac [2] flagitia quæ ter sceleſtus ille commisit dum privatam vitam agebat, omittenda mihi censeo. Sed postquam ascitis in societatem audacissimis viris, collectisque satellitibus insurrexit, & tyrannus urbi præfectus est, plures quàm sexcentos indicta causa trucidavit. Deindè cùm singulis facultates eripuisset, summasque divitias attigisset, nullam libidinis speciem prætermisit, sed omni crudelitate, & con-

1 Ἐπὶ κεφάλαιον ἀδῆσαι] *Collophnixa*, Heliod. lib. 8. *Bourd.*

2 *Flagitia* | Eorum animis qui magnis se facinoribus, dum vitam agerent obstrinxerunt, maculas inustas esse docet, Platonem ridens qui sic in Gorgia loquitur. Ἀλλὰ σκλήκας τῷ μεγάλῳ βασιλεῖ ὀφλισκάνοντας, ἢ ἄλλῳ ὁτῳοῦν βασιλέως ἢ δυνάστου κατεῖδον ἐδὲν ὑγιές· ὃν τὴν ψυχὴν, ἀλλὰ διαφθορᾶς καὶ ἀλγῶν μεστὴν ὑπὸ ἀπορημάτων ἐν ἀδικίας. Hoc attigit lib. 2. in Ruffin. Claudian.

Quid demens manifesta negas? en pectus inusta
Deformant maculæ. Cogn.

3 Ἀκρίτους μὲν] Has omnes tyrannorum antes alibi fusè exsequùtur. *Bourd.*

1 Ἀσκρε-

καὶ ὕβρει κ᾽ τ᾽ ἀθλίαν πολιτῶν ἐκτρίψαι, παρθένους ἀφθορίαν, καὶ ἐφήβους κατεικύιαν, καὶ πάντα τρόπον τοῖς ὑπηκόοις ἐμπαροινῶν καὶ ὑπερφίαλος μόνος, καὶ τύφου, καὶ ὃ πρὸς τοὺς συντυχόντας φρυάγμαθ᾽, εἰδὲ καὶ ἀξίαν δύναιο ἂν παρ᾽ αὐτοῦ λαβεῖν τὴν δίκην, ῥᾴδιον γὰρ ἂν τις τὸ ἥλιον, ἢ τοῦτον [1] ἀσκαρδαμυκτὶ προσβλέψειεν. ὁ μὲν καὶ τὸ τ᾽ κηλάσιον πρὸς ὀμφὴν καινουργὸν αὐτοῦ, τίς ἂν διηγήσαιτο δύναιο, ὅσα μὴ ὃ τ᾽ οἰκειοπάτων ἀπόχρη; καὶ ταῦτα, ὅτι μὴ ἄλλως κηνὴς ἐστὶ καὶ αὐτοῦ ἀφθολὴ, αὐτίκα εἴσῃ, προσκαλέσας τὰς ὑπ᾽ αὐτοῦ πεφονευμένας. μᾶλλον γ᾽ ἄκλητοι ὡς ὁρᾷς πάρεισι. καὶ προσπίπτεις, ἄγχουσιν αὐτόν. ὅτοι πάντες ὦ Ῥαδάμανθυ, πρὸς ὃ τ᾽ ἀδίκημ᾽ ἀπώλοντο. οἰμῶ, γυναικῶν ἕνεκα δόμόρφων ἐπιβουλόμενοι. οἱδὲ, ἥβαν πρὸς ὕβριν ἁπαρθμόνα ἀγαπακτήσαντες. οἱ γ᾽, ὅτι ἐπλούτουν. οἱ δὲ, ὅτι ἠσαν δίκαιοι, καὶ σώφρονες, καὶ ἡδομῶ ἠρέσκοντο τοῖς θρωμένοις. Ραδ. τί πρὸς ταῦτα φῄς ὦ μιαρὲ σύ; Μεγα. τὰς μὲ φόνους ἔφρασσεν, ὃς λέγ. τὰ δ᾽ ἄλλα πάντα, τὰς μοιχείας, καὶ τὰς τ᾽ ἐφήβων ὕβρεις, καὶ τὰς ἀφθορίας τ᾽ παρθένων, ταῦτα πάντα, Κυνίσκος μὲ κατεψεύσατο. Κυνι. ἐκεῖνι καὶ τούτων ὦ Ῥαδάμανθυ, παρίξω σοι μάρτυρας. Ραδ. τίνας τούτους λέγεις; Κυνι. προσκάλεσαι μοι ὃ Ἑρμῆ [2] τ᾽ λύχνον αὐτοῦ, καὶ τὴν κλίνην. μαρτυρήσουσι γὰρ αὐτοὶ παρελθόντες, οἷα

contumelia contra miseros cives est usus, virgines vitiando, adolescentes stuprando, & quovis modo subditis insultando. Pro superbia verò, fastuque, ejusque in obvios fremitu, supplicium meritum sumere non possis. Faciliùs certè solem quispiam quàm illum intentis oculis conspexisset. Porrò nova etiam supplicia ad crudelitatem ejus explendam inventa, qui nec à necessariis abstinuerit, quis recensere possit? Quòd si ab eo interemptos huc advocaveris, statim cognosces hæc inanem non esse calumniam, ipsi instructam. Imò verò non vocati adsunt ut vides, & circunstantes ipsum angunt. Hi omnes Rhadamanthe, ab hoc scelerato sunt interempti, alii propter formosas conjuges insidiis petiti, alii ad libidinem abductos fuisse filios stomachati: alii quod divites essent: alii quod boni, & prudentes, & nequaquam factis ejus delectarentur. *Rhad.* Quid ad hæc respondes sceleste? *Megap.* Quas dicit cædes, equidem perpetravi: reliqua verò omnia, nempe adulteria, in puberes libidinem, virginum stupra, hæc omnia Cynisci falsò criminatur. *Cyn.* Quin & horum testes tibi proteram Rhadamanthe. *Rhad.* Quosnam dicis? *Cyn.* Illius lucernam Mercuri accersi mihi, & lectum. Nam in medium progressi testabuntur, quænam ille

1 Ἀσκαρδαμυκτὶ] Ἀστὰ τὰ κεκμύειν. Sic Grammatici. dixi antea. *Bourd.*

2 Τὸν λύχνον & τὴν κλίνην] Vt antea in Necyomantia induxit τὰς ψυχὰς τὸν ἥλιον ἀποτελειώσας σκιὰς ἀπὸ τῶν σωμάτων accusantes τὰ πεφαγμένα ἐμὲν πρεχθέντα βίᾳ, sic nunc lucernam & lectum testes citat, alludens ad Græcos Philosophos & ἐπιτηδὲς ἐμπαίζει τὸν λύχνον & τὴν κλίνην μαρτυρεῖντα παραγενέσθαι, siquidem Philosophis illis & τὰ φυτὰ erant etiam ἔμψυχα. Idem.

πεάπουλε συνηπίστωθε αὐτῶ. Ερ. ἢ κλίνη, καὶ ὁ λύχνος ὁ Μεγαπένθους παρέστω. ὄφελε ἐπείσθησαν ὑπακούσαντες. Ραδα. ἆπαπαῖ δὴ ὑμεῖς ἃ συνίστε Μεγαπένθει τούτῳ. ἐπεὶτερος δὲ σὺ ἡ κλίνη λέγε. Κλι. πάνυ ἀληθῆ κατηγόρησε Κυνίσκος. ἐγὼ μὲντοι ταῦτα εἰπεῖν ὤφθαλε Ῥαδαμάνθυ, αἰσχύνομαι. τοιαῦτα ἦν, ἃ ἐπ' ἐμοῦ διεπράτθετο. Ραδα. σαφέστατα μὲν ἂν κατεμαρτυρεῖς, μηδ' εἰπεῖν αὐτὰ ὑπομένουσα. καὶ σὺ δὲ ὁ λύχνος ἤδη μαρτυρεῖ. Λυχ. ἐγὼ τὰ μὲθ' ἡμέραν μὲν, σὺκ οἶδα. ἃ γὰρ παρῆν. ἃ δὲ τῆ νυκτὸς ἐποίει, καὶ ἔπασχεν, ὀκνῶ λέγειν. πολλὰ γὰρ ἀπεσεμνύμην γε πολλάκις, καὶ ἀρᾶσθαι, καὶ πᾶσαν ὕβριν ὑπερπεπαικότα. καίτοι πολλάκις ἐκὼν τὴλαιον σὺκ ἔπιον, λαπσθῆναι θέλων. ὁ δὲ, καὶ ἐσθιῆναί με τοῖς θρωμβώοις, καὶ τὸ φῶς μου πάντα πρόπον κατεμίανεν. Ραδα. ἅλις ἤδη τῆ μαρτύρων. ἀλλὰ καὶ λύπδυθι τὴν πορφυρίδα, ἵνα καὶ τὸ ἀριθμὸν ἴδωμεν τῆ στιγμάτων. παπαῖ, ὅλος ἀτόσι πελιδνὸς, καὶ [1] κατάχραφος, μᾶλλον δὲ κυάνεός ἐστιν ὑπὸ τῆ στιγμάτων. τίνα δὴν κολασθείην πρόπον; ἆρ' εἰς τὸ Πυριφλεγέθοντά ἐστιν ἐμβλητέος, ἢ Τιτυοδητέος τῷ Κερβέρῳ; Κυνι. μηδαμῶς. ἀλλ' εἰ θέλοις, ἐγώ σοι καινὴν τινα καὶ πρέπουσαν αὐτῷ τιμωρίαν ὑποθήσομαι. Ραδα. λέγε, ὡς ἐγώ σοι μεγίστην ἐπὶ τούτῳ χάριν ἴσομαι. Κυνι. ἔστω ἐστὶν εἰμαι τοῖς ὑποθήκασι πᾶσι, πίνειν τὸ λήθης ὕδωρ. Ραδα. πάνυ μὲν ὖν. Κυνι. ὑκοῦν μόνος ἐξ ἁπάντων, ἄπο[ν]τος ἔστω. Ερ. Δέδοτί ille ſeſe conſciis perpetrarit. *Merc.* Et lectus & lucerna Megapenthis adſint: bene eſt quod obtemperarint. *Rhad.* Dicite igitur ea quæ vobis conſciis Megapenthes iſte commiſit. Tu verò lecte prior fare. *Lect.* Vera omnia Cyniſcus objecit: quæ quidem domine Rhadamanthe, pudet me dicere, ejuſmodi fuerunt quæ ſupra me patravit. *Rhad.* Manifeſtiſſimo teſtimonio eum damnas, quanquam ea efferre non ſuſtines. Tu verò Lucerna jam teſtare. *Lucer.* Equidem quæ facta ſint interdiu neſcio: non enim adfui: ſed quæ noctu faceret vel pateretur, piget me dicere. Cæterùm nefanda multa, & quovis injuriæ genere ſuperiora ſpectavi: quanquam ſæpe extingui volens, oleum ultro non bibebam. At ille me ſuis facinoribus adhibuit, meamque lucem modis omnibus contaminavit. *Rhad.* Iam ſatis eſt teſtium. Verùm purpuram quoque exue ut ſtigmatum etiam numerum videamus. Papæ! hic totus eſt lividus & notatus, imò potiùs notarum vi cæruleus. Quonam igitur ſupplicii genere eſt puniendus? An eſt in Phlegethontem injiciendus, Cerberove tradendus? *Cyn.* Nequaquam. Sed ſi vèlis novum quoddam ſupplicium, eique conveniens tibi proponam. *Rhad.* Dicas: nam ego tibi eo nomine gratiam habebo maximam. *Cyn.* Mos eſt, ni fallor, ut qui moriuntur, omnes aquam oblivionis bibant. *Rhad.* Maximè. *Cyn.* Omnium ergo ſolus hic à potu arceatur. *Merc.* At quam-

[1] Κατάχραφος] Ex Platone Lucianus, ex Luciano Iulian. Imper. Cæſar. vide Clariſſ. Caſaubon. ad Perſ. dixit idem Lucianus alibi καὶ τὰτα ποικίλες. In re tamen diſſimili in Lexiphanis dial. *Bourd.*

1 Καὶ

δή; Κυν. χαλεπὴν ἄτης ὀφείξει τῷ δίκῃ, μεμνημένῳ οἵου λῷ, καὶ ὅσον ἐδύνατο τὸ τοῖς ἄνω, καὶ ἀναπιμπαζομένῳ τῇ τρυφῇ. Ραδα. εὖ λέγεις. καὶ καλὰ διδικάσθω, καὶ δὴ καὶ ὁ Τάνταλον ἀπαχθεὶς ἔστω, δεδέσθω, μεμνημένῳ ὧν ἔπραξε καὶ ὁ βίος.

quamobrem? *Cyn.* Graves ita dabit pœnas quum meminerit qualis esset quantaque potentia apud superos polleret, quumque delicias animo recolet. *Rhad.* Rectè dicis. Hunc in modum condemnetur, & ad Tantalum adductus ligetur, eorumque quæ in vita egit, recordetur.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΠΙ ΜΙΣΘΩ ΣΤΝΟΝΤΩΝ.

DE IIS QVI MERCEDE CONDVCTI IN DIVITUM familiis vivunt.

ARGVMENTVM.

Aulica vita molestias & incommoda oratione hac depingit Lucianus, quamque indigna ea sit homine, præsertim docto & liberaliter instituto, exponit. Confutatis etiam caussis iis, quibus se tuentur, qui hoc vitæ genus sectantur, & in servitutem ultrò sese præcipitant. Exordium ab attentione incipit, amplificando rei magnitudinem, fidemque faciendo dictis, ab eorum persona, qui in eadem vita aliquandiu vixerunt. Mox & benevolentiam captat Timoclis, ejus ad quem scribit ab officio amicitiæ, indicans se hac propterea illi scribere, ut quia illum jam olim de hac vita suscipienda, consilia agitare intellexerit, ne quid olim, si res malè cadat, & illum consilii sui pœnitere incipiat, accusare sese possit, ut à quo admonitus, aut revocatus non fuerit, præsertim quando sciat hanc vitam non modò per se difficilem atque periculosam esse: verùm etiam homini philosopho, aut quocunque denique disciplinarum genere docto, minimè convenire. Exordio in hunc modum peracto, confutationem statim subjungit earum caussarum, quibus sese tueri solent qui hoc vitæ genus ultro amplectuntur. Diluit autem omnes eas per inversionem, ostendens ea maximè vel sequi, vel negari, quæ illi cum primis evitare, vel consequi studeant: ac postremò etiam turpe esse homini docto & ingenuo, ob solam spem voluptatis alicujus, in voluntariam servitutem sese dare. Atque hinc jam ad ipsam rem accedit: propositis per divisionem iis, de quibus dicturus sit. Principio igitur recenset quanta incommoda, quantaque molestiæ perferenda sint, antequam in aulam recipiaris. Deinde, quæ & quanta toleranda, atque adeo devoranda, ubi jam receptus fueris, circa prima convivia, circa pactionem mercedis, circa servitutem reliquam, quæ mox exceptum atque per-

de-

domitum, paulatim in contemptum adducit, & ad adulandum impellit. Praterea & metu periculisque involvit, ob quæ varia exinde querelæ, & vitæ mutatæ pœnitentia sequuntur. Atque hæc omnia non domi solùm perferenda esse indicat, verumetiam foris, ubi interim multò sordidiora ministeria imponuntur, etiam à mulieribus, quibus æquè ac virisadulandum est. Post hæc & circa munerum compensationes, quo pacto nuncii ac dispensatores conciliandi, & circa mercedis solutionem, quanta cum molestia exigenda illa, quantaque aliorum etiam invidia accipienda sit: & postremò, quàm ignominiosi exitus pleroque maneant, senes jam & exhaustos, cùm clam aut turpiter ab aula profugiunt, aut rejiciuntur. Quæ omnia ad finem, velut in tabella quadam proposita, brevi sed eleganti admodum imagine depingit, & ob oculos ponit, amplificatis etiam in media passim oratione iis, quæ maximè urgere aut commendare voluit.

1 Καὶ τί σοι πρῶτον ὦ Φιλότης, ἢ τί ὕστατον θαυμάζω καταλέξω τούτων, ἃ πάσχειν, ἢ ποιεῖν ἀνάγκη τὰς ἐπὶ μισθῷ συνούσας, κἂν τοῖς τῶν ἀθλιωτάτων τούτων φιλίαις ἐξεπιζοφώσις, εἰ χρὴ φιλίαν τὴν τοιαύτην αὐτῶν δουλείαν ἐπονομάζειν; οἶδα γὰρ πολλὰ, κοὐ χθὲς τὰ πρῶτα συμβαινόντων αὐτοῖς, οὐκ αὐτὸς μὲν Δία ἔγωγε τοιοῦτο πεφυκώς. ὥ γὰρ σὲ ἀνάγκη μοι ἡ πεῖρα ἐμποιήσῃ, μὴ ἔμ' ὦ θεοὶ, φίλοιεν, ἀλλὰ πολλοὶ τῶν ἐς τὸν βίον τοῦτον ἐμπεπλωκότων, ἐξηπορεῖσθον ὅσοι μεθύοντες, ἢ σὺν τῇ κραιπάλῃ ὄντες, ἀπαθανατίζοντες ὁπόσα, καὶ ὁποῖα ἔπραξαν. οἷσθ' ὥσπερ οὖν ἀναμνησθέντες ποτὲ λαθόντες, οὐκ ἀηδῶς μνημονεύοντες, ὧν ἐπιθυμοῦσιν. ἀλλὰ γὰρ

Equid tibi primum Amice, & quid postremum ut ajunt, recenseam, ex his quæ tum facere, tum pati coguntur qui mercedis gratia sese in alienum convictum tradunt, & in locupletum istorum amicitiam accensentur, si modò ejusmodi illorum servitutem convenit amicitiam appellare? Novi enim multa, atque adeò pleraque omnia eorum quæ ipsis accidunt, non quòd per Iovem ipse tale quid expertus sim (Neque enim mihi unquam incidit experiundi necessitas, ac nequando incidat, Dii prohibeant) sed quòd plerique eorum qui in hoc vitæ genus inciderunt, mihi confessi sint: quorum alii in ipsis malis etiamdum constituti, quæ & quanta ferrent, deplorabant: alii tanquam è carcere quodam profugi, non sine voluptate commemorabant ea quæ perpessi fuerant.

1 Καὶ τί σοι πρῶτον] Ex Theocriti Ptolemæo. *Merc.* Hoc initium sumptum est ex Homer. Odyss. lib. 9.

Τί πρῶτον, τί δ' ἔπειτα τί δ' ὕστατον καταλέξω;
Quid primum, quid mox, & qua tandem ultima dicam. Cogn.

1 Ἀλλ

διφθείνοντο, ἀναλογιζόμενοι οἷαι ἀπηλλάγησαν. ἀξιοπιστότερον δ' ἦσαν ἅτοι [1] Διὰ παύσης ὡς εἰπεῖν τὴν τελετὴν ἐξειληλυθότες, καὶ πάντα ἐξ ἀρχῆς ἐς τέλος ἐπεπραγότες. ὑπαρίρρως δὲν, ὑφ' ἡμῶν ἐπήκουον αὐτῶν, καθάπερ ναυαγίου τινὰ, καὶ σωτηρίαν παράλογον διηγουμένων, οἵοί εἰσιν οἱ πρὸς τοῖς ἱεροῖς [2] ἐξυρημένοι τὰς κεφαλὰς, σὺν ἄμπελοι πολλοὶ τὰς πτοιαμίας, καὶ ζάλας, καὶ ἀκρωτήρια, καὶ σαβόλας, καὶ ἰσθμῶν κλάσεις, καὶ πηδαλίων διακωλύσεις διεξιόντες. ἐπὶ πᾶσι δ', τοὺς Διοσκούρους ἐπιφανομένους. οἰκεῖοι γὰρ τοιαύτης τραγῳδίας ἅτοί γε. ἢ τίν' ἄλλον ἂν μηχανῆς θεὸν ἐπὶ τῷ καρχησίῳ καθεζόμενον, ἢ πρὸς τοῖς πηδαλίοις ἑστῶτα, καὶ πρός τινα ἠϊόνα μαλακὴν ἀπευθύνοντα τὴν ναῦν, οἱ συστοχάσαντες ἔμελλεν, αὐτὴ μὲ ἠρέμα, καὶ κατὰ σχολὴν διαλυθήσεσθαι, αὐτοὶ δ' ἀσφαλῶς ἀποβήσεσθαι, χαρᾶς καὶ εὐμενείας δεόμενοι. οὗτοι μὲν δὴ τὰ πολλὰ τούτων πρὸς τὴν θαυμαστὴν χρείαν ἐπιτραγῳδοῦσιν, ὡς θαῤῥεῖν πλείονα λαμβάνοιεν, ἢ δυσχερεῖς μόνον, ἀλλὰ καὶ φιλοπόνους τινὰς ἔσεσθαι δοκοῦντες. οἱ δὲ, τὰς σποδὰς οἰκίας χαιμένας, καὶ πτοιαμίας, καὶ νὴ Δία πενταπτοιαμίας τινὰς, καὶ δεκαπτοιαμίας εἰ οἷόν τε εἰπεῖν, διηγούμενοι, καὶ ὡς τὸ παράτολυ εἰσέπλευσαν, μαλλιῶν ὑποφαινομένων καὶ πλάγιος, καὶ ὅσα πράγματα θαῤῥεῖ τὰ πλοῖα ὅλον ὑπέμενεν, ἢ διῳκίστης, ἢ ναυπηγὸς, ἢ ὑπερφυλάσσοντες τὴν ἄλμην. καὶ τέλος, ὡς πρὸς πάντα τὸν χρόνον ἐκπλεύσαντες

πρᾶν τινὰ ὕφαλον, ἢ σκόπελον ἀπόκρημνον, ἀμελήσαντες τὸ δύσηνον σκαφίδιον, ἄθλιοι καικῶς ἐξενήξαντο, γυμνοὶ, καὶ πάντων ἐνδεεῖς τῶν ἀναγκαίων. σὺ δὲ τούτοις, καὶ τῇ τούτων διηγήσει, ἐδόκεις μοι τὰ πολλὰ ἤδη ὦν, αἰσχύνης ἐπικρύπτεσθαι, καὶ ἐκόντες εἶναι ἐπιλανθάνεσθαι αὐτῶν. ἀλλ' ἴσως κἀκεῖνα, καί τιν' ἄλλα σὲ τῶν λόγων ξυνιέντες, δύεσκον ἀσυνήθη τοῖς τοιούτοις ξυμφοράς, ἃ δὴ ὀκνήσω σοι νῦν αὖ καλὲ Τιμόκλεις, διεξελθεῖν. δοκῶ γάρ μοι σὲ πολλὴ ἤδη κατανενοηκέναι σὲ τούτου τοῦ βίου ἐπιβουλεύοντα. καὶ ἀσχολούμενόν με, ὀκνήσαντα ἀφ' ὧν τοιούτων ὁ λόγος ἐνέστησεν. εἶτα ἐπήνεσέ τις τῶν παρόντων τὸν τοιοῦτον μισθοφορεῖν, πρωτευδαίμονας εἶναι λέγων, οἷς μετὰ δὴ τοὺς φίλους ἔχειν τοὺς ἀρίστους Ῥωμαίων, καὶ δειπνεῖν δεῖπνα πολυτελῆ, καὶ ἀσύμβολα, καὶ οἴκοθεν σὺν καλῷ, καὶ ἀποδημεῖν μετὰ πάσης ῥᾳστώνης, καὶ ἡδονῆς, ἐπὶ λαμπρᾶ ζεύγους εἰ τύχοι ἐξυπτιάζοντας, ἀσχέτου καὶ μισθὸν τῆς φιλίας, καὶ ὧν εὖ πάσχοιεν τούτων λαμβάνειν, σὺν ὀλίγῳ ἐσῖν. ἀτεχνῶς γὰρ ἄσπορα καὶ ἀνήροτα τοῖς τοιούτοις τὰ πάντα φύεσθαι. ὁπότε δὴ ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα ἤκουες, εἶδον ὅπως σπεχθέντες πρὸς αὐτὰ, καὶ πάνυ σφόδρα πρὸς τὸ δέλεαρ ἀναπεπταμένον παρείχας τὸ στόμα. ὡς δὲ τάχα ἡμέτερον εἰς αὖθις ποτὲ ἀναύσιον ᾖ, μὴδ' ἔχοις λέγειν ὡς ὀρῶντός σε τηλικοῦτο [1] μετὰ τοῦ κηρύλου ἄγκιστρον καταπίνοντα, σὺν ἐπεσπάσατο quampiam ſub undis latentem, aut in præruptum ſcopulum effracto miſeri ægrè enatarint, nudi, cunctarumque rerum neceſſariarum inopes. Hæc inquam cùm referrent, viſi ſunt mihi multa præ pudore ſubticere, & volentes ac ſcientes obliviſci. At ego tum illa, tum alia nonnulla ex illorum narrationibus conjectans, deprehendi quicquid ærumnarum cum iſtiuſmodi convictibus eſt conjunctum: quæ omnia, ô præclare Timocles, tibi percenſere non gravabor. Iampridem enim mihi videor animadvertiſſe, te de capeſſenda hac vitæ ratione cogitare. Ac primùm quidem, cùm hac de re ſermo incidiſſet, mox præſentium aliquis mercenarium iſtiuſmodi vitæ genus laudare cœpit, fortunatiſſimos eos affirmans quibus cum eo quod amicos haberent Romanorum optimates, & ſumptuoſis in conviviis immunes epularentur, in ſplendidis ædibus verſarentur, & omnigena cum recreatione, ac voluptate in alba rheda, ſi liberet, reſupinati peregrinarentur, non parvi eſſet emolumenti mercedem amicitiæ, & benefactorum iſtorum accipere: cùm haud dubiè nec fata, nec culta, omnia iſtis proveniant. Hæc igitur, atque id genus alia cùm audires, animadverti ut his inhiares, & valdè patulum os ad eſcam præberes. Proinde ut in poſterum culpa vacem, nec expoſtulare queas, quòd cum te videremus tantùm cum ſquilla deglutientem hamum, non retineremus, nec priuſ-

1 Μετὰ τ' κηρύλου ἄγκιστρον καταπίνοντα] Sic in Piſcat. *Bourd.*

1 Ka-

λαβόμεθα, ἀδὲ πρὶν ἐμπεσεῖν τῷ λαιμῷ περιαπάσαιμεν, ἀδὲ προειδηλάσαιμεν, ἀλλὰ προμείναντες ἐξηλκημένοι, καὶ ἐμπεπηγότος, ἤδη συρόμενοι, καὶ τοῖς ἀναγκαίοις ἀγόμενοι ὁρᾶν, ὅτ' ἀδὲν ὄφελος, ἐστῶτες, ἐπιδακρύομεν, ὅπως μὴ ταῦτα λέγῃς ποτὲ πάνυ εὔλογα, ἵν' λέγηται, καὶ ἄφυκτα ἡμῖν, ὡς οὐκ ἀδικοῦμεν μὴ προμανύσαντες, ἄκυρον ἐξ ἀρχῆς ἀπαίροντα. καὶ τὸ δίκτυόν γε αὐτὸ, καὶ τὸ κύρτιον τὸ ἀδιέξοδον ἔκτοθεν ἐπὶ χολῆς, ἀλλὰ μὴ ἔνδοθεν σὺ μυχὸς προεπισκέπτου. καὶ τὸ ἀγκίστριον τὸ ἀγκύλον, καὶ τὴν εἰς τὸ ἔμπαλιν τοῦ σκέλους ἀναγραφὴν, καὶ τὰ τριαίνης τὰς ἀκμὰς εἰς τὰς χεῖρας λαβὼν, καὶ πρὸς τὴν γνάθον πεφυσημένην ἀποπειρώμενος, ἵν' μὴ πάνυ ὀξέα, μήδ' ἄφυκτα, μήδ' ἀνιαρὰ σὺ τοῖς προσιοῦσι φαίνῃ βιαίως σαθῆναι, καὶ ἀμήχανος ἀπολαμβανόμενα, ἡμᾶς μὲν σὺ τοῖς δικλοῖς, καὶ ἀλφεστῶτος πεινῶσιν, ἀνάγραφε. σεαυτὸν δὲ ἀξιοκλείστως μαρτύρει, ἐπιχείρει τῇ ἄγρᾳ, εἰ θέλεις, [1] καθάπερ ὁ λάρος, ὅλον προεχανὼν τὸ δίκτυον. ῥηθήσει δὲ ὁ πᾶς λόγος. τὸ μὲν ὅλον, ἴσως ἀλφὸς εἶ. πάλιν, ἀλλ' ἄγε δὴ τὰ φιλοσοφοῦντων ὑμῶν μόνον, ἀδὲ ὁπόσοι ἀπαιδευτότερον τὴν προαίρεσιν προείλοντο σὺν τῷ βίῳ, ἀλλὰ καὶ τοὺς γραμματικῶν, καὶ ῥητόρων, καὶ μουσικῶν, καὶ ὅλως τὰ ἐπὶ παιδείᾳ σεμνύνοντα, καὶ μισθοφορεῖν αἱρουμένων. καινῶν δὲ ὡς [2] ἐπίπαν ὄντων, καὶ ὁμοίων τοῖς ξυμβαίνουσιν ἅπασι, δῆλον ὡς οὐκ ἐξαίρετα μὲν, αἰσχίω δὲ τὰ αὐτὰ ὄντα γίγνεται τοῖς φιλοσοφοῦσιν, εἰ priusquam in guttur demergeretur, revelleremus, nec præmoneremus: sed quòd postquam illecto & impacto jam trahi, & per vim te duci, videre expectassemus, tum adstantes quum nihil opis afferri possit, fleremus: hæc inquam, ne aliquando possis dicere: quæ si dicantur, meritò omnino dicantur, nec à nobis refelli queant, quo minus peccasse videamur, quòd ista non prædixerimus: audi ab initio omnia. Ac rete quidem ipsum, sagenasque impervias, foris, non intus ex penetrali per ocium ante contemplare. Et cùm hami uncum, & reflexam aculei aciem, & tridentis cuspides in manus assumpseris, & ad malam inflatam expertus fueris: nisi prorsus acuta, nec inevitabilia, nec vulneribus infligendis molesta, & vehementer trahentia, & inexplicabiliter retinentia videantur: nos quidem inter formidolosos, atque idcirco famelicos adscribe: teque ipsum ad fiduciam hortatus, piscationem hanc aggredere, si vis, lari in morem totam escam hiatu deglutiens. Atque in universum quidem forsitan tua causa omnis hic sermo instituetur: quanquam non solum pro vobis philosophis, aut his quicunque vitæ gravius institutum sibi delegerunt: verùm etiam pro grammaticis, rhetoribus, & Musicis, omnibusque qui ad docendi munus cum aliis vivere, quæstumque facere proposuerunt. Cæterùm cùm ferè communia, similiaque sint ea quæ his omnibus accidunt: palam est philosophorum conditionem nihil eximii

1 Καθάπερ ὁ λάρος] Ex proverb. λαρὸς χάσκει. Bourd.
2 Ἐπίπαν ὄντων] Mſ. δὲ πανόντων. Idem.

1 Ἐπί-

ᾧ ὁμοίων τοῖς ἄλλοις ἀξιοῦσθε, καὶ μηδὲν αὐτοὺς σεμνότερον οἱ μισθοδότται ἄγειν. ὃ, τι δ' ἂν ὦσι ὁ λόγος αὐτοὺς ἐποίησε ἐξευρίσκειν, τούτῳ τῷ αἰτίαν μάλιστα μὲ οἱ ποιοῦντες αὐτοί, ἔπειτα δὲ οἱ ὑπομένοντες αὐτά, δίκαιοι ἔχειν. ἐγὼ δ' ἀναίτιος, εἰμὴ ἀληθείας καὶ παῤῥησίας [1] ἐπίπαν τί ἐστι. τοὺς μέντοι ἔπαινε πλείους, οἷον γυμνασταί τινας, ἢ κόλακας ἰδιώτας, καὶ μικροὺς τοὺς γνώμας, καὶ πανταχοῦ αὐτοῦ ἀνθρώπους, ὅτε δικαιότερον ἄξιον τῶν τοιούτων σιωπᾶν, ἐπεὶ καὶ ἂν πιθέσθαι, ὅτε μὲν αὐτοῖς κολακεύειν ἔχει, μὴ διαλείποιμεν τὸ μισθωτῶν, εἰ καὶ πάνυ πολλὰ ὑποφέροιντο ὑπ' αὐτῶν. ἐπιτήδειοι γὰρ, καὶ οὐκ ἀνάξιοι τοιούτοις ἀφετηρίοις. ἄλλωστε, ἐπεὶ χρῆναι ἄν τι ἄλλο, ὡσὸς ὅ, τι χρὴ διαπλέκειν αὐτοὺς, παρέχειν αὐτοὺς ἐνεργούς. ἀλλ' ὧν τις αὐτῶν ἀφίλη τοῦτο, ἄτεχνοι αὐτίκα, καὶ ἀργοὶ, καὶ ἄπειροι εἰσιν. ἐπεὶ ὧν ὅτ' αὐτοὶ δεινὸν πάσχοιεν ἄν, ὅτ' ἐκείνοι ὑβρίσωσι δικαίως, [2] εἰς τὴν ἀμίδα φασὶν ἐνεῤῥῦπτες. ἐπὶ γάρ τοι τῷ ὕβρει τούτῳ ἐξ ἀρχῆς παρέρχον εἰς τὰς οἰκίας. καὶ ἡ τέχνη, φέρειν, καὶ ἀνέχεσθαι τὰ γινόμενα. ἐγὼ δ' ἂν ἀπείποιμι τοῦτο πεπαιδευμένων, ἄξιον ἀγανακτεῖν, καὶ πειρᾶσθαι ὡς ἔνι μάλιστα μεπάγειν αὐτοὺς, καὶ ἀπὸς ἐλευθερίαν ἀφαιρεῖσθαι. δοκῶ δέ μοι κολακεύειν ἂν ποιῆσαι, εἰ τὰς αἰτίας, ἀφ' ὧν ἐμοὶ τοῖς ἄλλοις ἀξιοῦσθε, καὶ μηδὲν αὐτοὺς σεμνότερον οἱ μισθοδότται ἄγειν. ὃ, τι δ' ἂν ὦσι ὁ λόγος αὐτοὺς ἐποίησε ἐξευρίσκειν, τούτῳ τῷ αἰτίαν μάλιστα μὲ οἱ ποιοῦντες αὐτοί, ἔπειτα δὲ οἱ ὑπομένοντες αὐτά, δίκαιοι ἔχειν. ἐγὼ δ' ἀναίτιος, εἰμὴ ἀληθείας καὶ παῤῥησίας [1] ἐπίπαν τί ἐστι. τοὺς μέντοι ἔπαινε πλείους, οἷον γυμνασταί τινας, ἢ κόλακας ἰδιώτας, καὶ μικροὺς τοὺς γνώμας, καὶ πανταχοῦ αὐτοῦ ἀνθρώπους, ὅτε δικαιότερον ἄξιον τῶν τοιούτων σιωπᾶν, ἐπεὶ καὶ ἂν πιθέσθαι, ὅτε μὲν αὐτοῖς κολακεύειν ἔχει, μὴ διαλείποιμεν τὸ μισθωτῶν, εἰ καὶ πάνυ πολλὰ ὑποφέροιντο ὑπ' αὐτῶν. ἐπιτήδειοι γὰρ, καὶ οὐκ ἀνάξιοι τοιούτοις ἀφετηρίοις. ἄλλωστε, ἐπεὶ χρῆναι ἄν τι ἄλλο, ὡσὸς ὅ, τι χρὴ διαπλέκειν αὐτοὺς, παρέχειν αὐτοὺς ἐνεργούς. ἀλλ' ὧν τις αὐτῶν ἀφίλη τοῦτο, ἄτεχνοι αὐτίκα, καὶ ἀργοὶ, καὶ ἄπειροι εἰσιν. ἐπεὶ ὧν ὅτ' αὐτοὶ δεινὸν πάσχοιεν ἄν, ὅτ' ἐκείνοι ὑβρίσωσι δικαίως, [2] εἰς τὴν ἀμίδα φασὶν ἐνεῤῥῦπτες. ἐπὶ γάρ τοι τῷ ὕβρει τούτῳ ἐξ ἀρχῆς παρέρχον εἰς τὰς οἰκίας. καὶ ἡ τέχνη, φέρειν, καὶ ἀνέχεσθαι τὰ γινόμενα. ἐγὼ δ' ἂν ἀπείποιμι τοῦτο πεπαιδευμένων, ἄξιον ἀγανακτεῖν, καὶ πειρᾶσθαι ὡς ἔνι μάλιστα μεπάγειν αὐτοὺς, καὶ ἀπὸς ἐλευθερίαν ἀφαιρεῖσθαι. δοκῶ δέ μοι κολακεύειν ἂν ποιῆσαι, εἰ τὰς αἰτίας, ἀφ'

eximii habere : imò eo turpiùs illis ista contingere, quòd ii qui conducunt, non aliis præmiis eos quam reliquos dignantur, nihiloque magis in honore habent. Quicquid igitur narrationis series inveniet, ejus culpam in eos potissimum conferre par est, qui talia faciunt, deinde in eos qui talia sustinent. Ego verò culpari non debeo, nisi veritas & libertas in dicendo reprehensionem mereatur. Verumenimvero reliquum hominum vulgus, puta palæstricos, adulatores ineptos, & sordidi animi, abjectique ingenii homines, ne operæ quidem precium fuerit, ab istiusmodi convictibus dehortari, neque enim obtemperarent : neque illis vitio vertere æquum sit, quòd non relinquant suos conductores etiamsi plurimis contumeliis affecti ab illis fuerint. Sunt enim ad eam vitæ rationem accommodati, eaque non indigni : præsertim cùm nihil aliud habeant, ad quod se convertant, & in quo se exerceant : adeò ut siquis hanc vitam illis adimat, inertes ilico, desides, inutilesque sint. Quamobrem nec ipsi rem aliquam indignam patiuntur, nec illi contumelioſi videantur, si (quod ajunt) in matellam imminxerint. Etenim jam inde ab initio ad contumelias illas parati se in familias conferunt : atque sola hæc ars illis suppetit, ferre & perpeti quicquid acciderit. Cæterùm eruditorum causa, de quibus ante verba feci, meritò indignandum, & pro virili parte enitendum ut eos inde revocatos in libertatem vindicemus. Videor autem mihi rectè facturus, si causis, ob quas ad hoc vitæ genus

1 Ἐπίπαν τί ἐστι] Angl. ὑπὲρ πάντων τε. Bourd.

2 Εἰς τὴν ἀμίδα ἐνερῦπτες] Proverbium in fastosos divites, dixi ad Petron. *Idem.*

1 Ἐπ-

ὧν ἐπὶ τ τοιοῦτον βίον ἀφικνεῖται πολλοὶ παρεξεπίτους, δείξαμι ἁπάντων βιαίους, καὶ ἀναγκαίας. ὅτου γὰρ ἂν αὐτοῖς ἡ ἀπολογία προσαναγέγραπται, καὶ ἡ πρώτη ὑπόθεσις τ [1] ἰδιοδυλείας. οἱ μὲν δὴ πολλοὶ, τὴν πενίαν, καὶ τὴν τ ἀναγκαίων χρείαν προβάλλονται, [2] ἱκανὸν τοῦτο προκάλυμμα οἴονται προβεβλῆσθαι τ πρὸς τὸν βίον τοῦτον αὐτομολίας. καὶ ἀπόχρη αὐτοῖς νομίζουσιν, εἰ λέγοιεν, ὡς ξυγγνώμης ἄξιον ποιοῦσι τὸ χαλεπώτατον τ ὧν πρὸς βίου, τὴν πενίαν ἀφυγεῖν ζητοῦντες. εἶτα ὁ Θέογνις πρόχειρος, καὶ πολὺ τὸ, Πᾶς γὰρ ἀνὴρ πενίῃ δεδμημένος, καὶ ὅσα ἄλλα δέμας ἔχει ὑπὲρ τ πενίας οἱ ἀφυνέστατοι τ ποιητῶν ἐξενηνόχασιν. ἐγὼ δ' εἰ μὲν ἐώρων αὐτοὺς φυγεῖν πειρᾶ ὡς ἀληθῶς τ πενίας δυσκολίαν σὺν τ τοιούτων ξυνουσιῶν, οὐκ ἂν ὑπὲρ τ ἄλλων ἐλαττεσίας ἐμισεπελογούμην πρὸς αὐτούς. ἐπεὶ γ ὡς [3] ὁ καλὸς τῷ ῥήτωρ ἔφη, τοῖς τ νοσούντων σπίοις ἐοικότα λαμβάνουσι, πῖ ἔτι μηχανὴ μὴ οὐχὶ καὶ πρὸς τοῦτο κακῶς βεβουλεῦσθαι δοκεῖν αὐτούς, ἀεὶ μυρίας ὑμεῖς αὐτοῖς τ ὑποθέσεως ; βίος; πενία γὰρ εἰς ἀεὶ, καὶ τὸ λαμβάνειν ἀναγκαῖον, καὶ ἀπόχρη ὑδὲν, οὐδ' ἐφεξῆς ἐς φυλακὴν, ἀλλὰ τὸ δοθὲν, κἂν δοθῇ, κἂν ἀθρόως ληφθῇ, πᾶν ἀκεραίως, καὶ τ χρείας εὐθὺς καταναλίσκεται. καλῶς γ' ἔχει, μὴ τοιαύτας πάσας ἀφορμὰς ἐπινοεῖν, αἳ τὴν πενίαν τηροῦσι, βοηθοῦσαι μᾶλλον nus quidam se conferunt, excussis, eas nec urgentes nec necessarias esse demonstravero. Sic enim omnis excusatio illis præripietur, primumque subeundæ servitutis voluntariæargumentum. Plerique igitur paupertatem, & rerum necessariarum inopiam proponunt, satisque idoneum hunc prætextum obtendisse putant, quo suum illud ad vitam hanc transfugium excusent : ac sibi sufficere credunt, si dicant venia dignum esse quod faciunt, quum rei in vita molestissimæ, nempe paupertatis effugium quærunt. Postea Theognis est in promptu, crebrumque illud in ore. *Omnem namque virum paupertas enecat.* Et quotquot alia terricula abjectissimi quique poetæ de paupertate protulerunt. Equidem si viderem ex hujusmodi convictu, eos verè paupertatis effugium aliquod nancisci, non admodum anxiè cum eis de amplectenda libertate disceptarem. Sed quandoquidem, ut egregius ille orator dixit, ægrotorum alimentis similia capiunt, qua ratione vitare possint, quominus in hoc ipsum malè sibi consuluisse videantur, nimirum semper illis manente eodem vitæ illius argumento? Semper enim manet paupertas, semper accipiendi necessitas, nihil quod seponatur, nihil supereſt quod reservetur. Verùm quicquid datum fuerit, ut detur, ut affatim capiatur, prorsus omnè insumitur, ita tamen ut ne id quidem in usus sufficiat. At bene cederet, si non comminiscerentur occasiones hujusmodi, quæ paupertatem servant, eique duntaxat opitulan-

1 Ἐξοδυλείας] De qua Herald. ad Mart. *Bourd.*
2 Ἱκανὸν τοῦτο] Angl. κακὸν. Idem.
3 Ὁ καλὸς τῷ ῥήτωρ ἔφη] Demosthen. contra Philipp. *Idem.*

αὐτῇ, ἀλλ' οἱ πλέον ἐξαρήσασι. καὶ ὑπὲρ μὲν τοιούτου, καὶ εἰς βαθυκήτεα πόντον ἴσως ῥιπτεῖν ἔδοξε ὦ Θέογνι, καὶ πετρέων ὡς φησὶ κατ' ἠλιβάτων. εἰ δέ τις ἀεὶ πένης, καὶ σύνδεσις, καὶ ὑποδιδοὺς ὤν, οἷός πτοίαν αὐτῷ τύπτῳ ἀφαπροφυγόντα, τὸν οἶδα πῶς, ὁ τοιοῦτος τὸν ἂν δόξειεν ἑαυτὸν ἐξαπατᾶν. ἄλλοι δ', πτοίαν μὲν αὐτῷ τὸν ἂν φοβηθῆναι, ἀδὲ καταλαγῆναί φασιν, εἰ ἐδύναντο τοῖς ἄλλοις ὁμοίως πονοῦντες, ὠφελεῖσθαι τὰ ἀλφιτα. νῦν δ', πεπονηκέναι μὲν αὐτοῖς τὰ σώματα, ἢ κατηγήρως, ἢ κατὰ νόσων, ἐπὶ τῷδε ῥᾴστην ἔσαι τὴν μισθοφορὰν, ἀπηυτηκέναι. φέρ' ἂν ἴδωμεν εἰ ἀληθῆ λέγουσι, καὶ εἰ ὡς ῥᾴστα παρέχεται αὐτοῖς τὰ διδόμενα, μὴ πολλὰ, μὴ δ' πλείω τῶν ἄλλων πονοῦσιν. [1] εὐχῇ μὲν ἂν ἔοικότα εἴη τοῦτά γε, μὴ πονήσασθαι, μηδὲ καμόντα, ἕτοιμον ἀργύριον λαβεῖν. τοῦτ' ἐστι, καὶ ῥηθῆναι κατ' ἀξίαν ἀδύνατον. τοσαῦτα πονοῦσι, καὶ κάμνουσιν ὑπὸ ταῖς συνουσίαις, ὥστε πλείονος ἀντεῦθεν ἐπὶ τοῦτο μάλιστα τὴν ὑγείας δεῖσθαι, μυρίων ὄντων ὀσημέραι τῶν ἐπιτιθέντων τὸ σῶμα, καὶ ὡς ἕκαστον λήσουσιν καθαπονοῦντας. λέξομεν δ' αὐτὰ ὑπὲρ τοῦ ὠφεληκότα χαιρεῖν, ἐπειδὴν καὶ τὰς ἄλλας αὐτῶν δυσχερείας διεξέλθωμεν. τὸ δ' νῦν εἶναι, ἱκανὸν ἐν ὑποδεῖξαι, ὡς οὐδ' οἱ ἀφ' ταύτην λέγοντες αὐτὰς ἀποδίδοσθαι τῷ ὠφελεῖσθαι φασιν, ἀληθεύοιεν ἄν. λοιπὸν δὴ καὶ ἀληθεύεσθαι πῶς, ἤκιστα δ' ὡς αὐτῶν λεγόμενον, ἡδονῆς ἕνεκα, καὶ

lantur, sed quæ illam planè tollerent. Atque forsitan idcirco, esset in altum mare projicienda, ut dicis Theogni, & præruptis de scopulis præcipitanda. At si quis semper pauper, & egenus, & mercede conductus mereat, hoc ipso sese arbitretur aufugisse paupertatem, non video qui fieri possit quominus hic ipse sese fallere videatur. Rursum alii negant sese paupertatem formidaturos, si modò reliquorum hominum in morem possint suo labore sibi victum suppeditare. At nunc sibi fractas esse corporis vires, seu senio, seu morbis, eoque ad eam vitam mercenariam videlicet facillimam confugere: Age igitur, verumne dicant videamus, & num ea quæ dantur, illis ex facili suppetant, nec multum, nec plus quàm alii in consequendo victu laborent. Nam id quidem etiam votis expetendum, ut citra laborem, nulloque negocio paratum argentum accipias. Sed hoc pro rei dignitate dici nequit: tantum laboris, tantum doloris in his convictibus perferendum, ut hic ne valetudo quidem ad id par sit, quippe cùm quotidie sexcenta non desint negocia, quæ corpus conficiant, adque extremam usque defectionem delassent. Verùm hæc idoneo tempore dicemus, quum reliquas etiam illorum molestias commemorabimus. In præsentia sat erat ostendere, neque eos vera dicere, qui ea de causa in servitutem addicere sese ajunt. Supereſt jam ut eam causam referamus, quæ quidem ut verissima est, ita ab illis minimè profertur: nempe istos voluptatis gratia, multis-

1 Εὐχῇ γὰς] In margine Regii Cod. εἰ γὰς εὐχαὶ ἐπίπαν τὰ ἀδύνατα ὠφελλοντο. Sic apud Lucianum Navig. *Bourd.*

1 E'v-

τῶ πολλῶν καὶ ἀθέων ἐλπίδων, ἐσπηδᾶν αὐτοὺς εἰς τὰς οἰκίας, καὶ πιμπλαμένους τὸ πλῆθος τοῦ χρυσοῦ, καὶ τοῦ ἀργύρου, διαθεᾶσθαι μὲν ἡδέως ἐπὶ τοῖς δείπνοις, καὶ τῇ ἄλλῃ τρυφῇ, ἐλπίσαντας δ' ὅσον οὔπω καὶ αὐτοὶ ἡδέως ἐπιμελιζόντων, πίνειν δὲ χρυσοῦν. τοῦτο ὑπολαμβάνουσιν αὐτοὺς, καὶ δούλους ἀντ' ἐλευθέρων ἔχειν. οὐ γὰρ τὰς ἀναγκαίους χρείας, οὐ προφέρουσι, ἀλλ' οὐ τὰς τῶν ἀναγκαίων ἐπιθυμίας, καὶ ὁ τῶν πολλῶν καὶ πολυτελῶν ἐκείνων ζῆλος. τοιγαροῦν ὥσπερ δυσέρωτας αὐτοὺς καὶ κακοδαίμονας ἐφέστας, [1] ἔντεχνοί τινες, καὶ τρίβωνες ἐράμενοι τὴν παρακολουθοῦντες, ὑπηρετικῶς ἀφείκασιν, ὅπως ἀεὶ ἐφοδιάσονται αὐτῶν ἡδονάς, δουλεύοντες ὦ τῶν παιδικῶν, ἀλλ' οὐδὲ μέχρι φιλήματος ἔτι μεταδιδόντες. ἴσασι γὰρ [2] τὸ τοῦ τυχεῖν τῶν ἀφθόνων ἔρωτος ἡδονῆς ἀπολειφθησόμενον. τούτων ἕνεκα δοκιμάζουσι, καὶ ζηλοτύπως φυλάττουσι. τὰ δὲ ἄλλα, ἐπ' ἐλπίδος ἀεὶ τὰ ἐφέξειν ἔχουσι. φθάσαι γὰρ μὴ αὐτὸν ἡ ἀπόγνωσις ἀπαγάγῃ τὸ ἄγαν ἐπιθυμίας, καὶ ἀνίεσθαι αὐτοῖς χρήσιμον. σφόδρα μισθοῦσι ἂν, καὶ ὑπισχνοῦνται, καὶ ἀεὶ ποιήσειν, καὶ χαρίσεσθαι, καὶ ἐπιμελήσειν πολυτελῶν. εἶτ' ἔλαθον ἄφνω χηρεύσαντες, [3] ἔξωροι γηρώμενοι, καὶ ἄτοκον τὸν ἔρωτα, παύονται δὲ μεταδιδόντες. πέπρακται δ' ἂν αὐτοῖς ἡδὺ οὐ ἄπειρα τοῦ βίου πέρα τὰ ἐλπίδες. τὸ μὲν δὴ δὶς ἡδονῆς ἐπιθυμίαν ἄπαντα ὑπερφέρον, tisque atque amplis ſpebus incitatos, in divitum familias inſilire, auri, atque argenti vim admirando. Præterea quòd fœlices ſibi videantur ob convivia, reliquaſque delicias, ſperentque futurum uti mox, nemine vetante, affatim aurum bibant. Hæc ſunt quæ illos adducunt, atque ex liberis ſervos faciunt: non rerum neceſſariarum penuria quam prætexunt, ſed non neceſſariarum cupiditas, atque ingentium illarum & amplarum opum admiratio. Enimvero quemadmodum miſeros iſtos, atque infœlices amantes, callidi quidam & veteratores amaſii receptant, & faſtidioſe colunt, quò jugiter amantes, ipſis inſerviant: cæterum pro amoris fructu, ne ſummum quidem oſculum impertiunt: amorem enim facta copia diſſolvi intelligunt? Hanc igitur amoris diſſolutionem arcent, & diligenter cavent, cæterùm amantem ſpe ſemper retinent: metuentes ne deſperatio minuat cupiditatis ardorem, amantemque à ſe alienet. Proinde ſemper arrident, pollicenturque, ſemper facturi ſunt, ſemperque gratificaturi, ſemperque ingentium ſumptuum rationem habituri: donec imprudentes ambo ſenuerint, atque utrique jam præterierit ætas, huic ad amandum, illi ad dandum. Itaque nihil ipſis in omni vita præter ſpem eſt peractum. Ac ſanè propter voluptatis cupiditatem omnia ferre,

1 Ἔντεχνοι δὲ τρίβωνες] Hoc habet ex Ariſtophane. σημαίνει δὲ perditionem τρίβωνες ἐὰν ἀγυμνασμένως τινὰ ἀφέλωνται. Bourd.

2 Ἐν τῷ τυχεῖν] Hæc ſic dixit Helio. lib. 1. κίρδος γὰρ ἴσασιν ἡ ἔρωτος τὸ τέλος. Idem.

3 Ἔξωροι] Vt paſſim in Dial. mort. & alibi, contra ἄωρος ἔρως. Lucianus alibi Dio. in Iulio. *Idem.*

ὑ πάνυ ἴσως ὑπαίσιον, ἀλλὰ συγγνώμη, εἴ τις ἡδονῇ χαίρῃ, κἂν ταύτην ἐξ ἀπαντος τρόπου, ὅπως μεθέξει αὐτῆς. καίτοι αἰσχρὸν ἴσως, καὶ ἀνδραποδώδες, ἀπεδόσθαι ἀφ' ἑαυτὸν ἑαυτόν. πολὺ γὰρ ἡδίων ἡ ἐκ τῆς ἐλευθερίας ἡδονή. ὅμως δ' ἂν ἔχοιτο τινὰ συγγνώμην αὐτοῖς, εἰ ἐπιτυγχάνοιεν, τὸ δὲ ἠδονῆς ἐλπίδα μόνον πολλὰς ἀηδίας ὑπομένειν, γελοῖον οἶμαι, καὶ ἀνόητον. καὶ ταῦθ', ὁρῶντας, ὡς οἱ μὲν πόνοι, σαφεῖς, καὶ προδήλοι, καὶ ἀναγκαῖοι. τὸ δ' ἐλπιζόμενον ἐκεῖνο; ὅ, τι δή ποτ' ἐστὶ τὸ ἡδύ, ὅτι ἐγλύκαινε πω τοσούτοις χρόνοις. ἀφανὲς γ', ὡδὶ γλυκήσαν ἔοικεν, εἴ τις ἐκ τῆς ἀληθείας λογίζοιτο. αἱ μέν γε τοῦ Ὀδυσσέως ἑταῖροι, γλυκὺν ὄντα τὸν λωτὸν ἐσθίοντες, ἠμέλουν τἄλλων, καὶ πρὸς τὸ παρὸν ἡδὺ, τῶν καλῶς ἐχόντων κατεφρόνουν. ὥστε ὑπάντη ἄλογος αὐτῶν ἡ λήθη τοῦ καλοῦ, πρὸς τὸ ἡδὺ ἐκεῖνο τῆς ψυχῆς ἀφορμισθείσης. τὸ δὲ λιμῷ ξυνόντα, παρισῶσι ἄλλῳ τῷ λωτῷ ἐμφορουμένῳ, μηδὲν μεταδιδόντι, ὑπ' ἐλπίδος μόνης, τοῦ κἂν αὐτὸν παραγυσθῆναί ποτε δόξαν, τῶν καλῶς καὶ ὀρθῶς ἐχόντων ἐπιλελησμένον, Ἡρακλεῖς ὡς καταγέλαστον, καὶ πλησίον πίνειν ὁμοίως ὡς ἀληθῶς διόμενον. τὰ μὲν τοίνυν πρὸς τὰς ξυνουσίας αὐτὰς ἄγοντα, καὶ ἀφ' ὧν αὐτὰς φέροντες ἐπιτρέπουσι τοῖς πλουσίοις χρῆσθαι πρὸς ὅ, τι ἂν ἐθέλωσι, ταῦτά ἐστιν, ἃ ὅτι ἐγκαταλιπεῖν τούτων. πλὴν, εἰ μὴ καὶ ἐκεῖνον ἡμᾶς μεμνῆσθαι ἀξιώσειε, τῶν καὶ μόνῃ τῇ δίκῃ ἐπαιρομένων, τοῦ ξυνεῖναι σὺν παιδιᾷ τοῖς πλουσίοις τὴν σὺν παρρησίᾳ

ferre, non omnino fortè vitio vertendum: quin magis venia danda ſiquis voluptate capiatur, & hanc undequaque conſectetur, ut ea portiatur: quanquam turpe forſan ac ſervile, ſiquis ob eam in jus alienum ſe tradat. Nam longè ſuavior eſt voluptas quæ ex libertate proficiſcitur. Attamen hoc illis aliquo pacto ignoſcendum ſi modò conſequantur. Verumenimverò ob ſolam voluptatis ſpem multas perferre moleſtias, ridiculum & ſtultum arbitror, maximè cùm videant labores eſſe certos, manifeſtos & inevitabiles: porrò illud quod ſperatur, quod nihil aliud tandem eſt niſi voluptas, ne tam longo quidem tempore contigiſſe: præterea nec veriſimile videri ut aliquando fiat, ſi modò quis rem ex veritate reputet. At Vlyſſis quidem ſocii, dulci deguſtata loto, reliqua negligebant, ac præſenti voluptate deliniti, honeſta contemnebant, ut non prorſus in illis cum ratione pugnarit honeſtatis oblivio: nimirum animo voluptatis illius ſenſu occupato. Verùm ſiquis famelicus alii cuipiam loto ſeſe ingurgitanti, nec quicquam inde impertienti, aſſiſtat, idque ſolam ob ſpem quòd credat fore ut & ipſi deguſtandum lotum aliquando porrigat: aſſiſtat inquam, recti atque honeſti oblitus, Dii boni, quàm hoc ridiculum, & verberibus Homericis revera dignum. Ergo quæ iſtos ad divitum convictum adducunt, & quibus impulſi ſeſe illis dedunt, ad quodcunque libitum fuerit utendos, hæc ſunt, aut his quàm ſimillima. Niſi ſiquis eos commemorandos eſſe judicet, qui ſola gloria incitantur, ad conſuetudinem cum illuſtribus, & opulentis viris captandam.

φοις ἀνθρώποις. εἰσὶ γὰρ οἳ καὶ τοῦτο θεάσασθαι καὶ ὑπὲρ τοὺς πολλοὺς νομίζουσιν, ὡς ἴσως τιμῶν ἴδιον, εἰ δὲ βασιλεῖ τῷ μεγάλῳ αὐτὸ μόνον συνεῖναι, καὶ σιτῶν ὁρᾶσθαι, μηδὲν χρηστὸν ἀπολαύων τῆς ξυνουσίας, ἀξιώμιλλον ἄν. τοιαύτης δὲ αὐτοῖς τῆς ὑποθέσεως ὔσης. φέρε ἤδη καὶ ἡμᾶς αὐτοὺς ἐπισκοπήσωμεν, οἷα μὲν καὶ δι' εἰσόδου ἥξομεν καὶ τυχεῖν ὑπομενοῦσιν, οἷα δ' ἐν αὐτῷ ἤδη ὄντες, πάσχουσιν. ἐπὶ πᾶσι δὲ, ἧπερ αὐτοῖς ἡ κωμῳδοποιὸς δράματος μέρος. ἐγὼ γὰρ δὴ ἐκεῖνό γε εἰπεῖν ἔχω, ὡς οὐ καὶ πόνηρα ταῦτα, ἀλλὰ πολλὰ γὰρ, καὶ ἃ πολλοῦ δεῖσαι δ' πόνου, ἀλλὰ θελῆσαι δεῖ μόνον. εἶτά σοι πέπεισται τὸ πᾶν ἡμέρας. ἀλλὰ πολλῆς μὲ δ' ἀφροντίδος, σωτηρίας καὶ [1] τῆς δυσχολίας, ἐωτέον τε ἐξαιστάμενον, ἐκκρεμέντα ἀθύμοντα, καὶ ἀπολειόμενον, καὶ ἀναίσχυντον εἶναι, καὶ ὀχληρὸν δεκαετίαν ὑπὸ θυρωρῷ κακῶς συνέζον. τα, καὶ [2] ὀνομακλήτορα λιβυκὰ πατέμενον. καὶ μισθὸν τελοῦντα τῆς μνήμης ὃ ὀνόματος. καὶ μὴν καὶ εὐθυτέου ὑπὲρ τὴν ὑπάρχουσαν δυναμιν ἐπιμεληθῆναι χρὴ, ὡς τὸ ὃ πρεπτοῦν ἀξίωμα, καὶ χρώματα αἱρεῖσθαι, οἷς ἂν ἐκείνου ἥδηται, ὡς μὴ ἀπαδῇς, μὴ ὃ ὠθισμένος βλέπωμεν, καὶ φιλοπόνως ἔπῃ, μᾶλλον ὃ ἡγεῖσθαι, ὑπὲρ τὰ οἰκεῖα ὠθισθέμενον, καὶ ὥσπερ πομπὴν πομπεῖν ἀπαλλαττόμενον, ὁ ὃ, εὐθὺ ὠθισολίσθῃ πολλῶν ἐξῆς ἡμερῶν. ἰὼ δὲ ποτε καὶ τὰ ἄρτια πρά-

dam. Sunt enim qui hoc admirandum, ſupraque plebem eſſe exiſtiment. Nam quod ad me propriè attinet, recuſarim vel cum magno Rege ſolummodo vivere, convictorque videri, ſi nullus ex eo convictu fructus ad me redeat. Cum igitur cauſa ejus vitæ ſuſcipiendæ ſic illis habeat, age jam conſideremus apud noſmetipſos, cujuſmodi ſint illis perferenda priuſquam admittantur, & obtineant, cujuſmodi verò in ipſa vita jam conſtituti patiantur: poſtremò qualis fabulæ cataſtrophe illis contingat. Neque enim illud dicere licet, hæc etſi moleſta ſint, captu ſaltem eſſe facilia, neque multo labore ad ea opus eſſe, ſat eſſe ſimodò velis: quidvis poſtea facto fore facile. Imò neceſſe eſt ut diu ſurſum ac deorſum curſites, manè excitatus aſſiduè proforibus obverſeris, ut perdures quum protruderis, quum excluderis, quum impudens interdum atque importunus videris, quando janitori malè ſyriſſanti, ac nomenclatori Lybico ſubjiceris, quumque nominis tui recordationem mercede redimis. Quinetiam veſtitus tibi eſt apparandus ſupra tuas facultates, pro illius quem colis dignitate, deligendi colores quibus delectatur, ne diſcrepes, oculoſque illius offendas. Oportet etiam ut ipſum aſſecteris gnaviter, vel potiùs antecedas, atque interim à famulis protrudaris, ac veluti pompam quandam expleas. At ille per multos dies ne aſpicit quidem te. Quòd ſi res optimè tibi aliquando ceſſerit,

1 Τῆς δυσχολίας] Τῆς ἐν ταῖς δύσεσι σωφροσύνης, ut δυσαυλεῖν καὶ δύσεσι διατρίβειν. De his officiis horridulorum comitum dictum paſſim. *Bourd.*

2 Ὀνομακλήτορα λιβυκὸν] Hac de re Caſaubon. ad Sueton. ubi de ſervis Syris Savar. ad Sid. dixi ad Petron. *Idem.*

ξης, καὶ ἴδῃ σε, καὶ σωσκηλίσας ἐρωτᾷ τι, ἢν ἂν τύχῃ, τότε, πολὺς μὲν ὁ ἱδρὼς, ἄθρους δὲ ὁ ἴλιγγος, καὶ πόμος ἄκαιρος, καὶ γέλως τῶν παρόντων ἐπὶ τῇ ἀπορίᾳ. καὶ πολλάκις ἀπεκείνατο δεῖν πῆς ὦ βασιλεῦ τῶν Ἀχαιῶν, ὅτι χίλιαι νῆες ἦσαν αὐτοῖς λέγεις. τοῦτο οἱ μὲν χρηστοὶ, αἰδῶ ὀνόμασαν. οἱ δὲ τολμηροὶ, δειλίαν. οἱ δὲ κακοήθεις, ἀπαιδευσίαν. σὺ δὲ ἴσως ἐπισφαλεστάτης πειραθεὶς τῶν σῶν φιλοφροσύνης, ἀπῆλθες [1] καταδικάσας σαυτὸν πολλὴν τὴν ἀπόγνωσιν. ἐπειδὴν δὲ πολλὰς μὲν ἀύπνους νύκτας ἰαύσῃς, ἥματα δὲ αἱματόεντα Δῃφοβάγῃς, ἃ μοὶ Δίκη τε Ἑλένης ἕνεκα, ἠδὲ τῶν Πριάμῳ περγάμων, [2] ἀλλὰ τῶν ἐλπιζομένων πέντε ὀβολῶν, τύχης δὲ καὶ πραγμάτων ἐπιστατούσης, ἐξέπεσεν τοῦτό σοι, εἰ οἶσθα ἃ μεμήνατε. καὶ τὸ μὲν πλησίον ἡ Δῃτίδη, σὺν αὐτῇ, ἐπαινεμένῃ, καὶ εὐδαιμονιζομένῳ. σοὶ δὲ, ὁ ὑπὲρ τῆς ψυχῆς ἀγών, καὶ ὑπὲρ ἅπαντος βίου τότε σωσκεύῃ δοκεῖ. ὑπεισέρχῃ γὰρ εἰκότως, τὸ μὴ δι' ὑπ' ἄλλου αὖ καταδεχθῆναι σῶς δι' σωτῆρος ἀποβληθέντα, καὶ δόξαντα εἶναι ἀδόκιμον. ἀνάγκη τοίνυν εἰς μυρία Δῃριῆσαι τότε, τοῖς μὲν ἀνταξιαζομένοις, φθονοῦντα, τίθῃ γὰρ ἓν ἄλλος εἶναι τῶν αὐτῶν ἀνταποιουμένους, αὐτὸν δὲ πάντα σὺν δίκῃ εἰρηκέναι νομίζοντα. φοβούμενος δὲ

rit, & te reſpexerit, & accerſitum quidlibet interrogarit, tum denique tum multus ſudor, multa æſtuatio, intempeſtiva trepidatio, ſannæque eorum qui adſunt ob tuam perplexitatem, ac ſæpe cùm ſit reſpondendum quis eſſet Græcorum rex, mille naves illis fuiſſe dicis. Hoc autem modeſti pudorem vocant, audaces timiditatem, improbi verò inſcitiam. Tu igitur primam hanc divitis comitatem periculoſiſſimam expertus, damnata tui animi magna imbecillitate diſcedis. Porrò ubi jam multas noctes inſomnes duxeris, multoſque dies cruentos egeris, non per Iovem Helenæ, & Priami pergamorum cauſa, verum ſpe quinque obolorum: contigerit autem tibi quiſpiam Deus tragicus qui tibi adſit: exinde reſtat ut exploreris num literas noris. Atque ea quidem exercitatio diviti non eſt injucunda, quippe qui laudatur interim, ac fœlix prædicatur. Cæterùm tibi videtur tum de anima, omnique vita propoſitum eſſe certamen: nam id meritò te ſubit, futurum ut alius nemo te admittat, cùm à priore rejectus fueris: viſuſque deſpicabilis. Cogeris igitur in varias curas diſtrahi, dum iis invides qui tibi reluctantur (finge enim & alios eſſe ejuſdem fortunæ competitores, te verò tibi videri cuncta tenuiter reſpondiſſe) dum etiam me-

1 Καταδικάσας] Κατηγορήσας. Bourd.

2 Ἀλλὰ τῶν ἐλπιζομένων πέντε ὀβολῶν] Ex hoc loco licet conjicere temporibus Luciani quinque obolos Græcos æſtimatos fuiſſe centum quadrantibus Romanis, & idem potuiſſe. Nam omnia officia ſalutationum & deductionum, quæ regibus ſuis præbebantur à clientibus & paraſitis, mercedem habebant diurnam ſportulam vel cœnam rectam, vel ut plurimum, centum quadrantes, ut apud Martialem paſſim diſcimus, quam ſummam Græcis ſuis videtur Lucianus per πέντε ὀβόλους exprimere voluiſſe. *Palm.*

1 E'x

νου ᾖ, καὶ ἐλπίζοντα, καὶ ἀφὸς τὸ ἐκείνου πρόσωπον ἀποβλέποντα. καὶ εἰ μὲν σαφανλίζοι τι τῶν λεγομένων, ἀποδυόμενον. εἰ δ' μειδιῶν ἀκούοι, χαιρόντα, καὶ ἥδεσθαι καταβλέποντα. εἰκὸς καὶ πολλοὺς εἶναι τοὺς ἐπιτιθεμένους σοι φθονοῦντας, καὶ ἄλλους ἀντὶ σοῦ πλησμόνους. ὧν ἕκαστος ὥσπερ ἐκ λόχου τοξεύων, λάληθι. εἶτ' ἐννόησον ἄνδρα σὺ βαθεῖ πώγωνι, καὶ πολιᾷ τῇ κόμῃ ἐξεταζόμενον, εἴ τι οἶδεν ἀφέλιμον, καὶ τοῖς μὲν, δοκοῦντα εἰδέναι, τοῖς δ', μὴ. μέσος δὲ τοσοῦτος χρόνος, καὶ πολυπραγμονεῖται σε ἅπας ὁ παρελήλυθως βίος. κἂν μέν τις ἡ πολίτης ὑπὸ φθόνου, ἢ γείτων ἐκ πονηρᾶς αἰτίας σκωπτικὸς, ἀνακεκινημένος ἐπὶ μικρὸν, ἢ παιδεραστὴν, τεῦτ' ἐκεῖνο [1] ἐκ τοῦ Διὸς δέλτων ὁ μάρτυς. ἂν δ' πάντες ἅμα ἐξῆς ἐπαινῶσιν, ὑποπτοι, καὶ ἀμφίβολοι, καὶ δεδιεσκεμένοι. χρὴ τοίνυν πολλὰ εὐτυχῆσαι, καὶ μηδὲν ὅλως ἐναντιωθῆναι. μόνως γὰρ ἂν ὕστερον κρατήσειας. εἶεν. καὶ δὴ εὐτύχηταί σοι πάντα ἐκ τύχης μείζονος. οὕτως τι γὰρ ἐπῄνησε τοὺς λόγους, καὶ τοῖς φίλοις οἱ ἐνημόπαθοι, καὶ οἷς μάλιστα πιστεύει τὰ τοιαῦτα, ἔσκε ἀπέρεψαο. ἔπι δ' καὶ ἡ γυνὴ βούλεται, ἔσκε ἀνταλίγκιος ὠδὲ ὁ ἐπίτροπος, ὅτι ὁ οἰκονόμος. ὑδὲ τις ἐμέμψατό σε τῷ βίῳ, ἀλλὰ πάντα ἴλεω, καὶ παιζόντων αἴσια τὰ ἱερά. κεκράτηκας δὲ ὦ μακάρεσσι, [2] καὶ ἴσην ἔχεις τὰ ὀλύμπια. μᾶλλον δ' Βαβυλῶνα ἕλληφας, ἢ τὴν Σάρδιων ἀκρόπολιν καθῄρηκας. καὶ ἔξεις τὸ τοῦ Ἀμαλθείας κέρας, καὶ στεφανωθεὶς ἐν Ὀλυμπίᾳ, ἢ τὴν Σαρδιανὴν ἀκρόπολιν καθῃρηκώς. καὶ ἔξεις τὸ τοῦ Ἀμαλθείας κέ-

metuis, & speras, fixisque es in ejus faciem oculis: dumque peris, siquid negligat eorum quæ dicis: at gaudes siquid ridens audit, ac bona spe tultus consistis. Consentaneum autem est multos esse qui tibi adversentur, aliosque tuo loco ponere velint: quorum unusquisque clanculum velut ex insidiis in te jaculatur. Deinde cogita promissa barba, & cana cæsarie virum examinari, numquid bonæ rei norit, & aliis quidem scire, aliis secus, videri. Media interim ætas, omnisque tua vita anteacta curiosiùs disquiritur. Quòd siquis, vel civis invidia, vel vicinus levi quapiam de causa provocatus te deferat, & adulterum vel pæderastem dicat: illud vulgo tritum, ex Jovis tabulis est testis. Et si omnes pariter te laudent, suspecti, dubii, ac largitione redempti videbuntur. Operæ precium igitur est ut omnia prosperè tibi cedant, nihilque prorsus adversetur, nam hoc solùm pacto vincere possis. Age sanè, omnia etiam majore fortuna tibi successerint: ipse enim tuam doctrinam probavit, & amicorum præcipui, & quibus ille plurimam in rebus hujusmodi fidem habet, non sunt dehortati: præterea vult etiam conjux, non refragatur procurator, non œconomus. Nemo etiam tuam vitam insimulavit dextra omnia, omnique ex parte fausta sunt sacra. Vicisti igitur ô beate, & coronatus es Olympia: imò potiùs Babylonem cepisti, vel Sardium arcem occupasti. Et habebis Amaltheæ cornu, & gal-

1 Ἐκ τοῦ Διὸς δέλτων ὁ μάρτυς] Proverb. *Bourd.*
2 Καὶ ἴσην ἔχεις τὰ Ὀλύμπια] Sic in Tim. *Idem.*

ρως, ἠμὶ [1] ἀμέλξεις ὀρνίθων γάλα. δεῖ δή σοι ἀντὶ τοσούτων πόνων, μίκυθα ἡλίκα γρύος τάχα δὲ, ἵνα μὴ φύλλινον μόνον ὁ στέφανος ᾖ, καὶ τὸν τῆς μισθὸν, σὺν εὐημερίᾳ φοιτήσῃ ὁ ἐρεθίσων, καὶ τοῦτον ἐν καιρῷ τῆς χρείας ἀπραγμόνως ἀποδιδοὺς, καὶ τῷ ἄλλῳ πιλίῳ ὑπὲρ τὰς πολλὰς ὑπάρχειν. πονεῖν μὲν ἐκείνοις, καὶ πηλῷ, καὶ δρόμοις, ἐν ἀγρυπνίαις, ἀναπαύσεις. ἐν τούτῳ δὲ τῷ τῆς εὐχῆς, [2] ἀποτίναντα τὸ ποδὶ, καθεύδειν μόνα ἐκεῖνα πράττοντα, ὧν ἕνεκα τῷ ἀρχὴν παρελήφθης, ἐν ὧν ἔμμισθος εἶ. ἐγχωρεῖ μὲ ἴσως ὦ Τιμόκλεις, ἐν δεῖν ἐν ᾧ μέγα κακὸν, ὑποκύψαντα φέρειν τὸ ζυγὸν, ἐλαφρόν τε, ἐν εὔφορον, ἐν τὸ μίκυθον, ἐπίχρυσον ὄντα. ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον ἅπαντος δεῖ. μυελὸς γάρ ἐστιν ἀφόρητα, ἐλαυθέρῳ ἀνδρὶ ἐν αὐταῖς ἡδὺς ἐκ συνουσίας γινόμενος. σκέψαι δὲ αὐτὸς ἐξῆς ἀκόλουθα, εἴ τις ἂν αὐτὰ ὑπομεῖναι δύναιτο, παιδείᾳ καὶ ἐπ' ἐλάχιστον ὁμιλητικός. ἄρξομαι δὲ ἀπὸ τῆς ὥρας τοῦ δεῖπνου, ἵν' δικῇ. ὅ σε εἰκὸς δειπνήσειν τὰ [3] ὡροτέλεια τῆς μελλούσης ξυνουσίας. δύσις ἦν ἀφόσιστα ἀλλαγχόλλων τις ἥκειν ἐπὶ τὸ δεῖπνον, σὺν ἀνομίλητον αἰκίτης, ὃν χρὴ ἀφιέντα ἕλκειν ποιήσασθαι, ἀλλοῦσαν ἐς τὸν χεῖρα, ὡς μὴ ἀδέξιον εἶναι δοκεῖς, τριάκοντα, πέντε δραχμῶν. ὁ δὲ, ἀκκισάμενος, καὶ ἄπαγε. ἀλλὰ

gallinarum lac mulgebis. Iam ſanè par eſt pro tantis laboribus quammaxima bona capias, ne corona tua ſit duntaxat frondea, & merces non contemnenda præſtituatur, eaque commode ad uſum nullo negotio perſolvatur, reliquus item honor vulgari major tibi deferatur: te verò à laboribus illis, à luto, à curſitationibus, à vigiliis, in ocium recipias: & quod in votis eſſe ſolet, porrectis pedibus dormias, ea tantùm faciendo quorum cauſa primum receptus es, & conductus. Sic quidem rem ſe habere oportebat, Timocles, neque futurum erat ingens malum, ſubdita cervice jugum ferre, leve nimirum & portatu facile, quodque omnium eſt maximum, auro illitum. Sed multum abeſt ut ita ſe res habeat, imò nihil horum non deſideratur: ſiquidem in mediis ipſis id genus convictibus ſexcentæ res accidunt, ingenuo viro neutiquam tolerandæ. Quæ cùm ordine audieris, ipſe tecum reputato, num ea perpeti quiſquam queat. cui vel minimum cum eruditione commercium fuerit. Exordiar autem ſi videtur, à primo convivio unde conſentaneum eſt te conſuetudinem illam auſpicaturum. Statim igitur ad te venit quiſpiam qui te ad cœnam accedere jubeat, famulus non incomis, quem tibi priùs propitium reddere oportet, inditis in manum, ne videaris incivilis, ad minimum quinque drachmis. Ille verò acciſſans, agape inquit: numquid

1 Ἀμέλξεις ὀρνίθων γάλα] Paroem. ὅπερ ἐπὶ τῶν ἀμαθῶν. Bourd.

2 Ἀποτίναντα τὸ ποδὶ] Quod antea in hoc dial. dixit ἐξυπνιάζοντα. ſic in Paraſ. ὑπνῶν ἀφεικώς, tangit Caſaubon. ad lib. 2. Suet. *Idem.*

3 Προτέλεια] Metaphoricè ſumit προτέλεια ut patet apud Heſyc. Alii dixerunt προτοτέλεια ut patet apud Achill. Tat. lib. 2. Scholiaſt. Æſchyli ad Agamn. *Idem.*

1 Κοσμιώ-

σὲ ἐγώ; καὶ Ἡ. Ἡράκλεις μὴ γένοιτο ἐπιπόν, τάλαν ἐπίδη. καὶ ἄπιστί σοι πάλαι ἐγχανών. σὺ δ' ἐσθῆτα καθαρὰν ἐσχιεσάμενος, καὶ σταυτὸν [1] κοσμιώτατα σχηματίσας, λουσάμενος ἥκεις, διδοὺς μὴ πρὸ τῶν ἄλλων ἀφίκεσθαι. ἀπιεράκαλον γάρ, ὥσπερ καὶ τὸ ὕστερον ἥκειν, φορτικόν. αὐτὸ δὲ τηρήσας τὸ μέσον ἐν καιρῷ, εἰσελήλυθας. καί σε πάνυ εὐπρεπῶς ἐδέξαντο. καὶ παραγελασάν τις, κατακλινὲς μικρὸν ὑπὲρ τὸν πλούσιον, μὴ δύο που χείλη τῶν παλαιῶν φίλων. σὺ δ' ὥσπερ [2] τὸν Διὸς τὸν οἶκον παρελθών, πάντα [3] τεθαύμακας, καὶ ἐφ' ἑκάστῳ τῶν πραττομένων, μετίωρος εἶ. ξένα γάρ σοι καὶ ἄγνωστα πάντα. καί τι οἰκειότατα εἰς σὲ λαβεῖν ἐκ τῶν παρόντων ἔκαστος ὁρᾷ, ἢ τῶν πραττομένων ἐπιτηρεῖσιν. ὁ δ' αὐτὸς ἐν ἀμελεῖ τὴν πάλαισιν τοῦτο, ἀλλὰ καὶ προσέπι που τὸν οἰκητῶν ἐπισκοπῶν, ὅπως ἐς τοὺς παῖδας, ἢ ἐς τὴν γυναῖκα, [4] εἰ πολλάκις σὲ [5] περιωπῆς λαβοῦσιν ἐκβλέψεις. οἱ μὲν γὰρ τὸ συμβεβηκὸς ἀγνοοῦντες ἐκπεπληγμένοι, ἐς τὴν ἀπειρίαν τὸν δρωμένων ἐκπεσόντες, τερπόμενοι ποιοῦμαί σε μὴ πάρ' ἄλλῳ πρότερόν σε διδυπνηκέναι, καὶ τὸ κανὸν εἶναί σοι τὸ [6] χειρόμακτρον πλέμενον. ὥσπερ δὲ εἰκὸς ἰδιῶτι τε ἀναγκαῖον ὑπ' ἀπειρίας, καὶ μήτε διψῶντι πιεῖν ἀπὸν τολμῶντι, μὲ δέξῃς οἰνόφλυξ πεῖναι, μή τι τῶν ὄψων ἐνδεπόντων ποικίλων πρός τινα πάξιν ἐσκόμενος quid ego à te accipiam? quibus addit, Dii prohibeant: tandem flectitur, ac discedit, latè diducto rictu te deridens. Porrò tu sumpta veste nitida, mundissimoque cultu, lotus venis, solicitus interim ne ante alios venias: inurbanum enim illud, sicuti postremum venire grave. Proinde observata opportunitate media ingrederis, teque omnino honorificè excipiunt. Tum arrepta manu, quispiam jubet te paulum supra divitem, inter duos fermè veteres amicos accumbere. Tuque veluti Jovis ædem ingressus, nihil non admiraris, & ad omnia quæ geruntur intentus es. Nova enim & incognita tibi omnia. Interim familia te spectat, & præsentium quisque quid facias, observat. Neque non ea res curæ est diviti, qui aliquos ex famulis præmonuit ut explorent quomodo in pueros, uxoremque te geras, num subinde ex obliquo respectes. At convivarum affectæ quum vident te propter imperitiam ad ea quæ fiunt stupefactum, derident clanculum, conjectantes te nunquam ante apud quempiam alium cœnasse, novumque tibi esse, ut mantile apponatur. Proinde verisimile est necesse esse ut præ hæsitantia sudes, ac neque cùm sitias, potum petere audeas, ne vinosus videare, neque variis appositis opsoniis, & or-

1 Κεκοσμιώτατα σχηματίσας] Sic in Gall. explicat illud verbis seq. *Bourd.*
2 Τὸν Διὸς τὸν οἶκον] Tangit Heliod. lib. 2. *Idem.*
3 Τεθαύμακας] Et apud Cic. in parad. *Idem.*
4 Εἰ πολλάκις] Hæ εἰς παλλακὰς. Marc.
5 Περιωπῆς] Ἐκ φρυπτοῦ, πρεσκόψεων. Bourd.
6 Χειρόμακτρον] Hanc vocem ex Hesych. interpretatur Clarisc. Casaub. c. ult. lib. 9. Animad. ad Athen. profert hanc Lucianus sæpe alibi. *Idem.*

σμίνην, οἰδίνας ἐφ' ὃ, τι πρῶτον ἢ δεύτερον τὴν χαίρων σύγκρισιν. ὑπολείπει δὲ ἐς τὸ πλησίον δεῆσαι, παρεῖναι ζηλῶν καὶ μιμεῖσθαι καὶ διώκειν τὸν ἀκόλουθον. τὰ δ' ἄλλα, ποικίλων ὄν, καὶ θορύβου πολλοῦ τὸν ψυχὴν, ὡς ἐκπεπλῆχθαι τὸ παρεστὸς θέαμα καὶ παραπεπληγμένον. καὶ ἆρα μέ, εὐδαιμονίζεις τὸν πλούσιον ἐπὶ χρυσῷ, καὶ ἐπ' ἐλέφαντι, καὶ τοσαύτης τρυφῆς. ἆρα ἢ οἰκτίρεις σεαυτὸν, ὡς τὸ μηδὲν ὄν, [1] εἶτα ζῆν ὑπολαμβάνεις. σέσιστι δὲ κἀκεῖνο εἰσέρχεταί σε; ὡς ζηλωτὸν ἴσως βιώσῃ [2] τὸν βίον, ἅπασιν οἷς εἶναι συτρυφήσων, καὶ μεθέξων αὐτῶν ἐξ ἰσοδαμίας. οἷς γὰρ ἔσται Διονύσια ἑορτάσιν, καὶ πῶς καὶ μειρακίοις ἀρχὰς ἀφηνυμένοις, καὶ ἡρέμα προσμειδιῶσι, γλαφυρωτέρων ὑποχαράττειν τὸν μίμησιν ἀφτιζόμενοι, ὥστε σωιχῶς τὸ ἐμμελὲς ἐκεῖνο φθέγγεσθαι, Οὐ νέμεσις Τρῶας καὶ εὐκνήμιδας Ἀχαιοὺς πολλὰ πονεῖν καὶ ὑποφέρειν ὑπὲρ τοσαύτης εὐδαιμονίας. φιλοτησίαν τὸ ἐπὶ τούτῳ. καὶ σκύφον εὐμεγέθη ἴσως αὐτίκα, πρὸ πολλοῦ σοι τῷ διδασκάλῳ. ἢ ὅ, ἵν' δήποτε προσεπῇ. σὺ δ' ἴσως ἴσθι, ὅ, ἵν' μὴ ἵν' σε καὶ αὐτὸν ὑπιπτεῖν δόξῃ, ἡγούμενος ὑπ' ἀπειρίας. καὶ ἀγροικίας δόξαν ὤφλες. ἐπίφθονόν σοι δὲ ἐπὶ τῷ προπόσει ἐκείνης πολλοῖς τῶν παλαιῶν φίλων χαλάσαι. καὶ πρότερον ἐπὶ τῇ κακοκλείᾳ ἐλύπησας ἴσως αὐτῶν. ὅτι τιμιέρων ἦκων, πρεσβέτης ἀνδρῶν ordine quodam compositis, scias cui prius aut posteriùs manum admoveas. Quare ad eum qui proximus accumbit respicias oportebit, eumque imitatus, convivii rationem addiscas. Cæterùm varius es, animoque penitus perturbato, quum singula quæ illic geruntur, stupes. Et modò divitem illum beatum prædicas, ob aurum, & ebur, tantasque delicias: modò te ipsum miserearis, qui quanvis nihil sis, vivere te tamen putas. Nonnunquam & illud in mentem venit, fore ut admirandam vitam vivas, quippe qui sis omnibus illis deliciis fruiturus, cunctorumque ex æquo particeps futurus. Arbitraris enim te Bacchanalia semper celebraturum. Quin & adolescentuli formosi ministrantes, placideque arridentes, elegantius in posterum hoc vitæ genus pollicentur: ita ut Homericum illud assiduò in ore habeas: *Haud vitio vertì debet si Troïa pubes, Armatique simul Danai*, multum laboris sustineant ob tantam fœlicitatem. Ad hæc accedunt ad bibendum invitatiunculæ. Ac postulato perquam ingenti scypho tibi aliquis præbibit, præceptorem te, aut alio quovis tandem nomine compellans. At tu recepto scypho, quid tibi sit respondendum, præ imperitia ignoras, & rusticus existimaris. Cæterum ea propinatio multorum veterum amicorum invidiam tibi creavit, quorum nonnullis jam ante tuo accubitu fuisti molestus, quod cùm adveneris modò, iis anteponare, qui multorum annoo-

1 Εἶτα ζῆν] Zlũ interpretati sunt viri doctissimi. *Burd.*

2 Τὸν βίον] Περιστάσεως. Hanc vocem interpretati Casaubon. ad Athen. Herald. ad Mart. *Idem.*

1 Πρε-

[1] πολυτῆ δυλείαν ἠντληκότων. ἀλλὰ ἴσως ἐν τῷ τοιούτῳ τις περὶ σοῦ λόγος ὑπὲρ αὐτοῖς, τοῦτο ἡμῖν περὶ τοῖς ἄλλοις δεινοῖς ἐλείπετο. καὶ γὰρ ἅμα ἐπηλυθότων ἐς τὴν οἰκίαν, δευτέρους οἶναι. καὶ μόνοις τοῖς Ἕλλησι τούτοις ἀνίκητος ἡ Ῥωμαίων πόλις. καίτοι τί ἐστιν ἐφ' ὅτῳ περιῆμαι τῶν ἡμῶν; ἢ ῥημάτια δύσνοα λέγοντες, οἱόντινά τι παμμέγαθες ὠφελεῖν; ἄλλως γε, ἃ γὰρ οἶδας ὅσα μὴ ἔπιεν, ὅπως ἂν τὰ ξυμπεφορημένα συλλαβὼν κατίφαγεν; ἀπιεργκελως ἄνθρωπος, [2] καὶ λιμῷ πάλαι. ἦ γάρ ποτε ἄρτῳ ἐμφορηθεὶς, ἢ πηνὶ νομαδικῷ, ἢ φασιανῷ ὄρνιθος. ὧν μόλις τὰ ὀστᾶ ἡμῖν καταλέλοιπε. πρὸς μὲν γὰρ τὸν ὄλον ἡμέρᾳ ἐσθίειν, πίνειν δ' ἐν ὅλῃ ἡμέρᾳ ὑφεσθαι αὐτὸν, σὺ καὶ ταῦτά σε ἐν ἡμῖν τὰ ὄμοια ποιῶμεν. νῦν μὲν γὰρ ὥσπερ τὰ καινὰ τῶν ὑποδημάτων ἐν πολλῇ τινι καὶ ἐπιμελείᾳ ἐστὶν, ἐπειδὰν δὲ παλαιωθῇ πολλάκις, καὶ ὑπὸ τῇ πλατῇ ἀναπλασθῇ, [4] ὑπὸ τῇ κλίνῃ ἀβλαβὴς ἐρρίφη, κἄριστον ὥσπερ ἡμεῖς ἀναπλάσεως. ἐκεῖνοι μὲν δὴ τοιαῦτα περὶ σοῦ πολλὰ τρέφουσι. καί σε ἤδη ὡς ἀληθολάς τινες αὐτῶν διδασκαλίζουσιν. τὸ δὲ ἐν συμποσίοις ὅλον ἐκεῖνο, σὸν ἐστι, καὶ περὶ σοῦ οἱ πλεῖστοι τῶν λόγων. σὺ δὲ ὑπ' ἀηθείας πλέον δὲ ἐκπιὼν ἔμπιον οἶνον λεπτὸν, καὶ δριμύν, παλαιᾷ δὲ

norum ſervitutem exantlarunt. Protinus itaque talia quædam de te inter illos dicta feruntur. Illud reliquis malis noſtris deerat, ut etiam illis qui nuper in familiam commigrarunt, poſthabeamur. Item, ſolis hiſce Græculis patet urbs Romana: quanquam quid eſt cur nobis præferantur? Num mirificam quandam utilitatem afferre videntur, quum miſera quædam verbula dicunt? Rurſus alius hæc. Annon vidiſti quantum biberit, & quàm avide correpta fercula devorarit? Homo inelegans, & famelicus, qui ne per ſomnium quidem unquam fuerit [3] albo pane ſaturatus, multo minùs ave Numidica, aut phaſiano: è quibus vix reliqua nobis oſſa fecit. Porrò tertius, fatui, inquit, ante totos quinque dies, videbitis hunc pariter hic inter nos quiritantem. Nam nunc quidem ut calcei novi ſolent, honorem & curam aliquam obtinet: ſed poſtquam crebrò calcatus, lutoque deformatus fuerit, ſub lectum miſerè abjicietur, cimicibus quemadmodum nos refertus. Illi igitur inter ſe talia de te multa verſant: jamque ex ipſis aliqui ad calumniandum ſe comparant. Quare totum illud convivium tuum eſt, & plurimi de te ſermones. Cæterum tu propter inſuetudinem, tenuis, acriſque vini plus æquo potus, jam-

1 Πολυτῆ δυλείαν] Vide quid dixerim ad hunc Patron. locum *veterem contuvam*. Bourd.

2 Καὶ λιμῷ πάλαι] *Graculus eſuriens*. Menagius.

3 *Albo pane*] Græcis album panem in deliciis fuiſſe, locis aliquot teſtatur Lucianus. Apud Athen. lib. 4. deſcribitur convivium Atticum in quo commemorantur panes λευκότεροι χιόνος. Græci panes elegantiores λευκὰς appellant, ſordidiores φαιάς. Cogn.

4 Ὑπὸ τῇ κλίνῃ] Laudat hunc locum Caſaub. ad Suet. p. 167. hanc eandem comparationem alibi repetit Lucianus. *Bourd.*

1 Χείλια

γαστρὸς ἐπαγύσης, πονήρως ἔχεις. καὶ ὅτε προσεξαιρεῖταί σοι κριλὸν, ὅτε μένειν ἀσφαλές. ἀποτιμῶμαι τοίνυν τοῦ πότου, καὶ λόγων ἐπὶ λόγοις γενομένων, καὶ θαμβούντων ἐπὶ θεάμασι παρόντων, ἄκαιρόν γὰρ ἐπιδείξασθαί σοι τὰ αὐτὸς βέλεται, κέλασιν ἀμικρὸν ὑποφθέγξεται μήτε ὁρῶν τὰ γιγνόμενα, μήτ' ἀκούων εἴ τις ἄδει, ἢ κιθαρίζει, πάνυ τιμώμενος μεγακίσκος. ἀλλ' ἐπαινεῖς μὲ ὑπ' ἀνάγκης, σύχη ἡ σεισμῶν συμπεσεῖν οἰκίαν πάντα, ἢ πυρκαϊὰν ἵνα προσεγγελάσῃ, ἵνα ποτὲ καὶ ἀφανισθῇ τὸ συμπόσιον. τοῦτο μὲν δὴ σοι τὸ πρῶτον ὧ ἐπαῖρε, καὶ ἥδιστον οἰκεῖον δεῖπνον, σὺν ἐμοὶ γε ἡμῖν, καὶ τὰ λευκῶν ἁλῶν ἥδιον, ὀπτήκοι βέλομαι, καὶ ὁπόσον ἁλυσθῆναι δυνατόν. ἵνα γὰρ σοι τὸν ὀξυρεγμίαν τὸν ἐπὶ τούτοις παρῇ, καὶ τὸ σὺ τῇ νυκτὶ ἔμεσον, ἴωμεν διὰσ πρὸ μιᾶς ξυμβῆναι ὑμᾶς ὁπόσον τε καὶ ὁπότε δεῖ ἕτερος λαμβάνειν. παρόντων δὲ δύο ἢ τριῶν φίλων, προσκαλέσασθε, καὶ κοινὸν ἔρανον κελεύσατε, ἄρχειν λέγειν. τὰ μὲν ἡμέτερα, ὁποῖά ἐστιν, ἑώρακας ἤδη, καὶ ὡς τοῦτο τὸ αὐτοῖς ἀεὶ εἰς. ἀπαγορεύω δ', καὶ πιεῖν πάνυ, καὶ δημόσιον. χρὴ δέ σε ὅπως ἔχειν ὡς ἁπάντων ἡμῖν κοινῶν ἐσομένων. μᾶλλον γὰρ εἰ τὸ κυριεύσεσθον, τὸν ψυχήν σοι τὸν ἑαυτοῦ, ἢ καὶ νὴ Δία τὸ παιδῶν, εἰ παῖδες εἶεν αὐτοῦ παιδεύσεως δεόμενοι, ἐπιτρέπων, ἢ ἄλλων μὴ ἐπίσης ἡγοίμην δεκαστόν. ἐπεὶ δ' καὶ ὠφελός τι δεῖ, ὁρῶ μὲ τὸ μέτριον καὶ αὐτάρκεις δ' σὺ τρόπε, καὶ συνίημι. ὡς ὦ-

jamdudum urgente alvo malè habes: attamen neque decorum tibi ante alios surgere, neque manere tutum. At producta interim potatione, dum sermo alius ex alio nascitur, dum spectaculo spectaculum accedit (omnia enim sua tibi ostentare cupit) non mediocriter discruciaris, cui non liceat, neque videre quæ geruntur, neque auscultare siquis voce citharaque canat, magni precii adolescentulus. At laudas tamen invitus: cæterùm animo illud optas, ut vel terræ motu illa omnia concidant, aut incendium aliquod renuncietur, quò tandem aliquando convivium dirimatur. Habes, amice, primum illud & suavissimum convivium, mihi certè nec cepa, nec sale candido jucundius, quando, quantumque liberè velim edenti. Vt igitur ructus acidos, qui hic accedunt, prætermittam, & nocturnum vomitum, manè vobis erit de mercede conveniendum: quantum, & quo anni tempore tibi sit accipiendum. Ergo præsentibus duobus, tribusve amicis, accersito te, & sedere jusso, sic loqui incipit. Cujusmodi sint res nostræ, utque nihil fastus ipsis ineſt: jam vidisti, sed ut ostentatione carent, moderatæ sunt ac populares omnes. Sic autem animum inducas velim, ut omnia nobis fore communia putes. Ridiculum enim foret si cum potissimam mei partem, nimirum animam meam, vel per Iovem liberorum (siquos habeat liberos quibus eruditione sit opus) tibi committam, non aliarum item rerum te mecum ex æquo dominum ducam. Cæterum quando certi quippiam est præfiniendum, equidem video tuæ vitæ frugalitatem, animumque paucis contentum, atque intelligo te

καὶ μισθοῦ ἐλπίδι σφενδαλήλυθας ἡμῶν τῇ οἰκίᾳ, τῆς δ' ἄλλων ἕνεκα, τῆς εὐσίας τῆς παρ' ἡμῶν, καὶ τιμῆς, ἣν σοὶ πᾶσιν ἔχεις. ὅμως δ' ἂν καὶ ἀφέλοιτο. σὺ δ' αὐτὸς ὁ, ἃ καὶ βάλῃ, λέγε, μεμνημένος ὧν φίλτατε κἀκείνων, ἅπερ εὐ ἑορτῆς ἕνεκος ἐπαίοις εἶκός ἡμῖν παρίξειν. ἐγὼ δὲ ἀμελήσομεν οὐδὲ τῶν τοιούτων, εἰ καὶ μὴ νῦν αὐτὰ σπουδάζομεν. πολλαχῇ γὰρ οἶσθα ὅτι καὶ τοιαῦτα ἀφορμή. καὶ ἐκεῖς οὐκοῦν τοίνυν λαβὲ λίπαν, μετριώτερον δηλονότι ἐπιβαλοις ἡμῖν τὸν μισθόν. ἄλλως τε, καὶ πρέπον ἂν εἴη τοῖς πεπαιδευμένοις ὑμῖν κρείττοσιν εἶναι χρημάτων. ὁ μὲν, ταῦτ' εἰπὼν, καὶ ὅλον σε ἀφεστίσας ταῖς ἐλπίσι, τεθαρσυνὸν ἑαυτὸν πεποίηκε. σὺ δ', πάλαι τάλαντα, καὶ μυριάδας ὀνειροπολήσας, καὶ ἀχρεῖς ὅλας, καὶ συνοικίας, συνὶς μὲν ἠρέμα τὸ μικρολογίας, σαίνεις δ' ὅμως τὸν ὑποδεχόμενον. καὶ τὸ παντὶ ἡμῖν καινὸν ἔσῃ, βέβαιον, καὶ ἀληθὲς ἔσεσθαι νομίζεις, οὐκ εἰδὼς ὅτι τὰ τοιαῦτα, [1] χείλεα μὲν τ' ἐδίηνεν, ὑπερφίαλον δ' οὐκ ἐδίηνε. πλουτοῦσιν δ' ὑπ' αἰδοῖς αὐτὸν ἐπέρεψας. ὀδὲ, αὐτὸς μὲν, ἃ φέσει ἐρεῖν, τὸν φίλων δὲ ἕνα τῶν παρόντων κελεύει, μέσον ἐλθόντα δὴ πρᾶγματος εἰπεῖν, ὅ μήτ' αὐτὸν γίγνοιτ' ἂν βαρὺ, καὶ πρὸς ἄλλα τῶν ἀναγκαιοτέρων δαπανῶντι, μήτε τὸν λαμβανόμενον εὐπλείς. ὁδὲ, ἀμφίρρυτος τις ὢν παιδὶ κολακείᾳ σωτροφῶν, ὡς μὲν οὐκ εὐδαιμονίσαι εἰ φησι τῶν ἐν τῇ πόλει ἁπάντων ὃν δεῖ οὐκ ἂν εἴποις, ὦ γέρον, προῖδών ὑπὲρ-

te mercedis ſpe non adductum, in familiam noſtram veniſſe, verùm aliarum rerum gratia, puta noſtræ in te benevolentiæ, & honoris, quem apud omnes conſequêris: aliquid tamen præfiniendum. Quinetiam ipſe quid velis, dicito, habita ratione, vir amiciſſime, illorum etiam munerum quæ nos anniverſariis feſtis tibi daturos eſt conſentaneum: neque enim iſta negligemus, & ſi hæc pactione non complectamur. Scis autem complures per annum ejuſmodi occaſiones incidere. Horum igitur habita ratione, æquiorem nimirum mercedem nobis irroges, præſertim cùm deceat vos eruditos viros, pecunias negligere. Ille his dictis totum ſpe te concuſſit, ac ſibi tractabilem reddidit. Tu verò qui dudum talenta, multaque nummorum millia, totoſque agros & domuum multitudinem ſomniaras, quanquam hominis parcimoniam tacitus apud te intelligis, tamen ob pollicitationem tibi blandiris: atque illud, *Communia nobis erunt omnia*, ratum verumque fore arbitraris: ignorans hujuſmodi dicta, *Summis è labris, non imo è corde profecta*. Tandem præ pudore ipſe illi juſ ſtatuendi defers: verùm ille facturum ſeſe negat: & aliquem ex amicis præſentibus in eo negotio medium intercedere jubet, qui ſalarii modum pronuntiet, ut neque ipſi ſit grave, in alia magis neceſſaria ſumptus facienti, neque accepturo tenue videatur. Atque is ſeniculus quiſpiam à pueris cum adulatione educatus, heus tu, inquit, nùm inficieris, te omnium qui ſunt in urbe eſſe fortunatiſſimum, cui hoc

[1] χείλεα μὲν τ' ἐδίηνεν] Melius infra eſt χείλεα μὲν τ' ἐδίην', Marc.

χειν, ὃ πολλοῖς πάνυ γλιχομένοις, μόλις ἂν γένοιτο δοθὲν τῆς τύχης. λέγω δ', ὁμιλίας ἀξιωθῆναι, καὶ εἰσίας καταπῆσαι, καὶ ἐς τὸν σοφιστὴν οἰκίαν τὴν ἐν τῇ Ῥωμαίων ἀρχῇ καθαγήσαι; τοῦτο γὰρ ὑπὲρ τὰ Κροίσου τάλαντα, καὶ τὸν Μίδου πλοῦτον, εἰ σωφρονεῖν οἶδα. εἶδον γοῦν πολλοὺς τῶν δοκίμων, ἐγκαησομένους ἂν εἰ μὴ σωσθείσαν δέοι, μόνης τῆς δόξης ἕνεκα, σωθείσης τούτου, καὶ ὁρᾶν αὐτὸν ἐπιόντες, καὶ φίλους εἶναι δοκοῦντες. σὺ δ' ἴσως ὀκνεῖς τὴν δυστυχίας μεταφέρειν. [1] ὃς καὶ σωθήσῃ μικρὸν δυστυχήσας εὐδαιμονίας. ἀρκεῖν δέ νομίζω, εἰ μὴ πάνυ ἄσωτος εἶ, τοσοῦτό σ' εἰπεῖν ἐλάχιστον, καὶ μάλιστα σοῖς σοῖσιν ἐλπίσι. ἀγαπᾶν δ' ὅμως ἀναγκαῖον. εἰ γὰρ δὴ ἄν φυγεῖν ἐπὶ σοὶ δυνατὸν εἴη τὸν ἀρχαῖον χλιομένην. δέχῃ τοίνυν τὴν χιλιοστὴν μύσιν. καὶ τὰ σοφὰ διώκοντος εἰ σοὶ αὐτὸν, ἐν πάνυ σφαιρωθῆναι, δεῖ ὀξέως ὑπάρχειν, μέχρις ἂν λάβῃς πλέον αὐτὸ συνήθης γενόμενος. οἱ μὲν δὴ ἔξω ἄφρακτοι, τὸ μὴ τοῦτο ζηλοῦσί σε, ὁρῶντες τὸν τῆς κιγκλίδος ἀφιστάμενον, καὶ ἀκωλύτως εἰσιόντα, καὶ τῶν πάνυ πολὺ ἔνδον μαλθακιζομένων. σὺ δ' αὐτὸς ἤδη ὁρᾷς, ἐν οἷς ἕνεκα εὐδαίμων αὐτοῖς εἶναι δοκεῖς. πολλὰ μὲν χαίρειν μοι, καὶ σαυτὸν ἐκπατᾷς, καὶ ἀεὶ τὰ μέλλοντα βελτίω γενήσεσθαι νομίζεις. τὸ δ' ἔμπαλιν ἢ σὺ ἤλπισας, γίγνεται, καὶ ὡς ὁ παροιμία φησὶν, [2] Ἐπὶ μοῦνον

hoc primum contigit quod multis valdè cupientibus vix à fortuna dari possit: nempe ut in hujus hominis consuetudinem admittaris, ut communes penates habeas, inque familiam in Romanorum imperio primariam recipiaris? Id enim Crœsi talenta & Midæ divitias superat, si modò modestus esse noris, Equidem multos vidi celebres viros, qui voluissent, etsi dandum quid fuisset, solius gloriæ causa, cum isto vivere, & hujus familiares, atque amici videri. Non possum tuam fœlicitatem satis prædicare, qui faustæ hujus fortunæ præmium etiam accipies. Ergo hoc sufficere putem, nisi planè iis nepos. Ac minimum quiddam pronuntiat, si præsertim cum tua ipse comparetur. Attamen boni consulas necesse est. Neque enim jam possis effugere, cùm intra retia tenearis. Frænum igitur ore compresso recipis, eique non admodum torquenti, nec acutè pungenti te præbes obsequiosum, donec illi tandem paulatim assueveris. Tum homines qui sunt foris, eò nomine te admirantur, quòd te conspiciant intra cancellos versantem, nulloque prohibente ingredientem, & illustrem inter domesticos factum. At ipse nondum vides, quamobrem illis beatus videaris. Attamen gaudes, teque ipsum decipis, ac semper meliora fore putas, nihilominus accidit secus quàm speraveris, & quemadmodum adagio dicitur, Man-

1. Ὃς καὶ σωθήσῃ μικρὸν δυστυχήσας] Ἐπὶ τοιούτῳ. Marc.

2. Ἐπὶ Μανδραζέλαι] Parœm. de his quæ vergunt eis τὸ χεῖρον. ὁ γὰρ Μανδράζελος ἔτος ὄνειρον τοῦ Διὸς χρυσοῦν σφάξαντι ἀνέθηκε τῇ Ἥρᾳ, τοῦ δὲ δευτέρου ἔτους ἀργυροῦν, ἐκ τοῦ γ' χαλκοῦν. Hujus meminit Plato Comic. ἐπὶ τοῖς κακοῖς κακὸν. Bourdel.

1 Or-

θραδύλλε χωρεῖ τὸ πρᾶγμα, καθ' ἡμέραν ὡς εἰπεῖν τῶν ἡμέρων λαμπρυνόμενον, καὶ εἰς τὸ πίσω ἀναποδίζον. πρίμα δ' ὦν, ὥσπερ ἐν ἀμυδρᾷ τῇ φωτὶ τότε πρῶτον ἀφιελίπων, ἄρχῃ καθορᾶν, ὡς αἱ μὲν χρυσᾶς ἐλπίδας, ὑδρίας ἄκρας, ἢ φῦσαί τινες ἦσαν ἐπίχρυσοι. βαρεῖς δ', καὶ ἀληθεῖς, καὶ ἀπαραίτητοι, καὶ συνεχεῖς οἱ πόνοι. τίνες δ' ἴσως ἐρήσῃ μοι. οὐκ ὁρᾷς ὅ, τι τὸ ἐπίπονον ἐν ταῖς τοιαύταις ξυνουσίαις ἐστὶν, ἀλλ' ἐπαινῶ ἄτινα ἤφηθα τὰ καμάτηρα, καὶ ἀφόρητα. ἀκὴν ἄκοπον ὦ ἠθυμάε, μὴ εἰ κάμαι δ' ἔνεστιν ἐν τῷ πράγματι μόνον ἐξετάζων, ἀλλὰ καὶ τὸ αἰσχρὸν, καὶ ταπεινὸν, καὶ συνόλως ἀλλοπρεπὲς, σὺν ᾧ παρέργῳ ἡ ἀκοπάσιος πηδᾷ. καὶ ποτὲ γὰ μέμνησο μηκέτ' ἐλεύθερον τὸ ἀπ' ἐκείνου, μήθ' ὅπα πρέπειν σαυτῷ οἴεσθ'. πάντα γὰ ταῦτα, τὸ ἠθυ, τὴν ἐλευθερίαν, τοὺς προγόνους ἔξω δ' ἐᾷ κἀλείψων ἴοι, ἐπιδὰν ἐπὶ τοιούτῳ σαυτὸν λατρείαν ἀπεμπολήσας, εἰσίῃς. ἢ γὰ ἐλευθερίᾳ συνὴ ἐλευθερίᾳ ξυνεισελθεῖν, ἐφ' ὅτῳ ἀχθυνῆ πρᾶγμα καὶ ταπεινὰ εἰσιόντι. δᾶλο δ' ὦν, εἰ καὶ πάνυ ἀχθοίσῃ τῷ ὀνόματι καὶ ὄχ ἑνὸς ἀλλὰ πολλῶν δᾶλο ἀναγκαίας ἔσῃ, καὶ [1] ψηφίσεις κάτω νενευκὼς ἴωθεν ἐς ἑαυτέρων, ἀπελελιὼ ἐπὶ μισθῷ. καὶ ἄτι δὴ μὴ 'ν παιδὸν τῇ ἐλευθερίᾳ ξυνταφεὶς, [2] ὀψιμαθήσας ᾖ, καὶ πόρρω που ἡ ἡλικίας παιδεύσιμος τοῦ αὐτῆς, ἐπάνυ ἀδόκιμος ἔσῃ, ὑδὲ πολλῷ

Mandrabuli in morem res procedit, quotidie, ut ita dixerim, in deterius ruens, ac retrò labens. Vnde paulatim, velut in luce dubia, tum demum diſpiciens, intelligere incipis, aureas illas ſpes, nihil aliud fuiſſe quàm inauratas quaſdam ampullas: labores autem eſſe graves, veros, inevitabiles, atque aſſiduos. Quinam hi ſint forſan me rogabis: neque enim video quid in hac conſuetudine ſit adeò moleſtum, neque intelligo iſta quæ commemoras gravia, & intolerabilia. Audi igitur vir generoſe, non inſitne huic rei moleſtia ſolùm inquirens, ſed fœditatem, vilitatem, atque omnino ſervilitatem quam ineſſe dicam, non negligens. Principiò memineris ex eo tempore non amplius liberum atque ingenuum te putare, hæc enim omnia, genus, libertatem, progenitores extra limen relicturum te ſcias, quum in hujuſmodi ſervitutem temetipſum addicens, ingredieris. Siquidem libertas tibi comes ire nolet, rem tam ignobilem, humilemque ſubeunti. Servus itaque, etſi nomine ipſo graviter offenderis, non unius, ſed multorum neceſſariò ſervus eris: & capite obſtipo à diluculo ad veſperam, idque vili mercede, operam navabis. Adde quod non admodum probaberis, neque magni fies ab hero, ut qui ad ſervitium à puero non fueris inſtitutus, ſed ſerò didiceris, & ætate multum aliena

1 Θηθύσεις] Homerica dictio, ut illud ſequens ἀσκιλίῳ ὑπὸ μισθῷ. Bourd.
2 Ὀψιμαθήσας] Sibi ipſi Interpres dum ſubjungit ᾧ πόρρω τῆς τ' ἡλικίας παιδεύσιμος. Caſaub. ad Char. Theoph. *Idem.*

ἀξιῶ τῷ διαστῆ. [1] Ἀλφιήρῃ γάρ σε ἡ μνήμη τ ἐλευθερίας ὑπεῖσα, καὶ ἀποκιρτᾶν σοι ποιεῖ, καὶ δι' αὐτὸ σε τῇ δουλείᾳ πονηρὰς ἀπαλλάττειν. πλὴν εἰ μὴ ἀηχθῶσαι, ὡς ἐλευθερίαν νομίζεις τὸ μὴ Πυρρίᾳ, μηδὲ Ζωπυρίωνι ὑὸν εἶναι, μηδ' ὥσπερ τις βιθυνὸς ὑπὸ μεγαλοφώνῳ τῷ κήρυκι ἀπημπολῆσθαι, ἀλλ' ὁπόταν ὁ βέλτιστε, τῆς νυμηνίας ἐπιστάσης, ἀναμιχθεὶς τῷ Πυρρίᾳ, καὶ τῷ Ζωπυρίωνι, ὡσπερεὶ τῶν χείρων ὁμοίως τοῖς αὐτοῖς οἰκέτοις, καὶ λάβῃς σκεῦνο ὅ, τι δήποτε ἂν τὸ διδόμενον, τοῦτο ἡ πρᾶσις ἐστί. κήρυκος γὰρ οὐκ ἔδεῖ ἐπ' ἄνδρα ἑαυτὸν ἀποκηρύξαντα, καὶ μακρὰ χρόνῳ μνησευσάμενον ἑαυτῷ τ δεσπότην. εἰτ' ὦ κράτιστε, φαίην ἂν ἐγὼ μάλιστα ὡσὲ τ φιλοσοφεῖν φάσκοντα, εἰ μήν σε τις ἢ πολίτην καταποντιστὴς συλλαβὼν, ἢ λῃστὴς ἀπέδοτο, ὠνητῆρες ἂν σεαυτὸν, ὡς ἔοικε τῷ ἀξίαν δυσχερῆ. ἢ εἴ τις σε συλλαβόμενος, ἦγε δῆλον εἶναι λέγων, ἐδόας ἂν τοὺς νόμους, ἐβόας ἂν δεινὰ ἐποίεις, ἐβόας ἂν γῆ, ἐβόας θεοὶ, μεγάλῃ τῇ φωνῇ ἐκεκράγεις ἄν. σεαυτὸν δ', ὀλίγων ἕνεκα ὀβολῶν σὺ τοῦτο τῆς ἡλικίας, ὅτε ἐ εἰ φύσει δῆλος ἦσθα, κωλυὸς ἂν ὡσὲ ἐλευθερίαν ἤδη ὁρᾶν, αὐτῇ ἀρετῇ ἐ σοφίᾳ φέρων ἀπημπόλησας, ἀδὲ τὰς πολλὰς ἐκείνας λόγους ἀδεσθείς, ὃς ὁ καλὸς Πλάτων, ἢ ὁ Χρύσιππος, ἢ Ἀριστοτέλης διεξελαύνουσι, τὸ μὲ ἐλεύθερον ἐπαινοῦντες, τὸ δουλοπρεπὲς δ' ἀποδοκιμάζοντες. ἐ σὺκ αἰσχύνῃ καλάζειν ἀνθρώπους τῷ ἀξίᾳ τοιούτῳ;

na ad id erudiri cœperis. Excruciat autem te subiens libertatis memoria, facitque ut interdum reluctéris, & ob id servitus tibi molestior accidat. Nisi ad libertatem tibi sufficere putas, quod non Pyrrhiæ, nec Zopyrionis sis filius, nec, uti Bithynicum aliquod mancipium, à præcone vociferante divenditus. Atqui vir optime, quum instante novilunio Pyrrhiæ & Zopyrioni commixtus, manum itidem ut alii famuli porrigis, capisque quodcunque illud est tandem quod datur, hæc est venditio. Nam præcone nihil opus erat ad hominem qui sui fuerit præco, multoque tempore ipse sibi dominum ambiverit. Age sceleste, libenter dicam, in eum præcipuè qui sese philosophum esse dicit, siquis te pirata captum inter navigandum, aut prædo in servitutem tradidisset, te ipsum deplorares, ut qui indignam fortunæ injuriam patereris: aut siquis manu injecta te duceret, servum esse asserens, leges inclamares, graviter ferres, atque indignareris: & ô terra, ô Dii, magno clamore vociferarereris. Nunc verò, ipse te ob paucos obolos, id ætatis in qua, etiamsi servus natus esses, tamen tempestivum fuisset jam ad libertatem respicere, cum ipsa virtute ac sapientia adductum vendidisti, nihil illa reveritus quæ permulta ab egregio Platone, Chrysippo, Aristotele disseruntur, quum libertatem laudant, servitutem damnant. Nec pudet te cum hominibus as-

1 Διαφθείρῃ] Recordatio antiquæ libertatis servos excruciat, qualia narrantur de elephantis qui noctu servitutem suam lugent. *Bourd.*

1 Ἀγο-

ποις, καὶ [1] ἀγροικίοις, καὶ βωμολόχοις ἀντεξεταζόμενον, καὶ σὺ τοσοῦτο [2] πλήθει Ῥωμαϊκῶν μόνον ξενίζων [3] τῷ πρίσωνι, καὶ πονηρῶς τῇ Ῥωμαίων φωνῇ βαρβαρίζων, εἶτα δειπνῶν δεῖπνα θορυβώδη, καὶ πολυάνθρωπα, [4] συγκλύδων πνῶν, καὶ τῶν ταλείπων μοχθηρῶν. καὶ σὺ αὐτοῖς ἐπαινεῖς φορτικῶς, καὶ πίνεις πέρα τοῦ μετρίως ἔχειν τοῦ, ἕως ἂν τὸ [5] ὑπὸ κώδωνι ἐξανατείνῃς, ἀποστισάμενον τοῦ ὕπνου τὸ ἡδίστου, συμπελεχθεὶς ἄνω, καὶ κάτω, [6] ἐπὶ τῷ χθιζὸν πηλὸν ἔχων ἐπὶ τοῖν σκελοῖν. οὕτως ἀπείρα μοί σε θέρμων ἔχειν, ἢ τῶν ἀγρίων λαχάνων, ἐπὶ λίπον ἢ καὶ αἱ κρῆναι ῥέουσαι τοῦ ψυχροῦ ὕδατος, ὡς ἐπὶ τοιούτῳ σε τῶν ἀμηχανίας ἐλθεῖν; ἀλλὰ δῆλον ὡς οὐχ ὑδατος, οὐδὲ θέρμων, ἀλλὰ πεμμάτων, καὶ ὄψων, καὶ οἴνου ἀνοστμίου ἐπιθυμῶν, ἐάλως, κατατρῶ ὁ λάβρος, αὐτὸν μέλα δικαίως τὸν ὁρισθέντα τύπον λαμὼν ἀφαπαρείς. ὦ δὴ πόδας τοιαρὸν τῆς λιχνείας ταύτης πεπίκεσθε. καὶ ὥσπερ οἱ τῶν ἰχθύων, πλοιῷ δεθεὶς τῷ χάλκεον, ἄλλοις μὲν, μάλιστα πάρεχεις. σοιτῷ ὄ, δεκεῖς τὸν φᾶν, ὅτι ἐπὶ σοὶ τῶν ἰχθύων ἀφόνως σὺ τραχᾶν. ἡ δὲ ἐλαφρία, καὶ τὸ σύζυγες, αὐτοῖς φυλέπαις καὶ φορέτροις, φρῆδα πάντα, καὶ ἀδὲ μνήμης αὐτῶν. καὶ ἀγαπητὸν εἰ μὴ

assentatoribus, mercenariis, & scurris ex æquo æstimari, & in tanta Romanorum turba solum peregrino in pallio versari, & malè linguam Romanam pronunciare, præterea tumultuosa convivia agitare, magna hominum copia, convenarum quorundam, ac plurimorum improborum conferta. Inter quæ laudas odiosè, bibisque præter modum: deinde manè ad tintinabulum expergefactus, difficulsa somni parte dulcissima, unà sursum ac deorsum circumcursas, hesterno luto tibiis etiamdum adhærente. An utique adeò lupinorum, aut agrestium olerum tenuit te penuria, & frigida manantes aqua fontes defecerunt, ut per desperationem ad ista devenires? At palam est te, non aquæ, non lupini, sed bellariorum & optoniorum, ac vini fragrantis cupiditate captum fuisse quemadmodum lupus ille piscis, tuoque merito evenisse, ut avidas illas fauces hamus transfixerit. Itaque præstò sunt hujus intemperantiæ præmia: & perinde atque simiæ, à trunco revinctus collo: aliis quidem risui es: tibi verò deliciis affluere videris, cui liceat affatim expleri caricis. Cæterùm libertas, ingenuitas, cum gentilibus, & tribulibus evanida sunt omnia, nullaque rerum istarum memoria. Ac ferendum foret, si res ista cum turpitudine solùm con-

1 Ἀγροικίοις καὶ βωμολόχοις] Hæc verba sæpissimè solet conjungere, posterius alibi interpretor, prius Hesych. verbo ἀγροικίαν τίχαν. Bourd.

2 Πλήθει Ῥωμαϊκῶν] Angl. πλήθει ἀστικῶν. Idem.

3 Τῷ πρίσωνι] Angl. ᾧ πώγωνι. Idem.

4 Συγκλύδων] Συμμίκτων καὶ ἐπιπλύδων. Sic ad oram Angl. Cod. *Idem.*

5 Ὑπὸ κωδωνι] Sic in fine hujus Dialogi. ὁ κώδων ἔχων. Casaub. ad Suet. Aug. *Idem.*

6 Ἐπὶ τῷ χθιζὸν πηλὸν ἔχων ὅλῃ τοῖν σκελοῖν] Hoc eo pertinet, quòd nulla Romanis feminalia. Dixi ad Propertii Eleg. III. lib. III. *Marc.*

νον τὸ ἀλφιτον ἀσσον τῷ πτάγκα-
λι, δῆλον ὅτι ἐλεύθερον δεκεῖν, οἱ
δὲ πόνοι μὴ κῦ τὰς πάνυ τούτους οἰ-
κέτας. ἀλλ' ὅρα εἰ μετριώτερα
σοι ἀσκῆς πάντων τῶν Δρόμωνι κῦ
Τιβίῳ ἀσκητέα μάθε. ἂν μὲ γὰρ
ἕνεκα τῶν μαθημάτων ἐπιμελῆ φή-
σομεν παρείληφέ σε, ὀλίγον αὐτῷ
μέλει. τί γὰρ κιθάρᾳ φασὶ λύρᾳ, κῦ
ὄνῳ; πάνυ γὰρ οὐχ ὁρᾷς; ἐκπεπη-
δηκὸς τῷ πόθῳ τῶν Ὁμήρου σοφίας,
ἢ τῶν Δημοσθένους δεινότητος, ἢ τῶν
Πλάτωνος μεγαλοφροσύνης. ἂν
δὲ ἐῶ ἅς σὺ τῶν ψυχῆς ἀφέλῃ τὸ
χρυσίον, καὶ τὸ ἀργύριον, καὶ
τὰς ἐκ τούτων φρυγιδας, τὸ κα-
λλαισπούδμον ἐστὶ τοῦτο, ἡ μαλακ-
ία, ἡ ἡδυπάθεια, ἡ ἀσέλγεια,
ἡ ὕβρις, ἡ ἀπαιδευσία. δεῖται
δή σε ἐπ' ἐκεῖνα μᾶ, ὦδαμῶς.
ἐπεὶ ἂ πώγωνα ἔχεις βαθύν, ἡ σι-
μυός ἅς εἶ τῷ τοιούτῳ ἡ ἱμάτ-
ιον ἐλλογιμον σύτελῶς ἐκδεδύλη-
σαι, ἡ πάντες ἴσασί σε γραμμα-
τικὸν, ἢ ῥήτορα, ἢ φιλόσοφον, κα-
λὸν αὐτῷ δοκεῖ ἀναμεμίχθαι καὶ
τοιοῦτόν τινα τοῖς ἀρχαίοις, καὶ ἀρ-
πεπαύσθαι αὐτῷ. δοξῇ γὰρ ἐκ τού-
του καὶ φιλομαθὴς εἶ ἐλλογιμῶν
μαθημάτων, καὶ ὅλως, ἀλλὰ παι-
δείαν φιλόκαλος. ὥστε κινδυνεύεις
ὦ γύναιε, ἀντὶ τῶ γραμματῶν λόγων,
τὸ πώγωνα ἡ τὸ τρίχωνα μεμισθωκέ-
ναι. χρὴ οὖν σε ἀεὶ σαυτῷ ὁρᾶν, καὶ μηδὲ ποτε ἀπολείπειν, ἀλλ' ἑωθεν ἐξανασείειν, παρέχειν σεαυτὸν ὀφθησόμενον ἐν τῇ θεραπείᾳ, καὶ μὴ λιπεῖν τὴν τάξιν. ὁρᾷ ἐπιδέδωκάν σοί τι τῶν χείρων, ὅ, τι ἂν τύχοι, λαβεῖν, τοῖς συντυγχάνουσιν, ἐπιδεικνύμενος ὡς ἀδρὸν βαδίζων, ἀμελὴς ἐστὶ τοῦ μισθοῦ, ἀλλ' εἰς πολὺν τινὰ ἐν τῷ conjuncta esset, quod è libero servus videaris: non labores etiam accederent cum illa famulorum colluvie communes. Sed vide num quæ tibi imperantur leviora sint his quæ Dromoni aut Tibio mandantur. Nam doctrinæ, cujus cupiditate simularat te in familiam suam recepisse sese, exigua ipsi cura est. Quid enim, ut ajunt, asino cum lyra est commercii? Annon vides ut macerentur desiderio vel Homericæ sapientiæ, vel Demosthenicæ vehementiæ, vel Platonicæ sublimitatis? quorum ex animis siquis aurum, argentum, atque harum rerum curas tollat, nihil fuerit reliquum præter fastum, mollitiem, lasciviam, luxum, ferocitatem, & imperitiam. Atque ad ista nihil prorsum opus te. Verùm quoniam promissam habes barbam, & vultu gravitatem præ te fers, atque Græcanico pallio decenter amictus es, noruntque omnes te grammaticum esse vel rhetorem, vel philosophum, pulchrum ille sibi putat, ut hujusmodi quispiam suorum anteambulonum pompæ permisceatur. Futurum enim hac re, ut Græcanicarum disciplinarum studiosus, & omnino in eruditione elegans putetur. Itaque vir egregie, in periculum venis, ne non admirandas illas artes, sed barbam & pallium mercede locaveris. Proinde ut perpetuò apud illum conspiciaris oportet, nec ablis unquam, sed diluculo excitatus in famulitio temet conspiciendum prebeas, nec ordinem deseras. Porrò ille nonnunquam injecta tibi manu, quicquid in mentem inciderit, de eo tecum nugatur, obviis ostentans, quàm ne per viam quidem ingrediens, incurius sit literarum, sed otium quod sup-

σεαυτὸν ἀξιώσεις σχολὴν, σύ δ' ἄθλιος, τὰ μὲν, δεδηλαμὸν, τὰ δ', βάδην ἀναβὰς πολλὰ, καὶ κάτω βὰς, τοιαύτη γὰρ ὡς οἶσθα ἡ πόλις, σφιλῶν, ἰδιωκός τε, καὶ πολυπρᾶς. κἀκείνῳ ἴσως τινὶ τῶ φίλων, ὅστις ὃν ἥλιξ ἀξιολογώτατος, μήσ' ὅπου κρηδίζεις ἔχων, ὁρᾷς ὡς ἀπορίας ἀναγιγνώσκεις τὸ βιβλίον ἀσχαλοσαμένῳ. ἐπιδὼν δ' ἄσπτόν τι καὶ ἀπόβον ἡ νὺξ καβαλάβῃ, λαβόμενος πονηρῶς ἀωρὶ, σφὶ αὐτὸ τὸ χείλος τὸ μεσονύκτιον ἥκεις ἐπὶ τὸ δεῖπνον, ὅτε ἴσθ' ὁμοίως ἔτιμῶ, ἡδὺ σφιλεῖσθαι τοῖς παροῦσι, ἀλλ' ἰῶ τις ἄλλῳ ἐπισίλεψ νεαλίστερος, ἐς τὸ πίσω σύ. καὶ ὅπως ἐς τὸν ἀπομπτὸν χωλὸν ἐξωθεῖς, καπάκεισαι μόρτυς, μόνον τὸ ἀδιαφορεῖν μὴ ὀκῇ, εἰ ἀφίκοιο μέχρι σοῦ, καθάπερ οἱ κύνες σφεισθίουσι, ἢ τὸ σκληρὸν τῶ μαλάχης φύλλον, ᾧ τὰ ἄλλα συνειλοῦσιν, εἰ ὑπερφυΐη ὑπὸ τῶ σκληρυσμένου, ἄσμενος ὑπὸ λιμοῦ ἀναφύμενος. ἢ μὲν δὴ ἡ ἄλλη ὕβρις ἄπιστι. ἀλλ' ὅπου ὧν ἔχεις μόνος, ἢ γὰρ ἀναγκαῖόν ἐστι κἀκεῖ τῶ αὐτῶν ἀεὶ τοῖς ξένοις, καὶ ἀγνώσεις ἀνεπιτεύκτως. ἀγνωμοσύνη γὰρ σὴ τοῦτό γε, ὅπερ ἡ ὄρνις ὁμοίως πᾶσι ἄλλοις, ἀλλὰ πᾶ μᾶλλον, παχεῖα, καὶ πιμελὴς, σοὶ δ', [1] νεοττὸς ἡμίτομος, ἢ φάτνη τις ὑποσκληρὸς, ὕβρις ἄπτερος, καὶ ἀτιμία. πολλάκις δ' ἂν ἐπιλίποι ἄλλα τοὺς, αὐφιδίως ἐπὶ παροῦσι ἀφομοιοῦν ὁ λέγων τὰ σοὶ παρακείμενα φέρων, ἐκείνῳ δεδαπάνηκεν, ὑποτοιβόμενος. σὺ γὰρ ἡμέτερος εἶ. πιμελὰ μὲν γὰρ οὐ τῷ

suppetit, ambulando in re honesta collocet. At tu miser nunc cursim, nunc gradatim, scansim sæpe & descensim (nam scis hujusmodi esse urbem) tum sudas, tum anhelas. Eo interim domi cum amico quopiam ad quem accessit, confabulante, cùm tibi locus desit ubi sedeas, librum in manum sumis, quem nescius quid agas, stans legis. Postquam autem impastum, impotumque te nox occupavit, vix intempestivè lotus circa noctem ferè mediam, ad cœnam venis, non amplius pari in pretio habitus, neque conspiciendus iis qui adiunt. Verùm siquis recentior advenerit, tu post tergum rejiceris. Itaque in angulum aliquem abjectissimum retrusus, accumbis testis eorum quæ apponuntur; ossa duntaxat, si ad te usque pervenerint, more canum circumrodens: vel durum malvæ folium, quo reliqua involvunt, si fastidiatur ab iis qui priori loco accumbunt, præ fame libenter accepturus. Neque verò deest aliud contumeliæ genus. Tu neque ovum solus habes. Neque enim convenit ut eadem requiras quæ hospitibus atque ignotis ministrantur, siquidem hæc tua insscitia est. Nec similis aliis tibi apponitur avis: verùm diviti illi pinguis & succulenta: tibi verò dimidiatus pullus, subduruse aliquis palumbus, in manifestam contumeliam, & ludibrium. Sæpe etiam, siquanda desit alii, repente minister te præsente tollens ea quæ tibi erant appositа, ei apponit: illud tibi in aurem immurmurans: tu profectò noster es. Et quum vel fœta sus

1 Νεοττὸς ἡμίτομος] Omnia hujus paginæ reperiuntur in Lapith. *Bentl.*

πις μύρον, καὶ τ' στέφανον ἐπιθέντες, αὐτοὶ πίνουσι, καὶ δύσχηνται τὰ παρεσκευασμένα. [1] ἰὼ μοί γ' ὡς ζηλότυπός τις ᾖ, καὶ παῖδες εὔμορφοι ὦσιν, ἢ νέα γυνὴ, κοὐ σὺ μὰ παντελῶς πόρρω Ἀφροδίτης ἐστὶ χαρίτων ἦς, οὐκ εὐθὺς ἡσύχιον τὸ πρᾶγμα, ἀλλ' ὁ κίνδυνος ἀνάπαυστος. ὦπα γὰρ καὶ [2] ὀφθαλμοὶ βασιλέως πολλοὶ, καὶ μόνον τέλεον ὁρῶντες, ἀλλ' ἀεί τι καὶ ὑφίστασθαι μεμηχανῶντες, ὡς μὴ νυστάζειν δοκεῖν. δεῖ δὴ μόνον τὸ τοῖς περισκοῖς δεῖπνοις κατακλιθῆναι, καὶ ἀκούειν, καὶ δεδιότα μή τις εὐνοῦχός σε ἰδὴ ὑφοσβλίψασα μιᾷ τῶν παλαικίδων, ἐπεὶ ἄλλος γε εὐνοῦχος ἐστὶ παλαι τὸ τόξον ἔχων, ἃ μὴ θέμις ὁρᾶν τε, [3] ἀφαπίσας τῷ οἰσῷ μεταξὺ πίνοντος, τῷ γνάθῳ. εἶτ' ἀπολιπὼν δεῖπνα, μικρόν τι κατέδαρθες. ὑπὸ δὲ ὠδὴν ἀλεκτρυόνων ἀνεγρόμενος, ὦ δείλαιος ἐγὼ φὴς, καὶ ἄθλιος, οἵας τὰς πάλαι λαμπρὰς ἑταίρους καὶ ἀπλήστους, καὶ ἐπαίρους, καὶ βίον ἀπράγμονα, καὶ ὕπνον μετὰ μέθης ἐπιθυμίας, καὶ ὡς ἅπαντας ἐλευθέρους, εἰς οἷον βάραθρον φέρων ἑαυτὸν ἐστόρεσα. τίνος ἕνεκα

to, & impositâ coronâ, bibunt ipsi, eduntque apparatas epulas. Porrò si zelotypus fuerit herus, eique sint formosi pueri, vel uxor juvenis, & tu non omnino sis à Venere & Gratiis alienus, non est tuta pax, nec periculum contemnendum. Aures enim & oculi regis multi sunt, qui non solùm vera vident, sed semper aliquid addunt, ne connivere videantur. Quamobrem vultu demisso, quemadmodum in Persicis conviviis, tibi est accumbendum, verito nequis eunuchus videat te oculos in concubinam aliquam conjicientem: moxque alter eunuchus, cui jamdudum arcus in manu tensus est, qui videris quæ videre nefas, inter bibendum malam jaculo transfigat. Iam peracto convivio ubi paululum dormieris, sub galli cantum expergefactus, O me miserum, inquis, ô infortunatum, cujusmodi priſtinos convictus & amicos reliqui, & vitam tranquillam, somnumque ad cupiditatem dimensum, ac liberas deambulationes, in quale barathrum memet incussi? Quorsum

1 Ἦν μὲν γὰρ ὃ ζηλότυπός τις ᾖ] Ἦν μὲν γῦν. Marc.

2 Ὀφθαλμοὶ βασιλέως] Qui Sycophantæ, Eunuchi, dico alibi, & paucis lineis seq. repetit ea in Dialogo adversus Indoctum. *Bourd.* Facete ludit in homonymia vocis βασιλεύς. Nam Romæ reges appellabantur ii, qui convivia præbebant clientibus suis, ex Iuvenali & Martiale notum: regum autem (ut notum est) ministri dicuntur βασιλέως ὀφθαλμοὶ, in quo lusit cum multo risu Aristophanes in Acharnis. *Palm.*

3 Διαπείσας τῷ οἰσῷ] Διαπεῖσαι ἀν τ. ὀ. Atque hic κίνδυνος de quo ante dixit. *Marc.* De hoc Persarum more tyrannico prorsus & minime συμποτικῷ nihil memini me legisse, & quis credat Persarum reges vel proceres voluisse sua convivia sanguine humano pollui, & funeribus inquinari? & omnem convivandi lætitiam extingui mortis cogitatione & metu? id certe nec credo nec credibile est. Ideo allegorico sensu debet intelligi τὸ οἰσῷ. Nimirum acutissimum telum est calumnia, quam in convivam immoderatum vibrabat Eunuchus ille, insusurrando regis auribus & ejus zelotypum animum irritando. Sic ego intelligo, alius forte aliter. *Palm.*

ὦ θεοί, ἢ τίς ὁ λαμπρὸς μισθὸς ὑπὲρ τούτου ἐστί; εἰ γὰρ καὶ ἄλλως μοι πλείω τύχοιμι ἐκπορίζειν δυνατὸν ἦν, καὶ σχολὴν τὴν ἱλαρώτερον, καὶ τὸ πάντα ἐπ' ἐξουσίας. νῦν δὲ τὸ μὲν λόγῳ, λίαν πρόχειρ' εἰπεῖν, ὅτῳ καὶ πόσου πωλούμεθα, τὸ πάντων οἰκτιστον, οὐδ' ἀνθρωπείων οὐδὲ, οὐδὲ κεχαλασμένῳ εἶναι δυνάμενον. ἰδιώτης γὰρ ὤμην τὸ τοιοῦτον, καὶ ἄπειρος, καὶ μάλιστα σχολαιάζοντι ἀνδράσι, τέχνῃ τὸ πρᾶγμα πεποιημένοις. ὡς δ', καὶ ἀχάριστός εἰμι καὶ ἥκιστα συμποτικός, οὐδ' ὅσον γάλακτα ποιοῦσι δυνάμενον. συνίημι δ' ὡς καὶ σοὶ χαλεπὸς πολλάκις βλεπόμενος, καὶ μάλιστ' ὅταν ἡδέως αὐτὸς αὑτῷ εἶναι θέλῃ. σκυθρωπὸς γὰρ αὐτῷ δοκῶ. καὶ ὅλως, σὺν ἔχω ὅπως ἁρμόσωμαι σοὶ καὶ σοὶ αὐτόν. ἐμοὶ μὲν γὰρ ἐπὶ σμικρᾷ φυλάττειν ἐμαυτὸν, ἀηδὴς ἔδοξα, καὶ μισογέλως φύσει. ἐμοὶ δὲ μειδιάσαι, καὶ ῥυθμίσαι τὸ σῶμα πρὸς τὸ ἥδεσθαι, κατιδρῶσαι δύνῃς καὶ διάπλυσαι. καὶ τὸ πρᾶγμα ὁμοίως μοι δοκεῖ, ὥσπερ ἂν εἴ τις κωμῳδίαν ὑποκρίνοιτο, τραγικὸν σχῆμα ἐπιτιθέμενος. τὸ δ' ὅλον, πάντ' ἄλλον ὁ μέλλων ἐμαυτὸν βιώσεσθαι βίον, τὸ παρόντα τοῦτον ἄλλῳ βεβιωκότι; ἔπου σὺ τοῖς ἀλογιζομένοις, ὁ κάδιον ἥξεις. καὶ χρὴ τὸ ὁμοίαν ἴσχειν, καὶ σκιοσιῶν, καὶ ἐσθίειν, ὑπαλείψασθαί γε σκότους τοὺς βραχίονας, καὶ τὰς ἰγνύας, εἰ θέλεις ἀφρικίσαι σοὶ τὸ ἄθλον. εἶτα δεῖπνον ὅμοιον, καὶ ἐς τλὼ αὐτλὼ

sum Dii immortales? aut quàm splendidum est hoc premium? Non enim fieri poterat ut aliis hisce plures commoditates suppeterent: accedebat libertas, omniaque pro arbitrio faciendi potestas. Nunc verò, quod ajunt [1] leo cordula vinctus, sursum ac deorsum circumferor. Quodque omnium est maximè deplorandum: nec efficere possum ut placeam, nec gratiam emereri queo: harum enim rerum rudis sum, ac imperitus, maximè si cum illis comparer qui hæc velut artem profitentur. Proinde injucundus sum, ac minimè conviviis aptus, quippe qui ne risum quidem concitare norim. Quinimo sæpe molestum illi esse conspectum meum intelligo, ac in primis quum ipse seipso vult esse jucundior. Illi enim tetricus videor. In summa, nullo pacto ipsi accommodari possum. Etenim si meam gravitatem tuear, injucundus, ac propemodum fugiendus videor. Contrà si risero vultumque quam possum, maximè ad hilaritatem composuero, contemnit ilico, & respuit. Idque perinde mihi videtur esse ac si quis in persona tragica Comœdiam agat. Postremò quam tandem aliam vitam vivam mihi demens, posteaquam alteri hanc vixi? Dum hæc tecum loqueris, sonuit tintinabulum, tibique ad eadem est redeundum, obambulandum, standum, sed ceromate inunctis ante femoribus poplitibusque, si modò velis par esse labori. Deinde convivium idem, & eadem apparatum hora:

1 *Leo cordula vinctus*] Dicitur cum quis exiguo commodo detentus, apud aulicos ostentatur passim quod princeps tantum alat virum. *Cogn.*

μέσῳ ἢ συὸς ὑποφαγείν, ἢ ἐλάφου, χρὴ σε παντὸς ἢ τὸ λιπαρὲς ἔχειν, ἢ τῷ Προμηθέως μεμοῖρα φέρειν, ὀστᾶ κεκαλυμμένα τῇ πιμελῇ. τὸ γὰρ τῷ ὄπιθεν σε τῷ λοπάδα παρεστάναι, ἐς ὃν ἀπαγορεύσῃ ἐμφορούμενος, σὲ δὲ ὅτῳ παχὺς ἐνδραμεῖν, τίνι φορητὸν ἐλαύνειν ἀνδρὶ, κἂν ὁπόσην αἱ ἔλαφοι τῷ χαλῷ ἔχωσι; καίτοι ἠδέπω σκεῦνο ἔφλω, ὅτι τὸ ἄλλων ἥδιστόν τε καὶ παλαιότατον οἶνον πινόντων, μόνος σὺ πονηρόν τινα καὶ παχὺν πίνεις, [1] θεραπεύων ἀεὶ σὺ ἀργύρῳ, ἢ χρυσῷ πίνειν, ὡς μὴ ἐλεγχθείης ἂν ὑφ' ὑάλου. ὅπως ἄπιμος ὢν ξυμποτης. καὶ εἶδε μὲ κἂν σκεῦνα ἐς κόρον ὦ πιεῖν. οὖν ὃ πολλάκις αἰτήσων, ὁ παῖς ἀεὶ ἀϊονὶ ἔοικεν. ἀνιᾷ δή σε πολλὰ, καὶ ἀθυμᾷ, καὶ χειδὼν τὰ πάντα, καὶ μάλιστα ὅπαν σε παρόδοκιμῇ κίναιδός τις, ἢ ὀρχησοδιδάσκαλος, ἢ ἰωνικὰ ξωνείρων, ἀλεξανδρεωτικὸς ἀνθρωπίσκος. τίς μὲν γὰρ τὶ ἐρωτικὰ παῦτα λελεγμένοις, καὶ γραμματίδια ὑπὸ κόλπα λελεγμένοις, πόθεν σύ γ' ἰσόπνους καὶ ἀκείμενος; τοιγαροῦν σὺ μυκᾷ καὶ συμποσίᾳ, καὶ τὰ αἰδοῦς καπεδέδυκως, στένεις ὡς τὸ εἰκὸς, καὶ σιωπῶν οἰκτίρεις, καὶ αἰπᾷ τῷ τύχῳ, δεῖ ὀλίγα σοι τὰ χαλέπων ἐπιψεκάσασα. ἡδέως δ' ἂν μοι δικῆς καὶ ποινῆς γλίαζ τὸ ἱμαν-

sus media ſecatur, vel cervus: aut diſtributorem tibi modis omnibus propitium habeas oportet, aut Promethei partem feras, oſſa nimirum adipe obducta. Nam quod ei qui ſupra te accumbit, patina finitur aſtare, quoad ſatiatus repudiet, te contrà tam celeriter prætercurrat, quis ferat, qui modò ſit ingenuus, cuique quantum cervis inſit bilis? Atque illud equidem nondum dixi, quòd reliquis ſuaviſſimum ac vetuſtiſſimum vinum bibentibus, tu ſolus malum quoddam & craſſum bibis: ſemper curans ut in argento vel auro bibas, ne color arguat, te uſque adeò neglectum eſſe convivam. Atque utinam ex eo ad ſatietatem bibere liceret. At nunc ubi crebro popoſceris, miniſter audiſſe diſſimulat. Adde quod multa confertim, imò fere omnia te diſcruciant: maximè quum tibi cinædus aliquis antefertur, aut choreæ ducendæ præceptor, aut qui jocos Ionicos contexit Alexandrinus quiſpiam homunculus. Nam qui ſperes tu ut in accubitu æqueris iis qui amatoria ſubminiſtrant, quique in ſinu literulas geſtant? Proinde in aliquo convivii latibulo præ pudore abſtruſus, ſuſpiras ut conſentaneum eſt, teque ipſum deploras, tuamque fortunam incuſas: quæ tibi ne gratiarum quidem guttulam aſperſerit. Ac prorſus ita videris affectus, ut optes poëta fieri ut amatorias can-

1 Θεραπεύων ἀεὶ σὺ ἀργύρῳ ἢ χρυσῷ πίνειν.] Legendum eſt χρυσῷ πίνειν, ut bene ad θεραπεύων referatur. Cæterum ex hoc Luciani loco colligitur jam eo tempore vitrum fuiſſe in uſu vel cryſtallum, ſed credo potius vitrum: nam cryſtallina pocula pretioſiora erant, quam ut Græculi dari ſolerent, aurum & argentum enim vilius. Ergo ut non biberent vitro tranſparente, in quo illaudati vini color deprehendebatur, cura iis erat adhibenda, ut biberent auro vel argento. Sed an illud vitrum foſſile fuerit, de quo Herodotus lib. 3. an vero igne elaboratum, ut apud nos, dubium. *Palm.*

κᾶν ἀσμάτιον, ἢ κᾶν ἄλλο ποιήσωλ⊙, δύνασ∆ ἀξίως ἐπαῦσαι. ὁρᾷς γὰρ οἷ τὸ σωφρονεῖν, καὶ εὐδοκιμεῖν ἐστι. τοιοῦτος δ' ἂν εἰ καὶ μέγας, ἢ μέγιστος τοιοῦτος δόξαι, τοὺς κληρικοὺς πολυτελεῖς, καὶ ἀρχὰς, καὶ ἀθρόους τοὺς θαλίους ὑποχωρεῖν. καὶ γὰρ αὖ κἀ τούτοις ὁρᾷς δυσφορουμένους ὑπὸ τῶν φιλίων, καὶ πολλῶν ἐξιεμένους. κᾶν ἐν τῷ γῦν τούτῳ, ἡδέως ἂν ἥδιστα, ὡς μὴ δεδόκηλ⊙ καὶ ἀσκὸς εἶης. ἀλλ' ὅδε σοὶ πιθοῦ τὸ κακοδαίμων πλῆθος εἰ. τοιγαροῦν ἀνάγκη μεθ' ὧν, καὶ σιωπᾷ ἀνέχεσ∆, τοιαυτὶ ζόντα, καὶ ἀμελέμενον. ὧν γὰρ κατέπτη· καθ' ὃν τρόπον ψέγουσι οἰκέτης, ὡς μάλ⊙ σὺν ἐπιτέχνῃ τῷ δεσποίνῃς παιδίσκον ὀρχεῖσθαι, ἢ κιθαρίζοντα, κίνδυν⊙ ἐ μικρὸς εἰ ἔ πρᾶγμαλ⊙. [1] χρὴ δὲ χρυσῖν βατράχου δίκλιν διῶσα, κικεφάλῳ, ὡς ἐπίσημος ἔσῃ σὺ τοῖς ἐπαινοῦσι, καὶ πορφυρᾶ⊙, ἐπιμελέμενον. πολλάκις γ' καὶ τ' ἄλλων σιωπησάντων, αὐτὸν ἐπαινεῖν, ἐσκεμμένον πού ἔπαινον, πολλοῦ τοῦ ἡλακάτου ἐμφανέστα. τὸ μὲ γὰρ λιμαῖ ξυνὸν πᾶ, καὶ τὴ Δίαγ χῶσα, μύρῳ χρίεσ∆, καὶ στεφανοῦσ∆ τῷ κεφαλῷ, ἡρέμα κ' γαλοῖον. ἔοικας γὰρ τότε [2] σήλῃ ἑώλῳ λίθος τινὶ, ἀγαλ⊙ σκιαγσμασι. καὶ γὰρ σκύτινα κατὰ χαυ-

cantiones conscribas, sin minùs ab aliis conscriptas, dignè canere possis. Vides enim qua in re situm sit ut quis præferatur, ac probetur. Quin & illud ferre queas, ut magi quoque aut arioli personam, si necesse sit, induas, ex horum genere qui amplas hæreditates, qui imperia, qui cumulatas opes pollicentur: quandoquidem hos quoque vides à divitibus valdè amari plurimique fieri. Eoque vel unum quodlibet horum fieri percupias, ne rejiculus & inutilis fias. Atqui tu infœlix, neque ad ista es docilis. Quare necesse est ut te submittas, tacitusque clam apud te plorando feras te negligi. Etenim si te famulus aliquis susurro deferat, qui solus omnium non laudaveris heræ puerum saltantem, aut citharà canentem, ista scilicet ex re non leve discrimen impendet. Oportet igitur ut ranæ terrestris in morem sitiens vocifereris, atque operam des, ut inter laudantes sis insignis & præcipuus. Quin sæpiculè, silentibus reliquis, tibi provisa quæpiam laus est proferenda, quæ multam commonstret assentationem. Nam te esurientem & sitientem unguento collini, & capite gestare coronam, aliquantulum est ridiculum. Tunc enim similis es columnæ obsoleti cadaveris, libamina ducentis. Nam ei infuso unguento,

1 Χρὴ δὲ χρυσῆν βατράχου δίκλιν διῶσαι κικεφάλῳ] Videtur Lucianus abuti voce χρυσῆν βατράχου hoc loco, & per id nomen φρυνίον intellexisse, hoc est, *rubetam*, quod animal contentissime clamat. Nam ranæ terrestres, quæ in segetibus & passim inveniuntur, nullam emittunt vocem, clamant tantum eæ, quæ in paludibus & aquis degunt, imo proprie non clamant: nam vox, quam emittunt, non concipitur in pectore, sed in ore admissa aqua, ut notat Plinius lib. XI. cap. 37 & 51. Ergo proculdubio Lucianus per χρυσῆν βατράχου rubetam intellexit. *Palm.*

2 Σήλῃ ἑώλῳ τινὶ λίθῳ] Proverb. & alibi. *Bourd.*

πις μύρον, καὶ τὸ στέφανον ἐπιθέντες, αὐτοὶ πίνουσι, καὶ δύσχυνται τὰ παρασκευασμένα. [1] ἰὼ μοι ὁ καὶ ζηλότυπός τις ᾖ, καὶ παῖδες εὔμορφοι ὦσιν, ἢ νέα γυνὴ, ἢ σὺ μὲν παντελῶς πόρρω Ἀφροδίτης ἐ χαίτων ἦς, οὐκ ἐν εἰρήνῃ τὸ πρᾶγμα, ἐμοὶ ὁ κίνδυνος οὐκ ἀφροντίστως. ὥσπερ γὰρ καὶ [2] ὀφθαλμοὶ βασιλέως πολλοὶ, οἱ μόνον τελευτῶντες ὁρῶντες, ἀλλ' ἀεί τι καὶ προσεπιμετρῶντες, ὡς μὴ νυστάζειν δοκεῖν. δεῖ δὴ καὶ σὲ τοῖς περιττοῖς δείπνοις κἂν νδίονζα, καὶ ζακεῖζα, δεδιότα μή τις σύνεγχός σε ἰδὴ προσβλέψασα μιᾷ τῶν παλακίδων, ἐπεὶ ἄλλος γε σύνεγχος ἐστήκμηκεν πάλαι τὸ τόξον ἔχων, ἃ μὴ θέμις ὁρᾶν, [3] διαπίσας τῇ οἷς μεταξὺ πίνων, τῷ γνάθῳ. εἶτ' ἀπιὼν ἐ δεῖπνα, μικρόν τι κατάθορῃς. ὡς δ' αὐτὸν ἀλεκτρυόνων ἀνεγρόμενον, ὦ δείλαιος ἐγὼ φῄς, καὶ ἄθλιος, οἵας τὰς πάλαι λῃστικὰς ἑταίρας ἀπολιπὼν, καὶ ἑταίρους, καὶ βίον ἀπράγμονα, καὶ ὕπνον μετὰ ῥᾳθυμίας τῇ ἐπιθυμίᾳ, καὶ φίλους πάτρας ἐλευθέρους, εἰς οἷον βάραθρον φέρων ἑαυτὸν εἰσέστηκα. τίνος ἕνεκα

to, & impoſita corona, bibunt ipſi, eduntque apparatas epulas. Porrò ſi zelotypus fuerit herus, eique ſint formoſi pueri, vel uxor juvenis, & tu non omnino ſis à Venere & Gratiis alienus, non eſt tuta pax, nec periculum contemnendum. Aures enim & oculi regis multi ſunt, qui non ſolùm vera vident, ſed ſemper aliquid addunt, ne connivere videantur. Quamobrem vultu demiſſo, quemadmodum in Perſicis conviviis, tibi eſt accumbendum, verito nequis eunuchus videat te oculos in concubinam aliquam conjicientem: moxque alter eunuchus, cui jamdudum arcus in manu tenſus eſt, qui videris quæ videre nefas, inter bibendum malam jaculo transfigat. Iam peracto convivio ubi paululum dormieris, ſub galli cantum expergefactus, O me miſerum, inquis, ô infortunatum, cujuſmodi priſtinos convictus & amicos reliqui, & vitam tranquillam, ſomnumque ad cupiditatem dimenſum, ac liberas deambulationes, in quale barathrum memet incuſſi? Quorſum

1 Ἦν μοὶ γὰρ ὁ ζηλότυπός τις ᾖ] Ἦν μοί γε. Marc.

2 Ὀφθαλμοὶ βασιλέως] Qui Sycophantæ, Eunuchi, dico alibi, & paterfineis ſeq. repetit ea in Dialogo adverſus Indoctum. *Bourd.* Facete ludit in homonymia vocis βασιλεύς. Nam Romæ reges appellabantur ii, qui convivia præbebant clientibus ſuis, ex Iuvenali & Martiale notum: regum autem (ut notum eſt) miniſtri dicuntur βασιλέως ὀφθαλμοὶ, in quo luſit cum multo riſu Ariſtophanes in Acharnis. *Palm.*

3 Διαπίσας τῇ οἷς] Διαπεῖσαι δὲ τ. ὀ. Atque hic κίνδυνος de quo ante dixit. *Marc.* De hoc Perſarum more tyrannico prorſus & minime συμποτικῷ nihil memini me legiſſe, & quis credat Perſarum reges vel proceres voluiſſe ſua convivia ſanguine humano pollui, & funeribus inquinari? & omnem convivandi lætitiam extingui mortis cogitatione & metu? id certe nec credo nec credibile eſt. Ideo allegorico ſenſu debet intelligi τὸ οἷσὸν. Nimirum acutiſſimum telum eſt calumnia, quam in convivam immoderatum vibrabat Eunuchus ille, inſuſurrando regis auribus & ejus zelotypum animum irritando. Sic ego intelligo, alius fortè aliter. *Palm.*

ὦ θεοί, ἢ τίς ὁ λαμπρὸς μισθὸς οὗτός ἐστιν; εἰ γὰρ καὶ ἄλλως μοι πλείω τούτων ἐπιτρέπειν δυνατὸν ἦν, καὶ πρῶτον τὸ ἀλύπητον, καὶ τὸ πάντα ἐπ' ἐξουσίας. νῦν δὲ τὸ τῆ λόγῳ, λέων κρόκῃ δεθείς, ἄνω κἀκεῖσε φερόμενος, τὸ πάντων οἰκτιστον, ὑπὸ ἀδυνατείᾳ εἰδώς, ὑπὸ πεχαρισμένῳ εἶναι δυνάμενος. ἰδιώτης γὰρ ἔφυν τὰ τοιαῦτα, καὶ ἄτεχνος, καὶ μάλιστα πρὸς βασκαίνοντα ἀνθρώπους, τί χρὴ τὸ πρᾶγμα πεποιημένους. ὡς ἔγωγε, καὶ ἀχαριστός εἰμι καὶ ἥκιστα συμποτικός, ὑπὸ ὅσον γέλωτα ποιῆσαι δυνάμενος. συνίημι δ' ὡς καὶ σοι χλευάζουσι πολλάκις βλεπόμενος, καὶ μάλιστ' ὅταν ἡδίων αὐτὸς αὐτῷ εἶναι θέλῃ. συμφορὰ γὰρ αὐτῷ δοκῶ. καὶ ὅλως, σὺν ἔχω ὅπως ἁρμόσομαι πρὸς αὐτόν. ἐμοὶ μὲν γὰρ ἐπὶ σμικρῷ φυλάττειν ἐμαυτὸν, ἀηδὴς ἔδοξα, καὶ μετοινοχὲ φύσεται. ἐμοὶ δὲ μειδιάσαι, καὶ ῥυθμίσαι τὸ πρόσωπον εἰς τὸ ἥδιον, κατφρόνησιν λύσις καὶ δίπτυσι. καὶ τὸ πρᾶγμα ὁμοίον μοι δοκεῖ, ὥσπερ ἂν εἴ τις κωμῳδίαν ὑποκρίναιτο, πρᾳγικὸν πρόσωπεῖον προκείμενον. τὸ δ' ὅλον, πάντ' ἄλλον ὁ μέλλων ἐμαυτὸν βιώσεσθαι βίον, ἢ παρόντα τοῦτον ἄλλῳ βεβιωκώς; ἔπ σε τοῦτο ἀναλογιζόμενον, ὁ κάδιστ' ἤχεσι. καὶ χρὴ τὰ ὁμοίως ἔχειν, καὶ πίνοντα, καὶ ἱστάναι, ὑπαλείψασθαί γε πρότερον τὰς βαθμὰς, καὶ τὰς ἰγνύας, εἰ θέλεις ἀμφιέσαι πρὸς τὰ ἄλλα. εἶτα δεῖπνον ὁμοίον, καὶ ἐς τὼ αὐτὼ

sum Dii immortales? aut quàm splendidum est hoc premium? Non enim fieri poterat ut aliis hisce plures commoditates supperent: accedebat libertas, omniaque pro arbitrio faciendi potestas. Nunc verò, quod ajunt [1] leo cordula vinctus, sursum ac deorsum circumferor. Quodque omnium est maximè deplorandum: nec efficere possum ut placeam, nec gratiam emereri queo: harum enim rerum rudis sum, ac imperitus, maximè si cum illis comparer qui hæc velut artem profitentur. Proinde injucundus sum, ac minimè conviviis aptus, quippe qui ne risum quidem concitare norim. Quinimo sæpe molestum illi esse conspectum meum intelligo, ac in primis quum ipse seipso vult esse jucundior. Illi enim tetricus videor. In summa, nullo pacto ipsi accommodari possum. Etenim si meam gravitatem tuear, injucundus, ac propemodum fugiendus videor. Contrà si risero vultumque quam possum, maximè ad hilaritatem composuero, contemnit ilico, & respuit. Idque perinde mihi videtur esse ac si quis in persona tragica Comœdiam agat, Postremò quam tandem aliam vitam vivam mihi demens, posteaquam alteri hanc vixi? Dum hæc tecum loqueris, sonuit tintinabulum, tibique ad eadem est redeundum, obambulandum, standum, sed ceromate inunctis ante femoribus poplitibusque, si modò velis par esse labori. Deinde convivium idem, & eadem apparatum hora:

1 *Leo cordula vinctus*] Dicitur cum quis exiguo commodo detentus, apud aulicos ostentatur passim quod princeps tantum alat virum. *Cogn.*

ὥρων περιηγμένον. καίσοι τὰ τῆ διαίτης, ὡς τ πάλαι βίου ἀντίτροφα. καὶ ἡ ἀγρυπνία ἦ, καὶ ὁ ἔρως, καὶ ὁ κάμαθ, ἡ εἴμαρμένη ἤδη ὑπορύτιδιον ἢ φλόλω, ἢ περιπνευμονίαν, ἢ κώλυ ἄλγημα, ἢ τιὼ καλὼ ποδὶ χρᾶσ ἀναπλάτιστος. ἀντίχεις ἦ ὅμως. καὶ πολλάκις καθακεῖσθ δέον, ὅδε τῦτο συγκεχώρηται. σκῆψις γὸ ἡ νόσος, καὶ φυγὴ τ καθηκόντων ἔδοξεν. ὥστε ἐξ ἁπάντων ἀχθῆς ἀεὶ, καὶ ὅσων ὀδέπω πιθανῆ ξομένῳ ἔοικας. καὶ τὰ μὲν ἐν τῆ πόλ, ταῦτα. ἵνα δέ πω καὶ ἀποδημῆσαι δέοι, τὰ μὲν ἄλλα εἰῶ. ὕσταθ ἦ πολλάκις, ὑστάθ ἐλθὼν, ποιῆτο γάρ σοι ἀποκεκλήρωται, καὶ τὸ ζῶδος περιμένεις, ἐς ἂν σὺν ἔτ ὕσης καθαγωγῆς, τῷ μαχαίρᾳ σε, ἢ πῦ τ διαποίνης κομιωτῆ, συμπαραβύσωσιν, ὅδε τ φρυγάνων δαψιλῶς ὑποβαλόντες. σὺν οἷνῶ δέ σοι καὶ διηγήσαθ ὅ μοι Θεσμόπολις ὁ τῶθ ὁ στωϊκὸς διηγήσαθο, ξυμβὰν αὐτῷ πάνυ γελοῖον. καὶ νὴ Δί σὺν ἀπέλιπεν, ὡς ἂν καὶ ἄλλῳ τοῦτον συμβαίη. σωθῆν μὲ γὸ τολυσίᾳ πινὶ κ τρυφώσῃ γυναικὶ τ ἐπιφανῶν ἐν τῆ πόλ. δεῖπνον ἦ κ δειπνῆσαί ποτε, τὸ μὲ πρῶτον, σκεῖνο παρεῖν ἔφη γελοιότατον, συγκαθίζειν παρ' αὐτῷ τ ξυμβεβλῆσθαι φιλοσόφῳ ὄντι, κίναιδον ἅμα τ [1] πιπερωμένον τὰ σκέλη, καὶ τ πώγωνα πρεξυρημένον. ἔλεγε πωῆς δὲ αὐτὸν σκεῖνο ὡς τὸ εἰκὸς ἦν, καὶ τὸ-

ra: jamque vivendi ratio superiori contraria. Tum vigiliæ, sudor, defatigatio, paulatim quasi sufflatis cuniculis inducunt vel tabem, vel pulmonis inflammationem, aut colicum dolorem, aut egregiam illam podagram. Attamen reluctaris: ac sæpe cùm tibi per valetudinem esset decunbendum, neque hoc conceditur: nam simulari morbus putatur, ut officia defugias. Itaque præter omnes perpetuò palles, & jam jam morituro similis es. Et hactenus quidem de iis quæ in urbe sunt ferenda. Quòd si quando sit peregrinandum (ut ne interim referam alia incommoda) sæpe fit ut pluvio cœlo, ubi postremus veneris (nam is locus tibi forte contigit) vehiculum opperiaris, donec nullo jam reliquo loco ubi diverteris, prope coquum aut heræ comptorem te reclinent, ne stipulis quidem affatim substratis. Nec me piget tibi referre quod Thesmopolis ille Stoicus narravit sibi accidisse, planè ridiculum illud, quod & ipsum alii cuivis accidere posse non desperaveris. Convivebat enim cum opulenta quadam ac delicata muliere ex illustribus illis civibus. Cùm autem aliquando peregrè proficiscendum esset, id primùm maximè ridiculum sibi accidisse dixit, traditum fuisse, sibi qui philosophus esset, quendam cinædum picatis cruribus, derasa barba, propè se collocandum: quem ut conjicio, illa secum honoris gratia ducebat. Nomen quoque

1 Πεπιρωμένον τὰ σκέλη] Athen. lib. 12. Alexis, ex quo Lucianus hoc loco ut patet postea.

Ὀρᾶς δὲ πηλοκατάμικτον τὴν ἡ
Ξυρημένην.

Dixi ad illud Petron. Salamandra. Sic in Demonacte, ubi pessimè interpr. *qui crura totumque corpus unguento solebant perungere.* vertit ut hic Erasm. *Bourd.*

1 Σι-

νομα ἢ ἓν κιναίδῳ ἀπιμνημόνευε. [1] χαλιδόνιον γὰρ καλεῖσθαι. τοῦτο τοίνυν πρῶτον ἠλίκον, σκυθρωπόν, καὶ γέροντι ἀνδρὶ, καὶ πολιᾷ τῷ γνωσιον, οἶσθα ἢ ὡς βαθὺν πώγωνα, καὶ σιμὸν ὁ Θεσμόπολις εἶχε, δυσκαθίζεσθαι φύκης ἐντετριμένον, καὶ καταμεμελαμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ λοξὸν τὸ βλέμμα, καὶ τὸν τράχηλον ἐπικεκλασμένον. ἐ χελιδόνα μὰ Δί', ἀλλὰ γύπα τινὰ ἀφειλκυσμένον ἢ πώγωνα τὰ πτερά. καὶ εἴ γε μὴ πολλὰ δεηθείη αὐτοῦ, καὶ τὸν κεκρύφαλον ἔχοντα, ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἂν συγκαθίζεσθαι. τὰ σὶ δὲ ἄλλα, παρ' ὅλων τῶν ὀδὼν μυρίας τὰς ἀηδίας ἀναχίσθαι, ὑπᾴδοντα, καὶ περιπίζοντα. εἰ ἢ μὴ ἐπιχαρεῖ αὐτὸς, ἴσως ἂν καὶ ὁρχεμάσῃ ἐπὶ τῷ ἀπίνης. ἐπορθρον σὶ δὲ τι καὶ τοιοῦτον αὐτῷ προσαχθῆναι. καλέσασα γὰρ αὐτὸν ἡ γυνὴ, Θεσμόπολί φησιν, [2] ὅπως ὅτιοῦν, χάρεν ἀ μικρὸν αὐτῇ, δὸς, μηδὲν ἀντείπῃς, μήδ' ὅπως ἐπὶ πλεῖόν σε δεήσομαι προσιέναι. ἢ ἢ, ὅπῃ εἶκος ἦν, ὑπομένω πᾶσαν πρᾶξιν, δόμῳ σε τάδ' ἔφη, χρηστὸν ὁρῶσά σε, καὶ ἐπιμελῆ, καὶ φιλόπορνον τῷ κύνα ἢν οἶσθα, τῷ μυρρίνῃ, ἀναλαβὲν εἰς τὸ ὄχημα, φύλαττέ μοι, καὶ ἐπιμελοῦ, ὅπως μηδενὸς ἐνδεὴς ἔσα. βαρύνει γάρ ἡ ἀθλία τῷ γαστρί. καὶ χρὴ ὡς ἐπίπαν εἶναι. οἱ ἢ καταμαθεῖν ὄντοι, καὶ ἀπιθεῖς οἰκέται, οὐχ ὅπως ἐκείνης, ἀλλ' οὐδ' ἐμοῦ αὐτῆς πολὺν ποιοῦνται λόγον ἐν ταῖς ὁδοῖς. μὴ τοίνυν τί σμικρὸν

que cinædi commemorabat: ajebat enim Chelidonium appellari. Hoc utique primum cujusmodi fuit, juxta virum tetricum, & senem, canoque mento (scis autem quàm profundam & venerabilem barbam habuerit Thesmopolis) assidere hominem fucatum, picturatis oculis, lubrico aspectu, fracta cervice, non Chelidonem per Iovem, *id est hirundinem*, sed vulturem magis, revulsis barbæ plumis. Ac nisi magnopere deprecatus fuisset flammeum etiam in capite gestans, assedisset. Præterea autem perpetuo hoc itinere molestias innumerabiles pertulisse sese illo cantillante, garrienteque: demum (nisi ipse hominem coërcuisset) fortassis etiam in rheda saltante. Secundo loco tale quiddam etiam sibi mandatum fuisse addebat. Accersito illo, mulier Thesmopoli, inquit, ita Dii tibi benefaciant, officium non exiguum poscenti præsta, nihil refragans, nec ut te sæpius rogem expectans. Cumque hic, ut par erat, omnia facturum se promisisset: hoc, inquit, te rogo, quandoquidem video te virum probum, diligentem, & amantem: caniculam quam nosti, Myrrhinam in vehiculum recipe, eamque mihi serva, & cura ne quid illi desit: misera enim illa gravi est ventre, & partui propinqua. At isti scelesti & immorigeri famuli, non dicam ejus, sed ne mei quidem ipsius magnopere rationem habent in peregrinationibus. Quare putes te mihi non mediocre be-

1 Χελιδόνιον γὰρ καλεῖσθαι] Sic Cleopatræ cinædus Χελιδών. Suidas in Κίναιδα. Marc.

2 Ὅπως ὅτιοῦν] Idem Icarm. & alibi Latini dicunt *sic* Interpretes Horat. ad Od. 3. lib. 1. & Martial. ad Epig. 6. lib. 5. *Beurd.*

εἰσῆξ δὲ ποιήσειν μοι, τὸ φιλοτιμότατόν μοι, καὶ ἥδιστον κυνίδιον διαφυλάξαι. ὑπήκουεν ὁ Θεσμόπολις, πολλὰ ἱκετεύοντος, καὶ μονονουχὶ καὶ δακρύοντος. τὸ δὲ πρᾶγμα, παγκάλοιον ὦ, κυνίδιον ὂν ἔμπειρον φθονεῖσθαι μικροῦ ὑπὸ τῶν παρόντων, καὶ κατερῆσαι πολλάκις, εἰ καὶ μὴ παῦσαι ὁ Θεσμόπολις φθεγξάμενος, καὶ [1] βαΰζον λεπτῇ τῇ φωνῇ. τοιαῦτα γὰρ τὰ μελιττάτια, καὶ τὸ γλύκιον ἔ φιλοσόφου φιλιχμώμενον, μόλιστα εἴ τι ἔ χθιζοῦ αὐτῷ ζωμοῦ ἐγκεκραμένον. καὶ ὁ κίναιδος, ὁ ξυνέδρων, οὐκ ἀμούσως ποτε καὶ εἰς τὰς ἄλλας τὰς παρούσας ἐν τῷ ξυμποσίῳ λάσκων, ἐπειδή ποτε καὶ ἐπὶ τὸν Θεσμόπολιν κεχῆνε τὸ σκῶμμα. φησὶ γὰρ Θεσμοπόλιδος ἴδιον τοῦτο μόνον εἰπεῖν ἔχω, ὅτι ἀπὸ τοικοῦ, ἤδη κυνικὸς ἡμῖν γεγένηται. τὸ δ' ὂν κυνίδιον, καὶ πεφυκὸς ἐν τῷ πείθεσθαι ἔ Θεσμοπόλιδος ἀπυθόμενον. τοιαῦτα σκῶπτουσι, μᾶλλον δὲ ἐνυβρίζουσι τοῖς ξυνοῦσι, καταμιμικὸν αὐτοὺς χαιρηξεῖς τῇ ὕβρει παρασκευάζοντες. [2] οἶδα δ' ἐγὼ καὶ ῥήτορα τὸν Καρχάρον ἐπὶ τῷ δεῖπνῳ κιλλοδόντα, μελετήσαντα μὲν τὸν Δί' οὐκ ἀπαιδεύτως, ἀλλὰ πάνυ τραχῶς, καὶ ξυγκεκραμένως. ἐπῃνεῖτο γοῦν μεταξὺ πινόντων, ὡς ἄρα ὕδωρ μεμιγμένου, ἀλλὰ ἄφατος οἴνου ἀμφορία λέγων. καὶ τοῦτο ὑπεμήνυε τὸ τόλμημα ἐπὶ

beneficium facturum, si cariſſimam mihi, jucundiſſimamque caniculam ſervaris. Recepit Theſmopolis cùm illa tantopere rogaret, ac propemodum fleret. Res autem prorſus ridicula erat: canicula è pallio paulum infra barbam proſpectans, ac ſubinde immejens (etſi Theſmopolis hæc non addidit) ac gracili voce latrans (tales enim catellæ ſunt in deliciis) neque non Philoſophi mentum oblingens, maximè ſiquid pridiani juris inhæreret. Porrò cinædus aſſeſſor ille, nunquam inſulſe alios etiam qui convivio intererant dicteriis petens, poſtquam ad Theſmopolidem dicacitas pervenit, de Theſmopolide unum hoc dicere poſſum, eum è Stoico Cynicum jam nobis eſſe factum. Equidem audivi caniculam etiam in Theſmopolidis pallio peperiſſe. Hujuſmodi ludibriis, imò potiùs contumeliis convictores excipiunt, manſuetos illos ad ferendas contumelias paulatim reddentes. Novi præterea Carcharorum oratorem, qui juſſus in convivio declamavit, neutiquam ineruditè per Iovem, ſed vehementer, magnoque cum applauſu. Tum autem laudabatur inter bibendum, quòd non ad aquæ menſuram, ſed ad vini amphoram diceret: auſumque illud ſuſcepiſſe dicebatur pro ducentarum

1 Βαΰζον] Hanc vocem attigi ad principium Petron. *Bourd.*

2 Οἶδα δ' ἐγὼ ῥήτορα τὸν Καρχάρον] Sic vertit Eraſmus, nimirum putavit Carcharos fuiſſe populos ita vocatos, vel gentem forte Athenis degentem, ut Eumolpidæ, Phœnices, Eteobutadæ. At longe à veritate aberravit doctiſſimus ille vir. Legendum eſt ſine majuſcula καρχάρον, & interpretandum eſt *mordacium, aſperorum, exertos dentes habentium*, nam κάρχαρος nihil aliud eſt quam κραιπαλώδης. Sed ex hoc loco & aliis, quos jam ſuperius notavi, conjicio Eraſmum adhuc juvenem & nondum Græcæ linguæ ſatis callentem hanc verſionem aggreſſum fuiſſe: nam ſæpe peccat ejus dialecti ignoratione. *Palm.*

1 Ei

ἀλφηστάων δραχμέων ἐλίζεσθαι. τοῦτο μὲν δὴ ἴσως μέτριον. ὦ δὲ ποιητὴς αὐτὸς, ἢ συγγραφεὺς ὁ τελέσπορος ἦ, καὶ δεῖ τὸ δεῖπνον τὸ αὐτοῦ μεγαλύνειν, καὶ μάλιστα ἀλφάρητον χρὴ, ἱππεύειν, καὶ λακκόβιον, καὶ πόσους ἱππέων κρείττονας ἱππεύειν. εἰσὶ δ' οἱ κὴ ἐπὶ κεφαλῇ γαυροῦσθαι ἐθέλουσι. κὴ δεῖ Ἀδωνίδας αὐτοὺς, καὶ Ὑακίνθους ἀκούειν, πήχεας εἶναι τοὺς μὴ ἐπαινοῦντας. σὺ δ' ἂν ἐὰν μὴ ἐπαινῇς, εἰς τὰς λιθοτομίας τὰς Διονυσίου αὖθις ἁφίξῃ, ὡς κὴ φθονῶν κὴ ἐπιβουλεύων αὐτῷ. χρὴ δ' κὴ σοφὸς, κὴ ῥήτορας εἶναι αὐτοὺς, καὶ εἰ καὶ σολοικίσαιτος τύχοιεν, αὐτὸ τὸ ἦ Ἀττικῶς, καὶ ἦ Ὑμηττίῳ, μεστοὺς δοκεῖν τοὺς λόγους, καὶ νόμον εἶναι τὸ λοιπὸν, ὅπου λέγειν. καὶ που φορητὰ ἴσως τὰ τῶν ἀνδρῶν. αἱ δὲ γυναῖκες, καὶ γὰρ αὖ κὴ τόδε τοῦτο τῶν γυναικῶν ἀπορεῖσθαι), τὸ εἶναί τινας αὐταῖς πεπαιδευμένους, μισθῷ ξυνεστιάτορας ξυνοῦσθαι, καὶ τὸν φορείῳ περιπομπεύειν, ἢ γάρ τι κὴ τοῦτο τῶν ἄλλων κοσμιωτέρων αὐταῖς δοκεῖ, ὦ λίγιστα ὡς πεπαιδευμένα τί εἶσι, καὶ φιλόσοφοι, καὶ ποιηταὶ ἄσμενοι ἐ πολὺ ἦ Σαπφοῦς λεπτοτέρα, ἀλλ' ἐν τούτῳ, μισθωτὰς κὴ αὐτὰς ἀπειλήφασι ῥήτορας, κὴ γραμματικὰς, κὴ φιλοσόφους. ἀκροῶνται δ' αὐτῶν ἀνίκα, γελοῖον γὰρ καὶ τοῦτο, ἢ που μείζοσι κεκομμέναι, κὴ τὰς κόμας ἀπεστιλεγμέναι, ἢ ὦδέ τὸ

rum drachmarum pretio. Hæc quidem fortasse sunt tolerabilia. Porrò si dives ipse aut poëticos fuerit, aut historiæ scriptor, qui sua scripta recitet in convivio, tum disrumparis oportet laudando, assentando, novosque laudandi modos excogitando. Sunt autem qui volunt admirabiles forma videri: quos & si nares cubitali magnitudine amplas habeant, & Adonidas, & Hyacinthos oportet vocare. Quos nisi tu laudaris, protinus in lapicidinas Dionysiacas asportaberis, tanquam qui illi tum invideas, tum insidieris. Oportet etiam ut illi sint sapientes & oratores: ac quanvis solœcismum aliquem commiserint, id quod dici solet. Attica eloquentia, & Hymetti melle plena videatur oratio, atque deinceps in legem abeat ut ita loquantur homines. Atqui ferenda fortasse faciunt viri. At verò mulieres (nam mulieribus hoc etiam studio est, ut doctos aliquos in suo convictu conductitios habeant, quique sese mercede affectentur) hoc quoque unum ad reliquum cultum pertinere putant, si dicantur eruditæ, si philosophæ, si carmina componere Sapphicis haud inferiora, ac propterea etiam hæ conductitios Rhetores, Grammaticos, & Philosophos secum circunducunt. Hos autem audire solent (id quod ipsum est ridiculum) quum vel comuntur, vel capillos religant, vel in convivio:

1 Ἐς τὰς λιθοτομίας] Τὰς Διονυσίου λατομίας dicit Athen. cap. 3. lib. 1. Iun. in Adag. Turn. cap. 16. lib. 22. lautumias vult legidico alibi. *Bourd* Meminit hujus carceris insignis à Dionysio extructi Cic. act. 7. in Ver. Plaut. in Capt. Liv. *Cogn.*

2 Κεκομμένοι] Mſ. κεκομμένοις, male, nam sequitur τὰς κόμας ἀπεστιλεγμένας: estque ὡς τὸ αὐτό. *Idem.*

δεῖπνον. ἄλλοτε γὰρ οὐκ ἄγαν σχολῇ. πολλάκις δὲ καὶ μεταξὺ τοῦ φιλοσόφου διεξιόντος, ἡ ἄλλη ἀπελθοῦσα, ἅρπαξε τὸν μοιχὸν γραμμάτιον. οἱ δὲ σωφρονοῦντες οὗτοι λόγοι, ἐσῶσι περιμένοντες ἕως ἂν οὗτος ἀνταναγράψασα τὸ μοιχεῖ, ἐπαναδράμῃ πρὸς τὸν ἀπόγονον. ἐπειδὰν δὲ ποτε ἀφ' μακρὸν καὶ χρόνου Κρονίων, ἢ Παναθηναίων ἐπιστάντων, πέμπτῃ τινὶ ἐφεστρίδιον ἄβλιον, ἢ χιτῶνιον ὑπόσκιον, σύτως μάλιστα πολλοῦ δεῖ καὶ μεγάλου ἱματίου πομπεῖν. καὶ ὁ μὲν πρῶτος, σὺν ὀλίγοις ἐπισκεψάμενος ἐξήκασος καὶ δεκάτου, πρωθραμὼν, καὶ προμνώσας, ἀπέρχεται, μισθὸν οὐκ ὀλίγον τῆς ἀγγελίας προσλαβών. ἐωθεν δὲ τρισκαίδεκα ἤκουσι κομίζοντες, ἕκαστος ὡς πολλὰ εἶπε, καὶ ὡς ὑπεμνησε, καὶ ὡς ἐπιτραπεὶς, τὸ κάλλιον ἐπελέξατο διεξιών. ἅπαντες εἰ δὲν ἀπελθόντες λαβόντες, ἔτι καὶ βρενθυόμενοι, ὅτι μὴ ὤλεσα δῶρα. ὁ μὲν γὰρ μισθὸς αὐτὸς, καὶ δύο ὀβολοὺς, καὶ πέπαρος. καὶ βαρὺς αὐτῶν σὺ, καὶ ὀκληρὸς δοκεῖς. ἵνα δὲ δὲν λάβῃς, κολακεύτεον μὲ αὐτὸς, καὶ ἱκέτευτέον. θεραπευτέον γὰρ καὶ ὁ θύραυλος, ὅτου μὲ, καὶ ἄλλου θεραπείας τρόπος. οὐκ ἀμελητέον δὲ καὶ τοῦ ξυμβόλου, καὶ φίλου. καὶ τὸ ληκύθιον, ἢ δεῖ προφέλεσθαι μαπογαπήλου, ἢ ἰατροῦ, ἢ σκυθ-

vio : aliàs enim non vacat. Cæterùm sæpe etiam interim dum Philosophus disserit, interveniens ancilla literas ab adultero missas porrigit. Ac præclari illi de pudicitia sermones intermittuntur, opperientes donec illa rescripserit adultero, & ad auditionem redeat. Quum autem longo post tempore Saturnalibus, aut Panathenæis instantibus, miserit tibi miseram umbellam, aut subputrem tunicam, multam magnamque pompam celebrare oportet. Ac primus quidem, qui statim id facere destinantem subauscultarit dominum, præcurrit, priorque monet, & accepto non exiguo nuncii præmio, discedit. Manè verò tredecim veniunt referentes, ut unusquisque multa dixerit, ut submonuerit, ut sibi dato arbitrio commodiora subjecerit. Omnes itaque donati præmio discedunt : ac non sine murmure, quòd plura non dederis. Salarium enim ipsum est duorum circiter, & quatuor obolorum : idque si tu postules, gravis, & importunus videris. Quod ut accipias, hero ipsi blandiendum est & supplicandum: est & captandus officiis œconomus. Estque hic alius etiam servitutis modus. Neque verò negligendus is quem in consilium adhibet, nec amicus. Deinde quod acceperis, jamdudum debebatur vel vestiario, vel medico, vel cerdoni

1 Η' ἄλλη] *Serva* Hesych. ἄλλη, δέλη, παλακή. Dictio quæ sæpe corrumpitur, ut docet alibi. *Bourd.*

2 Ἐφεστρίδιον ἄβλιον] Dixere Persii Interpretes ad illud :

Scis comitem horridulum trita donare lacerna.

Mſ. Regius ad hunc locum μανδύας τινὰ ἀμείνονα ἢ κιθαρῳδὸν φάλον νοεῖν. leg. Casaub. fin. lib. 6. Anim. ad Athen. Hesych. & Suid. verbo χειρόμακτον. Idem. Interpretatur Erasmus ἐφεστρίδιον *umbellam*, ut umbella Græce σκίαδιον dicitur. Debebat vertere *amiculum*, *paenulam*, vel tale quid. *Tulm.*

1 Ὅλως

τύμῳ τινί. ἄνωθεν ἂν σοι τὰ δῶρα, καὶ ἀνάγκη, πολὺς ὁ φθόνος. καὶ τὸν καὶ ἀμβολή τις ἡρίμῳ ὑπεξαιρεῖται τοῦ ἀνδρὸς ἤδη τὰς κῆρας· σὺ λόγους ἡδεῖς συνδεχόμενος. ὁρᾷ γὰρ ἤδη σε μὲν ὑπὸ τῶν συνεχῶν πόνων ἐκπεπυκνωμένον, καὶ ποδὸς τὴν ἰσχιακὴν σκάζοντα, καὶ ἀπηυδηκότα, τὴν ποδάγραν ὑπανιστάντα. ὅλως γὰρ ὥσπερ ὦν νοσιμώτερον, σὲ σοὶ ἀπαιτησάμενος, καὶ τὸ ἐγκαρπότερον τῆς ἡλικίας, καὶ τὸ ἀκμαιότερον τοῦ σώματος ἐπιτρίψας, καὶ μάκρος σε πολυχιδὲς ἐρασάμενος, ἤδη ἀφεῖλε· σὲ μὲ οἱ κόπτειν λαπρίζηι φέρων, ἄλλον ὅπως τὰ δυναμείνων τοὺς πόνους καρτερεῖν ἀφυπνίψει. καὶ ἤτοι μειρακιον αὐτὸν ὄντι ἐπίρασας τότε, ἢ γυναικὸς ἄνδρα παρθένον χήρων ἀπὸ ἀλφηστίρας, ἢ ἄλλό τι τοιοῦτον ἐπικλεισθείς, νύκτωρ ἐγκεκαλυμμένον, ἐπὶ τραχήλου ὠθεῖς, ἐξελήλυθας ἔρημος ἀπάντων, καὶ ἄπορος, τὴν βελτίω ποδάγραν αὐτῷ γήρᾳ ἀφλαβῶν. καὶ ἃ μὲ πάσης ἡδείς, λαπρηθὼν ὑπὸ τοσούτῳ χρόνῳ, ψυλάκου ὢ μείζω τὴν γαστέρα ἐρασάμενος, ἀσθηρώτατόν τι, καὶ ἀπαρρίπτον κακόν. καὶ γὰρ ὁ λαιμὸς ἀπαιτεῖ σε ἃ ἔθρεψε. καὶ λαπρηθήτων αὐτὰ, ἀναπλητέα. καί σε οὐκ ἄντις ἄλλον δέξασθαι ἔξωθεν ἤδη μεμνῆσθαι, καὶ τοῖς μεμηχανημένοις ἵπποις ἐοικότα. ἂν γὰρ τὸ δέρμα ὁμοίως χρήσιμον. ἄλλωστε, καὶ ἡ

doni cuipiam. Quare intempestiva, atque inutilia tibi sunt dona, multaque accedit invidia, quinetiam calumnia sensim excitatur apud virum qui jam libenter admittit, siquid contra te dicatur: quippe qui perspiciat te jam assiduis laboribus attritum, & ad munia famulatus obeunda claudicantem, atque obaudientem, & podagram tibi suborientem. Proinde posteaquam id quod erat in te florentissimum decerpsit, ævique partem maximè frugiferam, ac præcipuum corporis vigorem detrivit: jamque te lacerum pannum reddidit: tum circunspicit in quod sterquilinium te deportatum abjiciat, atque alium perferendis laboribus idoneum in tuum locum assumat. Ibi insimulatus, vel quòd pusionem ejus tentaris, vel quòd homo senex uxoris ancillam virginem vitiaris, vel alio hujusmodi crimine impositio, noctu obvolutus, in cervicem extrusus, discedis desertus ab omnibus, & rerum omnium inops, optimam podagram unà cum senectute comitem sumens. Cùm interim quæ quondam sciveris, tanto temporis spatio dediciceris, tum ventrem culeo reddideris ampliorem, inexplebile quoddam, & implacabile malum (etenim gula ea quibus insuevit, flagitat: quæ quum dediscit, indignatur) nemo te posthac est recepturus, ut qui jam sis exoletus, & senio confectis equis similis: quorum ne pellis quidem perinde ac antea est usui. Quin ex hoc ipso

1 Ὅλως] Angl. ὅλως. Quod Luciani cum est, ut etiam antea notavimus, sic in Hermotimo, sive de sectis. & passim. *Bourd.*

2 Νοσιμώτερον] H. Sti. In Angl. Cod. Paginam 258. interpretatur Theod. Marcil. ad Pers. in pag. 479. lin. 17. αὐτὸ τὸ παρατήριον. Anglic. Cod. habet σφυγμίτιον, & ita legisse videtur Interp. *Idem.*

1 To-

ἐν δ' ἀπωθῆναι ἀξιόλογόν σοι τὸ μεῖζον εἰκάζομαι, μοιχὸν, ἢ φαρμακέα σε, ἢ τι τοιοῦτον ἄλλο δικῶν ποιεῖ. ὁ μὲ γὰρ κατήγορος, καὶ σπανῶν ἀξιόπιστος. σὺ δ' ἴσως, καὶ ῥᾴδιον τὸ τρόπου, καὶ σοὶ πᾶσιν ἀδίκου δοκεῖν. τοιοῦτος γὰρ ἅπασιν ὑμῖν εἶναι οἴονται. καὶ μάλα εἰκότως. δικαίως γάρ μοι δοκεῖ τοιαύτης δόξης αὐτῶν, ἵν' ἔχωσι πρὸς ὑμᾶς, κατατετοκέναι τὸν αἴτιον. πολλοὶ γὰρ οἱ ἐς τὰς οἰκίας παρελθόντες, ὑπὲρ μὲν μηδὲν ἄλλο χρήσιμον εἰδέναι, μαντείας, καὶ φαρμακείας ὑπέχουσι, καὶ χάριτας ἐπὶ τοῖς ἐρωτικοῖς, καὶ ἀπαγωγὰς τοῖς ἐχθροῖς. καὶ παῖδα παιδεύσαι λέγοντες, καὶ πτέρωσιν ἁμαρτόμυοι, καὶ πώγωνας τοῦ σώματος φθονήσαντος κατατετμημένοι. εἰκότως ἂν τὸν ὁμοίαν τοῖς πᾶσιν ὑπόνοιαν ἔχωσιν, ὡς ἀρέσκειν ὤοντο, πιστοὶ ὁρῶντες, καὶ μάλιστα ἐπιτηροῦντες αὐτῶν τὸν ἐν τοῖς δείπνοις, καὶ τῇ ἄκρᾳ ξυνουσίᾳ κολακείαν, καὶ τὸν ὡς τὸ κέρδος δυλοπρέπειαν. ἀπιστούμενοι δὲ, αὐτοὺς μισοῦσι, καὶ μάλα εἰκότως. καὶ ἐξ ἅπαντος ζητοῦσιν ὅπως ἄρδην ἀπολέσωσιν, ἵν' δύνωνται. λογίζονται γὰρ ὡς ἐξαγορεύσουσιν αὐτῶν τὰ πολλὰ σκεύη τῆς φύσεως ἀπόῤῥητα, ὡς ἅπαντα εἰδότες ἀκριβῶς, καὶ γυμνοὺς αὐτοὺς ἐπιστάμενοι. τοῦτο τοίνυν ἀποκνοῦσιν αὐτούς. ἅπαντες γὰρ ἀκριβῶς ὁμοιοῦσιν τοῖς καλλίστοις τούτοις βιβλίοις, οἷς χρυσοῦ μὲν οἱ ὀμφαλοὶ, πορφυρᾶ δ' ἔκτοθεν ἡ διφθέρα. τὰ δ' ἔνδον, ἢ Θυέστης ἐσθίων τῶν τέκνων ἐστὶν ὁμοῦ, ἢ Οἰδίπους τῇ μητρὶ ξυνὼν, ἢ Τηρεὺς δυοῖν ἀδελφαῖν ἅμα

ipso quod ejectus es, calumnia majorem ad verisimilitudinem conficta, facit ut aut adulter, aut veneficus, aut aliud quippiam tale videaris. Nam accusator etiam tacens fide dignus habetur: tu verò Græculus, moribus levibus, & ad scelus omne facilis. Vos enim omnes hujusmodi esse ducunt, idque jure optimo. Nam mihi causam advertisse videor cur ita de vobis sentiant. Etenim plerique qui in familias veniunt, quòniam boni aliud nihil norunt, divinationem ac veneficia pollicentur, amorum conciliationes, abductiones in hostes: idque eruditos. sese affirmantes, palliis involuti, barbasque non contemnendas promittentes. Quare eadem de omnibus meritò suspicantur: quos optimos putabant, cùm tales videant, ac in primis usitatam illis, & in conviviis, reliquoque convictu adulationem observent, quinetiam in captando lucro servilem animum. Ejectos autem eos oderunt, neque injuria: & undiquaque rationem quærunt, qua si possint, eos funditus perdant. Cogitant enim fore ut multa illa suæ naturæ arcana, ut quibus exactè sint nota, & qui nudos illos viderint, in vulgus efferant. Illud igitur eos angit. Omnes enim sunt similes pulcherrimis istis libris: quorum aurei umbilici, purpurea foris pellis: sed intus, vel est Thyestes liberos suos comedens, vel, Oedipus matris maritus, vel [1] Tereus cum duabus pariter sororibus rem habens. Ta-

1 *Tereus*] Cum sequeretur Prognem uxorem & ejus sororem Philomelam, ambæ versæ sunt in aves. Ovid. 6. Met. Pers. Sat. 6. *Cogn.*

2 E'nef-

ὀπῦσι. τοιοῦτοι καὶ αὐτοί εἰσι, λαμπροὶ, καὶ φιλόλιθοι. ἔνδον δ' ὑπὸ τῇ πορφύρᾳ, πολλὴν τὴν τραγῳδίαν σκέπουσης. ἴκαροι γὰρ αὐτῶν ἴσως ἐξευλήσας, ἢ μικρὸν εὑρήσεις Εὐριπίδου τινὸς, ἢ Σοφοκλέους. τὰ δ' ἔξω, πορφύρα δίπλοϊς, καὶ χρυσοῦς ὁ ὀμφαλός. τοιοῦτ' ὂν ξυνεπιτεθύμηται αὐτοῖς, μισῆσαι, καὶ ἐπιβουλεύσαι, εἴ τις ἀπορήσας, ἀκριβῶς κατανοήσειε αὐτοὺς ὁποτερωθήσῃ, καὶ ὅσῳ πολλοὺς ἐρεῖ. βούλομαι δ' ὅμως ὑμῖν ὥσπερ ὁ Κέβης ὑμῖν, εἰκόνα τινὰ ὧδε τοιαύτην σε βίου γράψαι, ὅπως εἰς αὐτὸν ἀποβλέπων, εἰδῇς εἴ σοι παρατητέον ἐστὶν εἰς αὐτόν. ἡδέως μὲν ἂν Ἀπελλῆ τινα, ἢ Παρράσιον, ἢ Ἀετίωνα, ἢ καὶ Εὐφρανορα ἂν ἐδιηγοῦμαι ἐπὶ τὸν γραφόν. ἐπεὶ δ' ἄπορον τῶν δύρεων τινὰ ὕπτιον γενέσθαι, καὶ ἀκριβῆ τὸν πίνακα, ψιλὴν ὡς οἷόν τε σοι ἐπιδείξω τὸν εἰκόνα. καὶ δὴ χαρέφθω, σκοπὸς λαμπρὸς μὲν ὑψηλὸς, καὶ ἐπὶ χρυσοῦ, καὶ μὴ κάτω ἐπὶ γῆς ἴδρυμένος, ἀλλ' ἄνω τῆς γῆς, ἐπὶ λόφου κείμενος, καὶ ἡ ἄνοδος ἐπίκροτος, καὶ ἀνάντης, καὶ ὀλισθηρὰ ἔχουσα, ὡς πολλάκις ἤδη σφῶν τοῦ ἄκρου ἴσασιν ἁλόντας, καὶ κατὰ κεφαλῆς ἐνεγκόντας, ἐκ τῆς ἀκροτόμου τοῦ τρόπου. ἔνδον δ', ὁ πλοῦτος αὐτὸς καθήσθω, χρυσοῦς ὅλος ὡς δοκεῖ, πάνυ δίπλοϊς, καὶ ἐπίκροτος. ὁ δ' ἔρως μόγις ἀνελθὼν, καὶ πλησιάσας τῇ θύρᾳ, πεπτώκοτι, ἀφορᾶν εἰς τὸ χρυσίον. ἐκπλαγῆσαι δ' αὐτὸν ἡ ἐλπὶς, εὐπρόσωπος καὶ αὐτὴ, καὶ ποικίλα ἀμπεχομένη ἐσαγάτω, σφόδρα ὑπὸ κεκληγμένον τῇ εἰσόδῳ. τοιοῦτος δ', ἡ μὲν ἐλπὶς, ἀεὶ εὐθηνοῦσα. ἀκολουθήσαι δ' αὐτὸν ἄλλαι γυναῖκες, ἀπάτη, καὶ

Tales & ipſi ſunt ſplendidi, & admirandi, ſed qui ſub purpura multam tragœdiam intus occulant: quorum unumquemque ſi evolveris, Euripidis alicujus, aut Sophoclis non parvam fabulam invenies, erunt verò foris ſplendida purpura, & aureus umbilicus. Harum itaque rerum ſibi conſcii, oderunt illos, atque inſidias parant, ſiquis ab illis defecerit, qui eos probè cognitos depingat, qualeſque ſint, evulget. Iam verò libet mihi Cebetis illius exemplo & imaginem quandam hujus vitæ tibi depingere, quam contemplatus ſcire queas, num ex uſu tuo ſit eam adire. Equidem magnopere cupiam, vel Apellem quempiam, vel Parrhaſium, vel Aetionem, vel Euphranorem ad tabulam hanc depingendam adhibere. Verùm quia fieri non poteſt ut aliquem artificem tam egregium, tamque abſolutum nanciſcar, tenuem pro virili imaginem tibi adumbrabo. Ergo pingatur ſublime ac inauratum veſtibulum, neque id humi ſitum in ſolo, verùm procul à terra, in collis faſtigio, cujus aditus valdè ſit acclivis & lubricus, ita ut plerumque, qui jam in vertice ſe fore ſperarent lapſo pede præcipitati cervicem frangant. Intus autem Opulentia ſedeat, tota, ſicuti videtur, aurea, formoſa admodum, & amabilis. Porrò amatur ubi vix tandem conſcendit, jamque ad fores acceſſit, obſtupeſcat, oculis in aurum defixis. Deinde & Spes, quæ & ipſa ſpecioſo vultu eſt, & verſicoloribus amicta, manu prehenſum introducat, mirè jam ipſo ingreſſu attonitum. Exinde Spes illi ſemper præeat: tum aliæ mulieres Fallacia, &

Sce-

καὶ ἀλείφα, ἀναδύσασα τῇ πόρτῃ. ὁδὲ, πολλὰ τ ἄθλιον κλαύσας, πλουτῶν, ἐγχειρεσπάθω αὐτὸν τῇ γήρᾳ, ἤδη ἀποιοσῶσα, καὶ πεπεσμένον τῷ χρόνῳ. ὑστάτη ἡ ὕβρις ἐπιλαβομένη, συρίττει πρὸς τὴν ἀπόγνωσιν. ἡ δ' ἐλπὶς, τὸ λοιπὸν τοῦτο, ἀφανὴς ἀποπτάσθω, καὶ μηκέτι κατ' αὐλὰς εἰσιέτω τὰς χρυσᾶς θυρῶνας, ἐκ πυλῶν δ' ἀπεσφόρα ἐ λιλαθόμας ἐξόδου ἐξαναδείσθω, γυμνὸς, αἰσχύνῃ. ὠχρὸς. χέρνιβι. τῇ ἑτέρᾳ μὲν, τὴν αἰδῶ σκέπων, τῇ δεξιᾷ δ', αὐτὸς ἑαυτὸν ἀγχων, ἀπαντάτω δ' ἐξιόντι ἡ μετάνοια δακρύουσα ἐς δὲν ὄφελον, καὶ τ ἄθλιον ἐπαπολλύουσα. τοῦτο μὲν ἔσω τὸ πλῶν τ γραφῆς. σὺ δ' ἂν ὦ ἄριστε Τιμόκλεις, αὐτὸς ἤδη ἀκριβῶς ἐπισκοπῶν ἕκαστα, σκόπησον εἰ σοι καλῶς ἔχει, παρελθόντα εἰς τὴν εἰκόνα κατ' ταύτας τὰς θύρας, [1] ἐκείνῳ τῷ ἐμπαλιν αἰσχρῶς ὕστερος ἐκπεσεῖν. ὅ, τι δ' ἂν πράξῃς μέμνησο τῦ σοφοῦ λέγοντος, ὡς θεὸς αἰτίαν ἐλομένου.

Servitus eum exceptum Labori tradant: hic verò miserum illum diu exercitatum tandem Senectæ tradat jam morbidum, & colore commutato. Postrema verò Contumelia, arreptum illum ad Desperationem pertrahat: ab eoque tempore Spes avolans evanescat. Tum ille non amplius per fores aureas per quas fuerat ingressus, sed per posticum & occultum exitum expellatur, nudus, ventricosus, pallidus, senex: læva pudorem occultans, dextra seipsum strangulans. Occurrat autem exeunti Pœnitudo frustrà lachrymans, & miserum insuper conficiens. Atque hic esto picturæ finis. Tu igitur optime Timocles, ipse diligenter consideratis singulis, expende num è re tua sit ut in hanc imaginem per aureas illas fores ingressus, per illas longè dissimiles tam turpiter excidas. Quicquid autem feceris, memineris sapientis illius, qui dixit, [2] Deum in culpa non esse, sed eum qui delectum fecerit.

1 Ἐκείνῳ τῷ ἐμπαλιν] Sensus facilior si legas ἐκείνης τ ἐμπαλιν. Bourd.
2 *Deum in culpa non esse*] Considerat enim id quod est in hominum moribus ut cum ipsa incogitantia præcipites ruant in mala, deinde tamen iis irretiti culpent fortunam & numina. Homer. Odyss. 1. Æschyl. in Promet. *Cogn.*

ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΠΙ ΜΙΣΘΩ ΣΥΝΟΝΤΩΝ.

APOLOGIA PRO IIS QVI MERCEDE CONDVCTI SERVIVNT.

ARGVMENTVM.

Hæc Apologia est, non in genere omnium eorum, qui mercede conducti serviunt, sed libri seu Orationis superioris propriè, & autho-

1 Ἀπολογία] Sufficiat mihi dixisse Petrum Mosellanum hujus Apologiæ Inter-

thoris ipſius Luciani. Nam poſt ſcriptum illud editum, ſenior jam in aulam atque familiam Cæſaris ſeſe contulerat, & conditionem procuratoru, ut videtur, principis in Ægypto acceperat, ut infra ex ipſa quoque oratione patet. Hoc igitur factum ſuum, quia cum ſuperiore ſcripto prorſus pugnare videtur, defendit primùm à diviſione ſeu diverſitate conditionum, quòd longe aliare ſit, principi operam ſuam locare, quàm apud civitem aliquem privatum ſervire. Deinde quòd non omnes mercenarios miſeros dixerit, ſed ſolùm eos, qui prætextu doctrinæ & literarum ſerviant: ſe verò alio pacto mercedem accipere, quàm illos, nempe cum præter ſalarium ingens, etiam in magna exiſtimatione vivat: publiciſque rebus procurandis præſtitutus, tum certam quoque ſpem, totius alicujus provinciæ, aut regni aliquando adminiſtrandi, propoſitam habet. Denique quòd cùm nemo quicquam ferè gratis faciat, & tamen bonum virum conveniat, certo alicui operi intentum eſſe, neque ignaviter feriari, neque ipſe adhucdum eo perfectionis venerit, ut omnem mercedem, aut honorem prorſus contemnere queat. Atque huic defenſioni, præmittit Sabini (ejus ad quem ſcribit) accuſationem per proſopopœiam, qua ſe ipſum fingit ab illo graviter accuſari, ut qui ſupra quidem de ſervitute apud divites optimè atque utiliſſimè ſcripſerit, nunc autem contrà, quaſi mutata ſententia, idem vitæ genus ingreſſus ſit, perinde quaſi aliud lingua ſonare voluerit, aliud animo ſenſerit, exaggerata hac vitæ, ſcriptorumque diverſitate ac repugnantia, multis variiſque tum ſimilibus, tum exemplis. Exordiatur autem per præoccupationem, à ſimulatione admirationis, quam & ipſam à circumſtantiis ætatis & cauſſæ amplificat.

Πάλαι σκοπῶ πρὸς ἐμαυτὸν ὦ καλὲ Σαβῖνε, ἅττινά σοι εἰκὸς ἐπιλήξειν ὧν εἶπεν, ἀναγνόντι ἡμῶν τὸ περὶ τῶν ἐπὶ μισθῷ συνόντων βιβλίον. ὅπ μὲν γὰρ οὐκ ἀγέλαστι διηξήεις αὐτὸ, κἀγὼν μοι πρόδηλον. ἃ δὲ μεταξὺ καὶ ἐπὶ πᾶσιν ὑπὸ σοῦ ἐλέγετο, τοῦτο τὸν ἐφαρμόττειν ζητῶ τοῖς ἀνεγνωσμένοις. εἰ τινων μὴ κακῶς ἔχω μαντικῶ δοκῶ μοι ἀκούειν σου λέγοντος, εἶπέ τις αὐτὸς τοῦτο

Iamdudum apud me cogito, præclare Sabine, quæ tibi noſtrum de iis qui mercede conducti ſerviunt, libellum legenti in mentem veniſſe dicenda veriſimile eſt. Nam quòd in eo legendo riſum non tenueris, mihi certò conſtat: ſed quid interim in ſingula diceres, id nunc noſtris à te lectis accommodare quæro. Quare niſi malè vaticinor, te dicentem audire mihi videor. Ecquis iſte eſt, qui cum

terpretem oculis ſuis in hac uſum non fuiſſe, donec majus otium probandi. hujus Apologiæ pars potiòr in tractatu præcedente, quale illud ſtatim ab initio ὑπὸ πλοιῷ τινὶ χρυσῷ, & pag. ſeq. *Bourd.*

χαρᾶφὼς, καὶ καταγέλαστον ὅτου δεινὴν καὶ ἅπαξ τοιαύτην βίαν διεξελθών, ἐπίτηδες πάντων συλλαθόμενος, ὀρθρίσας φησὶ μεθαπεσόντα, ἐκὼν ἑαυτὸν φέρων εἰς δουλείαν ὅτου τοσαύτη, καὶ τοιαύτη ἐπιμέλεια ἐγένετο; πόσοι Μίδαι, καὶ Κροῖσοι, καὶ Πακτωλοὶ ὅλοι μετέπεισαν αὐτὸν ἀφέναι μὲν τὴν ἐκ παίδων φίλην καὶ συντροφον ἐλευθερίαν, ὥσθ' ὑπὸ ἅλα τὸ Αἰακεῖον γενόμενον, καὶ μονονοὺ τὸ ἕτερον πόδα ἐν τῷ πορθμείῳ ἔχοντα, παρέχειν ἑαυτὸν ἕλκεσθαι, καὶ φέρεσθαι, καθάπερ ὑπὸ κλοιόν τινι χρυσοῦν τὸν αὐχένα δεδεγμένα, οἷα ἐστὶ τὰ τυφώττων πλησίον τὰ σφιγγία, καὶ τὰ καρφάλια. πολλὴ γοῦν ἡ ἀμφάνεια καὶ νῦν βίαιόν τι σύγχραμμα, καὶ τὸ ἄνω καὶ πορφυροῦν χαρτίον, καὶ ἀνεσταλμένα τὰ πάντα, καὶ παλινῳδεῖν ὥσπερ τὸ χεῖρον, τοῦτ' ἂν εἴη, οὐχ ὑπὲρ

cum hæc ſcripſerit, & gravi adeò accuſatione hoc vitæ inſtitutum inceſſerit, poſtea tamen omnium oblitus, velut teſtula, quod ajunt, tranſmutata, ſeipſum ultrò in ſervitutem adeò manifeſtam, & conſpicuam conjecit? Quot Midæ, quot Cræſi, quot Pactoli, vel toti hunc hominem à ſententia dimoverunt, ut charam illam, & à pueris connutritam libertatem repudiet, & quanquam ab Æaco non procul abeſt, alterumque pedem in cymba Charontis propemodum habet, ſeipſum tamen trahendum, ac ferendum huc illuc præbeat, ac ſi collario quopiam aureo ſit illigatus, quales ſunt illi torques & colaria delicatorum divitum. Longè ergo vita quam nunc vivis, à tuo ſcripto diſſidet, & hoc certè fuerit, quod ajunt, flumen ſurſum ferri, rerum omnium ordinem ſubverti, atque in deterius recantare, non Helenæ

1 Τὰ σφιγγία & τὰ καρφάλια] Hanc vocem interpretor alibi ut ſequentem καρφάλια. Bourd. Hæc ultima vox καρφάλια non mihi videtur ſana, & credo corruptam fuiſſe ab iis, qui σφίγγια intellexerunt armillas vel collaria, quaſi ἀπὸ τῆ σφίγγειν dictum foret σφίγγιον, omne id quod premit aut ſtringit aliquam corporis partem. At ego non poſſum ſic intelligere σφίγγιον. Nam nec Græci viri nec Romani collaria aurea vel armillas geſtabant, Barbaricus mos erat geſtandi talia καλλωπίσματα, & ideo dictus eſt Torquatus Manlius ille Romanus, eo quod redierat à monomachia cum Gallo torque aureo inſignis, quem detraxerat hoſti, & eo ſpolio gloriabatur, cum mos non eſſet Romanis torques geſtandi, quod in eo erat extraordinarium & ἐξαίρετόν τι: nam ſi plures Romani ſoliti fuiſſent talia ornamenta geſtare, non fuiſſet ratio eum ita cognominandi ex re ſolita, & ei cum aliis Romanis communi. Moſellanus interpretatur σφίγγιον *amuletum*, ſed nullum auctorem habet ejus ſignificatus. Amuletum Græce dicitur φυλαμμα, φυλακτον, ἀποτροπαῖον, nec puto Lucianum in re, quæ per plures voces Græcis uſitatas ſignificari poterat, voluiſſe uti voce, cujus ſignificatus erat omnino inſolitus, & ignotus. Igitur σφίγγιον, ut arbitror, diminutivum eſt vocis σφίγξ, quod eſt animal è ſimiarum genere, quo minus & exilius, eo pretioſius & magis æſtimatum: ea vocamus in Gallia *guenuches* & *apajous*. Eam vocem Græcam etiam Latinam fecit Plinius lib. 6. cap. 29. ubi de iis mercibus, quæ ab Adulito emporio Troglodytarum aſſeruntur, ait: *deferunt plurimum ebur, rhinocerotum cornua, hippopotamorum coria, celetum teſtudinum, ſphingia, mancipia.* Et rurſus eodem capite: *animal ſphingion.* Talia animalia ſæpe vidimus apud reges, principes viros, & luxuriantes divites, alligata per collum vel per ilia ſtipiti aliquando & ſphæræ è ligno vel metallo, ne libere vagari ſinantur, & ſic alligata

ma-

παρέχειν ἑαυτὰ ἠλικίαν κλοιῷ δεδεμένα, & auro etiam vel ligati vel ornari solita fuisse testatur ipse Lucianus infra adversus indoctum: πλουσίας γὰ ὁ πλοῦτος, ἢ παρεσμία φησὶ, κ' ἂν χρύσια ἔχα συμβολα. His positis pro κορύλια (quam vocem Mosellanus interpretatur *coralia*, tamquam si κοραλια scriptum esset) legendum puto κορέσια vel κορεσια vel κωφαλια, quarum vocum idem est significatus, nimirum παιδια vel παιδάρια, & duarum quidem, quas primo loco posuit, frequentissima occurrunt exempla, ultimam κωφάλια. Hesychius habet sic: Κοφάλιον, παιδάριον, χάρμον, & paulo post: κωφάλισκον, μειράκιον. Sic autem intelligendi ratio est, quod Romani divites & luxuriantes pueros pulchritudine & corporis mollitie insignes trimulos vel quadrimos auro & gemmis ornatos habebant in deliciis, qualis erat ille Philocommodus Imperatori Commodo percarus, de quo Herodianus in Commodo: ὧ ἦ παιδίον πάνυ νήπιον, τῶν δη τ' γυναικῶν μᾶλ' ἐθάτῳ, χρυσῷ ἦ ἐ λιθοις ἀφελυτίμοις κεκοσμημένῳ, οἷς δὴ χαίρειν Ρωμαίων οἱ πρῶτοι τις. *Erat autem puerulus valde simplex ex iis, qui nulli sine veste auro & gemmis ornati, quibus delectantur Romani luxui dediti.* de iisdem loquitur Dio Cassius lib. 48. παιδίον τι ἔτ' ἀβέβαιον οἷα αἱ γυναῖκες γυμνὰ, ἀς πλοῦτ' ἀνεχόμεναι τρέφεσι. Quæ sic vertit Xylander: *puellus quidam, quales garrulitate amabiles matrona nudas delectationis causa alere solent.* Nec obiiciatur pueris non convenire vocem ἠλικίαν & κλοιῷ δεδεμένα: vox ἠλικίαν optime convenit voci σφίγγα, vox φίγγεσθαι vero apprime convenit voci κορέσια & aliis, quæ puellum significant. Simiæ trahuntur, pueri portantur: κλοιὸν simiæ datur, ut trahatur: puero ut ornetur. Ideo in nostra interpretatione nulla est absurditas. *Palm.* Quæ notaverit ad hæc verba eruditissimus J. Bochartus delectatione digna judicavimus. Verbotenus itaque ipse de Animalibus sacr. script. lib. 1. cap. 7. Part. II. pag. 703. edit. Londinens. Locum hunc quisquis attente legerit mendosum esse fatebitur in voce κορέλια, cum ea vox ad rem non faciat. in Oratione hac aulicæ vitæ molestias graphice depinxerat, & quam sit indignum docto homine & liberaliter instituto, tenuis lucelli spe illectum, magnatibus operam suam addicere. Tamen idem jam senior in *Cæsaru* aulam se contulerat. Quod illi objiciens *Sabinus* quidam petit quot *Midæ*, quot *Crœsi*, quot *Pactoli* illi persuaserint ut chara illa libertate cui à pueris assueverat, abdicata se huc illuc trahendum ac raptandum præberet, καθάπερ &c. *Ac si collum revinctum haberet aureo quodam collari, qualia sunt delicatorum divitum monilia & corallia (id est monilia è corallio facta)* ita reddidit Cl. *Botius*; sed quod illius pace dixero, ineptissime. Primo enim τὰ σφίγγια sunt *sphinges non monilia*. 2. Et vel si monilia reddas tamen τὰ σφίγγια & τὰ κορέλια non erunt *monilia ex corallio* sed *monilia & corallia*. 3. Præterea δὲν πλουσιας *divites* inter *Romanos*, de quibus hic agitur, olim habuisse monilia corallina, merum somnium est, cum ne monilia quidem habuerint. Monile enim muliebre fuit ornamentum, ut notat *Servius* in librum septimum *Æneidos*. 4. Denique *Lucianus* inepte diceretur aureo collari esse revinctus qualia sunt divitum monilia corallina. Nam utut ponas divites habere monilia, tamen iis monilibus non dicentur esse *revincti*, quasi captivi detinerentur. Nec monile corallinum cum aureo collari tamquam simile conferri potest. Nihil enim est auro commune cum corallio. Itaque *Botius* hunc *Luciani* locum intactum præterire debuisset potius quam illi tam ridiculum sensum affingere, & verbis auctoris tam parum consonum. Sed fortasse pro τὰ κορέλια legendum τὰ παρδάλια vel παρδάλια, ut significetur *Lucianus* aurea catena esse revinctus, quomodo è simiarum genere sphingia, & pardalia, seu pantheræ vinciri solent in opulentiorum ædibus. Sphingia dicimus cum *Plinio* libri 6. c. 29. Et τὰ παρδάλια vel παρδάλια cum *Philosopho* libri secundi *Historiæ animalium* capite undecimo, & *Photio* in *Excerptu* ex *Philostrato*. Nobilissimus, atque idem doctissimus, mihique amicissimus *Dominus de Grentemesnil* τὰ κορέλια mutat in τὰ κυνάρια. Cui conjecturæ suffragium adderem libens, si catelli vincti detinerentur, de quo hic videtur agi. Pro τὰ σφιγ-

Ἑλένης μὲν δή, οὐδὲ ὑπὲρ τῶν ἐπ' Ἰλίῳ γεγομένων, ἀλλ' ἔργῳ ἀναπεπομένων τῷ λόγῳ, καλῶς προσέρχῃ διεξιών. τοῦτο μὲν γὰρ ἴσως ἐμοῦ ἀκούσαντος, ὡς τὸ εἰκὸς, λελήθασί σε. ἐπάξεις δ' ἴσως καὶ αὐτὸν ἐμὲ ξυμβουλήν τινα τοιαύτην, οὐκ ἀκαίρως, ἀλλὰ φιλικήν, καὶ οἵαν σοι χρῆσθαι, καὶ φιλο-

lenæ per Iovem, nec eorum gratia quæ apud Ilium gesta sunt, sed quòd facto everia sunt ea, quæ ante probè à te dici videbantur. Hæc sanè tecum te dixisse verisimile est. Ac forsitan ad me ipsum ejus generis consilium afferes, non intempestivum, sed amicum, & quale tibi cum viro bono, tum philosopho

γία & τὰ περάλια legebam olim τὰ ὀφίδια & τὰ κολλάρια, *armilla* & *collaria*, seu *monilia*. Quasi verborum hic esset sensus, *Lucianum* aureis vinculis detineri, qualia sunt opulentiorum armillæ & torques. Ὀφίδια proprie sunt *anguiculi*, sed & *armillæ anguium figuram habentes, quæque brachium in anguium modum circumplicant*. Ἐπιστολὰς ὄφεις vocat *Philostratus in Epistolis*. Et pluribus describit *Nonnus* libro quinto Dionysiæ. *Collarium* autem pro torque est *Romana* vox, qua *Plautus*, *Lucilius* & *Varro* usi sunt. unde קולרין *Kolarin* vel קולריא à *Kolarata Chaldæis* & *Thalmudicis*. Et græcis κολλάριον. Hesychius κλοιὸς, σφὲς περαχλιῶν δίσμοις, κολλάριον, ἤτοι μανιακὸς. *Philoxenus* in *Glossis* κολλάριον *collarium*. *Aristophanis Scholiastes* ad *Vespas* κλοιὸς τὸ κολλάριον παρ' ἡμῖν λεγόμενον. Et in *Plutum*, κύων δ' δίσμοις ἐστὶ ξύλινος, ὃν οἱ νῦν κλοιὸν ὀνομάζουσιν οἱ δὲ κηλὸν lege κολλάριον. Itaque videbantur Luciani σφιγγία in ὀφίδια & περάλια in κολλάρια sine crimine posse mutari, quia hæ voces ab invicem non multum abludunt. Sed jam displicet hæc conjectatio. 1. Quia divites torquatos & armillatos non reperio, nisi inter barbaros, de quibus hic agi nemo dixerit. Torquatus quidem fuit *Manlius* sed peculiari de causa, quam nemo nescit. Ita etiam nonnulli alii, non tamen opum, sed virtutis causa torque donati. 2. κολλάρια ad pœnam potius quam ad ornatum pertinent. 3. Et vox erat ignota *Græcis ævo Luciani*, qui purissime scripsit, neque solet *Latina* vocabula usurpare. 4. Denique aurea vincula, quibus *Lucianus* detineri credebatur, conferri vix possint cum armillis, & monilibus, à quibus non detinentur, qui illis utuntur ad ornatum. Hæc igitur conferre jam malo cum catenis aureis, quibus *Romani* Magnates sphinges, & pardos devinciebant. Nam ad hæc quoque aurum adhibitum. Hinc de cervis *Martialis* libri primi *Epigrammate* 105.

Mordent aurea quod lupata cervi.

Et *Ovidius* de cervo quem occidit *Cyparissus* *Metamorphoseos* libro decimo:

Pendebant tereti gemmata monilia collo.

Et *Plinius* lib. 8. cap. 32. *Vita cervis in confesso longa, post centum annos aliquibus captu cum torquibus aureis.* Proinde sphinges quoque & pardos catenis aureis devinctos fuisse credibile est. Quo facit, quod ex *Philostrato* refert *Photius*. Αθ. 241. Ἄ"χαται φησὶ περὶ Παμφυλίας παρδάλεον ζεσταῖς ἅμμασι, ὃν περὶ τῷ δειρῇ ἔσειρε χρυσῆν δὴ λῦσ, ὃ ἐπιγεγραπτο Ἀρμενιοις γράμμασιν, βασιλεὺς Ἀρσάκης θεῷ Νυσίῳ. i. e. *Aliquando in* Pamphylia *captum fuisse pardalium* (id est *pantherum* seu *pardum*) *aureum torquem circa collum habentem*, Armeniis *literis* sta *inscriptum*, *Rex Arsaces Deo Nyseo*. Tamen si quis aliud vero similius proferat, illud lubenter amplectar. Modo id concedatur quod ut rem certam affero vocem περάλια in *Luciano* esse corruptam ac proinde nihil ex ea de coraclio posse elici. *Almeloveen.*

1 Ἰλίῳ] Tangit in Piscat. & in Pseudolog. *Bourd.*

1 Οὔτε

σόφῳ ἀνδρὶ πρέπουσα· ἢν μὲν οὖν ἡσυχ' ἀξίαν ὑποδύεσθαι τὸν σὸν σοφιστὴν ὑποκείνωμαι, οὗ ἂν ἡμῖν ἔχῃ, καὶ τῷ λογίῳ θύσομεν. εἰ δὲ μή, ἀλλὰ σὺ προθήσεις τὰ ἐνδέοντα. ὥρα τοίνυν μεταπαύεσθαι ἡμᾶς τῶν σκλήνων, ἐμὲ μὲν σιωπᾶν, καὶ ἀνέχεσθαι πεμνόμενον, καὶ καιόμενον, εἰ δέοι, ἐπὶ σωτηρίᾳ, σὲ δ' ἐπιπάττειν τὰ φαρμάκια, καὶ τῷ σμίλῃ ἅμα προσχαίρειν ἔχοντα, καὶ τὸ καυτήριον ἑτοῖμον. καὶ δὴ προσλαβὼν τῷ ῥήτορι, σὺ τοῦτο πρός με ὁ Σαβῖνος ἤδη λέγεις, πάλαι μὲν ὦ φιλότης, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, δυσκίνητα τοῖς σοῖς τοῦτο σύγγραμμα, καὶ ὑπὸ πολλῶν πολλάκις διεχθέν, ὡς οἱ τότε ἀκριβασταὶ μύοι διηγοῦντο, καὶ ἰδίᾳ προσ τοῖς πεπαιδευμένοις, ὁπόσοι ὁμιλεῖν αὐτῷ, καὶ λέγειν χειρὸς ἔχειν ἠξίωσαν. ἅτε γὰρ τῶν λόγων προσκυνῶν, ὑπομιμνῄσκει, καὶ ἡ ἱστορία πολλή, καὶ ἐμπειρία τῶν πραγμάτων, καὶ ὅτι ἔκφυσις σαφῶς ἐλέγχου. καὶ τὸ μέγιστον, ὅτι χρήσιμα πᾶσιν ἦν, καὶ μάλιστα τοῖς πεπαιδευμένοις ὡς μὴ ὑπ' ἀγνοίας σφᾶς αὐτοὺς εἰς δουλείαν ὑπάγειν. ἐπεὶ δὲ σοι μεταδέξει βελτίω ταῦτ' εἶναι, καὶ τῷ μὲν ἐλευθερίαν μᾶλλον χαίρειν ἐᾶν, ζηλῶσαι δὲ τὸ ἀγχίνεσθαι τὸν Σικυώνιον ἰαμβεῖον, [1] Ὅπου τὸ κέρδος, ἐνθὰ φύσει δουλευτέον, ὥρα ὅπως μηδεὶς ἐπ' ἀκαιρότητί σου ἀπαγνώσεται αὐτό. ἀλλὰ μὴν ἄλλῳ παρόχῃς τῶν τὰ παρόντα σοι βίου ὁρώντων, ἐπελθεῖν τὰ γεγραμμένα. εὔχου δὲ Ἑρμῇ τῷ

pho conveniat. Itaque si suam quam induo personam, ut decet egero, bene nobiscum agetur, & eloquentiæ Præsidi Mercurio sacrificabimus. Sin minus, quæ deerunt tu addes. Iam ergo fuerit tempus, ut transformata cœna, ego quidem taceam, & me secari, atque uri sustineam, si ad salutem necesse sit, tu verò medicinas adornes, scalprum in promptu habens, & cauterium candens. Nunc igitur tu, ô præclare Sabine, à me acceptis dicendi vicibus, sic mecum agis. Olim quidem amice, liber hic tuus ut par erat in precio est habitus, & vulgo ostentatus (ut qui tum audiverunt, nobis narrarunt) & peculiariter apud eruditos, quotquot cum ipso versari, & præ manibus habere dignati sunt. Etenim & verborum apparatus culpa vacat, multamque historiam & rerum experientiam continet, & singula dilucidè dicuntur. Maximum verò est, quòd illa omnibus, ac potissimum eruditis conferunt: ne per rerum inscitiam sese in servitutem introducant. Sed cùm mutata sententia statueris vitæ aulicæ statum meliorem esse, & libertati longum valedicere, & jambicum illud generoso animo indignum imitari, *Vbi est lucrum naturæ adacta, servies:* vide ne quis id te legentem audiat: imò nulli eorum: qui præsentem tuæ vitæ conditionem cernunt, tua scripta recensenda præbeas. Verùm ab Inferorum legato Mercurio precare,

1 Ὅπου τὸ κέρδος, ἐνθὰ φύσει δουλευτέον] Versus est Euripidis, ad quem olim parodia alluserit Antigonus Cocles ille, dum Demetrio filio suadere volebat, ut Philan Antipatri filiam & Crateri viduam jam ætate aliquantum provectam duceret uxorem, Demetrius vero ob inæqualitatem ætatis eas nuptias aspernabatur; dixit filio pater: Ὅπου τὸ κέρδος, ἐνθὰ φύσει γαμητέον. Refert Plutarchus in Demetrio. *Palm.*

χθονίῳ, καὶ τὰ ἀκηκόοτων τοῦτο ἔργον, πολλῷ λήθῃ κατασκεδάσαι. ἢ δόξεις τῷ Βελλεροφόντῃ παραπλήσιόν τι πεπονθέναι, καὶ σαυτῷ ὁ Βελλεροφόντης, γεγραφὼς τὸ βιβλίον. μὰ γὰρ τὸν Δία οὐκ ὀρθῶς τοῦτο ἀπολογίαν, ἤτις ἂν σοῦ πρόσωπος σοι γένοιτο πρὸς τοὺς κατηγόρους. καὶ μάλιστα, ὦ σὺν γέλωτι αὐτὸ ποιῆσαι, ἐπαινοῦντες μὲν τὰ γεγραμμένα, καὶ τοῦτο σὺ αὐτοῖς ἐλεύθερόν σου, αὐτὸν δὲ τὰ συγγράμματα δυσχεραίνειν ὁρῶντες, καὶ ἐκ τοῦ τραχήλου ὑποπεπτωκότα τῇ ζυγῷ. οὐκ ἀπεικότως γὰρ ἂν λέγοιεν, εἰ λέγοιεν, ἢ τοι ἄλλως γε γυναικὸς ἀνδρὸς εἶναι τὸ βιβλίον, καὶ σὲ τὰ πολλοὺς, ἀλλοτρίοις πτεροῖς ἀγάλλεσθαι, ἢ οἷος σὸν ἐστι. [1] ὅμοιά σε τῷ Σαλαίθῳ ποιεῖν. ὃς πικρότατον καὶ μοιχὸν τοῖς Κροτωνιάταις νόμον θεὶς, καὶ θαυμαζομένῳ ἐπ' αὐτῷ, μεζόνως κρὰν αὐτὸς ἑάλω, μοιχεύων γε ἀδελφοῦ τὴν γυναῖκα. ὥστε πολλὰ τοίνυν καὶ σὲ τὸν Σαλαίθου σκέπτον, φαίη τις ἄν. μᾶλλον δὲ πολὺ μετριώτερος σκέπτου, ἔρρω μὲ ἄλως ὡς ἐφάσκειν ἀπολογεῖσθαι, ἑκὼν δὲ μᾶλλα οὐδ' ὑχὶ ἐς τὸ πῦρ ἁλλόμενον, καίτοι ἐλεόντων αὐτὸν ἤδη Κροτωνιατῶν, καὶ [2] ἐνδιδόντων φυγεῖν εἰ βούλοιτο. τὸ δὲ σὸν, ὃ φίλε μικρὸν ἀτοπώτερον, ἀπελαθεὶς μὲν ἐν τοῖς λόγοις τὴν δὲ τοιαύτην βίᾳ διαλοιδόρησιν, καὶ κατηγορηθεὶς ἐς τις εἰς πλησίον πνὸς ἐμπεσὼν, καὶ καθίσας ἑαυτὸν, ἀνέχοιο, μυρία τὰ δυσχερῆ πάσχων, καὶ ποιῶν. ἐν γήρᾳ δὲ ὑστάτῳ, καὶ ὀρθὸν ἤδη ὑπὲρ τὸ ᾄδειν, ὑπὸ ἀχθηδόνος λατρείαν ἐπαναπρεμμύκα, ἐ

care, ut eos qui ista olim audiverunt, multa oblivione aspergat. Alioqui simile quid fabulæ illi Corinthiæ accidisse tibi videbitur, ut quemadmodum Bellerophontes, librum contra te ipsum scripseris. Per Iovem enim non video, quæ tua adversus accusatores, speciosa saltem defensio esse possit: præsertim si cum risu actionem intendant: ac laudent quidem tua scripta, & eam quæ illis inest libertatem: te verò scriptorem videant servientem, & sponte collum jugo subdentem. Itaque nihil absurdi pronunciarint si dicant, vel alius generosi viri esse hunc libellum, te verò graculum alienis plumis exultare: vel si tuus sit, te similia Salæthо facere, qui cùm legem durissimam Crotoniatis in adulteros tulisset, ob eamque admirationi esset, paulò post cum sui fratris uxore in adulterio est deprehensus. Quare non ineptè quispiam te Salæthum illum esse diceret. Nisi quòd longè tolerabilius est ejus factum, qui quod fecit, cùm causam ageret, amore se captum fecisse fatebatur, & sponte maximo animo in ignem insiliit: tametsi Crotoniatæ hominis miserebantur, & exulandi, si vellet, copiam faciebant. At tu fecisti multò absurdiùs, qui vitæ quidem ejusmodi servilem conditionem accuratè tuis in libris persequeris, eumque incusas qui in divitis famulitium incidat, & se velut in vincula conjiciens, infinitas molestias pati & inferre sustineat: at in extrema senectute, jam-

1 Ὅμοιά σε τῷ Σαλαίθῳ] In margine Cod. Regii Ζαλεύκῳ, mendose, sunt enim variæ historiæ, patet conferenti. *Bourd.*

2 Ἐνδιδόντων φυγεῖν] Hic rectè Interpres Atticam expressit dictionem. *Idem.*

1 Συγκεί-

μοσυνῆς ἐ ἐμπορπάσῃ σῷ τῇ. ὅσῳ γὰρ φασιν ἐπισημότερος εἶναι δακεῖν, τοσούτῳ κρείττονος ἂν δόξειας εἶναι, ἀπιφωνῶν τῷ νῦν βίῳ τοῦ βιβλίου. καίτοι τί δεῖ κενὴν ἐπὶ σὲ κατηγορίαν ζητεῖν, μὴ τῶν ἰωμῳδῶν τραγῳδίαν λέγουσαν, Μισῶ σοφιστήν, ὅστις οὐ σαυτοῦ σοφός; σὺν ἀληθέσιοι ἂν οἱ κατηγορῶντες καὶ ἄλλων παρῳδιγμάτων ἐπὶ σέ. ἀλλ' οἱ μὲν, τοῖς τραγικοῖς ὑποκριταῖς εἰκάσουσιν. οἱ ἐπὶ μὲν ἂ σκιωῆς, Ἀγαμέμνων ἑκάστοτε αὐτῶν, ἢ Κρέων, ἢ αὐτὸς Ἡρακλῆς εἶσιν. ἔξω ἂ, Πῶλος, ἢ Ἀριστόδημος, ἀποθέμενοι τὰ σκευοποιΐα, γίγνονται ὑπόμισθοι τραγῳδοῦντες, ἐκπίπτοντες, καὶ συρόμενοι. σύνιστε ἂ, μασιγούμενοί πῃ αὐτῶν, ὑπὸ τοῦ θεάτρου δοκῇ. ἄλλοι ἂ, τὸ δὲ πολλάκις πεπονθέναι σε φήσουσιν, ὃν Κλεοπάτραν τὴν πάνυ φασὶ χθιζὸς. σκέψασθε γὰρ διδαχθέντα τινὲς μὲν ὀρχεῖσθαι κόσμιως, καὶ ἐμμελῶς, καὶ ἐπιπόλυ ἰωμῳδεῖσθαι μέντοι γε ὑπὸ χάριτος, καὶ τὸ πρέπον φυλάττοντα, καὶ τοῖς ἄδουσι ἐ αὐλοῦσι [1] συγκείμενον ὑμέναιον. ἐπεὶ ἂ εἶδεν ἰχάδας εἰμὴ, ἢ ἀμύγδαλον πόρρω κειμένην, μετρίως χαίρειν φράσαντα τοῖς αὐλοῖς, καὶ ῥυθμοῖς, καὶ ὀρχήμασι, συναρπάσαντα, καταπράγειν, ἀποῤῥίψαντα, μᾶλλον ἂ σωτερίψαντα τὸ σκέλος. καὶ σὺ τοίνυν φαῦλον ἂν, οὐχ ὑποκριτὴς, ἀλλὰ ποιητὴς ἦ καλλίονος, ἐ νομοθέτης ἡδόμενος, ὑπὸ ταυτησὶ ἦ ἰχάδος ἀφαφανείσης, ἐλίγχθης πίθηκος ὢν, ἐ ὑπ' ἄκρα χίλυς φιλοσοφῶν, καὶ jamque fere ultra limen illius, adeò illiberalem ſervitutem elegiſti, ac propemodum de ea te jactas. Quanto itaque ut ajunt, inſignior eſſe videris, tanto videaris riſu dignior, cùm tua vita tuis ſcriptis reclamet, Ecquid attinet novam accuſandi rationem adverſum te quærere, poſt admirandam illam tragœdiam quæ dicit. *Sapientem eum odi qui ſibi ipſe non ſapit?* Nec alia tuis accuſatoribus exempla in te deerunt. Verùm alii te tragœdiarum actoribus aſſimilabunt: quorum quiſque in ſcena quidem eſt, vel Agamemnon, vel Creon, vel ipſe Hercules: extra verò Polus, aut Ariſtodemus, depoſitis perſonis fiunt mercenarii tragœdiæ actores, qui excidunt, & exibilantur, & quorum aliqui nonnunquam flagris cæduntur, ut ſpectatoribus viſum fuerit. Alii idem quod ſimiæ tibi contigiſſe dicent, quam celebris illa Cleopatra dicitur habuiſſe. Ea enim probè edocta, cùm aliquandiu compoſitè modulateque non ſine magna ſpectantium admiratione, ſaltantis habitum exhibuiſſet, & decorum ſervaſſet, atque hymenæum voce ac tibia canentibus reſpondiſſet: poſteaquam caricas puta vel amygdalam procul jacentem vidit, abjecta vel diſcerpta potiùs perſona, tibiis, modulis, ſaltationibus longum vale dixit, correptam verò amygdalam arrodere cœpit. Sic etiam tu, dixerint illi, qui non hiſtrio, ſed author rerum pulcherrimarum, & legiſlator fuiſti, objecta hac carica, te ſimiam eſſe prodidiſti, ut qui ſummis tantum labiis ſis philoſophus, alia-

1 Συγκείμενον] Mſ. συγκινέμενον, Bourd.

ἕτερα μὲν [1] κἀΐδων σοὶ φρεσὶν, ἄλλα δ' λέγων, ὡς εἰκότως ἂν τινα ἐπὶ σοὶ εἰπεῖν, ὅπ ἃ λέγεις, ταῦτ' ἐφ' οἷς ἐπαινεῖας ἀξιοῖς, χείλεα μὲν σὰ ἐδίψην, ὑπερώων δ' αὖ κεκαλέλοιπε. τοιγαροῦν, ὦ δύστηνε, δίκας ἔτισας, ἀσπιτῶς μὲν θρασυκάρδῳ πρὸς τὰς ἀνθρώπων χρείας, μὴ μικρῷ δ' μετοικικῷ ὑπὸ κήρυξιν ἐξομπάρδῳ τῷ ἐλαφρείᾳ. καὶ ἐώκεις ἡ Ἀδράστεια τότε κατόπιν ἐφεστῶσά σοι σύδικιμᾶντι, ἐφ' οἷς κατηγορεῖς τ' ἄλλων, καὶ ἐμπλαῦν, ὡς ἂν τὸς εἰδῇς τῷ μέλλοντί σοι ἐς τὸ ὅμοια μεταβολῶν, καὶ ὅπ οὐκ [2] εἰς τ' κάλπον πτύσας ἀφότερον, ἠξίους κατηγορεῖν τ' ἀφ' ποικίλας τινὰς τύχας, τοιαῦτα πράττειν ὑπομένοντων. εἰ γὰρ ὑπόθοιτό τις τῷ λόγῳ τ' Αἰσχίνῃ μὴ τῷ κρ' Τιμάρχῳ κατηγορεῖν αὐτὸν ἁλῶναι, καὶ φωραθῆναι τὰ ὅμοια πράττοντα, πόσον ἂν οἴῃ δῆτ' τ' ὁράντων ὑγιᾶ τ' γάλακτα, εἰ Τίμαρχον μὲν σύδυνει ἐπὶ τοῖς καθ' ὥραν ἡμαρτημένοις, αὐτὸς δ' γέρων ἤδη, τοιαῦτα εἰς ἑαυτὸν παρλωόμε; τὸ δ' ὅλον, ὁμοίνῳ τῷ φαρμακοπώλῃ ἔοικας, ὃς πεπκηρύττειν βηχὸς φάρμακον, καὶ αὐτίκα παύσειν τὰς παροξυσμὸς ὑπισχνέμενος, αὐτὸς μεταξὺ ἀπομῶν ὑπὸ βηχὸς ἐφάνετο. ταῦτα μὲν, καὶ τοιαῦτα πολλὰ ἕτερα εἴποι τις ἄν, οἷς σὺ κατηγορῶν σὸ ὕπνος ἀμφιλαφεῖ τῇ κεφαλῇ, καὶ μυρίας τὰς ἀφορμὰς παρεχόμενος. ἐγὼ δ' ἤδη σκοπῶ ἤν τινα καὶ τρόπομαι σοὶ τὴν

aliaque mente occultes, alia dicas. Ita ut meritò de te quis dicere possit, ea quæ profiteris, & ex quibus laudem captas, labra tua quidem rigasse, palatum verò aridum reliquisse. Quamobrem ilico pœnas solvisti, qui cùm ante audacia procaci humanarum rerum necessitatibus insultaris, paulò post ipse libertatem velut sub præconibus abjuraris. Nec dubium est, quin Adrastea tum à tergo stans, te ea probantem quæ aliis vitio vertebas, deriserit, ut pote quæ cùm sit dea, sciverit futurum ut ipse mutata sententia ad similе vitæ genus transires, cumque priùs in tuum sinum non spuisses, accusare velles eos qui propter varias fortunæ vicissitudines, talia facere sustinent. Siquis igitur fingat Æschinem post gravem illam orationem qua Timarchum accusavit, ipsum quoque accusatum quòd eodem in facinore esset deprehensus, quantum putas spectantibus risum fuisse obortum, quòd Timarchum criminis, ad quod ætas hominem tulit, reum faceret, ipse verò jam senex eadem in se admitteret? Denique similis videris illi pharmacopolæ, qui cùm remedium contra tussim venditaret, eaque affectos statim liberaturum se polliceretur, interim ipse tussi torqueri cernebatur. Hæc atque id genus alia multa quispiam qualis tu accusando objiceret, in tam copioso argumento, quodque mille anſas adversario prebeat. At ego jam reputo qua via me ad defensionem con-

1 Κἀΐδων σοὶ φρεσὶν] Malè omnes κἀΐδων, patet apud Homer. Il. 9. *Bourd.*

2 Εἰς τ' κάλπον πτύσας] Sic in Dial. Navig. seu Vot. hac de re copiosè ad illud Petron. *ter me jussit expuere.* Idem.

A H'ac

ἀπλοϊάν. ἔρρ μοι κομήτην ἠλοκηκήσειν, καὶ τὰ νῶτα ἐπιτρέψαι, καὶ ἀδικεῖν σὺν ἀρνύμενον, ἐπὶ τῷ κοινῷ ἐκείνῳ ἀπλοϊάν καταφυγών; λέγω γὰρ τῷ τύχῃ, καὶ μοίρᾳ, καὶ εἱμαρμένῃ, καὶ ξυναιτίοις συγγνώμην ἔχειν μοι τοὺς ἐπιτιμῶντας, εἰδότας ὡς ἡδέως ἡμεῖς ἐσμὲν κύριοι. ἀλλ' ὑπὸ πρείττονος, μᾶλλον δὲ μοίρας τῆς πεπερωμένης, ἀρχόμεθα, οὐχ ἑκόντες, ἀλλ' ἀναίτιοι πάντα πάσιν ὄντες, ἃ ἂν λέγωμεν, ἢ ποιῶμεν. ἢ τοῦτο μὲν κομιδῇ ἰδιωτικόν, καὶ ἐφ' ἂν σύ με ὦ φιλότης ἀπάρχοιο, τοιαύτην ἀπολογίαν παρείχόμενον, καὶ συνήγορον τὸν Ὁμηρον παραλαμβάνοντα, καὶ οἰκείαν ἔκφορὰν δῶντα, Μοίρᾳ δέ τινά φημι πεφυγμένον ἀνθρώπων εἶναι. κἂν τὸ, Γενομένῳ ἐπίπαν λίνῳ, ὅτι μὴ τίκτει μήτηρ. εἰ δὲ τοῦτον ἀφεὶς τὸν λόγον, ὃς ἅπάντων ἀξιόπιστον, ἐκεῖνο λέγωμι, μήτε τῶν χρημάτων, μήτε ὑπ' ἄλλης τινὸς ἐλπίδος τοιαύτης ἁλισκόμενος, τοσούτων τῶν παρόντων συμφορῶν, ἀλλὰ τῷ σώματι, καὶ ἀνδρίαν, καὶ μεγαλόνοιαν ἅπαντος ἀνδρὸς θαυμάσεται, ἠλιθίου τινὸς κοινούσης πράξεων τῷ τοιούτῳ, δέδοικα μὴ ὡς τὴν ἐπιφερομένην κατηγορίαν κολακείας αὐτῶν φεύγοντες, κατὰ Εὐριπίδην [1] ἥλῳ φασὶν ἐκκρούειν τὸν ἧλον, καὶ μείζονί γε τὸν σμικρότερον. ὅσῳ κολακείᾳ τὸ ἄλλων ἁπάντων κακῶν, τὸ δουλοπρεπὲς βέλτιον εἶναι; ἐπὶ τούτῳ χαίρειν τινὲς ἐῶμεν. τί δ' ἄλλο, εἰ μήτε τοῦτο, μήτε οἰκεῖα λέγειν δοκεῖ, τοῦ λοιποῦ ἐστι, ἢ ὁμολογεῖν μηδὲν ὑγιὲς εἰπεῖν ἔχειν; convertam. Num optimum fuerit, ut ego sponte ignavus, dato tergo, nec improbitate negata, ad communem illam excusandi rationem confugiam? ad fortunam, inquam, ad fatum ejusque necessitatem inevitabilem, & veniam ab iis, qui me objurgant, deprecer, ut qui non ignorent nos rei nullius esse dominos, sed à potentiore regi, fortunæ scilicet unius, aut fati arbitrio, idque invitos, adeò ut culpa vacemus omnino quicquid dicamus, aut faciamus. An verò nimis est vulgaris hæc defensio, ac neque tu, amice, feras ut excusationem hujusmodi prætendam, & patronum Homerum habeam, ejusque hæc carmina proferam, *Fatorum nexus fugisse haud dixero quenquam.* atque illud: *Filum parca dedit nascenti matris ab alvos.* Quod si hac ratione omissa, tanquam fide parum digna, illud dicerem, neque pecunia, neque ulla alia hujusmodi spe inescatum me, præsentem convictum ferre: sed prudentiam, fortitudinem, & magnanimitatem viri admiratum, rerum gerendarum consortem ei esse voluisse: vereor ne ad priorem accusationem adulationis accedat nota, deinde comperiar, quod ajunt, clavum clavo pellere, & majore quidem minorem: quatenus adulatio aliorum omnium malorum esse maximè servile, & ob hoc pessimum censetur. Quid igitur aliud dicenda videntur, nobis restat, nisi ut fateamur, nos sani nihil habere quod dicamus? Una mihi

[1] Ἥλου ἥλῳ] Sic in Dialogo pro Lapsu inter Saltand. Interpres Aristoph. Suid. Paræmiog. *Bourd.*

μία μοι ἴσως ἐκείνη ἄγκυρα ἔτι ἄθραυς, ὀδύρεσθαι τὸ γῆρας, καὶ τὴν νόσον, καὶ μὴ τούτων τὴν πενίαν, πάντα ποιεῖν καὶ πάσχειν ἀναπείθουσαν, ὡς ἐκφύγοι τις αὐτήν. καὶ ἐν τῷ τοιούτῳ, ἴσως ἄμεινον ἴσως καὶ τὴν Εὐριπίδου Μήδειαν ἐπικαλέσαι, παρελθοῦσαν εἰπεῖν ὑπὲρ ἐμοῦ ἐκείνοις τὰ ἰαμβεῖα, μικρὸν αὐτὰ παρῳδήσασαν, Καί μανθάνω μέν, οἷα δρᾶν μέλλω κακά. Πενία δ', κρείσσων τῶν ἐμῶν βουλευμάτων. τὸ μὲν γὰρ Θεόγνιδος καὶ ἐγὼ μὴ λέγω, πᾶς οὐκ οἶδεν οὐκ ἀπαξιοῦντα, καὶ εἰς βαθυκήτεα πόντου σφᾶς αὐτοὺς ῥίπτειν, καὶ κρημνῶν γε ἠλιβάτων, εἴ μέλλοι τις ὕτως ἀποδράσεσθαι τὴν πενίαν; τοῦτο μὲν εἶναι δοκεῖ, ἃ ἂν ἐκ τοιούτου ἀπολογήσεσθαι ἔχοι, ἃ πάνυ εὐπρεπῶς ἔχοντα. αὐτῶν. σὺ δέ μοι μὴ ῥᾳδίως ἐπαίρου, ὡς οἶδά τινα ἐμοὶ χρησόμενον, μὴ γὰρ τοσοῦτός ποτε λιμὸς κατα-λάβοι τὸ Ἄργος, ὡς τὴν κοίλην Ἀραβίαν στείρειν ἐπιχειρεῖν. οὐδ' ἡμεῖς οὕτω πένητες εὐλόγου ἀπολογίας, ὡς ὑπ' ἀπορίας τὸ τοιοῦτον κρησφύγετον ζητεῖν. ἀλλά μοι ἐκεῖνο σύνοισον, ὡς πάμπολυ τὸ τοιοῦτον διαφέρῃ, εἰς οἰκίαν τινὸς πλουσίου ὑπομισθὸν παρελθόντα, δουλεύειν, καὶ ἀνέχεσθαι ὅσα μοι φησὶ τὸ βιβλίον, ἢ δημοσίᾳ πράττοντά τι τῶν κοινῶν, καὶ εἰς δύναμιν πολιτευόμενον, ἐπὶ τούτῳ δὲ βασιλέως μισθοφορεῖν. διελθὼν δή. καὶ ἰδὰν κρίνεις ἑκάτερον. σκόπει. εὑρήσεις δὲ τὸ μισθικὸν δὴ τοῦτο, ὃ δὴ πασῶν

hi forsan illa supereſt anchora integra, ut ſenectutem & morbum deplorem: poſtea paupertatem, quæ ut evitari queat, hominem nihil non & facere, & pati perſuadet. Quo loco fortè non fuerit intempeſtivum Medeam illam Euripidis ad opem vocare, quæ huc progreſſa, jambos illos nonnihil huc detortos pro me tibi occinat *Intelligo quàm ſint mala, hæc qua nunc paro, Sed mentis imperio reclamat pauperies.* Nam Theognidis illud, quanvis non citem, quis ignorat, qui non cenſet indignum, ſiquis ſe ipſe vel in profundum mare projiciat, vel è rupe præcipitet, ſi modò paupertatem hoc pacto effugiat? Hæc videntur eſſe quæ quis in ejuſmodi cauſa pro ſe dicere poſſet, quanquam eorum unumquodque non eſt admodum ſpecioſum. Tu verò amice bono es animo, ſiquidem nulla hujuſmodi defenſione ſum uſurus. Neque enim tanta fames Argos urgere unquam poterit, ut cavam Arabiam ſerere aggrediatur: neque nos adeò juſtæ defenſionis inopes fuerimus, ut adacti penuria, hujuſmodi perfugia adverſus accuſationem quæramus. Quin illud mihi conſidera quam magno hæc inter ſe diſcrimine diſtent videlicet in divitis alicujus familiam ingreſſum mercede ſervire, quæque meus recenſet libellus perferre, atque publicè rem populi tractantem, ac pro virili rempub. adminiſtrantem, hoc nomine ſtipendia ab imperatore accipere? Quare percurrens & ſeorſim utrumque diſponens conſidera. Comperies enim (Muſicorum illud proverbium; his per omnes) hoc

1 Πενία ὃ κρείσσων] Melius alii Κρείσσον ὃ πῆμα. Bourd.

1 Τὸ δὴ

τὸ πρᾶγμα. καὶ τοσοῦτον ἑοικότας ἀλλήλοις τοὺς βίους ὅσον μόλιβδος ἀργύρῳ, καὶ χαλκὸς χρυσῷ καὶ ἀνεμώνη ῥόδῳ, καὶ ἄνθρωπος πίθηκος. μισθὸς μὲν γὰρ ἐκεῖ, καὶ τοῦτο, καὶ τὸ ὑπ' ἄλλῳ τετίμεσθαι. τὸ δὲ πρᾶγμα, παμπόλλου ἔχει τὴν διαφοράν. ἐκεῖ μὲν γὰρ δουλεία σκαφῆς, καὶ ὁ πολὺ τῶν ἀργυραμοιβῶν καὶ οἰκητῶν ἀφορίζειν οἱ ἐπὶ τῷ πιστῷ σκοπούμενοι. οἱ δὲ τὰ κοινὰ ἀφ' ἑαυτῶν ἔχοντες, καὶ πόλεσι, καὶ ἔθνεσιν ὅλοις σφᾶς αὐτοὺς χρησίμους παρέχοντες, οὐκ ἂν εἰκότως ἐκ μιᾶς δι' μιαρὰ ἀφορίζοιντο, καὶ εἰς ὁμοιότητα καὶ κοινωνίαν κατηγορίας καθέλκοιντο. ἐπεὶ οὐκ ἂν φθάνοι τις ἀπτόμενος ἀναιρῶν τὰς τοιαύτας σκοπάσεις. καὶ ἔτι οἱ τοιαῦτα ἔθνη ἐπισκοποῦντες, ὅθ' οἱ τὰς πόλεις ἁρμόττοντες, ὅθ' οἱ τὰς φάλαγγας, ἢ τραπέζας ὅλας ἐγχειριζόμενοι, ὀρθῶς ποιήσουσι, ἐπὶ καὶ μισθὸς αὐτῶν τῷ ἔργῳ σκόπισιν. ἀλλ' οὐκ ἀφ' ἑνὸς οἴμαι χρὴ ἀναπείσειν τὰ πάντα, ἀλλ' ἰσοτιμίαν τῶν μισθοφορούντων καθιστάναι. τὸ δ' ὅλον, ὦ τὰς μισθαρνικὰς ἅπαντας ἐγὼ φαύλως βίου συνήκειν ἔφασκον, ἀλλὰ τὰς ἐπὶ ταῖς οἰκίαις ἐπὶ σκοπῇ παιδεύσεως δουλούσας, ὠκτιρον. τὰ δ' ὦ ἑταῖρε τὸ ἡμίτομον πρᾶγμα, παντάπασιν ἐπιεικὲς ἐστιν, εἶμα τὰ μὲν οἰκοι, ἰσότιμα ἡμῖν. δημοσίᾳ δ', ἐν μεγίστῃ ἀρχῇ καινῇ μὴν, καὶ τὸ μέρος συνδιαπεπόρμεθα. ἐγὼ δ' ἂν εἰ σκέψαιο, δέξαιό ἂν σοι ὁ τὸ συμπόσιον τὸν αἰχμητὰς ταύτης ἀρχῆς ἐγκεχειρικώς. τὰς δίκας εἰσάγειν, καὶ τάξιν αὐτοῖς τὴν σκοπησομένην ἐπιτηδείαν, καὶ τὸ πρεσβο-

hoc est, *longissimo intervallo ea inter se dissidere:* tum has duas vitæ rationes tantum inter se convenire, quantum cum argento plumbum, æs cum auro, anemone cum rosa, cum homine simia. Siquidem & illic & hîc merces accipitur, & alteri est parendum. Sed in ea ratione ingens est dissonantia. Illic enim manifesta est servitus, & qui ad officium hujusmodi se conferunt, non multum emptitiis servis, & vernis præstant. Qui verò rempub. tractant, seque urbibus, ac totis gentibus utiles præbent, nullo jure ob eam mercedem traducantur, inque criminis similitudinem & communitatem trahantur. Alioqui fieri non poterit quin hac ratione præfecturæ omnes exautorentur, ut neque tot tantarumque gentium præsides, neque civitatum rectores, neque ordinum militarium ductores, imò nec ipsi totius exercitus imperatores rectè facere videantur: quando horum omnium laboribus proposita sunt præmia. Cæterùm unico mercedis nomine non oportet opinor, omnia evertere, nec mercedem accipientibus æqualem conditionis gradum tribuere. Denique non omnes mercenarios in vili vitæ ratione versari dicebam: sed eos qui in familiis doctrinæ prætextu serviunt miserabar. At nostrum negocium, ô amice, penitus est diversum: quanquam quæ ad domesticam vitam pertinent, nobis paria sunt cum illis: publicè tamen summi imperii participes sumus, ejusque partem cum rege administramus. Equidem ego, si consideres, videbor tibi non minimam Ægyptiaci regni portionem obtinere, dum lites instituo, ipsasque compono, dicto-

μῶν καὶ λογισμῶν ἀπαξαπάντων ὑπομνήμασι χρᾶσθαι, καὶ τὰς παρρησίας τῶν δικαιολογουμένων ῥυθμίζειν, καὶ τὰς ἐξ ἀρχόντων γνώσεις ἐφ' ὃ τὸ συμφέρον ἅμα καὶ ἀκίνδυνον σὺν πίστει τῇ μεγίστῃ διαφυλάττειν, καὶ δικαίαν δημοσίαν ἐφ' ἅπασι τοῖς ἀεὶ χρόνοις ἀπεργάσασθαι. καὶ ὁ μισθὸς οὐκ ἰδιωτικὸς, ἀλλὰ δικῶν ἐξ βασιλέως. ὁ συμπορὸς οὐδὲ ὀλίγος, ἀλλὰ πολυτάλαντος. καὶ τὰ μὲν παῦσαι χρή, ὁ φαῦλαι ἐλπίδες, εἰ τὰ εἰκότα γίγνοιτο, ἀλλ' ἔστιν ὑπερβαπῆναι, ἢ πῆμας ἄλλας πράξεις βασιλικὰς. ἐθέλω γὰρ σοι ἐφεξῆς χρήσασθαι τῇ παῤῥησίᾳ, καὶ ὁμοῦ χαρήσεσθαι τῷ ἐπιφερομένῳ ἐγκλήματι, καθ' ὑπερβολὴν ἀπολογήσασθαι. καὶ δή φημί σοι μηδέν μηδὲν ἀμισθὶ ποιεῖν. ὁρᾷς ἄνθρωπε τοὺς τὰ μίσθια πράττοντας, ἔστιν, ὅπου μὴ χρὴ βασιλεῖς αὐτοὺς, ἀμισθός ἐστιν. ὁ φόρος λέγω, ὁδὶ δασμός, ὁπόσοι ἐφ' ἅρμασιν ἐπίπλοις φοιτῶσιν, ἀλλ' ἔστι βασιλεῖ μισθὸς μίσθιος, ἔπαινοι, καὶ ἐφ' ἅπασι θύκλεια, καὶ τὸ ἐπὶ ταῖς ἀνδριάσιν σωσκυπεῖαι. εἰκόνες γὰρ, καὶ νεὼ, καὶ τεμένη, ὁπόσα, ἐφ' ἅρμασιν ἔχουσι, μισθοὶ καὶ ταῦτα εἰσὶν ὑπὲρ τῶν φροντίδων, καὶ σπουδῆς, ἵν' ἀσφέρητον σωσκοπῶντες ἀεὶ τὰ κρεῖττω, καὶ βελτίω ποιοῦντες, ὡς δὴ μικρὸν μεγάλοις εἰκάζειν, ἵν' ἐθέλῃς, ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν σωρῶν κορυφῆς, ἐφ' ἑκάστων τούτων, ἀφ' ὧν σύγκειται καθαίνειν, ὄψῃ ὅτι μεγάθει καὶ σμικρότητι διαφέρομεν τὰ ἀκροτάτων. τὰ δ' ἄλλα, μισθοφόροι ἅπαντες. εἰ μὲν οὖν τοῦτο ἐπιδείκνυσι τὸν νόμον, μηδένα μηδὲν πράττειν, ἔνοχος ἂν εἰκότως ἐδόκουν τῇ ἀδικίᾳ. εἰ δὲ τοῦτο

dictorum factorumque omnium commentarios ſcribo, & litigantium orationes corrigo, principiſque ipſius decreta in ſenſu dilucidiſſimo ſimul & exactiſſimo ſumma fide conſervo, & in omne ævum reponenda reipub. trado. Deinde non à privato, ſed à principe mercedem accipio, eamque non exiguam, ſed multorum talentorum. Poſtea, ſi recta ratione res procedat, ſpes non inanis ſupereſt, ut alicui provinciæ præficiar, aut regium aliquod negotium mihi demandetur. Volo igitur loquendi libertate ingenti utens, & cum objecto crimine cominus congrediens, illud præſtantiſſimè refellere. Equidem affirmo tibi neminem gratis quicquam facere. Nec ſummarum rerum adminiſtratores excipias, quando nec ipſe rex mercedis eſt expers. Non dico tributa, neque vectigalia quæ quotannis penduntur à ſubditis: at regi merces fuerit maxima ſi laudetur, ſi ab omnibus celebretur, ſi pro collatis beneficiis adoretur. Imagines etiam, templa, delubra quæcunque à ſubditis habent, mercedis loco ſunt & ipſa, pro curis, & providentia qua reipub. ſemper proſpiciunt, eamque in melius provehunt. Et ut magnis parva componam, ſi initio à cumuli cacumine ducto, per ſingula ex quibus conſtat, deſcendere velis, nos non niſi magnitudine & parvitate à ſummis differre videbis: cæterùm mercenarios pariter omnes eſſe. Quòd ſi legem hanc tuliſſem, ut nemo quicquam ageret, non in-

juria iniquitatis reus viderer. Sin hoc in libello nullibi à

me

μὴν ἀδημεῖ δ' βιβλίε λίλικτιμί μοι, χρὴ δ' τ' ἀγαθόν ἄνδρα ἐνιεργὸν εἶναι, τί ἂν ἄλλο ἐς δέον αὐτῷ χρῶτο, ἢ φίλοις συμπονῶν ποῖς τὰ βέλτιστα, καὶ τῷ μέσῳ ὑπαίθριον περὶ αὐτῶν δηλοῦς, ὅπως ἔχει πίστεως, καὶ σπουδῆς, καὶ εὐνοίας ποῖς τὰ ἐγκεχειρισμένα, ὡς μὴ τὸ ὁμηρικὸν σκέλος, Ε'πίσσυτον ἀμύσσει ἄχθος ἐπὶ γαῖαν. ποῖς δὲ τῶν ἄλλων, μεμνῆσθαι χρὴ τὰς ἐπιμώμους, ὅτι ἢ σοφὸς ὀπὶ μοι, εἰ δή τις καὶ ἄλλος ἐπὶ τῷ σοφὸς, ἐπιμήσονται, ἀλλὰ τοῖς ἐκ δ' πολλοῦ ὄντας, λόγους μὲν ἀσκήσοντα, καὶ τὰ μέτρια ἐπαινεσομένῳ ἐπ' αὐτοῖς, ποῖς δ' τῶν ἄκραν ἐκείνων τῶν ἡρωϊκῶν ἀρετῶν, οὐ πάνυ γεγυμνασμένον. καὶ μοὶ Δί' ὀδὶ ἐπὶ τούτῳ ἀνιᾶσθαι μοι ἄξιον, ὅτι μὴ δ' ἄλλῳ ἔγωγ' ὧν ἐντετύχηκε, τῷ δ' σοφῷ ὑπάρχειν ἀκριβῶς. σοῦ μέντοι καὶ γιγνώσεσθαι ἂν ἐπιμώμους μοι τοῦ νῦν βίου, ὃν ἐγὼ ἐπιτιμῶ, ὃν ποῖς πολλοὶ ἥδεις ἐπὶ ῥητορικῇ δημοσίᾳ μειρᾶσι μισθοφορᾷς ἐναγκάλμου, ὁπότε κ' ἥκοι δ' ἐπανελθὼν Ω'κεανοῦ καὶ τῶν κελτικῶν ἄμα ἐπιὼν ἐντυχὼς ἡμῖν, τοῖς μεγαλομίσθοις τ' σοφισταῖς ἐπανελθομένοις. ταῦτά σοι ὦ ἑταῖρε, καίτοι σὺ μυρίας ταῖς ἀσχολίαις ὤν, ὅμως ἀπελογησάμην, ὅτε σὺ παρέργῳ ἠξίωσ[1] τῶν λευκῶν παρὰ σοῦ καὶ πλήρη μοι ἐνεχθῆναι. ἐπὶ ποῖς γε τὰς ἄλλας κἀν συ-

me dictum est: virum autem bonum alicui operi decet esse intentum; quid aliud est in quo suam operam collocare debeat, quàm in juvandis ad res optimas amicis, inque medio sub dio specimen sui dando, quanta fide, diligentia & benevolentia demandata munia prosequatur, ne sit illud Homericum, *Pondus inutile terræ*. Ante alia autem, meos objurgatores meminisse oportet, si non sapientem virum (si modo aliquis alius est sapiens) objurgaturos, sed plebejum, in orationibus exercitatum, qui mediocrem ex iis laudem comparavit: at verò ad summam illam procerum virtutem, non est admodum institutus. Quanquam ne hoc quidem nomine dolere debeo per Iovem, quòd in neminem incidi, qui omnes sapientiæ, quam profitebatur, numeros expleret. Te verò, quòd hanc vivendi rationem mihi vitio vertis, non possum non mirari, siquidem eum objurgaveris, quem olim nosti pro causis publicè agendis mercedes maximas accepisse, quo tempore ad visendum. Occidentalem Oceanum profectus peragrata simul Gallia in nos incidisti, cùm quæstuosis rhetoribus annumeraremur. Hæc tibi, amice, ego quanquam sexcentis negotiis districtus, respondi: non parvi facturus si candidum plenumque calculum à te reportavero. Nam quod ad alios attinet, etiamsi simul

1 Τῶν λευκῶν παρὰ σοῦ δ' πλήρη μοι ἐνεχθῆναι] Per πλήρη intellige μὴ τετρυπημένων ψῆφον, *non perforatum calculum*, quod absolvebat, ut & album: utebantur in judiciis calculis vel fabis, & calculi quidem integri & πλήρεις absolvebant, & ut fabæ albæ, sed calculi perforati, τετρυπημένοι, condemnabant. vide Scholiasten Aristophanis ad Vespas pag. 500. *Palm.*

νάμις πάντες κατηγορῶσιν, ἐμοὶ δὲν ἂν εἴη μοι τῦ. [1] ὁ φροντὶς Ἱππο-κλείδῃ.

simul omnes accuſent, illud mihi ſufficerit, Non curat Hippoclides.

1 Οὐ φροντὶς Ἱππoκλείδῃ] Hæc dixerat antea, repetit in Hercule Ogmio, Proverb. ὅτι τὸ μὴ πάνυ σπουδαῖον ἡμῖν λεγόμενον. Legend. Heſych. ex Ariſtoph. Bourd. Εἰς μοι τὸ ὁ φροντὶς Ier. Marc.

ΤΙΠΕΡ ΤΟΥ ΕΝ ΤΗ ΠΡΟΣΑΓΟΡΕΥΣΕΙ ΠΤΑΙΣΜΑΤΟΣ.

PRO EO QVOD INTER SALVTANDVM VERBO LAPSVS FVERAT.

ARGVMENTVM.

[1] *Reſpondet hac Apologia, pro errato, quod inter ſalutandum ipſi excideras, cum mane & in prima ſalutatione, quando χαῖρε, hoc eſt Ave ſeu ſalve dicendum fuerat, ipſe ὑγίαινε, hoc eſt, Vale dixiſſet. Orationis ſtatus eſt juridicialis aſſumptitius. Fatetur enim & ipſe peccaſſe ſe, quia ordinem inverterit, & quod poſtremum dici conveniebat, à principio uſurparit. Sed tamen culpam hanc mitigat atque elevat. Primùm uſu ac poteſtate ipſorum verborum, oſtendens τὸ χαίρειν non in principiis tantùm à veteribus, ſed etiam in fine atque diceſſu uſurpatum fuiſſe, ὑγιαίνειν autem utroque loco frequenter à multis, à quibuſdam etiam in principio ſemper poſitum fuiſſe, deinde & efficaciorem atque auſpicatiorem vim ac ſignificationem habere, idque probat multis & poëtarum & aliorum teſtimoniis adductis, item hiſtoriarum exemplis, ubi vel eodem errore ὑγιαίνειν pro χαίρειν poſitum fuiſſet vel aliàs uſurpatum, commodum aliquod utentibus attuliſſet. Poſt hac ordinis inverſioni opponit eventum erroris, quòd tale verbum, pro alio dixerit, cujuſvis ſeu poteſtas, hoc eſt, valere ſeu ſanum eſſe, cuivis tempori, non matutino tantùm, conveniat, & quòd hæc ſalutatio cæteris potior atque efficacior ſit. Denique & principes hoc idem primum atque præcipuum ſuis mandant, ut ſalutis ſeu valetudinis curam gerant, & privati quoque in reſalutando ſalvos eſſe jubent. Hinc & cauſſam erroris ſive eventus hujus, in deum aliquem transfert. Animi autem conſternationem, qua cauſſam errori dederit, à conſueto, & objecto ſeu caſu defendit. Deinde & vo-*

1 *Reſpondet & Apologia*] Scripta hæc diſſertatio πρὸς Ἀσκληπιὸν ut patet fine. Cauſa diſſertationis hæc eſt: ὑγιαίνειν, dixerat ἀντὶ τῦ χαίρειν· αἱ γὰρ τῶν ἀνθρώπων ἀφορμαὶ αἱ μὲν εὐθυτικαὶ χαίρε, αἱ δὲ ὑγιαστικαί, ὑγίαινε. Bourd.

1 Οὐχευ-

& voluntatem principis pro ſe interpretatur ficta conformatione, idque argumento à conſequentibus, & exemplo ducto. Ad finem ficta alia ac nova objectione orationem in votum ſeu precationem deſinit. Exordium à loco communi ſumitur.

Χαλεπὸν μὲν ἄνθρωπον ὄντα, δαίμονός τινος ἐπήρειαν ἀλφυγεῖν. πολὺ δὲ χαλεπώτερον ἀπολογίαν εὑρεῖν ἀξιόλογον ἐκ δαιμονίου πταίσματος. ἅπερ ἀμφότερα νῦν ἐμοὶ συμπέπτωκεν. ὃς ἀφικόμην ἀρτί σε, ὡς προσεῖπον τὸ ἐωθινὸν, δέον τὴν σωτηρίαν ταύτην φωνὴν ἀφεῖναι, καὶ χαίρειν κελεῦσαι. ἐγὼ δὲ [1] ὁ χρυσοῦς ἐπιλαθόμενος, ὑγιαίνειν σε ἠξίουν. ἄφρονος μὲν καὶ τοῦτο, σοῦ γε καιρὸν ὄντος, ὡς ἂν κατὰ τὴν ἐω. ἐγὼ μὲν οὖν ἐπὶ τούτῳ σὺν ἰδίοις τισὶ, καὶ ἡρυθριῶν, καὶ παντοίως ἐν ταῖς ἀπορίαις. οἱ παρόντες δέ, οἱ μὲν, ἀλαζονεύεσθαι, ὡς τὸ εἰκὸς. οἱδὲ, λῆρεῖν ὑφ' ἡλικίας. οἱδὲ, χθεσινῆς κραιπάλης ἀπάμεσον ἔτι ᾠόμην μοι εἶναι, εἰ καὶ ὅτι μάλιστα σὺ ἐπιεικῶς ἤνεγκας τὸ μεῖζον. ἐμοὶ δὲ ὅσον ἄκρον τῇ μεσιδιάκρᾳ ἐπισημηνάμενος τὸ βλάπτης τὴν ἁμαρτίαν. ἔδοξεν ἄν μοι καλῶς ἔχειν ἀθυμίαν τινὰ ἐμαυτοῦ συγχέαψαι, ὡς μὴ πάνυ ἀνιώμενον ἐπὶ τῷ πταίσματι, μήδ' ἀφόρητον ἡγούμενον, εἰ πρεσβύτης ἀνὴρ τοσοῦτον ἁπισοφάλλω δ' καλῶς ἔχοντος, ἐπὶ τοσούτῳ μαρτύρων. ἀπολογίας μὲν δὴ οὐδεὶς εἶδε εἶναι ὑπὲρ γλώττης, εἰς ὅπως ἄφρονα ἀνθρώπου ἀλιθύσης, ἀρχόμενον μὲν ἂν τὰ χαρφῆς, πάνυ ἀπόρως κατασχεῖν φῶμην τῷ προσλήμματι. προϊόντι δ',

Difficile eſt, homo cùm ſis fortunæ alicujus offenſionem evitare: longè verò difficilius inopinati, divinoque impulſu commiſſi erroris defenſionem invenire. Quod utrumque mihi nunc accidit, qui cùm mane te ſalutaturus adiiſſem, & conſuetam hanc vocem emittere, teque ſalvere jubere debuiſſem, ego aureus ille oblitus, valere te juſſi. Quod quidem verbum boni eſt ominis, ſed intempeſtivum, ut quod auroræ non conveniat. Ob id igitur ſudabam, erubeſcebam, & præ inopia conſilii pervarius eram. Eorum autem qui aderant, alii quidem me lingua lapſum eſſe, ut erat conſentaneum: alii verò præ ætate delirare, alii denique heſterna crapula plenum adhuc eſſe exiſtimabant: tametſi tu animo maximè æquo caſum hunc ferebas, ut qui ne levi quidem riſu linguæ erratum notares. Viſus ſum igitur mihi præclarè facturus ſi conſolationem aliquam ipſe mihi componerem, ne hoc lapſu nimis ægrè afficerer, neve intolerabile putarem, ſi ſenex ego, præſentibus tot teſtibus, à decoro tantum deflexi. Nihil enim, opinor, opus erat defenſione pro lingua, quæ in tam boni ominis precationem labendo incidit. Quare mihi ſcribere incipienti videbar in dubiam quæſtionem incurſurus eſſe: ſed progredienti multa dicenda ſe ob-

1 O'χρυσοῦς] Sic apud Ariſten. Epiſt. 1. & alibi quod notavit Doctiſſ. Mercer. Cæterà ſummi Rhetoris & Philoſophi doctrinam declarant. *Bourd.*

1 Προϊόν-

πρόλαβε πεφάνη τὸ λεκτέα. ἐμοὶ μὲν οὖν ἔτερον ἐρῶ αὐτὰ, ἢν μὴ δοκῇ χαίρειν αὐτῷ, καὶ δὲ δὴ πράττειν, καὶ δὲ ὑγιαίνειν προείπω τὸ εἰκός. τὸ μὲν δὴ χαίρειν, ἀρχαία μέν ἡ προσαγόρευσις. ἐμοὶ μὲν ἑωθινὴ μόνον, ἀφ' ὅτου τῶν πρώτων ἔπτυξεν, ἀλλὰ καὶ πρώτου μὴ ἰδόντες ἀλλήλους, ἔλεγον αὐτό. ὡς τὸ, Χαῖρ' ὦ δυνάστ' ἐφ' γῆς Τιρυνθίας. καὶ μὴν τὸ δεῖπνον εἰς λόγους ἤδη παρῳνίους τρεπόμενοι, ὡς τὸ, Χαῖρ' Ἀχιλλεῦ, δαιτὸς μὲν εἶσης οὐκ ἐπιδεύεις, Ὀδυσσεὺς ὁπότε τὴν ἐπιστελλομένην πρεσβείαν αὐτῷ ἐρρητόρευε. καὶ ἤδη ἀπίοντες παρ' ἀλλήλων, ὡς τὸ, Χαίρετ', ἐγὼ δ' ὑμῖν θεὸς ἀμβρόσιος, οὐκ ἔτι θνητός. ἴδιον δ' ἦν μισητὸς ἀδείας ἀπηνεγμένοις τῇ προτρήσει, ἀδὲ ὡς νῦν μόνον ὁ ἑωθινὸς, ὅπερ καὶ ἐπὶ τῶν ἀπαισίων καὶ ἀποδυκτοτάτων ὁμῶς ἐχρῶντο αὐτῇ, ὡς ὁ δ' Εὐριπίδου Πολυνείκης ἤδη τελούτων τὸν βίον, Καὶ χαίρετ', ἤδη γάρ με προσκαλλύσκει. καὶ ἦν μισητὸν φιλοφροσύνης αὐτοῖς ὦν τοῦτο σύμβολον, ἀλλὰ καὶ ἀπιχθείας, καὶ δὲ μηκέτι χρήσασθαι ἀλλήλοις. τὸ γὰρ μακρὸν χαίρειν φράσαι, τὸ μηκέτι φροντιεῖν δηλοῖ. [1] πρῶτος δ' αὐτὸ Φιλιππίδης ὁ ἡμεροδρομήσας λέγεται πρὸς Μαραθῶνος ἀγγέλλων τὴν νίκην, εἰπὼν πρὸς τοὺς ἄρχοντας· obtulerunt: quæ tamen priùs non dicam, quàm de verbis *Salvere*, *Bene agere* & *Valere*, quæ consentaneum est, exposuero. Verbum igitur *Salvere*, antiqua est salutatio, quam usurpabant non solùm mane, primaque in compellatione, sed etiam cum ante se mutuò non vidissent; quale illud est, *Salve ô soli rex istius Tirynthii*. Deinde à cœna cùm jam ad sermones vinosos converterentur: quale illud, *Salve Pelide nil cœna æqualis eges nunc*. quum suæ legationis mandata Vlysses ipsi exponeret. Præterea cùm jam à se mutuo discederent, quale illud, *Salvete*, *atque Deum me agnoscite non mortalem*. Certum autem tempus nullum huic salutationi est attributum: neque ut nunc, solum matutinum, quandoquidem in infaustis, abominandisque rebus similiter usurpabant, ut Euripidis Polynices jam moriens, *Salvete*, inquit, *nam totus tenebris jam tegor*. Nec solùm illis erat benevolentiæ, sed etiam odii symbolum, cùm significarent nihil amplius inter se commercii fore. Nam qui longum salvere dixisset, innuebat se non amplius curaturum. Primus autem hoc verbo usus fuisse fertur Philippides, cùm uno die cursu iter à Marathone Athenas usque emensus victoriam sedentibus ma-

1 Πρῶτος δ' αὐτὸ Φιλιππίδης ὁ ἡμεροδρομήσας] Erratum est sæpissime in nomine ejus viri: multo melius Herodotus lib. 6. qui eum Φειδιππίδην vocat. Nomen proculdubio ei impositum ob cursus celeritatem, utpote qui cursor eximius ἵππῳ ἐφείδετο, cui non opus erat equo. Sic enim Græcis nomina sæpe ab instituto & exercitatione imponebantur. Sic Πλωτῖνος ἀπὸ τῆς πλοίων τῶν πόλεων. Sic Ἡ Λεκτρικὴ διὰ τὸ σφόδρα χρήσιμον ἐλαιηρὸν εἶναι. Sic Μελίσσης ὅτι αὐτὸς μέλι τ' ἄγρας τῷ Καλυδωνίᾳ κάπρῳ. Sic Ἡρακλῆς ὅτι διὰ τῶν Ἡρῶν πλέων ἦρε. Sic Πολυίδης διὰ τὸ μάντις ὢν πολλὰ ἰδεῖν. Sic Βελλεροφόντης ἀπὸ τοῦ Βελλέρου φόνου. Sic Ὑπέρμνηστρα ὅτι ἀντὶ μνηστῆρος Λυγκέως ἐσώσατο, & sexcenta talia. *Palm.*

1 Τὸ

βὶ καθημένης, καὶ πρεσβευτικότας ὑπὲρ ἧς πόλις τὰ μάχης, Χαίρετε, νενικήκαμεν. καὶ τοῦτο εἰπὼν, σωματοποιεῖν τὴν ἀγγελίαν, καὶ τὸ χαίρειν σωτηρίαν ὅσην. ἐν ἐπιστολῆς ἀρχῇ, Κλέων ὁ Ἀθηναίων δημαγωγὸς, ἀπὸ Σφακτηρίας τοῖς τὸ χαίρειν πρῶτον, διαγελῶμεν τὸν νικῶντα τὸν ἐκεῖνον, καὶ τὸν τῶν Σπαρτιατῶν ἅλωσιν. καὶ ὅλως μετ' ἐκεῖνον ὁ Νικίας ἀπὸ Σικελίας ἐπιστέλλων, ἐν τῷ δοκεῖν τὰ ἐπιστολῶν διάφορον, ἀπ' αὐτῶν δεξάμενον τὰ πραγμάτων. ἀλλ' ὁ γοῦν σοφὸς Πλάτων, ἀνὴρ ἀξιόπιστος νομοθέτης τὰ τοιοῦτον, [1] τὸ μὲν χαίρειν κελεύει καὶ πάνυ ἀποδοκιμάζειν ὡς μοχθηρὸν ὄν, καὶ ἄδειν ἀπρεπὲς ἐμφαίνον. τὸ δὲ οὖ πρέπειν αὐτὸ αὐτῷ εἰσάγει, ὡς κοινὸν σώματός τε καὶ ψυχῆς οὖ διακειμένων σύμφορον. καὶ ἐπιστέλλων γε τῷ Διονυσίῳ, αἰτιᾶται αὐτὸν, ὅτι ποιῶν ἐς τὸν Ἀπόλλω, χαίρειν τὸν γοῦν προσεῖπεν, ὡς ἀνάξιον ἧς Πυθίας, καὶ οὐχ ὅπως θεοῖς, ἀλλ' οὐδ' ἀνθρώποις δεξιοῖς πρέπον. ὁ μὲν γε Πυθαγόρας, εἰ καὶ μηδὲν αὐτὸς ἴδιον καταλιπεῖν τοῖς αὐτοῦ ἠξίωσεν, ὅσον [2] Οἰκέλλῳ τῷ Λευκανῷ, καὶ Ἀρχύτᾳ, καὶ τοῖς ἄλλοις ὁμιλητοῖς αὐτοῦ τεκμαίρεσθαι, ὅτι τὸ οὖ πρέπειν πρόσῳφεν, ἀλλὰ δὴ ἧς ὑγιαίνειν ὄρεξαι ἐκέλευεν. ἅπαντες γὰρ οἱ ἀπ' αὐτοῦ ἀλλήλοις ἐπιστέλλοντες, ὁπότε ἀποδέοιτο τὰ γραφόντων, ὑγιαίνειν εὔχεσθαι τὰ δρᾶν παρεκελεύοντο, ὡς ἂν αὐτὸ ψυχῇ τὰ

magistratibus, & de pugnæ eventu solicitis annunciaret. *Salvete: vincimus:* eoque dicto statim cum nuncio interisse, & cum verbo *Salvere*, expirasse. In Epistolæ autem initio Cleon ille Athenienſium tribunus, cùm ex Sphacteria scriberet, primo loco *Salvere* posuit, lætum illic partæ victoriæ nuncium mittens, expugnatis videlicet Spartanis. Denique post illum Nicias dux, cùm ex Sicilia scriberet, antiquam epistolarum formam retinuit, statim ab ipsis rebus exordiendo. Sed mirabilis ille Plato, vir fide dignus, & legum hujusmodi lator, hoc verbum *Salvere* jubet planè improbare tanquam malum, nihilque serium præ se ferens. Ejus autem loco verbum, *Bene agere*, introducit, tanquam commune corporis animique beno affectorum symbolum. Ac missis ad Dionysium literis, reprehendit ipsum, quòd versus in Apollinem scribens, Deum salvere jussisset, tanquam Deo indignum, ac nedum Diis, sed ne præstantissimis quidem viris decorum. At certè divinus Pythagoras, tametsi nihil ipse nobis proprium suorum scriptorum relinquere voluit, quantum ex Oecello Lucano, & Archyta, aliisque ipsius discipulis conjicio, nec verbum, *Bene agere*, præposuit, sed à verbo *Valere* ordiri jussit. Itaque omnes ipsius sectatores, cùm ad se invicem literas mitterent, quoties serii quippiam scribebant *Valere*, statim ab initio jubebant, ut quod tam cor-

1 Τὸ μὲν χαίρειν κελεύει καὶ πάνυ ἀποδοκιμάζειν] Plana sententia est. Sed forte si Lucianus scripserat ludens : τὸ μὲν χαίρειν, χαίρειν κελεύει, καὶ πάνυ ἀποδοκιμάζει, ut pagina sequent. πάνυ χαίρειν τοῦ χαίρειν. Mars.

2 Οἰκέλλῳ] Cod. Florent. Οἰκίλῳ. Bourd.

καὶ σύμβολα ἀρμοδιώτατον, καὶ συνόλως ἅπαντα τὰγαθὸς πάντῃ ἀγαθά. καὶ τὸ τρίτον ἐπιτελεῖν αὐτοῖς πέφυκεν, τὸ Δημήλιον, τὸ πεντάγραμμον, ᾧ συμβόλῳ πρὸς τὰς ὁμοδέξους ἐχρῶντο, ὑγείαν πρὸς αὐτῶν ὀνομάζετο. καὶ ὅλως ἡγοῦντο τὸ μὲν ὑγιαίνειν εἶναι, ὅπερ ἦν τὸ εὖ πράττειν, ὅπερ τὸ χαίρειν πάντας καὶ τὸ ὑγιαίνειν. εἰσὶ δὲ οἱ καὶ [1] τῶν τετρακτύν, τὸ μέσον ὄρκον αὐτῶν, [2] ἢ τὸ ἐντελῆ αὐτοῖς ἀριθμὸν ἀποπλεῖν. οἶδα, καὶ ὑγείας δέχου ἐκφίλησον. ὧν καὶ Φιλόλαός ἐστι. καὶ τί σοι τὰς παλαιὰς λέγω, ὅπερ καὶ Ἐπίκουρος ἀνὴρ πάνυ χαίρων τῷ χαίρειν, καὶ τῶν ἡδονῶν πρὸ ἁπάντων αἱρούμενος, ἐν ταῖς σπουδαιοτέραις ἐπιστολαῖς, εἰσὶ δ' αὗται ὀλίγαι, καὶ ἐν ταῖς πρὸς τοὺς φιλτάτους μάλιστα, ὑγιαίνειν εὐθὺς ἐν τῇ ἀρχῇ προστάττει; πολὺ δ' ἂν καὶ ἐν τραγῳδίᾳ, καὶ ἐν τῇ δραματικῇ κωμῳδίᾳ εὕροις τὸ ὑγιαίνειν, πρῶτον εὐθὺς λεγόμενον. τὸ μὲν γὰρ Οὐλίπ, καὶ μέγα χαῖρε, σοφῶς προτεταγμένον, ὃ χαίρειν τὸ ὑγιαίνειν ἦχε. ὁ δ' Ἀλεξις, Ὦ θεατά, ὑγίαινε. ὡς κομψῶς εἰληλυθας. ὁ δ' Ἀχαιὸς, Ἥκω πεπραχὼς δεινά, σὺ δ' ὑγίαινέ μοι. καὶ ὁ Φιλήμων, Αἰτῶ δ' ὑγείαν πρῶτον. εἶτ' εὐπραξίαν. τρίτον δ', χαίρειν. εἶτ' ὀφείλειν μηδέν. ὁ μὲν δὴ τὸ σκολιὸν γράψας, ἃ καὶ Πλάτων μέμνηται, τί καὶ ἔτος φησιν; corpori quàm animo erat accommodatissimum, omniaque simul hominis bona complectebatur. Et triplex, illorum triangulus qui alternatim inter se junctus, quinquelinearem figuram constituit, quo symbolo apud ejusdem sententiæ sectatores utebantur, Sanitas ab ipsis appellabatur. In summa, ipsum quidem Bene valere putabant esse, verùm neque *Bene agere*, neque *Salvere* omnino idem quod *Valere*. Sunt autem & qui Quaternionem maximum ipsorum juramentum, aut perfectum ipsis numerum perficere dicant: alii verò etiam valetudinis principium vocarunt: ex quibus etiam est Philolaus. Ecquid tibi priscos dicam, quando & Epicurus, quanquam verbo *Gaudere*, gaudebat, & voluptatem rebus omnibus anteponebat, in epistolis quas de rebus paulò gravioribus scripsit (quæ quidem sunt paucæ) & in iis quas ad amicissimos potissimum misit, statim à principio bene valere imperat? Sæpe etiam & in Tragœdia, & in veteri Comœdia statim à principio dictum illud *Bene valere* invenias. *Vale*, & multum mihi *Salve*, prudenter illi verbo *Salvere* verbum illud *Valere* præpositum habet. Alexis autem, *O Here Vale, ut tardè admodum advenis.* Achæus etiam, *Venio peracta re gravi, at tu mihi vale.* Et Philemon, *Primùm valere cupio, dein agere bene, Salvere tertio, ultimo debere nil.* Nam qui convivale illud carmen scripsit, cujus etiam meminit Plato, quid etiam ait? *Equi-*

1 Τὴν τετρακτύν] Huc pertinet quod est in aureo versu Pythagoræ:
Ναὶ μὰ τὰν ἁμετέραν ψυχᾶ παραδόντα τετρακτύν
Παγὰν ἀενάου φύσιος. Bourd.

2 Ἢ τὸ ἐντελῆ αὐτοῖς ἀριθμὸν ἀποπλεῖν, οἶδα ἐν ὑγείας δέχου] Ἢ τὸ ἐντελῆ αὐτοῖς ἀριθμὸν ἀποπλεῖ, ἴδη ἐν ὑγείας. Marc.

1 *Cla-*

Υγιαίνειν μὲ ἄρτιον. τὸ δύπτερον, καλὸν ἡγοῦμαι. τρίτον δ', πλουτεῖν. ἓν χαίρειν δ' τὸ παραπαν οὐκ ἐμνήσθη. ἴσα σοι τὰ γινωσκόμενα ἐκεῖνα, καὶ πᾶσι δὴ τοῖς τοιούτοις λέγω, Υγεία πρεσβίστη μακάρων, μὴ σοὶ γένοιτο τὸ λειπόμενον βιοτᾶς. ὥστε εἰ πρεσβίστη ἐστὶν ὑγεία, καὶ τὸ ἔργον αὐτῆς τὸ ὑγιαίνειν, σωτηρίου τῶν ἄλλων ἀγαθῶν. μυρία δ' ἂν ἄλλα ἔχ τε ποιητῶν, καὶ συγγραφέων, καὶ φιλοσόφων καταδείξαι σοι ἔχων, σωτηρίαν τὸ ὑγιαίνειν, τοῦτο μὲ, παρατήσομαι ὡς μὴ εἰς ἀπιθανολογίαν τινὰ μειρακιώδη ἐκπέσῃ μοι τὸ σύγγραμμα, καὶ κινδυνεύομεν ἄλλως ἡλω ὑπερρύειν τὸ ἦθος. ὀλίγα δὲ σοι τῶν ἀρχαίας ἱστορίας, ὁπόσα μέμνημαι οἰκεῖα τῷ παρόντι σωτηρίᾳ, καλῶς ἔχειν ὑπέλαβον. ὅτε Ἀλέξανδρος τὴν [2] Ἴσσον μάχην ἀγωνιεῖσθαι ἔμελλεν, ὡς Εὐμένης ὁ σαρδιανὸς ἐν τῇ πρὸς Ἀντίπατρον ἐπιστολῇ λέγει, ἑωθὲν εἰσελθὼν εἰς τὴν σκηνὴν αὐτοῦ ὁ Ἡφαιστίων, εἴτ' ἐπιλαθόμενος, εἴτ' ὑπερφυῶς χθὲς ὥσπερ ἐγὼ, εἴτε καὶ θεὸς τὸν τοῦτο πραγματικῶς ποιήσοντα, τοῦτον ἐμοὶ ἔφη, Γίγνεσθε βασιλοῦ, καιρὸς ἤδη ἐξελαύνειν. παρεσκευάσθαι γὰρ τὰ παρόντα πρὸς τὸ παραδοξότερον τῆς σωτηρίας, καὶ ὅτι Ἡφαιστίωνος ὀλίγου δεῖν ὑπ' αἰδοῦς ὑπολαβόντος, Ἀλέξανδρος δέχεσθαι ἔφη τὴν κληδόνα. τὸ γὰρ σῶσαι ἐπανιέναι ἀπὸ τῆς μάχης, ἤδη μοι ὑπισχνεῖτο. Ἀντίοχος δ' ὁ σωτὴρ, ὅτε τοῖς Γαλάταις συνάπτειν ἔμελλεν, ἔδοξεν ὄναρ ὑπισχνεῖσθαι οἱ τὴν Ἀ-

Equidem hoc judico primum, Valere, dein pulchrum videri, Post esse ditem. Verbi autem *Salvere* omnino non meminit. Et ut notissimum quoque illud, & quod omnibus in ore est tibi dicam, *Superum antiquissima Diva Salus. Tecum mihi liceat, Vivere quod superest.* Itaque si antiquissima est Sanitas, ejusque opus est *Bene valere*, bonum hoc aliis est anteponendum. Quanvis autem sexcenta alia exempla tum ex poëtis, tum ex historicis & philosophis commemorare possim, ubi verbum hoc *Valere* anteponunt, hoc tamen omittam, ne scriptum meum in juvenilem ineptiam incidat, & [1] clavum clavo trudere videar. Sed pauca ex veteri historia deprompta, quæ memoria teneo, scite facturum putavi si propria huic causæ adscriberem. Quando Alexander pugnam illam ad Issum initurus erat, ut Sardianus Eumenes in epistola ad Antipatrum dicit, mane in ejus tentorium ingressus Hephæstion, sive oblitus, sive sicut ego perturbatus, sive etiam numine quopiam impellente adactus, idem quod ego dixit. Bene vale rex: tempus jam est in aciem duci exercitum. Conturbatis autem cæteris qui tum aderant ob inopinatam salutandi formam, ipsoque Hephæstione propemodum præ pudore exanimato, Alexander, recipio inquit omen: illud enim nos è pugna incolumes reversuros, jam mihi pollicetur. Antiochus autem cognomento Soter, quando cum Galatis prælium esset conserturus, Ale-

1 *Clavum clavo*] Id est, malum alio malo. Aristot. lib. 5. polit. c. penult. Cic. Tus. 4. *Cogn.*

2 Ἴσσῳ] Cod. Flor. ἐν Ἴσσῳ. Bouzd.

λέξανδρον, κελεύειν σημῆναι τὸ σύνθημα τῆς μάχης ἐν ὀνείρατι τῇ τραπῇ τὸ ὑγιαίνειν. καὶ ὑπὸ τούτῳ σημήνασθαι, τῷ γραμματεῖ ἐκείνῳ νικᾶν ἐπίστευσε. καὶ Πτολεμαῖος ὁ Λάγου, Σελεύκῳ ἐπιστέλλων, σαφῶς ἀνέστρεψε τὴν τάξιν, ὡς ἔχει μὲν τὰ ἐπιστολῆς ὑγιαίνειν αὐτὸν πρόσταττον, ἐπὶ τέλει δέ, ἀντὶ τοῦ ἐρρῶσθαι ὑπογράψας τὸ χαίρειν, ὡς Διονυσόδωρος ὁ τὰς ἐπιστολὰς αὐτῷ συναγαγὼν φησιν. ἄξιον δὲ καὶ Πύρρου τοῦ ἠπειρώτου μνησθῆναι, ἀνδρὸς μετ' Ἀλέξανδρον τὰ δεύτερα ἐν στρατηγίαις ἐνεγκαμένου, καὶ μυείας τροπαίου τῆς τύχης ἐνεγκόντος. ὃς τοίνυν ἀεὶ θεοῖς εὐχόμενος, καὶ θύων, καὶ ἀναθεὶς οὐδὲ πώποτε ἢ νικᾶν, ἢ βασιλείας ἀξίωμα μεῖζον, ἢ εὔκλειαν, ἢ πλοῦτον ὑπερβολὴν, ἤτησε παρ' αὐτῶν, ἀλλ' ἐν τούτῳ ἠυχεῖτο, ὑγιαίνειν. ὡς ἔστ' ἂν τοῦτ' ἔχῃ, ῥᾳδίως αὐτῷ τἄλλων ἐπισυμβησομένων. καὶ ἄρτι οἶμαι ἐφρόνει, λογιζόμενος ὅτι μηδὲν ὄφελος τῶν ἁπάντων ἀγαθῶν, ἐς ἂν τὸ ὑγιαίνειν μόνον ἀπῇ. ἀλλὰ νῦν ἐκάστου καιρὸς ἴδιος ὑφ' ἡμῶν ἀποδέδεικται. τύχα ἂν εἴποι τις. σὺ δὲ τοῦτον συκλάζας, εἰ καὶ μηδὲν ἄλλο ἐφθέγξω, ὅμως τῷ δικαίῳ λόγῳ σὸν ἂν ἔχων εἴης καὶ ἡμαρτηκέναι, ὥσπερ ἂν εἴ τις ἐπὶ τῇ κνήμῃ τὸ κράνος, ἢ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ τὰς κνημῖδας ἐπιδήσαιτο. ἀλλ' ὃ βέλτιον, φαίην ἂν κἀγὼ ἐπὶ σοὶ αὐτόν, εἰκότως ἂν τοῦτ' ἔλεγες, εἴ τις ὅλως καιρὸς ἦν ὑγείας μὴ ἐσόμενον. νῦν δὲ καὶ ἔωθεν, καὶ μεσούσης ἡμέρας, καὶ νύκτωρ, ἀεὶ τὸ ὑγιαίνειν ἀναγκαῖον.

Alexandrum in ſomniis aſtare fibi putavit, qui juberet ut ante pugnam exercitui teſſeram hanc *Valere* daret. Ac ſub hac teſſera præclaram illam victoriam eſt conſecutus. Ptolemæus etiam Lagi filius miſſis ad Seleucum literis planè ordinem invertit, à principio quidem epiſtolæ valere illum jubens: pro eo autem ubi alii *Vale* ſcribunt, Salvere ſubſcribens quemadmodum Dionyſiodorus tradit, qui epiſtolas ejus collegit. Æquum etiam [1] Pyrrhi Epirotæ meminiſſe, qui poſt Alexandrum ſecundas tenuit in re militari, variaſque fortunæ vices pertulit, hic cum Deos precando, ſacrificando, & donaria conſecrando ſemper veneraretur, nunquam tamen ab illis vel victoriam vel regni majeſtatem ampliorem, vel gloriam, vel divitiarum abundantiam poſtulavit, ſed unum hoc, ut bene valeret precabatur ut pote cui, hoc fruenti cætera facillimè ſuppeterent. Atque me judice optimè ſentiebat, illud ſecum reputans, nullum cæterorum omnium bonorum fore fructum, ſi ſola Sanitas abeſſet. Sed nunc cujuſque proprium tempus quo uſurpabatur à nobis eſt demonſtratum. Fortaſſis autem dixerit quiſpiam. Tu verò hoc immutato, etſi nihil aliud dixiſſes, juſta tamen de cauſa extra culpam non eſſes: perinde ac ſiquis galeam tibiæ, vel capiti ocreas alligaret. Verùm ô optime, ego illi reſponderem, meritò ſanè hæc diceres, ſiquod in univerſum tempus eſſet quod ſanitate opus non haberet. Nunc verò & manè, & meridie, noctuque bene valere ſemper neceſſe eſt: in pri-

1 *Pyrrhi Epirota*] De quo Iuſtin. lib. 18. *Cogn.*

καὶ μάλιστα τοῖς ἄρχουσι, καὶ πολλὰ περάττουσιν ὑμῖν, ὅσῳ καὶ σοὶ πολλὰ σώματος δεῖται. ἔπειτα, ὁ μὲ χαίρειν εἰπὼν, μόνον εὐφήμῳ τῇ δεχῇ ἐχρήσατο, καὶ ἔστιν εὐχὴ τὸ πραγμα. ὁ δὲ ὑγιαίνειν διακελευόμενος, καὶ χρήσιμόν τι δρᾷ, καὶ ὑπομιμνήσκει τὰ πρὸς τὸ ὑγιαίνειν συντελοῦντα. καὶ δὲ σωτήριον μόνον, ἀλλὰ καὶ διαγράφει. τί δ' ἐχρῆν καὶ σὲ τῷ τῶν ἐντολῶν βιβλίῳ, ὃ ἀεὶ καὶ παρὰ βασιλέως λαμβάνεται, τοῦτο προσθεῖναι ὑμῖν ἐπὶ παραγγέλματος, τὰ τῆς ὑγείας τὰ ὑμετέρας αὐτῶν ἐπιμελεῖσθαι; καὶ μάλα εἰκότως. οὐδὲν γὰρ ἂν οὕτω ὄφελοι, ὑμῶν πρὸς πάντα, μὴ ὄντων ἀφῃρημένων. ἀλλὰ καὶ ὑμεῖς αὐτοὶ, εἰ τὰ καλῶς τὰ Ῥωμαίων φωνῆς ἐπαΐω, τοὺς ἀσθενοῦντας ἀνθιστάμενοι, τὰ τῆς ὑγείας ὀνόματα πολλάκις ἀμείβεσθε. καὶ τοῦτο πάντως εἴρηκεν, ἂν ὡς σὺ φαίνοιτο ἀφελὼν τὸ χαίρειν, ἐπιτηδεύσας δ' ἀντ' αὐτοῦ εἰπεῖν τὸ ὑγιαίνειν, ἀλλ' ὡς τοῦτο μὲ ἄκων παθών. ἢ μᾶλλον ἂν ὧδε ξενίζων, καὶ τοὺς ἡμετέρους τὰ ἀσθενοῦντας ἀναλλάττων. χαίρειν δ' ὁμολογῶ τοῖς θεοῖς, ὅτι μοι τὸ σφάλμα ἐς ἄλλο μακρῷ αἰσιώτερον ἀπεκλίθη, καὶ εἰς τὸ ἄμεινον παρήλιθον. καὶ πάντα τὰ ὑγείας, ἡ Ἀσκληπιὸς αὐτοῦ ἐπινοίᾳ τοῦτ' ἐπράξῃ, δι' ἐμοῦ σοι τὸ ὑγιαίνειν κατηχημένον. ἐπὶ

primis verò principibus vobis, qui multa negocia geritis, eoque ad multa sano corpore opus habetis. Præterea autem ille qui dixit *Salve*, auspicato tantùm principio est usus, eaque res est votum. Sed qui *valere* jubet, is & quiddam utile facit, & eorum admonet quæ ad sanitatem conferunt: nec comprecatur modò, sed etiam imperat. Quid autem? nonne in mandatorum libello, quem semper à rege quoque accipitis, hoc primum vobis præcipitur, ut vestram valetudinem curetis? Ac meritò sanè: neque enim ulla vestri utilitas ad res cæteras obeundas foret nisi integri ac sani essetis. Quinetiam vos ipsi, si Romanam linguam ego nonnihil intelligo, quum salutantes resalutatis, illis plerumque sanitatis nomine respondetis. Et hæc omnia dixi, non quòd verbum *Salvere* consultò demerim, & *Valere* pro eo dicere affectarim: sed quòd invito mihi exciderit: alioqui ridiculus essem si inusitatam vocem inducerem, & tempora salutationum immutarem. Gratiam autem Diis habeo, quòd mihi erratum hoc, in verbum aliud longè auspicatius est conversum, & in melius prolapsus sum. Et fortasse hoc Salutis vel Æsculapii ipsius consilio factum est, qui tibi per me sanitatem promittat. Nam quo

1 Καὶ ἐν τῷ τῶν ἐντολῶν βιβλίῳ] *Et in mandatorum libello.* Marc.

2 Τὰ τῆς ὑγείας τὰ ὑμετέρας αὐτῶν ἐπιμελεῖσθαι] Formula illa fuit: *Valetudinem tuam cura diligenter*, Aut, *Da operam ut valeas*, Aut, *Fac ut valetudinem cures.* Quæ formulæ in M. Tullii epistolis ad Terentiam uxorem. Sed illæ in epistolis extremis, in mandatorum verò libellis primis. Ἐντολῶν verò βιβλίον esse mandatorum libellum quem à principe accipiebant præsides & procoss. & ἐντολὰς βασιλέων esse mandata principum, patet Dionis lib. LIII. *Idem.*

3 Τῷ τὰ ὑγείας ὀνόματα πολλάκις ἀμείβεσθαι] Formula est, *Vt vales?* ut Plauti Rud. sc. XXIX. *Idem.*

ἔγωγε, πῶς ἂν αὐτὸ ἔπραξον ἄνευ θεῶν, μηδέπω προήκοντι τῷ μακρῷ βίῳ παρεληλυθέναι ὅμοιον; εἰ δὲ δεῖ καὶ ἀνθρωπίνῳ τινὶ ὑπὲρ τοῦ γεγονότος ἀπολογίαν εἰπεῖν, δόξειν ξένον εἰ πρὸς ἑαυτοὺς ἀκριβῶς ἐπὶ τοῖς ἀρίστοις ὑπὸ σοῦ γνωρίζεσθε, σὲ τῆς ἄγαν ἐπιθυμίας εἰς τἀναντίον διαφερόντως ἐκπεσόν. πάνυ δ' ἂν τινα σκοπὸν ἔχειε τὴν κατ' ὀρθὸν λογισμὸν, καὶ φαύλων πλῆθος. ὧν οἱ μὲν, ὥσθ' ὅπως, οἱ δ', εἰ τῇ ταχεῖ τῆς πρεσβείας μὴ μόνον. σὺ δ' οἶδ' ὅτι κἂν οἱ ἄλλοι εἰς ἄνοιαν, ἢ ἀπαιδευσίαν, ἢ ἀναφορσύνην ἀναφέρωσι τὸ πρᾶγμα, αἰδῶς αὐτὸ σύμβολον, καὶ ἀφελείας ἐποιήσω, καὶ ψυχῆς μηδὲν ἀγροίου, καὶ ἔντεχνον ἐχούσης. ὡς τό γε πάνυ θαρραλέον εἰς τοὺς πολίτους, καὶ πόρρω θρασύτητος καὶ ἀναισχυντίας ἐστί. καὶ ἔμοιγε εἴη μηδὲν μᾶλλον τοιοῦτον σφάλλεσθαι. εἰ δὲ συμβαίη, πρὸς εὐρηκίαν αὐτὸ πέπεται. ἐπὶ γὰρ τοῦ προότου Σεβαστοῦ, καὶ τοιόνδε τι λέγεται γενέσθαι. ὁ μὲν, ἔτυχε δίκαιόν τινα δικάσας ὀρθῶς, καὶ ἀπολύσας ἐγκληθέντα τοῦ μείζονα ἀδίκως συκοφαντούμενον ἄνθρωπον. ὁ δὲ, χάριν ὁμολογῶν μεγάλην τῇ φωνῇ, χάριν οἱδά σοι ἔφη ὦ αὐτοκράτωρ, ὅτι κακῶς καὶ ἀδίκως ἐδίκασας. καὶ τὸν μὲν Σεβαστὸν ἀγανακτησάντων, καὶ ἀφαπάσασθαι τὸν ἄνθρωπον ἐθελόντων, παύσασθε χαλεπαίνοντες ἔφη. ἃ γὰρ τῷ γλῶτταν αὐτὸ, ἀλλὰ τῷ γνώμῃ ἐξετάζειν ἄξιον. σκεῖνο μὲν, ὅτι. σὺ δ' εἴτε τῷ γνώμῃ σκέψαιο, πάνυ εὐνοϊκὴν εὑρήσεις, εἴτε τῇ γλώττῃ, εὔφημος καὶ αὐτή. ἔοικα δὲ σὺ ταῦτα ἤδη γενόμενος ἐπιτρέπειν ἐμοὶ, ὅπως ἂν αὐτὸ ἔπραξον ἄνευ θεῶν, μηδέπω προήκοντι τῷ μακρῷ βίῳ παρεληλυθέναι ὅμοιον; εἰ δὲ δεῖ καὶ ἀνθρωπίνῳ τινὶ ὑπὲρ τοῦ γεγονότος ἀπολογίαν εἰπεῖν, δόξειν ξένον εἰ πρὸς ἑαυτοὺς ἀκριβῶς ἐπὶ τοῖς ἀρίστοις ὑπὸ σοῦ γνωρίζεσθε, σὲ τῆς ἄγαν ἐπιθυμίας εἰς τἀναντίον διαφερόντως ἐκπεσόν. πάνυ δ' ἂν τινα σκοπὸν ἔχειε τὴν κατ' ὀρθὸν λογισμὸν, καὶ φαύλων πλῆθος. ὧν οἱ μὲν, ὥσθ' ὅπως, οἱ δ', εἰ τῇ ταχεῖ τῆς πρεσβείας μὴ μόνον. σὺ δ' οἶδ' ὅτι κἂν οἱ ἄλλοι εἰς ἄνοιαν, ἢ ἀπαιδευσίαν, ἢ ἀναφορσύνην ἀναφέρωσι τὸ πρᾶγμα, αἰδῶς αὐτὸ σύμβολον, καὶ ἀφελείας ἐποιήσω, καὶ ψυχῆς μηδὲν ἀγροίου, καὶ ἔντεχνον ἐχούσης. ὡς τό γε πάνυ θαρραλέον εἰς τοὺς πολίτους, καὶ πόρρω θρασύτητος καὶ ἀναισχυντίας ἐστί. καὶ ἔμοιγε εἴη μηδὲν μᾶλλον τοιοῦτον σφάλλεσθαι. εἰ δὲ συμβαίη, πρὸς εὐρηκίαν αὐτὸ πέπεται. ἐπὶ γὰρ τοῦ προότου Σεβαστοῦ, καὶ τοιόνδε τι λέγεται γενέσθαι. ὁ μὲν, ἔτυχε δίκαιόν τινα δικάσας ὀρθῶς, καὶ ἀπολύσας ἐγκληθέντα τοῦ μείζονα ἀδίκως συκοφαντούμενον ἄνθρωπον. ὁ δὲ, χάριν ὁμολογῶν μεγάλην τῇ φωνῇ, χάριν οἱδά σοι ἔφη ὦ αὐτοκράτωρ, ὅτι κακῶς καὶ ἀδίκως ἐδίκασας. καὶ τὸν μὲν Σεβαστὸν ἀγανακτησάντων, καὶ ἀφαπάσασθαι τὸν ἄνθρωπον ἐθελόντων, παύσασθε χαλεπαίνοντες ἔφη. ἃ γὰρ τῷ γλῶτταν αὐτὸ, ἀλλὰ τῷ γνώμῃ ἐξετάζειν ἄξιον. σκεῖνο μὲν, ὅτι. σὺ δ' εἴτε τῷ γνώμῃ σκέψαιο, πάνυ εὐνοϊκὴν εὑρήσεις, εἴτε τῇ γλώττῃ, εὔφημος καὶ αὐτή. ἔοικα δὲ σὺ ταῦτα ἤδη γενόμενος ἐπιτρέπειν ἐμοὶ, ὅπως

quo pacto ipse equidem illud sine Deo commisissem, qui per longam ætatem antea nunquam simili modo fui perturbatus? Si quam verò facti defensionem humanam afferre oportet, nihil novum putes si quum à te in optimis cognosci properabam, nimia cupiditate conturbatus, in contrarium incidi. Iam & à recta cogitatione, militum etiam frequentia facilè quempiam deturbaverit, quorum alii adversos protrudunt, alii in ordine salutationis non manent. Tu verò, sat scio, quanvis alii factum hoc in amentiam, aut imperitiam, mentisve impotentiam detorqueant, illud pro verecundiæ & simplicitatis indicio accepisti, animæque nihil vafri nihil callidi habentis signum esse duxisti: nam nimia in his rebus audacia, à temeritate & impudentia non distat. Atque utinam mihi contingat nunquam in hunc modum errare: si verò contingat, id in fausta precationem vertatur. Temporibus igitur primi Augusti, etiam tale quid accidisse dicitur. Hic enim cùm aliquando litem quandam rectè diremisset, hominemque calumniosè accusatum maximo crimine absolvisset, ille gratias agens magna voce, gratiam, inquit, habeo tibi Imperator, quòd malè atque injustè judicasti. Ibi cùm qui Augustum circunstabant, indignarentur, hominemque discerpere vellent. Definite indignari, inquit ille: neque enim linguam ejus, sed animum examinare æquum est. Sic quidem ille. Tu verò, sive mentem spectes, planè benevolum me comperies: sive linguam, ipsa quoque bene ominatur. Cæterùm videor hoc loci jam constitutus, aliud

ῥῳ, εἰκότως ἄλλό τι φοβηθέντας, μή ποι δόξω ἐξεπίτηδες ἡμαρτηκέναι, ὡς τῷ ἀπολογίαν τινὰ τῶν συγγραμμάτων. καὶ εἴην γε ὦ φίλτατε Ἀσκληπιὰδη τοιοῦτον φανῆναι τὸν λόγον, ὡς μὴ ἀπολογίαν, ἀλλ' ἐπιδείξεως ἀφορμὴν εἶναι δοκεῖν.

aliud quiddam meritò veriturus, ne qui data opera erraſſe me putent, ut hanc ſcribendæ apologiæ occaſionem haberem. Atque utinam Æſculapi cariſſime, ejuſmodi hæc appareat oratio, ut non apologia, ſed oſtentationis occaſio captata videatur.

ΕΡΜΟΤΙΜΟΣ, Η ΠΕΡΙ ΑΙΡΕΣΕΩΝ.

HERMOTIMVS, SIVE DE SECTIS.

ARGVMENTVM.

Hic Dialogus didacticus eſt. Diſputat autem de ſectis philoſophorum, quanam optima ſit, & ad felicitatem quam omnes promittunt, certiſſimè ducat. Et quia impoſſibile apparet, ex tam multis, tamque diverſa ſentientibus, quid optimum atque veriſſimum ſit, eligere, tandem concluditur, Satius eſſe non philoſophari, quàm fruſtra ætatem ac operam in eo, quod aſſequi nequeas, conſumere. Series Dialogi ita ſe habet. Occaſionem & exordium ab inceſſu & habitu Hermotimi, Stoicæ philoſophiæ ſectatoris, ſumitur: qui, quoniam viginti jam annos perpetuos philoſophos audierat, neque tamen adhuc mediam ad virtutem viam ſuperaverat, diſputationi occaſionem & materiam ſubminiſtrat. Prima igitur quæſtio tractatur, quanto omnino tempore opus ſit, ad virtutem & felicitatem conſequendam. Luciano longitudinem illius ut nimiam accuſante, Hermotimo autem contrà præmia, & mercedem tanti laboris opponente. Atque hoc diſputationis proœmio, & quaſi quadam ſylva præmiſſa, mox ad principalem quæſtionem venitur, puta quænam philoſophorum ſecta certiſſima atque optima ſit, & quomodo eadem deprehendi debeat. Ibi Hermotimo Stoicam præferente, ejuſque rei rationes quaſdam non ſatis idoneas adhibente, à Luciano deridetur magis quàm confutatur. Idem autem mox totam hanc diſputationem quaſi de integro orditur. Ac primò quidem Virtutis Icone quadam propoſita, oſtendit cum multi adeò ſint, qui viam ad illam polliceantur, in tam diverſa turba, tamque gravi cauſa optimum & certiſſimum ducem quærendum atque eligendum eſſe. Quem cum alter ex Stoicis ſumendum eſſe, rurſum diceret, ejuſque rei argumentum etiam hic non ſatis idoneum afferret, Lucianus per proſopopœiam reliquorum philoſophorum, ſe ipſos immeritò, cauſſa indicta, damnari, ac Stoicis iſtis recentioribus, præponi, querentium, apologiam ſubjungit. Hermotimumque repre-

hendit, qui quos nunquam cognovit ac legerit, temerè adeò damnet. Et hunc locum ita concludit, ut dicat, quoniam in incerto sit, quanam philosophandi via aliis præferri debeat, omnes æquè relinquendas esse. Hinc variis similitudinibus utrinque res agitur, Hermotimo defendente Stoicam viam, & contendente, apud unum aliquem deprehensa veritate, non esse opus, alios ultrà consulere: contrà autem opponente Luciano, sed apud unum aliquem, nondum inventam ac deprehensam illam esse, & ob id pariter omnes perscrutandos & cognoscendos esse. Quo obtento, jam & de tempore agitur, quo ad cognoscendos omnes opus sit, quod tam longum præfinitur, ut impossibile videatur, vel partem illorum, etiam per omnem ætatem ab uno aliquo evolvi atque cognosci posse. Rursum igitur quod suprà concluditur, quoniam impossibile sit omnes evolvere, & tamen idem necessarium, si veram viam ad virtutem deprehendere velis, satius esse in totum ab illis abstinere. Et hinc quoque ad similitudines deveniunt, Hermotimo contra hanc longitudinem temporis contendente, non esse necesse, ut omnium omnia scripta evolvantur, sed ex parte cognosci ac judicari totum posse. Luciano autem contrà negante, nisi si totum idem uniforme sit, & antea aliquando, quale sit, visum ac cognitum fuerit. Nam philosophiam ipsam non unius generis esse, sed de multis ac diversis rebus tractare. Post hæc idem aliis quoque argumentis ostendit difficultatem eligendi & judicandi, tum de ipsis viis, tum de ducibus & præceptoribus. Deinde ut maximè de via & duce constet, inanem tamen ac vanam spem propositam esse, & hæc multis similitudinibus passim amplificantur. Postremò per fictionem concesso eo, ut Stoicorum optima via sit, testimonio ipsius Hermotimi comprobat, nominem adhuc illorum inventum fuisse, qui, quod promitteret aliis, ipse præstitisset. Denique & mores & vitam illorum cum officio & effectu virtutis pugnare, quod & exemplo cujusdam Stoici præceptoris confirmat. Concludit igitur philosophandum hoc pacto non esse, id quod mox Hermotimus facit, ex pœnitentia, priore vita atque habitu rejectis.

ΛΥΚΙΝΟΣ.

Ὅστιν ὦ Ἑρμότιμε τῷ βιβλίῳ καὶ τῇ ξυμβαλούσῃ σπουδῇ πεπυσμένος, παρὰ τὸν διδάσκαλον ἐπειγόμενον ἔοικας. ἐνενόεις γάρ τι μεταξὺ σαυτοῖν, καὶ τὰ χείλη διεστάλλου, ἠρέμα ψιθυρίζων, καὶ σιωπῇ χείρᾳ ἅδε κἀκεῖσε μετέφερες, ὥσπερ τινα ῥῆσιν ἐπὶ σαυτὸν λέγ-

LVCIANVS.

Quantum ô Hermotime, cùm ex libello, tum ex gressus festinatione conjicio, ad præceptorem properare videris. Aliquid saltem inter eundum mente volvebas, & tacitè submurmurando labia motitabas manumque huc illuc ferebas, quasi orationem apud te digereres,

τιθήμεθα. ἐρώτημα ἦ, ἢ πῦ τὸ ἀγκύλον σωλῆνις, ἢ σκίμμα σοφιστὴν ἀναφαντάζον, ὡς μὴ ἦ ὁδὸν βαδίζον χολὴν ἄρας, ἀλλ' ἐνεργὸς εἶης, ἀεί τινὸ δέον τι πραγματεύεσθαι, καὶ ὁ πρὸ ὁδοῦ σοι γένοιτ' ἂν ἐς τὰ μαθήματα. Ερμ. νὴ Δί' ὦ Λυκῖνε, τοιοῦτό τι. τὰν γὰρ χθιζὰν συνουσίαν, καὶ ἃ εἶπε πρὸς ἡμᾶς, ἀνεπισκαζόμην, ἐπιὼν τῇ μνήμῃ ἕκαστα. χρὴ ἦ μηδένα καιρὸν οἴμαι παρελθεῖν, εἰδότας ἀληθῆς ὂν τὸ ὑπὸ Ἕ κοὐκ ἰατρῷ εἰρημένον, ὡς ἄρα, Βραχὺς μὲν ὁ βίος, μακρὴ ἦ ἡ τέχνη. καί τι σκεπτέον ἰατρικῆς πέρι τῶν ἐλαχίστων, ὅπως ἀκριβέστερον πραγματεύσωμεθα. φιλοσοφία ἦ, καὶ μακρᾷ τῷ χρόνῳ ἀνίφικτος, ὡς μὴ πάνυ τις ἐρρᾳθύμως ἀπὸ παντὸς ἀεὶ κινδύνου ἀπόβλεπῃ ἐς αὐτήν. καὶ τὸ κινδυνῶδες ἐν περὶ μικρῶν, ἢ ἄθλιον εἶναι σὺν τῷ πολλῷ ἔτι ἰδιωτῶν συρφετῷ διαπολέμιον, ἢ εὐδαιμονήσαι φιλοσοφήσαντα. Λυ. τὰ μὲν ἄθλα ὦ Ἑρμότιμε, μακάρια, καὶ λίκα ἐρᾷης. εἴθε γάρ σε ἐγὼ τούτων εἶναι αὐτῶν, εἴ με χρὴ εἰκάζειν τῷ τε χρόνῳ ὁπόσον φιλοσοφεῖς, καὶ ὡσεὶ τῷ πόνῳ, οἷόν μοι ἐμέτριον σὲ πόθεν ἤδη ἔχειν δοκεῖς. εἰ γάρ τι μέμνημαι, σχεδὸν εἰκοστὸν ἔτος τοῦτό ἐστιν, ἀφ' οὗ σε οὐδὲν ἄλλο ποιοῦντα ἑώρακα, ἢ πρὸς τοὺς διδασκάλους φοιτῶντα, καὶ ὡς τὸ πολὺ ἐς βιβλίον ἐπικεκυφότα, καὶ ὑπομνήματά τ' συνουσιῶν ἀπογραφόμενον, ὠχρὸν ἀεὶ ὑπὸ φροντίδων, καὶ τὸ σῶμα κατεσκληκότα. δοκεῖς δὲ

res, vel quæstionem aliquam obliquam componeres, vel sophisticam speculationem excogitares, ut neque per viam incedens otiareris, sed operi sedulo vacares, aliquid semper faciendo, quodque ad præcepta tibi conferat. *Hermot.* Per Iovem Luciane, tale quiddam est. Nam quæ heſterno in conventu nobis dixit, singula repetens memoria recolebam. Æquum verò esse opinor nullum præterire tempus, siquidem verum esse scimus illud Coi medici dictum, Nimirum, *brevem esse vitam, artem verò longam.* Quod quidem de arte medica est effatum, quæ minore negotio perdiscitur. At Philosophia ne longo quidem tempore comprehenditur, nisi quis summa vigilantia acres oculos in eam semper defigat. Neque parvis de rebus periclitamur: aut enim in multa privatorum colluvie dispereundo miserum esse, aut philosophando fœlicem vitam ducere oportet. *Lucian.* Perquam admiranda certè sunt, ô Hermotime, præmia quæ dixisti. Cæterùm opinor, te ab iis non remotum esse, siquidem ducenda est conjectura ex tempore quod multum in philosophiæ studiis collocasti: præterea ex labore quem non mediocrem jamdudum impendisti. Nam si bene memini, hic ferme annus est vigesimus ex quo nihil aliud te facientem vidi, quàm præceptores frequentantem, & ut plurimum in librum incumbentem, & dissertationum commentarios describentem, ita ut perpetuò præ curis palleres, & corpore macresceres. Ac mihi videris ne per

1 Βραχὺς ὁ βίος] Primus Aphorismorum Hippocratis in quem multa Gal. sic infra in hoc dialogo. *Benard.*

μοι ἀλλ' οὐδὲ ὄναρ ποτὲ ἀνίεναι σαυτὸν, ὅτως ὅλως εἶναι ἐν τῇ πράγματι. τοιγαροῦν μοι, φαίνῃ σὺν ἐς μακρὸν ἐπιλήψεσθαι τῆς εὐδαιμονίας ὀλίγα μὲν λείποντας ἡμᾶς καὶ πάλαι αὐτῆς συνεῖν. Ερμο. πόθεν ὦ Λυκῖνε ὃς νῦν ἄρχεσθαι δοκεῖς τῆς ἀναβάσεως ἐς τὸ ὄρος, ἡσὶ ἀρετὴ πάνυ πόρρω κεῖσθαι [1] Ἡσίοδον οἶσθα, καὶ ἔστιν ὁ οἶμος ἐπ' αὐτῷ μακρός τε, καὶ ὄρθιος, καὶ τραχὺς, ἱδρῶτα σὺν ὀλίγῳ ἔχων τοῖς ὁδοιπόροις; Λυ. οὐκ ἰκανὰ ἂν ἱδρῶτα σοι ὦ Ἑρμόπαμε, καὶ ὁδοιπόρῃ; Ερμο. οὐ φημι. δοῦναι γὰρ ἐμαυτὸν μέ παντοδαπόν εἶναι, ἐπὶ τῷ ἄκρῳ γενόμενον. τὸ δὴ νῦν, ἀρχόμεθα ἐπὶ τῷ Λυκίνε. Λυ. ἀλλὰ τῷ γε ὄχλῳ, ὁ αὐτὸς οὗτος Ἡσίοδος ἥμισυ μὲν παντὸς ἔφη εἶναι, ὥστε καὶ μέσῳ τῷ ἄνδρε εἶναί σε ἤδη λέγοντες, οὐκ ἂν ἁμάρτοιμεν. Ερμο. οὐδέπω δὲ τοῦτο. πάμπολυ γὰρ ἂν ἡμῶν ἥνυσε. Λυ. ἀλλὰ πῦ χαίρει σε φάσκων ἐν οὐδὲ τυγχάνειν ὄντα; Ερμο. ἐν τῇ ὑπωρείᾳ κάτω ἔτι ὦ Λυκῖνε, ἄρτι ἐκβαίνειν βιαζόμενον, ὀλισθηρὰ μὲν ὄντα, καὶ τραχεῖα, καὶ δὴ χαλεπὰ ὁρίζοντα. Λυ. ἴκανόν ὁ διδάσκαλός σοι τοῦτο ἱκανὸς ποιῆσαι, ἄνωθεν ὁπόθεν ἔκρεμε κρεμάσας ὁ Διὸς Ὀμήρου Ζεύς, χρυσοῦν τινα σειρὰν καθεὶς, τὰς αὐτὰς λόγους, ὑφ' ὧν σε ἀναπαύει δηλαδὴ, καὶ ἀνακουφίζει ἐκεῖνός τε καὶ τῷ ὄχλῳ αὐτὸς ἐκεῖνος πολλὰ ἀναβεβηκώς. Ερμο. οὐκοῦν ἔφησθα ὦ Λυκῖνε τὸ κινούμενον ὅσῳ γὰρ ἐπ' ἐκείνῳ, πάλαι ἀνεπαύσμην ἄν, καὶ συνῆν αὐτοῖς.

per ſomnium quidem unquam te ipſum relaxaſſe, ita totus in re fuiſti. Itaque mihi hæc conſideranti, videris fœlicitatem brevi conſecuturus, niſi nobis inſciis cum ipſa jamdudum verſaris. *Hermot.* Vnde illud conjicis Luciane, cùm in viam jam primum prolato capite proſpiciam: virtus verò procul admodum ex Heſiodi ſententia habitet, ejuſque via ſit longa & ardua, & aſpera, nec euntibus paucum ſudorem moveat. *Lucian.* Ergo nondum tibi ſatis eſt ſudatum, neque ſatis confectum itineris? *Hermot.* Minimè inquam. Nihil enim prohiberet quominus per omnia beatus eſſem, ſi faſtigium attigiſſem: at nunc adhuc, ô Luciane, incipio. *Lucian.* At principium, ille ipſe Heſiodus, dimidium totius eſſe dixit. Itaque ſi dixerimus te jam in medio eſſe aſcenſu, à vero non aberraverimus. *Hermot.* Nequaquam hoc dixeris, etſi multum nobis confectum ſit. *Lucian.* At ubinam itineris eſſe te dixerimus? *Hermot.* infra adhuc in ipſa montis radice, ô Luciane modò porrò ire conantem. Eſt autem lubrica, & aſpera, & opus habet aliquo qui manum porrigat. *Lucian.* Proinde idoneus eſt ad id agendum præceptor tuus, deſuper è cacumine, quemadmodum Homericus ille Iupiter, demiſſa catena aurea, ſuis nimirum præceptis, quibus te attrahat, attollatque, ad ſe, & ad virtutem, quò ipſe jampridem conſcendit. *Hermot.* Hoc ipſum quod fit, Luciane, dixiſti. Etenim quantum ad illius operam attinet, jamdudum trahor ſurſum, & cum ipſis verſor: ſed quod ad me at-

[1] Ἡσίοδον οἶσθα] Lib. 1. Oper. hæc tota diſſertatio Heſiodum de via illa virtutis interpretatur. *Beurd.*

τὸ δ' ἐμόν, ἵπ σὺδὶ. Λυ. ἀλλὰ θαῤῥεῖν χρὴ, καὶ θυμὸν ἔχειν ἀγαθὸν, ἐς τὸ πλῆθος τὸ ὀδὸν ὁρῶντα καὶ τὴν ἄνω εὐδαιμονίαν, καὶ μάλιστα ἐκείνῳ συμπαθοῦντα μόνῳ. πλὴν, ἀλλὰ τίνα σοι ἐλπίδα ὑποφαίνει, ὡς δήποτε ἀναβησομένῳ; ἐς τίνα ἔοικεν ἐπὶ τὸ ἄκρον ὑπάθαι σε, οἷον μὴ τὰ μυστήρια τὰ ἄλλα, ἢ [1] Παναθήναια; Ερ. ὀλίγον φῆς ὦ Λυκῖνε. Λυ. ἀλλ' ἐς τὴν ἐξῆς ὁλυμπιάδα. Ερ. καὶ τοῦτο ὀλίγον ὡς πρὸς [2] ἀρετῆς ἄσκησιν, καὶ εὐδαιμονίας κτῆσιν. Λυ. μὴ δύο μὴν δὴ ὁλυμπιάδας πάντως. ἢ πολλοῦ γ' ἂν ὑμῶν ῥαθυμίαν κατανοήσῃς, εἰ μὴ δι' ὃ τοσούτου χρόνου δύναιθε, ὅσον τῆς ἀπὸ ἡρακλείων στηλῶν ἐς Ἰνδοὺς ἁπλοῦν. εἶτ' ἐπανελθεῖν ῥᾴδιον, εἰ καὶ μὴ εὐθὺ, μὴ δι' ἀεὶ βαθίζοι τις. ἀλλὰ τοῖς ἀεὶ μέσα ἔθνεσι περιπλανώμενον. καί τοι πόσῳ τινὶ βελῶν ὑψηλοτέραν καὶ λιοστέρᾳ χώραν εἶναι τὴν ἄκραν, ἐφ' ἧς ὑμῖν ἡ ἀρετὴ οἰκεῖ, [3] τὸ Ἄορυς ἐκεῖνης, ὦ σύντονε ὀλίγων ἡμερῶν, Ἀλέξανδρε κακοκράτων εἶλεν; Ερμ. οὐδὲν ὅμοιον ὦ Λυκῖνε. οὐδ' ἔστι τὸ παρόν γε τοιοῦτον, οἷον σὺ εἰκάζεις, ὡς ὀλίγῳ χρόνῳ κατερχαθήναι, καὶ ἁλῶναι, οὐδ' ἂν μύριοι Ἀλέξανδροι στρατεύσαιεν, ἐπὶ πολλοὶ ἂν οἱ ἀνιόντες ἦσαν. νῦν δ' ἀνέρχονται μὲν σὺν ὀλίγοι μάλα ἐρρωμένως, καὶ προερχονται ἐπὶ πολύν. οἱ μὲν, ἐπὶ πάνυ ὀλίγον. οἱδὲ, ἐπὶ

attinet, adhuc ſum inferior. *Lucian.* Atqui confirmandus eſt animus, cùm viæ finem, & ſitam in ſummo fœlicitatem conſpicias, maximè verò cohortante illo. Quam verò tibi ſpem facit, quum tandem aliquandò conſcenderis? An te anno ſequenti in ſummo fore conjectabat, veluti poſt alia ſacra, aut poſt Panathenæa? *Hermot.* Exiguum eſt quod dicis Luciane. *Lucian.* An ſubſequenti quinquennio? *Hermot.* Hoc quoque eſt exiguum cùm ad virtutem exercendam, tum ad fœlicitatem conſequendam. *Lucian.* Proinde ad ſummum poſt duo luſtra. Alioqui magnæ quis ignaviæ vos arguat, niſi id poteritis ex temporis ſpatio, quo quivis ter eat redeatque facilè à columnis Herculis ad Indos, quanvis neque rectà neque ſemper progrediatur, ſed per gentes in medio ſitas oberret. Atqui quanto altiorem, & acclivioremvis ponamus eſſe verticem montis in quo vobis habitat virtus, Aorna illa petra, quam intra paucos dies Alexander ſumma vi occupavit? *Hermot.* Nihil ſimile eſt Luciane: nec ejuſmodi eſt negotium, cujuſmodi tibi fingis, ut brevi tempore conficiatur & capiatur, non ſi ſexcenti Alexandri vires ſuas conjunxerint, quoniam multi ſunt conati conſcendere, nunc verò non pauci valdè forti animo conſcendunt, & aliquantum pergunt, alii parum admodum, alii pluſcu-

1 Παναθήναια] De quibus, & aliis factis ceremoniis dico copioſe σὺν θεῷ alibi. *Bourd.*

2 Ἀρετῆς ἄσκησιν] Hoc illud eſt quod Philoſophos omnes exercuit tandiu, de quo locus alius dicendi, ut & de illo ſeq. εὐδαιμονίας κτῆσιν. Idem.

3 Τῆς Ἄορυς ἐκείνης] De hoc loco Id. Dial. Philipp. & Alex. Arr. Curt. alii. *Idem.*

πλέον. ἐπειδὰν δ' κ' μέσῳ τῷ ὁδῷ γένωνται, πολλοῖς τοῖς ἀπόροις κ' δυχερέσιν ὑπυγχάνοντες, ἀπηνιατεῦσί τε, κ' ἀναρέφουσι, ἀθυμοῦντες, κ' ἱδρῶτι ῥεόμενοι, κ' φέροντες τ' κάματον. ὅσοι δ' ἂν εἰς τέλος ἀμετατρέπτως, ἤτοι πρὸς τὸ ἄκρον ἀφικνῶνται, κ' τὸ ἀπ' ἐκείνου, εὐδαιμονέστ, θαυμάσιόν τινα βίον τ' λοιπὸν βιῶντες, οἷον, μύρμηκας ἀπ' ὑψους ἐπισκοποῦντες ἡμᾶς τοὺς ἄλλους. Λυ. παπαὶ ὦ Ἑρμότιμε. ἡλίκους ἡμᾶς ἀπεφάνεις. οὐδὲ κ' τοὺς πυγμαίους ἐκείνους, ἀλλὰ χαμαὶ παντάπασιν ὑπ' χρῶ τ' γῆς. εἰκότως. ὑψηλὰ γὰρ ἤδη φρονεῖς, κ' ἄνωθεν. ἡμεῖς δ' ὁ συρφετὸς, κ' ὅσοι χαμαὶ ἑρπόμενοι ἐσμὲν, μ' τ' ποῶν κ' ὑμᾶς πρεσβυζόμεθα ὑπερηφέλους γινομένους, κ' ἀνελθόντας οἰ πάλαι ἀπόδητε. Ἑρμῆ. εἰ γὰρ βούλοιο κ' ἀνελθεῖν ὦ Λυκῖνε. ἀλλὰ πάμπολυ τὸ λοιπόν. Λυ. ὅμως σὺκ ἐρήσθα ὁπόσου, ὡς χρήσω προσκαλεῖν. Ἑρμῆ. ἐσ' κ' αὐτὸς γὰρ οἶδα ὦ Λυκῖνε τἀκελεῖς. εἰκάζω μέντοι ἐ πολλοῦ τ' εἴκοσιν ἐτῶν ἔσεσθ, μεθ' ἃ πάντως ἂν κ' ἐπὶ τῷ ἄκρῳ ἐσόμεθα. Λυ. Ἡράκλεις, πολὺ λέγεις. Ἑρμῆ. κ' γὰρ πρὸς μείζονα ὦ Λυκῖνε οἱ πόνοι. Λυ. τηνικαῦτα μὲν ἴσως ἀληθές. ὑπὲρ δ' τ' εἴκοσιν ἐτῶν, ὅτι βιώσῃ τοσαῦτα, πόθεν ἔσχες, ὁ διδάσκαλός σε καθυπέσχετο, ἐ μόνον σοφὸς, ἀλλὰ κ' μαντικὸς ἂν, ἢ χρηστομαθής τις, ἢ ὅσοι πὶς Χαλδαίων μηδόσις ἐπίστανται; φησὶ γάρ εἰδέναι τὰ τοιαῦτα. ἐ γὰρ δὴ σέ γε εἰκὸς ἐπὶ τῷ ἀδήλῳ, εἰ βιώσῃ μέχρι πόθεν τῶν ἀρετῶν, τοσούτους πόνους ἀνέξεσθ, plusculum. Cæterùm ubi medium itineris attigerint, multas difficultates & perplexitates nacti, fastidio capiuntur, & regrediuntur, anhelantes & sudore manantes, nec laborem ferentes. Quicunque autem ad finem perdurarint, hi ad fastigium perveniunt, ab eoque tempore fœlicitatis compotes facti, vitam quandam admirandam per reliquam ætatem vivunt, aliosque homines tamquam formicas è sublimi contemplantur. *Lucian.* Papæ Hermotime, quantulos nos facis, neque cum Pygmæis nos comparas, sed omnino cum humi repentibus animalculis. Meritò, nam alta jam à principio sapis. Nos verò vilis plebecula, & quotquot humi repimus, cum Diis etiam vos qui nubibus altiores evasistis, & quò jamdudum festinatis ascensu perveniistis precatione venerabimur. *Hermot.* Vtinam Luciane daretur ascendendi facultas, sed viæ multum supereſt. *Lucian.* tamen non dixisti quantum, ut id cum tempore compares. *Hermot.* Neque enim ipse, Luciane, probè scio, nihilominus conjicio non pluribus quàm viginti annis opus fore, quibus exactis in summo jugo consistam. *Lucian.* Multum hercle dicis. *Hermot.* Etenim pro rebus maximis suscipiuntur labores. *Lucian.* Id fortè quidem est verum. Te verò tot annos, nempe viginti, victurum num præceptor tuus tibi est pollicitus, non solùm sapientia, sed divinandi etiam arte pollens, aut sortis dicendæ peritus, unusve ex illis qui Chaldaicam disciplinam callent? Aiunt quippe eos talia nosse. Neque enim sanè æquum foret ut incertus num usque ad virtutem victurus, tot labores sustine-

κὴ πολυπονεῖν νύκτωρ κὴ μεθ' ἡμέραν, σὸκ εἰδότα εἰ σε πλησίον ἤδη ὃ ἄκρον ἠρύμμενον, τὸ χρεὼν ἐπισὰν, κὴ ἁπαντᾷ λαβόμενον ὃ ποδὸς, ἐξ ἀπλῆς τ ἐλπίδος. Ερ. Ἄπαγε. δυσφημεῖς γὰ τοῦτο ὦ Λυκῖνε. ἀλλ' εἴη βιῶναι ὡς μίαν γὲν ἡμέραν εὐδαιμονήσω, σοφὸς ἠρύμμενος. Λυ. κὴ ἐκείνης ἀντὶ τ τοσύτων κὰμάτων ἡ μία ἡμέρα; Ερμ. ἐμοὶ μὲ κὴ ἀκρελαῖον ὁπόσον ἐκείνη. Λυ. πῶ γὰρ οἶσθα ὅτι εὐδαίμονα, κὴ τοιοῦτο, ὡς πάνυ χρῶ ὑπομένειν δι' αὐτὸ, ποῖον ἔχεις εἰδέναι; ἐ γὰρ δὴ αὐτός πω ἀνελήλυθας. Ερμο. ἀλλὰ τῷ διδασκάλῳ πιστεύω λέγοντι. ὁ δ', πάνυ οἶδεν, ἄτε ἀκροώμενος ἤδη ὤν. Λυ. ἔλεγε δ' ὁποῖός τις ὢν, ποῖα τὰ τοῦ αὐτῶν, ἢ πίνα τὴν εὐδαιμονίαν εἶναι τὴν σὴν; ἦτοι πινὰ πλοῦτον, κὴ δόξαν, κὴ ἡδονὰς ἀνυπερβλήτους; Ερμο. εὐφήμει ὦ ἑταῖρε. εὖδεν γάρ ἐστι τοῦτο [1] ὁποῖος τὸν σὸν τῇ ἀρετῇ βίον. Λυ. ἀλλὰ πίνα φησὶ τὰγαθὰ, εἰ μὴ τοῦτο ἔξεστι ποιεῖν τὸ πλοῦτον τ ἀσκήσεως ἐλθούσης; Ερμο. σοφίαν, κὴ ἀνδρίαν, κὴ τὸ καλὸν αὐτὸ κὴ τὸ δίκαιον, κὴ τὸ πάντα ἐπίστασθαι βεβαίως πεπισμένον, ἢ ἔκστασιν ἔχει. πλοῦτος δ', κὴ δόξαν, κὴ ἡδονὰς, κὴ ὅσα δ' σώματος, πάντα ταῦτα κάτω ἀρῆκε, κὴ ἀπηδυσάμενος, ἀνέρχεται, ὥσπερ φασὶ τ Ἡρακλέα σὺν τῇ Οἴτῃ καταλιπόντα, θεὸν γενέσθαι. κὴ γὰρ οἰκεῖον ἀποκαλῶν ὁπόσον ἀνθρώπειον εἶχε διὰ τ μητρὸς, κὴ καθαρὸν τε, κὴ ἀκήρατον φέρων τὸ θεῖον, ἀνέπτατο εἰς τὰς θεὰς διώκειν δὴν

stineres, noctes dieſque ærumnas perferres, neſcius an te jam cacumini proximum Parca inſtans pede correptum tractura ſit ab imperfecta ipe avulſum. *Hermot.* Apage iſta Luciane, ſiquidem maledica ſunt. At viverem utinam, ut ſapientiam aſſecutus unicum ſaltem diem fœlicitate fruerer. *Lucian.* Et pro tot tantiſque laboribus unica dies tibi ſufficiat? *Hermot.* Mihi quidem etiam exiguum momentum ſatis eſſet. *Lucian.* Cæterùm unde noſſe potes rebus ſupernis ineſſe fœlicitatem, ut earum gratia quivis perferre oporteat? Nunquam enim eò ipſe conſcendiſti. *Hermot.* At ego dicenti præceptori credo: planè enim id novit, ut qui jam ſit excelliſſimus. *Lucian.* At per Deos, qualia illa, quam-ve illic eſſe fœlicitatem ajebat? Nunquid divitias aliquas, & gloriam, & voluptates incredibiles? *Hermot.* Bona verba quæſo, amice nihil enim iſta faciunt ad vitam cum virtute exigendam. *Lucian.* At quænam ſunt illa bona, niſi hæc ſunt, quæ habituros illos dicit qui finem exercitationis pertigerint? *Hermot.* Sapientia, fortitudo, honeſtum ipſum, & juſtum, & omnium, ut ſingula ſe habent, certa cum perſuaſione ſcientia. Divitias verò, gloriam, & voluptates, & quæcunque ſunt corporis bona, infra reliquit: & exutus aſcendit, ut combuſtum in Oeta monte Herculem Deum factum ferunt. Etenim ille cùm abjeciſſet quicquid humani à matre contraxerat, & puram atque incorruptam divinitatem ferret, illa ab igne diſcreta ad Deos ſubvo-

[1] Πρὸς τ ἐν τῇ ἀρετῇ βίον. ἀλλὰ πίνα] Excidit perſona Λυκίνου. Scilicet fuiſſe ποῖος τ ἐν τῇ ἀρετῇ βίον. Λυ. ἀλλὰ πίνα. Marc.

ὑπὸ τοῦ πυρός. καὶ ὅτοι δὴ ὑπὸ φιλοσοφίας, ὥσπερ ὑπό τινος πυρὸς, ἅπαντα ταῦτα ἀφαιρεθέντες, ἃ τοῖς ἄλλοις δοκεῖ, σὺκ ὀρθῶς δοξάζουσιν, ἀνελθόντες ἐπὶ τὸ ἄκρον, εὐδαιμονέστατοι, πλούτου, καὶ δόξης, καὶ ἡδονῶν ἀλλ' οὐδὲ μεμνημένοι ἔτι, καταγελῶντες τοῦ τοιούτων ταῦτ' εἶναι. Λυ. νὴ τὴν Ἡρακλέα ὦ Ἑρμότιμε τὸν σὸν Οἴτην, ἀνδρείας, καὶ εὐδαίμονας λέγεις τοὺς ἐκεῖ ἀνθρώπους. πολλοὶ, ἀλλὰ τοῦτό μοι εἰπέ. καὶ καταβαίνουσί ποτε οὐκ ἄκρας, ἵν' ἐλεήσωσι χρησόμενοι τοῖς κάτω, ἃ καταλελοίπασιν; ἢ ἀνάγκη ἅπαξ ἀνελθόντας αὐτοὺς, μένειν, καὶ συνεῖναι τῇ ἀρετῇ, πλούτου, καὶ δόξης, καὶ ἡδονῶν καταγελῶντας; Ερ. ὑμόνοει τοῦτο ὦ Λυκῖνε, ἀλλ' ὃς ἂν ἀποτελεσθῇ σοφὸς ἀνὴρ τοιοῦτος, ὥστε ὀργὴ, ὥστε φόβῳ, ὥστ' ἐπιθυμίᾳ ὁ τοιοῦτος ἂν δουλεύῃ. ὁσοῦν ἂν λυπεῖτο. οὐδὲ ὅλως, πάθος ἔτι τοιοῦτον πάθοι ἄν. Λυ. καὶ μὴν εἴ γέ με δεῖ, μηδὲν ὀκνήσαντα, εἰπεῖν τἀληθῆ, [1] ἀλλ' εὐφημεῖν χρὴ οἶμαι, μὴ σὲ ὅσιον εἶναι ἐξετάζειν τὰ ὑπὸ τῶν σοφῶν γιγνόμενα. Ερμο. μηδαμῶς, ἀλλ' εἰπὲ ὅ, τι καὶ λέγεις. Δυ. ὄρα ὦ ἑταῖρε, ὡς ἔγωγε καὶ πάνυ ὀκνῶ. Ερμο. ἀλλὰ μὴ ὄκνει ὦ γλυκεῖε, πρός γε μόνον ἐμὲ λέγων. Λυ. τὰ μὲν τοίνυν ἄλλα ὦ Ἑρμότιμε, διηγημένου σοι παρεπόμην, καὶ ἐπίστευον ὅπως ἔχει, σοφούς τε γιγνεσθαι αὐτοὺς, καὶ ἀνδρείους, καὶ δικαίους, καὶ τἆλλα. καί πως [2] ἐκαλούμην πρὸς τὸ λόγου.

volavit. Ad hunc modum hi à philoſophia, ceu ab igne quopiam ſpoliati his omnibus quæ aliis non rectè ſentientibus, miranda videntur, conſcenſo cacumine beatam degunt vitam: nec divitiarum, gloriæ, ac voluptatum meminerunt ampliùs, ſed eos derident qui hæc alicujus eſſe momenti ſentiunt. *Lucian.* Sanè per Oeteum Herculem Hermotime, viris digna, & fœlicia de ipſis refers. Atqui id mihi dicas, Nunquid è faſtigio deſcendunt unquam ſi velint, ut rebus infra relictis utantur? an verò ubi ſemel aſcenderunt, manere coguntur, & cum virtute converſari, divitias, gloriam, & voluptates irridendo? *Hermot.* Non ſolùm hoc, Luciane, ſed quicunque in virtute perfectus evaſit, hujuſmodi vir nec iræ, nec metu, nec cupiditatibus ſervit, nec triſtitia, nec denique ulla animi perturbatione afficitur. *Lucian.* Sed enim ſi mihi, nihil verito fas eſſet verum dicere: ſed linguis favendum puto, nec fas eſſe inquirere quæ ſapientes faciunt. *Hermot.* Nequaquam, ſed apertè loquere. *Lucian.* Vide, ô amice quàm verear. *Hermot.* At ne verearis, generoſe, apud me ſolum dicere. *Lucian.* Enimvero alia quæ dixiſti, Hermotime, ſequebar, & ita ſe habere credebam: eoſque eſſe ſapientes, & fortes, & juſtos, & cætera: tuoque ſermone quodammodo demulcebar: ſed quum

1 Ἀλλ' εὐφημεῖν χρὴ] *Bona verba.* Sunt verba ſolemnis hujus formulæ σίγα πρὸς ἱερὰ λόγε, εὐφημεῖν χρὴ. de qua copioſe Scal. ad Varr. pag. 94. leg. Schol. Sophoclis. ad Oedip. Col. & ad Philoct.. dico alibi. *Bourd.*

2 Ἐκαλούμην πρὸς τὸ λόγου] Sic in Nigrino & ſæpe alibi. paginam 511. & ſeq. repetit in Lapith. *Idem.*

1 Ἐκα-

ὁπότε γ' οὖν πλούτου ἔφησθα καταφρονεῖν σφᾶς, καὶ δόξης, καὶ ἡδονῶν, καὶ μὴ τι ἀρχίζεσθαι, μήτε λυπεῖσθαι, πάνυ σύνοιδα, μόνοι γάρ ἐσμεν, ἐπίσχυ, ἀναμνησθεὶς ἃ ἐπέπρακα εἶδον πωλῶν. βούλει φράσω τίνα; ἢ ἱκανὸν καὶ ἅπαξ ὀνόμασιν; Ερμο. μηδαμῶς, ἀλλὰ καὶ τοῦτο εἰπέ, ὅστις ἦν. Λυ. διδάσκαλος αὐτοῦ ἦν ὁ σός, ἀνὴρ τάτ' ἄλλα οὐδὲν ἄξιος, καὶ γέρων ἤδη εἰς τὸ ὕστατον. Ερμ. τί οὖν δὴ ἐποίησε; Λυ. τὸν ξένον οἶσθα τὸν Ἡρακλεώτην, ὃς σὺν πολλῇ σωφροσύνῃ αὐτῷ, μαθητὴς ὤν; τὸν ξανθόν; τὸν ἐρασπίονα; Ερμ. οἶδα οὐ λέγεις. Δίων αὐτῷ τοὔνομα. Λυ. ἐκεῖνον αὐτὸν, ἐπὶ τὸν μισθὸν οἴμαι μὴ ἀποδίδοὺς κατὰ καιρόν, ἀπήγαγε πρὸς τὸν ἄρχοντα ἕναγχος, ὠφειλές γε αὐτῷ λοιμόν τινα τὸν τραχήλου. καὶ ἐσοᾶ, καὶ ὠρύζετο. καὶ εἴ μή τις σωφρόνων τινὲς ἐν μέσῳ ἐγένοντο, ἀφείλοντο τὸν νεανίσκον ἐκ τῶν χειρῶν αὐτοῦ, οἶδ' ἔγωγε, ἐσφᾶξεν ἄν, ἐπέτραχήλῳ αὐτὸν τὸν ῥῖνα ὁ γέρων, ὅπως ἠμυνάκτει. Ερμ. πονηρὸς γὰρ ἀεὶ ἐκεῖνος, καὶ ἀγνώμων ὁ Λυκῖνε περὶ τὰς ἀποδόσεις. ἐπεὶ τούς γε ἄλλους, οἷς δανείζει, πολλοὺς ὄντας, οὐδὲν τοιοῦτο πω ἐλοιδόρησεν. ἀποδιδόασι γὰρ αὐτῷ καὶ καιρὸν τοὺς τόκους. Λυ. τί δ', ἂν μὴ ἀποδιδῶσιν ὧν μεμίσθωται, μέλει τι αὐτῷ, καταρρεῖ ἤδη ὑπὸ φιλοσοφίας, καὶ μηκέτι τῶν ἐν τῇ Οἴτῃ καταλελειμμένων δεομένῳ; Ερμο. οἶμαι γὰρ ὅτι ἑαυτῷ χάριν ἐκτίνων περὶ τὰ τοιαῦτα ἐπονεῖται; ἀλλ' ἔστι αὐτῷ παιδία νεογνὰ, ὧν κήδεται, μὴ σὺν ἀπορίᾳ κακοῦσθαι. Λυ. δέον ὦ Ἑρμότιμε ἀναγαγεῖν κἀκεῖνα ἐπὶ τὸν ἄριστον, ὡς συνδιαιτοῖτο αὐτῷ,

quum dixisti ipsos divitias contemnere, & gloriam, & voluptates, nec iraici, nec tristitia affici, hîc utique, soli enim sumus, hæsi, recordatus quæ facientem vidi: vis dicam quem? an verò, nomine etiam supresso, satis est? *Hermot.* Nequaquam: sed hoc etiam dicito quis ille sit. *Lucian.* Ille ipse præceptor tuus, vir aliàs venerandus, & jam summè senex. *Herm.* Quid igitur ille fecit? *Luc.* Hospitem illum Heracleotem nosti, qui multo jam tempore in iisdem Philosophiæ studiis discipulus ejus fuit? flavum illum? illum contentiosum? *Hermot.* Novi quem dicis: Dion vocatur ille. *Lucian.* Illum ipsum dico: quem cùm in tempore mercedem non penderet, nuper ad Prætorem duxit pallio ejus collo circumjecto: & clamabat interea & excandescebat. Ac nisi ex familiaribus ejus aliqui in medium veniissent, & adolescentem è manibus ejus eripuissent, certò scias, senem illum ei nasum mordicus avulsurum fuisse, adeò stomachabatur. *Herm.* Malus enim est ille & ingratus, ô Luciane, in pendenda mercede. Alioqui in alios multos quibus pecunias fœneratur, nihil unquam tale constituit. siquidem præscripto tempore reddunt fœnora. *Lucian.* Quid verò, nisi reddant ô beate, id-ne curat ille quem Philosophia jam purgavit, nec rebus in Oeta monte relictis amplius indiget? *Hermot.* Putasne illum sui causa rerum harum studio teneri? Sed liberos habet parvulos, qui ne inopem vitam agant, solicitè curat. *Lucian.* Operæ precium esset Hermotime, ut & illi ad virtutem promoverentur, quò communi cum illo fœlicitate, divitias contemnendo,

πλάτυ καὶ φορυτώδη. Ερμο. ἐγὼ μὲν οὖν Λυκῖνε ἀεὶ τῶν διαλέγεσθαί σοι. σπεύδω γὰρ ἤδη ἀπερασταὶ αὐτῷ, μὴ καὶ λάθω πάλιν ἀπολειφθείς. Λυ. θαῤῥεῖ ὦ γαθέ. τὸ σήμερον γὰρ [1] ἐκεχειρία ἐπήγγελται. ὥστε ἐγὼ ἀφίημί σοι ὅσον ἔτι λοιπὸν τῆς ὁδοῦ. Ερμο. πῶς λέγεις; Λυ. ὅτι σὺ τῇ παρούσῃ σῶν ἰδίοις αὐτὸν, εἶτα χρὴ πιστεύειν τοῖς φοιτῶσιν. πινακίου γάρ οἱ ἐκρεμασθέντος ὑπὲρ τῶν πυλῶν, [2] μεγάλοις γράμμασι λέγοντος, σήμερον διὰ συμφιλοσοφήσων. ἐλέγετο δὴ παρ' [3] Εὐκράτει, τῷ πάνυ δειπνήσεις χθὲς, χθιζὴ θυγατρὸς ἐπινίκια, πολλά τε συμφιλοσοφῆσαι ἐν τῷ συμποσίῳ, καὶ ὡς Εὐθύδημον τὸν Περιπατητικὸν παροξυνθῆναί τε, καὶ ἀμφισβητῆσαι αὐτῷ, ὡς οὐκ ἐκεῖνος εἰώθασιν ἀνθυλίγειν τοῖς ἀπὸ τῆς Στοᾶς. ὑπό τε αὖ τοῦ κρανίου, πονήρως τὴν κεφαλὴν διαθεῖναι, καὶ ἱδρῶσαι μάλα πολλὰ ἐς μέσας νύκτας, ἀποβλύσαντα ὡς φασι τὸ συμπόσιον. ἅμα δὲ καὶ ἐπιπόνως οἰκοῦντι πλέον ἢ ἐκείνῳ, τῶν παρόντων ὡς εἰκὸς φιλοτησίας ἀποπιόντων. καὶ ἐδεδειπνήκει πλέον, ἢ κατὰ γαστέρα. ὥστε ἀναῤῥέψας, ἅμα τε ὡς ἔφασκον πολλὰ, καὶ μόνον ἀριθμῷ διαλαβὼν τὰ κρέα, ἀπόσα τῷ παιδὶ κατόπιν ἑστῶτι διαδεδώκει, καὶ σημηνάμενος ἐπιμελῶς, τὸ ἀπ' ἐκείνου κρεοδόκῃ, μηδένα εἰσδέχεσθαι διαγγείλας. ταῦτα δὲ μέσα ἤκουσα ἑστὼς αὐτῷ διηδο, fruerentur. *Hermot.* Non vacat mihi, Luciane, tecum hisce de rebus differere; propero enim ad audiendum ipsum, ne imprudens penitus absim. *Lucian.* Bono animo esto ô bone. Nam in hodiernum diem indictæ sunt feriæ. Quare ego tibi, quod viæ reliquum est, remitto. *Hermot.* Quid ais? *Lucian.* Fore ut in præsentia non videas ipsum, si programmati est credendum. Etenim appensa foribus tabella, majusculis elementis exarata, monebat his verbis, *Hodie dissertationibus philosophicis non vacabimus.* Porrò cum apud Eucratem filiæ suæ natalitia celebrantem, heri cœnasse dicebant: multa præterea super philosophicis rebus in convivio commentatum esse: adhæc adversus Euthydemum Peripateticum nonnihil exasperatum esse, susceptæ cum eo his de rebus contentione, pro quibus nunquam non cum Stoicis digladiari solent Peripatetici: præ nimia vociferatione, capitis dolorem contraxisse, & ad mediam usque noctem producta disputatione, plurimum ludasse. Præterea plus æquo, opinor potaverat, cùm, ut verisimile est, qui aderant ipsum philotesiis provocassent: & supra senis captum cibo se ingurgitarat. Itaque domum reversus, ut ajunt, multum evomuit: & acceptis numeratisque carnibus, quas à tergo stanti puero asservandas tradiderat, iisque diligenter obsignatis, ab eo tempore dormit, neminemque admitti jussit. Hæc à Mida famulo ejus accepi, cùm qui-

1 Ἐκεχειρία] Ὅτι δεῖ τὰς χεῖρας ἀπέχειν τῶν ἔργων. Copiosè hac de re Schol. Aristoph. ad pac. Hesych. *Edit.*

2 Μεγάλοις γράμμασι] Theod. Marcil. ad Pers. dico ad Heliod. *Idem.*

3 Εὐκράτει] Male antea δ. κρίσις. Idem.

1 Οὐδ'

γυμνάσια τοῦ τε μαθητῶν, οἱ μὲν αὐτῶν ἀνίσφιτοι μάλα πολλοί. Ερμ. ὀκνεῖτον δ' ὑπὲρ σοῦ ὦ Λυκῖνε, ὁ διδάσκαλος, ἢ ὁ Εὐθύδημος, εἴ τι καὶ τοιοῦτον ἔλεγεν ὁ Μίδας; Λυ. τὸ μὲν ὅσον οὔπω φασὶν ὦ Ερμότιμε, ἀγχώμαλα σφίσι γενέσθαι. τὸ δὲ ἐν τέλει τῆ νίκης, καθ' ὑμῶν ἐγένετο, καὶ σχεδὸν ὁ πρεσβύτης ὑπῆρξεν. τὸν γὰρ Εὐθύδημον, [1] οὐδὲ ἀναιμωτὶ φασιν ἀπελθεῖν, ἀλλὰ τραῦμα παμμεγέθες ἔχοντα ἐν τῆ κεφαλῆ. ἐπὶ γὰρ ἀλαζόνα ὤν, καὶ ἐλεγκτικὸς, καὶ πρόθυμος ὢν ἀγωνίζεσθαι, καὶ παρέχε ῥᾴδιον αὐτὸν ἐλέγχεσθαι, ὁ διδάσκαλος σου ὁ βέλτιστος, ὃν ἐγὼ [2] σκύφον, νεηνικόν τινα καὶ ὑπέρφορον αὐτὸν, πλησίον καθεκόμμα. καὶ ὅτως ὑπῆρξεν. Ερμ. ὦ γὰ ἄλλως ἐχρῆν αὐτὸς τοὺς μὴ ἀγελαίους ἐκείνης κρίνεσθαι. Λυ. ταυτὶ μὲν ὦ Ερμότιμε, πάνυ εὔλογα. ἢ τί γὰ παῖδων Εὐθύδημον, ἀνδρα γέροντα παρόξυνσιν, ἀοργησίαν, καὶ γνώμης κρείττονα, σκύφον ὕπνου βαρυῦ σοῦ τῆ χειρὶ ἔχοντα; ἀλλὰ σχολὴν γὰ ἄγομεν, τί δ' οὐκ ἐμοὶ ἐπίφορον ὄντι, ὃν τρόπον ἁρμόσῃς τὸ σεαυτοῦ φιλοσοφεῖν, ὡς καὶ αὐτὸς εἰ δυνατὸν, ἐπισωσόδιπορεύειν ὑμῖν, τοιαυτὶ δὲ δρᾶμεν; ἢ γὰ κλείσεσθέ με δηλαδὴ φίλοι ὄντες. Ερμ. εἰ γὰ ἐτελέσθης ὦ Λυκῖνε, ὅψει σὺ βραχεῖ ὅσον διοίσεις τῶν ἄλλων. παῖδας δ' ἴσθι οἴεσθαι ἅπαντας ὡς σεαυτοῦ σε. ποσὸν ὑπερφρονήσεις αὐτος. Λυ. ἐκεῖνο εἰ μὴ ἔκκριτον ἔτι γνοίμην

quibusdam ex discipulis, qui non pauci domum regressi sunt, narraret. *Hermot.* Vter verò Luciane superavit meus-ne præceptor, an Euthydemus? numquid ea de re quidpiam dicebat Midas ille? *Lucian.* Primùm quidem ajebat, Hermotime, illos pugna pares fuisse: at victoriæ finem penes vos fuisse, & senem hunc longè superasse: neque Euthydemum incruentum abiisse, sed vulnus ingens in capite habentem. Cùm enim arrogans & contentiosus esset, nec persuaderi vellet, nec se facilè convincendum præberet, optimus ille præceptor tuus, Nestoreum scyphum, quem habebat præ manibus, ipsi prope se accumbenti in caput illisit: sicque victoriam obtinuit. *Hermot.* Rectè quidem: non enim aliter erat cum his agendum qui cedere melioribus nolunt. *Lucian.* Hæc certè æqua sunt Hermotime. Quorsum enim Euthydemus, virum senem exasperabat, alienum ab iracundia, animoque potiorem, cùm tam gravem scyphum præ manibus haberet? Sed enim ocium jam agimus, cur non mihi tuo familiari exponas, quonam modo ad philosophiæ studia primùm te contuleris, ut & ipse si fieri possit vobiscum iter, hinc initium ducens, suscipiam? nam quæ vestra est amicitia, me non excludetis. *Hermot.* Si modò velis Luciane, brevi videbis quantum aliis præstabis. Omnes, certò scias præ te pueros existimabis, tantum ingenio præpollebis. *Lucian.* Sufficeret mihi, si post viginti annos, qualis nunc es,

1 Οὐδὲ ἀναιμωτὶ] Vt in Tim. & passim alibi. *Bourd.*

2 Σκύφον Νεςόρειον] Talis rixa in Lapith. & apud Heliod. lib. 5. de Scypho Nestoreo Interp. Martialis ex Iliad. 11. *Idem.*

τοιῶτος, οἷος σὺ νῦν. Ερμῆ. ἀμέλει καὶ αὐτὸς καὶ σὲ γεγονὼς, ἡρξάμην φιλοσοφῶν πεπαρακινδύνευκα χιλίων, ὁπόσα οἶμαι σὺ νῦν γέγονας. Λυ. [1] τοσαῦτα γὰρ ὦ Ἑρμότιμε. ὥστε τὴν αὐτὴν ἄγε λαβὼν, κἀμέ. δίκαιον γάρ. καὶ πρῶτόν γέ μοι τοῦτο εἰπὲ δίδοτε ἀντιλέγειν τοῖς μαινομένοις, ἢν τι μὴ ὀρθῶς λέγεσθαι δοκῇ αὐτοῖς; ἢ σὺν ἐρίστε τοῦτο τοῖς νεωτέροις; Ερμο. ἀ πάνυ. σὺ γὰρ, ἢν τι βούλῃ, ἐρώτα μεταξὺ, καὶ ἀντιλέγε. ῥᾴον γὰρ οὕτω μάθῃς. Λυ. Εὖγε οὖν τὸν Ἑρμῆν ὦ Ἑρμότιμε αὐτὸν, ᾧ ἐπώνυμος ὢν τυγχάνεις, ἀπ' ἐμοῦ μοι, μία τις οὖσ ἐστὶ καὶ φιλοσοφίαν ἄγουσα, ἢ τὰ Στωϊκῶν ὑμῶν, ἢ ἀληθῆ ἐγὼ ἥκουον, ὡς καὶ ἄλλοι πολλοί τινές εἰσι; Ερμο. μάλα πολλοὶ Περιπατητικοί, καὶ Ἐπικούρειοι, καὶ οἱ τὰ Πλάτωνα ἐπιζαφοῦντες. καὶ αὖ Διογένης ἄλλοι τινὲς, καὶ Ἀντισθένης ζηλωταὶ, καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ Πυθαγόρου, καὶ ἔτι πλείους. Λυ. ἀληθῆ τοῦτο. πολλοὶ γάρ εἰσι. πότερα δὲ ὦ Ἑρμότιμε, τὰ αὐτὰ πάντες λέγουσιν, ἢ διάφορα; Ερμο. καὶ πάνυ διάφορα. Λυ. τὸ δέ γε ἀληθὲς οἶμαι πάντας ἓν εἶναι αὐτῶν, ἀλλ' ἃ πάντα, διάφορά γε ἔοικε. Ερμο. πάνυ μὲν οὖν. Λυ. ἴθι δὴ ὦ φιλότης, ἀπόκριναί μοι τῷ, πότε πιστεύσας τὸ σῶφρον σὺ, ἐπότε ἥρεις φιλοσοφήσων, πολλῶν σοι θυρῶν ἀνεπεπταμμένων, παρεὶς σὺ τὰς ἄλλας, εἰς τὴν τῶν Στωϊκῶν ἦκες, καὶ δι' ἐκείνης ἐξέβης ἐπὶ τὴν ἀρετὴν εἰσιέναι, ὡς δὴ μόνης ἀληθοῦς οὔσης, καὶ τῷ ὄντι ἐπιδεικνύσης, τί δ' ἄλλων εἰς τυφλὰ καὶ ἀνέξοδα φερουσῶν; πίνες, evaderem. *Hermot.* Ego profectò ætate qua nunc es, annos ferme quadraginta natus (idque ætatis esse te puto) philosophiæ operam dare cœpi. *Lucian.* Id sum ætatis Hermotime. Itaque eadem via me ducito: id enim æquum est. Ac primùm mihi dic, An discentibus copiam contradicendi facitis, siquid ipsis videatur non rectè dictum? an verò junioribus non conceditis? *Hermot.* Minimè. Sed tu, si quid volueris, interim quærendi & contradicendi copiam tibi facio: faciliùs enim ita disces. *Lucian.* Euge per Mercurium, Hermotime, cui es cognominis, dic mihi, est-ne unica via ad philosophiam, videlicet Stoicorum vestrorum: an verò verum est quod audivi, alios etiam esse complures? *Hermot.* Complures, nempe Peripateciti, Epicurei, Platonici: alii præterea Diogenis & Antisthenis æmuli, quinetiam Pythagorici, & longè plures. *Lucian.* Vera dicis: multi sunt. Vtrum autem Hermotime, eadem omnes, an diversa dicunt? *Hermot.* Omnino diversa. *Lucian.* Atqui unum omnino ex ipsis verum arbitror, non autem omnia, siquidem sunt diversa. *Hermot.* Maximè. *Lucian.* Age verò, amice, cuinam primùm credidisti, quando philosophiæ operam daturus ibas, ut cùm multæ tibi paterent fores, præteritis reliquis, in Stoicorum venires, & per eas ad virtutem aditum habere putares, ac si solæ veræ sint viæ rectæ indices, contrà verò reliquæ in cæca & devia ducant? Quonam tunc

[1] Τοσαῦτα γὰρ ὦ Ἑρμότιμε] Τοσαῦτα γᾶν ὦ Ἑρμότιμε. Marc.

[1] Μαρ-

ταῦτ' ἐπεκμείρα τότε; καὶ μή μοι τὸ νῦν δὴ τῶτον σαυτὸν σπούδ, τὸ εἴτε ἡμίσοφον, εἴτε σοφὸν ἤδη πρὸ βελτίω κρίνειν ὑπὲρ τῶν πολλῶν ἡμῖν διωάμενον. ἀλλ' ὅπως λάβοιμεν, ὁποῖόν τινα ἡμῶν ἰδιώτης, καὶ νῦν τὸ ἐμέ. Ερμ. ὑ σωίημι ὅ, τι σοι τῶτο βούλεται ὦ Λυκῖνε. Λυ. καὶ μὰν ὑ πάνυ ἀγκύλον ἡ ῥῆμα λω. πολλῶν γὰρ ὄντων φιλοσόφων, οἷον, Πλάτωνος, καὶ Ἀριστοτέλους, καὶ Ἀνιωθένους, καὶ τῶν ὑμετέρων τῶν Στωϊκῶν, καὶ Χρυσίππου, καὶ Ζήνωνος, καὶ τῶν ἄλλων, ὅσοι εἰσὶ, τοῦ, σὺ πιτεύσας, τοὺς μὲν ἄλλους εἶας, ἐξ ἁπάντων ἢ τῶν ἐλομένου, ἅτε τῶν ἠρημένων, ἀξιοῖς κἀ ταῦτα φιλοσοφεῖν; ἆρα καὶ σὲ ὥσπερ τὸν Χαιρεφῶντα ὁ Πύθιος ἐξέπεμψεν ἐπὶ τοὺς Στωϊκῶν, ἀρίσους ἐξ ἁπάντων τῶν ἐκεῖνον; ἦθος γὰρ αὐτοῦ ἄλλον ἐπ' ἄλλο εἶδος φιλοσοφίας τῶν τρέπειν, τὸν ἁρμόττοντα οἰόμενον ἑκάστῳ εἰδέναι. Ερμ. ἀλλ' ὑδὲν τοιῶτον ὦ Λυκῖνε. ὑδὲ ἠρόμην τοῦτο γε τῶτων τὸ θεόν. Λυ. πότερον, ὡς ἄξιον θείας συμβολίας ἡγούμενος αὐτὸ, ἢ ἐκεῖνος ὧν αὐτὸς εἶναι ἐλέσθαι τὸ βέλτιον καὶ σαυτόν, ἀνὰ ᾧ ἦτε; Ερμ. ὥμην γάρ. Λυ. ἡκῶν καὶ ἡμῖν ἂν διδάσκοις τῶτο τῶν τοῦ, ὅπως ἀναγνωσόμεθα ἡμῖν αὐτὸς ὁ ἀρχῆ, τίς ἡ ἀρίση φιλοσοφία ἐστὶ, καὶ ἡ ἀληθεύουσα, καὶ ἣν ἄν τις ἕλοιτο, παρεὶς τὰς ἄλλας. Ερ. ἐγώ σοι φράσω. ἐώρων τοὺς πλείστους ἐπ' αὐτῷ ὁρμῶντας. ὥστε εἰκάζον ἀμείνω εἶναι αὐτῷ. Λυ. πότερον τινὶ τῶν πλείστων τῶν Ἐπικουρείων, ἢ Πλατωνικῶν, ἢ Περιπατητικῶν; ἠθέλησας γὰρ αὐτοὺς δηλαδὴ, καὶ

tunc argumento hæc deprehendebas? Ac ne te ipsum qualis nunc es consideres, sive es semisapiens, sive jam sapiens, qui optima præ multis nobis dijudicare possis. Sed ita respondeo ut idiota quispiam, qualis tunc eras, qualis & ego nunc sum. *Hermot.* Non intelligo, Luciane, quid hæc tua verba sibi velint. *Lucian.* Atque nequaquam obliqua percontor. Cùm enim multi sint Philosophi sectatores Platonis, & Aristotelis, & Antisthenis, majorumque vestrorum, Chrysippi, Zenonis, atque aliorum, quotquot sunt, cuinam, omissis aliis, credidisti, delectuque ex omnibus, quæ priùs dixisti: facto, secundum illa vis Philosophiæ studiis incumbere. Numquid etiam te, quemadmodum Chærephontem illum, Apollo Pythius ad Stoicorum placita misit, ubi prædixisset illos omnium esse optimos? Alium enim ad aliam philosophiæ speciem cohortari solet, quam, ut puto, unicuique convenire novit. *Hermot.* Sed nihil istiusmodi, Luciane, Deum de hisce rebus interrogavi. *Lucian.* Vtrum hanc rem divina consultatione indignam ducebas, an verò ipse tibi videbare satis idoneus ad eligendum per te, quod erat optimum, nullo consulto numine? *Hermot.* Ita mihi videbar. *Luc.* Quare etiam nos id primum doceas, quo pacto statim ab initio nosse queam quænam optima sit & verissima philosophia, & quam quis prætermissis aliis eligat. *Hermot.* Ego tibi dicam. Cùm viderem plurimos ad eandem se conferre: eam meliorem esse conjiciebam. *Lucian.* Quorum igitur numerosior erat turba, Epicureorum, an Platonicorum, an Peripateticorum? Eos namque perinde atque

ψήφῳ σὺ τοῖς χειροτονίαις. Ερ. ἀλλ' οὐκ ἠριθμησα ἔγωγε. εἴκαζον δέ. Λυ. ὡς οὐκ ἐθέλεις διδάξαι με, ἀλλ' ἐξαπατᾷς, ὃς ὥσπερ τῶν τοιούτων εἰκαιομαθὴς ἢ πλήθει κρίνας, ἀποκρυπτόμενος λέγειν ὅτῳ με πείθῃς. Ερμ. ἀ μόνον τοῦτο ὦ Λυκῖνε, ἀλλὰ καὶ ἤκουον ἁπάντων λεγόντων, ὡς οἱ μὲν Ἐπικούρειοι, γλυκύθυμοι, καὶ φιλήδονοί εἰσιν. οἱ Περιπατητικοὶ δ', καὶ φιλόπλουτοι, καὶ ἐριστικοί τινες. οἱ Πλατωνικοὶ δ', τυφόωντες, καὶ φιλόδοξοί εἰσι. ὥσπερ δ' τῶν Στωϊκῶν, πολλοὶ ἔφασκον ὅτι ἀνδρώδεις, καὶ πάντα γιγνώσκειν. καὶ ὅτι ὁ τοῦτον ἰὼν τὴν ὁδὸν, μόνον βασιλεύς, μόνον πλούσιον. μόνον σοφὸς, καὶ σωφρων, ἅπαντα. Λυ. ἔλεγον δ' ταῦτα ὡς σὲ ἄλλοι δηλαδὴ ὥσπερ αὐτῶν. ἐ γὰρ δὴ ἐκείνοις ἐν αὐτοῖς ἐπίστευσας ἐπαινοῦσι τὰ αὐτῶν. Ερμ. ἠδέως. ἀλλ' οἱ ἄλλοι ἔλεγον. Λυ. οἰμὴ δὴ ἀντίδοξοι, οὐκ ἔλεγον ὡς τὸ εἰκός. ὅτοι δ' ἦσαν οἱ τὰ ἄλλα φιλοσοφοῦντες. Ερμ. ἐ γὰρ. Λυ. οἱ δ' ἄρα ἰδιῶται ταῦτα ἔλεγον; Ερμ. καὶ μάλα. Λυ. ὁρᾷς ὅπως οὐδὲ ἐξαπατᾷς με. καὶ ἐ λέγεις τἀληθῆ. ἀλλ' οἴῃ [1] Μαργίτῃ διαλέξεσθαί τινι, ὡς πιστεύσων ὅτι Ἑρμότιμον. ἀνὴρ συνετὸς, ἔτη τότε γεγονὼς πεντακοντούτης περὶ φιλοσοφίας, καὶ φιλοσόφων ἀνδρῶν τοῖς ἰδιώταις ἐπίστευσε, καὶ δὴ τὰ ὑπ' ἐκείνων λεγόμενα, ἐπιεῖτο τὴν αἵρεσιν καὶ τὴν κρειττόνων ἀξιῶν. ἐ γάρ πιστεύσαιμί σοι τοιαῦτα λέγοντι. Ερμ. ἀλλ' οἶδα ὦ Λυκῖνε, ἐχ τοῖς ἄλλοις μόνον ἐπίστευον, ἀλλὰ καὶ ἐ-

in ſuffragiis numeraſti. *Hermot.* At non numeravi, ſed conjectavi. *Lucian.* Non vis docere me, ſed decipis qui veritatem me celas, dicisque te numero & conjectura judicaſſe. *Hermot.* Non hoc ſolum Luciane, ſed ex omnibus audivi Epicureos animum ad delicias, & ad voluptates appellere, Peripateticos verò divitiarum amantes eſſe, & contentioſos, Platonicos autem faſtoſos, & gloriæ cupidos. Sed quod ad Stoicos attinet, multi viriles illos eſſe, atque omnia cognoſcere dicebant, eumque qui viam hanc inſiſteret ſolum divitem, ſolum regem, ſolum ſapientem, omnia denique ſimul eſſe. *Lucian.* Videlicet iſta de illis tibi dixerunt alii: neque enim illis ſua laudantibus credidiſſes. *Hermot.* Nequequam: ſed didicebant alii. *Lucian.* Qui contrariæ opinionis erant, id tibi, ut veri ſimile eſt, non dicebant. Hi autem erant qui in aliis diſciplinis verſantur. *Hermot.* Minimè. *Lucian.* An verò hæc dicebant idiotæ. *Hermot.* Maximè. *Lucian.* Vides ut me iterum decipis, nec vera loqueris: ſed te cum Margite aliquo colloqui putas: ut credam Hermotimum virum prudentem, annos quadraginta natum, de philoſophia & philoſophis idiotarum opinioni credidiſſe, & ex eorum dictis præſtantiſſimorum ſectam delegiſſe. Non ego tibi hæc dicenti fidem adhibuerim. *Hermot.* At ſcias Luciane me non aliis ſolùm, ſed mihi ipſi fidem adhibuiſſe.

1 Μαργίτῃ διαλέξεσθαι] Ἄφρονι, μωρῷ, De hoc Suid. ex Heſych. Interp. Ariſt. ad aves. *Bourd.* Inerte & nullius precii ſtolidoque homine, Margitis enim meminit ex Homero Ariſt. atque Clem. Alex. Demoſth. apud Plut. Alexandrum pucrum & Margitem nominabat. *Cogn.*

1 Ἐγ

μαντῇ. ἑώρων γὰρ αὐτοὺς κοσμίως βαδίζοντας, ἀναβεβλημένους εὐσταλῶς, φρονιμίζοντας ἀεί, ἀρτίνωτους, εὐ μάλα κυρίας τὰς θριξὶν οὔσας, ὀλίγον, μᾶλλον δὲ οὐδὲν, μᾶλλον αὖ πάνυ εἰς τὸ ἀδιάφορον ὑπερεκπίπτον, ὡς ἔκπληκτον εἶναι καὶ κωμικὸν ἀπηχῶς, ἀλλ' ἐπὶ μέσῃ καθεστηκότα, ὃ δὴ ἄριστον ἅπαντες εἶναί φασιν. Λυ. ἆρ' οὖν καὶ σὲ ἐδόκεις ποιῆσαι αὐτοὺς, ὃ μικρὸν πρόσθεν ἔλεγον αὐτὸς ἐπαοιδήν τ' ἐν διδάσκαλον ὦ Ἑρμότιμε πράττοντα; οἷον, διαιτίζοντας, καὶ ἀπαιτοῦντας πικρῶς, καὶ φιλοτίμως πάνυ ἐλέγοντας ἐν ταῖς ξυνουσίαις, καὶ τἄλλα ὅσα ἐπιδείκνυσθαι; ἢ τούτων ὀλίγον σοι μέλει, ἄχρις ἂν σύσταλής ἢ ἀναβολή, καὶ ὁ πώγων βαθὺς, καὶ εὐ μάλα ἡ κυρτή; καὶ πρὸς τὸ λοιπὸν ἀρκεῖ ἔχοντα τούτοις κοινὰ, καὶ σπάνιον ἀκριβῶς τὸ τοιοῦτον, ὡς Ἑρμότιμος φησι. καὶ χρὴ δὴ καὶ χημάτων, καὶ βαδισμάτων καὶ κομῶν ἀμφιγνώσεως τοὺς ἀρίστους. ὃς δ' ἂν μὴ ἴσχῃ ταῦτα, μηδὲ σκυθρωπὸς ᾖ, καὶ φρονιστικὸς τὸ πρόσωπον, ἀποδοκιμασθήσῃ, καὶ ἀποδιαπτήσῃ. ἀλλ' ὅρα μὴ καὶ ταῦτα ὦ Ἑρμότιμε παίζεις πρὸς με, πειρώμενος, εἰ ἐξαπατώμενος, σωφρονεῖ. Ερμο. Δι' ἃ δὴ τοῦτ' ἔφησθα; Λυ. ὅτι ὦ ἑταῖρε, ἀνδριάντων ταῦτα ἐξέτασιν λέγεις, τὸν ἀπὸ τῶν χημάτων, ὡς ἔμοιγε δοκοῦσιν οἱ ἀρχαῖοι ἀγαθοὶ σκοπεῖσθαι, καὶ τὰς ἀναβολὰς κοσμιώτερον, Φειδίᾳ τινὸς, ἢ Ἀλκαμένους, ἢ Μύρωνος πρὸς τὸ εὐμορφότερον εἰκάσαι. εἰ δ' καὶ ὅτι μάλιστα χρὴ πυκνοὶ-

buisse. Videbam enim ipsos decenter incedentes, frugaliter amictos, meditationibus semper intentos, aspectu tetricos, plurimos ad cutim tonsos, nihil molle, nihil quod medium excederet admittentes, quod vel stupendum, vel caninum esset: sed in medio statu constitutos, quem omnes optimum esse dicunt. *Lucian.* Annon ipsos etiam ea factitantes vidisti, quæ paulò ante dicebam ipse me vidisse præceptorem tuum factitantem? videlicet fœnerari pecunias, eas amarulenter repetere, in colloquiis pertinaciter contendere, & quæcunque alia ingenii sui documenta præbent? An verò hæc parum curas, si modò frugalis sit amictus, & promissa barba, & ad cutim abraia coma? Quare in posterum regulam hanc, amussimque certam habeamus, ad hæc exploranda, ut ait Hermotimus. Sic ex habitu, & gressu, & tonsura quinam sint optimi dignoscendum. Qui autem hæc non habuerit, nec severo vultu & meditabundo fuerit, rejiciendus erit & repudiandus. At vide ne hisce etiam me ludas, periculum faciendo, num me decipi percipiam. *Hermot.* Quorsum hoc dixisti. *Lucian.* Quoniam hæc quæ capitur ex habitu cognitio, ad statuas pertinet. Omnino enim illæ habitu sunt elegantiore, & amictu ornatiore, quas vel Phidias aliquis, vel Alcamenes, vel Myron, ad absolutissimæ formæ archetypum expressit. Quòd si argumentum ex hujusmodi

1 Ἐν χρῷ ἢ κυρτῇ] Vt antea ἐν χρῷ κυρίας: quid legerit in his locis Interpres non video, nam Stoici dicti ἐν χρῷ κυρίας. *tonsi, cute tenus.* Ipse vero *longa coma venerandos, prolixa in capite cæsaries, capillus prolixior* ubique vertit. de his Iuvenal. Sat. 2. *atque supercilio brevior coma* hæc monebat Senator Clarissi. Godofred. Maluynus. Dixi hac de re antea. *Bourd.*

ρεας τοῖς τοιούτοις, τί ἂν πάθοι τις, εἰ τυφλὸς ἂν ἐπιθυμίᾳ φιλοσοφεῖν; τῷ, Ἀμφιγνῶ τὸ τῶν ἀμείνω αἱρεσιν αἱρεῖσθαι προηρημένον, ὅτῳ χρῆμα, ὅτῳ βάδισμα ὁρᾶν δυνάμενον; Ερμο. ἀλλ' ἔμοιγε καὶ πρὸς τυφλὸς ὁ λόγος, ὦ Λυκῖνε, καὶ μοι μέλει τούτων. Λυ. ἐγὼ μὲν ὦ χρηστὲ, ἡγοῦμαι τὸ γνώσεσθαι εἶναι τοῦτο μεγάλων, καὶ ἅπασι χρήσιμον. βούλοιο δ' ἂν, οἱ μὴ, ἔξω ἡμῶν φιλοσοφίας μενεῖσθαι οἱ τυφλοὶ, ἐπεὶ καὶ μηδὲ ὁρῶσι. καίτοι ἀναγκαῖον ἦν τοῖς τοιούτοις μάλιστα φιλοσοφεῖν, ὡς μὴ πάνυ ἄχθοιντο ἐπὶ τῇ συμφορᾷ. οἱ δὲ δὴ βλέποντες, κἂν πάνυ ὀξυδερκεῖς ὦσι, τί ἂν δύναιντο συνιδεῖν τοῦ τῆς ψυχῆς, ἀπὸ μὲ τοῦ ἔξωθεν τούτου περιβόλου; ἃ γὰρ βούλομαι εἰπεῖν, τοιόνδε ἐστὶν, οὐχ ὅτι τὰ γνώμης τῆς ἀνδρῶν ἔρρωται σοφίσεις αὐτοῖς, καὶ πρίσις ἀμείνων γέγονε τῆς τὰ γνώμης. Ερ. καὶ μάλα. Λυ. πῶς ἂν οὖν τι σοι δοκῶ, ἀφ' ὧν ἔφησθα ἐκείνων τὰ γνωρισμάτων διορᾶν, τὰ ἐρῆς φιλοσοφοῦντα, ἢ μή; ἃ γὰρ φιλεῖ τὰ τοιαῦτα ὅτῳ φαίνεσθαι, ἀλλ' ἔστι δυσεύρετα, καὶ ἐν ἀφανεῖ κείμενα, λόγοις καὶ σωκρατείαις ἀναδεικνύμενα, καὶ ἔργοις τοῖς ὁμοίοις ὀψὲ μόλις. ὁ γὰρ Μῶμος, ἀκήκοας οἶμαι ἅπαντα μάλα τοῦ Ἡφαίστου. εἰ δὲ μὴ, ἀλλὰ νῦν ἄκουε. φησὶ γὰρ ὁ μῦθος ἐρίσαι Ἀθηνᾶν, καὶ Ποσειδῶνα, καὶ Ἡφαιστον δύτεχνίας πέρι, καὶ τὸ μὲ Ποσειδῶ, ταῦρόν τινα ἀναπλάσαι, τὴν Ἀθηνᾶν δὲ, οἰκίαν ἐπινοῆσαι. ὁ Ἥφαιστος δὲ, ἄνθρωπον ἅμα συνεργάσαι. καὶ ἐπεὶ δὲ ἐπὶ τὸ Μῶμον ἦ-

modi rebus est capiendum, quid faciat cæcus si operam dare philosophiæ cupiat? quo pacto dignoscere queat eum qui meliorem sectam delegit, cùm neque habitum, neque gressum cernere possit? *Hermos.* At mihi Luciane non est ad cæcos sermo, nec talium curam gero. *Lucian.* Atqui conveniebat, ô bone, ut tantarum rerum, tamque omnibus utilium commune esset documentum. Sed enim si tibi ita videtur, cæci à Philosophia excluſi maneant, quoniam ne vident quidem: quanquam his necesse erat in primis philosophiæ studiis incumbere, ne prorsus sua calamitate gravarentur. Cæterùm qui vident, quanvis sint perspicacissimi, quonam modo ea quæ sunt animæ, ab hoc externo amictu perspicere queant? Istiusmodi autem est quod volo dicere; Non solùm sapientiæ virorum illorum amore captus, ipsos adivisti, sed in sapientiæ studio melior evadere voluisti. *Hermos.* Ita sanè. *Lucian.* Quomodo igitur potuisti, ex notis illis quas dixisti pervidere qui rectè, qui secus philosopharetur? Non enim ista perspici ita queunt, sed arcana sunt, & obscuro in loco posita, quæ vix tandem sermonibus & dissertationibus, operibusque similibus, animadvertuntur. Audisti puto qua in re momus Vulcanum reprehenderit: sin minus, audi nunc. Fert enim [1] fabula Minervam, Neptunum & Vulcanum de artis præstantia contendisse. Neptunum quidem taurum effinxisse, Minervam verò domum excogitasse. Porrò Vulcanus hominem composuit. Ac postquam ad Momum ventum est,

1 *Fabula*] Hujus fabulæ mentionem facit Plato. *Cæn.*

1 Τὴν

κατ, ὥσπερ δικαστὴν προσειλοῦτο, ἑκάστου βιβλίου σκοπεῖν ἑκάστου τὸ ἔργον, τί μὴ ἄμεινον, ἄπρακτα ἠπόρησε, περιττὸν ἀνεῖπε λέγειν. ἐπὶ δ' ἀνθρώπῳ τοῦτο ἐμέμψατο, καὶ τὸ ἀρχιτέκτονα ἐπέπληξε τὸν Ἥφαιστον, διότι μὴ καὶ θυρίδας ἐποίησεν αὐτοῖς καὶ τοῦτο στέρνον, ὡς ἀνακεκαλυμμένων, γυμνὸν μὲν γίγνεσθαι ἅπασιν ἃ βούλει, καὶ ἐπιστεῖ, καὶ ἢ ψεύδεται, ἢ ἀληθεύῃ. σκεπτόμενος μὲ ἦν ἄττε ἀμφιλυόντων, ὅπερ καὶ τοὺς ἀνθρώπους διανοεῖτο. σὺ δ' [1] ὑπὲρ τὸν Λυγκέα ἡμῖν διόρυκας, καὶ ὁρᾷς τὰ ἔνδον ὡς ἔοικε μᾶλλον δὲ στέρνα, καὶ ἀνέῳκται σοι τὰ πάντα, ὡς εἰδέναι μὴ μόνον ἃ βούλεται, καὶ ἃ γιγνώσκει ἕκαστος, ἀλλὰ καὶ πότερος ἀμείνων ἢ χείρων. Ερμ. παίζεις ὦ Λυκῖνε. ἐγὼ δέ, τὸν θεὸν εἱλόμην. καὶ οὐ μεταμέλει μοι τῆς αἱρέσεως. ἱκανὸν δέ τοῦτο καὶ ἐμοὶ γοῦν ἐμέ. Λυ. ὅμως οὐκ ἂν εἴποις, ὦ ἑταῖρε, καὶ ὡς ἐμὲ, ἀλλὰ πρόψει με τῆς πολυθρυλλήτου συμφιτεύσεως; Ερ. δοκεῖ γὰρ ἄν σοι ἀρέσκειν, ἂν ἃ εἶπον. Λυ. οὐκ ὦ ἑταῖρε. ἀλλ' οἶδεν ἱμάτιον εἰπεῖν οἷόν ἄν με ἀρέσειεν. ἐπεὶ σὺ ἂν ἐκεῖνο ἀποκρίναιο, καὶ φθονεῖς ἡμῖν ὡς μὴ ἐξ ἴσου γνωσόμενοί σοι φιλοσοφήσαντες ἐγὼ γὰρ ἐπιδείξομαι ὅπως ἂν οἷός τε ὦ καὶ ἐμαυτὸν ἐξευρεῖν τῶν ἀκριβῶν περὶ τούτων κρίσιν, καὶ τῶν ἀσφαλεστάτων αἱρέσιν. ἄκουε δὴ καὶ σύ, εἰ βούλει. Ερμο. ἀλλὰ βούλομαι ὦ Λυ-

est, quem arbitrum delegerant, is considerato uniuscujusque opere, in aliis quidem quid reprehenderit, supervacaneum esset referre: at in homine hoc carpsit, & Vulcanum architectum increpavit quòd non ipsi etiam in pectore ostiola feciisset, quibus apertis, innotesceret omnibus quid vellet, & cogitaret: an mentiretur, an vera diceret. At ille quidem veluti cæcutiens ita de hominibus statuebat. Tu verò nobis vel ipso Lynceo es perspicacior qui, sicuti videtur, per pectus ipsum quæ intus sunt cernis patentque tibi omnia, adeò ut non solùm certò teneas quid quisque velit & cogitet. verùm etiam uter sit melior aut deterior. *Herm.* Ludificaris me, Luciane. Ego verò Dei ductu delectum habui, neque me pœnitet electionis: & hoc mihi satis est. *Luc.* Attamen ne sic quidem mihi, amice, exponas, sed me in infima plebe periturum usque despicies? *Hermot.* Nihil enim placuerit tibi, eorum quæ dixero. *Lucian.* Minimè, ô bone: verùm nihil vis dicere quod mihi placeat. Quandoquidem igitur de industria me celas, mihique invides ne in philosophiæ studiis par tibi evadam, operam dabo ut per me possim adinvenire exactam judicandi rationem, ac certissimam eligendi normam. Itaque tu etiam si vis audi. *Hermot.* Equidem volo Lu-

1 Τ'πὲρ τ Λυγκέα] Vt in Contempl. *Bourd.* Perspicaces intelligentes & acute subtiliterque videntes Lyncei dicuntur, non à Lynce animali, sed à Lynceo Argonautarum uno qui dictitabat ultra parietem videre, Hieronym. contra Ioa. Origenistam. Val. Flacc. lib. 1.

Quamque cethera Iupiter umbra
Perdiderit, solus transibit sydera Lynceus.

Plin. lib. 4. c. 10. Cic. de eo Lucianus Icaromenip. & Dial. Menippi & Tiresiæ. *Cogn.*

κῖνε. ἴσως γάρ τι γνώσεσθον ἐρεῖς. Λυ. σκόπει δή, καὶ μὴ καταγελάσῃς, εἰ παντάπασιν ἰδιωτικῶς ἀναζητῶ αὐτό. ἀνάγκη γάρ ἐστιν, ἐπεὶ μὴ σὺ ἐθέλεις σαφέστερόν εἰπεῖν, εἰδέναι ἄμεινον. ἔστω δή μοι ἡ μὲν ἀρετὴ, τοιονδέ τι, οἷον, πόλις τις εὐδαίμονας ἔχουσα τοὺς ἐμπολιτευομένους, ὡς φαίη ἂν ὁ διδάσκαλος ὁ σὸς, ἐκεῖθέν ποθεν ἀφιγμένος, σοφοὺς εἰς τὸ ἀκριβὲς, ἀνδρείους ἅπαντας, δικαίους, σώφρονας, ὀλίγον θεῶν δεομένους. οἷα δὴ πολλὰ γίγνεται παρ' ἡμῖν, ἁρπαζόντων, καὶ βιαζομένων, καὶ πλεονεκτούντων, ὧδέ ἂν εἴδοις φασὶν οὐ σμικρὰν τὴν πόλιν θλιβομένην, ἀλλ' οὐ εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ ξυμπολιτεύοντας. μάλα εἰκότως. ἃ γὰρ ἐν ταῖς ἄλλαις πόλεσιν οἰκεῖα τὰς στάσεις, καὶ φιλονεικίας ἐργάζεται, καὶ ὧν ἕνεκα ἐπιβουλεύουσιν ἀλλήλοις, ταῦτα πάντα ἀνύποδα ἐστιν ἐκείνοις. ὅ γὰρ ὅτε χρυσίον ἦν, ὅτε ἡδονὰς, ὅτε δόξας ὁρῶσιν, ὡς ἀμφίβολα περὶ αὐτῶν, ἀλλὰ πάλαι τὰ πόλεως ἐξελήλακασιν αὐτὰ, ὅτι ἀναγκαῖα ἡγησάμενοι ξυμπολιτεύεσθαι. ὥστε καλλιόν τινα, καὶ πανευδαίμονα βίον βιῶσι, ξυνωνύμοις, καὶ ἰσότητι, καὶ ἐλευθερίᾳ, καὶ θεοῖς ἄλλοις ἀγαθοῖς. Ερ. τί δὴν ὦ Λυκῖνε; οὐκ ἄξιον ἅπαντας ἐπιθυμεῖν πολίτας γίγνεσθαι τοιαύτης πόλεως, μήτε κάμνοντα ὑπολογιζομένους τὸ σὺν τῇ ὁδῷ, μήτε σκοπεῖν τὸ μῆκος τοῦ χρόνου ἀπαγορευόντως, εἰ μέλλουσιν ἀθανάτους, ἐγγραφέντας καὶ αὐτοὶ, καὶ μεθέξειν τῆς πολιτείας; Λυ. νὴ Δί' Ἑρμότιμε, πάντων μάλιστα ἐπὶ τούτῳ σπουδαστέον. τοῦ δ' ἄλλου μεμελήτω. καὶ μήτε πατρίδος τοῦ σύνεσθε ἐπιλαμβανομένης, πολλὴ ποιεῖται λόγος. Luciane, præclarum enim quidpiam fortè dices. *Lucian.* At vide ne me irrideas, si illud inscitè perquiram. Ita enim facto opus esse video, siquidem tu qui nosti quid sit melius, clarius explicare non vis. Virtus igitur mihi esto qualis urbs quam fœlices cives incolant (sicuti tuus præceptor inde reversus dicere possit) summè sapientes, fortes omnes, justi, moderati, parum Diis inferiores. Cujusmodi autem multa fiunt apud nos rapinam, violentiam, avaritiam, neminem in ea urbe audere videas, ut ajunt, sed pacati munera Reipub. simul obeunt. Nec injuria. Quæ enim aliis in urbibus seditiones, & contentiones excitant, & quorum gratia alter alteri molitur insidias, omnia è medio illorum sunt sublata. Neque enim aurum, non voluptates, non honores respiciunt, ut de ipsis contendant: verùm jam olim hæc rati non necessaria ad civilem societatem, urbe expulerunt. Itaque tranquillam quandam, modisque omnibus fœlicem degunt vitam bonis legibus, æqualitate, libertate, aliis denique bonis instructam. *Hermot.* Quid igitur Luciane? annon æquum est ut urbis istiusmodi cives fieri omnes cupiant, nec laboris in via sustinendi rationem habendo, nec ob temporis prolixitatem animum despondendo, dummodo ubi eò pervenerint, civium numero ipsi inserantur, & civitatis jure donentur. *Lucian.* Sanè per Iovem Hermotime, in hoc omnium maximè est incumbendum: quidvis autem aliud negligendum: & neque patriæ hîc retinentis multa ratio habenda est,

γον, μήτε παίδων, ἢ γονέων, ὅτῳ εἰσὶν ἱκετηρίαι προσπίπτοντων, καὶ κλαυθμυρίζομένων ἐπικλᾶσθαι, ἀλλὰ μᾶλλον μὲν κἀκείνους ἀναγκαλεῖν ἐπὶ τὸν αὐτὸν ὁδόν. εἰ δὲ μὴ ἐθέλοιεν, ἢ μὴ δύναιντο, [1] ἀποστασμὸν αὐτοὺς, χαίρειν δύο τὸ παυσάμενον καὶ ἀπὸ τῆς πόλεως. καὶ αὐτὸν ἀποβρίψασθαι τὸ ἱμάτιον, εἰ τύχοι ἐπειλημμένοι κατρύπιον, ἐσθύμενον ἐκεῖσε, ἢ γὰρ δὴ καὶ μή σε τις [2] ἀποκλείσῃ, [3] καὶ γυμνὸν ἐκεῖσε ἥξοντα. ἤδη γάρ ποτε καὶ ἄλλοτε περισθύτην ἀνδρὸς ἥκοντα διεξιόντος, ὅπως τὰ οἰκεῖα πράγματα ἔχοι, καὶ με προτρέπειν ἑπεσθαι οἱ ἐπὶ τὴν πόλιν. ἠγήσασθαι γὰρ αὐτός. καὶ ἐλθόντα, ἐγγράψειν, καὶ φυλέτην ποιήσασθαι, καὶ φορτίου μεταδώσειν τοῦ αὐτοῦ, ὡς μὴ πάντων δυσδαιμονοίην. ἀλλ' ἐγὼ οὐκ ἐπιζόμην τὰ μέλλοντα, καὶ νεότητος τότε, ὡς πεντεκαίδεκα ἐτέων ἔτι. ἴσως γὰρ ἂν αὐτὰ ἤδη ἀμφὶ τὰ ὠμότατα, καὶ ἐς τὰς πύλας ἦα ἄν. ἔλεγε δ' ἂν ἐς τὴν πόλιν, ἔστι μέμνημαι, ἄλλα τε πολλὰ, καὶ ἤδη καὶ παῖδα, ὡς ξύμπαιστες μοι ἐπήλυδες, καὶ ξένοι εἶεν, αὐθιγενὴς δὲ οὐδείς. ἀλλὰ καὶ βαρβάρους ἐμπολιτεύεσθαι πολλοὺς, καὶ δούλους, καὶ ἀμόρφους, καὶ μικροὺς, καὶ πτωχούς. καὶ ὅλως, μετέχειν τὴν πόλεως τὸν βλάπτοντα. τὸν γὰρ δὴ νόμον αὐτῆς, οὐκ ἀπὸ τιμημάτων ποιεῖσθαι τὴν ἐγγραφὴν, οὐδ' ἀπὸ χρημάτων, ἢ μεγέθους, ἢ κάλλους. οὐδ' ἀπὸ γένους, οὐδὲ λαμπρῶν ἐκ προγόνων. ἀλλὰ ταῦτα μὲν, οὐδὲ νομίζεσθαι παρ' αὐτῆς, ἀπορρίπτω δ' ἐμφανῶς τὸν

est, neque exorari oportet parentum, aut liberorum, ei qui habuerit, detinentium complorationibus: sed illi maximè ad iter idem suscipiendum sunt cohortandi. Quòd si nolint, aut non possint, excussis illis, rectà ad urbem illam ab omni parte beatam erit contendendum, imò relicto pallio, si eo prehenso detinerent, erumpendum. Neque enim metuendum est nequis excludat te nudum eò venientem. Iam enim alias virum senem audivi differentem, quomodo ibi se res habeant, itque me, ut sibi ad urbem illam comes irem, hortabatur. Ipse enim se præiturum, cumque venissem civibus inferturum & tribulem facturum, suo sodalitio donaturum me, pollicebatur, ut cum omnibus fœlicitate fruerer. Sed ego, quæ juvenilis fuit amentia, tunc nondum quindecim annos natus, illi morem non gessi: quod si fecissem, forte jam in suburbio, ipsisque portis consisterem. Porrò de civitate, si bene memini, cum alia multa, tum etiam hæc prædicabat, omnes esse advenas, neminem indigenam: quinetiam multos barbaros in ea versari, & servos, & deformes, & parvos, & pauperes: denique participem fieri urbis quicunque vellet, siquidem lex ipsis, ut nulla census habita ratione, non habitus, non magnitudinis, non pulchritudinis, non generis, non illustrium majorum civitate donent: cùm hæc nihili ducant. Oportere autem, ut quicunque jus civitatis

1 Ἀποστασμὸν] Angl. Ἀποστασάμενον, Mend. *Bourd.*
2 Ἀποκλείσῃ] Vt in Dial. Meret. *Idem.*
3 Καὶ γυμνὸν] Καὶ deest in Mss. & Aug. Cod. *Idem.*

πολίτην ἡμίσας, σωίσει, καὶ ἐπιθυμίαν τῶν καλῶν, καὶ πόνου, καὶ τὸ ἀλιπαρὲς, καὶ τὸ μὴ ὀκνῆσαι, μηδ' ὑπὸ μαλακιθῆναι πολλοῖς τοῖς δυσχερέσι, κἂν τινὰ ὁδὸν σύντομον χάρωσι. ὡς ὅστις ἂν ταῦτ' ἐπιδείξηται, καὶ διεξέλθοι, προσόμοιόν ἐστι ἥκοντι τὴν πόλιν, αὐτίκα μάλα [1] πολίτην ὄντα τοῦτον, ὅστις ἂν ᾖ, καὶ ἰσότιμον ἅπασι, τὸ ὑγιαῖνον, ἢ κρείττονα, ἢ δυσπαρόδευτος, ἢ ἀφθονίας, ἢ δίκαιον, ἢ ἐλεύθερον, μηδὲ ἄλως εἶναι, ἢ λέγεσθαι ἐν τῇ πόλει. Ερμο. ὁρᾷς ὦ Λυκῖνε, ὡς μὴ μάτην, μηδὲ περὶ μικρῶν κάμνω, πολίτης ἐπιθυμῶν ἡμίσας καὶ αὐτὸς ὑπὸ καλῆς καὶ δαίμονος πόλεως; Λυ. καὶ γὰρ αὐτὸς ὦ Ἑρμότιμε, τὰ αὐτῶν σοι ἐρῶ. καὶ σὺκ ἔστιν ὅ, τι ἂν μοι ταῦτα δύξαιμεν ἐγὼ ἡμίσας. εἰ μὲ δὴ πλησίον ἦν ἡ πόλις, καὶ φανερὰ ἰδεῖν ἅπασι, πάλαι ἂν οὐκ ἄνδρι μηδὲν σοφιάσας, αὐτὸς ἦλθον εἰς αὐτὴν, καὶ ἐπολιτευόμην ἂν σὺν πολλῇ. ἐπεὶ δ' ὡς ὑμεῖς φατε, σύ τε, καὶ Ἡσίοδος ὁ ῥαψῳδὸς, πάνυ πόρρω ἀπῴκισται, ἀνάγκη ζητεῖν ὁδόν τινα τὴν ἄγουσαν ἐπ' αὐτὴν, καὶ ἡγεμόνα τὸν ἄριστον. ἢ σὺκ οἴει σὺ δεῖν χρῆναι ποιεῖν; Ερμῳ. καὶ πῶς ἂν ἄλλως ἔλθοι τις; Λυ. ἐμὲ μὲν [2] σοὶ μᾶλλον ἐπὶ τὸ ὑπισχνεῖσθαι, καὶ φάσκειν εἰδέναι, πολλὴ ἀφθονία τῶν ἡγησομένων. πολλοὶ γὰρ ἕτοιμοι παρεῖσιν αὐτὸν χθονὸς, ὡς ἐγγὺς ἥκοντες εἶναι λέγοντες. ὁδὸς γε μὲν οὐ μία ἡ αὐτὴ φαίνεται, ἀλλὰ πολλαὶ, καὶ διάφοροι, καὶ οὐδὲν ἀλλήλαις ὅμοιαι. ἢ μὰ γᾶν, ἐπὶ τὰ ἑσπέρια. ἡ μὲν, ἐπὶ τὴν ἕω φέρειν ἔοικεν. ἡ δὲ, ἐπὶ

tatis indipiscitur, intelligentia polleat, cupiditate rerum honestarum teneatur, laborem & macritatem non detrectet, non det tergum, non molleïcat, quum multas in via molestias nanciscitur. Eum autem qui ista præstiterit, & ad urbem usque iter peregerit, protinus esse civem omnibusque æqualem, quicunque tandem fuerit. Nec pejor, an melior, nobilis an ignobilis, servus an liber ille sit, vel prorsus esse, vel dici in urbe. *Hermot.* Vides Luciane, ut non frustra, nec parvis de rebus laboro, quum tam pulchræ, tamque fœlicis urbis ipse civis fieri cupio? *Lucian.* Ego quoque Hermotime, eadem tecum amo, nihilque est quod ante ista consequi optem. Quòd si propinqua urbs esset, & omnium conspectui expositа, jampridem, probè scias, nihil ambigens, ad eam profectus fuissem, & in ea jamdiu versarer. Siquidem igitur, ut dicitis, tu nimirum & poëta Hesiodus, longissimè est semota, necesse est viam quærere quæ eò ducit, optimum etiam ducem. Nonne tu sic faciendum putas? *Hermot.* Ecquo pacto quispiam alia ratione eò perveniret. *Lucian.* Adest tibi ingens hominum multitudo qui te ducturos promittant, & se viam tenere dicant. Multi namque adsunt ad hoc parati, qui se indigenas profitentur. Via autem non unica, eademque, sed multæ, ac diversæ, nihilque inter se similes apparent: hæc enim ad occasum, illa ad ortum ferre videtur: hæc ad Septentrionem, illa

1 Πολίτην ὄντα] Angl. Bourd.
2 Σοὶ μὲν δὴ] Mend. Idem.

τὰς ἄρκτους. καὶ ἄλλη, δύβδ τ μεσημβρίας. καὶ ἡ μέ, λεμῶνας, καὶ φυτῶν, καὶ σκιᾶς, εὔυδρον, καὶ ἡδέα, ὑδὲν ἀπότομον, ἢ δύσβατον ἔχουσα. ἡ δ, πετρώδης, καὶ τραχεῖα, πολλοῦ ἥλιον, καὶ δίψον, καὶ κόμαρθον φαίνεται. καὶ ὅμως, αὐτῇ πᾶσιν ὡς τὴν πόλιν ἄγειν λέγεται, μίαν ὁδὸν, ἐς τὰ σωσιπόλιδα πλούτους. ἔνθα δή μοι κ ἡ πᾶσα ἀπορία ἐστίν. ἐφ' ὧν γὰρ ἂν ἔλθω αὐτῶν, ἀνὴρ κτ τὴν δεξιὰν ἡδέως, ἐν τῇ εἰσόδῳ μάλα ὡς ἀξιοπίστως ὁρίζῃ τε τὴν χεῖρα, καὶ ὡσπερεὶ κτ τὴν αὐτὴν ἄπιεναι, λέγων ἕκαστος αὐτῶν μόνον τὴν εὐθεῖαν εὐθέναι. τὰς δ' ἄλλας, πλανᾶσθ, μήτε αὐτὰς εἰληλυθότας, μήτε ἄλλοις ἡγήσασθ δυναμένοις ἀκριβῆσαι. κἂν ἐπὶ τ πλησίον ἀφίκωμαι, κἀκεῖνον τὰ ὅμοια ὑπεσχνεῖτο ὡσὲ τ αὐτὴ ὁδὸ, καὶ τὰς ἄλλας κρανίζῃ, καὶ ὁ παρ' αὐτῷ ὁ μῖος, καὶ ἑξῆς ἅπαντες. τό, τε πολὺ τὸ πλῆθος τ ὁδῶν, καὶ τὸ ἀνόμοιον αὐτῶν, ὃ μετρίως παρέστ μέ, καὶ ἀπορεῖν ποιεῖ. καὶ μάλιστα οἱ ἡγεμόνες ὑπερβαλόμενοι, καὶ τὰ ἑαυτῶν ἕκαστοι ἐπαινοῦντες. ἐγὼ γὰρ οἶδα ἐγὼ τινα τραπόμενον, ἢ τῇ, μᾶλλον ἀκριβήσασθαι, ἀφικόμενον ἂν ὡς τὴν πόλιν. Ερμῆ. ἀλλ' ἐγώ σε [1] ἀπολύσω τ ἀπορίας. τοῖς γὰρ ὡσαύτως πορευθεῖσιν ὦ Λυκῖνε πιστεύσας, σὺ ἂν σφαλείης. Λυ. πῶς λέγεις; τοῖς τ πεῖραν ὁδὸν εἰληφόσιν; ἢ πῇ τ ἡγεμόνων ἀκριβήσουσιν; αὗται γὰρ ἡμῖν τὸ αὐτὸ ἄπορον, ἐν ἄλλῃ μορφῇ ἀναφαίνεται, ἀπὸ τ πραγμάτων ἐπὶ τοὺς ἄνδρας μεταλλυθῆσι. Ερμῆ. πῶς τοῦτο φῄς; Λυ.

illa ad meridiem. Rursus hæc quidem per prata, plantas, & umbram, humida, jucunda, nihil duri, nihil asperi habet. Illa verò petricosa, aspera, multum solis, & sitis, & laboris exhibet. Attamen hæ omnes ad urbem illam, quæ una est, ducere dicuntur, quanquam in contraria delinunt. Inde perplexa dubitatione totus teneor. Nam in quamcunque ipsarum venero, unusquisque qui in viæ principio stat, in aditu fide dignus manum porrigit, & in suam ingrediar hortatur, quam rectam esse se solum scire dicit: alios verò aberrare, qui neque eò ipsi pervenerint, neque aliis sequentibus præire possint. Quod si ad vicinum accessero, ille etiam similia de via sua pollicetur, aliisque obtrectat: sic & vicinis ipsius, omnesque deinceps. Quare cum multitudo, tum dissimilitudo viarum non mediocriter me turbat, facitque ut hæream dubius, maximè verò duces qui summa pervicacia contendunt, suaque singuli laudibus extollunt. Nescio enim ad quam conversus, aut quem potiùs sequens, ad urbem illam perveniam. *Hermot.* At ego te ab omni hæsitatione liberabo Luciane. Nam si iis qui priùs iter confecerunt fidem habeas, non aberrabis. *Lucian.* Quibus dicis? quam viam ingressis? aut quem ducem sequutis? iterum enim nobis idem dubium, in alia forma appareret, facto à rebus ad homines transitu. *Hermot.* Quonam modo istud dicis? *Lucian.* Quoniam

1 Ἀπολύσω τ ἀπορίας] Vt in Nigr. & Hercul. Gall. & passim. *Bourd.*

ὅτι ὁ μὲν, τῷ Πλάτωνι τραπόμενος, καὶ συνοδοιπορήσας μετ' αὐτοῦ, ἐκείνῳ ἐπαινέσεται δηλονότι. ὁ δὲ, τῷ Ἐπικούρῳ ἐκείνῳ. καὶ ἄλλῳ ἄλλῳ. σὺ δὲ, τῷ ὑμετέρῳ. ἢ πῶς γὰρ ὦ Ἑρμότιμε οὐχ οὕτω; Ερμο. πῶς γὰρ οὔ; Λυ. οὐ τοίνυν ἀπίλυσάς με τῆς ἀπορίας, ἀλλ' ἔτι ὁμοίως ἀγνοῶ τῷ μᾶλλον χρὴ πιστεύσαι τοῖς ὁδιτέροις. ὁρῶ γὰρ ἕνα ἕκαστον αὐτῶν, καὶ αὐτὸν, καὶ τὸ κεχαμόνα, μιᾶς πεπειρημένον, καὶ ἐκείνῳ ἐπαινοῦντα, καὶ λέγοντα ὡς αὕτη μόνη ἄγει ἐπὶ τὴν πόλιν, ὃ μάλιστα ἔχω εἰδέναι εἰ ἀληθῆ φησιν. ἀλλ' ὅτι μὲν ἀφίκται πρός τι πλοῖον, καὶ εἰς ἕνα πόλιν, δῆλον αὐτὸς ἴσως. εἰ δὲ ἐκείνῳ εἶδε, λίαν ἐρεῖν. εἰ δὲ καὶ ἐπιθυμοῦμεν ἐγώ τε, καὶ σὺ πολιτεύσασθαι, ὡς δέον εἰς Κόρινθον ἐλθεῖν, ὃ δὲ εἰς Βαβυλῶνα ἀφικόμενον, εἴτε γε Κόρινθον ἐωρακέναι, ἄδηλον ἔμοιγ' ἔτι. ἐπεὶ γὰρ πάντως ὁ τινὰ πόλιν ἰδὼν, Κόρινθον εἶδεν, εἷς γε μόνη πόλις ἐστὶν ἡ Κόρινθος. ἓν δὲ μάλιστα εἰς ἀπορίαν με καθίστησιν, ἐκεῖνό ἐστι, τὸ εἰδέναι ὅτι πάσαι ἀνάγκη μίαν εἶναι τὴν ἀληθῆ ὁδόν. καὶ γὰρ ἡ Κόρινθος μία ἐστίν. οἱ δὲ ἄλλαι, πανταχόσε μᾶλλον, ἢ εἰς Κόρινθον ἄγουσιν, εἰ μή τις ὕστερον σφόδρα ἐξαπαίοι, ὡς εἰδέναι καὶ τὴν εἰς Ὑπερβορέους, καὶ τὴν εἰς Ἰνδοὺς ἄγουσαν, εἰς Κόρινθον πέμπειν. Ερμ. καὶ πῶς οἷόν τε ὦ Λυκῖνε; ἄλλη γὰ ἀλλαχόσε ἄ-

niam hic qui in Platonis viam eſt digreſſus, eumque ducem ſequitur, illam videlicet laudabit, ille verò viam Epicuri, & alius aliam: tu verò veſtram. Nam qui non ita fiat Hermotime? *Hermot.* Et cur non? *Lucian.* Proinde dubium non ſolviſti, ſed adhuc ſimiliter ignoro cuinam ex viatoribus potiùs fides adhibenda ſit. Video namque unumquemque ipſorum, ipſumque & ducem unius periculum feciſſe, quam laudat, dicitque ſolam eſſe quæ ad urbem ducat. Ego autem ſcire nequeo num verum dicat. Sed illi fortè conceſſero, quòd ad finem aliquem devenerit, & aliquam urbem viderit. Cæterùm num illam viderit, quam oportebat, in qua ego & tu verſari percupimus (ut ſi Corinthum venire oporteat, at ille Babylonem profectus Corinthum vidiſſe ſe putet) etiamnum mihi non conſtat. Neque enim qui civitatem aliquam vidit, Corinthum vidit: ſiquidem non ſola urbs eſt Corinthus. Illud autem omnium maximè incertum me facit, quòd ſcio unam eſſe neceſſariò, eamque veram viam: ſiquidem unica eſt Corinthus. Aliæ verò quovis potiùs quàm Corinthum ducunt: niſi quis adeò mente ſit captus, ut eam quæ ad Hyperboreos, & ad Indos ducit, Corinthum mittere putet. *Hermot.* At qui id fieri poſſit Luciane? alia namque alio

1 Εἰ δὲ ἐκείνῳ εἶδεν, ἣν ἔχεῖν, εἰ δὲ ἐπιθυμοῦμεν ἐγώ τε καὶ σὺ πολιτεύσασθαι, ἄδηλον. ἐπεὶ δὲ εἰς Κόρινθον, ἐλθεῖν ὁ δ' εἰς Βαβυλῶνα ἀφικόμενος, εἴτε γε Κόρινθον ἑωρακέναι. ἄδηλον ἔμοιγ' ἔτι. ἐπεὶ γὰρ πάντως] Locum totum adſcripſi, quia libratiorum culpa diſtortiſſimus eſt verbis ultro citroque peſſimè trajectis. In ſeriem vero ſuam redigi & recorrigi ſic poteſt: εἰ δὲ ἐκείνῳ εἶδεν, ἣν ἔχεῖν εἰ δὲ ἐπιθυμοῦμεν ἐγώ τε καὶ σὺ πολιτεύσασθαι, ἄδηλον. Ἐπεὶ δὲ εἰς Κόρινθον ἐλθεῖν ἐγώ, ὁ δ' εἰς Βαβυλῶνα ἀφικόμενος εἴτε γε Κόρινθον ἑωρακέναι, ἄδηλον ἔμοιγ' ἔτι. ἐπεὶ γὰρ πάντως.] Matc.

1 Εἰ δὲ

γή. Λυ. ἁκὼν κἀγὼ Ἑρμότιμε, ἀ μικρᾷς δεῖ βουλῆς ἐπὶ τῷ αἱρεσιν τῶν ὄντων τινα, καὶ ἡγεμόνων. ἀδὲ τοῦτο δὴ τὸ ἓν λόγῳ ποιησόμεθα, ἵνα ἂν ἡμᾶς οἱ πόδες φέρωσιν, ἐκεῖσε ἅπιμεν. ἐπεὶ λήσομέν γε ἴσως, ἀντὶ τοῦ εἰς Κόρινθον ἀγούσης, τῷ ἐπὶ Βαβυλῶνος, ἢ Βάκτρων ἀπίοντες. ἀδὲ γὰρ ἀσφ ἐκεῖνο καλῶς ἔχει, τῇ τύχῃ ἐπιτρέπειν, ὡς πάχα ἂν τῷ ἀρίστῃ ἐλαμβάνες, εἰ κ ἀνδρὸς ἐξετάσεως ὁρμήσειμεν ἐπὶ μίαν τῶν ὁδῶν ἠπιαθῶν. δυνατὸν μὲν γὰρ κ τάχα ἡμύεσθ. καὶ ἴσως ποτὲ ἐχθύετο ἐν τῷ μακρᾷ χρόνῳ. ἡμᾶς δὲ μὴ ἐπὶ τοῖς ὕτω μεγάλοις, οὐκ οἰμαι δεῖν ἀσφαλῶς ἀναῤῥιπτεῖν, ἀσφ ἐς στενὸν καιρὸν καὶ ἀκλείαν τῶν ἐλπίδα, ἢ ἐπὶ ῥιπὸς ὡς ἡ παροιμία φησὶ, τὸ Αἰγαῖον, ἢ τὸ Ἰόνιον διαπλοῦσαι θέλοντας. ὅτι ἀσφ αὐτὰ μεθ' ἁλόγως τῷ τύχῳ, εἰ τοξεύσασα, κ ἀκοντίζοσα, μὴ πάντως ἔτυχε δ' ἀληθὲς, ἐνὸς ὄντ ἐν μυρίοις τοῖς ψεύδεσιν, ὅπερ ἀδὲ πρὸ Ὁμηρικοῦ τοξότη ὑπῆρξεν. ὃς, δέον τῷ πλεῖσθα καταξεῦσαι, ὁ δ, τῷ μηρίνθου ἔτρωμ. ὁ τοῦχος οἰμαι. ἀλλὰ δοκεῖ πολὺ ἐκεῖνο εὐλογώτερον τῶν πολλῶν, τρωθῆσθαι, κ ἀπαισθαι τοῦ τοξεύματ ἐλπίζειν, ἢ πάντως ἐκεῖνο τὸ ἓν ἐξ ἁπάντων. ὁ δ κίνδυνος ὅτι μικρὸς, εἰ ἀντὶ τοῦ ἐπ' εὐθὺ ἀγούσης, ἐς τὸ πεπλανημένον μίαν ἀγνοοῦντες, ἐμπέσοιμεν, ἐλπίζοντες ἄμεινον αἱρήσεσθαι τῷ τύχῳ ὑπὲρ ἡμῶν, aliò tendit. *Lucian.* Quare egregie Hermotime non parvo opus est consilio in eligendis cùm viis, tum ducibus. Neque quod dictitant, faciemus, quocunque nos pedes ferant, ibimus. Nam sic non per eam quæ Corinthum, sed quæ Babylonem, aut Bactra ducit, imprudentes iremus. Neque enim bene consultum est, si fortunæ rem committamus, ut tanquam optimam eligentes, etiam sine pervestigatione, in unam aliquam quamcunque tandem temerè feremur. Illud enim fieri potest, & fortè jam olim in tanta temporis longinquitate factum est. Nec equidem par esse puto, ut de rebus adeò magnis spem temerè abjiciamus, aut in angustum coactam concludamus, virgultea scapha, quod ajunt, Ægæum aut Ionium mare transmittere volentes. Quando neque fortunam rectè accusaremus, si sagittando, & jaculando, Verum non sit prorsus assequuta, quippe quod in sexcentis mendaciis est unicum. Quod ne Homerico quidem sagittario concessum est, qui cùm sagittis columbam petere debuisset, funem rupit. Is autem opinor Teucer fuit. Sed longè magis rationi est consentaneum, sperare fore ut multa vulnerentur, & in teli jactum incidant, quàm omnino unum illud ex omnibus. Non exiguum autem esse periculum, si non in rectam, sed in aliquam ex deviis incidamus imprudentes, sperantes fore ut meliorem pro nobis fortuna eligat, ex-

1 Ἐπὶ ῥιπὸς] Paræmiogr. hoc autem proverbium εἰρῆ ὅτι τὸ πάνυ ὀκνηρὸν ἐς ἀεὶ μόνα εἰς λύσιν ἀλλήγοτο ὁδῷκε. Bourd. Ἐπὶ ῥιπὸς ὡς ἡ παροιμία φησὶ, τὸ Αἰγαῖον, ἢ τὸ Ἰόνιον διαπλοῦσαι θέλοντας] Θεὸς θέλοντ, κάν ὅτι ῥιπὸς πλοίοις, inquit Poëta ἀδηπ. Similiter Aristophanes in Pace: Κίρδος ἥκει, κἀν ὅτι ῥιπὸς πλοίοις. Menagius.

1 Δι-

εἰσιέναι. ἀλλὰ γὰρ ἀναστρέψαι ἔτι, καὶ ἀναστῆναι ὀπίσω ῥᾴδιον, ἢν ἅπαξ ἐπὶ σοῦ τῇ πλεύσῃ ἡς αὐτὸν, τὰ δόγματα λυσιμελῶ, ἀλλ' ἀνάγκη σὺ πῃ πλάγιᾳ ἀφορέεσθαι, ναυτιῶντα ὡς τὸ πολὺ, καὶ δειλιόντα, καὶ κεφαλαργοῦντα ὑπὸ τοῦ σάλου, δέον ἐξ ἀρχῆς μὲν σκοπεῖν πλεῦσαι, ἀνακεάνια ἐπὶ σκοπήν τινα, σκέψασθαι εἰ ἐπιφορὴν ἔστι, καὶ ἤρεμον τὸ πνεῦμα τοῖς εἰς Κόρινθον ἀφορμίσασι δόξασι. καὶ νὴ Δία, κυβερνήτην ἅμα τὸν ἄριστον συλλέξασθαι, καὶ ναυῶν εὐπαγῆ, οἵαν ἀφορκίσαι ἂν τοῖς πλοίοις κλύδωνα. Ερμ. ἴσως γὰρ ἄμεινον ἂν Λυκῖνε ἔπραττον. πλὴν οἶδά γε ὅτι ἅπασιν σὺ κύκλῳ περιελθὼν, οὐκ ἄλλους ἂν εὕροις, ἢ ἡγεμόνας ἀμείνους, ἢ κυβερνήτας ἐμπειροτέρους τῶν Στωϊκῶν. καὶ ἢν ἐξήλησης γε ἀφικέσθαι ποτὲ πρὸς Κόρινθον, σκεινοις ἕψῃ, κατὰ τὰ Χρυσίππου, καὶ Ζήνωνος ἴχνη περιών. ἴσως δ', ἀδύνατον. Λυ. ὁρᾷς τοῦτο ὡς κοινὸν ὦ Ἑρμότιμε εἰρηκώς; εἶπον γὰρ ἂν αὐτὸ καὶ ὁ τῶν Πλάτωνι ξυνοδοιπόρων, καὶ ὁ Ἐπικούρῳ ἑπόμενος, καὶ οἱ ἄλλοι, μὴ ἀπελθεῖν με εἰς τὴν Κόρινθον, εἰ μὴ μετ' ἐκείνων ἔκπλους. ὥστε, ἢ πᾶσι πιστεύειν χρὴ, ὅσοι γελοιοτέρων, ἢ ἀπιστεῖν ὁμοίως. κινδυνεύει γὰρ ἀσφαλέστερον τὸ τοιοῦτον, ἄχρις ἂν εὕρωμεν πάλαι ὑπηχημένον. ἀπιθι φέρε, εἰ κρείττων τῶν ἔχω, ἀγνοῶν ἔτι ὅστις ἐξ ἁπάντων ἐστὶν ὁ ἀληθεύων, ἐκλιμένω τὰ ὑμέτερα σοὶ πιστεύσας, ἀνδρὶ φίλῳ, ἁπλῶς μέντοι γε εἰδότι τὰ τῶν Στωϊκῶν, καὶ μίαν ὁδὸν ἀδιαπρήστου ταύτην, ἅπτεσθαι τῶν τις ἀναβιῶναι ποιήσειε Πλάτωνα, καὶ Πυθαγόραν, καὶ Ἀριστοτέλη, καὶ τοὺς ἄλλους,

exprimo ni fallor. Neque enim amplius reverti, & retro incolumem servari facile est, siquis fune soluto navi se commiserit: verùm necesse est in pelago jactari, plerumque nauseando, trepitando, & capitis gravedine laborando propter fluctuum agitationem, cùm operæprecium fuisset ab initio ante discessum conscensa specula explorare num navigabile esset mare, & secundus flaret ventus Corinthum navigare volentibus: & per lovem optimus quispiam gubernator eligendus fuisset, & bene compacta navis, quæ tantis fluctibus sustinendis par esset. *Hermot.* Sic quidem Luciane, multò melius fieret. Verùm scio equidem te perlustratis omnibus, non alios, non meliores duces, non peritiores gubernatores quàm Stoicos inventurum: & si quando Corinthum proficisci velis, illos secuturum per Chrysippi & Zenonis vestigia incedendo: alioqui non possis. *Lucian.* Vides Hermotime ut hoc ex communi sententia dixisti? Id ipsum enim dixerit qui Platonem comitatur, & qui Epicurum sequitur, aliique, me non nisi secum Corinthum aditurum. Itaque vel omnibus credendum, quod maximè ridiculum est, aut similiter diffidendum: quod est longè tutissimum, donec vera pollicentem invenerimus. Age verò, si ut nunc sunt res meæ ignorans adhuc quis ex omnibus verum dicat, vestras partes, tibi credendo, deligerem, viro quidem amico, sed Stoicæ tantùm disciplinæ gnaro, solamque hanc viam ingresso: deinde Deorum aliquis in vitam revocaret, Platonem & Pythagoram, & Aristotelem atque alios:

οἱ δ', παρεστῶτες, ἐρωτῶεν με, καὶ νὴ Δί' εἰς δικαστήριον ἀγαγόντες, ὕβριος ἔκαστος δικάζοιντο, λέγοντες, ὦ βέλτιστε Λυκῖνε, τί παθὼν ἢ τίνι ποτὲ πιστεύσας, Χρύσιππον, καὶ Ζήνωνα τοσούτους ἡμῶν, πρεσβυτέρων ὄντων καὶ σοφωτέρων, χθὲς, καὶ πρώην ἡμέρας, μήτε λόγῳ μεταδὸς ἡμῖν, μήτε πιθανῆς ὅλως ἂν φαμὲν, εἰ πάντα λέγοιεν, τί ἂν ἀπεκαινάμην αὐτοῖς; ἢ ἐξαρκέσῃ μοι, ἂν εἴπω ὅτι Ἑρμοτίμῳ ἐπίσθιον φίλῳ ἀνδρὶ; ἀλλὰ φαῖεν ἂν οἶδ' ὅτι, ἡμεῖς ὦ Λυκῖνε, σὸν ἴσμεν τὸν Ἑρμότιμον τοῦτον, ὃς τίς ποτ' ἐστιν, οὐδὲ ὁπόθεν ἥκει ἡμεῖς. ὥστε σὺν ἐχέτω ἀπάντων κατεγνωκέναι, οὐδὲ ἑρμῆν ἡμῶν κατέδιαιτᾶν, ἀνδρὶ πιστεύσαντα μίαν ὁδὸν τὸ φιλοσοφίας, καὶ οὐδὲ ταύτην ἴσως ἀκριβῶς κατανενοήκοτι. οἱ δέ γε νομοθέται ὦ Λυκῖνε, οὐχ ὅτω ποιοῦσι τοῖς δικασταῖς ποιεῖν, ἀλλ' ᾧ ἑτέρῳ μὲν ἀκούειν, τὸν δ' ἕτερον, σὺν ἐᾶν λέγειν ἅπερ ἑαυτῷ, ἃ οἴεται ξυμφέρειν, ἀλλ' ἀμφοῖν ἀκροᾶσθαι, ὡς ῥᾷον ἀντιξετάζοντας τοὺς λόγους, δικάσοιεν τάληθῆ τε, καὶ ψῆφον. καὶ ὧν γε μὴ ὕτω ποιῶσιν, ἐφίενται δίδωσιν ὁ νόμος εἰς ἕτερον δικαστήριον ταὐτὰ, ἅπερ εἶπεν αὐτός. ἢ τάχ' ἂν τις αὐτῶν καὶ προσείροιτό με, εἰπέ μοι λέγων ὦ Λυκῖνε, εἴ τις αὐτόψ μηδὲ πώποτε ἄλλους ἀνθρώπους ἑόντων, οἵοι ἡμεῖς ἐσμὲν, ἀφ' τὸ μὴ ἀποδεδημηκέναι τὸ παράπαν, ἔν ἵνι συλλόγῳ τῶν Αἰθιόπων διέλθοι, καὶ λέγοι μηδαμόθι ἐκ γῆς ἀνθρώπους εἶναι λευκοὺς, ἢ ξανθοὺς, μηδὲ ἄλλο τι, ἢ μέλανας, ἆρα πιστεύοιτ' ἂν ὑπ' αὐτῶν; ἢ εἴποι τις ἂν πρὸς αὐτὸν τῶν πρεσβυτέρων Αἰθιόπων, σὺ δὴ, πόθεν ταῦτα ὦ

lios: illi autem circunstantes interrogarent me, & tractum in jus, contumeliæ singuli reum facerent, dicentes, Quid causæ fuit, optime Luciane, cur adhibita nescio cui fide, Chrysippum & Zenonem nobis longè senioribus, heri ac pridie natis anteposueris, cùm neque nobiscum communicaveris, neque eorum quæ dicimus, periculum feceris. Si hæc dicerent, quidnam illis responderem? Num sufficerit, si dicam, me Hermotimo viro amico credidisse? At, scio, dicerent illi. Nos, Luciane, Hermotimum hunc non novimus, neque ille nos. Quare nec omnes despiciendi, nec indicta causa condemnandi fuimus, ei fidem adhibendo qui unicam in philosophia viam, ac neque eam fortassis exquisitè noverit. At, ô Luciane, non præscribunt judicibus legislatores ut ita faciant, nimirum ut altero tantum audito, alteri facultatem dicendi ea quæ conferre sibi putat, non concedant: sed utramque partem pariter audiant, ut faciliùs examinatis orationibus, verum & falsum comperiant. At nisi sic faciant, potestatem facit lex ad judicium aliud provocandi, ut sibi dicenda dicant. Aut si fortè quispiam illorum interrogaret me, dicens, Dic mihi, Luciane, si quis Æthiops qui homines alios quales nos sumus nusquam vidisset, quòd nunquam omnino peregrè fuisset profectus, in aliquo Æthiopum cœtu affirmaret, diceretque nullibi gentium homines esse albos, vel flavos, nec alteriùs coloris quàm nigros, numquid ipsis fidem faceret? Diceret autem ipsi aliquis ex senioribus Æthiopum, Tu verò audacissime, unde hæc nosti,

θρασύτατε οἶσθα, ὃ γὰρ ἀπεδήμησας παρ' ἡμῶν οὐδαμόσε, οὐδὲ νὴ Δία πρὸ τοῦ τοῖς ἄλλοις οἵοις ὁποῖά ἐστι, φαίην ἂν ἔγωγε δίκαια ἐρωτήσειν σε τὰ νῦν παρόντα, ἢ πῶς ὦ Ἑρμότιμε συμβαλλόμενος; Ερμ. Ὑπο. [1] δικαιότατα γὰρ σκοπεῖς ἃ δεῖ μοι. Λυ. καὶ γὰρ ἔμοιγε ὦ Ἑρμότιμε. ἀλλὰ τὸ μὲν τοῦτο, σὺν ἐτ' οἶδα, εἰ ὁμοίως σοὶ στὶ δόξαι. ἐμοὶ μὲν γὰρ καὶ τοῦτο πάνυ δοκεῖ. Ερμο. τὸ ποῖον; Λυ. ἐπαιξε δηλαδὴ ὁ ἀνὴρ, καὶ φησὶ πως ἐμὲ ὧδέ πως. ἀναλόγου τίνων κείσθω τις ἡμῖν ὦ Λυκῖνε, τοῖς Στωϊκῶν μόνα εἰδὼς ἡδέως ὁ σὸς φίλος ἑτος, ὁ Ἑρμότιμος. ἀποδημήσας ἢ μηδὲ πώποτε, μήτε εἰς Πλάτωνος, μήτε εἰς Ἐπίκουρον, μὴ ἢ ὅλως πρὸς ἄλλον πιά. εἰ τοίνυν λέγοι, μηδὲν ὄντω καλὸν εἶναι, μήθ' ἁπλῶς παρὰ τοῖς πολλοῖς, οἷα πὲρ τὰ τοιαῦτα ἐστι, καὶ ἃ ἐκεῖνη φησὶν, οὐκ ἂν εὐλόγως δοκοῖμεν εἶναι δόξειέ σοι, πρὸς πάντων ἀποφαινόμενος. καὶ πῶπω, εἰ μηδὲν, μηδὲ πώποτε ἐξ Αἰθιοπίας ἢ ἑτέρου πόθεν ἀφῖκται; [2] τί βούλῃ ἀποκρίνωμαι αὐτῷ, τὸ ἀληθέστατον ἐκεῖνο δηλαδὴ, ὅτι ἡμεῖς τὰ μὲν Στωϊκῶν, καὶ πάνυ σκοπιμότατα ὡς ἂν τύχῃ τοῦτο φιλοσοφεῖν ἀξιοῦντες. οὐκ ἀγνοοῦμεν ἢ καὶ τὰ τῶν ἄλλων λεγόμενα. ὁ γὰρ διδάσκαλος, κἀκεῖνα μεταξὺ καὶ διέξεισιν ἀφ' ἡμᾶς, καὶ ἀναπείθει γε αὐτά, [3] ἀφοδεῖς αὐτός. ἢ νομίζεις σύταῦτα σωπήσοντα ἡμῖν τὰς ἀμφὶ τὸ Πλάτωνος, nosti, nusquam enim peregrè à nobis es profectus, neque scis qualia sint quæ apud alios populos extant, annon rectè dicerem senem hunc justa interrogasse? aut quid tu Hermotime consilii habes? *Hermot.* Id ipsum. Nam mihi videtur eum justissimè consternasse. *Lucian.* Et mihi quidem Hermotime. Sed quod posthac dicturus sum, nondum scio an id mecum sentias: id enim equidem omnino sentio. *Hermot.* Quale-nam illud est? *Lucian.* Addet nimirum ille, & sic mihi dicet. Eadem igitur ratione, Luciane, nobis proponatur aliquis, qui sola Stoicorum placita calleat, sicuti amicus hic tuus Hermotimus: nec peregrè unquam sit profectus, neque ad Platonis Academiam, neque ad Epicurum, neque omnino ad alium quempiam. Itaque si diceret nihil ita pulchrum, nihil ita verum apud multos reperiri, qualia Stoicorum sunt, quæque illi asserunt, annon meritò tibi videretur esse temerarius, qui de omnibus definiret, idque cùm unius sectæ gnarus esset, neque unquam ex Æthiopia vel alterum pedem protulisset. Quid vis ipsi respondeam? Verissimum illud videlicet, Nos Stoicorum placita etiam perdiscere, ac si secundum illa philosophari velimus: sed quæ dicuntur ab aliis non ignorare. Præceptor enim illa quoque inter differendum nobis proponit, idemque subvertit. Num verò hic taciturus existimas Pla-

1 Δικαιότατα γὰρ ἐκπλῆξαι] Δικαιότατα γὰρ ὅπλῆξαι. Marc.

2 Τί βούλῃ ἀποκρίνωμαι αὐτῷ, τὸ ἀληθέστατον] Excidit notatio personæ. Ἑρμοτίμου, scilicet fuisse, αὐτῷ, Ἑρμοτ. τὸ ἀληθέστατον. Idem.

3 Ἀφοδεῖς αὐτός. ἢ νομίζεις] Excidit notatio personæ Λυκίνου. ἀφοδεῖς αὐτός. Λυκ. ἢ νομίζεις. Idem.

1 Οἰκου-

πονα, καὶ Πυθαγόραν, καὶ Ἐπίκουρον, καὶ τὰς ἄλλας. ἆρά σοι δοκεῖ ἀναμάσασθαι ἂν εἰπεῖν πρὸς ἡμᾶς, οἷα περὶ ὧν Λυκῖνε ὁ ἑταῖρός σου ὁ Ἑρμότιμος. ἄξιοι τοῖς ἀθλητικοῖς ἐκεῖνα ἡμῶν πιστεύειν, καὶ οἴεται τοιαῦτα εἶναι τὰ ἡμέτερα, ὁποῖα ἂν αὐτοὶ φῶσιν, ἢ οὐκ εἰδότες, ἢ κρυπτόμενοι τὸ ἀληθές. ἀκοῦσαι δὲ ἴσως καὶ τὸν ἀθλητὴν ἐρωτῶντος ἐμοῦ, λακτίζοντα εἰς τὸν ἀέρα, ἢ τὸν κενὸν πλαγὴν ἵνα κατενέγκῃ, τὸν ἀντιπαλαιστὴν δῆθεν παίοντα, οὐδὲν ἀνακρούεσθαι αὐτὸν, ἀγωνοθέτης ὢν, ὡς ἱκανόν ἵνα. ἢ ἐκεῖνα μὲν οἰκεῖα ῥᾳδίᾳ εἶναι, καὶ ἀσφαλῆ τὰ τοιαῦτα, οὐδενὸς ἀντιπαλαίοντος αὐτῷ, τὸν δὲ νικᾶν τὴν ἀκριβῆ κρίσιν, ὁπόταν καθαιρεῖν ἐπιστῇ τὸν ἀντίπαλον αὐτὸν, καὶ κρατῇ, ὁ δ' ἀπαγορεύσῃ. ἄλλως δ', ὦ. μὴ τοίνυν μὴ δ' Ἑρμότιμον, ἀφ' ὧν ἂν οἱ διδάσκαλοι αὐτῷ σκιαμαχοῦσι πρὸς ἡμᾶς ἀπόντας, οἴεσθαι κρατεῖν αὐτούς, ἢ τὰ ἡμέτερα τοιαῦτα εἶναι, ὡς ἀναπεῖσαι ῥᾳδίως. ἐπεὶ τὸ τοιοῦτον ὅμοιον ἂν εἴη τοῖς τῶν παιδίων [1] οἰκοδομήμασιν. ἃ καθαπερεύσαντες ἐκεῖνοι ἀθρόα, οὐδὲν ἀναπείθουσιν. ἢ καὶ νὴ Δία τοῖς τοξεύειν μελετῶσιν. οἱ κάλφη ἴνα σκιὰν ἠκοντες, ἔπειτα ἐπὶ κρυτῆ πήξαντες, ἀπόρρω καθήμενοι, φαλάγγαις ἀφίεντες. καὶ ἴσως τύχοι ποτὲ, καὶ ἀμφιπέμψαι τὰ κάλφη, ἀνέκραγεν οὐδὲν, Platonicos, & Epicureos, tum etiam alios? Annon in risum soluti dicerent, qualia facit familiaris tuus Hermotimus, Luciane: æquum censet adversariis fidem de rebus nostris habere, & dogmata nostra putat esse cujusmodi dicunt illi, sive ea nesciunt, sive verum celant. Numquid siquem ex athletis exercentem se viderit ante certamen, calcitrantem in aërem, aut pugnis inanem quampiam plagam inferentem, quasi cæderet adversarium, ideo illum certaminis præses ut invictum statim proclamabit? Annon contrà existimabit facilem esse ac tutam hanc strenuitatem, nullo ipsi repugnante adversario: tum verò decernendam victoriam, quum adversarium ipsum expugnarit & devicerit: hic vero cesserit alioqui nequaquam? Proinde neque Hermotimus ab iis de quibus præceptores sui adversus nos absentes, ut adversus umbras pugnant, illos victores esse putet, vel talia esse nostra, ut facilè subvertantur. Quoniam illud esset persimile puerorum ædiculis, quas illi infirmas parant, & protinus subvertunt. Vel per lovem iis qui sagittando se exercent, qui colligatis stipulis, contoque infixis, nec procul positis emisso telo jaculantur, & si fortè stipulas attigerint & penetrarint, ilico

1 Οἰκοδομήμασιν] Eadem Iul. Imperator in Epist. ἴσα τοῖς Ὁμηρικοῖς παισὶ παίζομεν, οἱ παρὰ τὰς ὄχθας ὅτι ἂν ἐν ταῖς πηλοῦ πλάσωσιν, ἀρίστην αἰγιαλὸ κλύζεσθαι. Locus autem Homeri quem imitandum sibi proponit Iulia. est Iliad. 5. Tangit Pisid.

Ὡς συλλογισμοῖς δύελδε κύματα,
Καὶ πίσμα χαΐνοις παιδικοῖς ἀθυρμάτων,
Τὰ λεπτὰ κάρφη συλλαγόντων εἰς σχῆμ.

Habet sequens illud ἀκαΐδα ἀμαζοσιλω. Ex Homero. *Bourd.*

ὡς τι μέγα ποιήσαντες, εἰ διιξελήλυθεν αὐτοῖς τὸ βέλος ἀφ' ἅρματος φεύγοντος. ἀλλ' ὁ Πέρσης γε ἅπας ποιοῦσιν, οὐδὲ Σκυθῶν, ὅσοι τοξόται. ἀλλὰ πρῶτον μὲν αὐτοὶ κινούμενοι ἀφ' ἵππων, ὡς τὸ πολὺ τοξεύουσιν. ἔπειτα δέ, καὶ τὰ τοξεύματα κινεῖται ἀξίωσιν, οὐκ ἐνοῦσα, οὐδὲ προσμένοντα τὸ βέλος, ἔστ' ἂν ἐμπίσῃ, ἀλλὰ διαδιδράσκοντα ὡς ἐπὶ μάλιστα. θηρία γοῦν ὡς τὸ πολὺ καταβεβλήκασι, καὶ ὀρνίθων ἔνιοι τυγχάνουσιν. ὧν δέ ποτε καὶ ἐπὶ σκοπὸν δεῖ πειρᾶσθαι καὶ τύπτειν τὴν πληγῆς, ξύλοι ἀντίτυποι, ἢ ἀσπίδα ὠμοβοείνῳ περιβεβλημένοι, διελαύνουσι, καὶ οὕτω πιστεύουσι, κἂν δέ ὅλων σφίσι χαρῆσαι τὰς οἰήσεις. εἰπὲ τοίνυν ὦ Λυκῖνε παρ' ἡμῶν Ἑρμοτίμῳ, ὅτι οἱ διδάσκαλοι αὐτῷ φρύγανα προβεβλημένοι, καταβεβλήκασι. εἶτα φασὶν, ἀνδρῶν ὑπερλισμένων κεκρᾶσθαι νῦν. καὶ εἰκότως ἡμῶν γραψάμενοι, πυκτεύουσι πρὸς ἐκείνας. καὶ κρατήσαντες ὡς τὸ εἰκὸς κρατεῖν ἡμῶν οἴονται. ἀλλὰ φαίημεν ἂν ἔγωγε πρὸς αὐτοὺς τὰ τοῦ Ἀχιλλέως ἐκεῖνα, ἃ φησι περὶ τοῦ Ἕκτορος, Οὐ γὰρ ἐμῆς Κόρυθος λύσουσι μίτωπον. ταῦτα μὲν οἱ ξύμπαντες, ὁ δὲ τοῦ μέρους ἕκαστος. ὁ Πλάτων δ' ἂν μοι δοκῇ καὶ διηγήσασθαί τι τῶν ἐν Σικελίᾳ, ὡς ἐν εἰδὼς τὰ πλεῖστα. τὸν γὰρ συρακούσιον Γέλωνα, φασὶ δυσῶδες εἶναι τὸ στόμα, καὶ τοῦτο ἐπιπολὺ διαλαθεῖν αὐτὸν, ὀδύνῃ τολμῶντα ἐλέγχειν τύραννον ἄνδρα, μέχρι δὴ γυνὰ γυναῖκα ξύνλυσιν αὐτεπαχθεῖσαν αὐτῷ, τολμήσαι καὶ εἰπεῖν ὅπως ἔχοι. τὸ δέ, ὡδὶ πρὸς γυναῖκα ἐλθόντα πρὸς ἑαυτὸν, ὀρκίζεσθαι, ὅτι σὺ ἐμίανε πρὸς αὐτὸν, ilico exclamant ac si rem magnam præstiterint, quòd telum ipsis hæc cremia transverberarit. Atqui non Persæ, non Scythæ quotquot sunt sagittarii, sic faciunt. Sed primùm quidem ipsi dum ab equis moventur, ut plurimum jaculantur. Deinde etiam, ea quæ sagittis petunt moveri volunt, nec loco consistere, nec telum expectare donec inciderit, sed ut plurimum aufugere. Feras autem plerumque sagittis conficiunt, & volucres nonnulli aslequuntur. Quòd si quando opus est ut ictum in scopum intendere experiantur, lignum solidum, vel scutum è crudo bovis tergore confectum proponentes transfigunt, atque ita suas etiam sagittas arma penetraturas credunt. Quare ô Luciane Hermotimo dic nostro nomine, præceptores ipsius proposita cremia telis petere, deinde dicere armatos homines à se superatos esse, inque nostras imagines depictas pugiles agere, quibus ut par est superatis nos victos esse existiment. At illis dicere possit unusquisque nostrûm ea quæ de Hectore Achilles, *Namque meæ galeæ faciem spectare timebunt.* Hæc simul omnes, singulatim unusquisque dixerit. Mihi autem videtur Plato aliquid ex iis quæ in Sicilia acciderunt, ut qui multa sciat, narraturus. Dicunt enim Geloni Syracusanorum tyranno fœtidum os fuisse, idque ipsum perquam diu latuisse, cùm nemo virum qui rex esset, arguere auderet, donec peregrina mulier cum ipso congressa, ut res se haberet, dicere ausa est. Eum verò ad uxorem iratum venisse, quòd fœtoris quem ipsa potissimum nosse debuerat, minimè

εἰδῶς μάλιστα τὸν δυσκόλαν. τὸν δ', Δικαιοῦμαι συγγνώμην ἔχειν αὐτῷ. οὐδὲ γὰρ ἂν μὴ πεπεῖσθαι ἄλλον ἀνδρὸς, μὴ δὲ ὁμιλῆσαι πλησίον, οἰηθῆναι ἅπασι τοῖς ἀνδράσι τοιοῦτο τὸ λαπανεῖν ἐκ στόματος. καὶ Ἑρμότιμον τοιγαροῦν ἅτε μόνοις τοῖς Στωϊκοῖς ξυὼν, φαίη ἂν ὁ Πλάτων, εἰκότως ἀγνοεῖν ὁποῖα τὰ ἄλλων τὰ στόματά ἐστιν. ὁμοῖα δ' ἂν καὶ Χρύσιππος εἶπεν, ἢ ἔτι πλείω τούτων, εἴπερ λιπὼν αὐτὸν ἄκλητον, ἐπὶ τὸν Πλάτωνα ὁρμήσαιμι, πιστεύσας τινὶ τῷ μήτε Πλάτωνι ὁμιληκότων. ἐνί τε λόγῳ ξυμπάντων φημι, ἄρχεις ἂν ἄδηλον ἢ τίς ἀληθὴς ἐστὶ προαίρεσις ἐν φιλοσοφίᾳ, μηδὲ μίαν αἱρεῖσθαι. ὕβρεως γὰρ ἐς τὰς ἄλλας τὸ τοιοῦτον. Ερμ. ὦ Λυκῖνε, πρὸς τῶν ἱερῶν, Πλάτωνα μὲν, καὶ Ἀριστοτέλην, καὶ τοὺς ἄλλους ἀπεμεῖν ἐάσωμεν. ἃ γὰρ ἡμεῖς ἀναζωπυρήσαι αὐτοῖς. ναὶ δῆτα, ἐγώ τε, καὶ σὺ, ἐφ' ἡμῶν αὐτῶν ἐξετάσωμεν εἰ τοιοῦτόν ἐστι τὸ φιλοσοφίας πρᾶγμα, οἷον ἐγὼ φημι αὐτὸ εἶναι. Αἰθίοπας δῆτα, ἢ τὴν Γέλωνος γυναῖκα, τί ἐοὶ καλεῖν ἐκ Συρακουσῶν ἐπὶ τὸν λόγον; Λυ. ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲν ἀπίτωσαν ὅπου θέλουσιν, εἴ σοι δοκεῖ πρέπειν εἶναι πρὸς τὸν λόγον. σὺ δὲ λέγε ἤδη. θαυμαστὸν γάρ τι ἐρεῖν ἔοικας. Ερμ. δοκεῖ μοι ὦ Λυκῖνε καὶ πάνυ δυνατὸν εἶναι μόνον τὸν τῶν Στωϊκῶν ἐκμαθόντα, εἰδέναι τἀληθὲς ὅπη τύχοι. κἂν μὴ τὰ τῶν ἄλλων ἐπιξέληθε τις ἐκμανθάνων ἕκαστα. ὅτῳσὶ δὲ σκέπτῃ, ὧδε τις λέγῃ πρὸς σὲ μόνον τοῦτο, ὡς οἱ δύο δυάδες, τὰ τέτταρα ἀριθμὸν ἀπετέλεσαν, ἆρα δεῖσθαι προσείποις σε πανδαισίας τῶν ἄλλων, ὅσοι ἀριθμητικοί, μὴ τις ἄρα εἴη πέντε monuisset. Ipsam autem sibi veniam concedi deprecatam esse, quòd non alium experta virum, neque propius collocuta, talem à viris omnibus animam ore exhalari putaret. Itaque Hermotimus quia cum solis Stoicis commercium habuit, dixerit Plato, qualia sint aliorum ora meritò ignorat. Similia quoque Chrysippus, atque his plura diceret, si ipsum incognitum relinquerem, & soli culpam ex iis qui cum Platone versati sunt adhibita fide, ad Platonem me conferrem. Vno verbo summam complectens dico, Dum incertum fuerit quænam vera sit Philosophiæ secta, nullam esse eligendam. Hoc enim est in alias contumeliosum. *Hermot.* Per Vestam obsecro Luciane, Platonem, Aristotelem, Epicurum, alios que missos faciamus. Neque enim cum illis confligere me decet. Cæterùm nos, ego inquam & tu, per nos ipsos discutiamus, num sit res philosophica, cujusmodi eam esse affirmo. Æthiopas autem, aut Gelonis uxorem, quid ex Syracusis ad hunc sermonem vocare opus erat? *Lucian.* Procul sanè abeant, si tibi ad sermonem hunc videntur supervacanei. Tu verò jam loquere: videris enim mirum quid dicturus. *Hermot.* Videtur mihi Luciane, id omnino fieri posse, ut qui Stoicorum duntaxat placita didicerit, ex his verum noscat, quanvis aliorum singula discendo non persequutus sit. Sic etiam considera, siquis hoc solùm tibi dixerit geminas dyades quaternarium numerum absolvere: num erit circumeundum ut ex omnibus aliis arithmetices peritis scisciteris, numquis sit qui eas quinque

τε, ἢ ἁπλᾶ λέγων αὐτὰς εἶναι; ἢ αὐτίκα εἰδείης ἂν ὅτι ἀνὴρ ἀληθῆ λέγει; Λυ. αὐτίκα ὦ Ἑρμότιμε. Ερμο. τί ποτ' ἂν ἀδύνατον εἶναί σοι δοκεῖ, σὺν τύχῃ γάρ τινα μόνον τῶν Στωϊκῶν λέγοντα τἀληθῆ, πίθεσθαί τι αὐτοῖς, καὶ μηκέτι διὰ τὸ ἄλλων, εἰδότι οὐκ ἂν ποτε τὰ πέντε πέντε γίνοιτο, ἀσάφ' ἂν μυρίοι Πλάτωνες, ἢ Πυθαγόρειοι λέγωσιν; Λυ. ἐγὼ μὲν πρὸς ἔπος ὦ Ἑρμότιμε. τὰ γὰρ ὁμολογούμενα, τοῖς ἀμφισβητουμένοις εἰκάζεις, πάνυ ἀλλοφέρουσι αὐτῶν. ἢ τί ἂν φαίης; ἔστιν ᾧτινι σοι τύχοις, λέγοντι τὰς δύο δυάδας συμπερίσας, τὰ ἑπτά, ἢ ἑνδέκα ἀριθμὸν δοκοῦντι εἶναι; Ερμο. οὐκ ἔγωγε. ἢ μήποτ' ἂν ὁ μὴ τέτταρα ξυμβαίνειν λέγων. Λυ. τί δαί, σὺ τυγχάνεις πώποτε, καὶ σφόδρα χαρέντα, πειρᾶν ἀληθεύειν, Στωϊκῷ ὄντι, καὶ ἐπικρυπτομένῳ, μὴ ἀλλοφερομένοις ὡς ἐγχῇς, ἢ πλανᾷς; Ερμο. ἀδαμῶς. Λυ. ὅρα πίνων μήπως με ὑφαλοίσῃ ὦ γλυκύτατε. καὶ ταῦτα, φίλον ὄντα. ζητοῦντων γὰρ ἡμῶν οἵτινες ἀληθεύουσιν ἐν φιλοσοφίᾳ, σὺ τοῦτο ὑφαρπάσας, ἔδωκας φέρειν ζῆς Στωϊκοῖς, λέγων ὡς ἔτοί εἰσιν, οἱ τὰ δὶς δύο, πέντε τέτταρα τίθεντες. ὅπῃ ἄδηλον εἰ ἔτως ἔχει. φαῖεν γὰρ ἂν οἱ Ἐπικούρειοι, ἢ Πλατωνικοί, σφᾶς μὲν ἔτω ξυντιθέναι, ἡμᾶς δ', πέντε, ἢ ἑπτὰ λέγειν αὐτά. ἢ ἀδικεῖσι σοι τοῦτο ποιεῖν, ὁπότων ὑμεῖς μὲν μόνον τὸ καλὸν, ἀγαθὸν καλεῖτε εἶναι, οἱ Ἐπικούρειοι δ', τὸ ἡδύ; καὶ ὅτων ὑμεῖς λέγητε σώματα εἶναι ἅπαντα, ὁ Πλάτων δὲ νομίζῃ καὶ ἀσώματόν τι ἐν ζῇς ἔστιν εἶναι, ἀλλ' ὅπῃ ἔφλω, πλεονεκτικῶς πάνυ τὸ ἀμφισβητούμενον συλλαβών, aut ſeptem conſtituere dicat? annon ilico intellexeris eum virum vera dicere? *Lucian.* Ilico Hermotime. *Hermot.* Cur igitur fieri non poſſe putas, ut qui in Stoicos vera dicentes tantùm incideris, ipſis credat, nec aliis opus amplius habeat, cùm ſciat nunquam fore ut quatuor quinque ſint, non ſi ſexcenti Platones, aut Pythagoræ dicant. *Lucian.* Nihil ad verſum, ô Hermotime. Nam ea quæ certa ſunt dubiis aſſimilas, valdè inter ſe diſſidentia. Aut quid dicas? Eſtne aliquis in quem incideris qui dicat geminas dyadas conjunctas, ſeptenarium, aut undecenarium numerum conſtituere? *Hermot.* Non ego, aut inſaniret, qui quatuor non convenire diceret. *Lucian.* Quid autem? incidiſti-ne aliquando, (per gratias obſecro da operam ut *verum* eloquaris) in Stoicum aliquem & Epicureum, qui de principio, aut fine non diſſiderent? *Hermot.* Nuſquam. *Lucian.* Vide, ô generoſe, ne me, præſertim amicum fallas. Cùm enim quæramus quinam in philoſophia verum dicant, tu illud præreptum, Stoicis attribuiſti, dicens hos eſſe qui bis duo quatuor eſſe ſtatuerint. Quod quidem an ita ſe habeat incertum eſt. Etenim Epicurei vel Platonici dicere poſſent, ſe quidem ita componere, nos verò quinque aut ſeptem illa eſſe dicere. Annon videntur tibi hoc facere, quando vos ſolum honeſtum bonum eſſe ducitis, Epicurei verò ſolum jucundum, & quando vos dicitis Corporea eſſe omnia: Plato verò putat aliquid in rerum natura eſſe incorporeum? Sed quod dixi, avidè prorſus quæſtionem comprehendens, ut

ὡς ἀναμφιλόγως ἴδιον τῶν Στωϊκῶν δίδως αὐτὸ ἔχειν, κρίνοις ἀντιλαμβανομένων τῶν ἄλλων, καὶ λεγόντων αὐτῶν τοῦτο εἶναι, ἴσως δὲ κρίσεως μᾶλλον οἰμαι δεῖ. ὧν μὲν οὖν σοφόκλεο χρήσιμα τοῦτο, ὡς Στωϊκῶν ἐστι μόνον τὰ δὶς δύο, τετταρα ἡγεῖσθαι, ἅπερ σιωπᾷν ἔοικε τοῖς ἄλλοις. ἄρχῃ δ' ἂν αὐτὸ τούτου περὶ διαφέρειν, πάντων ὁμοίως ἀκουόντων, ἢ εἰδέναι ὅτι πως χάριν δικαίζειν δοξομεν. Ερμο. ἔμοιγε δοκεῖς ὦ Λυκῖνε ξυνιέναι πῶς βούλομαι εἰπεῖν. Λυ. ἀκοῦσαι σαφέστερον χρὴ λέγειν, εἰ ἱπποῖόν τι, ἀλλὰ μὴ τοιοῦτον φήσεις. Ερμο. εἶεν αὖτίκα οἷόν τι λέγω. δοῦμεν γάρ τινας δύο ἐσπλευσάντας εἰς τὸ Ἀσκληπιεῖον, ἢ εἰς τὸ Διονύσου τὸ ἱερόν. εἶτα μέντοι φιάλην τινὰ τῶν ἱερῶν ἀπολωλέναι δεήσει δῆπου ἀμφοτέρους ἐρευνηθῆναι αὐτούς, ὁπότερον τοῦτο κέκτηται ἔχει τὴν φιάλην. Λυ. καὶ μάλα. Ερ. ἔχει δὲ πάντως ὁ ἱππεύων. Λυ. πῶς γὰρ οὔ, εἴ γε ἀπόλωλεν; Ερμ. ἀκοῦσαι οὖν δεῖ τοῦ θατέρου σύρης αὐτὴν, σὺ δὲ τὸν ἕτερον ἀπόδυσις. σοφόκλεο γὰρ ὡς σὺκ ἔχει. Λυ. πρόδηλον. Ερμ. κἄπα μὴ εὑρεθῇ σὺν τῷ ἑτέρῳ κόλπῳ, ὁ ἱππεύων πάντως ἔχει. καὶ οὐδὲν ἐρεύνης οὐδὲ ὕστερον δεῖ. Λυ. ἔχει γάρ. Ερμ. καὶ ἡμεῖς ἴσμεν εἰ εὑρεθείη ἤδη δῆλον τοῖς Στωϊκοῖς τὸν φιάλην, σὺκ ἔτι ἐρευνᾶν τὰς ἄλλας ἀξιώσομεν; ἔχοντες ὃ πάλαι ἐζητοῦμεν. ἢ τί σοι χάρ ἐνεκα ἔτι κάμνοιμεν; Λυ. οὐδενός, εὕρηται εὑρεθῇ. καὶ εὐφήμει, ἔχειτε εἰδέναι, ὡς ἐκεῖνο ὦν τὸ ἀπολωλός. ἢ εἰ ὅλως

ut citra controverſiam Stoicis proprium illud habendum dediſti, quanvis id ſibi vendicarent alii, tuumque eſſe aſſererent, hic certè judicio potiſſimum opus eſſe exiſtimo. Si igitur palam eſt ſolorum eſſe Stoicorum putare bis duo eſſe quatuor, jam eſt aliis tacendum. Sed quamdiu de hoc ipſo contendent, omnes pariter ſunt audiendi, aut pro comperto habendum quòd ad gratiam judicare videbimur. *Herm.* Non videris mihi, Luciane, intelligere quid dicere velim. *Lucian.* Clariùs ergo eſt dicendum: num diverſum quid, non verò tale quid eloqueris. *Hermot.* Scies illicò cujuſmodi ſit quod dico. Ponamus enim duos aliquos in Æſculapii, vel Bacchi fanum ingreſſos, deinde ſacrum aliquam phialam amiſſam eſſe: ambos perſcrutari oportebit, uter illorum abditam in ſinu phialam habeat. *Lucian.* Maximè. *Hermot.* Omnino autem alter habet. *Lucian.* Quidni, ſiquidem amiſſa eſt? *Hermot.* Proinde ſi ipſam apud priorem inveneris, non etiam alterum exues: palam enim eſt non habere *Lucian.* Palam eſt ſanè. *Hermot.* Si verò in ſinu prioris non invenerimus, alter omnino habet, neque ſic ulla perſcrutatione opus eſt. *Lucian.* Habet enim *Hermot.* Ergo nos quoque ſi jam apud Stoicos phialam invenerimus, alios perſcrutari amplius nolumus, habentes quod jamdudum quærebamus. Etenim cujus rei gratia adhuc laboraremus? *Lucian.* Nullius: ſiquidem inveniſtis, & inventa ſcire poteſtis, id eſſe quod amiſſum fuerat: aut ſi planè cognitum

1 Ὡς ἀναμφιλόγως ἴδιον τῶν Στωϊκῶν δίδως αὐτὸ ἔχειν] Δίδως αὐτοῖς ἔχειν. Marc.

γνώριμον ὑμῖν εἶη τὸ ἀνάθημα. νῦν δὲ ὦ ἑταῖρε, πρόπαρ μὲ δύο εἰσὶν οἱ παρελθόντες ἐς τ νεὼν, ὡς ἀναγκαῖον εἶναι τ ἕτερον αὐτοῖν, τὰ φῶρα ἔχειν, ἀλλὰ μάλα πολλοί ἴσως. εἶτα κἀγὼ τὸ ἀπολόμενον αὐτὸ, ἄδηλον ὅ, ἤ ποτέ ἐστι, εἴτε φιάλη ἦς, ἤ σκύφος, ἤ στέφανος. ὅσοι γὰρ ἱερεῖς, ἄλλο ἄλλο εἶναί λέγουσι, κἀ ἐκ τ ὕλης αὐτῆς ὁμολογοῦσιν. ἀλλ' οἱ μὲ, χαλκοῦ. οἱ δὲ, ἀργύρου. οἱ δὲ, χρυσοῦ. οἱ δὲ καστιτέρου εἶναι αὐτὸ φάσκουσιν. ἀνάγκη οὖν ἅπασιν ἀποδῦσαι τὰς εἰσελθούσας, εἰ βούλοιο. τὸ ἀπολωλὸς κἀ γάρ ἂν ἐν τῷ πρώτῳ εὐθὺς δύοντι φιάλην χρυσῆν, ἔτι κἀγὼ τὰς ἄλλας σοι ἀποδύτεον. Ερμο. Ἀλλὰ τί ὦ Λυκῖνε; Λυ. ὅτι ἄδηλον εἰ φιάλη τὸ ἀπολόμενον ὦν. εἰ δὲ κἀ τοῦτο πάντων ὁμολογηθείη, ἀλλ' ὅτι γε χρυσῆν ἅπαντες φασιν εἶναι τὴν φιάλην. εἰ δὲ κἀ μάλιστα γνώριμον γοῦν, ὡς φιάλη ἀπολοῖτο χρυσῆ, κἀ σὺ ἐν τῷ πρώτῳ εὑρὼν φιάλην χρυσῆν, οὐδὲ οὕτω πώποτε διεξελήλυθας τὰς ἄλλας. ὁ γὰρ δῆλόν που ἦν εἰ αὐτὴ ἦν ἡ ἣν ζητεῖς. ἢ σὺ οἶσθα πολλὰς φιάλας εἶναι χρυσᾶς; Ερ. ἔγωγε. Λυ. δεῖσθαι δὴ ἐπὶ πάντας ἴσως εἶναι ἐρευνῶντα, κἀγὼ τὰ παρ' ἐκείνῳ εὑρεθέντα πάντα, εἰς μέσον καταθέντα, εἰκάζειν ὅ, τί ποτε αὐτῶν σοφίσει ἂν σὸν κτῆμα οἴεσθαι. κἀγὼ αὐτὸ τοῦτο πολλοῦ ἀπεῖμι παρεχόμενος, τοῦτό ἐστιν ὅτι ἐκείνοις τοῖς ἀποδυσαμένοις ἔχει τι πάντως. ὁ μὲ, σκύφον. ὁ δ', φιάλην, ὁ δ', στέφανον. κἀγὼ ὁ μὲν, οὐ χαλκοῦν. ὁ δ', οὐ χρυσοῦν. ὁ δ', ἀργύρου. εἰ δ' ὃ ἔχει, τοῦτο ἱερὸν ἐστιν, ἤδεσπου δῆλον, πᾶσα τοίνυν ἀνάγκη ἀποδῦναι,

tum vobis esset donarium. Nunc autem, amice, Primùm quidem duo in templum non sunt ingressi, ut necesse sit alterum ipsorum habere furta, sed quamplurimi. Deinde etiam incertum est quidnam id sit quod amissum est, phiala-ne aliqua, an scyphus, an corona. Quotquot enim sunt sacerdotes, alius aliud esse dicunt, ac neque de materia ipsa conveniunt: sed alii æneum, alii argenteum, alii aureum, alii stanneum ipsum esse dicunt. Itaque planè necesse est eos omnes qui ingressi sunt exuere, si rem amissam invenire velis. Ac quanvis apud primum phialam auream statim inveneris, exuendi tibi sunt etiamnum alii. *Hermot.* Quid ita Luciane? *Lucian.* Quia non liquet, sit-ne phiala quod amissum erat. Tametsi verò hoc omnes confiteantur: non tamen omnes auream phialam esse affirmant. Ac etiamsi notissimum id esset amissam esse phialam auream, tuque phialam auream apud primum inveniss es, ne sic quidem alios perscrutari desineres. Etenim sit-ne Dei illa, tibi non constat: aut non putas multas esse phialas aureas? *Hermot.* Sanè censeo. *Lucian.* Oportebit igitur omnes perscruteris, & omnibus quæ apud unumquemque inveneris, in medio depositis, conjicias quodnam ex iis divinum donarium existimare conveniat. Etenim hoc multam dubitationem præbet, quòd eorum qui exuti fuerunt, unusquisque omnino aliquid habet: hic scyphum, ille phialam, alius coronam: Hic quidem ex ære, ille verò ex auro, alius tandem ex argento. An verò sacrum sit, quod habet, nondum liquet. Quare prorsus cogeris

ὃν πινα ἱερόσυλον ἔπηις. ὅπου γε, καὶ εἰ πάντες τὰ ὅμοια εἶχον, ἄδηλον ἦν καὶ ὅτου, ὅστις ὁ τὰ τοῦ θεοῦ ὑφηρημένος, ἐπὶ γὰρ καὶ ἰδιωτικὰ ἔχειν. τὸ δ' ἄπιον τὰ ἀγνοίας ἐν ἐστιν οἶμαι, τὸ ἀνεπίχαρον εἶναι τῷ ἀπολομένῳ φιάλῃ. ἓν μὲν γὰρ φιάλῃ ἀπολωλέναι. ὡς εἰ γε ἐπιγέγραπτο τοῦ θεοῦ τὸ ὄνομα, ἢ τοῦ ἀναθέντος, ἦν ἂν ἐφίμερον. καὶ δύο τρίποδε τῷ ἐπιγεγραμμένῳ, ἐπιπαίμεθ' ἂν ἀπόντοιν, καὶ ἐκλεῖπτες τὰς ἄλλας. οἶμαι δὲ σε ὦ Ἑρμότιμε, καὶ ἀγῶνας ἤδη γυμνικοὺς ἐωρακέναι πολλάκις. Ερμο. καὶ ὀρθῶς οἶσθ. πολλάκις γὰρ, καὶ πολλαχοῦ. Λυ. ἦ ἄν ποτε καὶ ὥσπερ τοὺς Ἀθλοθέτας αὐτοὺς ἐκαθέζου; Ερ. νὴ Δία ἐναγχος Ὀλυμπίασιν ἐπὶ τῷ λαιᾷ τοῦ Ἐυανδρίδου, Εὐανδρίδα δὲ Ἠλεῖον θέαι μοι ἐφηκιβλακεύσατο ἐν τοῖς ἑαυτοῦ πολίταις. ἐπιθύμουν γὰρ ἐγγύθεν ἅπαντα ὁρᾶν τὰ ἐπὶ τοῖς Ἐυανδρίδαις μηνόμενα. Λυ. οἰῶα δὴ καὶ τοῦτο, πῶς κληροῦσιν ὅν πινα ὦ τινι χρὴ παλαίειν, ἢ πυγμαχεῖν; Ερμ. οἶδα γάρ. Λυ. ἀκὸν ἄμεινον σὺ εἰπὸις, ἐγγύθεν ἰδών. Ερμο. τὸ μὲν παλαιὸν, ἐπὶ Ἡρακλέους ἀγωνοθετοῦντος, φύλλα δάφνης. Λυ. μὴ μοι τὰ πάλαι ὦ Ἑρμότιμε, ἃ γ' εἶδες ἐγγύθεν, ἐκεῖνα λέγε. Ερ. [1] κάλπις ἀργυρᾶ πρόκειτο ἱερὰ τοῦ θεοῦ. εἰς

geris dubitare quem ſacrilegum appelles. Quandoquidem etſi omnes ſimilia haberent, neque ſic conſtaret, quinam Deo ſacra ſuſtuliſſet. Etenim hæc etiam privata habere licet. Ignorantiæ autem una, opinor, eſt cauſa, quòd amiſſa phiala nullo titulo ſit inſcripta. Ponamus enim amiſſam eſſe phialam, quæ ſi vel Dei vel ejus qui conſecravit, nomen inſcriptum haberet, minus laboraremus: & inventa ea quæ titulo notata eſſet, alios exuere & perturbare deſineremus. Opinor autem te, Hermotime, etiam gymnicos ludos ſæpe jam vidiſſe. *Hermot.* Et rectè quidem opinaris, nam & ſæpe, & multis in locis vidi. *Lucian.* Numquid igitur etiam aliquando juxta Athlothetas conſediſti? *Hermot.* Per Iovem nuper in Olympiis ad judicum lævam: Evandrida Elei filio inter ſuos cives ſpectaculum mihi præoccupante. Omnia enim quæ à judicibus fiunt, propiùs videre cupiebam. *Lucian.* Scisne igitur & hoc quomodo ſorte comperiant cuinam cum quoque ſit luctandum, aut pancratio decertandum? *Hermot.* Planè ſcio. *Lucian.* Quare tu melius dicere poſſis, ut qui propiùs videris. *Hermot.* Olim cum præſideret Hercules, lauri folia. *Lucian.* Ne mihi priſca, Hermotime, ſed quæ propiùs vidiſti, narres. *Hermot.* Argentea urna Deo ſacra in medio po-

1 Κάλπις ἀργυρᾶ πρόκειτο] Sic infra in hoc Dialogo in calpidem, ſive capidem, ſive capedinem, ſive capidulam, ſive capeduncula (tot enim nominibus Romani vas illud denominant) ſolebant injicere ſortes luctantium, & currentium, ut patet lineis ſeq. unde rectè in Gl. Phil. *urna κλεροτηρὶς, κάλπις. ὑδρία*, nec male doctus Grammatic. Heſych. apud quem κάλπις ἵππου βαδίσεις ἢ εἶδος ὁρμᾶν, tangit enim rem quæ ſortes ſequitur, ſc. equorum agitationem: de Latinis nominibus ſuperius allatis dico alibi, ut & de ſortibus. *Bourd.*

τοῦτῳ ἐμβάλλουσι κλῆροι μικροί, ὅσον δὴ κυαμιαίοι τὸ μέγεθος, ἐπιγεγραμμένοι. ἐγγεγράφεται δὲ ἐς μὲν ἓν γράμμα, ἄλφα δὲ ἐκατέρῳ. ἐς δύο δὲ, τὸ βῆτα. καὶ ἐς ἄλλους δύο, τὸ γάμμα. καὶ ἑξῆς κατὰ τὰ αὐτὰ, ὡς πλείους οἱ ἀθληταὶ ὦσι, δύο ἀεὶ κλήροι τὸ αὐτὸ γράμμα ἔχουσιν. ὅταν δὲ τῶν ἀθλητῶν ἕκαστος, ὅταν συνεξάμωσι τοῦ Διΐ, καθεὶς τὴν χεῖρα ἐς τὴν κάλπιν, ἀναιρῆται τῶν κλήρων ἕνα. καὶ μετ' ἐκεῖνον, ἕτερος, καὶ παρεὶς μαστιγοφόρος ἑκάτερον, [1] ἀντίχα αὐτὸ τὴν χεῖρα, ὃ παρέχων ἀναγνῶναι ἔμελλε, τὸ γράμμα εἶναι, ὃ ἀνέσπασεν. ἀπάντων δὲ ἤδη ἐχόντων, ὁ Ἀλυτάρχης οἶμαι, ἢ τῶν Ἑλλανοδικῶν αὐτῶν εἷς, σὺν ἔπει γὰρ τοῦτο μέμνημαι, περιὼν, ἐπισκοπεῖ τοὺς κλήρους ἐν κύκλῳ ἑστῶτων. καὶ ὅστις τὸ μὲν τὸ ἄλφα ἔχοντα, τῷ δὲ ἑτέρῳ ἄλφα ἀνεσπακότι, παλαίειν ἢ παγκρατιάζειν συμβάλῃ. τὸ δὲ τὸ βῆτα, τῷ τὸ βῆτα ὁμοίως. καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς ὁμογράμμους κατὰ ταυτά. ὅτω μὲν γὰρ, ὡς ἄρτιοι ὦσιν οἱ ἀγωνιοῦντες, εἴτε ὀκτὼ, ἢ τέσσαρες, ἢ δώδεκα. ὡς δὲ περιττοὶ, πέντε, ἑπτὰ, ἐννέα, γράμμα ἓν περιττὸν εἰς κλῆρος ἐγγεγράφθαι, συμβαίνει αὐτοῖς, ἀντίγραφον ἄλλο σὺν ἔχειν. ὃς δ' ἂν τοῦτο ἀναπτύξῃ, ἐφεδρεύει, περιμένων ἕως ἂν ἐκεῖνοι ἀγωνίσωνται. ὁ γὰρ ἔχει τὸ ἀντίγραμμα. καὶ ἔστι τοῦτο ὁ μικρὰ δύνηται ἡ ἀθλητῇ, τὸ μέλλειν ἀκμῆτα τοῖς κεκμηκόσι συμπεσεῖσθαι. Lu. ἔχ' ἀξίωμα. τοῦτο γὰρ

posita est: in eam parvæ sortes conjiciuntur, fabæ magnitudine, literis inscriptæ. Duabus, utrique nimirum *alphæ*. inscribitur: duabus item *betæ*, duabus quoque aliis *gammæ*. ac deinceps, ordine literarum, si sint athletæ plures, duæ semper sortes eandem literam habent. Tum athletarum quisque accedit, & invocato Iove, manuque in urnam immissa, unam ex sortibus trahit, & post eum alter. Et astans unicuique flagellifer, protensa manu obstat quominus legant quænam sit litera quam traxit. Sed quum jam habent omnes, Alytarches opinor, aut judicum unus (non enim hoc amplius memini) circumeundo, sortes in orbem stantium inspicit. Sicque eum qui *alphæ*. habet, cum eo qui *alphæ*. alterum traxit, aut lucta aut [2] pancratio decertaturum committit: eum quoque qui *betæ*. cum eo qui *betæ*, similiter, aliosque eadem ratione qui easdem literas sortiuntur. Sic enim committuntur, si pari numero sint athletæ, ut octo, vel quatuor, vel duodecim, si verò impares, quinque, septem, novem, supervacua aliqua litera uni sorti inscripta, unà cum aliis in urnam mittitur, literam aliam sibi respondentem non habens: quam qui traxerit, victori imminet, expectans dum illi certaverint: non enim oppositam literam habet. Nec parva est ista fœlicitas athletæ, quòd viribus integer, cum defessis est certaturus. *Lucian.* Quiesce. Hoc enim potissimum

1 Ἀντίχα] Angl. ἀνίχα. Bourd.

2 *Pancratio*] Pancratium quid tradit Lucianus de Gymnas. Philostratus de athletis refert pancratium palæstram simul & pugillatum vocari. *Cog.*

1 Ἐπ-

ἑβδόμῳ μάλιστα. ἐκεῖνα σύνισα ὄντες, ἀνεστράκασιν ἅπαντες, καὶ ἴσχυσι τὰς κλήρους. σκόπει δὴ, βάλλομαί γάρ σε Ἑρμοδίκῳ αὖτὶ ξεναπῆ ποιῆσαι, [1] ἐπισκόπησον τὰ γράμματα. καὶ ἐ σὺ πότερον οἴμαι μαθεῖν αὐ ὅτις ὁ ἔφεδρός ἐστιν, ἢ μὴ ἐπὶ πάντας ἔλθῃς, καὶ συζεύξῃς αὐτούς. Ερμ. πῶς ὦ Λυκῖνε τοῦτο φῄς; Λυ. ἀδύνατόν ἐστιν εὑρεῖν τοῦ ἐκείνου τὸ γράμμα σκόπει τὸ ἐπιλῆθον τὸ ἔφεδρον. ἢ τὸ μὲ γράμμα ἴσως ἂν εὑρεῖς, ἐ μὲν ἔσοπ γε οὐ ἐκείνος ἐστιν. ἐ γὰρ εἰρήκαμεν ὅτι τὸ. κ. ἢ τὸ. μ. ἢ τὸ. ι. ἐστὶ τὸ χαιρόντων τὸ ἔφεδρον. ἀλλ' ἐπειδὰν τὸ. α. σύντυχῃς, ζητεῖς τὸ ἕτερον α. ἔχοντα, καὶ εὑρὼν, σκοπεῖς μὴ ἤδη συμπέζυξας. σύντυχὼν δ' αὖθις τοῦ βήτα, τὸ ἕτερον βήτα ὅπως ἐκ ζητεῖς, τὸ ἀνάπαλον τοῦ εὑρεθέντος. καὶ ἐπὶ πάντων ὁμοίως ἄχρις ἂν ἐκείνος σοι φανερωθῇ, ὁ τὸ μόνον γράμμα ἔχων τὸ ἀναμφιλόγιστον. Ερμ. τί δ' εἰ ἐκείνῳ πρῶτῳ, ἢ δευτέρῳ σύντυχῃς, τί ποιήσεις; Λυ. ἄμφω ἀμὰ σὺ ὁ Ἑρμοτίμης, ἐθέλω εἰδέναι ἅ, τι καὶ πράξεις. πότερον, αὐτίκα ἐρεῖς ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ ἔφεδρος, ἢ δεήσῃ ἐπὶ πάντας ἐν κύκλῳ ἐλθόντας ἰδεῖν, εἴ πως αὐτοῦ γράμμα ὁμοῖόν ἐστιν, ὡς εἴγε μὴ τοὺς πάντων κλήρους ἴδοις, οὐκ ἂν μάθοις τὸ ἔφεδρον; Ερμ. καὶ μὲν ὦ Λυκῖνε, ῥᾳδίως ἂν μάθοιμι ἐπὶ γοῦν τὸ σύνισα, ἵν' τὸ. ε. εὑρὼν πρόσθεν, ἢ δευτέρον, οἶδα ὅτι ἔφεδρος ὁ τοῦτο ἔχων ἐστί. Λυ. πῶς ὦ Ἑρμότιμε; Ερμ. ὅτι. τὸ. α. δύο αὐτῶν ἔχουσι. καὶ τὸ. β. ὁμοίως δύο. τῶν λοιπῶν δ' πεντάρων ὄντων,

mum egebam. Itaque cùm sint novem traxerunt omnes. habentque sortes. Tu verò circumeundo (nam te pro spectatore judicem facere volo) literas inspice. Non priùs cogniturum te puto quis sit immineus victori futurus, quàm ad omnes veneris, eoisque copulaveris. *Hermot.* Quomodo hæc dicis, Luciane? *Lucian.* Non potes illico literam illam invenire quæ victori imminentem indicat. Aut literam fortè inveneris, nec tamen scies ille ne sit. Non enim ante dictum est, literam *cappa.* vel *my.* vel *jota.* eam esse quæ ephedrum designat. Sed quum in *alpha.* incideris, quæris alium qui *alpha.* habeat, quo invento eos ad luctam copulas. Deinde quum in *beta.* incidisti, quæris ubi sit *beta.* alterum, invento oppositum. Et sic cum omnibus agis, donec, ille tibi relictus fuerit, qui solitariam adversario carentem literam obtinet. *Hermot.* Quid? si in illum primum, vel secundum incideris, quid facies? *Lucian.* Nihil equidem: verùm tu judex scire velim quid sis facturus. Vtrum dices hunc esse ephedrum, an verò in orbem eundo omnes erunt inspiciendi, num alicubi litera sit ipsi similis, ut nisi sortes omnium videris, ephedrum nosse non possis? *Hermot.* Atque Luciane facilè novero saltem in novem: si literam *Epsilon.* invenero primam, aut secundam, scio ephedrum esse eum qui hanc habet. *Lucian.* Quomodo Hermotime. *Hermot.* Isto. Literam *alpha.* duo ex ipsis habent: literam etiam *beta.* duo similiter: ex reliquis au-

1 Ἐπισκόπησον] Angl. Θησκοπῆς. Mend. infra in hoc dial. nomina loquentium variè confusa erant. *Bourd.*

αἱ Μ, τὸ γ. οἱ Ξ, τὸ δ. πάντως ἀπεστάλκασι, καὶ ἀπήλαυται ἤδη ἐς τὰς ἀθλητὰς ὀκτὼ ὄντας τὰ τέτταρα γράμματα. δῆλον δ' ὅτι μόνον ἂν ὕστερον ἐπιθεῖεν τὸ ἐξῆς γράμμα τὸ ε. καὶ ὁ τοῦτο ἀπεσταλκὼς, ἔφεδρός ἐστι. Αν. πότερον ὦ Ἑρμότιμε, ἐπαινέσωσι τὴν σοφίσασαν, ἢ ψέγοις ἀντίπαλα τά γε μοι δοκοῦντα, ὁποῖα ἂν ᾖ. Ερμο. νὴ Δία, Δημοτερῶ μέντοι ὅ, τι ἂν εὔλογον ἀντιπαῖν ἔχοις πρὸς τὸ ποιοῦν. Λυ. σὺ μὲν γὰρ ὡς ἐξῆς πάντας γραφομένων γραμμάτων, εἴρηκας, οἷον, πρῶτα Γ. α. δεύτερα Δ. β. καὶ τοῖσι τέλεσι τάχρις ἂν ἐς ἓν αὐτῶν τελευτήσῃ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀθλητῶν. καὶ δίδωμί σοι ὁλυμπιάσιν ὕστερον γενέσθαι. τί δαί, εἰ ἐξελόντες ἀπὸ πάντων πέντε γράμματα, ἐξ ἁπάντων τὸ χ. καὶ τὸ σ. καὶ τὸ ζ. καὶ τὸ κ. καὶ τὸ θ. τὰ μὲν γὰρ ἄλλα τέτταρα, διττὰ ἐπὶ τῶν κλήρων τῶν ὀκτὼ γράφομεν. τὸ δὲ ζ. μόνον ἐπὶ Δ εὑρήσεις ὂν δὴ καὶ δηλῶν ἔμελλεν ἡμῖν ὁ ἔφεδρος. τί ποιήσεις αὖθις τὸν εὑρὼν τὸ ζ. τῷ, ἀφεψώσῃ ἔφεδρον ὄντα τὸ ἔσχατα αὐτὸ, ἵνα μὴ ἐπὶ πάντας ἐλθὼν εὕρῃς ᾧδέν αὐτῷ συμφωνοῦν; ἢ χαίρει ἔχας ὥσπερ νῦν τῇ τάξει αὐτῶν τεκμαίρεται. Ερ. δυσκατόρθωτον τοῦτο ἐρωτᾷς. Λυ. ἐδὲ δὴ καὶ ἑτέρως τὸ αὐτὸ ἐπισκήψασιν, τί γὰρ εἰ μὴ ἦ γράμμασι γράφομεν ἐπὶ τῶν κλήρων, ἀλλὰ παὰ σημεῖα, καὶ χαραγκτῆρας, οἷα πολλὰ Αἰγύπτιοι γράφουσιν ἀντὶ τῶν γραμμάτων, κυνοκεφάλους τινὰς ὄντας, καὶ λεοντοκεφάλους ἀνθρώπους; ἢ ἐκεῖνα μὲν ἐάσομεν, ἐπείπερ ἀλ-

autem quatuor, alii literam *gamma*. alii *delta*. omnino extraxerunt: & jam in athletas octo quatuor literæ assumptæ sunt. Constat igitur solam deinceps superesse literam *epsilon*. eumque ephedrum esse à quo extracta fuerit. *Lucian*. Vtrum te Hermotime, ob singularem ingenii industriam laudem: an vis, quæ mihi objicienda videntur, opponam? *Hermot*. Volo per Iovem, namque animi pendeo, nescius quid probabile habeas his opponendum. *Lucian*. Etenim tu, ut literæ ex ordine omnino pinguntur, dixisti, veluti primum *alpha*. secundum *beta*. & pro suo ordine cætera, donec in ipsorum unum desinat numerus athletarum. Sic in [1] Olympiis fieri tibi concedo. Quid autem si electis nullo ordine quinque literis ex omnibus videlicet, *chi*. & *sigma*. & *zeta*. *ro*. *cappa*. & *theta*. nam quatuor alias sortibus octo duplices inscribimus: solam autem *zeta*. nono, quæ nobis ephedrum erat indicatura. Quid facies quum *zeta*. primam inveneris quomodo dignosces ephedrum esse eum qui ipsam habuerit, nisi omnium perquisitione facta nihil consonum ipli repereris? Non enim uti nunc ex eorum ordine conjicere posses. *Hermot*. Hoc interrogas cui respondere difficile est. *Lucian*. En id ipsum alia ratione considera. Quid si non literas sortibus inscriberemus, sed signa, & characteres aliquos qualia multa literarum vice pingunt Ægyptii, caninis nimirum, aut leoninis capitibus homines? an verò missa faciemus illa, siquidem sunt aliena?

1 *Olympiis*] Olympicum certamen quinto quoque anno fieri solebat in honorem Iovis Olympici, cujus autorem Herculem fuisse putant. *Cogn.*

1 Ephe-

λόγχῃ ἐπι; φέρε ἢ τὰ μονοειδῆ καὶ ἁπλᾶ ἐπιχράψωμεν, ὡς οἷόν τε ἐκείνοις ἀνθρώποις ἐπὶ δυοῖν κλήροις, δύο ἵππους ἐπὶ δυοῖν, καὶ ἀλεκτρυόνας δύο, καὶ κύνας δύο. τῷ ἢ σὺ ἀτῷ, λέοντα τὸ ἐπίσημον. ἰὼ τοίνυν τῇ λεοντοφόρῳ τύχῃ κλήρου σὺ δοχῇ σὺ τύχης, πρὶν ἴδῃς εἰ ἔστιν ὅπ ᾧτος ἐστὶν ὁ τὸ ἔφεδρον ποιῶν, ἰὼ μὴ διερευνήσῃς ἅπαντας ἐπὶ τὸν, εἴ τις καὶ ἄλλος λέοντα ἔχει; Ερμο. σὺκ ἔχω ὅ, τι σοι ἀποκρίνωμαι ὦ Λυκῖνε. Λυ. οὐκοῦν. ἀλλὰ γὰρ ἀπόχρη μοι καὶ τοῦτο. ὥστε ἰὼ εἰ βούλωμεν ἢ τὸ ἔχοντα τὴν ἱερὰν φιάλην ἀφεῖν, ἢ τὸ ἔφεδρον, ἢ τὸ ἄριστα ἡγησόμενον ἡμῖν, εἰς τὴν πόλιν οἰκήσομεν τὴν Κόρινθον, ἐπὶ πάντας ἀναγκαίως ἀφιξόμεθα, καὶ ἐξετάσομεν ἄκρως πειρώμενοι, καὶ ἀπολύοντες, καὶ διερευνῶντες. μόλις γὰρ ἂν ὧδε τάληθὲς σκεμψόμεθα. καὶ ἴσως τις μέγας σύμβουλός μοι ἀξιόπιστος ἔσεσθ, φιλοσοφίας πέρι, ἰὼ τινα φιλοσοφητέον, ἢ τῷ ἂν ἄλλῳ μᾶλλον ὁ τὰ τοῦ πάντων αὐτῷ λυσιτελοῦντα σκοπῶν. οἱ δ' ἄλλοι, ἀπόλεῖς. καὶ σὺκ ἂν πιστεύσαιμι αὐτοῖς, ἴστ' ἂν καὶ μιᾶς ἀποχρῶσι ὧπ. τάχα γὰρ ἂν ἡ ζητησις ἐκείνη εἴη. εἰ γὰρ δή τις διεζητησάμεθ' καλὸν ἄνθρωπον, λέγοι τοῦτον εἶναι κάλλιστον ἀνθρώπων ἁπάντων, πιστεύσαιμεν αὐτῷ, ἢν μὴ εἰδῶμεν ὅπ πάντες ἀνθρῶπος ἰώμεθα. ἴσως μὲ γὰρ καὶ ὧτ' καλός. εἰδὲ πάντων κάλλιστος, σὺκ ἂν ἔχοι εἰδέναι, μὴ ἰδὼν ἅπαντας. ἡμεῖς ἢ, σὺκ αὐτὸ μόνον καλῶ, ἀλλὰ δ' καλλίστ δίομεθα. καὶ ἢν μὴ τοῦτο εὕρωμεν, εἰδὲν ἡμῖν πλέον πεπράχθαι ἡγησόμεθα. εἰ γὰρ ἀγαπήσομεν ὁποίῳ δή-

na? Age verò uniformia & simplicia illa inscribamus, quantum fieri potest homines duabus in sortibus exprimendo, duos equos in duabus, & gallos duos, & canes duos. Nonæ verò leonis imago insculpta sit. Proinde si in leoniferam hanc sortem initio incideris: unde dicere possis hanc esse quæ ephedrum constituit, nisi omnes scrutando circumspicias, numquis alius leonem habeat? *Hermot.* Nihil habeo Luciane, quod tibi respondeam. *Lucian.* Non injuria. Nihil enim est specioſi. Quare si velimus invenire vel eum qui sacram phialam habet, vel ephedrum, aut ducem qui nos optimè in urbem illam Corinthum ducat, ad omnes necessariò accedemus, summaque diligentia tentando, & exuendo, & circumspiciendo explorabimus. Etenim vix ita veritatem ediscemus. Quòd si quis fide dignus mihi futurus est super Philosophia consiliarius, qui consulat quam persequi debeam, hic esto unicus, qui quæ ab illis dicuntur, omnia norit: reliqui autem nullius momenti. Nec ipsis crediderim dum etiam unius erunt nescii, quæ omnium fortè sit optima. Neque enim siquis adducto homine formoso, diceret hunc esse omnium hominum formosissimum, ipsi crederem, nisi eum omnes homines vidisse scirem. Forsitan enim etiam hic est formosus: sed scire non potest sit-ne omnium formosissimus, cùm omnes non viderit. At nos non formoso duntaxat, sed formosissimo opus habemus, quem nisi invenerimus nobis nihilo plus actum putabimus. Non enim contenti erimus in qualemcumque tandem for-

ποτε καλῶ σὺν τοῦτο, ἀλλ' ἐκεῖνο τὸ ἀναγκαῖον ζητεῖμεν καὶ σὺ, ἢ οὐκ ἀνάγκη ἢ εἶναι. Ερμο. ἀληθῆ. Λυ. τί οὖν ἔχεις μοι λοιπὸν εἰπεῖν, ἀπαίσης ὁδὸν πεπιερημένον τὸ φιλοσοφίας, καὶ ὃς τὰ τε τοῦ Πυθαγόρου, καὶ Πλάτωνος, καὶ Ἀριστοτέλους, καὶ Χρυσίππου, καὶ Ἐπικούρου, καὶ τἄλλων λεγόμενα εἰδὼς, πλανητῶν, μίαν εἴλεθ' ἐξ ἁπάντων ὁδὸν, ἀληθῆ τε δοκιμάσας, καὶ πείραν μεθὼν, ὡς μόνη ἄγει εὐδαιμονίας; εἰ γάρ τινα τοιοῦτον εὑρήσομεν, παυσόμεθα πράγματα ἔχοντες. Ερμη. εὐ ῥᾴδιον ὦ Λυκῖνε τοιοῦτον ἄνδρα εὑρεῖν. Λυ. τί δὴ οὖν προσδοκῶμεν ὦ Ἑρμότιμε; οὐκ ἂν ἀπορριπτέον εἴη, ἐπεὶ μηδενὸς ἡμῖν τοιούτου ἕνεκα γε ὑπαρχοῦν εὐπορεῖμεν. ἆρα τόδε πάντων προηγεῖται, καὶ ἀσφαλέσθαι, αὐτὸν ἕκαστον δεξάμενον, ἀφ' πάσης ὑποψίσεως χωρῆσαι, καὶ ἐπισκέψασθαι ἀκριβῶς τὰ τοῦ πάντων λεγόμενα; Ερμο. ἔοικεν οὕτω γε τούτων. πλὴν ἐκεῖνο μὴ σεαυτὸν ᾖ, ὃ μικρᾷ ὑποδῦναι ἔλεγες, ὡς ῥᾴδιον ἐπιδοῦναι ἑαυτὸν, καὶ πτάσασθαι τῷ ὄφλῳ, ἀναδραμεῖν αὖθις. πῶς γὰρ οἷόν τε πάσας ἐπελθεῖν ἕως ὁδὸς οὐ τῇ ὑποστῇ ὡς φῂς κεκεχρῆσομένῳ; Λυ. ἐγώ σοι φράσω. τὸ δὴ Θησέως ἐκεῖνο μιμησόμεθα. καί ἁ λίνον δοὺς τῆς παρκῆς Ἀριάδνης λαβόντες, εἰσιμεν εἰς τὸ λαβύρινθον ἵκασιν, ὡς ἔχειν ἀπεραγμόνως μηρυόμενοι αὐτὸ, ἐξέναι. Ερμο. τίς δὲ ἔν ἡμῖν Ἀριάδνη ἡμοῖτ' ἄν; ἢ πόθεν δὴ λίνα εὑπορήσομεν; Λυ. θαῤῥεῖ ὦ ἑταῖρε. δοκῶ γάρ μοι εὑρηκέναι. ὃ τυγχάνει ἐκόμενοι, ἐξέλθοιμεν ἄν. Ερμο. τί δὲ τοῦτό ἐστιν; formoſum inciderimus: ſed ſummam illam formæ elegantiam, quæ neceſſario eſt una, quærimus. *Hermot.* Vera ſunt hæc. *Lucian.* Quid igitur, mihi ne habes aliquem dicendum, qui omnem in philoſophia viam ſit expertus, & à Pythagora à Platone, ab Ariſtotele, à Chryſippo, ab Epicuro, aliiſque dicta ſciat: denique qui unam viam ex omnibus elegerit, quam veram comprobarit, & experientia didicerit ſolam eſſe quæ ad fœlicitatem rectà ducit. Nam ſi quempiam hujuſmodi reperiſſemus, difficultatibus hærere deſineremus. *Hermot.* Ejuſmodi virum invenire Luciane, non eſt facile. *Luc.* Quid faciemus igitur Hermotime? Non abjiciendus eſt animus, quia nullus in præſentia nobis ſuppetit dux hujuſmodi. Numquid hoc omnium eſt optimum & tutiſſimum, ut quiſque ab initio exorſus, ſectam omnem percurrat, & quæ ab omnibus dicuntur, accuratè inſpiciat? *Hermot.* Id ex te faciendum videtur: niſi quod paulò ante dicebas, repugnet, videlicet eum qui ſe mari tradiderit, & velum expanderit, non facilè denuo recurrere. Nam qui poterit omnes peragrare vias, qui in prima, ut dicis, detinebitur? *Lucian.* Exponam illud tibi. Illud Theſei commentum imitabimur, filoque ab illa Ariadne tragica accepto, in quemvis labyrinthum ingrediemur, ut illud deducentes nullo negocio egredi poſſimus. *Hermot.* Quænam igitur nobis Ariadne fuerit? aut unde filum comparabimus? *Lucian.* Bono ſis animo, amice. Mihi enim inveniſſe videor, cujus ductum ſequuti, egrediamur. *Hermot.* Quidnam igitur illud eſt?

Lu-

Λυ. οὐκ ἐμὸν ἐρῶ, ἀλλά τινῶν τῶν σοφῶν, τὸ νήφειν, καὶ μέμνησο ἀπιστεῖν. ἵν' γὰρ μὴ ῥᾳδίως πιστεύωμεν ἀκούοντες, ἀλλὰ διηγηκῶς αὐτὸ ποιῶμεν, ἁπλοῦν ὄντες καὶ ἧττον λόγοις, ἴσως εὐμαρῶς ἂν τὰς λαβυρίνθους ἐκφυγοίμεν. Ερμο. εὖ λέγεις. καὶ τοῦτο ποιῶμεν. Λυ. εἶεν. ἐπὶ τίνα δὴ αὐτῶν πρῶτον ἔλθοιμεν ἄν; ἢ τοῦτο μὲν οὐδὲν διοίσει; ἀρξάμενοι δ' ἀφ' ὁτουοῦν, οἷον, ἀπὸ Πυθαγόρου, ἵν' ὅπῃ τύχῃ, πόσας ἂν χρόνου οἰόμεθα ἐκμενεῖν τὰ Πυθαγόρου ἄπρατα; καί μοι ἐξείρει καὶ τὰ ἴτη ἐκεῖνα τὰ τῶν σοφῶν. σὺν δ' ἂν ἓξ πέντε, ἱκανὰ τριάκοντα οἶμαι. εἰ δὲ μή, ἀλλὰ πάντως γε εἴκοσι. [1] Ερμο. ᾠόμην ἔγωγε. εἶπε ἐξῆς τὸ Πλάτωνι ἥτιον δηλαδὴ τεσσαράκοντα ἕπεσθαι. ἔπ μὲν καὶ Ἀριστοτέλῃ σὺν ἐλάττοσι. [2] Λυ. ἡ γάρ. Ερμο. Χρυσίππῳ δέ γε ὑπ ἔπ ἐρήσομαί σε πόσοι. οἶδα γὰρ ἔγωγε σὲ ἀκούσας, ὅτι πεντήκοντα μόνας ἱκανὰ. [3] Λυ. ἔγωγε. Ερ. εἶπε ἐξῆς Ἐπικούρῳ, καὶ τοῖς ἄλλοις. ὡς ἔγωγε πολλὰ τοῦτοις τίθημι, σκεδὸν μυρίους ἄν, ὦ σοφοὶ ἐσόμενοι ὅσοι οὐδενὸς ἂν πείσεσθε εἶναι Στωϊκοί, ἢ Ἐπικούρειοι, ἢ Πλατωνικοί, ὁμολογοῦντες μὴ πάντα εἰδέναι τὰ ἑαυτῶν αἱρέσεως ὄντας, ὡς μηδὲν οἰόμενοι εἰδέναι ἐς τὰ μαθήματα. εἰ δὲ μή, ἀλλὰ Χρύσιππός γε, καὶ Ἀριστοτέλης, καὶ Πλάτων φαίεν ἄν. καὶ ὡς πάντων,

Lucian. Non meum dicam, sed sapientum cujusdam, nempe, *Sobrius esto*, & *memento diffidere*. Etenim si non facilè auditis credamus, sed more judicum, aliis quoque loquendi copiam fecerimus, facilè forsitan ex labyrinthis effugiemus. *Hermot.* Rectè dicis. Hoc faciamus, *Lucian.* Esto. Sed quem ipsorum primum adibimus? an verò nihil intereſt? Si à quolibet inceperimus, veluti à Pythagora, si ita contingat, quantum temporis collocandum putamus in perdiscendis Pythagoræ placitis? Excipe mihi illos silentii annos. Opinor autem cum illis quinque triginta satis fore: sin minus, omnino quidem viginti. *Hermot.* Ponamus ita esse, Deinceps verò totidem alii Platoni sunt concedendi: nec pauciores etiam Aristoteli. *Luc.* Non certè. *Hermot.* Chrysippo autem quot sint tribuendi, te non interrogabo amplius. Scio enim ex te audisse, quadraginta vix sufficere posse. *Lucian.* Ita sanè. Deinde Epicuro, & aliis. Quòd autem non nimis multos pono, inde perdisces, si animadvertas quot sint octogenarii Stoici, vel Epicurei, vel Platonici, quorum quisque fatetur sibi nondum esse cognita suæ sectæ omnia placita, adeò ut nihil ipsis ad præcepta desit. Sin minus, Chrysippus saltem & Aristoteles & Plato confiteantur, & an-

1 Ερμο. ᾠόμην ἔγωγε, εἶπε ἐξῆς] Excidit notatio personæ Luciani, nempe Ερμο. ᾠόμην ἔγωγε. Λυ. εἶπε ἐξῆς. Marc.

2 Λυ. ἡ γάρ. Ερμο. Χρυσίππῳ δέ γε] Malè trajecta nomina personarum. Esse debet: Ερμο. ἡ γάρ. Λυ. Χρυσίππῳ δέ γε. Idem.

3 Λυ. ἔγωγε. Ερμο. εἶπε ἐξῆς Ἐπικούρῳ] Rursus vitiosa personarum trajectio: Lucianus enim voluit: Ερμο. ἔγωγε. Λυ. εἶπε ἐξῆς Ἐπικούρῳ. Patet sine ejusdem paginæ. *Idem.*

ὁ Σωκράτης ὐδὲν φαυλότερος αὐτῶν. ὃς ὁμοίως ἅπαντας, οὐχ ὅπως μὴ παίζω, [1] ἀλλὰ μήθ' ὅλως εἰδέναι τί. ἢ τοῦτο μόνον, ὅτι αὐτὸς οἶδε. λογισώμεθα δὴ ἐξ ἀρχῆς. ἔπεμψε τὸν Πυθαγόραν ἐπίγραμμα. εἶτα Πλάτωνι τοσαῦτ' ἄλλα. εἶτα ἐξῆς τοῖς ἄλλοις. πόσα δ' ἂν ταῦτα ἀριθμὸν γένοιτ' ἄν, εἰ δέκα μόνας θείμεν τὰς αἱρέσεις ἐν φιλοσοφίᾳ; Ερμ. ὑπὲρ ληνὸν ἀφῆσθαι ὦ Λυκῖνε. Λυ. βούλει δὴ ἀφαιρῶμεν τὸ πέμπτον, [2] ὡς πεντεκαίδεκα ἔτη ἱκανὰ εἶναι, ἢ τὸ ἥμισυ ὅλον; Ερμ. αὐτὸς ἂν εἰδείης ἄμεινον, ἐγὼ δ' ὁρῶ τοῦτο, ὅτι ὀλίγοι ἂν κομῷεν ἅπαν ληνὸν ἐξελθεῖν, ἐν χρωτὶ δύο δραξάμενοι. Λυ. τί δ' ἂν πάθοι τις ὦ Ἑρμότιμε, εἰ τοιοῦτόν ἐστι τὸ πρᾶγμα; ἢ ἀναγκαῖον ἐκεῖνα τὰ ἤδη ὡμολογημένα, ὡς ἐκ ἂν ὡς ἔλοιτο ἐκ πολλῶν τὸ βέλτιστον, μὴ πρὶν πειραθεὶς ἁπάντων. ὡς τὸν μὲν ὠνὸν πείρας αἱρούμενον, μανιτίαν μᾶλλον, ἢ κρίσιν πολλὴν ἀναζητοῦντα, οὐχ ὅτως ἐλέγομεν; Ερμ. ναί. Λυ. πάσαν τοίνυν ἀνάγκη ἐπὶ ἄσκοπον βιοῦναι ἡμᾶς, εἰ μέλλομεν δή τι αἱρήσεσθαι, ἁπάντων πειραθέντες, καὶ ἑλόμενοι, φιλοσοφήσειν. καὶ φιλοσοφήσαντες, εὐδαιμονήσειν. πρὶν δ' ἂν ποιῆσαι, ἐν σκότῳ φασὶν ὀρχήσεσθαι ἂν, οἷς ἂν τύχωμεν προσπαίοντες, καὶ ὅ, τι ἂν πρῶτον εἰς τὰς χεῖρας ἔλθῃ, τοῦτ' εἶναι τὸ ζητούμενον ὑπολαμβάνοντες, ἀφ' οὗ μὴ εἰδέναι πέπαυσαι. εἰ δὲ καὶ βουλοίμεθα ἄλλως πως ἐπὶ πᾶσαν ἀγαθὴν

& ante hos Socrates, nihilo deterior ipſis, qui magna voce apud omnes profeſſus eſt non ſe non omnia, ſed prorſus nihil ſcire, niſi hoc ſolum quòd nihil ſciret. Denuo igitur ab initio ſupputemus, Pythagoræ viginti poſuimus, deinde Platoni totidem aliis, atque aliis deinceps. Quot igitur eſſent anni iſti in ſummam collecti, ſi decem tantùm ſectas in philoſophia numeraremus? *Herm.* Plures quàm ducenti Luciane. *Luc.* Vis igitur quartam partem auferamus: ita ut ſufficiant anni quindecim, vel denique dimidium? *Herm.* Videris ipſe quid ſit ſatius. Ego equidem hoc video, fore ut pauci ſectas omnes percurrant, tametſi ab ipſo ortu incipiant. *Lucian.* Quid igitur faciat aliquis Hermotime ſi ita ſe res habet? an ſubvertenda ſunt ea quæ jam confeſſi ſumus, neminem videlicet electurum unquam id quod ex multis eſt præſtantiſſimum, niſi facto priùs omnium periculo: ita ut qui citra experientiam delectum non habuerit, divinatione potiùs aut judicio Veritatem perquirat. Annon hoc dicebamus. *Hermot.* Ita ſanè. *Lucian.* Proinde ſummopere eſt neceſſarium ut ætatem tantum temporis agamus, ſi & bene delecturi ſumus, omnium facto periculo, factoque delectu philoſophiam amplexuri, & philoſophiam callentes, beati futuri. Sed priuſquam id feciſſemus, in tenebris (quod ajunt) ſaltaremus impingentes in quæcunque incideremus: & quod primum veniret in manus, id quod quæritur, eſſe putaremus, propter veritatis ignorationem. Quòd ſi etiam alicubi bona quadam fortuna

[1] Ἀλλὰ μήθ' ὅλως εἰδέναι τί. ἢ τοῦτο μόνον] Εἰδέναι τὶ ἢ τοῦτο μ. Marc.

[2] Ὡς πεντεκαίδεκα] Cod. Angl. πεντήκοντα ἢ ἑκατόν. Mend. *Bourd.*

1 *Phi-*

πόχλω ἐξαπατήσητε αὐτὴ, οὐχ ἥξομεν βεβαίως εἰδέναι, εἰ ὁποῖόν ἐστιν ὃ ζητοῦμεν. πολλὰ γάρ ἐστιν ὁμοῖα αὐτοῖς, λέγοντα ἕκαστον αὐτῶν εἶναι τἀληθέστατον. Ερμο. ὦ Λυκῖνε, σὺ οἶσθ' ὅπως εὔλογα μὲ δοκεῖς μοι λέγειν. ἀλλ' εἰρήσεται μὲν ἐλαττὸς, ὑμεῖς μέντοιγε ἀπιέναι με διεξιόντα αὐτὰ, καὶ ἀκριβολογούμενον ὑμῖν δόξω. ἴσως δ' ἂν ἔοικα σὺν ἐπ' ἀγαθῷ ἐξεληλυθέναι τήμερον ἐκ τῆς οἰκίας. καὶ ἐξελθὼν, εὐστοχήσειν σοι. ὃς μὲ πλησίον ἤδη τῆς ἐλπίδος ὄντα, εἰς ἀπορίας φέρων ἐμβέβληκας, ἀδύνατον ἀποφαίνων τὴν ἀληθείας τινὰ εὕρεσιν, ἐπῶν γε τοσούτων διορύττων. Λυ. ἀκὴν ὦ ἑταῖρε, πολὺ διαφέροντι μέμφοιο ἂν τῷ πατρὶ σου Μενεκράτει, καὶ τῇ μητρὶ, ἥ τίς ποτ' ἐκαλεῖτο, ὃ γὰρ οἶδα, ἢ κὰ πολὺ ἀστεῖον ἦν τὴ φύσει ἡμῶν, ὅτι σε μὴ κατὰ τὸ Τιθωνὸν πολυετῆ, καὶ μακρόβιον ἔθηκαν, ἀλλὰ σωφρόνως μὴ πλείω βιῶναι ἢ μάκιστον ἐπῶν ἐκέλευν, ἄνθρωπον ὄντα, ἐγὼ δ' οὐ σοὶ σκιπτόμενος, τὸν λόγον ἀποδέχομαι. Ερμο. ἀλλ' ὑβρίσης ἀεί σὺ, καὶ ὧν οἶσθ' ὅ, τι παίζων, μισεῖς φιλοσοφίαν, καὶ ἐς τὰς φιλοσοφούσας ἀποσκώπτεις. Λυ. ὦ Ἑρμότιμε, ἤτις μὲ ἡ ἀλήθεια ἐστιν, ὑμεῖς ὧν ἄμεινον εἰπεῖτε οἱ σοφοὶ, σύ τε, καὶ ὁ διδάσκαλος. ἐγὼ δ', ἢν τοσοῦτον οἶδα, ὡς ὑ πάνυ ἐστιν αὐτὴ τοῖς ἀκούουσιν, ἀλλὰ παρῳδοῦσιν μᾶλλον ὑπὸ ψευδῶς σοφῶν. οὐδὲν γὰρ ἀπόντων αὐτῶν ἐκεῖνο. καὶ λέγε τοῦτο, ἔφην. ἡ δὲ, ἅτε μηδὲν αἰσθόμενον ἑαυτῆς σπουδῇ, μὴ παρρησίας ἀφαιρεῖσθαι τοῖς ἀνθρώποις, καὶ λέγε τοῦτο αὐτῇ, ἐδόκει καὶ σὺ νῦν ἄχθη μοι;

tuna in illud delapsi invenerimus, certò scire non poterimus, sitne id quod quærimus. Sunt enim multa ipsis similia, quæ singula affirmant se illud Verissimum esse. *Hermot.* Nescio, Luciane, quàm probabilia mihi videaris dicere, verùm ut verum dicam, non mediocriter me discrucias ista differendo, nimiumque argutè disquirendo, cùm nihil opus sit. Fortasse etiam inauspicatò videor hodie domo pedem extulisse, cùm egressus in te inciderim, qui me spei jam proximum, in desperationem injeciſti, Veritatis inventionem impossibilem esse ostendens, ut quæ tot annos requirat. *Lucian.* Proinde multò justiùs cum patre tuo Menecrate, & matre tua, quodcunque tandem illi nomen fuerit (neque enim teneo) expostulares: vel etiam potiùs cum natura nostra, quòd te non ut Tithonum annosum & longævum fecerint: sed homini vitam centum annorum quàm longissimam præfinierint. Cæterùm ego tecum considerando reperi, quod è dissertatione nostra consequutum est. *Hermot.* Minimè: sed tu semper es contumeliosus, atque haud scio quid faciat ut Philosophiam oderis, & philosophiæ studiosos cavilleris. *Lucian.* Quæ sit Veritas, Hermotime, vos qui sapientes estis, tu videlicet, & tuus præceptor, melius diceretis. Ego verò hoc tantum scio, ipsam audientibus non valdè esse jucundam, sed à mendacio plerumque obscurari: quod quia spe-

cioſius, ideo & jucundius est. Sed hæc, ut pote nullius impuritatis sibi conscia, magna libertate apud homines loquitur, eoque nomine molesta est. Et tu etiam tu sanè es mihi infensus, qui te-

ὁ Σωκράτης ἁδὴν φαυλότερος αὐτῶν. ὃς οὐκέτι ἔφη σοφὸς ἁπάντων, ἀλλ' ὅτι μὴ πάντα, [1] ἀλλὰ μόνῳ γε ὅλως εἰδέναι τί. ἢ τοῦτο μόνον, ὅτι οὐδὲ οἶδε. λογισώμεθα δὴ ἐξ ἀρχῆς. εἴκοσι τοὶ Πυθαγόραν ἐπῃρμεθα. εἶτα Πλάτωνι τοσαῦτ' ἐπεσθε. εἶτα ἑξῆς θοἰς ἄλλοις. πόσοι δ' ἂν ταῦτα φιλοσοφήσαιεν, οὐ κεφαλαίῳ χρώμενοι ἀλλ', εἰ δέκα μόναις θέμεθα τὰς αἱρέσεις οὐ φιλοσοφίας; Ερμ. ὑπέρ ἀληθείας ὦ Λυκῖνε. Λυ. βάλε δὴ ἀφαιρεθμὸν τὸ τέτρτον, [2] ὡς πεντεκαίδεκα ἔτη ἑκάστῳ εἶναι, ἢ τὸ ἥμισυ ὅλον; Ερμ. αὐτὸς ἂν εἰδείης ἄμεινον, ἐγὼ δ' ὁρῶ τοῦτο, ὅτι ὀλίγοι ἂν κομῷεν ὕστερον ἀληθείας ἐξελθοιεν, οὐ χρωτὸς οὐδὲ δεξάμενοι. Λυ. τί δὴν πάθοι τις ὦ Ερμότιμε, εἰ τοιοῦτόν ἐστι τὸ πρᾶγμα; ἢ ἀναπεπτέον σκέψα τε ἡδὴ ὡμολογημένα, ὡς σὺν ἂν ὡς ἥκιστα τὸ βέλτιστον, μὴ δὴ πειρασθέντες ἁπάντων. ὡς τὸν γε ἀνδρα πειρᾶσθαι ἀριθμὸν, μανικὰ μᾶλλον, ἢ κρίσιν τιλήτης ἀναζητοῦντα, δὴ ὅπως ἐλεύθμῳ; Ερμ. ναί. Λυ. ὥστε τοίνυν ἀνάγκη ἐπὶ τοῦτον βιοῦναι ἡμᾶς, εἰ μέλλομεν δή τε αἱρήσεσθαι, ἁπάντων πειρασθέντες, κομῷ ἑλόμενοι, φιλοσοφήσειν. κομῷ φιλοσοφήσαντες, εὐδαιμονήσειν. πρὶν δ' ἂν ποιῆσαι, οὐ σκότῳ φασὶν ὀρχήσεσθ' ἂν, οἷς ἂν τύχωμεν ἐμπεσόντες, κομῷ ὅ, τι ἂν ἐμπρόσθεν ἐς πὰς χεῖρας ἔλθῃ, τοῦτ' εἶναι τὸ ζητούμενον ὑπολαμβάνοντες, λαβὸν τὸ μὴ εἰδέναι τιλήτης. εἰ δ' κομῷ ἔρχομεν ἄλλως κατά πια ἀναγκην & ante hos Socrates, nihilo deterior ipsis, qui magna voce apud omnes professus est non se non omnia, sed prorsus nihil scire, nisi hoc solum quòd nihil sciret. Denuo igitur ab initio supputemus, Pythagoræ viginti posuimus, deinde Platoni totidem alios, atque aliis deinceps. Quot igitur essent anni isti in summam collecti, si decem tantùm sectas in philosophia numeraremus? *Herm.* Plures quàm ducenti Luciane. *Luc.* Vis igitur quartam partem auferamus: ita ut sufficiant anni quindecim, vel denique dimidium? *Herm.* Videris ipse quid sit satius. Ego equidem hoc video, fore ut pauci sectas omnes percurrant, tametsi ab ipso ortu incipiant. *Lucian.* Quid igitur faciat aliquis Hermotime si ita se res habet? an subvertenda sunt ea quæ jam confessi sumus, neminem videlicet electurum unquam id quod ex multis est præstantissimum, nisi facto prius omnium periculo: ita ut qui citra experientiam delectum non habuerit, divinatione potiùs aut judicio Veritatem perquirat. An non hoc dicebamus. *Hermot.* Ita sanè. *Lucian.* Proinde summopere est necessarium ut ætatem tantum temporis agamus, si & bene delecturi sumus, omnium facto periculo, factoque delectu philosophiam amplexuri, & philosophiam callentes, beati futuri. Sed priusquam id feciſſemus, in tenebris (quod ajunt) saltaremus impingentes in quæcunque incideremus: & quod primum veniret in manus, id quod quæritur, esse putaremus, propter veritatis ignorationem. Quòd si etiam alicubi bona quadam fortuna

1 Ἀλλὰ μόνῳ ὅλως εἰδέναι τί. ἢ τοῦτο μόνον] Εἰδέναι τι ἢ τοῦτο μ. Marc. 2 Ὡς πεντεκαίδεκα] Cod. Angl. πεντήκοντα ἑκατόν. Mend. *Bourd.*

πόχλω προπεσόντες αὐτῷ, οὐχ ἱκανοὶ ἐγενόμεθα βεβαίως εἰδέναι, εἰ ἀκεῖνό ἐστιν ὃ ζητοῦμεν. πολλὰ γάρ ἐστιν ὅμοια αὐτοῖς, λέγοντα ἕκαστον αὐτῶν εἶναι τἀληθέστατον. Ερμο. ὦ Λουκῖνε, σὺν οἷσθ' ὅπως εὔλογα μοὶ δοκεῖς μοι λέγειν. ἀλλ' ἄγε, εἰρήσεται γὰρ τἀληθές, ἢ μετρίως ἀνιᾷς με διεξιὼν αὐτά, καὶ ἀκριβολογούμενος ἀδίκως δίκαιον. ἴσως γὰρ οὐκ ἔοικα σὺν ἐπ' ἀγαθῷ ἐξελήλυθέναι τήμερον σὺν τῇ οἰκίᾳ. καὶ ἐξελθὼν, σύμπτυχτικέναι σοι. ὡς μοι δοκῶ ἤδη τῇ ἐλπίδος ὄντα, εἰς ἀπορίας φέρων ἐμβεβληκέναι, ἀδύνατον ἀποφαίνων τὴν ἀληθείας τοῦ εὑρεῖν, ἐπὶ τοσοῦτον διαμῆκες. Λυ. ἀκοῦε ὦ ἑταῖρε, πολὺ δικαιότερον μέμφοιο ἂν τῷ πατρί σου Μενεκράτει, καὶ τῇ μητρί, ἢ τίς ποτ' ἐκαλεῖτο, ἢ γὰρ οἶδα, ἢ κὰ πολὺ ἀμείνονα τῇ φύσει ἡμῶν, ὅτι σε μὴ κατὰ τὸ Τίθωνον πολυετῆ, καὶ μακρόβιον ἔθεσαν, ἀλλὰ προεῖδέσθαι μὴ πλείω βιῶναι ἢ μήκιστον ἐπὶ ἐκείνῳ, ἄνθρωπον ὄντα, ἐμὲ δὲ μὴ σὺν σκεπτόμενον, εὑρεῖν τε ἐκ τοῦ λόγου ἀπόβαν. Ερμο. ἀλλ' ὑβρίσης ἀεὶ σὺ, καὶ ἐκ οἷσθ' ὅ, τι παλαιὸν, μισεῖς φιλοσοφίαν, καὶ ἐς τὰς φιλοσοφοῦντας ἀποσκώπτεις. Λυ. ὦ Ἑρμότιμε, ἤτις μὲ ἡ ἀλήθεια ἐστι, ὑμεῖς ἂν ἄμεινον εἴποιτε οἱ σοφοὶ, σύ τε, καὶ ὁ διδάσκαλος. ἐγὼ δὲ, ὅτι τοσοῦτον οἶδα, ὡς ἐ πάνυ ἐστι αὐτὴ τοῖς ἀκούουσι, ἀλλὰ παροῦσα κομψεύεται τὰ πολλὰ τοῦ ψεύδους ἀληθοῦς. καὶ ἀφ' τοῦτο, ἥδιον. ἢ δὲ, ἅτε μηδὲν κίνδηλον ἑαυτῇ συνειδυῖα, μὴ παῤῥησίας ἀφαιρεῖται τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ἀφ' τοῦ ἄχθονται αὐτῇ, ἰδοὺ γάρ σε καὶ σὺ νῦν ἄχθῃ μοι; tuna in illud delapsi invenerimus, certò scire non poterimus, sitne id quod quærimus. Sunt enim multa ipsis similia, quæ singula affirmant se illud Verissimum esse. *Hermot.* Nescio, Luciane, quàm probabilia mihi videaris dicere, verùm ut verum dicam, non mediocriter me discrucias ista differendo, nimiumque argutè disquirendo, cùm nihil opus sit. Fortasse etiam inauspicatò videor hodie domo pedem extulisse, cùm egressus in te inciderim, qui me spei jam proximum, in desperationem injecisti, Veritatis inventionem impossibilem esse ostendens, ut quæ tot annos requirat. *Lucian.* Proinde multò justiùs cum patre tuo Menecrate, & matre tua, quodcunque tandem illi nomen fuerit (neque enim teneo) expostulares: vel etiam potiùs cum natura nostra, quòd te non ut Tithonum annosum & longævum fecerint: sed homini vitam centum annorum quàm longissimam præfiniverint. Cæterùm ego tecum considerando reperi, quod è dissertatione nostra consequutum est. *Hermot.* Minimè: sed tu semper es contumeliosus, atque haud scio quid faciat ut Philosophiam oderis, & philosophiæ studiosos cavilleris. *Lucian.* Quæ sit Veritas, Hermotime, vos qui sapientes estis, tu videlicet, & tuus præceptor, melius diceretis. Ego verò hoc tantum scio, ipsam audientibus non valdè esse jucundam, sed à mendacio plerumque obscurari: quod quia spe-cioſius, ideo & jucundius est. Sed hæc, ut pote nullius impuritatis sibi conscia, magna libertate apud homines loquitur, eoque nomine molesta est. Ea etiam tu sanè es mihi infensus, qui te-

πάλησις ἐξευρήκα περὶ τούτων μὴ σὺ, καὶ δηλώσωμεν, οἷον ἐρῶμεν ἐγώ τε, καὶ σὺ, ὡς ῥᾴστην ἔμελλον. ὥσπερ εἰ ἀνδριάντων ἐρῶν ἐτύγχανες, καὶ ὦν πύξινος, ἐπελαμβάνου ἂν ἄνθρωπον εἶναι, ἐγὼ δ', καταδὺς ὡς λίθος, ἢ χαλκὸς εἴη, ἐμήνυσα ἂν σοὶ ὅτι ἀπὸ δύσεως, ὅτι ἀδυνάτων ἐρᾷς, καὶ τότε δύσνουν ἐμὲ εἶναι ὤφθης ἂν σαυτῷ, διὰ τὸ σὲ μὴ ἐξαπατᾶν, ἀλλὰ ἀπολαῦσαι, καὶ ἀνέλπιστα ἐλπίζοντα. Ερμ. οὐκοῦν τοῦτο ὦ Λυκῖνε φῂς, ὡς ὁ φιλοσοφητέον ἡμῖν, ἀλλὰ χρὴ δρᾶν περιδιδόντας αὐτὰς, ἐπιδεῖξαι καθαίρων. Λυ. καὶ πῶς τοῦτο ἤκουσας μᾶλλον λέγοντος; ἐγὼ δ' οὐχ ὡς ὁ φιλοσοφητέον φημὶ, ἀλλ' ἐπίσης φιλοσοφητέον, οὐδέ τι πολλαί εἰσιν ἐπὶ φιλοσοφίαν ἐφέσεις, καὶ δρεπτὸν ἄγειν φάσκουσαι. ἡ δ' ἀληθὴς οὐ ταύτης, ἄδηλον, ἀκριβῆ ποιησαμένοις τὴν διάκρισιν. ἀδύνατον δὲ μὴ ἡμῖν ἐφάνεσθαι, πολλῶν προτεθέντων, ἐλέσθαι τὸ ἄριστον, εἰ μὴ ἐπὶ πάντας ἴοι τις πειράμενος. εἰπέ πως μοι περὶ ἡμῶν ἔφη. σὺ δ', πῶς ἀξιοῖς; αὐδὴς γὰρ ἐρήσομαι, ὅτῳ προσέτυχες ἂν εὐτύχης, τούτῳ ἕψῃ, καὶ συμφιλοσοφήσεις; κἀκεῖνος Ἑρμαῖον ποιήσεταί σε; Ερμ. καὶ τί σοι ἀπεκρινάμην ἂν ἔτι; ὃς ὅτι αὐτὸν ἐᾶν κρίνειν οἷόν τε εἶναι φῂς, ἵν' μὴ φθίνοις ἔτι βιῶν, πάντας σὺ κύκλῳ περιών, καὶ πειράμενος, ὅτι τοῖς προπεπειραμένοις πιστεύειν ἀξιοῖς, ὅτι τοῖς πολλοῖς ἐπαινέσαι, καὶ μαρτυρῆσαι. Λυ. πόσας φῂς τὰς πολὺς εἰδέναι, καὶ πεπειραμένους ἁπάντων; εἰ γάρ τις τοιοῦτός ἐστι, ἐκεῖνος ἔμοι γε

tecum hisce de rebus Veritatem comperi, & explicavi qualia sint ea quæ ego & tu amamus, quàm non sint inventu facilia. Veluti si statuam amares, eaque te potiturum putares, hominem esse existimans. Ego verò qui lapidem, aut æs esse perspexissem, pro mea in te benevolentia tibi significarem, te rerum quibus potiri nequeas, amore capi, & tunc me tibi infensum putares, quòd te absurda nec sperandæ sperantem decipi non siviſſem. *Hermot.* Hoc igitur Luciane dicis: nobis non esse dandam operam philosophiæ, sed desidiæ addictis privatam vitam exigendam. *Lucian.* Et ubi me hæc dicentem audisti? Non enim dico non esse philosophiæ incumbendum: sed siquidem philosophiæ est incumbendum, multæque sunt viæ quarum quæque affirmant se ad philosophiam & virtutem ducere, nec perspicuum est quænam ex ipsis vera sit, accuratè faciendum esse delectum. Nam mihi videbar propositis multis, quod esset optimum eligere non posse, nisi omnium fieret periculum. Deinde longum visum est experimentum. Tu verò quid sentis. Rursus enim te interrogabo, quem primum nanciſceris, eum-ne sequeris, & cum eo philosophiæ operam dabis? is verò te lucrum inſperatum putabit? *Herm.* Ecquid tibi respondeam ampliùs? qui neminem judicare posse asseris, nisi phœnicis annos vivat, omnes in orbem pelluſtrando, & tentando: neque iis qui priùs experti sunt, nec collaudantibus, nec testimonio probantibus credere æquum censes. *Lucian.* Quosnam dicis multos illos qui facto cunctorum periculo probè norunt? Siquis enim est istiusmodi, ſuffi-

cit

καὶ εἷς, καὶ σὺν ἔτι πολλῶν δεήσῃ. Ἰωὶ δὲ τὰς σὺν εἰδόσι λέγῃς, ὑσὴν ἢ τὸ πλῆθος αὐτῶν πιστοῦσθαί με πιστεύειν, ἄχρις ἂν ἢ μηδὲν, ἢ ἓν εἰδότες, ὡς ἅπαντων ἀποφαίνωνται. Ερμ. μόνος δὲ σὺ πάλησις κωτίδες, οἱ δ' ἄλλοι, ἀνόητοι ἅπαντες, ὅσοι φιλοσοφοῦσι. Λυ. κατεψεύδῃ μου ὦ Ἑρμότιμε, λέγων, ὡς ἐγὼ προσήμαι τῇ ἐμαυτοῦ τῶν ἄλλων, ἢ πάντων ὅλως σὺν τοῖς εἰδόσι. καὶ ὑ μνημονεύσεις ὧν ἔφην, σὸν αὐτὸς εἰδέναι παλαιὸς ὑπὲρ τῶν ἄλλων ἀφιστάμην, ἀλλὰ μὴ πάντων αὐτὸ ἀγνοεῖν ὁμολογῶν. Ερμο. ἀλλ' ὦ Λυκῖνε, τὸ μὲ ἐπὶ πάντας ἐλπίζειν χρῆναι, καὶ πειρᾶσθαι, οὐ φασι, καὶ τὸ μὴ ἂν ἄλλως εἰδέναι τὸ βέλτιον, ἢ ὅτως, οὐλογὴν ἴσως. Ὃ δ' ἐν τῇ πείρᾳ ἐκεῖσε τοσαῦτα ἔτη ἀποδιδόναι, παγχάλεπον, ὥσπερ οἶμαι τὸ ὂν ἀπ' ὀλίγων, καταμανθάνειν τὰ πάντα. ἐμοὶ δὲ καὶ πάνυ ῥᾴδιον εἶναι δοκεῖ τοιοῦτον, καὶ ὑ πολλῆς ἀφιξιέσθαι διόμενον. Φασί γέ τινι τῶν πλαστῶν τινα, Φειδίαν οἶμαι, ὄνυχα μόνον λέοντος ἰδόντα, ἀπ' ὀλίγου ἀναλογίσασθαι ἡλίκος ἂν ὁ πᾶς λέων γένοιτο, καὶ ἀξίωσε δ' ὄνυχος ἀνασταθῆναι. καὶ σὺ δ', ἤν τις σοι χεῖρα μόνην ἀνθρώπου δείξῃ, τὸ ἄλλο σῶμα καταλαβεῖν, εἴπῃ οἶμαι αὐτίκα ὅτι ἄνθρωπός ἐστι τὸ κεκαλυμμένον, κἂν μὴ τὸ πᾶν σῶμα ἴδῃς. καὶ τοίνυν τὸ μὲ κεφαλαιώδη, ὃν ἅπαντες λέγουσι, ῥᾴδιον καταμαθεῖν ἐν ὀλίγῳ μορίῳ ἡμέρας. τὸ δ' ὑπερφυὲς τοῦτο, καὶ μακρᾷς τ' ἐξετάσεως δεόμενον, ὑ πάνυ ἀναγκαῖον ἐς τὴν αἵρεσιν δ' βελτίονος, ἀλλ' ἔνεστι κεῖναι καὶ ἀπ' ἐκείνων. Λυ. παπαῖ ὦ Ἑρμότιμε, ciat mihi etiam unus, nec multis opus fuerit. Porrò si imperitos proferas, non me illorum multitudo adducet ut credam, donec aut nihil, aut unum sciue de omnibus ostendant. *Hermot.* Proinde tu solus Veritatem perspexisti: aut cæteri quotquot philosophantur inepti sunt. *Lucian.* Falsò me accusas Hermotime, quòd me ipsum aliis anteponam, & in eruditorum ordine collocem. Nec eorum meministi quæ dicebam, quando altius quàm alii veritatem me nescire contendebam, sed eam cum omnibus ignorare confitebar. *Hermot.* Atqui Luciane, ad omnes accedendum esse, quæque dicunt tentanda, neque alio quàm hoc modo eligendum id quod est melius, rationi forsan est consentaneum. Sed tot annos unicuique experimento impendendos, planè ridiculum, quasi verò non possint è paucis cuncta perdiscì. Mihi quidem cum planè facilis res ista videtur esse, tum non multa diuquisitione opus habere. Dicunt utique statuarium quendam, puto Phidiam, leonis ungue tantùm conspecto, ex eo æstimasse quantus foret leo totus, ad rationem unguis formatus. Tu verò siquis solam hominis manum tibi commonstret, obvelato corpore reliquo scies illico hominem esse, id quod obvelatum est, quanvis totum corpus non videas. Itaque summa capita eorum quæ dicunt omnes, exigua diei particula facile est perdiscere. Sed hæc nimium accurata & longa perquisitio, non est admodum necessaria ad melioris electionem: sed ab iis quæ dixi judicium sumere licet. *Lucian.* Papæ Hermotime,

ὡς ἰσχυρὰ ταῦτ' εἴρηκας, ἀπὸ τῶν μερῶν ἀξιῶν τὸ ὅλα εἰδέναι. καίτοι ἐγὼ τὰναντία ἀκούσας, μέμνημαι, ὡς ὁ μὴ τὸ ὅλον εἰδὼς, εἰδείη ἂν καὶ τὸ μέρος. ὁ δὲ μόνον τὸ μέρος, οὐκέτι καὶ τὸ ὅλον. ἆπτω καὶ μοι τόδε ἀπόκριναι, ὁ Φειδίας ἂν ποτε ἰδὼν ὄνυχα λέοντος, ἔγνω ἂν ὅτι λέοντος ἐστι, εἰ μὴ ἑωρακώς ποτε λέοντα ἄλλον; ἢ σὺ ἀνθρώπου χεῖρα ἰδὼν, ἔχοις ἂν εἰπεῖν, ὅτι ἀνθρώπου ἐστι, μὴ πρότερον εἰδώς, μήτε ἑωρακὼς ἄνθρωπον; ἢ σιγᾷς; ἢ βούλει ἐγὼ ἀποκρίνωμαί ὑπὲρ σοῦ τὰ μὴ ἀναγκαῖα, ὅτι οὐκ ἂν εἶχες; ὥστε κινδυνεύει ὁ Φειδίας ἅπαντας ἀπολωλυθέναι, μήτιν' ἀναπλάσας τὸ λέοντα. οὐδὲν γὰρ πρὸς τὸν Διόνυσον ὧν φῂς λέγων. ἢ πῶς ταῦτ' ἐκείνοις ὅμοια; τῷ μὲν γὰρ Φειδίᾳ, καὶ σοὶ, οὐδὲν ἄλλο ἢ γνωρίζειν τὰ μέρη αἴτιον ἦν, ἢ τὸ εἰδέναι τὸ ὅλον, ἄνθρωπον λέγω καὶ λέοντα. σὺ Φιλοσοφίας γ', οἷον τὴν Στωϊκὴν, πῶς ἂν ἀπὸ τοῦ μέρους καὶ τι λοιπὰ ἴδοις; ἢ πῶς ἂν ἀποφαίνοιο ὡς καλά; οὐ γὰρ οἶσθα τὸ ὅλον, οὐ μέρη ἐκείνα ἐστιν. ὃ δὲ φῂς, ὅτι τὰ κεφάλαια ῥᾴδιον ἀκοῦσαι ἀπείρου φιλοσοφίας, σὺ ὀλίγῳ μοχθήσῃς ἡμέρας, οἷον, λόγους αὐτῶν, καὶ πόλη, καὶ οὐσία οἷον γένεσις, καὶ ψυχὴ, καὶ ὅσοι μὲν σώματα εἶναι αὐτὴν φασὶ, ὅσοι δὲ καὶ ἀσώματα εἶναι ἀξιοῦσι. καὶ ὅτι οἱ μὲν, ἡδονὴν, οἱ δὲ, τὸ καλὸν, ἀγαθὸν, καὶ εὐδαιμονίαν οὐσίαν. καὶ τὰ

quam fortia hæc sunt quæ dixisti, quum vis totum ex partibus nosse. Quamquam contraria audire memini, eum scilicet qui totum norit, partem etiam nosse, sed qui partem duntaxat norit, totum non nosse. Hoc etiam mihi respondeto, num [1] Phidias conspecto leonis ungue, leoninum esse cognovisset, ni leonem integrum aliquando vidisset? Vel tu, conspecta hominis manu, hominis esse dicere posses, cùm antea neque nosses, neque vidisses hominem? Cur taces? Numquid vis ut pro te ad rem pertinentia respondeam, quia non possès? Itaque periculum est ne Phidias infecta re abeat, leone frustra formato. [2] Nihil enim ista ad Bacchum, quæ à te proponuntur, faciunt. Vel quomodo hæc illis similia sunt? Neque enim Phidiæ, tibique alia cognoscendarum partium causa fuit, quàm prior totius cognitio: hominis dico & leonis. In Philosophia etiam ut in Stoica, quo pacto ex parte reliqua cognosces? aut quo pacto demonstrabis esse honesta? non enim novisti totum cujus illæ partes sunt. Verùm quod dicis facile esse philosophiæ totius summa capita audire exigua diei particula, nimirum quæ sint rerum principia, qui fines, quid de Diis sentiant, quid de anima: quinam omnia esse corporea dicant, quinam incorporea censeant: quodque alii quidem voluptatem, alii verò honestum, summum bonum ac fœlicitatem esse statuant: atque id genus alia:

1 *Phidias*] Plut. in commentario de defectis oraculis videtur ad Alcæum referre. ὃ κατ' Ἀλκαῖον, inquit, ἐξ ὄνυχος τὸν λέοντα γεγραφότας. Cogn.

2 *Nihil ista ad Bacchum*] Hæc clausula in proverbium abiit. quo significatur illa nihil ad rem attinere, & nimium inæqualem esse comparationem, idem in Baccho. vide Erasm. Chiliad. *Idem.*

1 Καὶ

ἀνταῦτα. ἔπειτα μὲ ἀκέραιον, ἀποφῆναι ἐκεῖνον, καὶ ἔργον οὐδέν. εἰδέναι δ' ὅστις ὁ παλαιὸς λέγων ἐστὶν, ὅρα μὴ οὐχὶ μῆνάς ἐστιν ἡμῖν, ἀλλὰ πολλῶν ἡμερῶν δέηται. καὶ τί δὲ ἐκεῖνοι παίζοντες, ὥσπερ αὐτῶν τῶν ἐνδεκαπόδων, καὶ χιλιάδας βιβλίων ἐκεῖσε συγγεγράφασιν, ὡς πίστασιν οἴεσθαι ἀληθῆ εἶναι ἃ ὀλίγα ἐκεῖνα, καὶ ἃ σοὶ εἰκῇ φράζω, καὶ ἀμυδρά. νῦν δ' μέντοι σοὶ μὴ δοκῇ σοι καὶ τοῦτο τῶν αἱρέσεων τὴν κρειττόνων, εἰ μὴ ἀνέγκῃ τὴν ἀφιξιόν, ὡς ἀκεραίως ἐλεύθερος αὐτὸς, ἅπαντα, καὶ ὅλον ἐκεῖνον καμόντος. ἐπιτομὴ γὰρ αὐτὴ γένοιτ' ἄν. σὺ ἔγκυπτε πολλάκις, καὶ ἀκέραιος, εἰ μεταστείλωμαι τὸ μάντιν, ἀκέραιος τὴν κεφαλαίων ἁπάντων, σφραγίζοιο ἐφ' ἑκάστοις. ἀπαλλάξει γάρ σε ὁ Θεὸς μυρίων πραγμάτων, θλίξας σὺ πρὸ ἱερεῖα ἥπατα ἅπαντα σοὶ αἱρετέον. εἰ δ' βάλοι, καὶ ἄλλο τι ἀπραγμονέστερον ὑποθήσομαί σοι, ὡς μὴ ἱερεῖα κομίζοντες τοῦτο, [1] καὶ θυσιάζῃ τῷ μηδὲ ἱερεῖα πρὸ τὴν μεγαλομισθίαν παρακαλεῖν. ἀλλ' ἴσως ἐμβάλων γράμματα, ἔχοντα τὴν φιλοσόφων ἑκάστου τύπωμα. κέλευε παῖδα τῶν ἀνηβώντων [2] ἀμφιθαλῆ τινα, προσελθόντα τοῦτο τῶν κάλπιν, ἀνελέσθαι ὅ, τι ἂν πρῶτον ὑπὸ τὴν χεῖρα ἔλθῃ τῶν γραμμάτων, καὶ τοιοῦτον κτᾶσθαι τὸν λαχόντα ἐκεῖνον, ὅστις ἂν ᾖ, φιλοσοφεῖν.

lia: hæc quidem sic audita fuisse, demonstrare facile est, nullius que negotii: sed scire quis vera dicat, vide ne non unius diei particulam requirat, sed multis diebus indigeat. Aut cur illi de his ipsis rebus centenos, millenosque libros singuli conscripserunt, nisi ut persuaderent, opinor, vera esse pauca illa, & quæ intellectu facilia tibi videntur. Nunc autem vate, ut puto, indiges hic ad meliorum electionem faciendam, nisi recipias disquisitionem illam, ut quum omnia, & unumquemque totum exploraveris, accurate deligas. Hæc enim sic fuerit compendiosa, nec ambages, nec moram habebit, si accersito vate, auditisque summis omnium capitibus, ad singula victimas immolaris. Nam te Deus infinitis negociis liberabit, in sacro hepate quænam sint eligenda tibi demonstrans. Quòd si velis, aliud etiam minoris negocii compendium tibi subjiciam, quod sequutus neque victimas offeras, neque aliquem ex sacerdotibus magna mercede conducendis arcessas. Sed conjectis in urnam literulis, quæ uniuscujusque philosophi nomen habeant, jube impuberem puerum cui parens uterque sit, ut ad urnam accedens eam literam extrahat quæ prima sub manum venerit, atque in posterum illius qui tibi sorte obtigerit, quicunque sit, philosophiam sectare.

Her-

1 Καὶ θυσιάζῃ τῷ μηδὲ ἱερεῖα πρὸ τὴν μεγαλομίσθιαν παρακαλεῖν] *Et sacrifices eo ipso, quod non advoces sacrificum aliquem pretiosum*, &c. Sed forte an tuis, Ἢ θυσιάζῃ θεῷ, μηδὲ ἱερεῖα θέσιν πρὸ τὴν μεγαλομίσθιαν παρακαλεῖν, *& sacrifices Deo, neque opus sit accersere sacrificum aliquem pretiosum.* Marc.

2 Ἀμφιθαλῆ] Patrimum, ἀμφοτέρους τοὺς γονέας ζῶντας, καὶ μηδετέρου ἀπροσώπου. Sic hanc vocem, ex Interprete Aristophan. ad aves, interpretantur Scal. ad Catull. Marcil. ad Horat. Morem tangunt Interpretes Theocriti, Eustath. ad Homer. *Bourd.*

Ερμῆ. ταυτὶ μὲν ὦ Λυκῖνε βωμολοχικά, καὶ ὑ κᾷ σύ. σὺ δ' εἰπέ μοι, ἤδη ποτὲ οἶνον ἐπρίω αὐτός; Λυ. καὶ μάλα πολλάκις. Ερμῆ. ἆρ' ἂν φαίης ἅπαντας σὺ κύκλῳ τοὺς ἐν τῇ πόλει καπήλους, ἀπομυόμενον, καὶ ἀναβαλλόμενον, καὶ ἀντιξιπάζοντα τὰς οἰνους; Λυ. ἥδιστα μὲν οὖν. Ερμῆ. χρὴ γὰρ οἶμαί σοι τὸ τοιοῦτον χρήσιμα καὶ ἀξίωμα ὑπάρχειν. Λυ. νὴ Δία. Ερμῆ. καὶ δὴ γε ὀλίγου ἐδεῖτο γαμεῖν, εἰ ἔχοις ἂν εἰπεῖν ὁποῖόν ἅπας ὁ οἶνος ἐστιν; Λυ. εἶχον γάρ. Ερμῆ. εἰ δὴ ἔλεγες προσιὼν τοῖς καπήλοις, ἐπειδὴ κοτύλιον πρίασθαι βούλομαι, δότε μοι ὦ ἄνδρες ὅτι σκοπεῖν ὅλον ἑκάστου ὑμῶν τὸ πῶμα, ὡς ἀφέψοντος ἐπιξελῶν, μαθεῖν ὅστις ἀμείνων τὸ οἶνον ἔχει, καὶ ὅτῳ μοι ὠνητέον. εἰ ταῦτ' ἔλεγες, οὐκ ἂν οἴει καταγελάσαι σε αὐτούς; εἰ δὲ καὶ ἐπιτρέπον σοι χλοίης, πῶς ἂν καὶ προσχίαι δὲ ὕδατος; Λυ. οἶμαι ἔγωγε. καὶ δίκαια γ' ἂν πάθοιμι. Ερμῆ. τοιγαροῦν δὴ καὶ σὺ φιλοσοφίᾳ. τί δεῖ σκοπεῖν τὸ πῶμα, δυναμένους ἀπ' ὀλίγου δὲ γεύματος εἰδέναι ὁποῖον τὸ πᾶν ἐστιν; Λυ. ὡς ὀλισθηρὸς ὦ Ἑρμότιμε, καὶ ἀφδιδρασκεις σὺ τὰ χειρῶν. τοιοῦτος, ἀλλ' ὑπηρέτης γε. οἰόμην δὲ σκαφοῦσθαί, εἰς τὸ αὐτὸν κύβον ἐμπεσὼν γάρ. Ερμῆ. πῶς τοῦτ' ἔφης; Λυ. ὅτι αὐθομολογούμενον παράγραμμα λαβών, καὶ γνάφαλλον ἅπασι τὸν οἶνον, εἰκάζεις αὐτῷ τὰ ἀνομοιότατα καὶ οὐδὲν ὧν ἀμφισβητήσιν ἅπαντες ἀφανῶν ὄντων. ὥστε ἔγωγε οὐκ ἔχω εἰπεῖν καθότι σοι ὁμοιοῖ φιλοσοφία καὶ οἶνος εἴη. ἄρα καὶ τοῦτο μόνον, ὅτι καὶ φιλόσοφοι ἀπεδύντων ἐς μαθήματα, ὥσπερ οἱ κάπηλοι ἐς τὰ πρόβατα;

Hermot. Scurrilia iſta non tui ſunt ingenii Luciane. Tu verò dic mihi, ipſe-ne aliquando vinum emiſti? *Lucian.* Et perſæpe quidem. *Hermot.* Ergo-ne omnes urbis caupones in urbem obibas guſtando, comparando, & expendendo vina? *Lucian.* Nequaquam. *Hermot.* Oportet enim, opinor ut in quod bonum & dignum incideris, ex eo auferas. *Lucian.* Ita per Iovem. *Hermot.* At ex illa deguſtati vini portiuncula cognoſcere potuiſti cujuſmodi ſit totum. *Lucian.* Potui certè. *Hermot.* Sed ſi caupones adiens diceres, Quoniam vini feſtarium emere volo, heus vos date mihi ſinguli ebibendum integrum dolium, ut exhauſto toto, norim quis optimum habeat vinum, & unde mihi ſit emendum. Si inquam hæc diceres, annon putas ipſos te deriſuros? imò ſi magis turbares, fortè aquam etiam affuſuros? *Lucian.* Id certè exiſtimo, & pro meritis exciperer. *Hermot.* Eodem modo ſe res habent in philoſophia. Quid opus eſt dolium exhaurire, cùm ex deguſtata portiuncula, quale ſit totum, noſſe poſſimus? *Lucian.* Vt lubricus es, Hermotime, & è manibus elaberis. Attamen parum promoviſti. Nam cùm effugiſſe te putaris, in eandem ſagenam incidiſti. *Hermot.* Quorſum hoc dicis? *Lucian.* Quoniam rem per ſe planam, omnibuſque cognitam, ſcilicet vinum cum rebus diſſimillimis comparas, & de quibus ut pote obſcuris omnes ambigunt. Itaque non poſſum dicere qua in re ſimilia tibi ſunt vinum, & philoſophia, niſi in hac ſolùm, quòd philoſophi præcepta tradunt, ſicuti caupones,

πλοι, περασάμβροί γε οἱ πολλοὶ, καὶ δολώσαντες, καὶ κεκημετζῶντες. ὑπωσὶ δ' ἐπισκηπτόμβῳ ὅ, τι καὶ λέγεις. τὸ οἶνον φῆς τὸ σὸν τῷ πίθῳ ὅλον αὐτὸν αὐτῷ ὁμοῖον εἶναι. καὶ μὰ Δί' οὐδὲν ἄτοπον. ἀλλὰ καὶ εἴ τις γόσαιτο ψυσαμβῷ ὀλίγον ὅσον αὐτοῦ, εἶσαξ αὐτίκα ὁποῖος ἅπας ὁ πίθος ἐστὶν. ἀκήλεθον καὶ τοῦτο, καὶ οὐδὲν ἂν ἴγωγέ τι ἀντείποιμι. ὅσῳ δὲ καὶ τὸ μετὰ τοῦτο, φιλοσοφία, καὶ οἱ φιλοσοφοῦντες, οἷον, ὁ διδάσκαλός σου, ἅσσα τοῖσι φοιτῶσιν ὑμῖν λέγει ὁσημέραι, καὶ ὡσὶ τῶν αὐτῶν, ἢ ἄλλα ἄλλοτε; πολλὰ γάρ ἐστι. δῆλον ὦ ἐταῖρε. ἢ οὐκ ἂν οἰκὸς ἦν παρέμβυες αὐτῷ καὶ τὰ Ὀδυσσέα φοιτῶντα, καὶ φοιπλαναμβῷ, εἰ τὰ αὐτὰ ἐλέγχοι, ἀλλ' ἀπέχει ἄν σοι καὶ ἅπαξ ἀκούσαντι; Ερ. πῶς γὰρ ἄν; Λυ. πῶς ἂν οἷόν τέ σοι ἦν, ὅτι δὲ φοῖτα γαμβῷ εἰδέναι τὰ πάντα; ἃ γὰρ τε αὐτά γε, ἀλλ' ἀεὶ ἔπρεπε καινὰ ἐπὶ καινοῖς ἐλέγετο. οὐχ ὥσπερ ὁ οἰνοποιὸς ἀεὶ ὁ αὐτὸς ἦν, ὥστε ἃ ἐπεῖρε, ἦν μὴ ὅλον ἐκπίῃς τὸ πῶμα, καὶ ἄλλος, μεῖον φοιτήσεις, ἀπέχοις γὰρ [1] ἐν τῷ πυθμένι δοκεῖ μοι ὁ Θεὸς καταφυτεῦσαι τὸ φιλοσοφίας ἀγαθὸν ὑπὸ τὴν πρώτην αὐτὴν, δεήσῃ δὲ ὅλον ἐξαντλῆσαι εἰς τέλος. ἢ ἴσως ποτ' ἂν ὀφείλοις τὸ νεκτάριον ἐκεῖνο πῶμα, ὃ πάλαι διψῶντί μοι δοκεῖς. σὺ δ' οἶμαι τὸ τοιοῦτον αὐτὸ εἶναι, ὡς εἰ μόνον γόσαιο αὐτοῦ, καὶ κατάσαιο μικρὸν ὅσον, αὐτίκα πάνσοφον ἐφιστόμβου, [2] ὥσπερ φασὶν ἐν Δελφοῖς τὴν

nes, commiſcendo, adulterando, & malè metiendo. Ad hunc autem modum quod dicis conſideremus. Vinum quod eſt in dolio totum ſibi ſimile eſſe dicis. Neque id per Iovem eſt abſurdum. Verùm etiam ſiquis hauſtam vel minimam particulam guſtaverit, cogniturum illico quale ſit dolium integrum. Hoc quoque eſt conſentaneum, neque huic contradixero. At vide poſthac, philoſophia, & philoſophi, veluti præceptor tuus, num hæc quotidie dicit vobis, & de iiſdem verba facit, an verò aliàs alia proponit? multa enim ſunt, ut patet, amice. Annon verò etiamnum, ut par eſt, apud ipſum, inſtar Vlyſſis circumeundo, & oberrando perduras, ſi eadem loquitur, vel tibi ſatis eſt aliquid ſemel inaudiviſſe? *Hermot.* Quidni? *Lucian.* Quinam igitur potuiſti ex primo guſtu omnia cognoſcere? Non enim eadem, ſed nova ſemper alia novis addebantur. Nec uti vinum, ſemper idem erat, adeò ut niſi vas totum exhauſeris, nequicquam inebriatus obambulaveris. Nam planè in fundo ſub ipſa fæce mihi viſus eſt Deus Philoſophiæ ſummum bonum abſtruſiſſe. Itaque totum ad extremum exhaurire oportebit: alioqui nectaream illam potionem quam jamdiu ſitire mihi videris, nuſquam invenias. Porrò tu putas hujuſmodi eſſe philoſophiam, ut ſi ſolùm deguſtaveris, ac de ea tantillum traxeris, protinus evadas omnibus ſapientiæ numeris abſolutus. Veluti de illa divinatrice Delphica perhibent, quæ ſimul-

1 Ἐν τῷ πυθμένι] Ex Heſiod. *Bourd.*

2 Ὥσπερ φασὶν ἐν Δελφοῖς] Dico ad Pauſan. *Idem.* Delphos tellus à principio vaticinari ſolita fuit, quæ paulo poſt Daphnem conſtituit à qua Themis

ωρήκασιν, ἐπειδὰν πίῃ δ' ἱερᾶ νάμα τοῦ Θ, ἔνθεον αὐτοὺς γίγνεσθαι, καὶ χρᾶν τοῖς ἀφικνουμένοις. ἀλλ' οὐχ οὕτως ἔχειν ἔοικε. σὺ γὰρ ἤδη ἡμίσυ δ' πίθου σκιρτικῶς, σάφα χρᾷς ἐπ' ἐλεγχῳ. ὅρα τοίνυν μὴ τῷδε μᾶλλον φιλοσοφία ἔοικεν. ὁ μὲν γὰρ πίθος, ἐπὶ μίμησει σοι, καὶ ὁ κάπηλος, συνίστω δ μὴ οἶνος, ἀλλὰ πανσπερμία τις πυροῦ ὑπάρχει ὤν. καὶ μὴν τοῦτο, κύαμοι. εἶτα, κελτοί. καὶ ὑπὸ τούτοις, φακοί. εἶτα, ἐρέβινθοι, καὶ ἄλλα ποικίλα ὠοῦς. εἰ δὴ σὺ ὠνήσαιο ἐπίλογον τὸ σπερμάτων, καὶ ὃς ἀφελὰν δ πυρᾶ, ὅσπερ ἐμοὶ, ἀνέδωκέ σοι δείγματα ἐς τὸν χαῖρε, ὡς ἴδοις, ἆρα ἂν ἔχοις ἂν εἰπεῖν εἰς οἷόν σε ἀποβλέπων, εἰ καὶ οἱ ἐρέβινθοι κριτικοὶ, καὶ οἱ φακοὶ εὐπετεῖς, καὶ οἱ κύαμοι ὑ ἀμάκινοι; Ερμ. ἀσαμῶς. Λυ. ὑ τοίνυν ὧδε φιλοσοφίαν ἀφ' ἑνὸς, ὃν φήσῃ τις δ' ποιήσειν. δ γὰρ ἐν τῷ ἐμῷ, ὥσπερ ὁ οἶνος, ᾧπερ σὺ αὐτῷ ἀπεικάζεις, ἄξιόν ὁμοίαν εἶναι τῇ γνώμῃ. τὸ δ', ἑτερόιον τι ὤφθη, ὑ παρέσχε τ ἐξεπίστως δοκοῦν. εἶναι μὲν γὰρ φαῦλον πρίασθαι, εὐ δυοῖν ὀβολοῖν ὀκίνδυνον. αὐτὸν δὲ πρὸς σὺ τῷ συμφέροντι ἀναπολεῖσθαι, ὡς καὶ αὐτὸς ἐν ἀγορᾷ ἐφάνθαι, μὴ μικροῦ εἶναι κακόν. ἄλλωστε, ὁ μὲν, ὀβολοῦ ἀξίων σκοπεῖν τ πίθον, ὡς κατύπλων πρίασθαι, ζημιῶσαι ἂν τ κάπηλον, ὅστις ἀπίθανα μυθοῖτο. φιλοσοφία δ', οὐδὲν ἂν τοιοῦτο πάθοι, ἀλλὰ κἂν ὁπωσοῦν πεμπόλαι πίῃς, οὐδὲν ἐλάττων

simulatque ſacra fluenta deguſtarat, illico afflata numine, conſulentibus oraculum reſponſa dabat. Atqui rem non ita ſe habere veriſimile eſt. Itaque tu cùm jam dimidium dolii bibiſſes, incipere adhuc perhibebas. Ergo vide ne huic potiùs ſimilis ſit philoſophia. Nam dolium adhuc & caupo tibi maneat, atque inſit non vinum, ſed omnifaria ſeminum mixtio: triticum deſuper, poſtea fabæ, deinde hordeum, & ſub his, lentes, mox cicera, præterea varia alia ſemina. Iam ſi ſemina emere velis, & inſtitor accepto tritico tibi ſpecimen inſpiciendum in manum indiderit: poſſes-ne illud intuitus dicere, an cicer mundum, an lentes maceratu faciles, & fabæ non inanes inſint? *Hermot.* Nequaquam. *Lucian.* Proinde neque Philoſophiam ab uno quod primum quis dixerit, univerſam cujuſmodi ſit cognoſces. Non enim unum quid eſt, ſicuti vinum, cum quo eam comparas, ſpecimini ſimilem eſſe ratus. Sed hæc aliud quiddam eſt, quod diſquiſitione non perfunctoria opus habet. Nam malum vinum emere, jacturam affert duorum obolorum: ſed in fæce diſperire non exiguum eſt malum. Alioqui qui totum tas epotare voluerit, ut feſtarium emat, damno cauponem afficiet, tam inſolenter deguſtando. Sed philoſophiæ quamplurimum biberis, vas tamen nihil tale accidit: verùm etſi

eandem facultatem adepta eſt, à Themide autem Apollo dono accepit, qua de re Pauſan. in Phocicis. *Cogn.*

1 Καὶ ἄλλα ποικίλα ποός. εἰ δὴ σὺ ὠνήσαιο ἐπίλογον] Καὶ ἄλλα ποικίλα, ποῖός εἰ δὴ σὺ ὠνήσαιο ἐπίλογον, *& alia omnimoda. Accedis verò tu emere volens.* Marc.

1 Κα-

ὁ πίθος χέων ;), ἀδὺ ζημιώσεται ὁ κάπηλος. ἐπιῤῥεῖ γὰρ [1] κατὰ τὴν παροιμίαν τὸ πρᾶγμα, ἐξαντλούμενον εἰς τὸ ἔμπαλιν, ἡ ὁ τῶν Δαναϊδῶν πίθος. ἐκεῖνος μὲν γὰρ τὸ ἐναφαιρόμενον οὐ συνεῖχεν, ἀλλὰ διέῤῥει διὰ τρυμῆς· οὗτος δὲ, ὦ ἀφίλης τι, τελεῖον τὸ λοιπὸν χώνευμα. εἰπέ μοι δέ σε κἀμὲ ἄλλο ὅμοιον εἰπεῖν φιλοσοφίας ὦδε μυρίζοντα. καὶ μή με νομίσῃς βλασφημεῖν ὦδε αὐτῆς, ἵν' εἴπω ὅτι φαρμάκῳ ἐλεῤῥίῳ ἔοικεν, οἷον κωνείῳ, ἢ ἀκονίτῳ, ἢ ἄλλῳ τοιούτῳ. ἀδὲ γὰρ τοῦτο, ἐπεὶ ὥς γε θανατηφόρα ἐστὶν ἀπάντων ἂν, εἴ τις ὀλίγον ὅσον ἀκροδάκτιον ἀποξύσας αὐτῶν, ἄκρῳ τῷ ὄνυχι ἀπογεύσαιτο. ἀλλὰ μὴ τοσοῦτον ὅσον χρὴ, καὶ ὅπως, καὶ ᾧ σὺν οἷς, οὐκ ἂν ἀσφαλέως ὠφεσιεγκάμενος. σὺ γὰρ ἡδέως τἀλάχιστον ἐξαρκεῖν, ὡς ἁπλέσθαι τὴν ὅλην γνῶσιν. Ερμο. ἔστω τοῦτο ὡς βούλῃ Λυκῖνε. τί δὲ ἐκατὸν ἔτη χρὴ βιῶναι, καὶ τοσαῦθ' ὑπομένοντα πράγματα; ἢ οὐκ ἂν ἄλλως φιλοσοφήσαιμεν; Λυ. ἀλλ' ἔγωγε, ὦ Ἑρμότιμε. καὶ δεινὸν μὲν οὖν, εἴγε ἀληθῆ ἔλεγες σὺ νῦν, ὡς ὁ μὲν βίος, βραχὺς, ἡ δὲ τέχνη, μακρή. νῦν δὲ οὐκ οἶσθ' ὅ, τι παθὼν ἀγανακτεῖς, εἰ μὴ αὐθημερὸν ἡμῖν πρὶν δῦναι ἥλιον, Χρύσιππος, ἢ Πλάτων, ἢ Πυθαγόρας γένοιο. Ερμο. ὦδιέρχῃ με ὦ Λυκῖνε, καὶ συμπλακείσεις ἐς τοῦτο, ὥστε ἐμὲ δεινὸν παθεῖν. τοῦτο φθόνου δηλαδὴ

men non imminuitur, neque cauponi damnum infertur. Nam juxta proverbium labor exhaustus affluit, & contra quàm Danaidum dolio evenit. Illud enim non continet, quod infunditur, sed protinus perfluit, hinc verò siquid abstuleris, plura tamen reliqueris. Cæterùm aliud quiddam simile de Philosophiæ gustu tibi volo dicere: ac ne putes me in ejus infamiam loqui si dixero similem esse exitiali pharmaco, veluti cicutæ, vel aconito, vel id genus alii. Neque enim ista quanquam sunt lethalia, mortem inferant, siquis tantillum ex iis abratum summo ungue degustaverit. Sed nisi quantum, quomodo, & cum quibus oportet sumpseris, mori potsis. Tu verò vel minimum, ad perficiendam totius cognitionem sufficere volebas. *Hermot.* Ista, Luciane, sint, prout vis. Quorsum igitur centum annos vivere, & tot negocia sustinere oportet? annon aliter philosophari possemus? *Lucian.* Nequaquam, Hermotime. Neque id grave est: si verum est quod initio dicebas, [2] vitam esse brevem, artem verò longam. At nescio qui nunc fiat, ut stomacheris, si non hodie antequam sol occidat Chrysippus, aut Plato, aut Pythagoras evadas. *Hermot.* Tu me obsides Luciane, & in angustum adigis, nihil à me mali passus: præ invidia nimirum,

1 Κατὰ τὴν παροιμίαν] Sic illa, ἄλλων ὧν ἐξαντλῶν ἢ ἐπιῤῥεῖ, consule parœmiographos. In Anglic. Cod. dramata paginæ 556. omnino corrupta. *Bourd.*

2 *Vitam esse brevem*] Virg. 10. Æn.

Breve & irreparabile tempus
Omnibus est vitæ.

Horat. Od. 4. lib. 1. Iuvenal. Sat. 9. *Cogn.*

δὴ, ὅτι ἐγὼ μὲν, πρὸ ὀκτὼ τοῖς μαθήμασι, σὺ δ' ἀλιγώρησας ἑαυτοῦ, τηλικοῦτος ὤν. Λυ. οἶσθ' ἂν ὁ δράσεις; ἐμοὶ μὲν, ὥσπερ κορυβαντιῶντι, μὴ ἐπισχεῖν τὸν νοῦν, ἀλλ' ἐκληρεῖν. σύφη' ὡς ἔχεις, ἐπιχώρει ἐς τὸ προϋπιὸν τὴν ὁδὸν, καὶ περανεῖς τὰ ἐξ ἀρχῆς σοι δεδογμένα περὶ τούτων. Ερμο. ἀλλ' οὐκ ἐᾷς σὺ βιαίου ὄν αἱρεῖσθαί με, ἵν' μὴ πειραθῶ ἁπάντων. Λυ. [1] καὶ μὲν δὴ εἰδέναι χρὴ, ὡς οὐκ ἂν ποτε ἄλλο εἴποιμι. βίαιον δ' λέγων ἐμὲ, [2] ἀναίτιον δείκεις μοι κἀμὲ τὸν Ποιητὴν αἰτιᾶσθαι αὐτὸν, ἐς ἂν μὴ ἕτερός σοι λόγος συμμαχήσας, ἀφέλῃ τὸ βίαιον, ἠδὲ ἀγάμενον. ἴσθι γάτοι καὶ πρὸ πολλοῦ βιαιότερα φαίη ἂν σοι ὁ λόγος. σύφη' οἰκεῖον παρεῖς, ἐμὲ ἴσως αἰτιάσῃ. Ερ. πρὸ ποῖα; ἀπορῶ γὰρ εἴ τι ἀρρητον παρέλειπται αὐτῷ. Λυ. οὐκ ἱκανὸν εἶναί φησι τὸ πάντα ἰδεῖν, καὶ διεξελθεῖν δι' αὐτῶν, ὡς ἔχειν ἤδη εἰδότα τὸ βέλτιστον, ἀλλ' ἔτι δεῖσθαι σκέψεως. Ερμο. τίνος τοῦτο; Λυ. κριτικῆς τινος ὦ θαυμάσιε, καὶ ἐξεταστικῆς ἀκριβοῦς, καὶ νοῦ ὀξέος, καὶ ἀληθείας ἀκριβοῦς, καὶ ἀδεκάστου, οἵαν χρὴ εἶναι τὸν τῶν τηλικούτων δικάσοντα. ἢ μάτην ἂν ἅπαξ ἐσκεμμένα εἴη. ἀπείρατον δ' ἂν φησι καὶ τὸν τοιοῦτον χρόνον ὀλίγον, καὶ προθέμενον ἅπαντα, εἰς μέσον αἱρεῖσθαι ἀμελοῦντα, καὶ βραδύνοντα, πολλάκις ἐπισκοποῦντα, μήτε ἡλικίαν ὀλίγον ἐκεῖνον, μήτε σχῆμα, ἢ δόξαν ἐπὶ σοφίᾳ αἰδούμενον, ἀλλὰ κρίνοντα; Ἀρεοπαγίτας αὐτὸ ποιοῦντα, ὅτι ἐγὼ μὲν, πρὸ ὀκτὼ τοῖς μαθήμασι, σὺ δ' ἀλιγώρησας ἑαυτοῦ, τηλικοῦτος ὤν. Λυ. οἶσθ' ἂν ὁ δράσεις; ἐμοὶ μὲν, ὥσπερ κορυβαντιῶντι, μὴ ἐπισχεῖν τὸν νοῦν, ἀλλ' ἐκληρεῖν. σύφη' ὡς ἔχεις, ἐπιχώρει ἐς τὸ προϋπιὸν τὴν ὁδὸν, καὶ περανεῖς τὰ ἐξ ἀρχῆς σοι δεδογμένα περὶ τούτων. Ερμο. ἀλλ' οὐκ ἐᾷς σὺ βιαίου ὄν αἱρεῖσθαί με, ἵν' μὴ πειραθῶ ἁπάντων. Λυ. [1] καὶ μὲν δὴ εἰδέναι χρὴ, ὡς οὐκ ἂν ποτε ἄλλο εἴποιμι. βίαιον δ' λέγων ἐμὲ, [2] ἀναίτιον δείκεις μοι κἀμὲ τὸν Ποιητὴν αἰτιᾶσθαι αὐτὸν, ἐς ἂν μὴ ἕτερός σοι λόγος συμμαχήσας, ἀφέλῃ τὸ βίαιον, ἠδὲ ἀγάμενον. ἴσθι γάτοι καὶ πρὸ πολλοῦ βιαιότερα φαίη ἂν σοι ὁ λόγος. σύφη' οἰκεῖον παρεῖς, ἐμὲ ἴσως αἰτιάσῃ. Ερ. πρὸ ποῖα; ἀπορῶ γὰρ εἴ τι ἀρρητον παρέλειπται αὐτῷ. Λυ. οὐκ ἱκανὸν εἶναί φησι τὸ πάντα ἰδεῖν, καὶ διεξελθεῖν δι' αὐτῶν, ὡς ἔχειν ἤδη εἰδότα τὸ βέλτιστον, ἀλλ' ἔτι δεῖσθαι σκέψεως. Ερμο. τίνος τοῦτο; Λυ. κριτικῆς τινος ὦ θαυμάσιε, καὶ ἐξεταστικῆς ἀκριβοῦς, καὶ νοῦ ὀξέος, καὶ ἀληθείας ἀκριβοῦς, καὶ ἀδεκάστου, οἵαν χρὴ εἶναι τὸν τῶν τηλικούτων δικάσοντα. ἢ μάτην ἂν ἅπαξ ἐσκεμμένα εἴη. ἀπείρατον δ' ἂν φησι καὶ τὸν τοιοῦτον χρόνον ὀλίγον, καὶ προθέμενον ἅπαντα, εἰς μέσον αἱρεῖσθαι ἀμελοῦντα, καὶ βραδύνοντα, πολλάκις ἐπισκοποῦντα, μήτε ἡλικίαν ὀλίγον ἐκεῖνον, μήτε σχῆμα, ἢ δόξαν ἐπὶ σοφίᾳ αἰδούμενον, ἀλλὰ κρίνοντα; Ἀρεοπαγίτας αὐτὸ ποιοῦντα,

rum, quoniam ego nonnihil in præceptis profeci, tuque te ipsum, ætate tam grandis, negligis. *Lucian.* Scis igitur quid facias? Mihi quidem tanquam insanienti mentem ne advertas, sed delirare sinas: tu verò, ut jam te habes, in via progredere, & quæ ab initio de his decreviisti perage. *Hermot.* At tu in me es adeò violentus, ut nihil eligere sinas, nisi cuncta tentarim. *Lucian.* Atqui me nunquam aliud dicturum, probè scias oportet. Quumque violentum me appellas, videris mihi insontem, juxta Poëtam, incusare, nisi dum altera pro te faciens oratio, quod jam illatum est, auferat à violentia. En tibi etiam violentiora multò proponeret oratio. Sed illa fortè omissa me incusabis. *Hermot.* Qualianam? miror enim si aliquid indictum reliquerit. *Lucian.* Dicit non sufficere omnia vidisse, eaque percurrisse, ut quod est optimum eligere possis: sed re maxima adhuc opus esse. *Hermot.* Quanam illa? *Lucian.* Iudicii quodam acumine, & admirande, & examinandi arte, & mente solerti, & acri atque incorrupto ingenio, quale illud esse debet quod de rebus tantis est judicaturum: aut nequicquam omnia visa fuerint. Ac rei tali non exiguum tempus tribuendum affirmat: omnibusque in medio positis eligendum eum qui differt, & cunctatur, sæpe contemplando, quique non cujusque dicentis ætatem, non habitum, non sapientiæ opinionem reverenter habet, sed Areopagitarum more fa-

1 Καὶ μὲν δὴ εἰδέναι] Καὶ μὴν δὴ εἰδέναι. Marc.
2 Ἀναίτιον δοκεῖς μοι κἀμὲ τὸν ποιητὴν αἰτιᾶσθαι αὐτὸν] Αὖτως. Idem.

1 Τὸν

τω. οἱ δὲ νυκτὶ καὶ σκότῳ δικάζουσιν, ὡς μὴ ἐς τὰς λήξεις, ἀλλ' ἐς τὸ λεχθὲν μόνον βλέποιεν. καὶ τότ' ἤδη ἐξέστω σοι βεβαίως ἐλομένῳ φιλοσοφεῖν. Ερμῆ. μὴ τὸν βίον φῄς. ἐκ γὰρ τούτων, ἐξέσται ἀνθρώπῳ βίον ἐξαρκέσαντι ὡς ἐπὶ πάντων ἐλθεῖν, καὶ ἔτι πρὸ ἀκριβῶς ἐπιδεῖν. καὶ ἐπιδοῦναι, κρῖναι. καὶ κρίναντα, ἐλέσθαι. καὶ ἑλόμενον, φιλοσοφῆσαι. μόνως δὲ δὴ ὅπως εὑρεθήναι φῄς πάλαι τὸ ἄδηλον. Λυ. οὐκοῦν γάρ σοι εἰπεῖν ὦ Ἑρμότιμε, ὅτι οὐδὲ τοῦτό πω ἱκανόν, ἀλλ' ἔτι μοι δοκοῦμεν λεληθέναι ἡμᾶς αὐτούς, οἰόμενοι μή τι εὑρηκέναι βέβαιον. εὐέξαπτος δ' ἐστὶν, ὥσπερ οἱ ἁλιεύοντες πολλάκις καθέντες τὰ δίκτυα, καὶ βάρος τινὸς αἰσθόμενοι, ἀνέλκουσιν, ἰχθῦς πολλοὺς μὲν οὐδὲ ἐλπίζοντες. εἶτα, ἐπιδόντι καμόντι ἀναστῶντες, ἢ λίθος τις ἀνεφάνη τοῦ αὐτοῖς, ἢ κεραμίου, ψάμμου σεσαγμένου, σκόπει μὴ καὶ ἡμεῖς τι τοιοῦτον ἀνεσπάκαμεν. Ερ. ἀ μαντεύῃ τί σοι τὰ δίκτυα ταῦτα βούλεται. ἀπεχνῶς γάρ με σφεδάλλεις αὐτοῖς. Λυ. ἀκοῦσι πειρῶ διεκδῦναι. σὺν Θεῷ δ' οἶδα γοῦν, εἰ καί τις ἄλλος. ἐγὼ γὰρ καὶ ἐπ' ἄπαντας ἔλθωμεν πειρώμενοι, καὶ τοῦτο ἐργασώμεθά ποτε, οὐδέπω οὐδὲ τοῦτο δῆλον ἔσεσθαι νομίζω, εἴ τις ἐξ αὐτῶν ἔχει τὸ ζητούμενον, ἢ πάντες ἀμοίρως ἀγνοοῦσι. Ερμῆ. τί φῄς; οὐδὲ τούτων τις πάντως ἔχει; Λυ. ἄδηλον. ἢ σοὶ ἀλύειν δοκεῖ ἅπαντας ψευδόδοξα, τὰ δ' ἀληθῆ, ἄλλό τι εἶναι παρὰ μηδὲν αὐτῶν πω εὑρημένον; Ερμο. πῶς οἰόν τε; Λυ. ὅτως. ἔστι γὰρ ὁ μὲν ἀληθὴς ἀριθμὸς ἡμῖν, εἶπον. οἷον, κυάμους τις facit: qui noctu & in tenebris indicant, ne dicentes, sed quæ dicuntur, respiciant. Et tunc licebit tibi philo ophari quum certò elegeris. *Hermot.* Post vitam dicis. Ex his enim sequitur nullius hominis vitam satis longam esse posse, ut omnia perlustret, & accuratè singula perspiciat, perspectaque judicet, judicata eligat, delectuque habito philosophetur. Hac enim sola ratione, non alia verum inveniri posse asseris. *Lucian.* Piget me tibi dicere Hermotime, neque hoc sufficere: verùm adhuc videmur nosmet ipsos fallere, quum certi quippiam invenisse putamus, attamen nihil invenimus? quemadmodum piscatores, qui retibus sæpe demissis, perceptoque aliquo pondere, trahunt ut qui se magnam piscium copiam irretivisse sperent. Deinde postquam trahendo delassati fuerint, aut ingens lapis, aut vas arena refertum ipsis apparet. Vide ne nos etiam quippiam hujusmodi traxerimus. *Hermot.* Non intelligo quid ista retia sibi velint: nam me iis planè irretitum tenes. *Lucian.* Ergo da operam ut effugias. Iuvante enim Deo natare scis, si quis etiam alius. Etenim etsi omnes experiendo perlustremus, idque aliquando faciamus, nequaquam planum esse hoc existimo, num quis illorum habeat quod quæritur, an verò similiter omnes ignorent. *Hermot.* Quid ais? an id horum omnino nullus habet? *Lucian.* Non liquet. An tibi videtur fieri non posse ut mentiantur omnes, ipsaque Veritas alia quæpiam res sit, quam eorum nemo invenerit? *Hermot.* Qui potest fieri? *Lucian.* Hoc modo. Sit enim verus nobis numerus, viginti. Exempli cau-

ἔκησιν ἐς τὴν χεῖρα λαβὼν, ἐπικλείσαι μιᾷ, ἐρωτᾶτω δέκα ἀνάς, ὁπόσους εἰσὶν οἱ κύαμοι ἐν τῇ χειρὶ αὐτῷ. οἴσῃ εἰκάζοντες, ὁ μέν, ἑπτά, ὁ δέ, τριάκοντα λεγέτωσαν, ὁ δέ τις, δέκα, ἢ πεντεκαίδεκα. καὶ ἄλως, ἄλλος ἄλλα ἀνὰ ἀριθμόν. ἐνδέχεται μέντοι καὶ κατὰ τύχην ἀνὰ ἀληθοῦσαι. ἢ γάρ; Ερμ. ναί. Λυ. ἐμοὶ μὲν οὐδὲ τοῦτο ἀδύνατον, ἅπαντας ἄλλον ἄλλως ἀριθμεῖν εἰπεῖν, τοὺς ψευδεῖς, καὶ σὲ κἄν ὀκτώ, μηδένα δ' αὐτῶν φάναι, ὅτι εἴκοσιν ὁ ἀνὴρ κυάμους ἔχει. ἢ τί φῄς; Ερμ. σὲ ἀδύναθον. Λυ. κατὰ ταῦτα τοίνυν ἅπαντες μὲν οἱ φιλοσοφοῦντες τὸν εὐδαιμονίαν ζητοῦσι τί ποτέ ἐστι, καὶ λέγουσιν ἄλλο ἄλλό τι αὐτὸν εἶναι. ὁ μέν, ἡδονήν. ὁ δέ, τὸ καλόν. ὁ δέ, ὅσα ἕτερά φασι τοιαῦτα. εἰκὸς μὲν οὖν καὶ τούτων ἕν τι εἶναι τὸ εὐδαιμον. σὲ ἀπεικὸς δὲ καὶ ἄλλό τι παρ' αὐτὰ πάντα. καὶ ἔοικεμὲν ἡμεῖς ἀνάπαλιν ἢ ἐχρῆν, ἀρξάμενοι τὸν δρόμον εὐθὺς τὸ τέλος. ἔδει δ' οἶμαι πρότερον φανερὸν γενέσθαι, ὅτι ἔγνωσται πάντως ἱκανῶς τὸ φιλοσοφοῦντων. εἶτα μὴ τοῦτο, τὸ ἐξῆς ἂν ἦν ζητῆσαι, ὃ πιστέον ἐστίν. Ερμ. ὥσπερ ὦ Λυκῖνε, τοῦτο φῄς ὅτι δεῖ ἂν ἅπασης φιλοσοφίας χωρὶς σκοπεῖν, δεῖ τότε πάντως ἱκανῶς τἀληθὲς εὑρεῖν. Λυ. μὴ ἐμὲ ὦ γαθὲ ἐρώτα, ἀλλὰ σ' αὐτὸν τὸν λόγον αὖθις αὐτόν. καὶ ἴσως ἂν ἀποκρίναιτό σοι ὅτι οὐδέπω, ἐς ἂν ἄδηλον ᾖ εἰ ἔν τι τούτων ἐστίν, ὧν οὗτοι λέγουσιν. Ερμ. οὐδέ ποτε ἄρα ἐξ ὧν σὺ φῄς, εὑρήσομεν, οὐδὲ φιλοσοφήσομεν, ἀλλὰ δήπου ἡμῶν ἰδιώτην τινὰ βίον ζῆν, ἀπο-

sa, fabis viginti in manum sumptis, & conclusis, quispiam decem homines interroget, quot fabas in manu habeat, hi verò conjectantes, alius quidem septem, alius triginta dicat: alius decem aut quindecim, denique alius alium numerum: accidit ut aliquis fortè fortuna verum dicat, nonne? *Hermot.* Ita certè. *Lucian.* Ergo neque hoc impossibile est, ut omnes alii alios numeros dicant, eosque falsos, & qui non sunt: adeò ut nullus eorum dicat virum in manu viginti fabas habere. Tu quid ais? *Hermot.* Impossibile non esse. *Lucian.* Eodem modo quicunque philosophantur quærunt cujusmodi res sit fœlicitas, & alius aliud eam esse dicit: hic quidem voluptatem, ille honestum: alius alia de ipsa comminiscitur. Verisimile igitur est unum quiddam ex illis esse fœlicitatem. Nec est absurdum, præter hæc omnia quiddam aliud esse. Ac nos secus quàm oportet, ante inventum principium ad finem videmur festinare. At opinor, prius oportebat manifestum esse, Veritatem esse cognitam, & omnino esse penes aliquem ex philosophis qui eam norit. Deinde ex ordine quærendum erat, cui sit fides adhibenda. *Hermot.* Itaque hoc asseris Luciane, nos tametsi philosophiam omnem obiverimus, nunquam tamen facultatem nobis paraturos inveniendi veritatem. *Lucian.* Ne me interroges ô bone, quin potiùs istum sermonem: & fortasse respondebit tibi nusquam hoc fore quoad incertum fuerit, num unum quidam illorum sit, de quibus hi verba faciunt. *Hermot.* Proinde nunquam, ut ex tuis dictis colligo, inveniemus, neque operam phi-

ξιόω δ' φιλοσοφεῖν. Λυ. [1] τῦτο ξυμβαίνῃ γε ἐξ ὧν φῄς ἀδύνατον εἶναι φιλοσοφῆσαι, καὶ ἀνάφικτον ἀνθρώπῳ γε ὄντι. ἀξιοῖς γὰρ τ' φιλοσοφήσειν μέλοντα, ἱκανῶς προῆσθαι φιλοσοφίαν τῷ λόγῳ. ἡ δ' ἄρτησις, ὅτῳ σοι ἐδόκει μόνος ἀκριβὴς ἂν γένοιτο, εἰ ἅπασῶν φιλοσοφίας χωρήσαντες, ἱκανοίμεθα τῷ ἀληθεστάτῳ. εἶτα λογιζόμενοι ἐπὶ τῶν ἀριθμῶν, ὁπόσου ἐκάστη ἱκανός ἐστι, ὑπερεξελθόντες, ἀπομηκύνωμεν τὸ προκείμενον ἐς χρόνους ἄλλους, ὡς ὑπερβάντες γένοιτο πλήθει δ' ἐκάστῳ βίῳ. πλούτων δ', καὶ τῦτο αὐτὸ ἂν ἀνενδείαστον ἀποφαίνοις, ἄδηλον εἶναι λέγων, εἴτε εὕρηται πρὸς τ' φιλοσοφοῦντων πάλαι πλήθει, [2] εἴτε καὶ μή. σὺ δ' πῶς Ἑρμότιμε δύναιο ἂν ὑπομνησάμενος εἰπεῖν ὅ, [3] τι εὑρηται πρὸς αὐτῶν; ἐγὼ μέν, ὃν ἂν ὀμόσαιμι. καίτοι πόσα ἄλλα παρεῖδον ἐκὼν σοι, ἐξεπίτηδες μακρὸς καὶ αὐτὸς δοκῶν; Ερμ. τὰ ποῖα; Λυ. ἂν ἀκούεις τ' Στωϊκῶν, ἢ Ἐπικουρείων, ἢ Πλατωνικῶν εἶναι φασκόντων, τὰς μέν, εἰδέναι τὰς λόγους ἱκανῶς, τὰς δ', μή, καίτοι πάλαι ἄλλα πάντων ἀξιοπίστους ὄντας; Ερμ. ἀληθῆ τοῦτο. Λυ. τὸ τοίνυν ἀφικέσθαι τὰς εἰδότας, καὶ ἀφηγώνας, ἀπὸ τ' ἂν εἰδότων μέν, φασκόντων δ', ἄ σοι δοκεῖ πάνυ ἱερῶδες εἶναι; Ερ. καὶ μάλα. Λυ. δῆτα τοίνυν σε, quam cæterùm fide sunt penitus digni? *Hermot.* Vera hæc sunt. *Lucian.* Proinde dijudicare, & dignoscere peritos ab imperitis, semet tamen peritos perhibentibus, nonne tibi prorsus operosum videtur? *Hermot.* Ita sanè. *Lucian.* Oportebit igitur, si Stoi-

philosophiæ dabimus, sed ea abdicata, vitam privatam vivamus oportebit. *Lucian.* Illud quidem accidit quod dicis, non esse promptum philosophiæ incumbere, eamque ab homine comprehendi non posse. Iubes enim ut is qui philosophiæ operam est daturus, optimam primum eligat. Ipsius autem delectus accuratè habendi ratio in hoc solo consistere videtur, si perlustrata omni philosophia, verissimam eligamus. Deinde annorum quoque numerum computando, quantus unicuique perscrutandæ sufficiat, supergressus es, rem in alia sæcula producens, ita ut veritatis inventio præstitutum uniuscujusque vitæ tempus transgrediatur. Postremò, hoc ipsum etiam ambiguum reddis quum dicis esse incertum, num a priscis philosophis inventa sit veritas, nec-ne. Tu verò Hermotime qui posses interposito jurejurando affirmare ab ipsis inventam esse? ego quidem jurare nolim. Quàm multa verò alia prætermitto lubens, quibus indagatione longa esset opus. *Herm.* Quænam illa? *Lucian.* Nonne audis Stoicos, aut Epicureos, aut Platonicos dicentes, hos quidem rerum omnium rationes tenere, illos verò minimè, quan-

1 Τῦτο ξυμβαίνῃ γε] Delenda nota personæ Λυ. Marc.

2 Εἴτε ἐκ μὲ. σὺ δὲ πῶς Ἑρμότιμε] Excidit nota personæ, εἴτε ἐκ μὲ. Λυ. σὺ δὲ πῶς. Idem.

3 Τί εὕρηται πρὸς αὐτῶν; ἐγὼ μέν, ὃν ἂν ὀμόσαιμι, καί τοι πόσα ἄλλα] Excidere nomina personarum, videlicet τί εὕρηται πρὸς αὐτῶν. Ερμο. ἐγὼ μέν, ὃν ἂν ὀμόσαιμι. Λυ. καί τοι πόσα ἄλλα. Idem.

εἰ μέλλεις Στωϊκῶν τὸ ἄριστον εἴσεσθαι, εἰ μὴ ἐπὶ πάντας, ἀλλ' οὖν ἐπὶ τὰς πλείστας αὐτῶν ἐλθεῖν, καὶ πειρᾶσθαι, καὶ τὰ μείζω παρὰ τούτοις διδάσκαλον, γυμνασάμενόν γε πρότερον, καὶ κριτικὸν τὸ τοιοῦτον δύναμιν παρασκευάμενον, ὡς μή σε λάθῃ ὁ χείρων αἱρεθείς. καὶ σὺ μὲν ταῦτα ὅρα, ὅσου δεῖ σε χρόνου, ὃν ἐκὼν παρῆκα, διδοὺς μὴ σὺ ἀγανακτήσῃς. καίτοι τό γε μέγιστόν τε ἅμα, καὶ ἀναγκαιότατον, τοῖς τοιούτοις, λέγω δὴ τοῖς ἀδήλοις τε, καὶ ἀμφιβόλοις, ἓν τοῦτό ἐστιν οἶμαι. καὶ μόνη σοι αὕτη πίστις, καὶ βέβαιος ἐλπὶς ἐπὶ τῷ ἀληθείᾳ τε καὶ εὑρέσει αὐτῆς, ἄλλη ἢ ἡδὺ ἡπροῦν, ἢ τὸ κρίνειν δύνασθαι, καὶ χωρίζειν δοὺς τὰ ἀληθῆ τοῖς ψευδῆ, καὶ ὑπάρχειν σοι καὶ τὰς ἀργυρογνώμονας ἀφεγνώσκειν ἄν, τι δόκιμον, καὶ ἀκίβδηλα, καὶ ἃ παρεκινημμένα, καὶ εἴ ποτε τοιαύτην πρὸ δύναμιν, καὶ τέχνην παρασκευάσῃ, ἧς ἐπὶ τῷ ἐξέτασιν τε λεγομένων· εἰ δὲ μή, εὖ ἴσθι ὡς ὑδὲν κωλύσει σε τῶν ῥηθὲν ἅπαξ ὑφ' ἑκάστου, ἢ γραφῇ παθόντα ἀκηλιθῆναι ὥσπερ τὰ παίδια. μᾶλλον δὲ τῇ ἐπιπεπαιγμένῳ ὕδατι ἔοικας ἔσῃ, ἐφ' ὃ, τι ἂν μέρος ἐλκύσῃ τις ἄκρου τοῦ δακτύλου ἀκολουθεῖν. ἢ καὶ νὴ Δία καλάμῳ τινί, ἐπ' ἄκρῃ τῇ ἐπιφανείᾳ πεφυκότι, καὶ ὡς ἂν τὸ πέσον κομᾶσθαι μέσῳ, κἂν μικρά τις αὔρα ἀφυσήσασα, ἀφελκύσῃ αὐτόν, ὡς εἴ γέ τινα εὕρῃς διδάσκαλον, ὃς ἀπλῶς

Stoicorum optimum es cognituru̇s, si non ad omnes, saltem ad maximam eorum partem accedas, factoque experimento meliorem tibi præceptorem præstituas, qui te priùs exerceat, & de his judicandi facultatem tibi suppeditet, ne nescius deteriorem elegeris. Atqui tu hoc etiam perpende, quantum temporis requirat, quod ultrò prætermisi, veritus ne stomachareris. Quamquam quod maximum simul, & summè necessarium, est in rebus hujusmodi, obscuris inquam, & ambiguis, unum hoc est opinor. Et sola tibi firma, certaque spes consequendæ veritatis relicta est, aliud autem nihil, quàm ut discernere queas & sejungere vera à falsis, utque argentariorum in morem dignoscere possis quæ proba, & syncera, & quæ adulterina. Hanc facultatem tandem consequutus, & artem, conferre te potes ad eorum quæ dicuntur explorationem: sin minus probè scias, nihil prohibiturum quominus ab unoquoque, quod ajunt, nare traharis, & præmonstrata fronde, perinde ut oves sequaris. Vel aquæ potiùs, quæ apponitur mensæ, similis eris: in quamcunque partem te quispiam traxerit, summo digito duceris. Vel per lovem arundini ad fluvialem ripam enatæ, semet ad quemcunque flatum flectenti, quam vel

exigua afflans aura commoverit.

ita si præceptorem invenias, qui ali-

1 Τῷ ὑπεπαιγμένῳ] Hoc est τῷ ὑπὸ τῆς ἐπιχεομένου ὕδατος, ὃ ἐπὶ τῷ ἰσορροπίᾳ ἐστὶ τοῦ ἀπαίρειν τὸ ἔμπροσθεν τῆς ζυγὸς μέρος, ἐπὶ τῷ ὑπεναντίας ἐπιφανείας ἐπιφερομένης τῷ δακτύλῳ ὀχεσθαι αὐτὸ φιλεῖ ἐπιόν, μητῆς φύσεως ὑπαρχον, ἐπὶ ἀτρεμεῖν μὴ πεφυκός. Cætera usque ad pag. 560. crebræ sunt repetitiones comparationum quæ passim alibi. *Bourd.*

1 Εἰς

δείξεως πέρι. καὶ τὸ τῶ ἀμφισβητουμένων ἀφελέσθαι, τέχνῃ πικὰ οἰδὼς, διδάξειέ σε, παύσῃ δηλαδὴ πραγμάτα ἔχων. αὐτίκα γάρ σοι τὸ βέλτιστον φανεῖται, καὶ τάληθὲς ὑπαχθὲν τῇ ἀποδεικτικῇ ταύτῃ τέχνῃ, καὶ τὸ ψεῦδος ἐλεγχθήσεται. καὶ σὺ βεβαίως ἐλόμενος, καὶ κρίνας, φιλοσοφήσεις. καὶ τὸν τρισόλβιον εὐδαιμονίαν κτησάμενος, βιώσῃ μετ' αὐτῆς, ἅπαντα συνηδόμενα ἔχων τὰ ἀγαθά. Ερ. Εὖγε ὦ Λυκῖνε. πολὺ γὰρ τῶν ἀμείνω, καὶ ἐλπίδος ἐμοὶ μείζω λέγεις, καὶ ζητητέον ὡς ἔοικεν ἡμῖν ἀνήρ τις τοιοῦτος, ἀφγωστικός τε, καὶ ἀφελεπικὸς ποιῆσαι ἡμᾶς. καὶ τὸ μέγιστον, ἀποδεικτικός. ὡς τά γε μὴ ταῦτα, ῥᾴδια ἤδη, καὶ ἀπραγμόνα, καὶ ὃ πολλῆς ἀφαιρεθῆς δύμενα. καὶ ἔγωγε ἤδη χάριν οἶδά σοι, ἐξευρόντι σωτηρίάν τινα τοιαύτην ἡμῖν, καὶ ἀρίστην ὁδόν. Λυ. καὶ μὰ ἐγὼ ἔμπα χάριν ἂν μοι ἔθετο εἰκότως. ἐγὼ γὰρ σοι ἐξεύρηκὼς ἔδοξα, ὡς ἐγγυτέρω σε ποιήσων τῆς ἐλπίδος. τὸ δ', πολὺ πορρωτέρω γεγόναμεν, ἢ πρότερον ἦμεν. καὶ καὶ τὰς παραγιγνομένας, πολλὰ μοχθήσαντες, ὁμοίως ἰσμεν. Ερμ. πῶς τοῦτο φῄς; πάνυ γάρ τι λυπηρόν τι, καὶ δύσελπι ἐρεῖν ἔοικας. Λυ. ὅτι ὦ ἑταῖρε, κἂν εὕρωμεν ὑπολυόμενόν τινα εἰδέναι τε ἀποδεῖξαι, καὶ ἄλλον διδάξειν, οὐκ αὐτίκα οἰμαι πιστεύσομεν αὐτῷ, ἀλλά τινα ζητήσομεν τὸν κρίνειν δυνάμενον, εἰ ἀληθῆ ὁ ἀνὴρ λέγει. κἂν τοῦτο εὑρήσομεν, ἄδηλον ἔτι ἡμῖν, εἰ ὁ ἐπιγνώμων ὄντως οἶδε ἀφγνώσκειν τὸν ὀρθῶς κρινοῦντα, ἢ μή. καὶ ἐπ' aliquam artem calleat, qua demonſtrationes, & dubiorum dijudicandorum rationem te doceat, negotia nimirum habere deſines. Siquidem quod eſt optimum illico tibi comparebit, ipſaque veritas adducta arte illa demonſtrativa, atque mendacium deprehendetur: tuque certo delectu habito, & firmo adhibito judicio philoſophaberis: & ter optabilem fœlicitatem aſſecutus, cum ipſa ſimul omnia bona poſſidens vitam exiges. *Hermot.* Euge Luciane. Nam longè meliora hæc ſunt quæ dicis, & ſpem non mediocrem præ ſe ferunt. Et quærendus videtur nobis hujuſcemodi vir, qui nos dignoſcendi, & diſtinguendi, quodque maximum eſt, demonſtrandi facultate inſtruat, ita ut hæc poſtea facilia, nec operoſa ſint, nec multæ exercitationis indiga. Atque ego tibi gratiam habeo, quòd compendiariam hanc & optimam viam nobis commentus ſis. *Lucian.* Atqui nullo jure mihi gratiam habeas: neque enim tibi quicquam meo marte inventum commonſtravi, quo te ſpei propiùs admoverim. Sed longè quàm antea remotiores ſumus: utque vulgo fertur, exhauſto labore multo, eodem in ſtatu conſiſtimus. *Hermot.* Qui hoc dicis? Nam triſte quiddam, vixque ſperandum dicturus videris. *Lucian.* Quòd ô amice, quanvis inveniamus aliquem qui ſe & demonſtrationem ſcire, eamque alium docere velle profiteatur, non ſtatim ipſi fidem ut puto habebimus, ſed quæremus aliquem qui judicare queat, an vera loquatur ille. Ac quanvis hunc comparaverimus, nondum liquet num explorator iſte norit dignoſcere rectè judicaturum, nec-ne. Et in hunc,

αὐτὸν αὖθις τοῦτον, ἄλλου ἐπιγνώμονος οἶμαι δεῖ. ἡμεῖς γὰρ πόθεν ἂν εἰδείημεν ἀφελέσθαι τὸ ἄχθος κελεύειν δυνάμενον; ὁρᾷς ὅποι τοῦτο ἀποτείνει, καὶ ὡς ἀπόρρητόν τι γίγνεται, ἔσθ' ὅτε, καὶ κεχλημένον μὴ δυνάμενον; ἐπὶ γὰρ τὰς ἀποδείξεις αὐτὰς, ὁπόσας οἷόν τε εὑρίσκειν, ἀμφισβητουμένας ὄψει, καὶ μηδὲν ἐχούσας βέβαιον. οἱ γοῦν πολῖται αὐτῶν, δι' ἄλλων ἀμφισβητουμένων πίστεων ἢ μαχῶν βιάζονται εἰδέναι. οἱ δὲ, τοῖς πάνυ ἀσθενέσι τὰ ἀφανέστατα κατασκευάζουσι, καὶ δεῖν αὐτοῖς κρατεῖν ἀποδείξεις αὐτῶν εἶναι φάσκουσιν. ὥσπερ εἴ τις οἴοιτο ἀποδείξειν εἶναι θεὸς, ὅτι βωμοὶ αὐτῶν ὄντες φαίνοιντο. ὥστε ὦ Ἑρμότιμε, σὺν οἷσί ὅπως κατέχῃ οἱ ἐν κύκλῳ ἥκοντες, ἐπὶ τὸν αὐτὸν ἔρχομεν, καὶ ἀπορίαν ἐπανειλήφαμεν. Ερμ. οἷά με ἐργάσαιο ὦ Λυκῖνε, ἄνθρακάς μοι τὸν θησαυρὸν ἀποφήνας, καὶ ὡς ἔοικεν, ἀπολεῖται μοι τὰ τοσαῦτα ἔτη, καὶ ὁ πάμπολυς ὁ πολύς. Λυ. ἀλλ' ὦ Ἑρμότιμε, πολὺ ἔλαττον ἀνιάσῃ, ἐὰν συνοήσῃς ὅτι ὁ μὲν ἐξ ἡμέρας τὴν ἐλπιζόντων ἀγαθῶν, ἀλλὰ πάντας ὡς ἔπος εἰπεῖν, ὥσπερ ὄναρ σκιᾶς μόχθους τινὰς οἱ φιλοσοφοῦντες. ἢ τίς ἄρα σὺ καὶ δεῖ σὲ μόνον ἀπάντων χορῆσαι, ὃν ἐγὼ; ὅπως ἀλύσαιμι καὶ αὐτὸς λέγεις εἶναι. νῦν δὲ, ἐμοὶ μοι δοκεῖς ποιεῖν, ὥσπερ εἴ τις δακρύοι, καὶ αἰτιῷτο τὸν τυχόν, ὅτι μὴ δύναιτο ἀνελθεῖν ἐς τὸ ὄρυγμα, ἢ ὅτι μὴ βύθιον τὸ βόθρος εἰς τὸν γαλατᾶν, ἢ ὅτι μὴ ἐκ Σικελίας ἐς Κύπρον ἀναδύσεται, ἢ ὅτι μὴ ὀξὺς πτίλος αἴρεται ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος, [1] εἰς Ἰνδὸς πτελεῖ.

hunc, alio exploratore rursum opus esse puto. Nos enim undenam discernere possemus eum qui optima potest judicare? Vides-ne quò usque protendatur, & ut immensum fiat, suspenso esse animo, & non posse comprehendere, siquidem ipsas etiam demonstrationes, quotquot inveniuntur, controversas videbis, nihilque certi habere. Nam harum plurimæ per alia dubia persuadere nos cogunt scire: aliæ obscurissima manifestis conjungentes, quæ nihil commune cum ipsis habent, demonstrationes eorum esse affirmant. Veluti si quis putaret se demonstraturum esse Deos, quia illis structæ aræ cernuntur. Itaque Hermotime, nescio quomodo, ut qui in circulo currunt, ad principium ipsum, eandemque dubitationem redivimus. *Herm.* Qua me affecisti injuria Luciane, carbones mihi pro thesauro commonstrans. Vtque verisimile est, tot anni, tantumque laboris mihi peribit. *Lucian.* At multò minùs mœrebis, Hermotime, si cogitaris te non solùm speratis bonis excludi, sed omnes ut ita dicam, philosophos de asini umbra dimicatores. Numquis ea omnia quæ dixi, obire posset? Id quod ipse etiam fieri non posse confiteris. Nunc autem mihi videris idem facere, ac siquis fleret, & fortunam incusaret, quòd in cœlum ascendere non posset, vel quòd urinando in mare ingressus, à Sicilia in Cyprum delatus non emergeret: vel quòd tanquam volucris in sublime sublatus uno die à Græcia ad Indos non devolaret. Cau-

[1] Εἰς Ἰνδὸς πτελεῖ] Εἰς Ἰνδὸς πτᾶν, pro πτελεῖν τὴν ὁδὸν. Sic Thucydides: Εἰς Φάρσαλον ἐτέλεσεν. id est, Pharsalum pervenit. *Menagius.*

1 Κε-

τὸ δ' αἴτιον ἡ λύπης, ὅτι ἠλπικὼς οἴμοι, ἢ ὄναρ ποτὲ ἰδὼν τοιοῦτον, ἢ αὐτὸς αὐτῷ ἀναπλάσας, εἰ πρότερον ἐξετάσας εἰ ἐφικτὰ ὤρεγε, καὶ τὴν ἀνθρώπου φύσιν. καὶ δὴ καὶ σὺ ὦ ἑταῖρε, πολλὰ καὶ θαυμαστὰ ὀνειροπολοῦντα νυξὶ καὶ λόγῳ, ἀπὸ δ' ὕπνου σκληρῶς ἐποίησεν. εἶτα ἀρχὴν αὐτῷ, ἔτι μόλις τὰς ὀφθαλμὰς ἀνοίγων, καὶ τὸ ὕπνου ἡδὺ ἀποπειρώμενος ὑφ' ἡδονῆς ὧν ἐώρας; πάσχουσι δ' αὐτὸ καὶ οἱ τὴν [1] κενὴν μακαριαν ἐωνῆς ἀναπλάττοντες, ὡς μεστὴν πλούτου εἶναι αὐτῆς, καὶ θησαυρὸς ἀνορύττειν, καὶ βασιλεύειν, καὶ τἄλλα εὐδαιμονεῖν, οἷα πολλὰ ἡ Θεὸς σκαίνη ῥαδιουργεῖ, ἡ Εὐχὴ μεγαλοδώρου ἄσα, καὶ ὡς ἂν ἐθέλῃ ἁπλέγασα, κἂν πρίνος ᾖ λίθῳ τὸ μεγέθος, καὶ ὅση ὅλα χρυσοῦ λύσεσκεν. ὡς πίνων τῶν συνοικούντων αὐτῇ ὁ παῖς ἀποστλίβῃ, ἐρωτᾷ τὸ ἀναγκαῖον, οἷον, ὄψον ἄρτος ὠνητέον, ἢ ὅ, τι ἡ φαγὸν ἀπὸ τοῦ ἀπαιτοῦντος τὸν οἰκιον, ὃν πολλὰ ἀπειλοῦντα, ἄπορος ἀγανακτοῦσιν, ὡς ὑπὸ δ' ἐρημίης καὶ πενιχλήσαντα ἀφαιρεῖσθαι ἅπαντα σκεύεα τὰ ἔνδοθεν. καὶ ὀλίγου δεῖν τὴν ῥῖνα δ' παιδὸς ἀπτᾶσθαι. ἀλλὰ σὺ ὦ φιλότης, μὴ παιδὸς αὐτὸ ἀπὸ ἐμὲ, εἴ σε θησαυρὸς ἀνορύττειν, καὶ πετάλουν, καὶ πένας σὺν οἰκέας ὑπερφυεῖς σὺν οἶν, καὶ ἵππους ἐλπίδας ἀνιφίκτους ἐλπίζοντα,

Causa autem hujus tristitiæ ea est, quòd hoc speraverat, cùm tale quid olim vel in somnis vidisset, vel ipse sibi finxisset, nec priùs perquisivisset an ea optaret quæ consequi posset, & quæ cum hominis natura convenirent. Te verò amice, multa & admiranda versantem in somniis, ubi te pupugit hæc oratio, è somno exilire fecit. Deinde succensesipsi, vix adhuc oculos aperiens, nec facilè somnum excutiens præ voluptate eorum quæ vidisti. Idem accidit iis qui beatitatem inanem sibi confingunt, si interea dum ditescunt, & thesauros effodiunt, & reges agunt, & in cæteris fœlices sunt (qualia multa Dea illa Euche, hoc est, Votum facilè operatur, donis magnificum, nullaque in re contradicens, sive quis velit fieri volucer, sive colossea magnitudine conspicuus, sive montes toros aureos invenire) Si igitur hæc illis animo versantibus, veniat puer qui necessariarum rerum aliquid postulet, velut unde panis sit emendus, vel quid respondendum ei qui mercedem conductæ domus jamdudum expectans reposcit, ita stomachantur, ac si qui interrogavit, & interpellavit omnibus illis bonis ipsos privasset: ac parum abest quin pueri nasum mordicus avellant. Verùm, amice, ne eo sis animo erga me, si te effodientem thesauros, & volantem, & eximias cogitationes concipientem, & quæ nequeas assequi sperantem, ego

1 Κενὴ μακαριαν] Sic in Diologo Navig. seu Vot. Talis autem illa est qualis fœlicitas Micylli in Gallo ἃ ἐγὼ οὐκ ὤπτας ἐγκωμιάζω, παιδιὰ τοῖς ὀνειροπόλοις ἐμπεσοῦσα τὰ εἰς τρυφὴν καὶ βιωτικὴν, κενὴ, ὅτι μηδὲν ἴσως ἔχει καὶ βίαιον, quæ omnia rectè interpretatur Gregor. Nazianzen. qui (ut alibi dixi) totus est in Luciano. *Bourd.*

2 Hip-

φίλος οὖν, ὦ Τυρρηνίδιον διὰ παντὸς ἔβιν, ὀνείρου ἡδεῖ μέ ἴσως, ἀτὰρ ὀνείρου γε συνοίσε. Διανασταίσε ἦν, ἀξιῶ πρᾶττειν τι τῶν ἀναγκαίων. καὶ ὅ σε ἀναπίμψαι ἐς τὸ λοιπὸν ἔβιν, τὰ καινὰ ταῦτα φρονεῖσε. ἐπεὶ, ὃ γε νῦν ἔπραττες, καὶ ἐπινόεις ὑδὲν τῶν Ἱπποκενταύρων, καὶ Χιμαιρῶν, καὶ Γοργόνων ἀμφίρρυ. καὶ ὅσα ἄλλα ὀνειρεγί, καὶ ποιηταὶ, καὶ γραφεῖς ἐλεύθεροι ὄντες, ἀναπλάττουσιν, ὥστε γλυκύμυθα πώποτε, ὥστε γλαφυρὰ δυνάμενα. καὶ ὅμως ὁ πολὺς λεὼς πιστεύουσιν αὐτοῖς, καὶ κηλεῖται ὁρῶντες, ἢ ἀκούοντες τὰ τοιαῦτα, ἀμφὶ τὸ ξένον, καὶ ἀλλόκοσον εἶναι. καὶ σὺ δὴ μυθοποιεῖς ἀνθρώπους, ὡς ἔστι τις γυνὴ ὑπερφυὴς τὸ κάλλος, ὑπὲρ τὰς Χάριτας αὐτὰς, ἢ τὴν Οὐρανίαν εἶναι, μὴ πρότερον ἐξετάσας εἰ ἀληθῆ λέγει, καὶ εἴ ἔστι που τῆς γῆς ἡ ἄνθρωπος αὕτη, ἥτις δύνοις, ὥσπερ φασὶ τὴν Μήδειαν, ἐξ ὀνείρατος ἐρασθῆναι ἔβιν τινός. ὃ δὴ μάλιστα σε πρὸς τὸ ἔρωτα ἐπηγάγετο, καὶ τὰς ἄλλας δύο, ὁπόσαι ἔβιν αὐτῷ σοι εἰδώλια ἐρῶσι, τοῦτο ᾠήθης μοι εἰκάζοντι φαίνεσθαι, τὸ τὸ λέγειν ἐκεῖνον πρὸς τὰ γυναῖκας, ἐπείπερ ἐπιστεύθη τὸ πρῶτον, ὅτι ἀληθῆ λέγει, ἀκόλουθα ἐπάγειν. εἰς τοῦτο γὰρ ἐκπρέπει μόνον, καὶ ἀφαιρεῖται ἅπαν τὸ ῥινὸς, ἐπείπερ ἅπαξ τὸν πρώτιστον λαβὼν ἐπεδίκασε αὐτῷ, καὶ ἤδη ἐπὶ τῷ ἀγαπωμένῳ, δι' ἧς ἐλέγχου ἀφεῖται ὁδός. ῥᾴδια γὰρ οἶμαι τὰ μὴ ταῦτα.

ego tuus amicus, non permisi te per omnem vitam, cum somnio, fortè quidem jucundo, sed tamen somnio conversari: sed volo ut experrectus res agas quæ ex usu sunt, & quæ te communia cogitantem per reliquum vitæ spatium comitentur. Siquidem quod modò faciebas, & mente versabas, nihil ab [1] Hippocentauris, & Chimæris, & Gorgonibus differt: nec ab aliis quæ somnia, quæ poëtæ, quæ pictores liberi confingunt, quæ nec fuerunt unquam, nec esse possunt: quibus tamen vulgus credit, talibusque visis vel auditis demulcetur, quia nova sunt & monstrosa. Et tu audito quopiam fabulatore qui dicat esse mulierem aliquam insigniter formosam, Gratiis ipsis, & Vrania formosiorem, priùs quàm expenderis an vera dicat, & an sit uspiam gentium hæc mulier, amore statim captus es, ut perhibent Medeam ex solo somnio exarsisse in Iasonis amorem. Quod autem te potissimum ad amorem illexit, aliosque quotquot illius simulachri tecum amore inflammantur, hoc fuit ut mihi conjicienti videtur, quòd qui de muliere verba faciebat, siquidem creditus est primùm vera dixisse, consentanea orationi inducebat. In id enim solum intenti eratis, ideoque vos naso trahebat postquam semel primam ansam ipsi tradidistis, & ad dilectam ducebat eo [illegible]cebat. Facilia enim ut puto quæ poste

1 *Hippocentauris* [illegible] fernum vestib[illegible] Lucret. lib[illegible]

2 H[illegible]

καὶ ἐδεῖς ὑμῶν ἐπ ἐπιστροφόμενος εἰς τὸν εἴσοδον, ἐξήτασεν εἰ ἀληθὴς ἐστ, καὶ εἰ μὴ ἔλαθε, καθ' ὧν οὐκ ἐχρῶν εἰσελθών, ἀλλ' ἠκολούθει τοῖς τ' ἀρχαιοτέροις ἴχνεσι, καθατρεῖ τὰ ἀρχαῖα ὡσὶς τ αὐτῶν ἡγούμενον, δέον ἐπὶ τῇ εἰσόδῳ, καὶ κῦρ τὸν ἀρχὴν σκέψασθ, εἰ ἐστ εἰσιτητέον. ὃ δέ φημι, σαφέστερον ἴσως μᾶλλον, ἢν τ τοιοῦτον ὁμοῖον ἀφεῖς παράσῃ αὐτῷ. λέγω γάρ τιν τ μεγαλοτόλμων τούτων ποιητῶν, ὡς ἔθελοιτ' ποτ τρικέφαλον, καὶ ἐξάχειρ ἄνθρωπον, ἂν τοιοῦτον τὸν τὰ ἀπραγμόνως ἀποδεῖξαι, μηδ' ἐξετάσας εἰ δυνατὸν, ἀλλὰ πιστεύσας, εὐθὺς ἀκολούθως ἂν ἐπάγοι καὶ τὰ λοιπὰ, ὡς καὶ ὀφθαλμοὺς ὁ αὐτὸς εἴχειν ἓξ, καὶ ὦτα ἓξ, καὶ φωνὰς τρεῖς ἅμα φθέγγ, καὶ ἅδοι ἀφ' τριῶν στομάτων, καὶ δακτύλους τριάκοντα ἑκάτερον εἶχεν, ὥσπερ ἑκατὸν ἡμῶν δέκα εἰσὶν ἀμφοτέραις χερσί. καὶ εἰ πολεμεῖν δέοι, αἱ τρεῖς μὲν χεῖρες ἐκράτουν, πέλτην, ἢ ῥόπαλον, ἢ ἀσπίδα εἶχεν. αἱ τρεῖς δ', ἡ μὲν, πέλεκιν κατέφερεν. ἡ δ', λόγχην ἀφίει. ἡ δ', τῷ ξίφει ἐχρῆτο. καὶ πῶς ἔτ ἂν ἀπιστήσειε τοῦτο λέγοντι αὐτῷ; ἀκόλουθα γὰρ τῇ δόξῃ, τοῖς ἐχρῶν εὐθὺ σκοπεῖν, εἴπερ δεκτέα, καὶ εἰ συγχωρητέα ἅπαντα ἔχειν. ὡς δ' ἅπαξ ὁμοίως ἅπαντα δοκεῖ, ἐπιῤῥεῖ τὰ λοιπὰ, καὶ ἅπερ φησί. καὶ τὸ ἀπιστεῖν αὐτοῖς οὐκ ἔτ ῥᾴδιον, ἐπεὶπερ ἀκόλουθα, καὶ ὁμοιά ἐστ τῇ συγχωρηθείσῃ δόξῃ, ἅπαξ καὶ ὑμεῖς πάσχετε. τοῦτο γὰρ δὴ ἔοικ καὶ σοφίσμασι, [illegible] τὸν κῦρ τῶν ἔ[illegible] ὑμῖν ἔχ[illegible]

ex vobis ad ingreſſum converſus inquirebat, num eſſet verus, & an per oblivionem ingreſſus eſſet eam viam quam devitare oportebat. Verùm præeuntium veſtigiis inſiſtebat, ſequendo ut oves præcedentem paſtorem, cùm æquum fuiſſet ſtatim in aditu perpendere numquid erat ingrediendum. Clarius autem intelliges quod dico, ſi tale quiddam non abſimile compares cum ipſo. Nam ſi aliquis ex poëtis illis ſummè audacibus dicat olim fuiſſe tricipitem quendam, & ſenis manibus inſtructum hominem: tuque hæc primùm nullo negocio admiſeris, & prius credideris, quàm exploraveris an id fieri poſſit: pari ratione reliqua etiam inferet, eum ſcilicet ſex etiam oculos, & ſex aures habuiſſe, treſque ſimul voces emiſiſſe, triplicique ore comediſſe, & digitos triginta, non ut noſtrum unuſquiſque in ambabus manibus decem habuiſſe, & ſi bellandum eſſet, tres manus ſingulas, peltam, parmam Perſicam, aut clypeum tenuiſſe: tres verò, hanc quidem ſecurim incuſſiſſe, illam verò haſtam vibraſſe, aliam autem gladio uſam fuiſſe. Ecquis ipſi hæc dicenti non crederet? Nam cum ſi initio conveniunt, quod protinus erat conſiderandum, an admittendum, [illegible] ncedendum eſſet ita ſe h[illegible]d ſi ſemel illa con- co[illegible]unt reliqua, nec ſ[illegible]m. Nec jam fa- [illegible]llis denegare, ſi- [illegible]anea ſunt & ſimi- vo[illegible]nt. Tantus enim as, [illegible] quomodo ſe ha- off[illegible]diamini rerum con-

ſe-

τηλικῦτος ἀληθόμενοι. οὐκ οἰσθ' ὅτι ἐνίοτε οἱ πρὸ γήρους ἂν ἀκριβῶς ἢ αὐτῶν, καὶ ψεῦδος ἦν. οἷον. εἴ τις λέγοι τὰ δὶς πέντε, ἑπτὰ εἶναι. καὶ σὺ πιστεύσειας αὐτῷ, μὴ ἀριθμήσας ἐπὶ σαυτοῦ. ἐπιδεῖξαι δηλαδή, ὅτι καὶ τετράκις πέντε. πεσαρεσκαιδέκα πάντως ἐστί. καὶ μέχρις ἂν ἔτι ἐθέλησον, οὕτω καὶ ἡ γεωμετρία ποιεῖ. καὶκεῖνα γὰρ τοὺς ἐν ἀρχῇ, ἀλλόκοτά τινα αἰτήματα αἰτήσασα, καὶ συγχωρηθῆναι αὐτῇ ἀξιώσασα, εἶθ' ὑποθέσεις δυνάμεις, σημεῖα τινα ἀμερῆ, καὶ γραμμὰς ἀπλατεῖς, καὶ τὰ τοιαῦτα, ἐπὶ σαθροῖς οὕτω θεμελίοις τὰς εἰκοδομὰς τὰ τοιαῦτα, καὶ ἀξιοῖ εἰς ἀπόδειξιν ἀληθῆ λέγειν, ἀπὸ ψεύδους τὴν ἀρχὴν ὁρμωμένη. κἂν τοιαῦτα τοίνυν καὶ ὑμεῖς δόντες οἷς ἐρωτᾶτε τὴν παραίρεσιν ἐκείνης, πιστεύσετε οἷς ἐρῶ. καὶ γνώσεσθε τὴν ἀληθείας αὐτῶν τῷ ἀκριβεῖ ψευδεῖς εἶναι, ψεῦδη ὄντα. εἶπε οἱ μὲ ὑμῶν, συναποθνήσκουσι τοῖς ἐλπίσι, πρὶν ἰδεῖν τἀληθές, καὶ πεπεγωνίαν τὴν ἐξαπατησάντων σοφίαν. οἱ δ', κἂν αἰσθωνται ἐξηπατημένοι, ὑψίποτε γάρ εἰσιν ἤδη γεγονότες, ὀκνήσουσι ἀναστρέφειν, αἰδούμενοι εἰ δεήσει τηλικῦτοι αὐτοὺς ὄντας ἐξομολογήσασθαι, ὅτι παρήγμεθα παίδων ἔχοντες, καὶ συνίεσαν. ὥστε ἐμμένουσι τοῖς αὐτοῖς, ὑπ' αἰσχύνης, καὶ ἐπαινοῦσι τὰ παρόντα. καὶ ὑπόσους ἂν δύνωνται, παρτρέπουσιν ἐπὶ τὰ αὐτά, ὡς ἂν μὴ μόνοι ἐξηπατημένοι ὦσιν, ἀλλ' ἔχωσι παραμυθίαν τὸ καὶ πολλοὺς καὶ ἄλλους τὰ ὅμοια παθεῖν αὐτοῖς. καὶ γὰρ αὖ κἀκεῖνο ὁρῶσιν, ὅτι καὶ τἀληθῆς ἅπασιν, οὐκ ἴσ' σημοὶ, ὥσπερ τῶν καὶ ὑπὲρ τοὺς πολλοὺς δόξασι, καὶ τιμῶσιν ὁμοίως. οὐκ ἂν δὴ

sequentia pertracti: nec in mentem veniat, an falsum etiam sit quod priori est consentaneum. Veluti, siquis dicat, bis quinque septem esse, & credas ipsi, non facta apud te supputatione: inferet etiam quater quinque quatuordecim omnino esse: quod quidem faciet quousque libuerit: qualia etiam admirabilis geometria facit. Illa enim iis qui artem exordiuntur, absurda quædam postulata proponens, eaque sibi concedi volens, quanquam consistere nequeunt, individua puncta, latitudinem non habentes lineas, & id genus alia putridis super fundamentis ædificat, cumque à falso principio exordiatur, vera tamen ad faciendam demonstrationem vult dicere. Haud secus etiam vos datis uniuscujusque sectæ principiis, iis quæ inde sequuntur fidem habetis, & eorum consequentiam, etsi falsam, veritatis indicium esse existimatis. Tum pars vestrum conceptis spebus immoriuntur, antequam veritatem viderint, & impostores illos cognoverint: pars verò quanvis se deceptos sentiant tandem ad senium jam provecti regredi metuunt, cùm pudeat ipsos id ætatis confiteri, se puerilibus negociis occupari, non intellexisse. Proinde in iisdem studiis præ pudore perseverant, & præsentem conditionem laudant: & quoscunque possunt ad eadem hortantur, ne soli sint decepti, sed hoc solatii habeant: quòd multi etiam alii communibus secum malis conflictantur. Etenim id vident, fore ut si verum fatentur, non amplius ut nunc, & supra plebe[illegible] di viderentur, & simili honore afficerentur.

ἠκόντες εἴποιεν εἰδότες ἀφ' οἵων ἀπεστόντες, ὅμοιοι ὄντες ἀλλοις δόξουσιν. ὀλίγοις δ' ἂν πάνυ τοῦτο γένοιτο, ὑπ' ἀνδρείας τολμῶσι λέγειν, ὅτι ἐξηπατῆσθαι, καὶ τοὺς ἄλλους ἀπατᾶν, καὶ ὁμοίως πεφυκέναι. εἰ δέ τις ἄρα τοιούτου τοῦτο γένοιτο, φιλαλήθη τε καὶ φίλον τοιοῦτον, καὶ χρηστὸν, καὶ δίκαιον. καὶ εἰ βούλει, φιλόσοφον. ἐγὼ γὰρ ἂν φρονήσαιμι τοῦτον μόνον καὶ ὀνόμαζον. οἱ δ' ἄλλοι, ἃ μὲν ἴσασιν οὐ φθονοῦσιν εἰδέναι, [1] ἃ δὲ ἴσασιν, ἀποκρύπτονται ὑπὸ δειλίας, καὶ αἰσχύνης, καὶ τοῦ προπεπῶσθαι βούλεσθαι. καίτοι πῶς τὰ Ἀθήναια, ἅπαντα μὲν ἃ ἔφην, ἐσοπτρίσασθαι, αὐτὸν καλοῦντος, [2] καὶ λήθης τῆς ἐκ αὐτῶν, ὥσπερ τῆς ἐπὶ Εὐκλείδου ἄρχοντος πραχθέντων. κατοπτρίσασθαι δὲ ταύτην φιλοσοφίαν ἀρθῆναι εἰς Στοϊκῶν, ἄλλως δὲ μηδ' ἠλπικέναι, ἐλπίσαμεν εἰ ἔφικτον αὐτὴν, καὶ δυνατὸν ἐστιν. ἢ μᾶλλον κρίνουσιν, ὁπόσοι ἐφίενται αὐτῆς. τὰς μὲν γὰρ ὑπαγορεύσεις ἀκούσαντας μακρὰς ἴσως, ἴσως δὲ βραχείας ἀκούσαντας οἱ ἐς τὸ ἀκροᾶσθαι ἐλθόντες. μόνος γὰρ τούτους παῦσαι συλλαβοῦσας ἔξεστι τὰς τοῦ ὄντος ἀγαθάς. τὸ μὲν ταῦτα δὲ, σὺ ἄμεινον εἰδείης, εἴ τινι σὺ τετύχηκας Στοϊκῷ τοιούτῳ, [3] καὶ Στοϊκῶν τῷ ἄκρῳ, οἵῳ μήτε λυ-

fateantur, cùm non sint nescii fore ut si his rebus excidissent, similes aliis censerentur. In perpaucos autem incidas, qui præ fortitudine audeant confiteri sibi impositum fuisse, alioſque dehortentur, qui similia experiuntur. Quòd siquem ejusmodi virum nanciscaris, hunc veritatis amantem, & bonum, & justum, & si velis philosophum appella. Huic enim soli appellationem illam non invidero. Cæteri verò, vel nihil veri sciunt, scire putantes, vel si sciant, id metus aut pudoris causa occultant, & quia volunt aliis honore præferri. Porrò, per Minervam, quæcunque disputavi, missa faciamus hoc ipso loco abjecta, & eorum inducatur oblivio, qualis fuit rerum ante Euclidem ducem gestarum. Ponamus autem rectam esse præ omnibus hanc Stoicorum philosophiam, & dispiciamus numquis eam adipisci queat, vel num frustra laborent quicunque ejus consequendæ desiderio flagrant. Etenim promissiones admirandas audio, quando qui summum fastigium attigerint, fœlicitate potientur. Solos nimirum illos bonis simul omnibus haud dubiè potituros. Sed enim quod dicam deinceps, meliùs ipse noris, si quem nactus fueris istiusmodi Stoicum & inter Stoicos summum, qui posset nec mœ-

1 Ἃ δὲ ἴσασιν] Angl. εἰδότες. Bourd.

2 Καὶ λήθης τῆς ἐκ αὐτῶν, ὥσπερ τῆς ἐπὶ Εὐκλείδου ἄρχοντος] Duo inveniuntur Euclidæ inter Archontas, quorum nomina supersunt. Primus anno 2 Olympiadis 88 quinto anno belli Peloponnesiaci, de quo [illegible] hic sermo. Alter anno 2 Olymp. 94, quem intelligit hoc loco Luc[illegible]n Præturam obtinente facta est amnestia, ut nar[illegible]phon [illegible]um. Ideo sæpe apud auctores historiæ & rhetor[illegible] quorum non licebat meminisse, nec ea [illegible]n respublica instaurata fuit, facta inter[illegible]

3 Καὶ Στοϊκῶν [illegible]τοϊκὸν τὸ ἄκρον. Bourd.

1 Ἀφικτὸν

πίας, μήθ' ὑφ' ἡδονῆς κρατεῖσθαι, μήτ' ὀργίζεσθαι, φθόνῳ δὲ κρείττονι, καὶ πλούτῳ καταφρονεῖν, καὶ σωφρόνως δαίμονι, οἱονπερ χρὴ τὸν κανόνα εἶναι, καὶ γνώμονα τοῦ κατὰ τὸν ἀριστὸν βίον. ὁ γὰρ καὶ μικρόψυχον οὐδὲν, ἄπλης, καὶ πάνυ πολλὰ ἔχει. εἰ δὲ τοῦτο μὴ, δαίμων δαίμων. Ερμ. ἀλλὰ τοιοῦτον εἶδον. Λυ. εὖγε ὦ Ἑρμότιμε, ὅτι μὴ ψεύδῃ ἐκών. εἰς τί γοῦν ἀπολείπων φιλοσοφεῖς, ὅταν ὁρᾷς μήτε τὸν διδάσκαλον τὸν σὸν, μήτε τὸν ἐκείνου, μήτε τὸν τοῦ αὐτοῦ; μήπω ἂν εἰς δεκαγονίαν ἀναβαίνῃς μηδένα αὐτῶν σοφὸν ἀκριβῶς, καὶ ἅμα τοῦτο δαίμονα γεγονέναι; ἀλλὰ γὰρ ἂν ἐκεῖνο ὁρᾷς εἴποις, ὡς ἀπέχει καὶ πλησίον γοῦν τῆς δαιμονίας. ἐπὶ μὲν ὄφελος. ὁμοίως γὰρ ἔχω τοῦ ὁδοῦ ἐσωθῶ, καὶ σὺ τοῦ ὑπαίθρου, ὅ, τε ἔνδον τοῦ θύρας ἔχων ἔσω εἶ, καὶ ὁ πόρρω. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἂν ὅτι μᾶλλον ὀδυνῷτο ἀνιάσειεν, ὁρῶν ἐγγύτερον οἷον ἑστηκός. εἶπε. ἵνα πλησίον γοῦν τῆς εὐδαιμονίας, ὅσον γὰρ τοῦτό σοι, τοσοῦτο πονεῖς, καταφεύγων σαυτόν. καὶ ἔνδεδεγμένῃ σε ὁ βίος ὁ τοσοῦτος εἰς ἀκηδίαν, καὶ ἡμιφόρτῳ, καὶ ἀχρυπνίαις κρότου νενεύκηκε. καὶ εἰσαῦθις πόνησις ὡς ἔχεις ἄλλα εἴκοσιν ἔτη τελάσαι, ἵν' ὀγδοηκοντούτης γένῃ. ἢ τίς ἐγγυητὴς εἶ σοι, ὅτι βιώσῃ τοσαῦτα; ὅμως δὲ εἰ μὴ μόνον οἷς τεύξεσθαι τούτων, καὶ ἀπόσεσθαι δώκων. ὁ γὰρ σοῦ μᾶλλον πολλοὶ, καὶ ἀρδοὶ, καὶ ὀκύτεροι παραπολὺ διώκοντες, ἢ καταλαβεῖν. ἀλλὰ καταλαβὲ εἰ δύνασαι, καὶ ἔχε

mœrore affici, nec à voluptate pellici, nec irasci: invidia autem validior, & divitiarum contemptor, atque in universum fœlix esset, qualem oportet esse regulam, & indicem vitæ quæ secundum virtutem vivitur. Etenim in quo vel minimum quid desideratur, imperfectus est, tametsi cæteris omnibus abundet. Si tamen hoc non obtinuerit, nondum est fœlix. *Hermot.* Nullum talem vidi. *Lucian.* Euge Hermotime, quia non mentiris ultro. Ad quem igitur finem intentus philosophiæ vacas, quando neque tuum præceptorem, neque illius, neque illo priorem, neque si ad decimam generationem ascenderis, quenquam Stoicorum perfectè sapientem, & propter hoc fœlicem fuisse vides? Neque enim illud rectè dixeris sufficere, siquis fœlicitati proximus fuerit: siquidem inde nihil emoluenti. Nihilo secus enim extra viam, & sub dio sumus, tum qui foris ad januam stat, tum qui procul adhuc distat. Differunt autem quòd ille magis discrucietur, qui è propinquo videt ea quibus est privatus. Deinde ut proximè ad fœlicitatem accedas (illud enim tibi concedam) tot labores te ipsum absumendo exantlas: & tibi in tædio & labore, & vigiliis deorsum procumbenti tantum ætatis præteriit. Ac denuo, ut ais, alios viginti ad minimum annos in labore exiges, ut evadas octogenarius. Ecquis sponsor tibi te tot annos victurum fidem fecit? Nihilominus eorum eris qui nondum sunt compotes fœlicitatis, nisi tu solus hoc te consequuturum putes, & persequendo capturum, quod ante te plerique & strenui, multoque velociores persecuti, non assecuti sunt. Sed si videtur, assequere, totum asse-

ἧλεν συμβαδόν. τὸ μὲ δὴ ἀφῶτον, οὐχ ὁρᾷς ὃ, τί ποτ' ἂν εἴη πάσχοι, ὡς ἀνταξίου δοκεῖ τ πόνου τ τοσούτου. ἐπειτα ἐς πόσον ἔτ τ λοιπὸν χρόνον ἀπολαύσεις αὐτῆ, χάριν ἤδη, καὶ παντὸς ἡδίω ἔξοχος ὤν, καὶ τ ἐπέρου πόθα φασὶν ἐν τῇ σαρκὶ ἔχων, εἰ μή τι ἐς ἄλλον ὦ ἡμεῖς βίον ἀφορμώμενος σεαυτόν. ὡς ἐς ἐκεῖνον ἐλθὼν, ἄμεινον ἀφιγμένος, εἰδὼς ἁνίκα πρόσον χρὴ βιῶ. ὄμοιον, ὡς εἴ τις ἐς τοσοῦτον σκάζοι τε, καὶ δύσερίζοι, ὡς δειπνήσων ἄμεινον, ἄχρις ἂν λάθῃ νεὸ λιμῶ ἀφθορεύς. ἀλλὰ μὰν, ὦδέ γ' ἐκεῖνό πω κρεῖττ νενόηκας εἶμαι, ὡς ἡ μὲ ἀρετὴ, ἐν ἔργοις δήπου ἐστὶν, οἷον ἐν τῷ δίκαια πράττειν, καὶ σοφὰ, καὶ ἀνδρεῖα. ὑμεῖς δ', τὸ δ' ὑμεῖς ὅπερ ἔπω, τὰς ἄκρας τ φιλοσοφίαν φημὶ, ἀφέντες ταῦτα ζητεῖν, καὶ ποιεῖν, ῥημάτια δύσφημα μελετᾶτε, καὶ συλλογισμὰς, καὶ ἀπορίας, καὶ τὸ πλεῖστον ἡ βίω ἐπὶ τούτοις ἀφορίζετε. καὶ ὃς ἂν κρατῇ ἐν αὐτοῖς, καθίνικος ὑμῖν δοκεῖ. ἀφ' ὧν εἶμαι καὶ τ διδάσκαλον τοῦτον θαυμάζετε, χάριν ἄνδρα, ὅτι τὰς σπουδομιλίας ἐς ἀπορίαν καθίστησι, καὶ οἶδεν ὡς χρὴ ἐρίζ, καὶ σοφίσασθ, καὶ παιγνιῶσαι, καὶ ἐς [1] ἀφικτὰ ἐμβαλεῖν. καὶ τ κρατὸν ἀπρεπῶς ἀφέντες, ὅτις ἡ ἰὼ πρὸς τὰ ἔργα, πρὸς τ φλοῖον ἀσχολεῖσθε, τὰ φύλλα καταχάσκοντες ἀλλήλων ἐν ταῖς ὁμιλίαις. ἢ γὰρ ἄλλα ἐστὶν, ἃ πράττετε ὦ Ἑρμότιμε πάντες ἔωθεν ἐς ἑσπέραν; Ερμο. οὐκ, ἀλλὰ τοῦτο. Λυ. ἢ οὖν οὐχὶ ἡ assecutus obtine. Non video tamen primùm quanti sit momenti illud bonum, ut sit dignum tot laboribus præmium: deinde quandiu per reliquum vitæ tempus eo fruêris, cùm jam senex sis, & ætate ad quamvis voluptatem intempestiva, pedemque alterum quod ajunt, in capulo habeas: nisi te ô generose, ad vitam aliam hac exercitatione præparas: ut quum ad eam veneris, suaviùs vivas, quomodo vivendum sit edoctus. Perinde ac si quis se exercitiis præpararet ac instrueret ad meliùs cœnandum, donec imprudens fame necaretur. Atqui ne illud quidem, ut puto, animadvertisti, virtutem in actione consistere, velut in justè, sapienter, & fortiter factis. Vos autem, (at vos quum dico, summos illos philosophos intelligo) omisso horum quærendorum & faciendorum studio, verbula misera meditamini, & syllogismos, & dubia, maximamque vitæ partem in hisce conteritis: in quibus qui vicerit, victor egregius vobis videtur. Quo puto nomine etiam hunc vestrum præceptorem miramini, senem virum, quòd secum versantes in dubia conjiciat, & calleat quo pacto interrogare, sophismatis implicare, dolosè agere & in laqueos inevitabiles immittere oporteat. Ac sic omisso planè fructu qui ex opere percipitur, circa corticem ejus occupati, folia tantùm alii in alios in vestris disputationibus effundentes. An verò alia sunt quæ facitis omnes Hermotime, à mane ad vesperam? *Hermot.* Minimè: sed hæc ipsa. *Lucian.* Annon igitur rectè

1 Ἄφικτα] Angl. & Mſ. ἄφυκτα. Bourd.

ὀρθῶς τις φαίη, τὴν σκιὰν ὑμᾶς διηρθίειν, ἐκστῆσαι τὸ σῶμα, ἢ δ' ὄφεως τὸ σύφαρ, ἀμελήσαντας δ' ἁλεῖν; μᾶλλον δ' τὸ ὅμοιον ποιεῖν, ὥσπερ εἴ τις εἰς ὄλμον ὕδωρ σκάφας, τύπτοι σιδηρᾷ πλήττοι, πεπαῦσθαι ἀναγκαιότατος πρᾶγμα οἰόμενον, ἂν εἰδὼς, ὅτι ἂν λακεδαίμη φασὶ τὰς ἄμας πλήττων, ὕδωρ ὁμοίως τὸ ὕδωρ μᾶλλον. καί μοι δὸς σκοπῶμαι ἤδη ἐρεσθαί σε. εἰ ἐβούλοις ἂν ἔξω τὸν λόγον τὸ ἄλλα ἐοικέναι τῷ διδασκάλῳ, ὥσπερ μὲ ὀργίλον, ὥσπερ δ' μικρολόγος, ὥσπερ δ' φιλόνεικος ὤν, καὶ φιλήδονον, νὴ Δί' εἰ καὶ μὴ τοῖς πολλοῖς δοκεῖ. Ερμ. πῶς λέ; Λυ. ὦ Ἑρμότιμε, θέλεις διηγήσομαί σοι περὶ ἀνδρὸς ἥκοντος, ὑπὲρ φιλοσοφίας τινὸς λίαν νέου γεγηρακότος, ᾧ παμπόλλοι τῶν νέων ἐπὶ σοφίᾳ πλησιάζουσιν; ἀπῄτει γὰρ παρά τινος τῶν μαθητῶν τὸν μισθὸν, ἡμιανάκτα, λέγων ὑπερημερεῖν εἶναι, καὶ ἐπιτρέπεσθαι δ' ὀφλήματος τοῦ, ὃν ἤδη πρὸ ἑκκαίδεκα ἡμερῶν ἐκτελέσειν τῇ ἐνῇ καὶ νέᾳ. ὅπερ γὰρ συνῆδεν. καὶ ἐπὶ τούτοις ἡμιανάκτα. παρεστὼς ὁ θεὸς δ' νεανίσκου, ἄχρειος ἄνθρωπος, καὶ ἰδιώτης ὡς πρὸς τὰ ὑμέτερα, πέπαυσο εἰπὼν ἃ ἠμέλησε, τὰ μέχρι ἡδονῆς λέγων, εἰ ῥήματα ἀνδρὸς σὲ περιάμενοι, μηδέπω [1] ἐκτετίκασθαι ἄξιον. καίτοι ἃ μὲ ἡμῖν πέπρακας, ἔτι ἔχεις καὶ αὐτὸς, καὶ οὐδὲν ἔλαττον χάριν σοι τὸ μάθημά του. τὰ δ' ἄλλα, ὧν ἐξ ἀρχῆς ἐπεθυμεῖν, συνέσεταί σοι τῷ νεανίσκῳ. οὐδ' ὀλίγον ἀμείνων γεγένηται σύ.

rectè quis dixerit, vos relicto corpore umbram venari, vel serpentis exuvium negligento tractu? vel potiùs idem agere, ac siquis infusam in mortarium aquam ferreo pistillo tunderet, ratus se rem necessariam, & conducibilem agere: cùm tamen ignoret aquam similiter aquam manere, quamvis tundendo, quod ajunt, humeros decutiat. Permitte mihi ut te hic interrogem, num excepta eruditione per omnia præceptori tuo similis esse velles, nimirum ita iracundus, ita minutus, ita rixosus, ita voluptarius, tametsi per Iovem non multis videatur. *Herm.* Quibusnam? *Lucian.* Vis Hermotime tibi narrem, quæ nuperrimè virum quendam senio confectum, quem ad sapientiam discendam plurimi juvenes adeunt, de philosophia differentem audivi? Cùm enim à quodam ex discipulis mercedem exigeret, indignabundus dicebat eum debiti tempus præstitutum præteriisse, quem oportebat ante sedecim dies, mensis tricesimo nimirum id persolvisse. Sic enim inter se convenisse. ideoque indignabatur. Tum adolescentis avunculus qui aderat, homo rusticus, ac præ vobis imperitus, desine, inquit, ô admirande, dicere te maxima injuria fuisse affectum si à te verbula mercati, mercedem nondum solvimus. Etenim ea quæ nobis vendidisti, etiamdum ipse habes, neque quicquam tibi de tuis præceptis est imminutum. Cæterùm quod ab initio optabam, quum hunc adolescentem tibi commendavi, nihilo melior tua opera factus est. Quippe qui vicini

1 Ἐκτετίκασθαι διάφορον] Rectè ibi Interpres. Est enim διάφορον ex Suid. τὸ τίμιον merces. Cætera hujus Dialogi antea sum interpretatus. *Bourd.*

1 Ut qui

δς τὴμῷ γείτονι. Ἐχεκράτης τὴν θυγατέρα συναρπάσας, παρθένον ὄσαν, διέφθειρε. καὶ ὀλίγου δεῖν ἔφυγεν βιαίων, εἰ μὴ ἐγὼ πάντα ἀνησάμενος τὸ πλημμέλημα ἔσωσα τὸν ἄνδρα. Ἐχεκράτης τῇ μητέρᾳ τῇ ἐμῇ ἐπάταξεν, ὅτι αὐτῷ ἐλάθοιμι ὑπὸ κόλπον ἀναχωρήσας· καὶ ἐς τὰς ὑμῶν, καὶ ἀναισχυντίας, καὶ ἐς τὰ λάκκον, καὶ ψεύδη, μακρὰ τὰ ἄμεινον ἢ πέρυσι, ἢ νῦν. καίτοι ἐβουλόμην ἂν αὐτὸν ἐς ταῦτα ἀφιλοκερδῆ ὑπὸ σοῦ μᾶλλον, ὥσπερ ἐμέ τε ἐδίδαξας, ἃ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ὑμᾶς ὑδὲ διορύττειν, ἐπὶ τὸ δεῖπνον διεξέρχεται, ὡς κροκόδιλος παῖδίον, καὶ ὑπέσχηται ἀποδώσειν αὐτὸ, ἂν ἀποκρίνῃ ὁ πατὴρ σὸν εἰδέναι ὅ, τι. ἢ ὡς ἀναγκαῖόν ἐστιν ἡμέρας ὕσαι, μὴ νύκτα εἶναι. εἰσὶ δὲ καὶ κέρατα ἡμῖν ὁ γουνοῦς ἀναφύσας, σὸν οἶδ' ὅπως περιπλέκων τὸν λόγον. ἡμεῖς δ', γελῶμεν ἐπὶ τούτοις. καὶ μάλιστα ὅταν ἐπιβυσσώμεθα τὰ ὦτα, μελετᾷ πῶς αὐτῶν ἕξεις δοξῶν, καὶ χρίσεις, καὶ κρυπτὰς ἀναλήψεις, καὶ φαντασίας, καὶ τοιαῦτα πολλὰ ὀνόματα διεξιών. ἀκούομεν δ' αὐτοῦ λέγοντος, ὡς καὶ ὁ Θεὸς σὸν τὸ ἀεροειδὲς ἦσαν, ἀλλὰ διαπάντων πεφοίτηκεν, οἷον, ξύλων, καὶ λίθων, καὶ ζώων, ἄχρι καὶ τῶν ἀτιμοτάτων. καὶ εἴ γε μητρὸς ἐρομένης αὐτὸν τὰ ταῦτα ληρεῖ, κρυπτιλάσας αὐτῆς, ἀλλ' ἰὼ τὰ ληρεῖ τοῦτον ἔφη ἀκριβῶς, ὑδὲν κωλύσει μεμνῆσθαι πλείστου, μόνον βασιλέα εἶναι. τὰς δ' ἄλλας, ἀνδράποδα, καὶ παιδάρια νομίζειν, ὡς σὺς ἐμέ. τοιαῦτα δ' ἀνδρὸς εἰπόντος, ὁ φιλόσοφος ὀργὴ οἶμαι δόκησιν ἀπεκρίνατο ὦ Ἑρμότιμε, ὡς πεισθῦ-

vicini mei Echecratis filiæ virgini raptæ vitium intulit: & de vi illata fuisset accusatus, nisi ab Echecrate paupere talento scelus redemissem. Matri etiam ipsi nuper alapas impegit, quia ipsum in sinu efferentem cadum deprehenderat, ut haberet, ni fallor, symbolas quas in convivia conferret. Etenim quantum ad iracundiam, excandescentiam, impudentiam, audaciam, & mendacium attinet, superioribus annis longè meliùs sese habebat, quàm nunc. Atqui maluissem ut in his corrigendis apud te profecisset, quam illa didicisset, quæ quotidie nobis, è quorum re non est, in cœna differit: scilicet ut crocodilus puerum rapuit, quem se redditurum promisit, si nescio quid responderet pater: vel ut necesse est noctem non esse, si dies est. Nonnunquam etiam generosus ille cornua nobis affingit, nescio quomodo sermonem connectens. Nos autem hæc deridemus. Maximè verò quum obturatis auribus, apud se meditatur habitus quosdam, & dispositiones, & comprehensiones, & imaginationes, multaque id genus nomina commemorando. Quinetiam ipsum audimus dicentem, Deum in cœlo non esse, sed omnia permeare, veluti ligna, lapides, animalia, imò etiam vilissima. Quumque mater ipsum interrogat, cur ita nugetur, ipsam irridet: sed si has nugas, inquit, diligenter didicero, nihil obstabit quominus sim solus dives, solus rex: alios verò mancipia, & piacula præ me putem. Cùm hæc dixisset vir ille, vide mi Hermotime, cujusmodi responsum, quàm sene dignum philosophus ille red-

αὐτὸν αὖθις τοῦτον, ἄλλου ἐπιγνώμονος οἶμαι δεῖ. ἡμεῖς γὰρ πόθεν ἂν εἰδείημεν ἀφανέστατον τὸ ἄριστον κρίνειν δυνάμενοι; ὁρᾷς ὅπως τοῦτο ἀποτείνει; καὶ ὡς ἀπεργάζεται μάγους, φήναί ποτε, καὶ κατάληψιν μὴ δυνάμενον; ἐπὶ δὲ τὰς ἀποδείξεις αὐτὰς, ὁπόσας οἷόν τε εὑρίσκειν, ἀμφισβητουμένας ὄψει, καὶ μηδὲν ἐχούσας βέβαιον. οἷ γὰρ πλεῖστοι αὐτῶν, δι' ἄλλων ἀμφισβητουμένων πίστιν ἡμᾶς βιάζουσι εἰδέναι. οἷ δέ τινες πάνυ σαθροῖς τοῖς φαινομένοις συμπίπτουσι, καὶ δεῖν αὐτοῖς κοινωνεῖν, ἀποδείξεις αὐτῶν εἶναι φάσκουσιν. ὥσπερ εἴ τις οἴοιτο ἀποδείξειν εἶναι θεοὺς, διότι βωμοὶ αὐτῶν ὄντες φαίνοιντο. ὥστε ὦ Ἑρμότιμε, οὐκ οἶδ' ὅπως καθάπερ οἱ ἐν κύκλῳ θέοντες, ἐπὶ τὴν αὐτὴν ἀρχὴν, καὶ ἀπορίαν ἐπανελήλυθαμεν. Ἑρμ. οἷα με ἐργάσῃ ὦ Λυκῖνε, ἀνήλπιστός μοι τὸ θησαυρῶν ἀποφήνας, καὶ ὡς ἔοικεν, ἀπολεῖται μοι τὰ τοσαῦτα ἔτη, καὶ ὁ κάματος ὁ πολύς. Λυ. ἀλλ' ὦ Ἑρμότιμε, πολὺ ἔλαττον ἀνιάσῃ, ἐὰν συνῇς ὅτι ὑμῶν ἔξω μέτεις τὰ ἐλπιζόμενα ἀγαθὰ, ἀλλὰ πάντες ὡς ἔπος εἰπεῖν, ὥσπερ ὄναρ σκιᾶς μάχονται οἱ φιλοσοφοῦντες. ἢ τίς ἄρα δύναιτο δι' ὑμέων ἀπαντῶν χωρῆσαι, ὧν ἔφης; ὅπως αὐτὸν καθ' ἑαυτὸν καὶ αὐτὸς λέγεις εἶναι. νῦν δ', ὁμοῖόν μοι δοκεῖς ποιεῖν, ὥσπερ εἴ τις ἀκούοι, καὶ αἰτιῷτο τὴν τύχην, ὅτι μὴ δύναιτο ἀνελθεῖν εἰς τὸν οὐρανὸν, ἢ ὅτι μὴ βούλοιτο νοσοῦς εἰς τὴν θαλάτταν, λοιὸν Σικελίας εἰς Κύπρον ἀναδύσεται, ἢ ὅτι μὴ δρῶσις πρῴως αὐτομεροῦ ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος, [1] εἰς Ἰνδὸς πλεῖ.

hunc, alio exploratore rursum opus esse puto. Nos enim undenam discernere nossemus eum qui optima potest judicare? Vides-ne quò usque protendatur, & ut immensum fiat, suspenso esse animo, & non posse comprehendere, siquidem ipsas etiam demonstrationes, quotquot inveniuntur, controversas videbis, nihilque certi habere. Nam harum plurimæ per alia dubia persuadere nos cogunt scire: aliæ obscurissima manifestis conjungentes, quæ nihil commune cum ipsis habent, demonstrationes eorum esse affirmant. Veluti si quis putaret se demonstraturum esse Deos, quia illis structæ aræ cernuntur. Itaque Hermotime, nescio quomodo, ut qui in circulo currunt, ad principium ipsum, eandemque dubitationem redivimus. *Herm.* Qua me affecisti injuria Luciane, carbones mihi pro thesauro commonstrans. Vtque verisimile est, tot anni, tantumque laboris mihi peribit. *Lucian.* At multò minùs mœrebis, Hermotime, si cogitaris te non solùm speratis bonis excludi, sed omnes ut ita dicam, philosophos de asini umbra digladiari. Numquis ea omnia quæ dixi, obire posset? Id quod ipse etiam fieri non posse confiteris. Nunc autem mihi videris idem facere, ac siquis fleret, & fortunam incusaret, quòd in cœlum ascendere non posset, vel quòd urinando in mare ingressus, à Sicilia in Cyprum delatus non emergeret: vel quòd tanquam volucris in sublime sublatus uno die à Græcia ad Indos non devolaret. Cau-

[1] Εἰς Ἰνδὸς πλεῖ] Εἰς Ἰνδὸς πλεῖν, pro πλεῖν τὴν ὁδὸν. Sic Thucydides: Εἰς Φάρσαλον ἐτέλεσε. id est, Pharsalum pervenit. *Menagius.*

1 Κε-

τὸ δ' αἴτιον τ̃ λύπης, ὅτι ἠλπίκει οἴμοι, ἢ ὄναρ ποτὲ ἰδὼν τοιῦτον, ἢ αὐτὸς αὐτῷ ἀναπλάσας, εἰ τοῦτο ἐξετάσας εἰ ἐφικτὰ ὤχετο, καὶ τ̃ τῶν ἀνθρώπων φύσιν. καὶ δὴ καὶ σὲ ὦ ἑταῖρε, πολλὰ καὶ θαυμαστὰ ὀνειροπολοῦντα νύξας ὁ λόγος, ἀπὸ τ̃ ὕπνου ἐκίνησεν ἐπείσας. εἶτα ὀρθίζη αὐτῷ, ὅτι μόλις τὰς ὀφθαλμὰς ἀνοίγων, καὶ τ̃ ὕπνου ἡδέως ἀπτιόμενος ὑφ' ἡδονῆς ὧν ἐώρας; πάσχουσι δ' αὐτὸ καὶ οἱ τῶν [1] κενῶν μακαρίαν ἑαυτοῖς ἀναπλάττοντες, ὧν μετέχουσι πλουτοῦσιν αὐτοῖς, καὶ θησαυροὺς ἀνορύττουσι, καὶ βασιλεύουσι, καὶ τἄλλα εὐδαιμονοῦσιν, ἃ καὶ πολλὰ ἡ Θεὸς ἐκείνη ῥᾳδιουργεῖ, ἡ Εὐχὴ μεγαλοδωρεῖται ὅσα, καὶ ὡς ἂν θέλῃ ἀπλήγωτα, κἂν πίνος δεῖται τις μαγείρου, κἂν κηλοστικτοῦ τὸ μέγεθος, καὶ ὅση ὅλα χρυσοῦ λέσκινον. ὧν πίνων τῶν ἐνόντων αὐτοῖς ὁ παῖς ἀπῆλθεν, ἐρωτᾷ τι τ̃ ἀναγκαίων, οἷον, ὅτου ἄρτους ὠνητέον, ἢ ὅ, τι ἢ φατνίον ὡς τ ἀπαιτοῦντι τοὐοίκιον, ἐκ πολλ̃ ἀπειλημένου, ὅτως ἀγανακτῶσιν, ὡς ὑπὸ ἐρημίας καὶ πεινοντολήσασιν ἀφαιρεῖσθαι ἅπαντα ἐκείνα τἀγαθά. καὶ ὀλίγου δεῖν τῶν ῥίνα ἢ παιδὸς ἀπτερᾶσαι. ἀλλὰ σὺ ὦ φιλότης, μὴ παῦσαι αὐτὸ ἀπὸς ἐμὲ, εἴ σε θησαυρὸς ἀνορύττοντα, καὶ πετόμενον, καὶ πᾶσαν συνοίας ὑπερφυεῖς ἐννοοῦντα, καὶ ἅπαντας ἐλπίδας ἀνηφίκτους ἐλπίζοντα,

Causa autem hujus triſtitiæ ea eſt, quòd hoc ſperaverat, cùm tale quid olim vel in ſomnis vidiſſet, vel ipſe ſibi finxiſſet, nec priùs perquiſiviſſet an ea optaret quæ conſequi poſſet, & quæ cum hominis natura convenirent. Te verò amice, multa & admiranda verſantem in ſomniis, ubi te pupugit hæc oratio, è ſomno exilire fecit. Deinde ſuccenſes ipſi, vix adhuc oculos aperiens, nec facilè ſomnum excutiens præ voluptate eorum quæ viderat. Idem accidit iis qui beatitatem inanem ſibi confingunt, ſi interea dum diteſcunt, & theſauros effodiunt, & reges agunt, & in cæteris fœlices ſunt (qualia multa Dea illa Euche, hoc eſt, Votum facilè operatur, donis magnificum, nullaque in re contradicens, ſive quis velit fieri volucer, ſive coloſſæa magnitudine conſpicuus, ſive montes toros aureos invenire) Si igitur hæc illis animo verſantibus, veniat puer qui neceſſariarum rerum aliquid poſtulet, velut unde panis ſit emendus, vel quid reſpondendum ei qui mercedem conductæ domus jamdudum expectans repoſcit, ita ſtomachantur, ac ſi qui interrogavit, & interpellavit omnibus illis bonis ipſos privaſſet: ac parum abeſt quin pueri naſum mordicus avellant. Verùm, amice, ne eo ſis animo erga me, ſi te effodientem theſauros, & volantem, & eximias cogitationes concipientem, & quæ nequeas aſſequi ſperantem, ego

1 Κενὴ μακαρία] Sic in Diologo Navig. ſeu Vot. Talis autem illa eſt qualis fœlicitas Micylli in Gallo ἃ καὶ αὐ ὕπνος ἐγκινοῦμεν, τοιαῦτα τοῖς ὀνειρόττουσιν ἐμποιῶσα τὸ εἰς τρυφὴν καὶ ἀθυμίαν, καὶ, ὅτι μάλιν ἴσως ἔχει καὶ βίκιον, quæ omnia rectè interpretatur Gregor. Nazianzen. qui (ut alibi dixi) tosus eſt in Luciano. *Bourd.*

2 Hip-

φίλος ὢν, ὃ τοιοῦδε διὰ παντὸς τοῦ βίου, ὀνείρου ἠδεῖ μοι ἴσως, ἀτὰρ ὀνείρου γε συνόντος. Δυναστεύσας γ', ἀξιῶ πράττειν τι τῶν ἀναγκαίων. καὶ ὅ σε ὁ Δημήτριος εἰς τὸ λοιπὸν τοῦ βίου, τὰ καιρὰ ταῦτα φροντίζοντα. ἐπεὶ, ὃ μὲν νῦν ἔπραττες, καὶ ἐπινόεις ὑδὸν τὴν Ἱπποκενταύρων, καὶ Χιμαιρῶν, καὶ Γοργόνων Δημοφορά. καὶ ὅσα ἄλλα ὀνειρατα, καὶ ποιηταὶ, καὶ γραφεῖς ἐλαύνεσθαι ὄντες, ἀναπλάττουσιν, ἅτε γλυκύμυθα πάντα, ἅτε γλυκεῖς δυνάμενα. καὶ ὅμως ὁ πολὺς λεὼς πιστεύουσιν αὐτοῖς, καὶ κηλοῦνται ὁρῶντες, ἢ ἀκούοντες τὰ τοιαῦτα, Δημὸ τὸ ξένον, καὶ ἀλλόκοτον εἶναι. καὶ σὺ δὴ μυθοποιοῦ τινος ἀκούσας, ὡς ἔστι τις γυνὴ ὑπερφυὴς τὸ κάλλος, ὑπὲρ τὰς Χάριτας αὐτὰς, [2] ἢ τὴν Οὐρανίαν εἶναι, μὴ πρότερον ἐξετάσας εἰ ἀληθῆ λέγει, καὶ εἰ ἔστι που ἡ γῆς ἡ ἀνθρωπος αὐτὴ, ἤρξω δίδυς, ὥσπερ φασὶ τὴν Μήδειαν, ἐξ ὀνείρου ἐρασθῆναι Ἰάσονος. ὃ δὴ μάλιστά σε ἔοικε τὸ ἔρωτα ἐπισπάσθαι, καὶ τὰς ἄλλας δὴ, ὁπόσαι σοῦ εἰδύλια ἐρῶσι, τοῦτο λῶ, ὥσπερ μοι εἰκάζοντι φαίνεται, τὸ τοῦ λέγοντος ἐκείνου πρὸς τὸ γυναικὸς, ἐπίπαν ἐπιστεύθη τὸ πρῶτον, ὅτι ἀληθῆ λέγει, ἀκόλουθα ἐπάγειν. εἰς τοῦτο γὰρ ἰσχύει μόνον, καὶ Δημοῦτο ἕλκειν ὑμᾶς τὸ ῥεῖον, ἐπίπαν ἅπαξ τῷ πρώτῳ λαβεῖν ἐπιδόντα αὐτῷ, καὶ ἤδη ἐπὶ τῷ ἀκροπρῴρῳ, ὃν ἧς ἐλεγχθῇ δόξεως ὁδὸν. ῥᾴδια γὰρ οἶμαι τὰ μὴ ταῦτα.

ego tuus amicus, non permisi te per omnem vitam, cum somnio, fortè quidem jucundo, sed tamen somnio conversari: sed volo ut experrectus res agas quæ ex usu sunt, & quæ te communia cogitantem per reliquum vitæ spatium comitentur. Siquidem quod modò faciebas, & mente versabas, nihil ab [1] Hippocentauris, & Chimæris, & Gorgonibus differt: nec ab aliis quæ somnia, quæ poëtæ, quæ pictores liberi confingunt, quæ nec fuerunt unquam, nec esse possunt: quibus tamen vulgus credit, talibusque visis vel auditis demulcetur, quia nova sunt & monstrosa. Et tu audito quopiam fabulatore qui dicat esse mulierem aliquam insigniter formosam, Gratiis ipsis, & Vrania formosiorem, priùs quàm expenderis an vera dicat, & an sit uspiam gentium hæc mulier, amore statim captus es, ut perhibent Medeam ex solo somnio exarsisse in Iasonis amorem. Quod autem te potissimum ad amorem illexit, aliosque quotquot illius simulachri tecum amore inflammantur, hoc fuit ut mihi conjicienti videtur, quòd qui de muliere verba faciebat, siquidem creditus est primùm vera dixisse, consentanea orationi inducebat. In id enim solum intenti eratis, ideoque vos naso trahebat postquam semel primam ansam ipsi tradidistis, & ad dilectam ducebat ea via, quam rectam dicebat. Facilia enim ut puto quæ postea sunt agenda. Neque quispiam ex

1 *Hippocentauris, & Chimæris*] Virg. 6. Æn. facit. Centauros & Scyllas in infernum vestibulo stabulare cum somniis. Centauros & Chimæram fuisse negat Lucret. lib. 4. & 5. *Cogn.*

2 H^a τὴν Οὐρανίαν ἦ] H^a τὴν Οὐρανίαν ἐκείνην, &c. nempe ἀφροδίτην. Marc.

1 H^a *idio-*

ἢ ἰδίᾳ ὑμῶν ἔτι ἐπιστρεφόμενος τὴν εἴσοδον, ἐξήτασεν εἰ ἀληθής ἐστι, καὶ εἰ μὴ ἐλαφρὰ, πρὸ τοῦ σὺν ἐμοὶ εἰσελθών, ἀλλ' ἠναλύθη τοῖς τῶν προηγουμένων ἴχνεσι, καθάπερ τὰ προβατα τοῖς τῶν αὐτῶν ἡγεμόσι, δέον ἐπὶ τῇ εἰσόδῳ, καὶ κατὰ τὴν ἀρχὴν δίχα σκέψασθαι, εἰκῇ εἰσπηδᾷν. ὃ δὲ φημι, σαφέστερον ἂν μάθοις, ἢν τι τοιοῦτον ὑμοῖον ἐφαρμόσῃ αὐτῷ. λέγεταί γάρ που τῶν μιμαλοτόλμων τούτων ποιητῶν, ὡς γένοιτό ποτε τερατόφαλος, καὶ ἑξάχειρ ἄνθρωπος, ἂν τοιοῦτον τινα ἀπράγμονως ἀποδείξῃ, μὴ ἐξετάσας εἰ δυνατόν, ἀλλὰ πιστεύσας, εὐθὺς ἀναλήψῃ ἂν ἐπάγων καὶ τὰ λοιπά, ὡς καὶ ὀφθαλμοὺς ὁ αὐτὸς εἴχεν ἓξ, καὶ ὦτα ἓξ, καὶ φωνὰς τρεῖς ἅμα φθέγγεται, καὶ ἥδιστα ἀφ' τριῶν γραμμάτων, καὶ δακτύλους τριάκοντα εἶχεν, ὡς ὥσπερ ἐκ χειρῶν ἡμῶν δέκα ἀμφοτέραις χερσί. καὶ εἰ πολεμεῖν δέοι, αἱ τρεῖς μὲν χεῖρες ἐκράτουν, πέλτην, ἢ χάρακα, ἢ ἀσπίδα εἶχεν. αἱ τρεῖς δέ, ἢ μὲν, πέλεκυν κατέφερεν. ἡ δέ, λογχίον ἐφέρετο. ἢ δέ, τῷ ξίφει ἐχρῆτο. καὶ τίς ἐπ' ἂν ἀπιστήσειε τοῦτο λέγοντί σοι; ἀναλύθητε γὰρ τῇ δίχᾳ, τῷδε μὲν ἐχρῶ εὐθὺ σκοπῶν, εἴπερ δεκτέα, καὶ εἰ συγχωρητέα ὅπως ἔχει. ὧν δ' ἅπαξ σὺν ἐμοὶ δῶς, ἐπιρρεῖ τὰ λοιπὰ, καὶ ὅπερ φημί. καὶ τὸ ἀπιστεῖν αὐτοῖς σοι ἔπ ῥᾴδιον, ἐπείπερ ἀναλύθητε, καὶ ὁμοία ἐστὶ τῇ συγχωρητέᾳ δίχᾳ, ἅπερ καὶ ὑμεῖς πάσχετε. τάχα γὰρ δὴ ἴσως καὶ σοὶ ἐθέλουσα, σὸν ἐξετάσαντες τὸ κατὰ τὴν εἴσοδον ἐφάνη, ὅπως ὑμῖν ἔχει. σχεδὸν τάχα τι ἀ-

ex vobis ad ingressum conversus inquirebat, num esset verus, & an per oblivionem ingressus esset eam viam quam devitare oportebat. Verùm præeuntium vestigiis insistebat, sequendo ut oves præcedentem pastorem, cùm æquum fuisset statim in aditu perpendere numquid erat ingrediendum. Clarius autem intelliges quod dico, si tale quiddam non absimile compares cum ipso. Nam si aliquis ex poëtis illis summè audacibus dicat olim fuisse tricipitem quendam, & senis manibus instructum hominem: tuque hæc primùm nullo negocio admiseris, & prius credideris, quàm exploraveris an id fieri possit: pari ratione reliqua etiam inferet, eum scilicet sex etiam oculos, & sex aures habuisse, tresque simul voces emisisse, triplicique ore comedisse, & digitos triginta, non ut nostrum unusquisque in ambabus manibus decem habuisse, & si bellandum esset, tres manus singulas, peltam, parmam Persicam, aut clypeum tenuisse: tres verò, hanc quidem securim incussisse, illam verò hastam vibrasse, aliam autem gladio usam fuisse. Ecquis ipsi hæc dicenti non crederet? Nam cum initio conveniunt, quod protinus erat considerandum, an admittendum, & concedendum esset ita se habere. Sed si semel illa concesseris, influunt reliqua, nec sistentur unquam. Nec jam facile est fidem illis denegare, siquidem consentanea sunt & similia concesso principio. Quæ vobis etiam accidunt. Tantus enim est vester amor & alacritas, ut non scrutati quomodo se habeant, quæ vobis in aditu offeruntur, progrediamini rerum con-

πλανδίας ἐληλάμενοι. οὓς σύνοιδα τοὺς ἄν τι χρήσειτ' ἂν ἀκόλαθον ἢ αὐτῶν, καὶ ψεύδεσ ὄν. οἷον. εἴ τις λέγοι τὰ δὶς πέντε, ἑπτὰ εἶναι. καὶ σὺ πιστεύσειας αὐτῷ, μὴ ἀριθμήσας ἐπὶ σαυτῦ. ἐπάξει δηλαδὴ, ὅτι καὶ τετράκις πέντε. πεσαρεσκαίδεκα πάντως ἐσί. καὶ μέχρις ἂν ἔτι ἐθέλησον, οἷα καὶ ἡ γεωμετρικὴ γραμματικὴ ποιεῖ. καὶεῖνη γὰρ τὰς εὐ ἀρχὴν, ἀλλόκοτά τινα αἰτήματα αὐτήσασα, καὶ συγχωρηθέντα αὐτῇ ἀξιώσασα, εἶθ' συφὴν δυνάμενα, σημεῖα τινα ἀμερῆ, καὶ γραμμὰς ἀπλατεῖς, καὶ τὰ τοιαῦτα, ἐπὶ σαθροῖς τοῖς θεμελίοις τέτοις οἰκοδομεῖ τὰ τοιαῦτα, καὶ ἀξιοῖ πᾶς ἀποδειχθῆναι ἀληθῆ λέγειν, ἀπὸ ψεύδους τ' ἀρχῆς ὁρμωμένα. καὶ τοιτὰ τοίνυν καὶ ὑμεῖς ὄντες τοῖς ἀρχαῖς τ' φαυλοτάτοις ἐφάσης, πιστεύετε τοῖς ἐξῆς. καὶ γνώσεσθε τ' ἀληθείας αὐτῶν τῷ ἀκολάθου γεγενῆθαι εἶναι, ψεύδη ὄντα. εἶτα οἱ μὲ ὑμῶν, συναποθνήσκουσι ταῖς ἐλπίσι, πρὶν ἰδεῖν τἀληθές, καὶ κατεγνωκαν τ' ἐξαπατησάντων σφέων. οἱ δ', καὶν ἀΐδωσιν ἐξηπατημένοι, ὀψέποτε γέροντες ἤδη γενόμενοι, ὀκνοῦσιν ἀναφρίξαι, αἰδούμενοι εἰ δηπτὰ τηλικάτοις αὐτοὺς ὄντας ἐξομολογήσασθαι, ὅτι παράγματα παίδων ἔχοντες, ὑ συνίεσαν. ὥστε ἐμμένουσι ταῖς αὐτοῖς, ὑπ' αἰσχύνης, καὶ ἐπαινοῦσι τὰ παράλογα. καὶ ὁπόσους ἂν δύνωνται, φθείρουσιν ἐπὶ τὰ αὐτὰ, ὡς ἂν μὴ μόνοι ἐξηπατημένοι ὦσιν, ἀλλ' ἔχωσι ξυμμαθήτας τὸ καὶ πολλοὺς καὶ ἄλλως τὰ ὅμοια παθεῖν αὐτοῖς. καὶ γὰρ αὖ κἀκεῖνο ὁρῶσιν, ὅτι ἐν τἀληθεῖ ἄτιμοι, οὐκ ἔτι σεμνοὶ, ὥσπερ τῶν καὶ ὑπὲρ τοὺς πολλοὺς δίκαιοι, οὐδὲ τιμώμενοι ὁμοίως. οὐκ ἂν δὴ

sequentia pertracti: nec in mentem veniat, an falsum etiam sit quod priori est consentaneum. Veluti, siquis dicat, bis quinque septem esse, & credas ipsi, non facta apud te supputatione: inferet etiam quater quinque quatuordecim omnino esse: quod quidem faciet quousque libuerit: qualia etiam admirabilis geometria facit. Illa enim iis qui artem exordiuntur, absurda quædam postulata proponens, eaque sibi concedi volens, quanquam consistere nequeunt, individua puncta, latitudinem non habentes lineas, & id genus alia putridis super fundamentis ædificat, cumque à falso principio exordiatur, vera tamen ad faciendam demonstrationem vult dicere. Haud secus etiam vos datis uniuscujusque sectæ principiis, iis quæ inde sequuntur fidem habetis, & eorum consequentiam, etsi falsam, veritatis indicium esse existimatis. Tum pars vestrum conceptis spebus immoriuntur, antequam veritatem viderint, & impostores illos cognoverint: pars verò quanvis se deceptos sentiant tandem ad senium jam provecti regredi metuunt, cùm pudeat ipsos id ætatis confiteri, se puerilibus negociis occupari, non intellexisse. Proinde in iisdem studiis præ pudore perseverant, & præsentem conditionem laudant: & quoscunque possunt ad eadem hortantur, ne soli sint decepti, sed hoc solatii habeant: quòd multi etiam alii communibus secum malis conflictantur. Etenim id vident, fore ut si verum faterentur, non amplius ut nunc, & supra plebem venerandi viderentur, & simili honore afficerentur. Quare non ultro fa-

ἡκόντες εἴποιεν εἰδότες ἀφ' οἵων ἀπεσόντες, ὅμοιοι ζῶσι ἄλλοις δόξουσιν. ὀλίγοις δ' ἂν πάνυ εὐτύχοις, ὑπ' ἀνδρίας τολμῶσι λέγειν, ὅτι ἐξηπάτηνται, καὶ τὰς ἄλλας ἀποτέμνειν, τὸ ὁμοίων πεπωμένους. εἰ δ' ἄρ τις τοιούτῳ εὐτύχοις, φιλαλήθη τε καὶ τὸ τοιοῦτον, καὶ χρηστὸν, καὶ δίκαιον. καὶ εἰ βούλει, φιλόσοφον. ἐγὼ δ' ἂν φθονήσαιμι τούτῳ μόνῳ τῷ ὀνόματι. οἱ δ' ἄλλοι, ἢ οὐδὲν ἀληθὲς ἴσασιν οἰόμενοι εἰδέναι, ἢ εἰδότες, ἀπεκρύψαντο ὑπὸ δειλίας, καὶ αἰσχύνης, καὶ τοῦ εὐπαθοῦς βούλεσθαι. καίτοι σοφὸς τὸ Ἀθηναίους, ἀπαιτεῖ μὲν ἃ ἔφλω, ἐάσωμεν, αὐτὸν καλοῦντες, καὶ λήθη τις ἔστω αὐτῶν, ὥσπερ τοῦ τῶν Εὐκλείδου ἄρχοντος πραχθέντων. ὑποτίθεμαι δὲ ταύτην φιλοσοφίαν ὀρθὴν εἶναι τῶν Στωϊκῶν, ἄλλην δὲ μηδεμίαν ἡνιναοῦν, εὐωμαι εἰ ἔφικτη αὕτη, καὶ δυνατὴ ἴσως. ἢ μᾶλλον κόμιστα, ὁπόσοι ἐφίενται αὐτῆς. πάνυ μὲν γὰρ ὑπισχνοῦμαι ἀκριβῶς μεμαθηκέναι, ἵνα μὴ δυσαρεστήσωσιν οἱ ἐς τὸ ἀκριβὲς ἐλθόντες. μόνος γὰρ τούτους πάντα συλλαβόντας ἕξειν τὰ τῆς ὄντως ἀγαθά. τὸ μὲν ταῦτα, σὺ δὲ ἄμεινον εἰσεῖς, εἰ ἄρα σπουδαίου τυχήσεις Στωϊκοῦ τοιούτου, καὶ Στωϊκῶν τῶν ἀκρων, οἷον μὴ λυ-

fateantur, cùm non sint nescii fore ut si his rebus excidissent, similes aliis censerentur. In perpaucos autem incidas, qui præ fortitudine audeant confiteri sibi impositum fuisse, aliosque dehortentur, qui similia experiuntur. Quòd siquem ejusmodi virum nanciscaris, hunc veritatis amantem, & bonum, & justum, & si velis philosophum appella. Huic enim soli appellationem illam non invidero. Cæteri verò, vel nihil veri sciunt, scire putantes, vel si sciant, id metus aut pudoris causa occultant, & quia volunt aliis honore præferri. Porrò, per Minervam, quæcunque disputavi, missa faciamus hoc ipso loco objecta, & eorum inducatur oblivio, qualis fuit rerum ante Euclidem ducem gestarum. Ponamus autem rectam esse præ omnibus hanc Stoicorum philosophiam, & dispiciamus numquis eam adipisci queat, vel num frustra laborent quicunque ejus consequendæ desiderio flagrant. Etenim promissiones admirandas audio, quando qui summum fastigium attigerint, fœlicitate potientur. Solos nimirum illos bonis simul omnibus haud dubiè potituros. Sed enim quod dicam deinceps, meliùs ipse noris, si quem nactus fueris istiusmodi Stoicum & inter Stoicos summum, qui posset nec mœ-

1 H^c εἰδότες] Angl. οἰδότες. Bourd.

2 Καὶ λήθη τις ἔστω αὐτῶν, ὥσπερ τοῦ τῶν Εὐκλείδου ἄρχοντος] Duo inveniuntur Euclidæ inter Archontas, quorum nomina supersunt. Primus anno 2 Olympiadis 88 quinto anno belli Peloponnesiaci, de quo non est hic sermo. Alter anno 2 Olymp. 94, quem intelligit hoc loco Lucianus, eo enim Præturam obtinente facta est amnestia, ut narrat Xenophon lib. 2 Hellenicorum. Ideo sæpe apud auctores historiæ & rhetoras fit mentio τῶν ἐπὶ Εὐκλείδου, quorum non licebat meminisse, nec ea exprobrare, & eo anno Athenienſium respublica instaurata fuit, facta inter cives pace. *Palm.*

3 Καὶ Στωϊκῶν τῶν ἄκρων] Melius quam in Anglic. ὡς Στωϊκὸν τὸ ἄκρον. Bourd.

πίας, μήθ' ὑφ' ἡδονῆς κρατεῖσθαι, μήτ' ὀργίζεσθαι, φθόνου δ' κρείττονι, καὶ τολμᾶν καὶ φρονεῖν, καὶ σωφόλως δὲ διαίμην, ὁποῖον χρὴ τὸ κανόνα εἶναι, καὶ γνώμονα ἔχ κ' τὸν ἀριστὸν βίον. ὁ γὰρ καὶ κ' μικρόπολιν οὐδέν, ἄπελης, κἀν πᾶσι τελεῖν ἔχῃ. εἰ δ' τοῦτο μὴ, οὐδὲν διαίμων. Ερμ. οὐδένα τοιοῦτον εἶδον. Λυ. εὖγε ὦ Ἑρμότιμε, ὅτι μὴ ψεύδῃ ἐκών. εἰς τὸν γοῦν δασκάλων φιλοσοφεῖς, ὅπου ὀρθῶς μήτε τὸν διδάσκαλον τὸν σὸν, μήτε τὸν ἐκεῖνον, μήτε τὸν πρὸ αὐτοῦ; μᾶλλ' ἂν εἰς δεκαγονίαν ἀναβαίης μηδένα αὐτῶν σοφὸν ἀκριβῶς, καὶ διὰ τοῦτο διαίμονα γεγονημένον; οὐδὲ γὰρ ἂν ἐκεῖνο ὀρθῶς εἴποις, ὡς ἀπόχρη κἀν πλησίον γένῃ τὸ διαιμονίας. ἐπὶ μὲν οὖν ὄφελος. ὁμοίως γὰρ ἔχω τὸ ὁδοῦ ἐσωθὲν, καὶ ἐν τῷ ὑπαίθρῳ, ὅ, τι δὴ τὸν θύραν ἔξω ἐστὶ, καὶ ὁ πόρρω. διαλλάττοιεν δ' ἂν ὅτι μᾶλλον ἔτι ἀνιάσεται, ὁρῶν ἐγγὺς οἶον ἑστῶτα. εἶπε. ἵνα πλησίον γένῃ τὸ εὐδαιμονίας, δίωκε γὰρ τοῦτο σοι, τοσαῦτα πονεῖς, καταπτύσαι σαυτόν. καὶ δεδεδεγμένη σε ὁ βίος ὁ τοσοῦτος ἐν ἀκηδίᾳ, καὶ καμάτῳ, καὶ ἀγρυπνίαις κάτω νενυκτῶτα. καὶ εἰσαῦθις πονήσεις ὡς φῄς ἄλλα εἴκοσιν ἔτη τηλαυγῶς, ἵν' ὀγδηκοντούτης γένῃ. ἢ τίς ἐγγυητὴς ἐσί σοι, ὅτι βιώσῃ τοσαῦτα; ὅμως δὲ σὺ θεῖς μηδένα διαιμονοῦσιν, εἰ μὴ μόνον οἷς τύχοις τοῦτο, καὶ αἰρήσειν δώκων. ὁ δὲ σὸς μῆλα πολλοὶ, καὶ ἀγαθοὶ, καὶ ὀκύπεροι παραπολὺ διώκοντες, ἐ καταλαβόν. ἀλλὰ καταλαβεῖ εἰ δέκεῖ, καὶ ἔχει; Nihilominus eorum eris qui nondum sunt compotes fœlicitatis, nisi tu solus hoc te consequuturum putes, & persequendo capturum, quod ante te plerique & strenui, multoque velociores persecuti, non assecuti sunt. Sed si videtur, assequere, totum

mœrore affici, nec à voluptate pellici, nec irasci: invidia autem validior, & divitiarum contemptor, atque in universum fœlix esset, qualem oportet esse regulam, & indicem vitæ quæ secundum virtutem vivitur. Etenim in quo vel minimum quid desideratur, imperfectus est, tametsi cæteris omnibus abundet. Si tamen hoc non obtinuerit, nondum est fœlix. *Hermot.* Nullum talem vidi. *Lucian.* Euge Hermotime, quia non mentiris ultro. Ad quem igitur finem intentus philosophiæ vacas, quando neque tuum præceptorem, neque illius, neque illo priorem, neque si ad decimam generationem ascenderis, quenquam Stoicorum perfectè sapientem, & propter hoc fœlicem fuisse vides? Neque enim illud rectè dixeris sufficere, siquis fœlicitati proximus fuerit: siquidem inde nihil emolumenti. Nihilo secus enim extra viam, & sub dio sumus, tum qui foris ad januam stat, tum qui procul adhuc distat. Differunt autem quòd ille magis discrucietur, qui è propinquo videt ea quibus est privatus. Deinde ut proximè ad fœlicitatem accedas (illud enim tibi concedam) tot labores te ipsum absumendo exantlas: & tibi in tædio & labore, & vigiliis deorsum procumbenti tantum ætatis præteriit. Ac denuo, ut ais, alios viginti ad minimum annos in labore exiges, ut evadas octogenarius. Ecquis sponsor tibi te tot annos victurum fidem fecit? Nihilominus eorum eris qui nondum sunt compotes fœlicitatis, nisi tu solus hoc te consequuturum putes, & persequendo capturum, quod ante te plerique & strenui, multoque velociores persecuti, non assecuti sunt. Sed si videtur, assequere, totum

asse-

ἆλεν συλλαβέιν. τὸ μὲ δὴ φρόνιμον, οὐχ ὁρῶ ὅ, τί ποτ' ἂν εἴη πέρας ἔχοι, ὡς ἀνυπέξιον δοκεῖν τὸν πόνον τῶν τοσούτων. ἔπειτα εἰς πόσον ἔτι τὸ λοιπὸν χρόνον ἀπολαύσεις αὐτῆς, γέρων ἤδη, καὶ πάντως ἡδίω ἔξεσθαι ὤν, καὶ τὸ ἔτερον πόδα φασὶν ἐν τῇ σορῷ ἔχειν, εἰ μή τι εἰς ἄλλον ὦ βιωτὸν βίον ἀσκημονήσεις σεαυτόν. ὡς εἰς οἰκεῖον ἐλθὼν, ἄμεινον διαγάγοις, εἰδὼς ὁποῖα πρόσθεν χρὴ βιῶν. ὅρμιον, ὡς εἴ τις εἰς τοσοῦτον σκεύαζοι τι, καὶ δυσπαίζοι, ὡς δεηθῆναι ἄμεινον, ἀλλ' ἵνα μὴ λάθῃ τοῦτο λιμῷ διαφθαρείς. ἀλλὰ μὲν, δοκεῖ σοὶ τοῦτο πω καπὶ νενόηκας εἰμαι, ὡς ἡ μὲν ἀρετὴ, ἐν ἐργοις δήπου ἐστὶν, οἷον ἐν τῷ δίκαια πράττειν, καὶ σοφὰ, καὶ ἀνδρεῖα. ὑμεῖς δ', τὸ δ' ὑμεῖς ὅπερ εἶπον, τοὺς ἄκρους τῶν φιλοσοφούντων φημὶ, φρόντις τοῦτο ζητεῖν, καὶ ποιεῖν, ῥημάτια δύσπεπτα μελετᾶτε, καὶ συλλογισμοὺς, καὶ ἀπορίας, καὶ τὸ πλεῖστον ἤδη βίου ἐπὶ τούτοις διαπρίβετε. καὶ ὃς ἂν κρατῇ ἐν αὐτοῖς, καλλίνικος ὑμῖν δοκεῖ. ἀφ' ὧν εἶμαι καὶ τὸ διδάσκαλον τοῦτον θαυμάζειν, χαίρειν ἄνδρα, ὅτι τοὺς ἀσπασμιλλᾶσθαι εἰς ἀπορίαν καθίστησι, καὶ οἶδεν ὡς χρὴ ἐρέσθαι, καὶ σοφίσασθαι, καὶ παιπαλῆσαι, καὶ εἰς [1] ἀφικτα ἐμβαλεῖν. καὶ τὸ κεφαλὸν ἀπεχθῶς ἀφίντες, ὅτος δ' ἐν τοῖς ἔργοις, ἐν τῷ φλοιῷ ἀσχολεῖσθε, τὰ φύλλα κοπτόντες ἀλλήλων ἐν ταῖς ὁμιλίαις. ἢ γὰρ ἄλλα ἐστὶν, ἃ πράττετε ὦ Ἑρμότιμε πάντες ἴσμεν εἰς ἐσπέραν; Ἑρμ. οὐκ, ἀλλὰ τοῦτο. Λυ. ἢ οὖν ἐχόμενος

assecutus obtine. Non video tamen primùm quanti sit momenti illud bonum, ut sit dignum tot laboribus præmium: deinde quandiu per reliquum vitæ tempus eo fruêris, cùm jam senex sis, & ætate ad quamvis voluptatem intempestiva, pedemque alterum quod ajunt, in capulo habeas: nisi te ô generose, ad vitam aliam hac exercitatione præparas: ut quum ad eam veneris, suaviùs vivas, quomodo vivendum sit edoctus. Perinde ac si quis se exercitiis præpararet ac instrueret ad meliùs cœnandum, donec imprudens fame necaretur. Atqui ne illud quidem, ut puto, animadvertisti, virtutem in actione consistere, velut in justè, sapienter, & fortiter factis. Vos autem, (at vos quum dico, summos illos philosophos intelligo) omisso horum quærendorum & faciendorum studio, verbula misera meditamini, & syllogismos, & dubia, maximamque vitæ partem in hisce conteritis: in quibus qui vicerit, victor egregius vobis videtur. Quo puto nomine etiam hunc vestrum præceptorem miramini, senem virum, quòd secum versantes in dubia conjiciat, & calleat quo pacto interrogare, sophismatis implicare, dolosè agere & in laqueos inevitabiles immittere oporteat. Ac sic omisso planè fructu qui ex opere percipitur, circa corticem estis occupati, folia tantùm alii in alios in vestris disputationibus effundentes. An verò alia sunt quæ facitis omnes Hermotime, à mane ad vesperam? *Hermot.* Minimè: sed hæc ipsa. *Lucian.* Annon igitur rectè

1 Ἄφικτα] Angl. & Mſ. ἄφυκτα. Bourd.

ὀρθῶς τις φαίη, τὴν σκιὰν ὑμᾶς διηρύειν, ἐάσαντας τὸ σῶμα, ἢ δ' ὄφεως τὸ σύφαρ, ἀμελήσαντας δ' ἀλκῆ; μᾶλλον δ' τὸ ὁμοῖον ποιεῖν, ὥσπερ εἴ τις ἐς ὄλμον ὕδωρ ἐκχέας, ὑπέρῳ σιδηρῷ πλήσσοι, πρᾶττειν ἀναγκαιότατον περγυροῦ μόλιβδον, ἀκ εἰδὼς, ὅτι ἂν λιθοβόλῃ φασὶ τὰς ἄμμους πλήσσειν, ὕδωρ ὁμοίως τὸ ὕδωρ μολύβδῳ. καί μοι δὸς σεαυτῷ ἡδὴ ἔρεσθαί σε. εἰ ἐθέλοις ἂν ἔξω τῶν λόγων τὸ ἄκρον ἐοικέναι τῷ διδασκάλῳ, ὕτω μὲ ὀργίλον, ὕτω δ' μικρολόγος, ὕτω δ' φιλόνεικος ὤν, καὶ φιλήδονον, νὴ Δί' εἰ μὴ πολλοῖς δοκεῖ. Ερμ. πῶς γε; Λυ. ὦ Ἑρμότιμε, θέλεις διηγήσομαί σοι πρόσφατον ἥκουσα, ὑπὲρ φιλοσοφίας τινὸς λέγοντος πάνυ γαργαλεωτέρου, ᾧ παμπόλλοι τῶν νέων ἐπὶ σοφίᾳ πλησιάζουσιν; ἀπαιτῶν γὰρ παρά τινος τῶν μαθητῶν τὸν μισθὸν, ἠγανάκτει, λέγων ὑπερήμερον εἶναι, καὶ ἐπιτιθέμενον δ' ὀφλήμασιν, ὃν ἔδει πρὸ ἑκκαίδεκα ἡμερῶν ἐπιτελεῖσθαι τῇ ἔνῃ καὶ νέᾳ. ὕτω γὰρ συνέθεντο. καὶ ἐπὶ τούτοις ἠγανάκτει. παρεῖτο ὁ θεῖος δ' νεανίσκου, ἄρρωστος ἄνθρωπος, καὶ ἰδιώτης ὡς πρὸς τὰ ὑμέτερα, πέπονθεν εἶπεν ὦ γαυρώσιε, τὰ μέγιστ' ἠδικῆσθαι λέγων, εἰ ῥημάτια πρὸς σὲ πρεσβύτερον, μηδέπω ἐπιτετιμημένον ἀργύριον διαφέροντα. καίτοι ἃ μὲ ἡμῖν πέπρακας, ἔτι ἔχεις καὶ αὐτός, καὶ οὐδὲν ἔλαττον γέγονε σοι τῶν μαθημάτων. τὰ δ' ἄλλα, ὧν ἐξ ὑστέρας ἐπεθυμεῖν, συνέχωσά σοι τὸν νεανίσκον. οὐδ' ὧδ' ἀμείνων γεγένῃ δὲ σύ.

rectè quis dixerit, vos relicto corpore umbram venari, vel ſerpentis exuvium neglecto tractu? vel potiùs idem agere, ac ſiquis infuſam in mortarium aquam ferreo piſtillo tunderet, ratus ſe rem neceſſariam, & conducibilem agere: cùm tamen ignoret aquam ſimiliter aquam manere, quanvis tundendo, quod ajunt, humeros decutiat. Permitte mihi ut te hic interrogem, num excepta eruditione per omnia præceptori tuo ſimilis eſſe velles, nimirum ita iracundus, ita minutus, ita rixoſus, ita voluptarius, tametſi per Iovem non multis videatur. *Herm.* Quibuſnam? *Lucian.* Vis Hermotime tibi narrem, quæ nuperrimè virum quendam ſenio confectum, quem ad ſapientiam diſcendam plurimi juvenes adeunt, de philoſophia diſſerentem audivi? Cùm enim à quodam ex diſcipulis mercedem exigeret, indignabundus dicebat eum debiti tempus præſtitutum præteriiſſe, quem oportebat ante ſedecim dies, menſis triceſimo nimirum id perſolviſſe. Sic enim inter ſe conveniſſe. ideoque indignabatur. Tum adoleſcentis avunculus qui aderat, homo ruſticus, ac præ vobis imperitus, deſine, inquit, ô admirande, dicere te maxima injuria fuiſſe affectum ſi à te verbula mercati, mercedem nondum ſolvimus. Etenim ea quæ nobis vendidiſti, etiamdum ipſe habes, neque quicquam tibi de tuis præceptis eſt imminutum. Cæterùm quod ab initio optabam, quum hunc adoleſcentem tibi commendavi, nihilo melior tua opera factus eſt. Quippe qui vicini

1 Ἐπιτετιμημένον διάφορον] Rectè ibi Interpres. Eſt enim διάφορον ex Suid. τὸ τίμιον merces. Cætera hujus Dialogi antea ſum interpretatus. *Bourd.*

1 Ηδὲ

ὃς τὴμῷ γείτονι Ἐχεκράτει τὴν θυγατέρα συναρπάσας, παρθένον οὖσαν, διέφθειρε. καὶ ὀλίγου δεῖν ἔφυγεν βιαίων, εἰ μὴ ἐγὼ πολλάντα ἀνησάμην τὸ πλημμέλημα τοῦ μὲν νέου ἀνδρὸς τοῦ Ἐχεκράτους. τὴν μητέρα δὲ τοῦ παιδὸς ἐμάστισεν, ὅτι αὐτῇ ἐλάθετο ὑπὸ κόλπου ἀναφορμίζουσα τὴν κύδνη, ὡς ἔχοι συμβολὰς εἰσφέρουσα κωλαθείσης. τὸ μὲν γὰρ ἐς ὀργὴν, καὶ θυμὸν, καὶ ἀναιδείαν, καὶ ἐς τόλμαν, καὶ ψεῦδος, μακρῷ τινι ἄμεινον οἶμαι πέφυκεν, ἢ νῦν. καίτοι ἐβουλόμην ἂν αὐτὸν ἐς ταῦτα ὠφελῆσθαι ὑπὸ σοῦ μᾶλλον, ἢπερ ἐκεῖνα εἰδέναι, ἃ καθ' ἡμέραν ἡμέρᾳ σοὶ ἡμῖν ἔδει διομίλους, ἐπὶ τὸ δεῖπνον διεξέρχεται, ὡς κροκόδιλος παιδίον, καὶ ὑπέσχηται ἀποδώσειν αὐτὸν, ἂν ἀποκρίνηται ὁ πατὴρ σοῦ εἰ δύναται τι. ἢ ὡς ἀναγκαῖόν ἐστιν ἡμέρας εἶναι, μὴ νύκτα εἶναι. εἰδὼς δὲ καὶ κέρδος ἡμῖν ὁ γραῦς ἀναφύσει, σοῦ εἰδὼς ὅπως ἀποπλήσει τὸν λόγον. ἡμεῖς δὲ, γελῶμεν ἐπὶ τούτοις. καὶ μάλιστα ὅταν ὑποθυσάμενον τὰ ὦτα, μελιτοῦτ ἀπὸ αὐτοῦ ἔξεις λανὰς, καὶ χύσεις, καὶ κωλαλύψεις, καὶ φωνασίας, καὶ τοιαῦτα πολλὰ ὀνόματα διεξιών. ἀκούομεν δὲ αὐτοῦ λέγοντος, ὡς καὶ ὁ Θεὸς σοῦ οὐ ῥᾳδίως ἐστὶν, ἀλλὰ πάντων πορρωτάτω ἐστὶν, οἷον, ξύλων, καὶ λίθων, καὶ ζώων, ἄχρι καὶ τῶν ἀτιμοτάτων. καὶ τὸ γε μητρὸς ἐρασθῆναι αὐτὸν τοιαῦτα λαρεῖ, καὶ ἀγελάστους αὐτῆς, ἀλλ' ἵνα τὸ λῆρον τοῦτον ἔφη ἀκούσῃ ἀκριβῶς, ἀδεῖ κωλύσῃ μεμνῆσθαι πλείστου, μόνον βασιλέα εἶναι. τοὺς δὲ ἄλλους, ἀνδράποδα, καὶ κακίστους νομίζειν, ὡς σοὶ ἡμῖν τοιαῦτα δὲ ἀνδρὸς εἰπόντος, ὁ φιλόσοφος ὅρα οἷον λῆκυθον ἀπεκείνατο ὦ Ἑρμότιμε, ὡς πρεσβυ-

vicini mei Echecratis filiæ virgini raptæ vitium intulit: & de vi illata fuisset accusatus, nisi ab Echecrate paupere talento scelus redemisset. Matri etiam ipsi nuper alapas impegit, quia ipsum in sinu efferentem cadum deprehenderat, ut haberet, ni fallor, symbolas quas in convivia conferret. Etenim quantum ad iracundiam, excandescentiam, impudentiam, audaciam, & mendacium attinet, superioribus annis longè meliùs sese habebat, quàm nunc. Atqui maluissem ut in his corrigendis apud te profecisset, quam illa didicisset, quæ quotidie nobis, è quorum re non est, in cœna differit: scilicet ut crocodilus puerum rapuit, quem se redditurum promisit, si nescio quid responderet pater: vel ut necesse est noctem non esse, si dies est. Nonnunquam etiam generosus ille cornua nobis affingit, nescio quomodo sermonem connectens. Nos autem hæc deridemus. Maximè verò quum obturatis auribus, apud se meditatur habitus quosdam, & dispositiones, & comprehensiones, & imaginationes, multaque id genus nomina commemorando. Quinetiam ipsum audimus dicentem, Deum in cœlo non esse, sed omnia permeare, veluti ligna, lapides, animalia, imò etiam vilissima. Quumque mater ipsum interrogat, cur ita nugetur, ipsam irridet: sed si has nugas, inquit, diligenter didicero, nihil obstabit quominus sim solus dives, solus rex: alios verò mancipia, & piacula præ me putem. Cùm hæc dixisset vir ille, vide mi Hermotime, cujusmodi responsum, quàm sene dignum philosophus ille red-

πωλῶ. ἔφη γὸ, ἀλλ' εἴ γε μὴ ἐμοὶ ἐπλησίαζεν ὕπος, οὐκ οἶδ' ὁκόκρεμ χείρων ἂν αὐτὸν ἐξηργάσατο; ἢ καὶ τὴ Δία ἴσως τῷ δημίῳ παραδέδωκας; ὡς νῦν γε χαλινόν τινα ἐμβέβληκεν αὐτῷ ἡ φιλοσοφία, καὶ ἡ αἰδὼς τούτων αἰδώς. καὶ ἀφ' τοῦτο, μετριώτερός ἐστιν ὑμῖν, καὶ φορητός ἐστι. φέρε γάρ τινα αἰχύλων αὐτῷ, εἰ ἀνάξιον φαίνοιτο ἡμῶν, καὶ ὀνόμασιν. ἃ δὴ καὶ παιδαγωγεῖ αὐτὸν, ὥστε δίκαιον ἂν εἶναι, εἰ καὶ μὴ ὧν βελτίω ἀπέφηνε μισθὸν παρ' ὑμῶν λαβεῖν, ἀλλ' ὧν οἰκείων γε, ἃ μὴ διέφθειρεν, αἰδούμενον φιλοσοφίαν, ἐπεὶ καὶ αἱ τιτθαὶ τοιάδε λέγουσι τοὺς παιδίων, ὡς ἀπιστίον αὐτοῖς ἐς διδασκάλε. καὶ γὸ ἂν μηδὲν μαθεῖν ἄχαλον τι δύναιτο, ἀλλ' ὧν φαῦλον ὀδὲν ποιήσουσιν οἰκεῖ μόριοντες. ἐγὼ μὲν ὧν τὰ ἄλλα πάντα ἀπεπλήρωκά μοι δοκῶ, καὶ ὅτινα ἂν ἐθέλῃς τῶν εἰδότων τὰ ἡμέτερα, ἤκέ μοι ἐς αὔριον παραλαβών, ὅψῃ τε ὅπως ἐρωτᾷ, καὶ πῶς ἀποκρίνεται, καὶ ὅσα μεμάθηκε, καὶ ὅσα ἤδη ἀνέγνωκε βιβλία, ἢ ἀξιωμάτων, ἢ συλλογισμῶν, ἢ καταλήψεως, [1] περὶ καθηκόντων, καὶ ἄλλα ποικίλα. εἰ δ' ἢ τῶν μητέρα ἔτυπτεν, ἢ παρθένους ἐφθείρατο, τί τοῦτο πρὸς ἐμέ; ὁ γὸ παιδαγωγός με ἐπεσήσατο αὐτό. τοιαῦτα γάρων ἄνθρωπος ὑπὲρ φιλοσοφίας ἔλεγε. σὺ δ' ἂν αὐτὸς ἂν φαίης ὦ Ἑρμότιμε, ἱκανὸν εἶναι ὡς ἀφ' τοῦτο φιλοσοφοίημεν, diceres Hermotime, satis esse, si ob id philosopharemur, ut nihil diderit. At nisi, inquit, is se addixisset mihi, Nonne multò atrociora commissurum fuisse putas? aut fortè per Iovem carnifici tradendum? At nunc frænum saltem injecit ipsi philosophia, & præter hanc verecundia. Propterea vobis est modestior, atque etiam tolerabilis. Hoc enim illi pudorem incutit, si indignus appareat habitu, & nomine, quæ comitantia ipsum moderantur. Itaque justus fuero, si mercedem à vobis accepero, non quòd meliorem reddiderim, sed pro iis saltem quæ non admisit reveritus philosophiam. Siquidem etiam nutrices talia de pueris dicunt, nimirum præceptoris ædes illis adeundas esse. Etenim quanvis boni aliquid nondum possint discere, saltem nihil mali committent dum ibi manebunt. Cæterùm omnes officii mei partes implesse mihi videor. Assume autem quemcunque volueris qui doctrinæ nostræ sit gnarus, & cras veni: videbis ut interrogat, & ut respondet, & quæ didicit, & quos libros jam legit, de axiomatibus, de syllogismis, de comprehensione, de officiis: aliaque diversa. Quòd si vel matrem percussit, vel rapuit virgines, quid hæc ad me attinent? non enim me pædagogum ipsi præfeciſtis. Hæc ille senex de philosophia differebat. Tu-ne etiam

[1] Περὶ καθηκόντων] Περὶ καθήκοντος, singulari numero, libros inscripsere Zeno, Cleanthes, Chrysippus, Panætius. Officia, numero multitudinis maluit Cicero. *Quod de inscriptione generis, non dubito quin καθήκων officium sit: nisi quid tu aliud. Sed inscriptio plenior* de Officiis, inquit ille lib. 13. epist. ad Auicum, epist. 2. τὰ καθήκοντα quoque legere est apud Suidam in καθήκοντα, & apud Laërtium in Zenone Citiceo. *Menagius.*

ὡς μηδὲν τῶν φαυλοτέρων πραξόμεθα; ἢ ἐπ' ἄμεινον ἐλπίσιν ἐξ ἀρχῆς φιλοσοφεῖν ἠξιοῦμεν. οὐχ ὡς τὰ ἰδιωτῶν κοσμιώτεροι εἶναι μᾶλλον ὠόμεθα; τί οὖν σοι λύπη ἐγένετο τοῦτο; Ερμῶ. τί γὰρ ἄλλο, ἢ ὅτι καὶ δακρύσομαι ὀλίγα δέω; εἰς τοσοῦτο μοι κατῆκεν ὁ λόγος ἀληθὴς ὤν, καὶ ἐδυσφόρησα ὅσον οὔπω τοῦτον ἀπέλαυσα, καὶ ὥσπερ μισθὸς οὗτος ὀλίγους πλοῦς ἀπὸ τῶν πόνων. νυνὶ γὰρ ὥσπερ ἐκ μέθης ἀναφέρομαι, ὁρῶ οἷα μὲν ἦν ὧν ἤρων, ὁπόσου δ' πέπραμαι λέγω πάλαι. Λυ. καὶ τί δεῖ δακρύων ὦ χρηστέ; τὸ γὰρ εὖ μάλα ἐκεῖνο πάνυ σωστέον οἶμαι, ὃν Αἴσωπος διηγεῖτο. ἔφη γὰρ ἄνθρωπόν ποτε ἐπὶ τῇ ἠϊόνι καθεζόμενον, ἐπὶ πολὺ κυμαινούσῃ, ἀριθμεῖν τὰ κύματα. σφαλεῖσθαι δ', ἀχθεσθέντα, καὶ ἀνιαθέντα, ἄρχειν δὴ τὸν κερδῶ δ' ἀναστῆσαι εἰπεῖν αὐτῷ, τί ὦ γραπτὲ ἀνιᾷ τὸ παρελθόντων ἕνεκα; δεῖν τὰ ὑστεροῦντα ἀριθμεῖν, ἀμελήσαντα ἐκείνων. καὶ σὺ τοίνυν ἐπίσχες ὅπως σοι δοκεῖ, εἰς τὸ λοιπὸν ἂν ἄμεινον ποιήσεις βίον τὸν κοινὸν ἅπασι βιῶν ἀξίων, καὶ συμπολιτεύσῃ τοῖς πολλοῖς, ὑφ' ἓν ἁλλόκοτον, καὶ πεπρωμένον ἐλπίζων. καὶ σὺ αἰσχύνῃ, ὦ πρὸ δὲ φρονεῖς, εἰ μόνον ἄνθρωπος μεταθήσῃ, καὶ μεταχωρήσεις πρὸς τὸ βέλτιον; ταῦτα πάντα ὦ φιλότης, ὁπόσα εἶπον, μή μοι νομίσῃς κατὰ τῆς Στοᾶς παρεσκευασμένον, ἢ ἔχθρας ἕνεκα ἐξαίρεσθαι πρὸς Στωϊκοὺς ἐπαινημένον εἰρηκέναι, ἀλλὰ κοινὸς ἐπὶ πάντας ὁ λόγος. τὰ γὰρ αὐτὰ, πρὸς σὲ εἶπον ἂν, εἰ τὰ Πλάτωνος, ἢ Ἀριστοτέλους ἥρησο, τῶν ἄλλων ἀκρίτων ἰρημένων καταγνούς. νῦν δ' ἐπὶ τὰ Στωϊκὰ μεταπεμψάμενος, πρὸς τὸν

hil eorum quæ pejora sunt committeremus? Annon ab initio alia spe inducti vacare philosophiæ volebamus? Nonne ut omnia perlustrando rudi vulgo moderatiores essemus? Quid igitur nonne hoc responderes? *Hermot.* Quid aliud, quàm quod propemodum lachrymor, utique adeò me commovit vera tua oratio. Et quod impendi tempus lugeo, & quos feci sumptus, mercedes non exiguas pro laboribus pendendo. Nunc enim tanquam ex ebrietate ad me rediens, video cujusmodi illa sint quæ amabam, & quantas ærumnas pro illis exhauserim. *Lucian.* Sed quid ô bone lachrymis est opus? Nam id prudentius esse puto, quod Æsopus in fabulis commemorat: ubi dicit, quendam in littore maris consedisse ut numeraret undas, & doluisse ac graviter tulisse quòd erraret, donec adveniens vulpes dixit ipsi: Cur ô generose propter præteritas undas cruciaris? Oportet ut omissis illis hinc numerare incipias. Et tu quandoquidem ita tibi videtur, in posterum meliùs feceris, si communem omnibus vitam vivere decreveris, & cum vulgo verseris, nihil absurdi aut fastuosi sperans. Nec te pudeat, siquidem sapis, quod senex consilium mutaris, & ad meliora transeas. Hæc omnia quæ dixi, ne putes amice me adversùs Stoicos instructum, quasi mihi cum illis essent susceptæ peculiares inimicitiæ, dixisse. Sed est communis in omnes hæc oratio: Eadem enim in te dixissem, si vel Platonis, vel Aristotelis sectatorem te præbuisses, cæteris indicta causa damnatis. Nunc verò siquidem disciplinam Stoicam prætulisti,

Σπουδὴ ἀποτετάχθω ὁ λόγος ἴδιξιν, ὡδὶ ἐξαίρετον πρὸς αὐτὸν ἔχων. Ερμῆ. οὐ λέγεις. ἄπειμι γὰρ ἐπαυτὸ τοῦτο, ὡς μεταβαλούμενος ἐς αὐτὸ δὴ τὸ ἀκμῆς. ὄψῃ γὰρ σὺν οἷς μισοῦσιν ὑπὸ πάντα ὥσπερ νῦν λάσιον, καὶ βαθὺν, ὑπὸ δίκαιον κεκλασμένον, ἀλλ' ἁπλοῦν πάντα, καὶ ἐλεύθερον. τάχα δ' ἐς πορφυρίδα μεταμφιάσεσθαι, ὡς εἰδῆτε ἅπαντες, ὅτι μηκέτι μοι τὸ λῆρον ὁμοίαν μέσιν. ὡς εἴγε ἐς ἐξαίσιον δυνατὸν ἦν ἅπαντα ἐκεῖνα, ὁπόσα ἤκουσα παρ' αὐτῶν. ἐς δὲ ἴσθι, σὺν δὲ ἄκνησα [1] ἐς ἐμέσασθαι πιεῖν λεβρὸν τοῦτο ἕνεκα τοῦ ἔμπαλιν, ἢ ὁ Χρύσιππος, ὅπως μηδὲν ἔτι συνήσομαι ἐν φασι. σοὶ δ' ἔοικε μικρὸν χάρειν εἰδέναι ὦ Λυκῖνε, ὅτι με περιφερόμενον ὑπὸ θολερᾶς ἰσχὺς χειμάρρου, ἐς πρανῆ, ἐπιβάντα ἐμαυτὸν, ἐς ξηρὰν συρρίσασα τῷ ὕδατι, ἀνέσπασας, ἐπίσης τὸ τῶν Τραγῳδῶν τοῦτο, Θεὸς ὡς μηχανῆς ἐπιφανείς. δοκῶ δέ μοι σὺν ἀλόγως ἂν ἐς ξυρήσασθαι τὴν κεφαλὴν, ὥσπερ οἱ ὑπὸ τῶν ναυαγίων ἀποσωθέντες ἐλεύθεροι, ἅτε ἐς σωτήρια τημέραν ἥξων, τοσαύτην ἀχλὺν ἀποσεισάμενος τῶν ὀμμάτων. φιλοσόφων δ' ἐς τὸ λοιπὸν, κἂν ἄκνα ποτὲ σὺν αὐτῷ βαδίζων σύτυχω, ὥστε σκεπάσομαι, ἐς φεύξομαι, ὥσπερ τοὺς λυττῶντας τῶν κυνῶν.

in Stoicos invehi visa est oratio, quanquam nihil in ipsos habet peculiare. *Hermot.* Rectè dicis. Iam itaque abeo ut habitum etiam ipsum mutem. Videbis igitur propediem, neque barbam ut nunc hirsutam & profundam, neque victus rationem temperatam, sed remissa & libera omnia. Mox purpuram induam, ut norint omnes, non ampliùs esse rem mihi cum nugis illis. Atque utinam ea omnia evomere possem quæ ex ipsis audivi. Ac probè scias, neque me pigeret helleborum bibere propter hoc ipsum, alio fine quàm Chrysippus, ne quid eorum quæ dicunt, mihi veniret in mentem. Quare magnam habeo tibi gratiam Luciane, quòd me à turbido aspero que torrente jactatum, meopte motu traditum, & secundo flumine cum aqua fluentem retraxisti, mihi juxta Tragœdorum illud superveniens, Deus ex improviso ostensus. Videor autem mihi non absurdè facturus si caput abrasero, ut qui è naufragio incolumes evaserunt, veluti festivitatem meæ salutis hodie celebraturus, excussa ex oculis meis tanta caligine. Porrò in posterum quemcunque philosophum, etsi non secus ac rabiosos canes aversabor, & devitabo.

invitus inter eundum nanciscar,

1 Καὶ ἐμέσασθαι πιεῖν διὰ τοῦτο ἐς τὸ ἔμπαλιν ἢ ὁ Χρύσιππος] Alii multi bonique hoc de Carneade. Edissertavi hoc ἀμφίλογον ad A. Persii Sat. v. *Marc.* Ipse Lucianus infrà, veræ Historiæ libro 2. ἐ κέλομαι δὲ ἐς ἀεὶ Χρυσίππου, &c. Diximus pluribus ad Laërtium. *Menagius.*

HE-

ΗΡΟΔΟΤΟΣ, Η ΑΕΤΙΩΝ.

HERODOTVS, VEL AETIO.

ARGVMENTVM.

Oſtendit hac præfatione Lucianus, ſe exemplo Herodoti, & poſt hunc Aëtionis pictoris adductum, ut in conventu totius Macedoniæ, exhibere ſe, ac ſpecimen aliquod ſui præbere voluerit. Eſſe enim compendioſiorem hanc viam ad laudem & gloriam comparandam, quàm ſingulas civitates circumeundo, magno negocio, multoque tandem tempore inclareſcere. Exordium à voto incipit, poſt narratione utriuſque & Herodoti, & Aëtionis exemplum exponit, qua quia majorem ſcripti hujus partem abſolvit, utriuſque nominis titulum quoque dedit. Hinc Adaptatio ſequitur, qua ſuum inſtitutum cum ſuperioribus exemplis comparat, amplificata per collationem, præſenti conventui cum Olympico, & loci & hominum qualitate. Poſtremò petit, ut illorum exemplo, ſe quoque pro aliquo mediocri Oratore habeant, non cum optimis ac vetuſtiſſimis illis, ſed cum præſentibus conferendo.

ΑΕΤΙΩΝ.

Ηροδότου εἴη μὲ καὶ τἄλλα μιμήσασθαι δυνατὸν ὦ. ἃ πάντα φημὶ ὅσα ὠφέλησεν αὐτόν, μείζονα δ' ἐγχῆς· τοῦτο γὰρ, ἀλλὰ καὶ ἐν ὅτῳ ἅπαντων, οἷον, ἡ κράλλῳ τῶν λόγων, ἡ ἁρμονία αὐτῶν ἢ τὸ οἰκεῖον τῇ Ἰωνίᾳ, καὶ ὠφελοῦσα, ἢ τὸ γνώμης τὸ ὠφέλιμον, ἢ ὅσα μυρία κράλλα ἐκείνῳ ἅμα συλλαβὼν ἔχει, πόρρω τοῦ εἰς μίμησιν ἐλπίδας. ἃ δ' ἐποίησεν ἐπὶ βίβλοις συγγράμμασι, καὶ ἐγὼ καὶ πολλαχοῦ βίβλοις Ἕλλησιν ὁ βραχὺς κωπίσῃ, ἐγὼ καὶ σὺ, καὶ ἄλλος ἂν μιμησαίμεθα. [2] πλεύσας γὰρ οἴκοθεν ἐκ τῆ Καρίας

AETIO.

Vtinam verò & alias Herodoti virtutes imitari poſſem, non dico omnes quibus fuit præditus: major enim voto res hæc foret: verùm ex omnibus unam, videlicet aut orationum elegantiam, aut earundem compoſitionem, aut propriam & naturalem Ionicæ linguæ dictionem, aut ſententiarum præſtantiam, aut quæcunque cum infinita, tum pulchra confertim habet, imitationis ſpem excedentia. Verùm quæ pro libris à ſe conſcriptis fecit, utque multifariam Græcis brevi innotuit, ego & tu, & quivis alius facilè imitaremur. Nam domo ex Caria

1 Eſt λαλιὰ ſive φυσλαλία, cujuſmodi etiam ſuprà Inſomnium, & infrà περὶ τῦ οἴκου. Et ἱπποίας ἢ βαλαντείου. Et περὶ τῦ δισφάδου. Marc.

2 Πλεύσας γὰρ οἴκοθεν ἐκ τῆ Καρίας] Cum Plinio non concordat Lucianus, nec

εἰσὶ δὴ τὰ Ἑλλάδος, ἐσκοπεῖτο παρ' ἑαυτὸν, ὅπως ἂν τάχιστα, καὶ ἀπραγμονέστατα ἐπίσημος, καὶ εὐδόκιμος γένοιτο, καὶ αὐτὸς, καὶ τὰ συγγράμματα. τὸ μὲν οὖν ἐπιτήδειον, τῶν μὲν Ἀθηναίοις, τῶν δὲ Κορινθίοις ἀναγινώσκειν, ἢ Ἀργείοις, ἢ Λακεδαιμονίοις τὸ τοῦ μέρους, ἐρρᾴδες, καὶ μακρὸν ἡγεῖτο εἶναι, καὶ τριβὴν οὐ μικρὸν τὸ πιθανὸν ἔσεσθαι. ἔκειν ἠξίει ἀφικέσθαι τὸ πρᾶγμα, οὗ δὴ κατ' ἀρχὰς ἔτι κατ' ὀλίγον ἀγειρόμενοι, καὶ συλλέγοντι τὴν γνῶσιν, ἐπιβάλλοι δὲ εἰ δυνατὸν εἴη, ἅθροους πᾶσι λαβεῖν τοὺς Ἕλληνας ἅπαντας. εὐίστατο δὲ Ὀλύμπια τὰ μεγάλα. καὶ ὁ Ἡρόδοτος, τοῦτ' ἐκεῖνο ἦκειν οἱ νομίσας τὸ κήρυγμα, οὗ μάλιστα ἐγλίχετο, πολλὴν σπουδὴν ποιήσας τὴν παντηγυριν, ἀπαντᾷ χρήσιμος ἤδη τὰ λεγόμενα συγκεκλεγμένων, παρελθὼν εἰς τὸ ἀποδεδειγμένον, οὐ θεατὴν, ἀλλ' ἀγωνιστὴν Ὀλυμπίων παρεῖχεν ἑαυτὸν, ᾄδων ἃς ἐκόμισε βίβλους. καὶ ἐπειδὴ πολὺς ἐγένετο ἐπὶ τοῖς λεγομένοις ὁ θόρυβος, καὶ ἐπὶ τοῖς ἐπαίνοις ἐκεῖνος ἦν, ἐκ τούτου δὴ τοῦ καιροῦ ἐπιβουλεύσας τὴν ἐπιβολὴν, ἐπὶ τὸν ἀγῶνα τῶν ἀκροάσεων ἐτράπετο. ἐπεὶ δὲ ἐκ τῶν ἔργων ἐδόκει τὰ πλείω τῶν ἐπαίνων ἔχει

ἱστορίας, καὶ κηλῶν τὰς παρόντας, ἄλλῳ δ' ἢ τῇ Μούσῃ κληθῆναι τὰς βίβλους αὐτῶν, σπίσι καὶ αὐτὰς ὀνομάσας. ἤδη δὲ ἅπαντες αὐτὸν ἥδιον πολὺ ἤκουον, ἢ τὸν [1] Ὀλυμπιονίκας αὐτός. καὶ σὺν ἔτι ὅτε ἀνηκόεν ἐν Ἡρόδοτος ὁ Ἁλικαρνησσεὺς, οἱ μὲν, αὐτοὶ ἀκούσαντες ἐν Ὀλυμπίᾳ, οἱ δὲ, ἐκ τῶν τοῦ παντηγύρεως ἠκηκοότων πυνθανόμενοι. καὶ ἐν τῷ γε φανερῷ μόνον, ἐδείκνυτο ἂν τῷ δεκατύλῳ. ὅτε δὲ σπένδων Ἡρόδοτός ἐστι, ὁ τὰς μάχας Περσικὰς Ἴωσι συγγραφάμενος. ὁ δὲ νίκας ἡμῶν ὑμνήσας. τοιαῦτ' ἐπένδων ἀπέλαυσε τῆς ἱστορίης, ἐν μιῇ συνόδῳ πανδημεὶ πᾶσι κηρύξαντος ψῆφον τοῦ Ἑλλάδος λαοῦν, καὶ ἀνακηρυχθεὶς οὐχ ὑφ' ἑνὸς μᾶ Δία κήρυκος, ἀλλ' ἐν ἀκούσῃ πολλῇ, ὅλην ἑκάστης ἦν τῶν παντηγυρίων. ὅπερ ὕστερον καταγνόντες, ἐπέστειλάν τινα ταύτην ὁδὸν ἐς γνῶσιν, Ἵππίας τε ὁ Ἠλεῖος ἐπιχώριος αὐτῶν σοφιστὴς, καὶ Πρόδικος ὁ Κεῖος, καὶ Ἀναξιμένης ὁ Χῖος, καὶ Πῶλος ὁ Ἀκραγαντῖνος, καὶ ἄλλοι συχνοὶ, λόγους ἔλεγον ἀεὶ ἐς αὐτοὺς περὶ τῶν παντηγύρεων, ἐν ὧν γνώσιμοι ἐν βραχεῖ ἐγίνοντο. καὶ τι σοι τὰς παλαιὰς ἐκείνους λέγω σοφιστὰς, καὶ συγγραφέας, ἢ λογογράφους, ὅπου ἐς ἐκ πλούσιος ταῦτα, ἐς Ἀστίνοα φασὶ τὸ ζωγράφου, συγγράψαντα τὸν Ῥωξάνης, ἐς Ἀλεξάνδρου γάμου, ἐς Ὀλυμπίαν ἐς αὐτὸν ἀναγράψαι, τῷ εἰκόνα ἐπιδείξαι, ὥστε Προξενίδην ἑλλανοδίκην τότε ὄντα, ἡδέντα τῇ τέχνῃ canendo, & præsentes demulcendo, ita ut libros ejus novem Musarum nominibus nuncuparint. Proinde jam erat illis multò notior, quàm Olympiorum victores. Nec quisquam erat cui nomen Herodoti esset inauditum: cùm alii in Olympia audivissent, alii ex iis qui ex celebritate venerant, accepissent. Ac sic ubi tantùm appareret, digito monstrabatur: hic ille est Herodotus, qui Persicas pugnas Ionice conscripsit, qui victorias nostras celebravit. Hoc ille commodi ex suis historiis reportavit, quòd in uno conventu ab omni populo commune suffragium accepit, nec ab uno præcone per lovem, sed in omni urbe, unde panegyristarum quisque erat promulgarus. Quod postea cùm animadvertissent, hanc esse viam compendiosam ad cognitionem parandam. Hippias illius gentis sophista, & Prodicus Ceus, & Anaximenes Chius, & Polus Agrigentinus, aliique complures, orationes habebant semper ad publicum totius Græciæ conventum, unde brevi innotescebant. Ecquid tibi priscos illos sophistas, historicos & oratores recenseo, quandoquidem postremo hoc tempore dicunt pictorem Aëtionem Roxanes & Alexandri depictas nuptias in Olympiam tulisse, ac imaginem spectandam ostentasse, adeò ut Proxenides, quem tunc certaminum judicem Græci constituerant, artis præstan-

1 Ὀλυμπιονίκας] Casaub. ad Theocr. Scal. ad Catull. ex Suid. innominato. de Hippia, ipse postea. Cic. Apul. de Prodico, Xenophon, & nos ad somnium Luciani, de Anaximene & Polo. idem in Piscatoris dial. Aristot. Diog. Laërt. de Ætione, Theocrit. Epithap. Æscul. de nuptiis Alexandri & Roxanes, Arria. Curt. *Bourd.*

1 Τῆς

γαμβρὸν ποιήσασθαι τὸν Ἀετίωνα. Εἰ δὲ τὸ θεώρημα οὐκ ἐν τῇ γραφῇ αὐτῇ ἦρετό τις, ὡς τὴν Ἑλλαδοδίκην δι' αὐτὸ, σὺν ἐπιχωρίῳ τῷ Ἀετίωνι συνάψασθαι τὸν ξυγατρὸς τὸν γάμον. ἔστιν ἡ εἰκὼν ἐν Ἰταλίᾳ. κἀγὼ εἶδον, ὥστε καὶ σοὶ ἂν εἰπεῖν ἔχοιμι. θάλαμός ἐστι ὡρηκαλὴς, καὶ κλίνη νυμφική. καὶ ἡ Ῥωξάνη καθῆται, παγκαλόν τι χρῆμα παρθένε ἐς γῆν ὁρῶσα, αἰδημόνη ἑστῶσα τὸν Ἀλέξανδρον. ἔρωτες δέ τινες μειδιῶντες, ὁ μὲν κατόπιν ἐφεστὼς, ἁπτόμενος [1] τῆς κεφαλῆς τῆς καλύπτρας, καὶ δείκνυσι τῇ νυμφίῳ τὴν Ῥωξάνην. ὁ δὲ τις, μάλα δολικῶς ἀφαιρεῖ τὸ σανδάλιον ὑπὸ τοῦ ποδὸς, ὡς κατακλίνοιτο ἤδη. ἄλλος δὲ Χλαινίδος τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐπιλημμένος ἕρως, καὶ οὕτως ἕλκει αὐτὸν ἀναγκαίως τὴν Ῥωξάνην, πάνυ βιαίως ἐπισπώμενος. ὁ βασιλεὺς γὰρ, αὐτὸς μὲν, στέφανόν τινα ἁρπάζει τῇ παιδί. πάρεδρος δὲ, καὶ νυμφαγωγὸς, Ἡφαιστίων συμπαρέστηκε, δᾷδα καιομένην ἔχων, μειρακίῳ πάνυ ὡραίῳ ἐπηρεισάμενος, Ἔρωτι γάρ ἐστιν εἰκασμένος. ἐπέρωθεν δὲ εἰκόνες, ἄλλοι ἔρωτες παίζουσιν οὐ τοῖς ὅπλοις τοῦ Ἀλεξάνδρου, δύο μὲν τὴν λόγχην αὐτοῦ φέροντες, μιμούμενοι τοὺς ἀκροφόρους, ὁπότε δεκὸν φέροντες, βαρεῖσθε. ἄλλοι δὲ δύο, ἵνα πρὸς ἐπὶ τὴν ἀσπίδα καθεζόμενον, βασιλέα δῆθεν καὶ αὐτὸν, σύρουσι, τὸν [2] ὀχάνην τῆς ἀσπίδος ἐπιλημμένοι. εἷς δέ τις τὸν θώρακα ἐσπλεῖν ὑπλίου κείμενον, λοχᾶν ἔοικεν, ὡς φοβήσειεν αὐτοὺς, ὁπότε ἵσταντια delectatus, Aëtionem sibi generum asciverit? Sed quæret aliquis quid adeò miri picturæ illius inesset, ut Græcorum judex ideo Aëtioni peregrino filiam nuptum collacarit. Est imago in Italia, quam equidem vidi, adeò ut quidnam sit illud tibi dicere possim. Thalamus est elegantissimus, & nuptialis lectus, ubi sedens Roxane, & adstantem Alexandrum reverita, quod maximè virginem decet, in terram intuetur. Cupidines quoque ridentes, quorum alter à tergo stans, à capite flammeum aufert, & sponso Roxanen commonstrat: alter verò serviliter admodum sandalia pedibus detrahit, ut jam decumbat. Alius etiam Cupido Alexandrum amiculo arreptum magna admodum vi ad Roxanem trahit. Tum rex ipse coronam puellæ porrigit. Sponsæ verò assessor, & dux Hephæstion astat, facem ardentem tenens, formoso valdè juveni innixus: hunc Hymenæum esse puto: nomen enim non est inscriptum. Ex altera verò tabulæ parte, alii Cupidines in armis Alexandri ludunt, quorum duo ejus hastam ferunt, similes bajulis illis, qui trabis onere gravantur. Duo verò quendam super clypeo jacentem, quasi regem ipsum, arreptis clypei ansis trahunt. Porrò unus in thoracem supinè jacentem ingressus insidianti est similis, ut ipsos quum trahendo ad se per-

1 Τῆς κεφαλῆς τῆς καλύπτρας] Dixi ad Petron. de tædis Hymenæi, notum & multa Sc. ad Catull. *Bourd.*

2 Ὀχάνην] Ὀχανον ὁ τὴν ἀσπίδος ἀντλαξ. Hesych. & Interp. Aristoph. ad Equit. *Idem.*

1 Δεῖ-

κατ' αὐτὸν ἡδοίσθη σύροντες. ἡ παιδιὰ ἦ ἄλλως τωὐτό ἐστι, οὐδὲ συνεἰσεργάσατο σὺν αὐτοῖς ὁ Αἰτέων, ἀλλὰ δηλοῖ ἦ Ἀλεξάνδρου καὶ τὸ ἐς τὸ πολεμικὸ ἔρωτα. καὶ ὅτι ἅμα καὶ Ῥωξάνης ἦρα, καὶ τὸ ὕστερον σὺν ἐπιλέλησο. πλὴν ἀλλ' ἥ γε εἰκὼν αὕτη, καὶ ἄλλως γαμήλιόν τι ἐπὶ τὴ ἀληθείας διεφάνη ἔχουσα, συμνησθεισῆς τῷ Αἰτέωνι τῆς ἦ Πορξενίδος θυγατρός. καὶ ἀπῆλθε γάμους καὶ αὐτὸς, παρεργον τὸ Ἀλεξάνδρου γάμου, τὸν συμφανησομένου τῇ βασιλεῖ, μισθὸν οἰκοσμήτου γάμου, τοσοῦτοῦ ἀληθῆ γάμου. Ἠρόμην μὲν ἐπὶ ἐπύνεσιν γὰρ ἐπ' ἐκεῖνον, ἱκανὸν τὸ Ὀλυμπίασι τῶν παντήγυριν ἡγεῖτο, καὶ συγγραφέα ἀξιόλογον δεῖξαι τοῖς Ἕλλησι τὰς Ἑλληνικὰς διεξιόντα, ὡς ἐκεῖνον διεξῆλθε. ἐμὲ δὲ, καὶ τοὺς Φιλίππου, μή μοι κορυβαντιᾶν ὑπολάβητε, μὴ ἦ πάμπαν οἰκτίζειν τοῖς ἐκείνου. φίλιππος ὁ ἀνήρ. ἀλλὰ τοῦτό γε ὅμοιον πυθεῖν φημι αὐτοῦ. ὅτι γὰρ πανσυδὶ ἐπεδήμησε τῇ Μακεδονίᾳ, ἐμοὶ ἐμαυτὸν ἐσκοπούμην, ὅτι μοι χρησίμον τῷ πράγματι. καὶ ὁ μὲν ὥρας ἦν τοιαύτας, ἅπασι γνωσθῆναι, καὶ ὅτι τελείοις Μακεδόσιν δεῖξαι πάρεστί. τὸ δ' αὐτὸν ἐπιεικῶς, τὴν ἱκανωτάτην ἦ ἔτους ξυγγίνεσθαι πολλῷ ἐκάστῳ, σὺν ὑμῶν ἐφαίνετο. εἰ δὲ παρέσομαι τοῖσδε ὑμῶν τοῖσι σύνοδον, εἶπε παρελθὼν ἐς μέσον διέξιμι τὸν λόγον, ἐς ὅσον ὥστε δοκησιοσθαί μοι τὰ ἐμὰ χρῆς. αὐτοί τε ὦν ἤδη συνελεύσε-

perveniſſent, perterrefaciat. Neque verò hæc ſunt ludicra, neque ſupervacaneam operam in his Aëtio collocavit: ſed Alexandri ſtudium in res bellicas indicant, eumque ſimul & Roxanen amaſſe, & armorum immemorem non fuiſſe. Verumenimvero hæc imago nuptialis quiddam præ ſe ferebat, ut quæ Proxenidæ filiæ nuptias Aëtioni conciliaret, qui uxore ducta abiit, ac præter Alexandri nuptiarum propoſitum, ab auſpice rege veras nuptias, mercedem expreſſæ nuptiarum imaginis accepit. Herodotus quidem: nam ad ipſum redeo, Olympiorum celebritatem idoneam ducebat, ad fidem Græcis faciendam admiratione dignum eſſe ſcriptorem, qui, quemadmodum ille, res Græcanicas memoriæ tradidit. Sed quod ad me attinet, etiam per Iovem Philium quæſo ne inſanire me ſuſpicemini, cumque rebus illius meas comparare. Propitius ſit mihi vir ille. Verùm idem quod illi, accidiſſe mihi dico. Quum enim primùm in Macedoniam ſum profectus, apud me diſpiciebam, quid in hoc negocio mihi gerendum. Iamque omnibus innoteſcendi amore tenebar, atque etiam quàm plurimis Macedonibus mea ſcripta oſtendendi. Sed obambulando, cum quaque urbe commercium habere eo anni tempore non facile videbatur. Sed ſi obſervato hoc conventu veſtro venirem & ederem orationem, commodè ſic, quæ in votis erant, eventum ſortitura cenſebam. Vos itaque con-

1 Δεῖξαι τοῖς Ἕλλησι τὰς Ἑλληνικὰς διεξιόντα] Τὰς Ἑλληνικὰς νίκας διεξιόντα. Marc.

τε, [1] ὅπωσ ὄφελον ἐξ ἁπάσης πόλεως. αὐτὸ δὴ τὸ κεφάλαιον Μακεδόνων ἀπάντων. καὶ γὰρ δὴ καὶ πόλις ἡ δρίσα, ὅσα ἐν Πίσῃ μὲν Διΐ, ὑδὲ τῷ ἐκεῖθι ξυνοχωλίῳ, καὶ [2] σκηνάς, καὶ καλύβας, καὶ πίτνας. οἵ τε αὖ παντηγυρισταὶ, ἅ συρφετώδης ὄχλος, ἀθλητῶν ἧττον φιλοθεάμονες, ἢ παρέργῳ οἱ πολλοὶ τὴν Ἡρῳδείου πομπήν, ἀλλὰ ῥητόρων τε, καὶ συγγραφέων, καὶ σοφιστῶν οἰκοκιμώτατοι, ὅσοι ἐμιχθὴν ἤδη. μὴ τοίνυν ἄδηλόν σοι δεῖ γενέσθαι φαίνηται τὰ Ὀλυμπίων. ἀλλ' ἴσως μὲν ὑμεῖς [3] Πολυδάμαντα, ἢ Γλαύκῳ, ἢ Μίλωνι ξυμβαλεῖν με, κομιδῇ ὑμῖν δόξω θρασὺς ἀνθρώπος εἶναι. ἴσως δὲ πολὺ ἐκείνων ἀπειρηκότες τὴν μνήμην, ἐφ' αὐτῇ μόνον ἀπολύσαντες ἴδητε, τάχ' ἂν δ' πάνυ [4] μαστιγώσιμον ὑμῖν δόξαμι, ὡς ἐν γε τηλικούτῳ σταδίῳ, ἱκανὸν ἔμοιγ' ἂν καὶ τοῦτο.

conveniſtis ex ſingulis civitatibus quique præſtantiſſimi, neque non lectiſſima omnium Macedonum ſumma. Conventum veſtrum excipit civitas optima, non ut Piſa loco anguſto, tentoriis, tuguriis, & æſtu. Præterea panegyrin agitant, non vilis plebecula, magis cupida ſpectandi athletas, vulgus Herodoti negligens: ſed rhetorum, hiſtoricorum & ſophiſtarum omnium celeberrimi: adeò ut jam parum mihi deeſſe videatur, quin mea actio perinde ut Olympiorum celebris ſit habenda. Sed ſi vos Polydamanti, vel Glauco, vel Miloni me contendatis, homo audax admodum videbor. Sin verò longè illorum remota memoria, per ſe ſolum exutum videatis, fortè nequaquam verberibus dignus cenſebor: quòd tanto in ſtadio mihi utique ſufficerit.

1 Ὅπωσ ὄφελον] Rectè ibi Opſop. nam ὅπωσ ὄφελον dictum ἀντὶ τοῦ μεγάλου τοῦ μέγιστου & ἀξιολογώτατου. Bourd.

2 Σκηνὰς & καλύβας & πίτνας] Voces interpretatus ſum alibi: Rem tangit Suet. Iul. c. 39. *Ad quæ omnia ſpectacula tantum undique conflluxit hominum, ut plerique advenæ aut inter vicos, aut inter vias tabernaculis poſitis manerent, ac ſæpe præ turba, eliſi exanimatique ſunt plurimi, & in his duo Senatores.* Idem.

3 Πολυδάμαντα] Perſ. Sat. 1. & ibi Interp. *Idem.*

4 Μαστιγώσιμος] Dixit antea & ſæpe repetit alibi. *Idem.*

ΖΕΥΞΙΣ, Η ΑΝΤΙΟΧΟΣ.

ZEVXIS VEL ANTIOCHVS.

ARGVMENTVM.

1 *Apologia quædam, ſcriptorum Luciani, eſt, qua ille oſtendit non tantùm novitati ſeu peregrinitati ſtudere ſe, ſed & rerum, ſenten-*

1 Περσαλαὶ. Vt ſuprà. Habita verò etiam iſta in theatro. Patet fine hujuſce Laliæ. *Marc.*

2 Ἐπαγ-

tentiarumque elegantia, deinde & aptæ compositionis harmonia. Cæterùm quòd sola novitas illorum in admiratione sit, fieri communi quadam hominum natura, qui sola novitate plerumque detineantur, interim aliorum nulla habita ratione. Idem enim & Zeuxidi olim in pictura Centauri, in quam præter novitatem argumenti, multam artem impenderat, & Antiocho, in pugna contra Galatas accidisse, hostibus novitatem & insolentiam elephantorum, non ipsius apparatum pertimescentibus. Tractatur autem eadem fermè ratione, qua & superior oratio: nisi quòd hic ipsa caussa à principio ponitur, exempla autem, eaque amplificata sequuntur. Etiam tituli eadem ratione, ut suprà, impositi sunt.

1 Εἰσαγωγὴ ἐγὼ μὲν ὑμῖν ἐδείξας, τὸ λοιπὸν, ἀπῆειν οἰκαδε. Συνεσποντο δὲ μοι τῶν ἀκηκοότων πολλοὶ καλοῦσί μὲ δὴ οἶμαι καὶ τὰ τοιαῦτα ὡς φίλος ἤδη ὄντας ὑμᾶς λέγειν, Συνεσπόντες δὲ ἐδεξιοῦντο, καὶ θαυμάζουσιν ἰσχυρῶς. ἐπιπολὺ γὰρ παρεμαρτῶντες, ἄλλος ἄλλοθεν ἐβόων, καὶ ἐπῄνουν, ἄγαγε που καὶ ἐρυθριᾶν με, μὴ ἄρα παρὰ πολὺ τὴν ἀξίαν τὸ ἐπαινεῖν ὑπολειποίμην. τὸ δ' ἦν κεφάλαιον αὐτοῖς, τοῦτο μὲν πάντες ἦν καὶ τὸ αὐτὸ ἐπισημαινοντο, τῷ γνώμῃ τῶν συγγραμμάτων ξένῃ ὄντι, καὶ πολὺν ἐν αὐτῇ τὴν νεωτερισμὸν. μᾶλλον δ' αὐτὰ εἰπεῖν ἀμείνων, ἀπ' ἐκείνοις ἀπεφέροντο. ὡς δὲ καινοτομοῦσι. Ἡράκλεις τῆς δεξιολογίας. εὐμήχανον ἄνθρωπον. ὅδε ἄν τις εἶπαι τὴν ἐπινοίας νεαρώτερον. οἱ μὲν, τοιαῦτα πολλὰ ἔλεγον, ὡς ἐκπεπλῆχθαι δηλαδὴ ὑπὸ τῆς ἀκροάσεως. ἦ τινα γὰρ ἂν αἰτίαν εἶχον ψεύδεσθαι, καὶ κολακεύειν τὰ τοιαῦτα, ξένον ἄνθρωπον, ὃ πάνυ πολ-

Eum nuper habita apud vos oratione domum me conferrem, eorum qui me audiverant multi me convenerunt (nihil enim prohibere puto quominus etiam ista vobis dicam, qui jam amici mei estis,) & tanquam mirabundi salutarunt. Qui dum itinere multo me deducerent, alius aliunde exclamabat & laudabat, ita ut erubescerem, metuens ne laudum meritis longè inferior essem. Fuit igitur illis hæc laudationum summa: & omnes unum idemque approbabant, cum insuetatam scriptorum materiam, tum multum in ea novitatis studium. Multò verò satius est referre eademque quæ illi pronunciarunt. O novitatem! ô admirabilem orationem! Ingeniosus homo est: nihil quisquam hoc tuo artificio novius esse dixerit. Illi talia multa dicebant, prout oratione mea commoti fuerant. Nam quid eis cautæ fuisset cur mentirentur, atque his laudibus blandirentur homini extraneo: cæterùm ipsis non mul-

1 Εἰσαγωγὴ] Huic dissertationi (quoniam de hac locus alius dicendi) non immoror: paucæ variantes lectiones, & quæ lectorem avidum non morentur. *Bourd.*

λῆς αὐτοῖς φορτίδος ἄξιον τὰ ἄλλα; πολλῶ ἰμέρᾳ, εἰρήσεται γὰρ, ὑμετέρας λώϊα ὁ ἔπαινος αὐτῶν. καὶ ἐπειδή ποτε ἀπελθόντων κατ' ἐμαυτὸν ἐλογιόμην, ἐνενόουν. ἐκεῖνο τοῦτο μόνον χαρίεν ἔχειν ἔμοιγε ἔσεσιν, ὅτι μὴ σωπήσῃ, μηδὲ κοινὸν βαδίζοι ἔχῃς ἄλλοις, ὀνομάτων ἢ ἄρα καλῶν ἐν αὐτοῖς, καὶ ὡσὲ τὸ ξυχαῖον κατόνα συγκειμένων, ἢ νὴ ὀξέος, ἢ τῶν ἀρχαίων τινὸς, ἢ χαρίεντος Ἀττικῆς, ἢ ἁρμονίας, ἢ τέχνης τῆς ἐφ' ἅπασι, τούτων ἢ πόρρω ἴσως τοῦμόν. ὁ γὰρ ἂν παρέντες αὐτὰ ἐκεῖνα, ἐπῄνουν μόνον τὸ καινὸν τῆς προαιρέσεως, καὶ ξενίζον. ἐγὼ δὲ ὁ μάταιος, ὠμην ὅποτε ἀναπεδήσαντες ἐπαινοῖεν, τάχα μὴν καὶ αὐτὸ τοῦτο προσκαλοῖντο αὐτὸς, ἀληθὴς γὰρ εἶναι τὸ Ὁμήρου, καὶ τὴν νέαν ᾠδὴν κεχαρισμένην ὑπάρχειν ἔχῃς ἀκούσιν. ὁ μὲν τοσοῦτόν γε, ὥστε ὅλον τῷ καινότητι νέμειν ἠξίουν, ἀλλὰ τὴν μὲν, ὡσπερ ἐν προθήκῃ μοίρᾳ σωεπικοσμεῖν τι, καὶ προσὸν τὸ ἐπαινον σωπλεῖν καὶ αὐτήν. τὰ δὲ τῆ ὅλῃ ἐπαινούμενα, καὶ ὑπὸ τῶν ἀκουόντων ὑφημούμενα, ἐκεῖνα εἶναι. ὥστε ὁ μετρίως ἐπήρμην, καὶ ἐπιπλὺν ὠμην πιστεύειν αὐτοῖς, ἵνα καὶ μόνον ἐν τοῖς Ἕλλησιν εἶναι λέγοιτο. καὶ τὰ τοιαῦτα. τὸ δὲ κατὰ τὴν παρρησίαν, ἄνθρακες ἡμῶν ὁ θησαυρὸς ἦσαν. καὶ ὀλίγα δέ γε ἡμαρτον ποιῶν ἔπαινον ἐπαινέσαι πρὸς αὐτῶν. ἐθέλω γὰρ ὑμῖν καὶ τὸ τῆς γραφέως διηγήσασθαι. ὁ Ζεῦξις ἐκεῖνος, ἄριστος γραφέων γιγόμενος, τὰ δημώδη, καὶ τὰ κοινὰ πρῶτα σὺν ἔγραφεν, ἢ ὅσα πάνυ ὀλίγα, Ἥρωας, ἢ Θεοὺς, ἢ πολέμους, ἀεὶ δὲ καινοποιεῖν ἐπειρᾶτο. καί τι ἀλλοκότου ἂν καὶ ξένου ἐπινοήσας, ἐπ' ἐκεῖνα

multum curando? Verumtamen me, neque enim dissimulabo, non mediocriter laus illorum cruciabat: & hæc solus ab illis relictus apud me cogitabam. Ergo solum meis scriptis hoc ineſt jucundum, quòd consuetæ compositionis non sunt, neque communi cum aliis pede procedunt. Sed fortè procul à meis scriptis remota sunt pulchra vocabula, ad veterem regulam composita, ingenii acumen & solertia, & gratia Attica, & sermonis cohærentia, & ars quæ in omnibus exiſtit. Non enim omissis illis, solam instituti novitatem, & insolentiam collaudassent. At stolidus ego quum subsilientes me laudarent, statim quidem id ipsum etiam addituros putabam. Verum enim illud Homeri, Novam quamque cantilenam audientibus esse gratam. Nec tantum, nec totum novitati tribuendum sentiebam, quæ est veluti quædam ornamenti accessio, & laudis complementum: illa verò esse quæ revera laudantur, & ab auditoribus acclamatione excipiuntur. Itaque non modicè commovebar eò penè adductus ut iis crederem, qui unum ac solum inter Græcos esse me prædicabant: aliaque id genus. Sed quod vulgo fertur, Carbones erant noster thesaurus. Ac propemodum ut præstigiator aliquis ab ipsis laudor. Volo itaque pictoris institutum vobis explicare. Zeuxis ille omnium pictorum præstantissimus, popularia illa, & communia, aut quæ perpauca sunt, Heroas, aut Deos, aut bella non pingebat, sed novi quippiam comminisci semper conabatur, cumque insolens & novum quid excogitasset,

τὴν ἀκρίβειαν τῆς τέχνης ἐπιδείκνυ-
το. ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις τολμήμασι,
καὶ θήλειαν Ἱπποκένταυρον ὁ Ζεῦ-
ξις αὐτὸς ἐποίησεν, ἀναιρεθέντων
καὶ ᾠοῦσιν παιδίων ἱπποκενταύρω
διδύμω, νηπίω. τὴν εἰκόνα
ταύτης ἀπήρξατο ἐν τῇ Ἀθήνη-
σι, ὡς αὐτὴν ἐκείνῃ ἀκριβεῖ
τῇ γραφῇ μετενεγκών. τὸν δὲ
ἀρχέτυπον δι' αὐτὸ, Σύλλας ὁ Ῥω-
μαίων στρατηγὸς, ἐκπέμψαι μὲν τἄλλα
εἰς Ἰταλίαν ἐπετέμφετο. εἶτα περὶ Μαλέαν οἰκίᾳ καταδύσης
τὸ ὁλκάδος, ἀπολέσθαι ἅπαντα, καὶ
τὴν γραφήν. τὴν μὲν ἄλλα τινὰ
εἰκόνα τὴν εἰκόνος εἶδον. καὶ αὐτὸς
ὑμῖν ὡς ἂν οἷός τε ὦ, δείξω τῷ λό-
γῳ, ἃ μὴ τῇ Δίᾳ γραφικῇς τῆς ὤν,
ἀλλὰ πάνυ μέμνημαι, ἃ πρὸ πολ-
λοῦ ἰδὼν ἐν τῷ τῆς γραφείου Ἀθή-
νησι. καὶ τὸ ὑπερθυμεῖσθαι τότε
τῇ τέχνῃ, τάχ' ἂν μοι καὶ νῦν
πρὸς τὸ σαφέστερον δηλῶσαι συναγω-
νίσαιτο. ἐπὶ χλοερᾶς σύμπαντος ἡ Κέν-
ταυρος αὕτη πεποίηται, ὅλη μὲν
τῇ ἵππῳ χαμαὶ κειμένη, καὶ ὑπτίαται εἰς τὰ πρόσω αἱ πόδες. τὸ
δὲ γυναικεῖον ὅσον αὐτῆς, ἠρέμα ἐ-
πήρται, καὶ ἐπ' ἀγκῶνος ἐστι. αἱ
δὲ πόδες αἱ ἔμπροσθεν, σὺν ἔπ. καὶ
αὖται ὑπτιάζουσιν, οἷον ἐπὶ τοῖχόν τι
κειμένης. ἀλλ' ὁ μὲν, ὀκλάζοντι
ἔοικεν, ὢν κατὰ γόνυ ὑπεσταλμέ-
νῃ τῇ ὀπλῇ. ὁ δὲ, ἔμπαλιν ἐπανί-
στησι, καὶ δὴ ἐνωφρυωμένος
ἀνηλαμβάνεται, οἷον εἰσὶν ἵπποι, πειρώμε-
νοι ἀναπηδᾶν. τῶν νεογνοῖν δὲ, τὸ
μὲν ἄνω, ἔχει αὐτὸ ἐν ταῖς ἀγκάλαις, καὶ τρέφει ἀνθρωπικῶς, ἐπι-
χύσαν τὸ γυναικεῖον μαστόν. τὸ δὲ ἕτερον, ἐκ τῆς ἵππου θηλάζει, ἐς τὸ
πωλικὸν τρόπον. ἄνω δὲ τῆς εἰκόνος,
οἷον ἀπὸ τινος σκοπῆς Ἱπποκέν-

set, in eo solertiam artis ostendebat. Inter cætera audacia opera Zeuxis fœminam Hippocentaurum fecit, pueros hippocentauros geminos admodum parvos nutrientem. Hujus imaginis exemplum nunc est Athenis, ad veram imaginem accuratissimè expressum: ipsum verò archetypum Sylla Romanorum imperator, cum rebus aliis in Italiam mississe terebatur. Deinde circum Maleam submersa navi oneraria, omnia, ipsamque picturam periisse. At veræ imaginis imaginem vidi, quam oratione quoad fieri poterit, vobis ostendam: non per Iovem quòd facultate graphicè exprimendi sim præditus, sed quia planè memini, quippe quam nuperrime in pictoris cujusdam ædibus viderim Athenis. Ipsa verò admiratio in quam tunc ars me rapuit, fortasse mihi etiam nunc ad rem dilucidiùs declarandam adminiculo erit. Hæc Centaurus in virenti gramine facta est: eaque parte qua equam refert, humi jacet tota, pedesque posteriores retro extenduntur. Qua verò mulier est, sensim exurgit, & cubito incumbit. Pedes autem anteriores non sunt itidem porrecti, ut pote quæ super latere jaceat: sed alter, in genu inflexo est similis, subtracta ungula curvus: alter contra exurgit, & solum prehendit, quod fere faciunt equi, quando subsilire conantur. Infantium autem alterum desuper ulnis complexa humano more nutrit, muliebrem mammam ori applicans: alterum equino lactat ubere equarum in morem. Cæterum ex superiori tabulæ parte velut è specula, mulieris illius infantes utrinque nutricantis maritus Hippocen-

ταυρός τις, ἀνὴρ σκείνης δηλαδὴ τὰ βρέφη ἀμφοτέρωθεν πηνυμένης, ἐπικυπτὴ γαλῶν, οὐχ ὅλον φαινόμενον, ἀλλ' ἐς μέσην τὴν ἵππον, λέοντος σκύμνον ἀνέχων τῇ δεξιᾷ, καὶ ὑπὲρ ἑαυτὸν αἴρων, ὡς ἐνδείξαιτο σοὶ παιδιᾷ τὰ βρέφη. τὰ μὲν ἄλλα τῆς γραφῆς, ἐφ' ὅσον βίᾳ ἰδιώταις ἡμῖν, καὶ πάντη ἐμφανῆ ὄντα, τῶν ὅλων ὅμως ἔχει σύνεσιν τῆς τέχνης. οἷον, τὸ λεπτὸν τῶν γραμμῶν ἐς τὸ εὐθυτενὲς, καὶ τὴν χρωμάτων ἀκριβῆ τῶν κράσιν, καὶ σύμμετρον τῶν ἐπισκολῶν ποίησιν, καὶ σκιάσεις ἐς βάθος. καὶ δὴ μεγέθους τε λόγον, καὶ τῶν τε μέτρων πρὸς τὸ ὅλον ἰσότητα, καὶ ἁρμονίαν, γραφέων παῖδες ἐπαινοῦντων. οἷς ἔργον εἰδέναι τὰ τοιαῦτα. ἐγὼ δὲ Ζεύξιδι σκέπτομαι μάλιστα ἐπῄνεσα, ὅτι ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ ὑποθέσει ποικίλως τὸ θέατρον ἐπεδείξατο τῆς τέχνης, τὴν μὲν ἀνδρα, ποιήσας πάντη φοβερὸν, καὶ κομιδῇ ἄγριον. σοβαρὸν τῇ χαίτῃ. λάπτον τὰ πολλά. ὃ μὲν ἵππου αὐτὸ μόνον, ἀλλὰ καὶ καθ' ἕτερον ἀνθρώπου. καὶ ἐξάρας αὐτὸ τὰς ἄμμους ἐπὶ πλεῖστον, τὸ βλίμμα, καίτοι γαλῆς, θηλυῶδες ὅλον, καὶ ὄρειόν τι, καὶ ἀνήμερον. τοιοῦτον μὲν σκύμνον. τὴν θηλείαν δέ, ἵππου γε τὰ καλλίστης, οἵαι μάλιστα αἱ Θετταλαί εἰσιν, ἀδμῆτες, ἔτι, καὶ ἄβαθοι. τὸ δὲ ἄνω ἡμίτομον γυναικὸς, πώγωνα λοιπὸν, ἔξω τῶν ὤτων. ἐκείνα μὲν γὰρ, σατυρώδη ἐστὶν αὐτῇ. καὶ ἡ μίξις δέ, καὶ ἡ ἁρμογὴ τῶν σωμάτων, καλῶς σωμάπλεκται, καὶ σωδεῖται τὸ γυναικεῖον τοῦ ἵππου, ἠρέμα, καὶ οὐκ ἀθρόως μεθαρμοσθὲν, καὶ ἐκ τοῦ σκληροῦ τὸ ἐπομμύον, λαυθανόντως τῷ ὄψει ἐκ θατέρου εἰς τὸ ἕτερον ὑπαγόμενον.

taurus, inclinatus ridet, nec totus apparet, sed media parte equi: catulum leonis dextra sustinet, & supra se attollit, ut hoc lusu pueros territet. Porrò reliquæ picturæ partes, quanquam nobis rudibus & idiotis, non sunt planæ & conspicuæ, omnem tamen artis virtutem habent: Vti linearum quàm rectissimos ductus, & colorum scitam mixtionem, & eorum opportunam applicationem, & commodam inumbrationem. At magnitudinis proportionem, & mensurarum ad totum æqualitatem atque compagem pictores commendent, quorum muneris est talia scire. Ego verò Zeuxidis illam industriam potissimum laudarim, quòd in uno eodemque argumento variè artis excellentiam demonstravit: ut pote qui virum fecit prorsus terribilem, ac vehementer agrestem, coma superbum, multa ex parte hirtum, non solùm qua equus, sed etiam qua homo est, & sublimibus finxit humeris, vultu, quanquam ridentis, tamen planè ferino, & montano, & immansueto. Sic quidem illum expressit. Porrò fœminam ad equæ pulcherrimæ speciem extulit, quales potissimum sunt Thessalæ indomitæ, & sessoris expertes. Dimidiam verò mulieris partem, summa elegantia formavit: exceptis auribus, quas solas habet satyricis similes. Cæterùm mixtio, & commissura corporum quatenus muliebris pars cum equina coit & conjungitur, sensim, non affatim transiens, & paulatim descendens, aspectu non percipitur, ita ex altero in alterum lenis fit deductio. Porrò

τὸ νεογνὸν ἢ τὸ ἐν τῇ γαστρί, ὁμῶς ἄγριοι, καὶ οὐ τοῦ ἀπαλοῦ ἤδη φοβεροί. καὶ τοῦτο θαυμάσιον, οἷον ἔδοξέ μοι, καὶ ὅτι παιδικῶς μάλα ὡς τὸ σκύμνον ἕκαστον ἐμβλέπουσι, μεμιγὸς τὸ ἡλικὸς ἐκφερὲς ἐπιλελημμένοι, οὐ χρὴ τῇ μητρὶ ἐοικότα μόνον. ταῦτα δὴ ὁ Ζεῦξις, αὐτὸς μὲν ὠφέλησεν τοὺς ὁρῶντας ἐπὶ τῇ τέχνῃ. οἰδὲ, αὐτίκα μὲν ἐδόκουν. ἡ γὰρ ἂν ἐποίουν, καλόν γε θαῦμα σύντυχαίνοντες; ἐπῄνουν δὲ μάλιστα πάντες, ἄκρως καὶ μέχρι τοῦ ἐκεῖνοι. τὸ ἐπινοίας τὸ ξένον, καὶ τὸν γνώμιμον τοῦ γραφῆς ὡς νέαν, καὶ ὅτι ἔμπροσθεν ἠγνοημένον ἦσαν. ὥστε ὁ Ζεῦξις συνεὶς ὅτι αὐτοὺς ἀσχολεῖ ἡ ὑποθέσις καινὴ οὖσα, καὶ ἀπάγει τοῦ τέχνης, ὡς οὐ περιεργῶς τὴν ἐκείθεν τοῦ πράγματος, ἅμα δὲ ἵφη ὦ Μικκίων φησὶ τοῦ μηχανῆν, περίεσται ἡδὴ τὸν εἰκόνα. καὶ ἀρώμενοι, ἀπεκρίζετο αἴκεσθαι. ἅτε γὰρ ἐμοὶ, τοῦ πολὺ τοῦ τέχνης ἐπαινῶσι. τοῦ δὲ ἐρῶ ὅτῳ, εἰ καλῶς ἔχει, καὶ κῦρ τῶν τέχνων, ἢ πολλῶν ποιοῦντα λόγον. ἀλλὰ παρούσεκιμαι τὸν ἀγελαίαν τοῦ ἔργων ἢ τοῦ ὑποθέσεως καινοτομίαν. ὁ μὲν δὴ Ζεῦξις, ἅτε ὀργιλώτερος ὢν, Ἀντίοχος δὲ, ὁ σωτὴρ ἐπικληθεὶς, καὶ αὐτὸς ὁμοίου τι πρὸς τὸν λέγεται ἐν τῇ πρὸς Γαλάτας μάχῃ. εἰ βούλεσθε, διηγήσομαι καὶ τοῦτο, ὁποῖον ἐγένετο. εἰδὼς γὰρ ἀλκίμους ὄντας, καὶ πολλῷ πλήθει παμπόλλους ὁρῶν, καὶ τὸν φάλαγγα καρτερῶς συναρμόσαν, καὶ ἐπὶ μετώπου μὲν τετραστίχους τοὺς χαλκοθώρακας αὐτῶν, εἰς βάθος δὲ ἐπὶ τετράρων, καὶ εἴκοσι τετραγώνους ὁπλίτας, ἐπὶ κέρως δὲ ἑκατέρωθεν τὸν ἵππον διαμεμελαν ἄνευ, ἐκ δὲ μέσου, τὰ ἅρματα

rò infantum alter, non secus ac pater, agrestis est, & in tenera ætate jam terribilis. Et hoc mihi visum est admiratione dignum, quòd uterque dum ubera tenent, cuti matris affixi, leoninum catulum pueriliter respiciant. Itaque cùm hæc singulari artificio expressisset Zeuxis, existimavit se artis præstantia spectantes in admirationem tracturum. Illi autem æstutum exclamabant. Quid enim facerent pulcherrimum nacti spectaculum? Enimvero laudibus illum extollebant omnes, ob quæ me nuper illi, nempe ob intolens inventum, novumque picturæ consilium prioribus ignotum. Vt verò Zeuxis animadvertit eos argumenti novitate capi, & ab artis contemplatione avocari, ita ut rerum scitè expressarum industriam parvi penderent, Age Miccio, dixit ad discipulum, picturam involve, & sublatam domum auferre. Hi namque nostræ lutum artis laudant: sed mentis & scopi, num rectè, & ex arte factum sit opus, nullam rationem habent. Verùm argumenti novitas operis præstantiam gloria vincit. Ita quidem se gessit Zeuxis, forsan quàm par erat iracundiùs. Cæterùm Antiocho, cui cognomen Soteri, simile quiddam in pugna adversùs Galatas accidisse fama est. Quam historiam vobis narrabo si vultis. Cùm sciret Galatas viribus pollere, magnasque videret esse eorum copias, phalangem fortiter conjunctam, in fronte propugnatores loricis æneis instructos, in medio cataphractos quatuor & viginti ordinatos, in cornu utrin-

[1] σκηπήσασ μέλλοντα, δρεπανηφόρα ὀγδήκοντα, καὶ σιωηρέδας ἐπ' αὐτοῖς δὶς τοσαύτας, ταῦτα ὁρῶν, πάνυ πονηρὸς εἶχε τὰς ἐλπίδας, ὡς ἀμείνων ὄντων ἐκείνων αὐτῶν. ἐκεῖνο γὰρ δὶ ὀλίγου τὸ στρατίας ἐκείνης ἀδιασκόπαθείσης, ἀ μεγαλωσὶ, ἀδὲ κατ' ἀξίαν ἔ πολέμω ἀφίκετο, κομιδῇ ὀλίγους ἄγων, καὶ τούτων πλεῖστον τὸ πολὺ, καὶ ψιλικόν. οἱ γυμνῆτες ἦ, ὑπὲρ ἡμισυ τ στρατιᾶς ἦσαν. ὥστε ἐδόκει αὐτῷ ἤδη σπένδεσθαι, καὶ πινα σύμβεσιν ἀφέλεσθαι δίεσκεδ ἔ πολέμω. ἀλλὰ Θεοδότας ὁ Ῥόδιος, ἀνὴρ γενναῖος, καὶ τακτικῶν ἔμπειρος, σὺν εἶα παρὼν ἀηδιμεῖν. καὶ ἦσαν γὰρ ἐκκαίδεκα ἐλέφαντες τῷ Ἀντιόχῳ. τούτοις ἐπέλαβεν ὁ Θεοδότας, πῶς μὲ ἔχειν, ὡς οἷόν τε κρύψαντας, ὡς μὴ προϊδηλοι εἶεν ὑπερφαινόμενοι ἔ στρατοῦ. ἐπειδὴν ἦ σημήνῃ ὁ σαλπιγκτὴς, καὶ δέῃ συμπλέκεσθαι, καὶ εἰς χεῖρας ἴεναι, καὶ ἡ ἵππος ἡ τ πολεμίων ἐπιλαύνηται, καὶ τὰ ἅρματα οἱ Γαλάται, ἀνοίξαντες τὴν φάλαγγα, καὶ ἀφέντες ἐπιφῶσι, τότε ἀνὰ τέτταρας μὲν τ ἐλεφάντων ἀποστεῖλαι ἐφ' ἑκάτερα τοῖς ἵπποις. τοὺς ὀκτὼ ἦ ἀντεπιφέρειν τοῖς ἁρματηλάταις, καὶ συμπαρεσκευῆς. εἰ γὰρ τοῦτο γένοιτο, φοβηθήσονται αὐτῶν ἔφη οἱ ἵπποι, καὶ ἐς τοὺς Γαλάτας αὖθις ἐμπεσοῦνται φεύγοντες. καὶ ἔτως ἐγένετο. ἰδόντες γὰρ ἐλέφαντα ἔτι αὐτοὶ Γαλάται, ἔτι οἱ ἵπποι αὐτῶν, ἔτω πως τὸ παραδόξον τ ὄψεως ἐταράχθησαν, ὥστε πόρρω ἔτι τ θηρίων ὄντων, quæ viginti millia equitum, porrò è medio currus octoginta falcatos erupturos, præterea bis totidem bigas. Hæc cùm videret, malum pugnæ eventum expectabat, ut cui cum invictis militibus esset decertandum. Ipse enim ob brevitatem temporis cum exercitu, nec magnificè, nec pro belli dignitate instructo venit, perpaucos adducens, eosque peltatos plerosque, & levis armaturæ milites, plus mediam partem exercitus. Itaque videbatur ipsi jam fœdus iciendum esse, & decoram belli solutionem inveniendam. Verùm Theodotas Rhodius, vir generosus, aciei instruendæ peritus, cùm se præsente animis cadere non sivit. Antiochus sedecim elephantos habebat, quos Theodotas occultari jussit, quandiu fieri posset, ne exercitum superemineutes apparerent: sed posteaquam tubicen signum dedisset, & congrediendum atque ad manus veniendum esset, & equitatus hostium procederet, & Galatæ aperta, divisaque phalange currus immitterent, tunc cùm quaternis elephantis utrinque occurrere equitibus & reliquos octo aurigis, bigarumque ductoribus immittere. Hoc enim facto, inquit, ipsorum equi perterrebuntur, & in Galatas impetum facient fugientes. Talisque fuit consilii eventus. Cùm enim nec Galatæ, nec ipsorum equi elephantos antea vidissent, ita novo elephantorum spectaculo turbati sunt, utquanquam adhuc procùl erant illæ belluæ,

1 Ἐπισάσας] In Angl. Cod. pro quo ex fide MSS. & Cod. Florent. reposuimus σκηπήσασ. Bourd.

ἐπὶ μόνον [1] τετριγότων ἤκουσε, καὶ τοὺς ὀδόντας εἶδεν ἀπολάμποντας ἐπισημότερον, ὡς ἂν ἐκ μέλανος παντὸς σώματος, καὶ τὰς προνομείας, ὡς ἐς ἁρπαγὴν ἐκπεπαρεγμένας, πρίν γε τὸ τόξευμα ἐξικνεῖσθαι, ἐκκλίναντας, σὺν ὀδύνῃ κόσμῳ ἐφύγον. οἱ μὲν πεζοὶ, περιπεφραγμένοι ὑπ' ἀλλήλων τοῖς δορατίοις, καὶ συμπατούμενοι ὑπὸ τῶν ἱππέων, ὡς εἶχον, ἐμπιπτόντων ἐπ' αὐτούς. τὰ ἅρματα δὲ ἀναστρέψαντα, καὶ τοῦτο ἐμπαλιν εἰς τοὺς οἰκείους σὺν ἀναιμωτὶ διεφέρετο ἐν αὐτοῖς, ἀλλὰ τὸ τοῦ Ὁμήρου Δίφρον δ' ἀνακυμβαλίαζον. οἱ ἵπποι δ' ἐπίπαν ἅπαξ τὸ δίφρον ὀδὸν ἀπερέποντα, σὺν ἀναχόρμοις τοῖς ἐλεφάντων, τοὺς ἐπιβάτας ἀποβαλόντες, κενὸν ὄχημα κραταίλιζον τίμιον τῇ Διΐ, καὶ ἀφειδοῦντες τοῖς δρεπάνοις, εἴ τινας τῶν φίλων κατακόλοιεν. πολλοὶ δ' ὡς ἐν παρόχῳ τοσούτῳ [2] κατεβάλοντο. ἔνιοι δὲ καὶ οἱ ἐλέφαντες συμπατοῦντες, καὶ συναναρπάζοντες εἰς ὕψος ταῖς προνομείαις, καὶ συναρπάζοντες, καὶ τοῖς ὀδοῦσι περικείροντες. καὶ τέλος, ἤτοι κατὰ κράτος δοθεῖσαν τοῦ Ἀντιόχου τὴν νίκην. οἱ Γαλάται δὲ, οἱμὲν, ἐπεθήκεσαν, πολλοὶ δὲ φόνου γλισχρότεροι. οἱδὲ, ζῶντες ἐλαμβάνοντο. τοὺς πάνυ ὀλίγους, ὁπόσοι ἔφθασαν εἰς τὰ ὄρη ἀναφυγόντες. οἱ Μακεδόνες δὲ, ὅσοι σὺν Ἀντιόχῳ ἦσαν, ἐπαιώνιζον. καὶ προϊόντες ἀλαλαγῇ, ἀνέδην τὸν βασιλέα, καλλίνικον ἀνεβόων τες. ὁδὲ, καὶ διακρύσας ὡς φασιν, Αἰσχυνώμεθα ἄνδρ ὦ στρατιῶται, οἷς μὴ σωτηρίαν ἐκκαλοῦντα τὰ-

belluæ, quum tantùm ſtridentes audiverunt, & dentes inſigniter candentes viderunt, velut ex toto nigro corpore, & proboſcides tanquam ad rapinam ſublatas, priuſquàm emiſſum fuiſſet telum, verſus retrò habenis, nulloque ordine aufugerint. Sed enim pedites ſe invicem haſtis configentes, ab equitibus in ipſos prolapſis conculcabantur. Currus autem ſubverſi, denuo in ſuos non ſine ſanguine ferebantur: ac juxta illud Homeri. Surſum ac deorſum volvebantur currus. At verò equi cùm ſemel à recta via declinaſſent, elephantorum impetum non ſuſtinentes, ſeſſores excutiebant, & currus ſtrepebant proſcindentes per Iovem, & diſſecantes falcibus, quoſcunque ex amicis dejeciſſent: multi autem, ut in tanto tumultu, dejiciebantur: quos elephanti ſequebantur conculcantes, & in altum ſuis proboſcidibus projicientes, unaque rapientes, & dentibus transfigentes. Tandem illi ſuo robore victoriam Antiocho tradiderunt. Galatæ autem alii, magna clade edita, occubuerunt: alii vivi capti ſunt, paucis exceptis qui in montes confugerunt. Porrò Macedones quicunque cum Antiocho in prælium deſcenderant, pæana canebant, & accurrentes aliunde alius, victorem regem clamantes coronabant. At ille lachrymatus, ut ajunt, Pudeat nos, inquit, ô milites, quibus harum ſede-

1 Τετριγότων] Mart. Delrio ad Senec. leg. putat τραχυτήτων. Bourd.
2 Κατεβάλοντο] Mſ. Regius κατελαμβάνοντο. Idem.

τοις ἡμέροις ἐχθύσι. ὡς εἰ μὴ τὸ καινὸν & ἡδὺ μόνον ἐξέπληξε τὰς πολεμίους, τί ἂν ὑμεῖς ἡμῶν ὠφελοῖς αὐτάς; ἐπί τι τῷ τροπαίῳ, κελαδεῖ ἄλλο μηδὲν, ἐλέφαντα & μόνον ἐγκολάψαι. ἄφες τοίνυν με σκοπεῖν, μὴ καὶ τὸμὸν ὅμοιον ἢ τῷ Ἀντιόχῳ. τὰ μὲν ἄλλα, σὺν ἄξια μάχης. ἐλέφαντες δέ τινες, καὶ ξύλα μαρμαλύκεια ὠθοῦντες, καὶ θαυματοποιία, ἄλλως ἐκεῖνα γὰρ ἅπαντες πάντες. οἷς σὺ ἐγὼ ἐπιπολῆς εἶναι, & πάνυ ταῦτα τὸν λόγον παρ' αὐτοῖς ἔχει. ἀλλ' ὅτι μὲν ἡλέκτωρ Ἱπποκέντωρ μορφαμβρὴ, τοῦτο μόνον ἐκπλήττει. καὶ ὥσπερ ἐξ καινὸν, καὶ περίεργον δοκεῖ αὐτοῖς. τὰ δὲ ἄλλα, μικτὸν ἄφες τῇ Ζεύξιδι ποιεῖν. ἀλλ' & μικτόν. χαριεὶς γὰρ ὑμεῖς, καὶ μὴ τέχνης ἔκφυτα ὀφθῆτε. εἰη μόνον ἄξια & ἡδέως δεικνύειν.

sedecim belluarum ope salus obtigit: ita ut nisi spectaculi novitas hostes perterruisset, quid nos præ ipsis fuissemus? Trophæo autem nihil nisi elephantum insculpere jussit. Itaque jam tempus est ut considerem, num ego tim Antiocho similis. Cætera quidem quæ pugna non sunt digna: sed tantùm sunt elephantes, & nova terriculamenta spectantibus metum & admirationem parientia, tamen ab omnibus laudantur. At quibus confidebam, horum rationem non habent: sed hoc solum mirantur, depictam videlicet Hippocentaurum fœminam: idque, sicut est, novum & monstrosum ipsis videtur. At cætera nequicquam à Zeuxide facta sunt. At non nequicquam. Etenim vos qui estis pingendi periti, etiam cum arte singula expenditis, dummodo digna sint quæ in theatro spectanda proponantur.

ΑΡΜΟΝΙΔΗΣ. | HARMONIDES.

ΑΡΓΥΜΕΝΤΥΜ.

Commendat se amico, ex principibus cuidam suo, adductus, ut ipse fingit, exemplo Harmonidæ, qui cùm magistrum suum de paranda gloria & immortalitate consuluisset, monitus ab eodem fuerit, ut artem quam à se didicisset, non omnibus Græcis, nam id impossibile fore, sed optimatibus ac præstantissimis quibusque ostentaret, sic enim fore, ut cùm illi ipsi laudati fuerint, ubicunque ipsum laudarent, veram ex eo gloriam ac laudem consequeretur. Statuisse igitur se eodem pacto, & huic commendari se, suaque debere, ut qui primum ea præstantia, eoque judicio sit, ut quod ipse suo calculo approbasset, deinde & cæterorum omnium probaretur, amplificando hanc personæ illius excellentiam, per colla-

1 Non est παρασκευὴ sed Σύστασις sive commendatio. *Mart.*

1 Tim-

lationem. Deinde & ex eadem patria ſecum natus ſit, ut vel eo nomine favere ac patriocinari ſibi debeat. Poſtremò & à ſcriptorum ratione facilitatem ac meritum cauſæ oſtendit. Orditur ſtatim ab expoſitione exempli, cujus occaſione adductum ac motum ſeſe fingit. Concludit autem Orationem per comprecationem & votum, à Diis precando, ut cœptam laudem ſuam ereſcere ac perpetuam eſſe velint. Titulus eadem ratione, qua in ſuperioribus inditus eſt.

Ἁρμονίδης ὁ αὐλητὴς, ἤρετό ποτε Τιμόθεον διδάσκαλον αὐτὸν ὄντα, εἰπέ μοι ἔφη ὦ Τιμόθεε, πῶς ἂν ἐνδέξ Θ- γενοίμην ἐπὶ τῇ τέχνῃ; καὶ τί ποιῶν ζῶ, ἐσόντων με οἱ Ἕλληνες ἅπαντες; τὰ μὲ γὰρ ἄλλα οὐ ποιῶν, ἐδιδάξω με ἤδη ἁρμόσασθ τ αὐλὸν ἐς τὸ ἀκριβὲς, καὶ ἐμπνεῖν ἐς τὴν γλωσσίδα λιπτόν τι, καὶ ἐμμελὲς, καὶ ὑπερβάλλειν τὰς δακτύλας σύαφῶς ὑπὸ πυκνῇ τῇ ἄρσι, καὶ θέσι, καὶ βαίνειν ἐν ῥυθμοῖ, καὶ σύμφωνα εἶναι τὰ μέλη πρὸς τ χορὸν, καὶ τ ἁρμονίας ἑκάστης ἀφ-φυλάττειν τὸ ἴδιον. [2] τ Φρυγίου, τὸ ἔνθεον. τ Λυδίου, τὸ βακχικόν. τ Δωρίου, τὸ σεμνόν. τ Ἰωνικῆς τὸ γλαφυρόν.

Harmonides tibicen [1]Timotheum magiſtrum olim his verbis interrogavit. Dic mihi Timothee, quomodo arte mea clarus evadam, & quid faciam unde me Græci omnes norint? Nam alia quidem tuo beneficio jam didici, ſcilicet tibiam accuratè componere, tenuem & canorum ſonum in lingulam inſpirare, & appoſitè digitos crebrò tollendo & ponendo applicare, & ad numeros progredi, modoſque ad chorum conſonos facere, & Harmoniæ cujuſque proprietates obſervare. Phrygiæ impetum divinum, Lydiæ furorem, Doricæ gravitatem, Ionicæ jucunditatem. Hæc inquam

1 *Timotheum*] Hic nobiliſſimus ſub Alexandro magno floruit, de cujus Muſica, qua Alexandrum ad bellum accendere ſolebat, meminit Dio, in lib. de Regno. *Cogn.*

2 Τῆς φρυγίου] Sunt Harmonidæ quatuor ſolum muſicæ modi principales, Phrygius, Lydius, Dorius & Ionicus: cum tamen qui de muſica ſcripſerunt, quinque conſtituant, addentes his quatuor Æolium, ut Plato 3. de Rep. Athen. lib. 14. Caſſiodor. Epiſt. 40. lib. 2. & libr. de Muſic. Niſi ſub Dorio Æolium involvat, hæc enim duo ſæpe confunduntur, ut in Pindaro qui cum Doricè ſcriberet, vocavit muſam ſuam *αἰολίδα μολπὰν*. Aſſignat autem τῇ φρυγίῳ τὸ ἔνθεον ubi malè Interpres Obſop. *attonitum*. volvit enim Harmonides *religioſum*, ut pater locis citat. & apud Apulejum libr. 1. Florid. Sed de tonorum iſtorum qualitate omnes iſti ferè inter ſe diſſentiunt: tribuit Ionio τὸ γλαφυρόν. Interpres *ſuavitatem*, vertendum erat *varium* ut apud Apulejum loc. cit. ſic ſæpè apud Homer. γλαφυρὸν pro eo quod multos receſſus multaſque latebras habet. *Bourd.* Modorum ſeu nomorum ratio circumſcribitur. Phrygio tribuit τὸ ἔνθεον Bacchanalem licentiam, Dorico ſeveritatem, Ionico jucunditatem Apul. lib. 1. Florid. Plut. & Boëth. in Muſic. *Cogn.*

ταῦτα μὲ ἂν πάντα ἐκμεμαθηκὼς παρὰ σοῦ. τὸ μέγιστον ὃ, καὶ ἂν ἕνεκα ἐπιθυμήσω τῆς αὐλητικῆς, οὐκ ὀρῶ πῶς ἂν ἀπ' αὐτῆς μοι περιγένοιτο ἡ δόξα, ἣ παρὰ τοῖς πολλοῖς, καὶ τὸ ἐπίσημον εἶναι τὸ βλήδιον, καὶ δείκνυσθαι τῷ δακτύλῳ. ἐγὼ δὲ πᾶν φανοῦμαι, σὺν ὑμῖν ἐπιφοιτήσας πάντες εἰς ἐμέ, καὶ λέγειν τοῦνομα, ὅτου σπεύδω Ἁρμονίδης ἐστὶν, ὁ ἄριστος αὐλητής. ὥσπερ ὅτι καὶ σὺ ὦ Τιμόθεε, τοσοῦτον ἐλθὼν οἴκοθεν ἐκ Βοιωτίας, ὑπηύλησας τῷ Παυδιονίδι. καὶ νικήσας τὸν τῷ Αἴακι τῷ ἐμμανεῖ, [1] ᾧ ὁμώνυμόν σοι ποιήσαντος τὸ μέλος, ᾠδεῖς δὲ, ὃς ἠγοῦ τοῦνομα, Τιμόθεον ἐκ Θηβῶν. ἀλλ' ἔνθα ἂν καὶ σὺν φανῇς, σωρηδὸν ἐπὶ σὲ πάντες, ὥσπερ [2] ἐπὶ τὴν γλαῦκα τὰ ὄρνεα. [3] ταῦτ' ἐστὶ, δι' ἃ περ ἡνυκάμην αὐλητῆς γενέσθαι, καὶ ὑπὲρ ὧν ἐπεπόνηκα τὸν πόνον τὸν πολύν. ἐπὶ τόδε αὐλεῖν αὐτὸ; ἆρά γε ἔνδοξον εἶναι δι' αὐτὸ, οὐκ ἂν ἀγνώσῃ μοι περιγενόμενον, ὑφ' οἱ Μαρσύας, ἢ Ὄλυμπος ἡσθησάτην μέλπειν λαοθοίνην. [4] ὑδὲν γὰρ ὄφελος ἀποβήσεται φασὶ, καὶ ἄφαντος ὁ Μαρσύας. ἀλλὰ σὺ ἔφη καὶ ταῦτα

quam omnia ex te didici. Sed maxima illa quorum gratia artem ludendi tibia expetivi, neſcio quomodo inde mihi obvenire queant, celebris apud multos opinio, & in cœtibus claritudo, ut digito monſtrer, & ubicunque vilis fuero, protinus omnes in me convertantur, & nomen dicant. Hic ille eſt Harmonides tibicen præſtantiſſimus. Quemadmodum quando, cùm primùm domo è Bœotia veniſſes, Pandionidi tibicinem egiſti: cumque in Aiace furente, eum viciſſes qui tuo cognominem cantum modulabatur, nemo erat, qui nomen tuum, Timotheum Thebanum ignoraret. Imò etiam nunc ubicunque viſus fueris, ad te concurrunt omnes, ut ad noctuam aviculæ. Hæc ſunt quorum gratia tibicen evadere optavi, & pro quibus magnum illum laborem exhauſi. Quandoquidem tibia canere, per ſe citra famæ acceſſionem non expetiverim, ſi ignoto mihi obtingat, non ſi Marſyas, aut Olympus non ſentiens evaſurus ſim. Siquidem in celebris, & ignotæ Muſicæ nullum eſt emolumentum. At tu, in-

1 Τῷ ὁμώνυμόν σε] Τῷ ὁμωνύμῳ σε. Marc.

2 Ἐπὶ τὴν] *Aves circa noctuam.* Cætera enim ſunt Interpretis non Luciani, de hoc proverb. Ariſtot. Laërt. Dio Chryſoſtomus, alii. *Bourd. Ad noctuam*] Noctua noctu videt, canit & volat ſola, odioſa cæteris avibus in quas aſtuta utitur dimicatione, nam avicularum multitudine circumdata reſupina pedibus pugnat, colligitaque in arcum roſtro & unguibus tota tegitur, ei auxiliatur accipiter, fœdere quodam naturæ, ut inquit Plin. Laërtius ſcribit, Timonem Philiaſium hoc nomine maximè reprehendiſſe Arceſilaum quod is populares plauſus non aliter conſectaretur, atque noctua frequenti avium conventu claudi conſuevit.

Hæc ait & turbam dextra lævaque frequentem
Ingreditur, volucres ululas mirantur inepta,
Illa ſtupet ſolidum, ſed tu vaniſſimè, plebis
Captator, quid ob hæc tam non præclara ſuperbis?

Sic Apologum Ang. Politian. in ſua Lamia exponit. *Cogn.*

3 Ταῦτ' ἐστὶ δι' ἃ περ ἡνυκάμην] Δι' ἃ περ ἡνυκάμην. Marc.

4 Οὐδὲν γὰρ] Τῆς λαοθοίνης μελπῆς ᾠδεῖς λόγος. Vide Interpr. Perſii ad Sat.

παίδευσόν με, ὅπως μοι χρήσιμον κἀμαυτῷ, καὶ τῇ τέχνῃ. καί σοι διττὴν ἐσομαι τὴν χάριν, καὶ ἐπὶ τῇ αὐλήσει, καὶ τὸ μέγιστον, καὶ ἐπὶ τῇ δόξῃ αὐτῆς. ἀποκρίνεται δὲ αὐτῷ ὁ Τιμόθεος, ἀλλ' ὦ Ἁρμονίδη, ἱκανὸν μὲν ἔφη δοκεῖ καὶ μικρὰ πρᾶγμα εἶναι, ἐπαινεῖν, καὶ δόξης, καὶ ἐπίσημος εἶναι, καὶ γνωσθῆναι ὑπὸ τῶν πολλῶν. τάχα δ', εἰ μὲν ἀτιμοῖς πως ἐς τὰ πολλὰ παρεῖν ἐπιδεικνύμενον, ἐθέλοις παρέρχεσθαι, μακρὸν ἂν χρόνον, καὶ κάδε ἅπαντες ἔσονταί σε. νῦν γὰρ ἂν δύσκολον ἡ θέατρον, ἢ στάδιον ἅπαν μέγα, ἐν ᾧ πᾶσιν αὐλήσεις ἔστιν Ἕλλησιν; ὡς δ' ποιήσεις γνωσθήσῃ αὐτοῖς, καὶ ἐπὶ τὸ πέρας ἀφίξῃ τῆς δόξης, ἐγὼ καὶ τοῦτ' εὐπορήσομαί σοι. σὺ γὰρ αὐλεῖ μὲν καὶ πάνυ τὰ θέατρα σίσται. ἁπαξ, ὀλίγοι μέλλοντι σοι τῶν πολλῶν. ἢ δὲ ἐπίτιμος, καὶ ῥᾷστα ἐπὶ τὴν δεξιὰν ἄγουσα, ἡδὺ ἐστιν. εἰ γὰρ ἐπιλεξάμενος τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι τοὺς ἀρίστους καὶ ὀλίγους αὐτῶν, ὅσοι καρυφαῖοι, καὶ ἀναμφιλόγως θαυμασοί, ἐπ' ἀμφοτέροις κρίνοι, εἰ τούτοις φανεὶς ἐπιδείξαιο τὰ αὐλήματα, καὶ ὅτοι ἐπαινέσονταί σε, ἅπασιν Ἕλλησι νόμιζε ἤδη γεγνῆσθαι γνώριμος οὐ πάνυ βραχεῖ. καὶ τὸ πρᾶγμα οὕτω πως συνοίσεται. εἰ γὰρ οἷς ἅπαντες ἴσασι, καὶ οἷς θαυμάζουσιν, οὗτοι δ', οὕστινας σε αὐλητὴν δοκίμων ὄντα, [1] τί σοι δεῖ τῶν πολλῶν, οἷα πάντας ἀκριβῶς εἰδότων τοῖς ἄμεινον κρί-

inquit, doce me etiam hæc quomodo mihi me ipso, & arte ſit utendum. Ac tibi duplici nomine gratiam habebo, cùm propter tibiæ cantum quem callebo, tum quod maximum eſt, propter gloriam quam ex eo obtinebo. Cui ſic reſpondet Timotheus. Rem non exiguam, ut probè ſcis Harmonides, laudem & gloriam amas, qua ſis inſignis, & à vulgo cognoſcaris. Sed hoc, ſi in cœtus prodeundo ut ſpecimen artis edas, tibi parare velles, longum foret, neque ſic te noſſent omnes. Etenim ubi theatrum, aut ſtadium ita magnum inveniretur, in quo Græcis omnibus tibia modulareris? Vt autem illis innoteſcas & voti tui compos fias, hoc conſilium tibi dabo. Tu quidem in theatris tibia nonnunquam lude, ſed vulgus parum tibi ſit curæ. Hæc via quæ ad gloriam ducit eſt compendiaria & facillima: ſi collectis Græciæ optimatibus, eorumque paucis, quicunque primores ſunt, & citra controverſiam admirandi, ſpectatæ utrinque fidei, ſi inquam his tuæ modulationis ſpecimen exhibeas, & hi te laudent, puta te tam brevi tempore Græcis omnibus jam innotuiſſe. Et vide qua ratione rem hanc tibi conſtruo. Nam ſi ii quos norunt, & mirantur omnes, te præclarum tibicinem eſſe cognoſcent, quid vulgo tibi opus, qui meliores rerum judices

Sat. 1. *Bourd.* Hujus Adagii ſenſus eſt, quaſvis egregias dotes ingenii, ſi non proferas, perinde eſſe quaſi non habeas. Suet. in Nero. Gell. c. ult. lib. 13. Ovid.

Tu licet ad Thamyram ſupereſ, atque Orphea cantu
Non erit ignota gratia magna lyra. Cogn.

1 Τί σοι δεῖ τ' πολλῶν] Vt mima illa, ſatis eſt equitem mihi plaudere. *Bourd.*

2 Ἁγαθ-

ναι δυναμένοις; ὁ γάρ τοι πολὺς ὄτ⸗ λεώς, αὐτοὶ μὲ ἀγνοῶσι τὰ βελτίω, βάναυσοι ὄντες οἱ πολλοὶ αὐτῶν. ὄντινα οὖ ἂν οἱ πεπαχότες ἐπαινέσωσι, πιστεύσει μὴ ἂν ἀλόγως ἐπαινεθῆναι τοῦτον. ὥστε ἐπαινέσουσι κ) αὐτοί. κὴ γὰ ὧν κ) ἐν τοῖς ἀγῶσιν, οἱ μὲ πολλοὶ θεαταὶ εἰσι κροτῆσαί ποτε, κὴ συρίσαι. κρίνουσι γ ἑπτὰ, ἢ πέντε, ἢ ὅσοι δή. ταῦτα ὁ μὲν Ἀρμονίδης σὺν ἴφθη ποιῆσαι, μεῖξὺ γὰ αὐλῶν φασιν, ὅτε τοιαῦτ⸗ τὸν ἠνιόχευε θ, φιλοτιμότερον ἐμφυσῶν, ἀναπέπνευσε τὸ αὐλὸ, κ) ἀστεφάνωτ⸗ ὑπὸ τῇ σκηνῇ ἀπέθανε, τὸ αὐτὸ κ) Θεόφραστον κ) ὕστερον αὐλήσαντα ἐν Διονυσίοις. ὁ μὲν τοι Τιμοθέου λόγ⸗, οὐκ αὐλητοῖς, ὡσ) Ἀρμονίδη μόνοις εἰρῆσθ μοι δοκεῖ, ἀλλὰ πᾶσιν, ὅσοι δόξης ὀρέγονται, δημοσίων τε ἐπιδεικνύμενοι, κ) ἰδίᾳ τῶ πολλῶν ἐπαινεῖν διόμενοι. ἔγω γ' ὧν ὁ ποτε κ) αὐτὸς ἐνενόουν τὰ ὅμοια ταῖς τῶ ἐμαυτῶ, κ) ἐζήτουν ὅπως ἂν τάχιστα γνωσθείην πᾶσι, τῷ Τιμοθέου λόγῳ ἑπόμενος, ἐσκοπούμην ὅστις ἄριστος εἴη ἐν τῇ πόλει, κ) ὅτῳ πιστεύσειν οἱ ἄλλοι, κ) ὃς ἀντὶ πάντων ἀρκέσειεν ἄν. ὅτω γ ἄρα σὺ ἤμελλες ἡμῖν φαίνεσθ τῷ δικαίῳ λόγῳ, ὃς παρῆν τὸ κεφάλαιον ἀρετῆς ἁπάσης ὁ γνώμων φασὶ, κ) ὁ ὀρθὸς κανὼν τοιούτων. εἰ δέ σοι δείξαιμι τάμὰ, κ) σὺ ἐπαινέσειας αὐτὰ, εἴη γὰ ὕτω φανήσεσθ. κ) δὴ ἐπὶ πόσας ἦκεν με τὸ ἐλπίδος, σὺ μικῶ ψήφῳ τὰς ἁπάσας λαβόντα. ἢ πόνα γὰ ἂν ἀπὸ σοῦ ἐλόμην; ὀρθῶ δ⸗ ἐπαίειν ἂν εἰκότως νομισθείην; ὥστε λόγῳ μὲ ἐφ' ἑνὸς ἀνδρὸς [1] ἀναρίθ-

dices omnino sequetur? Siquidem popularis ista multitudo, quæ magna ex parte mechanicis opificibus constat, fere semper ea quæ sunt optima ignorat. Quemcumque autem proceres laudaverint, eum non temerè laudatum credunt. Itaque & ipsi laudabunt. Quippe in ipsis quoque certaminibus multi sunt spectatores, qui aliquando applaudunt, & explodunt: at septem aut quinque, aut quot libet judicium ferunt. Hæc quidem Harmonides non præstitit. Etenim inter tibias ut fertur, cùm primum in certamen descendisset, ambitiosiùs spiritum intendens, in ipsa tibia expiravit, & in scena non coronatus obiit, cùm idem & primum & postremum in Bacchanalibus tibia cecinisset. Hoc Timothei consilium, non tibicinibus, non Harmonidæ tantum dari mihi videtur, verùm omnibus qui gloriam appetunt, & publicum ingenii specimen edentes, vulgi laudem reposcunt. Proinde ego quum similia de rebus meis animo versabam, & quærebam qua ratione quamprimum innotescerem omnibus, Timothei consilium secutus, considerabam quis civium esset præstantissimus, & cui fidem cæteri adhiberent, quique pro omnibus sufficeret. Tu igitur nobis revera talis videri debebas, quoniam virtutis omnis caput es, ut ajunt, gnomon & recta regula rerum hujusmodi. Quòd si mea scripta tibi commonstrarem, eaque laudares, fieret ut sic agnoscerentur, & continuò spei compos essem, in uno calculo cunctos assecutus. Annon si aliquem tibi præferrem, errare meritò existimarer? Itaque juxta proverbium, in uno viro aleam ja-

[1] Ἀναρίθμοις ἢ πλείοσι] Vide Paræmiog. fic in Dialogo pro Imaginibus. Bourd.

I Τὼ

ψομαι τ κύβον. τὸ δ' ἀληθὲς, ἀστοῖς ἂν εἰ ζῶις ἅπασι χρῆναι ἀνθρώποις ἐπιδεικνύμενα τοὺς λόγους. ὅλον γὰρ, ὡς κατ' ἐνα τι, κατὰ σὺν ἅπασι πάντων σωνειλιγμένων, μόνῳ αὐτὸς ἀμείνων ἂν ἦθα. οἱ μὲν γὰρ Λακεδαιμονίων βασιλῆς, τ ἄλλων ἑκάστω μίαν ψῆφον φερόντων, σκεῖνοι μόνοι ἑκάτερος αὐτῶν, δύο ἔφερον. σὺ δ', καὶ τὰς τ ἐφόρων, καὶ τὰς τ γερόντων ἀφαιρῆ, καὶ ὅλως ἁπάντων ὁ πολυψηφότατος ἐν παιδείᾳ. σύ γε καὶ μάλιστα ὅσων [1] τῶν λόγων ἀεὶ καὶ σωζόμενα φέρεις, ὃ καὶ θαρρῶν με τῷ πιστεύειν ποιεῖ, διά γε τὸ μέγεθος καὶ τολμηρόν, καὶ πάνυ δικαίως ἂν φοβηθείς. κἀκεῖνο δ' ἦν Δία, ἀφαιρῆ καὶ αὐτὸ θαλίαν ποιεῖ, τὸ μὴ παντάπασιν ἀλλότριον τᾶμ' εἶναί σοι. ὃς πολεώς τε ἐκείνης εἰμὶ, ὧν πολλάκις ὦ ἐποίησας, τὸ μ' ἀφῆτον, ἰδίᾳ, τὸ δ' δύτερον, κοινῇ μετ' παντὸς δ' ἔθνης. ὥστ' ὧν τᾶν νῦν ἐμοὶ ἐς τὸ χεῖρον ῥέπωσιν αἱ ψῆφοι ἐν τῷ λόγῳ, καὶ ἐλάττους ὦσιν αἱ ἀμείνους, σὺ τῷ τ Ἀθηνᾶς ἀφαιθεὶς, ἀναπλήρα τὸ ἐνδέον ἀφ' ἁυτᾶ σαυτῷ. καὶ τὸ ἐπιτρόπημα οἰκεῖόν σοι δοκεῖτω. καὶ δὲ ἐκεῖνό μοι ἰκανὸν, εἰ πολλοὶ ἐτυθύμησαν ἀφ' ἑτέρων εἰ ἔνδοξ' ἤδη ἐγὼ, εἰ ἐπαινεῖται ἀφ' τ ἀκουόντων δι' λόγων. πάντα ἐκεῖνα, ὑπολώπια ὀνείρατά φασι, καὶ [2] ἐπῶν σκιαί. τὸ δ' ἀληθὲς, ἐν τῷ παρόντι δείκνυσι τ. ἔστ' ἀκριβὴς ὅρος τ ἐμῶν. ὧδέν ἀμφίδοξον ἔτι, ἀλλ' ὡς ἂν τις ἐναργέστατα, ἀλλ' ἢ ἄριστον καὶ παιδείαν δικαίως

jaciemus. Ac revera, perinde fuerit ac si omnium gentium hominibus meos libros ostendam. Etenim liquet quòd & seorsim singulos, & collectim universos ingenii præstantia antecellis. Sane Lacedæmoniorum reges, cùm reliqui unum quisque calculum ferrent, ipsi soli, uterque duos ferebant. At tu ephororum, præterea senum, denique omnium calculos in eruditione æquas, eoque magis quòd album semper & salutiferum fers. Quo fit ut in præsentia confidam, cùm alioqui ob magnitudinem ausi meritò metuerem. Quinetiam illud animum addit per Iovem, quòd meæ res alienæ tibi non censeantur: cùm ex ea urbe sim oriundus, quam primum quidem privatis, deinde etiam publicis beneficiis tota cum gente cohonestasti. Quare si fortè nunc in peius vergant calculi in sententiis ferendis, & pauciores sint qui meliores: tu adjecto Minervæ suffragio, ex te ipse quod decrit suppleto, tibique proprium supplementum censeatur. Neque enim id mihi sufficit, si multi ante sunt admirati, si clarus ego jam sum, si meæ orationes ab auditoribus laudantur. Illa omnia ut est in proverbio, somnia sunt evanida, & verborum umbræ. Cæterùm ipsa veritas nunc ostendetur. Hic lucubrationum mearum exactus est terminus. Non amplius est dubium, nec quisquam ambiget, quin id omnium optimum juxta disciplinas existimari oporteat, quod tibi

1 Τῶν λόγων] De his calculis res nota. *Bourd.*

2 Ἐπῶν σκιαί] Sic legit Interpres & Paræmiog. In Anglic. Cod. rectius ἐπαίρων σκιαί. ut σκιᾶς ὄναρ apud Pind. *Idem.*

1 Πᾶν

νομίζεσθε, σὶ γε δόξαν, ἢ πάντων. ὑφεμεῖν δὲ χρὴ, ὅτῳ μέγαν ἀγῶνα χορεῦσαι. δέξασθαι γὰρ ὦ Θεοὶ, λόγῳ ἄξιοι. καὶ βεβαιώσατε ἡμῖν τὰ παρ' ἄλλων ἔπαινον. ὡς τὸ λοιπὸν θαρροῦντες, εἰς τὰς πολλὰς παρείναι. [1] πᾶν γὰρ ἤδη στάδιον, ἧττον φοβερὸν τῷ Ὀλύμπια τὰ μεγάλα νενικηκότι.

tibi visum fuerit. Sed eum bona verba dicere par est, qui in tantum certamen descendit. Vtinam certè pretio digni censeamur ô Dii, ac eam quæ nobis ab aliis eventura est, laudem confirmetis, ut in posterum fidenti animo in publicum prodeamus. Quippe omne stadium minùs reformidandum est ei, qui magna Olympia devicerit.

1 Πᾶν γὰρ ἤδη στάδιον ἧττον φοβερὸν τῷ τὰ μεγάλα Ὀλύμπια νενικηκότι] Hoc loco τὰ μεγάλα non πομπικῶς, sed eo, quod in pluribus locis Græciæ certamina sacra celebrabantur sub Olympiorum nomine, ideo dixit Olympia magna ad differentiam eorum, quæ minus celebria erant. Intelligit igitur Olympia magna, quæ Pisæ ad Alpheum celebrabantur, quæ & antiquissima à Pelope & Hercule erant, & celeberrima non solum in tota Hellade, sed etiam Italia, Sicilia, Asia, Ægypto, Syria, Cyrenaica, concurrentibus ad spectaculum, & athletas & quadrigas eo mittentibus: minora vero Olympia erant, quæ celebrabantur Dio Macedoniæ ab Archelao rege instituta, quod nos docet Demosthenis Scholiastes ad orationem περὶ παραπρεσβείας his verbis; τὰ Ὀλύμπια δὲ φασὶν Ἀρχέλαον ἐν Δίῳ τῇ Μακεδονίας καταδεῖξαι, ἤγετο δὲ ἐπ' ἐσθίσι, ὡς φησὶν, ἡμίεργα ἐσυρέθμοις ταῖς μύσαις. Eodem nomine erant etiam Athenis, ut docet Pindari Schol. ad Olymp. 7 ad hæc verba, κραταιαῖς ἐν Ἀθήναις. Sic enim commentatur: εἰσὶ δὲ ἐν ἔτει Παραθλωσῖα ἢ τὰ Ηφαίστεια, ἢ τὰ Ὀλύμπια, &c. Vetus inscriptio Romana, de qua Iosephus Scaliger lib. de emendatione temp. quinto pag. 476 Olympia etiam post Panathenæa recenset & Hesychius Ὀλύμπια ὁ Ἀθήνησιν ἀγών. Item alia Olympia, quæ Smyrnæ, & alia, quæ Pergami, & alia Alexandriæ, quorum mentionem fieri in Pandectis asserit idem Scaliger. Respectu igitur horum omnium certaminum, quæ sub nomine Olympiorum diversis locis celebrabantur, dicta sunt Olympia magna ea, quæ Pisæ committebantur. *Palm.*

ΣΚΥΘΗΣ, Η ΠΡΟΞΕΝΟΣ.

SCYTHA, SEV HOSPES.

ARGVMENTVM.

[1] *Laudat Macedonicos quosdam cives, patronos, ut videtur, suos: ut à quibus maximè adjutus atque apud cæteros promotus fuerit. Facit autem hoc collatione quadam Anacharsidis Scythæ & Solonis Athenienſis, ad quem cùm alter Athenas profectus, à Toxare,*

1 Περσαλιᾶ. Habita verò in Macedonia & quidem ut conjecturam feceris Thessalonicæ. Patefiet legenti infrà. *Marc.*

1 Περ-

re, populari ſuo adductus fuiſſet, & humaniter acceptus ab illo, & brevi toti civitati notus atque acceptus factus eſt. Eodem igitur pacto & ſe, cùm in Macedoniam veniſſet ab omnibus, ut ad illos, de quibus encomium hoc inſtituit, diverteret, iiſdemque ſeſe commendaret, admonitum fuiſſe, ait. Vt enim apud Athenienſes aliquando Periclem, Ariſtotelem & Solonem, quaſi caterorum omnium inſtar fuiſſe, ita hos inter Macedonas reliquos excellere. Titulum, ex eadem ratione qua ſuperiores, hac quoque oratio habet. Cætera plana ſunt.

Ὁ [1] πρῶτος Ἀνάχαρσις ἀφικνεῖται ἐκ Σκυθίας Ἀθήναζε παιδείας ἐπιθυμίᾳ τῆς Ἑλληνικῆς, ἀλλὰ καὶ Τόξαρις πρὸ αὐτοῦ, σοφὸς μέν, καὶ φιλόκαλος ἀνήρ, καὶ ἐπιτηδεύμασιν φιλοκαλοῦσι τοῖς ἀρίστοις. οἰκεῖ δέ, ὁ δὲ βασιλεὺς ἡμῶν ὢν, οὐ τῶν πλουσίων, οὐδὲ Σκυθῶν τῶν πολλῶν, καὶ δημοτικῶν, οἵοι εἰσὶ παρ' αὐτοῖς οἱ ὀκτάπηδες καλούμενοι. τοῦτο δέ ἐστι, δύο βοῶν δυσὶν ἄροτρον εἶναι, καὶ ἀμάξης μιᾶς. ἔστι δὲ ὁ Τόξαρις, ἐπεὶ ἀπῆλθεν ἔτι ὀπίσω εἰς Σκύθας, οὐδὲ Ἀθήνησιν ἀπέθανε. καὶ μετ' οὐ πολύ, καὶ Ἥρως ἐδέξε. [2] καὶ σφίσιν αὐτῷ ξείνῳ Ἰατρῷ οἱ Ἀθηναῖοι. τοῦτο γὰρ τὄνομα, ἥρως γενόμενον, ἐπικτήσατο. τῷ δὲ αἰτίαν ἐπονυμίας, καὶ ἀνθ' ὅτου εἰς τοὺς ἥρωας κατελέγη, καὶ τῶν Ἀσκληπιαδῶν εἷς ἔδοξεν, οὐ χρεὼν ἴσως διηγήσασθαι, ὡς μάθητε, οὐ Σκύθαις μόνοις ἐπιχώριον ὂν ἀπανθρωπεύεσθαι τοὺς ξένους, ἀλλὰ καὶ Ἕλλησιν ἐν τοῖς μάλιστα.

Non primus Anacharſis diſciplinæ Græcanicæ ſtudio ex Scythia venit Athenas: ſed ante illum Toxaris, vir ſapiens honeſtatis & ſtudiorum optimorum amans. Non erat autem regiæ ſtirpis, nec eorum qui pileos geſtant, ſed unus è vulgo & plebe Scytharum: cujuſmodi ſunt qui apud illos vocantur [2] Octipedes: quo ſignificant aliquem duorum boum, uniuſque plauſtri eſſe dominum. Hic Toxaris nuſquam ad Scythas rediit, ſed Athenis diem obiit. Nec multo poſt, & Heros eſt habitus, & ipſi quanquam peregrino Medico Athenienſes hoſtias immolant. Nam hoc nomen, heros factus, inſuper adeptus eſt. Sed enim cauſam nominis, & quamobrem in heroum numerum eſt relatus, unuſque ex Aſclepiadibus habitus, non erit fortè alienum narrare, ut cognoſcatis, non Scythis tantùm moris eſſe immorta-

1 Πρῶτος] Sic rectè, & patet hac narratione, mendoſe in aliis πρῶτον. Bourd. Vide hujus vitam & Epitaphium apud Laertium. *Cogn.*

2 *Octipedes*] Scythico proverbio dicebantur quibus ruſticanæ tantum opes erant, quique duos poſſiderent boves, & currum unum: inter opes enim ruſticanas præcipuè recenſet Heſiod. bovem aratorem. *Idem.*

3 Καὶ ἐπίμυσιν αὐτῷ ξείνῳ ἰατρῷ οἱ Ἀθηναῖοι] Malè Interpres: *Et ipſi quamquam peregrino Medico, Athenienſes hoſtias immolant.* ἐπίμυσιν αὐτῷ, ξείνῳ ἰατρῷ. hoc eſt, *ipſi hoſtias immolant, ſub nomine peregrini Medici.* Menagius.

1 Πίμ-

γενατίζειν, καὶ [1] πέμπειν αὐτὸν τὸν Ζάμολξιν, ἀλλὰ καὶ Ἀθηναίοις ἐξεῖναι θεοπομπεῖν τοὺς Σκύθας. ἐπὶ τοῦ Ἐρεχθέως καὶ τὸν λοιμὸν τὸν μέγαν, ἔδοξεν ἡ Ἀρχιτέλους γυνὴ, γεωπυγίτου ἀνδρὸς, ἐπισπάσασα οἱ [2] τὸν Σκύθην, κελεύσαι εἰπεῖν Ἀθηναίοις, ὅτι πώσαντες τὸν λοιμὸν ἐκμόλοι, ἢν τοὺς σπονδεῖους οἴνου πολλῷ ῥάνωσι. τοῦτο συχνάκις γενόμενον, ὁ δὲ ἠμέλησαν Ἀθηναῖοι οἱ ἀκέσαντες, ὅπως μηκέτι λοιμεύσειν αὐτοὺς, εἴτε, ἀτμοὺς τινας πονηροὺς ὁ οἶνος σβέσας τῇ ὀδμῇ, εἴτε ἄλλο τι πλέον εἰδὼς ὁ ἥρως ὁ Τοξάρεως, ἅτε ἰατρικὸς ὤν, συνεξέλυσεν. ὁ δ' οὖν μισθὸς τῆς ἰάσεως, ἵππος καὶ δυόμμα ἐπὶ τῷ μνήματι. ὅθεν ἔδειξεν ἡ Δημαινέτη, ἀφεσιλόγησε αὐτὸν, ἐντειλαμένη σφάττειν τὸν ἵππον καὶ δοῦναι οἶνον. καὶ κεῖται κεῖθι ὁ Τόξαρις τεθαμμένος, τῇ τε ἐπιγραφῇ γνωσθείς, εἰ καὶ μὴ πᾶσα ἐφαίνετο. ἔπι καὶ μᾶλλον ὅτι ἐπὶ τῇ σήλῃ Σκύθης ἀνὴρ ἐγκεκλασμένος, τὴν λαιὰν μὲν, τόξον ἔχων ἐντεταμένον, τὴν δεξιὰν δ', βιβλίον ὡς ἐδόκει. ἔπι καὶ νῦν ἴδοις ἂν αὐτοῦ ὑπὲρ ἥμισυ, καὶ τὸ τόξον ὅλον, καὶ τὸ βιβλίον. τὰ δ' ἄλλα τῆς σήλης, καὶ τὸ ἀφέστηκεν, ὁ χρόνος ἤδη ἐλυμήνατο πᾶν. ἔστι δὲ καὶ πολὺ κάτω τοῦ Διπύλου, ἐν δεξιᾷ εἰς Ἀκαδήμειαν ἀπιόντων, ὁ μέγα τὸ χῶμα, καὶ ἡ σήλη χαμαί. πολλὰ ἀλλ' ἑστεφάνωται ἀεί. καὶ φασὶ πυρετιάσαντάς τινας, ἤδη πεπαῦσθαι ἀπ' αὐτοῦ. καὶ μὰ

talitate donare, & ad Zamolxim mittere, sed etiam Athenienſibus licere Scythas in Græcia Deos facere. Quo tempore læva peſtilentia graſſabatur Athenis, exiſtimavit Architelis areopagitæ viri uxor, aſtantem ſibi Scytham juſſiſſe ut Athenienſibus diceret ceſſaturam peſtem, ſi vino multo conſpergerent angiportus. Quod cùm ſæpe feciſſent (non enim conſilium neglexerunt Athenienſes) non amplius graſſata eſt peſtis, ſive vapores infeſtos odore ſuo vinum extinxit, ſive quid aliud efficacius cognitum heros Toxaris, ut pote medendi peritus, conſuluit. Itaque curationis merces, etiam nunc illi perſolvitur, videlicet albus equus qui ad ejus monumentum immolatur: unde accedentem illum, Dimænete oſtendit illa de vino mandata dediſſe. Atque ibi inventus eſt Toxaris ſepultus, ipſaque inſcriptione cognitus, quanquam integra non apparebat. In primis verò quòd ſuper columnam Scythico vir ornatu ſculptus erat, læva intenſum arcum tenens, dextra librum ut videbatur. Et etiamnum præter ejus dimidium, & arcum totum, & librum videas: reliquum verò columnæ, & faciem, temporis longinquitas jam labefactavit. Eſt autem non procul à Dipylo, à læva in Academiam euntium, non magnus tumulus, humique cippus, verùm ſemper eſt coronatus: & ajunt quoſdam febricitantes ab eo ſublevatos (neque id per

1 Πέμπειν περὶ τὸν Ζάμολξιν] Dico alibi. *Bourd.* Καὶ πέμπειν δὲ τὸν περὶ τὸν Ζάμολξιν. Marc. Morem hunc mittendi ad Zamolxim ſcribit Herod in 4. Strab. in 7. Suid. in dictione Ζαμόλξις. Cogn.

2 Τὸν Σκύθην] Τὸν Τοξάρεα. Menagius.

3 Ἵππον] Dico alibi. *Bourd.*

1 Ἐπὶ

τὴν Δί, ὑδὲν ἄπιστον. ὃς ὅλην ποτὲ ἰάσατο τὴν πόλιν. ἀλλὰ γὰρ ἐπὶ ἔνεκα ἐμνήσθην αὐτοῦ, ἵζη μὲν ἐπὶ τοῦ Τόξαρις. ὁ Ἀνάχαρσις ἦν, ἄρτι κατάπλους ἀπὸ Πυραίως, οἷα δὴ ξένος, καὶ βαρβαρικὸς, ἐν μετρίως πεπραγμένος ἐπὶ τῷ γνώμῃ. πάντα ἀγνοῶν. ψοφοδεὴς ὡς τὰ πολλά. οὐκ ἔχων ὅ, τι χρήσαιτο ἑαυτῷ. καὶ γὰρ στωμύλος κατεγελᾶτο ὑφ' ὧν τὰ ὁρώντων ἐπὶ τῇ σκυθῇ, καὶ ἀμύγλωσσον ἀδύνατα ἐδόκει. καὶ ὅλως, μεταμελὲς αὐτῷ ἤδη τὸ ὁδεῖν, καὶ ἐδιδάχθη, ἰδόντα μόνον τὰς Ἀθήνας, [1] ἐπὶ πόδα δύσις ὀπίσω χωρεῖν. καὶ παλοίης ἐπιβάντα, πάλιν αὖθις ἐπὶ Βοσπόρου. ὅθεν ἐς πολλὴ ὁδὸς ἐμέλλεν αὐτῷ ἔσεσθαι οἴκαδε ἐς Σκύθας. ὥστε ἐχρῆν τῷ Ἀνακάρσιδι, εὐτυγοῦντι δαίμονι τινὶ ἀγαθῷ, ὡς ἀληθῶς ὁ Τόξαρις ἤδη σὺν τῷ Κεραμεικῷ. καὶ τὸ μὲν πρῶτον, ἡ σολὴ αὐτὸν ἐπισπάσαθαι, πατρίως ὅσα εἰπεῖν μύθοις, ἃ χαλεπῶς ἤμελλε τὸν αὐτὸν γνώσεσθαι τὸν Ἀνάχαρσιν, ἅτε ἡβύης [2] τὸ δοκιμωτάτου ὄντα, καὶ ἐν τοῖς πρώτοις Σκυθῶν. ὁ Ἀνάχαρσις ἦν, πόθεν ἂν σκέθεν ἔγνω ὁμοεθνῆ ὄντα, ἐλλιπῶς ἑρμηνεύοντα τὸ ἡβύειον, ἄζωστον, ἀσάνδηστον, ἤδη σαμύλον, αὐτῶν τὸν Ἀττικῶν ἕνα τὸν αὐτοχθόνων; ὅτου μεταπεποίητο ὑπὸ τὸ χρόνου. ἀλλὰ Τόξαρις Σκυθικὶ προσεπῶν αὐτὸν, ἦ σὺ ἔφη Ἀνάχαρσις ὢν τυγχάνεις, ὁ Δαυκέτιος; ἐδάκρυσεν ὑφ' ἡδονῆς ὁ Ἀνάχαρσις, ὅτι καὶ ὁμόφωνον ἤκουε, καὶ τῶτον εἰ-

per Iovem à vero abhorret) qui totam urbem olim ſanavit. At enim ad id veniemus cujus gratia mentionem ejus feci. Vivebat adhuc Toxaris, quum navi devectus Anacharſis, ex Pyræo venit, veluti peregrinus & barbarus, animo non mediocriter perturbato, omnia ignorans, ad multa meticuloſus, neſcius quid ageret. Siquidem à quibus videbatur, ludibrio haberi ſe ob veſtem intelligebat: & nullum eandem linguam callentem inveniebat. Atque omnino jam illum ſuſceptæ profectionis pœnitebat, & viſis duntaxat Athenis, veſtigia retrorſum relegere decreverat: atque conſcenſa navi, rurſus in Boſporum navigare, unde non multum illi itineris domum ad Scythas conficiendum reſtabat. Sic affecto Anacharſidi, bonus quiſpiam dæmon incurrit, nimirum Toxaris in Ceramico. Ac primùm quidem patria veſtis ipſum pertraxit: deinde Anacharſidem noſſe non futurum erat ipſi difficile, ut qui ex lectiſſimo genere ortum ducebat, & inter Scytharum primores locum obtinebat. Vnde verò Anacharſis gentilem illum eſſe agnovit, cùm Græcam veſtem gereret, abraſo mento eſſet, diſcinctus, ſine enſe, jam facundus, & ex Atticis indigenis unus. Adeò jam temporis ſpatio erat immutatus. Verùm Toxaris Scythica lingua ipſum affatus: nonne tu, inquit, es Anacharſis Daucetæ filius? Lachrymatus eſt præ gaudio Anacharſis, quòd lingua ſibi conſonum aliquem inveniſſet, quique noſſet qua-

1 Ἐπὶ πόδα δύσις ὀπίσω χωρεῖν] Gallicè ſimiliter dicimus, *retourner ſur ſes pas*. Menagius.

2 Τὸ δοκιμωτάτου] Anglic. Cod. τῷ δοκιμωτάτου. Bourd.

δῆτα ὅστις ἰὼν σὺ Σκύθαις, καὶ ἤρε-
θ. σὺ ὦ πόθεν οἶδα ἡμῶς ὦ ξέ-
νε; καὶ αὐτὸς ἔφη σκεπτέον εἰμι
παρ' ὑμῶν, Τόξαρις τύνομα, ὃ
δ' ἐπιφανῶν, ὥστε κ' ἐγνῶσθ' ἄν σοι
καὶ αὐτό. μῶν ἔφη ὁ Τόξαρις
εἶ, τὸν ὃ ἐγὼ ἤκουσα, ὡς τις Τό-
ξαρις ἐρωᾷ τῆ Ἑλλάδος, ἀπολι-
πὼν καὶ γυναῖκα τὴν Σκυθίσα, καὶ
παιδία νεογνὰ, οἴχοιθ' ἐς Ἀθήνας,
καὶ νῦν ἀμφιζήσιμ κεῖται, τιμώμενος
ὑπὸ τῶν ἀρίστων; ἐγὼ ἔφη σκεῖνός εἰ-
μι, εἴ τις καὶμὲ λόγος ἔπι παρ' ὑ-
μῖν. ἀκὰν ἦσθ' ὡς ὁ Ἀνάχαρσις,
μαθητήν σε ἴσθι με γεγενημένον,
καὶ ζηλωτὴν ὃ ἐρωᾷς, ὃν ἠφά-
νισθης, ἰδεῖν τὴν Ἑλλάδα. καὶ καπί
γε τῶν ἐμπορείαν ταύτην ἀποδη-
μήσας, ἥκω σοι, μυρία παθὼν σὺ
θῆς ἀμὲ μέσῃ ἔθνεσι. καὶ εἰ γε μὴ
σοὶ συνετύχην, ἔγνως ἤδη πρὶν ἥλιον
δῦναι, ὀπίσω αὖθις ἐπὶ ναῦν κομπέων.
ἔτος ἐπεφοίτημεν, ξένα κ' ἄγνωστα
πάντα ὁρῶν. ἀλλὰ τοῦθς Ἀχιλάκην,
καὶ Ζαμόλξιδ, τ' πατρῴων ἡ-
μῖν Θεῶν, σύ με ὦ Τόξαρι πα-
ραλαβὼν, ξενάγησον, κ' δεῖξον τὰ
κάλλιστα τ' Ἀθήνησιν. εἶτα κ' τὰ σὺ
τῇ ἄλλῃ Ἑλλάδι, νόμων τε τὰς ἀ-
ρίστας, καὶ ἀνδρῶν τὰς βελτίστας,
καὶ ἤθη, καὶ παιπηρίσεις, καὶ βίου
αὐτῶν, κ' πολιτείαν, δι' ἃπερ σύ τε,
κἀγὼ μ' σε, τοσαύτην ἐδὺ ἠκόμε-
κ' μὴ περιόδης ἀθεάτων αὐτῶν ἀπα-
ρίφοντα. τοῦτο μὲ ἔφη ὁ Τόξαρις,
ἥκιστα ἐρωλικὸν ἐρήκας, ἐπὶ τὰς θύ-
ρας αὐτὰς ἐλθόντα, οἴμαδ' ἀπιόν-
τα. πολὺ ἀλλὰ μᾶρρ'. ὃ γὰρ ἂν
ὡς φῆς, ἀπίλθῃς, ὑσθ' ἂν ἀφίῃ σε
ῥᾳδίως ἡ πόλις. οὐχ ὅπως ὀλίγα
τὰ ἐλληνικὰ ἔχει πρὸς τοὺς ξένους,
ἀλλὰ μάλα ἐπιλήψεταί σου, ὡς
μήτε γυναικὸς ἔπ, μήτε παίδων,

qualis inter Scythas esset: tum interrogavit. Tu verò unde me nosti hospes? Cui ille, Vestras ego sum, appellor Toxaris, non clara stirpe oriundus, ut ex eo tibi notus sim. Num, inquit, Toxaris ille es, quem audivi amore Græciæ, relictis in Scythia uxore, liberisque infantibus, Athenas venisse, ibique nunc degere, & apud optimates in precio esse? Ego inquit, ille sum, si qua de me apud vos fama superest. Proinde, inquit Anacharsis, scias factum esse me discipulum tuum, tuique amoris æmulum, quo perductus es ut Græciam videres. Itaque negociationis hujus exemplo peregrè profectus, venio mala sexcenta passus apud gentes in medio sitas. Ac nisi in te incidissem, decreveram, antequam sol occidisset, gressum ad navim referre, ita turbatus eram quòd peregrina, & ignota omnia conspicerem. At per Acinacem, & Zamolxin Deos nostrates, tu me assumptum ô Toxari, circumducito, & quæcunque Athenis sunt pulcherrima mihi commonstrato. Deinde cætera quæ sunt in reliqua Græcia, & leges optimas, & viros præstantissimos, & mores & celebritates, & vitam ipsorum, & reip. administrationem: ob quæ tu, ego verò post te, tantum itineris emensi sumus: nec redire non spectatis iis me sinas. Hoc equidem, inquit Toxaris, minimè amanter dixisti, te vix fores ingressum, fuisse retrogressurum. Atqui confidenti sis animo: neque enim abibis, ut ais, neque te urbs facilè dimittet. Nec adeò exiguas habet illecebras ad retinendos peregrinos, ut non te capiat, & uxoris, ac liberorum, quos

εἴ σοι ἤδη εἰσὶ μειρηκες. ὡς σ' ἂν τάχιστα πᾶσιν ἥδιος τὴν πόλιν τ' Ἀθηνῶν, μᾶλλον ἢ τὴν Ἑλλάδα ὅλην, καὶ τὰ Ἑλλήνων καλὰ ἐγὼ ὑποθήσουμαί σοι. ἔστι σοφὸς ἀνὴρ ἐντοῦθα, ἐπιχώριος μέν, ἀποδημήσας δ' μάλα πολλὰ ἐς τε Ἀσίαν, καὶ ἐς Αἴγυπτον. καὶ τοῖς ἀρίστοις τ' ἀνδρῶν συγγενόμενος, τὰ ἄλλα, οὐ τ' πλουσίων, ἀλλὰ καὶ πενιχρῶν ἔτι, ὅμως μάλα ἀστικῶς ἐσταλμένον. πολλῷ δή γε τῷ σοφίᾳ, καὶ τῷ ἄλλῳ ἀρετῷ, πάνυ τιμῶσιν αὐτόν. ὥστε καὶ νομοθέτην χρῶν' ἂν τοῖς πολίταις, καὶ ἀξιῶσι καὶ τὰ οἰκεῖα διατάγματα βιοῦν. εἰ τοίνυν φίλον κτήσαιο, καὶ μάλ' ἀγαθὸς οἷος ἀνήρ ἐστι, πᾶσαν νομίζει τὴν Ἑλλάδα σὸν αὐτῷ ἕξειν. καὶ τὸ κεφάλαιον ἤδη ἂν εἰδείης τ' τῆς ἀναλῶν, ὡς ὅσα ἔστιν ὅ, τι ἂν μεῖζον σοι καλὸν χαρίσασθαι δυναίμην, ἢ συνήσας οἰκείνῳ. μὴ τοίνυν μέλλωμεν ἔφη ὦ Τόξαρι ὁ Ἀνάχαρσις, ἀλλά με λαβὼν, ἄγε παρ' αὐτόν. ἀτὰρ οἰκεῖνο δέδια, μὴ δυσπρόσοδον, καὶ σὺ παρέργῳ ᾖτα σε τὴν ἔντυξιν ἐμοῦ ἕνεκα. σύφημι ἦδ' ὅς, οἰκεῖνο τὰ μέγιστα χαρεῖσθαί μοι δοκῶ, ἀφορμὴν ἀγαθῶν τ' ἐς ξένον ἄνδρα δόσεως. ἴσθι μόνον. ἐγὼ γὰρ ὅση τοῖς ξένοις ἡ αἰδὼς, καὶ ἡ ἄκρη ἐπιείκεια, καὶ χρηστότης. μᾶλλον ἢ κτῆμασι δώσειν αὐτὸν ἐμοὶ φοσιεῖσι, ὁ ἐπὶ σωτηρίᾳ, ὁ λαλῶν ἑαυτῷ. καὶ ἅμα φοσιπὼν τ' Σόλωνα, τοῦτ' σοι ἔφη δῶρον μέγιστον ἥκω ἄγων, ξένον ἄνδρα, φιλίας δεόμενον. Σκύθης δέ ἐστι τ' παρ' ἡμῖν εὐπατριδῶν. καὶ ἅμως τακτὸν πάνυ ἀφεὶς ἥκ' σωισόμενον ὑμῖν, καὶ τὰ κάλλιστα ὀ-

siquos habes oblivionem non inducat. Vt verò quàm celerrimè vniversam Athenarum urbem, imò Græciam totam, & res Græcorum præclaras videas, tibi consilium dabo. Hic est vir sapiens, indigena quidem, sed qui diu in Asia & Ægypto peregrinatus est, & cum optimis quibusque viris versatus. Cæterum non dives, sed pauper admodum. Videbis senem hoc modo populi more amictum. Verumtamen cum propter sapientiam, tum propter alias virtutes ipsum colunt: adeò ut eo legislatore utantur ad reipub. administrationem, ejusque præceptis in vita instituenda parere dignentur. Si hunc tibi amicum paraveris, & cujusmodi vir sit, didiceris, inico te Græciam universam habiturum puta, & bonorum quæ illic sunt summam cogniturum, ita ut nullo majori officio tibi possim gratificari quam si te huic commendavero. Ne igitur cunctemur ô Toxari, inquit Anacharsis, sed me ad illum ducito. Sed enim illud vereor, ne sit aditu difficilis, tuamque pro me postulationem flocci faciat. Bona verba quæso, inquit ille, rem maximè gratam ipsi me facturum puto, quum occasionem offeram benefaciendi viro peregrino. Sequere me solummodo. *Nam cognosces quanta sit illius in hospites reverentia, quanta æquitas, ac benignitas. Imò potiùs forte quadam hic ipse ad nos accedit, nempe ille qui cogitabundus secum loquitur. Simul Solonem compellans, hoc tibi magnum, inquit, donum ádduco, virum peregrinum, amicitiæ indigum. Est autem Scytha ex nostræ gentis nobilibus. Attamen bonis omnibus ibi relictis, vobiscum conversaturus,

ψόμψω τ Ε'λλάδ@. καίτοι [1] ἐπίτομόν τινα ταύτην ἐξοῦρον αὐτῷ, ὅπως ῥᾷστα κ) αὐτὸς μάθοι πάντα, κ) γνώριμος ἡμῖν τοῖς ἀρίστοις. τοῦτο δ' ἦν σοι ἐπιδεῖξαι αὐτόν. εἰ τοίνυν ἐγὼ Σόλωνα οἶδα, οὕτω ποιήσεις, κ) [2] προξενήσεις αὐτῷ, κ) πολίτην γνήσιον ἀποφανεῖς τ Ε'λλάδος. κ) ὅσῳ σοι ἧττον μικρὸν ἔμπροσθεν ὦ Ἀνάχαρσι, πάντα ἐώρακας ἤδη, Σόλωνα ἰδών. τοῦτο αἱ Ἀθῆναι. τοῦτο ἡ Ε'λλάς. οὐκ ἔτι ξέν@. σύμπαντές σε ἴσασι. πάντες σε φιλοῦσι. τηλικοῦτόν ἐστι τὸ κτῆμα τ πρεσβύτην τοῦτον. ἀπάντων ἐπιλήσῃ τ σὺ Σκυθίας, συνὼν αὐτῷ. ἔχεις τ ἀποδημίας τὰ ἆθλα, ᾧ ἐγὼ@ τὸ πέλαγος. οὗτός σοι ὁ Ε'λληνικὸς κανών. τοῦτο δεῖγμα τ φιλοσοφίας τ Ἀττικῆς. ἄκουε τίνων γίγνωσκε, ὡς εὐδαιμονέστατ@ ὤν. ὃς συνέσῃ Σόλωνι, κ) φίλῳ χρήσῃ αὐτῷ. μακρὸν ἂν εἴη διηγήσασθαι, ὅπως μὲν ἦλθε ὁ Σόλων τῷ δώρῳ, οἷα δ' εἶπεν. ὡς δὲ τὸ λοιπὸν συνῆσαν, ὁ μὲν, παιδεύων, κ) διδάσκων τὰ κάλλιστα, ὁ Σόλων, κ) φίλον ἅπασι ποιῶν τ Ἀνάχαρσιν, κ) προσάγων τοῖς Ε'λλήνων καλοῖς, κ) πάντα τρόπον ἐπιμελούμεν@, ὅπως ἥδιστα ἅψηται σοῦ τῆς Ε'λλάδος. ὁρᾷς, τηλικοῦτος τὴν σοφίαν αὐτοῦ, κ) μηδὲ τ ἑτέρου πόδα ἐκὼν εἶναι ἀπολειπόμεν@. ὡς γὰρ ὑπέσχετο αὐτῷ ὁ Τόξαρις ἐξ ἀρχῆς ἅπαντα ἔγνω ὁ ἀνὴρ, κ) πᾶσιν ἦν γνώριμος, κ) ἐπιμᾶτο δι' ἐκεῖνον. ὁ γὰρ μικρὸν ἦν Σόλωνι ἐπαινῶν, ἀλλ' οἱ ἄνθρωποι κ) rus, & res Græciæ præclaras visurus veniet. Porrò ei hoc compendium excogitavi, ut facillimè etiam omnia discat, & optimis quibusque innoteſcat, nimirum ut ipſum tibi adducerem. Ergo ſi Solonem bene novi, ſic facies, ipſum ſuſcipies, & verum Græciæ civem efficies. Iamque Anacharſi, quod paulò ante dicebam, viſo Solone, omnia vidiſti. Hoc ſunt Athenæ, hoc eſt ipſa Græcia. Non amplius es peregrinus, omnes te norunt, omnes te amant. Tantum bonorum in hoc ſene tibi conſiſtere puta. Res Scythicas, cum ipſo converſans, oblivioni trades. Habes tuæ peregrinationis præmia, finem amoris. Hic tibi Græca eſt regula, Atticæ philoſophiæ exemplum. Cognoſce igitur te eſſe fœliciſſimum, qui cum Solone verſaberis, eoque amico uteris. Longum eſſet referre quantum hoc munere delectatus ſit Solon, & quibus verbis reſponderit, utque deinceps mutua conſuetudine ſint uſi, hic quidem Solon, inſtituens & docens pulcherrima quæque; & omnibus amicum faciens Anacharſin, Græcorumque optimis adducens, tum omne ſtudium adhibens, ut quàm jucundiſſimè in Græcia vivens renideret. Ille verò ejus ſapientiam admiratus, ne altero quidem pede lubenter à ſenis latere ſecedens. Prout igitur pollicitus fuerat, Toxaris, ex unico Solone omnia momento cognovit: omnibuſque notus erat, & propter illum in precio habebatur. Non enim Solon parum eum laudabat. Verùm homi-

1 Ε'πίτομόν τινα ταύτην] Supple ὁδόν. Menagius.
2 Προξενήσεις αὐτῷ] Sic Demoſthenes: φιλίαν αὐτῶν. Idem.

1 Ο'τα-

τοῦτο, ὡς νομοθέτῃ ἐπῄδοντο, ἐφίλουν, ὡς σφίσιν δεκιμάζοι. καὶ ἐπίστευον ἀρίστους ἄνδρας εἶναι τὰ παλαιότατα. καὶ μόνῳ βαρβάρων Ἀνάχαρσις, δημοποίητος γενόμενος, οἱ χρὴ θεοξένῳ πιστεύειν καὶ τοῦτο ἱστορήσαι περὶ αὐτοῦ. καὶ σὺ μὲν οὐδὲ ἀνίστρεψιν εἰμὶ ἐς Σκύθας, εἰ μὴ Σόλων ἀπέθανε. βούλεσθε δὴ ἤδη ἐπαγάγω τῷ μύθῳ τὸ τέλος, ὡς μὴ ἀκίφαλος φανοῦμαι; ὥρα γὰρ εἰδέναι ἂ πρός μοι εἴνεκα, ὁ Ἀνάχαρσις σὺ Σκυθίας, καὶ Τόξαρις παιδὸς ἐς Μακεδονίαν ἥκοιεν, ἔτι καὶ Σόλωνα χάριτος ἄνδρα ἐπαγόμενον Ἀθήνηθεν. φημὶ δὴ ὁμοιόν τι καὶ αὐτὸς παθεῖν τῷ Ἀναχάρσιδι. καὶ τοὺς χαρίεντας, μὴ νεμεσήσητέ μοι τὸ εἰκός, εἰ βασιλικῷ ἀνδρὶ ἐμαυτὸν εἴκασα. βάρβαρος μὲν γὰρ ἐκεῖνος. καὶ δόξω τι φαίνης ἂν τοὺς Σύρους ἡμᾶς φαυλοτέρους εἶναι τῶν Σκυθῶν. ἀτὰρ, οὐδὲ κατὰ τὸ βασιλικὸν εἰκότως τάμὰ εἰς τὴν ὁμοιότητα, κατ' ἐκεῖνα δέ. ὅτε γὰρ πρῶτον ἐπιδήμησα ὑμῶν τῇ πόλει, ἐξεπλάγην μὲν σύμπας ἰδὼν τὸ μέγεθος καὶ τὸ κάλλος, καὶ τῶν ἐμπολιτευομένων τὸ πλῆθος, καὶ τὴν ἄλλην δύναμιν, καὶ λαμπρότητα πᾶσαν. ὥστε ἐπὶ πολὺ ἐπτοῆσθαι πρὸς ταῦτα, καὶ σὺν ἐξήρκει τῷ θαύματι, οἷον τι καὶ [1] οἰκιστὴς ἐκεῖνος νεωστὶ ἐπιπόνθει πρὸς τὴν τοῦ Μενελάου οἰκίαν. καὶ ἔμελλον ὕστερον ἀφιστῆσθαι τὴν γνώμην, ἰδὼν πόλιν ἀκμάζουσαν ἀκμὴν τοσαύτην, καὶ τὸ πλοῦτον ἐκεῖνον, ἀνθοῦσαν ἀγαθοῖς

mines, ut legislatori parebant, sic amabant, quos ille probaret, eosque viros optimos denique esse credebant. Solus verò ex barbaris initiatus est Anacharsis civitate donatus: si Theoxeno fides est habenda, qui hoc etiam de ipso memoriæ prodidit. Sed neque ut puto, nisi mortuo Solone, rediit ad Scythas Anacharsis. Vultis igitur fabulæ finem jam subdam, ne sine capite obambulet? Proinde jam tempus est cognoscendi cujus rei gratia Anacharsis ex Scythia, & Toxaris in præsentiâ venerunt in Macedoniam, ad quos Solonem etiam virum senem adduxi ex Athenis. Dico simile quid mihi accidisse atque Anacharsidi: ac per Gratias ne mihi similitudinem vitio vertite, si cum viro regio memet comparo. Etenim etiam barbarus ille erat. Nec ulla in re nos Syros Scythis illis deteriores esse dixeris: neque res meas cum regia dignitate in similitudinem adduco, sed cum illis quæ dixi. Quum enim primùm in vestram urbem veni, statim obstupui, visa magnitudine, & pulchritudine ipsius, & incolarum multitudine, aliaque potentia, omnique splendore. Itaque diu attonitus hærebam, nec satis mirari illa poteram. Cujusmodi quiddam insulari illi juveni Menelai ædes contemplanti accidit. Ac futurum erat ut animo sic afficerer intuitus urbem tam præclarè vigentem, ac juxta poëtam, bonis omnibus florentem, quibus

1 Οἰκιστὴς ἐκεῖνος] Telemachus apud Homer. Odyss. repetit alibi. *Bourd.* Telemachus. *Menagius.* Telemachus sc. ex Insula Ithaca, Homer. Odyss. δ. Menalai domum ex auro, argento, electro, & ebore concinnatam, cum stupore quodam miratur. *Cogn.*

πᾶσιν, οἷς ἡ πάλαι πόλις. ὅπω δὴ ἔχων, ἐσκοπούμην ἤδη σοὶ τὰ πρακτέον. καὶ τὸ μὲν δέξαι τῶν λόγων ὑμῖν, πάλαι ἐδεδώκειν. πῶς γὰρ ἂν ἄλλοις ἐδίδαξα, σιωπῇ παρελθοῦσις τηλικαύτην πόλιν; ἐζήτουν γάρ, ἀσφαλῶς ἀποκρύψομαι τἀληθῆ, ποῖοί τινες εἶεν, καὶ οἷς ἂν τις ἐντύχοι, καὶ συγγράψαιμεν ἐπιτάτας, συναγωνιστὰς ἔχων τοὺς πάντα τὰ ὅλα. σὺ ταῦτά μοι ὑπ' ἐμοῦ, ὥσπερ τῷ Ἀναχαρσίδι καὶ ἄλλῳ βαρβάρῳ, ὁ Τοξαρεύς, ἀλλὰ πολλοί, μᾶλλον δὲ πάντες τὰ αὐτὰ, μᾶλλον δὲ οὐ ταὐτὰ συλλαβὰς ἔλεγον. ὦ ξένε, πολλοὶ μὲν καὶ ἄλλοι χρηστοὶ, καὶ δεξιοὶ ἀνὰ τὴν πόλιν, καὶ οὐκ ἂν ἁλαζόνι τοιούτους εὕροις ἄνδρας ἀγαθούς. ὀλίγοι μάλιστα ἐσὺ νῦν ἄνδρε ἀείσω, γνώμῃ μὲν, καὶ ἀξιώματι, πολὺ πρέχοντες ἁπάντων. [1] παιδείᾳ δὲ, καὶ λόγων δυνάμει, τῇ Ἀττικῇ δεκάδι συμβαλλόμενοι ἂν. ἡ δὲ εὐθὺς ὑπὲρ δήμου εὔνοια πάνυ ἐραστὴς πρὸς αὐτούς. κρίνεται γὰρ ἀγωνίσασθαι, ὅ, τι ἂν ἄριστον ᾖ τῇ πόλει. τὴν μὲν γὰρ χρηστότητα, καὶ τὴν πρὸς τοὺς ξένους φιλανθρωπίαν, καὶ τὸ ἐν μεγάλῃ τοσούτῳ ἀνεπίφθονον; καὶ τὸ μετ' εὐνοίας αἰδέσασθαι, καὶ τὸ πρᾶον, καὶ τὸ εὐπρόσοδον, αὐτὸς ἂν ἄλλοις διηγήσαιο, πειραθεὶς μικρὸν ὕστερον. καὶ ὡς μᾶλλον γραμμάτων, μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς εἰκόνος ἐσὸν, ὁμοῦ, καὶ πατρὸς. ὁ μὲν, εἴ τινα Σόλωνα, ἢ Περικλέα, ἢ Ἀριστείδην ἐπιστεῖς. ὁ δὲ, ὁμοῦ. καὶ ἐφορεῖς μὲν αὐτίκα, ἁπάξοντα

bus civitas florere potest. Sic affectus, dispiciebam quid faciendum esset. Iamque olim vobis aliquam orationem edere decreveram. Nam quibus aliis edidicissem, tanta urbe silentio praeterita? Quærebam enim, neque celabo veritatem, quinam proceres essent, & quos aggressus, præsules conscripta de illis historia, ad omnia uterer adjutoribus. Hìc mihi non unus, ut Anacharsidi, atque hic barbarus Toxaris, sed multi, imò omnes eadem, tantùm non iisdem syllabis, respondebant. Multi quidem, iique boni & industrii viri, ô hospes, in urbe sunt, nec alibi bonos ejusmodi viros invenires. Verum duos potissimum viros optimos habemus, genere, & authoritate omnibus præstantes: quos eruditione, & dicendi facultate, cum Attica decade rectè comparaveris. Populi autem erga eos benevolentia planè est amatoria. Et hoc fit, quod est civitati optimum. Nam benignitatem, & humanitatem erga hospites nullamque in tanta magnitudine invidentiam, ac reverentiam cum benevolentia conjunctam, & mansuetudinem, & morum facilitatem, ipse paulò post expertus aliis narrabis. Atque ut mireris impensiùs, unius ejusdemque sunt familiæ, filius & pater: hic quidem si Solonem, aut Periclem; aut Aristidem animo versas. Ille verò filius, simul atque visus fuerit tibi, te rapiet: adeò

1 Παιδείᾳ δὲ & λόγων δυνάμει τῇ Ἀττικῇ δεκάδι παραβάλλοις ἄν] Vincentius Oplopœus interpres sic vertit; quomodo legerit nescio: videtur tamen legisse Ἀττικὴ δεκάτη, & tibi intellexisse μούσῃ, quasi fuerit quædam decima musa Athenis. Sed ea δέκας non ad musas referri debet, sed ad decem illos oratores celebriores, qui Athenis floruerunt, & quorum vitas scripsit Plutarchus, quod (credo) satis manifestum videbitur nostro lectori. *Palm.*

1 Οἰκέ-

σι. ὅτω μέγας ἐσὶ, & καλὸς ἀρρενωπὸν ἅπα τὴν σύμορφίαν. εἰ γὰρ μόνον [1] οἰχήσεταί σε λάθ τ ὤτων ἀναδησάμενον. τοσαύτην Ἀφροδίτην ἐπὶ τῇ γλώττῃ ὁ νεανίσκος ἔχει. ἦ γάρ τοι πόλις ἅπασα κεχηνότας, ἀκούσειν ὁπόταν μέλλῃ δημηγορήσων παρέλθοι. ἐπεὶ φασι τὸν τῶν Ἀθηναίων, [2] ὡς τὸ Κλεινίᾳ πεποιηκέναι, παρ' ὅσον τοῖς μὲν, οὐκ εἰς μακρὰν μεμελῆσθαι, ἔρωτα, ὃν ἐκάλουσαν Ἀλκιβιάδην. τοῦτον γὰρ, ἡ πόλις ὐ μόνον, ἀλλὰ καὶ αἰδοῖ ἄγει ἤδη ἀξιοῖ. καὶ ὅλως ἐν τούτῳ ἡμῖν δημόσιον ἀγαθόν ἐσι, καὶ μέγα ὄφελος ἅπασιν, ἀνὴρ οὗτος, εἰ δὴ αὐτός τε καὶ ὁ πατὴρ αὐτῷ, δέξαιντό σε, καὶ φίλον ποιήσαιντο, πάσαις ἴσχεις τὴν πόλιν. καὶ ἐπισῖσαι χρὴ τὴν χεῖρα τοῦτο μόνον, καὶ σοὶ ἔτ' ἐνδιάπεμπε τὰ σά. ταῦτα μὲν τ Δί' ἅπαντες ἔλεγον, εἰ χρὴ καὶ ὄρνιν ἐπαίειν τὸν λόγον. καί μοι ἤδη πεπεισμένῳ, τὸ πολλοῦ τ ὠφελοῦντος ἐφικνεῖσθαι ἔδοξε. ἀλλ' ἔδρας τίνων, ὡσ[3] ἀμβολὰς ἔχειν ὡς ὁ Κεῖος φησὶν, ἀλλὰ χρὴ πάντα μὲ κάλων κινεῖν, πάντα δ πράττειν, καὶ λέγειν, ὡς φίλοι ἡμῖν τοιοῦτοι ὑφίοιντο. διὸ γὰ τοῦθ' ὑπάρξῃ, δοῦλα πάντα, καὶ πᾶσ ἔρετ, καὶ λεκυθίων ἡ θάλασσα, καὶ ὁ λιμὼν πλησίον.

adeò magnus est, & mascula quadam forma decorus: qui si tantummodo loquatur, ducet te ab auribus revinctum. tantam verborum suavitatem in lingua sitam hic juvenis habet. Quinetiam universa civitas ad audiendum inhiat, quoties ad populum verba facturus prodit. Cujusmodi quiddam Athenienſibus in Cliniæ filio accidisse dicunt, nisi quod non multò post eos amoris pœnituit, quo [3] Alcibiadem sunt prosecuti. Hunc autem civitas non diligit solum, sed reverentia etiam dignatur. Denique hoc nobis populare bonum est hic vir, & ingens commoditas omnibus. Hic si te, ejusque pater susceperint, & amicum fecerint, totam civitatem habebis, & solummodo intendenda est manus, nec tuæ res amplius ambiguæ erunt. Hæc per lovem dicebant, omnes, si adhibendum etiam est juramentum orationi. Ac mihi jam harum rerum periculum facienti, minimam partem eorum quæ supersunt dixisse videor. Quare nec desidiam, nec dilationem patitur hoc opus, ut ait poëta Cejus. Verùm movendus omnis rudens, nihil non faciendum ac dicendum, quo illorum amicitiam nobis conciliemus: qua si potiamur placida sunt omnia, navigatio secunda, tranquillum mare, & in propinquo portus.

1 Οἰχήσεταί σε λάθ τ ὤτων ἀναδησάμενον] Lege ἑλκύσεταί σε ὑπὸ τ ὤτων ἀναδησάμενον, & ita videtur legisse interpres. *Palm.*

2 Περὶ τὸν τῦ Κλεινίου] Legend. Plut. in Alcibiad. *Bourd.*

3 *Alcibiadem sunt prosecuti*] Hoc abundè scribit Plut. in Alcibiad. Aristophan. in ranis. Valer. Max. lib. 7. *Cogn.*

4 Ἀμβολὰς ἔχειν] Tangit hunc versum Heliod. lib. 2. ἐργ.
Αἰεὶ δ' ἀμβολίεχος ἀνὴρ ἄτιτος παλαιῖ. Bourd.

ΠΩΣ ΔΕΙ ΙΣΤΟΡΙΑΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΝ.

QVOMODO HISTORIA CONSCRIBENDA SIT.

ARGVMENTVM.

Didaſcalicus liber eſt, continens præcepta ac regulas de hiſtoria ſcribenda. Dividitur autem in duas partes. In priore expoſito fine ſeu officio Hiſtorici, & confutatis iis, qui duplicem Hiſtoriæ finem faciunt, Vtile videlicet & Delectabile, mox vitia recenſet, quæ tum in verbis, & compoſitione, tum in ipſis rebus vitanda ſunt, & hoc ſub exemplis aliorum, quo quique modo aut genere peccarint, oſtendendo. In poſteriore autem parte primum, quæ afferre ad hanc rem, quæque antea quaſi domi ſuæ comparata habere debeat, is qui ad ſcribendam hiſtoriam accedit, exponit. Deinde regulas primum de rebus, deinde de expoſitione & phraſi verborum, poſtremò & de partibus operis tradit: etiam hic exemplis aliorum præcepta ſua confirmando. Orditur autem ab occaſione, quam collatione Abderitici morbi amplificat.

[1] Ἀβδηρίταις φασὶ Λυσιμάχου ἤδη βασιλεύοντος, ἐμπεσεῖν τινα νόσημα ὦ ἡράκλεις Φίλων τοιοῦτον, [2] πυρεταίνειν μὲν γὰρ τοὺς ἅπαντας παυδημεὶ ἅπαντας, ἀπὸ τῆς πρώτης σύγχυσις ἐρρωμένους, [3] καὶ λιπαρεῖ τὴν πυρετόν. περὶ γὰρ τὴν ἑβδόμην, τοῖς μὲν, αἵματα πολλὰ ἐκ ῥινῶν ῥυεῖν, τοῖς δ', ἱδρῶτα ἐπιγενόμενον πολὺν καὶ ὑγρὸν, ἐλύσαι τὸν πυρετόν. εἰς μέλοιον δὲ τι πάθος πεσεῖσθαι τὰς γνώμας αὐτῶν. ἅπαντες γὰρ εἰς τραγῳδίαν παρεκινοῦντο, καὶ ἰαμβεῖα ἐφθέγγοντο, καὶ μέγα ἐβόων. μάλιστα δὲ τὴν Εὐριπίδου Ἀνδρομέδαν ἐμινῴδουν, καὶ τὴν Περσέως ῥῆσιν [4] ἐν μέλῃ

[1] Abderitæ ajunt Lyſimacho jam regnante, morbum, optime Philo, hujuſmodi quendam incidiſſe, videlicet primùm omnes in tota civitate febri correptos fuiſſe, eaque à primo ſtatim die valida, & continua. Circa ſeptimum autem diem, aliis multam ſanguinis è naribus fluxionem, aliis copioſum ſudorem obortum, febrim ſolviſſe. Cæterùm ridicula quædam perturbatio mentes illorum obſedit. Omnes enim ad tragœdiæ actionem permovebantur, & jambos recitabant, & vociferabantur. In primis verò Euripidis Andromedam flebiliter canebant, & Perſei ſermonem concinnè refere-

1 *Abderitis*] Conſcribendæ hiſtoriæ ratio, ex Euripidis Andromeda. *Cogn.*
2 Πυρεταίνειν] Anglic. *πυρέπειν*, ſic pag. ſeq. *ὡς πυρέξαι*. Bourd.
3 Καὶ λιπαρεῖ τὴν *πυρετῶν*] Sic apud Hippocr. & Gal. *Idem.*
4 Ἐν μέλῃ] Angl. *ἐν μίρῃ*. Idem.

1 Εἰὰ

διεξήεσαν. καὶ μετὰ ταῦτα ἡ πόλις ὠχρῶν ἁπάντων, καὶ λεπτῶν, τὴν ἑβδομαίαν ἐκείνην τραγῳδῶν, σὺ δ' ὦ Θεῶν τύραννε, καὶ ἀνθρώπων Ἔρως. καὶ τἄλλα μεγάλῃ τῇ φωνῇ ἀναβοώντων, καὶ τοῦτο ἐπιπολύ, ἄχρι δὴ χειμὼν, καὶ κρύος ὃ μέγα νοσῆμον, ἔπαυσε λῆρος αὐτούς. αἰτίαν δέ μοι δοκεῖ ἔσχειν τούτου ἐνδεῖξαι, Ἀρχέλαος ὁ Τραγῳδὸς, εὐδοκιμῶν τότε, μεσοῦντος ἔτους ἐν πολλῷ τῷ φλογμῷ τραγῳδήσας αὐτοῖς τὴν Ἀνδρομέδαν, ὡς πυρέξαι τι καὶ ἔμπυον τοὺς πολλούς, καὶ ἀναστάντας ὕστερον εἰς τὴν τραγῳδίαν παραλιθαίνειν, ἐπιπολὺ ἐμφιλοχωρούσης τῇ Ἀνδρομέδᾳ τῇ μνήμῃ αὐτῶν. καὶ ἔτι Περσέως ἐπ' αὐτῇ τῇ Μεδούσῃ, τὴν ἐκφυσῶσαν γνώμην ἔτι δεδιφθαλμίᾳ ὡς ἔνιοι φασιν [1] ἐνιδεῖν, τὸ Ἀβδηριτικὸν ἐκεῖνο πάθος, καὶ νῦν τοὺς πολλοὺς τῶν ἐπιπεδάμβων περιελήλυθεν. οὐκ ὤστε τραγῳδεῖν, ἐλαττον γὰρ ἂν τοῦτο παρέπαιον, ἀλλοτρίοις ἰαμβείοις, καὶ φαύλοις κατεχημένοι, [2] ἀλλ' ἀφ' ἃ δὴ καὶ οὗτοι νῦν πρὸς τῶν κεκίνηται, ὁ πόλεμος ὁ πρὸς τοὺς βαρβάρους, καὶ τὸ τοῦ Ἀρμενίᾳ τραῦμα, καὶ αἱ ἅμα χεῖρες νίκαι, ἀδεὴς ὡς μὴ οὐκ ἴσοφαρὸν συγγράφῃ. μᾶλλον δὲ Θρασυδί-

rebant. Plenaque erat civitas pallidis omnibus, macilentisque ſeptimanis illis tragœdis, illudque ô tu Deorum, tu tyranne hominum Amor, aliaque magna voce clamantibus, idque perquam diu, donec hyems magno cum frigore oborta delirium iprorum compeſcuit. Cauſam verò ejus rei mihi videtur præbuiſſe Tragœdus Archelaus, illo tempore celebris, qui media æſtate multo æſtu Andromedæ fabulam ipſis egit. Ita ut multi ex theatro redirent febricitantes, & ſequenti die mentibus everſi in eandem tragœdiam delaberentur, illorum memoriæ ſuaviter inhabitante Andromeda, ac Perſeo unà cum Meduſa ſingulorum animis adhuc obvolante. Vt igitur, alterum, quod ajunt cum altero comparetur, Abderiticum illud malum etiam hoc tempore pleroſque doctorum invaſit: non ut ipſi quoque tragœdias agant, nam in hoc minùs delirarent, alienis jambicis, iiſque haud malis occupati. Sed ex quo res præſentes moveri cœperunt, puta bellum iſtud contra barbaros, & acceptum in Armenia vulnus, & continuæ illæ victoriæ, nemo non hiſtoriam conſcribit. Imò verò Thucydides,

1 Ἐνὶ παροιμιάζειν] Vide Paroemiog. *Bourd.*

2 Ἀλλ' ἀφ' ἃ δὴ καὶ οὗτοι νῦν πρὸς τῶν κεκίνηται] Libet hic miſereri ſortem humanam & imperium fati in famam virorum illuſtrium, & temporis injurias in literas & monumenta hiſtorica. Ecce ex tanto hiſtoricorum numero, quorum multitudinem perſtringit, & Satyrice irridet Lucianus, quis uſque ad nos duravit? imo cujus nomen tantum notum eſt? Si non per Capitolinum foret, qui in M. Antonino & Vero jejune & breviſſime aliquid de iis bellicis eventibus muginavit, omnino ignoraremus, de quo bello intelligi deberent hæc Luciani verba. Clades igitur ea in Armenia accepta fuit, quando Severianus natione Celta legatus & dux Romani exercitus contra Oſroën regem miſſus, ab Othryade quodam Parthorum duce cæſus eſt, & copiæ deletæ, ut nos docet Lucianus hic & ſupra in Pſeudomanti. Continuæ vero victoriæ, de quibus hic loquitur

δαι, καὶ Ἡρόδοτοι, καὶ Ξενοφῶντες ἡμῖν ἅπαντες. καὶ ὡς ἔοικεν, ἀληθὲς ἄρ' ἦν ἐκεῖνο, τὸ, [1] Πόλεμον ἁπάντων πατὴρ, εἰ μὴ καὶ συγγραφέας τοσούτους ἀνέφυσεν, ὑπὸ μιᾷ τῇ πληγῇ [2] ταύτῃ τοιαύτῃ ὦ φιλότης, ὦ ἑρῶσα, καὶ ἀκούοντά με, τὸ Σινωπεὺς ἐκεῖνο εἰσῆλθεν. ὁπότε γὰρ ὁ Φίλιππος, ἐλέγετο ἤδη ἐπιὼν, οἱ Κορίνθιοι πάντες ἐπαρρωδοῦντο, καὶ ἐν ἔργῳ ἦσαν. ὁ μὲν, ὅπλα ἐπεσκεύαζεν. ὁ δὲ, λίθους ἐφαρμόττων. ὁ δὲ, ἐπανορθοῦτο τὸ πίσσης. ὁ δὲ, ἐπάλξεις ὑπεστήριζεν. ὁ δὲ ἄλλος, ἄλλο τι τῶν χρησίμων ὑπηρέτει. ὁ δὴ Διογένης ὁρῶν ταῦτα, ἐπὶ μηδὲν ἔχων ὁ, τι καὶ πράττοι, ὑδρίς γὰρ αὐτῷ ἐς οὐδὲν ἐχρῆτο, ἀμφισσαίνῃ τὸ τριβώνιον, σπουδῇ μάλα καὶ αὐτὸς σκύλις τὸ πίθου, ἐν ᾧ ἐτύγχανεν οἰκῶν, ὥσπερ καὶ κάτω ἔφην Κορινθίῳ. καί μοι τοῦτο ποιεῖς ὦ Διόγενες, κυλίω ἔφη κἀγὼ τὸ πίθον, ὡς μὴ μόνος δοκοίην ἐγὼ ἀργεῖν τοσούτοις ἐργαζομένοις. καὶτοι ἦν ὦ Φίλων, ὡς μὴ μόνος ἄφωνος εἶμι ἐν ὥρᾳ πολυφώνῳ τῷ καιρῷ, μήδ' ὥσπερ Κωμικὸν δορυφόρημα, κεχηνὼς σιωπῇ ξυμφερόμενος, καλῶς ἔ-

des, Herodoti, & Xenophontes nobis facti sunt omnes. Et ut apparet, verum fuit illud, Bellum omnium pater est, quandoquidem historiarum scriptores tam multos una hac plaga procreavit. Hæc igitur, amice, videnti & audienti mihi Sinopensis illius factum in mentem venit. Quando enim Philippus cum exercitu jam adventare ferebatur, perturbati & operi intenti omnes Corinthii, alius arma adornabat, alius lapides comportabat, alius muros substruebat, alius propugnaculum suffulciebat, alius aliud quod ad rem pertineret subministrabat. Quæ cùm videret Diogenes, & nihil haberet quod ageret, nulla enim in re quispiam ipsius ministerio utebatur, pallio succinctus, ipse etiam dolium in quo habitabat, magna [3] per Cranium sedulitate sursum ac deorsum volvebat. Ac rogante quopiam ex familiaribus, cur hoc facis Diogenes? Meum etiam dolium voluto, inquit, ne solus inter tot laborantes ociari videar. Quare Philo, ego etiam ne solus tam loquaci tempore sim mutus, neque velut Comicum satellitium, hians silentio prætervehar, rectè fac-

tu-

noster, intelligi debent de bello Parthico, quod post illam in Armenia cladem gestum est per quadriennium ducibus Statio Prisco, Avidio Cassio, & Martio Vero, qui Parthos ad Europum, Mediæ urbem maxima clade affecerunt, Armeniam vindicarunt, Artaxatis captis, & Babylonem usque penetrarunt, ut discimus ex dictis Capitolini locis. Fuit profecto insignis ea expeditio, & quæ proculdubio famam merebatur, sed ite famæ avidi homunculi, & æternum nomen sperate ex facinoribus vestris, quorum memoriam pauca sæcula penitus abolent, nos certe ut plurimum pluſquam Lethæa oblivio manet. *Palm.*

1 Πόλεμον] Sic in Icaromenippo. πόλεμον τῶν ὅλων πατέρα εἶ) ὁ Δίξαπ. Hac de re copiosè Lips. *Bourd.*

2 Τ πὶ μιᾷ τῇ πληγῇ] Angl. ὁρμῇ. Idem.

3 *Per Cranium*] Craneum schola seu gymnasium, in quo Diogenes degebat ante Corinthum ut scribit Laërt. lib. 6. ἐτύγχανε μὲν οὖν διάγων ἐν τῷ Κρανείῳ πρὸ τῆ Κορίνθε γυμασίῳ. Cogn.

ε Τοῖς

χειν ὑπόλαβον, ὡς δυνατόν μοι κυλίσαι τὸ πίθον. οὐκ ἱστορίαν συγγράφειν, οὐδὲ πράξεις αὐτὰς διηγεῖσθαι, οὐκ οὕτω μεγαλότολμος ἐγώ. μηδὲ τοῦτο δείσῃς ὦ ἑμοῦ. οἶδα γὰρ ἡλίκος ὁ κίνδυνος, εἰ κῆ τὸ πρῶτον κυλίσῃ τις. καὶ μάλιστα, οἷον τοῦτον τὸν πρόκνιον, οὐδὲ πάνυ καρτερῶς κεκεραμεύμενον. δεηθεὶς γὰν αὐτὸν μόλα ὡς μικρόν τι λιθίδιον ὥστε προσπαίσαντα, συλλέγειν τὰ ὀστρακα. τί δὲ ἔγνωσαί μοι; καὶ ὅπως ἀσφαλῶς μεθίξω τὸ πόλεμον, αὐτὸς ἔξω βέλος ἕως, ἐγὼ σοι φράσω. ὃ μὲ κωλύει, καὶ κύμβη, καὶ φρυγιστὶ, ὅσην τῇ συγγράφειν ἔνεστιν, ἀνέξομαι τοῦτο, οὐ ποιῶν. ἀφέξομαι δὲ πάνυ μικρῶν, καὶ ὑποθήκας ταύτας ὀλίγας ὑποθησομαι τοῖς συγγράφουσιν, ὡς κοινωνήσαιμι αὐτοῖς τῆς οἰκοδομίας, εἰ μὴ τὸ ἐπιγραφῆς, ἄκρῳ γε τῷ δακτύλῳ ὃ κηλὸν ὥστε ψάμμῳ. καίτοι οὐδὲ ἀφίνισιν οἱ πολλοὶ δεῖν οἴονται σφίσιν ἐπὶ τὸ πρᾶγμα, ἢ μᾶλλον ἢ τέχνης πόνος ἐπὶ τὸ βαδίζειν, ἢ βλέπειν, ἢ ἐσθίειν. ἀλλὰ πάνυ ῥᾴδιον, ἐὰν ὥσχεσθαι, καὶ ἅπαξ ἐὰν ἱστορίαν συγγράψῃ, ὡς τις ἐρμηνεύσῃ τὸ ἁπλοῦν δύνῃ. τὸ γ', οἶδά που κἀγὼ αὐτὸς ὦ ἑταῖρε, ὡς οὐ τῶν ὑμετεραιρεύσων, οὐδὲ ῥᾳδίως σωτηρίαν συναμφὸν τοῦτ' ἔστιν, ἀλλὰ εἴ τι σὺ λόγῃς, καὶ ἄλλο πολλῶν τῶν φρυγιστὶ διόμενον, ὡς τις ὡς ὁ Θουκυδίδης φησὶν, ὡς ἀεὶ κτῆμα σωτηρίαν. οἶδα μὲν οὐ πάνυ πολλοὺς αὐτῶν ἐπιστρέψων, εἰσίοις γ' κῆ πάνυ ἐπαχθὴς δόξων. καὶ μάλιστα ὁπόσοις ἀποτέτιλται ἤδη, καὶ σὺ τῆς καινῆς δέδικται ἡ ἱστορία. εἰ γ' κῆ ἐπιμηνῆ

cturum me putavi, si quoad possem dolium volutarem, non autem historiam conscriberem, nec res gestas narrarem: non equidem adeò sum temerarius, neque etiam hoc de me timeas licet. Novi enim quantum hoc sit periculum, si quis per saxa volvat, tale in primis quale meum est doliolum, ne valdè quidem satis fictum, adeò ut si vel ad exiguum lapidem offendat, illicò testulæ sint colligendæ. Quid igitur decretum mihi est? & quomodo in belli partem veniam extra teli jactum constitutus? Dicam equidem tibi. A fumo, & fluctu, & curis quæ scriptorem historiæ circumstant, abstinebo me ipsum. Sed parvam admonitionem, hasque præceptiones paucas scribentibus submini strabo: ut ex ædificationi saltem illis adsim, etiamsi ab inscriptione abfuero, summo digito lutum attingendo. Quanquam neque admonitione plerique opus esse sibi ad hanc rem putant, non magis quàm aliqua arte ad vadendum, aut videndum, aut edendum: sed planè facillimum ac promptum, & cujusvis hominis esse existimant, historiam scribere, siquis modò verbis exprimere possit quod in mentem venit. Cæterùm ipse nosti, amice, istud neque esse ex facillimis, neque ex iis quæ componi negligenter possunt: sed siquid aliud ex iis quæ oratione traduntur cura opus habet, hoc certè habere, siquis ut Thucydides ait, historiam quasi perpetuam possessionem adornet. Scio equidem fore ut paucos admodum ab errore revocem, nonnullis etiam molestus videar, quibuscunque in primis opus jam est absolutum, & historia in publicum edita. Quòd si ab iis qui

tum

ὑπὸ τ τότε ἀκηράσαι μένων, μανίαι, ἔγωγε ἐλπίς, ὡς οἱ τοιοῦτοι μεταποιήσουσι, ἢ μεταχειρίψασί γε τ ἅπαξ κεκυρωμένων, καὶ ὥσπερ ἐς τὰς βασιλείους αὐλὰς ἀπεικασμένων. ὅμως δ, εἰ χρὴ καὶ πρὸς αὐτοὺς εἰρῆσθαι, ἴσως εἴ ποτε πολεμοῖεν ἄλλοις συμμαχίαν, ἢ Κελτοῖς πρὸς Γέτας, ἢ Ἰνδοῖς πρὸς Βακτρίους, ἴσως καὶ πρὸς ἡμᾶς τολμήσειεν ἄν τις ἁπάντων ἤδη κεχειρωμένων, ἔχωσιν ἄμεινον σωφρονῆσαι, τ καινὰ τὰ τῶν πρότερον ἐπιτρέψαντες, ὡσπερ γε δέξη αὐτοῖς ὀρθὸς εἶναι. εἰ δ μή, αὐτοὶ μὲν κ τότε τῷ αὐτῷ πήχει, ὥσπερ κ νῦν, μετρῶντων τὸ πρᾶγμα. ὁ ἰατρὸς δ, ἢ πάνυ ἀνιάσεται, ὡς πάντες Ἀβδηρίται ἀκόπτως Ἀνδρομέδαν τραγῳδήσουσι. Διττὴ δ' ὁδὸς ἣ τ συμβουλῆς ἔργον, τὸ μὲν γὰρ αἱρεῖσθαι, τὸ δ φεύγειν διδάσκει, φέρε πρῶτα εἴπωμεν, ἅπερ φευκτέον τῷ ἱστορίαν συγγράφοντι, καὶ ὧν μάλιστα καθαρευτέον. ἔπειτα, οἷς χρώμενον, οὐκ ἂν ἁμάρτοι τ ὀρθῶς, καὶ ἐπὶ δίκην ἀγάγοις, ἔρχωμί τι οἷον αὐτῷ δρατέον, καὶ τάξιν ὡς ἅπερ τοῖς ἔργοις ἐφαρμοστέον, καὶ μέτρου ἐπαφὴν, καὶ ἃ σκοπητέον, καὶ οἷς εὐδιαπτυκτέον, καὶ ὅσα παραλιπεῖν ἄμεινον, καὶ ὅπως ἐρμηνευτέον αὐτὰ, καὶ συναρμοστέον. ταῦτα μέ, καὶ τὰ τοιαῦτα, ὕστερον. νῦν δ, πρὸς κακίας ἤδη ἐπωμόν, ὁπόσα τοῖς φαύλως συγγράφουσι παρεγκεκλήθασιν. ἃ μὲν δὴ κοινὰ πάντων λόγων ἐστὶν ἁμαρτήματα, ἔν τε φωνῇ, καὶ ἁρμονίᾳ, καὶ ἀξιοῖ, καὶ τῇ ἄκρᾳ ἀπειρίᾳ, μακρὸν τε ἂν εἴη ἐπιλέγειν, καὶ ἡ παρούσης ὑποθέσεως ἐκτὸς ἴσθι. κοινὰ γὰρ ὡς ἔφην ἁπάντων λόγων ἐστὶν ἁμαρτήματα ἔν

tum audiverunt, etiam est laudata, insania profecto fuerit, sperare illos aliquid immutaturos, aut transcripturos esse eorum, quæ semel rata facta sunt, & veluti in regiam aulam relata. Sed tamen non absre fuerit, etiam ipsos admonere: ut si bellum aliud Celtæ contra Getas, vel Indi contra Bactrianos aliquando committant (nemo enim jam subjugatis omnibus contra nos movere ausit) meliùs componere possint, adhibita hac regula, si recta videatur ipsis: sin minùs ipsi etiam tunc, eodem quo nunc cubito rem metiantur. Medicus autem non admodum ægrè feret, si omnes Abderitæ Andromedam ultro agant. Cùm autem duplex sit consilii opus, & alia eligere, alia vitare doceat: age primùm dicamus quænam fugienda sint ei qui historiam scribit, & à quibus maximè purum se tueri debeat. Deinde quibus rebus utendo non aberraverit à recta via, & eò quò tendit ducente: nempe quo exordio incipiendum, quo ordine res inter se sint componendæ, quis modus singulis adhibendus, quæ silentio prætereunda, quibus immorandum, & quomodo exponenda, & coaptanda, quæ percurrere est satius. Atque hæc quidem, & his similia posteriore loco tractabimus. Nunc autem ea vitia commemorabimus, quæ sequuntur malè scribentes. Quæ igitur communia sunt orationum vitia in voce, in concinnitate, in sententia, cæterisque inscitè compositis, longum esset persequi, & ab instituto præsenti etiam alienum. Nam communia, ut dixi, omnium orationum sunt vitia in voce, & concinni-

πι φαντῇ, καὶ ἁρμονίᾳ. ἃ ὃ ἐν ἱστορίᾳ ἁμαρτάνεται, τὰ τοιαῦτα ἂν ὄψεις ἐπιτηδῶν, οἷα καιρὸς πολλάκις ἀκροωμένῳ ἔδειξι. καὶ μάλιστα μὲν ἁπάντων αὐτοῖς ἀναπεπταμένοις τὰ ὦτα. οὐκ ἄκαιρον δὲ μεταξὺ καὶ ἀπεπιτηδείου ἴσως ἐνίοτε, παραδείγματος ἕνεκα, τῶν ἤδη ὑπὸ συγγραμμένων. καὶ πρῶτόν γε ἐκεῖνο, ἡλίκον ἁμαρτάνεται, ἐπισκοπήσωμεν. ἀμελήσαντες γὰρ οἱ πολλοὶ αὐτῶν τῆς ἱστορίας τὰ πραγθέντα, [1] τοῖς ἐπαίνοις ἀρχόντων, καὶ στρατηγῶν διατρίβουσι, τοὺς μὲν οἰκείους, ἐς ὕψος ἐπαίροντες, τοὺς πολεμίους δέ, πρὸς δὲ μετρίως καταῤῥίπτοντες, ἀγνοοῦντες ὡς ὁ στενὸς τοῦ ἰσθμοῦ διώρισται, καὶ διατετείχισται ἡ ἱστορία πρὸς τὸ Ἐγκώμιον, ἀλλὰ τι μέγα τεῖχος ἐν μέσῳ ἐστὶν αὐτῶν. καὶ τὸ τῆς Μουσικῆς δὴ τοῦτο, δὶς διὰ πασῶν ἐστι πρὸς ἄλληλα. εἴγε τοῦ μὲν ἐγκωμιάζοντος, μήτε ἐνὸς μέλους, ὑπισχνεῖσθαι, καὶ σύμφορα τῷ ἐπαινουμένῳ. καὶ εἰ ψεύσασθαί γε ὑπάρχοι. τυχεῖν δὲ τέλους, ὁλίγοι ἂν φροντίσειαν. ἡ δὲ, οὐκ ἂν τι ψεῦδος ἐμπέσοι ἡ ἱστορίᾳ, ὑφ' [2] ἡδονῆς ἀκριβοῦς ἀνάγκης. ὁ μὲν λόγος, ἡ τῶν ῥητόρων, ἰατρῶν παῖδές φασι, τὴν τραχεῖαν ἀρτηρίαν, ἂν τι ἐς αὐτὴν καταπτύσῃ. ἐπ ἀγνοεῖν ἔοικασιν οἱ τοιοῦτοι, ὡς ποιητικῆς μὲν, καὶ ποιημάτων, ἄλλαι ὑποχύσεις, καὶ κανόνες ἴδιοι. ἱστορίας δέ, ἄλλοι. σκέπτεται γὰρ, ἀκριβὴς ἡ ἐλευθερία, καὶ νόμος εἷς, τὸ δοξαν τῷ ποιητῇ. ἔνθεος γὰρ, καὶ κάτοχος ὑπὸ Μουσῶν, καὶ ὥσπερ ὑπανεμίου ἁρμονίας

nitate verborum. Quæ verò in historia quidam peccant, talia comperies observando, qualia mihi sæpe audienti sunt visa: maximè verò si omnibus illis patulas aures præbueris. Sed non intempestivum fuerit, quædam interim exempli causa commemorare, ex iis quæ jam ita conscripta sunt. Ac primum quidem illud, quantum peccent, consideremus. Quum plerique ipsorum, neglecta rerum gestarum narratione, in laudibus Imperatorum, & Ducum immorantur, suos quidem in cœlum extollentes, hostes verò præter modum deprimentes, nescii historiam non angusto isthmo, sed magno intergerino muro distinctam & divisam esse ab Encomio: quodque ajunt Musici bis per omnes chordas inter se distare. Siquidem is qui Encomium scribit, hoc unum curat, ut quovis modo quem laudandum suscepit, extollat & oblectet: ac parvi pendit, si mentiendo finem assequatur. At historia nihil falsum, ne pauxillum quidem inseri sibi permittit, non magis quàm medici dicunt tracheam seu asperam arteriam, absorptum in se quicquam recipere. Hi præterea videntur ignorare poëtices & poëmatum alias esse promissiones, regulasque proprias, historiæ autem alias. Illic enim est mera libertas, unaque lex, quod poëtæ visum fuerit. Etenim fanaticus est, & à Musis afflatus: & sive equos alatos currui jun-

1 Τοῖς ἐπαίνοις ἀρχόντων & στρατηγῶν διατρίβουσι] Ἐν διατρίβουσι, ut infra in hoc Dialogo. καὶ ὑδιατρίβοντες, & immorantes, & in Demonactis Vita & ἃ σκοπῶν & οἷς διατρέπεσθαι. Marc.

2 Ἀνάγκαιον] Angl. ἀναγκαῖον. Bourd.

ξαδ θέλῃ, κἂν ἐφ' ὕδατος ἄλλως, ἢ ἐπ' ἀκρωτηρίων ἄκρων θᾶσσον ἀναδραμεῖσθαι, φθόνος δέδοικε. δεῖ δ' ὁπόταν ὁ Ζεὺς αὐτῶν [1] ὑπὸ μιᾶς σειρᾶς ἁπαντάσας αἰωρῇ ὁμοῦ γῆν, καὶ θάλατταν, δεδιέναι, μὴ διαῤῥαγείσης ἐκείνης, σωτηρίᾳ τὰ πάντα κατενεχθέντα. ἀλλὰ [2] κἂν Ἀγαμέμνονα ἐπαινέσαι θέλωσιν, δεῖ ὁ καλύσων, Διὶ μὲν αὐτὸν ὅμοιον εἶναι τὴν κεφαλήν, καὶ τὰ ὄμματα, τὸ στέρνον δὲ, τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ τῷ Ποσειδῶνι. τὴν δὲ ζώνην, τῷ Ἄρει, καὶ ὅλως, σύνθεον ἐκ πάντων Θεῶν χρυσᾶν δεῖ τὴν Ἀτρέως, καὶ Ἀερόπης. οὐ γὰρ ἱκανὸς ὁ Ζεὺς, οὐδ' ὁ Ποσειδῶν, οὐδ' Ἄρης, μόνον ἵκανος ἀναπληρῶσαι τὸ κάλλος αὐτοῦ. ἢ ἱστορία δὲ, ἵν' ποτε κηλακείαν τοιαύτην σωθολάβῃ, τί ἄλλο, ἢ πιθανὴ τις ποιητικὴ γίγνεται, ἢ μεγαλοφωνίας μὲν ἐκείνης ἐστερημένη, τὴν λοιπὴν δὲ περατείαν χωλὴν τῷ μέτρῳ, καὶ δι' αὐτὸ ἐπισημοτέραν ἐκφαίνουσα; μέγα τοίνυν, μᾶλλον δὲ ὑπὲρ μέγα τοῦτο κακὸν, εἰ μὴ εἰδείη τις χωρίζειν τὰ ἱστορίας, καὶ τὰ ποιητικῆς, ἀλλ' ἐπισύρῃ τῇ ἱστορίᾳ τὰ [3] ἱπέρας κομμώματα, τὸν μῦθον, καὶ τὸ ἐγκώμιον, ἐς τὰς ὑπερβολάς. ὥσπερ ἂν εἴ τις ἀθλητὴν τῶν καρτερῶν τούτων, ἐς κομιδῆ πρίνινον [4] ἁλουργίσι πεποδαλῇ, ἐς τῷ ἄλλῳ κόσμῳ τῷ ἐπιφερομένῳ, ἐς φύκιον ἐντείνοι, ἐς ψιμύθιον τῷ προσώπῳ, Ἡφαίκλειος ὡς καταχρίσειν αὐτὸν ἀπεργάσαιτο, αἰσχύνας τῷ κόσμῳ ἐκείνῳ. ἐς ὃ τοῦτ' φημι

jungere voluerit, sive super aquam alios, aut super summas aristas curſuros conſcendere faciat, nemo vetat. Neque quum Iupiter ipſorum, una catena ſuſpenſam ſimul terram, ac mare attraxerit, metuunt ne diruptа illa conterantur præcipitata omnia. Quinetiam ſi Agamemnonem laudare velint, nemo prohibet quominus capite & oculis Iovem, pectore verò fratrem ejus Neptunum, balteo Martem referat. Atque omnino illum Atrei, & Aëropes filium ex Diis omnibus quiddam compoſitum eſſe oportet. Neque enim ſufficit Iupiter, neque Neptunus, neque Mars, ut pulchritudinem ipſius ſinguli compleant. At verò hiſtoria ſiquam hujuſcemodi adulationem recipiat, quid aliud quàm pedeſtris quædam poëtice redditur, iſta grandiloquentia carens: reliquam verò loquacitatem prodigioſam verſibus nudam, ideoque manifeſtiorem, prodens? Magnum igitur, imò plus quàm magnum hoc malum, ſiquis neſciat ea quæ hiſtoriæ, & poëtices ſunt propria ſeparare, ſed introducat in hiſtoriam alterius ornamenta, fabulam nimirum, & laudem, eoſque qui his inſunt exceſſus. Non ſecus ac ſiquis validum ac vehementer robuſtum athletam purpura alioque meretricio ornamento indueret, & faciei fucum ac ceruſſam illineret, hercle quam ridiculum illum faceret, illo ornatu defœdatum? At non hoc dico quaſi non ſit

1 Ὑπὸ μιᾶς] Angl. Ὑπὸ. Bourd.
2 Κἂν Ἀγαμέμνονα] Homer. Iliad. 2. Achil. Tat. lib. 1. Idem.
3 Ἑπέρας] Angl. ἱταλέας. Idem.
4 Ἁλουργίσι] Angl. ἁλυργὶς π. Idem.

ὡς ὑχὶ κὴ ἐπαινετέον ἐν ἱστορίᾳ ἐνίοτε, ἀλλ' ἐν καιρῷ τῷ προσήκοντι ἐπαινετέον, καὶ μέτριον ἐπαινετέον τῷ προσήκοντι, τὸ μὴ ἐπαχθῆς τοῖς ὕστερον ἀναγνωσομένοις αὐτά. καὶ ὅλως, πῶς τὰ ἐπιτήδεια καιρίσειν τὰ τοιαῦτα, ἀπὸ μικροῦ ὑστέρων ἐπιδείξομεν. ὅσοι δ' οἴονται καλῶς διαιρεῖν εἰς δύο τὴν ἱστορίαν, εἰς τὸ τερπνὸν, καὶ χρήσιμον, καὶ διὰ τοῦτο εἰσποιοῦσι κὴ τὸ ἐγκώμιον εἰς αὐτὴν, ὡς τερπνὸν, καὶ ὠφελοῦν τοὺς συντυγχάνοντας, ὁρᾶς ὅσον τἀληθὲς ἡμαρτήκασι; πῶς γὰρ μὴ, κἰδηλῶ τῇ διαιρέσει χρωμένοι. εἰ γὰρ ἔργον ἱστορίας κὴ τέλος, τὸ χρήσιμον, οὕτως ἂν ἦ ἀληθὲς μόνα συγράψεται. τὸ τερπνὸν δ', ἂν μέτριον μὲ, εἰ κὴ αὐτὸ συλλαμβάνοιτο ἡδονῇ, ὥσπερ κὴ καλὸν ἀθλητήν. εἰ δ' μὴ, [1] ἄδειν κωλύσῃ ἀφ' Ἡρακλείους γένους Νικόστρατον τὸν Ἰσιδότου, γαμαδὰν ὄντα, καὶ τὸν ἀνταγωνιστὴν ἑκατέρων ἀλκιμώτερον, εἰ αὐτὸς μὲν αἰσχίστος ὀφθῆναι εἴη

sit aliquando in historia laudandum: sed convenienti tempore laudandum, eique rei modum adhibendum esse censeo, ne qui eadem in posterum legent, molestia afficiantur. Et in summa, hæc ita sunt moderanda, quasi posteris scribantur, ut & paulò post ostendemus. Iterò qui historiam in duo rectè dividi putant. In lucundum, & Vtile, & ob id encomium etiam in eam asciscunt, tanquam sua jucunditate legentes delectans, vides quantum à vero aberrent? Primum quidem, quum falsa divisione utuntur. Vnum enim historiæ opus, unusque finis est Vtilitas, quæ ex veritate colligitur. Iucundum verò melius erit, si illam, ut forma athletam sequatur. Sin minùs, nihil vetat ab Hercule prognatum esse Nicostratum Isidoti filium, cùm sit generosus, & utroque colluctatore fortior, si ipse facie turpissimus

1 Οὐδὲν κωλύσῃ ἀφ' Ἡρακλείους γένους Νικόστρατον τὸν Ἰσιδότου γαμαδᾶν ὄντα] Hic locus prima facie videtur sanus & integer, at postquam exactius præcedentia & sequentia examinavi, mihi videtur deesse una literula, ut bene quadret ad sensum auctoris, qui talis est: *si pulchritudo & vires concurrant in athleta, non erit spernendum tale consortium, sed deformitas in athleta, modo robur invictum & experientia adsint, non impediet, quominus præmia reportet, & insignis existimetur athleta.* Igitur in toto eo sermonis tractu, nullus est locus mentioni de nobilitate. Ideo τὸ ἀφ' Ἡρακλείους γένους non videtur consonare toti ratiocinationi, & aberrat ab auctoris scopo. Ideo non suspicor, sed firmissime credo Lucianum scripsisse ἄδειν κωλύσῃ ἢ ἀφ' Ἡρακλείους γένους, quod quidam non intelligentes & putantes debere intelligi Nicostratum e prosapia Herculis & octavum ab Hercule fuisse, quod est trinepotis filium, & videntes id impossibile esse ex ratione temporum, literam numeralem ἢ sustulerunt. At ἑβδόμου ἀφ' Ἡρακλείους non de stirpe intelligendum, quasi fuerit ille Nicostratus Heraclides, sed de ordine eorum, qui luctæ & pancratii palmam simul eadem reportaverant die, quorum primus numeratur *Hercules*, secundus *Caprus Elejus*, de quo jam supra ad Pausaniam in Heliacis p. 170 diximus, tertius *Aristomenes Rhodius*, quartus *Protophanes Magnesius*, quintus *Straton Alexandrinus*, sextus *Marmon Alexandrinus*, septimus *Aristeas Stratonicensis*, octavus *Nicostratus Cilix Argeates*, de quo hic loquitur Lucianus, qui luctam & pancratium vicit Olympiade 204, quem etiam memorat Pausanias Heliac. 1. Et ex hoc loco & Pausania corrigendus est Olympionicarum catologus à Iosepho Scaligero publicatus, ubi *Stratis* vo-

τῷ ὄψει, Ἀλκαίῳ ἢ ὁ καλὸς ὁ Μιλήσιος, ἀνζωγονίζοιτο αὐτῷ, καὶ ἐρώμενος ὡς φασι Νικοστράτου ἂν. καὶ τοίνυν ἡ ἱστορία, εἰ μὲ ἄλλως τὸ πρωτεῖον παρεμπορεύσαιτο, πολλοὺς ἂν τοὺς [1] ἐργάτας ἐπισπάσαιτο. ἄχρι δ' ἂν καὶ μόνον ἔχῃ τὸ ἴδιον σύντελες, λέγω ἢ τῷ τῆς ἀληθείας δήλωσιν, ὀλίγου ἢ κάλλους φροντεῖ. ἐπὶ καὶτοῦτο εἰπεῖν ἄξιον, ὅτι ὁδὲ πρωτεῖον τῶ αὐτῇ τὸ κομιδῇ μυθῶδες, καὶ τὸ τῶ ἐπαίνων μάλιστα ὠφέλιμον, παρ' ἑκάτερον τοῖς ἀκούουσιν ἰῶ, μὴ τῶ συμφέρον, καὶ τῶ πολλῶ δήμου ἐπινοήσαι, ἀλλὰ τοὺς δικαστικῶς, καὶ νὴ Δία συκοφαντικῶς ὠφέλιμόν γε ἀκροασαμένους. ὡς οὖν ἂν τ λάθοι ὑδροφαμοῦν, ὀξύτερον μὲ ἢ Ἄργος ὁρῶντας, καὶ πανταχόθεν ἢ σώματος. ὑφ' γραμματικῶς ἢ τῶ λεγομένων ἑκάστα ἐξετάζοντας, ὡς τὰ μὲ ὑδροκεκομμένα, οὐδὲ ἀπορρίπτειν, παραδέχασθ ἢ τὰ δόκιμα, καὶ ἔντιμα, καὶ ἀκριβῆ τῶ τύπον ὡσὰν ὡς ἀποβλέποντα χρὴ καὶ συγγράφειν. τῶ δ' ἄλλων ὀλίγου φροντίζῃ, κἂν ἀμφιβαλῶσιν ἐπικινδυνεύοντες. ἰῶ δ' ἀμελήσας ἐκείνων, ἡδονῆς πίεσ ἢ μετρίᾳ τῷ ἱστορίαν μύθοις, καὶ ἐπαίνοις, καὶ τῇ ἄλλῃ ψωπίᾳ, τάχιστ' ἂν ὁμοίαν αὐτῷ ἐξεργάσαιτο τῷ ὦ Λυδίᾳ Ἡρακλεῖ. ἐωρακέναι

mus videatur, Alcæus autem formosus ille Milesius ipsius Nicostrati amasius, cum eo colluctetur. Proinde historia si jucundum auctarii vice haberet, multos à quibus scriberetur, alliceret. Sed quatenus propriam habet duntaxat perfectionem, veritatis dico patefactionem, pulchritudinem parvi pendit. Hoc quoque dici meretur, rem valdè fabulosam, quodque in laudem maximopere inclinat, utrinque audientibus non esse jucundum: dum non de fæce hominum & promiscua plebe hoc intelligamus, sed de iis qui judicantium, ac por lovem, sycophantarum more auscultant: quos nihil subterfugere potest, ut pote acutius Argo, & toto corpore intuentes: mensariorum autem more singula quæ dicuntur explorantes, ita ut adulterina protinus abjiciant, proba & legitima, atque ad verum typum expressa recipiant. Ad quos respiciat oportet qui historiam conscribit: alios verò parum curet, quanvis laudando disrumpantur. Sed si hisce neglectis historiam præter modum fabulis, laudibus, aliisque blanditiis jucundam reddas, celerrimè similem eam efficies Herculi Lydio. Quam te alicubi depictum vi-

vocatur, male. Error natus ex eo, quod forte literis fugientibus legebatur παγκράτιον ἐπάλλυνε γραπτ ε, unde divinavit exscriptor νίκων γράπτ. Cum ergo Nicostratus ille victor renuntiatus fuerit Olymp. 204, à Troja vero capta ad primam Olympiadem numerentur anni quadringenti octo circiter, Hercules vero vixerit ante Trojam captam una generatione ad minus, manifestum est Nicostratum illum non posse numerari octavum ab Hercule secundum generationem, nam numerando triginta annos in unaquaque generatione, ut volunt Chronologi, vix sufficerent quadraginta generationes. Itaque vero verius est debere legi, ἀπ' Ἡρακλέους, & intelligi non de stirpe, sed de victoriis Olympiacis luctæ, & Pancratii. *Palm.*

1 Ἐργάτας] Angl. ἐραστὰς. Bourd.

1 Ἀσύ-

χαίρ πν σι εἰκὸς γεγραμμένον, τῇ Ὀμφάλῃ δηλαδὴ ὑπηρετοῦσαν, πάνυ ἀπρεπῶς σκευῇ ἐσκευασμένον, σκυτίνῃ μέν, τὴν λέοντος αὐτὴν φασὶ βεβλημένην, ἐν δὲ τῇ χειρὶ ῥόπαλον ἔχουσαν, ὡς Ἡρακλέα δῆθεν ὄντα. αὐτὸν δέ, τὸ κροκωτὸν, καὶ πορφυρίδα, ἕλκυσταν, καὶ παιόμενον ὑπὸ τῆς Ὀμφάλης τῇ σανδάλῳ. καὶ τὸ ἱμάτιον αἴσχιστον, ἀφεστῶτα τῆς ἰδίας δὲ σώματος, καὶ μὴ προσιζάνοντα, καὶ δεινὰ τὸν ἀνδρώδη ἀχημάτως καὶ ἀπρεπῶς ἐπιλωβώμενον. καὶ οἱ μὲν πολλοὶ, ἴσως καὶ ταῦτά σε ἐπαινέσουσι. οἱ ὀλίγοι δὲ οἷσπερ, οὓς σὺ καταφρονεῖς, μάλα ἡδὺ, καὶ ἐς κόρον γελάσονται, ὁρῶντες τὸν [1] ἀσύφηλον, καὶ ἀνάρμοστον, καὶ δυσκόλως δὲ πρὸς μοῖραν. ἐκόντα γὰρ ἐδόντα, καλὸν ἐστιν. εἰ δὲ τἀναντία σκαλλάξεις, ἀκαμὲς τὸ αὐτὸ πρὸς τὴν χρῆσιν γένηται. ἐῶ λέγειν ὅτι οἱ ἐπαινοῦντες, ἐνίοτε μὲν ἴσως πρέπουσι, τοῖς δ' ἄλλοις, ἐπαχθεῖς. καὶ μάλιστα μὲν ὑπερφυεῖς τὰς ὑπερβολὰς ἔχουσιν, οἷας αὐτοὺς οἱ πολλοὶ ἀπεραίζοντας, τὴν δύνασιν τὴν πρὸς τοὺς ἐπαινουμένους ὑφορώμενοι, καὶ συλλογιζόμενοι, ἄλλοτε δ' ἄλλοις φθονοῦντες τὴν κολακείαν ἐξεργάσασθαι. οὐδὲ γὰρ κατὰ τέχνην αὐτὸ δρᾶν ἴσασιν, ἀλλ' ἐπισκιάζουσι τὴν ὑπόνοιαν. ἀλλ' ἐμπεσόντες, ἀθρόα πάντα, καὶ ἀπίθανα, καὶ γνώμας διεξίασιν. ὥστε οὐδὲ τυγχάνουσιν ὧν μάλιστα ἐφίενται. οἱ γὰρ ἐπαινούμενοι ἐφ' αὑτῶν, μισοῦσι μᾶλλον, καὶ διαστρέφονται ὡς κόλακας, οὐ ποιοῦντες. καὶ μάλιστα μὲν ἀνδράσιν τὰς γνώμας ὄσιν.

vidisse verisimile est, pictum illum Omphalæ servientem, atque alieno admodum ornatu indutum: Illam videlicet leonina ejus pelle vestitam, clavam manu tenentem, eoque Herculem præ se ferentem: Ipsum verò crocoto purpuraque amictum, lanificio incumbentem, ac sandalio Omphalæ vapulantem. Quodque turpissimum est spectaculum, vestis à corpore abhorrens, nec ei habilis, partemque Dei virilem indecorè efformans. Ac multi quidem fortassis etiam hæc tua laudabunt, pauci verò illi quos tu contemnis, suaviter admodum, & ad satietatem usque ridebunt, aspicientes indoctam, dissonam, maleque cohærentem rei compositionem. Nam quod uniuscujusque rei proprium est, id pulchrum est. Quod si mutaveris, id ipsum deforme ad usum redditur. Omitto dicere, laudes uni fortasse, ei puta qui laudatur, esse jucundas: aliis autem molestas: in primis si ingentes hyperbolas habeant: quales plerique faciunt, dum eorum quos laudant, benevolentiam captant, iisque immorantur, donec omnibus manifestam adulationem reddant. Neque enim secundum artem id facere norunt, neque assentationem tegunt, sed irruentes conferta omnia, & incredibilia, nudaque exponunt. Quare non consequuntur, quod maximè intendunt. Nam qui ab illis laudantur, oderunt potiùs, & aversantur ut adulatores: idque rectè: & maximè si generoso animo sint præ-

1 Ἀσύφηλον] Flor. & Angl. ἀσύμφυλον & ἀσύμφηλον. Bourd.

ὥσπερ [1] Ἀριστοβούλῳ μονομαχίαν γραψαντος Ἀλεξάνδρου, καὶ Πώρου, ἀναγνόντος αὐτῷ τοῦτο μάλιστα τὸ χωρίον τοῦ γράφους, ὡς γὰρ χαριεῖται τὰ μέγιστα τῷ βασιλεῖ, ἐμπεψυδρωμένος ἀριστείας πάσας αὐτὸς, καὶ ἀναπολάπτων ἔργα μείζω τῆς ἀληθείας, λαθὼν ἐκεῖνο τὸ βιβλίον, πολέοντες δ' ἐτύγχανον ἐν τῷ ποταμῷ τῷ Ὑδάσπῃ, ἐρρῖψεν ἐπὶ κεφαλὴν εἰς τὸ ὕδωρ, ἐπιπών, καὶ σὲ γ' ὅπως ἔχῃ ὦ Ἀριστόβουλε, τοιαῦτα ὑπὲρ ἐμοῦ μονομαχοῦντα, καὶ ἐλέφαντας ἐν ἀκοντίῳ φορεύοντα. καὶ ἔμελλέ γε ὅπως ἀγανακτήσειν ὁ Ἀλέξανδρος, ὅς γε οὐδὲ τῶν ἐν χρῷ πέπλων τὸλμαν ἠνέχετο, ὑπογραμένου τὴν Ἄθω εἰκόνα ποιήσειν αὐτῷ, καὶ μεταρρυθμίσειν τὸ ὄρος εἰς ὁμοιότητα τοῦ βασιλέως. ἀλλὰ κόλακα δοῦλον ἐπῃνεῖ τὸν ἄνθρωπον, οὐκ ἐοῖ ἐλεύθερος εἰς τὰ ἄλλα ὁμοίως ἐχρῆτο. πλὴν τοίνυν τὸ τρηνὺν ἐν τούτοις, ἐκτὸς εἰ μήπως κομιδῇ ἀνόητος εἴη, ὡς χαίρειν τοιαῦτα ἐπαινέμενος; ὧν ἐμποδὼν οἱ ἔλεγχοι, ὥσπερ οἱ ἄμορφοι τῶν ἀνθρώπων. καὶ μάλιστά γε τὰ γύναια τοῖς γραφεῦσι προκελεύομαι, ὡς κολακικωτάτοις αὐτὰς γράφειν. οἴονται γὰρ ἄμεινον ἕξειν τῷ ὄψει, ἢν ὁ γραφεὺς αὐτοῖς ἐρύθημά τι πολλὸν [2] ἐπανθήσῃ, καὶ τὸ λεύκωμα ἐγκαταμίξῃ πολὺ τοῦ φαρμάκου. τοιοῦτοι τοι συγγραφέων οἱ πολλοί εἰσι τὸ τήμερον, καὶ τὸ ἥδιον, καὶ τὸ χρειῶδες, ὅ, τι ἂν σὺν τῇ ἰσοσθείᾳ ἐλπίσωσι, [3] θεραπεύοντες. ὃς μισθοῦ κακῶς ἔχων, ἐς

præditi. Quemadmodum Aristobulo accidit, qui singulare certamen Alexandri & Pori conscripsit. Eo enim legente hunc potissimum locum quo pugnam hanc describerat (putabat enim se maximam gratiam apud regem initurum, falsò assignatis illi rebus quibusdam præclarè gestis, effictisque factis veritate majoribus) Alexander librum accepit (tum autem in flumine Hydaspi navigabant) eumque præcipitem in aquam projecit: & te, inquiens, eodem modo decebat Aristobule præcipitari, qui talia pro me singulari certamine pugnaveris, & elephantos sagitta interfeceris. Et certè ita fuerat indignaturus Alexander, ut qui nec architecti illius audaciam ferre potuerit, pollicentis se montem Atho ad illius imaginem efficturum, montemque ipsum ad regis similitudinem transformaturum: nec eo homine quem adulatorem agnovit, ad res cæteras ampliùs ut antea sit usus. Vbi igitur in hisce est iucundum? nisi siquis ita sit amens, ut hujusmodi laudibus oblectetur, quarum in promptu est confutatio: quemadmodum deformes homines, potissimum verò mulierculæ, quæ pictoribus mandant, ut se quàm pulcherrimas pingant. Arbitrantur enim meliùs habituram sibi esse faciem, si pictor ipsis & plurimum ruborem illinat, & pigmento multum candoris immisceat. Tales hodie sunt plerique scriptores, qui propriæ utilitati, quam ex historia speraverint, inserviunt. Quos odisse convenit, ut qui

1 Ἀριστοβούλῳ] Γράψαντος. Anglic. Ἀριστόβουλος γράψας. Bourd.
2 Ἐπανθήσῃ] Angl. ἐπάνθισον. Idem.
3 Θεραπεύοντες] Angl. θεραπεύσας. Idem.

1 Παρὰ

μὲν τὸ παρὸν, κόλακας ἀφοδήλους, ἢ ἀπόχρεως ὄντας. εἰς τὸ πρόσθεν δὲ, ὑποπτεύσουσι τοῖς ὑπερβολαῖς τὴν ὅλην πραγματείαν ἀποφαίνοντας. εἰ δέ τις πάντως τὸ πρέπον ἡμῖν κατασκευάζειν δεῖ τῇ ἱστορίᾳ πάσῃ, τὰ ἄλλα, ἃ σὺν ἀληθείᾳ πρέποντα ἐστὶ τοῖς ἄλλοις κόλποις τοῦ λόγου, ὧν ἀμελήσαντες οἱ πολλοὶ, τὰ μηδὲν προσόντα ἐπισκευάζουσιν. ἐγὼ δὲ οὐ μὴ διηγήσομαι ὅσα μέμνημαι ἔναγχος ἐν Ἰωνίᾳ συγγενόμενος τισὶν, καὶ τὸν Δία ἐν Ἀχαΐᾳ τοῖς τὰ τοιαῦτα ἀκούσας τῶν τοιούτων πολεμίων διηγουμένων. καὶ τοῖς χαρίεσι, μηδεὶς ἀπιστήσῃ τοῖς λεγθησομένοις, ὅτι γὰρ ἀληθῆ ἐστι κἂν ἐπωμοσάμην, εἰ ἀστεῖον ὦ ὅρκον ἐπιτήδειον συγγράμματι. εἷς μέν τις αὐτῶν ἐκ Μουσῶν ἀρξάμενος, προκαλῶν τὰς Θεὰς συνεφάπτεσθαί τε συγγράμματος. ὁρᾷς ὡς ἐμμελὴς ἡ ἀρχὴ, καὶ [1] παρὰ πόδα ἡ ἱστορία, καὶ τῷ πιστῷ εὐθὺς τοῦ λόγου πρέπουσα; εἶτα μικρὸν ὑποθάς, Ἀχιλλεῖ μὲν, τὸ ἡμιτελὲς ἄρχοντα ἔκαζε, Θερσίτην δὲ, τὸν τῶν Περσῶν βασιλέα, οὐκ εἰδὼς ὅτι ὁ Ἀχιλλεὺς ἀμείνων ὦ αὐτῷ, εἰ Ἕκτορα μᾶλλον, ἢ Θερσίτην κακόν. καὶ εἰ προσθεῖ μὲ ἴφθιμός τις, ἰδίωκε δέ μιν μὴ ἀμείνων. εἶτ' ἐπῆλθε τοῖς αὐτῷ τὰ ἐγκώμιον, καὶ ὡς ἄξιον εἴη συγγράψαι τὰς πράξεις, ὕστερον λαμπρὰς ὄντας. ἤδη δὲ καπὼν, ἐπῄνει καὶ τὴν πατρίδα τὴν Μίλητον, προσθεὶς, ὡς ἄμεινον ποιοῖ τοῦτο ἢ Ὁμήρου, μηδὲν μνησθεὶς τῆς πατρίδος. εἶτ' ἐπὶ τέλει ἐπρο-

qui in præsens manifesti adulatores, & inertes sint: in posterum verò, suspectam ob veritatis excessus rem totam reddant. Quòd si quispiam omnino putat toti historiæ jucunditatem esse permiscendam, præstet cætera illa, quæ veritate comite delectabilia sunt inter reliqua orationis ornamenta: quibus plerique neglectis, ea quæ nihil ad rem, ingerunt atque involvunt. Ego verò etiam narrabo quæcunque memini nuper audire me, cum in Ionia, ac per Iovem in Achaia, quosdam historiarum scriptores idem hoc bellum exponentes auscultarem. Ac per Gratias nequis fidem à me dicendis deneget: siquidem vera illa esse jurejurando affirmarem, si commentario jusjurandum inserere urbanum foret. Unus quidem ex illis statim à Musis exorsus est, invocando Deas, ut opus scribenti adessent. Vides quàm concinnum principium, quàm in promptu historia, quàm tali orationis speciei conveniens? Deinde paulùm progressus, Achilli nostrum Imperatorem, Thersitæ Persarum regem comparabat: ignorans meliorem ipsi futurum fuisse Achillem, si Hectorem potiùs quàm Thersiten interfecisset, & si prior fortis quispiam fugeret, eum autem fortior persequeretur. Deinde in sui encomium addebat, dignum esse se qui res adeò splendidas scriptis mandaret. Indeque jam profectus patriam suam Miletum laudabat: addens se Homero meliùs agere, qui patriæ non meminit. Deinde in fine procœmii planè ac dilucidè pollice-

1 Παρὰ πόδα] Rectè Anglic. Cod. πρὸς. Sic Apolog. de Merced. Cond. de hoc proverb. Hesych. Pollux. Casaub. ad Charact. Theoph. *Bourd.*

μὲν ὑπῃρχέτο Δημοῤῥήδῃ καὶ σαφῶς, ἐπὶ μεῖζον μὲν ἄρειν τὸ ἡμέτερον, τοὺς βαρβάρους δὲ καὶ πολεμήσειν καὶ αὐτούς, ὡς ἂν δύνηται. καὶ ἤρξατό γε τῆς ἱστορίας ὅθεν, ἄνωθεν ἅμα τοῦ πολέμου ἀρχὰς διεξιών. ὁ γὰρ μιαιφόνος καὶ κακὸς ἀπολέμωνος Οὐολόγαισος, ἤρξατο πολεμεῖν, δι' αἰτίαν τοιάνδε. ἦν μέν, τοιαῦτα. ἕτερος δὲ Θουκυδίδου ζηλωτὴς ἄκρος οἷος, οὐ μάλα τῷ ἀρχετύπῳ εἰκασμένος, ἐς τὴν ἀρχὴν ὡς οἰκείαν, σὺν τῷ ἑαυτοῦ ὀνόματι ἤρξατο, χαριέστατον ἀρχῶν ἁπασῶν, καὶ ἡμῖν δὲ Ἀττικοῖς ἀποπνέουσα. ὅρα γάρ, [1] Κρεπέριος Καλπουρνιανὸς Πομπήιος πολίτης, συνέγραψε τὸν πόλεμον τῶν Παρθυαίων, καὶ Ῥωμαίων, ὡς ἐπολέμησαν ἐκεῖνοι ἀλλήλοις, ἀρξάμενος οὐδὲν ξυνισταμένου. ὥστε μετὰ γε τοιοῦτον ἀρχόν, τί ἂν σοι τὰ λοιπὰ λέγοιμι, ὁποῖα ὁ Ἀρμενίοις ἐδημηγόρησε, τὸν Κερκυραῖον αὐτὸν ῥήτορα ἐνδησάμενος; ἢ οἷον Νισιβηνοῖς λοιμὸν, τοῖς μὴ τὰ Ῥωμαίων αἱρουμένοις ἐπήγαγε, παρὼν Θουκυδίδου χρησάμενος ὅλον ἄρδην; πλὴν μόνα δὲ Πελασγικὰ, καὶ τὰ περὶ τὰς μακρᾶς. ὧν οἱ τότε λοιμώξαντες, ὤκησαν. τὰ δὲ ἄλλα, καὶ δὴ καὶ Αἰθιοπίας ἤρξατο. ὥστε καὶ ἐς Αἴγυπτον κατῆλθε; καὶ ἐς τὴν βασιλέως γῆν τὴν πολλήν. καὶ ὁ σκεῖνα γε ἔμεινεν οὐ ποιῶν. ἐγὼ δ' ἂν ἀπῆλθον αὐτὸν ἐπὶ καλλίπων τοὺς ἀθλίους Ἀθηναίους ὁ Νισιβῆ, ἀπηλθον, ἀκεσάμενος εἰδὼς καὶ ὅσα ἀπελθόντα, ἐρεῖν ἔμελλε. καὶ γὰρ αὖ καὶ τοῦτο ἐπιεικῶς πολὺ γοῦν ἐστι, τὸ οἷος τοῦτο εἶναι θεῖος

cebatur, seſe res noſtras in majus evecturum: barbaros contrà quoad poſſet debellaturum. Atque hunc quidem in modum eſt orſus hiſtoriam, ſimul & cauſas vnde id bellum cœpiſſet, commemorando. Nam ſceleſtiſſimus ille & peſſimè perditus Vologeſus hac de cauſa bellum movere cœpit. Atque hic quidem in hunc modum. Alter verò ſummus Thucydidis imitator, valdè ſimilis archetypo, cum ſuo nomine principium duxit ut ille, feſtiviſſimum illud principiorum omnium, animumque Atticum ſpirans. Vide enim, Creperius Calpurnianus Pompeji civis conſcripſit bellum Parthorum, & Romanorum, quo pacto illud inter ſe geſſerunt ab eo moto ſtatim exorſus. Itaque poſt iſtiuſmodi principium, quid dicam tibi cætera quæ in Armenia peroravit, Corcyrenſem illum oratorem repræſentans? aut qualem peſtem Niſibenis immiſerit, qui Romanorum partes ſequi noluerant, omnia prorſus à Thucydide mutuatus, excepto Pelaſgico ſolo, longiſque muris, in quibus habitarunt, qui tunc peſte laborabant. Cæterùm ab Æthiopibus etiam cœpit: quare in Ægyptum etiam deſcendit, & in magnam illam regis terram, in qua, idque rectè, manſit. Ego itaque relicto illo miſeros Athenienſes Niſibe pelliente, abii, ſatis ſciens etiam ea quæ me digreſſo dicturus erat. Nam rurſus abundè illud ſuppetit, putare hoc eſſe Thu-

1 Κρεπέριος Καλπουρνιανὸς Πομπήιος πολίτης] Inepte vertitur *Creperius Calpurnius Pompeji civis*, pro *Pompejopolita* vel *Pompejopolitanus*. Lucas Holſtenius in notis ad Steph. de urbibus in ΠΟΜΠΗΙΟΝΠΟΛΙΣ. Alm.

1 Συνη-

Θουκυδίδῃ ὁμοιότατα λέγειν, εἰ ὀλίγον συτρέψας, τὰ αὐτὰ σμικρὰ λέγοι τῆς μικρᾶς κἀκεῖνα, ὡς καὶ αὐτὸς ἂν φαίης. ἐ δι' αὐτὸν γε Δία, κἀκεῖνα ὀλίγου δεῖν παρέλιπον. ὁ γὰρ αὐτὸς οὗτος συγγραφεὺς, πολλὰ καὶ τῶν ὅπλων, καὶ τῶν μηχανημάτων, ὡς Ῥωμαῖοι αὐτὰ ὀνομάζουσιν, ὕστερον ἀνέγραψε, καὶ τάφρους, ὡς ἐκεῖνοι, καὶ χάρακας, καὶ τὰ τοιαῦτα. καί μοι συνῆκεν ἡλίκον τὸ ἀξίωμα τῆς ἱστορίας, καὶ ὡς Θουκυδίδῃ πρέπον, μεταξὺ τῶν Ἀττικῶν ὀνομάτων, τὰ Ἰταλιωτικὰ ταῦτ' ἐγκεῖσθαι, ὥσπερ τὴν πορφύραν ἐπικοσμεῖσθαι, καὶ ἐμπρέπουσαν, καὶ πάντως σωφρόνως. ἄλλο δέ τι αὐτῶν, ὑπόμνημα τῶν μεγίστων χωμῶν σωμαγωγὸν ὁ γραφῆς, καμιδῆ πεζὸν, καὶ χαμαιπετὲς, οἷον καὶ γραπτὸς ἂν τις τὰ καθ' ἡμέραν διαγραφόμενος, σωίῃκεν, ἢ τέκτων, ἢ κυβερνήτης τις συμπεπλεγμένων τῇ γραφῇ. πλὴν ἀλλὰ μετριώτερός γε ὁ ἰδιώτης ὅτου ἦν, αὐτὸς μὲ αὐτίκα δῆλος ἦν, οἵου ἦν, ἄλλως δέ τινι χαρίεντι, καὶ δυνησομένῳ ἱστορίαν μεταχειρίσασθαι πεπονηκώς. τοῦτο μόνον ἠτιασάμην αὐτὸν, ὅτι ὕστερα ἐπέγραψε τὰ βιβλία τοῖς πρεσβυτέροις, ἢ καὶ τῶν συγγραμμάτων τύχοι, Καλλιμόρφου ἰατροῦ τῶν καθοδόρων ἕκτης ἱστορῶν Παρθικῶν. καὶ ὑπεγράφετο ἑκάστῳ ὁ ἀριθμός. καὶ τῇ Δίᾳ, καὶ τὸ ἀποίμιον ὑπέρψυχρον ἐποίησεν. ὅτου σωμαγωγὸν οἰκεῖον εἶναι ἰατρῷ ἱστορίαν συγγράφειν, εἶγε ὁ Ἀσκληπιὸς μὲν, Ἀπόλλωνος ὢν, Ἀπόλλων δ', μουσηγέτης, καὶ πάσης παιδείας ἄρχων. καὶ ὅτι ἁρμόζομενος τῇ Ἰάδι γράφειν, οὐκ οἶδ' ὅτι δόξαν, αὐτίκα μάλα ἐπὶ τῶν Thucydidi ſimilia dicere, ſi parum reveritus, ea quæ ſunt ipſius diceret quiſpiam, parva & illa, ut ipſe dixeris etiam. Non ob eam cauſam per Iovem, & parum abfuit quin illa prætermiſerim. Nam idem hic ſcriptor multa quoque armorum & tormentorum genera iiſdem nominibus quibus illa Romani vocant, perſcripſit, & foſſam, itidem ut illi, & pontem, & ſimilia dixit. Ac mihi cogita quanta hæc hiſtoriæ dignitas, & quàm Thucydidi conveniens, inter Attica vocabula, Italica ista interponi tanquam ornantia purpuram eique decora & conſonantia. Alius verò quiſpiam ipſorum nudum rerum geſtarum commentarium in ſcripta relatum: admodum pedeſtre, humique ſerpens compoſuit; perinde ac ſiquis miles, aut faber, aut caupo, qui cum exercitu circumvagaretur, ea quæ quotidie geruntur, annotaſſet. Verùm modeſtior eſt hic privatus, qui qualis ſit, ſtatim apparuit atque alteri cuipiam, qui ſit gratus, & hiſtoriam poſſit aggredi, materiam ſubminiſtravit. Hoc unum in eo reprehendere velim, quòd ita tragicè ſuos libros inſcripſit, magis quam pro ſcriptorum ipſorum fortuna, Callimorphi medici haſtatorum legionis ſextæ, hiſtoriarum Parthicarum: & ſubſcriptus erat unicuique libro numerus. Ac per Iovem, procemiûm etiam plus quam frigidum fecit, ita colligens, Medici proprium eſſe hiſtoriam conſcribere, ſiquidem Æſculapius eſt Apollinis filius, Apollo Muſarum dux, & omnis eruditionis princeps. Deinde quòd & Ionica lingua exorſus ſcribere, mox neſcio qua ſententia derepente ad communem

κοινὴν μετῆλθεν, ἰατρείλιον μὲ λέγων, καὶ πίσιλλα, καὶ ὀκόσα. καὶ νῆσοι. τὰ δ' ἄλλα, ὅσα ὁμοδίαιτα τοῖς πολλοῖς, καὶ τὰ τελεώτατα, οἷα σοφιστοῦ. εἰ δέ με δεῖ καὶ σοφοῦ ἀνδρὸς μνησθῆναι, τὸ μὲν ὄνομα, ὃν ἀφανεῖ κεῖσθαι, τῷ γνώμῳ δ' ἐρῶ. καὶ τὰ πρῶτα ἐν Κορίνθῳ συγγράμματα, πρὶν ἅπασι ἐλπίδας. ἐν ἀρχῇ μὲν γὰρ σύντομα ἐν τῇ προοιμίῳ δ' προοιμίᾳ πρέποντα, [1] συνηρώτησε τοὺς ἀναγινώσκοντας, λόγου πάνσοφον δεῖξαι ἀπόδοσιν, ὡς μήνω ἂν τῷ σοφῷ πρέπει ἰσοφάρη συγγράφειν. εἶτα μετ' μικρὸν, ἄλλῳ συλλογισμός. εἶτα, ἄλλῳ. καὶ ὅλως, ἐν ἅπαντι σχήματι σωρεύεται αὐτῷ τὸ προοίμιον τὸ ἐς κολακείας ἐς κόρον. καὶ τὰ ἐγκώμια, φορτικὰ, καὶ ἡμιδεῆ βωμολοχικά. ἔστι ἀσυλλόγιστα μύθοις, ἀλλὰ συνηρωτημένα, καὶ συνηγμένα κἀκεῖνα. καὶ μὴν κἀκεῖνο φορτικὸν ἔδοξέ μοι, καὶ ἤκιστα φιλοσόφῳ ἀνδρὶ, καὶ πώγωνι πολιᾷ, καὶ βαθείᾳ, πρέπον, τὸ ἐν τῷ προοιμίῳ εἰπεῖν, ὡς ἐξαίρετον τοῦτο ἐξῇ ὁ ἡμέτερος ἄρχων, ὑφ' ἁπάντων πράξεις καὶ φιλόσοφοι ἤδη συγγράφειν ἀξιῶσι. τὸ γὰρ τοιοῦτον, εἴπερ ἄρα, ἡμῖν ἔδοξε καταλιπεῖν λογίζεσθαι, ἢ αὐτὸν εἰπεῖν. καὶ μὴν, ὅσῃ ἐκείνῃ ὅσον [2] ἀμνημονεύσομεν, ὃς τοιάνδ' ἀρχὴν ἤρξατο. Ἔρχομαι δ' ἐπὶ τοὺς Ῥωμαίους, καὶ Πέρσας.

transiit, ἰατρείλιον dicens, & πίσιλλα, & ὀκόσα, & νῆσοι. Cætera verò cum vulgo communia, plurima etiam ceu ex trivio desumpta. Quòd si oportet me sapientis viri meminisse, nomen quidem in obscuro sit positum, sententiam autem dicam, scriptaque Corinthi nuper edita, omni spe meliora. Statim enim à principio, in prima exordii periodo, quæstionem lectoribus proponebat, sermonem omnino eruditum exhibere properans, quòd soli sapienti historiam scribere conveniret. Deinde paulò post syllogismus alius sequebatur, deinde alius. Denique in omni figura quæstionibus scatebat ipsi proœmium ad satietatem usque adulatorium. Molesta quoque valdeque scutrilia encomia, syllogistica tamen, & disputatoria, & contracta illa. Quinetiam illud perquam ineptum mihi videbatur, & viro philosopho, & barba cana, promissaque minimè dignum, quòd in proœmio diceret, Principem nostrum hoc præter cæteros eximium habiturum, quòd ejus res gestas etiam philosophi memoriæ jam prodere dignarentur. Nam istud, siquidem tale erat, nobis cogitandum potius relinqui, quàm ipsum dicere par erat. At verò neque fas est illius oblivisci, qui hoc exordio est usus. Venio dicturus de Romanis & Persis. Et

1 Συνηρώτησε τοὺς ἀναγινώσκοντας] *Dialectice cum lectoribus dissertavit.* ut eis pauca, ἀλλὰ συνηρωτημένα & συνηγμένα κἀκεῖνα, *sed dialectice interrogata collectaque etiam illa.* Marc.

2 Ἀμνημονεύσομεν] Ἀμνημονεῖν eodem sensu dixit Lærtius: quod ego ad Lærtium observavi. *Immemoria* similiter pro oblivione, usurpavit Papinianus l. 44. de acquirenda vel amittenda possessione: *peregrè profecturus, pecuniam in terra, custodiæ causâ, condiderat: cum reversus, locum thesauri immemoriâ non repeteret, an desisset pecuniam possidere.* Menagius.

1 Ὅμοιος

καὶ μικρὸν ὕστερον. ἔδει γὰρ Πέρσῃσι γίνεσθαι κακῶς. καὶ πάλιν, ὃν Ὄσροης, τὸν, οἱ Ἕλληνες Ὀξυρόην ὀνομάσαν. καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα. ὁρᾷς, ἵνα ὅμοιον ἕτερον τούτῳ, παρ' ὅσον ὁ μὲν, Θουκυδίδης, ἕτερον ἦν, Ἡρόδοτον δὲ μᾶλλον ἐώκει. ἄλλο τι καὶ λίμνον ἐπὶ λόγων δυνάμει, Θουκυδίδῃ καὶ αὐτὸς ὅμοιον, ἢ ὀλίγῳ ἀμείνονι αὐτοῦ, πάσας πόλεις, καὶ πάντα ὄρη, καὶ πεδία, καὶ ποταμοὺς ἑρμηνεύσας πρὸς τὸ σαφέστερον, καὶ ἐγγυτέρω, ὡς ἔφατο. τὸ γὰρ, ἐς ἐχθρῶν κεφαλὰς ὁ ἀλεξίκακος τρέψειε. πανταχοῦ ψυχρότης ἐοικὸς ἐστὶ τῷ καρτερικῷ χάσκει, καὶ τὸ κρύσταλλον τὸ κελαινόν. ἡ γὰρ ἄρκτος ἡ δὲ αὖ πρόσω, ὅλως βιβλίῳ μόνῃ ἐξηρμοσμένη αὐτῷ. καὶ Γοργὼν ἐπὶ δὲ ὁμφαλῷ, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῆς ἐκ κυανοῦ, καὶ λευκοῦ, καὶ μέλανος. καὶ ζώνη [2] ἰρισσοειδὴς, καὶ δράκοντες ἑλικηδὸν, καὶ βοστρυχηδόν. ἡ μὲν γὰρ Οὐολογέσου ἀναξυρὶς, ἢ ὁ χαλινὸς δ' ἵππου, Ἡράκλεες ὅσα μυελάδες ἐπῶν ἔκασεν τέκτων, καὶ οἷα ὦ ἡ Ὄσροου κόμη, Διγενὲς Τίγρητα. ἐς οἷον ἄνδρα κατέφυγε κιττὸς, ἐ μυρρίνης, καὶ δάφνης, ἐς τὸν τὸ συμπεφυκότων, καὶ σύσκιον ἀκριβῶς ποιόντων αὐτό. σκοπεῖ ὡς ἀναγκαῖα τῇ ἱστορίᾳ ταῦτα, καὶ ὡς σὺν ἄνδρὶ αὐτῶν, ἡδυμελῆ τὰ τῶν ἐκεῖ πραχθέντων. ὧν γὰρ ἀσθενείας τὸ εὖ τοῖς χρησίμοις, ἢ ἀγνοίας τὸ λεκτέων, ἐπὶ τὰς τοιαύτας τὸ χωρεῖν καὶ ἄντρων ἐκφράσεις τρέπον[1]. καὶ ὁπόταν ἐς πολλὰ καὶ μεγάλα πράγματα ἐμπίπτωσιν, ἰσ-

Et paulò post. Necesse enim erat Persis malè evenire. Et rursum fuit Osroës, quem Græci Oxyroën nominant: aliaque id genus multa. Similis hic illi, nisi quòd ille quidem Thucydidem, hic verò Herodotum bene admodum referebat. Alius quispiam dicendi facultate celebris, ipse etiam Thucydidi similis, vel paulò melior ipso, omnes civitates, omnes montes, & campos, & fluvios, quàm planissimè & validissimè, ut sibi videbatur, est interpretatus. Sed quod in hostium capita vertat malorum averruncator Hercules: tanta frigiditas inerat, ut Caspias nives, & glaciem Gallicam superaret. Clypeus quidem Imperatoris vix toto libro illi descriptus est, & Gorgon in umbone, ejusque oculi ex nigro, albo, & cæruleo compositi: & iridi similis balteus, orbique & cæsariei in modum implicati dracones. Nam Vologesi bracca, aut frænum equi, ô Hercules, quot millia versuum unumquodque horum continebat! Et qualis erat Osroæ coma, per Tigrim natantis: & in quale antrum effugit, tectum hedera, myrto, lauroque, quæ eodem loco creverant, illudque accuratè umbrosum fecerant. Considera igitur quam hæc ad historiam sint necessaria, & quam non absque his, ea quæ illic gesta sunt scire poteramus. Nam præ imbecillitate cognitionis utilium, & præ ignorantia dicendorum, ad hujusmodi locorum & antrorum descriptiones divertuntur. Ac quoties in multa præclarè gesta inciderint, similes sunt famulo

1 Ὅμοιον] Ante hanc dictionem est ἐχ in Angl. Cod. mendosè. *Bened.*

2 Ἰρισσοειδὴς] Angl. ἰριοειδὴς. Idem.

κρεῖν οἰκίτῃ νεοπλούτῳ, ἅρπ ἔ δεσπότου κληρονομήσαντι. ὃς ἔπ τῷ ἐσθῆτα οἵαν χρὴ ἐμβαλέσθαι, ἔτε δειπνῆσαι καλῶς νόμῳ. ἀλλ' ἐμπηδήσας πολλάκις, ὀρνίθων, καὶ συείων, καὶ λαγῶν ἐσκευασμένων, παρεμπίπλα[1] ἔντερα τινός, ἢ πεφύκει, ἐς ἂν ἀμφράγῃ ἐδίων. ἔτ' ἂν, ὃν ἔφην, ὃν ἐσθίοντα, καὶ τραῦμα συνέρραψε πάνυ ἀπίθανα, ἐ δυνάτους ἀλλοκότους, ὡς εἰς δάκτυλον ἔ ποδὸς τὸ μέγα τρωθείς τις, αὐτίκα ἐπλάσθησε. καὶ ὡς ἐμβοήσαντ' μόνον Περίσκε ἔ ἐρατηγέ, ἐπῶ ἐ ὀκτὼ ἔ πολεμίων ἀπέθανον. ἔπ ἔ, καὶ τὸ τῶ ἔ νεκρῶν ἀριθμόν, τοῦτο μέ, καὶ ἐδὲ τὸ μεγαλομερὲς τὸ παῖς ἔ ἀρχόντων ἐπιστολαῖς ἐψεύσθη. ἐπὶ γὰ Εὐρώπῃ, ἔ μὲν πολεμίων ἀπέθανεν μυριάδας, ἑπτῶ, καὶ τεσάκοντα, καὶ ἓξ ἐδὲ χιλιάσι. Ῥωμαίων ἔ, μόνους δύο, καὶ τραυματίας χιλίους[2] εἰπεῖν. τοῦτο οὖν οἶδα εἴ τις ἂν διφθερῶν, ἀνάσχοιτο. καὶ μὴν κἀκεῖνα λεκτέον, ὑμικρὸν ὄν. ἦσαν γὰ ἔ ἡμιδὴ Ἀττικῆς εἶναι, καὶ ἀπεκεκλήθεσθαι τὸ φωνὴν ἐς τὸ ἀκριβέστερον, ἠξίωσεν ἅπαν ἐ τὸ ὀνόματα ποιῆσαι ἔ Ῥωμαίων, ἐ μεταγράψαι ἐς τὸ ἑλληνικόν, ὡς Κρόνον μὲ, Σατουρῖνον λέγειν. Φρόντιν δὲ, ἔ Φρόντωνα. Τιτάνιον ἔ, ἔ Τιτιανὸν, καὶ τἄλλα πολλῆ γελοιότερα. ἔπ ἀ αὐτὸς ἅπαν, ἐδὲ ἔ Σεβήρειανὸν πλόκαμος ἔχειν, ὡς οἱ μὲ ἄλλοι πάντες ἐξηπάτων[3], αἰόλμοι ξίφει πεθνάναι αὐτόν. ἀπέθανεν ἔ ἀπῆ, σπάνιον

lo recens ditato ex domini hæreditate, qui non novit quo pacto sit induenda vestis, neque ut ex lege cœnandum est: sed in mensam sæpe irruens, quanvis appositæ sint gallinaceæ, suillæ, leporinæ carnes: pulmento aliquo sic impletur, ut inter edendum disrumpatur. Hic igitur quem antè dixi, descripsit vulnera planè incredibilia, & atrocia mortis genera, veluti, ut quidam in majore pedis digito vulneratus, illicò decessit, & ut inclamante solùm exercitus duce Prisco, septem & octo hostes occiderunt. Præterea & in occisorum numero, etiam contra quàm in Imperatorum epistolis scriptum continetur, hoc mentitus est. Nam circa Europum hostium septuaginta millia cum ducentis triginta sex cecidisse dicit. Romanorum verò duos tantum, novemque fuisse vulneratos: quæ haud scio an sanæ mentis quisquam ferre queat. Quinetiam illud, non exiguum quidem, est dicendum. Nam præ nimio studio Atticæ elegantiæ, utque quàm accuratissimè voces puras redderet, voluit eodem pacto, & Romanorum nomina efferre, & in Græca transcribere: veluti Cronon: Saturninum dicere, Phrontin autem, Frontonem, Titanium, Titianum, & id genus alia multò magis ridicula. Hic ipse præterea de Severini morte scripsit: quòd cæteri quidem omnes decepti sunt, qui putarunt ipsum gladio interfectum esse, cùm tamen

1 Ἐντὸ ἔ ὀπτὸ] Angl. ἔπτοσ. Bourd.
2 Ἐννέα] Angl. οσ. Idem.
3 Τινὲς] Flor. ἀπό. Idem.
4 Κρόνον] Angl. Κρόνιον. Idem

λοιμῷδες. τοῦτον γὰρ αὐτὸν ἀλυπότατον δόξαι τὸ ἰναεῖον, οὐκ οἶδ' ὡς, ὅτι τὸ μὲν πάθος ἐκεῖνο πᾶσι, πρὸ ὀλίγου ἡμερῶν ἐγένετο. λιμὸν τοίνυν, καὶ ἐπ' αὐτῷ ἀφορμῶσιν οἱ πολλοί, ὀκτὼ εἰ μὴ τοῦθ' ὑπολάβοι τις, ὡς Ὀσροηνὸς εἰσηκε πρεσβύτην ἐς ἂν Σεβηριανὸς λιμῷ διέλη. καὶ ἀφαιροῦσι οὐκ ἐπήγαγε ἀφ' ἑαυτοῦ ἐκεῖνος. τὰς δὲ, καὶ ποιητικοῖς ὀνόμασιν ὧ καλὲ Φίλων οὐ ἰαμβεῖα χρεμπίους, πᾶν ἂν τις εἴη, τὰς λίγγιδας, ἰλίλιξε μὲ ἡ μηχανὴ, τὸ πῖλος ἢ πισὸν, μεγάλως ἐδύπησε; καὶ πάλιν οὐ ἰαμβεῖα μέρη ἢ καλῆς ἰαμβείας, ἔδοσε μὲ δὴ, ὅπω τοῖς ὄπλοις περιεσμηρωχεῖτο, καὶ ὀπλοβοῶ ἰώ, καὶ κτυπῶ ἄπαντα σκεῦη. καὶ ὁ στρατηγὸς ἐμερμήνιζεν, ᾧ πρόπω μέλλοιεν περισμήχειν τοῖς τὸ πῖλος. εἶτα μεταξὺ ὕπνος αὐτὴν ὀνόμαζε, καὶ δημοτικὰ, καὶ πλωχικὰ πολλὰ παρεισέδυσε, τὰ, ἐπίστειλεν ὁ στρατοπεδάρχης τῷ κυρίῳ, καὶ οἱ στρατιῶται ἠρώτων τὰ ἐγχειρίζοντα. καὶ ἤδη λειμμῆρες περὶ αὐτοὺς ἐγίγνοντο. καὶ τὰ τοιαῦτα. ὥστε τὸ πρᾶγμα ἔοικὸς εἶναι τραγῳδῷ, τῷ ὑπερῳ μὲ πόδα, ἐπ' ἰμβάτου ὑψηλοῦ ἐμβεβηκότι, ἑτέρῳ δὲ, σανδάλιον ὑποδεδεμένῳ, καὶ μὲν καὶ ἄλλως ἴδιός ἀν, τὰ μὲν πρόοιμια, λαμπρὰ, καὶ τραχηλὸ κὲ ἐς ὑπερβολὴν μακρὸ συγγράφοιτο, ὡς ἐλπίσειε θαυμασὸν ἅλικα τὰ μετὰ ταῦτα πάντως ἀκούσαι. τὸ σῶμα δὲ αὐτὸ, τὸ ἰσορίας μικρὸν ἢ

tamen inedia perierit. Hæc enim mors omnium minimè molesta ipsi visa est, cum ignorit trium fuisse dierum, opinor, totum id malum: multos verò ad diem usque septimum inediam perferre. Nisi fiquis hoc putet Oiroën astantem expectasse, dum Severianus fame esset enectus: & ob hoc eum per septem dies in aciem non eduxisse. Porrò eos qui & poëticis vocabulis, optime Philo, in historia utuntur, quonam loco ponamus? eos qui dicunt, ἰλίλιξε, STRIDOREM DEDIT machinæ, & murus cadens, vehementer ἐδύπησε, FRAGOREM DEDIT. Et in altera parte præclaræ hujus historiæ. [1] Edessa igitur ita περισμηρωχᾶτο CIRCVMSTREPEBAT armis, & ὄπλοβοῶ & κτυπῶ SONVS, ac STREPITVS erant illa omnia. Et Imperator ἐμερμήνιζε ANIMO VERSABAT, quo pacto potissimum muros invaderet. Deinde inter hæc tam vilia nomina, plebeia, & inopia multa infarta erant, veluti ἐπίστειλεν ὁ στρατοπεδάρχης τῷ κυρίῳ SCRIPSIT CASTRORVM PRAEFECTVS DOMINO. Item οἱ στρατιῶται ἠρώτων τὰ ἐγχειρίζοντα. MILITES EMEBANT NECESSARIA. Item ἤδη λειμμῆρες περὶ αὐτοὺς ἐγίγνοντο IAM LOTI AD IPSOS VENERVNT: & similia. Quare mihi res hæc videtur esse similis tragœdo, qui altero pede, in alto cothurno incedat, altero subligatum sandalium ferat. At verò alios etiam reperias, qui procœmia splendida, tragica, & summopere prolixa componant, quo speres te, quæ sequuntur omnino miranda, esse auditurum. At corpus ipsum historiæ parvum & ingenerosum

1 *Edessa*] Edessa Arabiæ civitas antea Antiochia dicta ut scribit Plin. lib. 5. c. 24. *Cogn.*

καὶ ἀηδονὶς ἐπᾴδουσα, ὡς καὶ τοῦτο ἐοικέναι παιδίῳ, εἴ ποτε ἴδοις παίζοντα, Θεσσαλῶν Ἡρακλέους πάμμεγα, ἢ Τιτᾶνος ὡραϊσμένον. οὕτω γὰρ οἱ ἀκροαταὶ, ἐπιφθέγγονται αὐτοῖς, τὸ, [1] ὄρος ἔτεκε. χρὴ δὲ μὴ ὅπως, ἀλλ' ὅμοια τὰ παίζειν, καὶ ὁμόχροα εἶναι, καὶ σωμάδιον τῇ κεφαλῇ τὸ ἄλλο σῶμα, ὡς μὴ χρυσῆν μὲν τὸ κράνος εἴη, θώραξ δὲ πάνυ γελοῖος ἐκ ῥακῶν ποθὲν, ἢ ἐκ δερμάτων σαπρῶν συγκεκομπλιμμένος. καὶ ἡ ἀσπὶς οἰσυίνη, καὶ χοιρείνη ἴσως αἱ τοῦ κνήμιδες. ἴδοις γὰρ ἂν ἀφθόνους τοιούτους συγγραφέας, τὴν Ῥοδίων Κολοσσὸν τῷ κεφαλὴν καταθέντας σώματι ἐπιδεεστέρῳ. ἄλλους αὖ πάλιν ἀκέφαλα τὰ σώματα εἰσάγοντας, ἀσθενοῖμι ἄν, καὶ οὐδὲν ἐπὶ τοῖς πραγμάτων, οἱ καὶ προεπαιρίζοντες τῷ Ξενοφῶντι ὅτως ἐρῶ. ἄμουσον, Δαρείου, καὶ Παρυσάτιδος παῖδες γίγνονται δύο. καὶ ἄλλους δὲ παλαιοὺς, ὧν εἰδέναι ὡς δυνάμεθά τινα προοίμια ἐπιλελήσονται τοῖς πολλοῖς, ὡς σὺ ἄλλοις δείξομεν. καίτοι τοῦτο πάντα φορητά ἐστιν, ὅσα ἡ ἐρμηνείας, ἢ τῆς ἄλλης διατάξεως ἁμαρτήματά ἐστι. τὸ δὲ καὶ τοὺς τόπους αὐτοὺς ψεύδεσθαι, οὐ διδασκάλους μόνον, ἀλλὰ καὶ σωφρονοῦντας ἅπαντας, τίνι τῶν καλῶν ἐοικεν; εἰς γὰρ ὕστερον ῥᾳδίως σωιήσαγε τὰ πράγματα, ὅτε σύρων ἔνι ὁπωσοῦν, ὅτι τὸ λεγόμενον δὴ τοῦτο, τῷ ἐπὶ κυρείαν τὰ τοιαῦτα μυθολογοῦντας ἀκούσας. ὥσπερ οὖν Εὐρώπην λέγων, ὅτως ἔφη. Ἡ δὲ Εὐρώπη, κεῖται μὲν ἐν τῇ Μεσοπο-

sum subtexunt. Ita ut hoc simile sit puero, sicubi Cupidinem vidisti ludentem, personam Herculis permagnam, vel Titanis induentem. Statim igitur auditores inclamant ipsis illud, PARTVRIVIT MONS. Decet autem non ita, sed similia, ejusdemque coloris omnia esse, & capiti reliquum corpus respondere, ut non aurea sit galea, thorax, planè ridiculus, ex pannis alicunde vetustis, aut putridis pellibus consutus. Item vimineus clypeus, & tibialia ex corio porcino facta. Videas enim perquam multos hujusmodi historiarum scriptores, qui [2] Rhodii Colossi caput, pumilionis corpori imponant. Vt rursum alios qui corpora sine capite inducant, absque procœmiis, & statim à rebus ipsis incipientes: qui etiam in societatem asciscunt Xenophontem, qui sic orsus est. Darii & Paryſatidis duo filii nascuntur: atque veteres alios: cùm nesciant, protestate quædam esse procœmia, quæ multos latent: ut in aliis ostendemus. Quanquam hæc omnia tolerabilia sunt, quæcunque elocutionis, aliusve dispositionis sunt vitia. Atverò in locorum descriptione mentiri, non parasangas modò, sed totas etiam mansiones, cuinam honesto comparabimus? Vnus igitur tam ignaviter res ipsas collegit, quàm qui neque in Syrum incidit, neque quod dici solet, eos audivit qui talia in tonstrinis fabulantur. Quare sic de Europo loquutus est. Europus sita est in Mesopotamia, dua-

1 Ὄρος ἔτεκε] Paræmiog. *Bourd.*

2 *Rhodii*] Inter Colossos & statuas ingentes in primis celebratur Colossus Rhodius pedibus centum & quinque altus. *Cogn.*

ποταμίᾳ, σταθμὰς δύο ἀπὸ Εὐφράτου ἀπέχουσα. ἀπῴκισαν δ' αὐτὴν Ἐδεσσαῖοι. καὶ οὐδὲ τοῦτο ἀπέχρησεν αὐτῷ, ἀλλὰ καὶ τὴν ἰδίαν πατρίδα τὴν Σαμοσάτων, αὐτὸς ἐν τῷ αὐτῷ βιβλίῳ διήρθρωσεν ὁ γραφεύς, αὐτῇ ἀκροπόλει, καὶ τείχεσι μετενεγκεῖν εἰς τὴν Μεσοποταμίαν, ὡς ἂν ἑκατέρου αὐτὴν ὑπὸ ἀμφοτέρων τῶν ποταμῶν, ἐκατέρωθεν ἐν μέσῳ περιβαλλομένων, καὶ μικρὸν ἔμπροσθεν τείχους ψαυόντων. τὸ δ', καὶ γελοῖον, εἰ σοὶ νῦν ὦ Φίλων ἀπολογίαν ἂν, ὡς ἐκ Παρθυαίων, οὐδὲ Μεσοποταμίτης εἰμὶ ἐγὼ, οἷς με φήσων ὁ γοητικὸς συγγραφεὺς, ἀπῴκισε. νὴ Δία κἀκεῖνο κομιδῇ πιθανὸν ἂν εἶναι Σεβηριανῷ ὁ αὐτὸς οὗτος εἰπεῖν ἐπομωσάμενον, ἢ μὴν ἀκοῦσαί τινων τῶν ἐξ αὐτοῦ ἔργον ἀφυγόντων, ὅτι γὰρ ξίφει ἐπλήγη αὐτὸν ἀποθανεῖν, ὅτι φαρμάκου πιεῖν, ὅτι βρόχον ἄψασθαι, ἀλλά τινα θάνατον ἐπινοῆσαι τραγικὸν, καὶ τῇ πάλαι ξενίζοντα. τοιγὰρ μὴν ὁ αὐτὸν ἔχοντα παμμεγέθη σκαπάνην ὑαλᾶν, ἢ παιδίου ὑάλου. ἐπεὶ δ' πάντως ἀποθανεῖν ἔγνωσται, καταξάντα τὸ μέσον. τὸ σκύφον, εἰς ἓν θραυσμάτων χρήσασθαι εἰς σφαγὴν, ὑπομῦσαι τῇ ὑάλῳ τὸ λαιμὸν, ὅπως ὁ ξιφίδιον, ἢ λογχάριον ᾖρεν, ὡς ἀνδρείᾳ γε αὐτῷ, καὶ γενναίῳ ὁ θάνατος. εἶπε δ' ποτὲ Θουκυδίδης ἐπιτάφιόν τινα εἰπεῖν τοῖς πρώτοις [1] τῷ πολέμου ἀποθανοῦσι νεκροῖς, καὶ αὐτὸς ἠξίωσε χρῆναι ἐπαινεῖν τὸν Σεβηριανόν. ἅπασι γὰρ αὐτοῖς, ὡς τὰ δόξαν αὖθις ἐν Ἀρμενίᾳ κακῶν, τὸν Θουκυδίδην, ἢ ἁμάρτοι. ἀλλ' ἐν τοῖς

duabus manſionibus ab Euphrate diſtans: eam autem coloniam deduxerunt Edeſſæi. Neque hoc ſatis illi fuit: ſed & patriam meam Samoſata, generoſius ille, in eodem libro iubſtam unà cum ipſa arce, & muris in Meſopotamiam tranſtulit, ita ut terminaretur utroque flumine, quæ utrinque proximè prætervehuntur, & muros propemodum alluunt. Hoc etiam ridiculum eſſet, Philo, ſi nunc apologiam tibi contexerem, quòd neque Parthus, neque Meſopotamita ſim, inter quos relatum me, egregius iſte ſcriptor collocavit. Quin & illud per Iovem admodum credibile idem dixit de Severiano, appoſito etiam juramento, quòd audiviſſet ex aliquo eorum, qui ex eo ipſo opere aufugerunt: neque gladio illum mori voluiſſe, neque venenum bibere, neque laqueo collum innectere, ſed mortem quandam tragicam, & audacia mirandam excogitaſſe. Etenim cùm haberet ingentia vitrea, pulcherrimo ex vitro pocula: & mori decreviſſet, maximum omnium fregiſſe, unoque ejus fragmento ad ſui cædem uſum eſſe, quo guttur incidit. Ita neque gladiolum, neque lanceam nactus eſt, quò virilem & heroicam mortem ſibi interret. Poſtea autem quoniam Thucydides funebrem orationem habuit pro iis qui primi eo in bello occubuerunt, ipſe quoque talem pro Severiano habendam eſſe cenſuit. Omnibus enim ipſis cum Thucydide, qui nequaquam in culpa fuit eorum malorum quæ in Armenia acciderunt, eſt contentio. Severiano

[1] Τῷ πολέμῳ ἐκείνοις νεκροῖς] Ἐκείνοις v. Marc.

1 Le-

Σεβηριανὸν μεγαλοπρεπῶς, ἀναβιβάζεται ἐπὶ τὸ τάφον Ἀφρανίου τινὰ Σίλωνα ἑκατόνταρχον, ἀντεγωνιστὴν Περικλέους, ὃς τοιαῦτα καὶ τοσαῦτα ἐπερρήτορεύσεν αὐτῷ, ὥστέ με καὶ τὰς χαρίτας πολλὰ πάνυ δακρύσαι ὑπὸ τῷ γέλωτι. καὶ μάλιστα ὁπότε ὁ ῥήτωρ ὁ Ἀφράνιος, ἐπὶ τέλει τοῦ λόγου δακρύων ἅμα σὺν οἰμωγῇ ἐξεπαιδεύετο, ἐμέμνητο τῶν πολυτελῶν ἐκείνων δείπνων, καὶ ἐξεπόστων. εἶτα ἐπέθηκεν Αἰάντειόν τινα τῷ κορωνίδι. ἀπασάμενος γὰρ τὸ ξίφος διὰ μέσης πάνυ, καὶ ὡς Ἀφράνιον εἰκὸς ἦν, πάντων ὁρώντων, ἀπέσφαξεν ἑαυτὸν ἐπὶ τῷ τάφῳ, οὐκ ἀναξίως ὢν μὲν τοῦ εὐδαίμονος ἐκείνου πολλῷ λοιδορεῖν, οὐ τοιαῦτα ἐῤῥητόρευε. καὶ τοῦτο ἔφη ἐδόκουν τοὺς παρόντας ἅπαντας, θαυμάσαι, καὶ ὑπερεπαινέσαι τὸν Ἀφράνιον. ἐγὼ δὲ καὶ τἆλλα μὲν αὐτῷ κατεγίγνωσκον, μάλιστα δὲ ζωμῶν, καὶ [1] λοπάδων ἐμεμνήμην, καὶ ἐπιδακρύων τῇ τῶν πλακούντων μνήμῃ; τοῦτο δὲ μάλιστα ἠπαπεμίμουν, ὅτι μὴ τὸν συγγραφέα, καὶ διδάσκαλον δὲ δάκρυσι σοφοσοφάζας, ἀπῄδουν. πολλοὺς δὲ καὶ ἄλλους ὁμοίους τούτοις ἔχων σοι ἃ ἐτάφρε καταριθμήσασθαι, ὀλίγων ὄντων ἐπιμνησθείς, ἐπὶ τὸν ἐπίλοιπον ὑπόκεινται ἤδη μετελθόντα, τὸν συμβολὰν, ὅπως ἂν ἄμεινον συγχάφοι ὑμῖν. εἰσὶ γάρ τινες, οἳ τὰ μεγάλα μὲν τῶν πεπραγμένων, καὶ ἀξιομνημόνευτα διηγήσασθαι, ἢ διαλέγεσθαι. ὑπὸ δὲ ἰδιωτείας, καὶ ἀπειροκαλίας, καὶ ἀγροικίας τῶν λεκτέων, ἢ σιωπητέων, τὰ μικρότατα πάνυ λιπαρῶς, καὶ φιλοπόνως ἐρ-

riano igitur magnificè ſepulto, ad tumulum adducit Afranium quendam Silonem Centurionem, æmulum Periclis, qui talia ac tanta pro ipſo peroravit, ut per Gratias, præ effuſo riſu abundè lachrymarer, in primis quum rhetor iſte Afranius, ſub peroratione cum miſerabili affectu lachrymans, ſumptuoſarum cœnarum, & propinationum illarum mentionem faciebat. Deinde Ajacis coronidem impoſuit. Nam gladio admodum generoſè è vagina educto, idque ut Afranium decebat, omnium in conſpectu, ſuper tumulo ſe ipſum jugulavit, non indignus per Martem qui multò ante mortuus fuiſſet, ſi talia declamaſſet. Atque hoc dixit, præſentes omnes qui id viderunt, miratos eſſe, ſummiſque laudibus Afranium extuliſſe. Ego verò etiam cætera damnabam, ut qui tantùm non offarum, & ollarum meminiſſet, & memoriæ placentarum illachrymaretur. Hoc verò maximè reprehendi, quòd non ſcriptore ipſo, & actore fabulæ hujus ante ſe jugulato, mortuus ſit. Multos autem etiam alios his ſimiles, amice, enumerare poſſem tibi, cùm tamen paucos commemoraverim. Verùm ad alteram promiſſionis partem jam tranſibo, puta ad conſilium, quo pacto quis hiſtoriam meliùs conſcribat. Sunt enim quidam, qui rerum geſtarum maximas, & memoria digniſſimas, prætermittunt, aut percurrunt. Præ imperitia autem, & ineptia, & ignorantia cùm eorum quæ dicenda, tum quæ tacenda ſunt, res minimas admodum prolixè & la-

1 Λοπάδων] Flor. λοπαδίων. Bourd.

2 Ἀπ-

μηδένσιν ἐμβραδύνοντες. ὅπερ ἂν εἴ τις Ζ Διος, Ζ τὸ Ὀλυμπίᾳ τὸ μὲν ὅλον κάλλος τοσοῦτον καὶ τοιοῦτον ὄν, μὴ βλέποι, μηδ' ἐπαινοῖ, μηδὲ ῥᾳδίως ἐξηγεῖτο. Ζ ὑποποδίᾳ ζ, τό, π διάνυσις, καὶ τὸ δίζησον ῥωμαίζοι, καὶ τὸ κρηπίδος τὸ σύμμετρον. καὶ πῶς πάνυ μικρὰ πολλῆς φροντίδος διήκειν. ἔγωγ' ἂν ἥκιστά τισ, τῶν μὲν ἐπ' Εὐρώπῃ μάχῃσι τὸ ἀδ' ὅλοις ἑπτὰ ἔπεσι διαδραμεῖν. ἥκιστ ζ μέτρα. ἢ ἔτι πλέω ὕδατος [1] ἀπολακήσ ἐς ψυχρὰν, καὶ ἀδὲν ἡμῖν προσήκουσα διήγησιν, ὡς μιᾶς ἵππου Μαυσάκας τὄνομα. ὑπὸ δίψους πλανώμενος ἀνὰ τὰ ὄρη, καταλάβοι Σύρος τινὰς τῶν ἀγελαίων, ἄριστον διατιθεμένους. καὶ ὅτι τὰ μὲν πρῶτα, ἐκεῖνοι φοβηθέντες αὐτὸν. εἶτα μέντοι μεθύοντες ὡς τῷ φίλων ὄντι, καταδέξασθαι, καὶ ἐπιάσασθαι. καὶ χάρ τινα τυχὸν αὐτῶν ὑποδιδημηκότα καὶ αὐτὸν [2] ἐς τὴν Μαύρων. ἀδελφὸν αὐτοῦ, ὃν τῇ γῇ στρατευομένου, μῦθοι τὸ μὴ τοῦτο μακρηγορεῖν, καὶ διηγήσεις, ὡς θηρεύσειεν αὐτὸς ἐν τῇ Μαυρουσίᾳ, καὶ ὡς ἴδοι τοὺς ἐλέφαντας πολλοὺς ἐν τῷ αὐτῷ σπουδομένους, καὶ ὡς ὑπὸ λέοντος ὀλίγου δεῖν κατεδρωθείη, καὶ ἠλίκους ἰχθῦς ἁλοίη ἐν Καισαρείᾳ. καὶ ὁ ῥωμαῖος συγγραφεὺς, ἀφεὶς τὰς ἐν Εὐρώπῃ γιγνομένας σφαγὰς τοσαύτας, καὶ ἐπιπλοκὰς, καὶ ἀποδιδὰς ἀπαγχόλιας, καὶ φύλακας, καὶ ἀντιφύλακας, ἄχρι βαθείας ἑσπέρας ἀφειμένῃ ὁρᾶν Μαλχίωνα τὸν Σύρον ἐν Καισαρείᾳ,

laborioſe immorando perſequuntur. Non aliter ac ſiquis Iovis Olympici pulchritudinem univerſam, quæ tanta eſt ac talis, nec videat, nec laudet, neque etiam iis, qui de ea neſciunt, quicquam narret: ſed ſubtilis rectitudinem, & expolitionem, & crepidæ concinnitatem admiretur, & hæc planè magno ſtudio exponat. equidem audivi quendam, qui pugnam eam quæ ad Europum commiſſa fuit, ne totis quidem ſeptem verbis percurrit: viginti autem menſuras aut etiam amplius, aquæ conſumpſit in frigidam, & nihil ad nos pertinentem narrationem: ut Maurus quidem eques nomine Mauſacas præ ſiti per montes errans, Syros quoſdam agreſtes prandium apponentes deprehenderit, utque primùm illi formidarint ipſum: deinde hominem, ubi ex amicis eſſe intellexiſſent, receperint, & cibum præbuerint. Nam illorum fortè quidam in Mauritaniam aliquando profectus fuerat, cùm frater ipſius ea in terra militaret, & narrationes, ut ipſe in Mauruſia venatus ſit, utque multos elephantos eodem in loco ſimul paſcentes viderit, utque propemodum à leone devoratus fuerit, & Cæſareæ magnos piſces emerit. Et egregius hic hiſtoricus, omiſſis tot cædibus circa Europum factis, tot hoſtium impetibus, & fœderibus neceſſariis, & cuſtodibus inter ſe oppoſitis, uſque in profundam veſperam ſubſtitit aſpiciens Malchionem Syrum Cæſariæ ſcaros

1 Α'πολακήτ@] Flor. Α'γαλακήτα. Bourd.
2 Ε'ς τὴν Μαύρων] Angl. ἐς τ' Μαῦρον. Idem.

[1] σκάρος παμμεγέθεις ἀξίνης ὠνύμενον. εἰ δὲ μὴ νὺξ κατέλαβε, πάνυ καὶ σπουδαίνῳ μετ' αὐτοῦ, ἤδη τὸ σκάρον ἐσκευασμένον. ἅπερ εἰ μὴ ἐνεμέλησε τῷ ἱστορίᾳ, μεγάλα ἂν ἡμᾶς ἠγνοηκότας ἦμεν, καὶ ἡ ζημία Ῥωμαίοις ἀφορητος, εἰ Μαυσάκης ὁ Μαύρος διέφθειρε, μὴ δοὺς πίνειν, ἀλλ' ἀσκίπωνα ἐπανῆλθεν ἐπὶ τὸ στρατόπεδον. καίτοι πόσα ἄλλα μακρῷ ἀναγκαιότερα ἐκὼν ἐγὼ νῦν παρέημι. ὡς καὶ αὐλητρίς ἦκεν ἐκ τοῦ πλησίον κώμης αὐτοῖς, καὶ ὡς δῶρα ἀλλήλοις ἀντέδοσαν, ὁ Μαῦρος μὲν, τῷ Μαλχίωνι λόγχην, ὁ δὲ, τῷ Μαυσάκα πόρπην. καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα ἃ ἐπ' Εὐρώπῃ μάχης, αὐτὰ δὴ τὰ κεφάλαια. τοιαῦτοι εἰκότως ἂν τις εἴποι τοὺς τοιούτους, τὸ μὲ ῥᾴδιον αὐτὸ μὴ βλέπειν, τοὺς ἀκριβεῖς δὲ αὐτῶν τοὺς παρὰ τὴν ῥίζαν ἀκριβῶς ἐπισκοπεῖν. ἀλλ' ὦ Φίλων, μάλα καὶ οὗτος γελοῖος, ὃς τὸν ἕτερον πόδα οὐ Κορίνθου πώποτε ἀπεβεβήκως, ὅσ' ἄχρι [2] κεγχρεῶν ἐπιδημήσας, εἶπε γε Συρίαν, ἢ Ἀρμενίαν ἰδών, ὧδε ἤρξατο. μέμνημαι γάρ. [3] ὦτα ὀφθαλμῶν ἀπιστότερα. γράφω τοίνυν ἃ εἶδεν, οὐχ ἃ ἤκουσε. καὶ ἅπως ἀκριβῶς ἅπαντα ἐωράκει, ὥστε τὸν δράκοντα ἴφη τοῦ Παρθυαίου, σημεῖον δὲ πλήθους τοῦτο αὐτοῖς, χιλίους γὰρ οἴεσθαι ὁ δράκων ἄγειν ζῶντας δράκοντας, παμμεγέθεις εἶναι χιονωμένους ὑπὸ τῆς Περσίδος

ros ingentes ementem. Et nisi nox ipsum occupasset, fortè etiam scaris jam apparatis cum ipso cœnasset. Quæ nisi ille tam diligenter historiæ tradidisset, res magnas ignoraturi eramus: & damnum hoc Romanis intolerabile fuisset, si Mausacas iste fitiens, porum non invenisset, sed incœnatus ad castra rediisset. Atqui quàm multa alia longè magis necessaria, volens ego nunc prætereo? ut & tibicina quædam ex propinquo vico ad eos venit, utque alter alteri dona dederunt, nempe Maurus hic Malchioni lanceam, ille Mausacæ fibulam: atque alia id genus multa, ipsa certè præcipua capita pugnæ in Europo commissæ. Proinde meritò dixerit quispiam, tales scriptores, rosam quidem ipsam non videre, spinas autem quæ juxta radicem enascuntur accuratè contemplari. Alius, ὁ Philo, hic etiam admodum ridiculus, qui ne alterum quidem pedem extra Corinthum extulerat unquam, neque ad Cenchreas usque profectus fuerat, nedum Syriam, Armeniamve viderat, in hunc modum exorsus est. Memini enim. Aures quàm oculi minùs fide dignæ sunt. Quare scribo quæ vidi, non quæ audivi. Atque ita diligenter omnia viderat, ut diceret Parthorum dracones (signum autem hoc multitudinis est ipsis, mille enim dracones vivos draco producit) ingentes esse, & in Persíde

1 Σκάρος παμμεγέθεις ἀξίνης ὠνύμενον] Σκάρος παμμεγέθεις ἐς πολλοῦ ἀξίνης ὠ. Marc.

2 Κεγχρεῶν] Angl. Κεγχρίων. Bourd.

3 Ὦτα ὀφθαλμῶν] Idem de domo & de saltatione, & sæpius alibi, habet à Thurio oratore. Iulia. Imperat. Epist. ὁ Θούριος ὦτα εἶπεν ἀνθρώπους ὀφθαλμῶν ἀπιστότερα. Idem.

1 Περι-

δὲ, μικρὸν ὑπὲρ τὴν Γ' ὀνείαν. τούτους δ', πῶς μὲ ἐπὶ κοντῶν μεγάλων σκοδεμένους, ὑψηλὰς αἰωρεῖας. καὶ προῤῥώγει, ἐπελαυνόντων, δὲ ἐμποιεῖν. ὁ αὐτῷ δὲ τῷ ἔργῳ, ἐπιόσαν ὁμαδίωσι, λύσαντες αὐτοὺς, ἐπαφιᾶσι τοῖς πολεμίοις. ἀμείλῳ πολλοὺς τῶν ἡμετέρων ὕτω καταποθῆναι. καὶ ἄλλους, [1] περιπειραθέντων αὐτοῖς, ἀποπνιγῆναι, καὶ συγκλασθῆναι, ταῦτα δ' ἴφεσις ὁρᾶν αὐτὸς, ὁ ἀσφαλεῖ μάλιστα ἀπὸ δένδρου ὑψηλοῦ ποιούμενος τὴν σκοπήν. καὶ δῆλα ἐποίησε, μὴ ὁμόσε χωρήσας θηρίοις θηρίοις, ἐπεὶ οὐκ ἂν ἡμεῖς θαυμάσειν ὅτω συγγραφέα τῶν ἔργων, καὶ λόγῳ; αὐτὸν μεγάλα κ' λαμπρὰ ὁ τῷ πολέμῳ τούτῳ ἐργασάμενον. καὶ γὰρ ὁ κίνδυνος πολλὰ, καὶ ἐτρώθη τὸν Σκῶρον, ἀπὸ δ' Κορνίου διελθόντος βαδίζων ἐπὶ τὴν Λέρνην. καὶ ταῦτα Κορινθίων ἀκουόντων ἀνεγίνωσκε, τ' ἀκριβῶς εἰδότων, ὅτι μὲν κ' τοῖχον γεγραμμένον πόλεμον ἑωράκει, ἀλλ' οὐδ' ὅπλα σκεύος μ' ἤδει, οὐδὲ μηχανήματα, οἷά ἐστιν, οὐδὲ [2] τάξεων, ἢ καταλοχισμῶν ὀνόματα. πάνυ γὰρ ἔμελεν αὐτῷ φαλαγγίαν μ' τὴν φάλαγγα, ἐπὶ κέρως δ' λέγειν τὸ ἐπὶ μετώπου ἄγειν. εἰς δέ τις βίβλιος, ἅπαντα ἐξ ἀρχῆς ἐς πλῶ τὰ πεπραγμένα, ὅσα ἐν Ἀρμενίᾳ, ὅσα ἐν Συρίᾳ, ὅσα ἐν Μεσοποταμίᾳ, τὰ ἐπὶ τῷ Τίγρητι, τὰ ἐν Μηδίᾳ, πεζικοῖσιν ὁμοῦ ὅλοις ἔπεσι ἀδελαδὸν, συνέγραψε. καὶ τοῦτο ποιήσας, ἱστορίαν συγγεγραφέναι φησί. τὴν μέντοι ἐπιγραφὴν ὀλίγα δεῖν μακροτέραν δ' βιβλίου ἐπέγραψεν, Ἀντιοχανοῦ δ' Ἀπόλλωνος ἱερονίκου. longiorem inscripsit, his verbis : Antiochiani Apollinis sacri certaminis

fide generari paulùm supra Iberiam : hos autem longuriis antea illigatos, in altum attolli, & procul adventantibus, metum incutere. In ipso verò prælio, quando congrediuntur, solutos ipsos in hostes immittunt. Nimirum multos nostrorum hoc pacto devoratos esse : alios verò ipsis transfixos, fuisse necatos & confractos. Se autem astitisse, & vidisse, cùm in tuto ab arbore excelsa spectaret. Et rectè sanè fecit, quod cum hisce bestiis congressus non sit. Neque enim nos tam egregium scriptorem nunc haberemus, qui manu ipse hoc in bello magna & præclara gessisset. Etenim multa pericula subiit, & vulneratus est juxta Suram, cùm à Cranio videlicet Lernam iret. Atque hæc Corinthiis audientibus recitabat, qui probè sciebant ipsum ne in pariete quidem vidisse depictum bellum : ac neque arma novisse, neque quales sint machinæ, neque qualia aut acierum, aut ordinum nomina. Prorsus enim ipsi curæ fuit, obliquam quidem, phalangem vocare : dicere autem cornua instruere, quod est exporrecta fronte educere. Quidam etiam optimus, quæcunque à principio ad finem usque gesta fuerunt in Armenia, in Syria, in Mesopotamia, ad Tigrim, in Media, quingentis non integris versibus complexus, conscripsit : quo facto historiam à se scriptum ajebat. Inscriptionem verò propemodum libro

1 Περιπειραθέντων] Legendum, περιπειραθέντων. Sic Plutarchus. *Menagius.*
2 Τάξεων, καταλοχισμῶν] Τάξεων ἢ καταλοχισμῶν. Marc.

Δόλιχον γάρ πω οἴκοι ἐν παισὶ νενικηκὼς τὴν Ἀρμενίαν, καὶ Μεσοποταμίαν. καὶ ἐν Μηδίᾳ Ῥωμαίοις νῦν πραχθέντων ἀφήγησις. ἤδη δ' ἐγώ τινων καὶ τὰ μέλλοντα συγγεγραφηκότων ἤκουσα, καὶ τὴν λῆψιν Οὐολογάσου, καὶ τὴν Ὀσροηνῶν φυγήν, ὡς ἐλεφαντηγήσονται τῷ λέοντι. καὶ ἐπὶ πᾶσι, τὸ περιπόθητον ἡμῖν θρίαμβον. ἤδη πάνυ μυστικῶς ἅμα ἔχων, ἔσπευδεν ἤδη πρὸς τὸ τέλος τῆς γραφῆς. ἀλλὰ καὶ πόλιν ἤδη ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ φύσει, μεγάθει τε μεγίστην, καὶ κάλλει καλλίστην. ἔτι μέντοι ἐπισκοπεῖ, καὶ ἀμφιβάλλεται, εἴτε Νίκαιαν αὐτὴν ἀπὸ τῆς νίκης χρὴ ὀνομάζεσθαι, εἴτε Ὁμόνοιαν, εἴτε Εἰρηνίαν. καὶ τάχα μὲν ἔτι ἄκριτον, καὶ ἀνώνυμος ἡμῖν ἡ καλὴ πόλις σκέπτη, λάρνακι πολλῇ, καὶ κροκύδης συγγραφικῆς γέμουσα. τὰ δὲ ἐν Ἰνδοῖς πραχθησόμενα, ὑπισχνεῖτο ἤδη γράψειν, καὶ τὸ ἐκείθεν τῆς ἐξω θαλάσσης. καὶ οὐκ ὑπόσχεσις ταῦτα μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸ ἑτοίμως τῆς Ἰνδικῆς ἤδη σιωπήσας), καὶ τὸ τρίτον τάγμα. καὶ οἱ Κελτοὶ δὲ Μαύρων μοῖραν ὀλίγην σὺν Κασσίῳ πάντες δή τοι ἐπεραιώθησαν τὸν Ἰνδὸν ποταμόν. ὅ, τι δ' πράξουσιν, ἢ πῶς δύξουσι τῷ τῶν ἐλεφάντων ἐπίλεκτοι, ἢ ἐν εἰς μαχητὴν ἡμῖν ὁ θηρευτὴς συγγραφεύς, ἀπὸ Μηζυριδῶν, ἢ ἀπ' Ὀξυδρακῶν ἐπιστελεῖ. τοιαῦτα πολλὰ ὑπ' ἀπαιδευσίας ληρῶσι, τὰ μὲ ἀξιόφρονα ἔθ' ὁρῶντες, ὅτ' οἱ βλέποντες, καὶ ἀξίως εἰπεῖν δυνάμενοι, ἐπιποθοῦντες ᾖ, καὶ ἀκαπαλάστως ὅ, τι κεν [1] ἐπ' ἀκριβέμεν γλῶτταν φασὶν ἔλθῃ. ἐν ἐπὶ τῷ ἀριθμῷ τῶν βιminis victoris (Dolichum enim puer vicerat) eorum quæ in Armenia, Mesopotamia, & Media à Romanis nunc gesta sunt, historica narratio. Iam & quendam ego audivi, qui futura scripserat, cùm Vologesi expugnationem, tum Osroæ cædem, ut leoni objiciendus erat: postremò triumphum illum nobis exoptatissimum. Ita vatis in morem se habens, jam ad finem scribendi properabat. Quin & civitatem in Mesopotamia idem jam condidit, magnitudine maximam, & pulchritudine pulcherrimam. Adhuc tamen deliberat, an eam Nicæam à victoria nominari conveniat, an verò Homonœam, an etiam Iræneam. Et hoc adhuc est anceps, manetque nobis sine nomine præclara illa civitas, multis nugis, & fastu historico referta. Quæ autem apud Indos agentur, ea se jam scripturum promisit, & maris exterioris circumnavigationem. Neque tantum hæ sunt promissiones sed Indicæ historiæ proœmium jam est compositum, & ordo tertius. Et Galli, parsque exigua Maurorum, hi omnes cum Cassio fluvium Indum trajecerunt. Cæterùm quid facturi sint, aut quomodo elephantorum incursus excipient, non multò post egregius ille scriptor, à Muziride vel Oxydracis ad nos scribet. Multa hujuscemodi præ insciti nugantur, quæ sunt digna visu non videntes, neque si videant, ea pro dignitate exponere scientes, sed excogitantes, & effingentes, quicquid (ut ajunt) temerè in linguam venerit: etiam librorum numero, maxi-

[1] Ἐπ' ἀκριβέμεν] Ἐπὶ ἓν ῥῆμα in Cod. Flor.- *Bourd.*

[1] Ἀνί-

ἕλιν ἔπι σιμινιώμβοι, καὶ μάλιστα ἐπὶ ταῖς ἐπιγραφαῖς. καὶ γὰρ αὖ καὶ αὗται, παγχάλοιοι. Τοῦ δὲ Παρθικῶν νικῶν, τοσοῦδε. καὶ αὖ Παρθιδῶν, δεύτερον, δηλονότι. ἄλλου δὲ ἀστειότερον τοῦ πολύ. [1] ἀντίγραφον γὰρ Δημητρίου Σαγαλασσέως Παρθονικικοῦ. ὃς μὲν οὖν μάλα ποιήσας, καὶ ἐπισκώψας τὰς ἱστορίας ἅτε καλὰς οὔσας, ἀλλὰ δι' ἀζηλίαν ἔνεκα. ὡς ὅσοις ἂν τοιαῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα φύγῃ, πολὺ μέρος ἤδη ἐς τὸ ὀρθῶς συγγράφειν ἔτι προστίληφε. μᾶλλον δ' ὀλίγων ἔπι προσδεῖται, εἴγε ἀληθὲς ἐκεῖνό φησιν ἡ Διαλεκτική, ὡς τὸ ἀμείνων ἢ χατέρου ἁρπὶς, τὸ ἕτερον πάντως ἀντίσυγκ. καὶ δὴ τὸ χωρίον σοι φαίη τις ἂν ἀκριβῶς ἀνακεκάθαρται. καὶ εἰ τι ἄκανθαι, ἐκκέκοπται ἤδη, καὶ βάτοι, ἐκκεκομμέναι εἰσί. τὰ δὲ τῶν ἄλλων ἱερεῖα, ἤδη ἐκπεφόρηται. καὶ εἴ τι τραχὺ δὴ, καὶ τοῦτο λεῖον ἐστι. ὥστε οἰκοδεμεῖν τι δεῖ ἤδη, καὶ αὐτὸν ὡς δείξῃς, σὺν ἀνατρέψαι μόνον τὰ τῶν ἄλλων ᾠηπάδας ἂν, ἀλλά τι καὶ αὐτὸς ἐπιθεῖναι δεξιόν. καὶ ὁ ἀδεὴς ἂν, ἀλλ' ἀσφαλὲς ὁ [2] Μῶμος μωμήσασθαι δύναιτο. φημὶ τοίνυν τὰ ἄριστα ἱστορίαν συγγράφοντα, δύο μὲν ταῦτα προφασίζεσθαι εἰκῆθεν ἔχοντα, ἥκειν, σύνεσίν τε πολιτικὴν, καὶ δύναμιν ἑρμηνευτικήν. τὴν μὲν, ἀσύλακτόν τε τῷ

maximè verò inſcriptionibus ſuperbientes. Etenim hæ prorſus ſunt ridiculæ ut illius nescio cujus, Parthicarum victoriarum tot libri. Rurſum, Parthidos primus, ſecundus, ut Atthidos ſcilicet. Alius etiam multò urbanius. Nam legi Demetrii cujuſdam Sagalaceniſis Parthonicica. Non quòd irrideam & caviller hiſtorias adeò præclaras, ſed utilitatis cauſa hæc commemoro: ita ut quiſquis hæc & ſimilia fugerit; is bonam partem hiſtoriæ rectè conſcribendæ jam conſequutus ſit. Imò pauca adeò etiam illi deſunt, ſimodò verum illud eſt quod Dialectica tradit, nimirum eorum inter quæ nullum eſt medium, altero elevato, alterum contra deprimi. At verò dicat aliquis, area ipſa jam probè purgata eſt, ſpinæ quot-quot erant & rubi ſunt exciſi, aliorum verò jam exportatæ ruinæ: & ſiquid olim fuit aſperum, planum jam eſt. Quare jam tempus eſt ut ædificium aliquod conſtruas ipſe, quo oſtendas te non ſolùm alienis eruendis eſſe generoſum: ſed etiam propriis comminiſcendis aptum: quæ nemo, ne ipſe quidem Momus queat reprehendere. Ajo igitur eum qui optimè hiſtoriam conſcribere volet, domo debere hæc duo præcipua afferre, Prudentiam politicam, & exponendi facultatem. Quorum alterum nulla doctrina traditum, naturæ quoddam eſt do-

1 Ἀντίγραφον γὰρ Δημητρίου Σαγαλασσέως] Clar. Ezechiel Spanhemius diſſertatione IX. de Præſtantia & uſu numiſm. docet tam ex probatis & antiquis ſcriptoribus, quam ex numiſm. legendum eſſe Σαγαλασσέως. Quinimo apud Stephanum ſcribitur Σαγάλασσος, quid additetiam ſcribi Σάλασσος. Vide Thomam Pinedo & eruditiſſimas Lucæ Holſtenii notas. pag. 267. *Alm.*

2 Μῶμος μωμήσασθαι] Hunc locum imitatus eſt Ariſten. Epiſt. I. l. I. ex emendatione viri Clariſſimi Ioſ. Merceri. *Bourd.*

φύσεως δέοντος. ἡ δύναμις ἡ, πολλῆ τῇ ἀσκήσει, καὶ συνεχεῖ τῷ πόνῳ, καὶ ζήλῳ τῶν καλῶν ἐπισυνειλημένη ἔστω. ταῦτα μὲν οὖν ἀπέχοντα, καὶ οὐδὲν ἐμοῦ συμβάλλεσθαι δόξαντα. ὁ γὰρ συνετὸς καὶ ὀξεῖς ἀποφαίνειν τοὺς μὴ ἀφθόνως τὰ φύσεως τοιούτους φησὶ τοῦτο ἡμῖν τὸ βιβλίον. ἐπὶ πολλοῖς ἄν, μᾶλλον δὲ ἐπὶ παντὸς ἐμοὶ ἄξιον, εἰ μεζόνως πλάσαι καὶ μειζονισμῆσαι τὰ τηλικαῦτα ἐδύνατο. ἢ οὐκ ἔμελλέν γε χρυσὸν ἀποφήνας, ἢ ἄργυρον [1] ἀπὸ κασσιτέρου, [2] ἢ ἀπὸ Κόνωνος, Τίτορμον, ἢ ἀπὸ Λεωτροφίδου, Μίλωνα ἐξεργάσασθαι. [3] ἀλλὰ καὶ τὸ τῆς τέχνης, καὶ τὸ τῆς συμβολῆς χρήσιμον, οὐκ εἰς πίστιν τῶν ὠνουμένων, ἀλλ' εἰς χρῆσιν αὐτῶν τοῖς ὠνησαμένοις. οἷόν τι ἀμέλει καὶ Γνήσιος, καὶ [4] Ηρόδιζος, καὶ Θέων, καὶ εἴ τις ἄλλος γυμνασικὸς [5] ὑπάρχοιτο ἂν σοι τοῦτον Περδίκκαν παραλαβόντι, εἰ δὴ οὗτός ἐστιν ὁ τῆς μητρυιᾶς ἐρασθείς, καὶ ἀφ' οὗ ταῦτα κατεσκήνωσε, ἀλλὰ μὴ Ἀντίοχος ὁ τοῦ Σελεύκου Στρατονίκης ἐκείνης, ἀποφαίνειν ὀλυμπιονίκην, καὶ Θεαγενεῖ τῷ Θασίῳ, ἢ Πολυδαμαντι τῷ Σκοτουσσαίῳ ἀντιπαλον, ἀλλὰ τῶν δοθέντων ὑπάρξοντα σύφυλα πρὸς ὑπερδεχόμενα τὰ γυμνασικῆς ἀφθονώτερον ἀμείνω ἀποφαίνειν μὴ τὰ τέχνης.

donum. Exponendi autem facultas, exercitatione multa, labore aſſiduo, & priſcorum imitatione comparanda eſt. Atque hæc quidem extra artem ſunt, neque me conſultore indigent. Neque enim prudentem & acutum reddere eum, qui non fuerit natura, talis meus hic libellus pollicetur: ſiquidem magni faciendus, imò potiùs cuivis anteferendus foret, ſi res hujuſmodi transformare & immutare poſſet. Puta vel ex plumbo aurum facere, vel ex ſtanno argentum, vel ex Conone Titormum, vel ex Leotrophide Milonem efficere. Verùm artis, & conſilii hæc eſt utilitas, non ut ſuppeditent ea quæ adſunt, ſed ut illis convenienter uti doceant. Quo pacto nimirum & Iccus, & Herodizes, & Theon, & ſiquis alius palæſtræ magiſter, pollicerentur tibi ſe acceptum Perdiccam (ſi hic ille eſt qui novercam amavit, ex eoque contabuit, at non Antiochus Seleuci filius Stratonices illius amore captus.) Olympionicen reddituros, & vel Theageni Thaſio, vel Polydamanti Scotuſſæo æquiparandum: quum materiam eximiam à natura datam, ad palæſtræ exercitationem ſuſcipiendam, multò præſtantiorem arte redderent. Qua-

1 Ἀπὸ κασσ.] Flor. ἀπ. Bourd.

2 Ἢ ἀπὸ Κόνωνος Τίτορμον, ἢ ἀπὸ Λεωτροφίδου Μίλωνα] Ex hoc loco licet conjicere, Cononem illum ducem famigeratum fuiſſe corpore parvum & exilem: nam & ille Leotrophides, qui Miloni opponitur, à comico Ariſtophane in Avibus ut parvus & exilis traducitur, & ab ejus Scholiaſte ut talis notatur: de Titormo vero, & ejus mirandis viribus vide Ælianum lib. 12. cap. 22. *Palm.*

3 Ἀλλὰ καὶ τὸ τῆς τέχνης, καὶ τὸ τῆς συμβολῆς χρήσιμον, οὐκ εἰς πίστιν] Χρήσιμον; οὐκ ε. π. Marc.

4 Ἡρόδιζος] Angl. Ἡρόδικος. Bourd.

5 Ὑπάρχοιτο ἂν σοι, τοῦτον Περδίκκαν] Οὐ τοῦτον Περδίκκαν. Marc.

1 Ἀπὸ

ὥστε [1] ἀπίστω καὶ ἡμῶν τὸ ἐπίφθονον τοῦτο τῆς ὑποσχέσεως, εἰ τέχνην φαμὲν ἐφ' ὅτῳ μεγάλου καὶ χαλεποῦ τοῦ πράγματος ἐφάψεσθαι. εἰ γὰρ ἀνδρῶν ἀξιολόγων, λανθάνειν συγγραφέα φαμὲν, ἀλλὰ τῇ φύσει συνετῷ, καὶ ἄκρως ἔχοντα τοῦς λόγοις ἐπαμῦναι ὑποδείξειν ὁδοὺς πάσας ὀρθὰς, εἰ δὴ τοιαύτην φαίνοντο· ἅς χρώμενος, ῥᾷστον ἂν καὶ διαφερόντως τελείαν ἄγοι τὴν σπουδήν. καίτοι, ἃ γὰρ ἂν φαίης ἀκριβοῦσθαι τῆς σπουδῆς εἶναι τὴν τέχνης, τὴν διδασκαλίας, ὧν ἀγνοεῖ. ἐπεὶ καὶν σαλπιστὴς μὴ μάθῃ, καὶν ἠύλῃ, καὶν κιθαρίζῃ μὴ μάθῃ, καὶν ἡψήσατο. τῶν δὲ μὴ μαθὼν, οὐκ ἂν τι αὐτῶν χρήσαιτο. ὑποδείξαι δ' ἂν, ῥᾴστα τῶν μαθόντι, καὶ δι' μεταχειρίσαιτο ἐφ' αὑτῷ. [2] καὶ τοίνυν καὶ ἡμῖν τοιοῦτός τις ὁ μαθητὴς νῦν παραδίδοσθαι, σωφρονεῖν τε, καὶ εὐπειθῆ εἶναι δεῖ, καὶ ἀξιόν διδάσκεσθαι, ἀλλ' ὀξὺ διδόμενος, οἷόν τε πράγμασι χρήσασθαι ἄν, εἰ ἐπιτραπείη, [3] καὶ γνώμην στρατιωτικὴν, ἀλλὰ μὴ τὴν πολιτικῆς, καὶ Ἐμπειρίαν στρατηγικὴν ἔχειν. καὶ νὴ Δία, καὶ σὺ στρατιῶτ' μεγάλου ποτὲ, καὶ γυμναζόμενος, ἢ παρόμβοις στρατεύεσθαι ἐωθυῖα, καὶ ὅπλα εἰδὼς, καὶ μηχανήματα ἔνια, καὶ τί ἐπὶ κέρως, καὶ τί ἐπὶ μετώπου. πῶς οἱ

Quare à nobis ablit hæc promiſſionis invidia, ut artem aliquam rei adeò magnæ & difficili nos inveniſſe dicamus. Neque enim quemvis acceptum, hiſtoriæ ſcriptorem nos reddituros aſſerimus: ſed ei qui ſit natura prudens, & in dicendo optimè exercitatus, viam aliquam rectam, ſi qua talis apparet, oſtenſuros, qua utendo citiùs ac faciliùs, ad propoſitum ſcopum perveniat. Neque enim dixeris eum qui fuerit intelligentia præditus, arte & doctrina earum rerum quas ignorat, opus non habere: quoniam ſi absque doctrina citharam pulſare, & tibia canere poſſet, etiam omnia ſciret. Nunc autem non edoctus nihil eorum manu pulſare poſſet: ſed docente aliquo facillimè diſceret, & rectè per ſe ipſum adminiſtraret. Proinde nobis quoque nunc talis diſcipulus tradatur, qui neque ad intelligendum, neque ad dicendum ſit ignavus, ſed acutum tueatur, poſſitque rebus uti, ſi committantur illi, ac militarem animum habeat, & cum prudentia politica, Imperatorium experientiam. Denique per lorem, in caſtris etiam ſit verſatus, & milites ipſos, ſeu quum ad prælia exercentur, ſeu quum in aciem educuntur, viderit, & arma, & machinas aliquas norit, & quid ſit diductis cornibus, quid exporrecta fronte aciem inſtruere: quomodo cohortes, & turmæ

1 Ἀπίστω] Ariſten. loc. cit. *Bourd.*

2 Καὶ τοίνυν ἐὰν ὑμῖν τοιοῦτός τις ὁ μαθητὴς νῦν παραδίδοσθαι, σωφρονεῖν τε ἐὰν εἶναι δεῖν καὶ ἀξιόν· ἀλλ' ὀξὺ διδόμενος] Παραδίδοσθαι, σωφρονεῖν τε εἶναι δεῖν καὶ ἀξιόν. *d. o. δ. Marc.*

3 Καὶ γνώμην στρατιωτικὴν, ἀλλὰ μὴ τὴν πολιτικῆς, ἐμπειρίαν στρατηγικὴν ἔχειν] Καὶ γνώμην στρατιωτικὴν, ἀλλὰ μὴ πολιτικῆς· ἐμπειρίαν στρατηγικὴς ἔχειν. Requirit in hiſtoriarum ſcriba mentem præditam & rei militaris aliqua notitia, & ſcientia politica, & uſu imperatorio. Eam, videant noſtri ſæculi hiſtoriarum ſcribillones, ecquid ejuſmodi trogalia in ſuo ſinu aut penu inventuri. *Idem.*

λόχοι, πῶς οἱ ἱππῆς, καὶ πότε, καὶ τί ἐξελαύνειν, ἢ ἐπεισελαύνειν. καὶ ὅλως, ὑ τ κατοικιδίαν τις, ἀλλ' οἰ τ πιστεύειν μόνον τῖς ἀπαγγέλλουσι. μᾶλιστα ὃ καὶ πρὸ τ πάντων, ἐλεύθερος ἔστω τὴν γνώμην, καὶ μήτε φοβείσθω μηδένα, μὴ ὃ ἐλπιζέτω μηδέν. ἐπὶ ὄμοι τ ἴσης τοῖς φαύλοις δικαστῆς, πρὸς χάριν, ἢ πρὸς ἀπέχθειαν ἐπὶ μιᾷ δικάζοντι. ἀλλὰ μὴ μελέτω αὐτῷ μήτε Φίλιππος ἐκκεκομμένο τ ὀφθαλμὸν ὑπὸ Ἀστέρος τ Ἀμφιπολίτου τ τοξότου ἐν Ὀλύνθῳ. ἀλλὰ τοιοῦτο, οἷο ἦν, δείχθω τω. μήτ' Ἀλέξανδρο ἀνιάσθω ἐπὶ τῇ Κλείτου σφαγῇ, ὁμῶς ἐν τῷ συμποσίῳ γενομένῃ, εἰ σκαιῶς ἀναγεφύρωται. μηδὲ Κλείτου αὐτὸν φοβείσθω, μέγα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ δυνάμενο, καὶ πείθων τὸ βῆμα, ὡς μὴ εἰπεῖν ὅτι ὀλέθριο ἐ μανικὸς ἄνθρωπος ἦτο ἦν. μηδὲ ἡ σύμπασα πόλις τ Ἀθηναίων, ἦν ποτ' ἐν Σικελίᾳ κακῶς ἴσχῃ, καὶ τὴν Δημοσθένους λῆψιν, ἐ τὴν ἀπ' ἐκείνης ἀπόνοιαν μνησθήσεται, μηδὲ ἐν τοῖς ἐκκλησιάζουσιν ἐπιτιμήσει τις, ὅτι ἐπὶ τοσούτοις ἀγαθοῖς ἐκεῖνος ἀπολωλὼς, ἐν τοσούτοις κακοῖς ἐσμὲν ἡμεῖς. ἀλλὰ τοιοῦτος ἔστω ὁ δικαστὴς, οἷος ἐγὼ ἐθέλω. ἐγὼ δὲ ἐρῶ μὲν ἃ χρὴ τὸν ἐπιτρεπόμενον τὰ τοιαῦτα πράγματα, ἐρῶ δὲ καὶ ἃ μὴ χρὴ ποιεῖν. ἐπειδὴ δὲ καὶ ἐν τοῖς ἱππικοῖς ἀγῶσιν ἐστί τις ἀρετὴ ἡνιόχου, καὶ ἐν τοῖς ἀθλητικοῖς ἐστί τις ἀρετὴ παλαιστοῦ, καὶ ἐν τοῖς ἀγῶσι τοῖς μουσικοῖς ἐστί τις ἀρετὴ ᾠδοῦ, καὶ ἐν τοῖς πολεμικοῖς ἐστί τις ἀρετὴ στρατηγοῦ, καὶ ἐν τοῖς ἀγοραίοις ἐστί τις ἀρετὴ ἀγορανόμου, καὶ ἐν τοῖς ἐπὶ τῇ τραπέζῃ ἐστί τις ἀρετὴ τραπεζίτου, καὶ ἐν τοῖς ἐπὶ τῇ γεωργίᾳ ἐστί τις ἀρετὴ γεωργοῦ, καὶ ἐν τοῖς ἐπὶ τῇ ναυτιλίᾳ ἐστί τις ἀρετὴ κυβερνήτου, καὶ ἐν τοῖς ἐπὶ τῇ οἰκίᾳ ἐστί τις ἀρετὴ οἰκονόμου, καὶ ἐν τοῖς ἐπὶ τῇ δικαστικῇ ἐστί τις ἀρετὴ δικαστοῦ, καὶ ἐν τοῖς ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ ἐστί τις ἀρετὴ βασιλέως. ἐν τούτοις ἐστὶ καὶ ἡ τοῦ δικαστοῦ ἀρετή. ἐν τούτοις ἐστὶ καὶ ἡ τοῦ δικαστοῦ ἀρετή. ἐν τούτοις ἐστὶ καὶ ἡ τοῦ δικαστοῦ ἀρετή.

mæ ordinentur, unde & quid equum emittere, quid obequitare. Denique non sit ex iis qui domi desident: neque solùm iis credat qui renuntiant. In primis verò, & ante omnia, libero sit animo, ac neque quemquam metuat, neque quicquam speret? quoniam similis esset malis judicibus, qui vel ad gratiam, vel ad odium accepta mercede sententiam ferunt. At non curet, neque Philippum oculo ab Astere Amphipolitano sagittario ad Olynthum orbatum: sed talem ostendat qualis tunc erat. Neque ipsi se excruciet Alexander ob Cliti cædem crudeliter in convivio perpetratam, si planè sit depingendus. Neque ipsum deterreat Cleon, quòd in concione sit præpotens, & tribunal contineat, quominùs ab eo pernicioſus, & insanus homo pronuncietur. Neque tota civitas Athenienſium, si clades in Sicilia acceptas memoret, captum Demosthenem, mor-

1 Μήτε Φίλιππο ἐκκεκομμένον τ ὀφθαλμὸν ὑπὸ Ἀστέρο τ Ἀμφιπολίτου τ τοξότου ἐν Ὀλύνθῳ] Non concordat Lucianus cum Historicis, qui id negotium attigerunt. Omnes fere uno consensu scriptum reliquerunt id evenisse Philippo in Methones obsidione. Diodorus lib. 7. ὁ ὃ Φίλιππο πρὸ μὲν πόλεως κατέσκαψε, τὴν ὃ χώραν δίνεμε τοῖς Μακεδόσι, ἐν ᾗ πολιορκίᾳ ταύτῃ συνέβη τ Φίλιππον εἰς τ ὀφθαλμὸν πληγήτα τοξεύματι διαφθαρῆναι τὴν ὄρασιν. de Methona vero loquitur. Sic & Strabo lib. 8. παρὰ Θερμαῖόν ὃ ἐν πόντῳ ἀντηγεφοις Μεθώνη φέρει ὁμώνυμο τῇ Μακεδονικῇ, ἐν ᾗ Φίλιππο ἐξεκόπη τ ὀφθαλμὸν πολιορκῶν. Solinus cap. 14. *in regione Magnesia Methone oppidum situm est, quod cum obsideret Philippus Alexandri Magni pater, damnatus est oculo jactu sagittæ, quam fecerat Aster oppidanus.* Quo in loco notandus est error Solini, qui Methonem Magnesiæ cum Macedonica confundit. Nam ea Methone, quam obsidebat Philippus, alia erat à Magnesiaca ex verbis expressis Strabonis lib. 9. ἐξῆς ὃ αἱ ὑπὸ Φιλοκτήτην πόλεις καταλέγοντ, ἡ μὲν ἐν Μεθώνη ἱέρεια ἐστὶ τ Θρακικῆς Μεθώνης, ἐν κατέσκαψε Φίλιππο. quod dictum sit obiter. Idem ait Harpocration Μεθώνη· Δημοσθένης Φιλιππικοῖς λέγει ἐν τὴν ἐν Θράκῃ, ἐν πολιορκῶν Φίλιππο ἐξεκόπη τ δεξιὸν ὀφθαλμόν. Suidas etiam in voce Κάρα de Philippo: Μεθωναίοις δὲ τοῖς ὅτε Θρᾷκης πολεμῶν τ ὀφθαλμὸν ἐπιφθὰς Ἀστέρ πυκὶ ὀιστῷ βαλόντ αὐτὸν βλᾷ. Plutarchus in Parallellis causam forte erroris præbuit Luciano, nam ille sic de hoc negotio: Φίλιππο Ὀλυνθίαν ἐ Μεθώνην κυκλούμενο προσβάσεις, ἐ βιαζόμενο ἐπὶ τῷ τειχίσματι προπηδᾷ διαζώνη

Νικίᾳ τελευτῶντι, καὶ ὡς ἐδίψων, καὶ οἷον τὸ ὕδωρ ἔπινον, καὶ ὡς ἐφονεύοντο πίνοντες οἱ πολλοί. ἡρήσεται γάρ, ὅστις δικαιότατος, ὡς ἀδίκως τὸν νῦν ἐχόντων αὐτὸς ἕξειν τοῦ αἰτίου, ἢ τὰ δυσχῆ, ἢ ἀνοήτως μεθυσμένα ὡς ἐπράχθη διηγήσεται. ὁ γὰρ ποιητὴς αὐτῶν, ἀλλὰ μεμυντὴς ἐγώ. ὥστε κἂν ναυμαχήσαντες, τότε σὺν οὐδενὶ ὁ κατειδὼν ἦν. κἂν φεύγωσιν, σὺν οὐδενὶ ὁ διώκων. [1] ἐκτὸς εἰ μὴ δέοιτο δέον μή τι παρέλιπεν. ἐπέτυχε, εἰ σιωπήσας αὐτά, ἢ ἄλλως τἀναντίον εἰπὼν ἐπανορθώσατο ἑδύνατο, ῥᾴδιον ἐν ἑνὶ καλάμῳ λεπτῷ τὴν Θουκυδίδου ἀκατέψαν μὲν τὸ ὑπὸ ταῖς Ἐπιπολαῖς τειχισμὸν, καταδῦσαι δὲ τὴν Ἑρμοκράτους τριήρη, καὶ τὸν καταφρονητὸν Γύλιππον ἀφυπέραν μεταξὺ διατειχίζοντα, καὶ διαπεφρακότα τὰς ὁδούς. καὶ πάλιν, Συρακουσίους μὲν εἰς τοὺς λιθοτομίας ἐμβαλεῖν, τοὺς δὲ Ἀθηναίους ἐκπεσεῖν Σικελίαν, καὶ Ἰταλίαν, μὴ τὸ πρῶτον δὲ Ἀλκιβιάδου ἐλπίδι. ἀλλ' οἶμαι, τὰ μὲν πραχθέντα, ἃ δὲ Κλωθὼ ἂν ἔτι ἀνακλώσειεν, ἃ δὲ Ἄτροπος μετατρέψειεν. δεῖ δὴ συγγραφέως ἔργον ἦν, ὡς ἐπράχθη εἰπεῖν. τοῦτο δὲ σὺν ἂν δύναιτο, mortuum Niciam dicat, quomodo siti laborarunt, qualem aquam biberunt, & ut plerique potu perierunt. Nam quod est justissimum, nemo sanæ mentis existimabit, eum in culpa esse, si quæ infœliciter, aut stulte gesta sunt, ut gesta sunt, narrabit: siquidem talium non est author, sed nunciator. Quare sive prælio navali ceciderint, non is est qui eos submersit: sive fugiant, non is est qui persequitur, nisi optandum erat, ne quid prætermitteret. Quandoquidem si ea tacendo, aut in diversum narrando, corrigi possent, facillimum fuerat Thucydidi uno ac tenui calamo, munitiones Epipolarum invertere, Hermocratis triremem submergere, & execrabilem istum Gylipum confodere interea dum vias obstruit, & fossis intercludit: denique & Syracusanos in lapicidinas conjicere: Athenienses verò copiam facere, tum Siciliam, tum Italiam, cum prima illa Alcibiadis spe, circumnavigandi. At puto, quæ facta sunt, neque Clotho revolvat denuo, neque Atropos immutet. Proinde historici unum est opus ut res prout gestæ sunt, exponat. Hoc autem facere non poterit, do-

Ἕνεκα πόρου, ὑπό τινος τῶν Ὀλυνθίων Ἀστέρος ὀνόματι βεβλῆσθαι τὸν ὀφθαλμόν. Et hæc habet, ut ait, ex Callisthene in 3 Macedonicorum, & ex eo, quod sive ille, sive Callisthenes ὑπ', ὑπὸ τινὸς τῶν Ὀλυνθίων, putavit Lucianus id evenisse in Olyntho. At nihil obstat, quin Aster ille sive Amphipolitanus fuerit, ut ait hoc loco Lucianus, sive Olynthius, ut ait Plutarchus, fuerit in copiis Olynthiorum auxiliariis in Methones obsidione, &, ut omnia quadrent, potuit esse Amphipolitanus patria, Olynthiis militans inter auxilia Methonensium. Trogus apud Justinum lib. 7. ait in Philippum prætereuntem de muris sagittam jactam oculum effodisse, & in eo cum Plutarcho pugnat, qui dum trajicere conaretur Sandanum fluvium, oculum amisisse ait. Sed de Sandano illo fluvio nullus alius meminit præter Stobæum, qui ex Plutarcho habet, & eum Sardonem vocat in textu, in margine vero Sandanum. Ergo nihil in eo certi. *Palm.*

1 Ἐκτὸς εἰ μὴ δέοιτο δέον, μή τι παρέλιπεν] *Extra quàm quod ei optandum, nihil prætermisisse, sive ne quid prætermiserit.* Marc.

ἄχρις ἂν ἡ φοδὴ Ἀρταξέρξῃ ἰατρὸς αὐτὸς ὢν, ἢ ἐλπίζῃ Κάνδυν πορφυροῦν, καὶ τρεπτὸν χρυσοῦν, καὶ [2] ἵππον τὸν Νισαίων λήψεσθαι μισθὸν τῆς σὺ τῇ γραφῇ ἐπαίνων. ἀλλ' ὁ Ξενοφῶν αὐτὸ ποιήσει δίκαιος συγγραφεύς, οὐδὲ Θουκυδίδης, ἀλλὰ κἂν ἰδίᾳ μισῇ τινας, πολὺ ἀναγκαιότερον ἡγήσεται τὸ κοινὸν, καὶ τῶν ἀληθείαν ἅπαντα πλείονος ποιήσεται τῆς ἔχθρας. κἂν φιλῇ, ὅμως οὐκ ἀφίξεται ἁμαρτάνοντος. ἐν γὰρ ὡς ἔφην, τοῦτο ἴδιον ἱστορίας, καὶ μόνῃ δυτέον τῇ ἀληθείᾳ, εἴ τι ἱστορίᾳ γράψων ἔοι. τὰ δ' ἄλλων ἁπάντων ἀμελητέον αὐτῷ. καὶ ὅλως, πῆχυς εἷς, καὶ μέτρον ἀκριβὲς, ἀποδοτέον μὴ εἰς τὰς νῦν ἀκροάσεις, ἀλλ' εἰς τοὺς μεταπέπεμπται συνιεσομένους τοῖς συγγράμμασιν. εἰ δὲ τὸ ἀθυτόκον τις ἡγεμονεύοι, τὰ τῶν κολακευόντων μεῖζον εἰκότως ἂν νομισθείη. ὡς πάλαι ἡ ἱστορία ἐξ ἀρχῆς δύο ἀπέφαπτο ἐμοῦ, ἢ κομμωτικὴ ἢ γυμναστική. Ἀλεξάνδρῳ γὰρ κἂ τοῦτο ἀπομνημονεύουσιν. ὃς ἡδέως ἂν ἔφη ὡς ὀλίγοι ἀνεγνῶσαν ἃ Ὀνησίκριτος ἀπεφήνατο, ὡς μάθοιμι ὅπως ποτὲ οἱ ἄνθρωποι τότε ἀπαιτήσουσιν. εἰ γὰρ νῦν αὐτὰ ἐπαινοῦσι, καὶ ἀσπάζονται, μὰ Δία μωμήσης. οἴονται γὰρ ὑ μικρὰ τινι τῷ διλέσθαι τοῦτο ἀπαρασίαν ἔσεσθαι τῶν παρ' donec vel [1] Artaxerxem metuerit, qui ejus est medicus, vel ſperaverit Candyn purpureum, vel torquem aureum, & ex Niſæis equis aliquem ſe eſſe acceptum, videlicet laudum ſcripto inſertarum mercedem. At neque Xenophon illud faciet, juſtus ſcriptor [3] neque Thucydides: ſed ſive privatim aliquos oderit, id quod publicum eſt, magis neceſſarium putabit eſſe veritatemque pluris faciet quam inimicitiam: ſive amaverit, tamen non parcet illi, quiſquis peccaverit. Vnum enim hoc, ut dixi, hiſtoriæ eſt proprium: ac ſoli veritati immolandum, ei qui ad ſcribendam hiſtoriam ſe contulerit: cætera verò negligenda omnia. Vna denique ulna, certaque menſura eſt, ut non ad præſentes auditores aſpicias, ſed ad eos qui in poſterum, in legendis ſcriptis hiſce verſabuntur. At ſiquis continuò benevolentiam captat, meritò in adulatorum parte recenſebitur: quos olim hiſtoria ſtatim ab initio eſt averſata, non minùs quam comendi artem, gymnaſtice. Alexandri igitur hoc quoque dictum refertur. Libenter, inquit, in vitam redirem, Oneſicrates, poſt mortem, ut cognoſcerem quo pacto hæc legerent homines qui tum erunt. Quòd ſi nunc ea laudant, & ampleƈtuntur, mirum non eſt: putant enim iſto non parvo illectamento quiſque ſibi ſe benevolentiam meam concilia-

1 *Artaxerxem*] Teſtantur Hebræi ſcriptores nomen hoc, Perſarum regibus commune fuiſſe, perinde ac Cæſaris Romanorum imperatoribus. *Cogn.*

2 Ἵππον τὸν Νισαίων] De quibus dico alibi. *Bourd.* Niſæa regio eſt Partyenes haud procul Caſpiis montibus, ea equos præſtantiſſimos maximoſque alunt quibus reges ipſi uterentur. Strab. lib. 11. Plin. lib. 6. c. 25. Plutar. in Pyrrho, Niſæi equi meminit. *Cogn.*

3 *Neque Thucydides*] Æmilius Probus in Themiſtocle & Cic. in Bruto Thucydidem plurima fide dignum putaverunt. *Idem.*

Tum-

ἡμῶν ὄνειαρ. Ὁ μὲν γὰρ, καίτοι ὢν τὸ μυθῶδες τε πλεῖστα συγγεγραφὼς ὑπὲρ τῶ Ἀχιλλέως, ὅμως ἐπειδὴ πιστεύειν πείσαι τινὰς ἔμελλε, μόνον τοῦτο εἰς ἀπόδειξιν τῆς ἀληθείας μέγα πεπιστευκὼς τεκμήριον, ὅτι μὴ ἔτι ζῶντος ἔγραφεν. ὑμῖν δὲ ἐλέσθαι ἔστιν, ὅτου ἕνεκα ψεύδηται ἄν. τοιγαροῦν μοι ὁ συγγραφεὺς ἔστω ἄφοβος, ἀδέκαστος, ἐλεύθερος, παῤῥησίας, καὶ ἀληθείας φίλος. ὡς ὁ Κωμικὸς φησι, τὴν σῦκα σῦκα, τὴν συκάμινα δέ, συκάμινα ὀνομάσαι, καὶ μίσει, καὶ φιλίᾳ νέμων, καὶ φειδόμενος, ἢ ἐλεῶν, ἢ αἰσχυνόμενος, ἢ δυσωπούμενος. ἴσος δικαστὴς οὗτος ἅπασιν, ἄχρι τοῦ μὴ πατρῴου καὶ ἀπεχθείας πλέον ἢ δίκης ἔχειν, ξένος τε τοῖς βιβλίοις, καὶ ἄπολις, αὐτόνομος, ἀδέσποτος, καὶ πρὸς τῷδε, ἢ πρὸς τῷδε δόξῃ λογιζόμενος, ἀλλὰ πρὸς πέπραχε λέγων. ὁ δ' ὢν Θουκυδίδης, οὗ μάλα τοῦτο ἐνομοθέτησε, καὶ δίκαιον ἔχειν τοῦτο, καὶ κτῆμα συγγραφικὸν, ὁρᾶν μάλιστα ἐνεμφορούμενον τὸ Ἡροδότου, ἄχρι ἔτι καὶ Μοῦσαι κληθῆναι αὐτοῦ τὰ βιβλία. κτῆμα γάρ φησι μᾶλλον εἰς ἀεὶ συγγράφειν, ἢ ἐς τὸ παρὰ ἀγώνισμα. καὶ μὴ τὸ μυθῶδες ἀποδοκιμάζειν, ἀλλὰ τῷ ἀληθεῖ τὸ γεγενημένον ἐπιλείπειν ἐοικὸς ὕστερον. καὶ ἐπαγαθὸν τὸ χρήσιμον. καὶ ὁ πάλαι ἄν τις φροντὶς ὠφελεῖν ἐσομένους, ὡς εἴ ποτε καὶ αὖθις τὰ ὅμοια κατὰ τύχην γένοιτο. Itaque Homero, quanvis multa fabulosa de Achille scripserit, aliqui adducuntur ut credant, solum hoc ad demonstrationem veritatis magnum existimantes argumentum, quòd non de vivo illo scripsit. Nullam enim causam reperiunt, cujus gratia mentiretur. Talis igitur mihi Historicus esto: ut metu careat, muneribus non corrumpatur, liber sit, dicendi libertatem ac veritatem amet: & quemadmodum ait ille Comicus, ficus ficus, ligonem ligonem nominet, nihil odio, nihil amicitiæ tribuens, non parcens, aut misereſcens, aut erubeſcens, non verecundans: æqualis judex ac benevolus omnibus, ita ut alterutri plus æquo nihil tribuat, peregrinus in libris, civitate carens, ſuis legibus vivens, nulli regi ſubjectus: non quid huic, illive ſit placiturum, cogitans, ſed id quod actum eſt, exponens. Thucydides igitur hoc bene admodum lege ſancivit, & virtutes ac vitia hiſtoricorum inter ſe diſcrevit, cùm videret Herodotum in maxima admiratione eſſe, adeò ut Muſæ vocarentur ipſius libri. Nam ſatius eſt, inquit, poſſeſſiones in perpetuum, quàm certamen in præſens conſcribere: nec amplecti fabuloſa, ſed poſteritati relinquere veritatem. Deinde & utilitatem addit: & quem quiſque prudens orationis finem ſtatuere debeat, ut ſiquando ſimilia rurſus acciderent,

1 Τοιῦτος] Notæ ſunt ſive Characteres hiſtorici, de quibus Cic. 1. de leg. & 2. de Orat. Strab. lib. 1. Polib. lib. 12. Niceph. Greg. princip. hiſtor. *Bourd.* Hiſtoricus omni metu carere debet, dicendi libertatem ac veritatem amare ut ſit vere παῤῥησιαστής. leg. Cicer. 2. de Orat. *Cogn.*

2 Τὰ σῦκα] Sic paſſim. *Bourd.* Τὰ σῦκα, σῦκα, τὴν συκάμινα δ', συκάμινα ὀνομάσαι] Malè Interpres *sycaminum ligonem* interpretatur. Id eſt, *ſinum, ſitulam.* Heſychius: συκάμινα, ὀφενδύτια: id eſt, τρύγλια. Menagius.

ἀλλάττοι, ἔχειν φησὶ πρὸς τὰ παρεγραμμένα ἀποβλέποντες, ὅ χρῆ-
ναι [1] τοῖς ἐν πόλεσι. καὶ τὴν μὲ
γαλόφωνον τοιαύτην ἔχων ὁ συγγρα-
φεὺς, ἡκέτω μοι. τὴν δὲ φωνὴν,
καὶ τὴν τῆς ἐρμηνείας ἰσχύν, τὴν
μὲν σφοδρὰν εἶναι λέγω, καὶ πάσχειν, καὶ συνεχῆ ταῖς ἐφόδοις,
καὶ ἀγκυλῶν ταῖς ἐπιχειρήσεσι, καὶ
τὴν ἀκμὴν τῆς ῥητορείας δεινότητα,
μὴ κεκμιδῆ πεπηγμένην χρῆσθαι τῇ
γραφῇ, ἀλλ' εἰρωνικώτερον ἀφη-
κειμένην. καὶ ὁ μὲν νοῦς, σύντει-
νος ἔστω, καὶ πυκνός. ἡ λέξις δὲ,
σαφὴς, καὶ πολιτικὴ, οἷα ἐπισημήνασθαι δηλῶν τὸ ὑποκείμενον. ὡς
γὰρ τῇ γνώμῃ τοῦ συγγραφέως σκοπὸς ὑπετέθημεν, παῤῥησίαν, καὶ
ἀλήθειαν, οὕτω δὲ καὶ τῇ φωνῇ αὐ-
τὸν, εἷς σκοπὸς ὁ αὐτὸς, σα-
φῶς δηλοῦσαι, καὶ φανότατα ἐμ-
φαίνειν τὸ πρᾶγμα μήτε ἀπῤῥή-
τοις, καὶ ἔξω πάσης ὀνόμασι, μήτε τοῖς ἀγοραίοις τούτοις, καὶ κα-
πηλικοῖς, ἀλλ' ὡς μὲν τὰς πολλὰς
συνιέναι, τὰς δὲ πεπαιδευμένας ἐ-
παινέσαι. καὶ μὴν καὶ σχήμασι κε-
κοσμήσθω ἀνεπαχθέσι, καὶ τὸ ἀ-
νεπιτήδευτον μάλιστα ἔχέτω. ἐπὶ
τοῖς κατηρτυμένοις τοῦ ζωμοῦ ἐοικὼς
ἀποφαίνῃ τοὺς λόγους. καὶ ἡ μὲν
γνώμη κομψευέσθω, καὶ ἀφυσαπτέ-
σθω πᾶσι ποιητικῆς, παρ' ὅσον με-
γαληγορίας, καὶ διηρμένης καὶ ἐκείνη.
καὶ μάλιστ' ὁπόταν ἀθλοπαίζεσι, καὶ
μάχαις, καὶ ναυμαχίαις, συμπλέ-
κηται, δεήσῃ γὰρ τότε ποιητικῆς πνο-
ᾶς ἀείμεν ἱστοδρόμου τὰ ἀκάτια, καὶ στιβαροῖσι τοῖς ὑψηλοῖς,
καὶ ἐπ' ἄκρου τοῦ κυμάτων τὴν ναῦν.
ἡ λέξις δὲ ὅμως ἐπὶ γῆς βεβηκέτω,

rent, ad hæc, inquit, descripta respicientes, rebus civitatis rectè uti possent. Ac hujusmodi sententiæ scriptor ad me veniat, vocem autem & expositionis vim, illam quidem vehementem & asperam, ac periodis continuam, & argumentationibus rotundam, præterea reliquam oratoriam facultatem non afferens, ne admodum acuminatus scribendi initium faciat, sed sedatiorem se præbeat. Sententiæ autem inter se cohæreant, ac solidæ sint: dictio verò perspicua & civilis, quàm significantissimè materiam explanans. Nam ut menti scriptoris hosce scopos proposuimus, dicendi libertatem, & veritatem: ita & voci ejus unus hic esto scopus, ut rem planè aperiat, & quam lucidissimè declaret, verbis neque obscuris, neque ab usu remotis, neque etiam vulgaribus hisce & tabernariis, sed quæ vulgus intelligat, & eruditi laudent. Quinetiam figuris ornetur non molestis, & non affectatis: siquidem illud orationem condimentis simílem reddit. Ac sententia sit particeps, & affinis etiam poëtices, quatenus grandiloqua est illa, & in sublime elata: idque in primis quoties aciebus, & pugnis, navalibusque prælíis concurrit. Opus enim tunc erit poëtico quopiam vento, qui secundo flatu vela impleat, ac sublimem, perque summos fluctus sublatam navem provehat. Ac dictio tamen humi incedat, cum pulchritudine quidem, ac magnitudine eorum quæ dicuntur sublata: & iis quàm maxi-

[1] Τοῖς ἐν πόλεσι] Sic legit Interpres, aliter longè in Cod. Petri Golmani ἐν ποσὶ. Bourd.

[1] Συν-

τῷ μὲ κάλλ, καὶ τῷ μεγάθ τ λεγομένων φυσιπαιοημμη, καὶ ὡς ἐνι μάλιστα ὁμοιωμένη, μὴ ξηνίζεσθε ϑ, μήδ' ὑπὲρ τ ἡμέρον εὐφημῶσι. κίνδυνος γὰρ αὐτῇ τό, τι μέγιστον ἀφαιρεῖσθαι, καὶ κατενεχθῆναι εἰς τ τ ποιητικῆς Κορυβαντα. ὥστε μάλιστα πιστεύειν τοῖς ἀκριβῶς τῷ χαλινῷ, καὶ σωφρονητέον, εἰδότας ὡς ἱπποτυφία τις, καὶ εὐ λέγεις πάθος ἐ μικρὸν μέγιστον. ἄμεινον δὲ ἐφ' ἵππου ἐχομένη τότε τῇ γνώμῃ, τῷ ἐμμελείᾳ πρέπῃ συμφέρεσθαι, ἐχομένῳ δ' ἐφιππίου, ὡς μὴ ἀπολείποιτο τ φορᾶς. καὶ μὴν, καὶ συνθήκη τ ὀνομάτων ἀκριβῶ, καὶ μίσει χρηστέον, ὅτε ἄμαν ἀφιστᾶσα, καὶ ἀπαρτᾶσα, τάχυ γὰ, ὅτι ῥυθμὸς παρ' ὀλίγον, ὡς οἱ πολλοί, συναπάγεσα. τὸ μὲ, γὰ ἐπαίσιον. τόδ' ἀηδὲς ϑοῖς ἀκούσι. τὰ ϑ πράγματα αὐτὰ, οὐχ ὡς ἔτυχε [1] συντακτέον, ἀλλὰ φιλοπόνως ϵ ζηλωτικῶς πολλάκις περὶ τ αὐτῶν ἀναλεγόντα. ϵ μάλιστα μ παρόντα, ϵ ἐφορᾶν. εἰ δὲ μὴ τοῖς ἀδηλοτέροις ἐξηγημένοις ἐπιστήσεται, ϵ ὃς εἰκάσειεν ἄν τις, ἥκιστα τοῖς χαίρειν, ἢ ἀπιστήσειαν ἀφαιρήσειν, ἢ ἐπιθήσειν τοῖς μεγίστοις. καὶ ταῦτα ἤδη ϵ σχετικός τις, ϵ συνηθικὸς ϑ πιθανώτερον ἔσα. ϵ ἐπιδεῖν ἀθροίσῃ ἅπαντα, ἢ τὰ παλαῖστα, πρῶτον μὲ ὑπομνήμασι συναφαιτεῖσθαι αὐτῷ, καὶ σῶμα ποιεῖσθαι ἀκμαῖον ἔτι, ϵ ἀδιάρθρωτον. εἶτα ἐπιδεὶς τῷ τάξιν, ἐπαγέτω τὸ κάλλ, ϵ χρωννύτω τῇ λέξει, ϵ χρηματιζέτω. ϵ ῥυθμιζέτω. ϵ ὅλως ἰοικέτω τότε τῷ ϑ Ὁμήρῳ Διΐ, ἄρτι forme componat. Postea superaddito ordine formam inducat, dictionis colorem adhibeat, rebus explicandis, numeris aptandis vacet. Denique Homerico illi Iovi similem se præstet, qui nunc eque-

maximè assimilata: sed nihil peregrini præ se ferat, nec intempestive exultans, quasi quodam furore concitetur. Periculum enim est, ne quod maximum est, de statu mentis emoveatur, & in istum Corybantem poëtices impingat. Quare maximè tunc fræno credendum, & ratione utendum: illud scientes, quòd & in verbis non mediocre malum est inanis gloria seu hippotyphia. Proinde satius fuerit sententia super equo incedente, dictionem humi currere, ephippio adhærentem, ne à vehementia cursus superetur. At verò temperata, mediaque compositione vocabulorum est utendum, ut neque nimium distrahas illa & dissocies: id enim foret asperum, neque quod plerique student, numerosè connectas: alterum enim vitiosum est, alterum auditoribus injucundum. Res autem ipsæ non sunt temerè construendæ, sed sæpe de iisdem magno studio & labore interrogandus, ille in primis qui præsens fuerit, & testis oculatus: sin minùs iis advertendus animus qui narrabunt incorruptiùs, & quos putaveris minimum ad gratiam, vel odium rebus gestis detracturos vel addituros. Iam etiam hìc esto aliquis ad id quod probabilius erit, tum conjiciendum, tum componendum habilis. Ac postquam omnia, vel maximam partem collegerit, primùm ea in commentarios regerat, & corpus adhuc rude & in-

1 Συνταχτέον] Angl. συναπτέον. Bourd.

τὴ μὲ ἱππόπολιν Θρηικὴν γῆν ὁρᾷτε, ἄρα ἢ πρὸς Μυσοῦς. κατὰ ταὐτὰ γὰρ αὐτοὶς, ἄρα μὲν τὰ Ῥωμαίων ἰδίᾳ σκέψεται, καὶ δηλώσει ἡμῖν οἷα ἐφαίνετο αὐτῷ ἀφ' ὑψηλοῦ ὁρῶντι, ἄρα ἢ τὰ Περσῶν. εἰς ἀμφότερα, εἰ μάχοιντο. καὶ ὁ αὐτὴ ἢ τῇ παρατάξει, μὴ πᾶς ἐς μέρος σκέψεται, μηδ' ἐς ἕνα ἵππον, ἢ πλέον, εἰ μὴ Βρασίδας ἢς εἴη ἀποβαθὼν, ἢ Δημοσθένης ἀνακόπτων τοὺς ἐπίοντας, ἐς τὰς τριήρεις μὲ τὰ ἄκρα, καὶ εἴ τι παρασκευάζοιντο, κἀκεῖνο ἀκούσεται, καὶ ὅπως, καὶ ἢ τινι γνώμῃ, καὶ ἐπινοίᾳ ἕκαστα. ἐπιδεὶν ἢ ἀναμιχθῶσι, καὶ μὴ ἔστι ἢ θέα, καὶ ζυγοστατήσει τότε, ὥσπερ ἐν τραπέζῃ τὰ γενόμενα. καὶ συνδιωκήσει, καὶ συμφυγάτω. καὶ πᾶσι τούτοις μέτρον ἐπίθω, μὴ ἐς κόρον, μηδ' ἀπειροκάλως, μηδὲ νεανικῶς, ἀλλὰ μαθίως ἀπολυέσθω. καὶ σφᾶς ἐπειγέτω πως ταῦτα, ἐπ' ἐκεῖνα μεταβαίνειν, ἵν' καταπίῃ. εἶτα ἐπαινείτω λυθεὶς ὁπόταν ἐκεῖνα κελῇ. καὶ ὡς πάντα ταχὺ διδότω, καὶ ὡς δύνατον, ὁμοχρονιζέτω, ἢ μεταπιπτέσθω ἀπ' Ἀρμενίας μὲν, εἰς Μηδίαν, ἐκεῖθεν ἢ ῥοιζήματι ἐνὶ, ἐς Ἰβηρίαν, εἶτα ἐς Ἰταλίαν ὡς μηδενὸς καιρὸν ἀπολείποιτο. μάλιστα ἢ κατόπτρῳ ἐοικυῖαν ἀποχρίθω τὴν γνώμην, ἀθρόαν, καὶ λιπαρᾷ, καὶ ἀκριβεῖ τοῦ κέντρου, καὶ οἵοις ἂν δέξῃ τὰς μορφὰς ἕκαστα ἔργων, τοιαύτας καὶ ἀπεικάζω αὐτά. διάφορον ἢ, ἢ παραλλάξαν, ἢ ἐπεγχέαν, μηδέν. ἃ γὰρ ὥσπερ τοῖς ῥήτορσι γράφουσιν, ἀλλὰ τὰ μὲν, λελῆσθαι ἔοι, καὶ εἰρῆσθαι ἢδη. δεῖ

equestrium Thracum nunc Mysorum terram aspicit. Eodem enim pacto & ipse, nunc ad Romanorum, nunc ad Persarum res seorsim respiciat, & quales sibi ex alto despicienti apparuerint, nobis exponat: deinde utrosque si pugnaverint, contempletur. At verò in ipsa acie, ne ad partem unam, neque ad equitem unum, aut peditem oculos convertat, nisi Brasidas fuerit, qui de navi prosiliat, vel Demosthenes qui descensum in terram prohibeat. Ac primùm quidem duces intueatur, ac siquid jusserint, illud audiat, & quomodo, quaque sententia & consilio aciem instruxerint. Postquam autem manus consertæ fuerint, communis esto contemplatio, ac tum, velut in trutina examinet ea quæ geruntur, simul etiam persequatur, simulque fugiat. Et omnibus hisce modus adhibeatur, ne ad satietatem usque ne ineptè, ne juveniliter, sed facilè absolvatur. Atque his hîc subsistere jussis, si festinet, ad illa transeat: deinde solutus redeat, quum illa revocaverint. Ac ad omnia properet, & quatenus fieri potest, idem tempus habeat: transvoletque ex Armenia in Mediam: hinc autem uno impetu in Iberiam, inde in Italiam, ita ut nullam occasionem prætermittat. Præcipuè autem speculo simile mentem præbeat, liquido nimirum & splendido, quodque accuratum centrum habeat, & quales operum formas receperit, easdem etiam tales spectandas exhibeat: at nihil perversum, nihil colore, nihil specie diversum reddat. Non enim perinde atque oratoribus scribunt, sed hæc quidem sunt, quæ dici debent, & dicentur, siquidem jam facta sunt: verùm ea collocare

ἢ τάξαι, καὶ εἰπεῖν αὐτά. ὥστε, εἰ τί εἴπασι ζητητέον αὐτοῖς, ἀλλ' ὅπως εἴπασιν. ὅλως δ', νομιστέον τὴν ἱστορίαν συγγράφοντα, Φειδίαν, ἢ Πραξιτέλη ζῴνην ἐποιήσαν, ἢ Ἀλκαμένη, ἢ τῷ ἄλλῳ σκεύων. εἰ δ' ὅ γε ἐστὶ σκεύων χρυσῶν, ἢ ἀργύρου, ἢ ἐλέφαντος, ἢ τῷ ἄλλῳ ὕλῃ ἐποίει. ἀλλ' ἡ μὲν, ὑπῆρχε, καὶ προυπεβέβλητο, Ἠλείοις, ἢ Ἀθηναίοις, ἢ Ἀργείοις παρεσκευάσθαι. οἱ δ', ἐπιτήδειον μόνον, καὶ ἄξιον τὴν ἐλέφαντα, καὶ ἄξιον, καὶ σκόλλειν, καὶ ἐρρυθμίζειν, καὶ ἐπισιδηροῦν τῷ χρυσῷ. καὶ τοῦτο δὴ ἡ τέχνη αὐτῶν, εἰς δύο [1] Οἰκοδεμήσασθαι τὸν ὕλλον. τοιοῦτο δή τι καὶ τὸ τῷ συγγραφεῖ ἔργον, εἰς καλὸν ἁρμόττοντα τὰ πεπραγμένα, καὶ εἰς δύναμιν εὐαρμόστως ἐπιδεῖξαι αὐτά. καὶ ὅταν τις ἀκροώμενος οἴηται, μεταπεσὼν ὁρᾶν τὰ λεγόμενα, καὶ μὴ τοῦτο ἐπαινῇ τότε δὴ τότε ἀπηκριβῶσθαι, καὶ τὸ οἰκεῖον ἔπαινον ἀπείληφε τὸ ἔργον, τοῦ τε ἱστορίας Φειδίου. πάντων δ' ἤδη παρεσκευασμένων, καὶ ἀποθεμένων μέν πως ποιήσεται τὸν λόγον, ὅταν μὴ πάνυ κατεπείγῃ τὸ πρᾶγμα, προδιοικήσασθαί τι τῶν προοιμίων. δύναμαι δ' καὶ τότε προοιμίου χρήσασθαι, τὴν ἀποσοφοῦν περὶ τὸ λεκτέον. ὁπόταν δὲ ὁ προοιμιάζηται, λάβῃ δυεῖν μόνοιν ἄρξηται. οὐχ ὥσπερ οἱ ῥήτορες λάβῃ τριῶν, ἀλλὰ τὸ τῶν δύοιν παρεὶς, προσέχῃ, ἢ διμερίαιν διπορίαν τοῖς ἀκούσασι. προσέχουσι μὲν γὰρ αὐτοῖς. δείξῃ. ὡς περὶ μεγάλων, ἢ ἀναγκαίων, ἢ οἰκείων, ἢ χρησίμων

care ordine, & exponere oportet. Quare, non quid dicant, ipſis eſt quærendum, ſed quomodo dicant. Prorſus autem putandum eſt, eum qui hiſtoriam ſcribit, Phidiæ, aut Praxiteli, aut Alcameni, aut alii cuipiam illorum ſimilem eſſe oportere. Neque enim illi aurum, vel argentum, vel ebur, aliamve materiam faciebant: ſed ea præexiſtebat, & ſuppeditantibus Eleis, vel Athenienſibus, vel Argivis, præparata erat. Illi verò fingebant tantùm, & ſecabant ebur, & poliebant, & conglutinabant, & concinnabant, atque auro incruſtabant. Et hoc illorum artis erat, commodè materiam exædificare. Hujuſmodi etiam eſt ſcriptoris opus, ut quæ facta ſunt, rectè diſponat, eaque quàm fieri poteſt, clariſſimè proponat. Ac quando auditor, ſe ea quæ narrantur, audire putaverit, ac poſtea laudaverit, tum demum opus hoc erit abſolutum, propriamque laudem hiſtorico illi Phidiæ, ſeu artifici ſuo reportarit. Porrò jam adornatis omnibus, aliquando etiam ſine procœmio exordietur, ſcilicet quum res non admodum urgebit, ut opus præfatione aliqua præparetur. Potentia verò etiam tunc procœmio utetur, quo dicenda declaret. Quum autem procœmium adhibebit, à duabus tantùm rebus exordietur, non more rhetorum à tribus: ſed omiſſo benevelentiæ loco, attentionem & docilitatem parabit auditoribus. Ipſi enim animum advertent, ſi de magnis rebus, aut neceſſariis, aut ad ipſos pertinentibus, aut utilibus, ſe dicturum oſtenderit. Intel-

1 Οἰκοδομήσασθαι] Flor. Οἰκονομήσασθαι. Bouh.

2 Ἀλλ'

ὑρεῖ. δύμοιθῆ δὲ, καὶ σαφῆ τὰ ὕστερα ποιήσῃ. τὰς αἰτίας προεκπεμψάτω. καὶ προεπεξέλθοι τὰ κεφάλαια τῶν μελλημένων. τοιούτοις προοιμίοις οἱ ἄριστοι τῶν συγγραφέων ἐχρήσαντο. Ἡρόδοτος μὲν, ὡς μὴ τὰ γενόμενα ἐξίτηλα τῷ χρόνῳ γένηται, μεγάλα, καὶ θαυμαστὰ ὄντα, καὶ πολλὰ, τίνος Ἕλλησικῆς δηλώσας, καὶ βαρβαρικῆς. Θουκυδίδης δ', μέγαν τε καὶ αὐτὸς ἐλπίσας ἔσεσθαι, καὶ ἀξιολογώτατον, καὶ μείζω τῶν προγεγενημένων ἐκείνου τὸν πόλεμον. καὶ γὰρ παρήκμαζε τὰ αὐτῷ μεγάλα ξυνέβη γενέσθαι. μέγα δὲ τὸ προοίμιον ἀνάλογον τοῖς πράγμασιν, ἢ μηκυνόμενον, ἢ βραχυνόμενον. εὐσαφὴς δὲ, καὶ εὐάρμοστος ἔστω ἡ ἐπὶ τὴν διήγησιν μετάβασις. ἅπαν γὰρ ἀπτοχώς τὸ λοιπὸν σῶμα τῆς ἱστορίας, διήγησις μακρά ἐστιν. ὥστε παῖς τῆς διηγήσεως δεήσεται κεκοσμῆσθαι, λείως τε, καὶ ὁμαλῶς προϊοῦσαν. καὶ αὐτὸ ὁμοίως, ὥστε μὴ πρόσκλιν, μήτε κοιλαίνεσθαι. ἔπειτα τὸ σαφὲς ἐπανθείτω τῇ λέξει, ὡς ἔφην, μεμηχανημένον, καὶ τῇ συμπεριπλοκῇ τῶν πραγμάτων. ἀπόλυτος γὰρ καὶ σύντηξις πάντα ποιήσει. καὶ τὸ προῶτον ἐξεργασάμενος, ἐπάξει τὸ δεύτερον ἐχόμενον αὐτῷ, καὶ ἀλύσεως τρόπον συνηρμοσμένον, ὡς μὴ λελεκιθῶσθαι, μηδὲ διηγήσεις πολλὰς εἶναι, ἀλλήλαις παρακειμένας, ἀλλ' ἀεὶ τὸ προῶτον τῷ δευτέρῳ, μὴ γειτνιᾶν μόνον, ἀλλὰ καὶ κοινωνεῖν, καὶ ἀνακιρνᾶσθαι καὶ πάσῃ. πάσης ἐπὶ πᾶσι χρήσιμον. καὶ μάλιστα εἰ μὴ δόξειε τὸ λεκτέον εἶναι. καὶ τοῦτο προέξεται χρὴ μὴ τοσοῦτον δεῖν τῶν ὀνομάτων, ἢ ῥημάτων, ὅσον δεῖν τῶν πραγμάτων. λέγω δὲ εἰ παρεληλύθοις μὲ τὰ

tellectu autem facilia, & plana posteriora faciet, si causas præmittet, & rerum gestarum summa capita præfiniet. Procœmiis hujusmodi optimi historiarum scriptores usi sunt. Herodotus quidem, ne res gestæ longinquitate temporis interirent, magnæ adeò, atque admiratione dignæ, idque cùm victorias Græcorum, & clades barbarorum declarent. Thucydides autem, quòd magnum etiam ipse bellum illud futurum existimaret, & memorabile maximè, & ante gestis majus, cùm in eo magna damna contigissent. Magnum autem erit procœmium, quod rebus proportione respondebit, seu longum, seu breve fuerit. Transitio autem ad narrationem mollis & placida sit. Omnino enim omne reliquum historiæ corpus, longa est narratio. Quare & virtutibus orationis exornetur, leviter & æqualiter procedens, sibi similis, ita ut neque extet, neque hiatus habeat. Deinde & perspicuitas efflorescat, dictione, seu dixi, & complexione rerum adornata. Absoluta enim & perfecta omnia reddet: & primo ad finem perducto, mox secundum inferet, illi continuatum, & in modum catenæ coaptatum, ut nihil interruptum insit, neque multæ sint narrationes mutuò sibi adjacentes: sed semper quod primum est, secundo non vicinum sit modò, sed etiam cum eo communicet, & per extrema commisceatur. Brevitas in omnibus est utilis: & maximè si rerum dicendarum inopia non fuerit: & hanc non tam à nominibus & verbis, quàm à rebus ipsis suppeditari oportet. Dico autem si parva, minusque necessa-

μικρὰ, καὶ ἥττον ἀναγκαῖα, λέγοις δ' ἐκανῶς τὰ μεγάλα. μᾶλλον γ', καὶ ὀλιγωρητέον πολλά. εὐθὺ γὰρ ἴσως τὰς φίλας, καὶ πάντες ἡ παρασκευασμένα, ἀφ' ἑτέρου ἂν μέσοις τοῖς πίμμασι, καὶ ὄρνισι, καὶ λοπάσι τοσαύταις, καὶ συσὶν ἀγρίοις, καὶ λαγωοῖς, καὶ ὑποδασυπόδεσι, καὶ σαπέρδαι σύηνσις, καὶ ἔντερα, εἰ παρεσκεύασται. ἀμελήσεις γὰρ τῶν ὑπολειπομένων. μάλιστα γὰρ σωφρονητέον ἐν τοῖς τῶν ὀρῶν, ἢ τειχῶν, ἢ ποταμῶν ἐρημώσεως, ὡς μὴ δύναμιν λόγων ἀπειροκάλως παρεισδεικνυσθαι δοκῇς, καὶ τὸ σαυτοῦ δρᾶν, παρεὶς τὴν ἱστορίαν, ἀλλ' ὀλίγον ὠφελοῦντα. ἢ χρήσιμα, καὶ σαφῆ ἕνεκα, μεταθῇς, ἀφῇς τὸ ἐξὸν τὰ ἐν πράγματι, καὶ τὴν τοιαύτην ἄπαυστον λιχνείαν, οἵαν ὁρᾷς παρ' Ὁμήρῳ ὡς μεγαλόφρονα ποιεῖ. καίτοι ποιητὴς ὤν, ἐξηλάθη τὸν Τάνταλον, καὶ τὸν Ἰξίονα, καὶ Τιτυὸν, ἐκ τῆς ἄλλης. εἰ δὲ Παρθένιος, ἢ Εὐφορίων, ἢ Καλλίμαχος ἔλεγε, πόσοις ἂν οἴμαι ἔπεσι τὸ ὕδωρ ἄχρι τοῦ χείλους ἐφ' Ταντάλῳ ἤγαγον; εἶτα πόσοις ἂν Ἰξίονα ἐκύλισε; μᾶλλον γὰρ ὁ Θουκυδίδης αὐτὸς, ὀλίγα τοιούτων εἰδὼς λόγων χρησάμενος, σκέψαι ὅπως ἐξὸν ἀφίστη, ἢ μηχάνημα ἐρημώσας, ἢ πολιορκίας χῆμα δηλώσας ἀναγκαῖον, καὶ χρειώδες ὄν, ἢ ἔπ πλεων χῆμα, ἢ Συρακουσίων λιμένα. ὅταν μὲν γὰρ τὰ λοιμῶν διηγῆται, καὶ μακρὸς εἶναι δοκῇ, σὺ τὰ πράγματα συνοήσει. εἶσῃ γὰρ ἅτυ τὸ τάχος. καὶ ὡς φεύγοντα ὅμως ἐπιλαμβάνεται αὐτῶν τὰ μνημεῖα, πολλὰ ὄντα. ἐὰν δὲ ποτε ἐν λόγοις ἱερατικά τινα δέῃ εἰ-

cessaria percurras, magna autem copiosè exponas. Quin potiùs multa prætermittenda. Neque enim si convivio accipias amicos, omniaque fuerint apparata, ob hoc inter media bellaria, & aviculas, & patinas tam multas, & capros, & lepores, & fumina, saperdam quoque appones, & pulmentum, si illud etiam fuerit apparatum. Sed quæ viliora sunt, negliges. In primis verò sibi temperandum in descriptionibus montium, vel murorum, vel fluminum, ne vim orationis ineptè ostentare videaris, & omissa historia tuum ipsius negocium agere. Sed quum illa paulùm attigeris, utilitatis & perspicuitatis tantùm gratia, mox inde digrediaris: evitato quod in illa re est glutino, omniquè hujusmodi ganea, veluti magnanimum Homerum facere vides: qui quamquam est poëta, Tantalum, Ixionem, Tityum, alioſque percurrit. At si Parthenius, vel Euphorion, vel Callimachus eadem tractaret, quàm multis putas versibus aquam ad labia usque Tantali adduxisset? Deinde quàm multis idem Ixionem volutasset? Quin & Thucydides ipse modicè hac orationis specie usus, vide quàm citò ab ea recedat, sive machinamentum exponat, sive necessariam atque utilem obsidionis speciem declaret, aut etiam civitatum formas, aut Syracusanum portum describat. Quum enim in pestis narratione longior esse videtur, tum res ipsas considera: sic enim brevitatem cognoscès, ac celeritatem: & ut rerum multitudo fugientem ipsum apprehendit. Quòd siquando quispiam orationem habens erit introdu-

σαι, μᾶλιστα μὲν ἰσικότα τῷ πρωσώπῳ, καὶ τῷ πράγματι, οἰκεῖα λεγόντα. ἔπειτα, ὡς σαφέστατα καὶ ταχύτατα, καλῶ ἐφεῖταί σοι τότε καὶ ῥητορεύσαι, καὶ ἐπιδείξασθαι τὸν τῶν λόγων δεινότητα. ἔπαινοι μὲν γὰρ, ἢ ψόγοι, πάνυ πεφεισμένοι, καὶ σεσεισκιμμένοι, καὶ ἀσυκοφάντητοι. καὶ μὴ ἀποδείξεων, καὶ παχέος, καὶ μὴ ἀκριβοῦς, ἐπεὶ ἔξω γε δικαστηρίου σκηνοὶ εἰσι, καὶ τῷ αὐτῷ Θεοπόμπῳ αἰτίαν ἕξεις, φιλαπεχθημόνως κατηγορήσαντα τῶν πολιτῶν, καὶ ἀφαιρεῖσθαι πολιμένῳ τὸ πράγμα, ὡς κατηγορεῖν μᾶλλον, ἢ ἱστορεῖν τὰ πεπραγμένα. καὶ μὰν ἐὰν μῦθός σε τις παρεμπέσοι, λεκτέον μὲν, ἀ μὰν πιστοῦ πάντως, ἀλλ' ἐν μέσῳ θετέον τοῖς ὅπως ἂν ἐθέλωσιν, εἰκάσουσι τοῦ αὐτοῦ. σοὶ δ' ἀκίνδυνον, καὶ σοῦ ἀδέσποτον ὑπόρρησιν ἔστω. τὸ δ' ἄλλοι, σκέψις μοι μέμνησο. πολλάκις τὸ αὐτὸ ἐρῶ. καὶ μὴ σοῦ τὸ παρὸν μόνον ὁρᾶν χρόφε, ὡς οἱ νῦν ἐπαινέσωνταί σε, καὶ τιμήσουσιν, ἀλλὰ ξύμπαντα αἰῶνα ἐφεσπόμενον, σοῦ τοὺς ἔπειτα μᾶλλον σύγγραφε, καὶ παρ' ἐκείνων ἀπαίτει τὸ μισθὸν τῆς χρεφῆς, ὡς λίγητται δὲ περὶ σοῦ. σκέψον ἀμβροτοι ἐλαθέσθω ἀνὴρ ἦν, καὶ παῤῥησίας μετός. ἡδὺν κολακοδίλκην, ἡδὺ δυλοπρεπῆ, ἀλλ' ἀληθείας ἐπὶ πᾶσι, τοῦτ' εἰ σωφρονοίη τις, ὑπὲρ πάσας τὰς νῦν ἐλπίδας ζηῖτο ἄν, ὥστως ὀλιγοχρονίους ὄσας. ὁρᾶς τὸν Κνίδιον ἐκεῖνον δεχνύσθαι, οἷον ἐποίησεν; οἰκοδομήσας γὰρ τὸν ἐπὶ τῇ Φάρῳ πύργον, μέγιστον, καὶ κάλλιστον ἔργων ἁπάντων, ὡς πυρσεύοιτο ἐκ' αὐτοῦ τοῖς ναυλοκομοῦσιν ἐπὶ πολὺ τῆς θαλάττης, καὶ μὴ κατὰφέροιτο εἰς τὴν Παducendus, convenientia perſonæ, reique propria, eaque quàm planiſſimè dicantur: niſi quòd licet tibi tunc rhetorem agere, & gravitatem orationis oſtentare. Etenim laudes, aut vituperia parcè, circunſpectè (ita ut calumnia vacent) præterea cum demonſtratione, & celeriter ac tempeſtivè adhibenda ſunt: ſiquidem hæc à foro ſunt aliena. Alioqui in eadem eris culpa qua Theopompus, qui plurimos odioſè nimis accuſat, & eam rem in ſtudium quoddam vertit, ut accuſet magis, quam res geſtas hiſtoriæ tradat. Iam verò & fabula: ſi qua fortè incidat, dicenda quidem erit, non tamen confirmanda, ſed in medio ponenda iis qui ut volent, de ea conjecturam facient. Tibi verò ſit extra periculum, & in neutram partem inclinet. In univerſum autem illud memineris: ſæpius idem dicam. Ne ad præſens tempus duntaxat reſpiciens, ſcribas, ut qui nunc vivunt te laudent & colant: ſed ad univerſum ævum cogitationem intendens, ob poſteritatem potiùs hiſtoriam componas, & ab illis mercedem ſcriptionis depoſcas, ut & de te aliquando dicatur: Ille ſanè vir fuit liber, & ad dicendum fiducia plenus: nihil adulatorium, neque ſervile, ſed veritatem in omnibus ſecutus. Qui ſapiet, hoc ſupra ſpes præſentes, quæ adeò ſunt momentaneæ, ponat. Annon vides Cnidium illum architectum ut fecerit? Cùm enim extruiſſet illam in Pharo turrim, maximum, atque pulcherrimum omnium operum, ut ex ea accenſæ faces magno maris ſpatio navigantibus illuçerent, ac ne in Paræto-

niam,

ρεπτονίαν, παγχάλεπον ὂν φασιν ἔτυμον, καὶ ἀφόρητον, εἴ τις ἔμπεσοι εἰς τὰ ἑρμάτια. οἰκοδομήσας δὲ τὸ ἔργον, ἐνδέξιον μὲν τῷ λίθῳ τὸ αὐτοῦ ὄνομα ἐπέγραψεν. ἐπιχρίσας δὲ πτάνῳ, καὶ ἐπικαλύψας, ἐπέγραψε τὸνομα ᾧ τότε βασιλεύοντι, εἰδὼς ὀψὲ καὶ ἐχθύσιθ, πάνυ ὀλίγα χρόνια συνεκπισώματα μὲ τῷ χρισματι τὰ γράμματα, ἐκφανησόμενα, Σώφρονι Δεξιφάνους Κνιδίῳ, Θεοῖς σωτῆρσιν ὑπὲρ τῶν τολωίζομένων. ὅτως δὲ ἐκεῖνοι εἰς τὸν τότε καιρὸν, οὐδὲ τὸ αὐτοῦ βίου τὸ ὀλίγον ἐώρα, [1] ἀλλ' εἰς τὸν νῦν, καὶ τὸ ἀεὶ, ἔχρης ἂν ἐσήκη ὁ πύργος, καὶ μένη αὐτοῦ ἡ τέχνη. χρὴ τοίνυν καὶ τὸν ἱστορίαν ὅτω γράφεσθαι σὺν τῷ ἀληθεῖ μᾶλλον ὡσὶς τῷ μέλλουσιν ἐλπίδα, ἢ ὡς σὺν κολακείᾳ ὡσὶς τὸ ἡδὺ τοῖς νῦν ἐπαινουμένοις. οὗτός σοι κανὼν καὶ σταθμὴ ἱστορίας δικαίας. καὶ εἰ μὴ σταθμησονταί τινες αὐτῇ. εὖ ἂν ἔχοι, καὶ εἰς δίον ἡμῖν μάχαιρα. εἰ δὲ μὴ, [2] κεκύλισται ὁ λίθος ὁ Κνιδίος.

niam, locum, ut ajunt, omnino periculosum, & inextricabilem, siquis in scopulos inciderit, deterrentur. Postquam igitur hoc opus exædificasset, intus in saxis suum nomen inscripsit: quo calce illita occultato, nomen ejus qui tum regnavit, superinscripsit, ratus, id quod etiam evenit, fore ut brevi admodum, literæ illæ cum illita calce caderent: hoc verò appareret: Soltratus Cnidius, Dexiphanis filius, Diis servatoribus pro salute navigantium. Hoc pacto neque temporis illius, neque brevis suæ vitæ rationem habebat: sed ad præsens, perpetuumque tempus respiciebat, quòd dum turris illa staret, sua ars etiam maneret. Quare sic etiam cum veritate potiùs ad spem futuram, quàm cum adulatione, ad eorum qui nunc laudantur voluptatem, historia est conscribenda. Hæc tibi historiæ justæ regula & amussis: ad quam siqui perpendant, bene se res habet, & commodum hæc à nobis scripta sunt: sin minùs, volutatum est in Cranio dolium.

1 Ἀλλ' εἰς τὸν νῦν, ἐς τὸν νῦν ἐς τὸ ἀεὶ] Ἀλλ' εἰς τὸν νῦν, ἐς τὸ ἔπειτα. κ. τ. ἑ. Marc.

2 Κεκύλισται ὁ λίθος ὁ Κνιδίος] Κεκύλισται ὁ πίθος, &c. Refert ad dolium Diogenis. *Idem.*

ΑΛΗΘΟΥΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΛΟΓΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

HISTORIÆ VERÆ LIBER PRIMVS.

ARGVMENTVM.

Vt suprà Historia præcepta & regulas tradidit, ita in his duobus libris, exemplum ejusdem proponit, non quidem rerum verè gestarum, sed fictarum, simul ut formam aliquam operis, ceu videtur, proponeret, simul ut animos à rebus seriis avocatos, paulisper

liſper reficeret & delectaret. Quid autem in his narrationibus potiſſimum ſpectandum ſit, nempe qua occaſione, quove conſilio argumentum hoc tractarit, ipſe in proœmio exponit.

Ὡσαῦτως τοῖς ἀθληταῖς καὶ περὶ τὴν τῶν σωμάτων ἐπιμέλειαν ἠσκημένοις, ὁ τὸ δίεξιας μόνον, ἀδὲ τὸ γυμνασίων φεῦγε τὴς ἕνεκεν, ἀλλὰ καὶ τὸ καιρὸν γνωρίμης ἀνέσεως, μέρος γὰρ τῆς ἀσκήσεως τὸ μέτριον αὐτὴν καταλαμβάνειν, ὅτε δὴ καὶ τοῖς τοιούτοις λόγοις ἐπιτηδειότερον ἡγοῦμαι προσήκειν μὴ τὴν πολλὴν τῶν ἀσχολιωτέρων ἀναγνωσιν ἀνεῖναί τε τὴν διάνοιαν, καὶ ὥσπερ τὸ ἔπειτα κόμψιον ἄκμαιοτέροις προσκαλέσειν. γένοιτο δ' ἂν ἐμμελὴς ἡ ἀνάπαυσις αὐτοῖς, εἰ τοῖς τοιούτοις τῶν ἀναγνωσμάτων ὁμιλοῖεν, ἃ μὴ μόνον ἐκ τοῦ ἀστεῖά τε καὶ χαρίεντος ψιλὴν παρίξει τὴν ψυχαγωγίαν, ἀλλά τινα καὶ ὠφέλειαν σὺν ἄμισθον ἐπιδείξῃ, οἷόν τι καὶ τόδε τὸ συγγεγραμμένον φρονήσεως καταλαμβάνειν. ὁ γὰρ μόνον τὸ ξένον τῆς ὑποθέσεως, ἀδὲ τὸ χαρίεν τὸ ἀπροσδιόνυσον ἐπαγωγὸν ἔχειν αὐτοῖς, ἀδ' ὅτι ψεύσματα ποικίλα, πιθανῶς τε καὶ εὐαλήπτως ἐξενηνόχαμεν, ἀλλ' ἔτι καὶ τὸ ἰσορροποῦν ἔκαστον σὺν ἀκαμφιδήκτως ἔσεσθαί τινα ἡνίκα τὸ παλαιῶν ποιητῶν τε, καὶ συγγραφέων, καὶ φιλοσόφων, πολλὰ παίσια καὶ μυθώδη συγγεγραφότας. ὧν καὶ ὀνόματα ἀνέγραφον, εἰ μὴ καὶ αὐτὰ σοὶ σὺν τῆς ἀναγνώσεως φαίνεσθαι ἔμελλε. Κτησίας ὁ Κτησιόχου, ὁ Κνίδιος, συνί-

Mos eſt athletarum, ac eorum qui ſumma diligentia corpus exercent, non modò bonæ habitudinis, atque exercitationis rationem habere, verùm etiam tempeſtivæ remiſſionis, quam maximam utique exercitationis partem arbitrantur. Idem literarum ſtudioſis convenire duco, ut poſt multam rerum ſeriarum lectionem, animum relaxent, eumque ad laborem poſtea ſuſcipiendum, vegetiorem comparent. Conveniens autem hoc ocium fuerit ipſis: ſi talium rerum in lectione verſentur, quæ non ſolùm ex facetiis, & lepore tenuem animi recreationem præbeant: verùm etiam non rudem ſpeculationem præ ſe ferant, quale quiddam de hiſce ſcriptis ſenſuros exiſtimo. Non enim ſolummodò materiæ novitas, atque inſtituti feſtivitas, neque quod varia mendacia, probabiliter, & veriſimiliter confinximus, eos ad legendum illiciet: ſed quòd eorum quæ narrantur, ſingula non ſine morſu taxant aliquem veterum poëtarum, & ſcriptorum & philoſophorum, qui portentoſa, & fabuloſa multa literis mandarunt: quorum nomina ſubjeciſſem, niſi futurum eſſet ut ea tibi ex lectione innoteſcerent. Cteſias Cnidius, Cte-

1 *Mos eſt athletarum*] Præfatio in veras narrationes, in qua de corporis & animi cura agit, ac docet quibus modis utriuſque labores ſint moderandi. De remiſſione ſtudiorum leg. Quintil. lib. 1. c. 4. Cic. in off. Senec. de vitæ tranquillit. c. 15. & ult. *cogn.*

1 Ἀλ-

γραψε περὶ τῆ Ἰνδῶν χώρας, καὶ τῶν παρ' αὐτοῖς, ἃ μήτε αὐτὸς εἶδε, μήτε [1] ἄλλοι εἰπόντος ἤκουσεν. ἔγραψε δὲ καὶ Ἰάμβουλος περὶ τῶν μεγάλων θαλάττης, πολλὰ παρεμβὰς, γνώμαν μὲν ἅπασι τοῖς ψεύδεσι θαλασσόβροντον, οὐκ ἀπιθανὴν δ' ὅμως σωθεὶς τῷ ὑπάρξαι. πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι τὰ αὐτὰ τούτοις περιελόμενοι, συνέγραψαν, ὡς δή τινας ἑαυτῶν, πλάνας τε, καὶ ἀπορίας, θηρίων τε μεγάθη ἱστορήσαντες, καὶ ἀνθρώπων ἀμότητας, καὶ βίων καινότητας. δεξιὸς δὲ αὐτοῖς καὶ διδάσκαλος τοιαύτης βωμολοχίας, ὁ Ὁμήρου Ὀδυσσεύς, ὃς περὶ τὰ Ἀλκίνοου διηγούμενος ἀνήμερόν τε θηλείαν, καὶ μονοφθάλμους, καὶ ὠμοφάγους, καὶ ἀχρίνας τινὰς ἀνδράποδας. ἔτι δὲ πολυκέφαλα ζῶα, καὶ τὰς ὑπὸ φαρμάκων τε ἐπείρων μεταβολὰς, οἷα πολλὰ ἐκεῖνος ἐποίησε τοὺς ἰδιώτας τῆς Φαιάκων ἐπιφυσήσας. τούτοις δὴ ἐντυχὼν ἅπασι, καὶ ψεύσασθαί με, καὶ σφόδρα τῶν ἀνδρῶν ἐμεμψάμην, ἐρῶν ἤδη σύνηθες ὂν τοῦτο καὶ τοῖς φιλοσοφεῖν ὑπισχνουμένοις. ἐκπεπο-

Cteſiochi filius, de Indorum regione, iiſque rebus quæ apud ipſos ſunt, ea ſcripſit quæ neque ipſe vidit, neque ex aliis relatione accepit. Iambulus quoque de his quæ in mari magno ſunt, multa præter hominum opinionem literis mandavit, & notum quidem mendacium finxit, attamen non inſuave argumentum contexuit. Alii præterea multi facto ſimilis argumenti delectu, ſuos errores ac peregrinationes, ingentia belluarum corpora, hominum feritates, & inviſitatos mores narrarunt. Cujuſmodi ſcurrilitatis author & magiſter ipſis fuit [2] Homericus ille Vlyſſes, qui apud Alcinoum & ventorum ſervitutem, & unoculos, & crudivoros, & feros quoſdam homines: præterea multorum capitum animalia, ſocioſque meretricum veneficiis mutatos, multaque monſtris ſimilia rudi [3] Phæacum populo edifſerens eſt mentitus. In quæ omnia cùm incidiſſem, non magno vitio viris illis vertebam quòd mentirentur, cùm jam viderem id illis eſſe conſuetum qui ſe philoſophos eſſe profitentur. Illud verò in iis mi-

1 Ἄλλοι εἰπόντος] Longè rectius in Flor. Cod. quem ſequutus eſt Interpres ἄλλοι ἀληθεύοντος. Probatur illius hiſtoria, vel qui rebus interfuit, vel qui è commentariis eorum qui adfuerunt hauſit: unde illud in hiſtorico fide dignum ἐξ ἡμεῖς ἐθεασάμεθα, qua de re locus alius dicendi. *Bourd.*

2 *Homericus*] Vlyſſes in patriam rediturus, gravi exorta tempeſtate, primùm in Ciconum littus appulſus eſt. Atque inde rurſus ſolvens ſimili tempeſtate ejectus in Aphricam, ad Lotophagorum gentem pervenit: inde in Siciliam delatus eſt, ubi Cyclopi oculum eruit, præuſto ſtipite. Hinc in Æoliam navigans, ab Æolo ventos coactos, in utrem obtinuit: poſtea ad Læſtrygonas, tum ad Circen pervenit, poſt hæc in inſulam Syrenum delatus eſt. Inde Scyllam tranſiens & Charybdim, in Siciliam pervenit, tandem in Phæacenſium portum adnatavit. *Cogn.*

3 *Phæacum populo*] Alcinoo Corcyræ regi & ejus populis Phæacibus Vlyſſes Læſtrygonas, Cyclopas & alia monſtra à ſe conficta narrabat, & iis omnia vera eſſe perſuadebat: unde Iuvenal.

Tam vacui capitis populum Phæaca putavit. Idem.

δ' αὐτῶν ἐθαύμασα, εἰ δόμισαι λήσειν σὲ ἀληθῆ συγγράφοντες. διόπερ κἀγὼ αὐτὸς ὑπὸ κενοδοξίας ἀπολιπεῖν τι θαυμάσιος τοῖς μεθ' ἡμᾶς, ἵνα μὴ μόνος ἄμοιρος ὦ τῆς τῶν μυθολογεῖν ἐλαυνεξίας, ἐπεὶ μηδὲν ἀληθὲς ἱστορεῖν ἔχων, οὐδὲν γὰρ ἐπιπόνησεν ἀξιόλογον, ἐπὶ τὸ ψεύδεσθαι ἐτράπόμην, πολλοῦ γε ἄλλων δεύτερος. κἂν ἐν γὰρ δή τοῦτο ἀληθεύσω λέγων, ὅτι ψεύδομαι, ὅτι δ' ἂν μοι δοκῶ καὶ τοῦτο ψεύδεσθαι ἀκριβῶς ἄλλων κατηγορίαν ἐκφυγεῖν, αὐτὸς ὁμολογῶν μηδὲν ἀληθὲς λέγειν. γράφω τοίνυν περὶ ὧν μήτ' εἶδον, μήτ' ἔπαθον, μήτε παρ' ἄλλων ἐπυθόμην. ἔτι γὰρ μὴ γὰρ ὅλως ὄντων, μὴ γὰρ τοῦ δέχεσθαι γραῦς δυνάμεως. διὸ δεῖ τοὺς σύντυχάνοντας μηδαμῶς πιστεύειν αὐτοῖς. Ὁρμηθεὶς γάρ ποτε ἀπὸ Ἡρακλείων στηλῶν, καὶ ἀφεὶς ἐς τὸ ἑσπέριον Ὠκεανὸν, οὔρῳ ἀνέμῳ τὸ πλοῖον ἐποιούμην. αἰτία δέ μοι τῆς ἀποδημίας, καὶ ὑπόθεσις, ἡ τῆς ἱστορίας περιέργεια, καὶ πραγμάτων καινῶν ἐπιθυμία, καὶ τὸ βούλεσθαι μαθεῖν ὅ, τι τὸ πέλαγος ἐστὶ τὸ Ὠκεανοῦ, καὶ τίνες οἱ πέραν κατοικοῦντες ἄνθρωποι. τούτων γέ τοι ἕνεκα, πάμπολλα σπία συνεβαλόμην. ἐκανὸν γὰρ καὶ ὕδωρ συνεθέμην. πεντήκοντα γὰρ τῶν ἡλικιωτῶν ἐφεστοποιησάμην, τοῦ αὐτοῦ ἐμοὶ γνώμην ἔχοντας. ἔτι γὰρ, καὶ ὅπλων πολύ τι πλῆθος παρεσκευασάμην. καὶ κυβερνήτην τὸν ἄριστον μισθωσάμενος πείσας, παρέλαβον. καὶ τοῦ ναῦν, ἄκρος γὰρ ὢν, ὡς ἐφ' ἑαυτοῦ μείζων καὶ βαίων τῶν συμπλεόντων. ἡμέρας μὲν δὴ καὶ νύκτα οὔρῳ ἀνέμῳ πλέοντες, ἔτι τῆς γῆς φανομένης, ὑφόδρα βαιὰς ἀπεζώμεθα. τῇ ἐπιούσῃ γὰρ, ἅμα ἡλίῳ

miratus sum, si cùm non vera dicerent, id alios latere existimarent. Quapropter cùm ipse etiam præ gloriæ studio, posteris aliquid relinquere velim, ne solus expers sim libertatis in commiscendis fabulis, quandoquidem veri nihil habeo quod narrem (nihil enim memorabile mihi contigit) ad mendaciùm me converti, multò æquiùs quàm alii. Nam etsi unum hoc verè dicam quòd mentior, idcirco tamen aliorum criminationem evitaturus mihi videor, quòd ipsemet me nihil veri dicere fateor. Ea igitur scribo quæ neque ipse vidi, neque passus sum, neque ex aliis audivi, quæ præterea neque omnino sunt, neque ab initio esse potuerunt. Quare qui hæc legerit, nullam eis fidem adhibeat oportet. Egressus olim ab Herculeis columnis, & in Occidentalem Oceanum delatus, secundo vento navigavi. Causa autem hujus peregrinationis & argumentum fuit animi curiositas, & novarum rerum cupiditas, cùm scire vellem tum quis Oceani finis esset, tum qui homines ultra Oceanum habitarent. Idcirco igitur multum commeatum imposui, & aquæ quantum satis erat, ac coætaneos quinquaginta ejusdem animi mecum adjunxi, & armorum copiam paravi, gubernatoremque optimum magno pretio conductum accepi. Navim autem quæ actuaria erat, ut pote ad magnam ac violentam navigationem munivi. Cùm itaque diem & noctem secundo vento navigaremus, adhuc apparente terra, non admodum magna vi provecti sumus. Sequenti verò die, simul oriente sole,

ἀίχουλα, ὅ, τι ἄεμος ἐπεδίδυ, καὶ τὸ κῦμα ἠυξάνετο, καὶ ζόφος ἐπεγίνετο, καὶ οὐκ ἔτ' ἦν ἐπὶ πολὺ τὴν ὀθόνην δυνατὸν ἦν. καὶ ἐπιτρέψαντες ἑαυτοὺς τῷ πνεύματι, ἐφερόμεθα ἡμέρας ἑπτὰ, καὶ ἑβδομήκοντα. τῇ ὀγδοηκοστῇ δ', ἄφνω ἐκλάμψαντος ἡλίου, καθορῶμεν ὄρος πάρυ νῆσον ὑψηλὴν, καὶ δασεῖαν, ὃ τραχεῖ περιηχούμενον τῷ κύματι. καὶ δὴ ἤδη τὸ πολὺ τῆς ζάλης κατεπαύετο. ἐφορμοῦντες δὲ, καὶ ἀναβαίνοντες, ὡς ἐκ μακρᾶς πλανοδικίας πολὺν μὲ ἐπὶ τῆς γῆς χρόνον ἐκείμεθα. Διαναστάντες δ' ὅμως, ἀπεκρίναμεν ἡμῶν αὐτῶν, τριακοντα μὲ φύλακας τῆς νεὼς καθεσθῆναι, ἕκαστον δ' αὐτῶν ἐμοὶ ἑπανελθεῖν ἐπὶ κατασκοπῇ τῶν ἐν τῇ νήσῳ. ἐξελθόντες δ' ὅσον σταδίους τρεῖς ἀπὸ τῆς θαλάσσης διὰ ὕλης, ὁρῶμεν πια πήλῃ χαλκῇ πεποιημένην, Ἑλληνικοῖς γράμμασι κατεγεγραμμένην, ἀμυδροῖς δ', καὶ ἐκπεπεσμένοις, λέγουσαν, ἄχρι τούτων Ἡρακλῆς καὶ Διόνυσος ἀφίκοντο. ἦν δ' καὶ ἴχνη δύο λιθήσιον ἐπὶ πέτρας, τὸ μὲν, πολλῷ μείζων, τὸ δ' ἔλαττον. ἐμοὶ δοκεῖν. τὸ μὲν, Διονύσου τὸ μικρότερον. μείζων δ', Ἡρακλέους. ἐξεπλαγησάντες δὲν, ἐσπεύσαμεν. ὅπου δ' πολὺ προήειμεν, καὶ ἐφιστάμεθα πολλάκις, [1] οἶνον ῥέοντα ἀμβροσιώτατον μάλιστα, οἷον ὁ Χῖος ἐστὶν. ἄφθονον δ' ἦν ῥοῦμα, καὶ πολὺ, ὥστε καὶ ἐς ναυσὶ πορον εἶναι δύνασθαι. ἐπεὶ δὲ ἡμῖν πολὺ μᾶλλον πιστεύειν τοῖς ἐπὶ τῆς στήλης ἐπιγράμμασι, ὁρῶσι τὰ σημεῖα τῆς Διονύσου ἐπιδημίας. δέξαι δὲ μοι ἐν ὅτῳ ἄρχεται ὁ ποταμὸς καὶ-

sole, & ventus increvit, & fluctus intumuit, & caligo suborta est, neque jam contrahi velum poterat. Itaque nos vento commisimus, & tradidimus, diesque novem & septuaginta fluctuavimus. Verùm octogesima die, oriente jam sole repentè non procul conspicimus Insulam altam, arboribus consitam, non aspero fluctu circumsonantem : jam enim magnus procellæ impetus quieverat. Quam cùm adivissemus, & descendissemus, ut ex multa maris molestia diu humi jacuimus : deinde verò surreximus : & è nobis triginta delegimus qui ad navis custodiam remanerent, viginti verò qui mecum ad insulæ explorationem ascenderent. Per sylvam igitur tria circiter à mari stadia progressi, æneam columnam videmus, Græcis literis, sed exoletis & attritis inscriptam. Verba erant, Huc usque devenerunt Hercules & Bacchus. Erant autem vestigia duo in propinquo saxo, unum jugeris magnitudine, alterum minus : ita ut minus istud Bacchi, alterum Herculis esse mihi videretur. Tum adorato loco processimus, Nec dum longè abieramus, quum venimus ad fluvium, qui vino Chio simillimus fluebat. Fluxus autem copiosus multusque erat, adeò ut alicubi navibus esset pervius. Nobis verò in mentem venit, ut inscriptioni columnæ majorem multò fidem adhiberemus, cùm signa peregrinationis Bacchi animadverteremus. Cúmque fluminis principium investigare statuissem,

1 Οἶνον ῥέοντα] Similia apud Eustath. in Amorib. *Bourd.*

μαθεῖν, ἀνήκεν δὲ πρὸς τὸ ῥεῦμα. καὶ πηγὴν μὲν οὐδεμίαν εὗρον αὐτοῦ, πολλὰς δὲ, καὶ μεγάλας ἀμπέλους, πλήρεις βοτρύων. ἐκ δὲ τῶν ῥιζῶν ἑκάστης, ἀνέῤῥεε γάλακτι οἷον διαυγὲς, ἀφ' ὧν ἐγίνετο ὁ ποταμός. ἰδὼν δὲ καὶ ἰχθῦς ἐν αὐτῷ πολλοὺς εἴδομεν, οἷον μάλιστα καὶ τῶν χρωτὰν καὶ τῷ χυλῷ σωφρονιστάς. ἡμεῖς γὰρ ἁλόντες αὐτῶν τινας, καὶ ἐμφαγόντες, ἐμεθύσθημεν, ἀμελῶς, καὶ ἀκατεμόντες αὐτοὺς, διείσπομεν τοὺς μεστούς. ὕστερον μέντοι ἐπιγνόντες τὰς ἄλλας ἰχθῦς, τὰς μὲν δὴ ὑδαρεῖς ἐκφυγόντες, ὀλιγωρήσαμεν τὸ σφοδρὸν τῆς οἰνοφλυγίας. τότε δὲ τὸ ποτεμὸν περάσαντες, ἦλθομεν ἐπὶ τὸ ἀμπέλιον χρῆμα περάσιον. τὸ μὲν δὴ ἀπὸ τῆς γῆς, ὁ τέλεχος αὐτοῦ, διεφθαρμένος καὶ παχύς. τὸ δ' ἄνω, γυναῖκες ἦσαν, ὅσον ἐκ τῆς λαγόνος, ἅπαντ' ἔχουσαι τέλεια. τοιαύτην παρ' ἡμῖν τὴν Δάφνην γράφουσιν ἅρτι τὸν Ἀπόλλωνα καταλαμβάνοντα, ἀποδενδρουμένην. ἀπὸ δὲ τῶν δακτύλων ἄκραν ἐξεφύοντο αὐτοῖς οἱ κλάδοι, καὶ μεσταὶ ἦσαν βοτρύων. καὶ μὴν καὶ τὰς κεφαλὰς ἐκόμων ἑλιξί τε, καὶ φύλλοις, καὶ βότρυσι. προσελθόντες δ' ἡμᾶς, ἠσπάζοντο, καὶ ἐδεξιοῦντο, οἱ μὲν, Λύδιον, οἱ δὲ, Ἰνδικὴν, οἱ πλείους δ', τὴν Ἑλλάδα φωνὴν προϊέμενοι. καὶ ἐφίλουν δ' ἡμᾶς ἐπὶ τοῖς στόμασιν. ὁ δ' φιληθεὶς, αὐτίκα ἐμέθυε, καὶ παρέφορος ἦν. ἐπιθυμοῦμεν μέντοι καὶ παρέχειν ἑαυτοὺς καρπὸν, ἀλλὰ ἤλγουν, καὶ ἐβόων, ἀποσπωμένου. οἱ δ', καὶ μίγνυσθαι ἡμῖν ἐπεθύμουν. καὶ δύο πύας τῶν ἑταίρων πληρώσαντες αὐτοῖς, οὐκ ἔτ' ἀπελύοντο, ἀλλ' ἐν τῷ αἰδοίῳ ἐδέδυντο. συμφύονται γὰρ, καὶ συ-

sem, adverso fluxu ascendi, atque ibi quidem nullum fontem inveni, sed magnas multasque vites uvis refertas: quarum cujusque ex radicibus guttæ limpidi vini fluebant, ex quibus flumen efficiebatur: in quo multos pisces colore & sapore vino maximè similes cernere erat. Ex quibus cùm aliquos piscati essemus ac comedissemus, temulenti evasimus: quos etiam præcidentes, fæce plenos inveniebamus. Sed postea re animadversa, commixtis piscibus aliis qui in aqua versantur, vini illius, unde vescuntur isti, vehementiam temperavimus. Trajecto autem flumine, quà trajici poterat, portentosas vites invenimus. Nam truncus inferior qui à terra surgit ramosus erat & crassus: superior autem mulieres erant, ab utero ferè sursum omnia perfecta habentes. Talem apud nos Daphnen describunt, quam cùm Apollo jam comprehenderet, in arborem versa est. A summis autem earum digitis exoriebantur palmites uvis pleni. Quin & capitibus pro comis inerant capreoli, & folia, & uvæ. Nos autem accedentes salutabant, & dextras jungebant: quarum aliæ Lydia, aliæ Indica, plurimæ Græca lingua loquebantur. Nos quoque ore deosculabantur, & qui osculum acceperat, illicò ebrius & mentis inops reddebatur. At fructum decerpi non sinebant, sed quum avellebatur, dolebant, & clamabant. Nobis autem commisceri gliscebant: duoque ex sociis cum illis congressi, solvi non potuerunt, sed ex pudendis connexi sunt. Statim enim coaluerunt, ac inter se radices egerunt.

νεμόμενα. καὶ ἤδη αὐτοῖς κλάδοι ὅσον οἱ δάκτυλοι, καὶ ταῖς ἕλιξι περιπλεκόμενοι, ὅσον ὑδρίαν καὶ αὐτοὶ καρποφοροῦσιν ἄμπελοι. καταλιπόντες δ' αὐτὰς, ἐπὶ ναυσὶ ἐφύγομεν. καὶ τοῖς ἀπολειφθεῖσι διηγούμεθα ἐλθόντες τά τε ἄλλα, καὶ τὴν [1] συμπλοκὴν, καὶ τὴν ἀμπελομιξίαν. καὶ λαβόντες ἀμφορέας πέντε, καὶ ὑδροῦσθαι μόνοι τε ἤμεν, καὶ οὐ δὴ πολὺν οἶνον ἐπιόντες, καὶ αὐτοῦ πλησίον αὐλισάμενοι, ἕως ἀνήχθημεν ὑπὸ σφόδρα βιαίου πνεύματος. ἐφ' ἡμέρας δὲ ἑξήκοντα ἦ, οὐκ ἴσμεν ὑπὸ τὴν νῆσον φανέντος, ἄφνω τυφὼν ἐπιγενόμενος, καὶ περιδινήσας τὴν ναῦν, καὶ μετεωρίσας, [2] οἷον ἐπὶ σταδίους τρισχιλίους, οὐκ ἐπὶ καθῆκεν εἰς τὸ πέλαγος, ἀλλ' ἄνω μετέωρον ἐξηρτημένην, ἄνεμος ἐμπίπτων τοῖς ἱστίοις, ἔφερε κολπώσας τὴν ὀθόνην. ἐπὶ ἡμέρας, καὶ τὰς ἴσας νύκτας ἀτρεμήσαντες, ὀγδόῃ κατηρῶμεν γῆν τινα μεγάλην ἐν τῷ ἀέρι, καταφανῆ νῆσον λαμπρὸν, καὶ σφαιροειδῆ, καὶ φανὴ μεγάλῳ κατηλαμπρυμένην. προσενεχθέντες δ' αὐτῇ, καὶ ὁρμισάμενοι, ἀπέβημεν. ἐπισκοπήσαντες δὲ τὴν χώραν, διέγνωμεν οἰκουμένην τε, καὶ γεωργουμένην. ἡμέρας μὲν ἦν, οὐδὲν αὐτόθεν κατηνωμεν. νυκτὸς δ' ἐπιγενομένης, ἐφαίνοντο ἡμῖν ἄλλαι νῆσοι πλησίον, αἱ μὲν, μείζους, αἱ δὲ, μικρότεραι, πυρὲ τὸν χρόνον πεφυτοικυῖαι. καὶ ἄλλη δέ τις γῆ κάτω, καὶ πόλεις ἐν αὐτῇ, καὶ ποταμοὺς ἔχουσα, καὶ πηλάγη, καὶ ὕλας, καὶ ὄρη. ταῦτα μὲν τὰ καθ' ἡμᾶς οἰκουμένην εἰκάζομεν. δόξαν δὲ ἡμῖν καὶ ἐπὶ πορρωτέρω

runt. Iamque digiti ipsis erant palmites, & capreolis circumimplicabantur, jamjamque fructum laturi erant. Quibus relictis ad navim fugimus: quò reversi, iis qui remanserant, cum alia narravimus, tum sociorum connectionem & commixtionem cum vitibus. Sumptis exinde amphoris, aquam simul, & è fluvio vinum hausimus, ac prope eum pernoctavimus. Diluculo autem, spirante non vehementi vento, solvimus. Meridie verò, cùm non appareret ampliùs insula, turbo repentè exorsus est, qui circumvolutam, & in sublime elevatam navim, ad ter mille ferè stadia, non jam in pelagus deposuit, sed sublatam suspendit, ingruensque ventus, sinuatum carbasum impulit. Septem ergo dierum, totidemque noctium iter per aërem emensi, octava die cernimus in aëre magnam quandam terram, velut insulam lucidam, rotundam, magna luce micantem: in quam delati, portumque ingressi descendimus. Tum regionem explorantes, comperimus eam habitari, & coli. Ibi interdiu nihil cernebamus, noctu aliæ insulæ nobis apparebant, hæ quidem majores, illæ verò minores, quarum color ignem referebat. Erat & alia subtus terra, quæ urbes & fluvios, & maria, & sylvas, & montes in se continebat, quam conjiciebamus eam esse, quæ à nobis incolitur. Sed cùm vellemus ulte-

1 Συμπλοκὴν ἐ] Hæc desunt in Cod. Florent. *Bourd.*
2 Οἷον] Quidam legendum putant ὅσον. Idem.

ρω σφεληλῦθ. ξυνελήφθημεν τοῖς Ἱππογύποις παρ' αὐτοῖς ἁλισκόμενοις, ἀπαντήσαντες. οἱ δ' Ἱππόγυποι, ἔστι δ' εἰσὶν ἄνδρες ἐπὶ γυπῶν μεγάλων ὀχούμενοι. καὶ καθάπερ ἵπποις τοῖς ὀρνίοις χρώμενοι, μεγάλοι γὰρ οἱ γῦπες, καὶ ὡς ἐπίπαν τριχίφαλοι. μᾶλλον δ' ἂν τις τὸ μέγεθος αὐτῶν σκοπῇ. νεὼς γὰρ μεγάλης φορτίδος ἐστὶ, ἴσασιν τῶν πτερῶν, μακροτέρων καὶ παχυτέρων φέρουσι. τούτοις οὖν τοῖς Ἱππογύποις ἐσπεσόντες ἐξεπετόμεθα τὴν γῆν, εἴ τις δύναιτο εἰπεῖν, ἄχρι οὗ τὰ βασίλεια. καὶ δὴ καὶ ἡμᾶς ξυλλαβόντες, ἄγουσιν ὡς αὐτόν. ὁ δ', ἐπειδὴ ἐμὲ, καὶ λόγου τινὸς εἰκάσας, Ἔλληνες ἄρα ἔφη ὑμεῖς ὦ ξένοι. συμφησάντων δ', πῶς οὖν ἀφίκεσθε ἔφη ποτὲ τὸν αἰθέρα διελθόντες; καὶ ἡμεῖς τὸ πᾶν αὐτῷ διηγούμεθα. καὶ ὃς δεξάμενος τὸ καθ' ἑαυτὸν ἡμῖν διεξῆλθε, ὡς καὶ αὐτὸς ἄνθρωπος ὢν, τέτομαι. Ἐνδυμίων, λόγῳ τινὶ τῆς ἡμετέρας γῆς κηδεύσων, ἀναρπασθείη ποτέ. καὶ ἀφικόμενον, βασιλεύσειε τῆς χώρας. εἶναι δὲ τὴν γῆν ἐκείνην ἣν λέγα, τὴν ἡμῖν κάτω φαινομένην σελήνην. ἀλλὰ διορᾶτέ τι παρεισελθόντες, καὶ μηδένα κίνδυνον ὑφορᾶσθε. πάντα γὰρ ἡμῖν παρέσται ὧν δεόμεθα. ἐπὶ δὲ καθεύδειν ἔφη τὸ πόλεμον, ὃν σαφέστερον νῦν ἐκ τῆς τοῦ ἡλίου κατοικίας, ἁπάντων εὐδαιμονέστερα παρ' ἡμῖν κατεσκεύασται. καὶ ἡμεῖς ἠρόμεθα τίνες τε εἶεν οἱ πολέμιοι, καὶ τίνα αἰ-

ulterius progredi, ab Hippogypis quos sic vocant, in quos incidimus, comprehensi fuimus. Hi autem Hyppogypi, homines sunt, qui magnis vulturibus vehuntur, illisque avibus tanquam equis utuntur. Nam magni, & ut plurimum tricipites sunt vultures. Hinc autem illorum magnitudinem discas, si dixerimus eos singulas alas, navis onerariæ malo longiores, & crassiores ferre. His igitur Hippogypis ea cura demandata est, ut terram circumvolitent, & siquem peregrinum inveniant, eum ad regem adducant. Illi nos comprehensos ad ipsum ducunt: qui ut nos conspexit, &, ex veste conjecit, Vos ô hospites, inquit, Græci estis. Ille assentientibus nobis, quomodo, inquit, tantum aërem pervagati huc devenistis? Et nos illi rem omnem retulimus. Tum ille incipiens, ea quæ sibi acciderant nobis narrabat: ut ipse homo cùm esset nomine [1] Endymion, ex nostra terra in somnis raptus est, & huc delatus, regioni imperavit. Dicebat autem illam esse terram, quæ luna nobis videtur: sed bono esse animo, nullumque periculum suspicari jubebat, quoniam necessaria cuncta nobis erant adfutura. Quòd si ex animi sententia, inquit, bellum quod Solis incolis nunc infero, prosperè confecero, omnium fœliciſſimè apud me vivetis. Hinc nos interrogavimus qui essent hostes, quæ-

1 *Endymion*] Pastor fuit admodum formosus, qui cum in Latmo monte obdormivisset, aliquando à Luna deosculatus est, quæ in ejus amorem ita exarsesat, ut fratri bigas suas agitandas dederit. Senec. in Hyppolyt.

Arsit obscura Dea clara mundi nocte deserta
Nitidosque fratri tradidit currus alite regendos.

Ovid.

Latmius Endymion non est tibi, Luna, pudore. Cogn.

1 Ἔνθε-

πίαν τ' Ἀλφοῆς. ὁ δ', Φαέθων φησίν, ὁ τῆ τε τῷ ἡλίῳ κατοικιδίων βασιλεὺς, οἰκεῖται γὰρ δὴ καὶ κἀκεῖνος ὥσπερ κἀγὼ ἡ σελήνη, πολὺν ἤδη χρόνον ἡμᾶς πολεμεῖ χρόνον. ἤρξαθ' ὃ ἐξ αἰτίας τοιαύτης. Τῶν ἐγὼ τῇ ἀρχῇ τῇ ἐμῇ πότε τοὺς ἀπορωτάτους συναγαγὼν, ἐβουλήθην ἀποικίαν εἰς τὸ ἐσχατόφορον στεῖλαι, ἔρημον, κἀκ τοῦ μηδενὸς κατοικούμενον. ὁ τότων Φαέθων φθονήσας, κωλύει τὴν ἀποικίαν, κατὰ μέσον τὸν πόρον ὑπαντήσας ἐπὶ τῶν Ἱππομυρμήκων. τότε μὲν οὖν νικηθέντες, ἀ γὰρ ἦμεν ἀντίπαλοι τῇ παρασκευῇ, ἀνεχωρήσαμεν. νῦν δ', βούλομαι αὖθις ἐξεστρατεῦσαι τὸν πόλεμον, κἀγγυᾶλαι τὴν ἀποικίαν. ὡς ἂν ἐθέλητε, κοινωνήσατέ μοι δὴ τάχα. χώραν δ' ὑμῖν ἐγὼ παρέξω τὴν βασιλικὴν ἵνα ἐκείνῳ, καὶ τὴν ἄλλην ὅπλισιν. αὔριον δ' ποιησόμεθα τὴν ἔξοδον. ὅπως ἐθέλω ἐγὼ γενέσθαι, ἐπειδὴ σοὶ δοκεῖ. τότε μὲν οὖν παρ' αὐτῷ ἐστιαθέντες, ἐμείναμεν. ἔωθεν δ' ἀλφιστίνης, ἐπεσόμεθα. καὶ γὰρ οἱ σκοποὶ πλησίον εἶναι ἐσήμαινον τὸν πολεμίους. τὸ μὲν οὖν πλῆθος τῆς στρατιᾶς, δέκα μυριάδες ἐγένοντο, ἄνευ τῶν σκευοφόρων, καὶ τῶν μηχανοποιῶν, καὶ τῶν πεζῶν, καὶ τῶν ξένων συμμάχων. τούτων δὲ ὀκτακισμύριοι μὲν ἦσαν οἱ Ἱππόγυποι, δισμύριοι δὲ, οἱ ἐπὶ τῶν λαχανοπτέρων. ὄρνεον δὲ καὶ τοῦτο ἐστὶ μέγιστον, ἀπὸ τῶν πτερῶν λαχάνοις πάντη λάσιον. τὰ δ' ἀκύπτερα ἔχει, ῥαδινοῖσι φύλλοις μάλιστα ὁμοιουμένα. ἐπὶ δὲ τούτων, οἱ Κεγχροβόλοι τεταχθῶ, καὶ οἱ Σκοροδομάχοι. ἦλθον δὲ καὶ ἀπὸ τῆς ἄρκτου Σύμμαχοι, τρισμύριοι μὲν Ψυλλοτοξόται, πεντακισμύριοι δὲ Ἀνεμοδρόμοι. τούτων δὲ, οἱ μὲν

quæque diffidii causa. Tum ille, Phaëton, inquit, Solis incolarum rex, ille enim incolitur ficuti & Luna, jamdiu bellum contra nos gerit. Cœpit autem hac de causa. Ego olim pauperrimis quibusque, qui erant in meo regno, collectis, coloniam in Luciferum, tunc desertum & à nemine habitatum, mittere volui. Phaëthon autem invidia commotus, transitum prohibuit, medio in itinere in Hippomyrmecibus occurrens. Tunc quidem victi, non enim apparatu æquales eramus, secessimus. Nunc autem denuo bellum inferre, & coloniam accersere volo. Si velitis igitur, estote socii expeditionis, unumque ex regiis vulturibus unicuique, aliamque armaturam præbebo: & cras proficiscemur. Ita fiat, inquam, siquidem hæc tua est sententia. Tunc epulis ab ipso excepti, mansimus. Diluculo autem, quoniam ab exploratoribus hostes appropinquare nunciabatur, acies instructa est nobis excitatis. Quare exercitus constabat centum millibus, exceptis lixis, & machinarum fabris, peditibus & conductitiis militibus. Horum autem octinginta millia erant Hippogypi, & eorum qui à Lachanopteris vehebantur, viginti millia. Avis etiam hæc est maxima, oleribus undiquaque loco pennarum hirta. Quæ verò ex his velociores erant, pennas habebant lactucæ foliis maximè similes. His vecti Cenchroboli, & Scorodomachi ordinantur. Venerunt etiam à Septentrione auxiliares copiæ, Psylloroxotæ numero triginta millia, Anemodromi quinquaginta millia. Ex his quidem Psyl-

ψυλλοτοξόται, ἐπὶ ψυλλῶν μεγάλων ἱππάζονται. ὄθεν καὶ τὴν ἐπωνυμίαν ἔσχηκεν. μέγεθος τῶν ψυλλῶν, ὅσον δώδεκα ἐλέφαντες. οἱδὲ Ἀνεμοδρόμοι, πεζοὶ μὲν εἰσι, φέρονται δὲ ἐν τῷ ἀέρι ἄνευ τῶν πτερῶν. ὁ δὲ τρόπος τῆς φορᾶς, τοιόσδε. χιτῶνας ποδήρεις ὑπεζωσμένοι, κολπώσαντες αὐτοὺς τῷ ἀνέμῳ, κυδιόωντες ἴσια, φέρονται ἄνευ τε σκάφης. τὰ πολλὰ δὲ οἱ τοιοῦτοι ἐν ταῖς μάχαις πελτασταί εἰσιν. ἐλέγοντο δὲ καὶ τὸν ἀστέρα τὸν Καππαδοκίαν ἀστέρων ἥξειν, Στρουθοβάλανοι μὲν, ἐπτακισμύριοι, Ἱππογέρανοι δὲ, πεντακισχίλιοι. τούτους ἐγὼ οὐκ ἐθεασάμην. ἀφίκοντο δὲ οὐδὲ γράψαι αὐτῶν τὰς φύσεις ἐτόλμησα. περίεισι γὰρ καὶ ἄπιστα περὶ αὐτῶν ἐλέγετο. αὕτη μὲν ἦν Ἐνδυμίωνος ἡ δύναμις. σκηναὶ δὲ πάντων ἦσαν αὐτοῖς. κρανίνη μὲν ἐπὶ τῆς κυάμου. μεγάλοι γὰρ παρ' αὐτοῖς οἱ κύαμοι καὶ κερατοειδεῖς. θώρηκες δὲ φολιδωτοὶ πάντες, θέρμινοι. τὰ γὰρ λέπη τῶν θέρμων συῤῥάπτοντες, ποιοῦνται θώρηκας. ἄῤῥηκτοι δὲ σφίσι γίγνονται οἱ θώρηκες τὸ λέπος, ὥσπερ κέρας. ἀσπίδες δὲ καὶ ξίφη, οἷα τὰ Ἑλληνικά. ἐπὶ δὲ κωμῆς ἓν, ἐτάξαντο ὧδε. τὸ μὲν δεξιὸν κέρας, εἶχον οἱ Ἱπόγυποι. καὶ ὁ βασιλεὺς τοὺς ἀρίστους περὶ αὐτὸν ἔχων. καὶ ἡμεῖς ἐν τούτοις ἦμεν. τὸ δὲ εὐώνυμον, οἱ Λαχανόπτεροι. τὸ μέσον δὲ, οἱ σύμμαχοι, ὡς [1] ἕκαστοι. τὸ δὲ πεζὸν, ἦσαν μὲν ἀμφὶ τὰς ἑξακισχιλίας μυριάδας, ἐτάχθησαν δὲ ὧδε. ἀράχναι παρ' αὐτοῖς πολλαὶ, καὶ μεγάλοι ἀράχναι, πολὺ τῶν Κυκλάδων νήσων

lotoxotæ in magnis pulicibus equitant, unde & appellationem habent. Pulicum verò magnitudo est circiter duodecim elephantorum. Anemodromi autem sunt pedites, & sine pennis in aëre feruntur. Modus autem quo feruntur talis est. Succingunt talares tunicas, quibus velorum instar sinuatis, tanquam naves aguntur. hi autem in prælis plerumque sunt peltati. Dicebantur autem ab his stellis quæ Cappadociæ imminent, adventuri Struthobalani numero septuaginta millia, Hippogerani quinquaginta millia. Hos ego non vidi, quia non venerunt. Ideo neque ipsorum naturas describere ausim: etenim portentosa & incredibilia de his dicebantur. Et is quidem erat Endymionis exercitus. Omnium armatura eadem. Fabales erant galeæ: magnæ autem apud illos & duræ sunt fabæ. Loricæ squameæ, ex lupinis omnes, Loricas enim ex consutis lupinorum siliquis conficiunt. Lupini autem siliqua, tanquam cornu ibi nascitur infragilis. Scuta, & enses sunt quales Græcorum. Vbi verò sese obtulit occasio, sic in aciem instructi sunt. Dextrum cornu, Hippogypi tenebant, & rex, circa se optimos quosque habens, inter quos nos etiam eramus. Lævum Lachanopteri. Medium auxiliarii utique singuli. Peditatus autem circiter sex millibus myriadum constabat: qui sic in aciem instructi sunt. Araneæ apud illos multæ ac magnæ sunt, Cycladibus insulis unaquæque mul-

[1] Ἕκαστοι] Angl. οἱ ἱκάστις ἰδίας. Bourd.

ἤκουσε μείζων. τούτοις ὡσαύτως ἔδυφήναι τὴν μεσηγὺ τῆς Σελήνης, καὶ τῆς ἑωσφόρου ἀέρος. ὡς δὲ τάχιστα ἐξεπεράσθη, καὶ πεδίον οἱ ἐποίησε, ἐπὶ τούτῳ παρέσχε τὸ πεζόν. ἡγεῖτο δὲ αὐτῶν, Νυκτερίων ὁ Εὐδιανακτίδου. τρίτος δὲ αὐτὸς. τῶν δὲ πολεμίων, τὸ μὲν ἀόνυμον, εἶχον οἱ Ἱππομύρμηκες. καὶ ἐν αὐτοῖς, ὁ Φαίθων. θηρία δὲ ἦν μέγιστα, ὑπέρογκα, τοῖς παρ' ἡμῖν μύρμηξι ὡμοιωμένα, πλὴν τοῦ μεγέθους. ὁ γὰρ μέγιστος αὐτῶν, καὶ διπλεθρον ἦν. ἐμάχοντο δὲ, οὐ μόνον οἱ ἐπ' αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ αὐτοῖς μᾶλιστα τοῖς κέρασιν. ἐλέγοντο δὲ ὅτοι εἶεν ἀμφὶ τὰς πέντε μυριάδας. ἐπὶ δὲ δεξιᾷ αὐτῶν, ἐτάχθησαν οἱ Ἀερηνάνωπες, ὄντες καὶ ὅτοι ἀμφὶ πέντε μυριάδας, πάντες τοξόται, κάνωψι μεγάλοις ἐποχούμενοι. μεθ' οὓς τούτους, οἱ [1] Ἀερηνορδάκες. ψιλοὶ τὸ ὅλον ὄντες. καὶ πεζοί. πολὺ μάχιμοί γε καὶ ὅτοι. πόρρωθεν γὰρ ἐσφενδόνων ῥαφανίδας ὑπερμεγέθεις. ὁ γληνεὺς δὲ ἐπολίζων ἀντέχειν ἐδύνατο. ἀπέθνησκε δὲ, [2] δυσοσμίας τινὸς αὐτόθεν τῷ τραύματι ἐπιῤῥυομένης. ἐλέγοντο δ' [3] χρίειν τὰ βέλη μοναύχης ἰῷ. ἐχόμενοι δ' αὐτῶν, ἐτάχθησαν οἱ Καυλομύκητες, ὁπλῖται ὄντες, καὶ ἀγχίμαχοι τὸ πλῆθος μύριοι. ἐκλήθησαν δ' Καυλομύκητες, ὅτι ἀσπίσι μὲν μυκητίνοις ἐχρῶντο, δόρασι, δὲ καυλίνοις, τοῖς ἀπὸ τῶν ἀσπαραγῶν. πλησίον δ' αὐτῶν, οἱ Κυνοβάλανοι ἔκειντο, ὡς ἐπεψαν αὐτοῖς οἱ τὸ Σείριον κατοικοῦντες, πυγμὴ multò major. Has jussit intexere medium aëris, quod à Luna in Luciferum diffunditur. Quod ubi primùm fecerunt, campumque itraverunt, in eo peditatum instruxit, cui præerat Nycterion Eudianactis filius. Tertius ipse. Hostium autem lævum cornu tenebant Hippomyrmeces, inter quos medius Phaethon. Bestiæ autem sunt maximæ, alatæ, formicis nostris assimiles, excepta magnitudine. Harum maxima duorum erat jugerum. Non solùm autem qui ipsis insidebant, sed etiam ipsæ maximè cornibus pugnabant: & horum quinquaginta ferè millia esse dicebant. In dextro autem collocati sunt Aëroconopes quorum quinquaginta ferè millia erant, omnes sagittarii, magnis culicibus insidentes. Post hos autem Aërocordaces, expediti quidem illi ac pedestres, verùm bellicosi: nam raphanos ingentes eminus vibrabant, quibus qui fuerat percussus ne paulum quidem resistere poterat, & fœtore ulceri protinus superveniente moriebatur. Nam sagittæ malvæ veneno delibutæ dicebantur. Hos juxta constituti Caulomycetes armati, cominus pugnantes, numero decies mille. Dicuntur autem Caulomycetes, quoniam scutis quidem fungeis utebantur, hastilibus verò asparagorum virgultis. Collocati sunt prope ipsos Cynobalani quinquies mille, quos Sirii canis incolæ ipsi miserunt. Et

1 Ἀερηνόρδακες] Interpres sequutus est Anglicanum Cod. in quo Ἀερηνόρκακες. Bourd.

2 Δυσοσμίας] Angl. δυσωδίας. Idem.

3 Χρίειν] Vt in Nigr & in Tox. *Bourd.*

κιχλίοι. καὶ ὗτοι ἄνδρες κυνοφυσωποι, ἐπὶ βαλάνων πλατυπρώτων μαχόμενοι. ἐλέγοντο δὲ καὶ ἐκείνων ὑστερίζειν τε συμμάχων, ὅς τι λάθοι δὲ Γαλαξίᾳ μετεπέμποντο σφενδονήτας, καὶ οἱ Νεφελοκένταυροι. ἀλλ' οὐκ ἐκεῖνοι μὲν, τῆς μάχης ἤδη κεκερμάσης ἀφίκοντο, ὡς μήποτε ὄφελον. οἱ σφενδονῆται δὲ, ὅσοι ἄλλως παρεγένοντο. διόπερ φασὶν αὐτοῖς ὕστερον ὀργισθέντα τὸν Φαέθοντα, πυρπολῆσαι τὴν χώρην. τοιαύτη μὲν καὶ Φαέθων ἐπὴν ἀπόσκωψ. συμμίξαντες δὲ, ἐπειδὴ τὰ σημεῖα ἤρθη, καὶ ὠγκήσαντο ἑκατέρων οἱ ὄγκοι, τύποις γὰρ ἀντὶ σαλπίγγων χρῶντες, ἐμάχοντο. καὶ τὸ μὲν δώνυμον τῶν Ἡλιωτῶν, αὐτίκα ἔφυγεν ὅσοι ἐς χεῖρας δεξάμενοι τοὺς Ἱπποῦπας. καὶ ἡμεῖς ἐπόμενοι κτείνοντες. τὸ δεξιὸν δ' αὐτῶν, οὐκέτι δὴ ἐπὶ τὸ ἡμιτέρῳ δώνυμον. καὶ ἐπεξῆλθον οἱ Ἀεροκώνωπες διώκοντες, ἄχρι ἐσὲς τοὺς πεζούς. ὑπαυτῶν δὲ κἀκείνων ἐπιβοηθούντων, ἔφυγον ἐπικλίνοντες, καὶ μάλιστα ἐπὶ ἡδονὴν τοῖς ἐπὶ τοῦ δώνυμου σφῶν νενικημένοις. τὸ δὲ τροπῆς λαμπρᾶς γενομένης, πολλοὶ μὲν ζῶντες ἁλίσκοντο, πολλοὶ δὲ καὶ ἀπηρύθη. καὶ τὸ αἷμα ἔῤῥει. πολὺ μὲν ἐπὶ τῶν νεφῶν, ὥστε αὐτὰ βάπτεσθαι, καὶ ἐρυθρὰ φαίνεσθαι, οἷα παρ' ἡμῖν δυομένου τοῦ ἡλίου, φαίνονται. πολὺ δὲ καὶ εἰς τὴν γῆν κατέσταζεν, ὡς τὰ μὲν εἰκάζειν, μὴ ὄσος φοίνισσα πόας καὶ πάλαι ἄκων γένοιμι, ὅμβρος ὑπέλαβεν αἵματι ὑσθῆναι τὸν Δία ἐπὶ τοῦ Σαρπηδόνος θανάτῳ. ἀναρρίψαντες δὲ ἀπὸ τῶν διόξεως, δύο τρόπαια ἐστήσαμεν, τὸ μὲν, ἐπὶ τῷ δρακόντων τῶν πτερομαχίας. τὸ δὲ τῶν ἀερομαχίας, ἐπὶ τῶν νεφῶν. ἅρτι δὲ τούτων γενομένων, ἠγγέλθη-

Et hi canina facie homines, alatis glandibus invecti pugnabant. Dicebant autem posteriores venire aliquos ex commilitonibus, funditores scilicet, quos ex Galaxia advocaverat, & Nephelocentauros: qui commisso prælio advenerunt. At utinam nunquam venissent. Sed funditores non venerunt omnino. Quare iratum illis Phaëthontem, igne regionem vastasse ajunt. Et is quidem Phaëthontis exercitus erat. Postquam verò signa erecta sunt, & utrorumque asini ruditu constrepuêre, nam his tubicinum loco utuntur, congressi pugnarunt. Tum lævum cornu Heliotarum protinus aufugit, quia venientes ad manus Hippogypos non sustinuit: quos secuti interficiebamus. Interea verò dextrum illorum cornu, finistrum nostrum superabat: quum etiam egressi Aëroconopes ad pedites usque insequebantur, qui opem hîc ferentibus illis, declinantes fugerunt, & maximè quum devictum. Latus lævum sensérunt. Illis in fugam insignem conversis: multi vivi capti sunt, multi etiam cæsi, quorum sanguis fluebat, multus quidem in ipsas nubes, ita ut colore rubro inficerentur, & apparerent quales apud nos occidente sole cernuntur: multus etiam in terram stillabat: ita ut conjicerem, num tale quid olim in cœlo contigisset, quum in morte Sarpedonis Iovem sanguine pluisse Homerus existimavit. Posteaquam fugatis illis reversi sumus, duo trophæa statuimus, unum pedestris pugnæ in telis aranearum commissæ, alterum aëriæ in nubibus consertæ. His modò peractis, nunciatum est

ab

ὑπὸ τ̃ σκοπῶν οἱ Νεφελοκένταυροι, προσπλαύσαντες. ὡς εἶδε πρὸς τ̃ μάχης ἐλπὶς τῷ Φαέθοντι. καὶ δὴ ἐφαίνοντο προσιόντες, ἡσυχῇ μὲν δεξάσθαι, ἐξ ἵππων πλατυστῶν, καὶ ἀνθρώπων συγκείμενοι. μέγεθος δ̃, τῶν μὲν ἀνθρώπων, ὅσον [1] ἓ P'odíon Κολοσσ̃ ἐξ ἡμισείας ἐς τὸ ἄνω. τῶν δ' ἵππων, ὅσον νεὼς μεγάλης φορτίδος. τὸ μέντοι πλῆθος αὐτῶν, οὐκ ἀνέχραψα, μὴ τῷ καὶ ἄπιστον δόξῃ. τοσοῦτον ἦν. ἡγεῖτο δ̃ αὐτῶν ὁ ἐκ ἓ ζωδιακῆ τοξότης. ἐπεὶ δ̃ ἤσθοντο τὺς φίλυς νενικημένυς, ἐπ̃ τ̃ Φαέθοντα ἔπεμπον ἀγγελίαν αὖθις ἐπίναγ. αὐτοὶ δ̃ διαταξάμενοι, πεπερυγισμένοις ἐμπίπτουσι τοῖς σελωίταις, ἀπήκτοις ἔτι τῇ δίωξιν καὶ τὰ λάφυρα διεσκευασμένοις. καὶ πάντας μὲν τρέπουσιν. αὐτὸν δ̃ τὸν βασιλέα καταδιώκουσι πρὸς τὴν πόλιν, καὶ τὰ πλεῖστα τ̃ ὀρνέων αὐτῆ κτείνουσιν. ἀνέσπασαν δ̃ καὶ τὰ τρόπαια, καὶ κατέθαμον ἅπαν τὸ ὑπὸ τ̃ δρακόντων πεδίον ὑφασμένον. ἐμὲ δ̃, καὶ δύο πνὰς τ̃ ἑταίρων, ἐζώγρησαν. ἤδη δ̃ παρῆν καὶ ὁ Φαέθων. καὶ αὖθις ἄλλα τρόπαια ὑπ' ἐκείνων ἵστατο. ἡμεῖς μὲν ἔν ἀπηγάγεθε ἐς τ̃ ἥλιον αὐημερόν, τὴν χεῖρε ὀπίσω δεδέντες δρακόντι δισπαθμαῖ. οἱ δ̃, πολιορκεῖν μὲν οὐκ ἔγνωσαν τὴν πόλιν. ἀναστρέψαντες δ̃, τὸ μεταξὺ ἓ ἀέρος ἀπετείχιζον, ὥστε μηκέτι τὰς αὐγὰς ὑπὸ ἓ ἡλίε πρὸς τὴν σελήνην διήκειν. τὸ δ̃ τεῖχος, ὧν ὁπαλὸν νεφελωτόν. ὥστε σαφὴς ἔκλειψις τ̃ σελήνης ἐγεγόνει. καὶ νυκτὶ διηνεκεῖ, πᾶσα κατείχετο. πιεζομένῳ δ̃ τούτοις ὁ Ἐνδυμίων, πέμψας, ἱκέτευε καθεῖναι τὸ οἰκοδόμημα, καὶ μὴ

ab exploratoribus Nephelocentauros adventare, quos Phaëthonti ante prælium advenisse oportuisset. Hi quum adfuerunt, spectaculum incredibile præbuerunt, ex equis alatis, & hominibus compositi. Magnitudo horum erat ex dimidio corpore sursum quanta Rhodii Colossi: equorum verò, quanta magnæ navis onerariæ. Multitudinem ipsorum equidem non scripsi, ne cui incredibilis videatur, tanta erat. Præfectus illis erat Zodiaci Sagittarius. Vbi autem devictos amicos cognoverunt, nuncium Phaëthonti miserunt, ut rediret. Tum ipsi instructa acie irruerunt in Selenitas turbatos, & ab hostium fuga inconditos, & ad auferenda spolia dispersos, quos omnes in fugam vertunt, adeoque regem ipsum ad urbem usque persequuntur, ejusque quam plurimas aves conficiunt. Avulserunt etiam trophæa, totumque campum ab araneis contextum decurrerunt: me quoque duosque ex sociis vivos ceperunt. Iamque & Phaëthon aderat: & sub illis alia trophæa statuerunt. Nos autem ipso die ad Solem deducti sumus, manibus à tergo araneæ segmento illigatis. Hi civitatem non obsidere decreverunt: sed reversi medium aëris vallaverunt: ita ut non amplius radii Solis ad Lunam pervenirent. Duplex autem erat murus, nubeus, ita ut Lunæ manifesta defectio facta fuerit, & continua nocte tota oppressa. Quare pressus Endymion, misit legatos qui orarent ut hoc ædificium de-

[1] Τ̃ P'odíon] Angl. P'odíx. Bourd.

σφᾶς ἐλευθερῶν ὃ σκότῳ βιοτεύοντας. ὑπισχνεῖτο δ' καὶ φόρους πλείσιν, καὶ σύμμαχος ἕπεσθαι, καὶ μηκέτι πολεμήσειν. καὶ ὁμήρους ἐπὶ τούτοις, ἄλλην ἤδελεν. οἱ δ' ἐπὶ τῷ Φαέθοντι, ἀμυδρὸν δὴ συγκλητίας, τῇ προτεραίᾳ μὲν, ἀδὴν παρέλυσαν τὴν ὀργήν. τῇ ὑστεραίᾳ δ', μετέγνωσαν. καὶ ἐγένετο ἡ εἰρήνη ἐπὶ τούτοις. καὶ τάδε συνθήκας ἐποιήσαντο οἱ Ἡλιῶται καὶ οἱ σύμμαχοι πρὸς Σελληνίτας καὶ τοὺς συμμάχους, ἐπὶ τῷ καθελεῖν μὲν τοὺς Ἡλιώτας τὸ περίτειχισμα, καὶ μηκέτι ἐς τὸν σελήνην ἐπιβαίνειν. ἀποδοῦναι δ' καὶ τοὺς αἰχμαλώτους, ῥητῶν ἕκαστον χρημάτων. τοὺς δ' Σελληνίτας, ἀφεῖναι μὲν αὐτονόμους τοὺς γε ἄλλους ἁπάντας. ὅπλα δὲ μὴ ἐπιφέρειν τοῖς Ἡλιώταις. συμμαχεῖν δ' τῇ ἀλλήνῃ, ἤν τις ἐπίῃ. φόρον δ' ὑποτελεῖν ἑκάστῳ ἔτους τὸ βασιλέα τῶν Σεληνιτῶν τῷ βασιλεῖ τῶν Ἡλιωτῶν, δρόσου ἀμφορέας μυρίους. καὶ ὁμήρους δ' σφῶν αὐτῶν δοῦναι μυρίους. τὴν δ' ἀποικίαν τὴν ἐς τὸ Ἐωσφόρου, κοινὴν ποιεῖσθαι, καὶ μετέχειν τὸν ἄλλον τὸν βουλόμενον. ἐγγεγράψαι δ' τὰς συνθήκας στήλῃ ἠλεκτρίνῃ, καὶ ἀναθῆναι τὸ μέσον τῆς ἀέρος ἐπὶ τοῖς μεθορίοις. ὤμοσαν δ' Ἡλιωτῶν μὲν, Πυρωνίδης, καὶ Θερίτης, καὶ Φλόγιος. Σεληνιτῶν δὲ, Νύκτωρ, καὶ Μήνιος, καὶ Πολυλαμπής. τοιαύτη μὲ ἡ εἰρήνη ἐγένετο. σὺν δ' τὸ τεῖχος καθηρέθη, καὶ ἡμᾶς τοὺς αἰχμαλώτους ἀπέδοσαν ἐπὶ δ' ἀφικόμεθα ἐς τὸν σελήνην, ὑπαντιάζουσιν ἡμῖν, καὶ ἀσπάζονται μὲ δακρύοντες, οἵ τε ἐπαίροι, καὶ ὁ Ἐνδυμίων αὐτός. καὶ ὁ μὲν, ἠξίου μένειν τε παρ' αὐτῷ, καὶ κοινωνεῖν τῆς ἀποικίας, ὑπισχνούμενος δώσειν ἐμοὶ γαμέτην τὴν ἑαυτοῦ παῖδα. γυναῖκες γὰρ οὐκ εἰσὶ παρ' αὐτοῖς.

demolirentur, nec sinerent se in tenebris versari. Quod ut consequeretur, promittebat se tributa persoluturum, belli socium futurum, nec ampliùs bellum illaturum. Insuper & obsides offerebat. Phaëthon autem & socii bis convocato concilio, primò quidem in ira perstiterunt, postremò sententiam mutarunt. Ac pacis conditiones hujusmodi fuerunt. Fœdus inierunt Heliotæ & horum socii cum Selenitis eorumque sociis, hac lege ut Heliotæ vallum dejiciant, neque posthac Lunam invadant, statutoque precio captivos reddant. Selenitæ verò ut stellas alias liberas dimittant, arma non amplius Heliotis inferant: vicissim autem opem ferant, siquis invaserit: tributum verò quotannis pendat rex Selenitarum regi Heliotarum, decies mille roris amphoras, & de suis decies mille det obsides: missa verò ad Luciferum colonia fiat communis, & qui volet, aliorum sit particeps. Tum fœdera columnæ electrinæ insculpantur, medioque in aëre in confiniis erigatur. Ex Heliotis fidem dederunt Pyronides, Therites, & Phlogius: ex Selenitis, Nyctor, Menius, & Polylampes. Facta est pax istiusmodi. Confestim murus eversus est, nosque captivos reddidêre. Vbi ad Lunam reversi sumus, cùm socii tum Endymion ipse nobis obviam venerunt, & cum lachrymis salutarunt. Atque hic quidem rogabat, & ut apud se maneremus, communique colonia uteremur, & mihi filium (nam apud ipsos mulieres nullæ sunt) nuptui collocaturum pollice-

ὧν ἐγὼ οὐδαμῶς ἐπιθόμην, ἀλλ' ἠξίουν ἀποπεμφθῆναί με εἰς τὴν θάλατταν. ὡς δ' ἔγνω ἀδύνατον ὂν πείθειν, ἀποπέμπει ἡμᾶς, ἑπτὰς ἐπὶ ἡμέρας, ἃ δὴ ἐν τῷ μεταξὺ ἀμφιέβαν ἐν τῇ σκηνῇ, κατενόησα, καινὰ, καὶ παράδοξα, πάντα βιβλόμην εἰπεῖν. Πρῶτα μὲν τὸ μὴ ἐκ γυναικῶν γίνεσθαι αὐτοὺς, ἀλλ' ἐκ τῶν ἄρρενων. γαμοῦσι γὰρ τοῖς ἄρρεσι χρώμενοι. καὶ οὐδὲ ὄνομα γυναικὸς ὅλως ἴσασι. μέχρι μὲν γὰρ πέντε καὶ ἕκοσιν ἐτῶν, γαμεῖ) ἑκάστους. ἐκ δὲ τούτων, γαμεῖ αὐτός. κύουσι δὲ οὐκ ἐν τῇ νηδύϊ, [1] ἀλλ' ἐν ταῖς γαστροκνημίαις. ἐπειδὰν γὰρ συμβάδῃ τὸ ἔμβρυον, παχύνει) ἡ κνήμη. καὶ χρόνῳ ὕστερον ἀνατεμόντες, ἐξάγουσι νεκρόν. ἐκλείποντες δ' αὐτὸ ὥσπερ τὰ ἄκαιρον κεχηνότα, ζωοποιοῦσι. δοκεῖ δέ μοι καὶ ἐς τοὺς Ἕλληνας ἐκεῖθεν ἥκειν τὰ γαστροκνημίας τίκτομεν, ὅτι παρ' ἐκείνοις αὐτὴ γαστρὸς κυοφορεῖ. μεῖζον δὲ τούτου ἄλλο διηγήσομαι. γλῶσσα ἐστὶ παρ' αὐτοῖς ἀνθρώπων, οἱ καλλίμυθοι Δενδρῖται. γίνεται δὲ τὸ τοιόνδε τοῦτον. ὅταν ἀνθρώπου τὸ δεξιὸν ἀποτεμόντες, ἐν γῇ φυτεύσωσι. ἐκ δὲ αὐτοῦ, δένδρου ἀναφύει) μέγιστον, σάρκινον, οἷον φαλλός. ἔχει δὲ καὶ κλάδους, καὶ φύλλα. ὁ δὲ καρπὸς, ἐστὶ βάλανοι πηχυαῖοι τὸ μέγεθος. ἐπειδὰν δὲ πεπαιωθῶσι, τρυγήσαντες αὐτὰς, ἐκκολάπτουσι τοὺς ἀνθρώπους. αἰδοῖα μέντοι ἐσθῆτα ἔχουσιν. οἱ μὲν, ἐλεφάντινα. οἱ δὲ πίνητες αὐτῶν, ξύλινα. καὶ ἀπὸ τούτων ὀχοῦσιν, καὶ πλησιάζουσι ταῖς γαμεταῖς αὐτῶν. ἐπειδὰν δὲ γηράσῃ ὁ ἄνθρωπος, οὐκ ἀποθνήσκει, ἀλλ' ὥσπερ καπνὸς ἀφανιόμενος, licebatur. At ego nequaquam parui, sed dimissionem in mare popoſci. Is verò ut cognovit se non persuasurum, nos septenis diebus convivio exceptos dimisit. Quæ autem interim dum apud Lunam commorabar, animadverti nova, & incredibilia, hæc narrare volo. Primùm quidem illi ex mulieribus non gignuntur, sed ex maribus: masculis enim nuptiis utuntur: ac neque nomen mulieris omnino norunt. Quare ad quintum & vigesimum usque annum quisque nuptum datur: exinde nuptum accipit. Concipiunt non in ventre, sed in suris. Concepto fœtu, crus crassescit, tandem suo tempore præcidentes, mortuos educunt: tum expositos illos ad ventum hiantes, vitæ tradunt. Atque inde mihi ad Græcos venisse videtur illud gastrocnemiæ nomen, quod apud illos ventris loco sura concipit. Sed aliud hoc majus dicam. Genus hominum apud illos est, qui Dendritæ dicuntur. Hi hoc modo nascuntur. Dextrum hominis testiculum in terra plantant: ex eoque exoritur arbor maxima, carnea, ceu priapus, habetque ramos, & folia, fructus verò sunt cubitales glandes: quas quum maturæ fuerint, decerpunt, & ex iis homines excludunt. Pudenda autem habent appositia, quidam eburnea, pauperes verò lignea, quibus coëunt, & conjugibus miscentur. Postquam autem senuerit aliquis, non moritur, sed in fumum resolutus aër

[1] Ἀλλ' ἐν ταῖς γαστροκνημίαις] Iosephus Acosta Historiæ Indicæ cap. 38. lib. 4. Marc.

[1] Περι-

ἀὴρ γίγνεται. τροφὴ δὲ πᾶσιν ἡ αὐτή. ἐπειδὰν γὰρ πῦρ ἀνακαύσωσι, βατράχους ὀπτῶσιν ἐπὶ τῶ ἀνθράκων. πολλοὶ δὲ περὶ αὐτοῖς εἰσιν οἱ πῦρ ἀέρι πεπλωμένοι. ὀπτωμένων δὲ, [1] περιχαιόντες, ὥσπερ ἢ τηγανιζόμενον κρέας, λάπτουσι τὸ ἀναθυμιώμενον κρέας, καὶ ἀρωχεῖται. σίτῳ δὲ τρέφονται τοιούτῳ. ποτὸν δὲ αὐτοῖς ἐστι, ἀὴρ ἀποθλιβόμενος εἰς κύλικα, καὶ ὑγρὸν. ἀνίενται, ὥσπερ ὄρνιθες. ὑμῖν ἀπερρῶγασι μὲν, καὶ ἀφοδεύουσιν. ἀλλ' οὐδὲ τρῆται, ὥσπερ ἡμεῖς. ἀλλ' οὐδὲ τῶν σωμάτων οἱ παῖδες [2] ἐν ταῖς πυγαῖς παρέχουσιν, ἀλλ' ἐν ταῖς ἰγνύσιν, ὑπὲρ τῶν χαροκηλίαν. ἐκεῖ γὰρ εἰσι τετρημένοι. καλὸς δὲ νομίζεται παρ' αὐτοῖς, ὃν πᾶς φαλακρὸς καὶ ἄκομος ᾖ. τοὺς δὲ κομήτας καὶ μυσάττονται. ἐπὶ δὲ τῶν κομητῶν ἀστέρων, τοὺναντίον, τοὺς κομήτας καλοὺς νομίζουσιν. ἐπεδήμουν γάρ τινες, οἱ καὶ τοῦδε ἐκείνων διηγοῦντο. κρέα μὲν καὶ χλοῖα φύσει, μικρὸν ὑπὲρ τὰ γόνατα. καὶ ὄνυχας οὐ τοῖς ποσὶν ὁμοίους ἔχουσιν, ἀλλὰ πάντες εἰσὶ μονοδάκτυλοι. ὑπὲρ δὲ τὰς πυγὰς ἐκφύσει αὐτῶν, κράμβη ἐκπέφυκε μακρὰ, ὥσπερ ὁρᾷ, θαλλοὺς ἐς ἀεί, καὶ ὑπτίᾳ ἀναπίπτοντι, ἡ κατακλωμένη. ἀποπύονται δὲ μέλι δριμύτατον. κἀπειδὰν ἢ [3] ποιῶσιν, ἢ γυμάζωνται, γάλακτι τὸ σῶμα [4] ἀλείφουσιν, ὥστε καὶ τυρὸς ἀπ' αὐτῶ πήγνυται, ὀλίγον δὲ μέλιτι ἐπιτήξαντες. ἔλαιον δὲ ποιοῦνται ἀπὸ τῶν κρεμμύων πάνυ λιπαρόν τε, καὶ εὐῶδες, ὥσπερ μύρον. ἀμπέλους δὲ πολλὰς ἔχουσιν ὑδροφόρους. αἱ

aër fit. Cibus est omnibus unus. Nam super accensi ignis prunis ranas assant, quæ apud ipsos magno numero in aëre volitant: quibus assatis, velut ad mensam circunfusi, evaporatum ex illis fumum lambunt, & epulantur. Ac tali quidem cibo aluntur. Potus est aër in calicem expressus, qui liquorem roris instar ex se reddit. Non mingunt autem, nec egerunt, neque ea qua nos parte perforati sunt. Neque pueri natibus rem obscœnam præstant, verùm poplitibus supra suram, ubi perfossi sunt. Pulcher apud illos habetur, qui calvus est, & depilis: sed comatos abominantur. Contrà quàm apud eos qui cometas stellas inhabitant: nam comatos pulchros existimant. Quidam enim advenerunt, qui nobis illorum mores narrarunt. Barbam autem paulum supra genua producunt: nec in pedibus ungues habent: at unicus illis est digitus. In speciem caudæ brassica cujusque natibus innascitur, prolixa, semper virens, quæ & resupino cadente non frangitur. Mel acerrimum emungunt: qui siquando vel labori, vel exercitationi incubuerint, lacte totum corpus oblinunt, ita ut modico melle instillato, caseus ex eo coaguletur. Oleum ex cepis exprimunt pingue admodum & unguenti instar, odoratum. Multas vites habent aquæ feraces: uva-

1 Περιχαιόντες] Angl. περιχαιζόμενοι. Bourd.
2 Ἐν ταῖς πυγαῖς] Cattius, si quid in execrando tali scelere, Angl. C. ἐν ταῖς ἰσχίοις. Idem.
3 Ποιῶσιν] Τυπῶσιν. In Mss. *Idem.*
4 Ἀλείφουσιν] Mss. & Cod. Angl. ἰσχύουσιν, aliter tamen legit Interp. *Idem.*

1 Πυ-

ῳδ ῥᾶγας τ βοτρύων, εἰσὶν ὥσπερ χάλαζα. καί μοι δοκεῖ ἐπιπεσὼν ἐμπεσὼν ἄνεμος διασείσῃ τὰς ἀμπέλους ἐκείνας, τότε ὡς ἡμᾶς κρεμάσῃ ἡ χάλαζα, διαῤῥαγέντων τ βοτρύων. τῇ μὲν τοι γαστρὶ, ὅσα πήρα χρῶνται, πλήσεις ἂν αὐτῇ, ὅσων δέονται. ἀνοικτὴ γὰρ αὐτοῖς αὕτη, καὶ πάλιν κλειστή ἐστιν. ἔντερον δὲ ἐν αὐτῇ οὐδὲ ἧπαρ φαίνεται, ἢ τοῦτο μόνον, ὅτι διαπνοίας ἔντοθεν, καὶ λάσιός ἐστιν. ὥστε καὶ τὰ νεογνὰ ἐπενδὺν ῥιγῶσιν, εἰς παχυλὸν ὑποδύνῃ. ἰσθμὸς δ τοῖς μὲν πλουσίοις, ὑαλίνη, μαλθακή. τοῖς πένησι δ, χαλκῆ, ὑφαυτή. πολύχαλκος γὰρ τὰ ἐκεῖ χωρία. καὶ ἐργάζονται τ χαλκὸν ὕδατι ὑποῤῥέξαντες, ὥσπερ τὰ ἔρια. τοὺς μέντοι τ ὀφθαλμῶν, οἵους ἔχουσιν, οὐκ ἂν μὰ εἰπεῖν, μή τίς με νομίσῃ ψεύδεσθαι διὰ τὸ ἄπιστον τ λόγου. ὅμως δὲ καὶ τοῦτο ἐρῶ. τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐξαιρετοὺς ἔχουσι. καὶ ὁ βαλόμενος ἐξελὼν τοὺς αὐτοῦ, φυλάττει ἐς ἂν δεηθῇ ἰδεῖν. ὅταν δὲ ὁρμένου, ὁρᾷ καὶ πολλοὶ τοὺς σφετέρους ἀπολέσαντες, παρ' ἄλλων χρησάμενοι ὁρῶσιν. εἰσὶ δ' οἱ καὶ πολλοὺς ἀπόντας ἔχουσιν, οἱ πλούσιοι. τὸ ὦτα δὲ, πλατάνου φύλλα ἐστὶν αὐτοῖς, πλὴν γε τοῖς ἀπὸ τ βαλάνων. ἐκεῖνοι γὰρ μόνοι ξύλινα ἔχουσι. καὶ μὴν καὶ ἄλλο θαῦμα ἐν τοῖς βασιλείοις ἐθεασάμην. κρήτηρα μέγιστον κεῖται ὑπὲρ φρέατος, ὃ πάνυ βαθέος. εἰ μὲν δὴ εἰς τὸ φρέαρ καταδῇς τις, ἀκούει πάντων τ παρ' ἡμῖν ἐν τῇ γῇ λεγομένων. ἐὰν δὲ εἰς τὸ κρατῆρα ἀποβλέψῃ, πάσας μὲν πόλεις, πάντα δὲ ἔθνη ὁρᾷ, ὥσπερ ἐφεστὼς ἐποψόμενος. τότε καὶ τοὺς οἰκείους ἐγὼ ἐθεασάμην, καὶ πᾶσαν τὴν πατρίδα. οἱ δὲ κἀκεῖνοί με ἑώρων, οὐκ ἔπ ἔχω τὸ ἀσφαλὲς εἰπεῖν.

uvarum autem acini ſunt velutì grando. Ac mihi videtur, diruptis uvis illis in nos grando cadere, quum ventus irruens vites concuſſerit. Ventre tanquam ſacculo utuntur, eique quicquid opus habent, indunt. Nam illis aperiri, rurſus claudi poteſt. Neque in illo inteſtinum ullum, aut hepar apparet: ſed ſolummodò intus eſt villoſus, & hiſpidus: ita ut pueruli quum rigent, in eum ſubeant. Amictus divitibus quidem vitreus, mollis: pauperibus verò æneus, contextus. Nam ea loca æris ſunt feracia: quod illi aqua maceratum, ut lanam carpunt. Quales autem habeant oculos, dicere vereor, nequis ob rei abſurditatem, mentiri me putet. Attamen etiam hoc dicam. Oculos exemptiles habent: quique vult ſuos exemptos ſervat, dum iis ad cernendum opus habeat: quos quum repoſuit, cernit. Multique propriis amiſſis, alienos mutuantur, & cernunt. Quique multos reconditos poſſident, illi divites ſunt. Aures iis ſunt platani folia, præter quam iis qui formantur ex glandibus. Illi enim ſoli ligneas habent. Porrò miraculum aliud in regia vidi. Super puteo non admodum alto poſitum eſt ſpeculum maximum. Et qui in puteum deſcenderit, audit omnia quæ apud nos dicuntur in terris. Qui verò in ſpeculum conſpicatus fuerit, civitates omnes, gentes omnes videt, ac ſi omnibus intereſſet. Tunc familiares omnes, omnemque patriam vidi: an verò & illi me viderint, ſatis exploratum non habeo.

Qui

ὅστις δὲ μὴ πιστεύῃ ταῦτα ἅπαντα ἔχειν, ἂν ποτε καὶ αὐτὸς ἐκεῖσε ἀφίκηται, ἐπιστήσει ὡς ἀληθῆ λέγω. τότε δ' ἂν ἀσπασάμενοι τὸν βασιλέα, καὶ τοὺς ἀμφ' αὐτὸν, ἐμβάντες, ἀνήχθημεν. ἐμοὶ δὲ καὶ δῶρα ἔδωκεν ὁ Ἐνδυμίων, δύο μὲν τὰ ναύλοιον χιτῶνα, πέντε δὲ χαλκᾶς, καὶ παιοπαλίαν θερμήν. ἃ πάντα ἐν τῷ κάτω κατέλιπον. συνέπεμψε δὲ ἡμῖν καὶ Ἱππογύπους χιλίους, ὡς ἐξακοσίους ἄχρι σταδίων πεντακοσίων. ἐν δὲ τῷ παράπλῳ, πολλὰς μὲν καὶ ἄλλας χώρας παρημείψαμεν, παρεσχόμεθα δὲ καὶ τὴν ἐωσφόρου ἄρτι σωοικιζομένην. καὶ ἀποβάντες, ὑδρευσάμεθα. ἐμβάντες δὲ εἰς τὴν Ζωδιακὴν, ἐν ἀριστερᾷ παρήειμεν τὸν ἥλιον, ἐν χερσὶ τὴν γῆν παραπλέοντες. καὶ ἀπεπέμπομεν, κἀκεῖνοι πολλὰ τῶν ἐπιτηδείων ἐπιφορτίζοντες. ἀλλ' ὁ ἄνεμος οὐκ ἀφῆκεν. ἐβουλόμεθα μέντοι τὴν χώραν ἰδεῖν τε, καὶ πόνα, καὶ δένδρα, καὶ πολλῶν ἀγαθῶν μεστήν. ἰδόντες δ' ἡμᾶς οἱ Νεφελοκένταυροι, μισθοφορήσοντες παρὰ τοῦ Φαέθοντος, ἐπέπλησαν ἐπὶ τὰς ναῦς. καὶ μαθόντες σπουδῆς, ἀπεχώρησαν. ἤδη δὲ καὶ οἱ Ἱππόγυποι ἀπειληλύθεισαν. πλεύσαντες δὲ τὴν ἐπιοῦσαν νύκτα, καὶ ἡμέραν, ἅμα ἕῳ ἐπέρασι ἀφικόμεθα εἰς τὴν Λυχνόπολιν καλουμένην, ἤδη τὰ κάτω πλοῦν διώκοντες. ἡ δὲ πόλις αὕτη, κεῖται μεταξὺ τῆς πλειάδων, καὶ τῆς ὑάδων ἄνω. παρεσκοτέρα μέντοι τῆς Ζωδιακῆς. ἀποβάντες δὲ, ἀλῃσόμενοι ἐδόκουν μὲν εὑρήσειν, λύχνους δὲ πολλοὺς περιθέοντας, καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ, καὶ περὶ τὸ λιμένα περιπτύσσοντας. τοὺς μὲν, μικροὺς, καὶ ὥσπερ εἰκῆ, πένητας. ὀλίγους δὲ τοὺς

Qui autem hæc ita se habere non credet, siquando illuc ipse se contulerit, me vera dixisse cognoscet. Tum salutato rege, ejusque aulicis, navi conscensa solvimus. Cæterùm munera mihi dedit Endymion, vestes quidem vitreas duas, æreas autem quinque, lupineamque panopliam, quæ omnia in ceto amisi. Misit & nobiscum Hippogypos mille, qui nos quingentis stadiis deducerent. Inter navigandum, multas quidem etiam alias regiones præterlapsi sumus: Appulimus verò ad recens conditam apud Luciferum civitatem, ubi ad hauriendam aquam descendimus. Hinc Zodiacum ingressi, solem à sinistra prætergressi sumus, terræ margini adnavigantes. Non enim descendimus, quanquam id socii magnopere expetebant. Sed non permisit ventus: quanquam videbamus regionem fœcundam, pinguem, irriguam, multorumque bonorum plenam. Porrò Nephelocentauri, hi videlicet qui Phaëthonti meruerant, nos conspicati in navem devolarunt: sed cùm fœdus initum didicissent, abierunt. Et jam Hippogypi discesserant. Cæterùm cùm navigassemus sequenti nocte, ac die, circa vesperam pervenimus ad Lychnopolin, quam vocant: jam iter nostrum ad inferiora secantes. Hæc autem urbs sita est in medio Plejadum, & Hyadum aëre, Zodiaco utique inferior. Vbi cùm descendissemus, hominem quidem nullum invenimus, sed lucernas multas circumcurrentes, & in foro, & circa littus deambulantes, alias quidem parvas, & ut ita dicam pauperes, paucas verò magnas & potentes, splen-

μεγάλων, καὶ δυνατῶν, πάνυ λαμπρὰς, καὶ περιφανεῖς. οἰκέται δ' αὐτοῖς, καὶ λυχνιαῖοι ἑδραῖοι ἑκάστῳ παρῆσαν. καὶ αὐτοὶ ὀνόματα εἶχον, ὥσπερ οἱ ἄνθρωποι. καὶ φωνὴν ἀφιέμενον ἠκούομεν, καὶ ὑδὸν ἡμᾶς ἠδίκουν ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ξενίᾳ ἐκάλουν. ἡμεῖς δ', ὅμως ἐφοβούμεθα. καὶ ὅτι διανύσαι, ὅτι ὑπαντῆσαί τις ἡμῖν ἐτόλμησεν. ἐφεῖτο δ' αὐτοῖς ἐν μέσῃ τῇ πόλει παρεῖναι. ἔνθα ὁ ἄρχων αὐτῶν, δι' ὅλης νυκτὸς κοιμᾶται, ὁπόσοι καλοὶ ἦσαν. ὃς δ' ἂν μὴ ὑπακούσῃ, καὶ ἀδικοῖτο ἀποτεισεῖν, ὡς λιπὼν τὴν τάξιν. ὁ δὲ ζάκυνθος ἐπ' σωτηρίᾳ, παρεστῶτες δὲ καὶ ἡμεῖς, ἐωρῶμεν τὰ γινόμενα, καὶ ἠκούομεν ἅμα τῶν λύχνων ἀπολογουμένων, καὶ τὰς αἰτίας λεγόντων, δι' ἃς ἐβραδύνουν. ἔνθα καὶ τὸν ἡμέτερον λύχνον ἐγνώρισα. καὶ προσιόντα αὐτὸν, τὴν τε κατ' οἶκον ἐπυνθανόμην, ὅπως ἔχοιεν. ὁ δὲ μοι πάντα διηγήσατο. τὴν μὲν δὴ νύκτα ἐκείνην, αὐτοῦ ἐμείναμεν. τῇ ἐπιούσῃ δ', ἅμα ἕῳ, ἐπλέομεν πλησίον τῆς νεφῶν. ἔνθα δὴ καὶ τὴν Νεφελοκοκκυγίαν πόλιν ἰδόντες, ἐθαυμάσαμεν. ἐκ μὲν τοῦ ἐπόπτου μέρους αὐτῆς. ἐκ γὰρ εἶχε τὸ πρόσωπον. βασιλεύει μέντοι αὐτῶν Κόρωνος ὁ Κοττυφίωνος. καὶ ἐγὼ ἐμνήσθην Ἀριστοφάνους τοῦ ποιητοῦ, ἀνδρὸς σοφοῦ, καὶ ἀληθοῦς, καὶ μὴ τὰ ἐφ' οἷς ἔγραψεν ἀπιστουμένου. τῇ τρίτῃ δ' ἀπὸ ταύτης ἡμέρᾳ, καὶ τὸν Ὠκεανὸν ἤδη σαφῶς ἐωρῶμεν. γῆ δ' οὐδαμοῦ, πλὴν νέφη τῶν ἐν τῷ ἀέρι. καὶ αὐτὰ δ', [1] πυρώδεις ἦν, καὶ ὑπηρωγεῖς ἐφαντάζοντο. τῇ τετάρτῃ δ' ἀπὸ μεσημβρίας, μαλακῶς συνεδύοντος τοῦ πνεύματος, καὶ σωτιζόντων, ἐπὶ τὸν γαλατίαν

splendidas admodum, & illustres. Domus illis, & lychneones seorsim cuique suppetebant, & nomina ceu homines habebant: easque vocem emittentes audiebamus, nullamque injuriam nobis inferebant, imò ad hospitium invitabant. Attamen metuebamus, nec quisquam noſtrum, apud illas cœnare, aut dormire ausus est. Palatium autem illis in media urbe est extructum, ubi per totam noctem sedet earum princeps, unamquamque nomine compellans. Quæcunque non paret, ad mortem condemnatur, ut acici defertrix: extingui mors illis est. Ibi nos astantes, ea quæ fiebant, considerabamus, simulque lucernas respondentes audiebamus, causasque dicentes cur serò venirent. Hic lucernam noſtram agnovi, eamque alloquens sciscitabar, quomodo se haberent res domesticæ, eaque mihi omnia narravit. Itaque ibi noctem illam commorati, postridie solvimus, ac prope nubes navigavimus. Hìc visa urbe Nephelococcygia, mirati sumusi in eam tamen non descendimus, quia ventus non sinebat. Rex illorum est Coronus filius Cottyphionis. Tum memini Aristophanis poëtæ, viri sapientis & veridici, cui frustra non credideris in his quæ dixit. Tertia autem ab hac die Oceanum jam manifestè videbamus: terram verò nusquam, nisi aërias illas, quæ jam igneæ ipsæ & micantes mihi videbantur. Quarta verò die circa meridiem molliter aspirante aura & subsidente, in mare de-

[1] Πυρώδεις] Angl. πυρώδεις. Bourd.

καταπῆμεν. ὡς δὲ τοῦ ὕδατος ἐψαύσαμεν, γοῦν ἡσθέντες ὡς ὑπὲρ δύναμιν, καὶ ὑπερχαίρομεν, καὶ δεῖπνον πᾶσιν ἐκ τῶν παρόντων ἐποιούμεθα. καὶ ἀπορριψάντες, ἐνηχόμεθα. καὶ γὰρ ἦν γαλήνη ἅπασα, καὶ ὀκνηδὸν τὸ πλάγος. Ἔοικε δὲ ἀρχὴ κακῶν μειζόνων γίγνεσθαι πολλάκις ἡ ἐκ τοῦ βέλτιον μεταβολή. καὶ γὰρ ἡμεῖς δύο μόνας ἡμέρας τὸ ὕδωρ πλαδῶντες, τῇ τετάρτῃ ὑπεφαινούσης, ἅμα ἀνίσχοντι τῷ ἡλίῳ ἄφνω ὁρῶμεν θηρία, καὶ κήτη. πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα, ἃ τὴν μίαν ἅπαντων, ὅσον σταδίων χιλίων καὶ πεντακοσίων τὸ μέγεθος. ἐπῆλθε δὲ κεχηνὼς, καὶ ἅμα πολὺ παρῳδοῦν τῷ θαλάττῃ, ἀφρόν τε ἀνελυζόμενον, καὶ τοὺς ὀδόντας ἀμφίστομον, πολὺ τῶν παρ' ἡμῖν φαλλῶν ὑψηλοτέρους. ὀξεῖς δὲ πάνυ, ὥσπερ σκόλοπας. καὶ λύκοις, ὥσπερ ἐλεφαντίνοις. ἡμεῖς μὲν δὴ τὸ ὕστατον ἀλλήλοις ἀσπασιπόντες, καὶ ἀγκαλαβόντες, ἐμίνομεν. τὸ δὲ, ὕδη παρῆν. καὶ ἀναῤῥοφῆσαν ἡμᾶς, αὐτῇ νηὶ κατέπιεν. ἐ μέντοι ἔφθη συναῤῥάξαι τοῖς ὀδοῦσιν, ἀλλὰ λαβὼν τῶν ἀκαυμάτων ἡ ναῦς εἰς τὸ ἔσω διεξέπιπτεν. ἐπεὶ δὲ ἐνδὸν ἦμεν, τὸ μὲν πρῶτον, σκότος ἦν, καὶ ὐδὲν ἐωρῶμεν. ὕστερον δὲ αὐτὸ ἀναχανόν, εὐθὺμεν κάτω μέγα, καὶ πάντη πλατὺ, καὶ ὑψηλὸν, ἱκανὸν μυριάνδρῳ πόλει οἰκεῖν. ἔκειτο δ' ἐν μέσῳ καὶ μικροὶ ἰχθύες, καὶ ἄλλα πολλὰ θηρία συγκεκομμένα, καὶ πλοίων ἴσια, καὶ ἄγκυραι, καὶ ἀνθρώπων ὀστᾶ, καὶ φορτία. κατὰ μέσον δὲ, καὶ γῆ, καὶ λόφοι ἦσαν, ἐμοὶ δοκεῖν, ἐκ τῆς ἰλύος, ἣν κατέπιεν συνιζάνοντα. ὕλη δὲ ἐπ' αὐτοῖς, καὶ δένδρα παντοῖα ἐπεφύκει, καὶ λάχανα ἐβεβλάστηκει, καὶ ἡμῖν πάντα ἐξειργασμένα

deponimur. Vt verò aquam attigimus, mirum quantopere lætaremur & gauderemus, unde ex iis quæ ſuppetebant omnibus cœnam exhibuimus, cumque tranquillum & placidum eſſet mare in id ad natandum nos projecimus. Videtur autem plerumque mutatio in melius majorum malorum eſſe principium. Nam bidui tantùm navigatione peracta cùm tertius illuceret dies, verſus orientem ſolem repente videmus beluas, & cete: multa etiam alia. Ex quibus unum maximum erat omnium mille circiter & quingentorum ſtadiorum magnitudine. Adveniebat hians, ac jamdiu mare perturbans, ſpumaque circunfuſum, ac dentes exerens, phallis noſtris multò longiores, omnes inſtar pali acutos, & inſtar eboris candidos. Itaque nos ultimum vale viciſſim dicentes, & amplexantes præſtolabamur. Illud verò jam aderat, & nos abſorbens cum ipſa navi deglutivit. At dentibus non confregit priùs quàm per eorum raritatem intro navis decidiſſet. Poſtquam intus fuimus, primùm erant tenebræ, nihilque videbamus. Tandem eo hiante videmus cetum ingentem, undiquaque latum, altumque, civitatis capacem, quæ incolarum decem millia capere poſſet. In medio quoque parvi erant piſces, aliæque multæ beluæ conciſæ, naviumque mali, & anchoræ, hominumque oſſa, & onera. Circa medium verò, & terra, & colles erant, ut conjicio, ex eo quem abſorpſerat limo, accumulati. In his innata erat ſylva, arboreſque omnigenæ, oleraque accreverant, omniaque cultis agris erant ſimi-

νοις. ἐξέμεσεν ὁ τὸ γῆς, σταδίοι ἀφανέστατοι καὶ παραπλησίως. ἐν ᾧ ἰδεῖν καὶ ὄρνεα τὰ θαλάττια, λάρους, καὶ ἀλκυόνας, ἐπὶ τῶν δένδρων νεοττεύοντας. τότε μὲν οὖν ἐπὶ πολὺ ἐδακρύομεν. ὕστερον δὲ ἀναπήσαντες τὰς ἐπαίρους, τὴν μὲν ναῦν ὑπεστηριξάμεθα. αὐτοὶ δὲ πυρίαν σαυτοῖς ποιήσαντες, καὶ ἀναπαύσαντες, δείπνου ἐκ τῶν παρόντων ἐπεμελόμεθα. παρέκειτο δὲ ἄφθονα καὶ ποικίλα πρὸς τὴν ἰχθύων. καὶ ὕδωρ ἐπὶ τῶν ὀκτὼ ἐφορᾷ εὐχόμεθα. τῇ ἐπιούσῃ δὲ ἀφανισάντες, εἴποτε ἀναχάνοι τὸ κῆτος, ἐωρῶμεν ἄλλοτε μὲν ὄρη, ἄλλοτε δὲ νήσους τὸν ὑδρηνὸν, πολλάκις δὲ καὶ πόντον. καὶ δὴ καὶ ἠθαυμάζομεν, φερομένων αὐτῶν ὀξέως ἀπὸ μέσης τῆς θαλάττης. ἐπειδὴ δὲ ἐθαδὸς τῇ ἀλατρεκεῖ ἐγηγόμεθα, λαβὼν ἕκαστος τῶν ἑταίρων, ἐνάδιζον εἰς τὴν ὕλην, περισκεψάμενοι τὰ πάντα βαλόμενοι. ὅπου δὲ ὅλας πέντε διελθὼν σταδίους, εὗρον ἱερὸν Ποσειδῶνος, ὡς ἐδήλου ἡ ἐπιγραφή. καὶ μετ' ὀλίγον, καὶ πάρυς πολλὰς, καὶ φήλας ἐπ' αὐτῶν, πλησίον πηγὴν ὕδατος ἀφύκτου. ἔπι δὲ κύνος ὑλακὴν ἠκούομεν, καὶ καπνὸς ἐφαίνετο πόρρωθεν. καὶ πᾶν καὶ ἔπαυλιν εἰκάζομεν. αὖθις δὲ βαδίζοντες, ἐφιστάμεθα πρεσβύτῃ καὶ νεανίσκῳ, μῆλα ποιμάνοντε πρασιάν τινα ἐρχαζομένοις, καὶ ὕδωρ ἀπὸ τῆς πηγῆς ἐπ' αὐτὼ διοχετεύοντε. ἠσθέντες δὲ ἅμα, καὶ φοβηθέντες, ἔστημεν. κἀκεῖνοι δὲ τοῦτον ἡμῖν ὡς τὸ εἰκὸς παθόντες, ἄναυδοι παρεσήκεισαν. χρόνῳ δὲ ὁ πρεσβύτης ἔφη, τίνες ὑμεῖς ἄρα ἐστὲ ὦ ξένοι; πότερον ἔφη, τῶν ἐναλίων δαιμόνων, ἢ ἀνθρωποι δυστυχεῖς, ἡμῖν ὁμοτρόπιοι; καὶ γὰρ ἡμεῖς ἄνθρωποι ὄντες, καὶ ἐν γῇ τραφέντες, νῦν θαλάττιοι γεγόναμεν, similia. Circuitus terræ ducentorum & quadraginta ſtadiorum erat. Erat etiam videre, marinas aves, laros, & halcyones in arboribus nidificantes. Ac tum plurimum flevimus. Tandem cùm ſociorum animos erexiſſem, navim fulcivimus: ipſique accenſo ex attritis ſilicibus igne, ex iis quæ aderant cœnam paravimus. Appoſitæ ſunt multæ omnigenum piſcium carnes, & aquam ex Lucifero allatam adhuc habebamus. Sequenti die excitati, ſiquando hiaſſet cetus, nunc montes, nunc cœlum duntaxat, ſæpe verò inſulas conſpicabamur. Etenim eam ad omnem maris partem velociter ferri percipiebamus. Poſtquam autem huic manſioni fuimus aſſuefacti, aſſumptis ſeptem ſociis, omnia luſtrandi ſtudio, per ſylvam ambulabam. Nec dum tota quinque ſtadia emenſus, Neptuni quoddam ſacellum inveni, quem admodum declarabat inſcriptio: nec multò poſt, ſepulchra multa, deſuperque cippos, juxtaque fontem aquæ limpidæ. Quinetiam latratum canis audivimus, eminuſque apparuit fumus, unde domum ibi eſſe conjiciebamus. Itaque greſſum accelerantes offendimus ſenem & adoleſcentem, qui valdè alacriter ſulcum faciebant, in eumque aquam è fonte derivabant. Ergo læti ſimul, ac territi conſtitimus. Pariter & illi, ut conſentaneum erat, muti aſtiterunt. At tandem aliquando Quinam eſtis ô hoſpites? inquit ſenex. Vtrum ex marinis Diis eſtis, an infœlices homines nobis ſimiles? Etenim nos qui ſumus homines in terris olim enutriti, marini nunc

καὶ συνηχόμεθα τῷ θείῳ τούτῳ θηρίῳ, ὑφ' ὃ πάσχομεν, ἀκριβῶς εἰδότες. πθανάτῳ μὲν γὰρ εἰκάζομεν, ζῆν δὲ πιστεύομεν. φῶς πῶν ἐγὼ εἶπον. καὶ ἡμεῖς τοι ἄνθρωποι νεήλυδες ὦ πάτερ ἐσμὲν, αὐτῷ σκάφῃ πρώην καταποθέντες. ἐσῆλθομεν δὲ νῦν, βυλόμενοι μαθεῖν τὰ ἐν τῇ ὕλῃ ὡς ἔχει. πολλὴ γάρ τις καὶ λάσιος ἐφαίνετο. δαίμων δέ τις ὡς ἔοικεν ἡμᾶς ἔταξε, σέ τε ὀψομένους, καὶ εἰσομένους ὅπ μὴ μόνοι ἐν τῷδε καθειργμεθα τῷ θηρίῳ. ἀλλὰ φέρεσον ἡμῖν τλῶ σαυτοῦ τύχῃ, ὅστις ὢν, καὶ ὅπως δεῦρο εἰσῆλθες. ὁ δὲ, ἐκ πρώτου ἔφη ἐρεῖν, ὑδὲ παύσασθαι παρ' ἡμῶν, πρὶν ξενίων τε παρόντων μεταδῶναι. καὶ λαβὼν ἡμᾶς, ἦγεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν. ἐπεποίητο δὲ αὐτόρρυτα. καὶ εὐθέως ἐκαθεζόμεθα. καὶ τράπεζαι ἐξήρπτο. ὄψα δὲ ἡμῖν λάχανά τε, καὶ ἀκρόδρυα, καὶ ἐχθῦς, ἔπι δὲ καὶ οἶνον ἐγχέας, ἐπιδὴ ἱκανῶς ἐκορέσθημεν, ἐπυνθάνετο ἃ ἐπάσχομεν. κἀγὼ πάντα ἐξῆς διηγησάμην, τόν τε χειμῶνα, καὶ τὸ ἐν τῇ νήσῳ, καὶ τὸ ἐν τῷ ἄδῃ τελεῖν, καὶ τὸ πόλεμον, καὶ τἆλλα, μέχρι δ' ἐς τὸ κῆτος καταδύσεως. ὁ δὲ ὑπερθαυμάσας, καὶ αὐτὸς ἐν μέρει τὰ καθ' αὑτὸν διεξῆλθε, λέγων, τὸ μὲν γένος εἰμὶ ὦ ξένοι Κύπριος. ὁρμηθεὶς δὲ κατ' ἐμπορίαν ἐκ τῆς παιρίδος μετὰ παιδὸς, ὃν ὁρᾶτε, καὶ ἄλλων πολλῶν οἰκετῶν, ἔπλευσεν εἰς Σικελίαν, ποικίλον φορτίον νομίζων ἐπὶ νεὼς μεγάλης, ὧ ἐπὶ πρύμνῃ τῇ κήτους ἐφαλεύμβλιν ἔσως ἑωράκατε. μέχρι μὲν οὖν Σικελίας, εὐτυχῶς διεπλεύσαμεν. ἐκεῖθεν δ' ἁρπασθέντες ἀνέμῳ σφοδρῷ, τρισὶν ἐς τὸ

sumus, & cum hac qua continemur bellua fluctuamus, nec quid simus, satis novimus: periisse quidem videmur, sed vivere credimus. Ad hæc ego, Et nos inquam, ô pater homines advenæ novi sumus, pridie cum navi ipsa deglutiti. Accessimus autem studio discendi quo modo ea se habeant, quæ in sylva sunt, etenim magna densaque videbatur. Deus autem aliquis ut verisimile est nos adduxit, ut te viso sciremus nos hac in bellua non solos esse inclusos. Sed tuam ipsius fortunam nobis edissere, quisnam sis, & quo pacto huc introveneris. Ille verò, Non priùs dicam, inquit, nec intelligetis ex me, quàm hospitio excepti præsentibus bonis fruamini: simulque nos acceptos in ædes duxit, quas sibi idoneas construxerat, in iisque toros ædificarat, aliaque instruxerat. Cùm autem olera, & glandes, piscesque apposuissent, præterea etiam vinum infudissent, postquam saturi fuimus, rogabat quid nobis accidisset. Cui omnia ordine exposui, scilicet tempestatem illam, & quid in Insula contigisset, tum navigationem in aëre, bellumque & cætera quò usque in cetum ingressi sumus. Is verò summopere miratus, res suas vicissim explicabat, genere quidem, hospites, ajebat ille, sum Cyprius. Verùm è patria cum hoc filio quem videtis, cumque multis aliis famulis, ad mercaturam profectus, in Italiam, navi magna, quam in ore ceti dissolutam fortè vidistis, mercibus variis onusta navigabam. Atque ad Siciliam usque fœliciter navigavimus: Indeque vehementi vento abrepti, tertia die in Ocea-

Ὠκεανὸν ἀπήχθημεν. ἔνθα τῇ κήτῃ τῷ τεθνεῶτι, καὶ αὐτοὶ οἱ κομιζόμενοι, δύο ἡμεῖς, τ' ἄλλων ἀπολομένων, ἐσώθημεν. θηψάντες δὲ τοὺς ἑταίρους, καὶ ναὸν τῷ Ποσειδῶνι δειμάμενοι, τούτοις τ' βίοτον ζῶμεν, λάχανα μὲν κηπεύοντες, ἰχθῦς δὲ σιτούμενοι, καὶ ἀκρόδρυα. πολλὴ δ' ὡς ὁρᾶτε ἡ ὕλη. καὶ μέλι καὶ ἀμπέλους ἔχει πολλὰς, ἀφ' ὧν ἥδιστος οἶνος γίνεται. καὶ τὸν πηγὸν δ' ἔστιν ἥδιστα κιρκίσει καὶ ψυχρότατα ὕδατος. δείλης δὲ λύπ τῷ φύλλων πυκάζεται, καὶ πῦρ ἄφθονον καίομεν, καὶ ὄρνιθας μὲν θηρεύομεν τὰς ἀσπατόμενας, καὶ ζῶντας ἰχθῦς ἀγρεύομεν, ἐξιόντες ἐπὶ τὰ βρεγμία δ' ἡμέρᾳ, ἔνθα καὶ λαύομεθα, ὁπόταν ἐπιθυμήσωμεν. καὶ μέλι καὶ λίμνη ἐ πόρρω ἐστὶ ἁλμυρά, σταδίων ἕκαστα τῶν τεθειμένων, ἰχθῦς ἔχουσα παντοδαπούς. ἐν δὲ καὶ νηχόμεθα, καὶ πλέομεν ἐπὶ σκάφης μικρᾶς, ὁ ἐγὼ εὐαυτηγησάμην. ἔτη δὲ ἡμῖν ἐστὶ τὰ κομιζόμενα τοῦτο, ἑπτὰ, καὶ ἕκαστα. καὶ τὰ μὲν ἄλλα, ἴσως φέρειν δυνάμεθα. οἱ δὲ γείτονες ἡμῖν, καὶ πάρεγγυς, σφόδρα χαλεποὶ, καὶ βαρεῖς εἰσιν, ἄμικτοί τε ὄντες, καὶ ἄχρηστοι. ἢ γὰρ ἔφην ἐγὼ, καὶ ἄλλοι τινὲς εἰσὶν ἐν τῇ κήτῃ; πολλοὶ μὲν δὴν ἔφη, καὶ ἄξενοι, καὶ τὰς μορφὰς ἀλλόκοτοι. τὰ μὲν γὰρ ἑσπέρια, καὶ ἀρκτῷα τῆς ὕλης, Ταριχᾶνες οἰκοῦσιν, ἔθνος ἐγχελυωπὸν, καὶ κροκοδειλόσωπον, μαχιμον, καὶ θρασὺ, καὶ ὠμοφάγον. τὰ δὲ τ' ἑσπέρας πλάγιος, καὶ τ' δεξιὸν τεῖχον, Τριτωνομενδῆται. τὰ μὲν ἄνω, ἀνθρώποις ἐοικότες. τὰ δὲ κάτω, θαῖς χαλεώπιες. ἧττον μέντοι ἀδικοί εἰσι τ' ἄλλων. τὰ λοιπὰ δὲ, Καρκινόχειρες, καὶ Κυνοκέφαλοι, συμμαχίαν τε, καὶ φιλίαν σφῶν ἑαυτοῖς ἐποιήσαντο. τὸν δὲ μεσόγειον, νέμονται Παγουρίδαι, ἐ Ψιττό-

Oceanum delati ſumus, ubi cetum nacti, unà cum navi comitibuſque abſorpti, mortuis aliis, nos duo evaſimus. Sepultis autem ſociis, erectaque Neptuno æde, vitam hanc vivimus, olera colentes: veſcimur autem piſcibus & glandibus. Magna verò, ut vides, eſt ſylva, viteique multas habet, ex quibus jucundiſſimum vinum oritur: & fortè fontem optimæ & frigidiſſimæ aquæ viditis. Lectum frondeum facimus, copioſum ignem ſuccendimus, involantes aves aucupamur, & vivos piſces piſcamur in belluæ branchia egreſſi: ubi lavamus, ſiquando velimus. Quinetiam non procul eſt ſtagnum ſalſum, ambitu viginti ſtadiorum, quodvis piſcium genus continens, in quo namus, & navigamus in parva ſcapha quam ipſe compegi. Annus autem ex quo abſorpti fuimus, hic eſt vigeſimus ſeptimus. Cætera autem forſitan tolerare poſſemus: ſed vicini noſtri, & accolæ vehementer difficiles ſunt, & moleſti, inhumani & agreſtes. Numquid, inquam ego, alii quoque ceto inſunt? Multi, inquit ille, hoſpitibus ſævi, ac viſu deformes. Nam occidentalem & extremam ſylvæ partem Tarichanes incolunt: gens anguillarum aſpectu, carabea facie, bellatrix, audax, crudivora. Latus ad dextram aliud Tritonomendetes tenent, ſuperioribus partibus ſimiles hominibus, inferioribus verò ſelibus: aliis utique minùs injurii. Lævum verò Carcinochires, & Cynocephali fœdere & amicitia inter ſe juncti. Mediterraneam denique regionem Paguradæ, & Pſitto-

ποδες, γένος μάχιμον, καὶ δρομικώτατον. τὰ ἑῶα ἦν στρὸς αὐτῇ τῇ θαλάσσῃ, τὰ πολλὰ μέν, ἔρημά ἐστι, πεπλυζόμενα τῇ θαλάττῃ. ὅμως ἦν τινα τῶν ἐγὼ ἔχω, φόρον Ψιττοποσιν ὀστρεϊκῶν ἐκάστου ἔτους, ὄστρεα πεντακόσια. τοιαύτη μέν ἡ χώρα ἐστίν. ἡμᾶς ἦν χρὴ ὁρᾶν ὅπως δυνησόμεθα τοσούτοις ἔθνεσι μάχασθαι, καὶ ὅπως βιοτεύσομεν. πόσοι σοί ἔφην ἐγὼ ὄντες πάντες εἰσί; πλείους ἔφη τῶν χιλίων. ὅπλα ἦν τινα εἰσὶν αὐτοῖς; ὀστέα ἔφη, πλὴν ὅσα τῶν ἰχθύων. ἀκὴν ἔφην ἐγὼ, ἄρα ἂν ἔχοι λέγειν μάχης ἑλέσθαι αὐτοῖς, ἅτε ὄντα ἀνόπλοις, αὐτὸς γε ὑπλισμένος. εἰ γὰρ κρατήσομεν αὐτῶν, ἀβλαβῶς τὸλοιπὸν οἰκήσομεν. ἔδοξε ταῦτα. καὶ ἀπελθόντες ἐπὶ ναῦν, παρεσκευαζόμεθα. αἰπὺς ἦν ὁ πολέμου ἔμελλεν ἔσεσθαι, καὶ φόρου ἡ σὺν δόσεις, ἤδη τῶν ὡρισμένων συντεθεικώς. καὶ δὴ οἱ μὲν, ἔπεμπον, τὸ δασμὸν ἀπαιτοῦντες. ὁ δὲ, ὑπερφρονῶν ἀποκριόμενος, ἀπεδίωξε τοὺς ἀγγέλους. ἐπόμενον δὴ οἱ Ψιττόποδες, καὶ οἱ Παγουρόδαι, χαλεπαίνοντες τῷ Σκινθάρῳ, τοῦτο γὰρ ἐκαλεῖτο, μὴ πολὺ θορύβου ἐποίησαν. ἡμεῖς ἦν, τὴν ἔφοδον ὑποπτεύοντες, ἐξαυλισάμενοι, ἀνεμένομεν, λόχον πρὸ ἐπιτάξαντες ἀνδρῶν τριάντα, καὶ ὄκησιν. εἵρητο ἦν αὐτοῖς ὑπὸ τῇ σπήλαιῳ, ἐπειδὴν ἴδωσι παρελθόντας τοὺς πολεμίους, ἐπανίσασθαι. καὶ ὅπως ἐποίησαν. ἐπαναστάντες γὰρ, κατόπιν ἐκόπτον αὐτούς. καὶ ἡμεῖς ἦν, καὶ αὐτοὶ, πάντα κὴ εἴκοσι τὸ ἀριθμὸν ὄντες, καὶ γὰρ κὴ ὁ Σκινθάρος, κὴ ὁ παῖς αὐτοῦ, συνεστρατεύοντο, ἠντάζομεν. καὶ συμμίξαντες ἡμῖν, καὶ βάμη, διεκινδυνεύομεν. τέλος ἦν; τροπαῖον αὐτῶν ποιησάμενοι, κατεδιώξαμεν.

podes, genus bellicosum, cursuque velocissimum. Sed quæ ad Orientem versùs ipsius beluæ os sita sunt, multa quidem deserta sunt, ut quæ mari proluuntur. Ego tamen hæc teneo, vectigal pendens Psittopodibus, ostrea quingenta quotannis. Et regio hæc hoc modo se habet. Est autem operæ precium ut prospiciamus quomodo cum tot gentibus congredi poterimus, & qua ratione vivemus. Quot inquam ego, omnes hi sunt? Plures, inquit, quàm mille. Quænam verò ipsorum sunt arma! Nullis, inquit, nisi piscium ossibus utuntur. Igitur, inquam ego, nobis optimè cedet si cum illis pugnemus, ut pote armatis cum inermibus. Si enim ipsos superabimus, posthac intrepidè locum hunc incolemus. Quæ ut probavimus, ad navim reversi, accingebamur. Belli autem futura erat hæc causa, quòd tributum non penderetur. Instante jam pacti tempore, miserunt illi tributi petitores. Hic verò superbè respondens, nuncios persequutus est. Primùm igitur Psittopodes, & Paguradæ Scintharo, sic enim vocabatur, irati, magno tumultu irruerunt. Nos verò adventum suspicantes, positis quinque & viginti virorum insidiis, foris illos expectabamus. Iis verò qui in insidiis erant præscriptum erat, ut insurgerent, ubi prætergressos hostes vidissent: quod etiam fecerunt. Nam erecti à tergo ipsos cædebant. Nos etiam ipsi, viginti quinque numero (etenim militabant) obviam venimus, congressique animo, viribusque decernebamus. Denique conversos in fugam, ad suas usque

τεθλώξαμεν, ἄχρι ἐπὶ τοὺς Φαλήρους. ἀπήντησαν δ' ἡμῖν τὸ μὲν πολέμιον, ἑβδομήκοντα, καὶ ἕνα τοῦτον. ἡμῶν δὲ, εἷς, καὶ ὁ κυβερνήτης, τρίγλης πλάστρᾳ διαπαρεὶς τὸ μεταφρένον. ἐκείνων μὲν οὖν τὴν ἡμέραν, καὶ τὴν νύκτα, ἐπηυλισάμεθα τῇ μάχῃ, καὶ τρόπαιον ἐστήσαμεν, ῥάχιν ξηρὰν Δελφῖνος ἀναπήξαντες. τῇ ὑστεραίᾳ δὲ, καὶ οἱ ἄλλοι αἰσθόμενοι, παρῆσαν, τὸ μὲν δεξιὸν κέρας ἔχοντες οἱ Ταριχᾶνες, ἡγεῖτο δὲ αὐτῶν Πήλαμυς, τὸ δ' εὐώνυμον, οἱ Κωνοκέφαλοι. τὸ μέσον δὲ, οἱ Καρκινόχειρες. οἱ γὰρ Τετρωνομένδητες, τὴν ἡσυχίαν ἦγον, ἀδέτεροις συμμαχεῖν ἀποφερόμενοι. ἡμεῖς δὲ, ἀποπατήσαντες αὐτοῖς ἐπὶ τὸ Ποσειδώνιον, ἀπεσμίξαμεν, πολλὴ βοῇ χρώμενοι. ἀντεχέτω δὲ τὸ κῆτος, ὥσπερ τὰ πέλαγα. πτερύξαμενοι δὲ αὐτοὺς ἅτε γυμνῆτας, καὶ κατεδιώξαντες ἐς τὴν ὕλην, τοὐλοιπὸν ἐπικρατοῦμεν τῆς γῆς. καὶ μετ' ὀλίγον κήρυκας ἀποστείλαντες, νεκρούς τε ἀπῃτοῦμεν, καὶ περὶ φιλίας διελέγοντο. ἡμεῖς δὲ οὐκ ἐδόκει αὐτοῖς δοῦναι. ἀλλὰ τῇ ὑστεραίᾳ χρησάμενοι ἐπ' αὐτοὺς, πάσας ἄρδην ἐξεκόψαμεν, πλὴν τῶν Τετρωνομενδήτων. ὅτοι δὲ ὡς εἶδον τὰ γιγνόμενα, διαθαμόντες ἐκ τῶν βραγχίων, ἀφῆκαν αὐτοὺς εἰς τὴν θάλατταν. ἡμεῖς δὲ τὴν χώραν ἐπελθόντες, ἔρημον ἤδη ὄσαν, τὸ πολεμίων τὸ λοιπὸν ἀδεῶς κατῳκοῦμεν, τὰ πολλὰ γυμνασίοις τε ἐκ κυνηγεσίοις χρώμενοι, καὶ ἁμπλάργοῦντες, καὶ τὰ κάρπιμα συγκομιζόμενοι ἐκ τῶν ἀγρῶν. ἐκ ὅλως, ἐώκεμεν οἷς ἐν δεσμωτηρίῳ μεγάλῳ ἐκ ἀφύκτῳ τυφῶσι, καὶ λελυμένοις. ἐσαυτὸν μὲν δὴ ἐκ μῆνας ἑκτὼ τοῦτον διήγομεν τὸν τρόπον. τῷ δ' ἑβδόμῳ μηνὶ, πυκτικὴ ἐπανῆν, περὶ τῶν δούλων ἡ διαφορά· ἄνοιξιν, ἅπερ que latebras insequuti sumus. Cæsi sunt ex hostibus centum & septuaginta, è nostris unus, & gubernator, tergum triglæ costa perfossus. Die igitur & nocte illa in prælio manimus, & trophæum statuimus, arida spina Delphini suspensâ. Postridie alii etiam re cognita adfuerunt. Dextrum quidem cornu Tarichanes, quos Pelamus ducebat: lævum Cynocephali, medium Carcinochires tenebant. Nam Tritonomendetes quiescebant: neutri parti favendo. At nos circum Neptuni templum illis obvii facti, magno cum clamore manus conseruimus, & ut antra solent, cetus resonabat. His in fugam versis, ut pote qui essent expediti, & in sylvam abactis, postmodum terra potiti sumus. Nec multò post missis præconibus cadavera sustulerunt, & de ineunda amicitia compellarunt. Sed visum non est fœdus cum illis percutere: quin postera die eos aggressi, omnes funditus cecidimus præter Tritonomendetes, qui ut vidêre quæ contigerant, dilapsi per ceti branchias, in mare desilierunt. Igitur regionem ingressi, jam hostibus vacuam, postea sine metu habitavimus, palæstris & venationibus nos exercentes, vincas colentes, decerptumque ex arboribus fructum comportantes. Denique similes iis fuimus, qui in magno carcere, unde nulla spes effugii, concluſi, deliciis & voluptatibus indulgent. Quam vitæ rationem annum & menses octo exegimus. Sed noni mensis die quinta, circa secundam oris apertionem (hoc enim uno-

ᾠδὴ δὲ τοῦτο κῆτ' τὴν ὥραν ἐκφῆναι ἐπείγε τὸ Κῆτος, ὥστε ἡμᾶς περὶ τὴν ἀνοίξεως πεμπαίρειαν πέρας ὥρας, περὶ μὲν τὴν δευτέραν ὡς ἔφαμεν ἄνοιξιν, ἄφνω βοή τε πολλὴ, καὶ θόρυβος ἠκούετο, ὥσπερ κελεύσματα, καὶ ἐρεσίαι, παραχρήμα δὲ ἐπ' αὐτὸ τὸ στόμα τῆς θαλάσσης, καὶ στένης ὑπὸ τοῦ ὀδόντος, καθεύδομεν ἅπαντα. ὧν ἐγὼ εἶδον θαυμάσιον ὅσον ἐδεξάμην, ἄνδρας μεγάλους ὅσον ἡμισταδιαίους ὡς ἡλικίας, ἐπὶ νήσων μεγάλων περιπλέοντας, ὥσπερ ἐπὶ τριήρων. οἶδα μὲν ἀπίστοις ἐοικότα ἱστορήσων. λέξω σ' ὅμως. Νῆσοι ἦσαν ἐπιμήκεις μᾶλλον, ἢ πάνυ ὑψηλαί, ὅσον ἑκατὸν σταδίων ἐκφῆναι τὴν περίμετρον. ἐπὶ σ' αὐτῶν ἔπλεον τριάκοντα ἀνδρῶν σκάφεσιν ἀμφὶ τὰς εἴκοσι, καὶ ἑπτά. τούτων δ' οἱ μὲν παρ' ἑκάτερα τῆς νήσου κωπήμενοι, ἐφεξῆς ἐκπεπλάτυνται, κυπαρίττοις αὐτοκλάδεσι μεγάλαις, καὶ αὐτοκόμοις, ὥσπερεὶ ἐρετμοῖς. κατόπιν δὲ ἐπὶ τῇ πρύμνῃ. ὡς εἶδον, κυβερνήτης ἐπὶ λόφου ὑψηλοῦ ἑστήκει, χαλκοῦν ἔχων πηδάλιον, σταδίαιον τὸ μῆκος. ἐπὶ δὲ τῇ πρῴρῃ, ὅσον πεσσαρακοντόργυια ἀπλιτιμένοι αὐτῶν ἐμάχοντο, πάνυ ἐοικότες ἀνθρώποις, πλὴν τῆς κόμης. αὕτη δὲ, πῦρ ἦν, καὶ ἔκαιετο. ὥστε μὴδὲ κορύθων ἐδέοντο. ἀστὶ δὲ ἱσίων, ἀτρεμὲς ἐμπίπλωτο τῇ ὕλῃ, πολλῇ σὺν σπουδῇ ἐκώπα, ἐκέλευε τε αὐτοῖς, καὶ ὄφερε τὴν νῆσον, οἷ ἐθέλοι ὁ κυβερνήτης. κελεύσης δ' ἐφεστηκὼς αὐτοῖς. καὶ πρὸς τὴν ἐρετσίαν ἐξίως ἐκινοῦντο, ὥσπερ τὰ μακρὰ τῆς πλοίων. τὸ μὲν δὴ πρῶτον, δύο ἢ τρεῖς ἑωρῶμεν. ὕστερον δ' ἐφάνησαν ὅσον ἑξακόσιοι. καὶ ἀμφισταίντες, ἐπολέμουν, καὶ ἐναυμάχουν. πολλάκις δὴ τοῦτο κῆτ' τὴν ὥραν ἐκφῆναι ἐπείγε τὸ Κῆτος, ὥστε ἡμᾶς περὶ τὴν ἀνοίξεως πεμπαίρειαν πέρας ὥρας, περὶ μὲν τὴν δευτέραν ὡς ἔφαμεν ἄνοιξιν, ἄφνω βοή τε πολλὴ, καὶ θόρυβος ἠκούετο, ὥσπερ κελεύσματα, καὶ ἐρεσίαι, παραχρήμα δὲ ἐπ' αὐτὸ τὸ στόμα τῆς θαλάσσης, καὶ στένης ὑπὸ τοῦ ὀδόντος, καθεύδομεν ἅπαντα. ὧν ἐγὼ εἶδον θαυμάσιον ὅσον ἐδεξάμην, ἄνδρας μεγάλους ὅσον ἡμισταδιαίους ὡς ἡλικίας, ἐπὶ νήσων μεγάλων περιπλέοντας, ὥσπερ ἐπὶ τριήρων. οἶδα μὲν ἀπίστοις ἐοικότα ἱστορήσων. λέξω σ' ὅμως. Νῆσοι ἦσαν ἐπιμήκεις μᾶλλον, ἢ πάνυ ὑψηλαί, ὅσον ἑκατὸν σταδίων ἐκφῆναι τὴν περίμετρον. ἐπὶ σ' αὐτῶν ἔπλεον τριάκοντα ἀνδρῶν σκάφεσιν ἀμφὶ τὰς εἴκοσι, καὶ ἑπτά. τούτων δ' οἱ μὲν παρ' ἑκάτερα τῆς νήσου κωπήμενοι, ἐφεξῆς ἐκπεπλάτυνται, κυπαρίττοις αὐτοκλάδεσι μεγάλαις, καὶ αὐτοκόμοις, ὥσπερεὶ ἐρετμοῖς. κατόπιν δὲ ἐπὶ τῇ πρύμνῃ. ὡς εἶδον, κυβερνήτης ἐπὶ λόφου ὑψηλοῦ ἑστήκει, χαλκοῦν ἔχων πηδάλιον, σταδίαιον τὸ μῆκος. ἐπὶ δὲ τῇ πρῴρῃ, ὅσον πεσσαρακοντόργυια ἀπλιτιμένοι αὐτῶν ἐμάχοντο, πάνυ ἐοικότες ἀνθρώποις, πλὴν τῆς κόμης. αὕτη δὲ, πῦρ ἦν, καὶ ἔκαιετο. ὥστε μὴδὲ κορύθων ἐδέοντο. ἀστὶ δὲ ἱσίων, ἀτρεμὲς ἐμπίπλωτο τῇ ὕλῃ, πολλῇ σὺν σπουδῇ ἐκώπα, ἐκέλευε τε αὐτοῖς, καὶ ὄφερε τὴν νῆσον, οἷ ἐθέλοι ὁ κυβερνήτης. κελεύσης δ' ἐφεστηκὼς αὐτοῖς. καὶ πρὸς τὴν ἐρετσίαν ἐξίως ἐκινοῦντο, ὥσπερ τὰ μακρὰ τῆς πλοίων. τὸ μὲν δὴ πρῶτον, δύο ἢ τρεῖς ἑωρῶμεν. ὕστερον δ' ἐφάνησαν ὅσον ἑξακόσιοι. καὶ ἀμφισταίντες, ἐπολέμουν, καὶ ἐναυμάχουν. πολ-

quoque anni tempore semel faciebat Cetus, ita ut ex apertione, anni tempora conjiceremus) circa secundam, inquam, apertionem, & clamor multus, & tumultus audiebatur, veluti exhortantium nautarum, & remigantium. Quibus turbati, ad belluæ os prorepsimus, stantesque intra ejus dentes aspiciebamus omnia. Spectaculorum quæ vidi inusitatissimum, hoc fuit, homines nimirum magni, dimidii stadii statura, qui magnis insulis tanquam triremibus navigabant. Et quanvis sciam me non verisimilia narraturum, dicam tamen. Insulæ erant non admodum altæ, sed longæ, singulæ centum stadiorum ambitu: in quibus ex viris illis circiter viginti & octo navigabant. Horum aliqui utrinque insulæ lateribus insidentes ordine remigabant, cupressis magnis unà cum suis frondibus, tamquam remis. Ponc autem ad ipsam puppim, ut videbatur, gubernator in colle alto stabat, gubernaculum æneum, unius stadii longitudine regens. Ad proram verò, ex his quadraginta circiter armati pugnabant, hominibus, præter comam, omnino similes: hæc enim ignis erat, & ardebat, adeò ut galeis non esset opus. Pro velis verò ventus ingruens in sylvam, quæ plurima cuique inerat, sinuabat illam: & quò vellet gubernator insulam deferebat. Præfectus autem ipsis instabat, ipsi verò confestim ad remigium movebantur, quemadmodum longæ naves consueverunt. Primùm igitur duos aut tres videbamus: postremò sexcenti apparuerunt: qui inter se dissidentes bellum, prœliumque navale committebant. Mul-

λαὶ μὲν ἐν ἀντίστροφοι συνηρέθοντο ἀλλήλαις. πολλαὶ δὲ καὶ συνεκλήσεσι κατεδύοντο. αἱ δὲ συμπλεκόμεναι, ἀκροτηρῶς διηγωνίζοντο, καὶ ῥᾳδίως ἀπελύοντο. οἱ γὰρ ἐπὶ τῆς πρῴρας πεζομάχοι, πᾶσαν ἐπιδεικνύμενοι εὐθυμίαν. ἐπιμαίνοντες, καὶ ἀναιρῶντες. ἐζώγρει δὲ οὐδείς. ἀντὶ δὲ χειρῶν σιδηρῶν, πολύποδας μεγάλους συνδεδεμένους ἀλλήλοις ἐπέρριπτον. οἱ δὲ, συμπλεκόμενοι τῇ ὕλῃ, κατεῖχον τὰ πλοῖα. ἐσάλλοντο μὴν, καὶ ἐπέτρωσκον ὀστρείοις τε ἀμφιζοπλήσι, καὶ σπόγγοις πλεθριαίοις. ἦρχε δὲ τῶν μὲν, Αἰολοκένταυρος. τῶν δὲ, Θαλασσοπότης. καὶ μάχη αὐτοῖς ἐμπεσοῦσα, ὡς ἐδόκει, λείας ἕνεκα. ἐλέγετο γὰρ ὁ Θαλασσοπότης πολλὰς ἀγέλας δελφίνων ἐκ Αἰολοκενταύρου ἐληλακέναι, ὡς ἐπ' ἀκοὴν ἐπικαλεῖσθαι ἀλλήλοις, καὶ τὰ ὀνόματα τῶν βασιλέων ἐπονομάζειν. τέλος δὲ, νικῶσιν οἱ ἐκ Αἰολοκενταύρου. καὶ ἡσυχάσαντες τὸν πολεμίων καθύπερθεν ἀμφὶ ἓξ πεντήκοντα, καὶ σκάτην ἓξ ἄγκυρας τρεῖς λαμβάνουσιν αὐτοῖς ἀνδράσιν. αἱ δὲ λοιπαὶ, πρύμναι κρυσάμεναι, ἔφυγον. οἱ δὲ, μέχρι πόσου διώξαντες, ἐπειδὴ ἐσπέρα ἦν, τραπόμενοι ἐπὶ τὰ ναύαγια, καὶ πλείστων ἐπεκράτησαν, καὶ τὰ ἑαυτῶν ἀνείλοντο. καὶ γὰρ ἐκείνων κατέδυσαν ἡσυχῇ σὺν ἐλάττοσι τῶν ὀγδοήκοντα. ἔσχον δὲ καὶ πέντε καὶ ἑβδομήκοντα νησομηχίας, ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἐκ Κῆτους μίαν τῶν πολεμίων νῆσον ἀναστεμφάσαντες. ἐκείνῃ μὲν ἐν τῇ νυκτὶ τῷ θηρίῳ ἐνέλιτον, ἐξάψαντες αὐτῷ τὰ ἀπήγαια, καὶ ἐπ' ἀγκυρῶν πλησίον ὁρμισάμενοι. καὶ γὰρ ἀγκύρας ἐχρῶντο μεγάλας, ὑαλίνας, καρτεραῖς. τῇ ὑστεραίᾳ δὲ ἥσαντες ἐπὶ ἐκ Κῆτους, καὶ τὰς οἰκείας ἁψάμενοι ἐπ' αὐτῷ, ἀπέπλεον ἡδόμενοι,

Multæ quidem oppositis proris contritæ sunt, multæque dissolutæ submersæ sunt. Aliæ confligentes fortiter certabant, neque facilè ab invicem solvebantur. Nam qui in prora instructi pugnabant, omnem incessendo & cædendo industriam ostendebant: & nemo vivos capiebat. Ac pro ferreis rostris magnos polypos invicem connexos jaciebant, qui sylvæ complicati insulas tenebant. Percutiebant etiam & vulnerabant ostreis, quorum unum currum impleat, & spongiis magnitudine jugeris. His autem præerat Æolocentaurus. Illis vero Thalassopotes. Quibus ob prædam orta est pugna: nam Thalassopotes dicebatur multos Æolocentauri delphinum greges abegisse, ut audire erat ex mutuis exprobrationibus, & ex eo quòd nomina regum inclamabant. Tandem vicerunt qui ab Æolocentauro stabant, & insulas circiter centum & quinquaginta submerserunt, & tres alias cum viris ipsis ceperunt: at reliquæ collisa puppi fugerunt. Quas ubi paulùm persecuti fuissent, sub vesperam ad naufragia reversi, plurima obtinuerunt, suasque res receperunt: nec pauciores quàm octoginta insulas submerserunt. Tum insularis pugnæ trophæum in capite Ceti statuerunt, suspensa una ex hostium insulis. Illa igitur nocte circa belluam demorati sunt, alligatis ipsi navium retinaculis, factaque statione ad anchoras. Nam magnis, vitreis, & validis anchoris utebantur. Postridie cùm supra cetum sacra fecissent, suosque ibi sepeliviſſent,

καὶ ὥσπερ παιᾶνας ᾄδοντες. ταῦτα μὲν τὰ κατὰ τὴν ναυμαχίαν γενόμενα.

læti, & ut pæana canentes, abierunt. Hæc sunt quæ insulari in pugna acciderunt.

ΑΛΗΘΟΥΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΛΟΓΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

HISTORIÆ VERÆ LIBER SECVNDVS.

Τὸ δ' ἀπὸ τούτου μηκέτι φέρων ἐγὼ τὴν ἐν τῷ κήτει δίαιταν, ἀχθόμενός τε τῇ μονῇ, μηχανήν τινα ἐζήτουν, δι' ἧς ἂν ἐξελθεῖν γνοίμεθα. καὶ τὸ μὲν πρῶτον, ἔδοξεν ἡμῖν διορύξασι κατὰ τὰ δεξιὰ τοῖχον, ἀποδρᾶναι. καὶ δὴ ἀρξάμενοι, διεκπίπτομεν. ἐπειδὴ δὲ προελθόντες ὅσον πέντε σταδίους, ἀδίν' ἠνύομεν, καὶ ὀρυγμοῦ ἐπαυσάμεθα. τὴν δὲ ὕλην καῦσαι διέγνωμεν. ἔδοξε γὰρ ἂν τὸ κῆτος ἀποθανεῖν, εἰ ἓν τοῦτο γένοιτο, ῥᾳδίαν ἔμελλεν ἡμῖν ἔσεσθαι ἡ ἔξοδος. ἀρξάμενοι δὲ ἀπὸ τῆς ἑσπέρας ἐκαίομεν. καὶ ἡμέρας μὲν ἐπτὰ καὶ νύκτας ἴσας ἀκαυθήτους εἶχε καὶ καύμενον. οὐδὲν δὲ ἐνάτῃ συνίεμεν αὐτὸ νοσοῦν. προῆγεν γὰρ ἀνέχασκε. καὶ εἴποτε ἀναχάνοι, ταχὺ συνίεμεν. δεκάτῃ δὲ, καὶ ἑνδεκάτῃ, τέλεον ἀπενεκρώθη, καὶ δυοκαίδεκα λῶ. τῇ δωδεκάτῃ δὲ, μόγις συνησθόμεθα ὡς εἰ μή τις χανόν αὐτῷ ὑποσηρίξειε τὰς γνάφους, ὥστε μηκέτι συγκλεῖσαι, κινδυνεύσομεν καὶ ξυγκλεισθέντες ὑπὸ νεκρῷ αὐτῷ ἀπολέσθαι. ὕστερον δὲ τὸ στόμα μεγάλαις δοκοῖς διερείσαντες, τὴν ναῦν ἐπισκευάζομεν, ὕδωρ τε ὡς ὅπι πλεῖστον ἐμβαλλόμενοι, καὶ τἆλλα ἐπιτήδεια. κυβερνήσειν δὲ ἔμελλεν ὁ Σκίνθαρος. τῇ δ' ὑστεραίᾳ, τὸ μέν, ἤδη πεθνηκός. ἡμεῖς δὲ

Ἐξαίνδε cùm illam vitæ rationem ferre non possem ampliùs, illiusque mansionis me tæderet, quærebam quanam arte nobis exitus pateret. Ac primùm nobis visum est effosso pariete dextro fugam tentare. Sed cùm pertundere cœpissemus, & ad quinque progressi stadia nihil effecissemus, à fossione destitimus: sylvam verò incendere decrevimus, ut sic Cetus moreretur: quod si fieret, facilis egressus nobis futurus esset. Itaque initium incendii ab extremitate duximus: at ille dies septem totidemque noctes se uri non sensit. Octava tandem ac nona illum ægrotare intellexi mus: quum ignavius hiabat, quum siquando hiaret, statim os comprimebat. Decima denique & undecima mortuus est, & fœtuit. At duodecima vix sentimus nos periclitari ne in cadavere concluſi moreremur, nisi quis dentes molares suffulciret, ita ut fauces non ampliùs præcluderet. Ita verò ore magnis trabibus diducto, navim parabamus, tum plurimam aquam, tum alia necessaria imponendo. Gubernator futurus erat Scintharus. Postera die jam mortuus erat Cetus, quum retractam navim,

ἀνελκύσαντες τὸ πλοῖον, καὶ ἀφ' ἧς ἡμιωμότησαν ἀφεμαζόντες, καὶ τὸ ὀδόντιον ἐξάψαντες, πρίμνῃ κατηγάγομεν εἰς τὴν θάλατταν. ἐπιβάντες δ' ἐπὶ τὰ νῶτα, καὶ θύσαντες τῷ Ποσειδῶνι, αὐτὴν δὴ τὸ πρόπαιον, ἡμέρας τρεῖς ἐπαυλισάμβοι, γλωμίαν γὰρ ἦν, τῇ τετάρτῃ ἀπεπλεύσαμβ. ἔνθα δὴ πολλοῖς τ' ἐν τῇ ναυμαχίᾳ νεκροῖς ἐπιπεσόντες, καὶ θαυμάζοντες, καὶ θαυμαζόμενοι. καὶ τὸ σύμπαν καταμετρήσαντες, ἐχαμαίζομβ. καὶ ἡμέρας μέν τινας ἐπλέομβ, δύσορτον αἰεὶ χειμάμβοι. ἔπειτα βορέης σφοδρὸς πνεύσας, μέγα κρύος ἐμηχάνατο. καὶ ὑπ' αὐτοῦ πᾶν ἐπάγη τὸ πέλαγος. οὐκ ἐξεπιπολῆς μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐς βάθος, ὅσον ἐς πτέρυγος ὀργυιάς. ὥστε καὶ λαβόντες, ἀφιέναι ἐπὶ ξ κρυστάλλου. ἐπιμβάντες δὲ ξ πνεύματος φέρειν ἐδυνάμβοι, τοιόνδε τι ἐπινοήσαμβ. ὁ δὲ τὴν μηχανὴν ἀποφηνάμβος, ἦν ὁ Σκίνθαρος. σκάψαντες γὰρ ἐν τῷ ὕδατι κατάλυσιν μέγιστον, ἐν τούτῳ ἐμείναμβ ἡμέρας τριάκοντα, πῦρ ἀνακαίοντες, καὶ σιτευόμενοι τοὺς ἰχθύς. ἐξέσκομεν δὲ ἀνορύττοντες. ἐπεὶ δὲ ἤδη ἐπέλιπε τὰ ἐπιτήδεια, ἐσελθόντες, καὶ τὴν ναῦν πεπηγυῖαν ἀναπάσαντες, καὶ πετάσαντες τὴν ὀθόνην, ἐσυρόμεθα ὥστε πλέοντες λείως καὶ θᾶσσον, ἐπὶ ξ πάγυ διολισθάνοντες. ἡμέρᾳ δὲ πέμπτῃ ἀλέα τε ἦν, καὶ ὁ πάγος ἐλύετο. καὶ ὕδωρ πάντα αὖθις ἐγίγνετο. πλέοντες δὲ ὅσον τριακοσίους σταδίους, ἦσαν μικρᾷ καὶ ἐρήμῃ προσηνέχθημβ. ἀφ' ἧς ὕδωρ λαβόντες, ἐπλελοίπει γὰρ ἤδη, καὶ δύο ταύρους ἀγελίας κατατοξεύσαντες, ἀπεπλεύσαμβ. οἱ δ' ταῦροι ἦσαν, τὰ κέρατα οὐκ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ εἶχον, ἀλλ' ὑπὸ τοῖς ὀφθαλμοῖς,

vim, & per raritatem dentium deductam, & explicatam, in mare demisimus. Tum consenso dorso factisque ibi juxta trophæum Neptuno sacris, post tridui moram, quarto die, quia placidum erat mare, discessimus. Hic nos in multa navali prælio devictorum cadavera incidimus & impegimus, quorum corpora metiti mirabamur. Posteaquam autem temperato cœlo utentes, aliquot dies navigavimus, ortus est vehemens boreæ flatus, unde adeò magnum frigus, ut totum mare concreverit, non in superficie modò, sed in quadringentarum ulnarum profunditatem, ut egressi super glaciem curreremus. Sed cùm perseverantem ventum ferre non possemus: tale quiddam excogitavimus: author autem consilii fuit Scintharus. Maximum antrum in aqua fodimus, in quo dies triginta mansimus ignem accendendo, & piscibus victitando, quos inter fodiendum inveniebamus. Sed ubi jam defecit commeatus, egressi navem impactam avulsimus, ac velum expandimus, perque glaciem delabentes, læviter & leniter tanquam navigantes trahebamur. Quinta autem die glacies tepore liquescebat, omniaque rursus aqua fiebant. Inde trecenta circiter stadia emensi, in parvam desertamque insulam delati sumus, unde hausta aqua, quoniam nobis jam defecerat, confectisque arcu duobus sylvestribus tauris, solvimus. Hi autem tauri non in fronte, sed sub oculis, ut vole-

bat

ὥσπερ ὁ Μῶμος ἠξίου. μετ' ὀλίγον δὲ εἰς πέλαγος ἐμβαίνομεν, οὐχ ὕδατος, ἀλλὰ γάλακτος. καὶ νῆσος ἐφαίνετο λόφου δίκην, πλήρης ἀμπέλων. ἦν δὲ ἡ νῆσος, τυρὸς μέγιστος πάνυ συλπεπηγώς, ὡς ὕστερον ἐμφαγόντες ἐμάθομεν, σταδίων εἰκοσιπέντε τὸ μέγεθος. αἱ δ' ἄμπελοι βοτρύων πλήρεις. ὑδρωπικοὶ μὲν οἶνοι, ἀλλὰ γάλακτος ἐξ αὐτῶν ἀπεθλίβομεν. ἱερὸν δ' ἐν μέσῃ τῇ νήσῳ ἀνῳκοδόμητο, Γαλατείας τῆς Νηρηίδος, ὡς ἐδήλου τὸ ἐπίγραμμα. ὅσον δὲν χρόνον ἐκεῖ ἐμείναμεν, ὄψον παρεῖχε τὸν τυρὸν καὶ σῖτον γῆ παρεῖχε τὸν δὲ τὸν ἐκ τῶν βοτρύων γάλα. βασιλεύειν δὲ τύπων τῶν χωρίων ἐλέγετο Τυρὼ ἡ Σαλμωνέως μὲν θυγάτηρ, Κρηθεῖ δὲ ἀπελλαγήν, τοῦτον παρὰ δὲ Ποσειδῶνος λαβεῖσα τὴν τιμήν. μείναντες δ' ἡμέρας ἐν τῇ νήσῳ πέντε, τῇ ἕκτῃ ἐξωρμίσαμεν, αὔρας μέν τινος ἐπιπεμπούσης, λεοκύμονος δὲ ὄσης τὴν θαλάττης. τῇ ὀγδόῃ δὲ ἡμέρᾳ πλέοντες, οὐκ ἐπ' ἀλμυρᾶς γάλακτος, ἀλλ' ἤδη ἐν ἁλμυρᾷ καὶ κυανῷ ὕδατι, καθορῶμεν ἀνερῶπας πολλοὺς ἐπὶ δὲ πελάγους ἀφθόνους, ἅπαντα ἡμῖν ὁμοιοτάτους, καὶ τὰ σώματα, καὶ τὰ μεγέθη, πλὴν μόνων τῶν ποδῶν. τοῦτο γὰρ φέλλινα εἶχον. ἀφ' ὧν δὴ εἰμὶ καὶ ἐκαλέσθη Φελλόπους, ἐθαυμάζομεν δὲ ἰδόντες αὐτοὺς βαπτιζομένους, ἀλλ' ὑπερίσχοντας τῶν κυμάτων, καὶ ἀδιαῤῥόως ὁδοιπορέοντας. οἱ δὲ, καὶ προσῆσαν, καὶ παρεῖχον ἡμῖν ἑλληνικὴν φωνήν. ἔλεγόν τε εἰς Φελλὼ τὴν αὐτῶν πατρίδα ἐπείγεσθαι. μέχρι μὲν δὴ

bat [1] Momus, habebant cornua. Nec multò post in mare non aqueum, sed lacteum ascendimus: ubi alba insula vitibus referta apparebat: quæ maximus erat caseus vehementer coagulatus, ut eo postea comesto didicimus: quæque viginti quinque stadiorum longitudine constabat. Vites autem uvis scatebant, ex quibus non sanè vinum, sed lac expressimus. In media insula, templum Galateæ Nereidi sacrum extructum erat, ut inscriptio declarabat. Itaque quandiu ibi mansimus, opsonium & cibum terra nobis præbuit: potum, lac ex uvis expressum. Tyro Salmonei filia post obitum, hoc honore à Neptuno decorata, regionum harum imperio potiri dicebatur. Exactis in insula quinque diebus, sexta portum egressi iumus impellente nos aura, & tranquillo ab undis mari stante. Porrò octava die cùm non amplius in lacte, sed in aqua salsa cæruleaque navigaremus, multos homines supra mare decurrentes cernimus, corporibus & magnitudine nobis omnino similes, sed non pedibus, quos habebant suberinos: unde Phellopodes, ut puto, vocabantur: quos quum non demergi, sed supra fluctus extare, intrepideque incedere videremus, admiratione capiebamur. Illi ad nos accesserunt, & Græca lingua salutarunt: dixeruntque se in patriam Phello properare. Hi nos aliquandiu sunt co-

[1] *Momus*] Lucianus hic alludere videtur ad id quod de Momo scripsit Aristoteles de partib. animal. lib. 3. eum naturam incusasse quod bobus cornua in capite non in armis potius addiderit; videlicet quod vehementius possint ferire. Id Lucianus in Nigr. *Cogn.*

τῷ σκαφιδίῳ ἡμῖν ὑπηντιάζοντες. εἶτα λαβόμενοι τὸ σκάφος, ἐκάθιζον, εὐπλοΐαν ἡμῖν ἐπευξάμενοι. μετ' ὀλίγον δὲ, πολλαὶ νῆσοι ἐφαίνοντο. πλησίον μὲν ἐξ ἀριστερᾶς ἡ Φιλλὼ, εἰς ἣν ἐκεῖνοι ἔσπευδον, πόλις ἐπὶ μεγάλου κύκλου τροχοειδὴς Φιλλὼ κατοικουμένη. πόρρωθεν δ', καὶ μᾶλλον ἐν δεξιᾷ φέροντι μίκρα καὶ ὑψηλότατη. καὶ πῦρ πολὺ ἀνακαίετο. κατὰ δὲ τὸν ὦκεανὸν, μία πλατεῖα, καὶ παπεινὴ, σταδίους ἀπέχουσα ὡς ἑλάττους πεντακοσίων. ἦδη δὲ πλησίον τι ἦμεν. καὶ ξαυμασή τις αὔρα προσέπνευσεν ἡμᾶς, ἡδεῖα καὶ διάδηλος, οἵαν φησὶν ὁ συγγραφεὺς Ἡρόδοτος, ἀπὸ ζεῖν τὰ εὐώδη Ἀραβίας. οἷον γὰρ ἀπὸ ῥόδων, καὶ νάρκισσον, καὶ ὑακίνθου, καὶ κρίνων, καὶ ἴων, ἔτι δὲ μυρσίνης, καὶ δάφνης, καὶ ἀμπελάνθης, τοιοῦτον ἡμῖν τὸ ἡδὺ προσέπνευσεν. ἡδόμενοι δὲ τῇ ὀδμῇ, καὶ χρηστὰ ὀνειροπολοῦντες ἐκ μικρῶν πόνων ἐλπίσαντες, κατ' ὀλίγον ἤδη πλησίον τῆς νήσου ἐγιγνόμεθα. ἔνθα δὴ καὶ θεωρῶμεν λιμένας τε πολλοὺς καὶ παντὸς ἀκλύστους καὶ μεγάλους, ποταμούς τε λαμπροὺς ἐξιόντας εἰρήμους εἰς τὸν θάλατταν. ἔτι δὲ λειμῶνας, καὶ ὕλας, καὶ ᾠδικὰ μουσικὰ, τὰ μὲν ἐπὶ τῶν ἠϊόνων ἀδόντα, πολλὰ δὲ καὶ ἐπὶ τῶν κλάδων. ἀὴρ δὲ κῶφον καὶ οὔπνους παρεκάλυπτε τὴν χώραν. καὶ αὖραι δέ τινες ἡδείαι λαμπίσουσι, εἰρήνη τὸν ὕλην διεσάλευον. ὥστε καὶ ἀπὸ τῶν κλάδων κινουμένων, παπαὶ καὶ συριγμοὶ μέλη ἀπεμιμοῦντο, οἱονεὶ τοῖς ἐπ' ἐρημίας αὐλήμασι τῶν πλαγίων αὐλῶν. καὶ μὴν καὶ βοὴ σύμμικτος ἠκούετο, κομιτάτι ἀπὸ λάτερε currentes: postea aversi à via, fœlicem navigationem comprecati iverunt. Paulò post insulæ multæ apparuerunt. Propè quidem à læva Phello, ad quam illi festinabant, quæ civitas super magno, rotondoque subere habitabatur. At è longinquo, & ad dextram magis, quinque maximæ, & excellissimæ, ubi multis ignis accensus erat. [1] Ad proram autem lata, humilisque una, distans stadiis non minùs quingentis. Iamque propè eramus quum mirabilis quædam aura nos afflavit, suavis & odorata, qualem à fœlici Arabia spirare dicit historicus Herodotus: nam qualis à rosa, narcisso, hyacintho, liliis, violis, præterea myrto, lauro, ampelanthe, talis odor suaviter nobis aspiravit: quo dum recreabamur, & boni aliquid longis ex laboribus sperabamus, paulatim ad insulam accessimus. Hîc & portus videmus plurimos tranquillos, & magnos, fluviosque limpidos in mare leniter ingredientes. Præterea prata, & sylvas, & canoras aves, quarum aliæ in littoribus, multæ verò super frondibus cancebant. Aër lenis, & placidè spirans regioni circunfusus: ac suaves auræ perspirantes leniter sylvam movebant: ita ut ex motis ramis dulces & continui cantus ederentur, similes iis modulationibus, quæ in desertis obliquis à fistulis reddi solent. Quin etiam promiscua vox audiebatur,

1 *Ad proram*] Proditum est à veteribus poëtis esse quasdam in Oceano insulas ad quas post mortem deferuntur eorum animæ qui sanctè religioseque vixerint, Homer. Lucianus de luctu. *Cogn.*

ἐ θορυβώδες, ἀλλ' οἷα ἠθέοιτ' ἂν ἐν συμποσίῳ, τὸ μὲ, αὐλούντων, ἄλλων δὲ, ἐπαινούντων, σίων δὲ, κρεττόντων τῶς αὐλοὺς, ἢ κιθαρίζον. τούτοις ἅπασι κηλούμενοι, κατήχθημεν. ὁρμίσαντες δὲ τὴν ναῦν, ἀπεβαίνομεν, τὸ Σκίνθαρον ἐν αὐτῇ, καὶ δύο τῶν ἑπαίρων ἀπολιπόντες. περιόντες δὲ περὶ λειμῶνα ἀνθηρὸν, ἐντυγχάνομεν τοῖς φρουροῖς, καὶ [1] περιπόλοις. οἱ δὲ, δήσαντες ἡμᾶς ῥοδίνοις στεφάνοις, ἀγον ἡδὺ μέγιστον παρ' αὐτοῖς δεσμός ἐστιν, ἀνήγον ὡς τὸ ἄρχοντα. παρ' ὃν δὴ καθ' ὁδὸν ἠκούσαμεν, ὡς ἡ μὲ νῆσος εἴη τῶν μακάρων περιοικουμένων, ἄρχει δὲ ὁ Κρὴς Ῥαδάμανθυς. καὶ δὴ ἀναχθέντες ὡς αὐτὸν, ἐν πέμπτῃ τῶν δικαζομένων ἐτάχθημεν. ἦν δὲ ἡ μὲ πρώτη δίκη, περὶ Αἴακον τὸν Τελαμῶνος, ὅτε χρὴ αὐτὸν συνεῖναι τοῖς ἥρωσιν, εἴτε καὶ μή. κατηγορεῖτο δὲ αὐτῦ, ὅτι μεμήνοι, καὶ ἑαυτὸν ἀπεκτόνοι. πάλιν δ', πολλῶν ῥηθέντων, ὁ Ῥαδάμανθυς ἀπεφαίνετο. νῦν μὲ αὐτὸν πιόμενον τὸν ἑλλέβορον, ἀναδοθῆναι Ἱπποκράτει τῷ Κῴῳ ἰατρῷ. ὕστερον δὲ σωφρονήσαντα, μετέχειν τῦ συμποσίυ. δευτέρα δὲ ἦν κρίσις ἐρωτική, Θησέως καὶ Μενελάυ περὶ τῆ Ἑλένης ἀμφισβητούντων, ποτέρῳ αὐτῶν χρὴ συνοικεῖν. καὶ ὁ Ῥαδάμανθυς, ἐδίκασε Μενελάῳ συνεῖναι αὐτῷ, ἅ τε καὶ τοσαῦτα πονήσαντι, καὶ κινδυνεύσαντι τῦ γάμυ ἕνεκεν. τὸ γὰ αὐτῷ Θησεῖ καὶ ἄλλας εἶναι γυναῖκας, τὴν τε Ἀμαζόνα, καὶ τὰς τῦ Μίνω

tur, non tumultuosa, sed qualis in convivio ederetur, quum alii tibia canunt, alii laudant, nonnulli etiam ad tibiam, vel citharam saltant. Dum his demulcebamur, in portum devenimus: in quem appulsa navi, & relictis in ea Scintharo, duobusque sociis descendimus. Et cum procederemus per floridum pratum in custodes, & excubiarum circuitores incidimus, qui nos roseis coronis, quod est maximum apud ipsos vinculum, vinctos ad regem deduxerunt. A quibus in via intelleximus eam esse beatorum Insulam, in eaque regnare [2] Cretensem Rhadamanthum: ad quem adducti, stetimus in quarto judicandorum ordine. Prima causa erat [3] de Ajace Telamonio, an illi in Heroum numero esse liceat, necne. Accusabatur autem quòd furiis actus seipsum necasset. Denique multo priùs habito sermone visum est Rhadamantho, ut nunc bibiturus helleborum, Hippocrati medico Coo traderetur, exinde ad mentem reversus, heroum convivio interesset. Secunda causa amoris erat, Thesei scilicet & Menelai pro Helena contendentium, utri illa cohabitare debeat. Et eam quidem Rhadamanthus adjudicavit Menelao, ut qui tot labores exantlasset, tot pericula pro nuptiis adiisset: siquidem uxores alias, Amazonem illam, & filias Minois Theseus habebat.

1 Περιπόλοις] Angl. περιπόλοις. Bourd.

2 *Cretensem Rhadamantum* | Rhadamantus Lyciæ rex filius Iovis ex Europa Minois & Æaci frater vir justissimus: vide Virg. 6. Æn. *Cogn.*

3 *De Ajace Telamonio* | Occubuit ad Trojam ut scribunt Sophocles in Ajac. & Dictys Cretens. in Histor. *Idem.*

1 Ο μεὶ-

θυγατέρας. πέμπτη δ' ἐδικάσθη πρὸς πότερα Ἀλεξάνδρου τοῦ Φιλίππου, καὶ Ἀννίβα τοῦ Καρχηδονίου. καὶ ἔδοξεν πρότερα χωρεῖν ὁ Ἀλέξανδρος. καὶ θρόνος αὐτῷ ἐτέθη πλησίον Κύρου τοῦ Πέρσου, τὸ δεύτερον. τότε δὴ καὶ ἡμεῖς προσήλθομεν. καὶ ὁ μὲν ἤρετο, τί πάσχοντες, ἐπὶ ζώντες ἱερὸν χωρίον ἐπεβαίνομεν. ἡμεῖς δὲ, πάντα ἐξῆς διηγησάμεθα. ὅτε δὲ μεθησπάμην ἡμᾶς, ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐσιώπησεν, καὶ τοῖς συνέδροις ἐκοινοῦτο περὶ ἡμῶν. συνήδρων δὲ αὐτῷ πολλοί τε πολλοὶ, καὶ Ἀριστείδης ὁ δίκαιος, ὁ Ἀθηναῖος. ὡς δ' ἔδοξεν αὐτῷ, ἀπεφήνατο, τῇ μὲν πολυπραγμοσύνης καὶ τῆς ἀποδημίας, ἐπεδὼν ἀπολαύομεν, δίκην τινὰς οὐ δώσειν. τὸ δὲ νυνὶ, μετὰ τοῦ χρόνου μείναντας ἐν τῇ νήσῳ, καὶ συνδιαιτηθέντας τοῖς ἥρωσιν, ἀπελθεῖν. ὅπερ δὲ καὶ τῷ πρώτῳ ἐκελεύσθημεν, μὴ πλέον μείναντας ἐπὶ τὰ πατρῷα ἀποδημῆσαι, μὴ τελείου τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκπλεύσαντες, αὐτομάτων ἡμῖν τῶν στεφάνων ἀποῤῥυέντων, ἐλελύμεθα, καὶ εἰς τὴν πόλιν ἠγέμεθα, εἰς τὸ τῆς μακάρων συμπόσιον. αὕτη μὲν δὴ ἡ πόλις πᾶσα χρυσῆ. τὸ δὲ τεῖχος πρόκειται σμαραγδίνου. πύλαι δὲ εἰσὶν ἑκατὸν ἀπὸ μονοξύλου κινναμώμου. τὸ μὲν τοῦ ἔδαφος τῆς πόλεως καὶ τὸ ἐντὸς τοῦ τείχους γῆ ἐλεφαντίνη. ναοὶ δὲ πάντων Θεῶν, βηρύλλου λίθου οἰκοδομημένοι. καὶ βωμοὶ ἐν αὐτοῖς μίσχοι, μονόλιθοι, ἀμεθύστινοι, ἐφ' ὧν ποιοῦσι τὰς ἑκατόμβας. περὶ δὲ τὴν πόλιν, ῥεῖ ποταμὸς μύρου καὶ κρόκου, τὸ πλάτος πηχῶν ἑκατὸν βασιλικῶν. βάθος δὲ, ὅσον νεῶν οὐμβρῶν. λουτρὰ δὲ ἐστιν αὐτοῖς, οἶκοι μεγάλοι, ὑάλινοι, τῷ κινναμώμῳ ἐγκεκιρνημένοι.

bebat. Tertia causa judicata est, utrum Alexandro Philippi filio, an verò Annibali Carthaginensi priores partes deberentur: visumque est ut præcelleret Alexander, eique posita est sedes juxta priorem Cyrum Persarum regem. Nos quarto loco adducti sumus. Tum ille nos interrogavit, cur vivi adhuc ad sacrum hunc locum venissemus. Nos autem illi ex ordine cuncta narravimus. Tum nobis è loco paululum summotis, secum diu pensitabat, & de nobis cum assessoribus communicabat. Consederant autem ei, cùm alii multi, tum etiam Atheniensis ille Aristides cognomento justus, ex cujus sententia decretum est ut vita functi curiositatis, & peregrinationis pœnas daremus. Nunc verò, postquam præscriptum tempus in Insula mansissemus cum heroibus conversantes, inde abiremus. Terminum autem mansionis: non ampliùs quàm mensium septem præscripsit. Hinc sponte sua defluentibus coronis soluti sumus, & in urbem ad beatorum convivium adducti. Hæc urbs tota est aurea, muroque smaragdino cincta. Porrò septem sunt portæ ex solo cinamomi ligno: pavimentum civitatis, & quæ intra mœnia est terra, eburnea. Deorum omnium templa ex berylo lapide constructa sunt, in iis aræ maximæ, ex uno lapide nimirum amethysto constant, in quibus hecatombas immolant. Circa civitatem fluit amnis unguenti optimi, cujus latitudo centum cubitorum regiorum est, altitudo ad natandum commoda. Porrò balnea magnas vitreas domos habent, in quibus cinamomum uritur. Aquæ

ἀπὸ μὴ τοῦ ὕδατος, ὡς παῖς πύελος ὁρᾶσθαι θερμὴ ἐστι. ἐσθῆτι δὲ χρῶνται, ἀραχνίοις λεπτοῖς, πορφυροῖς. αὐτοὶ δὲ σώματα μὲν οὐκ ἔχουσιν. ἀλλ' ἀναφεῖς, καὶ ἀσώματοί εἰσι. μορφὴν δὲ καὶ ἰδέαν μόνον ἐμφαίνουσι. καὶ ἀσώματοι ὄντες, ὅμως ἔστασι, καὶ κινοῦνται, καὶ φθέγγονται, καὶ φωνὴν ἀφιᾶσι. καὶ ὅλως ἔοικε γυμνή τις ἡ ψυχὴ αὐτῶν περιπολεῖν. τὸν δὲ σώματος ὁμοιότητα περικεῖσθαι. εἰ γὰρ μὴ ἅψαιτό τις, οὐκ ἂν ἐλέγξειε μὴ εἶναι σῶμα τὸ ὁρώμενον. εἰσὶ γὰρ ὥσπερ σκιαὶ ὀρθαί, ἃ μέλαινα γραφὴ οὐδεὶς. ἀλλ' ἐφ' ἧς ἂν ἡλικίας ἔλθῃ, τοιαύτη φαίνεται. ἐμοὶ δὲ καὶ τὴν νῦν περὶ αὐτοὺς χρόνον εἶναι, οὐδὲ ἡμέρᾳ πάνυ λαμπρά. ἀλλὰ καθάπερ τὸ λυκαυγὲς ἐστὶ τοῦτο ἔοικε, μηδέπω ἀνατείλαντος ἡλίου, τοιοῦτον φῶς ἐπέχειν τὴν γῆν. καὶ μήτοι καὶ ὥρας, μίαν ἴσασι δὲ ἔτους. αἰεὶ γὰρ παρ' αὐτοῖς ἔαρ ἐστὶ, καὶ εἷς ἄνεμος πνεῖ ὁ ζέφυρος. ἡ δὲ χώρα, πᾶσι μὲν ἄνθεσι, πᾶσι δὲ φυτοῖς ἡμέροις τε καὶ σκιεροῖς τέθηλεν. αἱ μὲν γὰρ ἄμπελοι, δωδεκάφοροί εἰσι, καὶ κατ' μῆνα ἑκάστον καρποφοροῦσι. τὰς δὲ ῥοιὰς, καὶ τὰς μηλέας, καὶ τἄλλα ὁπόσα, ἔλεγον μὲν εἶναι τρισκαιδεκάφορα. ἐνιοι γὰρ μῆνὶ δὲ πυρ' αὐτοῖς Μινῶα, ὃς καρποφορεῖν. ἀπὸ δὲ πυρὸ, οἱ τρίχες ἄρτοι ἕτοιμοι ἐπ' ἄκρῳ φύουσιν, ὥσπερ μύκητες. πηγαὶ δὲ περὶ τὴν πόλιν ὕδατος, μὲν, πιεῖν, καὶ ἐξικνοῦνται, καὶ τριακόσιαι. μέλιτος δὲ, ἄλλαι τοσαῦται. μύρου δὲ, πεντηκόσιαι. μικρότεραι μέντοι αὗται. καὶ πόσαι γάλακτος δὲ ἐπὶ, καὶ εἴκοσι ὀκτώ.

quæ vice ros est tepidus in pelvibus: vestibus utuntur purpureis, ex tenuissimis aranearum telis. Illi corpora non habent, sed sunt impalpabiles, & sine carne. Formam autem & speciem tantùm præ se ferunt. Incorporei tamen cùm sint, stant, moventur, intelligunt, & vocem emittunt. In summa, videtur eorum anima nuda circumvagari, similitudine corporis circumdata. At nisi quis tetigerit, non possit deprehendere non esse corpus quod videt. Nam sunt ut umbræ rectæ, non nigræ. Nemo etiam senescit, sed ea qua venit ætate, permanet. Neque etiam nox apud ipsos, neque prorsus clara dies est: sed quale est sub auroram crepusculum nondum orto sole, talis lux terram habet. Vnum quoque duntaxat noverunt anni tempus. Nam apud ipsos semper est Ver, unusque ventus spirat Zephyrus. Ac locus omnibus floribus, omnibus plantis cùm mansuetis, tum umbrosis viret. Etenim vineæ duodecies ferunt, & singulis mensibus fructum edunt: malos etiam, & punicas, cæteraque pomos ter decies ferre dicunt. Nam mense, quem Minoum appellant, bis fructum producere tradunt. Frumenti vice, spicæ paratos panes in summitate, ut fungos emittunt. Fontes circum urbem sunt, aquæ quidem trecenti sexaginta quinque, mellis verò, alii totidem, unguenti quingenti, sed hi minores sunt. Flumina lactis, septem: vini, octo.

1 Ὀμιλότητα] Angl. ὀχλότητα. Aliam tamen lectionem sequutus est Interpres. *Bourd.*

ὦ ἦ συμπόσιον, ἔξω τῆ πόλεως πεπήγασι, ἐν τῷ Ἠλυσίῳ καλουμένῳ πεδίῳ. λειμὼν δὲ ἐστι καλλίστος. καὶ περὶ αὐτὸν, ὕλη παντοία, πυκνὴ, ἐπεσκιάζουσα τὰς κατακειμένους. καὶ στρωμνὴν μὲν οὐ τὴν ἀνθεινὴν ὑποβεβλῆσθαι, ἀλλ' ἢ ἀπὸ τῶν ἀνθῶν, καὶ ἀφ' ἑαυτῶν ἐγκατέπασαν οἱ ἄνεμοι, πάντων δὲ εὐπορεῖν. τὰ γὰρ ἄλλα δεῖσθαι, ἀλλ' ἔστι δένδρα περὶ τὸ συμπόσιον ὑάλινα, μεγάλα, ἢ ἀμυγδάλης ὑάλου. ὁ καρπὸς δ' ἐστὶ τούτων ἢ δένδρων, ποτήρια παντοῖα καὶ ὡς κατασκευάς, καὶ τὰ μεγέθη. ἐπειδάν δὲ παρέλθῃ τις εἰς τὸ συμπόσιον, πρόχους ἑν, ἢ καὶ δύο ἐκπιόντι δίδωσι, ἀναπλήσας. τὰ δὲ, αὐτόματα οἷνα πλήρη γίνεται. ἐπὶ μὲν πίνουσι. αὐτὰ δὲ τὰ ποτάμια, αἱ ἀηδόνες, καὶ τἄλλα τὰ μουσικὰ ὄρνεα, ἐκ τοῦ πλησίον λειμῶνος ὡς ἐσόμενα ἀνθολογοῦντα, κατανίφει αὐτὸς μετ' ὠδῆς ὑποτρεπτόμενα. καὶ μὲν καὶ μυρίζουσι ἀλλ. νεφέλαι πυκναὶ ἀναπέπασται μύρων ἐκ τῶν πηγῶν, καὶ ἐκ ποταμῶν, καὶ ἐπιχεῖται ὑπὲρ τὸ συμπόσιον, ἠρέμα τοῦ ἀνέμου ἀποβλύζοντος, ὑπὸ λεπτὸν, ὥστε μὴ ὀρόσαι. ἐπὶ δὲ τῷ δείπνῳ, μουσικὴ τε, καὶ ᾠδαῖς χαλάζουσι. ἄεισι δὲ αὐτοῖς τὰ Ὁμήρου ἐπὶ μᾶλιστα. καὶ αὐτὸς δὲ παρέστι, καὶ συνᾴδει καὶ συνᾴδεται αὐτοῖς, ὑπὲρ τὸ Ὀδυσσέα κατακείμενος. οἱ μὲν δὴ χοροὶ, ἐκ παίδων εἰσὶ, καὶ παρθένων. ἐξάρχουσι δὲ, καὶ συνᾴδουσιν, Εὐνομός τε ὁ Λοκρὸς, καὶ Ἀρίων ὁ Λέσβιος, καὶ Ἀνακρέων, καὶ Στησίχορος. καὶ δὴ καὶ τοῦτον παρ' αὐτοῖς ἐθεασάμην, ἤδη τῆ Ἑλένης αὐτῷ διηλλαγμένης. ἐπισῶν δὲ ἤδη πάντων. ἄδοντες, δεύτερος

octo. Convivium extra urbem in Elysio campo celebratur: quod pratum est pulcherrimum, & circa illud, nemus omni arborum specie comitum, umbram faciens discumbentibus: stratum autem è floribus substernunt. Omnia ministrant, & afferunt venti: præter quam quod vinum non fundunt: liquidem eo non indigent. Nam circa convivium sunt arbores vitreæ magnæ, summè pellucidi vitri: omniumque arborum fructus sunt pocula ex omni specie operis, & magnitudinis. Vbi autem quis ad convivium accesserit, unum vel duo pocula decerpta mensis apponit: eaque vino protinus implentur. Sic quidem bibunt. Pro fertis verò lusciniæ, cæteraque volucres canoræ, flores e proximis pratis ore legentes, ipsos tanquam nive, cum cantu supervolando, aspergunt. Porrò & ad hunc modum inunguntur. Nubes densæ unguentum ex fontibus, & flumine attractum, convivio imminentes, ventis sensim exprimentibus: tenuissimum quiddam velut rorem pluunt. Atque in cœna Musicæ vacant, & cantilenis, in primisque canuntur Homeri versus, ipseque adest, & supra Vlyssem discumbens cum illis epulatur. Choreæ sunt è pueris & virginibus: inter quos cantum auspicantur, concinuntque Eunomus Locrus, Arion Lesbius, & Anacreon, & [1] Stesichorus: quem Helena jam ipsi reconciliata apud eos vidi. Et postquam hi finem canendi fecerunt, succedit chorus secundus

1 *Stesichorus*] Poëta propter Helenæ vituperationem oculis captus non prius, nisi placato palinodia oblato numine, videre potuit Lucianus Macrob. *Cogn.*

χορὸς παρέχει ὑπὸ κύκνων, ἢ χελιδόνων, ἢ ἀηδόνων. ἐπειδὰν ᾄσῃ ἢ ἄσωσι, τότε δὴ πᾶσα ἡ ὕλη ἐπαυλεῖ, τῶν ἀνέμων κραιπαλόντων. μίσγουσι δὲ καὶ τοῖς δείπνοις ἐκεῖνοι ἔχουσι, πηγαί εἰσι δύο [1] περὶ τὸ συμπόσιον, ἡ μὲν, γάλακτος, ἡ δὲ, ἡδονῆς. ἀπὸ τούτων ἐκπίνοντες, πάντες ἀρχὴν τοῦ δείπνου πίνουσι. ἢ τελειτὴν ἠδύμοιροι, ἢ γαλῶντες, ἀφίασι. βέλομαι δὲ εἰπεῖν ἢ τῶν ἐπισήμων ὧν πω παρ' αὐτοῖς ἰδεσάμην. πάντας μὲν τοὺς ἡμιθέους, ἢ τοὺς ἐπὶ Ἴλιον στρατεύσαντας, πλὴν ὀλίγα δὴ τῶν Λοκρῶν Αἴαντος. ἐκεῖνον δέ μόνον ἔφασκον ἐν τῷ τῶν ἀσεβῶν χώρῳ κολάζεσθαι. βαρβάρων δὲ, Κύρος τε ἀμφοτέρους, ἢ τὸν Σκύθην Ἀνάχαρσιν, ἢ τὸν Θρᾷκα Ζάμολξιν, ἢ Νομᾶν τὸν Ἰταλιώτην. ἢ μὴν ἢ Λυκοῦργον τὸν Λακεδαιμόνιον, ἢ Φωκίωνα, καὶ Τέλλον, τοὺς Ἀθηναίους. καὶ τοὺς σοφοὺς, ἄνευ Περιάνδρου. εἶδον δὲ καὶ Σωκράτους τὸν Σωφρονίσκου, ἀδολεσχοῦντα μετὰ Νέστορος, καὶ Παλαμήδους. περὶ δὲ αὐτῶν, ἦσαν Ὑακίνθου τε τοῦ Λακεδαιμονίου, καὶ ὁ θεατὸς Νάρκισσος, καὶ Ὕλας, καὶ ἄλλοι καλοί. καί μοι εἰδυίᾳ ἔρως ἦν Ὑακίνθου. τὰ πολλὰ δὴ δι' ἐκεῖνον διήλεγχον. ἐλέγθη δὲ χαλεπαίνειν αὐτῷ ὁ Ῥαδάμανθυς, καὶ ἠπειλήσειν πολλάκις ἐκβαλεῖν αὐτὸν ἐκ τῆς νήσου, εἰ φλυαρῇ, καὶ μὴ θέλῃ ἀφεὶς τὴν εἰρωνείαν, σώφρων εἶναι. πλάτων δὲ μόνος οὐ παρῆν, ἀλλ' ἐλέγετο καὶ

dus ex cycnis, hirundinibus, & philomelis, quæ postquam cecinerint, jam tota sylva ventis auspicantibus resonat. Maximum autem ad lætitiam illud habent, quòd circa convivium duo sunt fontes, unus quidem risus, alter verò voluptatis: ex quibus ambobus initio convivii omnes bibunt, deinde reliquum læti ac ridentes exigunt. Cæterùm aliquos ex insignibus viris, quos apud eos vidi, recensere volo, omnes quidem [2] semideos, & qui contra Ilium militarunt, præter Ajacem Locrensem, quem solum in sedibus impiorum supplicio affici affirmabant. Ex barbaris autem utrumque Cyrum, Scythamque Anacharsim, & Thracem Zamolxin, & Numam Italum, quinetiam Lycurgum Lacedæmonium, Phocionemque & Tellum Athenienses, & excepto Periandro, sapientes omnes. Vidi etiam Socratem Sophronisci filium, cum Nestore, & Palamede nugantem: circa quem erant Hyacinthus Lacedæmonius, & Thespiensis Narcissus, Hylas, aliique formosi. Videbatur autem mihi, idque multis argumentis, Hyacynthum amare. Et ferebatur Rhadamanthus illi succensere, ac sæpenumero comminatus esse, si pergeret ineptire, & nisi omissa simulatione convivaretur, se illum ex Insula ejecturum. Solus Plato non aderat, sed conditam à se

1 Περὶ] Angl. παρὰ. Bourd.

2 *Semideos*] Semidei non integri dii, neque homines sed altero parente divino, altero humano, aut semidei ratione virtutis. Tertull. quatuor Gentilium deorum differentias fuisse scribit, quorum quidam selecti & majorum gentium dii vocati sunt, quidam Semidei & Heroes, quidam Medioximi, & quidam Semones. *Cogn.*

1 Η᾽σαν

αὐτὸς ἐν τῇ ὑπ' αὐτῷ ἀναπλασθείσῃ πόλει οἰκεῖν, χρώμενον τῇ πολιτείᾳ, καὶ τοῖς νόμοις, οἷς συνέγραψε πολιτεύεσθαι. οἱ μὲν τοιαῦτα περὶ Ἀριστίππου τε, καὶ Ἐπικούρου, τὰ ἐναντία παρ' αὐτοῖς ἐφέροντο, ἡδεῖς τε ὄντες, καὶ κεχαρισμένοι, καὶ συμποτικώτατοι. παρῆν δὲ καὶ Αἴσωπος ὁ Φρύξ. τούτῳ δὲ, ὅσα καὶ μαλθακοποιὰ χρῶν. Διογένης μὲν γὰρ ὁ Σινωπεύς, τοσοῦτον μετέβαλε καὶ τρόπον, ὥστε γῆμαι Λαΐδα τὴν ἑταίραν, ὀρχεῖσθαί τε ὑπὸ μέθης πολλάκις ἀνιστάμενον, καὶ μορύττειν. τῶν δὲ Στωϊκῶν, ἀδεὲς παρῆν. ἔτι γὰρ ἐλέγετο ἀναβαίνειν τὸ τῆς ἀρετῆς ὄρθιον λόφον. ἠκούομεν δὲ καὶ τοῦ Χρυσίππου, ὅτι ἐπιθυμήσειεν ἂν αὐτοῦ ἐπιβῆναι τὸ νῆσον ἡμῖν, πρὶν τὸ πιπράσκειν ἑαυτὸν ἐλλεβορίσῃ. τοὺς δὲ Ἀκαδημαϊκοὺς ἔλεγον ἐλθεῖν μὲν ἐλθεῖν, ἐπίχειρα δ' ἔτι, καὶ ἀμφισκέπτεσθαι. μὴ δὲ γὰρ αὐτὸ τοῦτό πως καταλαμβάνειν, εἰ καὶ νῆσός τις τοιαύτη ἐστίν. ἄλλως τε, καὶ τῶν ἐπὶ τῷ Ῥαδαμάνθυϊ οἷμαι κρίσιν ἐδεδίεισαν, ἅτε καὶ τὸ κεφαλαιωδέστατον αὐτοὶ ἀπηρνημένοι. πολλοὺς δὲ αὐτῶν ἔφασκον ὁρμηθέντας, ἀκληθεῖν τοῖς ἀφικνουμένοις, ὑπὸ νωθείας δὲ ἀπολείπεσθαι, μὴ καταλαμβάνοντας, καὶ ἀναστρέφειν ἐκ μέσης τῆς ὁδοῦ. οὗτοι μὲν οὖν [1] ἦσαν ἀξιολογώτατοι τῶν παρόντων. πρῶτοι δὲ μάλιστα τ' Ἀχιλλέα. καὶ μετὰ τοῦτον, Θησέα. ἐπὶ δὲ συνουσίας, καὶ ἀφροδίσιον, οὕτω φρονοῦσι. μίγνυται μὲν ἀναφανδὸν, πάντων ὁρώντων, καὶ γυναιξὶ καὶ ἄρσεσι, ὡς ἐδαμῶς τοῦτο αἰσχρὸν αὐτοῖς δοκεῖ. μόνον δὲ Σωκράτης διώμνυτο, ἢ μὴν καθαρῶς πλησιάζειν τοῖς νέοις. καὶ μέντοι πάντες αὐτὸν ἐπιορκεῖν κατεγίνωσκον.

se civitatem habitare dicebatur, ubi repub. & legibus, quas tulerat, uteretur. Porrò Aristippus, & Epicurus primas apud illos terebant, cùm jucundi, hilaresque essent, & compotores suavissimi. Aderat & Phryx Æsopus, quo morione utuntur. Ac Diogenes Sinopensis, tantùm à pristinis moribus degeneravit, ut Laidem meretricem uxorem duxerit, & subinde surgendo temulentus saltet, debaccheturque. At Stoicorum nullus aderat: etenim arduum virtutis collem conscendere dicebantur. Quin & de Chrysippo audivimus, illi fas non esse priùs in insulam ingredi, quàm quartò se helleboro purgarit. Academicos venire velle dicebant, sed hærere adhuc, & considerare, quòd non satis capiant talisne sit insula, necne. Verùm ut conjicio, Rhadamanthi judicium metuerunt, ut qui vim judicandi sustulerint. Quanquam multos ex ipsis impulsos esse dicebant ad eos sequendum qui præcesserant: sed præ pigritia defecisse, nec assequi potuisse, sed è medio itinere rediisse. Ergo eorum qui aderant, hi maximè memorabiles erant. In primis verò Achillem, & post hunc, Theseum colunt. Quod ad coitum, & Venerem attinet, ita sentiunt. Commiscentur palam, omnium in conspectu, idque cùm fœminis, tum maribus: quod haudquaquam turpe arbitrantur. Solus Socrates dejerabat, se cum adolescentibus innocenter versari, & quidem cùm omnes illum dejerare scirent:

[1] Ἦσαν ἀξιολογώτατοι] Flor. λογικώτατοι. Bourd.

πολλάκις γὰρ ὁ μὲν Υάκινθος, ἢ ὁ Νάρκισσος, ὡμολόγουν. οὐδεὶς δ', ἠρνεῖτο. αἱ δ' γυναῖκες, εἰσὶ πᾶσαι κοιναί, καὶ οὐδεὶς φθονεῖ τῷ πλησίον, ἀλλ' εἰσὶ τῶτο μάλιστα Πλατωνικώτατοι. καὶ οἱ παῖδες δ', παρέχουσι τοῖς βουλομένοις, οὐδὲν ἀπολέγοντες. ὅπω δ' δύο ἢ τρεῖς ἡμέραι διεληλύθεισαν, καὶ παρεπλώων ἐγὼ Ὁμήρῳ τῷ ποιητῇ, σχολὴς ὔσης ἀμφοῖν, τά τε ἄλλα ἐπυνθανόμην, καὶ ὅθεν εἴη, λέγων τῶτο μάλιστα παρ' ἡμῖν εἶναι νῦν ζητούμενον. ὁ δ', αὐτὸς μὲν ἀγνοεῖν ἔφασκεν. οἱ μὲν, γὰρ Χῖον. οἱδὲ, σμυρναῖον. πολλοὶ δ', καλοφώνιον αὐτὸν νομίζουσιν. εἶναι μέντοι ἔλεγε Βαβυλώνιον. ἐκ παρὰ γε τοῖς πολίταις, οὐχ Ὁμηρον, ἀλλὰ Τιγράνης καλεῖσθαι. ὕστερον δ' ὁμηρεύσαντες δεῦρο ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων. ἀλλαξαι τὸν τῶνομα. ἔτι δ' καὶ τῶν ἀφικνουμένων σίχων ἐπηρώτων, εἰ ὑπ' ἐκείνῳ εἰσὶ γεγραμμένοι. καὶ ὃς ἔφασκε πάνυ γε; αὐτὸς εἶναι, καταγινώσκειν δὲ τῶν ἀμφὶ τὸν Ζηνόδοτον, καὶ Ἀριστάρχου Γραμματικῶν πολλὴν τὴν ψυχρολογίαν. ἐπεὶ δ' ταῦθ' ἱκανῶς ἀπεκεκλήθη, πάλιν αὐτὸν ἠρώτων, τί δὴ ποτε λόγῳ τὴν μῆνιν τὸν Ἀχιλλέως ἐποιήσατο. καὶ εἶπεν ὃς, ὅτως ἐπελθεῖν αὐτῷ, μηδὲν ἐπιτηδεύσαντι. καὶ μὴν κἀκεῖνο ἐπεθύμουν εἰδέναι, εἰ ὕστερόν ἐγραψε τὴν Ὀδύσσειαν ἢ τὴν Ἰλιάδα, ὡς πολλοὶ φασιν. ὁ δ', ἠρνεῖτο. ὅτι μὲν γὰρ ὕστερος τυφλὸς ὢν, ὁ καὶ αὐτὸ τῶτο λέγουσιν, αὐτὸς ἠπιστάμην. ἐώρων γὰρ, ὥστε καὶ πυνθάνεσθαι ἐδόκουν. πολλάκις δ' καὶ ἄλλοτε τῶτο ἐπεῖδον, εἴ ποτε αὐτὸν σχολὴν ἄγοντα ἐώρων. ὥστε ἂν γὰρ τι ἐπυνθανόμην αὐτοῦ. καὶ ὃς, εὐθύμως πάνυ ἀπεκρίνετο. καὶ μάλιστα ἐν τῷ δείπνῳ, ἐπειδὴ

rent: siquidem Narcissus & Hyacinthus fatebantur, ille verò negabat. Communes sunt fœminæ omnes, neque quisquam vicino invidet: sed sunt in hac re maximè Platonici. Pueri quoque sui copiam volentibus faciunt, nihil reluctantes. Vix autem, duos tresve dies ab adventu meo præterierant, quando Homerum adivi, cùm utrique vacaret: & cùm alia scisciatus sum, tum cujas esset, dicens illud apud nos adhuc maximè controverti. Ille verò se nescire, respondit. Nam quidam Chium, alii Smyrnæum, nonnulli Colophonium arbitrantur. Ipse verò se Babylonium esse ajebat: & à suis civibus, non Homerum, sed Tigranem vocari: postea verò cum apud Græcos obses esset, appellationem mutasse. Præterea rogabam, num ab ipso scripti essent versus illi qui rejiciuntur. Ille autem suos omnes esse asseverabat. Quare Zenodoti & Aristarchi Grammaticorum frigidas observationes damnabam. Vbi autem hæc abundè respondisset, iterum rogabam quamobrem ab ira poëmatis initium duceret. Sic enim, inquit, mihi nihil studio agenti in mentem venit. Tum & illud scire cupiebam, an, quod multi dicunt, Odysseam Iliade priorem scripserit. Ille verò negabat. Ipsum verò cæcum non esse, quod etiam dicunt, mox cognovi: vidi enim. Itaque veritus sum percontari. Quin idem alias sæpe agebam, ubi illi vacare viderem. Cumque illum adirem, & interrogarem, is ad omnia promptè respondebat, præsertim

post-

ἐκοφήσην. λῶ γάρ τις γραφὴν κατ' αὐτῶ ἀπειλιγμένην ὕστερον ἀπὸ Θερσίτου, ἐφ' οἷς αὐτὸν ἐν τῇ ποιήσει ἔσκωψε, καὶ ἐνίκησεν Ὅμηρος, Ὀδυσσέως συνηγορεύοντος. κατὰ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους τούτους, ἀφίκετο καὶ Πυθαγόρας ὁ Σάμιος, ἐπ' ἄκρας ἀλλαγὰς, καὶ ἐν ποσοῖς ζώοις βιοτεύσας, καὶ ἐκπλήσας τὴν ψυχὴν πᾶς ἕκαστος. λῶ δὲ χρυσᾶν ἦλον τὸ δεξιὸν ἡμίτομον. καὶ ἐκείνῳ μὲν συμπολιτεύεσθαι αὐτοῖς, ἐνεδιάζετο δὲ ἔτι, πότερον, Πυθαγόραν, ἢ Εὔφορβον αὐτὸν ὀνομάζειν χρή. ὁ μέντοι Ἐμπεδοκλῆς, ἦλθε μὲν καὶ δὶς πρὸς ἔφθης. καὶ τὸ σῶμα ὅλον ἀπεκρύβη. ἐμὲ παρεδέχθη γε, καί τι πολλὰ ἱκετεύων. ἐνίκησε δὲ ἐν χρόνῳ, ἐνίοις ἐν ἀγῶσι, τὰ παρ' αὐτοῖς θανατώσιμα. ἡγωνοθέτησε δὲ Ἀχιλλεὺς τὸ πέμπτον, καὶ Θησεὺς τὸ ἕβδομον. τὰ μὲν ἐν ἄκρα, μακρὸν ἂν εἴη λέγειν. τὰ δὲ κεφάλαια ἔστι πρὸς ἓξ ἑπτὰ μνᾶς. [2] πάλαι μὲν ἐνίκησε Κάρος ὁ ἀφ' Ἡρακλείας, Ὀδυσσέα περὶ ἔστεφάνῳ καταγωνισάμενος. πυγμὴ δὲ ἴση ἐγένετο Ἀρείῳ τε ἐν ἀγωνίᾳ, ὃς ἐν Κορίνθῳ τέθαπται, καὶ Ἐπειῷ, ἀλλήλοις συμπεσόντων. πυγκρατίῳ δὲ ἀπέφηνε ἄθλα παρ' αὐτοῖς. τὰ μέντοι δρόμου, οὐκ ἔτι μέμνημαι τίς ἐνίκησε. ποιητῶν δὲ, τῇ μὲν ἀληθείᾳ, ὑπερπολὺ ἐκράτησεν Ὅμηρος. ἐνίκησε δὲ ὅμως Ἡσίοδος. τὰ δ' ἆθλα, ἦν ἅπασι στέφανος, πλακοῦς ἐκ πλειόνων πεπο-

postquam causam vicit. Nam illum contumeliæ Therſites accuſaverat, quòd ſe in poeſi eſſet cavillatus. At patrocinante Vlyſſe vicit Homerus. Eodem tempore advenit Pythagoras Samius ſepties mutatus, qui in tot animalibus vixit, & animæ errores conſummavit. Aurea autem tota erat pars ejus dextra: & viſum eſt, ut communi cum illis republica uteretur: & dubitabat adhuc utrum Pythagoræ, an [1] Euphorbi nomine appellandus eſſet. Venit etiam Empedocles ille circumcoctus, totoque corpore aſſatus: ac receptus non eſt, quanvis id multis precibus poſtularet. Progreſſu verò temporis initum eſt certamen quod apud illos Thanatuſia vocatur. Quintum Achilles: ſeptimum Theſeus inſtituit. Porrò quid in totum actum ſit, commemorare longum eſſet: verùm ſummam, & capita rerum perſtringam. Luctа vicit Carus Heraclides, qui pro corona cum Vlyſſe decertavit. Pugilatu fuerunt pares Arius Ægyptius, qui Corinthi ſepultus eſt, & Epeus unà congreſſi. Pancratii autem nulla præmia apud eos proponuntur. Nec amplius memini quis curſu ſuperaverit. Ex poetis, ut verè dicam, quanquam longè excellebat Homerus, vicit tamen Heſiodus. Cæterùm præmia omnibus erant corona ex pavonum plumis contexta. Tum

1 *Euphorbi*] Trojanus fuit adoleſcens Panthi filius fratris Hecubæ, teſte Homero Il. 17. leg. Laërt. in Pythag. & Ovid. lib. 15. Met. *Segn.*

2 Πάλαι μὲν ἐνίκησε Κάρος ὁ ἀφ' Ἡρακλείας] Sic vertit interpres, nullibi invenio Carum illum luctatorem egregium. Rurſus hoc loco legendum eſt Κάπυος ὁ ἀφ' Ἡρακλείας, *Capys poſt Herculem primus*, de quo ſupra fuſe diximus. *Palm.*

νίαν. ἅμα δὲ ᾧ ἀγῶνι συνεπελήφθη, ἠγγέλθη οἱ ἐν τῷ χωρίῳ τῶν ἀσεβῶν πολαζόμενοι, διαρρήξαντες τὰ δεσμὰ, καὶ τῆς φρουρᾶς ἐπικρατήσαντες, ἐλαύνειν ἐπὶ τὴν νῆσον. ἡγεῖσθαι δὲ αὐτῶν, Φάλαριν τε τὸν Ἀκραγαντῖνον, καὶ Βούσιριν τὸν Αἰγύπτιον, καὶ Διομήδη τὸν Θρᾷκα, καὶ τὸν περὶ Σκείρωνα, καὶ Πιτυοκάμπτην. ὡς δὴ ταῦτ' ἤκουσεν ὁ Ῥαδάμανθυς, ἐπὶ τάττεται τοῖς ἥρωσιν ἐπὶ τὸ ἠιόνιον. ἠγεῖτο δὴ Θησεύς τε, καὶ Ἀχιλλεύς, καὶ Αἴας ὁ Τελαμώνιος, καὶ ἐπὶ σωφρονῶν. καὶ συμμίξαντες, ἐμάχοντο. καὶ ἐνίκησαν οἱ Ἥρωες, Ἀχιλλέως τὰ πλεῖστα καθρώσαντος. ἠείστατο δὲ καὶ Σωκράτης ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ κέρατος πολὺ μᾶλλον, ἢ ὅτε ζῶν ἐπὶ Δηλίῳ ἐμάχετο. θρασύνοντων γὰρ τῶν πολεμίων, οὐκ ἔφυγε. καὶ τὸ θράσος αὐτοῦ ἀτρεπτον ἦν. ἐφ' οἷς καὶ ὕστερον ἐξηρέθη αὐτῷ ἀριστεῖον, καλός τι, καὶ μέγας παράδεισος ἐν τῷ προαστίῳ. ἔνθα συγκαλῶν τοὺς ἑταίρους, διελέγετο, νεκρακαδημείαν τὸν τόπον προσαγορεύσας. συλλαβόντες δὲ τοὺς νενικημένους, καὶ

Tum absoluto certamine nunciatum est eos qui in impiorum loco plecterentur, ruptis vinculis, & superata custodia in insulam irrumpere. Eorum verò duces esse [1] Phalarim Agrigentinum, [2] Busirim Ægyptium, [3] Diomedem Tracium [4] & Scironem, & [5] Pityocampten. Quibus auditis Rhadamantus, ad littus Heroas componit. Ducebat exercitum Theseus, & Achilles, & Ajax Telamonius, jam mentis compos. Illi consertis manibus pugnarunt: viceruntque Heroës Achille in primis rem strenuè gerente. Fortiter se gessit & Socrates in dextro cornu constitutus, multoque fortiùs, quàm quum vivus adhuc apud Delium pugnaret. Nam ingruentibus hostibus non fugit, sed intrepido vultu constitit. Ideoque præmio donatus est, horto videlicet suburbano, magno & pulchro, in quem convocatis aliis differebat: quem locum Necracademiam nuncupavit. Comprehensos igitur, & vinctos illos qui

1 *Phalarim*] Hic Agrigentinorum tyrannus, cui Perillus taurum æneum fabricavit quo impositi noxii dum torrerentur tauri mugitum reddebant. Sen. lib. 1. de Clem. c. 4. & lib. 2. de Ira. *Cogn.*

2 *Busirim*] Busiris rex Ægyptiorum Neptuni & Libiæ filius qui Thrasii concilio hospites inviolabat incognitos, & eorum sanguine pluviam eliceret cujus penuria Ægyptus novem annis laboraverat. Senec. loco cit. *Idem.*

3 *Diomedem*] Diomedes rex Thraciæ dum equos suos humana carne aleret, in Tyrida opido truculentus ab Hercule equis ipsis ad devorandum objectus est. Ovid. 9. Met. *Idem.*

4 *Et Scironem*] Latronem insignem qui proximos Megaris scopulos insidens, in viatores prætereuntes, nullo non crudelitatis genere sæviebat, hunc Theseus occidit. *Idem.*

5 *Pityocampten*] Schinim insignem latronem, qui circa Isthmi initium teste Pausan. miro crudelitatis genere sæviebat. de eo Plutarch. in Thes. *Idem.*

6 Ἔνθα συγκαλῶν τοὺς ἑτάιρους] Sic legit interpres. At ego puto legendum ἑταίρους, nam & infra in Demonacte discipulos Socratis, de quo hic loquitur, ἑταίρους vocat: εἰπόντος δὴ τινὸς τῶν ἑταίρων τι ὑμῶν τοιοῦτο. Palm.

1 Ko-

δήσαντες, αὖθις ἀπέπεμψαν ὅπη μᾶλλον κελεύσαιμεν. ἔχραψε δὲ καὶ ταῦτα τὰ μάχην Ὅμηρος. καὶ ἀπέδωκε μοι, δόντα βιβλία κομίζειν τοῖς παρ' ἡμῖν ἀνθρώποις. ἀλλ' ὕστερον καὶ ταῦτα μὴ τὰ ἄλλα ἀπωλέσαμεν. ὧδ' ἦν ἡ ἀρχὴ τοῦ ποιήματος αὕτη, Νῦν δή μοι ἔσπετε μῦσαι μάχλα νεκύων ἡρώων. τότε δ' οὖν κύνας ἐψήσαντες, ὥσπερ παρ' αὐτοῖς νόμος, ἐπεισᾶν πόλεμον καθορᾶσθαι, εἰσιᾶσί τε ἐπὶ νίκαις, καὶ ἑορτὴν μεγίστην ἄγουσι. μόνος δὲ ταύτης οὐ μετέσχε Πυθαγόρας, ἀλλ' ἀπεῖχε πόρρω ἑαυτὸν ἐφύλαττε, μυσαττόμενος τὴν κυαμοφαγίαν. ἤδη δὲ μηνῶν ἓξ διελελυθότων, ἃ δεῖ μεσοῦντα τὸν ἕβδομον, νεώτερα συνίστασθαι πράγματα. Κίνυρος γὰρ ὁ τοῦ Σκινθάρου παῖς, μέγας τε ὢν, καὶ καλὸς, ἔρωτα πολὺν ἤδη χρόνον τῆς Ἑλένης. καὶ αὕτη δὲ οὐκ ἄφαντος ἦν, ἐπιμανῶς ἀγαπῶσα τὸν νεανίσκον. πολλάκις γὰρ καὶ διένυσαν ἀλλήλοις ἐν τῷ συμποσίῳ, καὶ πρὸπινον. καὶ μόνοι ἐξανιστάμενοι, ἐπλανῶντο εἰς τὴν ὕλην. καὶ δὴ ὑπ' ἔρωτος, καὶ ἀμηχανίας, ἐβουλεύσαντο ὁ Κίνυρος ἁρπάσας τὴν Ἑλένην. ἐδόκει δὲ κἀκείνῃ ταῦτα, οἵτινες ἀπόικοι εἰς πίαν τῶν ἐπικειμένων νήσων, ἤτοι εἰς τὴν Φελλὼ, ἢ εἰς τὴν Τυρόεσσαν. συμμῆται δὲ πάλαι συνεπιλήφθησαν τῆς τῶν ἑταίρων τῶν ἐμῶν, τὰς θρασυπάτας. τῷ μὲν τοι πατρὶ, οὐκ ἐμήνυσαν ταῦτα. ἠπίστατο γὰρ αὐτὸν καλαθησόμενον. ὡς δ' ἐδόκει αὐτοῖς, ἐτέλουν τὴν ἐπιβουλήν. καὶ ἐπὶ νύξ ἐγίνετο, ἐγὼ μὲ ὑπερῆν. ἐτύγχανον γὰρ ἐν τῷ συμποσίῳ κεκοιμημένος. εἶδε, λαθόντες τὰς ἄλλας, ἀναλαβόντες τὴν Ἑλένην, ὑπὸ σκιᾶς ἀνήχθησαν. περὶ

qui victi fuerant, multò gravius puniendos iterum dimiserunt. Pugnam hanc scripsit Homerus, suoque libros abeunti mihi dedit, ad nostros homines deferendos. Sed eos unà cum reliquis posteà amisi. Hujusmodi autem erat poematis initium. *Nunc mihi Musa refer pugnam heroum extinctorum.* Tunc igitur cùm pro more fabas coxissent, re in bello præclarè gesta, Epiniciorum epulum celebrarunt, & solenne festum egerunt. Solus Pythagoras abstinuit, seditque procul impastus, ab illo fabarum esu abhorrens. Iam verò sex mensibus exactis, circa septimi medium, novæ res ortæ sunt. Nam Cinyrus Scinthari filius, magnus, & formosus, Helenam jamdudum amabat, Ipsamque juvenis insano amore captam esse, manifestum erat: siquidem in convivio alter alteri annuebat, & præbibebat, solique surgentes in sylva deerrabant. Tandem præ amoris impotentia consilium cepit Cinyrus rapiendi Helenam. Hoc verò probabat illa, ut in aliquam adjacentium insularum sive in Phello, sive in Tyrocsam secederent. Iamque olim conjuratos tres ex meis sociis, audacissimos assumpserunt. Nec patri hoc significavit, quia sciebat se illi pœnas daturum. Atque ut decreverant, consilium exequuti sunt. Vbi verò nox advenit non adfui, quia in convivio dormiebam. Tum illi clam aliis correpta Helena, maturè se subduxe-

1 Κολαθησόμενον] Floren. κωλυθησόμενον. Bourd.

δὲ τὸ μεσονύκτιον ἀνεγρόμενος ὁ Μενέλαος, ἐπὶ ἔμαθε τὴν οὖσαν κενὴν τῆς γυναικὸς, βοήν τε ἴσχε, καὶ τὸν ἀδελφὸν Ἀγαμέμνονα, ἅμα ἕπεσθαι παρεκάλει καὶ Ῥαδαμάνθυος. ἡμέρας δὲ ὑποφαινούσης, ἔλεγον οἱ σκοποὶ κεκληρῶσθαι τὴν ναῦν, [1] πολὺ ἀπέχουσαν. ὅπου δὴ ἐμβεβήκασιν ὁ Ῥαδάμανθυς πεντήκοντα τοὺς ἥρωας εἰς ναῦν μονόξυλον, ἀσφοδελίνην, παρηγκειλε διώκειν. οἱδὲ, τὸν ἔσθυμίαν ἐλαύνοντες, περὶ μεσημβρίαν καταλαμβάνουσιν αὐτὸς, ἄρτι εἰς τὴν γαλακτοῦδη Ὠκεανὸν ἐμβεβακότας, πλησίον τῆς Τυρρήνης. ἔδοξε τοσοῦτον ἦλθον ἀφεστάναι. καὶ ἀναστενάζοντι τὴν ναῦν ἀλύσει ῥοδίνῃ, κατέπλεον. ἡ μὲν δὴ Ἑλένη, ἐδάκρυέ τε, καὶ ἠχύνετο, καὶ συνεκαλύπτετο. τοὺς δὲ ἀμφὶ τὸν Κίνυρον ἀνακρίνας ὕστερον ὁ Ῥαδάμανθυς, εἴ τινες καὶ ἄλλοι αὐτοῖς συνίστασιν, ὡς ἐδέησε εἰπόντας, ἀπέπεμψεν εἰς τὴν τῶν ἀσεβῶν χώρον, μιξολάχνῃ ἔσθητι μασιγωθέντας. ἐψηφίσαντο δὲ καὶ ἡμῶν ἐμβεβήκεσθαι σκάφος ἐπὶ τὴν νῆσον, τὴν ἐπισῶσι ἡμέραν μόνην ἐπιμείναντας. ἔνθα δὴ ἐγὼ ἠνιάμην τε, καὶ ἐδάκρυον, οἷα ἐμέλλον ἀγαθὰ καλλιπὼν, αὖθις πλανηθήσεσθαι. αὐτοὶ μὲν οὖν παρεμυθοῦντό λέγοντες, ὡς πολλῶν [1] ἔτῶν ἀφίξεσθαι πάλιν ἔσθ' αὐτούς. καί μοι ἤδη θρόνον τε, καὶ κλισίαν εἰς τὸ πρῶτον παρεδείκνυσαν, πλησίον τοῦ ἀρίστου. ἐγὼ δὲ ἐσπέμπω τὸν Ῥαδάμανθυν, πολλὰ ἱκέτευον εἰπεῖν τὰ μέλλοντα, καὶ ὑποδεῖξαί μοι τὸν πλοῦν. ὁ δὲ, ἔφασκεν ἀφίξεσθαι μὲ εἰς τὴν πατρίδα, πολλὰ δὲ ἔσεσθαι πλανηθέντα, καὶ

duxerunt. Menelaus autem cùm circa medium noctis excitatus, thorum vacuum sensisset, protinus clamore sublato, & fratre secum accepto, ad regiam Rhadamanthi contendit. Porrò illucescente die ajebant exploratores navim procul distantem apparere. Itaque Rhadamanthus cùm quinquaginta heroës in navim asphodelinam, solidoque ex ligno conflatam imposuisset, *jussit eos* persequerentur. At illi remis alacriter incumbentes, eos circa meridiem deprehendunt, cùm jam in lacteum Oceanum introirent: tantum viæ emensi erant, ut elaberentur. Cum igitur navem rosea catena revinxissent, reversi sunt. Ac Helena quidem flebat, & erubescebat, & se operiebat. Et cùm ex Cinyro, sociisque priùs perquisivisset Rhadamanthus, numqui alii conscii essent, neminemque dixissent: vinctos ex pudendis homines, malvaque priùs cæsos in sedem impiorum amandavit. Decreverunt etiam nos ante præstitutum tempus ex insula dimittere, concessa unius posteræ diei commoratione. Hic ego mœrore correptus lachrymabar, ut pote qui ejusmodi fœlicitate relicta rursùs erraturus essem. At illi consolabantur, quòd futurum dicerent: ut propediem ad se redirem. Iamque mihi futuram sedem; vicinumque optimis quibusque teritorium ostendebant. Ego verò Rhadamanthum compellans obnixè rogabam, ut futura mihi prædiceret, & navigationem præmonstraret. Is autem me multis priùs erroribus, & periculis exantlatis, in patriam reditu-

[1] Πολὺ ἀπέχουσαν] Flor. ἐ πολὺ, malè, & aliter Interp. *Beurd.*

[1] Πῶς

κινδυνεύσαιμι, τὴν χθόνιον, οὐκέτι τῇ ἐπανόδῳ τοσοῦτον ἥδεσθαι, ἀλλὰ δὴ καὶ ὀλίγους τὰς πλησίον νήσους, ἐφαίνοντο δὲ πέντε ἀριθμῷ, καὶ ἄλλη ἕκτη πόρρωθεν, τοιαύτας μὲν εἶναι ἔφασκε τὰς ἀπωτάτω, τὰς πλησίον, ἀφ' ὧν δὴ ἐφ' ἡμᾶς τὸ πολὺ πῦρ κομίζουσι. ἕκτη δὲ ἐκείνη τῶν ἀνέμων ἡ πόλις. μετ' αὐτὴν δέ, ἡ τῆς Καλυψοῦς νῆσος. ἣν ἀφ' ὑμῶν σοι φαίνεσθαι. ἐπειδὰν δὲ ταύτας διαπλεύσῃς, τότε δὴ ἀφίξῃ εἰς τὴν μεγάλην ἤπειρον τὴν ἀντίαν τῇ ὑφ' ἡμῶν κατοικουμένῃ. ἐνταῦθα δὲ πολλὰ παθὼν, καὶ ποικίλα ἔθνη διελθὼν, καὶ ἀγρίοις ἀνθρώποις ὁμίλησας ἐπιδημήσας, χθόνιον ποτὲ ἥξεις εἰς τὴν ἑτέραν ἤπειρον, τοσαῦτ' εἰπὼν. καὶ ἀναστάσας ἐκ τῆς γῆς μανδραγόρου ῥίζαν, ἀνεξέ μοι τοιαύτην, κελεύσας εὐ τοῖς μεγίστοις κινδύνοις ταύτῃ προσφοιτᾶν. παρῄνεσε δὲ καὶ εἰ ποτε ἀφικοίμην εἰς τήνδε τὴν γῆν, μήτε [1] πῦρ μαχαίρᾳ σκαλεύειν, μήτε θέρμους ἐσθίειν, μήτε παιδὶ ὑπὲρ τὰ ἑκκαιδεκαέτη ἔτη πλησιάζειν. ταῦτα γὰρ μεμνημένον, ἐλπίσας ἔχειν τι εἰς τὴν νῆσον ἀφίξεσθαι. τότε μὲν δὴ τὰ περὶ τὸν πλοῦν παρεσκευάζομεν. καὶ ἐπεὶ καιρὸς ἦν, σωτηρίαν αὐτοῖς. τῇ ἐπιούσῃ δὲ ἐλθὼν πρὸς Ὅμηρον τὸν ποιητὴν, ἐρόμενος αὐτὸν ποιῆσαί μοι δίστιχον ἐπίγραμμα. καὶ ἐπειδὴ ἐποίησε, στήλην βαρυλλίου λίθου ἀναστήσας, ἐπέγραψα πρὸς τῷ λιμένι τὸ δὴ ἐπίγραμμα, ἦν τοιόνδε.

Λυκιανὸς τάδε πᾶσι φίλοις μακάρεσσι θεοῖσιν
Εἰδὼς τι, κἀπάλιν ἦλθε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.

diturum respondit. Sed tempus reditus addere noluit: at indicatis vicinis insulis, quæ numero quinque apparebant, aliaque sexta longius, hæ sunt, ajebat, impiorum insulæ vicinæ, in quibus ignis accensi multum vides. Illa verò sexta Somniorum est urbs, & post illam Calypsûs insula, quæ tibi nondum apparet. Quas postquam præternavigaveris, tunc in magnam continentem devenies, ei quam incolimus oppositam. Hic multa passus, variaque gentes pervagatus, & apud inhumanos homines peregrinatus, tandem aliquando in alteram terram devenies. Hæc ubi dixisset, evulsam è terra malvæ radicem mihi porrexit, jubens ut eam maximis in periculis invocarem. Admonuit etiam ut siquando in hanc terram devenirem, ignem gladio ne foderem, ne-ve lupinis vescerer, ne-ve puero supra octodecim annos nato congrederer: quorum si meminissem, reditum hanc in insulam sperarem. Ibi demum navigationis commeatum comparavi, cumque opportunum esset, cibum cum illis sumpsi. Die verò sequenti, Homerum adivi rogaturus, ut duorum versuum epigramma mihi conderet. Quod ubi fecit, erecta berylli lapidis columna, juxta portum inscripsi. Erat autem epigramma hujusmodi:

Lucianus charus divis hæc cuncta beatis
Vidit, & hinc patrias iterum remeavit ad oras.

Illa

1 Πῦρ μαχαίρᾳ σκαλεύειν.] De hac superstitione locus alius dicendi, præceptum est Pythagoræ. *Bourd.*

Μείναι δ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν, ἃ ἐπῄσης ἀνηγόμην, τῶν ἡρώων ἀποπεμπόντων. ἔνθα μοι κὴ Ὀδυσσεὺς φοβηθεὶς, λάθρα τῆς Πηνελόπης δίδωσιν ἐπιστολὴν εἰς Ὠγυγίαν τὴν νῆσον Καλυψοῖ κομίζειν. συνέπεμψε δέ μοι ὁ Ῥαδάμανθυς τὸν πορθμέα Ναύπλιον, ἵν' εἰ καταχθείημεν εἰς τὰς νήσους, μηδεὶς ἡμᾶς συλλάβοι, ἅτε κατ' ἄλλην ἐμπορίαν πλέοντας. ἐπεὶ δ' ἀνώδμα ἤδη ἐγένοντο παρελαύνειμεν, εὐπνοίᾳ ἡμᾶς ὁδῷ τε δεινῇ διεδέχθη, οἷον, ἀσφάλτου, καὶ θείου, καὶ πίσσης, ἅμα καιομένων. καὶ κνίσσα δ' ἐπῆν ἐρεβώδης, καὶ ἀφόρητος, ὥσπερ ἀπ' ἀνθρώπων ὀπτωμένων. καὶ ὁ αὐτὸς ζοφερὸς καὶ ὁμιχλώδης, καὶ κατίσχνων ἑαυτῷ ὄψεως πτίλον. καὶ μέντοι καὶ μυσίων ψόφος ἠκούετο, καὶ οἰμωγὴ ἀνθρώπων πολλῶν. παῖς μὲν ἦν ἄδακρυς, ἃ ἐσοσίχομεν. ἧς δ' ἐπέβημεν, τοιάδε ἦν. κύκλῳ μὲν πᾶσα κρημνώδης, καὶ ἀπόξυρος, πέτραις, καὶ τραχυσι κατασκληκυῖα. δένδρον δ', οὐδὲ ὕδωρ ἐνῆν. ἀσπερπύσαντες δὲ ὅμως κατὰ τὰς κρημνώδεις, ἐσῆλθομεν λαβύρινθον ἀπορωτάτους, καὶ σκολιὸν μιᾶς ἀτραπιᾶς, πολλὴν ἀμορφίαν τῆς χώρας διελθόντες. ἐλθόντες δ' ἐπὶ τὴν εἱρκτὴν, καὶ τὸ κλαυσήριον, ἐφ' ὅσον μὲν τὴν φύσιν ἔστιν ἐθεωμέθομεν. τὸ μὲν γὰρ ἔδαφος αὐτὸ, μαχαίρας, καὶ σκήλοψι πάντη ἐξηνθηκέ. κύκλῳ δὲ, ποταμοὶ ἐφειέρρεον, ὁ μὲν, βορέου, ὁ δὲ νότου δὲ, ἅμα τοῦ. ὁ δὲ ἕνδεν, πυρὸς, πάνυ μέγας ἦτο, καὶ ἀπέρατος. καὶ ἔῤῥει, ὥσπερ ὕδωρ. καὶ ἐκυμαίνετο, ὥσπερ θάλασσα. καὶ ἰχθῦς δ' ἦν πολλοὺς. τοὺς μὲν θαλοῖς ἐοικότας. τοὺς δὲ μικροὺς, ἀνθρακὶ ἐοικότας. ἐκάλουν δὲ αὐτοὺς

Illa die commoratus: poſtera deducentibus Heroibus diſceſſi. Huc me conveniens Vlyſſes, inſcia Penelope epiſtolam ad Calypſonem in Ogygiam inſulam deferendam tradit. Nobiſcum etiam Rhadamanthus portitorem Nauplium miſit, ut ſi in Inſulas deferremur, nemo nobis tanquam mercatum alium adeuntibus, manus injiceret. Poſtquam verò progreſſi odoratum aërem præterivimus, continuò neſcio quis odor teterrimus, velut bituminis, ſulphuris & picis, ſimul ardentium, nos excepit. Nidor etiam gravis & intolerabilis, qualis aſſorum hominum: obſcurus quoque & caliginoſus aër, à quo ros quidam piceus diſtillabat. Quin & verberum ſtrepitus exaudiebatur, & multorum hominum ejulatus. Ad alias autem non applicuimus. Illa verò quam conſcendimus, talis erat. Tota circum præceps & arida, cautibus & ſaxis aſpera. At neque arbor, neque aqua inerat. Irrepſimus tamen per præcipitia, perque ſpinoſam, aculeiſque plenam ſemitam proceſſimus, perque multam regionis deformitatem tranſivimus. Et cùm ad carcerem, ſuppliciique locum deveniſſemus, primùm quidem naturam ejus mirati ſumus. Nam ſolum ipſum gladiis, paliſque efloreſcebat ubique, circum quod duo fluvii, cœnoſus unus, ſanguineus alter fluebant: intus verò igneus, atque hic ingens & immenſus, qui velut aqua fluebat, & maris inſtar agitabatur, piſcibus etiam ſcatebat, quorum aliquot torribus ſimiles erant, parvi verò, carbonibus ignitis, quos

Ly-

Λυχνίσκους. Ἦσαν δὲ μία, στενὴ ἁπάντων. καὶ πυλωρὸς ἐφειστήκει Τίμων ὁ Ἀθηναῖος. παρελθόντες δὲ ὅμως, ὃ Ναυπλίου καθηγεμόνος, εἴδομεν κολαζομένους, πολλοὺς μὲν βασιλέας, πολλοὺς δὲ ἰδιώτας. ὧν ἐνίους καὶ ἐγνωρίζομεν. εἴδομεν δὲ καὶ τὸν Κίνυραν κατακρεμάμενον, ἐκ τῶν αἰδοίων ἀπηρτημένον. ἐσπίστησαν δέ τινες καὶ ἡδονητὰς καὶ τὰς ἐκ τῶν βίων, καὶ τὰς αἰτίας, ἐφ' οἷς κολάζονται. καὶ μεγίστας ἁπασῶν ποιεῖται τιμωρίας ὑπὲρ μὲν οἱ ψευσάμενοί τι τῶν περὶ τὸν βίον, καὶ οἱ μὴ τελέσαντες συγγραφάς. ἐν οἷς καὶ Κτησίας ὁ Κνίδιος ἦν, καὶ Ἡρόδοτος, καὶ ἄλλοι πολλοί. τούτους ὡς εἶδον ἐγὼ, χρηστὰς εἶχον εἰς τὸ πρόσθεν τὰς ἐλπίδας. οὐδὲν γὰρ ἐμαυτῷ ψεῦδος εἰπόντι συνῄδειν. παρῆσαν δὲ ἀναφρίψαντες ἐπὶ ταῦτα, ἃ γὰρ ἐδυνάμεθα φέρειν τῷ ὄψει, ἀπεστράφημεν τὸν Ναύπλιον, ἀπέπεμψα. καὶ μετ' ὀλίγον, ἐφαίνετο πλησίον ἡ τῶν ὀνείρων νῆσος, ἀμυδρὰ, καὶ ἀστερῆς ἰδεῖν. ἔπαγε δὴ καὶ αὐτὴ τοῖς ὀνείρασι τὸ σκοτεινὸν παραχωρεῖ γὰρ ἀσπίδων ἡμῖν, καὶ ὑπέφυμα, καὶ παρρησίᾳ ὑπέβαινεν. κατελαβόντες δὲ ποτὲ αὐτὴν, καὶ ἐπαλιόντες εἰς τὸ ὕπνου λιμένα ἀσπασιζόμενοι, πλησίον τῶν πυλῶν τῶν ἐλεφαντίνων, ἢ τὸ τοῦ Ἀλεκτρυόνος ἱερόν ἐστι, δεῖλην ὀψίαν ἀπεβαίνομεν. περιελθόντες δ' ἐς τὴν πύλην, πολλοὺς ὀνείρους καὶ ποικίλους ἑωρῶμεν. ἀρξῶ τοίνυν βούλομαι δεῖν τὰ πόλεως εἰπεῖν, ἐπεὶ μηδ' ἄλλως τι χρὴ ἀπ' ἀρχῆς περὶ αὐτῆς. ὃς γὰρ καὶ μόνος ἐπεμνήσθη Ὅμηρος, ἀ πάνυ ἀκριβῶς συνέγραψε. κύκλῳ μὲν δεῖ πᾶσαν αὐτὴν ὕλη ἀνέχει. τὰ δένδρα δ' ἐστὶ μήκωνες ὑψηλαὶ, καὶ μανδραγόραι. καὶ ἐπ' αὐτῶν πολύ τι

Lychniſcos vocabant. Aditus unus, & perquam anguſtus erat. Ianitor adſtabat Timon Athenienſis. Ingreſſi tamen duce Nauplio, vidimus eos qui ſupplicio afficiuntur, reges multos, privatos multos: quorum nonnullos agnovimus. Vidimus & Cinyrum, fume denigratum, & ex pudendis ſuſpenſum. Addebant & perductores ſingulorum vitas, pœnarumque cauſas: quarum omnium maximas illi ſuſtinebant, qui in vita mentiti erant, quique non vera ſcriptis mandarant. Inter quos erat & Cteſias Cnidius, & Herodotus, aliique multi. Quos cùm viderem, bonam in poſterum ſpem concepi, nam nullius mendacii conſcius mihi eram. Itaque ad navem ſtatim reverſus, neque enim tale ſpectaculum ferre amplius poteram, ſalutato Nauplio diſceſſi. Ac paulò poſt non procul apparebat Somniorum inſula, obſcura, viſuque non perſpicua, quæ Somniis quiddam ſimile habebat. Nobis enim accedentibus cedebat, & ſubterfugiebat, ac longiùs ſe ſubducebat. Sed ea tandem comprehenſa, appulſaque navi in portum qui Somnus appellatur, prope portas eburneas, ubi ædes eſt Gallinaceo ſacra, ſub obſcuram veſperam deſcendimus. Hic portam ingreſſi, multa, diverſaque Somnia vidimus. Sed de urbe primùm verba facere volo: quoniam nemo adhuc de ea ſcripſit: & qui ſolus ejus meminit Homerus, non admodum accuratè ſcripſit. Circum hanc undique ſylva ſurgit: cujus arbores alta ſunt papavera, & mandragoræ, quibus magna multitudo veſper-

πλήθος νυκτερίδων τῶν γὰρ μόνων τὸ τῆς νήσου χῶρον ὄρνεον. ποταμὸς δὲ παραῤῥεῖ πλησίον, ὑπ' αὐτῶν καλούμενος Νυκτιπόρος. καὶ πύλαι δύο αἱ μὲν τοῖς πυλαῖς, ὀνόματα δὲ ταύταις, τῇ μὲν, Νήγρητος, τῇ δὲ, Πανυχία. ὁ δὲ περίβολος τῆς πόλεως, ὑψηλός τε, καὶ ποικίλος, Ἴριδι τῇ χροιᾷ ὁμοιότατος. πύλαι μέντοι εἴσιασιν, οὐ δύο καθάπερ ὅμηρος εἴρηκεν, ἀλλὰ τέτταρες. δύο μὲν οὖν τὸ μὲν βλακείας πεδίον λακαλίπτουσαι, ἥμεν, σιδηρᾶ, ἡδεῖ, κεράμῳ πεποιημένη, καθ' ἃς ἐλέγετο λακδημεῖν αὐτὸν οἱ τὰ φοβερὰ, καὶ φονικὰ, καὶ ἀπηνῆ. δύο δὲ, οἷον τὰ λιμένα, καὶ τῷ θαλάττῃ αἱ μὲν, κερατίνη, αἱ δὲ, καθ' ἃς ἡμεῖς παρήλθομεν ἐλεφάντινη. εἰσόντων δ' ἐς τὴν πόλιν, οὐ δεξιᾷ μὲν ἐστὶ τὸ Νυκτῶον, σέβουσι γὰρ Θεῶν πάντων μάλιστα, καὶ τὴν Ἀληκτρυόνα. σκέπην δὲ πλησίον ἔχει λιμένος τὸ ἕτερον πεποιημένος. οὐ δρισταρᾶ δὲ, τὰ δὲ ὕπνου βασίλεια. ἔστι γὰρ δὴ ἀρχὴ παρ' αὐτοῖς, σατράπας δύο, καὶ ὑπάρχους πεποιημένος, Ταραξίωνά τε τὸν Ματαιογήνους, καὶ Πλουτοκλέα τὸν Φαντασίωνος. οὐ μέση δὲ τῇ ἀγορᾷ, πηγή ἐστιν, ἣν καλοῦσι Καρεῶτιν. καὶ πλησίον μὲν δύο, ἀπάτης, καὶ ἀληθείας. ἔνθα καὶ τὸ ἄλυτόν ἐστιν αὐτοῖς, καὶ τὸ μαντεῖον, ὃ κατασκευὴ κατεφθόνησεν Ἀντιφῶν, ὁ τὸν ὀνείρων ὀνειροπώλης, ταύτης ἐπὶ δὲ ὕπνου λαχὼν τῆς τιμῆς. αὐτῶν μέντοι τῶν ὀνείρων, ὅτι φύσις, ὅτε ἰδέα ἡ αὐτή. ἀλλ' οἱ μὲν, μακροί τε ἦσαν, καὶ καλοὶ, καὶ ἡδεῖς. οἱ δὲ, μικροὶ, καὶ ἄμορφοι. καὶ οἱ μὲν, χρύσεοι, ὡς ἐδόκουν. οἱ δὲ, πτερωτοί τε, καὶ ὀπτιλεῖς. ἦσαν δ' ἐν αὐτοῖς καὶ πλεκτοί τινες, καὶ περσικόδεις, καὶ ἄλλοι, καταπεφ ἐς πομπὴν διασκευασμένοι. οἱ μὲν, ἐς βασιλέως,

spertilionum insidet. Nam sola hæc avis nascitur hac in Insula, juxtaque fluvius præterlabitur qui Nyctiporus illis appellatur. Sunt & circum portas fontes duo quibus suum est nomen, huic Negretus, illi Pannychia. Mœnia civitatis excelsa sunt, & varia, iridi colore simillima, Enimvero portæ sunt non duæ, ut dixit Homerus, sed quatuor. Quarum duæ quidem mollitiei respiciunt campum: altera ferrea, fictilis altera, per quas horrenda, sæva, & immitia somnia proficisci dicebantur. Duæ verò ad portum & mare conversæ, altera cornea, altera eburnea, per quam ingressi sumus. Civitatem ingressis ad dextram Noctis est templum: quam Deam potissimùm colunt: & Gallinaceum, cui prope portum ædes sacra constructa est. Ad sinistram verò Somni regia. Is enim apud ipsos regnat, satrapis duobus & præfectis creatis, nimirum Taraxione Mataeogenis filio, & Plutocle Phantasionis. In foro medio fons est quem Carcotin vocant: duoque adjacent delubra, Impostura, & Veritatis. Ubi & illorum est adytum, & Oraculum, cui præfectus erat interpres Antipho, somniorum ille conjector, hunc apud Somnum honorem sortitus. Somniorum autem, neque natura, neque forma eadem est. Sed longa sunt alia, pulchra, & jucunda: alia brevia, & deformia. Nonnulla etiam aurea, ut videbantur: nonnulla quoque abjecta, & vilia. Erant & inter illa quædam alata, & monstrosa: & alia velut in pompam instructa, nimirum in Reges,

in

οἰδὲ ἐς Θεὸς, οἰδὲ ἐς ἄλλα τοιαῦτα διεσκωπτόμενοι. πολλὰς δ' αὐτῶν καὶ ἐγνωρίσαμεν, πάλαι παρ' ἡμῖν ἐωρακότες. οἱ δ', καὶ ἀσπάσιοι, καὶ παρεζοῦσθε, ὡς ἂν καὶ συνήθεις ὑπάρχοντες, καὶ διαλαβόντες ἡμᾶς, καὶ καπακοιμίσαντες, πάνυ λαμπρῶς, καὶ ἀξιοῦν ἐξενίζον, τὴν τε ἄλλην ὑποδοχὴν μεγαλοπρεπῆ διακοσμήσαντες, καὶ ὑπισχνούμενοι βασιλείας τε ποιήσειν, καὶ σατράπας. ἔνιοι δ', καὶ ἀπῆγον ἡμᾶς ἐς τὰς πατρίδας, καὶ τοὺς οἰκείους ἐπιδείκνυον, καὶ αὐήμισθον ἐπαινῆγον. ἡμεῖς μὲν δὴ τριακοντα, καὶ ἴσας νύκτας παρ' αὐτοῖς ἐμείναμεν, καθεύδοντες, δειπνοῦντες. ἔπειτα δ', ἄφνω βροντῆς μεγάλης καὶ σεισμοῦ, ἐγερθέντες, καὶ ἀναστάντες, ἀνηχθημεν ἐπιπροσθέμενοι. τρισὶν οὖν ἡμέραις τὴν Ὠγυγίαν νῆσον κατηγόντες, ἀπεσάλημεν. ἐνθένδε οὖν ἐγὼ λύσας τὴν ἐπιστολὴν, ἀνεγίνωσκον τὰ γεγραμμένα. ἦν δὲ τοιαῦτα. Ὀδυσσεῖ Καλυψὼ χαίρειν. Ἤδη μὲ ὡς τὰ παρόντα ἐξέπλωσας δεδιὰ σὲ, τὴν χείλαιαν καὶ ἀκκισαμένην, ναυαγία χρησάμενον, μόλις τὸν Λεύκοθέαν ἀμφωθῆναι εἰς τὴν Φαιάκων χώραν. ὑφ' ὧν εἰς τὴν οἰκίαν ἀποπεμφθεὶς, κατέλαβον πολλὰς μὲν γυναικὸς μνηστῆρας, σὺν οἷς ἡμετέρους πυθόμενος. ἀποκτείνας δ' ἅπαντας, ὕστερον ὑπὸ Τηλεγόνου ἐξ ἧς Κίρκης μοι ἐγένοντο, ἀνῃρέθην. καὶ νῦν εἰμὶ ἐν τῇ μακάρων νήσῳ, πάνυ μεγάλων ἐπὶ τῷ καταλιπεῖν τὴν σὲ σοὶ δίαιταν, καὶ τὴν ὑπὸ σὲ σωτηριομένην ἀθανασίαν. διὸ δὴ καιρὸν λάβωμαι, ἀποδρὰς, ἀφίξομαί σοι πρός σε. ταῦτα μὲν ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς. καὶ ὑπὲρ ἡμῶν, ὅπως ξενισθείημεν. ἐγὼ δ', σπουδῇ ὀλίγον ἀπὸ θαλάττης, ἕως τὸ σπήλαιον τοιοῦτον, οἷον Ὅμηρος εἰ-

in Deos, & alia hujuſmodi. Quin ex illis multa agnovimus, quæ apud nos videramus olim: quæ & nos adibant, ac veluti jam familiaria ſalutabant: & quæ nos acceptos, ſopitoſque ſplendidè admodum, & eleganter exceperunt, apparato alio magnifico diverſorio, ut quæ ſe nos factura reges & ſatrapas pollicerentur. Nonnulla & in ſuam quemque patriam abduxêre, & domeſticos oſtendêrè, rurſus eadem die reduxêre. Diebus ergo triginta, totidemque noctibus, dormientes, epulantes apud ea manſimus. Poſtea tonitru cum ingenti fragore edito, excitati exiliimus, ſaturique diſceſſimus. Inde in Ogygiam tertio die delati deſcendimus. Priuſque reſignatis literis, quæ ſcripta erant, legebam. Erantque illa hujuſmodi: Vlyſſes Calypſoni Salutem. Velim ſcias me, ubi primùm rate inſtaurata, abs te diceſſi, facto naufragio, vix incolumem à Leucothea delatum in regionem Phæacum. A quibus domum dimiſſus, deprehendi multos uxoris procos, qui rebus noſtris ad voluptatem uterentur: quos cum omnes interfeciſſem, tandem à Telegono, quem ex Circe ſuſceperam, è medio ipſe ſublatus ſum. Nunc autem in beatorum inſula ſum, ubi tui convictus relicti pœnitet me, & illius immortalitatis quam obtuleras. Quòd ſi per occaſionem licebit, arrepta fuga, ad te veniam. Et hæc quidem epiſtola ſignificabat: præterea rogabat ut hoſpitio nos exciperet. Ego autem paulum à mari progreſſus, talem inveni ſpeluncam, qualem Homerus de-

πε, καὶ αὐτῷ πελασιεργάσεσθαι. ὡς δὲ τὴν ἐπιστολὴν ἔλαβε, καὶ ἀνεδέξατο, ἀσμένως μὲν, ἐπιπολὺ δὲ ἐδάκρυεν. ἔπειτα δὲ, παρεκάλει ἡμᾶς ἐπὶ ξενίαν, καὶ εἰσία λαμπρῶς καὶ περὶ μὲν Ὀδυσσέως ἐπυνθάνετο, καὶ περὶ τῆς Πηνελόπης, ὁποία εἴη τὴν ὄψιν, καὶ εἰ σωφρονοίη, καθάπερ Ὀδυσσεὺς πάλαι περὶ αὐτῆς ἐκόμπαζε. καὶ ἡμεῖς τοιαῦτα ἀπεκρινόμεθα, ἐξ ὧν εἰκάζομεν δόξειν αὐτῷ. τότε μὲν δὴ ἀπελθόντες ἐπὶ ναῦς, πλησίον τῆς πόλεως ὡκοιμήθημεν. ἕωθεν δὲ ἀναζεύξαντες, σφοδρότερον καπόντος τοῦ πνεύματος. καὶ δὴ χειμασθέντες ἡμέρας δύο, τῇ τρίτῃ περιπίπτομεν τοῖς Κολοκυνθοπειρατῶν, ἀνθρώποις δὲ εἰσιν ἄγριοι, οἳ τοὺς πλησίον νήσων λῃστεύοντες τοὺς περιπλέοντας. πλοῖα δ' ἔχουσι μέγιστα κολοκυνθίνα, τὸ μῆκος πηχέων ἓξ. ἐπειδὰν γὰρ ξηρανθῶσι, κολάναντες αὐτὴν, καὶ ἐξελόντες τὸν σπερμάτων, ἐμπλέουσιν, ἱστοῖς μὲν τοῖς χερσαίοις καλαμίνοις, ἀντὶ δὲ ὀθόνης, τῷ φύλλῳ τῆς κολοκύνθης. προσπαλόντες δὲ ἡμῖν, ἀπὸ δύο πληρωμάτων ἐμάχοντο, καὶ πολλοὺς κατετραυμάτιζον, βάλλοντες ἀντὶ λίθων. τῷ σπέρματι τῆς κολοκυνθῶν, ἀγχωμάλως δ' ἐπιπολὺ ναυμαχήσαντες, περὶ μεσημβρίαν, εἴδομεν κατόπιν τοὺς Κολοκυνθοπειρατῶν, προσπλέοντας τοὺς Καρυοναύτας. πολέμιοι δ' ἦσαν ἀμήλοις, ὡς ἔδειξαν. ἐπειδὴ γὰρ κἀκεῖνοι ἠθροίσθησαν αὐτοὺς ἐπόντας, ἡμῶν μὲν ἀλιγωρήσαντες. τραπόμενοι δ' ἐπ' ἐκείνους, ἐναυμάχουν. ἡμεῖς δ' ὡς τοσούτω ἐπάγοντες τὴν ὀθόνην, ἐφεύγομεν, λαβόντες αὐτοὺς μαχομένους. καὶ δῆλοι ἦσαν κρατήσοντες οἱ Καρυοναῦται, ἅτε καὶ πλείους. πάντες γὰρ εἶχον πληρώματα, καὶ ἀπὸ ἑκτὼ ἐπλέοντο. ἐπεὶ δὲ ἐγγὺς ἐγένοντο, καὶ ἐβάλλοντο λίθοις, ἐκ τῶν σφενδονῶν, καὶ ἐτιτρώσκοντο ἀλλήλους, ἐπειδὴ ἐγγὺς ἐγένοντο, καὶ ἐβάλλοντο λίθοις, ἐκ τῶν σφενδονῶν, καὶ ἐτιτρώσκοντο ἀλλήλους, ἐπειδὴ ἐγγὺς ἐγένοντο, καὶ ἐβάλλοντο λίθοις, ἐκ τῶν σφενδονῶν, καὶ ἐτιτρώσκοντο ἀλλήλους,

descripsit, ipsamque lanificio operam dantem. Postquam literas accepit, admisitque, primùm quidem abundè flevit: deinde nos ad hospitium invitavit, epulisque splendidis excepit, interim de Vlysse multa sciscitant, & de Penelope, cujusmodi forma esset: num casta esset quemadmodum olim de ea jactaverat Vlysses. Nos verò ea quibus potissimum eam delectari conjiciebamus, respondemus. Tum ad navem digressi, prope littus obdormivimus. Mane verò vehementiùs insurgente vento solvimus. Tandem post bidui tempestatem, die tertia in Colocynthopiratas incidimus: qui homines sunt feri, eosque prædantur qui ex vicinis insulis circumnavigant. At verò maximas habent naves ex cucurbitis, sex cubitos longas. Nam exsiccatam aliquam cavant, egestaque medulla navigant, utentes arundineis malis, & lini vice, cucurbitæ folio. Itaque in nos imperu facto, duabus ex navibus instructi pugnarunt, multosque sauciarunt è nostris, vice lapidum jaculati grana cucurbitarum. Cumque jamdiu cominus è navi pugnaremus, circa meridiem ponè Colocynthopiratas vidimus adnavigantes Caryonautas: qui ut postea declararunt, hostili in se invicem erant animo. Nam ut eos adventare senserunt, nobis neglectis in eos conversi è navi conflictati sunt. Nos interea sublato velo, relictisque conflictantibus illis, fugam arripuimus. Manifestò autem superiores futuri videbantur Caryonautæ, ut qui plures erant. Nam instructæ illis erant naves quinque, è quibus

πέρων νεῶν μαχόμενοι. τὰ γὰρ πλοῖα λεῖα αὐτοῖς κιλύφοις, κεκρούωπήμετρα, κεκινωμένα. μέγεθος ἑκάστη ἡμιτόμου ἐς μῆκος, ὀργυιαὶ πεντεκαίδεκα. ἐπὶ δ' ἀπεκρύψαμεν αὐτὰς, ἰώμεθά τε τὰς τραυματίας, καὶ πλοιπὸν ἐν τοῖς ὅπλοις ὡς ἐπίπαν ἦμεν, καί πως ἐπιβουλὰς ὑφορώμενοι. ἦ μήν. ὅπω γὰρ δεδυκὼς ὁ ἥλιος. καὶ λάτ πω ἐρήμης νήσου ὑποπλεούσης ἡμῖν ὅσον ἑκατὸν ἄνδρες, ἐπὶ δελφίνων μεγάλων ὀχούμενοι λῃσταὶ καὶ ἦσαν. καὶ οἱ δελφῖνες αὐτοὺς ἔφερον ἀσφαλῶς. καὶ ἀνεπηδῶντες, ἐχρεμέτιζον, ὥσπερ ἵπποι. ἐπεὶ δὲ πλησίον ἦσαν, ἀφιέντες οἰμὰ, ἔνθεν, καὶ δὲ, ἔνθεν, ἔβαλλον ἡμᾶς σπιάσιν ξηραῖς, καὶ ὀφθαλμοῖς κακείνων. τοξεύοντων δὲ ἡμῶν, καὶ ἀκοντιζόντων, οὐκέτι ὑπέμενον. ἀλλὰ τρωθέντες οἱ πολλοὶ αὐτῶν, ὑπὸς τὴν νῆσον κατέφυγον. περὶ δὲ τὸ μεσονύκτιον, γαλήνης οὔσης, ἐλάθομεν ὑποπεσόντες Ἀλκυόνος καλιᾷ παμμεγάθει. ἐμβάντων μὲν ἐξήκοντα λῶ αὐτῇ τὸ περίμετρον. ἐπέπλεε δὲ ἡ Ἀλκυὼν, τὰ ὠὰ θάλπουσα, οὐ πολὺ μείων ἦ καλιᾶς. καὶ δὴ ἀναπεμφθὴν, μικρὸν μὲ κατέδυσε τὴν ναῦν τῷ ἀνέμῳ ἔτι πλεῖν. ὠχθη γὰρ φεύγουσα, γοερὸν πινα φωνὴν ὑποιεμένη. ἐπιβάντες δὲ ἡμεῖς, ἡμέρας ἤδη γενομένης, ἰητρεύομεν τὴν καλιὰν, κεδία μεγάλα ὑποποιοῦντες, ὡς δένδρων συμπεφορημένων. ἐπλῶ δὲ καὶ πεντακόσια, ἑκάστων αὐτῶν χεῖρα πᾶσαν ὑπερπληρέστερα. ἦσαν μέντοι καὶ οἱ νεοττοὶ ἐνδυτὴν ἐφαίνοντο, καὶ ἔκρωζον. πελάσαντες γὰρ ἀφηψάμεθα ἑνὸς τῶν ὠῶν, νεοττὸν ἄπλεον ἐξεκαλάψαμεν, ἑκάστων χειρῶν ἐσχατέρων. ἐπεὶ δὲ πλοίοις ἀπήχομεν τῆς καλιᾶς ὅσον σταδίους

bus fortioribus pugnabant: siquidem erant corticeæ, ex dimidio nucis evacuato, eratque unumquodque quindecim ulnas longum. Vbi verò è conspectu eorum evasimus, saucios curare cœpimus, & postea in armis stetimus, aliquas insidias semper expectantes: nec frustra. Nondum enim sol occiderat, quum à deserta quadam insula, viri circiter viginti magnis delphinibus insidentes, nobis adequitabant: quos latrones tutò vehebant delphines, perinde ac equi subsultantes & hinnientes. Cùm autem jam adessent hinc atque hinc divisi, nos aridis sepiis, & cancrorum oculis petebant. Verùm cùm illos sagittis & jaculis incesseremus, nec sustinere possent, saucii multi ad Insulam confugerunt. Circa mediam verò noctem, cùm mare tranquillum esset, in Alcyonis nidum miræ magnitudinis non advertentes appulimus. Nam circuitus ejus sexaginta stadiorum erat. Illi insidebat Alcyon ova fovens, nido non multò minor: quæ cùm avolaret, navim alarum vento propemodum submersit. Itaque lugubri quadam voce emissa aufugit. Nos verò illucescente die in nidum ingressi, similem illum ingenti navi, & ex congestis arboribus conflatum contemplabamur. Inerant autem ova quingenta, quorum unumquodque Chio dolio erat capacius: jamque pulli intus crocitantes conspiciebantur. Cùm igitur unum ex ovis securibus præcidissemus, pullum implumem viginti vulturibus ampliorem exclusimus. Postquam autem digressi fuimus propè ducentis à nido stadiis, magna

ἀφηνίας, πέρδιξ ἡμῖν μεγάλα, καὶ γαυμάσια ἐπεσήμηνεν. ὃ, τε γὰρ ὁ τὴν πρύμνην χηνίσκος ἄφνω ἐπλερύξατο, καὶ ἀνεβόησε, καὶ ὁ κυβερνήτης Σκίνθαρος φαλακρὸς ἤδη ὢν, ἀνεκόμησε. καὶ τὸ παντῶν ἤδη ἀπίστατον, ὁ γὰρ ἰσχὺς τὸ νεὼς ἐξεβλάστησε, καὶ κλάδους ἀνέφυσε, καὶ ἐπ' ἄκρῳ ἐκαρποφόρησεν. ὁ δὲ καρπὸς, ὦ σύκα, καὶ σταφυλαὶ μεγάλαι, ὅπω πεπεισοι. ταῦτ' ἰδόντες, ὡς τὸ εἰκὸς ἐπεφρίχθημεν, καὶ ἠυχόμεθα τοῖς Θεοῖς ἀποτρέψαι τὸ ἀλλόκοτον τοῦ φαντάσματος. ὅπως δὲ πεντακοσίους σταδίους διελθόντες, εἴδομεν ὕλην μεγίστην, καὶ λάσιον, πιτύων, καὶ κυπαρίττων. καὶ ἡμεῖς μὲν εἰκάσαμεν ἤπειρον εἶναι. τὸ δὲ ὦ πέλαγος ἄβυσσον, ἀείζοις δένδροις κατεφυτεύμενον. εἰστήκει δὲ τὰ δένδρα ὅμως ἀκίνητα, ὀρθὰ, καθηρμοσμένα ἐπιπλέοντα. πλησιάσαντες δὲ ὖν, καὶ τὸ πᾶν καταγνόντες, οὐ ἀπόρως εἴχομεν τί χρὴ δρᾶν. ὅτε γὰρ ἀφ' ἕτερα δένδρων πλεῖν δυνατὸν ἦν, πυκνὰ γὰρ, καὶ τοσαῦτα ὑπῆρχεν, ὥστ' ἀναρρέφειν ῥᾴδιον ἐδόκει. ἐγὼ δὲ ἀνελθὼν ἐπὶ τὸ μέγιστον δένδρον, ἀπεσκόπουν τὰ ἐπέκεινα ὅπως ἔχοι. καὶ ἑώρων ἐπὶ σταδίους μὲν πεντήκοντα ἢ ὀλίγῳ πλείους, τὸ μὲν ὕλην ὄντων. ἔπειτα δὲ αὖθις ἕτερον Ὠκεανὸν ἀνεῳγότα. [1] καὶ δὴ ἐδόκει ἡμῖν ἀναπεμένοις τῷ ναυῒ ἐπὶ τὴν κόμην τῶν δένδρων, πυκνὴ γὰρ ἦν, gna, mirandaque prodigia nobis obvenerunt. Nam proræ chenifcus ſubitò alas emiſit, & exclamavit: & gubernator Scinthaurus qui jam calvus erat, comam denuo produxit: quodque eſt omnium incredibiliſſimum, ipſe navis malus germinavit, & ramos propagavit, & in vertice fructum edidit: qui ficus erant, uvæque permagnæ nondum maturæ. His viſis non immeritò turbati ſumus, & à Diis precati ut portentoſam viſionem averterent. Necdum quingentis ſtadiis proceſſeramus, quum vidimus maximam ſylvam, eamque pinis & cupreſſis horridam. Nos autem eſſe continentem arbitrabamur. At erat immenſæ profunditatis pelagus, radice carentibus arboribus conſitum: Ipſæ tamen arbores ſtabant immobiles, erectæ, ac ſi ſupernatarent. Quò cùm acceſſiſſemus, remque totam animadvertiſſemus, quid facto eſſet opus, ambigebamus. Neque enim per arbores, quia denſæ, contiguæque erant, navigare poteramus: neque redire facile videbatur. Itaque in altiſſimam arborem conſcendi, ex qua contemplarer quomodo res illic ſe haberent: ac vidi ſylvam hanc quinquaginta vel paulò plura ſtadia protenſam, alterumque deinde Oceanum ſuccedentem. Tunc nobis viſum eſt navim arborum comæ imponere, quoniam

1 Καὶ δὴ ἐδόκει ἡμῖν ἀναπεμένοις τῷ ναυῒ ἐπὶ τὴν κόμην τῶν δένδρων] Perridicula iſta ſuper ſilvæ ramis navigatio, ſive ὑλίνης πλοῦς: ſed videntur fidem ei facere Ioſephus Acoſta & illi quos narrationis ſuæ fundos auctoreſque habet, Hiſtoriæ Indicæ cap. 30. lib. 4. Ipſa ejus hæc ἐπῳδὸς narratio. *Un de nos freres homme digne de foy nous conta, que s'eſtant égaré & perdu dans les montagnes, ſans ſçavoir qu'elle part ny par où il devoit aller, il ſe trouva dedans des buiſſons ſi épais, qu'il fut contrainct de cheminer ſur iceux ſans mettre les pieds en terre, par l'eſpace de quinze jours entiers, & que pour y voir le Soleil, & pour remarquer quel-*

χατεβιβάσαμεν, εἰ δυνάμεθα, εἰς τὴν ἑτέραν θάλατταν. καὶ ὅπως ἐποιήσαμεν. συλλησάντες γὰρ αὐτὴν κάλῳ μεγάλῳ, καὶ ἀναβάντες ἐπὶ τὰ δένδρα, μόλις ἀνιμησάμεθα. καὶ ἑλκύσαντες ἐπὶ τὰ πλάσια, καταπετάσαντες τὰ τὰ ἱστία, καθάπερ ἐν θαλάττῃ ἐπλέομεν, ἕως ἀνέμου πνεύσαντος ἐπιτηδείου ἐπιβαθύνθημεν. ἔνθα μοι καὶ τὸ Ἀντιμάχου τοῦ ποιητοῦ ἔπος εἰσῆλθε. Φησὶ γάρ που κάκεῖνος, Τοῖσιν δ' ὑλήεντα λιπὼν πλόος ἐρχομένοισι. διελθόντες δ' ὅμως τὴν ὕλην, ἀφικνούμεθα ἐπὶ τὸ ὕδωρ, καὶ πάλιν ὁμοίως καθελόντες τὴν ναῦν, ἐπλέομεν λοιπὸν καθαρᾷ, καὶ λαμπρᾷ ὕδατι, ἄχρι δὲ ἐπὶ πολὺ χάσματι μεγάλῳ ἐνέβημεν ὑδατι διειργόμενοι, καθάπερ ἐν τῇ γῇ πολλάκις ἑωρῶμεν ὑπὸ σεισμῶν γινόμενα λαφυρήματα. ἃ μὲν οὖν ναῦς, καθελόντων ἡμῶν τὰ ἱστία, ῥᾳδίως ἔσχε παρ' ὀλίγον ἐλθεῖν κατενεχθῆναι. ὑπερκύψαντες δ' ἡμεῖς, εἴδομεν βάθος ὅσον σταδίων χιλίων, μᾶλλα φοβερὸν, καὶ παραδεξον. εἰσῆκει γὰρ τὸ ὕδωρ ὥσπερ μεμερισμένον. ἐκβλέποντες δ' ἐπὶ δεξιὰ, ὁρῶμεν πόρρωθεν γέφυραν ἐπιζευγνυμένην ὕδατι, συνάπτουσαν τὰ πλάγια τῆς ἑτέρας θαλάττης εἰς τὴν ἑτέραν λαβρίνθους. ἐκπλαγέντες δὲ ταῖς κώπαις, κατὰ σπουδὴν παρεθέμεθα, καὶ μὴ πολλῆς ἀγωνίας ἐπεσχήκαμεν. ὑπὸ τοῦ σφοδρῶς ἐκπνεύσαντος. τέντυβυγι ἡμᾶς ὑπεδέχθη πλάκες τε σφοδραὶ, καὶ νῆσος δ' μεγάλη, δύσβατος συνειλημμένη. οἰκοῦσι δ' αὐτὴν ἄγριοι ἄνθρωποι ἄκρεοι; Βουκέφαλοι, κέρατα ἔχοντες, οἷον παρ' ἡμῖν ἡ Μινώταυρον ἀναπλάττουσιν. ἐκπλαγέν-

niam denſa erat, & ſi poſſemus, in alterum mare transferre. Quod & fecimus. Navim enim magno fune colligatam, conſcenſis arboribus, vix ſubveximus Quam cum ſuper ramis poſuiſſemus, explicatis velis, tanquam in mari navigabamus, cum protrudente vento tractim duceremur. Hic & mihi Antimachi poetæ verſus in mentem venit: nam alicubi ille dicit: *Iis qui ſylveſtrem tentant per cærula curſum.* Sylva tamen ſuperata, ad aquam devenimus: atque iterum navi pariter demiſſa per puram & limpidam aquam navigavimus, donec hiatui magno incubuimus, quem dirimens aqua fecerat, quemadmodum in terris à terræ motu voragines fieri nonnunquam videmus. Navis autem mox detractis velis, facilè conſtitit, quanquam parum abfuit quin delaberetur in præceps. Nos autem deorſum intuentes, voraginem perquam horrendam & incredibilem, mille circiter ſtadiorum vidimus. Nam aqua velut diviſa ſtabat. Ad dextram verò circunſpicientes cernimus procul pontem continuatum, aqua duo maria quoad ſuperficiem jungente, & ex alio mari in aliud defluente. Ergo remorum vi prætervecti ſumus, magnoque labore præter ſpem trajecimus. Hinc nos ſuſcepit mare placidum, Inſulaque non magna ad quam facilis eſt aditus. Hanc incolunt homines feri, Bucephali, cornuti qualem apud nos Minotaurum fingunt. Hic do-

que chemin en cette foreſt ſi eſpaiſſe & pleine de bois, il avoit beſoin de monter au ſoppeau des plus grands arbres pour le deſcouvrir le chemin. Mate.

τες ἦ, ὡς θησόμενοι ὑδρευσόμενοι, καίτοι κὴ σπὰν λαμβάνομενοι, εἰ που ἔτι δυνηθείημεν. οὐκ ἦν γὰρ ἔτι ἔχομεν. καὶ ὕδωρ μὲν αὐτοῖς πλησίον εὑρομεν. ἄλλο ἦ οὐδὲν ἐνεφαίνετο, πλὴν μυκηθμὸς πολὺς ἐκ πρόσω ἐκ ἀκούετο. δόξαντες δὴ ἀγέλαν εἶναι βοῶν, κρυπτόμενοι προχωροῦντες, ἐπίσημον τοῖς ἀνθρώποις. οἱ δὲ, ἰδόντες ἡμᾶς, ἐφώνησαν. καὶ τρεῖς μὲν τῶν ἑταίρων λαμβάνουσιν. οἱ ἦ λοιποὶ, ὡς τὴν θάλατταν κατεφύγομεν. εἶτα μέντοι πάντες ὁπλισάμενοι, ἐ γὰρ εἶχομεν ἡμῖν ἀπομαχησόμενοι ὡς εἰδεῖν τοὺς φίλους, ἐμπίπτομεν τοῖς Βουκεφάλοις, τὰ κρέα τῶν ἀνηρημένων ἀριστομένοις. φοβηθέντες ἦ πάντας, ἐδιώξαμεν, καὶ κτείνομεν μὲ ὀλίγους, πεντήκοντα, καὶ ζῶντας αὐτῶν δύο λαμβάνομεν, καὶ αὖθις ὀπίσω ἀνεστρέφομεν, τοὺς αἰχμαλώτους ἔχοντες. ὀπίσω μέντοι οὐδὲν εὑρομεν. οἱ μὲ δὴ ἄλλοι, παρῄνουν ἀποκτάνειν τοὺς παρειλημμένους. ἐγὼ δὲ, οὐκ ἐδοκίμαζον. ἀλλὰ δῆτα, ἐφύλαττον αὐτούς, ἄχρι δὴ ἀφίκοντο πρὸς τὸν Βουκεφάλων πρέσβεις, ἀπαιτοῦντες ἐπὶ λύτροις τοὺς σωαλημμένους. σιωπῇ γὰρ αὐτῶν ἀριθμούντων, καὶ γοερῷ τινὶ μυκωμένων, ὥσπερ ἱκετευόντων. τὰ λύτρα δ' ἦν τοῖς μὲν πολλοὶ, καὶ ἰχθῦς ξηροὶ, καὶ κριόμυα, καὶ ἔλαφοι τέτταρες, τρεῖς ἑκάστη πόδας ἔχουσα, δύο μὲ τοὺς ὄπισθεν· οἱ δὲ πρόσω, ἓς ἵνα συμπεφύκεσαν. ἐπὶ τούτοις λαβόντες τοὺς συαλειλημμένους, καὶ μίαν ἡμέραν ἐπιμείναντες, ἀνήχθημεν. ἤδη ἦ ἐχθύες τε ἡμῖν ἐφαίνοντο, καὶ ὄρνεα παρεπέτετο, καὶ ἄλλα ὁπόσα γῆς πλησίον ὄντος, σημεῖα πρὸφαίνεται. μετ' ὀλίγον ἦ, καὶ ἄνδρας εἴδομεν κατὰ πρόπρω ναυπλίας χρωμένους. αὐτοὶ γὰρ κὴ ναῦται, καὶ νῆες ἦσαν.

descendimus ut aquatum iremus, & commeatum, ficubi possemus, quia jam defecerat, caperemus. Nec procul aquam illic invenimus: at praeterea nihil apparebat, sed multus mugitus non procul audiebatur. Ergo rati boum esse gregem, paulatim progressi, in homines incidimus: qui nos ubi viderunt, insequuti, tres ex sociis ceperunt: reliqui verò ad mare confugimus. Armati deinde omnes (neque enim socios inultos negligere consilium erat) irruimus in Bucephalos, qui carnes occisorum inter se dividebant. Terrefactos omnes insequuti sumus, & quinquaginta circiter interfecimus, duosque ex illis vivos cepimus, quos vinctos trahentes, denuo reversi sumus. At commeatum nullum invenimus. Quare nonnulli suadebant ut captivi jugularentur: at mihi non probabatur: quin vinctos servavi, donec legati à Bucephalis repeterent: redimerentque captivos. Etenim ex nutibus, & moesto quodam mugitu, velut supplicantes intelligebamus. Erat autem redemptionis pretium, multi casei, pisces ficci, cepae, & quatuor cervi, quorum unicuique tres erant pedes, duo quidem posteriores, in unum verò coaluerant anteriores. His conditionibus redditis captivis, unum tantùm diem commorati discessimus. Iamque pisces nobis apparebant, & aves advolabant, & ejusmodi alia, quae terrae vicinae signa esse solent, occurrebant. Paulò post homines vidimus qui novâ ratione navigabant. Ipsi enim & nautae & naves erant.

Quem

λέξω ὃ δεῖ πλεῖν τὸ πέρην. ὕπτιοι κείμενοι ἐπὶ δὲ ὕδατος, ἐρριπτοῦντες τὰ ἀιδοῖα, μεγάλα ὄντα φέρουσιν, ἐξ αὐτῶν ὀθόνιον πετάσαντες, καὶ ταῖς χερσὶ τὰς πόδας ἐπέχοντες, ἐμπίπτοντος δὲ ἀνέμου, ἔπλεον. ἄλλοι δὲ μὴ τοῦτο, ἀλλὰ φελλῶν κομιδῇ μεγάλων, ζεύξαντες δύο δελφῖνας ἡλαυνόν τε, καὶ ἡνιόχουν. οἱ δὲ ἐφεστῶτες, ἐπισύροντο τὰς φελλούς. ὅτε ἡμᾶς ὕπτα ἠδίκουν, ὕτε ἔφευγον, ἀλλ' ἤλαυνον ἀδεῶς τε, καὶ εἰρηνικῶς, τὸ εἶδος δὲ ἡμετέρας νεὼς θαυμάζοντες, καὶ πάντοθεν ἐπισκοποῦντες. ἑσπέρας δὲ ἤδη ἐπὶ νῆσον μεγάλην, κατηγείτο δὲ αὐτῆς γυναικῶν ὡς ὁμοιάζομεν, Ἑλλάδι φωνῇ προοιμίων. προσῆσαν δὲ, καὶ ἐδεξιοῦντο, καὶ ἠσπάζοντο, πάνυ ἐπιμελῶς κεκοσμημέναι, κηλαῖς πᾶσαι, καὶ νεάνιδες, ποδήρεις τὰς χιτῶνας ἐπισυρόμεναι. ἡ μὲν δὴ νῆσος, ὠνομάζετο Καβαλαῦσα. ἡ δὲ πόλις αὐτῆ, Υδραμαρδία. [1] λαβοῦσαι δ' ἡμᾶς αἱ γυναῖκες, ἑκάστη ὡς ἑαυτὴν ἀπῆγε, καὶ ξένον ἐποιεῖτο. ἐγὼ δὲ μικρὸν ὑποστάς, ἅ δὲ χρῆν ἐμαντεύομαι. ἀκριβέστερον τὸ σκεῦος ἰδεῖν, ὁρῶ πολλῶν ἀνθρώπων ὀστᾶ, καὶ κρανία κείμενα. καὶ τὸ μὲν, βοῦν ἑστάναι, καὶ τὰς ἐπῳδὰς συνηγορεῖν, καὶ ἐς τὰ ὅπλα χωρεῖν, οὐκ ἐδυνάμεσθον. ὡς χειροτεχνῶν δὲ τὴν μαλάχην, πολλὰ ἠνχόμην αὐτῇ ἀφορυλεῖν ἐκ τῶν παρόντων κακῶν. μετ' ὀλίγον δὲ, ἡ ξένη ἀφανὴς, εἶδον τὰ σκέλη ἀνθρώπου, ἀλλ' οὐ σῶμα. καὶ δὴ ἀπεστόμενον τὸ ξίφος, συλλαμβάνει τε αὐτῇ, καὶ δίδως, ὡς τὸν ὄλεθρον ἀνύσειεν. ἡ δὲ, ἄκουσα μὲν εἶπε δὲ ὅμως, αὐτὰς μὲ εἶναι ἡμᾶς

Quem navigationis modum explicabo. Supini super aquam jacentes, erectis pudendis, quæ grandia ferunt, ex iis linteum extendebant, & manibus pedem tenentes, incidente vento navigabant. Post hos, & alii suberibus insidentes, junctis duobus delphinis remigabant, & equitabant, alii præcedentes subera trahebant. Hi neque injuria nos affecerunt, neque fugerunt, sed intrepidè, & pacatè vehebantur, nostræ navis figuram mirantes, & undique circumspectantes. Sub vesperam appulimus ad insulam non magnam, quæ ut arbitrabamur, à mulieribus Græca lingua loquentibus habitabatur. Nam ad nos accesserunt, & exceperunt, salutaruntque meritricio cultu comptæ, pulchræ omnes, & juvenculæ, talares tunicas trahentes. Insulæ nomen erat Cabalusa; civitatis Hydamardia. Itaque nos susceperunt hæ mulieres, & secum quemque singulæ abduxerunt, hospitemque fecerunt. At ego subsiti, quia nihil boni vaticinabar: & circunspiciens accuratiùs multorum hominum ossa, & calvarias jacentes vidi. Cumque nec vocem attollendam, nec convocandos socios, nec ad arma eundum esse judicarem: acceptam in manus malvam obnixè orabam ut ex præsentibus malis evaderem. Ac paulò post cùm ministraret hospita, non crura mulieris, sed asini ungulas vidi. Mox eam eductо gladio corripio, & vinctam de omnibus interrogo. Illa verò, quamvis invita, dixit tamen, se

[1] Λαβοῦσαι] Angl. Διαλαβοῦσαι. Bourd.

λαττίας γυναῖκας, [1] Ὀνοσκελίας καλουμένας. προφὶν ἢ ποιεῖσθαι τὰς ἐπιδημίους ξένους. ἐπιδὰν γὰρ ἔφη μεθύσωμεν αὐτὰς, συμβαλόντες, καὶ ἁρπάσωμεν ἐπιχειροῦμεν. ἀκούσας δὲ ταῦτα, σκεῦος μὲν κατέλιπον αὐτῇ δεδραμών. αὐτὸς δὲ ἀνελθὼν ἐπὶ τὸ στέγος, ἐβόων τε, καὶ τὰς ἑταίρους συνεκάλουν. ἐπὶ δὲ συνῆλθον, τὰ παρόντα ἐμήνυον αὐτοῖς, καὶ τί τε ὀφθὰ ἰδοίκνυον, καὶ ἔφην εἶναι ὑπὸ τῷ δεδραμῆσθαι. ἠδὲ, αὐτίκα ὕδωρ ἐγένετο. καὶ ἀφανὴς ἦν. ὅμως δὲ, τὸ ξίφος εἰς τὸ ὕδωρ κατῆκα, πειρώμενος. τὸ δὲ, αὖμα ἐγένετο. πλοῖον δὴ ἐπὶ ταῦτα ἐπλέομεν. καὶ ἅμα ἡμέρᾳ ὑπηύγαζε, τῶν τε ἠπείρων ἀπωθλεπόμενοι, εἰκάζομεν εἶναι τῶν ἀντιπόδων τὴν ὑφ' ἡμῶν οἰκουμένην κειμένην. ὡσπερηπόρησε δ', καὶ ὡσπερόμενοι, περὶ τῶν μελλόντων ἐσκοποῦμεν. καὶ τοῖς μὲν, ἐδόκει ἐπισθαι μόνον αὖθις ἐπίσω ἀναστρέφειν. τοῖς δ', τὸ μὲν πλοῖον αὐτῇ καταλιπεῖν. ἀνελθόντες δὲ ἐς τὴν Μεσόγαιαν, περιῳκοῦμεν τῶν ἐνοικούντων. ἐν ὅσῳ δὲ ταῦτα ἐλογιζόμεθα, χειμὼν σφοδρὸς ἐπιπεσὼν, καὶ προσπεράξας τὸ σκάφος τῇ αἰγιαλῷ διέλυσεν. ἡμεῖς δ', μόλις ἐξεπηδήσαμεν, τὰ ὅπλα ἐκφέροντες, καὶ εἴ τι πάλιν οἷός τε ἦν ἁρπασάμενοι. ταῦτα μὲν τὰ μέχρι τῆς ἑτέρας γῆς συνενεχθέντα μοι ἐν τῇ θαλάττῃ, καὶ ὅσα τ' ἄλλα ἐν ταῖς Νήσοις, καὶ ἐν τῷ ἀέρι, καὶ μὴ ταῦτα ἐν τῇ Κήτει, καὶ ἐπεὶ ἐξήλθομεν, παρά τε τοῖς Ἥρωσι, καὶ ταῖς ὀνείρασι, καὶ τὰ πλοῦτεια, ὅσα ἔλαβον Βουκεφάλοις, καὶ τοῖς Ὀνοσκελίαις. τὰ δ' ἐπὶ τῆς γῆς, ἐν τοῖς ἑξῆς βιβλίοις διηγήσομαι.

se mulieres esse marinas, quæ Onoscelæ appellantur: & peregrinis hospitibus vesci. Nam inebriatis, inquit, concumbimus, & manus violentas sopitis afferimus. His auditis vinctam illam ibi reliqui: tum ipse conscenso tecto clamavi, & socios convocavi. Quibus ubi convenissent, rem omnem significavi, & ossa ostendi, intusque ad vinctam illam duxi: verùm protinus in aquam versa est, & evanuit. Ego verò experiri volens, gladium in aquam condidi, illaque mox facta est sanguis. Ocyus igitur repetita navi solvimus. Hinc postquam illuxit dies, terram conspeximus quam conjiciebamus esse eam quæ orbi nostro est opposita. Provoluti igitur, & precati, quid futurum esset, dispiciebamus. Quibusdam autem placebat ascendere duntaxat, ac denuo redire: aliis verò illic relicta navi, ad regionem mediterraneam, exploratum incolas proficisci. Quæ dum cogitaremus, oborta vehemens tempestas, navim littori impactam comminuit. Nos verò armis, & quod quisque poterat, correptis ægrè enatavimus. Hæc sunt quæ mihi donec ad terram alteram venirem, in mari, & navigando in Insulis, & in aëre, ac postea in Ceto, & cum ab eo exissemus, apud Heroas, & Somnia: postremò apud Bucephalos & Onoscelas contigêre. Quæ verò in terra acciderunt, sequentibus libris narrabo.

1 Ὀνοσκελίας] De his copiosè Cœlius, tangit vir Clarissimus Gilbert. Gaulminus ad Pisellum. Interp. Aristoph. ad Ranas. *Bourd.*

TY-

ΤΥΡΑΝΝΟΚΤΟΝΟΣ. | TYRANNICIDA.

ARGVMENTVM.

Quod ad Argumentum Declamationis attinet, infrà ab ipso authore ponitur. Caterùm genus orationis Iudiciale est. Status Qualitatis. De eo enim potissimum quaritur: Dignus ne sit præmio Tyrannicida, qui filium tyranni occidit, an non. Incidit tamen legalis quoque. Nam & de eo, qui tyrannicida vocandus sit, & de legis sententia disputatur. Exordium attentione & docilitate comparanda fermè consumitur, dum & summam petitionis, & rei magnitudinem pariter ac novitatem exponit. Nisi quòd interim & benevolentiam sibi ex merito facti, & adversario ex suspicione invidiam parat. Narratione, gravitatem atque sæviciam tyrannidis primùm persequitur, ejusque omnem causſam in filium tyranni transfert, ut videatur videlicet certo consilio filium ante patrem aggressus esse, deinde & modum peractæ cædis & consilium suum exponit. Hinc Propositio sive petitio sequitur. Post quam confirmatio, in qua principio petitionem suam commendat amplificatione eventus & bonorum, qua ex hoc facto secuta sint, cum adversarii objectione comparata. Deinde verbis legis opponit definitionem tyrannicida, à genere comprobatam, puta quòd non solùm is, qui sua manu & gladio tyrannum occidit, hoc nomine dicendus sit, sed etiam qui per alium, & quocunque modo illum tollit. Postea etiam à fine legis argumentatur contra scriptum. Vltimo locum, quem Rhetores à summo ad imum vocant, sive etiam communem, tractat: in quo consilium sive voluntas, conatus, actio, eaque per comparationem, aut affectionem amplificata, postremò & eventus considerantur. Peroratio autem locis patheticis constat, nam ipse quidem pro se affectus movet à modo & instrumento actionis, à tyranni autem persona, hypotyposi quadam, seu descriptione dictorum ac factorum illius. Ad finem Propositionem repetit, & sui beneficii veluti memoriam quandam in auribus auditorum relinquit.

Ἀνῆλθέ τις εἰς τὴν ἀκρόπολιν ὡς ἀπεκτονὼς τὸν τύραννον. καὶ αὐτὸν μὲν οὐχ εὗρε. τὸν δὲ υἱὸν αὐτοῦ ἀπεκτάνας, καταλιπὼν τὸ ξίφος ἐπὶ τῷ σώματι. ἐλθὼν ὁ τύραννος, καὶ τὸν υἱὸν ἰδὼν ἤδη νεκρόν, τῷ αὐτοῦ ξίφει ἑαυτὸν ἀπέκτεινεν. αἴτει ὁ ἀπελθών, καὶ τὸν δὲ τυράννου υἱὸν ἀπέλων, λέγει, ὡς τυραννοκτόνον.

Quidam in arcem conscendit, ut tyrannum occideret: quem cùm non invenisset, filium occidit, & gladium in corpore reliquit. Vbi venit tyrannus, filiumque vidit mortuum, eodem gladio se confecit. Qui in arcem conscenderat, & tyranni filium interfecerat, præmium ut tyrannicida poscit.

Δύο τυράννους ἀπεκτείνας, ὦ ἄνδρες δικασταί, μιᾶς ἡμέρας, τὸν μὲν, ἤδη παρηκμάκοτα, τὸν δὲ, ἀκμάζοντα, καὶ τοῦς ἀδικημάτων ἐπιμέτρον, ἦκω μίαν ὀμοῦ ἐπ' ἀμφοτέροις αἰτήσων δωρεάν, μόνον τὸ ποτὲ τυχηνοκτόνων πληγῇ μιᾷ δύο πονηροὺς ἀποκωλύσαντα, καὶ φονεύσας, τὸν μὲν παῖδα, τῶ ξίφει. τὸν πατέρα δὲ, τῇ τοῦ τὸν ὑὸν φιλοσοφίᾳ. ὁ μὲν οὖν τύραννος, αὐθ' ὧν ἐποίησεν, ἱκανὰ ἡμῖν δέδωκε πιμωρίαν, ζῶν μὲν, τὸν ὑὸν ἐπισὼν ἀπαναιρήμενον αὐτῷ τῷ πελώτῳ. πελώτιον δὲ, ἀναγκασθὲν τὸ ἀποδοξότατον αὐτὸς αὑτῷ χρήσας τυραννοκτόνον. ὁ παῖς δὲ ὁ ἐκείνου τέθνηκε μὲν ὑπ' ἐμοῦ, ὑπηρέτησε δέ μοι καὶ ἀπολαύων τοῦ ἄλλου φόνου, ζῶντι μὲν συναδικῶν τῷ πατρὶ, μὴ θανόντι δὲ πατροκτονήσας, ὡς εὐθέως. τῶν μὲν οὖν τυραννίδα ὁ ποιήσας εἰμὶ ἐγώ. καὶ τὸ ξίφος, ὁ πάντα ἐργασμένον, ἐμόν. τῶν δὲ πέξιν σὺν ἄλλαξα τοῦ φόνου, καὶ τὸν τρόπον ἀκαινοτόμησα τοῦ τῶν πονηρῶν τελούτης. τὸ μὲν ἰσχυρότερον, καὶ ἀμύναθαι δυνάμενον, αὐτὸς ἀνελών. τὸ μέντοι γε ἀβλαβὲς παρασκευάσας τῷ ξίφει. ἐγὼ μὲν οὖν καὶ ἀξιόπιστόν τι ἐπὶ τούτοις ὦμμι γένεσθαί μοι παρ' ὑμῶν, καὶ δωρεὰς λήψεσθαι ἱσταμένους τοῖς ἀνηκημένοις, ὡς ἂν ὑπὲρ τῶν παρόντων ἀπαλλαξας ὑμᾶς μόνον, ἀλλὰ καὶ τῶν μελλόντων κακῶν ἐλπίδος, καὶ τῷ ἐλευθερίαν βέβαιον ἀγαγὼν, ἀδέους ἀφειλεμένην κληρονόμος τῶν ἀδικημάτων. μεταξὺ δὲ κινδυνεύω, τοσαῦτα κατορθώσας, ἀφ' ὑμῶν ἀπολυθῆναι, καὶ μηδὲν ἔγκλημα τῶν ἐμῶν ἔργων ἐπιλιπεῖν.

Cum duos eadem die tyrannos occiderim judices, alterum quidem ætate jam affecta, alterum annis florentem, & ad scelerum successionem capessendam paratum: unicum tamen pro ambobus præmium petitum venio, qui quidem unus omnium quotquot tyrannicidæ fuerunt, unico vulnere duos maleficos fuerim amolitus, necique dederim, filium videlicet ense, patrem verò summo filii desiderio. Itaque tyrannus pro his quæ commisit, abundè magnas pœnas nobis dependit, quippe qui & vivus aspexerit filium priùs immatura morte sublatum, & quod omnium est inusitatissimum, compulsus sit denique sui tyrannicida fieri. At filius quidem illius à me est peremptus: cæterùm occisus, ad cædem alteram, suam operam mihi commodavit: dum qui vivo patri scelerum socius fuerat, ejusdem post mortem, quatenus licuit, patricida extitit. Ego itaque sum is qui tyrannidem sustuli, meusque gladius, qui omnia confecit. Sed cædis ordinem commutavi, & modum conficiendi sceleratos innovavi: quum robustiorem, & qui se tueri poterat, ipse peremi: senem verò soli gladio concessi. Quibus de causis quiddam etiam amplius à vobis me consequuturum putabam, & præmia laturum quæ numero interemptos æquarent: ut pote qui non modò præsentibus malis, sed futurorum etiam formidine vos liberarim, quique nullo scelerum hærede relicto stabilem in libertatem vos asseruerim. Interim tamen, re tam strenuè gesta, in

ρησις ἀπειλθεῖν παρ' ὑμῶν, καὶ μηδ' περιαλγῆ τῷ δόξαι τὸν νόμον ἀμοιβῆς, ὡς διεφύλαξα. ὁ μὲν δὴ ἁπλέγων, ὅπως δοκεῖ μοι ἀ πεδόμην ὡς φησι τὸ χρεὼν τοῦτο ποιεῖν, ἀλλ' ἐπὶ τοῖς πεπλουτηκόσι λελυπημένῳ, καὶ ἀμυνόμενος τὸν αἴτιον χαλεπαίνοντι. ὑμεῖς δ' ἴσατε αὐτὸν χαλεπηνέοντα. ὑμεῖς δ', ἀφέκτορά μοι ὦ ἄνδρες δικασταὶ θεὸς ὀλίζοιτο τὸν ἐν τῇ τυραννίδι, καὶ ἅμα εἴδοσιν ὑμῖν ἀκριβῶς διαγραμμένα. καὶ γὰρ τὸ μέγεθος ὑπὸ μάθοιτ' ἂν τὸ εὐεργέτας τὸν ἡμῖν, καὶ αὐτοὶ μᾶλλον εὐφρανεῖσθε, λογιζόμενοι ὧν ἀπηλλάγητε. ἐμὲ γὰρ ὥσπερ ἄλλοις πολλοῖς ἔστιν ἤδη σωτῆρα πολλάκις ἀπολλῦντα καὶ ἡμεῖς τυραννίδα, καὶ μίαν δουλείαν ὑπομείναμεν, ἑνὸς ὑπανίγκαμεν ἐπιθυμίαν δεσπότου, ἀλλὰ μήποτε τὸ ὅμοια διυχησαίντων, δύο ἀνθ' ἑνὸς τυράννους εἴχομεν, καὶ ὥσπερ διπλᾶ οἱ δυσχερεῖς ἀδικήματα διηρέμεθα, μετριώτερος ἂν ὁ πεπεσθυτὴς ἦν πολλῷ, καὶ ὥσπερ τὰς ὀργὰς ἠπιώτερον, καὶ ὥσπερ τὰς κολάσεις ἀμβλύτερος, καὶ ὥσπερ τὰς ἐπιθυμίας βραδύτερος, ὡς ἂν ἤδη τῇ ἡλικίας τὸ μὲν σφοδρότερον τῆς ἐρωτικῆς ἐπιχύσεως, τὰς δ' τῶν ἡδονῶν ὀρέξεις χαλιναγωγούσης. καὶ ὥσπερ γε τὴν δοχὴν τῶν ἀδικημάτων ὑπὸ παιδὸς ἄκων ἀφοσιοῦσθαι ἐλέγετο, ἀ πάνυ τυραννικὸς αὐτὸς ὢν, ἀλλ' ἦκον σκέπων. φιλοτέκνῳ γὰρ ἐς ὑπερβολὴν ἐχρῆτο, ὡς ἐδείξε. καὶ πάνυ ὁ παῖς ἦν αὐτῷ, καὶ σκέπων ἐπίστο. καὶ ἡδικεῖ ὅσα κελεύοι, καὶ ἠκολάζειν ὃς ἀφοσιοῖτο, καὶ πάνυ ὑπηρέτει. καὶ ὅλως, ἐτυραννεῖτο ὑπ' αὐτοῦ, καὶ δορυφόρῳ τῷ παιδὶ ἐπιθυμίαν ἦν. ὁ γεμίας δ', τῆς μὲ τιμῆς

in discrimen adducor, ne præmio fraudatus à vobis discedam, solusque mercedem non feram, quam leges à me servatæ præstituunt. Quare qui contradicit, is mihi videtur non reipub. studio, quemadmodum dicit, hoc facere, sed quòd illos periisse doleat, & illorum mortis authorem ulcisci cupiat. Vos autem judices, mihi paulisper attendite, dum tyrannidis mala, tametsi optimè nostis ipsi, commemoro: siquidem hoc pacto futurum est, ut & mei beneficii magnitudinem intelligatis, & ipsi plus capiatis voluptatis, reputando quibus malis liberati sitis. Neque enim, sicut aliis quibusdam sæpe accidit, simplicem etiam nos tyrannidem, & unicam servitutem sustinuimus, nec unius domini libidinem pertulimus: verùm soli omnium quos similis habuit calamitas, duos pro uno tyrannos habebamus, & in geminas injuries distrahebamur infœlices. Porrò senex multò moderatior erat, quippe in ira mitior, in supplicijs lenior, ad voluptates tardior: ut pote cui jam ætas vehementiam appetitus cohiberet, voluptatumque cupiditates refrænaret. Quin ad suscipienda scelera nolens, à filio impelli ferebatur, cùm ipse non admodum tyrannicus esset, sed illi morem gereret. Nam nimiopere filium amabat, ut re declaravit. Omniaque illi erat filius, illi parebat, quas volebat injurias, inferebat, afficiebat supplicio quoscunque præcipiebat, ac in omnibus obsecundabat. Denique filius tyrannum agebat in patrem, pater filii cupiditatum erat satelles. Tametsi huic ætatis causa honorem de-

παρεχώρει καθ' ἡλικίαν ἑκείνῳ, καὶ μόνα ἐξίστατο τῆς ἀρχῆς ὀνόματος. τὸ δ' ἔργον τῆς τυραννίδος, καὶ τὸ κεφάλαιον, αὐτὸς ἦν. καὶ τὸ μὲν πιστὸν καὶ ἀσφαλὲς, ἀπ' αὐτοῦ παρεῖχε τῇ δυνάμει. τὸν δ' ἀπόλαυσιν, μόνῳ ἐκαρπώτο τῶν ἀδικημάτων. ἑκείνῳ ἦν ὁ τοὺς δορυφόρους στοιχῶν, ὁ τῶν φρουρῶν κρατῶν, [1] ὁ τοὺς τυραννικμένους σκοπῶν, ὁ τοὺς ἐπιβουλεύοντας φοβῶν. ἑκεῖνος, ὁ τοὺς ἐφήβους ἀναπείθων, ὁ συνδεύζων τοῖς γάμοις, ἑκείνῳ αἱ παρθένοι ἀπήγοντο, καὶ εἴ τινες σφαγαὶ καὶ εἴ τινες φυγαὶ, καὶ χρημάτων ἁφαιρέσεις, καὶ βάσανοι, καὶ ὕβρεις, πάντα τοῦτο τολμήματα ἦν νεανικά. ὁ γέρων δ' ἑκεῖνος, ἠνείχετο, καὶ συνῄδει, καὶ ἐπῄνει μόνον τὰ τοῦ παιδὸς ἀδικήματα, καὶ τὸ πρᾶγμα ἡμῖν ἀφόρητον κατεσκεύαζε. Ὅταν γὰρ αἱ τῶν γάμων ἐπιθυμίαι τὸν ἐκ τῆς ἀρχῆς ἐξουσίαν ἀσταλάττωσιν, ἀδεᾶ ὀργὴ ποιοῦνται τῶν ἀδικημάτων. μάλιστα δ' ἑκεῖνο ἐλύπει, τὸ εἰδέναι μακρὰν, μᾶλλον δ' ἀίδιον τὸν δουλείαν ἐσομένην, καὶ ἐκ Δημοκρατίας ἀνδραποδισθησομένην τῷ πόλει, ἄλλοτε ἄλλῳ δεσπότῃ, καὶ πονηρῷ, κληρονομήσει γενησόμενον τοῦ δήμου, ὡς ἔοικε γε ἄλλοις ἐκ μικρᾶς τινος ἐλπὶς αὐτῇ, τὸ λεγόμενον, καὶ ἐκ τοῦ αὐτοῦ λέγειν, ἀλλ' ἤδη παύσεται, ἀλλ' ἤδη τελευτήσει. καὶ μετ' ὀλίγον ἐλεύθεροι γενησόμεθα. ἐπ' ἐκείνοις δ', ἀεὶ τοιοῦτον ἠλπίζετο, ἀλλ' ἐωρῶμεν ἤδη ἑτοιμον τὸν τῆς ἀρχῆς ἀφανδρον. τοιγαροῦν ὑπ' ἐπιχειρίᾳ τις ἐπλημμύρει τοῦ γηγενικοῦ, καὶ τὰ αὐτὰ ἐμοὶ ἐκπεφρικμένα, ἀλλ' ἀπίγνωστο παντελῶς. ἐγὼ δὲ ἐκ τῶν ἐναντίων ἐπεχείρουν, καὶ τὸν μὲν ἐκ τῆς ἀρχῆς ἐξουσίαν ἀφῃρούμην, ἐκεῖνον δὲ ἐκ τῆς ἀρχῆς ἐξουσίας ἀπεστέρουν. ἐκεῖνος δὲ ἐκ τῶν ἐναντίων ἐπεχείρει, καὶ τὸν μὲν ἐκ τῆς ἀρχῆς ἐξουσίαν ἀφῃρούμην, ἐκεῖνον δὲ ἐκ τῆς ἀρχῆς ἐξουσίας ἀπεστέρουν. ἐκεῖνος δὲ ἐκ τῶν ἐναντίων ἐπεχείρει, καὶ τὸν μὲν ἐκ τῆς ἀρχῆς ἐξουσίαν ἀφῃρούμην, ἐκεῖνον δὲ ἐκ τῆς ἀρχῆς ἐξουσίας ἀπεστέρουν.

debat adoleſcens, ſoloque imperii à nomine temperabat: ipſe tamen tyrannidem exercebat, ejuſque caput erat. Et quanquam tutamentum præſidiumque principatus ab illo mutuabatur, ſcelerum tamen emolumentis ſolus fruebatur. Ille erat qui ſatellites continebat, qui cuſtodiam muniebat, qui tyrannidem affectantes è medio tollebat, qui inſidiatores deterrebat, qui ephebos ſubducebat, qui conjugia violabat. Illi virgines adducebantur: tum ſiquæ cædes, ſiqua exilia, & pecuniarum expilationes, & cruciatus, & contumeliæ, ea omnia juvenis temeritate gerebantur. Porrò ſenex ille obſequebatur, ſocium ſcelerum ſeſe præbebat, & filii flagitia duntaxat comprobabat. Imò res intolerabilis nobis creabatur. Nam quum animi cupiditates ex imperio licentiam aſſumunt, nullum flagitiis modum imponunt. In primis verò illud me diſcruciabat, quòd proſpicerem diuturnam, imò potiùs æternam fore eam ſervitutem, & per ſucceſſionem aliàs aliì domino, tradendam rempub. populumque homini ſceleſto hæreditatis inſtar obventurum. Id enim aliis ſpem non exiguam facit, quod reputant, quod inter ſe dicunt: at mox coërcebitur, at mox demorietur, poſtmodum liberi erimus. Sed de illis, tale nihil ſperabatur: quin jam paratum tyrannidis hæredem intuebamur. Itaque nullus ex generoſis, iiſque qui in meam cunt ſententiam, rem aggredi audebat: ſed deſperabatur omnino libertas,

1 Ὁ τῶν τυραννικμένων σκοπῶν] Malè interpres: *qui tyrannidem affectantes, è medio tollebat.* τῶν τυραννικμένων, hoc eſt, *tyrannide vexatos.* Menagius.

1 Τὸν

τάπτεσιν ἡ ἀλκὴ τῆς τυραννίδος, καὶ ἄμαχος ἡ τυραννὶς ἐδόκει, ὡς πολίτας ἱστορῶσι τὰ ἐπιχειρήσεως. ἀλλ' οὐκ ἐμὲ τοῦτ' ἐφόβησεν, οὐδὲ τὸ δυσχερὲς τῆς πράξεως λογισάμενον ἀπέπτηνεν, οὐδὲ ὡς τὸν κίνδυνον ἀπεδειλίασα. μόνον δὲ μόνῳ ὡς ἴσως ἰσχυρῷ καὶ πολλῶν τῶν τυραννίδων. μόνον δὲ οὐδὲ μόνον, ἀλλὰ μὴ ξίφος ἀντὶ ξίφους συμμεμαχημένον, καὶ τὸ μέρος συνεπιτεθησόμενον, ὡς ὀφθαλμῶν μὲ, τῶν πολιτῶν ὄντων, ἀλλαξόμενον δὲ ὅπως τῷ κοινῷ ἐλευθερίαν [1] τὴν σφαγὴν τὴν ἐμὴν. εὐτυχὴς δὲ τῇ ὀργῇ φορᾷ, καὶ πτερύσσομενον ἐμαυτὸν τοὺς δορυφόρους, καὶ τὸν σύντροφόν μου κτείνοντα, καὶ τὸ ἀνθιστάμενον πᾶν ἀφελόμενον, ἐπὶ τὸ κεφάλαιον αὐτὸ τῆς ἀρχῆς ἐλήλυθα, ἐπὶ τῷ μόνῳ τὴν τυραννίδος ἰσχύν, ἐπὶ τῷ κεφαλῇ τὸν ἡμέτερον συμφορῶν. καὶ ἐπιστὰς τοῦ τὴν ἀκροπόλεως φρουρίαν, καὶ ἰδὼν γυναικῶν ἀμυνομένων, καὶ ἀνθιστάμενον πολλοῖς τραύμασιν, ὅμως ἀπέπτεσα. καὶ ἡ μὲ τυραννὶς, ἤδη καθῃρῆσθαι, καὶ πίστις οὐκέτι μοι τὸ τόλμημα. καὶ τὸν ἀπ' ἐκείνου, πάντες μὲ ἀλκὴν ἔσεσθαι, ἐλείπετο δὴ ὁ γέρων ἔτι μόνος ἄοπλος, λαβεδέβληκὼς τὰς φύλακας, ἀπολαλεικὼς τὸ μεῖζον ἐκείνου αὐτῶν δορυφόρου, ἔρημος, ἀδὲ γυναίας ἔτι χειρὸς ἄξιος. σὺ τοῦτα τοίνυν ὡς ἐμαυτὸν ὦ ἄνδρες δικασταί, τὰ τοιαῦτα ἐλογισάμην. πάντ' ἔχει μοι καλῶς, πάντα πέπρακται, πάντα κατώρθωται, τίνα ἂν ὁ λοιπὸς κολασθείη τρόπος; ἐμὲ μὲ γὰρ ἀναξίως ἴσιν, καὶ τὴν ἐμῆς δεξιᾶς, καὶ μάλιστα ἐπ' ἔργῳ λαμπρῷ,

tas, atque inexpugnabilis videbatur tyrannis: quippe cùm esset cum tam multis confligendum. At me nihil ista deterruerunt, neque perpensa negocii difficultate refugi, neque periculum reformidavi. Verùm solus, solus inquam, adversus adeò validam, magnamque tyrannidem, vel potiùs non solus, sed gladio comite conscendi, qui mecum pugnavit, & ex parte tyrannum interemit, quum mors mihi ob oculos interim versabatur, perpendebam tamen me mea cæde publicam libertatem redempturum. Ergo cùm in primam custodiam irruissem, nec facilè satellites summovissem, quemvis obvium interimens, quodvis obstaculum amoliens, ad ipsum negocii caput tendebam, ad unicum tyrannidis robur, ad calamitatum nostrarum argumentum. Et facto in arcis propugnaculum impetu, cùm viderem illum fortiter sese tuentem, & resistentem, multis tamen vulneribus occidi. Et jam erat sublata tyrannis, jam tum mihi confectum facinus: ex eo tempore liberi omnes: nisi quòd supererat senex solus, inermis, ejectis custodibus, amisso magno illo suo satellite, desertus, neque forti ampliùs dextra dignus. Ibi nimirum mecum ipse judices, hæc animo reputabam. Cuncta mihi præclarè habent, cuncta confecta, cuncta gesta sunt ex animi sententia. Quomodo verò puniatur qui superstes est? Me quidem, meaque dextra nequaquam est dignus, præsertim si post splendidum, & juvenile, & ge-

1 Τῆς σφαγῆς τὴν ἐμὴν] Τῆς ἐμῆς. Marc.

καὶ νεανικῶς, καὶ γενναίως ἐπηρμένῳ, καταισχυνῶν κἀκεῖνον τὴν σφαγήν. ἄξιον δέ τινα δεῖ ζητῆσαι δήμιον. ἀλλὰ μὴ τὴν συμφοραν, μὴ δὲ τὴν αὐτὴν κερδαίνειν. ἐδόκει, καλοδήκην Δημοκέδμου ἐχόντα τὸ ξίφος. τούτῳ τὰ λοιπὰ σκεύη δομαι. τοῦτο βαλδυσάμενος, αὐτὸς μὲν ἐκποδὼν ἀπῆλαυνον ἐμαυτόν. ὁ δέ, ὥσπερ ἐγὼ προύμαντευσάμην, διεπράξατο, καὶ ἐτορεύνοκτόνησε, καὶ τέλος ἐπέθηκε τῷ ἐμῷ δράματι. παρεῖμι δὲ νομίζων ὑμῖν τὴν δημοκρατίαν, καὶ χαρίεν ὕδη σκηρύττων. ἅπασι, καὶ τὴν ἐλευθερίαν διαγελιζόμενος. ἤδη δὲ ἀπολαύετε τῆς ἀρχῆς τῆς ἐμῆς. κενὴ γὰρ ὡς ὁρᾶτε πανηρῶν ἡ ἀκρόπολις. ἐπιτέτληκε δὲ ὑδεὶς, ἀλλὰ καὶ πρεσβεύειν ἔξεστι, καὶ δικάζειν, καὶ ἀναλέγειν κοὐ τοὺς νόμους. καὶ πάντα ταῦτα γεγένηται δι' ἐμὲ ὑμῖν, καὶ ἀφ' ὧν τόλμων τὴν ἐμὴν, κἀκ ἧς ἑνὸς ἐκείνου φόνου, μεθ' ὃν οὐκ ἔτι ζῆν πατὴρ ἐδυνήθη. ἀξιῶ δ' ἂν ἐπὶ τούτοις, τὴν φιλομαθίαν δοθῆναί μοι παρ' ὑμῶν δωρεάν, ἢ φιλοκερδὴς, ἢδὲ μικρολόγος τις ὢν, ἢδὲ ἐπὶ μισθῷ τὴν πατρίδα δίκαιος εὐεργετῶν εὐηνεμῶ, ἀλλὰ βεβαιωθῆναί μοι βουλόμενος τὰ κεκρυμμένα τῇ δωρεᾷ, καὶ μὴ ἀφελεσθῆναι, μηδ' ἄδοξον γλυκεῖαν τὴν ἐπιχείρησιν τὴν ἐμὴν, ὡς ἁπλῆ, καὶ χάριτος ἀναξίαν κεκερμένην. οὐ τοσοῦ δ' ἀπλήστως, καὶ φησὶν, οὐκ ὀλίγον ποιεῖν με τιμωρὸν ἡλίου, καὶ δωρεὰν λαμβάνειν ἃ γὰρ εἶναι τυραννοκτόνον, ἢδὲ πεπρᾶχθαί μοι τι κοῦ τῶν νόμων, ἀλλ' ὑδεῖν τι τῶν ἔργων τῶν ἐμῶν, ὡσοῦ ἀπαίτησιν τῆς δωρεᾶς. πυνθάνομαι τοίνυν αὐτοῦ, τί λοιπὸν ἀπαιτεῖς παρ' ἐμοῦ; οὐκ ἐφονεύθην; οὐκ ἀνῄρημαι; οὐκ ἐφό-

& generosum facinus interimatur, priorem illam cædem dedecoraturus. Dignus illo carnifex est quærendus: sed post calamitatem, ne vel hanc ipsam lucrifaciat: videat, crucietur, appositum habeat ensem, huic cætera mando. Hæc ubi mecum statuissem, ipse illinc discedo. At ille fecit quod prædivinaveram, tyrannum occidit, meæque fabulæ finem imposuit. Adsum igitur popularem administrationem vobis adportans, cunctisque ut bono sint animo pronuncians, lætumque libertatis nuncium evulgans. Iam meis fruimini factis: vacua, sicut videtis, sceleratis hominibus est arx. Imperat nemo, honores deferre licet, & causas agere, & ex legibus contradicere. Atque hæc omnia vobis mea contigerunt opera, meaque fortitudine, & ex unius illius cæde, post quem pater non potuit amplius vivere. Igitur dignum censeo, ut his pro meritis debitum mihi à vobis præmium tribuatur, non quòd lucri sim amans, & sordidus, & de patria bene mereri mercedis gratia statuerim: verum quòd cupiam officia mea præmio confirmari, nec iis detrahi, neque inglorios fieri meos conatus, si judicentur irriti & honorario indigni. At hic contradicit, negatque æquum facere me, qui munere decorari, & præmium ferre velim. Neque enim tyrannicidam esse me, neque quicquam à me pro legis sententia confectum esse: verùm facinori meo decesse quiddam, ad hoc ut præmium postulem. Ex illo igitur quæro, quid præterea requiris à me? nonne volui? nonne ascendi? nonne occidi? nonne

θευσε; οὐκ ἠλευθέρωσε; μή τις ἐπιτάττει; μή τις κελεύει; μή τις ἀπειλεῖ δεσπότης; μή τις μοι τὸν κακοῦργον διέφυγεν; οὐκ ἂν εἴποις. ἀλλὰ πάντα ἐρήνης μεστὰ, καὶ πάντες οἱ νόμοι, καὶ ἐλευθερία σεσωσμένη, καὶ δημοκρατία βεβαία, καὶ γάμοι ἀνύβριστοι, καὶ παῖδες ἀδεεῖς, καὶ παρθένοι ἀφαλεῖς, καὶ ἑορτάζουσα τὴν ἡσυχίαν σὺν τύχαι ἡ πόλις. τίς οὖν ὁ τούτων ἅπαντων αἴτιος; τίς ὁ σκῆπτρα μὲ πωήσας, τὰ δὲ παρεχημένα; εἰ γάρ τις ἐστὶ τῶν ἔμπροσθεν δίκαιος, παραχωρῶ τῆς χάριτος. ἐξίσταμαι τῆς δωρεᾶς. εἰ δ' μοιγε ἐγὼ πάντα διεπραξάμην, πολλῶν, κινδυνεύων, ἀνιώμενος, ἀναπειρώμενος, κολάζων, δι' ἀλλήλων τιμωρούμενος, τί με ἀφαιρεῖσθε τὰ κεκερδημένα; τί δ' ἀχάριστον ἔσχε με τὸ δῆμον ποιεῖν ἕνεκα; ἃ γὰρ αὐτὸν ἐφόνευσας τὸ τύραννον. ὁ δὲ νόμος, τυραννοκτόνῳ δίδωσι τὴν δωρεάν. ἀφαίρεῖ δ' εἰπέ μοι τί ἄλλο τὸν ἀνελεῖν, ἢ δ' θανάτου ἀφαιρεῖν τὴν αἰτίαν. ἐγὼ μὲν γὰρ, οὐδὲν οἶμαι, ἀλλὰ τοῦτο μόνον ὁ νομοθέτης εἶδε, τὴν ἐλευθερίαν, τὴν δημοκρατίαν, τὴν τῶν ἀστῶν ἀπαλλαγήν. τοῦτ' ἐτίμησε, τοῦτ' ἄξιον ἀμοιβῆς ὑπέλαβεν, ὅταν οὖν ἂν εἴποις μὴ δι' ἐμὲ γεγηθέναι. εἰ γὰρ ἐφόνευσε δι' ὃν σκῆπτρον ζῆν οὐκ ἐδύνατο, αὐτὸς ἐργασμένη τὴν σφαγήν. ἐμὸς ὁ φόνος, ἡ χεὶρ σκήπτρου. μὴ τοίνυν ἀκριβολογοῦ ἐπὶ πρὸ δ' πρόκειται τελευτῆς, μήδ' ἐξέτασε ὅπως ἀπέθανεν, ἀλλ' εἰ μηκέτ' ἔστιν. εἰ δὲ ἐμὲ τὸ μηκέτ' εἶναι ἔχει ἐπὶ κακείνῳ σκοπεῖν μοι δοκεῖς, καὶ συνδιαπτήσειν τὰς ἀκριβείας, εἴ τις μὴ ξίφει, ἀλλὰ λίθῳ, ἢ ξύλῳ, ἢ ἄλλῳ τῷ τρόπῳ ἀπέκτεινε. πῶς εἰ λιμῷ ἐξεπολιόρ-

ne libertatem peperi, numquis imperat? numquis jubet? numquis minatur dominus? numquis ſceleratorum meas effugit manus? haudquaquam dixeris. Sed omnia plena pacis, omnes reſtitutæ leges, manifeſta libertas, ſtabilis democratia, inviolata conjugia, tuti pueri, ſine periculo virgines, publicamque feſticitatem ſolennibus feriis celebrat civitas. Quis igitur horum omnium eſt author? quis illa repreſſit? hæc peperit? Nam ſi priorum quiſquam honore hoc ſit dignus, præmium cedo, à petendo munere deliſto. Quòd ſi ſolus omnia peregi, audens, periclitans, crucians, perimens, alterum in altero puniens, quid mea calumniaris officia? cur minimè gratum erga me reddis populum? atenim tu non occidiſti tyrannum. Porro lex tyrannicidæ præmium decernit. Verùm dic mihi, quid intereſt utrum ipſe interimas, an mortis cauſam præbeas? Mea ſententia, nihil. Verùm hoc ſolum ſpectavit legis conditor, libertatem, democratiam, malorum ſublationem. Huic honorem decrevit, hoc præmio dignum judicavit: quod opera mea contigiſſe non negaveris. Nam ſi eum occidi ſine quo vivere non poterat, ipſe cædem peregi: occidi ego, ſed illius manu. Itaque ne diſcepta de cædis modo, neque illud perpende quemadmodum interierit, verùm an jam perierit, & an quod periit, id à me ſit profectum. Siquidem & illud excuſſurus mihi videris, & his adverſus de re-

pub. bene meritos calumniis uſurus: ſiquis non gladio, verum lapide ligno-ve, vel alio quovis modo peremit. Quid ſi fame ty-

μηνος τὸ τύραννον, τὸν ἀναγκην τὸ τελευτῆς παρέχων, ἀπαίτεις ἂν τὸ τότε παρ' ἐμοῦ αὐτόχειρα τὸν σφαγήν; ἢ σὺδὲν ἔλεγές μοι τι ἔτος τὸ νόμον; καὶ τοῦτο, χαλεπώτερον ἢ κακούργου πεφονευμένου; ἓν μόνον ἐξέπεζε, τοῦτο ἀπαίτει, τοῦτο περιεργάζου. τίς τὸ πονηρῶν λείπεται, ἢ τίς ἐλπὶς ἢ φόβος, ἢ τὸ ὑπόμνημα τὸ συμφορᾶς. εἰ δὲ καὶ ἐμνήσθη παῖζε, καὶ εἰρώνικε, συνεφωνητότος ἐπὶ τῷ τρόπῳ τὸ πεπραγμένου χρεμβύε, ἀποστερῶν ἐθέλεις τὸν ἐπὶ τοῖς πεπονημένοις ἔπαινον. ἐγὼ δὲ κ' τοῦτο μέμνημαι διηγορευμένον ἐν τοῖς νόμοις, ὡς τὸ εἶναι ἄλλο τὸν πολλὴν ἀθλιότατα, ἐπιλέλησμαι τὸ αὐτοῖς εἰρημένον, αἰτίας θανάτου εἶναι δύο, ἐάν τις αὐτὸς ἀπέκτεινεν, ἢ ἐάν τις μὴ αὐτὸς μὲν ἀπέκτεινε, μὴ δὲ τῇ χειρὶ ἔθανε τὸ ἔργον, ἠνάγκασε δέ, [1] καὶ παρέσχεν ἀφορμὴν ἢ φόνου τὸ ἴσου, καὶ τοῦτον ἄξιοῖ ὁ νόμος αὐτὸν ἀντικολάζεσθαι. μέγα δικαίως. [2] ὃ γὰρ ἐβούλετο ἢ πεπραγμένου ἴσον γίγνεσθαι τὸ τῆ ἀθλιότατι. καὶ τελευτῆ λοιπὸν ἡ ἐξέτασις ἢ τρόπου τὸ σφαγῆς. εἶτα τὸν μὲν ὕστερον ἀποκτείναντα, κολάζειν ὡς ἀνδροφόνον δικαιοῖς, καὶ ὑβριστὴν ὡς ἀφελοῦς ἡλέεις. τὸν δὲ [3] τὸν αὐτὸν τοῦτο τρόπον δὲ πεποιηκότα τὸν πόλιν, ἢ τὸ ὁμοίαν ἀξιώσεις τοῖς εὐεργέταις. ἀδὲ γὰρ ἐκεῖνο ἂν ἔχοις λέγειν, ὡς ἐγὼ μὲν tyrannum obsedissem, ad mortis necessitatem compellens, numquid etiam tunc cædem mea manu peractam à me exigeres? aut aliquid desiderari diceres quo legi satis fieret? idque cum sceleatus ille genere mortis atrociori ceciderit? Vnum hoc perquire, hoc reposce, hoc excute, quis nocentium supersit, aut quæ metus expectatio, aut quæ calamitatum recordatio. Quòd si purgata omnia, si pacata, calumniatoris est modum rei gestæ reprehendendo, præmio frustrare velle, quod iis debetur, quæ virtute confecta sunt. Equidem & illud memini in legibus differi, nisi fortè ob diutinam servitutem, eorum quæ *in illis* dicuntur, oblitus sum: causam mortis esse *duplicem*, puta *si quis ipse* occidit, aut si non ipse quidem occidit, neque manu facinus peregit verùm compulit, præbuitque mortis occasionem. Ex æquo & hunc quoque supplicio, affici oportere lex censet, idque jure optimo. Audaciam enim facto minùs valere noluit. Et postea supervacaneum est cædis rationem quærere. Deinde hunc qui sic occiderit, nequaquam absolvendum, sed tanquam homicidam puniendum esse censebis. Eum verò qui contimili modo remp. beneficio affecit, debito benemeritis præmio non dignaberis. Neque enim illud dicere possis, me quidem imprudentem fe-

1 Καὶ παρέσχεν ἀφορμὴν τῷ φόνῳ τὸ ἴσον, ᾧ τοῦτον ἀξιοῖ ὁ νόμος αὐτὸν ἀντικολάζεσθαι μέγα δικαίως] Καὶ παρέσχεν ἀφορμὴν τῷ φόνῳ, τὸ ἴσον, ᾧ τοῦτον ἀξιοῖ ὁ νόμος αὐτὸν ἀντικολάζεσθαι, ᾧ μέγα δικαίως. Marc.

2 Οὐ γὰρ ἐβούλετο] Καὶ γὰρ ἐβούλετο. Etenim voluit par esse facto id quod extra metum sive periculum facti, τὸ τῆ ἀθλιότατι, nempe ἀφορμὴν ἴσως παρέχειν. Idem.

3 Κατὰ τὸν αὐτὸν τοῦτο τρόπον] Τοῦτον τρόπον. Idem.

ἁπλῶς αὐτὸ ἔπραξα, ἠκολούθησε δέ τι τύχῃ ἄλλως χρήσιμον, ἐμοῦ μὴ βουληθέντος. τί γὰρ ἐπεδόκουν, εἰ ἰσχυρότερος προενεμήνω; τί δ' οὐ κατέλιπον τὸ ξίφος ἐν τῇ σφαγῇ, εἰ μὴ πάντως τὸ ἐσόμενον αὐτὸ ἐπεμαντευόμην; εἰπὲ γάρ μοι, ὡς ἐγὼ τύραννον ὁ τεθνεὼς ἐλέγχω, καὶ διὰ τοῦτον εἶναι τὸν ἀποκτείναντα, καὶ δωρεὰς ἐπ' αὐτῷ πολλὰς, εἰ ἀπῄτουν, καὶ δίκας ἂν ὑμᾶς ἐδίκασα. ἀλλ' οὐκ ἂν ἔπεισε. εἶτα δὲ τοσαύτην προενεμήνω, τὴν τῶν εἰπόντα δεδιέναι τὸ σφαγῆς, οὐκ ἀπεδίδουσι τὸν δωρεάν; ὦ τῆς πολυπραγμοσύνης. μέλλ' δέ σοι πῶς ἀπιθανον, ἀπαλαιοῦν τὸ ἐλευθερίας, ἢ τὸν τῶν δημοκρατίαν ἀποδεδωκότα, ἀνετάσεσθαι τι ἀκριβέστερον; καίτοι ὅ γε νόμος ὡς φῄς, τὸ κεφάλαιον ἐξετάζει τῆς πράγματος. τὰ δὲ μέσα ἴσως πάντα ἐᾷ, καὶ οὐκ ἐπὶ πολυπραγμοσύνῃ. τί γὰρ καὶ ἐχρῆν ἐξελάσαντα τὸν τύραννον, ἤδη πεπαυμένον τυραννοκτονίᾳ; καὶ μάλα δικαίως. ἐλευθερίαν γὰρ κάκεῖνος ἀπὸ δουλείας παρέσχηται. τὸ δὲ ὑπ' ἐμοῦ γεγενημένον, ἀ φυγῇ, ἀδὲ δυνάμεως ἐπαναστάσεως ἐλπὶς, ἀλλὰ παντελὴς καθαίρεσις, καὶ βασιλείας παντὸς ἔρριζος, καὶ ῥιζοῦν τὸ δεινὸν ἅπαν ἐκκεκομμένον. καί μοι θεὸς θεῶν ἤδη ἀπ' ἀρχῆς ἐς τέλος, εἰ ἐκεῖ, πάντα ἐξέπεσεν, εἴ τι τῶν πρὸς τὸν νόμον ἐγκλείλειπται, καὶ εἰ σὺ δεῖ τὸ σωτῆρα ἀφειλόντων τυραννοκτόνον, σώσατε μὲν δὴ γνώμῃ πρὸ παρρησίας χρὴ γενναίαν, καὶ φιλόπολιν, καὶ ὑπὲρ τῶν κοινῶν κινδύνων ἐλέσθαι, καὶ τῷ οἰκείῳ βιαίῳ τὸν τῶν πολλῶν σωτηρίαν ἀντιμισθῶσαι. ἆρ' ἂν ὑπὲρ

feciſſe, ſed exitum quendam commodum, præter animi ſententiam, fortuitò ſequutum fuiſſe. Nam quid amplius formidaſſem, eo qui validior erat, interempto? Cur verò gladium in vulnere reliquiſſem, niſi planè quod erat eventurum, id ipſum prædivinaſſem? Niſi fortè illud dices, eum qui extinctus eſt, tyrannum non fuiſſe, neque appellationem hanc habuiſſe, neque vos multum præmii hoc nomine, ſi ille fuiſſet occiſus, decreturos fuiſſe. Atqui dicere non queas. An interfecto tyranno, ei qui cædis cauſam præbuit, præmium denegabis? O curioſitatem! laboras quo pacto perierit, cùm interim libertate fruaris: aut ab eo qui democratiam reſtituit, ſupervacaneum aliquid requiris? Atqui lex, uti fateris, caput rei geſtæ quærit: media verò miſſa facit omnia, neque ultra curioſiùs excutit. Quid enim? annon ſiquis tyrannum expuliſſet, tyrannicidæ præmium jam cepiſſet? cepiſſet jure optimo: ſiquidem ille pro ſervitute libertatem contuliſſet. Id verò quod à me patratum eſt, non exilium habet, non inſtaurandæ tyrannidis metum: verùm abſolutam ſublationem, totiuſque generis internecionem, omneque malum radicitus exciſum. Ac mihi per Deos, jam ab initio ad finem uſque ſi videtur, rem totam perpendite, numquid eorum quæ pertinent ad leges ſit prætermiſſum, numquid in me deſideretur ex his, quæ tyrannicidæ adeſſe debent. Primùm animus illi generoſus ſuppetat oportet, qui ſit civitatis amans, qui ſe quàm rempu. periclitari malit, qui propria morte populi redimat ſalutem. Num

mihi

τῶτο ὑπεδέηκα, ἐφυλακίθην, ἢ τοιοῦτόν τινα τὸν μέλλοντα κινδύνων ἀπέκπεσα; ἢ τοῦτο μὲν ἐπὶ τούτῳ ἔτι μένε, καὶ νόμιζε δὴ ἀγαθοῦ μόνον, καὶ δὴ βουλεύσασθαι τοιοῦτο, εἰ καὶ μὴ χρήσῃ ἀποβησόμενον. ἔκ τε τῆς γνώμης αὐτῆς κατασεῖσόν με, μέχρις ἀξίων, ὡς ἀμοιρότων λαμβάνειν. ἐμοὶ μὲν δὴ δυνηθέντι, ἀλλὰ δὲ μετ' ἐμὲ τετυραννοκτονηκότι, ἄλογον εἰπεῖ μοι, τὸ ἄγναμον ἐμὲ ἀποτυχεῖν; καὶ μάλιστα εἰ ἔλεγον, ἄνδρες, ἐβουλόμην, ἠθέλησα, ἐπεχείρησα, ἐπεφρόθην τῇ γνώμῃ, μόνου ἄξιός εἰμι πυθέσθαι, τί ἂν ἀπειρέγω τότε; νῦν δὲ, ἃ τότε φημι, ἀλλὰ καὶ ἀνῆλθον, καὶ ὑπεδυόμην, καὶ μυρία ὅσα δι' ἃ νεανίσκου σφαγῆς ἐπρίσησα. μὴ γὰρ ἄτοπα ῥᾴδιον, μηδὲ ἀχάριτος ὑπολάβητε εἶναι τὸ πρᾶγμα, φρουρὰν ὑπερορᾶναι, καὶ δορυφόρων κρατῆσαι, καὶ πέψασθαι τοσούτους μόνον, ἀλλὰ χιλίων τὸ μέγεθος ἐν τῇ τυραννοκτονίᾳ, καὶ τὸ κεφάλαιον τῶν ἔργων, τοῦτό ἐστιν. ἐγὼ δὴ αὐτός γε ὁ τύραννος, μέγα, καὶ δυσάλωτον, καὶ δυσκατέργαστόν ἐστιν, ἀλλὰ τοὺς φρουροὺς, καὶ συνέχοντας τὴν τυραννίδα. ἃ πᾶς ἂν νικήσῃ. πάντας ἐγὼ κατέρρωσα. καὶ τὸ λοιπὸν, ὀλίγον. τὸ δὲ ἄχθος τῶν τυράννων ἀφεῖλεν, οὐκ ἂν ὑπῆρξέ μοι, μὴ ἐγὼ τοὺς αὐτοὺς φυλάκων, καὶ δορυφόρων ἅπαντων κεκρατηκώς, κἀκείνους ἅπαντας ἀφῃρημένος, ἐδὲν ἔτι ἀφεῖμαι, ἀλλ' ἐπὶ τούτων αὖθις μένω. φυλακῆς ἐπράτησα. δορυφόρους ἐνίκησα. τὸν τύραννον, ἀφύλακτον, ἄοπλον, γυμνὸν, ἀπέδωκα. τιμῆς ἄξιος ἐπὶ τούτοις εἶναι

ihi quicquam hac parte defuit? num mollem me præstiti? num præcognitis periculis, per quæ mihi perrumpendum esset, per ignaviam reformidavi? Profectò non potes dicere. Hac igitur tantum in parte commorare, existima me tantùm voluisse, ac statuisse ista, etsi nihil commodi evenerit, & me pro sola voluntatis deliberatione præmium reposcere, ut qui tamquam bene meritus illud accipiam. Num si voluntati meæ facultas defuisset, alius verò post me tyrannum occidisset, dic quæso absurdum-ne, & præter æquum foret, præmium dare? Ac in primis si dicerem, Cives volui, statui, aggressus sum, voluntatis experimentum dedi, solus honorario sum dignus. Quid tum respondeas? At nunc non hoc dico: sed ascendi, periculum adii, ante cædem adolescentis innumera præstiti. Neque enim usque adeò facile & expeditum putetis, præsidia superare, satellites opprimere, unumque hominem tam multos amoliri. Quin istud penè maximum est omnium, quæ sunt in tyrannicidio, totiusque negocii caput. Nam ipse jam tyrannus non magna res est, neque expugnatu, neque confectu difficilis: verùm ea quæ tuentur, continentque tyrannidem: quæ quidem si quis superaverit, voti compos evasit, & pusillum est id quod supereſt. Sed ad tyrannos pervenire nunquam mihi contigisset, ni priùs qui illos cingebant custodes oppressissem, omnesque satellites ante debellassem. Nihil amplius addo, sed his rursum insisto. Custodiam oppressi, satellites devici: tyrannum incustoditum, inermem, nudum reddidi. Vtrum rebus hisce confectis, honore dignus

tibi

σοι δοκῶ, ἢ ἔτι ἀπιστῆς περὶ ἐμοῦ τὸ φόνου; ἀλλ' εἰ μὴ φόνου ζητῆς, οὐδὲ τοῦτο ὀφλεῖν. οὐδ' ἀναίμακτός εἰμι, ἀλλ' ἔργασμαι μεγάλων καὶ ἡγεμονίαν φαγλῶ, νεανίσκω ἀκμάζοντι, καὶ πᾶσι φοβερῷ. δι' ὃν ἀπεβάλλου κακεῖνον ἐκεῖνος, ᾧ μόνῳ ἐπαρῶ. ὃς ἀντὶ πολλῶν ἦρκε δορυφόρων. ἆρ' ὧν σὺ ἄξιον ἡγῇ δωρεᾶς, ἀλλ' ἄπιμος ἐπὶ τηλικούτοις γνώμαις; τί δὲ εἰ δορυφόρου ἦσα, τί ἂν εἰ ὑπηρέτην πατὴρ ἀπέκτεινα; τί δ' εἰ οἰκέτην τίμιον, οὐ μέγα ἂν ἔδοξε καὶ τοῦτο, ἀνελόντα τὸ μίσος τῇ ἀκροπόλει, τὸ μίσος τοῖς ὅπλοις, φόνου πόνος ἐργασθῆναι τὸ δὲ τυράννου φίλου; νῦν δ' ἐγὼ τὸν προσκείμενον αὐτῷ ἴδοι. ὡς ἐγὼ τυράννου. μᾶλλον δ' τύραννον χαλεπώτερον, καὶ δεσπότης, ἀνοσιώτατον, καὶ κηλῖδος ἀμείνονος, καὶ οὐσίας βιαιότερον. τὸ δὲ μέγιστον, κληρονόμος τῶν ὅλων, καὶ ἀδελφός, καὶ ἐπιπολὺ σωφρονίσαι τοὺς ἡμετέρους συμφορᾶς διωκάμενον. βούλει τοῦτο μόνον πεπρᾶχθαι μοι; ζῶν ἔτι τὸ τύραννον ἀφαιρεθῆναι; χεῖρας δὴ ἐπὶ τούτοις αὐτῶ. εἰ φαῦλα; ἢ ὡσπερ; οὐχὶ κακείνου ὑφειμένας; ἢ δεσποτικάς; ἢ βαρείας; σὺν ἀφορμῇ γε νῦν δ' καὶ τὸ κεφάλαιον αὐτὸ σκόπησον. ὁ δὲ ἐμὸς ἀπιστεῖ πατρὶ ἐμῷ; τοῦτο ὡς σοφόν; ἄρχεσθαι δεσποζόμενον, καὶ τὸ τύραννον ἀπέκτεινα ἕτερον φόνου, οὐχ ἁπλῶς, ἀλλὰ πολυχρῆ μιᾶς, ὅσῳ δικαιότερον ἦν αὐτοῦ, ἐπὶ τηλικούτοις ἐδικήμασιν, ἀλλὰ λύσῃ πολυσωματίας πολλῆς, καὶ σὺ ὀφθαλμοῖς δείξας τὰ φίλτατα οἰκτρῶς ἀποκείμενα, ἢν δὲ ἡλικίᾳ, εἰ καὶ

tibi videor, an adhuc à me interemptionem exigis? Quin si illam quæris, neutiquam desideratur. Non sum incruentus verùm cædem peregi magnam & strenuam: nempe florentis juvenis, omnibusque formidabilis: propter quem & ille ab insidiis tutus erat, quo solo fretus stabat, qui complurium satellitum vices implebat. Annon igitur, quæso te, præmio dignus videor: an verò tantis rebus gestis honore defraudor? Quid enim si satellitem unum, quid si ex tyranni ministris quempiam interemissem? quid si charum famulum? annon hoc quoque magnum visum fuisset, conscendisse, media in arce, mediis in armis aliquem è tyranni familiaribus jugulasse? Nunc eum qui occisus fuit, considera. Filius tyranni erat. Imò potius crudelior tyrannus, inexorabilis dominus, ad supplicia dirior, ad contumelias violentior, quodque est maximum, hæres & successor omnium, quique nostras calamitates in longum posset prorogare. Vin' hoc solum mihi confectum esse? profugum verò tyrannum adhuc vivere? Iam horum nomine præmium reposco. Quid dicitis? non dabitis? annon & illum verebamini? annon dominus? annon gravis? annon intolerandus erat? Porro nunc ipsum negocii caput animadvertite. Etenim quod hic à me requirit, hoc quoad potui, optimè confeci, & tyrannum aliena cæde occidi, non simpliciter, nec uno vulnere, quod ipsi maximè optandum fuisset, tantorum videlicet scelerum conscio: sed cùm multo mœrore priùs torsissem; id quo nihil habebat, charius, miserabiliter prostratum ob oculos ponens, filium in ætate militari,

πονηρὸν, ἀλλ' ὃν κὴ ἀκριβῶς οἶδα, κὴ ὅμοιον τῷ πατρὶ, ἀμφοῖν, κὴ λύπης ἐμπεπλησμένον. τοῦτ' ἔστι πατέρων τὰ τραύματα. τοῦτο ξίφη δικαίων τυράννοκτόνων. οὕτω δικαίως ἄξιον ἁμῶν τυράννων, αὐτὴ πρεπόντως πρίασθαι τοιούτοις ἀδικήμασι. τὸ μὲν δίκης ἀπολωλέναι, τὸ δὲ δίκης ἀγνοῆσαι, τὸ δὲ μηδὲν τοιοῦτο διαμαρτεῖν ἰδίᾳ, ἑαυτὸν ἔχειν τυραννικῆς κολάσεως ἄξιον. εἰ γὰρ ἠγνόουν ὃν ἔτυχον, οὐκ ἠγνόουν, εἰ δὲ ἄλλον εἶδες, ὅστις σοὶ οὕτω φίλος ἦν ἢ ὑὸς εἶχε, κὴ ὡς οὐκ ἂν ἀξίωσεν ἐπιβουλεύειν ἑαυτῷ ἁλίσκει αὐτὸς λέγων. πάντες μὲν γὰρ πατέρες ἴσως σοὶς τοῖς παισὶ τοιοῦτοι. ὁ δὲ, κὴ σοὶ πλεῖόν τι τῶν ἄλλων εἶχεν, εἰκότως, ὁρῶν μόνον σκεῦος κηδεμόνα, κὴ φύλακα τῆς τυραννίδος, κὴ μόνον σωτῆρα κινδυνεύοντος δὲ πατρὸς, κὴ τῷ ἀσφάλειαν τῇ ἀρχῇ παρεχόμενον. ὥστε εἰ μὴ διὰ τὸν ἔρωτα, ἀλλὰ διὰ τὸν ἀπογνῶσιν, οἰκτὸς ἦν μᾶλλον πεπτωκὼς αὐτὸν, κὴ λοιμούμενος, ὡς οὐδὲν ἔτι δεῖ ζῆν ὄφελος τῷ σὺν δὲ παιδὸς ἀσφαλείας κεκτῆσθαι. ἅπαντα γὰρ αὐτῷ ἀφῄρητο σχεδὸν τὸν φύσιν, τὸν λύπην, τὸν ἀπόγνωσιν, τὸ φόβον, τὰς ἐπὶ τοῖς μελλόντων ἐλπίδας χρόνου, ἐπ' αὐτὸν ἐληλακότα τοῖς συμφοίτοις, κὴ δι' ὀλίγου τὸν πλοῦτον σκέψιν κατηνάγκασε, ἀπέβαινεν ὑμῖν ἄπεικος, λευκημόνως, ἐθνομόρως, δακρύων, ἀπαθὴς κὼς πένθος, ὀλιγοχρόνιον μὲν, ἀλλ' ἱκανὸν πατρὶ. κὴ τὸ ἐλεεινότατον, αὐτὸς ὑφ' αὐτοῦ, ὥσπερ ἀνάπτων οἰκτρὸς, κὴ πολλῷ χαλεπώτερος, ἢ εἰ ὑπ' ἄλλου γένοιτο. τοῦ μοι τὸ ξίφος; μή τις ἄλλος τοῦτο γνωσθῇ; μή τινος ἄλλου ὄφλον τοῦτο

tari, tametsi sceleſtum, creſcentem tamen, & patri ſimilem, ſanguine, taboque oppletum. Hæc ſunt parentum vulnera, hi juſtorum tyrannicidarum gladii: hæc mors digna crudelibus tyrannis, hæc ultio tantis ſceleribus congrua. Cæterum protinus interire, protinus ſibi excidere, nihil habet tyrannico ſupplicio dignum. Non enim ignorabam vir egregie, non ignorabam, nec alius quiſquam quanta benevolentia filium proſequeretur, quamque vel tantillum illi ſuperſtes eſſe nolliet. Omnes enim patres fortaſſe hoc erga liberos ſunt animo: ſed hic aliis quiddam amplius habebat, idque meritò: quippe qui videret illum unicum eſſe qui curaret, ſervaretque tyrannidem: quique pro patre periculà ſolus adiret, & tutamen imperio adderet. Itaque ſi non ob benevolentiam, ſaltem ob deſperationem rerum ſciebam brevi moriturum ipſum, quum reputaret nihil commodi in vita futurum amplius, tutamine filii ſublato. Nimirum effeci ut hæc omnia catervatim ipſum circunſtarent, natura, dolor, deſperatio, formido, quique metus in poſterum imminebant. His adverſus illum auxiliis ſum uſus, ipſumque ad id extremum conſilium adegi. Interiit vobis orbus, excruciatus, plorans, lachrymans. Luxit luctum, non eum quidem diuturnum, verùm qui patri ſatis magnus eſſet. Poſtremò quod eſt omnium acerbiſſimum, ipſe ſibi necem conſcivit, quod quidem mortis genus miſerrimum eſt, & longè atrocius, quàm ſi ab alio inferatur. Ubi mihi gladius? numquis alius hunc agnoſcit? num cujuſpiam alius hæc fui

ξίφος; τίς αὐτὸ εἰς τὴν ἀκρόπολιν ἀνενέγκατο; τίς δὲ τυράννῳ τίς ἐχρήσατο; τίς αὐτὸ ἐπ' ἐκεῖνον ἀπέστειλεν; ὦ ξίφος κρατιστον, καὶ λαμβάνει τὰ ἐμῶν κατορθωμάτων. μετὰ τοσούτους κινδύνους, μὴ τοσούτους φόνους ἀμελούμεθα, καὶ ἀνάξιοι δωρεᾶς κρινόμεθα. εἰ γὰρ ὑπὲρ μόνου τούτου τοῦ πράγματος ἦτον παρ' ὑμῶν, εἰ γὰρ ἔλεγον, ἄνδρες, δοῦναι ἐβουλήσατε τῷ τυράννῳ, καὶ ἀποθανόντι ἐπὶ δὲ καιρὸν κεκτημένῳ, ξίφος τοῦτο ἐμὸν ὑπηρέτησε, καὶ ἐπὶ τὸ τέλος τῆς ἐλευθερίας σωτήριον πᾶσιν, τοῦτο τιμῆς τε καὶ δωρεᾶς ἄξιον νομίσατε. δικαιότατον ἂν δημοσίᾳ κτήματος, οὐκ ἂν ἠμείψασθε; οὐκ ἂν ἐν τοῖς ἀναθήμασι ἀνεγράψατε; οὐκ ἂν τῷ ξίφει ἐν τοῖς ἱεροῖς ἀνεθήκατε; οὐκ ἂν μὴ τῶν θεῶν ἐκεῖνο ἐσεβίσατε; νῦν μοι σκοπεῖτε, οἷα πεποιηκέναι εἰκὸς τὸν τύραννον, οἷα δ' ἐρρακέναι ἐπὶ τῆς πλατείας. ἐπεὶ γὰρ ὑπ' ἐμοῦ φονεύεσθαι, καὶ πεζομαχοῦντα πολλοῖς τραύμασιν εἰς τὸ φανερὸν ἐξ σύριγγος, ὡς ἂν μάλιστα λυπήσειν ἐμέλλον τὸ μεγιστάνας, ὡς ἂν ἐκ τῆς ἀσφαλείας θέας λάβοιμεν ἐξεν, ὁ μὲν, ἀπεδύρετο οἰκτρὸν, ἐπιβοώμενον τὸ μεγιστάνας, ἐβοήθει, ἐδὲ συμμαχον, ἔδη γὰρ ἀπεβούτων ὄντα, καὶ ἀθλιον, ἀλλὰ θρηνοῦντα τὰ οἰκεῖα κακὰ. ἐγὼ γὰρ ἀπηλλαττόμην, ποιητὴς μὲ τῆς ὅλης τραγῳδίας μεταλαμβάνων, καταλιπὼν ἐν τῷ ὑποκριτῇ τὸ νεκρὸν, καὶ τὸν σκηνὸν, καὶ τὸ ξίφος, καὶ τὰ λοιπὰ τὰ δράματος. ἐπιστὰς δὲ ἐκεῖνος, καὶ ἰδὼν υἱὸν, ὃν ἐκ μόνου ὀλίγου ἐμπνέοντα, ἡμιφθορμένον. ἐμπεπλησμένον τὸ φόνου. καὶ τὰ τραύματα συνεχῆ. καὶ πολλὰ. καὶ κρίσεα. ἀνεβόησε τοῦτο. πῖ

fuit armatura? quis eum in arcem intulit? ante tyrannum quis eo est usus? quis eum illi misit? O particeps, ô meorum egregiè factorum successor ensis, post tanta pericula, post tantas cædes contemnimur, & indigni præmio judicamur. Nam si hujus tantùm nomine præmium à vobis deposcerem, si dicerem, judices, Tyranno cùm mori vellet, idque temporis inermem esse se deprehendisset, gladius hic meus inservivit, & ad consequendam libertatem omnibus auxilio fuit, hunc honore & præmio dignum judicassetis: porrò domino tam popularis boni gratiam non retulissetis? Nonne inter eos qui de repub. sunt bene meriti, scripsissetis? nonne gladium inter sacra monumenta reposuissetis? nonne cum Diis illum veneraremini. Nunc cogitate, quid tyrannum feciſſe, quid ante mortem dixisse verisimile sit. Quum enim juvenis qui à me trucidabatur, & multis vulneribus confodiebatur in corporis partibus magè conspicuis, ut quàm maximè parentem discruciarem, & primo conspectu perturbarem, miserabiliter inclamavit, parentem implorans, non opitulatorem, non adjutorem. (sciebat enim illum esse senem & imbecillum) sed domesticorum malorum spectatorem. Nam ego interim discesseram, author qui fueram totius tragœdiæ, relinquens actori cadaver, scenam, gladium, & reliqua quæ ad actum fabulæ pertinebant. Tum ubi supervenit ille, viditque filium quem habebat unicum, paulum spirantem, sanguinolentum, cæde plenum, & vulnera continua, multáque, & lethalia. Sic exclamaſ

κνον. ἀπηρήμεθα. πεφονεύμεθα. τετυραννοκτονήμεθα. ποῦ ὁ σφαγεύς; τίνι με τηρεῖ; τίνι με φυλάττῃ, λιφ σοῦ τέκνον τεθνηκημένον, ἢ μή τι ὡς γέροντι ὑπερφρονεῖ καὶ τῇ βραδύτητι καταζῆναι δέον, καὶ ὀλιγωρεῖ μου τὸ φρόνημα, καὶ μακροτέραν μοι τὴν σφαγὴν ποιεῖ. καὶ τοῦτο λέγων, ἐζήτει τὸ ξίφος. αὐτὸς γὰρ ἄνωθεν ἦν, λιφ τὸ πάντα τῷ παιδὶ χαρίζειν. ἀλλ' ὅδε τοῦτο συνεδέησε. πάλαι σὺ ἦν ὑπ' ἐμοῦ καὶ τοῦτο παρεσκευασμένον, καὶ τοῦς τὸ μέλλον τόλμημα καταλελειμμένον. ἀπασπάσας δὴ τὴν σφαγὴν, καὶ ἅμα τραύματος ἐξελὼν τὸ ξίφος, φησὶ πρὸ μικροῦ μέν με ἀπέκτεινας. νῦν δ' ἀνάπαυσον ξίφος. παῖδι πενθοῦντι δυσμοῦσιν ἐλθέ, καὶ πρεσβυτικὴν χεῖρα δυσχώρησον συναγωνίσαι. ἀπέσφαξεν. τυραννοκτόνησεν. καὶ ἅμα ἀπέλαξεν. εἴθε τοῦτό σοι σύνεστιν. εἴθε τὴν τάξιν πρέλαβον ἅμα φόνου. ἀπέθανον ἂν, ἀλλ' ἢ ὡς τύραννος μόνον. ἀλλ' ἔτι νομίζων ἔχειν ἐκδίκην, νῦν δ' ὡς φονέως δύπορῶν. καὶ ταῦθ' ἅμα λέγων, ἐπῆρε τὸν σφαγέα, τρέμων. ὁ δὲ ὠμάζετο. ἐπιθυμῶν μὲν, ἀσθενῶν δὲ πρὸς τὴν ὑπηρεσίαν ἅμα τολμήσοντος. πόσης καλάσεις τοῦτο; πόσοι τρόμοι; πόσοι ζήνικοι; πόσης τυραννοκτονίας; πόσης δυσεμῆς; καὶ τέλος, ἐπορέγεται πάντες τὸν μὲν νεανίαν τεθνεῶτα, ὁ δὲ μικρὸν, ὁ δ' ὑπολειπόμενος ἔργον. τὸ πρεσβύτην ἦν, αὐτῷ τεθνεκὸς καὶ τὸ αἷμα ἀμφοῖν ἀνακεκραμένον. τὸν ἐλεύθερον ἐκεῖνον, καὶ ἐπινίκιον σπονδὴν, καὶ τὰ ἔργα ἅμα ξίφους ἅμα ἐμοῦ αὐτὸ δὲ τὸ ξίφος ἐν μέσῳ ἀμφοτέρων. ἀνηρέθη. ἀπεφονεύθη. τετυραννοκτονήθη. ποῦ ὁ σφαγεύς; τίνι με τηρεῖ; τίνι με φυλάττῃ, λιφ σοῦ τέκνον τεθνηκημένον, ἢ μή τι ὡς γέροντι ὑπερφρονεῖ καὶ τῇ βραδύτητι καταζῆναι δέον, καὶ ὀλιγωρεῖ μου τὸ φρόνημα, καὶ μακροτέραν μοι τὴν σφαγὴν ποιεῖ. καὶ ταῦτα λέγων, ἐζήτει τὸ ξίφος. αὐτὸς γὰρ ἄνωθεν ἦν, λιφ τὸ πάντα τῷ παιδὶ χαρίζειν. ἀλλ' ὅδε τοῦτο συνεδέησε. πάλαι σὺ ἦν ὑπ' ἐμοῦ καὶ τοῦτο παρεσκευασμένον, καὶ τοῦς τὸ μέλλον τόλμημα καταλελειμμένον. ἀπασπάσας δὴ τὴν σφαγὴν, καὶ ἅμα τραύματος ἐξελὼν τὸ ξίφος, φησὶ πρὸ μικροῦ μέν με ἀπέκτεινας. νῦν δ' ἀνάπαυσον ξίφος. παῖδι πενθοῦντι δυσμοῦσιν ἐλθέ, καὶ πρεσβυτικὴν χεῖρα δυσχώρησον συναγωνίσαι. ἀπέσφαξεν. τυραννοκτόνησεν. καὶ ἅμα ἀπέλαξεν. εἴθε τοῦτό σοι σύνεστιν. εἴθε τὴν τάξιν πρέλαβον ἅμα φόνου. ἀπέθανον ἂν, ἀλλ' ἢ ὡς τύραννος μόνον. ἀλλ' ἔτι νομίζων ἔχειν ἐκδίκην, νῦν δ' ὡς φονέως δύπορῶν. καὶ ταῦθ' ἅμα λέγων, ἐπῆρε τὸν σφαγέα, τρέμων. ὁ δὲ ὠμάζετο. ἐπιθυμῶν μὲν, ἀσθενῶν δὲ πρὸς τὴν ὑπηρεσίαν ἅμα τολμήσοντος. πόσης καλάσεις τοῦτο; πόσοι τρόμοι; πόσοι ζήνικοι; πόσης τυραννοκτονίας; πόσης δυσεμῆς; καὶ τέλος, ἐπορέγεται πάντες τὸν μὲν νεανίαν τεθνεῶτα, ὁ δὲ μικρὸν, ὁ δ' ὑπολειπόμενος ἔργον. τὸ πρεσβύτην ἦν, αὐτῷ τεθνεκὸς καὶ τὸ αἷμα ἀμφοῖν ἀνακεκραμένον. τὸν ἐλεύθερον ἐκεῖνον, καὶ ἐπινίκιον σπονδὴν, καὶ τὰ ἔργα ἅμα ξίφους ἅμα ἐμοῦ αὐτὸ δὲ τὸ ξίφος ἐν μέσῳ ἀμφοτέρων.

mavit, O nate, extincti, interempti sumus tamquam tyranni. Vbi jugulator? cui me servat? cui me relinquit? qui quidem per te fili jam ante sum è medio sublatus, numquid me tanquam senem contemnit? & quasi lento supplicio sim plectendus, mortem mihi prorogat, & longiorem cædem mihi reddit. Atque hæc locutus, ensem quærebat. Ipse enim inermis erat, eo quòd per omnia filio confideret. Verùm ne is quidem defuit, ut qui jamdudum fuisset à me paratus, atque ad facinus futurum relictus. Avulso igitur ense è jugulo, & è vulnere exempto, paulò ante, inquit, me occidisti. Nunc finem malis impone ô ensis: ades lugenti patri solatium, senilemque manum & infœlicem adjuva, jugula, occide tyrannum, luctu libera: utinam prior in te incidissem, utinam priorem cædis locum occupassem. Occidissem quidem, sed tanquam tyrannus duntaxat, sed qui crederem mihi supereſſe ultorem. Nunc autem tanquam liberis orbus, nunc tanquam occisore carens occumbo. Atque interea dum hæc diceret, gladium adegit tremens, neque sat potens. Cupiebat quidem, sed non suppetebant vires ad facinus exigendum. Quot hic supplicia? quot vulnera? quot mortes? quot tyrannicidia? quot præmia? Et ut finem faciam, vidistis omnes, juvenem quidem illum priùs prostratum, non exiguum, nec facile opus. Senem postea ipsi circumfusum, amborumque sanguinem commixtum, libertatis illam & victorialem victimam, meique gladii facinora. At gladius ipse in medio amborum,

τέρων ἐπιδεικνύμενον, ὡς οὐκ ἀνάξιον μεμφύτευ & διατότε, καὶ μαρτυρόμενον ὅτι μοι πίστις διηκονήσατο, τοῦτο ὑπ' ἐμοῦ ἡγούμενον, μικρόττεσθαι ἦν. νυνὶ δ' λαμπρότερόν ἐστι τῇ καινότητι. καὶ ὁ μὲν πρεσβύτατος τῶν τυραννίδων πᾶσιν, εἰμὶ ἐγώ. μεμίσηται δ' ἐς πολλοὺς τὸ ἔργον, ὥστε τὸ δράματα. καὶ τὰ μὲν πρῶτα, ἐγὼ ὑπεκειράμην. τὰ δεύτερα δ, ὁ παῖς. τὰ τρίτα δ, ὁ τύραννος αὐτός. τὸ ξίφος δ, πᾶσιν ὑπηρέτησεν.

rum, declarans quàm non domino indignum se præstitit, testanſque quam fidelem operam mihi navarit. Hæc res à me gesta minoris esset momenti, nisi novitate illustrior fieret. Atque is sum ego, qui tyrannidem sustuli. Cæterum actio in multos est distributa, ut in fabulis fieri solet. Ac primas quidem partes egi ipse: secundas autem filius: porrò tertias Tyrannus ipse: gladius autem omnibus inservivit.

ΑΠΟΚΗΡΥΤΤΟΜΕΝΟΣ. | ABDICATVS.

ARGVMENTVM.

Argumentum Orationis infra patet. *Porrò genus judiciale est, Status qualitatis. Sub hac enim & Abdicationis causſas Quintilianus ponit, quarum duas ſpecies facit: alteram Criminis perfecti, & alteram imperfecti, ad quam & præsens causſa hac pertinet. Exordium maxima ex parte querelâ conſtat. Nam & de iniquitate patris conqueritur, qui ſe non ſecundum artem, ſed ad præſcriptum curare jubeat, & de ingratitudine, ut qui pro beneficio reſtitutæ ſanitatis, eam ſibi nunc gratiam referat, ut iterum abdicare cogitet. Hanc querelam, perſonarum, ſuæ & noverca videlicet, conditionibus amplificat: Invidiæ paternæ accuſationis etiam occurrens à conſueto & more patris, id quod ſtatim ab initio facit. Exordium Propoſitio ſequitur, cui Narrationem ſubmittit, non tam exponendæ actionis gratia, quàm ut anteactam vitam ſuam & beneficium in patrem collatum judicibus commendet. Confirmatio tribus locis conſumitur: primo, quo oſtendit non licere patri, ut in familiam receptum, denuo abdicet, à cauſſa legis & voluntate legiſlatoris, quod argumentum ſimilitudine & fictionibus, ſeu κατ' ἔπαγωγὴν amplificat. Secundo, quo iniquum eſſe docet, ſe, tam bene meritum de patre iterum abdicari, & pro præmio, pœna affici. Hic locus variè amplificatur, ex qualitate beneficii, à conditione perſonæ, à difficultate & accidentibus artis, à natura & lege &c. Poſtremo, neque cauſſas abdicationis ſatis idoneas aut efficaces eſſe probat. Neque enim ſe quicquam peccaſſe, neque nunc cogi debere, ut arte ſua ubivis*

utatur, idque exemplo reliquarum artium, & ob artis hujus conditionem & præstantiam, deinde ex sua persona, qui illam non impensis patris, sed tum, cùm à familia alienus esset, didicerit, alioqui etiam necessitatem quandam rei absurdam consecuturam esse. Denique non posse curari hunc morbum: quo loco multa de qualitate corporum, morborum & medicina in genere disputat, ostenditque etiam si aliàs sanabilis hic morbus esset, in novercæ tamen suspicionis periculum sibi metuendum esse, si quid ipsum fallat, aut ars destituat, atque ita Orationem concludit, admonens patrem periculi superioris, in quod ne iterum per iram & indignationem recidat, cavere ipsum jubet.

Ἀποκηρυχθείς τις, ἰατρικὴν ἐξεμάθη. μανέντα τὸν πατέρα, καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων ἰατρῶν ἀπηγωνισμένον ἰασάμενον φαρμάκῳ δόσει, ἀνελήφθη αὖθις εἰς τὸν οἶκον. μετὰ ταῦτα, μεμηνῖᾶν τὴν μητέρα, ἰάσασθαι κελεύομενον, ἀποκηρύττεται.

Quidam abdicatus artem medicam didicit Patrem insania laborantem reliquis medicis desperantibus, dato pharmaco cùm sanasset, denuo receptus est in familiam. Post hæc novercam insania correptam sanare jussus, abdicatur.

Οὐ καινὰ μὲ ταῦτα ὦ ἄνδρες δικασταί, οὐδὲ παράδοξα, ὑπὸ δὲ πατρὸς ὃν τοῦ παρόντος γιγνόμενα, οὐδὲ νῦν πρῶτον τὰ τοιαῦτα ὀργίζεται, ἀλλὰ πρόχειρος ἔστιν ὁ νόμος αὐτῷ, καὶ συνήθως ἐπὶ τοῦτ' ἀφικνεῖται τὸ δικαστήριον. ὤκνουν γὰρ καινότερον νῦν δυσχερῆ, ὃν ἔγκλημα μὲ ἴδιον οὐκ ἔχω, κινδυνεύω δὲ πιθανὸν ὑπὲρ τοῦ τέχνης, εἰ μὴ παίζειν δύναται πεῖσαι τοῦτον κελεύοντα. εἴ τί γοῦν ἦν ἀπορώτερον, θεραπεύειν οὐ προσεγίγνετο, οὐκ ἐφ' ὡς ἡ τέχνη δύναται, ἀλλ' ὡς ὁ πατὴρ βούλεται; ἐγκαλοίμην μὲν ἂν τῷ ἰατρικῷ, καὶ πιστεύσαι τι ἔχειν φάρμακον, ὃ μὴ μόνον τὰς μεμηνότας, ἀλλὰ καὶ τὰς ἀδίκως ὀργιζομένας, πῶσαι ἐδύναθ', ἵνα καὶ τὸν ἐμὸν πατρὸς νόσημα ἰασαίμην. νυνὶ δὲ τὰ μὲν τῆς μανίας αὐτῆς, τέλεον πέπαυται. τὸ δὲ τῆς ὀργῆς, μᾶλλον

Haudquaquam nova sunt hæc Iudices, neque miranda quæ in præsentia facit pater: neque nunc primùm ad hunc iracscitur modum, verùm lex hæc illi facilis est, & assuetus ad hanc causam accedit. Nunc verò novum illud mihi accidit genus calamitatis, quòd etsi nullum crimen privatum sustineo, tamen artis nomine pœnas dare periclitor, nisi huic jubenti per omnia parêre possit. Qua re quid sit absurdius? uti curem ex præscripto, non ex artis facultate, sed ex patris voluntate? Optarim equidem ut Medicina, etiam hujusmodi remedium haberet, quod non solum insanientes, sed etiam injustè iracscentes liberare posset, quo etiam patris morbo mederer. Nunc autem ipsa quidem insania levatus est: cæterùm iracundia magis ex-

λει ἐπιτείνῃ). καὶ τὸ δεινότατον, τοῖς μὲ ἄλλοις ἅπασι, συφορεῖ. κατ' ἐμοῦ γ' ὃ θεραπευσομ[illegible], μόνῳ κρίνεται. τὸ μὲν οὖν μισθὸν τῆς θεραπείας, ὁρᾷς οἷον λαμβάνω, ἀπεκηρυττόμην ὑπ' αὐτοῦ πάλιν, καὶ δ' ἡλίους ἀποπεμπόμενον δύστροπον, ὥστε μὴ τοῦτ' ἀναλῆψεις ἴσως ὀλίγον, ἵν' ἀπημότερος ἡμῶν μηκέτι πολλάκις ἐκπίπτων τῆς οἰκίας. ἐγὼ γ', εἰ μὲ τοῖς δυνατοῖς, οὐδὲν κολούσειν ἐγκαλῶ. ἐκποίω γὰρ ἄκλητος ἦκον ἐπὶ τοῦτο βοήθημα. ὅταν δὲ τῆς πόλεως ἀπαγορευομένου, δοῦλ' ἐπιχειρεῖν βάλομαι. ἐπὶ γὰρ γυναικὸς τοιαύτης, οἵαπερ, καὶ ἀτολμότερός εἰμι. λογίζομαι γὰρ οἷα πάθοιμ' ἂν ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἀποτυχών. ὃς δοῦλ' ἀρξάμενον τῆς θεραπείας, ἀπεκηρύττομεν. ἄκλητον μὲν οὖν οἱ ἄνδρες δικασταὶ ἐπὶ τὴν μητρυιὰν, χαλεπῶς ἔχοντ'. ἔρχομαι γὰρ ἐγὼ, καὶ ἐπὶ τοῦ πατρὸς δὲ ἐκείνου ἀνιαμένου. τὸ γὰρ μίσος, ἐπ' ἐμαυτῷ ἀπιθέμενον δοκῶν, καὶ ἃ φοβοῦμαι ὑπαρχεῖν ἐν δυνάμει, καὶ δι' ὑπερβολὴν τοῦ νόσου, καὶ ἀσθένειαν τῆς τέχνης. πολὺ δ' δίκαιον εἶναι ἀπεκηρύττεσθαι, τὰ μὴ δύνατα ποιεῖν, μὴ γὰρ τῶν δέοντ' ὑπισχνέμενον. δι' ἃς μὲν οὖν αἰτίας καὶ φοβερὸν ἀπεκήρυξέ με, ῥᾴδιον συνιδεῖν ἐκ τῶν παρόντων. ἐγὼ γὰρ κ' φοβοῖς ἐκείνας μὲν ἃς οἴομαι, ἐκφανῶς τῷ μεταπαῦσαι βίῳ ἀπελογησάμην. κ' τοῦτ' γ', ἃ νῦν ἐγκαλεῖ, ὡς ἂν οἷός τε ὦ ἀπολογήσεσθαι, μικρῷ ὑμῖν διηγησάμενον τὰ ἐμαυτοῦ. ὁ γὰρ δυσκόλως, κ' δυστυχῶς ἐγὼ, ὁ πρωτεύων τὰ πατέρα, καὶ ἀνάξια πράττων δ' ἡλίους, τότε μὲν αὐτῷ τι πολλὰ ἐκεῖνα βοῶντι, καὶ λεγομένῳ, ὀλίγα χρῆναι ἀντιλέγειν φύσιν. ἀπελθὼν γ' τ' exacerbatur. Quodque est omnium graviſſimum, erga cæteros omnes eſt ſanus, inſanus in me unum à quo eſt curatus. Videtis igitur cujuſmodi mercedem curationis feram, quum rurſus ab illo abdicor, rurſus alienor à familia, ceu ob id ipſum ad breve tempus receptus, ut majore infamia ſæpius ejicerer domo. At ego quidem in his quæ præſtare queam, juſſa patris non expecto: ut qui nuper non accerſitus ad opitulandum venerim. Verùm ubi res eſt planè deplorata: tum nec aggredi velim. Porrò in hac muliere multo minùs auſim: nec temerè: ſiquidem reputo quid in me ſit facturus pater, ſi res non ſucceſſerit, cum jam abdicet non aggreſſum curationem. Quare ludices, novercæ graviter laborantis vicem doleo: erat enim bona. Deinde patris nomine quem hujus morbus cruciat. Maximè tamen mei ipſius cauſa, qui videar immorigerus patri, cùm non poſſim quæ jubeor præſtare, partim ob morbi magnitudinem, partim ob artis imbecillitatem. At ſanè non arbitror æquum eſſe ut abdicer, ſi quod efficere non queam, id ne recipiam quidem. Itaque quibus de cauſis priùs abdicarit me, facile fuerit ex hoc negocio conjicere: ad quas equidem vita poſt acta, ſatis ut opinor, reſpondi. Ad hæc autem quæ nunc objicit, pro virili ſum reſponſurus, ſi priùs de meo ſtatu pauca vobis expoſuero. Ego intractabilis, & immorigerus ille, patrem dedecorans, & indigna meo genere patrans, id quidem temporis multa id genus vociferanti, & aſſeveranti, paucis contradicendum eſſe duxi. Verùm do-

εἰκίας, ἐνόμιζον μοι δικαιότερον εἶναι μίαν, καὶ ψῆφον ἀληθῆ τὴν μὴ ταῦτα βίον, καὶ τὸ φαίνεσθαι πάμπολυ τοῦ πατρὸς ἐγκλημάτων ἐκείνων ἀφεστηκότα, καὶ ὡς ἐπὶ τὰ κάλλιστα τῶν ἐπιτηδευμάτων ἐσπουδακότα, καὶ τοῖς δίκαιοις συνόντα. ὡσαύτως ἐθεώρουν ἐγὼ τοιοῦτόν τι, καὶ ὑποπτεύων μὴ δὴ ὡς ἐφθόρει καθεστηκότος πατρὸς ἀδίκως ὀργίζεσθαι, καὶ ἐγκλήμασι ψευδέσι κατ' ἐμοῦ σωπήσειν. καὶ ἦσαν τινες, οἱ μανίας δεχὴν ταῦτ' εἶναι νομίζοντες, καὶ ἀπειλὴν, καὶ ἀκαιρολοισμὸν, οὐκ εἰς μακρὰν ἐπιτελουμένων καὶ κακὰ, μίσος ἄλογον, καὶ νόμων ἀπλωτὰ, καὶ βλασφημίας ἀθεμίτους, καὶ δικαστήριον σκυθρωπὸν, καὶ βοὴν, καὶ ὀργὴν, καὶ ὅλως, χολῆς μεστὰ πάντα, διὸ δὴ πάλαι μοι καὶ ἰατρικῆς δέησιν ποτὲ ἀθεσπέσιον. ἀποδημήσας δὲ, καὶ τοῖς δοκιμωτάτοις τῶν ἐπὶ τῆς ἀλλοδαπῆς ἰατρῶν συγγενόμενος, καὶ πόνῳ πολλῷ, καὶ ἀθυμίᾳ λιπαρεῖ χρησάμενος, ἐξεμαθον τοῦτο τέχνῃ. ἐπανελθὼν δὲ, καταλαμβάνω τὸν πατέρα, σαφῶς ἤδη μεμηνότα, καὶ τῶν ἐπιχωρίων ἰατρῶν ἀπεγνωσμένον, οὐκ εἰς βάθος ὀρώντων, ἀλλ' ἀκριβῶς φιλοκερδαινόντων τὰς νόσους. τὴν δ' αἰτίαν μὲ εἰκὸς ἦν ποιεῖν χρηστὸν ὄντα, ὅτι ἐμνησικάκησε τῆς ἀπεκρούσεως, ὅτι μετάπεμπτος ψευδέως ἀφικόμενος. ἀλλ' ἦν μοι εἰκὸς ἐκείνα μὲν ἀλλότρια τὰ ἁμαρτήματα. καὶ ὡσαύτως ἔχειν ἤδη, τὸ νόσημα. παρελθὼν δὲ ἐμεμνήμην, οὐκ ἀδίκως ἰασάμην, ἀλλ' ὅτι ποιεῖν

mo cedens, exiſtimavi fore mihi magni inſtar, verique calculi vice, ſi vitam poſtea viverem, qua me à paternis illis criminibus quàm longiſſimè abeſſe appareret, & honeſtiſſimis ſtudiis dediſſe operam, cumque optimis viris habuiſſe conſuetudinem. Iam verò & hujuſmodi quiddam proſpiciebam, ac ſuſpicabar fore, ut pater, qui non admodum animo conſtaret, mihi ſine cauſa ſuccenſeret, falſâque in filium crimina ſtrueret. Neque deerant qui iſta morbi initium interpretarentur, minaſque & tela mox irruituri mali, nempe odium abſque cauſa, mores aſperos, parata convicia, cenſuram ſeveram, clamorem, iram, denique bilis omnia plena. Ob quæ mihi aliquando medicina opus fore credebam. Proinde peregrè profectus, ac probatiſſimorum, quos in peregrinis regionibus nanciſci potui, medicorum doctrina uſus, plurimo labore, vehementique animi ſtudio artem perdidici. Poſtea reverſus, invenio patrem manifeſta inſania jam laborantem, & ab hujus loci medicis deſperantibus deſtitutum: qui non altiùs introſpiciunt, nec admodùm exactè morbos dijudicant. At ego ſanè, ſicuti par erat facere frugi filium, neque abdicationis injuriam memini, neque dum accerſerer expectavi. Neque enim erat quicquam, quod illi propriè imputare poſſem: verùm peccata illa omnia fuerant aliena: morbi nimirum, ut modò dixi. Cùm igitur non vocatus acceſſiſſem, non illico ſum medicatus, neque enim id noſtri eſt mo-

1 Καὶ ὑποπτεύων μὴ δὴ ὡς ἐφθόρει] Καὶ ὑποπτεύων μὲ δὴ ὡς ἐφθόρει. Similis menda etiam Demoſthenis Olynthiaca II, quæ vulgò I. numeratur. Ad quam ea de re dixi. *Mart.*

1 A 2

ἔθος ἐστὶν ἡμῖν, οὐδὲ ταῦτα ἡ τέχνη διδάσκει, ἀλλὰ πάντων ἄριστον δοκοῦμεν σωφρόνως ἐπὶ ἰάσιμόν ἐστι τὸ νόσημα, εἰτ' ἀνίκητον, καὶ ὑπερβεβηκὸς τὰς ὅρας τῆς τέχνης. καὶ τότε μέν, ἐπιχειροῦμεν, καὶ πάσαν ἀφορμὴν ἐσφερόμεθα σῶσαι τὸ νοσοῦντα. ὡς δὲ κεκρατηκὸς ἤδη, τὸ νενικηκὸς τὸ πάθος ἐῶμεν, οὐδὲ τῷ τέχνῃ ἀντιπαραβάλλομεν, νόμῳ παλαιῷ τὸ ἀντιπάρεσιν τῆς τέχνης ἰατρῶν φυλάττοντες. οἱ φασὶ μὴ δεῖν ἐπιχειρεῖν τοῖς κεκρατημένοις. ἐδὼν οὖν τὸ πατέρα ἐν ἐσχάτῃ τῆς ἐλπίδος, καὶ τὸ πάθος οὐχ ὑπὸ τῷ τέχνῃ ἐπιπολὺ τηρήσας, καὶ ἀκριβῶς ἐξετάσας ἕκαστον, ἐπιχείρουν ἤδη, καὶ τὸ φάρμακον προθύμως εἶχον. καίτοι πολλοὶ τὸ παρόντων ὑπώπτευον τῷ δόσιν, καὶ τῷ ἴασιν διέβαλλον, καὶ ὡς κατηγορίας παρεσκεύαζον. παρῆν δὲ καὶ ἡ μητρυιὰ φοβουμένη, καὶ ἀπιστοῦσα τῷ μισεῖν ἐμέ, ἀλλὰ τῷ δεδιέναι, καὶ ἀκριβῶς εἰδέναι πονήρως ἐκεῖνον διακείμενον. ἠπίστατο γὰρ μόνη τὰ πάντα σωθέντα, καὶ ὁμοδιαίτῃ τῇ νόσῳ. πάλιν, ἀλλ' ἔγωγε οὐδὲν ὑποδιελιάσας, ἠπιστάμην γὰρ ὡς ψεύσομαί με τὰ σημεῖα, οὐδὲ ἀνεθάδισα τῷ τέχνῃ ἐπῆγον τὴν ἴασιν συκοφαντοῦντες. καίτοι καίπερ τινες τῶν φίλων, σωθέντα μὲ ἡδέως ἴδοντες, καὶ ἀσθενοῦντα μείζω ἐνέγκαι μοι τὸ λύπην, ὡς ἀμυνομένῳ τὸ πατέρα φαρμάκῳ, καὶ μνησικακήσαντι, ὃν ἐπεπόνθειν ὑπ' αὐτοῦ. καὶ τὸ κίφαλαιον, σῶν δὲ μὴ ὄντος ἐμοῦ ἦν, καὶ ἰσωφορὶ πάλιν, καὶ πάντα διεχώρησεν. οἱ παρόντες δὲ, ἐ-

moris, neque id præcipit ars. Verum omnium primum observare docemur, sanabilisne sit morbus, an insanabilis, transiliatque artis terminos. Ac tum si ejusmodi sit malum, ut commodè possimus aggredi, aggredimur, totoque adnitimur studio: ut ægrotum servemus. Sed si affectum jam invaluisse, superasseque viderimus, nec manum omnino admolimur, idque vetustam quandam primorum medicinæ parentum legem observantes: qui negant tentandos esse morbos qui jam invaluerunt. Itaque cum patrem adhuc intra spem esse cognoscerem, neque affectum arte potiorem, diu observatis ac pensitatis singulis, ita demum aggressus sum, atque cum fiducia, pharmacum porrexi. Quanquam multi qui aderant, hanc pharmaci administrationem suspectam habebant, & meam medicationem calumniabantur, jamque ad accusandum se comparabant. Aderat etiam noverca pavida, & diffidens, non quòd me odisset, sed quòd metueret, cùm probè sciret illum graviter laborare. Nam sola noverat omnia, quippe familiaris, assiduoque ægrotanti convivens. Attamen ego nulla re deterritus, siquidem sciebam fore ut neque signa me fallerent, neque ars me proderet, observato tempore opportuno adhibui medelam. Quanquam nonnulli ex amicis mihi suadebant ne viderem, ne fortè si res malè succederet, majorem calumniam mi-

mi accerserem, quasi acceptarum injuriarum memor, patrem veneno ultus essem. In summa, protinus ille convaluit, pristinæque redditus sanitati, omnia cognovit. Familiares admirabantur, lau-

οἰκίας, ἐνόμιζον μοι δικαιότερον ἴσεσθαι μέγα, καὶ ψῆφον ἀληθῆ τὸ μὴ ταῦτα βίον, καὶ τὸ φαίνεσθαι πάμπολυ τοῦ εἶναι πατρὸς ἐγκλημάτων ἐκείνων ἀφιστάμενον, καὶ ὡς ἐπὶ τὰ κράτιστα τῶν ἐπιτηδευμάτων ἐπιτηδεύοντα, καὶ τοῖς ἀρίστοις συνόντα. ὡσεωρᾶμεν γὰρ καὶ τοιοῦτόν τι, [1] καὶ ὑποπτεύοντα μὴ δὴ ὡς ἐν σφόδρα καθεστηκότος πατρὸς ἀδίκως ὀργίζεσθαι, καὶ ἐγκλήμασιν ψευδέσι καθ' ἡμῶν συνιστάναι. καὶ ἦσαν τινες, οἱ μανίας ἔρχιν ταῦτ' εἶναι νομίζοντες, καὶ ἄπειλήν, καὶ ἀκαιρολογισμόν, οὐκ ἐς μακρὰν ἐπιτεσοῦμβιον δὲ καὶ δι' ὀλίγου, μῖσος, ἄλογον, καὶ νόμων ἀπιστίαν, καὶ βλασφημίας ὠμοτέρας, καὶ δικαστήριον συνδρασπον, καὶ βοήν, καὶ ὀργήν, καὶ ὅλως, χολῆς μεστὰ πάντα, διὸ δὴ πάλαι μοι καὶ ἰατρικῆς δεήσειν ποτὲ ὠφθησθόκουν. ἀποδημήσας οὖν, καὶ τοῖς δυνατωτάτοις τῶν ἐπὶ τῇ ἀλυσιτελείᾳ ἰατρῶν συγγενόμενος, καὶ πόνῳ πολλῷ, καὶ ὠφελείᾳ λιπαρεῖ χρησάμενος, ἐξεμαθον τὸν τέχνην. ἐπανελθὼν δὲ, καὶ καλακαθαίρων τὸν πατέρα, σαφῶς ἤδη μεμηνότα, καὶ οὐκ ἐπιχωρίων ἰατρῶν ἀπεγνωσμένον, οὐκ ἐς βάθος ἐρώντων, ἀλλ' ἀκριβῶς φιλοκινδύνων τὰς νόσους, τάλαν ὡς γε ἐμοὶ δὲ ποιεῖν χρησὸν ἦν, ὅτε ἐμηνυσιγκαμεν τὸ ἀποκρύψεως, ὅτε μεταπεμπόμενος ἐφοίτα ἐπιμελῶς. νῦν δὲ οὐκ ἔχον τι αὐτῷ ἴδιον ἐγκαλεῖν, ἀλλὰ πάντα ἐκείνα ἦν ἀλλότρια τὰ ἁμαρτήματα. καὶ ὡς τάχιστα ἦλθε, τὸ νόσημα παρελθὸν ἀκμάζειν, οὐκ οὖν ἰασόμην, ἀνάγκη ποιεῖν

mo cedens, existimavi fore mihi magni instar, verique calculi vice, si vitam posthac viverem, qua me à paternis illis criminibus quàm longissimè abesse appareret, & honestissimis studiis dedisse operam, cumque optimis viris habuisse consuetudinem. Iam verò & hujusmodi quiddam prospiciebam, ac suspicabar fore, ut pater, qui non admodum animo constaret, mihi sine causa succenseret, falsaque in filium crimina strueret. Neque deerant qui ista morbi initium interpretarentur, minasque & tela mox irruituri mali, nempe odium absque causa, mores asperos, parata convicia, censuram severam, clamorem, iram, denique bilis omnia plena. Ob quæ mihi aliquando medicina opus fore credebam. Proinde peregrè profectus, ac probatissimorum, quos in peregrinis regionibus nanciscì potui, medicorum doctrina usus, plurimo labore, vehementique animi studio artem perdidicì. Postea reversus, invenio patrem manifesta insania jam laborantem, & ab hujus loci medicis desperantibus destitutum: qui non altiùs introspiciunt, nec admodum exactè morbos dijudicant. At ego sanè, sicuti per erat facere frugi filium, neque abdicationis injuriam memini, neque dum accerserer expectavi. Neque enim erat quicquam, quod illi propriè imputare possem: verùm peccata illa omnia fuerant aliena: morbi nimirum, ut modò dixi. Cùm igitur non vocatus accessissem, non illico sum medicatus, neque enim id nostri est mo-

1 Καὶ ὑποπτεύοντα μὴ δὴ ὡς ἐν σφόδρα] Καὶ ὑποπτεύοντα μὰ Δί' ὡς ἐν σφόδρα. Similis menda etiam Demosthenis Olynthiaca 11. quæ vulgo 1. numeratur. Ad quam ea de re dixi. *Mars.*

1 A 2

ἔθος ἐστὶν ἡμῖν, οὐδὲ ταῦτα ἡ τέχνη παραινεῖ, ἀλλὰ πάντων πρῶτον διδασκόμεθα σώζεσθαι εἰ τὸ ἀσθενὲς ἐστὶ τὸ νόσημα, εἰ ἀνήκεστον, καὶ ὑπερβαίνοντας τοὺς ὅρους τῆς τέχνης. καὶ τολμήσαντα, ὧν μὲ δεῖ μετὰ χείρων ἡ, ἐπιχειροῦμεν, καὶ πᾶσαν σπουδὴν εἰσφερόμεθα σῶσαι τὸ νοσοῦν. ὧν ἢ κεκρατηκὼς ἤδη, καὶ γνοὺς κρατοῦντος τὸ πάθος ἰσχυρῶς, οὐδὲ τῶν χρόνων φειδόμεθα, νόμοις τοῖς παλαιοῖς τῶν πατέρων τῆς τέχνης ἰατρῶν φυλάττοντες. οἱ φασὶ μὴ δεῖν ἐπιχειρεῖν τοῖς κεκρατημένοις. ἰδὼν δὲ τὰ πάθεα ἐν αὐτοῖς τῆς ἑλκώσεως, καὶ τὸ πάθος οὐκ ὄντα τῷ τέχνῳ ἐπιπολὺ πρήσας, καὶ ἀκριβῶς ἐξετάσας ἕκαστα, ἐπεχείρουν ἤδη, καὶ τὸ φάρμακον προσῄειν ἔχων. καίτοι πολλοὶ τῶν παρόντων ὑπώπτευον τῷ δόσιν, καὶ τῷ ἴασιν διέβαλλον, καὶ τῶν κατηγορίας παρεσκεύαζον. παρῆν δὲ καὶ ἡ μητρυιὰ φοβουμένη, καὶ ἀπιστοῦσα οὐ τῷ μισεῖν ἐμὲ, ἀλλὰ τῷ δεδιέναι, καὶ ἀκριβῶς εἰδυῖα πονήρως ἐαυτὴν παρεσκευακυῖαν. ἠπίστατο γὰρ μὴ τὰ παρ' ἐμοῦ σωθῆναι, καὶ ὑποδιαβληθῆναι τῇ νόσῳ. πολλὰ, ἀλλ' ἔγωγε οὐδὲν ὑποδειλιάσας, ἠπιστάμην γὰρ οὐ ψύσημά με τὸ σημεῖον, οὐδὲ ἀσθενοῦντα τῷ τέχνῳ ἐπῆγον τὴν ἴασιν συμφερόντως ἐπιχειρήσειν. καίτοι καί τινες τῶν φίλων, σωτηρίαν μὴ φρονοῦντες, μὴ καὶ ἀσφαλοῦς τινα μείζω συνέγκλημα μοι τὸ λάπτυχεῖν, ὡς ἀμυνομένῳ τὸν πατέρα φαρμάκῳ, καὶ μνησικακήσαντι, ὧν ἐπεπόνθειν ὑπ' αὐτοῦ. καὶ τὸ κεφάλαιον, σῶν με εἶτε δίκης ἦν, καὶ ἰσοφορὶξ πάλιν, καὶ πάντα διειλήγμασιν. οἱ παρόντες δ', ἰ-

moris, neque id præcipit ars. Verum omnium primum observare docemur, sanabilis-ne sit morbus, an insanabilis, transiliatque artis terminos. Ac tum si ejusmodi sit malum, ut commode possimus aggredi, aggredimur, totoque adnitimur studio: ut ægrotum servemus. Sed si affectum jam invaluisse, superasseque viderimus, nec manum omnino admolimur, idque vetustam quandam primorum medicinæ parentum legem observantes: qui negant tentandos esse morbos qui jam invaluerunt. Itaque cum patrem adhuc intra spem esse cognoscerem, neque affectum arte potiorem, diu observatis ac pensitatis singulis, ita demum aggressus sum, atque cum fiducia, pharmacum porrexi. Quanquam multi qui aderant, hanc pharmaci administrationem suspectam habebant, & meam medicationem calumniabantur, jamque ad accusandum se comparabant. Aderat etiam noverca pavida, & diffidens, non quòd me odisset, sed quòd metueret, cùm probè sciret illum graviter laborare. Nam sola noverat omnia, quippe familiaris, assiduoque ægrotanti convivens. Attamen ego nulla re deterritus, siquidem sciebam fore ut neque signa me fallerent, neque ars me proderet, observato tempore opportuno adhibui medelam. Quanquam nonnulli ex amicis mihi suadebant ne viderem, ne fortè si res malè succederet, majorem calumniam mi-

mi accersererem, quasi acceptarum injuriarum memor, patrem veneno ultus essem. In summa, protinus ille convaluit, pristinæque redditus sanitati, omnia cognovit. Familiares admirabantur, lau-

θαύμαζον. ἐπὶνὶ δὲ καὶ ἡ μητηρ, καὶ φαιδρὸ πᾶσιν ἦν χαίρουσι, καὶμοὶ οὐδοκιμῶντι, καὶκείνῳ σωφρονοῦντι. ὅτῳ δ' ὄν, μαρτυρῶ γὰρ αὐτῷ ἔχω, μήτε μελήσας, μήτε σύμβουλόν τινα περὶ τούτων προσλαβὼν, ἐπειδὴ τὸ πᾶν ἤκουσε τὸ παρόντων, ἦλυε μὲν τὴν ἀποκήρυξιν, υἱὸν δ' ἐξ ὑπαρχῆς ἐποιεῖτό με, σωτῆρα καὶ εὐεργέτην ἀποκαλῶν, ἀκριβῆ πεῖραν εἰληφέναι ὁμολογῶν, καὶ ὅσα τ' ἐμοῦ θοῦ εἰκείνων ἀπολογούμενον. τὸτο γθόμενον, οὐφρανε μὲ πολὺς, ὅσοι παρῆσαν χρηστοί. ἐλύπει δ' ἐκείνους, ὅσοις ἀποκήρυξις ἦδε, ἡδέαν ἀναλήψεως. εἰδὼ γὰρ τότε πάνυ ὁμοίως ἡδομένους τῇ πεζαγωγῇ, ἀλλ' ἄλλῃ πῃ καὶ χρόᾳ τρεπομένῃ, καὶ βλέμμα τεθαρραγμένον, καὶ πρόσωπον ἀρχομένου, οἷον ἐκ φθόνου, καὶ μίσους γίγνεται. ἡμεῖς μὲν ὡς τὸ εἰκὸς ἐπουφρονοῦμεν, καὶ ἡμερλίας ἐμοὶ, ἀλλήλοις ἀπιλήφοτες. ἡ μητηρ δ' ὡς μικρὸν, οὐδὲν τοσοῦτον ἤρξατο, τόσον ὦ ἄνδρες δίκαιαι χαλεπῶ, καὶ παρῴλεγεν. ἐχόμενον γὰρ οὐδὲν τὸ δεινὸν, παρεφυλαξε. ἡ γὰρ ἀσθὴν, ἡ δ' ἐπιπόλαιος μανίας τὸ εἶδος, ἀλλά τι παλαιὸν ὑποικοῦν ἐν τῇ ψυχῇ κακὸν ἀπέρρηξε, καὶ ἐς τὸ μέσον ἐξεπήδησε. πολλὰ μὲν δὴ καὶ ἄλλα ἡμῖν ἐστι σημεῖα τῆς ἀνοίας τοιαῦτα μεμηνότων. ἓν δ' ἐκεῖνο κοινὸν ἐπὶ τῇ γυναικὶ ταύτῃ παρεφύλαξα. ὁρᾷς μὲ γὰρ τὰς ἄλλας, ἡμερωτέρας, καὶ σχεδὸν ἐστ. καὶ παρόντων, ἐφρόνουν ἀγαθὴ ἡ νόσος. ἂν δέ τινα ἰατρὸν ἴδῃ, καὶ τὸ ἀκόσμητον μόνον, κατ' ἐκείνου μαλιστα παροξύνεται. ὥστε καὶ αὐτὸ τοῦτο, ὦ πονηρὲ καὶ ἀπηλεγμένε ἔχειν ἐστ

dabat noverca, palamque gaudebat, & quòd inclaruissem, & quòd ille relipuisset. At hic quidem, nam id de ipso testari possum, neque cunctatus, neque quoquam his de rebus adhibito in consilium, re ex familiaribus cognita, irritam fecit abdicationem, ac denuo me filium fecit: servatorem ac beneficum appellans, sese certum mei experimentum cepisse confitens, deque illis ante factis semet excusans. Hoc factum multos quidem, quotquot boni aderant, exhilaravit: sed eos afflixit, quibus abdicatio filii erat revocatione jucundior. Proinde tunc vidi non eodem modo ea re gaudentes omnes, sed colorem alicujus mutatum, vultum perturbatum, faciem iracundam, quemadmodum ex invidia, odioque solet accidere. Nos igitur ut consentaneum est, altero alteri reddito, in lætitia, animique gaudiis versabamur. Cæterùm noverca paulò post, statim ægrotare cœpit, morbo Iudices gravi, & inopinato: quem statim ab ortu tetrum observavi. Neque enim simplex, & levis insaniæ species, sed vetustum quoddam jamdudum in anima delitescens malum erupit, victoriaque parta in apertum prodiit. Sunt autem nobis multa quoque alia insanabilis insaniæ signa. Verùm illud unum commune in hac muliere animadverti, quòd erga cæteros pacatior est ac mitis, illisque præsentibus conquiescit morbus: sed siquem medicum viderit, vel si de medico tantùm audierit, in hunc supra modum exasperatur. Quod & ipsum argumento est, illam maligno & insanabili malo teneri.

Hæc

πεπαίδευσαι. ταῦθ' ὁρῶ, ἐγὼ μὲ ἠνιώμην, καὶ τὴν γυναῖκα ὠκτιρεν ἀξίως ὧν, καὶ τὸ συμπεπονθὸς δυσχερῶς. ὁ πατὴρ δ' οὐδὲν ἐλλιπὼς ἐπιστείας, ἢ γὰρ οἶδεν ὅτι ἀρχὴν ἔχει κακοῦ, καὶ τίνων, ὅτι τὸ μέγεθος ἢ πάθους, σκέλασιν ἰᾶσθαι, καὶ τὸ ὅμοιον ἐγχείρημα φάρμακον. φύσει γὰρ οὐ εἶναι μανίας εἴδει, καὶ μίαν τὴν νόσον, καὶ παράπαν ταύτην, καὶ ἀδιαλειψίαν τὴν ψυχρὰν ἐπιμένον. ἐπεὶ δ', ὅτε ἀληθεύεται, ἀδύνατον εἶναί φημι συζεῦξαι τὴν γυναῖκα, καὶ ἠτιάσθαι ὑπὸ τῆ νόσω ὁμολογῶ, ἀγανακτεῖ, καὶ ὀργίζεται, καὶ φησιν ἐκπεπλῆχθαι, καὶ ὠδῖνα τὴν ἀψυχίαν, ἐγκαλεῖν ἐμοὶ τὴν ἀσθένειαν τῆ τέχνης. καὶ πάσχει μὲ σύνηθες τοῖς λυπουμένοις. ὀργίζονται γὰρ ἅπαντες τοῖς μὴ παρῆσίας τἀληθῆ λέγειν. πλὴν ἔγωγε ὡς ἂν εἰδῶ τι φῶ, διαλογήσομαι πρὸς αὐτὸν, καὶ ὑπὲρ ἐμαυτῆ, καὶ τῆ τέχνης. καὶ πρῶτόν γε λόγον δώσω νόμω ἄρξομαι, καθ' ὃν ἐστί μοι ἀποκηρύξαι βούλεται, ἵν' εἰδῆ σὺν τῷ ἐμοίαν ἔσαν αὐτῆ τὴν τε καὶ πρότερον τὴν ἐξουσίαν. ἐ γὰρ ἅπασιν ὁ πάτερ ὁ νομοθέτης, οὐδὲ πάντως ὑίας, οὐδὲ ὁσάκις ἂν ἐβούλοντο ἀποκηρύττειν συγκεχώρηκεν, οὐδ' ἐπὶ πάσαις αἰτίαις, ἀλλ' ὥσπερ τοῖς πατράσι τὸ τηλικούτῳ ὀργίζεσθαι ἔδωκεν, ἵνα καὶ τ' παιδὸν πεισόμενον, ὡς μὴ ἀδίκως αὐτὸ πάσχοι. καὶ βέλτιον οὖν ἐλαύθερον ἔφη γίγνεσθαι, οὐδ' ἀκεῖσθαι τῶν ἁμαρτίαν, ἀλλ' εἰς δικαστήριον ἀπάγεσθαι, καὶ δοκιμασθεὶς ἐκ δίκης τὸν μήτε πρὸς ὀργὴν, μήτε βέβαιον τὸ δίκαιον κρίνοντος. ἠδὲ γὰρ πολλοῖς πολλάκις ἀλόγως αἰτίας ὀργῆς πρὸς-

Hæc cùm perspicerem, equidem acerbè ferebam, miserebarque mulieris ut debui, præter meritum tanto laborantis infortunio. At pater ob inscitiam, neque enim novit, vel originem mali quo tenetur, vel causam, vel affectus magnitudinem, jussit ut medicarer, ac simile pharmacum exhiberem: arbitratus idem esse insaniæ genus, eundem morbum, eandem invaletudinem, quæ similem curandi rationem admitteret. Verùm ubi, quod verissimum est, dico fieri non posse ut servetur mulier, meque morbo imparem esse fateor, indignatur, & succensèt, aitque me studio detrectare, ac mulierem destituere, mihi crimini vertens artis imbecillitatem. Atque huic quidem accidit quod dolentibus solet: liberè verum dicentibus succensent. Verùm ego pro viribus illi respondebo, tum meo ipsius nomine, tum artis. Ac primùm quidem à lege incipiam, ex qua hic me vult abdicare, quò intelligat sibi non esse posthac eandem abdicandi facultatem, quæ priùs fuit. Neque enim legislator omnibus, ô pater, istam potestatem permittit, neque uti quoslibet filios, neque quoties libuerit, neque quibuslibet de causis, abdicent. Verùm ut patribus concessit certis de causis irasci, ita prospexit & liberis, ne id immerentibus accidat. Ideoque jussit ne libera esset, ac citra judicium vindicta, sed ad judices vocat, æstimatores constituit, qui neque per iracundiam, neque per calumniam judicent quod justum est. Nogerat enim frequenter accidere multis, ut iniquas ob causas ad iram

συμβάς. καὶ τὸ μέν, ψεύδεσθαι τὸν ἀλαζόνα πεισόμενον, τὸ δέ, οἰκέτῃ πιστεύσας, ἢ γυναίῳ ἐχθρᾷ. ἔκαιν ὠχαίνετο ἀδίκημα γίγνεσθαι τὸ πεσὸν μὴ ἐξ ἐρήμης τοὺς παῖδας λύειν ἀλόντας, ἀλλὰ καὶ ὕδωρ ἐγχαίνειν, καὶ λόγῳ δοκιμάζειν, καὶ ἀκριβέστερον σκοπεῖν ἤδη παρελείπετο. ἐπεὶ τοίνυν ἔξεστι καὶ ἐμὲ ἐγκαλεῖν μόνα ὁ πατὴρ κύριος, καὶ κρίνειν εἰ δόλῳ αἰτᾶται, ὑμεῖς οἱ δικάζοντες, αὐτὸ μέν, ὃ μοι ἐπιφέρει, καὶ ἐφ' ᾧ νῦν ἀγανακτεῖ, μηδέπω σκοπεῖτε. σκοπεῖτε δὲ ἐκεῖνο ἐξεπίστατο, εἰ ἔτι δοτέον ἀποκηρύττειν αὐτῷ, ἅπαξ ἀποκηρύξαντι, χρησαμένῳ τῇ ἐξόδῳ καὶ νόμῳ ἐξουσίᾳ, καὶ ἀποστερηθέντα τῆς πατρικῆς ταύτης δυνάστειας. εἶτ' αὖθις ἀναλαβόντα. καὶ λύσαντα τὸν ἀποκηρυξιν, ἐγὼ μὲν οὐδικάσθαι εἶναί φημι τὸ τοιοῦτον, ἀπειρήκοτας ἤδη καὶ τοὺς παῖδων τοὺς πημονίας, καὶ πολλὰς τὰς καταδίκας, καὶ τὸ φόβου αὖθις, καὶ τὸ νόμου, ἁρμὰ μὲν συναρμίζειν, μὴ μικρὸν δὲ λύειν. καὶ πάλιν ὁμοίως ἰσχυρὸν εἶναι. καὶ ὅλως, ἄνω καὶ κάτω στρέφειν τὰ δίκαια, ὥσθ' ὃ ἐπὶ κεφαλῆς δοκεῖν τοῖς πατράσιν. ἀλλὰ τὸ μὲν ὧδε τοῦτον ἄξιον ἐφιέναι, καὶ ἀγανακτοῦντα συναγανακτεῖν, καὶ κύριον τῶν πημονίας ποιεῖν τὸ χαλεπαίνειν. ὧν δ' ἅπαξ ἀναλώσῃ, τῶν ἐξουσίων, καὶ παρὰ χρήσασθαι τῷ νόμῳ, καὶ ἐμπλησθῆναι τῆς ὀργῆς, εἶπε, μὴ ταῦτα ἀναλάβῃ, χρηστὸν εἶναι μεταπείθειν, ἐπὶ τούτων ἀνάγκη μὲν μένειν, καὶ μηκέτι μεταπηδᾶν, μηδὲ μεταβάλλεσθαι, μηδὲ μεταποιεῖν τὸν κρίσιν. ὃ μὲν γὰρ τῆς γνώμης μεταβάν, πονηρὸν ἢ χρηστὸν ἀποκύσας, οὐδὲν εἰς τὸ γνῶσεσθαι ὧν. commoverentur : hic quidem cùm faliæ calumniæ crederet : ille famulo, vel uxori infensæ fidem haberet. Quare noluit rem injudicatam agi, neque indefensa causa liberos statim condemnari : verùm aqua infunditur, dicendi fit copia, nihil inexcussum relinquitur. Quandoquidem igitur hoc solum authoritatis datur patri, ut in jus vocet : & vobis judicibus, ut an justa sit accusatio, judicetis : id quidem quod mihi imponit, & cujus gratia nunc indignatus, nondum spectate, sed illud priùs expendite, num amplius abdicandi jus ipsi sit concedendum, cùm semel abdicaverit, jamque sit usus facultate quam lex concedit, atque hanc paternam potestatem expleverit : deinde rursum in familiam receperit, & priorem abdicationem abrogarit. Nam ego iniquissimum istud esse dico, ut infinitæ sint liberorum pœnæ, multæque condemnationes, & perpetuus metus : utque lex nunc irato inserviat, nunc abrogetur : rursum ut eodem modo valeat : denique ut jus sursum ac deorsum volvatur, prout ex occasione patribus visum fuerit. Verùm initio æquum quidem erat ut concederet, cumque indignante indignaretur, ac puniendi jus faceret ei qui genuisset. Porrò ubi semel potestatem absumpserit, ac lege abusus sit, iram expleverit, post hæc rursùm in familiam receperit, & in hanc opinionem transierit, ut frugi putet, in his perseveret necessum est, neque postea resiliendum, neque retractanda sententia, neque rescindendum judicium. Etenim nullum erat judicium ut puto, quo ex is natum cognosceret, frugi-ne, an contrà esset evasurus.

At-

καὶ ἀφ' τοῦτο τὰς ἀναξίας ἔ ἡδέως συγχωροῦσι, τοῖς ὅτι ἠγνόουν ἀναθρεψαμένοις. ὅταν δὲ μὴ κατ' ἀνάγκην, ἀλλ' ὑπ' ἐξουσίας αὐτὸς τις ὑφ' ἑαυτῷ καὶ δοκιμάσας ἀναλάβῃ, τίς ἔτι μηχανὴ μεταλλαγῆς, ἢ τίς ἔτι χρῆσις ἀπόλοιπος ἔ νόμου; φαίη γὰρ ἂν πρὸς σὲ νομοθέτης, εἰ πονηρὸς ἦν ὁ υἱός, καὶ ἔ ἀποκηρυχθῆναι ἄξιος, τί παῖδα ἀνεκάλεις; τί δ' αὖθις ἐπαινῆς εἰς τὸν οἶκον; τί δ' ἄλυες τὸν νόμον; ἀλόγιστος γὰρ ἦσθα, καὶ ἔ μὴ ποιεῖν ταῦτα κύριος. ἀ γὰρ δὴ σωτηρίαν σοι δοῦσι τοῖς νόμοις, ἀδὲ πρὸς τὰς σὰς μεταβολὰς ἀναγαγεῖν τὰ δικαστήρια. ἀσθ' ἁρπ μὲν λύειν, ἅρπ δ' κυρίως εἶναι τοὺς νόμους, καὶ τοὺς δικαστὰς καθῆσθαι μάρτυρας. μᾶλλον δ' ὑπαίτιος ἔ σοι δοκοῦντων, ὅτε μὲν κολάζοιμεν, ὅτε δ' ἀφλαλήτους, ὁπόταν σοι δοκῇ. ἅπαξ μεμίνηκας; ἅπαξ ἀναπέφασαι, ἅπαξ καὶ τὸ ἀποκηρύττειν ἀπὸ τούτων ἔχεις. καὶ τότε, ὦ δικαίως αὐτὸ ποιεῖν δοκῇς. τὸ δ' ἅπαυστον τοῦτο, καὶ αἴδιον, καὶ πολὺ, καὶ ῥᾴδιον, μεῖζόν ἠδὴ τ' παρῳκηκὸς ἰσχὺν ἐξουσίας. μὴ δὴ πρὸς Διὸς ὦ ἄνδρες δικασταὶ συγχωρήσητε αὐτῷ ἐκύριον τὸν ἀπάληψιν ποιημένῳ, καὶ λύσαντι τὸν γνῶσιν ἔ πάλαι δικασηρίᾳ, καὶ ἀκυρώσαντι τὸν ὀργὴν, αὖθις ἐπὶ τὸν αὐτὸν τιμωρίαν ἀνακαλεῖν, καὶ ἐπὶ τὸν ἐξουσίαν τὸν παρῳκηκὸν ἀνατρέχειν, ἧς ἔξωσας ἤδη, καὶ ἴωλον ἡ φθονημένα, καὶ μόνῳ τούτῳ ἄκυρος, καὶ προσδιδακτὸν μένη. ὁρᾶτε γάρ που καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις δικασηρίοις, ὡς ἀεὶ μὲν ἔ κλήρου λαχόντων δικαστῶν, ἤν τις ἄδικον οἴηται λαχεῖν, δίδωσιν ὁ νόμος ἐς ἕτερον ἐφεῖναι δικασηρίον. ἂν δὲ

Atque hanc ob causam genere indignos abdicare concessum est, quos quum educabant, cujusmodi futuri essent nesciebant. Cæterùm ubi non coactus, sed suapte sponte atque authoritate ex sese comprobatum recipit, qua deinde ratione possit mutare factum, aut quis superest legis usus? Etenim dixerit legislator, hic si improbus erat, dignusque quem abdicares, cur revocasti? cur in familiam denuo reduxisti? cur legem irritam fecisti? Nam liber eras, tuique juris ut hoc non faceres. Neque enim tibi concedendum est ut leges eludas, neque ut ad animi tui mutationes judicia trahantur: neque ut leges nunc irritæ fiant, nunc authoritate polleant, judices interim testes sedeant, imò potiùs tuæ voluntatis ministri: modò punientes, modò absolventes, quandocumque tibi visum fuerit. Semel genuisti, semel educasti, pro his etiam semel abdicare potes: tum quidem quum id juste agere videberis. Verùm ut hoc fiat sine fine, ut perpetuò, ut frequenter, ut facilè, id supra patris jus est. Quare per Iovem Iudices ne permittatis huic, qui sua sponte receperit, superioris judicii sententiam irritam fecerit, iram exauthoraverit, ut rursum me ad eandem pœnam provocet, & ad paternam potestatem recurrat, cujus exoletum jam & inutile est privilegium, huicque soli invalidum, & ante hac consumptum. Etenim illud considerate, quemadmodum in aliis judiciis, ubi judices sorte ferunt sententiam, siquis perperam pronunciatum existimat, permittitur ad alios judices provocare. Sed siqui sua

sponte

πους ἐκόντας αὐτοὶ συνθῶντο δικασὰς, καὶ αἱρεθέντας ἐπιτρέψασι διαιτᾶν, οὐκ ἔπ. εἰς γὰρ ἐξὸν μὴ ἐπὶ τὴν ἀρχὴν ἐμμένειν, εἰ τύχοις τις αὐτὴν ἀφαιρεῖσθαι ἐθέλοι, τέρμιν ἐπὶ δικασταῖς τοῖς ἑκουσίοις. ὅπου δὲ καὶ σύ. ὃν ἐξὸν μηκέτ' ἀναλαμβάνειν, εἰ μὴ ἄν ἄξιον ἐδόκει εἶναι, τοῦτον εἰ χρηστὸν ἡγησάμενος εἶναι πάλιν ἀπελήφας, οὐκ ἐπ' ἀποκηρύττειν ἔξεις. ὅπ γὰρ οὐκ ἄξιον αὖθις παλεῖν ταῦτα, ὑπ' αὐτοῦ σοῦ μεμαρτύρηται, καὶ χρηστὸς ἤδη ὁμολόγηται. ἀμεταθέτου δὲ τῆς ἀναλήψεως, καὶ τὴν ἀμφαγνὴν βέβαιον εἶναι πρέπει, μὴ κρίσιν ὅπου πολλὴν, καὶ δύο δικαστήρια. ἓν μὲν τὸ πρῶτον, ἐφ' ᾧ παρητήσω. δεύτερον δὲ τὸ σὸν, ὅπ μετεκαλέσω, καὶ ἀνάδασιν ἐπέθηκας τοῖς πρώτοις ἐγνωσμένοις λύσας, βεβαιοῖς τὰ μετ' ἐκεῖνα βεβαλόμενα. μένε τοίνυν ἐπὶ τῇ πλάστασιν, καὶ φύλαττε τὴν σαυτοῦ κρίσιν, καθάπερ σε εἶναι δεῖ. τοῦτο γὰρ ἔδοξέ σοι. τοῦτ' ἐδοκίμασας. τοῦτ' ἐκύρωσας. ἐγὼ μὲν οὖν εἰ μὴ φύσει παῖς ἦν, ἠμφω δ' ἀποκηρύττειν ἤθελες, ἐξεῖναί ἄν σοι φαίην. ὃ γὰρ τὴν ἀρχὴν ποιεῖν ἀνάτον ἦν, τοῦτ' ἄδικον λύειν ἅπαξ γεγόμενον. τὸ δὲ φύσει, καὶ αὖθις ἀφαιρεῖσθαι, καὶ γνώμῃ ἐπιστραπτόμενον, πῶς οὐ λόγον αὖ ἀπαιτεῖ, καὶ πολλάκις τὸ μιᾶς οἰκειότητος ἀποστερεῖν; εἰ δ' οἰκέτης ὢν ἐτύγχανον, καὶ τὸ μὲν πρῶτον πονηρὸν οἰόμενος, ἐπίδοσιν, μεταπιθεὶς δ' ὡς ἠδίκουν, ἀλλότριον ἀφῆκας εἶναι. [1] ἆρ' ἄν σοι πρὸς κύριον ὀργισθέντι, αὖθις ἐξιὼν ἐς τὴν οἰκίαν ἐπανέρχειν;

sponte de judicibus convenerint, delectisque arbitris causam commiserint, non idem licet. Etenim siquis, quorum sententiis initio stare non cogebatur, hos sponte delegerit, jam æquum est boni consulere quæ statuerint. Itidem sanè & tu, quem non amplius recipere licebat, nisi videretur genere dignus, hunc si frugi esse arbitratus iterum admiseris, non amplius abdicandi jus habebis: siquidem indignum esse, in quem hæc denuo fiant ipse testatus es, jam de integro frugi esse filium confessus. Itaque non pœnitere receptionis, sed firmam reconciliationem esse convenit, post sententiam toties pronunciatam, ac rem bis judicatam, primùm quando abdicasti, deinde quando sententiam mutasti, & in patrimonii portionem asseruisti, rescissis decretis superioribus, confirmas illa quæ postea sunt placita. Proinde persevera in his quæ proximè statuisti, tuumque ipsius judicium serva. Pater sis oportet, quandoquidem id decrevisti, id probasti, id ratum feciſti. Ego quidem si natura non essem filius, sed adoptatum abdicare velles, ne id quidem tibi licere existimarim. Quod enim liberum erat initio non facere, id semel factum iniquum est rescindere. Porrò eum qui primum natura sit filius, postea judicio, sententiaque accersitus, quæso num par est rursum expellere. & eadem necessitudine sæpius privare? Si verò servus essem, tuque primùm ratus improbum, in vincula conjecisses, deinde cognita innocentia, me manumisisses, num tibi alias irascenti, in eandem ser-

1 Ἆρ' ἄν σοι πρὸς κύριον ὀργισθέντι, αὖθις ἐξιὼν ἐς τὴν οἰκίαν ἐπανέρχειν;

εἰς τὴν ὁμοίαν δουλείαν ἐπανάγειν; ἀδύνατον. τὰ γὰρ τοιαῦτα, βέβαια, καὶ ἀπαντὸς κύρια ὑπάρχειν οἱ νόμοι ἀξιοῦσιν. ὑπὲρ μὲν οὖν τοῦ μηκέτ' ἐξεῖναι τοῦτον ἀποκηρύττειν, οὐ πάνυ ἀποκηρύξας, ἐκὼν ἀνίλαβεν, ἔστι πολλὰ καὶ παρ' ἐμοῦ ἔχων, ὅμως, παύσομαι. σκέψασθε δ' ἤδη οἷον ὄντα, καὶ ἀποκηρύξῃ με. καὶ ἀδίκως τοῦτ' φημι, ὡς τότε μὲ ἐλεήσαντα, νῦν δ' ἰατρόν. ἀδίκως γὰρ ἂν ἄφρων τοῦτο ἢ πάσχη συναγωνίσαιτο. ἀλλ' ὅτι τοτε μὲν νέον, νῦν δ' ἤδη καὶ σωφρονοῦντα, καὶ τὸ πρῶτον δ' μηδὲν ἀδικήσαντ' ἂν ἀφεῖμ' ἡλικίας ἔχοντα μικρὸν γὰρ ἴσως καὶ τοῦτο. ἀλλὰ τότε μὲν, οὐ καὶ μηδὲν ἠδικημένος ὡς ἂν ἔγωγε φαίην, ἀλλ' ὅμως οὖν πεπονθώς, παρῃτεῖτο τὴν οἰκίαν. νῦν δὲ σωτῆρα ἴσως καὶ διεγράμμην ἀγνώμονα, καὶ τί γένοιτ' ἂν ἀμφοτέροις, πυθέσθαι δὲ ἐμὲ, καὶ πηλίκον κίνδυνον ἀμφοῖν τῆς τοιούτοις δίκης ἀμείβεσθαι τὴν ἀγροικίαν ἐκείνην, ἀλλ' ἵνα λόγον ἔχοιμι, ἀλλ' ὅτι ῥᾳδίως ἐπιλελῆσθαι, καὶ ἐπὶ τῷ ἐρημίᾳ ἐλαύνειν, τὴν ἐρημοῦντ' ἂν δικαίως, ἐφ' οἷς ἀδίκως ἐξεβιάσθη, μὴ μόνον δ' ἀμνησικακήσασαν, ἀλλὰ καὶ σώσασαν, καὶ σωφρονεῖν διδασκαλάσασαν. ἢ γὰρ μικρὸν ὦ ἄνδρες δίκαιον, ἀδὴ τὸ τυχὸν οὐ πεποιηκὼς αὐτὸν, ὅμως τοιοῦτον νῦν ἀξιῶμεν. ἀλλ' εἰ καὶ ὅτῳ ἀγνοεῖ τὰ

servitutem revocare liceret? Nequaquam. Igitur iſtiuſmodi acta leges firma volunt eſſe, ac perpetuò valere. Ego cùm pluribus etiam argumentis docere poſſem, non eſſe jus huic abdicare denuo quem ſemel abdicatum ſponte ſua receperit, tamen ea miſſa faciam. Nunc ſpectate cujuſmodi filium parat abdicare. Neque hoc dicam me tunc imperitum fuiſſe, nunc eſſe medicum (nihil enim ars in hac cauſa ſuffragetur) tum juvenem, nunc ætate provectum, ut ætas etiam ipſa fidem faciat me nihil peccaſſe. Nam leve forſitan hoc quoque. Sed tunc quidem, quanquam nulla injuria, ut ego quidem dixerim, at neque beneficio affectus, à familia me alienavit. Nunc verò cùm recens illi author fuerim ſalutis, ac beneficus exiterim, exigor. Qua re quid eſſe poſſit ingratius? ut mea ſervatus opera, tantoque à diſcrimine elapſus, ſanationem illam ſtatim factis hujuſmodi penſet, nulla meritorum habita ratione: ſed uſque adeò facilè oblivioni mandarit, atque in ſolitudinem abigat eum qui jure ſit obſecutus, quum præter jus ejiceretur: neque ſolùm non meminerit injuriæ, verum etiam & ſalutem attulerit, & ſanæ menti reſtituerit? Neque enim exiguo Judices, neque vulgari in hunc collato beneficio, tamen hujuſmodi malis nunc videor dignus. Porrò quanquam hic ignorat, quo in

νάγειν; ἀδύνατον. τὰ γὰρ τοιαῦτα βέβαια καὶ διὰ παντὸς κύρια ὑπάρχειν οἱ νόμοι ἀξιοῦσι | Tale forte fuit Græcorum jus, ſed in eo jus Romanum à Græco differt. Nam actio ingrati competebat patrono adverſus libertum ingratum, qui ſi cauſa cadebat, retrahebatur ad ſervitutem per ſententiam judicis. Lege *Divus* 5. ff. de jure patronatus, & lege *Qui manumittitur* 12. Cod. de operis libertorum, & lege *Si manumiſſus* 2. & lege *Liberti* 3, & lege *Libertina* 4. Cod. de libertis & eorum liberis. *Talæ.*

τότε, πάντες ὑμᾶς ἴσῃ οἷα ποιοῦντα αὐτὸν, καὶ πάσχοντα, καὶ ὅπως διακείμενον, ἐγὼ δ' ἐθελήσω, τὰ μὲν ἄλλων ἰατρῶν ἀπιγνωκότων, τοὺς δ' οἰκείων φυγόντων, καὶ μηδὲ πλησίον προσιέναι τολμώντων, τοιοῦτον ἀπόφηνα, ὡς καὶ κατηγορεῖν δύνασθαι, καὶ αὐτὸ τὸ νόμιμον διελέγξαι. μᾶλλον δ' ὁρᾷς ὃ πάτερ τὸ παρόν δίκαιον, τοιοῦτον ὄντα σε παρ' ὀλίγον οἷα νῦν ἡ γυνή ἐστι, τοῖς τὴν ὀργὴν φρένησιν ἐπανήγαγον. ἆ δίκαιον ἂν τοιαύτην μοι χάριτας ἀντ' ἐκείνων τῶν ἀμοιβὴν, ἀδὲ κατ' ἐμοῦ σε μόνον σωφρονεῖν. ὅπ γὰρ μὴ μικρὰ ὑπ' ἐμοῦ δυηρέτησας, καὶ ἀπ' αὐτῶν, ὧν ἐγκαλεῖς δῆλόν ἐστιν. οἶ γὰρ ὡς ἂν ἐχάτοις ἔσω τοῦ γυναῖκα, καὶ πανωπτήρας ἔχεται, οὐκ ἰάμβου μισεῖς, πῶς δὲ πολὺ μᾶλλον, ὅτι σε τὸ ὀμοῖον ἀπήλαξε, ὑπερφυεῖς, καὶ χάριν ὁμολογεῖς, τὸ ὅτῳ δεινῶν ἀπηλλαγμένῳ; σὺ δ' ὅτῳ ἀγνωμονίστερον σωφρονήσας οὗτος εἰς δικαιότερον ἄγεις, καὶ σεσωσμένῳ κολάζεις, καὶ ἐπὶ τὸ ὀρθαῖον ἐκεῖνο μῖσος ἀνατρέχαις, καὶ τὸν αὐτὸν ἀναγνώσκεις νόμον, καλὸν γὰρ τὸ μισθὸν ἀποδίδως τῇ τύχῃ, καὶ ἀξίας ἀμοιβὰς τὸ φαρμάκων ἐπὶ τὸ ἰατρὸν, ὑγιαίνων μόνον. ὑμεῖς δ' ὦ ἄνδρες δικασταί, τὸ ὠφελοῦν τοῦτο κολάζειν ἐπιτρέψετε, καὶ τὸ σώσαντα ἐξελαύνειν, καὶ τὸ σωφρονήσαντα μισεῖν, καὶ τὸ ἀνασῴσαντα πεμφθῆναι. ἄκε, ἵνα τὰ δίκαια ποιῆτε. καὶ γὰρ εἰ τὰ μέγιστα νῦν ἁμαρτάνων ἐτύγχανον, ἵν μοι τις ἐκ μικρᾶς εὐεργεσίας ἐς ἣν ἀπεβλέπονται τοῦτον, καὶ ἧς μεμνημένον, καλῶς εἶχε, τὸ μὲ πα-

in ſtatu tunc fuerit, vos tamen omnes noſtis, quid facientem, quid patientem ipſum, quomodo affectum, ego curandum ſuſceperim: ac medicis reliquis deſperantibus, fugientibus familiaribus, nec propiùs accedere audentibus, talem reddiderim, ut etiam accuſare, ut & de legibus diſſerere poſſit. Quin potiùs exemplum vides pater: cùm propemodum talis eſſes, qualis nunc eſt uxor, ad priſtinam ſanitatem te revocavi. Quare non eſt æquum ut pro his officiis, hujuſmodi gratiam mihi reponas, neque in me ſolummodo ſanus ſis. Etenim te non mediocribus à me beneficiis affectum eſſe, vel ex his ipſis liquet, quibus me criminaris. Quem enim odiſti, quia uxorem in extremo periculo verſantem, graviſſimeque affectam non ſano, qui fit ut non potiùs ſummopere diligas, quia te ſimili morbo liberavi? & gratiam habeas tam acerbis ereptus malis? At tu, quod quidem eſt ingratiſſimum, ſimulatque ad te rediſti protinus in jus trahis: reddita ſalute punis, & ad priſtinum odium recurris, eandem legem recitas. Egregiam igitur mercedem perſolvis arti, dignamque pro remediis refers gratiam, qui quidem adverſus medicum tantum ſanus es. Vos autem judices, huic concedetis, ut de benemerito pœnas ſumat, ut ſalutis authorem expellat, ut eum qui ſanitati reſtituerit, oderit, ut per quem revixit, ulciſcatur. Non, ſi quod juſtum eſt, facietis. Etenim ſi maximum aliquod flagitium in præſentia commiſiſſem, tamen non mediocrem gratiam ante debebat, quò cùm ille reſpiceret, cujus cum meminiſſet, conveniebat hunc præſentem injuriam negligere, & ob

illa

φόντων καὶ φρονεῖν, δι' ἃ σὺ μὲν ἧττον τοῦ χαίρειν τῶν συγγνώμων ἔχειν. καὶ μᾶλλον δὲ τηλικαύτη τις ἡ διάβασις συγχαίρῃ, ὡς πάνυ ὑπερπαίειν τὰ μεταξύ. ὅτῳ δ' ἐμοὶ καὶ μοῖρά τις τοῦτον ὑπάρχειν, ὃν ἴσασι, καὶ ὃς ἐμοῦ βίᾳ πάντως χρείας ἐσί μοι, καὶ ᾧ τὸ εἶναι, καὶ τὸ σωφρονεῖν, καὶ τὸ σωίζειν παρέχηται. καὶ μᾶλλον ὅτι οἱ ἄλλοι πάντες ἤδη ἀπηγωνίσαντο, καὶ ἧττον εἶναι ὠμολόγουν τὰ τόσα. τοῦτο γὰ μεῖζον οἴομαι ποιεῖν τῷ ἐμῷ διαβάσιτε, ὡς ὅτε ὑὸς ὢν τότε, ὅτε ἀναγκαίας τὰ ξεναπείας ἴχον αἰτίαν, ἀλλ' ἑλόμενος καθ' ἡσυχίαν, καὶ ἀκόντι, τὰ φυσικῆς αἰτίας ἀφειμένος. ὅμως δὲ σχεδὸν, ἀλλ' ἐθελοντὴς, ἄκλητος, αὐτοπάγκλητος, ἥκον. ἐσόησα, σωσιλιπάρησα. ἰασάμην. ἀνέῳξα, καὶ τὰ πατρῷα ἐμαυτῷ διεφύλαξα, καὶ ὑπὲρ τὰ ἀπόκρυφα ἀπελογησάμην, καὶ τῇ δίκῃ τῶν ὀργὴν ἔπαυσα, καὶ τὰ νόμῳ ἴλυσα τῇ φιλοσοφίᾳ, καὶ μεγάλης διεβολῆς τῶν εἰς τὸ χεῖρον ἐπάνοδον ἐποίησάμην, καὶ σὺ ὄντως ἐπισφαλῆ καιρὸν τῶν σῶν τὰ πατρῷα πίστιν ἐπεδείξάμην, καὶ μὴ τὰ τέχνης ἐμαυτὸν εἰσποίησα, καὶ γνήσιος ὡς σὺ τοῖς δεινοῖς ἀνεφάνην. πόσα γὰρ οἴεσθε παθεῖν με; πόσα καμεῖν παρόντα; ὑπηρετῆσαι; καὶ συμφυλακτῆσαι; νῦν μὲν, ἔκρινα τῇ σῇ πατρὸς ἀκμῇ. νῦν δ', τῶν τέχνων ἐπάρχειν, ὡς ὀλίγον σοὶ δεόντως καὶ σῇ κακῇ. ἔτι δ' τὰ ὄντων ἁπάντων τούτων σὺ τῇ ἰατρικῇ τὸ ἐπισφαλίσασθαι, τοὺς τοιούτους ἰᾶσθαι, καὶ πλησιάζειν ὅτῳ ἀξιοκεμόμοις. ἐς γὰρ τοὺς πλησίον πολλάκις ἀφῖκεν τῶν λύσσαν, ἐπιζέουσα δ' πάσης. καὶ ὅμως ὡς νῦν τούτων ἀπώκνησα μηδ' ἀπεδειλίασα. συ-

illa priora facilè ignoscere, maximè si tam ingens sit beneficium, ut omnia superet, quæ postea possint accidere. Quod equidem mihi in hunc competere puto, quem servavi, qui mihi vitæ totius est debitor: cuique hæc præstiti, ut sit, ut sapiat, ut intelligat: præsertim cùm cæteri omnes jam desperarent, seque morbo vincendo impares esse faterentur. Nam & illud, opinor, ad meriti mei magnitudinem accedit, quòd cum id temporis filius non essem, cùm nulla de causa curationem susciperе cogerer: verùm liber essem, alienus, naturali causa solutus, tamen non neglexi, sed ultroneus, non vocatus, non jussus adii, succurri, assiduus fui, sanavi, restitui, meum patrem servavi, de abdicatione me purgavi, iram benevolentia sedavi, legem pietate sustuli, magnoque beneficio reditum in familiam emi, & in tempore adeò periculoso fidem erga patrem demonstravi, meque ipsum artis ope insinuavi, ac tristibus in rebus legitimus filius apparui. Quàm multa enim me fuisse passum arbitramini, quantum & exhausisse laborum? dum assideo, dum obsequor, dum opportunitatem observo, nunc cedens patris vehementiæ, nunc artem admovens, morbo paulatim inclinante. Est enim hoc omnium quæ sunt in medicina periculosissimum, hominibus hujusmodi mederi, & ad sic affectos accedere. Fit enim non rarò, ut exæstuante malo, rabiem in proximos emittant. At nihil horum subterfugi, nihil reformidavi:

sed

νὸν ᾖ, καὶ πάνυ τρόπον ἀντεξεπεξόμενον τῇ νόσῳ, τὸ πλῆθος εἰσρήσαι τοῦ φαρμάκου. μὴ γὰρ τοῦτ' ἀκούσας ὑμῶν τις ἀπολάβῃ πως, ποῖον ᾖ, ἢ πόσος ὁ κράμβης ἐγχέας φάρμακον. πολλὰ γὰρ πρὸ τούτου χρὴ διὰ, καὶ προδιαπονῆσαι τὴν πόσιν, καὶ προδιασκευάσαι ῥᾴδιον ἐς ἴασιν τὸ σῶμα, καὶ τὴν ἀπάτησιν ἕξεως φερτὴν σῖναι, κενοῦν, καὶ ἰσχναίνοντα, καὶ οἷς χρὴ τρέφοντα, καὶ κινοῦντα ἐς ὅσον χρήσιμον, καὶ ὕπνους ἐπινοοῦντα, καὶ ἠρεμίας μηχανώμενον, ἅπερ οἱ μὲ ἀλλό τι νοσοῦντες, ῥᾴδίως ποιοῦσιν ἄν. οἱ μεμηνότες δ', ἀλλ' τῶν ἰαλώβητόν ἐστιν, δυσάγωγοι, καὶ δυσμεταχείριστοι, καὶ τῷ ἰατρῷ ἐπισφαλεῖς, καὶ τῇ θεραπείᾳ δυσπαλαίστατοι. [1] ὅταν γὰρ πολλάκις ποιήσωμεν, ἤδη πλησίον ὑγιείας ὄντες, καὶ ἐλπίσωμεν ἐμπεσεῖν τι μικρὸν ἀκράτημα, ἐπικλύσαντος ὁ πάθος, ἅπαντα ῥᾴδίως ἐκεῖνα ἀνέτρεψε, καὶ ἀνεπόδισε τῷ θεραπείᾳ, καὶ τὴν τέχνην διέσφηλε. τὸν μὲν τοῦτο πάθ' ὑπομεμνηκότα, καὶ ὅταν χαλεπὰ νοσήματα ἀποκαλαίσαντα. καὶ πάθος ἀπάντων παλῶν τὸ δυσκολώτατον νενικηκότα, ἐπὶ τούτῳ δοκιμεύσειεν ἐπιτρέψειε, καὶ τοὺς νόμους ὡς βούλεται ἐρμηνεύειν, καὶ διεργάζεσθαι συγχωρήσειε, καὶ τῇ φύσει πολεμεῖν ἀνδρὶ ἐάσειε; ἐγὼ τῇ φύσει πειθόμενος, σώζω, καὶ ἀφυλάκτων ὦ ἄνδρες δίκαιά τ' πατέρα ἠμυνθ', κἀν ἀδικῇ ὅτῳ. εἰ δ' τ' διεργασκεῖα παῖδα τοῖς νόμοις ὡς φησιν, ἀκηλιθῶν ἀφθείρᾳ, καὶ ὅ γ' ὑὸς δόσπερεῖ, μισοπαις ὢν

sed cum ipso conversans, morboque adversans modis omnibus, tandem pharmaco superavi. Ne verò quisquam hoc audito protinus cogitet, quis, quantus-ve labor miscere pharmacum. Etenim multa sunt prius facienda, præstruenda via potioni, præparandum corpus, quò faciliùs recipiat medicationem, totiusque corporis habitus curandus, inaniendo, extenuando, cibis idoneis alendo, ad quidvis utile movendo, somnos considerando, quietes ciendo: quibus in rebus alio morbo laborantes facilè pareant. At qui laborant insania, ob animi libertatem intractabiles sunt, gubernatu difficiles, ipsi medico periculosi, & curatione vix expugnabiles. Proinde sæpenumero cùm effecerimus, ut jam adesse morbi finem speremus, leve aliquod erratum incidens, renovato malo, cuncta illa superiora facilè subvertit, curationem impedit, artem fallit. Eum igitur qui hæc omnia sustinuerit, qui cum morbo tam gravi luctatus sit, qui malum malorum omnium expugnatu difficillimum vicerit, huic ut iterum abdicet, permittetis, utque leges in benemeritum interpretetur suo arbitratu, concedetis, atque eum cum ipsa natura bellum gerere sinetis! Ego naturæ obsequens, Iudices, mihi ipsi patrem, licèt in me fuerit injurius, servo & custodio. Quòd si filium benemeritum, leges, ut ait, secutus, perdit, & à familia alienat: hic nimirum erit liberorum

1 Ὅταν γὰρ πολλάκις ποιήσωμεν, ἤδη πλησίον ὑγιείας ὄντες ἐλπίσωμεν, ἐμπεσόν τι μικρὸν] Ὅταν γὰρ πολλάκις οἰήσωμεν ἤδη πλησίον ὑγιείας ὄντες ἐλπίσωμεν, ἐμπεσόν τι Bec. Marc.

ΘΕΟ. ἐγὼ φιλοπάτωρ γέγονμαι, ἐγὼ τῆ φύσει ἀσπάζομαι, αὐτὸς τὴ φύσεως παρορᾶς, ἢ κηδεμόνες δίκαιος, ὦ πατερ, μισεῖτ' ἀδίκως. ὦ παιδὸς, φιλεῖτ' ἀδικώτερον. ἐγκαλῶ γὰρ ἐμαυτῷ, ἢ πατρὸς ἀναγκάζοντος, ὅτι μισέμενός, ἃ δέον φιλῶ. καὶ φιλῶ πλέον, ἢ ὡσπερεῖ. καίτοι με ἡ φύσις τοῖς πατράσι τοὺς παῖδας μᾶλλον, ἢ τοῖς παισὶ τοὺς πατέρας ἐπιτέτροφε φιλεῖν. ἀλλ' αὐτὸς ἐκεῖνος καὶ τοὺς νόμους παροράς, οἱ τοὺς ἀδίκως ἠδικημένους παῖδας τῆ χάρᾳ φυλάττουσι, καὶ τῆ φύσει, ἢ τοὺς χρυσᾶσιζας ἕλκει ὡσεὶ πόθῳ τῶ χρυσωμένου πολύν, οὐχ ὅπως μείζους ἔχων οὐσίας ἔχων ὡσεὶ ἐμὲ, μείζονα τὴ δικαιᾶ μοι τῆ οὐσίας ἐπιφέρῃ, καὶ ἐπιδίδωσιν. ἢ τόγε ἔλαττον, ἐμὲ μιμεῖται, καὶ ζηλοῖ δὲ φίλτρῳ; ἀλλ' οἶμοι τῆ συμφορᾶς. ὡσεὶ καὶ μισεῖ φιλοῦντα, καὶ ἀγαπῶντα ἐλαύνῃ, καὶ δίκαιον ἀδικεῖ, καὶ ἀσπαζόμενον ἀπωκηρύχθη, καὶ τοὺς φιλοπαίδας νόμους, ὡς μισοπαίδας κατ' ἐμοῦ μεταχειρίζεται. ὦ μάχης, ὡ ἐσάμεις πάτερ τοῖς νόμοις καὶ τῆ φύσεως. σὺν ἴσῃ τοῦτο σὺν ἴσῃ ὡς ἥλεις. καλῶς ἐμαλωδίεις ὦ πάτερ, καλῶς κεκμῴκας τοὺς νόμους. εἰ πολιτικὴ φύσις ἐς νόμος σὸ παῖς ξυνοίσει. ἀκηλαθήσεσθον ἀλλήλοις σύτεινῶτε, καὶ συμμαχοίζου τῆ λύσῃ τῆ ἀδικημάτων. νοθεύεις τὰ δίκαια. ἀδικεῖς τὴν φύσιν. τί ἐς τοὺς νόμους συναδικεῖς τῆ φύσῃ; ὡς καλὸς, καὶ δικαίως, καὶ φιλοπαίδως εἶναι ἥλοιμος, εἰ συγχωρεῖς, καθ' ἑνὸς παιδὸς ὡς καὶ πολλῶν κινῶν πολλάκις, καὶ ἡσυχάζειν σὺν ἐᾶν σὸ παῖς πιμωρέμενος τοὺς σὸ παῖς

rorum osor, ego pius in patrem. Ego naturam amplector: ille naturæ documenta temnit, & jura violat. O patrem injustè odio prosequentem! O filium injustiùs amantem! Nam mihi ipsi vitio verto, patre compellente, quòd exosus ego, cùm non debeam, amo, & plus quàm par est amo. Atqui natura comparatum est, ut patres liberos ament magis, quàm liberi parentes. Verùm hic studio tum leges contemnit, quæ filios nihil commeritos familiæ servant: tum naturam, quæ parentes ad vehemens natorum desiderium trahit. Non solum enim cùm majora benevolentiæ erga me habeat principia, majorem, uti debebat, benevolentiam non affert & addit: aut quod minus est, me saltem imitatur, meumque amorem æmulatur. Sed ô calamitatem! quin insuper odit amantem, amantem expellit, benemeritum lædit, complectentem abdicat, legesque liberis faventes, ceu liberis infensas, in me torquere conatur. O bellum, quod contra naturam legibus moves pater. Non sunt ista, non sunt, inquam, ut tu vis. Leges bene conditas malè interpretaris pater. Non pugnat natura cum lege, in his quæ ad benevolentiam pertinent. Hic inter se consentiunt, sibique invicem auxiliantur ad delendas injurias. Contumelia benemeritum afficis, naturam offendis. Cur legibus quoque simul cum natura facis injuriam? Quæ cùm honestæ, justæ, & liberorum amantes esse cupiant, esse non pateris, quum eas adversus unum filium, tamquam adversus multos moves: nec quiescere finis in suppliciis, quæ velint in bene-

τὸ παίδιον ὠφὸς τὰς πατέρας δύνοίας ἠσυχάζειν ἐθέλοντας. κείτοιγε ἐπὶ τοῖς μηδὲν ἡμαρτηκόσι, μὴ ὃ κεκμήκασι. καὶ μὲν οὖν νόμοι καὶ ἀχαριστίας δικάζεσθαι δίδασι κ᾽ τῶν τὰς εὐεργέτας μὴ ἀντοιοῦντων. ὁ ὃ ὠφὸς τοῦ μὴ ἀμείβεσθαι, καὶ ἐπ᾽ αὐτοῖς οἷς ἐν πάσχοντε κολάζειν ἀξιῶν, σκέψασθε εἴ τινα ὑπερβολὴν ἀδικίας ἀπολέλοιπεν. ὡς μὲν οὖν ἔστι ἀποκηρύττειν ἔτι τούτῳ ἔξεστιν, ἅπαξ ἤδη τοῦ πατρικοῦ ἐξουσίαν ἀπολαβόντι, καὶ χρησαμένῳ τοῖς νόμοις, ὅτι ἄλλως δίκαιον εὐεργέτην ἐς τὰ τηλικαῦτα γεγενημένον ἀπωθεῖσθαι, καὶ τὰ οἰκίας ἀποδιωκισθαι, ἱκανῶς οἶμαι δέδεικται. ἤδη ὃ καὶ ἐπ᾽ αὐτοῦ τοῦ αἰτίου ἔλθωμεν τῆς ἀποκηρύξεως, καὶ τὸ ἔγκλημα ἐξετάσωμεν ὁποῖόν ἐστι. ἀνάγκη ὃ αὖθις ἐπὶ τὸν γνώμονα ἀναδραμεῖν τὸν νομοθέτην. ἵνα γάρ σοι τοῦτο ὠφὸς ὀλίγον δῶμεν, τὸ ἐξεῖναι ὁσάκις ἂν ἐθέλῃς ἀποκηρύττειν, καὶ κατά γε τὸν εὐεργέτην ὠφοσίαν τοῦτον συγχωρήσωμεν, ἀλλ᾽ ἀταλῶς οἶμαι, δοῦλε ἐπὶ πάσαις αἰτίαις ἀποκηρύξεις. οὐδὲ τοῦτο ὁ νομοθέτης φησίν, ὅτι ἂν τύχῃ ὁ πατὴρ αἰτιασάμενος, ἀποκηρυττέτω. ἀλλ᾽ ἀπόχρη θελῆσαι μόνον, καὶ μέμψασθαι. τί γὰρ ἂν ἔδει δικαστηρίου; ἀλλ᾽ ὑμᾶς ποιεῖ τοῦτο ὦ ἄνδρες δικασταὶ σκοπεῖν, εἰ᾽ ἐπὶ μειζόνοις καὶ δικαίοις ὁ πατὴρ ὀργίζεται, εἴτε ἐ μή. ἀκοῦσαι τοῦτο ἤδη ἐξεπέσατε. ἄρξομαι δὲ ἀπὸ τῶν μὴ τοῦ μαινέσθαι εὐθύς. τὰ μὲν δὴ ὠφοῦτε τῆς σωφροσύνης ὁ πατὴρ, λύσις δὲ τῆς ἀποκηρύξεως, καὶ σωτὴρ ἐ εὐεργέτης, καὶ πάντα δὲ ἐγώ. καὶ δέδοικα οἶμαι τούτοις ἔγκλημα ὠφοσθῆναι ἐδύνατο. τὰ μὲ

volentia liberorum erga parentes conquiescere: quanvis non latæ sint in eos qui nihil peccarint. At sanè leges ingratitudinis actionem concedunt in eos, qui benemeritis non retulerint gratiam. At eum qui non modò gratiam non refert, sed pro beneficiis acceptis pœnam inferre vult, considerate num quicquam facere possit iniquius. Itaque non licere huic denuo abdicare, qui paternam potestatem semel expleverit, ac lege sit usus: præterea non esse æquum, eum qui tanta contulerit beneficia expellere, & familia exigere, satis opinor demonstratum. Nunc autem ad ipsam abdicationis causam veniamus, & crimen cujusmodi sit, expendamus. At rursus ad legislatoris mentem recurramus, necesse est. Etenim ut istud tibi demus ad breve tempus, licere quotiescunque velis abdicare, utque præterea potestatem istam tibi largiamur adversus benemeritum: haud tamen simpliciter, opinor, neque quibuslibet de causis abdicabis. Neque hoc dicit legis conditor. Quicquid utcunque criminatus fuerit pater, abdicato: & satis esse voluisse tantùm, & quæstum esse. Nam si id esset, quid opus erat foro? Verùm vos istud expendere jubet, judices, num gravibus, ac justis de causis iracatur pater, nec ne. Hoc igitur jam considerate. Exordiar autem ab iis quæ protinus insaniam hujus sunt secuta. Primùm omnium quod fecit sanæ menti redditus, abdicationem rescidit: ego servator, beneficus, breviter omnia eram. In his, ni fallor, nihil criminis esse poterat. Deinde

τοῦτο ; [1] τί τ' πάντων αἴτιος ; τίνα ἠγαπίκει ; τίνα ἐπεμέλησαν ἐμοῦ παρόντος ; πότε ἀπεκρύπτομαι ; πότε ἐξέρχομαι ; τίνας πότους ἀναίρεις, τίνας κώμους ἐγκαλεῖς ; τίς ἀσωτία ; τίς πορνοβοσκὸς ὑπόπτευται ; τίς ἡπάτηται ; ἀλλ' ἐᾷς. καὶ μὲν τοῦτό ἐστιν, ἐφ' οἷς μάλιστα ὁ νόμος ἀπεκήρυττεν ἐφίησιν. ἀλλὰ τοσοῦτον ἥρξατο ἡ μητρυιά ; τί ἂν ἐμοὶ τοῦτ' ἐγκαλεῖς. καὶ νόσον δίκαιον ἀποπέμπεις ; ἔφησιν. ἀλλὰ τί ; ὅτι ἠγαπήκειν σωφρονούμενον, ἐξ ἧλιξ τοῦτ' ἂν ἀξιοῦτο εἶναι ἀπεκηρυγμένος, ἀπιέναι τῷ πατρί. ἐγὼ μὲν τὸ μὴ οἷός τε σωφρονεῖν αὐτῷ, ὑπακούειν δ' δυνάμενον, ἀπιέναι δίκαιον, ὡς ὀλίγου ὑπερηπόρημαι. σὺ δέ γε ἀπλῶς οὐκ οἶδ' ὅ φημι, ὡς ἐμοὶ παῖδα σωφρονεῖν ὅτι τοῦτο γίγνεσθαι ὁ νόμος, ὅτ' ἐμοὶ τὸ πειθαρχεῖν πᾶσι πάντως ἀναγκαῖον. εἰ δ' ἦν τοῖς τ' σωφρονοῦσιν, τὰ μὲν, ἀνόσιά ἐστι, τὰ δ' ὀργῆς, καὶ πικρίας ἄξια, ἐὰν τοσοῦτος αὐτὸς, ἐγὼ μὲν ἀμελῶ. ἐὰν τ' κατ' οἶκον ἐπιμελεῖσθαι, ἐγὼ δ' ὀλιγωρῶ. ἐὰν τε κατ' ἀγορὰν ἐπισκοπεῖν σωφρονοῦντος, ἐγὼ δ' ἀνιῶ. πάντα τοῦτα, καὶ τὰ τοιαῦτα δύλογος ἔχει τὰς σωφάσεις, καὶ τὰς μίμψεις πατρικάς. τὰ δ' ἄλλα, ἐφ' ἡμῖν ἐστι τοῖς παισὶν, οὐχ ἧττον τῶν τεχνῶν, ἢ τ' τούτων χρήσεως. καὶ μάλιστα, εἰ μηδὲν αὐτὸς ὁ πατὴρ ἀδικοῖτο. ἐπεὶ τοι ἄν τῳ γράφειν πατὴρ σωφρονοῦντι, τοῦτο μὲ τεκνοῦν γεγραφε, τουτὶ δ' μὴ, καὶ τῷ μουσικῷ, τόνδε μὲ τὴν ἁρμονίαν κρῦε, τόνδε δ' μή. καὶ τῷ χαλκεῖ δὲ, τοιαῦτα μοὶ χαλκεύε, τοιαῦτα δ' μή, ἄχρι ἂν τις ἀνάσχοιτο ἀπεκηρυγμένος. ἀλλὰ τί ; ἔφησιν, ἐγὼ τοῦτο ἐγκαλῶ ; ὅτι ἐμοὶ τὸ πειθαρχεῖν πᾶσι πάντως ἀναγκαῖον. εἰ δ' ἦν τοῖς τ' σωφρονοῦσιν, τὰ μὲν, ἀνόσιά ἐστι, τὰ δ' ὀργῆς, καὶ πικρίας ἄξια, ἐὰν τοσοῦτος αὐτὸς, ἐγὼ δ' ἀμελῶ. ἐὰν τ' κατ' οἶκον ἐπιμελεῖσθαι, ἐγὼ δ' ὀλιγωρῶ. ἐὰν τε κατ' ἀγορὰν ἐπισκοπεῖν σωφρονοῦντος, ἐγὼ δ' ἀνιῶ. πάντα τοῦτα, καὶ τὰ τοιαῦτα δύλογος ἔχει τὰς σωφάσεις, καὶ τὰς μίμψεις πατρικάς. τὰ δ' ἄλλα, ἐφ' ἡμῖν ἐστι τοῖς παισὶν, οὐχ ἧττον τῶν τεχνῶν, ἢ τ' τούτων χρήσεως. καὶ μάλιστα, εἰ μηδὲν αὐτὸς ὁ πατὴρ ἀδικοῖτο. ἐπεὶ τοι ἄν τῳ γράφειν πατὴρ σωφρονοῦντι, τοῦτο μὲ τεκνοῦν γεγραφε, τουτὶ δ' μή, καὶ τῷ μουσικῷ, τόνδε μὲ τὴν ἁρμονίαν κρῦε, τόνδε δ' μή. καὶ τῷ χαλκεῖ δὲ, τοιαῦτα μοὶ χαλκεύε, τοιαῦτα δ' μή, ἄχρι ἂν τις ἀνάσχοιτο ἀπεκηρυγμένος.

de quid est omnium quod accusat? Quod obsequium? quam curam filio dignam prætermisi? quando foris cubui? quas intempestivas potationes, quas comessationes objicis? quæ propinatio? quis leno pulsatus est? quis accusavit? Nemo profectò. Atqui hæc sunt ob quæ præcipuè lex permittit abdicare. At cæpit ægrotare noverca. Quid istud mihi vertis crimini? & morbi pœnam à me poscis? Non repoſco, inquit. Sed quid? Quod eam curare jussus, recusas, ob hoc dignus fueris qui abdiceris, quippe immorigerus patri. Ast ego cujusmodi sint ista quæ jubet, in quibus cùm obsequi nequeam, videar immorigerus, paulisper differam. Sed illud priùs simpliciter dico: neque legem huic concedere ut quidvis imperet, neque me cogere ut in omnibus omnino paream. Hujusmodi sunt mandata quædam, ut si non parueris, pœnæ non sis obnoxius: quædam id genus, ut nisi obtemperaris, iram & supplicium merearis: veluti si ægrotes, ego verò non curem: siquid rerum domesticarum sit curandum, & ego negligam: si rei rusticæ inspectionem demandes: & ego recusem. Hæc omnia, idque genus alia, probabilis paternæ querelæ prætextus afferunt. Porrò cætera liberorum sunt arbitrii, quæ ad artes, earumque usum pertinent: maximè si nulla in re patri fiat injuria. Iam sicui pictori præcipiat pater: hæc pinge fili, non illa. Rursum musico, Harmoniam hanc pulsa, non illam: tum fabro ærario: ista cude, non illa: num quisquam illam patietur

[1] Τί τ' πάντων αἴτιος] Αἰτιᾶ. Marc.

ρύθμιζε, ὅτι μὴ χρὴ τὸ σεαυτοῦ δικάζειν ὁ πατὴρ χρῆται τῇ τέχνῃ; οὐδὲ ὡς οἰμαι. τὸ γὰρ ἰατρικὸν, ὅσῳ σεμνότερόν ἐστι, καὶ τῷ βίῳ χρησιμώτερον, τοσούτῳ καὶ ἐλευθεριώτερον εἶναι προσήκει τοῖς χρωμένοις, καὶ πᾶσι προσομιλεῖν ἔχειν τὸν τέχνιον δίκαιον τῇ ἐξουσίᾳ τῆς χρήσεως. ἀναγκάζειν δὲ μηδὲν, μηδὲ προστάττειν, πρᾶγμα ἱερὸν, καὶ θεῶν παίδευμα, καὶ ἀνθρώπων σοφῶν ἐπιτήδευμα. μήθ' ὑπὸ δουλείου γλώττης νόμιμα, μήθ' ὑπὸ φόβου, καὶ τιμωρίαν δικαστηρίου, μήθ' ὑπὸ ψήφου, καὶ πατρὸς ἀπειλὴν, καὶ ὀργὴν ἰδιωτικήν. ὥστε καὶ εἰ τοῦτό σοι σαφῶς ὑπῆρχε, καὶ ἀμφίβολα ἔλεγον, ὡ βέλομαι, καὶ δι' ἑρμηνέως διαλαμβάνω, ἀλλ' ἐμαυτῷ μόνῳ τὸν τέχνιον εἶδα, καὶ τοῦ πατρὸς, τοῖς δ' ἄλλοις ἅπασιν ἰδιώτης εἶναι βέλομαι. τίς τύραννος ὕπου βίαιος, ὡς ἀναγκάσοι ἂν ἄκοντα χρῆσθαι τῇ τέχνῃ; τὰ γὰρ τοιαῦτα, ἱκετείαις, καὶ δεήσεσιν, ἢ νόμοις, καὶ ὀργαῖς, καὶ δικαστηρίοις ὑπάγειν οἰμαι προσῆκεν. πείθειν τὸν ἰατρὸν χρὴ, ἢ κελεύειν. βιάζεσθαι, ἢ φοβεῖσθαι. ἐπὶ τῶν θεραπείων γὰρ ἄγαν. ἑκόντα δ' ἱμείρομαι, πάντως, πατρικὸς δ' ἀναγκῆς ἄμοιρος. ἁπλῆς ἡ τέχνη, ὥστε καὶ τοῖς ἰατροῖς καὶ δημοσίᾳ αἱ πόλεις τιμᾶς, καὶ προεδρίας, καὶ ἀτελείας, καὶ προμισθίας, καὶ ἀπαλείας, καὶ προνομίας δίδωσι. τοιοῦτο μὲν δὴ ἁπλῶς ἂν εἶχεν εἰπεῖν ὑπὲρ τῆς τέχνης, εἰ μὴ σύ μοι δόξαμβίς με, καὶ πολλὰ ἐπιμελητὴν abdicare filium, eo quòd non ex ipsius arbitrio artem exerceat? Nemo opinor. [1] Atqui medendi ars quanto est honoratior, vitæque conducibilior, tanto convenit esse liberiores qui eam exercent: ac justum est ut ars in exercendi facultate aliquod privilegium habeat: nec cogatur, nec imperio subjiciatur, res sacra, Deorum doctrina, sapientum hominum studium: nec servituti legis submittatur, neque timori, pœnisque tribunalium, neque suffragiis, neque patris minis, neque indocti hominis iræ sit obnoxia. Proinde si tibi palam & apertè ita respondissem, Nolo curare cùm possim, sed mihi soli artem didici: ac patri, cæterisque omnibus imperitus esse volo: quis est tyrannus usque adeò ferox, ut [2] arte uti nolentem cogat? Nam hujusmodi officia, supplicationibus & precibus, non legibus, ira, judiciis elicere convenit. Oportet medico persuadere non jubere, ut velit, non ut metuat, non est ad curationem trahendus sed ultro ac lubens accedat oportet, immunis à compulsione patris. Immunis est ars ipsa, quandoquidem etiam civitates publicitus honores, præeminentias, immunitates, privilegia medicis tribuunt. Hæc igitur in genere poteram artis nomine respondere, etiam si tu me illam docuisses, multum studii, multum pe-

1 *Atqui medendi ars*] A conditione artis medicæ cujus studium erat olim cum primis honorificum ut Galen. & Erasm. comprobant. *Cæg.*

2 *Arte uti*] Vitruvius in Præfat. lib. 6. sic scribit, Alexis poëta Comicus dicebat, Athenienses ob eam rem esse laudandos, quòd cùm omnium Græcorum leges cogant parentes ali à liberis, Atheniensium non omnes, sed eos tantùm qui liberos artibus erudiissent. Ita Plut. in Solon. *Idem.*

1 O'μο-

δέντ@, καὶ ἀπολώσαι@, ὡς μάθοιμι ὅσης μίσθ' ὅμως ἰατρεύσεων, τούτων δυνατὸν ἦσαν, ἀντέλεγον. νυνὶ δ' ἐκεῖνο σκόπησον, ὡς παντάπασιν ἄχθομαι ποιῶν, σὺν ἰῶν με χρῆσθ' μετ' ἐλαθρείας ἐμοῦ κτήματι. τούτων ἐγὼ τῶν τέχνων οὐχ ἥδ' ἂν σὸς ἐξέμαθον, οὐδὲ τοῖς σοῖς νόμοις ὑπεκέιμην@. καὶ ὅμως αὐτῶν μεμάθηκά σοι, καὶ σοῦ@ αὐτῆς ἀπολέλαυκας, οὐδὲν παρὰ σοῦ σοῦ τὸ μαθεῖν ἔχων. τίνα δ' ἐδίδαξαλον ἐμισθώσω; τίνα φαρμάκων ἐδιδασκάλῳ; οὐδ' ἐμίσθωσ. ἀλλὰ πενόμην@ ἐγὼ, καὶ τὸ ἀναγκαῖον ἀπορούμην@, καὶ νῦν τ' ἀδιδασκάλων ἐλευόμην@, ἐπαιδεύόμην. καί μοι τοιαῦτα ἐδοξ' ἔ πατρὸς ἐμοῦ σοῦ τὸ μαθεῖν ἐφοδια, λύπη, καὶ ἐρημία, καὶ ἀπορία, μῖσος οἰκείων, καὶ ἀποτροφὴ συγγενῶν. ἀντὶ τούτων τοίνυν χρῆσθαί μοι τῇ τέχνῃ ἀξιοῖς, καὶ διαπόντης εἶναι θέλεις τ' ἐτ' σὺν ἦσθα διαπόντης πεποιημένον. ἀγάπα εἴ τι σε καὶ σοῦτερον ἐκὼν εὖ σοῦποίησα, εἰ ἐποίησα, μὴ δ' μίαν μὴ δὲ τὴν χάριν ἀπαιτεῖδ δυνάμην@, εἰ δὲ δεῖ τῶν δίκαιων τῶν ἐμῶν, ἀνάγκαν ἐς τελοῦντ μοι χρύσδ, εἰδὲ τὸ ἐκόντ' εὐεργετῆσαι, ἀφορμὴν δ' ἄκοντ' κελεύσδ κομιζῆναι. εἰδ' ἔθος ὑπάρξαι τοῦτο, τὸ ἄπαξ πᾶσι δοκοῦν, πάντ' ἐς ἀεὶ ἰατρεύειν, ὁπόσους ἂν ὁ ἰατρεύθεὶς θέλῃ, ἵνα διαπόντ' ἂν εἴη τῶν καθ' ἡμᾶς αἰῶνα τοὺς ἰατρευμένους κεχαιρωτωκότας, καὶ μισθὸν τὸ ἀκλεὲς αὐτοῖς, καὶ τὸ πάντ' κελεύσαι ὑπηρετεῖν σοῦδιδάσκοντ'. ἔ τί χρόοιτ' ἂν ἀδικοῦντ@; δόξει σε τοσοῦσδ χαλεπὸς ὢσας ἀνήσειν, ἀφ' τοῦτο νομίζων

pecuniarum impendiſſes, ut diſcerem, & unam hanc curationem, quam præſtare poſſem, tamen recuſaſſem. Nunc verò cogita quàm iniquam rem agas, qui me, mihi à me ipſo partis uti, non ſinas. Hanc ego artem perdidici, cùm neque tuus eſſem filius, neque tuis legibus obnoxius. Atque hanc tamen tibi didici: hujus fructum primus percepiſti, etſi nihil ad eam diſcendam ſuppeditaveris. Quem præceptorem mercede conduxiſti? quem pharmacorum apparatum comparaſti? Nullum omnino. Verùm inops ego, rerumque neceſſariarum indigens, à præceptoribus mei miſertis ſum edoctus. Nam abs te patre mihi ad diſcendum dabatur hujuſmodi viaticum, moleſtia, ſolitudo, egeſtas, familiarium odium, cognatorum averſatio: pro quibus uti arte mea poſtulas, viſque earum rerum eſſe dominus, quas mihi paravi cum dominus non eſſes. Contentus eſto ſiquid antehac ultro, nullo provocatus officio, bene de te ſum meritus: cùm nullo nomine ullam gratiam abs te repoſcere poſſem. Cæterùm non convenit ſanè ut meum beneficium mihi in poſterum neceſſitatem pariat, ut quod volens benefeci, occaſionem præbeat, ut poſtea nolenti præcipias: utque in conſuetudinem vertatur, ut qui ſemel aliquem ſanaverit, ſemper deinde curet omnes quos voluerit is qui ſanatus eſt. Etenim quos curaſſemus, eos nobis dominos creaſſemus: & noſmet ipſos ipſis tradidiſſemus, pro mercede ſervitutem accepturi, & ad omnia quæ juſſerint, obtemperaturi. Qua re quid eſſe poteſt iniquius? Quoniam te graviter laborantem reſtitui, ob id

ἐξεῖναί σοι κακῶς ἀκοῦσαί μου τῇ τέχνῃ; πῶς μὴ οὐκ ἂν εἶχον ἂν λέγειν, εἰ καὶ δυνατά μοι εἴη ταῦτα ποιῆσαι. ἐγὼ μὲν πάντως ἅπασι, μηδὲ θεὸς ἀνάγκην ἐπήνεγκεν. νῦν δὲ ἤδη σκέψασθε καὶ οἷά ἐστιν αὐτῶν τὰ ἐπιτάγματα. ἐπεὶ γὰρ ἐμὲ ἐάσω φησὶ μεμηνότα, μέμηνε δὲ καὶ ἡ γυνὴ, καὶ τὰ ὅμοια πάσχει, τοῦτο γὰρ οἴεται, καὶ ὑπὸ τῆς ἄλλων ὁμοίως ἀπογνωσθεῖσα, δύνασαι δὲ σὺ πάντα ὡς ἔοικας, ἰᾶσθαι καὶ ταῦτα, καὶ ἀπαλλάττει ἤδη τῆς νόσου. τοῦτο δὲ, ὅτι σὺ μὲν ἀπλῶς ἀκούσας, ταῦτα σύλλογον ἂν δόξεις, καὶ μᾶλλον ἰδιώτης, καὶ ἀπείρως ἰατρικῆς. εἰ δέ μου ἀκούσεται ὑπὲρ τῆς τέχνης διαλεγομένου, μάθοιτ' ἂν ὡς ὅτι πάσῃ ἡμῖν δυνατὰ ἐστιν, οὐδ' αἱ τῶν νοσημάτων φύσεις ἀντιτάξονται, ὅτ' ἴασις ἡ αὐτὴ, ὅταν φάρμακα τὰ αὐτὰ, ἐπὶ πάντων ἰσχυρά. καὶ τότ' ἴσως δῆλον, ὡς πάμπολυ δεῖ μὴ βελτίω σε, τὸ μὴ δύνασθαι ἀφελεῖν. ἀνάσχεσθε δέ μου τὰ περὶ τούτων φιλοσοφοῦντος, καὶ μὴ ἀπειρόκαλον, μήθ' ἑκάστοτε, μήθ' ἁπλῶς ἀκόλουθον, ἢ ἀκαίρως ἡγήσησθε τὸν περὶ τοιούτων λόγον. σκοπεῖτε μὲν γὰρ σωμάτων φύσεις, καὶ κράσεις ἴσως αἱ αὐταί, κἂν ὅτι μᾶλλον ἐν τοῖς ὑγιαίνουσιν, ἀλλὰ τὰ μὲν, πῶνδε. τὰ δὲ, πῶνδε μᾶλλον ἢ ἧττον μετέχει. καὶ λέγω τοῦτο ὅτι περὶ τῆς ἀνθρείας, ὡς οὐδὲ πᾶσιν ἴσα, ἢ ὅμοια, ὅτε τῇ κράσει, ὅτε τῇ συστάσει. διαφέρει δὲ καὶ μεγάθει, καὶ εἴδει, ἀνάγκη καὶ τὰ νοσήματα ἐγγίνεσθαι αὐτοῖς. καὶ τὰ μὲν, οἷα εἶναι, καὶ ποῖς τὴν προπαίδειαν ἀναπτύξαι μᾶλλον. τὰ δὲ, τέλειον ἀπηγνωσμένα

existimas tibi jus esse abutendi mea arte? Hæc ego dicere possem, etsi quæ præstare possem, ea mihi imperaret, nec omnibus omnino, vel invitus obtemperassem. At nunc etiam perpendite, cujusmodi sint hujus mandata. Quandoquidem, inquit, me insanientem sanâsti, atque uxor etiam insanit, similique affectu laborat, sic enim opinatur, eodemque modo à cæteris medicis est destituta, tuque ut re comprobasti, potes omnia, sanato hanc quoque, & morbo libera. Quòd siquis ita simpliciter audiat, vehementer æquum videatur, præsertim illiterato, artisque medicæ imperito. Sin autem me auscultetis pro arte respondentem, intelligetis nos neque omnia posse, neque consimiles morborum naturas, nec eandem medendi rationem, nec eadem remedia in omnibus efficacia. Ac tum palam fiet, quantum interfit, nolis quippiam, an non possis. Vos interim patienter attendite mihi de rebus hisce philosophanti, & existimate nec inelegantem, nec extra causam, nec alienam à re, nec intempestivam fore de his disputationem. Primùm sanæ naturæ corporum ac temperamenta, nequaquam sunt eadem, tametsi maximè in confesso est iisdem ex elementis constare. Verùm alia de his, alia de illis magis aut minùs participant: idque de virorum corporibus etiam dico, quæ neque omnibus æqualia, similiave cum temperamento, tum constitutione: unde necessariò consequitur, ut morbi quoque tum magnitudine, tum specie differentes his accidant: utque alia sanatu sint facilia, atque ad curationem sponte propensa, alia rursum prorsus de-

τε, καὶ ῥαδίως ἁλισκόμενα, καὶ κακοήθη τοῦ τῶν νοσημάτων λαμβανόμενα. τὸ τοίνυν οἰεσθαι πάντα πυρετὸν, ἢ πᾶσαν φλεγμονὴν, ἢ παραπλησίαν, ἢ μανίαν, καὶ τὸν αὐτὸν ὄγκον τῷ ἥπατι ὁμοίως ἐπὶ παντὸς εἶναι σώματος, οὐ συφρονοῦντων, οὐδὲ λελογισμένων, οὐδὲ τὰ θειοτέρα ἐξητακότων ἀνθρώπων, ἀλλὰ τοῦ αὐτοῦ τε μᾶλλον, ῥᾳδίου ἰάσασθαι. τὸ δὲ τοῦδε, ὥσπερ οὐκ καὶ πυρὸν, ἐν τῷ αὐτῷ εἰς διαφόρους χώρας ἐμβάλλης, ἄλλως μὲν ἐν τῇ πεδινῇ, καὶ βαθείᾳ, καὶ ποτιζομένῃ, καὶ εἰλικρινεῖ, καὶ εὐκάρπῳ, καὶ ἐξεργασμένῃ ἀκριβῶς, διαλύσει μὲν, καὶ εὐτροφίαν, καὶ πολύχυλος καρπός. ἄλλως δὲ ἐν ὄρει, καὶ πετρώδει τόπῳ γηδίῳ. ἄλλως δὲ ἐν ὑπερείᾳ. καὶ ὅλως, διαφόρως κατ' ἰκμάδας τόπους, ὅπου δὲ καὶ τὰ νοσήματα διὰ τὰς τοιαύτας διαλλαγὰς τόπους. ἢ εὐτροφα, ἢ εὐτροφα, ἢ ἐλάττω μέγεθος. τοῦτο τοίνυν ὑπάρχει ὁ πατὴρ, καὶ ὅλως ἀνεξίτηλον κακοήθειαν, ἄξιον πᾶσαν μανίαν τῷ ἐν ἄπαντι σώματι, ὁμοίαν εἶναι. καὶ τὴν θεραπείαν ἴσην. πρὸς δὲ τούτοις ἔτι τοῖς ἄρρεσι. ἐπὶ τὰ γυναικεῖα σώματα πάμπολυ τῆς ἀνδρείας διαφέρει πρός τε νόσον διαφθοράν. καὶ πρὸς θεραπείας ἐλπίδα, ἢ ἀπόγνωσιν. ῥᾷστον καθαιρεῖν. τὰ μὲν γὰρ τῆς ἀνδρῶν δύναμιν, καὶ εὐτονα, πόνοις, καὶ κινήσεσι, καὶ ὑπαιθρίᾳ διαίτῃ γεγυμνασμένα. τὰ δὲ, ἐκλυτα, καὶ ἀσυμπαγῆ τὸ σπεῖρον πεφθαρμένα, καὶ λάσιον ἄμορφον εὐεξία, καὶ θερμῇ ἀπειρία, καὶ ὑγρᾷ τροφῇ ἐπιῤῥοίᾳ. εὐπαθητέρα τοίνυν τῆς ἀνδρείας, καὶ ζωῆς νόσοις εἰκαιότερα, καὶ τῶν ἰάσεων ἀ

desperata, ut quæ facilè corripiantur, & vi à morbis expugnentur. Proinde siquis existimet quamlibet febrim, aut quamlibet tabem, aut peripneumoniam, aut insaniam quolibet in corpore unam, atque eandem esse genere, nec inter prudentes, nec inter doctos, nec inter eos qui his rebus exquirendis laborarunt esse reponendus. Quin idem malum in hoc corpore facilè sanabitur, in illo minimè. Quemadmodum opinor, si generis ejusdem triticum in diversos agros immittas: aliter in plano solo, profundo, irriguo, aprico, ventis salubribus exposito, exculto proveniet, eritque fructus uber, lætus, copiosus. Rursum aliter in monte, & petricosa terra, aliter in opaca, aliter in montis subjecta: denique variè pro varia loci natura. Itidem & morbi pro ratione corporum in quæ inciderint, aut majores, & uberiores, aut minores eveniunt. Verùm his omissis pater, nec omnino discussa re, vult quamvis insaniam quovis in corpore consimilem esse, similemque desiderare curationem. Præter hæc quæ tam multa sunt, facilè cognoveris, muliebria corpora longè à virilibus differre, vel ad morbi corruptionem, vel ad sanandi spem, aut desperationem. Siquidem virilia bene compacta sunt, nervosa: laboribus, agitationibus, vita subdiali exercitata. Contrà fœmina, flaccida, malè compacta, in umbra alita, candida ob sanguinis inopiam, caloris penuriam & humoris supervacanei copiam. Quare facilius corripiuntur quàm virilia, ut pote morbis expositа, nec curationem

ἐκμάνοντες, καὶ μᾶλλον πρὸς μανίαν εὐχερέστερα. ἅτε γὰρ πολὺ τὸ ὀργίλον, καὶ κοῦφον, καὶ ἐξυπνίστον ἔχουσι, ὀλίγων δὲ τῶν ἐκ τοῦ σώματος αὐτῶν δύναμιν, ῥᾳδίως εἰς τὸ πάθος τοῦτο κυβιστῶσιν· ἡ δίκαιος τοίνυν ἀπὸ τῆς ἰατρικῆς τὸν ὁμοίως ἐπ' ἀμφοῖν σκοπεῖσθαι ἀπαιτεῖν, εἰδότας ὡς πολὺ τὸν μέσον, βίου παντὸς, καὶ πράξεσιν ὅλαις, καὶ πᾶσιν ἐπιτηδεύμασιν, ἐξ ἀρχῆς ἄχρις τέλους κεχωρισμένον. ὅταν τοίνυν λέγῃς, ὅτι μαίνεται. συνῳδὰ ὅτι καὶ γυνὴ ὅτε μαίνεται. καὶ μὴ σύγχει ταῦτα πάντα τῇ τῆς μανίας ὑπάρχειν ὁμοίᾳ. ἐνὶ γὰρ τῷ αὐτῷ δοκεῖ, ἀλλὰ χωρίσας ὥσπερ ἐστὶ, καὶ ὃν τρόπον τῇ φύσει, τὸ δυνατὸν ἐφ' ἑκάστου σκόπει. καὶ γὰρ ἡμεῖς, ὅπερ ἐν ἀρχῇ τοῦ λόγου ἐφάνη μέμνημαι, τὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐπισκοποῦμεν, φύσιν σώματος καὶ νοσήματος, καὶ κρᾶσιν. καὶ τίνος πλείονος μετέχει, καὶ εἰ θερμότερον, ἢ ψυχρότερον, ἢ ἀκμάζον, ἢ παρηκμακός. καὶ μέγα, ἢ μικρόν. καὶ πιμελὲς, ἢ ὀλιγόσαρκον. καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα. καὶ ὅλως ἂν τις αὐτὰ σκοπεῖσθαι, πάντων ἀξιόπιστος ἂν εἴη, λαμπρύνασθαι τί, ἢ ὑπισχνούμενος. ἐπεὶ καὶ τῆς μανίας αὐτῆς μυρία εἴδη ἐστὶ, καὶ παμποίκιλος ἔχει τὰς αἰτίας, καὶ διὰ τὰς συστάσεις αὐτὰς ὁμοίας. ἃ γὰρ πάντων δοκεῖν, καὶ δοξαστὴν, καὶ πιστὴν, καὶ λυπῆσαι, καὶ μισῆσαι, ἀλλὰ ταῦτα πάντα δὲ μᾶλλον ἢ ἧττον ἔχουσι τῇ νόσῳ, ὀνόματά ἐστιν. αἰτίαι τε, τοῖς μὲν ἀνδράσι, ἄλλαι. ταῖς δὲ γυναιξὶν, ἑτέραι. καὶ τῶν ἀνδρῶν αὐτῶν, τοῖς μὲν νέοις, ἄλλαι. τοῖς δὲ γεγηρακόσι, διάφοροι. οἷον, νέοις μὲν, πολλῶν ὡς τὸ πολὺ, χάρισι δὲ, διαβολὴ ἄκαιρος, καὶ ὀργὴ ἄλογος πολλάκις, καὶ ἀπιστία, καὶ ἀπόνοια, καὶ ἀκρασία, καὶ ἀκολασία, καὶ ἀσωτία, καὶ ἀνελευθερία, καὶ ἀπληστία, καὶ ἀναισχυντία, καὶ ἀναιδία, καὶ ἀσέβεια, καὶ ἀνοσιότης, καὶ ἀδικία, καὶ ἀνομία, καὶ ἀλαζονεία, καὶ ἀφροσύνη, καὶ ἀμαθία, καὶ ἀπαιδευσία, καὶ ἀγροικία, καὶ ἀβελτερία, καὶ ἀνοησία, καὶ ἀσυνεσία, καὶ ἀσυνετότης, καὶ ἀσυνεσία, καὶ ἀσυνετότης, καὶ ἀσυνεσία, καὶ ἀσυνετότης

πις κατ' οἰκείαν ἐμπεσοῦσα, τὸ μὲν πρῶτον, διετάραξεν, εἶτα καὶ ὀλίγον ἐς μανίαν ἐξιστήσι. γυναικῶν γὰρ πολλὰ καὶ διαφέρεται, καὶ ῥᾳδίως ἐς τοῦτο νόσου ἐμπίπτουσι. μάλιστα δὲ μίσος κατὰ πολὺ, ἢ φθόνος ἐπ' ἐχθρᾷ οὐτυχοῦσι, ἢ λύπης, ἢ ὀργῆς κατ' ὀλίγον. ταῦτα γὰρ φόρβεται, καὶ μακρᾷ χρόνῳ σύγχυσιν φρενῶν ἐμποιεῖ. τοιαῦτα σοι ὁ πατὴρ, καὶ ἡ γυνὴ πεπονθε, καὶ ἴσως τι λελύπηκεν αὐτὸν ἴσως ἀναγκης. ἀλλ' ἐμοὶ μὲν ἐκεῖνη ἐμίσει, πολλὰ ἴσχυσα, καὶ σὺ μὲν ἂν οὐκ ἂν τὸν πατέρα τὸν ὑπ' ἐμοῦ ἠδικημένον διώκοιο, ὡς ἄλλος τις τυχοιο, εἴ τις ἀπαμύνειε, μίσει τοι ὡς ἀδίκως ἐμοί. καὶ μὲν κακεῖνο ὁ πατὴρ, οὐκ ἂν ἐκτίσαιμι ἐπεῖν, ὅτι εἰ καὶ μὴ πάλαι ὅτως ἀπέγνωσο, ἀλλά τις ἔτι σωτηρίας ἐλπὶς ὑπεφαίνετο, οὐκ ἂν ὑδὲ ὅτω ῥᾳδίως ἀπεσπάμην, ὑδ' αὖ ἀπὸ χαίρων φάρμακον ἐγχέαι ἐτόλμησα, δεδιὼς τὸν τύχην, καὶ τὸ ἀδηφ ἐπολλῶν δυσφημίαν. ὁρᾷς ὡς οἴονται πάντες εἶναί τι μῖσος ἀπὸ τῆς ἀπὸ χρήσεως πάσαις μητρυιαῖς, κἂν ὥσι χρησταί, καί τις χρῖσι μανίαν ταύτην γυναικείαν αὐτὰς μεμηνέναι; τάχα δ' ἂν τις ὑπόπτευσεν, ἄλλως χορήσαι σ' ἐ κακῶς, καὶ τῶν φαρμάκων ὁ δυνηθέντων, κακοήθη, καὶ δολερὸν τὸν ἰατρείαν χαρίσασθαι. καὶ τὰ μὲν τ' γυναικὸς ὁ πατὴρ, ὅτως ἔχει. καὶ πάνυ σοι πεπρηκὼς λέγω. ἔ ποτε ῥᾴδιον ἴδῃ, καὶ μυριάκις πίῃ τὸ φάρμακον. λέγ' ταῦτ' ἐπιχειρῶν σὺ ἄξιον, εἰ μὴ ἐκ μόνου τὸ λάστυχῆν μεγαπαπείρας, καὶ κακοδοξίας ἐξεβαλεῖν θέλεις. ἴασιν γὰρ ὁμοπενumero incidit: ac initio perturbat animum: deinde paulatim in insaniam convertit. Porrò mulierum corpora multæ res infestant, & facilè in morbum adducunt: præsertim siquem vehementer oderint, aut inimico fœlicitatem invideant: siquid molestum sit, aut sicui succensseant? hæc succensa, longoque tempore alita, insaniam efficiunt. Hujusmodi quippiam pater, uxori tuæ accidit: & fortè nuper aliquid ipsi mœrorem intulit: nihil enim illa oderat. At morbo tenetur: nec his malis ullius medici cura eripi possit. Quod siquis alius se facturum promittat, siquis eam liberarit, tunc me oderis licet, velut injurium. Atqui etiam illud ô pater, non verebor dicere: etiamsi non prorsus esset, ut est, desperandum, sed adhuc aliqua salutis spes ostenderetur, nec sic quidem facilè manum admoverem, neque potionem ministrare statim auderem, videlicet veritus fortunam: ac multorum hominum obtrectationem. Vides, ut omnes arbitrantur, privignos invisos esse novercis omnibus, etiamsi probæ fuerint, easque hanc ceu communem quandam mulierum insaniam insanire. Quare facilè suspicaretur aliquis, si malum hoc secus eveniret, nec profuissent remedia, perfidam ac dolosam fuisse curationem. Atque uxoris tuæ, pater, ita sese res habet, quodque prorsus exploratum habeo tibi dico: nunquam meliùs est habitura, & si millies pharmacum biberit. Ideoque curationem aggredi æquum non est, nisi in hoc solum me urges, ut frustrer, meque infamia vis operire. Patere ut mihi ejusdem artis professores invi-

χειν φθονεῖσθε. ἐὰν δέ με ἀποκηρύξῃς πάλιν, ἐγὼ μὲν καίτοι πάντων ἔρημος γενόμενος, οὐδὲν κακὸν σοὶ ἀρεῖμαι. τί δ' ἄν, ὅταν μὴ γένοιτο, αὖθις ἡ νόσος ἐπανέλθοι, φιλεῖ γάρ πως τὰ τοιαῦτα ἀριθμὸν ὁρμᾶν, παλινδρομεῖν, τί με πρᾶξαι δεήσει, προπάσχων μὲν οὐδὲν κἀγὼ τούτου, κἄν ποτε λείψω τὴν τάξιν, ἵνα τοὺς παῖδας ἔταξεν ἡ φύσις, οὐδὲ ἔγκλησις τὸ ἐπ' ἐμοὶ ἐπιλήσομαι. εἶτ' ἂν σωφρονήσῃς, αὖθις ἀναλαμβάνειν παύσομαί σε; ἐρᾷς μὲ δεῖ; ἐρᾷς ἤδη, κἄν ταῦτα πάσχῃς, ἐπίσκωπτε τὴν νόσον, κἀναμιμνήσκεις τὸ πάθος. χαῖρε, κἄσωφρόνει, ὦ πολιτῶν κακῶν ἀναισθησίας, λῆρος, κἄβοᾶς. κἄτ' οὐ μέγαν, ὀργίζῃ, ἐπὶ σοὶ μῖσος πέπηγε, ἐπὶ τοὺς νόμους ἀναφλεῖς. οἴμοι πάτερ, τοιοῦτ' ἐμοὶ σὺ ἐπὶ πάλαι μορφὰς τὰ σωφρονίσματα.

deant. Quòd si me rursum abdicaris, ego quidem quanvis rebus omnibus destituar, tamen tibi grave nihil imprecabor. Sed quid si, quod avertat Deus, redeat morbus, solent enim hujusmodi mala irritata recurrere, quid erit mihi faciendum? Curaturum me, probè scias, tum quoque, nec unquam officio defuturum, quod liberis natura præscribit: nec generis, quoad in me fuerit, obliviscar. Deinde si relipueris, num mihi credendum fore ut me denuo recipias unquam? Vides jam, ut ista quum facis, morbum accersis, & affectum reditus commonefacis. Heri ac nudiustertius tantis elapsis malis, contendis, vociferaris: quodque gravissimum est, irascaris: ad odium te convertis, legesque revocas. Hei mihi pater, istiusmodi fuerant superioris insaniæ tuæ prooemia.

ΦΑΛΑΡΙΣ ΠΡΩΤΟΣ. | PHALARIS PRIMVS.

ARGVMENTVM.

Phalaris Agrigentinorum tyrannus fuit: cui faber quidam Perillus sive Perilaus, taurum æreum obtulit, ita factum, ut in eum homines damnati conjecti, succenso igne torrerentur, atque inter cruciandum, dum vociferarentur, mugitus boum ederent. Hunc taurum fingitur hic Delphos mittere, ut ibi in templo inter cætera donaria, deo consecraretur. Et quia apud omnes pro crudelissimo atque immanissimo idem habebatur, & ob id metuebat, ne donum hoc Delphi, ut ab impio & nefario profectum, rejicerent. Oratione hac contra famam hanc de se sparsam, per Legatos sese defendit. Oratio generis judicialis est, status qualitatis. Nam & tyrannidem occupasse, & nocentes quosdam puniisse, se fatetur, sed id jure ac necessitate quadam factum ostendit. Exordium à toto incipit. Narratione consilia & causas suscepta tyrannidis, & quo modo eandem gesserit: postremò etiam qua necessitate, aut supplicia sumenda, & custodiam corporis comparandam, compul-

pulsus fuerit, exponit, qua & ipsa confirmandi vicem habent. Post hæc autem Confirmatio sequitur, qua se à crimine crudelitatis defendit, Argumentis à simili, à legibus & caussa, à signis & comparatione sumptis. Elevando interim etiam tyranni nomen & invidiam ab exemplis, & exaggerando necessitatem puniendi, ob multitudinem periculorum in dies in hoc genere succrescentium. Peracta caussa, ad commendationem muneris transit, quam à caussis & honestate dedicationis trahit. Peroratio à persona Legatorum sit, qua asseveratione dictorum, & ipsorum obtestatione perficitur.

Ἔπεμψεν ἡμᾶς ὁ Δελφοὶ ὁ ἐμὸς πατὴρ Φάλαρις, ἀξιῶν τὸν Θεὸν τὸν τῶνδε τῶν τόπων, καὶ ὑμῖν ἀφελεξόμενος τὰ εἰκότα ὑπέρ τε αὐτοῦ σαφῶς, καὶ ὑπὲρ τοῦ ἀναθήματος. ἦν μὲν δὴ ἕνεκα ἥκομεν, τοῦτο ἐστί. ἃ δὲ καὶ ὑμᾶς ἐπέστειλεν, Ἐγὼ φησὶν ὁ Δελφοί, καὶ δοκῶ πᾶσι μὲν τοῖς Ἕλλησι, τοιοῦτον ὑπολαμβάνεσθαι, οἷός εἰμι, ἀλλὰ μὴ οἷον ἡ δοκοῦσα τοῦ μισοῦντος, καὶ φθονούντων φήμη ταῖς τῶν ἀγνοούντων ἀκοαῖς διαβεβόηκεν, ἀντὶ τοῦ πάντων ἀκακαίμων ἄν. μάλιστα δ' παρ' ἡμῖν ὅσῳ ἱερεῖ τε ἐστε, καὶ πάρεδροι τοῦ Πυθίου, καὶ μονονὺ συνοικοῦντες, καὶ [1] ὁμωμόφιοι τοῦ Θεοῦ. ἡγοῦμαι γὰρ, εἰ ὑμῖν ἀπολογησαίμην, καὶ πείσαιμι μάλιστα ὑμᾶς ὑπεκλυφθῆναι, καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασι δι' ὑμῶν ἀπολελογημένος εἶναι. καλῶ δὲ, ὦν ἱρῶ τὸν Θεὸν αὐτὸν μάρτυρα, ὃν οὐκ ἔνι ἐνθάδε διαλογίσασθαι, καὶ ψεῦδεσθαι λόγῳ διαμαχόμενον. ἀνθρώπους μὲν γὰρ, ἴσως ἐξαπατήσαι ῥᾴδιον. Θεὸν δὲ, καὶ μάλιστα τοῦτον, ἀφανίσαι ἀδύνατον. ἐγὼ γὰρ οὐ τὸν ἀφανῆ σὺν Ἀκρισίᾳ εἶν, ἀλλ' εἰ καί τις ἄλλος οὐ γηγενὴς, καὶ τυφεὶς ἐν-

Misit nos, ô Delphi, princeps noster Phalaris, Deo taurum hunc adducturos, & vobis vera cùm de se ipso, tum de donario dicturos. Itaque hæc sunt quorum gratia huc venimus. Cæterùm hæc vobis exponenda mandavit. Ego, inquit, ô Delphi, talem mei existimationem esse apud Græcos omnes, qualis sum, at non qualem me odio prosequentium, aut invidorum fama mendax apud ignotos traduxit, omni lucro permutarim. In primis verò apud vos, quatenus sacri estis & Pythii assessores, ac tantùm non Dei familiares, & contubernales. Etenim existimo si me vobis purgavero falsoque in crudelitatis suspicionem venisse persuasero, fore ut & apud alios omnes hæc mea defensio per vos valeat. Porrò eorum quæ dicam, Deum ipsum testem appello, quem nemo fallere, nemo falso sermone decipere possit. Etenim fortasse hominibus facilè imponas sed Deum, maximè verò istum, latere nequeas. Ego equidem non ex obscuris Agrigentinis, verùm si quisquam alius, ex illustri loco natus, liberèque

[1] Ὁμωμόφιοι τοῦ Θεοῦ] Οἱ ὑπὸ τὴν αὐτὴν στέγην οἰκοῦντες. Bourd.

Αὐ-

λόγητος, καὶ παιδείας ἐσπουδακώς, ἀεὶ διετέλουν, τῇ μὲν πολλῇ δημοτικὸν ἐμαυτὸν παρέχων, τοῖς δὲ συμπολιτευομένοις, ἐπιεικὴς, καὶ μέτριον. βίαιον δὲ, ἢ σκαιὸν, ἢ ὑβριστικὸν, ἢ [1] ἀθέμιτον, οὐδεὶς οὐδὲ ἐπικαλεῖ μοι τῷ ἐμπείρῳ σκαιότερον βίῳ. ἐπειδὴ δὲ εἶδον τὰς τύχας μοι πολιτευομένῳ ἐπιβουλεύοντας, καὶ ἐξ ἅπαντος τρόπου ἀναιρεῖν με ζητοῦντας, διηρημένου δὲ ἡμῶν τότε τῆς πόλεως, μίαν ταύτην ἀπεφυγὴν καὶ ἀσφάλειαν εὗρεσιν τῷ αὐτῷ ἅμα, καὶ τῇ πόλει σωτηρίαν, οἱ ἐπιθυμοῦντι τῆς ἀρχῆς, ἐκείνους μὲν ἀναστέλλασθαι, καὶ παύεσθαι ἐπιβουλεύοντας, τὴν πόλιν δὲ σωφρονεῖν κατεπαναγκάσασθαι. καὶ ἦσαν δὲ οὐκ ὀλίγοι τοῦτ' ἐπαινοῦντες ἄνδρες μέτριοι, καὶ φιλοπόλιδες, οἳ καὶ τῷ γνώμῃ ἤδεσθαι τῷ ἐμῷ, καὶ τῇ ἐπιχειρήσει τὴν ἀνάγκην. τούτοις συναγωνισταῖς χρησάμενος, ῥᾳδίως ἐκράτησα τῆς ἐπιχειρήσεως. τὸ πιθανὸν, οἱ μὲν, οὐκ ἦν ἐπαρθῆναι, ἀλλ' ὑπῆκουον. ἐγὼ δὲ ἤρχον. ἡ πόλις δ' [2] ἀπαρρησίαστος ἦν. σφαγαὶ δὲ, ἢ ἐλάσεις, ἢ δημεύσεις, οὐδὲ καθ' ἓν ἐπιβουλευόμενον ἐφοβούμην. καίτοι ἀναγκαῖον τὰ βιαιότατα βουλομένῳ τὸ κρατεῖν καὶ δυναστείας μάλιστα. φιλανθρωπίᾳ γὰρ καὶ πραότητι, καὶ τῷ ἡμέρῳ, καὶ δικαίῳ ἰσονομίας, ἐμαυτὸν ἐγὼ ἤλπιζον εἰς τὸ πείθεσθαι εὐπειθεστέρους τοὺς πολίτας. οὐδὲν γὰρ βίᾳ μᾶλλον ἰσχύσειν ἐπεσήμαινον, καὶ διηλλάγμην, καὶ συμβούλοις, καὶ συνεσίοις ἐχρώμην τοῖς πλείστοις αὐτῶν. τοῦτο

que educatus, & ingenuis artibus imbutus, semper urbi me popularem præbui, & in administranda repub. collegis æquum & moderatum præstiti. Violentiæ autem, aut sævitiæ, aut contumeliæ, aut severitatis, nemo me prioribus illis vitæ annis incusavit. Verùm cùm perspicerem eos qui à me diffidebant in administranda repub. insidias mihi moliri, omnibusque modis mei interficiendi occasionem captare: cumque tunc inter se cives dissiderent, unicum illud effugium, securitatemque reperi, mihi, civitatique salutem, si occupato principatu, illos coërcerem & insidiatores compescerem, civitatemque ad moderationem adigerem. Erantque non pauci viri & modesti, & reip. amantes qui hæc comprobarent, cum mentem meam atque instituti necessitatem nossent. Horum opera usus, facilè cœpti compos factus sum. Exinde illi non amplius turbas excitabant, sed obtemperabant, ego autem imperium obtinebam: ipsaque urbs loquendi libertate privata erat. Cæterùm cædes, expulsiones, proscriptiones, ne in insidiatores quidem exercui: quanquam hæc ad principatus in primis tuitionem audere est necesse. Etenim humanitate, clementia, mansuetudine, & honoris æqualitate mirum in modum sperabam me illos ad præstandam obedientiam pertracturum. Statim igitur data fide cum inimicis in gratiam redii, & eorum plerisque consultoribus, & convictoribus usus sum. Et cùm urbem

1 Ἀθέμιτον] Ἀπροβούλευτον, ἀπεριπλάνητον, ut apud Hesych. cæteræ hujus vocis significationes huic loco non conveniunt. *Bourd.*

2 Ἀπαρρησίαστος] Angl. *dεσιας*. Idem.

1 Hæc

ἡ πόλιν αὐτὴν ὁρῶν ἐλιγωρίᾳ τῶν πρεσβυτέρων διεφθαρμένην, τὰ πολλῶν κλεπτόντων, κἀγὼ ἡ ἀρπαζόντων τὰ κοινὰ, οὐδένων τε ἐπιβρέοντος ἀσεβημάτων, καὶ οἰκοδομημάτων ἀναστάσιν ἐκόσμησα, καὶ τειχῶν περιβολῇ ἐκαρτέρησα, καὶ τὰς προσόδους, ὅσαι ἦσαν κοιναὶ τῇ τε ὀφειλόντων ἐπιμελείᾳ, ῥᾳδίως ἐπηύξησα, καὶ τὰ νεολαίας ἐπεμελήμην, καὶ τὰ γερόντων πρεσβύτου, καὶ τὰ δῆμου εὐθυμίας καὶ ἀβιομαχίας, καὶ πανηγύρεσι, καὶ δημοθινίαις, διῆγον. ὕβρεις ἡ παρθένων, ἢ ἐφήβων ἀλλοφυλοι, ἢ γυναικῶν ἁπαγωγαὶ, ἢ ἀνδροφόνων ἐπιπέμψεις, ἢ θεσπεσία τις ἀπειλὴ, ἀστραπαί μοι καὶ ἀκοῦσαι ἐδόκουν. ἤδη ἡ καὶ περὶ τῆς ἀρχῆς τῆς τυραννίδος ἐσκοπούμην, ὅπως μόνον ἀσφαλῶς παύσαιτο ἄν τις ἐπ' αὐτῇ. ἐπὶ τοῦτο ἄρχειν αὐτὸ, καὶ πάντα πράττειν, ἐπιχθὲς ἦδη, καὶ σοὶ φθόνου κεκμηκὸς ἐδόκει μοι εἶναι. τὸ δ' ὅπως μηκέτι τοιαῦτας ὑπὸς ἀρχαιρεσίας διάστασιν ἡ πόλις, τοῦτ' ἐζήτουν ἔτι καὶνῦ μᾶλλον ὁ ἀρχαῖος, περὶ τούτου εἶχον. οἰδὰ, ἤδη τι σοφίσασθαι ἐπ' ἐμὶ, καὶ περὶ τέχνης ἡ ἐπιβουλῆς, καὶ διαπράσσεσθαι ἐσκοπεῖτο, καὶ συνωμοσίας συνίκρινον, καὶ ὅπλα ἤθροιζον, καὶ χρήματα ἐπορίζοντο, καὶ τὰς ἀγχιστίνους ἐπικαλεῖτο, καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα πρὸς Λακεδαιμονίους, καὶ Ἀθηναίους ἐπρεσβεύοντο. ἃ μὲ γὰρ περὶ ἐμοῦ αὐτὸ, εἰ ληφθείη, ἐδέδοκτο, ἤδη αὐτοῖς, καὶ ὅπως μὴ αὐτοχειρίᾳ ἀμαυρώσουσι ἠπείλουν. καὶ ἃς κολάσεις ἐπενόουν, δημοσίᾳ σκευλώμενοι, ἐξεῦρον. ἐγὼ μὲ δὴ μηδὲν πεπονθὼς τοιοῦτον οἱ θεοὶ αἴτιοι, φοβούμενος τὴν ἐπιβουλὴν. καὶ μάλιστά γε ὁ Πύθιος, ἐνυπνιοπέμπων τι

bem ipſam incuria magiſtratuum labefactatam, multi expilarent, imò diriperent publicum ærarium, aquæ ductibus recreavi, & ædificiorum extructionibus exornavi, mœnibuſque munivi, & proventus quotquot magiſtratuum cura communes erant, facilè auxi: juventutis curam geſſi, ſenum commodis proſpexi. Populum verò ſpectaculis largitionibus, ſolennitatibus, epuliſque publicis continui. Virginum autem ſtupra, adoleſcentum corruptelæ, conjugum abductiones, ſatellitum immiſſiones, minæ heriles, meis etiam auribus abominanda erant. Iam verò de imperio dimittendo, & principatu deponendo apud me conſilium inibam, cogitans qua in ratione vitæ tutò conquieſcerem. Siquidem principem agere, omniaque adminiſtrare, provinciam gravem, invidioſam, ac laborioſam eſſe exiſtimabam. Hoc verò etiam quærebam quo pacto hujuſmodi adminiſtratione civitas non amplius opus haberet: & ineptus ego de his ambigebam. Atque hi jam in me conſpirabant, deque inſidiarum & defectionis modo deliberabant, & conjurationes adornabant, arma colligebant, pecunias parabant, & vicinorum opem implorabant, & legatos in Græciam ad Lacedæmonios & Athenienſes mittebant. Nam quæ illi de me, ſi caperer, decreverant, & ut ad mortem mea manu mihi conſciſcendam adacturi eſſent, minabantur, & quæ ſupplicia comminiſcerentur, publicè torquentes, efferebant. Sed Diis acceptum refero, quòd detectis inſidiis, nihil hujuſmodi paſſus ſim: in primis verò Apollini Pythio, qui inſomnia mihi

ωθείξας, καὶ τὰς μιμώσεις ἔπεμψεν ἐπιπέμπων. ἐγὼ δ' ἐνταῦθα ἤδη ὑμᾶς ὦ Δελφοὶ, ἐπὶ τῷ αὐτὰ δόξαι νῦν τῇ λογισμῷ χρωμένους, ἐξιὼν τότε τὸν τόπον πρᾶκτέον μοι συμβουλεύσαι, ὅπη ἀφυλάκτως ὀλίγῳ δεῖν ληφθεὶς, ἐζήτουν πρὸ σωτηρίας τὸν παρόντα. ὡς ὀλίγου ἂν τῇ γνώμῃ εἰς Ἀγριγεντα παρ' ἐμὲ ἀποδημήσαντες, καὶ ἰδόντες τὰς παρασκευὰς αὐτῶν, καὶ τὰς ἀκοὰς ἀκούσαντες, εἴπατε τί δεῖ ποιεῖν, φιλανθρωπίᾳ χρήσασθαι ὡς αὐτὸς ἔπ, καὶ φείδεσθαι, καὶ συγγνώμῃ, ὅσον αὐτῷ μελλήσειν πείσειν τὰ ὑγιᾶ. μᾶλλον δ' μοὶ ἤδη ὑπέρκειται τῶν σφαγῶν, καὶ τὰ φίλτατα ὑφ' ὀφθαλμοῖς ὁρᾶν ἀποδύμενα. ἢ τὰ μὲ τοιαῦτα πάνυ ἡλιθίου τινὸς εἶναι, ψυχαῖα δ', καὶ ἀνοήτου λογισθῆναι, καὶ χαλεπῶς ἔμφρονος, ἐ ἠδικημένου ἀνδρὸς ἀναλογόντα, μεταθεῖν ἐκείνης. ἐμαυτοῦ δ' ὢν τοιούτου, τῶν ἐς τὸ ἔπειτα ἀσφάλειαν προχεῖν. ταῦτ' οἶδ' ὅτι σωβουλεύσατε ἄν. τί δ' ἐγὼ μὴ τοῦτ' ἐποίησα; μεταστειλάμενος τοὺς αἰτίους, ἐ λόγους μεταδοὺς αὐτοῖς, ἐ τοὺς ἐλέγχους προφανῶν, ἐ σαφῶς ἐξελέγξας ἔφασκε, ἐπεὶ μήδ' αὐτοὶ ἐπ ἐξαρνοι ἦσαν, ἐμυνόμην ἀγανακτῶν τὸ πλέον. οὐχ ὅπ ἐπιβεβουλεύμην, ἀλλ' ὅπ μὴ ἀάφην ὑπ' αὐτῶν ἐν ἐκείνῃ τῇ παρασκευῇ μέλλων, ὧν ἐξ ὀρχῆς ἐπεσησκόμην. ἐ τὸ ἀπ' ἐκείνου, φυλάττων μ' ἐμαυτὸν, διαπλῶ. ἐκείνων δ' τοὺς ἀεὶ ἐπιβουλεύοντάς μοι κολάζων. εἰθ' οἱ ἄνθρωποι ἐμὲ τ' ὠμότητος αἰτιῶνται, ὁπ ἔπ λογιζόμενοι προτέρου ἡμῶν ὧν ἡ πρώτη τύχη ὀρχή. σωβολόπις δ' τῶν μέσων, ἐ ἐφ' οἷς ἐκολάζοντο, τὰς πρωτείας αὐτὰς ἠπόρουν, hi præmonſtravit, & rerum ſingularum monitores miſit. Proinde tunc ô Delphi, cùm in eodem metu, cogitatione verſati ſitis, puto vos mihi de rebus tum agendis conſilium dediſſe, quum incautè propemodum captus, urgentibus in malis ſalutem quærebam. Itaque mente Agrigentum ad me ſuſcepta brevi peregrinatione, viſiſque apparatibus, & auditis illorum minis, quid facto opus eſſet dixiſtis. Scilicet an humanitate amplius erga illos uti, ignoſcere, & mox extrema paſſurus, perferre: ac potiùs nudam cædem ſuſtinere, reſque chariſſimas ob oculos pereuntes cernere, quàm ſtolidi cujuſpiam hæc eſſe reputando, & quæ generoſum ac virilem animum decent cogitando, & prudentis ac offenſi viri iram ſuſpiciendo, illos ulciſci, mihique ex iis quæ ſuppetunt, ſecuritatem in poſterum parare deberem. Hoc ſat ſcio, conſilium mihi dediſtis. Quid igitur poſtea feci? Accerſitis reis, dataque illis dicendi copia, productis argumentis, & ſingulis accuratè exploratis, poſteaquam non ampliùs inficiari poterant, de ipſis ſupplicium ſumpſi, indignatus non tam quòd mihi poſuiſſent inſidias, quàm quòd non ſiviſſent eo in propoſito permanere, quod ab initio proſequendum mihi conſtituera-ram. Ab eoque tempore ſemper cuſtodia ſatellitum me munio, & eos qui mihi moliuntur inſidias, punio. Tum homines crudelitatis me accuſant, non reputantes amplius ab utro noſtrûm hujus mali ortum ſit principium. Sublatis autem iis quæ ſunt in propatulo, & cauſis ob quas puniuntur, ipſa ſupplicia criminantur,

ἐς τὰς ἀκούσας· οὐ αὐτοῖς ὑμῖν δοκεῖ. ὅμοιον ὡς εἴ τις παρ' ὑμῖν ἱερόσυλόν τινα ἰδὼν ἀπὸ τῆς πέτρας ῥιπτούμενον, ἃ μὲ ἐπάλμησεν, μὴ λογίζοιτο, ὡς νύκτωρ ἐς τὸ ἱερὸν παρῆλθε, καὶ κρεμάσασι τὰ ἀναθήματα, καὶ τῶν ξοάνων ἥψατο, κατηγορεῖν ἂν ὑμῶν πολλῷ τὴν ἀκριβεστάτην, ὅτι Ἕλληνές τε, καὶ ἱερεῖ ἐναγεῖ λίθοντες, ὑπεμείνατε ἄνδρα τῶν Ἑλλήνων τιμιώτατον καὶ ἱερόν. καὶ γὰρ ἐκ παντὸς πόρρω τῆς πόλεως εἶναι λέγεται ἡ πέτρα κολάσαι τοιαύτην ἀναίδειαν. ἀλλ' οἶμαι αὐτοὶ τὰ μελλόντα, ὦ ταῦτα λέγων ὑμᾶς κατ' ὑμῶν, καὶ οἱ ἄλλοι πάντες ἐπαινέσονται ὑμῶν τὴν κατ' ἐμοῦ τιμωρίαν ἀμύνεσθαι. τὸ δὲ ὅλον, οἱ δῆμοι οὐκ ἐξετάζοντες ὁποῖός τις ὁ τῶν πραγμάτων ἐφεστὼς ἐστιν, εἴτε δίκαιος ἐστιν, εἴτ' ἄδικος, αὐτὸ ἁπλῶς τὸ τῆς τυραννίδος ὄνομα μισοῦσι, καὶ τὸ τύραννον. κἂν Αἰακὸς, ἢ Μίνως, ἢ Ῥαδάμανθυς ᾖ, ὁμοίως ἐξ ἁπάντων ἀπολέσαι ἀπόδοσι, τοὺς μὲ πονηροὺς αὐτῶν, ὡς ὀφθαλμῶν λημῶμοι, τοὺς δὲ χρηστοὺς, τῇ κοινωνίᾳ τῆς ὠφελείας, τῷ ὁμοίῳ μίσει συμπεριλαμβάνοντες. ἔγωγ' ἂν ἀκούω ἐκ παρ' ὑμῖν τοῖς Ἕλλησι πολλοὺς μὲν ἀγαθοὺς τυράννους σοφοὺς ὑπὸ φαύλων ὀνόματι δοκεῖν, ἐνίους δὲ ἥμερον ἤθος ἐπιδείκνυμένους. ὧν εἰσίαν, καὶ λόγους εἶναι βραχεῖς τὸ τῆς ἱερᾶς ὑμῶν ἀπεχομένους, ἀναλήμασι, καὶ ἀναθήμασι τῷ Πυθίῳ. ὁρᾶτε δὲ καὶ τοὺς νομοθέτας τῷ πλήθει κλέος τοιοῦτον νέμοντας, ὡς τῷ γε ἄλλῳ οὐδὲν ὄφελος, οἱ μὴ φόβος ᾖσιν, καὶ ἐλπὶς τῆς κολάσεως. ἡμῖν δὲ τῶν τοιούτων ἀναγκαιότερον τοῖς τυράννοις, ὅσῳ καὶ ἀνάγκῃ ἐχόμεθα. καὶ μισοῦσι τὸ ἄρχειν, καὶ ἐπιβουλεύουσιν

tur, & eas quæ videntur ineſſe crudelitates. Perinde ac ſiquis viſo apud vos ſacrilego, qui ex ſaxo præcipitaretur, facinus ejus non expenderet, ut in templum noctu eſt ingreſſus, & donaria abſtulit, & in ſtatuam manus injecit: ſed vos magnæ crudelitatis accuſaret, quod cùm Græci & ſancti eſſe perhibeamini, Græcum hominem prope templum (nam non procul ab urbe iaxum eſſe ferunt) hujuſmodi ſupplicio ſubjicere ſuſtinueritis. At vos, opinor, ridebitis, ſiquis hæc in vos dicat: ac cæteri omnes, veſtram in impios crudelitatem probabunt. In ſumma, populi qui non perpendunt, qualis ille ſit qui rerum adminiſtrationi eſt præfectus, juſtus-ne an injuſtus, ſimpliciter ipſum tyrannidis nomen oderunt: ipſum tyrannum, quanvis ſit Æacus, vel Minos, vel Rhadamanthus, modis pariter omnibus è medio tollere approperant, quum malos illorum ſibi ob oculos ponunt, bonos verò communem ob appellationem eodem odio complectuntur. Cæterùm audio apud vos quoque in Græcia multos fuiſſe tyrannos ſapientes, qui ſub hoc vitioſo, ut videtur, nomine, benignos & manſuetos ſe præbuerunt, quorum nonnullorum orationes breves veſtro in templo repoſitæ ſunt, ut ornamenta ac donaria ſint Pythio. Reſpicite autem etiam legumlatores qui multum ſpeciei pœnarum tribuunt, quaſi cæterarum rerum nulla ſit utilitas, niſi metus adſit & pœnæ expectatio. Quod nobis tyrannis longè magis eſt neceſſarium, quo magis per vim præſumus, & cum oſoribus ac inſidiatoribus verſa-

ἀνθρώποις συμφέρῃ, ὅπως μηδὲ τὸ μορμολυκείον ὄφελός τι ἡμῖν γίγνεται, ἀλλὰ τῇ τῶν Ὑδρας μύθῳ τὸ πρᾶγμ' ἔοικεν. ὅσῳ γὰρ ἂν σκήπτωμεν, τοσῷδε πλείους ἡμῖν ἀναφύονται καὶ κολάζειν ἀφορμάς. φέρειν δὴ ἀνάγκη, κἂν τὸ ἀναφυόμενον σκήπτειν αἰεί, κἂν ἐπικαίειν τὰ Δίᾳ καὶ τὰ Ἰόλαον, εἰ μέλλομεν ἐπικρατήσειν. τὰ γὰρ ἅπαξ εἰς τὰ τοιαῦτα ἐμπεσεῖν ἠναγκασμένον, ὅμοιον χρὴ τῇ ὑποθέσει καὶ αὐτὸν εἶναι. ἢ φειδόμενον τοῦ πλησίον, ἀπολωλέναι. ὅλως δὲ, τίνα οἴεσθε ὕστατα ἄχθεσθαι, ἢ ἀπιμένον ἀνθρωπον εἶναι, ὡς ἥδιστα μαστιγοῦσθαι. κἂν οἰμωγῶν ἀκούσῃς, καὶ ἀφαπτομένης ἐρῶντος, εἰ μὴ ἔχοι τινὰ μεγάλην καὶ κολάζειν αἰτίαν; πόσακις γὰρ ἐδάκρυσε μαστιγωμένων ἄλλων, πόσακις δ' ἤκουσεν, καὶ ὀδύρεται τὴν ἐμαυτῆς τύχην ἀναγκάζομαι, μείζω κλαίειν αὐτὸς, καὶ χρονιωτέραν ὑποσχόμενος; Ἀνδρὶ γὰρ φύσει μὲ ἀγαθῷ, καὶ δὴ καὶ ἀναγκαίῳ πικρὸν, πολὺ δὲ κολάζειν τὸ κολάζειν χαλεπώτερον. εἰ δ' δεῖ μὴ παρρησίας εἰπεῖν, ἐγὼ μὲ εἰ αἵρεσις μοι ἐκκρεμὴς εἴη, πότερον βούλομαι, κολάζειν τινὰς ἀδίκως, ἢ αὐτὸς ἀποθνήσκειν, οὗ ἕνεκα, ὡς ἐδεῖ μεμνῆσθαι, ἐλοίμην ἂν τεθνάναι μᾶλλον, ἢ μηδὲν ἀδικοῦντας κολάζειν. εἰ δέ τις φαίη, βούλῃ ὦ Φάλαρι, αὐτὸς τεθνάναι ἀδίκως, ἢ δικαίως κολάζειν τοὺς ἐπιβούλους, τοῦτο βουλοίμην ἄν. αὖθις γὰρ ὑμᾶς ὦ Δελφοὶ, συμβούλους κελῶ, πότερον, ἄμεινον εἶναι ἀδίκως ἀπολλύειν, ἢ ἀδίκως σώζειν τὰ ἐπιβουλεύοντα. εἰδείης ὅτως οἰμαι ἀνόητός ἐστιν, ὃς οὐκ ἂν αἱρήσαιτο ζῆν μᾶλλον, ἢ σώζων

famur, quandoquidem terricula nullius sunt emolumenti, sed res nostra fabulæ de Hydra similis est. Quanto enim plures præciderimus, tanto plures puniendi occasiones nobis suppullulant. At ferre necesse est, semperque renatum caput præcidere, & Iolai exemplo per Iovem inurere, si victoriam consequi cupimus. Eum enim qui semel in hæc incidere coactus fuerit: similem esse materiæ oportet, aut propinquis parcentem, perire. In summa quem hominem adeò sævum & inclementem esse putatis, ut flagris cedere, ejulatus audire, & cedes videre delectetur, nisi magnam infligendæ pœnæ causam haberet? Quoties igitur flevi dum flagris alii cædebantur? Quoties verò meam ipsius fortunam lugere ac deplorare cogor, ego qui gravius supplicium ac diuturnius sustineo? Etenim viro natura bono, verum ex necessitate sævo, multò durius est de aliis sumere, quàm de se sumi supplicium. Quòd si mea sententia liberè est dicenda, ego equidem si mihi daretur optio, utrum aliquos injustè punire mallem, an potiùs ipse mori: probè sciatis, me propriam mortem nihil cunctando electurum esse potiùs, quàm ut insontes supplicio afficiam. Dixerit etiam aliquis, mavis Phalari, ipse injustè mori, quàm insidiatores justè punire: mallem certè. Rursus enim vos, ὁ Delphi, in consilium voco: utrum satius sit, injustè mori, an verò injustè servare eum qui sit insidiatus. Nemo, me judice, adeò vecors est, qui non malit vivere, quàm inimicos ser-

Hæc pag. ex Epist. Phalaridis. *Bourd.*

ἐχθρὸς, ἀπολωλέναι. καίτοι πόσους ἐγὼ ἤδη τῶν ἐπιχειρησάντων μοι, καὶ φανερῶς ἐληλεγμένων, ὅμως ἔσωσα; οἷον Ἄκανθον τουτονὶ, καὶ Τιμοκράτη, καὶ Λεωγόραν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, παλαιᾶς συνηθείας τὸ πρὸς αὐτοὺς μνημονεύσας. ὅταν δὲ βουληθῶ τύραν εἰδέναι, τοὺς εἰσφοιτῶντας εἰς Ἀκράγαντα ξένους ἐρωτήσατε ὅπου ἐγὼ τοῖς αὐτοῖς εἰμι, καὶ εἰ φιλανθρώπως προσφέρομαι τοῖς καταίρουσιν. ὃς γε καὶ σκοπὸς ἐπὶ τὰ λιμένων ἔχω, ἵν' εἰδῶ τινας, τίνες, καὶ ὁπόθεν καταπλέουσιν, ὡς κατ' ἀξίαν τιμῶν, ἀποπέμποιμι αὐτούς. ἔνιοι δὲ καὶ ἱξιπιτηδὲς φοιτῶσι παρ' ἐμὲ, οἱ σοφώτατοι τῶν Ἑλλήνων, καὶ ὁ φεύγων τὸν συμπάντων τὸν ἐμὸν. ὥσπερ ἀμέλει καὶ πρώην ὁ σοφὸς Πυθαγόρας ἦλθεν ὡς ἡμᾶς, ἄλλα μὲν ὑπὲρ ἐμοῦ ἀκηκοὼς. ἐπεὶ δ' ἐπεξῆλθε, ἀπῆλθεν ἐπαινῶν με τὸ δικαιοσύνης, καὶ ἐλεῶν τὸ ἀναγκαίως ὑμῶν τοῦτον. εἶτα οἴεσθε τὸν τοὺς ἀθρόους φιλάνθρωπον ὕντως ἀδίκως τοῖς οἰκείοις προσφέρεσθαι, εἰ μή τι ἀληθὲς ἐφέροντος ἠδικεῖτο; τοιγαροῦν μὲ δὴ ὑπὲρ ἐμαυτοῦ ἀπολογήσασθαι ὑμῖν, ἀλλὰ δίκαια, καὶ ἐπαινεῖν μᾶλλον ὡς ἐμαυτὸν πίστει, ἢ μίσος ἄξια. ὑπὲρ δὲ ἀναθήματος, καιρὸς ὑμᾶς ἀκοῦσαι ἤδη, καὶ ὅπως τὸ ταῦρον τοῦτον ἐκτησάμην, οὐκ ἀνδρὸς αὐτὸς τοῦ ἀνδριαντοποιοῦ. μὴ δὲ ὅτι μικείλου, ὡς τοιούτων ἐπιθυμήσω κτημάτων. ἀλλὰ Περίλαον ἴσως τις ἡμῶν ἐπιστήσει, χαλκοῦν μὲν ἀγαθὸν, πονηρὸν δὲ ἄνθρωπον. ἴσθι πάμπολυ τὸ ἐμὸν γνώμης διημαρτηκὼς, εἰ καινόν τινα κόλασιν ἐπινοήσειν, καινὸν τινα πόλασιν ἐπινοήσειν,

servando, perire. Quanquam quot ego ex iis qui me aggressi sunt, & convicti palam, servavi? Quorum de numero est Acanthus iste, & Timocrates, & Leogoras ejus frater: veteris quæ mihi cum illis intercessit consuetudinis recordatus. Cæterùm quum me nosse volueritis, ex hospitibus qui Agrigentum frequentant quærite qualis sim erga ipsos, & num eò appellantibus humanum me præbeam. Qui exploratores in littoribus habeo qui scisciteutur, quinam sint & unde navigarint, ut illos merito honore exceptos dimittam. Nonnulli quoque ad me consultò veniunt, Græcorum sapientissimi, neque meam conversationem fugiunt. Quemadmodum nuper sapiens ille Pythagoras ad nos venit, cùm longè alia de me inaudivisset: qui posteaquam mei periculum fecisset, discessit me justitiæ nomine collaudans, & miserescens quòd crudelitatem coactus exercerem. Postremò putatis-ne eum qui erga peregrinos animo est tam humano, tantam in proprios cives injustitiam exercere, nisi præter modum injuria afficiatur? Hæc sunt meæ apud vos defensionis argumenta, vera, & justa, laude potiùs, ut mihi persuadeo, quàm odio digna. Quod ad hoc donarium attinet, jam tempus est ut audiatis, unde & qua ratione taurum hunc comparavi, non elocata statuarii opera. Neque enim tam sum demens, ut hujusmodi possessiones optem. Sed Perilaus nostras, artifex quidem egregius, homo verò improbus, cùm à mea sententia longè aberrasset, existimavit se rem mihi gratam facturum, si novum aliquod supplicii genus excogitasset, quasi

ὡς ἐξ ἄπαντος κολάζειν ἐπιθυμήσῃ. κἀγὼ δὲ κολοσσοδόμας τὸ βοῦν, ἦκε μοι κομίζων, κάλλιστον ἰδεῖν, καὶ ὡς τὸ ἀκριβέστατον εἰκασμένον. κινήσεως γοῦν αὐτῷ, καὶ μυκηθμοῦ ἔδει μόνου ὡς τὸ κἀμψυχον εἶναι δοκεῖν. ἰδὼν ὁ, ἀνέκραγεν ὅσος, ἄξιον τὸ πεμπόμενον τῷ Πυθίῳ. πομπεῖον ὁ ταῦρος τῷ Θεῷ, ὁ δὲ Περίλαος παρεστὼς, τί δ', εἰ μέλλοις ἔφη τῷ σοφίσματι τούτῳ αὐτὸν, καὶ τοῦ χρείαν, οὐ παρέχεται; καὶ ἀνοίξας ἅμα τὸν ταῦρον κατὰ τὰ νῶτα, οὐ πάνυ ἔφη κολάζειν εἴλῃς, ἐμβιβάσας εἰς τὸ μηχάνημα τοῦτο, καὶ κατακλείσας, ὑποσίγνας μὲν τὰς αὐλὰς τούσδε τοὺς μυκτῆρας τοῦ βοὸς, πῦρ δ' ὑπανιέναι κελεύειν. καὶ ὁ μὲν, οἰμώξει, καὶ βοήσεται, ἀλγεινοῖς ὀδύναις ἐχόμενος, ἡ βοὴ δὲ, διὰ τῶν αὐλῶν μέλη τινὰ λαπτιεῖται, οἷα λιγυρώτατα, καὶ ἐπαυλήσει θρηνώδες, καὶ μυκήσεται γοερώτατον, ὡς τὸν μὲν, κολάζεσθαι, σὲ δὲ, τέρπεσθαι μεταξὺ καταυλοῦμεν. ἐγὼ δὲ ὡς τοῦτ' ἤκουσα, ἐμυσαχθόμην τὴν κακομηχανίαν τοῦ ἀνδρὸς, καὶ τὴν ἐπίνοιαν ἐμίσησα τοῦ κολασματοποιοῦ, καὶ οἰκείαν αὐτῷ τιμωρίαν ἐπῆγον. καὶ ἄγε δὴ ἔφην ὦ Περίλαε, εἰ μὴ κενὴ ἄλλως ὑπόσχεσις ταῦτά ἐστι, δεῖξον ἡμῖν αὐτὸς εἰσελθὼν, τήν ἀληθείαν τῆς τέχνης, καὶ μίμησαι τοὺς βοῶντας, ἵν' εἰδῶμέν εἰ καὶ ἀφῆς μέλη, διὰ τῶν αὐλῶν φθέγγεται. πειθεται μὲ τούτοις

modis omnibus ſupplicium de reis ſumere cuperem. Is bovem fabricatum mihi attulit, viſu pulcherrimum, & ad veri bovis imaginem accuratiſſimè expreſſum. Tantùm illi motus, & mugitus deerant, quo minùs vivus eſſe putaretur. Illo viſo ſtatim exclamavi, dignum Pythio munus: mittendus ad Deum hic taurus. Tum Perilaus aſtans, quid ſi, inquit, noſſes qua ſit arte compoſitus, & quem in uſum formatus? Ac ſimul aperto tauro ad dorſum, Siquem, inquit, punire velis, conjecto illo, & in hac machina concluſo tibias haſce naribus bovis admoveri, & ignem ſuccendi jube. Tum ejulabit, & vociferabitur, perpetuis detentus doloribus. Ejus verò clamor, maximè ſtridulum per tibias cantum efficiet, & lugubre quiddam modulabitur, mugitum quoque mœtiſſimum edet: ita ut dum punietur ille, tu modulatione interim oblecteris. Quibus auditis artificis ſævitiam abominatus ſum, & machinæ inventionem odi, propriamque ipſi pœnam impoſui. Et age, inquam, ὁ Perilae: ne vana videatur eſſe tua promiſſio, ipſe ingreſſus, nobis veritatem artis comproba, ac vociferantes imitare, ut cognoſcamus, num ea ſit tibiarum modulatio quam dicis. Dicto audiens fuit Pe-

1 Καὶ ἀνοίξας] Legend. Interpr. Perſii. *Bourd.*

2 Περιστείναι] Attic. *Idem.*

3 Ὡς τὸν μὲν κολάζεσθαι, σὲ δὲ τέρπεσθαι, μεταξὺ καταλεύουσιν] Hæc ultima vox in mendo cubat. Silet ad eam interpres, nec emendavit, vix expromere tentavit. Καταλέω eſt molo, mola frango, qui ſignificatus non convenit huic loco. Lege meo periculo καταπαλεύουσιν, id eſt, *delenitum*, ſenſu manifeſto & apto. *Palm.*

1 Περί-

ὁ Περίλαος. ἐμὲ δέ, ἐπεὶ ἔνδον λάβοι, κελεύσας αὐτὸν, πῦρ ὑφάπτειν ἐπὶ τὸν ταῦρον, καταλαμβάνειν εἶπεν τὸν ἄξιον μισθὸν τῆς δημιουργίας συντέχνης, ἵν' ὁ διδάσκαλος τῆς μουσικῆς αὐτὸς πρῶτος αὐτὸς αὐλήσῃ. καὶ ὁ μὲν, δίκαια ἔπαθεν, καταλαβὼν τὸν αὐτοῦ δημιουργόν. ἐγὼ δέ, ζῶντα, καὶ ἔτι ἔμπνουν ἔτι τὸν ἄνδρα, ἐξαιρεθῆναι κελεύσας, ὡς μὴ μιάνοι τὸ ἔργον ἀναπνεύσας, ἐκέλευσα μὲ ἄταφον καὶ πρημιῶν ῥιφῆναι ἐπὶ λόφου. καθαρὸς δὲ τὸν βοῦν, ἀπέπεμψα ὑμῖν ἀναθησόμενον τῷ Θεῷ, καὶ ἐπιγράψας γε ἐπ' αὐτῷ ἐπέλευσα τὸν πᾶσιν δηλῶσαι. ὦ ἀναλίσκοντες ἐμὲ τύραννε. τὸν πρέποντα τὸν Περίλαον. τὸν ἐπιτήδειον τῷ ἐπιτηδεύματι. τὸν δικαιοσύνην τὴν ἐμήν. τὸν πρέποντα λιμένα. τὸν δὲ σοφὸν χαλκέα μόλη. τὴν πρώτην τῶν πείρην τῆς μουσικῆς. ὑμεῖς δέ ὦ Δελφοὶ, δίκαια ποιήσετε, θύσαντες μὲ ὑπὲρ ἐμοῦ μὴ τὸν πρέσβειον, ἀναλίσκοντες δὲ τὸν ταῦρον τὸν καλὸν δὲ ἱερὸν, ὡς πάντες εἰδεῖεν οἵων ἐγὼ φύσεως τοὺς πονηροὺς εἰμι, καὶ ὅπως ἀμύνομαι τοὺς τοιούτους ἐς κακίαν ἐπιθυμίας αὐτῶν. ἱκανῶς γὰρ καὶ τοῦτο μόνον δηλώσας μου τὸν τρόπον, Περίλαος κολασθείς, καὶ ὁ ταῦρος ἀναπτηθείς, καὶ μηκέτι φυλαχθεὶς ὑφ' ὅλων κολαζομένων αὐλήμασι, μηδὲ μελῳδήσας ἄλλο ἄλλῳ, πλὴν μόνα τὰ δὲ τεχνίτου μυκήματα, καὶ ὅτι τὸ μόνῳ αὐτῷ, καὶ πεῖραν ἔλαβον τὸν τέχνης, καὶ κατέπαυσα τὴν ἄμουσον σκέπην, καὶ ἀπαύρασαν ᾠδήν. καὶ τὰ μὲ παρόντα, ταῦτα παρ' ἐμοῦ τῷ Θεῷ. ἀναθήσω δὲ κἀγὼ ἄλλα πολλάκις, ἐπειδὴν μοι παρόχῃ μηκέτι δεῖσθαι κολάσεως. ταῦτα μὲν ὦ Δελφοὶ τὸν θεὸν δὲ Φαλάριδον, ἀληθῆ πάντα, καὶ οἷα ἐπράχθη ἐκάστα. καὶ

Perilaus: quo intus concluso, ignem succendi jussi, dicens, debitum arti tuæ tam admirandæ præmium accipe, ut musicæ magister primus ipse tibia canas. Atque hic quidem pro meritis est exceptus, suæ ipsius excellentis industriæ fructum percipiens. Sed viventem & adhuc spirantem educi jussi, ne opus, ei immoriens, contaminaret: utque insepultus per scopulos præceps daretur, imperavi. Bovem autem expiatum vobis missi dedicandum Deo: omnemque de illo historiam inscribere jussi, mei dedicantis nomen, Perilaum artificem, consilium ipsius, justitiam meam, conveniens supplicium, periti illius fabri modulationes, primam Musices experientiam. Vos autem Delphi, justè facietis, si pro me unà cum legatis sacra feceritis, taurumque in eleganti delubro dedicaveritis, ut norint omnes qualis sim in homines nefarios, & quo pacto insignes illorum perpetrandi scelleris cupiditates ulciscar. Itaque solo hoc facto meos mores abundè indicavi, quum supplicio affectus est Perilaus, & dedicatus taurus, nec amplius ad aliorum torquendorum modulationes reservatus, postquam solos artificis sui mugitus cecinit: in quo solo artis periculum feci, & barbaræ illi atque inhumanæ cantioni finem imposui. Atque hæc quidem in præsens Deo offerre libuit. Quinetiam alia sæpe dedicabo, quum hoc beneficii in me contulerit, ut nemini pœnas inferre opus amplius habeam. Hæc equidem, ô Delphi, quemadmodum à Phalaride facta sunt, singula quàm verissimè percensuimus.

δίκαιοι ἂν εἶναι πιστεύεσθαι ὑφ' ὑμῶν, μαρτυροῦντες ὡς ἂν ἐ εἰδότες, καὶ μηδεμίαν ἢ ψεύδεσθαι νῦν αἰτίαν ἔχοντες. εἰ ἢ δεῖ, καὶ δυηθῆναι ὑπὲρ ἀνδρὸς μιᾶτων πατρὶ δικαίῳ, καὶ ἀκουσίως κολάζειν ἠναγκασμένου, ἰκετεύομεν ὑμᾶς ἡμεῖς οἱ Ἀκραγαντῖνοι, Ἕλληνές τε ὄντες, καὶ τὸ ἀρχαῖον Δωριεῖς, φιλοσόφους τ ἄνδρα, φίλον εἶναι ἐπιλογίᾳ, καὶ πολλὰ ἐ δημοσίᾳ, καὶ ἰδίᾳ ἴκαστον ὑμῶν εὖ ποιοῦντα ἀρημμένον. λάβετε δ' αὐτὸ τ ταῦρον, καὶ ἀνάθετε, καὶ εὔξασθε ὑπὲρ τ Ἀκραγαντίνων, καὶ ὑπὲρ αὐτῆς Φαλάριδος. καὶ μήτε ἡμᾶς ἀπράκτους ἀποπέμψητε, μήτ' οἰκεῖον ὑβρίσητε, μήτε τ Θεὸν ἀποτρήσητε καλλίστου τε ἄγαλμα, καὶ δικαιοπίτου ἀναθήματος.

Ac digni sumus quibus fides à vobis habeatur, cùm illi re cognita testimonium perhibeamus, nullamque mentiendi causam habeamus. Quòd si etiam est supplicandum pro viro quem falsò suspicantur improbum, quippe qui invitus & coactus in malos animadvertit, vobis supplicamus nos Agrigentini, qui & Græci sumus, & ex antiquo Dores, ut virum complectamini qui vestram benevolentiam captat, quique publicè ac privatim vestrum unumquemque beneficiis multis demereri studuit. Vos igitur ipsimet taurum accipite, & dedicatum appendite: ac pro Agrigento proque ipso Phalaride vota concipite: ac nolite nos infecta legatione dimittere, ne & illum contumelia afficiatis, & Deum pulcherrimo simul & justissimo munere privetis.

ΦΑΛΑΡΙΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

PHALARIS SECVNDVS.

ARGVMENTVM.

Declamatio brevis, sed arguta est, qua ex Delphicis sacerdotibus quidam fundere fingitur, quò donum Phalaridis, de quo in superiore Oratione agitur, in templum recipiatur, ac deo consecretur. Genus causæ Deliberativum est, Status negocialis. Exordium habet densum, ut in quo una ferè periodo, & suspiciones eas, quibus favore aliquo adductus, aut aliàs corruptus, ad suadendum accessisse videri poterat, à se removet, & sola benevolentia, studioque communis utilitatis ad dicendum se progressum esse, docet: deinde & dociles & attentos eadem brevitate facit. Post Exordium Propositio sequitur. Hanc confirmat primùm ex locis honestatis, ostendens, impium ac propè sacrilegum fore, si donum hoc à templo excludatur, neque enim quenquam posthac quicquam oblaturum esse & deum suis sacris, ac debito cultu privatum iri. Deinde contra voluntatem ipsius dei esse, ut qui certis indiciis ac signis declararit, gratam istam legationem sibi esse. Hinc

quod

quod de crudelitate tyranni objiciebatur, diluit, confutatis testimoniis à conditione personæ & incertitudine: & contrà ab officio admonet, ut sacra magis procurent, & deo operentur potiùs quàm judiciis vacent. Post hæc ad locum utilitatis transit, docetque contra communem utilitatem fore si dona excludantur. Nam ex his omnem proventum esse Delphorum, & omnem item famam & gloriam. Denique nullo veterum exemplo hoc fieri. Et si maximè in deliberationem hanc rem vocare velint, officio eos uti debere, justè ac liberè judicantium, non ex affectu aliquorum æstimare. Peroratio, repetitione argumentorum, cum admonitione eorum incommodorum, quæ ex hac re consecutura sint, & quòd nihil temere innovandum sit, perficitur.

Οὔτε Ἀκραγαντίνοις ὦ ἄνδρες Δελφοί, [1] πρόξενος ὢν, οὔτε ἰδιόξενος αὐτῶν Φαλάριδι, οὔτ' ἄλλῳ ἴσχυν πρὸς αὐτὸν, ἢ δίκαιος ἰδίαν αἰτίαν, ἢ μελλούσης φιλίας ἐλπίδα, τὴν ἢ πρίσθαι ἀκμάσας τὴν ἠφίστην παρ' αὐτῶν, ἐπιτηδεύω καὶ μάτην διεξιόντων, καὶ τὸ δίκαιον ἅμα, καὶ τὸ κοινῇ συμφέρον, καὶ μάλιστα τὸ Δελφῶν πρέπον πρόνοιαν ποιοῦμαι, ἀνίστην παρεσκευάσθαι ὑμῖν μήτε ὑβρίζειν ἄνδρα δυνάστην δοκοῦντα, μήτ' ἀνάθημα θεῷ τῷ Θεοῦ κεκοσμημένον, ἀπαθετοῦν. καὶ τοῦτο τῶν μεγίστων εἰς ἀεὶ τὸ μνημεῖον χρυσοῦν, τέχνης κάλλιστης, καὶ ἐπιβουλῆς κακίστης, καὶ δίκης κολάσεως. ἐγὼ μὲν οὖν καὶ τὸ εὐδιάφορον ὑμῖν ὅλως περὶ τούτου, καὶ [2] δημιουργὸν ἡμῖν ἀσέβειαν τὴν ἀφοσιώσειν, εἰ χρὴ δίκαιον τὸ ἀνάθημα, ἢ ὄπισθεν αὐτῆς ἀπιέναι, ἄτοπον ἤδη εἶναι νομίζω. μᾶλλον δ', εἰ μὴ ὑπερβολὴ ἀσεβείας ἀπολείπεται. εἰδὼς γὰρ, ἀπ' ἢ ἱερουλία

Ego ô Delphi, cùm neque publicum Agrigentinis, neque privatum Phalaridi ipsi hospitium ante hac præbuerim, nec aliam privatam tribuendæ illi benevolentiæ causam, aut olim ineundæ amicitiæ ipsem habeam: & legatos qui ejus nomine venerunt audiverim æqua modestaque perorantes, siquidem & pietati simul, & publicæ utilitati, præcipuè verò ei quod Delphis decorum est, censeo consulendum, surrexi vos cohortaturus, ne viri principis pietatem offendatis, ne etiam Deo jam destinatum munus alienetis. Præsertim cùm trium maximarum rerum perpetuum futurum sit monumentum artis elegantissimæ, inventionis pessimæ, & justi supplicii. Itaque quòd & quid faciendum sit ambigitis, quodque magistratus vobis proposuerunt deliberandum, num munus sit suscipiendum, num verò ablegandum, impium esse puto: imò potiùs ab impietate summa non abesse. Neque enim aliud hæc res erit, nisi sa-

1 Πρόξενος] Differentiæ inter πρόξενον & ἰδιόξενον, multæ, quas tradunt Grammatici. *Bourd.*

2 Δημιουργὸν] Deest in Anglic. Cod. *Idem.*

τὸ πρᾶγμά ἐστι, μακρῷ τ' ἄμεινον χαλιστικτέον. καὶ ὅσον ἐς τὰ ἤδη ἀναστήσιμα συλᾶν, τὸ μὴ ἐ τῶν δρχὴν τοῖς ἀναθήμασι βουλομένοις ἐπιτρέπειν ἀσεβέστερον. Νόμιμος ἐ ὑμῶν Δελφὸς ὢν, αὐτὸς ὢν, καὶ τὸ ἴσον μετέχων τ' τε δημοσίᾳ εὐκλείας, εἰ φυλάττοιθ', καὶ τῆς ἐναντίας δόξης, εἰ ὀκ τ' παρόντων ἀσυγκόνοθ', μήτ' ἀσκλείαν τὸ ἱερὸν τοῖς εὐσεβέσι, μήτε τῶν πόλεων ἀσεβεῖς ἀνθρώπους ἀφεθάμεν, ὡς τὰ πεμπόμενα τῷ Θεῷ συκοφαντοῦσιν, καὶ ψήφῳ, καὶ δικαστηρίῳ διακρίζοντα τὰς ἀναθήσεις. εἰ δὲ τις ἀναθήναι τολμήσειεν ἄν, εἰδὼς ἐ προσιόμενον τὸν Θεὸν, ὅ, τι ἂν μὴ ἀσεβῶν Δελφοῖς δωρῆ. ὁ μὲ ὖν Πύθιος, τῶν δικαίων ἤδη ἐδὲ ἀναθήμασιν ψῆφον ἤνεγκεν. εἰ γὰν ἐμοὶ τ' Φάλαριν, ἢ τὸ ὄμβρον αὐτὸ ἐμυσάττετο, ῥᾴδιον ἦ ὃ τῷ Ἰονίῳ μέσῳ καθεῖναι αὐτὸ, μᾶλ' τ' ἀγωγὸς ὀλκάδος. ἀλλ', πολὺ τὐναντίον ὃ ἐνόησε τ' Ἀλφειοδώρου, ὡς φασι, παράκλησιν αὐτοῖς, καὶ τῶς ἐς τὴν Κίρραν πορεύσας. ὦ ἐ δῆλον, ὅτι προσέσεσθαι τῶν ἐ μοναρχὴν εὐσέβειαν. χρὴ ὖ καὶ ὑμᾶς τὰ αὐτὰ ὀμόσαντας ψηφισαμένους, πρεσθεῖναι καὶ τ' πρόμον τοῦτον τῷ ἄνδρι κόσμον ἐ ἱερῷ. ἐπεὶ πάντων ἂν εἴη τοῦτ' ἀναιτιώτερον, πίμπλασθαι ἴσα μεγαλοψυχίας ὅτω δῶρον δεῖ, τῶν προδικάζοντα ὃ ἐ ἱερῷ ψῆφον λαβεῖν, καὶ μισθὸν κομίσασθ τ' εὐσεβείας, τὸ κεφάλαιον μὴ ἦ ἐ ἀναστήσαι ἄξιον. ὁ μὲ ὖν τοιαῦτα μοι ἐγκωμιάζων, καθάπερ ὀκ ἐ Ἀκράγαντος ἄρτι καταπλεύσας, σφαγάς τινας, καὶ βίας, καὶ ἁρπαγὰς, καὶ ἀπαγωγὰς ἐπεξεφόδε ἐ

sacrilegium, aliis longè atrocius. Nec minùs impium erit factu, Deo donaria dedicare volentibus, id faciendi facultatem non concedere, quàm jam dedicata depeculari. Vos autem oro, ego qui sum ex Delphorum numero, & publicæ gloriæ, si conservetur, ex æquo particeps, & contrariæ opinioni obnoxius, si ex præsenti negotio contingeret, ne piis hominibus templum præcludatis, neque civitatem nostram omnium hominum calumniis traducendam objiciatis, ac si quæ Deo mittuntur munera calumnietur, & calculo, judicioque donaria dedicantes probet. Nemo enim dicare quicquam audeat, certior factus, Deum benevolentia nulla susceptorum, quod priùs Delphis visum non fuerit. Quare Pythius justum de donario suffragium jam tulit. Nam si vel Phalarin odisset, vel munus ipsum averfaretur, facilè fuerat cum oneraria navi qua advehebatur illud in medio Ionio submergere. At ille contrà dedit ipsis, quemadmodum testantur, ut & sereno cœlo trajicerent, & incolumes in Cirrham appellerent. Vnde liquet, ipsum monarchæ pietatem accipere, cui vos astipulantes oportet, hunc taurum reliquis templi ornamentis adjungere. Siquidem hoc esset omnium absurdissimum, ut qui munus adeò magnificum, deo misisset, vestris calculis ab ingressu templi arceretur, ac præmium impietatis reportaret, videlicet judicatus indignus, qui donum Apollini offerret. Cæterum is qui à me dissentit, tanquam ex Agrigento recens delatus, cædes quasdam, & injurias, & rapinas, & depræ-

dationes tragicè exaggerabat

τυραννου, μόνον οὐκ αὐτόπλους γενέσθαι λέγων, ὃν ἴσμεν ὑφ' ἡμῶν ἀχρι δεῦρο πολλοῖς ἀπεδειγμένον. χρὴ δὲ τὰ μὲν τοιαῦτα, μὴ δὲ τοῖς ὑπονοίαν φάσκουσι παῦν πιστεύειν διηνεκῶς. ἄλλον γὰρ εἰ ἀληθῆ λέγουσιν, οὐκ ὀπως αὐτοὺς, μὴ ἂν ἐπιστάμεθα κατηγορεῖν. εἰ δ' ὧν τι μὴ πέπραχε, τοιοῦτον ἐν Σικελίᾳ, τοῦτ' ἐν Δελφοῖς ἀναγκαῖον πολυπραγμονεῖν, εἰ μὴ αὐτὶ ἱερέων ἤδη, δίκαιον εἶναι ἀξιοῦμεν. καὶ θύειν φαμὲν, καὶ ἄλλα θεραπεύειν τὸν Θεὸν, καὶ σωτηρίαν, εἴ πέμψειέ τις, σκοποῦντες, καθήμεθα, εἴ τινες τὸν ὑπὲρ τοῦ ἴδιον δικαίως, ἢ ἀδίκως τυραννοῦντ'. καὶ τὰ μὲν τῶν ἄλλων, ἔχειν ὅπῃ καὶ βούλεται. ἡμῖν δ', ἀναγκαῖον οἰόμεθα τὰ ἡμέτερα αὐτῶν εἰδέναι, ὅπως τε πάλαι διέκειτο, καὶ ὅπως νῦν ἔχει, καὶ τί ποιοῦσι, λῶον ἔσαι. ὅτι μὲ δὴ σὺ κρήμνισι, τὸ οἰκεῖόν μοι αὐτὸ, καὶ πίτυας γαργαρέας ἀεὶ Ὄλυμπον χρὴ σείεσθαι, δηλώσεσθαι ἡμῖν, ἀλλ' ὁρᾶν πάρεστι τοῦτο. καὶ ὅσον ἐπὶ τῇ γῇ, βαθεῖ λιμῷ ἀεὶ σωζόμεθ' ἂν, τὸ δ' ἱερὸν, καὶ ὁ Πύθιος, καὶ τὸ χρηστήριον, καὶ οἱ θύοντες, καὶ οἱ εὐσεβοῦντες, τῶν Δελφῶν τὰ πολλά. ταῦθ' ἡ ὠφέλεια. εὐπορίαν ἡ εὐπορεία, εὐπορίαν αἱ τροφαί. χρὴ γὰρ τἀληθῆ ὡς γε ὑμῖς αὐτὸς λέγειν, καὶ τὸ λεχθὲν ὑπὸ τῶν ποιητῶν, ἄπαρχα ἡμῖν, καὶ ἀνήροτα φύεται τὰ πάντα ὑπὸ γαργαρῇ τῇ Θεᾷ, ὃς

bat à tyranno factas, ferme se testem oculatum fuisse dicens, quem scimus ne ad navigium quidem usque profectum fuisse peregrè. Ac neque iis credendum omnino qui ista se perpessos esse asserunt. Etenim incertum est vera-ne dicant, siquidem non possunt non criminari ea quæ explorata habemus. Quòd si tale quid in Sicilia factum est, Delphis non necesse est ut ejusmodi agant, nisi non sacerdotes, sed judices esse jam velimus: & cum nostri sit officii victimas immolare, aliumque cultum Deo præstare, & siquis donaria mittat, ea simul conjecrare, contemplantes fedeamus, num qui trans Ionium mare habitant justo vel injusto imperio regantur. Atque res quidem aliorum se habeant prout voluerint. At nobis opinor esse pernecessarium, ut proprias norimus, tum quis olim earum fuerit, tum quis nunc sit status, & quid magis ex usu sit nostro facere. Nam quod in præcipitiis habitemus, & rupes colamus, Homerus monitor nobis, non est expectandus, qui nobis hæc patefaciat: sed coram oculis hæc intuemur. Et quantum in terra est, in extrema fame semper versaremur: verùm templum ipsum, & Pythius, & oraculum, & qui sacrificant, & qui pietatem exercent, hi Delphorum sunt campi, hi proventus, hinc abundantia, hinc alimenta. Par enim est ut vera dicam vobis, etiam quod à poëtis dicitur, [1] citra sementem, citraque culturam omnia nobis proveniunt, agricolæ Dei opera: qui non so-

1 *Citra sementem*] Quæ citra nostram operam casu nobis eveniunt ἄσπαρτα & ἀνήροτα contingere dicunt Græci. Id in Paræm. & in Rhetor. Didalc. Natum à fabula Insularum Fortunatarum, de quibus Homer. Odyss. 9. Horat. & Lucianus. *Cogn.*

ἢ μᾶλλον τὰ ἐν Δελφοῖς τοῖς ἄλλοις ἀγαθὰ γιγνόμενα παρέχῃ, ἂν εἴτε ἐν Φρυξὶν, ἢ Λυδοῖς, ἢ Πέρσαις, ἢ Ἀσσυρίοις, ἢ Φοίνιξιν, ἢ Ἰταλιώταις, ἢ Ὑπερβορέοις αὐτοῖς, πάντα ἐς Δελφοὺς ἀφικνεῖται. καὶ τὰ δεύτερα, μὴ τὰ θεοῦ, καὶ δύναμαι ἅμα, ἡμεῖς τιμώμεθα ὑφ' ἁπάντων, καὶ εὐδαιμονοῦμεν. ταῦτα τὸ ἀρχαῖον. ταῦτα τὸ μέχρι νῦν. καὶ μὴ παυσαίμεθά γε ἕως βιῶντες. μέμνηται δ' οὐδεὶς πώποτε ψήφου ὑπὲρ ἀναθήματος παρ' ἡμῖν ἀναδοθεῖσαν, ὡς κωλυθέντα τινὰ δοῦναι, ἢ ἀναθεῖναι. καὶ ἄλλο τοῦτ' εἶμαι καὶ αὐτὸ ἐς ὑπερβολὴν ἠυξῆσθαι τὸ ἱερὸν, καὶ ὑπερπλῆσαι ἂν τοῖς ἀναθήμασι. δεῖ τοίνυν μήθ' ὅ τι παρόντα καινοῦσθαι μηδὲν, μὴ δ' ἀρχὰ τὰ πάτρια νόμιμα καθιστάναι, φιλοκερδεῖν τὰ ἀναθήματα, καὶ χρυσολογεῖν τὰ πεμπόμενα, ὅθεν, καὶ ἀφ' ὅτου, καὶ ὁποῖα. δεξαμένους δ', ἀπραγμόνως ἀναθεῖναι, ὑπηρετοῦντας ἀμφοῖν, καὶ τῷ Θεῷ, καὶ τοῖς δόσασι. δοκεῖτε δέ μοι ὦ ἄνδρες Δελφοὶ, ἄριστα βουλεύσασθαι περὶ τῶν παρόντων, εἰ λογίσαισθε πρῶτον ὑπὲρ ὅσων, καὶ ἡλίκων ἐστὶν ἡ σκέψις. πρῶτον μὲν, ὑπὲρ θεοῦ, καὶ θεᾶς ἱερᾶς, καὶ θυσιῶν, καὶ ἀναθημάτων, καὶ ἰδίων ἀρχαίων, καὶ ἱερομνημόνων παλαιῶν, καὶ δόξης θεσπίου. ἔπειτα, ὑπὲρ τῆς πόλεως ὅλης, καὶ τῶν συμφερόντων τῇ τε κοινῇ ἡμῶν, καὶ ἰδίᾳ ἑκάστῳ Δελφῶν. ἐπὶ πᾶσι δ', τὰ δοξαστὰ πᾶσιν ἀνθρώποις εὐκλεία, ἢ κακοδοξίαι. τούτων γὰρ οὐκ οἶδα εἴ τι μεῖζον, εἰ συμφέροντα, ἢ ἀναγκαιότερον ἡγήσεσθε.

solùm ea bona nobis exhibet quæ apud alios naſcuntur: ſed ſiquid eſt apud Phryges, aut Lydos, aut Perſas, aut Aſſyrios, aut Phœnices, aut Italos, ipſos-ve Hyperboreos, omnia ad Delphos veniunt: & nos ſecundum à Deo honorem ab omnibus conſequimur, opulenti, fœlices ſumus. Hæc olim, hæc hactenus obtinuimus: atque utinam ita vivere non deſinamus. Nemo meminit latum à nobis uſquam fuiſſe ſuffragium, quo quemquam à ſacrificando, vel offerendo donario prohibuerimus. Quam ob cauſam, opinor, ipſum templum mirum in modum auctum eſt, & donariis ſummopere locupletatum. Quare neque quicquam in præſentia eſt innovandum, neque præter patriam conſuetudinem lex conſtituenda: non accuratè expendenda donaria, nec genus quærendum, unde, à quo, & qualia ſint. Sed citra curioſitatem ſuſcipiendo conſecranda ſunt, ut utriſque cùm Deo tum piis hominibus inſerviamus. Videmini autem mihi, viri Delphi, rebus præſentibus optimè conſulturi, ſi primùm reputetis quæ res, quantæque in conſiderationem veniant: ac primùm quidem Deus, & delubrum, & ſacraficia, & donaria, priſci mores, antiqui ritus, & gloria oraculi: deinde civitas univerſa, & communis noſtrûm, & privata ſingulorum Delphorum utilitas: denique apud homines omnes gloria, vel infamia. Quibus neſcio numquid majus, ſi ſapitis, magis-ve neceſſarium exiſtimabi-

1 Φιλοκερδεῖν] Rectius fortean φυλοκερδεῖν, ut eſt in Anglicano Cod. *per ſtirpes donaria diſcernere*, ſequitur enim καὶ χρυσολογεῖν τὰ πεμπόμενα. Bourd.

1 Ἀφ φίλ-

ὧδε ἔχει. περὶ μὲν δὴ ὧν βουλεύομεθα, ταῦτά ἐστιν. ὁ Φάλαρις τύραννος εἷς, οὐδὲ πῶρος ὢν, οὐδὲ χαλκὸς μόνον, ἀλλὰ πάντες βασιλεῖς, καὶ πάντες δυνάσται, ὅσοι νῦν χρῶνται τῷ ἱερῷ, καὶ χρυσός, καὶ ἄργυρος, καὶ ὅσα ἄλλα τίμια, πολλὰ πολλάκις ἀναθήσομεν τῷ Θεῷ. σκοπεῖν μὲν δὴ, τὸ κατὰ τὸν Θεὸν ἐξετάζηται, ἄξιον. τίνος δὲν ἕνεκα, μισθοῦ ὡς αὐτὸ, μισθοῦ ὡς πάλαι τὰ περὶ τῶν ἀναθημάτων ποιήσομεν. ἢ τὰ μεμφόμενοι τοῖς παλαιοῖς ἔθεσι, καινοτομήσομεν. καὶ ὃ μὴ ἦν πώποτε, ἀφ' ἑαυτῶν πόλιν οἰκοῦμεν, καὶ ὁ Πύθιος χρᾷ, καὶ ὁ τρίπους φθέγγεται, καὶ ἡ ἱέρεια ἐμπνεῖ, μαθόντες ἡμῖν, νῦν κατασκηνώσομεν, κρίνειν, καὶ ἐξετάζειν τὰς ἀναθήσεις. καὶ μὲν ἐξ ἐκείνου μὲν ἦν παλαιοῦ ἔθους, ἦν ἀνίδην καὶ πᾶσιν ἐξεῖναι, ἀφεῖσι ὅσων ἀγαθῶν ἐμπίπλησι τὸ ἱερὸν, ἀπάντων ἀναθήσειν, καὶ ὑπὲρ τῶν ὑπαρχόντων δύναμιν εἶναι δωρεῖσθαι τῷ Θεῷ. εἰ δ' ὑμᾶς αὐτὸς δικιμαστὰς, καὶ ἐξετάστας ἐπιστήσαιτο τοῖς ἀναθήμασιν, οὐκοῦν μὴ ἀπορήσομεν ἢ δικιμασθησόμεθα ὑπ', οὐδενὸς ἀπομόνου, ἀποδήσειν αὐτὸν καθιστάναι, καὶ ἀναλίσκοντα, καὶ καταπανώντα, παρ' αὐτῷ κρίνειν, καὶ ὑπὲρ ἢ ὅλων κινδυνεύειν. ἢ πῶς βιωτὸν, εἰ κρίνοιτ' ἢ ἀναισθήτως ἀνάξιος;

bitis. Atqui hæc ſunt de quibus conſultamus: non unicus Phalaris tyrannus, non hic taurus, non æs tantùm, ſed omnes reges, omnes principes, quotquot templo nunc utuntur: præterea aurum, & argentum, & quæcunque alia pretioſa, multa ſæpe Deo dedicabuntur. Primùm enim expendendum quid cum Dei voluntate conveniat: cujus rei gratia, neque ut ſemper, neque ut olim moris fuit, in dedicandis donariis nos geramus: aut quid in conſtitutionibus antiquis reprehendentes, novis rebus ſtudeamus. Et quod nunquam ex quo hanc urbem incolimus, & Pythius oracula reddit, & tripos loquitur, & ſacerdos numine afflatur, fecimus, nunc inſtituamus, ut qui huc mittunt munera, judicio & examini fiant obnoxii. Atqui cùm ex priſco illo inſtituto liceret omnibus nullo diſcrimine munera offerre, videte quot bonis cumulatum ſit templum, omnibus offerentibus, & ſupra facultates nonnullis Deum donariis cohoneſtantibus. Quòd ſi voſmet ipſos cenſores & indagatores donariis præficiatis, vereor ne deſit nobis quod in poſterum probemus, nemine ſe conſtituente reum, & ſumptus ac impenſas æquo animo faciente, ut judicetur, deque omnibus in periculum veniat. Num cui acerbo non fuerit vita, ſi judicetur indignus qui Deo donaria conſecret?

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ, Η ΨΕΥΔΟΜΑΝΤΙΣ.

ALEXANDER, SEV PSEVDOMANTIS.

ARGVMENTVM.

Historica narratio est, vitam & res Alexandri cujusdam impostoris, qui se Podalirii filium faciebat, & pro vate venditabat, exponens, lectu jucundissima, non per se modò, verum etiam quòd sub hujus præstigiatoris exemplo, aliorum atque similium, quorum nonnullos superior ætas quoque tulit, scelera atque impostura deprehendi, coarguique possunt. Proœmio, difficultatem suscepti operis collatione quadam amplificat, institutumque suum, exemplo defendit. Hinc ad Narrationem descendens, à descriptione personæ orditur. Cætera plana sunt.

Σὺ μὲν ἴσως [1] ὦ φίλτατε Κέλσε, μικρόν τι τῦτο, καὶ φαῦλον οἷόν τὸ σοφίσμα, σοφιστεῦσαι τὸ Ἀλεξάνδρε τινὸς Ἀβωνοτιχίτε, καὶ γόητος βίον, [2] καὶ ἐπινοίας αὐτῦ, καὶ τολμήματα, καὶ μαγγανείας εἰς βιβλίον ἐγγράψαντα, πέμψαι. τὸ δ', εἴ τις ἐθέλοι σοῦ τὸ ἀκριβὲς ἅπαν ἐπιξενεγκεῖν, ἃ μεῖόν ἐστιν, ἢ πῶς Ἀλεξάνδρε καὶ Φιλίππε πράξεις ἀναγράψαι. τοσῦτος [3] εἰς κακίαν ἦν, ὅσος εἰς ἀρετὴν οὐδείς. ὅμως δ', εἰ μὴ συγγνώμης ἀναγνώστας μέλλοις, καὶ τὰ εὐδόκιμα τοῖς ἰσορρυθμοῖς σοφολογεῖας, ὑποστήσομαί σοι τὸ ἄθλον. καὶ τῷ Αὐγείᾳ βουστασίων, εἰ καὶ μὴ πᾶσιν, ἀλλ' εἰς δύναμίν γε τῷ ἐμαυτῦ, ἀναχωθή-

Tu quidem charissime Celse, levem fortè quandam ac facilem provinciam mandare putas, quum injungis ut Alexandri Abonotichitæ impostoris vitam, & commenta, facinora, præstigiasque libro complexus tibi mittam. Verùm siquis accuratè singula persequi velit, hoc non minoris est negocii, quàm Alexandri Philippi filii res gestas conscribere: tantus fuit ille scelere, quantus hic virtute. Attamen si cum venia lecturus sis, & quod deerit narrationi, suppleturus, hunc laborem subibo. Et [4] Augiæ bubile, si non omne, saltem pro mea virili repurgare nitar, pau-

1 Ὦ φίλτατε Κέλσε] Is est Celsus, Philosophus Epicureus, qui contra Christianos scripsit, & contra quem scripsit Origenes. Videndus Valesius ad Eusebium. *Menagius.*

2 Καὶ ἐπινοίας αὐτῦ] Ἐπινοία vox à librariorum putilagine, pro Attica ἐπίνοια. Lexicographi tamen eam obtrudere quasi prox sive proba vox esset. Henricus Stephanus rectè omisit. Patet autem quoque hoc ipso inferius Luciani dialogo, ubi est ἐπίνοια. Marc.

3 Εἰς κακίαν] Angl. *in kakia.* Bourd.

4 *Augiæ bubile*] Allegoria proverbialis in hominem aut rem majorem in modum inquinatam, qua etiam usus est in Fugitivis. *Cogn.*

1 Καὶ

ρραχ πωρώσομαι, ὀλίγας ὅσας ἢ κηφῖναι σκάφορήσας, ὡς ἀπ' ἐκείνων τιμαρίοις πόσι πᾶσι, καὶ ὡς ἀμίτρητ' ἂν ἡ κάπρος, ἂν χιλίοι βόες σὺν πολλοῖς ἔτεσι ποινᾶσαι ἐδύναντο. καὶ δέδοικα μὲν ὑπὲρ ἀμφοῖν, ὑπέρ τε σοῦ, καὶ ὑπὲρ ἐμαυτοῦ. σοὶ μέν, ἀξιῶ δ' μνήμῃ, καὶ χαρᾷ δηλοῦσθαι ἀνδρα τὸν κακοτροπώτατον. ἐμοὶ δ', ἀπεχθῆ ποιεῖσθαι ἐπὶ τοιαύτῃ ἱστορίᾳ, καὶ πτώσεσιν ἀνθρώπων, οἳ σὺν ἀναγιγνώσκειν ὡς ἔτι παιδευόμενον ἂν ἄξιον, ἀλλ' ὡς παιδήμου πᾶν μεγέθει θεάτρου ὁρᾶν, ὑπὸ πλήκων, ἢ ἀλωπέκων σπαραττόμενον. ἀλλ' ἐκ τῆς ἡμῶν τοιούτων ἐπιφορᾶς τὸν αὐτὸν, ἴσμεν ἐκ αὐτοῦ εἰς παράδειγμά τι τοιοῦτον ἀνενεγκεῖν. [1] καὶ Ἀρριανὸς γὰρ ὁ τοῦ Ἐπικτήτου μαθητὴς, ἀνὴρ Ῥωμαίων τὰ τῶν ἀρχῶν, καὶ παιδείᾳ παρ' ὅλον τὸν βίον συγχρώμενος, ὅμοιόν τι παθὼν, ἀπολογήσεται ἂν ὑπὲρ ἡμῶν. Τιλλόβορον γὰρ τοῦ λατροῦ κακοῦντα βίον ἀναχρίψαι οὐκ ἐξίωσεν. ἡμεῖς δ', πολὺ ἀμφοτέρων λατροῦ μανίαν νομίζομεν, οὐκ ἐν ὕλῃ, καὶ θηρσὶν, ἀλλ' ἐν πόλεσιν ἀστῶν ἐλάσαντα, [2] καὶ Μινύαν μόνην, οὐδὲ τὴν Ἴδην περιτρέχοντα, οὐδ' ὀλίγα τῆς Ἀσίας μέρη τὰ ἐρημότερα λεηλατοῦντα,

paucis aliquot elatis cophinis, ex quibus conjicias, quantus quamque immensus fuerit fimus universus, quem ter mille boves multis annis reddere potuerunt. Sed interim tibi: mihique ipsi à vituperio metuo. Tibi quidem qui velis memoriæ literisque mandari virum longè scelleratissimum. Mihi verò qui operam collocem, inscribenda hujusmodi historia, rebusque gestis hominis, quem à viris eruditis legi non deceret, sed in frequentissimo, amplissimoque theatro spectari à simiis, aut vulpibus discerptum. Quanquam siquis hoc crimen nobis impegerit posterimus ipsi exemplum simile producere. Etenim Arrianus ille Epicteti discipulus, vir inter Romanorum primarios habitus, & per omnem vitam in literarum studio versatus, cùm simile quid fecerit, pro nobis responderit. Nam is quidem Tillibori latronis vitam describere non censuit indignum. Nos verò latronis longè crudelioris mentionem faciemus, quippe qui non ità sylvis & montibus, sed in urbibus ipsis est latrocinatus: nec Minyam tantum & Idam pergrassatus, neque paucas quasdam Asiæ, easque desertiores partes depopulatus,

1 Καὶ Ἀρριανὸς γὰρ ὁ τοῦ Ἐπικτήτου μαθητὴς] Scripsit is, teste Simplicio, non solùm Dissertationes Epicteti, verùm etiam Enchiridion. *Menagius.*

2 Οὐ Μινύαν μόνην, οὐδὲ τὴν Ἴδην περιτρέχοντα, οὐδ' ὀλίγα τῆς Ἀσίας μέρη τὰ ἐρημότερα λεηλατοῦντα] Quæ sit illa Μινύα regio, juxta cum ignarissimis ignoro. Μινύας γὰρ dicta est aliquando Orchomenus in Bœotia, sed quam longe ab Asia, toto Ægæo mari intercedente, nullus ignorat. In Pamphylia fuit quædam regio, quæ Μιλύας dicebatur, non Μινύας. Sed & hæc nimis longe ab Ida & locis; ubi sua latrocinia exercebat Tillibrorus ille. Tu lector, si mihi credis, leges confidenter, Μυσίαν. Nam Mysiæ provinciæ erat Ida mons in Asia, si Asiæ vocem latius accipias, & satis vicina Asiæ proprie dictæ. Ideo nulla est ratio dubitandi, quin nostra emendatio sit vera & proba. *Palm.* Οὐ Μινύαν μόνην] Ἴλιον τὴν Φρυγίας. Stephanus. *Menagius.*

2 Ne-

τῶν, ἀλλὰ πᾶσιν ὡς εἰπεῖν τὴν Ἑωμαίων ἀρχὴν ἐμπλήσας τῆς λῃστείας καὶ ὠμότητος. ὡσπερεὶ δέ σοι αὐτὸν ὑπογράψω τῷ λόγῳ, ὡς τὸ ὁμοιότατον εἰκάσας τῇ μορφῇ, ὡς ἂν δύνωμαι, καίτοι μὴ πάνυ γραφικὸς ὤν. τὸ μὲν δὴ σῶμα, ἵνα σοι καὶ τοῦτο δείξω, μέγας τε ἦν, καὶ καλὸς ἰδεῖν, καὶ γοητευτὴς ὡς ἀληθῶς. λόγιος τὴν χρόαν, τὸ πρόσωπον εὐπάγου. κόμην τὴν μὲν, ἰδίαν, τὴν δὲ, καὶ ὡσεὶ θέτον ἐπικείμενον, οὐ μάλα εἰκαιμένην, καὶ τὰς πολλὰς ὅτι μὴ ἀλλοτρίαν, λελησθαι. ὀφθαλμοὶ, πολὺ τὸ γοργὸν, καὶ ἴυγδον διεμφαίνοντες. φώνημα, ἡδίστου τε ἅμα, καὶ λαμπροτάτου. καὶ ὅλως, εὐδαιμόνων μεμπτὸς ἦν πρὸς γε τοιόσδε μὴ τὴν μορφήν. ἡ ψυχὴ δὲ, καὶ ἡ γνώμη, ἀλεξίκακε Ἡράκλεις, καὶ Ζεῦ ἀποτρόπαιε, καὶ Διόσκουροι σωτῆρες, [1] πολεμίοις, εἰ ἐχθροῖς ἑαυτοῦ χεῖν γένοιτο, ἢ συγγένοιτο τοιούτῳ τινί. σωίσοι μὲν γὰρ, εἰ ἀγχοίοιε. εἰ δεσμώτην, πάμπολυ τῶν ἄλλων διέφερε εἰ τόγε πεῖραν, εἰ δίκαιος, εἰ μνημονικὸν, εἰ ὅσος τις μαθήματα εὐφυὴς, πάντα ταῦτα εἰς ὑπερβολὴν ἦκεν αὐτῷ. ἐχρῆτο δὲ αὐτοῖς εἰς τὸ χείρειστον. εἰ ὅπλα τοῦτο γυναῖα ὑπεθέλημεν peſſimam in partem eſt uſus.

tus, ſed univerſam, ut ita dicam, Romanorum ditionem ſuo latrocinio complevit. Primùm autem hominem tibi verbis depingam, formam ejus quàm proximè repræſentans: etſi non ſim pingendi admodum peritus. Corpore igitur, ut tibi etiam hoc indicem, procerus erat, & aſpectu decorus, planè divina ſpecie, colore candido, barba non admodum hirſuta, coma tectus partim nativa, partim appoſititia, ſcitè admodum efficta, quam aſcititiam eſſe vulgus ignorabat. Oculi verſatiles illi divina quadam acie refulgebant: vox ſuaviſſima erat, pariterque clariſſima. In ſumma quoad iſta, nulla ex parte poterat improbari. Hæc quidem illius forma erat. Cæterùm mens atque animus, ô malorum depulſor Hercules, & averſor hoſtium Iupiter, ſervatoreſque Dioſcuri: in hoſtes potiùs contingat incidere, quàm cum ejuſmodi quopiam habere commercium. Siquidem ingenio, ſolertia, acumine longè præſtabat cæteris. Tum curioſitas, docilitas, memoria, & ad diſciplinas ingenii fœlicitas, horum unum quodque ſupra quàm dici poſſit, illi ſuppetebat: quibus tamen

Et egregiis hiſce inſtrumentis inſtru-

1 Πολιμίοις] Sic in Somnio, ſeu Gallo ἐχθροῖς ἅπαντι γένοιτο. Æſchylus Prometh. vinct.

Ερ. χλιδᾶν ἔοικας τοῖς παροῦσι πήμασι.
Πρ. χλιδῶ; χλιδῶντας οὐκ ἔδει μ' ἰδεῖν;
Ἐχθρὸς ἐχθρὸν ἴδοιμι.

Ex quo Plaut. Aſin. Act. 3. ſc. *Agedum.*

Ar. Hem adſpecta rideo? utinam malè qui mihi volunt ſic rideant.

Sic Terent. Eunuch. Act. 4. Sc. 3. Albin. Conſ. ad Liv.

Vbi gemit, & vultum miſerabilis induit unum.
Gentibus adverſis forma ſit illa, precor.

Idem Albin. etiam. *Beurd.*

ἐκ ἔχων, αὐτίκα μάλα τ' ἐπὶ κακίαν ἀφορμὴν ἔσεσθαι, ἀκέραιος καὶ ἀπαλιόθη ὑπὸ τῆς Κέρκωπος, ὑπὸ τοῦ Εὐρυβάτου, ἢ Φρυνώνδου, ἢ Ἀριστοδήμου, ἢ Σώστρατου. οὗτος γὰρ τοῦ γαμβροῦ [2] Ρ'υπιλιανοῦ ποτὲ χαίρων, καὶ τὸ μετριώτατόν ὑπὲρ αὐτοῦ λέγων, Πυθαγόραν ὄμοιον εἶναι ἔφασκε. ἀλλὰ εἴθε μοι ὁ Πυθαγόρας εἴη, σοφὸς ἅμα, καὶ θεῖος γενόμενος δοκίσειν. εἰ δ' ἐκεῖνον ἐμαθόμην, πάνυ ἂν εὖ οἶδα ὅτι καὶ ἐκεῖνος αὐτὸν εἶναι ἔδοξε. καὶ ἔκ γε χαίρειν, μή μοι νομίσῃς ἐφ' ὕδατι τοῦτο δ' Πυθαγόραν λέγειν, ἢ συναίτιον πειρώμενον αὐτὸν εἰς ὁμοιότητος τῆς πράξεως. ἀλλ' εἴ τις τοῦ χαίρειν, καὶ βλασφημοῦντός τ' ἐπὶ ἀφθονίᾳ ὡδὶ δ' Πυθαγόραν λεγομένων, οἷς ἔγωγε οὐκ ἂν πεισθείην ὡς ἀληθέσιν οὖσιν, ὅμως συναγάγοι εἰς τὸ αὐτὸ πλοῦτον ἂν μέρος ἀπαντῶν ὑμῶν ἡμισυ τ' Ἀλεξάνδρου δεινότητος. ὅλως γὰρ ἐπινοῶν μοι, καὶ τῆς λοιπομανοῦς ἀφθονίας ποικιλοτάτην πᾶσ' ψυχῆς κρᾶσιν, ὑπ' ψεύδους, καὶ δόλου, καὶ ἐπιορκιῶν, καὶ κακοτεχνιῶν συγκεκραμένην, ῥᾳδίως, τολμηρόν, παρεσκεύασεν τὸ τοιοῦτον. καὶ πίθανὸν, καὶ ἀξιόπιστον, καὶ ὑποκρισιν δ' βελτίονος, καὶ τῆς εὐμηχανίας τ' βουλήσεως ἐοικέναι. οὐδεὶς γὰρ τοσοῦτον σύντροφον, οὐκ ἀπάλλῃ δόξαν λαβὼν ὑπὲρ αὐτοῦ, ὡς εἴη πάντων ἀνθρώπων χρηστότατος, καὶ ἐπιεικέστατος.

structus, illicò omnium qui sceleribus essent nobilitati, facilè summus evasit, superior [1] Cercopibus, superior Eurybato, vel Phrynonda, vel Aristodemo, vel Sostrato. Qui cùm Rutilliano genero aliquando scriberet, ac de se modestissimè loqueretur, Pythagoræ semet assimilabat. At verò sit mihi propitius Pythagoras, vir sapiens, & mente divina: sed si ætate hujus vixisset, puer, sat scio, præ hoc visus fuisset. Sed heus tu per Gratias, cave putes hæc in Pythagoræ contumeliam me dicere, quasi velim eos similitudine rerum gestarum committere. Verùm si quis deterrima quæque & probrosissima, quæ de Pythagora per calumniam feruntur (quibus equidem haudquaquam fidem perinde ut veris habuerim) si quis tamen conferat in unum, ea omnia non fuerint Alexandrinæ versutiæ pars minima. Prorsum enim imaginare mihi, & cogitatione finge, quàm maximè variam ingenii temperaturam, ex mendacio, dolis, perjuriis, maleficiis compositam, promptam, audacem, præcipitem, efficiendis iis quæ excogitasset, gnavam, appositam ad persuadendum, fide dignam, ad simulandum optima quæque aptam, & consilio contraria præ se ferentem. Nemo igitur cum illo primum congressus, non discesserit quin hanc opinionem de illo susceperit, ut eum mortalium omnium optimum, æquissimumque, præterea simpli-

1 *Cercopibus Eurybato*] Nobiles facinorosi. Meminit horum & Æschines adversus Ctesiphontem ἔτι γὰρ Φρυνώνδας, ἔτι Εὐρύβατος, ἔτι ἄλλος τοιοῦτος ἦν πάλαι φοινικῶν τοιοῦτος μάγος ἐν γένει ἐγένετο. vide Erasm. ad Proverb. Ne in lampygum incidas. *Cogn.*

2 Ρ'υπιλιανῷ] Sic legit Interpr. ex Cod. Florent. *Bourd.*

I Aeo-

κέσθαι, καὶ σοφὸν, ἀπολελύσθαι τὸν πένητα, καὶ ἀφελέσθαι ἐπὶ πᾶσι τούτοις, τὸ μεγαλόψυχος φρονεῖν, καὶ τὸ, μηδὲν ἀεὶ μικρὸν ἐπινοεῖν, ἀλλ' ἀεὶ τοῖς μεγίστοις ἐπίχειν τὸν νοῦν. μειράκιον μὲν ὢν ἔτι ὢν, πάνυ ἀγχίνουν, ὡς ἐκεῖνοι λόγοι τὸ κηλούμενος ἀκούειν τὰ διηγήματα, καὶ ἀνιδὴν ἐπορθοῦτο, καὶ σπουδῇ ἐπὶ μισθῷ τοῖς [1] διηγήσεις. ὡς δὲ τοῖς ἄλλοις, λαμβάνοι τις αὐτὸν ἐφοδὸν χάριτος, τὰ μαγείας, καὶ ἐπῳδὰς ἠπατεσίας ὑπισχνούμενον, καὶ χαρίζεσθαι ἐπὶ τοῖς ἐρωτικοῖς, καὶ ἐπαοιδὰς τοῖς ἐχθροῖς, καὶ ἠπατημένῳ ἀναπεμπάς, καὶ κλήρων ἀφοδίας. ὅτε οὖν ἰδοὶν δίφυᾶ παῖδα, καὶ ὡς ὑπηρεσίαν τὰ αὐτῷ πράξειν ἐπιμήσασθαι, ἐς μέσον ἐρῶντα τὰ κακίας τὰ αὐτοῦ, ἢ αὐτὸς τὰ ἔργα τὰ ἐκείνου, ἐξεπαίδευσέ τι αὐτὸν, καὶ διετέλεσ ὑπουργὸς, καὶ ὑπηρέτης, καὶ ἀφηγούμενος. ὁ δ' αὐτὸς ἐκεῖνος, δημοσίᾳ μὲν δῆθεν ἰατρὸς ὢν, ἠπίστατο δὲ καὶ τὸν [2] Θῶνος τὴν Αἰγυπτίαν γυναῖκα, φάρμακα πολλὰ μὲν ἐσθλὰ μεμιγμένα, πολλὰ δὲ λυγρά. ὧν ἀπάντων κληρονόμος, καὶ ἀφοδὸς [3] αὐτὸς ἐγένετο. ὧν δὲ διδάσκαλος ἐκεῖνος, καὶ ἐφοδὸς τὰ μάνος Τυανεύς, [6] τὰ Ἀπολλωνίου τοῦ Τυανέως πάνυ συγγεγραμμένα, καὶ τῶν πᾶσιν αὐτοῦ τραγῳδίαν εἰδότων. ὁρᾷς ἐξ ὧν

pliciſſimum, minimeque fallacem judicaret. Accedebat ad hæc omnia grandium rerum conatus, cum nihil puſillum cogitaret, ſed ad maxima ſemper animum appelleret. Itaque cum eſſet adhuc adoleſcens, venuſtus admodum, ut licebat ex ſtipula conjicere, & ex iis audire qui narrabant, promiſcuè ſcortabatur, & rogantibus ſui copiam mercede faciebat. Inter alios autem, accipit ipſum amans quidam præſtigiator, ex iis qui magias & miras incantationes profitentur, tum artes ad conciliandam in amoribus gratiam, ad immittenda in inimicos mala, ad eruendos theſauros, ad hæreditates ſuſcipiendas. His cùm eximiæ indolis puerum conſpexiſſet, & ad miniſtrandum ſuis actionibus propenſiſſimum: ut pote qui non minùs illius amaret maleficium, quàm ipſe hujus formam: erudivit eum, ſemper deinceps adjutore & miniſtro eſt uſus. Atque is apud populum medicinam profitebatur: & norat quemadmodum Thonis Ægyptii conjux [4] Pharmaca mixta, ſalubria multa, & noxia multa. Quorum omnium hæres hic & ſucceſſor fuit. Porrò doctor ille & amator, natione Tyaneus erat, ex iis qui cum illo Apollonio Tyanco verſati erant, totamque illius tragœdiam pernoverant. Vides quanam

1 Διηγήσεις] Angl. βλοεξήσεις. Bourd.

2 Ἐπαγωγὰς τοῖς ἐχθροῖς] Flor. ἐπαγωγὰς ἐπὶ τοῖς ἐχθροῖς. Idem.

3 Θῶνος] Angl. Θωνος & ita Interp. *Idem.*

4 *Pharmaca*] Hoc carmen pluribus in locis eſt apud Homerum, præcipuè Odyſſ. δ. quod uſurpatur in medicos imperitos, qui non raro venenum pro remedio miniſtrant. *Cogn.*

5 Αὐτὸς] Angl. ἕαυτ. Bourd.

6 Τῶν Ἀπολλωνίου τοῦ Τυανέως πάνυ συγγεγραμμένα] Τῶν Ἀπολλωνίου τοῦ Τυανέως τοῦ πάνυ, &c. *Marc.* Hujus vitam 8. libris Philoſtrat. deſcribit. hunc Herocles Chriſto æquiparavit: contra quem Euſeb. ſcripſit. *Cogn.*

1 Πα-

ἆρας σοι ἀφ' τῆς ἀνθρωπον λέγω; ἤδη γ' πώγωνα ὁ Ἀλέξανδρος πιπαλάμυς, καὶ ὁ Τυανεὺς ἐκείνῳ λαθανόν; , ὁ λαμπρὰ καθηκὼς, ἀπηθηκὼς ἄμφ' τὼ ὄμμα, ἀφ' ἧς τρίφαλ ἰδύνατο, ὀλίγα ἔτι μικρὸν ἀδὺν ἐπινέφ. ἀλλὰ κομιτήσας Βυζαντίῳ τινὶ χρονογράφῳ, τῶν κακίστων ἐς τὰς ἀγῶνας πολὺ κατωφερεστέρῳ τὴν φύσιν, Κοκκωνᾶς γ' ἐπικαλεῖτο οἶμαι, ὑπήτευον γοητεύοντες καὶ τὰς [1] παχὰς τῶν ἀνθρώπων. ὕστερον γὰρ αὐτοὶ τῇ πανουργίᾳ τῶν μᾶλλον φαυλῶν τοὺς πολλοὺς ἐνομίζοντο, ἀπατεύοντες. ὁ γ' τούτοις, καὶ Μακέτιν γυναῖκα πλουσίαν, ἔξωθεν μὲν, ἐσθῆτι γ' ἤδη ἐσκυλευμένην βυλομένῳ, ἐξυρῶντες, ἐπιστατοῦντί τι παὶ δρεπάνῳ παρ' αὐτῆς, καὶ ἠκολούθησεν ὁ τῷ Βιθυνίας εἰς τὴν Μακεδονίαν. Πελλαία γ' ἦν ἐκείνη, πάλαι μὲν εὐδαίμων χωρίον τῶν Μακεδόνων βασιλέων, νῦν γ' πανικὸς, καὶ ὀλίγοις τοῖς οἰκήτορσιν ἔχων. ὁπότ' οὖν ἰδόντες δράκοντας παμμεγέθεις, ἡμέρας πάνυ, καὶ πλατοῖς, ὡς κ' ὑπὸ γυναικῶν τρίφαλ, κ' παιδίοις συγκαθεύδειν, καὶ πατρῳμένους ἀνέχεσθ', καὶ θλιβομένους μὴ ἀγανακτεῖν, καὶ γάλα πίνειν ἀπὸ θηλῆς κ' στόματος τοῖς βρέφεσι, [3] πολλοὶ γ' γένοντ' ἂν τοιοῦτοι παρ' αὐτοῖς, ὅθεν καὶ τ' τῶδε τ' Ὀλυμπιάδος μῦθον Ἀμφοτέροις πάλαι εἶχεν, ὁπότε ἐμοὶ τ' Ἀλέξανδρον, δράκοντ' ἀπὸς ἄμφι τοιούτου συγκαθεύδοντ' αὐ-

nam è schola tibi hominem refero? Verùm ubi jam barba plenus esset Alexander, Tyanco illo vita defuncto, ad egestatem redactus, cùm oris gratia defloruisset, unde victum parare poterat, nihil postea parvum agitabat animo. Sed inito commercio cum Byzantino quodam annalium scriptore, omnium qui in certamina descendunt, ingenii longè sceleratissimi: Cocconas autem cognominabatur ut puto: circumibant impostoris ludificantes, ac pingues homines (sic enim illi peculiari magorum lingua vulgus appellant) detondentes. Inter hæc, Macetin mulierem opulentam nacti sunt, exoleta jam forma: sed quæ etiamdum amabilis haberi studeret. Ab hac victus copia suppeditabatur, quam ex Bithynia in Macedoniam usque sunt sequuti. [2] Pellæa autem erat illa, qui locus olim floruit sub Macedonicis regibus: nunc à paucis, iisque humilibus incolitur. Ibi cùm immani magnitudine dracones conspicerent, cicures ac mansuetos, adeò ut à mulieribus alerentur, & cum pueris cubarent, & se conculcari sustinerent, neque se premi indignè ferrent, denique infantum more lac è papilla sugerent (quales apud illos sunt permulti, unde verisimile est olim illam de [4] Olympiade fabulam increbruisse, quando concumbente cum illa hujusmodi puto quopiam dracone, Alexandrum conceperat, unum ex his ser-

1 Παχεῖς] Sic pag. seq. *Bourd.*

2 *Pellæa*] Macedoniæ civitas est, ubi etiam Alexander Magnus natus dicitur. Solebant mulieres Pellæ dracones alere, eosque æstate frigoris causa collo circumdare. *Cogn.*

3 Πολλοὶ δὲ] De serpentibus Pelleis Casaub. ad Suet. lib. 3. *Bourd.*

4 *Olympiade*] Matre Alexandri, de qua dial. Diog. & Alexand. *Cogn.*

τῇ, ἀνὴρ δ' ἐμπετῶν ἦν τὸ κάλλιστον, ὀλίγων ὀβολῶν. καὶ κῦ τὴ Θουκυδίδη, ἄρχῃ ὁ πόλεμος ἐνθένδε ἤδη. ὡς γὰρ δύο κάκιστοι, καὶ μεγαλότολμοι, καὶ ὡς τὸ κακουργεῖν ὠφελιμώτατοι εἰς τὸ αὐτὸ συνελθόντες, ῥᾳδίως κατέτρεχον τὸν τῶν ἀνθρώπων βίον· ὑπὸ δυεῖν τούτοιν μεγίστοιν τυραννεύμενον, ἐλπίδος, καὶ φόβου, καὶ ὅτι ὁ τούτων ἑκατέρῳ εἰς δέον χρήσασθαι δυνάμενῳ, πάντα πλουτήσειν ἄν. τὸ γὰρ ἀμφοτέροις γὰ, τῷ τε ἐλπίζοντι, καὶ τῷ ἐλπίζοντι, ὅρον τῶν ὠφελημάτων ἀναγκαῖον πάντων τε, καὶ παθημάτων ὅπου, καὶ Δελφοὺς ὅτου πάλαι πλουτήσαι, καὶ ἀοιδίμους γενέσθαι, καὶ Δῆλον, καὶ Κλάρον, καὶ Βραγχίδας, τὸ ἀνθρώπων ἀεὶ, δι' ὃς ὠφέλουν τυραννίς, τοῦτ' ἐλπίδα, καὶ τὸ φόβον, φοιτώντων εἰς ἱερὰ, καὶ ὠνουμένων τι μέλλοντα θεμιστῶν. καὶ δὴ αὐτὸ ἐκατόμβας θυόντων, καὶ χρυσοῦς πολίτας ἀναθέντων. τοιοῦτοι ὠθοῦντες ἀλλήλους φέροντες, καὶ κυκῶντες. μαντεῖον συνήσαν. καὶ χρηστήριον ἐβουλεύοντο. εἰ γὰρ τοῦτο ὠφελήσειεν αὐτοὺς, αὖθις πλέονες τε καὶ δυσμενέστεροι ἔσονται ἤλπιζον, ὡς ὅσῳ μείζονας ἢ κῦ τὰ ὠφελήματα ὠφοδόκησαν ἀπήντησεν αὐτοῖς, καὶ κρεῖττον διέφθειρε τὰς ἐλπίδας. τοιγαροῦν τὰ σκήψεων ἐποιοῦντο, ὡς ὅτε μὲν ὠφελεῖ ἕκαστα, δεύτερον ᾖ, ἢ ἧς ἐχρῆν ἐκ ὁ τόπος ἂν χρηστὸς τῆς ἐπιχειρήσεως. ὁ μὲν δὴ Κοκκαπᾶς, τὰ Χαλκηδόνα

serpentibus, qui esset pulcherrimus, paucis obolis emunt. Atque ut Thucydidis utar verbis, hinc jam bellum oritur. Nimirum cùm duo facinorosissimi, magnaque audentes, neque non ad maleficia promptissimi, societatem iniissent, facilè perpenderunt [1] hæc duo potissimùm in hominum vita tyrannidem obtinere Spem, atque Metum, quorum utroque siquis commodè uteretur, fore ut illicò ditesceret. Nam utrique, Metuenti scilicet, & Speranti, maximè necessariam atque optatissimam esse præscientiam videbant: atque hac via Delphos olim ditatos, factosque celebres: præterea Delum, Clarum, & Branchidas: nimirum hominibus per hos quos dixi tyrannos Spem, ac Metum, ad templa confluentibus, ac futura prædiscere cupientibus, ideoque hecatombas immolantibus, aureosque lateres dedicantibus. His inter se versatis, atque ultro citroque agitatis, oraculum, & cortinam constituere statuerunt. Etenim si res ea processisset, sperabant se protinus divites ac fœlices fore. Quod quidem negocium primam ipsorum expectationem longe superavit, & spe melius evenit. Hinc despicere cœperunt, primùm quem locum deligerent, deinde qua ratione cœptum auspicarentur. Cocconas igitur Chalcedo-

1 *Hæc duo potissimum*] Metus & spes divinationem & auguria repererunt. Qui impense cupiunt, suis votis undecunque blandiuntur, & quidvis in omnem optati eventus partem trahunt. Qui vero misere cupiunt, quavis ex re solatium formidinis aucupant. vide Lucianum in Char. & in Demonact. *Cogn.*

2 Καὶ Δελφούς] Sic in Iove trag. & Icarom. *Bourd.*

3 Πλίνθας] Sic in Contempl. *Idem.*

4 Τὸν μείζονας] Angl. ἐπὶ μείζον. Idem.

1 Κοκκι-

να ἐδοκίμαζεν ἐπιτήδειον εἶναι, καὶ ἐμπόριον χρεῖον, τῇ τε Θρᾴκῃ, καὶ τῇ Βιθυνίᾳ ἐφεστικὸν, οὐκ ἐκπὸς δὲ τῆς Ἀσίας, καὶ Γαλατίας, καὶ τῶν ἐπικειμένων ἐθνῶν ἁπάντων. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος, ἐμπαλιν τὰ ἐναντία πρᾶττειν, λέγων ὅτι ἀληθῆ λέγει, ἐπὶ τοῖς τῶν πιστῶν ἀνοίαν, καὶ ἐπιχειρήσεσιν, ἀνδράσιν δεῖ παχέσιν, καὶ ἠλιθίοις τὰ ὑποδεξόμενα εἶναι ἔφασκεν, ὑπεργειτνιῶντας τὸ τοῦ Ἀβώνου τεῖχος, δεισιδαίμοσιν τοῖς πολλοῖς, καὶ ἠλιθίοις, καὶ μόνοις εἰ φανείη τις αὐλητρὶς, ἢ τυμπανιστὴς, ἢ κυμβάλοις κροτοῦντα ἐπαγόμενος, καὶ προσκλίνων τὸ οὖς λόγοις μαντευομένοις, αὐτίκα μάλα πάντως κεχηνότας ἐφ' ἑαυτὸν, καὶ ὥσπερ πᾶσι τοῖς ἐπιφοιτῶσιν ἐφεστηκότας. ὀλίγης δὲ περὶ τούτου γενομένης αὐτοῖς ζητήσεως, πάλιν, οἰκήσειν ὁ Ἀλέξανδρος. καὶ ἀφικόμενοι εἰς τὴν Χαλκηδόνα, χρήσιμον χαίρειν ὅμως ἡ πόλις αὐτοῖς ἔχειν ἔδοξεν, ἐν τῷ Ἀπόλλωνος ἱερῷ, ὅπερ ἀρχαιότατόν ἐστιν Χαλκηδονίοις, κατορύττουσι δέλτους χαλκᾶς, λιγύσας, ἃς αὐτίκα μάλα ὁ Ἀσκληπιὸς σὺν τῷ πατρὶ Ἀπόλλωνι, μέτεισιν εἰς τὸν Πόντον, καὶ καθέξει τὸ τοῦ Ἀβώνου τεῖχος. αὐτὰς οἱ δέλτοι ἐξεπίτηδες ὀρυχθεῖσαι, ἀμφοτέρωσε ῥᾳδίως τὸν λόγον εἰς πᾶσαν τὴν Βιθυνίαν, καὶ τὸν Πόντον ἐποίησαν. καὶ πολὺ ἔτι πλέον, εἰς τὸ τοῦ Ἀβώνου τεῖχος. ἐκεῖνοι γὰρ καὶ νεὼν αὐτίκα ἐψηφίσαντο ἐγείραι, καὶ τὰς θεμελίους ἤδη ἔσκαπτον. σὺν τούτῳ δὲ μ

donem idoneam esse censebat, ut pote regionem mercatoribus frequentem, Thraciæ, Bithyniæque confinem, neque ab Asia, Galatiaque longè dissitam, cunctis item imminentibus populis. At è diverso patriam suam præferebat Alexander: dicens quod res erat: ad res hujusmodi incipiendas, & auspicandas opus esse pinguibus & stolidis hominibus qui admittant, cujusmodi Paphlagones affirmabat esse hos qui supra murum Aboni habitant, nempe superstitiosos plerosque & stolidos: qui siquis tantùm apparuerit, tibicinem, aut tympanistam, aut cymbala pulsantem adducens, cribro, quod ajunt, vaticinans, illicò vehementer in illum omnes inhient, & perinde ut cœlum quempiam intueantur. Qua de re cùm nonnihil inter eos controversiæ fuissent, tandem vicit Alexander. Igitur cùm Chalcedonem venissent (nam id oppidum visum est hac parte nonnihil illis conducibile habere) in Apollinis templo, quod est apud Chalcedonios antiquissimum, tabellas æreas defodiunt, quæ dicerent, brevi admodum Æsculapium una cum patre Apolline in Pontum adventurum, atque Aboni murum inhabiturum. Ex tabellæ cum essent de industria repertæ, facilè effecerunt ut hic rumor in omnem Bithyniam, & Pontum dimanaret: multò autem ante alios in Aboni murum. Nam illi statuerunt protinus templum erigere: jamque locum fundamentis effodiebant. Relictus hic in

1 Κοσκίνῳ μαντεύομαι] Paroemiogr. Bourd. *Cribro vaticinari*] Stultè de rebus occultis divinans, paroemia sumpta à divinationis genere quod suspenso circumactoque cribro peragebatur. Cogn.

Κοκκωνᾶς, ὁ Χαλκηδόνι καταλείπτην, διπλᾶς πινας, καὶ ἀμφιβόλους, καὶ λοξὰς χρησμὰς συγγράφων. καὶ μετ' ὀλίγον ἐπλάτυνε τὸ βίον, [1] ὑπὸ ἰχθύος οἱμαι δηχθείς. [2] ἐπεισαπέπτην ὁ Ἀλέξανδρος κομῶν ἤδη, καὶ πλοκάμους καθειμένος, μεσόλευκον χιτῶνα πορφυρᾶν ἐνδεδυκὼς, καὶ ἱμάτιον ὑπὲρ αὐτῦ λευκὸν ἀναβεβλημένος, ἅρπην ἔχων κατὰ τὸ Περσέα, ἀφ' οὗ ἑαυτὸν ἐγενεαλόγα πατρόθεν. καὶ οἱ ὄλεθροι ἐκεῖνοι Παφλαγόνες, εἰδότες αὐτῦ ἄμφω τὼς γονέας ἀφανεῖς, καὶ πενιχρούς, ἐπίστευον τῷ χρησμῷ, λέγοντι,

Περσίδης γένεσιν, φοίβῳ φίλος ἔτλος ἐοικὼς,
Δῖος Ἀλέξανδρος, Ποδαλειρίου αἵματι λευγαλέος.

Οὗτος ἦεν ὁ Ποδαλείριος μέγας, καὶ γυναικομανὴς τὴν φύσιν, ὡς ἀπὸ Τρίκκης ἄχρι Παφλαγονίας [3] σύρας ἐπὶ τὴν Ἀλεξάνδρου μητέρα. [4] εὗρητο δὲ χρησμὸς ἤδη, ὡς Σιβύλλης ἐξομνυσαμένης,

Εὐξείνου πόντοιο παρ' ἠϊόσ' ἄγχι Σινώπης,
Ἔσται τις κατὰ Τύρσιν ὑπ' Αὐσονίοισι προφήτης,
Ἐκ μοίρης δεκάδος μοναδὰς, τρισσῶν δεκάδων τε,
Πὶς' ἑπτάκις μοναδὰς, καὶ εἰκοσάδα τρισσάκις ἑλθοῦσαν,
Ἀνδρὸς ἀλεξητῆρος ὁμωνυμίῃ τε τεράμνιλον.

in Chalcedone Cocconas, ancipitia quædam, atque ambigua, obliquaque conscribit responsa. Deinde post, viperæ, ut opinor, morsu necatur. Accersitur in hujus locum Alexander jam comatus, cæsariæ promissa, purpuream tunicam albo distinctam indutus, supra eam candida veste amictus: falcem tenens more Persei, à quo se maternum genus ducere prædicabat. At perditissimi illi Paphlagones, quanquam ambos illius parentes norant obscuros atque humiles, credebant oraculo ita canenti:

Persides genere, gratus Phœbo iste videtur:
Divus Alexander Podaliri sanguine cretus.

Hic nimirum Podalirius libidinosus erat, ac natura mulierosus, adeò ut à Tricca ad Paphlagoniam usque in Alexandri matrem fit incitatus. Repertum est aliud oracullum quasi Sibyllæ prædivinantis,

Ad maris Euxini littus, juxtaque Sinopam,
Tyrside erit quidam Ausoniæ de gente sacerdos:
Qui prima ex monade ac decade ex triplici referabit,
Quinque alias monades, vicenaque ter repetita,
Quadrorbem numerum, referentem nomina divi,
Qui veniet laturus opem mortalibus agris.

Ale-

1 Τὸ ἰχθύος] Dico ad lib. 2. Heliod. *Bourd.*

2 Περσαπέπτην] Angl. περσπέπτην. Idem.

3 Σύρας] Malè in Angl. Cod. σίμιθαι. vocem σύρας alibi interpretor. *Idem.*

4 Εὗρητο] Minus rectè in Angl. Cod. εἵρητο. Idem.

Εἰσβαλὼν γὰρ ὁ Ἀλέξανδρος μετὰ τοιαύτης τραγῳδίας, ἅμα πολλῷ ἐς τὴν πατρίδα περιβλεπόμενος, καὶ λαμπρὸς ὢν, μεμηνίαν σοφιστοῦ μιμούμενος εἶδος, [1] καὶ ἀφρὸν ὑποπιμπλάμενος τὸ στόμα. ῥᾴδιον δὲ τοῦτο ὑπῆρχεν αὐτῷ, φλοιὸν τῆς βαφικῆς βοτάνης τῇ ῥίζῃ ἀφομοιοσαμένῳ. θεῖς δέ, ἦν ποτε, καὶ φοβερὸν ἰδεῖν ὁ ἀφρός. ἐπανῆκε δὲ αὐτοῖς πάλαι, καὶ κατασκάσας, κεφαλὴν δράκοντος ἐμφανῆ, ἀνθρωπομορφόν τι ἐπιφαίνεσθαι, κατάχαρον, πάνυ εἰκασμένην, ὑπὸ χρῖσι ἵππειας ἀνοίγοντά τε, καὶ αὖθις ἐπικλείοντα τὸ στόμα. καὶ γλῶττα, οἷα δρακόντων δὴ, μέλαινα προὔκυπτεν, ὑπὸ τριχῶν δὲ αὐτὴ ἑλκομένη. ἦν δὲ πώγωνι δὴ δράκων, προὔπεχε, καὶ οἷος ἐτύφλου, κἀγὼ ἀφανισόμενον αὐτοῖς, καὶ συντραγῳδήσων, μᾶλλον δὲ, προπαίγνιόν ἐσόμενον. νὺξ δὲ ἦρχεν ἤδη, μηχανᾶταί τι τοιόνδε. Νύκτωρ γὰρ ἐλθὼν ἐπὶ τὰς Θεμελίους τοῦ νεὼ τὰς ἄρτι ὀρυττομένας, σωρεύσας δὲ τὸ αὐτοῖς ὕδωρ, ἢ αὐτόθεν πολὺν [2] συλλεγόμενον, ἢ ἐξ ὑδρευτῶν πόρων, τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος κρήνιον οὐκ ὀλίγον ἐκκεκενωμένον, ἔνδυτα φυλάττων ἱερατικὰ τὰ ἀρτιχύτου. καὶ βυθίσας τοῦτο τὸ μυχῷ δὴ πηλῷ, ὀπίσω αὖθις ἀπῆλαύνετο. ἔωθεν δὲ γυμνὸς ἐς τὴν ἀγορὰν ἐσπηδήσας, ἅμα ζωμὸν δὲ περὶ τὸ αἰδοῖον ἔχων, κατάχρυσον καὶ τοῦτο, καὶ τὴν ἅρπην ἀκινάκην φέρων, στίλην ἅμα τὴν κόμην ἄνω, ὥσπερ οἱ τῇ μητρὶ ἐν-

Alexander itaque multo post in patriam cum hujusmodi tragœdia ingressus, conspicuus erat ac splendidus, cum sese nonnunquam afflatum numine simularet, ore spuma pleno. Id quod ille lanariæ herbæ ad tingendum aptæ radice commanducata facilè efficiebat. Cæterùm illis divinum quiddam ac formidandum spuma illa videbatur. At multo antea sibi finxerant, paraverantque è linteis confectum draconis caput, speciem humanam præ se ferens, lineis notatum, planeque expressum, quod pilis equinis os aperiret, & clauderet. Tum lingua, sicut est draconum, bifulca atra prominebat, quæ & ipsa trahebatur à pilis. Porrò Pellæus ille draco jampridem erat in promptu, domique alebatur, ab illis cum res postularet, ostendendus, unaque partem tragœdiæ acturus, vel princeps potiùs hujus fabulæ futurus. Iam verò cum esset incipiendum, tale quiddam machinatur. Cùm noctu venisset ad recens effossa templi fundamenta, in quibus constiterat aqua, sive quòd indidem alicunde confluxerat, sive quod ex æthere deciderat? Illic anserinum ovum priùs excavatum deponit, quod serpentem recens editum occultabat. Id cùm altè demersisset in abditas luti cavernas, rursum illinc discessit. Manè verò cùm nudus in forum prosiliisset nisi quod subligari, eoque inaurato circum pudenda tectus erat, cumque falcem illam ferret, solutamque comam simul quateret, eorum more qui à Cybele Deo-

1 Καὶ ἀφρῷ ὑποπιμπλάμενος] De his impostorum & agyrtarum artibus alius locus dicendi. *Reinesius.*

2 Συλλεγόμενον] Minus commodè in Angl. C. συλλεγόμενον. Idem.

γείροντές τε, καὶ [1] ἐνθάζοντες, ἐδημηγόρει, ἐπὶ βωμόν τινα ὑψηλὸν ἀναβάς, καὶ τὴν πόλιν ἐμακάριζεν, αὐτίκα μάλα δεξομένην σωτῆρα τὸν Θεόν. οἱ παρόντες δ', συνδεδραμηκότι γὰρ ἤδη ἅπασι ἡ πόλις ἅμα γυναιξὶ, καὶ γέρουσι, καὶ παισὶν, ἐπεθήπευον, καὶ ηὔχοντο, καὶ προσεκύνουν. ὁ δ', φωνάς τινας ἀσήμους φθεγγόμενος, οἵαις ἡβώοντ' ἂν Ἑβραίων, ἢ Φοινίκων, ἐξεπλήττε τοὺς ἀνθρώπους, οὐκ εἰδότας ἃ, τι λέγοι. πλὴν τοῦτο μόνον, ὅτι πᾶσιν ἐγκατεμίγνυτο τὸ Ἀπόλλωνος, καὶ τὸ Ἀσκληπιοῦ. εἶτ' ἤδη δρόμῳ ἐπὶ τὸ ἱερὸν νεύει. καὶ ἐπὶ τὸ ὄρυγμα ἐλθὼν, καὶ τὴν [2] προσκεφαλαιωθεῖσαν χρυσέαν πηγὴν, ἐμβὰς εἰς τὸ ὕδωρ, ὕμνησε τὸν ἥδιον Ἀσκληπιὸν, καὶ Ἀπόλλωνα μεγάλῃ τῇ φωνῇ, καὶ ἐκάλει τὸν Θεὸν ἥκειν [3] τύχῃ ἀγαθῇ εἰς τὴν πόλιν. εἶτα φιάλην αἰτήσας, ἀναδύντος τινὸς, ῥᾳδίως ὑποβαλὼν, ἀνεμάξατο μὲν τοῦ ὕδατος, καὶ τὸν ᾠὸν ἐκεῖνο, ὃν ὁ Θεὸς αὐτὸς κατεκέλευσε, κηρῷ λάδνῳ, καὶ ψαμμυδίῳ τὴν ἁρμογὴν τοῦ πώματος ξυγκεκαυμένον, καὶ λαβὼν αὐτὸ εἰς τὰς χεῖρας, ἔφασκεν ἤδη τὸν Ἀσκληπιὸν. οἱ δὲ, ἅτινες ἀπέλειπον ἔ, τι καὶ γένοιτο, πολὺ σπουδαιότερον ἡγωνίσαντο τοῦ ᾠοῦ τοῦ ὕδατι σύμμικτον. ἐπεὶ δὲ καὶ κατέξας αὐτὸ εἰς κοίλην τὴν χεῖρα, ὑπεδέξατο τὸ ἑρπετὸν ἐκεῖνο ἔμβρυον, καὶ οἱ παρόντες εἶδον κινούμενον, καὶ περὶ τοῖς δακτύλοις εἱλούμενον, ἀνέκραγον σύμπαντες, καὶ ἠσπάζοντο τὸν Θεὸν, καὶ τὴν πόλιν ἐ-

Deorum matre afflati conveniunt, conscensa sublimi ara concionabatur, eamque civitatem beatam prædicabat, quæ mox Deum propalam esset ostensura. Porrò qui aderant (nam concurrerat universa propè civitas una cum mulieribus, senibus, pueris) admirabantur, vota faciebant, & adorabant. At ille voces ignotas sonans, quales sunt Hebræorum aut Phœnicum, attonitos eos reddebat, ut qui non intelligerent quid diceret: nisi solum hoc, quòd Apollinem & Æsculapium passim admiscebat. Deinde ad designatum templum cursu contendebat, accedensque ad fossam, illumque fontem oraculo præstructum, ingressus aquam, magna voce canebat laudes Apollinis & Æsculapii, invitabatque Deum ut bonis avibus in urbem veniret. Postea cùm postulatam phialam quispiam dedisset, eamque facilè immersisset, unà cum aqua lutoque haurit & ovum illud, in quo nimirum ille Deum concluserat, cujus operculi commissura cera alba & cerussa erat ferruminata. Id cùm manu cepisset, affirmabat sese jam tenere Æsculapium. Interim illi intentis oculis aspiciebant quid accideret, multò priùs admirati ovum in aqua repertum. Postquam autem eo fracto, serpentis illius fœtum in cavam manum recepit, quique aderant moventem sese eum conspexerunt, ac digitis circumvolventem, exclamare cœperunt, & salutare Deum, & civitatem beatam

1 Ἐνθάζοντες] Angl. ἐνθαζόμενοι. Bourd.
2 Προσκεφαλαιωθεῖσαν] Cæteri Cod. προσκατακεφαλαιωθεῖσαν. Idem.
3 Τύχῃ ἀγαθῇ] Flor. τύχῃ τῇ ἀγαθῇ. Idem.

μεμφόμενον, καὶ χαυδὶν ἔκαστος ἐπιπάλαιόν τι ἀγκῶνι, ἡσσωμένῃ, καὶ πλούτῳ, καὶ ὑγιείᾳ, καὶ τἄλλα ἀγαθὰ αὐτῶν περὶ αὐτοῦ. ὁ δὲ, δρομαῖος αὖθις ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἦτο, φέρων ἅμα καὶ τὸν Ἀσκληπιὸν δὶς τεχθέντα, ὅτι ἄλλοι ἅπαξ τίκτονται ἄνθρωποι, οὐκ ἐκ Κορωνίδος μὲν Διὸς, ἀλλ' ἐκ κορώνης, ἀλλ' ἐκ χλωῆς γεγονώς. ὁ δὲ λεὼς ἅπας, ἠκολούθει, πάντες ἔνθεοι, καὶ μεμηνότες ὑπὸ τῆς ἐλπίδων. ἡμέρας μὲν ἦν, οἴκοι ἔμενον, ἐλπίζων, ὥσπερ ἐν ὑπὸ τῆς φήμης, αὐτίκα μάλα πεπλησθεὶς τῆς Παφλαγόνων συμφορήσεως. ἐπεὶ δὲ ὑπερεπλήσθη ἀνθρώπων ἡ πόλις, ἀπάντων τὰς ἐγκεφάλους, καὶ τὰς καρδίας ἐξεπυρημένων, ἐξὸν ἐοικόσιν σιδηφάγοις ἀνδράσιν, ἀλλὰ μήτε τῇ μορφῇ μὴ ἔχοι ἐοικέναι ἀμφιεσμένους, ἐν οἰκίσκῳ τινὶ ἐπὶ κλίνης καθεζόμενον, μάλα ἡσυχῇ ἐστιλβωμένον, λαμβάνει εἰς τὰ κάλλιστα τὸν Πελλαῖον σκεῦος Ἀσκληπιὸν, μάλιστά τε, καὶ κάλλιστον ὡς ἔφην, ὄντα. καὶ ὅλον τῷ αὐτῷ πραχλῷ ἐξεκάλυπτε, καὶ τὴν ἀρχὴν ἔξω ἀφεὶς, πλὴν ὅσ' ἐν τῷ ἀγκαλίῳ ἐσκεχύκει αὐτῷ, καὶ χαμαὶ τὸ μέρος ἐπισύρεται, μόνῳ τῷ κεφαλῷ ὑπὸ μάλης ἔχων, καὶ ἀπακρύπτων, ἀνεχομένης πάντα σκιᾶς, πλὴν φαινομένης τῆς ὀφιώνου κεφαλῆς καὶ δήπου τῶν χιτώνων, ὡς δῆθεν σκιᾶς καὶ φαινομένης πάντως ὕπο. εἰτά μοι ἐπιόντος οἰκίσκου τὸ πάνυ φαιδρὸν, καὶ εἰς κάρη τὸ φῶτος δεχόμενον, τὰ τὸν κεφάλαιον ἐπιφέρειν. Itaque sequitur ἐπιφέρειν pagina sequente. *Mars.*

tam prædicare. Tum votis affatim quisque implebatur, thesauros, opes, sanitatem, aliaque id genus bona flagitando. Hic ille rursus cursim sese domum abripuit, unà secum asportans modò editum in lucem Æsculapium, bis natum, cùm semel alii nascantur homines, idque non ex Coronide per Iovem, hoc est, non ex cornice, sed ex ansere progenitum. Populus autem universus sequebatur, omnes à Deo afflati, & ob spes animo conceptas furore correpti. Ergo interdiu domi se continebat, sperans fore, id quod & evenit, ut fama permoti, Paphlagonum pars maxima statim concurreret. Posteaquam autem redundavit hominibus, quibus omnibus jam ante cerebrum, & cor esset exemptum, quique nulla ex parte similes essent viris pane victitantibus, verùm qui præter solam figuram nihil à pecudibus distarent: in quibusdam ædiculis, in lecto sedens eo cum ornatu qui vatem mirè deceret: accipit in sinum Pellæum illum Æsculapium, qui ut dixi, maximus erat & pulcherrimus. Quem cum suo collo totum circumvolvisset, caudam foras prominere sinens (erat autem ingens adeò, ut non solum in sinu ipsius effunderetur: sed etiam pars humi traheretur) solum caput sub ala abditum tenens, illo ferente omnia, caput illud draconis ex linteo confectum, altera ex parte tunicæ ostendebat, ac si illius, qui apparebat, omnino esset. Iam mihi cogita non admodum illustres ædiculas, neque luminis ad satietatem usque capaces, tum

1 Καὶ τὰς καρδίας πεπυρωμένων] Περιπεπυρωμένων. Itaque sequitur περίφαντα pagina sequente. *Mars.*

καὶ πλῆθος ἀνθρώπων συγκλύδην, ἐπαρρησιασμένων, καὶ σωφρονεστέρων, καὶ τοῖς ἐλπίσιν ἐπαιωρουμένων. οἷς εἰσελθοῦσι, πρᾶγμα ὡς εἶχε τὸ πρᾶγμα ἐφαίνετο, οὐκ ἔστιν ὅπως μικρὸν ἑρπετὸν, οὕτως ὀλίγων ἡμερῶν τοσοῦτον δράκοντα ἐπφυέντα ἀνθρωπόμορφον. καὶ πρῶτα μὲν, καὶ πλεῖστον ἦν αὐτοῖς τοῦ ἔξοδον. καὶ πρὶν ἀκριβῶς ἰδεῖν, ἐξηλαύνοντο ὑπὸ τῶν ἀεὶ εἰσιόντων. ἐπτύετο δὲ καὶ τὸ ἀνάπυθρον ἄλλη ἔξοδος, οἷον τῶν Μακεδόνας ὁ Βαβυλῶνι ποιήσας ἐπ' Ἀλεξάνδρῳ νοσοῦντι λόγος. ὅτε ὁ μὲν, ἤδη πονήρως εἶχεν. οἱ δὲ, φοβηθέντες τὸ βασίλειον, ἐπύθοντο ἰδεῖν αὐτὸν, καὶ ὑποπτεῦσαι τὸ ὕστερον. τοῦτο δὲ ἐπίδηλον τοῦτο, οὐκ ἄπαξ ὁ μισθὸς, ἀλλὰ πολλάκις πεῖσαι λέγεται. καὶ μάλιστα ἔνιοι τὸ πλησίον ἀφίκοντο νεκρόπολι. σὺ τοίνυν ὦ φίλε Κέλσι, εἰ δεῖ πάλαθεν λέγειν, συγγνώμην ἔχειν δεήσει τοῖς Παφλαγόσι, καὶ Ποντικοῖς ἁπλοῦσι, παχέσι, καὶ ἀπαιδεύτοις ἀνθρώποις, εἰ ἐξηπατήθησαν ἀπτύρμοι δράκοντος. καὶ γὰρ τοῦτο παρεῖχε τοῖς βλοσυροῖς ὁ Ἀλέξανδρος. ὁρῶντές γε οὐ ἀμυδρᾷ τῇ φωτὶ τοῦ κεφαλοῦ δῆθεν αὐτοῦ ἀνοιγνύντα τι, καὶ συγκλείοντα τὸ στόμα, ὥστε πάνυ τὸ μηχάνημα ἐδόκει Δημοκρίτου τινὸς, ἢ καὶ αὐτοῦ Ἐπικούρου, ἢ Μητροδώρου, ἢ τινὸς ἄλλου, ἀδαμαντίνην ἔχοντος τοῦτο, καὶ τὸ τοιοῦτο τοῦ γνώμην ἔχοντος, ὡς ἀπιστῆσαι, καὶ ὅσῳ μὴ δύνασθαι, εἰκάσαι, καὶ εἰ μὴ δύνασθαι τὸν τρόπον ἐδύνατο, σαφῶς γὰρ ἐπιστεύσθη, ὅτι λέληθεν αὐτὸν ὁ τρόπος τῆς μαγγανείας. τοσοῦτον πᾶν, ψεῦδός ἐστι, καὶ χρυσᾶς ἀδύνατον. κατ' ὀλίγον δὲ καὶ ἡ Βιθυνία, καὶ ἡ Γαλατία

tum hominum convenarum turbam, qui tumultuentur jam antè spebus referti & erecti: quibus ingressis visa res est, ut par erat, portentosa, videlicet ex modò pusillo serpente, intra paucos dies tam immanem extitisse draconem, humana specie, & insuper mansuetum. Protinus autem ad egressum accelerabantur, & priusquam accuratè essent contemplati, expellebantur ab iis qui novi semper ingrediebantur. Eratque è regione januæ patefactum aliud ostium ad exeundum: cujusmodi ægrotante Alexandro Macedonas in Babylone feciisse ferunt: cùm illi gravissimè affectum ipsum, obsessa regia intueri, & supremùm alloqui cuperent. Atque hoc spectaculi scelestus hic non semel, verùm crebriùs exhibuisse dicitur: maximè siqui divites novitii advenissent. Hoc loco, mihi Celse, si verum fateri oportet, æquum est veniam dare Paphlagonibus ac Ponticis illis, crassis & inerudi-tis hominibus, si draconem tangentes delusi sunt. Nam hoc quoque largiebatur Alexander iis qui voluissent: cùm viderent in obscura luce caput nimirum illius nunc aperire, nunc claudere os tanto artificio, ut res planè Democritum aliquem requireret, aut certè Epicurum, Metrodorumve, aut quempiam alium, qui adversus hæc & similia mentem haberet adamantinam, ut non crederet, sed quid res esset, conjiceret: quanquam modum invenire non posset: idque saltem antè persuasum haberet, se modum ignorare præstigiaturæ: cæterùm quicquid id esset falsum esse, ac fieri non posse. Brevi ergo confluxit tum Bithynia, tum Galatia,

λατία, καὶ ἡ Θρᾴκη, συνίεσαν, ἑκάστου τὸ ἀπαγγελλόντων ὡς τὸ αὐτὸς λέγοντος, ὡς καὶ ἤδη ἀμφίλογον εἶναι τὸ Θεὸν, καὶ ὕστερον ἔψεσθαι μετ' ὀλίγον παμμεγέθους αὐτῷ γεγονότος, καὶ τὸ σῶμα ἀνθρώπῳ ὁμοίου. γραφαὶ τε ἐπὶ τούτῳ, καὶ εἰκόνες, καὶ ξόανα, τὰ μὲν, ἐκ χαλκοῦ, τὰ δ', ἐξ ἀργύρου ἀνακείμενα. καὶ ὄνομά γε τῷ Θεῷ ἐπετίθη, Γλύκων γὰρ ἐκαλεῖτο, ἐκ τοῦ ἐμμέτρου καὶ θείου φθεγγόμενος. ἀνεφώνησε γὰρ Ἀλέξανδρος,

Εἰμὶ Γλύκων, τρίτον αὖμα Διὸς φάος ἀνθρώποισι.

Καὶ ἐπειδὴ καιρὸς ἦν, ἔσω ἤνεγκε τὰ πάντα ἐμμηχανήσας, καὶ χρᾶν τοῖς δεομένοις καὶ ἀποκρίνεσθαι περὶ Ἀντιόχου ὃν ἐκ Κιλικίας τὸν οἰκεῖον λαὸν, καὶ γὰρ καὶ οὗτος μετὰ τὸν τοῦ πατρὸς τελευτὴν ἐς Ἀμφιάρεων, καὶ ἐκ τῶν Θήβας ἀφανισμὸν αὐτῷ, ἐπανιὼν τὰ οἰκεῖα, εἰς τὴν Κιλικίαν ἀφικόμενος ἐτύγχανε, ὡς πονήρως ἀπηλλαγμένος, ὀλίγα δὲ αὐτὸς τοῖς Κίλιξι τὰ μέλοντα, καὶ δύ' ὀβολοὺς ἐφ' ἑκάστῳ χρησμῷ λαμβάνων. ἐπεὶ δὲ τὸ εὐθύμιον λαοῖς ὁ Ἀλέξανδρος, ἀπέλιπε πᾶσι τοῖς ἀφικομένοις, ὡς μαντεύσοιτο ὁ Θεὸς, ῥητὸν τινα ἀποκρινῶν. ἐπέδοσαν δ' ἕκαστοι, ἃ δέοιτο ἕν, καὶ μάλιστα μανθάνειν ἐθέλοι, εἰς βιβλίον ἐγγεγράψασθαι, κηρῷ ῥάψαντα τι, καὶ κατασημήνασθαι σφραγῖδι, ἢ πηλῷ, ἢ ἄλλῳ τινὶ τοιούτῳ. αὐτὸς δ' λαοῖς τὰ βιβλία, καὶ ἐς τὸ ἄδυτον κομίζων, ἤδη γὰρ ὁ νεὼς ἐκεκόσμητο, καὶ ἡ σκηνὴ παρεσκεύαστο, καλέσειν ἔμελλε κατὰ τάξιν τοὺς δεδομένους ὑπὸ κήρυκι, καὶ θεολόγῳ, καὶ ἀπὸ τοῦ βιβλίου ἀποδώσειν ἕκαστα, τὸ μὲν βιβλίον ἀποδόσειν σεσημασμένον ὡς εἶχε, τὴν

tia, & Thracia, eorum qui renunciabant unoquoque, ut fit, affirmante sese nascentem vidisse Deum, deinde paulo post eundem contrectasse factum jam grandem admodum, vultu etiam homini assimilem. Accedebant ad hæc picturæ, imagines, signa Deum referentia, partim ærea, partim argentea. Postremò nomen etiam inditum: nam Glycon appellatus est: idque jussu divino carmine prodito. Nam sic eloquutus est Alexander,

Ex Iove tertia stirps, Glycos sum, ille salutifer orbi.

Et cum jam ferret opportunitas, ut cujus rei gratia erat omnia machinatus, scilicet responsa daret petentibus, divinaretque, accepta ansa ab Antilocho qui in Cilicia vatem egerat: nam is quoque post patris Amphiarai obitum, & ipsius apud Thebanos interitum, domo pulsus, atque in Ciliciam profectus, haud incommodè rem gessit, cùm futura prædicens Cilicibus, binos obolos pro singulis responsis acciperet. Inde igitur arrepta ansa prædixit Alexander omnibus qui advenerant, fore ut Deus ipse responsa daret, cujus rei diem certum indicit. Iussit autem ut quisque quod requireret, & maximè discere vellet, id in libello conscriberet, quem consutum, cera vel luto, vel simili re quapiam obsignaret. Ipse verò receptis libellis in adytum ingressus (jam enim extructum erat templum, & apparata cortina) ordine per præconem ac theologum, vocaturus erat eos qui tradidissent: cumque à Deo singula esset edoctus, libellos redditurus, ita ut

ὃ τοὺς αὐτὸ δηλήσειν, ὑποχαλκεμμένῳ τοῦ ἵππου, ἀμυδρόν τε καὶ θείᾳ τινὶ ὄντι τῷ ἔργῳ. ὧν ὃ τὸ μηχάνημα τοῦτο, ἀνδρὶ μὲ οἷον σοὶ, εἰ ὃ μὴ φορτικὸν εἰπεῖν, καὶ οἷῳ ἐμοὶ, τοῦδηλον, καὶ γνῶναι ῥᾴδιον. τοῖς ὃ ἰδιώταις, καὶ κατὰ μύξης μισοῖς τὴν ῥῖνα, περίεστιν, ἢ πάντη ἀπίστῳ ὄμβιον. ἐπιτηδεύσας γὰρ ποικίλας τὰ σφραγίδων τὰς λύσεις, ἀπεξαίνωσκέ τε τὰς ἐρωτήσεις ἐκάστας, καὶ τὰ δοκοῦντα τοῖς αὐτὰς ἀπαγγέλλειν. εἶτα κατειλήσας αὖθις, καὶ σημηνάμενος, ἀπεδίδου μὲ πολλὰ θαυμάζοντος ὧν λαμβάνοι. καὶ πολὺ ὧν περὶ αὐτοῖς τὸ, πόθεν γὰρ ἴστο ἠπίστατο, ἃ ἐγὼ πάνυ ἀσφαλῶς σημηνάμενος, αὐτῷ ἔδωκα ὑπὸ σφραγῖσι δυσμιμήτοις, εἰ μὴ θεός τις ἀληθῶς ὁ πάντα μηνύσων ἦν. τίνες δ' ἂν αἱ ἐπίνοιαι, ἴσως ἐρήσῃ με. ἄκουε τοίνυν, ὡς ἔχεις ἁλίσκεσθαι τὰ τοιαῦτα. ἢ σοφὸν μὲ ἐκεῖνο ὦ φίλτατε Κέλσε, βελόνῃ πυρώσας, τὸ κηρὸν τῷ σφραγῖδι μέρος τὸ κηρῷ λιπτικὸν, ἐξήρε. καὶ μὲν τῷ ἀπάγωσιν, τῇ βελόνῃ αὖθις ἐπιχλιάνας τὸ κηρὸν, τὸν τε κρῖνον τὸν τοῦ λίνου, καὶ τὸ αὐτῷ τῷ σφραγῖδι ἔλαβε, ῥᾳδίως συνεκόλλα. ἕτερος ὃ τρόπος ὁ λιθῷ τὸ λειομμένῳ κεκωνεῖσθαι. σκόμασον ὃ τοῦτο ἔστι σὺν πίττῃ βηρυττίας καὶ ἀσφάλτου, καὶ λίθου τὸ λιθανθοῦς τετριμμένου, καὶ κηρῷ, καὶ μαστίχης. σὺν γὰρ τούτων ἁπάντων, ἀναπλάσας τὸ κωνεῖον, καὶ θερμήνας πυρὶ, σπάνιν τῷ σφραγῖδι ἐποιήσατο, ἐπιτήδειον, καὶ ἀπέματτε τὸν τύπον. εἶτα αὐτίκα ξηρὸν ἐκεῖνο χαλκοῦν, λύσας ῥᾳδίως, καὶ ἀναγνοὺς ἃ ἐπεστάλκεσαν, ἐπὶ τὸν ἀπὸ τοῦ ἀνδριάντος ἐπιστολὴν ἔγραφε, καὶ ἀπεκρίνετο. ἐπὶ δὲ τοῖς ἐρωτήσεσιν ἐκείνοις, ἃς ἐπεστάλκεσαν, ἐπὶ τὸν ἀπὸ τοῦ ἀνδριάντος ἐπιστολὴν ἔγραφε, καὶ ἀπεκρίνετο.

traditi fuerant, obſignatos, ſubſcripto illis reſponſo, pro cujuſque argumento, Deo nimirum reſpondente, quacunque de re quis eſſet ſciſcitatus. Erat autem hic dolus homini, cujuſmodi tu es, aut etiam (ſi modò dictu non eſt invidioſum) cujuſmodi ſum ego, manifeſtarius & cognitu facilis. Verum idiotis, & quibus obſitæ muco eſſent nares, prodigioſum, planeque incredibile quiddam eſſe videbatur. Nam ille varias artes reſignandi ſigilla commentus, quæ quiſque ſciſcitabatur, ea legebat: tum quæ viderentur, ad interrogata reſpondebat. Deinde rurſum complicatos, obſignatoſque libros reddebat, non ſine ſumma admiratione eorum qui recipiebant. Hinc illud apud eos frequens erat: Vnde nam iſte ſcire potuiſſet, quæ ego illi tradidi, ſignis imitatu difficilibus obſignata tutò admodum, niſi quiſpiam eſſet Deus qui omnia reveni noſſet? Forſitan igitur quæres ex me quænam ſint artes iſtæ. Accipe, quò videlicet impoſturas ejuſmodi deprehendere queas. Prima hæc erat Celſe chariſſime. Eam ceræ partem quæ ſigillo ſubeſt acu candefacta liquefactam diducebat: tum ubi legiſſet, ceram acu rurſum calefactam, eam quæ infra filo ſuberat, quæque ſigillum ipſum tenebat, facilè coagmentabat. Porrò ſecundus modus conſtat per id, quod collyrium vocant. Conficitur ex pice Beryttia, bitumine, & perſpicuo lapide trito, cera, & maſtiche. Confectum igitur ex his omnibus collyrium, igni calfactum, inuncto priùs axungiæ ſuilla ſigno, applicabat, ac ſymboli figuram excipiebat. Tum eo protinus exſiccato, commodè reſignabat libellos, quos cùm perlegiſſet, impo-

ναγνὺς, ἐπιθεὶς τὸ κηρὸν, ἀπετύπωσε, ὥσπερ ἐκ λίθου τοῦ αὐτοῦ σφραγῖδα δι' μάλα τῇ δραχυτάτῃ ἐοικυῖαν. τρίτον ἄλλο πρὸς τούτοις ἄκουσον. πτίσας γὰρ ἰς κόνιν ἐμβαλὼν, ἢ κολλῶσι τὰ βιβλία, καὶ κηρὸν ἐκ τούτου ποιήσας ἐπ' ὑγροῦ ὄντα, ἐπιβὰς τῇ σφραγῖδι. καὶ ἀφελὼν, αὐτίκα ὁ ξηρὸς γέγνεται, καὶ πέφυκε, μᾶλλον ὁ σιδήρου παχυτέρου, τοῦτο δὲ ἐχρῆτο πρὸς τὸ τύπου. ἔτι ὁ κὰ ἄλλα πολλὰ πρὸς τοῦτο ἐπινενοημένα, ὧν ἐγὼ ἀναγκαίως μεμνῆσθαι ἀπέπαυσα, ὡς μὴ ἀπειρόκαλος εἶναι δοκοίην, κὰ μάλιστα σὲ, ἐν οἷς κ' μόνον συνέγραψας, καλλίστοις τε ἄμα, καὶ ὠφελιμωτάτοις συγγράμμασι, κὰ δυναμένοις σωφρονίζειν τοὺς ἐντυγχάνοντας, ἱκανὰ προσθήσοντα, καὶ πολλῷ τούτων πλείονα. ἔχρη δὲ, καὶ ἐθέλοντος, πολλῇ τῇ σωτῇ ἐντεῦθεν χρῆσθαι, καὶ τὸ οἰκὸς τῇ ἐπιστολῇ ἀποσώζοντα, θῆς μὲ, λοξὰ, καὶ ἀμφίβολα πρὸς τὰς ἐρωτήσεις ἀποκρινόμενον. θῆς ὁ, κὰ πάνυ ἀσαφῆ. χρησμῳδικὸν γὰρ κ' τοῦτο αὐτῷ ἐδόκει. τοὺς ὁ, ἀπέτρεπεν, ἢ παρῄνει, ὡς ἄμεινον ἔδοξεν αὐτῷ εἰκάζοντι. τοῖς ὁ, θεραπείας πρόνοιαν, καὶ ἀφέλειαν, εἰδὼς ὅτῳ ἐν δραχῇ ἔφλω, πολλὰ καὶ χρήσιμα φάρμακα. μάλιστα ὁ ἐδοκίμων παρ' αὐτῷ αἱ κυτρίδες, ἀκόπου τινὸς ὄιομα πεπλασμένου, ἐκ λίπους δρακίου σωπεφυκότος. τὰς μέντοι ἐλπίδας, καὶ ὠφελητικὰς, καὶ κλήρου ἀμοιβὰς, αἰσαθῆς ἀεὶ ἀπεβάλλετο, ὠφελθεὶς ὅτι ἔχοι πάνυ ὀπίσω ἐλεήσων ἐγὼ, καὶ Ἀλέξανδρος ὁ σοφὸς μου δεηθῇ, καὶ δίκαιον ᾖ

posita cera, idem sigillum ad archetypi similitudinem scitè effictum, tanquam ex lapide reformabat. Tertiam aliam rationem præter has accipe. Calce in gluten quo libros agglutinant injecta, atque ex his veluti cera confecta, mollem adhuc eam sigillo admovebat, statimque detrahebat. Nam illicò succesit, adeò ut cornu, vel potiùs ferro reddatur solidius. Hac ad imprimendum signum uti consueverat. Alia præterea multa ad id illi sunt excogitata, quorum omnium meminisse non necesse est, ne ineptus videar, maximè cùm in his quos de magorum artibus conscripsisti commentariis tum pulcherrimis, tum utilissimis, quique modestos reddere queant lectores, abundè multa retuleris, & his multo copiosiora. Reddebat igitur oracula & divinabat non mediocri ad eam rem utens ingenio, arteque negocium reddens probabilius: dum aliis obliqua quædam & ambigua, aliis penitus obscura respondebat ad ea quæ proponebantur. Quandoquidem & hoc oraculis ille convenire judicabat. Alios dehortabatur, alios adhortabatur, prout sibi magis conducere conjectasset. Nonnullis remedia morborum, vitæque rationes præscribebat, cùm sciret, ut initio diximus, complura atque efficacia pharmaca. Maximè autem ab ipso probabantur Cytmides, remedii contra lassitudinem, adipe suillo confecti, confictum nomen. Porrò spes, rerumque prosfectus, & hæreditatum obventus semper in aliud tempus rejiciebat, hoc addens, Cuncta hæc tum obtingent quum volam, quumque meus vates Alexander me rogabit, proque vobis vota

πὶρ ὑμῶν. ἐπίπαχθ ἦ κ̀ μισθὸς ἐφ' ἑκάστῳ χρησμῷ, δραχμὴ, κ̀ δὺ' ὀβολά. μὴ μικρὸν οἰηθεὶς ὦ ἑταῖρε, μηδ' ὀλίγον χρυσᾶ τ πάσαν τοῦτον, ἀλλ' εἰς ἑπτὰ, κ̀ ἐκτὼ μυριάδας ἑκάστυ ἔτυς ἤροιζεν, ἀνὰ δέκα, κ̀ πεντεκαίδεκα χρησμὰς τ ἀνθρώπων ὑπὲ ἀπληστίας ἀναδιδόντων. λαμβάνων ἦ, οὐκ αὐτὸς ἐχρῆτο μόνῳ· ἦσ εἰς πλεῖον ἀπηθησαύριζεν, ἀλλὰ πολλὺς ἤδη περὶ αὐτὸν ἔχων συνεργὰς, κ̀ ὑπηρέτας, κ̀ ψυχαγωγὰς, κ̀ χρησμῳποιὰς, κ̀ χρησμῳφύλακας, κ̀ ὑποχρεφίας, κ̀ ἐπισφραγιστὰς, κ̀ ἐξηγητὰς, ἅπασιν ἐνεμὸ ἑκάστῳ τὸ κατ' ἀξίαν. ἤδη δέ τινας κ̀ ἐπὶ τῶν ἀποδημιῶν ἐξέπεμπε, φάσμασι ἐμποιήσοντας τοῖς ἤθεσιν ὑπὲρ ἦ μαντικῆς, κ̀ διηγησομένους, ὡς σοφοίπει, κ̀ ἀνδύσει θραπέτας, κ̀ κλέπτας, κ̀ λῃστὰς ἐξελέγξει, κ̀ θησαυρὰς ἀνορύξαι παρέχοι, κ̀ νοσοῦντας ἰάσεσθ. οἵους ἦ κ̀ ἤδη ἀναθηνόντας, ἀναστῆσαι. θρόμος δ' ἐν κ̀ ὠθισμὸς ἀπάντων ἦν ἐπὶ τὸν ἐκεῖνον, κ̀ θυσίαι, κ̀ ἀναθήματα, κ̀ δι' πλόσιοι πρ σοφητὴ, κ̀ μαθητὴ ἦ Θειᾶ. κ̀ γὰ αὐ ἐ ἐτ· ἐξέπεσεν ὁ χρησμὸς,

Τιμήσας κέλομαι τ ἐμὸν θεράποντα σοφήτην.
Οὐ γὰρ μοι κτέανον μέλεν ἄγαν, ἀλλ' ὑγιὴς τ.

Ἐπεὶ ἦ ἤδη πολλοὶ τ νῦν ἐχόντων, ὥσπερ ἐ ὁ μέλισσ βαθεῖαν ἀναφέροντες, σωρεύοντ ἐπ' αὐτὸν, ἐ κελεύθ ὅσοι Ἐπικούρ ἐπῆσαν, κ̀ ὁ πᾶσι τοῖς πόλεσιν ἐπιφόρως ἦ πρίαμος ἡ πᾶσα μαγγανεία, κ̀ συσκευὴ ἦ δραμάτ·, σαφέστ φόβητρόν τ ἐπ' αὐτοὺς, λέγων, ἀθέων ἐμπεπλῆχθ, κ̀ Χριστιανῶν

faciet. Merces erat unicuique responso præstituta, nempe drachma cum obolis duobus. Ne verò pusillum & exiguum fuisse putes amice, hunc quæstum, cum in annos singulos septem aut octoginta millia congereret, hominibus usque adeò avidis ut singuli decem, vel quindecim rogationes traderent. Cæterum iis quæ accipiebat, non utebatur, solus, nec ad congerendas in thesaurum opes reponebat: sed multos secum habebat adjutores, ministros, exploratores, tum qui versibus oracula conderent, tum qui responsa servarent, qui subscriberent, qui obsignarent, qui interpretarentur, quorum unicuique pro merito lucrum impartiebat. Iam & emissarios aliquos in regiones alienas emandarat, qui oraculi famam in gentes inferrent, affirmarentque ipsum prædicere, invenire fugitivos, fures ac prædones indicare, thesauros effodiendos ostendere, ægrotos curare, quosdam etiam vita defunctos in vitam revocare. Vndiquaque igitur cum conflictatione concurrebatur: victimæ, donaria, duplicatæ vestes prophetæ discipuloque Dei offerebantur. Iam enim & tale quoddam oraculum exierat,

Muneribus decorare meum vatem, atque ministrum,
Præcipio: nec opum mihi cura, at maxima vatis.

Verum ubi jam plerique prudentes homines, velut ex alta ebrietate emergentes, in ipsum conspirassent, maximè Epicuri sectatores: & in urbibus omnis præstigiatura, fictusque fabulæ apparatus deprehenderetur, quendam ipsis terrorem incutit, dicens, impiis, & Christianis impleri

Pon-

τ Πόντου. οἱ περὶ αὐτὸν τολμῶσι τὰ κράκιστα βλασφημεῖν. ὃς ἐκέλευε λίθοις ἐλαύνειν, ἅμα ἐρέσθαι εἰ ἵλεως ἔχοι τὸ θεῖον. περὶ δὲ Ἐπικούρου, καὶ τοιοῦτόν τινα χρησμὸν ἀπεφήνατο. ἐσφιγμένος γάρ πυθ' ὑπὸ πτερνῆς ὁ ἀνὴρ Ἐπίκουρος, μολυβδαίνας ἔφη ἔχων πέδας, ὁ βορβόρῳ κάτηται. εἶτα γοῦν μάζεις ἐπὶ μίαν ἤρθη τὸ χρηστήριον, ὁρῶν τὰς ἐρωτήσεις τῶν συνόντων σαπράς, καὶ πεπαιδυμένας, ἄλλως δὲ, ἀσπουδὸς, καὶ ἀκόρυκτος αὐτῷ ὁ πόλεμος πρὸς Ἐπίκουρον ἦν. μάλα εἰκότως. τίνι γὰρ ἄλλῳ δικαιότερον προσπολεμεῖ γῆς ἄνθρωπος, καὶ παρρησίας φίλος, ἀληθείας δὲ ἔχθιστος, ἢ Ἐπικούρῳ, ἀνδρὶ τὴν φύσιν τῶν πραγμάτων κατειληφότι, [1] καὶ μόνῳ τῶν ἐν αὐτοῖς ἀληθινὰ εἰδότι; οἱ μὲν γὰρ ἀμφὶ τὸν Πλάτωνα, καὶ Χρύσιππον, καὶ Πυθαγόραν, φίλοι. καὶ εἰρήνη βαθεῖα πρὸς ἐκείνους ἦν. ὁ δὲ ἀπηνὴς Ἐπίκουρος. ὕτινα γὰρ αὐτὸν ἀνόμαζεν. ἔχθιστος. φυσικῶς πάντα τοῦτο ἐν γέλωτι ἐπαιδιᾷ τρέμων. διὸ ἐν τῇ Ἀμφίπολι ἐμίσει μάλιστα τὴν πονηρὰν πόλιν, ὅτι πιστεύει τοῖς περὶ Λέπιδον, ἢ ἄλλως ὁμοίως αὐτοῖς, πολλοὺς ὄντας ἐν τῇ πόλει. διὸ ἐχρησμῴδησεν οὐδέποτε Ἀμφιπολεῖ ἀνδρὶ. ἐπότε γὰρ ἐτόλμησεν ἀδελφῷ συγκλητικῷ χρησμῳδῆσαι, καταγέλαστος ἀπήλλαξεν, οὐκ εἰδὼς ὅτι αὐτὸς πλάσασθαι χρησμὸν δέξιον, ὅτι τὴν ποίησιν πρὸς κεφαλὴν αὐτῷ δυνησόμενον. μεμφόμενός γὰρ αὐτῷ τραμέχυ ὀδύνῃ, πρὸς τάξαι βαλόμενος

Pontum: à quibus audacter maledictis petilimis impeteretur. Quos jussit lapidibus expellerent: si Deum habere propitium vellent. Porrò de Epicuro, hujusmodi prodidit oraculum. Scisciranti cuipiam quid ageret apud interos Epicurus: plumbeis, inquit compedibus vinctus, in cœno sedet. Et adhuc miraris si magnopere crevit oraculi celebritas, cùm videas interrogationes adeuntium, quàm sint prudentes, quamque eruditæ? Omnino autem sævum & implacabile cum Epicuro illi erat bellum, idque jure optimo. Nam cum quo tandem justius bellum gerat, homo prælligiator, portentorum amans, verique inimicissimus, quàm cum Epicuro qui rerum naturam perspexit, quique solus quid iis veri insit, apprimè novit? Verùm Platonis, Chrysippi, & Pythagoræ amicus erat, altamque cum illis pacem colebat. At intractabilis ille Epicurus (sic enim eum nominabat) erat illi plurimum invisus, nec immerito, quippe qui hæc omnia ridicula & ludicra duceret. Quam ob causam inter urbes Ponticas Amastrim in primis oderat: quoniam sciebat eos qui cum Lepido erant, aliosque his consimiles, complures in urbe versari. Nec unquam Amastriano cuiquam oraculum reddidit: quin ubi conaretur fratri Proconsulis respondere, deridiculè discessit, cum nec ipse inveniret quemadmodum idoneum oraculum fingeret, nec haberet qui sibi in tempore posset componere. Nam cùm illi de stomachi dolore conquerenti, vellet præscribere, uti suillum pedem cum

1 Καὶ μόνῳ τῶν ἐν αὐτοῖς ἀληθινὰ εἰδότι] Petronius; *Ipse pater veri, doctis Epicurus in hortis.* Plura testimonia congessit ad Laërtii Epicurum. *Menagius.*

1 Μάλ-

ὕειον πόδα μὴ μαλάχης ἐσκευασμένον ἐδίετο, ὅπως ἔφη,

[1] Μάλβακα χοιρείαν ἱερᾷ κυμίνῳ σιπύδῃ.

Πολλάκις μὲ ὡς ἀληθῶς ἔφην, ἔδειξε τὸ δράκοντα τοῖς βουλομένοις, οὐχ ὅλον, ἀλλὰ τὴν ἀρχὴν μόλις καὶ τὸ ἄλλο σῶμα ἀποδειλιῶντος, τῇ κεφαλῇ ᾗ, ὑπὸ κόλπῳ ἀφάτου φυλάττων. ἐθελήσοντος ἢ μειζόνως ἁπλῶσαι τὸ πλῆθος, ὑπισχνεῖτο καὶ λαλήσειν περίεσιν τὸν θεὸν αὐτὸν, ἄνδρα ὑποφήτην χρησμῳδοῦντα. εἶτα ἀ χαλεπῶς μαρμαίρουσι δρῆστρα συνάψας, καὶ ἀφ' τῆς κεφαλῆς ἐκείνης τὸ μεμιγμένον μήτε ὁμοίοις τοῖς ἐμοῖς διάφορος, ἄλλα πόρρω ἔχοντα ἐμφανῶς, ἀπεκρίνετο τοῖς ἐρωτήσεσι τῇ φωνῇ ἀφ' ἧς ὑφαίνων ἐκείνης Ἀσκληπιοῦ προσαπλήσεως. ἐκαλεῖτο ἢ οἱ χρησμοὶ ὧδε, αὐτόφωνοι. καὶ τὰ πᾶσιν ἐδίδοντο, οὐδὲ ἀνέδην, ἀλλὰ τοῖς εὐπορφύροις, καὶ πλουσίοις, καὶ μεγαλοδώροις. [2] ὁ γὰρ Σεβηριανὸς δοθεὶς ὑπὲρ τὰ ἐς Ἀρμενίαν εἰσόδῳ, τῷ αὐτοφώνῳ καὶ αὐτὸς ἐπὶ τὴν εἰσβολὴν, ὅπως ἔφη,

cum malva præparatum ederet, hunc in modum ait,

Malvaca porcorum ſacra cum minato Sipydno.

Sæpe quidem, ut dixi, oſtendit draconem iis qui vellent, non totum, ſed caudam potiſſimùm, & reliquum corpus prætendens, caput ne videretur abditum in ſinu ſervabat. Cumque magis attonitam vellet reddere multitudinem pollicitus eſt ſeſe exhibiturum ipſum Deum loquentem, ac fine interprete reſponſa dantem. Deinde non magno negotio gruum arteriis contextis, & per illud arte aſſimilatum caput inſertis, alio quopiam per has foris inſonante, ad interrogata reſpondebat, voce per Æſculapium illum linteo confectum ad aures promanante: quæ reſponſa ipſius voce reddita vocabantur: neque quibuſlibet, neque paſſim dabantur: verùm ſplendidis, opulentis, ac munificis. Itaque quod Severiano redditum eſt, ſuper expeditione in Armeniam ſuſcipienda, erat ex Autophonis. Adhortans enim illum ad regionis illius invaſionem, ſic ait,

Par-

1 Μάλβακα] A malva Latino, μάλβα, μαλβαλὶς, μάλβαξ. Menagius.

2 Ὁ γὰρ Σεβηριανὸς δοθεὶς ὑπὲρ τὰ ἐς Ἀρμενίαν εἰσόδῳ] Num de Severiano intelligendum illo, qui ab Hadriano nonagenarius cæſus fuit, de quo Dio in Hadriano? non puto. Nam ſub Trajano floruit ante ejus impoſtoris tempora, & hic paulo poſt, Gallus Κελτὸς dicitur, & mortuus eſt, ut videtur, in ea expeditione, ut videtur innuere paucis lineis inferius: ὅτε δὴ καὶ ὁ ἀλίσκεται ἐκεῖνος Κελτὸς εἰσέβαλε, καὶ ἀπώλεσεν, αὐτῇ γραφῇ ὑπὸ τῶν Ὀθρυάδην καταλεγόντων. Nam hæ voces ἀπώλεσεν καταλεγόντων, non mihi videntur aliter poſſe intelligi, quam de ejus clade & morte; hanc autem expeditionem nullus, quod ſciam, antiquorum memoravit, niſi forte aliquid muſſitavit de ea Capitolinus in Vero, & Dio in Marco, qui ut puto, de eo negotio pluribus tractaverat, quæ ſuppreſſit Xiphilinus, & de hac expeditione intelligenda ſunt hæc Capitolini verba de Vero imperatore: *Nam cum interfecto legato, caſis legionibus, Syrii defectionem cogitantibus oriens vaſtaretur, ille in Apulia venabatur & apud Corinthum & Athenas inter Symphonias & cantica navigabat — duces autem confecerunt Parthicum bellum Statius Priſcus & Avidius Caſſius & Martius Verus* [per] *quadriennium. Ita ut Babylonem & Mediam pervenirent, & Armeniam vindicarent.* Tempus concordat, & Armenia vindicata

Πάρθους, Ἀρμενίους τε, ὑφ' ὑμῶν δουλοῦ δαμάσους,
Νοστήσεις Ῥώμην, καὶ Θύμβριδος ἀγλαὸν ὕδωρ,
Στέμμα φέρων πατρίοισι, μεμιγμένον ἀκτίνεσσιν.

Εἶτ' ἐπειδὴ πανθεὶς ὁ ἀλίσκου ἀκτὶς κιλτὸς, εἰσέβαλε, καὶ ἀπήμαξεν, αὐτῇ γραπτίδι ὑπὸ τῷ Ὀθρυάδῃ κομιζομένῃ. τοῦτον μὲν τὸν χρησμὸν ἐξαιρεῖ ἐκ τῶν ὑπομνημάτων, ὑπόθηται δὲ ἄλλον ἀντ' αὐτοῦ,

Μὴ σύγ' ἐπ' Ἀρμενίους ἐλάσῃς τροπόν. οὐ γὰρ ἄμεινον,
Μή σοι ἠλυχάτων ἀνὴρ τύχῃ ἄπο λυγρόν
Πότμον ἐπισπείσῃς, πανύστῃ βιότοιο, φάος τε.

Καὶ γὰρ αὖ καὶ τοῦτο σοφώτερον ἐπινόησε, τοὺς μεταχρονίους χρησμοὺς ἐπὶ θεραπείᾳ τῶν κακῶς πεπτωκότων, καὶ ἀποτιθυμένου. πολλάκις γὰρ τοῖς μὲν νοσοῦσι, πρὸ τοῦ τελευτᾶν, ὑγίειαν ἐπηγγέλλετο. λοιμιόντων δὲ, χρησμὸς ἦν ἔτοιμος ὡς πολιηφόρων,

Μηκέτι δίζησθε νούσοις λυγρῇς ἐπαρωγήν.
Πότμος γὰρ προφανὴς, οὐδ' ὀπφυγέειν δυνατὸν σοι.

Εἰδὼς δὲ τοὺς ἐν Κλάρῳ, καὶ Διδύμοις, καὶ Μαλλῷ, καὶ αὐτὸς ἀδοκιμάστως ἐπὶ τῇ ὁμοίᾳ μαντικῇ τιμώντας, φίλους αὐτοὺς ἐποιεῖτο, πολλὰς δὲ πρεσβείαντων πέμπων ἐπ' αὐτοὺς, λέγων,

Parthis, Armeniisque citato
Marte subactis,
Romam urbem repetes, & claras
Tybridis undas.
Vertice serta gerens radiis distincta serenis.

Deinde posteaquam vecors ille Gallus, incursione facta, cum exercitu ab Othryade fuisset cæsus, hoc oraculum sustulit à monumentis, aliudque ejus in locum substituit hujusmodi.

Agmen in Armenios ne duc: neque enim expedit istud.
Ne tibi fœmineus vir amictus vestibus, arcus
Exitium immittat, vitaque ac lumine privet.

Siquidem & hoc callidissimè commentus fuerat, ut priora oracula quæ perperam, maleque evenissent, posterioribus emendaret. Sæpius enim ægrotis priusquam morerentur prædixerat fore ut convalescerent: quibus morientibus alterum oraculum illicò paratum erat, quod superiori diversa caneret,

Posthac desino opem lethali quærere morbo.
Mors etenim manifesta, nec evitare licebit.

Porrò cùm non ignoraret, qui in Claro, ac Didymis, Malloque responsa dabant, ipsos quoque hujusmodi quadam arte divinandi celebres haberi, eos sibi reddebat amicos missis ad eos plerisque consultoribus, his verbis,

Nunc

cata eam fuisse Romanis ablatam antea innuit. Ex hoc igitur Luciani loco illustratur Capitolinus, & nomen legati adjiciendum, qui fuit Severianus Celta, & nomen ducis Persarum Othryades, quod tamen Græcum sonat: & non dubito aliter apud Persas expressum fuisse, sed mos fuit Græcorum omnia barbara nomina ad suum sonum accommodare. *Palm.*

Εἰς Κλάρον ἴεσο νῦν, τέμεϊ πατρὸς ὡς ὄπ' ἀκούσῃ.

καὶ πάλιν,

Βραγχίδιον ἀδύτοισι παλάζεο, καὶ κλῦε χρησμῶν.

καὶ αὖθις,

Εἰς Μαλλὸν χώρει, θεσπίσματά τ' Ἀμφιλόχοιο.

Ταῦτα μὲν οὖτος τὸν ὅρον μέχρι τῆς Ἰωνίας, καὶ Κιλικίας, καὶ Παφλαγονίας, καὶ Γαλατίας. ὡς δὲ καὶ εἰς τὴν Ἰταλίαν διεφοίτησε καὶ μαντεῖα τὰ κλεινὰ, καὶ εἰς τὴν Ῥωμαίων πόλιν ἐπέστειλεν, ἅπαντες ἴσασιν ὅσοι πώ ἄλλως ἀπείληφε, οἱ μὲν, αὐτοὶ ἰόντες, οἱ δὲ πέμποντες. καὶ μάλιστα οἱ δυνατώτατοι, καὶ μέγιστον ἀξίωμα ἐν τῇ πόλει ἔχοντες. ὧν πρῶτος καὶ κεφαλαῖος ἐγένετο Ῥουτιλιανὸς, ἀνὴρ τὰ μὲν ἄλλα, καλὸς, ἀγαθὸς, καὶ ἐν πολλαῖς τάξεσι Ῥωμαϊκαῖς ἐξητασμένος. τὰ δὲ περὶ τοὺς θεοὺς, πάνυ νεανίου, καὶ ἀλλόκοτα περὶ αὐτῶν πιστεύοντος, εἰ μόνον ἀληλιμμένον τινὰ λίθον, ἢ ἐστεφανωμένον θεάσαιτο, προσκυνοῦντα ἀεὶ, καὶ προσκυνῶν, καὶ ἐπὶ πολὺ παρεὶς, καὶ δεόμενος, καὶ τἀγαθὰ παρ' αὐτοῦ αἰτῶν. οὕτως τοίνυν ἀκούσας τὰ περὶ τὸ χρηστήριον, μικρὸν μὲν ἐδίστασεν ἀφεὶς τὴν ἐγκεχειρισμένην τάξιν, εἰς τὸ Ἀβώνου τεῖχος ἀναπτῆναι. ἔπειτα δ' ὧν ἄλλος ἐπ' ἄλλοις. οἱ δὲ πεμπόμενοι, ἰδιῶταί τινες οἰκέται ῥᾳδίως ἐξαπατηθέντες, ἐπανήεσαν. τὰ μὲν, ἰδόντες. τὰ δὲ, ὡς ἰδόντες, καὶ ὡς ἀκούσαντες διηγούμενοι, καὶ προσεπιμετρήσαντες ἔτι πλείω τούτων, ὡς σπουδαιότερα εἶεν τοῖς δεσπόταις. ἐξέκαιον γὰρ τὸ ἄθλιον γέρον, καὶ εἰς μανίαν ἐρρωμένην συνέκαλλον. ὁ δὲ, ὡς ἂν τοῖς πλείστοις καὶ δυνατωτάτοις φίλος ὤν,

Nunc Claron ito mei vocem patris auditurus.

Et rursus,

Branchidica accedas adyta, atque oracula quaeras.

Et iterum,

Mallon abi, Amphilochi quaerens oracula vatis.

Et hactenus quidem de iis quæ intra patriæ fines usque ad Ioniam, Ciliciam, Paphlagoniam, Galatiamque designavit. Vt verò & Italiam oraculi fama pervasit, & ad ipsam Romanorum urbem pervenit, nemo non eò certatim properabat: alii ibant ipsi, alii mittebant, potissimum hi qui potentia, & authoritate plurimùm in Repub. pollebant: quorum princeps caputque fuit Rutillianus, vir aliàs quidem honestus ac probus, tum compluribus in præliis Romanorum spectatæ virtutis: sed qui in his quæ ad Deos pertinent, parum sanè saperet, & de iis absurda crederet: adeò ut ficubi lapidem vel inunctum, vel coronatum conspexisset, continuo procideret, atque adoraret, ac diutiùs advolutus vota faceret, bonaque ab illo peteret. Hic igitur audita oraculi fama, parum abfuit, quin relicto exercitu, quem tenebat, in Aboni murum avolarit. Alios autem post alios eò legabat. Porrò qui mittebantur, imperiti quidam famuli facilè decepti, domum redibant, alia quidem visa, alia verò tanquam visa & audita narrantes, atque his plura accumulantes, quò fierent domino commendatiores. Itaque senem infœlicem inflammabant, & in vehementem insaniam impellebant. Hic verò, ut qui plurimis, ac potentissimis erat amicus,

περιήλθε, τὰ μὲν, διηγούμενος ὡς ἀκούσειε παρ' ἑκάστων. τὰ δ', καὶ παρ' αὐτῶν προσδοκίας. συνέπλησε δ' ὧν τὴν πόλιν, καὶ διετάραξεν ὅλην, καὶ τὸ ἐν τῇ αὐλῇ τὰς πλείστας διεθορύβησεν. οἱ αὐτόκλητοι καὶ αὐτοὶ ἠπείγοντο ἀκοῦσαί τι παρ' αὐτοῦ. ὁ δ', τοὺς ἀφικνουμένους φιλοφρόνως ὑποδεχόμενος, ξενίοις τε καὶ ταῖς ἄλλαις δωρεαῖς πολυτελέσιν ἐρανιζόμενος αὐτοῖς, ἀπέπεμπεν, οὐκ ἀπαγγελοῦντας, μόνον τὰς ἐρωτήσεις, ἀλλὰ καὶ ὑμνήσοντας τὸν Θεὸν, καὶ περάσαι ὑπὲρ ἃ μυθεύει, καὶ αὐτὰ ψεύσεσθαι. καὶ μηχανᾶταί τι ὁ πεισματάρχης οὐκ ἄσοφον, οὐδὲ ἃ προσδοκᾷ λῆσαι ἄξιον. λύει γὰρ τὸ πεμπόμενον βιβλίον, καὶ ἀπαγινώσκων εἴ τι περὶ ἐπισφαλὲς, καὶ διακινδυνεύοντα τοῖς ἐρωτήσασι, κατέχει αὐτὸς, καὶ οὐκ ἀπέπεμπεν, ὡς ὑποχειρίους, καὶ μισουμένους ἅλλως διὰ τὸ δίκην ἔχειν τοὺς πεπομφότας, μεμνημένους οἷα λέγειν ἐν ἤρετο. συνίησι δ' οἷα οἰκὸς τοὺς πλουσίους, καὶ μέγα δυναμένους, τοὺς πύσεις ποιεῖσθαι. ἐλάμβανεν δ' πολλὰ παρ' ἐκείνων, εἰδότων ὅτι αὐτοὺς σέσωκε τὸ λοιπόν. βούλομαι δέ σοι καὶ τῶν Ῥουτιλιανοῦ δοθέντων χρησμῶν οἷος εἶεν εἰπεῖν. πυθομένῳ γὰρ αὐτῷ περὶ τοῦ παιδὸς εἰ πρεσβύτερος γνωσκὸς παιδείας ἄρχειν ἔχοι, ἔσπευσε προσκαλέσασθαι διδάσκαλον τῷ μαθητῇ αὐτοῦ, ἔφη,

Πυθαγόρην, πολέμων τε λέξεσιν ἐυθλὸν ἀοιδόν.

Εἶπε μετ' ὀλίγας ἡμέρας καὶ παιδὸς ἀποθανόντος, ὁ μὲν, ἠπόρει, καὶ οὐδὲν εἶχε λέγειν πρὸς τοὺς αἰτιωμένους, διὰ τόδε ὕστερ ἐλελεcus, eos adibat narrans cùm ea quæ à se missis acceperat, tum ea quæ ex sese effinxerat. Quare urbem hic implevit & concitavit: & plerosque ex aulicis expavefecit: qui de suis etiam rebus aliquid audire compulsi sunt. Porrò Alexander advenientes comiter excipiebat, ac xeniis, aliisque magnificis donatos muneribus, ad eum remittebat: hoc agens uti non solùm renuntiarent oracula, verùm etiam Dei laudes canerent, ac portentosa quædam de oraculo, deque ipso mentirentur. Excogitat etiam ter scelestus ille quiddam neutiquam insciturn, & ingeniosius quàm ut vulgari latroni conveniat. Etenim resignatis ac perlectis libellis, si quid inveniſſet quod cum interrogantis discrimine ac periculo conjunctum videretur, apud se detinebat, neque remittebat, quòd videlicet sibi manciparet, ac solùm non servos redderet ob metum eos qui miserant, quum illis in mentem veniret, quibus de rebus consuluissent. Intelligebat autem ut verisimile est, eos qui opibus ac potentia præcellerent, ejusmodi rogationes proponere. Ab his munera quam plurima ferebat, quippe qui non ignorarent sese intra casses ejus teneri. Libet autem aliquot ex his responsis commemorare, quæ Rutilliano reddidit. Huic scisciranti de filio, ex uxore priore susceptо, jam ad disciplinas maturo, quem præceptorem in literis illi instituendo adhiberet, respondit,

Pythagoram, egregieque canentem prælia vatem.

Deinde paucis post diebus extincto puero, ipse quidem hærebat, nec habebat, quod incusantibus responderet, oraculo videlicet ita re

γμένῳ ⸗ χρησμῷ. ὁ ⸗ Ρ'υτιλλιανὸς αὐτὸς φθάσας ὁ βέλτιστος, ἁπλοῦς τε ὑπὲρ ⸗ μοντὸς, λέγων, τοῦτο αὐτὸ ⸗ διδηλωκέναι τ̃ Θεὸν, καὶ δι' αὐτὸ ζῶντα μ̃, κελεῦσαι μηδένα διδάσκαλον ἑλέσθαι αὐτῷ. Πυθαγόραν ⸗, καὶ Ὅμηρον πάλαι τεθνεῶτας, οἷς εἰκὸς τὸ μεταφέρειν ἐν ᾅδου τῶν σωφρόνων. τί τοίνυν μέμφεσθαι ἄξιον Ἀλεξάνδρῳ, εἰ τοιούτοις ἀνθρωπίσκοις συνδιατρίβειν ἠξίωσε; αὖθις ⸗ πυθανομένῳ αὐτῷ τίνα ψυχὴν διεδέξατο, ἔφη,

Πρῶτον Πηλείδης ὠμόν. μετὰ ταῦτα, Μένανδρον.

Εἶθ' ὃς νῦν φαίνῃ μ̃ δ' ἔσεσθαι ἀλιτὴς ἀκτής.

Ζήσεις δ' ὀγδώκοντ' ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν λυκάβαντας.

Ὁ δ' ἑβδομηκοντούτης ἀπέθανε μελαγχολήσας, οὐδὲ ἐνεμείνας τῷ τ̃ Θεῷ ὑποχήσει. καὶ αὖτ⸗ ὁ χρησμὸς τ̃ Αὐτοφόνου ἦν. ἐρρωμένῳ ⸗ αὐτῷ ποτε ἐ ἐκεῖ γάμου, ῥητῶς ἔφη,

Γῆμον Ἀλεξάνδρου τε, σελήνης τε ὑγάτερα.

Διεδέξατο ⸗ πάλαι λόγον ὡς τ̃ θυγατρὸς, ἣν ἐχαν ὡς σελήνης αὐτὸ ἐνυομένης. τῷ γὰρ ¹ σελήνῃ ἔρωτι ἁλῶναι αὐτὸν, καθεύδοντά ποτε ἰδέσθαι, ὅπερ αὐτῇ ἔθος, κειμένην ἐρᾶν τ̃ καλῶν. ὅθεν δὴν μεμήσασθαι ὁ σωφρονιστὴς Ρ'υτιλλιανὸς, δύνειν ἔπεμπεν ἐπὶ τὸν κόρον, καὶ τὸν γάμον σωφρόνως ἐξηκοντούτης νυμφίος, καὶ συνὼν, τῷ πεντηκοστῷ σελήνῃ ἑκατόμβας ὅλας ἱλασκόμενος, καὶ τ̃ ἐπιφερομένων οἱ ἐ αὐτὸς οἱόμενος γαμετήν. ὅθεν ὡς ἄπαξ τ̃ ἐν Ἰταλίᾳ

re præsenti confutato. At Rutillianus optimus ultrò occupans, defendebat oraculum affirmans Deum portendisse hoc ipsum, cùm jussisset neminem è vivis adolescentulo deligi præceptorem, sed Pythagoram potius, atque Homerum jam olim defunctos, quibuscum credibile esset eum jam versari. Quid igitur Alexandro vitio vertere convenit, si cum homunculis hujusmodi versari optavit? Rursus eidem percontanti cujus tandem animam esset sortitus, ait,

Principio fueras Pelides, deinde Menander.

Deinde is qui nunc es, post fax phœbea futurus.

Octoginta annum, & centum produxeris annos.

At hic septuagenarius ex insania interiit, haud expectato Dei promisso: quanquam hoc quoque oraculum ex Autophonis erat. Eidem etiam aliquando de uxore ducenda percontanti, dissertè respondit,

Ducito Alexandronatam, Lunaque puellam.

Siquidem jam olim rumorem disseminarat, filiam quam habebat, è Luna sibi susceptam fuisse, quæ sui amore capta fuisset, quum dormientem aliquando conspexisset: cùm ipsi sit familiare formosos dormientes adamare. Tum Rutillianus vir prudentissimus, nihil cunctatus, protinus accersit puellam, nuptias conficit sexagenarius sponsus, & concumbit, socrum suam stolidis hecatombis Lunam placans: seque ex cœlitibus unum evasisse putans. At hic rem in Italia semel

⸗ Σελήνῃ] Hac de re Suet. Caio. *Bourd.*

¹ Μή-

πραγμάτων ἐλάσσῳ, [1] μείζω ἀεὶ ἐπενόει, καὶ πάντοσε τὴν Ῥωμαίων ἀρχὴν ἔπεμπε χρησμῳδοὺς, τὰς πόλεις περιάγων, λοιμοὺς, καὶ πυρκαϊὰς φυλαττέσθαι, καὶ σεισμούς. καὶ ἀσφαλῶς βοηθήσειν ὡς μὴ γένοιτό τι τούτων, αὐτὸς ὑπισχνεῖτο αὐτοῖς. ἵνα δὲ καὶ τινα χρησμὸν Αὐτόφωνον ἐξ αὐτοῦ, εἰς ἅπαντα τὰ ἔθνη ἐν τῷ λοιμῷ διεσπάρθαι. ὧδε ἦν τὸ ἔπος ἐν,

Φοῖβε δ' ἀκερσεκόμης λοιμὸν νεφέλῃ ἀπέρυκε.

Καὶ τοῦτο ὧδε ἰδεῖν τὸ ἔπος πανταχοῦ ἐπὶ τῶν πυλώνων γεγραμμένον, ὡς ἦν λοιμὸν ἀλεξίκακον. τόδε ἐς τοὐναντίον πᾶσι τελέσαι πεπρωμένα. καί μέ τινα τύχην αὐτῷ μάλιστα αἰσχύνην ἐπιγράψασθαι, ὡς τὸ ἔπος ἐπιγράψαντα. καὶ μή με νομίσῃς τοῦτο λέγειν ὅτι ἅμα τὸ ἔπος ἀπώλλυτο, ἀλλὰ τύχη τινὶ ὕστερος ἐμάνη. πάντα δ' οἱ πολλοὶ ἐκ παραβύστου τῇ σιγῇ, καὶ λάθρα ῥᾳδιουργοῦντες διῆγον, ἀδὲν τῷ χρησμῷ πρὸς τὸν νόσον σωτηρίας, ὡς ἂν ἔχοντες προμηχανὰς αὐτῶν συλλήβδην, καὶ τὴν ἀκερσεκόμην Φοῖβον ἀποτρέποντες τὸν λοιμόν. τοιγοῦν μάρτυσι τοῖς αὐτοῖς Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὧν πολλοὺς τῶν συνωμοτῶν, οἳ τὰς ἐναντίας γνώμας διηγγέλλον αὐτῷ, καὶ τὰς ἐρωτήσεις προεμήνυον, καὶ ὧν μάλιστα ἐφίεντο, ὡς ἔτι μᾶλλον αὐτοῦ σφᾶς τὰς ἀποκρίσεις, καὶ σχεῖν τὰς παρεπομένας καλαμβάνεσθαι. καὶ σφᾶς μὲν τὰς ἐν τῇ Ἰταλίᾳ, ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα

mel aggressus majora in dies excogitabat, & in omnes Romanæ ditionis partes, qui perferrent oracula, dimittebat: prædicens civitatibus cavendam esse pestilentiam, incendia, terræ motus: se certa remedia traditurum, ne quid horum accideret, pollicebatur. Vnum etiam oraculum Autophonum ipsum pergentes omnes grassante peste divulgavit, unico carmine comprehensum,

Intonsus nubem pestis depellit Apollo.

Quod carmen videre erat pro foribus ubique scriptum: tanquam adversus pestilentiam remedio futurum. Sed ea res contrarium apud plurimos eventum est sortita. Nam nescio quo casu eæ potissimùm domus inanitæ sunt, quibus carmen erat inscriptum. Neque verò putes me dicere carmen fuisse in causâ ut interierint. Quin hoc casu quodam sic accidit, cùm fortè plerique freti carmine, negligentiùs & segniùs vixerint, nihil adversùs pestem præter oraculum adhibentes, quasi syllabas pro se pugnantes, & intonsum Apollinem telis pestem propellentem haberent. Exploratores etiam ex sua conjuratione quamplurimos Romæ constituerat, qui sibi qua quisque mente esset indicarent, ac priusquam oraculum adiissent, illi significarent quidnam essent percontaturi, quidque potissimum cuperent, ut priusquam venissent qui mittebantur, ille jam ad respondendum esset paratus. Atque hæc quidem & id genus alia machinamenta, adversùs Italicas urbes præ-

[1] Μείζω ἀεὶ ποσεπενόει] Flor. μεῖζον ἀεὶ ποσενόει. Paginas sequentes alibi interpretor. *Bernd.*

προειμηχανῶντο. πλειστὸν τι χάρᾳ ποιᾶ σωϊζοντας, καὶ δαδουχίας. καὶ ἱεροφαντίας, τριῶν ἐξῆς ἀεὶ πλειόνων ἡμερῶν. καὶ ἐν μὲν τῇ πρώτῃ, περίρρησις ἦν ὥσπερ Ἀθήνησι, τοιαύτη. εἴ τις ἄθεος, ἢ Χριστιανὸς, ἢ Ἐπικούρειος, ἥκει κατάσκοπος τῶν ὀργίων, φευγέτω. οἱ δὲ πιστεύοντες τῇ Θεᾷ, πλείοσιν τύχῃ τῇ ἀγαθῇ. οὕτ' οὖν ὧδε ἐν ἀρχῇ ἐξέλασις ἐγίνετο. καὶ ὁ μὲν, ἐκάλει λέγων, ἔξω Χριστιανός. τὸ δὲ πλῆθος ἅπαν ἐπεφώνει, ἔξω Ἐπικούρειος. εἶτα Λητοῦς ἐγίνετο λοχεία, καὶ Ἀπόλλωνος γονή, καὶ Κορωνίδος γάμος, καὶ Ἀσκληπιοῦ ἐπίκτησις. ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ, Γλύκωνος ἐπιφάνεια, καὶ γλύσις δ' Θεᾶς. τρίτῃ δὲ ἡμέρᾳ, Ποδαλειρίου τι λύ, καὶ τ' μητρὸς Ἀλεξάνδρου γάμος. Δαδὶς δὲ ἐκαλεῖτο, καὶ δᾳδες δ' ἐκαίοντο. καὶ πλάστιος, σπλώνης, καὶ Ἀλεξάνδρου ἔρως. καὶ πλαγιάζων δ' Ῥουτιλιανῷ ἡ γυνὴ, ἐδαδούχει δὲ, καὶ ἱεροφάντει ὁ Ἐνδυμίων Ἀλέξανδρος. καὶ ὁ μὲν, καθεύδων ἤγετο, κατέκειτο ἐν τῷ μέσῳ. κατῆει δὲ ἐπ' αὐτὸν ἐκ τ' ὀροφῆς ὡς ἐξ ὑπερῴου ἀνὰ τ' σπλώνης, Ῥουτιλία τις ὡραιοτάτη, τ' Καίσαρος οἰκητόρων τινὸς γυνὴ, ὡς ἀληθῶς ἐρῶσα δ' Ἀλεξάνδρου, καὶ ἀντερωμένη ὑπ' αὐτοῦ. καὶ ἐν ὀφθαλμοῖς δ' ἀλιθρὶς ἐκείνη ἀνδρὸς, φιλήματά τε ἐγίνετο ἐν τῷ μέσῳ, καὶ περιπλοκαί. οἱ δὲ μὴ πολλοὶ ἦσαν οἱ δᾳδες, τάχ' ἂν τι ἐ τ' νυκτὸς κάλπυ ἐπτάπλεθρον. μὴ μικρὸν δὲ, εἰστρὶ πάλιν ἱεροφαντικῶς ἐσκιασμένῳ ἐν πολλῇ τῇ σιωπῇ. καὶ αὐτὸς μὲν ἔλεγε μεγάλῃ τῇ φωνῇ, Ἰὴ Γλύκων. ἐπεφθέγγετο δὲ αὐ-

præstruxerat. Nam & initiationes quasdam instituerat, tædarum per manus tradendarum gestationes, & sacrorum cæremonias, quæ quidem tribus ex ordine diebus continenter peragerentur. Ac primo quidem die, Athenienſium ritu, denunciatio fiebat hujuſmodi. Siquis impius, aut Chriſtianus, aut Epicureus myſteriorum explorator acceſſit, diſcedat. Sed qui Deo credunt, fœliciter initientur. Sub hæc protinus exigebantur, illo præeunte ac dicente, Foras pellantur Chriſtiani. Tum multitudo acclamabat univerſa, Foras pellantur Epicurei. Dehinc Latonæ puerperium agebatur, & Apollinis nativitas, tum Coronidis nuptiæ, demum naſcebatur Æſculapius. Secundo die Glyconis ortus, Deique nativitas. Tertius dies Podalirii, & matris Alexandri erant nuptiæ, Qui Dadis appellabatur, à facibus quæ accendebantur. Poſtremò Lunæ & Alexandri amor, ac naſcens Rutilliani conjunx. At verò facem geſtabat myſteriaque agebat Endymion Alexander, qui dormiens in medio jacebat: atque in eum è tecti faſtigio, tanquam è cœlo, Lunæ vicem agens deſcendebat, Rutillia quædam formoſiſſima, cujuſdam è Cæſareæ domus præfectis uxor, quæ nimirum Alexandrum amabat, & ab illo viciſſim amabatur. Tum ob oculos perditiſſimi illius mariti, oſcula in propatulo, & complexus fiebant. Quòd niſi complures tædæ fuiſſent, forſan nonnihil eorum quæ ſub ſinu fieri ſolent, patratum fuiſſet. Paulo poſt rurſum introibat ornatu ſacerdotali, multo cum ſilentio. Deinde ipſe primus clara voce ſonabat, Io Glycon. Aſſonabant

τῷ ἐπακολυθοῦντες δύμηλπίδαι δῆθεν, καὶ κήρυκές τινες Παφλαγόνες, καρβατίνας ὑποδεδεμένοι, πολλὸν τὸν σκοροδάλμην ἐρυγγάνοντες, Ἰὴ Ἀλέξανδρε. πολλάκις δὲ καὶ τῇ δαδουχίᾳ καὶ τοῖς μυστικοῖς σκιρτήμασι χωρισθεὶς ὁ μηρὸς αὐτῷ ἐξεπίπτοις, χρυσῦς διεφαίνη, δόκιμος ὡς εἰκὸς ἐπιχρύσου περιπεφηνὼς καὶ περὶς τὴν αὐγὴν τῆ λαμπάδων ἀπαστράπτων. ἔστι δ' ὅτε μιμούμενος ποτὲ ζητήσεως δύο περὶ τῆ μαντικῆς ὑπὲρ αὐτῦ, εἴτε Πυθαγόρου ψυχὴν ἔχει ἀφ' ἑτέρου χρυσῦν μηρόν, εἰ τὴ ἄλλου ὁμοίαν αὐτῇ, καὶ τὸν ζήτησιν ταύτην αὐτῷ Ἀλέξανδρῳ ἐπανενεγκόντων, ὁ βασιλεὺς Γλύκων χρησμῷ ἐλυσε τὸν ἀπορίαν,

Πυθαγόρου ψυχὴ, ποτὲ μὲν φθίνῃ, ἄλλοτε δ' αὖξῃ.
Ἦ ἔ θεοφθορίη, δίης φρενὸς ἶσον ἀπάρξῃ.
Καί μιν ἔπεμψε πατὴρ ἀγαθῶν ἐπαωγόν.

καὶ πάλιν,

Εἰς Διὸς εἶσι, Διὸς βληθεῖσα κεραυνῷ.

Περιλέγων δὲ τῶν ἀπ' ἀγορᾶς παιδικὰ συνουσίας ὡς ἀσπεῖς ὄν, αὐτὸς τοιόνδε τι ὁ ἡμέτερος ἐπεχείρησε. τοῖς γὰρ πόλεσι τοῖς Ποντικοῖς, καὶ τοῖς Παφλαγονικοῖς, ἐπηγγείλατο θεοπέμπτους πέμπειν εἰς τελετὰς, ὑμνήσοντας περὶ αὐτῦ τὸν Θεόν. καὶ δὴ δοκιμαθέντας, καὶ θεασθέντας τοὺς κρίνειν τοὺς ἀρίστους, καὶ ἀγελαιοτάτους, καὶ καλλὰ ἀμφιθέντας, πεμφθῆναι. ὃς ἐγκλεισάμενος, ὥσπερ ἀρχιμανήτοις ἐχρῆτο συγκαθεύδων, καὶ πάντα τρόπον ἐμπαροινῶν. καὶ νόμον ἔ ἐποίησε ὑπὲρ τὸ ἀκτωκαιδέκατον ἔτος, μηδένα τῷ αὐτῦ σώματι δεξιᾶς, μηδὲ φιλήματος ἐπιβαλεῖν. ἐπὶ δὲ τῷ νόμῳ ἔ ἐπιτιμίαν ἔταξε, τὸν παραβάντα ἐπὶ τὸ ἀκτωκαιδέκατον ἔτος ἐπὶ τῷ αὐτῷ ἐπιβαλεῖν. ἐπὶ δὲ τῷ νόμῳ ἔ ἐπιτιμίαν ἔταξε, τὸν παραβάντα ἐπὶ τὸ ἀκτωκαιδέκατον ἔτος ἐπὶ τῷ αὐτῷ ἐπιβαλεῖν.

bant autem egregii cantores, & præcones quidam Paphlagones, carbatinis calceati, plurimum allii nidorem ructantes. Io Alexander. Porrò subinde inter gestandas tædas, atque inter mysticas saltationes, femur illius de industria renudatum, aureum apparebat, pelle ut conjicio, inaurata circundata, & ad tædarum fulgorem relucente. Itaque cum inter duos desipientes sapientes de eo orta esset quæstio utrum ob femur aureum, animam Pythagoræ haberet, an aliam Pythagoricæ illi similem, & hanc controversiam ad ipsum Alexandrum retulissent: rex Glycon oraculo dubium solvit,

Pythagoræ mens emoriturque, oriturque vicissim.
Vatis at est animus divina à mente profectus,
Hunc pater auxilio misit justisque, piisque.

Et rursum.

Tecta Iovis repetit, Ioviali fulmine tactus.

Porrò cum denunciaret omnibus, ut à puerorum concubitu abstinerent, ceu re nefaria, vir ille egregius hujusmodi dolum excogitavit. Ponticis ac Paphlagonicis urbibus imperabat, ut tertio quoque anno mitterent oraculorum consultores qui Dei laudes apud se canerent. Et spectatos, selectosque illos, nobilissimos, ætate florentissimos, formaque eximios mitti oportebat. Quibus inclusis perinde ut emptitiis ad libidinem abutebatur, modis omnibus in eos debacchari solitus. Præterea legem condiderat nequis major annis octodecim sese admoto ore com-

λήμματα ἀπαίζειας, ἀλλὰ τοῖς ἄλλοις ὡσπερεὶ τὴν χεῖρα κύσας, μόνας τὰς ὠρχίδας καταφιλᾷ. καὶ σκαλῆντα δ' ὅτι οἱ αὐτὸς ὃ φιλήματος τοιαῦτα σύμβολα, τοῖς ἀνοήτοις διεπλᾷ, γυναικάς τε ἀνέδην ἀμφθείρων, καὶ παισὶ συνών. καὶ δὴ μέγα, καὶ ἄκτον ἐκάστῳ, εἴ τινος γυναικὶ ὡσπερεὶ λίψειεν, εἰ ὃ κὴ φιλήματος ἀξιώσειεν, ἀβρόνα τὴν ἀγαλλὴν τύχην ᾤετο ἔκαστος εἰς τὴν οἰκίαν αὐτῷ εἰσρυήσαι. πολλαὶ δ' κὴ ἤνυχον τετοκέναι παρ' αὐτῷ, καὶ οἱ ἄνδρες ἐπεμαρτύρουν ὅτι ἀληθῶς λέγουσιν. ἔγελων δέ τι κὴ ἀμφίλογοι διηγήσασθαι Γλύκωνος, καὶ ὃ Σακέρδωνος, παιδὸς τινος ἀνθρώπου, ὁποίας πρὸς τὴν σύνεσιν εἶναι δοκεῖ τὰ ἐρωτήματα. ἀνέγνων δ' αὐτοῦ, χρυσοῖς γράμμασι μεμιγμένοις ἐν Τίῳ, ἐν τῇ Σακέρδωνος οἰκίᾳ. εἰπὲ γάρ μοι ἔφη ὦ δέσποτα Γλύκων, τίς ἐστι; ἐγὼ ἦ δ' ὃς, Ἀσκληπιὸς νέος, ἄλλος παρ' ἐκεῖνον τὸν ἀρχαῖον. πῶς λέγεις; ὁ Θέμις ἀπέδωκά σε τοῦτο γε. πόσα δ' ἡμῖν ἔτη δαίμονες χρησμῳδοῦσι; τεττάρων ἕως πρὸς χιλίους. εἶτα, ποῖ μεταβήσῃ; εἰς Βάκτρα, καὶ τὴν ἐκεῖ γῆν. δεῖ γὰρ ἀπελαῦσαι κὰ τὰς βαρβάρους ἐπιδημίας τὰ ἡμᾶς. τὰ δ' ἄλλα χρησθέλα, τὰ μὲν Διδύμοις, καὶ τὰ μὲν Κλαρίῳ, καὶ τὰ μὲν Δελφοῖς, ἔχουσι τὰ ἀμείνω τὰ ἀπόλλω χρησμῳδεῖν, ἢ ψευδεῖς εἰσὶν οἱ νῦν σκηπτοῦχοι ἐκεῖ χρησμοί; μηδὲ τοῦτ' ἐξελήσῃς εἰδέναι. ὁ γὰρ ἥμισυς. ἐγὼ δ' πῶς ἔσομαι μὴ τὰ νῦν βίου; καμηλος. εἶπα, ἵππος. εἶτ' ἀνὴρ σοφὸς, καὶ ὡσφήτης ὁ μέσος Ἀλεξάνδρου. τοιαῦτα μὲν ὁ Γλύκων τῷ Σακέρδωνι

plecteretur, ne-ve cum basio salutaret: sed reliquis manum duntaxat osculandam porrigens, solis formosis osculum dabat: quibus inde cognomen inditum, ut intra osculum constituti dicerentur. Hunc in modum perpetuo stolidis illudebat, uxores impunè stuprabat, & cum pueris consuescebat. Quin magnum quiddam, omnibusque optandum videbatur, si cujus uxorem vel aspexisset modò. Si quam etiam osculo dignatus fuisset, nemo non prosperam fortunam affatim in suam domum existimabat influxuram. Multæ præterea se ex ipso etiam peperisse gloriabantur, easque verum dicere mariti testabantur. Lubet etiam dialogum tibi referre Glyconis & Sacerdotis, viri cujusdam Tianei, cujus sapientiam cognosces ex iis quæ scitu citatus est. Hunc equidem legi aureis literis Tii descriptum, ipsis Sacerdotis in ædibus. Dic mihi, inquit, domine Glycon quisnam es? Sum, ille inquit, novus Æsculapius. Num alius ab illo priore? quid ais? haud fas est ut istud audias. Quot verò annos oracula dando permansurus es? Ad millesimum tertium. Deinde quò demigraturus? Ad Bactra, atque in eas regiones: siquidem oportet etiam barbaros mea præsentia frui. At reliquæ sortes, quæ in Didymis, Claro, Delphisque redduntur, utrum ab authore proficiscuntur Apolline, an vana sunt quæ illic redduntur oracula? Ne istud quidem scire cupiveris, nefas enim. Cæterùm ego quis tandem post hanc vitam futurus sum? Camelus. deinde equus, postea vir sapiens, nec inferior Alexandro vates. Hujusmodi fuit Glyconis cum Sacerdote colloquium,

διελίχθη. ἐπὶ τέλει δ', χρησμὸν ἔμμετρον ἐφθέγξατο, εἰδὼς αὐτὸν Λεπίδου ἐπίοργον ὄντα,

Μὴ πίθυ Λεπίδῳ, ἐπὶ οἱ λυγρὸς εἶτος ὀπηδεῖ.

Πάνυ γὰρ ἐδεδίει τὸν Ἐπίκουρον, ὡς σοφεῖπον, ὡς πικὰ ἀντίπτυχον, καὶ ἀντισοφιστὴν τῶν μαγγανειῶν αὐτοῦ. ἵνα γὰρ πικρὸν τῷ Ἐπικουρείων τολμήσαντα καὶ διελέγχειν αὐτὸν ἐπὶ πολλῶν παρόντων, εἰς κίνδυνον ὀλιγοῦ κατέστησεν. ὁ μὲν γὰρ ἀποσταλὼν, ἄλλα μεγάλη τῇ φωνῇ, σὺ μέντοιγε ὦ Ἀλέξανδρε, τὸν ὄντα παφλαγόνα ἀποσοβεῖν οἴει; ὃς αὐτῷ τῷ ἡγεμόνι τῶν Γαλατίας, τῷ ἐπὶ δυνάτου ἀνέπεισας, ὡς ἀπεκτονότας τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν Ἀλεξανδρείᾳ παιδεύόμενον. ὁ δ' νεανίσκος, ζῇ, καὶ ἐπανελήλυθε ζῶν μὲν τῷ τὸ οἰκείων ἀπόλεσαι, ἡμέροις γὰρ σὺ ἀποδεδίεπτον. τοῖς δὲ τι ἐμηχάνητο. [1] ἀναπλεύσας ὁ νεανίσκος εἰς Αἴγυπτον ἄχρι τοῦ κλύσματος, τελοῖς ἀναγωγίοις, ἐπείθη καὶ αὐτὸς εἰς Ἰνδίαν πλεῦσαι. καὶπερὶ πρὸ ἐνιαύσιος, οἱ δυσχερεῖς ἐκεῖνοι οἰκέται αὐτοῦ, αἰσθόμενοι ὃ τὸ τοῦ Νείλου πλοίοις διεφθαρμένον τὸ νεανίσκον, ἢ καὶ ὑπὸ λῃστῶν, πολλοὶ γὰρ ἦσαν τότε, ἀνῃρῆσθαι, ἐπανῆλθον, ἀπαγγέλοντες αὐτῷ τὸν ἀφανισμόν. εἶτα ὁ χρησμὸς ἐκεῖνος ἐπῆλθε τῷ Ἐπικούρῳ, ὡς ἐκεῖνον ἀπολωλεκότι τὸν ἐπίοργον τοῦ Λεπίδου. καὶ τὸ μὲν ἐπὶ τούτοις.

quium. Postremò & oraculum carmine reddidit: cum non ignoraret ipsum esse Lepidi amicum,

Ne pare Lepido, namque huic fatum instat acerbum.

Etenim ut ante dixi, metuebat Epicurum, ut pote sapientem suis artibus atque impostoris infensum. Itaque ex Epicureis quempiam, ausum multis præsentibus ipsum coarguere, in discrimen non parvum adduxit. Nam is illi magna voce dictum venit. Tu nimirum Alexander Paphlagoni cuidam persuasisti, ut servos suos apud Galatiæ præfectum capitis accerseret, ut qui filium ipsius qui Alexandriæ erudiebatur, occidissent. Atqui vivit adolescens, incolumisque reversus est, famulis supplicio jam affectis, qui tuo impulsu bestiis traditi perierunt. Porrò istiusmodi quiddam acciderat. Cùm adolescentulus in Ægyptum amne adverso navigaret, provecto ad inundationem usque navigio, persuasus etiam est ut in Indiam usque navigaret. Cumque diutius abesset, infœlices illi ipsius ministri, rati vel in Nilo navigantem interiisse adolescentem, vel etiam à latronibus (nam id temporis permulti grassabantur) esse peremptum, reversi sunt domum, renunciantes eum è medio sublatum esse. Deinde proditum oraculum,

1 Ἀναπλεύσας ὁ νεανίσκος εἰς Αἴγυπτον ἄχρι τοῦ κλύσματος πλοίοις ἀναγωγίοις] Ita vertit Erasmus. At si Ptolemæum consuluisset l. 4. tab. Afr. 3. didicisset Κλύσμα esse nomen proprium loci in littore maris Rubri, ubi præsidium erat, dicitur enim φρουρεῖν ibi, & ut ex hoc loco conjicio, ubi navigia per Nilum & Ptolemæum fluvium, qui à Trajano renovatus & repurgatus fuerat, adducebantur, ἀνήγοντο, & sic navigatio in Indium fiebat. Idcirco lege cum majusc. Κλύσματος, & verte *usque ad Clysma adducto navigio.* Non dubito autem id nomen fuisse à Græcis impositum ei loco Ptolemæis regnantibus ob accessiones maris rubri, quæ illuc penetrabant, & eum locum ἐκλύζειν lavabant. Vide quæ notavi ad Strabonem pag. 804. *Palm.*

σμὸς, καὶ ἡ καθέδκη, μεθ' ἣν ἐπέστη ὁ νεανίσκος, διηγούμενος τὴν ἀποδημίαν. ὁ μὲν, πῶπω ἤλεγχε. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος, ἀγανακτήσας ἐπὶ τῷ ἐλέγχῳ, καὶ μὴ φέρων ἔτι ἐνειδίζοντας τὴν ἀλήθειαν, ἐκέλευε τοὺς παρόντας λίθοις βάλλειν αὐτὸν, ἢ καὶ αὐτοὺς ἀναγκῆς ἔσεσθαι, καὶ Ἐπικούρους καλήσεσθαι. τὸ δὴ, βάλλειν δεξαμένων, Δημόστρατος τις ἐπιδημῶν τῷ Πόντῳ, ἀσεβοῦντα ἀφελόμενος, ἐρρύσατο δὲ δικαίως τὸν ἄνθρωπον, μικρὰ δεῖν καταλιθοβολήσας ὑπὸ δικαίων. τί γὰρ ἔδει μέλλειν φρονεῖν ἐν τοσούτοις μεμηνόσι, καὶ ὑπομένειν τὴν Παφλαγόνων μωρίας; καὶ τὰ μὲν κατ' ἐκεῖνον, τοιαῦτα. εἰ δέ τινι ἀσχολούμενον καὶ πέριξ τὸν χρησμῶν, ἀσφαλίας ἕνεκα τοῦτο δεδιέναι ἐχέτω, καὶ ἐρωτῶντι δεδιέναι εἰ δεδιέναι, τὸν δὲ, ἀνεῖπεν ἔνδοθεν ἐκ κόρακος, ὅτι ἔστι τὸ τοιοῦτον ὅτι στρυφνὸς ἐσθίεται, ὅτι πυρός, ἢ ὕδατος ἐκφαίνει, ἀλλ' ἔδει γῆν ἀσφαλῶς ἐλαύνεσθαι, ὡς ἀσινῆ, καὶ ἄγειν, καὶ Ἐπικούρειον, ἤτοι λίθῳ ἢ μείζονι λοιδορίᾳ. ἐν γὰρ καὶ μαλιστα τοῦτο ἐποίησεν ὁ Ἀλέξανδρος. δύρων γὰρ τὰς Ἐπικούρου κυρίας δόξας, τὸ κάλλιστον ὡς οἶδα τῆς βιβλίου, καὶ κεφαλαιώδες, ἀφείκαν τὸ πῦρ τοῦ σοφίσματος ἐν μέσῃ, ἔκαυσεν ἐπὶ ξύλων συκίνων, ὡς δῆθεν αὐτὸν καθαρόν, καὶ τῷ ἀσεβῆ εἰς θάλασσαν ἐξέβαλεν, ἔτι καὶ χρησμὸν ἐπιφθεγξάμενος,

lum, damnati famuli, poſt hæc adeſt adoleſcens, qui ſuam peregrinationem enarrat. At Alexander indignatione percitus quòd coargueretur, nec veritatem exprobrationis ferens, eos qui aderant juſſit ut lapidibus illum impeterent, alioqui & ipſos impios futuros, atque Epicureos appellandos. Verùm ubi petere cœpiſſent, Demoſtratus quidam qui verſabatur in Ponto, primus hominem amplexus morti ſubduxit, propemodum lapidibus obrutum, idque jure optimo. Quid enim attinebat unum inter tot inſanientes, ſanum eſſe, atque à Paphlagonum ſtultitia malum ſibi accerſere. Et hæc quidem illi evenerunt. Cæterùm advocatis ex oraculorum ordine conſultoribus (quod fiebat pridie quàm reſponſa redderet) præcone rogante an vaticinari vellet, ſi cuipiam ex adyto reſpondiſſet, in malam rem, neque tectum amplius hominem hujuſmodi excipiebat, neque ignis aquæve particeps fiebat? verùm erat illi ſolum aliud alio vertendum, tanquam impio, & Epicureo: quod quidem probrum erat omnium graviſſimum. Quare unum quid ridiculum deſignavit Alexander. Nactus proprias Epicurei opiniones, librum, ut ſcis, longè pulcherrimum, ſummatim Epicureæ diſciplinæ decreta complectentem, medium in forum deportavit, [2] ac lignis ficulnis exuſſit, tanquam videlicet authorem ipſum exurens: cineremque in mare projecit, edito inſuper eam in rem oraculo,

Edico

1 Καὶ ἐρομένῳ τὸν κήρυκα εἰ θεσπίζοι, τὸν δὲ ἀνεῖπεν ἔνδοθεν ἐκ κόρακος] Καὶ ἐρομένῳ τὸν κήρυκα, εἰ θεσπίζοι; τὸν δὲ ἀνεῖπεν ἔνδοθεν, ἐκ κόρακος. Marc.

2 *Ac lignis ficulnis*] Ex ligno ficulno fumum exiſtere acerrimum ac moleſtiſſimum Plut. in Sympoſ. pernibet. Si qua igitur ratio Alexandrum Pſeudomantem

Πυρπολίσαι κέλομαι δέξας ἁλιαῖο γέροντος.

Οὐκ εἰδὼς ὁ κυτάρχης ὅσον ἀγαθὸν τὸ βιβλίον συνίησι τοῖς ἐντυγχάνουσιν αὐτοῖς γίνεται, ὅσην αὐτοῖς εἰρήνην, καὶ ἀπραξίαν, καὶ ἐλευθερίαν συμβάλλεται, διαφέρων μὲν, καὶ φασμάτων, καὶ τερατῶν, ἀπαλλάττων, καὶ ἐλπίδων μεταίων, καὶ ἐπιθυμιῶν ἀνοήτων, νῦν δὲ, καὶ ἀληθείαν ἐνδύων, καὶ παῤῥησίαν ὡς ἀληθῶς τοῖς γνώμαις, οὐχ [1] ὑπὸ δᾳδὶ, καὶ σκίλλῃ, καὶ ταῖς τοιαύταις φλυαρίαις, ἀλλὰ λόγῳ ὀρθῷ, καὶ ἀληθείᾳ, καὶ παῤῥησίᾳ. τὸ δὲ βίος ἄλλοις ἐν τι καὶ μίκιστον τόλμημα ἔδωκε μιαρὸν ἀνδρὸς ἄκυσον. Ἔχων γὰρ ὁ μικρὸν ἐπίσασιν ἐπὶ τὸ βασίλειον, καὶ τὴν αὐλὴν, καὶ τὸ Ῥωμαίων [2] εὐδοκιμοῦν πάρεδρον, ἀφικόμενος χρησμὸν ἐκ τοῦ Γερμανίκου πολέμου ἀκμάζοντος, ὅτι θεὸς Μάρκῳ ἤδη τοῖς Μαρκομάνοις, καὶ Κουάδοις συνεπλέκετο. ἠξίει δὲ ὁ χρησμὸς δύο λέοντας ἐμβληθῆναι ζῶντας εἰς τὸν Ἴστρον μετὰ πολλῶν ἀρωμάτων, καὶ θυσιῶν μεγαλοπρεπῶν. ἄμοιρον δὲ αὐτὸν εἶπεν τὸ χρησμὸν,

Εἰς δίνας Ἴστροιο διηπίτου πτερύγεσσι,
Ἐμβαλέειν κέλομαι δισσὼ Κυβέλης θεράποντας,
Θῆρας ὀρεσσιφοίτας, καὶ ὅσα τρέφει Ἰνδικὸς ἀὴρ
Ἄνθεά, καὶ βοτάνας εὐώδεας. αὐτίκα δὲ Ἴστρος
Νίκην, καὶ μέγα κῦδος, ἅμ' εἰρήνῃ ἐφαπτῇ.

Edico decreta ſemis comburere caci.

Haud perpenderat ſceleſtus ille, quantum is liber commoditatum lectoribus afferret, quantamque ipſis pacem, tranquillitatem, libertatemque pareret, propterea quòd à pavoribus, ſpectris ac prodigiis liberaret, tum ſpes inanes, atque immodicas adimeret cupiditates, mentem ſanam, ac veritatem inderet, planè luſtraret animum, non tæda, & ſcilla, aliiſque id genus nugamentis, imò recta ratione, veritate, ac loquendi libertate. Accipe jam facinus quoddam hominis ſceleratiſſimi, unum inter omnia multò impudentiſſimum. Cùm jam non mediocrem in Regiam, aulamque Cæſaream aditum ſibi patefeciſſet, ingreſſumque ad Rutilianum inter cives celebrem: vigente Germanico bello mittit oraculum, quando divus Marcus cum Marcomanis, & Quadis confligebat. Illo jubebat ut duos leones in Danubium immitterent, cum multis aromatibus, magnificiſque victimis. Sed præſtat ipſum oraculum referre,

Gurgitibus fluvii turgentis ab imbribus Iſtri,
Immiſiſſe duos Cybeles edico miniſtros,
Monte feras alitas: tum quantum alis Indicus aër
Florum atque herbarum bene olentum: moxque futura eſt
Et victoria, pax & amabilis, & decus ingens.

His

tem impulit ut Epicurei κυρίας δέξας ficulnis cremaret lignis, ea (ut opinor) fuit, non ut eum nullius pretii philoſophum judicaret. *Cozn.*

1 Ὑπὸ δᾳδί] Male Cod. Angl. ὕδατι. Bourd.

2 Εὐδοκιμοῦντα πάρεδρον] Hæc deſunt in Flor. Cod. *Idem.*

γενομένων ἢ τῶν ὡς ἐσπάπτε, τὰς μὲ λέοντας σκηνεμμένας ἐς τὴν πολεμίαν, οἱ βάρβαροι ξύλοις κατεργάσαντο, ὡς πᾶς κύων, ἢ λύκος ξενικός. αὐτίκα ἢ τὸ μέγεθος τῷ θηρίῳ τοῖς ἡμετέροις ἐφύετο, δυσμενείαν πᾶσι χειδὸν ἀθρόαν ἀπολομένων. ἔπειτα ἠκολούθησε τὰ περὶ Ἀκυληίαν γενόμενα, καὶ ἡ Δελφικὴ τὴν πόλεως σκέπης ἄλυσις. φᾶσι, ὡς τὸ ἀπόβλητος τῷ θελφικῷ σκεπάσματι, καὶ τὸ ἢ Κροίσῳ χρησμῷ ψυχρῶς παρῆκα, νίκην μὲ γὰ θεσπίσαι τὸν θεὸν, μὴ μὴν τοι δηλῶσαι Ῥωμαίων, ἢ τῶν πολεμίων. ἤδη ἢ πολλῶν ἐπιρρεόντων, καὶ τῆ πόλεως αὐτῶν θλιβομένης ὑπὸ ἢ πλήθους τὸ ἐπὶ τὸ χρηστήριον ἀφικνεμένων, καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἀφορκῆ μὴ ἐχόντες, ἔπρεπε τὰς νυκτερινὰς καλεμένας χρησμὰς. λαμβάνειν γὰ τὰ βιβλία, ἐπιχειρῆτο ὡς ἔφασκεν αὐτοῖς, καὶ ὡς ὄναρ ἐνέφ ἢ θεὸ ἀνεῖναι ἀπεκρίνετο. ἢ μὴν τοι σαφῆς τὰς πόλεις, ἀλλὰ καὶ ἀμφιβόλως, καὶ πεπλεγμένως. καὶ μάλιστα εἴ ποτε δόσειέ τῳ ἐπερωτήσαντι τὸ βιβλίον, κατασφραγισμένον. ἢ γὰ ἀσφάκινδυνεύειν τὸ ὑπελθὸν ἄλλως ὑπέκαθε, χρησμοῖς πεῖσαι καὶ τὸ τοιοῦτον οἰόμενον. καὶ ἦσαν οἵτινες ἐξηγηταὶ ἐπὶ τούτῳ καθήμενοι, καὶ μισθὸς οὐκ ὀλίγος ἐπέπρακτο ἐνέφ ἢ τὰς τοιούτους χρησμὰς ὑποδεξαμένοις ἐπὶ τῆ ἐξηγήσει, ὑφ ἑρμηνεύσαι αὐτῶν. καὶ τοῦτο αὐτῶν τὸ ἔργον ὑπῆρχεν. ἐπέλουν γὰ οἱ ἐξηγηταὶ τῷ

His factis ut præscripserat, leones cùm in regiones hostium enatarent, barbari tanquam canes, peregrinosve lupos, fustibus contexerunt. Tum protinus nostrorum magna strages edita, viginti fermè millibus simul extinctis. Deinde secuta sunt ea quæ in Aquileia contigerunt, quum parum abfuit quin illa urbs caperetur. At is ad id quod evenerat Delphicam illam defensionem, Crœsoque redditum oraculum, frigidè detorsit: dicens deum quidem prædixisse victoriam, haud tamen explicuisse, utrum Romanorum esset futura, an hostium. Tandem cùm jam plurimi confluerent, premeretur civitas eorum multitudine qui ad oraculum ventitabant, neque suppeditandis rebus ad victum necessariis sufficeret, oraculi genus comminiscitur, quod nocturnum appellabatur. Siquidem acceptis libellis indormire ie ajebat, & tanquam divinitus in somnio edoctus respondebat: nihil certi tamen, sed ambiguè plerumque ac confusim, maximè siquem libellum accuratiùs obsignatum conspexisset. Nam citra resignandi periculum, quicquid temerè in mentem venisset, subscribebat: ratus & hoc ipsum convenire oraculis. Erant autem ad id nonnulli constituti interpretes, qui mercedem non exiguam colligebant ab iis qui hujusmodi capiebant oracula, ut ea enarrarent, explicarentque. Atque hoc illorum munus erat conductitium. Nam interpretum quisque talentum Atticum pendebat Ale-

x Πολλῶν ἐπιῤῥεόντων] Cod. Anglic. πολλῶν ἐπὶ ἐπολλᾶ πεσῥεόντων. Bourd.

y Παρακινδυνεύειν τὸ ὑφελθὸν] Angl. Cod. παρακινδυνεῖν τὸ ἐλθὸν. Idem.

Ἀλεξάνδρῳ, πάλαιθεν Ἀπίκῃ ἐπαΐττοις. οὐδὲ τὸ, μήτε ἐρωμένη τινὸς, μήτε σεμνὴ ἦν, ἀλλ' οὐδὲ ὅλως ἐνῆν, ἐχρησμῳδεῖ, ὥστε ἔκπληξιν τῶν ἀνθρώπων, οἷον καὶ τοῦτο,

Δίζεαι ὅστις σεῦ ἄλοχον μεγάλα παίζων λελάθησε,
Καλλιγύναικα τὴν λεχαίην τ' σαλάγῃ τ' ὄδμα,
Δῶλον ἀφροδίτης, τῇ, δὴ σύ γε πάντα πεποίθεις.
Ὧπυιες γὰρ ἄμειον. ὁδῷ αὖθις σεῦ παρακοίτιν,
Ἀνάδοπι τοῦτῳ ὕδρωας ἰδίας δάπτειαν.
Ἀλλ' ἐπὶ σοὶ δὴ φάρμακ' ἀπ' αὐτῶν λυγρὰ πτύξῃ,
Ὡς μήτ' ἐσαίοις, μήτ' ἐσορᾷς ἃ πεύθῃ.
Εὑρήσεις δ' κάτω τοῦ σῇ λέχῃ ἀγχόθι τοίχου,
Πρὸς κεφαλῆς, καὶ σηκεφάτεια σύνοιδε Καλυψώ.

Alexandro. Nonnunquam etiam cùm neque conuleret, neque missus esset quispiam, imò cùm neque esset hujusmodi quippiam, oraculum edebat ut stultos homines obstupefaceret, quale illud,

Illum quare, tua qui clam te
scandit apud te
Conjugis in thalamum, vultu-
que oculisque decora.
Primigenum, cui tu credebas
omnia, vernam.
Ejus enim florem libasti, hoc
dedecus ille
Nunc tibi compensans, cum con-
juge dormit herili.
Verùm, quid faciant, ne au-
dire, & cernere possis,
Illi lethiferum tibi adornavêre
venenum.
Invenies que tuo sub lecto, tum
prope murum,
Ad caput: est illis tua conscia
serva Calypso.

Τίς οὖν ἂν Δημόκριτος διαπραγμάτευτος ἀκούσας ὀνόματα, καὶ τόπους ἀκριβῶς; εἰπὲ μετ' ὀλίγον καταπλυσιάν, σωσὶς τῷ ἐπινοίαν αὐτῶν. ἀλλὰ καὶ βαρβάροις πολλάκις ἐχρήσαν, εἴ τις τῇ πατρίῳ ἐρωτῷ φωνῇ συρισί, ἢ κελτισί, ῥᾳδίως ἐξεύρισκον τινὰς ἐπιδημοῦντας ἀμφιθεῖς τοῖς δεομένοις. Δέα τοῦτο καὶ πολὺς ἐν μέσῳ χρόνος ἐν τῷ δόσεως τῶν βιβλίων, καὶ τῆς χρησμῳδίας, ὡς ἐν τοσούτῳ καὶ σχολῇ [2] λύοιντό τε οἱ χρησμοὶ ἀσφαλῶς, καὶ διερμηνεύοιεν οἱ ἑρμηνεῦσαι δυνάμενοι ἕκαστα, οἷόν καὶ

Quis Democritus auditis accuratè nominibus & locis, non commotus fuisset? Verùm cognita eorum arte, illicò desipuisset. Quinetiam barbaris non rarò respondit, siquis patria lingua, puta Syriacè vel Gallicè scisceitaretur, quoties difficile erat invenire conterraneos eorum qui rogationem proposuissent. Proinde multum temporis intercedebat inter libelli donationem, & oraculi redditionem, quo videlicet interim per ocium posset & tutò solvere libellos, & nanciscì qui cuncta possent interpretari. Quale

1 Σαλάγῃ κὴ δῶμα] Verbum σαλάγη alibi, credo, non invenitur. Ideo credo id fuisse deteriotis notæ, ut sæpe obscœna verba à sola viliore plebe usurpantur. Forte fuit Paphlagonicum & Abonitichitis solis familiare: videtur δοῦλον τὸ ἄγαν ἐκ σαλάγων deduci. *Palm.*

2 Δύοιντο] Angl. *dissolverent.* Bourd.

ὁ τῷ Σκύθῃ δηλῶς χρησμὸς λῷ. [1] Μόρφι ἐβαργυλις εἰς σκιλῶ χνίγχμεγγε λείψῳ φάος. [2] Ἄλλως πάλιν ἄτη παρεὼν, ἄτη ὄλως πῃ ἔνι, ἴφη ἄνου μέτρα. ἀναφέρει ὁπίσω. ὁ γὰρ πέμψας σε, πάντως ὑπὸ τῷ γείτονος Διοκλέους τεθνεῶτος, λῃστῶν προσπλησάντων Μάγνῳ, καὶ Κέλερος, καὶ Βυβάλῳ. οἱ δὲ ἤδη δέδενται ληφθέντες. ὀλίγους δὲ καὶ τοὺς ἐμοὺς δεδέντων ἄκυσεν. ἐφεμένου γάρ μου οἱ φαλακροῦ ἐστι Ἀλέξανδρος, καὶ πεπιεσμένου ἀπείργως, καὶ προφανῶς, ὑπογράφεται χρησμὸς νυκτερινὸς, Σαβαρδαλάχης Μάλαχ Ἄττις ἄλλος λῷ. καὶ πάλιν ἐμοῦ ἐρομένου τὸ δὺο βιβλίοις ἀμφόροις τῷ αὐτῷ ἐρώτησιν, πόθεν ἦν Ὅμηρος ὁ ποιητὴς, ἐπ' ἄλλῳ καὶ ἄλλῳ ὀνόματι, τῷ ἐπέρῃ μ', ὑπείρεψεν ἐξαπατηθεὶς ὑπὸ τῷ ἐμῷ παιδίσκου. ἐρωτηθεὶς γὰρ ἐφ' ὅ, τι ἦκε, πραγμάτιον ἔφη αἰτήσων παρὸς ὀδύνῃ πλευρᾶς·

Κυτμίδι σε χρίσας κέλομαι, δρυσὶν πίκε Λητὼς.

Τῷ δὲ ἐπίρρω, ἐπειδὴ τοῦτο [3] ἠκηκόει, ὡς ἐρομένου τὸ πέμψαντος, εἴτε μοι πλεῦσαι ἐπὶ Γραικίαν, εἴτε πεζοπορῆσαι λῷον, ἀπεκρίνατο ἰδὲν παρὸς τὸ Ὅμηρον,

Μὴ σύ γε πλωίζεσθαι, πεζὸν δ' ἔτι κεν ἕλμον ὄδευε.

Πολλὰ γὰρ τοιαῦτα καὶ αὐτὸς ἐπ-

Quale fuit hoc oracullum Scythæ cuidam redditum: Morphi ebargulis in umbram chnenchicranc, relinquet lucem. Aliàs rursum cùm nec adesset quispiam, nec omnino tale quid esset, citra carmen elocutus est. Redito unde venisti. Nam qui te misit, à vicino Diocle hodie est interemptus, cùm Magnus, Celer, & Bubalus latrones adveniissent, qui comprehensi jam detinentur invinculis. Nunc etiam accipe pauca quædam quæ mihi ipse respondit. Cùm scisciterer esset-ne calvus Alexander: & libellos accuratè & palam obsignassem: responsum nocturnum subscribitur, Sarbardalachi Malach Attis alter erat. Rursum cùm diversis libellis eandem rogationem proposuissem, Cujas esset poëta Homerus, idque alio atque alio nomine, alteri quidem subscripsit, à puero meo deceptus, qui interrogatus quorsum veniisset, ut remedium, inquit, petam, adversus lateris dolorem:

Cytmide te jubeo, & Latona rore perungi.

Alteri verò, quoniam à me missum consultorem audiverat sciscitantem, utrum mihi in Italiam navi, an pedibus contendere satius esset, respondit, nihil quidem quod ad Homerum attineret,

Carpe viam pedibus, rate ne sulcaveris undas.

Multa id genus adversus ipsum sum

1 Μόρφι] Angl. C. sic habet hanc barbariem, sive, ut ipse alibi dixit ἀσαφῆ ἐ ἄσημα.

Μορφῶ βαργύλω ἰχὶ ἀγχνίχνῳ φάος δι. Bourd.

2 Ἄλλως | Ὅλως Angl. ἄλλα. Idem.

3 Ἠκηκόει] Post hanc vocem sic legitur in Angl. Cod. ἐρομένου τοῦτον ἐ πλευσεῖσθαι, Idem.

3 P 5

μηχανησάμενον αὐτῷ, οἷον ἐκεῖνον μίαν ἐρώτησιν ἐπερωτήσας, ἐπιχαλκῷ τῷ βιβλίῳ κ᾽ τὸ ἔθος, ἐξ ὀκτὼ χρησμοὶ ὀκτώ, ψευσάμενός τι ὄνομα, καὶ τὰς ὀκτὼ δραχμὰς, καὶ τὸ λημμάμενον ἐπ᾽ αὐτοῖς τούτοις πέμψας. οὐδὲ, πιστεύσας τῇ ἀπατεωνίᾳ ἐξ μισθῷ, καὶ τῇ ἐπιχαλκῇ βιβλίῳ, ὡς μίαν ἐρωτήσων, ἦν ἡ αὐτὴ, ποτὲ ἀλώσεσθαι μαγγανεύων Ἀλέξανδρος, ὀκτὼ μοι χρησμὸς ἔπεμψεν, ὅτε γῆς φασιν, ὅτε ὑγροῦ ἀπορρώξ, οὐρανίτης ἡ, καὶ δυσπόντης ἅπασιν. ἅτε ὕστερον αἰσθόμενον, καὶ ὅτι Ρ᾽υτιλλιανὸν ἐγὼ ἀπέτρεπον ἐξ γάμου, καὶ ἐξ πάνυ ὠφελείᾳ ταῖς ἐξ χρησμοῖς ἐλπίσιν, ἐμοὶ ὡς τὰ εἰκὸς, καὶ ἐχθίστου ἦν. καί ποτε ἐπὶ ἐμὲ ἐρεθισθεὶς τῷ Ρ᾽υτιλλιανῷ, ἔφη,

Νυκτιπολάστοις ὀάρεσι χαίρει, καὶ πόρνις τε δυσώνυμος.

Καὶ ὅλως, ἄχθιστος εἰκότως ἦν ἐγώ. καὶ πρῶτον εἰσελθόντα με εἰς τὴν πόλιν ἠσθάνετο, καὶ ἔμελλεν ὡς ἑαυτὸν ἕξειν ὁ Λυκιανὸς, ἐπηγόμην ἡ καὶ στρατιώτας δύο, λογχοφόρον, καὶ κοντοφόρον ἐξ ἐγεγόμην τῆς Καππαδοκίας, φίλα τοτε ὄντα λαβεῖν, ὡς με ἐξαπέμψειεν μετὰ τοῦ ἐπιτηδείου διὰ τῆς Θρᾴκης πάνυ, καὶ μὴ πολλῆς φιλοφροσύνης. ἐλθὼν ἡ ἐγὼ, καὶ προσλαμβάνων πολλὰς περὶ αὐτόν. συνεπηγόμην ἡ καὶ τὰς στρατιώτας τύχῃ τινὶ ἀγαθῇ. καὶ ὁ μὲ, σπεύδοντί μοι κῦρσαι τὴν δεξιὰν, ὥσπερ εἴωθε τοῖς πολλοῖς. ἐγὼ ἡ ὡσφρὺς ὡς φιλήσων, δήγμασι χρησάμενος πάνυ μικρᾷ δεῖν χεῖλον αὐτοῦ ἐποίησα τῷ χείλει. οἱ μὲν ἐν παρόντες, ἄγχειν με, καὶ παίειν ἐσθμῷ τῷ Ρ᾽υτιλλιανῷ, ἔφη,

Noctivagis gaudet scortis, spurcoque cubili.

sum machinatus, quale & illud, quum propolita unica interrogatione, pro more inscripsi libro, cujusdam rogationes octo, nomen aliquod ementitus, missis octo drachmis, quodque ad eas præterea accedit. Sed hic persuasus missa mercede, & libri inscriptione, ad rogationem unam, quæ hæc erat quando deprehendendus esset impostor Alexander, octo misit oracula, quæ neque cœlum, quod ajunt, neque terram attingerent, verùm insulsa, & difficilia intellectu omnia essent. Quod cùm postea persensisset, præterea me Rutillianum à matrimonio dehortari conatum esse, & suasisse ne suas spes in divinatione prorsus reponeret: odio me prosequebatur, ut par erat, sibique acerrimum hostem judicabat. Et Rutilliano de me aliquando percontanti, respondit,

Noctivagis gaudet scortis, spurcoque cubili.

In summa, jure me invisissimum habebat. Proinde cum me in oppidum advenisse sensisset, illumque Lucianum esse cognovisset (adduxeram autem milites duos, alterum lanceæ, alterum conto armatum, quos à Cappadociæ præside mihi tum amico acceperam, quo me ad mare usque deducerent) accersit illicò, comiter admodum, magnaque cum humanitate. Ego cùm advenissem, complures apud illum reperio. Porrò mecum etiam milites, quod bene vertit, adduxeram. Tum ille manum mihi porrigit osculandam, ut vulgo consueverat. Ego admotus, tanquam osculum daturus, acri morsu corripio, ita ut parum abfuerit, quin mancam illi manum reddiderim. Itaque qui aderant, strangulare me, & cædere conati sunt,

πειρῶντο, ὡς ἱερόσυλον. κἀγὼ τὸ μὲν πρῶτον ἠγανάκτησα ὅτι Ἀλέξανδρον αὐτὸν, ἀλλὰ μὴ τὸν προφήτην προσεῖπον. ὁ δέ, πάνυ γλυκεῖ τῷ τρόπῳ ὑπερήσθη, καὶ πάνυ τι αὐτὸς, καὶ ὑπισχνεῖτο πλησίον με ἑαυτοῦ καθιεῖν, καὶ δείξειν τῷ Γλύκωνι τῷ ἑταίρῳ, ὅτι καὶ τοὺς πάνυ τραχυτάτους, φίλους ἀπεργάζεται. καὶ μεταξὺ μάλα ἁπάντων, ἐδιαπυνθάνετό μου, λέγων πάνυ με εἰδέναι καὶ τὰ τοῦ ἐμοῦ Ῥουτιλλιανοῦ συμβουλεύοντα· καὶ τί παθὼν, ταῦτά με εἰρήκοι, δυσκόλου τοῦ ἐμοῦ ἐπὶ μέγα τοσαύτης χρήσεως παρ' αὐτοῦ. κἀγὼ ἄσμενος ὑπεδεχόμην τὴν φιλοφροσύνην ταύτην, ὁρῶν οἱ πάνυ κεχαρισμένον. καὶ μετ' ὀλίγον προσῆλθον φίλῳ γελῶντι. καὶ τοῦτο μικρὸν θαῦμα τοῖς ὁρῶσιν ἔδοξεν, ὅτι μοι [1] ῥᾳδίας γλυκύτητος μεταβολῆς. εἶτα δή μου σκοπεῖν προσεμένοντος, ξυνίασι, καὶ δῶρα πολλὰ πτῶχας, μόνον τὸν σὺν τῷ Ξενοφῶντι ἔτυχον ἐπιδημῶν, τὸν πατέρα, καὶ τοὺς ἐμοὺς ἐς Ἄμαστριν προὐκπεμπομένους, ὑπισχνεῖτο καὶ πλοῖον αὐτοῖς παρέξειν, καὶ ἑρέτας τοὺς ἀπάξοντας. κἀγὼ μὲν ὡμὸν ἀπλοῦν τι εἶναι, καὶ δεξιόν. ἐπεὶ δὲ κατὰ μέσον τὸν πόντον ἐγενόμεθα, διακρούοντος ὁρῶν τὸν κυβερνήτην, καὶ τοῖς ναύταις τι ἀνταλλάττοντα, σὺν ἀγαθαῖς εἶχον τοῖς τὸ μελλόντων τὰς ἐλπίδας. ἦν δὲ αὐτοῖς ἐπεταλμένον ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἀγαμένους, ῥίψαι ἡμᾶς εἰς τὸν θάλασσαν. ὅπως εἰ ἐγχωροῖτο ῥᾳδίως αὐτοῖς ἐπιποληθῆναί τι τοῖς ἐμέ. ἀλλὰ δακρύων ἐκεῖνος, ἔπεισε καὶ τοὺς συνναύτας μηδὲν δεινὸν ἡμᾶς ἐργάσασθαι.

sunt, ut sacrilegum: priùs etiam indignati, quòd Alexandrum illum, non autem prophetam, compellassem. Sed id oppidò quàm generosè ferens, compescebat ipsos, meque placidum facilè redditurum pollicebatur, virtutemque Glyconis ostensurum, qui sævissimorum etiam hominum amicitiam sibi conciliat. Moxque ablegatis omnibus, mecum expostulavit, asserens se scire quæ Rutilliano suasissem: ecquid me læsisset ut ista in se facerem, cùm sua opera possem apud illum magnas ad res promoveri. Quam equidem humanitatem accipiebam libenter, perspiciens quo in periculo constitutus essem: & paulo post factus illi amicus prodivi. Neque iis qui videbant, res ea parum stupenda videbatur, quòd tam facilè fuissem commutatus. Postea cùm navi discedere statuissem, missis xeniis, donisque multis (solus autem cum Xenophonte eram, patre cum reliquis meis in Amastrim præmisso) pollicetur & navim præbiturum se se, & remiges qui nos aveherent. Quod quidem animo simplici, atque officiosè fieri censebam. Sed ubi jam in medio mari essemus, videremque lachrymantem gubernatorem, & nautis nescio quid contradicentem, non bene de rerum mearum eventu sperare cœpi. Erat autem ipsis ab Alexandro mandatum, ut in altum provecti, nos in mare præcipites darent. Quod si factum fuisset, facilè quod mecum gerebat bellum confecisset. Sed is qui lachrymabatur, connautas flexit, nequid in nos gravius patrarent. Et

[1] Ῥᾳδίας] Hoc Cod. ῥᾳδία γλυκύτητι μὴ ἡ μεταβολὴ. Bourd.

καὶ ὡδὶ ἐμὲ ἔφη, ὅτι ἑξήκοντά ὡς ὁρᾷς ἀνεπίληπτον βίον, καὶ ὅσον ἐσθιεῖσιωκὼς, σὺν ἂν βυλοίμην σὺ τούτῳ τ ἡλικίας καὶ γυναῖκα, καὶ τέκνα ἔχων, μιάσμα φόνου τοῦς χεῖρας, δηλῶν ἐφ' ὅσῳ ἡμᾶς ἀνειλήφει, καὶ τὸ ὑπὸ Ἀλεξάνδρου ἐσταυρωμένα. καλαθέμενοι ἡμᾶς ἐν αἰγιαλοῖς, ὧν καὶ ὁ κρλὸς Ὅμηρος μέμνηται. ὀπίσω ἀπήλαυνεν. ἔνθα ἐγὼ Ῥωμαλίοντος ἄρὼν Βοσπορανὺς πινας πρέσβεις, παρ' Εὐπάτορος βασιλέως εἰς τὴν Βιθυνίαν ἀπιόντας ἐπὶ κομιδῇ τ ἐπιτετιμωμένων πράξεων, καὶ διηγησάμενος αὐτοῖς τ ἐπιβεβουλευμένα ἡμῖς κίνδυνος, καὶ δεξιῶς αὐτῶν τυχὼν, ἀναλαφθεὶς ἐς τὸ πλοῖον, ἀφικόμην εἰς τὴν Ἄμαστριν, ὡς ἐπος εἰπεῖν ἐλθὼν ἀπροσδοκήτου. τότε δὴ καὶ αὐτὸς ἐπικερυσόμενος αὐτῷ, καὶ πᾶσαν κρλὸν ἐπίνων, ἀμύναδε βυλόμενος, καὶ ὡς τ ἐπιβυλὴς ἤδη μισῶν αὐτὸν, καὶ ἔχθιστον ἡγούμενος ἀφ' ἑαυτοῦ ἐκ τρόπου μιαρίαν, καὶ ὡς τὴν κατηγορίαν ὠμήμην, πολλὰς συναγωνιστὰς ἔχων, καὶ μάλιστα τὰς ἀπὸ Τιμοκράτους τ Ἡρακλεώτου φιλοσόφου. ἀλλ' ὁ τότε ἡγούμενος Βιθυνίας. καὶ ἐ Πόντου, αὐτὸς ἐπέσχε, μυθολογῶν ἱκετεύων, καὶ ἀντιβολῶν παυσασθ. ἀφ' ὧν τὴν ὡς Ῥωμαίων δύναμιν, μὴ ἂν δύναδ καὶ εἰ φανερῶς λάβοι ἀδικοῦντα, κολάσαι αὐτὸν. ὅτου μὲ ἀνεκάπην τ ὀργῆς, καὶ ἀνεπαυόμην, ἐφ' ὅτου δίκαιος ἀφ-

Et ſic me eſt alloquutus. Annos natus, ut vides, ſexaginta, cùm anteactam vitam inculpatè, & piè exegerim, nolim in ætate tam grandi, præſertim cùm uxorem & liberos habeam, homicidio manus inquinare: indicans videlicet, cujus rei gratia nos ſuſcepiſſet, quæque ſibi mandaſſet Alexander. Expoſitis autem nobis [1] in Ægialos, quorum etiam egregius Homerus meminit, iter relegit. Ibi fortè nactus præternavigantes legatos quoſdam Boſporanos, Eupatoris regis nomine in Bithyniam proficiſcentes, ut tributum annuum deportarent, periculum quod me circunſteterat narravi: tum ſeſe commodos & faciles præbuerunt: quorum in navim receptus, incolumis in Amaſtrim perveni, poſtquam parum abfuiſſet quin periiſſent. Exinde adverſus eum arma ſumebam, omnemque movebam funem, quò hominem ulciſcerer, quem jam ante ſtructas inſidias oderam, proque ſummo hoſte ducebam, propter morum impietatem. Iamque ad accuſationem intenderam animum, non paucis mecum facientibus, & maximè qui erant ex Timocratis Heracleotæ ſchola philoſophi. Verùm qui tum Bithyniæ Pontoque præſidebat nos cohibuit, pene ſupplicans & obſecrans ut deſiſteremus. Etenim ob neceſſitudinem quæ ſibi cum Rutilliano intercederet, nequaquam poſſe ſupplicio afficere, nec ſi manifeſto in crimine deprehendiſſet. Atque ita quidem ab iracundia deſtiti, meque repreſſi, rem æquam, apud judicem hoc modo af-

1 *In Ægialos*] Ægialeus Phoronei, ſeu, ut alii volunt, Inachi filius fuit, cui Apis, cùm in Ægyptum trajiceret, regnum Argivorum reliquit. Ab eo Ægialea cognominata fuit quæ poſtea à Pelope Peloponneſos dicta eſt. *Cogn.*

1 Ti-

κειμένου. ἐκεῖνο δ' πᾶς ἐ μέγα ἐν τοῖς ἄλλοις τὸ τόλμημα ἦν Ἀλεξάνδρῳ, τὸ αὐτήσαι τοῦ δι' αὐτοκράτορα μετωνομασθῆναι τὸ Ἀβώνου τεῖχος, καὶ Ἰωνόπολιν κληθῆναι, καὶ νόμισμα καινὸν ἐγκεχαραγμένον, τῇ μὲν, ἦν Γλύκωνος, τῇ δ' ἑτέρᾳ δ', Ἀλεξάνδρου, σύμμετά τι ἦν παππου Ἀσκληπιοῦ, καὶ τοῦ ἄρπην σκεπτόμενος ἦν πατρομήτορος ἦν Περσέως ἔχοντος; ὡφειλεν δ' ἀφ' ἑαυτοῦ, ὅτι ζῆσαι εἱμαρτο αὐτῷ ἔτη πεντήκοντα, καὶ ἑκατὸν, εἶτα κεραυνῷ βληθέντα, ἀποθανεῖν, οἰκτίσαι πάλαι, ἐδὲ ἑβδομήκοντα ἔτη γεγονότα, ἀπόθανεν, ὡς Ποδαλειρίου μὲν ἀφ' ἑαυτοῦ τὸ σῶμα μέχρι ἦν βυθοῦ, καὶ σκωλήκων ζέοντος, ὅτε ἐφωράθη φαλακρός ἂν, παρέχων τοῖς ἰατροῖς ἐπιφέρειν αὐτῷ τῷ κεφαλῷ ἀφ' ἑαυτοῦ ὀδύνην, ὃ ὅσον ἂν ποιῆσαι ἐδύνατο, μὴ ἀφ' ἑαυτοῦ φενάκης ἀφῃρημένης. τοιοῦτο πάλαι Ἀλεξάνδρου τραγῳδίας. καὶ αὕτη ἦν παντὸς δράματος ἡ καταφορὰ ἐμφανὴς, ὡς εἰκάζειν προνοίας τινὸς τὸ τοιοῦτο, εἰ καὶ κατὰ τύχην συνέβη. ἔδει δ' καὶ τὸ ἐπιτάφιον αὐτοῦ ἄξιον ἡμέρας ἦν βίου, καὶ ἀγῶνα τινὰ συγκαταβὰς ὑπὲρ ἦν χρησμοῦ τοῦ συναμφοῖν, καὶ γρῆτων, ὅσοι κορυφαῖοι ἦσαν, ἀνελθόντων ἐπὶ Ῥωπιανοῦ; τίνα χρὴ ἀποκληθῆναι αὐτῶν, καὶ ἀφελέσθαι τὸ μαντεῖον, καὶ στεφανωθῆναι τῷ ἱερῷ φωνικῷ, ἀφῃρημένῳ στέμματι. ὧν δ' ὁ αὐτὸς καὶ Παῦτος ἰατρὸς τοῦ τέχνου, πολιόδης ἄν, ἔτη ἑκατὸν πεντήκοντα, ἔτι πολιᾷ ἀνδρὶ πρέπον ποιῶν. ἀλλ' ὁ ἀγωνοθέτης Ῥωπιανὸς, ἀστεφανώτους αὐ-

affectum, aggredi non ausus. Sed quid? annon & hoc inter alia facinus audax Alexandri: à principe Romano postulare, ut Aboni murus, commutato vocabulo Ionopolis appellaretur, utque numisma novum signaretur, altera quidem ex parte, Glyconis imagine, altera verò Alexandri, qui insignia avi Æsculapii, & Persei, unde maternum genus ducebat, falcem teneret? Cæterùm cum edito oraculo de se prædixisset, fatis decretum esse ut annos centum & quinquaginta viveret, dehinc fulmine ictus moreretur: interitu maximè miserando, nondum septuaginta natus annos, interiit, videlicet (uti conveniebat Podalirii filio) pede ad inguen usque putrefacto, & vermibus scatens. Quo tempore etiam deprehensum est, quòd esset calvus, cùm medicis caput humectandum præberet, ad mitigandum cruciatum: quod haudquaquam, nisi detracto galericulo, facere potuissent. Hunc habuit exitum Alexandri tragœdia, atque hæc fuit totius fabulæ catastrophe: ut videri possit providentia quadam res esse gesta, quanquam casu sic evenit. Restabat illud, ut & epitaphium vita acta dignum illi fieret: nec non certamen aliquod statueretur, ut qui oraculo conjurarant, & quotquot insignes impostores erant, sese ad Rutillianum arbitrum conferrent, à quo pronunciaretur quis esset præferendus ad successionem oraculi suscipiendam, quis sacerdotali, prophe-

ticaque corona redimiendus. Inter hos erat Pætus, professione medicus, jam canus, qui ista nec medico, nec homini cano decora faciebat. At certaminis arbiter Rutillianus, eos demisit incoro-

na-

ἐμὲ ἀπέπεμψεν αὐτὸς, τὴν σοφιστικὴν φυλάττων· μὴ τὴν ἐσπέραν ἀπαλλαγήν. πῶς οὖν φίλτατε, ὀλίγα ἐν πολλῶν δείγματα ἔπεμψα χαίρων αἰτήσας, καὶ σὺ μὲν χαιρέτω μοι, ἀνδρὶ ἐπιεικεῖ, καὶ φίλῳ, καὶ ὃν ἐγὼ πάντων μάλιστα ἠγάμησας ἔχω, ἐπί τε σοφίᾳ, καὶ τῷ περὶ ἀλήθειαν ἔρωτι, καὶ πρᾳότητι, καὶ ἐπιεικείᾳ, καὶ γαλήνῃ βίου, καὶ δεξιότητι περὶ τοὺς συνόντας. τὸ πλέον δ', ἀπὸ καὶ σοὶ φίλου, Ἐπικούρου τιμωροῦ, ἀνδρὶ ὡς ἀληθῶς ἱερῷ, καὶ μετασχόντι τῆς φύσεως, καὶ μόνῳ μετ' ἀληθείας τὰ περὶ ἐγνωκότι, καὶ ἀποδεδωκότι, καὶ ἐλευθερωτῇ τῶν ὁμιλούντων αὐτῷ γνωρίμων. οἶμαι δ' ὅτι καὶ τῆς συντυχίας, χρήσιμόν τι ἕξειν δῆξιν ἡ γραφή. τὰ μὲν, διεξελήλυθε, τὰ δὲ, ὑπὲρ ἃ φρονοῦντων γράμμασι βεβαιώσω.

natos, ipsi sibi divinationem servans, postquam hinc demigrasset. Hæc amice, ex multis pauca, exempli gratia scribenda putavi, ut tibi gratificarer, viro familiari & amico, & quem ego omnium maximè suspicio, & propter sapientiam, veritatisque studium, morumque mansuetudinem & moderationem, atque ob vitæ tranquillitatem, & erga familiares humanitatem tuam. Tum etiam, quòd tibi fuerit jucundius, ut Epicurum ulciscerer, virum verè sacrum, ingenioque divino, quique solus quæ verè sunt honesta noverit, & tradiderit, liberosque reddiderit eos, qui secum haberent consuetudinem. Denique arbitror fore ut iis qui legerint, nonnihil utilitatis afferre hic libellus videatur: dum quædam redarguit: quædam in mentibus eorum qui bene sentiunt, stabilit.

1 Τιμωρῶν] Angl. βοηθῶν. Bourd.

ΠΕΡΙ ΟΡΧΗΣΕΩΣ. | DE SALTATIONE.

ARGVMENTVM.

Defendit hac Oratione saltandi artem Lucianus, contra Cratonem quendam, à quo studium ejus rei reprehendebatur, ut effœminatum ac molle, ac viro, præsertim philosopho indignum. Colligit autem honestatem ac dignitatem artis, Primùm ab antiquitate, multis ac variis exemplis ostendens, quantum in usu saltandi studium veteribus fuerit, & quantopere eo omnes propè gentes jam inde ab initio delectatæ sint, quibus item laudibus eam artem cum poëta tum alii quidam celebrarint. Confutata interim tragœdia, Comœdiaque præstantia, quarum certamina atque actiones Crato saltationibus anteposuerat. Deinde & præstantiam artis à difficultate commendat, docens multarum ac variarum rerum peritum, multisque tum ingenii tum corporis dotibus saltatorem præditum esse

esse oportere. Inter quæ & effectum ac vim artis prosequitur, docens non oblectare tantùm eam, verùm & corporis agilitatem quandam decentem atque utilem inde comparari, roburque & vires augeri. Deinde & animi quandam sapientiam ac mores hominum formari. Idque exemplis tum philosophorum, tum barbarorum quorundam amplificat. Postremò & vitia saltatorum aliquot recenset, & præcipuè quantum noceat, ut aliàs, ita vel in primis in hac arte Cacozelia seu nimia affectatio, exemplis docet, quæ res & ipsa ad difficultatem artis confirmandam pertinet. Exordium ab occasione sumitur. A quo mox Cratonis reprehensio sequitur, qui studium hujus rei in Luciano reprehendit, à persona qualitate & modo rei, addita etiam amplificatione quadam à collatione, quam antequam ad rem accedit, Lucianus, ab inæqualitate refutat, ipsumque Cratonem indignè & absurdè facere ostendit, qui rem nec visam, nec cognitam, temerè reprehendat. Atque ita ad argumentum, illo auscultandi operam pollicente, descendit.

ΛΥΚΙΝΟΣ.

Περὶ τοίνυν ὦ Κράτων, δεινήν τινα παιτῶν κατηγορίαν οὐκ πάνυ οἶμαι παρεσκεύασμένον κατηγόρηκας, ὀρχήσεώς τε, καὶ αὐτῆς ὀρχηστικῆς, καὶ ὡθοῦσί τινες ἡμῶν τὸ χαιρόντων τῇ τοιαύτῃ θέᾳ, ὡς ἐπὶ φαύλοις, καὶ γυναικείῳ πράγματι μεγάλῳ σπουδὴν ποιουμένων, ἄκουσον ὅσου δὴ ὀρθῶ διημάρτηκας, καὶ ὡς λέληθας σεαυτὸν δὴ μείζω [1] τῶν ἐν τῷ βίῳ ἀγαθῶν κατηγορῶν. καὶ συγγνώμη σοι, εἰ ἰξαρχὴς βίῳ καὶ μηδὲν συζῶν, καὶ μόνον τὸ [2] σκληρὸν, ἀγαθὸν ἡγούμενος, ὑπ' ἀπειρίας αὐτῶν, κατηγορίας ἄξια εἶναι νενόμικας. Κρά. ἀνὴρ δέτις ὢν ὦ λῷστε, καὶ ταῦτα, παιδείᾳ σωφρονῶν, καὶ φιλοσοφίᾳ τὰ μέτρια ὁμιλητικῶς, ἀφράδμων ὦ Λυκῖνε δὴ τὰ βέλτιω σπουδάζειν, καὶ τοῖς παι-

LVCIANVS.

Quandoquidem tu Crato, jam olim opinor acerba accusatione adornata, criminatus es saltationes, ipsamque saltandi artem, insuper & nos qui hujusmodi spectaculo gaudemus, ac ti in re frivola & muliebri multum operæ ponamus, audi obsecro, quantum à recto aberraris, & ut per imprudentiam rem omnium in vita humana optimam accusaris. Sed danda tibi venia, si alperæ vitæ ab initio addictus, & solam austeritatem optimam ratus, eas præ imperitia dignas accusatione censuisti. *Cra.* Cùm vir sies, ô optime, idque liberalibus disciplinis innutritus, & in philosophiæ studiis mediocriter versatus, remisso rerum, ô Luciane, optimarum exercitio, & pri-

2 Τῶν ἐν τῷ βίῳ ἀγαθῶν κατηγορῶν] Ἀποστερῶν. Marc.

2 Σκληρὸν] Mordet Stoicum alluſione ad generalem Stoicorum theſim. *Bourd.*

1 Κέρ-

λαιοῖς συωθῆναι, κἀθησυχάσαντα λαβόμενον, θηλυδρίαν ἄνδρωπον ὁρῶν, ἐσθῆτι μαλακῇ, καὶ ἀσκῶσιν ἀκολάστοις συναυλούμενον, καὶ μιμᾶσθαι ἐρωτικὰ γύναια τὰ πάλαι, τὰς μαχλοπάτας Φαίδρας, καὶ Παρθενοπάς, καὶ Ῥοδόπας πάσας, καὶ τοῦτο πάσχοντα ὑπὸ κωμῳδῶν, καὶ τραγικισμοῖσι, καὶ ποδῶν κτύπῳ καταμάλακτα ὡς ἀληθῶς πεφυκότα, καὶ ἥκιστα ἐλεύθερον ἀνδρί, καὶ οἷα σοὶ πρέποντα, ὥστε γυμνὰ πυθόμενον ὡς ἐπὶ τοιαύτῃ ἥκεις σχολάζοις, οὐκ ἠδέσθη μόνον ὑπὲρ σοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐπαίσθη, εἰ Πλάτωνος, καὶ Χρυσίππου, καὶ Ἀριστοτέλους ἐπιλάθοιτο, καθήκοντα τὰ ὅμοια πεπονθὼς τοῖς τὰ ὦτα πτερωτοῖς κνωμένοις. καὶ ταῦτα, μυρίων ἄλλων ἔντων ἀκαιρημάτων, καὶ θεαμάτων ἀπρεπῶν, εἰ τύχοιτο τῶν κυκλικῶν αὐλητῶν, καὶ τῶν κιθαρῳδῶν τὰ ἔντονα ᾠδεσθέντων. καὶ μάλιστα τῶν σεμνῆς τραγῳδίας, καὶ τῶν φαυλοτάτης κωμῳδίας, ἀπρεπῆ δὲ ἑκατέρων εἶναι ἡγοῦνται). πολλῆς οὖν ὦ γλυκύτατε τῆς ἀπολογίας σοι δεήσει τοῦ μὴ πεπαιδευμένους, εἰ βάλοι μὴ πανταπασιν ἐκπεπληγέναι, καὶ τὸν ἀπρεπῆ καὶ ἀμέλητα ἐξελαθέσθαι. καίτοι τό γε ἄμεινον ἐκεῖνό ἐστι οἶμαι, λοιπὸν τὸ παῦσαι ἁπλῶς, καὶ μηδὲ τῶν δεῖπνων ὁμολογεῖν τοιοῦτον παρανενομοθετῆσθαί σοι. ἀλλὰ δὴ τοῦτον, ὅρα ὅπως μὴ λαθὼν ἡμᾶς ἐξ ἀνδρὸς ἁπαλοῦ, Λυδή τις, ἢ Βάκχη γενόμενον. ὅπερ ἂν σὸν ἔγκλημα εἴη μόνον, ἀλλὰ καὶ ἡμῶν, εἰ μή σε κατὰ τὸ Ὀδυσσέως ἁλωτὸν ἀποσπάσαντες, ἐπὶ τὰς συνήθεις ἀμαθίας ἐπανάξομεν, πρὶν λάθῃς πάλιν ὑπὸ τῶν ἐν τῷ θεάτρῳ σειρῆσιν κατακειμένων. καίτοι σκέψαι

prisorum commercio, sedes tibiæ modulis aurem præbens, & hominem effœminatum spectans, mollibus vestibus, & lascivis cantilenis sibi placentem, tum prisci sæculi mulierculas amatorias imitantem nempe libidinosissimas Phædras, & Parthenopas, & Rhodopas. Et hæc omnia cum citharæ pulsationibus, ejusque procacibus frequentamentis, & pedum strepitu, revera ridicula, nec ingenuum hominem, & qualis tu es, decentia. Quare quum ego certior sum factus te hujusmodi spectaculo vacare, non solùm me tui puduit, sed etiam acerbè tuli quòd tu Platonis, & Chrysippi, & Aristotelis oblitus, sedes eodem modo affectus quo quibus aures penna leniter fricantur. Maximè vero cum alia sint innumera gravia & seria quæ audiri, & spectari possint, siquis hæc requirat, nempe circumforanei tibicines, & qui ad citharam legibus consentanea canunt. Ac in primis gravis tragœdia, plenaque hilaritatis comœdia quæ spectaculis convenire putarunt. Itaque, ô generose, multa tibi defensione opus erit apud eruditos, si nolis omnino secerni, & è virorum gravium grege expelli. Atqui illud mihi optimum factu videtur, ut his omnibus negatione mediaris, nec initio, te tale quid deliquisse, fatearis. In posterum verò vide, ne imprudens ex viro quem olim egisti, nobis Lyde, vel Bacchia fias. Quæ non modò tua, sed etiam nostra foret culpa, si non Vlyssis in morem à loto abstractum, ad consuetæ literarum studia te reduceremus, priusquam imprudens à Sirenibus in theatro excubantibus plenè occuperis. Verùm illæ quidem solis auri-

ναι μᾶ, τοῖς ἀσὶ μόνοις ἐπιβεβλῶσθαι, καὶ ἀφ' οὗ τοῦτο κηρᾷ ἐδέησε σῶσαι τὸ παρ' αὐτῶν πλοῖον αὐτῶν. σὺ δέ, καὶ δι' ὀφθαλμῶν ἔοικας ὅλως δεδεχθαι. *Luci.* Παπαὶ ὦ Κράτων, ὡς [1] κώρυκον τινα ἕλυσας ἐφ' ἡμᾶς τὸ σαυτοῦ κύνα. πολλοῦ γε παράδειγμα τὴν τῶν Λωτοφάγων, καὶ Σειρήνων εἰκόνα, πάνυ ἀνομοιοτάτην μοι δοκεῖς εἰρηκέναι, ὧν πέπονθα παρ' ὅσον, τοῖς μὲν βεβρωκόσι μόνοις, καὶ τοῦ Σειρήνων ἀκούσασιν, ὄλεθρον ἦν τὸ τε ἐδωδῆς, καὶ τῆς ἀκροάσεως τιμώρημα. ἐμοὶ δέ, ὡς τῷ τῶν ἡδέων ὄντως ἡδίστῳ πεφρονίσθαι, καὶ πολὺ ἀμείνων ἀπεβεβήκειν. ὁ γὰρ εἰς λήθην τὸ οἴκοι, ἢ εἰς ἀγνωσίαν τοῦ κατ' ἐμαυτὸν ἀφίκεσθαι, ἀλλ' εἰ χρὴ μηδὲν ὑπόκρυφον εἰπεῖν, μακρῷ πιστοτέρῳ, καὶ τοῦ εὖ τῷ βίῳ διοικεῖσθαι κρείττονι. ὥστε δέ ἐστε ἐπανελθεῖν. μᾶλλον δὲ τὸ δὲ Ὁμήρου αὐτὸ εἰπεῖν καλόν, ὅτι ὁ τῶν τοῦτο ἰδὼν τὸ θέαμα, πρῳαίτερον νεῖται, καὶ πλείονα εἰδῶς. *Κρα.* Ἡρακλεῖς ὦ Λυκῖνε, οἷα πέπονθας. ὃς ἢ μὴ αἰσχύνῃ ἐπ' αὐτοῖς, ἀλλὰ καὶ σεμνυνόμενός ἔοικας. τὸ γὰρ δεινότατον τοῦτό ἐστι, ὅτι μηδὲ ἰάσιμόν τινα ἡμῖν ὑποφαίνεις ἐλπίδα, ἐπαινῶν τοιαῦτα τε [2] ὕστις αἰσχρά, καὶ καταπλυτά. *Λυκ.* εἰπέ μοι ὦ Κράτων, τοιοῦτόν σε ὀρχήσεως, καὶ τοῦ εὖ τῷ θεάτρῳ γυμνάσιον ἰδών, πολλάκις αὐτὸς ἐπιπομπᾶς, ἢ ἀπιόντα ὧν ἐν θεάτροις, ὁμως αἰσχρὸν αὐτὸ καὶ καταπλυτὸν ὡς φῂς νομίζεις; εἰ μὲν γὰρ εἶδες, ἐξ ἴσου ἡμῖν καὶ σὺ μαλθακός. εἰ δὲ μή, ὅτι

bus insidiabantur, ideoque ad earum præternavigationem opus fuit cera: tu verò per oculos in servitutem redactus omnino videris. *Luc.* Papæ ô Craton quàm asperum canem tuum in nos solvisti. Cæterùm hoc exemplum, puta sumptam à Lotophagis, & Sirenibus similitudinem, ab iis quæ mihi acciderunt prorsus discrepantem mihi videris adduxisse. Etenim ii qui lotum gustassent, & Sirenas audivissent, *in* manducationis & auditionis pœnam, exitio mulctabantur. Mihi verò, præterquam quòd longè jucundissimam voluptatem percepi, bonus etiam exitus evenit. Non enim in rerum domesticarum, propriarumque facultatum ignorationem delapsus sum, sed si audacter est dicendum, longè prudentior, & in rebus humanis perspicacior ex theatro redivi. Quin potiùs illud Homeri scitè dixeris, quòd cui visum est illud spectaculum,

Multorum gnarus, simul oblectatus abivit.

Cra. Hercle Luciane, quo affectus es modò, cùm te istorum non pudeat, sed his gloriari videaris. Quare illud hac in re est gravissimum, *quòd nullam curationem* spem nobis facis, qui laudibus efferre audeas tam turpia, & execranda. *Luc.* Dic mihi Crato, num sæpe visis quæ in saltatione, & theatro geruntur, ea vituperas, an verò spectaculi turpe & execrandum esse ducis? Si enim vidisti, par nobis hac in re evasisti. Sin minùs, vide ne iniqua ignarus, illud tamen, ut ais,

1 Κάρχαρον] Qualis Appii *canina facundia*, de qua D. Hieronym. *Bourd.*

2 Οὕτως αἰσχρά] Persuasi antiqui *saltationem* umbram esse luxuriæ. patet apud Cicer. pro Mur. Horat. Sat. 1. lib. 2. Artemid. lib. 1. *Idem.*

1 Χάρ-

ρα μὴ ἄλογος ἡ ἐπιπίμησις οὖσα σου δόξῃ, καὶ θρασεῖα, κατηγορεῖν, ὧν ἀγνοεῖς. Κρα. Ἔπ γὰ τοῦτό μοι τὸ λοιπὸν ἦν ὁ βαθεῖ τούτῳ πώγωνι, καὶ πολιᾷ τῇ κόμῃ, καθῆσθαι μέσον ὑπὸ ταῖς γυναιξὶ, καὶ τοῖς μιμηταῖσιν ἐκείνοις θεαταῖς, κροτοῦντά τε, θορυβοῦντα, καὶ ἐπαίνοις ἀτρεπιστάτοις ἐπιβοῶντα, ὀλίθρῳ τινὶ ἀνθρώπῳ εἰς ὑβρὶν δίον κεκαλλωπισμένῳ; Λυκι. συγγνωστά σοι ταῦτα ὦ Κράτων. εἰ δέ μοι πιθοίμης ποτὲ, καὶ ὅσον πίθηκος ἔτυχε παρόντος ἐαυτὸν, ἀναπετάσας τὼ ὀφθαλμὼ, ὃ οἶδα ὡς σὺ ἀνάγκαιον ἦν, μὴ ὀκνῶ τὸ ἄκων θεᾶσθαι σὲ ἐπιτηδείῳ καθαλαμβάνων. ὀλίγον γὰ ὕστερον ἀκριβῶς, καὶ ἀκούσῃ ἅπαντα. Κρα. μὴ ὄψεσθαι ἄρα ἐκείμην, εἴ γε τοιοῦτον ἀναχοίμην ποτὲ, ἵν' ἂν δασύς τε εἶμι τὰ σκέλη, καὶ τὸ γένειον ἀπαρράτιλτον, ὡς νῦν γε σὺ ἤδη ἐλεῶ, πλέως ἡμῖν σκωβακχευμένος. Λυκι. βάλε δὴ ἀφέμενός τῶν ἐταίρων τὰ βλασφημιῶν τούτων, ἀκούσαί μου περὶ τῆς ὀρχήσεως λέγοντος, καὶ τὸ σὸν αὐτῆς κριτῆν, καὶ ὡς ἐ πρεπὲ μέσον, ἀλλὰ καὶ ὠφέλιμός ἐστι τοῖς θεωμένοις, καὶ ὅσα παιδεύσῃ, καὶ ὅτι διδάσκῃ, καὶ ὡς ῥυθμίζει τὰ ὁρώντων τὰς ψυχὰς, καὶ λύπαις θέαμασιν ἐγγυμνάζεσθαι, καὶ χρείαις ἀκούσμασιν ἐνδιατρίβεσθαι, καὶ κρεῖττόν ἐ ψυχῆς τὸ σῶμα τοῦτο καὶ ἐπιδεικνυμένη· τὸ γὰ μὴ μυθικῆς, καὶ ῥυθμὸν ταῦτα πάντα ποιεῖν, ἐ ψόγος ἂν αὐτῆς, ἀλλ' ἔπαινος ἂν εἴη. Κρα. ἐμοὶ μὲ ἐ πάνυ σχολὴ μιμητοῦ ἀνθρώπου ἀκροᾶσθαι, τὸ νόσον τὸ αὐτὸ ἐπαινοῦντος. σὺ δ', εἰ βάλε λῆρον ἕνα κατασκεδάσω μου, ἕτοιμος φιλικῶ τούτῳ λειτουργίαν ὑποσχεῖν, καὶ ἀκροᾶσθαι τὰ ὦτα, καὶ

qua & temeraria videatur increpatio tua, qui ignota tibi crimineris. *Cra.* Ergo hoc mihi adhuc supererat: ut cum tam promissa barba, canisque crinibus, sederem inter mulierculas, & insanientes illos spectatores, applaudens, & laudibus indecentissimis acclamans homini perdito nullum in usum tracto? *Luc.* Hæc tibi ignoscenda Crato. Probè tamen scio, siquando mihi crederes, teque expansis oculis, tantillum experiendi gratia spectatorem præberes, nihil tibi futurum esse antiquius, quàm ut locum occupares commodum, unde spectaculum accuratè cernere, omniaque audire posses. *Cra.* Nunquam ego venustatem consequar, siquid hujusmodi sustinuero unquam, donec cruribus sim hirsutis, incomptaque barba, ut me tui nunc miseret, modis omnibus insanientis. *Luc.* Vis ergo, amice, omissis convitiis istis, attendere mihi nonnihil de Saltatione dicenti, deque iis quæ ipsi insunt decora, utque spectantibus non modò est jucunda, sed etiam utilis, tum quarum rerum peritiam, tum quarum doctrinam præstet, & ut aptè spectantium mentes componat, pulcherrimis spectaculis se exercens, & dandis præceptis optimis operam ponens, & communem quandam animæ & corporis pulchritudinem ostendens? Etenim quod hæc omnia facit cum Musica, & modulis, non vitio sed laudi tribuendum. *Cra.* Mihi quidem haudquaquam vacat hominem insanientem, suumque morbum laudantem audire. Verùm si velis me nugis inanibus conspergere, paratus sum in hoc officiose tibi inservire, & aures

ἄνω κηρὸν ἐξαχεῖν τῶ φαύλων ὀνειάρων. ὥστε ἤδη σιωπήσομαί σοι. καὶ λέγε ὁπόσα ἐθέλοις, ὡς μὴ ἢ ἀκούοντός μου. Λυκι. δίμα δὲ Κρόνιον. καὶ τοῦτο ἐδεόμην μάλιστα. εἴπερ γὰρ καὶ ὀλίγον εἰ λῆρος εἶναί σοι δόξῃ τὰ λεχθησόμενα. καὶ σεσώπηκά γε ἐκεῖνο πάνυ ἠγνοηκέναι μοι δοκεῖς ὡς ὁ νεώτερος τὸ τῆς ὀρχήσεως ἐπιτηδεύμα τοῦτό ἐστιν, ὃ ἡ [1] χθὶς, καὶ σεσῶν δεξάμενον, οἷον κλῆρον τῶν σεσωπικότων ἡμῶν, ἢ τῶν ἐμείνων, ἀλλ' οἶμαι τὰληθέστερον ὀρχήσεως πέρι μυθολογοῦντες, ἅμα τῇ σεσώτῃ γενέσθαι τὸ ὅλον φαίεν ἂν σοι καὶ ὄρχησιν ἀναφῦναι, τῷ δρόμῳ ἐκείνῳ ἕκαθεν συναναφανεῖσαν. ἡ γὰρ χορεία τῶν ἀστέρων, καὶ ἡ σεσὼς τῶν ἀπλανῶν καὶ πλανήτων συμπλοκὴ, καὶ ῥυθμὸς αὐτῶν κίνησις, καὶ σύνταξις ἁρμονία, τὰ σεσωτερόντα ὀρχήσεως δείγματά ἐστι. καὶ ὀλίγον ἢ αὐξομορθμὴ, καὶ τὰ σεσὼς τὸ βέλτιον ἀεὶ σεσθήκης τυγχάνουσα, νῦν ἔοικεν ἐς τὸ ἀκριβέστερον ἐπιστηλίσθαι, καὶ γεγυμνάσθαι ποικίλον ἅμα, καὶ παναρμόνιον, καὶ πολύμουσον ἀγαθόν. σεσῶτον δὲ φασι Ῥέαν ἡσθεῖσαν τῇ τέχνῃ, ἐν Φρυγίᾳ μὲν, τοὺς Κορύβαντας, ἐν Κρήτῃ δὲ, τοὺς Κουρῆτας ὀρχεῖσθαι κελεῦσαι. καὶ ὠφελεῖται ἀπὸ τῆς τέχνης αὐτῶν. οἱ γὰρ σεσορχούμενοι, διεσώσαντο αὐτῇ τὸν Δία, ὥστε καὶ σῶσαι εἰκότως ἂν ὁ Ζεὺς ὀφείλων ὁμολογεῖν αὐτοῖς, ἐκφυγὼν ἀφ' ὧν αὐτῶν ἔσχον τοὺς πατρῴους ὀδόντας, ἐν ὅπλοις ἢ αὐτῶν ἡ ὄρχησις ἦν, τὰ ξιφήρεις ἐκείνων κορυβάντων σεσὼς τοὺς καπροὺς, καὶ πεδόντων ἔνθεον ἅμα, καὶ [2] πολεμικόν.

præbere, cùm sine cera res malas audire possim. Quare tibi silentium impertiam: dic verò quidquid libuerit, ac si nemo audiat. *Luc.* Rectè profectò, Craton: & hoc expetebam maximè. Nam brevi cognosces an quæ dicentur, nugæ tibi sint censendæ. Ac primùm quidem omnino ignorare mihi videris, non novam esse hanc artem Saltationis, nec heri, vel pridie natam, puta majorum nostrorum, aut proavorum memoria. Sed qui quàm verissimè Saltationis ortum docuerunt, affirmant simul cum prima rerum universitatis generatione Saltationem ortam esse, & cum Amore vetustissimo illo Deo in lucem prodisse. Etenim ipsa sýderum chorea, & stellarum errantium cum non errantibus conjunctio, earumque concinna communio, & constans harmonia, Saltationis illius primigeniæ sunt indicia. Quæ paulatim incrementa capiens, & in dies additionem in melius obtinens, nunc summam perfectionem videtur attigisse, & in varium quoddam, omnino concinnum, multiplicisque scientiæ Bonum evasisse. Primùm autem dicunt Rheam hac arte delectatam, in Phrygia quidem, Corybantas, in Creta verò, Curetas saltare jussisse. Neque parum ars eorum illi profuit: quippe circumsaltantes servarunt illi fovem, ita ut ipsis mercedem salutis debere se Iupiter confiteatur, siquidem per saltationem illiorum paternos dentes effugit. Saltabant autem armati, & gladios ad scuta collidebant interim, & furibundum bellicumque quiddam saliebant.

1 Χθὶς ἐ σεσῶν] Vide Paræmiogr. *Bourd.*

2 Πολεμικόν] Hanc saltationem σφύλιν vocat Callimach. hym. εἰς Δία. Idem

μὴ ᾖ, Κρητῶν οἱ κράτιστοι σὺν ὅπλοις ἐπτηθότες αὐτὸ, ἄρεσθαι οὐχ ὡς ἰδιώτην μόνον, ἀλλὰ καὶ οἱ βασιλικώτεροι, καὶ σφοδρότατοι ἀξιοῦντες. ὁ γὰρ Ὅμηρος τὸν Μηριόνην οὐκ αἰσχύνῃ βάλλομαι, ἀλλὰ κατασκώπτει, ἐρχηστὴν αὐτὸν εἰπών. καὶ ὅτι ἄρα ἐπίστατο καὶ ὡς γνώριμος ἁπασιν ἐπὶ τῇ ὀρχηστικῇ, οὐχ οἱ Ἕλληνες μόνον ταῦτα πιστεύω περὶ αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ οἱ Τρῶες αὐτοὶ, καίτοι πολέμιοι ὄντες. ἴσασιν γὰρ οἶμαι καὶ τὸν τοῦ πολεμεῖν αὐτοῦ καὶ φόβητρα, καὶ εὐρυθμίαν, ὡς ἐξ ὀρχήσεως σκευήν. φησὶ γοῦν ἐπὶ τοῦ ἵππου αὐτὸν πως, [1] Μηριόνη, τάχα κέν σε καὶ ὀρχηστῆρι περ ἐόντα; Ἔγχος ἐμὸν καταπαυσεν. καὶ ὁμοῦ μὲ καταπαυσειν αὐτόν. ὥστε γὰρ ἡσκημένον καὶ τὴν ὀρχηστικὴν, ῥᾳδίως οἶμαι διεδίφησε τὰς ἐπ' αὐτὸν ἀφέσεις τῶν ἀκοντίων. πολλὰς γὰρ καὶ ἄλλας τῶν ἡρώων εἰκὸς ἔχω τοῖς αὐτοῖς ἐγγεγυμνασμένους, καὶ τέχνῃ τὸ πᾶγμα πεποιημένους, ἐκφυγεῖν ἠγωνίσθαι τὸν Νεοπτόλεμον, Ἀχιλλέως μὲν παῖδα ὄντα, πάνυ δὲ ἐμπείρως καὶ ἐπὶ τῇ ὀρχηστικῇ, καὶ εἰδότα τὸ κάλλιστον αὐτῆς ὠνομασμένον, Πυρρίχιον ἀπ' αὐτοῦ κεκλημένον. καὶ ὁ Ἀχιλλεὺς σαφῶς ἴσως τὸν παῖδα τιμῶν, μᾶλλον ἔχαιρεν οἶμαι, ἢ ἐπὶ τῷ κάλλει. καὶ τῇ ἄλλῃ ἀλκῇ αὐτοῦ. πιστεύων τὸν Λίνου τοῦ ἀναλωθῆναι δοῦναι, ἢ σκεῖνον ὀρχήσεως κρεῖττω, καὶ εἰς ἴσα δ' καταβῆναι. Λακεδαιμόνιοι μὲν, ἀφέσεις Ἑλλήνων ἐστὶν ἐκκρίσεις, καὶ Πολυδεύκους, καὶ Κάστορος, γυμνασίζειν μαθόντες, ὀρχήσεως δὲ τοῦ-

bant. Mox Cretenſium præſtantiſſimi, ſummo ſtudio idem exercentes, optimi ſaltatores evaſêre, non tantum homines privati obſcuro loco orti, ſed & nobiliores, ac primates. Quare Homerus non quòd Merionem fugillare, ſed laudis ornamento decorare vellet, Saltatorem compellavit: qui eò claritudinis & notitiæ apud omnes venit ob ſaltandi peritiam, ut hæc non Græci ſolùm, ſed & ipſi Trojani, quanquam hoſtes, de illo comperta haberent. Videbant enim, ut puto, ejus in bellando agilitatem, concinnumque motum quem ex ſaltatione acquiſiverat. Verſus Homeri ſic loquuntur: *Te mea, Merione, quanvis ſaltare peritum, Haſta cito ſtraviſſet.* Nec tamen ipſum proſtravit. Etenim ut pote in ſaltandi arte exercitatus, facilè, opinor, contorta in ſe jacula devitabat. Et quanquam complures heroës recenſêre poſſem in hoc ſtudio exercitatos, qui ex eo artem fecerunt, unum puto ſufficere Neoptolemum Achillis filium, qui Saltandi arte præcelluit, eique ſpeciem pulcherrimam addidit, Pyrrichiam ab ipſo denominatam. Quibus de filio auditis Achilles, magis ut opinor, eſt gavisus, quàm ob illius pulchritudinem & robur. Quare Ilium quod hactenus fuerat inexpugnabile, hæc illius ſaltandi induſtria diruit, & ſolo æquavit. Lacedæmonii quoque, qui Græcorum cenſebantur præſtantiſſimi, cùm ex Polluce & Caſtore didiciſſent caryatiſſare, quod ſaltationis genus

1 Μηριόνη] Iliad. ω. Bourd.

2 Καρυατίζειν] De hac voce copiosè ad Pauſan. *Idem.*

ὁ εἰδὼς, ὁ Καρύας ὁ Λακωνικὴς διδασκόμενον, ἅπαντα μὲν μετὰ μουσικῆς ποιοῦσιν, ἄχρι δὲ πολεμικῶν ὠδῶν καὶ αὐλῶν, καὶ ῥυθμῶν, καὶ δύπακτον ἐμβασιν ἔδασαν οἱ πόδες. καὶ τὸ πρῶτον σημεῖον Λακεδαιμονίοις ὠδῆς τῷ μάχην ὁ αὐλὸς ἐδίδουσι. τοιγαροῦν καὶ ὀρχήσεων ἁπάντων, μουσικῆς αὐτοῖς, καὶ εὐρυθμίας ἡγεμὼν ἦν. ἴδοις δ' ἂν καὶ τοὺς ἐφήβους αὐτῶν ὑμένιον ὀρχησάμενον, ἢ ὁπλομαχοῦντας μιμησάμενον. ὅταν γὰρ ἀκροχειρισάμενοι, καὶ παίσαντες ἀλλήλους, καὶ πεισθέντες, ὁ τῷ μέρει παύσωνται, εἰς ὄρχησιν αὐτοῖς ἡ ἀγωνία τελευτᾷ. καὶ αὐλητὴς μέν, ὁ τῷ μέσῳ καθεζόμενος ἐπαυλῶν, ἐκ κυπασσοῦ τὸν ποδα. οἱ δὲ, κατὰ τοῦτον ἀλλήλοις ἐπόμενοι, χάριτας παντοῖα ἐπιδεικνύμενοι ὠδῆς ῥυθμὸν ἐμβαίνοντες, ἄρτι μὲν πολεμικὸν, ἔστι δ' ὁλίγον ὑπορχηστικὸν, ἃ Διονύσῳ καὶ Ἀφροδίτῃ φίλα. τοιγαροῦν καὶ τὸ ἄσμα, ὃ μεταξὺ ὀρχούμενοι ᾄδουσιν, Ἀφροδίτης ἐπίκλησίς ἐστι, καὶ ἐρώτων, ὡς συγκωμάζοιεν αὐτοῖς, καὶ συνορχοῖντο. καὶ διάτρεχει δ' τὸ ἀσμάτιον, δύο γὰρ ᾄδεται, διδασκαλίαν ἔχει ὡς χρὴ ὀρχεῖσθαι. πόρρω γάρ φασιν οἱ παῖδες πόδα μετιέναι, καὶ κομψότατα βέλτιον. τοιγάρτοι, ἄμεινον ὀρχήσασθε. ὅμοια δὲ καὶ οἱ τὸν Ὅρμον καλούμενον ὀρχούμενοι ποιοῦσιν. ὁ δὲ Ὅρμος, ὄρχησίς ἐστι κοινὴ ἐφήβων τε, καὶ παρθένων, παρ' ἑνὶ χορεύοντων, καὶ ὡς ἀληθῶς ὅρμον ἐοικότων. καὶ ἡγεῖται μὲν ὁ ἔφηβος, τὰ νεανικὰ ὀρχούμενος, καὶ ὅσοις ὕστερον ἐν πολέμῳ χρήσεται. ἡ παρθένος δ', ἅτε κοσμίως, τὸ ἦθος χορεύειν διδάσκουσα, ὡς εἴη τὸν Ὅρμον ἐν σωφροσύνῃ, καὶ ἀνδρείᾳ ἐπιτηδεύοντα.

nus Caryis urbe Laconiæ docebatur, omnia cum cantu faciebant, adeò ut ad tibiarum modulos, & rythmum, moderatumque pedes ingressum prælia committere solerent. Ac primùm quidem conserendarum manuum signum Lacedæmoniis tibia dabatur. Proinde duce Musica, & modulorum concinnitate, victoriam de omnibus reportabant. Vidisses autem eorum adolescentes, non minùs saltandi artem, quàm armis pugnandi rationem discere. Cùm enim summis digitis colluctari, ac se mutuò cædere desiissent, in saltationem lucta desinebat. Tum tibicen tibia canens in medio sedebat, pedibusque strepebat. Illi verò alii alios ex ordine sequentes, omnigenas corporis figuras ad numerum ingredientes, nunc bellicas, mox saltatorias Baccho Venerique gratas exprimebant. Proinde etiam carmen, quod inter saltandum canebant, cognomentum à Venere, & Cupidinibus acceperat, ac si unà cum illis choreæ & saltationi indulsissent. Alterum autem ex carminibus, etenim duo canebantur, saltandi præcepta continebat. Procul, ajunt, ô pueri, promovete pedem, & tripudiate meliùs, hoc est elegantiùs saltate. Similia faciebant qui Hormum saltabant. Est autem Hormus, Saltationis genus commune cùm adolescentibus, tum virginibus, alternatim ad choream dispositis, & monile revera repræsentantibus. Solet autem adolescens chorum ducere, more juvenili saltans, quo postea in bello utatur. Hunc modestè sequitur puella, fœmineum saltare docens: ut Hormum ex Temperantia & Fortitudine com-

δείας πλεκόμενον. καὶ αἱ Γυμνοπαιδίαι δ', αὐτοῖς ὁμοίως ὄρχησίς ἐστιν. ἃ δ' Ὅμηρος ἔοικε Ἀριάδνης τῇ ἀσπίδι πεποίηκε, καὶ ᾧ χορῷ, ὃν αὐτῇ Δαίδαλος ἤσκησεν, ὡς ἀνεγνωκὼς σοι παρέλαβε, καὶ τοὺς ὀρχησταὶ δ' τοὺς δύο, οὓς σαφῶς ὁ ποιητὴς κυβιστητῆρας καλεῖ, ἡγεμόνας δ' χορῶν. καὶ πάλιν, ἃ ἐν τῇ ἀσπίδι λέγει, Κοῦροι δ' ὀρχηστῆες [1] ἰδινώοιο, ὡς τὸ καλλιστον τοῦτο δ' Ἡφαίστου ἐμπεποιήκασιν τῇ ἀσπίδι. τοὺς μὲν γὰρ Φαιάκων καὶ πάνυ εἰκὸς ἐν ὀρχήσει χαίρειν, ἁβρούς τε ὄντας, καὶ ἐν πάσῃ εὐδαιμονίᾳ διατρίβοντας. ὁ γὰρ Ὅμηρος, τοῦτο αὐτῶν μάλιστα θαυμάζοντα πεποίηκε τὴν Ὀδυσσέα, καὶ [2] τὰς μαρμαρυγὰς τῶν ποδῶν θαυμάζοντα. ἐν μὲν Θετταλίᾳ, τοσοῦτον ἐπέδωκε τὸ ὀρχηστικὸν ἐν ἀσκήσει, ὥστε τοὺς ἐφήβους, καὶ ἐφηβαρχιστὰς αὐτῶν, ἐφηβορχησταὶ ἐκάλεσαν, καὶ δηλοῦσι τοῦτο αἱ τῶν ἀνδριάντων ἐπιγραφαί, ὃς ἔοικε δηλοῦσιν ἀνίστασαν. πρὸ πάντων γὰρ φησὶν ἐφηβορχησταὶ ἡ πόλις. καὶ αὖθις, Εἰλατῶνι τὴν εἰκόνα ὁ δᾶμος, ὃ ὀρχησαμένου τὸν μάχαν. ἐν λέγειν ὅτι πλεῖστ' ἐν χοροῖσιν ἐδαμάσσατο ἔστι δ' ἐν Δήλῳ, ἄνδρ' ὀρχήσας, Ὀρφέως δηλαδὴ, καὶ Μουσαίου, ἃ τότε δοκοῦσι ὀρχησταὶ καθεστηκέναι αὐτοὺς, ὡς τὰ καλλιστα ἃ τοῦτο νομοθετησάντων σὺν ῥυθμῷ, ἃ ὀρχήσει μυεῖσθαι. ὅτι δ' οὕτως ἔχει,

compositum rectè dicamus. Erant & illis Gymnopodiæ, genus Saltationis. Cæterum quæ Homerus memoriæ prodidit in clypeo super Ariadne, & choro quem illi instituerat Dædalus, ea, ut tibi lecta prætermitto: præterea duos illos saltatores quos ibidem poeta Cybesteteras vocat chorum ducentes. Rursum quæ clypeo inesse memorat, *Cernere erat juvenesque duos agitare choreas*: tanquam rem omnium pulcherrimam saltationem clypeo Vulcanus addidisset. Etenim verisimile erat Phæacas choreis gaudere, ut qui deliciis affluerent, ac in omni felicitatis genere degerent. Proinde Homerus, hoc præcipuè illorum in rebus admirantem facit Vlyssem, & pedum micationes contemplantem. Atque in Thessalia tantum crevit Saltationis exercitatio, ut populi præsides, eorumque antesignanos, præsaltatores nuncuparint. Quod indicant statuarum inscriptiones, quas strenuis viris erigebant. Prætulit enim, præsaltatorem civitas. Et iterum Elationi posuit hanc imaginem populus, propterea quòd pugnam rectè desaltarit. Mitto illud, nullas unquam apud veteres celebratas fuisse festivitates, sine saltatione, quippe quas Orpheus, Musæus, atque optimi id temporis saltatores instituerunt, atque hoc, ut honestissimum quiddam, rhythmo & saltatione initiari sanxerunt. Quòd autem hoc ita se habeat, æquum est ut orgia

1 Ἰδινώοιο] Locus est in clypeo Achillis Il. Σ. ubi ἰδίνεον. Vnde error Luciani scribentis, omnes enim Cod. habent ἰδίνεον. Bourd. Κοῦροι δ' ὀρχησταὶ ἰδινώοιο] Homerus, Iliade XVIII. ubi est ἰδίνεον. Marc.

2 Τὰς μαρμαρυγὰς] Πηδήματα, συμπλοκὰς τῶν ποδῶν κινήσεις. Pollux, Hesych. *Bourd.*

ὁ εἶδες, ἐν Καρύαις τῆ Λακωνικῆς διδασκόμενον, ἅπαντα μὲν μετὰ μουσικῆς ποιοῦσιν, ἄχρι δὲ πολεμικῶν ὠδῆς αὐλὸν, καὶ ῥυθμὸν, καὶ ὄρχησιν ἔμβασιν δὲ ποδός. καὶ τὸ πρῶτον συνθημα Λακεδαιμονίοις ὡς τὴν μάχην ὁ αὐλὸς ἐνδίδωσι. τοιγαροῦν καὶ ἐνόπλιον ἅπάντων, μουσικῆς αὐτοῖς, καὶ εὐρυθμίας ἡγεμόνης. ἴδοις δ' ἂν καὶ τὰς ἔφηβους αὐτῶν ἐν μέσῃ ὀρχήσει, ἢ ἐπαλλομένας μαινομένοις. ὅταν γὰρ ἀκροχειρισάμενοι, καὶ παίσαντες ἀλλήλους, καὶ παιδίσαντες, ἐν τῷ μέρει πίπτωσιν, εἰς ὄρχησιν αὐτοῖς ἡ ἀγωνία τελευτᾷ. καὶ αὐλητὴς μὲν, ἐν τῷ μέσῳ καθεζόμενος ἐπαυλεῖ, καὶ κυπαττᾷ τῷ ποδί. οἱ δὲ, καθ' ἓν ἕκαστον ἀλλήλοις ἐπόμενοι, χήμασι παντοδαπὰ ἐπιδείκνυνται ὡς ῥυθμὸν ἐμβαίνοντες, ἄρτι μὲν πολεμικὸν, ἔστι δ' ὁλίγον ὑπὸ χορδυτικὸν, ἃ Διονύσῳ καὶ Ἀφροδίτῃ φίλα. τοιγαροῦν καὶ τὸ ἆσμα, ὃ μεθεξὺ ὀρχούμενοι ᾄδουσιν, Ἀφροδίτης ἐπίκλησίς ἐστι, καὶ ἐρώτων, ὡς συγκωμάζοιεν αὐτοῖς, καὶ συνορχοῖντο. καὶ διδάσκουσι δύο γὰρ ᾄδεται, διδασκαλίαν ἔχοντα ὡς χρὴ ὀρχεῖσθαι. πόρρω γάρ φασιν ὦ παῖδες πόδα μετιέναι, καὶ κωμάζεται βέλτιον. τοῦτ' ἔστιν, ἄμεινον ὀρχήσεσθε. ὁμοία δὲ καὶ αἱ τῆ Ὄρμῳ κεκλημέναι ὀρχούμενοι πίπτουσιν. ὁ δὲ Ὄρμος, ὄρχησίς ἐστι κοινὴ ἐφήβων τε, καὶ παρθένων, παρ' ἕνα χορεύοντων, καὶ ὡς ἀληθῶς ὄρμον εἰκόνων. καὶ ἡλίκοι μὲν ὁ ἔφηβος, τὰ νεανικὰ ὀρχούμενος, καὶ ὅσοις ὕστερον ἐν πολέμῳ χρήσεται. ἡ παρθένος δὲ, ἅπτεται κοσμίως, τὸ ἦθος χορεύειν διδάσκουσα, ὡς εἴη τῆ Ὄρμῳ σὺν σωφροσύνης, καὶ ἀνδρείας.

nus Caryis urbe Laconiæ docebatur, omnia cum cantu faciebant, adeò ut ad tibiarum modulos, & rythmum, moderatumque pedes ingressum prælia committere solerent. Ac primùm quidem conserendarum manuum signum Lacedæmoniis tibia dabatur. Proinde ducem Musica, & modulorum concinnitate, victoriam de omnibus reportabant. Vidisses autem eorum adolescentes, non minùs saltandi artem, quàm armis pugnandi rationem discere. Cùm enim summis digitis colluctari, ac se mutuò cædere desiissent, in saltationem lucta desinebat. Tum tibicen tibia canens in medio sedebat, pedibusque strepebat. Illi verò alii alios ex ordine sequentes, omnigenas corporis figuras ad numerum ingredientes, nunc bellicas, mox saltatorias Baccho Venerique gratas exprimebant. Proinde etiam carmen, quod inter saltandum canebant, cognomentum à Venere, & Cupidinibus acceperat, ac si unà cum illis choreæ & saltationi indulsissent. Alterum autem ex carminibus, etenim duo canebantur, saltandi præcepta continebat. Procul, ajunt, ô pueri, promovete pedem, & tripudiate meliùs, hoc est elegantiùs saltate. Similia faciebant qui Hormum saltabant. Est autem Hormus, Saltationis genus commune cùm adolescentibus, tum virginibus, alternatim ad choream dispositis, & monile revera repræsentantibus. Solet autem adolescens chorum ducere, more juvenili saltans, quo postea in bello utatur. Hunc modestè sequitur puella, fœmineum saltare docens: ut Hormum ex Temperantia & Fortitudine com-

δείως πλεκόμενον. καὶ αἱ Γυμνοπαιδίαι δ', αὐτοῖς ὁμοίως ὀρχήσεις εἰσὶν. ἃ δ' Ὅμηρος ἐπὶ τῆς Ἀχιλλέως ἀσπίδι πεποίηκε, καὶ ἐν χορῷ, οἷ αὐτῇ Δαίδαλος ἤσκησεν, ὡς ἀνιγνωκότι σοι παρείσθω, καὶ τὰς ὀρχήσεις δὲ τὰς δύο, ἃς ἐκεῖ ὁ ποιητὴς κυβερνήτηρας καλεῖ, ἡγεμόνας δὲ χορῶν. καὶ πάλιν, ἐν τῇ ἀσπίδι λέγει, Κοῦροι δ' ὀρχηστῆρες [1] ἰδίνδουν, ὡς τι κάλλιστον τοῦτο δὲ Ἡφαίστου ἐμποιήσαντος τῇ ἀσπίδι. τοὺς μὲν γὰρ Φαίακας καὶ πάνυ εἰκὸς ἦν ὀρχήσει χαίρειν, ἁβρούς τε ὄντας, καὶ ἐν παντὶ διαπρεπίᾳ διατρίβοντας. ὁ γὰρ Ὅμηρος, τοῦτο αὐτῶν μάλιστα θαυμάζων ἐποίησε τὴν Ὀδυσσέα, καὶ [2] τὰς μαρμαρυγὰς τῶν ποδῶν θαυμάσαι. ἐν μόνῃ Θετταλίᾳ, τοσοῦτον ἐπίδοσιν ἡ ὀρχηστικὴ ἡ ἄσκησις, ὥστε τοὺς εὐθυτάτους, καὶ εὐφαντασιαστοὺς αὐτῶν, εὐθυρχηστῆρας ἐκάλεσαν, καὶ δηλοῦσι τοῦτο αἱ τῶν ἀνδριάντων ἐπιγραφαί, ὡς ἔνιοις χρήσιμον ἀνίστασαν. πρὸ μικροῦ γάρ φησι Θεόφραστος ἡ πόλις. καὶ αὖθις, Εἰλαπινὴν τοῖς εἰκόσιν ὁ δῆμος, οὓς ὠρχησαμένους τὴν μάχαν. ἐοικὸς λέγειν ὅτι πελετῶν ὀρχήσεων ἀδημίαν εἶχεν οὗτος, ἀνὴρ ὀρχήσεως, Ὀρφεὺς δηλαδὴ, καὶ Μουσαῖος, καὶ τοῦτο χρήσιμον ὀρχηστῶν καθίστασαν αὐτούς, ὡς τι κάλλιστον καὶ τοῦτο νομοθετησάντων σὺν ῥυθμῷ, καὶ ὀρχήσει μυεῖσθαι. ὅτι δ' οὕτως ἔχει, compositum rectè dicamus. Erant & illis Gymnopodiæ, genus Saltationis. Cæterum quæ Homerus memoriæ prodidit in clypeo super Ariadne, & choro quem illi instituerat Dædalus, ea, ut tibi lecta prætermitto: præterea duos illos saltatores quos ibidem poeta Cybesteras vocat chorum ducentes. Rursum quæ clypeo inesse memorat, *Cernere erat juvenesque duos agitare choreas*: tanquam rem omnium pulcherrimam saltationem clypeo Vulcanus addidisset. Etenim verisimile erat Phæacas choreis gaudere, ut qui deliciis affluerent, ac in omni felicitatis genere degerent. Proinde Homerus, hoc præcipuè illorum in rebus admirantem facit Vlyssem, & pedum micationes contemplantem. Atque in Thessalia tantum crevit Saltationis exercitatio, ut populi præsides, eorumque antesignanos, præsaltatores nuncuparint. Quod indicant statuarum inscriptiones, quas strenuis viris erigebant. Prætulit enim, præsaltatorem civitas. Et iterum Elationi posuit hanc imaginem populus, propterea quòd pugnam rectè desaltarit. Mitto illud, nullas unquam apud veteres celebratas fuisse festivitates, sine saltatione, quippe quas Orpheus, Musæus, atque optimi id temporis saltatores instituerunt, atque hoc, ut honestissimum quiddam, rhythmo & saltatione initiari sanxerunt. Quòd autem hoc ita se habeat, æquum est ut orgia

1 Ἐδίνδουν] Locus est in clypeo Achillis II. Σ. ubi ἰδίνεον. Vnde error Luciani scribentis, omnes enim Cod. habent ἰδίνεον. Bourd. Κοῦροι δ' ὀρχησῆες ἰδίνδουν] Homerus, Iliade XVIII. ubi est ἰδίνεον. Marc.

2 Τὰς μαρμαρυγὰς] Παλίμματα, σωμιχεῖς τῶν ποδῶν κινήσεις. Pollux, Hesych. *Bourd.*

τὰ μὲν [1] ὄρχια σιωπᾷν ἄξιον, τὰ ἀμύητον ἔνεκα. σκεῖνο, ᾧ πάντες ἀκούσατε, ὅτι τὰς ἐξορχουμένους τὰ μυστήρια, [2] ἐξορχεῖσθαι λέγουσιν οἱ πολλοί. ἐν [3] Δήλῳ δὲ γε οὐδὲ αἱ θυσίαι ἄνευ ὀρχήσεως, ἀλλὰ σὺν ταύτῃ, καὶ μᾶλλον μουσικῆς ἐμίνοντο. παίδων χοροὶ συνελθόντες ἐν αὐλεῖ, καὶ κιθάρᾳ, οἱ μὲν, ἐχόρευον, ὑπορχούμενοι δὲ οἱ ἄριστοι, ἐκλεγέντες ἐξ αὐτῶν. τὰ γὰρ ἐκ τῶν χορῶν ἁρμόττοντα τούτοις ἄσματα, ὑπορχήματα ἐκαλεῖτο, καὶ ἐμπίπλησι τῶν τοιούτων ἡ λύρα. καὶ τί σοι τὰς Ἑλλήνων λέγω, ὅταν καὶ Ἰνδοὶ, ἐπιδὰν ἐωθεν ἀνασχόντες, σεβασμίως τὸν ἥλιον, οὐχ ὥσπερ ἡμεῖς τῷ χαίρῳ κύσαντες, ἡγώμεθα σπλῆ ἡμῶν εἶναι τῷ σύχνῳ, ἀλλ' ὅταν ἐκ τῷ ἀναβολῷ στάντες, ἐρχήσῃ τὸν ἥλιον ἀσπάζονται, χειροπαίζοντες ἑαυτοὺς σιωπῇ, καὶ [4] μεμυημένοι τῷ χορείᾳ τοῦ Θεοῦ. καὶ τοῦτ' ἐστὶν Ἰνδῶν καὶ εὐχὴ, καὶ χορὸς, καὶ θυσία. διὸ ἐκ τούτοις ἱλεοῦνται τὸν Θεὸν δίς, καὶ ἐχορμῶντες, καὶ δυομένῳ τὸν ἡμέτερον. Αἰθίοπες δέ γε, καὶ πολεμοῦντες, σὺν ὀρχήσει αὐτὸ δρῶσι. καὶ ὅταν ἀφίῃ τὸ βέλος ἀϊδίῳ ἀνῆρ, ἀφελὼν τὸν κεφαλῆς, πάντη γὰ ἀντὶ φαρέτρας ἔχοντα, ἐκδήσαντες αὐτῇ ἀκριβῶς τὰ βέλη, εἰ μὴ πρότερον ὀρχήσαιτο, καὶ τὸ χήμα ἀπειλήσειε, καὶ ἐκφοβήσειε τῇ ὀρχήσει τὸν πολέμιον. ἄξιον δ', ἐπὶ τῷ Ἰνδῷ

orgia reticeant, propter non initiatos. Sed illud omnes audiunt, eos à vulgo desaltasse dici, qui mysteria prodiderunt. Porrò nulla in Delo sacra sine saltatione peragebantur, sed cum ea, etiam musica adhibebatur. Puerorum chori cum tibia, citharaque ingressi tripudiabant, quibus canentibus optimi quique saltationem accommodabant, ex eorum numero delecti. Quare cantilenas hisce choris conscriptas, Hyporchemata vocabant, talibusque lyra impleta fuerat. Quid verò Græcos tibi commemorem, cùm Indi quoque posteaquam mane surrexerunt, Solem precentur, non quemadmodum nos manum deosculati, perfectam precationem esse putamus. Sed illi ad ortum excitati, saltatione Solem salutant, silentio semetipsos componentes, Deique choream imitantes. Et hæc Indorum est præcatio, & chori, & sacrificium. Quibus bis, puta oriente & desinente die, Deum placant. Æthiopes verò bellum cum saltatione ineunt. Nec quisquam Æthiopum, sagittam à capite demptam, (nam hoc loco pharetra utuntur, ipsi radiorum instar tela circumligantes) emittit, quin priùs saltaverit, ac specie minatus sit, & saltatione hostem antè deterruerit. Æquum verò est, ut India

1 Ὄρχια σιωπᾶν] Hæc de re alibi, attigi ad Petron. *Reinesius.*

2 Ἐξορχεῖσθαι] Prophani ἐκ ἀμύητοι ab omnibus sacris arcebantur, nec licebat, si temerarii in cæremonias irrupissent, ea quæ viderant vulgare, hæc appellabant ἐξορχεῖσθαι, qua de re dicendum alibi. *Idem.*

3 Δήλῳ] Initium tacit probandi nulla olim sacra facta ἄνευ ὀρχήσεως. Qua de re ipsè in Elench. Clem. Alex. Protrept. & Stromat. 1. Dionys. Areopag. Eccles. Hierar. c. 1. laudat hunc locum Casaub. c. 6. lib. 14. Anim. ad Athen. *Idem.*

4 Μεμύημένοι] Iulianus Imper. hymno Solis. *Idem.*

δηλῶ, ἢ τὴν Αἰθιοπίαν διεξιλλύσαμεν, καὶ ἐς τὴν γειτονίαν αὐτῶν Αἰγυπτίων καταβῶμεν τῷ λόγῳ. δοκεῖ γάρ μοι ὁ παλαιὸς μῦθος ἢ Πρωτέα τὸν Αἰγύπτιον, σῶμα ἄλλο π, ἢ ὀρχηστὴν τινα χρῆσαι λέγειν, μιμητικὸν ἀνθρώπου, καὶ ὅσα πάσχα πραγματεύεται, ἢ μεταβαλλεται δυνάμενον, ὡς ἢ ὑδατος ὑγρότητα μιμεῖται, καὶ πυρὸς ὀξύτητα σὺν τῇ τοῦ κινήσεως σφοδρότητι, καὶ λέοντος ἀγριότητα, καὶ παρδάλεως ὁρμὴν, καὶ δένδρου σύστημα. καὶ ὅλως, ὃ, τι καὶ θελήσειεν. ὁ δὲ μῦθος, ἐξαλλαττων ὅσος τὸ ἀληθὲς πέρα, τὸν φύσιν αὐτῷ διηγήσατο, ὡς γνώμην ταύτην, ἀφ' ἑαυτοῦ ἐμιμεῖτο, ὁποῖ δὴ καὶ τοῖς νῦν ὀρχηστρίοις ἔοικεν. ἴσως τ' ἂν ἢ αὐτὸς ὅσος τ' αὐτὸν καιρὸν ἀκίνητα διαπαίζοντας, καὶ αὐτὸν μιμουμένους τ' Πρωτέα. εἰκάζειν ὃ χρὴ καὶ τὴν Ἐμπουσαν τῶν εἰς μυρίας μορφὰς μεταβαλλομένων, τοιαύτην τινὰ ἄνθρωπον ὑπὸ ἢ μύτου ἐξαίδεσθαι. ἐπὶ τούτοις δίκαιον μὴ ὃ τ' Ρωμαίων ὀρχήσεως ἀμνημονεῖν, ἵν οἱ ἀγχιστεῖοι αὐτῶν, τῷ πολεμικωτάτῳ τ' Θεῶν Ἄρει, οἱ Σάλιοι καλούμενοι, ἱερωσύνης ὃ τοῦτο ὄνομα, ὀρχούντας σεμνοπρεπῶς τε ἅμα, καὶ ἱερωπρεπῶς. βίβλος ὃ μῦθος καὶ ἀτε, ὃ φασὶ τ' Γαλατικῶν ἀκόντων, οἱ τ' Πέλασγον θεὸν μόνον πολεμικὸν, τ' Τιτάνων σύμμαχον εἶναι, [1] ἢ τ' Γαλάταν δακτύλων, τοῦτο ἔργον πεποιημένον, τὸ σύστολον παιδοῦσιν, ἐξαλλαττοντα ἐξ τ' Ἥρας τ' Ἄρεα, παῖδα μ ἔτι, σκληρὸν ὃ, καὶ [2] πέρα ἐξ

dia & Æthiopia peragratis, in vicinam Ægyptum oratione descendamus. Vetus enim illa fabula Proteum illum Ægyptium, nihil aliud quam saltatorem fuisse mihi innuere videtur, hominem imitandi peritum, quique in varias species & formas mutare se possit, ut & aquæ humiditatem, & ignis celeritatem in motus vehementia, & leonis immanitatem, & Pardalis impetum, & arboris quassum, denique quicquid vellet, imitaretur. Cæterum hæc fabula, rem contra omnium opinionem assumens, quasi in ea mutaretur, quæ imitabatur, ingenium ipsius explicavit. Qua facultate & hujus temporis saltatores sunt præditi: ac proinde videris ipsos eodem tempore contestim immutari, ipsumque Proteum imitari. Quinetiam conjiciendum est, Empusam quæ in formas innumeras mutabatur, hujusmodi saltatricem a fabulis fuisse traditam. Præter hæc æquum est, ut neque Romanæ saltationis oblivisc amur, quam Romanorum nobilissimi quique, Marti Deorum bellicosissimo, qui Salii vocantur, quod est sacerdotii nomen, gravissimam & religiosissimam exercent. Neque hæc Bithyna fabula, multum ab instituto Italorum abhorret, quæ perhibet Priapum bellatorem Deum, unum opinor ex Titanibus aut Dactylis Idæis, opus illud factum, ad rerum militarium institutionem, Martem à Junone acceptum adhuc puerum, sed durum, ac præter modum virilem,

1 Ἢ τ' Γαλάταν δακτύλων] De his Pollux & vir Clarissimus Isaac. Casaub. c. 5. lib. 1. Animad. ad Athen. *Bourd.*

2 Πέρα τῆς μητρὸς] De eod. Dial. Apoll. & Bacchi. *Idem.*

μετρίως ἀνδρικὸν, μὴ πρότερον ὁπλομαχεῖν διδάξαι, πρὶν τέλειον ὀρχηστὴν ἀπεργάσασθαι. καὶ ἐπὶ τούτῳ, καὶ μισθὸς αὐτῷ ὑπὸ τῆς Ἥρας ἐγένετο, δεκάτην αἰεὶ τῶν ἂν ὁ πόλεμος ἀφελοίμενος τῷ Ἄρει, παρ' αὐτῆς λαμβάνειν. τὰ μὲν γὰρ [1] Διονυσιακὰ, καὶ Βακχικὰ, εἰμὴ σὺ μὴ θεάσῃ μοι ἐμοῦ ἀκούσας, ὅτι ἅπαντα ἐκεῖνα πάντα ἴσθι. τριῶν γὰρ ὄντων τῶν ἱππικωτάτων ὀρχήσεων, [2] Κόρδακος, καὶ σικιννίδος, καὶ ἐμμελείας, οἱ Διονύσου θεράποντες, οἱ Σάτυροι, τούτας ἐφεύροντες, ἀφ' αὐτῶν ἑκάστην ὠνόμασαν. καὶ ταύτῃ τῇ τέχνῃ χρώμενον ὁ Διόνυσος, Τυῤῥηνούς, καὶ Ἰνδούς, καὶ Λυδοὺς ἐχειρώσατο, καὶ φῦλον ὅτῳ μάχιμον τοῖς αὐτοῖς θιάσοις κατηρχήσατο. ὥστε ὦ θαυμάσιε, ὅρα μὴ ἀσεβὲς ᾖ κατηγορεῖν ἐπαιδεύμεθα Θεῖόν τι ἄμα, καὶ μυστικὸν, καὶ τοσούτοις Θεοῖς ἐπιτετηδευμένον. καὶ ἐπὶ τιμῇ αὐτῶν δρωμένων, καὶ τοσαύτην τέρψιν ἅμα, καὶ παιδιὰν ὠφέλιμον παρεχομένων. θαυμάζω δέ σε κἀκεῖνο, εἰδὼς Ὅμηρε, καὶ Ἡσίοδα μάλιστα ἁπάντων ὄντα σε αὐτῶν γὰρ ἐπὶ τοῖς ποιηταῖς ἐπαινεῖτε, πῶς ἀνεφθέγγατο ἐκείνοις τοιαῦτα, ἀφ' ἧς πάντων ὄρχησιν ἐπαινοῦσιν. ὁ μὲν γὰρ Ὅμηρος, τὸ ἡδίστην, καὶ κάλλιστα καθέλεσθαι, ὕπνον, καὶ φιλότητα, καὶ μολπὴν, καὶ ὄρχησιν, μόνα ταῦτα ἀμύμονα ὠνόμασε, σωφροσυνοποιήσας τὴ Διὶ καὶ τὸ ἡδὺ τῇ μολπῇ, ἅπερ ἀμφοτέρα τῇ ὀρχηστικῇ σώσει. καὶ οὐδὲ γλυκερὸν

rilem, non priùs armis depugnare docuisse, quàm perfectum saltatorem reddidisset. Quamobrem & merces illi à Iunone destinata est, ut decimam partem spoliorum bello partorum à Marte semper acciperet. Neque enim arbitror te expectare ut ex me audias Dionysiaca & Bacchica, illa omnia genus fuisse saltationis. Cùm itaque tria sint celeberrima saltationum genera, puta Cordax, Sicinnis, & Emmeleia, quibus Satyri Bacchi ministri inventis, singulis à se nomen indiderunt: hac saltandi arte utens Bacchus, Tyrrhenos, Indos, & Lydos subjugavit, & gentes adeò bellicosas ipsis cum thiasis saltatione debellavit. Quocirca, ô admirande, vide ne sit impium in crimen vocare tam divinum institutum, & mysticum, & tantis à Diis studiosè cultum, & in ipsorum honorem exerceri solitum, & quod tantam oblectationem simul, & utilem lusum exhibet. Sed illud de te miror, cùm sciam te Homeri & Hesiodi amantissimum esse (Iterum enim ad poëtas redeo) qua fronte illis contradicere audias, qui præ omnibus Saltationem laudant. Nam Homerus res omnium suaviſſimas & pulcherrimas recensens, nempe somnum, amorem, cantum, & saltationem, solam hanc inculpatam appellavit, ascribens per Iovem, cantui dulcedinem, quæ ambo arti saltandi adsunt, & cantio dulcis, & in-

1 Διονυσιακὰ] Copiosè Long. ποιμεν. lib. 2. *Bourd.*

2 Κόρδακος] Tres enumerat saltationum species, quarum inventores prohibentur Satyri Κόρδακα, Σικιννίδα, & Ἐμμέλειαν, de prima Theodor. Marcil. ad Horat. Vlpian. Demosth. Interpres ad Olymth. 2. pag. 215. Hesych. Pollux, de secunda iidem Pollux & Hesych. de ultima, Plato, Interpres Aristophan. ad nubes, & Hesych. apud quos reſcribe Σίκιννις. Idem.

1 Ἀλ-

καὶ, καὶ ὀρχησμὸς ἀμύμων, ὃν σὺ νῦν μωμᾶσθ' ἐπιποιεῖς. καὶ πάλιν ἐν ἑτέρῳ μέρει τῆς ποιήσεως. [1] Ἄλλῳ μὲν γὰρ ἔδωκε Θεὸς πολεμήϊα ἔργα, Ἄλλῳ δ' ὀρχηστύν τε, καὶ ἱμερόεσσαν ἀοιδήν. ἱμερόεσσα γὰρ ὡς ἀληθῶς, καὶ μετ' ὀρχήσεως ὡδή, καὶ δῶρα Θεῶν τάδε κάλλιστα. καὶ ἔοικεν εἰς δύο διαιρεῖσθαι ὁ Ὅμηρος τὰ πάντα πράγματα, πόλεμον, καὶ εἰρήνην, τοῖς δὲ πολέμοις μέγα πάντων ὡς κάλλιστα ἀπεφήνατο. ὁ δὲ Ἡσίοδος, ὃς παρ' ἄλλα ἀκούσας, ἀλλ' ἰδίᾳ αὐτὸς ἐωυτῷ δύο ὀρχουμένας τὰς μούσας, ὧν ἀρχὴ τῶν ἐπῶν τάδε ὡδὶ αὐτῶν τὸ μέγιστον ἐγκώμιον διηλθέτην, ὅτι [2] ὡδὶ κρίνων ἐοικότα πρὸς ἀπαλοῖσιν ὀρχεῦνται, καὶ ποσοὶ τ' βαμὸν περιχορεύουσι. ἀλλὰ σὺ μὲν ὦ χθονιαῖε, μουσικὴν ἡμᾶς χόων, ὑποζύγιος εἰς τὴν ὀρχηστικήν. ὁ Σωκράτης δὲ, σοφώτατε καὶ ἄνερ, εἰς τοσοῦτον τάδε ὡδὶ λέγοντι τῷ Πυθίῳ, καὶ μέγιστον ἐπιστῆναι τὴν ὀρχηστικὴν, ἀλλὰ καὶ σωφρονεῖν αὐτὴν ἀξίαν, μέγιστον νόμων εὐρυθμίαν, καὶ εὐμουσίαν, καὶ κοσμιότητα μελεῖν, καὶ εὐχημοσύνην καὶ κινημάτων. καὶ οὐκ ἠθέλησε γάρων ἀνὴρ, ὃς τῶν ἀπαιδευτοτάτων μαθημάτων καὶ τοῦτο ἡγεμὼν εἶναι. καὶ ἐμοὶ μὲν δοκεῖ καὶ ὡδὶ ὀρχηστικὸν καὶ μετρίως ἀπαίδευτος, οὐσαν καὶ τὰ μικρὰ οὐκ ἀκριβῶς μεμαθηκέναι, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ διδασκαλεῖα τῶν αὐλητρίδων ἰέναι, καὶ παρ' ἑταίρας γυναικὸς οὐκ ἀπεχθῆ ἀπαίδευτον πάντων τὴν Ἀσπασίας. καίτοι καὶ ὧδε

& inculpata Saltatio, quam tu nunc vituperare cogitas. Rursus alia in parte suæ poeseos, ait. *Nam Deus, hunc belli reddit virtute, choreis Illum, alium grato cantus modulamine clarum.* Suavis enim perfectò cantilena quæ cum Saltatione est conjuncta, & hoc Deorum munus pulcherrimum. Ac mihi videtur Homerus mortalium res omnes in duo divisisse, Bellum, & Pacem, & rebus bellicis has solas ut pulcherrimas opposuisse. Atque Hesiodus, qui ex alio non audivit, sed ipsemet vidit statim ab auroræ exortu saltantes Musas, sui carminis initio de illis hoc maximum profert encomium, Nimirum eas circum fontem ferrugineum mollibus pedibus tripudiare, choreas agentes circum patris aram. Tu verò generosè, tantum non cum Diis pugnans, in saltandi artem es contumeliosus. Verùm Socrates, vir sapientissimus, si hoc de ipso dicenti Pythio est credendum, non modò laudavit artem saltandi, sed eam etiam discere voluit, cùm concinnitati, elegantiæ, motui decenti, ejusque quod movetur venustati plurimum tribueret. Nec veritus est ætate jam grandior Saltationem inter maximè serias disciplinas habere: nec ei perdiscendæ parum erat operæ impensurus, quem etiam leviora discere non piguit: sed tibicinarum quoque scholas frequentavit, neque à meretrice muliere Aspasia serium quippiam audire dedignatus est. Atqui ille artem

1 Ἄλλῳ] Iliad. τ. Bourd.

2 Περὶ κρίνω] Hesiod. in Theog.

Καὶ τε περὶ κρήνην ἰοειδέα ποσσὶ ἁπαλοῖσι
Ὀρχεῦνται, ἓ βωμὸν ἐρισθενέος Κρονίωνος. Idem.

1 Ἔμ-

ἄρτι δ' ἀχρεμόνιον ἐάσας τὴν τέχνην, καὶ οὐδὲπω εἰς τοσοῦτον κάλλος διαφαινόμενον. εἰ δ' τὰς νῦν ἐπὶ μίσει σκαλαγώγησε αὐτὴν ἐδέατο, οὐ οἶδα, πάντων ἂν σκεῖνο μᾶλλον ἀφέμενος, μόνῃ τῇ θεάσει τούτῳ τὸν νοῦν ἂν σχοίη, καὶ τὰς παῖδας οὐκ ἂν ἄλλο τι τοῦ αὐτοῦ ἐδιδάξατο. δεκεῖς δέ μοι ὅπως Κωμῳδίαν, καὶ Τραγῳδίαν ἐπαινῇς, ἐπιλελῆσθαι ὅτι καὶ σὺ ἐκατέρας σκείνων ἀρχήσεως ἔδειν τι εἰδὸς ἔσιν. οἷον, Τραγικὴ μέ, ἡ Ἐμμέλεια. Κωμῳδικὴ δ', ὁ Κόρδαξ. σὺ δὲ τὴν τρίτην, Σικινίδος προσλαμβανομένης. ἐπεὶ δ' σὺ δρχῆ ἐ προσεπήνεσας τ ὀρχήσεως, τὴν Τραγῳδίαν, καὶ τὴν Κωμῳδίαν, καὶ αὐλητὰς κυκλίους, καὶ κιθαρῳδίαν, σκαληνία ταῦτα, καὶ ἀφετέρα σημεῖα προσεπῶν, φέρε νῦν ἀντεξεπέσιμεν τῇ Ὀρχήσει ἕκαστον αὐτῶν. καίτοι τ μὲ αὐλὸν, εἰδικεῖ, καὶ τὴν κιθάραν, παρᾶμεν. μέρη δὲ τ Ὀρχήσεως προηγεῖσαι καὶ ταῦτα. τὴν Τραγῳδίαν δέ γε ἀπ' ἐ σχήματος πρώτου καταμάθωμεν, οἷα ἐσιν, ὡς εἰδέχθης ἄμορφ, καὶ φοβερὸν θέαμα εἰς μῆκος ἀρρύθμου ἠσκημένος ἄνθρωπος, [1] ἐμβάσεις ὑψηλοῖς ἐποχούμενος, προσωπον ὑπὲρ κεφαλῆς ἀνατεινόμενον ἐπικείμενος, καὶ στόμα κεχηνὸς πέμμεγα, ὡς καταπόμενος τοὺς θεατάς. ἐῶ λέγειν προσωπίδια, καὶ προσαγωγίδια, προσθετὰ, καὶ ἐπιτεχνητὰ παχύτητα προστοιούμενον, ὡς μὴ ἐ μέτρου ἡ ἀρρυθμία σὺ λεπτῷ μᾶλλον ἐλέγχοιο. εἶτ' ἔνδεξει αὐτὸς κομῶ, ἐαυτὸν ἀνακλᾶν, καὶ κατὰ τὸν non ita pridem natam vidit, nec tanta pulchritudinis acceſſione conformatam. Qui ſi nunc eos quorum opera in ſummum uſque faſtigium evecta eſt, ſpectaret, ſat ſcio illum reliquis omnibus poſthabitis, hiſce duntaxat ſpectaculis animum adhibiturum, neque pueros quicquam priùs Saltratione edocturum. Videris autem mihi cùm laudes Comœdiam & Tragœdiam, oblitus eſſe, in utraque illarum proprium Saltationis genus eſſe, puta in Tragœdia, Emmeliam, in Comœdia, Cordacem, nonnunquam & tertiam, quum Sicinnis aſſumitur. Quandoquidem autem initio Saltationi prætuliſti Tragœdiam, & Comœdiam, & circumforaneos tibicines, & citharæ cantum, ſpectaculis convenientia hæc, ac proinde gravia nuncupans, age nunc eorum unumquodque cum Saltatione comparemus. Verùm, ſi videtur, tibiam & citharam omittamus: quæ ſunt partes Saltatoris adminiſtræ. Porrò Tragœdiam primùm ab habitu cognoſcamus, cujuſmodi ſit, quam ſit deforme, ſimulque horrendum ſpectaculum, ſcilicet homo in longitudinem inconcinnam factus, altis cothurnis ſtrigrediens, larvà caput obductum habens, & amplo hians ore, tanquam devoraturus ſpectatores, non dico pectoralia, ventralia, aſcititiam, & artificialem craſſitudinem fingens, ne longitudine diſcors compoſitio in tenui corpuſculo magis reprehendatur: deinde intus vociferans, ſe ipſum retorquens,

[1] Ἐμβάσεις ὑψηλοῖς ἐποχούμενος] De hujus loci interpretatione agit ampliſſimus Cuperus Conſecrationis Homeri pag. 82. quem curioſus conſulet. *Almeloveen.*

1 Σι-

πακλῶν, εἰσιὼν δ' ὑποκρίνεται τὰ ἰαμβεῖα, καὶ τὸ δὴ αἴσχιστον, μελῳδῶν πρὸς συμφορᾶς, καὶ μόνης τῆς φωνῆς ὑπαδοῦσαν παρέχων ἑαυτόν. τὰ γὰρ ἄλλα, τοῖς ποιηταῖς ἐμέλησε, σφόδρα πάνυ παλαιὰ ἤδη ταῦτα. καὶ μέχρι μὲν Ἀνδρομάχης τῆς, ἢ Ἑκάβης ἐστὶ, φορητὸς ὁ φῶλος. ὅταν δ' Ἡρακλῆς αὐτὸς εἰσελθὼν μαν�ῳδῇ, ἐπιλαθόμενός τε αὐτοῦ, καὶ μήτε τὴν λεοντῆν αἰδεσθεὶς, μήτε τὸ ῥόπαλον, ὃ φέρεται, [1] σολοικίσας οὐ φορητὸν εἰκότως φαίη ἂν τις τὸ πρᾶγμα. καὶ γὰρ αὖ, ὅπερ σοι κάλλιστα τῇ ὀρχηστικῇ, τὸ, ἄνδρας ὄντας μιμεῖσθαι γυναῖκας, κακὸν τοῦτο καὶ τῆς Τραγῳδίας, καὶ τῆς Κωμῳδίας ἔγκλημα ἂν εἴη. πολλὰς γὰρ ἐν αὐταῖς τῶν ἀνδρῶν αἱ γυναῖκες. ἡ Κωμῳδία δ', [2] καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν τὰ καταγέλαστον, μέρος δέ τι καὶ αὐτὴ νενεμηκεν, οἷα Δάων, καὶ Τιτίων, καὶ μακαίρων πρόσωπα. τὸ δὲ Ὀρχηστὴν χρῆναι, ὡς μὴ κόσμιον, καὶ εὐσχήμονα, οὐκ ἐμὲ χρὴ λέγειν. δῆλα γὰρ ὅσοις μὴ τυφλοῖς ταῦτα. τὸ δ' εὔσχημον αὐτὸ, ὡς κάλλιστον, καὶ τῷ ὑποκειμένῳ δράματι οἰκεῖον, καὶ κεχρημένον δ', ὡς οἰκείᾳ, ἀλλὰ συμμέμυκός. ἔχει γὰρ πολλὰς τὰς ὑπὲρ

quens, & distorquens, nunnunquam jambos cantillans, quodque turpissimum est, calamitates modulans, ac soli voci semet obnoxium præstans. Nam cætera priscis poetis curæ fuerunt. Et quandiu quis Andromachen, aut Hecubam agit, tolerabilis est cantio. Sed quum Hercules in scenam ingressus carmen lugubre canit, sui oblitus, nec reveritus leoninam pellem, & clavam qua circundatur, istud sanæ mentis homo, solœcismum meritò vocarit. Quinetiam quod in arte saltandi vituperabas, viros nimirum esse mulierum imitatores, hoc quidem commune & Tragœdiæ, & Comœdiæ est vitium: ac plures in iis sunt mulieres quàm viri. Quinetiam Comœdia, ridiculas personas, partem oblectationis ipsi tribuit, quales sunt Davorum, Tibiorum, & coquorum personæ. Sed enim Saltationis habitus, quàm sit ornatus & decorus nihil attinet me dicere, cùm hæc non cæcutientibus sint perspicua. Ipsa verò persona est elegantissima, subjectæque fabulæ convenit, nec illorum instar, hiat, sed comprimitur. Nam complures habet qui pro se vociferantur. Nam olim Saltatores ipsi

1 Σολοικίσας] Dictum in Nigrino. Veteres Grammatici σολοικίσαι interpretantur quidquid fit perperam σολοικίσαι τὸ ἁμαρτεῖν. Bourd.

2 Καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν τὰ καταγέλαστον τοῦ δ' τὰ τερπὰ αὐτὴ νενέμηκεν, οἷα Δάων, καὶ Τιτίων καὶ μακαίρων πρόσωπα] Hæc ultima sic vertit bonus Opsopœus, supine sane, imo ridicule: putavit scilicet legendum Δαδῶν, vel ex Δαδῶν per crasim posse fieri Δάων, ut ex κεχάτων κεχάων, sed sine exemplo. Tum quid foret *Lampadium personas?* merx nugæ, & ægri somnia. lege cum majuscula Δάων & Τιτίων. Servorum quippe sunt nomina, qui sæpe in comœdiis inducuntur ab origine & patria sic dicti. Nam Δάοι Herodoto sunt quædam gens in Persia pastoralem vitam agens. Τίτιοι vero sunt Phryges. Nam teste Suida Τιτία erat Φρυγία ὅλη. Universa Phrygia Tibia dicebatur. Terentius à nomine Δάου suum Davum formavit. Sunt igitur Carica nomina servorum, non lampades aut tibicines, ut somniavit Opsopœus. *Palm.*

αὐτῇ βοῶντας. πάλαι μὲ γὰρ αὐτοὶ καὶ ἤδεσαν, καὶ ἀρχῆντο. εἶτ' ἐπειδὴ κινημάτων, τὸ ἄσθμα τῶν ᾠδῶν ἐπιπροσθεῖν, ἄμεινον ἔδοξεν ἄλλους αὐτοῖς ὑπᾴδειν. αἱ δ' ὑπῳδήσεις, καινὰι ἀμφοτέρωθεν, καὶ ὑδῶν τι ἀφηκριβωμέναι τῶν τραγικῶν αἱ ὀρχήσεις, πολλῷ ὅσῳ ποικιλώτεραι αὖται, καὶ πολυμαθέστεραι, καὶ μυρίας μεταβολὰς ἔχουσαι. εἰδὲ μὴ ἀναγώνιος ἡ Ὄρχησις, ἐκεῖνο φημὶ εἶναι αἴτιον, τὸ δόξαι, τοῖς ἀγωνοθέταις μεῖζον, καὶ σεμνότερον τὸ πρᾶγμα, ἢ ὥστε εἰς ἐξέτασιν καλεῖσθαι. ἐῶ λέγειν [1] ὅτι πόλις ἐν Ἰταλίᾳ, ἥ Χαλκιδικὸν γένος ἡ δρῶσα, καὶ τοῦτο ἄκρον τι κόσμημα, τῆς παρ' αὐτοῖς ἀγῶνι ὑποστέφειν. ἐθέλω δέ σοι ὑποθῆναι ὧν ἐγὼ ἀπελογησάμην ὑπὲρ τῶν παραλελειμμένων τῷ λόγῳ, παραπλησίων ὄντων, ὡς μὴ δόξω ἀγνοίας, ἢ ἀμαθίας παρέχεσθαι. ἔμοιγε μὲ λέληθεν ὅτι πολλοὶ μὲν ἤδη περὶ Ὀρχήσεως συγγεγράφοτες, τὴν τελείαν ἀφηγήσασθαι τῆς γραφῆς ἐποιήσαντο, πάντα τὰ Ὀρχήσεως τὰ εἴδη ἐπεξιόντες, καὶ ὀνόματα αὐτῶν καταλέγοντες, καὶ οἷα ἕκαστα, καὶ ὑφ' ὅτου εὑρέθη, πολυμαθείας τινὸς ἐπίδειξιν ἡγούμενοι παρέξειν. ἐγὼ δ', μᾶλιστα μὲν τὴν περὶ ταῦτα φιλοπονίαν, ἀπεραντολόγον τε, καὶ ὀψιμαθῆ, καὶ ἐμαυτῷ ἄχαριν οἶμαι εἶναι. καὶ ἀφ' οὗτο παραίνημι. ἔπειτα δ', κἀκεῖνό σε ἀξιῶ σκοπεῖν,

ipsi canebant, & saltabant: deinde quia continuo motu gravatus anhelitus cantum turbabat, consultius visum est ut ipsis alii succinerent. Porrò communia utrisque sunt argumenta, nullaque in re à tragicis differunt saltatoria, nisi quòd ista sunt varietate ornatiora, eruditiora, innumerasque mutationes habent. Quòd si Saltatio non sit ad certamen composita, causam hanc esse dico, quòd certaminum præfecti, majorem hanc & graviorem censuerint, quàm ut in inquisitionem vocaretur. Missum facio civitatem in Italia, Chalcidici generis præstantissimam, eam velut ornamentum, certamini quod apud ipsos decertatur, adjecisse. Cæterùm hîc jam volo rerum non paucarum, quas in oratione prætermisi defensionem suscipere, ne quam ignorantiæ vel imperitiæ opinionem præbeam. Non enim nescio complures ante nos de Saltatione libros conscripsisse, plurimamque in scriptis operam posuisse, ut omnes Saltationis species recenserent, omniaque earum nomina enumerarent: tum cujusmodi vnaquæque, quisque illius inventor, existimantes hoc multiplicis eruditionis specimen sese præbituros. Ego verò contentionem circa ista, ineptam & seræ eruditionis, mihique intempestivam esse puto: proinde illam prætermitto. Deinde, te illud etiam cogitare, & me-

1 Ὅτι πόλις ἐν Ἰταλίᾳ] Hæc urbs Chalcidici generis Cumæ. *Bourd.* Neapolim credo intelligit, quæ à Cumæis condita fuit. Cumæ vero Italicæ Chalcidem in Eubœa metropolin agnoscebant: & Neapolis utpote Græca scenicis & gymnicis exercitationibus dedita erat. Ideo à Nerone electa, ubi primum in scenam publice prodiret, ut notat Cornelius Tacitus Annaliuin decimo quinto. Itaque ex hoc loco colligere licet saltationem theatralem à Neapoli toti Italiæ traditam fuisse. *Palm.*

1 Καὶ

μὲ μεμνῆσθαι, ὅτι μοι τῶν ἀ πᾶσων Ὀρχησιν πρόκειται ψυχαλογεῖν, ἀδὲ τοῦτον τὸν σκοπὸν ὑπειληφὼς ἐμαυτῷ τῷ λόγῳ, Ὀρχήσεων ὀνόματα καταριθμήσασθαι, πολλοῦ ὄντος ἐν ἀρχῇ ὀλίγων ἐπιμνησθῆναι, τὰς χρησιμωτάτας αὐτῶν προειρησάμην. ἀλλὰ τό γε νῦν παρὸν μοι κεφάλαιον ἐν λόγῳ, τοῦτό ἐστι, τῶν νῦν Ὀρχησιν κρινόντων ἐπαινέσαι, καὶ δεῖξαι ὅσον ἐν αὐτῇ τερπνὸν, καὶ χρήσιμον προσλαβοῦσα ἔχει, καὶ παλαιὰν ἀρχαιρρύτην εἰς τοσοῦτον κάλλος ἐπιδιδοῦσαν, ἀλλὰ [1] κατὰ τὸ Σισυφῶδες μᾶλιστα. αἱ μὲν γὰρ πρῶται ἐκείναι, ὥσπερ τινες ῥίζαι, καὶ θεμέλιοι τῆς Ὀρχήσεως ἦσαν. τὸ δ' ἄνθος αὐτῆς, καὶ τὸ τελεώτατον κάρπον, ὥσπερ νῦν μᾶλιστα εἰς τὸ ἀκριβέστερον ἀποτετέλεσται, τοῦτο νῦν ὁ ἡμέτερος λόγος διεξέρχεται, παρεὶς τὸ θερμοῦ τρίζειν, καὶ μόγιον Ὀζολίζειν, καὶ τὰ ἄλλα, ὡς μηδὲν τῇ νῦν τοιαύτῃ ἐπιτηδείως. ὁδὲ γὲ ἐκεῖνο τὸ Φρύγιον τῆς Ὀρχήσεως εἶδος, τὸ παρθένιον, καὶ συμποτικὸν μᾶλλον μὲ μέλλει μεγνύμενον, ἀγροίκων πολλάκις ἐπὶ γυναικεῖον ἀγχιμάχων, σφοδρὰ, καὶ κακοπαθῆ πηδήμασι, καὶ νῦν ἐπὶ ταῖς ἀγροικίαις ἐπιπολάζοντα, ὑπ' ἀμουσίας παρέλιπον, ἀλλ' ὅτι μηδὲν ταῦτα τῇ νῦν Ὀρχήσει κοινωνεῖ. καὶ γὰρ ὁ Πλάτων ἐν τοῖς νόμοις, τὰ μὲ, τίνα εἴδη ἐπαινεῖ ταύτης, τὰ δ', πάνυ ἀπαξιοῖ, ἀφαιρῶν αὐτὰ ἐς τὸ τερπνὸν, καὶ τὸ χρήσιμον. καὶ ἀπολαύων αὐτῶν ἀχρηστότερα, σεμνὰ δ', καὶ θαυμαζόμενα διατελεῖ. καὶ ὧδε μὲ αὐτῆς Ὀρχήσεως,

meminisse velim, mihi non esse propositum ut nunc omnis Saltationis genus recenseam, neque hunc orationi meæ scopum institutisse, ut Saltationum nomina enumerem, præterquam earum quas ut generaliores delectas initio commemoravi. Verùm in præsentia mihi caput orationis istud est, ut nunc usitatam Saltationem laudem, planumque faciam quantum cùm voluptatis, tum utilitatis in se complectatur, & ut non olim cœpit tantum elegantiæ incrementum capere, sed potissimum Augusti temporibus. Quippe priores illæ tanquam radices & fundamenta Saltationis fuêre. Sed florem illius, & absolutissimum fructum, qui nunc maximè summam perfectionem attigit, nostra hæc oratio exponit, omissa thermaystride, & gruis Saltatione, & aliis, ut quæ nunc usitate non conveniant. Neque enim Phrygiam illam Saltationis speciem, petulantem & convivalem, quæ cum ebrietate exercetur, rusticis plerunque ad muliebrem tibiæ cantum saltantibus saltus vehementes & laboriosos, & qui etiamnum ruri redundant, ignarus omisi: sed quia cum hujus temporis Saltatione nihil commune habet. Quandoquidem Plato in legibus, alias quidem hujus species probat, alias omnino reprobat, eas dividendo in lucundam, & Vtilem, & ex illis indecentiores exigendo, alias verò anteponendo, & admirando. Et hæc quidem de Saltatione

1 Κατὰ τὸ Σισυφῶδες] Godofredus Malvvnus Clarissimus Senator monuit Interpretem judicio & oculis abusum suis, dum ista vertit, *nec minus de se exhibens reverentia.* Fraudi fuit, puto, quod Græci nominibus propriis majusculas literas præfigere neglexerint, dicere debuit *præsertim circa Augusti tempus.* Bourd.

2 Μέ-

τοσαῦτα. τὸ γὰρ πάντα ἐπεξιόντα μηκύνειν τὸν λόγον, ἀπειρόκαλον. ἃ δὴ τὸ Ὀρχηστὴν αὐτὸν ἔχειν χρὴ, καὶ ὅπως δεῖ ἡσκῆσθαι, καὶ ἃ μεμαθηκέναι, καὶ οἷς κεκοσμῆσθαι τὸ ἔργον, ἤδη σοι δίειμι, ὡς μάθῃς, ἢ τῶν ῥᾳδίων, καὶ τὸ δύσκολα χειρίσασθαι ὅσα τῇ τέχνῃ, ἀλλὰ πάσης παιδεύσεως εἰς τὸ ἀκριβέστατον ἀφικνεῖσθαι, ἢ μουσικῆς μόνον, ἀλλὰ καὶ ῥυθμικῆς, καὶ γεωμετρικῆς, καὶ τῆς φιλοσοφίας μάλιστα, τῆς τε φυσικῆς, καὶ τῆς ἠθικῆς. τῇ μὲν γὰρ διαλεκτικῇ αὐτῆς περιεχέσθαι, ἀκριβῆ αὐτὴν νενόμικεν. ἐμοὶ δὲ ῥητορικῆς ἀφίκηται, ἀλλὰ καὶ ταύτης μετέχῃ, καθ' ὅσον ἦθός τε, καὶ πάθος ἐπιδεικτικὴ ἐστι, ἃ καὶ οἱ ῥήτορες γλίχονται. οὐκ ἀπήλλακται δὲ καὶ γραφικῆς, καὶ πλαστικῆς, ἀλλὰ καὶ τῶν τοιούτοις ῥυθμίαις μάλιστα μεμιμῆσθαι φαίνεται, ὡς μηδὲν ἀμείνω μήτε Φειδίαν αὐτῆς, μήτε Ἀπελλῆν εἶναι δοκεῖν. πρὸ πάντων δὲ, Μνημοσύνῃ, καὶ τῇ θυγατρὶ τῇ αὐτῆς Πολύμνιαν, ἵλεων ἔχειν αὐτὴν προθυμεῖται, καὶ μεμνῆσθαι πειρᾶται ἁπάντων. καὶ γάρ ἐστι τὸ Ὁμηρικὸν Κάλχαντα, τὸν Ὀρχηστὴν εἰδέναι χρὴ, τά τε ὄντα, καὶ τὰ ἐσόμενα, πρό τ' ἐόντα, ὡς μηδὲν αὐτὸν διαλανθάνειν, ἀλλ' εἶναι πρόχειρον τῶν μνημῶν αὐτῶν. καὶ τὸ μὲν κεφάλαιον τῆς ὑποθέσεως, μιμητικὴ τίς ἐστιν ἐπιστήμη, καὶ δεικτική, ἐν τῷ συνοχέντας ἐξαγορεύσαι, καὶ τὰ ἀθρόα συμφωνικῶς. καὶ ὅπερ ὁ Θουκυδίδης περὶ τὸν Περικλέα φησὶ, ἐπαινῶν τὸν ἄνδρα, τοῦτο καὶ τὸν Ὀρχηστὴν ἀκριβῆ ὄντα ἐπαινεῖσθαι, γνῶναί τε τὰ εἰσόντα, καὶ ἑρμηνεῦσαι αὐτά. ἐρμηνείαν δὲ νῦν, τὴν συμφωνίαν τῶν χειρῶν λέγω. ἡ δὲ

tione dicta sufficiant. Etenim singulis persequendis orationem producere, ineptum est. Verum ea quæ Saltatorem habere oportet, & rationem qua eum exerceri par est; & quæ didicisse, quibusque opus munire debet, jam tibi expediam: ut noris hanc artem non esse ex facilibus, & parabilibus, sed ex iis quæ disciplinæ cujusvis fastigium pertingunt, non solùm musices, sed etiam rhythmices, & geometrices, cùm primis verò tuæ philosophiæ & physices, & ethices: sed superfluam illam dialectices anxietatem, parum sibi commodam existimavit. Neque verò abhorret à Rhetorica, sed & illius est particeps, quatenus mores & affectus demonstrat, quos ipsi etiam rethores exprimere student. Neque aliena est à pingendi, & fingendi arte, verùm illarum in exprimendis membris concinnitatem maximè imitari videtur: ut nequaquam illa præstantior vel Phidias, vel Apelles videatur. Ante omnia verò Mnemosynen, ejusque filiam Polymniam, sibi propitiam obtinere proponit, & omnium meminisse conatur. Etenim juxta Calchantem Homericum, necesse est *Saltatorem* scire, *Quæ sint, quæ fuerint, quæ mox ventura trahantur*: ut eorum nihil ignoret, imò expeditam memoriam habeat. Quod autem est argumenti caput, hæc scientia est imitatrix, demonstrativa, mentis conceptuum explicatrix, & obscurorum declaratrix. Et quod de Pericle, ipsius in laudem dixit Thucydides, hæc etiam summa fuerit Saltatoris laus, nosse quid deceat, idque explicare. Nunc verò interpretationem, habituum explicationem dico. Ma-

πᾶσα τοῦ ἔργου χορηγία, ἡ παλαιὰ ἱστορία ἐστὶν, ὡς πρόσθεν εἶπον, καὶ ἡ πρόχειρος αὐτῆς μνήμη τε, καὶ μετ' ὀρθοπραγίας ἐπίδειξις. ἀπὸ γὰρ χάους ἄνω, καὶ τῆς πρώτης ἕως κόσμου γενέσεως ἑξάμετρον, χρὴ αὐτὸν ἅπασαν εἰδέναι, ἄχρι τῆς ἐπὶ τὴν Κλεοπάτραν τὴν αἰγυπτίαν. τούτῳ γὰρ τῷ διαστήματι παραπλήσιόν ἐστιν ἡμῖν ἡ τοῦ Ὀρχηστοῦ πολυμάθεια, καὶ τὸ μεταξὺ μέσον μάλιστα ἔστω, ὀργανικὴ τομὴ, Ἀφροδίτης γοναὶ, Τιτάνων μάχαι, Διὸς γάμοι, Ῥέας ἁπάντων, λίθου κατάκλυσις, Κρόνου διασπαὶ, τῶν τριῶν Ἀδελφῶν κλῆροι. εἶτα ἐξῆς, Γιγάντων ἐπανάστασις, πυρὸς κλοπὴ, ἀνθρώπων πλάσις, Προμηθέως κόλασις, ἔρωτος ἰσχὺς ἀκαταμάχητος. καὶ μετὰ ταῦτα, Δήλου πλάνη, Λητοῦς ὠδῖνες, καὶ Πύθωνος ἀναίρεσις, καὶ Τιτυοῦ ἐπιβουλὴ, καὶ τὸ μέσον τῆς γῆς ὀρυσσόμενον, [1] πτῶσις τῶν ἀστέρων. Δευκαλιωνία ἐπὶ τούτοις, καὶ τὴν μεγάλην ἐπὶ τούτοις τοῦ βίου ναυαγία. καὶ λάσιαχος μία, λείψανον δὲ ἀνθρωπίνης γένης φυλάττουσα, καὶ ἐκ λίθων ἀνθρώπους πάλιν. εἶτα, Ἰάχου διασπαγμὸς, καὶ Ἥρας δόλος, καὶ Σεμέλης κατάφλεξις, καὶ Διονύσου ἀμφοτέρας τὰς γονὰς, καὶ ὅσα περὶ Ἀθήνας, καὶ ὅσα Ἡφαίστου, καὶ Ἐριχθονίου, καὶ τὴν ἔριν τὴν περὶ τὴν Ἀττικὴν, [2] καὶ Ἁλιρρόθιον, καὶ τὴν πρώτην ἐν Ἀρείῳ πάγῳ κρίσιν. καὶ ὅλως, τὴν Ἀττικὴν πᾶσαν μυθολογίαν. ἐξαιρέτως δὲ, τὴν Δήμητρος πλάνην, καὶ Κόρης ὕβρισιν, καὶ

Materiam autem omnem operi ſuppeditat vetus hiſtoria, ut ante dixi, ejuſque prompta recordatio, & cum decore demonſtratio. Nam ſtatim a chao, primaque mundi origine, ducto initio, uſque ad Cleopatræ Ægyptiæ tempora, ipſum cuncta ſcire neceſſe eſt. Hoc enim ſæculorum intervallo nobis circumſcribatur multiplex illa ſcientia Saltatori comparanda. Mediaque potiſſimum ſciat, Cœli ſectionem, Veneris partus, Titanum pugnam, Iovis nativitatem, Rheæ fraudem, lapidis ſuppoſitionem, Saturni vincula, trium fratrum ſorte diviſam hæreditatem. Deinde Gigantum ſeditionem, ignis furtum, hominum formationem, Promethei ſupplicium, Amoris utriuſque robur. Poſt hæc Deli errationem, Laronæ parturientis dolores, Pythonis cædem, Tityi inſidias, & medium terræ aquilarum volatu inventum. Præterea Deucalionem, magnumque illius ætate naufragium, & unicam arcam quæ generis humani reliquias conſervavit, rurſuſque natos ex lapidibus homines. Poſtea Iachi laceratione, & Iunonis dolum, & Semeles conflagrationem, & Bacchi utramque ſtirpem. Quæ de Minerva, quæ de Vulcano, & Erichthonio referuntur, & illam de Attica diſceptationem, primumque in Areo pago judicium. Denique omnem illam Atticam fabularum enarrationem. Præcipuè autem Cereris vagationem, repertam Proſerpinam, Celei

1 Πτῶσιν τῶν ἀστέρων] Fabula hæc apud Pindar. Cætera ſunt nomina fabulis notiſſima. *Bourd.*

2 Καὶ Ἁλιρρόθιον] *Et Halirrothium*, de quo ad Pauſan. hæc omiſit Interpres. *Idem.*

Κελεῦ ξενίσαι, καὶ Τριπτολέμου γεωργίαν, καὶ Ἰκαρέως ἀμπελουργίαν, καὶ τὴν Ἠριγόνης συμφοράν, ἔτι ὅσα περὶ Βορέου, ἔτι ὅσα περὶ Ὠρειθυίας, καὶ Θησέως, καὶ Αἰγέως. ἔτι δὲ, τὴν Μηδείας ὑποδοχὴν, καὶ αὖθις εἰς Πέρσας φυγὴν, καὶ τὰς Ἐρεχθέως θυγατέρας, καὶ τὰς Παιονίου, ἃ πρὸ αὐτῆς ἔπαθον, καὶ ἔπραξαν. εἶτα, ὁ Ἀκάμας, καὶ ἡ Φυλλὶς, καὶ ἡ πρωτίστη δὴ τῶν Ἑλένης ἁρπαγὴ, καὶ ἡ τραπέζα τῶν Διοσκόρων ἐπὶ τὴν πόλιν, καὶ τὸ Ἱππολύτου πάθος, καὶ Ἡρακλειδῶν κάθοδος. Ἀτέχνως δὲ καὶ ταῦτα εἰκότως ἂν νομίζοιθ᾽. ταῦτα μὲν τὰ Ἀθηναίων, ὀλίγα πάνυ διὰ μνήμης ἔνεστι, σὺν πολλῶν τῶν ἀφελειλεμμένων διῆλθον. ἐξῆς δὲ, Μέγαρα, καὶ Νῖσος, καὶ Σκύλλα, καὶ πορφυροῦς τιλόκομος, καὶ Μίνω πόρος, καὶ περὶ τὴν διέρχησιν ἀχαριστία. εἶτα ἐξῆς ὁ Κιθαιρὼν, καὶ τὰ Θηβαίων, καὶ Λαβδακιδῶν πάθη, ἔτι Κάδμου ἐπίδημία, ἔτι βοὸς ὄκλασις, καὶ ὄφεως ὀδόντες, καὶ σπαρτῶν ἀνάδοσις. καὶ αὖθις, ἔτι Κάδμου εἰς δράκοντα μεταβολὴ, καὶ τοῦ λύρου πῆξις, καὶ μανία δὲ πεῖσα τοῦ, καὶ τὸ γυναικὸς αὐτῷ τῆς Νιόβης ἡ μεγαλαυχία, καὶ ἡ ἐπὶ τῷ πένθει σιγὴ, καὶ τὰ Πενθέως, καὶ Ἀκτεόνος, καὶ τὰ Οἰδίποδος, καὶ Ἡρακλῆς σὺν τοῖς ἄθλοις αὐτοῦ ἅπασι, καὶ ἡ τῶν παίδων σφαγή. εἶθ᾽ ἡ Κόρινθος πλέα καὶ αὐτὴ μύθων, τὸν Γλαῦκον, καὶ τὸν Κρέοντα ἔχουσα. καὶ τοῦ αὐτῶν, τὸν Βελλεροφόντην, καὶ τὴν Σθενέβοιαν, καὶ ἡλίου μάχην, καὶ Ποσειδῶνος. καὶ μετὰ ταῦτα, τὴν Ἀθαμάντου μανίαν, καὶ τὴν Νεφέλης παίδων [1] ἐπὶ δὲ κριοῦ τὴν

lei hoſpitalitatem, Triptolemi agriculturam, factam ab Icario vitium plantationem, Erigones calamitatem. Præterea quæcunque de Borea, quæcunque de Orithyia, de Theſeo & Ægeo memoriæ prodita ſunt. Adde Medeæ ſuſceptionem, rurſus ejuſdem ad Perſas fugam, regis Erechthei, & Pandionis filias, & quæ in Thracia paſſæ ſunt, & fecerunt. Nec ignorandus eſt illi Acamas, non Phyllis, non primus Helenæ raptus, tum Caſtoris, & Pollucis adverſus urbem expeditio, neque non mors Hippolyti, & reditus Heraclidarum. Nam & hæc Attica meritò cenſeantur. Et hæc quidem ex rebus Athenienſium, pauca ſanè exempli gratia, ex multis à me prætermiſſis percurri. Hæc ſequuntur, Megara, Niſus, Scylla, purpurei crines, Minois tranſitus, & erga de ſe benemeritam ingratitudo. Deinceps Cithæron, Thebanorum & Labdacidarum ærumnæ. Cadmi peregrinatio, bovis procubitus, ſerpentis dentes, ſatorum ortus. Rurſus Cadmi in draconem mutatio, & ad lyram murorum ſubſtructio, murorum ſtructoris inſania, & Niobes uxoris ipſius jactantia, atque in luctu ſilentium: tum ea quæ Pentheo, Actæoni, & Oedipo contigerunt. Item Hercules cum omnibus ipſius laboribus, & liberorum ejus internecio. Deinde & ipſa Corinthus ſcatet fabulis, Glaucam & Creontem habens: & ante eos Bellerophontem, Sthenebœam, Solis & Neptuni pugnam. Poſt hæc Athamantis inſaniam, & Nepheles liberorum in ariete fugam aëriam,

[1] Ἐπὶ τῷ κριοῦ τὴν διαίρεσιν φυγὴν.] Τὴν διαπόντιον φυγήν. Marc.

[1] Καὶ

Ἀθήναιον φυγήν, Ἰνῦς, καὶ Μελικέρτου ὑποδοχήν. ἐπὶ τούτοις, τὰ Πελοπιδῶν, καὶ Μυκήνας, καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς, καὶ ἔτι αὐτῶν, Ἴναχος, καὶ Ἰὼ, καὶ ὁ φρουρὸς αὐτῆς Ἄργος, καὶ Ἀτρεύς, καὶ Θυέστης, καὶ Ἀερόπη, καὶ τὸ χρυσοῦν δέρας, καὶ Πελοπίας γάμος, καὶ Ἀγαμέμνονος σφαγὴ, καὶ Κλυταιμνήστρας τιμωρία. καὶ ἐν τούτοις, ἡ τῶν ἑπτὰ λοχαγῶν στρατία, καὶ ἡ τῶν φυγάδων γαμβρῶν ἐς Ἄδραστον ὑποδοχὴ, καὶ ὁ ἐπ' αὐτοῖς χρησμὸς, καὶ ἡ τῶν πεσόντων ἀταφία, καὶ Ἀντιγόνης ἀμφὶ ταύτῃ, καὶ Μενοικέως ἀπόλεια. καὶ τὰ ἐν Νεμέᾳ ἄ, ἡ Ὑψιπύλη, καὶ Ἀρχέμορος, ἀναγκαίως ἐστὶ τῇ ὀρχήσει μεμνῆσθαι καὶ ἐν τούτοις, ἐστὶ τῇ Δανάης παρθενίαν, καὶ Περσέως γένεσιν, καὶ τὸ ἐπὶ τὰς Γοργόνας ἆθλον αὐτῷ προσημῆναι. ᾗ οἰκεία καὶ ἡ Αἰθιοπικὴ διήγησις, Κασσιόπεια, καὶ Ἀνδρομέδα, καὶ Κηφεύς, οὓς καὶ ἄστροις ἐγκατέλιξεν ἡ τῶν μὴ ταῦτα πίστις. κρατῆσαι ἄ τε ἀρχαῖα τὰ Αἰγύπτῳ, καὶ Δαναῷ, ἐστιν, καὶ τῶν ἐπιγελάμενον ἐπίφθονον. ὧν ὀλίγα ἄ καὶ ἡ Λακεδαίμων τοιαῦτα παρέχεται, τὸν Ὑάκινθον, καὶ τὸν ἐξ Ἀπόλλωνος ἀντέρασταν Ζέφυρον, καὶ τῶν ὑπὸ τοῦ δίσκου ἐξ ἀμφοῖν αἷμα γῆν, καὶ τῶν ὑπὲρ αὐτοῦ αἰάζουσαν ἐπιγραφὴν, καὶ τῶν Τυνδαρίου ἀνάστασιν, καὶ τῶν Διὸς ἐπὶ τούτῳ κατ' Ἀσκληπιοῦ ὀργήν. ἔτι ἄ, καὶ τὸν Πάριδος ξενισμὸν, καὶ τὴν Ἑλένης ἁρπαγὴν μὲν τῶν ἐπὶ τοῦ μήλου κρίσιν. νομίσαι γὰρ τὴν Σπάρτην ἱστορίαν, καὶ τῶν Ἰλιακῶν σωμῆφθαι, πολλοῦ ἔοικεν, καὶ πολυφόρητον. καθ' ἑκάστην γὰρ τῶν οἰκείων πεσόντων, δράματα

aëriam, Inûs & Melicertæ susceptionem. Ad hæc accedunt res Pelopidarum, Mycenæ, & quæ ibi gesta sunt: & ante illos Inachus, Io, custosque ipsius Argus, Atreus, Thyestes, Acrope, vellus aureum, Pelopiæ nuptiæ, cædes Agamemnonis, Clytemnestræ pœna. Quin & ante illos, septem principum adversus Thebas expeditio, & profugorum Adrasti liberorum susceptio, proditumque de illis oraculum, & cæsorum interdicta sepultura, ob eamque Antigones & Menœcei interitus. Quæ etiam gesta sunt in Nemea, Hypsipile, & Archemorus, ea sunt quibus Saltatoris memoria instructa esse debet. Ante quæ gesta, sciet Danaës virginitatis custodiam, Persei nativitatem, certamen quod adversus Gorgonas susceptum: cui etiam est propria rerum Æthiopicarum narratio, Cassiopea, Andromeda, Cepheus, quos etiam astris insertit, eorum qui postea vixerunt credulitas. Prisca quoque illa Ægypti & Danai facta, & connubiales insidias non ignorabit. Nec pauca id genus præbet Lacedæmon, Hyacinthum, & rivalem Apollinis Zephyrum, puerique cædem à disco illatam, ortumque ex ejus sanguine florem, & gementem æ in eo inscriptionem, Tyndari instaurationem, & Iovis ob id in Æsculapium excandescentiam. Præterea hospitio susceptum, Helenæ raptum, post latum de pomo judicium. Planè enim existimandum Iliacam historiam copiosam & multiplicem cum Spartana esse conjunctam. Itaque juxta unumquemque in Troia

τῇ σκιωῇ ἀθάνατον. καὶ μεμνῆσθαι δεῖ τούτων ἀεί, μάλιστα δὲ τῶν ἁρπαγῆς αὐδὼς, ἄχρι τοῦ εἰς τοὺς νόστους μεμνημένον, καὶ τῆς Αἰνείου πλάνης, καὶ Διδοῦς ἔρωτος, ὧν οὐκ ἀμέτοχα καὶ τὰ περὶ τὸ Ὄρειον δράματα, καὶ τὰ εἰς Σκυθίαν τοῦ ἥρωος πεπλημμένα. οὐκ ἀπωθεῖ δὲ καὶ τὰ περὶ τούτων, ἀλλὰ ξυγγενῆ, Ἀχιλλέως εἰς Σκύρον παρθένευσις, Ὀδυσσέως μανία, καὶ Φιλοκτήτου ἐρημία. καὶ ὅλως, ἡ πᾶσα Ὀδυσσέως πλάνη, καὶ Κίρκη, καὶ Τηλέγονος, καὶ ὁ Αἰόλου τῶν ἀνέμων ἀνασεία, καὶ τὰ ἄκρα, μέχρι τοῦ τῶν μνηστήρων τιμωρίας. καὶ περὶ τούτων, ἡ τοῦ Παλαμήδους ἐπιβουλὴ καὶ ἡ Ναυπλίου ὀργὴ, καὶ ἡ Αἴαντος μανία, καὶ ἡ θαλάττιος περὶ πέτρας ἀπώλεια. ἔχει πολλὰς ἀφορμὰς καὶ Ἦλις εἰς ἀρχαίας περιφυμίους. τὸν Οἰνόμαον. τὸν Μυρτίλον. τὸν Κρόνον. τὰ Δία. τοὺς περὶτοὺς τὸν Ὀλυμπίασιν ἀγωνιστάς. πολλὰ δὲ καὶ ἡ κατ' Ἀρκαδίαν μυθολογία. Δάφνης φυγὴ. Καλλιστοῦς θηρίωσις, Κενταύρων παρθενία, καὶ Πανὸς γενεαί. Ἀλφειοῦ ἔρως, καὶ ὑφαλος ἀποδημία. ἀλλὰ κἂν εἰς τὴν Κρήτην ἀφίκῃ τοῦ λόγου, πάμπολλα κἀκεῖθεν ἡ Ὄρχησις ἐρανίζεται. τὴν Εὐρώπην. τὴν Πασιφάην. τοὺς ταύρους ἀμφοτέρους. τὸν Λαβύρινθον. τὴν Ἀριάδνην. τὴν Φαίδραν. τὸν Ἀνδρόγεων. τὸν Δαίδαλον. τὸν Ἴκαρον. τὸν Γλαῦκον. τὴν Πολυίδου μαντικήν. τὸν Τάλω. τὸν χαλκοῦν τῆς Κρήτης θεσμοθέτην. κἂν εἰς Αἰτωλίαν μετέλθῃς, κἀκεῖ πολλὰ ἡ ὄρχησις καλλαμβάνει. τὴν Ἀλθαίαν. τὸν Μελέαγρον. τὴν Ἀταλάντην. τὸν Δαλὸν, καὶ ποταμοῦ καὶ Ἡρακλείας πάλην, καὶ Σειρήνων γόησιν, καὶ ἐχινάδων ἀνάδυσιν, καὶ μὴν τὴν μεγάλην ἅμιλλαν. occisorum, fabula scenæ proponitur. Atque horum memorem illum esse oportet semper, in primis quæ statim à raptu, ad procerum Græcorum usque reditus in patriam acciderunt, & Æneæ errorum, & Didûs amoris. A quibus alienæ non erunt quæ aguntur fabulæ de Oreste, illiusque herois apud Scythas ausa. Nec verò absona quæ ante hæc acciderunt, sed rebus Iliacis cognata, Achillis in Scyro cum virginibus conversatio, Vlyssis insania, & Philoctetæ desertio. Denique universa Vlyssis vagatio, Circe, Telegonus, Æoli in ventos imperium, & reliqua usque ad procorum pœnas. Atque ante hæc, structæ Palamedi insidiæ, Nauplii ira, Ajacis insania, & alterius naufragium ad scopulos factum. Quinetiam Elis multa Saltatoribus argumenta suppeditat, nempe Oenomaum Myrtilum, Saturnum, Iovem, primos Olympiorum athletas. Fabularum etiam seges est in Arcadia, Daphnes fuga, Callistûs ferina vita, Centaurorum temulentia, & Panos generationes, Alphei amor, & subter mare peregrinatio. Quòd si etiam oratione in Cretam pervenias, complura inde corrogabit Saltatio, nimirum Europam, Pasiphaën, utrumque taurum, Labyrinthum, Ariadnen, Phædram, Androgeum, Dædalum, Icarum, Glaucum, Polyidi vaticinium, Talo, æneum Cretæ custodem. Si in Ætoliam quoque transiveris, ibi multa sumit Saltatio, Althæam, Meleagrum, Atalantam, Dalum, fluvii & Herculis luctam, Sirenum procreationem, Echinadum ortum, & Alc-

ἔλαιον, Ἀλκμεῶνος οἴκησιν. εἶτα, Νέσσον, καὶ Δηϊανείρας ζηλοτυπίαν, ἐφ' ᾗ τὴν ἐν Οἴτῃ πυρὰν. ἔχει καὶ Θρᾴκιον πολλὰ τῆς ὀρχήσεως μέρη ἀναγκαῖα. τὸ Ὀρφέως. τὸ ἐκείνου παραγγελτικὸν, καὶ τὸν λάλον αὐτοῦ κεφαλήν. τὸν ἐπιπλέοντα τῇ λύρᾳ, καὶ τὸ Αἷμον, καὶ τὸν Ῥόδοπον, καὶ τὸν Λυκούργου κόλασιν. καὶ Θεσσαλίας ἢ ἐν Πελίου παρίχηται. τὸ Πελίου. τὸ Ἰάσονος. τὸν Ἀλκήστιν. τὸ τῶν πεντηκοντόρων νεῶν πλῆθος. τὸν Ἀργώ. τὸν λάλον αὐτῆς τρόπον. τὰ ἐν Λήμνῳ. τὸ Αἰήτου. τὸ Μηδείας ὄνειρον. τὸ Ἀψύρτου παραγγελτικὸν, καὶ τὰ ἐν τῷ παραπλῆ ἐμμέλειαν. καὶ μὴν πάντα, τὸ Πρωτεσιλάου, καὶ τὴν Λαοδάμειαν. κἂν εἰς τὴν Ἀσίαν πάλιν ἐξέλθῃς, πολλὰ κἀκεῖ δράματα. ἡ γὰρ Σάμος αὖθις, καὶ τὸ Πολυκράτους πάθος, καὶ τὸ ἁλιευτικὸν αὐτοῦ μέλος. Περσῶν πλάνη. καὶ τὰ ἐπὶ δεξιὰ τοῦ πορθμοῦ, ἡ τοῦ Ταντάλου φλυαρία, καὶ ἡ παρ' αὐτῷ Θεῶν ἑστίασις, καὶ ἡ Πέλοπος κρεουργία, καὶ ὁ ἐλεφάντινος ὦμος αὐτοῦ. καὶ ἐν Ἰταλίᾳ ἢ, ὁ Ἠριδανὸς, καὶ Φαέθων, καὶ αἱ μετ' αὐτὸν ἀδελφαὶ θρηνοῦσαι, καὶ ἤλεκτρον δακρύουσαι. ἔστιν καὶ ὁ τοιοῦτος καὶ τὰς Ἑσπερίδας, καὶ τὸ φρουροῦν τὸ χρυσοῦν ὑπὸ μῆλον δράκοντα, καὶ τὸν Ἄτλαντος μόχθον, καὶ τὸν Γηρυόνου, καὶ τὴν ἐξ Ἐρυθείας ἔλασιν τῶν βοῶν. ἔστι ἀγνοῆσαι ἢ καὶ τὰς μυθικὰς μεταμορφώσεις ἁπάσας, ὅσαι εἰς δένδρα, ἢ θηρία, ἢ ὄρνεα ἠλλάγησαν, καὶ ὅσαι ἐκ γυναικῶν ἀνδρες ἐγένοντο. τὸ Καινέως λέγω, καὶ τὸν Τηρεσίου, καὶ τὰς τοιούτους. καὶ ἐν Φοινίκῃ ἢ, Μύρρας, καὶ τὸ Ἀσσύριον ἐκεῖνο πένθος μεμιγμένον. καὶ ταῦτα ἔστιν. καὶ τὰ τοιαῦτα ἢ, ὅσα μὴ

Alcmæonis ſedata inſania habitationem. Deinde Neſſum, & Deianiræ zelotypiam, ideoque ſtructam in monte Octa pyram. Multa etiam habet Thracia Saltationis ſtudioſo neceſſaria, Orpheum, ejuſque lacerationem, ejus caput loquens, cumque lyra innatans, Hæmum, Rhodopen, Lycurgi ſupplicium. Porro plura etiam Theſſalia ſuppeditabit, Peliam, Iaſonem, Alceſtim, quinquaginta navium claſſem, Argo, ejuſque loquacem carinam, res Lemnias, Æeten, Medeæ ſomnium, Apſyrti dilaniationem, quæque inter navigandum acciderunt. Poſtea Proteſilaum, & Laodamiam. Rurſus ſi in Aſiam denuo digrediaris, multæ etiam ibi ſunt fabulæ. Statim occurret Samus, Polycratis calamitas, ejuſque filiæ ad Perſas uſque errario: quæque ſunt antiquiora, ſcilicet Tantali loquacitas, tum Deorum apud eundem convivium, Pelopis carnium conciſio, & elephantini humeri appoſitio. In Italia verò Eridanus, Phaethon, lugenteſque ejus ſorores in populos converſæ, & electrum lachrymantes. Hic quoque ſciet Heſperidas, & cuſtodem aurei pomi draconem, Atlantis laborem, & Geryonem, boumque ex Erythia abactionem. Neque ignorabit etiam omnes fabulosas transformationes, quæcunque in arbores, aut feras, aut aves factæ ſunt, & quæcunque in viros ex mulieribus tranſiverunt, Cæneum dico & Tireſiam, alioſque hujuſmodi. In Phœnicia, Myrrham, luctumque illum Aſſyrium diviſum. Hæc etiam cognoſcet atque recentiora,

τὴν Μακεδόνων ἀρχὴν ἐτολμήθη ὑπό τε Ἀντιπάτρου, καὶ Σελεύκου ἐπὶ τῷ Στρατονίκης ἔρωτι. τὰ γὰρ Αἰγυπτίων μυστικώτερα ἴσως, εἰσιτῶν μέν, συμβολικώτερον δὲ ἐπιδείξειν τὸν Ἔπαφον λέγω, καὶ τὸν Ὄσιριν, καὶ τὰς τῶν Θεῶν εἰς τὰ ζῶα μεταβολάς. σοὶ πάντων δέ, τὰ περὶ τοὺς ἔρωτας αὐτῶν, καὶ αὐτοῦ δὲ Διὸς, καὶ εἰς ὅσα ἑαυτὸν μετεσκεύασεν. εἰσιτέον δὲ καὶ τὴν ἐν ᾅδου ἄπαντα τραγῳδίαν, καὶ τὰς κολάσεις, καὶ τὰς ἐφ' ἑκάστοις αἰτίας, καὶ τὴν Πειρίθου, καὶ Θησέως ἄχρι δὲ ἄδου ἐπαιρείαν. συνελόντι δὲ εἰπεῖν, μέχρι τοῦ τὸν δὲ Ὀρφέως, καὶ Ἡσιόδου, καὶ τῶν ἀρίστων ποιητῶν, καὶ μέλιστα τῆς τραγῳδίας λιγυρόφωνος, ἀγνοήσει. ταῦτα πάνυ ὀλίγα ἐκ πολλῶν, μέλλων δὲ ἀπείρων τὸ πλῆθος ἐξελὼν, τὰ κεφαλαιωδέστερα κατέλεξα, τὰ ἄλλα τοῖς τῶν ποιητῶν ἄδειν ἀφεὶς, καὶ τοῖς ὀρχησταῖς αὐτοῖς διδυνάμει, καὶ σοὶ συνεξομοίωσιν μὲν ὁμοιότητος τῶν σχεσειρμάτων, ἄκρᾳ ἁπάντων σοφίᾳ καὶ πρὸς τὸ καιρὸν ἕκαστον τῇ ὀρχήσει συμπεπλεγμένα καὶ συμπαραμιδρόμα κἀξ ἀναγκαίου. ἐπὶ δὲ μιμητικὸς ἐσῃ, καὶ κινήσεσι τὰ ἀδόμενα δείξειν ὑπισχνεῖται, ἀναγκαῖον αὐτῷ, ὅστις τοῦ ῥήτορος, σαφήνειαν ἀσκεῖν, ὡς ἕκαστον τῶν δικυμβόμενον ὑπ' αὐτοῦ δηλοῦσθαι, μηδενὸς ἐξηγητοῦ δεόμενον. ἀλλ' ὅσπερ ἔφη ὁ Πυθικὸς χρησμὸς, δεῖ τὸν θεώμενον ὄρχησιν, καὶ κωφὸν σιωπᾶν, καὶ μὴ λαλεῖν· δεῖ δὲ ὀρχησταὶ, ἀκούειν. ὁ δὲ καὶ Δημήτριον τὸν Κυνικὸν παθεῖν

quæ post Macedonum imperium ausus est Antipater, & Seleucus ob amorem Stratonices. Abstrusiora Ægyptiorum arcana cognoscet quidem, sed magis ex conjectura demonstrabit: Epaphum dico, & Osirin, & Deorum in animalia mutationes. Ante omnia verò, quæ ad eorum amores pertinent, ipsiusque Jovis, & quas in formas seipsum mutaverit. Sciet etiam omnem Inferorum tragœdiam, cùm supplicia, tum eorum causas. Pirithoi & Thesei ad inferos usque societatem servatam. Vt autem paucis omnia comprehendam, nihil eorum quæ ab Homero, Hesiodo, præstantissimisque poëtis, in primis verò tragicis dicta sunt, ignorabit. Hæc admodum pauca ex multis, imò potiùs ex infinitis sylvam hanc selectam, ac veluti summa capita percensui. Reliqua verò poëtis canenda, & saltatoribus ipsis demonstranda, tibique juxta dictorum similitudinem invenienda reliqui. Quæ omnia Saltatori præparare, priusque seponere necesse est, ut in promptu habeat, & quavis occasione promat. Qui siquidem est imitator, & gestibus se repræsentaturum pollicetur ea quæ canuntur, ei necessarium est, ut & oratoribus, ut perspicuitatem exerceat, qua quicquid demonstrabit, ita declaret, ut enarratore non egeat. Sed quod Pythico oraculo proditum est, oportet ut qui Saltationis est spectator, mutum intelligat, & non loquentem audiat. Quod Demetrio Cynico etiam accidisse ferunt.

1 Καὶ κωφὸν] Tangit vetus oraculum quod quidem sic apud Plut. Καὶ κωφὸν σιωπᾶν, καὶ μὴ λαλεῖν· ἀκούειν. Bourd.

1 Τοῦ

λίγουσιν. ἐπὶ γὰρ τῷ αὐτὸς ὅμοιά σοι κατηγορῶ τῆς ὀρχηστικῆς, λέγων δ' αὐλεῖν, καὶ τῶν συρίγγων, καὶ τῶν κυμβάλων, παίεσθαί τε τὸν ὀρχηστὴν οἴνῳ, μηδὲν αὐτὸν φέρειν τὸ δρᾶμα σωτηλοῦντα. κινεῖσθαι γὰρ ἄλλως ἀνάγκη κίνησιν, καὶ μιμεῖσθαι, ἀδύνατον αὐτῇ γε φύσιν· τὸ δ' ἀνθρώπου τοῖς ἀφ' ἑαυτοῦ πράγμασι χρησαμένου, ἐνδεᾶ σημεῖα, καὶ φωνασκίαν δύσχρηστον, αὐλεῖν τε, καὶ παρεπόμενα, καὶ τὴν τῶν ᾀδόντων δύφωνίαν, οἷς κεκραμένῃ μηδὲν ὄν τὸ δ' ὀρχηστὸν πρᾶγμα. ὁ τότε κρ' τ' Νέρωνα δώδεκα μῶν ὀρχηστὴς, οὐκ ἀσυνέτῳ ὡς φασιν, ἀλλ' εἰ καί τις ἄλλος, ἴν' τι ἰσχέας μνήμῃ, καὶ κινήσεως κομψὸς διενεγκών, ἐδεήθη δ' Δημητρίου σύγκαμψαντος τὴν ὀμφὴν τῷ ὄντι, ἐδεῖν ὀρχήσεσθαι. ἐπιζῆσαι κατηγορεῖν αὐτοῦ. καὶ ὑπέσχετο γε αὐλὸν αὐλεῖν, καὶ ἀσκμήτων ἐπιδείξειν αὐτοῦ. κ' ὅπως ἐποίησεν. ἠσυχίαν γὰρ τοῖς τε κυμβάλοις, καὶ τοῖς αὐλοῖς, καὶ αὐτοῦ δ' ὀργιλίως τοῦ χοροῦ, αὐτὸς ἐφ' ἑαυτῷ ὠρχήσατο τὸν Ἀφροδίτης κ' Ἄρεος μοιχείαν, ἅλιον μηνύοντος, καὶ Ἡφαίστου ἐπιβουλεύοντος, καὶ τοῖς δεσμοῖς ἀμφοτέρους, τόν τε Ἀφροδίτην, καὶ τ' Ἄρη σκηνοδοῦντας, καὶ τοὺς ἐφεστῶτας Θεοὺς ἔκπαγλον αὐτῶν. καὶ αἰδουμένου μὲν τὴν Ἀφροδίτην, ὑποδεδοικότος δ', καὶ ἱκετεύοντος τ' Ἄρη, καὶ ὅσα τῇ ἰσχέᾳ ταύτῃ πρόσεστιν, ὥστε τ' Δημήτριον ὑπερηδέντος τοῖς γινομένοις, τὸν ἔπαινον ἀποδοῦναι τ' μίσθον τῇ ὀρχήσει, ἀνέκραγε γὰρ, καὶ μεγάλῃ τῇ φωνῇ ἀνεφθέγξατο, ἄκουω ἄνθρωπε ἃ ποιεῖς, οὐχ ὁρῶ μόνον, ἀλλά μοι δοκεῖς [x] ταῖς χερσὶν αὐτοῖς λαλεῖν. ἐπὶ

runt. Qui cùm perinde ac tu Saltandi artem accusaret, dicens tibiæ, fistularum, & strepituum, Saltatorem velut auctarium esse, quippe qui nihil ad fabulam conferret, sed insulsum alioqui motum adhiberet, eumque inanem, & ab omni ratione sejunctum. Cæterùm homines qui hac in re præstigiis illuderentur, vestitu serico, decenti larva, tibiaque, & lascivis cantilenis, & canentium vocalitate, quibus exornari Saltatorem nihil est opus. Tunc Saltator qui celebris erat tempore Neronis, neutiquam imperitus, ut ajunt, sed siquis etiam alius, cùm historiæ memoria, tum gestus elegantia præcellens, rem ut puto, æquissimam à Demetrio postulavit, nimirum ut se saltantem spectaret, deinde accusationem intenderet. Promisit verò se nullis tibiis, nullis cantilenis adhibitis saltaturum: quod etiam præstitit. Nam indicto silentio & strepentibus, & tibia canentibus, ipsique choro ipse per se saltavit Veneris, & Martis adulterium, Solem indicantem, Vulcanum insidiantem, vinculis ambos, Venerem cum Marte illaqueantem, Deos spectaculo assistentes, Venerem pudore suffusam, subverentem, supplicantemque Martem, & quæcunque alia complectitur hæc fabula: ita ut Demetrius summopere Saltatione illa exhilaratus, maximam hanc Saltatori laudem tribuerit, quum exclamavit, magnaque voce pronunciavit, Audio quæ facis, ὁ homo, nec video tantùm, sed manibus ipsis loqui mihi videris. Quo-

x Ταῖς χερσὶν] Hinc Lesbonax Mitylenæus vocavit eos χειροσόφους, & Lexipha-

ὃ κ᾽ τ᾽ Νέρωνα ἐσῆλθ τῷ λόγῳ, βέλομαι κ᾽ βαρβάρου ἀνδρὸς τὸ ἐπ᾽ ᾧ αὐτῷ ὀρχησὰ ἡδόμενον εἰπεῖν, ὅσῳ μέγας ἔπαινος ὀρχηστικῆς τέχνοις ἂν. τ᾽ γὰρ ὁκ ᾧ ποτε βαρβάρων βασιλικὸς τις ἀνθρωπος κατέπλη χρείᾳ ἦκεν ὡς τ Νέρωνα, ἐθεᾶτο μ᾽ τ ἄλλων τ ὀρχησὶν ἐκεῖνον, ὅτω σαφῶς ὀρχεῖσθαι, ὡς καίτοι μὴ ἐπακούοντα τ ᾠδομένων. ἡμιέλλην γάρ τις ὢν, ἐτύγχανε συντέχνας ἀπειτων. κ᾽ δὴ ἀπιὼν ἤδη ἐς τὴν οἰκίαν ᾧ Νέρωνος δεξιωμένος, κ᾽ ὅ, τ βέλοιτο αἰτεῖν κελεύοντος, κ᾽ δώσειν ὑπισχνουμένου, τ ὀρχησὶν ἐφη δῆς, τὰ μέγιστα δῴρεάς. ᾧ ὁ Νέρωνος ἐσιωπήσε τι ἂν σοι χρήσιμος γένοιτο ἐκεῖ, ᾠσθάνετο ἐφη βαρβάρους ἔχω, ὐχ ὁμογλώττους, κ᾽ ἑρμηνέων ἐ ῥᾴδιον εὑπορῆσαι ᾠδῆς αὐτούς. ὧν ἂν τις ἡδομένη, ἀφιδὼν ἔτος, ἕκαστός μοι ἑρμηνεύσῃ. τοιγάρτοι ἄρτι κᾀδικῶ αὐτῷ ἡ μίμησις τ ὀρχήσεως, ἐπίσημός τε, κ᾽ σαφὴς φανεῖσα, ἡ ᾧ τελείᾳ ἀφῃγήσῃ, κ᾽ ὁ σκοπὸς τ ὀρχηστικῆς, ἡ ὑπόκρισις ἐστι, ὡς ἐφην κ᾽ τὰ αὐτὰ, κ᾽ τοῖς ῥήτορσιν ἐπιτηδευομένη. κ᾽ μάλιστα τοῖς τὰς καλουμένας ταύτας μελέτας διεξιόντι. οἱδὲ γὰρ κ᾽ οἱ ἐκείνοις μᾶλλον ἐπαινημένοι, τῷ ἰδικὴν τοῖς ἑκάστοις ἁρμόττοις ᾠδὴν, κ᾽ μὴ ἀπῳδὰ εἶναι τὸ λεγόμενον τ εἰσαγομένων ἀρίστων, ἢ τυράννοκτόνων, ἢ πενήτων, ἢ γεωργῶν, ἀλλ᾽ ὁ ἑκάστῳ τῶν τὸ ἴδιον, κ᾽ τὸ ἐξαίρετον ἕκαστον ἐπιδείκνυσθαι. ἐπεὶ κ᾽ ἐκεῖνο ἄτοπον ἂν εἴη, εἰ τὸν μὲν ἀγαθὸν ῥήτορα ἐπαινοῖμεν, ὃς ἂν ἐπὶ τὸ πρέπον ἕκαστα τῶν λεγομένων ἐξενέγκῃ, τὸν δὲ ὀρχηστὴν μὴ τὸ αὐτὸ τοῦτο ποιοῦντα ἐπαινοῖμεν. ἀλλ᾽ ὁ μὲν ἐπὶ τοῖς ἀγῶσι τοῖς ἐπιδεικτικοῖς ἐπιτηδευόμενος,

ρετον δείκνυσι. ἤθελε γοῦν σοι καὶ ἄλλο βαρβάρου ῥῆσιν ἐπὶ τούτοις εἰπεῖν. ἰδὼν γὰρ πέντε σκευασπὰ τῷ ὀρχηστῇ παρεσκευάσμενα, τοσοῦτον γὰρ μερῶν τὸ δρᾶμα ἦν, ἐζήτει ἵνα ὁρᾷ τὸν ὀρχηστὴν, τίνες οἱ ὀρχησόμενοι, καὶ τίνες ὑποκεκινήμενοι τὰ λοιπὰ σκευάσματα εἶεν. ἐπεὶ δ' ἔμαθεν ὅτι αὐτὸς ὑποκεκινήσεται, καὶ ὑπορχήσεται τὰ πάντα, ἐλελήθειν, ἔφη ὦ βέλτιστε, σώματα μὲν τοῦτο ἔν, πολλὰς δὲ πάς ψυχὰς ἔχει. τοιοῦτα μὲ ὁ βάρβαρος. σὺ δὲ ἀπεικότως ἢ καὶ οἱ Ἰταλιῶται τὸν ὀρχηστὴν Παντόμιμον καλέσιν, ἀπὸ τοῦ ὅλου μένου χρῆσθαι. καλὴ γὰρ καὶ ἡ Ποιητικὴ παράκλησις ἐστιν, τὸν ὦ παῖ ποτὲ μὲν ἐν πρώτοις τόποις ἴσχων, πάσαις πολίτευε ὁμιλίαις. καὶ τῇ ὀρχηστῇ ἀναγκαῖα, καὶ δεῖ σκευοφύτου τοῖς πράγμασι, συνοικειοῦν ἑαυτὸν ἑκάστῳ τῶν δρωμένων. τὸ δ' ὅλον, ἤθη, καὶ πάθη δεικνύει, καὶ ὑποκρίνεται. ἡ ὄρχησις ἐπαγγελία, νῦν μὲν ἐρῶντα, νῦν δ' ὀργιζόμενον τινα εἰσάγουσα, καὶ ἄλλον μεμηνότα, καὶ ἄλλον λελυπημένον. καὶ ἅπαντα ταῦτα μιμεῖται μόνα. τὸν γοῦν Σοφοκλέα τὸν αὐτῆς ἡμέρας ἄλλα μὲν Αἴαντος μιμεῖσθαι, ἄρτι δὲ Ἰὼ Φοιβάμμονα δεικνύναι. καὶ ἄλλοτε Ἀτρέως ὑποκρίνεσθαι. καὶ μὴν μικρὸν, Θυέστης εἶναι, Αἴγισθον, ἢ Ἀερόπην. καὶ πάντα ταῦτα εἷς ἄνθρωπος ἦν. τὰ μὲν δὴ ἄλλα διάφορα, καὶ ἀκόσμητα, ἑνὸς ἑκάστου ἔργου τὴν ἐπίδειξιν ἔχει, ἡ γὰρ αὐλός ἐστιν, ἡ κιθάρα, ἡ ἁβρὰ φωνῆς μελῳδία, ἡ τραγικὴ δραματουργία, ἡ κωμικὴ γελωτοποιία, ὁ δ' ὀρχηστὴς, τὰ πάντα ἔχει συλλαβών, καὶ ἔνεστι ποικίλλων, καὶ παμμιγῆ τῶν σχημάτων αὐτῷ ἰδίων, αὐτοῦ μόνου θεατοῦ. ἐθέλω οὖν σοι καὶ ἄλλο βαρβάρου ῥῆσιν ἐπὶ τούτοις εἰπεῖν. ἰδὼν γὰρ πέντε σκευασπὰ τῷ ὀρχηστῇ παρεσκευάσμενα, τοσοῦτον γὰρ μερῶν τὸ δρᾶμα ἦν, ἐζήτει ἵνα ὁρᾷ τὸν ὀρχηστὴν, τίνες οἱ ὀρχησόμενοι, καὶ τίνες ὑποκεκινήμενοι τὰ λοιπὰ σκευάσματα εἶεν. ἐπεὶ δ' ἔμαθεν ὅτι αὐτὸς ὑποκεκινήσεται, καὶ ὑπορχήσεται τὰ πάντα, ἐλελήθειν, ἔφη ὦ βέλτιστε, σώματα μὲν τοῦτο ἔν, πολλὰς δὲ πάς ψυχὰς ἔχει. τοιοῦτα μὲ ὁ βάρβαρος. σὺ δὲ ἀπεικότως ἢ καὶ οἱ Ἰταλιῶται τὸν ὀρχηστὴν Παντόμιμον καλέσιν, ἀπὸ τοῦ ὅλου μένου χρῆσθαι. καλὴ γὰρ καὶ ἡ Ποιητικὴ παράκλησις ἐστιν, τὸν ὦ παῖ ποτὲ μὲν ἐν πρώτοις τόποις ἴσχων, πάσαις πολίτευε ὁμιλίαις. καὶ τῇ ὀρχηστῇ ἀναγκαῖα, καὶ δεῖ σκευοφύτου τοῖς πράγμασι, συνοικειοῦν ἑαυτὸν ἑκάστῳ τῶν δρωμένων. τὸ δ' ὅλον, ἤθη, καὶ πάθη δεικνύει, καὶ ὑποκρίνεται. ἡ ὄρχησις ἐπαγγελία, νῦν μὲν ἐρῶντα, νῦν δ' ὀργιζόμενον τινα εἰσάγουσα, καὶ ἄλλον μεμηνότα, καὶ ἄλλον λελυπημένον. καὶ ἅπαντα ταῦτα μιμεῖται μόνα. τὸν γοῦν Σοφοκλέα τὸν αὐτῆς ἡμέρας ἄλλα μὲν Αἴαντος μιμεῖσθαι, ἄρτι δὲ Ἰὼ Φοιβάμμονα δεικνύναι. καὶ ἄλλοτε Ἀτρέως ὑποκρίνεσθαι. καὶ μὴν μικρὸν, Θυέστης εἶναι, Αἴγισθον, ἢ Ἀερόπην. καὶ πάντα ταῦτα εἷς ἄνθρωπος ἦν. τὰ μὲν δὴ ἄλλα διάφορα, καὶ ἀκόσμητα, ἑνὸς ἑκάστου ἔργου τὴν ἐπίδειξιν ἔχει, ἡ γὰρ αὐλός ἐστιν, ἡ κιθάρα, ἡ ἁβρὰ φωνῆς μελῳδία, ἡ τραγικὴ δραματουργία, ἡ κωμικὴ γελωτοποιία, ὁ δ' ὀρχηστὴς, τὰ πάντα ἔχει συλλαβών, καὶ ἔνεστι ποικίλλων, καὶ παμμιγῆ τῶν σχημάτων αὐτῷ ἰδίων, αὐτοῦ μόνου θεατοῦ.

monstretur. Volo itaque tibi sententiam referre quam super his tulit alter barbarus: qui cum quinque personas Saltatori paratas vidisset, nam tot partibus constabat fabula, unum conspiciens Saltatorem quærebat, quinam essent saltaturi, & reliquas personas acturi. Postea verò quam intellexit, eundem acturum, & saltationem omnem executurum esse. Nesciebam, inquit, ô optime, te unum quidem hoc corpus, sed plures animas habere. Et hæc quidem barbarus ille. Nec immeritò Itali saltatorem Pantomimum appellant, ab eo fermè quod agitur. Nec inelegans est poetica illa cohortatio, ô fili, Polypi marini mentem habens, omnibus in urbibus versare, quæ Saltatori est necessaria, quem rebus adhærentem, oportet semetipsum quibusque factis applicare. In universum autem Saltatio pollicetur se mores & affectus demonstraturam, & simulaturam, nunc quidem amantem, nunc irascentem aliquem introducens: mox alium insanientem, alium mœrentem: atque omnia ista servata mensura. Quare quod maximè est admirandum, eodem die Athamanta furentem, & Inonem metuentem repræsentat. Aliàs Atreus ipse est, paulo post Thyestes, deinde Ægisthus, aut Aerope, quæ omnia unus homo refert. Alia quidem quæ spectanda, vel audienda exhibentur, unam quampiam rem ostendunt: aut enim tibia est, aut cithara, aut vocis modulatio, aut tragica fabulæ actio, aut comica scurrilitas. Verùm Saltator hæc omnia complectitur, cujus varium, & miscellaneum apparatum videre

λὸν, σύριγγα, ποδῶν κτύπον, κυμβάλων ψόφον, ὑποκριτῶν φθόγγων, ᾀδόντων ἐμφασιν. ἐν ᾧ τὰ μὲν ἄλλα, ψυχῆς τε καὶ ἀνθρώπου ἔργα ἐστὶ τὰ μὲν, ψυχῆς, τὰ δὲ, σώματος. ἐν δὲ τῇ ὀρχήσει, ἀμφοτέρων συμμέμικται. καὶ γὰρ διάνοίας ἐπίδειξιν τὰ σχήματα ἔχει, καὶ συμπαθοῦς ἀκροάσεως σύριγγα. τὸ δὲ μίγμεν, ἡ σοφία τε δραμάτων, καὶ μυθῶν ἕξις λόγου. Λεσβώνακτ γάρ ὁ Μιτυληναῖος, ἀνὴρ καλὸς, καὶ ἀγαθὸς, χειροσόφους τὰς ὀρχησεις ἀποφαίνῃ, καὶ ᾗπερ ἐπὶ τῶν θείων αὐτῶν, ὡς βελτίων ἀναστρέψων λέγεται. Τιμοκράτης δὲ ὁ διδάσκαλος αὐτῷ, ἰδών ποτε ἄπαξ οὐκ ἐξεπίτηδες ἐπισῶς, ὀρχησην τὰ αὐτὰ ποιοῦντα, οἷα με ἔφη διάκαλος ἡ σῶς φιλοσοφίας αἰδὼς ἀπέτρεψεν. εἰ δ' ἔστιν ἀληθῆ ἃ περὶ ψυχῆς ὁ Πλάτων λέγει, τὰ τρία μέρη αὐτῆς καλῶς ὁ ὀρχηστὴς δέδεικεν, τὸ θυμικὸν, ὅταν ὀργιζόμενον ἐπιδείκνυται. τὸ ἐπιθυμητικὸν, ὅταν ἐρῶντας ὑποκρίνηται. τὸ λογιστικὸν, ὅταν ἕκαστα τῶν παθῶν χαλιναγωγῇ. τοῦτο μὲν γε οὐ πᾶσιν μέρεσι τῆς ὀρχήσεως, καθάπερ ἡ ἁφὴ οὐ πάσις αἰσθήσεσι παρίσταται, καλὸς ὁ σχηματῶν, καὶ τὰ οὐ τοῖς ὀρχήμασιν εὔμορφίας, τί ἄλλο, ἢ τὸ τῆς Ἀθηνᾶς ἐπαληθεύειν, τὸ καλὸν ἐπαινεῖσθαι, [1] καὶ μέρος τέτον ἡγεμόνα τάγαθοῦ καὶ τοῦτο εἶναι. ἥνυσε δὲ πῶς καὶ σωφρονέστερον τῶν ἐσθιομένων ὑπὲρ τῆς ὀρχηστικῶν σωφροσύνην σιωπῆς, ὅπ καὶ αὐτὴ Πυ-

est, tibiam, fistulam, pedum strepitum, cymbali sonum, actoris vocalitatem, canentium concentum. Præterea alia quidem alterutrius in homine partis sunt opera, alia mentis, alia corporis. Verùm hæc in Saltatione commixta sunt. Nam ea quæ fiunt, mentis demonstrationem, & corporei exercitii vim habent. Maximum verò istud est, nempe rerum quæ aguntur sapientia, quum nihil præter rationem committitur. Quocirca Lesbonax Mytilenæus vir honestus, ac bonus, Saltatores Manu sapientes appellabat, ibatque spectatum ipsos, tanquam melior à theatro reversurus. Timocrates autem ejus præceptor viso quondam semel (nec de industria aderat) saltatore res suas agente, Quali inquit, mea me erga philosophiam verecundia, spectaculo privavit. Quod si vera sunt quæ de anima differit Plato, tres ejus partes præclarè ostendit Saltator, Vim irascendi, quando irascentem exprimit: deliderandi, quando amantes repræsentat, ratiocinandi, quando singulos affectus ceu fræno regit. Et hoc quidem per omnes Saltationis partes sparsum est, ut Tactus per omnes sensus. Porrò cum pulchritudinis & concinnæ inter saltandum formæ curam suscipiat, quid aliud quàm Aristotelis sententiæ veritatem confirmat, pulchritudinem laudantis, atque tertium ei in bonis locum tribuentis. Cæterùm quendam audivi de saltatricium personarum silentio juveniliùs dicentem, hoc Pytha-

go-

1 Καὶ μέρος τέτον ἡγεμόνα] Immo καὶ μέρος δεύτερον. Nam τρίτον, τὰ χρήματα. Ipse in Eunucho ἐ μὰ σοφόν καταφρονεῖν χρημάτων, ἀλλὰ τρίτον τι ἀγαθὸν ἐ τοῦτο οἶμαι. Marc.

θεωρητικόν τι δόγμα ἀνύτηται. Ἐν ᾗ καὶ τὸ ἄκρον ἐπιτηδεύμασιν, τὸ μὲν, τὸ πρᾶον, τὸ δὲ, τὸ χρήσιμον ὑπαγορεύμασιν, μόνη ἡ ὄρχησις ἄμφω ἔχει. καὶ πολὺ τὸ χρήσιμον ὠφελιμώτερον, ὅσῳ μὴ δι' ἡδονῆς γίγνεται. πόσῳ γὰρ τοῦτο ὁρᾶν ἥδιον, πυκτεύοντας νεανίσκους, καὶ αἱμαχθέντας ῥεμβοὺς, καὶ παλαίοντας ἄχρις οὗ καὶ, ὡς ἡ ὄρχησις πολλάκις ἀσφαλίσηται ἅμα, καὶ διαφόρους, καὶ πρᾶον ἐπιδείκνυσθαι. τὸ μὲν δὴ γε σύντονον κίνησιν ἡ ὀρχηστικὴ, καὶ τροφὰς αὐτῆς, καὶ ἐπαγωγὰς, καὶ πηδήματα, καὶ ὑπάλασμους, τοῖς μὲν ἄλλοις, πᾶσιν εἶναι συμβέβηκεν ὁρᾶσθαι. τοῖς δὲ συνεργοῦσιν αὐτοῖς, ὑγιεινότατα. γυμνασίων γὰρ τὸ κάλλιστόν τε ἅμα, καὶ εὐρυθμότατον τοῦτο φαίην ἂν εἶναι. μαλακώτατον μὲν τὸ σῶμα. καὶ ἁπτὸν. καὶ εὐχρὲς εἶναι ποιεῖ. διδάσκουσα δὲ ἰσχύν τε ἅμα μετὰ ῥᾳστώνης ἐν τοῖς σώμασι. πῶς δὲ οὐ πανάρμονίόν τι χρῆμα ἡ ὄρχησις, δηλοῦσα μὲν τῷ ψυχῇ, ἀσκοῦσα δὲ καὶ τὸ σῶμα, τίρπουσα δὲ τὰς ὁρώσας, διδάσκουσα δὲ πολλὰ καὶ πάλαι ὑπ' αὐλοῖς, καὶ κυμβάλοις, καὶ μελῶν εὐρυθμίαις, καὶ κηλήσεσι, καὶ πτερύγων ἀκοῆς. εἰ γὰρ φωνῆς εὐμουσίαν ζητοῖς, πῶς ἂν ἀλλαχόθι εὕροις, ἢ ποῖον πολυφωνότερον ἄκουσμα, ἢ ἐμμελέστερον, ἢ τι αὐλοῦ, καὶ σύριγγος τὸ λιγυρώτερον, ἄλλις καὶ τούτων ἐν ὀρχήσει ἀπολαῦσαί σε πάρεστιν. ἐῶ λέγειν ὡς ἀμείνων τὸ ἦθος ὁμιλῶν τῇ τοιαύτῃ θέᾳ γένηται, ὅταν ὁρᾷς τὸ ἥσσονα, μισοῦντα μὲ τὰ κακὰ χαιρόμενα, ἐπιδακρύοντα δὲ τοῖς ἀδικουμένοις. καὶ ὅλως, τὰ ἤθη τῶν ὁρώντων παιδαγωγοῦν. ὃ δ' ἔτι μᾶλλον ἐπὶ τῆς ὀρχήσεως ἐν-

goricum præceptum innuere. Præterea cùm vitæ actionum, aliæ oblectationem, aliæ utilitatem polliceantur, sola Saltatio utramque obtinet: eoque utilitas est commodior, quòd cum voluptate accedit. Quanto enim hoc visu jucundius, quàm videre pugnis decertantes juvenes, ac sanguine manantes, alioſque in pulvere luctantes, quos plerumque Saltatio tutiùs simul, & decentiùs, & jucundiùs demonstrat. Quocirca concitatus Saltationis motus, ejusque conversiones, & circumductiones, & saltus, & resupinationes, aliis quidem spectantibus oblectamento fuêre: ipsis verò actoribus saluberrima. Etenim illud ego gymnasiorum pulcherrimum, & aptissimum esse affirmaverim, quod emollit corpus, flexibile, & leve reddit, & ad mutationem promptum esse instituit, roburque non exiguum corporibus acquirit. Qui ergo rerum omnium maximè concinna non sit Saltatio, quæ mentem acuit, corpus exercet, spectantes oblectat, priscaque multa docet tibiis, cymbalis, carminum concinna compositione, & mulcedine oculos & aures afficiente. Itaque si perfectam vocis actionem requiris, ubi alibi, aut quodnam auditionis argumentum invenias, quod pluribus & concinnioribus vocibus constet, seu tibia, & fistula magis sonorum? His abundè satis in Saltatione frueris. Mitto dicere, quod hujusmodi spectacula frequentando, moribus melior evades, quando theatrum malefacta odisse vides, & injuria affectos deflere, denique spectantium mores formare. Quod verò præcipuè in Saltatoribus est lau-

παιδίσκη, τοῦτο ἤδη ἐρῶ, τὸ καὶ ἰσχύν τε ἅμα, καὶ ὑγρότητα τῶν μελῶν ἐπιτηδεύειν, ἀμφοῖν παραδόξον εἶναί μοι δοκεῖ, ὡς εἴ τις τὸ αὐτὸ Ἡρακλείους τὸ χαριτωρὸν, καὶ Ἀφροδίτης τὸ ἁβρὸν δεικνύοι. εἰπεῖν ἤδη σοι ἐπιδεῖξαί σου τῷ λόγῳ, ὁποῖον χρὴ εἶναι τὸν ὄρχησιν ἐν τῇ ψυχῇ, καὶ σώματι. καίτοι τὰ μὲν ψυχῆς, σοφώτερον τοὺς πλείους. μνημονικόν τε δεῖ, καὶ εὐφυᾶ, καὶ ξυνετὸν, καὶ ἐξυπηρετικὸν, καὶ κατὰ μάλιστα ἐπιχάριν φημὶ δεῖν αὐτόν. ἔτι δὲ, κριτικὸν τῶν ποιημάτων, καὶ ἁρμόττων, καὶ μελῶν τε δόσιν ἀφιγνωσκόν, καὶ τῶν κακῶς πεποιημένων ἐλεγκτικόν. τὸ δὲ σῶμα, καὶ τὸν Πολυκλείτου κανόνα ἤδη ἐπιδείξειν μοι δοκῶ. μήτε γὰρ ὑψηλὸς ἄγαν ἔστω, καὶ πέρα τῆς μετρίας ἐπιμήκης, μήτε πεπτὸς, καὶ νανώδης τὴν φύσιν, ἀλλ' ἐμμετρος ἀμφοτέρως. ὥσπερ πολύσαρκος, ἀπρεπὲς γάρ, ὥσπερ λεπτὸς εἰς ὑστερολαλίαν. σκιλετώδης τοῦτο, καὶ νεκρικόν. εἰπεῖν γὰρ σοι καὶ δῆμον πρὸς τὸ φαῦλον τοιοῦτο ἐπισημαίνεσθαι, βοᾶς εἰκότως. [1] οἱ γὰρ Ἀντιοχεῖς, εὐφυέστατη πόλις, καὶ ὄρχησιν μάλιστα πεφροντικυῖα, ὥστε ἐπιτηρεῖν τῶν λεγομένων, καὶ τῶν γιγνομένων ἀκριβῶς, ὡς μηδὲν μηδὲν αὐτῶν λαθεῖν. μικρὸν μὲν γὰρ ὀρχηστὴν εἰσελθόντα, καὶ τὸν Ἕκτορα ὀρχεῖσθαι, μιᾷ φωνῇ πάντες ἀνεβόησαν, ὡς Ἀστυάνακτ', Ἕκτορ ἦ που; ἄλλοτε δέποτε μικρὸν πρὸς ὑπὲρ τὸ μέτριον ὀρχεῖσθαι τὸν Καπανέα ἐπιχειροῦντα, καὶ ἐπιβαλλειν τοῖς Θηβαίων τείχεσιν, ὑπέρβηθι ἔφασαν τὸ τεῖχος, ἤδη σοι

laudandum, jam illud dicam, nempe vires simul, & membrorum mollitiem colere, æquè mihi videtur insolens, ac siquis in eodem argumento, & robur Herculis, & mollitiem Veneris ostentaret. Iam etiam tibi subjicere volo hac oratione, qualem anima & corpore optimum Saltatorem esse oporteat. Quanquam plurima antè dixi de animæ dotibus. Quippe memorem, solertem, prudentem, acutum ad comminiscendum, & ad occasionem spectandam in primis, eum oportere esse affirmo: præterea poëmatum censorem, carminum & modulorum præstantissimorum judicem, & vitiosorum reprehensorem. Cæterùm corporis modum juxta Polycleti canonem definiam. Neque sit nimium procerus, & immodicè longus, neque humilis, & natura nanus, sed exquisitè mediocris: neque carnosus, hoc enim insitum: neque gracilis impensè, hoc enim aridi cadaveris præ se fert imaginem. Memorabo etiam tibi populi cujusdam ad hujusmodi notanda non inertis exclamationes. Antiochiæ cives ingeniosissimi, & Saltationis observantissimi, ita dicta, factaque singula notant, ut neminem quicquam eorum lateat. Cùm enim pusillus Saltator ingressus esset, & Hectorem saltaret, una voce exclamarunt omnes, hic videtur Astyanax, ubinam est Hector? Aliàs etiam, quum quidam immodicè procerus Capaneum saltare aggrederetur, & Thebanorum muros adoriri, Transcende, dixerunt, murum, tibi

[1] Οἱ γὰρ Ἀντιοχεῖς] Iul. Imp. Misop. *Bourd.*

[1] Καὶ

δὲ κλίμακος, ἐ ἐπὶ δ πυχνῷ δ, ἢ σπουδῆς ὀρχηστῦ, πηδᾶν μεγάλα πειρωμένου, διόμεθα ἴφασιν φέρειν τ θυμέλης. τὸ δ σύνολον τ πάνυ λεπτῆ ἐπιδόσεως, κομψῶς ἔχειν ὡς νοσοῦντι. τάυτην δ ζηλοῦσι ἕνεκα ἐπιμηνόθην, ἀλλ' ὡς ἴσθι ὅτι καὶ δῆμοι ὅλοι μεγάλην ἐποιήσαντο ἐπὶ τῇ ὀρχήσει, ὡς καὶ ῥυθμίζειν τὰ κῶλα, καὶ τὰ σχήματα αὐτῆς δύνασθαι. σύμπαντες δ τοιοῦτοί πάντως ἦσαν, καὶ τὸ σῶμα λελυμένῳ τῷ ἅμα, καὶ συμπεπηγὸς, ὡς λυγίζεσθαί τε ὅπη κελεύοις, καὶ σωματώδη κεφαλῆς, εἰ τάχα ἄλλοι. ὅτι δ οὐκ ἀπλῶς ὄρχησις ἡ τ εὐσχημόνως χειρονομίας, ἀλλὰ μετὰ καὶ τ Ἑρμῆ, καὶ Πολυδεύκους, καὶ Ἡρακλέους, εὖ ἀθλήσαι κακῶν ἴδοις ἄν, ἐκείνη τῶν μιμήσεων ἐπαχθῶν. Ἡρᾳδίως μὲν ἂν τὰ δι' ὀμμάτων φαινόμενα, πιστότερα εἶναι τ ὤτων δοκεῖ. ὀρχηστὴ δ, ἢ τὰ ὦτων, ἐ ὀφθαλμῶν κατάστασιν. ὥστε δ ἥλιστ' ὄρχησις, ὥσπ ἂν ἐρῶν τις, εἰς τὸ διάπυρον παρέλθοι, ἐσωφρονίσθη ἐδὼν ὅσα· ἐρωτῷ καὶ τέλη. καὶ λύπη ἐχόμενον, ἐξερχόμενον δ θεάτρου φαιδροτέρως, ὡσπὲρ τ φάρμακον λησμόνιον. καὶ ᾗ τ ποιητῶ, ἠπιώτης τε, ἢ ἄχολον πιών. σημεῖον δ τ ὡς τὰ γιγνόμενα οἰκειότητι, ἢ δ γαυριᾶν ἔκφυσιν τ ὁρώντων τὰ δεικνύμενα, τὸ θεκρύειν πολλάκις τὰς θεατὰς, ὁπόταν τι οἰκτρὸν ἢ ἐλεεινὸν φαίνηται. tibi ſcalis nihil eſt opus. Quum etiam obeſus, & craſſus quidam Saltator, ſaltum ingentem moliretur, quæſumus te, inquiunt, parce thymelæ. Contrà ſummopere gracili, tanquam ægrotanti acclamarunt, Bene habe. Hæc ego non jocandi gratia commemoravi, ſed ut ſcias totos populos artem Saltandi magno ſtudio coluiſſe, adeò ut virtutes, & vitia ejus deprehendere potuerint. Poſtea ſit planè mobilis Saltator, corpore ſoluto ſimul & compacto, ita ut poſtulante tempore flecti queat, & firmiter, ſi ſit opus, conſiſtere. Quòd autem aliena non ſit Saltatio à manuum geſticulatione quæ fit in certaminibus, ſed particeps Mercurii, Pollucis, & Herculis editarum in certamine virtutum, facilè videris, ſi ſingulis imitationibus animum applices. Herodoto ſanè quæ oculis excipiuntur, certiora eſſe videntur, quàm quæ auribus. Saltationi verò & oculorum & aurium judicium præſtò eſt. Vſque adeò autem movet Saltatio, ut ſiquis amans, ad theatrum accedat, ad ſanam mentem redeat, quum viderit quàm mali ſint amoris exitus: & triſtitia affectus, egrediatur ex theatro hilarior, tanquam potus pharmacum quod oblivionem inducat, & ex poëta luctum, & mœrorem tollat. Quòd autem iſta populo fuerint familiaria, & ea quæ demonſtrabantur, ſpectantium quiſque norit, argumento ſunt lachrymæ à ſpectatoribus non rarò profuſæ, cùm lugubre quippiam & miſerabile vi-

de-

1 Καὶ Ἡρακλέους εὖ αὐλήσαι κακῶν] Lego εὖ δοκήσαι, & ſic etiam videtur legiſſe interpres. Aliquis poſſet etiam jure ſuſpicare legendum eſſe κακῶν, nam pugillatus, in qua plagas multas pati neceſſe erat, potius videtur dici debere ἀσκήσεις κακῶν. Palm.

ὁ μὴν Βακχικὴ ὄρχησις, καὶ ἐν Ἰωνίᾳ μάλιστα, καὶ ἐν Πόντῳ σπουδαζομένη, καίτοι σατυρικὴ οὖσα, ὅμως ὑπὸ κεχαίρων τὰς ἀνθρώπους τὰς ἐκεῖ, ὥστε καὶ τὸ τραγικὸν ἔθνος ἁπάντων ἐπιλαθόμενοι τῶν ἄλλων, καθῆντο δὲ ἡμέρας Τιτᾶνας, καὶ Κορύβαντας, καὶ Σατύρους, καὶ βουκόλους ὁρῶντες. καὶ ὀρχοῦντό γε τοῦτο οἱ δυνατώτατοι, καὶ πρωτεύοντες ἐν ἑκάστῃ τῶν πόλεων. οὐκ ὀκνοῦντες οὐδὲ ἐρυθριῶντες, ἀλλὰ καὶ μέγα φρονοῦντες ἐπὶ τῷ πράγματι μᾶλλον ἢ ἐπὶ εὐγενείᾳ, καὶ λειτουργίαις, καὶ ἀξιώμασι πρεσβυτικοῖς. ἐπὶ δὲ τοῖς ῥήτορσι τοῖς ἐφ' ὑμῶν ὀρχησικὸς, ἄκρος καὶ ὑπὲρ τὰς κρηπῖδας αὐτῶν. ὑμῖν μὲν ἐν σώματι, οὐδὲ ἔδειξα. τοῖς δὲ πρεσβύταις, ὅτου ἐπιτηρεῖν οἶμαι δύνασθε. πολλοὶ γὰρ αὐτῶν ὑπ' ἀμαθίας, ἀμήχανον γὰρ ἄπαυστος εἶναι σοφὸς, καὶ σολοικίας δεινὰς ἐν τῇ ὀρχήσει ἐπιδείκνυνται. οἱ μὲν, ἀλογακινούμενοι, καὶ μηδὲν ὡς ἅπαξ τῷ χορδῇ. ὁ μὲν γὰρ ὦμος, ὁ δὲ πούς, ὁ δὲ ῥυθμὸς λέγει. οἱ δὲ, εὐρύθμως μὲν, τὰ πράγματα δὲ μεταλλάττουσι, ἢ τὰ σχήματα, οἷον ἐγώ ποτε ἰδὼν μέμνημαι. [1] ἐπὶ γὰρ Διὸς γενέσεως ὁρχήσεώς τις, καὶ τῷ μὲν Κρόνου τεκνοφαγίαν, παραλλάττοντος ἐπὶ Θυέστου συμφορᾶς, τῷ ὁμοίῳ παραγομένου. καὶ ἄλλου τὸν Σεμέλης ὑποκεκαυμένου βαλομένου κεραυνῷ, τὸν Γλαύκου αὐτὸν εἰκάζει, μεταλλαγείσης ἴσως. ἀλλ' ὅσα λοιπὰ τῶν τοιούτων ὀρχήσεων, ὀρ-

derent. Bacchica Saltatio, in Ionia præcipuè, & Ponto celebrari solita, quamquam satyrica, gentis illius animos ita mancipavit, ut singuli statutis temporibus cæterarum rerum omnium obliti, solidum diem desideant spectantes Titanas, Corybantas, Satyros, & bubulcos. Quod saltationis genus nobilissimi quique, & cujusque civitatis primores saltabant, neque ob id erubescebant, imò potiùs gloriabantur magis quàm ob nobilitatem, munera publica, & dignitates majorum. Postea verò quam Saltatorum virtutes dixi, eorundem etiam accipe vitia. Sed enim corporis vitia jam ostendi: mentis autem vitia ad hunc fere modum opinor, observabis. Multi enim illorum præ insciti, siquidem fieri nequit ut periti sint omnes, turpibus inter saltandum solœcismis delinquunt. Quum hi quidem ineptè moventur, & ut ajunt, nihil ad chordam: alia quippe pes, alia rhythmus loquitur. Illi verò concinnè quidem, sed res prioris vel posterioris temporis saltationi accommodant, quod videre me memini. Quidam enim Iovis generationes, & Saturnum liberos devorantem saltatione repræsentans, præter argumentum Thyestæ calamitates repræsentabat, rei similitudine decipiens. Rursum alius Semelen fulmine percussam agens, ipsi Glaucen assimilabat, tempore posteriorem. Verum ob istiusmodi saltatores, Saltationem non

[1] Τὰς γὰρ Διὸς γενὰς ὀρχήσεώς τις] Interpres sic vertit, & videtur legisse τὸν γὰρ Διὸς γενέσεως. Sed multo melior vulgata lectio γενὰς, id est, *nativitatem*, *natalitia*. Palm.

Ai-

χήσεως αὐτῆς οἴμαι καταγνωστέον, οὐδὲ τὸ ἔργον αὐτὸ μισητέον, ἀλλὰ τοὺς μή, ὡσανεί εἰσιν, ἀμαθεῖς νομιστέον. ἀπαιδευτέον ἢ τοὺς ἐνόμους, καὶ τῷ ῥυθμῷ τὰ τύχης ἐκάστοις ἐκφέρειν δρῶσιν. ὅλως ἢ, τὴν ὀρχησιν δεῖ πανταχῆ ἀπηκριβῶσθαι, ὡς οἷόν τε πᾶσι σύρυθμον. σύμμορφον. σύμμετρον. αὐτὸ αὑτῷ ὁμοιότατον. ἀσυκοφάντητον. ἀνεπίληπτον. μεθαρμοσίας ἰδιωτικὰς. ὡς τὰ πρέποντα κεκραμένον πᾶσι εὐφημίσεσι. ἐξὸν τῷν παιδείαν. βαθὺν τὰς ἐννοίας. ἀνθρώπινον μᾶλλον. ὁ γὰρ ἔπαινος αὐτῷ τοῦτ' ἂν γένοιτο εὐπαλὴς ἀφ' ἑαυτῶν, ὅταν ἕκαστος τὰ ὁρώντων γνωρίζηται αὐτῷ. μᾶλλον ἢ ὥσπερ εἰς κατόπτρου, τῷ ὀρχησταὶ ἑαυτὸν βλέπῃ, καὶ ἃ πάσχειν αὐτὸς, καὶ ἃ ποιεῖν εἴωθε. τότε γὰρ οὐδὲ κατέχειν ἑαυτοὺς οἱ ἄνθρωποι ὑφ' ἡδονῆς δύνανται, ἀλλ' ἀθρόοι πρὸς τὸ ἔπαινον ἐκχέονται, τὰς τῆς ἑαυτῶν ψυχῆς ἕκαστος εἰκόνας ὁρῶντες, καὶ αὐτὰς γνωρίζοντες. ἀπέχνως γὰρ τὸ Δελφικὸν ἐκεῖνο, τὸ Γνῶθι σαυτὸν, ἐν τῇ θέᾳ ἐκείνης αὐτοῖς παρήγγειται. καὶ ἀπέρχονται λοιπὸν ἕκαστος ἃ τε χρὴ ἀρετᾶσθαι, καὶ ἃ φεύγειν μεμαθηκότες, καὶ ἃ ἀγνοοῦντες ἠγνοηκότες διδασκάλοις. γένοιτο ἢ ὥσπερ ἐν λόγοις, οὕτω καὶ ἐν ὀρχήσει ὁ κακὸς τῶν πολλῶν λεγομένη κακοζηλία, ὑπερβαινόντων τὸ μέτριον τῆς μιμήσεως, καὶ πέρα δὲ δέον ἐπιτεινόντων. καὶ εἰ μέγα τι δεῖξαι δέοι, ὑπερμεγέθεις ἐπιδεικνύμενοι. καὶ εἰ ἁπαλὸν, καθ' ὑπερβολὴν θηλυνομένων, καὶ τὰ ἀνδρώδη, ἄχρι δ' ἀρρένων, καὶ θηριώδεις ἐξαγόντων, οἷον ἐγώ ποτε μίμημα ἰδὼν ποιῆσαι

non puto condemnandam, neque exercitium ipsum odio prosequendum, sed illos potiùs, ut sunt, imperitos censendos: contrà laudandos, qui servatis legibus, & rhythmo artis, commodè cuncta obeunt. In summa, oportet Saltatorem omnibus numeris esse absolutissimum, ut omnis actio sit concinna, decora, congrua, sibi similis, calumniæ, & reprehensioni non obnoxia, nequaquam imperfecta oportet, inquam, Saltatorem temperatas ex rebus præstantissimis habere cogitationes, eruditione esse acutum, animi conceptionibus profundum, maximè humanum. Itaque perfectam à spectatoribus laudem consequitur, quum quisque spectantium sua ipsius acta demonstrari noverit, imò potiùs velut in speculo, se ipsum in Saltatore conspexerit, tum quæ sibi accidunt: tum quæ facere solet. Tunc enim homines præ voluptate nequeunt se continere, quin ad effundendas laudes confertim proruant, quum singuli animarum suarum imagines cernunt, ac se ipsos agnoscunt. Planè enim Delphicum illud, Nosce te ipsum, ex hujusmodi spectaculo reportant: atque è theatro discedunt, quæ expetenda, quæ fugienda sint edocti, & eorum quæ ignorabant, notitiam adepti. Cæterùm ut in orationibus, sic in Saltatione, accidit, quæ à multis appellatur Mala affectatio, quoties imitationis modum transgrediuntur, & æquo vehementius eam intendunt: & siquid magnum est demonstrandum, illud justo majus demonstrant: siquid verò molle, illud summopere effœminant: & viriles actiones ad immanitatem usque ferinam evehunt. Quod Saltatorem quendam olim facientem me-

τὴν ὀρχησὴν, ἀδικεῖσθαι φάσκοντες. σωστὸν μὲν τὰλλα, καὶ φρονιμώτερον ἀξιοῦν. σὺν οἷδα δ' ἤ τινι τύχῃ εἰς ἀχθηδόνα ἐπεσκεύασται δὲ ὑπερβολὴν μιμήσεως ἐξοκείλασαν. ὀρχούμενον γὰρ τὸν Αἴαντα, μὴ τῷ ἕτέρῳ δοῦναι μαινόμενον, εἰς τοσοῦτον ὑπερεξέπεσεν, ὥστε ἐκ ὑποκρίσεως μανίαν, ἀλλὰ μανίαν αὐτὸς εἰκότως ἂν τις ἔδοξεν. ἑνὸς γὰρ τῶν σκηνικῶν ὑποδημάτων τυπέντων, τῷ ἑτέρῳ ποδὶ κατέρρηξεν. ἑνὸς δ' τῶν ὑποκριτῶν, τὸν αὐλὸν ἁρπάσας, & Ὀδυσσέως πολιτικὸν ἐνέτεινεν, καὶ ἐπὶ τῇ νίκῃ μέγα φρονῶν, & διέλε τῷ κεφαλῷ, κατεσιγακώς. καὶ εἴ γε μὴ ὁ πλὴξ ἀντέσχε, καὶ τὸ πολὺ τοῦ πλήγους ἀπεδέξατο, ἁπλόλει ἂν ὁ κακοδαίμων Ὀδυσσεύς, ὀρχησῇ ἀθλίᾳ περιπεσών. ἀλλὰ τὰ μὲν ἄλλα πάντα, σωφρονεστέρως τοῦ Αἴαντος, καὶ ἐπῄδων, καὶ ἔθορυν, καὶ τὰς ἐσθῆτας ἀπερρίπτουν. οἱ δὲ συρφετώδεις καὶ αὐτὸ τοῦτο, ἰδιῶται, & μὴ δόξαντες σὺν ἐπιστήμῃ ἐσκευασμένοι, ἀδὲ τὸ χεῖρον, ἢ τὸ κρεῖττον ὁρῶντες, ἄκριτον ἦν μίμησιν & πάθους τὰ τοιαῦτα οἰόμενοι εἶναι. οἱ ἀστειότεροι δ', σωφρονοῦντες μὲν, καὶ ἀνδρώδεις ἐπὶ τοῖς γιγνομένοις, σὺν ἐλέγχοντες δ' σιωπῇ τὸ πρᾶγμα. τοῖς δ' ἐπαινοῦσι, & αὐτοῖ τῶν ἀνοίαν τὸ ὀρχήσεως ἐπικαλύπτοντες, & ἀκριβῶς ὁρῶντες ὅτι σὺν Αἴαντος, ἀλλ' ὀρχησεῦ μανίας τὰ γιγνόμενα ἦν· ἡ γὰρ ὀρχηθεῖσα τούτοις ἡ γυναῖκα, ἀλλὰ καὶ μακρῷ τούτων μαλειότερον ἔπραξε. καβάς γὰρ εἰς τὸ μέσον σὺν τῇ θυλῇ, δύο ὑπαπτικῶν μέσης ἐκράζετο, πάνυ δεδιότων μὴ καὶ αὐτῶν τινα ὡς τῷ κεῖνον μαστιγώσῃ, λαβών. καὶ τὸ πρᾶγμα οἱ μὲν, ἐθαύμαζον. οἱ δὲ, ὑπώπτευον, μὴ ἄρα

memini me videre: qui priùs cælebris erat, cætera sanè prudens, & admiratione dignus: sed qui nescio quo casu in repræsentationem nimiopere indecoram eruperat. Cùm enim Ajacem, simul atque cauſa excidiſſet, furentem Saltatione referret, tantùm à Saltationis decoro excidit, ut non repræsentare insaniam, sed insanire ipse meritò videretur. Vnius enim ex illis qui ferreis soleis strepebant, vestem discidit: unius etiam ex illis qui tibia succinebant, correpta tibia, astantis Vlyssis, & ob victoriam sese efferentis caput, ea percutiens, divisit: ac nisi pileus obstitisset, & vehementiam ictus excepisset, infelix ille Vlysses, dementem Saltatorem nactus, periisset. Quinetiam totum theatrum cum Ajace furebat, saltabant, vociferabantur, vestes projiciebant. Ac plebeii, idque idiotæ, decorum non percipientes, neque quid deterius, quidve melius sit, cernentes, has actiones summam affectus imitationem esse existimabant: urbaniores verò, tametsi rem probè intelligebant, & ob eam erubescerent, non tamen reprehendebant silentio: sed laudibus amentiam Saltationis contegebant, & non Ajacis, sed Saltatoris amentiæ esse hæc quæ fiebant, planè videbant. Non enim, generosus ille, hisce contentus, quiddam multò magis ridiculum admisit. Progressus enim in medium senatum, inter duos consulares viros medius sedit, qui metuebant, ne aliquem ex eo

is instar verberandum caperet. Quam audaciam alii
dabant. Alii verò suspicabantur fore ut à ni-

mia

ὦν ἂ ἄχαν μιμήσεως, οἷς τὴν ἔκ παθους ἀλήθειαν ὑπηνίχθη. καὶ αὐτὸν μύθοις φασὶν ἀναπλάττειν, ὅτε μετασκῆσαι ἐφ' οἷς ἐποίησεν, ὥστε καὶ νοσῆσαι ὑπὸ λύπης, ὡς ἀληθῶς ἐπὶ μανίᾳ κρατηθέντα μόνον. καὶ ἐδήλωσέ γε τοῦτο σαφῶς αὐτός. [1] αἰτήσαντων γὰρ αὐτὸν τῶν συσκηνούντων αὐτὸν τὸν Αἴακα ὀρχήσασθαι αὐτοῖς, ἐπιτρέψαντος μὲν τοῦ καταγελᾶν, ἵνα ἅπαξ μανῇ. μόλις δ' αὐτὸν ἠνέσατο ὁ ἀνταγωνιστής, καὶ ἀντέτυχον. ἐπεὶ γὰρ ὁμοίως Αἴακα αὐτὸν ἐχαφίνα, ὅτε κοσμίως, καὶ σωφρόνως τῶν μανιῶν ὑπεκρίνατο, ὡς ἐπαινεθείη, μένας εἰπὼν τοῦ τὸν ὀρχήσασθαι ὄρον, καὶ μὴ παραβαίνοντας εἰς τὴν καταγέλασιν. ταῦτά σοι ὦ φιλότης, ὀλίγα ὧν παμπόλλων παρέδραξα ὀρχήσεως ἔργα, καὶ ἐπιτηδεύματα, ὡς μὴ πάντων ἄχθιό μοι ἱερωτικῶς ἡνιμμένον αὐτά. εἰ δὲ βυληθείης κρίνασθαί μοι τὰ θέατρα, οἶδα ἐγὼ πάνυ ἀλαζονικόν σε, καὶ ἀρχιτυμβωρύχου ἐπιτάττοντα. ὥστε ἤδη δηλονότι τὸ τοῦ Κίρκης ἐκεῖνο ἔσται σοι πεῖσαι, τὸ, Θαῤῥεῖν μ' ἔχει, ὡς ὅτι πιὼν τάδε φάρμακα ἐπέλχθης. ἐπέλχθην γὰρ, καὶ μοι Δι' ὅλου ὄνος κεφαλὴ, ἡ σοὺς καρδίαν ἔχεις. ἀλλ' ὁ μὲν νόος σοι, ἐμπεδότερος ἔσται. σὺ δὲ, ὑφ' ἡδονῆς ἤδη ὀλίγον δὲ κυκεῶνος ἄλλου μειζόνως πιεῖν. ὅταν γὰρ ὁ Ὅμηρος τὸν ἐμὸν ῥόδον τὸ χρυσοῦν λέγῃ, ὅτι μια Inſaniæ affectatione, ad veram inſaniam tranſiret. Et ſanè perhibent illum cùm ad ſe rediiſſet, ita facti pœnituiſſe, ut præ triſtitia ægrotaverit, quòd verè objecta ſibi fuiſſet inſania. Quod ipſe manifeſtè declaravit. Rogantibus enim factionis ſociis ut eundem Ajacem ſaltaret in ſui gratiam. Satis eſt, inquit, quod hiſtrionem in theatro agens, ſemel inſanivi. Maximè verò diſcruciavit ejus animum adverſarius, ejuſdem artis æmulus, qui ſimilis Ajacis deſcripti, ita ornatè & modeſtè inſaniam repræſentavit, ut laudem reportarit, quòd intra Saltationis fines ſe continuerit, nec in actione furioſum egerit. Hæc tibi, ô amice, pauca ex perquam multis decerpta Saltationis, facta, & ſtudia oſtendi, ne mihi admodum ſucceſſeas, quòd ea libenter contemplor. Quòd ſi velles mecum ſpectaculi eſſe particeps, probè ſcio te illecebris illius captum iri, & Saltationis inſano amore inſuper furiturum. Itaque nihil opus erit, ut illud Circes occinam tibi, *Demulſum, obſtupui poto te haud eſſe veneno.* Nam demulceberis, nec per Iovem, aſini caput, aut ſuis cor habebis: verùm tibi mens firmior erit. Ac præ voluptate quam perceperis, ne pauxillum quidem alii de cyceone bibendum imperties. Nam quod dicit Homerus de aurea Mercurii virga, quòd

1 Αἰτήσαντων γὰρ αὐτὸν τῶν συσκηνούντων] Interpres rurſus ita vertit, ſed male: συσκηνούντων enim hoc loco aliud ſignificat, & uno quidem verbo Latine dici vix poteſt ejus vocis ſignificatus, *fautor* tamen maxime accedit, ſed generalius ſumitur. Συσκηνούντες ille eſt, qui à partibus ſaltatoris ſtat, qui illi favet, & eſt ex ejus factione. Nam diverſæ erant in theatro, ut & in circo, factiones, alii Bathyllo, alii Mneſteri, alii Paridi favebant, & ſæpe ea de cauſa in theatro *ſeditiones* fiebant, unde vox σκηνούντες, & compoſita συσκηνούντες. Verte igitur *poſtulantibus iterum partium ejus fautoribus.* Palm.

καὶ ἀνδρῶν ὅσοις ἡλγηκὸς, οἷ αὐτοὺς ὧν ἐψηλάφησε, τοὺς δ' αὖπε, καὶ ἀκριβῶς ἐγείρει, τοῦτο ἀπεργάζεται ὄρχησις ποιεῖ, καὶ τὰ ὁμματα ἡλίγωσε καὶ ἐγκαταρρέψαι ποιῆσαι, καὶ ἐπιζήμιους τοῦ διάνοιαν ἑκάστῳ ἐποίησε ἕ θρυμμάτων. Κρη. καὶ μάλα ἤδη ἐγώ σ' Λυκῖνε, πείθομαι τί σοι, καὶ ἀναπτερωμένον ἔχω ἐς τὰ ἄπτα, καὶ τὰ ὁμματα. καὶ μέμνησό γε ὦ φιλότης, ἐπειδὰν εἰς τὸ θέατρον ἴῃς, καὶ ἐμοὶ δὸς σαυτοῦ θέαν κατάλαμβάνειν, ὡς μὴ μόνος ἀπεῖθεν σοφώτερος ἡμῶν ἐπανίοις.

quòd quorum hominum oculos voluerit, ea demulcet, alioſque dormientes excitat? hoc planè facit Saltatio, quæ oculos demulcet, & expergefacit, & ad ſingula quæ fiunt, diſcutienda, mentem excitat. *Cre.* Atqui ego jam credo tibi Luciane, jamque mihi patent aures, & oculi. Ac memineris ſaltem quum ad theatrum ibis, me tecum unà ſpectatum abducere, ne ſolus ſapientior inde revertaris.

ΛΕΞΙΦΑΝΗΣ. | LEXIPHANES.

ARGVMENTVM.

Deridet hoc dialogo Lucianus Cacozelos iſtos, & affectatores obſcuri, atque inuſitati ſermonis: qui dum verbis plerumque obſoletis, & ab ultima vetuſtate repetitis, interdum etiam novis & à ſe conflictis, omnia obſcurant, & quaſi quibuſdam tenebris involvunt: egregiè eloquentes, ac docti perhiberi cupiunt. Ficto ad hoc exemplo Lexiphanis cujuſdam, quem, dialogum quendam, ad imitationem (ut ipſe quidem videri vult) ſympoſis Platonis compoſitum, recitantem introducit, adeò ineptum atque ridiculum, ut propter verborum obſcuritatem, quæ tamen ejuſmodi ſunt, ut vix ab ipſis illis, antiquæ comœdiæ ſcriptoribus, ex quibus pleraque ea deſumpta ſunt, ſi redeant, intelligi ſatis poſſe videantur: res quoque & ipſum argumentum ejuſmodi ſint, ut non facilè quicquam frigidius excogitari queat. Quo illud nimirum indicare voluit, affectatores iſtos, dum non res, quas dicant, ſed verba, ad quæ res accommodent, quærunt, in utroque pariter ridiculè ac ſtultè ſeſe dare ſolere. Subjicit tamen ad finem paraneſes quaſdam, quibus eundem hunc Lexiphanem, rectam eloquentiæ, ac ſtudiorum bonorum rationem edocet. Quale quiddam infra quoque in Rhetorum didaſcalo facit, ubi duplicem ad eloquentiam comparandam viam proponit: alteram aſperam quidem, ſed veram ac rectam, alteram autem compendioſam ac facilem, ſed ad novum atque affectatum iſtud genus, cujus exemplum hic proponit, ducentem.

LY-

ΛΥΚΙΝΟΣ.

[1] Ἀξιφάνης ὁ κομψὸς μὴ βιβλίον. Λεξ. νὴ Δί' ὦ Λυκῖνε, γράμμ' ἐστὶ [2] τηνίκα τῶν ἡμῶν [3] νεοχμῶν. Λυ. ἆρα γάρ τι περὶ αὐχμῶν ἡμῖν γράφεις; Λε. ἐ δῆτα, ἀλλὰ αὐχμὸν οὐκοῦν. ἀλλ' ἄγε σοὶ τὸ ὀρθογραφεῖς ὅτῳ κομᾷν. σὺ γὰρ, [4] κυκλοδυσῆς ἰσικὰς ἔχων ὦτα. Λυ. συγγνώθι ὦ ἑταῖρε. πολὺ γὰρ δοκεῖ μοι αὐχμὸς τὸ νεοχμὸν μεταχύ. ἀλλ' εἰπέ μοι, τίς ὁ νοῦς τοῦ συγγράμματος; Λε. ἀντισυμποσιάζω τῷ Ἀρίστωνι τῷ αὐτοῦ. Λυ. πολλοὶ μὲν οἱ Ἀριστωνες. σὺ γὰρ, ὅσον ἐπὶ τῷ συμποσίῳ, [5] τὸ Πλατωνικὸ μοι δοκεῖς λέγειν. Λε. ὀρθῶς ἀκούεις. τὸ γὰρ λεχθὲν, ὡς ἄλλῳ παντὶ ἀνοήτου ἂν ἐμοὶ. Λυ. ἀκοὴν ἀλλὰ μοὶ

LYCINVS.

Εὖ γε Lexiphanes, formosus ille, cum libro adest. *Lex.* Per Iovem, Lycine meum est hoc scriptum hornum & recens. *Lyc.* Iam enim nobis quippiam de squaloribus scribis. *Lex.* Haud equidem. Neque verò squalorem dixi: sed venustas quædam est, scriptum adhuc recens ita appellare. Tu autem aures sordibus oppletas videris habere. *Lyc.* Ignosce, amice, nam hæc voces, αὐχμὸς & νεοχμὸς multum affinitatis inter se habent. Sed dic mihi, quodnam est scripti istius argumentum? *Lex.* Convivium, ab illo Aristonis, hic diversum instituo. *Lyc.* Multi quidem Aristones sunt: sed tu, quantum ex symposio colligere licet, Platonem dicere mihi videris. *Lex.* Rectè agnovisti. Cæterùm quod dicitur, ut cuivis alteri fuisset inexplicabile. *Lyc.* Proinde mihi pauca ipsius libri

1 Ἀξιφάνης] Cogor longiores in hunc Dialogum diatribas componere ut cacozeli & antiquarii istius Lexiphanis quæquæ vocabula ponderentur: de similibus, Horat. Martia. Suet. Aug. c. 86. & ibi interp. *Bourd.*

2 Τηνίκα τι] Ὡς ἀπὸ τῆς χθὲς, χθιζινὸν, ὅτι ἀπὸ τῆς τῆτε, τηνίδε, σημαῖνον τὸ ἐπιτήδειον ὅτε τῇ αὐτῇ ὥρᾳ, ex quo οἱ Δωριεῖς dicunt σατὶς, unde σατιάνιος πυρὸς leg. Scholiast. Aristoph. ad Nub. *Idem.*

3 Νεοχμῶν] Mſ. Regius auctior voce una, nempe κομιδῆ: per νεοχμὸν autem intelligit νεωστὶ εἰργασμένον, ἀφ' οὗ ἔτι ῥῆμα τὸ νεοχμῶ νεον ἔχω unde νέοχον. Hæc dictio etiam Thycydidi frequens, qua uti solet αὖτι τὸ νέον, ἐφεστῶτα, hanc Lexiphanes postea vult significare τὸ ἀκριβεστέρον. Idem.

4 Κυφαλίζουσα] Mſ. Regius habet κυφολίττα, sed recepta lectio melior est, magisque alludit ad illud pag. sequentis ὀπισθόγρα ἡ Κυφαλὶς κυφαλὶ κυφαλὶς & κυφαλὶς (sic enim apud Hesych. & Interp. Aristoph. ad Pacem) ὁ τὰ ὦτα ῥύπῳ λεχθὲν, dicitur etiam τὸ ὀστρακῶδες ἀγγεῖον ἐν ᾧ τὸν ἄρτυς ἀποθησαυρίζουσι, sic dictum διὰ τὸ κακοῤῥάφθαι τῶν ἰλίων, ut vult doctissimus Christianus ad Aristoph. *eâdem*. Sic etiam vocabant alveos e vitilibus unde Cypselus rex Corinthiorum Æthionis filius, sic dictus quod ἀποκρύπτεσθαι παρὰ τὰ μέσα κλεισθῆναι ἐν τῇ κυφελῃ, Cujus posteritas diu postea Corinthi regnum tenuit, dico ad Pausan. Tangit Lucianus pag. seq. dum ait ἦτα Κύφελος τις ἦτ' Περιανδρος. Vide Scal. ad Euseb. *Idem.*

5 Τὸ Πλατωνικὸ] Aliter Apul. de dogmate Platonis, qui vult Platonis patrem Aristonem, ipsum Aristotelem dictum, fuit & Aristo Ceus qui scripsit ἐρωτικὰ, de quo Clarissimus Casaub. ad Athen. c. 4. lib. 15. *Idem.*

αὐτῶ ἀπάγωμεν ἐς βιβλίον, ὅπως μὴ παντάπασιν ἀπολειπόμεν ἡ ἐπιστήμης. νέκταρος γάρ που ἔοικας οἴνου χρήσειν ἡμῖν ἀπ' αὐτῶ. Lex. τί μ' εἴρηκα, πιθοῖ κωπάσαι. σὺ δ', ὅπορφ ποιήσας τι ὦτα, ἤδη ἄκουε. ἀπίσω δ' ἡ ἐπισῶστρα, ἡ κυψελίς. Lyc. λέγε θαῤῥῶν. ὡς ἔμοιγε ὔτε κύψελός τις, ὔτε περίανδρος ἐν τοῖς ὠσὶ κεῖται. Lex. σκέψαι δὴ μεταξὺ ὅπως Διαπερανοῦμαι ὦ Λυκῖνε τὸν λόγον, εἰ εὔαρχός γε ἐστι, καὶ πρῶτον τῶν εὐλογίαν ἐπιδεικνύμενος, καὶ εὔλεξις, ἔπ' δ', εὐώνυμος. Lyc. ἔοικε τοιοῦτος εἶναι, σὺς γε ὤν. ἀλλ' ἄρξαι ποτέ. Lex. ἆρα δειπνήσεμεν ἢ δι' ὀλίγου Καλλικλῆς. εἶπε τὸ δεῖλινον περιδιπνήσομεθα ἐν τῷ Λυκείῳ. νῦν δ' ἤδη καιρός ἐστι χρίεσθαι τὸν ἡλιοκαῆ, καὶ ὅσον τῶν εἴλων θέρεσθαι, καὶ λουσόμενοι, δρυπτοσιτῆσαι. καὶ ἤδη γε ἀπιτητία. σὺ δ' ὦ παῖ, σκλεγγίδα μοι, καὶ βύρσαν, καὶ φασυίαν, καὶ ῥόμβρισον, ναυτολῆνες

libri recita, ut ne omnino hujus epuli sim expers: videris enim nectar ex ipso quoddam nobis pocillaturus. *Lex.* Tu cavillatorem humi projice, auribusque factis permeabilibus auscultajam: absit autem obturatrix ista Cypselis. *Lyc.* Dic audacter. Nam mihi neque Cypselus aliquis, neque Periander in auribus residet. *Lex.* Adverte itaque interea Lycine quo pacto peragam orationem: an commodum principium habeat, ac multum eloquentiæ præ se ferat, bonis dictionibus & verbis ornata. *Lyc.* Nidetur esse talis, tua cùm sit. Sed incipe tandem. *Lex.* Postea cœnabimus, inquit Callicles. Deinde *in Lyceo* vesperi obambulabimus. Iam nunc autem tempus est insolatum ungendi, & ad solis splendorem apricandi, & postquam laverimus, panem esitandi. Atque adeò abeundum jam est. Tu verò puer, strigilem mihi, vestem pelliceam, lintea, & saponem in bal-

1 Παιδοῖ] Antiquè dictum pro χαιρε, ὡς τὸ πίδυν. Bourd.

2 Ἐπισύστρα] Leg. Scholiast. Aristophan. ad Plut. *Idem.*

3 Διαπερανοῦμαι] De hac dictione locus dicendi ad vitam Demonactis. *Idem.*

4 Εὔαρχος] Εἰ καλὴν ἴσχ ἀρχήν, ἐ πορεύμεσθ. Hoc enim potissimum curabant miselli scriptores illi, ut exordium reliquo opere longè splendidius eligerent. Quod antea Lucianus notavit tractatu, De conscribenda historia, & sæpe alibi postea. Imitati illi præceptum Pindari Od. 7. Olymp.

Ἀρχομένῳ δ' ἴρχε, θεὸς
Χρὴ τελεῖν τελευτάς.

Citat Lucianus dial. Hippiæ. *Idem.*

5 Εὐώνυμος] Ἀγαθοῖς ἀνάμασι χρήσθαι. Qua de re copiosè differit tractatu, Quomodo conscribenda sit historia. *Idem.*

6 Περιδιπνησόμεθα] Περιλάβωμεν, γυμνασώμεθα, de hac voce vide Casaub. ad Athen. *Idem.*

7 Ἡλιοκαῆς] Vsitatum magis ἡλιόκαυστον, καυσικλῆν ἢ ἁλῶν. Hæc de re Interpretes Petronii ad illa, *modica unctione usus.* Idem.

8 Ἀπιτητία] Περιδυτία. Idem.

9 Σκλεγγίδα] Interpretes Persii & Apulei: dixi ad Petron. Ibid. ἐ βύρσαν. De hac balneorum supellectile omnes dixerunt. Ibid. ἐ φασυίαν, intelligit vestem cubitoriam, sive καμισιάριον, diminutum à φάσιον, τὸ λινοῦν ἔνδυμα. Hesych. *Idem.*

10 Ῥόμβρισον] Τρίμματα, σμάγματα, σπυρίδια. Tangit Cas. ad Athen. c. 10. l. 1. Scho-

τὸ βαλανεῖον, καὶ τὸν πίλυτρον κομίζειν. ἔχεις δ' ἀμφὶ τὴν ἐγγυθήκην[1] οὖν ὀβολώ. σὺ δὲ τί καὶ πράξεις ὦ Λεξίφανες, ἤξεις, ἢ ἑλινύσεις[2] ἔτι αὐτόθι; κἀγὼ ἤδη· ἐγὼ, τρίπαλαι[3] λαπῶ. σὺ δ' οὐ πόρρω τι δὴ ἔχω. καὶ τὸ ἀμφὶ τὴν τράμιν μαλακίζομαι, ἐπ' ἀγράδος[4] ὀχοῦντες, ὁ γὰρ ἀγραυλάτης ἐπέστειρχε, κρίτος δ' ἀσκωλιάζων[5] αὐτός. ἀλλὰ καὶ ὁ αὐτὸς ὢν ἄκμης[6] λὶν τῷ ἀρχαῖ. κατέλαβον γὰρ τοὺς ἰργάτας[7] λιγυεζίοντας τὸν ἀγελικὸν φόβον. τοὺς δὲ, τάφον τοῦ ἐμοῦ πατρὸς κατασκαλεύοντας. συστραφέντας δὲ αὐτοὺς, καὶ τοῖς ἀσαχῶσι τὰ[8] ἄνδηρα, καὶ αὐτὸς ὀλίγα συγχειροποήσας, σκάφην μὲν, ἀμφῶκα, ἔτι καὶ κρύος ἔνεκα, καὶ ὅπ

balneum mitte, & ablutoriam affer. Habes autem humi juxta armariolum duos obolos. Tu verò quid facies Lexiphanes, venieſne, an amplius hic moraberis? At inquam ego, jam dudum lavaturio. Neque enim facilè incedo, & ex iis quæ circa anum ſunt, malè habeo, mula vectus clitellaria. Nam accelerabat mulio, tametſi claudicaret ipſe. Sed & in ipſo agro abſque labore non fui. Nam operarios deprehendi cantionem æſtivam cantillantes, eos nimirum, qui patri meo ſepulchrum extruebant. Poſtquam igitur unà cum illis fodiſſem, & iis qui egeſta terra marginem aggerebant, ipſe parumper operi manum admoviſſem, illos tum vigentis frigoris, tum uredinis cauſa

Scholiaſt. Ariſtophan. Acharn. Ibid. ταυτολεῖν. ταυτολεῖν τὸ βαλανεῖον, ἢ τὸν πίλυτρον κομίζειν διὰ τὸ αὐτό. Sic Ariſtophan. Theſmoph. junxit ταυτολεῖν, vult intelligi κομίζειν, ἀλλὰ κεφαλίμως κομίζειν. Bourd.

1 Ἐγγυθήκην] Κιβώτιον. Hanc dictionem interpretatur Caſaub. c. 13. lib. 5. Animad. ad Athen. *Idem.*

2 Ἑλινύσεις] Διατρίψεις. Heſych. dicitur etiam ἑλινύσις, ἔτι ὑπνώσεις, λήξεις, ὀκνήσεις, χολάσεις. Vide Interp. Ariſtoph. Theſmoph. Pollux. *Idem.*

3 Τρίπαλαι] Παλαι. Ibid. λαπῶ. ἐπιθυμῶ λαβεῖν. Ibid. ἐκ διπόρου· ἀδυνάτως. Ibid. τράμιν, ἀφιδρῶνα. Hanc vocem interpretatur Erotianus. Illud eſt quod apud eundem Erotianum Lyſimachus vocavit σφιγατῆρα, ut emendavit Doctiſſimus Chriſtianus ad Erotian. & ad Ariſtoph. εἰρ. vocat poſtea τὸ ὄμφιον ſequenti pag. *Idem.*

4 Ἀγράδος] Sic vocem hanc interpretatur Heſych. τὸ ἐπὶ τῷ ἵππων ξύλον ὃ κρατοῦσιν οἱ καθιζόμενοι. πίνῃ δὲ ἢ ἐπὶ τῷ ἀκκαζαπτῶν ὄντων, οἱ δὲ κρ τὸ πλεῖον μέρος τῶν σωματηρίων ἡμίονον ἔτος ἴλεγον· οἱονεὶ δὲ πάντα ἁπλῶς τὰ σωματηγοῦντα ὑποζυγίοντα. Videtur autem Lexiphanes ex ſequentibus ἀγραύλης poſſuiſſe ἀντὶ τοῦ ἡμιόνου, ſequitur enim ἀγραυλάτης ἐπέστειρχε τοῦ ἐπιστολέως. Idem.

5 Ἀσκωλιάζων] Ἐφ' ἑνὸς σκοδὶς ἀλλόμενον, dicitur & ἀσκωλίζων Heſych. apud quem reſcribe ἀλλόμενος ἀσκωλιάζειν. Illud eſt quod Galli dicunt *aller à croche pied* cùm pes alter incurvatur: hanc vocem multis interpretatur Scholiaſt. Ariſtoph. ad Pluton. *Idem.*

6 Οὐκ ἄκμης] Μὴ κακμακῶς. Idem.

7 Λιγυεζίοντας] Ἄιδοντας quia φόβον λιγυὸν dixerunt Homer. & Heſiod. de his ruſticorum cantilenis Long. lib. 2. & 4. σοιμέν. Idem.

8 Ἀνδηρα] Τὰ χάλκεα σκευάρια. De quibus dixi ad lib. 1. Heliod. *Idem.*

[1] κούμβα ἰών, οἶδα ὃ ὡς σφόδρα ψυχρὸν γίνεται τὰ κούμβα. ἐγὼ δ' ἐπειδὴν τοὺς [2] ἀρόμβους, σκόροδά τε ὄργυιαν ἐν αὐτοῖς πεφυκότα, καὶ [3] γηπεδίλους πάνυ ἀνορύξας, καὶ [4] ξηρὸν σπανδικὸν, καὶ βρεγμάτων λαχανώδη μέμυκα, ἔτι δ' [5] κόχλους περιέμυκα, ὅπου δ' οἱ λειμῶνες ἀνθηρότατοι ἦσαν, ὡς αὐτοποδεὶ βαδίζειν, ἀναπηδῶ ἐπὶ τὸν ἀγρόβολα, ἐδαφίζω τὸν ὄρθρον. καὶ νῦν βαδίζω τι ὀδυνηρῶς, καὶ ἰδίως θερμῶ, καὶ μαλακιῶ τὸ σῶμα, καὶ δίομαι λιγυρῶσαι ἐν τῷ ὑδατὶ ἐπιπλεῖσαι. χαίρω δ' μὴ κούμβον ἀπολωλέμενον. [6] ἀποδρέξομαι δὲ ἐν αὐτοῖς ἢ παῖδα, ὃν εἶπος ἢ ὀψοφάγῳ [7] λεκιθοπώλιδι, ἢ ὀψοφάγῳ τῷ [7] χρυμαιοπώλῃ με ὠνεμένῃ. καίτοι τις ὠνηγόρευτο αὐτῷ [8] ἐπὶ τὰ σίλλυ ἀπαντᾶν, ἀλλ' εἰς καιρὸν ἦλθον ἐπὶ τὰ σίλλυ ἀπαντᾶν, ἀλλ' εἰς καιρὸν

sa dimisi. Scis autem in vehementi frigore uredines fieri. Ego verò cultos agros obambulans, in iis nata allia reperi. Ac terræ clavis aliquot effossis, scanariisque herbis, & Bracanis esui collectis, præterea, & hordeo coëmpto (nondum enim prata floribus erant fragrantia, ut pedibus incederem) sublatus in mulam attrivi summum podicem, unde nunc cum dolore gradior, & frequenter sudo, & corpore languesco, opusque habeo quamplurimum in aqua pernatare. Iuvat autem post laborem ablui. Proin & ipse curriculo puerum ablegabo, quem verisimile est, vel apud Lechitopolidem, vel apud eum qui sacculos vendit me expectare: quamquam edictum illi fuerat ut ad selga obviam veniret. Sed hic in tempore,

1 Καύμασι] Profert hunc locum Clarissimus Casaubon. Animad. ad Athen. cap. 19. lib. 3. Iunge ab eo dictis Interpr. Virg. ad illud Georg.

Borea penetrabile frigus adurit.

Sic apud Long. lib. 3. ποιμὴν κρύος μὲν ἐλύσιτον ἐξ αὖρα βόρειος ὑπέκαε. Pitid. Cosmurg.

Χειμῶνος ὥρα, ἐν τὰ δένδρα συστόμως
Ἐκ τ' πυρέχας τὰς κρύος μαραίνει. Bourd.

2 Ἀρόμβατα] Τὰ ἀρόσιμα ἐξειργασμένα πεδία, ἀροτριάματα, γεωπόνηματα. Hesych. Schol. Aristoph. ad Pac. *Idem.*

3 Γηπεδίλους] Γηπέδιλοι, εἴδη λαχάνων. Idem.

4 Κάχρυος] Ὀπώρινον. Idem.

5 Ἀποδρέξομαι] Quidam legunt ἀποτίλλομαι, depilabo. *Idem.*

6 Λεκιθοπώλιδι] Τὰ ἀλλοιοσιμένα ἢ βεβρεγμένα ὀσπρία πωλοῦσα. Idem.

7 Χρυμαιοπώλῃ] Τὰς ὀπτὰς παραδιδοῦσι, ἢ ἰχθύδια ἐν τῇ ἰχθύι ἢ ἰχθυοπωλείᾳ apud eum qui vendit piscium intestina sive quisquilias quæ χρυμάδια ἢ χρυμία. de qua dictione Casaubon. ad Athen. cap. 11. & 19. lib. 7. ubi reprehendit eos qui sacculum vertunt. Inde χρὺ *hilum* quales minuti illi pisciculi, de quibus Apulejus lib. 2. Milesi. *Idem.*

8 Ἐπὶ τὰ σιλλυ] Locus hic, ut alii multi in cacozelo isto, perobscurus, quem ut concipiam altius repetenda mihi vocis originatio. Σίλλα σόλις ἐστὶ Πισσίδας, ὅπερ κακῶς ἔζων οἱ ἀνθρωποι, ἐξ ἀλλήλοις ἐκοινώνουν, ut testatur Scholiast. Aristophan. ad Vesp. Igitur qui totam hanc narrationem attentè perleget, videbit Lexiphanem voluisse intelligere τὰ κοινὰ ἀνθρωπεῖα, non tam hominum ad ea confluentium multitudinem denotans, quam res communes sive viles de quibus hic perpetuus sermo est: detorta sanè metaphora, quidam hic legunt ἐπ' ἀσιλλῃ mendose. *Idem.*

8 Πυ-

αὐτοῖς αὐτὸς ἐμπολήσας γε ὡς ὁρᾷς πυριάτιλόν τινα, καὶ ἐγκυφίας, καὶ γήπια, καὶ φύκους, καὶ οἶδον τυτθόν, καὶ λωγάνιον, καὶ βοὸς τὸ πολύπλοκον ἔγκωθον, καὶ φύκλας. Ἀλλὰ ὦ Ἀτθὶς, ὅπ μοι ἄδαβον ἐποίησας τὸ πολὺ ἡ ὁδός. ἐγὼ γὰρ ἥδομαι ὃς, σίλλῳ ὦ διακοσμῆσαι, σὺ πορεύῃ. σὺ δὲ πῶς χθὲς ἐδείπνεις; μῶν παρὰ Ὀνομακρίτῳ; ὦ μὰ Δία οὐ μὰ τὸν ἐμὲ, ἀλλ' ἀχρόνιος ἐφοίτων, ψύπτων κατάπτυστος. οἶσθα δὲ ὡς φίλαγρός εἰμι. ὑμεῖς δὲ, ἴσως ἐνθυμεῖσθέ με λαθραγῆ κοπάδος, ἀλλ' εἰσιόντι, πατὰ τὰ καὶ τὰ ἄλλα ἡδύνειν καὶ τῷ κρόδπον σμῆν, ὡς θριδακίνας μάττοιτε ἡμῖν. ἐγὼ δὲ ξηραλοιφήσω ἀπελθών. καὶ ἡμεῖς δὲ ὡς ὁ Φιλίνος, ἐγώ τε, καὶ Ὀνόμαρχος, καὶ Ἑλλάνικος οὗτοσὶ, ἑψόμεθα. καὶ γὰρ ὁ γνώμων σκιάζει μέσην πόλον. καὶ

pore, ut video, adeſt, mercatus panem coloſtratum, & alios ſubcineritios, & virefcentes cepas, & fucas, & œbum iſtum, & leporinam carnem, & multiplex ac rugoſum bovis inteſtinum, & phoctas. Rectè factum abs te Atticion, quòd magna itineris agendi parte me ſublevaſti. Ego verò inquit ille, ſillus propemodum, here factus ſum, dum te circunſpicio. Cæterùm ubi tu heri cœnaſti? Num apud Onomacritum? Haud quaquam per Iovem, inquam ego, ſed contento curſu rus ivi. Scis autem me ruris eſſe amantem. Vos autem fortaſſe putabatis me cottaborum ſtrepitu ludere. Verùm ingreſſus, hæc & alia condito, & mactram abſtergito, ut thridacinas nobis pinſatis. Ego autem abiens in ſicco ungar. Et nos, inquit Philinus, ego, & Onomarchus, & Hellanicus iſte ſequemur. Nam gnomon medium horologium inumbrat, & verendum

1 Πυριάτιλον] Τὸν ἐκ πλακοῦντος ὀπτὸν ἄρτον: alii tamen πυριάτιλον idem eſſe dicunt ac πύον quod conveniret cum dulciariis Interpr. Ariſtophan. ad Veſpas. Caſaub. quæ Gallis *tarteletes*. Bourd.

2 Ἐγκυφίας] Ἄρτος ἐξ ἐπιῤῥῆς. De quibus jam dixi, ubi de Empedocle cinericio. *Idem.*

3 Γήπια] Κρόμμυα. Hanc dictionem variè Grammatici efferunt γήπια, γόδυα, γήτια. De quibus Heſych. Suid. *Idem.*

4 Οἶδον] Τὸ ἐπιτρέχηλον, τὸ ὑπὸ τῷ τραχήλῳ, τῷ βοὸς κάλλιστον. Poll. *Idem.*

5 Σίλλῳ] Διαστρόφους τοὺς ὀφθαλμούς. Idem.

6 Ψύπτων] Ἀ ψύπτω. Quod etiam ſpiro ſignificat, itaque inter varias hujus vocis acceptiones, rectè Heſych. ψύπτω, ὅτι τὸ ταχὺς ἀναπνεῖν λέγει. Igitur ψύπτων κατάπτυστος, ταχὺς ὀρχηστής. Idem.

7 Λαθραγῆ κοπάδος] Παίζειν. Nam λαθραγῆν κοπάδος, ἢ κοπάζειν, εἶδός ἐστιν ἐρωτικῆς παιδιᾶς. Rectèque Heſych. λάπαξ, ψόφος κοπάζων ὁ ἀπὸ ποτηρίου γιγνόμενος. Recte inquam, ille, nam ludendo, cottabos cogebant ſonum emittere Valer. Max. cap. 11. lib. 3. *Theramenes porrectam veneni potionem non dubitanter hauſit, quodque ex ea ſuperfuerat ſocabundus inliſum humo clarum edere ſonum coegit.* Copioſe de variis cottaborum generibus Tzetz. Scholiaſt. Ariſtophan. Athen. viri Clariſſimi Flor. Chriſtian. ad Veſpas. Theodor. Marcil. ad Horat. hic luſus apud Gallos *cape-pot*. Idem.

8 Ξηραλοιφήσω] Vide Heſychium, apud quem reſcribe ξηραλοιφεῖν. De his unctionibus Theod. Marcil. ad Perſ. *Idem.*

ἡ μόνη Βακχικὴ ὄρχησις, ἣν Ἴωνες μάλιστα, καὶ ἐν Πόντῳ σπουδαζόμενη, καίτοι σκυθρωπὴ οὖσα οὕτω κεχείρωται τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἑαυτῆς, ὥστε καὶ τὰ τεταγμένοις ἔθεσι καιροῖς ἀπάντων ἐπιλαθόμενοι τῶν ἄλλων, κρίνοντες δὲ ἡμέρας Τιτᾶνας, καὶ Κορύβαντας, καὶ Σατύρους, καὶ βουκόλους ὁρῶντες. καὶ ὀρχοῦνταί γε τοῦτο οἱ δυνατώτατοι, καὶ τοιοῦτοι ἐν ἐκφορᾷ τῶν πόλεων. οὐχ ὅπως αἰδούμενοι, ἀλλὰ καὶ μέγα φρονοῦντες ἐπὶ τῷ πράγματι μᾶλλον, ἢ ἐπ' εὐγενείας, καὶ λειτουργίαις, καὶ ἀξιώμασι προγονικοῖς. ἐπεὶ ἦν τὰς ὀρχήσεις ἔφην ἐγὼ ἐρχησικὰς, ἄκουε καὶ ἐμοῦ κακίας αὐτῶν. ἐμοὶ μὲν δὴ καὶ σώματα, ἤδη ἔδοξε. τὰς δὲ τῶν Δαναΐδων, ἅτινα ἐπιτηρεῖν οἷμαι δύναιτο ἄν. πολλοὶ γὰρ αὐτῶν οὐκ ἀμαθίας, ἀμηχανοῦσι γὰρ ἅπαντες εἶναι σοφοὶ, καὶ σολοικίας δεινὰς ἐν τῇ ὀρχήσει ἐπιδείκνυνται. οἱ μὲν, ἀλογακινούμενοι, καὶ μηδὲν ὡς φασι πρὸς τὴν χορδήν. ὕστερα μὲν γὰρ ὁ ῥυθμὸς, ὕστερα δὲ ὁ μέλος λέγει. οἱ δὲ, εὐρύθμοις μὲν, τὰ πράγματα δὲ μεταχέουσι, ἢ προχέουσι, οἷον ἐγὼ ποτὲ εἶδον μέμνημαι. [1] ὡς γὰρ Διὸς γενὰς ὀρχούμενός τις, καὶ τὴν ἐπὶ Κρόνου τικτοφαγίαν, παρωρχεῖτο ὡς θυέστου συμφοράς, τῷ ὁμοίῳ πράγματι. καὶ αὖθις τὸν Σεμέλης τοκετὸν μιμούμενος βακχεύοντα κεραυνῷ, τὸν Γλαύκην αὐτῇ εἰκάζει, μεταχηματίσαν ὕστερον. ἀλλ' οὖν ἀπὸ τῶν τοιούτων ὀρχησέων, ὁρῶντες τὸν ἄνδρα ἐν τοιούτοις σχήμασι, καὶ ἐν τοιούτοις ἐνεργήμασι, καὶ ἐν τοιούτοις ἐκβάσεσι, καὶ ἐν τοιούτοις ἀναπαύσεσι, καὶ ἐν τοιούτοις ἀναστάσεσι, καὶ ἐν τοιούτοις ἀναβάσεσι, καὶ ἐν τοιούτοις καταβάσεσι, καὶ ἐν τοιούτοις ἀναλήψεσι, καὶ ἐν τοιούτοις ἀποθέσεσι, καὶ ἐν τοιούτοις ἀποδέσεσι, καὶ ἐν τοιούτοις ἀποκρίσεσι, καὶ ἐν τοιούτοις ἀποκαταστάσεσι, καὶ ἐν τοιούτοις ἀποκαταλλαγαῖς

χήσεως αὐτῆς εἶμαι κατάγνωστον, οὐδὲ τὸ ὄργον αὐτὸ μισητέον, ἀλλὰ τοὺς μὴ, ὥσπερ οὐσι, ἀμαθεῖς νομιστέον. ἀπαιδευτέον ἢ τοὺς σοφούς, κἀμὲ ῥυθμῶν τε τέχνης ἐκφανῶς ἐπαΐοντας ὁρῶντας. ὅλως ἢ, τ ὀρχηστὴν δεῖ πάντα χρῆναι ἀπηκριβῶσθαι, ὡς εἶναι τὸ πᾶν ἔμρυθμον. ἔμμορφον. σύμμετρον. αὐτὸ αὑτῷ ὁμοιότατον. ἀσυκοφάντητον. ἀνεπίληπτον. μηδαμοῦ ἐλλιπές. ὡς τ λοιπὸν πεπραγμένον τοῖς σύνεσιν. ὀξὺν τὸν παιδείαν. βαθὺν τὰς ἐπινοίας. ἀνθρώπινον μόλιστα. ὁ γὰρ ἔπαινος αὐτῷ τότ' ἂν γένοιτο ἐπιπλήττοντος ἐξ ἑτοίμου τ ἡμετέρων, ὅταν ἐκφανῶς τ ὀρώντων γνωρίζηται αὐτῷ. μᾶλλον ἢ ὥσπερ τὸ κατόπτρου, τῇ ὀρχηστῇ ἑαυτὸν βλέπῃ, καὶ ἃ πάσχει αὐτὸς, καὶ ἃ ποιεῖν εἴωθε. τότε γὰρ οὐδὲ κατέχειν ἑαυτοὺς οἱ ἄνθρωποι ὑφ' ἡδονῆς δύνανται, ἀλλ' ἀθρόοι ὡθοῦσι τ ὄπισθεν ἐπιόντας, τοὺς δ' ἑαυτῶν ψυχῆς ἔκφυσιν εἰκότως ὁρῶντες, καὶ αὐτοὶ γνωρίζοντες. ἀπέχωσι γὰρ τὸ Δελφικὸν γνῶθι σαυτὸν, ὃν τ θέας ἐκείνης αὐτοῖς ἐξεμάγειον. καὶ ἀπέρχονται λαβόντες τ ἤκατον ἃ τε χρὴ ἀφεῖναι, καὶ ἃ φεύγειν μεμαθηκότες. καὶ ἃ ἐσόπιθεν ἡγνόουν διδαχθέντες. γίνεται ἢ ὥσπερ ἐν λόγοις, ὅταν καὶ ἐν ὀρχήσει ὁ αὐτὸς τ πολλῶν λεγομένων κακοζηλίαι, ὑπερβαινόντων τὸ μέτριον τ μιμήσεως, καὶ πόῤῥω ἢ δέον ἐπιτεινόντων. καὶ οἱ μέγα τι δεῖξαι θέλοι, ὑπερμιμεῖσθαι ἐπιθέμενοι. καὶ εἰ ἁπαλὸν, καθ' ὑπερβολὴν θηλυνόμενον, καὶ τὰ ἀνδρώδη, ἄχρι ἢ ἀχρίου, καὶ θηριώδους ἐφαπτόμενον, οἷον ἐγώ ποτε μίμημα ἰδὼν ποιῆσαι

non puto condemnandam, neque exercitium ipſum odio proſequendum, ſed illos potiùs, ut ſunt, imperitos cenſendos: contrà laudandos, qui ſervatis legibus, & rhythmo artis, commodè cuncta obeunt. In ſumma, oportet Saltatorem omnibus numeris eſſe abſolutiſſimum, ut omnis actio ſit concinna, decora, congrua, ſibi ſimilis, calumniæ, & reprehenſioni non obnoxia, nequaquam imperfecta oportet, inquam, Saltatorem temperatas ex rebus præſtantiſſimis habere cogitationes, eruditione eſſe acutum, animi conceptionibus profundum, maximè humanum. Itaque perfectam à ſpectatoribus laudem conſequitur, quum quiſque ſpectantium ſua ipſius acta demonſtrari noverit, imò potiùs velut in ſpeculo, ſe ipſum in Saltatore conſpexerit, tum quæ ſibi accidunt: tum quæ facere ſolet. Tunc enim homines præ voluptate nequeunt ſe continere, quin ad effundendas laudes confertim proruant, quum ſinguli animarum ſuarum imagines cernunt, ac ſe ipſos agnoſcunt. Planè enim Delphicum illud, Noſce te ipſum, ex hujuſmodi ſpectaculo reportant: atque è theatro diſcedunt, quæ expetenda, quæ fugienda ſint edocti, & eorum quæ ignorabant, notitiam adepti. Cæterùm ut in orationibus, ſic in Saltatione, accidit, quæ à multis appellatur Mala affectatio, quoties imitationis modum tranſgrediuntur, & æquo vehementius eam intendunt: & ſiquid magnum eſt demonſtrandum, illud juſto majus demonſtrant: ſiquid verò molle, illud ſummopere effœminant: & viriles actiones ad immanitatem uſque ferinam evehunt. Quod Saltatorem quendam olim facientem me-

τα ὀρχησὴν, ἀδοκιμῆσαι ἀφ' ἑτέρου. σωτὸν μὲ τἄλλα, καὶ ἡγωμάζεσθαι ὡς ἀληθῶς ἄξιον. σὺν οἷδα ὅ τι καὶ τύχῃ εἰς ἀχήμονα τὸν πάντα δι' ὑπερβολὴν μιμήσεως ἐξοκείλαντα. ὀρχουμένου γὰρ τὸν Αἴαντα, μόλις τὴν ἥττονα διὰ τὸ μανιώδεις, εἰς τοσοῦτον ὑπερεξέπεσεν, ὥστε οὐκ ἀποκεῖναι μανίαν, ἀλλὰ μαίνεσθαι αὐτὸς εἰκότως ἂν δόξειεν. ἐνὸς γὰρ τῶν σὺν ἐμοὶ ὑποδημάτων τυπτόντων, τὴν ἑαυτοῦ κατέῤῥηξεν. ἑνὸς δὲ τῶν ὑποκρινόντων, τὸν αὐλὸν ἀφεῖσας, καὶ Ὀδυσσέως πλησίον ἑστῶτος, καὶ ἐπὶ τὴν ἀκμὴν μάχαιραν φερομένου, δείλαι τὴν κεφαλὴν, κατεσκίμνατο. καὶ εἰ μὴ ὁ παῖς ἀντέσχε, καὶ τὸ πολὺ τῆς πληγῆς ἀπεδέξατο, ἁπλόλεθ' ἂν ὁ καθοδεύμενος Ὀδυσσεύς, ὀρχησὴν ἀδιαπαίστου ἐπιδεικνύμενος. ἀλλὰ τὸ μὲν θέατρον ἅπαν, σωτεμεμηνὸς τὸν Αἴαντα, καὶ ἐπήνει, καὶ ἐθαύμαζεν, καὶ τὰς ἐσθῆτας ἀπερρίπτει. οἱ μὲν συρφετώδεις καὶ αὐτὸ τοῦτο, ἰδιῶται, καὶ μὴ δεδοκημένοι· σὺν ἐπαισχυμένοι, ἠδὲ τὸ χεῖρον, ἢ τὸ κρεῖττον ὁρῶντες, ἄκραν ὅμιλαν καὶ πάθος τὰ τοιαῦτα οἰόμενοι εἶναι. οἱ ἀστειότεροι δέ, σωιέντες μὲν, καὶ αἰδούμενοι ἐπὶ τοῖς γινομένοις, σὺν ἐλέγχοντες δὲ σωπῇ τὸ πρᾶγμα. τοῖς δὲ ἐπαίνοις, καὶ αὐτοὶ τὸν ἄνοιαν τῆ ὀρχήσεως ἐπικαλύπτοντες, καὶ ἀκριβῶς ὁρῶντες ὅτι σὺν Αἴαντος, ἀλλ' ὀρχησὲ μανίας τὰ γινόμενα. ὧν ὁ μὲν δεξιώτερος τούτοις ὁ γλυκὺς, ἀλλὰ καὶ μακρῷ τούτου μελιούστερον ἤχαζε. καθεδὰς γὰρ εἰς τὸ μέσον σὺν τῇ βουλῇ, δύο ὑπατικῶν μέσος ἐκαθέζετο, πάνυ δεδιότων μὴ καὶ αὐτῶν τινα ὥσπερ κριὸν μανιώσῃ, καθῶν. καὶ τὸ πρᾶγμα οἱ μὲν, ἐθαύμαζον. οἱδὲ, ἐγέλων. οἱ δὲ, ὑπώπτευον, μὴ ἄρα memini me videre: qui priùs celebris erat, cætera sanè prudens, & admiratione dignus: sed qui nescio quo casu in repræsentationem nimiopere indecoram eruperat. Cùm enim Ajacem, simul atque causa excidisset, furentem Saltatione referret, tantùm à Saltationis decoro excidit, ut non repræsentare insaniam, sed insanire ipse meritò videretur. Vnius enim ex illis qui ferreis soleis strepebant, vestem discidit: unius etiam ex illis qui tibia succinebant, correpta tibia, astantis Vlyssis, & ob victoriam sese efferentis caput, ea percutiens, divisit: ac nisi pileus obstitisset, & vehementiam ictus excepisset, infelix ille Vlysses, dementem Saltatorem nactus, periisset. Quinetiam totum theatrum cum Ajace furebat, saltabant, vociferabantur, vestes projiciebant. Ac plebeii, idque idiotæ, decorum non percipientes, neque quid deterius, quidve melius sit, cernentes, has actiones summam affectus imitationem esse existimabant: urbaniores verò, tametsi rem probè intelligebant, & ob eam erubescerent, non tamen reprehendebant silentio: sed laudibus amentiam Saltationis contegebant, & non Ajacis, sed Saltatoris amentiæ esse hæc quæ fiebant, planè videbant. Non enim, generosus ille, hisce contentus, quiddam multò magis ridiculum admisit. Progressus enim in medium senatum, inter duos consulares viros medius sedit, qui metuebant, ne aliquem ex suo consessu arietis instar verberandum caperet. Quam audaciam alii mirabantur, alii laudabant. Alii verò suspicabantur fore ut à nimia

ὦν τ' ἄχαν μιμήσεως, εἰς τὴν ℨ παθους ἀλήθειαν ὑπηνέχθη. καὶ αὐτὸν μύθους φασὶν ἀπαγγεῖλαι, ὅτω μετασοῆσαι ἐφ' οἷς ἐπόιησεν, ὥστε καὶ νοσῆσαι ὑπὸ λύπης, ὡς ἀληθῶς ἐπὶ μανίᾳ κρατηθεὶς μύθου. καὶ ἐδήλωσέ γε τοῦτο σαφῶς αὐτός. [1] αὐτίκτων γὰρ αὖθις τ συσταστῶν αὐτὸν τ Αἴακα ὀρχήσασθαι αὐτοῖς, ℨ χαριζόμενος τ ὑποκριτῇ, ἵνα φῇ ἅπαξ μανῆναι. μόλις ℨ αὐτὸν ἔπεισεν ὁ ἀνταγωνιστὴς, καὶ ἀνέπτυξεν ℨ. ℨ γὰρ ὁμοίως Αἴακα ℨ αὐτῷ κρεφθέντ ℨ, ὅτω κρυμίως, καὶ σωφρόνως τῷ μανίᾳ ὑπεκρίνατο, ὡς ἐπαινεθῆναι, μάνας αὐτὸς τ τ ὀρχήσεως ἄρας, καὶ μὴ παρεμβάντας εἰς τὴν ὑποκρισιν. ταῦτά σοι ὦ φιλότης, ὀλίγα ἐκ πάμπολλων παρέδειξα ὀρχήσεως ἔργα, καὶ ἐπιτηδεύματα, ὡς μὴ πάνυ ἄχθοιό μοι ἐρωτικῶς ἠνιγμένῳ αὐτά. εἰ ℨ βληθείης ἡδιανήσεαί μοι τ Θέας, οὐ οἶδα ἐγὼ πάνυ ἀλωσομένου σε, καὶ ἀρχιτοξοσύνης ἄγαν. ὥστε μέλλει δηλήσεσθαι τὸ τ Κίρκης σκεῦος αὐτός σοι πιεῖν, τὸ, Θαῦμά μ' ἔχει, ὡς ἔτι πάντα τάδε φάρμακα ἐπέλαθες. θελχθήσῃ γὰρ, καὶ μοι Δί' ἐκ τοῦ ὅτι κεφαλῶ, ἢ σοὺς καρδίαν ἕξεις. ἀλλ' ὁ μὲν νόος σοι, ἰμπεδώτερος ἔσται. σὺ ℨ, ὑφ' ἡδονῆς μὲν ὀλίγον ℨ κυκεῶν ἄλλου μεθαδώσεις πιεῖν. ἔσῃ γὰρ ὁ Οἰνεὺς αὖθις τ Ἐρμῆ μάνδρᾳ τ χρυσῆς λέγῳ, ὅτι

mia insaniæ affectatione, ad veram insaniam transiret. Et sanè perhibent illum cùm ad se rediisset, ita facti pœnituisse, ut prætristitia ægrotaverit, quòd verè objecta sibi fuisset insania. Quod ipse manifestè declaravit. Rogantibus enim factionis sociis ut eundem Ajacem saltaret in sui gratiam. Satis est, inquit, quod histrionem in theatro agens, semel insanivi. Maximè verò discruciavit ejus animum adversarius, ejusdem artis æmulus, qui similis Ajacis descripti, ita ornatè & modestè insaniam repræsentavit, ut laudem reportarit, quòd intra Saltationis fines se continuerit, nec in actione furiosum egerit. Hæc tibi, ô amice, pauca ex perquam multis decerpta Saltationis, facta, & studia ostendi, ne mihi admodum succenseas, quòd ea libenter contemplor. Quòd si velles mecum spectaculi esse particeps, probè scio te illecebris illius captum iri, & Saltationis insano amore insuper furiturum. Itaque nihil opus erit, ut illud Circes occinam tibi, *Demulsum, obstupui poto te haud esse veneno.* Nam demulceberis, nec per Iovem, asini caput, aut suis cor habebis: verùm tibi mens firmior erit. Ac præ voluptate quam perceperis, ne pauxillum quidem alii de cyceone bibendum imperties. Nam quod dicit Homerus de aurea Mercurii virga, quòd

1 Αὐτίκτων γὰρ αὖθις τ συσταστῶν] Interpres rursus ita vertit, sed male: συσταστῶν enim hoc loco aliud significat, & uno quidem verbo Latine dici vix potest ejus vocis significatus, *fautor* tamen maximè accedit, sed generalius sumitur. Συστασιάτης ille est, qui à partibus saltatoris stat, qui illi favet, & est ex ejus factione. Nam diversæ erant in theatro, ut & in circo, factiones, alii Bathyllo, alii Mnesteri, alii Paridi favebant, & sæpe ea de causa in theatro στάσεις fiebant, unde vox στασιώτης, & composita συσταστῶντες. Verte igitur *pestulantibus iterum partium ejus fautoribus.* Palm.

καὶ ἀνδρῶν ὄμματα θήλγει, ἢ αὖπις ὠὶ ἐθέλῃ, τοὺς οἷ αὖτε, καὶ ὀκνώοντας ἐγείρει, τοῦτο ἀτιχνῶς ἔρχεται ποιεῖ, καὶ τὰ ὄμματα θήλγουσα καὶ ἐγκηγερέναι ποιέουσα, καὶ ἐπιτάρροθος τῷ διάνοιαν ἑκάστῳ ἔπεται ἕκαστα ἔ θρωμένων. Κρ. καὶ μὲν ἤδη ἐγὼ ὦ Λυκῖνε, πείθομαί τέ σοι, καὶ ἀναπεπταμένα ἔχω ἑ τὰ ὦτα, καὶ τὰ ὄμματα. καὶ μέμνησό γε ὦ φιλότης, ἐπειδὰν εἰς τὸ θέατρον ἴῃς, καὶ ἐμοὶ ξυνθεατὴ θέαν παραλαμβάνειν, ὡς μὴ μόνῳ σοὶ ἔσθην σοφώτερος ἡμῖν ἐπανίοις.

quòd quorum hominum oculos voluerit, ea demulcet, alioſque dormientes excitat? hoc planè facit Saltatio, quæ oculos demulcet, & expergefacit, & ad ſingula quæ fiunt, diſcutienda, mentem excitat. *Cra.* Atqui ego jam credo tibi Luciane, jamque mihi patent aures, & oculi. Ac memineris ſaltem quum ad theatrum ibis, me tecum unà ſpectatum abducere, ne ſolus ſapientior inde revertaris.

ΛΕΞΙΦΑΝΗΣ. | LEXIPHANES.

ARGVMENTVM.

Deridet hoc dialogo Lucianus Cacozelos iſtos, & affectatores obſcuri, atque inuſitati ſermonis: qui dum verbis plerumque obſoletis, & ab ultima vetuſtate repetitis, interdum etiam novis & à ſe confictis, omnia obſcurant, & quaſi quibuſdam tenebris involvunt: egregiè eloquentes, ac docti perhiberi cupiunt. Ficto ad hoc exemplo Lexiphanis cujuſdam, quem, dialogum quendam, ad imitationem (ut ipſe quidem videri vult) ſympoſii Platonis compoſitum, recitantem introducit, adeò ineptum atque ridiculum, ut propter verborum obſcuritatem, qua tamen ejuſmodi ſunt, ut vix ab ipſis illis, antiqua comœdiæ ſcriptoribus, ex quibus pleraque ea deſumpta ſunt, ſi redeant, intelligi ſatis poſſe videantur: res quoque & ipſum argumentum ejuſmodi ſint, ut non facilè quicquam frigidius excogitari queat. Quo illud nimirum indicare voluit, affectatores iſtos, dum non res, quas dicant, ſed verba, ad quæ res accommodent, quærunt, in utroque pariter ridiculè ac ſtultè ſeſe dare ſolere. Subjicit tamen ad finem paraneſes quaſdam, quibus eundem hunc Lexiphanem, rectam eloquentiæ, ac ſtudiorum bonorum rationem edocet. Quale quiddam infra quoque in Rhetorum didaſcalo facit, ubi duplicem ad eloquentiam comparandam viam proponit: alteram aſperam quidem, ſed veram ac rectam, alteram autem compendioſam ac facilem, ſed ad novum atque affectatum iſtud genus, cujus exemplum hic proponit, ducentem.

LY-

ΛΥΚΙΝΟΣ.

[1] Λεξιφάνης ὁ καλὸς μὴ βι-
βλία. Λε. νὴ Δί' ὦ Λυκῖνε,
γράμμα ἐστὶ [2] τετμημένον τῇ ἡμῶν [3] νεοχμῷ. Λυ. ἤδη γάρ τι
καὶ σὲ αὐχμῶν ἡμῖν γράφεις; Λε.
οὐ λέγω, ἀλλὰ αὐχμὸν οὐκ ἔνι. ἀλλ'
ἄγε σοὶ τὸ ἀρτιγραφὲς ὅτου καλῶν.
σὺ δ', [4] κυχιλοδύσπε ἰσιφὲς ἴχαν
ὦπα. Λυ. σύγγνωθι ὦ ἑταῖρε. πο-
λὺ γὰρ ἔοικε αὐχμῷ τὸ νεοχμὸν με-
τρίᾳ. ἀλλ' εἰπέ μοι, τίς ὁ νοῦς τοῦ
συγγράμματος; Λε. ἀπόσυμποσιάζω τὸν Α'ρίστωνα σὺ αὐτῷ. Λυ. πολ-
λοὶ μὲν οἱ Ἀριστωνες. σὺ δ', ὅσον λόγῳ
ἔοικε συμποσίῳ, [5] τὸν Πλάτωνά μοι
δοκεῖς λέγειν. Λε. ὀρθῶς ἀνέγνως.
τὸ δὲ λεχθὲν ὡς ἄλλῳ πανταχόθεν
ἂν ἴοι. Λυ. οὐκοῦν ὀλίγα μοι

LYCINVS.

[1] Lexiphanes, formosus ille, cum libro adest. *Lex.* Per lovem, Lycine meum est hoc scriptum hornum & recens. *Lyc.* Iam enim nobis quippiam de squaloribus scribis. *Lex.* Haud equidem. Neque verò squalorem dixi: sed venustas quædam est, scriptum adhuc recens ita appellare. Tu autem aures sordibus oppletas videris habere. *Lyc.* Ignosce, amice, nam hæ voces, αὐχμὸς & νεοχμὸς multum affinitatis inter se habent. Sed dic mihi, quodnam est scripti istius argumentum? *Lex.* Convivium, ab illo Aristonis, hic diversum instituo. *Lyc.* Multi quidem Aristones sunt: sed tu, quantum ex symposio colligere licet, Platonem dicere mihi videris. *Lex.* Rectè agnovisti. Cæterùm quod dicitur, ut cuivis alteri fuisset inexplicabile. *Lyc.* Proinde mihi pauca ipsius libri

1 Λεξιφάνης] Cogor longiores in hunc Dialogum diatribas componere ut cacozeli & antiquarii istius Lexiphanis quæquæ vocabula ponderentur: de similibus, Horat. Martia. Suet. Aug. c. 86. & ibi interp. *Bourd.*

2 Τετμημένον τῇ] Ὡς ἀπὸ τοῦ χρῆσε, χρῆσιμον, ἅτινος ἀπὸ τοῦ τῆτις, τητινὸν, σημαίνειν τὸ ἐπήτιον ὅτου τῷ αὐτῷ ἔτης, ex quo οἱ Δωριεῖς dicunt σατὶς, unde σατίνης πυρὸς leg. Scholiast. Aristoph. ad Nub. *Idem.*

3 Νεοχμῷ] Mſ. Regius auctior voce una, nempe καμιδῇ: per νεοχμὸν autem intelligit νεωστὶ εἰργασμένον, ἀφ' οὗ ἐστὶ ῥῆμα τὸ νεοχμῶ νέον ἔχω unde νέοχρον. Hæc dictio etiam Thycydidi frequens, qua uti solet αὐτὶ τοῦ νέου, ἀφεστράτευ, hanc Lexiphanes postea vult significare τὸ ἀρτιγραφές. Idem.

4 Κυχιλοδύσπε] Mſ. Regius habet κυφλοδύπτα, sed recepta lectio melior est, magisque alludit ad illud pag. sequentis ὀπισθύρα ἢ Κυφλὸς κυφλὰν κυφλὸς & κυφλὸς (sic enim apud Hesych. & Interp. Aristoph. ad Pacem) ὁ τὸν ἄνω μύρτον λέγων, dicitur etiam τὸ ὀστρακῶδες ἀγγεῖον ἐν ᾧ τὸν ἄρτυς ἀποπλύνουσι, sic dictum ἀπὸ τοῦ κεκρύφθαι τῶν ἰλίων, ut vult doctissimus Christianus ad Aristoph. εἰρ. sic etiam vocabant alveos e vitilibus unde Cypselus rex Corinthiorum Æthionis filius, sic dictus quod ἀπεκρύβη παρὰ τὸ μαζὸς κάμπης ἐν τῷ κυφλῷ, Cujus posteritas diu postea Corinthi regnum tenuit, dico ad Pausan. Tangit Lucianus pag. seq. dum ait ὥσπερ Κύφλος τις ἐκ Πετρικαιῶν. Vide Scal. ad Euseb. *Idem.*

5 Τὸν Πλάτωνα] Aliter Apul. de dogmate Platonis, qui vult Platonis patrem Aristonem, ipsum Aristotelem dictum, fuit & Aristo Ceus qui scripsit ἐρωτικὰ, de quo Clarissimus Casaub. ad Athen. c. 4. lib. 15. *Idem.*

αὐτῇ ἀπάγωδε ϛ βιβλίε, ὅπως μὴ παντάπασιν ἀπολειπόμην τ ἐπάπως. νίκησας γάρ πως ἔοικας οἰνοχοήσειν ἡμῖν ἀπ' αὐτῆ. Λυ. Τί μ' εἴρωτας, [1] παῖδί κατάβαλε. σὺ ϛ, ὅπως ποιήσεις τί ὦπαι, ἤδη ἄκουε. ἀπίσω ϛ ἡ [2] ἐπιβύστρα, ἡ κυψελίς. Λυ. λέγα θαῤῥῶν. ὡς ἔμοιγε ὥσπερ κύψελός τις, ὥσπερ περίανδρος ἐν τοῖς ὠσὶ κάθηται. Λυ. σκόπει δὴ μείζω ὅπως [3] διαπεραίνομαι ὦ Λυκίνε τὸν λόγον, εἰ [4] εὐαρχός γε ἐστι, καὶ πολλὴν τὴν εὐλογίαν ἐπιδεικνύμενος, καὶ εὔλεξις, ὥσπ ϛ, [5] εὐώνυμος. Λυ. ἔοικε τοιοῦτος εἶναι, σὺς γε ὤν. ἀλλ' ἄρξαι ποτέ. Λι. εἶπε δεικνήσομαι ἢ σὲ ὃς ὁ Καλλικλῆς. εἶπε τὸ δειλινὸν [6] περιδιπνήσωμεν ἐν Λυκείῳ. νῦν ϛ ἤδη καιρὸς ἐστι χρίεσθαι τὸ [7] ἡλιοκαὲς, καὶ ἅμα τὴν ἐλαίαν θρέψαι, καὶ λουσώμενοι, δρυπτοσπίνη. καὶ ἤδη γε [8] ἀπιτητία. σὺ ϛ ὦ παῖ, [9] σλιγγίδα μοι, καὶ βύρσαν, καὶ φασώλιον, καὶ [10] ῥύμμαζα, ναυτολλέων ἐς

libri recita, ut ne omnino hujus epuli sim expers: videris enim nectar ex ipso quoddam nobis pocillaturus. *Lex.* Tu cavillatorem humi projice, auribusque factis permeabilibus ausculta jam: absit autem obturatrix ista Cypselis. *Lyc.* Dic audacter. Nam mihi neque Cypselus aliquis, neque Periander in auribus residet. *Lex.* Adverte itaque interea Lycine quo pacto peragam orationem: an commodum principium habeat, ac multum eloquentiæ præ se ferat, bonis dictionibus & verbis ornata. *Lyc.* Nidetur esse talis, tua cùm sit. Sed incipe tandem. *Lex.* Postea cœnabimus, inquit Callicles. Deinde in Lyceo vesperi obambulabimus. Iam nunc autem tempus est insolatum ungendi, & ad solis splendorem apricandi, & postquam laverimus, panem esitandi. Atque adeò abeundum jam est. Tu verò puer, strigilem mihi, vestem pelliccam, lintea, & saponem in bal-

1 Παιδί] Antiquè dictum pro χαιρε, ωρὸ τὸ πίδυ. Bourd.

2 Ἐπιβύστρα] Leg. Scholiast. Aristophan. ad Plut. *Idem.*

3 Διαπεραίνομαι] De hac dictione locus dicendi ad vitam Demonactis. *Idem.*

4 Εὐάρχος] Εἰ καλὴ ἐχ ἀρχὴν, ἐ ωεροίμιον. Hoc enim potissimum curabant miselli scriptores illi, ut exordium reliquo opere longè splendidius eligerent. Quod antea Lucianus notavit tractatu, De conscribenda historia, & sæpè alibi postea. Imitati illi præceptum Pindari Od. 7. Olymp.

Ἀρχομένῳ σ' ἔργυ, ωρέσωπον
Χρὴ θέμεν τηλαυγές.

Citat Lucianus dial. Hippiæ. *Idem.*

5 Εὐώνυμος] Ἀγαθὸς ὀνόματι χρόμενος. Qua de re copiosè disserit tractatu, Quomodo conscribenda sit historia. *Idem.*

6 Περιδιπνήσωμεν] Περιλάβωμεν, γυμνασώμεθα, de hac voce vide Casaub. ad Athen. *Idem.*

7 Ἡλιοκαὲς] Visitatum magis ἡλιόκαυστον, κακοσυθὲς ἐν ᾧ ἥλιος. Hac de re Interpretes Petronii ad illa, *modica unctione usus.* Idem.

8 Ἀπιτητία] Πορδιτία. Idem.

9 Σπλγγίδα] Interpretes Persii & Apuleii: dixi ad Petron. Ibid. ἐ βύρσαν. De hac balneorum supellectile omnes dixerunt. Ibid. ἐ φασώλιον. intelligit vestem cubitoriam, sive κοιμιστήριον, diminutum à φάσηλος, τὸ λινοῦν ἔνδυμα. Hesych. *Idem.*

10 Ῥύμματα] Τείμματα, σμάγματα, συσπόνια. Tangit Casaub. ad Athen. c. 10. l. 12.

Scho-

τὸ βαλανεῖον, καὶ τὺπίλυθρον κομίζειν. ἔχεις δὲ κομίζειν σκάφη τὴν [1] ἐγγυθήκην· σὺ δὲ οὐδέν· σὺ δὲ τί καὶ πρᾶξεις ὦ Λεξίφανες, ἤξεις, ἢ [2] ἐλινύσεις ἔτι αὐτόθι; καίτοι ἤν σ' ἐγὼ, [3] περίπλαγ λυπῶ. οὐκ ἀπορεῖς τι γὰρ ἔχω. καὶ τὸ ἀμφὶ τὴν πρᾶμιν μαλακίζομαι, ἐπ' [4] ἀγράδος ὀχηθεὶς, ὁ γὰρ ἀγραυλάτης ἐπίσαγρος, καίτοι [5] ἀσκωλιάζων αὐτός. ἀλλὰ καὶ ὁ αὐτὸς [6] οὐκ ἀκμὴς ὢν τῇ ἀρχαῖ. κατέλαβον γὰρ τοὺς ἐργάτας [7] λιγυρίζοντας τὴν θερεινὴν ᾠδήν. τοὺς δὲ, τάφον τῷ ἐμαυτοῦ πατρὶ κατασκευάζοντας. συνορυξάμενος δὲ αὐτοῖς, καὶ τοῖς ἀναχῶσι τὰ [8] ἄνδηρα, καὶ αὐτὸς ὀλίγα συγχειροπονήσας, εἰσέτι μὲν, ἀφεῖκα, ἔτι τι κρύος ἦν, καὶ ὅπ

balneum mitte, & ablutoriam affer. Habes autem humi juxta armariolum duos obolos. Tu verò quid facies Lexiphanes, venieſne, an amplius hic moraberis? At inquam ego, jam dudum lavaturio. Neque enim facilè incedo, & ex iis quæ circa anum ſunt, malè habeo, mula vectus clitellaria. Nam accelerabat mulio, tametſi claudicaret ipſe. Sed & in ipſo agro abſque labore non fui. Nam operarios deprehendi cantionem æſtivam cantillantes, eos nimirum, qui patri meo ſepulchrum extruebant. Poſtquam igitur unà cum illis fodiſſem, & iis qui egeſta terra marginem aggerebant, ipſe parumper operi manum admoviſſem, illos tum vigentis frigoris, tum uredinis cauſa

Scholiaſt. Ariſtophan. Acharn. Ibid. ναυσολεῖν. ναυσολεῖν τὸ βαλανεῖον, ἢ τὺπίλυθον κομίζειν διὰ τὸ αὐτό. Sic Ariſtophan. Theſmoph. junxit ναυσολεῖν, vult intelligi κομίζειν, ἀλλὰ κραπαλίμως κομίζειν. Bourd.

1 Ἐγγυθήκην] Κιβώτιον. Hanc dictionem interpretatur Caſaub. c. 13. lib. 5. Animad. ad Athen. *Idem.*

2 Ἐλινύσεις] Διατρίβεις. Heſych. dicitur etiam ἐλινύσις, ἵτις ἀπυρίασεις, λήξεις, οἰκήσεις, χολάσεις. Vide Interp. Ariſtoph. Theſmoph. Pollux. *Idem.*

3 Περίπλαγ] Παλαγ. Ibid. λυπῶ. ἐπιθυμῶ λυθῆναι. Ibid. οὐκ ἀπορεῖς· ἀδυνάτως. Ibid. πρᾶμιν, ἀφισθῶνα. Hanc vocem interpretatur Erotianus. Illud eſt quod apud eundem Erotianum Lyſimachus vocavit σφιγατῆρα, ut emendavit Doctiſſimus Chriſtianus ad Erotian. & ad Ariſtoph. εἰρη. vocat poſtea τ' ὀρρὸν ſequenti pag. *Idem.*

4 Ἀγράδος] Sic vocem hanc interpretur Heſych. τὸ ἐπὶ τῷ ἵππων ξύλον ὃ κρατοῦσιν οἱ κριθιζόμενοι. πίνῃ δὲ ἢ ἐπὶ τῷ ἀνεζαπτῶν ὄντων, οἱ δὲ κῆ τὸ πλεῖον μέρος τῶν σωματηγῶν ὑποζυγίων. Videtur autem Lexiphanes ex ſequentibus ἀγραύλου poſſuiſſe ἀντὶ τοῦ ἀμέσου, ſequitur enim ἀγραυλάτης ἐπίσαγρος, ἤτοι ἐπισκόμβρος. Idem.

5 Ἀσκωλιάζων] Ἐφ' ἑνὸς σφόδρα ἀλλόμενον, dicitur & σκωλιάζων Heſych. apud quem reſcribe ἀλλόμενοι σκωλιάζειν. Illud eſt quod Galli dicunt *aller à croche pied* cùm pes alter incurvatur: hanc vocem multis interpretatur Scholiaſt. Ariſtoph. ad Pluton. *Idem.*

6 Οὐκ ἀκμὴς] Μὴ κεκμακώς. Idem.

7 Λιγυρίζοντας] Ἀᾴδοντας quia ᾠδὴν λιγυρὴν dixerunt Homer. & Heſiod. de his ruſticorum cantilenis Long. lib. 2. & 4. ποιμέν. Idem.

8 Ἄνδηρα] Τὰ χείλη τῶν σκαμμάτων. De quibus dixi ad lib. 1. Heliod. *Idem.*

[1] κούμασι δή. οἶδα δ' ὡς σὺ περὶ φροδρὰ γίνεται τὰ κούμασι. ἐγὼ δ' ἐξελθὼν τὰ [2] ἀρούμασι, σκόροδά τι δ' ἴσως σὺ αὐτοῖς πρυήσῃ, καὶ [3] γηπατίδας τινὰς ἀνορύξας, καὶ τῶν σπανδίκων, καὶ βρεγμάτων λαχανοδυσμῶν, ἔτι δὲ [4] κάχρυς περιαμῶν, ὅπερ δὴ οἱ λεπτοὶ ἀνθρωπίσκοι ἅπτεσθαι, ὡς αὐτοποδητὶ βαδίζειν, ἀναπηδῶ ἐπὶ τὸν ἀράβδιον, ἐδάρρησε τὸν ὄρθρον. καὶ νῦν βαδίζω τι ὀδυνηρῶς, καὶ ἰδίως ἅπτομαι, καὶ μαλακιῶ τὸ σῶμα, καὶ δέομαι λιθρυσῶσαι σε τῷ ὑδατι ἐπιπλεῖσαι. χαίρω δὲ μὴ κούμασιν ἀπολυόμενος. [5] ἀποθρίξομαι δὲ ἐγὼ τὸν παῖδα, ὃν εἶχες ἐν ταῖς [6] Λεκιθοπώλιδι, ἢ ἐν τῷ [7] ζυμαιοπώλῃ με ἐξεμέμνει. καίτοι ἐσπηδήσατο αὐτῷ [8] ἐπὶ τὰ σίλγη ἅπαντες, ἀλλ' εἰς κριθὰς ἴσα dimisi. Scis autem in vehementi frigore uredines fieri. Ego verò cultos agros obambulans, in iis nata allia reperi. Ac terræ clavis aliquot effossis, scanariisque herbis, & Bracanis esui collectis, præterea, & hordeo coëmpto (nondum enim prata floribus erant fragrantia, ut pedibus incederem) sublatus in mulam attrivi summum podicem, unde nunc cum dolore gradior, & frequenter sudo, & corpore langueſco, opusque habeo quamplurimum in aqua pernatare. Iuvat autem post laborem ablui. Proin & ipse curriculo puerum ablegabo, quem verisimile est, vel apud Lechitopolidem, vel apud eum qui sacculos vendit me expectare: quamquam edictum illi fuerat ut ad selga obviam veniret. Sed hic in tempore,

1 Κούμασι] Profert hunc locum Clarissimus Casaubon. Animad. ad Athen. cap. 19, lib. 3. Iunge ab eo dictis Interpr. Virg. ad illud Georg.

Borea penetrabile frigus adurit.

Sic apud Long. lib. 3. κοιμᾶν κρύος μὴ ἰδὲ ἐξέσιον ἐς σῶμα βόρειος ὑπάρχει. Pilid. Cosmurg.

Χειμῶνος ἄρα, ἐς τὰ δένδρα συντόμως
Ἐκ τῆς πυράχας τῆς κρύος μερμαίνεις. Bourd.

2 Ἀρούμασι] Τὰ ἀρότρῳ ἐξειργασμένα πεδία, ἀροτριάματα, γεώμματα. Hesych. Schol. Aristoph. ad Pac. *Idem.*

3 Γηπατίδας] Γηπάτιδαλοι, εἶδη λαχάνων. Idem.

4 Κάχρυς] Ὄσπρυον. Idem.

5 Ἀποθρίξομαι] Quidam legunt ἀποθρίξομαι, depilabo. *Idem.*

6 Λεκιθοπώλιδι] Τὰ ἀλλαντοπώλια ἢ βιβρωγμένα ὀσπρία πωλοῦσι. Idem.

7 Ζυμαιοπώλῃ] Τὰς ὀπτὰς παρὰ κοιλίαν, ἢ ἰχθύδια ἐν τῷ ἰχθυοπωλείῳ apud eum qui vendit piscium intestina sive quisquilias quæ ζυμαία & ζυμία. de qua dictione Casaubon. ad Athen. cap. 11. & 19. lib. 7. ubi reprehendit eos qui sacculum vertunt. Inde ζυμὸς *bilem* quales minuti illi pisciculi, de quibus Apulejus lib. 2. Milesi. *Idem.*

8 Ἐπὶ τὰ σιλγη] Locus hic, ut alii multi in cacozelo isto, perobscurus, quem ut concipiam altius repetenda mihi vocis originatio. Σίλγη κώλις ἐστὶ Πισσίας, ὅπου κακῶς ἔζων οἱ ἄνθρωποι, & ἀλλήλοις ἐκοινώνουν, ut testatur Scholiast. Aristophan. ad Vesp. Igitur qui totam hanc narrationem attentè perleget, videbit Lexiphanem voluisse intelligere τὰ κοινὰ ἀπαντήσια, non tam hominum ad ea confluentium multitudinem denotans, quam res communes sive viles de quibus hic perpetuus sermo est: deorta sanè metaphora, quidam hic legunt ἐπ' ἀσιλγῆ mendose. *Idem.*

8 Per

αὐτοσὶ αὐτὸς ἐμπολήσας γε ὡς ὁρῶ [2] πυρεάτιν τινα, καὶ [3] ἰγκυρφίας, καὶ [3] γήπια, καὶ φύκη, καὶ [4] σίσον τινὰ, καὶ λωγάνιον, καὶ βοὸς τὸ πολύπλοκον ἔγκωθι, καὶ φύκια. ὦ γὰρ Ἀττικίων, ὅτι μοι ἀβαθῶν ἐποίησας τὸν πολὺ φ ὁδόν. ἐγὼ γοῦν [5] σίλλῳ ὦ διαπεφοβημένῳ, σὺ πεφορῶν. σὺ γὰρ πῶς χρῆς ἰδεῖπνοις; μῶν ὀψὲ Ὀνομακρίτου; ὡς μὰ Δία ἐμοὶ γ' ἐγὼ, ἀλλ' ἀχρόνδε φοιτῶντι, [6] ψύτταν κεκαπνίας. οἶδα γὰρ ὡς φίλαρχός εἰμι. ὑμεῖς γὰρ, ἴσως ἤδεσθέ με [7] λαταγεῖν κοπάζοντα, ἀλλ' εἰσιὼν, παῖτά τε καὶ τὰ ἄλλα ἡδύνετο καὶ τὸν κρόβατον σμῆν, ὡς θριδακίνας μάλιστα ἡμῖν. ἐγὼ γὰρ [8] ξηραλοιφήσων ἀπῆλθον. καὶ ἡμεῖς γ' ἐμ' ὡς ὁ Φιλίνος, ἐγώ τε, καὶ Ὀνόμαρχος, καὶ Ἑλλάνικος οὑτοσὶ, ἑψόμεθα. καὶ γὰρ ὁ γνώμων σκιάζει μέσην πόλον. καὶ

pore, ut video, adest, mercatus panem coloſtratum, & alios ſubcineritios, & vireſcentes cepas, & fucas, & cœbum iſtum, & leporinam carnem, & multiplex ac rugoſum bovis inteſtinum, & phoctas. Rectè factum abs te Atticion, quòd magna itineris agendi parte me ſublevaſti. Ego verò inquit ille, ſillus propemodum, here factus ſum, dum te circunſpicio. Cæterùm ubi tu heri cœnaſti? Num apud Onomacritum? Haud quaquam per Iovem, inquam ego, ſed contento curſu rus ivi. Scis autem me ruris eſſe amantem. Vos autem fortaſſe putabatis me cottaborum ſtrepitu ludere. Verùm ingreſſus, hæc & alia condito, & mactram abſtergito, ut thridacinas nobis pinſatis. Ego autem abiens in ſicco ungar. Et nos, inquit Philinus, ego, & Onomarchus, & Hellanicus iſte ſequemur. Nam gnomon medium horologium inumbrat, & verendum

1 Πυρεάτιν] Τὸν ἐκ πλακοῦντος ὀπτηθέντα ἄρτον: alii tamen πυρεάτιν idem eſſe dicunt ac πῖον quod conveniret cum dulciariis Interpr. Ariſtophan. ad Veſpas. Caſaub. quæ Gallis *tarteletes*. Bourd.

2 Ἐγκυρφίας] Ἄρτους ἐξ ὧν εἰρηκεν. De quibus jam dixi, ubi de Empedocle cinericio. *Idem.*

3 Γήπια] Κρόμμυα. Hanc dictionem variè Grammatici efferunt γήπια, γόυα, γήτια. De quibus Heſych. Suid. *Idem.*

4 Οἶσον] Τὸ ἐσπεφαγμένον, τὸ ὑπὸ τῦ πεφαγέναι, τῦ βοὸς κάμνειν. Poll. *Idem.*

5 Σίλλῳ] Διαστρόφους τοὺς ὀφθαλμούς. Idem.

6 Ψύτταν] A ψύτλω. Quod etiam ſpiro ſignificat, itaque inter varias hujus vocis acceptiones, rectè Heſych. ψύτλα, ὅτι τῦ ταχέως ἀναπνεῖν λέγουσι. Igitur ψύτταν κεκαπνίας, ταχεῖς ἀσθμούς. Idem.

7 Λαταγεῖν κοπάζοντα] Παίζειν. Nam λαταγεῖν κοπάζειν, ἢ κοπάζειν, εἶδος ἐρωτικῆς παιδιᾶς. Rectèque Heſych. λάταξ, ψόφος κοπάζων ὁ ἀπὸ στομάτων γινόμενος. Rectè inquam, ille, nam ludendo, cottabos cogebant ſonum emittere Valer. Max. cap. 11. lib. 3. *Theramenes potrectam veneni potionem non dubitanter hauſit, quodque ex ea ſuperfuerat jocabundus inliſum humo clarum edere ſonum coegit.* Copioſe de variis cottaborum generibus Tzetz. Scholiaſt. Ariſtophan. Athen. viri Clariſſimi Flor. Chriſtian. ad Veſpas. Theodor. Marcil. ad Horat. hic luſus apud Gallos *caſſe-pot*. Idem.

8 Ξηραλοιφήσων] Vide Heſychium, apud quem reſcribe ξηραλειφήσων. De his unctionibus Theod. Marcil. ad Perſ. *Idem.*

δίῳ· μὴ ἐν [1] λυτρίῳ ἀπολυσώμεθα, κατάπιν τῶν Καρμάντων, [2] μὴ δ' σύρφακος βύζην ἀπιζόμενοι. καὶ ὁ Ἑλλάνικος ἔφη, ἐγὼ γὰρ κὴ [3] δυσωπῶ. κὴ γὰρ τὰ κόρα μοι [4] ἐπιτηδὰωδον, καὶ [5] σκαρδαμυκτῶ θαμὰ, καὶ δρηδακρύς εἰμι, κὴ τὰ ὄμματά μοι [6] φαρμακᾶ, καὶ δόμεν Ἀσκληπιάδα τινὸς ὀφθαλμοσόφυ. ὃς τὰρ ἐξέας, καὶ ἐγχάας μοι φάρμακον, [7] ἀπεργάσασ' ποιῆσ' τὰς ὀφθαλμὰς, κὴ μηκέτ' [8] λημαλέας εἶναι, μὴ δ' ὑπερὸν βλέπειν. τοιαῦτα ἄττα διεξιόντες ἄπαντες οἱ παρόντες, ἀπῆειμεν. καὶ ἐπειδὴ ἤκομεν εἰς τὸ γυμνάσιον [9] ἀπηνθημένοι ἤδη, ὁ μὲν τις [10] ἀκρογειρασμῷ, ὁ δὲ, [11] τραχηλισμῷ, καὶ ὀρθοπάλῃ ἐχρῆτο. ὁ δὲ, [12] λίπα χρισάμενος, [13] ἐλυγίζετο. ὁ δὲ [14] ἀντίσαλε τῷ κορύνῃ. ὁ δὲ, [15] μολυβδαίνας χερμάδας

dum est ne in sordido balneo lavemus, à tergo Carimantum, cum fæce vulgi confertim nos trudente. Tum Hellanicus, ego inquit, ægrè intueor, & mihi turbidæ sunt pupillæ, & nicto frequenter, recens etiam flevi, mihique medicina uti gestiunt oculi, habeoque opus aliquo Æsculapii filio, oculis medendi perito, qui turbato, infusoque mihi medicamento efficiat ut ruborem oculi deponant, nec ampliùs lippitudine laborent, & humidum videant. Collatis inter nos hujusmodi sermonibus, omnes qui aderamus, abivimus. Et postquam venimus ad gymnasium, exuti vestibus, alius summis digitis, flexu cervicis, & recta lucta certabat, alius pinguedine perunctus, membra distorquebat, alius pila contendebat, alius plumbeos la-

1 Λυτρίῳ] Τῷ λουτρῷ, ὑγροῦ ὕδατι. Bourd.

2 Μετὰ τὸ σύρφακος] Συρφετώδης ὄχλος ἐς χυδαῖος. Idem.

3 Δυσωπῶ] Ἀμβλυώττω. Idem.

4 Ἐπιτηδάωδον] Ταράττεται, σκοτίζεται. Idem.

5 Σκαρδαμυκτῶ] De hac voce à me dictum antea. *Idem.*

6 Φαρμακᾶ] Φαρμάκων δεῖ. Idem.

7 Ἀπεργάσασ'] Ἀποκαθάρῃ τὸ αἷμα τῶν ὀφθαλμῶν. Idem.

8 Λημαλέας] Διύγρας, ἀπὸ τοῦ λημᾶν ἐς λήμων, quæ sunt οἱ τὰς κανθὰς τῶν ὀφθαλμῶν φυσαιγίδα συγκέασας ἐκρύσας, τῶν ὀφθαλμῶν ἀκαθαρσίαν. Sic in dial. Quomodo Historia scribenda sit. *Idem.*

9 Ἀπηνθημένοι] Ἀπιδυσάμενοι τὰ ἱμάτια. Idem.

10 Ἀκρογειρασμῷ] Genus luctæ ἀκροχειρασμὸς qua solebant ἀκροῖτε χερσὶ παλαίειν, quoniam autem in plicaturis & nodis digitorum frequenter solebant vitam oppetere, ἀκροχειρες dicti ἀνδροφόνοι. Idem.

11 Τραχηλισμῷ] *Succelatione* ut in Cynic. τοὺς τραχήλους ἀλλήλοις *succolare*. Hanc luctæ speciem Beotii vocant βαιτραχηλίζειν. vocabant enim Beotii βάιτραχας τοὺς τραχήλους Hesych. Igitur certare τραχηλισμῷ est ἀπὸ τραχήλου κατέχειν. Idem.

12 Λίπα χρισάμενος] Ex Homero. *Idem.*

13 Ἐλυγίζετο] Hanc vocem alibi interpretor. *Idem.*

14 Ἀντίσαλε] Τῷ κορύνῃ. Hoc est ἀκροχειρίζετο τῷ κοίλῳ τῷ ἀντιπάλου. Qua de re dico ad Heliod. lib. 10. vide Scalig. ad Euseb. Hunc locum quidam capiunt de pila sparsina. Vnde genus exercitii quod fit cum folle, dictum κορυνομαχία. Idem.

15 Μολυβδαίνας χερμάδας] Virgil. 5. Æneid. Plut. in Thes. *Idem.*

1 Εἶ-

ρακδίνες ἀφίγδλω ἴχνη, ἐχιεροῦλγ. [1] εἶτα σωτριζόντες, καὶ ἀλλήλας καταπαλαίσαμεν, καὶ ἐμπαλαίσαντες τὸ γυμνάσιον, ἐγὼ μὲν, καὶ Φίλινος ἐν τῇ θερμῇ πυέλῳ καταβαπτισθέντες, ἐξήμεμεν. οἱ λοιποὶ δ', [2] τὸ ψυχροβαφὲς κρέας διλφινίσαντες, παρέτεινον ὑπογρύχιοι νωμῶντες. ἀναστρέψαντες δ' αὖθις, ἄλλοι ἄλλα ἰδρῶμεν. ἐγὼ μὲν, ὑποδησάμενος, [4] ἐξυόμην τὴν κεφαλὴν τῇ ὀδοντῇ ξυρῷ, καὶ γὰρ ἐκρίσιν, ἀλλὰ σταφίσιν σπινκαρμένην, ὡς ἂν ἐκ τοῦ πάνυ τὸ κόμον, καὶ τὴν κορυφαίαν ἀπεκειμηκώς. ἄλλος, [5] ἁλμυρότατος. ὁ δὲ, ἄμυλ [6] τὸ πῶν. ὁ δὲ, ἀμύας ποιῶν τοὺς ῥαφανίδας, ἐμυσίατο. [7] ὁ δ' ἐχθυηρὰ ζωμὰ. ἄλλος, ἤθιε [8] φαυλίας. ὁ δὲ, [9] ἐρρόφει τὸ κεφάλαιον. καὶ πέδιλα κρεῶν ἦν, ἐπ' ἀγκώνων δ' ἐδειπνοῦμεν. [10] ἔκειντο δ' ἐν ὀκλαδίαις, lapides obnixè tenens, manu jaciebat. Deinde ubi mutuò exercuiſſemus nos, & tergo viciſſim tuliſſemus, gymnaſioque illuſiſſemus, ego & Philinus in calido labro abluti, diſceſſimus. Reliqui verò ubi caput frigida tinctum, Delphinum more immerſiſſent, mirabili quodam modo inter aquas adnatabant. Reverſi autem iterum diverſis diverſis locis agebamus. Ego quidem ſubligatis crepidis, caput fricabam dentato ſtrigile: non enim in cepii ſed in ſcaphii modum tonſus eram, ut qui non multo antè mentum ac verticem detondiſſem. Alius autem calida glutiebat, alius ventrem rejectabat, alius raphanis in tenues partes conciſis, abſorbebat ſalium ac piſculentum jus ex cavato pane, alius agreſtes olivas comedebat, alius hordeum ingurgitabat. Atque ubi jam tempus erat, in cubitum inclinati cœnabamus: poſitæque erant ſellæ, & grabatula

1 Εἶτα σωτριζόντες] Ἀλλήλας διατείναντες. Hanc integram periodum interpretatur Caſaubon. ad Athen. cap. 19. lib. 3. *Bourd.*

2 Τὸ ψυχροβαφὲς] Τὸ ἐν τῷ ψυχρῷ πύελῳ βαπτισθέν. Idem.

3 Διλφινίσαντες] Δίκην δελφίνων κυβιήσαντες. Idem.

4 Ἐξυόμην] Ἐξυριζόμην. Hanc lineam profert & interpretatur Clariſſimus Caſaubon. loco citat. ut & illud ſequens ὁ κριθίας. Duæ fuerunt apud Græcos uſitatiſſimæ tonſuræ ſpecies, σταφὶς & κρὶς de quibus hic loquitur, τὸ μὲν σταφίζειν τὸ ἐν χερσὶ, ὁ δὲ κρὶς τὸ ἀφ' ὑπερθεν κείρειν. Scholiaſt. Ariſtophan. ad aves Heſych. Pollux, Suid. *Idem.*

5 Ἁλμυρότατος] Τὰς ἅλμας ἐσθίων. Idem.

6 Τὸν γῆν] Prodigioſa tranſlatio a gutture ad anum. *Idem.*

7 Τῷ ἰχθυηρῷ ζωμῷ] Vel muria vel garo utrumque enim e liquore piſcium, vide Scalig. ad Auſon. *Idem.*

8 Φαυλίας] Τὰς ἐλαίας λέγει. Plin. Celſ. Varr. de re ruſtic. *Idem.*

9 Ἐρρόφει τὸ κεφάλαιον] Sic apud Ariſtoph. Veſp. τὴν φακὴν ῥοφήσομεν. Idem.

10 Ἔκειντο δ' ἐν ὀκλαδίαις] De quibus in Lapith. & in Cynic. ὀκλαδίαι, δίφροι, ſive chiramaxium, ſive ſella geſtatoria. Nam ὀκλαδίας, δίφρους παπίνους ὅτι εἰ ἀκόλουθοι φέροντες τοῖς οἰκείοις τὰς ἀγορὰς ἐξιόντι πλησίον, ἐν πανσίνῳ τόπῳ παρὰ τὸ ὀκλάζειν, ut vult Heſych. Galli vocant *chaiſe briſée*, δίφρους συγκλασεωδεῖς, ἐν οἷς τοῦ ἐπιτυχόντος ἕνεκα δὲ συσκλασεωδεῖς, Scholiaſt. Ariſtophan. ad Equit. De hac ſella geſtatoria L. Senec. cap. 12. de brevit. vitæ Martial. Epig. 17. lib. 12. Sueto. Nero. c. 26. Vitell. c. 16. hujus uſum ulterius proſequi non eſt otii. *Idem.*

καὶ [1] ἀσκάντας. τὸ μὲν δὴ δεῖπνον [2] ἰὼ ὀπὸ συμφορῶν. παρεσκεύασο δὲ πολλὰ, καὶ ποικίλα, ὀξυλὰ [3] ὕεια, καὶ χελίδες, [4] καὶ ἠπατιαῖα, καὶ τοιχίδος ὑὸς τὸ ἐμβρυοδόχον ἔντερον, [5] καὶ λοβὸς ἐκ ταχίνι, [6] καὶ μυτλωτὸς, [7] καὶ ἀξυρτάκη, καὶ τοιαῦτα πολλὰ [8] καρυκεῖα, καὶ [9] θρυμματίδες, καὶ [10] θρία, καὶ [11] μελιτζῶτα. τῶν δὲ [12] ὑποθυρχάν, [11] τὰ σιλάχια πολλὰ, καὶ ὅσα ὀστράκινα τὸ δέρμα, καὶ

la quædam. Erat etiam collatitia cœna, multaque & varia apparata, bifidi ſuum pedes, laterum pulpæ, & ſumen, & ſuis nuper enixæ inteſtinum quo fœtus recipit, & fibra auris è ſartagine, & alliatum, & abyrtace, & ſimilia quædam condimenta, thrymmatides, frictillæ foliis ficulnis involutæ, & dulciaria ex melle. Et ex natatilibus cartilaginea multa, & quæcunque teſtis te-

1 Ἀσκάντας] Εὐτυλεῖς κρέαται. Interpres Ariſtophan. *ſalmoſa* vertit. *Reutá.*

2 Ἠὼ ὀπὸ συμφορῶν] Dico ad illud Petronii, *Nos ut ad tam viles acceſſimus cibos.* Idem.

3 Ὕεια] Πόδες χοίρειοι. Idem.

4 Καὶ ἠπατιαῖα] Copioſe vir Clariſſimus Iſaac. Caſaubon. ad Athen. c. 16. lib. 3. Animad. *Idem.*

5 Καὶ λοβὸς ἐκ ταχίνι] Vel ut in aliis ἐκ τηγάνε. Nam idem eſſe volunt Grammatici, ut Interp. Ariſtophan. ad Equit. Heſych. Pollux. videtur autem λοβὸς ἐκ ταχίνι. Sic enim in Convivii dial. condimentum aliquod hepatis fuiſſe, de quo Suid. & Poll. conficiebatur ex melle, ſeſamo, & caſeo, legend. Heſych. Sed fortean Luciani ſtylo fuit λοπὰς, de qua dictione copioſe autores quos nuper citavi. *Idem.*

6 Καὶ μυτλωτὸς] Quid ſit, docet Scaliger ad Moretum, ſed χυρίως μυτλωτὸς ἐστὶ ἐκ σκευροδίων. Idem.

7 Καὶ ἀξυρτάκη] Clariſſ. Iſaac. Caſaubon. ad Athen. cap. 35. lib. 3. tangit aliam hujus vocis interpretationem. Eſt enim hic ἀξυρτάκη βρῶμα βαρυσαρκὸν ἐσθιόμενον ἐκ κραδίμων, ἐκ πράσων & aliis oleribus, unde apud Heſychium ἀξυρτακοποιὸς, ὁ τεύμματα ἐκ ἐμβάμματα κατασκευάζων. Idem.

8 Καρυκεῖα] Aliis καρυκείαν, quod idem eſt, intelligit autem ἁρτύματα ἐκ τραγήματα ὡλυτικὰ. Idem.

9 Θρυμματίδες] Sic nominare ſolent omne genus dulciariorum ἀ ὀπὸ τῦ θρύε, ἀ ὀπὸ τῦ τείθω, Heſych. effertur autem hæc dictio vel per *t.* vel per *v.* ut patet apud eundem Grammaticum. v. ἀθριμματίδες. Idem.

10 Θρία] Quidam ſimpliciter per θρίας intelligunt φύλλα συκῆς, ſed ibi capiendum eſt pro omni altili quod vel συκῆς ἀ ἀμπέλε foliis involvitur, hoc autem vocabant ὀπτὰμπεν, leg. Caſaubon. ad Athen. c. 24. lib. 3. *Idem.*

11 Μελιτζῶ] Πάσχυλοι, μάζαι μέλιτι δεδευμέναι, quæ & μελιτίσσαι. Idem.

12 Τ' ποθυρχάν τὰ σιλάχια] Vocant σιλάχια ὅσα ἄτομα. Heſych. Suid. Poll. Caſaub. *Idem.*

13 Τὰ σιλάχια ἁπλᾶ] Genus piſcium cartilaginoſum. Galenus in Expoſitione vocum Hippocratis: σιλάχιον ἔστιν ἰχθὺς καλούμενος ὅσα λεπίδας οὐκ ἔχει, ἐκ ζωοτοκεῖ. Sic autem appellatur ὀπὸ τῦ σίλας: quod ejus cutis noctu luceat. σιλάιον, σιλάχιον, σίλαχθ', σιλάχιον. Galenus de Alimentis libro 3. Τραχὺ ἐκ λαμπρὸν ἐν τῇ νυκτὶ τὸ δέρμα τῶ τοιούτων ἐστὶ ζώων. (σιλαχίων) Plinius ait hujus vocis, auctorem eſſe Ariſtotelem: quod falſum eſt: cum ea uſus fuerit Hippocrates: ut ad Ariſtotelem Iulius Cæſar Scaliger obſervavit. Verba Plinii ſunt

[1] τμηξὶν πυττικὴ τ' [2] ὠὰ Σαργάνης, καὶ κωπαΐδες, καὶ ὄρνις συντροφ', καὶ ἀλεκτρυὼν ἤδη ἀπωδός. καὶ ἰχθὺς ὧν παρασίτ'. καὶ [3] οἶν ὅλον ἱπποκρᾶ εἰχόμην, καὶ βοὸς λευκογώμου' κωλῆν. ἄρτοι μὲν ἦσαν σιφαῖοι, καὶ φακῶν ἅλες, καὶ ἄλλοι ὑμηλίωτοι, ὑστερημένοι τ' ἑορτῆς. καὶ λάχανα, τὰ μὲν ὑπόγαια, καὶ τὰ ὑπερφυῆ. οἶν' ὃ μὲν οὐ γέρων, ἀλλὰ τῶν ἀπὸ βύρσης, ἤδη μὲν [4] ἀγλαδικὸς, ἄπιστ' ὃ ἦν. [5] ποτήρια δ' ἔκειτο παντοῖα ἐπὶ [6] τῆ δελφινίδος τραπέζης, [7] ὁ κρυψιμίτωπος, καὶ τρυπάλης μὲν τοῦτον, δύλακα ἔχων τοῦ [8] κίρκου, καὶ [9] βομβύλιον', καὶ διερχυκύκλιον, καὶ [10] γηρὺν πολλὰ, οἷα [11] Θηρικλῆς ὤπλα, [12] Εὐρυχαδῆ τε, καὶ ἄλλα εὔτεμα. τὰ μὲν, Φωκαϊκὴν. τὰ δ', Κνιδίαν. πάντα μὲν ὑμηλίωτοι [13] ἀπεμφόρητα, καὶ ὑμενόστρακα,

teguntur, & piſces pontici ſportis excepti, & anguillæ, & gallina altilis, & gallus qui canere deſiit. Etiam piſcis erat paraſitus, & ovem totam in furno aſſatam habebamus, & bovis annoſi pernam anteriorem. At verò panes aderant ſiliginei, non mali, & alii novilunares poſt feſtum dilati, & olera cùm parva, tum ingentia. Vinum erat non vetus, ſed ex iis quæ ex utribus offeruntur, quod non amplius muſtum, nondum tamen planè coctum erat. Pocula verò generis omnis Delphinidi menſæ impoſita erant, puta frontis occultator crater, clavatus, Mentoreum opus, anſam prehenſu facilem habens, & bombylius, & dirocypelum, & ſictilia multa, qualia Thericles coquebat, multi capacia, latique oris, quædam ex Phocæa, quædam Cnido allata, levia omnia, teneriſque ex teſtis facta. Erant etiam cym-

ſunt libro 9. cap. 24. *ſelache appellavit Ariſtoteles primus.* Occurrit autem hæc vox apud Hippocratem libro 2. de morbis, & libro 1. & 2. de ſemine. *Menagius.*

1 Τεμάχη] *Cómmata dernes.* Bourd.

2 Ἐν Σαργάνῃ] Σαργάναι δισμοὶ ἢ πλίγματα χυρτοειδῆ, ἃ κωπαΐδες, αἱ ἀπὸ τῆ κωπαΐδ' λίμνης ἐγχέλεις. De quibus Scholiaſt. Ariſtophan. Acharn. & Heſych. *Idem.*

3 Οἶν ὅλον ἱπποκρᾶ] Ἐν καλύκῃ ὀπτὸν ὄϊν. Idem.

4 Ἀγλαδικὸς] Ἀνδὸς. Idem.

5 Ποτήρια] Leg. Interpr. Petron. ad illud *cecidit menſa cum argento.* Caſaubonus ad Athen. c. 2. lib. 11. *Idem.*

6 Τῆς δελφινίδος τραπέζης] Τῆς φύσει ἐχούσης εἰς τοῦτον διαφόρως ἐξειργασμένης. Quæ Delphica vocabatur, de qua Wower. ad Petron. locum cit. *Idem.*

7 Ὁ κρυψιμίτωπ'] Κρύπτων τὸ μέτωπον τῷ πίνακ'. Idem.

8 Κίρκου] Leg. Heſych. *Idem.*

9 Βομβύλιος] Στρόγγυλ'. Vt interpretatur Scholiaſt. Ariſtophan. ad Veſpas. *Idem.*

10 Γηρὺν] Ὀγραικὰ. Idem.

11 Θηρικλῆς ὤπλα] Interpretatur hunc locum vir Clariſſimus Iſaac. Caſaub. ad Athen. c. 6. lib. 11. *Idem.*

12 Εὐρυχαδῆ] Πλατία. Idem.

13 Ἀπεμφόρητα] Ἐλαφρότητα διὰ λεπτότητα. Idem.

1 Κυμ-

[1] κυμβία ἢ λοῦ, καὶ [2] φιαλίδες, καὶ ποτήρια [3] γραμματικά. ὕστερον δὲ λοῦ τὸ [4] κυλίκιον. ὁ μὲν τοι [5] πολλίδης, ὑστερπαφλάζων, ἐς κεφαλὴν ἡμῖν [6] ἐπίτριπτε τὰς ἀνθράκας. ἐπίναμεν δὲ ἀμυνὶ, καὶ ἤδη [7] ἀκροθώρακες ἦμεν. εἶτ' ἐχειόμεθα [8] κακχαρείδι. καὶ εἰσεκύλισέ τις [9] ἡμῖν τὴν ποδοκύπτην, καὶ [10] Τριγωνίστριαν. μετ' ὀλίγον τις, [11] ἐπὶ τὴν κατάλιφα [12] ἀναβρίχησόμενον, ἐπιφόρημα ἐζήτει. [13] ὁ δὲ, λακίνδα ἔπαιζεν. ἄλλος, [14] ἐβρίκητο σὺν γέλωτι τὴν ὀσφύν. καὶ ὃν τοῦτον λελυμένοι, εἰσεκόμισσαν ἡμῖν αὐτοπάγγελτοι, Μεγαλώνυμός τε ὁ διχόθριξ, καὶ Χαιρέας ὁ χρυσοτρίκτης, ὁ κατὰ νότου ποικίλος, καὶ ὁ [15] Ὠκύταξις Εὔδημος. κἀγὼ ἠρόμην αὐτοὺς, τί παθόντες, ὀψὲ ἥκοιεν. ὁ μὲν δὴ Χαιρέας, ἐγὼ ἦσ' ὃς, [16] λέξον τινὰ σκῶμμα, cymbia, parvæque phialæ, literisque inscripta pocula, ita ut plenus esset abacus. At verò lebes furnarius ebulliens, nobis in caput evertit carbones. Bibimus autem continuis hauſtibus, & jam inebriati eramus, exinde cancharide ungebamur. Tum quidem introduxit nobis Podocypam, & Trigoniſtriam. Alius deinde in tabulatum aſſultans, irrumpendi locum quærebat, alius digitorum crepitu ludebat, alius cum riſu lumbos laſciviter agitabat. Atque interea cùm jam laviſſemus, ad nos, non accerſiti, petulanter irruperant, Megalonymus cauſidicus, Chæreas aurifex, tergo variegatus, & Oocataxis Eudemus. Quos interrogavi quid cauſæ eſſet, cur ſerò venirent. Tum Chæreas, ego, inquit, ſegmentum & in-

1 Κυμβία] Στρόγγυλα ἐς βαθία. Bourd.
2 Φιαλίδες] Στρόγγυλα ἐς ὀλίγα. Idem.
3 Γραμματικὰ] Γράμματα ἔχοντα. Plaut. Rud. *Idem.*
4 Κυλίκιον] Δοχεῖον. Idem.
5 Πολλίδης] De quo Flor. Chriſt. ad Veſp. Interpretes Macrobii de Miliario. *Idem.*
6 Ἐπίτριπτε] Ἀναβρίπτει. ἀνίπτατο. Idem.
7 Ἀκροθώρακες] Μέσον πῶς μεθύοντες. Idem.
8 Κακχαρείδι] Ἐντρίμματι μυρωδῆ. Idem.
9 Ἡμῖν τὴν ποδοκύπτην] Τύμπανον. Idem.
10 Τριγωνίστριαν] Ὄργανον μουσικὸν, ὅτου κάτω τὸ χείμαλος καλύμματον. leg. Heſych. verb. τρίγωνον. Idem.
11 Ἐπὶ τὴν κατάλιφα] Κλίμακα, ἐπίλημα. Heſych. Poll. *Idem.*
12 Ἀναβρίχησόμενον] Ἀγαλδῶν. Idem.
13 Ὁ δὲ λακίνδα ἔπαιζεν] Παρὰ τὸ λακεῖν, ἢ λακᾶν, κροτεῖν, βοᾶν, ὡς ᾠδὴν ἀρχίδαν. Idem.
14 Ἐβρικητο σὺν γέλωτι τὴν ὀσφύν] Diceret Petron. *riſu latera commovebat.* lego enim ἐβρικητο. μικῶδαι. *Inſultando lumbos agitare*, inde μικὸς de quo Grammatici. *Idem.*
15 Ὠκύταξις] Corrige, ὠκυτάξις, & vide nos ad Laërtium in Lycone pag. 208. *Menagius. Idem.*
16 Λέξον] Intelligit γυναικεῖον ὄχμον, παρὰ τὸ ὀχῶ τῷ. Vt quibuſdam viſum eſt. *Bourd.*

καὶ [1] ἐλλόδια, καὶ [2] πέδας τῇ δυσατῇ τῇ ἐμῇ. καὶ ἅμα τοῦτο ὑμῖν ἐπιδείκνυμι. ἀφίγμην. ἐγὼ δ' ἔφη ὁ Μεγαλόνυμος, ἄλλα εἶχον. οὐ μὰ γὰρ [3] ἄδικος ἡ ἡμέρα, ὡς ἔοικε, καὶ ἄλογος, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ. [4] ἐγκλητίας ὄσης, ὅτε ἐπεσπεισάμην οἶκοι, ὅτε ἐμεσόλεγδον, ὡς [5] ὑφορωμένης. πυθόμενος δ' ὅτι ὁ τραπεζίτης ἀπλοῦς ἐστι, λαβὼν, [6] ἄχρηστα ἱμάτια, ὑπόδεσα, καὶ [7] ἀφορητα ὑποδήματα, ἐξέφρησα ἐμαυτόν. εὖτ' οὖν ὁ τὸν τραχήλου ἐκδεδεκώς τι, καὶ ἱεροφάντης, καὶ τοῖς ἄλλοις [8] ἀρρητοποιός, Δεινίας σύρουσι [9] ἄγειν ἐπὶ τὸν δρόμον, ἴγκλημα ἐπάγοντες, ὅτι ἀνόμαζεν αὐτούς. καὶ τοῦτο, δ' οἶδας ὅτι ἐξ ἀρχῆς ὑπώπτευσα, ἀνώνυμοί τέ εἰσι, καὶ οὐκέτι ὀνομάζουσι, ὡς ἂν ἱεροώνυμοι ἤδη γεγονότες. σὺ δ' οἶδας ἴσως ὃν ἐγὼ οὐ λέγω, τὸν Δεινίαν. ἐκάλει δέ μ' ὄνομα. ἔστι δέ γε ὃς ἐν τοῖς [10] σκιροφορίοις ἐγκεφαλίδιον ἄνθρωπος, τὸν αὐτολεκύθιον, καὶ τὸν [11] αὐτοκαζόλαον, ἀεὶ μεμελέτηκεν, [12] ἐνδρομίδας ὑποδούμενος, inaures, & pedicas filiæ meæ apparabam: ideoque ad repotia vobis adveni. At ego, inquit Megalonimus, aliis rebus occupatus fui. Non enim judicialis, ſed nefaſtus fuit dies, ut ſcitis. Proinde cum eſſet ſilentium in foro, neque perorare licuit, neque per diem dicendo aquam diſpenſare. Cùm autem audiviſſem imperatorem fore conſpiciendum veſtibus inuſitatis, bono ſtamine textis, ſubligatiſque calceis antea non geſtatis, me ipſum foras proripui. Exinde ſtatim incidi in Daduchum, & Hierophantem, alioſque arcana facientes, qui Diniam obtorto collo trahebant ad magiſtratum, accuſantes quòd ipſos nominaſſet, idque cùm ſciret eos ex quo initiati fuiſſent, eſſe ſine nomine, neque ampliùs nominandos, ut pote ſacrinomines jam factos. Neſcio, inquam ego, quemnam hunc Diniam dicas. Vocabat igitur me nomine. Eſt, inquit in tabernis aleatoriis homo perditus, ex egenis ac vilibus iſtis, ſemper comatus ac ſqualidus, endromidum, aut

1 Ἐλλόδια] Ἐνάπια, quidam τὰ ἄνδρα. Interpretantur de his Scholiaſt. Ariſtophan. & Pollux. *Bourd.*

2 Πέδας] Χειροφίλια. Idem.

3 Ἄδικος ἡ ἡμέρα] Ἡ μὴ ἐχουσα λόγον δικανικὸν. cùm juſtitium eſt. *Idem.*

4 Ἐγκλητίας] In qua linguis dantur feriæ, τὸν ἀεργὸν ποιοῦσαι τὸ γλωττίον. Idem.

5 Τὸ φορολογεῖσθαι] Πρὸς ὕδωρ τελοῦντων τὸ μέσον τῆς λίξεως. Quod patroni diderent ad cleptydram. nota res. *Idem.*

6 Ἄχρηστα] Καινὰ, οἷς ἐκεῖνοι ἐχρήσαντο. Idem.

7 Ἀφορητα] Μὴπω φορηθέντα. Idem.

8 Ἀρρητοποιοὺς] Τοὺς τὰ μυστήρια τελοῦντας. De quibus locus alius dicendi. *Idem.*

9 Ἄγειν] Τάκτικος. Vox Cretenſis de qua vide Interpr. 12. tabul. *Idem.*

10 Σκιροφορίοις] Τοῖς κωδωνοφορίοις, διὰ τὸ ἐν σκίρῳ τὸν διατριβὴν ἔχειν. Idem.

11 Αὐτοκαζόλαον] Simpliciter αὐτοκάζολα dicunt Grammatici αὐτοχέδια, ἐξ αὐτοσχεδιάσματος ὑπόλα. Idem.

12 Ἐνδρομίδας] De his calceis Heſych. Tertull. *Idem.*

ἢ [1] βαυκίδας, [2] ἀμφιμάσχαλον ἔχων. τί οὖν ἦν σὺ ἐγώ; ἔδωκεν [3] ἀμαγάπη δίκην, ἢ [4] λὰξ πατήσας, φέρθ, καὶ μὴν ἀκριβὲς γε ἦσθ' ὃς, ὁ [5] πᾶς αὐλεμβῶν ἤδη, [6] ἔμπεδός ἐστιν. ὁ γὰρ τραπεζῆς, κρίνει [7] ἀπαμαχαλῆπ καρπιδεσμά τε αὖ [8] ἀκρωτῆρας, καὶ ἀδιάφορον τὸ παιδαγώγους, καὶ ποδοτράβας, ἐπαίνων εἶναι. ὥστ' ἐν δεσμοῖς ὤν, ὑπὸ δείλης τε ὁ κακοδαίμων ὑπὸ τῶν δίων, καὶ παρδαλέᾳ ἦν, καὶ χαλκᾶ ἀνεψυχε διδύναι ἤγετο. ἐμὲ δ' ἤδη ὁ Εὔδημος, ὑπὸ [9] τὸ ἀκρωτηρίοις μετεσείλαβε Δαμασίας, ὁ πάλαι μὲν ἀθλητής, καὶ [10] πολυνίκης, νῦν δ' ἤδη ὑπὸ γήρως ἐξαθλᾶν ὤν. οἶσθα τὰ χαλκᾶ, τὰ ἐπὶ τῇ ἀγορᾷ. καὶ τὰ μὲν, πιπράν. τὰ δ', δίων, διετίλεσε. ἐξοικιεῖν γὰρ ἔμελλε τὴν θυγατέρα εἰς ἀνδρὸς τὴν χθὲς, καὶ ἤδη ἐκόσμουν αὐτήν. εἶπε μεταξύ τι κακὸν ἐμπεσόν, [11] διέκοψε τὴν ἑορτήν. ὁ γὰρ υἱὸς αὐτῷ ὁ Δίων, οὐκ οἶδ' ἐφ' ὅτῳ λυπηθείς, μᾶλλον δ' [12] θεοχθὴς γενόμενος, ἀπήγξατο ἑαυτόν. καὶ δὴ ἦν, ἀπωλώλει ἄν, εἰ μὴ ἐγὼ

aut baucidarum calceamento ſubligatus, & manicata veſte indutus. Quid igitur, inquam, dedit-ne pœnas aliquo modo, an calcibus calcans, aufugit? Atqui, dixit ille, qui antea tibiæ cantu recreabatur, jam vinctus eſt. Nam imperator à reliquo grege ſegregatum, circundaris illi manicis, intentoque collari, in pedicis ac tibialibus tormentis degere hominem fecit. Quare vinctus ille miſer præ metu pedebat, & crepabundus erat, pecuniaque vitam redimere volebat. Me verò, inquit Eudemus, ſub diluculum accerſivit Damaſias, is qui olim athleta fuit, multaſque victorias retulit: nunc autem præ ſenectute à certaminibus abſtinet. Noſti æream ſtatuam in foro poſitam. Ac alia quidem picando, alia inflammando peregi. Domo enim ad maritum hodie filiam erat deducturus, jamque exornabat illam: cùm interea anxium quoddam malum interveniens diremit feſtum. Nam filius ipſius Dion, neſcio qua cauſa, mœrore affectus, imò Deorum aliquo odio agitatus, ſeipſum ſtrangulabat. Atque ut probè ſcitis, periiſſet ille, niſi ſuperve-

1 Βαυκίδας] Baucides calceamenti genus croceæ coloris, ut ſcribit Pollux. Heſych. vult βαυκίδας ὑπόδημα γυναικεῖον πολυτελές. Erant etiam albæ baucides apud effœminatos. leg. Caſaub. ad Athen. c. 4. lib. 4. *Bourd.*

2 Ἀμφιμάσχαλον] Ἱμάτιον. Idem.

3 Ἀμαγάπη] Κατὰ πᾶν ἔγνον. De hac voce conſule Grammaticos. *Idem.*

4 Λὰξ πατήσας] Θαρσαλέως ἐκβύς. Vt apud Homer. λὰξ ποδὶ κυτάσσας. Idem.

5 Πᾶς αὐλεμβῶν] Λόγοις βαλλόμενος. Idem.

6 Ἔμπεδος] Δεσμώτης. Idem.

7 Ἀπαμαχαλῆπ] Ἐξυβρίζοντι, ἀπαμαχᾶν, dicitur taurus ὁ τὰ ἀγέλης ἐξοιστρῶν qui etiam dicitur ἀπαμαχάλης. Grammatici per καρπιδέσμια & ἀκρωτήρια intelligunt χειροδέσμια & ταραχλόδεσμον. Idem.

8 Τὸ ἀκρωτηρὶς] Τὸν ὄρθρον. Idem.

9 Πολυνίκης] Πολλὰ νικήσας. Idem.

10 Διέκοψε τὴν ἑορτήν] *A troublé la feſte.* Idem.

11 Θεοχθὴς γενόμενος] Τιμὴ θεῶν ἐχθρωθείς. Idem.

ἐπεσὰς, ἀπαγχόνισά τι αὐτὸν, καὶ παρέλυσα ἂν ἐμβρόχους, ἐπιπολύ τι [1] ὀκλάξ διαμηλώμενον, ἐπιψαύσαν τὴν ἀνθρακιὰν, [2] βαυκαλᾶν, καὶ [3] διακωδωνίζων, μή πῃ ἐπ συνοχὰς ἔτι τὸν φάρυγγα. τὸ δ μάλιστα ὀνῆσαι, ἐκεῖνο ἦν, ὅτι ἀμφοτέρωθεν κρατήσαντι αὐτοῦ τὰ ἄκρα, [4] διεπίεσα. μῶν ἐκεῖνον ἦν δ' ἐγὼ φὴς Δίωνα, τὸν κρεμάμενον, καὶ [5] λαικαζόμενον, τὸν [6] μύρτωνα, καὶ [7] χιοτρώγοντα τεκτόνεια, [8] ἀναφλᾶντα, καὶ [9] βλιμάζοντα, ἢν πως [10] παιδὶ, καὶ [11] ποοδόσα αὐτὸν

veniens ego laqueum ipſi ſolviſſem, diu in genua procumbendo aſſidens, hominemque compungens, cantillans, & undiquaque explorans, num alicubi adhuc compreſſum haberet guttur. Quod autem potiſſimùm profuit, illud erat, quod ambabus manibus comprehenſa illius latera, vi compreſſi. Num illum, inquam ego, Dionem dicis, cinædum, ſcrotum pendens habentem mulieroſum, & lentiſcum rodentem adoleſcentem, maſtrupantem, & obſcœna tractantem, ſiquidem bene mutoniatum, & præputio ca-

1 Ὀκλάξ] Homerica dictio de qua Euſtathius & cæteri Grammatici, ὅτι γόνυ κεκμηώς. Bourd.

2 Βαυκαλᾶν] Διακρίζων ἢ βαΐζων κραλᾶν. Quales ferè ſunt quæ pueris occinuntur nænix. *Idem.*

3 Διακωδωνίζων] Metaphora ducta ab equis quos explorabant tympano οἱ ψοφοῦντες εἶσι, ἢ οἱ δηρύσιοι ἐπανιόντες δύνασθ), μήπως ἐν πολέμῳ εἰς κίνδυνον ἐμπέσωσιν αὐτῶν ἐμζαλόντες, ut patet apud Scholiaſt. Ariſtophan. ad Ranas, qui alias etiam hujus vocis metaphoras exponit. alii ſimpliciter διακωδωνίζειν dicunt eſſe ἀντὶ τοῦ συρίσσειν. Idem.

4 Διεπίεσα] Hac voce interpretatur illud præcedens σωιγὰς ἢ φάρυγγα. Attamen pro διεπίεσα in Mſ. Cod. reperitur διέσπα, quæ eſt præcedentis vocis interpretatio. *Idem.*

5 Λαικαζόμενον, λαικασταπύγωνα, De qua voce Ariſtophan. Athen. lege Heſych. verb. λαικασταί. Idem.

6 Μύρτωνα] *Turpem illum & mollem*, ſic enim ἐκάλουν τὸν μαλακὸν & αἰσχρὸν, nominabant enim μύρτον τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον ut patet apud Scholiaſt. Ariſtophan. Lyſiſt. *Idem.*

7 Χιοτρώγοντα] Τὸν χίνον ἐσθίοντα, πρὸς διαφθορὰν τῶν ὀδόντων. Sic quidam Grammatici, aliter tamen Heſychius qui vult ſchinum hac ratione comeſſi ſolitum ut dentes candefierent εἰώθασι τὸν χίνον τρώγειν οἱ καλλωπιζόμενοι, ἐπεὶ τὰ λευκαίνειν τοὺς ὀδόντας. Vtuntur adhuc nobiles Hiſpani. *Idem.*

8 Ἀναφλᾶντα] Anceps & varium de hac voce inter Grammaticos certamen, quidam enim interpretantur ζέοντα, ἢ ὀργιζόμενον, ut Heſychius & Scholiaſt. Ariſtophan. ad Ranas, alii ἀναφλάντα, dicunt eſſe γυμνοῦντα τὸ αἰδοῖον αἰσχρῶς. ut Alcidamas ille Cynicus in Convivii dial. καὶ διὰ παρεγγύου ἑαυτὸν μᾶλλον, ἀχρὶ πρὸς τὸ αἰσχρὸν. Sic apud Theophraſtum Charact. ἐν βδελυρ. ὑποστάσας γυμνοῦν ὁλόσχερως ἀναστρεφόμενον δείξας τὸ αἰδοῖον. Alii ἀναφλᾶν interpretantur χειροτεχνεῖν τὸ αἰδοῖον quam ſignificationem ſequutus eſt Iacob. Micyll. Interpres. *Idem.*

9 Βλιμάζοντα] Simpliciter Ariſtophanes ex quo Heſychius interpretatur βλιμάζοντα, θλίβοντα, ὑβρίζοντα, unde βλίμμα προσπλασμός, ὕβρις. Aliter tamen Didymus, aliter Suidas. Suidæ potior interpretatio qui vult βλιμάζειν, τὸ τῶν ὑποχρίων ἢ τῶν χήβων ἅπτεσθαι, ὅπερ οἱ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων. Idem.

10 Παιδὶ] Mſ. παισὶν. Idem.

11 Ποοδόσα.] Etiam de hac voce dubitant Grammatici, quidam enim ſim-

pli-

θητικὴ μὲν. ἴσθι. σωφρονίστερα γὰρ ἢ λικμαλίδων. ἀλλὰ σύνεγκε τῷ Θεῷ ἤδη· ὃς ὁ Εὔδημος θαυμάσας, Ἀρτέμιδος γάρ ἐστιν αὐτοῖς ἐν μέσῃ τῇ αὐλῇ, [2] σκοπάδειον ἔργον, ταύτῃ προσφοιτῶντες, ἤ, τε Δαμασία, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, πρεσβῦται ἤδη, καὶ τὼ κεφαλὼ πολιὰς ἀκριβῶς, ἐκέλευον ἐλθόντα σφᾶς. ὁ δ' οὖν, ἀνένευσε· καὶ ἦν. καὶ νῦν Θεόδωρον, μᾶλλον δ' ἀδελφαῖς Ἀρτεμιδώρου ἔχουσι τὸ νεανίσκον. ἀντὶ τούτων οὖν αὐτῇ τά τε ἄλλα, καὶ βέλη, καὶ τόξα, ὅτι χαίρει τούτοις. τοξότις γὰρ, καὶ σκυτάλη, καὶ πολεμιστρὶς ἡ Ἄρτεμις. πίνομεν οὖν ἡ δὲ ὃς μεγαλώνυμος. καὶ γὰρ καὶ λάγυνον τουτονὶ, [1] παρηβηκότα, ἥκω ὑμῖν κομίζων, καὶ [4] τυρὸν τευθαλίδας, καὶ ἐλαίας καμαιπίτυς. φυλάττω δὲ αὐτὰς ὑπὸ [5] σφραγῖσι θριπηδεστάτοις. καὶ ἄλας [6] ἐλαίας ὑδρὰς, καὶ πηλίνῳ ταυτὶ ποτέλλα, ὀξυόφρακα, [7] ἐμπυδόκαυστα, ὡς ἐξ αὐτῶν πίνωμεν. καὶ σκαφιδία ἐξ ὑπτίων, κρωβυλώδη τὴν σκευήν. σὺ δὲ ὦ παῖ, σκύφον μὲν ὕδατος ἔγχει, ὡς μὴ κεφαλιβαρεῖν δόξαιμι. καὶ σοὶ τὸ παιδοτρόκον κρανίῳ ἐπὶ σοί. ἴσθι γὰρ ὡς ὀδυνῶμαι, καὶ δίμπιλον

carentem sentiat, eum admittens. At ille certè etiam delicatus, & gulosus. At Deam, inquit, Eudemus admiratus, nam in media aula posita est ipsis Diana, Scopadeum opus: ad hanc procidentes & Damasias, & uxor ejus, jam anus, & capite prorsus cano, supplicabant ei, ut sui misereretur. Illa autem statim annuit: & nunc Theodorum: seu potiùs Artemidorum adolescentem hunc habent. Quare præter alia, tum sagittas, tum arcus ei consecrarunt, quia his delectatur. Sagittaria enim, & jaculatrix, & bellatrix Diana est. Bibimus igitur, inquit Megalonymus. Etenim & lagenam hanc vini vetustioris vobis affero, & caśei recentis massas, & olivas humi collectas, custodio autem illas sub sigillis carioſissimis, aliasque natatiles olivas, & lutea hæc pocula, acuti testacea, & destillantia, ut ex ipsis bibamus: præterea placentam ex intestinis concinnatam, & quibusdam quasi crobylis intextam. Tu verò puer plus aquæ infundas, ne capite gravari incipiam, ac deinde in te castigatorem accersam. Scitis enim quam graviter doleam, quamque densum caput habeam, ne-

pliciter *puerum* interpretantur aliud alii quos vide apud Doctissimum Christian. explicatione hujus vocis, & vocis Δωλοὶ ad Aristophan. pacem. Scalig. in Priap. *Edard.*

1 Λικμαλίδων] Λικμαλήθιλ@·, *patinarius* ut Vitell. apud Suet. *Idem.*

2 Σκοπάδειον] Τὸ Σκόπα ἔργον τὸ ἀγαλματοποιοῦ. De quo Plin. *Idem.*

3 Παρηβηκότα] Οἷον παλαιὸν. Idem.

4 Τυρὸν τευθαλίδας] Intelligit τὰ λεπτὸν τυρῷ πεπλεγμένα κομμάτια. Idem.

5 Σφραγῖσι θριπηδεστάτοις] *Sigillis vermiculatis.* Dico ad Pausan. *Idem.*

6 Ἐλαίας ὑδρὰς] Distinguit ἐλαίας καμαιπίτυς sive ἀφ' ἑαυτῶν πεπόνσας ἐν ὑδρίαις, quas κολυμβάδας vocant Grammatici & Colymbades Latini. *Idem.*

7 Ἐμπυδόκαυστα] Mſ. Regius ὀπτωπυδόκαυστα πυθμένα κοιλὴν ἔχοντα. Idem.

8 Κρωβυλώδη] Ὁ χόρδιλος τῆς κεφαλῆς. Idem.

I Συν-

ἴχω τὴν κεφαλήν. μὴ ᾖ τ' ποτὸν, [1] σωυθλήσομεν, οἷα, κ' ἀπ' ἀλλ' ἀλλ' ἡμῖν. ἢ γὰ ἀκριβῶς δεπνῆσι [2] ἐνσιφλύειν. ἐπαινῶ τοῦτο ἐγὼ σ' ἐγώ. καὶ γὰρ ὄπωρ ὄφελ' ἰσχνὸν τῆς ἀπιδίσεως ἄκρον. οὐ λέγεις ἡδ' ὃς ὁ Καλλικλῆς. τὸ γὰρ ἐριχιλεῖν ἀλλήλους συχάκις, λαληδιζάπη γίγνεται. ἐγὼ ᾖ ἦ σ' ὡς ὁ Εὔδημος, κρύο γάρ ἐστιν, ἥδιον ἂν ὀζωροτέρου τοῦ πυκάζοιμι. καὶ γὰρ χαιμῳδὴς εἰμι. καὶ χλιαινόμενος, ἥδιον ἀκόοιμι τ' χαιρισόφων τούτων, ᾗ τι αὐλητοῦ, καὶ τ' βαρβιτῳδοῦ. τί ταῦτα ἴφησθα ὦ Εὔδημε ᾖ σ' ἐγώ; ἀλοιόμενοι ἡμῖν ἐπιτάττεις ὡς ἀσίμοις ὄσι, καὶ ἀπιγλωττισμένοις. ἐμοὶ ᾖ, ἡ γλῶττά τε ἥδη [3] λογᾶ, καὶ ἀπορρύμωμα ὡς διαλεγήσεσθαι ὑμῖν, καὶ καταλῦσαι λὴ γνάθους ἅπαντας. ἀλλὰ σὺ τ' ὄφελον εἰρήκεσ μοι, ἅσσα εἴ τις ὁλκάδα πεπληρωμένον εὐθέως πλεύσεσθαι, ἐμπεπλεγμένην δ' ἀκάτῳ, [4] οὐρεῦσάν τε, καὶ [5] ἀκρωκνημένοισιν, [6] ἴκτεραι πᾶσι ἀμφιθύμοις, καὶ ἰχθῦς σιδηρᾶς ἄφεις, καὶ ναυσιπόδας, ἀναχαιτίζοι δ' ὁρμὸν τὸ ῥοῖζον, φθόνῳ δ' ἀλιωμένον. ἐκὼν ᾖ σ' ὃς, σὺ μὲ εἰ βάλε, πλεῖ, καὶ τεῖ, κ' θεῖ κ' τῷ πλεύσεσθαι. ἐγὼ ᾖ, ἀπόχειμ' πίνων ἅμα, ὥσπερ ὁ δ' Ὀλύμπιος Ζεύς, ἡ δὲ Φαλάκρου,

neque vaporibus pervium. Post potum autem unà nugabimur, qualia, & quæ consuevimus. Non enim intempestivum scilicet hoc, temulenter agere. Tum ego, laudo, inquam, isthuc. Summum enim Atticæ proprietatis emolumentum sumus. Recte dicis, inquit Callicles. Nam nugis mutuò provocare nos voluptatem quandam affert. Ego verò, inquit Eudemus, frigus enim est, meraciori vino malim intus stipari. Nam frigore pereo, & calfactus libentius audivero digitis gesticulantes illos, & tibicinem hunc & barbitœdum. Quid hæc ais Eudeme? inquam. An tu silentium nobis imperas, tamquam ore carentibus, & lingua privatis? Mihi verò & lingua jampridem dicturit, adeoque jam animo provehebar, quasi antiqua quædam vobis narraturus, & lingua vos omnes abluturus. Sed tu mihi perinde fecisti, ac liquis navem onerariam, tribus instructam velis, secundo vento navigantem, implentibus lintea. Notis prosperè labentem, perque summos fluctus euntem, retinaculis ancipitibus, anchoris ferreis, navalibusque pedicis demissis retineat, & cursus impetum inhibeat, invidens videlicet tranquillitati. Proinde tu, inquit, si placet naviga, nata, & curre per tempestatem. Ego autem interea bibens, de terra, ut Homericus ille Iupiter, vel è rupibus, vel

1 Σωυθλήσομεν] Σωφλυαρήσομεν. Consule Grammat. *Bourd.*

2 Ἐνσιφλύειν] Quidam interpretantur τὸ οἶνῳ φλυαρᾶν tenir table, sed rectior eorum interpretatio qui dicunt esse ἐρίζειν ἐν τῇ οἰνοφλυγίᾳ. & sic Lat. Interp. *Idem.*

3 Λογᾶ] Τάττει λέγειν ὑπομελ. Vt M. Fœlix Octavio. *Idem.*

4 Εὐφορεῦσάν] Φορᾷ ἀκρίῳ πνεύματι φερομένων. Idem.

5 Ἀκρωκνημένοισιν] Μετρίοις τοῖς ὠμοῖς διωκισμένοισιν. Idem.

6 Ἴκτεραι] Sic vocat τοὺς ἀγκίστρους ἀπὸ τοῦ ἵκτειν. Leg. Casaub. ad Athen. c. 21. lib. 3. *Idem.*

ἢ ἀπὸ τῆ ἀκρωτηρίας, ἔψομαι διαφερόμενον σέ τε, καὶ τὴν ναῦν πρύμνηθεν ἀπὸ τῆ πρῴρης κατειλυμένην. Λυ. ἅλις ὦ Λιξιφάνες καὶ ποτὸς, καὶ λεκάνης ἱκανῶς. ἐγὼ γὰρ ἤδη μεθύω σοι, καὶ ναυτιῶ. καὶ ἢν μὴ παραχρῆμα ἐξεμέσω τοῦτο πάντα, ὁπόσα διεξεληλύθατε, δοκῶ μοι μανιῶσαι, ὑπὸ τῶν καταπαιόντων μοι δοκῶ, ἀναβομβυλιομένων, ὑφ' ὧν καταπεπλήσμεθα ὀνομάτων. καίτοι τὸ μὲν πρῶτον, γελᾶν ἐπῆλθέ μοι ἐπ' αὐτοῖς. ἐπειδὴ δὲ πολλὰ, καὶ πάνυ ὄμβρια ἦν, ἠλέησα σε τῆ κακοδαιμονίας, ὁρῶν εἰς λαβύρινθον ἄφυκτον ἐμπεπλωκότα, καὶ νοσεῖντα νόσον τὴν μεγίστην. μᾶλλον δὲ, μελαγχολῶντα. ζητῶ δὴ πρὸς ἐμαυτὸν, ὁπόθεν τὰ τοσαῦτα κακὰ συνειλέξω, καὶ ἐν ὁπόσῳ χρόνῳ, καὶ ὅπως κατακλείσας τοσοῦτος ἐσωμὸς ἀτόπων καὶ διαφθόρων ὀνομάτων. ὧν τὰ μὲ, αὐτὸς ἐποίησας. τὰ δὲ, καθαρμυγμάτα ποθὲν ἀναπτῶν καὶ τὸ ἰαμβεῖον, ἅλοιο, θνητῶν ἀκλείων τὰς συμφορὰς. τοσοῦτον βόρβορον συνειρίσας, κατλώτησάς με, μηδὲν σε δεινὸν εἰργασμένον. δοκεῖς δέ μοι μήτε φίλον τινὰ, ἢ οἰκεῖον, ἢ ἄνδρα ἴσχειν, μή τε ἀνδρὶ ἐλευθέρῳ πώποτε, καὶ παρρησίαν ἄρτι σπάνιον τυγχάνειν. ὃς τάλησις εἶπον, ἔπαυσαι ἂν σε ὑδάτων μὲ ἐχθρῶν, καὶ τοὺς δὲ πάνυ λιμπρὰ λαμπρὰ κινδυνεύοντας, σκευτὸ δὲ, ἀσαρκίαν εἶναι δοκοῦντα, καὶ ἀνωφελῆ οἰόμενον τὴν συμφορὰν. ἐ τοῦτο μὲν ἀνοήτων, ἐπαινούμενον, ἀγνοούντων ἃ πάσχεις. τοῦτο δὲ τὸ παιδιώδεσ, εἰκότως ἐλεεῖσθαι. ἀλλ' εἰς καλὸν γὰρ τυγχάνει Σώπολιν ὁρῶ τὸν ἰατρὸν παρόντα. φέρε τοίνυν ἐγχειρήσω-

vel è cœli vertice, te fluctibus agitatum spectabo, & navim ipsam de puppi vento versatam. *Lyc.* Satis ô Lexiphanes, & potus, & lectionis istius. Quare jam sum ebrius, & nauseo, ac nisi quamprimum, quæcunque recitasti, evomuero, probè scias, videor mihi mox fore insanus, obstrepentibus mihi undique verbis istis, quæ mihi modò offudisti, quanquam illa risu excipere principio in mentem mihi veniebat. Verùm posteaquam multa, omniaque similia erant, miserebat me infœlicitatis tuæ, cùm te in labyrinthum irremeabilem incidisse, morboque maximo laborare, imò potiùs atra bile percitum viderem. Itaque apud me ipsum cogito, unde tam multa mala collegeris, & quàm longo tempore, & ubi denique conclusum habueris tantum examen absurdarum & distortarum vocum, quarum alias quidem ipse finxisti, alias autem defossas alicunde eruens, juxta jambicum illud, *Pereas miserime qui eligis mortalium*, tantum cœnum undequaque coactum in me exhausisti, qui nullam tibi injuriam intuli. Porrò videris, mihi neminem amicum, aut familiarem, aut benevolum habere, neque in virum ingenuum, & libere loquentem incidisse, qui vera monendo, te liberaret ab hac intercute aqua qua teneris: ob quem affectum periculum est, ne disrumparis: quanquam tibi ipsi bene habito corpore videris esse, & calamitatem hanc pro bona valetudine ducis, & à stolidis, qui tuum ignorant morbum, laudaris: at meritò à doctis miseratione dignus putaris. Verum siquidem hunc Sopolim medicum video commodum accedentem, age huic

te

σῆς σι, καὶ Λεξιχθήνης ὑπὲρ τ νόσε, ἴασίν πά σοι εὑράμεθα. συνετὸς γδ ἀνὴρ, καὶ πολλὰς ἤδη παρελαβεν, ὥσπερ σὶ ἠμιμανεῖς, καὶ κορυζῶντας, ἀπήλλαξεν, ἐγχέας φάρμακον. χαῖρε Σώπολι. καὶ τυτονι Λεξιφάνε Δαλαβὼν, ἐπαίρομ ὡς οἶδα ἡμῖν ὄντα, λήρε ζ νῦν, καὶ ξένη ὦσι τὸ φωνὸ νόσε ξυνόντα, καὶ κινδυνεύοντα, ἤδη παλαιὸς ἀπολωλεκὼς, σώσον ἐκ μόν πρόπε. Λε. μὴ ἐμὲ Σώπολι, ἀλλὰ τυτονὶ Λυκῖνον, ὃς σφοδρῶς [1] μακκᾷ, καὶ ἄνδρας παφρενωμένες ὀλισθογνωμεῖν οἴεται. καὶ κ τ Μνησάρχε τ Σάμιον, σιωπὴν, καὶ γλωτταλγίαν ἡμῖν ἐπεύξᾳ. ἀλλὰ μὸ τὸν ἀναίσχυντον Ἀθηνᾶν, καὶ τ μέγαν Ἡρακλέα, ὑσ' ὅσον ζ κῦ, καὶ ζ φυεῖ φρυπτῦμβ αὐτὸ. ὑπόδυομαι μὲν ζ ὅλως σὺν τυγχάνειν αὐτῷ. ἔοικε ζ κ ῥιναωσήσειν, τοιαῦτα ἐπιπεμῶν Δ ἀκούων. καὶ ἤδηγε ἄκριμι Δ Δᾷ τ ἰατρέον Κλεινίαν, ὅπ πυνθάνομαι χρόνε ἤδη ἀκράρτον εἶναι αὐτῷ τὸν γναθῶν, καὶ τυτονὶ νοσεῖν, ὅτι μὴ ῥεῖ. ὥστ ἀκέπ ὑσ' ἀναβαίνῳ αὐτυῖ. ἀλλ' ἀσαλῶς, καὶ ἀνέρρτος ἴσι. Σω. τί ζ, νοσεῖ ὦ Λυκῖνε Λεξιφάνης; Λυ. αὐτὸ τυῦτο ὦ Σώπολι σὸν ἀκούεις, οἷα φθέγγεται; καὶ ἡ-

te tradamus, & expoſito morbo, tibi remedium aliquod inveniamus. Vir enim prudens eſt, & multorum, qui ut tu ſemi inſani & fatui erant, ſuſcepta curatione, eos à morbo intuſo pharmaco liberavit. Salve Sopoli, atque hunc Lexiphanem noſtrum, ut ſcis, ſocium, ſuſcipe curandum, qui nunc nugis, & peregrino circa ſermonem morbo eſt correptus, & periclitatur ne prorſus pereat, eumque quocunque tandem modo ſerva. *Lex.* Nequaquam me, Sopoli, ſed Lycinum iſtum, qui manifeſtè deſipit, & homines mentis compotes, mente labare putat: & juxta Samium illum Mneſarchi filium, ſilentium, & linguæ ignaviam nobis intendit. Sed per Minervam non erubeſcentem, perquè magnum Herculem ferarum debellatorem, ne tanti ipſum, quantum [2] Gry, vel Phuy faciamus. Moneo autem omnino ne obviam quidem ipſi eſſe veniendum. Videor verò mihi etiam ringi, quum talia increpantem audio. Ac jam utique abeo ad ſodalem Cliniam: quoniam audio uxorem ejus jampridem non laboraſſe mentibus, & ideo ægrotare, quod non fluant. Quare non amplius inſcenditur, ſed inacceſſa, & inculta manet. *Sop.* Quid verò Lycine, an ægrotat Lexiphanes? *Lyc.* Annon audis Sopoli, hæc ipſa quæ loquitur? Et nobis qui nunc cum ipſo

1 Μακκᾷ] *Μάτλω ἀκέᾳ.* Sic quidam Interpretes quaſi originatione vocis ludentes: ſed melius qui interpretantur τὸ μακκᾶς φρονεῖ, qua de re Scholiaſt. Ariſtophan. ad Equit. & hoc vult Lexiphanes dum ſubjungit: ἐς ἄνδρας παφρενωμένες ὀλισθογνωμεῖν οἴεται. Cætera communia ſunt. *Bourd.*

2 *Gry vel Phuy*] Minimum quiddam ſignificat, aut ſordes unguium, rem videlicet viliſſimam, aut vocem ſuillam, quam edere ſolent ſi qui gravantur ſermonem reſpondere. hinc hyperbole proverbialis apud Græcos, Ne χὺ quidem loquitur, pro eo quod eſt ne tantillum quidem. Ariſtophan. *Cogn.*

μῶς τὰς νῦν ὡσυμιλῶσι κατελιπὼν, ὡσ χιλίων ἐτῶν ἡμῖν διαλέγεται, διαστρέφων τὴν γλῶτταν, καὶ ταυτὶ τὰ ἀλόγιστα συναθροίσας, καὶ ταῦτην ποιήσας ἐπ' αὐτοῖς, ὡς δή τι μέγα ᾖ, εἴ τι ξενίζοι, καὶ τὸ καθεστηκὸς νόμισμα τῆς φωνῆς διαγκήσοι. Σω. μὰ Δί' ὦ μακαρία τινὰ λοιμὸς τὴν νόσον ὦ Λυκῖνε. βοηθητέα γὰρ τῷ ἀνδρὶ πάσῃ μηχανῇ. καὶ τῷ θεῷ γέ τῳ χαλεπὸν τὴν φάρμακον τυτὶ κεραστὸν ποιῆσαι, ἀτηρόν, ὡς πάνυ, ἰμέσαι. φέρε πρῶτον αὐτὸς πίθι ὦ Λεξίφανες, ὡς ὑγιὴς, ἡμῖν, καὶ καθαρὸς γένοιο, τῆς τοιαύτης τῶν λόγων ἀτοπίας κεκαθαρμένος. ἀλλὰ πίθηθί μοι, καὶ πίθι, καὶ μέμνησο. Λε. τοῦτ' οἶδ' ὁ καὶ θράσιτί με ὦ Σώπολι, σύ τε, καὶ Λυκῖνος, παρασκευάσατε τυτὶ τὸ φάρμακον. δίδωκα γὰρ μὴ πλάσμα γένοιτό μοι τοῦτο τῶν λόγων τὸ πόμα. Λυ. πίθι, καὶ μὴ μέλλε, ὡς ἀνθρώπινα ἤδη φρονοίης, καὶ λέγοις. Λε. ἰδοὺ πείθομαι, καὶ πίνομαι. Φεῦ, τί τοῦτο, πολὺς ὁ βορβορυγμός. ἐγγαστρίμυθόν τινα ἔοικα πεπωκέναι. Σω. ἄρξαι δὴ ἡμῖν. βαβαί. προῖτον τυτὶ τὸ, μῶν. εἶτα μετ' αὐτὸ, ἐξελήλυθε τὸ, κᾆτα. εἶτα ἐπ' αὐτοῖς, τὸ, ἦλθ' ὅς, καὶ ἀμηχάνη, καὶ λῶστε, καὶ δὴ πυγὴν, καὶ συνεχὶς τὸ, ἄττα. βίασαι δ' ὅμως, καὶ κρῆς εἰς τὴν φάρυγγα τὰς ἀκτύλας. ὑδὲ πα τὸ ἕκταρ ἐμέσῃς, ὑδὲ τὸ σκορδινᾶξ, ὑδὲ τὸ ταυτάζεσθαι, ὑδὲ τὸ σκύλ-

ipso versabamur, relictis, quasi ante mille annos nobiscum sermocinatur, linguam distorquens, & absurda ista componens, magnoque studio id faciens, ac si magnum quid foret. si peregrinis verbis utatur, receptamque sermonis monetam adulteret. *Sop.* Per Iovem non parvum refers morbum ô Lycine. Itaque homini quavis arte est subveniendum. Atque adeò divino quodam instinctu cuipiam insano pharmacum hoc mixturus domo abivi, ut epoto hoc vomat. Age tu Lexiphanes primus ipse bibe, ut sanus & purus nobis fias, tali verborum absurditate evacuatus. Verùm pare mihi, bibe & convalesces. *Lex.* Nescio quid mihi facietis *Sopoli*, tu & Lycinus, pharmacum hoc ebibendum præbentes. Metuo itaque ne hæc sermonum potio mihi ruinam creet. *Lyc.* Bibe neque cunctaris, ut humana deinceps sapias, & loquaris. *Lex.* Ecce pareo, & bibo. Eheu quid hoc rei est: Quantus tumultus ventris? [1] Equidem divinatorem aliquem dæmonem mihi videor bibisse. *Sop.* Incipe igitur vomere. Papæ. Primum hoc μῶν. Deinde post illud exivit κᾆτα istud, postea ἦλθ' ὅς, & ἀμηχάνη, & λῶστε, & δὴ πυγὴν, & continuum illud ἄττα. At coge tamen, & digitos in fauces immitte: nondum enim ἕκταρ illud evomuisti, neque illud σκορδινᾶξ. neque πυτάζεσθαι, ne-

1 *Equidem divinatorem*] Alludit ad Euryclem, cujus Aristophan. mentionem facit his versib.

Μιμεῖσθαι δ' ἐθέλουσι Εὐρυκλείους καρτίας ἐν διάνοιαν
Εἰς ἀλλοτρίας γαστέρας ἐνδῦσι κωμῳδικὰ πολλὰ χέασθαι.

Euricles autem ventiloquus fuit Athenis, qui vera ariolari credebatur, quòd genium haberet intra viscera: ab eò arioli ἐγγαστρίμυθοι ἐν Εὐρυκλεῖς vocabantur. Suid. Plut. in libello de defect. oracul. *Cogn.*

2 Non

ἀθαρ. πολλὰ ἔτι ὑπολέλυκε, καὶ μεσὴ σοι αὐτῶν ἡ γαστὴρ. ἄμεινον γὰρ εἰ καὶ κάτω διαχωρέσειεν ἂν ἔνια. ἡ γὰρ σκληροπρωκτία, μέγαν τὸν ψόφον ἐργάσεται συνεκπεσόντα μὴ δι' ὀλίγου. ἀλλ' ἤδη μὲ κελεύεις ἤδη, πάλαι δὲ τι μεμύκασιν ὑπολοιπον ἐν τοῖς κάτω σπείραις. σὺ δὲ τὸ μὲν τοῦτο, διδαξάσθων αὐτὸν ὦ Λυκῖνε, μεταπαιδεύσει, καὶ διδάξει, ἃ χρὴ λέγειν. Λυ. οὕτω ποιήσομεν ὦ Σώπολι, ἐπειδήπερ ἡμῖν ἐπεδοποίησεν τὰ δεξιὰ σύ. καὶ ἴσως σὺ τὸ λοιπὸν ὦ Λεξίφανες, ἡ συνοδία, οὐκέτι ἀρ' ἐμοῦ ἀκούσεις ὡς ἀληθῶς ἐπαινεσάσης ἐπὶ λόγοις, καὶ ἐν τοῖς πολήταις δόξεις εἶναι, τὰ μὲν πιθανὰ φεύγειν, φυλάττεσθαι. δεξάμενον δὲ παρὰ τῶν ἀρίστων ποιητῶν, καὶ ὑπὸ διδασκάλοις αὐτοῖς ἀναγνοὺς, μέτιθι ἐπὶ τοὺς ῥήτορας. καὶ τῇ ἐκείνων φωνῇ σωτηρίας, ἐπὶ τὸ Θουκυδίδου, καὶ Πλάτωνος τὸ καιρῷ μίσγειν, πολλὰ καὶ τῇ καλῇ κωμῳδίᾳ, καὶ τῇ σεμνῇ τραγῳδίᾳ ἐγγυμνασάμενον. ἐξ ὧν γὰρ τούτων, ἀπαυγάσῃ τὰ κάλλιστα ἀπανθισάμενον, ἴσῃ τις ὁ λόγος, ὡς νῦν γε ἐλελήθεις σαυτὸν τοῖς ὑπὸ τῶν κροκοπαλάμων εἰς τὴν ἀγορὰν πλαττομένοις ἐοικὼς, κεχρωσμένον μὲν τῇ μίλτῳ, καὶ τῷ κυανῷ. τὸ δ' ἐνδὸν ὄντι, πηλινός τε, καὶ εὐθρυπτος ὤν. ἐὰν τοίνυν ταῦτα ποιῇς, ἀφεὶς λέγειν τὸν ἐπὶ τῇ ἀπαιδευσίᾳ ἔλεγχον ὑπομενεῖς, καὶ μὴ αἰδεσθεὶς μεσημβρίαν, θαρρῶν ὁμιλήσεις τοῖς πολήταις, καὶ ἐκκαγχελάσῃ. ὥσπερ νῦν, ὑδὶ ἀφεὶς σεμνὸν ἐπὶ τῷ χείλει τοῖς ῥείθροις ἴσῃ, Ἕλλην, καὶ Ἀττικὸν ὑπολαβόντων σε, τὸν μὲ βάρβαρον ὄντα τοῖς σαφεστάτοις ῥιθμοῖς ἄνδρα

neque σκώληκας. Multa latent adhuc abdita, quibus tibi venter est plenus. Satius autem fuerit si per inferiora quoque secernantur nonnulla. Quare σκληροπρωκτία magnum edet strepitum cum flatu erumpens. At jam mundus quidem hic est, nisi liquid reliquum est in inferioribus intestinis. Tu verò posthac Lycine eum acceptum dedoce, & quæ dicenda sunt institue. *Lyc.* Ita faciemus Sopoli, siquidem via nobis à te est strata. Et quod reliquum est te moneo Lexiphanes, si cupis veram in dicendo laudem consequi, ac in multitudine hominum celebrari, omnia hujuscemodi fuge, & aversare. Vbi autem exorsus fueris ab optimis poetis, eosque sub præceptoribus legeris, transi ad oratores. Tum educatus cum illorum sermone, ad Thucydidis & Platonis scripta in tempore accede, multum & in pulchra Comœdia, & in gravi tragœdia te exercendo. Ex his enim ubi pulcherrima decerpseris, in dicendi facultate existimationem obtinebis. Vt nunc quidem non animadvertebas, te iis similem esse, quæ ad forum à lutifigulis finguntur, esse quidem illitum minio ac cæruleo, intus verò luteum & fragilem. Hæc si feceris, teque aliquantisper argui inscitiæ sustinueris, nec dedisce erubueris, confidenter in multitudine versaberis, neque ficuti nunc, derideberis, neque etiam in ore pejori conditione melioribus eris, Græcum & Atticum te vocantibus, qui neque barbarus, inter maximè perspicuos recenseri dignus sis.

ξιον. πρὸ πάντων δ' ἐκεῖνο μέμνησό μοι, μὴ μιμεῖσθαι τῶν ὀλίγον πρὸ ἡμῶν γενομένων σοφιστῶν τὰ φαυλότατα, μηδ' ἐπιδείκνυσθαι ἐκεῖνα, ἅπερ νῦν, ἀλλὰ τὰ μὲν τοιαῦτα, κολακεύειν, ζηλῶν δὲ τὰ ἀρχαῖα τῶν παιδευμάτων. μὴ δή σε θελγέτωσαν αἱ ἀνεμώναι τῶν λόγων, ἀλλὰ κατὰ τὰ ἀθλητῶν νόμιμα, ἡ τυρὰ σοὶ τροφὴ, σωφρονεστέον. μάλιστα δέ, χάλεπε, καὶ σαφιλείας φεῦγε, ἣν πάμπολυ λίαν οὐκ ἀπελείψω. καὶ ὁ τύφος δέ, καὶ ἡ μεγαλαυχία, καὶ ἡ κακοήθεια, καὶ τὸ βρενθύεσθαι, καὶ λαρυγγίζειν, ἀπέστω. καὶ τὸ ἀμφισβαίνειν τὰ τῶν ἄλλων, καὶ οἴεσθαι ὅτι πρῶτος ἔση αὐτὸς, ἐὰν τὰ πάντων συκοφαντῇς. καὶ μὲν κἀκεῖνο ἐμικρολογησάμην, μᾶλλον δὲ τὸ μέγιστον ἁμαρτάνεις, ὅτι δὲ παρέπραττε τὰς ἀμφιβολίας τῶν λέξεων πρὸς ἐπιδόσεως μόριον, ἵνα τοῖς κεκοσμημένοις τοῖς ῥήμασι, καὶ τοῖς ὀνόμασιν, ἀλλ' ἐὰν ἄρα ῥῆμά ἐκφυλον δόξῃς, ἢ αὐτὸς πλασσόμενον οἰηθῇς εἶναι καλὸν, τότε ζητεῖς ἀμφίσεως ἐφαρμόσαι, καὶ ζημίαν ἡγῇ, ἂν μὴ προσθῇς αὐτό που, καὶ τῷ λεγομένῳ μηδὲ ἀναγκαῖον ἢ οἷον πρόσωπον τὸ μέλαπα, ὃ δὲ εἰδὼς ὁ, τι σημαίνει, ἀπέβριψας, ὃ δὲν ἐοικότα τῷ ὑποκειμένῳ. καὶ οἱ μὲν ἰδιῶται πάντες, ἐπῆλθε που, ὥστε τὰ ξένα πληξάντες τὰ ὦτα. οἱ δὲ πεπαιδευμένοι, ἐπ' ἀμφοτέροις, καὶ σοὶ, καὶ τοῖς ἐπαινοῦσιν, ἐγέλων. τὸ δὲ πάντων καταγελαστότατον ἐκεῖνό ἐστι, ὅτι ὑπερφυΐκως οἶναι ἀξιῶν, καὶ

Ante omnia verò memineris [1] non imitari sophistarum qui ante nostram ætatem fuêre, vilissima quæque, neque ea depascere, ut nunc, sed talia conculcare, prisca verò exempla imitari. Neque verò te demulceant anemonæ verborum, sed juxta legem athletarum, solidus cibus tibi sit familiaris. In primis verò [2] Gratiis, & Perspicuitati sacrifica, à quibus nimiùm opere nunc eras alienus. Fastus autem, & jactantia, & morositas, elata & curiosa loquutio absit. præterea acerbitas illa ridendi aliorum scripta, & hæc opinio, fore ut primus sis, si omnium orationes reprehendas. Iam verò illud non parvum, sed potiùs maximum vitium committis, quòd non antea paratis sententiis quàm verbis, postea verbis eas exornas: sed sicubi perigrinum verbum reperias, aut quod finxeris egregium esse ducas, huic sententiam accommodare quæris, ac damnum quoddam existimas, si illud alicubi non intruseris, etiamsi ad id quod dicitur, eo minimè sit opus, quemadmodum paulo antè ὁ μέλαπα illum, cùm nihil argumento conveniret, nescius quid significaret, projecisti. Cujus vocabuli peregrinitate, omnes idiotæ atque indocti perculsis auribus obstupuerunt: docti verò amborum causa, tui nimirum, & eorum qui te laudabant, riserunt. Illud verò omnium maximè ridiculum est, quod cum plus quàm Atticus videri cupias, & ser-

1 *Non imitari*] Sophistæ passim à Platone perstringuntur, ut quodam in loco dicat eos esse evidentem discipulorum perniciem. *Coen.*

2 *Gratiis*] Hesiod. in Theogo. tres facit. de his hymnus Orphei. *Idem.*

1 *De-*

τῇ φωνῇ εἰς τὸ ἀρχαιότατον ἀπηκριβωμένῳ· τοιαῦτα γάρ, μᾶλλον δὲ τὰ πλεῖστα ἐγκατα-μίγνυσι τοῖς λόγοις, ἃ μηδὲ παῖς ἄρτι μεμαθηκὼς, ἀγνοήσειεν. οἷον ἐκεῖνα, πῶς οἵη, κοὐ γῆς δύναμαι ἡνιόχῳ, ἀκμὴν σε ἐπιδεικνυμένῳ, ὅτι χιτώνιον μέν, καὶ τὸ ἀνδρεῖον ὥσπερ λέγαδες. δελφάκια δέ, καὶ τὰς ἄρρητους τῶν ἀγαλμάτων ἀπηκρίβωσαι. ἃ τίς σοι οἶδεν ὅτι χιτώνιον μέν, γυναικὸς εἶδος, δελφάκια δέ, τὰ θήλεια κυλίστρας; καὶ ἄλλα πολὺ τούτων σαφηνίστερα, οἷον τὸ ἵππιστο, καὶ τὸ ἀπαντιάμβῳ, καὶ τὸ καθηδεῖς, οὐδὲ μετρίως τῇ Ἀττικῇ φωνῇς. ἡμεῖς δέ, οὐδὲ ποιητὰς ἐπαινοῦμεν τοὺς κοὐ γλώττῃσι χαράσσοντας ποιήμασι. τὰ δὲ σά, ὡς περὶ μέτρου Θεοκρίτου λέγει, καθάπερ ὁ Δωσιάδου βωμὸς ἂν εἴη, καὶ ἡ Διὸς Λυκόφρονος Ἀλεξάνδρα, καὶ εἴ τις ἔτι τούτων τῇ φωνῇ κακοδαιμονέστερος. ἂν πεῖθῃ ζηλώσῃς, καὶ μεταμάθῃς, οὐ ἄμεινον βεβουλευμένῳ ἔσται σαυτῷ ἴσως. εἰ δὲ λάθῃς αὖθις εἰς τὴν λιχνείαν καταλιδών, ἐμοὶ μὲν ἀπαραίτητον ἡ Θεμίστος, σὺ δὲ σαυτὸν αἰτιάσῃ, ἂν γε καὶ ξυνῇς χείρων γενόμενος.

sermonem ad vetustissimum usum diligenter componere, talia quædam, imò plurima intermisces verba, quæ ne puer quidem, qui nuper discere cœpit, ignorare queat. Qualia sunt illa πῶς οἵη, κοὐ γῆς δύναμαι ἡνιόχῳ, ἀκμὴν σε ἐπιδεικνυμένῳ, quum χιτώνιον, etiam virilem vestem dici putabas: δελφάκια autem masculos pedisequos appellabas. Quæ quis non novit, χιτώνιον quidem muliebrem vestitum dici, δελφάκια verò fœminas? Atque alia multa longè his manifestiora quale est ἵππιστο, & ἀπαντιάμβῳ, & καθηδεῖς, quæ ne inquilina quidem sunt Attici sermonis. Nos autem neque eos laudamus poëtas, qui verbis minùs usitatis poëmata scribunt. Tua verò, ut pedestrem orationem cum carmine conferamus, perinde ut [1] Dosiadæ Ara, & Lycophronis Alexandra sese habent, & siquid istis sermone etiam miseriore scriptum est. Hæc si imitatus fueris, & priore relicto didiceris optimè tibi consulueris. Sin autem imprudens iterum in istam ganeam prolapsus fueris, à me quidem plenam admonitionem acceperis: sed si utique te deteriorem factum intellexeris, teipsum accusabis.

1 *Dosiada Ara*] Sunt qui exponunt & intelligunt Epigramma Theocriti quod βωμὸς inscribitur, ac Troili Epitaphium continet admodum obscurum. *Cogn.*

ΕΥΝΟΥΧΟΣ. | EVNVCHVS, SEV PAMPHILVS.

ΑΡΓΥΜΕΝΤΥΜ.

Historica quadam narratio est, qua Dioclis & Bagoa, Peripateticorum philosophorum, inter se contentionem exponit. Eunuchus autem inscribitur, quod potissima contentionis pars in eo versetur: utrum Eunuchus debeat, aut possit philosophum agere, cum alter ab indignitate rei, & ab accidentibus philosophicæ professionis hoc negaret, alter autem exemplis, & fine seu officio philosophi, item à consequentibus sese tueretur. Vbi interim tacitè illud quoque indicat Lucianus, quòd ea tum ætate philosophi ex vitiis & sceleribus magis, quàm ex doctrina, & vitæ integritate censebantur. Exordium ab admiratione trahitur, qua attentos facit, amplificando conditionem & professionem personarum, & rei qualitatem.

ΠΑΜΦΙΛΟΣ.

Πόθεν ὦ Λυκῖνε, ἢ τί γελῶν ἡμῖν ἀφίξαι; ἀεὶ μὲν γὰρ φαιδρὸς ὢν τυγχάνεις. τοτὲ δὲ πολὺν σὺ σωφρονεῖν εἶναι μοι δοκεῖς, ἐφ' ὅτῳ μηδὲ κρατῆσαι δύνασθε εἰ τὸ γελᾶν. Λυ. ἐξ ἀγορᾶς μὲν ἥκω σοι ὦ Πάμφιλε. τὸ γὰρ γελᾶν δή, αὖθις κρεῖττον ποιήσομέν σε, ἐμὲ ἀκούσῃς οἷα δίκη δικαζομένῳ παρεγγυήσομαι, φιλοσόφων τῶν ἀλλήλοις ἐριζόντων. Παμ. καὶ τοῦτο μὲν ὡς ἀληθῶς γελοῖον λέγεις, τὸ, φιλοσοφοῦντας δικάζεσθαι τοὺς ἀνθρώπους. δύο δὲ, εἰ καί τι μέγα οἴει, περὶ εἰρήνης οὐ σφίσι διελύσαντο τὴν ἔγκλημα. Λυ. πόθεν ὦ μακάριε καὶ εἰρήνην οἰκεῖσθαι, οἵγε ξυμπεσόντες, [1] ὅλας ἀμάξας βλασφημιῶν ἀπεσκέδασαν ἀλλήλων, κἀκεῖ-

PAMPHILVS.

Vnde nobis ô Lycine, aut quidnam ridens advenis? Tu quidem semper es hilaris, verùm hoc solito majus videtur esse, de quo risum compescere nequeas. *Lyc.* E foro advenio tibi Pamphile. Porrò mox efficiam ut tu quoque mecum rideas, simul atque audieris, cujusmodi, Philosophorum inter se contendentium, litis actioni interfuerim. *Pam.* Iam isthuc ipsum profectò ridiculum est quod ais, philosophos invicem lites agitare. Cùm oportuisset, etsi res erat magni nomenti, animo tranquillo controversiam componere. *Lyc.* Vnde illi, ô beate, animo tranquillo litem diremissent, qui solida plaustra convitiis onusta, alter in alterum effuderunt, vociferantes, miraque pervica-

1 Ὅλας ἁμάξας βλασφημιῶν] Παροιμία ἐπὶ τῶν ἄγαν ὑβριστικῶς ἀλλήλοις χερμάδων. Sic apud Gallos *une charretée de paroles.* Bourd.

1 Κά-

πρὸς, ἢ ὑπερδιαπτιόμβοι; Παμ. ἔστι ἃ Λυκῖνε, ὧδε τ̃ λόγων διεφέρετο τὰ σωφρονικὰ ταῦτα, ἑτερόδοξοι τυγχάνοντες; Λυ. οὐδαμῶς. ἀλλ' ἑτερόγιον τι τοῦτο ἦν. ὁμοδίδακτοι γὰρ ἄμφω, καὶ ἀπὸ τ̃ αὐτῶν λόγων. δίκη δ' ὅμως συνεκρίνετο, καὶ δικασταὶ ψηφοφορεῖντες ἦσαν οἱ ἄριστοι, καὶ πρεσβυτικῶτοι, καὶ σοφώτατοι τ̃ ἐν τῇ πόλει. καὶ ἐπ' ὧν ἄν τις ἀθλιώτερος, ἐπὶ μέλλων τ φλυγξάμενον, οὐχ ὅπως ἐς τοσαύτην ἀναισχυντίαν τραπόμενον. Παμ. ἀκοῦσαι λέγεις ἄν ἡμῖν τὸ κεφάλαιον τ̃ δίκης, ὡς καὶ αὐτὸς εἰδέναι ἔχω, τί σοι τὸ κεκινηκὸς ἦν τ̃ τοσοῦτον γέλωτα. Λυ. σωφρονέστατε μὲν ὦ Πάμφιλε, ὡς οἶσθα, ἐν βασιλείᾳ μισθοφορᾷ τις ἀ φαύλη κ̃ χέρη τοῖς φιλοσόφοις, Στωϊκοῖς λέγω, καὶ Πλατωνικοῖς, κ̃ Ἐπικουρείοις, ἔτι κ̃ τοῖς ἐκ τ̃ Περιπάτου, τὸ ἴσον τούτοις ἅπασιν. ἔδει δ' ἀποδανεῖσθαι αὐτῶν τινα, ἄλλον ἀντικαθίστασθαι, δοκιμασθέντα ψήφῳ τ̃ δρίστων. κ̃ τὰ ἆθλα, ἡ βοῦς τις ἢ ὧν κ̃ τ ποινητόν, ἢ δι' [1] ἱερεῖον, ἀλλὰ μύελος κ̃ τ̃ ὀσφύος. ἐφ' ὅτῳ συνέπιον ἅπαντες οἱ νέοι. Παμ. οἶδα ταῦτα. καί τινα φασὶν αὐτῶν ἀναγκασθῆναι ἀποθανεῖν, τ̃ Περιπατητικῶν οἶμαι τ̃ ἕτερον. Λυ. αὕτη ἐστὶν Πάμφιλε ἡ Ἑλένη, ὑπὲρ ἧς ἐμαχόμεθα πρὸς ἀλλήλους. καὶ ἄρχειν τούτου, γελοῖον ἐδόκει ὧν ἐκείνοις, ὡς τὸ φιλοσόφους εἶναι φάσκοντας, καὶ

vicacia contendentes? *Pam.* Nunquid Lycine, de disciplinis pro more disceptabant, quòd essent diversæ factionis? *Lyc.* Nequaquam: sed aliud quippiam hoc erat. Nam ejusdem sectæ erant ambo, ejusdemque scholæ: & tamen orta inter eos lis erat: quam qui cognoscebant judices, erant civitatis optimates, natu maximi, & sapientissimi, apud quos quispiam inconcinnè loquutus puderet, tantum abest ut ad tantam impudentiam convertatur. *Pam.* Quin tu igitur litis argumentum exponis, quò videlicet ipse etiam cognoscam quæ res tibi tantum risum concitarit? *Lyc.* Scis Pamphile salarium, idque neutiquam exiguum, ab imperatore fuisse constitutum singulis Philosophorum generibus, puta Stoicis, Platonicis, Epicureis, præterea Peripateticis, ita ut unicuique sectæ præmium esset æquale. Cæterùm demortuo ex his quopiam, alius in ejus locum subrogandus erat qui esset optimatum calculis probatus. Porrò præmium, non erat pellis bubula juxta poëtam, nec porcellus: verùm singulos in annos decem millia nummorum, quos accipiunt, uti doceant juventutem. *Pam.* Hæc scio. Quin ajunt quempiam ex illis diem nuper obiisse: alterum, ni fallor, è Peripateticis. *Lyc.* Hæc ipsa Helena, Pamphile, propter quam illi certamine singulari conflictabant. Et hactenus nihil in illis erat ridendum, nisi quòd cum philosophos esse se profiterentur, ac pe-

1 Ἱερεῖον] Locum Homeri emendavimus, in quo Erasmus *ἱερήϊον porcellum* verterat, dum legit *ὑείον*. Bourd. Carmen est Homer. ex Iliad. χ Virg. lib. 12. Æn. hoc ita interpretatus est:

Nec enim levia aut ludicra petuntur
Præmia, sed Turnis de vita & sanguine certant. Cogn.

ΕΥΝΟΥΧΟΣ. | EVNVCHVS, SEV PAMPHILVS.

ARGVMENTVM.

Historica quædam narratio est, qua Dioclis & Bagoæ, Peripateticorum philosophorum, inter se contentionem exponit. Eunuchus autem inscribitur, quod potissima contentionis pars in eo versetur: utrum Eunuchus debeat, aut possit philosophum agere, cum alter ab indignitate rei, & ab accidentibus philosophicæ professionis hoc negaret, alter autem exemplis, & fine seu officio philosophi, item à consequentibus sese tueretur. Vbi interim tacitè illud quoque indicat Lucianus, quòd ea tum ætate philosophi ex vitiis & sceleribus magis, quàm ex doctrina, & vita integritate censebantur. Exordium ab admiratione trahitur, qua attentos facit, amplificando conditionem & professionem personarum, & rei qualitatem.

ΠΑΜΦΙΛΟΣ.

Πόθεν ὦ Λυκῖνε, ἢ τί γελῶν ἡμῖν ἀφίξαι; ἀεὶ μὲν γὰρ φαιδρὸς ὢν τυγχάνεις. τυχὸν δ' πλέον ἔσωθες εἶναι μοι δοκεῖ, ἐφ' ὅτῳ μηδὲ κατέχειν δυνατὸς εἶ τὸ γέλωτα. Λυ. ἐξ ἀγορᾶς μὲν ἥκω σοι ὦ Πάμφιλε. ἔστι γέλως δ', αὐτίκα κοινωνὸν ποιήσομαί σε, ἵνα ἀκούσῃς οἷα δίκη δικαζομένη πρόεξυμι, φιλοσόφων τῶν ἀλλήλοις ἐριζόντων. Παμ. καὶ τοῦτο μὲν ὡς ἀληθῶς γέλοιον λέγεις, τὸ φιλοσόφους δικάζεσθαι πρὸς ἀλλήλους. εἰσὶν, εἰ καὶ τι μέγα οὐκ, κατ' εἰρωνείαν σὺ σοφοὶ ἀμφιλύσαι τὴν ἔγκλημα. Λυ. πάνυ μὲν οὖν κατ' εἰρωνείαν οὐκοῦν, οἷα ξυμπεσόντες, ὅλως ἀμφίας βλασφημιῶν κατεκέδασαν ἀλλήλων, κεκραγότες καὶ πάντα ἐπιστρέφοντες ἀνθρώπων ἕνεκα, ὡς ἐπὶ τοῦτο ἥκοντες, ἵνα ἀκούσωσιν ἀλλήλων.

PAMPHILVS.

Vnde nobis ô Lycine, aut quidnam ridens advenis? Tu quidem semper es hilaris, verùm hoc solito majus videtur esse, de quo risum compescere nequeas. *Lyc.* E foro advenio tibi Pamphile. Porrò mox efficiam ut tu quoque mecum rideas, simul atque audieris, cujusmodi, Philosophorum inter se contendentium, litis actioni interfuerim. *Pam.* Iam isthuc ipsum profectò ridiculum est quod ais, philosophos invicem lites agitare. Cùm oportuisset, etsi res erat magni nomenti, animo tranquillo controversiam componere. *Lyc.* Vnde illi, ô beate, animo tranquillo litem diremissent, qui solida plaustra convitiis onusta, alter in alterum effuderunt, vociferantes, miraque pervica-

1 Ὅλως ἀμφίας βλασφημιῶν] Παροιμία ἐπὶ τῶν ἄγαν ὑβριστικῶς ἀλλήλοις χρωμένων. Sic apud Gallos *une charretée de paroles.* Bourd.

1 Γέ-

χρῆσις, ἢ ὑστεροδιατριβόμενοι; Παμ. ἆρα ὦ Λυκῖνε, περὶ τοῦ λόγου διαφέρεσθε τὰ σωφρονεῖν τοῦτον, ἐπεσχόλιζον τυγχάνοντες; Λυ. οὐδαμῶς. ἀλλ' ἐπεσχόλιν τι τοῦτο ἦν. ὁμοδίδακτοι γὰρ ἄμφω, καὶ διὰ τοῦτο λόγων. δίκη δ' ὅμως συνῆκτο, καὶ δικασταὶ ψηφοφορούντες ἦσαν οἱ ἄριστοι, καὶ πρεσβυτάτοις, καὶ σοφωτάτοις τοῦτο τῇ πόλει. καὶ ἐν ὧν ἂν τις εἰδείη, σμικρὰ μὲν τοσαῦτα ἀναμιχθεὶς πεπαιδεύμεθα. Παμ. ἴσως λέγεις ἂν ἡμῖν τὸ κεφάλαιον τῆς δίκης, ἅς γε αὐτὸς εἰδέναι ὤου, τί σοι τὸ κεκινηκὸς ἦν τοσοῦτον γέλωτα. Λυ. σωφρονέστατε μὲν ὦ Πάμφιλε, ὡς οἶσθα, καὶ βασιλέως μισθοφορεῖ τις ἐν φωλεῷ καὶ χήνεσι φιλοσόφοις, Στωϊκοῖς λέγω, καὶ Πλατωνικοῖς, καὶ Ἐπικουρείοις, ἔτι καὶ τοῖς ἐκ τοῦ Περιπάτου, τὸ ἴσον τούτοις ἅπασιν. ἦλθε δ' ἀποθανόντων αὐτῶν τινῶν, ἄλλον ἀντικαθίστασθαι, δεικνυμένου ψήφῳ τοῦ ἀρίστου. καὶ τὰ ἄθλα, ἢ βοείη τις ἦν καὶ τριπτύχη, ἢ δι' ἐτῶν, ἀλλὰ μύσεως καὶ τοῦ σοφωτάτου, ἐφ' ὅτῳ συνέσεως εἶναι νίοις. Παμ. οἶδα ταῦτα. καί τινα φασὶν αὐτῶν ἤδη χρὸς ἀποθανεῖν, τοῦ Περιπατητικῶν εἰμὴ τοῦ ἑτέρου. Λυ. αὐτὸ δὲ Πάμφιλε ἡ Ἑλένη, ἐπὶ ἧς ἐμονομάχουν οὗτοι ἀλλήλοις. καὶ ἄρχεις τούτου, γελοῖον ἐδόκει ἦν σοὶ εἶναι, ὡς τὸ φιλοσόφους εἶναι φάσκοντας, καὶ

vicacia contendentes? *Pam.* Nunquid Lycine, de disciplinis pro more disceptabant, quòd essent diversæ factionis? *Lyc.* Nequaquam: sed aliud quippiam hoc erat. Nam ejusdem sectæ erant ambo, ejusdemque scholæ: & tamen orta inter eos lis erat: quam qui cognoscebant judices, erant civitatis optimates, natu maximi, & sapientissimi, apud quos quispiam inconcinne loquutus pudeat, tantum abest ut ad tantam impudentiam convertatur. *Pam.* Quin tu igitur litis argumentum exponis, quò videlicet ipse etiam cognoscam quæ res tibi tantum risum concitarit? *Lyc.* Scis Pamphile salarium, idque neutiquam exiguum, ab imperatore fuisse constitutum singulis Philosophorum generibus, puta Stoicis, Platonicis, Epicureis, præterea Peripateticis, ita ut unicuique sectæ præmium esset æquale. Cæterùm demortuo ex his quopiam, alius in ejus locum subrogandus erat qui esset optimatum calculis probatus. Porrò præmium, non erat pellis bubula juxta poëtam, nec porcellus: verùm singulos in annos decem millia nummorum, quos accipiunt, uti doceant juventutem. *Pam.* Hæc scio. Quin ajunt quempiam ex illis diem nuper obiisse: alterum, ni fallor, è Peripateticis. *Lyc.* Hæc ipsa Helena, Pamphile, propter quam illi certamine singulari conflictabant. Et hactenus nihil in illis erat ridendum, nisi quòd cum philosophos esse se profiterentur, ac pe-

1 Γέρεον] Locum Homeri emendavimus, in quo Erasmus *iuvenci porcellum* verterat, dum legit ὑείου. Bourd. Carmen est Homer. ex Iliad. χ Virg. lib. 12. Æn. hoc ita interpretatus est:

Nec enim levia aut ludicra petuntur
Præmia, sed Turni de vita & sanguine certant. Cogn.

[1] χρημάτων καταφρονεῖν. Ἐπίσης, ὑπὲρ τούτου, ὡς ὑπὲρ πατρίδος κινδυνεύσης, καὶ ἱερῶν πατρώων, ἀγωνίζεσθαι. Παμ. καὶ μὴν καὶ τὸ δόγμα τοῦτό γε ἐκ τῶν Περιπατητικῶν, τὸ μὴ σφόδρα καταφρονεῖν χρημάτων, ἀλλὰ τρίτον ἢ ἀγαθὸν καὶ τοῦτο οἴεσθαι. Λυ. ὀρθῶς λέγεις. φασὶ γὰρ δὴ ταῦτα. καὶ τοῦ πάτρια ἰσχύσαι αὐτοῖς ὁ πόλεμος. τὰ μετὰ ταῦτα ἤδη, ἤδη ἄκουε. πολλοὶ μὲν δὴ καὶ ἄλλοι, τὸ ἐπιτάφιον δ' ἀγωνιούμενοι ἐκείνῳ ἠγωνίζοντο. δύο δὲ μάλιστα ἦσαν οἱ ἀμφίλεκτοι αὐτῶν, Διοκλῆς τε ὁ πρεσβύτης, εἰδὼς οὐ λέγω, τὸ ἱερατικὸν, καὶ Βαγώας ὁ εὐνοῦχος εἶναι δοκῶν. τὰ μὲν οὖν πρὸς λόγον, σφοδρώτερα αὐτοῖς, καὶ τῶν ἐμπειρίαν ἐκάτερον τοῦ δογμάτων ἐπιδείκνυσθαι, καὶ ὅτι τοῦ Ἀριστοτέλους, καὶ τοῦ ἐκείνου δοκοῦντος, ἐχόμενος. καὶ μὴν τὸ Δι', ὦδέ πως αὐτῶν ἀμείνων ἦν. τὸν μὲν γὰρ τοῦ δίκης, ἐς τοῦτο προελθεῖν. ἀφίεσθαι γὰρ ὁ Διοκλῆς τοῦ δικαίου τὰ αὑτοῦ, μεταθέσθαι ἐπὶ τὸν Βαγώαν, καὶ διελέγχειν ἐπιχειρεῖν μάλιστα τὸν βίον αὐτοῦ. καὶ ταυτὰ μὲν καὶ ὁ Βαγώας, ἀντεξήταζε τὸν ἐκείνου βίον. Παμ. εἰκότως ὦ Λυκῖνε. καὶ τὰ πλείονα τοῦ λόγου ἐδεῖτο τούτου μᾶλλον ἐλέγχου εἶναι αὐτοῖς, ὡς ἔγωγε, εἰ δικάζειν ἐπύγχανον, ἐπὶ τῷ τοιούτῳ τὸ πλεῖον ἀφελκύσαι ἂν μοι δοκῶ, τὸν ἄμεινον βιοῦντα μᾶλλον, ἢ τὸν ἐν τοῖς λόγοις αὐτοῖς σοφιστικώτερον ζητοῦντα, καὶ οἰκειότερον τῇ

pecunias contemnere, tamen earum gratia perinde atque pro patria in discrimen adducta, pro religione majorum, pro monumentis progenitorum decertarent. *Pam.* Atqui Peripateticorum istud est decretum. Non admodum esse negligendas pecunias, sed eas in tertio bonorum genere censendas. *Lyc.* Rectè dicis. Nam ista quidem ajunt: & more majorum bellum ipsis ortum est. Verùm quæ secuta sint postea, jam accipe. Primùm complures alii, in defuncti illius funebribus ludis decertabant: sed inter hos præcipuæ duo viribus pares: puta Diocles ille senex: nosti quem dicam: contentiosum illum: præterea [1] Bagoas qui Eunuchus esse videtur. Inter hos priùs de philosophicis decretis est decertatum: & uterque specimen suæ doctrinæ dedit, quo se Aristoteles dogmatum sectatorem esse ostendit. Ac per Iovem in hoc certamine neuter altero superior erat. Quare litis exitus hic fuit. Diocles desinens suæ eruditionis specimen edere, ad Bagoam transivit, ac vitam illius præcipuè arguere conatus est. Bagoas itidem istius vitam taxabat. *Pam.* Idque merito Lycine: siquidem ejus rei magis erat habenda ratio. Proinde si ego causæ judex fuissem, majori studio ut mihi videtur, eum quæsivissem qui moribus præstantior, quàm qui in disputando promptior esset: atque illi potiùs quàm huic vi-

1 Χρημάτων καταφρονεῖν] Εἰς Ἀριστοτέλειον χαρακτῆρα, qui pecuniam efficit μέρος τῆς εὐδαιμονίας. Bourd.

2 Bagoas] Barbara lingua significat Eunuchum, quin Ovid. de Amorib. servum puellæ custodem Bagoüm appellat:

Quem penes est dominam servandi cura Bagoüm. Cogn.

1 Εὖ-

νίκη νομίζων. Λυ. δι' λέγεις. καὶ μὰ ὁ μὴ ψηφον σὸ τοῦτο ἴχεις. ἐπὶ ᾧ ἄλις μὲ οἶνον βλασφημιῶν, ἄλις ᾧ ἐλέγχων; τὸ πλούσιον; ἦλθ' ὁ Διοκλῆς ἔφη, μὰ ᾧ τὸν Δία τὸν ἥμισυ εἶναι τῆ Βαγώα, μισοπονηρίας φιλοσοφίας, καὶ τὸ ἐπ' αὐτῆ ἀρίστιον, δύνηχον γε ὅτι, ἀλλὰ τοὺς τοιούτους οὐχ ὅπως τούτου ἀποκλείειν ἀξίον, ἀλλὰ καὶ ἱερῶν αὐτῶν, καὶ καθαρωτέρων, καὶ τῶν ἡσυχίων ἁπάντων συλλόγων, συνωθίσαι τε ἀπροφάσιστον, καὶ δυσκινήτου θήκης, εἴ τις ἐωλὸν ἐξίοι ἐκ φ' οἰκίας, ἴδοι τοιοῦτόν τινα. καὶ πολὺς ὧν ὁ περὶ τούτου λόγος, ὅτι ἄνδρα, ὅτι γυναῖκα εἶναι τ' Εὐνοῦχον λέγειν, ἀλλά τι συνιέναι, καὶ μικτὸν, καὶ περιττὸν ἐξ ἀμφοτέρων φύσεως. Παυ. καινόν γε τὸ ἐγκλημα φῆς Λυκῖνε. καὶ ἡδὺ γελᾶν καὶ αὐτὸς ὑπὸ τοῦ ἀπροσδοκήτου τῆς κατηγορίας ἀκούσαι. πρὸς ὃν ἔφη; ἆρα τὸν ἡσυχίου ἥκιστα; ἢ τι καὶ τούτου καὶ αὐτὸς ἀντιποιεῖ τολμήσει; Λυ. τὰ μὲν πρῶτα, ὥσπερ αἰδοῦς, καὶ δειλίας, οἰκεῖον δὲ αὐτοῖς τὸ τοιοῦτον, ἐπιπολὺ ἐρυθρία, καὶ ἠρυθρία, καὶ ἰδίαν φωνὴν ἴσως. πλὴν ᾧ, λεπτόν τι, καὶ γυναικεῖον ἐμφεγγόμενον, ὑ δίκαια ποιεῖν ἔφη τ' Διοκλέα, φιλοσοφίας ἀποκλείοντα. Εὐνοῦχον ὄντα, ἧς καὶ γυναιξὶ μετεῖναι. καὶ παρῆν γε Ἀσπασία, καὶ Διοτίμα, καὶ Θαργηλία, συνηγορήσασαι αὐτῷ. καί τις ἀκαδημικὸς [1] Εὐνοῦχος ὢν Κελτὸς, ὀλίγου πρὸ ἡ-

victoriam adjudicassem. *Lyc.* Recte dicis: neque ejusdem sententiæ habes. Verùm ubi jam convitiis & maledictis essent satiati: tandem Diocles dixit, neque principio Bagoæ fas esse, ut pote eunucho, philosophiæ operam dare, ejusque præmia sibi vendicare. Imò hoc hominum genus, *non* solùm ab hoc contubernio secludendum: verùm ab ipsis etiam sacris, purisque vasis, & à publicis omnibus cœtibus ejiciendum censuit: ostendens inauspicatum quoddam, occursuque infaustum fore spectaculum, siquis mane domo egressus, quempiam hujusmodi videret. Atque hac de re multis verbis differebat, affirmans Eunuchum neque mulierem esse, neque virum, sed quiddam ex utroque compositum, & conflatum, planeque monstrum, ab hominum natura alienum. *Pam.* Novum crimen narras Lycine. Iamque & ipse ad ridendum impellor, ô amice, tam inauditam accusationem audiens. Sed alter ille quid? num obticebat? an verò ipse ausus est ad ista respondere? *Lyc.* Initio quidem pudore ac metu (nam id istis est familiare) diutius obticebat, & erubescebat, eumque sudare manifestum erat. Tandem tenuem quandam ac muliebrem edens vocem, negabat æquum facere Dioclem, qui se quòd Eunuchus esset, à philosophia secluderet, cum qua mulieres etiam commercium haberent. Adducebantur Aspasia, Diotima, Thargelia, quæ causam illius adjuvabant. Præterea Academicus quidam Eunuchus natione Gallus, qui paulò ante no-

1 Εὐνοῦχος ὢν Κελτὸς] Intelligit Arelatensem Philosophum Favorinum de quo in vita Demonactis. *Bourd.*

1 Ἄξιον

μῶν ἀδοκιμάσας τὸ τοῖς Ἕλλησιν. ὁ Διοκλῆς δ', καίκοιγε αὐτὸν, εἴπερ ἰδὼν καὶ τὸ ὀμφίον μετεποιήσατο, ἤρξεν ἂν, εἰ καταπλαγείς αὐτῷ τὴν δόξαν τοῖς πολλοῖς δόξαν. καί τινας καὶ αὐτὸς ἀπομνημονεύει λόγους, ἃ πρὸς ἐκείνου τοῦ τῶν Στωϊκῶν, καὶ Κυνικῶν μάλιστα εἰρημένους πρὸς τὸ γελοιότερον, ἐπὶ τῷ ἀπαλεῖν τὸ σύμπτωμα. τὸ τοίνυν ἐν τοῖς δικαστοῖς ὁ Δημητρεὺς, καὶ τὸ κεφάλαιον ἤδη τοῦ σύμπτωμα, τοῦτο ἐπύγχανεν ὄν, εἰ δοκιμαστέον ἐνοῦχον, ἐπὶ φιλοσοφίαν παρελθεῖν, καὶ νέοις πρέπειν ἐγχειρεῖν ἀξιῶν. ἔφη μὲν, καὶ χρῆναι, καὶ σύμπτωμα σύμφυτον ἐπιτηδεύσεως φιλοσόφου δεῖν λέγειν. καὶ τὸ μέγιστον, πώγωνα βαθὺν ἔχειν αὐτόν. καὶ τοῖς πρέπουσι, καὶ μεγαλύνειν βαλλομένοις, ἀξιόπιστον, καὶ σχέσιν τῆς μυρίας, ἃς χρὴ τοῦ βασιλέως ἀπολαβεῖν. τὸ δ' ἔφη Εὐνοῦχον, καὶ τὸ βακτηλίαν, χεῖρον εἶναι. τὰς μὲν γὰρ κόμας πεπιέσθαι πρὸ ἀνδρείας, τοῦτον δ' ἐξ ἀρχῆς ἀφῃρῆσθαι, καὶ ἀμφίβολόν τι ζῶον εἶναι κατὰ ταυτὸ τοῖς κοράκοις, οἳ μήτε πρέσβεις, μήτε κήρυκες σπένδονται ὤν. ἔφη δ', εἰ σωφρονεῖν λέγοιτο εἶναι τὸν κριὸν, ἀπ' ἀλκῆς ψυχῆς, καὶ τὸ γνώμης ἐξίστασι δεῖν χωρεῖν, καὶ τὸ δογμάτων ἐπιστήμης. εἶθ' ὁ Ἀριστοτέλης ἐκβαλὼν μέρτος ἐν λόγῳ, εἰς ὑπερβολὴν ἠκριβώσατο Ἑρμείαν τὸν Εὐνοῦχον, τὸν ὑπὸ Ἀταρνέως τύραννον, ἄχρι δὴ καὶ θεοῖς αὐτὸν καθ' ταυτὰ τοῖς Θεοῖς. καίτοι καὶ ἐπόλμησε θεσπίσαι ὁ Βαγώας τοιοῦτον, ὡς πολὺ ἐπιτηδειότερος εὐνοῦχος τοῖς νέοις διδάσκαλος, εἰ δὲ ἀληθολογοῦ τινα θεὸς αὐτὸς ὑπὸ δίκαιον διαιρῶν, εἰ δὲ ἔσω-

noſtram ætatem inter Græcos claruit. Verùm Diocles, etiam illum ipſum, ſi extaret, & ſimilia curaret, etiam prohibuiſſet, nihil expavefactus, opinione quam apud vulgus obtinebat. Idem etiam quædam commemorabat in eum à Stoicis, potiſſimùm verò à Cynicis dicta ad concitandum riſum, de mutilo corpore. Hac in re judicum cognitio verſabatur & caput quæſtionis erat. Num Eunuchus cenſendus eſſet idoneus qui ad philoſophiam admitteretur, quique juvenibus præfici poſtularet. Cùm alter diceret oportere habitum, & corporis integritatem philoſopho adeſſe, maximè verò gerendam illi eſſe promiſſam barbam, quòd videlicet iis qui diſcendi ſtudio accedunt, vir fide dignus appareat, non indignus decem illis millibus drachmarum, quæ ab imperatore capiuntur. Cæterùm Eunuchorum conditionem etiam quàm Spadonum eſſe deteriorem: ſiquidem hi virile quiddam aliquando ſunt experti: at illi ſtatim ab initio exciſa eſt virilitas, eſtque anceps animal, non aliter quàm cornices, quas neque in columbis, neque in corvis annumerare poſſis. Alter contrà reſponderet, eo judicio non de corporis agi figura, ſed de animi virtute, proinde mentis qualitatem, & dogmatum cognitionem eſſe expendendam. Ejus rei teſtis citatus Ariſtoteles, qui Hermeam Eunuchum, Atarnenſem tyrannum ſupra modum ſit admiratus: adeò ut illi perinde atque Diis ſacra fecerit. Auſus eſt & illud addere Bagoas, multò magis idoneum eſſe erudiendis adoleſcentibus eunuchum, cùm nullam ob ipſos calumniam recipere poſſit, neque

So-

κρότους ἐπὶ τῷ ἐγκλήματι πυθοῦ ἄν, ὡς ἀμφοτέροις τοῖς μειρακίοις. ἐπὶ ζ κ) εἰς τὸ ἀγχίνοον μᾶλλον ἐτράφη, χαλεπώτατος τοῦτο ὡς γοῦν φῆθ, διαπέρριψεν. εἰ γὰρ δεῖ πώγωνος ἔφη βαθέος κεῖσθαι δόξαν τοῖς φιλοσόφοις, τῷ πράγει ἂν δικαιότερον διαβεβλῆσθαι πάντων. ἐν τούτῳ, πρίν τι ἄλλο παρεῖναι, τὸ ζ ὄνομα ἐν ἀφανεῖ κείσθω, κἀμὲ μὲν ἔφη ὦ ἄνδρες δικάσαι, ὅτοσὶ ὁ τὰς γναθους λεῖος, καὶ τὸ φώνημα γυναικεῖος, καὶ τὰ ἄλλα σύμπαντα ἐοικὼς, εἰ δεῖ δυσωπεῖσθαι, πάντων ἀνδρεῖος ὑμῖν φανεῖν. εἰδὲ μή, ψαύσαντες οἱ πρὸ αὐτοῦ λέγοντες, καὶ μηδὲν ἐάσαντες ἔτι, ὡς ὁ [1] Ἄξων φησὶν [2] ἄρρενα ἐν ἄρρεσι ἴσχυε. ἀλλὰ τότε μὲ εἰς τὸ Εὐνοῦχον ἀποφυγὼν, καὶ τοῦτο κατασοφισθεὶς δι' ἐμοῦ, ἀφεῖτο, ἀπηγησάντων τὴν κατηγορίαν τῶν τότε δικαστῶν, λύπη τ' φανερὰ ἦν ἅπασι. νῦν ζ, ἂν παλινῳδήσω μοι δοκῶ, ἅπαντας μικρὸν ἐνίκα. τούτων δὴ λεγομένων, ἐνῆν πᾶσιν μὲ γέλως ἐμφανίζειν, ὡς τὸ εἰκός. Βαγώας ζ μᾶλλον ἐταράττετο, καὶ παντοῖον ἦν εἰς μυρία τραπόμενον χρώματα, καὶ ψυχρὸς τοῦ ἱδρῶτος ῥεόμενον. καὶ ὅτε συγκατετάττετο τῷ τὸ μειρακίου ἐγκλήματα καλὰς ἔχειν φῆθ, ὅτε ἀχρεῖον αὐτῷ τὸν κατηγορίαν ταύτην εἰς τὸ παρόν γε ἀγῶνα ἡγεῖτο εἶναι. Παμ. γελοία σὺ Λυκίνε ὡς ἀληθῶς ταῦτα, καὶ ἔοικεν ὑπὸν τοῦ τυχόντος ὑμῖν ἀμφισβητήσειν πρᾶγμα. Socraticum illud crimen in hunc competat, quòd adolescentulos corrumpat. Deinde quæ ille in mentum imberbe fuerat cavillatus, ea hic facetè, saltem ut videbatur retorsit. Etenim si è barbæ prolixitate, inquit, philosophos æstimare convenit, nimirum hircus ante omnes jure primas tenebit. Hic tertius quidam astans (nomen hominis silebitur) Atqui judices, inquit, iste malis lævibus, ac fœminea voce, reliquoque corporis habitu Eunucho assimilis, si vestes detrahantur, planè vir vobis apparebit. Alioqui mentiuntur qui ferunt eum aliquando in adulterio deprehensum, membra in membris, ut legum tabulæ loquuntur, habentem: atque id quidem temporis ad Eunuchum confugisse, eaque reperta latebra absolutum fuisse, cum judicibus crimen persuaderi non posset, ut qui è specie hominem judicarent Eunuchum. At nunc mihi palinodiam canturus videtur, idque propter propositum præmium. Hæc cùm dicerentur, omnibus, ut par erat, risus est obortus. Porrò Bagoas magis perturbatur, atque in colores versus innumerabiles, frigido sudore manans, omnem in speciem sese variabat: ac neque decorum sibi existimabat adulterii crimen agnoscere, neque rursum eam accusationem inutilem ad præsens certamen arbitrabatur. *Pam.* Hæc Lycine, profectò sunt ridicula, neque vulgarem vobis, uti conjectandum est, volu-

1 Ἄξων φησὶν] Axo leges Solonis ut patet apud Laërtium in Pitt. & in Solon. Interpr. Apollinaris libr. 4. Suid. Scholiast. Aristophan. Νεφελ. Pollux, ut Rhetra Lycurgi. *Bourd.*

2 Ἄρρενα ἐν ἄρρεσι] Καλύμμασιν τοῦτο ἔστι ὃ φασιν οἱ ἰδιῶται, φύσιν ἐν φύσει. Idem.

1 Ἀνα-

μεχῆλξ. τὸ δ' ἦν τέλος, τί ἐμάνθ, καὶ πῶς ἔγνωσαν ὑπὲρ αὐτῶν οἱ δικασταί; Λυ. οὐχ ὁμόψηφοι πάντες ἦσαν, ἀλλ' οἱ μὲν, ἀξίουν ἀποδύσασθαι αὐτὸν, ὥσπερ τοὺς ἐρχομένους, ἐπισκοπεῖν εἰ δύναιθ φιλοσοφεῖν, τάχ' αὖθις τοῦ ἄρχειν. εἰδέ, ἔτι νεωτέρων μεθηλικιώτας τινὰς τοῦ ἐξ οἰκήματος γυναικῶν, κελεύειν αὐτὸν συνεῖναι, καὶ ὁπόσοι, καὶ τινα τῶν δικαστῶν τὸ πρεσβύτατόν τε, καὶ πεπύσθαι ἐρέσθαι, ὁρᾶν εἰ φιλοσοφεῖ. μετὰ δ', ἐπεὶ πάνυ ὁ γέλως κατέσχε, καὶ ἤδεις ὅσος ὁ τῶν γερόντων ἦλθ βοηθοῦμεν τῷ αὐτῷ, ἔγνωσαν [1] ἀναπέμπειν εἰς τὴν Ἰταλίαν ἐκπέμψαι τὴν δίκην. καὶ νῦν ἄτερος μέν, ἐκτὸς τοῦ τὸν λόγον ἐπίδειξιν ὡς φασι, γυμνάζεται, καὶ διδασκάζεται, καὶ κατηγορίαν συγκροτεῖ, καὶ τὸ τῆς μοιχείας ἔγκλημα κατακινεῖ, ἐσαπαξίζει αὐτῇ καὶ ἔστ' καὶ τοὺς φαύλους τοῦ ῥήτορας τοῦτο ποιῶν, καὶ εἰς τὰς ἄνδρας τὸ ἀπόδικον· ὁ δ' ἔγκλημα καλαλίγων τὴν Βαγόαν δ', ἕτερος ὡς φασι μέλλ, καὶ ἀνδρίζεται τὰ πολλὰ. καὶ δὴ χαίρων ἔχ τὸ πρᾶγμα καὶ τέλος, κρατήσειν ἐλπίζ, ἢν ἐπιδείξῃ ὡς ὑδὲν χείρων ἐστὶ τοῦ τοὺς ἵππους ἀναβαινόντων ὄναν. αὕτη γὰρ ἦν ἐπαίρε, φιλοσοφίας δρίζη κρίσις ἔοικεν εἶναι, καὶ ἀληθεστάτη ἀναπόδεικτος. ὥστε καὶ τὸν ἡμῶν, ἔτι δὲ μοι κομιδῇ νέος ἐστὶν, εὐξαίμην ἄν, εἰ τὴν γνώμην, εἰδὲ τὴν γλῶτταν, ἀλλὰ τὸ αἰδοῖον ἕτοιμον εἰς φιλοσοφίαν ἔχειν.

luptatem præbuerunt. Verùm quò tandem res evasit? Et quid super his pronuntiarunt judices? *Lyc.* Non erat eadem omnium sententia. Sed alii volebant ut nudatum illum, quemadmodum in emptitiis servis fieri consuevit, inspicerent, num quod ad testes attinet, philosophari posset. Alii rem magis ista ridiculam statuebant: nempe ut mulieribus aliquibus è lustro accersitis, juberent illum congredi & coire, astante interim è judicibus quopiam, qui ætate provectissimus, & fide spectatissima esset, qui inspiceret num philosophum se præstaret. Postea verò, cùm risus omnes occuparet, & nemo non cachinnans ventre doleret, visum est ut integra causa in Italiam rejiceretur. Et nunc alter, ut ajunt, ad eloquentiæ ostentationem semet exercet, atque instruit, & accusationem adornat, quodque suæ causæ maximè adversatur, adulterii crimen commovet. Quod quidem facit iste, more malorum rhetorum, quum ex ipso crimine adversarium inter viros recenset. At Bagoas, ut ajunt, diversa curat, ac sæpe virum agit, negotiumque præ manibus habet: & se tandem victoria potiturum sperat, si modò docere possit se nihilo deteriorem esse asinis equas ineuntibus. Id enim, amice, visum est optimum philosophiæ documentum, atque una demonstratio, quæ refelli non queat. Proinde optarim ut filius meus, qui est juvenis admodum, non animum & linguam, sed penem ad philosophiam paratum haberet.

1 Ἀναπέμπειν εἰς Ἰταλίαν ἐκπέμψαι τὴν δίκην] *Que la cause fut renvoyée en Italie.* Bourd.

ΠΕΡΙ ΑΣΤΡΟΛΟΓΙΑΣ. | DE ASTROLOGIA.

ARGVMENTVM.

Astrologia defensio quadam est, à dignitate videlicet, quam ab antiquitate, & præstantia eorum, qui illam ab initio coluere trahit, & à certitudine, quam ex similibus, & signis, ratiocinatione quadam colligit. Recenset autem principio varias gentes & populos, à quibus illa inventa, tractata, ac locupletata fuerit. Deinde & homines, & quid quisque in illa singulatim vel observarit, vel tractarit. Duo loco & fabulas pleraſque Græcorum Poëtarum, de Orpheo, Tiresia, Atreo, Thyeste, Bellerophonte, Phryxo, Dædalo, Endymione, Phaëtonte, ac cæteris quibusdam explicat. Postremo & utilitatem artis tradit, quo futuris rebus per hanc observatis, & mala facilius tolerare, ut pote prævidentes illa, possimus, & bonorum spe nos ipsos confirmare. Exordio dociles facit, statim proposito de quo, & qualiter dicturus sit, & objurgat eos qui artem, ob imperitiam usumve ac professionis reprehendunt.

Ἀμφὶ τε θεσπεσίῃ, ἀμφί τε ἀστέρων ἠ χαφυῆ. οὐκ αὐτῶν ἀστέρων, οὐδ' αὐτῇ πίερι θεσπεσίῃ, ἀλλὰ μαντοσύνης, καὶ ἀληθείης, ἣ δὴ οἱ τυτθὸν ἐς ἀνθρώπους βίον ἐσχεν. ὁ δέ μοι λόγος, οὐκ ἐπιστημοσύνῃ ἔχει, οὐδὲ διδασκαλίῃ ἐπαγγέλλεται, ὅκως τοῦτο τῷ μαντοσύνῃ δυσεκτόν, ἀλλὰ μίμφομαι ὀκόσοι σοφοὶ ἐόντες, τὰ μὲν ἄλλα, ἐπισκέπτονται, καὶ πᾶσι τοῖς ἐοῦσιν ἀπηλέον. μοῦνα δὲ Ἀστρολογίῃ, οὔτε μέλουσιν, οὔτ' ἐπισκέπτονται. καὶ ἐμοὶ σοφίη, πυλαιὴ, οὐδὲ νέον ἐς ἡμέας ἀφίκται, ἀλλ' ἔσαν ἔργον δὴ παλαιῶν βασιλήων, θεοφιλέων. εἰ δ' νῦν, ἀμαθίη, καὶ ῥᾳθυμίη, καὶ ἀσθένεια, μισοπονίη, κἠπειτα τὰ ἀντίξοα φρονέουσι, καὶ οὐδ' ἂν ἀνθρώπων ἐπικυρίοιεν, ψεύδεα μαντευομένοις, ἄστρα τε κατηγορέουσι, καὶ αὐτῇσι Ἀστρολογίῃ

De cælo, deque astris agit hic libellus: non de ipsis quidem astris, non de ipso cœlo, verùm de divinatione ac veritate, quæ ab illis in hominum vitam proficiscitur. Hic autem tractatus, neque præcepta continet, neque doctrinam profitetur, quo pacto divinationem hanc assequi liceat. Sed illud queror, doctos omnes cùm in cæteris omnibus exerceant seſe, suisque omnibus tradant, solam Astrologiam nec habere in pretio, nec exercere. Atqui hoc doctrinæ genus vetustum est, neque nuper ad nos pervenit: sed inventum est priscorum regum, quos Dii amabant. At hujus ætatis homines non solùm inscitia, socordiaque, verùm etiam odio laboris, diversa ab illis sentiunt. Cumque forte inciderint in eos qui falsa prædicunt astra culpant, & Astrologiam ipsam

μισίσιον. οὐδὲ μὴν ὅτι ὑγιὰ, ὅτι ἀληθῆ νομίζουσι, ἀλλὰ λόγον ψυδία, καὶ ἀνεμώλιοι, καὶ δικαίως ἐμοὶ δοκεῖ φρονίοντες. ὅτι γὰρ τέκτονος ἀιδρείη, τεκτοσύνης αὐτῆς ἀφυὴ, οὐδὲ αὐλητέω ἀμουσίη, Μουσικῆς ἀσοφίη. ἀλλ' οἱ μὲν, ἀμαθίης τὸ τεχνίτεω, ἐκφέρη δ' ἂν ἐναυτῇ σοφά. τοιοῦτον μὲν δὴ Αἰθίοπες τόνδε τὸν λόγον ἀνθρώποισι κατεστήσαντο. αὐτοῖσι δὲ αὐτόθεν, τὰ μὲν, ἡ σοφίη δὲ ἔθνεος καὶ γὰρ τἄλλα, τῶν ἄλλων σοφώτεροι Αἰθίοπες. τὰ δὲ, καὶ τὴν οἰκήσιος ἡ εὐμοιρίη. αἰεὶ γὰρ σφέας οὐδὲν, καὶ γαληναίη παρεκτείνει. οὐδὲ τὸ ἕτερον πρόπαιον ἀνίσχει, ἀλλ' ἐν μιῇ ὥρῃ οἰκέουσι. ἐόντες δὲ τοιοῦτοι τὸν σελήνεόν σφι ἐς πάμπαν ἐμοὶ μὲν φαινομένῳ, ἀλλὰ πολυειδέα τε γινομένῳ, καὶ ἐν ἄλλοτε [1] ἄλλῃ μορφῇ τετραμμένῳ, ἐδόκεον αὐτοῖσι τὸ χρῆμα ἰδιώματος καὶ λόγου ἄξιον. ἔνθεν δὴ ζητέοντες. εὗρον τοιόνδε τὸν σελήνεόν σφι, ὅτι σφέτερον ἴδιον τῇ σελήνῃ τὸ φίγγος. ἀλλὰ οἱ παρ' ἡελίου ἔρχεσθαι εὗρον δὲ καὶ τἄλλων ἄστρων τὸν φορὸν, τοὺς, δὴ πλανήτας ἡμεῖς καλέομεν, μέσους γὰρ τἄλλων ἄστρων κινέοντας, φύσιν τε αὐτῶν, καὶ δυναστείην, καὶ ἔργα, τὰ, ἕκαστος ἐπιτελέουσι. τὰ δὲ, καὶ ὀνόματα αὐτοῖσιν ἐπέθεσαν. τοῦτο ὀνόμασαν, ὅκως ἐδόκεον, ἀλλὰ σημήια. τοιοῦτοι μὲν δὴ Αἰθίοπες τὰ πρῶτα ἐπέλεψαν. μετὰ δὲ, χάτεσι δὴν Αἰγυπτίοισιν, ἀτελίη τὸ λόγου παρέδοσαν. Αἰγύπτιοι δὲ παρὰ σοφίην ἐνδιξάμενοι ἡμιεργίαν τὴν μαντικὴν, ἐπὶ μέζονα ἤγαγον,

ipsam oderunt, quam neque sanam, neque veracem putant, sed falsam, & inanem: non rectè ut mihi quidem videtur, sentientes. Neque enim ob imperitiam fabri, ars ipsa culpatur: neque ob cantoris insciti am, Musica ipsa est inerudita, quin illi potiùs artium sunt ignari, quarum unaquæque suapte natura scita est. Primùm igitur Æthiopes hanc rationem mortalibus tradiderunt. In causa fuit, partim ejus gentis sapientia. Nam inter cætera, reliquos homines sapientia superant Æthiopes: partim regionis quam incolunt opportunitas: nam perpetua cæli serenitate, & tranquillitate obducuntur, nec anni mutationes patiuntur, sed eadem temperiæ fruuntur. Itaque cum viderent Lunam non eodem semper vultu apparere, sed variam fieri, & in aliam subinde formam verti, visa est ea res admiratione & disquisitione digna. Deinde cùm inquisissent, repererunt hanc esse earum rerum causam, quòd Lunæ non esset lumen proprium, sed à sole mutuatum. Invenerunt etiam aliarum stellarum motus, quas errones appellamus, nam stellarum hæ solæ moventur: præterea naturam earum, ac potestatem, & effectus quos unaquæque præstat. Quinetiam nomina ipsis indiderunt, non quæ essent utcunque nomina, sed rerum signa, quemadmodum putabant. Hæc igitur in cœlo perceperunt Æthiopes: postea finitimis Ægyptiis imperfectam artem tradiderunt. Porrò Ægyptii divinandi rationem quam ab illis dimidiatam acceperant, in majus provexerunt: quippe qui mensuram etiam, ad quam una

[1] Ἄλλῃ μορφῇ] In Flor. Cod. ἄλλῳ μέρει. Bourd.

μίτρα τε ἡ ἑκάστε κινήσεως ἐσημήναντο, καὶ ἐτέων ἀριθμὸν, καὶ μήνων, καὶ ἡμερῶν διεπράξαντο. καὶ μηνῶν μὲν σφίσι μέτρον, ἡ σελήνη, καὶ ἡ τούτης ἀναφορὴ ἐξήνεικε. ἔτε δ, ἡλίε δ, καὶ ἡ τοῦ ἡλίου περιφορὰ· οἱδὲ, καὶ ἄλλα ἐκάστου πολλῷ μείζω τυγχάνει. ἐκ γὰρ δὴ τοῦ παντὸς ἀφ' ὧν, καὶ ἀπόντων τῶν ἄλλων, ἀπολειφθέντα τε, καὶ διασπάσαι, καὶ ὁσοῖ ἅμα κινεόμενοι, δυώδεκα μοίρας ἐπέμιγε τοῖσι κινεομένοισι, καὶ οἰκεῖα ζῶα ἔσπε, ἑκάστῳ αὐτῶν ἐς ἄλλα μορφὴ μεμιμένα. τὰ μὲ, ἐναλία. τὰ δ, ἀνθρώπων. τὰ δ, θηρίων. τὰ δ, κτηνέων. τὰ δ, κτίσιων. διὸ τῶν δὴ καὶ ἱερὰ τὰ Αἰγύπτια πολυειδέα πεποίηται. ὁ γὰρ πᾶσιν Αἰγυπτίοις οὐ τὰ δυώδεκα μοιρίων πασέων ἐμμετρέονται, ἄλλοι δ, ἄλλοίσι μοίρησιν ἐχρέωντο. καὶ κριὸν μὲ σέβονται, οὐδὲ ἐς κριὸν ἀπίασι. ἰχθύας δ' ὁ σιτέονται, ὁκόσοι ἰχθύας ἱπεσημήναντο. ὑὸν τροφὴν κτείνυσι, ὅσοι αἰγὸς κέρατα ἔσχον. καὶ οἱ ἄλλοι τἄλλα, ὡς ἑκάστοι ἐλάσκονται. καὶ μὴν καὶ ταῦρον ἐς τιμὴν δ' ἱερέιον ταύρε σέβονται. καὶ ὁ Ἆπις αὐτοῖς χρηστὰ ἱερώτατον, τὴν χώρην ἐπιμέτρας. καὶ οἱ σκῆ μαντήιον τε ἀναπλέκαι, σημήιον τῆς σκέψε δ' ταύρε μαντικῆς. ὁ μετὰ πολλὸν δ, καὶ Λίβυες ἐπέπονθε δ' λόγε. καὶ γὰρ τὸ Λιβύων μαντήιον δ' Ἄμμωνος, καὶ τοῦτο ἐς τ' ἠέρα, καὶ ἐς τὴν τούτε σοφίην ἀνήκε unaquæque ſtella inovetur indicarint. Ad hæc annorum, menſium, ac temporum numerum inſtituerint. Atque hi quidem luna, ejuſque converſione menſes metiuntur: annum verò ſole, ejuſque circuitu definiunt. Illi etiam his majora commenti ſunt. Nam ex univerſo cœlo, reliquiſque ſtellis, inerrantibus, & fixis, neque ſe ſimul moventibus, duodecim partes effecerunt in his etiam quæ moventur, & unamquamque ſuis animantibus repræſentarunt, partim marinis, partim hominibus, partim feris, partim volatilibus, partim pecudibus. Vnde & ſacra Ægyptiorum variè fiunt. Neque enim omnes Ægyptii ex omnibus partibus divinabant: ſed aliis alii utebantur partibus. Itaque arietem colunt, qui ad arietem ſpectant, piſcibus non veſcuntur, qui piſces annotarunt. Nec hircum occidunt, qui Capricornum noverunt: & alii alia, prout ſinguli venerantur. Quinetiam Taurum in cœleſtis tauri honorem colunt. [1] Nam Apis apud illos, res in primis ſacra, regionem depaſcitur: & qui eam incolunt partem, oraculum quoque dicarunt, ſignum videlicet divinationis, quam à cœleſti tauro petunt. Nec multo poſt Libyes quoque artem hanc ſunt aggreſſi: ſiquidem & oraculum [2] Ammonis quod eſt apud illos, ad cœlum, & hujus ſententiam refertur,

1 *Nam Apis*] Oſiris rex Ægypti, tandem in deos relatus cum uxore ſua Iſide, colitur ſub imagine bovis. *Cogn.*

2 *Ammonis*] Ammon Iovis Epitheton, hoc eſt, arenarius. Iupiter enim arietis ſpecie in extremo Libyæ arenoſo colebatur. Ammonis oraculum erat olim, ut Mela ſcribit, fidei inclytæ, ubi reſponſa oratione non dabantur, ſed nutu & ſignis, ut ſcribit Strabo. *Idem.*

[1] παρὰ τὴν Ἄμμωνα. καὶ ὅτι κερασφόρον ποιοῦσιν. ἴσασιν ὃ τοῦτο ἔλεγεν καὶ Βαβυλώνιοι. ὅτοι μὲν λέγουσι καὶ ὡς τὸ ἄκαν. ἐμοὶ δὲ δοκεῖ, πολλὸν ὕστερον ἐς τοῦτο ὁ λόγος ἀφίκεσθαι. Ἕλληνες δέ, ὅτι παρ' Αἰθίοπων, ὅτι παρ' Αἰγυπτίων Ἀστρολογίης πέρι οὐδὲν ἤκουσαν, ἀλλὰ σφίσιν Ὀρφεὺς ὁ Οἰάγρου, καὶ Καλλιόπης, ταῦτα τάδε ἀπηγήσατο. ὃ μέλλα ἐμφανίσας, οὐδὲ ἐς φάος τὸν λόγον προήνεγκεν, ἀλλ' εἰς τελετὴν καὶ ἱερολογίην, οἵη λιγαίη σφέων. πηξάμενος δὲ λύρην, Ὀργιά τε ἐπιτέλεσε, καὶ τὰ ἱερὰ ᾄειδεν. ᾠδὴ λύρη, ἐπλάμβανεν ἅπαντα, τῷ τε κιθαρίσει ἀστέρων ἁρμονίῃ συμβάλλεσθαι. ταῦτα Ὀρφεὺς διζήμενος, καὶ ταῦτα ἀνακαινίσας, πάντα ἔθελγε, καὶ πάντων ἐκράτησεν. ὁ γὰρ ἐκείνῳ τῷ λύρῃ ἔδαπτεν, οὐδὲ οἱ ἄλλης ἔμελε μουσυργίης, ἀλλ' αὕτη Ὀρφέως ἡ μεγάλη λύρη. Ἕωλοίς τε τοῖς ἐπιοῦσι, μοίρην τὸν αὐτὸν ἀφιγμένοις ἀπέφαινεν. καὶ ἀστέρες πολλοὶ καλέονται λύρη Ὀρφέως. ὧν δέ κοτε Ὀρφέα ἴδῃς, ἢ λίθοισιν, ἢ ζωγρίῃ μεμιμημένον, μίσγοι ἄζηλ' εἰκελον ἀείδοντα, μὴ χερσὶν ἔχοντα τὴν λύρην. ἀμφὶ δὲ μιν, ζῶα μυρία ἕσηκεν. τὸν εἰς τὸν ἄνθρωπος, καὶ ταῦρος, καὶ λέων καὶ τε, ἴσασον, οὕτ' ἂν ἐκεῖνα ἴδῃς, μέμνησό μοι τυπέων, οἵη ἐκείνου ἀοιδὴ, οἵη τε καὶ ἡ λύρη, οἵων τε ταῦρος, ἢ ὀκοῖος λέων, Ὀρφέως ἐπαίουσιν. ὧν δὲ, τὰ, λέγω αὖπις γνοίης, σύ τε καὶ τὸν ἀγερτὴν

tur, juxta Ammonem, quem illi arietis specie fingunt. Calluerunt hæc omnia & Babylonii, atque hi quidem affirmant se primos omnium fuisse. Verùm ut existimo, multò posteriùs ad istos scientia pervenit. At verò Græci, nec ab Æthiopibus, nec ab Ægyptiis de Astrologia quicquam audiverunt: verùm illis Orpheus Oeagro Calliopeque prognatus, primus ista memoravit, non ille quidem admodum dilucidè, neque rem in lucem produxit, sed sententiam præstigiis ac mysticis involucris obtexit. Nam concinnata lyra Orgia celebrabat, sacrasque cantiones decantabat. Porrò lyra cùm septem haberet chordas, concentum mobilium stellarum repræsentabat. Hæc conquirens, atque hæc agitans Orpheus, omnia demulcebat, omniaque vincebat. Neque enim lyram illam spectabat, neque illi musices alterius studium erat: verùm hæc magna illa Orphei lyra. Quibus rebus Græci honorem tribuentes, locum illi in ipso cælo designarunt, & complures stellæ Orphei lyra vocantur. Quòd siquando videris Orpheum, vel saxo expressum, vel coloribus effictum, sedet in medio canenti simili, lyram manibus tenens. Circum hunc animantium innumera multitudo, inter quæ & homo, & taurus, & leo. Cùm horum singula videris, horum quæso memineris, qualis illius sit cantus, qualis lyra, qualis taurus, qualis leo Orpheum audiant. Quòd si eorum quæ dico, causas intelligas, tum & in cœlo horum

1 Παρὰ τὴν Ἄμμωνα] Anglic. Codic. περὶ τὴν Ἄμμωνα. Cætera hujus dissertationis ex Callimacho & Manilio repetit in Cronii, plurima interpretor alibi. *Bourd.*

1 Phœ-

νῦ δέρκετο ἕκαστον τυπόν. λέγεται ὁ Τειρεσίας, ἀνὴρ Βοιώτιος, ὃς, δι' κλέος μαντοσύνης περὶ πολλοὺς ἀνέρας, τὸν τὸ Τειρεσίην σὺ Ἕλληνες ἐπίστη, ὅτι τὰ πλανοωμένων ἀστρων, οἱμαι, ἄλλες. εἰσὶ, ἄρρενες ἐόντες, σὺν ἴσα σκοπέλισι. τῷ, καὶ μιν δίφυιε χρυσῷ, καὶ ἀμφίσιον Τειρεσίην μυθολογέουσιν, ἄλλοτε μὲν ἄρσενα, ἄλλοτε δ' ἄρρενα. Ἀτρέως δ', καὶ Θυέστεω περὶ τῆ πατρώη βασιληίη φιλονικεόντων, ἐδόκεε τοῖσι Ἕλλησιν ἀναφανδὸν Ἀστρολογίης τε, καὶ σοφίης τῆς ἀρχαίης, μᾶλλον ἔμπλεα. καὶ τὸ ξυνὸν τὸ Ἀργείων, ἄρχειν ἔγνωσαν ἑωυτῶν, ὅστις δὲ ἐτέρων σοφίη περιέσσεσε. ἔνθα δὴ Θυέστης μὲν, κριὸν σφέτερον τὸν τῆ ἀρχαίῃ σημηνάμενον, ὑπέδεξεν. λάβε πίσυνον δὲ ἄρνα χρύσεον Θυέστης χρυσῷ μυθολογέουσιν. Ἀτρεὺς δ', ὃς ἡλίου πέρι, καὶ τὸν ἀνατολέων αὐτὸν λόγων ἐποήσατο, ὅτι σὺν ἐς ὁμοίην φορὴν ἡλίους τε, καὶ ὁ κόσμος κινέονται, ἀλλ' ἐς ἀντίξοον ἀλλήλοις ἀφορμέωσι. καὶ οἱ νῦν δύσιες, δοκέουσι δ' κόσμου δύσιες εἶσαι, ὃς ἡλίου ἀνατολαί εἰσι. τάδε ἐπόησε, βασιλῆά μιν Ἀργείοι ἐποήσαντο, καὶ μέγα κλέος ἐπὶ σοφίη αὐτοῦ ἐχρήσατο. ἐγὼ δ' καὶ τόδε Βελλεροφόντεω τοιόνδε φρονέω. πλεῖον μὲν οἱ χρυσὸς ἵππον ὑπόλαβε πιέζουσι, δοκέω δὲ μιν τοιοῦτόν τιν σοφίην μετιέντα, ὑψηλά τε φρονέοντα, καὶ ἄφοιτον ἀμιλίοντα, ἐς ὑψεσιν ὑχὶ τοῦ ἵππου ἀνιέσθαι, ἀλλὰ τῇ διανοίῃ. ἴσα δὲ μοι καὶ ἐς Φρίξον τὸν Ἀθάμαντος εἰρήσθω. τὸν, δι' κριὸν χρυσῆν δὴ αἴρεσθαι ἱλᾶσιν μυθέονται. καὶ μὴν καὶ τὸν Δαίδαλον τὸν Ἀθηναῖον, ξείνη μὲν ἡ ἱστορίη, δοκέω γέ μιν σὺν ἔξω Ἀστρολογίης, ἀλλὰ οἱ αὐτὸς μᾶλλον ἰ-

rum unumquodque contemplator. Fertur autem & Tireſias genere Bœotius, divinandi gloria fuiſſe multum celebris. Hunc Tireſiam apud Græcos ajunt dixiſſe, ſtellarum errantium alias eſſe fœminas, alias mares, nec eadem efficere. Vnde eundem Tireſiam ancipiti quoque ſexu fuiſſe fabulantur, nunc fœminam, nunc marem. Porrò Atreo & Thyeſte de paterno regno decertantibus, jam tum maximam Aſtrologiæ, cœleſtiſque doctrinæ curam fuiſſe Græcis palam eſt. Ac publico conſentu ſtatuerunt Argivi, ut uter ſcientia præcelleret, is imperio potiretur. Ibi Thyeſtes arietem illis in cœlo demonſtravit, atque hinc aureum arietem Thyeſtæ fuiſſe proditum eſt fabulis. Atreus verò de ſole, deque vario illius exortu loquutus eſt, oſtendens non eodem modo ferri ſolem & mundum, ſed contrario inter ſe curſu rapi: & qui nunc videtur occaſus, cùm ſit occaſus mundi, ſolis exortum eſſe. Hæc loquutum, Argivi regem crearunt, magnamque doctrinæ laudem eſt aſſequutus. Equidem & de Bellerophonte ſimilia ſentio. Nec alatum illi fuiſſe equum admodum credo: verùm arbitror illum diſciplinam hanc ſectantem, ſublimiaque cogitantem, & inter aſtra verſantem, in cœlum non equo aſcendiſſe, ſed animo. Eadem de Phryxo Athamantis filio dixerim, quem aureo ariete per aërem vectum fabulantur. Quin & ipſum ſanè Dædalum Athenienſem, etiamſi res eſt nova auditu, tamen haud exiſtimo eum ab Aſtrologia fuiſſe alienum: ſed & ea maximè uſum

χρήσασθαι, καὶ παιδὶ τῷ ἑαυτοῦ κατηγήσασθαι, Ἴκαρος ἦν, νέότητι, καὶ ἀπειροκαλίᾳ χρεώμενος, καὶ οὐκ ἐπιεικτὰ διζήμενος, ἀλλ' ἐς πόλον αἰρθεὶς τῷ νῷ, ἐξέπιπτε τῆς ἀληθείας, καὶ παντὸς ἀπεσφάλη τοῦ λόγου, καὶ ἐς πέλαγος κατωλίσθη, ἀβύσσου πρηγμάτων. τὸ, Ἔνδηνις ἄλλως μυθολογέουσι, ἐκ κάλπου ἐπ' αὐτῷ τῷ τῆδε τῇ θυελλόεσσῃ Ἰκάριον εἰκῇ καλέουσι. τάχα δὲ καὶ Πασιφάη παρὰ Δαιδάλου ἀκούσασα ταύρου τε πέρι, καὶ οὐ τοῖς ἄστροις φαινομένου, καὶ αὐτῆς Ἀστρολογίης, εἰς ἔρωτα τοῦ λόγου ἀπίκετο. ὅθεν νομίζουσιν ὅτι Δαίδαλος μιν τῷ ταύρῳ ἐνύμφευσεν. εἰσὶ δέ, οἳ καὶ κατὰ μέρεα τῶν ἐπιστήμην διελόντες, ἑκάστοις αὐτῶν ἄλλα ἐπιτηδεύειν, οἱ μὲν τὰ ἐς τὴν σελήνην, οἱ δὲ τὰ ἐς Δία, οἱ δὲ τὰ ἐς ἥλιον συναλείφοντες, δρόμους τε αὐτῶν πέρι κινοῦσι, καὶ δυνάμεις. καὶ Ἐνδυμίων μέν, τὰ ἐς τὴν σελήνην διετάξατο. Φαέθων δὲ ἡλίου δρόμον ἐπεκμήρατο, ὑμέων μὲν οὐ παρεόντων, αὐτὸς δὲ ἀπελίας τὸν λόγον λαβὼν, ἀπέβαινεν. οἱ δὲ τάχα ἀγνοέοντες, ἡλίου παῖδα Φαέθοντα δοκέουσι, καὶ μῦθον ἐπ' αὐτῷ ἀδάμαστον πίστιν διηγέονται. ἐλθόντα γάρ μιν ἐς τὸ ἥλιον τὸ πατρὸς αἰτέειν τὸ φῶς ἅρμα ἡνιοχεύειν. τὸν δέ, δύναι τί οἱ, καὶ ὑποζεύξαι τὰ ἵππασίης τὸ νόμισμα. ὁ δὲ Φαέθων, ἐπειδὴ ἀνέβη τὸ ἅρμα, ἠλίκιλη, καὶ ἀπειρίῃ, ἄλλοτε μὲν, ὑψόσε μὲν ἡνιόχευεν, ἄλλοτε πολλὸν τῆς γῆς ἀπαειρόμενος. τοὺς δὲ ἀνθρώπους, κρύος τε καὶ ἅλπης οὐκ ἀναχετὸν διέφθειρεν. ἐπὶ τούτοι δὴ τὸν Δία ἀγανακτῆσαι, βαλεῖν πρηνέα, καὶ παιδὸς τοῦ ἑαυτοῦ κατηγήσασθαι, Icarus juventutis calore & superbia, non facilia disquireret, sed ad ipsum usque polum animo tolleretur, à veritate excidit, totaque arte aberravit, & in mare rerum immensæ profunditatis præceps decidit. De quo Græci secus fabulantur, qui ab ipso sinum ejus maris Icarium temerè vocant. Forsitan etiam Pasiphaë, cùm de tauro qui apparet inter astra, deque Astrologia loquentem Dædalum audivisset, in artis amorem incidit: unde factum existimant, ut illam Dædalus tauro copularit. Sunt autem qui scientiam in portiones partiti, in singulis partibus singuli elaborarint, alii quæ ad Lunam, alii quæ ad Iovem, alii quæ ad Solem pertinent congerentes, neque non cursum ac motum, vimque illorum. Atque Endymion Lunæ rationem tradidit, [1] Phaëthon solis cursum deprehendit, non certò quidem, sed imperfectam artem moriens reliquit. Hæc qui ignorant, Solis filium Phaëthontem putant, fabulamque de ipso haudquaquam veram narrant: adiisse Solem partem, ac postulasse ab eo ut sibi liceret lucis currum moderari: illum concessisse, & qua ratione aurigandum esset monuisse. Phaëthontem verò consenso curru, ob ætatem, & imperitiam, modò terræ propinquum, modò procul ab ea in sublime evectum, aurigam egisse, interim homines frigore atque æstu intolerabili confectos fuisse. Ob hæc indignatum Iovem ingenti fulminis telo percussisse Phaë-

1 *Phaëton*] Hanc fabulam persequitur Ovid. lib. 2. Met. Plat. Timæo. Arist. lib. 4. de Mundo. Lucret. lib. 5. *Cogn.*

τῆς Φαέθοντος μεγάλως. πρὸς ἃ δὲ μὴν, αἱ ἀδελφαὶ ὠδύροντο, πένθος μέγα ἐποίουν, ὡς τὸ μετέπειτα τὰ εἴδεα. καὶ τοῦ εἰσὶν αἰγλήεσσαι, καὶ τὸ ἤλεκτρον ἐπ' αὐτοῦ δάκρυον γελάουσιν. οὐχ ὥστε τούτοις ἔχυσις, οὐδὲ ὅσον αὐτοῖσι πείθεσθαι, οὐδὲ υἱὸν Ἡελίου παῖδα ἐπομόσαι, οὐδ' ὁ παῖς αὐτοῦ ἀπέβανε. λέγουσι δὲ καὶ ἄλλα Ἕλληνες πολλὰ μυθώδεα, τοῖσιν ἐγὼ οὐ μάλα τι πείθομαι. καῖς γὰρ δὴ ὅσιον πιστεύσαι παῖδα Αἰνείαν τ' Ἀφροδίτης γενέσθαι, καὶ Διὸς Μίνω, καὶ Ἄρεος Ἀσκάλαφον, καὶ Αὐτόλυκον Ἑρμέω; ἀλλ' ὅτου ἵκαρος αὐτέων, τοσοῦδε ἐφιλέοντο. καὶ σφέας γινομένοισι, τοῦ μὲν, ἡ Ἀφροδίτη, τοῦ δὲ, ὁ Ζεύς, τοῦ δὲ, ὁ Ἄρης ἐπέβλεψεν. ὁκόσοι γὰρ δὴ ἀνθρώποισι ἐν τῇ γενέσει ταύτῃ οἰκοδεσποτέουσι; ὅτου ὅμως τοιοῦτοι πάντα ἔοικε ἑωυτοῖσι γεγονέναι, καὶ χρόᾳ, καὶ μορφῇ, καὶ ἔργα, καὶ ἀξιοῦσι. καὶ βασιλεὺς μὲν ὁ Μίνως, Διὸς ἀγαθοῦ, καλὸς δὲ Αἰνείης, Ἀφροδίτης βουλῇσι ἐγένετο. κλέπτης δὲ Αὐτόλυκος. ἡ δὲ οἰκλεπτικὴ, ἐξ Ἑρμέω ἀπίκετο. ἔμμεν δὲ τὸν Κρόνιον ὁ Ζεὺς ἔδησεν, οὐδὲ ἐς τάρταρον ἔρριψεν, οὐδὲ τἄλλα ἐμήσατο, ὁκόσα ἄνθρωποι νομίζουσι, ἀλλὰ φέρεται γὰρ ὁ Κρόνιος τῷ ἔξω φορῷ, πολλὸν ἀπ' ἡμέων, καὶ οἱ τοῦτο ἡ κίνησις, καὶ οὐ ῥηϊδίη τοῖσι ἀνθρώποισι ἐφικέσθαι. διὸ δὴ μιν ἐσσόνως λέγουσιν, ὅκως πεπόνθαμεν. τὸ δὲ βάθος τὸ πολλὸν ὑπὲρ τάρταρον, τάρταρον καλέεσθαι, μάλιστα ἔκ τε Ὁμήρου ὑπολαμβάνω, καὶ τὰ Ἡσιόδου ἐπέων μοῦνα ἄν τις τὰ πάλαι τοῖς Ἀστρολογίοις ὁμοφωνέοντα. οὕτω ἂν δὲ τῷ σοφῷ ὑπὲρ

Phaëthontem. Quem dejectum ſorores magno luctu proſequebantur, donec immutarent formas. Atque nunc hæ ſunt populi: & lachrymarum vice, quibus fratrem deplorabant, electrum deſtillant. Nequaquam hæc ita geſta ſunt, neque pium his habere fidem, neque Soli filius fuit, neque illi filius interiit. Sed & alia multa fabuloſa Græci narrant, quibus non admodum credo. Nam qui pium ſit credere [1] Æneam fuiſſe Veneris filium, Minoëm Iovis, Aſcalaphum Martis, Autolycum Mercurii? Verum quiſque horum Diis chari fuerunt, quos naſcentes, hunc Venus, illum Iupiter, alium Mars reſpiciebat. Etenim quicunque in generatione præſident hominibus, ii veluti parentes, omnia ſibi ſimilia producunt, colore, forma, factis, animo. At rex quidem Minos Iovis auſpiciis, Æneas formoſus Veneris favore eſt natus, fur verò Autolycus: quæ furacitas illi ex Mercurio contigit. Iam verò nec Saturnum Iupiter in vincula conjecit, nec præcipitem in Tartara dedit, neque cætera machinatus eſt, quæ putant homines. Verùm Saturnus externo motu fertur procul à nobis: ſegnis illi motus, nec hominibus animadverſu facilis: quam ob cauſam illum veluti vinctum ſtare dicunt. Cæterùm ingens aëris altitudo Tartarus appellatur. Sed potiſſimùm ex Homeri poëtæ Heſiodique carminibus liceat intelligere priſcorum fabulas cum Aſtrologia conſentire. Quum autem

1 *Æneam*] De eo Euſtat. in lib. 2. Iliad. Homer. Hymno Veneris. *Cojn.*

Διὸς ἀπηρτῆσθαι, καὶ ἅ ἥλιος τὰς βολὰς, τὰ, δὴ ἐγὼ ἡμᾶς εἶναι συμβάλλομαι, καὶ τὰς πόλιας, τὰς, ἐν τῇ ἀσπίδι Ἥφαιστος ἐποιήσατο, καὶ τὸ χορὸν, καὶ τὸν Ἄρεα τὸν μοιχαλίδα λέλεκται, καὶ τὰ ἐμφανέα, οὐκ ἄλλοθεν, ἢ ἐκ τῆσδε τῆς σοφίης πεποιημένα. ἡ γὰρ δὴ ὧν Ἀφροδίτης καὶ τοῦ Ἄρεος ὁμοδρομίη, τὸν Ὁμήρου ἀοιδὸν ἀπεργάζεται. ἐν ἄλλοισι δ' ἔπεσι τὰ ἔργα ἐκφέρει αὐτέων διαλεγόμενος, τῇ Ἀφροδίτῃ μὲ εἰπών,

Ἀλλὰ σύγ' ἰμερόεσσα μετέρχεο ἔργα γάμοιο.

καὶ δ' ὁ πολίμου,

Τοῦσι δ' Ἄρηϊ θοῷ, καὶ Ἀθήνῃ πάντα μελήσει.

Ἄνδρες οἱ παλαιοὶ ἰδόντες, μᾶλλον μαντικὴν ἐχρέωντο, καὶ ὁ πόλεμος ὧν αὐτὸν ἐποίεον. ἀλλ' ὅτε πόλιας οἰκίζοιεν, ἢ δὲ τείχεα ἀμφιβάλλοντο, ἢ ὅτε φόνους ἐρχάζοντο, ἢ ὅτε γυναῖκας ἐγάμεον, πρὶν ἢ δὴ θεοῦ μάντιν ἀκοῦσαι ἔκαστα. καὶ γὰρ τὰ μαντήια αὐτέοισι, οὐκ ἔξω Ἀστρολογίης ἦν, ἀλλὰ θεοῦ μὲν Δελφοῖς, παρθένῳ ἐχούσῃ τὸν τρίποδα τείνῃ, σύμβολον τῆς παρθένου τῆς ὑμενίης. καὶ δράκων ὑπὸ τῷ τρίποδι φθέγγεται, ὅτι καὶ ἐν τοῖσι ἄστροισι δράκων φαίνεται, καὶ ἐν διδύμοις ἐστὶ, μαντήιον δ' Ἀπόλλωνος, ἐμοὶ δοκέειν, καὶ τοῦτο οὐκ ἐς τὰ ἱερεῖα διδύμων ὁμοιοῦται. ὅτε δ' αὐτοῖσι χρῆμα ἱερώτατον ἡ μαντοσύνη ἐδόκεεν. ὥστε δὴ Ὀδυσσεὺς, ἐπειδὴ ἔκαμε πολυπενθέων, ἐλεήσας ἀρετὴν ἀκοῦσαι θέλει τοῦ ἰουτῆ πρηγμάτων, ἐς τὸν ἀΐδην ἀπίκετο, οὐκ ὄφρα ἴδῃ νέκυας, καὶ ἀπορίῃ χώρεον, ἀλλ' ἐς λόγους ἐλθεῖν Τειρεσίῃ ἐπιχωμένῳ. καὶ ἐπειδὴ ἐς τὸν

tem Iovis catenam narrat, ac Solis jacula, hæc utique dies esse conjicio, & urbes, quas in clypeo finxit Vulcanus, & chorum, & aream. Nam quæcunque de Veneris & Martis adulterio dixit: deque detectione, haud aliunde quàm ex hac scientia sunt confícta, quandoquidem Veneris & Martis concursus, Homericæ cantilenæ præbet argumentum: in aliis autem versibus utriusque effectum descripsit: Veneris, quum ait,

Tute Venus jucunda magis connubia cura:

belli verò,

Cuncta cito hæc curæ fuerint Marti atque Minervæ.

Quæ cùm intelligerent veteres illi, maximè divinationibus utebantur, nec eam otiosam esse putabant, adeò ut nec urbes conderent, nec mœnia circunducerent, neque quenquam occiderent, neque ducerent uxores, priusquàm de singulis à vate responsum accepissent. Etenim nec ipsa oracula ab arte Astrologica erant aliena. Verùm apud Delphos virgo prædicendi munere fungitur, & cœlestem virginem denotat. Ac Draco sub tripode vocem edit, quoniam & inter stellas draco conspicitur. In Didymis verò est templum Apollinis, & hoc ficuti mihi videtur, à cœlestibus illis Geminis denominatur. Vsque adeò verò Divinatio visa est illis res sacra, ut Vlysses etiam: cùm errando fessus vellet certò de rebus suis cognoscere, ad inferos penetrarit, non quò videret umbras, & locum inamœnum, sed quòd cuperet cum Tiresia colloqui. Qui simul atque

χῶρον ἦλθεν, ἔνθα ἡ Κίρκη ἐσήμηνε, καὶ ἔσκαψε τὸ βόθρον, καὶ τὰ μῆλα ἔσφαξε, πολλῶν νεκύων περισσόντων, οἱ τῶν καὶ τὰ μητρὸς τὰ ἑαυτοῦ ὧν αἵματος πιεῖν ἐπλεόντων, ἃ ὡς πρὸν ἀφῆκεν ἐδεῖν, ἐδὲ αὐτῇ τῇ μητρὶ, πρὶν Τειρεσίου γεύσασθαι, καὶ ἐξαναγκάσαι οἱ τὸ μαντήιον. καὶ ἀνεχίθη, διψῶσα ὁρῶν τὰ μητρὸς τὴν σκιήν. Λακεδαιμονίοις ὁ Λυκοῦργος τὴν πολιτείην ἅπασαν ἐκ Διὸς ἀρχηγοῦ διεπέξατο, καὶ νόμον ἔθετο μηδαμῶς μὴ ὁ ἐς πόλεμον ἐξέρχεσθαι, πρὶν τὴν σελήνην πλήρεα ἴδωσι. ἃ γὰρ ἔστιν ἐνόμιζον εἶναι τῶν δυνατείην, αὐξανομένης τε σελήνης, καὶ ἀφανιζομένης. παῖδα ὁ ἐκ αὐτῆ διοικεῖσθαι, ἀλλὰ μοῦνοι Ἀρκάδες τοῦτο ἐδέξαντο, ἐδὲ ἐτίμησαν Ἀστρολογίην ἀνὴρ ὁ, καὶ ἀσοφίη, λέγουσι καὶ τὰ σελήνης ἔμμηνα ἐξηλιτέρη. οἰμὴ ὧν ἐξ ἡμέων ἔστιν ὅστις φιλομάθεες. οἱδὲ, νῦν. οἱμὲν αὐτέων, ἀδύνατα εἶναι λέγουσιν, ἀνθρώποισι τάλα δύεσθαι μαντικῆς. ἃ γὰρ εἶναι μὲν ἔτι πίστιν, ἔτι ἀληθέα. ἐδὲ τὸ Ἄρεα ἢ τὸ Δία ἐκ τῆ ἀρχαίῃ ἡμέων ἕνεκα κινέεσθαι, ἀλλὰ τὰ μὲ ἀνθρωπήιων πρηγμάτων ἐδεμίην ὀρὴν ἐκείνοι ποιέον), ἐδ' ἔστι αὐτέοισι ἐξ πεδὲ κρησπίη. κοὐ σφέας ὁ ἀρετὴ τὰ διαφορῆς ἀναπέφευγεν. ἀλλοι ὁ Ἀστρολογίην ἀνώδεα μὲ, ἀνωφελέα δ' εἶναι λέγουσιν. ἃ γὰρ

que ad locum pervenit, quem Circe monstrarat, foveam fodit, oves mactavit, cumque complures adessent umbræ, atque inter has matris quoque, sanguinem bibere cupientes, non prius permisit ulli, ne matri quidem, quàm Tiresias gustasset, & sibi vaticinium edere coegisset: potuitque interim matris umbram videre sitientem. Lacædæmoniis autem [1] Lycurgus omnem Reip. administrationem ex cœlo instituit, legemque tulit ne in bellum prodirent unquam ante plenilunium. Non enim existimabant eandem esse civitatis administrationem crescente luna, & evanescente, cùm ab ea regantur omnia. Porrò [2] Arcades soli hæc non receperunt, nec in precio habuerunt Astrologiam, sed quæ illorum est imperitia & stultitia, ajunt se Luna esse antiquiores. Nostri majores igitur, usque adeò fuerunt Astrologiæ studiosi. Hujus verò ætatis homines, alii dicunt fieri non posse ut homines finem Artis divinandi inveniant, cùm ea neque certa sit, neque vera, neque Mars aut Iupiter nostra causa in cœlo moveatur, sed neque rerum humanarum curam ullam gerant, neque quicquam cum his commercii habeant: verùm per se motus necessitate circumagantur. Alii dicunt Astrologiam non mendacem quidem, at inutilem esse. Non enim mutari

1 *Lycurgus*] Plenilunium magna superstitione antiquis colebatur, & in eo mulieres partu facilius levari scribit Plutarch. Prælium Lacedæmonii ante plenilunium ex Lycurgi præcepto non inibant. Erasm. in Adag. Aceſixi luna. *Cogn.*

2 *Arcades*] Arcades in summam morum immanitatem efferati sunt, quod cæteris omnibus amplectentibus astrologiam, cæteraque liberales disciplinas, quarum cultu mansuescunt hominum ingenia soli contempserint, seque fecerint ipsa Luna antiquiores. Serv. in 2. Georg. *Idem.*

ὑπὸ μεγαλοσύνης, ἀλλόστεας, ὀκνέοντας τῆσι μοίρῃσι δοκίοισι ἐπέρχεσθαι. ἐγὼ δ', ὡς καὶ ἄμφω οἷόν τε ἐστὶν, ὅτι οἶμαι ἀστέρες, τὸ τοῦ ὑπερκοσμίου τόπου σφετέρου εἰλίσσονται, καὶ παρέρχονται δ' ὅμως τὴν κίνησιν τὴν κατ' ἡμέας ἴσχοντες ἐπιγνώμονες. ἢ ἵππους μὲν ἴσως ὀρνίθων, καὶ ἀνδρῶν πλοιοφόρων λίθους ἀναπαλλομένας, καὶ πάρφορα δονεομένας ὑπὸ τε ἀνέμων καὶ δρόμου, ὑπὸ δὲ τῆς δίνης τὸ ἀστέρων μηδὲν ἄλλο γίγνεσθαι, καὶ σὺν μὲν ὀλίγῳ πυρὸς ἀποῤῥοίῃ ἐς ἡμέας ἔρχεσθαι, καὶ τὸ πῦρ ἐκ δὲ ἡμέας καίειν τι, ἐκ δὲ οἱ μιλτῶδες καὶ ἡμετέρου θάλπος. ἀστέρων δ' ἀδιαμίλητον ἀπῤῥοίῃσι δεχόμεθα; καὶ μάτην τῇ Ἀστρολογίῃ τὰ μὲν φαῦλα ἐσθλὰ ποιέουσι, ἀδύνατά ἐστιν. ἐκ δὲ ἀλλάξαι τι τῶν ἀπῤῥεόντων πρὸς ἡμέων, ἀλλὰ τοῖς χρεωμένοις πάρα ὠφελίη. τὰ μὲν ἐσθλὰ εἰδότας ἀφιξόμενα, πρόσθεν ἀπόσεσθαι δύσφορα. τὰ δὲ φαῦλα, ἀμαθίῃσι δίκην. ἐ γὰρ σφίσιν ἀγνοίῃσιν ἐπέρχεται, ἀλλ' ἐπιμελέτῃ, καὶ ἐσόδοκίῃ, ῥηϊδία, καὶ πεπίεσται ἠπίως. τάδε Ἀστρολογίης πέρι, ἐμοὶ δοκέειν.

tari vaticinio, quæcunque decreta fatis instant. At ego sanè utrisque respondere possum, stellas in cœlo suo quidem motu volvi: cæterùm obiter ejus motus effectum ad nos pervenire. An vis currentis equi, & avium, & hominum motu lapides subsiliro, stipulasque moveri ventis cursu concitatis, cæterum vertigine syderum nihil aliud effici? Tum ab igni exiguo calor ad nos permanat neque nostra tamen causa quicquam ignis urit, neque illi curæ est noster æstus: ab astris autem nihil ad nos defluit? At sanè fieri non potest ut per Astrologiam ex malis bona faciamus, neque earum rerum quæ ab illis ad nos demanant, quicquam mutemus. Sed hanc utilitatem ars affert utentibus. Bona multò antè delectant eos, qui ventura præscierint. Quæ verò non imprudentibus accidunt, facilè accipiuntur. Neque enim in illos irruunt: sed quia cogitata sunt & expectata, levia, mitiaque videntur. Hæc mea est de Astrologia sententia.

ΔΗΜΩΝΑΚΤΟΣ ΒΙΟΣ.

DEMONACTIS VITA.

ΑΡΓΥΜΕΝΤΥΜ.

Oratio demonstrativi generis est, qua historica ac didascalica tamen dictioni propior, quàm encomiastica. Describit autem genus, vitam, studia, eruditionem & professionem Demonactis philosophi, quæque idem & privatim & publicè fecerit, & ab aliis passus fuerit. Præterea & apomnemoneumata seu dicta illius memorabilia, aut aliàs argutè ac salsè responsa, in quibus recensendis, potissimam orationis partem consumit. Postremò etiam quæ

circa

circa mortem & sepulturam illius acta, quibusque officiis & honoribus illum Athenienses & reliqui Graci prosecuti sint. Exordio attentos potissimum facit, laudando suam ætatem, quod ea quoque viros memoria ac laude dignos, & veteribus illis, Herculi & Socrati simillimos, procrearit. Cujusmodi sint Demonax hic & Bœotius ille Sostratus, de quo alibi ipse fecerit mentionem.

Προελθὼν ἄρα μὴ ᾖ ὁ καθ' ἡμᾶς βίος τοιαύτα πάσιν ἀμοίρους ἴσοις ἀνδρῶν λέγειν καὶ μνήμης ἀξίων, ἀλλὰ καὶ σώματος ῥώμῃ τὸν παρόντα χρόνον ἐπέφυκεν, καὶ γνώμῃ ἄκρως φιλοσόφου, ἐμφανίσειν. λέγω δ' ὡς τὸν Βοιώτιον Σώστρατον ἀναφέρων, ὃν Ἡρακλέα οἱ Ἕλληνες ἐκάλουν, καὶ φύσει εἶναι. καὶ μάλιστα μὲν Δημώνακτα τὸν φιλόσοφον, ὃς καὶ αὐτὸς, καὶ ἰδὼν, ἐθαύμασα. χαίρω δὲ τῇ Δημώνακτι, καὶ ἐπιμίγνυσθαι συνεχῶς ἐθέλω. περὶ μὲν δὴ Σωκράτους, ἐν ἄλλῳ βιβλίῳ γράφεται μοι, καὶ δηλώσω, μέγιστος τε αὐτῷ, καὶ ἰσχυρὸς ὑπερβολὴ, καὶ ἡ ὕπαιθρος ἐν τῷ Παρνασσῷ δίαιτα, καὶ ἡ ἐπίπονος ὕλη, καὶ τροφαὶ ὄρειοι, καὶ ἔργα οὐκ ἀπρεπῆ δὲ ὀνόματος, καὶ ὅσα ἡ λησταὶ αἴρων ἔπραξεν, ἢ ὁδοιπόροις τὰ ἄκανθα, ἢ γεφυρῶν τὰ διάπορα. ὡσαύτως δὲ Δημώνακτος, ἧς μὲν δίκαιον λέγειν ἀμφοῖν ἕνεκα, ὡς ἐκείνου τε ἀεὶ μνήμης ἕνα τῶν ἀείσεως τόπα κατ' ἐμὲ, καὶ οἱ γνησιώτατοι τῶν ἐκείνου, καὶ ὡς φιλοσοφίαν ὁρῶντες, ἔχοιεν μὲν ὡς τὰ ἀρχαῖα μίμνα τῶν ἀναδεδειγμένων φῶς αὐτοὺς ῥυθμίζειν, ἀλλὰ καὶ ἐκ ἡμετέρου βίου κρατίστα ἀναπλάττειν, καὶ ζηλοῦν ἐκείνου. ἄρασθαι δὲ οἶδα ἐγὼ

Prosectò, neque noſtra ætas viris laude & memoria dignis in totum expers futura erat: ſed aliquem etiam virtute corporis eximium, ingenioque ſummè philoſophum editura. Quod autem dico, ad [1] Bœotium illum Soſtratum refero, quem Græci Herculem vocabant, & eſſe putabant. In primis verò ad Demonactem philoſophum: quos & ipſe vidi, & viſos ſuſpexi: cumque altero nimirum Demonacte diutiſſimè conſuetudinem habui. De Soſtrato verò alio in libro ſcripſi, ejuſque magnitudinem declaravi, ac roboris excellentiam: præterea ejus apud Parnaſſum ſub dio vivendi rationem, lectumque laborioſum, & alimenta montana, & opera à nomine non abſona. Inſuper quæ præclarè geſſit, quum aut latrones è medio ſuſtulit, aut viam in inviis fecit, aut trajectu difficilia ponte junxit. Iam verò æquum eſt ut duarum rerum gratia de Demonacte verba faciam, ut & quantum in me erit, viri præſtantiſſimi memores ſint illius, & generoſiſſimi quique juvenes: & ad philoſophiam reſpicientes, poſſint non modò ad vetera exempla ſe componere, ſed ab ætate noſtra ſumptam regulam ſibi proponere, illumque imitari, qui omnium phi-

1 *Bœotium illum Soſtratum*] Hujus fortaſſe meminit in Dial. Mort. & in Alexand. Pſeudom. Soſtrati cujuſdam Sicyonii, Pauſan. meminit in Eliac. lib. 2. Cogn.

φιλοσόφων ἡδόμην. ὧν ἦν τὸ μὲν ἡδὺ Κύπριος, ἀπὸ τῶν ἀφανῶν, οὐκ ἀφανῆ πολιτικὴν, καὶ κτῆσιν. ἐμοὶ, ἀλλὰ καὶ πάντων τούτων ὑπερέχων, ἡδόμην, καὶ ἀξιώσας ἑαυτὸν τῶν κρειττόνων, οὕτως φιλοσοφίαν ἥρμοσεν, οὐκ Ἀγαθοβούλῳ μὲν Δί', οὐδὲ Δημητρίῳ τῷ αὐτῷ, οὐδὲ Ἐπικτήτῳ ἐπιμελέντων, ἀλλὰ πάσῃ μὲν συνεχρίσθη τούτοις, καὶ ἔτι Τιμοκράτει τῷ Ἡρακλεώτῃ, σοφῷ ἀνδρὶ, φαιλῷ τε καὶ γνώμῃ μάλιστα κεκοσμημένῳ. ἀλλ' ὁ γὲ Δημώναξ, οὐχ ὑπὸ τούτων τινὸς ὡς ἔφην Ἡρακλειδείς, ἀλλ' οἰκείας τύχης τὸ κραδὲ ὁρμῆς, καὶ ἐμφύτου τύχης φιλοσοφίαν ἤρατο· σὺν παίδων δύοιν κεκτημένος ὑπερεῖδε μὲν τὰ ἀνθρώπινα ἁπάντων ἁπάντων, ἅλεν δὲ ἑαυτὸν ἐλευθερίας, καὶ παῤῥησίας, διετίλεσεν, αὐτός τε ὀρθὸς, καὶ ὑγιὴς, καὶ ἀνεπιλήπτῳ βίῳ χρώμενος, καὶ τοῖς ὁρῶσι, καὶ ἀκούσι παράδειγμα παρέχων τοῖς ἑαυτῷ γνώμῃ, καὶ τῶν οὐ τῆς φιλοσοφίας ἀληθείας. ἐμοὶ δ' [1] ἀνίπτοισι ποσὶ τὸ δὴ λόγου τύχης τοῦτο ἕξιν, ἀλλὰ καὶ ποσὶν οὐ τρόφον ἐλάχιστα, καὶ τὰ τελέσιν ἐμέμηλε, καὶ λίαν ὤσκηκε. καὶ τὰς τῶν φιλοσοφίας παρασκευὰς, οὐκ ἐπ' ὀλίγον, ἀλλὰ καὶ τῶν παρεμίαν, ἄκρον τοῦ δακτύλου ἀψάμενος, ἐπίστατο. καὶ τὸ σῶμα δὲ ἐλαφρύναντο, καὶ τύχης εὐρωστείαν διεπαντὸς ἔσχε. καὶ τὸ ὅλον, ἐμεμελήκει αὐτῷ μηδενὸς ἄκρου τύχης ἁπτεσθαι. ὅστις philosophorum quos novi præstantissimus fuit. Erat itaque Demonax genere Cyprius, non obscuro loco natus, quantum ad dignitatem civilem, & possessionem attinebat. Verum hic omnibus illis excelsior factus, & se ipsum rebus pulcherrimis dignum ratus, ad philosophiæ studium se contulit, non per Iovem ab Agathobulo, neque à Demetrio ante ipsum, neque ab Epicteto excitatus: sed cum his omnibus est conversatus, præterea cum Timocrate Heracleota, sapiente viro, eloquentia & ingenio ornatissimo. At Demonax, à nullo eorum, ut dixi, invitatus, sed propria ad res præclaras alacritate, & insito erga philosophiam amore, statim à puero permotus, omnia humana bona despexit: cumque se libertati, & loquendi fiduciæ totum tradidisset, in ea constanter perstitit, cùm & ipse tectam, sanam, inculpatamque vitam viveret, & videntibus atque audientibus exemplum exhiberet, animum suum, veritatemque quam in philosophando observabat. At non illotis, quod ajunt, pedibus, ad hæc studia accessit: sed & cum poëtis fuerat enutritus, & plurima memoriæ mandarat, & in dicendo se exercuerat. Ea verò quæ in Philosophia tractantur, non paulum, neque ut est in proverbio, summo tantum digito attigerat, sed exactè tenebat. Præterea corpus exercuerat, & ad tolerantiam laboribus assuefecerat. Breviter, Hoc curavit, ne alterius cujusquam egens esset. Quare postquam

[1] Ἀνίπτοισι ποσὶ] Vide Paroemiog. *Bourd.* Neutiquam inexercitatus neque rudis, quo proverbio etiam usus est in Rhetor. præcept. *Ogn.*

ἐπὶ τῷ ἔμφρονι σὺν ἑαυτῷ ἀφεμένων, ἱκανὸν ἀπῆλθε βίῳ, πολὺν ὕστερον αὐτῷ λόγον τοῖς ἀρίστοις τῶν Ἑλλήνων καταλιπών. Φιλοσοφίας δὲ εἶδος οὐκ ἐν ἀποκρύμματι, ἀλλὰ πολλὰ εἰς τοῦτο καταμίξας, οὐ πάνυ τι ἐξέφαινε τοῖς αὐτῶν ἕκαστον. ἐφίκετο δὲ τοῦ Σωκράτους μᾶλλον φαινόμενος, οὐ τῷ σχήματι, οὐ τῇ δὲ βίᾳ ῥᾳστώνῃ τὴν Σινωπέως ζηλῶν ἐνδεῖξιν, οὐ διαφανεῖσθαι τοῖς τῶν ἀνθρώπων, ὡς ἤνωχλεῖτο, οὐ ἀποβλέποιτο ὑπὸ τῶν συντυγχανόντων, ἀλλ' ἐμφαίνεσθαι ἅπασι, καὶ πιζόμενος, καὶ ἐφ' ἑλίγῳ τύφῳ κατοχος, συνὼν, καὶ ξυνεπολιτεύετο, καὶ τῷ μὲν δὴ Σωκράτης εἰρωνείαν οὐ κατεπῄδετο, χαλεπὸς δὲ Ἀττικῆς μεσῆς ἀποφαίνων τὰς συνουσίας, ὡς τοὺς κατασυμπλησαμένους ἀπίοιεν, μήτε καταφρονήσαντας ὡς ἀχθοῦς, μήτε τὸ σκυθρωπὸν καὶ ἐπιτιμητικὸν ἀποφυγόντας. πανταχοῦ δὲ ὑπὸ εὐφροσύνης γλυκυμένους, καὶ κατειλικρινεῖς ἀποπλεῖν, καὶ φαιδροτέρους, καὶ πρὸς τὸ μέλλον εὐελπίδας. εἴ ποτε γοῦν ἄρθη κεκραγὼς, ἢ ὑπερδιατεινόμενος, ἢ ἀγανακτῶν, εἰ μὴ ἐπιτιμῶν τοῖς δέοι. ἀλλὰ τοῖς μὲν ἁμαρτημάτων, καθήπτετο. τοῖς δὲ ἁμαρτάνουσι, συνεγίνωσκε, καὶ τὸ παραδειγμα ἀρκεῖ τοῖς ἰατροῖς ἡδέως λαμβάνουσι, τὰ μὲν νοσήματα ἰωμένοις, ὀργὴ δὲ πρὸς τοὺς νοσοῦντας οὐ προσήκειν, ἡγεῖτο γὰρ ἀνθρώπου μὲν εἶναι τὸ ἁμαρτάνειν, θεοῦ δὲ, ἢ ἀνδρὸς ἐσθλοῦ, τὰ παραπίπτοντα ἰᾶσθαι. τοιούτῳ δὴ βίῳ χρώμενος, ὡς ἑαυτὸν μὲν ἄδηλος ἐδόκει. φίλοις δὲ συνήρκεσε τὰ εἰκότα. καὶ τοὺς μὲν δυστυχεῖν δικαίως quam ſenſit ſe ſibi non amplius ſufficere, ultro è vita migravit, multo de ea re Græcorum præſtantiſſimis ſermone relicto. Philoſophiæ verò non unam ſpeciem ſelectam colebat: ſed multis ad id commixtis, qua gauderet non patefecit. Apparebat quidem eum Socrati ſe magis addixiſſe, tametſi habitu, & vitæ frugalitate Diogenem æmulari videretur. Non tamen adulterabat ea quæ ad victum pertinebant, admirationis emerendæ gratia, utque ab iis reſpiceretur quibuſcum verſaretur. Verùm ne tantillum quidem faſtu correptus, communi cum aliis vivendi ratione utebatur, & communibus reip. legibus parebat. Porrò [1] Socraticam ironiam non admittebat, ſed Attica gratia ſuas diſputationes implebat, ita ut ejus diſcipuli abirent, nec contemnentes eum ut non generoſum, nec reprehenſionum ejus ſeveritatem refugientes: ſed pervarii præ lætitia fierent, & longè modeſtiores, atque hilariores, deque futuro bene ſperarent. Nunquam itaque viſus eſt vociferans, aut ſupra modum contendens, aut indignans, etſi aliquis illi eſſet increpandus. Ipſa quidem peccata inceſſebat, ſed peccantibus ignoſcebat, petito à medicis quidem exemplo, qui morbos quidem curant, iram verò in ægrotos non exercent. Exiſtimabat enim hominis eſſe peccare: Dei verò, & viri Deo paris errata emendare. Quare cùm ita vitam inſtituiſſet, nulla re indigebat: amicis verò, ubi par erat, operam præſtabat. Quorum ſiqui ſecunda fortuna frui vi-

1 *Socraticam ironiam*] Hinc Socrates dictus εἴρων, utebatur enim (ut ait Cic. 1. de off.) libenter ea diſſimulatione quam Græci εἰρωνίαν vocant. *Cogn.*

ἕκαστον, ὑπεμίμησκεν ὡς ἐπ' ὀλίγῳ χρόνοις τοῖς δικαίοις ἀγαθοῖς ἐπαιρομένους. τοὺς δ', ἢ πενίαν ὀδυρομένους, ἢ φυγὴν δυχερομένους, ἢ γῆρως, ἢ νόσου ἀπορμὴν, σὺν γέλωτι παρεμυθεῖτο, οὐκ ὀρῶντας ὅτι μὴ μικρὸν αὐτοῖς παύσει μὲν τὰ ἀνιῶντα, λήθη δέ τις ἀγαθῶν, καὶ κακῶν, καὶ ἐλευθερίας μακρὸς, πάντας ἐν ὀλίγῳ καταλήψεται. ἔμελε δ' αὐτῷ καὶ ἀδελφοὺς ἐπαίρουσας ἀλλαλοῖς εἶναι, καὶ γυναιξὶ τοὺς τοὺς μεμνημένους εἰρήνῃ πρυτανεύειν. καί που καὶ δήμοις περιστάσεσιν ἐμμελῶς διελέχθη. καὶ τοὺς πολίτας αὐτῶν, ὅπισθεν ὑπαργεῖν τῇ πατρίδι τὰ μέτρια. τοιαύτης τις ἦν ὁ τρόπος τῆς Φιλοσοφίας αὐτῷ, πρᾶος, καὶ ἥμερος, καὶ φιλόδως. μόνοι αὐτὸν ἦλθε φίλους νόσος, ἢ θανάτου, ὡς ἂν καὶ τὸ μέγεθος τῆς τοῦ ἀνθρώπου ἀγαθῶν, τῷ φιλεῖν ἠγάσθαι. καὶ ἀφ' τούτου φίλοις μὲν ἦν ἅπασι, καὶ σοὶ ἔστι ὅτε σοι οἰκεῖον ἐνόμιζεν, ἀνθρωπάριον ὄντα. πλέον δ', ἢ ἔλαττον ἔχαιρε, συνὼν οἷσπερ αὐτῶν μόνοις ἐξίστατο, ὅποσοι ἂν ἐδόκουν αὐτοῦ ὑπὸ τῷ θεραπείας ἐλπίδα ἀφορμᾶσθαι. καὶ τοῦτο πάντα μὲν χαρίεντα, καὶ Ἀφροδίτης αὐτῆς ἅπτεσθαί τι, καὶ ἕλκειν, ὡς ἀεὶ τὸ κωμικὸν ἐκεῖνο, τῷ πιθανῷ τοῖς χείλεσιν αὐτοῦ ἐπικωδᾶν. τοιγαροῦν καὶ Ἀθηναίων ὁ, τι σύμπας δῆμος, καὶ οἱ ἐν πόλει, ὑπερφυῶς ἐθαύμαζον αὐτὸν, καὶ διετέλουν, ὡς πᾶσι τοῖς κρείττοσιν εἰώθασιν. πολλοὺς μὲν ἀρχῇ προσέκρουσε τοῖς πολλοῖς αὐτῶν, καὶ μῖσος ἀμέσου ἔσχε τοῖς πλήθεσιν ἐκπώματος, ἀπό τε τῆς παῤῥησίας, καὶ ἐλευθερίας. καί τινες ἐπ' αὐτὸν συνίστησαν Ἀ-

viderentur, eos commonefaciebat, ne bonis ad breve tempus duraturis efferrentur. Eos verò qui vel paupertatem lugerent, vel exilium molestè ferrent, aut senectutem, morbumve incusarent, cum risu consolabatur, quòd non viderent brevi futurum ut ea quibus affliguntur, cessarent: bonorum autem & malorum oblivio, longaque libertas, omnes intra breve temporis spacium exciperet. Ipsi etiam curæ erat dissidentes inter se fratres conciliare, & uxoribus pacem cum viris firmare. Aliquando etiam apud populum seditionibus perturbatum concinnam orationem habuit, multosque illorum adduxit ut patriæ modestè subservirent. Hoc modo se in Philosophiæ usu mitem, mansuetum & hilarem præbuit. Solummodo amici vel morbus, vel mors ipsum affligebat: quasi maximum in rebus humanis bonum, amicitiam duceret. Ideoque amicus erat omnibus, nec fuit quisquam qui homo esset, quem familiarem non existimaret. Plus autem, minusve lætabatur, eorum solummodo consuetudinem devitans, quotquot illi videbantur propter spem obsequii delinquere. Et hæc omnia ea cum gratia, & venere faciebat, dicebatque, ut semper, juxta Comicum illud Suadela labiis illius insideret. Itaque Athenienſium cùm omnis populus, tum magistratus, summopere illum mirabantur, eumque ut ex optimatibus quempiam semper conspexerunt. Quanquam principio multos offendit, & odium non minus quàm à multitudine contraxit, propter libertatem, & loquendi fiduciam; & multi in illum Anyti

νυθοι, καὶ Μίλιθοι. τὰ αὐτὰ κατηγορῆσαι, ἅτε κἀκεῖνοι τότε, ὅτι ἅτε θύων οὔφη πώποτε, ἔτι ἐμυήθη μήτε ἁπάντων τῶν Ἐλευσινίων. ὡς δὲ αὖθις ἀνθρείως μάλα στεφανούμενον, καὶ κοσμίως ἰόντα πρὸς ἀναλαβόντα, καὶ παιζόντα εἰς τὴν ἐκκλησίαν, τὰ μὲν, ἐμμελῶς, ἔφη, καὶ πραχθησόμενα ἢ καὶ τῷ ἑαυτοῦ φαίδρυσιν ἀπολογήσασθαι. ὡς δὲ οὐ πολυκίνδυνα πώποτε τῇ Ἀθηνᾷ, μὴ θαυμάσητε ἔφη ἂν ἄνδρες Ἀθηναῖοι εἰ μὴ ἐθύσθην αὐτῇ ἔθυσα. [1] ἐδὲ γὰρ δίκαιον αὐτῷ τὸ παρ' ἐμοῦ θυτιῶν ὑπολαμβάνειν. ὡς δὲ μυηθείη τὰ μυστήρια, τοιοῦτο ἔφη ἔχειν τὸν αἰτίαν, ὃ μὴ κοινωνήσας σφίσι τῶν πλείστων, ὅτι αὐτὰ φαῦλα ἢ τὰ μυστήρια, ἀσυμπάθειαν ὡς τοὺς μηδέπω μεμυημένους, ἀλλ' ἀποτρέψῃ αὐτοὺς τοῦ ὄρχου. εἰ δὲ καλὰ, πᾶσιν αὐτὰ ἐξαγορεύσειν ὑπὸ φιλανθρωπίας, ὥστε τοὺς Ἀθηναίους ἤδη λίθους ἐπ' αὐτὸν ἐν ταῖς χερσὶν ἔχοντας, πρᾴους αὐτῷ, καὶ ἵλεως γενέσθαι αὐτόν. καὶ τοιαῦτα λοιδορήσας, πρᾶος, καὶ αἰδέσιμος. καὶ τὰ πλάσματα, θαυμάζειν. καίτοι οὐδὲν ἐν ἀρχῇ τοῦ ὡς αὐτοὺς λόγου, πραότερον ἐχρήσατο τοῦ εὐθυμίου. ἀνδρὸς γὰρ ἔφη Ἀθηναῖοι, ἐμὲ μὲν ὁρῶντες ἐστεφανωμένον, ὑμᾶς δὲ καμὲ κακῶς ἐποιήσατε. [2] τὸ γὰρ πρότερον, οὐκ ἐναλλαξησόμενον. βέλομαι δ' ἔτι καὶ ἀσφαλείας τοῦ εὐτράπελος τὸ ἄκρον, καὶ ἀστεῖος ὑπ' αὐτοῦ λελεγμένον. ἄρξασθαι δὲ ἀπὸ Φαβωρίνου καλόν,

ti & Meliti insurrexerunt, qui eadem Demonacti objiciebant, quæ illi olim Socrati, quòd nemo sacra facientem illum animadvertisset, quodque solus omnium nunquam Eleusiniis initiatus fuisset. Ad quæ viriliter admodum coronatus, nitidaque veste amictus, & in concionem progressus, partim moderatè, partim asperiùs quàm pro sua professione, respondit. Etenim ad hoc, quòd nusquam sacra fecisset Minervæ, Nolite mirari, inquit, Athenienses, si priùs illi nunquam sacrificaverim, neque enim illam oblatis à me sacrificiis indigere putabam. Ad alteram verò accusationis partem nempe mysteriorum, eam dixit sibi esse causam, cur cùm illis hactenus non fuisset festivitatis particeps, quia sive mala forent mysteria, nondum initiatis non reticuisset, sed ab orgiis eos avertisset, sive bona, ea præ humanitate omnibus exposuisset, adeò ut Athenienses qui jam lapides in illum contorquendos præ manibus habebant, erga illum mites, & placidi evaserint illico: atque ex illo cœperint eum colere & revereri, denique admirari. Quamquam statim ab initio orationis ad illos habitæ, asperiore usus est proœmio. Viri enim inquit, Athenienses, cùm me jam videatis coronatum, jam me immolate. Etenim nunquam antehac litastis. Nonnulla etiam addere volo, scitè & urbanè ab illo dicta. Bonum autem fuerit [3] à Phavorino, & iis

1 Οὐδὲ γὰρ δίκαιον] Minut. Fœl. Octavio. *Bourd.*

2 Τὸ γὰρ πρότερον· οὐκ ἐναλλαξησόμενον] Innuit credo Socratis condemnationem & mortem, cujus pœnitentia cœpit paulo post Athenienses, ideo in ea hostia non litavere, nam hostia, de qua litatur, non est pœnitenda. *Palm.*

3 *A Phavorino*] De quo Philostrat. lib. 1. Sophistar. *Cogn.*

καὶ ὧν ὡς ἐκεῖνον εἶπεν. ἐπεὶ δ' ὁ Φαβωρῖνος ἀκούσας τινὸς, ὡς σὺ γέλωτα ποιοῖτο τὰς ὁμιλίας αὐτῶν, [1] καὶ μάλιστα τὸ σὺ αὐταῖς μελῶν, τὸ ἐπικεκλασμένον σφόδρα, ὡς ἀγθυιὰς, καὶ γυναικεῖον, καὶ φιλοσοφίᾳ ἥκιστα πρέπον, προσελθών, ἠρώτα τὸν Δημώνακτα, τίς ὢν χλιδάζοι τὰ αὐτῷ. ἄνθρωπος ἔφη, οὐκ ἀπαπίτης ἔχων τὰ ὦτα. [2] ἐγκειμένῳ δὲ τοῦ σοφιστοῦ, καὶ ἐρωτῶντος, τίνα δὴ καὶ ἐφόδια ἔχων ὁ Δημώνακτος, εἰς παιδὸς εἰς Φιλοσοφίαν ἥκεις, [3] ὄρχεις ἔφη. ἄλλοτε δέ ποτε ὁ αὐτὸς πυθομένων, ἠρώτα τὸν Δημώνακτα, τίνα αἵρεσιν ἀπαίζεται μᾶλλον τὸ φιλοσοφίας. ὁδὶ, τίς γάρ σοι εἶπεν ὅτι φιλοσοφῶ; καὶ ἅπιων ἤδη, παρ' αὐτοῦ ἡδὺ μάλα ἐγέλασε. δὲ, ἐρωτήσαντος ἐφ' ὅτῳ γελᾷ, ἐκεῖνον ἔφη, γελοῖόν μοι εἶναι ἔδοξεν, εἰ σὺ λὰν δὲ πώγωνος ἀξιοῖς κρίνεσθαι τοὺς φιλοσοφοῦντας, αὐτὸς πώγωνα οὐκ ἔχων. δὲ σοφιστοῦ ποτὲ σοφιστῇ Ἀθήνησιν Ὀδρυσιμεδοντος, καὶ λέγοντος ὑπὲρ αὐτοῦ ἔπαινόν τινα τοιοῦτον, ὅτι πάσης φιλοσοφίας πεπείρατο, ὃ χαίρων δὲ αὐτὸ εἰπὼν, ἃ ἔλεγεν, ἐὰν Ἀριστοτέλης μὲν καλῇ ἐπὶ τὸ Λύκειον, ἕψομαι. ἂν Πλάτων ἐπὶ τὴν Ἀκαδήμειαν, ἀφίξομαι. ἂν Ζήνων [4] ἐπὶ τὴν Ποικίλην, ἀφέξομαι. ἂν Πυθαγόρας καλῇ, σιωπήσομαι. ἀναστὰς δὲ ἐκ μέσου τῶν ἀκροωμένων, ὕπ-

& iis quæ illi dixit incipere. Cùm enim ex aliquo Phavorinus audisset, illum suas dissertationes ludibrio habere: maximè verò membrorum in illis nimium fractas delicias, ut non generosam, at muliebrem mollitiem, ac Philosophiæ minimè convenientem, Demonactem adiit, ab eoque quæsivit, quisnam ésset à quo subsannaretur: homo, inquit, cui sunt aures deceptu non faciles. Instante verò quodam Sophista, atque interrogante, Quibusnam viaticis instructus ô Demonax, à puero ad Philosophiam accessisti: Testiculis, inquit. Idem aliàs Demonactem adiit, & interrogavit, quam philosophiæ sectam magis amplecteretur. Quis verò, inquit, tibi dixit me philosophari? jamque abiens suaviter admodum risit. Ille verò interrogante quid esset quod rideret, Demonax ridiculum, inquit, mihi visum est, si tu barba tenus judicandos putas philosophos, qui barbam ipse non habes. Sidonio etiam qui Rhetor Athenis olim clarus fuit, dicente in ipsius laudem, eum philosophiam omnem esse expertum (malum autem non erit ea referre quæ dixit) Si me ad Lyceum vocarit Aristoteles, sequar: si ad Academiam Plato, veniam: si ad Pœcilen Zeno, commorabor: si vocarit Pythagoras, tacebo. Surgens igitur è medio auditorum, Heus tu, inquit, nomi-

1 Καὶ μάλιστα τὸ σὺ αὐταῖς μελῶν] Sic hæc verba bonus Opsopœus interpretatus est, quasi hoc loco μελῶν de membris accipiendum esset. Infœliciter certe, ne dicam ridicule. At tu verte: *& maxime in illis carmina fracta & minime generosa.* Palm.

2 Ἐγκειμένῳ δὲ τῷ σοφιστῇ] Malè Interpres: *Instante verò quodam Sophistæ*, vertendum: *Instante verò Sophistæ*: hoc est, Favorino. *Menagius.*

3 Ὄρχεις ἔφη] Spado fuit Favorinus. *Idem.*

4 Ἐπὶ τὴν Ποικίλην] Anglic. ἐπὶ τὴν ποικίλην. Bourd.

ἴφη, ὠσπερὰν τὸ ὄνομα, καλεῖ σε Πυθαγόρας. Πυθωνος δέ τος τὸ Μακεδόνος παιδάριον, νεανίσκου ὡραίου, ἐρεθίζοντος αὐτὸν, καὶ ὠσπερεί τος ἐπιτηδείου σοφιστοῦ, καὶ κελεύοντος ἐπὶ τῷ συλλογισμῷ τῷ λύσιν, εἰ ἴφη εἶδε τέκνον, [1] ὅπα περαίνη. ἀγανακτήσαντος δὲ τοῦ ἐπὶ τῇ ἀμφιβολίας σκώμματι, καὶ συναπειλήσαντος, αὐτίκα σοι φίλε τὸν ἄνδρα ἐπιδείξω. ὁ δὲ, συνγέλασε ἠρώτησε. καὶ γὰρ [2] ἄνδρα ἔχεις; ἐπεὶ δέ τις ἀθλητὴς καταγελασθεὶς ὑπ' αὐτοῦ ὅτι ἐν ἔθητι ἄφθη ἀνθεσιλῷ ἀμπεχόμενος, ὁλυμπιονίκης ὤν, ἐπάταξεν αὐτὸν εἰς τὸ κεφαλὸν λίθῳ, καὶ αἷμα ἔρρυη, οἱ μὲν παρόντες, ἠγανάκτουν, ὡς αὐτὸς ὕστερος πατάξαντος, καὶ ἐβόων ἐπὶ τὸν ἀνθύπατον ἰέναι. ὁ δὲ Δημώναξ, μηδαμῶς ἴφη ἄνδρες σώζ τὸν ἀνθύπατον, ἀλλ' ἐπὶ τὸ ἰατρεῖον. ἔπει δέ ποτε καὶ χρυσοῦν δακτύλιον ὁδοῦ βαδίζων εὗρε, γραμμάτιον ἐν ἀγορᾷ σφηδεὶς, ἠξίει τὸν ἀπολέσαντα, ὅστις ἂν ἦ δακτυλίου δεσπότης, ἥκειν. καὶ ἐπέγραφε ὀλκὴν αὐτοῦ, καὶ λίθον, καὶ τύπον, ἀπολαμβάνειν. ἦκεν δή τις μειρακίσκος ὠραῖος, αὐτὸς ἀπολωλεκέναι λέγων. ἔπει ὁ Ἀθηναῖος ὑκὶς ἔλεγεν, ἄπιθι ἴφη ὦ παῖ, καὶ τὸν ἑαυτοῦ [3] δακτύλιον φύλαττε. τοῦτον γὰρ οὐκ ἀπολώλεκας. τὸν δὲ ἀπὸ τῆς Ῥωμαίων βουλῆς τις Ἀθηναίοις ὑὸν αὐτοῦ δείξας πάνυ ὡραῖον, ἡλυδρότερον ὄντα, καὶ ἀβρακλασμένον, ὠσπερεὶ ἐπεσκώψε τι ἴφη ὁ ἡμέτερος ὑὸς οὗτος. καὶ ὁ Δημώναξ

mine compellans, vocat te Pythagoras. Præterea Pythone quodam ex prætextatis Macedonibus, juvene formoso illum provocante, ac quæstionem sophisticam proponente, jubenteque ut syllogismi solutionem diceret, unum inquit, novi fili, quòd concluderis. Cumque ille indignaretur, ob scommatis ambiguitatem, & comminaretur, statim tibi virum ostendam. Hic verò ridens interrogavit. Etenim virum-ne habes? Cùm etiam athleta quidam ab eo derisus quòd florida veste indutus cerneretur, cùm esset Olympiorum victor, illi vulnus lapide in caput inflixit, unde manavit sanguis. Quod qui aderant indignabantur, ac si percussus quisque fuisset, & clamabant ut ad Proconsulem iret. Sed Demonax, Nequaquam inquit, viri ad Proconsulem, sed ad medicum. Olim etiam cùm deambulando annulum inveniſſet aureum in via, appositа in foro schedula, poscebat ut qui annulum amisisset, quicunque tandem illius dominus esset, veniret, & indicato pondere, gemma, & typo, eum reciperet. Venit ergo formosus adolescens, qui se amisisse ajebat. Qui cùm sani nihil diceret, Abi, inquit, ô puer, tuumque annulum serva, etenim hunc non amisisti. Quispiam verò è Romanis senatoribus, cùm Athenis ipsi filium ostendisset, valdè formosum, sed effœminatum & deliciis fractum: salutat te, inquit, meus hic filius. Tum Demo-

1 Ὅπα περαίνη] Legendus Doctissimus Flor. Christian. ad εἶμι. Aristoph. *Board.*

2 Ἄνδρα ἔχεις] Dixi ad illud Petron. *quæque virum quærunt.* Idem.

3 Δακτύλιον] De hac dictione alibi. *Idem.*

μώναξ, καλὸς ἔφη, καὶ σοῦ ἄξιος, καὶ τῇ μητρὶ ὅμοιος. τὸν δὲ Κυνικὸν οὐ μόνον δέρμα φιλοσοφοῦντα, τὸν Ὀνώραθον, ἀλλ' ὥσπερ ὠνομάζετο, ἀλλ' Ἀρκεσίλαον καλεῖν ἠξίου. ἐρωτήσαντος δέ τινος πίς αὐτῷ ὅρος εὐδαιμονίας εἶναι δοκεῖ, μόνον εὐδαίμονα ἔφη τὸν ἐλεύθερον. ἐκεῖνα δὲ φήσαντος πολλοὺς ἐλευθέρους εἶναι, ἀλλ' ἐκεῖνον νομίζω, φ μήτε ἐλπίζοντί τι, μήτε δεδιότι. εἶτ', καὶ πῶς ἂν ἔφη τοῦτό τις δύναιτο; ἅπαντες γὰρ ὡς τὰ πολλὰ τούτοις δεδουλώμεθα. καὶ μὴν ἔφη, εἰ κατανοήσεις τὰ τῶν ἀνθρώπων πράγματα, οὐδεὶς ἂν αὐτοῖς ὅτι ἐλπίδος ἄξιος, ὅτι φόβου ἄξιος, παυσαμένων πάντως καὶ τῶν ἀναιρῶν, καὶ τῶν ἡδέων. Περεγρίνου δὲ Πρωτέως ἐπιπωλοῦντος αὐτῷ, ὅτι ἐγέλα τὰ πολλὰ, καὶ τοῖς ἀνθρώποις συνεπαίζε, καὶ λέγοντος, Δημώναξ, ὁ Κυνικὸς; ἆπερείσαθε, Περεγρῖνε, τὸν ἀνθρωπίζεις; [1] καὶ μὴν καὶ φυσικόν τινα περὶ τῶν ἀντιπόδων διαλεγόμενον, καὶ ἐπὶ φρέαρ ἀγαγὼν, καὶ δείξας αὐτῷ τὴν ἐν τῷ ὕδατι σκιὰν, ἤρετο, πότερον ἆρα τοὺς ἀντίποδας εἶναι λέγεις; ἀλλὰ καὶ μάγον τινὸς εἶναι λέγοντος, καὶ ἐπῳδὰς ἔχειν ἰσχυρὰς, ὡς ὑπ' αὐτῶν ἅπαντας ἀναπείθειν, καὶ παρέχειν αὐτῷ ὁπόσα βούλεται, μὴ γεύσασθαι ἔφη. καὶ γὰρ αὐτὸς ἐμπτυκός εἰμί σοι, καὶ εἰ βούλῃ, ἔπου σοῦ τὴν ἀγορὰν, καὶ ὄψῃ με μιᾶς ἐπῳδῆς, καὶ μικρᾶς δὲ φαρμάκου πειθοῦσαν αὐτὴν δοῦναί μοι τὸν ἄρτον, ἀντιτίθημι τὸ νόμισμα, ὡς τὰ ἴσα τῇ ἐπῳδῇ δυνάμενον. ἐπεὶ δὲ

monax, pulcher ille est, inquit, teque dignus, & matri similis. Porrò Cynicum in pelle ursi philosophantem, non Honoratum, quod illi nomen erat, sed Arcesilaum vocandum censuit. Cùm quidam interrogasset, quis illi terminus fœlicitatis esse videretur, respondit, solum esse fœlicem eum qui liber sit. Illo autem subjiciente multos esse liberos, At illum puto, inquit, qui neque sperat, neque timet quicquam. Ille verò, quomodo, inquit, hoc fieri potest? omnes enim ut plurimum his servimus. Atqui, inquit, si res humanas perpenderis, eas neque spe, neque metu dignas esse comperies, quum tristia, & jucunda omnia cessaverint. Peregrino autem Protei filio ipsum objurgante quòd sæpe rideret, & hominibus illuderet, dicenteque Demonax, nonne Cynicum agis? Respondit, Peregrine, nonne tu hominem? Physicum quoque de Antipodibus differentem, surgens ad puteum deduxit, illique umbra in aqua demonstrata, quæsivit, Numquid tales esse Antipodas asseris? Præterea quopiam magum se esse profitente, carminaque efficacia habere, quibus omnes illiceret, & exhiberet quæcunque vellet, Ne mireris, inquit, Nam eandem quam tu artem calleo, Et si placet ad pistricem me sequere, & videbis me unica incantatione, & exiguo pharmaco ipsam adducturum, ut mihi det panem nummum innuens, æqualem cum incantationibus vim obtinentem. Cùm verò

1 Καὶ μὴν καὶ φυσικόν τινα περὶ τῶν ἀντιπόδων διαλεγόμενον] Tzetzes in Chiliadibus. *Menagius.*

1 He-

Ἡρώδης ὁ πάνυ, ἐπιὼν τὸν Πολυδεύκη ἐπ' ὥρας ἀπολωλότα, καὶ ἄξιον ὄντα συζυγηναι αὐτῷ, καὶ ἵππους παρεσκευάζετο, ὡς ἀπαντησόμενος, καὶ ὄνειρον ἐξεκαθάριζεν, ἐπιστὰς, ὁ Δημώναξ ἔφη, ἐπιστολὴν σοι πάρεστι φέρων. ἡδέως, ἔφη, καὶ ποίαν; ἐπιζητεῖ ὅτι τὸν ἥμισυ τοῦ αὐτοῦ τοῖς ἄλλοις συμπίπτει τοῦ πατρὸς αὐτῶν, καὶ εἰ προθυμεῖται ὁ Δημώναξ, Πολυδεύκης ἄξιος, εἰ πάσχει σε ἔφη, ὅτι μὴ ἦλθες αὐτὸν ἅμα. ὁδὶ αὐτός, ἔφη πειθόμενος, καὶ ἐν σκότῳ ἑαυτὸν κατείρξας, ἐπορίλλων, ἐλεγε μόνος τε εἶναι, καὶ δύνασθαι σκιὰν τοῦ παιδὸς τὸ εἴδωλον, εἰ μόνον αὐτῷ τῆς τινας ἀνθρώπων ὀνομάσειε, μηδένα πώποτε πεπενθηκότας. ἐπαπορῶν δὲ ἐκείνου σχολαιότερον, καὶ ἀπορῶν, ἃ γὰρ εἰκὸς ἦν εἰπεῖν τοιοῦτον, οὐδὲν ἔφη ὦ γελοῖε, μόνον ἀφίεσθαι πάσχειν νομίζεις, μηδένα ὁρῶν πενθοῦντα ἄμοιρον; καὶ μὲν κἀκείνων κατηγελᾶν ἠξίει, τῶν ἐν ταῖς ὁμιλίαις πάνυ ἀρχαίοις, καὶ ξένοις ὀνόμασι χρωμένων. ἔτι γὰρ ἐρωτηθέντα ὑπ' αὐτοῦ λόγου τινὰ, καὶ ὑπογαστόκως ἀποκρινάμενον, ἐμὲ μὲν, ἔφη ὦ ἑταῖρε, τῶν ἠρώτησας. σὺ δὲ μοι ὡς ἐπ' Ἀγαμέμνονος ἀποκρίναι. οὐκοῦν ἀποδύντος τοῦ ἑταίρου, ἀπιόντος Δημώνακτος εἰς τὸ Ἀσκληπιεῖον, καὶ εὐξομένου ὑπὲρ τοῦ υἱοῦ, πάνυ ἔφη καλὸν ἡγοῦμαι τὸν Ἀσκληπιὸν, εἰ μὴ δύνατον κἀντεῦθεν ἡμῶν εὐχομένων ἀκοῦσαι. ἰδὼν δέ ποτε δύο παῖδας φιλοσόφους καὶ ἀπαιδεύτους τὸ ζητεῖν ἐρίζοντας, τὸν Ἡρώδην τὸν ἐπιφανῆ Πολυδεύκη ἀώρως ἀπολωλότα, καὶ ἄξιον ὄντα συζυγηναι αὐτῷ, καὶ ἵππους παρεσκευάζετο, ὡς ἀπαντησόμενος, καὶ ὄνειρον ἐξεκαθάριζεν, ἐπιστὰς, ὁ Δημώναξ ἔφη, ἐπιστολὴν σοι πάρεστι φέρων. ἡδέως, ἔφη, καὶ ποίαν; ἐπιζητεῖ ὅτι τὸν ἥμισυ τοῦ αὐτοῦ τοῖς ἄλλοις συμπίπτει τοῦ πατρὸς αὐτῶν, καὶ εἰ προθυμεῖται ὁ Δημώναξ, Πολυδεύκης ἄξιος, εἰ πάσχει σε ἔφη, ὅτι μὴ ἦλθες αὐτὸν ἅμα. ὁδὶ αὐτός, ἔφη πειθόμενος, καὶ ἐν σκότῳ ἑαυτὸν κατείρξας, ἐπορίλλων, ἐλεγε μόνος τε εἶναι, καὶ δύνασθαι σκιὰν τοῦ παιδὸς τὸ εἴδωλον, εἰ μόνον αὐτῷ τῆς τινας ἀνθρώπων ὀνομάσειε, μηδένα πώποτε πεπενθηκότας. ἐπαπορῶν δὲ ἐκείνου σχολαιότερον, καὶ ἀπορῶν, ἃ γὰρ εἰκὸς ἦν εἰπεῖν τοιοῦτον, οὐδὲν ἔφη ὦ γελοῖε, μόνον ἀφίεσθαι πάσχειν νομίζεις, μηδένα ὁρῶν πενθοῦντα ἄμοιρον; καὶ μὲν κἀκείνων κατηγελᾶν ἠξίει, τῶν ἐν ταῖς ὁμιλίαις πάνυ ἀρχαίοις, καὶ ξένοις ὀνόμασι χρωμένων. ἔτι γὰρ ἐρωτηθέντα ὑπ' αὐτοῦ λόγου τινὰ, καὶ ὑπογαστόκως ἀποκρινάμενον, ἐμὲ μὲν, ἔφη ὦ ἑταῖρε, τῶν ἠρώτησας. σὺ δὲ μοι ὡς ἐπ' Ἀγαμέμνονος ἀποκρίναι. οὐκοῦν ἀποδύντος τοῦ ἑταίρου, ἀπιόντος Δημώνακτος εἰς τὸ Ἀσκληπιεῖον, καὶ εὐξομένου ὑπὲρ τοῦ υἱοῦ, πάνυ ἔφη καλὸν ἡγοῦμαι τὸν Ἀσκληπιὸν, εἰ μὴ δύνατον κἀντεῦθεν ἡμῶν εὐχομένων ἀκοῦσαι. ἰδὼν δέ ποτε δύο παῖδας φιλοσόφους καὶ ἀπαιδεύτους τὸ ζητεῖν ἐρίζοντας,

rò [1] Herodes illuſtris, Pollucem immatura morte ſublatum lugeret, currumque velliet ipſi jungi, & tanquam aſcenſuro præſtò eſſe: aggreſſus hunc, Demonax, à Polluce, inquit, epiſtolam tibi affero. Cum autem ille gaviſus eſſet, & putaret illum cum ſuo dolore in communi concurrere, dixit, Quid igitur ô Demonax, ſibi vult Pollux? incuſat te, quòd ad ipſum non proficiſceris. Hic ipſe, alteri filium lugenti, & in tenebris ſe coercenti, dicebat ſe eſſe magum, & filii umbram ex interis ipſi reducere poſſe, ſi tres tantum homines illi nominaret, qui neminem unquam luctu eſſent proſequuti. Cum ergo hic diu ſecum hæſitaret, ſiquidem, opinor, neminem hujuſmodi proferre poterat, tandem ait, ô ridicule, ante ſolum intolerabilia ferre exiſtimas, neminem videns luctus expertem? Quinetiam eos riſu dignos cenſebat, qui in ſermonibus utebantur planè vetuſtis vocabulis, & peregrinis. Itaque cùm aliquando quempiam aliquid interrogaſſet, illeque plus quam Attice reſpondiſſet, Ego quidem, inquit, amice nunc te interrogavi, tu verò mihi, ut Agamemnonis tempore reſpondes. Dicente quopiam ex amicis, abeamus Demonax in fanum, Æſculapii, pro filii ſalute oraturi, Valdè ſurdum, inquit, Æſculapium exiſtimas, ſi non poteſt nos hinc precantes exaudire. Cùm aliquando duos vidiſſet philoſophos magnopere ineruditos in quæſtione altercantes, alterum

1 *Herodes*] Atticus. hujus Herodis Gellius, Spartianus, Pauſan. & alii meminêre & Philoſtrat. in Sophiſt. *Cogn.*

καὶ τὸ μὲ, ἄτοπα ἐρωτῶσα, τὸ δὲ, ἄλλο τοῦ λόγου λαμβανόμενον, καὶ δεκτὸ ὑμῖν ὦ φίλοι ἔφη, ὁ μὲν ἕτερος τούτων, τρέμειν ἀμέλγειν, ὁ δὲ, αὐτῷ κόσκινον ὑποτιθέναι; Ἀγαθοκλέης ὁ δὲ Περιπατητικὸς μέγα φρονῶν, ὅτι μόνος αὐτός ἐστι, καὶ αὐτοτος τῶν Ἀφελετικῶν, ἔφη, καὶ μᾶλλον ὦ Ἀγαθόκλεις, οἱ μὲ πρῶτος, καὶ μόνος. εἰ δὲ μόνος, καὶ πρῶτος. Κεθήγυς δὲ ὁ ὑπατικὸς, ὁπότε ἀφὶ τὸ Ἑλλάδος εἰς τὴν Ἀσίαν ἀπιὼν πρεσβεύσων τῷ πατρὶ, πολλὰ καταγέλαστα καὶ λίαν γελοῖα, καὶ ποιῶν καὶ ἐπιδὴ τὸ ἐπιέσαι τις ἐρῶν ταῦτα, ἄλεγε αὐτὸν μέγα κάθαρμα εἶναι, μᾶ τὸ Δί ἔφη ὦ Δημώναξ, οὐδὲ μέγα. καὶ Ἀπολλώνιον δέ ποτε τὸ φιλόσοφον ἰδὼν μετὰ πολλῶν τῶν μαθητῶν ἐξελαύνοντα, ἤδη δὲ ἀπιὼν μεταπεμψάμενος, ὡς ἐπὶ παιδείᾳ τῷ βασιλεῖ σπουδάσοντα, [1] συνεπέρχεται ἔφη ὁ Ἀπολλώνιος, καὶ οἱ ἀργοναῦται αὐτῷ. ἄλλο δέ ποτε ἐρωτῶντος εἰ ἀθάνατος αὐτῷ ἡ ψυχὴ δοκεῖ εἶναι, ἀθάνατος ἔφη, ἀλλ' ὡς πάντα. ὧδε μὲν τοῦτο Ἡρῴδῃ ἔλεγε ἀληθεύειν τὸν Πλάτωνα, φάμενον ἑκάστου ἡμῶν ψυχὴν ἔχειν. ὁ γὰρ εἶναι τὸ αὐτῆς ψυχῆς, [2] Ῥηγίλλαον, καὶ Πολυδεύκη, ὡς ζῶντος ἐσῄει, καὶ τὰ τοιαῦτα μελετᾷν. ἐτόλμησε δέ ποτε καὶ Ἀθηναίους ἐρωτῆσαι δημοσίᾳ, τὸ προρρήσεως ἀκούσας, ἀφ' οὗ τὰ αἴτια ἀποκλείουσι τοὺς βαρβάρους. καὶ ταῦτα, ὃ τὴν πολιτικὴν αὐτοῖς καταφησαμένου

rum absurda rogantem, alterum nihil ad rem respondentem, Nonne videtur vobis, inquit, ô amici, horum alter hircum mulgere, alter illi cribrum supponere? Cùm Agathocles Peripateticus sese efferret, quòd solus dialecticorum esset primus. Atqui, inquit, Agathocles, si primus, non solus, si solus non primus. Porrò cùm Cethegus vir Consularis, quando per Græciam in Asiam proficiscebatur, futurus patris in exercitu vicarius, ridicula multa & diceret, & faceret. Posteaquam ex amicis quispiam eadem videns diceret illum magnum scelus esse: per Iovem, inquit, Demonax non magnum. Cùm verò Apollonium philosophum aliquando conspexisset, cum multis discipulis in equo discedentem, quando accersitus abibat, ut regis esset præceptor, Accedit, inquit, Apollonius, ejusque Argonautæ. Alio verò interrogante num ipsi anima videretur immortalis, Immortalis, inquit, sed ut cætera omnia. De Herode dicebat verum dixisse Platonem, affirmantem haud unam nobis esse animam. Neque enim esse ejusdem animæ Regilaum & Pollucem, ut vivos epulis excipiat, & talia meditetur. Ausus est quoque aliquando Athenienses publicè interrogare, audita sacrorum præfatione, quam ob causam barbaros excluderent, idque cùm ea sacra Eu-

1 Προσέρχεται, ἔφη, ὁ Ἀπολλώνιος, καὶ οἱ Ἀργοναῦται αὐτῷ] Iocus est in voce *Argonautæ*. Nam Apollonium & ejus discipulos insimulabat avaritiæ, utpote qui Romam cum magistro ad Imperatorem ibant, ut divites ibi fierent, sicut Argonautæ ad vellus aureum, de qua expeditione extat egregium poëma omnibus notum Apollonii alterius, ad quod alludit. *Palm.*

2 Ῥηγίλλαον καὶ Πολυδεύκη] Ῥηγίλλαι καὶ Π. Marc.

1 Εὐ-

[1] Εὐμόλπου, βαρβάρου, καὶ Θρᾳκὸς ὄντος. ἐπεὶ δὲ ποτε πλεῖν μέλλοντι αὐτῷ λέγ χειμῶνος, ἦρέ τις τῶν φίλων, ὦ δείλαιος μὴ ἀπορραπίσῃ σε σκάφος, ὑπὸ ἰχθύων καταποθῇς; κἄπα ἀγνώμων εἰ ἐγὼν ἦν, ὅκοιόν ὑπὸ ἰχθύων καταποθῆναι, τοσούτους αὐτοὺς ἰχθῦς καταφαγών. ῥήτορα δέ τινι κακίστῳ μελετήσοντι, σοφιστὴν ἀσκοῦντι, καὶ γοητεύοντι. τί ἦν, εἶπόν τις αὐτῷ ἐπ' ἐμοῦ τὰ λέγω, ἀκούσας τοιαῦτα λέγεις, μανικῶς ἀπρεπῶς χρώμενος. καὶ μέντοι δέ ποτε εἶδόν τινα θυσίας ἐπὶ μισθῷ μαντευόμενον, ἐκ ὀρνέων ἰόντα ἢ ἐσθίοντα τὸν μισθὸν ἀπαιτοῦντα. εἰ μὲν γὰρ ὡς ἀληθῶς τι ἐπαγγέλλοιτο τὸ ἐπικεκλωσμένον, ὀλίγου εἴποις, ὁπόσου ἂν αἰτῇς. εἰ δὲ ὡς δέδοκται τῷ Θεῷ πάσχειν ἔσται, τί σε δύναται ἡ μαντική; πεισθεὶς δέ τινι Ῥωμαίῳ εὐσωματοῦντι, καὶ τὸν εὐσταλῆ αὐτοῦ μηρὸν ὥσπερ παλαιὸν ἐπιδεικνύντι, καὶ ἐρωτῶντί τις σοι Δημώναξ μεμαχῆσθαι ἔδοξα, καλῶς ἦρε, ἂν ξύλινον τὸν ἀναγωνιστὴν ἔχῃς, καὶ μάλα καὶ ὥσπερ τοὺς λόγους τὸν ἐρωτήσαντα, πάνυ εὐσχήμως παρισκύσῃ. ἐρωμένῳ γάρ τινι ἐπὶ χαλκώματι, εἰ χαλκᾶς μοῦς ξύλων κρύπτοιμι ὦ Δημώναξ, πόσου μοι ἂν κριθὴν χρύσιον, ἔφησεν ἦρε τὸν σοφόν. καὶ τὸ λοιπὸν πᾶν, κοπρός ἐστι. Πολυβίῳ δέ τινι, κραιδὴ ἀπαίδευτον ἀνθρώπῳ, καὶ σολοίκῳ, εἰπόντι, ὁ βασιλεὺς με τῇ Ῥωμαίων πολιτείᾳ τετίμηκεν, οὐδὲ σε ἦρε Ἕλληνα μᾶλλον, ἢ Ῥωμαῖον πεποίηκεν. ἰδών δέ ποτε τὸν εὐπορφύρου, ἐπὶ τῷ πλάτει τῆς πορφύρας μέγα φρονοῦντα, κύψας

Eumolpus barbarus & Thrax inſtituiſſet. Cùm etiam hyeme eſſet navigaturus, dixit quiſpiam ex amicis, Annon times ne ſubmerſa navi à piſcibus devoreris? Atqui demens eſſem, inquit, ſi à piſcibus depaſci metuerem, cùm tot piſces ego ante comederim. Cuidam verò Rhetori peſſimè declamanti, ſuaſit ut exercitationi incumberet. Cumque hic dixiſſet, ſemper apud me declamo, Meritò utique iſta dicis, cùm auditore ſtulto utaris. Viſo etiam vate qui mercedis gratia publicè vaticinabatur, Non video, inquit, quamobrem mercedem exigas. Etenim ſi hoc nomine exigis, quaſi aliquid ex fati decretis mutare poſſis, parum illud eſt, quamtumcunque poſtularis. Sin autem omnia ut Deo viſum eſt eventura ſunt, quid poteſt tua vaticinatio? Quodam verò ſene Romano corpore bene habito, armatam adverſus palum pugnam commonſtrante, & interrogante, Quomodo Demonax tibi pugnaſſe videor. Rectè, inquit, ſiquidem ligneum adverſarium habebas. Quinetiam ad dubias quæſtiones aptè erat comparatus. Interrogante enim quopiam ludibrii gratia, Si mille minas ligni combuſſero, Demonax, quot erunt fumi minæ? Pondera inquit, cinerem, & reliqua omnia fumus erunt. Polybio quodam, homine valdè indocto, & inepto, dicente, Imperator Romanorum civitate me donavit, Vtinam, inquit, te Græcum potius quàm Romanum feciſſet. Cùm & prætextatum quendam vidiſſet, purpuræ latitudine ſuperbientem, admoto illius auri

[1] Εὐμόλπου] Dico alibi. *Bourd.*

αὐτῷ φῶς τὸ ὄξ, καὶ τὸ ἐσθῆτος λαβόμενον, καὶ δείξας, ἔφη, τοῦτο μήποτε φῶς σῦ, φοβεῖσθον ἐφόρει, καὶ λοῦ προέβαθον. ἐπεὶ μήποτε λούμενον, ἄκοντα εἰς τὸ ὕδωρ ζέον ἐμβῆναι, καὶ πάσατό τις ὡς λοπδειλιάποιεν, εἰπέ μοι ἔφη, ὑπὲρ παιδὸς αὐτὸ πείσεσθαι ἔμελλον; ἐρωμένου δέ τινος ὁποῖα νομίζεις εἶναι τὰ ἐν ᾅδου, φαίμενον ἔφη, κἀκεῖθέν σοι ἐπιστελῶ. Ἀδμήτῳ δέ τινι ποιητὴ φαύλῳ, λίγιστα μελοποίαν μονόστιχον ἐπίγραμμα, ὡς ἐν τοῖς ᾀδηκοῖς κενοτάφοις ἐπιγραφὴν αὐτῷ τῇ ταλῇ, ἃ χρῆναι ἦ καὶ αὐτὸ εἰπεῖν,

Γαῖα λάβ' Ἀδμήτου ἔλυτρον, βῆσδ' ἐς θεὸν αὐτός,

Γελάσας, εἶπεν, ὅτι καλόν ἐστιν ὦ Ἄδμητε τὸ ἐπίγραμμα, ὥστε ἐβουλόμην αὐτὸ ἤδη ἐπιγεγράφθαι. ἰδὼν δέ τις ἐπὶ τῷ σκιλῶν αὐτὸν οἷα τοῖς μόσιν ἐπεκκᾶς μένοντα, ἤρετο, τί τοῦτο ὦ Δημώναξ; ὁ δέ, μεμάφασε, Χάρων με ἔδακεν ἔφη. καὶ μήθι καὶ Λακεδαιμόνιόν τινα ἰδὼν τὸν αὐτοῦ οἰκέτην μαστιγοῦντα, παῦσαι ἔφη, ὠμότατον σαυτὸν τὸ δοῦλον ἀποφαίνων. [1] Δαναΐς δέ τινος πρὸς τὸν ἀδελφὸν δίκην ἐχούσης, κρῖνε ἔφη. ὁ γὰρ εἶ Δαναΐς ἡ Ἀκρισίου θυγάτηρ. μᾶλλον δὲ ἐπολέμει τοῖς ὑπὸ ἀληθείας, ἀλλὰ πρὸς ἐπίδειξιν φιλοσοφοῦσιν. ἵνα γοῦν ἰδὼν Κυνικὸν, τρίβωνα μὲν, καὶ πήραν ἔχοντα, [2] ἀντὶ δὲ βακτηρίας ὑπερόγκου μικρόν τι

auri capite, prehensaque veste, & commonstrata, inquit, hoc ante te ovis ferebat, & ovis erat. Cùm lavans in balneis, in aquam ferventem inscendere reformidaret, & quispiam eum ut meticulosum argueret, Dic mihi, inquit, Num pro patria id ipsum passurus eram? Interrogante quodam, Qualia in Orco esse existimas? Præstolare, inquit, indeque tibi per literas significabo. Cuidam etiam Admeto malo poëtæ, dicenti se monostichon epigramma scripsisse, quod testamento mandasset inscribi suo cippo, quod referre non fuerit deterius,

Corpus humo tegitur, Admetus ad astra volavit,

Effuso risu, dixit, Adeò elegans, Admete, est epigramma, ut illud jam inscriptum esse optarim. Cùm vidisset quispiam eum cruribus innixum, prout accidere solet senibus, interrogavit. Quid hoc rei est? Demonax. Ille verò ridens, inquit, Charon me momordit. Intuitus Lacedæmonium servum suum flagris cædentem, Desine, inquit, servo tuo similem te ostendere. Cùm Danaë quædam fratri litem intenderet, judicio contende, inquit, Non enim es Danaë Acrisii filia. In primis verò adversus eos pugnabat, qui non ad veritatis investigationem, sed ad ostentationem philosopharentur. Quare viso Cynico qui tritum pallium & peram habebat, pro baculo verò

1 Δαναΐς δέ τινος πρὸς τὸν ἀδελφὸν δίκην ἐχούσης, Κρίνε ἔφη, ὦ γὰρ εἶ Δαναΐς Ἀκρισίου θυγάτηρ] Iocus sanè frigidus ex nomine Acrisii, quasi Ἀκρίσιος ἀνὴρ κρίσιμος. Nisi fortè an dixit, non enim es Acrisii filia, intelligi volens, non enim es turri clusa ut Acrisii filia, sed prodire potes. Aut, Procede in publibum litigatura: non enim metus ne quis tam deformem Iupiter te rapiat. *Marc.*

2 Ἀντὶ δὲ τῆς βακτηρίας ὑπερόγκου μικρόν τι] Melius τρίβωνα μὲν ἔ πήραν

εἰπὼν, ὑπερόργως κεκραγέναι, καὶ λέγειν ὅτι Ἀντισθένους, καὶ Κράτητος, καὶ Διογένους ἐστὶ ζηλωτής, μὴ ψεύδου ἔφη. σὺ γὰρ Ὑπερείδου μαθητὴς ὢν τυγχάνεις. ἐπεὶ μέντοι πολλοὺς τῶν ἀθλητῶν εἶδε κακῶς ἀγωνιζομένους, καὶ παρὰ τὸν νόμον τὸν ἀγώνιον, οὐ τῷ παγκρατιάζειν δακνομένους, ἀλλὰ πυκτικῶς ἔφη, τοὺς τῶν ἀθλητῶν, οἱ παρομαρτοῦντες, λέοντας καλοῦσιν. ἀστεῖον δὲ καὶ ἐκεῖνο αὐτοῦ, καὶ δηκτικὸν ἅμα, τὸ πρὸς τὸν ἀνθύπατον εἰρημένον. ἐπεὶ γὰρ τὸν πιτυριῶντα τὸ σκέλη, καὶ τὸ σῶμα ὅλον. Κυνικὸν δέ τινα ἐπὶ λίθου ἀναβαίνοντα, ἐκ αὐτοῦ τοῦτο κατηγορεῖν αὐτοῦ, καὶ εἰς παιδίαν ἀλαζονεύεσθαι, ἀγανακτήσας, καὶ καταπαυθῆναι τὸν Κυνικὸν κελεύσας, ἔμελλεν ἢ ξύλοις συντρίψειν, ἢ καὶ φυγῇ ζημιώσειν. ἀλλ' ὅμως Δημώνακτι συγχωρῆσαι, παρρησίαν συγγνώμην ἔχειν αὐτῷ, κατά τινα πάτριον τοῖς Κυνικοῖς παρρησίαν νομιζομένην. εἰπόντος δὲ ἀνθυπάτου, τοῦτόν μὲν σοι ἀφίημι αὐτὸν, εἰ δέ ὕστερόν τοιοῦτόν τι τολμήσῃ, τί παθεῖν ἄξιος ἐστι; καὶ ὁ Δημώναξ, ἀφανισθῆναι τότε αὐτὸν κέλευσον. ἄλλο δέ τι χαριέντιον ἅμα, καὶ ἴδιος ὢν μιμήσασθαι τὸν ἀρχαῖον ἐμπαιδεύεται, ὅτε βασιλέως

verò vehementer vociferabatur, dicebatque se Antisthenis, Cratetis, & Diogenis esse æmulum. Ne mentiaris, inquit. Tu enim es Hyperidæ discipulus. Cum athletas multos videret malè, præterque certaminis legem pugnantes, atque non pancratio sed morsu decertantes, Non abs re, inquit, nostri temporis athletas, comitantes socii, leones appellant. Vrbanum quoque, simulque mordax est illud quod Proconsuli dixit. Erat enim ex iis cui illita pice sunt crura, totumque corpus. Cùm autem Cynicus quidam lapide consceno, hoc ipsum illi objiceret, ac impudicitiæ accusaret, indignatus Proconsul, Cynicum pertrahi jussit, quem aut fustibus contusurus, aut exilio mulctaturus erat. Verùm Demonax fortè interveniens, veniam pro eo deprecatus est, quòd pro consueta Cynicis loquendi libertate id ausus esset. Respondente autem Proconsule, Nunc quidem impune istum tibi dimitto: sed si posthac tale quippiam ausus fuerit, quas pœnas meretur? Tum Demonax, illum jubeto dropace inungi. Alteri cui Rex & castrorum & maximi exercitus imperium crediderat quærenti qua ratione

πάσχειν ἔχοντα, ὅτι δὲ ἡ βακτηρία ἀστεῖον, κἀκεῖνα, &c. nempe κυνικὸν. Marc. Hæc, ut leguntur, sunt nive frigidiora, & ne micam quidem salis habent. Sed unius vocalis emendatione patebit facetus satis jocus. Lego igitur ὅτι τὴ βακτηρίᾳ, non vero ὅτι τὴ βακτηρίᾳ. Iocus est, quod Cynicus ille innixus baculo, quod gestamen erat Cynicorum, contenta voce clamans se esse Antisthenis, Cratetis & Diogenis & eorum sectæ imitatorem, à Demonacte irrisus est & subbannatus. *Imo* (inquit) *Hyperidis videris esse discipulus.* Ludens in voce Ὑπερείδης, quam ab ὑπερείδω fingit, derivari, quod est *innitor*, eo quod innixus erat baculo. Hyperides autem fuit rhetor Athenientis celebertimus, fortè fuit etiam Philosophus ejus nominis, de quo tamen nihil legi. *Palm.*

1 Δεῦρο παιδεύσω] Dixi ad illud Petronii *Salamandra supercilia tua exussit.* Bourd.

ἐρημένῳ πῶς ἂν ἡς ἄρεστα ἄρξῃ, ἀόργητος ἴφη. καὶ ὀλίγα μὲ λαλῶν, πολλὰ ἦ ἀκοῦσαι. ἐρομένῳ δέ τινι εἰ καὶ αὐτὸς πλακοῦντας ἐσθίοι, οἷς ἂν ἔφη τοῖς μαργοῖς τὰς μελίσσας πθίνας τὰ κηρία; ὡσὸς ἦ τῇ Ποικίλῃ ἀνδριάντα ἰδὼν τὴν χεῖρα ἀπεκεκομμένον, ἐνί ποτε ἴφη Ἀθηναίους εἰκόνι χαλκῇ πεπηκίνην τὴν Κιμαίρειον. καὶ μὴν καὶ Ῥωμαῖον τὸν Κύπριον, λέγω δὴ τὸν χωλὸν, τὸν ἐκ Πεπάτου, ἰδὼν ἐπιπολὺ τοῖς Περιπατητικοῖς ἐνδιατρίβοντα, ἀνδρὶ ἔφη ἀναισχυντότερον χωλῷ περιπατητικῷ. ἐπεὶ δέ ποτε ὁ Ἐπίκτητος ἐπιμῶν ἄμα συνοικοδόμοις αὐτῷ ἀγαμίαν γυναικὸς, καὶ παιδοποιίαν, πρέπειν γὰρ καὶ τοῦτο φιλοσόφῳ ἀνδρὶ, ἕτερον ἀνθ' αὑτοῦ καταλιπεῖν τῇ φύσει, ἐλεγχικώτατα πρὸς αὐτὸν ἀπεκρίνατο. δὸς μοι μίαν τῶν σαυτοῦ θυγατέρων. καὶ μὴν καὶ τὸν πρὸς Ἑρμῖνον τὸν Ἀριστοτελικὸν ἄξιον λόγου μνημονεύσω. εἰδὼς γὰρ αὐτὸν παγκάκιστον μὲν ὄντα, καὶ μυρία κακὰ ἐργαζόμενον, τὸν Ἀριστοτέλη δὲ, καὶ λίαν σεμνῶς αὐτοῦ τὰς δέκα κατηγορίας ἔχοντα, Ἑρμῖνε ἔφη, ἀληθῶς ἄξιος εἶ δέκα κατηγοριῶν. Ἀθηναίων δὲ σκεπτομένων εἰ ζῆλον τοῦ Κορινθίους καταχήσασθαι θέαν μονομάχων, προσελθὼν εἰς αὐτοὺς, μὴ ποιήσητε ἔφη τοῦτο ὦ Ἀθηναῖοι ψηφίσασθαι, ἂν μὴ πρὸ ἐλέου τὸν βωμὸν καθέλητε. ἐπὶ δὲ εἰς Ὀλυμπίαν ποτὲ ἐλθόντι αὐτῷ, Ἠλεῖοι εἰκόνα χαλκῆν ἐψηφίσασθε, μηδαμῶς τοῦτο ἔφη ὦ ἄνδρες Ἠλεῖοι, μὴ δεῖξητε ἀνοσιώτερον

tione quiſpiam optimè imperare poſſit, Si ira vacet, inquit, & pauca quidem loquatur, multa verò audiat. Scilicitanti cuidam num & ipſe placentis veſceretur, Numquid exiſtimas apes fatuis ſuos favos facere? Apud Pœcilen cùm ſtatuam conſpexiſſet manu mutilam. Tandem aliquando, inquit, Athenienſes æneâ imagine Cynægirum cohoneſtarunt. Quinetiam cùm Rufinum Cyprium, claudum illum dico, Peripateticum, vidiſſet diu in pergulis verſantem, Claudo Peripatetico, inquit, nihil eſt impudentius. Cum aliquando Epictetus ſimul objurgando ſuaderet ei ut duceret uxorem, & liberis procreandis operam daret, cùm hoc etiam viro philoſopho conveniat, ut ſuo loco alterum naturæ relinquat, argutiſſimè ei reſpondit. Da mihi igitur, Epictete, unam tuarum filiarum. Illud etiam eſt memoratu dignum, quo Herminum Ariſtotelicum notavit. Etenim cùm ſciret illum quovis ſcelere fœdâtum eſſe, innumeraque flagitia perpetrare, Ariſtotelem verò, ejuſque decem categorias in ore ſemper habere, Hermine, inquit, decem categoriis revera es dignus. Athenienſibus aliquando conſultantibus ad Corinthiorum imitationem de conſtituendo ſpectaculo gladiatorum, Ne priùs, inquit, Athenienſes hæc decernatis, quàm miſericordiæ aram ſubvertatis. Cùm in Olympiam aliquando veniſſet, eique imaginem æneam erigere decreviſſent Elei, Nequaquam iſtud facietis, inquit, viri Elei, ne majores veſtros afficere probro videamini,

1 Τὸν Κυνάγειρον] Cujus hiſtoria notiſſima ex Herod. Diodor. Sicul. Valer. Maxim. Suid. *Bourd.*

2 Αὐ-

πᾶς σοφοῖς ὑμῶν, ὅπ μήτε Σωκράτης, μήτε Διογένης εἰκόνα ἀναπεπλήκασιν. ἤκουσα δ' αὐτοῦ ποτε καὶ περὶ τῶν νόμων ἔμπειρον ποιοῦντος λέγοντος, ὅτι κινδυνεύουσιν ἄκυροι εἶναι οἱ νόμοι, ἢν τε πονηροῖς, ἄν τε ἀγαθοῖς γεγράφωνται. οἱ μὲν γὰρ οὐ δέονται νόμων. οἷοί, ὑπὸ νόμων οὐδὲν βελτίους γίγνονται. τὸ δ' Ὁμήρου τοῦτο ἐκεῖνο μάλιστα,

Κάτθανε δμῶς ὅ, τ' ἄριστος ἀνὴρ, ὅ, τε πολλὰ ἴσκων.

Ἐτιμᾶτο δὲ καὶ ὁ Θερσίτης, ὡς Κυνικόν τινα δημηγόρον. ἐρωτηθεὶς δέ ποτε τίς αὐτῷ ἀρίσκει τῶν φιλοσόφων, ἔφη, πάντες μοι θαυμασταί. ἐγὼ δὲ, Σωκράτη μὲν σέβω, θαυμάζω δὲ Διογένην, καὶ φιλῶ Ἀρίστιππον. ἔζησε δὲ ἔτη ὀλίγω δεόντως ἑπτακαίδεκα, ἄνοσος, ἄλυπος, ἀδέητος ὀχλήσεως ἑνὸς, ἢ αἰτήσεως. φίλοις χρήσιμος. ἐχθροῖς ἀδίκημα οὐδὲν πώποτε ἐκοινώνησε. καὶ τοσοῦτον ἔρωτα ἔσχον ὡς αὐτὸν Ἀθηναῖοί τε αὐτοῖ, καὶ ἅπασα ἡ Ἑλλὰς, ὥστε παρελθὼν, ὑπεξανίστασαν μὲν τοὺς ἄρχοντας, σιωπὴν δ' ἦγον ἅπαντες. τὸ πλοῦτον δὲ, ἤδη ὑπάρχοντος αὐτοῦ, ἄκλητος εἰς ἓν τόπον παρῆν οὐδεὶς, ἰδὼν δὲ, καὶ ἐκπλαγείς, τῶν οἰκιστῶν θεόν τινα ἐπιφανέστατον ἡγεμόνων τὸ πρᾶγμα, καί τινα ἀγαθὸν δαίμονα εἰσεληλυθέναι αὐτοῖς εἰς τὴν οἰκίαν. παρελθὼν δ', εἰ δρεπανηφόρος ἀθρόος ἦλθε πρὸς αὐτὸν, ἐκέλευε τὸν ἄρτον. καὶ τὸ δύστηνον ἑαυτῷ ἡ δεδωκυῖα ᾤετο. καὶ μᾶλλον δ' οἱ παῖδες ὑπέρεις προσέφερον αὐτῷ, πατέρα ὀνομάζοντες. στασιάσας δέ ποτε Ἀθηναίοις ὁμοφύλοις, εἰσελθὼν εἰς τὴν ἐκκλησίαν. καὶ φασὶς μόνον, σιωπᾶν

mini, quòd neque Socrati, neque Diogeni ſtatuam repoſuerunt. Ipium etiam hæc legum perito dicentem audivi, periculum eſſe ne ſint irritæ leges, ſive malis, ſive bonis ſcribuntur. Etenim hi non egent legibus, illi à legibus nihilo meliores redduntur. Vnum potiſſimùm Homeri verſiculum canere ſolebat:

Strenuus & ſegnis fato moriuntur eodem.

Laudabat autem Therſiten, tanquam Cynicum concionatorem. Interrogatus quis illi potiſſimùm ex philoſophis probaretur, Omnes, inquit, admiratione ſunt digni: verùm ego Socratem colo, Diogenem admiror, Ariſtippum amo. Vixit annos ferme centum, nullo morbo, nullo mœrore affectus: nemini ullam moleſtiam intulit, nihil à quoquam petivit: amicis officioſum ſe præbuit, nullum unquam inimicum habuit. Atque ipſum amore tanto proſequuti ſunt Athenienſes atque univerſa Græcia, ut prætereunti magiſtratus aſſurgerent, magnumque ſilentium omnes agerent. Poſtremò, cùm jam eſſet ſenio confectus, non vocatus in quamcunque domum incidiſſet præteriens, in ea cœnabat, & dormiebat: quam qui incolebant hoc aliquem eſſe Dei exortum ducebant, & bonum aliquem genium in ædes ingreſſum. Prætereuntem verò piſtrices certatim ad ſe trahebant, unaquæque cupiens ut à ſe panem acciperet: & quæ dediſſet, hoc ſibi cedere fœlicitati putabat. Quinetiam illi poma ſolebant offerre pueri, patrem illum vocantes. Seditione verò Athenis aliquando orta, in concionem ingreſſus eſt: cumque ſolummodò apparuiſſet, ſilen-

ἐποίησεν αὐτούς. ὁδὶ, ἰδὼν ἤδη μεταγωνιῶντας, ἤδειν ἔφη, καὶ αὐτὸς ἀπηλλάγη. ὅτι γὰρ σωθῆναι οὐκ ἔδει οἷός τε ἂν αὐτῷ ἐπικρυφθῆναι, εἶπεν πρὸς τοὺς παρόντας τὰ σαφέστατα τῶν κηρύκων ποδός,

Λήγει μὲν ἀγὼν τῶν καλλίστων ἄθλων τιμίας.

Καιρὸς γὰρ καλεῖ μηκέτι μένειν. Καὶ πάντων ἀποχωμένων, ἀπῆλθε καὶ βίῳ φαιδρὸς, καὶ οἷος ἀεὶ τοῖς συντυγχάνουσιν ἐφαίνετο. ὀλίγον γὰρ πρὸ τῆς τελευτῆς ἐρωμένῳ τινὶ τῶν ταφῆς τε κελευόντων, μὴ πολυπραγμονεῖτε ἔφη. ἡ γὰρ ὀδμὴ με θάψει. φαυλότατα γὰρ σαπήσομαι, τί ἂν οὖν οὐκ αἰχρὸν ὀρνέοις, καὶ κυσὶ βορὰν ὑποπεσεῖσθαι τηλικοῦτου ἀνδρὸς σῶμα; καὶ μὴν ὄφελον ἄοσμον ἦν τοῦτο, εἰ μέλλω καὶ ἀπόλαυσιν, ζώοις τισὶ χρήσιμος εἶναι. οἱ μέντοι Ἀθηναῖοι, καὶ ἔθαψαν [1] αὐτὸν δημοσίᾳ μεγαλοπρεπῶς, καὶ ἐπιπολὺ ἐπένθησαν, καὶ τὸν λοιπὸν τὸν λίθινον, ἐφ' ᾧ ἐώθει ἀπὸ τῆς ἀγορᾶς ἀναπαύεσθαι, ἐθαύμαζον, καὶ ἐστέφανον εἰς τιμὴν τοῦ ἀνδρὸς, ἠγίαζον ἱερὸν εἶναι καὶ τὸν λίθον, ἐφ' ᾧ ἐκαθίζετο. ἐπὶ μὲν γὰρ τῷ σκάφει, οὐκ ἔστιν ὅς τις οὐκ ἀπήντησε. καὶ μάλιστα τῶν φιλοσόφων. αὐτοὶ μέντοι ὑποδύντες, ἐκόμιζον αὐτὸν ἄχρι πρὸς τὸ τάφου. πλὴν ὀλίγα πάνυ ὧν πολλῶν ἀπεμνημόνευσα. καὶ ἔστιν ἀπὸ τούτων τοῖς ἀναγινώσκουσι λογίζεσθαι, ἀποῖος σοφὸς ἀνὴρ ἐγένετο.

tium ipsis imposuit. Quos cùm resipuisse vidisset, nihil loquutus abiit. Porrò cùm intellexisset se sibi non amplius opem ferre posse, dicta ad præsentes, qua in certamine præcones uti solent clausula. Iam finis est pulcherrimorum munerum certaminis: non esse differendum amplius tempus monet. Et cùm ab omnibus abstinuisset hilaris è vita migravit, & qualis obviis semper apparuit. Paulò verò antequam moreretur, interrogante quopiam, De sepultura quid imperas? Ne hujus rei satagatis, inquit, etenim fœtor me sepeliet. Respondente autem illo, Quid igitur, annon turpe fuerit, si tanti viri corpus volucribus & canibus dilaniandum objiciatur? Atqui nihil est absurdum, si mortuus quoque nonnullis animalibus utilis fum futurus. Cæterùm Athenienses magnifico funere illum elatum publicè sepelierunt, diuque luxerunt: ac sedem lapideam, super qua fatigatus quiescere solebat, adorarunt, & in viri honorem coronarunt, rati sacrum etiam esse lapidem, in quo sedisset. Nemo verò est qui funus non sit comitatus: ac potissimùm ex philosophis, qui suppositis humeris illum, tulerunt ad sepulchrum usque. Hæc perpauca ex multis commemoravi, ex quibus lectori colligere liceat, cujusmodi vir ille fuerit.

1 Αὐτὸν δημοσίᾳ] Non attendit ad vocem δημοσίᾳ. Interpres *eum luctu publico extulerunt*. ut Lycias Rhetor in Epitaphio ἡ πόλις αὐτὸν ἐπένθησεν ἔθαψε δημοσίᾳ, *publice, sive funere publico, sive publico luctu*. de luctu publico longissima narratio. Licet videatur satisfactum ad Martial. & Pers. *Bourd.*

AMO-

ΕΡΩΤΕΣ. | AMORES.

ΑΡΓΥΜΕΝΤΥΜ.

Hoc dialogo de amoribus, & eorum voluptate disputatur, introductu Charicli & Callicratida personis, quorum alter amorem mulierum ut antiquiorem, & natura magis consentaneum, deinde & diuturniorem, magisque mutuum, & utrinque oblectantem, defendit, alter autem turpem istum in pueros affectum, sed honesto tamen, & philosophico nomine palliatum, commendat. Confutato eo quod alter de natura ductu opposuerat, & proposita mulieb rium vitiorum insolentia ac fœditate. Occasio dialogi ex repetitione & memoria antehabiti sermonis sumitur, invitante ad hoc etiam temporis opportunitate. Exordium autem & praparatio disputationis ab attentione & rei magnitudine, quam longa deinde narratio sequitur, continens causam & quasi fundamentum totius negotii, in qua illa quoque non indigna lectu sunt, descriptio templi Gnidiacæ Veneris, & exemplum impotentis amoris, quo quidam ipsam deæ statuam noctu aggressus est. Cujus commemoratio, contentioni ac disputationi principium & ingressum facit. Cæterùm haud scio, an & hic philosophos tacitè perstringat Lucianus, dum pederastas esse, solis illis permittit.

ΑΥΚΙΝΟΣ.

Ἐρωτικῆς παιδιᾶς ἐπειρά μοι Θεόμνηστε, ἐξ ἑωθινῆς πωλήσεως ἡμῶν τὰ κεκμηκότα τῶν σπουδῶν ἀνα. καί μοι σφόδρα δηλῶσι τοιαύτης ἀνέσεως, ὠκαιρέως ἡ τῶν ἱλαρῶν σοι λόγων ἐμέμψη χάρις. ἀσθενὴς γὰρ ἡ ψυχὴ διωκτὸς ἀσπουδῆς ἀνέχεσθαι. πόθεν δ' οἱ φιλόπονοι πόνοι, μικρὰ τῶν ἐπαχθῶν φορτίδων χαλασθέντες, εἰς ἡδονὰς ἀνῆκαν. πάντα δὲ μὲ τοῦτο τὸ ὄρθριον, ἡ τῶν ἀκολάστων σου λόγων εἰμύλια, καὶ

LVCIANVS.

Amatorio lusu, amice Theomneste, summo mane nostras aures continuo studio defessas implevisti: mihique relexationem hujusmodi vehementer sitienti, jucundorum sermonum tuorum affluxit tempestiva gratia. Infirmior enim animus est, quàm ut studia continua sustinere queat. Desiderant autem soliciti labores, ut paulum relaxatis gravibus curis, in voluptates remittantur. Quare me sub diluculum, hæc blanda, dulcisque lascivorum verborum

1 Ἐρωτικῆς] Non esse Luciani sed alicujus qui Lucianum supervixerit jam monui præfatione ad Lectorem, videtur esse Anisteneti. Incertus Interpres lectorem curiosum sæpissimè decipit. *Bourd.*

2 Λόγων] Anglic. διαλεκτῶν. Idem.

γλυκεῖα πεῖθω κατάφρονον. ἀφ' ὀλίγου δεῖν, Ἀριστείδης σύμμιζον εἶναι, [1] τοῖς Μιλησιακοῖς λόγοις ἐπιτερπεστάτῳ. ἄχθομαί τι τῇ τῶν σῶν ἐρώτων, οἷς πλατὺς σύρῃ σκοπὸς, ὅτι πάσσυρι διεγήμεθα. καί σε ὡς αὐτῆς ἀνειρόμεθα. [2] Ἀφροδίτης, εἰ σεσιτία με λέγειν ἔοικας, εἴ τις ἄρρεν, ἢ καὶ θῆλυς ἱφέπτηκέ σοι πόθος, ἀρέσκει τῇ μνήμῃ συγκαλίσασθαι καὶ γὰρ ἄλλως [3] ἑορτασικὸν ἄγομεν ἡμέραν, Ἡρακλείαν λέγοντες. σὺν ἀγνοεῖς ἢ δῆπου τὸ θεῖον ὡς ἐξῦς ἰῶν. σχὸς Ἀφροδίτης. ἤδιστ' ἂν δοκεῖ μοι τὸ λόγων τας ἰωτὰς ὑποπτεύσαι. θεόμηνος. ἡδέως ἂν μοι ὦ Λυκῖνε, [4] θελάττης κύμασιν, καὶ πυκνὰς ἀπ' ὀρυκῆ νιφάδας ἀριθμήσειας, ἢ τὰς ἐμὰς ἐρώτας. ἔγωγ' ἂν ἥκιστα αὐτῶν κενὸν ἀπολελεῖφθαι φαρέτραν νομίζω. κἂν ἐπ' ἄλλου τινὰ πτῆναι θελήσωσιν, ἀνοπλοι αὐτῶν ἡ δεξιὰ γελασθήσῃ. χεδὸν γὰρ οὐ τὸ ἀνθρώπειδες ἡλικίας εἰς τὰς ἐφήβους κεχυθὲς, ἄλλας ἐπ' ἄλλαν ἐπιθυμίας βυκολεῖται. Ἀφθονοι ἔρωτες ἀθλιαν, καὶ σχίνη ἡ λᾶξαι τὰς ὠδῖνας, ἄρχονται δ' ἀπέροι, κόρυμα Λερναῖα τὰ πολιμφυῆς Ὑδρας πολυκεφάλους, μὴ Ἰόλειον βοηθὸν ἔχειν δυνάμενα. πυρὶ γὰρ ὑ σβέννυ πῦρ. οὕτω τὰς ὑγρὰς τοῖς ὁμοίοις ἔοικεν μύσι, ὃς ἅπαν κόλον εἰς αὑτὸν ἁρπάζων, ἐπ' αὐτὸν κόρῳ πωῖ. καὶ σωτηχὲς ἀπορεῖν ἐπέρχεταί μοι,

rum tuorum ſuadela valdè exhilaraviț. Itaque parum abfuit, quin Ariſtides mihi viderer eſſe, Mileſiis ſermonibus ſupra modum delinitus. Doleoque per amores tuos, quibus latus inventus eſt ſcopus, quòd narrare deſiiſti. Ac te per ipſam obſecramus Venerem, ſi abundè mihi dicere videris, ſi quod maſculum, aut muliebre te inceſſit per Iovem deſiderium, ſenſim memoria elicias. Nam alioqui feſtum diem celebramus: Herculi ſacra peragentes. Cæterùm haud ignoras quam acer ad Venerem fuerit hic Deus. Proinde lubentiſſimè videtur mihi hæc ſacrificia ſermonum eſſe admiſſurus. *Theom.* Citiùs verò Luciane, maris fluctus, denſaſque nives è cœlo delabentes numeraveris, quàm meos amores. Itaque vacuam omnem eorum phareträm relictam eſſe puto: ac ſi ad alium avolare volent, inermis ipſorum dextra ridebitur. Propemodum enim quum ex adoleſcentia inter ephebos ſum receptus, aliis atque aliis cupiditatibus demulceor. Alii amores aliis ſuccedunt, ac priùs quàm deſinant primi, incipiunt ſecundi, Lernæ capita, magis quàm renaſcentis Hydræ multiplicia, quæ neque auxiliatorem Iolaum habere poſſint. Non enim ignis igni extinguitur, ita humidus quidam aſilus meis oculis inhabitat, qui omnem formam ad ſeſe rapiens, nulla ſatietate expletur. Ac aſſiduè dubitare mihi in mentem venit, quænam ſit hæc

1 Τοῖς Μιλησιακοῖς λόγοις] Interpres Apuleii ad Mileſias. *Bourd.*

2 Ἀφροδίτης] Interpolitio (εἰ σεσιτία με λέγειν ἔοικας) ſed reſcribe (εἰ μὴ σεσιτία λέγειν ἔοικας.) Marc.

3 Ἑορτασικὸν ἄγομεν ἡμέραν] Iulian. Imperator Cæſar. *Bourd.*

4 Θαλάττης κύμασιν] Vt in Catull. *Idem.*

πὸς ἔστω. Ἀφροδίτης ὁ χόλος. οὐ γὰρ Ἡλιάδης ἐγώ τις, οὐδὲ Λημνιάδων ἔρις, οὐδὲ Ἱππολύτειον ἀγροικίαν ὀφρυόμενος, ὡς ἱλάσεται τὸ Θεῖον τὴν ἀπειρον ταύτην ὀργήν. Λυκῖνος. πέπαυσο δὲ ἐπιπλήττων καὶ ἀνιαρὰς ταύτης ὑπομένων ἐπιτηδεύσεως Θεόμνηστε. ἀχθῇ γὰρ ὅπῃ τούτῳ βίῳ ἡ τύχη σοι συνεπιλήψεσί σε, καὶ χαλεπὸν οἶμαι νομίζεις, εἰ γυναιξὶν ὀφείλεις ὑπάρχειν ἁμιλᾶς; ἀλλά σοι καὶ κομψεύεσθαι πάνυ δοκεῖ ὡς τὸ δύσχρις ὑπὸ τοσούτου. δοκῶν γὰρ τὸ πάθος. ἀλλ' ἴσως τούτου τοῦ πολὺν σκῶμμας λήσεσθαι, δύσαιμόν σοι συμβαίνειν νομίζω, ὅπ σοι ὁ Θεὸς οὐκ εὐχυμίαν γαμετῆς ἐπέκλωσεν, ἀλλ' ἐμπορίας ἄλλας, καὶ ναυτικὸν σοι τοῦτον βίον, ἀλλὰ λιπαρεῖ παλαίστρᾳ μέλειν σοι, καὶ φαιδρὰ μὲν [1] ἑώσης μέχρι ποδῶν τὴν τρυφὴν κομᾶν ἐπιμέλεια. τὸ μαλθακὸν ἐρωτικῶν ἐπιτέρπει, καὶ αὐτὸ τὸ βασανίζον, ἀφροδίσιον, καὶ γλυκὺς ὁδὸς ὁ ἐξ ἀρχῆς διακνᾷ. πιεζόσας γὰρ, ἐλπίζεις. τυχὸν δ', ἀπολελαυκώς. ἴσῃ γὰρ ἡδονὴ τὸ παρεῖναι, καὶ τὸ μέλλον. ἐναγχὸς γὰρ διεγνωμένῃ σε τὸν πολὺν, ὡς καὶ παρ' Ἡσιόδῳ [2] καταλόγῳ, ὧν ἐρᾷς ἦν ἠρέθιζες, ἐλαφρὰ μὲν [3] τῶν ἐμμάτων αἱ βολαὶ πικρῶς ἀνεμαίνοντο. τῷ φαιδρῷ δ' ἴσως τῇ Λυ-

hæc ira Veneris. Non enim ego ium Heliades quispiam, neque Lemniadum contentio, neque agreste illud Hippolyti supercilium, ut implacabilem hanc iram Deæ in me irritem. *Luc.* Omitte fictitiam hanc, Theomneste, & difficilem actionem. Etenim ægrè fers quod te huic vitæ conditioni fortuna destinavit, & acerbum esse putas, si cum formosis mulieribus, cumque pueris pulchrè florentibus versaris? Sed tibi purgatione ad morbum adeò molestum forsitan opus erit: gravis enim est hic affectus. Quin tu potiùs effusa multa hac dementia, beatum esse te putabis, quòd non squalidæ agriculturæ, non mercatoriis erroribus, non militari in armis vitæ conditioni te destinavit Deus, sed pingues palæstræ tibi sunt curæ, ac splendida vestis ad pedes usque delicatè demissa. Eleganter verò compositæ comæ studium, ipsaque oblectationum amatoriarum tentatio delectat, dulcisque desiderii deas mordet. Dum enim periculum facis, speras: ubi verò consequutus es, frueris. Pari autem voluptate præsens, & futurum afficiunt. Paulò ante igitur cum narrares longum istum, perinde ac apud Hesiodum, catalogum eorum quos inde ab initio amasti, suaves quidem oculorum tuorum faces molliter liquescebant. Parem autem Lycambæ illius filiæ te-

1 Ἑώσης μέχρι ποδῶν] Quales Medorum fluxorum sive laxorum vestes, sic κιθῶνας χιτῶν, Aristenet. Epistol. 15. libr. 1. leg. Xenophon. 8. Pædiæ. Diodor. Sic. libr. 2. omnes. *Bourd.*

2 Καταλόγῳ] Qui inscribebatur ἀσπὶς. De quo viri Clarissimi Daniel Heinsius & Ioannes Meursius ad Hesiod. Tangit ipse Lucianus dissertat. cum Hesiodo. sic in Lapith.

Ἡ οἷα περὶ δρῦς ἴχε. Idem.

3 Τῶν ἐμμάτων αἱ βολαί] Sic ipsis in hoc Dial. Aristen. Epist. 1. *Idem.*

1 Bu-

κόμβε βυγατρὶ λεπτὸν ἀφηδύνων, ἀπ' αὐτῆ δ' ἀκμαίω σῴζοις δῆλον ὅς, οὐκ ἐκείνων μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐπ' αὐτοῖς μνήματα ἐρᾷν. ἀλλ' εἴ τί σοι δ' ἐν τῷ Ἀφροδίτῃ παρέλιπε λείψανον ἀφεῖτην, μηδὲν ὑποκρύψῃ. τῷ γὰρ Ἡρακλεῖ, τῷ βοτῆρι σοφιστῇ παρόντι. Θεο. [1] βυφάγος μὲ ὁ δαίμων ὦ Λουκῖε, καὶ [2] ταῖς ἀκάνθαις ὡς φασι τὸ βοτὸν ἥδιστα περόμενον. ἐπεὶ δ' αὐτῷ τῷ ἑπτάτῳ ἑορτῷ λόγῳ χαριέσσῃ, εἰρῆσθαι ἐμοὶ διηγήσεις, ἐξ ἑωθινοῦ δ' ἀρτιθέτους, κόρον ἴσχουσιν. ἡ γὰρ σὴ μοῦσα, ἡ σπουδῆς μεθαρμοσαμένη παιδιᾶς, ἱλαρῶς τῷ Θεῷ συνδιημερεύσειεν. καί μοι χαίρειν δικαίως ἔοικε, ἐπὶ μηδέτερα εἰς ἕτερόν σε δ' πάθος ῥέποντα ὁρῶ. πότερος ἀμείνονας ἡγῇ τοὺς φιλόπαιδας, ἢ τοὺς γυναίοις ἀσμενίζοντας; ἐγὼ μὲ γὰρ ὁ πληγεὶς ἑκατέρῳ, καθάπερ ἀκριβὴς τρυτάνη, ταῖς ἐπ' ἀμφότερα πλάστιγξιν, ἰσορρόπως πλανῶμαι. σὺ δ' ἑαυτὸν ὢν, ἀδιαφόρῳ κριτῇ τὸ λογισμὸ τὸ βέλτιον αἱρήσῃ. παίζω δὴ σοι λεπτὸν ἀκριβασμὸν ὦ φιλότης, ᾧ πιθανόν σοι ψῆφον ἡ περὶ τῶν ἐμῶν ἐρώτων κρίσις, ἤδη φέρε. Λυ. παιδιᾶς ὦ Θεόμνηστε, καὶ γάλωτος ἀγῇ τὴν τενuem vocem jucundè referens, ab ipso statim habitu præ te ferebas, quòd non illos solùm, verùm etiam illorum memoriam amares. Sed siquid tibi ex ea navigatione quam secundum Venerem suscepisti, reliquum supereſt, ne id nos cela, sed absolutum Herculi sacrificium præsta. *Theom.* Taurivorus est iste Deus, Luciane, & sacrificiis citra fumum peractis, ut ajunt, minimè delectatur. Sed postquam annuam ipsius festivitatem sermone celebramus, meæ quidem narrationes ab aurora productæ, satietatem pariunt. Tua verò Musa à consueto translata studio, hilariter cum Deo diem hunc exigat. Ac mihi æquus esto judex, siquidem neutram in partem hujus affectus propendentem te video. Vtros meliùs habere putas, puerorum amatores, an qui fœminas amplectuntur? Nam ego utroque perculsus, perinde atque accurata trutina, lancibus utrinque stantibus, æquilibrio feror. Tu verò qui extra hanc sortem es, incorrupto judice nimirum ratione, quod melius fuerit, eliges, Proinde omni recusandi simulatione sublata, ô amice; quem calculum tibi de meis amoribus judicium credidit, jam fera. *Luc.* Ludicram hanc, & ridiculam narrationem putas Theomneste, attamen etiam serii

1 Βυφάγος] Philostrat. tabul. Theodam. *Bourd.* Sunt qui Herculem bis integrum devorasse bovem scribunt, semel apud Lindum urbem, & iterum apud Oriopas Thiodamantis bovem: Callimachus Hymno εἰς Ἄρτεμ. fabulatur Herculem jam in Deos relatum, nihilominus inexplebilis edacitatis esse.

ὡ γὰρ
Παύσατ' ἀδηκαχίης, ὅτι οἱ παρὲξ ἰνδὺς ἰκέτην
Τῷ πρὸς ἀροτρεύοντι συνήντετο Θειοδάμαντι.
Tanta erat ingluvie, quanta, cùm scinderet arvum,
Occurrit Dryopum ductori Thiodamanti:

Exinde mansit apud Lindios ritus ut bos arator Herculi cognomento βυσόλτα immolctur cum multa diratum imprecatione. Philostrat. Vit. lib. 2. Lactant. lib. 1. c. 21. *Cogn.*

2 Ταῖς ἀκάνθαις] Legend. Athen. lib. 1. *Bourd.*

διάγειν. ἔδοξέ τι παραγγέλλειν τῷ ἐμῷ πατρίῳ. ἔγωγ' οὖν [1] ἐξ ὑπαγωγῆς τῆς ἐπιχειρήσεως ἠψάμην, οὐδὲν ὂν πάλαι ἀλλ' ἢ παλαιᾶς, ἐξ οὗ τοῖν ἀνδροῖν ἀκηκοὼς, οἳ δὴ τότε σφοδρῶς ἐς ἀμιλλαμένοιν, ἔτι τῷ μνήμῃ ἔναυλος ἐμοί. διῄρητο δ' αὐτῶν ἅμα τοῖς λόγοις τὸ πάθος. καὶ οὐκ ἄπειρος σοῦ κατ' ἀνάλυσιν ψυχῆς ἄντ' ὢν, ὅπως ἄμυστιν μισθοῦ, τὸ μὲ, βακχεῖον, τὸν δ' ἄρρενα μᾶλλον ὁμῶν. ἀλλ' ὁ μὲν, ὑπεσφυᾶς παιδικῆς ἥδετο, τῷ θήλειαν Ἀφροδίτην βάραθρον ἐγκλίνων. ὁ δ' ἀγνῶν ἔρωτ' ἀῤῥένων, εἰς γυναῖκας ἐπλάνητο. δυοῖν δὲ μαχομένοιν παθοῖν ἀμοιβηδὸν ἀκοὴν ἔκλαον, ὁθ' ἃ εἶπεν ὀπταίμην, ὡς ὑπερφυῶς ἐμοί. καί μοι τὰ τῶ λόγω ἴχνη, πᾶσι ἀκριβῶς ἐνεσφραγισμένα χρόνῳ, ὡς ῥᾳδίως εἰρήσεται. πάσας δὲ ἐπιπνοίας ἀφορμῶν ἐκποδὼν ἀπελήλυθα, ἃ περὶ ἀμφοῖν ἤκουσα λιχνεύων, καὶ τὸ ἀκριβὲς ἐπίσταμαί σοι. Θεομ. καὶ μὴν ἔγωγε ἀπαναστὰς ἔνθεν, ἀπαντικρὺ καθεδοῦμαί σοι, δίγμᾳ Αἰακίδην ὁπότε λέξειεν ἀείδων. σὺ δ' ἡμῖν τὰ πάλαι κλέα τῆς ἐμπαλαιᾶς Ἀφροδίτης, μελῳδίᾳ προαίνεσον. Λυ. ἐπ' Ἰταλίαν μοι πλεῖν ἀφιορμῶντι, ταχυναυτοῦν σκάφος ἐτύγχανεν, τούτων τῶν διωδύτων, οἷς μάλιστα χρῆται [2] Λιβυρνοὶ δοκοῦσιν, ἔθνος τὸ Ἰονίου κόλπου παροικοῦν. ὡς δ' ἐμοὶ, πάντως ἐπιχωρίοις θεοῖς εὐσεβήσασι, καὶ Διὶ ξενίῳ ἵλεω σωτῆρα ψαύσασι τῆς ἐκποδὼν ὁρμῆς ἐπικαλεσάμενον, ἀπ' ἄστεος ὀχήματι ζεύγλᾳ κατῆειν

serii quiddam pollicetur. Itaque ego rem nuper aggressus sum, sciens non admodum diu esse, ex quo auditis duobus viris de hac re ceu vehementer dimicantibus, recentem adhuc memoriam habeo. Divisi autem erant eorum cum orationibus etiam ipsi affectus. Neque perinde ac tu, qui animi facilitate insomnis duplicem mercedem capis, hanc armenta regens, pecora illam candida pascens. At hic quidem supramodum amore puerorum delectabatur, muliebrem Venerem barathrum esse ducens: ille autem ab amore masculo purus, libidine in fœminas consternabatur. Cùm igitur duorum affectuum inter se pugnantium certamen instituerit, dicere non possim quantum ex ea re cepi voluptatis. Et mihi sermonum vestigia, ut quæ nuper dicta sunt, auribus fermè oblignata hærent. Omni igitur objurgationis ansa è medio submota, quæ & ambobus loquentibus audivi, accuratè tibi commemorabo. *Theom.* Quinetiam ego hinc surgens, è regione tui sedebo, Æacidam expectans dum carmina finiat ille. Tu verò nobis veterem gloriam amatoriæ differentiæ canendo perage. *Luc.* Instituenti mihi in Italiam navigare, velox navigium erat paratum, ex biremibus istis, quibus Liburni, gens quæ ad Ionium sinum habitat, potissimùm uti videntur. Quantum autem in me erat, Deos omnes patrios precatus, & invocato Iove hospitali, ut expeditionem peregrè susceptam propitius adjuvaret, ab urbe vehiculo mulari

1 Ἐξ ὑπαγόν τ' ἐπιχειρήσεως] Ἐξ ὑπαγωγῆς τ' ἐπ. Marc.

2 Λιβυρνοὶ] De his navigiolis Renat. Veget. c. 33. lib. 4. Appia. in Illyric. Bourd.

1 Ἐκ-

ἐπὶ θάλασσαν, ἅτε τῶν συμπαρόντων με δεξιουμένων, ἡνιχθήμεν ἡ παιδιᾶς λιπαρὴς ὄχλος, οἱ συνεχῶς ἡμῖν ἑστηκότες, ἀναρῶς διεζεύγνυντο. τῆς πρύμνης γὰρ ἁπτόμενοι, ἐγγὺς ἐμαυτὸν ἵδρυσα· καὶ ῥᾳδίως τὰ ἱλαστήρια μὴ μακρὰν ἀπὸ τῆς ἀναχθέντες, ἅπαντα μάλα κατόπιν ἡμῶν [1] ἀνύμενοι αὔρᾳ, τὸ ἰσχνὸν ἅμα τὸ μεσοκάλων ἀκρωρείᾳ κεραίᾳ τὸ κέρας περιεπάλαμῶμεν, εἶτ' ἀθρόως κατὰ τὰ κάλων τὰς ὀθόνας ἀνεχάσσαμεν, ὑφέρμασι πυκνοῖς ἐμπαλαμῶντες· κατ' ὀλίγον οἰκείᾳ βίᾳ τοῦ ἐλάττονι ῥοίζῳ διαπλεόμενα, βαρὺ δὲ πύκνωμα ἀπεβρυχόμενα περὶ τῷ κίζουσιν αὐτὰ πρῴρᾳ. ἅμα δὲ μάλα τὸ μεταξὺ παρεφέρετο, ἀστιδὴς ἡ παιδιὰς ἐκόμπασε συνηχήσασα, κωμῳδεῖν ἐ πάνυ μηκύνει. ὡς δ' ἐν Κιλικίᾳ τῶν ἴφαλον ἀμείψαντες, εἰκόμεθα δὲ Παμφυλίᾳ κόλπῳ, Χηλιδονίαις ὑπερβάντες, ὅτε ἀμφεχθεὶς τὰς ὕστερον ἡ παλαιὰς Ἑλλάδος ὅρους, ἐφέστη τὸ Λυκιακῶν πόλιον ἐπεξιόντες, μύθοις τὰ πολλὰ χαίροντες. ἤδεν γὰρ τὸ αὐτοῖς σαφὲς εὐδαιμονίας ἐφ' ἧ λείψανον. ἄχρι δ' ἡλιάδος ἀψάμενοι Ῥόδου, τὸ συνεχὲς τὸ μεταξὺ πλοῦ διαπαύσασθαι ὡς ὀλίγου ἐκρίναμεν. οἱ μὲν ὑπήρεται, τὸ σκάφος ἑκάλουν ἐς γῆν ἀναπαύσοντες, ἐγγὺς ὑπήνυσαν. ἐγὼ δ' ὑπεπισμένα μοι ξενῶνος ἀπαντικρὺ δὲ Διονυσίᾳ κατὰ χολὴν ἐσάδιζον, ὑπερφυὲς λάπλαυστος ἐμπεπαλαμῶμενον. ἔτι γὰρ ὄντως ἡ πόλις ἡλίᾳ, πρέπον ἔχουσα τῷ Θεῷ τὸ κάλλος. ὑπαπειλῶν δὲ τὰς ὑπὸ τῷ Διονυσίῳ σκιὰς,

lari ad mare descendebam. Iis deinde qui me deducebant valere jussis (me autem frequens eruditorum turba sequebatur, qui nobiscum assiduò versari soliti, ægrè dissociabantur) conscenta puppi, juxta gubernatorem me collocavi. Tum impetu remigum brevi à terra in altum provecti, siquidem à tergo etiam auræ nos agitabant, malo è media navi erecto statim carchesio antennam astrinximus. Deinde velis per funes confertim effusis, sensim impletis vento linteis, nihilo minori impetu, opinor, quàm sagitta pervolavimus, fluctibus graviter infrementibus circa proscindentem ipsos proram. At verò quæ inter navigandum seria vel jocosa contulerimus, longiùs hîc persequi tempus non sinit. Postquam autem maritimam Ciliciæ oram prætervecti, Pamphilium sinum contigimus, ultra Chelidoneas, fœlices illos veteris Græciæ terminos, haud citra laborem cursu elati, ad singulas Lyciæ civitates divertimus, fabulis sæpe nos oblectantes. Nullæ enim in ipsis manifestæ cernuntur fœlicitatis reliquiæ: donec ad Soli sacram Rhodum delati, continuum navigationis hactenus actæ laborem aliquantisper interpellare decrevimus. Remiges itaque navigio è mari in terram subducto, prope littus tentoria fixerunt. Ego verò parato mihi hospitio, è regione templi Dionysii lento gradu progrediebar, summa interim voluptate fruens. Est enim re ipsa Solis hæc urbs, convenientem Deo pulchritudinem præ se ferens. Porticus autem templi Dionysii obam-

1 Ἀνύμενοι] Angl. ἀνιόμενοι. Bourd.

ἐκάστην γραφὴν κατιὼν ἐθεώμην, ἅμα τῇ τέρψει τὸ ὄψιμον, ἡρωϊκὰς μύθους ἀναμιμνήσκων. εἶδον γάρ μοι δύο, ἢ καὶ τρεῖς ἐπιστρέψασθαι ὀλίγου δεῖν ἅπαντες, πᾶσαν ἱστορίαν ἀφηγούμενοι. τοὺς δὴ πρώτους καὶ αὐτὸς οἰκειότερον ἐπυθόμην. ἦλθε δὴ καὶ ἄλλος ἔχων, καὶ διηγεῖσθαί μοι βαδίζων οἴκοθεν, τὸ ἥδιστον ἐπὶ ξένης ἀπάντησίς μοι κύριος, ἀνὴρ ὃν παλαιᾶς χρόνου συνηθείας, ὃς δὴ αὐτὸς ἀγνοεῖν μοι δοκεῖς, πολλάκις ἡμῖν ἰδὼν ἐπιφοιτῶντας ὑπὸ τοῦ πατρός. τὸν δὴ Κορίνθιον Χαρικλέα νεανίσκον ὄντα ἄμορφον ἔχοντά τι, καὶ κομψοπρεποῦς ἀσκήσεως, ἅτε οἰκοῦσι γειραίοις συνεζευγμένον. ἅμα δ' αὐτῷ καὶ Καλλικρατίδην τὸν Ἀθηναῖον, τὸ τοῦπον, ἀπολοιχόν. εὐηνωμένως γὰρ πολιτικῶν λόγων ἐπεῖχε, καὶ τωτηνὸν τὸ ἀρχομένῃ ῥητορικῆς. ἐῶ δὲ καὶ τὸ σωμάτιον γυμναστικῶς, οἶμαι δέ τι μοι δοκεῖν τὰς παλαίστρας ἀγαπᾶν, ἢ ἔρωτας παιδικοὺς ἴσως. ἅλως γὰρ εἰς τοῦτο ἐπλάκη. τοῦ δὲ θεοῦ τὸ θῆλυ μίσος, πολλὰ καὶ Προμηθεῖ κατηρᾶτο. πόρρωθεν δὴ ἰδὼν ἐκάτερός με, χαίρειν, καὶ χαρᾶς πλέοι ἐπεστέφανον. εἰθ' ὑπεῖκε φιλεῖ, δεξιωσάμενοι, ἐπὶ αὐτὸν ἐλθεῖν ἐκάτερος ἠξίουν με. καίτοι φιλονεικίᾳ ἐοῦσι περαιτέρω, τὸ μὲ τιμᾶσθαι ὑπὸ Καλλικρατίδου, καὶ Χαρικλέους, ἄμφω καλῶς ἔχον εἶναι ὑμῖν παρ' ἐμοὶ φοιτᾶν, ἵνα μὴ πλέον τῷ ἕτερον ἐγείρητε. πλὴν δ' ἐφεξῆς ἡμέραις, πρὸς γὰρ ἐπιτῷδε, ἢ τρισὶν ἢ τέτρασι διαγωνιῶ μᾶλλον, ἀμοιβαίως ἀντιπάσχετέ με, πλήρη

obambulans, singulas picturas contemplabar, una cum ea voluptate, quam ex contemplatione capiebam, heroicas illas fabulas memoria repetens. Statim enim mihi duo, vel etiam tres propemodum præcipui supervenêre, qui omnem historiam mihi narrabant, pleraque etiam ipse conjectura percipiebam. Et cum jam satis essem contemplatus, domumque ire cogitarem, quod jucundissimum est in peregrina regione lucrum mihi obtigit, viri jam olim familiares, quos neque ipse non nosse mihi videris, cum sæpe huc ad nos itantes videris. Nempe Chariclem illum Corinthium, adolescentem haudquaquam deformem, aliquid ex arte fucandi habentem, ut qui mulieribus, opinor, pulchritudinem ostentare affectaret. Una quoque cum ipso Callicratidem Athenensem, moribus ingenuum. Nam se veluti ducem in civilibus orationibus, & in hoc forensi genere dicendi gerebat. Erat autem & corporis exercitationibus deditus, ob nihil aliud, ut mihi videtur, palæstras amans, quam ob puerorum amores: nam ad hoc prorsus animo consternabatur. Atque ob odium quo fœminas prosequebatur, multa etiam Prometheo imprecari solebat. Cum igitur uterque è longinquo me conspicatus esset, gaudio, lætitiaque pleni accurrunt. Deinde quemodmodum fieri solet, me salutatum uterque ut ad se venirem, rogabant. Quos cum amplius hac de re viderem contendentes, hodie quidem inquam Callicratida & Charicles, vos ambos hodie ad me venire par est, ne majorem contentionem excitetis. Sequentibus autem diebus (nam tres vel quatuor hîc commorari constitui) vicissim convivio me excipietis, quis prior id faciat sorte

ἀφικεσθεὶς ὁ Ἀθήνηθεν. ἐκεῖ ταῦτα. κἀκείνῳ μὲ τῷ ἡμέρᾳ εἰσάρχει ἰμά. τῇ δ' ἐπιούσῃ, Καλλικρατίδας. εἶτα μετ' αὐτὸν, ὁ Χαρικλῆς. ἐώρων δὴ κἀγὼ τῷ ἐσίατιν ἐναργῆ τὰ ἐκατέρου ἀφέσεως πεμήλια. ὁ μὲν γὰρ ἀθηναῖος, διμόρφοις παισὶν ἐξήσκητο. καὶ πᾶς οἰκέτης αὐτῷ χειρὶν ἀγάνεσθαι, μέχρι δ' ἐσέτου ὑπογραφέντος αὐτοῖς χνὰ διαμένοντες. ἐπαιδᾶν δ' ἰήλοις αἱ παρειαὶ πυκασθῶσιν, οἰκονόμοι, καὶ τὰ Ἀθήνησι χωλεὰν κηδεμόνες ἀπεστέλλοντο. Χαρικλεῖ μὲν πολὺς ὀρχηστρίδων, καὶ μυσυρῶν χορὸς εἵπετο. καὶ πᾶν τὸ δωμάτιον, ὡς ὁ Θεσμοφορίοις, γυναικῶν μεστὸν ἦν, ἀνδρὸς δὲ ἀκαιρῇ παρόντος, εἰ μή τι πα νήπιον, ἢ γέρων ὑστερήλιξ ὀψοποιὸς ἀφθείη, ἢ χρόνου ζηλοτυπίας ὑποψίαν σὺκ ἔχοντος. ἦν μὲν δὴ ὡς ἔφην, καὶ τοῦθ' ἱκανὰ τὰ ἀμφοτέρων γνώμης δείγματα. πολλάκις μὲν ἐπ' ὀλίγον ἀψιμαχίαι τινὲς ἐπ' αὐτοῖς σκιπήσαν, ἀλλ' ὡς πῦρας ἔχειν τι τῷ ζήτηπι, ἀλλ' ἐπὶ καιροῦ ἦν ἀνάγκῃ, σύμπλους ἐτελέσαμεν αὐτοὺς ἐπιζεύλω. διενοῦντο γὰρ εἰς Ἰταλίαν ἀπιέναι ὁμοίως ἐμοί. καὶ δόξαν ἡμῖν Κνίδῳ ἐπορμίσαι καὶ θέαν, καὶ τὸ Ἀφροδίτης ἰδεῖν ποθήσαντες ἱερὸν, ὑμνεῖται δ' ὑπὸ τοῦ Πραξιτέλους δι' χρείας ὄντως ἐπαφροδίτου, ἠρέμα τῇ γῇ ἐπορμιζόμεθα, αὐτῆς οἱμαι τῆς Θεοῦ λιπαρᾶ γαλήνη πομπολούσης τὸ σκάφος. τοῖς μὲν

sorte dijudicando. Hoc illis placuit. Atque illa quidem die fui convivii magister, sequenti verò Callicratides, deinde post ipsum Charicles. Porrò animadvertebam in convivio, manifesta utriusque affectionis indicia. Nam Atheniensis ille formosis pueris prorsus instructus erat, omnesque servi ipsi propemodum imberbes erant, non amplius apud illum habitare soliti, cum prima lanuginis lineamenta ducerentur. Postquam verò genæ barba densiore tegerentur, dispeniatores, & fundorum quos Athenis habebat procuratores amandabantur. At verò Charicles magnus saltatricum & psaltriarum chorus sequebatur: ac tota illius domuncula, perinde ut in Cereris sacris, erat mulieribus referta, nec vir vel momentum aderat, nisi infans aliquis, aut senex decrepitus, videlicet coquus conspiceretur, in quem ob ætatem zelotypiæ suspicio non caderet. Erant igitur & hæc, ut dixi, utriusque satis certa animi documenta. Verumtamen sæpe breves aliquæ velitationes inter ipsos movebantur, ac si finem aliquem quæstio non haberet. At cum jam solvendi tempus esset, navigationis socios etiam volentes ipsos accelerabam. Nam perinde atque ego in Italiam navigare constituebant. Et cum nobis visum esset in Cnidum spectandi causa appellere, & Veneris templum videndi desiderio flagraremus (celebratur autem ibi Praxitelis promptitudinis illud verè amabile) paulatim ad terram subvecti sumus, ipsa, opinor, Dea, plena tranquillitate navigium deducente. Cæteris igi-

1 Λιπαρᾶ γαλήνη] Λιπαρὰ hic pro λιπαρῶς positum videtur. id est, συνεχὴς assiduus. Ita mox infra pag. 882. Λιπαροῖς τοῖς χείλεσιν. id est, assiduis, frequentibus osculis. *Menagius.*

1 Τὸ

ἐν ἄλλοις, ἡμεῖς δὲ οἱ σοφὴν πρεσβεύομεν. ἐγὼ δ', ὁ τὸ ἐρωτικὸν ζεῦγος ἐκφερωνύμην ἐξαψάμενος, κύκλῳ περιῆειν τὴν Κνίδον, ὅσα ἀγάλματα τὸ περιμέσυπνον ἀγλαΐσματα μετίχνευε, ὡς ὁ Ἀφροδίτης πολύφοιτος ὁ Σωκράτης, ἡ τάλλα, ὅσα πάρεστι ἡμᾶς ἰδυνάσθαι, πρῶτον ἐπεσκεψάμεθα, ἐπὶ τὸ νεὼ τῆς Ἀφροδίτης βαδίζομεν, τὸν μὲν, ἐγὼ τε, καὶ Χαρικλῆς πάνυ προθύμως. Καλλικρατίδας δ' ὡς ἐπὶ τοῖσι θηλείοισιν ἄκων, ἦλθε δὲ οἴμαι ὁ Κνιδίης Ἀφροδίτης τὸ θειότατον ἀντιφιλαλαζόμενον ἴρωτα. καὶ πᾶς οὗτος ἡμῖν ἀπ' αὐτοῦ τοῦ πρώτου, Ἀφροδίσιος προσεπαύσατο αὐγαῖς. τὸ γὰρ αἴθριον, ὅσον εἰς ἰδιωτῶν μάλιστα, λίθοις πλακὶ λείαις ἐστρωμένον, ἀλλ' ὡς τὸ Ἀφροδίτης, ἅπαν ἐν ζωτικοῦ ἡμέρων καρπῶν, ἃ τοῖς κήποις δάσκιπτε ἀκρι πέρην βρυούσα τὸ πλεῖστον ἀέρος σωματοῦσθαι. θαλίαν μὲν ἡ πυκινόκαρπος ἐτηλεθᾶσα μυρσίνη τῶν ἀπείρονα αὐτῆς, δενδρέων πέφυκε, τὸ τε λοιπὸν ὀπωρῶν ἔκφυτον, ὅσα κάλλιστα μετιλήχει. ἐθέλ' αὐτὰ χαρᾶν δὲ ἦλθ χρόνῳ πολλὰ κηπεύσαντι, ἀλλ' ὦπ' ἀκμῆς ὀφρυόεντα νέοις κλωσὶν ἐν ὥρᾳ. τὰ πίτυς δ' ἀνεμέμικτο καὶ τὰ κηπῶν μὲ ἄλλως ἀγάλματα, τὸν δ' ἀμορφίαν ἔχοντα κηρόν, κυπαρίττων, καὶ πλατανίστων αἰθέρα μήκη. καὶ σὺν αὐτοῖς, αὐτόμολος Ἀφροδίτης ἡ τὸ Θεῖον πλέκει φυγὰς Δάφνη. πάντ' χαμαὶ δένδρα, ὥσπερ λίγδην ὁ φίλερως ἐποίρτυε

igitur consueta arma curæ erant. Ego verò amatorium istud par utrinque admotum habens, Cnidum circum circa obambulabam, non sine risu figulinæ istius protervitatis participem me præbendo, ut in Veneris civitate. Porticus autem Sostrati, & alia quæ nos oblectare poterant, cùm primum obivissemus, ad Veneris templum imus, nos scilicet, ego & Charicles, admodum alacriter: Callicratides autem, ut ad muliebre spectaculum, invitus, libentiùs ut opinor, Veneri Cnidiæ Thespiensem illum Cupidinem permutaturus. Tum statim ab ipso delubro venereæ nobis aspirarunt auræ. Nam subdialis pars atrii, non in pavimentum maximè infœcundum, lapidum lævibus tabulis instrata erat: sed ut in Veneris templo, tota erat fructuum mitium ferax, quorum arbores frondibus virentibus, in longum usque promanantibus ambientem aerem contegebant. Abundè verò fructu densa myrtus, apud dominam suam pullulaverat, jam ab ortu ampla: singulæque arbores reliquæ quotquot pulchritudinem sunt sortitæ nequaquam exacta jam ætate longa, canæ arescebant, sed præ vigore turgentes & crescentes, novis ramis erant formosæ. His etiam admixtæ erant, quæ alioqui fructuum quidem non sunt feraces, sed fructus loco pulchritudinem habent: cyparissorum videlicet, & platanorum aëriæ proceritates: interque ipsas transfuga Veneris Laurus, aliàs verò ab hac Dea fugitiva. Cuivis autem arbori circumvoluta amatrix illa hedera obserpebat,

1 Τὸ ἐρωτικὸν ζεῦγος] De quo Marcil. ad Horat. Mercer. ad Athen. pag. 219. sic in principio dial. Pro lapsu inter saltandum. *Board.*

κιτλός. ἀμφιλαφεῖς ἄμπελοι, πυκνοῖς κατηρτῆσθαι βότρυσι. τερπωτέρα γὰρ Ἀφροδίτη μὴ Διονύσου. καὶ τὸ παρ' ἀμφοῖν ἡδύ, σύγκρασθον. εἰ δ' ἀποζεύχθειεν ἀλλήλων, [1] ἧττον εὐφραίνουσιν. ἦν δ' ὑπὸ ταῖς ἄκραις παλιναίοις ὕλαις, ἐλαφραὶ κλισίαι τοῖς σκιαῖς ἥλωσιν. εἰς δὲ [2] τῶν μὲν ἀγρικῶν, σκιαῖς ἐπεφύτων τισί. ἀμφὶ δὲ ὁ πολιτικὸς ὄχλος ἐπεσπεύδετο, ὄντως Ἀφροδισιάζοντες. ἐπεὶ δὲ ἐκπεσὼν τοῖς φυτοῖς ἐτέρφθημεν, οὕτω δὴ νεὼ παρήειμεν. ἦ μὲν ὧν θεὸς, ὁ μέσῳ κεῖσθαι τυπᾷ. περέας ἦ λίθῳ, διαλαμπὲς κάλλιστον ἐπεξειργασμένον, καὶ σταγόνι χάλικι μικρὸν ὑπεμεμιλῶσθαι. πᾶν δὲ τὸ κάλλος αὐτῆς ἀκόλυπτον, εὐδαιμόνως ἐσθῆτος ἀκριβείας γαλύμματι, πλὴν ὅσα τῇ ἐπερᾳ χειρὶ πρὸς αἰδῶ λελήθοτος ἐπικρύπτειν. τοσοῦτο γὰρ ἡ δημιουργὸς ἴσχυσε τέχνη, ὥστε τὸν ἀνάπτυκτον ὕπνῳ, καὶ παρθένῳ ἦ λίθῳ φύσιν, ἐκφῆναι μέλεσιν ἐπαφίεσθαι. ὁ γοῦν Χαρικλῆς, ἐμμανὴς ἦν, καὶ περιφορῶν ἐμβοήσας, οὕτω χρηστὲ θεῶν ὁ Διὰ ταῦτα δὴ θεὸς Ἄρης. καὶ ἅμα ὡσθραμὼν, λαπαρῷ τοῖς χείλεσιν ἐφ' ὅσον ἦν δυνατὸν ἐκτείνων τὸ αὐχένα, κατεφίλει.

bat, & vites foecundæ crebris racemis dependebant. Est enim Venus cum Baccho jucundior, quodque ab utroque dulce proficiscitur, est contemperatum. Quòd si à se invicem disjungantur, minùs exhilarant. Erant autem sub opacis hisce sylvis, amœna tabernacula, eorum usui qui intus vellent convivari comparata. Quò nonnulli quidem urbani rarò se conferebant: sed populi frequens turba solenniter conveniebat, re ipsâ Veneri indulgentes. Postquam autem abundè plantis oblectati fuimus, in templum introivimus. Cujus in medio posita est, ex Pario marmore, opus sanè pulcherrimum, & diducto ore [3] paulum subridens. Tota autem ejus pulchritudo detecta, nulla veste ipsam tegente, nuda conspicitur, nisi quòd oblita sui, altera manu pudenda abscondit. Tantum autem ars opifex valuit, ut solida adeò, duraque lapidis natura, singulis membris conveniret. Charicles igitur insanum quiddam & furibundum exclamans, O fortunatissime, inquit, Deorum Mars, qui propter hanc junctus fuisti. Et simul accurrens, plenis labiis, quoad fieri potuit extento collo deosculabatur illam. Ta-

1 Ἧττον εὐφραίνουσιν] Ἧττον εὐφραίνουσιν. Marc.

2 Τῶν μὲν ἀγρικῶν] Τοῖς ἀγροικοῖς opposuit, τὸ πολιτικὸν ὄχλον, &c. notabili discrimine. *Idem.* Mirum est Lucianum opponere τὸν ἀγρικὸν τῷ πολιτικῷ ὄχλῳ· nam πόλις & ἀγὼ urbem significant, & si hic locus benè se habet, fateor me non intelligere eam differentiam. Credo scripsisse Lucianum τὸ μὲν ἀγροικικόν. Nam habitantibus in agris non tam placent trichilæ & arborum implexatum umbracula, quippe quibus talia quotidie in suis sylvis, hortis & agris videntur. Urbium civibus vero, qui nihil aliud quam marmora & nudos lapides vident, jucundiora sunt viridaria & hortorum amœnitates & arborum comæ luxuriantes. Nam ut ait Satyra: —— *voluptates commendat rarior usus.* Ideo in eo Veneris luco urbani frequentes festum illud agitabant. *Palm.*

3 *Paulum subridens*] Veneris Gnidiæ templum, & lucum & statuam Lucianus egregiè est exequutus, ut & Plin. lib. 36. *Cæsa.*

1 Κα-

σηῆ δ' ἰφθὶς ὁ Καλλικρατίδας, καὶ νῦν ἀπορύσσειν. ἔστι δ' ἀμφίθυρος αὐτῆς ὁ νεώς, καὶ τοῖς ἄλλοις τοῦ Θεοῦ ἰδίᾳ ἀκριβῶς, καὶ κατὰ νώτου, καὶ ἵνα μηδὲν αὐτῆς ἀθεώρητον ᾖ. δι' ἀμφοτέρας δὲ ἐστὶ τῆ ἑτέρα πύλη παρελθοῦσι, τοῦ ὄπισθεν σύμφρασιν ἀφεῖναι. δοξαν δ' ἄλλο τοῦ Θεοῦ ἰδεῖν, εἰς τὸ κατόπιν ἐπεξελθεῖν. εἶτ' ἀνοιγείσης τῆς θύρας ὑπὸ τοῦ κλειδοφύλακος οἵαν πιστευθῆναι γυναῖκα, ἅμα δ' αἰφνίδιον ἡμᾶς εἶχε τὸ κάλλος. ὁ γὰρ ἀληθῶς, ἡσυχῆ πως μικρὸν βλέψαντι, ἐπὶ τὰ παιδικὰ μέρη τοῦ Θεοῦ κατακλάσαντι, ἄγαμαι πολὺ τοῦ Χαρικλείδου ἐμμανέστερον ἀνεθόησεν. Ἡρακλῆς, ὅση μὲν τοῦ μεταφρένου σύρυθμία, πῶς δ' ἀμφιλαφεῖς αἱ λαγόνες, ἀγκάλισμα χειρὸς πλήρης. ὡς δ' οὐ διάγραφοι τῶν γλουτῶν αἱ σύριγγες ἐπανυστάντων, μήτ' ἄγαν ἐκλιπεῖς, αὐτοῖς ὀστέοις ἐφεστηκυῖαι, μήτε εἰς ὑπόγυον ὀκνηρὰν πίπτουσαι. τῶν δὲ τοῖς ἰσχίοις ἐναφιγμένων ἐξ ἑκατέρου τύπου, ὅτε ἂν εὐπρεπῶς ὡς ἥδιστ' ὁ γάλως μηδέτε, καὶ κνήμης, ἐπ' ἀμφοῖν τετραμμένης ἄχρι ποδός, ἡρεμαίους ῥυθμούς. τοιοῦτον ἄρα Γανυμήδους τὸ ἀγαλμα, διὰ τὸ νικᾶσθαι ἥβῃ ἐγχρῖ. ἀλλὰ μὲν δὴ Ἥβης, ὅτε ἂν ἐγὼ διακονουμένης, ποτὸν ἐδεξάμην. ὑπερφυῶς τοίνυν τοῦ Καλλικρατίδου βοῶντος, ὁ Χαρικλῆς ὑπὸ τοῦ σφόδρα θαύματος, ὀλίγου δεῖν ἐπεπήγει τοῖς ἐδάφεσι, καὶ ῥᾴον ἐν τοῖς ὀμματοστίλβοις ἀνυχαίνων. ἐπεὶ δὲ τοῦ ἥλιος ἐπεμέξειν ὁ κόρος ἡμᾶς ἀπῆλασεν, ἐπὶ δεκτέρᾳ μοῖρᾳ αὖθις εἰσέλθομεν, ὥστε ἐν ἑκάστῃ κηλεῖσθαι. ἤλιγξε δ' αὐτὸν τὸν

Tacitè verò astans Callicratides, apud se mirabatur. Est autem bitoris ipsius ædes, ut possint qui volunt Deam accuratè intpicere, etiam à tergo, utque nihil ipsius cum admiratione non spectes. Facilè itaque licet per alteram portam accedentibus, posteriorem decorem intueri. Proinde cùm nobis visum esset totam Deam videre, in posteriorem templi partem circumivimus. Ac recluſa janua ab ædituo, qui & ipse creditur mulier esse, repente ad pulchritudinem illam obstupuimus. Itaque Atheniensis ille: qui paulò antè tacitus intuebatur [illegible] ritis Deæ partibus, quæ in pueris appetuntur: continuò longè quàm Charicles, inlaniore modo exclamavit: Hercle quanta dorsi concinnitas: ut prominentes lumbi amplexantis manus implentes! quàm scitè circunscriptæ clunium pulpæ incurvantur, neque tenues nimis ipsis ossibus astrictæ, neque in immensam effusæ pinguedinem! Formarum autem, quæ coxis utrinque velut obsignantur, nemo dicere possit, quàm suavis sit risus: femoris & tibiæ in rectum protentæ ad pedem usque, accurata proportio. Talis igitur & Ganymedes in cœlo, Iovi nectar jucundiùs infundit. Non enim ego ab Hebe ministrante potum acceperim. Cùm autem hæc quasi numine quodam correptus Callicratidas exclamaret, Charicles præ vehementi stupore, propemodum diriguit, humidum quendam & manantem in oculis dolorem colliquans. Cæterùm postquam ab admiratione satietas nos avertit, in altero femore maculam conspicimus, ut in veste labem. Cujus deformitatem arguebat reli-

ἀμορφίαν ἡ περὶ τὴν λίθον λαμπρότης. ἐγὼ μὲν οὖν πιθανῇ τέλληϊ εἰκασία τοπάζων, φύσιν ὡμὴν καὶ λίθον τὸ βλεπόμενον εἶναι. παθὸς γὰρ οὐδὲ τύπον ἐν ἔχει. πολλὰ δ' τοῖς κατ' ἄνθρωπον εἶναι δυναμένοις κακοῖς, ἡ τύχη παρεμποδίζει. μέλαινάν τι ἐπιπλάττει φυσικὴν πού κηλῖδα νομίζων, καὶ κατὰ τοῦτο δὴ Πραξιτέλης ἐθαύμαζον, ὅτι δὴ λίθου τὸ δύσμορφον, εἰ τοῖς ἄλλοις ἐλέγχοις δυναμένοις μέρεσιν ὑπέκρυψεν. ἡ δὲ παρισοῦσα πλησίον ἡμῶν ζάκορος, ἀπίστου λόγου κρείττω παρέδωκεν ἱστορίαν. ἔφη γὰρ οὐκ ἀσήμως χθὲς νεανίαν. ἡ δὲ πρᾶξις, ἀνώνυμον αὐτὸν ἐάσῃ, πολλάκις ἐπιφοιτῶντα τῷ ναΐδριῳ. σὺν δειλαίῳ δαίμονι ἐρεθῆναί φασι Θεοῦ, καὶ πανήμερον αὐτὸν ἐνδιατρίβοντα τῷ ναΐδριῳ, καταρχὰς ἔχειν δεισιδαίμονος ἀρχαιότητος δόκησιν. ἔκ τε γὰρ ἑωθινῆς κρίτης, πολὺ φθάνοντα τὸν ὄρθρον, ἐπιφοίτα, καὶ μὴ δύσει ἄκαιρα ἐπέρχεσθαι οἴκοθεν. τῷ δ' ἄλλῃ ἡμέρᾳ ἀπαντικρὺ τοῦ Θεοῦ καθεζόμενον, ὀρθὰς ἐπ' αὐτῷ διλωσκούσας τὰς τῶν ὀμμάτων βολὰς ἀπήρεισεν. ἄσημοι δ' αὐτοῦ ψιθυρισμοὶ, καὶ κλεπτομένης λαλιᾶς, ἐρωτικαὶ διαπερχόμενοι μέμψεις. ἐπειδὴ δὲ καὶ μικρὸν δὴ πάθος ἑαυτὸν ἐπιδυκηλήσαι θελήσειε, φθονεῖσθαι, τῇ δὲ πρωΐ τὴν πόλιν ἀφικνεῖσθαι λιβυκῆς ὄρνιθος ἀπαρθμήσας, διὰ πτέρυγος τῷ ἐλπίδι. καὶ ἑκάστου μὲν ἐπὶ σκοπῷ, μήπως δ' οὐ ποτὲ τῷ Θεῷ αὐτῷ σύνοδίσειε, μηδενὸς ἀφανοῦς πτοίῃ ἴσον χήμασι, φθονικὸν, ἡ ἐπιζημίας τοῦ-

quus totius marmoris nitor. Itaque ego verisimili conjectura veritatem colligendo, id quod apparebat, ex natura lapidis esse existimabam. Nam neque hujuscemodi rerum casus alieni sunt. Et iis quibus summè pulchris licebat esse, multa fors impedimenta objicit. Proinde nigrum nævum marmori innatum ratus, etiam hac parte Praxitelem admirabar, quod eam lapidis deformitatem in iis partibus abscondisset quæ minus reprehendi possent. At ea quæ nobis adstabat æditua, novam incredibilis orationis historiam tradidit. Dixit enim adolescentem quendam non obscuro loco natum (nomen autem taceri fecit actio) crebrò ad delubrum hoc ventitantem, infœlici quodam genio impulsum, Deam hanc amasse, & quia totos plerumque dies in templo commorabatur, ab initio religiosæ sanctimoniæ existimationem obtinuisse. Nam statim à lecto matutino, multò auroram prævertens, huc ventitabat, ac post solis occasum invitus domum repetebat: totumque diem è regione Deæ sedendo, rectas oculorum faces in ipsam assiduò defigebat: atque interim nescio quæ secum susurrabat, cumque loquentia subriperetur, amatorias peragebat querelas. Et cum vellet affectus illius molestiam paulum lenire, affatus Deam, quatuor talos Libycæ capreæ in mensam denumerando, lusu spem experiebatur. Ac quoties jecerat id quod intendebat, maximè siquando Deam ipsam feliciore jactu sortitus erat, nullo talo pari figura cadente, adorabat eam, sperans se id esse consequuturum quod ex-

1 Καὶ κλεπτομένης λαλιᾶς] Καὶ κλεπτομένης λαλιᾶς. Marc.

2 Καὶ

ξιος νομίζων. εἰσὶ δ' ὅπως φιλεῖ, φωλεὸς τῆ πρωτίζης ῥίψεσιν, εἰσὶ ἐπὶ τὸ δυσφημότερον ἀναπτῆναι, ὅλῃ Κνίδῳ κατάρωμενος, ὡς ἐπ' ἀνηκέστῳ συμφορᾷ, καὶ καταφθῇ. καὶ δὴ ὀλίγου συναρπάσας, ἐπῆρε βόλῳ τὸν πρὶν ἁμαρτόντα ἐξορθῶσαι. ἤδη δ' πλέον αὐτῆς ἐπὶ πάθους ἐρεθιζομένης, τοῖχος ἅπας ἐκαρφώσατο, καὶ πᾶς μαλακὸς δίνδρα φλοιὸς Ἀφροδίτην καλὴν ἐποίησεν. ἐπῆρτο δ' ἐξίσης Διὶ Πραξιτέλης. καὶ πᾶν ὅ, τι κειμήλιον ἐκτήσατο οἰκοι φυλάττοιθ', τοῦτ' ἐκεῖ ἀνάθημα τῇ Θεᾷ. πέρας, ἡ σφοδρὴ τῆς ἐπιθυμίας μανία. ἐρίθη δ' τόλμα τῆ ἐπιθυμίᾳ μαστρόπος. ἤδη γὰρ ἐπὶ δύσιν ἡλίου κλίνοντος, ἀρίστας λαθὼν τοὺς παρόντας, ἔσπευδε τῆ ὥρᾳ παρεισρύναι. καὶ τὰς ἀφανεῖς εἰσιτάτην, χειρὶ δὲ ἀναπείσας τρίτῃ. σιωπῇ δ' τῆ ζακόρῳ ἐξελθὼν τοῦ δώματος ἐφελκυσαμένου, ἔνδον ὁ καινὸς Ἀγχίσης καθείρκτο. καὶ τὰ μὲν ἀρρητα νυκτὸς ἐγὼ τόλμαν, ἢ ἄλλος, ἐπ' ἀκριβείς ὑμῖν διαγγείλαι; τῆ ἐρωτικῶν ἐπιπλοκῶν ἴχνη τοῦτο μεθ' ἡμέραν ὤφθη, καὶ τὸ σπῆλον εἶχεν ἡ Θεὸς, οὐ ἔπαθεν ὀλίγα. αὐτὸν μὲν τὸν νεανίαν, ὡς ὁ δημώδης ἱστορεῖ λόγος, ἢ τῆ πετρῶν φασιν, ἢ τῆ πλαγίᾳ κύμασιν εἰσχυθίζαι, παντελῶς ἀφανῆ γενέσθαι. τοῦτο δ' ζακόρου ἐλεγχομένης, μείζων ἦν λόγων ἀφορμὴ, εἰπεῖν ὁ Χαρμηλῆς, ὡς τὸ ἧλυ καὶ λίθινον ᾖ, φιλεῖται. τί δ' εἴ τις ἔμψυχον εἶδε τοιοῦτο καὶ; ἆρ' οὐκ

expetebat. Sin autem, uti solet, malè per mensam jecisset, & tali in pejoris ominis partem surrexissent, toti Gnido malè precabatur, quasi ob immedicabilem, funestamque cladem: & paulò post correptis illis, alio jactu priorem errorem emendabat. Iam verò cùm affectus ejus magis irritaretur, totus paries insculpebatur, omnisque mollis arboris cortex formosam Venerem prædicabat. Eodem autem in pretio cum Iove Praxiteles erat. Et quicquid pretiosæ supellectilis domi servabatur, id in donarium Deæ offerebatur. Postremò, nimia desideriorum vehementia in eo in insaniam versa est: & inventa est ejus cupiditatis mastupatrix audacia. Cùm enim Sol ad Occasum jam inclinaret, sensim ita ut qui aderant non animadverterent, post januam clam irreplit: & in intima parte stans, ut cerni non posset, ita se tacitus continebat, ut propemodum non spiraret. Ædituis autem januam foris pro more trahentibus, novus iste Anchises intus est conclusus. At quid ego arcanæ noctis audaciam accuratiùs vobis exprimam, aut quispiam alius? Amatoriorum amplexuum vestigia hæc postridie conspecta sunt: & maculam hanc habebat Dea, eorum quæ passa erat, indicem. Ipsum verò adolescentem, ut vulgo fertur, vel de saxis, ajunt, vel in marinos fluctus præcipitem datum, omnino evanuisse. Atque hæc cùm ministra templi narraret, interea exclamans, Chricles, Igitur fœmineum genus, inquit, etsi sit saxeum, amatur. Quid autem siquis animatam videret istiusmodi formam? an-

1 Καὶ πᾶς μαλακὸς δίνδρα φλοιὸς] Notum ex Theocrit. Virg. Aristen. *Bourd.*

κόμδυ ἡγεμονικὴ λεπτὴν ἀφηδύνων, ἀπ' αὐτῆς ἧς χάριτος ἄγων ἧς δῆλον ἦς, οὐκ ἐκείνων μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐπ' αὐτοῖς μνήματος ἐρᾷν. ἀλλ' εἴ τί σοι ἧς τῆς πλοῦ Ἡρακλεῖ τέλειον λείψανον ἀφεῖται, μηδὲν ὑποκρύψῃ. τῷ γὰρ Ἡρακλεῖ, τῷ θεῷ σύντελη παρέχε. Θεο. [1] βυρφάγος μὲν ὁ δαίμων ὦ Λυκῖνε, καὶ [2] ταῖς ἀκρίτοις ὡς φασι τὰς θυσίας ἥκιστα τερπόμενος. ἐπεὶ δ' αὐτῷ τῷ ἑπόμενον ἑορτῶν λόγῳ μεφίεμαι, αἰμὶ ἐμοὶ διηγήσεις, ἐξ ἑωθινοῦ δ' ἂν ἀκούσαιμι, κόρον ἔχουσιν. εἰ γὰρ καὶ μύθοις, ἀ συνήθως μεθαρμοσαμένη ἀοιδῇς, ἱλαρῶς τῇ Θεᾷ συνδιημερεύσαιτε. καί μοι χρὴ δικαστὴς ἶσος, ἐπεὶ μήθ' ἑτέρου σε δεῖ πάνυ ῥᾳδίως ὁρᾶν. ποτέρους ἀμείνονας ἡγῇ τοὺς φιλοπαίδας, ἢ τοὺς γναίους ἀσυμφόρως; ἐγὼ μὲν γὰρ ὁπλαῖς ἑκατέρᾳ, καθάπερ ἀκριβοῦς τρυτάνῃ, τοῖς ἐπ' ἀμφότερα πλάστιγξιν, ἰσορρόπως πλανωμένοις. σὺ δ' οὐκοῦν ὦν, ἀδιάφορον κρατῆς τῇ λογισμῷ τὸ βέλτιον αἱρήσῃ. πάντως δὲ σεαυτὸν ἀπελόμενον ἂ φιλοῖς, ἵνα πεπίστευκέ σοι ψῆφον ἡ ἐμὲ τὸν ἐμῶν ἐρώτων κρίσις, ἄθρει φέρε. Λυ. παιδιᾶς ὦ Θεόμνηστε, καὶ γέλωτος ἡγῇ τὸν

tenuem vocem jucundè referens, ab ipso statim habitu præ te ferebas, quòd non illos solùm, verùm etiam illorum memoriam amares. Sed siquid tibi ex ea navigatione quam secundum Venerem suscepisti, reliquum supereſt, ne id nos cela, sed absolutum Herculi sacrificium præsta. *Theom.* Taurivorus est iste Deus, Luciane, & sacrificiis citra fumum peractis, ut ajunt, minimè delectatur. Sed postquam annuam ipsius festivitatem sermone celebramus, meæ quidem narrationes ab aurora productæ, satietatem pariunt. Tua verò Musa à consueto translata studio, hilariter cum Deo diem hunc exigat. Ac mihi æquus esto judex, siquidem neutram in partem hujus affectus propendentem te video. Vtros meliùs habere putas, puerorum amatores, an qui fœminas amplectuntur? Nam ego utroque perculsus, perinde atque accurata trutina, lancibus utrinque stantibus, æquilibrio feror. Tu verò qui extra hanc sortem es, incorrupto judice nimirum ratione, quod melius fuerit, eliges, Proinde omni recusandi simulatione sublata, ô amice; quem calculum tibi de meis amoribus judicium credidit, jam feras. *Luc.* Ludicram hanc, & ridiculam narrationem putas Theomneste, attamen etiam serii

1 Βυφάγος] Philostrat. tabul. Theodam. *Bourd.* Sunt qui Herculem bis integrum devorasse bovem scribunt, semel apud Lindum urbem, & iterum apud Oriopas Thiodamantis bovem: Callimachus Hymno εἰς Ἄρτεμ. fabulatur Herculem jam in Deos relatum, nihilominus inexplebilis edacitatis esse.

ἀ γὰρ
Παύσατ' ἀδηκείης, ὅτι οἱ παρὰ νηλὲς ἐκείνῃ
Τῇ σπορ' ἀροτρεύοντι συνήντετο Θειοδάμαντι.
Tanta erat ingluvie, quanta, cùm scinderet arvum,
Occurrit Dryopum ductori Thiodamanti:

Exinde mansit apud Lindios ritus ut bos arator Herculi cognomento βυδάλτα immoletur cum multa diratum imprecatione. Philostrat. Vir. lib. 2. Lactant. lib. 1. c. 21. Cogn.

2 Ταῖς ἀκρίτοις] Legend. Athen. lib. 1. *Bourd.*

διάγνωσιν. ἦδη ἐπαγγέλλεται τι καὶ σπουδαῖον. ἔγωγ' οὖν [1] ἐξ ὑπογύου τῆς ἐπιχειρήσεως ἠψάμην, οὐδὲν ὂν πάλαι ἀλλ' ἢ παλαιᾶς, ἐξ οὗ τοὺς δυοῖν ἀνδροῖν ἀκηκοὼς, περὶ τούτων σπουδαίως ἀμφιλαλουμένοιν, ἔτι τῷ μνήμονι ἴσασιν ἔχω. διῄρητο δ' αὐτῶν ἅμα τοῖς λόγοις τὰ πάθη. καὶ γὰρ οὐδὲν ἧττον σὺ κατ' ἀνδρίαν ψυχῆς ἄνους ὢν, διττὰς ἄρνυσαι μισθοὺς, τὴν μὲν, βακχεῖον, τὸν δ' ἄρρενα μᾶλλον ἀμῶντα. ἀλλ' ὁ μὲν, ὑπερφυῶς παιδικῆς ἥδετο, τῷ θήλεϊ δ' Ἀφροδίτην βάραθρον ἐγέμην. ὁδὶ ἀγνὸν ἔρωτα ἄρρενος, εἰς γυναῖκας ἐπλάνα. δυοῖν δὲ μαχομένοιν παθῶν ἀγωνοθετήσας ἔμοιγε, ἀδὶ ἂν εἰπεῖν δυναίμην, ὡς ὑπερῴδησεν. καί μοι τὸ τοῦ λόγου ἴσχυ, πᾶσι δηλαδὴ συνῳδόν, ὡς δρᾶσαι δεῖ ἐπιμελῶς. ἔπαρμα δὲ ἐπιμήκης ἀφορμῶν ἐκ ποδῶν ἀπῆλθον, ἃ παρ' ἀμφοῖν ἤκουσα λιγύροιν, κἀγὼ τὰ ἀκριβῆ ἐπίσταμαί σοι. Θεομ. καὶ μὴν ἔγωγε ἀπαυστὰς ἴσχω, ἀπαυτοκρὰν καθεδοῦμαί σε, δέσποτα Αἰακίδην ὁπόθ' λέξειεν ἀείδων. σὺ δ' ἡμῖν τὰ πάλαι κλέα τῆ ἰωπικῆς Ἀφροδίτης, μελῳδίᾳ πεφάνθω. Λυ. ἐπ' Ἰταλίαν μοι πλεῖν Ἀφετοιμάζω, ταχυναυτῶν σκάφη ἐξέπιπτε, τούτων δ' ἀκοάων, οἷς μάλιστα χρῆμα [2] Λιβυρνοὶ δοκοῦσιν, ἔθνος Ἰονίῳ κόλπῳ παροικισμένον. ὡς δ' εἶδον, πάντας ἐπιχωρίους Θεοὺς εὐμενεῖς ἐπικαλεσάμενος, καὶ Διὰ ξένιον ἵλεων σωτῆρα ψαύσας τῆς ἀποβάσεως γραπαῖς ἐπικαλεσάμενος, ἀπ' ἄστεος ἁρμᾷ ζεύγλ κατῆειν

serii quiddam pollicetur. Itaque ego rem nuper aggressus sum, sciens non admodum diu esse, ex quo auditis duobus viris de hac re ceu vehementer dimicantibus, recentem adhuc memoriam habeo. Divisi autem erant eorum cum orationibus etiam ipsi affectus. Neque perinde ac tu, qui animi facilitate insomnis duplicem mercedem capis, hanc armenta regens, pecora illam candida pascens. At hic quidem supramodum amore puerorum delectabatur, muliebrem Venerem barathrum esse ducens: ille autem ab amore masculo purus, libidine in fœminas consternabatur. Cùm igitur duorum affectuum inter se pugnantium certamen institueris, dicere non possim quantum ex ea re cepi voluptatis. Et mihi sermonum vestigia, ut quæ nuper dicta sunt, auribus fermè oblignata hærent. Omni igitur objurgationis ansa è medio submota, quæ & ambobus loquentibus audivi, accuratè tibi commemorabo. *Theom.* Quinetiam ego hinc surgens, è regione tui sedebo, Æacidam expectans dum carmina finiat ille. Tu verò nobis veterem gloriam amatoriæ differentiæ canendo perage. *Luc.* Instituenti mihi in Italiam navigare, velox navigium erat paratum, ex biremibus istis, quibus Liburni, gens quæ ad Ionium sinum habitat, potissimùm uti videntur. Quantum autem in me erat, Deos omnes patrios precatus, & invocato Iove hospitali, ut expeditionem peregrè susceptam propitius adjuvaret, ab urbe vehiculo mulari

1 Ἐξ ὑπογύου τ' ἐπιχειρήσεως] Ἐξ ὑπογύου τ' ἐπ. Marc.

2 Λιβυρνοὶ] De his navigiolis Renat. Veget. c. 33. lib. 4. Appia. in Illyric. Bourd.

3 Ἐπὶ-

ἐπὶ θάλασσαν, ἔνθα τοὺς συνήθεις παραπέμπουσί με ἀξιοῦντες, ἠναγκάσθη ὑπὸ παιδιᾶς λιπαρῆς ὄχλος, οἱ συνεχῶς ἡμῖν ἐντυγχάνοντες, ἀκαρῶς διεζεύγνυντο. τῆς πρύμνης γὰρ ἐπιβὰς, ἐγγὺς ἐμαυτὸν ἵδρυσα τοῦ κυβερνήτου. κατὰ μοῖραν τοῦ τε ἐλατῆρος μικρὸν ἀπὸ τῆς γῆς ἀνασχόντες, ἐπειδὴ μᾶλλον τῷ πρυμνοτάτῳ ἡμῶν [1] ἐπώμισεν αὔρᾳ, τὸ ἴσον ἐν τῇ μεσονήσῳ ἀκρωτῆρι κορυφαίῳ τὸ κέρας ἀφειστείλαμεν, εὐθὺ ἀέρος τε τῇ πρώρᾳ τοὺς ὁλκοὺς ἀναλαβόντες, πρῖκα πιμπλαμένους τοῦ λίνου, κατ' ὀλίγον οἴμῃ βέλους ἐλάττονι μείζονα διεπλέομεν, βαρὺ τοῦ πόντου ἀποβρυχομένου ἐπὶ πλὴν χίζοντα αὐτῇ πτέρυγι. ἀλλ' ἄλλα μὲν ἐν τῷ μεταξὺ παρεφέρετο, ἀστεῖα, ἃ παιδιᾶς ἐχόμενα συνηνέχθη, καιρὸς δ' ἂν μακρύνειν. ὡς δὲ τὴν Κιλικίας πλὼν ἔφαλον ἀμείψαντες, εἰσόμεθα τὸν Παμφυλίης κόλπον, Χηλιδονίας ὑπερβάντες, ὅσα ἀμφοῖν τοῖν ἀντιγείοιν Ἑλλάδος ὅρους, ἐκφυγὴ τῶν Λυκιακῶν πόλεων ἐπιξενούμεθα, μύθοις τὰ πολλὰ χαίροντες. ἤδειν γὰρ ἐν αὐτοῖς σαφῆ δύσπλοιαν ὀφθῆναι λείψανον. ἄχρι δ' ἡλιάδος ἀνάμεσοι Ῥόδου, τὸ συνεχὲς τοῦ μετεξὺ πλοῦ διαπαύσασι κατὰ ὀλίγον ἐκρέμαμεν. οἱ μὲν ὑπερέτης, τὸ σκάφος ἐκάλουν εἰς γῆν ἀναπαύσοντες, ἐγγὺς ἐπήνεσαν. ἐγὼ δ' εὐτρεπισμένης μοι ξενίας ἀπαντῶν ἐπορευόμην, Διονύσου κατὰ χολὴν ἑωθίζων, ὑπερφυοῦς κάλλους ἐμπιπλάμενος. ἔστι γὰρ ὄντως ἡ πόλις ἡλίου, πρέπον ἔχουσα τῷ Θεῷ τὸ κάλλος. ὑπαντιάσειν δὲ τὰς ἐν τῷ Διονύσου τοὺς, lari ad mare descendebam. *Iis* deinde qui me deducebant valere jussis (me autem frequens eruditorum turba sequebatur, qui nobiscum assiduò versari soliti, ægrè dissociabantur) consceuta puppi, juxta gubernatorem me collocavi. Tum impetu remigum brevi à terra in altum provecti, siquidem à tergo etiam auræ nos agitabant, malo è media navi erecto statim carchesio antennam astrinximus. Deinde velis per funes confertim effusis, sensim impletis vento linteis, nihilo minori impetu, opinor, quàm sagitta pervolavimus, fluctibus graviter infrementibus circa proscindentem ipsos proram. At verò quæ inter navigandum seria vel jocosa contulerimus, longiùs hîc persequi tempus non sinit. Postquam autem maritimam Ciliciæ oram prætervecti, Pamphilium sinum contigimus, ultra Chelidoneas, fœlices illos veteris Græciæ terminos, haud citra laborem cursu elati, ad singulas Lyciæ civitates divertimus, fabulis sæpe nos oblectantes. Nullæ enim in ipsis manifestæ cernuntur fœlicitatis reliquiæ: donec ad Soli sacram Rhodum delati, continuum navigationis hactenus actæ laborem aliquantisper interpellare decrevimus. Remiges itaque navigio è mari in terram subducto, prope littus tentoria fixerunt. Ego verò parato mihi hospitio; è regione templi Dionysii lento gradu progrediebar, summa interim voluptate fruens. Est enim re ipsa Solis hæc urbs, convenientem Deo pulchritudinem præ se ferens. Porticus autem templi obam-

1 Ἐπώμισεν] Angl. ἐπώμοσεν. Bourd.

1 Ad-

ἐκάστην γραφὴν κατιὼν ἐθεώμην, ἅμα τῇ τέρψει τὸ ὠφέλιμον, ἡρωϊκοὺς μύθους ἀναπολῶν. αὐτίκα μοι δύο, ἢ καὶ τρεῖς συνεπέρυσαν ὀλίγου ἀφ' ἑσπέρης, πάνυ ἱστορικὸν ἀφηγούμενοι. τὰ δὲ πολλὰ καὶ αὐτὸς εἰκάσαι προὐλάμβανον. ἤδη δέ τις θέας ἄλλης ἔχοντος, καὶ ἀφιουμένου μοι βαδίζειν οἴκαδε, τὸ ἥδιστον ἐπὶ ξένης ἀπήντησέ μοι κέρδος, ἄνδρες ὡς παλαιοὶ χρόνου συνήθεις, οὓς ἐθεώμην αὐτὸς ἀγνοῶν μοι δοκεῖς, πολλάκις ἡμῖν ἰδὼν ἐπιφοιτῶντας σοπαῖς. τὸν μὲν Κορίνθιον Χαρικλέα νεανίαν ὄντα ἄμορφον ἔχοντά τι, καὶ κομμωτικῆς ἀσκήσεως, ἅτε οἶμαι γυναίοις σωφρονίζομένου. ἅμα δ' αὐτῷ καὶ Καλλικρατίδην τὸν Ἀθηναῖον, τὸ τρόπον, ἀστεῖον. σωφρονοῦντα γὰρ πολιτικῶν λόγων σοφίσθαι, καὶ τοιούτοις τὴν ἀγορᾶς ῥητορικὴν ἐπασκεῖν. ὧν δή καὶ τοῦ σώματος γυμνασιοῦ, ὡς δοκεῖ μοι δοκεῖν τοῖς παλαίστραις ἀγαπῶν, ἢ ἄλλης παιδικῆς ἔρωτος. ὅλως γὰρ εἰς τοῦτο ἐπλάσθη. τοῦ δὲ σοῦ τὸ ἦθος μίσει, πολλὰ καὶ Προμηθεῖ κατηρᾶτο. πόρρωθεν δὲ ἰδὼν ἐκάτερός με, γνόντες, καὶ χαρᾶς πλέοι σοσίδραμον. εἰθ' ὑπεῖκε φιλεῖ, δεξιωσάμενοι, σοῦ αὐτὸν ἐλθεῖν ἐκάτερος ἠξίουν με. καίτοι φιλονεικοῦντας ὁρῶν παραιτέομαι, τὸ μὴ πέμπειν οὕτω Καλλικρατίδη, καὶ Χαρίκλεις, ἄμφω καλῶς ἔχον ἐστὶν ὑμᾶς παρ' ἐμοὶ φοιτᾶν, ἵνα μὴ πλείω τὴν ἔριν ἐγείρητε. ταῖς δ' ἑξῆς ἡμέραις, τρεῖς γὰρ σοπαῖσι, ἢ τέτταρας διέγνωκα μεῖναι, ἀμοιβαίως ἀντιπάσασί με, πλάγιος

obambulans, singulas picturas contemplabar, unà cum ea voluptate, quam ex contemplatione capiebam, heroicas illas fabulas memoria repetens. Statim enim mihi duo, vel etiam tres propemodum præcipui supervenêre, qui omnem historiam mihi narrabant, pleraque etiam ipse conjectura percipiebam. Et cum jam fatis essem contemplatus, domumque ire cogitarem, quod jucundissimum est in peregrina regione lucrum mihi obtigit, viri jam olim familiares, quos neque ipse non nosse mihi videris, cum sæpe huc ad nos itantes videris. Nempe Chariclem illum Corinthium, adolescentem haudquaquam deformem, aliquid ex arte fucandi habentem, ut qui mulieribus, opinor, pulchritudinem ostentare affectaret. Una quoque cum ipso Callicratidem Athenensem, moribus ingenuum. Nam se veluti ducem in civilibus orationibus, & in hoc forensi genere dicendi gerebat. Erat autem & corporis exercitationibus deditus, ob nihil aliud, ut mihi videtur, palæstras amans, quam ob puerorum amores: nam ad hoc prorsus animo consternabatur. Atque ob odium quo fœminas prosequebatur, multa etiam Prometheo imprecari solebat. Cum igitur uterque è longinquo me conspicatus esset, gaudio, lætitiaque pleni accurrunt. Deinde quemodmodum fieri solet, me salutatum uterque ut ad se venirem, rogabant. Quos cum amplius hac de re viderem contendentes, hodie quidem inquam Callicratida & Charicles, vos ambos hodie ad me venire par est, ne majorem contentionem excitetis. Sequentibus autem diebus (nam tres vel quatuor hîc commorari constitui) vicissim convivio me excipietis, quis prior id faciat sorte

ἀφικεσθεὶς ὁ Ἀθήνηθεν. δικεῖ ταῦτα. κἀκείνῳ μὲν τῷ ἡμέραν εἰσάρχειν ἐγώ. τῇ δ' ἐπιούσῃ, Καλλικρατίδας. εἶτα μετ' αὐτὸν, ὁ Χαρικλῆς. ἐώρων δὲ κἀν τῷ εἰσιέναι σαφῆ τὰ ἑκατέρου ἀφέλειας τεκμήρια. ὁ μὲν γὰρ ἀθηναῖος, ἁβρόφοις παισὶν ἐξήσκητο. καὶ πᾶς οἰκέτης αὐτῷ χιδὸν ἀγένειος ἦν, μέχρι δὲ πρώτου ὑπογραφίνου αὐτοῖς χνοῦ ἐμμένοιεν. ἐπιδὴν δ' ἰάλοις αἱ παρειαὶ πυκασθῶσιν, οἰκονόμοι, καὶ τὰ Ἀθήνησι χωλῶν κηδεμόνες ἀπεστέλλοντο. Χαρικλεῖ μὲν πολὺς ὀρχηστρίδων, καὶ μυσαρῶν χορὸς εἵπετο. καὶ πᾶν τὸ δωμάτιον, ὡς ὁ Θεσμοφορίοις, γυναικῶν μεστὸν ἦν, ἀνδρὸς δ' ἀκμῆς παρόντος, εἰ μή τι πρὸ νήπιον, ἢ γέρων ὑπερηλίξ ὀψοποιὸς ὀφθείη, καὶ χρόνῳ ζηλοτυπίας ὑποψίαν σὺν ἔχοντος. ἦν μὲν δὴ ὡς ἔφην, καὶ ταῦθ' ἱκανὰ τὰ ἀμφοτέρων γνώμης δείγματα. πολλάκις γοῦν ἐπ' ὀλίγον ἀψιμαχίαι τινὲς ἐπ' αὐτοῖς ἐκινήθησαν, ἀλλ' ὡς πέρας ἔχειν τι τῶν ζητηθέντων, ἀλλ' ἐπεὶ καιρὸς ἦν ἀνάγεσθαι, σύμπλους ἐτελέσθησαν αὐτοῖς ἐπειγόμενοι. δεινοῦ γὰρ εἰς Ἰταλίαν ἀπαίρειν ἐμοίγε ἐμοί. καὶ δόξαν ἡμῖν Κνίδον θεασομένοις τὴν Ἀφροδίτης ἰδεῖν ποθήσαντες ἱερὸν, ὑμνεῖται δ' οὗτος ὁ τοῦ Πραξιτέλους δάκρυσιν ὄντως ἐπαφροδίτῳ, βραδέως τῇ γῇ προσωλίσθημεν, αὐτῆς οἱμαι τὴν Θεὸν [1] λιπαρᾶ γαλήνῃ πομπαγωγοῦσης τὸ σκάφος. τοῖς μὲν

sorte dijudicando. Hoc illis placuit. Atque illa quidem die fui convivii magister, sequenti verò Callicratides, deinde post ipsum Charicles. Porrò animadvertebam in convivio, manifesta utriusque affectionis indicia. Nam Atheniensis ille formosis pueris prorsus instructus erat, omnesque servi ipsi propemodum imberbes erant, non amplius apud illum habitare soliti, cum prima lanuginis lineamenta ducerentur. Postquam verò genæ barba densiore tegerentur, dispensatores, & fundorum quos Athenis habebat procuratores amandabantur. At verò Charicles magnus saltatricum & psaltriarum chorus sequebatur: ac tota illius domuncula, perinde ut in Cereris sacris, erat mulieribus referta, nec vir vel momentum aderat, nisi infans aliquis, aut senex decrepitus, videlicet coquus conspiceretur, in quem ob ætatem zelotypiæ suspicio non caderet. Erant igitur & hæc, ut dixi, utriusque satis certa animi documenta. Verumtamen sæpe breves aliquæ velitationes inter ipsos movebantur, ac si finem aliquem quæstio non haberet. At cum jam solvendi tempus esset, navigationis socios etiam volentes ipsos accelerabam. Nam perinde atque ego in Italiam navigare constituebant. Et cum nobis visum esset in Cnidum spectandi causa appellere, & Veneris templum videndi desiderio flagraremus (celebratur autem ibi Praxitelis promptitudinis illud verè amabile) paulatim ad terram subvecti sumus, ipsa, opinor, Dea, plena tranquillitate navigium deducente. Cæteris igi-

1 Λιπαρᾶ γαλήνῃ] Λιπαρὸς hic pro λιπαρὴς positum videtur. id est, συνεχὴς assiduus. Ita mox infra pag. 882. Λιπαροῖς τοῖς χείλεσιν. id est, assiduis, frequentibus osculis. *Menagius.*

1 Τὸ

ἀν ἄλλοις, ἴμελεν αἰ στοιχάδες περιπατοῦσαι. ἐγὼ γ', ἐ τὸ ἐρωτικὸν ζεῦγος ἐκπεραίνειν ἐξαψάμενος, κύκλῳ περιῆειν τὸν Κνίδον, οὐκ ἀγελαῖα δὲ πεπαιδυσπαῖς ἀγλαΐαις μιπτόμενος, ὡς τὸ Ἀφροδίτης πολύφαμος ὁ Σωστράτου, ἡ ταλαὸς, ὅστις πάππιν ἡμῖν ἰδύναθ', ὡς ὅτ' ἐμὲ περιελάσσητε, ἐπὶ τὸ νεὼ τᾶ Ἀφροδίτας βαδίζομεν, νὴ μᾶν, ἐγὼ τε, καὶ Χαρικλῆς πάνυ σφόδρα. Καλλικρατίδες δ' ὡς ἐπὶ τοῖσι θήλεσιν ἄκαιρον, ἦλθον ἀν εἰμὶ δ' Κνιδίας Ἀφροδίτης τὸ θεατρικὸς ἀντιπαλαζόμενος ἔρωτι. καί πως οὐδὲ ἡμὶν ἀπ' αὐτᾶ δ' πεμίνης, ἀφροδίσιος σφετεροῦσθαι αὖραι. τὸ γὰρ αἰθριον, ὅσον εἰς ἰδρῶτα ἄγονον μάλιστα, λίθοι παλαιᾶς λειάσιος ἐρεμνοὶ, ἀλλ' ὡς τὸ Ἀφροδίτης, ἅπαν ἐν χθιζινοῖ ἡμερῶν κυρτοῖς, ἃ ταῖς κόμαις δένδρεσιν ἀλλοῖ πέριξ βρυόντα τὸ πεδαῖον ἀέρα σιωπηρόφυλλα. ἐνῆσαν γὰρ μᾶν ἡ πυκινόκαρπος ἐτιθηλᾶ μυρρίνη ὅλον τὸν ἀπόπατον αὐτᾶς, δενδρέων πεφυκυῖα, ἃ τὰ λοιπὰ ὀπιδρόων ἔκρυπτον, ὅσα κρόκαλος μετιπλήσσει. ἐν δ' αὐτοῖ χάεσι δ' ἦν χρόνῳ πολιὰ κρηπὶς αὐτοῦ, ἀλλ' ὑπ' ἀκμᾶς σφρυγῶσα νέοις κλωσὶν ἐν ὥρᾳ. τὰ δὲ ἀνιμεμικτο καὶ τὰ κρατῶν μὲ ἄλλως ἀγρια, τὰν δ' εὐμορφίαν ἔχοντα κρατοῦν, κυπαρίσσινα, καὶ πλατανίνων αἰθέρια μῆκη. καὶ σὺν αὐτοῖς, αὐτόμολα Ἀφροδίτης ἁ θεὰ πόλυ φυγὰς Δάφνη. πάντ' μᾶλλον δένδρα, ὑπεκλάζοντ' ἀ φίλιρος ὠσούρτυ

igitur consueta arma curæ erant. Ego verò amatorium istud par utrinque admotum habens, Cnidum circum circa obambulabam, non sine risu figulinæ illius protervitatis participem me præbendo, ut in Veneris civitate. Porticus autem Sostrati, & alia quæ nos oblectare poterant, cùm primum obivissemus, ad Veneris templum imus, nos scilicet, ego & Charicles, admodum alacriter: Callicratides autem, ut ad muliebre spectaculum, invitus, libentiùs ut opinor, Veneri Cnidiæ Thespienem illum Cupidinem permutaturus. Tum statim ab ipso delubro venereæ nobis aspirarunt auræ. Nam subdialis pars atrii, non in pavimentum maximè infœcundum, lapidum lævibus rabulis instrata erat: sed ut in Veneris templo, tota erat fructuum mitium ferax, quorum arbores frondibus virentibus, in longum usque promanantibus ambientem aërem contegebant. Abundè verò fructu densa myrtus, apud dominam suam pullulaverat, jam ab ortu ampla: singulæque arbores reliquæ quotquot pulchritudinem sunt sortitæ nequaquam exacta jam ætate longa, canæ arescebant, sed præ vigore turgentes & crescentes, novis ramis erant formosæ. His etiam admixtæ erant, quæ alioqui fructuum quidem non sunt feraces, sed fructus loco pulchritudinem habent: cyparissorum videlicet, & platanorum aëriæ proceritates: interque ipsas transfuga Veneris Laurus, aliàs verò ab hac Dea fugitiva. Cuivis autem arbori circumvoluta amatrix illa hedera obserpebat,

1 Τὸ ἐρωτικὸν ζεῦγος] De quo Martial. ad Horat. Mercer. ad Aristen. pag. 229. sic in principio dial. Pro lapsu inter saltandum. *Bourd.*

κιτίδος. ἀμφιλαφεῖς ἄμπελοι, πυκνοῖς κατήρτηνται βότρυσι. τερπνοτέρα γὰρ Ἀφροδίτη μὴ Διονύσου. ἡ τὸ πῦρ ἀμφοῖν ἡδύ, σύγκρασις. εἰ δὲ ἀπεζεύχθειεν ἀλλήλων, [1] ἧττον εὐφράνουσιν. ἦν δέ τινα καὶ πίτυς ἄκαρι πυκάσσουσα ὕλαις, ἐλαφραὶ κλισίαι τοῖς εὐκαίροις ἥλιοιο. εἰς δὲ [2] τῶν μὲν ἀστικῶν, σπουδαίως ἐπεφοίτων τινές. ἀγρὸς δὲ ὁ πολιτικὸς ὄχλῳ ἐπαναπαύεσθαι, ἄστεως ἀφεστηκώς. ἐπεὶ μὴ ἰκανῶς τοῖς φυτοῖς ἐτέρφθημεν, οἶκον ἐς νεὼ παρήειμεν. ἦν μὲν δὴ θεὸς, ἐν μέσῳ κεχιδρυται. περιφανὴς ἦ λίθος, διαδελμις κεκλεισται χαριέντως, καὶ σπουδῇ μάλα μικρὸν ὑπανοιγομένη. ἐᾶν ἦ τὸ κάλλος αὐτῆς ἀκρόλυπτον, ὑδρηλοῖς ἐσθῆτος ἀμπεχόνης κεχρημένον, πλὴν ὅσα τῇ ἑτέρᾳ χειρὶ τὸν αἰδῶ λεληθότως ἐπικρύπτειν. τοῦτο γὰρ ἡ δημιουργὸς ἴσχνεν σύριγξ, ὥστε τῶν ἀντίτυπον ὕπα, καὶ κηρηρεῶν ἦ λίθῳ φύσιν, ἐκφαίνειν μάλιστα ἐπιτηδείως. ὁ γοῦν Χαρικλῆς, ἐμμανὴς ἦν, καὶ παρεφέρετο ἐμβοήσας, Ὦ τυχεστάτων εἶπι θεῶν ὁ Διὰ πάντων δηθεὶς Ἄρης. καὶ ἅμα περιφραμὼν, λιπαρῆσι τοῖς χείλεσιν ἐφ' ὅσον ἦν δυνατὸν σκιτίνων τὸ αἰχένα, κατεφίλει.

bat, & vites foecundæ crebris racemis dependebant. Est enim Venus cum Baccho jucundior, quodque ab utroque dulce proficiscitur, est contemperatum. Quòd si à se invicem disjungantur, minùs exhilarant. Erant autem sub opacis hiisce sylvis, amœna tabernacula, eorum usui qui intus vellent convivari comparata. Quò nonnulli quidem urbani rarò se conferebant: sed populi frequens turba solenniter convenichat, re ipsâ Veneri indulgentes. Postquam autem abunde plantis oblectati fuimus, in templum introivimus. Cujus in medio posita est, ex Pario marmore, opus sanè pulcherrimum, & diducto ore [3] paulum subridens. Tota autem ejus pulchritudo detecta, nulla veste ipsam tegente, nuda conspicitur, nisi quòd oblita sui, altera manu pudenda abscondit. Tantum autem ars opifex valuit, ut solida adeò, duraque lapidis natura, singulis membris conveniret. Charicles igitur insanum quiddam & furibundum exclamans, O fortunatissime, inquit, Deorum Mars, qui propter hanc vinctus fuisti. Et simul accurrens, plenis labiis, quoad fieri potuit extento collo deosculabatur illam.

Ta-

1 Ἧττον εὐφραίνουσιν] Ἧττον εὐφραίνουσιν. Matc.

2 Τῶν μὲν ἀστικῶν] Τοῖς ἀστικοῖς oppositum, ὁ πολιτικὸν ὄχλον, &c. notabili discrimine. *Idem.* Mirum est Lucianum opponere τοῖς ἀγροικικοῖ τοῦ πολιτικοῦ ὄχλου· nam πόλις & ἀστὺ urbem significant, & si hic locus benè se habet, fateor me non intelligere eam differentiam. Credo scripsisse Lucianum τῶν μὲν ἀγροικῶν. Nam habitantibus in agris non tam placent trichilæ & arborum implexarum umbracula, quippe quibus talia quotidie in suis sylvis, hortis & agris videntur. Urbium civibus vero, qui nihil aliud quam marmora & nudos lapides vident, jucundiora sunt viridaria & hortorum amœnitates & arborum comæ luxuriantes. Nam ut ait Satyra: —— *voluptates commendat rarior usus.* Ideo in eo Veneris luco urbani frequentes festum illud agitabant. *Palm.*

3 *Paulum subridens*] Veneris Gnidiæ templum, & lucum & statuam Lucianus egregiè est exequutus, ut & Plin. lib. 36. *Cogn.*

1 Ka-

σγῇ δ' ἰφικὸς ὁ Καλλικρατίδας, κοὐ νῦν ἀπεθύμαζεν. ἔστι δ' ἀμφίθυρος αὐτῆς ὁ νεὼς, καὶ τοῖς θέλουσι τὸν Θεὸν ἰδεῖν ἀκριβῶς, καὶ κατὰ νώτου, καὶ ἵνα μηδὲν αὐτῆς ἀθαύμαστον ᾖ. δι' ἀμφοτέρας δ' ἰὼν τῆς ἑτέρας πύλης παρελθόντα, τὸν ὄπισθεν κύμβαλον ἀφεῖναι. δοξαν δ' ἐγὼ τὸν Θεὸν ἰδεῖν, εἰς τὸ κατόπιν ὃ σπεῦδε παρελθεῖν. εἶτ' ἀνοιγείσης τῆς θύρας ὑπὸ τῆς κλειδοφύλακος εἶναι πιπτούσης γυναῖκα, ἡμῶν δ' αἰφνίδιον ἡμᾶς εἶχε τὸ κάλλος. ὁ γὰρ ἀθηναῖος, ἡσυχῇ πως μικρὸν βλέψας, ἐπὶ τὰ παιδικὰ μέρη τοῦ Θεοῦ κατεπλάγη, ἄφρων πολὺ δὴ Χαρικλείας ἐμμανέστερον ἀνιεῖσης. Ἡράκλεες, ὅση μὲν τοῦ μετάφρενον εὐρυθμία, πῶς δ' ἀμφιλαφεῖς αἱ λαγόνες, ἀγκάλισμα χειρὸς πλήρης. ὡς δ' οὐ ξυγγραφοῖ τὰ γλουτῶν αἱ σάρκες ἐπικυρτοῦνται, μήτ' ἄγαν ἐλλιπεῖς, μήτε αὐτοῖς ὀστέοις ἐφεστηλυμμέναι, μήτε εἰς ὑπόγκιον ὄγκον χωρούσας πίονας. ἃ δ' τοῖς ἰσχίοις εὐσταθῆ ἐμπεριλαβόντα ἐξ ἑκατέρου τόπου, ὅτε ἂν εὕπους τις ὡς ἥδιστος ᾖ γάλως μηδὲν, καὶ κνήμης, ἐπ' ὀλίγον παχυμήρης ἄχρι ποδὸς, ἠκριβωμένοις ῥυθμοῖς. τοιοῦτον ἄρα Γανυμήδη τὸν ὑδροχοεῖν, Διὶ τὸ νέκταρ ἡδὺ ἐγχεῖ. ἔνθα μὲν δὴ Ἥβης, ὅτε ἂν ἐγὼ διακονοίμην, πότον ἐδεξάμην. εὐτραπελῶς τοίνυν ὃ Καλλικρατίδας βοᾷ τὸν, ὁ Χαρικλῆς τοῦ σφόδρα θαύμας, ὀλίγου δεῖν ἐπαπορῆσαι τὰ περὶ τὴν, καὶ μέσον τὸ τῆς ὄψεως πόνημα ἀνυχρωσάσαν. ἐπεὶ δ' ὃ γοῦν ἐμέμφετο ὁ κόρος ἡμᾶς ἀπήλαυσεν, ἐπὶ θατέρᾳ μηρᾷ σπίλον ἀθρήσαντες, ὥστε τὸ ἐνθύμημα κηλίδα. ἤλεγχε δ' αὐτὸν τὸν

Tacitè verò astans Callicratides, apud se mirabatur. Est autem bitoris ipsius ædes, ut possint qui volunt Deam accuratè inspicere, etiam à tergo, utque nihil ipsius cum admiratione non spectes. Facilè itaque licet per alteram portam accedentibus, posteriorem decorem intueri. Proinde cùm nobis visum esset totam Deam videre, in posteriorem templi partem circumivimus. Ac recluſa janua ab ædituo, qui & ipse creditur mulier esse, repente ad pulchritudinem illam obstupuimus. Itaque Atheniensis ille: qui paulò antè tacitus intuebatur illis Deæ partibus, quæ in pueris appetuntur: continuò longè quàm Charicles, insaniore modo exclamavit: Hercle quanta dorsi concinnitas: ut prominentes lumbi amplexantis manus implentes! quàm scitè circumscriptæ clunium pulpæ incurvantur, neque tenues nimis ipsis ossibus astrictæ, neque in immensam effusæ pinguedinem! Formarum autem, quæ coxis utrinque velut obsignantur, nemo dicere possit, quàm suavis sit risus: femoris & tibiæ in rectum protentæ ad pedem usque, accurata proportio. Talis igitur & Ganymedes in cœlo, Iovi nectar jucundius infundit. Non enim ego ab Hebe ministrante potum acceperim. Cùm autem hæc quasi numine quodam correptus Callicratidas exclamaret, Charicles præ vehementi stupore, propemodum diriguit, humidum quendam & manantem in oculis dolorem colliquans. Cæterùm postquam ab admiratione satietas nos avertit, in altero femore maculam conspicimus, ut in veste labem. Cujus deformitatem arguebat reli-

ἀμορφίαν ἡ τοῦ τόπου τὸ λίθου λαμπρότης. ἐγὼ μὲν οὖν πιθανῇ τεκμηρίῳ εἰκασίᾳ τοπάζων, φύσιν ὠμῷ τῷ λίθῳ τὸ βλεπόμενον εἶναι. πάθος γὰρ ἐδὲ τύπων ἐστὶν ἔξω. πολλὰ γὰρ τοῖς κατ' ἄκρον εἶναι δυναμένοις κακοῖς, ἡ τύχη παρεμπεσὸν ἔζευξε. μέλανα δὲ ἁπλῶς φυσικόν τινα κηλῖδα νομίζον, καὶ κατὰ τοῦτο δὴ Πραξιτέλους ἐθαύμαζον, ὅτι τὸ λίθου τὸ δύσμορφον, ἐν τοῖς ἧττον ἐλεγχοις δυναμένοις μέρεσιν ὑπέκρυψεν. ἡ δὲ περιοῦσα πλησίον ἡμῶν ζάκορος, ἀπίστου λόγου καινὸν παρέδωκεν ἐφεύρεμα. ἔφη γὰρ τὸν ἀσήμου γένους νεανίσκον, ἡ δὲ πρᾶξις, ἀφανώνυμον αὐτὸν ἐσίζησι, πολλάκις ἐπιφοιτῶντα τῇ τιμώσῃ. σὺν δειλαίῳ δαίμονι ἐρασθῆναι τὴν Θεὸν, καὶ πανήμερον αὐτὸν εὐδιατρίβοντα τῷ ναῷ, κατηφεῖς ἔχειν δεισιδαίμονος ἀκτενείας δόκησιν. ἔκ τε γὰρ τῆς ἑωθινῆς κοίτης, πολὺ φθαμβάνειν τὸν ὄρθρον, ἐπιφοίτῳ, καὶ μὴ δύσιν ἄχρι ἐξαλύζειν οἴκοθι. τῷ δ' ἄλλῳ ἡμέρᾳ ἀπανίκρυν τὴν Θεὸν κατηζόμενον, ὀρθὰς ἐπ' αὐτῷ διώκας τὰς τῶν ὀμμάτων βολὰς ἀπήρεισθαι. ἄσημοι δ' αὐτῷ ψιθυρισμοὶ, καὶ κλεπτομένης λαλιᾶς, ἐρωτικαὶ διατρεμούσης μίμψεις. ἐπισὰν δὲ καὶ μικρὸν ἐπάδειν ἑαυτὸν ἀπόθεσιν λαλῆσαι θελήσειε, φθονεπὸν, τὴν δὲ πρεπόζη πέπαρκας ἀφαζαλίας Λιβυκῆς δορκὰς ἀπαρεμήσας, διεπίπλου τῷ ἰλιπόδι. καὶ ἓξ ἀλὼν μὲν ἐπὶ σποπῆ, μέλιστα δ' ἂν ποτὲ τῷ Θεὸν αὐτῷ ἐξόλησειε, μηδενὸς ἀφαζάλα πεσόντος ἴσον χρόμαδι, φθονεπὴν, τὴν ἐπιθυμίας τοῦ-

quus totius marmoris nitor. Itaque ego verisimili conjectura veritatem colligendo, id quod apparebat, ex natura lapidis esse existimabam. Nam neque hujuscemodi rerum casus alieni sunt. Et iis quibus summè pulchris licebat esse, multa fors impedimenta objicit. Proinde nigrum nævum marmori innatum ratus, etiam hac parte Praxitelem admirabar, quod eam lapidis deformitatem in iis partibus abscondisset quæ minus reprehendi possent. At ea quæ nobis adstabat æditua, novam incredibilis orationis historiam tradidit. Dixit enim adolescentem quendam non obscuro loco natum (nomen autem taceri fecit actio) crebrò ad delubrum hoc ventitantem, infœlici quodam genio impulsum, Deam hanc amasse, & quia totos plerumque dies in templo commorabatur, ab initio religiosæ sanctimoniæ existimationem obtinuisse. Nam statim à lecto matutino, multò auroram prævertens, huc ventitabat, ac post solis occasum invitus domum repetebat: totumque diem è regione Deæ sedendo, rectas oculorum faces in ipsam assiduò defigebat: atque interim nescio quæ secum susurrabat, cumque loquentia subriperetur, amatorias peragebat querelas. Et cum vellet affectus illius molestiam paulum lenire, affatus Deam, quatuor talos Libycæ capreæ in mensam denumerando, lusu spem experiebatur. Ac quoties jecerat id quod intendebat, maximè siquando Deam ipsam feliciore jactu fortitus erat, nullo talo pari figura cadente, adorabat eam, sperans se id esse consequuturum quod ex-

1 Καὶ πλαπομένους λαλιᾶς] Καὶ πλαπομένης λαλιᾶς. Marc.

1 Καὶ

ξιαζ νομίζων. εἰσὶ δ' ὁποῖα φιλεῖ, φαύλως κ' ἢ τραπίζης ῥίψειεν, εἰσὶ ἐπὶ τὸ δυσφημότερον ἀναπτῖεν, ὅλη Κνίδῳ κατάρασθαι, ὡς ἐπ' ἀνηκέστῳ συμφορᾷ, καὶ καταφθῖ. καὶ δὶ ὀλίγου συναρπάσασα, ἐπίρρυτον βόλῳ τὴν πρὶν ἀσυχίαν ἐνεργάσατο. ἤδη ἡ πλέον αὐτῆς ἢ παίθους ἐρεθιζομένη, τοῖχος ἅπας ἐκαφάσκετο, καὶ πᾶς μαλακὸς δίνδρου φλοιὸς Ἀφροδίτην καλὴν ἐμήνυσεν. ἐπῃνεῖτο δ' ἐξίσου Διὶ Πραξιτέλης. καὶ πᾶν ὅ, τι κεκριμένον αἰσχύνης οἴκοι φυλάττοιθ', τοῦτ' ἐκεῖ ἀνάθημα τῇ Θεᾷ. πίσσα, αἰ σφοδραὶ τὸ κὸν αὐτῇ πολὺν ἐπιπέσοις ἀπονοήσειν. ἐρίβη δ' ὁ τόλμας τῆ ἐπιθυμίας μαστροπός. ἤδη γὰρ ἐπὶ δύσιν ἡλίῳ κλινοντι, ἠρέμα λαθὼν τὰς παρεούσας, ὅπισθε τῆ θύρας παρεισερρύη. καὶ τὰς ἀφρόνως εὐδούσας, χἠδὲν ὑπ' ἀκριβείας ἠτρέμα. σιωπῇ δ' τῆ ζακόρα ἐξελθεῖν τὴν θύραν ἐφελκυσαμένην, ἔνδον ὁ κρατὺς Ἀγχίσης κατεθέρμα. καὶ τί γὰρ ἀρρητὸν νυκτὸς ἐγὼ τόλμαν, ἢ ἀλλοτ', ἐπ' ἀκριβεῖς ὑμῖν διαγνῶναι; τῆ ἐρατικῶν ἐξεπλοκῶν ἴσχνη τινὰ μεθ' ἡμέραν ὄψιν, καὶ τὸ σαφὲς οὐκ ἦν ἢ Θεὸς, ὃν ἔπαιζεν ὑλεγχεῖν. αὐτὸν γὰρ τὸ τεκμαῖρε, ὡς ὁ δημώδης ἐσπρεῖ λόγος, ἢ κ' πετρῶν φασιν, ἢ κ' πλαγίας κύμασιν ἐνεχθῆναι, πανυπλῶς ἄφαντ' ἠνίκ'. τοῦτο δ' ζακόρα ἐληγυμένης, μεῖζον ἢ λόγῳ ἐλαθοῦσαι, οἷαπερ ὁ Χαρικλῆς, ἐκεῖνο τὸ ἦλυ κἀν λίθινον ἦ, φιλεῖται. τίς δ' ἐν τῇ ἔμψυχον οὐδὲ τοιοῦτο καλεῖ; ἆρ' οὐκ

expetebat. Sin autem, uti ſolet, malè per menſam jeciſſet, & tali in pejoris ominis partem ſurrexiſſent, toti Gnido malè precabatur, quaſi ob immedicabilem, funeſtamque cladem: & paulò poſt correptis illis, alio jactu priorem errorem emendabat. Iam verò cùm affectus ejus magis irritaretur, totus paries inſculpebatur, omniſque mollis arboris cortex formoſam Venerem prædicabat. Eodem autem in pretio cum Iove Praxiteles erat. Et quicquid pretioſæ ſupellectilis domi ſervabatur, id in donarium Deæ offerebatur. Poſtremò, nimia deſideriorum vehementia in eo in inſaniam verſa eſt: & inventa eſt ejus cupiditatis maſtupatrix audacia. Cùm enim Sol ad Occaſum jam inclinaret, ſenſim ita ut qui aderant non animadverterent, poſt januam clam irreplit: & in intima parte ſtans, ut cerni non poſſet, ita ſe tacitus continebat, ut propemodum non ſpiraret. Ædituis autem januam foris pro more trahentibus, novus iſte Anchiſes intus eſt concluſus. At quid ego arcanæ noctis audaciam accuratiùs vobis exprimam, aut quiſpiam alius? Amatoriorum amplexuum veſtigia hæc poſtridie conſpecta ſunt: & maculam hanc habebat Dea, eorum quæ paſſa erat, indicem. Ipſum verò adoleſcentem, ut vulgo fertur, vel de ſaxis, ajunt, vel in marinos fluctus præcipitem datum, omnino evanuiſſe. Atque hæc cùm miniſtra templi narraret, interea exclamans, Charicles, Igitur fœmineum genus, inquit, etſi ſit ſaxeum, amatur. Quid autem ſiquis animatam videret iſtiuſmodi formam? an-

1 Καὶ πᾶς μαλακὸς δίνδρου φλοιὸς] Notum ex Theocrit. Virg. Ariſten. *Bourd.*

ἂν ἡ μία νὺξ τῶν δύο Διὸς σκήπτρων ἐπιμάτο; μειδιάσας ὁ Καλλικρατίδας, οὐδέπω φησὶν ἴσμεν ὦ Χαρίκλεις, εἰ πολλῶν ἀκουσόμεθα τοιούτων διηγημάτων, ὅταν εἰς Θεσπιὰς ἡμεῖς ἔλθωμεν. καὶ νῦν γε τὸ τῆσδε ζηλοτυπίας Ἀφροδίτης ἐναργὲς ἐστι τοῦτο δεῖγμα, πῶς ἐρωμένου δοκεῖ Χαρικλείας, ἄγαν πιθανῶς μοι ἔδοξε λέγειν ὁ Καλλικρατίδας. ἔφη γὰρ, ὡς ὁ ἐρασθεὶς νεανίας, παντύχως ἀολὲς λαβόμενος, ὥσθ' ὅλῳ δοῦναι πάσης ἐξουσίαν κορεσθῆναι, παιδικῶς τῇ λίθῳ προσομιλήσει, βαληθεὶς οἷσι' ὅτι μηδὲ προσθεῖναι εἶναι τὸ ἧλυ. πολλῶν δὲ ἀκρίτων ἀφυλακτουμένων λόγων, τὸ συμμιγὲς καὶ ἀπρεπὲς ἐγὼ θορυβοῦσι, ἄνδρες εἶπον ἐπιεικεῖς, τὸ κοῦφον κόσμον ἔχειν ζητήσεως, ὡς δίκης ἐν νόμοις παιδείας. ἀπαλλαχθέντες δὲ τοῦ ἀπάκτου, καὶ πείρας ἐδόκουν ἐχέμυθοι φιλοσοφίας, ὃν μέρος ἕκαστος αὐτὸς ἑαυτῷ δέξῃς, ἐκφέρομεν ἀποτείνασθαι. καὶ γὰρ ἐδόκει καιρὸς ἐπὶ ναῦν ἀπιέναι. τῇ δὲ σχολῇ καταχρηστέον εἰς ἰλαρίαν, καὶ μὴ πέρψεως ἀφελεῖσθαι δυναμένῳ ἀσθενῆ. ὑποστάντες δὲ τὸν νεὼ, πολὺς γὰρ ὁ κατ' οἰκέτειαν ἐπιφοιτῶν ὄχλος, εἰς ἓν τι τοῦ συμποσίου λαπαλίνωμα, ὅπως δὲ ἡρεμίας ἀκούσεται, καὶ λέγειν ἅπερ ἂν βουλόμενοι, ἐξῇ. μεμνῆσθαι δ' ὡς ὁ τήμερον πληθὺς, σὺν ἴσῃ αὖθις ἡμῖν περὶ τοῦ ἴσου διοχλήσει. καλῶς ἔδοξε ταῦτα λέγειν. καὶ συγκατανευσάντων, ἐξήειμεν. ἐγὼ μὲν ἡδόμενος, ἡδονῆς με πιζούσης φρονήσεως, οἷσί' ἐπὶ συνοίας, μεγάλῳ σὺν ἑαυτοῦ σκίψινι καὶ κόπῳ κυκλοῦντες, ὡς τὸ προσομ-

annon una nox Iovis ſceptris æquiparetur? Subridens autem Callicratidas, Nondum, inquit, ſcimus Charicles, an multas hujuſmodi narrationes audituri ſimus, ſiquando Theſpias venerimus. Et nunc ſanè Veneris illius quam æmularis, manifeſtum eſt hoc indicium. Quo pacto, interrogante Charicle, admodum veriſimiliter dicere Callicratidas viſus eſt mihi. Dixit enim, amatorem illum adoleſcentem, otio noctis ſolidæ potitum, ita ut totam iſtius affectus exatiandi facultatem haberet, quaſi cum puero, cohæſiſſe marmori, cùm vellet nimirum, neque anteriori parte eſſe fœminam. Multis itaque abſque delectu effutitis verbis, compoſito illorum tumultu promiſcuo, Viri, inquam, amici, modeſtam inſiſtite diſputationem. Etenim decora eſt eruditionis lex. Sublata igitur hac incompoſita, & nullum finem habente contentione, viciſſim pro ſua uterque ſententia, orationem inſtituite. Nondum enim tempus eſt ad navem redeundi, hocque otio utendum ad hilaritatem, & ad ea ſtudia quæ cum delectatione prodeſſe poſſint. Proinde hinc è templo abſcedentes (multa enim turba religionis gratia huc ventitat) ad unum ex conviviis accumbamus, ut per otium & cum ſilentio, & audire, & dicere quæ cuique libet, liceat. Illud autem memineritis, quòd qui hodie victus fuerit, is non ampliùs de iiſdem nobis moleſtus futurus ſit. Viſus ſum rectè hæc dicere: iiſque comprobantibus eximus: ego quidem lætus, nulla me premente cura: illi verò cogitabundi, magnam in animis ſpeculationem ſurſum ac deorſum verſantes, perinde ac ſi de prioribus par-

πίας ἀγωνιῶμοι Πλαταιᾶσιν; ἐπὶ δὲ ἤκομεν εἰς ἄλσος τι σκιερὸν, καὶ παλίσκιον, ὥρας θέρους ἀναπαυτήριον, ἡδὺς εἶπεν ὁ τόπος ἔσται, καὶ γὰρ οἱ ἐν κορυφῇ λιγυροὶ ὑπερχόμενοι τέττιγες, τὸ μέσον ἅπαν ἀκριβῶς κατέχουσι μουσικῶς ἀλλήλοις ἀντᾴδοντες, αὐτίκα ἐπ' αὐτοῖς ἔφρασα τὴν Ἡλιάσιν ἔχων. σοφοῖς δὲ ἀμφοτέροις κλῆρον ὑπὲρ ἄλσους, εἶναι χρὴ πρότερον εἰπεῖν, ἐπειδὴ Χαρικλῆς ἐλελόγχει πρότερον, εὐθὺς ἐπάρχεσθαι τοῦ λόγου διεκελευσάμην. σοὶ, τὴν [1] δεξιὰν τὸ πρόσωπον ἀνατείνας, ἠσυχῇ, καὶ μικρὸν ἐπιχών, ἄρχεται τῇ δὲ τῇ Σοὶ εὐπρεπεία τὸ ὑπὲρ σοῦ λόγου Ἀφροδίτη, εἰ βοηθοῖ αἱ ἐμαὶ δέησις κελεύσιν. ἁπανταχοῦ μὲ γὰρ ἔργῳ, κἂν βραχὺ τὰ ἰδίας πειθοῦς ἐπισπέρχῃς, πλείστου ἐστὶν. οἱ δὲ ἐρωτικοὶ λόγοι, πρεπόντως σοι δέονται· σὺ γὰρ αὐτῶν γενησομένη μήτηρ. ἴσθι δὴ γοναικὶ συμπράττουσα, ἡ φιλήσει χαρίεσσα ἦ καὶ τοῖς ἀνδράσι μᾶλλον ἀρέσεσα, ὡς ἐγκυμονήσουσα. ἔγωγ' οὖν εὐθὺς ἐκ δρχῆς τοῦ λόγου, τὴν πρωτογόνου, καὶ πάσης ἡλίκιας πρωτεύουσαν, σὲ ἀξιῶ, μάρτυρα ἐπικαλεῖσθαι. λέγω δὲ [2] τὴν ἱερὰν τῶν ὅλων φύσιν. ἣ τὰ πρῶτα πήξασα μιᾷ τοιχίᾳ τοῦ κόσμου, γῆν, ἀέρα, πῦρ, ὕδωρ, τῇ πρὸς ἄλληλα τούτων ἐπικράσει πᾶν ἐζωογόνησεν ἔμψυχον. ἐπισταμένη δὲ ὅτι σκεπτὸς ἐσομένη ὕλης δημιουργήμασι, καὶ βραχὺς χρόνος ὁ τοῦ ζῆν ἑκάστῳ καθειμαρμένος, τὴν ἑτέρᾳ θνητῷ, ἄλλαν ἡλίκιν ἐμηχανήσατο, καὶ τὴν

partibus apud Platæas essent decertaturi. Postquam autem venimus in densum & opacum, pro æstatis tempore, quietis locum, Suavis hic locus, inquiens ego, Nam supra verticem canorum resonant cicadæ, in medio more judicis, consedi, ipsam illam superciliis Eliæam præ me ferens. Proposita autem utrisque sorte, utrum priore loco dicere oporteret, posteaquam Charicles priorem locum sortitus est, continuò ut orationem auspicaretur, hortatus sum. Ille verò postquam faciem dextra paululum attrivisset, ac pauliper hæsitasset ad hunc modum orditur: Te domina Venus, te auxiliatricem mihi pro te dicenti meæ preces vocant. Nam cuicunque operi, vel tantillum propriæ suadelæ instillaveris, absolutissimum esse solet. Tum verò amatorii sermones tua opera magnopere indigent: quorum ea maximè germana mater. Adès itaque mulieribus patrona, tu cùm sis fœmina. Largire autem & viris ut maneant mares quales nati sunt. Ego igitur statim ab initio orationis, primam omnium matrem, primamque generationis radicem, eorum quæ propono, testem advoco. Dico autem sacram illam Vniversorum naturam, quæ primis illis inter se conglutinatis mundi elementis, terra videlicet, aere, igne, & aqua, mutua illorum & temperata commixtione, omne procreavit animatum. Deinde sciens nos esse materiæ mortalis opificium, & breve vitæ tempus unicuique præstitutum, effecit ut unius interitus, alterius esset ortus, & mo-

1 Δεξιὰν τὸ πρόσωπον ἀνατείνας] Dixi alibi, hoc sæpe repetit Lucianus. *Bourd.*

2 Τὴν ἱερὰν τῶν ὅλων φύσιν] Hac de re copiosè Interpretes Lucretii. *Idem.*

θνήσκοντι, τὸ πατρῷον ἀντιμέτρησιν, ἵνα ταῖς παρ' ἀλλήλων ἀφθάρτοις εἰς τὸν ἀεὶ χρόνον ζῶμεν. ἐπεὶ δ' ἓν οὐκ ἔπορεν ἐξ ἑνός τι γενέσθαι, διπλοῦν ἑκατέρῳ γένει τὸν ἔκγονον φύσιν ἐμηχανήσατο. τοῖς μὲν γὰρ ἄρρεσιν, ἰδίας κριθώδεσι σπερμάτων χαρισαμένη, τὸ θῆλυ δ' ὥσπερ γονῆς τι δοχεῖον ὑπεφήνασε. κοινὸν δὲ ἀμφοτέρῳ γένει πόθον ἐγκατέσπειρεν, συνέζευξεν ἀλλήλοις ἱμερον ἀνάγκης ὅσον, καὶ χεράσασα μένειν ἐπὶ τῇ οἰκείᾳ φύσεως ἐκέπυρον. καὶ μήτε τὸ θῆλυ τῷ ἄρρενι φύσει ἀρρενωθῆναι, μήτε πάρρεν ἀπρεπῶς μαλακίζεσθαι. ἀφ' οὗ δ' οὖν γυναιξὶν ἀνδρῶν ὁμιλίαι, μέχρι δεῦρο τὸν ἀνθρώπινον βίον ἀθανάτοις ἀφθοραῖς φυλάττουσιν. ὑδεῖς ἀνὴρ ἀπ' ἀνδρὸς αὐχεῖ γένεσθαι. δυοῖν δ' ὀνομάτοιν σεβασμίοιν πᾶσιν πρὸς μόνοις, ἐξίσου πατρὶ μητρὶ θαυμαζομένοις. κατ' ἀρχὰς μὲν ἓν ἦθ' ἡρωϊκὸν φρονῶν ὁ βίος, καὶ τὴν γείτονα θεῶν σέβων ἀρετὴν, οἷς ἐνομοθέτησεν ἡ φύσις ἐπιτηρεῖτο. καὶ κατ' ἡλικίας μέτρα γυναιξὶ ζευγνύμενοι, γνησίαν παῖδες ἐκγόνοις τέκνων. κἂν μικρὸν δ' ὁ χρόνος ἀπ' ἐκείνου τὸ μεγέθους εἰς τὰ τ' ἡδονῆς κατεβαίνων βάραθρα, [1] ξένας ὁδοὺς, καὶ παρηλλαγμένας ἀπελθεῖν ἔπεμψε. εἶθ' ἡ πάντα τολμῶσα τρυφὴ, τὴν φύσιν αὐτὴν παρηνόμησε. καί τις ἄσκοπος ὀφθαλμὸς τὸ ἄρρεν εἶδεν ὡς θῆλυ, δυοῖν ἥκιστα, ἢ τυραννικῶς βιασάμενος, ἢ πείσας παινόμενος. συνῆλθε δ' εἰς μίαν κοίτην μία φύσις. αὐτὰς δ' οὐκ ἀλλήλοις ὁρῶντες, οὐδ' ἃ δρῶσιν, οὐδ' ἃ πάσχουσιν

morienti quod nascitur rependit, ut mutuis successionibus in perpetuum vivamus. Quoniam verò fieri non poterat ut ex uno aliquid procrearetur, duplicem in unoquoque genere naturam effinxit, largitus maribus seminis propriam emissionem, fœminam verò ceu genituræ receptaculum faciens. Communi igitur utrique generi indito desiderio, illos inter se conjunxit, sancta necessitatis lege præscripta, ut in propria natura uterque maneat, nec præter naturam marem fœmina, nec mas fœminam turpiter agat. Atque hoc pacto virorum cum mulieribus consuetudines, in hoc usque tempus, hominum vitam successionibus immortalem conservant. Nullus vir ex viro se natum esse gloriatur: sed intra duo venerabilia nomina, omnis honor manet, eorum qui ex æquo patrem ac matrem adorant. Initio igitur cùm adhuc heroica saperet vita, & vicinam Deorum coleret virtutem, legibus à natura constitutis obtemperabat. Ac servato ætatis modo, cum mulieribus conjuncti, generosorum patres fiebant liberorum. Verùm paulatim tempus ab illa magnitudine ad voluptatis voragines descendens, novas & commutatas fruendi vias aperuit. Deinde, quæ nihil non audet voluptas, naturæ legem violavit. Quare aliquis primus oculis marem conspexit, tanquam fœminam, duorum alterum, aut tyrannica vi cogens, aut dolosis verbis inducens. Venitque una in unum lectum natura: nec cùm se coëuntes conspicerent, eorum quæ faciebant, aut patiebantur, ipsos puduit.

[1] Ξένας ὁδοὺς] Sic Latini istud obscenum *viam* & *locum* dixerunt. *Bourd.*

ἠδύνατο. [1] κῆ πετρῶν δὲ φασιν ἀγρίων σπειρόντες, ὀλίγης ἡδονῆς ἀντλακτηκάζοντο μεγάλων ἀδικίαν. οὕτως μικρὸν εἰς τοσοῦτον τυραννικῆς βίας ἡ τόλμα προέκυψεν, ὡς μέχρι σήκρου τὴν φύσιν ἱεροσυλῆσαι. τὸ δ' ἀρρένειον τὸ ἄρρεν ἐκκενώσαντες, ἐῤῥύησαν ἡδονῆς περιλοιπὸν μέτρα. οἱ δ' ἄθλιοι, καὶ δυστυχεῖς, ἵνα ἐπιπλέον ἦσι παῖδες, ἀδὲ ἔτι μόνοι ἄνδρες, ἀμφίδολον αἴνιγμα φύσεως διπλῆς φυσιοῦσιν, ὅτι οἷς ἡ μεσότης φυλακτὴν ἔσχηκε, ὅτι ἔχοντες ἐφ' ᾧ μετέσχηκε. τὸ δ' ἐκ νεότητος ἐξακμῆναι ἦθος, εἰς γῆρας αὖτις μοχθηρὸν ἐτέκνωσεν. ἅμα γὰρ ἐκ παίδων ἠριθμῆσθαι, καὶ γεγηράκασι, δίχα ἀνδρῶν μεσαίχμιον ἔχοντες. ὕπνος ἡ μιαρὰ, ἐκ παίδων κακὸν διδάσκαλος τρυφῆς, ἄκλινε ἀπ' ἄκμης ἡδονὰς ἀναμιχθέντας ἐπποῦσι, μέχρι τοῦ δὲ ἐπ' ἦδος ἐπιθυμίαν διακωλύσης δύπριπᾶς τόσα κατέλιθεν, ἵνα μηδὲν ἀγνοῇ μέρος ἀσπλαγίας. εἰς ἐφ' ὧν ἡ ἐπιοῦσα ἦσμὸν ἔπεσεν, ἡμᾶς ἔκαθ' ἑδρυτ. τοῖς μὲν γυναικῶν ἂν ὁμιλίας ἠρκέμεθα, καὶ παῖδες ἀνεῖδες ὁ βίος ἐκαθήρθυεν. ἀμέλει δὲ τοῖς ὕδεν ἐκ ποιητῆς ἀφροδίσιος ἐξεκαρπίζετο διακριθοῖς ζώοις, ἄχραντος ἡ τῶ φύσεως νομοθετία φυλάττει. λέοντες, οὐκ ἐπιμιγνύονται λέουσιν, ἀλλ' ἡ κῆ ἡμιόνῳ Ἀφροδίτη τοῦς τὸ θῆλυ τὴν ὄρεξιν αὐτῶν ἐκκαλεῖ. [2] ταῦρος ἀγελάρχης βόσιν ἐπιθορνύται, καὶ κριὸς ὅλην τὴν ποίμνην ἄῤῥενι πληροῖ σπέρματι. τί γ', ὦ συῶν μὲ δίκας μιαιφόνων κάπροι, λυκαίνας ὀπιμίγνυται λύκοι; καθόλου δ' ἐπιπᾶν, ὅτ' οἱ ἄγελαι ῥοιζοῦντες ὄρνις, ὅτ' ἐπὶ τὴν ὑγρὰν καθ' ὕδατος ἅλλῃ non ſuum cubilia ſectantur apri, lupas autem incunt lupi? Et ut in ſumma dicam, neque quæ aërem perſtrepunt aves, neque quæ humidam

duit. Et quod, ajunt, ſemine per ſteriles rupes projecto, brevem voluptatem magna infamia permutarunt. Dixeris verò tyrannicæ violentiæ audaciam eò utique eſſe progreſſam, ut jam ſacrilego ferro naturam deprædentur. Et maſculo maribus exhauſto, ſupervacaneos voluptatis modos invenerunt. Miſeri autem illi & infœlices, ut eò magis pueri ſint, non ampliùs viri manent, ambiguum naturæ duplicis ænigma, cum neque ad quod nati ſunt, conſerventur, neque id, ad quod tranſiêre, habeant: & flos ille qui in juventute permanet, eos in præmaturum ſenium tabefacit. Simul enim pueris annumerantur, & conſenuerunt: nullum virilis ætatis intervallum habentes. Ita ſceleſta illa, & omnis mali magiſtra mollities, voluptates impudicas, aliam ex alia, excogitando, in eum morbum, qui neque decorè dici poſſit, prolapſa eſt, ut nullam obſcœnitatis partem ignoraret. Quòd ſi in iis, de quibus Providentia legem ſancivit, unuſquiſque noſtrûm ſeſe firmaret, mulierum congreſſu contenti eſſemus: & ab omni probro pura foret vita. Certè inter ea animantia, quæ nihil ex mala affectione depravare poſſunt, illibata naturæ lex cuſtoditur. Leones non inſaniunt in leones, ſed venus tempeſtiva, libidinem eorum in fœminam excitat. Taurus armenti dux cum bobus miſcetur: & Aries totum gregem maſculo implet ſemine. Quid autem? an-

1 Κατὰ πετρῶν ἀγρίων] De hoc Prover. Paroemiogr. *Bourd.*

2 Ταῦρος ἀγελάρχης] Longus lib. 4. *Idem.*

λῆξιν. ἀλλ' ὑδέ ἐπὶ γῆς τι ζῶον, ἄῤῥενος ὁμιλίας ἐπιῤῥίχθη, μήτε ἡ ἀκίνητος τῶν φρενῶν ἀσφάλεια τὸ δίκαιον. ὑμεῖς δ' ὦ μάτην ἐπὶ τῷ φρονεῖν δόλον ἐμβλυοι, ἠρέμα ὡς ἀληθῶς φαῦλον ἄνθρωποι, τίνι κοινῇ νόσῳ ἐναμιμήσασθε, ἐπὶ τίνι κατ' ἀλλήλων ὕβριν ἠρίθητε; τίνα δ' ψυχῆς τυφλὸν ἀναιδησίαν κακαχήσαντες, ἀμφοῖν ἠσυχάκατε, φεύγοντες ἃ δώκουν ἔδει. ἐ διώκοντες ἀφ' ὧν ἴδει φεύγειν; ἐ καθ' ἕνα τοιαῦτα ζηλῶν πάντων ἐλομβῶν, ἐδὲ εἷς ἔσει. ἀπὰ γὰρ σὺ τοῖς σωκρατικοῖς κεῖ ὁ ἀνυμφεὺς ἀναφύεται λόγος, ὑφ' ᾧ παιδικαὶ μὲ ἀκμαὶ, πλείσιν σοφιεῖς λογισμῶν φαντασίζουσι. τὸ δ' ἤδη κεῖ φρόνησιν ἐς ἄκρον ἔχον, σὸν ἂν ὑπαχθῆναι δύναιτο. ψυχῆς γὰρ ἔρωτα πλάττουσιν, ἐπὶ τὸ ᾧ σώματος εὔμορφον αἰδέμβροι φιλεῖν, ἐρεπτὴς καλοῦσιν αὐτὸς ἐρωτάς. ἐφ' οἷς μοι πολλάκις κατγχάζειν ἐπέρχεται. τί γὰρ παῖδες ὦ σεμνοὶ φιλόσοφοι, τὸ μὴ ἤδη μακρᾷ χρόνου διδοῦναι ἑαυτῷ πεῖραν ὁποῖόν ἐστιν, ὡ πολιὰ σοφήκασι, ἐ γῆρας ἐρεπτὴν μαρτυρεῖ, δ' ὀλιγωρείας ἀναπίμπλησι. πᾶς γὰρ ὁ σοφὸς ἔρως ἐπὶ τὸ νέον ἐκβήσεται, μηδέπω τῶν λογισμῶν ἐν αὐτῷ πρὸς ἃ πεπαίσεται κρίσιν ἔχοντων. ἢ νόμῳ ἐστὶ, πᾶσιν μὲ ἀμφοῖν πονηρίαν εἶναι καλόκαγαθον. οὐδὲ δ' ὡς ἀγαθὸν ἐπαινεῖς τὸ καλόν. ἀλλά τοι χρὴ τὸ μέγαν ἀληθείας σοφιστὴν Ὅμηρον, Εἰδῶ, τίς ἀκριδέστερῳ πέλει ἀνήρ;

Ἀλλὰ θεὸς μορφὴν ἔπεσι στέφει. οἱ δέ τ' ἐς αὐτὴν
Τερπόμενοι λούσασιν, ὅθ' ἁσφαλέως ἀγορεύῃ,

midam aquæ ſortita ſunt manſionem, neque etiam aliquod in terris animal congreſſum maris appetit, ſed manent inter ea immota Providentiæ decreta. Vos verò homines qui fruſtra nomine ſapientiæ bene auditis, animal revera malum, quonam novo morbo delinquentes in mutuum flagitium provocati eſtis? Quonam animi cæco ſtupore effuſo, adeò utraque aberratis à via, ea fugientes quæ ſectari, & ſectantes ea quæ fugere oportebat? Quæ ſi quiſque ſingulatim imitari velit, ne unus quidem ſupererit. At enim hic Socraticis præclara illa renaſcitur oratio, qua pueriles aures, perfectis ratiocinandi viribus adhuc carentes, decipiuntur. Illud autem quod jam per prudentiam ad ſummum evaſit, ſubduci facilè nequit. Animi enim amorem quendam comminiſcuntur, & cùm corporis pulchritudinem amare vereantur, virtutis ſeſe vocant amatores: ob quæ mihi ſæpe accidit ut in cachinnos erumpam. Quare ô venerandi philoſophi, quod jam longo tempore ſui experimentum præbuit, quale ſit, cui canities conveniens, & ſenectus virtutis dat teſtimonium, per negligentiam dimittitis? omnis autem præclarus ille amor in juvenem concitatur, cùm vis ratiocinandi nondum habeat ad quæ judicium convertat? An lex hæc eſt, ut omnis quidem deformitas pravitatis damnetur, quod verò pulchrum eſt, id ſtatim tanquam bonum laudetur? At juxta magnum illum veritatis interpretem Homerum,

Alius pulchro minùs enitet ore.
At formam eloquio Deus ornat, eumque tuentur
Læti omnes: ſuavi intrepidus commixta pudore,

Hic

Αἰδῆ μεταξὺ. μετὰ δὲ τοῦτον ἀγορεύσει.
Ἐρχόμενος δ' ἀνὰ ἄστυ, θεὸν ὡς εἰσορόωσι.
καὶ πάλιν αὖτε πάρ λέγων,
Οὐκ ἄρα σοί γ' ἐπὶ εἴδει, καὶ φρένες ἦσαν.

Ἀμείλιχ δ' παλαὶ Νιρέως ὁ εὐφὺς Ὀδυσσεὺς πάλιον ἐπαινεῖται. πῶς ἂν φαίημεν μὴ, ἢ δικαιοσύνης, ἢ τ λοιπῶν ἀρετῶν, αἷς πλείοις ἀνδράσι συνέπλεσε εἰλήχασι τάξιν, ἀδῆς ἴσης ἐντέτυχε, τὸ δὲ εἰ καὶ πρὸς καλλονὴν ἐξαίρετος ἐρωμένοις παῖσιν ἐμάνη; πάνυ γὰρ ἐρᾷν ἐοῖ Φαίδρᾳ δοκεῖ Λυσίαν ὁ Πλάτων, ὃν περὶ ἐκείνου, ἢ τὴν ἀρετὴν Φιλεῖν Ἀλκιβιάδην ἐπῄνει ἐν, διότι ἠκριβοποίει τὰ Θεῶν ἀγάλματα, καὶ τὴν ἐν Ἐλευσῖνι πολιτῶν αἱ ἄρρητοι ἐξορχοῦνται φωναί. τίς ἐφεῖται ὁμολογεῖ φιλεῖσθαι, ἐσθλὸς ὢν Ἀθηναῖος, καὶ Δικαιοσύνης ἐπιπλοκίζόμενος, ἢ βίᾳ τυραννίδα βλέπουσαν; ἀλλ' ἄγε μὴ ἀδίκου καὶ τὰ ἱερὰ Πλάτωνα παραπλαῶ, πᾶσιν ἐπίφθονα ἐν. μεταβᾶς δ' ἀπὸ τοῦ παιδὸς ἐπὶ τὸν ἄνδρα, καθ' ὃν ἡλικίαν ἡ τῶν ἀπλῶς φρόνησις ὀλόκληρον εἶχε τὸ λογιστικόν, ὑπὸ πάντων ἐμισεῖτο. τὸ δὲ πάθεσιν αἰσχροῖς ὀνομάτων ἐπιχρώφοντες αἰδῶ, ψυχῆς ἀρετὴν λέγουσι τὴν τοῦ σώματος ἀνθρώπειαν, οἱ φιλόκαλοι μᾶλλον, ἢ φιλόσοφοι; καὶ ταῦτα μὲ ἡμῖν ὑπὲρ τοῦ μὴ δοκεῖν ἐπιστήμων ἀνδρῶν φιλαπεχθημόνως μνησικακεῖν, ἐπὶ πλεῖστον εἰρήσθω. μικρὸν δ' ἀπὸ τοῦ ἄγαν ἀπλῶς ἐπὶ τὴν ὑμετέραν ἐν Καλλικρατίδα καλλιβαὴς ἡδυλόγου, ἐπὶ ἐλίξω παιδικῆς χρήσεως πολὺ τὴν γυναικείαν ἀμείνω. καὶ τόμε πρῶτον, ἐμὲ πᾶ-

Hic fatur, medioque in cœtu præstat honore.
Perque urbem aspiciunt gradientem numinis instar,
Rurium alibi dixit,
At tibi formoso sub corpore nulla fuit mens.

Certè formoso illo Nireo cordatus Vlysses magis laudatur. Quo pacto igitur sapientiæ quidem, aut justitiæ, cæterarumque virtutum, quæ cum perfectis viris consortem nactæ sunt ordinem, nullus amor incessit, illa verò quæ pueris inest forma vehementissimos affectuum impetus excitat? Prorsus igitur Phædrum ὁ Plato amare oportebat propter Lysiam, quem prodidit: aut Alcibiadis virtutem diligere par erat, quia Deorum statuas mutilabat, & in sacris Eleusiniis inter potandum voces mysteria produnt. Quis confitetur se amatorem factū esse cùm Athenæ proderentur, & Decelia muris cingeretur, & vitæ tyrannidem videret? At donec quidem barba nondum, juxta sacrum illum Platonem, obsitus erat, omnibus fuit amabilis. Sed postquam à puero in virum transiit, qua ætate intellectus, qui hactenus fuerat imperfectus, integram ratiocinandi vim obtinebat, ab omnibus odio habebatur. Quid igitur turpibus affectibus vocabulorum inscribentes verecundiam, animi virtutem appellant corporis elegantiam, juvenum isti amatores magis quam sapientiæ? Atque hæc quidem à nobis dicta sufficiant, ne clarorum virorum nimis invidiosè mentionem facere videamur. Parumper autem à vehementiori studio, ad vestram Callicratida, voluptatem descendens, ostendam puerorum consuetudine muliebrem multò esse potiorem. Ac primum, omnem ego delectationem

σιω ἀπόλαυσιν ἡγοῦμαι πεπαντέραν οὖσαν, τῷ χρονιωτέραν. ἐξεῖα γὰρ ἡδονὴ παραδραμοῦσα, φθάνει πρὶν ἢ γνωσθῆναι παυσαμένη. τὸ δ' ἀφρασίτερον, ὡς τοῦ παρέλκοντος κρεῖττον, ὡς εἴη καὶ βίου μακροῦ προθεσμίας ἡ μικρολόγος ἡμῖν ἐπέκλωσε μοῖρα, καὶ τὸ πᾶν ἦν διηνεκὴς ὑγίεια, μηδεμιᾶς λύπης τῷ ἀφύτου σανιδώσης. ἑορτὴν γὰρ ἂν, εἰ παντὸς τοῦ ὅλου χρόνου ἤγομεν. ἀλλ' ἐπεὶ τὸ μειζόνων ἀγαθῶν ὁ βάσκανος δαίμων ἐκρίμισεν, ἴσως τοῖς παροῦσιν ἥδιστα τὰ παρέλκοντα. γυνὴ μὲν γὰρ παρθένου μέχρις ἡλικίας μέσης, πρὶν ἢ πλέως τῷ ἐσχάτῳ ῥυτίδι τὸ γήρως ἐπισφραγίσῃ, δύσκολον ἀνδράσιν ὁμίλημα. κἂν παρέλθητε τὴν ὥραν, ὅμως ἡ ἐμπειρία οὐκ πλέξαι τὸ γέρας σεφάνωμα. εἰ δ' ἔσχατον ἐτῶν λάβοι τις παῖδά τε, αὐτὸς ἅμιλλαν δοκεῖ παρέχειν, ἀμφίβολον Ἀφροδίτῃ μιζοδίαιταν. σπληρὸν γὰρ οἱ τὸ μελῶν ἀπαρθενωθέντος ὄγκου. καὶ τραχὺ μὲν αὐτὸ τὸ πάλαι μαλακὸν τυπωθὲν ἰσάλοις τὸ ῥᾴθυμον. οἱ δ' ὀφυεῖς μηροὶ ῥιζῶν, ὡσπερεί ῥυπώντος. ὧδ' ἔστι τὸν ἀφανίστερα, τοῖς πειρατικοῖσιν ἡμῖν εἰδέναι παρέλκει. γυναικὶ δ' ἀεὶ πάσῃ, ἡ τοῦ χρώματος ἐπισίλωσις χάρις, καὶ δασύλλεις μὲν ἀπὸ τοῦ βοστρύχου τὰ κεφαλῆς ἕλικες, ὑακίνθοις τὸ κῶλον αἰθόσιν ὄμμασι παρφύρουσις. οἶμαι, ἐπισήμοις κέχυσθαι, μεταφρένων κόσμος. οἶδα, παρ' ὅτου, καὶ προσέφυς, πολὺ τοῦ λειμῶνι ἀλόπρασι σιλίνων. τὸ δ' ἄλλο σῶμα, μηδ' ἀκμῆ τελχὶς αὐτοῖς ὑποφυομένης, ἠλέκτρῳ φασὶν, ἢ Σιδωνίας ὕελος ἀφιλιγίστερον ἀπαστράπτει. τίδ' οὐχὶ τοῦ ἡδονοῦ καὶ

nem censeo jucundiorem esse, quæ diuturnior est: siquidem voluptas quæ celerrimè prætervolat, priusquam sensu percipiatur, desinit. Id verò quod oblectat eo præstantius, quò magis abundat. Vtinam & vitæ longos terminos parca illa Parca nobis præfinivisset, totumque hoc spatium perpetua esset sanitas, quæ mentis edaci molestia vacaret. Nam quasi festum, & celebritatem aliquam totum hoc tempus duceremus. Verùm postquam malignus dæmon majora bona nobis invidit, in præsentibus utique rebus, dulcissima illa sunt quæ protrahuntur. Itaque mulier à virginitate ad mediam usque ætatem, priusquam extrema illa senectutis ruga incurset, viris amplexu digna est consuetudo, ac quanvis præterierit venustas, experientia tamen habet aliquid dictu sapientius quàm juvenes. At verò siquis puerum viginti annorum aggrediatur, is mihi affectione pathica laborare videtur, ambiguam venerem sectando. Nam & duri sunt membrorum thori jam adulti & viriles, atque asperum quidem, pro eo quod molle fuit olim, obsitum crebra lanugine mentum, & femora pilis pullulantia quasi squallerent. Quæ verò sunt his occultiora, vobis, qui periculum ejus rei feciſtis, cognoscenda relinquo. In omni autem muliere, semper coloris resplendet gratia, & largæ cirrorum capitis texturæ, perinde ac pulchrè florentes hyacinthi, nigricantes, aliæ quidem per tergum effunduntur, scapularum decus, aliæ verò secundum aures, & tempora, multò quàm in pratis apium est, crispiores. Reliquum verò corpus, ne minimo quidem ipsis subnascente pilo, Electro, ut ajunt, aut vitro Sidonio lucidius effulget. Cur autem

τὰς ἀλυπαθείας μεταδιωκτέον, ἐπειδὴ ἐξέστι τοῖς ἀφρονεστάτοις; κἀδὲν γὰρ ἧττον τοῖς ἀλόγοις ζώοις τὰς μονήρεις ἀφιλεβάς ἀσμιζόμεθα, ἀλλὰ καὶ φιλεπίοικον κοινωνίαν συζεύγνυμεν. ἡδέως γοῦν ἀγαπῶμεν ἀλλήλοις ἡγεμονίαν, καὶ τὰ δυσχερῆ κυφότερα μετ' ἀλλήλων. ὅταν δύρηται τράπεζα κοινὴ, καὶ φιλίας μεστὴν τραπέζης ἀπολαύοντες, χαίρει τῷ ὀφιλομένῳ ἀπομετρεῖσθαι ἀπόλαυσιν, ἢ μόνοι τὸ ἥδιστον, οἱ τύχοι, πίνοντες οἶνον, ἢδὲ καὶ αὐτὸς τὸ πολυτελὲς παμπλάκιον σῖτον, ἀλλὰ δεκτὸν τρυτὸν ἐκείνῳ τὸ μετ' ἄλλων. καὶ τὰς ἡδονὰς κοινωσάμενοι μᾶλλον, εὐφραινόμεθα. εἰ μὲν οὖν γυναικείας συνόδους, τὰ ἀπολαύσεως ἀνιδόσιν ὁμοίως ἔχουσιν. ἀνθρώπους γὰρ ἐξέστι ἀφεῖναι, ἡδίως ἀπολαλάγησαι, εἰγε μὴ δικαίᾳ Τειρεσίᾳ προσεκτέον, ὅτι ἡ θήλεια τέρψις ὕλῃ μείζονα πλεονεκτεῖ τὴν ἄῤῥενα. κρεῖττον δ' οἶμαι μὴ φιλαύτους ἀπολαῦσαι ἡλικιώτας, ὅπως ἰδιᾷ τι χρηστὸν ἀπέσυρται σκοπεῖν, ἀλλ' ἅμα τὰ λαμβάνοντας ἡδονὴν, ἀλλ' ἑαυτὸν μεταπαμμένους, ἢ τυγχάνουσιν ἀνύπαρκτον ὄμοια. τοῦτο δ' ἂν εἴη μὴ παῖδων ἔπει τις, ὧν ὕπνω μίμηνται. ἀλλ' ὁ μὲν, ἀφεῖς ἢ νομίζῃ ποτὲ τοῦτο, τὴν ἡδονὴν ἐξαίρετον λαβὼν, ἀπέρχεται. τῷ δ' ὑποσμήκτῳ, κατ' ὀχθας μὲν ὀδύναι, καὶ δάκρυα. μικρὸν δ' ὑπὸ χρόνου τὸ ἀλγηδόνος χαλασθέν, πλέον ὡς φασιν ὑδὸν ἂν ἐχλήσειας. ἡδονὴ δ' οὐδ' ἡπιοῦν. εἰ δ' δεῖ τι καὶ περιεργότερον εἰπεῖν, δεῖ δὲ τὸ Ἀφροδίτης πάθος ἀπιέναι. τὸν δὲ ἀπολαύοντα ἐν τῷ ἀφροδισίῳ ἐπιδόντα τοῖς ἀφροντίστοις; χαίρω γὰρ ἐγὼ τοῖς ἀλόγοις ζώοις τὰς μονήρεις ἀφιλεβὰς ἀσμιζόμενος, ἀλλὰ καὶ φιλεπίοικον κοινωνίαν συζεύγνυμεν. ἡδέως γοῦν ἀγαπῶμεν ἀλλήλοις ἡγεμονίαν, καὶ τὰ δυσχερῆ κυφότερα μετ' ἀλλήλων. ὅταν δύρηται τράπεζα κοινὴ, καὶ φιλίας μεστὴν τραπέζης ἀπολαύοντες, χαίρει τῷ ὀφιλομένῳ ἀπομετρεῖσθαι ἀπόλαυσιν, ἢ μόνοι τὸ ἥδιστον, οἱ τύχοι, πίνοντες οἶνον, ἢδὲ καὶ αὐτὸς τὸ πολυτελὲς παμπλάκιον σῖτον, ἀλλὰ δεκτὸν τρυτὸν ἐκείνῳ τὸ μετ' ἄλλων. καὶ τὰς ἡδονὰς κοινωσάμενοι μᾶλλον, εὐφραινόμεθα. εἰ μὲν οὖν γυναικείας συνόδους, τὰ ἀπολαύσεως ἀνιδόσιν ὁμοίως ἔχουσιν. ἀνθρώπους γὰρ ἐξέστι ἀφεῖναι, ἡδίως ἀπολαλάγησαι, εἰγε μὴ δικαίᾳ Τειρεσίᾳ προσεκτέον, ὅτι ἡ θήλεια τέρψις ὕλῃ μείζονα πλεονεκτεῖ τὴν ἄῤῥενα. κρεῖττον δ' οἶμαι μὴ φιλαύτους ἀπολαῦσαι ἡλικιώτας, ὅπως ἰδιᾷ τι χρηστὸν ἀπέσυρται σκοπεῖν, ἀλλ' ἅμα τὰ λαμβάνοντας ἡδονὴν, ἀλλ' ἑαυτὸν μεταπαμμένους, ἢ τυγχάνουσιν ἀνύπαρκτον ὄμοια. τοῦτο δ' ἂν εἴη μὴ παῖδων ἔπει τις, ὧν ὕπνω μίμηνται. ἀλλ' ὁ μὲν, ἀφεῖς ἢ νομίζῃ ποτὲ τοῦτο, τὴν ἡδονὴν ἐξαίρετον λαβὼν, ἀπέρχεται. τῷ δ' ὑποσμήκτῳ, κατ' ὀχθας μὲν ὀδύναι, καὶ δάκρυα. μικρὸν δ' ὑπὸ χρόνου τὸ ἀλγηδόνος χαλασθέν, πλέον ὡς φασιν ὑδὸν ἂν ἐχλήσειας. ἡδονὴ δ' οὐδ' ἡπιοῦν. εἰ δ' δεῖ τι καὶ περιεργότερον εἰπεῖν, δεῖ δὲ τὸ Ἀφροδίτης πάθος

tem non & mutuos voluptatum affectus persequar quandoquidem ex æquo cum iis qui agendo afficiuntur, patientes quoque oblectantur? Ferè enim non ut bruta animantia, solitarias commorationes amamus, sed amica societate conjuncti, & quæ bona sunt, inter nos mutuo jucundiora, & adversa, inter nos mutuo leviora ducimus. Vnde & inventa est mensa communis, & apposita amicitiæ mediatrice illa, debitam ventri voluptatem admetimur, non soli Thalium, si contingat, bibentes vinum, neque singuli per se preciosis cibis nos implentes, sed illud videtur delectabile, quo quisque tum alio fruitur. Ac voluptatibus inter nos communicatis, majori lætitia afficimur. Illi igitur cum mulieribus congressus similem delectationis permutationem habent. Nam illi sese mutuo æqualiter afficientes, majori cum voluptate digrediuntur: nisi Tiresiæ judici est attendendum, quòd videlicet muliebris delectatio, tota parte masculam superat. Honestum autem esse arbitror, non nimio sui amore frui volendo, quo pacto privatim aliquid commodi auferant, spectare, totam ab aliquo voluptatem accipientes, sed illo, quod percipiunt diviso, similia retribuere. Atqui nemo adeò insanus est, qui hoc de pueris possit dicere. Sed alter quidem affectus, quocunque tandem modo hæc existimat, eximia voluptate percepta abit: illi verò qui contumeliam hanc passus est, principio quidem dolores & lachrymæ oboriuntur, verùm ubi per tempus paulum remisit, nequaquam ut ajunt majorem molestiam intuleris: voluptas autem ne ulla quidem est. Quòd si aliquid etiam curiosius oportet dicere, oportet autem in Veneris delubro, muliere

μῆ, γυναικὶ μᾶ ὦ Καλλικρατίδη, καὶ παιδικώτερον χρῆσθαι, ἔξεστιν ὑμῖν εὐφροσύνης, διπλασίας ἀπολαῦσαι τοῖς ἀνοίξασι. τὸ γὰρ ἄρρεν, ἡδονὴ τρόπῳ χαρίζεται θηλείαν ἀπόλαυσιν. ὡς εἰ μὲ ὑμῖν ἔξεστιν δύνασθε, ἐᾶτε ἀλλήλοις ἡμᾶς ἐπιτειχίσαι μέσα. εἰδὲ τοῖς ἄρρεσιν ὁμιλεῖν, ἐᾶτε τὸ λοιπὸν ἐρᾶν ἀλλήλων καὶ γυναικός. ἀλλὰ νῦν ὦ νεώτερε χρόνε, καὶ τὰ ξένα ἡδονῶν νομοθέτα, καινὰς ὁδοὺς ἄρρενος τρυφῆς ἐπινοήσας, χάρισαι τῷ ἑαυτοῦ ἔρωτι ἐξουσίαν ἐ γυναικός. ἀλλήλοις ὁμιλησάτωσαν, ὡς ἄνδρες. ἀστεργῶν ἢ ὀργάνων ἀσυζυγοπάθημα τέχνασμα, ἀπόρων περάσιον αἴνιγμα, κεκμῆσθαι γυνὴ μᾶ γυναικὸς, ὡς ἀνήρ. τὸ γὰρ εἰς ἀκοὴν αἰσχύνης ἦκον ὀνομᾶ, αἰσχύνομαι καὶ λέγειν, τὰ τελεσικῆς ἀσελγείας, ἀνέδην πορπαύεται. πᾶσα δ' ἡμῶν ἡ γυναικωνῖτις, ἔσω φιλαινίς, ἀνδρογυνίας ἔρωτας ἀσκήσει. καὶ πόσῳ κρεῖττον εἰς ἄρρενα τρυφὴν βιάζεσθαι γυναῖκα, ἢ τὸ ἄρρενον ἀνδρῶν, εἰς γυναῖκα θηλυνίαν. τοιαῦτα σωφρόνως μεθ' ἡδυπαθείας ὁ Χαρικλῆς ἐπαύσατο, δεινόν τι καὶ θηρεύθης ὑπὸ τῆς ὄμμασιν ὑποβλέπων. ἐμοὶ δὲ μετὰ περισσῆς χρῆσθαι τοῖς παιδικοῖς ἔρωσι. ἐγὼ δ', ἡσυχῆ μεταδιάσας, καὶ ὡς τ' Ἀληθείαν ἐρέμνῳ τῷ ὀφθαλμῷ ἐνδοφαλάν, παιδιᾶς ἕφη καὶ γέλωτος ὦ Καλλικρατίδη, δικαίας καθηδίας ἀφορμὰς ἐπιδοκήσας, ὥσπ οἶμ' ὅπως ὑπὸ τ' Χαρικλείας δεινότητ' ἐπὶ ἀφροδισιότερον ἠγμαι. χειδὸν γὰρ ὡς ὑπ' Ἀρείῳ πάγῳ περὶ φόνου καὶ πυρκαϊᾶς, ἢ νὴ Δία φαρμάκων ἀγωνιζόμενον, ὑπερφυῶς

liere licet Callicratida, pueri modo utendo delectari aperta illius fruendæ duplici via. Nullo enim modo masculus muliebrem voluptatem præbet. Quare siquidem & vobis placere possunt mulieres, nos alii in alios munitionem extruamus. Si verò masculos cum masculis congredi decet, mulieres quoque sese mutuo in posterum ament. Age nunc ô junior ætas, & novarum voluptatum legislatrix, posteaquam novas masculæ mollitiei vias excogitasti, parem quoque mulieribus largire potestatem. Congrediantur & illæ inter se, quemadmodum viri: commisso autem lascivorum instrumentorum machinamento, prodigioso seminis expertium ænigmate mulier cum muliere concumbat, ut vir. Et quod in aurem rarò venit vocabulum, pudet etiam dicere, illius Tribadum obscœnitatis, impudenter agitetur. Omne verò gynæceum nostrum, sit Philænis, semimares quosdam amores turpiter usurpans. Et quanto melius est in masculam libidinem cogi mulierem, quàm generosum illum virorum animum in mulierem effœminari? Talia cum magna contentione, inter dicendum indignatus, postquam dixisset Charicles finem fecit, horrendum & ferinum oculis intuens. Videbatur autem mihi & expiatione uti contra masculos amores. Ego verò tacitè subridens & sensim oculos in Athenienses conjiciens: lusus, inquam, & risus, Callicratida, judicem consedisse Charidis vehementia ad ferias cogitationes adductus sum. Propemodum enim quasi in Areopago de cæde, atque incendio, aut per Iovem etiam de veneficio lis esset, me arbitratus, nescio quo pacto animo fuit supra modum commoto.

ἐπαθήκατ. καιρὸς οὖν ὁ νῦν, εἴ ποτε καὶ ἄλλοτε, ἀπαιτεῖν σε τὰς Ἀθήνας. Περικλέους δὲ πιθοῦ, ἢ τὴν δίκην ῥήσουσι τοῖς Μακεδόσιν ἀνθωπλισμένας γλώττας, ἐν τῷ σῷ λόγῳ διατρίψας, μιᾶς τῆς σῆς νυκτὸς δημηγοριῶν ἀναπαυθείσης. μικρὸν δὲ ἐπισχὼν ὁ Καλλικρατίδας, ἐοικὼς δὲ λίαν ἢ σαθρόπρωκτος μὴ πλημμυρούμενος, ἢ λίαν ἀγωνίας μεστὸς εἶναι, λόγων ἀμφισβήτησιν ἐπάρχει. εἰ γυναιξὶν ἐκκλησία, ἢ δικαστήρια, ἢ πολιτικῶν πραγμάτων ἢ μετουσία, φαίνοιτο ἄν, ἢ προστάτης ἐκείνοις χειροτονηθείς, καὶ σε χαλκᾶν ἀνδριάντα ἐν ταῖς ἀγοραῖς ἢ Χαρίκλεια ἵδρυται, χιδὸν γὰρ ἢ αὐτὴ τοῖς αὐτῶν, ὁπόσην πεῖραν τῆς σοφίας ἔδωκεν, εἴ τις αὐτῇ τὴν ἢ λίγαιν ἐξουσίαν ἐφῆκεν. ὥστε μὴ ἀσκιὰς ἂν εἶπον. ἀλλ' οὐ Σπαρτιάτειος ἀνθωπλισμένη Τελέσιλλα, διὰ ἣν καὶ ὁ Ἄρης θεὸς ἀρεσβύτατος γυναικῶν Ἄργος. ἀλλ' οὐ μελιτόεν κάλλος Λεσβίαν Σαπφὼ, ἢ ἡ Πυθαγορείου σοφίας ἰχθαίνης Θεανώ. τάχα δ' ἂν οὐδὲ Περικλῆς ὥστε ἂν Ἀσπασίᾳ συνῳκήσατο. ἀλλ' ἐπειδὴ τοῖς δυσπειθὴς ἄρρεσιν ὑπὲρ θηλειῶν λέγειν, εἴπωμεν ἢ ἄνδρες ὑπὲρ ἀνδρῶν. σὺ δὲ ἵλεως Ἀφροδίτη γένοιο. καὶ γὰρ ἡμεῖς τὸν σὸν ἔρωτα τιμῶμεν. Ἐγὼ μὲν οὖν οἰόμενος ἄκρον παιδείας, ἱλαρὸν τὸν ἔρωτα ἡμῶν προσκυνῆσαι. ἐπεὶ δὲ οἱ δοκοῦντες τούτου λόγου καὶ φιλοσοφεῖν ὑπὲρ γυναικῶν ἐπιτρέπουσι, σώφρονος τοῦ ἀφορμὴν ἥρπασα. μόνον γὰρ ὁ ἄρρην ἔρως κοινὸν ἀρετῆς, καὶ ἡδονῆς ἐστι ἔργον. δεξαίμην γὰρ ἄν, εἰ ὡς ἦν τὸ δυνατόν. τοῦτο

moto. Tempus igitur, si unquam antea fuit, nunc maximè est, ut Athenas repetas: Periclis autem suadelam, & decem illorum rhetorum linguas contra Macedonas armatas, unica tua oratione exerceas, actionum earum quæ in Pnyce haberi consueverunt, unam aliquam recordando. Postquam igitur paulum hæsisset Callicratidas (videbatur autem mihi ex facie conjicienti, contentionis esse plenus) adversariam orationem orditur. Si mulieribus, inquit, concionum, & fori, cæterarumque civilium rerum concessa esset communicatio, dux & præses illarum creatus fuisses: ac te statuis æneis per fora passim positis, Charicles, cohonestarent. Fermè enim ne ipsæ quidem pro se ipsis, quæcunque sapientia præcellere videntur, siquis ipsis dicendi potestatem permitteret, cum tanta contentione dicerent. Non illa quæ contra Spartanos armata processit Telesilla, propter quam Mars inter mulierum Deos numeratur Argis. Non mellita illa, qua se Lesbus jactat Sappho, & Pythagoricæ, doctrinæ filia Theano, fortassis neque Pericles ita [1] Aspasiæ patrocinatus esset. At siquidem mares decet pro fœminis dicere, dicamus & viri pro viris. Tu verò propitia Venus esto. Etenim nos tuum Amorem veneramur. Ego certè putabam, jucundam hanc disputationem nostram ad jocum usque esse processuram. Quia verò animadverti istius orationem pro mulieribus etiam philosophari, libenter occasionem hanc arripui. Solus enim masculus amor, commune virtutis, ac voluptatis est opus. Optarim autem, si id fieri posset, &

1 *Aspasia*] Idem Lucianus in Gallo testatur Pythagoram Aspasiam Periclis Atheniensium scortum aliquando fuisse. *Cogn.*

ἐπὶκρόν ποτε τῶ Σωκρατικῶν λόγων πλαταγίσιον, Ἀκαδημίας καὶ Λυκείου δένδρον σύντροφον, ἴσως ἡμῶν ἐστάνυ, πεφυκυῖα ἐνθ' ἡ Φαίδρου πρόσπαλκισις ἦν, ὥσπερ ὁ ἱερὸς εἶπεν ἀνήρ, πλείστων ἀψάμενον καλῶν. αὐτὴ τάχα ἂν ὥσπερ ἡ τοῦ Δωδώνης φηγὸς τῶν τοῦ ὁρεοδάμνων ἱερῶν ἀπορήξασα φωνὴν, τὰς παιδικὰς ὑφήμησεν ἔρωτας. ἔτι δὲ καλὸν μεμνημένη Φαίδρου. πάλιν ἐπεὶ τὰ μὲν ἀμήχανον, ἢ γὰρ πολλὰ μεταξὺ ἔρημα πεσόντα, ἢ λαθραία πεκρύμμεθα, ξένοι τε ἐπ' ἀλλοτρίας γῆς ἀπεληλάμεθα, ἐν πλεονεκτήματι Χαρικλείους ἐστὶν ἡ Κνίδος, ὅμως τἀληθῆ ὑποδώσομεν, εἰ ξυμπαρέσκοι. μόνον ἡμῖν σὺ δαίμων ἵλεώς, καὶ ἐρώσης παρέσῃ, φιλίας δ' ἀγνώμων, ἱεροφάντα μυσηρὸν ἔρως, ἀκαλὸν νήπιον, ὁποῖα ζωγράφων παίζουσι χεῖρες, ἀλλ' ὃν ἡ σωφρονοῦσα ἐξύπνησεν ἀρχὴ, τέλεον δ' οὐ τετύχθαι. σὺ γὰρ ἐξ ἀφανοῦς καὶ κεχυμένης ἀμορφίας τὸ πᾶν ἐμόρφωσας. ὥσπερ δ' ὅλῃ κόσμῳ πάρεστι πνεῦμα κρυπτὸν ἀφελὲν τὸ σωζόμενον χάος, οὕτω μὲ ἐς ἐρᾶτὰ Ταρτάρου μυχοὺς ἐφυλάξασας, ἔνθα ὡς ἀληθῶς σιδηρεαί τε πύλαι, καὶ χάλκεος οὐδός, ὅπως ὑπ' ἀρρήκτου δεσμοῦ φρουρῶς, τὸ ἔμπαλιν ὀδοιπορήσω. λαμπρὸν δ' ἐφῶλε τοῦ ἀμφυρὰν νύκτα πεδήσας, πανὸς ἀψύχου τε, καὶ ψυχικοῦ ἔρωτος ἐμοὶ δημιουργός. ἐξαίρετον δ' ἐπιτρέψας ὁμόγνιον ἀνδρώπως, τὰ σεμνὰ φιλίας πάθη σωθῆναι. ἵν' ἐξ ἀνάγκης καὶ ἀπαλλῆς ἔτι ψυχῆς ἡ εὔνοια συνεκτρεφομένη, & platanum illam, quæ Socraticos olim ſermones auſcultavit, arborem Academia & Lyceo fœliciorem, prope nos ſtare natam ubi Phædri fuit accubitus. quemadmodem ſacer ille vir dixit, gratia præditus plurima. Fortaſſis ipſa quoque, ut [1] fagus illa Dodonea, ex ramis ſacram rumpens vocem, puerorum amores prædicaret, memor adhuc formoſi illius Phædri. Verùm quia fieri illud non poteſt, Nam quàm multi medii, inter utroſque, Montes umbroſi, & reſonantes æquoris undæ: hoſpiteſque in terra aliena relicti ſumus, magnumque Charicli momentum affert Gnidus: veritatem tamen metu victi non prodemus. Tu modò nobis ætherie Deus, in tempore aſſiſte, amicitiæ fautor, & arcanorum ſacerdos Cupido, nequaquam pravus infans, qualem pictorum manus jocando fingunt, ſed quem primario ſemine Principium procreavit, perfectum protinus editum. Tu enim ex obſcura, atque confuſa deformitate, Vniverſum hoc formaſti. Proinde ſublato, tanquam communi totius mundi ſepulchro, circunfuſo illo chao, illud quidem in ultimi Tartari ſeceſſus fugaſti, ubi verè ſtant Ferrati poſtes, atque ærea limina portis, ut inſuperabili addictum cuſtodiæ, à reditu prohibeatur. Splendidæ autem luci obſcura nocte prætenta, omnium & anima carentium, & animam habentium opifex fuiſti. Præcipuam verò hominibus concordiam infundendo, graves illos amicitiæ affectus conjunxiſti, ut ex anima malitiæ adhuc experte, & tenera, connutrita benevolentia in virilem per-

[1] *Fagus Dodonea*] Vide proverbium Dodoneum & Cœlium Rhodiginum lib. 29. c. 15. Sophoclem in Trachiniis de geminis columnis. *Cogn.*

τοῦς τὸ πλεῖον ἀνθρώπ. γάμος μὲν γὰρ, ἀμφοῖν ἀναγκαίας εὑρεθεὶς φάρμακον. μόνος δ' ὁ ἄρρην ἔρως, φιλοσόφου καλὸν ἐν ψυχῇ ἐπίταγμα. πᾶσι δὲ τοῖς ἐκ ἐντὸς ἀνθρώπ. εἰς ἀκρίβειαν ἀσκηθεῖσι, ἐπέτυχε πλεῖον, ἢ ὅσα τὰ παρ' αὐτὰ χρείας ἐπιδεῖ. καὶ πάντα δ' ἀναγκαῖα τὸ καλὸν κρεῖττον. ἄχρι μὲν ὁ βίος ἀμφοῖν ἦν, ὀλίγα τὰ καθ' ἡμέραν πέρας τοῦς τὸ βέλτιον ἀνέχολλον, ἀγαπητῶς ἐπ' αὐτὰ τὰ ἀναγκαῖα σωτηρίαν. ἐ δ' ἀγαθῆς διανοίας ἐπέζων ὁ χρόνος, ὑπαρχεῖν εὑρεσιν. ἐπειδὴ δ' αἱ μὲν ἐπαναγκάζουσαι χρεῖαι πέρας εἶχον, οἱ δ' ἐπιτηδεύοντες αἰεὶ λογισμοὶ τὰ ἀναγκαῖα ἀφιέντες, ἐπόθουν τὸ κρεῖττον, ἐν τούτῳ κατ' ὀλίγον ἐπιτήδευσις συνηύξησε. τοῦτο δ' ἡμῖν δοκεῖ τὸ ἐπιτήδευμα πρῶτον ἔνοιαν ἐμποιῆσαι. αὐτίκα ἐνίοτε πρὸς ἀνθρώπου ἡδέσθημεν, ἢ καθ' ἡμέραν λιμῷ φάρμακον ἐζήτουν. εἶθ' ἁλισκόμενοι τῇ πρὸς τὸ παρὸν εὐδαίμονι, τὰ λοιπὰ εἰς ἕωσης ἐλίσσ τὸ βέλτιον, τῶν εἰκαίων πόνων ἐστέρουν, ἐ ῥιζοβολικὰς ῥίζας ὀρύττοντες, ἢ τὰ πλεῖστα δένδρα καρπὸν ἐδίδοντες. αὖθ' ὑπ' ἀλογίας ζώοις μὴ χρόνον ἐρίζειν. ἐπέρου δ' πυρὸς, ἢ κεφαλῆς εἶδον αἱ χαυρῶν ἐπιμέλειαι, εὑρῆσαι κατ' ἔτος ἐπαυξάζουσα, καὶ ἐ δὲ μόνοις ἂν εἴποι τις, ὅτι δρῦς, φαγοῦσι ἀμείνων. τὰ δ' ἐκ τὸ ἀρχῆ μὲν δὴ δ' βίου, σκέπης δεηθέντες ἄνθρωποι, νάπας, ἄντρα δείσαντες, ἀμφίεσμα, καὶ σπήλυγας ὀρῶν, πρὸς καθεύδουσι ἐπενόησαν. ἢ πάλαι ῥιζῶν, ἢ φυτῶν ὧν καλόμενα

perfectionem conſummaretur. Nam inventum quidem eſt conjugium, neceſſariæ ſucceſſionis remedium. Solus verò amor maſculus, animi Philoſophici pulchrum eſt mandatum. Omnia verò ea quæ ex integro ad decorem exercitatione provehuntur, plus honoris conſequuntur, quàm ea quæ præſenti neceſſitate opus habent. Atque omnino honeſtum neceſſario eſt præſtabilius. Itaque quamdiu rudis fuit hominum vita, nondum quotidiana experientia, quod melius eſt, per ocium quærendo: æquo animo in rerum neceſſariarum uſum ſe contrahebat: cùm melioris vivendi rationis, urgens tempus, inventionem non ſuppeditaret. Poſtquam verò urgentes rerum neceſſariarum uſus finem capiebant, ac poſterorum cogitationes à neceſſitate liberatæ, occaſiones captabant res meliores comminiſcendi, exinde paulatim ſcientiæ accreverunt. Cujus rei argumenta ex abſolutiſſimis artibus capere licet. Primi homines ut primùm creati fuêre, contra famem quotidianam remedium quærebant. Tum præſenti indigentia compulſi, cùm per inopiam conſilii, quod melius erat, eligere non liceret, trita herba veſcebantur, modò molliores radices effodiendo, modò plerumque quercus fructum comedendo. At poſterior ætas, hæc brutis animantibus edenda abjecit. Sationem autem frumenti & hordei agricolarum diligentia invenit, reperta ratione, qua quotannis illa renaſcerentur. Ac neque inſanus quiſpiam dixerit quercum eſſe ariſta præſtantiorem. Quid autem? nonne ab ipſo vitæ initio homines tegumento indigentes vellera, feris excoriatis, induerunt, & ſpeluncas montium, quas contra frigus ſubirent, excogitarunt? aut olim radicum, plan-

τα. τὰ δ' ἀπὸ τούτων μίμησιν, ἐπὶ τὸ κρεῖττον αὖθις μεταίρουσις, ὕφημαι μὲ ἑαυτοῖς χλανίδας, οἴκους δ' οἰκίσαντο. καὶ λεληθότως αἱ περὶ ταῦτα τέχναι τὸ χρόνοι λαβοῦσαι διδάσκαλον, ἀντὶ μὲ λιτῆς ὑφῆς, τὸ κάλλιον ἐπέκειλαν. ἀντὶ δ' ἁπλῶν δωμιδίων, ὑψηλὰ πέριμνα, καὶ λίθων πολυτέλειαν ἐμηχανήσαντο, καὶ γωνιλὼ τοίχων ἀμορφίαν διωρθώσαν βαφαῖς χρωμάτων κατέχρωσαν. πολλὰ ἐκεῖνα μὲ τούτων τὸ τεχνῶν, καὶ ἐπιστημῶν, ἄφωνα ἦσα, καὶ βαθεῖαν ἐπιτηδειμένη λήθῃ, ὡς δὲ μικρᾶς λύσεως κεκαμμένον εἰς τὰς ἰδίας ἀνέπειλεν ἀκοάς. ἕκαστον δ' οὐρά τι, παρεδίδα τῷ μετ' αὐτόν. εἶθ' ἡ ἀφοδοχὴ τὸ λαμβανόντων, οἷς ἔμαθεν ἤδη προσθήκας, τὸ ἐνδέον ἐπλήρωσε. μὴ δή τις ἔρωτας ἀρρένων ἀπαιτείτω τοῖς τοῦ παλαιοῦ χρόνου. γυναικεῖ γὰρ ὁμιλεῖν ἀναγκαῖον ἦν, ἵνα μὴ τελέως ἄσπερμον ἡμῶν φθαρῇ τὸ γένος. αἱ δ' ποικίλαι σοφίαι τὸ φιλοκάλου ταύτης ὀρεκτῆς ἐπιθυμίας, μόλις ὑπὸ δ' μηδὲν ἑαυτοῦ ἀνιχνεύσαν αἰῶνος εἰς τέμφανεῖς ἤμελλον ἥξειν, ἵνα τῇ θείᾳ φιλοσοφίᾳ, καὶ τὸ παιδερασταὶ συνακμάσῃ. μὴ δῆτα Χαρίκλεες, ὃ μὴ πρόσθεν εὕρητο, τοῦτο ἐπινοῆσαι αὖθις ὡς φαῦλον εὔηνις, μήδ' ὅτι τὸ παιδικῶν ἐρώτων αἱ γυναικεῖαι σύνοδοι πρεσβύτερας ἐπιζεύφουν χρόνους, ἐλάττας ἡσσηθεν. ἀλλὰ τὰ μὲ παλαιὰ τὸ ἐπιτηδεύματα, ἀναγκαῖα νομίζομεν. ἃ δ' αὖθις σχολὴς τοῖς λογισμοῖς ὁ βίος ἐπιξεύρει, εἰς ἐπείναν ἀμείνω πυκνότον. ἐμοὶ μὲ γὰρ ὀλίγω καὶ γελᾶν ἔναγχος ἐπῆλθ', Χαρικλέης ἄλογα ζῶα, καὶ

tarumve ſiccas cavitates? Sed ſumptam ab his imitationem, in melius ſemper provehentes, veſtes ſibi texere, & domos ædificare cœperunt. Senſim verò artes illæ quæ circa hæc verſantur, tempus magiſtrum nactæ, pro vili panno, pulchriorem veſtem variegarunt: proque vilibus domunculis altas ædes, lapidumque magnificentiam fabricarunt, nudamque parietum deformitatem floridis colorum tincturis depinxerunt. Verùm unaquæque harum artium & ſcientiarum, muta cùm ſit, & oblivioni profundæ ſubjecta, tanquam à parvo occaſu, paulatim in proprios exorta eſt radios. Vnuſquiſque enim à ſe aliquid repertum, poſteriori tradidit: tum iſta accipientium ſucceſſio, ſemper aliquid iis quæ antea didicerat, apponendo, quod deerat explevit. Nequis igitur amores maſculos ab antiquis temporibus depoſcat. Tum enim neceſſe erat cum mulieribus congredi, ne genus noſtrum ſeminis penitus expers interiret. Variæ autem doctrinæ, & elegantioris hujus virtutis cupiditates, vix tandem per tempus, quod nihil imperveſtigatum relinquit, in lucem venturæ erant, ut cum divina philoſophia, puerorum amores adoleſcerent. Quare Charicles, ne quod antea non fuit inventum, ſed poſtea excogitatum, ut pote malum arguas. Neve ob id, quod puerorum amoribus muliebres congreſſus antiquioribus inſcribuntur temporibus, minores alteros putes. Sed vetera quidem ſtudia, putamus neceſſaria, ſed quæ poſtea ratiocinationibus vacans hominum vita adinvenit, ut illis meliora, in pretio ſunt habenda. Mihi verò propemodum in mentem venit, ut riderem modò, quum Charicles bruta animantia,

&

τὴν Σκυθῶν ἐρημίαν ἐπαινῶν. ὀλίγα γ' ἂν τὰ ἄγαν φιλονεικίας μετεπεσ', ψυόμην δ' ἐγὼ. οὐδὲ γὰρ ὡς ἐναντία φιλοῦμεν δ', οἷς ἐπιχειρεῖ λέγειν, ἐναντιαλλόμενος τῷ τῆς φωνῆς τόνῳ, τὸ μηδὲν ἐκλιπὼν, ἀλλ' ἐπερείμενη φωνῇ λαρυγγίζων, οὐκ ἐῶσι φησὶν ἀλλήλων λέοντες, οὐδ' ἄρκτοι, καὶ σύες, ἀλλ' αὐτῶν ἕως τὸ θῆλυ μόνον ὁρμὴ κρατεῖ. καὶ τί θαυμαστόν; ἃ γὰρ οὐκ λογισμὸν οἰκεῖον ἂν τις ἔλοιτο, ταῦτα τοῖς μὴ δυναμένοις λογίζεσθαι δι' ἀφοδευτικὸν ἔστιν ἐκεῖνα ἔχειν. ἐκεῖνο Προμηθεύς, ἢ Θεῶν τις ἄλλος δ', εἰ νῦν ἐγκεφαλοποιίζοιεν ἀνθρώποις, οὐκ ἂν ἐρημίαν, καὶ βίον δ' ἄγριον δ' αὐτοῖς ἐποίησεν, οὐδ' ἄλλης τροφῆς εἶχον. ἐξέστω γ' ἡμῖν ἴσα διημαρτηκόσι, καὶ μίαν ἑστίαν τὸ ἴδιον ἐγκος δ' οἰκῶν, ἴσον τοῖς κοινοῖς ἐπολιτεύοντο νόμοις. τί δὲ παραδέξει, εἰ ζῶα τὰ φύσιν ἀκέραλα μηδὲν, ὧν λογισμῷ περίκειται ὦδε τὰ ἤθη οἰκεῖα λαβεῖν ἠυτυχηκότα, ὥσπερ θηρῶσι μὴ τῶν ἄλλων καὶ τὰς αἰδίους ἐπιθυμίας; οὐκ ἐρῶσι λέοντες. οὐδὲ γὰρ φιλοσοφοῦσιν. οὐκ ἐρῶσιν ἄρκτοι. τὸ γὰρ οὐ φιλίας κρεῖττον, οὐκ ἴσασιν. ἀνθρώποις δ' ἡ μετ' ἐπιστήμης φρονήσεως ὅτι δ' πολλάκις περιέστη τὸ κρεῖττον ἑλέσθαι, βεβαιοῦσιν ἐρώντων ἐνίοτε τὰς αἱρέσεις. μὴ τοίνυν ὦ Χαρίκλεις, ἀνολάσῃ βίᾳ συμφορήσας ἐπιεικεῖ διηγήματα, μυσὶ τῷ λόγῳ τὸ σεμνότητ' ἡμῶν κρατήσουσι, μηδὲ τὸ κρεῖττον ἔρωτος πλησίον σωφρόνημ. λογίζῃ γ' ὄψὲ μὲν ἡλικίας, τὰ τοιαῦτα μεταμαθόντων. ὅμως δ' ὃν λογίζῃ νῦν γε, ἐπιδὴ δ' ἐσθησον, ὅτι διπλοῦς θεὸς ὁ ἔρως, οὐ κατ' αἰῶνα ὁδὸν φοι-

& Scytharum ſolitudinem laudabat; imò ferè etiam præ nimia contentione eum quòd Græcus eſſet, pœnitebat. Neque enim veluti qui contraria loqueretur, quibus dicere aggrediebatur, dicta ſummiſſo vocis tono furabatur, ſed clara voce proclamans, Haud amant, inquit, ſe mutuò leones, neque urſi, aut ſues, ſed illos ſola fœminei congreſſus cupiditas tenet. Ecquid hoc adeò mirum? Quæ enim ex ratiocinatione meritò aliquis capit, ea illis qui præ vecordia ratiocinari nequeunt, conſequi non licet. Nam ſi Prometheus, vel Deorum quiſpiam alius, cuilibet animanti mentem humanam indidiſſet, non ſolitudo, non vita montana paſceret illos, neque promiſcua pabula haberent: ſed ex æquo nobiſcum templis ædificatis, & inhabitatis quiſque mediis privatæ domus laribus, communibus regerentur legibus. Quid igitur mirum, ſi animalia naturæ damnata, quibus nihil eorum quæ ratio ſuppeditat, à Providentia accipere contigit, cum cæteris maſcula lioldine privantur? Non amant ſe mutuò leones: neque enim philoſophantur. Non amant urſi, quia quod eſt in amicitia pulchrum non intelligunt. At hominum illa cum ſcientia conjuncta prudentia, ex eo quod ſæpius fecerat periculum, optimum quod erat, eligens, maſculos amores omnium firmiſſimos eſſe judicavit. Quare noli Charicles, meretriciis protervæ vitæ narrationibus comportatis, gravitatem noſtram nudo ſermone infeſtare: nec cœleſtem illum Amorem infanti illi annumerare. Sed tandem ætate, relictis aliis, ad hujuſmodi ſtudia tranſeundo, at certè nunc apud te conſidera, ſiquidem id non feciſti prius, quòd Amor duplex eſt Deus, non una

πω. τὴν δὲ τούτων μίμησιν, ἐπὶ τὸ κρεῖττον ἀεὶ μεταβάλλοντες, ὑφήναντο μὲν ἑαυτοῖς χλανίδας, οἰκίας δὲ ᾠκοδόμησαν. καὶ λιθήρεις αἱ τοῦ τοιούτου τέχναι τὸν χρόνον λαβοῦσαι διδάσκαλον, ἀντὶ μὲν λιτῆς ὑφῆς, τὸ κρόκιον ἐποίκιλαν. ἀντὶ δὲ σύπλων δομιδίων, ψηλὰ τέρεμνα, καὶ λίθων πολυτέλειαν ἐμηχανήσαντο, καὶ γυμνὸν τοίχων ἀμορφίαν διαθέσει βαφῆς χρωμάτων κατεγράψαντο. τοσοῦτον ἐπέβη μὲν τούτων τῶν τεχνῶν, καὶ ἐπεσήμανεν, ὥστε, καὶ βαθεῖαν ἐπιτεθειμένη λήθην, ὡς ἀπὸ μικρᾶς λύσεως κεκαμικὸν εἰς τὰς ἰδίας ἀνέτειλεν ἀκμάς. ἔκφυσιν γὰρ εὑρών τι, παρεδίδου τῷ μετ' αὐτόν. εἶθ' ἡ παραδεχθὲν τὰ λαμβανόντων, οἷς ἔμαθεν ἤδη προσεθείσα, τὸ σύνθετον ἐτελείωσε. μὴ δή τις ἔρωτας ἀρρένων ἀπαιτείτω παρὰ τῶν παλαιῶν χρόνων. γυναιξὶ γὰρ ὁμιλεῖν ἀναγκαῖον ἦν, ἵνα μὴ τελείως ἄσπερμον ἡμῶν φθαρῇ τὸ γένος. αἱ δὲ ποικίλαι σοφίαι; τί φιλοκάλου ταύτης ἔρωτος ἐπιθυμίαι, μᾶλις ὑπὸ βίου μηδὲν ἐώντος ἀνιχνεύειν αὐτῶν εἰς τέρμανις ἔμελλον ἥξειν, ἵνα τῇ θείᾳ φιλοσοφίᾳ, καὶ τὸ παιδέρωτον συναυξήσῃ. μὴ δῆτα Χαρικλεῖς, ὃ μὴ πρότερον εὑρητο, τοῦτο ἐπινοηθὲν αὖθις ὡς φαῦλον εὐθὺς μήθ' ὅπως τῶν παιδικῶν ἐρώτων αἱ γυναικεῖαι σύνοδοι πρεσβυτέρας ἐπιχάρουσι χρόνους, ἐλαττον δεύτερον. ἀλλὰ τὰ μὲν παλαιὰ τῶν ἐπιτηδευμάτων, ἀναγκαῖα νομίζομεν. ἃ δὲ αὖθις σκόλιον τοῖς λογισμοῖς ὁ βίος ἐπεξεῦρεν, εἰς ἐκείνων ἀμείνω πιπτόντων. ἐμοὶ μὲν γὰρ ὀλίγου καὶ γελᾶν ἐναλχος ἐπῆλθ', Χαρικλέους ἀλογα ζῶα, καὶ

tarumve ſiccas cavitates? Sed ſumptam ab his imitationem, in melius ſemper provehentes, veſtes ſibi texere, & domos ædificare cœperunt. Senſim verò artes illæ quæ circa hæc verſantur, tempus magiſtrum nactæ, pro vili panno, pulchriorem veſtem variegarunt: proque vilibus domunculis altas ædes, lapidumque magnificentiam fabricarunt, nudamque parietum deformitatem floridis colorum tincturis depinxerunt. Verùm unaquæque harum artium & ſcientiarum, muta cùm ſit, & oblivioni profundæ ſubjecta, tanquam à parvo occaſu, paulatim in proprios exorta eſt radios. Vnuſquiſque enim à ſe aliquid repertum, poſteriori tradidit: tum iſta accipientium ſucceſſio, ſemper aliquid iis quæ antea didicerat, apponendo, quod deerat explevit. Nequis igitur amores maſculos ab antiquis temporibus depoſcat. Tum enim neceſſe erat cum mulieribus congredi, ne genus noſtrum ſeminis penitus expers interiret. Variæ autem doctrinæ, & elegantioris hujus virtutis cupiditates, vix tandem per tempus, quod nihil imperveſtigatum relinquit, in lucem venturæ erant, ut cum divina philoſophia, puerorum amores adoleſcerent. Quare Charicles, ne quod antea non fuit inventum, ſed poſtea excogitatum, ut pote malum arguas. Neve ob id, quod puerorum amoribus muliebres congreſſus antiquioribus inſcribuntur temporibus, minores alteros putes. Sed vetera quidem ſtudia, putamus neceſſaria, ſed quæ poſtea ratiocinationibus vacans hominum vita adinvenit, ut illis meliora, in pretio ſunt habenda. Mihi verò propemodum in mentem venit, ut riderem modò, quum Charicles bruta animantia,

&

τὸν Σκυθῶν ἐρημίαν ἐπαινοῦντα. ὀλίγου δ' ἐπὶ τῇ ἄγαν φιλονεικίᾳ μετενόει, ἡνίκα δὲ ἤκουεν. οὐ γὰρ ὡς ἐναντία φιλοῦντα, οἷς ἐπιχειρεῖ λέγειν, ἐπιστομίζων τῷ τῆς φωνῆς τόνῳ, τὸ μηδὲν ἐκλιπὼν, ἀλλ' ὑπερμέγα φωνῇ λαρυγγίζων, οὐκ ἐρῶσι φησὶν ἀνδρῶν λέοντες, οὐδ' ἄρκτοι, οὐδὲ σύες, ἀλλ' αὐτοῖς ἐστὶν τὸ θῆλυ μόνον ἐρᾶν πεφυκός. οὐκοῦν ὑπερμισεῖ; ἃ γὰρ οὐκ ἐλογισμένα ὀρθῶς ἂν τις εἴποιτο, ταῦτα τοῖς μὴ δυναμένοις λογίζεσθαι δι' ἀφροσύνην ἐστὶν εἰκαῖα. ἔστι τοι Προμηθεύς, ἢ Θεῶν τις ἄλλος, εἰ τὸν ἐκφυσιοῦντα ἀνθρώπινον, οὐκ ἂν ἐνέμισε, καὶ βίον ὧδε ἄνευ αὐτοῦ ἐποίμαινεν, οὐδ' ἀνθρώπου τροφὴν εἶχον. ἐξῆν δ' ἡμῖν ἰδίᾳ διημαμμένοις, καὶ μίαν ἑστίαν τὴν ἰδίαν ἑκάστῳ οἰκεῖν, ἀντὶ τοῖς κοινοῖς ἐπολιτεύοντο νόμοις. τί δὲ παραδείξω, εἰ ζῶα τὰ φύσιν κακὸν μηδὲν, ὧν λογίσωμαι παρίοντα ἔξω τὰ θηρίων λαβεῖν ἐντυχήσεται, ὥστε θηρεύειν μὴ τῶν ἀνδρῶν καὶ τὰς ἀΐδρεις ἐπιθυμίας; οὐκ ἐρῶσι λέοντες. οὐδὲ γὰρ φιλόσοφοι. οὐκ ἐρῶσιν ἄρκτοι. τὸ γὰρ σὺν φιλίᾳ κακὸν, οὐκ ἴσασιν. ἀνθρώποις δ' ἡ μετ' ἐπιστήμης φρόνησις σὺν δὲ πολλάκις περάσασα τὸ κακὸν λίαν ἐλόμενον, βέβαιον αὐτοῖς ἐρῶσιν ἐνόμισε τὰς ἀρίστας. μὴ τοίνυν ὦ Χαρίκλεις, ἀκόλαστον βίον συμφορήσας ἐπαίσχυνε διηγήμασι, μηδὲ τὸν λόγῳ τῆς σεμνότητος ἡμῶν κατάπεμπε, μηδὲ τὸν ἀρχαῖον ἔρωτα τῆς ὑπ' ἐμοῦ σωφρόνως ἐλέγχου. λογίζου δ' ὀψὲ μὲν ἡλικίας, τὰ τοιαῦτα μεμαθηκέναι. ἐμὲ δ' οὐ λογίζη τῶν μὲν, ἐπειδὴ σοφὸς ὁ ἔρως, οὐκ ἐμὲ δὲν φοιτᾷ

& Scytharum ſolitudinem laudabat; imò ferè etiam præ nimia contentione eum quòd Græcus eſſet, pœnitebat. Neque enim veluti qui contraria loqueretur, quibus dicere aggrediebatur, dicta ſummiſſo vocis tono furabatur, ſed clara voce proclamans, Haud amant, inquit, ſe mutuò leones, neque urſi, aut ſues, ſed illos ſola fœminei congreſſus cupiditas tenet. Ecquid hoc adeò mirum? Quæ enim ex ratiocinatione meritò aliquis capit, ea illis qui præ vecordia ratiocinari nequeunt, conſequi non licet. Nam ſi Prometheus, vel Deorum quiſpiam alius, cuilibet animanti mentem humanam indidiſſet, non ſolitudo, non vita montana paſceret illos, neque promiſcua pabula haberent: ſed ex æquo nobiſcum templis ædificatis, & inhabitatis quiſque mediis privatæ domus laribus, communibus regerentur legibus. Quid igitur mirum, ſi animalia naturæ damnata, quibus nihil eorum quæ ratio ſuppeditat, à Providentia accipere contigit, cum cæteris maſcula lioldine privantur? Non amant ſe mutuò leones: neque enim philoſophantur. Non amant urſi, quia quod eſt in amicitia pulchrum non intelligunt. At hominum illa cum ſcientia conjuncta prudentia, ex eo quod ſæpius fecerat periculum, optimum quod erat, eligens, maſculos amores omnium firmiſſimos eſſe judicavit. Quare noli Charicles, meretriciis protervæ vitæ narrationibus comportatis, gravitatem noſtram nudo ſermone inſectari: nec cœleſtem illum Amorem infanti illi annumerare. Sed tandem ætate, relictis aliis, ad hujuſmodi ſtudia tranſeundo, at certè nunc apud te conſidera, ſiquidem id non feciſti priùs, quòd Amor duplex eſt Deus, non una

τῶν, ὐδὲ ἐνὶ πνεύματι τὰς ἡμετέρας ψυχὰς ἐρεθίζων. ἀλλ' ὁ μέν, ὡς ἂν εἰκὸς νηπιόθηπα φρονῶν, ὐδενὸς αὐτῷ τὸν Διόνειον ἡνιοχεῖν δυναμένου λογισμοῦ, πολὺς ὢν παῖς τὸ ἀφρόνων ψυχαῖς ἀθροίζεται. μάλιστα δ' αὐτοῦ γυναικεῖοι πόθοι μέλουσιν. ὗτός ἐστιν ὁ τὴν ἡμέραν ταύτην ὕβρεως ἐπεύχων, ἀκρίτου φορᾶς ὡς τὸ βελτίονον ἄγων. ἕτερον δ' ἴσως ἀγωγὸν πατὴρ χρόνων, σεμνὸν ὀφθῆναι, καὶ παύσειν ἱεροπρεπὴς θέαμα, σωφρονούντων ταμίας παθῶν, ἅπασι παῖς ἐκφανὴς Διονύσιος ἐμπνέῃ. καὶ λαχόντες ἴλεων τοῦτ' ἐν θυμῷ, ἡδονὴν ἀρετῇ μεμιγμένην ἀσπαζόμεθα. διὸ καὶ ὄντως κτῆμα τὸ τεταγμένον πανδήμοις ἀεὶ ὁ ἔρως. ἐνὸς δ' ὀνόματος ἀχ ὅμοια τὰ πάθη κεκτημένης. καὶ γὰρ αἰδὼς, ὠφελείας ἐμοὶ καὶ βλάβης ἀμφίβολός ἐστι δαίμων. Αἰδὼς, ἧς ἄνδρας μέγα σέβεται, ἢ δ' ὀνίνησιν. ὁμὴν ὁδὲ ἐρέθων χθὼν ἐστὶν ἥν, ἀλλ' ἐπὶ γαίαν εἰσὶ δύο. τὴν μὲν κεν ἐπαινέσειε νοήσας, ἣ δ' ἐπιμομφὴ. λέξ δ' ἄνδιχα θυμὸν ἔχουσιν. ὁδὲν ἂν παραδέξειν, εἰ πάθος, ἐρετὴ κοινὴ σωσηγεῖσαι ἔχειν ἔτυχεν, ὥστε ἔρωτα καλεῖσθαι, καὶ τὴν ἀκόλαστον ἡδονὴν, καὶ τὴν σωφρονοῦσαν εὐνοιαν. γάμους δ' φέσι τὸ μηδὲν οἴεσθαι. ἓ τὸ ζῆλον βίᾳ φυγαδεύειν, ἵνα πῶς μείνωμεν ἄνδρωποι; ζηλωτὸν μὲν ἦν κτῆμα τὸ σωφρονεῖν Εὐριπίδῃ, εἰ δίκαια θεὸς χρηίζοις σωίζειν, φοιτῶντες ἐπὶ ἱερὰ, καὶ ναοὺς, ἀργύρου, καὶ χρυσοῦ πέπλα θεῶν τ' ἀφθονίας ἐσπεμπόμεθα. ἀνάγκη γὰρ βαρὺν κατ' αὐχένα ζυγὸν ἡμῖν ἐπιζεῦξαι, τοῖς

via ad nos ventitans, neque uno spiritu nostros animos incessens. Sed alter, ut arbitror, puerilia sapiens, cujus mentem nulla ratio gubernare potest, frequens in animis insipientium congregatur: atque ipsi muliebria potissimùm desideria curæ sunt. Et hic est quotidianæ istius contumeliæ socius, absque discrimine cuicunque volenti sese celeriter applicans. Alter verò Amor, priscorum pater temporum, visu grave, sacrumque omninò spectaculum, promus temperatorum affectuum, blandum quiddam uniuscujusque mentibus inspirat. Tunc propitium nacti hunc Deum, voluptatem virtuti immixtam amplectimur. Geminos enim revera, juxta Tragicum, spiritus efflat Amor. Vnum autem & commune nomen dissimiles affectus habet. Nam & Verecundia, utilitatis pariter & damni anceps est Dea,

Qua simul & fructus homini, & mala plurima confert.

Neque vero unicum est genus contentionum, sed

Sunt gemina in terris, quibus altercantur in unum

Mortales causa, varia quoque mente trahuntur,

Hanc laudet prudens, damnandam reprobet illam.

Nihil igitur mirum, si affectus virtuti communem appellationem est fortitus, ita ut Amor vocetur, & flagitiosa illa voluptas, & modesta hæc benevolentia. Nuptias igitur pro nihilo ducis, inquit, & fœmineum genus è vita expellis? deinde quo pacto maneamus homines? Beatum equidem esset ex Euripidis sapientissimi sententia, si absque illo cum mulieribus congressu, ad sacra, & templa Deorum ventitantes, argento atque auro liberos à successione mercaremur. Necessitas enim gravi jugo nostris cervicibus im-

καλδομένοις πιθηκίαν βιάζεσθαι. τὸ μὲν οὖν καλὸν αἰρουμένῃ τοῖς λογισμοῖς, εἰκέτω ἡ τῇ ἀνάγκῃ τὸ χρησιμώτερον. ἄγχει τίκτειν, γυναῖκες ἀριθμὸς ἔστωσαν. τὰ δὲ τοῖς ἄλλοις, ἅπαξ μὴ μοι γένοιτο. τίς γὰρ ἂν εὖ φρονῶν ἀνέχοιτο δυοῖν, ἐξ ἰσοτίμου γαμικῆς ἀρχιζομένης ἐπικτήτου σφίσι μισεῖν; ἢ ὁ μὲ ἀληθῶς χαρακτὴρ, ἄμμος ὁ. ἀλλότριοι ἡ κόσμοι, τὸ δ' φυσικὸν ἀπρεπὲς βλαπτόμενον. εἰ γὰρ λάβοι τὴν νυκτερινὴν κόπτης ἕως ὄρθριον ἂν ἴδοι τὴν ἀνεσταλμένην γυναῖκα, αἰσχίω νομίσῃ θεᾶσθαι τὴν πρὸ μιᾶς ὥρας ὀνομασθεῖσαν δυσπαλυσίωνα. ὅταν ἀναβοῶσιν οἰκέται καθειργμένοι αὐτοῖς, ἀδίνει τὴν ἀρτιανὰ βλεπομένην. χρᾶσις ἡ, ἐ μεγαπαιδίου ὁ συμμορφος ὄχλος, εἰ κύκλῳ παρισᾶσι, ποικίλοις φαρμακοῖς καὶ φαρμακούσῃ τὰ δυστυχῆ σώματα. ὑγρὸν γὰρ ὕδατος ἀκεστὸν καμάλη τὸν ὑψηλὸν λαμπρύνασθαι καιρὸν, εἶτ' ἀπόβαντα σανδὴς ἐχεμύθους τοὺς πεζάμματος, ἀλλ' αἱ πολλαὶ τὴν ἀμφισκιάστων σωμήσεις, τὴν αὐδὴν δὲ σώσασθαι χρῶτα φαιδρύνασιν. ὡς γέ τοι δημοτελῶς πομπῆς, ἄλλο τις ἄλλη τῶν ὑπηρετησόντων ἰσκευάσεται, λευκοΐδας ἀργυρᾶς, καὶ σώλας, ἔσπτρά τε. καὶ καπίστρῳ σὺν φαρμακοπώλαι, πυξίδων ὄχλον, ἀσπίδα μεσὴ πολλῆς κακοδαιμονίας. σὺ οἷς ὀδόντων σμηκτικαὶ δυνάμεις, ἢ βλίφαρα μιλαίνουσα πίσσα γναυρίζει. τὸ δὲ πλεῖστον ἀναλίσκει μέρος ἡ τολύπη τὴν τριχῶν. αἱ μὲ, γὰρ φαρμάκοις ἐρυθαίνειν δυναμένοις ἀρκοῦ ἡλίου μισημερίαν, τὰς πολιὰς, ἴσα παῖς τὴν ἐρίαν χρηστὰς, ξανθὰ μεταβάπτουσιν αὐτῇ, τὸν ἰδίαν κρᾶσιν σώζουσαι φύσιν. ὀπτεσαις δ' ἀρκεῖν ἡ μέλαινα χαίτη νομίζεται,

imposito, imperatis parere nos cogit. Quod pulchrum igitur est, id ratione eligamus, & cedat utilitas necessitati. Quod ad liberorum procreationem attinet, mulieres aliquo sint in numero. In cæteris verò rebus, apage ne mihi ulla fuerit. Quis enim tanæ mentis sustinere queat, mulierem à summo statim mane ascititiis imposturis sese comentem? Cujus nativa facies, verè turpis est, aliena verò ornamenta, naturæ deformitatem tegunt. Siquis ergo mulieres ad auroram à nocturno lecto videat surgentes, turpiores putabit esse bestiis, quæ ante unam horam malè ominatæ nominarentur. Vnde diligenter domi sese concludunt, ut ne ab ullo viro conspiciantur. Anus autem & ancillarum formæ confimilis turba circunstant variis medicaminibus infœlices illas facies inficiendo. Neque enim ubi aquæ mero latice profundam crapulam abluêre, protinus ad serium aliquod negocium se conferunt: sed crebræ medicamentorum compositiones, fœdam faciei cutem exornant. Perinde autem ut publica pompa, ancillarum alia aliud administrat, pelves argenteas, gutturnia & specula, utque in pharmacopolæ officina, pyxidum turbam, plena multæ infelicitatis vascula. In quibus dentium vis abstersiva, aut palpebris denigrandis ars comparata reconditur. Maximam autem partem textura capillorum absumit. Nam aliæ quidem medicamentis rubefaciendi ad solis meridiem vim habentibus, capillos perinde ut lanarum coloribus, flavo inficiunt flore, propriam damnantes naturam. Aliæ verò quibus nigra coma videtur ad formam sufficere, o-

τ γαμμηκότων πλῆτον εἰς πύστλω ἀναλίσκουσιν, ὅλλω Ἀραβίαν ὅλην τ τριχῶν ἀποπίνουσι. σιδηρᾶ τε ὄργανα, πυρὸς ἀμβλεῖα φλογὶ χλιαινόμενα, βίᾳ τὴν ἑλίκων ἀλόπτᾳ ἀμφιλέκει. καὶ ἐπείρῃσι μ' αἱ μίτρει τ ὀφρύων ἐφελκυσμῷ κόμῃ, βραχὺ τῆς μετώπου μεταίχμιον ἀφιᾶσι. σανδαλῶν ἢ ἄρκεα τ μεταφρένων οἱ ὄπιθεν ἐπισταλάοντες πλόκαμοι. καὶ μὴν τοῦτο, ἀνυδραφῆ πτίλλα τ σαρκὸς σιδητέρῳ τοὺς πόδας ἐπισφίγγουσι, καὶ λεπλοῦσθαι ἐς πρόφασιν ἑστᾶς, ὑπὲρ ᾧ δοκεῖν γεμμιᾶσθαι. πάντα ἢ τὰ ἐντὸς αὐτῆς γναμπτότητος ᾗ πρόσωπα, χροιὰς τ ἀμφοῖν ἀποπιπτόντων μαζῶν, ὃς ἀεὶ ἀειφέρουσι διημάζοις. τί δεῖ τὰ τούτων πλησιάτατα καλὰ διεξιέναι; λίθοις ἐρυθραίνεις κ τ λοβῶν, πολυτελεῖ λαοῖσι ἠρτημένοις βελόνῃ, ἢ τοὺς ἀεὶ καρποῦς, καὶ βραχίονα δράκοντας, ὡς ὤφελον ὄντας αὐτὶ χρυσίου, δράκοντας εἶναι. καὶ στεφάνη μ' ἐν κύκλῳ τὴν κεφαλὴν ἀείδει, λίθοις Ἰνδικοῖς ἀστέρας. πολυπλεῖς ἢ τ αὐχένιον ὄρμοι καθιᾶσ. καὶ ἄρκεα τ ποδῶν ἐκάστων καθιέσηκεν ὁ ἄθλιος χρυσός, ἅπαν εἴ τι ᾧ σφυρῷ γομιᾶται, περισφίγγον. ἄξιον δ' ἦν σιδήρῳ τὸ ἀείσφυρον σκέλη πεπεδῆσθ. καὶ πιδὼν αὐτῶν ὅλον τὸ σῶμα νόθης εὐμορφίας ἐξαπατῶν καὶ ἀμαγδύθῃ, τοῖς ἀναισχύντοις παρειὰς ἐρυθαίνουσιν ἐπιχρίσοις φύκεσιν, ἵνα τὴν ὑπέρλευκον αὐτῶν, καὶ πίονα χροιὰν, τὸ πορφυροῦν αὐγὸς ἐπιφοιτίξῃ. τίς ἂν ὁ μὴ τὴν τοσαύτην δόξαν βίου; οὗτος ἀπὸ τ δίκας ἔξοδος. [1] καὶ πᾶς ἡ-

mnes maritorum opes in hanc impendunt, totam penè Arabiam ex capillis ſpirantes: ferreaque inſtrumenta, ignis obtuſa flamma calefacta, vi quadam cincinnorum flexus inter ſe implicant: ac illæ comæ curioſius ad ſupercilia uſque attractæ, breve interſtitium fronti relinquunt. Poſt tergum autem in ſcapulas uſque demiſſi capilli ſuperbè ſuccutiuntur. Huc accedunt & variis coloribus tincta ſandalia intra carnem pedes ipſos aſtringentia: & tenuis, prætextu tantùm aſſumpta, veſtis, ne nudæ videantur. Omnia autem quæ intra ipſam ſunt cognitu faciliora quàm facies, præter turpiter dependentes illas mammillas, quas ſemper circunferunt obligatas. Quid opus eſt mala iſtis opulentiora recenſere? lapillos Erythræos, à fibris aurium multi pretii pondus, ſuſpenſos, aut circumpoſitos manibus, brachiis-ve dracones illos, qui utinam pro auro, verè dracones eſſent. Etiam corona caput in orbem ambit, gemmis Indicis ſtellata. Pretioſa autem de cervicibus monilia dependent, & uſque ad extremos pedes miſerum illud deſcendit aurum, ſi quid malleoli nudum eſt, totum revinciens: at æquum erat hæc religata crura ferro vinciri. Quum verò totum corpus adulterinæ formoſitatis fallaci elegantia fuerit incantatum, impudentes etiam genas illitis fucis rubefaciunt, ut ſummè candidum, & pinguem ipſarum colorem, purpureus nitor ſuperadditus, rubere faciat. Cæterùm quæ vita tantum ſequitur apparatum? E domo ſtatim egrediuntur, & ſpectator omnis maritos enecat. Quorum non-

[1] Καὶ πᾶς ἡ πατὴς ὑπηρέσιον τὸν γαμμηκότας, ἢν εἶεν οἱ κακοδαίμονες ἀνδρες

τὰς ἐπιτρίβων τὰς γαμικὰς, οὐ οἷον οἱ κακοδαίμονες ἄνδρες, ἀλλ' αὐτὰ ἴσασι τὰ ὀνόματα, Κολιάδας εἰ τύχοι, καὶ Γενετυλλίδας, ἢ τὴν Φρυγίαν δαίμονα, καὶ τὸν δυσέρωτα Κῶμον ἐπὶ τῷ ποιμένι. πλεκτὰ γὰρ λαθραῖα, καὶ χειρὸς ἀνδρῶν, ὑπόπτα μυστήρια. καὶ γὰρ τί δεῖ ἀφανίζειν ἀλλοθρόων ψυχὰς; ἐπειδὴ γὰρ τούτων ἀπαλλαγῶσιν οἶκοι, αὖθις τὰ μακρὰ λουτρά. καὶ πολυτελὴς μὲν καὶ ἡδεῖα τράπεζα, πολὺς δ' ὁ μετὰ τὸν ἀνδρῶν ἀκκισμός. ἐπειδὴν γὰρ ὑπέρπλεω γένωνται ταῖς παρ' αὐτῶν χαριτηρίοις, οὐκέτ' ἂν δέ φάγοι γὰρ αὐταῖς ἄλλο τι χαθὲν δυνάμενον τί σῖτον, ἄκρους δακτύλοις ἐπιγράφουσι, τὸ δεῖπνον ὑπογύον λέγουσαι, νύκτας ἐπὶ τούτοις διηγήμασι, καὶ τὰς ἑτεροχρώους ὕπνους, καὶ ἡλύθομεν ἀπὸ γάμου. ἀφ' ἧς ἀναστὰς ἕκαστος, αὖθις λουτρὸν χρείας ἔσται. ταῦτα μὲν οὖν οὕτω βίου τεκμήρια. τὸ δὲ πικρότατον εἴ τις ἐξελέσθαι τὸ ἀληθὲς καὶ μέρος ἐξέλοιτο, ὅσους καθάπαξ Προμηθεῖ, τῷ μενάνδρου ἐκείνῳ ἀποῤῥῆξας φωνήν. εἶτ' ἂν δικαίως ἐπιστραπαλάμενον γράφοι τὸ Προμηθέα ὡς τοῖς πέτραις, καὶ χθιζὸν αὐτὸν λαμπάς.

nonnullorum infœlices viri, ne ipſa quidem norunt nomina, [1]Coliadas, ſi fors ferat, & Genetyllidas, aut Phrygiam illam Deam, & Comum illum, paſtorem perditè amantem. Sed arcana ſunt ſacra, & abſque viris ſuſpecta myſteria. Quid enim attinet & animorum corruptelas compleƈti? Poſtquam autem his peraƈtis iterum diſceſſerunt: domi ſtatim longa balnea, & ſumptuoſa ac ſuavis menſa, multaque erga viros ſimulata recuſatio, nam cùm ſatis ſuperque ingluviem impleverint, neque gutrur ipſarum cibi quicquam amplius recipere poſſit, quaſi ſummis digitis inſcribant, ſingula fercula deguſtant, noƈtes ad hæc narrantes, & diverſorum corporum ſomnos, & leƈtum muliebritate refertum, ex quo quiſque ſurgens, lavacro opus habet. Atque hæc ſunt vitæ conſtantis argumenta. Verùm ſiquis eorum quæ acerbiora ſunt, veritatem vellet particulatim examinare, revera Prometheum execraretur in hanc erumpens Menandri vocem.

Ergo immerentem dictitant Promethea,
Pendere fixum Caucaſi de rupibus?
Re-

ἀλλ' αὐτὰ ἴσασι τὰ ὀνόματα, κολιάδας, εἰ τύχοι, & γενετυλλίδας καὶ τὴν Φρυγίαν δαίμονα] Locus iſte eſt mutilus, ſi quid in his video, & poſt γαμικὰς ponenda eſt hiatus nota. Nam Κολιάδας & Γενετυλλίδας non ſunt nomina eorum ſpectatorum, qui miſeros maritos zelotypia conciant, ſed numinum cognomina, quorum lucos & templa frequentabant Græcæ mulieres. Deeſt igitur aliquid, ut ſi hæc deſint aut tale quid: γαμικὰς, & εἰς τὰ τῶν φρενιτίδων τὸ δεῖπνον, οὐ οἷον, &c. Sic ſenſus conſtaret, qui nullus eſt, ut nunc legitur. *Palm.*

1 *Coliadas*] Genetyllis Veneris cognomina ſunt apud Ariſtophan. de quibus vide Pauſa in Attic. *Cotn.*

2 Τὰς ἑτεροχρόους ὕπνους] Interpres *diverſorum corporum ſomnos.* Aliud enim corpus habent feminæ vigilantes & ornatæ veſtibus: aliud, nudæ & dormientes in leƈtis. Ovidius: *pars minima eſt ipſa puella ſui.* An de colore feminarum intelligendus Lucianus. *Menagius.*

ἄλλο εἰ δὲ ἦν τι ἀγαθὸν, ὃ μισῶν οἶμαι ἄπαντας τοὺς θεοὺς, γυναῖκας ἔπλασεν; ὦ πολυμηχανοῦντες, ὅσον μισογύνιον. γαμεῖ τις ἀνθρώπων; γαμεῖ λάβρον. λοιπὸν γὰρ ἐπιθυμίαι καὶ χαμηλὸν λέχος, μοιχὸς ὀστρυφῶν. εἶτ' ἐπίβουλαι, καὶ φαρμακεῖαι, καὶ νόσοι, χαλεπὰ πάθη φθόνου, μεθ' ἃ ζῇ πένθος τὸν βίον γονή. τίς ταῦτα τὰ ἀγαθὰ διώκει; τίνι βίος ὁ δυσχερὴς οὗτος θυμήρης; ἄξιον τοίνυν ἀνιᾶσθαι τοῖς θεοῖσι κακοῖς, τῷ ἄῤῥενα τὸ παίδευμα ἀγαγεῖν. ὄρθριος ἀνίστησι σὺν τῷ ἀζύγῳ κοίτης, τὸ ἐπὶ τῷ ἐμμένειν ὑπὸ λοιπὸν ὕπνον ἀπονιψάμενος, [1] ὕδωρ λιτῷ τῷ ἱερᾷ χλαμύδι τοῖς ὑπωμίοις περόναις συῤῥάψας, λύει τὸ πτερωτὸν ἐσῆς ἐξ ὀρόφου, [2] κάτω κεκυφὼς, καὶ μηδένα τῶν ἀπάντων ἐξεναντίον ὁρᾷ. ἀκόλουθοι δὲ καὶ παιδαγωγοὶ, χορὸς αὐτῷ κόσμιος ὕπεστιν, τὰ σεμνὰ τῆς δρεπάνης εὖ χερσὶν ὅρμενα κρατοῦντες. ὑπεῖσι δὲ κτένες σώφρονες κόμαι καταψήχειν δυνάμενοι, ἐνίοτε δὲ ἔσοπτρα τὸ αὐλιμόρφων χαρακτῆρα ἀχράντους εἰκόνας, ἀλλ' ἢ πολύπτυχοι δέλτοι καθέξειν ἀκολουθοῦσιν, ἢ παλαιῶν ἔργων δρεπτὰς φυλάττουσαι βίβλοι. κἄν εἰς Μουσικὴν δέοι φοιτᾶν, δίμελὴς λύρα. πᾶσι δὲ τοῖς φιλοσόφοις ψυχῆς μεθήμασι λιπαρῶς ἐναβλήσας, ἐπειδὰν ἡ λέσχαι τὸ ἐγκυκλίων ἀγωνιῶν κορεσθῇ, τὸ σῶμα τοῖς ἱλαθηρείοις ἀσκήσεσιν ἐκπονεῖ. ἱππικοὶ γὰρ ἵπποι

Repertus ignis huic, aliud nihil boni.
Sed quod Deos odisse cunctos credidi,
Invenit idem fœminas, ô Dii boni,
Genus scelestum. Ducit aliquis conjugem?
Clam ducit: & mox cupiditates plurimæ,
Et nuptiali mœchus illudit thoro.
Venena dehinc, insidiæ, morbi, invidia,
Gravissima, ævo fœmina omni quam fovet.

Quisnam hæc bona sectatur? cujus animum adeò infœlix vita demulceat? Æquum igitur fuerit muliebribus hisce malis opponere masculam puerorum vivendi rationem. Postquam mane surrexit ex lecto non conjugali, reliquumque somnum ab oculis abstersit aqua vili, & sacram chlamydem humeralibus fibulis astrixit, paterna domo egreditur capite demisso, ac neminem omnium ex adverso intuens. Assectæ autem, & pædagogi, turba conveniens ipsi, sequuntur, venerabilia virtutis instrumenta manibus tenentes, non secti pectinis incisuras, quibus coma demulceri queat, neque specula formarum oppositarum, non pictas imagines: sed vel multiplices pugilares à tergo sequuntur, vel veterum virtutes operum custodientes libelli: quòd si adeunda sit Musici schola, sequitur sonora lyra. Omnibus autem philosophicis animi disciplinis abundè exercitatus, ubi jam mens cyclicis illis bonis satiata fuerit, corpus quoque liberis exercitationibus excolit. Nam illi curæ sunt equi Thessali, breviter-

1 Ὕδωρ λιτῷ] In Angl. Cod. legitur ὕδωρ λιτῷ καὶ χιτωνίσκον χλαμύδι ταῖς ὑπωμίοις περόναις. Bourd.

2 Κάτω κεκυφὼς καὶ μηδένα τῶν ἀπάντων ἐξεναντίον σκοπῶν] Si quid mihi credis lector, leges τῶν ἀπαντώντων, non τῶν ἀπάντων, id est, occurrentium: meliore multo sententia. *Palm.*

3 Ἀνερ-

μάλιστα αὐτοῖς. καὶ βραχὺ τὸν νέον τὴν ἀπαλοδαιμονίαν, ἐν εἰρήνῃ μελετᾶν τὰ πολεμικὰ, ἄκρας ἀφέντα, καὶ βέλη δι' ἀέρος ἰθείας ἀποπέμπειν. εἶθ' αἱ λιπαραὶ παλαίστραι, καὶ ὡς ἥλιος μεσημβρινὸν θάλπος ἰσχνύζεται τὸ σῶμα πονήμασιν. οἵ τε τῶν σοφιστῶν πόνοι ἀποπαλάζοντες ἰδρῶτες, μετ' ὀλίγα λουτρὰ σωτήρια, καὶ τράπεζα τῇ μὴ μακρὰν ἐπιφθόνῳ σχολῇ. πάλαι γὰρ αὐτοῖς διδάσκαλοι, καὶ παλαιῶν ἔργων αἰνετὰ μνήματα, καὶ ἐπιμελήματα μνήμης, τῆς ἀνδρείου ἥβης, ἣ τῆς ἐπὶ φρονήσει μαρτυρήματος, ἢ οἷοι δικαιοσύνῃ, καὶ σωφροσύνῃ ἁπάσῃ. τοιαύταις χρείαις ἀπαλὴν ἔτι τὴν ψυχὴν ἐπαείρων, ὅταν ἐπίοσα τὴν πρᾶξιν ἑσπέρα, τὸ μακρὸν ἀνάγκη τὸ ὀφειλόμενον δασμὸν ἐπιμετρήσας, ἡδέως ὕπνῳ καθεύδῃ; τοῖς μὲν ἐμείνοις καμοῦσι τοῖς ἐπιπρεμνίοις ἐπὶ χρόνου. τίς οὖν ἂν ἐρασὴς ἐφήβου μέλοιτο τοιοῦτος; τίνι δ' ὄντι τυφλαὶ μὲν αἱ τῶν ὀμμάτων βολαί, πηρὸς δ' οἱ τῆς διανοίας λογισμοί; πῶς δ' οὐκ ἂν ἀγαπήσαι τὸ τοῦ παλαίστρας μὲν Ἑρμοῦ, Ἀπόλλωνα δ' ἐν λύρᾳ, ἱππικὸν δ' ὡς Κάστορα, Θείας δ' ἀρετὰς ἀεὶ ζητεῖ διακρίνοντα σύμμετρον. ἀλλ' ἐμοὶ μὲν δαίμονες ἐναίσιοι, βίον ἔτι διπλῆν ἐτῶν, [1] ἀπαντικρὺ δ' φίλα καθίζοιεν, καὶ πλησίον ἡδὺ λαλοῦντα ἀκούειν ἐξείη δ' αὐτοῖ, συνεξιέναι, καὶ παντὸς ἔργου κοινωνίαν ἔχειν. οὕτω μὲν ἐρᾶν τε δι' ἀπλοΐας, καὶ ἁπλῶς βίᾳ, τὸ τερπνὸν ἀλύπως εἰς γῆρας ἐδοῦσαι, μακρὸν τὸν βίον

viterque juventutem domans in pace meditatur res bellicas, ſpicula emittendo, certaque dextra ſagittas vibrando. Deinde & unctæ palæſtræ, & ad ſolis meridianum calorem oppietur pulvere corpus denſatum, deſtillanteque contentioſorum laborum ſudores, poſt quos lavacra brevia, & menſa ſobria, rebus paulo poſt gerendis non adverſa. Rurium enim ipſi præceptores, & veterum operum exempla inſinuantes & curantes recordationes. Nempe quis heros fortis fuerit, quis ob prudentiam publico teſtimonio cohoneſtatus, aut qui juſtitiam ac temperantiam amplexati fuerint. Hujuſmodi virtutibus tenerum adhuc animum imbuens, quando jam veſpera rebus gerendis finem imponit, tributo, quod ventri ex neceſſitate debetur depenſo, ſuaviores ſomnos dormit, poſt diurnos iſtos labores ad tempus conquieſcens. Quis igitur talis ephebi non fieret amator? cui verò adeò fuerit hebes oculorum acies, & luxata mentis ratiocinatio? Quomodo verò non amaret illum, in palæſtris quidem Mercurium, inter lyras autem Apollinem, equitatorem verò ceu Caſtorem, ac divinas virtutes mortali corpore proſequentem? At mihi quidem ô Dii cœleſtes, utinam perpetua ſit hæc vita, ex adverſo amici ſedere, & ſuave loquentem propè audire, & cum exeunte, ſimul exire, & omne cum eo opus commune habere. Optarit igitur amator, ut ſuus amatius, per illæſam, & inconcuſſam vitam, abſque moleſtia poſſit ad ſenectutem pervenire nul-

[1] Ἀπαντικρὺ δ' φίλα καθίζοιεν, καὶ πλησίον ἡδὺ λαλοῦντα ἀκούειν] Reſpexit ad Oden Sapphus, à Camillo Latine redditam. *Menagius.*

χας περιφύσομαι βάσκανον ἐπήρειαν. εἰ δὲ καὶ οἷόν ἀνθρωπίνης φύσεως νόμος, [1] νόσον ἐπιφανῆναι αὐτῷ, κἀμοὶ συννοσήσω, καὶ λαβὲ χειμερίᾳ θαλάττης ἀναχθέντα συμπλεύσομαι. κἂν πυρετικὴ βία διὰ μέσου περάσῃ, τὸν ἴσον ἐμαυτῷ κίνδυνον σκέψομαι. ἐχθρὸς ἅπας ὁ μισῶν ἐκεῖνον ἐμοὶ ἔστω, καὶ φιλήσω τοὺς ἐκείνου φίλους εἰδὼς ἀληθῶς, ἢ πολεμίους θαρσαλέως ἐπ' αὐτὸν ὁρμῶντας, ἀπαλεξήσομαι καὶ λαβὲ δύναμιν. κἂν ἀποθάνῃ, ζῆν σοι ἀνέξομαι. πλεῦσαι δὲ σὺν τοῖς μετ' ἐκεῖνον ὑπ' ἐμοῦ περιφυσίοις ἐπιθήσομαι, κοινὸν ἀμφοτέροις ἐπιχώσαι τάφον. ὀστᾶ δὲ ἀναμίξασθαι ὀστοῖς, μὴ δὲ τοῦ κωφοῦ κόνιν ἀπ' ἀλλήλων διακρίναι. τοῦτα δ' ἂν ἐκέλευσαν οἱ ἐμοὶ θεοὶ τοὺς ἀξίους ἔρωτος, ἀλλ' ἢ θείοις γέρασι ἡρωϊκὴ φρόνησις ἐνομοθέτησεν. ἐν οἷς ὁ φιλίας ἔρως, ἄχρι θανάτου σωτεξέπλουσε. Φωκὶς ἐν νηπίαν ἔπ' ἠόνων, Ὀρέστην Πυλάδη σωτῆρ' ἔθεσαν δὲ τὼ θεὼ ἀλλήλοις παῖδε μεσίτευ λαβόντε, ὡς ἐφ' ἑνὸς σκάφους βίον σωέπλουσαν. ἀμφότεροι Κλυταιμνήστραν ἀνῆρον, ὡς Ἀγαμέμνονος παῖδες. τὼ ἀμφοῖν λῖχαθ' ἑφοσίωθε. τὰς Ὀρέστῃ [2] ἐλαυνούσας ποινὰς, Πυλάδης ἐνόσῳ μᾶλλον. κεἰνομμένῳ σωηγωνίζεθ'. τὸν δὲ ἐρωτικὸν φιλίαν, οὐδὲ τὶς τῶν Ἐλλάδος ὄρκος ἐμέτρησεν, ἀλλ' ἐπὶ

nullius fortunæ invidam impressionem expertus. Quòd si verò etiam qualis est humanæ naturæ conditio, morbus quispiam ipsum invaserit, cum ægrotante pariter ægrotabo: si etiam per mare procellosum feratur, cum eo navigabo. Quòd si etiam tyrannica vis illi vincula innectat, par ferrum mihi circundabo. Quicunque illum oderit, meus inimicus erit, cumque benevolentia prosequentes amabo. Si verò prædones, vel hostes videam in ipsum irruentes, præter vires etiam armabor: si moriatur, vivere non sustinebo. Postrema autem mandata iis, quos proximè post illum amavi, ista dabo, ut commune ambobus sepulchrum accumulent: & ossa inter se permiscendo, ne mutum quidem pulverem à se mutuo separent. Atque hæc non primi expriment mei amores quibus dignos prosequor: sed illa Diis proxima, heroum prudentia, velut quadam lege sancivit: in quibus amicitiæ ille amor, ad mortem usque simul expiravit. Phocis à teneris annis Orestem Pyladi conjunxit: qui cùm Deum mutuorum affectuum mediatorem accepissent, perinde atque in uno eodemque vitæ navigio simul navigarunt. Ambo Clytemnestram interemerunt tanquam Agamemnonis filii, ambo Ægisthum occiderunt. Pœnas quibus agitabatur Orestes, ægriùs ferebat Pylades, cum defendebat cùm damnaretur. Nec amatoriam illam amicitiam Græciæ terminis metiti sunt: sed ad ulti-

1 Νόσον] Anglic. νόμῳ θνῃσκόντων αὐτῷ. Bourd.

2 Ἐλαυνούσας ποινὰς] Dixi ad Petron. *Bourd.* Delphis obsessus furiis, Apollinis consilio venit Athenas in Minervæ delubrum, cujus consilio vincens, reversus est Argos, Has verò ferias placans vocavit Eumenidas apud Æschylum. *Cozn.*

1 Ἐκά-

τὰς ἐσχάτας Σκυθῶν πέρασας ἐπλεύσατο. ὁ μὲν, νοσῶν. ὁ δὲ, θεραπεύων. τὴν γὰρ Ταυρικὴν γῆν, ἐπεὶ κατέβαινεν, οἰκήσεως, οἷον ἡ μητροκτόνου αὐτὰς ἐρινὺς ἐξενοδόχησε. καὶ τὸ βαρβάρων τὸ κύκλῳ περιεστώτων, ὁ μὲν, ἐκ τοῦ συνήθους μανίας πεσὼν, ἔκειτο. Πυλάδης δ',

Ἀφρὸν ἀπίψα, σώματός τ' ἐπημελεῖτ',
Πέπλοις τε πεζὸν κἀνέπλεκε δυσπαθῆ ὑφαῖς,

Οὐκ ἐρωτικῶς μόνον, ἀλλὰ καὶ πατρὸς εὐδοκιμοῦντος ἦλθε. πάντα γὰρ ἐπεμέλητο θατέρου μόνου· ἐπὶ τῇ Φωκέων ἀγωγῇ, τὸ ἴσον ἐς Μυκήνας ἀπιέναι, καὶ ἀμείνω γεγονυῖα, μένειν ἐκεῖνον ἀλλήλων ἀμφοτέροις ἡδέως, ἑκάτερος τὸ θατέρου ζῶντι ζῆν ἑαυτὸν ἡγούμενος. ἀπωθεῖτο δὲ τὰς ἐπιστολὰς Ὀρέστης, ὡς Πυλάδου λαβεῖν ἀξιωτέρας, μόνον οὐκ ἐρωτικὸς ἀντ' ἐρωμένου γιγνόμενος.

Τὸ γὰρ σφαγῆναι τινὸς', ἐμοὶ βάρος μέγα.
Οἰκτρολαῖσι γὰρ εἰμ' ἐγὼ τοῖς συμφοραῖς.

καὶ μετ' ὀλίγον φησὶ,

Τῶνδε δ' ἄλαστον οἶδα,
Πέμψω γὰρ Ἄργος, ὥστε σοι καλῶς ἔχειν.
Ἡμᾶς δ' ὁ χρήζων, κτανέτω. Καὶ γὰρ ἂν τοῦτο ἐχθρὸν τὸ πᾶν. ὅταν γὰρ ὁ παιδὸς ὁ σωθεὶς θρεπτὸς ἔρως σύνεσφοιτῇ, ἐπὶ τὴν ἡδονὴν λογίζεσθαι διαπρεπῶς ἠλικίαν ἀνδρωθῇ, τὸ πάλαι φιλεῖσθαι, ἀμοιβαίοις ἴσως ἀντιποδίδωσι. καὶ δυσχερὴς αὐθεσία πότερον πέπρωται ἴσεσθαι ἔστι, ὥστε ἀπ' ἐσόπτρου τὸ ἓν φιλεῖσθαι δύνασθαι ἐπὶ τῷ ἑρώμενον ὁμοίως πεπεῖσθαι ἐθέλειν. τὰ δὲ ἓν ἓν καθ' ἡμᾶς βίῳ ξένῳ αὐτὸ τοῦθ' ὡς ἐπιδείξῃς θείοις νόμοις ἐναντία, οὐ

ultimos Scytharum fines navigarunt: alter morbo laborans, alter morbum emolliens. Et cùm in Tauricam terram adcenderent, ſtatim occiſæ matris Erinnys ipſos velut hoſpitio excepit: ac barbaris undique circunſtantibus, alter quidem ex conſueta inſania collapſus, jacebat, Pylades autem ſpumam oris abſtergebat, atque corporis Curam gerens, tegebat illud veſtibus, non amatoris modo, ſed & patris affectum præ ſe ferens. Quando igitur decretum fuit, ut altero ad eandem manente, alter literas laturus Mycenas, proficiſceretur, ambo manere alter pro altero volunt, uterque in altero vivente, ſe ipſum vivere exiſtimans. Epiſtolas à ſe removet, tanquam Pylade digniore, qui illas acciperet, tantum non amator pro amato factus.

Perire namque hunc eſt onus mihi grave:
Namque ego ille ſum qui calamitates has veho.

Et paulò poſt dicit,

Huic quidem da litteras,
Argos enim mittam, tibi ut res bene habeat,
Occidat autem nos, cui opus.

Nam ſic ſe habet totum negotium. Quando enim à puero ſimul enutritus amor ille ſerius, in eam ætatem, quæ ratiocinatione uti poteſt, confirmatus fuerit, id quod olim eſt amatum, mutuos amores rependit, adeoque difficile eſt percipere uter alterius ſit amator, cùm perinde ac è ſpeculo, amantis benevolentiæ in amatum ſimilis cadat imago. Quid igitur ceu peregrinam voluptatem nobis exprobras, id quod vitæ noſtræ proprium eſt, & divinis legibus de-

λεδοχῆς ἱφ' ἡμῖς κρίσεως. ἀσμένως ἢ αὐτὸ δεξάμενοι, μετ' ἀγαθῆς διανοίας τετηρήμεθα. ἄλυσιτελὲς γὰρ ὡς ἀληθῶς κτῆμα τὴν τῶν σοφῶν λόγων ἐστί, φ παιδί τι νέοι, καὶ μάνυχες ἵπποι. γηράσκει δ' ὁ γέρων κἀκεῖνο ἐλαφρότερα, κἄρεσι τὰ φιλίαισιν. ἆρα μὲν Σωκρατικαὶ διδασκαλίαι, καὶ τὸ λαμπρὸν ἐκεῖνο τῆς ἀρετῆς δικαστήριον, τοῖς ἀληθινοῖς τελέσσι τετίμηται. χρήσιμον γὰρ ἀληθείας ὁ τύπος ἐδοκίμασεν, ἀνδρῶν ἁπάντων Σωκράτης σοφώτατος. ὃς ἅμα τοῖς ἄλλοις μαθήμασι, ἐξ ὧν τὸ βέλτιον ἄνησε, καὶ τὸ παιδεραστεῖν ὡς μάλιστα ἀφελῶν ὠφέλησε. δεῖ γὰρ τὸν νέον ἐρᾶν, ὡς Ἀλκιβιάδης Σωκράτης. ὃς ἐν μιᾷ χλαμύδι παῖδος ὕπνους ἐκοιμήθη. καὶ ἔχομαι τὸ Καλλιμαχείειον ἐπὶ πλέον τῶν λόγων ἥδιστα ἀποδέξασθαι ἂν ἅπασι κήρυγμα,

Αἴ τε γὰρ ὦ κέρδιστοι, ἐπ' ὄμμασι λίχνα φέρητε,
Ἔρχιος ὡς ὑμὶν ἄελπα παιδοφιλεῖν.
Ἠΐθεοι δ' ἐρέοιτε, πόλιν κἀΰκαθον ἔχητε.

Ταῦτ' εἰδότες ἃ νεανίαι, σωφρόνως παισὶν ἀγαθοῖς ἀπόσπετε, μὴ ἢ ὀλίγης τέρψεως ἕνεκα, πλὴν μετρίων ὀκχήσεις ἐύοικα, ἄχρι τῆς ἀκμῆς πλασθῆναι τὰ τῆς φιλείας πάθη ἀσφάλλεσθαι. τὸ δ' ἐρώμενον ἥρωα ἀσφαλισθέντες, εἰς γῆρας ἀπὸ παίδων βέβαια τηρεῖτε τὰ πάθη. τοῖς δ' ὕπτια φιλοῦσιν, ἥδιστος μὲ ὁ βίος ζῆν χρόνῳ, ὑδαμοῦ ἀπεπὲς συνειδότος παρανόσης. ἀοίδιμοι ἢ μὴ definitum, perque ſucceſſiones ad nos tranſmiſſum. Libenter verò ipſum recipientes, cum pura mente, veluti rem ſacram tractamus. Nam verè beatus ille eſt, juxta ſapientum ſententiam,

Cui pueri molles, & equi ſolidam ungulam habentes,
Huic minimum gravis eſt cana ſenecta viro,
Si quem adamant pueri.

Socraticæ verò doctrinæ, & ſplendidum illud virtutis examinandæ judicium, etiam Delphicis cortinis eſt approbatum. Nam veritatis oraculum Pythius reddidit, omnium virorum Socrates ſapientiſſimus: qui pariter cùm cæteris præceptis, quibus vitam humanam promovit, & puerorum amorem, ceu rem præcipuè utilem, admiſit. Convenit autem juvenes amare, ut Alcibiadem Socrates, qui ſub una eademque patris chlamyde ſomnos dormivit. Atque equidem Callimachi illud præconium, ad finem orationis libentiſſimè omnibus apponerem,

Namque utinam cupido ſectantes lumine amatos,
Erchius ut pueros juſſit amare ſenex,
Sic & ametis eos, fortique habitetis in urbe.

His cognitis adoleſcentes, modeſtè cum bonis pueris verſamini, neque modicæ delectationis gratia, longa effuſa benevolentia, uſque ad vigorem ætatis, fictos amandi affectus protendite: ſed cœleſtem Amorem adorantes, à pueritia ad ſenectutem uſque firmos affectus conſervate. Nam hoc pacto amantibus, ſuaviſſimum eſt vitæ tempus, nulla inhoneſta conſcientia inhabitante. Celebris autem illorum fama, poſt

1 Ἐρέοιτε] Anglic. ἰέμενοι. Bourd.

2 Ἄμεν-

ἀκούειν οἷς πάνυ ὀλίγοι συμφοιτῶσι κλῆθοντες. οἱ δὲ δεῖ Φιλοσόφων παισὶ παρεῖναι, μᾶλλον μὲν γὰρ οὐδ' ἀκούειν τοὺς τοιούτους ζηλωτόν. οἱ δὲ [a] ἀμείνονα λαμβάνοντες, ἔχουσι τὸ ἀρετῆς γέρας, τὸ ἄφθαρτον. τοιαῦτα δὲ Καλλικρατίδα σφόδρα νεανικῶς συνολοφυρομένου, Χαρικλέα μὲν ὀλίγον λέγειν παρεμύθιον, ἐπέσχον. ὥρα γὰρ ἦν ἐπὶ ναῦν καταβαίνειν. διεμύθουν δ' ὅ, τι φρονοῖεν ἀποφήνασθαι, δι' ὀλίγων τοὺς ἑκατέρων λόγους ἀναμνησάμενον. οὐκ ἐξ ὑπονοίας φημὶ, μὴ παρημελημένως, ὦφίλοι ὦ ἑταῖροι, τὰ τοιαῦτα λόγων εἶναι ἀπαχθείας, ἀλλ' ἁπλῶς δ', καὶ νῦν δὲ εὐσυμβούλου φρονήσεως σύμπροσθεν ταῦτ' ἐστὶν ἴχνη. χαίρει γὰρ ὄντως ἐστὶν, ὃ, τι ἂν τὰ λειπόμενα εἰπεῖν ἑτέροις δυνάσθαι παρήκατε. καὶ πολλῷ μᾶλλον τὰ πραγμάτων ἐμπειρίαν, τελείαν δ' ἡ τῶν λόγων δύναμις. ὡς ἐγὼ δὲ ἂν εὐξαίμην, ἅπερ ὑμῖν σὺν ὀλίγοις, χρείας θησομένοις ἐκεῖνον ὁ κόθορνος, ἐν ἀμφοῖν νικήσητε, ἐξίσου βαδίζοντε. τελεῖν ἐπιδὴ περ ἀνήσειν σὺν ἑαυτοῖς, καὶ αὖτις ἐν τῷ μεταξὺ πλοῦ, ὡς τὰ αὐτῶν ἀκριβέστερα διοχλεῖσθαι, τὸ μάλιστα δοκοῦσιν εἶναί μοι δίκαιον, ἀποφαίνομαι. γαμοῦσι μὲν, ἀνδράσι βιωφελεῖς πρᾶγμα, καὶ μακάριον, ἅπασιν εὐτυχές. παιδικὰς δὲ ἔρωτας, ὅσοι φιλίας ἀγαθὰ δίκαια σώζουσιν, μόνοις φιλοσοφίας ἔργον ἡγεῖσθαι. διὸ δὴ γαμητέον μὲν ἅπασι, παιδερασταῖς δ', ἀφιέσθω μόνοις φιλοσόφοις. ἥκιστα γὰρ ἐν γυναιξὶν ἁλώσιμον ἀρετὴ φύεται. καὶ σὺ δ' ὦ Χαρικλεῖς, μηδὲν ἀ-

post mortem ad omnes passim emanat. Quòd si verò Philosophiæ adhibenda est fides, etiam æther post terram eos excipit, qui istâ sectantur: qui meliori fato morientes, præmium hoc virtutis incorruptibile consequuntur. Atque hæc cum Callicratidas, valdè juveniliter jactando amplificasset, Chariclem denuo dicere conantem, repressi, tempus enim erat ut ad navem descenderemus. Rogantibus autem illis, ut de eo quod sentirent sententiam dicerem, breviter enumeratis utriusque orationis argumentis. Non temerè, inquam, & negligenter, amici, orationes istæ videntur à vobis effutitæ ex tempore, sed continuæ & solidæ meditationis per lovem manifesta hæc vestigia sunt. Nam eorum quæ ab utroque dici poterant, fermè nihil est prætermissum. Multa verò rerum inest experientia: sed major verborum gravitas. Itaque optarim equidem, si fieri posset, Theramenes ille cothurnus fieri, ut ambo victores æquo pede procederetis. At quoniam nihil remissuri videmini, & ego inter navigandum, non decrevi de rebus iisdem interpellari, id quod mihi maximè videtur justum esse, pronunciabo. Nuptiæ quidem ad vitam hominum promovendam res in primis utilis, & beata, quoties ex sententia contingunt. Puerorum autem amores, qui casta amicitiæ jura conciliant, solius Philosophiæ opus esse duco. Quare omnibus quidem conjugio est vacandum: sed pueros amare, solis Philosophis relinquatur. Minimè enim mulieribus perfecta virtus innascitur. Tu verò Charicles nequa-

[a] Ἀμείνονα λαμβάνοντες] Angl. Cod. ἀ δ' ἀμείνονα βίον λαμβ. Bourd.

[b] Γάμ-

χθεσθῆς, εἰ παῖς Ἀθήναιος ὁ Κόρινθος εἴξῃ. καίγω μὲ ὑπ' αἰδοῦς σωτέμω λόγῳ τῷ περὶ τὴν ἐπιμαρτύριαν, ἐξανέστην. ἐώρων γὰρ ὑστερηκυῖαν τὴν Χαρικλέα, ὡς μικροῦ δεῖν ὡς θανάτῳ καταψηφισθεῖσαν. ὁ δ' Ἀθηναῖος, [1] ἱλαρᾷ τῇ τρόπῳ φαιδρὸς ἀναπηδήσας, ὡσηὶ σφόδρα στεφανωθείς. ἔκωμεν ἄν τις αὐτὸν ἐν Σαλαμῖνι Πέρσας καταναυμαχήσαντα. καὶ τοῦτο τὸ κρίσεως ἀπαλλάγμα, λαμπρότερον ἡμῖν ἐπιφανὲς αὐτῷ τι νίκιον. καὶ γὰρ ἐν ἄλλοις τῷ βίῳ μεγαλοφρονέστερος. ἡσυχῇ γὰρ καὶ τὴν Χαρικλέα παρηγορήσαμεν ἐπὶ τῇ δεινότητι τῶν λόγων, ὅσιν χρὴ ὑπερθαυμάζειν, ὅτι δυχερεστέρῳ μέρει δυνατῶς συνηγόρησεν. ἀλλ' ἡ μὲν ἐν Κνίδῳ ἀφῖξις, καὶ τὰ ἐν τῇ Θεᾷ λαληθέντα, ἅπαντα ἱλαρὰν ἄμα, καὶ παιδιὰν ἔμοσιν ἐχόντων, τῇδε πῃ διεκρίθη. σὺ δ' ὦ Θεόμνηστε, ὁ τῶν ἑωλοτέρων ἡμῖν ἀναμνήσας μνήμων, εἰ δίκαιός τοι δοκῶ, πῶς ἂν ἀπαρνήσω; Θεο. Μελιτίδην, ἢ Κόρινθον οἴει με χρῆν Θεῶν, ἵνα τοῖς ὑπὸ σοῦ δικαίως κεκριμένοις ἐναντία φέρω ψῆφον; ὃς ὑπ' ἄκρας ἡδονῆς τὰ λεχθέντα ἀφῖξιν ἐν τῇ Κνίδῳ ᾠκοῦμεν, ὀλίγα τὸ βραχὺ τοῦτο δύμφιτον αὐτὸν ἡγούμενον εἶναι, τὸ νεὼν σμικρόν. ὅμως δ' ὦν, οὐδὲν χαίρ ἀπρεπὲς ἐν ἑορτῇ λέγεσθαι, πᾶς ἂν γέλως καὶ παίγνιον ᾖ, παιγνιῶδες δοκεῖ, τὰς ἄρα ὑπὸ [2] τῇ παιδικῇ καταφρονουμένας λόγους, ἐπαύρεσθαι μὲ ἐπὶ τῇ σμικρότητι, πλὴν ἐπ' ἀνδρὶ

quam ægrè feras, si Athenis Corinthus cedet. Equidem ego præ verecundia brevi oratione accelerato judicio surrexi. Animadvertebam enim Chariclem supra modum tristem, propemodum ac si morte damnatus fuisset. Athenienſis autem alter, læto quodam modo alacer exiliens, incedebat valdè insolenter. Putasses ipsum ad Salaminem Persas navali prælio debellasse. Et hoc saltem ex judicio consequutus sum, quòd splendido victoriæ convivio nos excepit. Etenim erat aliàs vita magnificentior. Tacitè etiam Chariclem sum consolatus, ob gravitatem verborum, assiduè admirando, quòd difficiliori parti, tam potenter esset patrocinatus. Cæterum & illa in Gnido commoratio, quæque apud Deam dicta sunt, habentia pariter & serium hilare, & jocum eruditum, ad hunc ferè modum dirempta sunt. Tu verò Theomneste, qui obsoletam harum rerum memoriam nobis excitasti, si judex tum fuisses, quam sententiam tulisses? *Theom.* Melitidem, aut Corœbum me putas esse per Deos, ut iis quæ justè judicasti, contrariam sententiam feram? Qui quidem præ summa eorum, quæ modò dicebantur, voluptate, in Gnido commorari me putabam, propemodum parvam hanc domunculam, ipsum illud templum esse existimans. Sed tamen (nihil enim indecorè die festa dicetur, & risus omnis, etiamsi nimius fuerit, ad celebritatem pertinere videtur) orationem illam ab amatore puerorum, cum nimio supercilio prolatam, admirabar quidem ob gravita-

1 Γλαρῷ τῷ ὄψῳ] Angl. τῷ προσώπῳ. Aliter tamen Interpres nec malè. Bourd.

2 Τῇ παιδικῇ] Florent. Codic. τῷ παιδικῷ. Idem.

1 Ἐγω-

ἡμῶν ὡμίλει, ἐφάσκε παιδὶ συνδιημερεύειν, παντελείως δίκης ὑποφέρειν, καὶ τῆς ὄμμασι δ' καλλας μετρίως ἀπολαύοντ', ἐξὸν ὀφθαλμοῖς, δίψῃ ὑπομένειν. ἀμαρ δὲ ἐπέχρη τὸ θεᾶσθαι ἐρώμενον, καὶ λαλεῖν ἀπειπὼν καθήμενον, καὶ ἀκούειν, ἀλλ' ἅπαξ ἡδέως κλίμακα συμπεξάμενον ἔρως, ἀνῆκεν, ἴχνη βαθμῶν ὑψοῦ, ἵνα ἰσῆλιξ θεᾶσηται, ποθεῖ ἀσπάζεσθαι ἐφάψασθαι. οὐ ἄκρων γὰρ ἁπτὸν λαβεῖν καὶ μέσον δίγῃ, τὸ δ' ἁπαλαίσεως, εἰς ἅπαν ἀφεῖτο τοῦ σώματος. τυχὼν δ' ὁμοίως τούτου, τρίτῳ πειρᾶται πάλῃ φιλήματος, οὐκ ἀνέχεσθαι, ἀλλ' ἐρίμνῳ χηλῇ ἀσπαζόμενος χείλεσι, ἃ ἔστιν ἡ ψαύσαι πάλαι ἅπαξ, μηδὲν ὑπονοίας ἴχνος καταλιπών. εἶτα ἀνὸς τὸ παρῆκον ἁρμόζεται, καὶ λιπαρεστέρως μὲν ἀπατᾶσθαι σύστησιν, ἵνα ὅτι καὶ ἁφθῆναι ἠσυχῇ τὸ σῶμα. τὸ δ' χείλεσι βδελυρίαν παρεῖναι δόξῃ. οἱ γὰρ φανερῶς τὰ αἰδοῖα συναπτόμενοι, τῷ ἡδεῖ ὦ σωφρονοῦσιν. ἡ λαθραίως ὑπὸ δίκης βραχὺ τῶν φύσει ὑποτρομούσης πέζῃ. καὶ σφεληνώσης μαστὸς, ἀμφιλαφὴς τῆς ἐκτυλοῖς ἐπιθρᾴττεται ὁμαλῶς. μὴ τοῦτο, καὶ σφοδρὸν ἀνθεῖν ἔοικε. καὶ τί παίζειν ἀκριβεστέρως μὲ δεῖ; τοσαύτης τυχὼν ἱκεσίας ὁ ἔρως, θερμοτέρου πόθου ἀπλῆν πεύγμενον. εἶτ' ἀπὸ μηρῶν σφόδρα ἅπτεται, καὶ τὸ κνωδὸν αὐτοῦ ἐπιπάσσειν. ἐμοὶ μὲν οὕτω παιδεραστῆν γένοιτο. μετεωρολέσχαι δ', καὶ ὅσοι τῶν φιλοσοφίας ὀφρῦν ὑπὲρ

tatem, ſed ad demulcendum animum parum facere arbitrabar, cum puero impubere quotidianam conſuetudinem habere, & interim Tantali pœnas ſuſtinere, ac pulchritudine oculos tantum non inundante cum haurire liceat, ſitim perferre. Neque enim ſatis eſt aſpicere eum quem amas, neque ex adverſo ſedentem, & loquentem audire, ſed perinde atque ſcalis quibuſdam voluptatis compactis, amor primum viſus gradum habet, ut aſpiciat amatum: deinde ubi aſpexerit, cupit adductum contingere. Summis itaque digitis, tametſi ſolum attigerit, fruitionis iſtius delectatio totum corpus mox percurrit. Poſtquam autem hoc potitus eſt facilè, tertium oſculi conatum addit, non ſtatim curioſum illum, ſed labia labiis admovendo ſenſim, quæ priuſquam planè contingat, abliſtit, nullo ſuſpicionis veſtigio relicto. Deinde verò ad id quod porrigitur applicans ſeſe, ſemper exquiſitioribus amplexibus illiqueſcit, interdum quoque tacitè os diducens. Nec manuum ullam ſegnem eſſe ſinit. Nam manifeſtæ, eorum quæ ſenſu percipiuntur, amplexationes, voluptatem conglutinant. Aut clàm dextra molliter per ſinum ſubingreſſa, mammillas, prò ſua natura, modicè extantes, premit: & ſolidi ventris exuberans illud digitis contrectat æqualiter. Poſt hæc, & primam ſuccreſcentis pubis lanuginem.

At quid attinet me occultiora iſta longiùs perſequi? Tantam igitur nactus poteſtatem amor, fervidius quoddam opus attingit. Tum ductò à femoribus exordio, juxta Comicum ipſum percutit. Mihi quidem ita pueros amare contingat. Illi verò qui de rebus ſublimibus, nugantur, quique philoſophiæ ſupercilium, ſupra

ipſa

αὐτὰς τὰς κρηπῖδας ὑστερήσωσι, σεμνῶν ὀνομάτων κομψὰ ῥήματα τὰς ἀμαθεῖς πομπεύσωσιν. [1] ἐρωτικὸς γὰρ ἦν, εἴ τις ἄλλος, καὶ ὁ Σωκράτης. καὶ γοῦν μίαν Ἀλκιβιάδης αὐτῷ χλαινίδα κλιθεὶς, σὺν ἁπλῇ ἀνέστη. καὶ μὴ θαυμάσῃς. [2] ἠδὺ γὰρ ὁ Πάτροκλος ὑπ' Ἀχιλλέως ἠγαπᾶτο, μέχρι δὴ τῆς ἀπαντικρὺ καθίζειν, δύσμορον Αἰακίδην ἐπὶ τῇ λύρᾳ ἀείδοντα. ἀλλ' ἴω καὶ τῆς ἐκείνων φιλίας [3] μεσίτης ἡδονή. γένος γὰρ Ἀχιλλεὺς τὸ Πατρόκλου ἐμάνθανον, ἀπημελοῦντο πάθους τοῦ ἀληθείας ἀπέρραγη. [4] μικρὸν τι τῶν ἐκείνοις ὁμιλίας κηδόμενον. τὰς γὰρ μᾶλλον ὀνομαζομένας παρ' Ἕλλησι κωμῳδίας, οὐδὲν ἄλλο, ἢ δῆλας ἐφυτὰς νομίζω. τί γὰρ φύσης αἰσχρὸν τῶν δὴ νῦν λέγεσθαι, πλὴν ἀληθῆ γε τὴν τῆς Κνιδίας Ἀφροδίτης. Λυ. ἔτ' ἀνέξομαί σου φίλε Θεόμνηστε, ἄλλον δεχὴν πρωτοκαλλομοῦντα τρίτον λόγον, ὃς ἀκούειν σὲ ἑορτὴ μόνον εἰκὸς ἦν. τἄλλα δ', ἅ ἡμῶν ὕστερα πόρρω λαπτέον. ἀφίεμαι δ' ἐγὼ παρέλκειν πλείω χρόνον, εἰς ἀγορὰν ἐξιοῦσιν. ἤδη γὰρ εἰκὸς ἦν, ὑφάπτεσθαι τοῦ Θεοῦ τὴν πυρᾶν. ἴσως δ' οὐκ ἀπρεπὲς ἦν θέᾳ, ἅ ἐν Οἴτῃ παθὼν ἐμιμνήσκετο τὰς παροιζούσας.

ipsa tempora attollunt, gravium verborum insolentia indoctos pascant. Amori enim deditus fuit Socrates, si quisquam alius, & sub uno eodemque pallio cum eo cubans Alcibiades, non intactus surrexit. Ac ne mireris: neque enim ab Achille Patroclus amabatur, eatenus ut ex adverso illi sederet. Æacidem expectans, dum cantus finiat ille. Sed erat & illorum amicitiæ mediatrix voluptas. Cùm igitur Achilles Patrocli mortem gemeret, parum custodito affectu in veritatem erupit. Femorum & tuorum sancta conversatio melior. Illos verò qui apud Græcos [1] comastæ vocantur, nihil aliud quam manifestos amatores existimo. Fortè dixerit aliquis hæc dictu esse turpia: at per Gnidiam Venerem iunt vera. *Luc.* Nec te feram, chare Theomneste, aliud principium tertii sermonis ponentem, quod audire festo solùm die par est: cætera verò procul à meis auribus amandare. Sed omissa diuturniori mora, in forum exeamus. Verisimile enim est Deo jam accendi rogum. Nec injucundum est illud spectaculum quod ea commemorat præsentibus, quæ in Oeta passus est.

1 Ἐρωτικὸς γὰρ ἦν, εἴ τις ἄλλος, ἐ ὁ Σωκράτης] Ipse Socrates apud Lucianum in Auctione Philosophorum, παιδικὰς εἶμι. ἐ σοφὸς τὰ ἐρωτικά. Menagius.

2 Οὐδὲ γὰρ ὁ Πάτροκλος ὑπ' Ἀχιλλέως ἠγαπᾶτο] Similiter Martialis lib. 11. ep. 44. Æacidæ potior levis amicus erat. Aliis Achilles, Patrocli τὰ παιδικά. Idem.

3 Μεσίτης ἡδονή] An μέσιτης. Idem.

4 Μικρὸν τι τῶν ἐκείνοις ὁμιλίας κηδόμενον] Tragici cujusquam, aut Comici, versiculus. *Idem.*

5 *Comastæ*] Vox est Eidilliorum scriptoribus usitatissima, pro his qui cantu puellis blandiuntur & earum amorem captant Theocr. Idyll. 3. *Cogn.*

Τίλος ὡς τὸ τοῦ Λυκίνου μέρος.

DE-

DECLAMATIO

D. ERASMI ROTERODAMI,

Luciani Tyrannicidæ reſpondens.

ARGVMENTVM.

EJuſdem generis hac cum Tyrannicida, ejuſdemque ſtatus eſt, ſed adverſaria. Vt enim illic contenditur pramium eſſe dandum tanquam tyrannicida, ei qui filium tyranni interfecerat: ita hic negatur eum ſatisfeciſſe legi, aut tyrannicidam eſſe, qui non ipſum tyrannum, ſed filium tyranni occidiſſet. Exordio benevolentiam captat, à perſona Iudicum, deinde calumnia adverſarii, qua in ſuſpicionem adductus fuerat, quaſi ipſe quoque tyrannidi faveret, quia illi pramium dandum negaret, reſpondet per abſolutionem primùm, deinde & per inficiationem ex locis conjecturalibus, elevata, interim illius perſona, atque ipſo viciſſim in ſuſpicionem, ex modo actionis vocato. Poſt exordium propoſitio ſequitur cum attentione, & admonitione Iudicis, quorſum in hac cauſſa maximè ſpectare debeat, atque inde ad confutationem venitur. In qua primum refelluntur ordine capita illa, qua alter in argumento ab imo ad ſummum tractarat, puta Voluntas, Conatus, Effectus. Ac voluntati quidem opponit voluntatem legis, ut qua non quid quiſque voluerit, ſed quid effecerit, ſpectet, neque cogitationes, ſed facta pramiis compenſet. Conatum verò elevat variis ac multis ſimilibus & exemplis, oſtendens in nullo pacto, aut contractu, aut certamine, aut aliis denique id genus rebus ſatis eſſe, conari aliquid & cœpiſſe, ſed præſtari oportere. Effectum conditiones ſequi, non conatum. Et quod alter etiam conatum in legibus ſpectari dixerat, id diſtinguit, oſtendens diverſam eſſe rationem pramiorum & pœnarum. In maleficiis interim & voluntatem puniri, in beneficiis autem nunquam pramium dari, niſi ei, qui quod lex proponit, re ipſa effecerit. Poſtremò & patriæ gratis inſervire ac officium præſtare cives debere & illum ſatis mercedis pro conatu ſuo retuliſſe, laudem & gloriam. Effectum autem refellit, quia non ſimpliciter id effecerit, quod lex jubet, ſed fortuna ſeu numine ita ferente, eadem filii, mortem patris conſecutam eſſe. Non enim quia ipſius gladio tyrannus poſtea ſeipſum confecerit, ob id ipſius hoc factum eſſe. Deinde etiam incertum fuiſſe exitum, & quidnam pater, occiſo filio facturus fuerit, & hic conſilium quoque petituris ſubvertit, primò ut incertum & periculoſum, neque certis rationibus firmatum, de-

αὐτὰς τὰς κροκηδίλους ὑπερήρκασι, σεμνῶν ὀνομάτων κομψοῖς μέλεσι τὰς ἀμαθεῖς παιμφιπλήττουσιν. [1] ἐρωτικὸς γὰρ ὢν, εἴ τις ἄλλος, καὶ ὁ Σωκράτης. καὶ γοῦν μέσον Ἀλκιβιάδην αὐτῷ χλανιδίῳ κλιθεὶς, σὺν ἀπλοΐᾳ ἀνέστη. καὶ μὴ θαυμάσῃς. [2] ἤδη γὰρ ὁ Πάτροκλος ὑπ' Ἀχιλλέως ἠγαπᾶτο, μέχρι δ' ἂν ἀπαντικρὺ καθίζοιτο, δήπουθεν Αἰακίδην ὁπότε λέξειεν ἀείδειν. ἀλλ' ὦ καὶ τῆς ἐκείνων φιλίας [3] μεσίτης ἡδονή. γένοιτο γὰρ Ἀχιλλεῖ τε Πατρόκλου θάνατον, ἀπαμισήτῳ πάθει ἐκδικῆσαι τὸν ἀληθείᾳ ἀπερράγη. [4] μειρῶν τε ἅμα καὶ τῶν ἐκείνοις ὁμιλίαι κρείσσων. τὰς γὰρ μέλη ὀνομαζομένας παρ' Ἕλλησι κωμῳδοῦσι, ἤδιστ' ἀλλ', ἢ δῆλος ἐρωτικὰς νομίζω. τάχα φύσεις αἰχρὰ τοῦτ' εἶναι λέγουσι, πλὴν ἀληθῆ γε τὴν τῶν Κνιδίων Ἀφροδίτην. Λυ. ἔτ' ἀπέχομαί σου φίλε Θεόμνηστε, ἄλλην δ' ἀρχὴν κατάβαλλόμενος τρίτων λόγων, ἃς ἀκούσεσθαι ἑορτῇ μέσῃ εἰκὸς ἦν. τἄλλα δ', ἃ ἡμῶν ὧπται πόρρω ἀκουστέον. ἀφέμενοι δὲ παρέλκειν πλείω χρόνον, εἰς ἀγορὰν ἐξίωμεν. ἤδη γὰρ εἰκὸς ἦν, ὑφάπτειν τῷ Θεῷ τὴν πυρᾶν. ἦν δ' οὐκ ἄπρεπὲς ἡ θέα, ἐπεὶ καὶ Οἴτῃ παλαιὸν ἐπεμνήσθησαν τὰς παρθένους.

ipsa tempora attollunt, gravium verborum insolentia indoctos pascant. Amori enim deditus fuit Socrates, si quisquam alius, & sub uno eodemque pallio cum eo cubans Alcibiades, non intactus surrexit. Ac ne mireris: neque enim ab Achille Patroclus amabatur, eatenus ut ex adverso illi sederet. Æacidem expectans, dum cantus finiat ille. Sed erat & illorum amicitiæ mediatrix voluptas. Cùm igitur Achilles Patrocli mortem gemeret, parum custodito affectu in veritatem erupit. Femorum & tuorum sancta conversatio melior. Illos verò qui apud Græcos [5] comastæ vocantur, nihil aliud quam manifestos amatores existimo. Fortè dixerit aliquis hæc dictu esse turpia: at per Gnidiam Venerem sunt vera. *Luc.* Nec te feram, chare Theomneste, aliud principium tertii sermonis ponentem, quod audire festo solùm die par est: cætera verò procul à meis auribus amandare. Sed omissa diuturniori mora, in forum exeamus. Verisimile enim est Deo jam accendi rogum. Nec injucundum est illud spectaculum quod ea commemorat præsentibus, quæ in Oeta passus est.

1 Ἐρωτικὸς γὰρ ὢν, εἴ τις ἄλλος, καὶ ὁ Σωκράτης] Ipse Socrates apud Lucianum in Auctione Philosophorum, παιδικὰς εἶμι. ἐς σοὺς τὸ ἐρωτικά. Menagius.

2 Οὐδὲ γὰρ ὁ Πάτροκλος ὑπ' Ἀχιλλέως ἠγαπᾶτο] Similiter Martialis lib. 11. ep. 44. Æacidæ potior levis amicus erat. Aliis Achilles, Patrocli τὸ παιδικόν. Idem.

3 Μεσίτης ἡδονή] An μέσιτης. Idem.

4 Μειρῶν τε ἅμα καὶ τῶν ἐκείνοις ὁμιλίαι κρείσσων] Tragici cujusdam, aut Comici, verticulus. *Idem.*

5 *Comasta*] Vox est Eidilliorum scriptoribus usitatissima, pro his qui cantu puellis blandiuntur & earum amorem captant Theocr. Idyll. 3. Cogn.

Τίλε᾽ ὦ ζῶντι γ᾽ Ἀμύντᾳ μέλε᾽.

DE-

DECLAMATIO

D. ERASMI ROTERODAMI,

Luciani Tyrannicidæ reſpondens.

ARGVMENTVM.

Ejuſdem generis hæc cum Tyrannicida, ejuſdemque ſtatus eſt, ſed adverſaria. Vt enim illic contenditur præmium eſſe dandum tanquam tyrannicida, ei qui filium tyranni interfecerat: ita hic negatur eum ſatisfeciſſe legi, aut tyrannicidam eſſe, qui non ipſum tyrannum, ſed filium tyranni occidiſſet. Exordio benevolentiam captat, à perſona Iudicum, deinde calumnia adverſarii, qua in ſuſpicionem adductus fuerat, quaſi ipſe quoque tyrannidi faveret, quia illi præmium dandum negaóat, reſpondet per abſolutionem primùm, deinde & per inficiationem ex locis conjecturalibus, elevata, interim illius perſona, atque ipſo viciſſim in ſuſpicionem, ex modo actionis vocato. Poſt exordium propoſitio ſequitur cum attentione, & admonitione Iudicis, quorſum in hac cauſſa maximè ſpectare debeat, atque inde ad confutationem venitur. In qua primùm refelluntur ordine capita illa, quæ alter in argumento ab imo ad ſummum tractarat, puta Voluntas, Conatus, Effectus. Ac voluntati quidem opponit voluntatem legis, ut quæ non quid quiſque voluerit, ſed quid effecerit, ſpectet, neque cogitationes, ſed facta præmiis compenſet. Conatum verò elevat variis ac multis ſimilibus & exemplis, oſtendens in nullo pacto, aut contractu, aut certamine, aut aliis denique id genus rebus ſatis eſſe, conari aliquid & cœpiſſe, ſed præſtari oportere. Effectum conditiones ſequi, non conatum. Et quòd alter etiam conatum in legibus ſpectari dixerat, id diſtinguit, oſtendens diverſam eſſe rationem præmiorum & pœnarum. In maleficiis interim & voluntatem puniri, in beneficiis autem nunquam præmium dari, niſi ei, qui quod lex proponit, reipſa effecerit. Poſtremò & patriæ gratis inſervire ac officium præſtare cives debere & illum ſatis mercedis pro conatu ſuo retuliſſe, laudem & gloriam. Effectum autem refellit, quia non ſimpliciter id effecerit, quod lex jubet, ſed fortuna ſeu numine ita ferente, eadem filii, mortem patris conſecutam eſſe. Non enim quia ipſius gladio tyrannus poſtea ſeipſum confecerit, ob id ipſius hoc factum eſſe. Deinde etiam incertum fuiſſe exitum, & quidnam pater, occiſo filio facturus fuerit, & hic conſilium quoque petituris ſubvertit, primò ut incertum & periculoſum, neque certis rationibus firmatum, de-

inde etiam ut fictum, & poſt eventum rei, demum ſimulatum. Denique non idem eſſe occidere, id quod lex jubet, & mortis cauſſam qualemcunque præbere: idque iterum multis ſimilibus probat. Atque hoc loco diſputationem ſuprà cœptam renovat, de eo quatenus voluntas in legibus ſpectatur, & in quibus per ſe ſufficiat, nempe in maleficiis & non in beneficiis, & ob id neque hic præmium illi deberi, ut qui cœperit, non abſolverit beneficium. Confutatis igitur hoc pacto voluntate, conatu & effectu, quarto loco id aggreditur, quod petitor in narratione potiſſimùm amplificat, puta filium fuiſſe caput & cauſſam tyrannidis, eoque ſublato, etiam tyrannidem ſublatam fuiſſe. Ac primò quidem filium oſtendit non fuiſſe tyrannum, neque tyrannidis caput, confutatis ſignis, & cæteris rationibus: quæ alter ad eam rem probandam adduxerat. Deinde, ut maximè fuerit, legem jubere ipſum tyrannum non ut quiſque tyranno ſimilis, aut nocentior etiam eſt, occidere. Et hic multis verbis de authoritate legum diſputat, & quod non temerè verba legum huc aut illuc deflectenda ſint, alioqui multa pericula & incommoda ex eo ſecutura eſſe. Poſtremò etiam ipſe locum ab imo ad ſummum tractat, & ut alter voluiſſe, egiſſe, effeciſſe ſe dixerat, ita hic contrà neque animum ad rem gerendam habuiſſe illum, neque recta via aggreſſum eſſe, neque denique id quod lex jubet, perfeciſſe oſtendit. Et ſub hac orationem concludit, brevi capitum repetitione, & conformatione ſeu proſopopœia, legum, reipubl. & deorum quoque expoſtulantium cum petitore, ut iniquè & præter meritum, præmium petente.

Si mihi cauſſa hæc Iudices, apud concionem popularem quæ ſtudiis potiùs, quàm exacto rerum judicio duci conſuevit, eſſet agenda, ac nou magis apud Iudices ex honeſtiſſimis ordinibus delectos, nimirum graviſſimos ſapientiſſimoſque, nonnihil profectò vererer, ne omnium animis nova hac & inſperata lætitia geſtientibus, atque (ut ita dixerim) exultantibus, nec ſatis attentos, nec dociles eſſem auditores habiturus. Porrò faventes, benevoloſque multò minus: quippe qui frontem modo, qualique perſonam hujus negotii intuentibus, non faciem ipſam propiùs contemplantibus videri fortaſſe poſſim, in communi totius civitatis gaudio, tum autem in cauſſa tam pupulari, velut importuniùs obſtrepere atque obturbare. Enimvero quum omnis affectus inutilis eſt ad rectè judicandum, tum ingens, intemperans, atque exundans lætitia, non ſolùm judicium omne funditus tollere ſolet, verumetiam noſtri ſenſus non rarò nobis eripere: præſertim (ſi quemadmodum hæc noſtra) poſt graves diuturnaſque calamitates, ac veluti tempeſtatem ſæviſſimam repentè præterque ſpem (quaſi portus quidam) fuerit objecta. Quid autem tam acerbum liberæ multitudini, quàm ſervitus? Quid tam dulce, quid tam exoptatum, quàm libertas? Itaque non rebus modo ipſis, ſed vel inanibus harum rerum vocabulis, plebis animus queat ad quidlibet im-

impelli: maximè primis his aliquot diebus, dum gaudiorum adhuc velut æstus quidam impotens, omnia furſum ac deorſum miſcet, dum lætitiæ temulentia, dum gratulandi dulcis quædam ebrietas pectus occupans, animum ad cogitandum inſtituere non ſinit. Verùm veſtra iudices ſingularis ſapientia perſpicacitaſque non hoc tantùm ſcrupulo me levat, verum & hanc mihi fiduciam ſuppeditat, uti ſperem futurum, ut hoc contradicendi munus, quod equidem nec invidentia, nec favore in Tyrannidem (ſicut ille calumniabatur) ſed ſolita mea, & (ut opinor) nota Reipub. charitate ſuſcepi, vobis non modò non invidioſum, ſed favorabile, plauſibileque videatur. Etenim poſtquam viderem manifeſta quadam Deorum benevolentia, poſt diuturnam ac miſerrimam illam ſervitutem, toties Reip. votis expetitam libertatem aliquando contigiſſe, nihil priùs curandum nobis eſſe judicavi, quàm ut gratos nos exhiberemus in eos, à quibus nobis tam egregia felicitas effecta eſſet profecta, quò videlicet munus ſuum huic urbi proprium, perpetuumque facere vellent, & conſtabilire, tuerique quod largiri non eſſent gravati, meminiſſemuſque iiſdem in manu eſſe, ut eriperent ingratis, quod optantibus dediſſent. Sunt autem vel primæ gratitudinis partes, intelligere videlicet, cui beneficium acceptum ferre debeas. Et hac una ratione mortales divinæ beneficentiæ gratiam referre poſſumus: ſi beneficium acceptum agnoſcamus: ſi celebremus, ſi ad illos authores referamus. Neque mihi committendum putavi, ut dum nimium candidi in civem eſſe volumus, in deos ingrati impiique reperiamur. Neque enim iſthoc nomine nunc perinde laboratur, ne hoc præmii pereat ærario, & hujus lucris accreſcat (quanquam id quoque longa jam tyrannide exhauſtius eſt, quàm ut inde temerè dari præmia conveniat immerentibus.) Illud agitur, ne dii immortales, qui hujus malè conſulta, nobis verterunt bene, hoc tantum munus à nobis tanquam ingratis repoſcant, ſi quod ipſis ſolis debetur honoris, laudis, gratiæ, id illis fraudatis, in hominem contulerimus. At quem hominem obſecro? Nempe qui quum privatus contra leges juvenem occiderit, atque hac temeritate ſua reſtitutæ libertatis periculoſam occaſionem modo præbuerit, idque adeò imprudens (uti mox docebimus) non veretur pulcherrimum tyrannicidæ titulum diis eripere, ſibi arrogare: Reipub. diem dicere, ac leges ipſas in jus vocare: civitatem ingratitudinis ream agere, niſi ſibi totam hanc felicitatem ferat acceptam. Nullum quidem judices facinus ſpecioſius tyrannicidio, nullum diis dignius: verum hoc impudentior, qui ſibi laudem tam eximiam uſurpat immeritus. Nullum præmium honeſtius illuſtriuſve, quam quod tyrannicidæ debetur. Sed hoc impenſius accuratiuſque ſpectandum, ne temerè decernatur indigno. Permulta ſiquidem, permulta ad id requiruntur, ut hoc tam egregio titulo, ut hoc tam divino præmio dignus quis eſſe videatur: quorum nihil in hunc competere, paulò poſt evincemus. Proinde cùm non tolerandæ improbitatis mihi videatur, qui legibus tum homicidii, tum temeritatis pœnas debeat,

eum à legibus præmium omnium maximum petere: petere dixi, imò flagitare: & ita flagitare, ut etiamsi unum ex hujus arbitrio dependerint, tamen multa insuper isti creditori sint debituræ. Quæ cuncta quum postulare jure potuisset: maluit tamen homo verecundus, unico persoluto, reliqua sibi deberi ut haberet nimirum, quod obnoxiæ Reip. quoties libido sit, possit improperare. Tum illud utrum risu potiùs, an odio dignum existimem, quòd in tribunalibus, quod apud ornatissimum severissimorum judicum consessum, Thrasonem quendam nobis è comœdia retulit? Sensistis judices, ut è corona plerique risum tenere nequierint, dum personatus iste Hercules tragœdiam illam suam nobis recitabat: de sese terque quaterque tyrannicida, de sapiente illo gladio commilitone suo, qui per se prudens senem interemit: digno videlicet, qui inter sydera collocetur, domino in deorum numerum relato Dii boni, quibus phaleris, quibus fucis, quibus ampullis facinus illud nobis suum ornavit, jactavit, exaggeravit? quàm militari jactantia, quàm Stentorea voce, quàm fastuoso vultu, quàm arrogantibus superciliis, quàm stupidis oculis, suum ipse vobis encomium detonabat? Quæso Iudices, ut etiam nunc hominis vultum diligenter attendatis: nonne vobis minitari videtur? nonne dicere? ni mihi præmium decreveritis, haud feretis impune, incolumi divino illo meo, ac fortissimo gladio, qui vel sine me, meas vices, ubi lubebit, acturus est. Quis tandem istam ferat jactantiam, vel in eo, qui verè tyrannum occidisset? Hæc quoque me caussa Iudices (neque enim inficiandum est) commovit, ut hujus obsisterem petitioni, vel magis, ut immoderatam arrogantiam, ut odiosam hujus imputationem retunderem. Videbam jam inde ab initio, quum certatim universa civitas diis libertatis authoribus grataretur, ut hic sese ira tumens in medium ingesserit, quàm indignè tulerit victimas diis servatoribus immolatas. Sibi hunc honorem eripi, sese unicum esse restitutæ libertatis authorem proclamabat, leges, aras, focos, omnia publica, privataque, suæ dextræ, suo magnifico gladio deberi. Agite quid futurum denique Iudices auguramini, si id ad hujus intolerabilem jactantiam, vestra authoritas, vestra comprobatio, si præmium quasi pignus accesserit? Quid, nisi ut tyranno submoto, alter quidam huic civitati paretur, qui ventosæ linguæ, gloriæque quasi tyrannidem quandam exerceat? Qui quotidie nobis odiosam istam suam tragœdiam ingerat, quotidie dextram istam Herculanam & gladium prodigiosum minitetur? Utrum est hoc Iudices tyrannide liberari, an mutare Tyrannum? Videtis ipsi quàm minaci fronte me jam obtueatur. Quid mihi succensetes? Quid minitaris oculis? Quid terres supercilio? An mihi non licebit libertate in contradicendo (tuo scilicet munere) uti, quum tu sic abutare? qui liberum tibi putaris (id quod etiam in proscenio leges fieri vetant) crimen tam atrox, tam capitale in civem impingere, tantùm quia libuit, idque apud Iudices iratos, in tam frequenti civium corona, quod nequeas vel levissimo confirmare argumento.

Si-

Siquidem quàm reliqua gloriosè, tam illud impudenter dicebas, mihi nullam fuisse causam, quare tibi contradicendi partes susciperem, nisi quo tyranni necem, quæ me discruciaret scilicet, ulciscerer. Quo quidem tuo exemplo si vicissim in te liberet uti, mox intelligeres quam atrocia, quanto probabiliùs in te possint retorqueri. Nam tuum istud tam invidiosum (quemadmodum tu quidem existimabas) convicium, me longè minus, etiam territabat, quàm (quòd vulgo dicunt) ex pelvi redditum fulgur. Etenim præterquam quòd neque affinitas, neque cognatio, neque necessitudo, neque emolumentum, neque prorsus alia res ulla mihi cum tyranno intercessit, cur mea referret illum vivere, sine quibus rebus nullam in quenquam criminis hærere suspicionem, tu quoque scires, nisi nunquam tribunalia vidisses, ac nisi hodie devium te lucelli spes feciset jureconsultum: equidem arbitror, meam fidem, integritatem, pietatem, totamque meam vitam sic huic Reipub. spectatam esse, ut isto crimine tibi potiùs improbitatis odium, quàm mihi suspicionem ullam conciliaris. Vides quàm multis adductus sim causis, ut tibi obsisterem? Denique (si scire vis) bona civium pars id à me enixissimè flagitavit, ut sui patrocinium adversum te capesserem, negantes sibi videri tyrannide liberos sese, nisi te à tyrannicidæ præmio dejicerem. Non quòd pudeat homini debere hanc felicitatem: tametsi id quoque durum, ei debere qui sic imputet. Sed debere arroganti, sanè quàm molestum est: at debere, cui non debeas, istuc verò non gravissimum modò, verum etiam stultissimum. Equidem ne leoni quidem, vel verbo refrager, si modò is promereatur: sed obnoxium esse tam importuno imputatori, tum qui nihil juverit, id verò bis miserum est, bis stultum est. Nullus enim insolentiùs exprobrat beneficium, quàm qui quod non dedit, id vult dedisse videri. Sed finge mihi nullam esse causam cur tibi me opponerem, nisi quia sic animo lubitum sit meo, profectò nihil habes quod mihi jure succenseas. Etenim quum apud Iudices tam sanctos agatur: si verè præmium meruisti, non tibi honorem eripio, verùm etiam vehementer illustro, quando non paulò magnificentius est tyrannicidæ præmium evicisse, quàm tulisse. Sin minus, æquus veniam dabis, si boni civis fungor officio, si nullo meo emolumento Remp. debiti præmii ream defendo, si stultitiæ crimen, si imprudentiæ infamiam à civitate depello, si non sino, ut nostro omnium periculo hæc urbs in deos existat ingrata. Postremò si deorum immortalium causam ago, quibus honorem debitum tu conaris intervertere, ut vel hinc sat liqueat, quanta religione reliquam causam egeris, qui statim ingrediens tam impudenter sis calumniatus: Contradicit igitur, contra Remp. favet tyranno. Quanquam ego illud quoque liberæ civitatis esse judico, hoc loco vel tyrannorum causas citra fraudem agere licere. Neque tamen à vobis postulo Iudices, ut vel mihi prosit in causa hoc meum erga Remp. studium, vel huic obsit tam insolens arrogantia: imò non deprecor invidentiæ suspicionem, non refugio vel atrociſſimam illam, quam

iſte mihi conabatur impingere, invidiam, ut tyranno fāviſſe videar, niſi certioribus, quàm ut à quoquam refelli poſſint, argumentis evinco, niſi demum & adverſario perſuadeo, modò ne tergiverſetur, ut quàm maximè civiliter quis agat, nullum ei deberi præmium. Sin exactiùs, ſeveriuſque, pœnam etiam ab ipſo deberi. Quæ quidem dum quàm poteſt breviſſimè facio, quæſo Iudices, ut me attentis animis atque auribus audiatis. Meminiſtis Iudices, ut iſte inter dicendum ſubinde nobis conatus ſit ob oculos ponere, id unum ſpectare juſſerit, quantis malis tyrannide ſimus levati. Hoc paſſim inculcabat, hac re bonam orationis partem occupabat, nihil nos aliud perpendere voluit, niſi quòd gravem ſervitutem toleraſſemus, nunc optata libertate frueremur. Nimirum id tantùm vos ſpectare voluit, quod ad hoc judicium nihil attinebat. Neque enim hoc in quæſtionem venit, quàm miſera ſit tyrannis, quàm optanda libertas. Sed de illo cognoſcitis Iudices, quum libertas huic urbi ſit reſtituta, quanta hinc laudis portio hujus virtuti debeatur, & an id quod eventu cum hujus facto conjunctum eſt, idem cum ejus merito conjunctum videri oporteat. Relegam autem eadem veſtigia, quibus ipſe in cauſſam ingreſſus eſt, quod equidem refellendi genus ſimpliciſſimum eſſe puto ſequarque partes illas, quibus iſte rem ſecuit, id nimirū agens, ut quemadmodum ingenioſi convivatores iiſdem carnibus alio atque alio modo coquendis, condiendiſque efficiunt, ut multa opſoniorum genera videantur, itidem iſte nobis ex unico homicidio multa faciat tyrannicidia. Repetam igitur ordine gradus illos, quibus iſte facinus ſuum ſibi viſus eſt mirificè attollere, & in quibus identidem reſtitabat. Quòd ſi me deturbante, vel in uno quolibet conſiſtere poterit: tum ipſe ſeſe victorem pronuntiet licebit. Quot tyrannicidia, inquit, quot præmia? Primum quòd volui, deinde quòd conatus ſum. Tum autem quòd filium occidi plus quàm tyrannum. Poſtremò, quòd pater ob mortem hujus ſibi necem conſcivit. Principio quòd voluit Iudices, quis non levius eſſe videat, quàm ut ſit refellendum? niſi quòd iſte tanta voce intonabat, toties inculcabat, quòd tyrannum voluiſſet occidere, atque id (ut nihil jam accideret) tamen præmio dignum aſſeverabat. Quid autem tam ridiculum, quàm nudæ voluntatis præmium à lege flagitare? quæ adeò nihil ad ſe pertinere putat, quid velint aut in animo ſtatuant homines, ut neque pœnam irrogent ſi quid velis modo perperam (neque præmium oſtendant, ſi quid officiose velis: verùm id unumquemque voluiſſe interpretantur, quod nulla vi coactus effecerit. Ergone, inquies, non magna facti pars eſt voluiſſe, quod quidem arduis in rebus vel ſolùm ſufficere ſolet? Rectè ſanè. Sed apud deos modo: quippe quibus ſolis perſpicuum eſt, quid nolis aut velis, ab his præmium expectandum, ſi quid præclarum animo conceperis. Lex hominum vices agit: & quid in obſcuris illis ſinuoſi cordis ſpecubus mortales agitent, adeò ſua referre nihil putat: ut non dicam abdita aut ſuſpicioſa, ſed ne ea quidem admittat quæ populari ſunt opinione famaque jactata. Poſtremò ut non niſi comperta recipiat, non audiat niſi quæ ſunt certiſſi-

tiſſimis argumentis deprehenſa, probata, evicta. Cedo, quod eſt facinus tam nefarium, cujus ſimplex voluntas in crimen unquam eſt vocata? Iſta judicia Æaci, Rhadamanthique tribunalibus ſervantur. Hic mihi non quid volueris, ſed quid feceris adferto. Quod ſi nulla lex ulli flagitio ſupplicium minatur, quod in animo ſtatueris, quæ tandem eſt impudentia, pro merito quod præſtare volueris duntaxat, perinde quaſi præſtiteris, à lege quaſi præmium poſtulare? Quæ quidem quum ad id unum ſit comparata, ut maleficia vel deterreat, vel coerceat, multoque magis ad ejus partes pertineat, nocentibus erogare pœnam, quàm bene merentibus largiri præmia (id quod mox copioſius demonſtrabimus) poſteaquam in criminibus non accipit inſimulationem meræ voluntatis, quæſo te, in petendis præmiis oſtentationem voluntatis admittet? Quis autem eſt civium vel quantumlibet ignavus, qui non velit tyrannum occidere, ſi tutò liceat? Quis non vel leno, ſaltem emolumenti cauſa velit? Denique quis non facile ſimulare poſſit voluiſſe ſe: videlicet quò præmium gratis auferat? Vis itaque dicam, quantum hoc totum habeat momenti, voluiſſe occidere? Nempe perinde eſt, quaſi te ſomniaris occidiſſe. Par pari penſari convenit. Qui præſtitit beneficium, ei lex beneficium rependit: atqui bene voluit tantùm, ei quid debetur, niſi ut viciſſim bene velit reſp. I nunc, & hoc in gradu nos jube conſiſtere. Rem tam eximiam, inquis, animo verſavi, ſtatui, decrevi: an præmium negabitis? Non fraudaberis præmio, ſi iſthoc nomine poſtules: verùm illud interim præmii feres, velut homo nimium perfrictæ frontis, irriſus, exploſus, exhibilatus diſcedes, quem non puduerit id à lege poſtulare, quod ne leno quidem auſit à quoquam petere, ut rem pro voluntate auferat, nemo tam vecors qui concedat, ut voluntatem neſcio quam, hoc eſt, minus quàm verba pretio redimat. At non volui tantùm, inquis: verùm & periclitatus ſum, aſcendi, ſubmovi ſatellites. Primùm iſthuc tu quidem conſultè facis, quod de gradu illo deſiliiſti, in quo nimis profecto incommodè ſtabas, quanquam ne in hoc quidem multò commodiùs conſiteris. Nam etiam ſi paulò minus abſurdum videatur, haud ita multò minus impudens tamen eſt, quum lex palàm præmium decernat ei, qui factum præſtiterit, te quod conatus modo ſis, præmium poſcere. Ergo-ne hoc quidem juris erit apud te legibus, quod per illas eſt civi privato cum cive privato? Age quid ſiquis civium tecum iniiſſet contractum, ita ut ille pecuniam ſtipulatus, tu conditionem pactus eſſes, mirum ni ſuo uterque periculo, atque is nondum præſtita conditione, nummos his verbis abs te petat: Cedo mercedem, conatus ſum, tentavi, adniſus ſum: an non protinus impudenti homini reſpondebis: Cedo conditionem? Nam de tuo conatu quid mea refert? quandoquidem effectum abs te pactus ſum, non conatum. Puta totidem verbis tibi nunc reſpondere legem: Agnoſco contractum, non muto pacta: debeo præmium, ſed ſi tu conditionem præſtitiſti, ſi tyrannum occidiſti. Verbis aut obligantur, aut abſolvuntur homines. Si

conato pollicita ſum præmium, non gravabor dare: ſin ei qui facinus peregiſſet, quod tandem jus eſt referre quod eſt ſtipulatus, me non ferre quod ſum pacta? In privatis ac minutis contractibus nemo tam improbus invenitur, ut lucrum conditione promiſſum poſtulet, non præſtita conditione, nemo tam ſtultus ut det, ſi quis poſtulet: & tu à Rep. maximum omnium præmium poſtulas, quòd conatus modò ſis? Nihil mihi niſi nugas adfers, donec illud unum audiam, quod te præſtare oportebat. Volui, inquis, aſcendi, perrupi cuſtodias, ſubmovi ſatellites, quantulum jam eſt illud quod ſupereſt? Quid adhuc deſideras? Nempe nihil in te deſidero præter illud, cui ſoli debebatur præmium. An non intellexiſti in iſtiuſmodi contractibus duplex eſſe periculum: quorum alterum ad hunc tantùm, alterum ad illum propriè pertineat: videlicet perſolvendæ mercedis, & præſtandæ conditionis? Ego meo periculo præmii dependendi onus recipio, neque tua referre putes, neque refert quàm anguſta mihi res, unde corradendum quod debeam precium. Tu itidem conditionem tuo ſuſcipis periculo, neque mea quicquam intereſt, quo ſudore, quo periculo ſit ea tibi præſtanda. Totam iſtam curam, totum hoc negotium tibi relinquo. Quod ſi ego jam præſtita abs te conditione commemorem tibi in agris meis malè proveniſſe ſegetes, merces naufragio periiſſe, nihil avelli à malis debitoribus, non ſine gravi diſpendio conflari poſſe pecuniam, quam tibi debeam, dic obſecro nonne nugas agere me dices, negans horum quicquam ad te pertinere? Hoc uno modo poſſe ſatis fieri tibi, ſi pecunia numeretur. Neque quiſquam eſt judex tam iniquus, quin te tuo uti jure fateatur. Et mihi pulchrè ſatisfactum exiſtimas, ſi tu mihi tragœdiam adferas, quantum adieris periculi, quantum ſudorum, quantum vigiliarum exhauſeris, dum ſtudes præſtare conditionem? Res eſt (mihi crede) calumnioſior, ſcrupuloſiorque quàm ut legibus tam occupatis conveniat, alienam expendere voluntatem, alienos penſiculari conatus: quorum ſuos quiſque nimio ſolet æſtimare, non ſuos difficile eſt ad amuſſim perpendere. At facti, facilis eſt æſtimatio. Proinde ea in legis cognitionem cadit: hinc reliqua omnia conſuevit metiri. Tametſi non piget interdum æqui bonique rationem habere. Verùm in his litibus, quæ de vetere illa formula pendent, inter bonos bene agier oportet: at in contractibus, quæ neque vi, neque dolo coierunt, quid eſt quod à præſcripto recedatur, niſi quis velit omnino à pactis diſcedere? Quid vis? Circunſpice, & ſi potes uſquam invenire exemplum, non nego præmium. Sæpenumero in pugilum Olympicis, ſæpe in certamine ſpectator (opinor) ſediſti. Cedo, num quando vidiſti quenquam tam impudentem, qui palmam ſibi hoc nomine vendicaret, quòd ſtrenuè certaſſet? Non arbitror, atque id in re penè ludicra, certè ad voluptatem comparata. Et tu in tam ſerio omniumque ſplendidiſſimo negotio id tibi poſtulas, quod in ſcenicis illis pudeat vel impudentiſſimum tentare? Age quoties & illud vidiſti evenire, ut qui ſeſe fortiſſimè, doctiſſiméque geſſiſſet in curſu, is

is à præmio longiſſimè abeſſet, & ignaviſſimo faveret eventus? Habeat ille ſanè, quod cauſetur, excidiſſe habenas, conſternatum equum, fractam rotam, jactet ſe vel arte, vel viribus tanto præcellentiorem, quanto Therſitæ præſtitit Achilles, niſi metam prior attigerit, protectò poſtulandi præmii jus nullum habebit, fortunam ſuam incuſare licebit. Cæterum Agonothetæ non indignabitur: propterea quòd hoc animo in certamen deſcenderit, ut ejus uteretur conditione, id eſt, ita demum præmium ferret, ſi virtuti fortuna favente viciſſet. Alioqui ſi conatui, non tantum effectui præmium deberetur, tot palmis eſſet opus, quot in Olympicum certamen veniſſent. Quamquam in hujuſmodi ludis, qui ſolemnitatis voluptatiſque gratia proponuntur, fit interdum, ut victis quoque præmia ſtatuantur, non honoris, ſed ſolatii gratia: verum ſeriis in rebus, atque adeò periculoſis, quænam obſecro lex unquam mercedem ſtatuit, niſi ſi quis facinus peregiſſet: & ita peregiſſet, ut omnes numeros implerit? A quo tu quantum abſis, mox audies: nam nunc de conatu tantum agimus. Lex igitur civicam promittit coronam ei, qui civem in bello ſervarit. Quis unquam ad hunc honorem vel aſpiravit, quòd ſe telis objecerit, quòd non ſine multis vulneribus diſceſſerit? Protectò niſi cive ſervato, nemo civicam petit. Quis unquam his verbis muralem petiit: Acriter contendi ludices, ut mœnia ſuperarem. Omnia feci, ſed depulſus ſum. Quantumlibet enituſ ſit, niſi conſcenſo muro, nemo tam inverecundus ut muralem coronam ſibi deberi dicat. Obſidionalem nemo flagitat, niſi depulſa obſidione. Poſtremò nullus honos petitur, niſi ab eo qui id effecerit, ad quod honor invitat. Qui navim in tempeſtate deſertam ad littus perduxerit, huic ex lege vendicatio eſt earum rerum, quæ navi vehebantur. Quorſum attinet hic tuam jactare peritiam, ſudores, pericula, conatus? Nihil non feceris, quo navem in tutum reduceres, ſed victus tempeſtate deſeruiſti, audebis quicquam ex his quæ ſunt in navi, tibi vendicare? Aut ſi auſis, futurum ſperas, ut quiſquam te vel pilum ſinat attingere? Non opinor. Si quis unquam ovationem, ſupplicationem, triumphum obtinuit, quòd ad victoriam omnibus nervis eſſet enituſ, quòd gnaviter ſe geſſerit in bello, niſi ſuperior diſceſſerit, niſi præſcriptum à lege numerum hoſtium fuderit, aude & tu tibi præmium promittere, quòd tyrannicidium ſis aggreſſus. Quòd ſi nemini hominum memoria contigit, deſine tibi nova ſpe blandiri, deſine inaudito exemplo poſtulare, quod ſperare ſit improbiſſimum, dare poſtulanti ſtultiſſimum. Noli nobis commemorare, quanto capitis periculo murum arcis conſcenderis, qua virtute ſatellitium tyrannicum perruperis, alios depueris, alios occideris: quorum maximam partem tibi liberum eſt fingere. Ad obtinendum tyrannicidæ præmium, duobus duntaxat verbis eſt opus, tyrannum occidi. Quantumvis conatum exaggeres, alleves, attollas, non niſi tyrannicidæ debetur præmium. Alioqui quid dices ſi eodem illo die, quo tu arcem conſcendiſti, permulti pariter aggreſſi, ſua quiſque

virtute freti: quorum nemo tamen tyrannum interemiſſet: utrum omnes tyrannicidæ præmio potientur ex æquo, nempe quia conati? Age quid ſi multis ſtrenuè rem aggreſſis, uni cuipiam, qui ſit omnium ignaviſſimus (ut non ſemper virtuti reſpondet fortuna) eum contingat interficere, an non præteritis reliquis hic unus honorem auferet? Quamobrem tandem? Non quia plus adierit periculi, ſed quoniam id confecit, cui lex honorem decrevit. Hic tu fortaſſe rurſus incipies deplorare, fruſtra ſumptam operam, negabis æquum eſſe virtutis egregios conatus merito fraudari præmio, niſi fortunæ ſuffragio adjuventur. Sed quæ tandem poteſt eſſe iniqua conditio, quam nemo compellitur accipere, niſi cui cordi ſit? Quantumlibet iniqua conditio proponitur, eam nimirum facit æquiſſimam, quiſquis ſuapte ſponte recipit. In aleæ ludo (ſi fas eſt hoc exemplum conferre) quid iniquius, quàm vel ſummum artificem ab imperitiſſimo ſuperari, ſi modo jactus commodè cadat? Atque id adeò nemo tanquam iniquum cauſatur: propterea quod cui luſus hujus lex non probatur, ei liberum erat non ſuſcipere. Itaque lex quod præſtari velit, id palàm atque in medio proponit. Quid abs te præſtari poſſit id tibi relinquit expendendum. Illa nihil mavult, quàm ut res quàm optimè cadat: quod ſi poſteaquàm nihil jam intentatum reliqueris, quò minus effeceris, per fortunam ſtetit, intelligis (opinor) nihil habere te, quod legi ſuccenſeas. Fortunam, ſi ita lubet, in jus voca, cum lege nihil tibi rei: quæ ut nihil promittit, ita nihil debet, niſi præſtanti. Neque verò exiſtimemus Iudices, iſtud à majoribus qui hanc legem tulerunt, ſine ſumma ratione fuiſſe factum, ut conato præmium non eſſe ſtatuendum putarint: videlicet illud caverunt, non tantum ne ancipites iſtas & inexplicabiles hujuſmodi de conatu lites invitarent, verumetiam quòd intelligerent tyrannicidii conatum non poſſe, niſi ſummo civitatis periculo ſuſcipi. Vnde futurum proſpiciebant, ut ſi conatui præmium ſtatuiſſent, temeritate conantium reſp. ſubverteretur potiùs quàm reſtitueretur. Etenim tyrannis quid aliud eſt quàm grave capitaleque civitatis hulcus? huic ſi quis medeatur, ei merces digna propoſita eſt, quam ita demum ferat, ſi remedium præſentaneum attulerit. Verùm huic malo neminem oportet admoliri manum, niſi certum artificem, qui ſua diligentia peritiaque fretus, non ſinat hoc licere fortunæ, ut dum ipſe ſalutem dare conatur, illa vitam penitus eripiat. Quid? utrum tu igitur in ejuſmodi diſcrimine conatum præmio judicas invitandum eſſe: an potiùs pœna deterrendum, niſi quod conatus eſt quiſpiam, idem præſtiterit? Nec illud te ſublevat, quod mihi videbare ratiocinando colligere, quum lex in maleficiis pœnam irroget ſimplici ſceleris molitioni, par eſſe ut multò magis in benefactis conatus habeat rationem: nam oportere legem multo propenſiorem videri ad compenſandam virtutem quàm ad retaliandam culpam. Atque vide quàm hîc tota erras via. Principio non animadvertis hoc tyrannicidii facinus toto genere à reliquis diſcedere, propterea quod aliorum molitio cum privato molientis periculo

culo modò conjuncta est: hujus cum publico reipub. discrimine copulata, ut temerè moliri tyrannicidium nihil aliud sit, quàm temeritate privata rem omnium prodere. Deinde lex nec in quovis crimine, nec qualemcunque conatum in quæstionem venire finit, verùm in paucis duntaxat, quæ vel propter insignem atrocitatem hoc odii merentur, vel ejusmodi sunt, ut prius exitium adferant, quàm conatus dent significationem: quod genus parricidium, veneficium, proditio. Postremò non vides nihil esse simile, totaque natura ratione neque discrepare, pœnæ legitimam irrogationem, & honoris largitionem. Nam alterum quidem proprie legum munus, alterum quasi quædam de jure concessio, legisque candor (ut ita dixerim) quidam est. Hoc ita habere sic demum intelliges, si reputes quàm multa sint quæ lex jubeat, addita pœna, ni pareas: quàm multa item vetet, nisi obtemperaris, supplicium minitans: contrà, vix unum atque alterum esse, ad quæ præmio sollicitet. Quædam enim ejusmodi sunt, ut durum ac servile videatur ad ea metu mali adigi: quo de genere sunt, uxorem ducere, operam dare liberis. Hîc lex nimirum urbaniùs ac verecundiùs tecum agit, patris, non magistratus sumit habitum, precio ad id invitat, quod alioqui gratuitò te præstare decebat. Rursus alia tametsi id genus sunt, ut à quovis non improbo cive præstari velle oporteat, tamen & fortiora videntur, quàm ut à multis præstari queant: & periculosiora, quàm ut multi velint suscipere: nam inhumanum videtur cuiquam vitæ suæ contemptum imperare: ad hæc igitur præmio animat, quasique calcar addit virtuti. Proinde non oportet hanc legum indulgentiam longius trahere, quàm ad quæ semel ipsa astringit. Nec mirandum est si attentior, si vigilantior, si exactior est in proprio naturalique munere suo, quàm in eo in quo pro temporis ratione in alienas partes descendit. Huic adstipulatur illud, quòd novis etiam criminibus exemplum, aut novum nova lege solet institui, aut à simili lege mutuo sumi. Neque tamen idem fieri consuevit, si quis quid novi facinoris cum laude patravit, ut præmium à simili constitutione decernatur: nisi lex extet, quæ nominatim honorem statuat ejus facto, quod roget, vix habebit: quod postulet, haudquaquam. Cur enim legi necesse sit passim civium suorum officium mercede redimere? quandoquidem ne sit impunita improbitas, id publicitus omnium refert: at probus esse nemo gratis potest. Quid autem est quod non vel gratus patriæ debeat civis? cui si vel animam impenderis, quid mirandum, si quod acceperas, id restituis? Vt supplicio dignus sis, nisi parenti pietatis officium persolvas, non præmium illico tibi debeatur, si persolvas. Itidem, si quid in leges committas, non pores effugere supplicium: at non statim illæ tibi præmium debituræ sint, si quid cum officio feceris. Nam si cives omnes sese in officio continerent, ne opus quidem esset ullis legibus: quippe quæ non ad bonos mores comparatæ, sed malis è moribus natæ sunt, id quod verè vulgo dictitant, ac pharmaci vice fungantur. Finge itaque nullas esse leges quemadmodum de aureo Saturni

turni ſeculo fabulantur poëtæ, ſuo quemque ſponte fungi officio: an tu hîc clamabis perire benefacta, quòd nulla lex præmium decernat? Vti lex non minatur niſi improbis, ita non pollicetur optimis civibus. Quorſum enim opus promiſſo, quum virtus abſoluta abundè ſeipſa contenta ſit? Proinde petere quod illa non ſit pollicita, profectò plus quàm impudentiſſimum eſt: improbè flagitare quod ea candidè civiliterque promiſerit, civis eſt probitatis non ſatis ſpectatæ. Tu quid merueris, paulò poſt excutietur: interim finge ſanè præcipuam quandam utilitatem attuliſſe, cui tamen ex lege præmium non debeatur. Vtrum protinus clamitabis infrugiferum fuiſſe officium, civitatem in jus vocabis, plebem ingratam vociferabere, minitabere judicibus, niſi tibi mercedem ex animi tui ſententia decernant? An potiùs ipſam virtutem abundè magnum ſui præmium judicabis? Oblectabis te conſcientia recti. Hunc eſſe maximum fructum officii duces, quòd de aliis citra tuum emolumentum benemerendo ad deorum benignitatem videaris accedere? Nimirum hæc tibi futura ſunt ſatis, ſi modò civis ſis optimus. Quòd ſi non contentus iſtis, aliud adhuc neſcio quod præmium deſideres, certè maximo proximum eſt gloria: hoc tu jam propemodum tuliſti. Quanto metiris precio, volitare per ora mortalium, celebrari, laudari, digitis notari mille, oculos omnium in te conjectos circumferre? Ita, inquam, vel maxima præmii pars: nam pecunia ſanè quàm exiguum momentum adfert. Tu conatus duntaxat es, permagna portio, vel caput potiùs ipſum tuo deeſt facinori. At cum interim his rebus fruerjs, dum non occiſo, tamen velut tyrannicida celebraris, quæſo te, quantula pars abeſt è tuo præmio quod laturus eras, etiamſi tyrannum occidiſſes? Poſtremo iſthuc ipſum præmium, penè dixerim, invidendum mihi videtur, quod jam tibi licuit toties Reip. tyrannicidium imputare, quod in celebri judicio tibi contigit honeſtiſſimum præmium flagitare, & in tam frequenti theatro ſpectante rep. magnificam iſtam tuam tragœdiam peragere. Mihi videtur Iudices, beneficii tuliſſe gratiam, quiſquis exprobrare beneficium potuit. Tu fortunæ, tu deorum munus imputas civitati, & ſunt fortaſſis qui tibi libertatem acceptam ferant. An hæc tanta præmia contemnis? quæ vel verò tyrannicidæ ſufficere debuerant, niſi lex maluiſſet præmio conatum ab effectu diſtinguere. Quamque nullum me hercle præmium magis congruit ei, qui tyrannum conatus ſit occidere, nec occiderit, quàm ut illi contingat tyrannicidæ præmium ſperare, nec ferre tamen. Hiccine erat ille gradus, in quo nos tecum commorari jubebas? Quanquam hoc nomine tuus conatus minus promeretur præmium, quod aliorum propoſito fortuna modo defuit, tibi voluntas, ut ais. Effeciſti quod voluiſti id quod erat neceſſe, nec feciſti, nec voluiſti. Sed jamdudum alium gradum (ut video) circumſpectas, in quem te recipias: nam in hoc quàm citra omnem præmii ſpem conſiſtas, intelligis. Age ſequemur te per omnia, & aliunde aliò fugitantem perſe-

ſequemur, nec uſquam finemus conſiſtere. Atqui non tantùm aggreſſus ſum, inquis, verumetiam occidi, nempe filium: atque id facinus in duo ſecas tyrannicidia, & quòd filium ſuſtuleris pluſquam tyrannum tum tyrannidis ſucceſſorem: & quòd parenti, necato filio, mortis cauſam miniſtraris. De illo mox nunc hoc cujuſmodi ſit inſpiciamus. Parentem ais abs te, jugulato filio, eadem occiſum opera: negas enim referre, qua via peremeris, modo ſuſtuleris: imò ſplendidius iſthuc videri vis, quòd tuo quidem enſe, verùm ipſius dextera ſit interemptus. Hæc tam honeſta, Iudices, oratio poſſit parum attentum fallere, præſertim hoc rem fucis illis ſuis & phaleris venditante, dum nobis ob oculos ponit validum illum florentemque juvenem, ſic patri adamatum, crebris vulneribus confoſſum: parentem ſenem miſerum, illi circunfuſum, eodem exanimatum enſe, ſanguinem utriuſque inter ſe confuſum. Iſta quidem dictu ſplendida, ſed quid ad tuam cauſſam attinent? Nemo tam cæcus qui non videat, nemo tam effrons qui neget, ſpectaculum illud multò omnium jucundiſſimum extitiſſe civitati, quum ſenem tyrannum juveni videret incumbentem, exanimem exanimi, & in altero gauderet ſeſe levatum malis præteritis, in altero futurorum metu. Hæc quum per ſe maxima, quum Reip. ſint gratiſſima, quid attinet verbis exaggerare? Illud unum in hoc judicio vertitur, utrum tibi acceptum ferri oporteat, quòd pater ſine controverſia tyrannus occiſus eſt, an fortunæ ſuperûmque dexteritati. Quòd enim tuo gladio peremptus eſt, id verò quàm eſt futile nihilique. Quid ſi tuo gladio ab eo qui eum utendum abs te rogaſſet, tyrannus eſſet necatus, num tu protinus tyrannicidæ præmium petitum venires? Lex occiſori pollicetur honorem, tu eum jugulaſti, de quo certè controverſum eſſe poterat, tyranni nomine cenſendus eſſet, nec ne: eum de quo nihil erat dubitationis reliquiſti. Si prudens, prudens excidiſti à præmio: ſin metu, multò minus etiam cauſſæ eſt poſtulandi muneris. Verùm illud tute vehementer urgebas, uti prudens volenſque reliquiſſe viderere. Sed quod tandem erat iſtud tuum conſilium, quum tibi ſic in manu eſſet, non toto metu liberare Remp. ſed ultorem tui facinoris, & verum certumque tyrannum relinquere? intelligebas (ut ais) omne negocium confectum extincto juvene, propterea quòd modis omnibus futurum præſcires, ut ſenex illico ſibimet eodem gladio necem conſciſceret. Videte Iudices, in manifeſtiſſimo mendacio qua rima conatur elabi: niſi divinandi ſcientiam commentus fuiſſet, non poterat hinc explicare ſeſe. Siquidem hæc vel augur, vel haruſpex, vel vates diceres, fortaſſe nonnullos invenires, qui iſta prædicanti fidem eſſent habituri. Nunc quid impudentius? quid vanius? quid veri diſſimilius, quàm aſſeverare, id certum præſciſſe te, quod tale ſit, ut quivis alius exitus potiùs fuerit expectandus? An conjecturis es aſſequutus id eventurum quod evenit? At quid aliud effici conjecturis poterat, niſi ut vel ſperares, vel ſuſpicarere? Porro in

re

re tam ancipiti, quæ dementia erat ſpem incertam ſequi, diſcrimen certum negligere? Sed audiamus obſecro certas illas conjecturas, quibus hic noſter vates præſenſit inopinatum omnibus exitum. Iam ætate feſſus erat, inquis, jam viribus defectus, nec obtineri jam autumabat poſſe tyrannidem adempto filio. Tum indulgentius amabat, quàm ut filio vellet eſſe ſuperſtes. Nonne ſentis hæc adeò non eſſe naturæ rerum conſentanea, ut jam omnibus videantur eſſe confutata, vel priuſquam retellantur? Vtrum ſeni mentem ullam fuiſſe putas, an non putas? Si non putas, fieri potuit ut illi tutum videretur, quod neutiquam erat tutum, atque ita protinus toto falleris augurio: ſin putas ſapuiſſe, cur erat quod uſque adeo diffideret? Quaſi vero tyrannis viribus duntaxat unius hominis, ac non multò magis ingenio, verſutia, calliditate, largitione, crudelitateque contineatur, quæ omnia ſi magis in ſenem quàm in adoleſcentem competunt, cur tu in diverſum torques augurium? An non illa ætas uſu rerum callentior eſt? an non altius diſſimulat? an non cavet diligentius? an non proſpicit oculatius? iraſcitur implacabilius? tenacius injuriæ meminit? meliuſque in longinquum conſulit? His ſolis rebus imperium tyrannicum adminiſtratur. In militiæ duce quantulum eſt illud momentum, quod corporis vires adferunt? at in tyrannide profectò multò minus. Cur magis illum terreret ademptus filius, quàm extinctus ſatelles quiſpiam audacior? quum arx ſupereſſet approbè munita, ſupereſſent opes, arma, ſatellitum ingens agmen, tot in civitate factioſi potenteſque, qui non ſolùm tyranni partes adjuvabant, verùm etiam tyrannos agebant: quos equidem ſpero nunc nobis non eſſe metuendos (nolim enim infauſta ominari) at ita tamen, ne nimium ſecurè negligantur. Vſque adeone ſenem cruda viridique (quod omnes norunt) ſenecta callidum, animoſum, ambitioſum, non ſtultum, una filii mors conſternavit, ut rebus deſperatis protinus è vita ſibi migrandum duxerit? præſertim quum ille patris dominatum nihilo reddiderit tutiorem, ſed multò invidioſiorem, idque ob libidinem, atque ætatis inſolentiam temeritatemque, adeò ut expedierit propemodum illi ad ſtabiliendam tyrannidem filium è medio tolli. Etenim quo propius ad juſti regni ſpeciem acceſſerit tyrannis, hoc minus eſt invidiæ obnoxia, magiſque tuta. Iuvenis ille ſolum hoc augebat, quod maximè tyrannos ſolet evertere. Vera illa tyrannidis munimenta in callidi ſenis pectore erant collocata. Sed tenerius adamabat filium, quàm ut defuncto poſſet ſupereſſe. De matercula quapiam privata loqueris, an de viro ſene, callido, crudeli, denique tyranno? Quid ego ludices, in eo ſermone argumentis coarguendo ſumam operam, quem ipſa natura, quem mos, quem communis omnium ſenſus repudiat? Quis unquam iſthuc audivit? tyrannum uſque adeo pio in liberos fuiſſe animo, ut non dicam commori voluerit, ſed convivere commodè quiverit? Credite mihi, privatorum iſti ſunt affectus. Tyrannus neque quid natura, neque quid pietas, neque omni-

no

no quid ſit officium novit. Exuit hæc omnia, ſimulatque tyrannum induit. Omnia commodis, omnia metu, omnia neceſſitate metitur. Solos hos amat (ſi quos tamen ille amat, qui vel deos ipſos odit) quos aut metuit, & tollere nondum expedit, aut quorum opera miniſterioque ad fulciendum imperium indiget. Quòd ſi ullos ille poſſet amare, ſimiles certè ſui diligeret, impios, violentos, rapaces, ſceleſtos, quando nihil ad conciliandam charitatem efficacius morum ſimilitudine. Atqui ne improbi quidem illi chari ſunt, niſi quatenus adjuvant, adeò ut præpoſterum, vel perverſum potiùs quendam Stoicum tyrannus exprimat. Neque enim quiſquam tam Stoicus fuit, ut æque vacarit omnibus affectibus atque tyrannus: hoc modo illos diſcernit, quod philoſophus honeſto metitur ſua conſilia, hic commodo. An ille ullum pietatis igniculum in quenquam mortalium ſentire potuit, qui in patriam vitæ parentem altricemque, qui in cœlites omnium bonorum autores tam ſit impius, ut illam crudeliſſima opprimat ſervitute, horum phana deſpoliet, jura contemnat? Verum ut largiamur tibi nonnihil, ſinamuſque te privatos affectus in tyrannicum pectus, hoc eſt, ignem in flumen transferre, an tandem perſuadebis illud, uſque adeo indulgenter illum adamaſſe filium, uſque adeo in eum omnes vitæ ſuæ ſpes, voluptates, opeique ſemel contuliſſe, ut illo ſublato, ne minimam quidem vitæ caulam ſibi reliquam eſſe putaret? Repete, non dicam ex hac civitate, verùm ex univerſo mortalium genere: non ex hoc ſeculo, ſed ab orbe condito, & ab ipſo (ſi vis) Promethei ſimulacro. Quotus quiſque fuit pater, quota quæque matercula, quæ ob liberorum necem ſibi fatum accerſiverit? Naturalis hic dolor, & quem nemo ferè non modeſtè ferat. Privatis parentibus vel indulgentiſſimis, muliercularum intemperantiſſimis affectibus mediocris luctus ſufficit, tyranni in filium charitati non niſi ſolam mortem ſatisfacturam eſſe tu Lynceus prævidebas? Age, hoc quoque tibi donamus, vicerit homo tyrannus privatorum in liberos pietatem, vicerit indulgentia matercularum omneis: qui tibi compertum eſſe potuit, utrò ſe dolor paternus inclinaret? In rabiem, an in deſperationem? Quo diligebat impotentius, hoc erat probabilius, ut ſenex natura ferus, civibus intenſus, vel maximè vellet eſſe ſuperſtes, vel ob id denique, quò veterem illam iram, nunc filii nece acerrimè exaſperatam irritatamque Reip. ſuppliciis ſaturaret. Quòd ſi aliis vitæ pertæſum fuiſſet, hæc nimirum una cauſſa poterat illum in vita retinere. Quid autem ſenili animo vindictæ cupidius? An neſcis quàm impotentes ætas illa concipiat impetus, quo rapiatur æſtu, quo flagrare ſoleat incendio, ſi quando atroci inſignique contumelia laceſſatur? Quæ verò potuit eſſe atrocior, quàm filii cædes ſic amati, ut tu quidem ais? Hæc nimirum quicquid in illo fuerit unquam crudelitatis, quicquid ſævitiæ, quicquid immanitatis: ſi qua ſanguinis ſitis, ſi qua ſuppliciorum fames, denique ſi quid tyrannicum, id omne ſemel de integro poterat excitare, qualique re-

no-

novare. Mitiora etiam animalia datæ orbitatis injuria, in rabiem ſolet agere: & tu in tyranno (quo nullum animal immitius) nihil tale metuendum eſſe certiſſimus augur exiſtimaſti, quod in Tigribus videmus evenire? Quòd ſi tibi uni compertum erat, tyranno ſic in deliciis eſſe filium, quid igitur aliud tua fiebat opera, niſi ut ſæviſſima illa Tigris, rapto catulo, in rabiem verſa, in miſeram hanc civitatem dilaniandam diſcerpendamque inſiliret? Id ſi non evenit, magna diis gratia, tibi magnum debetur malum: qui quantum ad te pertinet, tam diram beluam in noſtra capita fortunaſque immiſeris. Elige nunc utrum malis, an verum fateri, nihil fuiſſe tyranno cum noſtris affectibus commune, an confingere ſic adamaſſe, ut matercularum quoque vicerit delicias. Certè neutro modo tua conſtabit divinatio: quæ niſi conſtiterit, non eſt quod ad ejus rei laudem aſpires, quæ fortunæ commoditate te imprudente evenerit. Poſtremò donemus & hoc tibi, ut præſciveris, & certum præſciveris, deo videlicet quopiam te certiorem faciente (nam alioqui fieri nequaquam potuit) perinde eſt ac ſi non præſcieris, quum præſcientiæ tuæ fidem legi facere non poſſis. Profer quibus prædixeris id eventurum quod evenit: doce quis deorum quando iſthuc tibi prænunciarit, nihil habes quod dicas. Verùm poſteaquam rem feliciter eveniſſe videres, tum demum poſt factum vates eſſe cœpiſti, quemadmodum vulgò tum fieri, tum dici conſuevit, poſt eventum ſtultos etiam ſapere: & quo fortunæ beneficium verbis in te tranſmoveres, tragœdiam iſtam nobis comminiſci cœpiſti, cauſas reperiſti, quibus præſciſſe videare. Sed dii boni, quàm non bonum poëtam te præſtitiſti, qui tam inconſiſtentia, tam cum natura pugnantia finxeris, ſæviſſimum tyrannum ob pietatem erga filium ultrò vitam fugiſſe: ob unius capitis necem tutum ſibi non putaſſe in vita commorari, quum omnia ſupereſſent quibus tyrannis & paratur & obtinetur, ſublato eo in quo omne tyrannidis præſidium collocarat, repentè rebus ſuis diffiſum ad inferos abiiſſe. Age, mitto nunc argumenta, hæc omnia vera, non ficta credemus eſſe, tametſi ne fucum quidem ullum habent veri, ſi mihi ex omni hominum memoria vel unum tyrannum potes nominare, qui liberos ſuos ſic adamarit, ut non ſpadones ac pallacas longè prætulerit: qui ſic illis indulſerit? ut non ſuſpectos haberet obſervaretque: qui ſic illis ſit fiſus, ut non in barbaris quibuſdam latronibus, ac ſervis ſtigmaticis plus quàm in illis fiduciæ poſuerit. Ego tibi permultos referre poſſim, qui filios ſic oderint, ut vivos eſſe pati non poſſent: adeò metuerint, ut ne cibum quidem unà capere vellent: adeò diffiderent, ut tum demum ſe tutos eſſe putarent, ſi quis illos è medio ſubmoviſſet. Nullus inutilior tyranni ſatelles quam filius. Ex extrema barbarie conductitios mavult ille ſicarios, fugitivos, homicidas, ſacrilegos: his vitam ſuam mavult committere, qui ſua patria frui non poſſint, & alienam evertere gaudeant, qui barbaricis feritiſque viribus antecellant, & gigantes illos impios referant: qui propter animi cupiditatem non difficilè

ficilè ad quidvis periculi ſuſcipiendum perducuntur, & propter ingenii feritatem a nullo facinore abhorrent. Hi ſunt idonei tyrannorum miniſtri, hi fiducia, munimentum, prætidiumque tyrannidis multò tutiſſimum: hos ſi quis ademerit, cauſſam videatur dediſſe, cur rebus tyrannus diffidat. Nam filius qua tandem ratione dominatum ſuſtinebat: ætate? at utilior ætas grandior: Robore? unus erat: Prudentia? magis ſapit ienecta: Cuſtodiis quas obtinebat? at ſi adverſus patrem obtinebat, mors illius ſeni etiam optanda. Si patris nomine, quid niſi unus fatelles ademptus erat? Nam cuſtodiæ quò deficerent, niſi ad eum cui alebantur? Tutior igitur erat futurus tyrannus amoto filio. Res enim tyranno ſuſpecta, filius violentus & inſolens, propterea quòd reliqui illi barbari ſolo lucro contenti ſunt. Filius illud præmium ſpectat, tyrannidis ſucceſſionem. Nec ullus pietati locus, ubi mentem poſſidet dira regnandi libido. Ibi contemptis naturæ legibus, & filium hörret pater, & patris interitum optat filius. Sed dicturis jamdudum neſcio quid: mane, præſenſi, nihil inexpugnatum omittam. urges, Niſi præter modum adamavit filium, niſi dirhius eſt, cur ſibi mortem conſcivit? Ilthuc verò meritò demirandum, quippe quòd præter omnium, ac tuam etiam ſpem evenit. Verùm ego nihil ad me pertinere puto, ut tibi rationem reddam, quid illi dii in mentem immiſerint, ut ſibi vim adferret: hoc tantum evincere ſat eſt, te nullis conjecturis hunc exitum certò præſcire potuiſſe, quantumlibet amarit filium: tametſi cauſa non admodum obſcura. Iam deorum ſi qui fuerunt huic infenſi Reip. iras diuturna noſtra calamitas ſatiaverat. Iam propitios noſtra vota, noſtra ſacra commoverant: aderat illud fatale tempus, quum impius ille ſenex diis atque hominibus dignas admiſſorum pœnas daturus erat. Iam aderant ultrices Erynnes, aderant Furiæ, facibus & hydris omnibus armatæ: hæ illi mentem ademerunt, hæ vanam formidinem incuſſerunt, hæ attonitum ad ſpontaneam ſui cædem impulerunt. Nihil minus arbitrabatur quàm fugiſſe, qui filium peremerat, quàm una cæde contentum fore, qua quidem una in re jure potes gloriari, quòd tyrannum vehementer fefelleris. Virum eſſe putabat, qui hoc facinus peregiſſet. Credebat eſſe talem, quales audierat eſſe ſolere tyrannos, qui magno ſuæ vitæ contemptu, tyranni caput impeterent: qui non adorirentur facinus, niſi ratione probè perſpecta, qua poſſent perficere. Hanc ſuſpicionem Pan ille, aut ſi quis alius eſt deus, novis terriculis exagitabat. Arbitrabatur inſtare ſibi carnificem, ſenſit adeſſe neceſſitatem illam fatalem, quam nemini nocentium vitare licuit. Itaque quod hujus urbis pietati, quod deorum bonitati debetur, cur tu id phaleratis dictis in te transferre conaris? Vbi diſcrimen erat ſubeundum, ibi fugitabas: nunc ubi res præter ſpem pulchrè cecidit, tutumque putas, fortunæ laudem in te derivas. Sed finge diverſum exitum fuiſſe conſequutum, pone tyrannum ira percitum, paſſim cives ad exquiſita ſupplicia rapere, proſcribere, jugulare, in exilium agere, poſſeſſionibus exuere. Quid hic dices. Non fines,

opinor eorum malorum, cauſam in te tanquam in authorem referri, & fortunæ argumento culpam deprecaberis. Negabis tibi imputandum eſſe, ſi quid fortuitò præter propoſitum evenerit. At nunc nonne injurium eſt, quod boni, fortunæ commoditate præter ſpem evenit, id totum in te velut authorem velle traducere? Etenim te nihil expectaſſe minùs, quàm id quod evenit, vel ipſa res clamitat. Si hoc animo conſcendiſſes arcem, ut filium, non patrem occidiſſes, credi poterat te talem quandam ſpem animo concepiſſe: nunc caſu neſcio an metu potiùs in juvenem incidiſti, & tum denique divina iſta mens & futurorum præſaga, ſed quæ non niſi poſt eventum ſua prodat oracula, te corripuit. Quum eſſet fugiendum, ibi demum ludices, in re tam tumultuoſa, ſecum velut ocioſus conſultare cœpit, utrum ſenem ſua dextra dignum exiſtimaret, ibi demum prævidere cœpit, fore ut pater ipſe ſibi manus adferret. Et quò commentum tam impudens ludices, efficiat paulò probabilius, quæ nec vidit, nec videre potuit, ea perinde deſcripſit, nimirum (ut jactat) poëta, quaſi ſpectator aſtiterit, quid in mentem venerit tyranno, quid dixerit, quid fecerit, quomodo ferrum ſtrinxerit. Ejuſdem profectò impudentiæ fingere præſciſſe ſe, quod eſſet eventu conſequuturum, & quod non videris, id ita narrare quaſi videris. Quantò meliùs tuo commento, id eſt, fabulæ ſua fides conſtitiſſet, ſi ita finxiſſes: te quum perempto juvene, ſtricto gladio ad ſenem ire deſtinaſſes, repentè à tergo adfuiſſe Palladem illam Homericam, & jam euntem capillis revocaſſe te: vetuiſſe ne tam luculentum facinus ſenili cæde obſcurares, ſeſe citra tuam operam curaturam, ut ille ſuapte manu, ſed tuo gladio peremptus, gloriæ tuæ nihil tenebrarum offunderet, ſed multum etiam adderet lucis: dehinc abditum te per rimam contemplatum, vel (quod eſt te dignius) repentè deam ſepſiſſe te nebula, ut tyrannicæ necis tutus & otioſus ſpectator aſſiſteres, nec priùs illinc diſceſſiſſe, quàm negotium omne confectum vidiſſes. Hæc ſi confinxiſſes, paulò minùs malum poëtam te præſtitiſſes? Sed ocium, opinor, non ſuppetebat ad omnes fabulæ parteis commodè tractandas, videlicet lucri cupiditate te protinus ad præmium poſtulandum rapiente. Nunc vel ipſa te prodit inconſtantia, figmentique coarguit. In arcem aſcendiſti, quò tyrannum occideres, neque tum prævidebas, quod ſole ipſo clarius videri vis. In medio negotio ſubito, neſcio quis deus, oculos tibi reſtituit, ut videres futurum id quod accidit. Porrò ſi veris fidem facere voluiſſes, narrare debueras quemadmodum nocturnus explorator furtim arcem conſcenderis, in ædes clanculum irrepſeris, fortè fortuna obvio nemine, non dicam ut tolleres aliquid, ſed ut experireris, ſi quod tutò facinus poſſes deſignare: hæc molienti commodùm faviſſe fortunam: itaque quum adoleſcentem ſolum atque incuſtoditum offendiſſes (ut eſt ea nimirum ætas ſecurior, periculique minus cogitans: præterea diuturna tyrannis jam magnam metus partem exuerat) tum haud ſcio (ut mores illius erant) multo vino ſepultum, atque immodica libidine defeſſum, fortiter

jugu-

jugulaſſe ſcilicet, & ſomnum illi cum morte, id eſt, germanum (ut ait Homerus) cum germano conjunxiſſe : deinde ubi jam cardines procul ſtridere cœpiſſent, exaudito videlicet morientis gemitu, ibi te metu exanimatum ita fugiſſe, ut non vacarit gladium è vulnere tollere, quem nec parricidæ, nec ſicarii ſolent relinquere, ne deprehendantur. Interea domi latitaſſe te, jamdudum de fuga cogitantem, & longinquas aliquas, ſemotaſque mundi latebras animo circunſpectantem, in quibus abditus poſſes irritati patris ſævitiam fallere. Iamque te ad ſpontaneum exilium accincto, repentè in vulgus exiiſſe famam, liberam eſſe civitatem, tyrannum unà cum filio jugulatum, reliquos metu fugiſſe, authorem ignorari facinoris. Ibi repentè ad novam tuæ fabulæ cataſtrophen immutaſſe te animum, & qui prius de ſalute fueras ſollicitus, protinus ad præmii ſpem arrectum fuiſſe, lucrique aviditate, priuſquàm tibi ſatis eſſet excogitata ratio, qua totam hujus inopinati eventus laudem in te traduceres, proſiliſſe in medium : id quod vidimus, clamitaſſe tuum illum eſſe enſem, tuum facinus, non unum præmium tuæ virtuti fore ſatis. Hæc nemo non credidiſſet, ſunt enim rerum naturæ conſentanea, uſu comprobata, omnium opinione recepta. At tu dum ſedulò quidem, ſed tamen parum ex arte, tuam nobis præſcientiam niteris perſuadere, quàm multa comminiſceris, non dicam tota facie à vero diſtantia, verumetiam cum ſenſu communi, cum more, cum natura penitus pugnantia? primum tyrannum tam maternè filium adamaſſe, ut ſine eo vivere noluerit : ſic ob unius mortem metu fuiſſe conſternatum, ut in vita manere non ſit auſus : ſic illi toto pectore fiſum, ut ipſe nullas circum ſe cuſtodias haberet : adeò fracti animi fuiſſe, ut tam chari pignoris truculenta cæde non potuerit ad ultionem inflammari tam invalidum, ut tua dextra fuerit indignus, tam inermem, ut ni tu illi gladium reliquiſſes tuum, defuturum fuiſſet, quo ſe jugularet. Non vides quòd non competat tam inſignis in tyrannum pietas, tam ſecura in eam ætatem fiducia, tantus metus in hominem, excepto filio, reliquis omnibus præſidiis munitum, tanta conſternatio in hominem tot periculis exercitatiſſimum, tanta imbecillitas in iratum? Quid igitur erat, cur tu ſenem illum tantopere contempſeris, ut indignum habueris, qui tua iſta magnifica dextera jugularetur? Tune indignum judicabis quem occideres, quum eum Reſp. non putarit indignum quem formidaret, quem maximo ſuo cum dolore ferret. Non talem illum Iudices, non talem ſenſimus, ut cuiquam contemnendus videri debuerit. Neque tu eum unquam contempſiſti, niſi fortè contemnere eſt, miſerè formidare. Sciebas arcem armis refertam, ſciebas ſupereſſe ſatellites, quorum vel unus (ſi ſeni vires deerant) ſufficiebat jugulando tibi. Non ignorabas (id quod nemo noſtrûm neſcit) quantum virium illi partim exercitatio, partim ingenii feritas etiam in illa ſenecta reliquerat. Tum non te fugiebat, frigidum illud ſenium ſic interdum acri dolore inflammari, ut juveni-

bus etiam validiſſimis ſæpenumero fuerit intolerandum, ſi quando ſolitum illud robur quod ætatis gelu velut obtorpuerat, magno aliquo animi motu recanduit. Quis autem tam invalidus eſt, ut non illi pudor, ira, dolor ingens vires ſuppeditet? Hoc erat videlicet cur tu filium quàm patrem malueris occidere, quòd illum inopinantem, inermem, dormientem fortuna objecit. Cum hoc pugnandum erat, armato, vallato, irato denique. Hoc erat cur gladium relinqueres, ratus ne tantiſper quidem morari tutum, dum reciperes, metuens videlicet ne tantillum ſarcinæ te redderet in fuga tardiorem. Reliquiſti invitus, quo tyranno prodi poſſet: ſed prodi maluiſti quàm deprehendi. Neque ego nunc formidinem tuam accuſo, imò miror magis quòd pedibus conſiſtere, quòd fugere potueris, quum audires moveri tyrannicam familiam, ſtridere arma: intelligeres tibi non cum puero, ſed cum vigilantibus viris, accinctis, armatis, ſobriis, irritatis, denique cum rabioſo patre dimicandum eſſe: non quòd illum uſque adeò filii mors commoveret, ſed quòd arbitraretur, & haud ſcio an verè ſe petitum fuiſſe, dexteram tuam erraſſe tantùm in filio. I nunc & ſpera, non dicam hos ludices viros omnium perſpicientiſſimos, ſed vel è media plebe quenquam eſſe tam mucoſis naribus, cui non ſuboleat, imò qui non planè odoretur, præſentiatque totam hanc fabulam abs te conflictam. Et quod poëtæ ſolent, quum hærent in explicando tragœdiæ argumento, hanc veluti deam divinationem arte quadam induxiſti, quò præſenſionem tuam judicibus probares, ſine qua videbas præmium obtineri non poſſe. Sed occaſionem, inquit, miniſtravi paternæ mortis, qui gladium quo ſe feriret reliquerim: atque id ſolum non modo ſatis eſſe putat ad petendum præmium, verùm etiam meritum eſſe, ut ipſe enſis inter arma deorum conſecretur, dominus pro deo præſenti colatur. O hominem ſuavem, ſi has ſpes verè concepit: impudentem, ſi quum non ſperet, poſtulat. Ita-ne tyranno gladius erat defuturus, niſi tuum illum reliquiſſes? Tu in arcem arma, hoc eſt, in ſylvam ligna portanda putaſti? Niſi fortè tuum illud ferrum magicis precaminibus erat imbutum, ut ultro ad mortis adegerit neceſſitatem: an verò nihil referre putas, quàm præbeas occaſionem, quomodo, quo animo? Primum, gladium reliquiſti, quo nihil minùs deeſt Tyranno: nunquam ferrum abeſt, non in cubili, non in triclinio, non in ſacris: reliquiſti metu trepidus. Tua quidem in re illud interim demiror, qua fronte eum gladium tuum auſis appellare, quem habueris pro derelicto Metu: inquam, exanimatus reliquiſti, quem poſtea receptum optabas: reliquiſti rem ancipitem. Quid ſi tyrannus illum eundem enſem in civium jugulos diſtrinxiſſet? quid ſi eodem lectos aliquot ex hujus urbis juventute adoleſcentes filio ſuo inferias mactaſſet? Si tyrannum occidiſti, quia tuo occiſus eſt gladio, & horum omnium indigna cædes ad te pertinebit: quippe cujus enſe peracta eſt. Id ſi non evenit, nihil ad te pertinet, nam anceps occaſio quam in partem cadat, id diis in manu eſt:

est: si bene verterit, nihil gratiæ debetur ei qui dedit imprudens: sin malè, temeritas imputatur. Neque enim culpa vacat, qui periculosam ministrat occasionem: quæ si feliciter, mirentur omnes: sin infeliciter, meritò accidisse dicant. At quanto probabilius erat, futurum ut tyrannus tuo ense alios in usus abuteretur. Scio me judices hæc pluribus refellere verbis, quam necesse videatur, quippe tam frivola: verùm id propositum est, nullum illius argumentum non excussum, non exagitatum, non revictum prætermittere. Quare quæso ne pigeat ita ut antehac feceristis, patienter atque attente cognoscere, dum hunc ab gradu firmissimo dejicio. Hic sibi vehementer fidebat, hunc acriter urgebat locum. Negabat vitari posse, quin præmium deberetur, quod patri necis causam ministrasset, si non relicto gladio (nam hoc opinor argumentum jam habet pro derelicto) certè necato filio. Nam ita in legibus dissertum ajebat, nihil interesse utrum manu sua quis occidat, an mortis causam præbeat. Addebat, æquum esse, ut cum in maleficiis causam datam imputarent leges ad supplicium, multò magis idem observarent in benefactis ad præmium. Hæc ajebat meminisse se in legibus esse disputata, illud addens Thrasonicum, nisi sibi diuturna servitus legum memoriam obliterasset. Non tu legum oblitus propter diutinam desuetudinem, sed nunquam quid sibi velint leges inquisisse videris. Bis enim hic erras, qui neque causæ datæ rationem, neque dantis animum discernas, id quod legibus traditum est, nec animadvertis longè diversam esse rationem maleficii & beneficii imputandi. Quid ais nove juris interpres? Itane satis esse judicas vel ad pœnam, vel ad præmium, qualemcunque quomodocunque causam dedisse? Nihil igitur refert, Hector an Ajacem occiderit manu, an gladium illum dederit, quo se postea confodit? Atqui hanc laudem nunquam ille sibi vendicasset: tametsi probabile videri poterat, in eum usum hosti ab hoste datum fuisse ferrum. Quin ergo fabros ærarios omnes vel ad pœnam vocamus, vel ad præmium, quoties armis in eorum officina perfectis, aut jugulantur cives, aut servantur? Postremò cur hoc quod tu petis præmium, non ensis ipsius tui opifex petit potius? Tyrannus gladium erat habiturus, te non porrigente: tu porrigere non poteras, nisi hujus industria tibi ministrasset. Age si telo inter venandum temerè misso, forte tyrannum vicinum interfecisses, clamares tibi tyrannicidæ deberi præmium, an potius nihil tibi deberetur laudis, quòd imprudens & inscius jaculum torsisses? Imò in jus potius vocandus esses, qui missi teli temeritate civem (quod in te fuit) occideris: nam quod in tyrannum incidit, id nihil ad te. Quid si caupo vinum lene ac suave, quale Polyphemo dedit Ulysses, tyranno vendidisses, atque ille ejus dulcedine captus, avidius sese ingurgitasset, eaque re concepta febri decessisset, auderes-ne caupo, vini titulo tyrannicidæ præmium flagitare? At quis non te cum tua flagitatione, ut temulentum, vinoque madidum explauderet? Cæterum quanto frigidiore titulo nunc idem postulas?

Vtcunque conjecturis præcipi poterat: ut ætas vinosa tam illicibili vino avidiùs, intemperantiusque frueretur, crapulam consequeretur morbus, præsertim in sene: morbum mors, vulgò hæc eveniunt. Tu eam tyranno mortis causam dedisti, cujus nullum extat in hominum memoria exemplum. Quis enim antehac ob filii necem sibi manus intulit? Accedam propius. Finge te tyranni coquum esse: probè callere palatum domini, medicos interdicere cibum, quo tamen ille oppidò quàm lubens vescatur: interminari morbum capitalem, ni temperet: id te non fugere. eum cibum tu arte tua, cupediisque & condimentis magis ac magis illecebrosum reddis, consequitur edentem morbus, quem prædixerant medici: emoritur tyrannus, liberatur civitas. Hiccine coquus è culina in forum prosiliens, & adhuc jure madens, fuligine niger, tyrannicidæ præmium postulabis? Mortarium, tonsillum, & ollas ostentabis, arma scilicet quibus tyrannidem expugnaris? Non eris (opinor) tam impudens in ea causa, qua tamen ista tua multò est absurdior. Nam illi voluntas occidendi non defuit, probabilem præbuit causam. Tu nec in hoc jugulasti filium: quò pater ultrò vitam relinqueret, & causam dedisti, ad quidvis potius quàm ad istud idoneam. Accipe exemplum tuo similius, quàm ovum sit ovo (quod ajunt) simile. Quid si tyranni amicam, quam ille miserè ac perditè deperisset, occidisses: eaque cognita re tyrannus sibi vitam abrumperet, auderes ad præmium aspirare? auderes dicere, te certum præsciisse, fore ut tyrannus sponte fugeret è vita? Certè quanquam plures amicas extinctas sequuti sunt, quàm filios, nemo tamen tibi crederet, nemo tibi præmium decerneret, tuum factum periculosum & anceps dicerent: omnes fortunæ gratias haberent, cujus commoditate res ea feliciter cessisset. Tibi abundè magnum præmium existimarent, si commissi venia donatus discederes. Primum igitur diversam imputandi maleficii, & adscribendi beneficii rationem conveniet distinguere, deinde causæ æqualitatem, postremò animum: atque ita demum liquebit, quid tibi lex debeat. Nam quòd ajebas legem prolixiorem esse oportere ad reddendum præmium, quàm ad infligendam pœnam, id in privilegiis, quæ in exemplum non vocantur, fortasse locum habet. In jure communi longè secus est. Siquidem (uti superius demonstravimus) nulli nocenti lex non minatur pœnam: paucis benefactis præmium ostendit. Tum in maleficiis etiam conatum simplicem supplicio prosequitur: in benefactis semper exitum requirit. Nec mirum, nec iniquum, si lex est diligentior in eo negotio, ad quod unum est nata atque instituta, quàm in eo, in quo temporis ratione tanquam alienas sibi sumit partes. Ergo in utroque communiter spectat, ut causa sit idonea: deinde ut animus adsit, non tantùm casus. Hoc rursum interest, quòd in benefactis nec causa idonea, nec animus idoneus satis facit legi, nisi his accesserit eventus item idoneus. In malefactis, si quid nocendi animi tentes, non expenditur nec eventus, nec causa: sed ex animo factum

ctum tuum lex metitur. Sic enim judicat, tibi nihil ad ſcelus defuiſſe præter fortunam: qua te ſublevari, quod tandem jus ſit? In eventu ſimul & cauſam datam, & animum expendit. Si animum vitioſum comperit, nihil moratur cauſam, quam ſit idonea, putat animum & eventum ad pœnam commerendam ſufficere. Sin animo ſimplici data eſt cauſa mali idonea, & non conſequitur eventus: lex quaſi connivet ad id, & non putat ad ſuam cognitionem magnopere pertinere. Sin eventus eſt conſequutus, etiam ſi de animi vitio doceri non poteſt, tamen temeritatis & negligentiæ nomine pœnam irrogat: partim propter ſuſpectam dantis voluntatem, partim ut hæc latebra peccantibus eripiatur, imprudens feci, diſcantque homines vel ſuo periculo cavere, quod alieno faciant periculo. Ergo qui prudens & ſciens, certam atque evidentem noxæ cauſam dederit: eum perinde lex cenſet, quaſi facinus manu peregerit. Veluti ſi quis hoſtem opibus copiiſque juverit, perinde eſt ac ſi ipſus arma contra ferat. Siquidem id ſuppeditavit, ſine quo bellum geri non poterat. Aut ſi quis inimicum ſuum per dolum navigio ſolutili imponendum curet, ut naufragio intereat, aut in conclave pentili teſtudine inducat, ut ruina opprimatur: aut juxta lectulum ægroti, loco pharmaci venenum ponat, futurum ſperans ut eo hauſto pereat, tametſi non bibit ægrotus, tamen veneficii poſtulari poteſt qui poſuit, propter vicioſam animi voluntatem. Nam vehementer erat probabile id eventurum, quod ille moliebatur. Huic ſi detrahas nocendi voluntatem, nihil illi cum lege rei futurum eſt. Si detracta nocendi voluntate, apponas eventum: non effugiet temeritatis crimen, niſi illum inculpata ignorantia abſolverit. Porrò ſi in loco non ad id deſtinato, puta in via publica, aut in fundo alieno, arcu temet exerceas: lex tecum non agit, niſi ſi quem occideris, aut vulneraris, aut ſi cui damnum dederis. Cæterum quod facis, tuo facis periculo. Quòd ſi quid horum conſequutum eſt, cum lege tibi res eſt. Neque tibi tua patrocinabitur imprudentia: quippe quæ culpa temeritatis non vacet. Siquidem in te fuerat præcavere, quod probabiliter poterat prætimeri. Vides quanto diſcrimine diſſita ſint, inter quæ tu nihil intereſſe dicebas. Primùm non ſtatim imputatur ad præmium, quod ad pœnam, idque non à malignitate legum latoris, ſed partim ex ipſa rei natura proficiſcitur, partim a legum officio. Deinde diſcernitur animus, cauſa data dijudicatur: ſpectatur eventus. Age nunc ſi libet, tuam cauſam, qua tuum facinus æſtimari vis, expendamus. Finge te certam, inevitabilem mortis cauſam tyranno dediſſe, ſed imprudentem, nulla tibi ſit præmii petitio. Quis enim inſciens bene mereri dicitur? Fortibus viris præmia dantur, non fortunatis tantùm. Nam evicimus jamdudum, opinor, ne poſthac affirmes te in hoc jugulaſſe filium, ut præter ſibi necem conſciſceret: quod eventurum ne vates quidem quiſquam præſcire poterat, tu nec ſuſpicari. Imò poſteaquam rem plenam diſcriminis, fortunæ arbitrio commiſiſti, quia bene ſucceſſit,

hoc nomine lex te non postulat: at idem si malè evenisset, temeritatis pœnas eras debiturus. Neque enim tibi succurreret inculpata ignorantia. Quid enim æquè formidandum erat, quàm ne tyrannus, simulatque occiso filio se peti insidiis persensisset, omnia tyrannidis mala in nos conduplicaret? Iam ut de animo res tibi constet, causam dedisti non solùm non idoneam, verumetiam periculosissimam Reip. Vin' hoc tibi argumento evidentissimo demonstrari? Finge te quempiam è civibus vitio occidisse: tum extincti patrem id facere, quod modò fecit tyrannus. Vtrum tu duplici cædis crimine teneberis, an simplici: Simplici opinor. At uxor & mariti mortem imputabit, qui necato filio, seni causam mortis dederis: atque his fermè tuis argumentis utetur. Indulgentissimè filium adamabat, in illum omnem familiæ curam reclinaverat, illo se oblectabat atque hæc de privato sene cum fide dicet, quæ tu de tyranno nimis durè (ne dicam ridiculè) dicebas. Addet ea te scisse, prævidisse futurum, ut ille vitam fugeret orbatus filio, in quo uno omnia vitæ oblectamenta collocarat. Non tibi defuisse jugulandi senis voluntatem, sed hoc tantum egisse, ut miserabiliùs sua dextra perimeretur, ut odium tuum pleniùs miseri patris malis exaturares. Ideo juvenem necasse, in hunc usum gladium in vulnere reliquisse. Vides quanto sunt hæc probabiliora in hoc, quàm in tuo negotio: & tamen negabis paternam necem ad te pertinere, atque animi suspicionem, causæ qualitate purgabis. Negabis causam idoneam fuisse, cur ille sibimet manus adferret. Te nec præscire, nec timere potuisse id, quod sit consequutum: quòd rarum extet exemplum patris, ob filii necem spontè fugientis è vita. Alioqui futurum fuisse, ut & mater sibi fatum accerseret: quippe quam impotentius amare sit consentaneum, ac minus adversum dolorem animi viribus valere. Hæc non dubitares tibi profutura, ad alterum crimen depellendum, & prodessent dubio procul. Atqui quod in maleficiis valet, ne qui imputetur, id multò magis in hac causa valet, ne quid acceptum feratur. Ibi te liberaret à voluntatis suspicione, quòd causas parum idoneas dederis, hic ex causis multò minùs idoneis propter personam tyranni, videri vis non modò quod evenit, fuisse suspicatus, verumetiam certum præscisse. Ibi temeritatis postulari non poteras, propterea quòd tametsi vitio abs te data est causa, tamen idonea non sit ad id quod evenit. Imò ipsi tota res imputabitur, & legibus pœnas dabit, sepultura prohibitus, quòd civitati citra causam idoneam, civem unum ademerit. Tibi non nisi unius filii mors imputabitur, etiam si mater quoque & filiæ & sorores, & tota tribus hujus necem fuerit imitata. Hic poterat, nisi feliciter evenisset: quippe ubi summum Reipublicæ periculum & verteretur, & prætimeri probabiliter posset. Venio nunc ad quartum illud præsidium, Iudices, quod iste tutissimum, ac penè inexpugnabile judicabat: unde ego illum ita deturbabo, ut non solùm sit non habiturus, quò tyrannicidii & hujus laudis arcem obtineat: verùm

rùm vix etiam latebram inventurus, ubi temeritatis ac maleficii pœnam effugiat, quò nimirum intelligat, quam non inimice, non curiosè (ut ajebat) secum agam: ut quum possim in crimen ac pœnam vocare, sat habeam ab honore non promerito secludere. Aut si tibi deberi præmium, vel hoc uno nomine, quòd juvenem occiderit, jam pluſquam tyrannum, tum tyrannidis paratum hæredem, etiam si hunc eventum dii non dedissent, ut senex ipse vitam abrumperet. O deploratam impudentiam? Tu tibi præmium peteres, si tyrannum tuæ furiæ non essent ultæ? Dii quidvis potius dederint, quàm istiuc quod tu fingis. Sed tamen fingamus interim oratione, quandoquidem id tutò licet: tametsi ad solam mentionem inhorrescit animus. Tune, inquam, occiso filio, relicto sene vivo, tyrannicidæ præmium peteres? An potiùs nec ipse superesses, qui possis petere: nec esset Resp. quæ dare posset? Nam tu aut exquisitis supplicijs exanimaris, aut in extremis Orcadis exul delitescerès: nos pro tyranno jam immanissimum carnificem pateremur: & tuum caput ubicunque terrarum latitares, diris imprecationibus devoveremus, qui nos tua incogitantia, vel præcipiti magis lucri cupiditate in tantam malorum tempestatem conjecisses. Sed re filius erat tyrannus (inquis) patri præter inane nomen nihil erat reliquum. Quid ego audio? duos igitur hæc civitas tyrannos alebat? Nam de patre nemo unquam dubitavit, quin tyranni vocabulum mereretur. Quando autem antehac unquam fando auditum est, duos una in civitate sedisse tyrannos? id quod magis etiam natura repudiat, quam eodem in corpore gemina capita. In iisdem alvearibus duo se reges pariter non ferunt. In armentis taurus tauro cedere cogitur. In iisdem lustris non convenit duobus inter se leonibus: & tyrannus (quo nullum animal efferacius) parem in eadem urbe patitur? Non vides necessariò fieri, ut è duobus, aut alter alterum oppugnet, aut alter alteri cedat? Vtrum tu fuisse mavis in patre, an in filio? Si juvenis adversus senem obtinebat tyrannidem, quid à Repub. præmium postulas? Tyranni partes adjuvisti, non Reipub. Sin patri cessit: quid tandem illum vocare potes, nisi tyranni vel præfectum, aut satellitem? Quandoquidem seniori tyrannicam appellationem ne tu quidem audes detrahere. Verùm ut quoquo modo tyrannidem omnem in adolescentem oratione derivares, quam multa tu quidem non ex re, sed pro causæ tuæ commoditate comminiscebaris? Cæterum quam in his confingendis decori, quod in personis situm est, nullam habuisti rationem? Sic enim (ut memini) inducebas in fabulam senem jam ætate mitem, & qui omnem tyrannidis acerbitatem ob senectam exuisset: non sæcus atque mala, quæ natura acerba, tempore mitescunt, & in alium abeunt succum. Porrò juvenem ferocem, illo incolumi gerentem tyrannidem, jamque patri vivo succedentem. Privatus pater familias non fert filium se vivo successorem: & tu vis istiuc credi in tyranno? Ille non finit ullum è liberis rem domesticam ex animi sui libidine moderari: & tyrannus iste veluti

abdicans imperio, negocium omne in adoleſcentem rejecerat? Non dubito, quin & ipſe videris, quàm dura ſint iſta, & quàm à communi ſenſu abhorrentia. Verùm quid faceres, niſi tales perſonas induxiſſes, exitum invenire tragœdia tua non poterat? Quæro te, an unquam auditum eſt Tyrannum ætate miteſcere? Quando tu deſines ea quæ ſunt privatorum, quæ bonorum principum, tyrannis tribuere? Vt eodem igni cera molleſcit, limus dureſcit: ita ætate plerique redduntur mitiores ac temperantiores, tyrannus magis exaſperatur. Vt tempus nonnullis pomis amaritudinem adimit, ut vinis nonnullis acorem conciliat: itidem tyrannis non adimit ſævitiam ætas, ſed exaggerat. Vis ipſiſſimam tyrannici ingenii tibi demonſtrem imaginem? Spinam cogita, quæ quo magis ſeneſcit, eo pungit acrius. Echinos cogita, qui quo plus habent ætatis, hoc teſta ſunt aſperiore. Vulgaribus ingeniis fortaſſe nonnulla vitia ſenecta vel detrahit, vel certè mitigat, etiam ſi plura irritat, nonnulla parit. At tyrannorum mentibus ad ſcelus, ad crudelitatem natis, ſcelere & immanitate imbutis atque educatis, præter vitiorum omnium incrementum adferre ſenecta quid poteſt? Niſi fortè libidinem adimit? Quanquàm iſta Tyrannidis quantula tandem eſt portio? Sed eſto fuerit ſanè propter ætatem ad voluptates ſegnior, verum erat faſtidioſior: unde fit, ut imbecillior ſit ad coitum, ad raptum avidior. Fortaſſe pauciores huic execabantur ephebi, ſed inſigniores. Pauciores producebantur virgines, ſed exquiſitiores. Cur non autem & plures? videlicet quo ſenile faſtidium optione & varietate vinceret. Hoc ita eſſe, quot ego tibi teſtes citare poſſem, qui quò nobiliores ſunt, quò fortuna præſtantiores habent liberos, hoc magis eis à flagitioſiſſimi ſenis cupiditate metuebant. An tu putas unà cum viribus ſeneſcere libidinem? Multò ſecus habet. Imò quantum ætas improborum hominum facultati detrahit, tantum adjicit cupiditati. Quanquam tyrannicum animum his in rebus non tam voluptatis uſus capit, quàm noſtra delectat contumelia. Vt frigeat in ſene tyranno Venus, certè fervet vigetque malitia, ſævitia, nocendi libido. Poſtremò totum illud vitiorum agmen, quæ propria tyrannorum ſunt, cupiditas, rapacitas, improbitas, impudentia, impietas, iracundia, violentia, impotentia, ſuſpicio, fraus, perfidia, crudelitas, implacabilitas, immanitas, perjurium (Quid autem oportet omnia commemorare nobis omnibus heu nimium nota?) horum inquam nullum non ætate fit acerbius, propterea quòd juventa nonnunquam naturæ bonitate vincitur: præterea quædam mala nondum didicit: at ſenecta, ſi quid pudoris, ſi quid humanitatis, ſi quid melioris ingenii à natura inſitum eſt, id omne multo ac diuturno flagitiorum uſu penitus exuit, & prorſum in immaniſſimam quandam feram abiit. Id ita eveniſſe, Iudices, in execratiſſimo illo ſene, quid ego coner argumentis docere, quum ſua cuique memoria abundè ſatis exemplum ſuppeditet? Quòd ſi juvenis ſeſe gerebat inſolentiùs, videlicet patris abutens imperio: num

tu

tu hunc continuo tyranni nomine donabis. Ergo ex eadem tyrannide ſexcentos tyrannos facilè reddideris. Nam quis eſt omnino in tyranni familia, vel extremum mancipium, qui non ipſe penè tyranno ſit ferocior, violentior, ſceleratior? Filius, inquis, emolumentis imperii potiebatur: patri præter nomen nihil ceſſit. Quaſi verò non ſit iſthuc omni tyrannidi commune. Longe minima fructuum pars, qui ſolent ex tyrannide capi, ad ipſum redire tyrannum. Quemadmodum in latrocinio fieri conſuevit: prædæ communiter in omnes diſtribuuntur, vel in eos potiùs quorum opera capiuntur. Alioqui non cohærebit cohors illa ſcelerata: niſi dux ille, quisquis fuerit, plus etiam permittat ſuis, quàm ſibiipſi. Solum nomen ſibi proprie vendicat. Et in nullos eſt tyrannus indulgentior, quàm in ſcelerum miniſtros: quippe quorum opera ſentiat ſuum imperium contineri. Proinde ſub unius umbra ſatelles omnis, omnis miniſter, familiaris leno, tyrannidem quandam in cives exercet. Ridiculè fecero, ſi hoc quoque coner argumentatione probare, ludices. Vidimus, ſenſimus, experti ſumus, niſi fortè tam diutinæ calamitatis memoriam, tam pauculi dies obliteraverunt. Neque enim eſſet res uſqueadeo miſera tyrannis, ſi unius modò toleret toleranda violentia. Quot ferendi latrones, quot ſacrilegi, quot ex extrema barbarie advenæ, feris quàm hominibus ſimiliores? Neque deſunt, qui ſe ſimulent apud tyrannum ſceleribus ſuis gratiam promeritos eſſe: quò nimirum hoc nomine metuantur à civibus. Horum igitur unumquemlibet tyrannum appellabis, & pro quolibet occiſo tyrannicidæ præmium petes? Non in tantum omnem exues pudorem opinor. Sed pater ætate feſſus, omnem dominatum in filium tranſtulerat, quicquid tyrannicum in urbe gerebatur, id juvenis violentia committebatur. Sed iſthuc quantum abſit ab imagine veri, quis tam cæcus, ut non videat? quis tam obliviоſus, ut non poſſit experimento refellere? Ego tibi complures nominare ſatellites poſſum filio inſolentiores. Ad hæc, veriſimillimum eſt nullius inſolentiam minus approbaſſe ſenem quàm filii, vel quòd odit omnem tyrannidis affectatorem omnis tyrannus, vel quòd intelligit ex illius facinoribus longè plus invidiæ odiique ſibi conflari (Callidiſſimi autem tyranni eſt, eatenus legitimum imitari regnum, quatenus obtineri tyrannis poſſit) vel quòd pater etiam peſſimus, tamen liberorum nonnihil offenditur vitiis, & ad crudelitatis miniſteria alienis quàm ſuis uti mavult. Quòd ſi clam patre rapinas, raptus, atque id genus facinora deſignabat filius, profectò non tyrannum agebat, ſed inſolentem ſatellitem. Sin approbante patre, quaſique per illum exercente tyrannidem, utri tandem par erat imputari commiſſa, huic per quem gerebantur, an ei cujus authoritate arbitrioque fiebant? Non arbitror obſcurum, quin huic cui in manu erat nutu ne fierent vetare. Quid autem non agunt per alios tyranni? Nam ipſi quidem neque pueros emaſculant, neque virgines abripiunt, neque proſcribunt, neque bona diripiunt, neque phana diſpo-

diſpoliant, neque hæreditatibus manum injiciunt, neque compilant ærarium, neque tormentis excruciant, neque quenquam jugulant, neque armis vicos expugnant: neque incendunt villas. Totum hunc tyrannicum ludum per miniſtros exercent. In unum tamen tyrannici nominis invidia competit, in unum occidendum lex præmium inſtituit, in unum ſtringendi ferri jus facit, illos ſuæ cognitioni reſervat. Quorum ut quiſque ſua opera tyranno profuit, ita aliud atque aliud vocabulum imponi poteſt, certè tyranni vocabulum nemini congruit, niſi uni illi, ſub cujus veluti clypeo, tota illa pernicioſiſſimorum hominum colluvies latitat. Arbitror vobis, Iudices, ſæpenumero auditum eſſe, id quod eleganter à doctiſſimis viris eſt ſcriptum, tyrannis non longas modò, verumetiam plurimas eſſe manus, plurimos oculos, eoſque acerrimos, plurimas aures, eaſque longiſſimas. Omnino prodigioſum quoddam eſt animal tyrannus, multoque Titanibus illis Briareo & Encelado portentoſius, centenis capitibus, centenis linguis, centenis manibus, pedibuſque. Quot enim habet ſcelerum miniſtros, totidem habere membra videtur. Atque ut ex membris corpus, ita tyrannis ex hujuſmodi conſtat miniſtris. Verùm ut illud quod corpus appellatur nihil eſt aliud, quàm quiddam omnibus ex membris aggregatum, ita in tyrannide unum quippiam eſt, quod neque pes ſit, neque manus, neque ullum aliud membrum, contineat autem univerſa: at ita contineat, ut ab iis poſſit ſeparari, idque tyrannus vocatur. Proinde exaggera quantumlibet juvenis inſolentiam, violentiamque, præfectum arcis voces licebit, oculum nomines licebit, aut ſi mavis dextram: aut ſi ne id quidem ſatis, præcipuum tyranni caput dicas licebit: tyrannum certè vocare nequaquam potes. Vnum enim illud portentum tyranni nomine cenſet, cujus authoritate tituloque cuncta hæc membra velut animantur: idque unum forti civi permittit occidere. Non vult te in oculum aliquem involare, non ſinit ut caput aliquod amputes, ne tale quiddam eveniat, quod de Lernæa hydra fabulantur poëtæ, ut pro uno capite reſecto, duo peſtilentiora ſubnaſcantur: pro uno excuſſo oculo, plures acriores ſuccedant: pro una reſciſſa dextera, multæ robuſtiores ſubpullulent: unius vitæ te dominum, arbitrumque conſtituit, qui ſibi ſit auſus tyranni vindicare nomen: quo ſublato futurum ſit ut membra reliqua quaſi deſtituta ſpiritu, emoriantur, aut certè ſanentur. At quid ego tecum jam accuratis argumentationibus ago? Poſſum illico tuis te verbis revincere, ac veluti tuo te laqueo capere. Iuvenem paulo antè magnum patris ſatellitem nominabas. Non inficiabere. Rurſum alio loco dicebas omnem tyrannidem occupaſſe filium: ſolius appellationis honorem ceſſiſſe. Quî convenit eundem & ſatellitem & tyrannum appellari? Tum ſi ceſſit, non igitur uſurpavit tyranni nomen. Contractus autem verbis aut rati ſunt, aut reſcinduntur. Lex hac tecum formula contraxit, ſi quis tyrannum occiderit, præmium ferat. Quid tu mihi juvenis flagitia commemoras?

ras? Id te lex voluit occidere, quotcunque illud esset animal, quod tyrannus diceretur. Magnum (ut ipse fateris) satellitem occidisti, non tyrannum: quid tibi cum lege rei est? At rem, inquis, legis sequutus sum, non syllabas: eum interfeci, qui caput erat tyrannidis, paratus hæres paterni dominatus: libertatem peperi, servitutem sustuli: hoc lex sensit, hujus rei authori præmium præstituit. Satellitem, inquam, occidisti, nihil moror quantum, quam gravem, quàm ferocem, quam sceleritum: satellitem tamen occidisti tyrannidis, non caput: aut si caput, unum è pluribus. Sed hæc omnia tibi ex animi sententia largiamur: fuerit sanè res tota tyrannidis filius: pater nihil nisi vocabulum quoddam inane tyranni: quemadmodum in fabulis habetur, Echo nympham, nihil aliud quàm meram quandam fuisse vocem sine corpore. Qui tibi licuit in re tanta, à verbis legis discedere? præsertim ita dilucidis, ut perspicuum magis nihil esse possit, & commentitiam interpretationem domi tuæ natam in judicium adferre? Ego Iudices, nullum in Remp. exemplum pernitiosius induci potest judico, quàm si consuescant homines calumniosi à præscripto legum recedere: & interpretamento, quod ad prætexendum facinus quisque suum maximè idoneum comminisci queat, id Iudicibus objicere. Quis autem unquam meminit de legis sententia quæri solere, nisi quum in scripto quiddam apparet ambiguè, obscureve dictum: aut quum ex verbis & eventu absurditas quæpiam extitit, eaque manifesta? In priore non cujusvis commentum, sed juris prudentium responsa, sed Iudicum sententia recipi solet. In hoc posteriore, necessitas ipsa compellit aliquantisper à legis vocibus deflectere: & æquitatem juris potiùs, quam verba spectare. Duplex itaque periculum videtis Iudices: alterum ne superstitiosa cavillatione literarum legis ab eo quod lex spectavit abducamur: alterum ne passim à præscripto discedendo, leges omnes & judiciorum religionem subvertamus. Quorum illud quidem multò levius est: propterea quod vix unquam accidat, ut legislator obscurè quid voluerit, explicuerit: aut absurdum quiddam exoriatur. Hoc multò periculosissimum, perniciosissimumque. Etenim quæ tandem lex futura est, quam versutus calumniator, quò pœnam effugiat, non facilè possit aliquo commento subvertere? Neque quisquam non elabetur è judicio vestro nocens, nisi qui sit utique adeo nullius ingenii, ut ne frivolam quidem aliquam commentatiunculam queat invenire. Atque ut cuique commodum erit, aut animi libido feret: ita pro sene juvenem, pro tyranno satellitem, pro homicidio tyrannicidium: & passim aliud pro alio interpretabitur. Vestra interim Iudices religio, vestrum jusjurandum, qua tandem ratione servabitur: quibus nihil futurum est certi, quod in cognoscendo sequamini: verum ambiguas diversasque litigatorum conjecturas spectare necessum erit? Ergo quum in omni causa maximopere cavendum est, ne sine gravissima ratione à legis præscripto discedatur: tum in hac non periculosum mo-

modò, verùm etiam abſurdiſſimum : quum legis verbis nihil poſſit eſſe dilucidius : ſententia nihil æquius : interpretamento quod præter legis mentem inducitur, nihil peſtilentius. An credimus legis hujus autorem uſque adeo infantem, & verborum inopem fuiſſe, ut dicere non potuerit : qui quovis modo Tyrannidem ſuſtulerit, huic præmium eſt, ſi modò iſtuc ſenſiſſet ? Neque verò fugit illum, totam tyrannidem per ſatellites & præfectos exerceri ſolere, permultoſque in his eſſe vel Tyrannis ipſis ſceleratiores : atque ut ita dixerim, Tyrannicos magis, & omnino ſupplicio digniores: niſi & omnium omnia miniſtrorum ſcelera Tyranno imputarentur. In unum tamen illum, qui hoc nomine cenſetur, tibi ferro graſſandi facultas data eſt. In reliquos non tibi permittitur idem : non quòd illos vita dignos judicet lex, ſed quòd unius cæde totam tyrannidem tolli velit, non multorum cæde reddi duriorem. Tuum erat legi ſimpliciter parere : neque ejus verba quaſi plumbeam quandam regulam ad tuum facinus accommodare, verum ad illius præſcriptum factorum tuorum rationem inſtituere. Præſertim in hoc exemplo, quo non aliud poteſt admitti peſtilentius, ut ex legis arbitraria interpretatione, quem velis, interficiendi tibi pro tua libidine licentiam ſumas. Non illud hic ſpectandum, judices, quam invitus Reip. ſit, qui occiſus eſt, quam majore etiam ſupplicio dignus: verùm id etiam atque etiam perpendere oportet, exemplum præter leges jugulandi homines, ſemel in civitatem receptum, ſemel veſtris ſententiis approbatum, denique præmio compenſatum, quo tandem licentiæ ſit proceſſurum. Quod iſte ſibi in tyranni filium licere voluit, hoc alius ſibi volet in ditiſſimum quenque civium licere : Quiſquis pauper à locuplete contumelia afficietur, protinus tyrannum eum appellabit, & veneno aut ferro adorietur. Poſtremò ſi cui magiſtratus non placebit, ſi cui judex erit inviſus, non dubitabit è medio tollere. Porrò ad facinoris defenſionem, Sophiſtam quempiam aut ſycophantam conſulet (ſi ipſe ingenio ſtupidiore fuerit) & novam legis interpretationem vobis adducet: dicet nil aliud ſenſiſſe legiſlatorem, quàm ut hujuſmodi civium genus non nomine, ſed re tyrannidem agentium, ferro, igni, veneno tollatur è medio. Atque ita brevi futurum eſt, ut quod in uno factum ſemel & probavimus, & gaviſi ſimus : id in multis ſæpius & dolcamus, & improbemus. Credite mihi, non mediocre diſcrimen neque convenienter accipiendum, ut titulo reperto, privatus hominem indemnatum interficiat. Id ita eſſe facilè liquebit, ſiquidem animadvertimus, nihil omnium eſſe, quod lex parciùs, circumſpectiuſque permiſerit. Etenim (ſi memini) tribus duntaxat temporibus lex indulſit, ut quis citra judicium hominem occidat. Primùm adulterum, ſed in uxore deprehenſum: id quod in temperanti & inſuperabili mariti dolori donatum eſt. At ita ſi corpus utrumque pariter interimat, ſi argumentis idoneis deprehenſum fuiſſe doceat. Deinde in vi depellenda. At ita ſi demonſtres te mortem

effu-

effugere nequiisse, nisi mortem intulisses: id lex ita interpretatur, quasi ipse tueri potiùs sit istuc, quàm alium occidere. Vterque tamen facti sui rationem reddere compellitur, statim ipse prodere, nec expectare donec in jus trahatur: atque (ut ita dicam) ultrò semet reum facere cogitur. Quòd si omnia constabunt argumenta: ita demum à lege dimittitur, ut venia, non laude dignus esse videatur. Postremò in tyrannicidio: ubi propter periculi suscepti magnitudinem lex præmium quoque proponit: at ita, si eum quem tibi lex isto velut insigni tyrannici nominis denotavit, fortiter occideris: non si scelestum alio scelere sustuleris: neque patietur te jus occidendi permissum, latius quàm ad unicum tyranni caput trahere, nisi si quis obstitat, ut per illius necem tibi necesse sit ad illum penetrare. Iamque hoc factum tuum secunda illa ratione defenditur. Huic tertio generi fortasse proxima videatur hostem in bello feriendi facultas: quam tuæ tamen libidini lex non permisit. Nisi palàm hostis sit declaratus, nisi in Imperatoris verba juraris, nisi ille aciem eduxerit, nisi signa canere jusserit, tibi fraudi futurum est, hostem interfecisse. Tu dicturus es: Hostem occidi, nam plus quàm hostilia faciebat, nomen hostis tantùm aberat, re hostem agebat. Lex respondebit, suarum partium fuisse, hostem declarare, ac tuo fortasse scelere fruetur: verùm ne serpat exemplum, pœnas de te sumet. Quid autem aliud abs te factum est? Vnum tibi lex nominatim designaverat: tu illius vocabulum tuapte authoritate in alium transfers, quod nisi in unum non potest competere: neque traduci debet ab eo cui lex attribuerit, ne tibi fas sit aliquando quem voles magistratum, quem voles ludicem, quem voles civem, tyrannum appellare. Neque verò sine gravissimis causis lex tot vinculis astrinxit hanc in vitam alterius licentiam. Perpendit nihil majus eripi cuipiam posse, quàm vitam: vidit in extinctum facilè varias causas contingi etiam impunè posse, quandoquidem ille non sit refutaturus, qui jacet. Vidit quàm multis titulis suum quisque dolorem posset prætexere, si post occisum hominem ulla causa recipiatur, præter eas quæ legibus sint expressæ. Quid quòd gravatim sibi quoque lex permisisse videtur, ut homini vitam eripiat? quàm comperta, quàm multa requirit argumenta, quàm multa concedit reo, quàm malignè agit cum actore, quem non nisi suo periculo vult accusare: quantum spatii largitur ei qui defertur: quàm liberam ludicum rejectionem. Quantum igitur à mente legis abesse putes, ut cuilibet permittat, vel pro suo privato dolore, vel domestica juris interpretatione, hoc est, subversione in cujusquam vitam grassari? Neque ad rem pertinet, quantum criminum acervum exaggeres, quantumvis etiam verorum, addo notorum: dicas parricidam, sacrilegum, incestum, proditorem, peculatorem, veneficum interfeci. Tyrannum lex jubet occidi. Atqui hic unus multis tyrannis erat sceleratior, pestilentiorque civitati. Ad ista tam multa crimina, lex tibi verbo respondebit: nihil moror quam fuerit sceleratus, qui periit? in unum tyrannum tibi jus feceram occidendi,

in

in reliquos in jus trahendi. Si detulisses: auditus, revictus, damnatus à me palàm pœnas dedisses, omnique Reip. salubri exemplo fuisses. Nunc tu privata libidine interficiens, pro saluberrimo exemplo pernicioſissimum in civitatem induxisti, & legum instaurationem, à legis violatione auspicaris: hoc est, malis malo mederi studes. An me clàm esse putas: quàm multi sint in hac turba vita indigni, morte dignissimi? At eos meæ cognitioni, non tuis manibus servo: sunt fora, sunt tribunalia, sunt Iudices, sunt carceres, secures, carnifices. Cur tu mihi præire conaris? Cur nullo mandante magistratum occupas? & dum Tyrannicida videri vis, tyrannum imitaris? Nam quo alio nomine tantopere mihi est invisus ille, nisi quòd mihi parere recusat, & præire conatur? Ei demum ferrum tractare licebit, cujus manibus ego permisero. Si juvenem occidisses, quòd non alia patuisset ad tyrannum via, darem veniam necessitati: nunc occidisti, non obsistentem, non auxilium ferentem patri, sed patris opem implorantem. Hujus unius cæde contentus discessisti, tyrannum nec impetisti, in quem unum tibi jus feceram. Meum erat expendere, utrum ex usu Reipub. fuerit, an juvenis occideretur: malueram illum exquisitioribus excruciatum suppliciis, exemplum omnibus edere. Neque hæc dico Iudices, quasi parum gaudeam pariter cum patre sublatum filium: utinam eadem opera simul omnes sint oppressi, quibuscunque tyrannus placet. Sed quis prohibet, simul & gaudere, quòd deorum bonitas nobis hanc rem benè verterit, & tamen non committere, ut hujus temeritas, si judicio comprobetur, in legem atque in exemplum trahatur? Nec de juvenis injuria vindicanda nunc agitur, sed de legis violatæ majestate. Non enim par est, ut cuiquam personæ præter jus extincti odium in scelere suffragetur. Neque tam spectandum in quem commissum sit facinus, quam quo exemplo commissum. Alioqui cur non eadem opera fas sit in tyranni nepotes, pallacas, pueros, uxores, liberos, lenones grassari? Bonam tyrannidis partem uxor sæpenumero suggerit. Ad summam immanitatem nonnunquam libertus aliquis, aut vernula instigat: cur non & hos jugulas, si tibi jus est æstimatione privata meritorum civem jugulare? Quid quòd est aliquid tyranno nocentius, in quod tamen haudquaquam tibi jus sit occidendi? Finge esse qui totam hanc urbem, templa, domos, curiam conatus sit incendere, imò qui jam compluribus locis ignem subjecerit, sed incendium subito exorto imbri restinctum: authorem non obscurum, verùm abditum latitare. Eum forte fortuna repertum, manu tua trucidas. Num lex tuum factum approbabit? Non opinor. Atqui tyranno ille quanto erat nocentior? Tanto nimirum, quanto est atrocius civitatem semel funditus evertere, quàm expilare: cives universos uno igni finire, quàm in pauca quædam sævire capita. Et tamen in unum tyrannum stringendi ferri potestas privatim permittitur. Illum deferendi modò jus habes. Hic in re tam aperta legis mentem calumniari, & novo interpretamento tuum facinus palliare: quid tandem aliud est,

quàm

quàm legum authoritatem evertere, atque id per cuniculos quoſdam agere quod tyrannus palam ac vi facere conſuevit? In recipienda lege fas eſt populo cautam, æquitatemque legis excutere. Cæterùm receptæ, & longo jam uſu comprobatæ, ſimpliciter oportet obtemperare. Neque enim exiſtimandum eſt majores illos noſtros, viros ſine controverſia ſapientiſſimos, ita ſine graviſſimis rationibus inſtituiſſe, ut privatim interficiendi Tyranni facultas unico capite finiretur. Primum ad jugulandi licentiam, feneſtram aperiendam civibus non putaverunt: deinde perſpiciebant tyrannidem fatale quoddam eſſe Reip. malum, quod minore noxa toleraretur, quàm male exagitaretur: neque poſſe ſemel tolli, niſi ipſius cæde. Quo ſubmoto, videlicet qui legibus imperabat, non parebat, jam nihil opus eſſe privata audacia, nimirum illis in reip. adminiſtrationem vindicatis. Quod ſi tyrannus in jus vocari potuiſſet, ne hunc quidem tuæ dextræ arbitrio permiſiſſet. Videbant & illud: tyrannidem nonnullam habere monarchiæ legitimæ ſpeciem: hoc tantum intereſſe, quòd in monarchia populus regi paret, rex legibus: in tyrannide omnia unius libidini ſubjecta ſunt. Rex publicam ſpectat utilitatem, tyrannus privatim ſuam: unde publicitus expedit, ut tyranno veluti principi legitimo civitas pareat, donec idoneus aliquis vindex extiterit, qui legum authoritatem in priſtinum ſtatum reſtituat, atque id unius (ſi fieri poteſt) capitis jactura. Nam hac moderatione in fatalibus illis peſtibus, quæ totum Reip. quaſi corpus corripiunt, legum prudentia conſuevit uti: ut exemplo magis, quàm admiſſi talione, morbo medeatur: ne dum civitatem ſanare ſtudet, magnam civitatis partem interimat. Hinc eſt quod in ſeditionibus publicis non niſi in ipſos authores conſuevit animadverti, reliquis quos tempeſtas illa commoverat, dari venia: aut vix etiam dari venia, qui in publico Reip. tumultu quietem egiſſent. Quæ poteſt autem peſtis eſſe fatalior, quam tyrannis? Quæ ſe ſe latius in civitatis membra diffundit? Quota quæque urbis pars ab hoc vitio ſyncera poteſt eſſe? Omitto jam quicquid eſt ambitioſorum, ære alieno obſtrictorum, ſcelere contaminatorum, barbarorum (nam hæc tota ſentina hominum tyrannide gaudet. ut in qua nullis majora, quàm ſceleratis ſint præmia) bonos etiam cives hoc malum involvit, dum vel timent fortunis ſuis, vel rectum judicant ſervire tempori. In hoc itaque rerum ſtatu leges non extinctæ, ſed oppreſſæ modò, cautim & circumſpicienter agunt: intelligunt hoc ulcus citra ſummam civitatis perniciem exaſperari non poſſe, unius capitis diſpendio commodè ſanari poſſe. Quare docto cuipiam medico præmium oſtendunt, digito demonſtrant, quod membrum ſecari velint, quibus abſtineri. Caput indicarunt illæ, tu dextram ſecuiſti. Illæ tyrannum, tu tyranni ſatellitem occidiſti. Quo præmio dignus? Nempe eo quo qui morbo inſcitè exagitato, totum hominem in extremum vitæ diſcrimen adducat, quo qui hominem legibus vetantibus occidat. Neque ego nunc te cædis reum ago, aget alius fortaſſis, cuicunque lubitum erit: verùm illud modo

çonſilium fuit, oſtendere tibi quam inſignitæ ſit imprudentiæ in ea cauſa, tam eximiam tibi vendicare laudem, tam egregia poſcere præmia, in qua nequeas obtinere, ſi modo tecum exactius ac ſeverius agatur, ut graveis pœnas effugias. I nunc & curioſum me voca: qui tam candidè, tamque civiliter tecum agam: ut quum te poſſim in grave diſcrimen vocare, ſat habeam legis & Reipub. cauſam defendere, ne circumventa præmium dare cogatur ei, qui nihil boni ſit promeritus. Id quod non Iudicibus modò (quibus iſtuc jam dudum liquere puto) verùm tibi etiam ipſi cupio perſuadere: & facturum me confido, ſi modo tantiſper animum poſſis attendere. Vin' igitur, ut quemadmodum tu faciebas, itidem & nos ſummatim totam cauſſam ob oculos revocemus? diſpiciamuſque quàm multa tuo in facto deſiderentur ad id, ut legi ſatisfeceris: & quantum tu ſis hallucinatus, quum multa diceres etiam ſupereſſe? Tria quædam requirit lex, & ita requirit, ut ſi quodlibet horum deſit, aut pœnam te, aut certè nihil gratiæ debere ſe credat. Quorum ego non unum aliquod, ſed unumquodque deeſſe docebo. Quod ſi facio, utrum æquo animo cedes præmio, an impudenter petere perſiſtes? Ergo rem accipe. Niſi tria hæc tibi conſtiterint, non eſt quòd tyrannicidæ præmium petas: Animus, via, & effectus. Animus duo quædam complectitur, vel quid ſperaris, vel quid propoſueris. Nam ſi tyrannum per imprudentiam occidiſſes, ſi præter propoſitum, non magis profectò præmium tibi debeatur, quàm ſi quis tyranno amiciſſimus idem feciſſet, nam idem potuit accidere. Tu porrò quid propoſiti in arcem attuleris, ipſe videris: ita demum legi perſuaſum erit, te voluiſſe occidere tyrannum, ſi occideris. Non occidiſti, atque id etiam quum tibi in manu fuerit (ut ais) ſi libuiſſet interficere. Lex negat ſua referre, utrum tyrannicidii propoſitum in arcem non attuleris, an allatum repentè mutaris. Iam quid ſperaris, excutiamus. Quanquam iſthuc leges non ita valde curioſè penſiculantur: ſed tamen in tam abſoluto facinore partes omneis conſtare oportet. Quid enim ſi tyrannum interfeciſſes, quò tyrannidem ipſe occupares, utrum præmium ſperares? an ſupplicium metueres? Quid ſi quo privatum animi tui dolorem ulciſcereris, tyrannum occidiſſes, atque id eſſet palàm, num præmium auderes poſcere? Quid, ſi latrones tyrannum forte fortuna obvium obtruncaſſent, num ad hunc honorem aſpirarent? Quid ſi quis tyranno privatim infenſus, magna te pecunia conduxiſſet, quò ei tyranno venenum dares, dediſſeſque, num quæſo, tyrannicidæ præmium poſtulares? Ego hic tecum non ago conjecturis: nihil dico in vitam tuam, quæ quidem obſcurior eſt, quàm ut tu, alioqui tam glorioſus, quicquam de ea auſus fueris dicere: illud unum affirmare non dubitem, qui tyrannum quum tutò licuerit, non occidit, planè noluit occidere. Qui eum occiderit, cujus mors extremum exitium Reip. videretur allatura, potius quàm ullam commoditatem: is aut privatum dolorem ulciſci voluit, non libertatem publi-

cam

eam vindicare, aut emolumentum ſuum ſequutus eſt Reip. periculo, non ſuo periculo Reip. ſtuduit prodeſſe. Poſtremò non potes niſi gloriæ jejunio adductus videri, qui tam inſolenter ſe jactat. Non poteſt non videri lucrum ſequutus, qui tam improbè præmium flagitat. An non vides igitur quantopere hac parte à tota legis mente diſſentias? quem illa tuæ vitæ periculo ſua cauſa voluit occidere, eum tu non periculosè in Remp. irritaſti: quem ſua cauſa noluit occidi, eum tu maximo noſtro periculo tui compendii, aut animi fortaſſe gratia jugulaſti. Sed finge te animum tyrannicida dignum ad facinus attuliſſe, lucri perinde ut vitæ contemptorem: magni tamen refert, qua ratione tyrannidem tollere aggrediaris. Iam enim omnia tibi ex animi tui libidine largior, quæ tamen nemo alius tibi conceſſurus eſt. Te in filio jugulaſſe patrem, in non tyranno tyrannum. Largior iſtuc Delium aliquem tibi prædixiſſe, ut certum præſcire potueris, quod ipſe etiam vix divinare Delius potuerit. Licuiſſe tibi patrem occidere, ſi libuiſſet, verùm hoc pœnæ genus tibi magis placuiſſe. Suſtuleris ſanè tyrannidem, idque nova quadam & inuſitata ratione. Vides quàm multa tibi dono. Tamen obſiſtam tibi, nec ſinam ferre præmium, propterea quòd ea via ſuſtuleris, quæ legi non probatur, quæ non expediat moribus civitatis, quæ non ſit forti viro digna. Age quid ſi tyranni filium infantem in cunis jugulaſſes, & rurſum adfuiſſet Deliusille, per quem certum præſcire poſſes, fore ut necato puero pater ſibi mortem acceſſeret, atque id eveniſſet, utrum te tanquam tyrannicidam ſuſpiceret Reſpub. an potiùs tanquam immanem & ferum hominem execraretur, qui in eam ſævieris ætatem, cui etiam ab hoſte armato parcitur, quæ leonibus etiam miſeranda videatur? Quin ergo? Vtetur tuo maleficio Reſpub. cæterum exemplum haudquaquam probabit. Quid ſi tyranni uxorem: quam ille miſerè deamaret, per vim conſtupraſſes, atque ille ejus impatiens contumeliæ, fugerit è vita: utrum tyrannicidii laudem flagitabis an raptus & adulterii ſupplicium potius formidabis? Res obſcura non eſt. Conferam tuo facto propiora. Quid ſi tyranni medicus quum eſſes, veneno ægrotanti dato, illum ſuſtuliſſes, utrum ut venenicum oderit te Reſp. an ut virum fortem admirabitur? Tyrannum ſublatum gaudebit, facti rationem, modumque deteſtabitur. Quid ſi quum te tyrannus familiariter uteretur, tu in convivio prætextu neceſſitudinis venenum porrigeres? Denique ſi per magicas imagines ac maleficas quaſdam devotiones tyranno vitam ademiſſes: utrum à lege præmium, an pœnam expectares? Atqui tyrannidem utcunque ſuſtuliſti. Eventu gaudet lex. Verùm exemplum tam perniciosùm in Rempub. non recipit: ut conſuescant cives ſcelus ulciſci ſcelere, patrem in filio jugulare. Vides quantum momenti ſit in modo, viaque, ut factum tuum approbetur? Quod lex permittit ut fiat, non ſtatim permittit, ut id via qualibet efficias. Adulterum ferro occidere licet, veneno aut incantamentis non licet. Cur ita? Quia peſtilens

exemplum omnino tractare venena. Nec id ulla causa quantumvis honesta, sinit in civitatem irrepere. Quid quòd ne hostem quidem veneno, aut malis artibus interficere fas est? Nam nusquam non improbat maleficia lex: & veneno tincta tela etiam in bellis interdicta sunt. Quòd si modus facti spectatur in his, in quibus nullum petitur præmium, quanto magis id fiet in his, in quibus summum petitur? Lex triumphum statuit ei, qui certum hostium numerum fuderit. Fuderit aliquis non acie, sed aquis & pabulo veneno tinctis. Vtrum cives hunc æquis oculis spectare poterunt triumphantem, an potiùs sicuti veneficum oderint, aversabuntur, execrabuntur? Quid quòd privatis etiam in rebus via, modusque perpenditur: quò magis idem oportebit, tum in publico, tum in splendidissimo facinore, ut à quo conveniat omnem sceleris suspicionem abesse? Age illud tecum reputa, si medico mercedem pactus esses, quò te morbo levaret, atque ille non pharmacis sed maleficiis & incantamentis morbum exemisset, utrum præmium dabis, an magis hominem in jus trahes? injuriæ malis artibus datæ reum ages? Clamabit ille, morbo te levavi, qua via quid istuc tua refert? Hoc tantum spectabas, ut morbo liber esses, ei rei merces est promissa. Ingratum te vocabit, qui nisi sua opera, ne esses quidem, qui præmium negare posses. Tu protinus respondebis, opinor, medico te præmium esse pollicitum, non mago, neque debere quicquam nisi rem malam ei qui beneficium malè dederit quanquam ne dedisse quidem videtur, qui malum malo tollit. Id enim mutare est incommodum, non amovere. Dices enim animo nocitum, dum corpori subvenitur. Atque istam litem vinces, etiam iniquo judice. Atqui eadem, aut melior etiam, & vincibilior est tecum causa legi, quàm quæ tibi futura fuerat cum medico. Nam ibi de privata mercedula disceptaretur: hic de publico honore. Ibi falsus est unus, hic legi fraus facta, per quam cautum oportuit, ne quisquam civium circumveniatur. Ibi falsa data, certa quidem & efficaci sed suspecta & improbata via: hic nefario scelere (cur enim non sic appellatur homicidium, quod in civem contra legem admissum sit?) non libertas restituta, sed in extremum discrimen adducta Respublica quandoquidem tuum factum perinde habet, ac si medicus quispiam ad curam mercede conductus, venenum pro remedio ministret: quod tamen ægrotanti (ita ut non rarò consuevit accidere) per occasionem morbum adimat. Qui revaluit, suis fatis acceptum feret quod vivat. tibi mortem, tametsi vitarit, imputabit. Neque sua referre putabit, utrum imperitia, an perperam, ac studiosè pro pharmaco venenum porrexeris: propterea quòd tui fuerat officii: aut non suscipere negocium, aut fidem simul, & artem, & industriam, ac diligentiam, & quicquid à probato artifice solet requiri, ad curam adferre. Sed age, finimus adhuc possidere te quod dudum sumus largiti: ut planè ista via tyrannum occideris, citra ullum Reipub. discrimen. Lex non approbabit facinus tuum:

nisi

niſi non tantùm à crimine, verùm etiam ab omni criminis ſpeciè procul abfuerit: ne videlicet ea quæ in hoc potiſſimum adhibita eſt in civitatem, ut maleficium omne ſecludat, incolumitatem ſuam quam conveniebat, aut Deo cuipiam, aut certè Diis ſimilimo homini acceptam referri, ſceleri debere dicatur. Non approbabit, inquam, niſi Tyrannum ipſum quem nominatim indicavit ipſa quaque permittit via ſuſtuleris: ne per rimam iſtam periculoſum exemplum in Remp. irrepat. Poſtremò non niſi ferro, non clancularijs ac maleficis artibus: niſi virtute, niſi manu, niſi vitæ tuæ manifeſto contemptu tyrannum trucidaris. Neque enim hoc tantùm ſpectat lex, ut Tyrannus in præſens ſubmoveatur: verùm illud multo magis reſpicit: ut omnes mortales intelligant in ea civitate viros eſſe fortes, qui non vereantur vitæ ſuæ diſpendio patriæ commodis conſulere: ac præclari exemplo facinoris, omnes etiam in poſterum ab affectatione tyrannidis deterreantur: cùm videant in ea civitate nullum eſſe tyrannis ſatis tutum præſidium: quandoquidem illud nemo neſcit, qui vitæ ſuæ ſit contemptor, eum eſſe alienæ vitæ dominum. Nam quod omnino ſatellitium, quæ excubiæ, qui parietes, quæ arx, quæ arma adverſus hujuſmodi animum Tyranni caput defendant: qui patriæ libertatem ſuæ vitæ bene credat emi? Poſtremò autem: ut maximè tibi conſtet animus, ut conſtet via, id quod eſt totius negotii caput, non effeciſti. Tantum enim abeſt ut tyrannum occideris: ut quantum in te fuit, tyrannidem majorem in modum auxeris, interfecto tyranni filio. Quid autem refert, malitia, an ſtultitia Remp. in diſcrimen adduxeris? Nam illo quod vulgò dicunt nihil verius: Intempeſtivam benevolentiam nihil à ſimultate differre. Tantum abeſt ut occideris tyrannum: ut ne ſuſpicari quidem poſſis id eventurum, ut ipſe ſemet occideret. Sed juvenem occidiſti patre inſolentiorem: quid tum poſtea, ſi patri & hujus ſcelera lex imputat? Magnum proinde tyranni ſatellitem, non Tyrannum occidiſti. Sed paratum tyrannidis hæredem occidiſti: in tyrannidem ſuccedit, qui prior, qui potior eſt in occupando. Verùm eſto ſanè, certum hæredem ſuſtuleris: igitur qui tyrannus erat futurus, interemiſti. Atqui quod futurum eſt, id nondum eſt. Porrò lex eum qui jam tyrannus ſit, tolli jubet: non quem aliquando futurum divines. An qui ſtatuam ex pacto debeat, & rudem truncum præſtiterit, fidem perſolviſſe videatur? Non arbitror. Vbi nunc igitur ſunt illa tam multa, quæ tibi ad præmium poſtulandum ſupererant? Vides quam ne unum quidem omnium tibi conſtet, quorum nihil oportebat deeſſe. Volui, inquis: id demum voluiſſe te lex credit, quod effeceris. Poſtea è re nata propoſitum eſt commutatum. Hoc igitur præmii tibi debetur, quod ei, qui in Olympiis medio è curſu, relicta meta, ad carceres reflexit habenas. At periclitatus es. Proinde id laudis auferes, quod is qui ſudavit in Olympiis, nec vicit. Sed occidiſti denique: verùm eum, quem neque lex permittebat arbitrio tuo, neque ex uſu publico fuerat

occidi. At bene vertit civitati, quod feciſti. Numini igitur gratia debetur, tali, qualem Palladem Atticis fuiſſe ferunt : dequa proverbium extat : quòd Athenienſium malè conſulta, in bonum exitum vertere conſuevit. Non tu leges ſervaſti, ſed ſuſtuliſti : non libertatem reſtituiſti, ſed numen aliquod huic urbi propitium, quod eventum tuæ temeritati debitum, ſua commoditate à nobis avertit, quod tuam ſtultitiam nobis vertit in occaſionem reſtituendæ libertatis. Non ego ingratum erga te populum conſtituo, imò tu populum ingratum in Deos reddere laboras : quem cum ſemel in periculum vocaris, ne pro ſimplici Tyrannide duplicatam pateretur, nunc rurſum in diſcrimen trahere conaris, ne ab iratis ſuperis in priſtinam ſervitutem, aut gravius aliquod infortunium retrudatur. Quid tu te fucis & phaleratis dictis in alienum meritum inſinuas? Quid tibi in eo negocio laudem univerſam vendicas, ex quo præter pœnam temeritatis, nihil ad te redire meritò poſſit? Si Reipublicæ, ſi Iudicibus probare potes, animum tuum Tyrannicida dignum, qui nullum periculum vitæ Reipublicæ cauſſa recuſarit : ſi facinus non ſcelere, non pernicioſo exemplo, ſed legitima via peregiſti, ſi fortuna tuis egregiis conatibus bene expeditum dedit eventum : aude Tyrannicidam te vocare : aude pulcherrimum, ac penè divinum munus à Republica poſcere, aude nobis ſervatas leges, reſtitutam civitatem : aude templa, aras, focos, fortunas omneis, tutos pueros, inviolatas virgines, impolluta matrimonia, denique hoc ipſum quod hìc lege & apud Iudices agimus, exprobrare : aude mihi minari, quòd obſtiterim : aude civitatem ingratitudinis inſimulare, niſi laudem promeritam perſolverit : aude Iudices, vel iniquos, vel corruptos clamitare, niſi ſuis ſententiis præmium tibi decreverint. Contrà : ſi ſuſpectum quid volueris, ſi periculoſum, ſi contra leges, ſi cum ſcelere conjunctum quod feceris : ſit pudor, ac deſine tandem improbè præmium flagitare, quod nulla ratione promeruerit : pœnam, ſi ſapis, incipe deprecari. Iſthuc fortaſſis ab æquitate Iudicum, à civitate deorum munere læta, queas impetrare. Neque enim putes unum me te à præmio deterrere. Imaginare iſthac in cauſſa pariter & leges, & Rempub. & deos tibi adverſari. Puta leges his tecum verbis agere : Si nos verè reſtitutas videri vis, ſine noſtram authoritatem primùm in hac tua cauſa valere. Longè plus laudis ex hoc judicio referes : ſi nobis ceſſeris : ſi parueris : ſi tuam cupiditatem noſtro ſubmiſeris arbitrio : ſi primum exemplum in te civibus ediderís, revixiſſe nos : ſi monſtraris civitati jam non ex ſceleratorum libidine, ſed ex noſtro præſcripto cuique vivendum eſſe. Atque altera ex parte Rempub. hac tecum oratione uti puta. Si civem bonum mihi præſtare ſtudes, noli hanc ſtultitiæ notam mihi inurere : ut in poſterum re cognita, dicar ebrietate quadam gaudiorum ei præmium decreviſſe, cui pœna magis deberetur : noli mihi deos, quos vix denique tam diutinis votis, tot ſacris, tot precibus, tot meis malis placavi, commovi, pro-

propitios reddidi, denuo per ingratitudinem iratos atque infensos reddere. Sine ut mihi per te liceat, saltem illorum beneficio frui; Quòd si te neque leges, neque Respub. commovet: certè Deorum orationem vereri debes, quos ita tecum agere putato. Quid tu in nostræ laudis possessionem ingeris? Quid honori nostro invides? Cur non sinis nos in hanc civitatem perpetuò benignos esse? Cur tu ipse tam ingratus existis? Civitas hæc semel mihi restitutam libertatem debet, tu bis debes, commoditati nostræ: & quòd Rempub. servavimus, cujus tu pars es, & quòd commoditate nostra tuam periculosam stultitiam, vel scelus potiùs in maximam felicitatem verterimus. Etenim nisi nos dextri, propitiique adfuissemus, quid aliud tu quàm perieras, & per te Respub.? Quòd si planè contendis, ut præmium aliquod feras, abundè magnum præmium à nobis persolutum est, quòd per nos res à te malè instituta, bene verterit. A legibus meritò major relata gratia, si nostræ prosperitatis respectu, temeritatis simul & sceleris veniam condonarint. A civitate satis amplam laudem feres, si ea patiatur, ut in restitutæ libertatis historia tuum quoque nomen admisceatur. Hac laudis parte contentus define nobis debitum velle præripere, civitati munus nostrum eripere, legibus authoritatem adimere. Sed finem facio, nimirum exstillata jam aqua. Quod superest, nunc vestræ partes sunt Iudices, statuere, utrum secundum leges, secundum Deos, secundum Rempubl. sententiam dicere, an secundum hunc glorioſum ostentatorem pronunciare velitis. Vtrum hanc urbis felicitatem hujus temeritati, hujus sceleri acceptam ferrè malitis, sæpius exprobrandam, & brevi fortassis à superis iratis (id quod abominor) auferendam an in Deos quibus sine controversia tota debetur, referre, eorundem pietate servandam, augendam, beneque fortunandam. Vtrum magis ex usu sit, ut primo hoc judicio statim leges circumventæ dicantur, an ut appareat legum restitutarum severitatem; & Iudicum sapientiam adversus unius iniquam postulationem valuisse.

IOANNIS GEORGII GRAEVII
Notae & emendationes in
LVCIANVM.

In dialogo contra eum, qui dixerat Prometheus es in verbis, pag. 18 legitur: Τὸ γὰρ τῆς κλεπτικῆς, καὶ γὰρ κλεπτικῆς ὁ θεὸς, ἅπαγε τοῦτο μόνον, σὺν ἂν εἴπαις σοφίσμα τοῖς ἡμετέροις. Latinos interpretes si consulas, nihil hoc loco est obscurius: Sic enim vertunt: *Quod enim est furti. (nam furti est aliquis Deus) apage hoc solum, non dixeris ineſſe noſtris ſcriptis.* Non poterat insultius. Quis enim intelligat: *Quod enim est furti!* dein quid hoc ad rem esse furtorum deum, sive is sit Mercurius, sive quis alius. Non perceperunt mentem Luciani. Primo post ἅπαγε cum veterioribus editionibus pone distinctionem. ἅπαγε τοῦτο μόνον, & verte: *ſed quod ad furandi artem attinet, (Nam & furandi arte hic Deus inſignis eſt) abſit. hanc ſolam noſtris ineſſe non dices.* forte, inquit Lucianus, Prometheus dicor, quod furatus sim, ut ille ferula ignem est furatus & coelo subduxit. Apage hac sola in re nunquam Prometheo comparabor. sequitur: ἐκ τοῦδε γὰρ ἂν ἐπλήσθημεν, εἰ μὴ ἄρα τις ἡμῖν διέλαθε τοιούτους πτυκτόμπλους καὶ τορναλάφους καὶ αὐτοὺς συμπηγικούς; *Vnde enim furaremur, niſi quis me latet, qui tales pinuum incurvatores & hircocervos ipſe compoſuerit.* Sic interpres. Quis autem ex hac versione intelligat, qui sint illi pinuum incurvatores, & quid illi hic agant, ubi de furto loquitur. Ignorarunt πτυκτόμπλους esse centauros. Suidas πτυκτόμπτης ὁ κένταυρος. sic proprie dictus est Sinis centaurus quem Theseus occidit. de quo Ovid. VII Metam:

Occidit ille Sinis magnis male viribus uſus
Qui poterat curvare trabes, & agebat ab alta
Ad terram late ſparſuras corpora pinus.

Vertendum itaque, *niſi quis me fugit, qui tales centauros, & hircocervos ipſe compoſuerit.* suos vero dialogos ex comicis salibus, & gravibus sententiis, ex philosophicis disputationibus haustis, compositos, ut paulo ante ostendit, vocat centauros & hircocervos, quo scribendi genere nemo ante Lucianum fuerat usus. Paullo ante in eodem dialogo p. 14, scribe ἀποπιὼς, pro ἀποπιὼς qui furnos facit. quod non monerem, nisi omnes editiones hanc mendam pervasisse viderem.

In Prometheo pag. 181 leve quoque mendum occurrit in omnibus editis, quod tamen interpretes Latinos fefellit, & ut locum male verterent, effecit: Dixit Prometheus curam hominum Diis non magis gravem esse posse, quam pastori curam gregis, καὶ εἰ τοῦτο ἐρῴδεις τοῦτο, ἢ ἡδὺ ἄλλως, ἢ ἀφροντὶς σὺν ἀπράκτῃς ἴσως ἂν ποιήσειεν. Ottomarus Luscinius vertit: *quando operoſum iſtud ſi-*

bi

bi videbitur : cum alioqui cura illa propter conjunctam exercitationem non admodum appareat esse injucunda. Salmuriensis autem interpolator : *Cui si sit hoc operosum, est etiam jucundum, & haec non insuavis sollicitudo quandam habet exercitationem.* sed legendum : οὐκ ἀπεχθῆ ἴχνος τινα ἄλγησιν. Verte : *& si ei hoc sit laboriosum, jucundum tamen etiam est, & ista sollicitudo suavem habet exercitationem*, sive *conjuncta est cum suavi labore.* Paullo ante eadem pag. anima haec verba interrogatione : ὡς δή τι τοῦτ' ἔφην ; ὅτι μὴ γενομένων τῶν ἀνθρώπων ἁπάντων συνέβαινε τὸ πάλλον οὐκ ἂν ὄλον. *Quorsum haec dixi? Quia nisi essent homines, universi pulchritudo testibus careret.* Superius pag. 178 omnino ex Codice cum Anglicano, tum alio, cujus excerpta penes me sunt, legendum, εἰ μὴ τῶν ἀλόγων ἕνεκα τηλικαῦτα ἁρμζει. *si parvae carnis caussa tantopere indignatur.* & statim, cur non, ut jusserat Bourdelotius, & ipsi canones τῶν γραμματικῶν παίδων jubent, rescripserunt sequentes editores praesertim Mss. volentibus, παρελιχμήσατο. Est enim a παρελιχμάζω. sed pag. 182 ἴσθ' ὅτι ἡμῖν ἤ πυρὶς ἀπολελείκασιν, ἐξ ὅτου πρὶ παρ' ἀνθρώποις ἦσι ; *nunquamne accidit, quòd ignis jacturam fecerimus, ex quo ille apud homines est.* sic Atticos loqui ἴσθ' ὅτι, non ἴσθ' ὅτι norunt qui vel primis labris Atticos scriptores degustarunt. In somnio pag. 11 itidem ὅτι pro ὅτι scribendum. χειμερινὸς ὄνειρος, ὅτι μάλιστα εἰσὶ αἱ νύκτες. *hibernum somnium, cum noctes sunt longissimae.* inepte interpres : *quoniam noctes sunt longissimae*, quia legebatur ὅτι.

Pag. 192, in colloquio Iunonis & Iovis, omnino ex Mss. lege : πρὶ συνοικεῖ ἡμῖν τὴν κεφαλήν μοι ἰσαχνίν. Vulgo ἡμῖν omittitur.

Pag. 194 in eodem colloquio ex eodem Ms. restituendus est perturbatus in editis locus. Cum Iupiter descripsisset Vulcani sordes & squalorem, qui Diis ministrarat, subjicitur πόσος τοῦτος. ὦ χαρ πρὶ δῆθ πολὺ ὁ οἰνοχόος ἐκεῖνος ἡμερίσι τὴν συμποσίαν τῶν Θεῶν. Contra mentem Luciani : *suavia haec sunt. adeoque multum ille pocillator cohonestat Deorum convivium.* Sed. Ms. ἦρα. ἡδὺ τοῦτο. Ζεύς. ὦ χαρ πρὶ δῆθ πολὺ ὁ οἰνοχόος ἔπεσι τὴν συμποσίαν. Iun. *suaviora haec sunt.* Iup. *etenim jam olim ille pincerna non decubas convivium deorum.* Iuno ait suaviora haec sunt, videre obsitum fuligine Vulcanum, quam amasium pocula cum oculis marito praebentem.

Pag. 195. Colloquio Iunonis & Iovis. ἄνθρωπος οἷος χρηστὸν, ὦ ἥρα, πρὶ συμπωτικόν. vertunt : *hominem esse benignum Iuno, & hilarem convivam. Benignitati* hic nullus locus. χρηστὸς Latinis est homo *commodus*, facilitate morum insignis. Plaut. Mil. *convivа commodus.* Cic. pro Murena : *Nemo Catone proavo tuo, commodior, communior, moderatior fuit ad omnem rationem humanitatis.* Sic inferius. pag. 219 in dearum judicio : ἐκεῖνα μὲν, ἄχαρα πρὸς δὲ. *Commoda quidem, sed rustica.* ubi interpres, *sat quidem fo-*

moſa. ſed talia ἴσα κρίνις. Sic inferius in hoc dialogo ἀπροσκλητος vertit *inſolentes*, cum ſint, *inepti, decori, rudes*.

Pag. 197. Μὴ ὄφελον ἴκοιθ' ἅτε ὑπὲρ αὐτὸν ἐπῳμῶν. Poteſtne ſtultius & abſurdius quicquam verti, quam iſta verba ſunt tranſlata? *Ne quid tempeſtivum conſequatur, quando res, quae ſupra ſe ſunt concupiſcit*. Et tamen, abſurdius iidem interpretes in dialogo de ſaltationibus, μὴ ὄφελον ἐκείμην, *nunquam ego venuſtatem conſequar*. Cum ſint imprecationis formulae ex Ariſtophane hauſtae. Latini dicunt, *male pereat, dii deaeque eum perdant, qui rem ſupra ſuam ſortem affectavit*. Potuiſſent tamen, ſaltem Bourdelotius, haec emendare, cum Iſaacus Caſaubonus ὁ πάνυ animadverſi lib. 11, c. 14 in Athen. tum & in lectionibus Theocriteis, dudum obſervarit elegans hoc dicendi genus, & explicarit ſcitiſſime.

Pag. 198 Χρὴς δὲ ὠφελαλαπάμενον τὸν ἔρωτα leg. ὠφελαπάμενον τὸ ἔρωτα. ſic videtur legiſſe interpres, cum transfert, *Heri provocato Cupidine*. ſtatim pro ὑφίλκων τὸ πόδι Mſ. ὑφιλῶν τὸ πόδι, quaſi pedes illi ſurripuerit. quamvis & vulgatum poſſit ferri.

Pag. 198 in Colloquio Apollinis & Vulcani habes deſcriptionem teſtudinis a Mercurio inventae, ex qua lyram confecit, ſed male intellectam & imperitiſſime verſam. χελώνην τὴν νεκρὸν εὗρεν ὄργανον ἀπ' αὐτῆς συνιπήξατο. Πήχεις δ' ἐναρμόσας, καὶ ζυγώσας, ἔπειτα κολάμους ἐμπήξας, καὶ μαγάδιον ὑποθεὶς, ἑπτὰ συντόνων ἐπὶ χορδὰς, μιλφοῖ πάνυ γλαφυρῷ ἠφίει. In editione Salmurienſi haec eſt iſtorum verborum interpretatio: *Teſtudinem mortuam alicubi nactus, ex ea compegit inſtrumentum. brachiis enim adaptatis, & ſuperinducto jugo, deinde calamis infixis, & ſubjecto hemiſphaerio, & intentis inde ſeptem chordis elegans adeo & concinnum quiddam modulatur*. non ſane muſice. Deſcriptio haec eſt petita ex hymno in Mercurium, qui tribuitur Homero, ut olim obſervavit maximus Scaliger ad Manilium. ſed cum in illa queritur omiſſum eſſe τὸ κιθαριστῆρα, dicendum enim fuiſſe ἐπὶ κολάμοις ἐμπήξας, καὶ ἐπὶ δίρκυς βόεον θέσαν κόπας, καὶ μαγάδιον ὑπέθηκε, verum erat, ſi κολάμους ſcripſiſſet Lucianus, & hymni auctorem ſequendum ſibi exiſtimaſſet. Cum vero corii bovilli, quo ceu theca lyram Mercurii tegebat hymnus, mentionem omiſiſſet, & accommodaſſet ejus deſcriptionem ad ſui temporis mores, locus nullus erat arundinibus in lyra. pro κολάμους legendum ex Mſ. κολόβους. κόλοβοι ſunt paxilli, vel claviculae, quibus fides in lyris intenduntur. Homero Odyſſ. φ. dicuntur κόλοπες,

Ῥηϊδίως ἐπέτεινε νέην ἐπὶ κόλλοπι χορδήν.
Facile intendit novam clavicula fidem.

Vbi Euſtathius: κόλοψ ὁ δεδὲ τῆς ὑπερφυοῦς κόλαβος, διὸ καὶ τείνονται ἐν τοιαύτῃ χορδαί. καὶ ὅτι φασὶ λεγόμενοι, διότι τὸ παλαιὸν ἐκ διερρωγυίας σαλπιγκτοῦ τοῦ τῶν ἐλαφείων βοὸς ἦν ἡ ὀπὴ καὶ τὸ οἰόν. quaere ibi plura.

Vi-

Vides ex colloſo illo corio, quod eſt in cervicibus boum & ovium, olim iſtos verticillos eſſe factos, quod tamen negat Scaliger, qui potius conficiebantur ex lignis. πήχεις vero ſunt manubria. Hyginus *brachia* vertit, ζυγὸς vero, ſive ut aliis ζύγωμα jugum, eſt tranſverſum tranſtillum, in ſumma cithara, cui chordae annectebantur. μάγαδις eſt ligneus aſſerculus qui ſubjiciebatur fidibus, ſine quibus nullum illae ſonum edebant, olim erat calamus, poſtea lignum quadratum, quod hodie adglutinatur muſicis inſtrumentis, olim ſupponebatur, ut erudite Scaliger oſtendit. Qui veteres lyras in nummis & marmoribus, ubi ſaepius occurrunt, vidit, facilius haec intelliget. Locus autem ſic vertendus eſt: *Teſtudinem, mortuam cum alicubi inveniſſet ex ea inſtrumentum muſicum compegit. Manubria enim adaptavit, & jugum addidit, & adfixit claviculas, & ſubjecit aſſerculum, fidesque intendens ſeptem valde tenerum & concinnum quid cecinit.* Eadem omnia recenſet inferius in lyra Polyphemi in Colloquio Doridos & Galateae, excepto μαγαδίῳ. pag. 240: Αὐτὴ ἡ πηκτὶς οἵα κρανίον ἐλάφου γυμνὸν τῶν σαρκῶν. κἂν τὰ μὲν κέρατα πήχεις ὑποτρέχει. ζυγώσας δ' αὐτὰ κἂν ἐναψας τὰ νεῦρα, ἅδει κάλλιστα ᾠδὴν, ἡμιλιώδη ἁμαυσιακὴν καὶ ἀπροῦν. Sic legendus iſte locus lepidiſſimus. *Ipſa lyra ſolummodo erat cranium cervi, nudatum carne, cornua vero erant quaſi manubria, quibus cum jugum adjeciſſet, & fides alligaſſet quas non fidiculis tendebat, agreſte quiadam & ab omne canebat*, legendum autem οἷα, *ſolummodo* non οἵα, ut editur vulgo. Vides hic κάλλιστα dici, qui dicitur κάλλιστος in dialogo ſuperiore. Cranium cervi erat πηκτὶς, quod in Mercurii lyra, teſtudo, cornua vero erant πήχεις, ſed κάλλιστοι nulli, aut iis non utebatur.

Pag. 204 in eodem dialogo ſcribe ex Mſ. ἅπερ ὁ Ζεὺς ἐπέτειλε. *quae Jupiter mihi mandavit.*

Pag. 207 in colloquio Jovis Aeſculapii, & Herculis, videtur ſcribendum: ταῦτα ἂν ἴσα καὶ ὁμοῖα βεβοᾷ), ἦ μήν; *Ergone aequalia & ſimilia ſunt quae a nobis geſta ſunt in vita?*

Pag. 209 in colloquio Mercurii & Apollinis: ἤδη μὲ σὺ πολλοῦ καὶ αὐτὸς, ἀμελήμενον δ', καὶ μὲ φίλον τὸν ὑπερφίαλον, ἐγὼ μὲ ἀνίβριψα ὥστε εὐθυμῶ τὸ δίσκου, εἰς δ' ἄνω ὁ δ' & quae ſequuntur. Vides pendere ſenſum, & nihil eſſe ad quod referatur ἀμελήμενον δ' καὶ μὲ φίλον. ſed omiſſa eſt vox, ex Mſ. reſtituenda: ἤδη μὲ σὺ πολλοῦ καὶ αὐτὸς, ἀμελήμενον δ' κ' μὲ φίλον τὸν ὑπερφίαλον ἐπαλύει, ἐγὼ μὲ. &c. *jamdudum etiam & ipſe amabat, ſed neglectus & non ferens faſtidium inſidias ſtruxit.*

Pag. 220 Ἀλλὰ μεταξὺ λέγων ἤδη πολὺ περιόντες ἀπαστάσομεν τῶν ἀστέρων. *ſed inter colloquendum multum progreſſi jam a ſtellis receſſimus*, ſive, ut non male interpres, *ſtellas emenſi ſumus.* ſic loquitur etiam in Icaromenippo παμπολὺ τῶν περὶ ἀπαστάσας, ubi Eraſmus *cum plurimum nubium eſſem emenſus.* Sed Budaeus & Stephanus hunc locum ſuſpectum habent & aliter ſcripſiſſe Lucianum putant.

Et rursus in dialogo Doridis & Thetidos: *ἐπειδὴν πολὺ ἀπὸ τῆς γῆς ἀπενεχθῶσιν, ἀφῆναι εἰς τὸν βυθὸν καταδῦναι. postquam longe a terra provecti in altum erant.* Vides hoc loquendi genus familiare fuisse Luciano. Hesych. *ἀπεκάδυσε· ἀπέρησεν.* leg. *ἀπεκάδυσεν.*

Pag. 220. rectius in Mss. scribitur Ἐρ. *ἐπειδὴ· ἀλλ' ἐπειδὴ πολλὰ ἀπὸ γῆς ἐσμέν.*

Pag. 221. Scribe Ἢ ἡ ἀγῶν· τὸ ἄθλον ἔσῃ *praemium certaminis erit*, non ἢ ἄθλον. ut recte in initio hujus dialogi scriptum est. Vide quae notavi ad Soloecistam.

Pag. 223. *Μὴ μόνας ἴχῃ τὰς ὠλένας λάβῃς* ut sc. Iuno, quae Homero semper dicitur λευκώλενος & βοῶπις. paullo post: *ἢ δείδιας μή σοι ἐπιγνῶσι τὸ γλαυκὸν ἢ ὀμμάτιον ὃ δὴ φοβερὸν βλεπόμενον.* vertunt: *An vereris ne tibi objiciat coeruleum illum oculorum colorem, qui nihil metuendi prae se ferendo ad/picitur.* Davus sum non Oedipus, aenigma Latinae versionis non expedio. sed sim licet Davus, scio tamen nec Oedipum id explicaturum. Hoc autem dicit Venus: *Num metuis ne in te reprehendat caeruleos illos oculos, si sine illa, quo metum incutis, videantur.* τὸ φοβερὸν vocat κόρυθα, qua φοβεῖν δηκσην illam velle Venus ait. Putabant autem τὸ γλαυκὸς τῆς ὀφθαλμῶν gratius reddi galea; Superius in dialogo Vulcani & Iovis: *γλαυκῶπις μέ, ἀλλὰ κορυθῇ τῷ κόρυθι.* sine illa caesios oculos Minervam dedecere.

Pag. 224. *Ὥρᾳ σοι κἠμὲ κἄλλα ἤδη σωφρονεῖν, εἰ καλά σοι δοκῶ καὶ νέα καὶ ἐμοῦ.* Mss. *Ὥρᾳ σοι κἠμὲ κἄλλα ἤδη σωφρονεῖν, εἰ καλά σοι κἠμὲ δοκῶ καὶ ψείρα καὶ ἐμοῦ.* non est respuenda haec scriptura. *vide* an *non pulchra etiam tibi sint praemia suffragii mei*, quod scilicet pro me tuleris. mox pag. 225. perperam legitur in omnibus editionibus ἢ Ἀργαῖον, pro Ἀργόλιν. recte sic scribitur. *οὐ ἐπισκηπτόν.*

Pag. 226. Ὅπως μὲ πάλιν χωρήσῃ, ἄθλιος ὦ Ἀφροδίτη. ut olim legendum conjeceram, inveni postea, ut non pauca alia in Mss. Ὅπως μὲ τοῦτο χωρήσῃ ἄθλιον ὦ Ἀφροδίτη. *quomodo haec successura sint obscurum est Venus.* mox in eodem Ms. scribitur περὶ δὲ κάρας χρυσοφόρου εἶναι ὑμῖν παρέσας. sed vulgatam non damno.

In colloquio Martis & Mercurii pag. 228, narrat Neptunum, Iunonem & Minervam conspirasse in Iovem, eumque constituisse in vincula conjicere, utque metu hujus coitionis Iupiter perculsus in varias se formas verterit. Respicit ad Homeri locum, in Iliad. α. v. 39.

Ὅτ' ποτέ μιν ξυνδῆσαι Ὀλύμπιοι ἤγερθεν ἄνδρες,
Ἥρή τ' ἠδὲ Ποσειδάων, καὶ Παλλὰς Ἀθήνη.
Cum ipsum vincire dii alii voluerunt
Iuno & Neptunus & Minerva.

In colloquio Mercurii & Majae pag. 233, *κἠμὲ ταῦτ' ἄρα ἔκρυβε μὲ δόλῳ Σιδώνιον ἀνδρ' ἐς κάθεμα ξυγαστρίσαι· ἐμὲ πίπτουσι μετὰ ἐννοίαν ἃ, τὰ περὶ τῆς παιδός.* Haec non quilibet intelligat. Est enim fabula, quam tangit, non ex protritis, & pervulgatis. Narrant & Iovem cum ex femore Dionysum peperisset, sublatum jussisse ad Inonem Cadmi filiam,

filiam, Semeles sororem perferri, & ὡς τρέφω, pro puella ibi educari. vide Apollodor. III Biblioth. Itaque dicit Mercurius se nunc eo missum esse a Iove visum, quid ageret illa puella, nimirum Dionysus.

In colloquio Cyclopis & Neptuni pag. 241. lege, ut bene codex antiquus prae se fert, ἐπεὶ γὰρ ἐπέβην τῇ ῥάχει τὸ πλοῖον. dein idem liber procul dubio rectius pro vulgato ἐπιβαλόντι scribit ἐμβαλόντι. sic & apud Synes. ἐπιβαλόπτῳ: sed alibi quoque apud Lucianum hoc vocabulum occurrit, nusquam, si recte memini, ἐπιβαλόντες, sed ἐπιβαλὼν non infrequens est Graecis scriptoribus.

Pag. 245 in colloquio Menelai & Proteos videtur scribendum esse: εἰ δ' ἀπιστεῖς, καὶ τὸ πρᾶγμα ψεῦδος εἶναι δικαίως φαίνεται τις ὑπὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἐπαισθανόμενος. *Quod si non credis, & haec res tibi videtur falsa quaedam species quae oculis objicitur.* In vulgatis male legitur πρᾶγμα ψεῦδος.

Pag. 247. Πολυδίψιον δὲ τὸ Ἄργος. Homerus Iliad. δ. v. 171. Vide ibi scholia, quae Didymo tribuuntur, qui ostendit Argos non esse siticulosum, & aliter hoc vocabulum esse accipiendum, cujus varias significationes notat, uti & Strabo lib. VIII, unde videtur ille Schaliastes sua hausisse. Ibidem. ἀκὴν ζεῦξον τὸν ἅρμα. ἢ τοῦτο μὲ πολλὴν ἔχει τὴν ἀφέλειαν ὑπαγαγεῖν τοὺς ἵππους τῷ ζεύγλῃ, καὶ τὸ ἅρμα ἁρμόσαι; σὺ δὲ ἀλλὰ δελφῖνά μοι πρὸς τοῦτο παρασκεύασον, ἐφ' ὅτου πάσσοφος ἐγὼ ἐπ' αὐτοῦ τάχιστα. Male hic locus habitus est & a librariis, & ab interpretibus, qui sic eum transtulerunt. *Proinde currum junge: vel an hoc longiorem rebus moram injiciet, submittere equos jugo, & currum apparare? Tu vero potius delphinum mihi aliquem ex velocibus illis huc siste, inequitando enim illi quam celerrime provehar.* Sed dele interrogationis notam. Adfirmat enim Neptunus hoc moram injicere, si currus jungatur. Dein σὺ δὲ ἀλλὰ, est *saltem*, ut apud Aristoph. Νεφελ.

Σὺ δ' ἀλλὰ τοῦτον λῖξόν τι τῶν ταυτηρέων.

Sic autem verte: *Junge itaque currum, aut si hoc longiorem moram affert, equis imponere jugum, & currum apparare, saltem delphinum mihi aliquem ex velocibus illis adducito, in quo equitans celerrime provehar.* Mox distingue. ὦγα. ἀπολωφήσομεν. *bene. abeamus.* sic superius in eadem pagina perperam distinguitur καὶ ὡς τὰ ἄλλα, παιδιᾷ ὁμοίως εἶναι αὐτάς. delendum enim comma. sententia enim est ἀόκνως ὡς τὰ ἄλλα. leve hoc quidem, sed tamen in omnibus editionibus depravate legitur.

Prava quoque distinctione laborat locus in sequente dialogo Noti & Zephyri pag. 249, ὡς ἀσπιδώσα ἐκεῖ. νῦν δὲ ἤδη. θεὸς γίνηται καὶ αὐτὴ καὶ τὸ τυχὸν. sed deletis punctis scribe, ὡς ἀσπιδώσα ἐκεῖ, νῦν δὲ ἤδη, θεὸς γίνηται καὶ αὐτὴ καὶ τὸ τυχόν. *ut ibi enixa, gravida enim jam est, dea fit & ipsa, & quod natum erit.* Nimirum Epaphus. dein distingue: ἔρξεν δὲ, ὁ Ἑρμῆς ἔφη, τὸ πλοῖον, καὶ ἡμᾶς ἴσως δι-

διοπτεύσα, *Praeveritque*, *Mercurius dixit*, *navigantibus*, *& noſtra erit domina*. Vide & ſuperius dialogum Iovis & Mercurii.

Pag. 251 in colloquio Neptuni & Nereidum; Mſ. jubet legi ἀλλ' ὅσῳ ἴφην σὺ τῇ τροιάδι ἢ σὺ τῇ χερρονήσῳ πηδήψατην. *Sed, ut dixi, in Troade, aut* in *Cherſoneſo mox ſepelietur*. ſcilicet Thracica. male ἢ in editis omiſſum. Mox idem codex addit, ἐκεῖνο ἦ δ' ἔσται μέγα ἴσῃ αὐτῇ. *hoc vero ſolatium non parvum ei erit*. paullo poſt ἀλλὰ κἀκείνην σῶσαι δεῖ, καταμάθῃ τοῦ Διονύσου. dudum mihi fuit ſuſpectus hic locus, & mihi perſuaſeram legendum eſſe καταμάθοι ſc. σε. Sed in Mſ. poſtea reperi bene ſcribi καταμίνυς, ſc. ἡμᾶς nos, te nimirum Neptunum, & nos Nereidas. Cum poſtea dicit illum non mereri hanc gratiam, σὺ δ' ἴσως ὅτι πονηρὸν ἦσθα, notat illius novercalem malitiam in Nepheles filios, Phryxum & Hellen. poſt codex εἰκῇ πως. νεανίας γὰρ ἦ δύναται θ' ἁπλῶς τοῦ πλοῦν φοβεῖν. in vulgatis καὶ δύναται. non longe ab his repone ex eodem codice ἐκπλαγεῖσα, καὶ τοῦ ζεύγους ἅμα συχνὸν θεῖσα καὶ ἰλιγγιάσασα, ὡς τὸ σφοδρὸν τ' πλῆσαι. *Perculſa, & pavore ſimul correpta, & vertigine ad volatum celerrimum*. non enim natarunt Phryxus & Helle, ſed per aerem ſunt lati. vid. Apollod. Bibliothec. lib. 1. In Mſ. tamen pro ζεύγους, ſcribitur etiam ζέλπτ, quod non probo, quamvis poſſemus explicare. ſed συχνὸν θεῖσα, pro vulgato χυθεῖσα, cunctis ſat ſcio, bellis hominibus arridebit. in fine ſcribe Νεφέλην Nephelen cum in vulgatis non edatur tanquam proprium.

Ibid. In colloquio Iridis & Neptuni in principio bene liber ſcriptus: τὴν νῆσον τὴν πλανωμένην, ὦ πόσειδον, τὴν ἀναπαυομένην. In eodem dialogo in fine ſcribe, ut olim conjeci, & poſtea Mſ. firmari didici. πάντα εἶναι ἑτοῖμα, *omnia eſſe parata*. vulgo legitur πάντα εἶναι ἑτοῖμα, & vertitur *praeclare omnia ſe habere*. inepte.

In colloquio Xanthi & Maris lege ἴκμενοι μὲν τὰς πλειάδας καὶ μυείκας. Ex Homero hauſit, qui Iliad. Φ.

Καίουσ' πλειάδας καὶ ἴτας ἠδὲ μυείκας,
Τέρματ' ἰγχάλυες τε καὶ ἰχθύες.

In colloquio Doridis & Thetidis pag. 255. τί δὲ τὸ ἔκρατεν ὁ Θέτις, ἐκπόντα καθίκεσθαι. Interpres: *Quid agebat illa quando ingrediebatur?* ſi Graeca ſana eſſent, vertenda erant, *quid agebat illa, quando attingebat* ſc. ciſtam. Sed refingendum ex Codice vetuſto ἐκπόντα καθίεσθαι *quando immittebatur in ciſtam*. mox idem codex ἡμεδία ὡς τὴν θάλασσαν, ſcribit ὑπομειδία ὡς τὴν θαλάσσαν. *ſubridebat conſpecto mari*, ſeu *alludebat ad mare*.

In ſequente dialogo Neptuni & Enipei pag. 256. τί ἄν, ἀλλ' τοῦτο ἴσχειν σε ὠφεληκέναι τ ἔρωτα. ſic leg. cum editiones oſtentent, ἀλλ τοῦτο ἴσχειν σε ὠφεληκέναι *Quid enim? num te propterea praeripere meum amorem*, ſive puellam, quam amabam, *decebat*. Dein in his verbis ἄμφω; ἴφης γὰρ ἀκιὸν, delenda interrogatio, & interpre-

pretandum. *Nequaquam. dixisti enim abiens.* Vertunt insicite: *Nihil ne? dixisti enim abiens.* Mox ἐπὶ τοῖς ἐμοῖ σὺ ἀφροντίν τότε, est *quod tu meam vicem*, seu *meo loco tum voluptatem cepisti.* sexcenties τὰ ἐμοῖ sic accipitur apud Lucianum.

In colloquio Tritonis & Nereidum pag. 256. Κέλευσε τινα τύτων τῷ βασιλεῖ ἐπιτιλῶν, Rex ille est Polydectes, rex Seriphi de quo Ovid. & Apollodorus lib 2. statim plenius vetus liber: ἐπεὶ δὲ ἀφίκετο ἐς τὴν Λιβύλαν, ἔνθα ἦσαν. *postquam profectus est in Libyam, ubi erant.* dein idem liber addit πῶς. πῶς ὁ τέλευτον μὴ. ἢ καὶ πάντες ἄλλοι συμφορὰς ἦγον. post pag. 258. ἢ ὃς ἂν ἰδὴ σὲ ἐν ἄλλῃ τινὶ τοιαύτῃ ἰδέᾳ, interrogationis nota tollenda, & subitituendum punctum. pag. 259. Τί γὰρ ἡ παῖς ἠδίκει ἡμᾶς, εἰ ἡ μήτηρ ἐμεγαλαυχεῖτο τότε, καὶ ἐξὸν καλὴν εἶναι. Sed videtur pro τότε scribendum πότε. Qua enim *puella injuria nos affecit, si mater olim fuit superba, & pulchriorem se existimavit.*

In colloquio Mercurii & Charontis pag. 268. καὶ ἀκίσεως ὑπὲρ ἓξ ἰσῶν πέντε ὀβολοὺς ἐγὼ κατέβαλον. Vertunt: *& pro acu ad resarciendum velum quinque obolos exolvi.* Καταβάλλειν est frequenter *pendere, exolvere.* Sed καταβάλλειν ὀβολὸν ἀκίσεως, *pendere obolum pro acu* Graecis insolens est loquendi genus, qui dicunt ὑπὲρ ἀκίσεως καταβάλλειν ὀβολόν. Olim itaque existimavi locum hunc esse mendosum, & Lucianum scripsisse πέντε ὀβολοῖς ἐγὼ κατέλαβον, aut πέντε ὀβολῶν. *quinque drachmis emi acum.* λαμβάνειν & καταλαμβάνειν Graecis, inprimis Aristophani, saepe est emere, comparare, ut apud Latinos *sumere.* Cic. VII ad fam. ep. 23. *Tu autem ignarus instituti mei, quanti ego genus omnino signorum omnium non aestimo, tanti ista quatuor aut quinque sumsisti.* Ibidem. *Est mihi gratissimum tanti a te aestimatam consuetudinem vitae victusque nostri, primum ut eam domum sumeres.* Horat. *Quae parvo sumi nequeunt obsonia captas.* Si quis tamen contendat a libris antiquis non esse recedendum, non valde repugnabo, si sic distinguas: ἀκίσεως ὑπὲρ ἓξ ἰσῶν, πέντε ὀβολοὺς ἐγὼ κατέβαλον, acum ad velum sc. ἀντιπαίλω, *emi*, quod λέγω repetendum, *quinque obolos ego pependi.* Ceterum in antiquo codice ad vocem ἀκίσεως tanquam explicatio adscripta est haec vox σπυκαρίφιον. Sic posteriorum temporum scriptores vocarunt ἀκίσεως: ut notavit Etymologici magni auctor, quem vide in ἀκίσεα.

In colloquio Plutonis & Mercurii p. 269, πολλὰ γοᾶσιν δὲ μάλα ἀξυνετῶς αὐτὸς ἐξαπατᾷ. vertunt: *ille etiam saepe admodum scite ipsos lactat & spe inani pascit.* Sed ἐξαπατᾷν qui usurpet, aut qui in hac notione usurpet, novi neminem. Persuasi itaque mihi legendum esse ἐξαπατᾷ, *ad desperationem eos redigit.* ἐξαπατᾷν enim est desperare, & cum casu quarto, ad desperationem redigere. De Iolao qui reviruit vide Hyginum, fab. 103.

In Terpsionis & Plutonis colloquio pag. 271, Bourdelotius recte vidit legendum esse ἀλλοτρίοις ἐπιχαίνειν, *alienis inhiatis.* & firmant

mant excerpta Mſ. vulgatum ἐπιχαίρειν eſt ab hoc loco alieniſſimum. mox pro συνίντες ὑμῶν τῷ πανυργίαν, ſcribendum Mſ. ſuadente, συνίοντες ὑμῶν τὴν πανυργίαν. *qui intelligunt veſtras artes* aut aſtutiam. non lon abhinc in eod. Mſ. οἱ δ' ὑπαρξίσι τοὺς ὀδόντας καταλαλάξαντες. *illi vero deriſi frendent dentibus*, quod multo magis mihi probatur quam, quod in editis extat, ἀπομυλήνες, *dolore ardentes*. eſt enim valde durum, & quod vix alibi reperias, hoc verbum.

In dialogo ſequente Zenophantae & Callidemidae, videtur verbum excidiſſe, in his, ὑπισχνέμενος ἐν ἐμοὶ πρόνοιαν, quae ſic tranſtulerunt, *id mihi fore pollicens*, ut *meo bono quam primum mereretur*. Sed Lucianus reliquerat, puto, ὡς ἐμοὶ κληρονόμῳ πεσόντος. *me haerede inſtituto brevi moriturum*. In eodem dialogo prava diſtinctio impoſuit intepreretibus, qui iſta verba ἐπειδὴν τάχιστα ὁ Πρόδωρος αἰτήσῃ πιεῖν, πινὴ δ' ἐπιεικῶς, ζωρότερον ἐμβαλοῦσα εἰς κύλικα, ἕτοιμον ἔχειν αὐτό. *ut celerrime ſimul atque Ptoeodorus potum poſceret*, (*bibit autem abunde*) *praeſentibus in calicem injectum in promptu haberet*, Addit Bourdelotius ζωρότερον *celerius* hoc loco notare, ut ex Homero interpretetur Plutarchus ſympoſiacon decad. 5. ſed interpungendum eſt, ἐπειδὴν τάχιστα ὁ Πρόδωρος αἰτήσῃ πιεῖν, πινὴ δ' ἐπιεικῶς, ζωρότερον, ἐμβαλοῦσα εἰς κύλικα ἕτοιμον ἔχειν αὐτό. *ut celerrime ſimul atque Theodorus poſceret, bibit enim copioſe, meracius, immittere ut poſſit in calicem, paratum habeat illud*, venenum nimirum. haec jungenda, αἰτήσῃ πιεῖν ζωρότερον, cum merum poſcet, In fine ἦκε γὰρ ἂν καὶ σὺ ἀλλ' ὀλίγῳ βραδύτερος ἦν. ſic Mſ. *veniſſet enim ad te* ſc. κλῆρος *hereditas*, *communi illa via*, *licet paullo tardius*. ſic & apud Latinos hereditas dicitur venire, quae ab heredibus cernitur. Florus. 11, 20. *Inuſitata & incognita quadam felicitate, relictae regiis hereditatibus opes, & tota inſimul regna veniebant*. Sic & Cicero, aliique.

In Chemonis & Damnippi dialogo pag. 274, Mſ. κατασφιδθεὶς ἀθλίως, *miſere deceptus*. Vulgatus: κατασφιδθεὶς ὁ ἀθλιος.

In Simyli & Lyſiſtrati colloquio pag. 276 emendatius in membranis exaratur: ἀλλ' ἐπίῤῥῳ μοι ὦ γλυκεῖα παρ' ἄλλων τάχα δή. *Mihi o optime, ab aliis bona adfluebant*. vulgo ὑπῤῥῷ.

In Charontis, Mercurii, & diverſorum mortuorum dialogo, nam recte in inſcriptione hujus dialogi additur in codice vetuſto, καὶ νεκρῶν ἁβρόφρων, pag. 278 ὁ δὲ τῷ πορφυρίδα ἅτινα καὶ τὸ διάδημα ὁ βλοσυρὸν, τίς ὢν τυγχάνεις; Vertitur: *Hic vero purpuratus & diademate vinctus, facie truculentus. Quis es tu?* Sed Mſ. pro ὁ βλοσυρὸς habet ἀλυπος. *hic vero qui & veſte & diademate purpureus eſt. Quis es tu?* ibid. pag. 279. τὰ σοφία inepte vertitur *epitaphia*, cum ſint *veſtimenta funebria* ibid. pag. 280 Κρα. ὅπ εοίκησεν. in Mſ. pro Κρα. eſt Νεκρὸς. Eſt enim alius quam Crato. *nimirum miles*, ſine nomine. pag. 281. Μίνιππ' ἅτινα λαβὼν πί-

λιον

λιεν ὃ ναυπηγικῶν ξυλοψῷ αὐτὸν, ἰπικόπῳ τῇ ἀναβάθρᾳ χρησόμενον. Valde obscure vertitur, sic, ut verba longe recedant a Graecis: *Menippus iste sumta securi qua naves fabricant, eam resecabit scansorio navis tabulato supposita.* pro ἰπικόπῳ in Mss. est ἰπικόπῳ. sed aut legendum est ἰπικοπάνῳ aut ἰπίκοπον pro ἰπικόπανον usus est Lucianus, sicut illo Menander in Messania, ut auctor est Pollux Onomast. x, 24, sic autem vocabatur τραπέζα μαγειρική, in qua secabant in frusta carnes assandas, vel coquendas. pro ἰπικόπανον veteres addit dixisse ἐλαῖον, ξύσιον, ἰπίξηνον. dictam esse istam mensam coquorum ἐλαῖον quia ex oleis conficiebatur, auctor est Hesych. quamvis alios ἐλαῖον scribere deceat, & aliunde petere hujus vocis originem, vide in ἐλαοῖν. Apud Pollucem stultissime vertitur *ἐλαῖον olearia cella.* vide & lib. VI. cap. 13. ubi eadem repetit Pollux. Ceterum in prius laudato capite pro ἰπικόπανον Mss. ut hic Lucianus, prae se fert, ἰπίκοπον, sed non in verbis Menandri, quae statim ex ejus Messania affert; nec in lib. VI, c. 13. Vtrumque veteres videntur usurpasse ἰπίκοπον, & ἰπικόπανον, sed tamen non vetustiora enim sunt vocabula. Sane non nisi apud novae Comoediae scriptores ἰπικόπανον reperiri, & quidem Menandrum Pollux tradit locis in laudatis. Sed ἰπίκοπον veteres quoque usos discimus ex Eustathio ad Odyss. β v. 237, ubi ἰπίξυλον exponit ἰπίκοπον. Τὸ δὲ παρήμενοι κεφαλὰς ἀντὶ τοῦ ὑποτεινάμενοι, ἤ ὡς ἐν ἰπιξήνῳ ἤτοι ἰπικόπῳ ἢ τινι ἰπικοσμίῳ ὄντες ἐπὶ κοπίδος. qui locus admodum facit ad hujus nostri Luciani explicationem. vide quoque antiqua scholia ad hunc locum Homeri, in quibus male legitur ὑποτεινάμενοι ὡς ἰπιξήνῳ, ἤγουν ἰπικόπῳ, ὅστε κοπίδος. pro ἰπιξήνῳ. sic & male legitur apud Hesych. ἰπίξυλον pro ἰπίξηνον, τὸ παρ' οἷοις ἰπίκοπον. Ἀναβάθρα est sive scala qua in navem altiorem aut tabula, qua in lintrem aut scapham pervenire commode possumus. Vtitur hoc vocabulo alibi quoque Lucianus. Verte Luciani locum: *Menippus iste capta securi, qua naupegae utuntur, eam resecabit, utens pro mensa, seu trunco, quo secanda imponuntur, tabula, qua scapha conscenditur.*

In ead. pag. Rhetor ait: ἦν, ἰδὲ λιποθυμῶ. sed scribendum ἦν ἰδὲ, *ecce.* quod alibi quoque saepiuscule apud nostrum occurrit, sed saepius corruptum. dicitur pro ἦν ἰδὲ. In fine dialogi vocem unam addit Mss. πάντως δικαιοθήσεσθε. πάντως vulgo deest.

Pag. 283 in Cratetis dialogo ἢ μ' ἀνάσχῃ ἢ ἐγώ σε. Sunt Ajacis verba ad Vlyssem colluctantem. II. Ψ v. 724.

In ead. pag. ἄρα δὲ Ἀφετῇ πωποτέ γε τὸ κρύπτω, ἄρα ἔμοιγε χάρις. Miratur Bourdelotius cur Ἀφετῇ dicat, cum Ἀφετέω appellarit. & merito miratur. Mss. ostendit hoc vocabulum esse mendose in editis exaratum, tum pro Ἀφετῇ scribit Ἀφετέᾳ, ut scribendum est.

Pag. 289. pro ἑταίρους σωὸν lege, ut legendum vidit Latinus interpres *ἑταίρους σωὸν, cum amicis consuescens* hoc est, meretricibus.

Pag. 299. Τῷ Θετταλῷ ἵππον. Mss. Θετταλικῷ ἵππον. Scio ὁμοσκύλης & similia. sed Lucianum haec obsoleta non amare id

quoque scio. mox idem codex pro ὁ ἀφεστώς αὐτὸς, scribit, ὁ ἀφεστάσας αὐτὸς, *eos non divellens*, sive *diducens*. sed in vulgata sententia eadem est.

Pag. 295. Mentem Luciani non ceperunt interpretes, in his verbis, πᾶν γὰρ ἐλάττω φαίνεται ὑπὸ Θεῷ γινόμενος δοκῶν. quae sic sunt interpretanda: *Omne enim id videtur minus, quod a Deo creditur geri.* Dixit id multum imminuit gloriam tuam & res gestas, quia venditabas te Deum esse, seu Dei filium. Id enim quod a Deo geri creditur contra homines, quia Deus omnia potest, & longe viribus omnium hominum est potentior, non tanti faciant homines, nec putant virtuti adscribendum, sed potentiae divinae omnibus humanis opibus majore. Vertunt: *Nam etsi haec a Deo geri viderentur, Diis tamen longe inferiora agere visus es.* Vides quam male. In fine dialogi pag. 295. ἄοριν Mſ. non ἄορον, sed utroque modo scriptum hoc vocabulum inveniri, & in usu esse docuit Eustathius ad Dionysium Periegeten.

Pag. 296. in dialogo Achillis & Antilochi perperam in omnibus libris excusis, quos vidi, scribitur οἱ κῆ ὅ, τι μάλιστα, οἱ ἄκρα ἁψοφόρησαν, cum ὅτι scribendum sit, ὅτι μάλιστα ut ὅτι τάχιστα, maxime, celerrime. *licet maximopere celebrarint homines.*

Pag. 297. legitur in editis. Ἄλλως τε, ὁρᾷς τὸ ἐπίμικτον ὅσον ἔστι περὶ σὲ ἐσμὸν οἷον; μὴ μικρὸν δὲ καὶ Ὀδυσσεὺς ἀφίξεται πάντως. φέρε ἴδωμεν καὶ τὴν κοινωνίαν τῶν πεζομαχούντων. sed qui hunc locum inspexerit attentius, animadvertet, scribendum & distinguendum eum sic esse. Ἄλλως τε ὁρᾷς, τὸ ἐπίμικτον ὅσον ἔστι περὶ σὲ ἐσμὸν οἷον. μετὰ μικρὸν δὲ καὶ Ὀδυσσεὺς ἀφίξεται. πάντως φέρε ἴδωμεν καὶ τὴν κοινωνίαν τῶν πεζομαχούντων. *Vides alioquin, quanta turba sociorum tuorum simus hic. Non longe post autem huc veniet quoque Ulysses. Omnino solatium affert societas earumdem rerum.* Nam *solamen miseris socios habuisse malorum.* In fine dialogi haeret quoque macula, quam ante complures annos eluimus, sed nunc nobis adstipulari Mſ. gaudemus: sic enim in illo legitur: σωπᾶν χρὴ καὶ φέρειν δίδοντα ἡμῖν, μὴ καὶ γέλωτα ὄφλωμεν ὥσπερ σὺ, τοιοῦτα δ' ἐγχόμενοι. *Fixum nobis est tacere, ferre, & tollerare, nisi velimus ludibrio esse, ut tu, si optaremus talia.* Nam δίδοντα ἡμῖν, quod in editis est, respuit omnino sensus hujus loci. Quis enim illis hoc dedit, & concessit? Imo dicit sibi deliberatum esse, sibi & firmam stare sententiam omnia potius ferre, quam inanibus querelis risum concitare.

In dialogo Diogenis & Herculis, pag. 299. cum hic dixisset, quicquid in se fuisset Amphitruonis obiisse; quicquid Iovis, vivere, & apud superos frui sempiterna beatitate; ille vero reposuisset, duos igitur Hercules esse natos ex Alcmena gemellos, alterum Amphitruonis, alterum Iovis filium, respondit Hercules, οὐκ ἂν μάχοιτο, ὁ γὲ αὐτὸς ἄμφω ἦμεν. Ratio loquendi & sententiae requirit ut legas ἦμεν, & vertas: *nequaquam fatue. solus enim ambo eram.* Ego Hercules solus eram ambo, filius Iovis & Amphitruonis. Αὐτὸς est

saepe

ſaepe μόνοι. Ariſtoph. αὐτοὶ γάρ ἐσμεν. *Soli enim ſumus.* & ſuperius in dialogo Mercurii & Solis, αὐτοὶ γὰρ ἡμεῖς ἐσμεν. *ſoli enim nos ſumus.* αὐτοὺς ἡμᾶς ἄμφω, eſt ut apud Phaedrum, *Aeſopus cum ſolus eſſet familia.* In eodem dialogo paullo ante, τὸ μὲν τόξον γυμνὸν καὶ ἀνέχαιτον. Mſ. τὸ μὲν ξύλον γυμνὸν καὶ ἀνέχαιτον. Sed nihil mutandum. Alluſit ad Odyſſ. λ. v. 606.

Γυμνὸν τόξον ἔχων ἐπὶ νευρῇφιν ὀϊστούς.
Nudum arcum habens, & ad nervum ſagittas.

Veteres enim thecas habebant, in quibus ut arma cetera, reconditos quoque circumferebant arcus, ne coeli injuria violarentur. Eos expediebant, cum res exigeret.

In fine dialogi lepidiſſime Diogenes: Αὐτὸς δ' ἐμοὶ Δία μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν, ἀλλὰ τοῖς βλαπτοῖς τοῖς ἐμοῖς συνοικῶ, Ὀμήρου καὶ τῆς τοιαύτης ψυχρολογίας καταγελῶν. Nihil quidem hic eſt difficultatis, ſed venuſtas tamen hujus loci perſpici ſatis non poteſt, niſi obverſetur memoriae locus Homeri, ad quem alluſit. Is eſt Odyſſ. λ. v. 600.

Τὸν δ' μετ' εἰσιόπτα βίλλω ἠϋκλειτὸν Ἡρακλῆα
Εἴδωλον. αὐτὸς δὲ μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι
Τέρπεται ἐν θαλίῃς, καὶ ἔχει καλλίσφυρον Ἥβην.
Poſt hunc vidi Herculem
Simulacrum, ipſe vero cum immortalibus diis
Oblectatur conviviis, & habet pulchris pedibus Hebem.

Verum pro ψυχρολογίας in Luciano Mſ. habet ψυχρολογίας. *tam frigidae ſententiae.* optime ſane. quae ſit ψυχρότης & ψυχρολογία nemo poteſt ignorare, niſi qui nec Longinum, nec alios Rhetores vidit.

Pag. 304. in colloquio Menippi & Aeaci ἀμβλυτὰ ὡς ἀληθῶς κάρηνα. *vere imbecilla capita*, non caduca, ut interpretes. Ad Homeri locum reſpexit, in Odyſſ. κ. v. 251.

Πολλὰ δ' γυναικὸς νεκύων ἀμβλυτὰ κάρηνα.
Multum vero precare mortuorum imbecillia capita.

Pag. 306. Legitur in editionibus: πολλοὶ τῶν νέων φιλοσοφεῖν λέγονται, καὶ τάγα χλαμύδα αὐτοὶ καὶ τὸ βαδίσματα οἱ βάσκοντες, ἄκροι φιλόσοφοι. μάλα πολλοὶ τὸ δ' ἀληθὲς ἰώργηκας οἴμοι. Hunc locum foedatum eſſe dudum vidi, ſed quomodo purgari poſſet, non videbam. Exciderunt enim voces, quas ubi ex Mſ. repoſueris, cognoſces emaculatum. Sic autem in illo ſcribitur: πολλοὶ τῶν νέων φιλοσοφεῖν λέγονται, καὶ τάγα χλαμύδα αὐτὰ, καὶ τὸ βαδίσματα οἱ βάσκοντες, ἄκροι φιλόσοφοι, μάλα πολλοί. Ζω. μάλα πολλὰς ἰώργηκα. Μι. ἀλλ' ἰώργηκας, οἴμοι, οἴμοι ἦκε παρὰ σοὶ Ἀριστιππος καὶ Πλάτων. *Multi juniorum ſe philoſophari profitentur. Ac habitum quidem ipſum & inceſſum ſi quis adſpiciat, ſummi philoſophi videntur, ſane quam multi.* Soc. *valde multos vidi.* Mer. *ſed vide qualis ad te veneris Ariſtippus, & ipſe Plato.* De Platonis & Ariſtippi luxuria vide Theodoret. θεραπευτ. β ex ipſo Xenophonte, vide & Athen. xiii

Dipnoſoph. de amore Platonis in Archeanaſſam Colophonienſem. Inde & ab Antiſthene Σάϐων dicitur, quaſi diceres Priapum. Athen. lib. XI. Sequitur, paucis verbis interjectis, qui prava laborat interpunctione locus, quem ſic reſtitues: *Εὐδαίμων ὦ Σώκρατες ἄνθρωπος εἶ. τάχα τοιαῦτα πάντες ἂν οἰηθεῖεν ἄνδρα γεγονέναι, καὶ πάνυ ἐγκωμιάζειν τοῦτο, δεῖ γάρ σε οἴεσθαι τάληθῆ λέγειν, εἰδέναι τοῦτο. Felix homo es, Socrates. In his omnes te virum admirandum fuiſſe exiſtimant, & omnia iſta noviſſe*, cum nihil, *verum enim dicendum eſt*, *ſcias*. Hinc Socratem alii fuiſſe idiotam dicunt, & vere dicunt.

In dialogo Charontis & Menippi pag. 308. male vertunt haec verba: *μάτην οὖν ἴσῃ πλοῦτον τοσοῦτον πολύν*, *num ergo tam longo trajectu te gratis transvexero*, cum illorum haec ſit ſententia: *nihil igitur tibi proderit tam longa navigatio confecta*, cum obolum naulon non tecum attuleris. ſed paullo ante melius Mſ. *κἄγω τοῦ ξύλου σε παύσας ἀμελοῦντα τὸ κεφάλιον*. male in editis *σε παύσας*.

In dialogo Nirei, Therſitae & Menippi pag. 313. vide quam inepte diſtinguatur haec *ἐξεκρπ*, non longe ab ejus initio: *τίνες ὑμεῖς ἐστε πρότερον οἶμαι; χρὴ γάρ τοῦτο εἰδέναι*, hanc ineptam diſtinctionem non poterat non inepta ſequi verſio. Sed ſic interpungendum: *τίνες ὑμεῖς ἐστε; πρότερον, οἶμαι, χρὴ γὰρ τοῦτο εἰδέναι. Quinam vos eſtis? Prius enim, opinor, decet hoc ſcire.*

In eodem dialogo paullo poſt: *ὅρα δ' σοι ὦ Μένιππε ὥρα καὶ μεταμφιέννυσθαι ἤδη. Iam vero tempus eſt ut pronuncies, o Menippe, utro alterum formoſiorem putes.* ſic interpres. Sed in Graecis non eſt, *ut pronuncies* haec inferſerunt ut ſententiam eliciant, quae nulla eſt, nec enim haec ſolent ſubaudiri, quae facere tempus praecipit. reſcribendum ex Mſ. *ὅρα σὺ δ' ὦ Μένιππε ὥρα καὶ μεταμφιέννυσθαι ἤδη. Vide tu vero Menippe quem pulchrionem ducas.*

Pag. 314. In dialogo Chironis & Menippi. *ἤκουσα ὦ χείρων, ὡς θεὸς ὢν, ἐπιθυμήσας ἀποθανεῖν.* Chiron eſt Deus mortuus. vid. Apollod. Biblioth. lib. 2.

Pag. 316. in dialogo Diogenis & Antiſthenis: *Ὁ δ' Ἀρσάκης γεραιὸς γὰρ ἤδη, καὶ τὰ δὶ σὺν ἄσημος τῷ ὄψει εἰς τὸ βαρβαρικὸν, ἤχθετο.* Latinus interpres: *Arſaces autem (ſenior enim jam erat per Iovem pro barbarico illo ritu facie non inhoneſta, graviter ferebat.* Abhorret a Graecae linguae genio haec locutio *σὺν ἀσήμῳ τῷ ὄψει εἰς τὸ βαρβαρικὸν.* ut & ab indole Latinae linguae, *pro barbarico ritu non inhoneſta facie eſt.* Aliter interpungendum eſt, ſi velis Lucianum emendate & humane locutum eſſe; ſic autem diſtingue, *σὺν ἀσήμῳ τῷ ὄψει, εἰς τὸ βαρβαρικὸν ἤχθετο non illiberali facie, barbaro more ferebat aegre*, ut ſolent barbari. hoc eſt *εἰς βαρβαρικὸν* quod non male verterunt *barbarico ritu*, ſed male conjunxerunt cum facie. ſic *εἰς τὸ ξυμμαχικὸν* apud Thucyd. lib. 6. eſt *pro ſocietate inita*. Paullo ante *κύμβια* ſunt pocula cymbae forma. Conjungit ea quoque cum phialis Demoſth. Orat. in Mid.

Ibid.

Ibid. ὅτῳ ἢ ὑποζυγίς τλὼ συμφόρτω, αὐτὸν ἢ Ἀμφιτρύωνα καὶ τὸν ἵππον. Cogitabam olim ὅτως ἢ ὑποζυγίς τλὼ συμφόρτω αὐτὸν δὴ Ἀμφιτρύωνα καὶ τὸν ἵππον. *sic vero subjecta sarissa ipsum & equum perfodit.* sed nunc conjecturae praefero lectionem Mſ. αὐτῷ δὴ ὑποδυθεὶς.

Pag. 318. Ὁ μὲν Βλεψίας αὐτὸς, ἑαυτῷ κατηγορῶν φλαῦρος, πολλὼ τλὼ ἀνοίτω. dele duo commata, ut loquuntur, poſt αὐτὸς & φλαῦρος, quae in omnibus editionibus conſpiciuntur, & interpretare: *prior ipſe ſe accuſavit multae dementiae.*

Ibid. πολλὼ ἔμοιγε δ' τλὼ τοιχῶτω παραπολλὼ παρίσχονθ' τι γίνοντες. Amabo, quid hic loci eſt τῷ τι. Nec id profectum eſt a Luciano, qui ſcripſit, παραπολλὼ παρίσχον τότε γίνοντες, *attulerunt mihi voluptatem tunc gementes.*

In dial. Menippi & Tireſiae p. 319. melius Mſ. ἅπασι γὰρ ἡμῖν ὁμοίως τὰ ὄμματα κενά. Vulgo, ὁμοίως τὰ ὄμματα κενά.

Ibid. τὸς ὁ Φινεὺς ἦν, ἢ τὸς ὁ Λυγκεύς; Phineus fuit vates oculis captus, vid. Apollod. Biblioth. lib. 1. Lynceus ὀξυδερκέστατος. Eurip. Med.

Pag. 320. ὐδὲν χαλεπὸν ὦ Τειρεσία. interpres: *nihil acerbi, Tireſia.* imo: *non grave eſt quod quaero*, ſeu difficile explicatu. Sic in βίου πρᾶσει, χαλεπὸν μὲν ὐδὲν. *nil grave eſt.*

Ibid. Καὶ οἱ μαστοὶ ἀπετάμησαν, poteſt ferri. Cenſeo tamen Lucianum ſcripſiſſe, καὶ οἱ μαστοὶ ἀπετάμνοντο. *mammae marcuerunt. mammae factae ſunt pannoſae*, ut Martialis loquitur.

Pag. 321. in initio dialogi Ajacis & Agamemnonis: εἰ σὺ μανεὶς ὦ Αἶαν σαυτὸν ἐφόνευσας, ἐμὲ λήσας δὲ καὶ ἡμᾶς ἔπαιζες, τί αἰτιᾷ τὴν Ὀδυσσέα. Pro ἐμὲ λήσας, quod nihili eſt, & omnes tamen oblidet editiones, ſcribe ἐμὲ λύσας. *Sitn, cum furore corripiebaris, Ajax, te ipſe interfeciſti, noſque omnes concidebas, quid Vlyſſem accuſas?* μελίζειν eſt membratim concidere. Ajax furore percitus pecudes jugulabat, & cum in illas graſſaretur, putabat ſe Graecorum obtruncare duces. Res nota. vide Sophoclis Ajacem flagelliferum v. 297 & ſequ. In Mſſ. tamen legitur ἐμὲ λήσας, quod ſi quis malit, non repugnabo; ſubaudiendum autem φονεύειν, *nos etiam occiſurus eras.* Statim cum Agamemnon dicit Ajacem noluiſſe apud inferos alloqui, reſpicit ad Homerum, quem vide Vlyſſ. λ v. 543, & 526. ſicut & quae inferius de Theti arma in medium ponente narrat Agamemnon, ex eodem loco petita ſunt, v. 545. Quod addit poſtea de Trojanis ſententiam ferentibus, & quae reſpondet Ajax, *novi, quae me damnarit*, intelligenda ſunt ex verſu ſequente Homeri.

Παῖδὸς ἢ Τρώων δίκασαν καὶ Πάλλας Ἀθήνη.

De hac conqueritur etiam apud Sophoclem in laudata fabula.

Pag. 324. In τυχομαθείᾳ ſtatim poſt initium Philonidae verba ſunt corruptiſſima: ὦ μίνιππος οὗτός ἐστιν ὁ κύων; ὄμεινον ἄλλῳ, εἰ μὴ ἐγὼ ἐξαλείπω μενίππους ὅλους. Vertit Thomas Morus: *Numnam hic Menippus eſt, canis ille? Non hercle alius, niſi ego forte ad Me-*

nippos omnes hallucinor. Interpolator autem Salmuriensis: *Nonne hic Menippus canis est ille? non hercle alius, nisi hallucinor omnes pro Menippis accipiens.* Sed quis Graece doctus intelligat quid sit διαβλέπειν Μενίππους ἄλλος, aut qui sustineat affirmare id significare haec verba, quod volunt interpretes. Luciani manus est: Οὐ Μένιππος ἐτός ἐστιν ὁ κύων; ἔμοιγε ἄλλος, εἰ μὴ ἐγὼ διαβλέπω. Μένιππος ὅλος. *Nonne hic Menippus est ille canis? non hercle alius, nisi male video. Menippus ipse est.* Μένιππος ὅλος est idiotismus Atticus, quo usus etiam est in dialogo Diogenis & Herculis pag. 298. οὐχ Ἡρακλῆς ἐτός ἐστιν, ἔμοιγε ἄλλος μὰ τὴν ἡμικλία. τὸ δέξυ, τὸ ῥοπαλόν, ἡ λεοντή, τὸ μέγεθος. ὅλος Ἡρακλῆς ἐστίν. *An non Hercules hic est? non alius mehercule. Arcus, clava, leonina magna statura. ipse Hercules est.* Mox in hoc versu Tragici:

Νεότης μ' ἐπῆρε, κοὐ φρένες ξὺν νέᾳ πλέον,

Leg. ex Mſ. Νεότης μ' ἐπῆρε, κοὐ φρένων ξὺν νῷ πλέον.

Novitas rei me incitavit, & audacia animi magis.

Pag. 331. pro αἰπυλῷ περισφόνεια, lege ἐπαινῷ περισφόνεια, ut ostendi in lectionibus Hesiodeis ad Theogon. v. 768.

Pag. 339. φυλῆς Ἀλιβαντίδος. Finxit lepide hanc vocem, ut & illas quae praecedunt. Ἀλίβαντες sunt νεκροί. vide Hesych. Ibid. scribendum: ὦ τέκνον φησί, τῶν μὲν αἰτίαν οἶδα σε τῆς ἀπορίας, ὅτι διὰ τὸ σοφῶν ἐγγίνεσθαι, ὑπὸ τῶν αὐτὰ γιγνωσκόντων ἐν ἑαυτοῖς. *O fili causſam ſcio tuae perplexitatis, a ſapientibus iſtis profectam, qui non eadem inter ſe ſentiunt.* ἐν in omnibus editis deſideratur. Aliud est ὑπὸ αὐτὰ γιγνώσκειν ἑαυτῷ, nimirum *a ſe ipſo diſſentire.*

Pag. 348. Μὴ ὦ ἐμπίδα οὐχ ὅπως ταῦρον ἐπ ἄκρας δυνάμενον. Pulchre ἐμπίδα pro vulgato ἐλπίδα reposuit Bourdelotius, ſed pro ὅπως, quod in editis est, ſcribendum ὄπως. οὐχ ὄπως est *nedum*, uſus etiam est in Prometheo & alibi. In eadem pag. inepte haec vertuntur: ἀλλὰ τὸ πορθμεῖον αὐτὸ ἀξιοῖς γίνεσθαι τῶν περὶ τῶν τοιούτων κρίσιν, *ſed cymbam ipſam harum rerum judicio dignam cenſes*, cum ſit; *ſed cymbam ipſam exiſtimas eſſe, ubi de talibus judicium fieri neceſſe ſit.* Sic & pag. 351. τὸ ἂν παρεστάμενον ἀδρῶς λέγειν non bene vertitur, *ea quae urgent libere dicere*, hoc enim voluit Lucianus: *mentis cogitata libere dicere.* παρίστασθαι est in mentem venire, animo obverſari. Plat. in Phaedone: ὥσπερ μοι παρίσταται, *ita ut mihi videtur, ut ſentio.*

Pag. 351. Excidit particula ἤ, quam repones, licet Mſ. non praeciperet, in quo tamen legitur. ἔμοιγε ἔοικεν ἀναπηδικῶς φωνεῖσθαι, ἢ Βοιωτοῖς, ἢ Δελφοῖς αὐτοῖς, ἢ ποι τυφόντος ἢ λαιῷ. vulgo ἢ ποι τυφόντος λαιῷ.

Pag. 352. Ὁ τῶν πορφυρῶν ἐσθῆτα ἐμπορπημένος legendum. mox Mſ. δεῖ κλωθῶ γαικὴ, vulgo γαικῶς. Quae autem generoſitas in capitibus hominum truncandis, & palo ſuffigendis? ſed forte ſcrib. γαικῶς *ſtrenue, fortiter.* mox ſcribe νήσῳ τῷ ἀμφιρύτῃ ex Hom. Odyſſ. α. v. 40. minuta haec ſunt, ſed tamen omnes,

mnes, quas vidi, editiones deturpant. Quae de Maeandrio dominum ſuum Polycratem prodente ſcribit, non leguntur apud Herodotum, ſed ex alio Hiſtorico illa hauſit. Apud Herodotum ſponte ſua proficiſcitur Polycrates ad Oroetem. pag. 353 perperam in omnibus editionibus legitur ἱππίης pro ἰητρίης. pag. 358. κάτηαι ὑμᾶς ὁ τ' ἄνομβος ἀπέρ. Hos ſex verſus Lucianus ex variis Homeri locis παραδιάμβῳ contexuit.

Pag. 362. Περὶ θυσιῶν. καί μοι δικὴ ὀρὰν φύτλῳ, ſcribendum ex Mſ. καί μοι δικὴ ὀρᾶν, quamvis & ſine Mſ. ope facile quivis, qui animum attendit, ſic ſcribendum eſſe videre poſſit. De Diana vero irata, quod neglecta fuerit in Oenei ſacrificio, vide Homerum Iliad. ι. v. 530. de epulis autem, quibus duodecim Deos exceperunt Aethiopes Iliad. α. v. 425. Ibid. liquet ex praecedentibus ſcribendum eſſe, τὴν δ' ἐπὶ τὴ Αὐλίδος οἷς Ἴλιον ἀφαπλόσσαι παρθένα βασιλικῆς. non ut legitur in editionibus κὴν τὸ. *Hunc vero ex Aulide in Ilium navigationem virgine regia* emere. Τὸν nimirum Agamemnonem qui Iphigeniae ſacrificio redemit proſperum curſum & ferentes ventos.

Pag. 363. ſcribendum omnino ex Codice Anglicano, quod monuit Bourdelotius, & firmant mei libri excerpta: ἡ μὲν γὸ ἰκμὰς (vulgo abſurdiſſime ὁ μὲν γὸ ἰκμαίμβη) τὸ μὴ ἀλῶναι τὸν τῶν πόλιν ἐπείσθ ἔδοξε τ' Ἀχαιῶν βοῶν ἀγάθων κὴν πίπλων. Res habetur apud Homerum Iliad. γ.

Pag. 365. Dicitur Iuno peperiſſe Vulcanum βάναυσον, ἢ χαλκέα, κὴν πυρίτην. Vertit interpres: *fornacarium, & fabrum aerarium, & ignipotentem.* βάναυσον eſt arte ſordida ſeu ſellularia quaeſtum faciens. ſed πυρίτην Graecis eſſe ignipotentem, qui circa ignem verſatur, mihi perſuaderi non poteſt. πυρίτην lapidem & gemmam quis ignorat? πυρίτης ἄρτος dixit Phrynichus apud Pollucem. In Mſ. eſt πυρητὴν. ſed hujus vocis exemplum quaero. Forte ſcripſit Lucianus πυρωτὴν, qui igne utitur in flando, & coquendo aere, à πυρόω. Habes hanc vocem in hac notione apud ſcriptorem libri Eſdrae.

Pag. 366. χαλκὸς· ἴση. Iliad. α. διὸς ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ. Ibid. ἀναφειομένῳ κνίσσαν ἱλιτομένῳ ἑκὶ κνημῆ. Il. α. v. 310.

Pag. 369. θύρας δ' ἐπίθησθε βέβηλοι. *fores occlude prophane.* Sic vertunt. Num Prophani occludebant fores? Ejiciebantur voce praeconis, ἔκιτε, ἐκίτω ἐπὶ βέβηλοι. legendum ex Anglicano Codice, θύρας δ' ἐπίθεσθε βεβήλοις. *foris occludite profanis*, hoc eſt a foribus removete, nec admittatis profanos. Non nego tamen apud alios quoque ſcriptores legi βέβηλοι, qui hunc verſum laudant, ut apud Sextum Empiricum.

Βίον πρᾶσθαι pag. 371. Ἄριστον βίον πωλᾶν interpres *viam optimam vendo*, & pag. 374. βίον ἀνδρικὸν πωλᾶν, βίον ἄριστον, ἢ γενναῖον, βίον ἐλεύθερον. *vertunt vitam virilem vendo, vitam optimam & generoſam, vitam liberam.* rectius vertas, *vita optimum, vita virilem, generoſum, liberum.* hoc eſt, qui optime vivit, qui viriliter, generoſe, non

effoeminate, libere vivit. Est loquendi genus Graecis tritissimum.

Pag. 378. ἄπραλος ἔοικεν ὦ Ζεῦ ὅτῳ ἡμῖν μένειν. leg. ex Mſ. ut olim conjeceram ἄπραλος ἔοικεν ὦ Ζεῦ ὅτῳ ἡμῖν. & sic legisse videtur Latinus interpres, qui recte vertit: *Iste, o Iupiter, quantum apparet inemptus nobis manebit.* sic & p. seq. eodem modo scribendum ἄπραλος καὶ ὅτι μένειν. mox pag. 378. ex eodem Mſ. repone, ἅμα γὰρ αὐτὸ πεπρᾶσθαι βούλομαι. *ambo enim vendere simul volo.* in edd. βούλεσθαι. *volunt.* & statim idem liber ὁ δὲ πρὸς ἔοικε πυθῶν. quod est ἰαμβικώτερον quam vulgatum πυθέσθαι. mox male vertitur ἐγὼ δὲ κέλομαι πᾶσιν ἡδέως οἰμώζειν, *at ego omnes a pueris plorare jubeo*, cum ἡδέως sit *omnes, cujuscunque aetatis*, ut dudum viri docti observarunt, vide Suidam, & Gloſſas Herodoti a viro doctiſſimi Gothofredo Iungermanno, meo neceſſario, olim cum Herodoto editas.

Pag. 380. ubi loquitur de ideis, ἐγὼ δὲ πάντων ὁρῶ εἰκόνας, καὶ τὰ ἀφανῆ καὶ ἄλλα, ſic omnino legendum, perperam καὶ ἄλλα, in editis.

Pag. 382. ubi Stoicus, ex ſuae familiae diſciplina divident bona inter προηγμένα, & ἀποπροηγμένα προηγμένα Cicero, vertit *producta*, quae aliis in eligendo praeferuntur, ἀποπροηγμένα, interpretatur *rejecta*, quae nulla aeſtimatione digna ſint. vide Lipſii manuductionem ad Stoicam Philoſophiam. II, 23.

Pag. 390. in Reviviſcentibus auctior est vetus Codex. πεπαίκατε ὦ Ἐπίκυρε καὶ Λεόντιον.

Pag. 391. Procul dubio rectius Mſ. εἴπατέ μοι, εἶπες ὅτις, ἢ τὰ πεπονθότα ἀνήκεστα θεὸς ἡμῶν, ἀμείλικτε ὀργίζεται. *dicite mihi, qui ſitis, & quid tam atrox a me in vos commiſſum ſit, qui tam implacabiliter irati eſtis*, invenit etiam Bourdelotius in Anglicano. Mox excerpta mea, pro vulgato, τὰς καλὰς ἐκείνας συλλόγους, aeque ut Anglicanus τὰς καλὰς ἐκείνας συλλόγους, quod non erat rejiciendum. *tua illa prava colloquia* σύλλογος enim apud Demoſthenem eſt colloquium, & circulus colloquentium, ut docuit Budaeus ὁ πάνυ.

Pag. 396. Εἶτα εὖρον γύναιον τι ἐκ ἀπλοϊκῶς, εἰ καὶ ὅτι μάλιστα ἐς τὸ ἀσφαλὲς καὶ ἀκόσμητον ἑαυτὴν ἐπιρρύθμιζεν. Vertunt: *ibi mulierem quandam vidi non carentem fuco*, & *ſi in modum quam maxime oportunum & incomtum ſe aptabat.* Eſt ne τὸ ἐασφαλὲς *in modum quam maxime oportunum*? Hoc credant, qui nondum aere lavantur. legendum ἐς τὸ ἀφελὲς καὶ ἀκόσμητον, & verte: *Ibi mulierem quandam vidi non ſimplicem, etſi ſe compoſuiſſet, ut videretur maxime infucata, & inculta.* In aliis quoque locis hoc vocabulum ἀφελὲς, quod frequentius in Luciano reperitur, corruptum eſt in ἀσφαλὲς, uti videbimus. Mox addit cum muliere illa forte invita nudaretur, ſe vidiſſe in illa περιδέρια χρυσᾶ τῶν πλοιῶν παχύτερα, *torques aureos boiis craſſiores.* Sic enim & codex Anglicanus, & mei excerpta, longe ἐμφατικώτερος, quam quod in editis circumfertur, τῶν ἐγχέλεων παχύτερα. Sunt enim τὰ πλοῖα & ὁ πλοιὸς vincula ſive ferrea, ſive alius materiae craſſiora, quibus & captorum

rum colla, manus, pedes vinciuntur, ut & quibus canes mordaces coercentur. Xenoph. 11. ἑλληνικ. οἷα ὥσπερ τοὺς διακινδύνους κλοιῷ δήσαντες ἐμβάλωσιν, ὅτω καὶκεῖνοι ὑμᾶς ἐμβάντες τῷ δήμῳ τούτῳ δῆμον οἰχόντων ἀπόντες. *Sicut qui mordent catena vinciendos tradunt, ita illi* (Lacedaemonii) *vos poſtquam tradiderunt populo iſti injuria affecto tradiderunt.* Apud Euſebium Hiſt. Eccleſ. V, 32. vinculum ferreum quo martyrum colla vinciebant, dicitur κλοιὸς σιδηρᾶς Prudentio eſt *boia. Colla boiis impedit.*

Pag. 397, locus eſt elegantiſſimus, ſed ab interpretibus peſſime acceptus de convitiis, & ſcommatibus. Οἶδα γὰρ ὡς οὐκ ἂν τι ὑπὸ σκώμματος χεῖρον γένοιτο, ἀλλὰ τὐναντίον ὥσπερ ἂν τὸ χρυσίον, ἐπισκώμμασι τοῖς κόμμασι λαμπρότερον ἀποβλέπῃ, καὶ φαιδρότερον γένηται. vertitur: *Novi enim nihil reddi deterius a ſcommate. ſed contra quod bonum eſt, quemadmodum aurum, quod erutum inciditur, clarius refulget, ſitque ſplendidius.* Quid hoc *aurum quod erutum inciditur*? Num inciſio reddit aurum ſplendidum? num κόπτειν χρυσὸν eſt aurum incidere? Κόπτειν eſt ferire, ſignare aurum. & κόμμα eſt ſignum in nummo percuſſum, hinc numiſma πονηρὸν κόμμα dicitur, quod aliter dicitur διακεκομμένον, malae notae, nummus adulterinus. hic tamen κόμμα eſt ipſa percuſſio, cum in moneta nummus feritur, ille actus feriendi, legitur autem pro ἐπισκώμμασι in Mſ. ἐπικεκόμμασι, quod valde placet. Eſt igitur ἐπικεκόμμασι τοῖς κόμμασι χρυσίον aurum deterius ipſa percuſſione dum in officina monetariorum ab operis rude aurum feritur, & ſignatur, fitque cum ſignatum eſt ſplendidius. quod qui in officinis illis aurum & argentum viderunt ſignari, non poſſunt ignorare. Sicut igitur aurum, inquit, cum in moneta percutitur, ſigno iis a malleatoribus, impreſſo, fit ſplendidius, ſic convitia & ſcommata rem bonam reddunt meliorem. Si quis tamen velit vulgatam tueri pertinacius, poteſt exponere, monetam recentem, quae modo ex triumvirorum A. A. A. F. F. officina eſt protracta. ſed ego Mſ. ſcripturam laudo proboque.

Pag. 398. Ἢ ὅτῳ καὶ μόνη τάλαντος ἐξαρκεῖν δύναιτο. Malim cum Mſ. ἢ ὅτῳ καὶ μόνη τάλαντος ἂν ἐξαρκεῖν δύναιτο. Inferius ἐν τῇ ποικίλῃ rectius vertas cum C. Nepote *in Poëcile*, quam cum interpretibus *in Poecilo.*

Pag. 401. Praeſtat quoque ex eodem libro ſcribi ὅπως ἄριστα κατηγορήσειν δοκεῖ. *qui videtur optime accuſaturus*, quamvis vulgata poſſit ferri.

Pag. 409. Libri iſtius excerpta firmant Anglicanum, in quo legitur καὶ περὶ τὴν τῶ πλουσίου ψυχὴν ἀπόλαυε ἐμβαπτιζόμενοι, quod merito probat Bourdelotius. ſed pag. 412. is ipſe male damnat Codicis Anglicani lectionem, in quo, ut & meis excerptis rectius ſcribitur, καὶ φιλοσοφεῖν φάσκουσιν, *& qui dicunt ſe philoſophari, ſe eſſe philoſophos*, pro quo dixit pag. 414: Οὗτοι φιλοσόφοι εἶναι λέγουσι, quam quod legitur in editionibus, καὶ φιλο-

σοφῶν ἀσκῶσι, quod eſt *in philoſophia ſe exercent, philoſophiae dant operam*, quamvis id quoque poſſit tolerari, alterum tantum praeferendum eſt. Hanc enim vim habet, venditant ſe pro philoſophis, cum non ſint.

Pag. 414. recte utique Mſ. μυελοί, ὅσα ᾗ φῶτα κῆ ἄνδρα γίνε᾽ ἄρη. eſt enim ex Hom. Iliad. β. v. 468. ἄρη eſt interpretatio. ἄρης n. accipitur cum pro vere tum pro aeſtate, ut ad Heſiodum oſtendi.

Pag. 415 τὸ μὴ ᾗ ἐπεδόκει γνώσεσθαι κῆ σημεῖον αὐτῆς. Non eſt hic locus δὲ, Recipiendum omnino quod Anglicanus codex & mea excerpta prae ſe ferunt, μηδὲν ἐπεδόκει γνώσεσθαι. quod & videtur agnoviſſe Latinus interpres. Statim nihil certius ſcribendum eſſe, quod & Bourdelotius probat, cum Anglicano & meo: διχόμυθα ἤδη αὐτὰς. Plat. ἡμῖς πρῶτος. nec minus probandum ex iiſdem membranis pag. 410. ταχέως ἐπιτίλῃ τῷ ἄγειν. *fac ut cito aliquid capiamus.*

In Cataplo pag. 436. mirum Bourdelotium non recepiſſe Mſ. Anglicani ſcripturam, qui vere cum meis excerptis ſcribit, κῆ σὺ Ἐρμῆ συναράξασον & *tu ſimul extrahe*, quamvis vulgata non ſit exſibilanda.

In dialogo de Mercede Conductis, menda tam aperta qui potuit tot editores effugere, praeſertim cum Latinus interpres veram lectionem in ſuo libro reperiſſe videatur. Pag. enim 451; εἰς᾽ ἴλαθον ἄφρω γηράσαντες ἴξωσι χαίμενοι κῆ ἐτῷ ᾗ ἱερᾷ, κἀκεῖνῳ ᾗ μετεδίδοσαν, legendum εἰς᾽ ἴλαθον ἄμφω γηράσαντες. recte Latinus: *donec imprudentes ambo ſenuerint.*

Pag. 455. Καὶ δὴ σύντροφοί σοι πάντα ὦν τυγχάνει μείζονες. leg. ex Mſ. κῆ δὴ σύντροφοί σοι πάντα. σύντροφος μειζόνως. *Age omnia tibi ſuccedant. Mirum in modum felix es.*

Pag. 476. Nullus dubita ex eodem codice refingendum eſſe κῆ ὁ μὲν πρῶτος ἀΐδης, ἐπισκοπούμενος ὑφηγήσασθαι ᾗ διατάττειν, σοφώτατον κῆ σοφισάμενος ἀπέχθη. *Et primus quidem illico, etiamnum cunctantem dominum audiens, praecurrens ante alios nunciat.* Vulgo, κῆ ὁ μὲν πρῶτος, ἀΐδης ἐπισκοπούμενος ὑφηγήσασθαι ᾗ διατάττειν, σοφώτατον. Vertunt: *ac primus quidem, qui ſtatim id facere deſtinantem ſubauſcultarit dominum, praecurrit, priorque monet.* σκέπτομαι eſt cunctor, dubito. unde σκεπτικοὶ qui de omnibus dubitabant.

Pag. 480. legitur in Mſ. ἐγχειρεῖσθαι αὐτὸν τῷ γήρᾳ, ἤδη ὑπονοσοῦντα κῆ πεπτωκὸν τὸ χρῶτα, cujus color eſt detritus, cujus vividus color eſt extinctus. Sed vulgatam non ſollicito. πεπτωκὸν τὸ χρῶτα, cujus color eſt immutatus, evanuit. Sic enim Homerus loquitur Iliad. ρ. v. 733.

Τῶν ᾗ πεπτώτῳ χρὼς, οὐδέ πῃ ἴτλη
ἐσσυτον αἴξας δὴ πρὸ πυρὸς δηϊόωντος
Eorum mutabatur color, neque quà ſuſtinebat
Procurrens pro mortuo pugnare.

In Apologia pag. 482 locus eſt vexatiſſimus, in quo ingenium exer-

exercuerunt viri magni Bochardus & Palmerius, nec non Cl. Bootius? Μονωχῷ τ' ἵππῳ πᾶδα σὺ τῷ ποδωκίᾳ ἴχνιά, περίχλ ἰσωτὸν ἵλιεσθαι καὶ φίζεσθαι, καθάπερ ὑπὸ κλοιῷ τινι χρυσῷ τ' αὐχένα διήνεγκε, διὰ ἐπ τ' πεφθέντων πλησίον τὰ σφίγγια καὶ τὰ κυρωλία. Vocem κυρωλία nihili esse, & Graecis ignotam jam viri docti monuerunt. Non vero amuleta, non collaria intelligi, aut has voces σφίγγια & κυρωλία significare posse iidem docuerunt verissime. Non possum tamen subscribere doctissimo Palmerio, qui ex Hesychio κυρωλία, vel κυρώνια legendum esse scivit. Pueros, illas delicias dominorum & dominarum, apud Romanos aureis catenis vinctos hinc inde ductos esse, quo vellent illos sequi, nusquam lectum neque auditum. Certum est animal intelligi. quamvis autem nihil ad rem faciat locus Philostrati, quem ex Photio attulit Bochardus, ille enim tantum significat pardum aureo collari ab Arsace ornatum dimissum & consecratum fuisse Nysaeo Deo, eumque torquem ideo ejus collo fuisse inditum, ut signum esset consecrationis, non ut in aula vinctus traheretur & duceretur ad spectantium voluptatem, sic etiam cervorum & hinnulorum cervices collaribus, ut etiam nunc in principum aulis, cingebantur: sed loquitur de animali, quod torque, quo ducebatur & trahebatur ad libitum domini, instar σφίγγιν, simiae. Quamvis igitur, nihil ad rem hanc, de qua loquitur Lucianus, faciat iste locus Philostrati, nec in historiis occurrat pardalus sic fuisse domitus, ut in opulentiorum aedibus fuerit circumductus, facit tamen pro Bochardo quod legatur in praecedente dissertatione in mercede conductis, ubi de eadem re loquitur, illos, qui divitibus operam suam locant, similes esse leoni, qui alligatus funiculo hinc inde ducebatur. Ibi philosophus, cum viderat se libertatem perdidisse, queritur pag. 471: Νῦν δὲ τ' ἔ λόγυ, λέων κεχῆν διθεὶς ἄνω τ' κάτω περισύρομαι. *Nunc vero, ut solent dicere, leo filo vinctus sursum ac deorsum circumferor.* Nam quamvis proverbium sit, traxit tamen originem a vero. Nota est historia Androclis ex Gellio & Aeliano. vide Plin. Hist. Natural. lib. VIII. c. 16. Sic & pantheras & pardos cicuratos & olim fuisse constat ex vita Elagabali, & aliis historicorum monumentis, uti etiam nunc in India ad venandum cicuratur. Martialis lib. I. ep. 84:

Picta quod jugo delicata collo
Pardus sustinet.

His puto posse defendi emendationem magni Bochardi; neque tamen ausim eam veram praestare. Facile possent alia substitui. sed sine ope libri veteris, in meo hic nullum est praesidium, nihil affirmarim.

Pag. 490. locus est vexatissimus, de quo ante complures annos meam consuluit sententiam Amplissimus Daventriensium Consul, Gisbertus Cuperus, nunc Consessui Potentissimorum Ordinum Belgicae foederatae, qui Hagae Comitum est, adscriptus, quem honoris caussa nomino. Diu, fateor me torsit, vanisque conjecturis

diu

diu me & virum excellentem fruſtratus ſum. Verba ſunt: Σὺ δ' θαῤῥεῖ ὦ ἑταῖρε, ὡς οὐδενὶ τάχιον ἡμῖν χρησομένῃ, μὴ γὰρ τοσοῦτός πω λιμὸς κατέλαβε τὸ Ἄργος ὡς τὴν κοίλην Ἀραβίαν σπείρειν ἐπιχειρεῖν. Interpres Latinus: *Neque enim tanta fames Argos urgere unquam poterit, ut cavam Arabiam ſerere aggrediatur.* Quae aut ubi gentium eſt cava illa Arabia? Novi κοίλην Συρίαν, coele Syriam: memini Ἄργος dici κοῖλον ſophoci, uti δυσείλην κοίλην eidem, & Homero Λακεδαίμονα κοίλην, cavam Lacedaemonem. Sic enim Graeci vocabant loca in vallibus, & humili loco ſita, non in montibus. Sed Arabiam cavam eſſe nemo uſquam reperiet. Si quae dicenda eſſet Arabia κοίλη, certi magna felicis Arabiae pars inter montes in vallibus feraciſſimis poſita, ſic eſſet dicenda, non illa fabuloſa & deſerta. Eraſmus tamen Roterodamenſis, ille Batavorum doctiſſimus, ex hoc loco proverbium ſibi viſus eſt expiſcari, quod Centur. I. Chiliadis II. inſeruit & ſic explicat: τὴν κοίλην Ἀραβίαν σπείρειν, *cavam Arabiam ſerere*, pro fruſtra ſudare, aut in re perdifficili, nec admodum frugifera operam ſumere, adlato hoc loco Luciani. Plutarchi locus quem Luciano attexit eſt plane ἀσυνδέτως, & male a ſummo viro intellectus & tranſlatus, de quo alias. Sed, crede mihi, nullam unquam fuiſſe cavam Arabiam nec uſquam eam reperies, licet in ipſo ſolis curru orbem terrarum luſtres, aut alatis draconibus cum Triptolemo per omnes gentes circumferaris. Et, ſi quae eſſet, quid tamen illa ad Argivos? Num ad famem avertendam illi ex Europa in ultimam Aſiam ad Arabiam colendam proficiſcerentur? λῆρος, λῆρος. Mea excerpta ſcribunt portentoſius ὡς τὴν συνδαργδίαν. Mihi tamen ad veram lectionem aditum aperuerunt. Legendum enim: ὡς τὴν κυλλάρηβιν σπείρειν ἐπιχειρεῖν. *ut Cyllarabin velint ſerere.* Fuit Cyllarabis gymnaſium in Argolide. Heſych. κυλλάρηβις δίστομος ἢ γυμνάσιον ἐν Ἄργει. Meminit hujus gymnaſii etiam Plutarchus in vita Agidis & Cleomenis cum narraſſet Cleomenem agrum Argivorum & omnem ſegetem perdidiſſe funditus: addit ὡς μήποτε κατὰ τὴν κυλλάρηβιν γυμνάσιον τὸ γυμνάσιον, ἐπιχείρων ἐσφέρειν πῦρ, ἐκώλυσεν, ὡς κατὰ τοῦ μεγάλου πόλιν ἐξ ὀργῆς μᾶλλον ἢ καλῶς αὐτοῖς πεπραγμένον. *Poſtquam tamen ventum ad Cyllaribin eſt, & ſubdere facis aggreſſi ſunt gymnaſio, obſtitit; oſtendens illa quae Megalopoli egiſſet irate potius, quam bene a ſe geſta eſſe.* Liv. XXXIV, 26: *Miſit expeditos pedites equiteſque, qui circa Cyllarabin (gymnaſium id eſt minus trecentos paſſis ab urbe) cum erumpentibus a porta Lacedaemoniis proelium commiſerunt.* Pauſanias in Corinthiacis vocat κυλλαρίβιν γυμνάσιον, & ſic a Stheneli filio appellatum eſſe auctor eſt. vide quae ad laudatum Livii locum adfert contra Caſaubonum, qui velit apud Livium legi *circa Cyllarabis gymnaſium*, Iacobus Gronovius, magni parentis non minor filius. Iſtud gymnaſium ſacrum fuit, & ut pleraque alia, dedicatum diis, itaque uſibus humanis exemtum, ut ager ejus coli non potuerit. Inde proverbium hoc natum.

In

In Hermotimo pag. 508. πάπαι ὦ Ἑρμότιμε, ὀλίγους ἡμᾶς λέγεις, οὐδὲ κᾷ τὰς πυγμαίους ἐκείνας, ἀλλὰ χαμαὶ πετομένοις ὁμοῦ καὶ χερσὶ καὶ γῇ. interpres: *Papae Hermotime, quantulos nos facis, neque cum pygmeis nos comparas, sed omnino cum humi repentibus animalibus.* Sed χαμαὶ καὶ χερσὶ καὶ γῇ num sunt humi repentia animalia? non sic Graeci loquuntur, sed dicendum fuisset τοὺς χαμαὶ ὄντας, aut ῥέπουσας. sicut statim, ὅσοι χαμαὶ ἑρπετώδεις ἰσμὲν, sed veram scripturam nobis ostendit Mss. Ἀλλὰ χαμαιπετοῖς πετομένοις καὶ χερσὶ καὶ γῇ. In praecedente pag. 507 non frustra idem codex: εἰ καὶ μὴ ὀρθῶς, μηδ' ἀεὶ βαδίζοις. sane ἀτλικάπτειν hoc est quam vulgatum ὀρθῶς. Solet enim ὁδὸς in his frequentissime omitti. sic apud Xenoph. ὀρθῆς ἐξαπατᾶν. *a recta via aberrare.* exempla passim obvia, nec tyronibus ignota.

Pag. 513. Τί δ' εἰπεῖν μοι ἔτι ἔστιν ὕστερον, ὃν τρόπον ἁρμόσῃς τὸ σῶφρον φιλοσοφεῖν, ὡς κᾷ αὐτὸς εἰ δύναιτο, ἐπισωφρονιεῖν σοὶ, τοσοῦτον ἀπολείπων; Monstrosum verbum ἐπισωφρονιεῖν σοὶ potuerunt ne tam diu tolerare editores? Inposterum ex Mss. scribe & distingue: ὡς κᾷ αὐτὸς εἰ δύναιτο ἔτι, σωφρονιεῖν σοὶ τοσοῦτον ἀπολείπων. ut *& ipse, si etiam nunc fieri posset, vobiscum iter, capiam, inde initium faciens,* unde scilicet vos cœpistis.

Pag. 522. Dicit Lucianus, si quis in illam beatorum civitatem velit adsciscí, ei sufficere σύνεσιν, καὶ ἐπιθυμίαν τῶν καλῶν, καὶ πόνον, καὶ τὸ ἀλιπαρεῖς, καὶ τὸ μὴ σύνδεσμα. vertitur: *intelligentia polleat, cupiditate rerum honestarum teneatur, laborem & macritatem non detrectet, non det tergum.* Primo *macritas* barbarum est, Latini dixissent *macies*, seu *macritudo.* Dein licet Latinum esset, quid hic macies facit ad jus civitatis consequendum? Mss. pro ἀλιπαρεῖς scribit λιπαρεῖς, & sic sine controversia scripsit Lucianus. λιπαρὲς est assiduitas, familiaris Luciani vox, quam cum τῷ πόνῳ non semel junxit. Vertendum autem *sufficit ingenium, cupiditas rerum honestarum, labor, assiduitas, non tergum dare,* sc. ad civitatem consequendam, hoc est non viam, cui te dederis, deserere.

Pag. 528. recte Marcilius conjecit δικαιότατα δ' ἐπαλήξαι δικεῖ μοι, legendum esse pro ἐπαλῆξαι, Mss. hanc conjecturam stabiliente, & vertendum *justissime videtur illum increpasse,* non ut vulgo, *consternasse.*

Pag. 535. Scribendum ex Mss. κᾷ γὰρ αὐτὸ τοῦτο πολλὴν ἀπορίαν παρεχόμενον τυγχάνει, ὅτι ἕκαστος τῶν ἀπολυσομένων ἴσχει πάντως. *hoc magnam dubitationem affert, quod eorum qui exuentur, unusquisque omnino aliquid habet.* in editis legitur ἀπολυσομένων, hoc est *qui exuent.*

Pag. 536. Recte meus cum Angl. ἀνέχει αὐτῷ τῇ χειρί. *manu elata.* ut ap. Hom. ἀνασχὼν τῇ χειρί. male vulgo ἀντέχει τῇ χειρί. Sic & pag. 537. rectius iidem libri ἐπισκοπεῖς τὰ γεγραμμένα, pro vulgato ἐπισκόπησον, *circumiens inspicis litteras.*

Pag. 542. Dixit Hermotimus, plures ducentis annis, juxta calculum

effoeminate, libere vivit. Est loquendi genus Graecis tritissimum.

Pag. 378. ἄπραχλος ἔοικεν ὦ Ζεῦ ὅτος ἡμῖν μένειν. leg. ex Mſ. ut olim conjeceram ἄπραγλος ἔοικεν ὦ Ζεῦ ὅτος ἡμῖν. & sic legisse videtur Latinus interpres, qui recte vertit: *Iste, o Iupiter, quantum apparet inemptus nobis manebit.* sic & p. seq. eodem modo scribendum ἄπραγλος καὶ ὅτος μένειν. mox pag. 378. ex eodem Mſ repone, ἅμα γὰρ αὐτὼ πιπράσκω βάλομαι. *ambo enim vendere simul volo.* in edd. βέλεσθαι. *volunt.* & statim idem liber ὁ ὃ πᾶς ἔοικε πυθῶν. quod est ἀκμαιότερον quam vulgatum πιθεῖν. mox male vertitur ἐγὼ δ' κέλομαι πᾶσιν ἡδέως οἰμώζειν, *at ego omnes a pueris plorare jubeo*, cum ἡδέως sit *omnes, cujuscunque aetatis*, ut dudum viri docti observarunt, vide Suidam, & Glossas Herodoti a viro doctissimi Gothofredo Iungermanno, meo necessario, olim cum Herodoto editas.

Pag. 380. ubi loquitur de ideis, ἐγὼ δ' πάντων ὁρῶ εἰκόνας, καὶ τὸ ἀφανὲς καμὲ ἄδηλον, sic omnino legendum, perperam καμὲ ἄδηλα, in editis.

Pag. 382. ubi Stoicus, ex suae familiae disciplina dividit bona inter ἀξιόλογα, & ἀπροηγμένα ἀξιόλογα Cicero, vertit *producta*, quae aliis in eligendo praeferuntur, ἀπροηγμένα, interpretatur *rejecta*, quae nulla aestimatione digna sint. vide Lipsii manuductionem ad Stoicam Philosophiam. II, 23.

Pag. 390. in Reviviscentibus auctior est vetus Codex. κεκμήκοτι ὦ Ἐπίκυρε καὶ Ἀρίσταρχε.

Pag. 391 Procul dubio rectius Mſ. ἔστι μοι, εἴτις ἔστις, ὃ τὸ πανοῦργες ἀνήκεστον θεὸς ἡμῶν, ἀμείλικτος ὀργίζεται. *dicite mihi, qui sitis, & quid tam atrox a me in vos commissum sit, qui tam implacabiliter irati estis*, invenit etiam Bourdelotius in Anglicano. Mox excerpta mea, pro vulgato, τὰς καλὰς ἐκείνας σου λόγους, aeque ut Anglicanus τὰς καλὰς ἐκείνας συλλόγους, quod non erat rejiciendum. *tua illa prava colloquia* σύλλογος enim apud Demosthenem est colloquium, & circulus colloquentium, ut docuit Budaeus ὁ πάνυ.

Pag. 396. Εἶτα εὗρον γύναιον τι ἐκ ἀπλοϊκὸν, εἰ καὶ ὅτι μάλιστα εἰς τὸ ἀσφαλὲς καὶ ἀκόσμητον ἑαυτὴν ἐπῃρύθμιζεν. Vertunt: *ibi mulierem quandam vidi non carentem fuco, & si in modum quam maxime oportunum & incomtum se aptabat.* Est ne τὸ ἀσφαλὲς *in modum quam maxime oportunum*? Hoc credant, qui nondum aere lavantur. legendum εἰς τὸ ἀφελὲς καὶ ἀκόσμητον, & verte: *Ibi mulierem quandam vidi non simplicem, etsi se composuisset, ut videretur maxime infucata, & incultа.* In aliis quoque locis hoc vocabulum ἀφελὲς, quod frequentius in Luciano reperitur, corruptum est in ἀσφαλὲς, uti videbimus. Mox addit cum muliere illa forte invita nudaretur, se vidisse in illa φαλάρεια χρυσᾶ τὸ κλοιᾶν παχύτερα, *torques aureos boiis crassiores.* Sic enim & codex Anglicanus, & mei excerpta, longe ἐμφανέστερος, quam quod in editis circumfertur, τὸ ἐγχάλκου παχύτερα. Sunt enim τὰ κλοῖα & ὁ κλοιὸς vincula sive ferrea, sive alius materiae crassiora, quibus & captorum

rum colla, manus, pedes vinciuntur, ut & quibus canes mordaces coercentur. Xenoph. 11. ἑλληνικ. οἷα ὥσπερ τοὺς δεδεκότας πλοίῳ δήσαντες παραδιδόασι, ὅτω κακεῖνοι ὑμᾶς παραδόντες τῷ ἡδικημένῳ τούτῳ δήμῳ οἱ χοντας ἀπόντας. *Sicut qui mordent catena vinciendos tradunt, ita illi* (Lacedaemonii) *vos poſtquam tradiderunt populo iſti injuria affecto tradiderunt.* Apud Euſebium Hiſt. Eccleſ. V, 32. vinculum ferreum quo martyrum colla vinciebant, dicitur πλοῖος σιδηρᾶς Prudentio eſt *boia. Colla boiis impedit.*

Pag. 397, locus eſt elegantiſſimus, ſed ab interpretibus peſſime acceptus de convitiis, & ſcommatibus. Οἶδα γὰρ ὡς οὐκ ἄν τι νέον σκώμματος χεῖρον γένοιτο, ἀλλὰ τοὐναντίον ὅταν ἄν τι καλὸν, ὥσπερ τὸ χρυσίον, ἀπαραπώμενον τοῖς κόμμασι λαμπρότερον ἀποστίλβῃ, καὶ φανερώτερον γένηται. vertitur: *Novi enim nihil reddi deterius a ſcommate. ſed contra quod bonum eſt, quemadmodum aurum, quod erutum inciditur, clarius refulget, fitque ſplendidius.* Quid hoc *aurum quod erutum inciditur*? Num incilio reddit aurum ſplendidum? num κόπτειν χρυσὸν eſt aurum incidere? Κόπτειν eſt ferire, ſignare aurum. & κόμμα eſt ſignum in nummo percuſſum, hinc numiſma νομισθὲν κόμμασιν, quod aliter dicitur παραχαραγμένον, malae notae, nummus adulterinus. hic tamen κόμμα eſt ipſa percuſſio, cum in moneta nummus feritur, ille actus feriendi, legitur autem pro ἀπαραπώμενον in Mſ. ἀπερεμόμενον, quod valde placet. Eſt igitur ἀπερεμόμενον τοῖς κόμμασι χρυσίον aurum deterſum ipſa percuſſione dum in officina monetariorum ab operis rude aurum feritur, & ſignatur, fitque cum ſignatum eſt ſplendidius. quod qui in officinis illis aurum & argentum viderunt ſignari, non poſſunt ignorare. Sicut igitur aurum, inquit, cum in moneta percutitur, ſigno iis a malleatoribus, impreſſo, fit ſplendidius, ſic convitia & ſcommata rem bonam reddunt meliorem. Si quis tamen velit vulgatam tueri pertinacius, poteſt exponere, monetam recentem, quae modo ex triumvirorum A. A. A. F. F. officina eſt protracta. ſed ego Mſ. ſcripturam laudo proboque.

Pag. 398. Ἢ ὥσπερ καὶ μόνη τάλαντος ἐξευρεῖν δύναιτο. Malim cum Mſ. ἢ ὥσπερ καὶ μόνη τάλαντος ἂν εὑρεῖν δύναιτο. Inferius ἐν τῇ ποικίλῃ rectius vertas cum C. Nepote *in Poëcile*, quam cum interpretibus *in Poëcilo.*

Pag. 401. Praeſtat quoque ex eodem libro ſcribi ὅστις ἄριστα κατηγορήσειν δικῇ. *qui videtur optime accuſaturus*, quamvis vulgata poſſit ferri.

Pag. 409. Libri iſtius excerpta firmant Anglicanum, in quo legitur καὶ περὶ τοῦ τὸ πλουσίου ζῆσαι ἀπήλαις προσγινομένοις, quod merito probat Bourdelotius. ſed pag. 412. is ipſe male damnat Codicis Anglicani lectionem, in quo, ut & meis excerptis rectius ſcribitur, καὶ φιλοσοφεῖν φάσκουσιν, *& qui dicunt ſe philoſophari, ſe eſſe philoſophos*, pro quo dixit pag. 414: Ὅσοι φιλοσόφοι εἶναι λέγουσι, quam quod legitur in editionibus, καὶ φιλο-

σοφῶν ἀσκῶσι, quod eſt *in philoſophia ſe exercent, philoſophiae dant operam*, quamvis id quoque poſſit tolerari, alterum tantum praeferendum eſt. Hanc enim vim habet, venditant ſe pro philoſophis, cum non ſint.

Pag. 414. recte utique Mſ. μυελοὶ, ὅσα ἔ φύλλα καὶ ἄνθεα γίνει. ἄρη. eſt enim ex Hom. Iliad. β. v. 468. ἄρις eſt interpretatio. ἄρης n. accipitur cum pro vere tum pro aeſtate, ut ad Heſiodum oſtendi.

Pag. 415 τὸ μὴ ἔ ἐπεδάκνειν γνώσιμος καὶ σημεῖον αὐτοῖς. Non eſt hic locus δὶ, Recipiendum omnino quod Anglicanus codex & mea excerpta prae ſe ferunt, μηδὲν ἐπεδάκνειν γνώσιμος. quod & videtur agnoviſſe Latinus interpres. Statim nihil certius ſcribendum eſſe, quod & Bourdelotius probat, cum Anglicano & meo: διχόμυθα ἤδη αὐτοῖς. Plat. ἡμῖν πρῶτος. nec minus probandum ex iiſdem membranis pag. 410. παχείαν ἐπιτίλῃ τῷ ἄγρῳ. *fac ut cito aliquid capiamus.*

In Cataplo pag. 436. mirum Bourdelotium non recepiſſe Mſ. Anglicani ſcripturam, qui vere cum meis excerptis ſcribit, καὶ σὺ Ἐρμῆ συναίρασον & *tu ſimul extrahe*, quamvis vulgata non ſit exſibilanda.

In dialogo de Mercede Conductis, menda tam aperta qui potuit tot editores effugere, praeſertim cum Latinus interpres veram lectionem in ſuo libro reperiſſe videatur. Pag. enim 451; εἰς ἕλαθον ἄφνω γηρήσαντες ἑξαρκοῦντι κἀμένοιν καὶ ἀτῷ ἔ ἐρᾷν, κἀκεῖνῳ ἔ μεταδιδόναι, legendum εἰς ἕλαθον ἄμφω γηρήσαντες. recte Latinus: *donec imprudentes ambo ſenuerint.*

Pag. 455. Καὶ δὴ σύντηκεί σοι πάντα ὡς τυχῆς μείζονος. leg. ex Mſ. καὶ δὴ σύντηκεί σοι πάντα. σύντηκες μείζονως. *Age omnia tibi ſuccedant. Mirum in modum felix es.*

Pag. 476. Nullus dubita ex eodem codice refingendum eſſe καὶ ὁ μὲν πρῶτος δρόμος, ἵν ἐπισθόμενος ὑποδράκοιτο ἔ διατρέχει, προφαίνων καὶ προμηνύσας ἀπέρχεται. *Et primus quidem illico, etiamnum cunctantem dominum audiens, praecurrens ante alios nunciat.* Vulgo, καὶ ὁ μὲν πρῶτος, δρόμος ἐπισκιρτῶμένῳ ὑποδράκοιτο ἔ διατρέχει, προφαίνων. Vertunt: *ac primus quidem, qui ſtatim id facere deſtinantem ſubauſcultarit dominum, praecurrit, priorque monet.* σκιρτῶμαι eſt cunctor, dubito. unde σκιρτῶντες qui de omnibus dubitabant.

Pag. 480. legitur in Mſ. ἐγχωλεύεσθαι αὐτὸν τῇ γήρᾳ, ἤδη ὑπονοσοῦσα καὶ πεφυκὸν ἐ χρῶτα, cujus color eſt detritus, cujus vividus color eſt extinctus. Sed vulgatam non ſollicito. πεφυκὸν ἐ χρῶτα, cujus color eſt immutatus, evanuit. Sic enim Homerus loquitur Iliad. ε. v. 733.

Τῶν ἔ τρεπτὸν χρὼς, οὐδέ τις ἔτλη
ὠκέως αἰξας δὴ περὶ νεκρῷ δηιάασθαι

Eorum mutabatur color, neque quis ſuſtinebat
Procurrens pro mortuo pugnare.

In Apologia pag. 482 locus eſt vexatiſſimus, in quo ingenium exer-

exercuerunt viri magni Bochardus & Palmerius, nec non Cl. Bootius? Μετανοχὶ τ ἱπεϱοι πέδα ὸ τῦ πολμέϱ ἰχονία, πϱὶχ ἱαυτὸν ἴλκεδαι κὴ φέϱεδαι, κὴ ἀπ' ἀϱχὴ ὑπὸ κλοιῦ τινι χϱυσῦ τ αὐχένα διϛάζα, οἷα ἰσι τ πυθῶνιοι πολυσίοι τὰ σφίγγια κὴ τὰ κϱεμάλια. Vocem κϱεμάλια nihili esse, & Graecis ignotam jam viri docti monuerunt. Non vero amuleta, non collaria intelligi, aut has voces σφίγγια & κϱεμάλια significare posse iidem docuerunt verissime. Non possum tamen subscribere doctissimo Palmerio, qui ex Hesychio κϱεμάλια, vel κϱεμάστα legendum esse scivit. Pueros, illas delicias dominorum & dominarum, apud Romanos aureis catenis vinctos hinc inde ductos esse, quo vellent illos sequi, nusquam lectum neque auditum. Certum est animal intelligi. quamvis autem nihil ad rem faciat locus Philostrati, quem ex Photio attulit Bochardus, ille enim tantum significat pardum aureo collari ab Arsace ornatum dimissum & consecratum fuisse Nysaeo Deo, eumque torquem ideo ejus collo fuisse inditum, ut signum esset consecrationis, non ut in aula vinctus traheretur & duceretur ad spectantium voluptatem, sic etiam cervorum & hinnulorum cervices collaribus, ut etiam nunc in principum aulis, cingebantur: sed loquitur de animali, quod torque, quo ducebatur & trahebatur ad libitum domini, instar σφίγγων, simiae. Quamvis igitur, nihil ad rem hanc, de qua loquitur Lucianus, faciat iste locus Philostrati, nec in historiis occurrat pardalus sic fuisse domitus, ut in opulentiorum aedibus fuerit circumductus, facit tamen pro Bochardo quod legatur in praecedente dissertatione in mercede conductis, ubi de eadem re loquitur, illos, qui divitibus operam suam locant, similes esse leoni, qui alligatus funiculo hinc inde ducebatur. Ibi philosophus, cum viderat se libertatem perdidisse, queritur pag. 471: Νῦν δὲ τ ϝ λόγυ, λέων κϱέμϱη δεδεὶς ἄνω κ κάτω πϱοϊέναι. *Nunc vero, ut solent dicere, leo filo vinctus sursum ac deorsum circumferor.* Nam quamvis proverbium sit, traxit tamen originem a vero. Nota est historia Androclis ex Gellio & Aeliano. vide Plin. Hist. Natural. lib. VIII. c. 16. Sic & pantheras & pardos cicuratos & olim fuisse constat ex vita Elagabali, & aliis historicorum monumentis, uti etiam nunc in India ad venandum cicuratur. Martialis lib. I. ep. 84:

Picta quod jugo delicata collo
Pardus sustinet.

His puto posse defendi emendationem magni Bochardi; neque tamen ausim eam veram praestare. Facile possent alia substitui. sed sine ope libri veteris, in meo hic nullum est praesidium, nihil affirmarim.

Pag. 490. locus est vexatissimus, de quo ante complures annos meam consuluit sententiam Amplissimus Daventriensium Consul, Gisbertus Cuperus, nunc Consessui Potentissimorum Ordinum Belgicae foederatae, qui Hagae Comitum est, adscriptus, quem honoris caussa nomino. Diu, fateor me torsit, vanisque conjecturis

diu

diu me & virum excellentem fruſtratus ſum. Verba ſunt: Σὺ δ' ἀλλὰ μὴ ἐπίσχῃς, ὡς οὐδὲν τούτων ἡμῖν χρησιμεύσῃ, μὴ γὰρ ποτ' ἂν τοσοῦτος πόνος λιμὸς καταλάβοι τὸ Ἄργος ὡς τὴν κοίλην Ἀργείων ἀπείρων ἐπιχειρεῖν. Interpres Latinus: *Neque enim tanta fames Argos urgere unquam poterit, ut cavam Arabiam ſerere aggrediantur.* Quae aut ubi gentium eſt cava illa Arabia? Novi κοίλην Συρίαν, coele Syriam: memini Ἄργος dici κοῖλον ſophoci, uti αὐλῶνα κοίλην eidem, & Homero Λακεδαίμονα κοίλην, cavam Lacedaemonem. Sic enim Graeci vocabant loca in vallibus, & humili loco ſita, non in montibus. Sed Arabiam cavam eſſe nemo uſquam reperiet. Si quae dicenda eſſet Arabia κοίλη, certi magna felicis Arabiae pars inter montes in vallibus feraciſſimis poſita, ſic eſſet dicenda, non illa fabuloſa & deſerta. Eraſmus tamen Roterodamenſis, ille Batavorum doctiſſimus, ex hoc loco proverbium ſibi viſus eſt expiſcari, quod Centur. I. Chiliadis II. inſeruit & ſic explicat: τὴν κοίλην Ἀραβίαν σπείρειν, *cavam Arabiam ſerere*, pro fruſtra ſudare, aut in re perdifficili, nec admodum frugifera operam ſumere, adlato hoc loco Luciani. Plutarchi locus quem Luciano attexit eſt plane ἀσυνδέτως, & male a ſummo viro intellectus & tranſlatus, de quo alias. Sed, crede mihi, nullam unquam fuiſſe cavam Arabiam nec uſquam eam reperies, licet in ipſo ſolis curru orbem terrarum luſtres, aut alatis draconibus cum Triptolemo per omnes gentes circumferaris. Et, ſi quae eſſet, quid tamen illa ad Argivos? Num ad famem avertendam illi ex Europa in ultimam Aſiam ad Arabiam colendam proficiſcerentur? λῆρος, λῆρος. Mea excerpta ſcribunt portentoſius ὡς τὴν συνδαργείαν. Mihi tamen ad veram lectionem aditum aperuerunt. Legendum enim: ὡς τὴν κυλλάραβιν σπείρειν ἐπιχειρεῖν. *ut Cyllarabin velint ſerere.* Fuit Cyllarabis gymnaſium in Argolide. Heſych. κυλλάραβις δίσκος ἢ γυμνάσιον ἐν Ἄργει. Meminit hujus gymnaſii etiam Plutarchus in vita Agidis & Cleomenis cum narraſſet Cleomenem agrum Argivorum & omnem ſegetem perdidiſſe funditus: addit ὡς μέντοι πρὸς τὴν κυλλάραβιν γενόμενοι τὸ γυμνάσιον, ἐπιχείρουν καταφέρειν πῦρ, κωλύουσι, ὡς καὶ τῆς περὶ μεγάλην πόλιν ὑπ' ὀργῆς μᾶλλον ἢ κακίας αὐτοῖς παραγομένων. *Poſtquam tamen ventum ad Cyllaribin eſt, & ſubdere facis aggreſſi ſunt gymnaſio, obſtitit; oſtendens illa quae Megalopoli egiſſet irate potius, quam bene a ſe geſta eſſe.* Liv. XXXIV, 26: *Miſit expeditos pedites equiteſque, qui circa Cyllarabin (gymnaſium id eſt minus trecentos paſſis ab urbe) cum erumpentibus a porta Lacedaemoniis proelium commiſerunt.* Pauſanias in Corinthiacis vocat κυλλαράβειον γυμνάσιον, & ſic a Sthenelī filio appellatum eſſe auctor eſt. vide quae ad laudatum Livii locum adfert contra Caſaubonum, qui velit apud Livium legi *circa Cyllarabis gymnaſium*, Iacobus Gronovius, magni parentis non minor filius. Iſtud gymnaſium ſacrum fuit, & ut pleraque alia, dedicatum diis, iraque uſibus humanis exemtum, ut ager ejus coli non potuerit. Inde proverbium hoc natum.

In

In Hermotimo pag. 508. *παπαῖ ὦ Ἑρμότιμε, ὀλίγους ἡμᾶς λογιεῖς, οὐδὲ κατὰ τοὺς πυγμαίους ἐκείνους, ἀλλὰ χαμαὶ πετομένοις ὁμοίους καὶ χερσαίοις τοῖς γῆς.* interpres: *Papae Hermotime, quantulos nos facis, neque cum pygmeis nos comparas, sed omnino cum humi repentibus animalibus.* Sed *χαμαὶ καὶ χερσαῖοι τῆς γῆς* num sunt humi repentia animalia? non sic Graeci loquuntur, sed dicendum fuisset *τοῖς χαμαὶ ὄντας*, aut *ῥέπουσι*. sicut statim, *ὅσοι χαμαὶ ἑρπετώδεις ἰσμὲν*, sed veram scripturam nobis ostendit Mſ. *Ἀλλὰ χαμαιπετῶς πετομένοις καὶ χερσαίοις τοῖς γῆς.* In praecedente pag. 507 non frustra idem codex: *οἱ καὶ μὴ ὀρθίως, μηδ' ἀεὶ βαδίζοντες.* sane *ἀτραπόν* hoc est quam vulgatum *ὁδόν*. Solet enim *ὁδὸς* in his frequentissime omitti. sic apud Xenoph. *ὁδοῦ ἐξαπατᾶν. a recta via aberrare.* exempla passim obvia, nec tyronibus ignota.

Pag. 513. *Τί δ' εἰπεῖν μοι ἐπαίρω ὅλα, ὃν τρόπον ἀμυήτου τοῦ ἀφροντίστου φιλοσοφεῖν, ὡς καὶ αὐτὸς εἰ δύναιτο, ἐπισυοδειπορεῖν ὑμῖν, τοσαυτοδὶ δρόμῳ.* Monstrosum verbum *ἐπισυοδειπορεῖν* potuerunt ne tam diu tolerare editores? Inposterum ex Mſ. scribe & distingue: *ὡς καὶ αὐτὸς εἰ δύναιτο εἶπε, συοδειπορεῖν ὑμῖν τοσαυτοδὶ δρόμῳ.* ut *& ipse, si etiam nunc fieri possit, vobiscum iter, capiam, inde initium faciens*, unde scilicet vos cœpistis.

Pag. 522. Dicit Lucianus, si quis in illam beatorum civitatem velit adiscisci, ei sufficere *σύνεσιν, καὶ ἐπιθυμίαν τῶν καλῶν, καὶ πόνον, καὶ τὸ ἀλιπαρὲς, καὶ τὸ μὴ ἐνδοῦναι.* vertitur: *intelligentia polleat, cupiditate rerum honestarum teneatur, laborem & macritatem non detrectet, non det tergum.* Primo *macritas* barbarum est, Latini dixissent *macies*, seu *macritudo*. Dein licet Latinum esset, quid hic macies facit ad jus civitatis consequendum? Mſ. pro *ἀλιπαρὲς* scribit *λιπαρὲς*, & sic sine controversia scripsit Lucianus. *λιπαρὲς* est assiduitas, familiaris Luciani vox, quam cum *τῷ πόνῳ* non semel junxit. Vertendum autem *sufficit ingenium, cupiditas rerum honestarum, labor, assiduitas, non tergum dare*, sc. ad civitatem consequendam, hoc est non viam, cui te dederis, deserere.

Pag. 528. recte Marcilius conjecit *δικαιότατα γὰρ ἐπαλλήξαι δικεῖ μοι*, legendum esse pro *ὠκαλλήξαι*, Mſ. hanc conjecturam stabiliente, & vertendum *justissime videtur illum increpasse*, non ut vulgo, *consternasse*.

Pag. 535. Scribendum ex Mſ. *καὶ γὰρ αὐτὸ τοῦτο πολλοῦ ἀποδεῖται παρεχόμενον τοῦτό ἐστι, ὅτι ἔχασιν τῶν ἀποδησομένων ἔχει τινάτινας. hoc magnam dubitationem affert, quod eorum qui exuentur, unusquisque omnino aliquid habet.* in editis legitur *ἀποδυσομένων*, hoc est *qui exuent.*

Pag. 536. Recte meus cum Angl. *ἀντὶ αὐτοῦ τοῦ χεῖρα. manu elata.* ut ap. Hom. *ἀνασχὼν τοῦ χεῖρα.* male vulgo *ἀντὶ τοῦ χεῖρα.* Sic & pag. 537. rectius iidem libri *ἐπισκοπεῖς τὰ γεγραμμένα*, pro vulgato *ἐπισκόπησον, circumiens inspicis litteras.*

Pag. 542. Dixit Hermotimus, plures ducentis annis, juxta calculum

lum Luciani, impendendos esse omnium sectuam placitis discendis, respondit Lucianus, age auferamus quartam partem, ὡς πεντηκοντάετη ἔτη ἑκατὸν εἶναι, ἢ τὸ ἥμισυ ὅλου. πενταετηρίδικα ἔτη, non possunt esse tres partes ducentorum annorum. Quis non videt Lucianum reliquisse, ut Anglicanus & meus prae se fert, πεντήκοντα καὶ ἑκατόν. *centum & quinquaginta.* & si dimidium detraxeris, *centum* sufficient. quamvis corrupte scribatur πεντηκοντόν in MSS.

Pag. 562. Ista verba οὐκ ἐνοοῦντες εἰ πῃ μέλοιτο ἂν ἀκόλουθόν τι αὐτῶν, καὶ ψεῦδος ὄν, pessime interpretantur: *nec in mentem veniat ni falsum etiam sit, quod priori est consentaneum*, cum haec sit sententia: *non considerantes sicubi quid se invicem consequatur*, (vel *sibi congruat*,) *quamvis falsum sit.* ut si quis credat bis quinque esse septem, *credat etiam* quatuor quinque esse quatuordecim. paullo post δόντες τὰς ἀρχὰς τῆς ἀποδείξεως ἐφ' ἧς, non est, ut Latinus, *datis uniuscujusque sectae principiis*, sed *admittentes, concedentes principia uniuscujusque sectae.* statim haec quoque verba non intellexerunt interpretes, καὶ ἄξιοι εἰς ἀπόδειξιν ἀληθῆ λέγειν, ἀπὸ ψεύδους τὴν ἀρχὴν ὁρμώμενη, *cumque a falso principio exordiatur, vera tamen ad falsam demonstrationem vult dicere.* Haec ex Graecis verbis ne fidiculis extorqueas, quae sic interpretanda: *& postulat pro demonstratione vera dicere, ex falso principio progrediens.* hoc est pro demonstratione vult haberi principium, quod ponit, quia verum dicat, seu hoc ipsum verum dicere, quod jactat, vult pro demonstratione accipi, cum tamen illud principium, quod pro vero circumfert, sit falsum.

Pag. 563. Τὰς μὲν γὰρ ὑποσχέσεις ἀκούων θαυμαστὰς πῃ, ἡλίκα εὐδαιμονήσουσι οἱ εἰς τὸ ἀκρότατον. Latinus interpres: *Etenim promissiones admirandas audio, quando qui summum fastigium attigerint, felicitate potientur.* ἡλίκα hic quam frigeat nemo non videt. Luciani manus est ἡλίκα εὐδαιμονήσουσι, *ad quantam felicitatem perventuri sint.* Superius in somnio: ἡλίκα τὰ ἀγαθὰ προελῇ λιθύοος γενόμενος. *quanta bona consequeris, si evadas statuarius.* sic alibi apud nostrum ἡλίκα θαυμάσια, *quam admiranda.* Nihil tritius.

Pag. 566. Quaerit Lucianus, num Hermotimus excepta eruditione, velit praeceptori suo similis esse, ὅταν μὲν ὀργᾷ, ὅταν δὲ μικρολόγος, ὅταν δὲ φιλόνεικος ᾖ, καὶ φιλάνδρου τὴ ΔΙ, οἱ καὶ μὴ τοῖς πολλοῖς δοκεῖ. Ερμ. πῶς γάρ; Λυ. ὦ Ἑρμότιμε, φίλος ἀνηρώτημαι. primo male μικρολόγος vertitur *ita minutus*, cum sit *sordidus*, avarus; dein quid interrogatio πῶς γάρ sibi velit non video. Nam cum dixisset Lucianus, velis ne praeceptori tuo praeter doctrinam similis esse, cum sit tam iracundus, tam sordidus, tam rixosus, & voluptatis per Iovem amans, licet multis non videatur talis esse. Subdit Hermotimus: *Quibus nam?* Sed Lucianus subjicit narrationem de sordibus & iracundia alterius Philosophi senioris, quae quaestioni Hermotimi non conveniunt. Cum tamen omnino ad convincendum Hermotimum ostendendum fuisset, quibus nam videretur esse φιλή-

φιλόσοφος; nec quicquam ſoleat omitti a Luciano, quod ad Hermotimi pertinaciam expugnandam faciat. Itaque haec cum accuratius expendiſſem, perſuaſi mihi levi mutatione locum hunc foede inquinatum ſic poſſe purgari: εἰ μὴ τοῖς πολλοῖς δοκεῖ. τί σιγᾷς ὦ Ἑρμότιμε. *Quid taces Hermotime.* maxime hanc meam emendationem firmat antiquiſſima editio Luciani Florentina, anni 1496, quam primam eſſe puto, in qua legitur quidem ποί γε, ſed ſine diſtinctione perſonarum. Sic n. illa habet: Εἰ μὴ τοῖς πολλοῖς δοκεῖ ποί γε ὦ Ἑρμότιμε. Aequis lectoribus non difficulter, ſpero me probaturum, hic me non fefelliſſe Divam Criticen.

Pag. 567. Mirum eſt in editis legi ἐν αὐτῷ ἐλαύνῃ, τὸ κάλπιν ἀκροᾶσθαι τὰ κοῖλα. Quid eſt κρόνος, aut ubi invenitur? leg. κρόδον, hoc eſt *vini cadum in ſinu efferentis.* quae mox addit de crocodilis, & cornibus, intelligenda ſunt de ſyllogiſmis Stoicorum, quos ſic nominabant. vide ſuperius in βίων πρᾶσις. In ead. pagina ὁ φιλόσοφος ἔφη οἷμαι ἀποκρίνασθαι ἀπεικότως ὦ Ἑρμότιμε, ὡς πεπυθόμην. Vertitur: *vide mi Hermotime cujuſmodi reſponſum, quam ſene dignum philoſophus ille reddiderit.* Atqui πεπυθόμην reſponſum eſt *anile reſponſum*, ut patet ex ſequentibus: ἐπεὶ καὶ αἱ πάνυ τιτθαὶ λέγουσι τοῖς παιδίοις, ὡς ἀπίστου αὐτοῖς ἐς δόμους. καὶ δὲ μηδὲν μαθεῖν ἀγαθὸν ἢ δύνωνται, ἀλλ' ἂν φαῦλον ἦσσον πονηρευσόμενοι ἐκεῖ μένοντες. *ſiquidem etiam aviae talia de pueris dicunt, nimirum ad magiſtrum illis eundum, nam licet boni nihil poſſint diſcere, nihil mali tamen committent, dum ibi manebunt.*

Pag. 569. Cum Hermotimus deploraret jacturam temporis, quam impenderat philoſopho, reſpondet Lucianus, nihil lachrymis profici, prudentius facturum, ſi Aeſopo in fabulis monenti obſequatur: ἵνα γὰρ ἀνθρωπίνῳ πάθει ἐπὶ τῇ ἠιόνι κρηζόμενον, ἐπὶ τὸν κυμαντῆνα, ἀεθμεῖν τὸ κύμασι. *ubi dicit*, inquit interpres, *quendam in littore maris conſedisſe, ut numeraret undas.* vides ἐπὶ τὸν κυμαντῆνα plane omitti ab interprete. Sed locum hunc mendoſum eſſe non animadvertiſſe interpretes vix credi poſſet, niſi res ipsa loqueretur. Ipſi Grammaticorum canones docebant, dicendum fuiſſe ἐπὶ τῇ ἠιόνι κρηζόμενον τῇ κυμαντίδι. Mſ. pro ἐπὶ τὸν κυμαντῆνα ſcribit ἐπὶ τὸν κυμαντωγήν. quod argumento eſt ἐπὶ τῇ ἠιόνι eſſe gloſſam, & interpretationem magiſtri, quae in contextum irrepſit. Indubie ſcripſit Lucianus: ἵνα γὰρ ἀνθρωπίνου τινὸς ἐπὶ τὸν κυμαντωγὴν κρηζόμενον ἀεθμεῖν τὰ κύματα. *Dixit enim quendam in crepidine littoris conſedisſe, ut numeraret fluctus.* Κυμαντωγή eſt ἠιὼν κυμαντίδης, littus, quod fluctibus pulſatur. Heſych. Κυμαντωγὴ, χαλάζα, αἰγιαλὸ ὑπερχωμά. Vſus etiam hac voce Lucianus eſt in Catapl: Ἀπέχρησε γὰρ οἱονεὶ πέτρας καὶ ὀξείας ἀναγκαίως τῆς κλύσμασι, καὶ φοβερωτέρου ποιεῖ τὸν κυμαντωγὴν, καὶ τὸ ἦχος μέγα. *Erant rupes nudae & asperae, quas fluctus pulſabant, & valde horribilis erat illa crepido & magnus ſtrepitus.* Extat etiam apud Herodotum in Calliope, ut dudum Budaeus obſervavit, apud quem tamen male ſcribitur κυμαντήν, & in Mſ. Luciani κυμαντωγήν. Euſtath.

ſtath. ad Odyſſ. ε. ἐπωχαὶ, ἐξοχαὶ καὶ τὰς παλαιὰς καὶ πλατείας αὐλὰς. μόλιβος δὲ τόποι σκιερὸν ἔχοντες. ἔνθα καὶ ἐκὶ τυτίσι, ποτὲ ἄγοντα μὲν δυναμένη δηλαδὴ θυσίαν. καθ' ὁμοιότητα δὲ τούτου, καὶ κυμβαλεῖν παρ' ἡσυχίαν ἡ ἀκτὴ ἔνθα δηλαδὴ τὰ κύματα ἄγουσιν.

Ibid. dicit ſe haec diſputaſſe contra Stoicos, non quod ſingulari quodam odio illos prae ceteris philoſophorum ſectis proſequatur, ſed quod Hermotimus huic ſe mancipaſſet, idem dicturus, ſi aut Platonem aut Ariſtotelem ſectaretur. ſed in Graecis verbis menda latet. Sic eduntur: τὰ δὲ αὐτὰ καὶ ὅς τι εἶπον ἂν εἰ τὰ πλάτωνος, ἢ Ἀριστοτέλους ἤρησο, τὰ ἄλλα ἀκριβῶς ἱερήμην κατηγγύα. ſed quid eſt ἤρησο? legendum omnino ἤρησο. ſi aut Platonem aut Ariſtotelem praetuliſſes, ſectatus eſſes. αἱρεῖσθαί τινος eſt aliquem ſectari. Hinc αἱρέσεις ſunt ſectae philoſophorum. pag. ſeq. κεκλασμένη ἀφεῖτο eſt adſtricta ſevera vivendi ratio, quam in victu & amictu tenebant philoſophi, cui opponuntur ἄνετα πάντα καὶ ἐλεύθερα, *libera omnia & ſoluta* ut Cicero loquitur. Sic & Plutarch. in Lycurgo duram illam diſciplinam, qua pueri Lacedaemoniorum coercebantur vocat ἀφέσεις κεκλασμένας.

In Herodoto pag. 572 haec verba ἔκειτο ἠξίου ἀφαιρεῖν τὸ πρᾶγμα, ἐδὲ κοὶ ἀφαίρεσιν οὕτω κατ' ὀλίγον ἀκριβέα καὶ συμέτρον τῷ χρόνῳ, videntur, ratione locutionis emendatae poſtulante, ſic eſſe reſcribenda, ἔκειτο ἠξίου ἀφαιρεῖν τὸ πρᾶγμα, ἐδὲ κοὶ ἀφαίρεσιν οὕτω κατ' ὀλίγον ἀγωνίην καὶ συμέτρην τῷ χρόνῳ. *Noluit igitur ita rem diſcerpere, neque partitione tali minutatim colligere & comparare ſibi famam.* Nam quamvis participia ſaepe ponantur pro infinitivis, ut Grammatici loquuntur, hic tamen locum non habent, pendent n. ab ἠξίου καὶ ἐδὲ, Nec dubito quin pag. 573 ſit ſcribendum οἱ δὲ οὐ τὸν τὰ παιγνίων ἡκόντων πυθικόν. in editionibus, τὸν non habetur, cum tamen ſententia loci vocem eam requirat. Non longe a fine pag. 576. Graeca laborant prava diſtinctione. Sic n. haec verba interpungenda: Non convenit huc vilis plebs, ἀλλὰ ῥητόρων τε καὶ συγγραφέων καὶ σοφιστῶν οἱ δοκιμώτατοι. ὅσον δὲ μικρὸν ἤδη μὲν τιμῆς ἐδεῖτο λύδιος φάιπτης τῆς Ὀλυμπίων. Sic quoque legiſſe videtur Obſopeus, qui hunc locum bene vertit.

Pag. 578. In Zeuxide Τὸ δὲ Ὀμήρου, καὶ τὸν νέον αὐδὴν κεχαρισμένον ὑπάρχειν. Alludit ad Odyſſ. α. v. 351.

Pag. 580. Cum Lucianus deſcripſiſſet Centaurum foeminam duobus infantibus ubera praebentem a Zeuxide mirifice deſcriptam, cujus tabulae exemplum viſebatur Athenis, cum ipſum Zeuxidis αὐτοτύπον a Sulla miſſum Romam ad Maleam naufragio intercidiſſet, plurima alia fuiſſe in illa tabula divina plane & admiranda, quae artis rudes fugiant, elegantes autem ſpectatores, & eruditos oculos advertant maxime, & in admirationem rapiant, praecipue vero pictores qui multa videant, quae nos non videmus, καὶ δὲ μαχαίρας τὸν λόφον, καὶ τὸν ἵππον τοῦτον τὸν μέτωπον αὐτὸ τὸ ὅλον ἰσότητα καὶ ἁρμονίαν χαρίεσαν ποιεῖσθαι, οἷς ἔργοις αἰδέσιμα τὰ τοιαῦτα. Sic in Latinum

tinum transtulerunt hunc locum: *Ad magnitudinis proportionem, & mensurarum ad totum aequalitatem atque compagem pictores commendent, quorum muneris est talia scire.* Τὸ ὅλῳ inepte & insulse opponuntur μέτρα. Novi quidem μέτρα seu mensuras in pictura, de quibus Philostratus junior in prooemio Iconum, & Plinius. Sed ἰσότης καὶ ἁρμονία simpliciter est symmetria, neque μέτρων ἰσότης quicquam aliud esse potest quam συμμετρία. Si ergo vulgatam tenemus lectionem, cujus rei erit illa μέτρων ἰσότης. Membra vero & partes recte opponuntur toti. Illarum aequalitas debet respondere toti. Legendum igitur est, τῶν μερῶν πρὸς τὸ ὅλον ἰσότητα. *partium cum toto congruentiam & aequalitatem.* Dionysio Longino περὶ ὕψους dicitur συμμετρία τῶν μελῶν πρὸς ὅλον, cum ait: τὸ κάλλος ἐν σώματός ἐστι συμμετρία τῶν μελῶν καθιστῶσα αὐτὰ πρὸς ἄλληλά τε καὶ πρὸς ὅλον. *Pulchritudo corporis est conformitas membrorum recte constitutorum ad se invicem, & ad totum.* Aliis est ἀναλογία. Ciceroni 1. de off. *partium convenientia, & apta membrorum compositio.* Plinio in epistolis *congruentia & aequalitas membrorum*, lib 11 ep. 5: *Si avulsum statuae caput, aut membrum aliquod inspiceres, non tu quidem posses ex illo congruentiam aequalitatemque deprehendere, posses tamen judicare an id ipsum satis elegans esset.* Sic *aequalis* & *congruens* jungit quoque Suetonius de Tiberii corporis habitu: *Latus ab humeris & pectore, coeteris quoque membris usque ad imos pedes aequalis & congruens.* hoc est, verbis Luciani ὦμοι πάντων τῶν μέλων πρὸς τὸ ὅλον ἰσότης καὶ ἁρμονία. Hoc autem inter praecipuas egregii artificis curas & notas nosse partium συμμετρίαν & ἀναλογίαν cum toto. hujus majorem habebant rationem, quam similitudinis. Illam tribuebant arti & exercitationi, hanc ingenio & judicio artificis. Vitruvius id ipsum requirit in architectis, lib. III. 1: *Sacrarum aedium membra, ad universam totius magnitudinis summam, ex partibus singulis convenientissimum debent habere commensum responsum.* Hunc Luciani locum sic puer fere emendavi, cum cum aequali Ioanne Schiltero, necessario meo, qui nunc illustrissimo Duci Saxoniae est a consiliis, & inter Iurisconsultos doctos & elegantes non ultimum locum tenet, ante triginta annos hunc scriptorem evolverem, & excuterem. Recte vero me vidisse excerpta Mss. quae tredecim ab hinc annis nactus sum, ostendunt, in quibus μερῶν legitur, quamvis sine iis ipsa ratio sic scribendum esse jubeat.

Pag. 581. Zeuxes jubet hanc tabulam propositam pueros domum ferre, quia spectatores non artificium laudabant, sed novitatem & insolens argumentum, dicens: ὅτι ἡμῶν τὸ παλὸν τὸ τέχνης ἐπαινοῦσι, τὸ δὲ ἐφ' ὅτῳ, εἰ καλῶς ἴσχει, καὶ κατὰ τὸν τέχνην, ὃ πολλὴν ποιοῦνται λόγον. Interpres Salmuriensis: *Hi namque nostrae lutum artis laudant, sed mentis & scopi num recte & ex arte factum sit opus, nullam habent rationem.* Mirum τὸ ἐφ' ὅτῳ esse *mentem & scopum.* Opsopaeus plane omisit. ἐφ' ὅτῳ, ἐφ' ᾧ, ἐφ' οἷς, Graecis est, *qua*

de cauſſa, qua in re. Herod. Polymn. πυθόμενοι ἐφ' οἷς ἦλθον, *ſciſciſanti qua de cauſſa veniſſet.* Sed in Luciano deeſt verbum, ad quod referatur ἐφ' ὅτῳ. Puto igitur excidiſſe τὸ δεῖ, idque abſorptum eſſe a ſequente vocula εἰ, quo nullum in priſcis membranis frequentius eſt erratum. ſi igitur ſcribas, τί δ' ἐφ' ὅτῳ δεῖ, εἰ καλῶς ἔχει, καὶ κατὰ τὸν τέχνην ἐπαινεῖν πολὺν ποιεῖ λόγον. *Illorum vero, propter quae oportet*, ſc. ἐπαινεῖν, laudare picturam, *num recte & ſecundum artem ſit facta, nullam habent rationem.*

Pag. 582. Διάφορα δ' ἀνεκυμβαλίασεν. Ex Homeri Iliad. π v. 389. Mox κεῖνʼ ὄχεα κεφαλῆζιν, ex ejuſdem poëtae Iliad. λ. 160. petita ſunt.

In Harmonide pag. 588: ὥστε ἦ ἄρα σὺ ἔμοιγε ἡμῖν φαίνεαι τὸν δικαίου λόγου, ὅτι σὺ τὸ κεφάλαιον ἀρετῆς ἁπάσης ὁ γνώμων φασὶ, καὶ ἐρθὸς κανὼν τῶν τοιούτων. In hoc loco vertendo aliud egerunt interpretes. Salmurienſis: *Tu igitur nobis revera talis videri debebas, quoniam virtutis omnis caput es, ut ajunt, gnomon & recta regula.* Alii pejus. Laborat locus prava diſtinctione, quae ſic eſt emendanda: ὥστε δὴ ἄρα σὺ ἔμοιγε ἡμῖν φαίνεαι τὸν δικαίου λόγου, ὅτι σὺ τὸ κεφάλαιον, ἀρετῆς ἁπάσης ὁ γνώμων, φασὶ, καὶ ἐρθὸς κανὼν τῶν τοιούτων. *Tu igitur revera talis nobis eſſe exiſtimaris*, nimirum princeps civitatis, *quodque ſane praecipuum eſt, omnis virtutis norma, ut ajunt, & talium regula.* Κεφάλαιον inepte copulari cum ἀρετῆς, & omiſſa copula, & inepta ſententia oſtendit. Μίμαι eleganter hic eſt δοκιμάζομαι exiſtimor, ita me comparo ut pro tali habear & exiſtimer, ut apud Homerum, quem Lucianus ubique ſequitur:

Καὶ γὰρ ἐγὼ ποτ' ἔμιμνον ἐν ἀνθρώποισιν ἄλιστος εἶναι.
Ego quoque olim judicabar inter homines beatus eſſe.

Vbi Scholiaſtes: ἐμίμνον, ἐφάνην, ἐνομιζόμην.

Ibid. pag. 589. Non intellexerunt interpretes haec verba, ὥστε ἀκριβὲς ὄρος τὸ ἡμῶν. ὑδὲν ἀμφίδοξον ἔτι, ὑδὲ ὡς ἂν τι ἐνδιαίτιον ἀλλ' ἡ ἄριστον καὶ παιδείαν δίκῃ νομιζοῖς, σὺν δίκαι ἡ πάντων. Salmurienſis ſic tranſtulit: *Hic lucubrationum mearum exactus terminus. Non amplius eſt dubium, nec quiſquam ambiget, quin id omnium optimum juxta diſciplinas exiſtimari oporteat, quod tibi viſum fuerit.* ἡ πάντων omiſit in verſione. Cetera ſatis inſcite. Verte: *Hic certus meorum ſcriptorum ſcopus eſt. Nihil dubii reliquum, adeo ut nec in poſterum quiſquam dubitaturus ſit, ſit ne hoc omni eruditione refertiſſimum, quod tuum fert ſuffragium, an omnium.* Nimirum tuum ſuffragium mihi eſt & aliis etiam erit, inſtar omnium.

Pag. 592. In Scytha; Καὶ δίρῆη κεῖθι ὁ Τόξαρις πλημμύρων, τῇ τι ἐπιγραφῇ γνωσθείς, εἰ καὶ μὴ πᾶσι ἐφαίνετο. ἔτι καὶ μάλιστα & quae ſequuntur. Diſtingue, πᾶσι ἐφαίνετο ἔτι, καὶ μάλιστα. *quamquam non integra nunc extet, & maxime.*

Pag. 593. ὁ Ἀνάχαρσις ἦ πόθεν ἂν οἰκεῖον ἔγνω ὁμιλητὴν ὄντα, ἑλληνιστὶ ἐπιλαθόμενον. verte: *Anacharſis autem unde cognoviſſet Toxarin*

po-

popularem ſuum eſſe, qui Graeco more veſtitus incedebat. deinde, ἀσίδηρον, ἠδησμένον. verte *ſine ferro, & jam lepidum*, ſeu *elegantem, in alloquio blandum*, quales erant Attici; non *jucundum*, ut interpres. conſuetudine Graecorum depoſuerat Toxaris illam auſteritatem & triſtitiam frontis & oris, quae Scythis propria erat, unde dicitur, σκυθωπία. ἀσίδηρον autem dixit Toxarin fuiſſe, quia Scythae ſemper ferro ſuccincti erant: Toxaris vero Graecorum mores induerat, & palliatus incedebat, ſine acinace.

Pag. 594. Καὶ αὐτὸς ἴσθι σκιάζειν ἐμὲ παρ' ὑμῶν, Τόξαρις τῶνδε, ὃ τῷ ἐπιφανῶν, ἅτε καὶ ἐγὼ ἐξ ὧν σοι κατ' αὐτό. Cur in Latinis verſionibus praeteritur κατ' αὐτό? Videtur ſignificare *pariter. Non ſum ex illuſtribus natus, ut ego tibi notus ſim pariter*, ſicut tu mihi. εἰς αὐτὸ & κατ' αὐτό. ſaepe eſt *pariter, ſimul.*

Ibid. Οὐκοῦν, ἦδ' ὃς ὁ Ἀνάχαρσις, μαθητόν σε ἴσθι με γεγενημένον, καὶ ζηλωτὸν ἔρωτος. *Proinde, inquit Anacharſis, ſciat factum me diſcipulum tuum, tuique amoris aemulum.* Hic etiam in interpretatione ὃς omiſſum, nec poterat verti, niſi diſtinctio apponatur. οὐκοῦν, ἦδ' ὃς, ὁ Ἀνάχαρσις, μαθητόν σε. *Ergo, inſit ille, Anarcharſis ſcilicet, ſcito me tuum diſcipulum eſſe, & aemulatorem tui amoris.* Sic paullo poſt, pag. 595. Εὐφημῶ, ἦδ' ὅς, οὐκοῦν τὰ μέγιστα χαριεῖσθαί μοι δοκῶ. *Bona verba quaeſo, inquit ille, rem gratiſſimam me ei facturum puto.* Nihil apud Platonem crebrius, quam ἦδ' ὅς, *inquit ille.* Paullo poſt τῷ εὐτυχήματι male vertitur *forte quadam*, cum ſit *bona fortuna, bonis avibus.*

Pag. 596. Παρέξεσθαι αὐτὸν, non ſimpliciter eſt, *ſuſcipies illum*, ut vult interpres, ſed *hoſpitio publico ſuſcipies illum, erit publicus ejus hoſpes, loca lautia praebebis*, ut Romani loquebantur.

Eadem pagina vitioſe legitur, &, ut vara ſequitur vibiam, vertitur inſulſiſſime hoc: καὶ πάντα τοῦτον ἐπιτιθέμενον, ὅπως ἥδιστα διατρίψῃ ἐν τῇ Ἑλλάδι, *tum omne ſtudium adhibens, ut quam jucundiſſime in Graecia vivens renideret.* Quid eſt, *jucundiſſime renidere in Graecia?* Erratum leve mirum tot editoribus & interpretibus impoſuiſſe: lege ὅπως ἥδιστα διατρίψῃ ἐν τῇ Ἑλλάδι. *ut ſuaviſſime in Graecia aetatem ageret, ex animi ſententia viveret in Graecia.* Paullo ante pag. 594. οἴχοιτο εἰς Ἀθήνας, καὶ νῦν διατρίβει ἐκεῖ. *ivit Athenas, & nunc ibi habitat.* Sexcenties alibi. Saepe autem π & τ permutantur a librariis. Sic ſuperius pro ὕστερον oſtendimus reſcribendum eſſe ὕπερον.

Ibid. Ἀλλ' οἱ ἄνθρωποι καὶ τοῦτο ὡς νομοθέτῃ ἐπείθοντο, ἐφίλουν, ὥσπερ ἐκεῖνον δικαιοῦσι. cur in verſione praetermittunt καὶ τοῦτο? Sic enim Salmurienſis: *Verum homines, ut legiſlatori parebant, ſic amabant, quos ille probaret.* Alius: *Verum hominibus & hoc moris erat, ut legiſlatori parebant, ſic amabant quos ille probaret.* Scribae cum in diſtinctione non nihil aberrarint, tenebras offuderunt interpretibus. Sic diſtingue, ἀλλὰ οἱ ἄνθρωποι, καὶ τοῦτο ὡς νομοθέτῃ ἐπείθοντο, ἐφίλουν ὡς ἐκεῖνος δικαιοῖ, & verte, *homines autem, & in*

hæc re tanquam legislatori suo obsequebantur, amabant quos ille probabat.

Pag. 598. Καὶ τὸ μὲν δεῖξαι τῶν λόγων ὑμῖν. est & *specimen dare mearum orationum.* Sic ἀπόδειξις est specimen. usus etiam Petronius: *Rogo te, mihi apodixin defunctoriam redde*, hoc est, ede leve aliquod specimen, ut recte exponit Ioannes Frid. Gronovius lib. IV. observ. c. 13.

Pag. 599. Distinguendum: καὶ ὑποστῶσι χρὴ τὴν χεῖρα, τοῦτο μόνον, καὶ οὐκ ἴσ' εἰ σοὶ διάσιμα τὰ σά. *Manus protendenda est, hoc solum* sc. si fecerit, *res tuae non amplius fluctuabunt.*

Ibid. Καί μοι ἤδη πεπαύσθω τὸ πολλοῖς τῶν θεσπεσίων εἰρηκέναι δόξαν. sic leges. vulgo male εἶδος, sententia refragante. *Et mihi, jam experto vix millesimam partem, quae illis insunt, dixisse visi sunt.* sc. πάντες, vel οἱ πολλοί, qui vestras virtutes praedicabant.

In Libello, quomodo sit conscribenda historia, pag. 600. non longe a principio scribendum: Περὶ ἧς τὴν ἐξόδιλον τοῖς μὴ κάμνουσι πολὺν ἐν ῥᾳθυμίᾳ ῥυεῖν, τοῖς δ' ἰδρῶτι ὑπομένουσι πολὺν, καὶ ὕστερον ἔλυσε τὸ πρεπόν. Vulgo male πολὺν καὶ ὕστερον, ἔλυσε, sine ullo sensu.

Pag 603. Τῶν μὲν καπνῶν, καὶ κύμβλων, καὶ φροντίδων, ὅσαι τοῖς συγγραφεῦσιν ὕπεισι, ἀνέξω ἐμαυτὸν δὲ ποιῶν. Vere Mss. τοῖς συγγραφεῦσι. *a fumo, fluctibus, & curis, quibus tenetur scriptor* sc. historiae, *abstinebo.* Et sic interpretes transtulerunt, ac si legissent συγγραφεῖ.

Pag. 606. Ἐπ' ἀκροτέροις ἄκροις θλοιομένας ἀναβαίνοντες. Allusit ad locum Hesiodi, qui apud Eustathium, ex libris perditis, habetur:

Ἄκροι ἐπ' ἀκροτέροις καρπὸν θέτν, οἱδὲ κατ' αὐλὰς
Ἀλλ' ἐπὶ πυρσμένοις ἀζηροῖ δρομάσσι πόδεσσι.
Super summum aristarum fructum cucurrit, neque fregit.
Sed super triticearum spicarum cacumina currebat pedibus

Vbi notandum vox πυρσμένος, ignota Lexicographis. Vsus est etiam Lucianus hoc loco in Tom. II. in dialogo pro Imaginibus. Statim, ὁπόσῳ ὁ Ζεὺς, est ex Iliad. Θ. Mox; μέγα πίνων, μᾶλλον τι ὑπὲρ μέγα τοῦτο κακὸν, εἰ μὴ εἰδυῖα τις χωρίζειν τὰς ἰατρείας, καὶ τὰ ποιητικῆς, ἀλλ' ἐπισάγῃ τῇ ἰατρείᾳ τὰ τῆς ἱστορίας κομμώματα. Latinus interpres: *Magnum igitur, imo plusquam magnum hoc malum, si quis nesciat ea quae historiae, & poëtices sunt propria separare, sed introducat in historiam alterius ornamenta, fabulam nimirum & laudem, eosque qui his insunt excessus.* Non damno hanc lectionem, neque versionem. ἱστορίας sc. ποιητικῆς. Excerpta tamen mea cum Anglicano codice scribunt τὰ τῆς ἱστορίας κομμάτια. *meretricia lenocinia, fucos meretricios*, sic vocat in historia poetarum fabulas, laudes & hyperbolas. ideoque in sequente periodo, dicit hoc idem esse ac si athletam robustum quis ἁλυρίσι πορφύραις, καὶ τῷ ἄλλῳ κόσμῳ τῷ ἑταιρικῷ, *induat purpureis vestibus & alio meretricio ornatu.* in verbis praecedentibus dixit ἂν εἴ τις ἀθλητὴν τῶν καρτερῶν τούτων καὶ γυμνῆτα πρώτων. *si quis athletam validum ac vehementer robustum.*

sc. fu-

ſc. fuco expoliati. στέμνοι ſunt ex robore quaſi concreti, quos Germani & Belgae vocant boom-ſtarcke mannen.

Pag. 607. In Mſ. hic locus ſic legitur. ὅσοι δ' οἴονται καλῶς ἀφιξεῖν, εἰς δύο τῶν ἱστορίαν, εἰς τὸ πρᾶον καὶ χρήσιμον, κινδύνῳ τῇ ἀφιξίσῃ χρώμενοι, καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ εἰπεῖν καὶ τὸ ἐγκώμιον εἰς αὐτῶν, ὡς πρᾶοι καὶ δίφρωνοι, τούτου δ' ἐντυγχάνειν ὀρᾷς ὅσοι παλαιοὶ, ἡμερήσιοι, σπάνιοι μὲν, ὡς εἰρήκασι, κινδύνῳ τῇ ἀφιξίσῃ χρώμενοι. ἐν γὰρ ἔργῳ. quod nec praetereundum, nec rejiciendum exiſtimo.

Sequitur pag. 608. non longe poſt: καὶ τοίνυν ἡ ἱστορία, εἰ μὲν ἄλλως τὸ πρᾶον περιεσπουδάσθη, πολλοὺς ἂν τοὺς ἐρωμένους ἐπισπάσατο. interpres Salmurienſis: *Proinde hiſtoria ſi jucundum auctarii vice haberet, multos, a quibus ſcriberetur, alliceret.* Inepta ratio. Non plures invitarentur ad ſcribendas hiſtorias, de hiſtoricorum enim multitudine conqueritur, ſed ad legendas. Hiſtoriae enim illae, quae poſthabito vero ſoli ſtudebant jucundo, ludibrio & taedio gravibus viris erant, & a nemine legebantur, niſi mulierculis & adoleſcentibus, ut hac tempeſtate, Romanenſium, ut vocant, fabularum ſcriptores. Verum hujus loci ſcripturam nobis ſervavit codex Anglicanus, apud Bourdelotium, & excerpta noſtra, in quibus ἐρωτὰς legitur, quod pro ἐρωμένους reponendum. Et ſic legiſſe videtur Micyllus ut ex verſione patet: *Quare hiſtoria ſiquidem obiter & velut auctarium jucunditatem additam habeat, complures amatores ad ſe allicit.* Paucis verbis interpoſitis, male ſcribitur & intelligitur hic locus: ἔτι καὶνὸν εἰπεῖν ἄξιον, ὅτι δοξεῖ πρᾶον εἶ αὐτῇ τὸ κωμῳδεῖν μυζῶντας, καὶ τὸ ἧττον ἐπαινεῖν μᾶλλον σεσωπᾶντας, παρ' ἑκάτερον τοῖς ἀκούσιν ὦ, μὴ τὸ συρφετὸν καὶ τὸν πόλιν δῆμον ἐπαΐοντας, ἀλλὰ τοὺς δικαστικοὺς, καὶ τὰ Δία συκοφαντικῶς σεσιπᾶν γε ἀκροασαμένους. Vertunt: *Hoc quoque dici meretur, rem valde fabuloſam, quoique in laudem maximopere inclinat, utrinque audientibus non eſſe jucundam, dum non de face hominum & promiſcua plebe hoc intelligamus, ſed de iis, qui judicantium, ac per lovem, ſycophantarum more auſcultant.* μὴ ponitur quidem non nunquam pro *niſi*, ſed in hac notione non memini infinitivum ſequi. παρ' ἑκάτερον ἀκούοντας, interpretantur, *utrinque audientes*, quod ſit non intelligo. Mſſ. recte: παρ' ἑκάτερον ἀκούοντα, ὦ μὴ τὸ συρφετὸν καὶ τὸν πόλιν δῆμον ἐπαΐοντι. *in utroque, vel in utrovis eorum*, (fabulis ſc. nimiis, & operoſis laudibus) *audientibus, non eſſe jucundum, ſi non faecem plebis & vulgus cogites, ſed eos.* τὸ ἧττον ἐπαινεῖν μᾶλλον σεσωπᾶντας. ſunt *laudes nimiae, quae offendunt audientis animum.* ſic σεσιπᾶν λόγον apud Diod. Sic. ea dicere quae ingrata ſunt, & indignationem movent.

Pag. 610. Καὶ σὺ ἦ ὦτος Ἀρεσίθυλε, σοιοῦτος ὑπὲρ ἐμοῦ μεμορμολυκὼς, καὶ ἐλέφαντος τὸ ἀκοντίῳ φονεύσας. Scio ut defendi poſſit haec ſcriptura, verum perſuaſum tamen habeo Lucianum ſcripſiſſe, καὶ ἐλέφαντος ἑνὶ ἀκοντίῳ φονεύσαντα. *una ſagitta elephantes interficientem.* quod & Mſſ. prae ſe fert, ut nunc deprehendi, cum haec ex meis ſchedis,

in quas ante viginti quinque annos has conjecturas inscripseram, excerperem, ut dubium nullum reliquum sit, vere me conjeciisse.

Ibid. Οἴονται γὰρ ἀμείνους ἕξειν τὰ ἄλλα, ὦ ὁ γραφεὺς αὐτοῖς ἐρυθρήματί τι πλέον ἐπανθήσῃ, καὶ τὸ λόγον ἐγκαμιλῇ πολὺ τῷ φαρμάκῳ. Recte interpres: *Arbitrantur enim melius se habituram faciem, si pictor illis plurimum ruboris illinat, & pigmento multum candoris admisceat.* Sed pro ἐπανθήσῃ scribendum ἐπανθίσῃ. Accedit proxime liber Anglicanus, quem vidit Bourdelotius, qui legit ἐπάνθισον. Ἀνθίζειν & ἐπανθίζειν est pingere, floridis coloribus inficere. Herodot. Clejo, ἠνθισμένοι φαρμάκοισι θωμῳχαῖοις *propugnacula picta variis coloribus.* Noster inferius in hoc ipso libro: Οἱ δ' ἐπλαττον μόνον, καὶ ἔτριον τ' ἐλέφαντα, καὶ ἔχνευον, καὶ ἐκόλλων, καὶ ἐβύθμιζον, καὶ ἐπανθίζον τῷ χρυσῷ. *Illi vero tantum formabant & secabant ebur, & poliebant, & conglutinabant, & concinnabant, & auro inducebant.* Sophoc. ὡς γάρ σε μὴ γνῶσι ὦδ' ἐρυθρήμονα. *Ne enim non cognoscent sic coloratum.* Synesius: καὶ οὕτως ἐπανθεῖ μοι τῇ σῇ παρειᾷ ἐρυθήμασι. *& statim mea gena rubore perfundebatur.* Ἄνθος saepe est color. ἄνθη τῶν οἰκιῶν sunt picturae Philostrato. Hesych. ἄνθη ζώμματα. Moschopulus τὰ ὀνόματα Ἀττικῶς συλλογῇ. Λέγει δὲ τὰ βαπτὰ ἄνθη λέγεται ἄνθος κατὰ μεταφορὰν τὸ ζώμμα. ὡς καὶ τοῦ φιλοσόφου τῆς τῶν ἰδεῶν ἀνθεῖ μαίνεται, ἤγουν τῷ ζώμματι. Ἔστι δὲ ἴδε βαπτὰ τις. καθ' ὑπόληψιν ἀνθυφάνσεις πήνας παρ' Εὐριπίδῃ. Sic legenda sunt haec verba. Locus Euripidis est in Hecuba v. 468.

Ἐν κροκέῳ πέπλῳ
Ζεύξομεν ἅρμασι πώλους
Ἐν ἀνθεμοκολλήτοις ποικίλ-
λουσ' ἀνθρακόχροις πήναις.

Vbi interpretes pessime: *in croceâ veste jungam currui equos, in artificiosis variegans croceo flore decoris tapetibus?* Ἀνθρακόχροι πήναι sunt fila variis coloribus tincta, licia diversorum colorum. Πῆναι μίτοι, κρόκη, subtemen, fila. χρυσόπηναι vestes aureis filis pictae, Virgil. *picturatae auri subtemine vestes.* Restituenda est haec vox Polluci lib. x, c. 10, ubi recensent vocabula ad lanificium & textrinam pertinentia: καὶ πήνη τὸ πηνίον ἡκαίνη, κατεργάζεσθαι. Interpres: *peram fusum ducere, deducere.* Quid lanificio cum pera. lege πῆνα. Euripides autem sic vertendus: *In croceâ veste jungam currui equos, artificiosis pingens diversicoloribus filis.* Ἐν ἀνθεμοκολλήτοις ποικίλλουσι est pro ἐμποικίλλουσι ἀνθεμοκολλήτοις.

Pag. 612. Καὶ τὸν λόγον ὡς εἰκὸς ἦν, οἷον τὸ ἑαυτοῦ ἀνόμασε ἄρξαι, χαριεστάτην ἀρχὴν ἁπασῶν, καὶ ὄμμα δ' Ἀττικῆς ἁπάσης. Interpres: *Cum suo nomine principium duxit ut ille, festivissimum illud principiorum omnium, animumque Atticum spirans.* Inepte animus Atticus tribuitur exordio. Lucianus scripsit, χαριεστάτην ἀρχὴν ἁπάντων, καὶ ὄμμα δ' Ἀττικῆς ἁπάσης. *elegantissimum omnium exordiorum & thymum Atticum redolens:* hoc est Atticam elegantiam. ut dudum emendandum offendi in lectionibus Hesiodeis. Pertinet huc quod Phi-

Philoſtratus minor lib. 11. εἰκόνων de Pindaro prodidit: Αἱ ζῆσαι μέλιτται ἐπεργάζονται τὸ παιδίον, ἐπιβάλλουσι τὸ μέλι, καὶ τὰ κέντρα ἀνέλκουσιν, ἵνα ὦ ἐγκεκραμένος, ἐξ ὑμήττου τοῦ χωρίου, καὶ ἐκ Κηφισσοῦ τοῦ ποταμοῦ ἀοιδίμων Ἀθηνῶν. καὶ γὰρ τοῦτο εἰκὸς αὐτὰς συνεξαι Πινδάρῳ. *Quae vero intus apes ſunt infantem curant, labris mel infundentes, aculeoſque, ne puerum laedant, contrahentes. Ex Hymetto fortaſſe veniunt, & pinguibus inclytiſque Athenis: hoc enim ipſum puto Pindaro inſtillaſſe.* mel nimirum Hymettium.

Pag. 612. Καὶ γὰρ καὶ ἂν τοῦτο ἐπιπολὺ πολὺ τοῦ ἔστι. τὸ εἰπεῖν τοῦτο εἶναι τοῖς Θουκυδίδου ὁμοιότατα λέγειν, εἰ ὀλίγον ἐπιφείσαιμι, τὰ αὐτὰ ἐκεῖνα λέγει τις μικρὰ κἀκεῖνα, ὡς ἂν αὐτὸς ἂν φαίης. ὑ δὲ αὐτῷ τὰ Δία κἀκεῖνα ὀλίγου δεῖν παρέλιπον. Salmurienſis: *Nam rurſus abunde illud ſuppetit, putare hoc eſſe Thucydidi ſimilia dicere, ſi parum reveritus; ea quae ſunt ipſius, diceret quiſpiam, parva & illa, ut ipſe dixeris etiam. Non ob eam cauſſam per Iovem, & parum abſuit quin illa praetermiſerim.* Ecquid poterat monſtroſius? Eſt ne qui intelligat, quid interpres ſibi velit. In Graecis verbis nihil eſt quod paullo humaniorem moretur. Illorum vero haec eſt ſententia: *Et hoc namque valde frequens nunc eſt, quod putent Thucydidem egregie ſe referre, ſi quis paullulum mutatis Thucidideis quis dicat, & illa quidem parva, ὡς ἂν αὐτὸς ἂν φαίης*, hoc eſt, *ut ipſe fatearis. Et iſta, per Iovem, parum abeſt, quin omiſerim.* Eſt hoc genus loquendi, ὡς ἂν αὐτὸς ἂν φαίης, Thucydidi frequens, quod illi ſtulti imitatores, ſervum pecus, ſaepius inculcabant, aliaque, paucis immutatis, quod & avorum noſtrorum memoria in illis, qui Ciceroniani volebant videri, non raro fuit exagitatum ab iis, qui veram Ciceronis imitandi rationem tenebant.

Pag. 613. De illo qui nudos belli illius commentarios ediderat, perinde ac ſi nauta aut caupo annotaſſet, quae in caſtris eſſent geſta: πολλὰ ἄλλα μετρίως γε ὁ ἰδιώτης ἔτω λέγων, αὐτὸς μὲν αὐτὰ ἐπίστασθαι ἂν, οἱ δὲ λοιποὶ, ἄλλο τί που χαρίεντα, καὶ δυσπειθῆ ἐπαινέσαι μετὰ χαρίεντος πεπαιδευμένους. Interpres: *Verum modeſtior eſt hic privatus, qui qualis ſit, ſtatim apparuit, atque alteri curiam, qui ſit gratus, & hiſtoriam poſſit aggredi, materiam ſubminiſtravit.* Num ὁ χαρίεις eſt gratus? nugae. οἱ χαρίεντες Graecis ſunt homines docti, politi, elegantiore doctrina exculti. Sic οἱ χαρίεντες apud Ariſtotelem frequenter opponuntur, τοῖς πολλοῖς, plebi, ſive indoctis, idiotis. οἱ χαρίεντες τῶν ἰατρῶν apud noſtrum alibi *doctiſſimi Medicorum.* Dein pro πεπαιδευμένους legendum ex Mſ. εὐπαιπαιγνιώδους, eleganter. Sic igitur hunc locum verte: *Verum modeſtior eſt hic imeruditus ſcriptor, qui ſtatim quis ſit oſtendit, (ſive cur ſic ſcripſerit, prodit) alii doctiori, & qui par ſit hiſtoriae ſcribendae, materiam praebuit.* quod & Ciceronem, in commentario ſui conſulatus, & Iulium Caeſarem in commentariis de bello Gallico & civili ſecutos eſſe veteres referunt. σπουδὴν eſt eleganter in alicujus gratiam laborare, operam alicui rei navare alterius commo-

do, iemand boos arbeiden / ut eodem modo loquuntur Germani & Belgae. quae notio hujus vocis a Lexicorum scriptoribus non fuit observata. Paullo post Tragicam inscriptionem librorum vocat, plenam tumoris, & fastus, cum quis magnifica nomina sibi & libro imponit. Τὸ μέγος ἐπασσάμενω αὐτῷ, ὅτι ὕστις ἐπέγραψε τὰ βιβλία τραγικώτερον, ἢ ἐξ ἀνὴρ τῶν συγγραμμάτων τύχῃ, Καλλιμόρφου ἐπῆδε ἢ Κενταύρου ἵππος ἐπῳδῶν. Tragicam inscriptionem vocat, quod suo nomini Καλλιμόρφου adjecerit ἐπῳδὸς ἢ Κένταυρον ἵππος, quia hoc & a veterum consuetudine est alienum, & fastum prae se fert quendam Tragicum, hoc est qualis Regibus in Tragoediis tribuitur. Inde illud Satyrici: *Grande Sophocleo bacchatur carmen hiatu.* Sic inferius pag. 17. Καὶ μὴν ἢ ἄλλως ἴδοις ἂν τὰ μὲν σεσοίμια λαμπρά, ἢ πάγκαλα, καὶ ἐς ὑπερβολὴν μεγαλοφρόνως. *At vero alios etiam reperies, qui proœmia splendida, tragica, & summopere prolixa scribant.* Quid si Lucianus vixisset nostro tempore, & vidisset & inscriptiones librorum portentosas, nihil non grandibus verbis promittentes, & auctorum magnifica nomina, non uno versu contenta, ut miser Callimorphius prae his sit modestissimus, quantum nigri salis illi fuisset perdendum, ad hanc insaniam emendandam. Cum dicit κενταύρου ἢ ἵππος subauditur τάξεως, centuriae sextae hastatorum medicus. τάξις est centuria, ut ordo apud Latinos. Hinc *ordinis ductor* centurio. Iustin. *Ordines nemo nisi sexagenarius duxit.* Duae τάξεις erant σπείρημα, hoc est manipulus, τάξις non est legio; ut Latinus cepit interpres.

Pag. 615. Γοργὼν ἐπὶ Σ ἰμφαλῷ Ex initio Iliad. Α. ubi Agamemnonis clypeus sic describitur.

Ibid. Καὶ ζωστὴ ἐρεθεὶς. Mss. ἐρεθεὶς. male, vide Hom. Il. Λ. v. 27.

Pag. 616. Procul dubio recte Mss. Anglic. & noster: καὶ ὡς ἐμοὶ ἔοικε μέγιον Πείσωνι Σ φατνώδη, ἐπτὰ καὶ ὀκτὼ Σ πολιτικὰν ἀπέχοντα, aut ut meus liber, ἐξήκοντα. sic mox iidem codices Κρόνιον, non κρόνον. Illo enim exprimere Graece voluit *Saturninum.* κρόνος enim non *Saturninus*, sed *Saturnus.*

Pag. 617. Ἐλίλιξε Σ μηχανὴ, & τὸ πῖχυ Σ ποδὸς μεγάλου ἐδήκατο, ut & sequentia sunt verba Homerica.

Ibidem castigat scriptorem historiae, qui alibi multa poëtica, alibi plebeia & barbara vocabula suae intexuerat historiae. Inter plebeia etiam est τὸ ἐγχρήζοντας. sed locus ille sic videtur esse interpungendus & corrigendus: καὶ οἱ στρατιῶται ἠρέσκοντο τὰ ἐγχρήζοντας, καὶ ἤδη πολύθρυλλοι καὶ αὐτὰ ἐκείνοις. *& militibus emebant sibi victum, & lauti illis indulgebant.* ἐγχρήζοντας Ciceroni & Tacito sunt *utensilia, copiae victui necessariae.* sed Graecum vocabulum apud nullum bonae notae scriptorem invenias. Paullo ante πλουσίως ἐνόμιζε, non *inopia multa infarta*, ut stulte & sine sententia vertit interpres. sed *mendicis convenientia*, aut, ut Seneca loquitur, *verba ad summam caveam spectantia.*

Pag.

Pag. 619. Νὴ Δία καὶτοῦτο κομιδῇ πιθανὸν εἶπε καὶ Σεβηριανὸς ὁ αὐτὸς ἐκεῖνος ἐπιμαρτυρῶν, ἢ μᾶλλον ἀκόσας παρ' ἐκείνου καὶ ἐξ αὐτοῦ καὶ ἔργου ἀφυγόντων. Salmuriensis: *Quin & illud per Iovem admodum credibile idem dixit de Severiano, apposito juramento, quod audivisset ex aliquo eorum, qui ex eo ipso opere aufugerant.* Nihil dicam de voce barbara in versione *juramento*, pro quo Latini dicunt *jure jurando*. Ἐξ αὐτοῦ ἔργου, non est *ex ipso opere*, sed *ex illo ipso proelio*. Thucyd. lib. 3. & Lucianus in hoc ipso libello p. 623. αὐτῷ ἔργῳ *in ipso proelio*. saepe ἔργον κατ' ἐξοχὴν *proelium*, *bellum* notat. πόλεμος ἔργον Arriano est *Trojanum bellum*. Et sic accipiendum in illo notissimo versu Homeri: Μύθων ῥητῆρ' ἔμεναι πτερόεντά τε ἔργα. *Verborum oratorem esse, actoremque rerum.* Phaenicem ait Achillem docuisse pacis & belli artes, ut disertus esset in concionibus, rebus vero gerendis strenuus, & manu fortis. Apud eundem πολὺ ἀρείων est fortis, strenuus,

Κάτθαν' ὀμῶς ὀτ' ἀρηΐων ὄφρ', ὅτι πολὺ ἀρείων.

Occidit tam ignavus, quam fortis. Iliad. ψ, cum Patroclum sepelissent, λαοὶ δ' ἐπὶ ἔργα τράποντο. Eustathius ἀλκὴν δὲ καὶ πόλεμον αὐτὰ φησὶ μέγα ἔργον ἄρη. Sic Latinis *res gerere*. Horat.

Res gerere & victos ostendere civibus hostes
Attingit solium Iovis.

Pag. 621. Sicut ἐπιπνεῖ, sic & ἐξηγεῖτο legendum.

Ibid. Ex Mss. scribend. καὶ ἐμπειρότερος συγγραφεὺς, ἀφεὶς τὰς διὰ φόβου γιγνομένας σφαγὰς τοσαύτας, καὶ ἐπιλήσεις, καὶ ἀποδιδρασκήσεις. *Et divinus ille scriptor praetermisit tantas ad Europum strages, & impressiones, & foedera necessaria.* In vulgatis ἐπιλήσεις. Sed ἐπιλαύνειν, est *impressionem facio, incurro.* ut statim pag. 623. καὶ πρόσωθεν ἐπιλαυνόντων θῆρος ἐμποιεῖν. & procul *advenientibus terrorem incutere.* & pag. 626. ἡ πῶς δέξονται τῶν ἐλεφάντων ἐπίλασιν. *quomodo elephantum incursus excipient.*

Ibid. De alio inepte historiarum scriptore, qui dracones signa militaria Parthorum, tradiderat fuisse ingentes serpentes vivos perticis alligatos, qui in proelio in hostes immissi magnam stragem ediderint; Ἀμιλᾷ πολλὰς τῶν ἐμπείρων ὅπως κωθωνίσειαν. καὶ ἄλλως περιελιττόμενοι αὐτοὺς ἀποπνίγειν, καὶ συγκλᾶσθαι ποιεῖν. Interpres: *Nimirum multos nostrorum ita devoratos esse, alios vero ipsis transfixos fuisse, necatos, & confractos.* Quid est *alios ipsis transfixos?* scribe: καὶ ἄλλους περιελιττομένους αὐτῶν. *alios fuisse spiris involutos, & sic ab ipsis elisos, & constrictos.* περιελιττομένους, Virgilio est *spiris ligari*:

Tela ferentem
Corripiunt, spirisque ligant ingentibus.

Pag. 624. Alium fatuum & insulsum scriptorem irridet, qui promiserat se res in India gestas & expeditionem per Oceanum descripturum. Subjicit: καὶ οὐχ ὑπισχνεῖτο τοσοῦτον μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸ στόλισμα τῆς Ἰνδικῆς ἤδη συντέτακται, καὶ τὸ πρῖνον πάγκυ. Καὶ οἱ κιλλοὶ, καὶ μυῶν μοῖρα, & quae sequuntur. Vertunt: *Neque tantum hae sunt*

promissiones, sed Indicae historiae, procemium jam est compositum, & ordo tertius. Et Galli, parsque exigua Maurorum. &c. Quis est ille *tertius ordo?* Nemo dixerit. Prava distinctio hunc quoque locum foedavit, & interpretibus fraudi fuit. Si sic interpunxeris, facilis erit explicatu: Καὶ οὐχ ὑποχέσεις τοῦτο μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸ προοίμιον ἤδη ἐνδικῆς ὕδη συντέτακται. Καὶ τὸ τρίτον τάγμα, καὶ οἱ κελτοὶ, καὶ μαύρων μέρος. *Neque tantum haec sunt promissa, sed Indicae historiae procemium jam est scriptum. Et tertia legio, & Gallia, & Maurorum exigua manus, Indum fluvium trajecerunt.* τάγμα Graecis saepe est *legio.*

Pag. 625. Εἶχε ἀληθὲς οἷπερ φησὶν ἡ Διαλεκτικὴ, ὡς τῶν ἀμέσων ἡ ὑπερβολὴ ἄρσις, τὸ ὑπερβαῖνον πάντως ἀναιροῦσα. Obscure vertunt interpretes: *si modo verum est quod Dialectica tradit, nimirum eorum, inter quae nullum est medium, altero elevato, alterum deprimi:* ἀναιροῦσα, non est *deprimere.* Vertendum est: *contrariorum inter quae nihil medii intercedit,* sive, ut nunc loquuntur in scholis dialecticorum, *immediatorum sublato uno necessario ponitur alterum.*

Pag. 626. Εἰ δὴ ἔστιν ἐν τῆς μαλερᾶς ἐμμανὴς & quae sequuntur usque ad Στρογγυλικῆς οἰκίης, nullus dubito quin sint ὑπόβολιμαῖα, & margini a magistro adscripta, ad Perdiccae nomen, quibus inquirebat, num hic esset ille Perdicca, sic enim vertendum εἰ δὴ ἔστιν ut apud Latinos quoque, *visam si domi sit,* pro num domi sit, qui amore novercae correptus fuerit. Haec postea in ipsum contextum irrepserunt. Nihil enim faciunt ad rem, de qua hic loquitur. Agit enim de Perdicca illo tempore noto, qui propter imbecillitatem aut aliud corporis vitium parum erat aptus ad artes athleticas. Verba, quae in eadem pagina praecedunt, obscurius versa sunt: ἀλλά πῃ τὸ τῆς τέχνης, καὶ τὸ τῆς συμβούλης χρήσιμον, οὐκ ἐς ποίησιν τῶν προσόντων, ἀλλ' ἐς χρῆσιν αὐτῶν τῶν προσόντων. *Verum artis & consilii haec est utilitas, ut non suppeditent ea, quae adsunt, sed ut illis convenienter uti doceant.* Nemo intelligit, quid haec sibi velint, *ut non suppeditent ea, quae adsunt.* Melius vertas: *verum artis & consilii haec est utilitas, non ut efficiat illa quae insunt, sed ut iis recte quis utatur.* hoc est, quae ab arte proficisci possunt & consilio utilia sunt non ad illa efficienda, quae in homine sita esse debent, nimirum ingenium & prudentiam: nullius enim ars & disciplina potest hominem stupidum & hebetem ingeniosum reddere: sed ut quis facultatibus, quas natura in illum contulit, recte utatur. Inde sequitur illa similitudo de palaestritis, qui Perdiccam imbellem promittant se arte Olympionicam reddituros parem praestantissimis & robustissimis athletis.

Pag. 627. Ἀγλαΐδια ait in his verbis, si interpretere, ut editores interpretati sunt: Καίτοι εἰ γὸ ἦν φύσις ἀσφαδὴς καὶ σύντονον εἶναι τὸ τέχνης, καὶ διδασκαλίας, οὐκ ἀγαθὸν ἐπιθυμεῖν καὶ μεῖζον καὶ ἰσχυρὸν, καὶ πάντα ὑπερβάλλον. τοῦ δὲ μὴ μεμψίμοιρον εἶναι τῶν αὐτῶν χαίρειν γι-

γάσιτο. Οὐδὲ δεῖξω δ' ὅτι τὸν μάστε τὰν μάθησι, καὶ δὲ μὴ ἔχει σοφίαν ἐφ' αὑτῷ. *Neque enim dixeris eum qui fuerit intelligentia praeditus, arte & doctrina earum rerum, quas ignorat, opus non habere: quoniam si absque doctrina citharam pulsare & tibia canere posset, etiam omnia sciret. Nunc autem non edoctus nihil eorum manu pulsare posset: sed docente aliquo facillime disceret, & recte per se ipsum administraret.* Sed quae haec est ratio, qui absque doctrina citharam pulsare posset, & tibia canere posset, etiam omnia sciret? ἢ τί ἐστι *alioquin*, ut frequenter apud Platonem, id quod dudum a doctis est observatum. Sic autem vertendus hic locus: *Neque enim dixeris, eum qui ingenio praeditus est, arte & doctrina rerum, quas ignorat, non opus habere. Alioquin qui non didicisset, citharam pulsaret, & tibia caneret & omnia sciret. Nunc vero qui non didicit, haut quaquam aliquid ex iis tractet: monstrante vero aliquo facile & addiscat, & per se ipse exerceat.* Alioqui, inquit, homo ingeniosus & sollers facile, quamvis illa non didicisset, citharam & tibia caneret. Non longe post tradit historicum debere esse ingenio militari, sed una etiam civili prudentia, & peritia imperatoria. Hoc enim volunt illa verba: καὶ γραμμὴν φαπαπλῶ, ἀλλὰ μὴ τὴν πολιτικῆς καὶ ἐμπειρίαν στρατηγικὴν ἔχων. male interpretes. sicut & mox pag. 628. καὶ τὸ ἐξιλαύνειν, ἢ περιλαύνειν, male vertunt: *quomodo equum emittere, quid obequitare*, cum sit, *quomodo equitatu erumpere*, aut *illo circumire*, seu *circumvenire* sc. hostilem exercitum.

Pag. 628. Οὐδὲ ἡ σύμπασα πόλις τῶν Ἀθηναίων, ἣν τὰ τὸ Σικελίᾳ κακὰ ἴσχῃ, καὶ τὸν δὲ Δημοσθένην λαβεῖν, καὶ τὸν Νικίαν πλούτων. Discrepant haec ab aliorum scriptorum sententia. Thucydides & Plutarchus narrant utrumque a Syracusanis interfectum. Iustinus vero lib. IV. ait Demosthenem sibi ipsum intulisse manus, Niciam vero captum. sed vide Plutarchum in Nicia.

Pag. 630. Rectius vertas πῆχυς ἐὰς, καὶ μίτρον ἐκεῖνος, *una norma, & mensura certa.* non ut interpretes, *una ulna.*

Pag. 632. Εὐχρῆς τοῖς τὰ πόλεσι, vertunt: *rebus civitatis recte uti possent*, cum sit, *bene rempublicam gerere.*

Ibid. Improbat in historico inter alia τὴν ἀγκύλλω παῖς ἐπιχειρήσεσι, scilicet ἐρμηνείαν. interpres: *argumentationibus rotundam.* At hoc laudem meretur. Verte; *tortuosam argumentationibus.* in eadem periodo ῥωμαῖς ἐθηγμένον, non est *admodum acuminatus*, ut ineptissime interpres, sed *valde concitatus*, ut solent oratores esse. Ex Alcidamante refert Aristot. III Rhet. c. 3, inter frigida dicta ἀκρίτου τῆς Ἀλκιδάμας ὀργῆς τεθηγμένον. *mera animi ira incitatum.* Frigus est in ἀκρίτου ὀργῆς. Nec sequentia verba ceperunt interpretes. Καὶ ὁ μὲν νῦς σύνεχος ἔστω, καὶ πυκνός, cum illa vertunt: *sententiae autem inter se cohaereant, ac solidae sint*, per quam absurde. Cum sit: *sensus sit sibi consonus*, (hoc est, qui sibi ipsi

non

de cauſſa, qua in re. Herod. Polymn. πυθόμενοι ἐφ' οἷς ἦλθον, *ſciſciſcanti qua de cauſſa veniſſet.* Sed in Luciano deeſt verbum, ad quod referatur ἐφ' ὅτῳ. Puto igitur excidiſſe τὸ δεῖ, idque abſorptum eſſe a ſequente vocula εἰ, quo nullum in priſcis membranis frequentius eſt erratum. ſi igitur ſcribas, τὸ δ' ἐφ' ὅτῳ δεῖ, εἰ καλῶς ἔχει, καὶ τῷ τέχνῃ ἐπολύν ποιῶ λόγον. *Illorum vero, propter quae oportet,* ſc. ἐπαινεῖν, laudare picturam, *num recte & ſecundum artem ſit facta, nullam habent rationem.*

Pag. 582. Διφροι δ' ἀντικυμβιλίαζον. Ex Homeri Iliad. π. v. 389. Mox κεῖνι ὄχεα κεφαλίζον, ex ejuſdem poëtae Iliad. λ. 160. petita ſunt.

In Harmonide pag. 588: ὥστε ἦ ἄρα σὺ ἔμοιγε ἡμῖν φαίνοιο τὸν δικαίου λόγου, ὅτι ὥσπερ τὸ κεφάλαιον ἀρετῆς ἁπάσης ὁ γνώμων φασὶ, καὶ ἐρθὸς κανὼν τῶν τοιούτων. In hoc loco vertendo aliud egerunt interpretes. Salmurienſis: *Tu igitur nobis revera talis videri debebas, quoniam virtutis omnis caput es, ut ajunt, gnomon & recta regula.* Alii pejus. Laborat locus prava diſtinctione, quae ſic eſt emendanda: ὥστε δὴ ἄρα σὺ ἔμοιγε ἡμῖν φαίνοιο τὸν δικαίου λόγου, ὅτι ὥσπερ τὸ κεφάλαιον, ἀρετῆς ἁπάσης ὁ γνώμων, φασὶ, καὶ ὀρθὸς κανὼν τῶν τοιούτων. *Tu igitur revera talis nobis eſſe exiſtimaris,* nimirum princeps civitatis, *quodque ſane praecipuum eſt, omnis virtutis norma, ut ajunt, & talium regula.* Κεφάλαιον inepte copulari cum ἀρετῆς, & omiſſa copula, & inepta ſententia oſtendit. Μέμφω eleganter hic eſt δικαιάζομαι exiſtimor, ita me comparo ut pro tali habear & exiſtimer, ut apud Homerum, quem Lucianus ubique ſequitur:

Καὶ γὰρ ἐγὼ ποτ' ἔμιμνον ἐν ἀνδράσιν ὄλβιος εἶναι.
Ego quoque olim judicabar inter homines beatus eſſe.

Vbi Scholiaſtes: ἐμιμνον, ἐφικνεῖτο, ἐνομιζόμην.

Ibid. pag. 589. Non intellexerunt interpretes haec verba, ὅτῳ ἀκριβὴς ὅρος τῶν ἐμῶν. ὑδὲν ἀμφίδοξον ἔτι, ὡς ἂν τι ἐνδιάστατον ἀλλ' ἢ ἄριστον καὶ παιδείας δικῇ νομίζεσθαι, σοὶ δόξαν ἢ πάντων. Salmurienſis ſic tranſtulit: *Hic lucubrationum mearum exactus terminus. Non amplius eſt dubium, nec quiſquam ambiget, quin id omnium optimum juxta diſciplinas exiſtimari oporteat, quod tibi viſum fuerit.* ἢ πάντων omiſit in verſione. Cetera ſatis inſcite. Verte: *Hic certus meorum ſcriptorum ſcopus eſt. Nihil dubii reliquum, adeo ut nec in poſterum quiſquam dubitaturus ſit, ſit ne hoc omni eruditione refertiſſimum, quod tuum fert ſuffragium, an omnium.* Nimirum tuum ſuffragium mihi eſt & aliis etiam erit, inſtar omnium.

Pag. 592. In Scytha; Καὶ Δίρίδη κεῖθι ὁ Τόξαρις πλημμύρων, τῇ τε ἐπιγεγραφῇ γνωθεὶς, εἰ καὶ μὴ πᾶσι ἐφαίνετο. ἔτι καὶ μᾶλιστα & quae ſequuntur. Diſtingue, πᾶσι ἐφαίνετο ἔτι, καὶ μᾶλιστα. *quamquam non integra nunc extet, & maxime.*

Pag. 593. ὁ Ἀνάχαρσις ἦ πόθεν ἂν σαφὲς ἔγνω ὁμοιητὴ ὄντα, ἐμοὶ νῦν ἐπαλλάμενον. verte: *Anacharſis autem unde cognoviſſet Toxarin po-*

popularem ſuum eſſe, qui Graeco more veſtitus incedebat. deinde, ἀσπίδηγι, ἤδη σαυλόν. verte *ſine ferro, & jam lepidum, ſeu elegantem, in alloquio blandum*, quales erant Attici; non *facundum*, ut interpres. conſuetudine Graecorum depoſuerat Toxaris illam auſteritatem & triſtitiam frontis & oris, quae Scythis propria erat, unde dicitur, σκυθρωπία. ἀσπίδηγι autem dixit Toxarin fuiſſe, quia Scythae ſemper ferro ſuccincti erant: Toxaris vero Graecorum mores induerat, & palliatus incedebat, ſine acinace.

Pag. 594. Καὶ αὐτὸς ἴσθι ἐκεῖνός εἰμι παρ' ὑμῶν, Τόξαρις τῶνδε, ὁ Σ' ἐπίσθιος, ὅτι καὶ ἐγὼ σὲ ἂν σοι κατ' αὐτό. Cur in Latinis verſionibus praeteritur κατ' αὐτό? Videtur ſignificare *pariter. Non ſum ex illuſtribus natus, ut ego tibi notus ſim pariter*, ſicut tu mihi. εἰς αὐτὸ ἓξ κατ' αὐτό. ſaepe eſt *pariter, ſimul.*

Ibid. Οὐκοῦν, ἦ δ' ὅς ὁ Ἀνάχαρσις, μαθητὴν σε ἴσθι με γεγενημένον, καὶ ζηλωτὴν ἔτι ἐρῶντα. *Proinde, inquit Anacharſis, ſcias factum me diſcipulum tuum, tuique amoris aemulum.* Hic etiam in interpretatione ὅς omiſſum, nec poterat verti, niſi diſtinctio apponatur. ἀκοῦν, ἦ δ' ὅς, ὁ Ἀνάχαρσις, μαθητὴν σε. *Ergo, inſit ille, Anacharſis ſcilicet, ſcito me tuum diſcipulum eſſe, & aemulatorem tui amoris.* Sic paullo poſt, pag. 595. Εὔφημά, ἦ δ' ὅς, οἰωνὸν τὸ μίσητο χαριεῖσθαί μοι δοκῶ. *Bona verba quaeſo, inquit ille, rem gratiſſimam me ei facturum puto.* Nihil apud Platonem crebrius, quam ἦ δ' ὅς, *inquit ille.* Paullo poſt κατ' εὐτυχίαν male vertitur *forte quadam*, cum ſit *bona fortuna, bonis avibus.*

Pag. 596. Παραδέξεταί σοι, non ſimpliciter eſt, *ſuſcipies illum*, ut vult interpres, ſed *hoſpitio publico ſuſcipies illum, erit publicus ejus hoſpes, loca lautia praebebis*, ut Romani loquebantur.

Eadem pagina vitioſe legitur, &, ut vara ſequitur vibiam, vertitur inſulſiſſime hoc: καὶ πάνυ τοῦτον ἐπιτελῶν, ὅπως ἥδιστα διατρίψῃ ἐν τῇ Ἑλλάδι, *tum omne ſtudium adhibens, ut quam jucundiſſime in Graecia vivens renideret.* Quid eſt, *jucundiſſime renidere in Graecia?* Erratum leve mirum tot editoribus & interpretibus impoſuiſſe: lege ὅπως ἥδιστα βιοτεύῃ ἐν τῇ Ἑλλάδι. *ut ſuaviſſime in Graecia aetatem ageret, ex animi ſententia viveret in Graecia.* Paullo ante pag. 594. οἴχοιτο εἰς Ἀθήνας, καὶ νῦν βιοτεύει κεῖθι. *ivit Athenas, & nunc ibi habitat.* Sexcenties alibi. Saepe autem π & τ permutantur a librariis. Sic ſuperius pro ὄπιστεν oſtendimus referendum eſſe ὄπιτεν.

Ibid. Ἀλλ' οἱ ἄνθρωποι καὶ τῶν ὡς νομοθέτην ἐπίθοντο, ἐφίλων, ὡς ἐκεῖνοι δοκιμάζοι. cur in verſione praetermittunt καὶ τῶν? Sic enim Salmurienſis: *Verum homines, ut legiſlatori parebant, ſic amabant, quos ille probaret.* Alius: *Verum hominibus & hoc moris erat, ut legiſlatori parebant, ſic amabant quos ille probaret.* Scribae cum in diſtinctione non nihil aberrarint, tenebras offuderunt interpretibus. Sic diſtingue, ἀλλὰ οἱ ἄνθρωποι, καὶ τῶν ὡς νομοθέτην ἐπίθοντο, ἐφίλων ὡς ἐκεῖνος δοκιμάζοι, & verte, *homines autem, & in*

hac re tanquam legiſlatori ſuo obſequebantur, amabant quos ille probabat.

Pag. 598. Καὶ τὸ μὲν δεῖξαι ὑμῖν. eſt & *ſpecimen dare mearum orationum.* Sic ἀπόδειξις eſt ſpecimen. uſus etiam Petronius: *Rogo te, mihi apodixin defunctoriam redde*, hoc eſt, ede leve aliquod ſpecimen, ut recte exponit Ioannes Frid. Gronovius lib. IV. obſerv. c. 13.

Pag. 599. Diſtinguendum: καὶ ἐπισῦσαι χερὶ τῷ χείρῳ, τοῦτο μόνον, καὶ οὐκ ἔτ' ἐνδιάσιμα τὰ σά. *Manus protendenda eſt, hoc ſolum* ſc. ſi fecerit, *res tuae non amplius fluctuabunt.*

Ibid. Καί μοι ἤδη πεφωλίνῳ τὸ πολλοῦ τῶν ἀφθόνων εἰρωνίαν ἴδοξεν. ſic leges. vulgo male ἴδοξα, ſententia refragante. *Et mihi, jam experto vix milleſimam partem, quae illis inſunt, dixiſſe viſi ſunt.* ſc. πάντες, vel οἱ πολλοί, qui veſtras virtutes praedicabant.

In Libello, quomodo ſit conſcribenda hiſtoria, pag. 600. non longe a principio ſcribendum: Περὶ ᾧ τῷ ἐδάφει τοῖς μὲ αἷμα πολὺ ἐκ ῥινῶν ῥυεῖ, τοῖς ᾧ ἱδρὼς ἐπιζανόμενος πολὺς, καὶ ὕπνος ἔλυσε τὸ πυρετόν. Vulgo male πολὺς καὶ ὕπνος, ἔλυσε, ſine ullo ſenſu.

Pag 603. Τὰ μὲν καπνῷ, καὶ κύμασιν, καὶ φροντίδι, ὅσα τοῦ συγγραφέως ἔνεστιν, ἀνίξω ἐμαυτὸν ὦ πολῖται. Vere Mſ. τοῦ συγγραφεῖ. *a fumo, fluctibus, & curis, quibus tenetur ſcriptor* ſc. hiſtoriae, *abſtinebo.* Et ſic interpretes tranſtulerunt, ac ſi legiſſent συγγραφεῖ.

Pag. 606. Ἐπ' ἀκροτελείων ἄκρων θλοσμίνης ἀναδιδάσκοντες. Alluſit ad locum Heſiodi, qui apud Euſtathium, ex libris perditis, habetur:

Ἄκρον ἐπ' ἀκροτελείων καρπὸν θέειν, οὐδὲ καπύκλα.
Ἀλλ' ἐπὶ πυρσμίνοις ἀθέρων δρομάεσσι πόδεσσι.
Super ſummum ariſtarum fructum cucurrit, neque fregit.
Sed ſuper triticearum ſpicarum cacumina currebat pedibus

Vbi notandum vox πυρσμίνος, ignota Lexicographis. Vſus eſt etiam Lucianus hoc loco in Tom. II. in dialogo pro Imaginibus. Statim, ἐπόζει ὁ Ζεύς, eſt ex Iliad. Θ. Mox; μέγα πίνων, κῶμοι πυκνὸς μέγα τῶν καρηνῶν, εἰ μὴ εἰδείη τις χαρίζειν τὰς ἐφεδρείας, καὶ τὰ ποιητικῆς, ἀλλ' ἐπισοφᾷ τῇ ἐφεδρείᾳ τὰ τῆ ἐπέρας κομμώσασα. Latinus interpres: *Magnum igitur, imo pluſquam magnum hoc malum, ſi quis neſciat ea quae hiſtoriae, & poëtices ſunt propria ſeparare, ſed introducat in hiſtoriam alterius ornamenta, fabulam nimirum & laudem, eoſque qui his inſunt exceſſus.* Non damno hanc lectionem, neque verſionem. ἐπέρας ſc. ποιητικῆς. Excerpta tamen mea cum Anglicano codice ſcribunt τὰ τῆ ἐπέρας κομμώτα. *meretricia lenocinia, fucos meretricios*, ſic vocat in hiſtoria poetarum fabulas, laudes & hyperbolas, ideoque in ſequente periodo, dicit hoc idem eſſe ac ſi athletam robuſtum quis ἁλυρίσι τριβικῇ, καὶ τῷ ἄλλῳ κόσμῳ τῷ ἑταιρικῷ, *induat purpureis veſtibus & alio meretricio ornatu.* in verbis praecedentibus dixit ἂν εἴ τις ἀθλητὴν τῶν καρτερῶν τοῦτον καὶ κομιδῇ σφόδρα. *ſi quis athletam validum ac vehementer robuſtum.*

ſc. fu-

ſc. fuco expoliati. σφίγγες ſunt ex robore quaſi concreti, quos Germani & Belgae vocant boom-ſtarcke mannen.

Pag. 607. In Mſ. hic locus ſic legitur. ὅσοι δ' οἴονται καλῶς ἀφιέναι, εἰς δύο τιθὶ ἐπεῖσαι, εἰς τὸ πρῶτον καὶ χρεσιμον, κιβδήλῳ τῇ ἀφιρίσει χρώμενοι, καὶ ἀφ' τοῦτο οὐκ οἰόμενοι καὶ τὸ ἐγκωμιον εἰς αὐτοὺς, ὡς πρῶτον ἐν σύφρασιν, τοῦτο σύνυχαίνειν ὀρᾷς ὅσοι πολλοὺς ἡμέρας πίνουσι, πρῶτον μὲν, ὡς ἔφητας, κιβδήλῳ τῇ ἀφιρίσει χρωμένοι. οὐ γὰρ ἔρχον. quod nec praetereundum, nec rejiciendum existimo.

Sequitur pag. 608. non longe poſt: ἐν τοίνυν τῇ ἱστορίᾳ, οἱ μὲν ἄλλως τὸ πρῶτον πιρεμπορεύσαιθ', πολλοὺς ἂν τοὺς ἱρωϊκοὺς ἐπισπάσαιντο. interpres Salmurienſis: *Proinde hiſtoria ſi jucundum auditarii vice haberet, multos, a quibus ſcriberetur, alliceret.* Inepta ratio. Non plures invitarentur ad ſcribendas hiſtorias, de hiſtoricorum enim multitudine conqueritur, ſed ad legendas. Hiſtoriae enim illae, quae poſthabito vero ſoli ſtudebant jucundo, ludibrio & taedio gravibus viris erant, & a nemine legebantur, niſi mulierculis & adoleſcentibus, ut hac tempeſtate, Romanenſium, ut vocant, fabularum ſcriptores. Verum hujus loci ſcripturam nobis ſervavit codex Anglicanus, apud Bourdelotium, & excerpta noſtra, in quibus ἱστορίας legitur, quod pro ἱρωϊκοὺς reponendum. Et ſic legiſſe videtur Micyllus ut ex verſione patet: *Quare hiſtoria ſiquidem obiter & velut auditarium jucunditatem additam habeat, complures amatores ad ſe allicit.* Paucis verbis interpoſitis, male ſcribitur & intelligitur hic locus: ἐπ καίτοι οὐπῶ ἄξιον, ἐπ οἶδ' πρῶτον τὸ αὐτῇ τὸ ἡμιδῆ μυθῶδες, καὶ τὸ ἔ ἐπαινον μάλιστα ᾠήσατις, παρ' ἡμῖν ἐν τοῖς ἀκούουσι ἰῶ, μὴ ἔ συρφετὸν καὶ ἔ πόλυν δῆμον ἐποιοῦσιν, ἀλλὰ τὰς διηγησικὰς, καὶ τὰ Δία συκοφαντικὰς ᾠδὰς γε ἀκροωμένους. Vertunt: *Hoc quoque dici meretur, rem valde fabuloſam, quodque in laudem maximopere inclinat, utrinque audientibus non eſſe jucundam, dum non de faece hominum & promiſcua plebe hoc intelligamus, ſed de iis, qui judicantium, ac per levem, ſycophantarum more auſcultant.* μὴ ponitur quidem non nunquam pro *niſi*, ſed in hac notione non memini infinitivum ſequi. παρ' ἡμῖν ἀκούουσι, interpretantur, *utrinque audientes*, quod quid ſit non intelligo. Mſſ. recte: παρ' ἑκάτερον ἀκούουσιν, ἰῶ μὴ ἔ συρφετὸν καὶ ἔ πόλυν δῆμον ἐποιοῦ. *in utroque, vel in utrovis eorum*, (fabulis ſc. nimiis, & operoſis laudibus) *audientibus, non eſſe jucundum, ſi non faecem plebis & vulgus cogiſet, ſed eos.* τὸ ἔ ἐπαινον μάλιστα ᾠήσατις. ſunt *laudes nimiae, quae offendunt audientis animum.* ſic ᾠήσατις λόγων apud Diod. Sic. ea dicere quae ingrata ſunt, & indignationem movent.

Pag. 610. Καὶ εἰ ἦ ὕπως Ἀχιλλεῦσι, ποιοῦσι ὑπὲρ ἐμοῦ μνημονεύειν, καὶ ἰλίφωλος ὁ ἀκαμὰς φονεύσας. Scio ut defendi poſſit haec ſcriptura, verum perſuaſum tamen habeo Lucianum ſcripſiſſe, καὶ ἰλίφωλος ὑπ' ἀκαμᾶ φονεύσας. *una ſagitta elephantes interficientem.* quod & Mſ. prae ſe fert, ut nunc deprehendi, cum haec ex meis ſchedis,

in quas ante viginti quinque annos has conjecturas inscripseram, excerperem, ut dubium nullum reliquum sit, vere me conjecisse.

Ibid. Οἴονται γὰρ ἄμεινον ἕξειν τῷ ἅρματι, ἢν ὁ γεγραφὼς αὐτοῖς ἐρύθημά τι πλέον ἐπανθήσῃ, καὶ τὸ λώτινον ἐγκαμιεῖται πολὺ τῷ φαρμάκῳ. Recte interpres: *Arbitrantur enim melius se habituram faciem, si pictor illis plurimum ruboris illinat, & pigmento multum candoris admisceat.* Sed pro ἐπανθήσῃ scribendum ἐπανθίσῃ. Accedit proxime liber Anglicanus, quem vidit Bourdelotius, qui legit ἐπανθίσει. Ἀνθίζειν & ἐπανθίζειν est pingere, floridis coloribus inficere. Herodot. Clejo, ἠνθισμένοι φαρμάκοισι ἀσπίδας χαλκέας *propugnacula picta variis coloribus.* Noster inferius in hoc ipso libro: Οἱ δὲ ἐπλανῶντο μόνον, καὶ ἔπριον τὸ ἐλέφαντα, καὶ ἔξεον, καὶ ἐκόλλων, καὶ ἐβρύθμιζον, καὶ ἐπανθίζον τῷ χρυσῷ. *Illi vero tantum formabant & secabant ebur, & poliebant, & conglutinabant, & concinnabant, & auro inducebant.* Sophoc. ὃ γάρ σε μὴ γνῶσιν ὡδὶ λώτινόν τε *enim non cognoscent sic coloratum.* Synesius: καὶ σὺ δὲς ἐπανθεῖ μοι τῷ θαρσαλέᾳ ἐρύθημα. *& statim mea gena rubore perfundebatur.* Ἄνθος saepe est color. Ἄνθη τε εἰκὼν sunt picturae Philostrato. Hesych. ἄνθη χρώματα. Moschopulus τὸ ὀνομάζειν Ἀττικῶς συνοχῇ. λέγει δὲ τὸ βαπτὸν ἄνθος λέγεται, ἄνθος καὶ μεταφορικῶς τὸ χρῶμα. ἀεὶ δὲ τοῦ φιλοσόφου τοῦ τῆς ἰδέας ἄνθει μᾶλιστα, ἤγουν τῷ χρώματι. ἴσι δὲ ἰδέα βαπτὸν τι. καὶ δὲ λέγει ἀνθοκεκρίσθαι πήνας παρ' Εὐριπίδῃ. Sic legenda sunt haec verba. Locus Euripidis est in Hecuba v. 468.

Ἐν κροκέᾳ πέπλῳ
Ζεύξομαι ἅρμασι πώλους
Ἐν ποικιλλαύσαις ποικίλ-
λων ἀνθοκεκρίσθαις πήναις.

Vbi interpretes pessime: *in croceâ veste jungam currui equos, in artificiosis variegans croceo flore decoris tapetibus?* Ἀνθόκεκρισθαι πῆναι sunt fila variis coloribus tincta, licia diversorum colorum. Πῆναι μίτοι, κρόκαι, subtemen, fila. χρυσόπηναι vestes aureis filis pictae, Virgil. *picturatae auri subtemine vestes.* Restituenda est haec vox Polluci lib. x, c. 10, ubi recenset vocabula ad lanificium & textrinam pertinentia: καὶ πήνη ἡ πηνὸν γνεφάσαι, καταγαγεῖν. Interpres: *peram fusum ducere, deducere.* Quid lanificio cum pera. lege πῆνα. Euripides autem sic vertendus: *In croceâ veste jungam currui equos, artificiosis pingens diversicoloribus filis.* Ἐν ποικιλλαύσαις ποικίλλουσι est pro ἐμποικιλλούσαις ποικιλαύσαις.

Pag. 612. Καὶ τῷ ἄρχειν ὡς εἰκὸς, τὸν τοῦ ἰαυτοῦ ὑπομνῆσαι ἤρξατο, χαριεστάτῳ ἀρχῶν ἁπάντων, καὶ ὄντως Ἀττικῷ καταπνεύσας. Interpres: *Cum suo nomine principium duxit ut ille, festivissimum illud principiorum omnium, animumque Atticum spirans.* Inepte animus Atticus tribuitur exordio. Lucianus scripsit, χαριεστάτῳ ἀρχῶν ἁπάντων, καὶ ὄντως Ἀττικῷ ἀποπνεύσαντα. *elegantissimum omnium exordiorum & thymum Atticum redolens:* hoc est Atticam elegantiam. ut dudum emendandum obiter in lectionibus Hesiodeis. Pertinet huc quod Phi-

Philostratus minor lib. 11. εἰκόνων de Pindaro prodidit: Αἱ ξὺν μέλιτι ἀθεὶ περιπαίζουσι τὸ παιδίον, ἐπιβάλλουσι τὸ μέλι, καὶ τὰ κέντρα ἀπολείπουσι, δῆλα ὅτι ἐγχωρίοις τοῖς Ὑμηττίοις πεποιημένοις, ἐξ ὑμηττίου τε ἄνθους, καὶ λεπτοῦ λιπαροῦ καὶ ἀσιδήμου Ἀττικοῦ. καὶ γὰρ τοῦτο εἰκὸς αὐτὰς σοφίσασθαι Πινδάρου. *Quae vero intus apes sunt infantem curant, labris mel infundentes, aculeosque, ne puerum laedant, contrahentes. Ex Hymetto fortasse veniunt, & pinguibus inclytisque Athenis: hoc enim ipsum puto Pindaro instillasse.* mel nimirum Hymettium.

Pag. 612. Καὶ γὰρ καὶ τοῦτο ἐπιπολῆς πολὺ νῦν ἐστι. τὸ οἴεσθαι τοῦτο εἶναι τοῖς Θουκυδίδου ὁμοιότατα λέγειν, εἰ ὀλίγα σοφίσαιτο, τὰ αὐτὰ ἐκείνοις λέγοι τις μικρὰ κἀκεῖνα, ὡς καὶ αὐτὸς ἂν φαίης. ἐμὲ δὲ αὐτῶν τῶν Διὸς κἀκεῖνα ὀλίγου δεῖν παρεῖλκεν. Salmuriensis: *Nam rursus abunde illud suppetit, putare hoc esse Thucydidi similia dicere, si parum reveritus; ea quae sunt ipsius, diceret quispiam, parva & illa, ut ipse dixeris etiam. Non ob eam causam per Iovem, & parum abfuit quin illa praetermiserim.* Ecquid poterat monstrosius? Est ne qui intelligat, quid interpres sibi velit. In Graecis verbis nihil est quod paullo humaniorem moretur. Illorum vero haec est sententia: *Et hoc namque valde frequens nunc est, quod putent Thucydidem egregie se referre, si quis paullulum mutatis Thucididis quis dicat, & illa quidem parva, ὡς καὶ αὐτὸς ἂν φαίης*, hoc est, *ut ipse fatearis. Et ista, per Iovem, parum abest, quin omiserim.* Est hoc genus loquendi, ὡς καὶ αὐτὸν ἂν φαίης, Thucydidi frequens, quod illi stulti imitatores, servum pecus, saepius inculcabant, aliaque, paucis immutatis, quod & avorum nostrorum memoria in illis, qui Ciceroniani volebant videri, non raro fuit exagitatum ab iis, qui veram Ciceronis imitandi rationem tenebant.

Pag. 613. De illo qui nudos belli illius commentarios ediderat, perinde ac si nauta aut caupo annotasset, quae in castris essent gesta: πλὴν ἄλλα μετρίου γε ὁ ἰδιώτης ἀνὴρ λῷ, αὐτὸς μὲν αὐτῶν ἐλάττων ἂν, οἷος λῷ, ἄλλῳ τῳ τινὶ χαρίεντι, καὶ δυνατοὺς ἐπαίειν μετὰ χαρίεντος πεποιηκώς. Interpres: *Verum modestior est hic privatus, qui qualis sit, statim apparuit, atque alteri cuiquam, qui sit gratus, & historiam possit aggredi, materiam subministravit.* Num ὁ χαρίεις est gratus? nugae. οἱ χαρίεντες Graecis sunt homines docti, politi, elegantiore doctrina exculti. Sic οἱ χαρίεντες apud Aristotelem frequenter opponuntur, τοῖς πολλοῖς, plebi, sive indoctis, idiotis. οἱ χαρίεντες τῶν ἰατρῶν apud nostrum alibi *doctissimi Medicorum.* Dein pro πεποιηκὼς legendum ex Mf. κεκοσμηκὼς, eleganter. Sic igitur hunc locum verte: *Verum modestior est hic imeruditus scriptor, qui statim qui sit ostendit, (sive cur sic scripserit, prodit) alii doctiori, & qui par sit historiae scribendae, materiam praebuit.* quod & Ciceronem, in commentario sui consulatus, & Iulium Caesarem in commentariis de bello Gallico & civili secutos esse veteres referunt. κεκοσμηκέναι est eleganter in alicujus gratiam laborare, operam alicui rei navare alterius commo-

do, iemand boos arbeiden / ut eodem modo loquuntur Germani & Belgae. quae notio hujus vocis a Lexicorum scriptoribus non fuit observata. Paullo post Tragicam inscriptionem librorum vocat, plenam tumoris, & fastus, cum quis magnifica nomina sibi & libro imponit. Τοῦτο μόνοι ἡμεσείμλω αὐτῶ, ὅπ ὅπως ἐπίγραψι τὰ βιβλία τραγικώτερον, ἢ ἐξ ἑνὸς τῶ συγγραμμάτων τύχοι, Καλλιμόρφω ἰαπρῶ ἅ ἔ Κονοφόρων ἵππος ἰσρικῶν Παρδικῶν. Tragicam inscriptionem vocat, quod suo nomini Καλλιμόρφω adjecerit *iatrῶ* ἅ ἔ Κόντοφόρων ἵππος, quia hoc & a veterum consuetudine est alienum, & fastum prae se fert quendam Tragicum, hoc est qualis Regibus in Tragoediis tribuitur. Inde illud Satyrici: *Grande Sophocleo bacchatur carmen hiatu.* Sic inferius pag. 17. Καὶ μὴν ἢ ἄλλως ἴδοις ἂν τὰ μὲν πρόοιμια λαμπρὰ, ἢ τραγικὰ, καὶ ἐς ὑπερβολὴν μακρὰ κάφοντα. *At vero alios etiam reperias, qui procemia splendida, tragica, & summopere prolixa scribant.* Quid si Lucianus vixisset nostro tempore, & vidisset & inscriptiones librorum portentosas, nihil non grandibus verbis promittentes, & auctorum magnifica nomina, non uno veriu contenta, ut miser Callimorphius prae his sit modestissimus, quantum nigri salis illi fuisset perdendum, ad hanc infaniam emendandam. Cum dicit κονοφόρων ἅ ἵππος subauditur τάξεως, centuriae sextae hastatorum medicus. τάξις est centuria, ut ordo apud Latinos. Hinc *ordinis ductor* centurio. Iustin. *Ordines nemo nisi sexagenarius duxit.* Duae τάξεις erant σώματος, hoc est manipulus, τάξις non est legio; ut Latinus cepit interpres.

Pag. 615. Γοργὼ ἐπὶ ἔ ὀμφαλῶ Ex initio Iliad. λ. ubi Agamemnonis clypeus sic describitur.

Ibid. Καὶ ζωὴ ἐφερτὸς. Mſ. ἐφερτὸς. male, vide Hom. Il. λ. v. 27.

Pag. 616. Procul dubio recte Mſ. Anglic. & noster: καὶ ὡς ἡμεσείμλω μόνον Περσῶν ἔ φαρετρῶ, ἐπτὰ καὶ ἴσχοι ἅ πολεμίων ἀπόθυτον, aut ut meus liber, ἐξήθυτον. sic mox iidem codices Κρόνιον, non *κρόνον*. Illo enim exprimere Graece voluit *Saturninum*. κρόνος enim non *Saturnius*, sed *Saturnus*.

Pag. 617. Ἐλίλιξι ἧ μηχανὴ, & τὸ πῖχυ ἧ πυκνὸ μεγάλως ἐδήλωσε, ut & sequentia sunt verba Homerica.

Ibidem castigat scriptorem historiae, qui alibi multa poëtica, alibi plebeia & barbara vocabula suae intexuerat historiae. Inter plebeia etiam est τὸ ἐγχρήζοντα. sed locus ille sic videtur esse interpungendus & corrigendus: καὶ οἱ στρατιῶται ἠρέσκοντο τὰ ἐγχρήζοντα, ἢ ἤδη λελύμενοι ἐπὶ αὐτὰ ἐτίνυντο. *& milites emebant sibi victum, & lauti illis indulgebant.* ἐγχρήζοντα Ciceroni & Tacito sunt *utensilia, copiae victui necessariae.* sed Graecum vocabulum apud nullum bonae notae scriptorem invenias. Paullo ante πλουσίως ἐνόμιζον, non *inopia multa infarta*, ut stulte & sine sententia vertit interpres, sed *mendicis convenientia*, aut, ut Seneca loquitur, *verba ad summam caveam spectantia.*

Pag.

Pag. 619. Νὴ Δία καὶεῖνο κομιδῇ πιθανὸν οἶδε Σεβῆρος ὁ αὐτὸς ἐπὶ τῷ τοῦτον ὀμόσαι μὲν, ἢ μᾶλλον ἀκοῦσαι παρ' ἑτέρου τοῦ ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἔργου λαβόντος. Salmuriensis: *Quin & illud per Iovem admodum credibile idem dixit de Severiano, appositio juramento, quod audivisset ex aliquo eorum, qui ex eo ipso opere ausugerant.* Nihil dicam de voce barbara in versione *juramento*, pro quo Latini dicunt *jure jurando*. Ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἔργου, non est *ex ipso opere*, sed *ex illo ipso proelio*. Thucyd. lib. 3. & Lucianus in hoc ipso libello p. 623. αὐτῷ τῷ ἔργῳ *in ipso proelio*. saepe ἔργον κατ' ἐξοχὴν *proelium*, *bellum* notat. ποιεῖσθαι ἔργον Arriano est *Trojanum bellum*. Et sic accipiendum in illo notissimo versu Homeri: Μύθων ῥητῆρ' ἔμεναι πρηκτῆρά τε ἔργων. *Verborum oratorem esse, actoremque rerum.* Phaenicem ait Achillem docuisse pacis & belli artes, ut disertus esset in concionibus, rebus vero gerendis strenuus, & manu fortis. Apud eundem πολὺς ἰοειδὴς est fortis, strenuus,

Κάτθανε δμῶς ὀπτ' ἀμείνων οὐδὲ, ὅτε πολὺς ἰοειδής.

Occidit tam ignavus, quam fortis. Iliad. ψ, cum Patroclum sepeliissent, λαοὶ δ' ἐπὶ ἔργα τράποντο. Eustathius δηλοῖ δὲ πολέμου. ὥσπερ φησὶ μάχα ἔργον ἄρηος. Sic Latinis *res gerere*. Horat.

Res gerere & victos offendere civibus hostes
Attingit solium Iovis.

Pag. 621. Sicut ἐπαινοῖ, sic & ἐξηγεῖτο legendum.

Ibid. Ex Mss. scribend. καὶ ὁ θεσμοθέτης συγγραφεύς, ἀφεὶς τὰς διαφόρους γενομένας σφαγὰς τοσαύτας, καὶ ἐπιλάσεις, καὶ σπονδὰς ἀναγκαίας. *Et divinus ille scriptor praetermisit tantas ad Europum strages, & impressiones, & foedera necessaria.* In vulgatis ἐπιλάσεις. Sed ἐπιλάσεων, est *impressionem facio, incurro.* ut statim pag. 623. καὶ πρόσωπον ἐπιλασάντων θεοῦ ἐμποιεῖν. &procul *advenientibus terrorem incutere.* & pag. 626. ᾗ πῶς δέξονται τῶν ἐλεφάντων ἐπίλασιν. *quomodo elephantum incursus excipient.*

Ibid. De alio inepte historiarum scriptore, qui dracones signa militaria Parthorum, tradiderat fuisse ingentes serpentes vivos perticis alligatos, qui in proelio in hostes immissi magnam stragem ediderint; Ἀμέλει πολλοὺς τῶν ἡμετέρων ὅπως κατέπτοησαν. καὶ ἄλλους παρασπασθῆναι αὐτοὺς ἀναγκάσαι. καὶ συγκλασθῆναι. Interpres: *Nimirum multos nostrorum ita devoratos esse, alios vero ipsis transfixos fuisse, necatos, & confractos* Quid est *alios ipsis transfixos?* scribe: καὶ ἄλλους περισπασθέντων αὐτῶν. *alios fuisse spiris involutos, & sic ab ipsis elisos, & contritos.* περισπασθῆναι, Virgilio est *spiris ligari:*

Tela ferentem
Corripiunt, spirisque ligant ingentibus.

Pag. 624. Alium fatuum & insulsum scriptorem irridet, qui promiserat se res in India gestas & expeditionem per Oceanum descripturum. Subjicit: καὶ οὐχ ὑποχέσεις τοιοῦτο μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸ σφέλμιον τῆς ἱστορίας ἤδη σωτήσασθαι, καὶ τὸ τρίτον τάγμα. Καὶ οἱ κελῆβοι, καὶ μυῖγες μῆλοι, & quae sequuntur. Vertunt: *Neque tantum hae fuae*

promissiones, sed Indicae historiae, prooemium jam est compositum, & ordo tertius. Et Galli, parsque exigua Maurorum. &c. Quis est ille *tertius ordo?* Nemo dixerit. Prava distinctio hunc quoque locum foedavit, & interpretibus fraudi fuit. Si sic interpunxeris, facilis erit explicatu: Καὶ ὄχ ὑπολείπεις τοῦτο μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸ προοίμιον ἤδη συνέστηκεν. Καὶ τὸ τρίτον τάγμα, καὶ οἱ κελτοὶ, καὶ μαύρων μέρος. *Neque tantum haec sunt promissa, sed Indicae historiae prooemium jam est scriptum. Et tertia legio, & Gallia, & Maurorum exigua manus, Indum fluvium trajecerunt.* τάγμα Graecis saepe est *legio.*

Pag. 625. Εἰμὶ ἀληθὴς ἐκεῖνό φησιν ἡ διαλεκτικὴ, ὡς τῶν ἀμέσων ἡ ἑτέρου ἄρας, τὸ ἕτερον πάντως ἀντιστήσῃ. Obscure vertunt interpretes: *si modo verum est quod Dialectica tradit, nimirum eorum, inter quae nullum est medium, altero elevato, alterum deprimi:* ἀντιστήσει, non est *deprimere.* Vertendum est: *contrariorum inter quae nihil medii intercedit,* sive, ut nunc loquuntur in scholis dialecticorum, *immediatorum sublato uno necessario ponitur alterum.*

Pag. 626. *Ei δὴ ἔτός ἐστι ὁ τῆς μαργίτης ἐφεδρὸς* & quae sequuntur usque ad Στεφανικὴς ἐκείνης, nullus dubito quin sint ὑπόλειμμα, & margini a magistro adscripta, ad Perdiccae nomen, quibus inquirebat, num hic esset ille Perdicca, sic enim vertendum οἱ δὲ ἔτος ut apud Latinos quoque, *visam si domi sit,* pro num domi sit, qui amore novercae correptus fuerit. Haec postea in ipsum contextum irrepserunt. Nihil enim faciunt ad rem, de qua hic loquitur. Agit enim de Perdicca illo tempore noto, qui propter imbecillitatem aut aliud corporis vitium parum erat aptus ad artes athleticas. Verba, quae in eadem pagina praecedunt, obscurius versa sunt: ἀλλὰ πῶς τὸ τῆς τέχνης, καὶ τὸ τῆς συμβούλης χρήσιμον, οὐκ εἰς ποίησιν ἔτι ἀρκούντων, ἀλλ' εἰς χρῆσιν αὐτῶν τῶν ἀσκουμένων. *Verum artis & consilii haec est utilitas, ut non suppeditent ea, quae adsunt, sed ut illis convenienter uti doceant.* Nemo intelligit, quid haec sibi velint, *ut non suppeditent ea, quae adsunt.* Melius vertas: *verum artis & consilii haec est utilitas, non ut efficiat illa quae insunt, sed ut iis recte quis utatur.* hoc est, quae ab arte proficisci possunt & consilio utilia sunt non ad illa efficienda, quae in homine fita esse debent, nimirum ingenium & prudentiam: nullius enim ars & disciplina potest hominem stupidum & hebetem ingeniosum reddere: sed ut quis facultatibus, quas natura in illum contulit, recte utatur. Inde sequitur illa similitudo de palaestritis, qui Perdiccam imbellem promittant se arte Olympionicam redditurosparem praestantissimis & robustissimis athletis.

Pag. 627. Ἀκλαδία est in his verbis, si interpretere, ut editores interpretati sunt: Καὶ τοι εἰ δὲ ἂν φαίης ἀσθενῆ καὶ σύντονον εἶναι τὴν τέχνης, καὶ διδασκαλίας, οὐ λογεῖ. ἐκείνων σὺν θεραζε μὴ μόνον καὶ ἐνεργ., καὶ πάσῃ ἡσυχίᾳ. τοῦ δὲ μὴ μόνον χάριν ἐν τῷ αὐτῶν χρήσει γι-

γήσειν. Οὐδὲ δίξω δ' ἂν τὸν ἁπλῶς πάνυ φρόνιμον, καὶ δὲ μὴ κιθαρίσαι δύναιτο ἀνευ τέχνης. *Neque enim dixeris eum qui fuerit intelligentia praeditus, arte & doctrina earum rerum, quas ignorat, opus non habere: quoniam si absque doctrina citharam pulsare & tibia canere posset, etiam omnia sciret. Nunc autem non edoctus nihil eorum manu pulsare posset: sed docente aliquo facillime disceret, & recte per se ipsum administraret.* Sed quae haec est ratio, qui absque doctrina citharam pulsare posset, & tibia canere posset, etiam omnia sciret? Imo hic est *alioquin*, ut frequenter apud Platonem, id quod dudum a doctis est observatum. Sic autem vertendus hic locus: *Neque enim dixeris, eum qui ingenio praeditus est, arte & doctrina rerum, quas ignorat, non opus habere. Alioquin qui non didicisset, citharam pulsaret, & tibia caneret & omnia sciret. Nunc vero qui non didicit, haut quaquam aliquid ex iis tractet: monstrante vero aliquo facile & addiscat, & per se ipse exerceat.* Alioqui, inquit, homo ingeniosus & sollers facile, quamvis illa non didicisset, cithara & tibia caneret. Non longe post tradit historicum debere esse ingenio militari, sed una etiam civili prudentia, & peritia imperatoria. Hoc enim volunt illa verba: καὶ γνωμὴν στρατηγικὴν, ἀλλὰ μὴ τὴν πολιτικὴν καὶ ἐμπειρίαν στρατηγικὴν ἔχων. male interpretes. sicut & mox pag. 628. καὶ τὸ ἱππεύειν, ἢ περιλαύνειν, male vertunt: *quomodo equum emittere, quid obequitare*, cum sit, *quomodo equitatu erumpere*, aut *illo circumire*, seu *circumvenire* sc. hostilem exercitum.

Pag. 628. Οὐδὲ ἡ σύμπασα πόλις τὴν Ἀθηναίων, ἣν τὰ ἐν Σικελίᾳ κακὰ ἴσχει, καὶ τὸν δὲ Δημοσθένους λῆψιν, καὶ τὸν Νικίου πάλιν. Discrepant haec ab aliorum scriptorum sententia. Thucydides & Plutarchus narrant utrumque a Syracusanis interfectum. Iustinus vero lib. IV. ait Demosthenem sibi ipsum intulisse manus, Niciam vero captum. sed vide Plutarchum in Nicia.

Pag 630. Rectius vertas πῆχυς ἦν, καὶ μέτρον ἀκριβὲς, *una norma, & mensura certa.* non ut interpretes, *una ulna.*

Pag 632. Εὐχερῶς τοῖς ἐν πόλεσι, vertunt: *rebus civitatis recte uti possint*, cum sit, *bene rempublicam gerere.*

Ibid. Improbat in historico inter alia τὴν ἀγκύλλουσαν τοῖς ἐπιχειρήμασι, scilicet ἑρμηνείαν. interpres: *argumentationibus rotundam.* At hoc laudem meretur. Verte: *tortuosam argumentationibus.* in eadem periodo ῥηματίδιον ἐγκεκυφὸς, non est *admodum acuminatus*, ut ineptissime interpres, sed *valde concitatus*, ut solent oratores esse. Ex Alcidamante refert Aristot. III Rhet. c. 3, inter frigida dicta ἀκρότατον τῆς ἀμαθίας ὀργῆς πεπληγμένον. *mera animi ira incitatum.* Frigus est in ἀκρότατον ὀργῆς. Nec sequentia verba ceperunt interpretes. Καὶ ὁ μὲν νοῦς συνεχὴς ἦν, καὶ πυκνός, cum illa vertunt: *sententiae autem inter se cohaereant, ac solidae sint*, per quam absurde. Cum sit: *sensus sit sibi consonus*, (hoc est, qui sibi ipsi non

non repugnet) & *ſapiens*, hoc eſt, varia rerum cognitione & ſcientia velut denſus.

Ibid. Λέξις πολιτικὴ recte Micyllus vertit *dictio civilis*, ſeu politica, quali utuntur in comitiis, in concionibus, in ſenatu, in judiciis viri qui in republica verſantur. Seneca Controv. 8, lib. 1. *dixit rem paullo elatiorem, quam preſſa & civilis oratio recipit.* Hermogenes tribuit Demoſtheni inprimis Politicam dictionem, lib. 1. Περὶ ἰδεῶν lib. 1. c. 1. Ὁ τοίνυν Δημοσθένης, ἅ, τὸ μὲν κεφάλαιον ἦν, τὴν πολιτικὴν ἐκλαβὼν, τὸ μὲν, ὡς ἁπλῶς πάντων ἅμα καὶ πανταχοῦ πῆξις μίξις. *Demoſthenes, id quod praecipuum fuit, cum accurate genus orationis politicae excoluiſſet, omnia quoque genera exequitur: ubique ea miſcens.* De politico hoc dicendi genere multis accurate agit Hermogenes in libro ſecundo cap. 10 & ſequentibus. Ei opponitur σοφιστικὴ καὶ λογογραφικὴ λέξις, ſcholaſtica, & declamatoria dictio, ab ea quoque Hermogenes diſtinxit ἀγωνίου καὶ πανηγυρικὴν, forenſe & panegyricum, quod tamen quomodo πολιτικῷ miſceatur pulchre docet.

Ibid. docet figuris non moleſtis orationem ornandum, ἐπὶ τοῖς κατηρτυμένοις τῶν ζωμῶν ἱκανῶς ἀναφαίνῃ τὸν λόγον. Micyllus vertit: *quoniam perinde ut jus aliquod orationem quoque recte conditam habere debet.* quam longe a Graecis abit. Benedictus: *ſiquidem illud orationem condimentis ſimilem reddit.* Nequaquam. Oratio cibo debet ſimilis eſſe, non condimento. Condimentum autem cibum reddit gratiorem. Illa condimenta ſunt figurae, quae debent eſſe ἐνδύσμασι non ἰδώμασι, ut ſuperius docuit. Vertendum igitur: *ſiquidem ſuam orationem reddet ſimilem juri bene condito*, aut *ſuos libros.*

Pag. 633. Vbi oſtendit quando & quomodo hiſtoricus poſſit poëticis locutionibus & dicendi generibus uti, ut quam conſiderate illis utendum ſit, cum utitur: Κίνδυνος γὰρ αὐτῇ τότε μέγιστος ἐξαπατῆσαι, καὶ κατενεχθῆναι εἰς τὰ τῆς ποιητικῆς κρημνώδη. Interpretes: *Periculum enim eſt, ne, quod maximum eſt, de ſtatu mentis emoveatur, & in iſtum Corybantem poëtices impingat.* Iſta verba: *quod maximum eſt* frigent hic, ſi quis accuratius ea inſpiciat. Exiſtimo ſcripſiſſe Lucianum: Κίνδυνος γὰρ αὐτῇ τότε μέγιστος ἐξαπατῆσαι, καὶ κατενεχθῆναι εἰς τὰ τῆς ποιητικῆς κρημνώδη. *Periculum tunc maximum eſt, ne mente moveatis, & corripiaris enthaſimo poëtico.* Κόρυβας hic κρημνώδεσμος, ἐνθουσιασμός. Sequitur, ſtatim: Ὥστε μᾶλλον πειστέον τηνικαῦτα τῷ χαλινῷ, καὶ σωφρονιστέον, εἰδότας ὡς ἱπποτυφία τις καὶ ἐν λόγοις πάνυ ἀ μικρὸν γίνεται. Verterunt: *Quare maxime tunc fraeno credendum, & ratione utendum; illud ſcienter, quod & in verbis non mediocre malum eſt inanis gloria, ſeu hippotyphia.* Non poterat infelicius. Neſcivit quid ſit ἱπποτυφία, praeterea male ἐν λόγοις interpretatur *in verbis*, cum ſit in oratione pedibus ſoluta, quae & pedeſtris dicitur, & opponitur poëticae.

ἱππο-

ἱππικοφωνία est *fastus ille poeticus*, sic enim vocavit grandia verba, quibus poetae utuntur cum laude, sed quae vitiant orationem prosam, Aristophanes vocat ἱππόβαμονα ῥήματα, hoc est *equestria verba, quae more equorum incedunt*, hoc est ὑψηλά, grandia. Alibi idem dicit ἱππόκρημνα ῥήματα. *Verba grandia instar grandium rupium*, Latinis *sesquipedalia*, sicut enim soluta pedestris vocatur, sic oratio pedibus ligata equestris. ἵππος & βοῦς apud Graecos in compositis augendi vim habent. βοῶπις, quae grandes oculos habet. βούπαις *catulaster* in glossis & apud Orientium, h. e. major puer, qui incipit catullire. sic ἱππαλεκτρύων est magnus gallus; ἱππογιγάντιον, μεγαλογιγάντιον, qui elate & magnifice de se sentit. & alia multa hujus notae. Sic ἱππικοφωνία est magnus fastus, & in oratione *nimius & inanis verborum tumor*.

Ibid. Καὶ ἤδη τῶν τις καὶ τοιαυτικὸς τις, καὶ συνθετικὸς & πιθανωτέρα ἔσται. Vertunt: *Iam etiam hic esto aliquis ad id quod probabilius erit tum conjiciendum, tum componendum habilis.* Itane συνθετικὸς est ad *componendum habilis*. Imo συνθετικὸς & πιθανωτέρα est, qui quod probabilius fuit poterit constituere, qui potest ex variis quae varie narrari audivit, quod maxime probabile est colligere, construere, seu componere. Paullo ante mallem ex nostro & Anglicano Codice, τὰ δ' πράγματα αὐτὰ οὐκ ὡς ἔτυχε συναπτέον. *res ipsae non sunt temere congerendae, corradendae.* Nam συναπτέον quod in editis habetur, curam & ordinem notat, quae in componendo adhibetur, quod tamen sententiae hujus loci adversatur.

Ibid. Ἐοικέτω τύπτῃ Ὁμήρου Διΐ, *similis sit Homerico Iovi*, Iliad. v.

Νόσφιν ἰὼ πατρὸς Ἑρικυδέος καθυπερθεν
Μυσῶν τ' ἀγχεμάχων καὶ ἀγαυῶν ἱππημολγῶν.

Pag. 634. Εἰ μὴ βραδείας τις ἦν αὐτοῖς, ἢ Δημοσθένης ἀναπλεῖν τὸν ἱππῶνα. Vide Thucyd. lib. IV. de oppugnatione Pyli.

Ibid. Καὶ συνδικέτω, καὶ συμφωνήτω, καὶ πᾶσι τούτοις μέτρον ἐπέστω. Codex vetustus melius πᾶσι τούτοις μέτρον ἐπέστω. *in his omnibus sit modus, teneatur modus.* Sequentia perobscure transtulerunt: καὶ ὡς πρὸς ταχὺ ἀφίκηται, καὶ ὡς δύναιτο, ὁμοχρονίσῃ, καὶ μεταπτέσθω ἀπ' Ἀρμενίας εἰς Μηδίαν. *Ac ad omnia properet, & quatenus fieri potest, idem tempus habeat, transvoletque ex Armenia in Mediam.* Quid est *idem tempus habeat?* Verte *eodem sit tempore & volet ex Armenia in Mediam*: Eodem tempore sit in Armenia, Media, Iberia, Italia. hinc in fine hujus periodi dicit ὡς μηδενὸς καιρὸν ἀπολείποιτο, *ne nullo non tempore absit*, hoc est semper & ubique, ubi aliquid geritur, animo sit praesto, sic enim intelligenda haec sunt, interpretes non ceperunt. Paullo inferius tenebrae offusae quoque sunt his verbis: ἐ γὰρ ὥσπερ τοῖς ῥήτορσι χράφουσιν, ἀλλὰ τὰ μὲν λεχθησόμενά ἐστι, καὶ εἰρήκασιν. πέπρακται γὰρ ἤδη. δεῖ δ' τάξαι, καὶ εἰπεῖν αὐτά. *Non enim quasi rhetoribus scribant, sed quae dicenda sunt, etiam dicentur: nam jam facta sunt. Verum disponere illa debet, & narrare.* hoc est non quid

quid dicant hiſtoricis quaerendum, id enim eſt jam factum, ſed qua ratione & ordine dicant. Rhetori autem quaerendum, quid dicat. Hinc inventio praecipua Rhetorices eſt pars.

Pag. 635. Δυνάμῃ ἢ κὴ τότε φθάμῳ χρήσεται, τῷ προοιμίῳ τότε περὶ τῶν λεκτέων. *Potentia vero etiam tum prooemio utetur, quo dicenda declaret.* Ex hac verſione nemo Luciani mentem intellexerit, quam ut percipiamus, ſic erunt interpretanda: *Et tunc quoque prooemio utetur implicite, ſi clare explicet quae nam ſint dicenda.*

Pag. 636. Virtutes narrationis in hiſtoria obſervanda eſſe docet, λείως τε κὴ ὁμαλῶς ποιῆσαι, κὴ αὐτὴ ὁμοίως, ὥστε μὴ πτοῦχειν, μήτε ἡιλαίνεσθαι. *leviter & aequaliter procedens ſibi ſimilis, ita ut neque extet, neque hiatus habeat*, non male interpres. πτοῦχειν hic Luciano eſt, quod Petronio eſt *extra corpus orationis eminere. Praeterea*, inquit, *curandum eſt, ne ſententiae emineant extra corpus orationis expreſſae, ſed intexto veſtibus colere niteant.* cum veluti centoni *purpureus late qui ſplendeat unus aſſuitur pannus.* ſed *intextus veſtibus color* eſt limbus purpureus togae adtextus, ut in praetexta.

Pag. 637. in Thucydide laudat, quod nimius non ſit in deſcribendis πειρίεργος· μᾶλλον ἢ ὁ Θουκυδίδης αὐτὸς ὀλίγα τῷ τοιούτῳ εἴδει ἢ λόγῳ χρησάμενος, σκέψαι, ὅπως ὀλίγος ἀφίσταται, ἢ μηχάνημα ἐρμηνέως, ἢ πολιορκίας χῆμα δηλώσας ἀναγκαῖον κὴ χρειώδες ὄν, ἢ ἐπ πόλεων χῆμα, ἢ Συρακουσίων λιμένα. Quis credat tam politum ſcriptorem uſum fuiſſe in eadem πανοικτὴ bis voce χῆμα, ne dicam πολιορκίας χῆμα, quod vertunt *obſidionis ſpeciem* inepte dici. Mſ. optime. ἢ πολιορκίας χρῆμα δηλώσων ἀναγκαῖον κὴ χρειώδες. *aut rem ad obſidionem neceſſariam & utilem exponens.* De Soſtrato vide Plin. xxxvi, 12. & Strab. lib. ult.

Pag. 643. Leve eſt mendum, quod ex Mſ. tolles, κὴ κῦμα ἠυξάνετο, κὴ ζόφος ἐπεχύνετο. & *fluctus intumuit, & caligo orta eſt.* vulgo ἐπεχύνετο.

Pag. 657. In verae hiſtoriae libro primo ait ſe perveniſſe in urbem Νεφελοκοκκυγίαν, cujus Rex fuerit ὁ Κυρανὸς ὁ Κονυφίωνος. Puto ſcripſiſſe Lucianum Κοκκυφίωνος, ridicule formata voce a κόκκυξ & κοκκύζω.

Pag. 661. Ψιττόποδες, γένος μάχιμον κὴ δρομικώτατον. *Pſittopodes genus belliceſum & velociſſimum.* forte ψιττόποδες, qui habebant pedes inſtar paſſerum. a ψίττη paſſer ſc. marinus.

Ibid. Τριτανομένδητες τὰ μὲν ἄνω ἀνθρώποις ἐοικότες. τὰ ἢ κάτω τοῖς γαλεώταις. Interpres: *Tritanomendetes, ſuperioribus partibus ſimiles hominibus, inferioribus vero felibus.* male. γαλεώται hic non ſunt feles, ſed piſces, qui γαλεῶται dicuntur, & alio nomine ξιφίαι, Latinis etiam *Xiphiae.* Sed ratio compoſitionis hujus vocis quae? Triton fingitur quidem monſtrum marinum, ſuperiore parte hominem referens, ſed μῦδης eſt hircus, ſive ipſe pan. vide Herodot. lib. 11, c. 46. & Suidam. Mihi non liquet. quaerant otioſi.

otioſi. Quid enim μυίδης cum Xiphia aut etiam fele, ſi id malis, habet commune?

Pag. 665. Imperitiſſime vertitur, αἱ τῆς πρύμνας κρηπίδμαι ὑφέρρυησαν, *reliquae colliſa puppi fugerunt.* Siccine? collina puppi poterant fugere? Verte *reliquae remis inhibentes fugerunt.* Quod Graecis πρύμναν κρούειν, hoc Latinis *inhibere remis.* Cum olim fugam molirentur in pugnis navalibus, non converſa navi fugiebant, ſed paullatim euntes ceſſim, & remis inhibentes curſum navis, retro navigabant, ut erudite docuit ὁ πάνυ I. Fridericus Gronovius lib. IV. Obſervat. cap. ultimo, quem vide.

Pag. 671. Leve admodum eſt vitium, quod tamen inquinat editiones omnes, ut mirum a tot editoribus non elle ſublatum: In omnibus enim extat καταχρεῖται ἢ αὐτὸς pro ἀπατᾷ χρεῖται, quod puer videat.

Pag. 672. Deſcribit eleganter umbras apud inferos, poſſe quidem eas non tangi, habere tamen corpora valde ſubtilia, quae non tam corpora ſint, quam corporis inſtar. ſed interpretes non recte intellexerunt hunc locum: Καὶ ὅλως ἔοικε γυμνὴ τις ἡ ψυχὴ αὐτῶν περιπολεῖν. τὸ μὲν ἢ δὲ σῶμα ἢ ὁμοιότητα σκιαγραφῆ εἴ γε μὴ ἅψαιτό τις, οὐκ ἂν ἐλέγξειε μὴ εἶναι σῶμα τὸ ὁρώμενον. Vertunt: *In ſumma videtur eorum anima nuda circumvagari, ſimilitudine corporis circumdata. Ac niſi quis tetigerit, non poſſit deprehendere noneſſe corpus, quod videt. Nam ſunt ut umbrae rectae, non nigrae.* Latina verſio εἰ γὲ μὴ ἅψαιτο, longe a Graecis verbis abit, quae ſic erant transferenda: *Licet igitur quis attingere nequeat, non tamen convincat non eſſe corpus, quod videtur. Sunt namque tanquam umbrae rectae, non nigrae.* Videntur enim licet non tangantur.

Pag. 719. In abdicato, filius oſtendit, ſe patri aſſediſſe dies noctesque, & omnia momenta obſervaſſe ejus valetudini ſerviendi; ſed verba foediſſima menda ſunt inquinata: πόσα γὰρ εἴποθ' παθὼν μι; πόσα καμὼν παρῳδία; ὑπηρετῶν ἅ; κηροφυλακτῶν ἅ; τῶν μὲν εἴκοντα τῇ δὲ πατρὸς ἀκμῇ. τῶν ἢ τῶν πάνυ ἐπαγόντα, ὡς ὀλίγον ἐνδιδόντ' ἢ κρούων. Benedicti verſio: *Quam multa me fuiſſe arbitramini, quantum & exhauſiſſe laborum? dum aſſideo, tum obſequor, dum opportunitatem obſervo, nunc cedens patris vehementiae, nunc artem admovens, morbo paullatim inclinante.* Hem, quid audio? πατρὸς ἀκμὴ eſt patris vehementia? Nil poterat abſurdius. πατρὸς ἀκμὴ Graeci eſſet patris vigor, cum in ipſo flore virium & aetatis eſt. Verti haec non poſſunt, quia nihil Graecis ſignificant. Legendum eſt εἴκοντα τῇ δὲ νόσου ἀκμῇ. *Cedens morbi vehementiae.* ἀκμὴ δὲ νόσου, eſt cum morbus eſt vehementiſſimus, ut nulla patiatur remedia, cui opponitur ὀλίγον κρούων, cum remiſſius eſt malum, cum inclinat non nihil morbus. Vſus eſt Lucianus proprio medicorum verbo, ſic apud Galenum ἡ δὲ παροξυσμοῦ ἀκμὴ, eſt cum maxime ſaevit febris, vide eundem in comment. in Hippocratis Prognoſt. ubi docet quae ſit χρὴ

ℑ πάθους, ſeu νοσήματος initium morbi, ἀνάβασις, incrementum, ἀκμὴ, cum eſt vehementiſſimus, & παρακμὴ cum inclinat, & minuitur.

Pag. 727. Ratio poſtulat, ut, Mſ. volente, legas, ἀναφύσῃ δίψαλης εἴμεν, καὶ εὔτροφον, καὶ πολύχυς καρπός. *proveniet, puto, fructus laetus, bene nutriens, copioſus.* non ἀναφύσῃ. ut editi; Mox idem codex ὡς πόσιν ἀλφοβοΐν pro vulgato ἀλφηβοΐν. recte, & *ratione diverſitatis morbi*, quia diverſi longe *ſunt morbi muliebres, & viriles.*

Pag. 728. Ineptiſſime legitur Ἀλλὰ χωρίσας ὥσπερ ἐστὶ, καὶ ὃν τῇ φύσει, τὸ δύναθαι ἐφ' ἑκάστῳ σκόπει. Quid enim Graecis ὥσπερ ἐστὶ καὶ ὄν; Mſ. optime: ὥσπερ ἐστὶ καὶ ὃ φύσει. ſed *cum diſtinxeris, quod natura diſtinctum eſt, quid in quoque praeſtari poſſit conſidera.*

Pag. 732. in Phalaride nullum dubium, quin ex Mſ. cum Anglicano, tum meo ſcribendum ſit ἡ πόλις ἦ εὐσταθεστάτη, *civitas erat ſine ſeditionibus*, hoc eſt civitas erat tranquilla & pacata, ſedatis omnibus turbis, diſſidiis, & tumultibus. laudat illam felicitatem, quae conſecuta ſit ejus principatum. Atqui non laus eſt, ſi legas ἀπαρήκτως, uti in editis legitur, ſed maximum tyrannidis malum, cum civibus libertas loquendi adimitur.

Pag. 759. Ἐκεῖθεν δὴ τὸ εὐδόσιμον λαβὼν ὁ Ἀλέξανδρος πολλῷ πᾶσι τοῖς ἀφικνουμένοις, ὡς μαντεύσεται ὁ Θεὸς, ῥητὸν τινα προεῖπεν. Mſ. ῥητὸν τινα ἡμέραν ἀφ' ἧς προεῖπεν. forte ῥητὸν ἵνα ἡμέραν ἀνέσῃ προεῖπεν. *definitam diem ſurrexit praedicendo.* ſurrexit praedicens certam diem, qua Glycon ſit oracula editurus. vide autem de hoc Glycone Abonoteichitarum ficto oracuło Virum illuſtrem Ezechiëlem Spanhemium diſſertatione tertia, de uſu antiquorum numiſmatum.

Pag. 761. Ἔχρη δὲν, καὶ ἐπῄσχυζε, πολλῇ τῇ συνέσει τὸ παρὸν χρῆμα, καὶ τὸ εἰκὸς τῇ ἐπινοίᾳ προσεκτᾶτο. Vertunt: *Reddebat igitur oracula & ratiocinabatur, non mediocri ad eam remutens ingenio, arteque negotium reddens probabilius.* Vltima verba non reſpondent Graecis, in quibus pro τὸ εἰκὸς Mſ. τὸ εἰκαστικὸν, *ſagacitatem veroſimilia dicendi jungens ſollertiae ingenii εἰκαστικῇ τέχνῃ* Platonis in Sophiſta ſunt, artes quae imitantur verum, & magna veriſimilitudine exprimunt. erat ingenio praeditus ſagaci Alexander in divinanda & deprehendenda veriſimilitudine, quae facultas aliis ingenii dotibus acceſſerat, apta in primis ad mimum illum decenter agendum.

Paullo poſt addit illud oraculum varia medicamenta praeſcripſiſſe aegrotis, inprimis, quod ficto nomine vocarit Cytmides, id vero remedium fuiſſe contra laſſitudinem ἀλλήτως ἀχεῖν συμπαθειμένος, fatue interpres: *ex adipe ſuilla confectum*, cum ſit *ex adipe urſina.* Ἄρκτος urſus, ἄρκτιος, urſinus. ſed in Mſ. legitur αἰγείου *caprino* adipe, quod utrum magis probandum non ſatis liquet. Nam & urſinus & caprinus adeps plurimis doloribus, cruciatibus & tumoribus

bus prosunt, ut ex Plinii lib. xxviii. aliisque medicis constat. Nec ἄκοπα sunt tantum remedia contra lassitudinem, quamvis proprie eo nomine illa significentur, sed & quae ad dolores corporum, & tumores scirrhosos, aliosque adhibentur, ut multis docet Galenus de medic. per genera lib. vii, cap. ii. ut & Paullus Aegineta lib. vii, 19. Et videre licet inferius, ubi Κνημίδων, hoc est ἀκόπου oraculum seu impostor jussit adhibere θεὸς ὀδύνῃ πλαγίῃ, *ad dolorem laterum.*

Pag. 766. Dicit Rutilianum fuisse quidem virum egregium, sed superstitiosum. Ῥουτιλιανὸς ἀνὴρ τὰ μὲν ἄλλα καλὸς καὶ ἀγαθὸς, καὶ ἐν πολλαῖς τάξεσι Ῥωμαίοις ἐξητασμένος. *Rutilianus vir aliàs quidem honestus & probus, tum compluribus in proeliis Romanorum spectatae virtutis,* sic interpres. sed Mss. ἐν πολλαῖς πράξεσι in multis rebus Romanorum, sive bello sive domi gestis.

Leve est quod pag. 770. de Rutillia, quam in oculis mariti ejus osculabatur, legitur mendose καὶ ἐν ὀφθαλμοῖς δ' ἁλίσκεται ἐκείνης ἀνδρὸς φιλήμασι ἡ ἰκέτις. cum rectius Mss. ἐκείνης ἀνδρὸς sc. Ῥηγιλλίας.

Pag. 780. Ἐπεὶ δὲ μέσον τὸν πόρον ἐνενόμιζον, *cum jam mediam partem navigationis confecissem.* sic rectius editio Florentina, quam aliae μέσον τοῦ πόντου.

Pag. 781. Κατοικοῦσι δὲ ἡμᾶς ἐν αἰγιαλοῖς, οὓς καὶ ὁ καλὸς Ὅμηρος μέμνηται, ὀνόμασε δὲ ἀπλῶς. *Exposuit autem in Aegialis, quorum etiam egregius Homerus meminit, ut er relegit.* Sic interpres. nec improbo nisi quod *in Aegialis* vertendum non *Aegialos.* Sed quae notarunt ad hunc locum, quasi loqueretur de Peloponneso, quae Aegialia olim dicta, non sunt cassa nuce digna. Aegialos fuit locus in littore Ponti Euxini, in quo situs quoque fuit pagus ejusdem nominis cujus meminit Homerus Iliad. β. 855. Et qui sit locus, egregie docet Strabo lib. x. in descriptione Ponti. ὁ δ' Αἰγιαλὸς ἔστι μὲν πλέον σταδίων ἑκατόν, πολίσματα δὲ ἔχει τὸν αὐτὸν τοῦτον. ἔχει δὲ κώμην ὁμώνυμον, ἧς μέμνηται, ὡς ποιητής, ὅπου φησὶ

Κρώμνάν τ' Αἰγιαλόν τε καὶ ὑψιλὸν Ἐρυθίνας.

Γράφουσι δὲ τινες Κρώμνάν Κωβιαλόν τε.

Aegialus est littus longius centum stadiis. Habet autem cognominem pagum, cujus meminit Homerus his verbis:

Cromnam & Aegialum & altos Erithynos.

Scribunt autem non nulli: Cromnam Cobialumque. sed vides Lucianum hic tueri vulgatam Homeri scripturam, nisi quod numero multitudinis utatur, pro unitate.

Pag. 782. Ἐπὶ τῶν πόλεων κληθείσης. Extant etiam nunc tales nummi cum inscriptione Ἀντωνεῖνος sed in una hujus nummi superficie est L. Aurelii veri imago, in altera Γλύκων Ἀντωνεῖνος, vide Ioannis Harduini viri ingenio & doctrina praecellentis nummos antiquos populorum & urbium illustratos. in Ἀντωνεῖνος.

Pag. 784. de Saltationibus, ἀφήμβων δ' ὁ Λυδὸς ἐστὶ τὰ βιβλία συγγράφων, καὶ τοῖς παλαιοῖς συνετὸς, κἀξήσκηται παυλόμβων, ἡλικ-

θείαν ἄνθρωπον ὀρῶν. Vertit Opſopaeus: *Remiſſo rerum, o Luciane, optimarum exercitio, & priſcorum commercio, ceterum ſedere ſuſtineas in theatro omnium poſticas ſannas excipiens.* Ab interpolatore recte haec quidem ſunt emendata, ſed, quia tamen hoc loquendi genus aliis quoque negotium faceſſit, uno atque altero exemplo id illuſtrabimus. Sententia enim eſt, *tu vero ſedes & modulis tibiarum oblectaris.* Plutarchus in libello, cui titulus eſt εἰ σχισοντέρῳ πολιπυτίου. Τὸν πολίτην ἐπιδύσαντες τῷ λιστῷ καὶ κεκαλλιγραφημένῳ διωχίσματι αὐλοῦ, κεκαψαλλόμενον καὶ κεκαυλούμενον. *Cantu & tibiarum modulis oblectatum.* Cleomedes lib. 2. ἐν πολλῇ καὶ ἀκρατεῖ μέθῃ κεκαυλούμενον. *In magna & foeda ebrietate tibiis ſe oblectans.* Eodem ſenſu dixit Athenaeus ψαλλόμενον Στρατονίκου *auſcultans cantorem Stratonicus.* quem locum fruſtra Eraſmus emendare conatur.

Pag. 786. Πάπαι Κράτων ὡς τραχεῖάν σου ἄσεις ἵνα ἵλεως ἦς ἡμῖν τὴν σαυτοῦ κύνα. Vertunt: *Papae Craton quam aſperum canem tuum in nos ſolviſti*, neſcio quam Latine. *Aſper dens* apud Phaedrum eſt acutus, ſic apud Tac. *aſperare arma*, pro ſamiare. Melius ſane verteretur: *quam canem mordacem.* Lucianus in priore de iis qui mercede ſunt conducti: οἶδα δ' ἐγὼ καὶ ἡγητορικὴν τὴν παραχάραξιν. *Novi quendam ex mordacibus illis Rhetoribus.*

Ibid. Εἰ μὲν δὴ εἶδες, ἐξ ἴσου ἡμῖν καὶ σὺ γελάσεις. Interpretes: *ſi enim vidiſti, par nobis hac in re evaſiſti*, inepte, & ſine ſententia. Vertendum: *ſiquidem vidiſſes, paria nobiſcum feciſſes.* Mox ſequente pag. de hiſtrione εἰς ἄδειν δεῖν καὶ καλλιγραφεῖν eſt *indecore ſe frangenti*, non ut vertunt, *in nullum uſum fracto.* Paullo poſt μὴ ὄψωμαι ἔγωγε ἐκείμενον, eſt *male peream*, ut ſupra notavi, interpres invenuſte; *nunquam ego venuſtatem conſequar.* Nam quamvis *venuſtas* interdum felicitatem ſignificet, tamen hoc in interprete non ferendum.

Pag. 791. Καὶ αἱ Γυμνοπαιδίαι ἦσαν αὐτοῖς ὁμοίως ἄρχησις. *Erant & illis Gymnopodiae, genus ſaltationis.* Sic interpres. ſed legendum καὶ αἱ Γυμνοπαιδίαι ἦσαν αὐτοῖς ὁμοίως ἔρχησις. *Et erant Gymnopaediae genus ſaltationis.* Erat autem ſaltatio nudorum puerorum, cujus meminit Athenaeus, Heſychius, Pauſanias. Plutarchus in Apophtegmatis Ageſilai ἐν δὲ παίδων, inquit, ὅτε ἔτι γυμνοπαιδίας ἀγομένης ὁ χορηγὸς ἔστησεν εἰς ἄσημον τόπον. *Ageſilaum adhuc puerum cum Laconica ſaltatio perageretur, in qua pueri nudabantur, chori praefectus conſtituit in parum honeſto loco.* Vide Ioſ. Scaligerum ad Euſebii Chronicon ad num. MCCCCXLVII, ubi oſtendit Hieronymum quoque legiſſe Γυμνοπόδια, & vertiſſe *nudipedalia.* de Caryatide vero, ſeu ſaltatione alia Lacedaemoniorum, ut & de ἐρμῷ vide Meurſii Lacon. lib. 11. c. 12.

Pag. 792. Ἐκεῖνο μὲν πάντες ἀκήκοασιν, ὅτι τὰς ἐξαγορεύουσας τὰ μυστήρια ἐξορχεῖσθαι λέγουσιν οἱ πολλοί. *Sed illud omnes audiunt, eos a vulgo deſaltaſſe dici, qui myſteria prodiderunt.* ſic vertitur. Sed ἐξορχεῖσθαι

χεῖας retinendum erat in verſione. Non infrequenter autem hac voce utuntur Graeci pro ſecreta prodere, arcana efferre. Vtitur etiam Lucianus in Piſcatore, & Amoribus, Heliodor. VI, ἀλλ' ἤδη καὶ ἐπὶ μάρτυσι τούτοις τὰς τῶ κεκμίνων ἐξοχὰς τύχας. *Ac teſtibus his enunciat mortuorum fortunas.* Auctor Hierarchiae Eccleſiaſticae, qui dicitur Dionyſius Areopagita: ἀλλ' ὄψῃ ὅπως σὺ ἐξοχὴν τὰ ἄχραντα τῶ ἀχράντων ἁμιγῆ καὶ ἄμικτα τοῖς ἀπαλίτοις μιανθῶν. *Cave ne ſanctis ſanctorum prodas, a plebejis ea intacte & impolluta conſervanda.* Vide & Suidam in Διαχρεμ. Mox obſcure & imperite haec verba Latine ſunt tranſlata: παίδων χορὸς συναλλήλοις εἰς αὐλὸν καὶ κιθάραν οἱ μὲν ἐχόρευον, ὑπορχούμενοι δ' ἄριστοι, προεξήεσαν ἐξ αὐτῶν. *Puerorum chori cum tibia, citharaque ingreſſi tripudiabant, quibus canentibus optimi quique ſaltationem accommodabant, ex eorum numero delecti.* Quid eſt *ſaltationem accommodare?* Interpretare: *Puerorum enim chori in unum coacti, ſub tibia & cythara, hi quidem ſaltabant, illi vero ſubſultabant, qui quod alios praeſtarent ex eis delecti erant.* Eſt autem ſubſultabant, puerorum ſaltantium geſtus & ipſi imitabantur, quod vetus poeta dixit *redamtruare* de ſaliis, *ultpraeſul amtruat, ſic populus redamtruat.* & utus eſt Plutarchus in Numa voce ὑπορχεῖας de ſaliis *redamtruantibus.*

Pag. 793. de Proteo, καὶ δένδρα δόνημα. & *arborum quaſſum* vertit interpres, mallem *arboris motus*, cum ventis agitatur.

Ibid. Ex Latina hac verſione; Quae (Bithynia fabula) *multum ab inſtituto Italorum abhorret, quae perhibet Priapum bellatorem Deum, unum opinor ex Titanibus aut Dactylis Idaeis, opus illud factum, ad rerum militarium inſtitutionem, Martem a Iunone acceptum adhuc puerum*, &c. nemo aſſequetur ſententiam Graecorum, οἱ τὸ πέλαγον δαίμονα πολεμικὸν, τῶν τιτάνων εἶναι φασι, ἢ τῶν Ἰδαίων δακτύλων, τὸ ἔργον πεποιημένον, τὸ ὁπλιτικὸν παιδεύειν, παραλαβόντα παρὰ τῆς Ἥρας τὸν Ἄρη, & quae ſequuntur. Diverſus enim plane illorum eſt ſenſus. Interpretes ignorarunt τὸ ἔργον ποιεῖσθαι dici in agendi forma, pro *artem facere*, ſeu *exercere*, cum tamen Lucianus in eodem hoc libello ſuperius dixerit, τέχνῃ τὸ πῦγμα πεποιημένον. Apud Galenum, περὶ τῶν μυῶν κυνήσεως, οἱ τὰς ἔργῳ πεποιημένας ἰατρικὰς, *per medicos facientes medicinam* Plutarchus in Demetrio: Ἄτταλος ὁ φιλομήτωρ ἐκπίνων τὰς φαρμακώδεις βοτάνας, &c. ὁπόθεν τε καὶ καρπῶν αὐτῶν ἔργῳ πεποιημένον εἰδέναι καὶ κομίζεσθαι καθ' ὥραν. *Attalus Philometor herbas venenatas ſerebat*, &c. *& ſemina & fructus eorum elaborabat videre & cognoſcere ſuo tempore.* Suidas in voce τέχνη. τέχνῃ πεποίηκε, ἀντὶ τοῦ εἰς ἔργον καὶ τέχνην αὐτὸ προσκεχόρηκεν. Plura facile colligas exempla. Sic igitur tranſferenda iſta Luciani ſunt: Quae *Priapum, deum bellicosum, unum opinor ex Titanibus, aut Idaeis dactylis hanc artem feciſſe ajunt, ut in armis ſaltare alios doceret, & Martem adhuc puerum a Iunone matre acceptum.*

Pag. 794. Ἴππον καὶ φιλέτην; Hom. Il. v.

θείαν ἄνεσιν ἐρῶν. Vertit Opſopaeus: *Remiſſo rerum, o Luciane, optimarum exercitio, & priſcorum commercio, ceterum ſedere ſuſtineas in theatro omnium poſticas ſannas excipiens.* Ab interpolatore rectè haec quidem ſunt emendata, ſed, quia tamen hoc loquendi genus aliis quoque negotium faceſſit, uno atque altero exemplo id illuſtrabimus. Sententia enim eſt, *tu vero ſedes & modulis tibiarum oblectaris.* Plutarchus in libello, cui titulus eſt εἰ πρεσβυτέρῳ πολιτευτέον. Τὸν πολιτικὸν ἐκλύσαντες τῷ λιστικῷ καὶ κηλήσαντες αὐλητρίσι μὴ ἀεὶ, κηλούμενον καὶ κηλοῦντα. *Cantu & tibiarum modulis oblectatum.* Cleomedes lib. 2. ἐν πολλῇ καὶ ἀκρατεῖ μέθῃ κηλούμενον. *In magna & foeda ebrietate tibiis ſe oblectans.* Eodem ſenſu dixit Athenaeus ψαλλόμενον Στρατόνικος *auſcultans cantorem Stratonicus.* quem locum fruſtra Erasmus emendare conatur.

Pag. 786. Πάπαι Κράτων ὡς κρεκτὸν ἄδει ἴσα ἴλυσιν ἐφ' ἡμᾶς τὸ σαυτῆς κύνα. Vertunt: *Papae Craton quam aſperum canem tuum in nos ſolviſti*, neſcio quam Latine. *Aſper dens* apud Phaedrum eſt acutus, ſic apud Tac. *aſperare arma*, pro ſamiare. Melius ſane verteretur: *quam canem mordacem.* Lucianus in priore de iis qui mercede ſunt conducti: οἶδα δ' ἐγὼ καὶ ῥήτορας τὸ καρχάρον. *Novi quendam ex mordacibus illis Rhetoribus.*

Ibid. Εἰ μὲν γὰρ εἶδες, ἐξ ἴσου ἡμῖν καὶ σὺ γελάσῃ. Interpretes: *ſi enim vidiſti, par nobis hac in re evaſiſti*, inepte, & ſine ſententia. Vertendum: *ſiquidem vidiſſes, paria nobiſcum feciſſes.* Mox ſequente pag. de hiſtrione εἰς ἀδέον δέον καταγελωμένῳ eſt *indecore ſe frangenti*, non ut vertunt, *in nullum uſum fracto.* Paullo poſt μὴ ἄρξαιτο ἄρχε ἰκολίλω, eſt *male peream*, ut ſupra notavi, interpres invenuſte; *nunquam ego venuſtatem conſequar.* Nam quamvis *venuſtas* interdum felicitatem ſignificet, tamen hoc in interprete non ferendum.

Pag. 791. Καὶ αἱ Γυμνοποδίαι ἦσαν αὐτοῖς ὁμοίως ὄρχησις. *Erant & illis Gymnopodiae, genus ſaltationis.* Sic interpres. ſed legendum καὶ αἱ Γυμνοπαιδίαι ἦσαν αὐτοῖς ὁμοίως ὄρχησις. *Et erant Gymnopaediae genus ſaltationis.* Erat autem ſaltatio nudorum puerorum, cujus meminit Athenaeus, Heſychius, Pauſanias. Plutarchus in Apophtegmatis Ageſilai ἔτι δὲ παῖδα, inquit, ὄντα αὐτὸν γυμνοπαιδίας ἀγομένης ὁ χορηγὸς ἔταξεν εἰς ἄσημον τόπον. *Ageſilaum adhuc puerum cum Laconica ſaltatio perageretur, in qua pueri nudabantur, chori praefectus conſtituit in parum honeſto loco.* Vide Ioſ. Scaligerum ad Euſebii Chronicon ad num. MCCCCXLVII, ubi oſtendit Hieronymum quoque legiſſe Γυμνοπόδια, & vertiſſe *nudipedalia.* de Caryatide vero, ſeu ſaltatione alia Lacedaemoniorum, ut & de ὄρμῳ vide Meurſii Lacon. lib. II. c. 12.

Pag. 792. Ἐκεῖνο ἦν πάντες ἀκήκοατε, ὅτι τὰς ἐξαγορεύοντας τὰ μυστήρια ἐξοστρίζειν λέγουσιν οἱ πολλοί. *Sed illud omnes audiunt, eos a vulgo deſaltaſſe dici, qui myſteria prodiderunt.* ſic vertitur. Sed ἐξοστρίζειν

χίαις retinendum erat in verſione. Non infrequenter autem hac voce utuntur Graeci pro ſecreta prodere, arcana efferre. Vtitur etiam Lucianus in Piſcatore, & Amoribus, Heliodor. VI, ἀλλ' ἤδη καὶ ἐπὶ μάρτυσι τούτοις τὰς τῶν κειμένων ἐξορχῆ τύχας. *Ac teſtibus his enunciat mortuorum fortunas.* Auctor Hierarchiae Eccleſiaſticae, qui dicitur Dionyſius Areopagita: ἀλλ' ὄψει ὅπως σὺν ἐξοχῇ τὰ ἅγια τῶν ἁγίων ἀμίκτα μὴ αὐτὰ καὶ ἄχραντα τοῖς ἀπλήστοις διατηρεῖν. *Cave ne ſancta ſanctorum prodas, a plebejis ea intacta & impolluta conſervanda.* Vide & Suidam in Διαχόρια. Mox obſcure & imperite haec verba Latine ſunt translata: παίδων χορὸς συνελθόντες εἰς αὐλὸν καὶ κιθάραν οἱ μὲν ἐχόρευον, ὑπωρχοῦντο δ' ἄριστοι, πρωτεύοντες ἐξ αὐτῶν. *Puerorum chori cum tibia, citharaque ingreſſi tripudiabant, quibus canentibus optimi quique ſaltationem accommodabant, ex eorum numero delecti.* Quid eſt *ſaltationem accommodare?* Interpretare: *Puerorum enim chori in unum coacti, ſub tibia & cythara, in quidem ſaltabant, illi vero ſubſultabant, qui quod alios praeſtarent ex eis delecti erant.* Eſt autem ſubſultabant, puerorum ſaltantium geſtus & ipſi imitabantur, quod vetus poeta dixit *redamtruare* de ſaliis, *ut praeſul amtruat, ſic populus redamtruat.* & alius eſt Plutarchus in Numa voce ὑποῤῥαιστᾶν de ſaliis *redamtruantibus.*

Pag. 793. de Proteo, καὶ δένδρα δόνημα. & *arborum quaſſum* vertit interpres, mallem *arboris motus*, cum ventis agitatur.

Ibid. Ex Latina hac verſione; Quae (Bithynia fabula) *multum ab inſtituto Italorum abhorret, quae perhibet Priapum bellatorem Deum, unum opinor ex Titanibus aut Dactylis Idaeis, opus illud factum, ad rerum militarium inſtitutionem, Martem a Iunone acceptum adhuc puerum*, &c. nemo aſſequetur ſententiam Graecorum, οἱ τὸ περίαπτον δαίμονα πολεμικὸν, τῶν τιτάνων εἶμεν ἕνα, ἢ τῶν Ἰδαίων δακτύλων, τῆτο ἔργον πεποιημένον, τὸ ἐνόπλια παιδεύειν, παραλαβόντα παῖδα τὸν Ἄρεα. & quae ſequuntur. Diverſus enim plane illorum eſt ſenſus. Interpretes ignorarunt τὸ ἔργον ποιεῖσθαι dici in agendi forma, pro *artem facere*, ſeu *exercere*, cum tamen Lucianus in eodem hoc libello ſuperius dixerit, τίχνῃ τὸ πρᾶγμα πεποιημένον. Apud Galenum, τῶν τὰ μυῶν κυνήσεως, ὀλίγα τῶν ἔργων πεποιημένους ἰατρῶν, *per medicos facientes medicinam* Plutarchus in Demetrio: Ἄτταλος ὁ φιλομήτωρ ἐκίπνα τὰς φαρμακώδεις βοτάνας, &c. ὁπόθεν τε καὶ καιρὸν αὐτῶν ἔργον πεποιημένον εἰδέναι καὶ κομίζεσθαι καθ' ὥραν. *Attalus Philometor herbas venenatas ſerebat*, &c. *& ſemina & fructus eorum elaborabat videre & cogno ſcere ſuo tempore.* Suidas in voce τίχνη. τίχνῃ πεποίηται, ἀντὶ τοῦ εἰς ἔργον καὶ τίχνην αὐτὸ προκόπτοντα. Plura facile colligas exempla. Sic igitur transferenda iſta Luciani ſunt: *Quae Priapum, deum bellico um, unum opinor ex Titanibus, aut Idaeis dactylis hanc artem feciſſe ajunt, ut in armis ſaltare alios doceret, & Martem adhuc puerum a Iunone matre acceptum.*

Pag. 794. Ὑπνον καὶ φιλότητα; Hom. Il. v.

Πάντων καὶ κόρης ἐστὶ καὶ ὕπνου καὶ φιλότητος
Μολπῆς τε γλυκερῆς, καὶ ἀμύμονος ὀρχηθμοῖο.

Pag. 797. Καὶ μόνης τὴν φωνῆς ὑπεύθυνον παρέχων ἑαυτὸν, interpres: *ac soli voci semet obnoxium praestans.* quis intelliget? malim: *solius vocis discrimini se exponens*, ut soli voci servire debeat, & ejus quasi rationem reddere, ut propter solam vocem aut laudetur, aut vituperetur.

Ibid. Οἱ τὰ Δάκων καὶ Τιβίων. Recte castigavit Obsopaei versionem eruditissimus ille Palmerius, quo doctiorem militem non vidit a renatis litteris orbis eruditus. De Davis & Tibiis vide Strabonem lib. VII. Meminit Tibiorum Galenus statim initio primi. Θεσπιδικῆς, καὶ Γέτης, καὶ Τίβιοι, καὶ Φρύγες, καὶ Θρᾷκες ἀγωνίσθωσι. Philostratus in imaginibus ὥσπερ ἡ κωμῳδία τὸ Δαΐδ. & Lucianus in mercede conductis, δρόμων καὶ πεζῶν. Interpres Aristophanis, εἰσιὸν ἐν τῇ κωμῳδίᾳ οἰκεῖ) Πυῤῥίας, ξαυθίας, Τίβιος, Σωσίας, Δᾶος, Γέτης. Synesius ὁ θεῖος Ἡρῴδης καὶ ἱμάτιον εἰς Σωσίαν τὸν καὶ Τίβιον ἀπέδυ. Inferius Lucianus in Gallo: Πόθεν δὲ ὁ Τίβιος μέλαν αὐτῷ ὕπνον μίαν ὑπάγηκεν ἰσχύς; Praestat etiam ut statim vertas ἡ κεχηνὸς ἢ ὡς ἐκεῖνο, ἀλλὰ συμμεμυκὸς, *non hians ut illa, sed occlusa.* Illae hiantes personae dicebantur *Manduci.* vide Festum.

Pag. 801. Καὶ τὸ μέσον τῆς γῆς διεσκόμβον πλῆσαι τῶν ἀετῶν. vide Claudianum in prologo panegyrici in Manlium Theodorum, & Plu-Diodotarchum in defectu oraculorum.

Ibid. Γάχυ ἀπάρξαμον. A Titanibus puerilibus donis illectus membratimque laceratus fuisse Iacchus scribitur ab Orpheo, & in Parnasso conditus juxta Tripodem, ut tradit Euphorion. Meminit etiam rus Siculus. lib. III. Biblioth.

Pag 802. Καὶ Σκύλλα, καὶ πορφυρῆς πλόκαμος καὶ Μίνως πόθος. Interpres. *Scylla, purpureus crinis, & Minois transitus.* legendum censeo, καὶ Μίνωος πόθος, & *Minois desiderium, seu amor.* Scribit enim Ovidius in Metamorphoseon libro, & Virgilius in Ceiri Scyllam Minois amore captam patriam ei prodidisse.

Ibid. Καὶ ἀπαρχῶν ἀνάδοσις. *Et fatorum exortus.* Nimirum ex satis serpentum dentibus homines prosilierant armati.

Ibid. De Neptuni & solis pugna vid. Pausan. in Corinthiacis.

Pag. 803. Ὦ οἰκεία καὶ ἡ Αἰθιοπικὴ διάγνωσις, vertunt, *cui est propria rerum Aethiopicarum narratio*, perquam improprie, cum sit, *cui affinis, vel similis est Aethiopica narratio.*

Pag. 804. Τὸν Γλαῦκον, τὸν Πολυίδου μάντιν. Glaucum Minoïs filium, & Polyidae de illo in mellis dolio submergendo vaticinium, de quo vide Origenem contra Celsum. Claudianus de Bello Getico:

Cretaque si vere narratur fabula, vidit
Minoum rupto puerum prodire sepulchro
Quem senior vates avium clangore repertum
Gramine restituit: mirae nam munere sortis
Dulcia mella necem, vitam dedit horridus anguis.

Vide

Vide & Apollod. III. Biblioth. & Palaephatum de incredibilibus c. 27.

Ibid. Τοῦ Μελεάγρου, τῷ Ἀταλαντῇ, τῷ Δάλῳ. Interpres: *Meleagrum, Atalantem, Dalum.* toccissimus error. Nullus Dalus unquam fuit in orbe terrarum. Ex nomine, ut χαμαιπαῖδα παῖδες loquuntur, appellativo fecerunt proprium. scribe ἰτάλου, & interpretare. *Meleagrum, Atalantam, & titionem*, nimirum illum fatalem Meleagri, de quo Ovid VIII. Metam. & in Ibin.

Natus ut Althaeae flammis abeuntibus arsit
Sic tuus ardescat stipitis igne rogo.

Pag. 805. Ἀλκμαίων καὶ οἱ περὶ. vide Thucydidem fine libri II. Philostrat. VII vit. Apollon. Tyan. Meminit & Basilius in epistola ad Gregorium Theologum: πάντως γὰρ οὐδὲ Ἀλκμαίων ἐχθρὸς; οὐδὲν ἐπὶ τῷ πλάνῃ ἐνέγκῃ, *neque enim Alcmaeon Echinadibus invento nullo modo errare amplius sustinuit.* Vides, sine fabulis, nec ipsos scriptores Christianos posse intelligi, earumque ignoratione saepe viros insignes esse lapsos.

Ibid. Thessaliam inter alia suppeditare ait, πρὸς τὰ πεντήκοντα νεῶν στόλου. *quinquaginta navium classem.* Dudum, est quod locum hunc vere & eleganter emendavit magnus ille, & meliore fortuna dignior Leopardus in miscellaneis, qui legendum ostendit τὰ τῶν πεντηκοντόρων νέων στόλου. *quinquaginta juvenum navalem expeditionem* hoc est Argonautarum, qui quinquaginta numero fuisse quibusdam dicuntur. vide lib IX, cap. 24. στόλον autem dici etiam de unica nave docet in illud Apollonii ὅσσοι πόλιν ἡμαθόεσσαν, antiquus ejus interpres: στόλος ἐστὶν ἐπὶ πεζῆς τινα προδιάθεσιν πλοῖόν ἐστι ἐπὶ νεῶν, ἐστι καὶ πεζῇ, καθὰ καὶ ὁ πᾶσης ὁρμῆς καὶ μείζονος ἀξιοῦσθαι. εὑρίσκεται δὲ στόλος τὸ καὶ μιᾶς νεὼς πλῆθος εἰπεῖν.

Ibid. Καὶ τὸ Ἀσσύριον ἐκεῖνο πένθος διαζόμενον. *Luctumque illum Assyrium divisum.* Quis sit ille luctus Assyrius divisus non facile reperias apud scriptores. Apud Hyginum tamen in Astronomico in capite de lyra legimus, ex quibus qui sit luctus ille intelligitur: *Non nulli etiam dixerunt Venerem cum Proserpina ad judicium Iovis venisse, cui earum Adonin concederet, quibus Calliopen ab Iove datam judicem, quae Musa Orphei est mater. Itaque judicasse, uti dimidiam partem anni earum unaquaeque possideret.* Tangit quoque Lucianus ipse in Veneris & Lunae dialogo, ubi queritur de filio suo quod illam modo cogat Anchisae causa in Idam descendere, ὥσπερ δ' ἐς τὸ λείμωνα ἐπὶ τὸ ἀσσύριον ἐκεῖνο μειράκιον, ὃ κατὰ τὴν περσεφόνῃν ἐπίφασιν ποιήσας, ἐξ ἡμισείας ἀφείλετό με τὸ ἐρᾶσθαι. *Nunc vero in Libanum ad Assyrium illum adolescentem*, qui & ut *a Proserpina amaretur fecit*, & *me meis amoribus dimidia ex parte privavit.* Vide quoque Theocriti Ἀδωνιάζουσας. Idyll. XV. Patet nunc quis sit ille dimidius Assyrius luctus.

Pag. 806. Καὶ κωφὰ σωιεῖν. Laudatur etiam hoc oraculum a Chrysostomo in Babyla, & a Luciano in Ione confutato. Extat totum apud Herodotum.

[illegible] Ἐλθὼν δ' [illegible] Lycurgum [illegible] ut mihi videtur, petitus [illegible] Sic Aeschines [illegible] magnam a vobis pe[illegible]

[illegible] quae spectanda vel [illegible] Ceterum [illegible] quemque [illegible]

[illegible], χαριέντως τοὺς ὀρχηστὰς [illegible] Rhetorum magistro.

[illegible] (Μανθάνεις) τὸν ῥήτορα [illegible] quaedam [illegible] ut [illegible] vel [illegible] (Μανθάνεις) τὸν ῥήτορα [illegible] aperte demonstratus, [illegible]

[illegible] Ἐπειδὴ γὰρ τὸ καλὸν [illegible] Etenim illud ἐν Γυμνασίῳ [illegible] ut [illegible] Ἐν τοῖς γυμνασίοις [illegible] illud pulcherrimum [illegible]

[illegible] Dimicabant nic Graecum [illegible] est impetum facere [illegible] Herodianus in v. [illegible] Ἐξεπήδησε τὸ μὲν πολλὸς [illegible] Herodotus: ξυνεκ μὲ ἐλαφρὸς ἐσ[illegible]

[illegible] Dicendum ab [illegible] quidem, sed [illegible] Quid in [illegible] [illegible] [illegible]

φῶν ἐρῶντες, interpres : *& generosissimi quique juvenes ad philosophiam respicientes.* ὡς φιλοσοφίαν ἐρᾷς Plut[arch]. ...ρᾶ, non est Graeca locutio : sed scribendum ὡς φιλοσοφίαν ...ντες, ut paullo post ὡς φιλοσοφίαν ἅπαντα.

Pag. 858. Ἦν ἄρα τὸ μὲν γένος Κυπρίων, ἀπὸ τῶν ἀρχόντων, ... πολιτικὴν καὶ κτῆσιν. ἀμέλει καὶ καὶ πάντα τοῦτον ... θρῶν, καὶ ἀξιώσεις ἑαυτὸν τῶν πρώτων ὡς φιλοσοφίαν ἀναγκαῖον ... ida sunt : *Erat itaque Demonax genere Cyprius, non ex ... natus, quod quidem ad dignitates civiles, & facultates ... e. Despectis nihilominus his omnibus, cum pulcherrimum ... s dignum judicasset, ad philosophiam animum appulit* ... non est *excelsiorem fieri*, ut interpretes transtulerunt. ... *care, contemnere.* Lucretius : ... *Vulgi laudes & gloriam contemnere.* Plutarchus in ... Agesilai : ἐγὼ γὰρ μᾶλλον τῶν παρόντων βραχέων ... ἀνθρωπίνων ἀναπαγμάτων πόλλῳ τῷ καλῷ ... *e contemtu talium rerum, quam præpotentem cupidum ... capere.* pro his dixit Lucianus ἀτιμάζων τὰ ἀγαθὰ ... θῶν.

Pag. 859. Dicit Demonactem ... Diogenem, ἀ ... θῶ, καὶ δουλείᾳ ... ertunt : *Non tamen adulterabat ea quæ ad ... mirationis emerendæ gratia, neque ... m versabatur ; verum communem cum ... tur.* ... *victum pertinent, sed non ... a communi vivendi genere.* ... ἤδη τὰ πάτρια, καὶ ... μένη ἐθισμῶν. *ejurabat patrios mores, ... quabat, imitatione peregrinorum morum.* ... *transcendebat jam leges patrias, & ... is imitando peregrinorum.* ... ὡς τὰς πρώτας ... ...ος divinam ...

Pag. 86... ψυχῆς ... laum ... la ve... ...

... ἐστὶν ... ...

Pag. 807. Ἐδεήθη δ' Δημητρίου δυναμενεστάτην εἶμεν τὴν δέησιν. *petiit a Demetrio aequissimam, ut mihi videtur, petitionem*, rem aequissimam postulavit. Sic Æschines κατὰ Κτησιφῶντος· δεήσομαι ὑμῶν μετρίαν δέησιν. *rem non magnam a vobis petemus.*

Pag. 809. Τὰ μὲν ἄλλα θεάματα καὶ ἀκούσματα ἐνίοις ἐφέστηκε τῶν ἐπιδείξιν ἔχει. Interpres: *Alia quidem quae spectanda vel audienda exhibentur, unam quampiam rem ostendunt.* ἕκαστος non est *quispiam.* Legendum ἐνίοις ἕκαστον ἔργα τὴν ἐπίδειξιν ἔχει. *Cetera quidem quae spectantur vel audiuntur, unam rem unumquodque ostendit.* ἕκαστον sc. ἄκουσμα vel θέαμα.

Pag. 810. Λεοβώκης γὰρ ὁ μιμολογικὸς, χειροσόφους τὰς ὀρχήσεις ἀπεκάλει. Hoc damnat ipse Lucianus in Rhetorum magistro.

Ibid. Ἤκουσα δὲ ποτὲ καὶ σεσιωπηκότος τι νεανιευομένου ὑπὲρ τῶν ὀρχηστικῶν σεσιωπηκότων σιωπῆς, ὅτι καὶ αὐτὰ Πυθαγορικόν τι δόγμα αἰνίττεται. *Ceterum quendam audivi magis etiam subtilia quaedam de saltantium personarum silentio juveniliter affirmantem, eam etiam Pythagoricum dogma subobscure significare.* sic vertendus hic locus. de re ipsa Athenaeus lib. 1 Dipnosoph: ἀντὸς (Μίμφις) τὴν Πυθαγόρειον φιλοσοφίαν ἐπιδείκνυσιν ἥτις ἐστὶ, μετὰ σιωπῆς πάνυ ἡμῖν ἐμφανίζων σαφέστερον, ἢ οἱ τὰς τῶν λόγων τέχνας ἐπαγγελόμενοι διδάσκειν. *Enim vero hic* (Memphis pantomimus) *aperte demonstravit, quanta Pythagoricae philosophiae vis sit, ut qui tacens omnia nobis manifestius indicaret, quam qui artem dicendi se docere profiterentur.*

Pag. 811. Γυμνασίων γὰρ τὸ κάλλιστόν τι ἅμα καὶ εὐρυθμότατον τοῦτο φαίην ἂν ἐγωγε εἶναι. Interpres absurdissime: *Etenim illud ego Gymnasiorum pulcherrimum & aptissimum esse affirmaverim*, cum vertendum sit, *Ex omnibus gymnicis exercitiis illud pulcherrimum & venustissimum esse equidem dixero.*

Pag. 814. Προσβάλλειν τοῖς Θηβαίων τείχεσιν, est *impetum facere in Thebanorum moenia.* nobis *bestormen.* Herodianus in v, καὶ προσέβαλλε τοῖς τείχεσιν. Idem in vii. προσέβαλλόν τε πρὸς πύλαις καὶ τοῖς τείχεσιν. Xenophon in iii. Hellenicon: ξενικοῖς μὲν ἱππικοῖς προσβαλοῦσι τοῖς τείχεσιν.

Ibid. Οἱ δ' ὄρθημα μὲν τὰ πράγματα δὲ μετάχρονα ἢ πρόχρονα. obscure interpres: *illi vero concinne quidem, sed res prioris vel posterioris temporis saltationi accommodat?* Quid in hoc vitii, si suo tempore illa saltat? Verte: *illi vero concinne, sed tempore tamen tum posteriora vel priora repraesentat.* dum quod tempore posterius est, prius saltat, vel vice versa.

Per Lexiphanem in dialogo, qui hoc nomine inscribitur, intelligi Pollucem, qui onamasticon scripsit, in quo omnia illa, quae hic irridet obsoleta verba inveniri, memini olim in Scholiaste Luciani ἀνεκδότῳ legere apud Isaacum Vossium, τ' πάνυ.

Pag. 857. in Demonacte: καὶ οἱ ἡγεμόνες τῶν ἴσων καὶ σεσ φιλοσοφίαν

σοφίαν ὁρῶντες, interpres: *& generosissimi quique juvenes, & ad philosophiam respicientes.* πρὸς φιλοσοφίαν ὁρᾶν *Philosophiae operam dare*, non est Graeca locutio: sed scribendum πρὸς φιλοσοφίαν ὁρμῶντες, ut paullo post πρὸς φιλοσοφίαν ὥρμησεν.

Pag. 858. Ἦν γὰρ τὸ μὲν γένος Κύπριος, ὁ δὲ ἀφανὴς, ὅσα εἰς ἀξίωμα πολιτικὸν καὶ κτῆσιν. ἀμελῶν ἁπάντων τούτων ὑπερέπεμψε γενναῖος, καὶ ἀξιώσας ἑαυτὸν τῶν καλλίστων πρὸς φιλοσοφίαν ὥρμησεν. Vertenda sunt: *Erat itaque Demonax genere Cyprius, non obscuro loco natus, quod quidem ad dignitates civiles, & facultates attinebat. Despectis nihilominus his omnibus, cum pulcherrimis se rebus dignum judicasset, ad philosophiam animum appulit.* ὑπερέπεμψε γενναῖος non est *excelsiorem fieri*, ut interpretes transtulerunt, sed *despicere, contemnere.* Laërtius: καὶ τὸ τῶν πολλῶν δόξης ὑπερέπεμψε γενναῖος. *Vulgi laudes & gloriam contemnere.* Plutarchus in apophtegmate Agesilai: ἐγὼ γάρ μοι δοκῶ τοιούτων βελτίων ἐπαίνων εἶναι ἢ τῶν διαφθαρτῶν τὰ ἀνηρτισμένα πόλιν καὶ κρατεῖν ἐλεῖν. *Malo me vincere contemtu talium rerum, quam praepotentem hostium urbem vi capere.* pro his dixit Lucianus statim ὑπερεῖδε τὴν ἀνθρωπείαν ἀγαθῶν.

Pag. 859. Dicit Demonactem imitatum esse Socratem, & frugalitate Diogenem, ὁ δὲ διαφθείρων τὰ εἰς τὸν βίον, ὡς ἠκριβοῦτο, καὶ λακωλίπους ὑπὸ τῶν συνηλικιώτων, ἀλλ' ἀμοιβαίως ἄκων. Vertunt: *Non tamen adulterabat ea quae ad victum pertinebant, admirationis emerendae gratia, utque ab iis respiceretur, quibus cum versabatur; verum communi cum aliis vivendi ratione utebatur.* διαφθείρειν τὰ εἰς τὸν βίον. *non est adulterare quae ad victum pertinent*, sed *non mutare vivendi rationem, non recedere a communi vivendi genere.* Iosephus v. διαλογίας, παρίεσαν δ' ἤδη τὰ πάτρια, καὶ τὸν οἰκείαν βίαιον παρεχάραττον ξενικῶν μιμήσει ἐθισμῶν. *ejurabat patrios mores, domesticosque ritus antiquabat, imitatione peregrinorum morum.* Ruffinus sic vertit: *Transcendebat jam leges patrias, & edicta propria requirebat mores imitando peregrinorum.* Synesius καὶ τὰς τραπεζίτας τὰς πατρῴους τὰς καθάπερ νόμισμα τὸ θεῖον διαφθείροντας. *ut nummos divinam doctrinam mutantes.*

Pag. 866. Recte vidit Marcilius in his verbis εἰ δὲ εἶναι τὴν αὐτῆς ψυχῆς ῥηγίλλαν καὶ πολυδ'κην, legendum esse ῥηγίλλαν. Regillam enim nemo novit, nemo illius mentionem fecit. Regilla vero fuit uxor Herodis Sophistae, uti constat ex Philostrato, & inscriptione antiqua, quam illustravit Cl. Salmasius.

Pag. 870. Καὶ μὲν καὶ Ῥοῦφον τὸν κύνειον, λέγω δὴ τὸν χαλὸν, τὸν ὡς ἔοικε πάντα ἰδόντα ἐπιπολὺ τοῖς περιπάτοις συνδιατρίβοντα, οὐδὲν ἧττον ἴφη ἀναμχυντότερον χαλᾶ περιπατητικοῦ. Hic quoque interpres hallucinatus cum sic vertit: *Quin etiam cum Ruffinum Cyprium, clausum illum dico, Peripateticum, vidisset diu in pergulis versantem, clauso Peripatetico, inquit, nihil est impudentius.* περιπατεῖν

non sunt *pergulae*, sed *ambulationes*. διαπατεῖσθαι ἐν τοῖς περιπάτοις, est *ambulare*, *ambulationibus vacare*.

Pag. 871. Narrat Demonactem senio confectum in quamcunque domum incidisse, in illa coenasse & dormivisse, τὸ ἐνοικοῦντων θεῷ τινα ἐπιφάνειαν ἡγεμένων τὸ πρᾶγμα, *incolis pro Dei quadam praesentia habentibus hoc factum*. Quasi Deus quidam apud eos divertisset. Obscure interpretes θεοῦ ἐπιφάνειαν, *Dei exortum* interpretantur. ἐπιφάνειαι enim θεῶν, sunt *Dei apparitiones*, ut dudum docti monuerunt. vide inprimis Casaubonum in exercitationibus contra Baronium. In aliis quoque Luciani locis male vertitur.

Pag. 883. in Amoribus: Ὁ Χαρίκλης ὑπὸ τῷ σφόδρα ὑγρῷ τινι καὶ ὀλίγου δεῖν ἐπιπλεῖ, πετεῖσθαί τι καὶ ῥεῖν ἐν τοῖς ὄμμασιν κινδυνεύων. Interpres: *Charicles prae vehementi stupore propemodum diriguit, humidum quendam & manantem in oculis dolorem colliquans.* Pro κινδυνεύων in Mss. scribitur κάθυγρος, & sic scripsit dialogi hujus auctor. πετεῖσθαί τι καὶ ῥεῖν ἐν τοῖς ὄμμασι πάθος ἀνυγραίνων, est *oculos petulante & in iis natante motu suffusus*. hoc est lascivi motus indice. Πετεῖσθαι proprie dicitur de oculis lascivis, qui petulante mobilitate produnt lasciviam. Horatio dicuntur *putres oculi*, Petronio *petulantes*; *Ipse Paris Dearum libidinantium judex, si hanc in comparatione vidisset tam petulantibus oculis.* Graecum acceperunt ex Theocrito Idyl. 1.

Ὦ πὰν ὄκκ' ἰσῇς τὰς μηκάδας, αἶα βατεῦ
Τάκει ὀφθαλμώς, ὅτι καὶ τράγος αὐτὸς ἰάνθη.
Caprarius quando capras intueur coeuntes
Oculi diffluunt, quod non ipse hircus est.

Vetus Scholiastes exponit ἀφρίζεται, φθείρεται. Oculos enim tales lascivos ajunt, cum moventur, suffundi humore quodam, eumin hoc ipso dialogo vocat τὸ ὀφθαλμῶν τὸ ὑγρὸν ἅμα τῇ φαιδρᾷ καὶ κεχαρισμένῳ, *oculorum petulantia cum splendore & gratia juncta*. Maximus Tyrius hoc quoque inter lascivi animi signa refert, λιχνεύεται γλαῦκα, πηδᾷ τὼ ὀφθαλμώ. Idem dicit de Sardanapalo differt. 19. τῶν ὀφθαλμῶν ἀσπασμός, pro quo Iustinus, *cum oculorum lascivia omnes foeminas anteiret*. πάκτει ὀφθαλμώς Latinus Theocriti interpres inepte vertit: *tabescunt oculi*: imo, tum maxime moventur, hinc Petron. dicitur *mobilis oculorum petulantia*. Inferius in Toxari, de adolescente, qui illecebris foeminae lascivae, erat captus: ἐπεὶ ἤνθει πονηρῶς ἔχων, καὶ ἀφρόχοον ἤδη τὸ ἔρωτι, καὶ πεπηδηκὸς μέγιστον. *Postquam sensit illum male habere, & amore totum flagrantem, & furentem.* Sic alibi nostro πεπηδηκυῖαι κόραι, sunt *prurientes puellae*.

Pag. 893. Οὐκ οὐρίζει τράπεζα κοινὴ, καὶ φιλίας μεσίτης τράπεζα δαπάνεται. Non est credibile vocabulum τραπέζα in tam paucis verbis bis positum esse a Luciano. In Mss. recte scribitur: καὶ φιλίας μεσίτης ἐστὶν ἡ δαπάνη. Communis focus est uxori & marito. Hinc *pro aris & focis dimicare*. Inferius in hoc libello, de feris solivagis,

quia

quia ratione carent, qua si essent praeditae ἐξ ἴσου ἡμῖν ἱερῶν δημιουργοὶ, καὶ μίαν ἑστίαν τὴν ἰδίαν ἑκάστοις οἰκεῖν, νόμοις τοῖς αὐτοῖς πολιτεύεσθαι νόμιμοις. *sed ex aequo nobiscum templis aedificatis & inhabitatis quisque suis laribus, communibus regerentur legibus.* non longe post ἀπὸ τῆς πατρῴας ἑστίας ἐξίοντα. *ex patria domo prodit.*

Pag. 895. Optime Mſ. ἄχη τὸ μελοποιὸν αὔχημα Λεσβίων Σαπφώ. *Non illud Lesbiorum decus, carminibus inclytum.* Editi μελιχρὸν αὔχημα, quod vertunt *mellita illa, qua se jactat Lesbus, Sappho.*

Pag. 903. Μακρὰ λουτρὰ, καὶ πολυτελὴς καὶ ἡδεῖα τράπεζα. *Domi ſtatim longa balnea, & ſumtuoſa ac ſuavis menſa* ſed cum non laudet illam mentam, qui poterit eſſe ἡδεῖα. Repone ex Mſ. καὶ πολυτελὴς νὴ Δία τράπεζα, *& ſumtuoſa per Iovem menſa.*

Pag. 904. In laude pueri, cum aqua deterſit ſomnum, inquit, τὴν ἱερὰν χλαμύδα τοῖς ὠμοπλάταις περόναις συνδήσας. ἀπὸ τῆς πατρῴας ἑστίας ἐξέρχεται. *ſacram chlamydem humeralibus fibulis adſtrinxit, paterna domo egreditur.* Chlamys fuit veſtis militaris, non puerilis. dein cur ſacra dicitur? Haec mendoſa ſunt, quae ex codice Mſ. ſic refinges. καὶ χιτωνίσκον χλανίδα ταῖς ὠμοπλάταις περόναις συνδήσας. & *tuniculam laenam in humeris fibulis connectens.* χλανίσι utebantur pueri & molles homines. Grammatici vocant ἱμάτιον λεπτόν. Sic Demoſtheni κόμψη χλανὶς καὶ μαλακοὶ χιτωνίσκοι exprobrabantur. vide Gell. l. 5. forte autem in dialogo noſtro legendum χιτωνίσκον καὶ χλανίδα. mox idem codex rectius, καὶ μηδένα τῶν ἀπαντώντων ἐξ ἐναντίας ἐσοπτόμενον. *neminem obviorum ex adverſo adſpiciens.* Vulgo ἀπάντων, frigide.

Pag. 905. Εἶθ' αἱ λιπαραὶ παλαῖσται, καὶ ὡς ἥλιε μεσημβρινὲ θάλπος ἐγκρίζεται τὸ σῶμα πυκνούμενον. In Mſ. legitur ἐγκρούεται, quod frequentius eſt illo, utitur etiam Xenophon, & alii non raro ſimplici κρούομαι. eſt proprium palaeſtrae verbum, exerceor in palaeſtra. *Deinunctae palaeſtrae & ad ſolis meridianum calorem exercet corpus firmatum.* Nota ſunt omnia de athletico pulvere.

Pag. 909. Αἰθὴρ μὲν γῆν ἐκδέχεται τοὺς πεφυκότας ζηλωτούς, οἳ δὲ ἀμείνονα βίον ἀποθνήσκοντες ἔχουσι τὴν ἀφθαρσίαν. ſic recte Mſ. *Coelum poſt terram eos excipit, qui iſtis rebus ſtudent. ad meliorem vitam morientes praemium virtutis conſequuntur incorruptibile.* Vulgo ſine ſenſu legitur οἱ δὲ ἄμεινον ἀποθνήσκοντες, & vertitur: *qui meliori fato morientes*, tanquam alii eſſent, quam de quibus in praecedentibus verbis loquitur. Ne dicam ἄμεινον ἀποθνῄσκειν Graecis nihil eſſe, nec id ſignificare, quod ex depravata lectione cuderant interpretes.

Pag. 910. Ὁ δ' Ἀθηναῖος ἱλαρὸς τὸ τρόπον φαιδρὸς ἀναπηδήσας, ἀρσενικὴ σφόδρα εὐεξίᾳ. Sed Mſ. ἱλαρὸς πρόσωπον φαιδρὸς. quod quis non amplectatur. *Athenienſis hilari vultu, alacer exiliens incedebat valde elate.*

Pag. 911. Ex Mſ. refinge: αἱ γὰρ φαιταὶ μετὰ τῶν αἰθητῶν συμ-

ἀσελγείας τῶν ἡδονῶν συνάπτωσιν, Vocat oscula, & improbas manus pertrectationes ἀσέλγειαν. Vulgo μὴ omittitur.

Ibid. Εἶτ' ἀπὸ μηρῶν προοιμιασάμενος κῶμικὸν αὐτὸ ἐπάταξεν. Interpres : *dum ductu a tumoribus exordio juxta Comicum ipsum percutit.* Haec verba perobscura sunt, sed illustrantur illis, quae leguntur apud Diogenem Laërtium in vita Cleanthis: φησὶ δ' ὁ ἑκάτων ἐν τοῖς ἠθικοῖς διμόρφῳ μειρακίῳ εἰπόντος, εἰ ὁ εἰς τὸν γαστέρα πάτταλον γαργίζει, καὶ ὁ εἰς τὰς μηρὰς πάτταλον μαγείζει, ἔφη μέν, σὺ μὲν τοῖς ἀφροδισιακοῖς ἔχε μειράκιον. *Hecaton autem in Chriis inquit, formoso adolescente dicente, si in ventrem percutiens γαργίζει, etiam in femina verberans μαγείζει, inquit Cleanthes, tu quidem o adolescens habe interfeminales pulsationes.* Nimirum μαγείζειν est inter praetextata verba, de μαιδιοφιλίᾳ. vide quae notavit vir & amicus summus Aegidius Menagius ad hunc locum, & Paullus Leopardus Emendat. XVII, c. 32.

Cla-

Clariſſimo & Eruditiſſimo Viro

PETRO FRANCIO

IACOBVS GRONOVIVS S. P.

Quæ mihi vel juſſu vel inſtinctu tuo indicta fuit opera, eam pro temporis mei occupatione exhauſtam ad te mitto, vel ut hoc exemplo metiaris tuæ apud me auctoritatis pondus, vel ut deliberes, quid ea faciendum cenſeas. Tu enim quum & meminiſſes illo tempore, quo prima ſtudia noſtra gratiſſimo conſortio ſub patre meo adoleſcebant, eum frequentem fuiſſe in hujus ſcriptoris uſu, & me quoque tota vita jucundiſſime cum eo verſatum eſſe ſcires, vel conjeciſti vel aliunde comperiſti non ita id factum eſſe, ut nonaliqua a nobis animadverterentur. Nec ſatis: ita etiam de illis benigne exiſtimare voluiſti, ut cum nova Luciani editione aut deberent aut poſſent non indigne in medium proferri, & typographos monuiſti, ut mecum de illis agerent. Id ego ſicut amoris tui veriſſimi pignus accepi, ita non ſuſtinui ſic agreſtis eſſe, ut non libentiſſime ei obſequerer. Et facio id quidem gratiſſime, quoniam acerrime Græca ſtudia ſemper te coluiſſe novi, atque ideo me ad intelligentem hæc qualiacunque mittere ſcio. Longe tamen acrior voluntati meæ ſtimulus additur ab ipſo hoc tempore, quo ab Ampliſſimis Proceribus Veſtris teſtimonium peritiæ ſimul & induſtriæ tuæ abſtulit, data tibi provincia, ut hanc ἀνωνυμίαν partem Illuſtri eorum Scholæ inferres; quod ita eveniſſe ſimulac intellexi, & apud me gratulatus ſum & nunc publice gratulari me profiteor tum tibi, tum ipſis his literis adeo neglectis, rejectis, imo ſuppreſſis, etiam apud illos, qui præcipue formari replerique iis debebant. Sed hoc viderint Dii ingeniis faventes. Vale, Amiciſſime & Eruditiſſime Franci, & noſce bona tua. Leidæ a. d. VI. Calendas Majas CIↃ IↃC LXXXVI.

IA-

IACOBI GRONOVII

Notæ ad

LVCIANVM.

Pag. 6. Οὐδὲ ἐπὶ λόγοις ἐπαινέσονταί σε πάντες] Pater adscripsit notam Bourdelotii, mentem suam de ea non aperiens. Sane vulgata hæc locum & salem Luciani & bonum sensum non habet. Cui enim dicere licuit, *neque ob orationem laudabunt te omnes*, ut Benedictus vertit, aut, ut apertius Micyllus, sed abundantius quam Græca patiuntur, *neque etiam ob verba & orationem modo laudabunt te omnes*? ad quod ipsum vides tendere Bourdelotium. Quem illum omnes laudant? Sed nec judicium Bourdelotii probum est, dum censet receptam lectionem faciliorem, eam quæ in Mss. est, duriorem; nam contrarium verum est. Quid enim facilius & gratius hac lectione, οἱ ϗ ἐπὶ λόγοις ἐπαινέσονταί σε, omissa voce πάντες, quam non habent scripti libri? Sensus est, *pauci vero quidam* (sic per contemptum doctos & facundos viros vocat οἱ ϗ, ne nominare quidem dignata) *ob studia laudabunt te*, nisi quod etiam Græca vox λόγοις invidiam quandam & contemptum majorem præ se fert, fabulas quoque & narratiunculas & nugas denotans. ἐπαινεῖν ἐπί τινι passim in Luciano obvium.

Ibid. Καὶ βαρβαρίζοντα, πάμπολλα εἶπεν] Hic quoque adscripsit Pater Mss. lectionem πάντῃ, quæ longe melior, etsi aliud videatur Bourdelotio: mutetur modo distinctio sic, καὶ βαρβαρίζοντα πάντῃ, εἶπεν ἡ τύχη *in quacunque sermonis parte barbarizans*. Nihil est *pleraque dicere*.

Pag. 7. Οὔτε φίλοις συνδικήσιμος] Micyllus, *neque amicis expetibilis*. Benedictus, *nec amicis in foro auxiliaris*, recte. Rectissime adscripsit pater *amicis advocatus*.

Pag. 11. Ἀλλὰ πρὸς ἰατρέων πόλεις] Ex iis, quæ apponit Bourdelotius non potest esse dubium, quin legi debeat ἀλλὰ πρὸς τὰ ἰατρεῖα πόλεις, &c.

Pag. 15. Τίνος ἐπιστάτης] Benedictus *suo marte commentus*. Non cepit vim & elegantiam. Verte *hactenus comm.*

Pag. 19. Καὶ τὸ Θουκυδίδου] Benedictus enervavit versionem, in qua negligit efficaciam voculæ primæ, quam recte sic Micyllus expressit, *effugero sane merito etiam Thucydidis illud*. Hoc enim intendit auctor convincere, ut non modo immunis esse debeat ab insultatione proverbii Attici, sed etiam ne Thucydideum quidem illud in ipsum verti possit.

Pag.

Pag. 25. Συναπόλωται καὶ τὸ ἐμὸν μέρος ἀχημονοῦσα] *Si mecum rejiciatur, meaſque partes dehoneſtet.* Sic apud Baſileenſes & Bourdelotium Micyllus & hujus imitator Benedictus. Non ſecus ac ἀχημονεῖν idem plane ſit notetque quod καταισχύνειν pag. ſeq quod ſic quoque interpretantur. At in eo quod meas partes dehoneſtat, vitium ineſt, nec ego crimini hinc fio obnoxius; quod plane Lucianus negat omnia contraria ſignificans, nempe non ut illa meas partes dehoneſtet, ſed ut meæ partes actioneſque illam dehoneſtent. Verte igitur *ſimul rejecta & per meam operam*, vel *quantum ad me, meas partes, meam perſonam, apparens indecoras.* Ἀχημονεῖν neutrum eſt, non activum. Id debebant non modo cognoſcere, ſed tum quoque recordari boni interpretes, promptaque habere illa Cebetis ἀναγκάζεται πολίτας τοῖς γονεῦσι δαλοῦσιν, καὶ πατὴρ υἱομάνων, ἢ ἀχημονεῖν. Τὸ ἐμὸν μέρος alibi dicit τὸ μὲν τοι ἐμὸν, τὰ ἐπ' ἐμοὶ, τὸ ἢ ἐμὸν, τὰμὰ, ὅσον ἐπ' ἐμοὶ, τὰ παρ' ἐμοὶ. Dinarchus contra Demoſthen. in fine. ἐγὼ μὲν ὅσον εἰς τὸ μέρος τὰμὰ ἅπαντα ἔχω, βιοὺς ἥκω. Apud Maximum Tyrium diſſertat. 6. ait Anaxagoras ὑπὲρ τὸ ἐμαυτοῦ μέρος ἀδέξιος εἶναι τῇ πόλει καὶ τοῖς φίλοις δοκιμάζω.

Pag. 32. Οὐ μὴν τοῖς στόμασιν ἡμᾶς ἀσπάσεται] Quum Micyllus vertiſſet *quod neque ore nos approbant aut compellant*, Benedictus duo poſteriora vocabula amputavit. Sed plane & approbare & compellare nihil ad ἀσπάζ. Verte, *quod ad ora* ſalutanda vel oſculanda *non admittant nos.* Nota illorum oris obſcœnitas.

Pag. 35. Ἐργαστήρια γὰρ οἰκίαν ἢ καπηλεῖα] Primam vocem Benedictus reddidit *tabernas*, Micyllus *ergaſtula.* Ludov. Creſollius libro v. theat. rhet. c. 3. amplius & propius *meritorias officinas.* Nam talem aliquam ſupponere debemus, ut pag. 153.

Pag. 37. Καὶ πολλοὺς μὴ καταδίκαιον εἶναι δοκοῦντα ἐπιλαμβάνεται] Male Micyllus, *Iam & multos eorum, qui pro ſtudioſis ac gravibus habentur, reprehendebat:* pari lapſu Benedictus *Quinetiam multos qui pro gravibus haberi volunt, reprehendebat.* Nam & verſio Lucianum non adſequitur, & male periodum hanc majore diſtinctione ab præcedente ſeparant. Sed nec bene Palmerius, *multos, qui graves eſſe videntur, occupavit.* At mens Luciani eſt. *Multus enim profecto eſt in equis furor, & multos qui graves videbantur eſſe, redarguit*, eos quum graves videri vellent, probavit vanos, & quum deberent contemptores horum eſſe, in iiſdem nugis inſanire oſtendit. Quia autem in præcedentibus ait Lucianus de equorum nominibus, non potui quin ad ejus illuſtrationem hic apponerem inſcriptionem, quam ex ſchedis Peireſcianis depromptam publicavit excellens antiquitatis vindex Iac. Sponius, quum ad auctores interpretandos hæc vetuſtatis imago vivam fere vim afferat. Ea ſic habet:

.. II PRAEMISIT ET C. T.
OCCVPAVIT ET CIT. CCCV
INTROIVGIS VICIT

SANIPPO CINIS.		X	HILARO AF.		I
AEGYPTO PE.		I	MACVL. AF.		I
PEGASO AF.		I	AQVILIN. AF.		I
EVTONO AF.		I	PEGASO AF.		I
ADVOLA. AF.		I	COTYNO AF.		I
DROMO HISP.		I	SICA AF.		I
PASSER AF.		I	CIRPATO AF.		I
LVPO AF.		I	MELISS. AF.		I
SILVANO AF.		I	DELICAT. MAV.		I
LVCIN AF.		I	PARATO AF.		I
EVTONO AF.		IV	BALLIST. AF.		VIII
PYRAL. AF. SE.		IV	ANDREM AF.		VIII
PARDO AF.		IV	SPICVLO GAL.		VIIII
ROMVLO LAC.		V	ROMVLO AF.		VIIII
RAPACE AF.		V	LVPO AF.		VIIII
BAETIC. AF.		VI	PALVMB. AF.		VIIII
CAMM. AF.		VI	ROMVLO AF.		VIIII
DAEDAL. AF.		VI	GLAPHYRO SPH.		VIIII
GAETVL. AF.		VI	BALIST. XIII.		III
ALCIMO		VI	MEMNO LAC.		XI
HILARO HIS.		I	BARB. AF.		I
SMARAGD. AF.		I	CALLID. CYR.		I
DRAVCO AF.		I	THELO AF.		I
ARANIO AF.		I	ARIONE AF.		I
EXACT. MAV.		I	HELIO AF.		I
PISTO CIR.		I	HIRBINO HEV.		II
PVGIO AF.		I	PALMAT. AF.		II
ANDRE. AF.		I	PASSER. TH.		II
ROMAN. GAL.		I	CATTA AF.		II
CANDID. AF.		I	PVGIO AF.		II
ABASC. THE.		XX	EXCELL.		
ARCAD. AET.		XVI	ARACIN.		
LVPO HISP.		XXII	CALLID.		
SAGIT. AF.	XI	XIIX	AQVILA.		
AIACE AF.	XXX	XXII	PECVL.		
AETHER. AF.	XXX	XXX	....		
INGEN. ING.	XXIIX		HILAR.		
ARGO APH.	XXX				
VICTORE. AF.	XXXII.	XL			
INNOCE. AF.	XXVIII				

PALMAS SIBI COMPLEVIT
C̄ CALLID. AF. BALLIST. AF. ∞
QVOS EQVOS C.

Pag. 38. ἵνα μὴ ἀπολαύσωσι τῆς ὀφειλομένης ἀληθείας] Non melius profecto hunc locum intellexit Bourdelotius, quam Micyllus, quem deterit ac refutat. Quid enim? an hic dicitur ingemiscere Romanos, quod se sentiunt prohibitos veritate sua & voce libera frui, eaque prohibitio in eo consistit, quod prohibiti sint legibus illis, quibus cautum, ne in tabulis testamenti quicquam elogii famam alterius laederet, nisi suorum, quos exhæredare leges permittebant cum elogio? Quæ species prohibitionis in Græcis, nedum talis? immo quæ fortasse nunquam contigit? Nam quod de consensu Is. Casauboni jacit, vereor, ne aliter omnibus videatur, qui modo inspexerint lucubrationes magni ejus viri. Sed neque Benedictus bene, *ne ex sua veritate damnum capiant.* Plane enim Lucianus vult contrarium, nempe Romanos tota vita quum simulate egerint, veram unam vocem edere in testamentis, ne ex hac sua veritate voluptatem capiant. hoc est, ne post eam veritatis vel mentis suæ versissimam professionem patefactam (quod fit aperiendo testamento, neque id contingit nisi post mortem testatoris, ut non videat, non sentiat, quid animi sit illis, quibus laqueum aut infamiam legavit) laetari possint eo facto, quod inimicum ulti sint ac læserint malo voto, neque si ille propterea doleat, illi eum dolentem spectare possint. Hæc simplex & ipsa Luciani sententia. Nam cur ἀπολαύειν sumunt in malam partem? Neque hinc abire libet, quin alium locum per eandem hanc jactationem ambiguum tangam, qui est in Timone pag. 56. qui sic ad Iovem. ὅπως δοκῶ πᾶς ἐπαιτιάσασθαι δικαίως αὐτούς, ὡς πῦρ μὲν ἢ κεραυνὸν ἀπ' αὐτῶν μὴ δεδίοιμι, μόνον δ' τοῦτο οἷός τ' ἀπολαύειν ἢ τραύματος, ὅτι ἀναπληθύσαντες ἐ ἀσθόλης, ubi Erasmus, *verum hoc solum vulneris inferri posse judicent, ut fuligine compleantur.* Tan. Faber *hocque unum ex vulnere malum sibi accidere existiment, quod fuligine operiantur atque inquinentur.* Quam interpretationem est alius, qui præter duas postremas voces repetit, & sub titulo observationis negat τὸ τραῦμα hoc loco convenire, quum fuliginis fiat mentio, unde etiam statim se legere ait κεραύνωσε, fulmenque & fulgur adurere & ustulare dici notat. Sed mirum, si vel sententiam vel elegantiam hujus loci ullo genere adæquatur. Cur enim & ille & priores ἀπολαύειν accipiunt in malum, & ad homines fulminatos applicant, non in propriam notionem voluptariamque, ut passim solet, ac mox vidimus, & rursus in ipso hoc Timone ubi pari modo ἐκείνῳ ἀπολαύειν εἰσιόντι, atque ipsi Iovi attribuunt, ut prorsus debebant? sic enim elegantissima ironia accipiendum; *hactenus autem* (vel *in hoc solo, ad hoc solum*) *existimant se frui vulnere* (voluptatem capere ex jactu fulminis, quo stolide putas, o Iupiter, illis grave vulnus a te inferri) *ut operiantur fuligine*, videas modo eos nigredine obduci, quam tu male interpretaris vulnus, quum sit simplex & ridicula fuligo, velut fulmine in carbones & fumum resoluto, quum ad homines deveniat. Qui perfectissimus sensus.

Pag.

Pag. 44. *Βίας ὑπαρχόντων ἢ ἁρπαγῆς*] Non capio acumen Benedicti, qui has voces alligat proxime antecedentibus, vertitque, *apud septem vocales judices vi & raptui præfectas*, non secus ac Athenis quoque certi judices certis actionibus præfuissent, ut Romæ prætoribus certæ causæ attribuebantur. Ne dicam ridiculum esse has vocales isti judicio præfuisse, non alias literas; quæ cui judicio præsederunt, oro? Nescio an bene Bolerus, *constitutis judicibus VII vocalibus de vi & rapina*. Certe sensus est & verti debuit, *ad tribunal VII vocalium, actione bonorum vi raptorum*, ut dicebant Romani idem prorsus judicium. Nam *ὑπαρχόντων* (unde causa erroris) est secundus casus ab primo *τὸ ὑπάρχοντα*, non *οἱ ὑπάρχοντες*.

Pag. 45. *Ὧν χωρὶς οὐδὲν καθόλου γεγράφηται*] Bolerus, *sine quibus nihil omnino scribitur*. Benedictus, *sine quibus plane nihil scribitur*. At multa possunt scribi, sed sine sensu. Verti debuit: *sine quibus perfecte* & integre *nihil scribitur*, *ὧν τελεσθέντων οὐδὲ τὸ γράφεσθαι πᾶσι δέοντι*, ut ait infra.

Pag. 47. *Τετραγώνους λίθους*] Pater adscripsit *λίθους*.

Pag. 55. *Καὶ κρανὸς παιδικὸς ἀπεχνῶς ἔξω ἦν πατρίας τῆς ὀνομάτων*] Recte Cl. Faber *ac fumum plane poëticum, nominum strepitum si demas*. ultra quod tentare quidquam error est.

Pag. 57. *Τί πὸ μανδραγόρᾳ καθεύδεις*] Viderit Palmerius in Erasmo lapsum; sed an non majore ignorantia ipse corrigit *λὸ*? An non millies *τὸ* apud Lucianum notat causam efficientem, utque idem sit prorsus voculæ *λὸ*? Vertit sane Erasmus *sub mandragora*: an ideo ille adspiciendus erat transformator herbæ in arborem, quæ dormientibus umbram faceret. Sed opinor scribebat nobilis ille Gallus hæc, quum comes Luciani venit ad *Ἀλεκτρυόνος ἱερόν*, viditque illic *ὕλην ἀνεφγμένην, ἧς δένδρα ἦν μήκωνος ὑψηλὰ καὶ μανδραγόρου* in libro 1. Veræ histor. & tam vere nunc in Erasmo sic divinando conjicit, ac illi, qui vaticinari solebant tenentes os animalis, quod alligari debebat ad radicem mandragoræ, in qua similitudinem somniabant corporis humani. Sic igitur & quum sub corona vendi aliquem dicet, credetur interprete Palmerio ex cœtu militum circumstante vel serto facere arborem; & speciosius cum veles dicitur sub vitem sumicere hastas, stare censebitur in vinea. Iocosa hominum ingenia! an Erasmo unquam exciderit illud *ὑπνοῦντα ὁ μανδραγόρας*? Lenius sodes.

Pag. 61. *Νενάγηκε ἐπὶ ᾧ Δεκηλίων ἐγένετο* * *σωσικλῆς τῷ Λεωφῶ*] Mirifice hæc illustrant Marmor Arondelianum & vicissim inde lucem capit Lucianus, ΒΑΣΙΛΕΥΟΝΤΟΣ ΑΘΗΝΩΝ ΚΡ... ΟΥΑΦΟΥΚΑΤΑΚΛΥΣΜΟΣ ΕΠΙΔΕΥΚΑΛΙΩΝΟΣ ΕΓΕΝΕΤΟ ΚΑΙ ΔΕΥΚΑΛΙΩΝ ΤΟΥΣ ΟΜΒΡΟΥΣ ΕΦΥΓΕΝ ΕΓΛΥΚΩΡΕΙΑΣ ΕΙΣΑΘΗΝΑΣ ΠΡΟ... ΟΝΚΑΙΤΟΥΔΙΟ.. ΥΟ... ΔΑ... ΜΤΟΥΤΟΙΡ.. ΟΝΙΑ..... Ο.. ΤΑΣΩΤΗΡΙΑ ΕΘΥΣΕΝ. Vbi sic supplet

plet Palmerius ΘΕΟΠΕΣΙΩΝ καὶ τὸ Διὸς πανοικίᾳ ἐξ ἰσυτῦ τὸ ἱερὸν κτίλλαντι δεισιδαίμων καὶ τὰ σωτ. Vbi miror illum Διὰ πανοικίαν in chronico & ſermone pedeſtri poni pro ἐκ θεσπεσίου πανοικίου. Primo ipſa rei ratio non patitur. Quid enim quum ipſe eſſet Athenis, cur Διὰ πανοικίαν exſpectare debuit? & eo ceſſante demum ædificavit templum? Deinde non Græcus ſermo admittit, nec ante dixit ζεὺς ἐμετο, ſed κατακλυσμὸς: adeo licet dicatur Iupiter pro imbre, non poterit hic bono ſenſu dici pro cataclyſmo: nec cataclyſmus ceſſavit ceſſante pluvia. Sed nec per pluviam contigiſſe cataclyſmum auctor ante ſuppoſuit. Et quod ad ΠΡΟΤΕΡΟΝ poteſt ea ſuppletio ferri, licet ipſe videns Seldenum, quum id ponit charactere communi, facere ſex punctis conjecerim ΠΡΟΣΚΡΑΝΑΟΝ. dein ſuppleo ΚΑΙ ΤΟΥ ΔΙΟΣ ΙΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΟΛΥΜΠΙΟΥ ΤΟ ΙΡΟΝ ΙΔΡΥΣΑΤΟ ΚΑΙ ΤΑ. De templo Iovis Olympii erecto ab Deucalione teſtatur clare Pauſanias in Atticis pag. 32.

Pag. 77. Διὰ ταῦτα τοι καὶ τῶτον ἀμείλητόν σωιῶν ἐσὲς ἡμᾶς, ἃ Φαῦλον ἡγᾶ] Potuit Tan. Faber oportuniorem locum reperire invehendi in lectores incuriosos & editores. Licet enim pro certiſſimo ſit hanc lectionem ſic ſtare non poſſe, non tamen ideo diſcedendum ei fuit ad mutationem ejus omnino non neceſſariam, immo prorſus vanam. Benedictus eſt, qui ad hanc lectionem concinnavit iſta Latina, *Hinc factum eſt, ut hic quoque a nobis neglectus fuerit, quamvis non ſit deſpicabilis.* Sed & Benedictis his & Fabris longe perſpicacior Eraſmus noſter, *Hæc in cauſa fuerunt, ut hunc quoque neglexerim, quum haud mediocriter de nobis ſit meritus.* Vnde patet divinum virum ita cenſuiſſe diſtinguendum Διὰ ταῦτα τοι καὶ τῶτον ἀμείλητόν σωιῶν, ἐσὲς ἡμᾶς, ἃ Φαῦλον ἡγᾶ, quæ ipſa manus & mens Luciani eſt ringentibus licet illis: ut taceam enervari omnem ſententiæ huc facientis efficaciam, dum Φαῦλον vertit *contemnendum*, quod huc non pertinet, voce adſtricta & alludente ad pium & gratum erga Deos & eorum metuentem animum.

Pag. 79. Εἰς τὸ ἀναγκαῖον] Addendus & hic locus illis eſt, quæ ab Mauſſico perdocte notantur ad hanc vocem in Harpocratione. Quod propterea moneo, ut vites cum prioribus interpretibus vertere *in Caſtoris & Pollucis templum*, aut cum Fabro *in Caſtorum ædem*, quo nil naſutius. Vera enim eſſe quæ obſervat Mauſſicus, cenſeo, & plane illos Ἀναγκαῖος ex Cicerone intelligendos, ut nil commune habeant cum aliorum Græcorum aut Latinorum Caſtore & Polluce vel Caſtoribus; quos ſane quum innuere vult auctor, novit ille Διοσκούρους, ut apparet ex dialogo de ſaltatione. Itaque idem obſervari debet in Reviviſcentibus pag. 414. ubi rurſus dicuntur οἱ ϗ καὶ ἐσὲς τὸ ἀναγκαῖον ἐσερχόμενοι κλίνας. Miror autem ea, quæ obſervari video ad præcedentia ἐπιτρέχει γὰρ αὐτῷ τῇ χειρὶ Περικλῆς, quaſi id reſpiceret ad orationis pronunciandique geſtum, & non unice ad patrocinium ac tutelam, eo modo, quo excellentiſſime

id notavit familia Æmilia in nummo, Lepidum tutorem pueri Ptolomæi exhibente.

Pag. 80. Ἀλλὰ ἢ τοῖς δίχρμόοις τῶτο χρήσιμον] Pater adscripsit τύποις legere Pricæum ad Matthæum 6, 7, quod sane nec necessarium, & convenientior vulgata scriptura.

Pag. 85. Πρὸς τ ἴδιος τ συλλογισμῶν] Adscripsit Pater, forte συλλογισῶν. Quod quidem manifestius, sed potest retineri quoque alterum.

Pag. 88. Πάλαι μὲν σε τῶτο αἰτιᾶδ] Non utique significabit *te in his accusare* vel *harum rerum*, ut rebatur Cl. Faber, & ideo scribit σε. Potest enim intelligi *hac tui* vel *hanc tuam rationem olim accusasse*. ut in Hermotimo. ὁ γὰρ Μῶμος, ἀκήκοας οἶμαι ἅπνα ἡμᾶς τ Ἡφαίστ. Ita hoc loco vides eosdem rei & personæ casus, in quo reticetur quartus casus agens, quia ipse is erat. Codici Academiæ adscriptum πάλαι μὲν σε. Sed non necessarium. In duabus sequentibus notulis apparet eundem Fabrum sibi fecisse fraudem, imminutas & decurtatas contemplantem nescio unde voces, quæ in ipso contextu sunt integerrimæ & plenissimæ.

Pag. 96. Σχεδὸν ἐκχυθησόμε & ἐπῤῥίσ] ὅπως δύπεφ] Sic distingue has voces, ut recte Latina præiverunt, & nuper fecit quoque Faber. Mox διφθέραν inepte verterunt Salmurii *sagum*, & ineptius nunc impressum *fagum*. Faber *rhenonem* transtulit.

Pag. 109. Εἰς βαλανείτια πόνδ] Vana est hæsitatio Cl. Fabri inter hanc lectionem, & eam quæ in Theognidis editionibus obtinet; qua aut uti non debuit, aut melius oportuit se inde expedire, quum id posset, non auxilio Stobæi & Plutarchi, qui potuerunt aliter citare quam Lucianus; Sed Lucianus se ipse defendit, ostenditque in libello de Mercede conductis p. 450. & apologia ejus libelli sequente pag. 490, & quomodo citare voluerit, & ex quo, clare & βαλανείτια dicens & ipsum nomen Theognidis adjiciens. Vnde inprimis apparet ab Bourdelotio temere notari ex Homero, ut postea πτερῶν κατ' ἠλιβάτων, quod ex eodem sit. Nihil falsius. Etiam paulo post negare nequibit Faber, verius vertisse Erasmum & ex ejus imitatione Benedictum illa verba ὅπως δὴ τὼ δρχὼ ἰόντας αὐτὼς, *quod illos nullo pacto respexisses*, quam ipsum, *quod ipsos ne primo quidem congressu aspicere voluisses*. Sed vice versa queri debeo, quum sic loquatur etiam Lucianus in saltatione, ἄμεινόν ἐστι οἶμαι δρνησίν τ τῶν ἰάσεδ, καὶ μηδὲ τὼ δρχὼ ὁμολογῆν τι τοιῶτον ὠφανισμένεια, vertisse Opsopæum, *neque sub initium fatearis aliquid tale te flagitiose deliquisse*, Benedictum *nec initio, te tale quid deliquisse, fatearis*.

Pag. 151. Κἀγὼ ὡσαύτως ἀπῆλθον αἰτῶν τὸ γιγνόμενον] Bene Barlæus præmunivit has postremas voces, ut contra Palmerii mutationem essent stabiles. Sed debuit ipse Lucianus sua vindicare, qui utique in principio somnii sic loquutus fuit, σὺν εἰς μακρὸν ἢ κ τ πατέρα διφθέραν, ἀμφίεσιν ἀεὶ τὸ γιγνόμενον, ubi advertit Bourdelotium. Sed

sic

sic elegantissime Græcis dictum, nemo melius docebit Theophrasto, in capite περὶ ἀναισθησίας, οἱ δὲ λογισμὸν δὲ παῖς ψήφοις, καὶ κεφάλαιον ποιησας, ἐρωτᾷ τ ἐξαγθμὸν, τί χωρίς; Denique noster in Pseudomanti pag. 779. Μιαν ἐρωτησιν ἐπερωτησας, ἐπίγραψα τῷ βιβλίῳ κῆ τὸ ὄρος, ἓν δὲν δὲ χρησμοὶ ἐκτὸ, ψῆφος πὸ ἄνευ, καὶ τας ἑκτὸ δραχμὰς καὶ τὸ χρυσίον ἐπ ἐτους τοσους πιαψας. Ita proprium id est in pecuniariis rationibus.

Pag. 165. Ἡρο τ κυμαπωνος γῆς] Audio Mss. & Tanaq. Fabrum. Sed quid Lucianus amaverit, colligere etiam possumus ex fine Hermotimi, ubi sic scribit. Ἀνθρωπον πινα ἐπι τῇ ἐιοι καθεζόμενον ἐπὶ τῶν κυμαπωλῶν, δρεπανίῳ τι κυμαια.

Pag. 168. Αἰολιν δ Ἑλλην δυγατέρα] Augustinus Datus cum Benedicto *Æoli Græci filium.* Scilicet ut plures ad verba attendunt, non ad rem vel Luciani sententiam, qui volebat *ajunt mulierem quondam, Æoli filiam, Hellenis neptem*, vel ex Ovidii libro xi. Metam. ubi Halcyone vocatur *Æolis*, vel ex Dicæarcho, cujus verba sunt; ἡ γὰρ Ἑλλας τὸ παλαιον ἅπα πατὴ πόλις ἀφ Ἑλληνὸ δ Αἰόλα ὠνομάζη τὸ καὶ ἐπωδή· quæ loquutio non minus notat patrem Æolii fuisse Hellena, quam filium. Contrario modo impingunt in Hermotimo pag. 515. Verba Græca Εὐωχίδου δ Ἡλείου interpretantes *Euandridæ, Elei filio*, quum patria, non pater describatur.

Pag. 169. Καπὶ χειμῶνα μεσον διαφερόσας ταῖς εὐδιαις] Certe non debuerunt hæc intelligi & verti aut cum Dato *tranquillitatis differentes*, aut cum Benedicto *media hieme ab aliis serenitate differentes*, sed *eminentes, eximias*, quod putidum fere est monere, quum ut passim, tum in Luciano millies occurrit.

Ibid. Τῶ ὄντι γὰρ πᾶσι ἐοικεν εἶναι πᾶς ἄνθρωπος, καὶ ὁ πάνυ γέρων] Ineptissime Benedictus, *revera enim omnis homo infans est, maxime vero senex*; quum longe accommodatius Datus, *Omnis namque homo infans utique videtur esse, vel ultima senectute provectus*, quæ veritissima Luciani mentis expressio.

Pag. 174. Τὰς ὕδρας, ὦ Πεγασθ, τὸ καπηλίσαι, ἀπὸ δ ἀναισχυντίαν] Sunt vitrea tracta; & conati sunt evitare interpretes. Sed annotavit Pater τὸ καπηλίσαι ἐκ ἀπὸ τ ἀναισχυντίας, ut Mercurius Charonti in contempl. τὰ τὸ πρᾶγμα πληρῶ αἴσιον καὶ κερδαλεον μοι.

Pag. 179. Ἀτιμιᾶν αὐτὰς γῆν ἄλλης ὄντας ἀνέρχεται] Commode interpres. Adscripsit tamen Pater αὐτὸς γῆν ἄλλης ἅπα ἀνέρχεσθαι.

Pag. 194. Ανπᾶς ὦ Ἡφαιστιων. ἀδὶν ἄλλο. κἀμὲ ἐπιτίθεις τ ἔρωτα] Poterat sine crimine Benedictus integram servavisse interpretationem Micylli, *Ægritudine, Iuno, te ipsam afficis, nihil aliud, & mihi amorem eo magis incendis*, quam videsse temere ab eo truncatam.

Pag. 198. Χῆς δ πρεσβευτὴν δ Ἔρωτα] Vel πρεσβευτὴν δ· edendum fuit, ut haberetur ratio Benedicti vertentis *provocato Cupidine*, vel versio retinenda fuit Micylli *Heri autem vocato ad se*

Cupidine. Sed ſane verbum Græcum habet aliquid, quod a neutro exprimitur, & Benedictina lenius & Micyllina fortius, ut patet in dialogo Veneris & Cupidinis, ἀλλ' ἐκεῖνῳ προσίτεσι με καὶ προσκαλεῖται. Itaque ſcriptis libris obediendum. Video ſimile committi mox in dialogo Enipei & Neptuni, dicente illo Ἀφ' τοῦτο ἐχρῆν σε προσερπύσαι τ' ἐμοί, ubi cum Micyllo Benedictus *propterea te mihi amorem praripere oportebat.* In Piſcatore dicunt Philoſophi de Luciano ἔοικε γὰρ οὗτος ἄλλοσε προσκαλεῖσθαι, δικάζεσθαι ἀξιῶν. ubi vertunt, *Nam cum iſte vir judicio velit experiri, haud abſurde provocare videtur.* At in hac loquutione vix eſt differentia inter *ad provocare* & *judicio experiri velle:* & in præcedentibus non tam provocat, quam admonet modeſtiæ philoſophos, ne ſe indemnatum occidant, atque adeo convenientius videatur προσκαλεῖσθαι.

Pag. 208. Ἀπὸ δὲ ταυτὶ καπανδύσας ἐπὶ κεφαλὴν τὸ παιδὶ, ἐσίσεται] Non debuerat hæc diſtinctio ex editione Benedicti in hanc propagari, quum priores melius καβαπανδύσας, ἐπὶ κεφαλὴν τὸ παιδὶ ἐσίσεται, eamque ſequatur in interpretatione Benedictus.

Pag. 223. Τὰ μὲν τοῦ Λήδας τέκνα, παὶ ἡμέραν ἑκάτερον τὸν ἀριθμὸν καὶ τὸν ἄδυ εἰσίν] Non ſatisfacit Benedictus *Ledæ filii alternis vicibus apud ſuperos atque inferos verſantur*, vel, ut alii, *alternis inter ipſos vicibus agitant.* Etſi enim vera iſta, tamen non ad Lucianum, qui exprimere deſtinata tempora voluit, nempe *alternis diebus.* Quod niſi conſtaret, ac ſic definite loqueretur, non poſſet infra Diogenes Polluci dicere σὺ γάρ ἐπὶ μίαν τὴν ἀναβίωσιν αὖθις velut dubitans de certo tempore, ſed certe ſcire ſe dixiſſet aliquando reverſurum in vitam: non Mercurius Apollini, ὁ μὲν χθὲς ἡμῖν ξυγγενόμενον, ἐκεῖνον Κάστορ ἦν. Mox peſſime in hac editione repetitum ex prava Salmurienſi καὶ ὁ μὲν Ἀλκμήνης καὶ Σεμέλης υἱὸς, quum ſequatur γενόμενοι οὐκοῦν ἀφρόνητες, & recte habeant priores οἱ υἱοί.

Pag. 242. Μειζόνων ὑπ' ἐκείνοις, ὅπ γε ἴλαθι] Sic inepte diſtinguit hæc editio ex Salmurienſi; at debebat μειζόνων, ὑπ' ἐκείνοις, ὅπ γε ἴλ. Sic pag. ſeq. etiam male diſtinctum puto ὅπ ἀνακαύεις, σαυτὸν ἀλαχθείς, quum rectius non diſtinguatur ab Bourdelotio. Neque ſane id poteſt notare *neque diffuſis aquis te ipſum cohibes;* nam qui ſe diffundit, quomodo is ſe cohibet? ſed *diffuſus te reficis.* Ludit enim in notione & Græci verbi ἀλαχθῆναι & Latini *diffundere*, nempe pro exhilarare. Quæ tota eſt elegantia hujus loci.

Pag. 249. Καὶ ἐξένδυσον ἐς τὴν γῆν] An ſic nunc voluit loqui Lucianus, qui in dialogo ſequente, καὶ νῦν σὺ ἀναλαβὼν ἐξενήξω εἰς Ταίναρον. In mercede Conductis, ἐξερρήξαντες τὸ δύκτιον σκαφίδιον, ἅθλιοι καικῶς ἐξενήξαντο.

Pag. 255. Ὁπότε καθίκετο] Micyllus apud Baſileenſes & Bourdelotium *quando abripiebatur.* Quod nimium: & quum hæc vox vim denotat illatam, quod ſæpe fit in Luciano, additur ſecundus caſus: & plane id huc non convenit. Benedictus, *quando ingrediebatur,*

sur. Nec sic loquitur Lucianus, etsi propius sit. Pater adscripsit. *descendebat* vel *demittebatur.* Abundat igitur litera, & lege κατ-ῆειεν.

Pag. 264. Καὶ Λαμπσακηνοῖς] Temere ex editione Salmuriensi in Latinis repetitur error præmissi nominis Diogenis, quod deleri debet.

Pag. 269. Οἱ τὸ κλῆρον ἑξ ἡμισείας πεντακισχιλίους] Benedictus *quinquagesies mille.* Quanto rectius Micyllus *quinquaginta millia!*

Pag. 273. Ζωγράφου ἐωθαλινὰ εἰς κολικα] Nec cur Benedicto placuerit *præsentium*, nec cur Bourdelotio *ceterum*, causa patet ulla, quum ex proxima parenthesi palam sit notare vel plenius vel mendacius; quorum prius hic commodissimum, ut in magno poculo latere aliquid & alia occurrentis inde mali causa fingi possit, prorsus ut supra in Timone & Thrasycle. ὁ παῖς μιχαλλῶ κολικα ἀρίξειεν αὐτῷ, τῷ ζωγράφῳ ἑξ χαιρὸ μᾶλιστα.

Pag. 279. Μηδὲ τὰ ἐπιτάφια] Inepte interpres *neque epitaphia*, ut notum est pro vestibus sepulcralibus.

Pag. 280. Καὶ λέγει σὺν ὀλίγῃ τῇ ὕβλει τῇ μικρολογίαν τὴν Δίαν, τῇ χρυσῷ.] Verterat Mart. Bolerus *& curiositatem.* Id mutaturus Benedictus reddidit *& rerum minimarum disquisitionem.* At sane jam satis expressit hoc philosophi vitium per tria proxime antecedentia, quæ non sunt ab hoc postremo diversa. Itaque non miror patrem notasse videri nunc intelligere *avaritiam*, ut sic potius distinguatur καὶ ὕβλει· καὶ μικρολογίαν τὴν Δίαν, καὶ χρυσῷ, & non modo tacite aurum hinc inde ab discipulis corraserit, sed etiam ostentet animo insitam insignem avaritiam & cupiditatem colligendi amplius, quam apud vivos celatam nuditas mortis nunc aperit. Mox ubi sequitur πρὸς πεντηκόντορον & absurde vertunt *quæ quinqueremis*, quasi bellicum quid apud inferos, quum ipse Charon in contemplantibus testetur se solum ὀλκαῖον ἔλκειν.

Pag. 287. Καὶ συνελάμβανεν ἐπὶ τῷ ξυνάγειν] In duabus præcedentibus editionibus vertunt *interficientibusque auxilium tulit*, pro quo Benedictus *& interficientibus opem tulit.* Mira & ridicula. Recte adscripsit pater *instar lictoris.* Id enim vult *& ipse corripuit* duxitque *ad mortem.*

Pag. 294. Ὅπως με ἐξῇς τὰς σὰς πράξεις ἐπαινέσας ἐπόλμησε] Luscinius, *eo quod nomen meum celebraret & meas res gestas cum tuis conferre auderet.* Admodum lenta. Benedictus accuratior *eo quod me collatis utriusque rebus gestis, laudare ausus fuisset.* Sed cur elegantiam Græcam obscurant & malunt circumire, quam meram & nudam verba auctoris sequi? Quod non aliunde profectum, quam quod auctores earum non cogitarent Ciceronem dixisse, *Isocrates majore mihi ingenio videtur, quam ut cum orationibus Lysiæ comparetur*; Justinum *Lydorum reges fuere variis casibus memorabiles; nullius tamen fortunæ Candaulî comparandus.* Et sic alii.

Pag. 297. Εἰ ἡ μὴ ἐμολογεῖτο, τοῦτο χρεὼν ἦεν, καὶ ἐοὐχέω

αὐτὸ πάσχοντες] Eximia discordia interpretum, Otomaro Luscinio vertente, *etiamsi non palam confiteamini, nonnulli vos fane in eo, quod tacite hujusmodi per quietem toleratis*; Benedicto, *quod si confiteamini, eo deteriores estis, quod hæc toleretis.* Aut vana, aut nimis indecenter accisa omnia. Adscripsit Pater. *eodem modo affecti, sed dissimulantes*, vel *quod cum eodem modo affecti sitis, dissimuletis.*

Pag. 299. *Ὥστε ἐλελήθειτε δίδυμοι ὄντες ὁμομήτριοι*] Verunius apud Basileenses & Bourdelotius, *ex quo factum est, ut gemini unius matris utero lateretis.* Benedictus, *ita ut eodem in utero gemini lateretis.* Sed non hoc in sensu adhiberur ista locutio apud scriptores. Itaque adscripsit pater locum ex dialogo de sacrificiis, de Iove, quem ait vulgo credi pluere & tonare, *ὁ δὴ ἐλελήθει πάλαι πᾶσιν*, ubi Erasmus, & recte, ac abeo Benedictus, *& illud nos latuit eum jam olim fuisse defunctum.* & de Saltatione, *ἐλελήθεις, ἔφη, ὦ βέλτιστε, σῶμα μὲν τοῦτο ἓν, πολλὰς δὲ τὰς ψυχὰς ἔχων*, Benedictus, *Nesciebam te unum quidem hoc corpus, sed plures animas habere.* In Necyomantia *ἐλελήθει Μίνιππον ἡμᾶς ἀπιόντας*, & *ἐλελήθεις δὲ ἐμφυτεὶς εἰς αὐτὸ τὸ πῦρ ὑπὸ τῶν κωμικῶν βιαζόμενος.*

Pag. 304. ΜΕΝΙΠΠΟΥ ΚΑΙ ΑΙΑΚΟΥ] In editione Basileensi adduntur ΠΥΘΑΓΟΡΟΥ ΚΑΙ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ, quæ si sunt ex Mss. libris prodita, non debebant ab aliis induci, licet non minor sic haberi debuisse videatur ratio Empedoclis.

Pag. 306. *Μὰ Δί', ἐπὶ τὴν Κυβίσου γὰρ καὶ Σαρδαναπάλου ἄπειμι*] Benedictus, *non per Iovem: Cræsum enim & Sardanapalum adeo.* Non secus ac si voluisset negationem Lucianus, nonpotuerit nunc quoque dicere, ut mox ante *οὐ μὰ Δία, ἀλλὰ μισοδοξία, καὶ τύφῳ* &c. & in Vitarum auctione, *οὐ μὰ τὸν μέγιστον ὅρκον τὸν πίπλεως*. In Mercede cond. pag. 468. *οὐ μὰ Δία τὸν Ἑλένης ἕνεκα*] *οὐ δῆτα Πριάμου πέργαμον* Sed vides, auctorem nunc loqui, ut fecit in dialogo Noti & Zephyri, *ἠφανίσθαι πεζεύειν ἤδη δι' ἀτοπίαν τινὰ οὐσαν. τὴν Δία κλυστῆρα γὰρ οὐκ ἀνοίξει*. Sensus est, *Itane? immo ad Cræsum*, &c.

Pag. 308. *Τῶν γε ἕνεκα νεωλκήσας τὸ πορθμεῖον παρέμβαρε*] Interpretantur omnes auctore Erasmo, *quin igitur vel hujus gratia, perge, ut facis, navim trahere*; quo nihil aliud, quam ostendunt se nihil percepisse. Quid enim id notat? Merito adnotavit pater, *nave subducta naulum* vel *portorium exspecta.*

Pag. 309. ΠΛΟΥΤΩΝ] Dolendum est adeo cæca ratione procurari editiones, cujus hoc sanequam perspicuum documentum est, non nisi ex editione Benedicti, in multis nugatoria, adoptatum, quum recte Basileensis non hanc appellationem præmiserit, sed alteram ΠΡΩΤΕΣΙΛΑΟΣ, quod necessario fieri debere quivis videt; nunc tamen admoneri debuit vel in futurum bonum.

Pag. 312. *Ἀνδρὸς βίου βιωτικοῦ*] Adscripsit pater, forte *βιωτικῶς*. sed & prius ferri potest.

Pag.

Pag. 315. Ὅμως ἀνακλαυσῶς καὶ ὑπτίους ἀπτερεῖδιστας, ἄδειν δίον] Micyllus, *reluctari tamen & resupinos obniti nulla necessitate aut commodo suo.* Equidem nihil plane nunc agitur de commodo descendentium, & nullus huic voci locus in hac oratione dari potest. Itaque Benedictus eo animadverso postremas tres voces abscidit. Sed nihilo plus huc convenit illa necessitas. Non enim modo ipsis necesse non est obniti, sed contraria necessitas ipsis incumbit quiete & cupide descendendi. Sed nec Græca quidquam de necessitate. Verte, *resupinos obnitentes, quum id fieri non oporteret; non sic faciendum esset.* Vt de saltatione. ἐπαίνους ἐπῳδῶν ἀλίσκῳ τινὰ ἀνθρώπους ἄδειν δίον καταλαμβάν. Hermotimo. δίξιον αὐτὸ καὶ ἀκριβολογεῖσθαι ἄδειν δίον. Et alibi, ubi recte attenderunt. Sic & alii, ut Demosthenes Olynthiac. 3. πολέμια ἡ χαλεπὰ καὶ πιστακοπὰ πάλαισα ἀπαλαιστὶ εἰς ἄδειν δίον.

Pag. 322 Τὸν Οὐδοστέα, ὃς ἀντιποιῆται μόνος] *Vt qui solus sese mihi opposuerit* Sic omnes interpretes, quos vix dicas, an Græcam vocem nunc recte vel ceperint vel expresserint. Sane optime pater notavit subintelligi τὸ ἁπλοῦν, & verti debere *solus vindicabat.* Sic in Revivisccntibus Philosophia minatur se contriturum κρανία κακῶν, ὡς μὴ ἀνέλπιστον τὸ ὑπὲρ αὐτῆς ἀλαζόνας ὄντας.

Pag. 331. Καὶ νυχίῳ Ἐκάτῃ καὶ αἰπεινῷ Περσεφόνειαι] Apparet satis deiumptum ex vetusto carmine, & esse hexametrum, quod mutare Lucianus non solet; idque ut recipiamus puto legendum Ἐκάτῃ καιπεινῷ Π.

Pag. 333. Ὑπὸ τῶν Δίωνος κατηγορηθῆναι, καὶ ὑπὸ τοῦ τῶν καλουμένων Στωϊκῶν] Mirum qui ab Stoicis potuerit dici testimonio convictus, quem ipse Aristippus laudandum censuit. Sed alius est accusator apud inferos, & verissimum opinor, quod in mentem venit patri, ὑπὸ τοῦ σκιᾶς. Propria ipsius umbra cum convicerat præter Dionem. Id ipse Menippus, hoc eodem verbo etiam usus, paulo ante adfirmavit: αὐτὴ (σκιὴ) πάνυ ἐπιδεῖν ἐκπεπλαγμένη, κατηγορεῖσθαι τε καὶ διελέγχεσθαι τὰ πεπραγμένα ὑπὸ τοῦ βίου.

Pag. 334. Καὶ τὸ γηγενὲς Τιτυόν. Ἡρακλεῖς ὅσος. Ἰκανῶς γε] Videtur Τιτυοῦ, Ἡρακλεῖς ὅσον;

Pag. 342. Ἀπὸ τοῦ ἡπατοσκόπου βολῆς] Mosellanus *e summo cœlo*, Benedictus *e magno cœlo.* Pater *sacro lumine.*

Ibid. Καὶ ξυμπλοκὴς καὶ σωδιάτορος ὤν] Difficile dictu est, unde Palmerius de Mosellano sic suspicetur, ut audimus, fingens vocem & a terminatione vocabuli editi remotam & a Græcia alienam. Nec felicior est in emendatione sua proponenda, quidquid ille non dubitare se sic legendum esse prodat. Quam facili negotio sanari omnia possunt! Legendum enim καὶ συνδιακόνου. Ejus vocis primitivum habes in Pseudomante. Πυκνόξενε, πολέμιον τὸ διάκονον ἐκεῖνον ἀοιδόν. In dialogo Mercurii & Majæ pro eo dicit συνδιακονήσειν. ἀλλ' ἐπὶ καὶ νεκρικὰ συνδιακονήσειν μεμισθαρνῶν. Imperite mox sequuta est hæc editio distinctionem aliorum, ἢ εἴ τινα λάλον τι-

νικρὸν δύσεις ἐκείνου, παρ' ὅλον τὸν πλοῦν ἀμαλάγην; quum distingui debeat ἡ εἰπὲ μοι λάλον νικρὸν δύσεις, ἐκείνου παρ' ὅλον &c. ut bene versiones videntur advertisse.

Pag. 343. Εἶπε ἐμοὶ μὴ κηρύξεσθαι δεῖσα, καλαισχρὸν ἀποδράντα ὑπὸ τοῦ Διός] Insulse Moschellanus, *deinde & ipsi mihi verendum, ne interim tanquam transfugam Iupiter me abdicet*, quasi legisset ἀποκηρύξεσθαι. Verior igitur Benedictus; & adscripsit puter, [*quasi fugitivum per praeconem investiget.* Vide Petron. Mos. Ἀνύκτας τὸ ἔρωτος.] Locum Petronii intelligens cap. 58. *At non servus publicus tam languide egit, sed raptam cunponi harundinem subter lectum mittit, omniaque etiam foramina parietum scrutatur* &c. Alter locus est Moschi notus.

Pag. 347. Ὡσπερ τρύπιλον πὰξ ἐμπεπλὰν τὴν τρίαιναν] Quum vertisset Moschellanus *atque tridente velut unco quodam hamo injecto*, contraxit Benedictus *& injecto tridente tanquam quodam hamo.* Quod cui potest placere? unde hamus ille? aut ad quam rem? An hamus facit ad turbandum? An ignorat ullus τρύπιλον passim ab Grammaticis exponi κινητήριον τὸ χάρας, quod & commodissime & facete ab ridiculo Luciano & Neptunum traducente in persona Charontis videtur dictum, non secus ac si mare esset ejus olla culinaria.

Pag. 349. Ἀοίδιμον ἄνομα κὴ ἀξιομάχητον] Importuna his subjicitur nota Bourdelotii, quae plane hinc relegari debet, quum nihil τὸ ἀξιομάχητον & ἀξιομάχητος ad vocem Luciani: ne dicam futiliter citari Casaubonum ad Theophilactum, pro Theophrasto.

Pag. 352. Εὖγε ὦ Κλωθοὶ, γενικῶς κὴ αὐτὰς ὦ βιλτίστη κὴ τὰς κεφαλὰς ἀπόπτυε] Aut aliter vertendum, quam fecit Benedictus nempe *generose*, aut scribendum γενικῶς, ut in Tyrannicida. ἀεὶ ἐπιχειρεῖν τις ἐτόλμα τῶν γενικῶν. In Vitarum auctione βίον ἀνδρικὸν παυλῶ, βίον ἄεθλον κὴ γενικὸν. In Pseudomante, πάνυ γενικῶς κεκρτερήσας. Nam placuit ea vox auctori.

Pag. 355. Ὅπε ὅ τε τούτων πονηρὸς, λογίζεσθαι καιρὸς εἶα τὰ τῶν ἰδιωτῶν ἀν εἴη] Non possunt his verbis respondere, quae eis Latina appinxit Moschellanus, *usque adeo, ut non minoris fuerit & temporis & negotii, horum hic recensere mala, quam & privatorum.* Neque enim in his Graecis tale quid agnosco. Nec melior Benedictus Moschellanum circumludens, *quandoquidem horum mala recensere non minus temporis exigeret quam quae sunt privatorum*, qualis comparatio prorsus non exstat in Graecis. Verto. *Quum* vel *ubi vero haec sint regum mala, opportunum* vel *praesto est colligere, qualia sint privatorum.*

Pag. 370. Εἰ δ' ὁ Ἄπις ἐξ ἀγέλης ἦν. ἐπὶ τῆ πρωτέρω χειροτονίᾳ] Benedictus, *est autem hic Apis Deus ex armento jam antea suffragiis designatus*, quod mutuatus est ab Erasmo. Sed ubi talia in Graecis? illud *antea* in quod tempus recidit, & quando exstitit? aut quis intelligit? Immo *post priorem creatus*; prioris mortui

tui successor & quidem per suffragia sacerdotum quærentium passim. Adeo plane contraria est Luciani sententia, quam affingebant illi. Quod certe debuerunt vidisse, quum toties in hoc auctore *ἐπὶ τύπῳ*, & in vitarum auctione *ἐπὶ πιπράσκοντι*, etiam in Cataplo. Sed sic tamen aliquoties hic delidero acumen interpretum. Nam libro 2. veræ histor. *ἐπὶ δὲ τῷ ἑτέρῳ μικρὸν τι κρμ φύσαι χολωζόντι*, ubi Benedictus *in cœna*: quæ si vera est versio, quid faciunt *ἐκπώματα* paulo ante descripta? immo est *post cœnam*. Sic notabili errore in initio Apologiæ pro mercede conductis illa *ὅτι μὲ γὰρ οὐκ ἀμελεῖ διὰ ξηνίας αὐτὰ, κρμ πάνυ μοι σπουδαῖον*. *ἃ δ' ἂν ἐξῇ κρμ ἐπὶ πλέον ὧν σκιλίζω* &c. video reddi, *sed quid interim in singula dicerem*, quum certe debuissent, *sed quæ interim & post omnia* (nempe lecta) *ab te dicta fuerint*.

Pag. 374. *Ὁ τῶν πτωχῶν ἐρασπιδοφόρος ὁ ἰξουίας*] Certe vix credibile ab Benedicto non emendatam versionem editionis præcedentis, sed & ab illo verum esse, *cui ex humeris pera dependet*. Vt recte errorem hic animadverterit Palmerius. Sed neque *ἰξουίας* hoc loco considerandæ, ut servilis vestis, sed ut propria Cynicorum, quibus nulla pars hominum liberior. Contule collecta ab Oct. Ferrario part. II. Rei Vestiariæ lib. 4. cap. 20, & 22.

Pag. 376. *Καὶ ἰδιώτης γὰρ ἂν ἦς ὅτου σκυτοδέψης*] Non bene expressit Benedictus *etsi plebejus fueris*. Quid enim? an *σκυτοδέψας* quisquam est non plebejus? Sic & in aliis opificiis. Plenior sane Bolerus, *etiamsi ex vulgo aliquis fueris idiota*. Sed vertendum simpliciter, *sive ignarus & imperitus fueris, sive sutor*.

Pag. 377. *Εἰπέ μοι σοῦ ὁ Σπυρὸς*] At hanc opinabar Deorum & Superorum jusjurandum: inferi autem jurabant certe apud Lucianum per Cerberum, ut in Necyomantia idem Menippus. *οἷα κεχολωμένου πρὸς ψηφισμάτων τὸν Κέρβερον, ἢ μὰ τὸν Κέρβερον, ἢ μὰ τὸν Ἅιδην μηχανῇ δ' ἄλλο φυγεῖν αὐτούς*. Hinc decerne, lector, an non legi debeat *σοῦς ὁ Κύων*, idque tanto majus, quo majore risu hic per ipsum jurat, quicum loquitur, quod ridiculus Lucianus aliquoties inducit facientes illos non Deos. Sic in Timone Plutus ad Iovem, *σκέπτου δ' ὦ Ζεῦ σοῦς δ' Διός*. Sic Diogenes videns advenientem Herculem *ἔχ Ἡράκλεις ὅπως ἦν; ἀμφὶν ἀκριβῶς μὰ τὸν Ἡράκλεα*. Et in Timonis loco simile adducit ex Aristophane Tanaq. Faber.

Pag. 379. *Ἡδέως οἰμώζειν*] Non debebat verti *a pueris plorare*, quod satis bene illustravit Faber ad Timonem. Mox autem interpretes videntur legisse, *ἅπαντι*, non *ἅπαξαπᾶσι*, unde ipse dialogi index *finis ἅπαξ*.

Pag. 386. *Ὥσπερ οὖν ἂν Θηβαίοις αὐτόμβῳ*] Aberrant fere ubique in interpretatione hujus locutionis. Priores attentissimi Græcis, *itaque non est quod in illo emendo possis esse celerior quam decet*. Secutus Benedictus, *itaque non nimis cito ipsum emeris*, plane contrario sensu quam est in Græcis, quæ ab prioribus poterant brevius reddi, nempe, *itaque jam jam emas, non poteris, quin emas*. Ad id enim

ſervit ſtimulus præcedens, quo ſignificat eum habere aliquid nummorum; non ad deterrendum. Et ipſi debebant ſe correxiſſe ex Apologia pro mercede conductis, ubi occurrit *ἐπὶ σὲν ἂν φήσει τις ἀπόσους ἀναιρῶν τὰς τοιαύτας ψοφοσίας*, ubi Benedictus, *alioqui fieri non poterit, quin hac ratione præfecturæ omnes exanctorentur*, ubi eaſdem voces contrario, ut apparet, modo, ſed recte, accipit.

Pag. 388. *Κατὰ τὸν χείρω λόγον*] Adſcripſit his pater notam ab Bourdelotio in margine poſitam, nempe [Alludit *λόγους ὑγιᾶ καὶ κρείττω*, quos vocant] Non poteſt enim eſſe dubium, quin ſit inepta iſta animadverſio, quum nihil iſta vel ad vocem *χείρω* vel ad Lucianeum *λόγον* faciant. Et plane alludit auctor ad ea, quæ paulo ante vendendus dixerat, ſe *ζυγοστατῆν τὰς λόγους καὶ ψῆφον τὸ ἴσον ἀποδώσειν*. Hinc lepide ludit, & denunciat ſe *πείσειν εἶναι διαφόρως* miſeriore argumentandi modo; per flagra nempe. Similiter loquitur proſapſu inter ſalutandum. *ὅπως τῷ δικαίῳ λόγῳ σὲν ἂν ἕξω εἰπεῖν ἢ ἡμαρτηκέναι*. In Harmonide. *ὅπως ὑμῖν ἄρα σὺ ἡμεῖς ἡμῖν φαίνεσθε τῷ δικαίῳ λόγῳ*.

Pag. 390. *Τῶν γλωττῶν αὐτῶν ἐπιπολὺ ψοφερῶν λαπτομένων*] Quum Pirckhaimerus mediarum vocum rationem nullam habuiſſet, Benedictus vertit *& in multas partes abſciſſa*, ſubintellecto *τὸ prius* ex præcedentibus. Quod prorſus non placet, quum in Græcis nihil dicatur de multis partibus. Sed vel intelligi debet *magna ejus parte* vel *in multum prius abſciſa*, aut *longo tempore prius abſciſa*; in utrumque enim reſpectum vocabulo iſto *ἐπιπολὺ* utitur Lucianus. Mox mirum, unde Benedictus *ψοφὸς Ἰκεσίῳ* vertere potuerit *per ſupplicem Iovem*, quum debuerit *ſupplicum præſidem*.

Pag. 396. *Γ' πφαλιᾶς δέ τι καὶ ψαμάθου καὶ φύκους καὶ τὰ ἐμφανῆ πάνυ ἐπιεικῶς*] Abſit ut credamus id poſterius factum, aut Lucianum velle innuere. Immo nihil verba meretricia ad præcedentia: & quid ad verbum in initio poſitum? Puto ſcripſiſſe *καὶ τὰ χρώματα* ut in Dearum judicio, *μηδ' ὅτι κεκαλλωπισμένῃ, μηδὲ τοσαῦτα ἐντετριμμένῃ χρώματα, καθάπερ ὡς ἀληθῶς ἐπιεικὴς τις*.

Pag. 397. *Ὥσπερ τὸ χρυσίον ἀπαστράπτον τοῖς κόμμασι, λαμπρότερον ἀνασκάλλεται*] Eraſmus, *tanquam aurum, cum erutum inciditur, clarius relucet*. Et quæſo, quid hinc diſtat Benedictus, *quemadmodum aurum quum erutum inciditur, clarius refulget?* Scilicet hoc erat, quod Salmurienſem interpretationem merebatur. At quid hoc rei eſt? an aurum tunc inciſum clarius eſt reliquo auro? Immo quid magis fatuum eſt? an periculum eſt, ut quis credat aurum ab aliquo inciſum iri non erutum? Rectiſſime annotavit pater [Vide Caſaubonum ad Strabon. pag. 63. ad lib. 3.] innuens locum ſcilicet, unde diſcimus aliquod auri genus effoſſum ſolere tundi, ut ait Plinius, *κόπελλας*, ut Strabo.

Pag. 400. *Ἄλλως γὰρ τοῦτο ἐρώμενον. ἢ πίχνη δέ σοι πίς;*] Quis poſſet has voces ita interpretari, ut faciunt interpretes, *verum & hoc quæro*,

το, ημαυτην αρτεμ ποσι? An in Græcis legitur ἀλλὰ τῆς τῶν ἐφήβων, τις δὴ σοι ἡ τύχη? Hæc Græca conveniunt istis Latinis, non Lucianea. Nam Lucianus priorem citatarum vocum partem retulit ad præcedentia, posteriorem ad sequentia, & verti debuit. *frustrà igitur id negabam.* (nempe de patria & lingua, quum nihil ad disciplinas id faciat) *Verum quod artificium tuum est?* Paulo ante scribi debuit, Συφ, ἀ φιλοσοφια, ἡ Ἐπαφροδιτειον, ut recte pater, non ἐπ' Εὐθυκλεῖον.

Pag 408 Ὅτι ὡσπερ ὑποκυψαν ἐκεῖθεν ὑποτίτθῃ τῇ ἀπὸ τῶν λόγων ὑποτιθῆνι] Viri docti in his ita versantur, ac si Luciano non suppeditasset copia exprimendi sic. Scripsit sine dubio ἀ τῶν λογων ὑποτιθῆνι, in Apologia pro Mercede conductis ait λόγους ἀσκεῖν pag. 515.

Ibid. Ὥστε ἐοικὸς ἁλίσκεσθαι μετ' αὐτῆ] Pirckheimerus *vos quoque iudicia causa condemnabant.* Cur igitur in fine Hermotimi, τῷ γὰρ αὐτὰ πρὸς σε εἰπεῖν ἄν, εἰ τὰ Πλάτωνος ἢ Ἀριστοτέλους ἤκουε, ἅπαλλον ἂν σεαυτὸν ἐοικὸς κατηγορίας. Ergo Benedictus *vos vero eum ipso damnabamini:* at idem in loco Hermotimi *cæteris iudicta causa damnatis.* Rursus in eodem Hermotimo pag. 527. οὐκ ἐγὼ ἀπαντῶν κατηγορῶ τῶν, εἰδὴ ἐοικὸς ἡμῶν κατέδικασται, ubi rursus *iudicatam causam* profert. In Abdicato pag. 714. εἰδὴ ἐξ ἐοικυίας τῆς παλαιᾶς ὑμῖν ἀλίσκεσθαι habet *indefensam causam.* Sed ex fine Hermotimi apparet esse discrimen inter κατηγορεῖσθαι ἀκρίτου, & κατηγορεῖσθαι ἐοικὸς. Immo id latis norunt omnia Lexica. Cur non igitur attendunt quoque interpretes?

Pag. 419. Ἐν τῷ λήθειν ἁλισκομένους] Benedictus, *ubi te latitaturum sperabas.* Sane nullus horum sic se gerit, ut latitare velit idque præcipuum studeat: nec circa petras liguriens versatur spe latendi, sed prædandi. Itaque Pirckheimerus *nos prædari sperabas*, & adscripsit pater λαΐζειν.

Ibid. Ὡς ἂν ὑπὸ βαθεῖ δέρρει ποικίλου τοῦ χρόου] Benedictus, *ac si in profundo varii coloris apparent.* Qui sensus nec huic loco congruus, nec pro sensu haberi potest, quum nihil boni denotet. Quid enim id est? aut an id fieri solet? Prior interpres, *velut in profundo apparet colore vario*, easque voces includit parenthesi, unde patet eum errasse in scopo & vera intelligentia. Verte, *accedentem video, prout in profundo videatur, varium colore.* Sedere enim fingitur in muris arcis, unde despiciens ait quantum ex distantia istius altitudinis judicare posset, se videre aliquem varium. Res ipsa docet.

Pag. 438. Γ' δεπάστου τὼ Ἡφαιστόλω τὼς Σύρας] Sic edidit Benedictus, & vertit *Syros filios.* Sed in Bourdeloriana est τὼς Σύρας, & Molellanus conducere sibi putavit, si in versione omitteret.

Pag 445. Ὑποφαυλιζόμενοι τῇ ἅλμῃ] Ab Erasmo adoptavit Benedictus *salo perfundebantur*, quod utique non potest molestiam rei, quæ Græcis vocibus enunciatur, impiere. Debuerunt *veldum amictus earum salsugine gravabatur.*

Pag.

Pag. 446. Οἷς μὲν ἔστι τὰς φίλας ἴσχειν &c.] Permoleſte ab interpretibus obſcuratur ſententia hujus narrationis. Nam Eraſmus, quem ſequitur Bourdelotius, præterquam quod præpoſitionis hujus rationem nullam habeat, tum finem peſſime claudit, ſcribens *id vero non mediocre videri.* Quæ quidem alieniſſima ſunt ab illis, quæ ibi ſcribit Lucianus. Adverte, lector, & videbis verbum ſubſtantivum in illis poſtremis καὶ ὧν οἱ πάροχοι τούτων λαμβάνειν, οὐκ ὀλίγον ἐστὶν (ut quidem diſtinguit editio Salmurienſis & Pariſina, quum Baſileenſis καὶ ὧν οἱ πάροχοι, τούτων λαμβάνειν οὐκ ὀλίγον ἐστιν, omnes ineptiſſime) abſcindi debere ab præcedentibus, & in conſtructione revocandum ad ipſum noſtrum οἷς, ut annotavit pater. Videtur ſane id ipſum exprimere Benedictus, *quibus cum eo quod* &c. *peregrinarentur, non parvi eſſet emolumenti mercedem amicitiæ & benefactorum iſtorum accipere*; modo ille vel propriam interpretationem recte intellexerit, & τὸ *eſſet* acceperit pro *liceret*. Sic enim diſtinguenda illa, ὥσπερ καὶ μισθὸν ἦν φίλας καὶ ὧν οἱ πάροχοι τούτων λαμβάνειν οὐκ ὀλίγον, ἐστὶν. Vt in Mercede cond. μισθὸν οὐκ ὀλίγον ἦν ἀγγελίας ἀποδοῦναι.

Pag. 447. Πεπεμένους ἐξελημμένους] Sic tres editiones, quum tamen Eraſmus interpretetur *adacto*, Benedictus *illecto*. Recte igitur adſcripſit pater ἐστελημμένους.

Pag. 450. Λοιπὸν δὴ καὶ ἀληθέσθαι μοι, ἔκεισε δὲ ἀφ' αὐτῶν λεχθήμενον] Eraſmus cum Benedicto, *Supereſt jam ut eam cauſam referamus, quæ quidem ut veriſſima eſt, ita ab illis minime proferetur.* At non id vult Lucianus, nec innuit jam ſupereſſe, ut referat eam cauſam: ſed mere concludit, *reliquum igitur* (quia præcedentes prætextus pro vanis auctor traduxit) *& veriſſimum quidem, ſed minime ab illis produci ſolitum.* In Apologia pro eo dicit τὸ δὲ ἄλλο, εἰ μήτε τοῦτο, μήτε ἐκεῖνα λέγειν δεκτέ, ὑπόλοιπόν ἐστι.

Pag. 467. Ἢν ἐπιλίπῃ ἄλλῳ τῳ, αἰφνιδίως ἐπὶ παρόντι ἀφέμενον ὁ Δέκιος τὰ σοὶ ἀποκείμενα φέρων, ἐκείνῳ ἀποδιδῷ] Sic diſtinguunt Baſileenſes & Salmurienſes, niſi quod illi etiam diſtinguant poſt vocem Δέκιος. Vertit autem Eraſmus, *ut ſi quando deſit alibi, miniſter repente te inſpectante ſubmovens ea, quæ tibi erant appoſita, aliis apponat.* Etiam Benedictus, *Si quando deſit alii, repente miniſter te præſente tollens ea quæ tibi erant appoſita, ei apponit.* Quis neget acutos hic fuiſſe illos viros, qui viderunt, ſi iſtis aliqua appoſita erant tollenda, debere tolli iſtis præſentibus vel inſpectantibus? At longe alia mens Luciani. Ne dicam fatuum eſſe, ut illud ἐπὶ παρόντι ſic explicetur. Veriſſime notavit pater mutandam diſtinctionem, ſcribendumque, ὦ ἐπιλίποι, ἄλλῳ τῳ αἰφνιδίως ἐπιπαρόντι, ἀφέμενον ὁ Δέκιος τὰ σοὶ ἀποκείμενα, φέρων ἐκείνῳ ἀποδιδῷ. Hoc eſt, *ſi quid deſit, alio quodam repente ſuperveniente, tollens miniſter tibi appoſita, ferens illi appoſuit*, ab ἐπιπάρειμι.

Pag. 474 Οὐκ ἄκοντος ποτὲ καὶ εἰς τὰς ἄλλας τὰς παρούσας φέρ' τὴν ξυμ-

ξυμποσίῳ ἀποκώπτων] Benedictus. *nunquam insulse alios etiam... dicteriis petens.* Conjungit separanda, & hinc vehementer torquet Lucianum. Melior Erasmus, *quum non insulse super convivium dicteria quadam jeciſſet in eos qui aderant.* Sic enim debet, *quum aliquando non insulse jocatus eſſet.*

Pag. 475. *Πρὸς ἡδονὴν τῶν ῥινῶν ἐχόντως*] En delicias interpretum. Benedictus, *ſi nares cubitali magnitudine amplas habeant.* Erasmus, *ſi illis naris nonnunquam cubitali hiet ſpecu.* Vbi tantam auxelin? & cur malunt de nare & naribus, quam naſum appellare? Sane quum in Hermotimo dicit *ἀπέτεμόν σοι τῶν ῥινῶν ὁ μέρος*, adhibent naſum. Et quum ſimpliciter de caſu narium aliquid dicunt, ut ſi quid per illas fluxerit, Lucianus certe potuit & maluit dicere *αἷμα πολὺ ἐκ ἑνὸς ῥινὸς*, initio conſcrib. hiſt. Sed ut nunc μὴν, ita etiam *πῆχυς* in Luciano iiſdem ritum præbere debuit. Nam in dialogo Veneris & Cupidinis, quum ſcriberet ex Veneris ore Lucianus, *οἱ Κορυβάντες δὲ, ὁ μὲν αὐτῶν τιμητὴν ξίφει τὸ πῆχυν*. Latine dixit Erasmus *Corybantum alius ſuum ipſe penem enſe deſecat*, Benedictus eadem, niſi quod *reſecat*, ut apparet ex Salmuriensi & hac editione. Adeo illis obhæſit vexatio Attios, ut Deliacos fecerint quoque Corybantas. An miſeri non recordabantur Prudentii de eodem collegio? *Cultrum in lacertos exſerit fanaticus Sectiſque Matrem brachiis placat Deum.* Eademque apud alios. Certe hoc tempus talia non decent; & laudabilius feciſſent *cubitum* ſimpliciter interpretantes.

Pag. 476. *Καὶ ὡς ἐπέτρεψεν τὸ κάλλιον ἐπλέξατο διξιὸν*] Perperam Erasmus, *quemadmodum adhortans commodiora ſubjecerit.* Concinnius Benedictus, *ut ſibi dato arbitrio commodiora ſubjecerit*, etſi poſteriora hæc ſint ſingularia. Certe clarius & ſimplicius verti poterat, debebatque ut adſcripſit pater, *cum ei commiſſum eſſet negotium, pulchriorem* vel *optimam veſtem elegerit.* In Nigrino. *οἱ τὰς πόλεις ἐπιτρεμμίνοι.* In Apologia hujus dialogi. *ὁ φαῦλος ἐλπίδις, εἰ τὰ εἰκότα γένοιτο, ἀλλ' ἐνδον ἐπιτραπήσῃ.* In modo Conſcrib. hiſtor. *οὐδὲ κὰ πράγμασι χρήσασθαι ἄν, οἱ ἐπιτρατικῇ.* Et alibi uſitatiſſima eſt loquutio.

Pag. 477. *Ἄωρος δὲ σοι τὰ δῶρα*] Ita & vertitur ab interpretibus *intempeſtiva.* At non veniunt intempeſtiva illa, quorum adventu ſolvo æs alienum antea contractum; etſi tarda, tamen ſatis utique tempeſtiva, nec certe *ἀνόητα*. Immo ſane auctor ſcripſit *ἀδρὰ δῶρα*, talia dona, quæ pro donis haberi non poſſunt, quum & eorum ſpe in cultu domini & mox in ipſos ſervos plus erogaveris, quam illa tibi poſſunt redigere. Sic in Timone notatur ab Barlæo *πλοῦτος ἄπλετος*. Sic in vitarum auctione Bourdelotius advertit *πρᾶξις ἀπρᾶξία*. Sic ab aliis *κόσμος ἀκοσμος, τύχης ἀτυχης.*

Ibid. *Πρὸς τὴν ῥᾳθυμίαν σκάζοντα καὶ ἀπιθανήτατα*] Incredibile eſt has voces, inprimis poſtremam, ſic ab eximiis illis viris verti potuiſſe *ad munia famulatus obeunda claudicantem & obaudien-*

dientem. Quid oro illud est? Vtique talia non decent seculum nostrum, nec hanc editionem. Quis ignorat ἀπαυδᾶν esse collabi, deficere?

Pag. 482. Τὸ σφίγγα καὶ κυρτάλια] Video in hac editione grandem notam his subjectam. In quibus sane frustranea est Bocharti disputatio contra Boetium: disputare debuit in ipsa voce κυρτάλια, an ferri ea posset; prius certe, quam conjecturis nihil juvantibus concutteret, quod stabile & certum satis fecerat immenia Salmasii doctrina; per quam dicere etiam debemus frustra exerceri maluisse Palmerium, quam diserte profiteri id omne, quod boni adferre huc poterat, ab eodem maximo viro occupatum esse. Nam ut σφίγγα manifeste exposuit animalcula, Latine spinturnicia pag. 377, Sic κυρτάλια ex Hesychio de parva κύρτη pag. 90 magni operis, quæ utraque huc bene conveniunt.

Pag. 493. Πρὸ ὧν τῶν ὅλων μεμνῆσθαι] Quum omisisset Moscellanus priora interpretari, Benedictus reddidit *ante alia autem*, ut videatur legisse τῶν ἄλλων, ut solet quoque alibi dicere φερωνὸς ἄξιον τὰ ἄλλα. Sed temere. Verte *ante omnia vero*. Sic in Scytha. συγχαμψάμενον σφόδρα συναγωγὴν χρῶτο πρὸς τὰ ὅλα.

Pag. 497. Τὸ μὴ χαίρειν κελεύειν] Marcilius nota expressit, quod ante illum Erasmus in versione ostenderat. Nam quum hic esset interpretatus, *verbum hoc salvere plane valere jubet, atque omnino improbat veluti malum ac pravum*, quum Benedictus abeat licentius a Græcis, notavit ille forte scripsisse ludentem τὸ μὴ χαίρειν, χαίρειν κελεύειν καὶ ἀποδοκιμάζειν. Vt & margini adscripsit pater. Et sane plenus hic libellus lusuum ex respectu hujus verbi. Sed quis neget non interposito isto verbo non etiam ludentem scripsisse Lucianum, & de industria in quæstione de verbo χαίρειν dixisse τὸ μὴ χαίρειν κελεύειν? Certe quum omnia præcedentia habeant sibi inclusum id verbum, aut etiam expressum, nullo genere formosior existit oratio, si nunc contra fidem librorum veterum repetatur. Iam neque Luciani oratio videtur χαίρειν κελεύειν καὶ ἀποδοκιμάζειν, sed κελεύειν χαίρειν καὶ ἀποδοκιμάζειν, verbo κελεύειν ad utrumque infinitivum relato, ut in Hermotimo. ὃς δ' ἂν μὴ ἔχῃ ταῦτα, μηδὲ συνδρασπὶς ᾖ, ἀποδοκιμασθήσεται καὶ ἀποβληθήσεται.

Pag. 498. Καὶ ὅλως ἐγώγε τὸ μὲν ὑγιαίνειν εἶναι, ὅτι τὸ δὲ πέντε, ὅτι τὸ χαίρειν πάντως καὶ τὸ ὑγιαίνειν.] Si recte attendas, imperfectam videbis sententiam, & deesse aliqua talia, καὶ ὅλως ἐγώγε τὸ μὲν ὑγιαίνειν εἶναι καὶ τὸ δύο πέντε εἶναι καὶ τὸ χαίρειν. ὅτι δὲ τὸ δύο πέντε ὅτι τὸ χαίρειν πάντως καὶ τὸ ὑγιαίνειν. Agit enim de sententia Pythagoræorum ponderantium efficaciam significationis trium horum verborum, quorum adeo validius censebant ὑγιαίνειν, ut illud unum in se contineret vim quoque reliquorum duorum; quum neutrum ex duobus illis par esset verbo ὑγιαίνειν. Et hæc Græca hic supplebat Pater.

Pag. 505. Καὶ ὁ πρὸ ὀλίγου τις χάσκει ἂν εἰς τὸ μεγαλόμορφος] Quum Vin-

cen-

centius Opſopæus vertiſſet in editione Baſil. *adeo ut itineris quoque laborem ad diſciplinarum exercitium referre ſolens*, adſcripſit pater, *quodque proceſſui, incremento eſſe poſſit.* Id videtur intellexiſſe Benedictus, vertens *quodque ad præcepta tibi conferat*, etſi non capiam, cur μαθήματα reddat *præcepta*, quod facit ubique. Eadem loquutio in principio Galli, ὡ μέσον κοπτόμενα ἰσχασιεῖ, πρὸ ὀδοῦ ἴσῃ τοῦτο ἐς τὰ ἀλφίτα. Et hinc in Abdicato. πολλὰ γὰρ πρὸ τούτου χαίρων δεῖ, καὶ προοδοποιήσας τῇ πόσῃ.

Pag. 508. Καὶ ὅσοι χαμαὶ ἑρπύζομεν] Quum Opſopæus verterit *& quot quot per humum repentes ſumus*, Benedictus *& quotquot per humum repimus*, videntur legiſſe, quod pater margini adſcripſit ἑρπύζομεν. Sed præterea, quum Baſileenſes ediderint μᾶ τὸν ἡμῶν ὑμᾶς, exiſtimans in ordine horum quatuor vocabulorum καὶ debere poni primum, non quartum, ut fecerunt Bourdelotius & Benedictus, putavit reponendum ἡμεῖς ὁ συφιτὸς κ' ὅσοι χαμαὶ ἑρπύζομεν ἐσμὲν, καὶ μᾶ τὸν ἡμῶν ὑμᾶς &c. in quo tamen non ſtatuendum contra ſcriptos libros.

Pag. 511. Ἀποδιδόασι γὰρ αὐτῷ κ' ἡμιόλιον τὸς τόκους. Λυ. τί δὲ, ἂν μὴ ἀποδιδῶσι] An non videtur mutanda perſona, & Luciani nomen præponendum his omnibus? Certe efficacior erit luſus; quaſi, quum Hermotimus excuſaret eum, quod nihil adverſus alios ſævum ſtatueret, reſpondeat Lucianus ridens, id videlicet mirum non eſſe, quia illi obeant in fœnore ſolvendo conſtitutum tempus: tum pergit in eadem perſona. Quid autem? an ſic futurus eſſet, ſi non darent?

Pag. 513. Εἰ γὰρ ἐπιλήψιμος, ὦ Λυκῖνε] Opſopæus *ſi modo hæc res tibi cordi eſſet.* Benedictus, *ſi modo velis Luciane.* Imo *utinam velles, Luciane!* Nam & paulo ante. Εἰ γὰρ γένοιτο καὶ ἀνιλθεῖν, ὦ Λυκῖνε.

Pag. 518. Ὁ δὲ βάλλομαι εἰπεῖν, πῶνδι ἐστι, οὐχ ὅτι τ' γνώμης ἔχω ἀνδρῶν ἐρᾶν προσῆκε αὐτοῖς] Immodice Opſopæus, *niſi enim me fallit animus, tale quiddam eſt, quod dicturus ſum, nimirum te paranda & colligenda ſapientiæ cupidine cum iſtiuſmodi viris converſari.* Abſurde Benedictus & præter Græca, *Iſtiuſmodi autem eſt, quod volo dicere, non ſolum ſapientiæ viro rum illorum amore captus ipſos adiviſti, ſed in ſap.* At particula οὐχ eſt hîc accipienda per interrogationem; cujus notam quum ſubjecerint huic periodo Baſileenſes, qui potuit eiſdem placere Opſopæus? Adſcripſit vere pater. *Quod enim dicere volo, ſic ſe habet: Nonne ſcientiæ virorum eorum cauſa ad illos accedis, &..?*

Pag. 521. Εἰ τούτῳ ἐπιλημμένοι κατρύγιεν, ἐστύμενον ἐκεῖσι,] Sic Benedictus & Bourdelotius. Baſileenſes εἰ τούτῳ κατειλημμένοι, κατρύγιεν ἐστύμενον ἐκεῖσι. Pater notat ſumptum ex Ὀδυσσ. ὃν ἐστύμενον κατρύγᾳ, & Opſopæi verſio eſt fatua.

Pag. 528. Ἀνάλογόν τινων κἀιδῶ τις ἡμῖν] Ineptiſſime Opſopæus. *Nempe vir ille probabili inductione inferet dicturus. Ergo abſurde pro-*

propositus est nobis quispiam, quasi vocem ἀνάλογον ad superiora ligari voluerit; ne dicam illud *absurde* non apparere in Græcis, aut hic quoque pessime Græcam vocem reddidisse. Melius Benedictus: *Addet nimirum ille & sic dicet. Eadem igitur ratione nobis proponatur aliquis.* Pater ad hæc Græca adscripsit recte, *vicissim nobis proponatur.*

Pag. 530. *Ταῦτα μὲ οἱ ξύμπαντες, ὦ τῷ μέρῃ ἕκαστος*] Opsopæus *hæc quidem uno ore dicturi sunt omnes, singulatim autem alius alia.* Omnino nimium large & vage. Benedictus, *hæc simul omnes, singulatim unusquisque dixerit*, unde nescio, qui intellexerit. Et cur igitur non etiam ita vertit in de Saltatione. *ὅταν γὰρ ἀναχωρεσάμενοι καὶ παίσαντες ἀλλήλους καὶ παιδίσκης ὦ τῷ μέρῃ παύσωνται*). Vbi reddit *mutuo*, non singulatim. Sed Lucianus innuit talia dictum iri ab omnibus omnino, ab unoquoque si per circulum dicendi vices irent, sua vice, ut quoque de Laconicis pueris in loco citato. Id ita pronunciat, ut de Alexandro in Pseudomanti, *λαμβάνων δὲ σὺν αὐτὸς ἐχρᾶτο μύθῳ, ἀλλὰ πολλὰς καὶ παντοίας αὐτὸν ἐχων συνεργὰς, ἅπασιν ἐνεμβὰς ἑκάστῳ τὸ κατ' ἀξίαν.* De saltatione, *καὶ τὰς ἰφικράτας δὲ ἕκαστον αὐτῶν.* quod non satis lucide in Latinis efferunt. Et infra *ὃ μὲν δὴ τοῦτο ἀδύνατον, ἅπαξ γε ἄλλον ἄλλως ἀριθμὸν εἰπεῖν.*

Pag. 532. *Φαῖεν γὰρ ἂν οἱ Ἐπικούρειοι ἢ Πλατωνικοὶ σφᾶς μὲν ὅτω ξυνθήκαμεν, ἡμᾶς δὲ πέντε ἢ ἑπτὰ λέγειν αὐτά*] Opsopæus apud Basileenses & Bourdelotius. *fortasse enim dicerent Epicurei aut Platonici vestram hanc esse compositionem; nos autem quinque aut septem illa esse dicimus.* Benedictus. *Etenim Epicurei vel Platonici dicere possent, se quidem ita componere, nos vero quinque aut septem illa esse dicere.* In qua mutatione attendit merito ad malam interpretationem voculæ σφᾶς, quæ non notat vos aut *vestram*, ut fecit Opsopæus, sed ipsos vel se. Cæterum male peccavit, quum Basileensium ὑμᾶς mutavit præcedente Bourdelotio in ἡμᾶς. Et porro quid est illud vel Benedicti *componere* vel Opsopæi *compositionem*? Itaque adscripsit pater, *ipsos quidem ita computare, vos vero.* Sic infra. *εἶπεν τῷ Πυθαγόρᾳ ἐπῄνεμν. εἶτα Πλάτωνι τοσοῦτ' ἐπέρα. εἶτα ἐξῆς τοῖς ἄλλοις. πόσοι δ' ἂν ταῦτα συντιθέντες εὐ πεφαλαίῳ γένοιτ' ἄν* &c.

Pag. 544. *Κἀκεῖνο ἔρμαιον ποιήσεται σε*] Imperite in Basileensi & Bourdelotiana vertitur *atque ille te certum faciet*, tanto utraque ineptior, quod secundæ vocis primam literam majore charactere efferant. Itaque adscripsit pater *atque ille lucrifaciet te.* Sed & correxit Benedictus.

Pag. 545. *Ἄχρις ἂν ἢ μηδὲν ἢ ἐν εἰδῶσι τοῖς ἅπασιν ἀποφαίνωσι*] Miris interpretationibus hoc colorant viri docti! Opsopæus, *donec de omnibus nullius ignari definiendi facultatem sibi paraverint.* Benedictus, *donec aut nihil aut unum scire de omnibus ostendant.* Quando alterutrum horum erit? Et quid si vel paraverint cum illo, vel cum

eum altero offenderint illud quod prædicat, an tunc adducetur Lucianus, ut credat? Illene tunc, quum nihil scire offendant? Ridiculum prorsus. Itaque tentavit juste hæc moliture pater, adscripitque se legere vocula, omissa, ἄχρις αν μηδεν ἡ ἐν οἷς ὁπως π. ἀ. ἀποφ. cum versione Latina, *quamdiu non nisi unius gnari de omnibus pronunciabunt.*

Pag. 547. Εἰ μὴ ἀνίχη τὴν ἀληθειαν] Opsopæus, *nisi exercitii impigro studio illud consecutus fueris.* Benedictus, *nisi recipias disquisitionem illam.* Immo simpliciter, *nisi hanc moram fustincas*, tantum temporis colloces: nam respicit, quod Hermotimus dixerat de μοχλῷ ἡμίσεος.

Pag. 548. Τῷ πρώτῳ χρησῷ καὶ ἀξίῳ συντύχοις] Opsopæus *cui sub initium bono & digno incideris.* Benedictus, *in quod bonum & dignum incideris*, perperam omittens, quod omitti non debet τῷ πρώτῳ; tum neuter offendit vim vocis ἀξίῳ, cui pater adscripsit ι. δίκαιῳ. Sed & mox perperam iidem κοτυλῶ verterunt *sextarium* vel *sestarium*, quum deberent *heminam*, ut annotavit idem.

Pag. 552. Ὡς οὐκ ἂν ποτε ἄλλο εἴποιμι] Opsopæus *ut ne quid interim dicam aliud.* Benedictus *me nunquam aliud dicturum.* Immo ut recte notavit pater, *ut ne quid dicam a ratione alienum.*

Ibid. Παρέμενον ἅπαντα εἰς μέσον αἱρεῖσθαι ἀξιοῦλλοντα καὶ βραδύνοντα &c.] Fatue Benedictus & inde hæc editio, *omnibusque in medio positis eligendum eum qui differt & cunctatur.* Recte Opsopæus, *omnibus in medium propositis eligere oportere cunctantem & tardantem* &c.

Pag. 555. Τοῦτο ξυμβαίνει γε ἐξ ὧν φῂς ἀλύτως εἶναι φιλοσοφοῦσι] Opsopæus *illud quidem accidit, quod dicis, philosophari promptum non esse.* At Benedictus *illud quidem accidit, quod dicis, non esse promptum philosophiæ incumbere*, & hujus nasuta commutatione vocum, & utriusque interpretatione non satis valida vocis ἀλύτως. Intellige cum patre *illud quidem colligitur ex iis quæ tu dicis, non posse philosophari.* Nam ξυμβαίνειν hic ponitur, ut supra, μόνον ἂν ὁ μὴ πεπαυμένος ξυμβαίνειν λέγων, nempe ὅτι δυοῖν ἀκάτοιν συντρίβεται.

Pag. 561. Πέλτην, ἢ γάϊον ἢ ἀκινάκην] Uterque interpres medium vertit *parmam Persicam.* An credimus utique Lucianum voluisse ea voce id exprimere? Et cur non peltæ addunt interpretes gentem, cui illa in usu?

Pag. 575. Ἐκανὸν τῶν Ὀλυμπίων τὸν παιάνα ἡγεῖτο καὶ συγχαρῆναι θαυμαστὸν ὅσον τῇ Ἑλλάδι] Verti videas ab Benedicto, *Olympiorum celebritatem idoneam ducebat ad fidem Græcis faciendam admiratione dignum esse scriptorem*: Ab aliis, *satis superque sufficere Olympiorum ludos ad faciendam fidem Græcis, eum scriptorem esse admiratione non indignum.* At quid de illa fide in Græcis? utrum ea residet in ἱκανὸς an in ἀξίως? Immo *celebritatem Olympiacam sufficere* & valere *etiam ad scriptorem admi-*

[illegible] videlicet hæreses alia [illegible] nihil aliud scripsit.

[illegible] Scientiæ, quod in[illegible] ex versione [illegible] Lucæ, ut debuit *cognovi*.

[illegible] *ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἔργοις αὐτῆς*] [illegible] *a filiis suis maxime putabam.* [illegible] quum ipse [illegible] omnes mentes laudare ora[illegible] Lucæ verba Græca, quæ [illegible] *addendum* iri, [illegible] agitur de fu[illegible]

[illegible] *Jerusalem equorum in mare.* [illegible] *pulsi a maribus* [illegible]

[illegible] *ἵνα ἐγερθῇ τὸ τέκνον, ἵνα ἐγερθῇ καὶ τὸ τέκνον αὐτῆς*] *ut Deus* [illegible] *alter, ut* [illegible] *jam terribilis.* Satis [illegible] quæ sequuntur tertium, me [illegible] Græcis habentur. Et quare non [illegible]? An vero scribunt [illegible] *ἐγερθῇ* & *ἐγερθήσεται*, prout ex equino [illegible] *ἐγερθῇ* & *ἐγερθήσεται* videamus. [illegible] *ἐγερθῇ* & *ἐγερθήσεται*? Pro[illegible] *ἐγερθῇ* & *ἐγερθήσεται*. Et mirum depravatus est hic locus. Nam [illegible] Quis enim dicit *τὸ ἐγερθῇ τὸ ἐν τῇ* [illegible] *ἐγερθῇ*? & cur non tantummodo [illegible] *ἐγερθῇ*? Quæ etiam cur non addit ma[illegible] *ἐγερθῇ*, quam hic sit ex parte *ἐγερθῇ*, [illegible] *ἐγερθῇ*? En igitur neces[illegible] *ἐγερθῇ*, *τὸ δὲ* [illegible] *ἐγερθῇ*; nec de altero [illegible] *Sane autem adhuc in tenerio* [illegible] Deinde vero [illegible] Jerusalem [illegible] Sane etiam [illegible]

Ita [illegible] [illegible] dictis. [illegible] pare erat non [illegible] pus ad intelligentiam

trorsus porrectis manibus, utrinque pacem orant, & latitudinem aciei.

Pag. 582. Τὰ δὲ τέτταρας δὴ τ' ἐλεφάντων ἀναστῆσαι ἐφ' ἑκάτερα τῆς στρατιᾶς] Quum verit Benedictus *tunc cum quaternis elephantis utrinque ad certare cupientes*, imitatur Opsopœum, *tunc vero cum quaternos elephantos utrinque equitibus esse occurrendum*, qui uterque denuerit addidisse, qui tum elephantis occurturi essent: certe secutus poterat, *tunc elephantos quaternos utrinque occurrere cupientes*: Galeatarum.

Pag. 583. Τὰ ἀνάγκη ἔ ἀναστρέφεσθαι] Vterque interpres hoc loco somnat fabrefactæ cornua, tanto ineptius, quod tamen evidenti mox ferri sensu ipsa sua dicant, quæ quemadmodum fieri possint? Præterea dicit, quum de conversione loquitur Lucianus, non ἀσαφῶς illic locum habere, sed σαφέστατα. Sic in ultima concrib. ἀναστρέφεσθαι τὰ ἔ ἄκρα, & in sectione ἐπὶ τὰ ἄκρα ἔ ἐπάρας, ubi vertitur *promontoria navis*, tantum *prora* & nentem & manum, quæ tantum pro ipsa *puppi* Adrum ipsum in Aristophanis Pace ἀναγκὴ δ' ἐν ἀναστρέφειν πάντα πρημνῶν. At nunc intelliguntur *retrorsus ire, recurrere*, ἐν ἐν δεῖ ἀναστρέφειν ἐνῦν ἐς Ζεὺς καὶ Ἥρα. Indignum profecto nam et quia, non et etiam distinctio ponenda est post *versum*, ἀναστρέφειν, sed non mado, τὰ ἄκρα ἔ, ἀναστρέφειν ἀνάγκη τοῦτο τὰ ἐπὶ τὰ ἄκρα, ἐπὶ ἀναστρέφειν διέφθορε. Mox male in Salmuriensi editum ἐ τὸ τόξον ἀπὸ, quod in hac editione repeti video, quum recte Basileenses ἐ ἐς τὸ τόξον ὀπίσω.

Pag. 587. Ἐπ' ἀμφότερα πίστει] Benedictus *spectata utrinque fide*. Quid intellexerit, ipse viderit: certe nequaquam ad Græca. Opsopœus, *quorum fides in utraque fortuna spectata sit*. Absurdissime: nec enim huc adversa vel secunda quidquam faciunt. Immo *ad utrumque*, vel *in utroque*, nempe & reprehendendo & approbando.

Pag. 589. Ἀλλ' ἡ μέσον τῷ παιδίῳ δίκαιόν τι καὶ ἄξιον εἶναι δίκην ἢ πάντων] Opsop[illegible] apud Basileenses & Bourdelotium, *sed aut optimum juxta d[illegible] æstim[illegible] est, quod tibi apportet* (sic Bourdelotius. ar[illegible] si o[illegible] *riam, aut omnium*. Benedictus, *quin id o[illegible] qu[illegible] linas existimari oportet, quod tibi visu[illegible] e[illegible]* oces καὶ ἄξιον verius fuisse mtelle[illegible] cianus de judicio agat, non de gloria[illegible] t *pares tuo judicio*. Sed quum is ip[illegible] ma illa *summa* dere- r[illegible] rissima ironia vo- c[illegible] simpliciter verti quid arrogantius ten promittere! *ad ultimam* am.

Pag

tabilem oſtendendum Græcis, quoniam videlicet hactenus alia ludicra illic ſolita erant δείκνυσι, non hiſtoriarum ſcriptio.

Pag. 576. Ἐπ' αὐτῷ μόνον ἀποδύσαντες ἴδητε] Sic edunt, quod intelligi non poteſt; & ipſos tamen, recte intellexiſſe patet ex verſione *per ſe ſolum exutum videatis*: quam ut habeas, edi debuit ἀποδυσαμένου.

Pag. 578. Ὤμην τάχα μήτοι καὶ αὐτὸ τοῦτο προσθήσοντας αὐτοὺς] Benedictus, *ſtatim quidem id ipſum etiam addituros putabam*. Ineptiſſime. Nam quî id in laudando addituri erant, quum ipſe Lucianus ante dixit ſe ſuſpicatum eſſe omnes meliores laudatæ orationis cauſas ab ſcriptis ſuis abeſſe? Recte tamen Græca, quæ optime percepit Opſopæus, *hoc ipſo eos potiſſimum adductum iri*, niſi quod congrua oratio poſcat *adduci*: non enim agitur de futuro.

Pag. 579. Ἐς τὸ πωλικὸν τρόπον] Benedictus *equarum in morem*. Et cur non æque bene Opſopæus? *quemadmodum pulli a matribus lactari ſolent*.

Pag. 581. Τὸ μεσογὺν δὲ τὸ ἐν τῶν νηπίων, ὅμως ἄγριον καὶ ἐν τῇ ἀπαλῇ ἤδη φοβερόν] Interpretantur, *porro infantum alter, non ſecus ac pater agreſtis eſt, & in tenera ætate jam terribilis*. Satis fideliter, niſi quod quatuor voces, quæ ſequuntur tertiam, me offendunt, maxime quia nec in Græcis habentur. Et quare unus modo ſimilis eſt patri, non etiam alter pullus? An vero ſcribunt hanc fuiſſe naturam centaurorum & diverſitatem, prout ex equino aut muliebri ubere lactarentur? Quaſi vero in lactantibus etiamnum beſtiis magnam indolis & feritatis differentiam videamus. Immo quis ille] ex duobus eſt ἀγριώτερον ἢ φοβερώτερον? Profecto meræ abſurditates, & miſere depravatus eſt hic locus. Nam ne Græca quidem bona ſunt. Quis enim dicit τὸ μεσογὺν τὸ ἐν τῶν νηπίων? quò geminum illum articulum? & cur non tantummodo τὸ ἐν τῶν νηπίων, vel τὸ ἐν τῶν μεσογῶν? Quin etiam cur non addit manifeſtius differentiam, ut appareat quam hic ſit ex patre ἄγριον, alter ſit inſtar matris aut κριὸν aut mitior? En igitur neceſſariam & egregiam reſtitutionem, τὸ μεσογὺν δὲ, τὸ ἐν τῇ νηπίῳ ὅμως ἄγριον καὶ ἐν τῇ ἀπαλῇ ἤδη φοβερόν; nec de altero infantum, ſed utroque accipe; *Fœtus autem adhuc in tenerrima ætate tamen ferus & in molli jam terribilis*. Deinde verte. *Et hoc mihi viſum eſt admiratione dignum* (ut referatur ad præcedens, quod perperam Benedictus refert ad ſequens) *& quod admodum pueriliter* &c. Sane etiam tale quid videtur adtendiſſe Opſopæus.

Ibid. Ἐς βάθος ἢ ἐπὶ πᾶσαν καὶ ἔντεχνον παιγνιώδης ὁπλίτας] Quum toties hæc fint ab viris doctis explanata, certe nequit laudari Benedictus, dum interpretatur primas voces *in medio*, unde utique patet eum non intellexiſſe. Opſopæus & ſimplicius & propius ad intelligentiam *in profundum*. Livius ſolet dicere *intror-*

trorſus porrectos ordines, introrſus patere aciem, & latitudinem aciei.

Pag. 582. Τότε ἀνὰ τέτταρας μὲν τοὺς ἐλέφαντας ἀπαντᾶν ἐφ' ἑκάτερα τοῖς ἱππεῦσι] Quum vertit Benedictus *tunc cum quaternis elephantis utrinque occurrere equitibus*, imitatur Opſopæum, *tunc una cum quatuor elephantis utrinque equitibus eſſe occurrendum*, qui uterque debuerat addidiſſe, qui tum elephantis occurturi eſſent: certe ſecurius poterant, *tunc elephantos quaternos utrinque occurrere equitibus* Galatarum.

Pag. 583. Τὰ ἅρματα ὑπ' ἀναστρέψαντα] Vterque interpres hoc loco ſummiat ſubverſos currus, tanto ineptius, quod tamen eoſdem mox ferri denuo in ſuos dicant; quæ quemadmodum fieri poſſunt? Præterea didici, quum de ſubverſione loquitur Lucianus, non ἀναστρέφειν illic locum habere, ſed ἀνατρέπειν. Sic in hiſtoria conſcrib. ἀνατρέψαι μόνον τὰ τῶν ἄλλων, & in Demonacte ἀνατρέπειν τὸ σκάφος, ubi vertitur *ſubmerſa navis*, forſan præter auctoris & mentem & manum, quæ tantum vult aut voluit *ſubverſa*. Et noſtrum ipſum in Ariſtophanis Pace. ἅρματα δ' ἐπ' ἀλλήλοισιν ἀνατετραμμένα. At nunc intelliguntur *retroactis* vel *reverſi*, ut in Scytha, οὐκ ἂν δὴ ἀνέστρεψεν οὐδεὶς ἐς Σκύθας Anacharſis, εἰ μὴ Σόλων ἀπέθανεν. Indignum profectò tam exigua, nota & obvia ignorari. Quin etiam diſtinctio ponenda eſt poſt verbum ἀναστρέψαντα, ſed hoc modo, τὰ ἅρματα ὑπ', ἀναστρέψαντα γὰρ τοῦτο εἰς τὰς οἰκίας, οὐκ ἀναμενεῖ διαφθαρῆναι. Mox male in Salmuricenſi editum ἐπὶ τὸ τοῦ ὄζου, quod in hac editione repeti video, quum rectè Baſileenſes ἐπὶ τὸ τοῦ ὄζου.

Pag. 587. Ἐπ' ἀμφότερα πιστὴ] Benedictus *ſpectata utrinque fides*. Quid intellexerit, ipſe viderit: certe nequaquam ad Græca. Opſopæus, *quorum fides in utrumque fortuna ſpectata ſit*. Abſurdiſſime: nec enim huc adverſa vel ſecunda quidquam faciunt. Immo *ad utrumque*, vel *in utroque*, nempe & reprehendendo & approbando.

Pag. 589. Ἀλλ' ἡ ἄσκησιν τῆς παιδείας ἡγητέον τοιαύτης οἵᾳ δόξαι ἢ πᾶσιν] Opſopæus apud Baſileenſes & Bourdelotium, *ſed aut optimum juxta diſciplinas æſtimandum eſt, quod tibi apportet* (ſic Bourdelotius, at in Baſileenſi *oportet*) *gloriam, aut omnium*. Benedictus, *quin id omnium optimum juxta diſciplinas exiſtimari oporteat, quod tibi viſum fuerit*. Vnde apparet illas voces οἵᾳ δόξαι verius fuiſſe intellecta ab Benedicto, quum certe Lucianus de judicio agat, non de gloria; & editioni Baſileenſi adſcripſit pater *tuo judicio*. Sed quum is ipſe Benedictus non perciperet, quo poſtrema iſta ἢ πᾶσιν deferenda eſſent, omiſſis duabus adverſativis ἢ ineptiſſima licentia vocem πᾶσιν ſuperioribus immiſcuit, quum tamen ſimpliciter verti deberet, ac clariſſima ſit apoſiopeſis, verentis aliquid arrogantius vel invidioſius proferre, quod poſt vocem πᾶσιν tamen promittebat ſermonis curſus. Verte igitur: *quin id vel optimum ad doctrinam exiſtimari oporteat, quod tibi viſum fuerit, vel omnium.*

Pag. 592. Ἀλλὰ καὶ Ἀθηναίοις ἐξεῖναι θεοποιεῖν τοὺς Σκύθας ἐπὶ τῇ Ἑλλάδι. καὶ τὸ λοιμῶν τὸ μέγα ἔδοξεν] Sic distinguit Bourdelotiana, & interpretatio Oplopœi est, *sed Athenienſibus quoque licitum eſt in Græcia Scythas Deos facere. Quo tempore ſæva peſtilentia populus Athenienſis infeſtabatur.* Benedictus ita mutavit diſtinctionem τὰς Σκυθας. ἐπὶ τῇ Ἑλλάδι καὶ, vertens tamen *Scythas in Græcia Deos facere. Quo tempore ſæva peſtilentia graſſabatur Athenis.* Vnde apparet, quantum ſibi permiſerit uterque interpres, quum & de populo Athenienſi nihil dicant Græca, & tantundem de Benedicti Athenis. Certe quidem in ea urbe luem graſſatam nemo ita cœcus eſt, qui non ſatis ex ſerie orationis videat. Sed an propterea non etiam potuit graſſari extra urbem illam per Græciam? & quum graſſaretur ita per univerſam non minus Græciam quam Athenas, an non potuit ſingulare monſtrari remedium urbi Athenarum, æque ut aliis privatis urbibus? Nemo contrarium dixerit. Et prorſus tale factum memoratur ab Harpocratione in Ἀτταγᾶς. Iam verba illa ἐπὶ τῇ Ἑλλάδι pertinent omnino ad ſequentia, quibus rectiſſime conveniunt, quum præcedentibus adhæreant prorſus quod ad ſyntaxin κακοζήλως, (& quis dicet θεοποιεῖν ἐπὶ τῇ Ἑλλάδι?) quod ad rem ipſam, nugaciter; quum Athenienſes nequeant θεοποιεῖν, niſi in territorio ſuo: neque Luciano contrarietas in his quæſita eſt, ſed in Scythis & Athenienſibus.

Pag. 596. Οὐ γὰρ μικρὸν ἦν Σόλωνι ἐπαινεῖν] Aut imprudenter admodum aut imperite interpretes, alter *neque enim mediocri laude Anacharſis virtutes ſolebat extollere Solon*, alter *non enim Solon parum eum laudabat*; quum debuiſſent, *neque enim parvum momentum erat Solon laudans*; non exigua res aut pretium erat, ſi quis ab Solone laudaretur.

Pag 597. Καὶ ἐπίσης δοκεῖς ἄνδρας εἶναι τὰ πλοῦτα. καὶ ἐμυήθη μόνος βαρβάρων Ἀνάχαρσις] Sane ſic etiam attente interpretes, alter *ac prorſus eoſdem in reliquum viros optimos eſſe credebant. Solus vero ex Barbaris Anacharſis initiatus eſt*: alter, *eoſque viros optimos denique eſſe credebant. Solus vero ex barbaris initiatus eſt Anacharſis.* Atqui turbant illa vel *in reliquum* vel *denique*; & ſi vis vel Græciſmum vel ſenſum congruum, diſtingue, καὶ ἐπίσης δοκεῖς ἄνδρας εἶναι. τὰ πλοῦτα καὶ ἐμυήθη.

Pag. 608. Ὅτι δὲ πρὸς αὐτῇ τὸ κομιδῇ μυθῶδες, καὶ τὸ τῶν ἐπαίνων μάλιστα πρόσαντες. πάνυ ἐκάτερον τοῖς ἀκούσιν ἦν] Indignis modis confundunt violantque hanc periodum & omnem ejus intelligendæ viam, inque ea ſententiam Luciani interpretes Latini, quorum Benedictus ita, *rem valde fabuloſam, quodque in laudem maximopere inclinat, utrinque audientibus non eſſe jucundum.* Quodquum per ſe ἀπεχθῶς ſit chimæricum, imo falſum (& cur in interpretatione omittit αὐτῇ?) tum ſi roges, cur Lucianus dicat ἄμφω, non ἑκάτερον, profecto nullam poſſit dare cauſam. Tantundem reſpondebit, ſi roges, quid ſit *utrinque audire*? Deinde pergit, *dum non de face hominum*

minum & promiscuæ plebe hoc intelligamus, sed de iis &c. Quid quæso intelligemus de illis, utrum laudatis an laudantibus? Ad has tamen absurditates præivit Micyllus, cujus hæc sunt, *quod neque jucundum adeo in historia, quod valde fabulosum est, & ad laudem maxime inclinat, utrobique auditoribus esse solet, dum non de facie hominum ac multa promiscuaque plebe, hoc intelligamus* &c. illaudabili versione. Interpretor: *non esse in historia jucundum id quod est oppido fabulosum. Etiam laudationes nimium proclives, audientibus accidunt in utrumque* (1. ut non sint semper jucundæ, sed queant esse jucundæ, queant esse contrariæ & ingratæ ob varias causas ac vel dextre vel sinistre accipi, ut maxime proprietatem phraseos attingamus, quæ occurrit pag. 664. οἱ μὲν πολὺ ἐκπίπτουσι τοῦ πρέποντος) *Non intelligemus confusam & promiscuam plebem, sed* &c. quibus verbis describit, quos ἀκριβῶς innuat: quali dicat, non si eo usque ascendant istæ laudationes, ut etiam imimi videant te in laudando excedere modum, sed si tantum sic agas, ut acutissimi id percipiant, vel ut ipse exponit pag. 669. ὅπερ ἐγὼ πρόλαβον αὐτὸ ὁρῶσιν οἱ ἐπιτηδειότατοι τῶν θεατῶν, καὶ ἀρέσκει πάντα καὶ ἀπέρχεται καὶ χαμαὶ διέξεισιν.

Pag. 612. Αἴτια ἄμα τοῦ Ἕλληνικοῦ πολέμου διηγούμενον] Non hæ voces notant *simul & causas unde id bellum ceperit commemorando*, ut vertit Benedictus plane ex imitatione Micylli (& vix legas αἴτια πολέμου, quum sufficiant αἴτια πολέμου) sed *causas simul principio belli aggrediens*, quod satis patet ex ipsis quæ subjiciuntur excerpta verba.

Ibid. Καὶ θυμοῦ ἅμα Ἀττικοῦ ἀναπίμπλησι] Quid oro καπνίζει cum θυμοῦ? & quis ille θυμός vel animus Atticus, quem offerunt interpretes? Scribe καπνίζοντα καὶ θύμου ἅμα Ἀττικοῦ ἀπ. hoc est, *festivissimum & thymum Atticum spirans*. Est enim allusio ironica ad Hymettia mella, & alibi usus est. Mox recte ab Isc. Micyllo Πομπηϊόπολις redditur *Pompeiopolita*; ut cognoscas errorem unius Benedicti non esse tanti, ut ex eo incrementum capere debuerint alter, quem in hac editione annotatum vides, & auctor dissertationum de præstantia numismat. pag. 529. Et an non alter alterum inspexit?

Pag. 613. Τὰ αὐτὰ σχεδὸν λέγοι τις μικρὰ κἀκεῖνα, ὡς καὶ αὐτὸς ἂν φαίης] Sane perperam Benedictus corrupit sententiam hujus loci vertendo ac si omnia Luciani essent, *ea quæ sunt ipsius diceret quispiam, parva & illa, ut ipse dixeris etiam*, quæ sunt oppido insipida & insulsa. Contra peccavit Micyllus nimium curiose vel potius inepte exprimendo ea, quæ tanquam exempla ex Thucydide sumpta & passim ab illius temporis scriptoribus insulsa Lucianus producit, in quibus putat quoque esse has ipsas medias voces, quum eæ sint meræ Lucianeæ. Vertebat enim *ea quæ sunt ipsius illius, dixerit quispiam, ut μικρὰ κἀκεῖνα, hoc est, parva & illa, & ὡς καὶ αὐτὸς ἂν φαίης, id est, ut etiam ipse dixeris.* Vt debes igitur, intellige, *ista, quæ sunt ejus ipsius, dixerit quispiam, parva quoque illa, ut ὡς καὶ αὐ-*

αὐτὸς ἂν φαίης, ὃ δ' αὐτῷ νὴ Δία, κἀκεῖνα ὀλίγα δεῖν παρέλιπεν. quæ tria sunt fusta imitationis perversæ.

Ibid. Γ' ἀπὸ τῆς κονδυλοφόρων ἑκτης] Interpretantur *medici hastatorum legionis sextæ*; quam quidem interpretationem rejicit ordo, seriesque & positio articulorum, quæ omnino alia esse debebat. Tum in Pseudomanti occurrunt voces illæ τραπέται δύο λογχοφόροι καὶ κονδυλοφόροι. Cuperem ex illis scire, quinam ex his accederet ad hastatos? at ibi Benedictus ex Erasmo *alterum lanceæ, alterum conto armatum*, non hasta. Quod me attinet, opinarer rectius verti posse ex Inscriptionibus, quas video exstare, *Dianae. T. Fl. Flaccus. praef. alae. Vlp. contariorum*, vel *Dianae. sacravit. T. Fl. Italicus. praef. alae. I. Vlp. contar. c. x.* Sic optime verba Græca nostri auctoris intelligi possunt *medici sextæ contariorum* nempe alæ.

Pag. 618. Καὶ χαλκᾶν ἐνδεδυκὼς τὰς κνήμας] Mellei profecto interpretes. Benedictus, *& tibialia ex corio porcino facta*, male quidem, sed melius tamen quam Micyllus *& tibialia conchis incrustata aut ex corio porcino facta*. At quis dixit tibialia militum? An ita ignotæ sunt ocreæ, quas haud dubie nunc intellexit Lucianus. Itaque verte *& ocreæ circa tibias ex corio porcino.*

Pag. 621. Καὶ τὰ κρηπῖδες τὸ εὔρυθμον] Benedictus, *& crepidæ concinnitatem.* An credimus? Certe si qua fides nummo, cui insculptus universus ille Iupiter, plane fuit nudipes sine ullo pedum tegumento. Et quis foret iste narrandi contextus, ut primo totum καὶ Iovis produxerit, in quo & omnia corpori adhæ continentur, tum discedat ad ὑποδήσεων, nunc aberret ad crepidas? Certe Micyllus *crepidinis concinnitatem*, quem præfero.

Pag. 624. Τὸ τρίτον τοῦ Ἰνδικοῦ ἤδη συντέτακται, καὶ τὸ τέταρτον τάγμα] Benedictus, *sed Indica historia proœmium jam est compositum, & ordo tertius.* Obscurior certe quam Micyllus, *tertium tagma seu tertius liber*; qui intellexit id quod alias Græci vocant σύνταγμα. Sed quam infeliciter uterque! & cur sic distinguunt? Debuerant postrema cum sequentibus jungere in hunc modum, ἤδη συντέτακται· καὶ τὸ τέταρτον τάγμα ἢ οἱ Κελτοὶ καὶ Μαύρων μοῖρα ὀλίγη σὺν Κασσίῳ πᾶσιν ἅπασιν ἐπεκωμάσατο. *& tertia legio ac Galli parsque exigua Maurorum.*

Pag. 625. Τῶν ἀμείνων ἢ ἡττόνων μέρος τὸ ἕτερον πάντως ἀντεισάγει] Non possunt ea notare, quod volunt interpretes, *eorum inter qua nullum est medium, altero elevato alterum contra deprimi*, sed *altero sublato* vel negato *prorsus reponitur* vel confirmatur *alterum.*

Pag. 628. Καὶ κατέχων τὸ βῆμα] Benedictus, *& tribunal continuat*; Micyllus *& suggestum sive tribunal quasi possessionem suam detineat.* Quanta apud hos vilitas Latini sermonis, tantopere ab elegantibus exagitata? Dicebant Romani *tenere forum, tenere curiam*, de eo qui maxima auctoritate illic polleret. Plane sic iterum loquutus est auctor in Symposio. Φησὶν αὐτῷ ἀδελφιδοῦν ἢ κατέχειν τὸ συμπόσιον. Ex loquutione sibi prorsus respondent.

Pag.

Pag. 644. *Τοιαύτην παρ' ἡμῖν τὴν Δάφνην χράφουσι*] Interpretes *talem apud nos Daphnen describunt.* Immo non magis Daphnen, quam Phaethontiadas, quam Myrrham, aliasque in idem immutatas: neque hic quidquam descriptiones poetarum aut fabulantium. Verti debuit, *talem apud nos depingunt Daphnen*, &c.

Ibid. *Νῆες μεγάλης φορτίδες ἴσα*] Vertunt *naves onerariæ malo*, & sic omisso vocis secundæ respectu, cujus eo diligentior ratio haberi debuerat, quia scimus varias esse earum navium magnitudines ac mensuras; & pag. 651 *τῶν δὲ ἵππων μεγάλων δ', οσαι νῆες μεγάλης φορτίδες* non omiserunt.

Pag. 647. *Τὰ δὲ ὠκυπτέρυγα ἴσχε, ῥᾳδαλείοις φύλλοις μάλιστα τὰς πτέρυγας*] Vertunt, *quæ vero ex his velociores erant, pennas habebant lactucæ foliis maxime similes.* Si hæc Latina recte se habent, quæ igitur ex his lachanopteris erant minus veloces? imprimis quum ipsa vox supponat omnes fuisse veloces & quidem pariter. Immo in qua Græcorum parte inveniunt interpretes illas *pennas*, quæ certe sunt nullibi? Intelligit Lucianus totum corpus habuisse obsitum *πτεροῖς*; sed ex illis *πτεροῖς* ista, quæ proprie constituebant alas, & quibus volabant (hæc sunt *ὠκυπτέρυγα*) fuisse talia prout describit. Ergo construe *τῶν δὲ ἵππων ἴσχε ὠκυπτέρυγα*, ac verte; *habet autem pennas ad volandum similes maxime foliis lactucæ.* Sequentia *ἐπὶ δὲ τούτων* quum vertit Benedictus *his vectis*, ineptus est, quum alios illis vehi in præcedentibus dixerit: & melius alii *ibi vero & cum his ordinati.* Poterant proprius *post hos.*

Pag. 648. *Οἱ συμμαχικοὶ ὡς ἕκαστοι*] Micyllus apud Basileenses Latine reddidit *porro inter utrumque auxilia, ut cuique magis placuit.* Non secus ac si vidisset, quod ex Angl. notat Bourdelotius *ὡς ἑκάστοις ἤρεσε*, quomodo si legitur in scripto libro, id factum crediderim ab homine non assequente sensum vulgatæ lectionis. Benedictus obscurior *Medium auxiliaris utique singuli.* Quod quid sibi vult? At Græca vulgata rectissima sunt, notantque propriis cuneis compositas singulas auxiliorum partes, ut loquitur Tacitus IV annal. 16, non dispersas & cum aliis permixtas. In Arriano alibi id quoque corruptum.

Pag. 653. *Ἐκπολάπησι τοὺς ἀνθρώπους*] Benedictus *ex iis homines excludunt.* Patior; sed quomodo id fit? Certe quum utitur verbo *excludere*, innuit se putasse ab Luciano id sic conceptum esse, quomodo apud Latinos pulli excludi dicuntur infriendo & calefaciendo: quod parum videtur convenire sensui auctoris. Idem verbum rursus occurrit lib. 2. veræ hist. p. 657. *πιλίκιον γὰρ ἀμφίψαυστος ἦν τῇ ὠῒ, ποτὲ μὲν ἀπέλεφι ἐξεπολάψαμεν*, nec dubitavit Benedictus sibi similis esse, *cum igitur unum ex ovis securibus præcidissemus, pullum implumem excludimus*, quæ quidem mirifica ratio excludendi. Nec sic loquerentur Latini; & ideo nec amamus. Nostrum locum alii intolerantius reddunt *in homines effingunt*, quasi de exlando cogitasset Lucianus. Putamus simpliciter verti debere *homines extundunt.*

Pag. 665. *Αἱ δὲ λοιπαὶ πεύμναι κρυσάμβυες*] Nimis sæpe & erudite hoc genus loquendi illustratum est ab præclaris ingeniis, quam ut voces postremas intelligamus cum Micyllo simul & Benedicto *collisa puppi*.

Pag. 667. *Ἀναλύσαντες τὸ πλοῖον, καὶ ἀφ' ἕκαστον ἀφαιροῦντες, ἐκ τῶν ὀδόντων ἐξάψαντες*] Quum vertissent alii, *per raritatem dentium educentes & explicantes*, inde Benedictus fecit *deductam & explicatam*. Sed turbatissime hic nugantur omnes, & illud explicare nihili est. Verte, *per raritates traductam & ad dentes religatam*. Id enim est hoc loco ἐξάψας. Vt in fine præcedentis libelli. *ἐκεῖνο μὲν τὴν νύκτα περὶ τὸ ἱμάτιον ἀνελίσσω, ἐξάψασα αὐτῇ τὰ ἀπόγαια*. Et translate in Amoribus,. *ἐγὼ δὲ τὸ ἐρωτικὸν ζεῦγος ἐκφέρωμεν ἐξαψάμενος ἀσελγείας*.

Pag. 670. *Κορδάκων ἆσας αὐλὸν ἢ κιθάρᾳ*] Non debuit verti *ad tibiam vel citharam saltant*; neque enim *χορεύει* est saltare: & certe erat quoque modulatus plausus. Vtique & in Pseudomanti *κυμβάλοις κροτῶν* interpretatur Benedictus *cymbala pulsantem* sine mentione saltandi; & in Saltatione *κροτῶν τε ἅμα ποσὶ καὶ ἐπαίνους ἀπρεπεστάτους ἐπιβοῶν* reddidit *applaudens & laudibus indecentissimis acclamans*.

Pag. 671. *Πύλαι πᾶσαι μονόξυλοι κεκαμάρμεναι*] Benedictus *porta ex solo cinnamomi ligno*. Item infra, *εἰς ναῦν μονόξυλον navim solido ex ligno conflatam*. Quæ versiones quam sint absurdæ, docet ipse, quum statim *βωμοὶ μονόλιθοι* vertit *ex uno lapide*. Id enim vult: ista non esse composita ex frustis, sed ex una trabe & segmento arboris tam magnæ exsecta.

Pag. 677. *Κᾶρα ὁ ἀφ' Ἡρακλέους*] Quem hic interpretem probabimus? In Basileensi editione vertunt *Carus qui ab Hercule stabat*, satis lepida captatione; ac si Græca eadem foret constructio, quæ Latina; & scilicet in hoc certamine componebantur partes, quibus plurimi continebantur, & alii ab hoc stabant, alii ab illo. Ridicule omnino. Benedictus *Carus Heraclides*, quod propius ad genium sermonis Græci. Sed nullibi invenio Carum illum luctatorem egregium, inquit Palmerius. Quasi vero Lucianus huc introduxerit talem in terris celebrem luctatorem: immo quis egregius luctator ille Vlysses? ex quo alterius adversario patet prorsus ratiocinationem Palmerii non procedere: multo minus ut *ὁ ἀφ' Ἡρακλέους* possit reddi *post Herculem primus*, quidquid de Capro suo sollicitus sit. Opinor optime adnotasse patrem *Κάρωνα*. Non agitur de luctatore; agitur de heroibus, inter quos memorabilis Caranus Heraclides.

Pag. 683. *Ἀσπασάμενος τὸν Ναύπλιον ἀπέπεμψε*] Benedictus *salutato Nauplio discessi*. Prorsus non ita, sed *salutatum Nauplium remisi*; hæc enim conveniunt præcedentibus.

Pag. 725. *Τὸ πάντα κελεύειν ὑπηρετῶν ἀναδιδωκότες*] Necessario legendum *ἀναδιδωκότες*.

Pag. 748. *Παρρησιᾶν καὶ ἀδικεῖσθαι καὶ λυπεῖσθαι καὶ μεμφόμενον*] Benedictus

dictus debuerat hic anxie exprimere omnes copulativas, ut quatuor furorum vocabula & species ostenderet. Quod quum non fecerit, non aliter Latina concepit ac si auctor duo inter se differentia opponere voluerit.

Pag. 731. κρίλιστα δὲ παρ' ἐμοῦ] Male pro ἐμοῦ, ut recte interpres.

Pag. 734. Γυμνὸν ἔδη ὑπέχειν τὴν σφαγήν] Pater adscripsit γυμνὸν. Sic certe vult & versio apud Basileenses *nudus a cruentis civibus cædem sustinerem*. Benedictus contumacior, *ac potius nudam cædem sustinere*. Opinor mentem Luciani fuisse *potius autem nudum jam jugulum porrigere*, ut alibi dicit ὑπέχειν τὴν χέρα.

Pag. 742. Καὶ ὅσοι δὲ τὰ ἐδη ἀναπηνίσαι σύλλας, τὸ μηδὲ τὴν δεξιὰν τ. α. β. ε. ἀπέστησαν] Plane non ut apud Lucianum in Græcis patronus Philaridis, sic in Latinis quoque interpres ratiocinatur, cujus collectio longe infra efficaciam prioris; qui non id evincit, non minus impium factu fore, si volentibus dedicare auferatur potestas, quam si dedicata auferantur, sed altius se efferens in id laborat, ut pro certo affirmet longe magis impium factum fieri ab eo, qui potestatem volenti dedicare præcidat quam qui dedicata auferat; & quanto gravius ille peccat, in tanto pejus peccatum induci Delphos. In fine hujus p ginæ μισθὸν τῆς ἀσεβείας erronee vides verti *præmium impietatis*, quod mirum qui ex Oporino imitetur Benedictus.

Pag. 743. Οὐχ ὅπως αὐτὰς μὴ ἃ ἐπιστάμεθα κατηγορεῖν] Benedictus, *siquidem non possunt non criminari ea quæ explorata habemus*. Itane? Imo contra, quis poterit ea criminari, quæ explorata habeo? Et hæc quidem sunt Benedicti. Nam in Basileensi editur οὐχ ὅπως αὐτὰς ἃ μὴ ἐπιστάμεθα κ. & vertit Oporinus, *ne quo modo eos de quibus nihil certi nobis compertum est, iniuste sceleris accusemus*. Certe hæc lectio & vocum series videtur melior, & exponenda Latine (pendet autem ab præcedenti χρὴ) *nedum ipsos quæ ignoramus criminari*, quod nempe fiebat proponenda hac deliberatione.

Pag. 757. Οὐκ ἐκ Κορωνίδος, μᾶ Δί', ἀλλ' ἐκ κορώνης] Miror versiones virorum insignium. Ipse Erasmus *non ex Coronide per Iovem, id est, cornicula (nam id matris nomen fertur) neque ex cornice*, quæ sic contraxit Benedictus, *non ex Coronide per Iovem, hoc est, non ex cornice*. At quæ illa explicatio? an Coronis eandem exprimit quam Corone? Certe non. Coronis enim Lariſſæa apud Ovidium, Phlegyæ filia apud alios, mater Æsculapii ex Apolline: at Corone Coronei filia & Phocaicæ telluris apud Ovidium ab Neptuno stuprata, nisi interveniſſet per Palladem mutatio formæ. Itaque vel has auctor intelligit, vel hanc postremam simpliciter de ave cornice accipere possumus, ut & per literarum convenientiam alludat ad præcedens & per significationem & appellationem volucris ad sequens. Neque vero probari potest id quod scripsit in Gallica versione Cl. Sponius, *tenant en sa main Esculape ne d'une Oye, & non pas d'une Corneille comme autrefois*, & quod addit in margi-

ne, *C'eſt qu'il étoit fils de Coronis, qui ſignifie Corneille.* Neque mox ſatis bene οἰκίσκον reddidit *ædiculas*, quum exigatur numerus ſingularis.

Pag. 760. Ἐκ πίπης Βηρυτίας] Saltem debuerant editores facere Βηρυπίας, ut in verſione exhibuit quoque Eraſmus. Sed ex illa ipſa literæ ταυ duplicatione odoror dubium nullum eſſe poſſe, quin Lucianus ſcripſerit Βερυτίας. Bruttia enim, non Berytia, pix celeberrima fuit apud veteres & ad varios uſus, ut apparet ex locis collectis ab πῆ πάνυ Bocharto in Chanaan cap. xxxiii. Inſulſe ad oram libri ſui retulit Cl. Sponius *poix Berittienne.*

Pag. 761. Ἐκ λίπας ἀρχείας] Benedictus *adipe fuillo.* Certe accuratior Eraſmus *urſino adipe:* etſi enim dicebatur ἄρκτος, tamen quam frequens in eo vocabulo fuerit omiſſio literæ πυ, ipſe Lucianus in Demonacte oſtendit, a quo ait Κυνικὸν ὄντα ἄρκτα δόξαι φιλοσοφεῖν, εἰκὸς Ὀνάγρῳ, ὥσπερ ὠνομάζετο, ἀλλ' Ἀρκεσίλαον appellandum. In Amoribus, placuit Luciano variare; quippe quum dixiſſet, λέοντες οὐκ ἐπιμιγνύονται λέαιν, ἀλλὰ ταῦρος ἀμαλθείας βασιν ἐπιθυνται, καὶ κριὸς ἄλλῳ τῷ πίμνῳ ἄρρην θῆλυσι πλησιάζει πρόβατον. τί δέ, ὃ σύες μὲ σύας μεταδιώκουσι καπροι, in ſequentibus reddit, οὐκ ἐρῶσιν ἀλλήλων λέοντες ἀλλ' ἄρκτοι, καὶ σύες.

Pag. 766. Ἐν πολλαῖς πάξεσι Ῥωμαϊκαῖς ἐξητασμένος] Indigniſſima interpretatio utriuſque interpretis *compluribus in præliis Romanorum ſpectata virtutis.* Nam neque hæc deſcriptio ad præcedentia accedit, in quibus de auctoritate in republ. & urbanis officiis agitur; nec Græca talem ſenſum admittere poſſunt. Verte *& in multis apud Romanos dignitatibus ac honoribus verſatus.* Eodem errore mox ἀφεὶς τὴν ἐγκεχειρισμένην τάξιν, uterque vertit *relicto exercitu, quem tenebat*, quum debuiſſent loco vel munere vel ſtatione. Eadem tamen aberratione & Sponius, *Il faillit donc a quitter l'Armée, qu'il commandoit*, quum priora dubie reddidiſſet *qui s'étoit ſignalé en pluſieurs occaſions.* At clare phraſin ſuam exſerit noſter auctor in principio Macrobiorum, ὃν ἴσμεν ἡμεῖς ἐπὶ δυσεξευρέτῳ μεγάλῃ αὐτοκράτορος τύχῃ εἰς τὴν πολιτικὴν ἀγαγόντα τάξιν &c.

Pag. 772. Ἐγὼ ἦλθ' ὁ Ἀσκληπιὸς νέος, ἀλλ' παρ' ἐκείνου τὸ σόφρον. πῶς λέγεις; ὦ Δ.] Quum ſic diſtinguant omnes, & quidem non male, cauſa non fuit, cur in Latinis augerentur interrogationum notæ, verterentque *Num quis alius ab illo priore?* nam qui addit νέος, dubitari ſimul non poteſt, quin loquatur de alio, quam ante fuit: ſed quomodo id contigerit negat mox fas eſſe clarius noſcere. Certe debent convenire. Sponius tamen quoque ſic reddebat *Dy-moy, Glycon, qui es tu? Ie ſuis le nouvel Eſculape. Es-tu Eſculape luy-meſme, ou quelqu' autre, qui luy reſſemble? Il n'eſt pas permis de reveler ces myſteres.*

Pag. 780. Λέγων πάνυ με εἰδέναι καὶ τὰ ὑπ' ἐμοῦ Ῥουτιλιανῷ συμβεβουλευμένα] Eraſmus, *negans ſe clam eſſe, quæ conſuliſſem Rutiliano.* Benedictus *aſſerens ſe ſcire, qua Rutiliano ſuaſiſſem.* Etiam Sponius

nius modo *il se plaignit à moy de l'avis que j'avois donné à Rutilianus*: ut apparet, sic interpretans, dum sola Latina inspicit. Nam Græca si sequimur, ut debemus, interpretabimur, *dicens sibi me esse probe notum, ut & quæ suaserim Rutiliano.*

Pag. 790. Ὅταν γὰρ ἀναχωνεύσωμεν] Vertunt Erasmus, *ubi enim jam summis colluctati sunt digitis*, Benedictus, *cum enim summis digitis colluctari desiissent*, Adnotavit Pater, ἀναχωνεύειν, τὸ πυκτεύειν καὶ παγκρατιάζειν αὐτῷ συμπλοκῆς. Quæ vera sunt, & vanæ interpretationes.

Pag. 793. Τὸν Ἰδαῖον Δακτύλων ἐκεῖνο τὸ ἔργον παιπαλῶσαι τὸ σύστολα πειθόμενον] Animadverte lodes, quam lepide possint interpretari. Opsopœus *unum ex Idæis Dactylis illud opus factum, rebus militaribus instituendum fuisse, quem Mars* (agnoscе alienissima & Græcis contraria) *a Iunone offerente acceptum* &c. Benedictus *unum ex Dactylis Idæis, opus illud factum ad rerum militarium institutionem, Martem a Iunone acceptum adhuc puerum*, ubi posteriora recte mollit ac corrigit. Sed quis priorem partem intelligit? aut illud opus factum? lege παιπαλῶσαι, & verte, *unum ex Idæis Dactylis, id opus exercentibus*, nempe *armata saltationis lusum* ac meditationem. Adde, quæ supra occurrunt ad pag. 396.

Pag. 795. Περὶ κρηνῶν ἰοειδῶν] Eadem sententiarum diversitas in duobus Luciani interpretibus de hoc loco intelligendo est, quæ ad ipsum poetam viros doctos vexavit. Nam quum Opsopœus reddidisset *circa fontem floribus obsitum*, Benedictus postea mutavit in *circum fontem ferrugineum*. Sed nobis certe minime convenire videntur ποῶδες ἄπαλον cum rebus ferrugineis; nec cur colorem ferrugineum referret ista κρήνη, ulla causa est, quum ripam ejus credibile sit teneri ab omne genus floribus, unde colorem ducunt aquæ, inter quos violæ finguntur præcipuæ. Itaque merito vel Opsopœum probamus, vel propius ad Græcam vocem interpretamur *fontem violacei coloris* Et vel Lexiphanes norat dicere ἔστιν οἱ λευκαὶνες ἀνθοτριβῆ ἔσω, ὡς αὐτὸ πολὺ βαθίζειν. Vide, quæ in hanc sententiam ad ipsum Hesiodum certissima annotavit Doctissimus noster I. G. Graevius.

Pag. 802. Σπαρτῶν ἀνάδοσις] Vinc. Opsopœus *Spartanorum retributio*, perridicule. Benedictus *satorum ortus*, paulo melius. Scripsit quidem Bourdelotius cætera nomina fabulis notissima. Sed tamen quum ita sit σχέτλιος, ut supra notaverit καὶ Ἀλίρροθον omitti ab interprete, cur non hic quoque aliquid adjecit? Nam sive omittant, sive ita interpretentur, tantundem est. Ne simus ergo posthac frustrationi, & vertatur *Spartorum exortus*.

Ibid. Τὸν Νηρέως παῖδα ἐπὶ τῷ κεφαλῇ τὸν Ἀλκυόνειον φυγεῖν] Quum adverterem Marcilium ad hanc narrationem offendi, & Ἀλκυόνειον audacter cogitari, conjiciebam fortasse ab Luciano scriptum fuisse ὀλεθρον φυγεῖν, ut in Lexiphane, ἀπερυθριάσας ποιήσῃ τὰς ὀφθαλμὰς καὶ ὑπὲρ ἀμφαλίους οὕτως μηδὲ ὀλεθρον βλέπειν. Apud Maximum Tyrium differt. 10

πῦ

τῷ διερῷ χαὶ αἱ νύξεις, τῷ ϑ μιξαρσίῳ αἱ πλήσεις. Sed quamquam fabulis vulgatis id ſit aptum & magis conveniat ad literas vulgati vocabuli, non debemus tamen auctori vim facere, qui apertiſſime vulgatum tuetur in Aſtrologia. ἴσως δὲ μοι καὶ ἐς Φαέθοντα τὸν Ἀδμητοῦ εἰρήσθω. τὸν δὲ κοινὸν χρυσίον δὲ αἰγίδος ἱλάσμα μυθίου. Quod ſequitur καὶ ὡς αὐτῶν, non interpretarer *& ante illos*, ſed *ante illa*, quod vides plane velle antecedentia.

Pag. 803. Φυγάδων χαμβρῶν] Non ſufficit interpretatio Benedicti *& profugorum Adraſti liberorum ſuſceptio*, immo vitioſa eſt. Recte Opſopæus *& generorum exulum Adraſti ſuſceptio*.

Pag. 804. Τὸν Μελίαγρον, τὸν Ἀταλάντην, τὸ Δαλὸν] Vertunt fideliter omnes totidem verbis, *Meleagrum, Atalanten, Dalum*. Quis credat? Ne talibus nugis obſideamur amplius, intercedit Pater vertendo *torrem*. Torris Meleagi nequit ulli eſſe ignotus. Et jam eodem verbo uſus erat auctor in principio Timonis. ὅτι δαλίσκια αὐτῆς ἐπανυτείνασα δοκεῖς.

Pag. 807. Οἷς κοσμεῖσθαι μηδὲν ὂν τὸ τῆς ὀρχήσεως πρᾶγμα] Opſopæus *quibus exornaretur, nequaquam ſaltatoris eſſe officium*. Benedictus, *quibus exornari ſaltatorem nihil eſt opus*, ac ſi legiſſet hic μὴ ἦν. Sed temere. Et illi non hactenus acculaverunt, tanquam ornamenta ſaltatori non convenirent, ſed ipſum ſaltatorem eſſe rem nullius momenti ac boni. Debuerunt Latine dare ſenſum clarum, quem præbet Lucianus in Græcis, nempe, *quibus exornatâ actionem ſaltatoris, quum ipſa in ſe nihil prorſus eſſet*.

Pag. 808. Ἡμίσεια γάρ τις ἂν, ἐντύχοις σωφέσιν] Peſſime ſic noſtra ex editione Salmurienſi, quum optime Baſileenſis (ἡμίσεια γάρ τις ἂν ἐντύχοις) σωφέσιν.

Ibid. Τῷ ἰσικίῳ τοῖς ὑποκειμένοις σχήμασι] Benedictus, *ut propoſitis perſonis geſtu reſpondeat*. Opſopæus *ut perſonis in ſcenam introductis ſaltator per omnia geſtu reſpondeat*. At nec id agit Lucianus, ut oſtendat id etiam in ſaltatoribus laudari, quod in quaque re laudatur, ut picturâ, cœlaturâ &c. ut nempe reſpondeant perſonis propoſitis, ſed mens ejus eſt, eamque in interpretando ſic exprimere debuerant. *Novit enim* (n. ὑποκείσεις) *ſe in illis magis laudari eò, quod ſimilis plane ſit ſubjectis perſonis*. Innuit vim ὑποκείσεως maxime curari & valere in iſtis ſaltatoribus, quum non ita pulchritudo ejus in aliis artibus exſeratur.

Pag. 817. Παρεσκευάσθαι ὑποκριτὴν] Benedictus *hiſtrionem in theatro agens*, idque verborum ſerie multis modis commutata. At Opſopæus ſequutus Luciani ordinem *adhibito repræſentatore*, quem ſenſum ſane probem, modo Latine efferatur. Et cur Benedictus in præcedentibus voces illas οἱ δὲ ἰγίλων interpretatus eſt *alii laudabant*, nec maluit retinere Opſopœanum *alii ridebant*? quod omnino debuerat reponi.

Pag. 819. Ἀντιπαροιμιάζων τὸν Ἀρίστωνα ἐν αὐτῷ] Benedictus *Convivium ab illo Ariſtonis, hic diverſum inſtituo*. Micyllus *Convi-*

vium

vium in eo viciſſim inſtituo contra Ariſtonis illud. Certe hoc manifeſtius.

Pag. 830. Καὶ μὲν ὁ τίτυος αὐλούμενος ἤδη ἱμπαδὸς ἐστι] Micyllus *at vero ille, qui antea inter tibias & cantores perſtrepebat, jam immobilis ac tacitus eſt.* Benedictus quoque non alio ſenſu, *qui antea tibiæ cantu recreabatur*, tanquam qui vinctus ſit, nequeat recreari tibiæ cantu, quum tamen cantet vinctus quoque compede foſſor. Itaque Bourdelotius notat eſſe λοιπὸς βακχεύμενος, quem ſenſum profecto ex præcedentibus affirmare omnino nequeas; neque id eſt contrarium antithetum ſequentis ἴσως, quod requiri videtur. Commodiſſime id expedivit pater, dum adſcripſit ſe correxiſſe ἀλώμενος, *hactenus vagans.*

Pag. 832. Ἄρτιος γάρ ἐστιν αὐτοῖς ὁ μίστης τῇ αὐλῇ, Σκηπάδιος ὄνομα] Attende, lector, quam ſint hæc immixta, dum nulla editio his voces exhibet velut parentheſin & notis ejus includas, quod prorſus faciendum eſt, ut fecit paterna manus.

Pag. 837. Τοῖς ὑπὸ τῶν κηρίων πλαττομένοις εἰς τὴν ἀγορὰν παραβαλλόμενοις] Sane interpretes *quæ a lutipigulis ad forum finguntur.* Neſcio quid velint. Sed opinor intelligit *ad vendendum.*

Ibid. Τὸν μηδὲ βάρβαρον ἐν τοῖς σαφεστάτοις ἀριθμεῖσθαι ἄξιον] *Qui neque barbarus, inter maxime perſpicuos recenſeri dignus ſis.* Sic Benedictus, qui dum Græcas voces curatiſſime reterre ſatagit, facit ſe obſcuriſſimum. Micyllus *qui ne cum barbaris quidem inter manifeſtiſſimos recenſeri dignus ſis.* Nulla parte melius. Lege βαρβάροις, quem genitivum ita ſolet auctor præponere; *qui neque inter illos, qui ex barbaris maxime perſpicui ſunt, recenſeri dignus ſis.*

Pag. 843. Μηδὲ τῶν ἀρχῶν ἥμισυ εἶναι] *Neque principio fas eſſe.* Quam poteſt quæſo ſententiam habere illud ineptiſſimum Benedicti principium? Longe verius ac manifeſtius Erasmus *nefas eſſe vel conari aut proponere Bagoam.* Hoc enim vult prorſus eſſe nefas eum id velle.

Pag 844. Εἴπερ ἦν ἐν τῷ ὁμοίῳ μεταποιῆται] Henricus Valeſius ὁ μάγος ad Excerpta è Dione notavit corrigendum εἰ πάλιν, & quidem peropportune. Sed quod mirari cogor, quum in noſtris exemplaribus ſic vulgo legatur, ut citavi; tum noſſe oportet egregium Briſſonium libro 11. de regno Perſarum, ubi primus illuſtrat hunc Luciani locum, docetque Favorinum eſſe illum Academicum philoſophum, non aliter producere hunc locum, quam prout emendat Valeſius.

Pag. 848. Οὐκ ἰούχας, ὅπως εἴδεσιν, ἀλλὰ σημεῖα] *Non quæ eſſent utcunque nomina, ſed rerum ſigna, quemadmodum putabant.* Sic Benedictus. Erasmus vero *non illis quidem utcunque viſum eſt conficiis, ſed quæ nota rerum eſſent.* Non attingunt nucleum. Verte, *non nomina, ſicut videbantur, ſed ſigna* & indicia eius quid eſſent quidque efficerent. Εἴδεσιν non refer ad Æthiopas, ſed ipſas

ipſas appellationes & nomina. Videbantur eſſe nuda nomina forte data, quum tamen ſub illis lateret σημεῖα.

Pag. 850. Ἢν δέ ποτε Ὀρφέα ἴδῃς ἢ λίθοισιν ἢ χρυσῷ μεμιμημένον] Vterque interpres *vel ſaxo expreſſum*, quod profecto admodum eſt rude. Etſi enim id poſſit fieri, oportet tamen in his eſſe politiorem, & λίθον quoque gemmam vocat in Demonacte, & λίθων πλάκας λοίσας teſſellas lapidum ad pavimentum in Amoribus. Intelligo & intellexit haud dubie Lucianus Orpheum ex opere Muſivo, quales Mercurium, Cupidinem, Satyrum, Silvanum nuper protulit Cl. Sponius.

Pag. 856. Τὰ δὲ φαῦλα, ἀμφιέσιος δέχου. ἐ γὰρ σφίσιν ἀγνοίσιν ἐπίεχε.] Sic commode Græca concinnavit Benedictus. Sed non bene his etiam apparavit Latina, *Quæ vero non imprudentibus accidunt, facile accipiuntur. Neque enim in illos irruunt.* Quæ profecto ut magnam partem ſunt imitatio verſionis Eraſmi, ita exprimunt penitus ordinem verborum in Baſileenſi exhibitum. τὰ δὲ ἀγνοίσιν φαῦλα ἀμφιέσιος δέχου. ἐ γὰρ σφίσιν ἐπίεχε. De quo ſi vere pronunciare licet, totum plane alieniſſimum, immo contrarium eſt menti auctoris, & hinc idem cenſendum de Benedicti verſione, quâ longe accommodatior illa Eraſmi: *mala vero facile cum non imprudentibus venerint, accipiuntur. Neque enim in illos irruunt.* Hic hæreo, quia neſcio quæ ſit ſcriptura vetus in codicibus Mſſ. Vnde & pater editioni Baſileenſi in voce ἀγνοίσιν adſcripſit σοφοίσιν, optime ad ſententiam Luciani, ſed longius ab vulgata lectione diſcedens. Si quod edidit Benedictus, exſtat in ſcriptis, opinor veriſſime ſententiam auctoris ſic exprimi. *adverſa autem facile excipiuntur; non enim imprudentibus ſuperveniunt, ſed* &c.

Pag. 860. Ὑπὲρ τῶν τῆς ἡσυχίας ἐλπίδα ἀμφικαίνει] Benedictus, *propter ſpem obſequii delinquere* ex Opſopæo, qui largius *propter ſpem exhibiti obſequii delinquere.* Mirabiles verſiones. Intellige *ſupra ſpem emendationis delinquere.*

Pag. 867. Σωιεθίλοσιν ἀσκεῖν τὴν γυμνάζιν] Benedictus, *ſuaſit ut exercitationi incumberet.* Opſopæus, *ut frequenti exercitio incumberet.* At quis negare audet ſæpius id ab illo factum? Sed præclarus luſus eſt in Græcis, quæ non tam ſuadent exercitium vel exercitationem, quam manuarias & corporis, non animi & ingenii probationes. Sic in Amoribus de Callicratide. ἐγὼ δὲ κατὰ τὸ σῶμα γυμνασικός. Et rurſus notabili diſtinctione, πᾶσι δὲ τοῖς φιλοσόφοις ψυχῆς μᾶλλον ἢ σώματος λιπαρῶς ἐναθλήσασι, ἐπιδοὺς ἡ Δίκαιοσύνη τὸν ἐγκύκλιον ἀγῶνα κατεδήσατο, τὸ σῶμα ταῖς ἐλαφρίαις ἀσκήσεσιν ἐκπονεῖ.

Pag. 868. Ἰδὼν δέ τις ἐπὶ τῶν σκελῶν αὐτὸν, οἷα τοῖς γέρουσιν ἐπιπλοκὰς γίγνεσθαι] Benedictus, *cum vidiſſet quiſpiam eum cruribus innixum, prout accidere ſolet ſenibus*, Quod tantum abeſt, ut ſoleat accidere, ut ſit inauditum. Et omnes homines quoque cruribus innituntur. Denique quaſi legiſſet αὐτόν. Longe melior Opſopæus; *cum vidiſſet*

set quispiam crura ejus tarda & turgida, qualia fere senibus fieri consueverunt. Poterant illa epitheta secure omitti, quum ex sequentibus videantur intelligi nescio qui livores.

Ibid. Ὁμόπαιδι σαυτῷ τὸ σκέλος] Vterque interpres *servo tuo similem te.* Cur igitur Lucianus non dixit, ὁμοῖον σαυτοῦ τῷ δούλῳ? Sed facetissime alludit ad Διαμαστίγωσιν Lacedæmoniam, de qua tum plurimi alii tum I. Meursius in Græcia feriata, & ipse Lucianus de Gymnasiis pag. 296. tom. 11. Per quam fiebat, ut idem honor videretur contingere servo, si ab domino verberaretur, qui solebat contingere liberis ac dominis.

Pag. 869. Στρατοπέδων καὶ ἔθνους καὶ μικτοῦ] Palam nugatur Benedictus *castrorum & maximi exercitus*; quod tamen fecit æmulatione Oplopœi, qui *castra & magnum exercitum.* Nam verti debebat *legionum & maximæ provinciæ.* Pessima autem est in Græcis distinctio.

Pag. 872. Λήξει μὲν ἀγὼν τῶν καλλίστων ἄθλων πολλῶν] Vterque interpres *Iam finis est pulcherrimorum munerum certaminis.* At manifeste apparet imperfectam esse sententiam, & duntaxat postrema in Græcis vox negligitur injuste. Et cur non potuerunt reddere? *Iam finit agon pulcherrimorum munerum dispensator* vel judex & arbiter.

Pag. 874. Εἰ σοφιστά με λέγειν ἤκουσας] Notabili versione hæc obscurantur ab viris doctis, qui interpretantur *si abunde mihi dicere videris*, quum nec in Græcis sit μοι vel *ἐμοί*. nec loquutionis hujusmodi sententia locum habere hic possit. Nihilo pluris æstimanda immutatio Marcilii, εἰ μὴ σοφιστὰ λέγειν ἤκουσας. Nam hac exceptione uti non vult, & quia scit ab se peti rem, quam præterire & nescire tuto poterat, ideo præmittit obtestationem per majestatem Veneris. Sensus Luciani clarus est, *si vana* oriosa, futilia & inutilia *me dicere existimas.* Vt de mercede conductis, ὧν πρὸς αὐτῶν ἀφεῖλη τὸν ἅπαξ αὐτοῖς καὶ δεῖ καὶ ἔστιν. Et rursus ibidem, κἂν ὑπὲρ τούτων ἡδέως ἀγωνιοῦμαι, ὡς μὴ ἀπόλῃ ἄκαιρα καὶ ἀπρεπῆ ὄντα.

Pag. 877. Ἐξ ὑπογύου δὲ ἐπιχειρήσας ἠψάμην, οἶδα ὅτι λίαν ἀπ' ὀλίγου παλαιᾶς] Sic edit & vertit Benedictus *rem nuper aggressus sum, sciens non admodum diu esse.* Et quis recte judicans hæc Latina sic Græce efferet? At Basileensis distinguit hoc modo: οἶδα ὅτι λίαν, ἀπ' ὀλίγου παλαιᾶς, & Latina apponit *nuper adeo ejus rei periculum facere cœpi, sat scio, nimium & non olim.* quæ certe Latina etiam nimis minuta. Græca enim ibi videntur recte se habere, quæ sic accipienda: *ex recenti studio id aggressus sum, sciens quamoptime, & non ab antiquo.*

Pag. 879. Εὐθὺ γάρ μοι δύο ἢ καὶ τρεῖς παρεπέδυσαν ὀλίγῳ ἀμφότεροι] Sic edit Benedictus sequutus Bourdelotium, & vertit, *statim enim mihi duo vel etiam tres propemodum præcipui supervenere*, idque exemplo editionis Basileensis, quæ hanc interpretationem prior exhibet, quum in Græcis sedat δύο ἢ καὶ τρεῖς παρεπέδυσαν. Mirandum profecto est, si tres propemodum utique præcipui accesserint

rint ſic ad Lucianum, eos ſic ſubito relinqui, nec vel verbum ullum aut de aut ab viris tam notabilibus fieri. Pater tale quid cogitans illas voces *propemodum præcipui* virgula induxit. Et certe credimus verti debuiſſe *parvo diverſi* vel diſtantes ac propemodum pares. Quod ſi verbum de compoſitum eſt in ſcriptis, non eſt cur contemnatur.

Pag. 879. Πρηγεμόνως γὰρ πολιτικῶν λόγων φρονῖτε] Baſileenſes vertunt *nam ſe velut ducem atque anteſignantem in civilibus orationibus gerebat*, ut & Bourdelotius, niſi quod *anteſignanum*. Benedictus *Nam ſe veluti ducem in civilibus orationibus gerebat*. Nec *veluti* in Græcis eſt, nec φρηγεμόνως in Latinis apparet, quod Pater interpretabatur *in primis*. Senſus eſt. *Nam præcipue his civilibus* h. e. non doctiſſimis & elaboratiſſimis, *orationibus præerat*.

Pag. 887. Ὧν ἀξιῶ, μάρτυρες ἴστε.] Benedictus ex aliis *quæ propono*. Pater *quæ ſentio*.

Pag. 891. Καὶ βίου τυραννίδι ἴσον] Benedictus *& vitæ tyrannidem videret*. Immo *vitæ inhiantis tyrannidi*, vel ut prior, *tota vita ad tyrannidem ſpectaret*.

Pag. 898. Ὡς ἀπὸ μικρᾶς λύσεως] Benedictus *tanquam a parvo occaſu*, Legit ergo δύσεως, quæ nullum hic ſenſum habet. Alii *a parvo fomite*, nimis tranſlate, nec opus tam alta figura, quum apte poſſimus ac debeamus *velut exiguam nactæ ſolutionem* vel laxamentum.

TA-

TANAQVILLI FABRI

Notæ & Animadverſiones in

TIMONEM LVCIANI.

CAPVT I.

Timon quo tempore vixerit. quo anno hæc acciderint quæ à Luciano fingũtur. Κολυτιός. Ἀλαὶ duplices. Heſiodorus eodem in loco ita emendatus. ἰυθμός. de arca Deucalionis & Noachi. Lycoreus mons, quis. Diacura in Græcia barbara quid & unde σατιρ, & de illa voce iudicium Ciceronis. ἰχανα. de Eſimeniais ævo. Lucianus emendatus, Οἶπς pro Αἶτνης. de Iovis ſepulcro ex hiſtoria ſacra Euemeri. Scholiaſtes Callimachi emendatus. In Luciano tentata emendatio. Hecatombæ de ἄν contra ea quæ apud Diodorum leguntur. Lucianus emendatus.

Pag. 51. lin. 1. *Τίμων*] Quandoquidem libelli hujus σκωπτικὸς erit Timon, ille cognomento μισανθρωπος, de eo paucula viſum eſt dicere. Vixit igitur Athenis belli Peloponneſiaci tempore. Nam cetera argumenta ut omittam, Lucianus Demeam rhetora hic loquentem induxit: καὶ κρίσεων) (de Timone loquitur) ὅτε τὴν παρίδος πρεσβείαν τοὺς Λακεδαιμονίους, (quem locum infra examinabimus) ὃς ἅπερ ἐνεστὼς ἐφ' ἑστίαν τε καὶ ἐπὶ τῇ πόλει ἐν τῷ πρόσθεν ἐνιαυτῷ, *cum Peloponneſii Acharnenſes obſiderent.* Acharnæ autem δήμος Ἀττικῆς anno primo belli Peloponneſiaci obtectæ ſunt, ut ex Thucydide locupletiſſimo teſte conſtat. Quamobrem ea quæ hic à Luciano narrantur, in annum CCCXXII. urbis Romanæ conjici debent, qui eſt ante Chriſtum natum CCCCXXIX. Erat autem Timon ex eo Atticæ populo ſeu oppido, cui Κολυτὸς nomen. Indidem oriundus Plato Philoſophus. Κολυτὸς autem ad radices montis Hymetti jacebat. Quare non temere eſt quod à Luciano ſcribitur, τὸν ἄνω σχοῖνον, ὃν Ἔρυμα, ὁ καλοῦμεν ἐκ τῆς Ἀττικῆς πρὸς τὴν Ὑμηττὸν, ὡς τὰ ἐγγύτατα; Patrem habuit Echecratidem nulla alia re inſignem, quàm quòd Timonem genuit. De hominis moribus nil attinet dicere, cum eam rem Plutarchus διὰ πραγμάτων in vita M. Antonii abſolverit. Hoc addam tantum, Timonem virum bonum fuiſſe, & moribus adeo factis ad humanitatem, nihil ut ipſo χρηστότερον, nihil benignius extiterit. Nam quod illum μισάνθρωπον cognominarunt, id hercle perperam fecere. Quemadmodum enim qui Mercurium, Venerem, Sylvanum, & alias id genus nugas deos eſſe olim negabant, non recte ἄθεοι vocabantur (neque enim Sylvanus Mercuriuſque dii ſunt) ſic Timon non recte μισάνθρωπος appellabitur. Quid ita? inquies. Quia non homines ille, ſed feras oderat, quibus ætas illa ſcatebat. Certe qui Ariſtophanis fabulas, veram Attici ingenii imaginem, ut ajunt veteres magiſtri, legent, de his mecum ita non commutabit verba. Accedat his Platonis teſtimonium, qui ita ſcripſit in epiſtola XXIV. inter illas quæ non ita pridem à Leone Allatio vulgatæ ſunt. Quo enim loco ait ſe in fundum Hephæſtiadeum migraſſe (Ἡφαιστιάδου debuit ſcribere Leo ex Diogene Laertio & Hermolao ὁ ἐν Ἡφαιστιάδῃ, non autem Ἐφεστιάδου) ut ubi ἀπόθηται τὸ ἄστυ νόσο-

vat; addit: σωίγνων ὅτι Τίμων ἐκ ἦν ἄφρων μισάνθρωπος. μὴ δ' ἐφίσκων μόνον ἀνθρώπους, ἐκ ἠδύνατο σφόδρα φιλεῖν. *Cognovit ergo, Timonem non fuisse misanthropum. sed cùm homines nancisci in urbe non posset, bellum amare haud poterat.* Extat ejus Epitaphium olim à Callimacho ſcriptum; & item alterum quod homo providus ſibi fecerat. En tibi, ut quidem tali dignum ingenio eſt:

Ἐνθάδε σποδιξας ψυχὴν βαρυδείματα κεῖμαι·
Τύνομα δ' ἀ πύσησθε, κακοὶ δ' κακῶς ὀλοισθε.

Ait Plutarchus ſepultum cum fuiſſe Ἀλῆν· ſed cùm duæ ſint Ἀλαί, locum illum Plutarchi de Araphenidibus intelligas, non de Æxonidibus: nam priores Ἀλαὶ ad tribum Ægeida pertinebant, alteræ non item. Ceterùm hunc libellum ita venuſtum, ita elegantem judico eum ut inter politiſſimos Luciani non dubitem referre. Ita ingenioſe & facilè compoſitus eſt, ut ei nulla comœdia poſſit comparari. Tum porro, ſi uſquam alibi, pura in eo oratio eſt, atque ita caſtigata ut nihil ſupra. Habet quidem initium vehementius paulò & tragicum ſpirans, ſed ita hominis fortunis & moribus conveniens, ut nihil ἀδιανόητον ſingi queat. Ceterum, ita habeto, Lector, nunquam poſt renatas meliores literas puriorem editum fuiſſe libellum hunc. Idque ita verum eſt, ut ſatis mirati non poſſim hominis illius impudentiam, qui auſus eſt poſteris imponere, profeſſuſque eſt editionem illam Pariſienſem in forma maxima ex Mſſ. Codd. regiæ bibliothecæ expreſſam eſſe.

Νῆφε δ' μάλιστα ἀναγνῶν, ἀρθρε πᾶσιν τοῖς φραξὶν. nil verius, mi Lector, neque magis in vita degunda utile.

Pag. 52. lin. 10. Ὦ ζεῦ φίλιε δ' ξένιε | Hæc Jovis cognomina, & plura item alia, diligentiſſimè ſunt & ingenioſiſſimè à Dione Chryſoſtomo explicata Oratione I. de regno pag. 8. editionis Morellianæ. Ceterum, quod in interpretatione illa omnia Græcè, uti ſe habebant, reliqui, id non temerè factum eſt: & qui κριτικοὶ ſunt, facilè cauſam videbunt.

Pag. 53. lin. 6. Εἰπειδὴς | Hujuſmodi carminum fulcra Latini tibicines vocabant; eaque voce olim uſus eſt Virgilius, referente anonymo Biographo. Sed admonet me hoc verbum, ut meum de quodam Heliodori loco judicium aperiam; mihi enim vehemens ſuſpicio ſit, corruptum eum eſſe. Is ita ubique legitur: Μηδ' ἢ τοῦ ὀξέως ἢ ἀγκῶνα δυτέρας χειρὸς ἐπισφίγξασα, ἐ τοῖς δακτύλοις ἢ παρεσχε ὅπη πρίαστο, &c. Eſt ibi elegantiſſima mœrentis Charicliæ deſcriptio. Iego ἢ παρειὰν ὑπερείσασα, doctis fortaſſe non diſſentientibus. ſed quia non uno vitio hunc locum laborare judico, iterum mihi tentandus eſt. Quis enim unquam audivit dici, ἀγκὼν χειρός? Scio quidem, & monent veteres magiſtri, ἀγκὼν quandoque eſſe ὕπτιγμα τῆ χειρός; ſed hic ex deſcriptionis ſerie non poteſt. Itaque ſic mihi perſuadeo legendum eſſe, ἀγκῶνα δυτέρα βραχίονος. Totam illam deſcriptionem legito, ſi te, ſi me, amas. Ad illud autem ὑπερείσασα ut revertar, non omittendum illud quod in Milite glorioſo Plauti eſt, *os columæ natum*; ſed κωμικώτερον.

Lin. 8. Ῥυθμὸς | Ῥυθμὸς & μέτρον non ſunt eadem: itaque rectè diſtinxit Lucianus. proprie enim ῥυθμὸς ad inceſſum pertinet, ut mihi ex Platone demonſtrare facile ſit lib. III. de Republica, & lib. II. de legibus; ex Scholiaſte quoque Æſchyli in ἱκέτ. ὅθι Θεὸς. qui ait, βάδην δ' εἰ ῥυθμοὶ, τὸ δὲ μέτρα ἢ βάσεις. pag. 74. edit. Stephanianæ. Ex Luciano præterea ipſo in περὶ τῆ ὀρχήσεως, cum ait de iis, qui inepte & perperam ſaltant, ἄτοπος ἐκεῖνος ὁ πούς, ἄτοπος δ' ὁ ῥυθμὸς λέγω. Atque utinam veteres illos poëtas datum nobis eſſet ſemel recitantes audire, eorumque choros ſpectare. Quàm multa hodie teneremus, quæ nos æternùm latebunt circa μέτρον & ῥυθμὸν! mira enim veterum circa hanc rem diligentia. Itaque apud Scholiaſten Ariſtophanis legas, ἀρχαῖα ἢ τὰ μετρικὰ ἐ ῥυθμικὰ διδασκαλία.

Pag. 57. lin. 5. Τὸ μεγαθαγόρου | Illius enim vis ὑπνωτικὴ eſt, ſeu ſomnifica, ut loquitur Plinius. Xenophon in Sympoſio. τοῦ γὰρ ὕπνου ἡδίστου ὄντος ψυχῆς, τοῖς μὲν λύπας, ἐκείνου δὲ μεγαθαγόρου ἐδὲ ἀνθρώπους, ποιεῖ.

Ee

Eſt & tale aliquid in ſexto Platonis περὶ τ' φιλοτιμίας, ubi παίλλαρ@ dicitur μανδραγόρα ἢ μικρὸν συκοδίδυος.

Pag. 59. lin. 10. Κοσμιώτερον] Παιζὶ μαιέσταπε ſcriptor περὶς τὸ ὑμετερωτέλλατον, in adverbiis ſcilicet ſimiliter exeuntibus, σοφρόνως, σωφρόνως, κοσμιώτερον. Ceterum cum ait σύστημας fieri κοσμιώτερον, intellige ita frequentes, ita crebros, ita ſibi invicem inſtantes, ut eam cribri agitationem referre videantur, quæ ut cum grana incernuntur.

Pag. 60. lin. 4. Παγδαῖος] Notandum hoc Luciani judicium, qui ἐστὶς μαγδαῖος@ dici ὀρθῶς in proſa ſcilicet oratione eſt exiſtimat. At Suidas proprie dici credidit. Nam hominem μαγδαῖον quomodo Alexandrum vocavit Plutarchus, aut dici κ⁵ μεταφέρει ἀπὸ τ' ὄμεγον. Hæc & alia hujuſmodi ſedulo obſervanda judico, ut ad proprietatem Græci ſermonis perveniri poſſit. Ceterum non ἐστὶ τε, legendum eſt, ſed ἐστὶ tantum. Quod autem vocem μαγδαῖος in verſione Latina reliqui, id fieri debuit.

Pag. 61. lin. 4. Κίβωτον] Locus apprime notandus; convenit enim cum Hiſtoria ſacra, niſi quod, ut ait Comicus, *male diviſa ſunt temporibus hæc.* Quæ enim de Noacho ſcripta a principe hiſtoricorum Mole fuerant, ad Deucalionem ſuum tranſtuleruntGræci. Ceterum quod κίβωτον Luciano in hac hiſtoria dicitur, alius λάρναξ eſt, vox ejuſdem ſignificationis. Vius ea quondam fuerat Nicolaus Damaſcenus, cum de primo diluvio ageret. locus eſt apud Iolephum. Eadem quoque occurrit apud Plutarchum, in eruditiſſimo libro de ſolertia animalium, quo loco, murum, & columbæ meminit; ſed eam tamen ad fabulatores remittit. οἱ μὲν δὴ μυθολόγοι, ait, τὸν Δευκαλίωνα φασὶ διασῶσαι ἐπὶ τ' λάρνακος ἀσκεύη τινὰ καὶ σπέρματα χρήσιμα μετ' αὐτὸν εἰς τὴν πάλιν ἐποικισθῆναι θάλασσαν ἢ, ἀποπέμψαντα. id eſt, *fabulatores quidam produnt columbam ex arca emiſſam indicium tempeſtatis Deucalionis fuiſſe, cum ſe rurſus in eam conferret, ſereniſſatis vero, cum prorſus avolaſſet.* pag. 968. edit. Pariſ.

Pag. 62. lin. 1. Λυκωρεῖς] Parnaſſus eſt, aut certe illius pars, (nam ad Parnaſſum appulit Deucalion) ibi quoque olim fuit urbs Lycorea, ut ex veteribus Geographis conſtat. hinc itaque eſt quod hodieque à Græcis incolis Parnaſſus Liacura dicitur.

Pag. 65. lin. 1. Ὦ δαυάτης] Honeſta appellatio: nihil apud Græcos ſcriptores frequentius. ita ὦ γλυκεῖα, ὦ γλυκεῖς, ὦ δαιμόνιε, & alia ſexcenta.

Lin. 5. Δευκαλίωνας] Etſi conſtet plures fuiſſe Deucalliones, eo tamen confugere nihil neceſſe eſt; ſed locus tantum explicandus. Intellige igitur pœnas & calamitates ἀνθρώπων, quibus humanum genus ſub Deucalione pene periit, leviores eſſe quam ut, &c.

Pag. 67. lin. 1. Μηδὲ ἀναγνῶτε] Verti *ne legentes quidem*; non metaphora eſt ducta ἀπὸ τ' σπλην ἀναπτερωμένων.

Lin. 6. Σπεύδω ἔ ἐπείγω] Fere plerumque has duas voces conjungebant; exempla ita crebra, ut pigeat colligere: aliquando etiam dicebant σπεύδω καὶ δρέω. Plutarch. in vita Dionis. Ceterum miror quod dixit Cicero, σπεύδω *Latine uno verbo exprimi non poſſe*, nam *ſervator* idem facit Latine quod Græce σπεύδω. Terentius: *ſervatrix mea.* In Græco haud dubie erat σώτειρα, quid enim aliud?

Lin. 8. Ἐπὶ τοῦτον τ' ἱγμονεύειν] Cave iis idem cum illo ſentias, qui vertit, *ad extrema redactus conſilia.* nihil nequius dici aut fingi poteſt, Dii boni! Saltem meminiſſe Homerici illius;

Ἄγρει ἴτ' ἰφθιμοῖσι, &c. Odyſſ. 4. item.

Εἰ δ' ὅτις τις ἄλλος ἀνὴρ ἐπιπροΐηψι μυθέων

Ἄγρει ἴτ' ἰφθιμοῖς, ἐμὸν μὴ πάμπαν χαλεπὸς ἄλλος. Odyſſ. 5.

ἰφθιμὸς hoc quidem loco nihil aliud quidquam eſt quàm ſolitudo, receſſus, pars rurſus remotior. Helych. & Harpocration. Lucianus infra vocabit ſimpliciter ἄγρον.

Pag. 69. lin. 2. Νάδυμαν] Reliqui vocem Græcam in verſione, eſt enim reſpectus ad Hom. locum.

ne, *C'eſt qu'il étoit fils de Coronis, qui ſignifie Corneille.* Neque mox ſatis bene οἰκιακὸν reddidit *edicula*s, quum exigatur numerus ſingularis.

Pag. 760. Ἐκ πόλης Βηρυτίας] Saltem debuerant editores facere Βηρυτίας, ut in verſione exhibuit quoque Eraſmus. Sed ex illa ipſa literæ τῶν duplicatione odoror dubium nullum eſſe poſſe, quin Lucianus ſcripſerit Βρυττίας. Bruttia enim, non Berytia, pix celeberrima fuit apud veteres & ad varios uſus, ut apparet ex locis collectis ab τῷ πάνυ Bocharto in Chanaan cap. xxxiii. Inſuliſſe ad oram libri ſui retulit Cl. Sponius *poix Berittienne*.

Pag. 761. Ἐκ λίπας ἀρχαίας] Benedictus *adipe ſuillo*. Certe accuratior Eraſmus *urſino adipe*: etſi enim dicebatur ἄρκτος, tamen quam frequens in eo vocabulo fuerit omiſſio literæ πυ, ipſe Lucianus in Demonacte oſtendit, a quo ait Κυνικὸν ὁ ἄρκτος δόγμα φιλοσοφεῖν, οὐκ Οἰνάρκτου, ὥσπερ ὀνομάζεται, ἀλλ' Ἀρκεσίλαου appellandum. In Amoribus, placuit Luciano variare; quippe quum dixiſſet, λέοντος ὀκτὼ ἐπιμαίνονται λίπαι, ἀλλὰ ταῦρος ἀγελάρχης βασιν ἐπιδραμὼν, καὶ κλίνας ὅλον τῷ πέμπλῳ ἄρρενος ταλαρσὶ ἀφέρμασι. τί δέ, ὦ συῶν μὲ οὐκ ἀπελάκασι κάπροι, καὶ σύες.

Pag. 766. Ἐν παισὶ πάσαι Ῥωμαϊκοῖς ἐκπεσμῷ] Indigniſſima interpretatio utriuſque interpretis *compluribus in prætiis Romanorum ſpectata virtutis*. Nam neque hæc deſcriptio ad præcedentia accedit, in quibus de auctoritate in republ. & urbanis officiis agitur; nec Græca talem ſenſum admittere poſſunt. Verte *& in multis apud Romanos dignitatibus ac honoribus verſatus*. Eodem errore mox ἀφεὶς τὴν ἐγκεχειρισμένην τάξιν, uterque vertit *relicto exercitu, quem tenebat*, quum debuiſſent loco vel munere vel ſtatione. Eadem tamen aberratione & Sponius, *Il faillit donc a quitter l'Armée, qu'il commandoit*, quum priora dubie reddidiſſet *qui s'étoit ſignalé en pluſieurs occaſions*. At clare phraſin ſuam exſerit noſter auctor in principio Macrobiorum, ὃν ἴσα ἢ ὑπερέχοντα μεγάλα αὐτοκρατόρεσι τύχη εἰς τὴν πλείστην ἀγαγοῦσα τάξιν &c.

Pag. 772. Ἐγὼ ἦ δ' ὃς Ἀσκληπιὸς εἰμὶ, καὶ παρ' ἐκείνου τὸ πρῶτον. πῶς λέγεις; ὦ Ζ.] Quum ſic diſtinguant omnes, & quidem non male, cauſa non fuit, cur in Latinis augerentur interrogationum notæ, verterentque *Num quis alius ab illo priore?* nam qui addit εἷον, dubitari ſimul non poteſt, quin loquatur de alio, quam ante fuit: ſed quomodo id contigerit negat mox fas eſſe clarius noſcere. Certe debent convenire. Sponius tamen quoque ſic reddebat *Dy-moy, Glycon, qui es tu? Ie ſuis le nouvel Eſculape. Es-tu Eſculape luy-meſme, ou quelqu' autre, qui luy reſſemble? Il n'eſt pas permis de reveler ces myſteres.*

Pag. 780. Λέγω πάνυ μὲ εἰδέναι καὶ τὰ ὑπ' ἐμοῦ Ῥητιανῷ συμβαλλόμενα] Eraſmus, *negans ſe clam eſſe, qua ſuaſiſſem Rutiliano*. Benedictus *aſſerens ſe ſcire, qua Rutiliano ſuaſiſſem*. Etiam Sponius

nius modo *il se plaignit à moy de l'avis que j'avois donné à Rutilianus*: ut apparet, hic interpretans, dum sola Latina inspicit. Nam Græca si requirimur, ut debemus, interpretabimur, *dicens sibi me esse probe notum, ut & quæ suaserim Rutiliano.*

Pag. 790. Ὅταν γὰρ ἀκροχειρίσωμαι] Vertunt Erasmus, *ubi enim jam summis colluctari sunt digitis*, Benedictus, *cum enim summis digitis colluctari desissent*, Adnotavit Pater, ἀκροχειρίζειν, τὸ πυκτικῶν καὶ παγκρατιαζόντων ἀνδρῶν συμπλοκῆς. Quæ vera sunt, & vanæ interpretationes.

Pag. 793. Τὸν Ἰδαῖον Δακτύλων ἕνα τοῦτο ἔργον ποικιλμάτων τὸ σύστημα πεποιῆσθαι] Animadverte sodes, quam lepide possint interpretari. Opsopæus *unum ex Idæis Dactylis illud opus factum, rebus militaribus instituendum fuisse, quem Mars* (agnosce alienissima & Græcis contraria) *a Iunone offerente acceptum* &c. Benedictus *unum ex Dactylis Idæis, opus illud factum ad rerum militarium institutionem, Martem a Iunone acceptum adhuc puerum*, ubi posteriora recte mollit ac corrigit. Sed quis priorem partem intelligit? aut illud opus factum? lege ποικιλμάτων, & verte, *unum ex Idæis Dactylis, id opus exercentibus*, nempe *armata saltationisludium* ac meditationem. Adde, quæ supra occurrunt ad pag. 396.

Pag. 795. Περὶ κρηνῶν ἰοειδῶν] Eadem sententiarum diversitas in duobus Luciani interpretibus de hoc loco intelligendo est, quæ ad ipsum poetam viros doctos vexavit. Nam quum Opsopæus reddidisset *circa fontem floribus obsitum*, Benedictus postea mutavit in *circum fontem ferrugineum*. Sed nobis certe minime convenire videntur ποίας ἄπαλοι cum rebus ferrumineis; nec cur colorem ferrumineum referret ista κρήνη, ulla causa est, quum ripam ejus credibile sit teneri ab omne genus floribus, unde colorem ducunt aquæ, inter quos violæ singuntur præcipuæ. Itaque merito vel Opsopæum probamus, vel propius ad Græcam vocem interpretamur *fontem violacei coloris*. Et vel Lexiphanes norat dicere ὕπνον οἱ λευκώνιοι ἀνθρωπίσκοι ἥσυ, ὡς αὐτοπάλαι ἔφασκεν. Vide, quæ in hanc sententiam ad ipsum Hesiodum certissima annotavit Doctissimus noster I. G. Graevius.

Pag. 802. Σπαρτῶν ἀνάδοσις] Vinc. Opsopæus *Spartanorum retributio*, perridicule. Benedictus *satorum ortus*, paulo melius. Scripsit quidem Bourdelotius cætera nomina fabulis notissima. Sed tamen quum ita sit σχοινοτενὲς, ut supra notaverit καὶ Ἀλιφάνης omitti ab interprete, cur non hic quoque aliquid adjecit? Nam sive omittant, sive ita interpretentur, tantundem est. Ne simus ergo posthac frustrationi, & vertatur *Spartorum exortus*.

Ibid. Τὸν Νηΐδων παῖδα ἐπὶ τὴν κρήνην τὴν Ἀλφειὸν φυγεῖν] Quum adverterem Marcilium ad hanc narrationem offendi, & Ἀλφειὸν audacter cogitari, conjiciebam forsan ab Luciano scriptum fuisse ἐπὶ τὸν φυγεῖν, ut in Lexiphane, ἀπευθριάσας ποιήσας τὰς ὀφθαλμὰς τὸ ὑπνεῖν λαμπάλιος οἷον μηδὲ ὀλίγον βλέπειν. Apud Maximum Tyrium differt. 10

τῆς

τῷ διερῷ χάνδ αἱ νύξις, τῷ ϑ μιξοερσίῳ αἱ πλήσις. Sed quamquam fabulis vulgatis id sit aptum & magis conveniat ad literas vulgati vocabuli, non debemus tamen auctori vim facere, qui apertissime vulgatum tuetur in Astrologia. ἴσα δὲ μοι κἀκ τῆς Φελίξου τὸ Ἀδμήτου ϑ' εἱρήσθω. τὸν δὴ κεφᾷ χρυσίῳ δὶ αἰγὸς ἑλᾶσαι μυθίον. Quod sequitur κ' ὡς αὐτῶν, non interpretarer *& ante illos*, sed *ante illas*, quod vides plane velle antecedentia.

Pag. 803. φυγάδων γαμβρῶν] Non sufficit interpretatio Benedicti *& profugorum Adrasti liberorum susceptio*, immo vitiosa est. Recte Opsopæus *& generorum exulum Adrasti susceptio*.

Pag. 804. Τὸν Μελίαγρον, τὸν Ἀτελάντου, τὸ Δαλὸν] Vertunt fideliter omnes totidem verbis, *Meleagrum, Atalanten, Dalum*. Quis credat? Ne talibus nugis obsideamur amplius, intercedit Pater vertendo *torrem*. Torris Meleagri nequit ulli esse ignotus. Et jam eodem verbo usus erat auctor in principio Timonis. ὅτω δαλόν τινα αὐτῆς ἐπαινετέναι δοκεῖς.

Pag. 807. Οἷς κοσμεῖσϑαι μηδὲν ὂν τὸ ϝ ὀρχησῦ πρᾶγμα] Opsopæus *quibus exornaretur, nequaquam saltatoris esse officium*. Benedictus, *quibus exornari saltatorem nihil est opus*, ac si legisset hic μὴ δέον. Sed temere. Et illi non hactenus acculaverunt, tanquam ornamenta saltatori non convenirent, sed ipsum saltatorem esse rem nullius momenti ac boni. Debuerunt Latine dare sensum clarum, quem præbet Lucianus in Græcis, nempe, *quibus exornari actionem saltatoris, quum ipsa in se nihil prorsus esset*.

Pag. 808. Ἡμιόλιόν γάρ τις ἂν, ἐπύγχανε σωϑεῖσα] Pessime sic nostra ex editione Salmuriensi, quum optime Basileensis (ἡμιόλιόν γάρ τις ἂν ἐπύγχανε) σωϑεῖσα.

Ibid. Τὰ ἐοικίνα τοῖς ὑποκειμένοις ϖροσώποις] Benedictus, *ut propositis personis gestu respondeat*. Opsopæus *ut personis in scenam introductis saltator per omnia gestu respondeat*. At nec id agit Lucianus, ut ostendat id etiam in saltatoribus laudari, quod in quaque re laudatur, ut picturâ, cœlaturâ &c. ut nempe respondeant personis propositis, sed mens ejus est, eamque in interpretando sic exprimere debuerant. *Novit enim* (n. ὑποκρίσεις) *se in illis magis laudari eò, quod similis plane sit subjectis personis*. Innuit vim ὑποκρίσεως maxime curari & valere in istis saltatoribus, quum non ita pulchritudo ejus in aliis artibus exseratur.

Pag. 817. Παρασησαμβῶ ὑποκρίτῃ] Benedictus *histrionem in theatro agens*, idque verborum serie multis modis commutata. At Opsopæus sequutus Luciani ordinem *adhibito repræsentatore*, quem sensum sane probem, modo Latine efferatur. Et cur Benedictus in præcedentibus voces illas οἱ δὲ ἐγέλων interpretatus est *alii laudabant*, nec maluit retinere Opsopœanum *alii ridebant*? quod omnino debuerat reponi.

Pag. 819. Ἀνηνυσποπάζω τὸ Ἀρίστωνος σὺν αὐτῷ] Benedictus *Convivium ab illo Aristonis, hic diversum instituo*. Micyllus *Convivium*

vium in eo viciſſim inſtituo contra Ariſtonis illud. Certe hoc manifeſtius.

Pag. 830. Καὶ μὲν ὁ τῶν αὐλῶν ἀλύμβων ἤδη ἴσως ἐστὶν] Micyllus *at vero ille, qui antea inter tibias & cantores perſtrepebat, jam immobilis ac tacitus eſt.* Benedictus quoque non alio ſenſu, *qui antea tibia cantu recreabatur*, tanquam qui vinctus ſit, nequeat recreari tibiæ cantu, quum tamen cantet vinctus quoque compede foſſor. Itaque Bourdelotius notat eſſe λόγοις βαλλόμβων, quem ſenſum profecto ex præcedentibus affirmare omnino nequeas; neque id eſt contrarium antithetum ſequentis ἴσως, quod requiri videtur. Commodiſſime id expedivit pater, dum adſcripſit ſe correxiſſe ἀλύμβων, *hactenus vagans.*

Pag. 832. Ἄρτιος γάρ ἐστιν αὐτοῖς ὁ μίσθη τῇ αὐλῇ, Σκηπάδιος ἔοικε] Attende, lector, quam ſint hæc immixta, dum nulla editio his voces exhibet velut parentheſin & notis ejus incluſas, quod prorſus faciendum eſt, ut fecit paterna manus.

Pag. 837. Τοῖς ὑπὸ τῶν κηρῶν πλαττομένοις εἰς τὸν ἀγῶνα πλακοῦντος] Sane interpretes *quæ a lutipiguli ad forum finguntur.* Neſcio quid velint. Sed opinor intelligit *ad vendendum.*

Ibid. Τὸν μηδὲ βάρβαρον ὄντα τῶν σαφεστάτων ἠριθμῆσθαι ἄξιον] *Qui neque barbarus, inter maxime perſpicuos recenſeri dignus ſis.* Sic Benedictus, qui dum Græcas voces curatiſſime referre ſatagit, facit ſe obſcuriſſimum. Micyllus *qui ne cum barbaris quidem inter manifeſtiſſimos recenſeri dignus ſis.* Nulla parte melius. Lege βαρβάροις, quem genitivum nec ſolet auctor præponere; *qui neque inter illos, qui ex barbaris maxime perſpicui ſunt, recenſeri dignus ſis.*

Pag. 843. Μηδὲ τῶν ἀρχῶν ἧττον εἶναι] *Neque principio fas eſſe.* Quam poteſt quæſo ſententiam habere illud ineptiſſimum Benedicti principium? Longe verius ac manifeſtius Erasmus *nefas eſſe vel conari aut proponere Bagoam.* Hoc enim vult prorſus eſſe nefas eum id velle.

Pag 844. Εἴπερ ἦν ἡ τῶν ὁμοίων μεταποίησις] Henricus Valeſius ὁ μόναρχος ad Excerpta è Dione notavit corrigendum εἰ τοῦτο, & quidem peropportune. Sed quod mirari cogor, quum in noſtris exemplaribus ſic vulgo legatur, ut citavi; tum noſſe oportet egregium Briſſonium libro 11. & regno Perſarum, ubi primus illuſtrat hunc Luciani locum, docetque Favorinum eſſe illum Academicum philoſophum, non aliter producere hunc locum, quam prout emendat Valeſius.

Pag. 848. Οὐκ ἀνόματα, ὅπως εἴδητον, ἀλλὰ σημεῖα] *Non quæ eſſent utcunque nomina, ſed rerum ſigna, quemadmodum putabant.* Sic Benedictus. Erasmus vero *non illis quidem utcunque viſum eſt conficiis, ſed quæ nota rerum eſſent.* Non attingunt nucleum. Verte, *non nomina, ſicut videbantur, ſed ſigna* & indicia ejus quid eſſent quidque efficerent. Ἐθέλειν non refer ad Æthiopas, ſed ipſas

ipſas appellationes & nomina. Videbantur eſſe nuda nomina forte data, quum tamen ſub illis lateret σημεῖα.

Pag. 850. Ἢν δὲ κατὰ Ὀρφέα ἴδῃς ἢ λίθοισιν ἢ χρυσῷ μεμιμημένον] Vterque interpres *vel ſaxo expreſſum*, quod profecto admodum eſt rude. Etſi enim id poſſit fieri, oportet tamen in his eſſe politiorem, & λίθοι quoque gemmam vocat in Demonacte, & λίθων πολύχρως λείους teſſellas lapidum ad pavimentum in Amoribus. Intelligo & intellexit haud dubie Lucianus Orpheum ex opere Muſivo, quales Mercurium, Cupidinem, Satyrum, Silvanum nuper protulit Cl. Sponius.

Pag. 856. Τὰ δὲ φαῦλα, ὥσπερεῖος δίκτυ. εὐ γὰρ σφισιν ἀγνοίσιν ἐπίσχῃ.] Sic commode Græca concinnavit Benedictus. Sed non bene his etiam apparavit Latina, *Quæ vero non imprudentibus accidunt, facile accipiuntur. Neque enim in illos irruunt.* Quæ profecto ut magnam partem ſunt imitatio verſionis Eraſmi, ita exprimunt penitus ordinem verborum in Baſileenſi exhibitum. τὰ δὲ ἀγνοίσιν φαῦλα ὥσπερεῖος δίκτυ. εὐ γὰρ σφιν ἐπίσχῃ. De quo ſi vere pronunciare licet, totum plane alieniſſimum, immo contrarium eſt menti auctoris, & hinc idem cenſendum de Benedicti verſione, quâ longe accommodatior illa Eraſmi: *mala vero facile cum non imprudentibus venerint, accipiuntur. Neque enim in illos irruunt.* Hic hæreo, quia neſcio quæ ſit ſcriptura vetus in codicibus Mſſ. Vnde & pater editioni Baſileenſi in voce ἀγνοίσιν adſcripſit ἀσθενοίσιν, optime ad ſententiam Luciani, ſed longius ab vulgata lectione diſcedens. Si quod edidit Benedictus, exſtat in ſcriptis, opinor veriſſime ſententiam auctoris ſic exprimi. *adverſa autem facile excipiuntur; non enim imprudentibus ſuperveniunt, ſed* &c.

Pag. 860. Ὑπὲρ τῆς τοῦ ἡγεμονίας ἐλπίδος ἁμαρτάνειν] Benedictus, *propter ſpem obſequii delinquere* ex Opſopæo, qui largius *propter ſpem exhibiti obſequii delinquere.* Mirabiles verſiones. Intellige *ſupra ſpem emendationis delinquere.*

Pag. 867. Σωστέον ἀσκεῖν καὶ γυμνάζειν] Benedictus, *ſuaſit ut exercitationi incumberet.* Opſopæus, *ut frequenti exercitio incumberet.* At quis negare audet ſæpius id ab illo factum? Sed præclarus luſus eſt in Græcis, quæ non tam ſuadent exercitium vel exercitationem, quam manuarias & corporis, non animi & ingenii probationes. Sic in Amoribus de Callicratide. ὧδε δὲ καὶ τοῦ σώματος γυμνασικός. Et rurſus notabili diſtinctione, πᾶσι δὲ τοῖς φιλοσόφοις ψυχῆς μᾶλλόν πως λιπαρῶς ἐναθλήσας, ἐπειδὴ ἡ Ἀθηναία τὸ ἐγκύκλιον ἀναλῶν καρτερῇ, τὸ σῶμα τοῖς ἐλεύθερίοις ἀσκήσεσιν ἐκπονεῖ.

Pag. 868. Γέρων δέ τις ἐπὶ τῷ σκελῶν ὠτῷ, οἷα τοῖς γέρουσιν ἐπεικὸς γίγνεσθαι] Benedictus, *cum vidiſſet quiſpiam eum cruribus innixum, prout accidere ſolet ſenibus*, Quod tantum abeſt, ut ſoleat accidere, ut ſit inauditum. Et omnes homines quoque cruribus inniituntur. Denique quaſi legiſſet ὡσπερ. Longe melior Opſopæus; *cum vidiſſet*

set quispiam crura ejus tarda & turgida, qualia fere senibus fieri consueverunt. Poterant illa epitheta secure omitti, quum ex sequentibus videantur intelligi nescio qui livores.

Ibid. Ὁμήμοι σαυτῷ τ σάλοι] Vterque interpres *servo tuo similem te.* Cur igitur Lucianus non dixit, ὁμοῖον σαυτῷ τῷ δούλῳ ? Sed facetissime alludit ad Δεμαστιγωσιν Lacedæmoniam, de qua tum plurimi alii tum I. Meursius in Græcia feriata, & ipse Lucianus de Gymnasiis pag. 296. tom. 11. Per quam fiebat, ut idem honor videretur contingere servo, si ab domino verberaretur, qui solebat contingere liberis ac dominis.

Pag. 869. Στρατοπέδων καὶ ἰδίως δ' μιχίσεως] Palam nugatur Benedictus *castrorum & maximi exercitus*; quod tamen fecit æmulatione Oposqui, qui *castra & magnum exercitum.* Nam verti debebat *legionum & maxima provincia.* Pessima autem est in Græcis distinctio.

Pag. 872. Λήγει μὲν ἀγὼν τ κρ λίσων ἄθλων πομπὴ] Vterque interpres *Iam finis est pulcherrimorum munerum certaminis.* At manifeste apparet imperfectam esse sententiam, & duntaxat postrema in Græcis vox negligitur injuste. Et cur non potuerunt reddere? *Iam finit agon pulcherrimorum munerum dispensator* vel judex & arbiter.

Pag. 874. Εἰ σοὶ πάνυ μὲ λίαν ἔοικας] Notabili versione hæc obscurantur ab viris doctis, qui interpretantur *si abunde mihi dicere videris*, quum nec in Græcis sit μοι vel ἐμοὶ, nec loquutionis hujusmodi sententia locum habere hic possit. Nihilo pluris æstimanda immutatio Marcilii, εἰ μὴ σοὶ πάνυ λίαν ἔοικας. Nam hac exceptione uti non vult, & quia scit ab se peti rem, quam præterire & nescire tuto poterat, ideo præmittit obtestationem per majestatem Veneris. Sensus Luciani clarus est, *si vana omnia, futilia & inutilia me dicere existimas.* Vt de mercede conductis, ὡς πε αὐτῶν ἀφίλη τὴν, ἅπαντες αὐτῷ καὶ δοῦλοι καὶ ἐλεύθεροι εἰσι. Et rursus ibidem, κἂν ἐν τ τῶν ἡδέως ἀκούσῃ, ὡς μὴ ἀποδῶ θνητὰ ἐλεύθερος εἶναι.

Pag. 877. Ἐξ ὑποψίας δ' ἐπιχειρήσας ἠψάμην, εἰδὼς ὅτι λίαν ἀλλ' ἐ παλαιᾶς] Sic edit & vertit Benedictus *rem nuper aggressus sum, sciens non admodum diu esse.* Et quis recte judicans hæc Latina sic Græce efferet? At Basileensis distinguit hoc modo: εἰδὼς ὅτι λίαν, ἀλλ' ἐ παλαιᾶς, & Latina apponit *nuper adeo ejus rei periculum fecere cœpi, sat scio, nimium & non olim.* quæ certe Latina etiam nimis minuta. Græca enim ibi videntur recte se habere, quæ sic accipienda: *ex recenti studio id aggressus sum, sciens quamoptime, & non ab antiquo.*

Pag. 879. Εὖ γάρ μοι δύο ἢ καὶ τρεῖς προσπίπτουσι ὀλίγῳ ἔμπροσθεν] Sic edit Benedictus sequutus Bourdelotium, & vertit, *statim enim mihi duo vel etiam tres propemodum præcipui supervenere*, idque exemplo editionis Basileensis, quæ hanc interpretationem prior exhibet, quum in Græcis sedat δύο ἢ καὶ τρεῖς προσπίπτουσι. Mirandum profecto est, si tres propemodum utique præcipui acceserint

rint ſic ad Lucianum, eos ſic ſubito relinqui, nec vel verbum ullum aut de aut ab viris tam notabilibus fieri. Pater tale quid cogitans illas voces *propemodum præcipui* virgula induxit. Et certe credimus verti debuiſſe *parvo diverſi* vel diſtantes ac propemodum pares. Quod ſi verbum de compoſitum eſt in ſcriptis, non eſt cur contemnatur.

Pag. 879. Προηγεμόνως γὰρ πολιτικῶν λόγων ἐφίστατο] Baſileenſes vertunt *nam ſe velut ducem atque anteſignantem in civilibus orationibus gerebat*, ut & Bourdelotius, niſi quod *anteſignanum*. Benedictus *Nam ſe veluti ducem in civilibus orationibus gerebat*. Nec *veluti* in Græcis eſt, nec προηγεμόνως in Latinis apparet, quod Pater interpretabatur *in primis*. Senſus eſt. *Nam præcipue his civilibus* h. e. non doctiſſimis & elaboratiſſimis, *orationibus præerat*.

Pag. 887. Ὦ τῆς ἀξίας, μάρτυς ἐπικ.] Benedictus ex aliis *quæ propono*. Pater *quæ ſentio*.

Pag. 891. Καὶ βίᾳ τυραννίδα ἴχνη] Benedictus *& vitæ tyrannidem videret*. Immo *vitæ inhiantis tyrannidi*, vel ut prior, *totæ vitæ ad tyrannidem ſpectaret*.

Pag. 898. Ὡς ἀπὸ μικρᾶς λύσεως] Benedictus *tanquam a parvo occaſu*, Legit ergo δύσεως, quæ nullum hic ſenſum habet. Alii *a parvo fomite*, nimis tranſlate, nec opus tam alta figura, quum apte poſſimus ac debeamus *velut exiguam nactæ ſolutionem* vel laxamentum.

TA-

TANAQVILLI FABRI

Notæ & Animadversiones in

TIMONEM LVCIANI.

CAPVT I.

Timon quo tempore vixerit. quo anno hæc acciderint quæ à Luciano finguntur. Κολυτιεύς. *Alæ duplices Herodorus eodem in loco tis emendatus.* ἰυθμός. *de arca Deucalionis & Noachi. Lycoreus mons, quis. Litura in Græcia barbara quid, & unde* σατραπεύειν, *& ne illa voce judicium Ciceronis.* ἰχθυα. *de Epimenidis æro. Lucianus emendatus,* Οὖτος *pro* Αὐτός. *de Jovis sepulchro ex historia sacra Evemeri. Scholiastes Callimachi emendatus. In Luciano tentata emendatio. Hecatomba de ἄν contra ea quæ apud Diodorum leguntur. Lucianus emendatus.*

Pag. 51. lin. 1. *Timon*] Quandoquidem libelli hujus σκωπτικὸν ἦθος erit Timon, ille cognomento μισανθρώπου, de eo pauca visum est dicere. Vrat igitur Athenis belli Peloponnesiaci tempore. Nam cetera argumenta ut omittam, Lucianus Demeam rhetora hic loquentem inducit: καὶ πρέσβυν) (de Timone loquitur) ὑπὲρ τῆ πατρίδος πρεσβεύσοντες τὰς Ἀθήνας, (quem locum infra examinabimus) *& strenue se fortiterque gessit pro republica anno superiore, cum Peloponnesii Acharnenses obsiderent.* Achaicæ autem δημοκρατίαι anno primo belli Peloponnesiaci obsessæ sunt, ut ex Thucydide locupletissimo teste constat. Quamobrem ea quæ hic à Luciano narrantur, in annum CCCXXII. urbis Romanæ conjici debent, qui est ante Christum natum CCCCXXIX. Erat autem Timon ex eo Atticæ populo seu oppido, cui Κολυτὸς nomen. Indidem oriundus Plato Philosophus. Κολυτιεῖς autem ad radices montis Hymetti jacebat. Quare non temere est quod à Luciano scribitur, τὸ κῶμα τοῦτο, ὁ λακκοπλοῦτος ἐκ τῆ Ἀτθίδος πανὸς τῆ Υμηττίου, ὡς τὰ ἀστεῖα; Patrem habuit Echecratidem nullâ aliâ re insignem, quàm quod Timonem genuit. De hominis moribus nil attinet dicere, cum eam rem Plutarchus διὰ περιττῶν in vita M. Antonii absolverit. Hoc addam tantum, Timonem virum bonum fuisse, & moribus adeo factis ad humanitatem, nihil ut ipso χρηστότερον, nihil benignius extiterit. Nam quod illum μισανθρωπον cognominarunt, id hercle perperam fecere. Quemadmodum enim qui Mercurium, Venerem, Sylvanum, & alios id genus nugas deos esse olim negabant, non recte ἄθεοι vocarentur (neque enim Sylvanus Mercuriusque dii sunt) sic Timon non recte μισανθρωπος appellabitur. Quid ita? inquies. Quia non homines ille, sed feras oderat, quibus ætas illa scatebat. Certe qui Aristophanis fabulas, veram Attici ingenii imaginem, ut ajunt veteres magistri, legerit, de his mecum tria non commutabit verba. Accedat his Platonis testimonium, qui ita scripsit in epistola XXIV. inter illas quæ non ita pridem à Leone Allatio vulgatæ sunt. Quo enim loco ait se in fundum Hephæstiadem migrasse (Ἡφαιστιάδην debuit scribere Leo ex Diogene Laertio & Hermolao ὁ ἐξηνικὸς, non autem Ἐφεσιάδην) ut ubi ἀπεθανε τὸ ἀστυ vas,

vat; addit: συμίγνυσι ὅτι Τίμωνι ἐκ ἦν ἔρως μισάνθρωπος. μὴ δύνασθαι γὰρ τοῦτ' ἀνθρώπους, ἐκ ἠδύνατο ἑταίρα φιλεῖν· ὄρνεσι δὲ, *Timonem non fuiſſe miſanthropum: ſed cùm homines nanciſci in urbe non poſſet, belluas amare haud poterat.* Extat ejus Epitaphium olim à Callimacho ſcriptum; & item alterum quod homo providus ſibi fecerat. En tibi, ut quidem tali dignum ingenio eſt:

Ἐνθάδε λοιβὰς ἀπορρίξας ψυχὴν βαρυδείμανα κεῖμαι·
Τέκνα δὲ τὰ πάντοθεν, ἠκαὶ ἢ κακὼς ἀπόλοισθε.

Ait Plutarchus ſepultum eum fuiſſe Ἀ[illegible]ῆσι· ſed cùm duæ ſint Ἀλαί, locum illum Plutarchi de Araphenidibus intelligas, non de Æxonidibus: nam priores Ἀλαὶ ad tribum Ægeida pertinebant, alteræ non item. Ceterùm hunc libellum ita venuſtum, ita elegantem judico eum ut inter politiſſimos Luciani non dubitem referre. Ita ingenioſe & facilè compoſitus eſt, ut ei nulla comœdia poſſit comparari. Tum porro, ſi uſquam alibi, pura in eo oratio eſt, atque ita caſtigata ut nihil ſupra. Habet quidem initium vehementius paulò & tragicum ſpirans, ſed ita hominis fortunis & moribus conveniens, ut nihil ἁρμονικώτερον fingi queat. Ceterùm, ita habeto, Lector, nunquam poſt renatas meliores literas puriorem editum fuiſſe libellum hunc. Idque ita verum eſt, ut ſatis mirari non poſſim hominis illius impudentiam, qui auſus eſt poſteris imponere, profeſſuſque eſt editionem illam Pariſienſem in forma maxima ex Mſſ. Codd. regiæ bibliothecæ expreſſam eſſe.

Νῆφε δὲ μάλιστα πάντων, ἄνδρες ταῦτα τῶν φρενῶν.

nil verius, mi Lector, neque magis in vita degunda utile.

Pag. 52. lin. 10. Ὦ Διὸς φίλιε καὶ ξένιε] Hæc Jovis cognomina, & plura item alia, diligentiſſimè ſunt & ingenioſiſſimè à Dione Chryſoſtomo explicata Oratione I. de regno pag. 8. editionis Morellianæ. Ceterùm, quod in interpretatione illa omnia Græcè, uti ſe habebant, reliqui, id non temerè factum eſt: & qui κριτικοὶ ſunt, facilè cauſam videbunt.

Pag. 53. lin. 6. Ἐπιρρήδικε] Hujuſmodi carminum fulcra Latini tibicines vocabant; eaque voce olim uſus eſt Virgilius, referente anonymo Biographo. Sed admonet me hoc verbum, ut meum de quodam Heliodori loco judicium aperiam; mihi enim vehemens ſuſpicio fit, corruptum eum eſſe. Is ita ubique legitur: Μυρὶ ἢ τοῦ ἀριστεροῦ τὰ ἀγκῶνα διατόμως χειρὸς ἐπεσπάζετο, καὶ πὶς ἀκανθώδεις ἐπιρρήσεσι ὀπτρίζοντο, &c. Eſt ibi elegantiſſima mœrentis Charicliæ deſcriptio. lego ἐπιρρήσεσι ἐπιεικέσι, doctis fortaſſe non diſſentientibus. ſed quia non uno vitio hanc locum laborare judico, iterum mihi tentandus eſt. Quis enim unquam audivit dici, ἀγκὼν χειρός? Scio quidem, & monent veteres magiſtri, ἀγκὼν quandoque eſſe ὀπίσθιος ἐπὶ χειρός; ſed hic ex deſcriptionis ſerie non poteſt. Itaque ita mihi perluadeo legendum eſſe, ἀγκῶνα διατόμως βοχάζοντο. Totam illam deſcriptionem legito, ſi te, ſi me, amas. Ad illud autem ἐπιρρήσεσι ut revertar, non omittendum illud quod in Milite glorioſo Plauti eſt, *ac celsum natum*; ſed κωμικώτερον.

Lin. 8. Ῥυθμοὶ] Ῥυθμὸς & μέτρον non ſunt eadem: itaque rectè diſtinxit Lucianus. proprie enim ῥυθμὸς ad inceſſum pertinet, ut mihi ex Platone demonſtrare facile fit lib. III. de Republica, & lib. II. de legibus; ex Scholiaſte quoque Æſchyli in ἐπτὰ ἐπὶ Θήβ. qui ait, βάσιν ἢ εἰ ῥυθμοὶ, τὴν ἢ μίαν ἢ βαίνοντες pag. 74. edit. Stephanianæ. Ex Luciano præterea ipſo in περὶ τῆς ὀρχήσεως, cum ait de iis, qui ineptè & perperam ſaltant, ἀτοπα γὰρ ὁ πους, ἀτοπος δὲ ὁ ῥυθμὸς λέγει. Atque utinam veteres illos poëtas datum nobis eſſet ſemel recitantes audire, eorumque choros ſpectare. Quàm multa hodie tenebremur, quæ nos æternùm latebunt circa μέτρον & ῥυθμὸν! mira enim veterum circa hanc rem diligentia. Itaque apud Scholiaſten Ariſtophanis legas, ἀρχαῖα ἢ ἢ μετρον ἐν ῥυθμῷ διδασκαλία.

Pag. 57. lin. 5. Τὸ μανδραγόρα] Illius enim vis ὑπνοποιὸς eſt, ſeu ſomnifica, ut loquitur Plinius. Xenophon in Sympoſio. τὸ γὰρ ὑπνῶ ἐ οἷόν ἐστιν ἀφεῖναι τὰς ψυχὰς, τὰς μὴ λύπας, ὥσπερ ὁ μανδραγόρας δὲ ἀποιήσας, παυσάμενος

Eli

Est & tale aliquid in sexto Platonis περὶ τ σωφροσύνης, ubi παύλαρ dicitur μανδραγόρα ἀ μικρὰ συκοδιδάσκ.

Pag. 59. lin. 10. Κοσκινηδόν] Παρὰ χαρίεντος scriptore περὶ τ ὑμεναιοκτυπλακτῶν, in adverbiis scilicet similiter exeuntibus, σφηκηδόν, σκαραβηδόν, κοσκινηδόν. Ceterum cum ait σπαρῆναι ἡσυχαδόν, intellige ita frequentes, ita crebros, ita ibi invicem instantes, ut eam cribri agitationem referre videantur, quæ ut cum grana incernuntur.

Pag. 60. lin. 4. Ῥαγδαῖοι] Notandum hoc Luciani judicium, qui ὄμβρ ῥαγδαῖος dici ὀφρῦσας in prosa scilicet oratione dici existimat. At Suidas proprie dici credidit. Nam hominem ῥαγδαῖον quomodo Alexandrum vocavit Plutarchus, aut dici κατ' μεταφορὰν ἀπὸ τ ὄμβρου. Hæc & alia hujusmodi sedulo observanda judico, ut ad proprietatem Græci sermonis perveniri possit. Ceterum non ἴσπι τι, legendum est, sed ἴσπι tantum. Quod autem vocem hanc ῥαγδαῖοι in versione Latina reliqui, id fieri debuit.

Pag. 61. lin. 4. Κεδασθεὶς] Locus apprime notandus; convenit enim cum Historia sacra, nisi quod, ut ait Comicus, *male divisa sunt temporibus hæc.* Quæ enim de Noacho scripta a principe historicorum Moïse fuerant, ad Deucalionem suum transtulerunt Græci. Ceterum quod κεδασθεὶς Luciano in hac historia dicitur, alius λαοὺς est, vox quidem significationis. Usus ea quondam fuerat Nicolaus Damascenus, cum de primo diluvio ageret. locus est apud Iosephum. Eadem quoque occurrit apud Plutarchum, in eruditissimo libro de solertia animalium, quo loco, murum, & columbæ meminit; sed eam tamen ad fabulatores remittit. οἱ μὲν δὴ μυθολόγοι, ait, τὸν Δευκαλίωνα φασὶ πέμψαντα ἐκ τ λάρνακος περιστερὰν δηλωσομένην χειμῶνος μὲν ἔτι πολλὴν ἐπικλυσθέντος, θέρους δ, κατιόντος. id est, *fabulatores quidam produnt columbam ex arca emissam indicium tempestatis Deucalionis fuisse, cum se rursus in eam conferret, serenitatis vero, cum prorsus avolasset.* pag. 968. edit. Paris.

Pag. 62. lin. 1. Λυκωρείᾳ] Parnassus est, aut certe illius pars, (nam ad Parnassum appulit Deucalion) ibi quoque olim fuit urbs Lycorea, ut ex veteribus Geographis constat. hinc itaque est quod hodieque à Græcis incolis Parnassus Liacura dicitur.

Pag. 65. lin. 1. Ὦ Σωσιάνη] Honesta appellatio: nihil apud Græcos scriptores frequentius. ita ὦ γλυκεῖα, ὦ γλυκεῖα, ὦ ἁμαθία, & alia sexcenta.

Lin. 5. Δευκαλιωναι] Etsi constet plures fuisse Deucalliones, eo tamen confugere nihil necesse est; sed locus tantum explicandus. Intellige igitur pœnas & calamitates διαλαττες, quibus humanum genus sub Deucalione pœne periit, leviores esse quam ut, &c.

Pag. 67. lin. 1. Μηδὲ ἀναγνόντες] Verti *ne legentes quidem*; non metaphora est ducta ἀπὸ τ γηλόν ἀναπεπταμένων.

Lin. 6. Σωτῆρα δ' ἐπωνόμαζον] Fere plerumque has duas voces conjungebant; exempla ita crebra, ut pigeat colligere: aliquando etiam dicebant σωτὴρ καὶ Θεός. Plutarch. in vita Dionis. Ceterum miror quod dixit Cicero, σωτὴρ *Latine uno verbo expressa non potest*, nam *servator* idem facit Latine quod Græce σωτὴρ. Terentius: *servatrix mea.* In Græco haud dubie erat σωτείρα, quid enim aliud?

Lin 8. Ἐπὶ πολλὰ ἀφ' ἑαυτῶν] Cave his idem cum illo sentias, qui vertit, *ad extrema redactus consilia.* nihil nequius dici aut fingi potest, Dii boni! Saltem meminisse Homerici illius;

Ἀγρεῖ ἐπ' ἰφθαλμῷ. ὅθι δείλατο, &c. Odyss. 4. item.

Εἰς ὅ κε πὴ δολον ἀνδρὸς ἐσυμβλήσῃ μνηστήρων

Ἀγρεῖ ἐπ' ἰφθαλμῷ, ἣ μὴ πάρα γαστέρι δῶκε. Odyss. 5.

ἀφαυρὸν hoc quidem loco nihil aliud quidquam est quàm solitudo, secessus, pars muris remotior. Hesych. & Harpocration. Lucianus infra vocabit simpliciter ἄγρον.

Pag. 69. lin. 2. Νάδυμον] Reliqui vocem Græcam in versione, est enim respectus ad Hom. locum.

Lin. 3. Ἐπιμενίδην] Somnus Epimenidis notiſſimus eſt ex Diog. Laërtio, Suida, & quo non? Sed in primis obſervandum eſt quod jam dicam. Auctor eſt Diogenes eum Olympiade XLVII. Athenas veniſſe, urbem luſtraſſe, ac peſtilentiam ſedaſſe. Sed id qui fieri potuit, cùm dicat, Niciam illum Nicerati filium, clade Siculâ nobilem, in Cretam ad eum miſſum fuiſſe? quod evenire non potuit, niſi annis poſt plus minus CLXX. Plato autem lib. I. de Legibus, ait advectum eum Athenas ὁσῳ τὴ Περσικῶν δίκῃ ἦτον: id erit circa Olympiadem ſeptuageſimam. Id verò qui pote, cùm omnes uno ore aſſerant fuiſſe ipſum Solonis familiarem? Viderint itaque alii. Certe ἄμφοιν δοκεῖν· nam aut neceſſe eſt in unum Epimenidem, collatum fuiſſe; quod de pluribus dictum fuerat; (id quod ſæpe uſu veniſſe conſtat in multis) aut verum illud erit quod de illo quondam dixere Cretes, annos videlicet CCXC. vixiſſe. Eſſet hic latiſſimus campus ſcripturienti. Cæterùm miror diligentiſſimum Caſaubonum hæc ad Diogenem præteriiſſe.

Lin. 5. Οἴτης] Error manifeſtus. legendum enim Αἴτνης, fulmina Iovis ex Ætna, qui mons olim perpetuo ardebat incendio, accendi ait Lucianus. De Oeta nil tale legas. At ibi, inquies, Hercules crematus eſt: fateor. quid tum? Ex eone tempore mons arſit? ne dixeris.

Lin. 5. Ἐναυσάμῳτο] Libentiùs legerim ἀναυσάμῳτο maximè cùm Eraſmus verterit, *redaccenſo*, &c. quamobrem in ſuo codice legit non ἐναυσάμῳτο, ſed ἀναυσάμῳτο.

Lin. 10. Σὴς τάφης] Locum Callimachi reſpicit, hymno in Iovem, quem profert quoque Origenes adverſus Celſum Epicureum. is ita ſe habet:

Κρῆτες ἀεὶ ψεῦσται· καὶ γὰρ τάφον, ὦ ἄνα, σεῖο
Κρῆτες ἐτεκτήναντο· σὺ δ' οὐ θάνες· ἐσσὶ γὰρ ἀεί.

Semper mendaces ſunt Cretes. etenim ſepulcrum tuum, ô rex Iupiter conſtruxerunt; tu verò non es mortuus; ſemper enim es. Ad quem locum doctiſſimus Scholiaſtes hæc habet, ſi minùs vera, at certè ingenioſa. Ἐν Κρήτῃ ὅτι τὸ τάφῳ τῷ Μίνῳ ἐπιγέγραπται, ΜΙΝΩΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΣ, ΤΑΦΟΣ. τὸ χεῦνο δὲ τὸ τῷ ΜΙΝΩΟΣ ἀπηλείφθη, ὡς ἀδελφοῦ ΔΙΟΣ ΤΑΦΟΣ. ἐν τούτῳ δὲ ἦν λέγων Κρῆτες τὸ τάφον τῷ Διός. *Sepulcro Minois inſcriptum fuerat*, MINOIS IOVIS [F.] SEPVLCRVM. *lapſu autem temporis illud*, MINOIS, *deletum eſt, ita ut relictum ſit tantùm*, IOVIS SEPVLCRVM. *hinc eſt quòd ferunt Cretes eſſe apud ſe Iovis ſepulcrum.* Cæterùm in loco Scholiaſtæ legendum eſt non τὸ τῷ Μίνῳ, ſed τῷ, Μίνῳ, ut ſit poſitum ὑλικῶς, ut vulgo loquuntur. Quod verò dixi ſuprà, ea mihi videri ſi non vera, at certè ingenioſa, non temerè dixi. Nam ex Evemeri ſacra Hiſtoria, quam olim Latinam fecerat Ennius, ſuſpicio eſt totum illud negotium ſe ſe aliter habuiſſe. Locus eſt apud Lactantium: *Iupiter ætate peſſum acta in Creta vitam commutavit, & ad deos abiit; eumque Curetes filii ſui curaverunt*, (intelligè τὸν τοῦτον τὸν τυχεῖν θεραπείαν) *decoraverunt que: & ſepulcrum ejus eſt in Creta, in oppido Gnoſo; & dicitur Veſta hanc urbem creaviſſe* (ita loqui amat Ennius; illhuc autem *creare* Græcum eſt κτίζειν, quod & condere ſignificat) *inque ſepulcro ejus eſt inſcriptum antiquis literis Græcis*, ΟΖΕΥΣ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ. Cæterum in cod. Reg. legitur ἐν τ ἐκεῖ ταφῆς. unde fortaſſe legendum τ σὴς ἐκεῖ ταφος. verùm non eſt tanti.

Pag. 70. lin. 2. Παρὰ τ Τιμοθέῳ] Ibi enim erat Κολυτλὸς δῆμος, ex quo oriundus Timon. quod ſuprà monui.

Pag. 71. lin. 2. Καθ' ἑαυτὸν τελείων ἑορτάσας] Nota. alii enim dicerent τελείαν ἑορτὴν, non καθ' ἑαυτὸν.

Lin. 4. Ἑκατόμβας] De quibuſvis pecudibus dicitur, contrà quàm pleriſque videtur: nam apud Diodorum memini me legere ἑκατόμβων προβάτων; apud Hom. autem ἑκατόμβας αἰγῶν. Quin etiam citatum video in Scholiis Græcis ἕνεκα ἑκατόμβας, quod & apud veterem ſcriptorem legiſſe me ſcio. Cæterùm duplex hecatomba: altera centum pecudibus conſtabat; altera quinque & viginti,

si, ex Schol. Hom. in Iliad. A. itaque minores has hecatombas quasi ἑκατὸν βόες vocabant: per pedes enim, seu βήματα numerabant.

Lin 5. Διάσια] Jovis sacra. *Dalia*, opinor, recte vertas, itidem ut *flamen Dialis* dicebatur, qui Jovi proprius erat. Emenda Schol. Aristophanis ad νεφέλας; ubi enim scriptum est διάσια dicta simile ἀπὸ τῶν θυόντων τὰς δίας, legendum est δίσας, id est λύσας. unde apud Hesychium hodieque legitur κεκλίκει pro λύπηκεν, & διαθλίας pro ἀπαθεῖς, & apud Herodotum in Thalia, ἐλίζοιτο ἐπ' ἃ ἐν μάλιστα τῶν ἵππων ἀπόνοια Νησαίου τοῦ ζωγράφου.

Pag. 72. lin. 5. Οὐκοῦν κἀγὼ εἶπον, &c. ἀλλ' ἐκεῖνό λέγω] Locus a prima facies ad proprietatem Græci sermonis. Vix millesimus quisque hæc observat: dicam tamen quod sentio. ἀλλ' ἐκεῖνό μὲν εἶπον hoc loco est, *si quis mihi exacte loqui velit*, &c. quod in versione mea expressi. Itaque ἀλλ' ἐκεῖνο εἶπον & ἀλλ' ἐκεῖνό λέγω, quod in modo ponuntur.

Lin 9. Ἀλλ' ἐμὲ μὲν ἐᾶτε τὸν φίλων] In Mss. Reg. legitur ἐᾶτε τὸ φίλων, non placet; neque adeo injuria.

Pag. 73. lin. 11. Λέγω] Admonet me hæc vocula loci cujusdam, qui apud Diodorum legitur, lib. 1. pag. 24. edit. Rhodomanniane. Ita enim sunt qui probare conantur, Athenienses Saitarum (in Ægypto sunt Saïtæ) colonos esse; hancque afferunt rationem, quod παρ' Αἰγυπτίοις μέσης τῆς Ἑλλάδος, ὥσπερ ἐστὶν ἡμεῖς, idque dicta, ut ajunt, appellatione ab urbe seu pago Ægypti, cui nomen Αἰγύ (meminit Herodotus in Euterpe.) Rem ipsam in medio relinquam, sed argumentum illud dico telum esse plane plumbeum, qui Sciam patrium apud Homerum, Herodotum, & antiquissimos quosque scriptores reperiri ἄστυ pro πόλει: quæcunque illa sit urbs. Quin recentiores quoque Græci ita utuntur. nam apud Plutarchum est Φωκίων ἄστυ, in vita Themistoclis. Terentii autem locus, *An in astu venit*, nihilo magis probat. scena enim Athenis esse fingitur. hic quoque Luciani nostri, qui nobis in manibus est, tantumdem efficit. nam scena hujus δράματος in Attica est. Sique Alexandriæ res ageretur aut Epidauri, liceret dicere, *An in astu venit*, pro, *an in urbem venit*, seu illa Epidaurus foret, seu Alexandria. Itaque loci illius auctoritate, qui apud Diodorum est, non est quod tantopere moveamur.

Pag. 74. lin. 6. Ἠγανακτῶ] Lego ἀγανακτῶ, & πεπεισμένῳ.

CAPVT II.

Lucianus sex septem locis emendatus. in Xenoph. conjectura. Proserpina & Ceres Χθονοφύλαι. Diogenes Laërtius emendatus in V. Bionis. παλαιὸν ἐπὶ πάσῃ, recte dici. Lucianus emend. ut & Hesychius in Ἑρμᾶς. *Lucianus emend.* δὴ *pro* δεῖ. *Dionis Chrisostomi locus in* Ὀλυμπικῷ *emendatur* Δίᾳ παρεκάσιος. *de hac voce* ἠνδρα, *contra Bud. & Vallam.* ἐρχάδα, *& alia quædam.*

Lin. 8. Τὰ σκέλη τὰ πίτηνα τοιαῦτα] Ajunt esse Atticissimum, πίτηνα ἀίγων; at ego ajo Deos barbaros Græce dicere πετηνὰ πίτηνα. Itaque locus vitio non caret. hoc enim loquendi genus Græcæ consuetudinis non est. Hæc ad oram libri annotaveram, cum ex Codd. Regg. cognovi locum mutilum esse: nam in iis plane sic legitur, πετηνὰ τὰ μηρία τοιαῦτα, &c. *tot femora tauronum*, &c. notum enim femora in sacris præcipue abstampta. Testes qui petat, non Homerum, non Aristophanem, nec poëtam denique ullum legerit. Itaque supersedebo afferendis testimoniis.

Pag 76. lin. 8. Λέγεις μαλακὴν] Puto scripsisse Lucianum λέγεις μαλακὴν μαλακὴν

λῃ τῇ &c. Terent. *magno conatu magnas nugas.* alioqui iſtud λῆρος nullo adjecto nomine non ſatis efficax videtur.

Lin. 10. Σωίζει σοῦς ἡμᾶς] Etiamſi nullum in Mſſ. Codd. ſubſidium eſſet, nemini tamen, ut opinor, difficile foret perſuadere, legendum σοῦς ἡμᾶς. Video ſane pleroſque omnes in hac eſſe opinione, Luciani textum, uti vocant, eſſe perquam emendatiſſimum; ſed qui ita cenſent, næ illi haud ſatis attendunt, quid legunt. Nam hoc loco σοῦς ἡμᾶς ſoloecismus eſt; & tamen ex tot editoribus nemo animadvertit. ô hominum expromptam diligentiam!

Pag. 77. lin. 15. Περίλου &c. Ἀναξαγόρου] Hinc facile cognoſcas, quo tempore vixerit Timon. Legendus Plutarchus in Pericle, Diogenes in Anaxagora.

Pag. 79. lin. 3. Σωιτρίζει παρὰ τὴ πέτρα] Locus corruptus, etſi primò ſecùs videatur: cùm enim ſcripſiſſet Lucianus σωιτρίζει ἀπὸ τῆ πέτρα, neſcio qui male conciliati tam bonam lectionem παραδιάσωσαν, feceruntque παρὰ τὴ πέτρα, Sed longe alius eſt ſenſus, ſi παρὰ τὴν πέτραν legas, alius ſi ἀπὸ τῆ πέτρα. Illud enim *juxta petram*, ſignificat, hoc autem *ad petram*. Illud ridiculum, *fulmen juxta petram*, aut *prope petram*, hoc non item, *ad petram*. Hanc emendationem Mſſ. codicis auctoritas confirmat.

Pag. 81. lin. 10. Καὶ μόνον οὐχὶ διαξύνει ἐξωθῶ μα τ' οἰκίας, καθάπερ οἱ τὸ φῦν τ' χαλκὸν ἐκπορίσαντες.] Locus corruptus. Qui pote, inquies. Quæſo nonne ἀναλοῦσθαι lit, ſi quis dicat, *fere me furcâ extrudebat, velut qui ignem ex manibus excutiunt?* videlicet tota labes ex unius voculæ defectu, quæ propter ſimilitudinem literarum facile excidit, & ſcilicet, & καθάπερ οἱ &c. quæ una efficiet, ut omnia conſtent, ſic, *me veluti fuſcina extrudebat, & ut ii facere ſolent, qui excuſſa manu carbones ardentes amoliuntur.* Dices, non erat tanti; ſane quidem, ſi ſententiæ tam exigua res non obſtiſſet; ſed, ut opinor, non eſt quòd me, atque adeò quemquam literaturæ politioris ſtudioſum, hujus diligentiæ pudeat.

Pag. 84. lin. 10. Ἄλλοτε δ' τυγαυτίον ἠγανάκτεις] Reſpicit locum qui in Pluto Ariſtophanis eſt: quem huc transferre non vacat, ut nec alia μυρία ἔστι. nam ex Ariſtophanis Pluto hæc magnam bonamque partem edu&ta ſunt.

Pag. 88. lin. 9. Πάλαι μὲν σε αἰτιᾶδ'] Non poteſt ſtare hic locus, niſi legas σε pro σε. Senſus eſt: *numquid ab omni ratione alienum eſt, te olim hæc queri, nunc autem planè contraria Plutæ objicere?* alioqui αἰτιᾶδαί σε τινὸς ſignificabit, *te in his accuſare*, vel, *te rerum harum accuſare*, quod nihil ad rem, nunc quidem, facit.

Lin. 13. Τὰ τι γὰς Τίμωνος τὸ ἀνεκφόριον] Meliùs ſcribi judico τοῦτο γὰς Τίμωνος τὸ ἀνεκφόριον.

Pag. 89. lin. 1. Εὐτοῖκόν σὸς ἰμὶ] Legerim εὐτοῖκόν εἰς ἰμὶ, etſi aliter verterim. Siquis autem exiſtimat εἰς ἰμὶ in lingua communi, & σὸς ἰμὶ in lingua Attica, idem eſſe, fallitur: nam σὸς ἰμὶ Atticum, ſemper *ad me*, vel *in domum meam* ſignificat, non *erga me*.

Lin. 3. Κατάκλεισον τὸ θύρας] Suſpicor legendum θήκας, *in arcâ*. forte etiam pro θύρας ſcriptum fuerit θύλακες, quæ vox aliquando ciſtulam ſignificat, aliquando ſaccum. Deinde ſi hac voce θύρας uti voluiſſet, haud dubiè dixiſſet τὰς θύρας, non τὰ θύρας, quemadmodum ſcripſit ſuprà, κατακλείσαι τὰς μοχλοῖς & κλεισί.

Lin. 11. Τῶν τοιούτως ἀνθρώπων κατασκόπτοντας] Ita Xenophon de avaris: οἱ μὲν ἐπιθυμοῦντες τῶν ἀνθρώπων ἀφελεῖσθαι κτίσουσι, τὰ μὲν αὐτῶν κατορύξουσι, τὰ δ' κατασκόψουσι. mox ſequitur locus mihi ſuſpectus: τὰ δ' ἀφελόμενοι, & μετρύνοντες, & ἐτάνυσαι, & διαλιχμῶντες. libenter legerim διαλιχμῶντες, eos ut deliguet, qui pecuniam ſuam fricant, ut æruginem avertant. Locus eſt lib. 8. Κύρου παιδείας pag. 211. editionis poſtremæ Leunclavianæ.

Pag. 90. lin. 4. Μέζον] Reſpicit proverbium notiſſimum, μέτρον ἄριστον.

Lin. 8. Ἢ ζεὺς σοὶς τῶ φόβοις] Hujuſmodi facetia apud Ariſtophan. eſt.

Pag.

Pag. 91. lin. 5. Α'πάγει μοι γλυκυμάλιον] Cum sequatur mox ἀπάγων αὖς δυοῖν, non possum concoquere illud ἀπάγει; qua voce significatur puellam à marito foras permolendam duci, quod contrà Lucianus, qui μεγάλα μυλήσια domi fieri innuit. Itaque lego non ἀπάγει, sed ἐσάγει, unde ἐσαγωγὸς, verum talis meriti nomen. Deinde in codice Eraſmi ita legebatur, quod ex ipſius verſione facile intelligitur. Sic enim habet, *Vel producat mitto.*

Pag. 92. lin. 2. Ε'τ' ἄρρητα παίδων γνησίων] Tragicum eſt. Ita in illo maxime inclyto oraculo, quod olim Laio datum fuit;

Μὴ σπείρε τέκνων ἄλοχα δαιμόνων βίᾳ.
Heus, liberorum ne ſeminum ſeras diis
Invitis. ———

Pag. 93. lin. 4. Τῇ Θεσμοφόρῳ] Virg. *Legifera Cereri.* Carſam explicat Diodorus lib. 5. nec ipſa tantum Ceres dicta fuit Θεσμοφόρος, ſed & Proſerpina. Vide apud Plutarchum in vita Dionis legas Θεσμοφόρῳ τιμᾷν, *Cereris & Proſerpinæ*, &c.

Lin. 6. Ταῦτα] Forte melius τ' αὐτά, ita ut dicat Lucianus non *hæc*, ſed *eadem*.

Pag. 94. lin. 1. Σπιγματίας] *Notis compunctum*, Cicer. à Luciano autem alibi hujuſmodi ſervus κατακεκαυμένος dicitur, a Plauto autem literatus. Inde amarus ille Ariſtophanis in Samios jocus,

Σάμιοι ὁ δῆμος ἐστὶν ὡς στολυγχέιμματος,

Apud Plutarchum in vita Periclis, quem adito.

Lin. 3. Καλὼ τὼν δίκην] Vt Galli dicunt in ſermone, *Une bonne amende.* Vbi *bona* nihil aliud eſt quam *magna*, ut apud Horat. *At bona pars hominum*, &c. quæ tamen hominum pars minime bona eſt; nam avaros deſcribit, homines nec ſibi nec alis bonos. Ita Lucianus in Pſeudomanti dixit, χρυσῆν δίγμα, *morſum bonum*, pro vehementi & acri.

Pag. 95. lin. 9. Δειναίδων] Diogenes Laërtius mihi in vita Bionis emendandus eſt; ubi enim de iis, qui apud inferos aquam vaſis perturis ferebant, loquitur, ſic ſcribit; ἅλιγα τοῦ τὸ ἀδὺ μᾶλλον ὑπὸ καλάθοις τὸ ἐλοκλαπὲς ἐ μὰ τετρημένοις ἀγγείοις ὑδροφόρων. At pro τετρημένοις legendum eſt τετρημένας, vel, quod eodem recidit, τετρυπημένοις. Nam illud τετρημένοις, hoc loco nulli rei eſt.

Pag. 96. lin. 2. Περὶ ἐπιρρήτων γῆθεν ἐκχυθησομένων] Facile ſane; priùs pene effundetur, quam infulum fuerit. Tale aliquid apud Ariſtophanem eſt, *in ſcholia.* de ſono obliviolo,

Ο'τις σκαλαθυρμὰ τ' ἄπτα μικρὰ μανθάνει,
Ταυτ' ὀπιλίνῃσιν φρὶν μαθεῖν. ———

Lin. 8. Καὶ εἰς ἄπαξ] Forte aliter diſponenda verba ſunt, ad hunc modum; ἂν μὴ εἰς τὸ ἅπαξ μορήσῃ τὸ κακὸν, &c.

Pag. 98. lin. 1. Α'μφοτέρωσις] Σκίλλαν videlicet.

Lin. 2. Ω'ς μάλιστ τελεῖν ὅτι τὸ τέρμα] Iſtud τελεῖν ὅτι τὸ τέρμα non pertractate dictum, neque ita frequenter occurrit tale loquendi genus apud ſcriptores mere Græcos. hinc itaque eſt quod in Cod. Reg. mutatum fuit τελεῖν in τελεῦν: ſed eam lectionem cave admittas, quæ ab ignoratione exſcriptoris profecta ſit. Optime enim dicitur τελεῖν ὅτι τὸ τέρμα. Ita in erudito illo Luciani libello πῶς δεῖ ἱστορίαν συγγράφειν, legitur: διαπλὸν ἂν ἐ ἐμπεσεῖν τελεσιν ἄχει ἐ πρὸς τ σκοπόν. *Facilius ad ipſum ſcopum pervenerit.* Idque Thucydidis imitatione, qui pag. 305. edit. 2. Stephanianæ, de Braſida loquens dixit: ἐς Φάρσαλον ἐλθεῖν ἐβούλετο. Quamobrem hoc quidem loco Mſ. Cod. lectionem rejiciemus, quamvis ſe facilitate commendet.

Pag. 99. lin. 2. Ο'ρνιν ὠκυπτερον] Horatius de Fortuna ——— *ſiceleres quatit*
Pennas ——— ſed quod in Mſ. Cod. legitur, impenſius placet, ὠκείαν ſcilicet, quæ & alata fingantur.

Lin 2. Ε πιτι δὲ ὑπαλυξ] Bene ἐπιτι. nam cùm parati omnes eſſent, qui

ad currendum convenerant, tunc repagulum illud, quod equis & curribus objectum erat, dejiciebatur. Lucianus in libello περὶ τῶν μὴ ῥᾳδίως πιστευτῶν διαβολῶν, sic habet: κἀκεῖ γὸ ὁ μὲν ἀγαθὸς δρομεὺς τὸ ὕφαλον τοῦ δίσυλλου καταπτήσας, &c.

Lin. 7. Ἐγὼ δ' ἐς πολλὰς] Mſ. Cod. ἐγὼ δ' οὐ τα.

Lin. 8. Οὐδ' ἄξιον ἐστὶ τριάδος βοΐου] *Ne laquei pretium*, ait ille.

Pag. 100. lin. 8. Ἡλίου] Nunc de pecunia legataria ſeu teſtamentaria actum eſt, quæ cum nemini niſi morte alterius obvenire poſſit, illam à Plutone Manium deo dari fingit Lucianus.

Lin. 15. Φοινδὸν] Verti, *per bajulos domo efferunt*; etſi ſcio vocem hanc Latine reddi ſervatâ proprietate ſatis commode non poſſe.

Pag. 101. lin. 1. Πεφευῖ] Signanter dixit. Nam de mortuis proprie dicitur; unde alicubi memini legere πεφευῖῶν pro θανόν.

Lin. 3. Ἐπλημμέλησε] Non temere in hoc ſignificatu vocem hanc reperias. Sane nuſquam alibi, quod meminerim, legi. Nam ἐπλημμέλειν *in ſpem inducere* eſt: hic autem de iis dicitur, qui ea ſperant, quibus alii præter ſpem fruuntur.

Lin. 8. Λίνου] Quo utebantur veteres ut nos hodie ſerico ad vinciendas epiſtolas, teſtamenta, &c.

Pag. 102. lin. 9. Φρύγια, Δρόμωνος] Servorum nomina. Φρύγιος Latinorum Comicorum Byrria eſt, eâdem mutatione, quâ olim apud veteres Latinos pœtas ſcribebatur Bryges pro Phryges, apud Livium Andronicum, & Lucilium ſenicet. Tibius ſervile quoque nomen eſt; unde in libello περὶ τῆς ἀρχήσεως junxit Davos & Tibios. οἷα Δᾶος καὶ Τίβιος &c. Contra autem Megacles, Megabyzus, Protarchus, nobilium hominum nomina: ſed Megabylus Atianum eſt.

Pag. 103. lin. 6. Ὁ Σύρος] Horatius in hacce materia:

Plures annabunt thynni, & cetaria creſcent.

Lin. 10. Παχύδερμος] Tardus, hebes, ſtolidus; ex phyſiognomonia petitum. qui enim cute ſunt craſſiore, eos fere plerumque tardiores eſſe videmus. Neque vero obſcura cauſa eſt. Poteſt & aliorſum referri hoc loco; ſi cui videlicet occalluerint manus opere faciundo.

Pag 104 lin. 1. Καὶ εἰ παρεὶς ἄλλο μαζίζει τις] Error: legendum enim ἄλλως, id eſt *forte, temere, aliud agendo.*

Lin. 10. Γαστρίδιας] Hinc vocat ut ait Comicus, ἀπὸ φαγεῖν (id eſt ἀπὸ γαστρὸς) ἥξειν.

Pag. 105. lin. 3. Εὐξυίστερον Κόδρου] Vide Suidam in Εὐξυίστερος Κόδρου. Hujus proverbii meminit & Themiſtius ὁ βασιλικῶν.

Lin. 19. Γαστρικὸν] Eorum meminit ſæpe Plutarchus, Herodotus etiam alicubi. haud dubie Athenienſium ditiſſimi fuere.

Pag. 106. lin. 7. Ἑρμοῦ προσκυνῶν] Lucrum enim inſperatum à Mercurio objici credebant. Ceterum etſi quod dicturus ſum, à Luciano noſtro alienum eſt, dicam tamen, hac voce admonente ut locum Heſychii, qui hactenus corruptus legitur, emendem. Vbi enim eſt, Ἑρμοῦ δῶρα· πλούσιος ἰδίᾳ λέγει, καθάπερ ἀγαθὸς δαίμων, καὶ Διὸς σωτῆρος, ibi emendandum eſt, Ἑρμοῦ δῶρα· πλούσιος ἰδίᾳ &c. nihil certius. Vltimum enim poculum Mercurii erat. Caſtum apud Hom. habes.

εἰ πυμάτου σπένδοιεν, ὅτε μνησαίατο κοίτου.

His addas Iccr Iulii Pollucis teſtimonium, Ἑρμῆς, inquit, πλουτικὸς εἶπε. Apud Athenæum legas quoque Ἑρμῆς εἶδος ποτηρίου παρὰ Στρατίδι. Itaque certa emendatio eſt.

Lin. 14. Διασύρειν &c. ἐκλελειπώς] Hujus διατριβὴς veluti σκέλεσμα in Pluto Ariſtophanis. Terentius autem mirabiliter in his verſibus ſane quam moratis:

Natibus modo jam magna nobis civitas
Tanquam eſſ, &c. —— item:

Quam gaudeo, ubi etiam hujus generis reliquias
Kedare video! Vah, vivere etiamnum libet.

His addi & illud poterit quod apud Diogenem Laertium eſt, λεῖ ἔστα τῷ χρυσῷ χόνια. Pag. 109. lin. 5. Βαδυσκοπε φαῦλον | In Mſ. Cod. βαδυώνια. Videlicet βαδυσκοπε. nihil aliud erit, quam qui βαδὺ κίνησιν habet, id eſt, *altas cantilenas*. Quod etſi verum eſſe poterit, mihi tamen nulla poterit ratione probari, qui ſciam primis ſyllabæ modum in κυτῷ brevem eſſe; ſciam præterea alludiſſe Lucianum ad locum illum Theognidis, qui omnibus in ore eſt;

Μὴ τανύσσαι ſcilicet ἀν χρὴ φθόγγον ἐς μακρὸν φέροντα
Ρίπτειν ἐς πάγον, Κύρνε, κατ' ἀκίδωτον.

Videmus ſecundum verſum pæne integrum a Luciano ſumptum eſſe. Legendumne igitur cenſes, inquis, μεγάλα τε pro ἐκ δυσκόλα τε? Non autem ſane affirmare. Quid ita? Quia apud Stobæum & alios varietatem lectionis reperi: memini præterea ita a Plutarcho ſcriptum eſſe, ut a Luciano lectum eſt, βαδυκοπε ſcilicet. locus eſt in libello περὶ Στωϊκων ἐναντιωμάτων.

Pag. 112. lin. 3. Τὸ ἂν ἐς ἐν τοῖς ἔδη | Mſ. Τὸ ἂν ἐν ἐς ἐν &c. Quod ſi non metius eſt, at certe venuſtius aliquanto.

Lin. 6. Οὐ γὰρ δεῖ | Mendum eſt. Nam pro δεῖ legendum δὴ, i. ipſe ante videram, quam Mſ. Cod lectiones conſulerem. Alterum quo tamen pacto ſtare poſſit hæc oratio, ἐ γὰρ δεῖ τοῦτο? &c. ni fallor, non ſatis intelligo.

Pag. 113. lin. 15. Δυσκολοῦσι | Mſ. Cod. δυσκολοῦσι. ſed eodem recidit.

Pag. 114. lin. 2. Ὁ πᾶς εἰμαλὲς | Mſ. Cod. ὁ πᾶς εἰ μὴ ἐς.

Pag. 115. lin. 1. Καταφρονεῖτε | Mſ. καταφρονεῖτε hoc loco male.

Lin. 4. Ἀλλὰ μετρίου τινὸς φλυαρεῖν τοῖς ἀνοῖς | Diſponenda verba ſunt, ut & ratio & libri ſcripti monent; ἀλλὰ μετρίου φλυαρεῖν τινας ἀνοίας ἀναγκαῖον &c.

Lin. 9. Καταλείπων | Mſ. καταλείπων ἀεὶ, ut ſibi mortem eſſe hunc perpetuum ſignificet.

Pag. 116. lin. 5. Ὑπερβολὴ δὲ κλέους | Homines ſunt ſua μελέτια nobiles. Plutarchus, Ariſtophanes, & ſcripta in eum Scholia.

Lin. 13. Καὶ ἀνδρία | Dabunt, uti ſpero, hanc mihi veniam elegantiores homines, ſi à Luciano tantiſper abeam, dum Dionis Chryſoſtomi locum in Ὀλυμπικῷ emendem. pretium operæ erit. ſic habet pag. 197. ἀ γὰρ λακωνικὰ μαίνεσθε, εἰ ὄντως ἐπιλήσμονα ἔχομεν διδάσκαλον, ἀτυχῆ μὲν αὐτὸν ὑπὸ τοῦ θεοῦ, ἄφρονα δὲ ἐξ ἁπάντων ὑπὸ ὑμῶν ἀποφαινόμενον, ὡς ἐγὼ τῶν τοῦ ἀνδρὸς. Emenda meo periculo, ἐγὼ τῶν τοῦ ἀνδρὸς. Videlicet homo modeſtiſſimus Dion fatetur ingenue non eſſe in ſe ſitam illam vim, alios ut erudire poſſit, quippe qui indoctus ipſe ſit; vanis autem promiſſis homines lactare, id eſſe a moribus ſuis alieniſſimum; ſe enim eo impudentiæ non proceſſiſſe. locum ipſum legito, & à me haud diverſus abibis. Idque clariſſimum & diligentiſſimum virum Haac. Caſaubonum non vidiſſe miror.

Pag. 118. lin. 12. Εἰχαιρέτας] Legendum hoc loco εἰχαιρεῖας. Ita paſſim alibi circa hanc vocem erratum eſt.

Lin. 16. Ῥάκος | Notandi metaphora; quaſi qui veſtem recentem & integram alteri commodant, poſt certum tempus detritam recipiat.

Pag. 119. lin. 5. Ἀπολεῖ μ' | Leg. vel ἀπολεῖ τι, vel ἀπολεῖ μοι.

Lin. 12. Ἢ μεῖς ἢ φορτικῶν | Mſ. ἢ μεῖς ἢ ἐ φορτικῶν.

Pag. 122. lin. 4. Ἀνθιμίων τὸ φρόνημα | Ita Lucretius, *Prima virorum*, pro flore vel principibus gentis, ita infra φρόνημα τ' ἀλκάεν.

Lin. 11. Τὸν δὲ Δία | Verius Hom.

Pag. 124. lin 5. Τῶν φιλῶν ἑκάστου] Duobus locis *vulgata* vertit Eraſmus. fallitur. εἷς φίλος quidem, ut nemini ignotum eſt: *vulgus* ſignificat, at πάντα τὰ ἑκάστου non ſignificat *vulgaria illa*. neque id patitur Græci ſermonis conſuetudo.

Pag. 126. lin. 11. Πάντες ἀνθρώπους ἀξιοῦν | Certe hic unus locus per ſe ſatis probant non ſemper ſumi ἀξιοῦν ut ſumi debere contendant viri doctiſſimi. Quamvis enim ab Euſtatio vertatur χρὴ ἀξιοῦν, conſtat tamen eam ſignifica-

tionem perquamplurimis locis non poſſe convenire. Ita apud Herodotum lib. 6. ubi ſcribit Mileſios, cum Scybaris & Crotoniatis eſſet capta, dolorem ſuum publico luctu eſſe teſtatos: Συβαρίτας γὰρ ἁλόντας ὑπὸ Κροτωνιητέων, Μιλήσιοι πάντες ἀνδὸς ἀπεκείραντο τὰς κεφαλὰς, ἐν πένθεος μέγα σφεσὶ ἐγένετο. Quid? puberes tantum caput raſerint, ceteri minime? Cave credas; nam Μιλήσιοι πάντες ἀνδὸς, nihil aliud eſt quam, Μιλήσιοι ἁπαξάπαντες, *omnes omnino Mileſii.* Scio Budæum, ſcio Vallam, viros undiquaque doctos aliter cenſuiſſe; id tamen ſcio, neque in hoc Luciano loco, neque porro in illo Herodoti, verti debere ἀνδὸς per, κατὰ ἄνδρας, aut κατ' ἄνδρα, ſed ἀθρόον, vel πάσας κατ' ἡλικίας, ut Suidas ex veteribus gloſſis vertit. Quin etiam memini me legere in Lexico Herodoteo, quod ex Cod. Mſ. Goldaſti vulgatum eſt, ἀνδὸν converſum per ὁρμηδὸν, at illud ὁρμηδὸν legitur apud Herodotum in 7. ubi nil aliud ſignificare poteſt quàm quod Latini dicunt *viritim*, vel, quod propriùs ad vocis originem accedit, *una ſerie, uno & perpetuo ordine.* Hiſtoria ſic ſe habet. Cùm grandis pecunia è reditu metallorum, quæ ad Laurium Atticæ erant, in ærario eſſet, cives autem Athenienſes in viritim ex ea decem drachmas eſſent accepturi, auctor iis fuit Themiſtocles ut ducentarum navium claſſem ex ea pecunia conſtruerent: Græce ſic: τῆς δὲ λαυρεωτικῆς ἐμέλλον ἑκάστῳ κατὰ ἄνδρα ὁρμηδὸν ἔσεσθαι δέκα δραχμὰς &c. Sed ibi iterum Valla *ad puberes* ſuos rediit; quia fortaſſe apud Heſychium legerat vocem illam ὁρμηδὸν per ἀνδὸν converſam fuiſſe. Cæterum in hac voce corruptus Suidas; at illum, monitus, facile emendes.

Pag. 126. lin. 6. Οὕτω κατέλιπε] Ex Homeri verſu.

Οὕτω κατέλιπε' ἐγὼ δὲ θεὸν ἐρικυδέα δώρα,

Pag. 127. lin. 8. ἀφυδρίας] De hoc honore lege quæ ab Iſ. Caſaubono annotata ſunt ad Theophraſti Characteras pag. 161.

Pag. 128. lin. 1. Τὴν πόλλας] Vt qui libidini alienæ ſubjiciunt puelli aut puellæ teneritudinem.

Lin. 3. Ἐπὶ ζυλλίδιοί μου] Legendùm arbitror *oui.*

Lin. 8. Ἐπὶ κεφαλὴν ἐξωθεῖς] Latine, *capite protruſus foras.* Phædrus.

Lin. 13. Μάθ' ἥκεις] Mſ. μακαθ' ἥκεις.

CAPVT III.

Lucianus emendatus. Parodia ex Pindaro. lectio in Luciano confirmata. Ἐλίᾳ βωμός. *Lucianus emendatur. Lucianus iterum emendatur in οἰκείων τ' ἄλλων. Pollux & Philoſtratus emendati; ut & Lucianus.* Ἐφαν. νεοδίδακτοι διϋφαμεῖοι *quomodo intelligendum.* διδάσκειν διδασκαλ. *diſcipuli apud Terentium.* ἄσῃ νῦν τῇ δικέᾳ *quomodo intelligendum.* Ἐπινηδῶν. *Lucianus emendatur. Ioſephus emendatur duobus locis. Callimachi locus apud Schol. Pindari emendatus.* ὄθμα *quid. Lucianus duobus locis correctus.* κρούειν. *Plutarchi locus contra Amiotum explicatur in Alex. Gloſſema ex Luciano ejectum. Plauti locus adverſus Palmenium confirmatus.*

Pag. 130. lin. 8. Εἰρεσία πρὸ πτερῶν] Ita Virg. *remigio alarum.* Ita ἐρετμοὶ πτερύγων poëta Lucretius de avibus dixit;

Remigii oblita pennarum vela remittunt.

Lin. 11. Σὺ φημι] Ita dicere ſolebant cùm urgebant, vocabant, aut revocabant, ceſſatores inclamitabant. Ariſtophanes ſæpe. Latini dicunt. *Heus, heus, tibi dico.* Terent. & ante ipſum Plautus. Qui aliter intelligunt, ad has res ſapiunt minus.

Pag.

Pag. 131. lin. 2. Τ'μῶν ἀναφώνουμεν] Legendum ἐμὲ ἢ τινὰ Χαιρώνειαν. Nunc non abibo. nam jam antea abituriebat. deinde illud ὑμᾶς non potest stare. nemo enim ibi praeter unum Timonem erat.

Lin. 10. Ἀντάναξ ὄμερ] Notum proverbium, ἀντάναξ ὁ ἀναγωγός.

Pag. 132. lin. 4. Πίνδαρον] Versus Euripideus; quæ autem sequuntur, αἰδέμεθα γὰρ &c. ea ex Pindaro sunt. Sed quia dixerat ille Thebanus vates χρυσὸν διαφέρειν δὲ τὸ πῦρ παντὸς facetus scriptor sensum invertit, quasi dixerit Pindarus aurum noctu lucere (quod aliter est, scriptio enim *aurum fulgere inter homines, ut lucet ignis nocte.*) Itaque addit Lucianus aurum non παντὸς tantum, sed etiam μαθ' ἡμέραν διαφέρειν facetus & ingenii elegantia Syro nostro dignissima.

Pag. 134. lin. 1. Τὰ ἐν Δελφοῖς ἀναθήματα] Singillatim Pausanias. Quædam etiam Herodotus.

Pag. 135. lin. 5. Περὶ τούτου] Recte τούτου; quippe cujus imago ibi, in ἰκρίῳ scilicet. Nam ἰκρία est χωρίον τοῦτο ἰκρίον, quibus in locis fere plerumque Panos imago. Neque adeo mirum, pecoris enim deus Pan adde quod αἱ πέτραι pingebatur. Justinus lib. 43. *In hujus radicibus templum Lycæo, quem Graci Pana, Romani Lupercum appellant, conditum: ipsum dei simulacrum nudum caprina pelle (διφθέρᾳ est) amictum est, quo hab tu nunc Roma Lupercalibus decurritur.* Itaque non abs re est quod διφθέρᾳ suam Pani dedicat. Hæc igitur nostra est de hoc loco sententia. Clarissimus autem Menagius, præclararum artium παντοῦος, & elegantiorum, quantum est, hominum amor, aliter censet, legique, ut audio, postulat. Πλάτων τοῦτο, pro Περὶ τούτου. Nam quod alius quidam legendum existimat Πανὸς τοῦτο, fugit illum ratio. Cetera enim ut mittam, non potuisse dicere τοῦτο. quid ita? quia jam abierat Penia. Sed cum vir ille qui ita scripsit, uti audio, is sit qui personas, διανοίας, judicia denique, atque adeo omnia in Luciano ἀπὸ παντὸς vertat, si rogites cur ita faciat; nil ab eo feras aliud, quam quod apud Comicum est. *Mihi sic visum est imbecillo, ita, pauxillum βιμβάξ.*

Pag. 136. Lin. 6. Τ'πορρησία] Editi quidam habent ὑπόνοια, sed eodem errore quo apud Philostratum in vita Apollonii lib. 3. cap. 9. primulo statim initio, τὸ ὑπόνοιαν ἐταλάντου. lege fidenter ὑπορρησίας.

Lin. 7. Ἐλὼν βοῶσαι] Hujus arcis meminit quoque alibi Lucianus, in Demonacte, ἐν διαπομπεύσει; Philostratus in vita Pellucis Sophistæ, & Pausanias in Atticis. Ceterum hunc deo ἥλιον primi omnium aram sacrarunt Athenienses, ut ex illa luculentissima Nicolai oratione apud Diodorum liquet.

Lin. 9. Ἐπαμαρύσας] In cod. Eraſmi legebatur ἐπαμησας, vertit enim *suppeditare.*

Lin. 10. Ἐθῶν] Mſ. ἰδίων.

Ibid. Μονήρεις δίκαια] Hinc vitam qui vivebant, ii μονήρεις & ἰδιωτικὴ dicebantur. Laert. in Thalete.

Pag. 138. lin. 8. Ἐπικρίτου] Legendum ἐπικρίδου. nam ἐπικρίω significat *aliquem convivio accipere*, ἐπικρίδος autem *epulari*. error turpissimus.

Lin. 10. Ἐκείνου τοῦ ἀπὸ σοῦ] Hic vero locus est, qui me, si quisquam alius, torsit; neque, ut opinor, injuria. Non enim græce dici potest ἐκείνου τινὸς, sed τινὸς; itaque pro ἐκείνου τοῦ ἄλλου, mihi vehemens suspicio est legendum ἐκτὸς σοῦ τοῦ ἄλλου, *longe ab alio*, vel, *ab alio remotus.* Non poetæ tantum, sed & Thucydides, & Herodotus, ita hac voce utuntur. Si quid habes melius, Lector doce & favebo.

Pag. 139. lin. 2. Στέφειν] Mortui enim in Græcia olim coronati. testimonia passim. Neque tantum mortuos, sed & sepulchra & cippos coronare mos fuit.

Lin. 5. Δυσκολίᾳ] Emenda Pollucem lib. 1. cap. 2. περὶ τυφλότητος. Ubi enim legitur, τὸ κακῶς διόπτης, ἔτι κακῶς, palam est legi debere δύσκολος. Et miror postremum editorem non vigilisse. Emendes quoque licet Philostratum lib. 1. Apol-

Apollonii cap. 8. Nam ubi legitur φεσδὲ μαθε τ' ἀνοήτων τι ἐ ἀλλόκοτον, haud dubiè legendum ἀνοήτων τι ἐ δυσκόλων.

Lin. 9. Πίπτη ἐ ἱλαίφ] Quo majus incendium fiat scilicet.

Lin. 14. Βαπίζοντα] Male in libris scriptis πίπτοντα.

Pag. 140. lin. 3. Τίμων Ἐχεκρατίδης] Mendum est. lege *Τίμων Ἐχεκρατίδε, Timon Echecratida filius.* quod & suprà visum est, & infrà occurret. Quis igitur negligentiam priorum interpretum & editorum non miretur?

Pag. 142. lin. 1. Γναθωνίδης] Apud Terentium Gnathonici ex Menandro.

Lin. 2. Ἔφασαν αἰπόσωνται] Qui *canam* vertunt, ii mihi dormire videntur. Longe enim aliud ὑφαίνω, aliud δέπνον; neque hic quidquam commune habent. Sed cum ea vox diligentissimè fuerit à viro undiquaque doctissimo explicata in eruditis illis in Theophrastum commentariis, pag. 272. addam tantum ita esse exponendum Philostratum pag. 95. & 527. postremæ editionis; ita etiam intelligendum esse locum Dionis Chrysostomi pag. 116. Locos ipsos afferre piget. Ceterum vocem Græcam in interpretatione retinui, idque Plinii junioris judicium secutus, & inopiâ linguæ Latinæ coactus.

Pag. 144. lin. 2. Νεοδιδάκτων διθυραμβῶν] *Qui nuper evulgati sunt.* διδάσκειν enim ad ὑποδείξεις theatricas pertinet; inde illa frequenter legas, κωμῳδοδιδάσκαλος, τραγῳδοδιδάσκαλος, διθυραμβοδιδάσκαλος. quin etiam aliquando διδάσκαλος simpliciter pro eo qui drama aliquod edit; ut apud Aristophanem in Ilisso:

Οὐ γὰρ ἀφεπῳδὸς ἦσι τῷ διδασκάλῳ.

Inde apud Terentium *discipuli* pro actoribus. *Num immemores discipuli?* id est, num actores tui animo sunt ita omisso, ut &c. Quo loco qui legunt, *Num immemor es discipuli, σὺ τίς φρένας ἔχεις*; inde est etiam quod in comœdia Italica Doctor ἐαρε prodit. Inde etiam διδάσκειν per se solum pro *comœdiam* vel *tragœdiam* docere, (Latini enim usurpant quoque) apud Diodorum lib. 14. Ἀγχιδάμας ὁ τραγῳδὸς τότε πρῶτον ἐδίδαξεν. Ita igitur hoc loco διθύραμβοι ποιδιδαχότι. Qui aliter explicant, quasi diceret Gnathonides se modo illa carmina didicisse, malè explicant.

Lin. 3. Ἐλεγεῖα ἄσω] Quia elegia ab origine prima luctui dicata erat. Inde est quod & apud Hesych. ἐλεγεῖα dicuntur ὅσα πάθια ποιήματα.

Ibid. Ἄσω ὑπὸ τῇ διαύλῳ] Ridiculè qui vertunt, *ab hoc doctus ligone*; nihil enim in Luciano tale. Sed quod Latinè dicitur *canere*, vel *saltare ad tibiam, ad citharam*, id Græcè est ᾄδειν vel ὀρχεῖσθαι ὑπὸ τοῖς αὐλοῖς, ὑπὸ τῷ κιθάρᾳ; & hinc tota loci hujus venustas pendet. Lucianus lib. περὶ ὀρχήσεως sic loquitur. διδαχθεὶς πολλὰ μὲ πάλαι ὑπ' αὐλοῖς ἐ κιθάραις. Aliter quoque dixisse puto, nimirum ἐν αὐλοῖς; ibidem: παίδων χορὸν σωληδόντων ἐν αὐλῷ ἐ κιθάρᾳ. Sed non memini me alibi legere. Interim vides, Lector, quàm exigua res venustissimum sensum perdat.

Pag. 147. lin. 6. Καὶ προσῆλθον] Erasmi codex habebat, ἐ γὰρ &c. scilicet διὰ παροιμίας.

Lin. 13. Ξωνίφοβοι] Vocem Græcam retinui, veteres secutus. Ceterum priusquam hinc abis, emenda Pollucem lib. 1. cap. 7. ἐφηβικὸς ἦ, ὃ ἐξ ἐτῶν εἴκοσιν ἐ ἑνὸς ἐτῶν, certissimè legendum est unica voce, ἐξεφηβοκὼς δύο ἔτη, id est, qui ex ephebis excesserit à duobus annis.

Lin. 14. Ἐπιπόθειν] Non significat insultare, sed avidius, cupidius, immodestiusque aliquid appetere. Ita Themistius oratione prima: ἀλλ' ἐμὲ ἐπιπόθειν ἀναλίσκειν ἐ ἐπιζατοῦσιν, ἐ ἐφαπτόζειν μὴ ἐθελόντων διδόναι.

Pag. 149. lin. 2. Ἐγὼ ταῦτα] Ita dicebant pro, ταῦτα ἀσφαλῶ ἐ βέβαια ποιήσω. Latini, *sic erit*, pro, haud dubie. at alias aliud.

Pag. 150. lin. 3. Ἐρεχθηίδι] Mendum est. legendum enim Αἰγηίδι; quippe Κολυττὸς erat tribus Ægeidis, teste Harpocratione. δῆμός ἐστι τῆς Αἰγηίδος φυλῆς Κολυττός. Ceterum tempore Suidæ nondum hic locus Luciani corruptus erat. Nam ubi ait Colyttum tribus Æneidis fuisse, Timonem Luciani laudat. Miror elapsum hoc fuisse diligentiæ clarissimi viri Ioannis Meursii in libello de populis Attiæ.

Atticæ, in quem infinitas correctiones congessit, quæ ad horum *locorum* appellationes pertinent.

Lin. 4. Θεωρικόν] De re theorico diligentissime Harpocration, ex quo verbum de verbo transtulit Suidas quæ de hac voce habet. Legendi quoque Demosthenis interpretes.

Pag. 151. lin. 3. Ο'φελ] Iosephum bis emendo hujus verbi occasione, ἐν τῇ τ' ἀρχαιολογ. γ'. κεφ. ϕ'. Vbi enim in Basileensi editione, & postrema etiam, omnium, quotquot fuerunt, inquinatissima, legitur, ἐ τοπ ἐνοι χαρίζ, ωτε μὴ παρηγ, κτλ. Locus est ita corruptus, ut nihil addatur hæc vox ὀφελ, à nemine tam mentis compos potest. Initio quoque pro ἐ, legendum, ως, & totus locus ita concipiendus: ως τ' ὀπ ἐνοι χαρίζ, ωτε μὴ παρηγ, δοκ ἀδικ ὀν. diligens Lector Iosephum adibit. Illud autem ὀπ ἀδικ ὀν, verti ea ratione debet, qua ὀπ ἀδικ, & ὀκ ἐξ τὸ βουλ, id est, κ' τὸ δέξ τὸ βουλ. Atque utinam præstantibus ingeniis luberet aliquando tanti scriptoris emendationem intelligere, symbolam certe daremus; quadringentos amplius locos ex ingenio emendatos conferre possemus. Plura facere esset sane perfacile, sed doctoribus, & qui Lutetiæ vitam agerent, & codicibus Regiæ bibliothecæ frui possent; *Nobis non licet esse tam beatis.*

Lin. 3. Ἐπισεμ τ' Αθηναιων] Magnifice sanè. Ita Pindarus olim Athenas vocaverat ἐρεισιμ τ' Ελλαδ, cujus loci meminit & Plutarchus, & Schol. Aristophanis. Ceterum non possum hic præterire Iosephi locum, in quo gravissimam mendam est, quia verbum ἐρειδω, unde natum ἐρεισιμ est, corruptum fuit: ita habet: οπ μὴ τὶ ὠ κωλυσει ἐ μηπο το ϕρονειν σωφρονιζ, nullo aut ridiculo sensu. Nam illud ὠ κωλυσ nihil ad rem. Itaque mihi certus esto legendum, μηπω το ϕρονειν σωφρονιζ, id est, κ' το ϕρονειν, vel κ' ϕρονιστι, *Qui prudentiâ jam firmus nondum est.*

Lin. 8. Βαλλ' αμαξιτον] Scilicet ἀ ἀλλ ἐ ἀγκάτω. Locus est apud Heliodorum, ubi Cnemon casus suos commemorat. est aliquid etiam apud Libonium argumento Orat. κατ' Αριστοκρ. cum adito, si vacat.

Pag. 152. lin. 5. Τρεχειν ἀνωμαλ] Cum duodecies circa metam currus flectebatur: πολλακ vero, cum octies tantum. Scholiastes Pindari edit. Rom. in Pyth. ϕασι δέ τινες οτι διαυλος δρομος ἀπὸ τ πολεως ἀμφ' τὸ ϛ πωλικον, κτλ. Tum vero affert Callimachi locum, cui ἀπαξ ϕαμενοις πάσιν decretum est. sic habet:

Διαυλιακὸν ϑεὸς ὄφρα τοσηγενὲς ὄβριμα δίψῃ.

Sed quid hoc, quæso, τοσηγενὲς ὄβριμα δίψῃ? Davus profectò sum, inquies, non Oedipus. Igitur sic existimato, illud *dipsen* nulli rei esse, scripserat enim Callimachus νύσσαν (ita metam vocabant) in illis autem verbis ὄβριμα dipsa nil corruptum, sed vox tantum explicanda, quæ nullibi, quod sciam, reperitur, ὄβρις scilicet. est quidem apud Hesychium ὀβριμα, σιμικα τεμαχη (emenda & scribe, ως Αἰολεις; nam ὄβριμα Æolice ὄμμικα sunt;) sed in hoc Callimachi loco ὄβρις nihil est aliud quam *motus*, vel *agilitas*, *celeritas*, *rapiditas*. Nata autem hæc vox est, (quam nos primi eruimus) ex ὀβιδζ, quod κατεπεζ aliquando significat, ut ex Eustathio discere est. Quemadmodum autem Horatius alicubi dixit, *flammam celeres lapsi*, ἀπὸ τ flamma celeriter labentia, ita Callimachus dixit ὄβρις δίψει (δίψει est ἐριπιζ) ἀπὸ τ, ὀλισθηρὸν ἁρμα. Itaque Callimachi versum Latine sic vertas licet: *Duodecies circa metam erit celerem currum.* In eodem versu lego, τοσηγαγὲν pro τοσηγενὲς; quod improbaturum ideo neminem, qui quidem ad has ædes lapsit.

Pag. 153. lin. 1. Ηδησ Αχαρνέας] Αἰγαιεὺς, ut auctor Thucydides ἐκ ϛρατ, erat, γαιον μεγεθος τ Αττικ ἀπαντ. dilatabat ab urbe 60. stad. sed non est quod quis exilitatem atrocem ibi pugnatam fuisse. Nam equites tantum certavere ἐκ Φυλῆς (locus est Atticæ, & quidem ἱππομαχία βραχεῖα. itaque hinc facile cuivis apparet quam rhetorice loquatur Demea, mendaciolum sem, ex præscripto artis, pingens, cum ibi ingentem stragem editam fuisse aiat.

ficat. Ceterum ἀριστεύειν περὶ Ἀχαρνέας ὑπὲρ τῆς πόλεως, non eſt, ut puto, quod vulgo volunt; debet enim iſtuc ſignificare, *fortiter pro patriâ*, ſeu *urbe pugnare adverſus Acharnenſes*, ut πολεμεῖν περὶ τινός. Idque ſi verum eſt, error hic erit, iſque manifeſtiſſimus. Acharnenſes enim Attici erant. Timon autem Athenienſis; qui tamen laudatur, quod adverſus Acharnenſes ſtrenue pugnavit. Itaque legendum mihi videtur: περὶ Ἀχαρνέας, quomodo in hac ipſa re loquitur Thucydides; περὶ Ἀχαρνέας, inquam, cum Peloponneſios, qui circa Acharnas erant, convellere conati ſunt Attici, ut oppidum obſidione ſolverent.

Lin. 2. Δύο μοίρας] Mille armatos. Nam τοὺς μοίρας ἀνεπλήσαν ἀνδρῶν πεντακόσιοι. Ceterum μοίρας dicas, vel μόρας, perinde eſt, & Mſſ. Codd. variant.

Pag. 154. lin. 3. Ἡλιαία] Nullum olim Athenis forum majus fuit. Harpocration, Pauſanias. Nota autem differre βουλὴ, ἐκκλησίαν (quod per δῆμον intelligo) & ἡλιαίαν; quod diligenter monuit Heſychius.

Pag. 155. lin. 2. Συγγενὴς ἀγχοῦς] Recte. differentiam enim agnoſcunt grammatici inter has voces; Heſychius minime.

Lin. 6. Ἐγὼ δὲ σοι ἐς τὴν οἰκίαν μόνον ἀγαγὼν παρέσομαι] Error manifeſtus. Quid enim hoc ſit, σοι παρὲξ σοι? legendum ἐγὼ δὲ τοι ἐς τὴν &c.

Pag. 156. lin. 13. Ἐπιδώσομαι] Vbi ærarium. Ariſtophanes in extrema Pluto.

Pag. 158. lin. 6. Αὐτοσχεδίας] Facete, ficta vox; *Ipſiſſimus Boreas*, qualis à Zeuxide pictus eſt.

Pag. 160. lin. 7. Κασύχης] Erat Λύδιον ἴδιωμα ἐξ αἵματος & ἄλλων ἡδυσμάτων συγκείμενον, Heſychius. ſed omnium optime Erotianus: Καρύκη, εἶδός ἐστι τραπέζιμα & τὰ πλείονα ἀρτυμάτων σωτηριδίων· καρυκεῖον ἡ, τὸ παρατιθέναι τοῖς καρύκαις φασὶν αἱματοῦν τῷ χεφὰν ἔχουσαν. ἔνιοι δὲ τὰ παρ' ἡμῖν χαλκιδικὰν αἱματίαν, καρύκαν ὀνόμασαν, ἀπὸ ὀρνέου. ὅτι δὲ τριμματίς ἐστι σάλσα ἐξ ἀρτυμάτων, μαρτυρεῖ & Φιλοξένης ὁ Σάμιος, & ἄλλοι. Quod autem ait Erotianus, αἱματίαν non recte vocari καρύκην, bene ſane: nam αἱματίς, vel, ut apud Pollucem eſt, αἱμάτια, eſt quod vulgo dicimus, *ſompe brouillée*, ex ſanguine anſerino, aut leporino, aromatis præterea, & injecto aceto, quod jus eſt nigrum aut certe fuſcum.

Pag. 161. lin. 10. Ἐπὶ τῇ κύλικι] Vnde διαλέξεις & λόγοι ἐπὶ κυλίκεσι· unde etiam λέγειν & ἄδειν ἐπὶ τῇ κύλικι apud Platonem pag. 332. edit. Lætianæ. Admonet me hic locus ut Amioti errorem in vita Alexandri aperiam. Neque vero id facerem, niſi Plutarcho interpretis ſui error obeſſet: eſti enim Amioto faveo ut qui maxime, plus tamen Plutarcho favere æquum eſt. Locus præterea, quo de agitur, illuſtris eſt, & non indiligenter legendus. Rem ipſam, uti ſe habet, paucis dabo. Harpalus Alexandrum cum fugeret, Athenas ſe recepit. Populus hominem ex urbe quatere volebat: pro illo ſtetit Demoſthenes pretio corruptus (calice aureo, & talentis 20. ſcilicet.) Rhetor Atticus, quem muneribus expugnatum ſuiſſe populus obfecerat, ſe ſe purgare cum ſtuderet, nemo audire, imo obſtrepere omnes, præter neſcio quem, hominem ſane elegantis ingenii, qui e conſeſſu cum ſurrexiſſet; Quid autem, ait, viri Athenienſes, cum, qui calicem habeat, non audietis? (eſt autem mira quædam in eo dicto gratia atque facetia) Græce ſic pag. 857. ἐκ ἀκούσεσθε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦ τὸν κύλικα ἔχοντος; Si quis veterum morem teneat, quo nonnunquam σκόλια ſua canebant, is venuſtatem hujus dicti facile agnoſcet. Talis autem ille mos: ſumpto in manum calice, canebant illa cantica, de quibus paſſim ſcriptores, quæ plerumque erant ἐρωτικὰ, quandoque etiam amatoria. Calicem qui tenuerat, is ab aliis audiebatur, neque interpellabatur à quoquam. Ceterum hic mos ad oram quorumdam codicum notatus fuerat his verbis. ὅτι γὰρ τὸν συμποσίων ἢ κύλικα ἔχοντα οὐκ ἦν τὰ λεγόμενα σκόλια. Hæc etſi vera ſint, tamen Amiotus interpretum Plutarchi, quorquot unquam fuerunt, longe doctiſſimus, ibi ſe turpiter dedit, ſic enim vertit: *Continuò, dit-il, nous ... à ceux-là qui ... per-*

perſonnage qui a le langage ſi bien doré? Quæ autem ad oram libri addita ſunt, (ab eo, necne, haud ſane ſcio,) nihilo certe meliora ſunt: *Il y a une alluſion à ce mot καλεῖν, qui ſignifie retenir par un doux chant, & comme enchanter*; nihilo, inquam, meliora iſthæc ſunt: nam inter καλεῖν & κύλιξ nihil quidquam commune eſt, non certe magis quàm inter λύχος & φυλία, aut voces quantumvis ſignificatione diſſitas; ſed tota loci illius venuſtas ex iis quæ ſunt à me ſuperius commemorata, pendet. Vertendum autem verbum de verbo fuerat, *He quoy, Meſſieurs, ne voulez vous pas eſcouter celuy qui tient la coupe en main?* Tum verò Græcorum more ailato, tota res erat explicanda. Sed quorſum iſthæc? inquies. Non temere, ut opinor, id à me animadverſum fuit, & elucidatum. Atque utinam hinc prudentiores fierent noſtri homines. Nam cum omnium, qui unquam Græcos ſcriptores interpretandos Gallice ſunt aggreſſi, doctiſſimus, in re adeo nota erraverit, quid ab iis qui hodie vivunt, expectes? quorum plerique (nam quoldam novi quamdoctiſſimos) nec Græce ſciunt, nec Latine quidem. Ex iis certe aliquis ſcriptorem quemdam Gallice, ut audio, convertit, cujus ſcriptoris ſi vel pagellam tantum intelligat, *μυρίας ἐφελκύσεται κάμινους*. idque ita verum eſt, ut, ſi mentiar, nil mihi vel humani quidquam, vel divini credi velim. Ab hinc autem ſex ſeptem annis memini me rogatu amici cujuſdam doctiſſimi viri, conferre verſionem neſcio cujus ex Ciceronis orationibus; dii boni! Nunquam vidi literas magis illiteratas. Nuper autem, nuper, doctiſſimum poetam (& quos non? nam nihil iſtis ardelionibus ſacrum eſt) adeo deformatum, adeo perditum vidi, cum ut agnoſcere, quantumvis mihi familiarem, nequiverim. Nihil pudere? acte vero hominis judicium! muliercules & ſalgamiariorum, ac pharmacopolarum pueris talem ſcriptorem committere? Videlicet de Dei providentia dubitare, nihil eſt; quod nunc diſcent propolæ tali interprete. Quidni Virgilium denique poſt tot alios, quidni Ariſtophanem, & Plautum corruptum eunt? Nam Homerum quidem ipſum, ſat ſcio, non attingent. Nuper enim τις quidam φορτικὸς exortus eſt, qui pronunciavit, pædagogici ingenii eſſe, vertus Homericos, cum aliquando à veteribus producuntur, Gallice convertere. Ad ea quid dicas, Lector, nili, *δῦς, ὦ πρᾶγ, δῦς ἐμοὶ λιπαρεῖν, ἐμπτίον γάρ*?

Pag. 163. lin. 3. Πάντοσον τὸ χρῆμα] Legendum πάντοθεν τὸ χρῆμα.

Lin. 8. Πῶσις οἱ τὸ κλίτος] Delendum ἄπωθεν, & ſcribendum οἱ, jungendumque cum σωδεδρομήκασι.

Lin. 15. Μᾶζα] Nihil aliud quàm ἄλευρα ἁλσὶ πεφυραμένα. Ceterum dignitate pani cedebat: nam ex Solonis inſtituto μᾶζα pro feſtis diebus in Prytaneo dabatur. panis autem, feſtis, docet Athenæus. Σόλων γ' τοῖς ἐν πρυτανείῳ σιτεῖσθαι μᾶζαν παρέχειν καλεῖ, ἄρτον γ' ταῖς ἱσταμέναις παρατιθέναι.

Pag. 164. lin. 3. Ἐννεάκρουνος] Fons ita dictus Athenis, qui deinde Καλλιρρόη vocatus eſt, ut ſcribit Harpocration, & ex eo Suidas. Heſychius autem in hac voce mutilus eſt. legendum enim apud eum eſt, Καλλιρρόη πρὶν ἐν Ἀθήναις.

Pag. 165. lin. 11. Κυμαιτοίδης γῆς] Gloſſema; vera autem lectio in Mſ. Cod. Reg. reperitur, κυμαιτώνης ſcilicet; quæ vox ab Euſtathio in Odyſſ. exponitur ἀπὸ τῆς ὑγρᾶς (καλῶς τὰ κύματα ἄγνυσθαι). monetque eam vocem apud Herodotum reperiri; & vere monet, nam ſexies ſepties apud nobiliſſimum illum ſcriptorem occurrit. Itaque indiligentiam Suidæ mirari ſubit, qui nihil ad manum habuit, cum in hanc vocem ſcriberet, præter Agathiæ locum. Sed antiquum obtinet Suid. ſolet enim, neglectis veteribus, ad recentiores decurrere.

Lin. 16. Αὐτοῦ] Lege σαυτοῦ.

Lin. 18. Τάλαντον] Mſ. ἡμιτάλαντον.

Pag. 166. lin. 2. Αἰγινητικὸν] Ad ridiculum. nam menſura Æginetica ceteris omnibus erat amplior, certe Atticâ.

Lin. 7. Κεφαλὴν ἐμπλῆσαι κατύλων] Locus eſt apud Plautum in Aulularia.

Pag

——— *Poſtquam implevisti ſuſtibus iſtorum caput,*

Quem fruſtra ſolliciravit ingenioſiſſimus Palmerius legens, *implevisti in caput.* fruſtra, inquam; id enim Græcorum imitatione dicebat Plautus; qui non in Aulularia tantum, ſed in Caſina quoque ea loquendi ratione uſus eſt.

——— *Ego te implebo flagris.*

Et certe tale aliquid videor apud Ariſtophanem legiſſe.

Pag. 167. lin. 2. *Mœr.*] In MS. eſt *Timæus.* ſed dividuum facito, τί; μῶν &c. *quid? num te &c.*

ADDENDA.

Pag. 1. lin. 1. De Luciano, Lactantius Divinarum Inſtit. lib. 1. cap. 9. *Non enim iſta Lucilius narrat, aut Lucianus, qui Deos & homines non peperit: & his poſtſimum qui Deorum laudes canebant.* Iſidorus Peluſiota libro IV. Epiſtolarum, epiſtola 55. Σοφιστὴς Πλάτων καταμωκᾶται ἐν Διαλόγοις, ἀτακτωμένην ποιεῖ τὴν Κυπρίδα, ὡς εἰς ἐν ἐξ Ἀκαδημίας, ὁ τοῦ Διαλόγου ἐξ ἁπάντων ὁμοῦ χαίρει τῶν τὸ αἰσχυνόμενον, ἢ τὸ παρελθεῖν μιμούμενον σωφροσύνας. ὧν οἱ μὲν Πλατωνικοὶ, διὰ τὸ τοῦ παρὰ τῶν φοιτητῶν ἀνατλαῶδες θεὸς, τὸ δαιμόνιον ἀπῴκιζετο. οἱ δὲ τῶν φοιτητῶν ἔτι μᾶλλον ἀφορμὴν ἀπολαβόντες, διὰ τοῦτο γὰρ τοῦ παρ' αὐτῶν ἐκβακχεύοντος θεοῦ ἐξεκωμάσθησαν. Menagius.

Pag. 3. lin. ult. Ἀρχὴ δέ τοι ἥμισυ παντός] Quantum veteres tribuerint bono rerum principio patet ubi percurrimus ea quæ a variis adferuntur. Sic enim Horatius lib. 2. Epiſt. 2. verſ. 40.

Dimidium facti, qui bene cœpit habet.

Auſonius Epigram LXXXI.

Incipe dimidium facti eſt cœpiſſe ſuperſit,
Dimidium, tantum hoc incipe & efficies.

Vbi videndus Vinetus aliique. Dionyſius Halicarnaſſeus de Antiquis Oratoribus. c. 2. *Et ſane bonum initium dimidium totius dici operis ſolet.* Ariſtoteles Problem. Sect. x. ἡ μὲν γὰρ ἀρχὴ, παντὸς ἰσχύει μάλιστα, ἥμισυ γάρ. Almeloveen.

Pag. 8. lin. ult. Δείξει τὸ ὠὴ δακτύλῳ] Nihil antiquius potiuſve priſcis fuiſſe videtur atque eo pervenere ut digito non infami ſed indice tamquam exemplum imitationis dignum demonſtraretur. Fuit autem illa demonſtratio duplex in honorem & infamiam; in honorem legas apud Horatium Carm. l. 4. Od. 3.

Totum muneris hoc tui eſt
Quod monſtror digito prætereuntium.

Plinius junior. L. VI. Epiſt. VI. *ſolebat tamen vividum adoleſcentulo mihi pater ejus cum magna laude monſtrari.* Et lib. IX. epiſt. XIII. *Cui Rufinus, demonſtrans me, videſ hunc?* in ignominiam vero apud Ovidium. lib. III. Amor. Eleg. VI.

Quid moror? en digitis diſſignor adultera vulgi. Almeloveen.

Pag. 11. lin. 26. Τρίτος δ' ἐστὶν ὁ Ἡρακλῆς ἐξ αὐτοῦ ἴσῃ] Hæc ſit per allusionem ad Lycophronem in Alexandra ſtatim initio, ubi de Hercule ſic:

Αἰὲ δ' ἑπτάστεγα γενεαμοῖν ἀλαμυδὶς
Καὶ πρωθῆβ' ὑπὲρ πεντήκοντ' ἀλαμπὲς ἧμαρ
Τριτάτῳ λέκτρῳ.

Quem Herculem τριέσπερον λεκτρα dixit, ut interpretatur Tzetzes, vel quod plures noctes impendit Iupiter in ejus generationem, vel quod per tres dies manſit in ventre ceti, ut Helionem liberaret. *Palmerius.*

Pag. 17. lin. 25. Τὸ τὴ διαλύσῃ ἐπαίνου ἐχάδιζε φροντίσας ἐξ μετωρολέσχας] Socratem proculdubio innuit ab Ariſtophane in Nebulis ſubſannatum, & φροντίσην & μετεωροσοφιστὴν vocatum. *Idem.*

Pag. 37. lin. 3. Καὶ τὰς ἐν τῇ φυλῇ παραχὰς διεξῇ ἐ ἡ ἀθυμίαν αὐτῶν ἐξ τὰ θεάτρα, ἐ ἐ ἐπιδεικνύμενον ἐξ τοῖς ἡ ἀγώνων εἰσόδους] Putavi aliquando hunc locum debere aliter legi. Reponebam ſcilicet ἐν τῷ ἱππίων ἀγῶνας. Nam & mihi hæc lectio magis convenire videbatur antecedentibus, ubi ait παραχὰς διεξῇ, & ne diſſimulem, vix ab ea ſententia diſcedo. Notum eſt, quantas turbas olim fecerint agitatorum certamina, quantas ſeditiones excitarint, adeo ut ſæpe militi opus fuerit, ut ſedarentur rixæ & tumultus, quos aurigarum factiones & ſaventium cœtus excitabant. Ideo nihil fuit Romæ magis celebre, ni-

hil in circulis, hominum ſermonibus, magis agitatum, quam Circenſium eventus, & Praſinorum, Venetorum, Ruſſatorum, & aliorum victoriæ vel infortunia. Non poſſum tamen damnare lectionem vulgatam. Nam Martialis lib. 5. epigr. 26, ubi de Scorpi nobiliſſimi agitatoris imaginibus loquitur, ſic ait:

Hoc, rogo, non melius, quam rubro pulpita nimbo
Spargere & effuſo permadeſcere croce?
Quam non ſenſuro dare quadringenta caballo,
Aureus ut Scorpi naſus ubique micet?

Et Capitolinus in Vero teſtatur equo Circenſi, cui nomen erat *Volucris*, ab Ælio Vero Imperatore factum aureum ſimulachrum. Itaque non mirum, ſi agitatoribus quoque nobilibus id honoris genus impertiebatur. Fuiſſe autem in circo poſita ea ſimulachra ex hoc loco conjicere licet, & rationi conſentaneum videtur. *Palmerius.*

Pag. 7. lin. 9. Πολλὴ γὰρ ὡς ἀληθῶς ἡ ὑποκρισία, καὶ πολλῶν ἂν ἀνθρώπων δεομένη τοῦ ἀναπιμπλᾶν] Hæc ultima verba male vertit Micyllus. Vertendum erat: *multos, qui graves eſſe videntur, occupavit.* Idem.

Pag. 38. lin. 18. Καὶ τὸ οἶνον εἰς τοὺς συμποσίους μὴ κρίνειν τὸ καὶ ἀρωμάτων ἡγεῖσθαι] Hæc male convenire videntur. Quid enim commune habet plauſus cum aromatibus? Ergo non dubito debere legi μὴ κρίνειν vel κρίνει καὶ ἀρωμάτων, ea enim optime conjunguntur, ut & crocus vino. Nam ea miſceri ſolere, & in deliciis fuiſſe eam mixtionem teſtis eſt Plinius lib. 21. cap. 6, ubi de croco loquitur. *Vſus ejus in corona nuſquam, herba enim eſt foliis anguſtis pene in capillamenti modum. Sed vino mire congruit, præcipue dulci tritum &c.* Hæc Plinii verba omnino firmant noſtram conjecturam. *Idem.*

Pag. 39. lin. 18. Οὕτω δὲ καὶ αὐτὸς ἠπάτα τὴν στεφάνην, ὅτι μὴ ἴσασιν τὸ στρόφιον τὸ τόπον· εἰ γὰρ τοῦ (ἴσασιν) τὴν πρὸ τοῦ ἰὸν τὸ καὶ ῥόδον χαίρουσιν, ὡς τῷ βίνι μάλιστα ἥδεται στέφανος] Suggillat homo Græcus Romanorum imperitiam. Nam Græci & præcipue Æoles & Iones coronas circa collum in pectus pendentes gerebant in conviviis. Id nos docet Plutarchus Sympoſ. 3. cap. 1. & tales coronas vocabant ὑποθυμίδας vel ὑποθυμιάδας, ut melius cenſere videtur Athenæus lib. 15. pag. 678. his verbis: ὑποθυμὶς δ' ὑποθυμιάδες στέφανοι παρ' Αἰολεῦσι καὶ Ἴωσιν, ὡς ἔφη τὸν τραχήλου ἀπεστιφθαντο, ὡς σαφῶς ὅτι μεθύειν, ἐκ τοῦ Ἀλκαίου καὶ Ἀνακρέοντος ἀναίσκεται, id eſt, *hypothymis & hypothymiades corona ſunt apud Æoles & Ionas, quas circa collum circumponebant, ut aperte licet diſcere ex Alcæi & Anacreontis verſibus.* Scilicet *hypothymiades* dicebantur ἀπὸ τοῦ ὑποθυμιάζειν à ſuffitu vel ſuffumigatione, quoniam infra naſum poſitæ cerebrum tuo ſuffitu juvabant, ut ait Plutarchus dicto loco. *Idem.*

Pag. 43. lin. 1. Τὴν κεῖται τὸ βάλος, ὅτι ἐπὶ, καθάπερ τοὺς Σκύθας, ὅτι ὀπλῖται, καθάπερ τοὺς Κρῆτας] Mirum eſt Lucianum tribuere hoc loco Curetibus ſagittandi artem, quam nullus alius antiquorum illis tribuit, licet plures de illis plura dixerint. Omnes illis gravem armaturam ſcutum & haſtas tribuerunt, & σίδηρον ὄχθουσιν. Orpheus ſeu Onomacritus Hymno 1 & 2 in Curetas mille illis epitheta dedit, nullum tamen, quod ſagittandi peritiam ſignificet. Imo contra eos ὁπλοφόρους φύλακας vocat, & χαλκεμβότους ἀσπίδας τε ἔχοντας. Callimachus etiam Hymno in Iovem:

Οὖλα ἦ Κρῆτές γε σὺν ὁπλίτι δεχέσσαντο
Τύμπανα σειπάλοντες.

Idem ait Apollodorus lib. 1. οἱ δὲ Κρῆτες ἔτοιμοι ἐκ τοῦ δίκτου τὸ βάρος φυλάττοντες τοῖς ὄμοις τὰς ἀσπίδας συνέκρυπτον. Dionyſius Halicarnaſſ. lib. 7. ὅτε τὸ Διὸς τιτηνεύμενον θέλγειν ἐζήλουν· κλόνῳ τε ὅπλων καὶ κινήσει μελῶν, id eſt, *quando Iovem lactentem delectare volebant armorum ſtrepitu & membrorum motibus.* Strabo lib. 10. ubi de Creta: πάντες δὲ σύνεγγυς Κρήτης νῆες πᾶσαι σίδηρον κίνησιν μετ' ὀρχήσεως ἔσοπλοῦσιν, ἀφορμὴν ἐκδιδοῦσαι μύθου τοῦ περὶ τὸν Διὸς γένεσιν. Plinius lib. 7. cap. 56. *ſaltationem armatam Cureres docuere;*

Pyr-

Pyrrichen Pyrrhum, utramque in Creta. Idem ait & Pindari Scholiastes ad Pythiorum 2. & ne te morer, lector, innumeris citationibus, quicunque de Curetibus scripserunt, iis tympana & armorum strepitum & saltationem in armis tribuerunt, nullus sagittarum infectionem. Actum certe, qui prius Curetes & à quibus ortos Cretenses Curetas volunt, funda, non sagittis gloriabantur, & eorum dux Pyrachmes Degmenum Elæum sagittarium funda prostravit. His ductus auctoritatibus apud Lucianum hoc loco pro Κουρητων lego Κρητων minima mutatione. Nec mihi Diodori locus libri 5. ubi de novem illis Cretensibus Curetibus, scrupulum injicit, & ab ea lectione inhibet, obtinet plurium rerum & artium inventionem, quam Curetibus tribuit, addit: τα περι τοξευειν & τας πανοπλιας εισηγησασθαι. Nam ultra quod totius Diodori auctoritas contra omnium antiquorum turbam & contentum mihi parum valere videtur, recantat ipse Diodorus, & contra scriptum pugnans, ait ex Cretensium traditione Apollinem in Creta natum, διοτιπερ τα περι τοξον χρησιμον διδαξαι τους ενχωριους τα περι την τοξευσιν. At certe si Apollo primus fuit arcus & sagittarum inventor, & ejus usum docuit Cretenses, non erat notus arcus Curetibus, qui ante Apollinem natum & ipso Jove antiquiores in Creta habitabant. Jure igitur Luciani lectio hoc loco mihi suspecta est mendi, & Κρητων centeo debere legi. Nam Lucianus, qui de Scytharum sui temporis more loquitur, non mihi videretur bene iis opposuisse novem homines e fabuloso seculo, & ratio vult, ut nationi nationem opponat & comparet. Ergo lego confidenter, & si mihi credis, leges, κρεττονα τα Κρητων. Sed & Micyllus etiam hoc loco castigandus qui σπον interpretatur ῥησιν; numquam enim legisse me memini resinam utilem fuisse ad sagittarum invectionem, aut σπον dictam resinam κατ' εξοχην, cui nomen proprium est ῥητινη pro Silphio certe ob plantæ excellentiam sumitur σπος & pro papaveris succo ob vim medicamenti, unde σπιον diminutive dicitur. Verte ergo *herbarum succo*, opponit enim σπον succum herbarum τω ιω veneno, quod ex serpentibus ἰοβολοις colligitur, quorum ferax est Creta, & indiga Scythia, regio frigida. *Palmerius.*

Pag. 49. lin. 20. Κολοκυντης] Κολεωντας enim quidam scribunt. *Menagius.*

Pag. 50. lin. 20. Τω γαρ τουτο σωματι φασι τους τυφωνας αναλωθηναι, & μιμησαμενος αυτω το σκαμμα, υπεστα χηλας τεσσαρων ξυλα τηλικαυτας, αι πρωτας αναστελλουσιν. Κτο δε τουτο, & τω τριχινω τω αστεμφει τηλι φευγουσι τα τυφωνια σωματα] Verissima vocis τυφως originatio. τυω, τυηεις; hoc est, in modum των efformatus: & per contractionem τυφως: & præposito sigma ut fieri solet, στυφως. Idem.

Pag. 151. lin. 10. Επειδη Τιμων ὁ Ελαφοκτονος, Κολυπας] Scribendum Κολυτας. Suidas: Κολυτας φασκ Λακωνες, εις το Τιμων, ὁ μισανθρωπος. Κολυπας ᾖ, ὁ δημος τ Αιγιεων. Idem.

Pag. 225. lin. 2. Αγχιβιον ι' Αγχιβιον. Idem.

Pag. 263. lin. 19. Και παιδοτροφος ερωτων τ των] Τον νεον, legendum videtur. *Idem.*

Pag. 264. lin. 10. Μιγιλλα] Horatius: *dicat Opuntia frater Megilla.* Idem.

Pag. 277. lin. 13. Βαρβαρος ην, & ολοφυρ] Malim ολοφυρ ut infra pag. 770. & εν οφθαλμοις τε αλληλοις ειναι τους ανδρας. Ita enim ibi legendum, non εκεινα ανδρος. Et ita Interpres legisse videtur. *Idem.*

Pag. 277. lin. 15. Εκειν τινων εκλεγεσθαι μη] Legendum: Σι. εκειν τινων εκλεγεσθαι σε. Hic enim Simulus loquitur, non Polystratus. Sed & legendum postea, ΠΟΛΥΣΤΡΑΤΟΣ, non Σιμυλος. Idem.

Pag. 299. lin. 3. Το μεν τοξον χωριστον] Id est, extra thecam. Ita *nudus ensis* apud Virgilium, pro ense extra vaginam. *Idem.*

Pag. 370. lin. 17. Βιον φασκις] Vertunt, *Vitarum auctio.* Verte, *Mancipiorum auctio.* Laertius in Aristippo: κατηγαγετο τ ανδραποδων, αις τα σωματα μεν ην εις ἀφροδισια ακαθαρτον, τας δε ψυχας εικη δουλευζουσας. Idem.

Pag. 384. lin. 20. Σολοικισμῶν] Σολοικὸν, non σολοικισμὸν, dixisse veteres, testatur Gellius. *Menagius.*

Pag. 387. lin. 16. Φιλόσοφ@ ἀδὴν] Legendum omnino, ΦΙΑΩΝ, ἀδὴν. Sermo est de Philone, Sceptico Philosopho: de quo Laërtius in Pyrrhone: ἄλλος δὲ Φίλων ὁ Ἀθηναῖ@, γνησιώτατος αὐτοῦ μαθητής. Scriptum fuerat ΦΙΛ. quod postea in φιλόσοφ@ abiit, in editione utraque Basileensi, & in Salmuriensi. Vide nos ad Laërt. pag. 243. *Idem.*

Ibidem Φιλόσοφ@] Taxat eruditorum coryphæus Ægidius Menagius Benedicti editionem quod ex contracta voce ΦΙ. fecerit Φιλόσοφ@ cum legendum sit ΦΙΑΩΝ. in notis ad Diogen. Laërt. l. IX. *Almeloveen.*

Pag. 411. lin. 9. Λέγω δὲ βασιλέως τε Αἰγύπτι@, πόσους ἄνθρωπους ἐστὶ πυρμαχίζειν διδάξαι] Ipse Lucianus infrà pag. 487. in Mercede conductis: ἄλλοι δὲ, τὸ αὖ ἀριθμὸν πεντακόσιοι ὄντες φάσκοντο ὑπὸ Κλεοπάτρᾳ τῇ πάνυ φασὶ γενέσθαι. ἐκείνου γὰρ διδαχθέντος τίνες μὲν ἐγχείᾳ πάνυ καιριοῖ, &c. *Menagius.*

L V.

LVCIANI

Rerum in primo Tomo memorabilium

INDEX.

A.

Ableritarum morbus. 601
Abdicationis cauſæ. 723
Aboni murus. 753
Academici non ſunt in beatorum inſulis. 675
Achanthus à tyranno in quem conſpiraverat, ſervatus. 337
Accidens & præteraccidens quid ſit. 382
Achæi verſus. 498
Acheruſius campus. 334
Achillis ſepulchrum in Sigæo. 358
Achillis & Patrocli amor qualis. 912
de Achille fabuloſa Homeri ſcripta. 631
Achillis mollities in fine. 296
Acinacis & Zamolxis Scytharum dii. 594
Actæoni à quo & cur immiſſi canes. 213
Acu candefacta reterere ſigilla. 760
Acriſius Danaen incluſit. 255
Zelotypus ſenex. 255. filiam & filium ejus exponit. ibid.
Admetus ineptus poëta. 868. ejus quidam verſus. ibid.
Admirantis hypotypoſis. 41
Adulatio malorum omnium maxime ſervile. 489
Adulatores deteriores iis quibus adulantur, & ſuperbiæ illis authores. 33
Æacus publicanus. 343
ab Æaco non procul abeſt. 482
Aedonum fabula. 22
Æginetici modii. 166
Ægyptiorum ſuperſtitiones. 369. quid prigant literatum vice. 538. aſtrologiam auxerunt. 848. quæ animalia ab iis colantur. 849
Æneas formoſus. 853
Ænigmata natras. 351, 379
Æquabilitas res popularis. 314
Æſchines. 488
Æſculapius. 237, 207, 208
Æſopi fabula de numerante undas ſinguias. 569
Æthiopes deos convivio excepere. 362. bellum cum ſaltatione ineunt. 792
Aſtrologiam invenerunt. 845, 846. eorum ſapientia. 848
Aetion pictor. 479. Proxenidæ gener. ibid.
Ætolica mala. 362
Afranius Rhetor, centurio, Pericli æmulus. 620. ſeiplum jugulat. ibid.
Agamemnon. 335, 336, 487, 506
Agapetus. 429, 430
Agathocles medicus. 427. Peripateticus. 865
Agenor Europæ pater. 259
bene Agendi tempus non prorogandum. 36
Agrigentini ab antiquo Græci & Dores. 740
Ajacis ſepulchrum. 359. furor. 321. mentis compos. 678. Ajacis coronis. 620
Ajax Locrenſis in ſedibus impiorum. 674
Alcæus Mileſius formoſus. 608
Alcamenis ſtatuæ in pretio. 517
Alceſtis ab inferis revocata. 310
Alcmenæ cum Jove concubitus. 203
Alcibiadis amoris pœnitet Athenienſes. 599. à Socrate amatus. 508
Alcyonis fabula. 168. & deinc. alia fabula. 629
Aleam in uno viro jacere. 598, 599
Alexandri magni res geſtæ. 288, 289. cur Deus videri voluit. 293. Clitum interficit. 628. votum ſuper hiſtoria ſua. 630. Annibali præponitur à Rhadamanthio. 671. Babylone ſepultus. ibid. ejus nuptiæ & Roxanes. 574
Alexandri cujuſdam impoſtoris vita, res geſtæ. 706
Alexidis verſus. 418

Aloei filiorum factum. 344. pœna. ibid.
Alpheus Arethuſam amans. 243
Alytarches Sortium contemplator & explorator. 536
Amabilitas & Cupido Veneris liberi. 226
Amantium ſtultitia. 451. & Amatores opulenti in pretio, inopes contrà. 396
Amavit quidam Venerem marmoream. 884
Amatores iracundi. 234
Amaltheæ cornu. 455
Amantium actiones. 195. affectus. 905
Amaſtris. 763
Amici malis non illudendum. 274
Amoris vis. 196, 206, 303. duplex. 899. ejus gradus. 911
Ammonis oraculum. 850
Amores. 873. & deinc.
Amphilochi templa, vaticinia. 266
Amymones fabula. 247
Amico urgente quid facias? 342
Amicitia maximum bonorum. 860
Anacharſidis hiſtoria. 593
Anacreon in beatis inſulis. 673. fulmine à Jove cur petitus. ibid.
Anaximenes cur innotuerit. 573
Anchoræ vitreæ. 665
Anchiſæ & Veneris amor. 220, 221
Andromedæ fabula. 258
Anemodromi. 647
Anguillarum in morem inter digitos elabi. 114
Animantium vita brevis. 887
Anima ut immortalis. 866
Animæ in homine plures. ibid. ejus tres partes. 810
Animus ſcopo ſimilis. 42
Animi ornamenta incorrupta. 8
Annibalis geſta. 286
Annorum, menſium, horarumque numerum inſtituerunt Ægyptii. 849
Annus Solis circuitu definitur. ibid.
Annuli Romanorum modiis menſurati. 286
Antilochus vates apud Cilices. 759
Antimachi verſus. 689
Antiochiæ cives ſaltationis obſervantiſſimi. 812
Antiochi ſoteris cum Galatis pugnaturi ſomnium fauſtum. 499. pugna cum Galatis. 581
Antipho ſomniorum interpres. 684
Antipodes an ſint. 864
Antiſthenis baculus ex oleaſtro. 284
Anubis Ægypti Deus. 380
Anitus & Melitus Socratis accuſatores. 395
Aniti & Meliti in Demonactem. 860, 861
Aorna petra ab Alexandro occupata. 507, 295
Apelles pictor. 4-9
Apis Ægyptiorum Deus unde capi ſoleat, quantum lugeatur mortuus. 369, 370
Apis mellis opifex & quomodo formetur in favo. 171
Appollinem Branchus & Hyacinthus amant. 187. Daphne fugit. ibid. Hyacynthum diſco occidit. 209. ſe conſulentes decipit. 212. citharœdus, medicus, vates, jaculator. 213, 393. ejus exilium ob Cyclopes. 363. mercenaria opera apud Admetum. ibid. apud Laomedontem cum Neptuno. 363, 364. unde ejus templum Delphicum ditatum. 745. ubi colatur. 366. Græcia peſtem immittit. 363. à nemine falli poteſt. 731
Apollonius. Thyaneus. 750
Apollonius philoſophus. 866
in Aqua ſcribere. 437
Aquileja urbs. 776
Aquilarum pulli ut probentur. 417
Arabiam cavam ſerere. 490
Aranex Cycladibus majores. 648, 649
Arbitrorum delectorum judicio acquieſcendum. 715, 716.
Arborei ſeu Dendritæ homines, & eorum fabula. 653
Arborum vitrearum fabula. ibid.
Arcades Aſtrologiæ contemptores. 855. Antiquiores ſe Luna dicunt. ibid.
Archelaus tragicus poëta. 601
Architelis uxor. Dimenete. 592. ejus vilio. ibid.
Archytas Pythagoræ diſcipulus. 497
Areopagitæ in tenebris judicant, & cur. 552, 553.
Arethuſa & Alpheus. 243
Argivorum & Lacedæmoniorum pro agro bellum. 360
Argos ſiticuloſum. 247
Argus toto corpore videns. 188, 222.
Ariadnes filum Theſeo datum. 540. ejus chorus. 791

Aries ab Ægyptiis colitur. 849
Aries aureus Thyestæ. 851
Aries Aureus Phryxi. ibid.
Arion Lesbius. 673. ejus fabula. 250
Aristarchus Grammaticus. 48
Aristarchus Phalereus Imperator. 44
Aristeas hæredipeta. 283. delimitus Milesius sermon. 874
Arithdis inopia. 105, 106
Aristippus Cyrenæus Dionysium Siciliæ tyrannum liberat. 333. unguenta olens. 306. ejus mores. 333. & seq.
Aristippus & Epicurus in beatis insulis jucundi compotores. 675
Aristobuli adulatorius liber ab Alexandro in flumen projicitur. 610
Aristodemus sceleribus nobilitatus. 749. histrio. 487
Aristonis convivium. 819
Aristophanes poeta vir sapiens. 657. ille & Eupolis Socratem in scenam introducunt. 404
Aristotelis sententia de bonis fortunæ. 292. ut Alexandro est abusus. ibid.
Arius & Epeus pugiles pares. 677
Arrianus Epicteti discipulus. 747
Ars longa vita brevis. 505
Arsacis Medorum præfecti mors. 315
Artis mechanicæ facilitas & commoda. 2. ejusdem incommoda. 7. instrumenta. 9
Artium inventiones. 897
Artis perito credendum. 343
Artemidorus adolescens. 591
Artemisia Mausolo mortuo erexit sepulchrum. 312
Arteria trachea nihil recipit. 605
Asinus Cumanus Leonina pelle indutus. 407
Asino nil commercii cum lyra. 466
Asinis petulantiores. 409
Asinorum ruditus loco tubarum. 408
Aspatia meretrix. 795, 843
Aster Philippum Macedonem orbavit oculo. 628
Astyanax è turri dejectus 365
Astrologia ab Æthiopib. inventa. 845, 846. ab Ægyptiis aucta. 848. Babyloniis nota. 849. unde Græci habuerint. 850. ab Arcadib. contempta. 855. ejus commendatio & defensio. ibid. & seq.
Athenarum encomium. 26
Atlas cœlum fulciens. 344
Athletæ fœlicitas. 596
Atreus de sole locutus. 851
Attis fabula. 365. amatus à Rhea. 206
Attica subsannatio. 13. eloquentia. 475. decus. 598
Avarorum graphica descriptio. 84. & seq. Tantalo similes. 94
Augiæ bubile. 746
Augusti primi come inpenium. 502
Aurum fitit sanguinem. 146. mala propter aurum. 349, 350. contemnendum ut calculi litorum. 104
Aures quam oculi minus fide dignæ. 622. Aures portentosæ. 655
Autolycus fur a Sydere Mercurii. 813
Auri munera grata sapientibus. 391

B.

Babylon qualis urbs. 360
Babylonem cernite. 405
babyloniis nota astrologia. 850
Baccham ex viro fieri. 785
Bacchus e femore Jovis. 365. in eum vini inventorem calumniæ. 235. res gestæ. ibid. in Nysa educatus. 202
Bacchi ministri Satyri. 794. ille Tyrrhenos, Indos & Lydos saltando vicit. ibid.
Bacchica & Dionysia fuere genus saltationis. 794
Bagoas philosophus eunuchus. 842
Is e Barbæ prolixitate philosophus æstimandus, hircus primas tenebit. 845
à Barba de philosophis judicium. 862
in Balneis neri solita. 40
Beatorum insulæ descriptio. 106. & sequent.
Bebryx Amycus Pollucem vulneravit. 836
Bellerophontis literæ. 486. ejus equi fabula quid significet. 851
Bellum omnium pater. 602
Bellum plenissimo adeundum, Lycurgi lex. 855
in Bellum & Pacem Homerus res omnes divisit. 795
Bene agere. 497. Bene agere non cunctandum. 36
Bis per omnes. 490
Biton & Cleobis omnium hominum fœlicissimi. 349
Bithyniam mancipium. 404
bracyna fabula. 793

Blepſias fœnerator fame perlit. 518
Bonum nullum ſine teſte jucundum. 181
Bona tria, animi, corporis & fortunæ. 386
Bonorum poſſeſſio temporaria. 35
Branchus amat Apollinem. 137
Branchidæ quo pacto ditati. 752
Braſidæ de navi deſcenſus. 634
Brevitatis commendatio. 636
Briareus centimanus Iovi fert opem. 228
Bruta ſolitudines amant. 893
Bubalus latro. 778
Bucephali hominum genus. 689, 690

C.

Cabaluſa inſula. 691
Cadmus literis legem perſcripſit. 46. eum execrantur ob T inventum. 50
Cacozeli irridentur in Lexiphane. 819 & ſeq.
Calcei novi in honore habentur, veteres projiciuntur. 459
Calculos duos ferebant Lacedæmoniorum reges. 589
Callias qualis. 105
Callicratides Athenienſis. 879. ejus oratio. 895
Callidemides veneno alteri parato extinctus. 273
Callimachus in deſcriptionibus prolixior. 637. ejuſdem locus. 908
Callimorphus medicus hiſtoriographus. 613
Calvarius. 339
Calydoniorum calamitates à Diana profectæ. 362
Calypſo ſerva. 777
Cambyſes. 352. filius Cyri, regnum & mors. ibid. theſauri. 16
Camelus nigra. 15
Candor ſine rubore ad formam non probatur. 239
Canis Cyrum primum nutriit. 364
Canis in præſepi. 87
Canem in aliquem ſolvere. 786
Canum conſuetudo. 411
Canicula nomine Myrrhina. 473
Capaneum ſaltare. 812
Capra Iovem nutriſt. 364
Capitibus caninis & leoninis homines. 538
Carbones pro theſauro. 558
Carbones theſaurus. 578
Carcharorum orator. 474
Carcinochires. 661
Carcotis. 684
Carimantes. 824
Carion famulus. 358
Caryatiſſare, ſaltandi genus à Carya urbe dictum. 789
Caryonautæ. 686
Caſpiæ portæ. 175
Caſtor & Pollux ſimiles. 236. vivunt. 233. alternis nautis favent. 237
Catena Iovis. 227
Caucaſus. 344
Caulomycetes. 649
Cauſa juſta eundem accuſatorem & arbitrum non timent. 394
Cauſa indicta credere, cujus ſit. 395
Cauſidici perſtringuntur. 14. eorum mores. 406
Cebes. 479
Cecrope Codro-ve generoſior. 105
Celer. 778
Celſi laudes. 753
Centaurus. 579
Cenchroboli. 647
Cerberus. 334, 339, 380
Cercopes. 749
Ceſtus Veneris. 223
Cethegus. 866
Cetus fabuloſus. 658
Ceyx. 168
Chæreas. 828
Chærephon. 515
Chalcedon. 752, 753
Chaldaica diſciplina. 508
Chaldæi divini. 283. gens mollis. 295
Chariades. 272
Charicles Corinthius. 879. illius oratio. 887
Charinus adulator. 269
Charmides formoſus. 306
Charmoleus Megarenſis. 278
Charon ad ſuperos venit. 341. alterum pedem in cymba Charontis habere. 482
Chelidonius cinædus. 473
Chimæra. 314
Chiron mortuus eſt cùm immortalis eſſe potuiſſet, & cur. 314. & ſeq.
Choaſpis aqua. 330
Chryſes expoſtulatio. 361
Chryſippus. 382, 383, 384, 385, 386, 570

Chryſippus non poteſt in beatas inſulas niſi à potus helleborum ire. 675
Cinyras Helenam amans rapuit in beatorum inſulis. 679
Cithara ſaltatoris adminiſtra. 798
Clavum clavo pellere. 489
Clearchus Medos & Perſas devicit. 293
Cleobis & Biton hominum felicitſimi. 349
Cleocritus. 429
Cleon. 216, 497, 628
Cleonæ. 40
Cleopatræ ſimia. 487
Clitus. 628. cur ab Alexandro occiſus. 294
Cnemon. 274
Cnidus. 880. ibi memorabilia, Praxitelis opus, Cnidiæ Veneris templum. 881. Soſtrati porticus. ibid.
Cocconas. 751
Cocytus. 346
Codro generoſior. 105. 277
Cœna Hecates. 262, 263
Coliades. 903
Colocynthopiratæ. 686
à Columnis Herculis ad Indos. 507
Comaſiæ Græcis qui dicantur. 912
Comicum ſatellitium. 602
Comœdia ſpectaculis convenit. 785
Comus paſtor perdite amans. 903
Comœdiæ publicus uſus. 17. proprium ipſi ſaltationis genus, cordax. 796. ejus perſonæ ridiculæ. 797
Conjugium cur inventum. 897. ejus utilitas. 909
Conon. 626
Conſilium non mutandum & cur. 19
Conſilium, alia eligere, alia vitare docet. 604
Contentum oportet eſſe præſentibus. 315, 340
Convivium adire primum, inurbanum, poſtremum grave eſt.
Convivalium fraudum non eſt æquum meminiſſe. 177
quæ in Convivio debent eſſe, quæ non eſſe. ibid.
Cordax ſaltationis genus. 794
in Comœdia exercetur. 796
Corinthii adventu Philippi perturbati, quid fecerint. 602
Cornix anceps animal. 844
Coræbus. 910
Coronus. 607
Coronas ſub ſaltibus potius quàm ſuper capite ponendas. 89
Corpora virorum quam fœminarum robuſtiora. 727
Corybantes. 206. quid faciant. ibid. in Phrygia primùm ſaltarunt. 788. Iovem ſervarunt. ibid.
Craton. 279
Creon. 336, 417
Creperius Calpurnianus. 618
Cretenſes fabulantur de Iovis ſepultura. 69, 70. optimi ſaltatores. 789
Cribro vaticinari. 753
Crocodilus Stoicorum. 567
Cræſus ſervus. 335. ejus lateres aurei. 350
Cræſi cum Solone ſermo. 348
Cræſi & Solonis colloquium de felicitate. 348. &c.
Cræſis ſe decies ditior. 105
Cruces ad effigiem τῦ ταῦ. 50
Ctefias. 640, 683
Cumanus aſinus leonina pelle indutus. 407
Cupido. 896. imberbis. 187. Veneris filius. 205. ejus vis. 231. æthereus Deus, amicitiæ fautor, &c. 896. Iapeto antiquior. 186. cur à Minerva abſtineat. 217. cur à Muſis. ibid. cur à Diana. ibid.
Curetes armati ſaltabant. 788. primi in Creta ſaltarunt. ibid. Iovem ſervarunt. ibid.
Curetum ſagittæ reſina inunguntur. 48
Currus bovem ducit. 271
Cyclus, Athenienſium colonia. 47
Cybele. 755
Cyclopes. 368. Cyclopis munus quod ſit. 432
Cydimachus. 429
Cynobolani. 649
Cynocephali. 661
Cynirus. 689
Cynicus ut mortuus. 427. quid in vita faceret. ibid.
Cypſelis obturatrix. 820
Cyrus. 50, 348. primus à cane nutritus. 364. rex magnus dictus. 50. Cyri theſauri. 229. res geſtæ. 348
Cytmides. 761

D.

Dadis. 770
Daduchus. 829
Dædalus aſtrologiæ peritus. 851

Damaſias athleta. 279, 282, 830
Damis à puero necatus veneno. 317
Damnippus. 274
Damon adulator. 269
Damoxenus palæſtrita. 264
Danaë. 868. Danaës fabula. 254. & ſeq.
Danaus duriter educat filias. 247
Danaidum dolium. 95, 285, 551. in Danaidum dolium aquam afferre. 95, 96
Daphne fugit Apollinem. 187. in arborem verſa. 644
Darii theſauri. 16
Decelia. 891
Decretum adverſus divites. 338
Deformitas eloquio compenſatur. 890
Deli inſulæ everſio. 252. & ſeq. ibi peperit Latona. 253
Deliciarum & lautitiæ reprehenſio. 39, 40
Delphica divinatrix. 744
Delphi aſſeſſores Pythii. 731. unde victum habeant. 743
Delphines hominum amantes. 250
Demeas orator. 249
Dementis infœlix. 391
Demetrius Cynicus. 806
Democriti mores. 378, 758
Demonax. 857. vita, ſtudia, &c. à 857 uſque ad 873.
Demonſtratio. 35
Demoſthenes. 9, 634
Demoſthenes imperator captus. 628
Demoſtratus. 774
Dendritæ. 653
Deucalion. 61. ejus arca. 801
Deus in culpa non eſt, ſed qui delectum fecit. 480. ex improviſo oſtenſus. 570. Deo parendum. 129. omnia facilia. 170
Dii qua forma ad Ægyptios iverunt. 369. Deorum adulteria taxat. 182. quales eſſe debeant. 183. de iis nihil dicendum. 322. eorum per gentes diſtributio. 367
Dii omnia vendunt mortalibus. 362. ejus rei exempla. ib. quid ſint. 379
Dialogus & comœdia. 17
Dialogi privatus uſus. ibid.
Diana ægre fert quod ab Oeneo non fuerit ad ſacrificium vocata. 362. ſagittis gaudet. 832. cur amore non capiatur. 217. hoſpites in Scythia mactat. 231. obſtetricatur. 237
Didymis eſt Apollinis templum. 854. Didymi reſpondent geminis, cœleſti ſigno. ibid.
Dimenete Architelis uxor. 592
Dinias. 829
Diocles. 842
Diogenes. 284, 337, 375. ejus venditio & præcepta. 376, 675
Diogenes qualem vitam egerit. 312. quid fecerit quum Corinthum invaderet Philippus. 602. dolium volvens. ibid.
Dion ſeipſum ſtrangulat. 830
Dion Heracleotes. 511
Dionyſius ex ſemore Iovis ortus. 202. ejus inſolentia. 215. joci amans. 404
Dionyſius Siciliæ tyrannus. 833
Dionyſiacæ lapicidinæ. 475
Dionyſiaca & Bacchica genus ſaltationis. 794
Dionyſiaca libertas. 17
Dionyſii templum Rhodi. 878
Dionyſiorum licentia. 404
Dionyſodorus. 500
Diophantus. 286
Dioſcuri. 445
Diotima. 843
Diſcipuli leniter excipiendi. 4. in diſcipulis quid conſiderandum ad bene eos inſtituendum. 36
Diſciplina. 399
Divites ridiculi. 368. & qui eos ſectantur. 32. fœlicitatis ſuæ teſtes quàm divitias malunt. 34. admonentur. 264. quanti fiant. 277. cur virtutem non deſiderent. 287. Suffragium contra eos. 338
Divitiarum verus uſus. 90
Divitias quæ vitia comitentur. 112, 113. quæ mala. 129
Divitiæ male reconduntur. 85, 86. quando à Iove, quando à Dite dentur. 100. mutant hominum mores. 102. ad malos potius quam ad bonos veniunt. 107. facile dilabuntur. 113, 114. quæ bona adferant. 127. non ſunt malorum cauſa, ſed male utentes. 128, 129
Doctrina non omnes pariter afficiuntur. 43
Dodonea fagus. 896
Dominantium geſtu modò abnuont, modo annuunt. 328
Dormire ſub Mandragora. 58

Doſiadæ ara. 819
Draco. 854. cur ſignum multitudinis Parthis. 622
Dracones Pellæi. 751. cur Draco ſub tripode. 854
Dromo. 660

E.

Ebrii deſcriptio. 861, 862
Echo garrula. 240
Echenarates. 567
Elation ob ſaltationem clarus. 791
Electra Stoicorum. 383
Electro & vitro Sidonio lucidius. 892
Elei. 870
Elixam ſupercilii præ ſe ferre. 887
Elementa mundi. ibid.
Elenchus. 399
Elephantis ut uſus ſit Anthiochus adverſus Galatas. 582
Eleuſinia ſacra. 438
Elyſius campus. 673
Emmeleia, ſaltationis genus. 794. in Tragœdia exercetur. 796
Empedocles. 805, 677
Empuſa Saltatrix. 793
Encomium quid facere ſoleat. 605
Endymion. 365, 366, 646, 853. Lunæ curſum invenit. 853
Endymionis & Lunæ amor. 204
Empeus Tyronem uxorem neglexit. 256
Ephedius quis ſit. 537
Epithetis utuntur poëtæ ad verſum implendum. 53, 54
Epictetus. 870
Epicurus venditur. 381, 498, 675, 758, 763
Epicuri liber exuſtus. 774. quid faciat in inferis. 763
Epicurei quales ſint. 519
Epimenidis ſomnus. 69
Epimethei opus. 19
Equa Theſſalicæ. 580
Equum educere in campum. 394
Equorum inſanum ſtudium Romæ. 37
Erinnys. 438
Eris pomum aureum projecit. 246
Euche Dea. 559
Euclides. 563. ante Euclidem geſta. ibid.
Eucrates Sicyonius. 269. natalitia filiæ celebrans. 512
Eumenes. 499
Eumolpus. 866
Eunomius. 284
Eunomus. 673
Eunuchus quid ſit. 849. non licere ei philoſophari. ibid. ejus & Ipadonis diſcrimen. 844
Euphranor. 479
Euripidis loci. 391, 490, 496
Europa. 259. à Jove rapta. 260
Eurybatus. 749
Eurydice reddita Orpheo. 310
Eurytus. 398

F.

Fabæ cur ſacræ Pythagoræ. 373. fabis magiſtratus creant Athenienſes. ibid.
Fabulæ priſcorum cum aſtrologia conſentiunt. 853
Fabularum congeries. 801, 802, 803, 804, 805, 806. idque ſecundum locos ubi habebantur.
Facilia apparent nobis difficillima. 856
Fagus dodonea locuta. 856
Fatum cauſa rerum. 303
Fatum inevitabile. 489
Fati neceſſitate ſeſe excuſant homines. 589
Fati unius & fortunæ arbitrio nos regi. ibid.
Felicitas mutat mores. 20. in quo eam conſiſtere putet vulgus. 434. ſolus Fœlix qui liber eſt. 864
Ferri collatio cum auro. 350
à Filo tenui ſuſpenſi omnes. 834
de Finibus multi diſceptant. 355
perinde ac ſi Fluvii ſurſum ferantur. 278
Fluvius vino Chio ſimilis. 648
Fluvii intereunt, cujus exemplum eſt Inachus. 360
Fœminæ communes in beatis inſulis. 676. fœmina eſt feminis receptaculum. 888. fœminæ & maris legitima eſt conjunctio. ibid. in coitu viro majorem delectationem percipit. 893
Fœnus & Computum. 86
Fœnus primum & ſecundum. 384, 385
Fœnerari ſoli ſapienti convenit. 384
Fœtor oris Gelonis tyranni. 530
Formicæ portentoſæ. 644
Formoli, Megillus Corinthius. 264. Charmolcus Megarenſis. 278. & ſeq. Char-

Charmides, Phædrus Cliniæ filius. 306
Fortuna & fati arbitrio nos regi. 489.
Frugalis victus in quibus consistat. 163, 164
Funerum vanitas apud Romanos. 38

G.

Galatæ ab Antiocho fugati. 582, 583
Galatea & Polyphemi amor. 238. ſic Nereidibus dicit formoſiorem. 239. ejus templum. 668
Galeam tibiæ, capiti ocreas adaptare. 500
Gallinarum lac. 456
Gallinaceo ſacra ædes. 683, 684
Ganymedes. 190, 191. Cur à Jove raptus. 192
Gargarus Idæ cacumen. 218
Gastrocnemio unde dicta. 653
Gelon ore fuit fœtido. 530
Gemini. 854
Genetyllides. 903
Geometria artem exordientibus qualia proponat. 562
hominum qui Geſtarentur irriſio. 41
Gloriæ ſtudium homini familiare. 322
Glycerium pellex Megapenthis. 431
Glycon. 759. ejus colloquium cum ſacerdote. 772
Gnathonides. 757
Gniphon. 435, 167
Gobares. 426
Græcæ loqui diſcere volenti quid faciendum. 611
Graculum alienis plumis exultare. 486
Gry. 835
Gula flagitat conſueta. 477
Guttur longum quatuor digitos. 40
Gymnaſiorum quodnam optimum. 811
Gymnopodiæ. 791
Gymnaſtice comendi artem rejicit. 630

H.

Hæredipete Charinus & Damon. 269
Hæreditas jure naturæ ad liberos pertinet. 272
Halcyonii dies. 169
Harmoniarum quarundam proprietates. 585
Harmonides tibicen. ibid. & ſeq. 94
Harpyiæ cibos Plineo eripiunt.
Hebe. 883, 173
Hecates cœna. 262, 308
Helena cujus filia. 225. pulchra. ibid. à Theſeo rapta. ibid. ejus forma deſpicitur, & vituperantur Græci quod pro ea bellum geſſerunt. 302. & ſeq. rapta eſt à Cinyro in beatis inſulis. 679
Heliotæ. 680
Heliades. 875
Hellanicus. 823
Helleſpontus unde ſic vocetur. 251
Helles fabula. ibid.
Hephæſtion. 499
Heracleotes. 511
Heraclitus. 378. &c.
Heramithres. 418
Herba lanaria. 755
Hercules. 11. in Oeta conflagravit. 207, 509. ab Omphale ſandalio verberatur, lanas carpſit. 208. liberos & uxorem occidit. ibid. Æſculapio poſthabitus. ibid. in Venerem acer. 874
Hermeas. 844
Herminus Ariſtotelicus. 870
Hercules cœlum ferens. 344, 345. irridetur divinitas, venditur, ejuſque mores. 298. & ſequent.
Hercules Lydius. 608. quomodo pictus. ibid.
Hercules in ſcena. 797. taurivorus deos. 876
Hermaphroditus. 211. qualis. 231
Herodes. 865, 866
Herodoti virtutes. 571. & ſeq. ejus libri Muſæ appellati. 573. quo præmio ulus ſit. 636. non vera ſcripſit. 683
Herodizes. 626
Heros quid. 267
Hephæſtion. 499
Heſiodi fabula de muſarum ſaltatione. 795
Hierophantes. 829
Hinnulus leonem. 274
Hippias. 573
Hippocentaurus. 17. ejus pictura. 579
Hippoclides non curat. 501, 502
Hippogerani. 648
Hippogypi. 646
Hippomyrmeces. 649

Hip-

Hipponicus. 105
Hircocervi. 18
Hircum mulgere, & cribrum ſupponere. 866
Hiſtoriam recte ſcribere difficillimum. 603. in ſcribenda ea quid obſervandum. 604. primum vitium. 605. ut differt ab encomio. ibid. à poeſi ibid. in ea convenienti tempore laudandum. 607. ſecundum vitium. ibid. tertium vitium. 617. quartum vitium. ibid. quintum vitium. 618. ſextum vitium. ibid. ſeptimum vitium. 620. Virtutes duæ. 625. quibus inſtructus eſſe debeat hiſtoriam ſcripturus. 627. & ſequentib. hiſtoria poſteros reſpiciat. 630, 631, 638. adulatores rejicit. 638. quo ſtylo ſcribenda. 632. & ſeq.
Hiſtoricus quæ præcipua afferre debeat domo. 620. res ut geſtæ ſunt narrare debet. 629. veritatem ſeq. i. 630. qualis eſſe debeat. 631. & ſequentib. quomodo conſcribere. 633. & ſeq.
Hiſtrio nullus punitur. 408
Homerus. 676. cujas eſſet &c. ibid.
Homeri loci. 4, 23, 30, 43, 390, 391, 414, 458, 489, 490, 493, 795, 800, 854, 890
Homo bicolor. 15
Homo eſt infans. 169. homines bullis ſimiles. 356. homo bicolor theſſidi dono datus. 16. homines inter ſe comparati. longe diſcrepant. 170. eos creaſſe dius utile. 179. omnes moriuntur. 297. anima & corpore compoſiti. 299. eorum mores. 325. ſolis ſunt ſimiles. 356. quid ſint 379. nulla illis fides. 390. evitare fortunæ offenſionem non poſſunt. 495. ſocietatis ſunt amantes. 893
Honeſtum ſolum bonum, dicunt Stoici. 532. neceſſario eſt præſtabilius. 897
Honoratus. 864
Horæ. 366. Horarum ſedes. ibid.
Humanitas, & quibus opus habeat. 1. ejuſdem deſcriptio. 5. oratio. 6, 7. commoda. ibid.
Hyacinthus. 676
Hyacinthus & Branchus Apollinem amant. 187. quomodo ab Apolline occiſus. 209. ab eodem Amyclis ſepultus. ibid. In florem mutatus. 210
Hydamardia. 691
Hyperbolus. 644
Hypothemata. 792

I.

Iambulus. 641
Ianuarius præter Ianuam incitari. 39
Iapeto antiquior. 198
Icarius palmitem a Baccho accepit. 216. occiſus a compotoribus. ibid.
Icarium mare. 852
Icarus. 852. ejus fabulæ expoſitio. ibid.
Iccus. 626
In Ida Corybantes inſaniunt. 206
Idea Socratis. 380
Ignis communicatus non minuitur. 182. ejus neceſſitas. 183. ignis ſolis præſtantior. ibid.
Ignorantia apud homines facit quod lethe apud inferos. 357
Ilium. 300
Ilienes. 413
Imperat optime qui ira vacat. 870
Imperita audaces, res conſiderata timidos efficit. 20
Impiorum intala. 661, 682
Inachus fluvius mortuus. 260
Indi quomodo vino affecti. 23. cur. ibid. ſolem ſaltatione ſalutant. 792
Indifferentia quæ ſint. 382
Indolentia animi paranda. 36
Indopates. 438
Inferiorum pœnæ. 283, 327. & ſeq.
Innotelcere quomodo quis poſſit. 571. & ſequentib. 587
Ino in mare præcipitatur. 251. Bacchi nutrix. ibid.
Inſaniæ futuræ indicia. 784. inſanabilis ſigna. 712. cauſæ. 728
Inſanire cum ratione. 23
Inſontem accuſare. 552
Inſula ex calceo. 668
Interitus unius alterius eſt ortus. 858
Invidiæ ſigna ex vultu. 718
Io a Iunone in vaccam mutata. 118. Iſis juſſu Jovis facta. ibid. ejus fabula. 249. & ſequentib.
Iolaus. 270, 736
Ionici joci. 468
Jovis ædes. 106. catena. 854
Ira vacans optime imperat. 869, 870
Iridis ſedes. 366
Iſis Ægyptiorum dea. 188
Iſmenodorus. 316

Ia-

Iucundum ſolum bonum, ex Epicuro. 532
Apud Iudicem adverſario faventem æqua cauſa non agenda. 781, 782
Iuno ob Ganymedem zelotypa. 192. & ſequentib. à quibus colatur. 367. ut Vulcanum concepit. 365
Iupiter & ejus varia epitheta. 52. tauro aſſimilatus fert Europam. 260. ubi educatus. 367. Cretenſes ejus ſepulchrum oſtendunt. ibid. quo pacto paternos dentes effugerit. 180. qualis eſſet juvenis. 59. aram in Gargaro habet. 189, 190. à capra educatus. 364. ejus regia ubi. 366. quid ſit ejus catena. 854. multa fabuloſa de Iove. 290
Iuramentum, Socratis per canem & platanum. 380
Iuſtitia. 399
Ixion Iunonem ſollicitavit. 195, 334, 396. objecta nubes. 197. & ſequentibus. cur pœnas luat. 366, 367

L.

Labor exhauſtus affluit. 551. relaxationem poſtulat. 873. ſummis Labiis philoſophus. 487
Lac gallinarum mulgere. 456
Lacedæmoniorum conſuetudo in ferendis calculis. 589. ſaltatio. 789. ad ſaltationem bellum inibant. ibid. enervati. 264
Laconici maris cochleæ. 435
Lachanopteri. 647
Laches. 367
Lacydas pater Megapenthis. 428
Lampichus Geloorum tyrannus. 278
Lampis amore meretricis periit. 317, 318
Lari in morem. 447
Laurus Veneris transfuga, & ab ea alias fugitiva. 881
Laus nimia eſt adulantis, ideoque odioſa. 609
Lectus & lucerna teſtes ſceleris vocantur. 442
Leo cordula vinctus. 471
Leogoras. 737
Leotrophis. 626
Lesbonax, ſaltatores manu ſapientes appellabat. 810
Lethes aqua. 160. eam non bibere ſupplicium graviſſimum. 442
Liber quis ſit. 864
Libyes aſtrologiam aggreſſi ſunt. 849
Literæ mutæ ultimam ſortem obtinuerunt. 47
Lotus Homeri. 22. lotum refere. ibid.
Lotus dulcis. 452. quales deguſtata ea fuerunt Vlyſſis ſocii. ibid.
Lucerna fabuloſa. 656
Lucianus natura felici præditus. 5. avunculo traditus ut diſceret ſculpere. ibid. cur humanitatem prætulerit ſtatuariæ. 10. quo ſcopo ſomnium expoſuerit. 12. philoſophiam amavit. 392, 406. ejus facultates tenues. 1. ejus avunculus optimus ſtatuarius. 1, 2. ejus ſcripta Dialogi & Comœdiæ ſunt participia. 18. quales res oderit. 400. Minervam orat. 401. in eum Diogenis oratio. 403. & ſequentib. Reſpontio Luciani. 406. perpetuò vincit. 413. Alexandro pſeudomanti infenſus & inviſus. 779. qua provincia ſit uſus. 491. orator mediocriter exercitatus. 493. ejus peregrinatio. ibid. ejus orationis laus. 577. judicium de ſuis orationibus. 584. ubi eſt Lucrum natura adacta ſervias. 485
Sol & Luna incoluntur. 647
Luna ad Endymionem deſcendens. 204. amore diſpericns. 205, 365, 366. cur non ſemper eodem vultu appareat. 846
Lunam cujuſdam cavillantur philoſophi Athenienſes. 27. & ſeq. 656
Lychnopolis.
Lycophronis Alexandra. 839. in Lycorem appulit Deucalionis ſcapha. 61
Lycurgus. 855
Lydem ex viro fieri. 785
Lynceus. 107
Lynceo perſpicacior. 519
Lyſimachus comicus. 47

M.

Maceris. 758
Macandrius Polycrati ſucceſſit. 335, 352
Menades ſequuntur Bacchum. 188
Magi Babyloniі ad inferos deducunt. 328, 329
Magnum cum parvo comparatum, magnum videtur. 181
Ma-

Magnus. 778
Malchion Syrus. 621
In Malis ferendis ſocietas ſolatium ſcit. 397
Par eſt Mala pati qui patraverunt mala. 391
Malvæ radix invocanda. 681
Mandrabuli in morem res procedit. 463
Sub Mandragora dormire. 58
Margites. 516
Mars & Venus impliciti laqueis à Vulcano. 214
Mars ſaltator. 794
Marſyas. 213, 587
Mas ſemen prolificum emittit. 388
Maſcula libido reprehenditur. ibid. defenditur. 895. & ſeq.
In Matellam immingere. 448
Mauſacas. 621
Mauſolus & ſeq. 336, 311
Medea. 490, 560
Medi quales quum ex equo deſcenderunt. 317. gens mollis. 293. mors 317
Medici quid ſpectent in ægroto. 728. rogandi. 724. immunitates. ibid.
Ars Medica facilis. 505
Meditantis geſtus. 504
Medius ſtatus optimus. 517
Megabyzus. 103
Megacles. 428
Megalonymus. 828
Megapenthes tyrannus. 428. Cydimachi bona cepit. 429. ejus ſcelera. 440
Megillus. 438
Megillus Corinthius formoſus. 264
Melantus. 272
Meleagri interitus cauſa Diana. 362
Melitus. 395
Melitides. 910
Menandri locus. 903
Mendacium veritate ſpecioſius. 543
Menecrates. 543
Menelaus ex Pelopidis oriundus. 225
Menius. 652
Menippus canis ubi verſari ſolitus. 262. ejus deſcriptio. 263. ad mortem alacritas. 282, 309. deſcendit ad inferos. 330. & ſeq.
Menſa communis unde inventa. 893
Menſes Luna definiuntur. 849
Mercede conductorum calamitates. 444. & ſeq. mercedis nemo, ne rex quidem eſt expers. 498
Mercenarios omnes eſſe. 498
Mercurius fur. 176, 428. ejus mores. 197. 198. 199, 213. ejus negotia. 232. eloquentiæ præſes. 485. legatus inferorum. ibid. ejus furta. 198. cupidinem vicit. ibid. teſtudinem fecit. ibid. nuncius. 199. ejus virga. ibid. officia. 232. palæſtram docet. 237. ejus ſedes. 366. Mercurius perſtringitur. 423. Mercurio eloquentiæ præſidi ſacrificare. 485
Meriones ſaltator. 789
Metrodorus. 758
Metus & ſpei effecta. 353. alia metus effecta. 759
Miccio diſcipulus Zeuxidis. 581
Midas ſervus Megapenthis. 430
Midas Servus. 512
Midam & Crœſum & Sardanapalum Menippus inſectatur. 265, 266
Micyllus ſutor. 432
Milo Crotoniates. 347
Milo. 626
Minerva. 518. ubi colatur. 367. Lutum Promethei inſpirabat. 15
Minerva à Iovis cerebro. 199. & ſeq. virgo perpetuo, armata, terribilis. 200. & 216. ejus ſuffragium. 589
Minos. 853
Minous menſis. 673
Miſanthropos. 139. ejus deſcriptio. 137. & ſequentib.
Mithrobarzanes. 829, 331
Mnefarchi filius. 835
Modeſtia. 36
Mœrichus. 283
Momus cur Deum reprehenderet. 39. qua in Vulcanum reprehenderit. 518
Morborum deploratorum non ſuſpicienda cura. 711. nec ſimiles, nec curabiles omnes. 726
Mors remedium malorum ſeneſtutis. 348. adverſariorum inviciſſimus. 348. ejus nuntii. 354. quibus in primis moleſta. 424, 433. quibus non moleſta. ibid.
Mortales ſe eſſe ſi cognoſcerent homines prudentius viverent. 354
Mulieres duæ pugnant pro Luciano. 4, 5. mulieres doctos conductitios habentes. 475. procliviores ad infamiam

jam quàm viri. 727, 728. earum conditio. 320. Mulierum inter fœtera conjunctio. 894. ad generationem sint in numero, at non ad cætera. ibid. earum cultus immoderatus. ibid. de iis dictum Menandri. 903
Muliebris Venus, barathrum. 877. masculam meliorem esse demonstrat. 891
Muliebris formæ commendatio. 892
Munus Cyclopis. 432
Munera Iovis non rejicienda. 126
Mutatio in melius quandoque majorum malorum principium. 658
Musæ eas amore non teneantur. 217
Mycenæ. 360
Myron. 6, 517
Myrrhina. 473. canicula. ibid.
Myrton & Xantippe Socratis uxores. 192
Myrtium meretrix. 317
Myrtus sacra Veneri. 881

N.

Narcissus. 676
Natura prima omnium mater. 887
Naufragorum habitus & oratio. 446
Navis ad navigandum præparata ut sit. 422
Necracademia. 678
Negretus. 684
Neoptolemus saltandi arte præcelluit. 789
Nephele mater Helles. 252
Nephelocentauri. 650
Nephelococcygia. 657
Neptunus. 538
Neptuni & Tyrûs amor. 256
Nestorcus scyphus. 513
Nicias. 497, 629
Nicostratus. 607
Nigrinus Platonicus philosophus. 21
Nigrini qualis oratio. liberalitas, & opum contemptus. 35
Niobe. 10
Nireus. 335
Niseo formosior. 105, 277
Nisi coma purpurea. 370
Ninus urbs. 359
Noctuas Athenas. 19
Ad Noctuam ariculæ aquilam. 586
Noctis templum. 684
Nomen alterius filio imponere, honoris signum. 155
Nosce te ipsum. 266
Noverca quales erga privignos. 729
Novitas grata. 578. quid sit. ibid.
Numa Italus. 671
Numidica avis. 687
Nuptiarum utilitas. 909
Nycterion. 649
Nyctiporus. 684
Nyctor. 652

O.

Obolus præmium Charontis. 285, 308, 356
Octipedes qui sint apud Scythas. 591
Oculi exemptiles. 655
Odium in crastinum non recondendum. 177
Oebalus Hyacinthi pater. 209
Oecellus Lucanus. 497
Oedipus. 478
Oeta. 345
ab Oeneo ad sacra non adhibita Diana. 362
Olympia coronatus. 455
in Olympia, Iovi sacra fieri solita tantum obiter. 62
Olympias Alexandri mater. 290. concubuit cum dracone. 751
Olympiorum victori formidanda reliqua stadia. 590
Onoscelex. 692
Oracula non sunt ab Astrologia aliena. 854
Oratio Carcharorum. 474. Attica eloquentia, & hymetti melle plena Oratio. 475. quænam communia ejus vitia. 604. quid in ea fugiendum. 338. ejus effecta. 42
Oratores decem Athenienses contra Macedonas. 895
Ordinem suum esse observandum. 46
Orestes, Pylades. 906
Orœtes. 315
Orpheus Astrologiam docuit apud Græcos. 850. ejus lyra. ibid. dilaniatus est. 390
Ossa & Pelion, Olympo superimposita. 344
Othryades. 360. Severianum superavit. 765

Ovis inſtar præmonſtrata fronde ſequi. 556

P.

Pertus medicus. 782.
Pagurodæ. 661
Palamedes litterarum inventor, cujus filius. 46
Pallas e cerebro Iovis exiliens. 200
Pan Mercurii filius. 228. cur hirco ſimilis. 229. multicus. ibid. res geſtæ. 230. ſalacitas. ibid.
Panis coloſſiatus. 823
Pannychia. 684
Pantomimus appellatur ſaltator. 809
Paphlagones ſuperſtitioſi & ſtolidi. 753
Paræmia. 638, 639
aliter Parca, aliter natura ſtatuit de vitæ tempore. 270. omnium bonorum & malorum cauſa eſt. 323, & ſequent.
Parendum libenter patri. 234
Paris Priami filius bubulcus. 218. formoſus, amatoriarum rerum doctus. ibid. & 219. cum Ideza muliere conſuevit. 819
Parnaſius. 344. biceps. 346
Parnaſſus Caucaſo excellior. 344
Parrhaſius. 473
Parrheſiades quis ſit. 400
Partem utramque boni Iudices audiunt. 527
Parthenope. 785
Paliphae cur tauro copulata dicatur. 852
Patroclus ab Achille amatus. 912
Patrum erga liberos quantus amor. 704. liberos magis amant, quam ab iis amantur. 721
Pauperum conſolatio. 264
Paupertatis cautæ. 72. epitheta quædam. 114. commoda. 118. in eam incidere facile eſt. 115. quæ virtutes eam comitentur. 116. quæ ſuppeditet. 124. quemvis enecat. 449. ad eam fugiendam nihil non fieri ſolet. 490
Peccare eſt hominis, ignoſcere Dei. 859
Peccantes quomodo tractandi. ibid.
Pecunias eſſe tertium bonorum. 842
Pegaſus. 10
Pella quo tempore floruerit. 751
Pellæus draco. 755
Penelope Icarii filia, mater Panos. 229
Pentheus dilaniatus. 390
Perdiccas. 626
Peregrina in regione familiares nancifci jucundum lucrum. 879
Periclis luadela. 895
Perilaus. 737. bos ad ſupplicium Apollini dedicatus. 739
Peripatetici quales. 516
Peripateticus philoſophus qualis. 886
Perſæ. 530. gens mollis. 298
Perſica convivia. 470
Perſeus Balenam occidit, & ejus fabula. 257
Perſpicuitati ſacrificandum. 838
Phæaces. 41. admiratio eorum. ibid. choreis gaudebant. 798
Phæacum rex. 339
Phædræ. 785
Phædri accubitus. 896. idem à Platone amatus. 891. formoſus. 306
Phaethon. 651, 852. rex incolarum ſolis. 647
Phaeton ad Eridanum ſepultus, ejus ſorores in populos converſæ. 235. ejus fabulæ expoſitio. 852
Phaon. 276
Phalaridis vita. 731
Phaſia turris. 638
Phavorinus. 861
Phello. 668
Phellopodes. ibid.
Phidias. 6, 7, 517. ex ungue leonem cognovit. 545
Phidon. 272
Philænis. 894
Philemon. 498
Philiades. 146
Philippus Macedo. 337. ejus res geſtæ. 293. ejus perfidia, proditio. 294. oculo orbatus. 628
Philippides. 496
Philolaus. 498
Philoſophia contemnit bona vulgò laudata. 22. longo tempore additur. 505
Philoſophiæ falſæ deſcriptio. 397. veræ deſcriptio. 398. ejus ſociæ Virtus, Modeſtia, Diſciplina, Iuſtitia, Veritas. 399. ejus ingenuitas, & loquendi libertas, elenchus. ibid. maculas animæ eluit. 439. ea optima quam multi ſectantur. 515
Philoſophus. 387. debet eſſe paucis contentus. 388. philoſophorum ſen-

ceratiæ diversæ. 327. &c. auditores eorum insanientibus comparantur. 49. eos esse adulatores turpe. 34. eorum vitia. ibid. Philosophi fiunt qui ad philosophandum sunt nati. 44. perstringuntur eorum nuge. 76. 263. 280. mores & gula. 159. & seq. eorum diversa doctrina. 387. vita & sermones discrepant. 528. unde dignoscendi. 475. ut explorandi. 417. non debent indignari. 397. mali cum histrione comparantur. 407. cum bimo Cumano. ibid. veræ philosophiæ, verisque philosophis odium constanter. 401. perstringuntur. 409. contemnuntur. 411. inhiantium auro descriptio. 424. quæ sint bona philosophorum. 509. & sequentibus. eorum sectæ quædam enumeratæ. 514. eos contendere ridiculum. 840. illis salarium amplum constitutum. 841. ut prædatæ perstringuntur. 890. eorum sectæ diversæ. 514.

Phineo cibos harpyiæ eripiunt. 94

Phlegethon. 346

Phlegius. 652

Phocis. 906

Phœbe. 855

Phœnicis annos vivere. 544

Phryna. 438

Phrynondas. 749

Phryxus. 851. Aëtes lateo vectum esse quid sit. ibid.

Pingues homines qui dicantur. 751

Pirithous Iovis filius. 196

Pisa. 576

Pisani. 368

Pisces colore & sapore vini. 644

Plagium est hominem liberum vendere. 374

Platanus Socratem auscultans. 896

Plato. 497, 498. Phædrum amavit. 891. ejus laudes. 402

Platonici quales. 516

Plautus quando claudus & quando alatus. 98. ejus epitheta. 113. cæcus & claudus. 97

Plistocles. 614

Plutonis nomen quid significet. 100

In Pnyce habebantur actiones oratoriæ. 895

Podalirius. 754

Podocypa. 828

Poëticus furnus. 54. eorum libertas. 606

Pœtus. 356, 487, 573

Pollux & Castor similes. 236

Pollux ab Amyco vulneratus. 236. cur is & Castor alternis moriantur. 237

Polybius. 867

Polycletus. 5, 7

Polycrates. 352. ejus finis. ibid.

Polydamas. 626

Polylampes. 652

Polyphemus amor ejus & Galatææ. 238, 239, 240

Polyphemi & Ulyssis fabula. 241. & seq.

Polypi astutia. 245

Polystratus. 275

Pomum aureum projectum. 246. pulchræ præmium. 218

Prælata, non prælata. 382

Præfectes. 6

Priapus qualis. 231. ejus ridiculum factum. ibid. bellator Deus. 793

Principatus, res molesta. 733

Principium totius dimidium. 506

Prodicus. 573

Prometheus. 365. palo affigitur. 174. cur. ibid. cur vinculis solutus. 186. Promethei variæ acceptiones. 13. & seq. homines formavit adjuvante Minerva: 15. refutat objecta crimina. 177. & seq. ejus pœna. 365. ejus pars. 468

Proœmio uti præcipit Rhetor. 25

Proserpina. 339

Protarchus. 103

Proteßilaus. 909, 302

Protei variæ formæ. 144, 145

Protei Ægyptii fabula salutioni accommodata. 793

Proverbia quædam. 409, 462, 466, 470, 475, 482, 519. 526, 551, 578, 586, 589, 787, 858, 892

Proxenides judex Olympiorum certaminum. 573

Prytaneum. 175

Pterta. 419

Ptittopodes. 661, 662

Psylloxoræ. 647

Ptœodorus. 273

Ptolemæus Lagi filius. 15, 500

Pulchritudo tertium bonum. 810

Pulchrum est quod unicuique proprium est. 609

Pueritia qualis sit. 171

Puerorum studia. 904. & seq.

Pylades, Orestes amici. 906

Py-

Pyronides. 652
Pyrrhias. 302, 335, 387, 464
Pyrrhicha saltatio unde dicta. 789
Pythus Epirota Alexandro secundus. 500
Pythagoras. 371, 372, 373, 497, 737, 305, 677. ejus venditio. 374. species transformatus. 749

Q.

Quaternio maximum juramentum, & numeri perfectio. 498
Quatuor, juramentum Pythagoræ. 372

R.

Rabidi canis morsus rabiosum facit, & rabiosi suo morsu rabiem excitant. 43
Ranæ terrestres in morem vociferari tentem. 469
Regis oculi & aures multæ sunt. 470
Regum molestiæ. 355
Reipublicæ administrationem ex cœlo instituit Lacedæmonius Lycurgus. 855
Relaxatio animi & corporis necessaria. 640
Rhea anus Attin pusionem amavit. 206, 365. ubi colatur. 367. saltatione delectata. 788. Iovem occultavit. 364
Rhodochares. 435
Rhodope. 783
Rhodus Soli sacra. 878
Ritus in ambiguo dum vivimus. 262
Roma omnibus scatens vitiis, qui esse possit virtutis palæstra. 31
Romana saltatio. 793
Romani luxus descriptio. 29, 30
Roxanes & Alexandri nuptiæ depictæ. 574
Rufinus. 870
Rutilia. 770
Rutilianus. 749, 766, 782

S.

Sacrificiorum derisio & cultus divini. 361. eorum ritus. 367, 368. & sequent.
Sæculum quid sit. 879
Sagittæ Scythicæ veneno, Cunctum resina unguentatæ. 43
Sagittariorum Persarum & Scytharum mos. 510
Salathus. 486
Salatho timili facere. 486. legem tulit in adulteros. ibid.
Salii Romanorum. 795
Salmoneus Iovi obtonuit. 56, 57
Saltare in tenebris. 542
Saltationis ortus. 788. ejus tria celeberrima genera. 794. ab Homero & Hesiodo laudata. ibid. in Tragœdia & Comœdia admibebatur. 796. Augusti temporibus incrementum cepit. 799. quarum disciplinarum sit particeps. 800. ejus utilitates. 811 scopus. 858
Saltatio cum Tragœdia & Comœdia comparatur. 796. & seq.
Saltatio Phrygia petulans. 799
Saltator celebris Neronis tempore. 807. Saltatoris improbatio. 795. Saltator quid deberet scire. 800, 801. ejus apparatus. 809. tres animæ partes oblectat. 810. qualis esse deberet. 812. ejus vitia. 814, 815. &c. Itali saltatorem appellant Pantomimum. 809
Salvere quid sit, ejusque usus. 496
Salus seu Sanitas Dea antiquissima. 499
Sanguis pluit in Sarpedonis morte. 650
Sanitas quid appellaretur Platonicis. 498
Sapientem odi qui sibi non sapit. 487
Sappho. 895
Sardanapalus qualis. 304
Sardinia arx. 455
Satietatis incommoda. 33
Saturnus exesit patrem & filios devoravit. 364
Satyrus Marathonius. 336
Satyri Bacchi ministri. 794
Scapha virgulea Ægæum transmittere. 525
Scepticus philosophus quid teneat. 387
Scintharus. 662
Scipionis res gestæ. 289
Scommate nihil sit deterius. 897
Scorodomachi. 647
Scythæ. 530. Scythæ humana carne vescuntur. 212. homines mactant. 369
Scythicæ sagittæ veneno inunguntur. 43
In Secundis rebus non meminimus mortis. 304
Selenitæ. 651
Semele qui?

Semivocales ſecundum locum obtinent inter literas. 47
Senis decrepiti hypotypoſis. 271. mortui non flentur. 426
Servorum miſeria. 444. &c. emptitii nudabantur. 846
Severianus ab Othryade ſuperatus. 765
Sicinnis celeberrimum ſaltationis genus. 794
Sidonius Rhetor. 862
Simia Cleopatræ. 487
Simiæ tripudiantes. 411
Simylus. 275
Simonides ordine collocavit literas græcas. 46
Sinopenſis. 602
Simmiche. 438
Sirenes. 785. Sirenes fuiſſe dubium. 22
Sirius. 380
Siſyphus. 334
Sobrius eſto & memento diffidere. 541
Socrates. 9, 307. &c. ejus mores & doctrina. 379, 380, 381, 675, 678. ejus uxores Xanthippi & Myrton. 392. Socrates conteſſus eſt ſe hoc ſcire, quod nihil ſciret. 542. pugnavit apud Delium & fugit. 678. ſapientiſſimus à Pythio dictus. 795. ſaltandi artem laudavit & didicit. ibid. perſtringitur ob puerorum amorem. 890, 908, 912
Saltationis artem didicit. 795. Alcibiadem amavit. 908
Sol apud Clymenen tardavit. 206. ejus curſum invenit Phaeton. 852. ejus jacula. 854
Sol & Luna incoluntur. 647
Solœciſmus quid ſit in voluptate. 39
Solonis & Cræſi colloquium de fœlicitate. 349. &c. ejus laudes. 595. & ſeq.
Somni regia. 684
Somnium hyemale. 11
Somniorum inſula. 683. & ſeq. Ne per ſomnium quidem. 459. eorum diverſitas. 684. eorum objecta miranda. 10
Sophiſtæ ſimiis aſſimilantur. 411
Sopolis medicus. 834.
Sororis nuptiæ apud Aſſyrios & Perſas licitæ. 364
Sortis exemplum. 536
Sortes Olympiorum. ibid.
Soſtratus Gnidius. 639, 749
Soſtratus Bœotius qualis. 857, 322
Spadones. 844
Sphæra ex calamo. 21
Spei & metus effecta. 353, 752
Statuariæ deſcriptio. 5. ejus oratio. ibid.
Steſichorus. 673
Stoici quales. 516. quanti ſint. 381. & ſequentib. eorum dogmata, habitus & vitæ ratio. 517. nulli ſunt in beatis inſulis. 675
Struthobalani. 648
Studioſorum cum athletis comparatio. 640
Supplex non occidendus. 391
Syllia. 579
Syllogiſmus celeberrimus. 383. varia ſyllogiſmi nomina. ibid. & ſequentibus. ſyllogiſmus indemonſtrabilis, ejuſque vis. 385

T.

Tantalus. 94. 334, 353, 366, 300
Taraxion. 684
Tarichanes. 661
Tartarus quid ſit. 353
Taurus ab Ægyptiis colitur. 849
Tauri fabuloſi. 593. Taurus Perſiæ Apollini dedicatus. 739. acceptus. 740
Telephi factum ad medelam ſui. 44
Telellilla contra Spartam armata proceſſit. 895
Tellus Athenienſis pro patria mortuus. 349
Ter beatus. 20
Tereus. 478
Ex Iovis tabulis Teſtis. 455
Teſtudinis inventio. 198
Thalaſſopotes. 665
Thamyris. 393
Thanatuſia. 677
Thargelia. 843
Theagenes. 626. ob ſcortum mortuus. 427
Theano. 895
Theodotas Rhodius. 582
Theognis. 490. locus ejus. 449
Thebæ. 626
Theopompi culpa in hiſtoria. 782
Theramenis cothurnus. 909
Therites. 652
Therſites. 335, 677
Theſeus. 540

Thesmopolis Stoicus. 472
Thetis tibicen donatur homine bicolore. 16
Thessalæ equæ. 580
Thessalæ prætides, præsaltatores nuncupati. 791
Thessali equi. 904
Thoni Ægyptii uxor. 751
Thrasycles philosophus. 157, 284
Thucritus. 270
Thucydides quo proœmio usus sit. 636. ejus locus. 19, 20
Thyestes. 478, 851. filios devoravit 364. ejus aries aureus. 851
Tibia saltatoris administra. 796
Tibius. 303
Tilliborus latro. 747
Timarchus. 488
Timocrates. 787, 810
Timocrates heracleotas. 858
Timon Echecratidis filius. 70. ejus liberalitas. 65. & ex ea calamitas. 6. &c. odit deos & homines. 121
Timotheus tibicen. 585
Tiresias. 339, 851. ejus astrologica scientia. 851. ejus de mulieris in coitu oblectatione dictum. 893
Tisiphone. 438
Tithonus. 273. annosus. 543
Titormus. 626
Tityus. 334
Tomyris Cyrum truncavit. 352
Totum ex partibus nosse. 546
Toxaris cur in Græciam venerit. 593. pro mordace habitus. 591. ejus sepulchrum. 592
Tragœdia spectaculis convenit. 785. emmeleia proprium ipsi saltationis genus. 796. ejus histrionis descriptio. ibid.
Tragœdum Ilienſium more in se excitare. 413
Triangulus triplex, quid significet. 498
Tribades quid facerent. 894
Trigonistria. 828
Tritonnomendetes. 661
Trophononii templum. 340. quomodo vates. 267
Triptolemus. 11
Tyrannicidæ quid inesse debeat. 701. debetur præmium. 693. & seq.
Tyrannos occidendos. 694. metu potius quam studio coli. 430
Tyro vitiata à Neptuno. 256. ejus dictio. 668
Tyroessa. 679

V.

Varietas rerum jucunda. 314
Valere quid sit, ejusque usus 498
Vates nihil sani dicunt. 396. delphicæ vates, degustata facta aqua, vaticinatur. 549
Vaticinatio nihil potest. 867
Τὸ ἐκ μανικῆς. 395
Venus. 365. ubi colatur. 367. quidnam sit ejus & Martis adulterium. 814, 214. Anchisen amavit. 220. cum Baccho jucundior. 882
Verberibus Homericis dignum. 452
Venerem secundum naturam bruta servant. 889
Verbis non verberibus res agendæ. 403
Verecundia utilitatis & damni Dea. 900
Veritas. 399. ejus descriptio audientibus injucunda, & a mendacio obscuratur. 943
Vinum tenue insuetis quid efficiat. 459, 460. vini effectus in India. 23. abusus quid faciat. 216
Virgo cœlestis. 854. cur virgo responsa daret delphis. ibid.
Virtus. 399. in quo consistat. 565. venalis apud Philosophos. 35. ejus studium in quibus non consistat. 36. virilis est. 399. ejus via longa. 506. animi perturbatione liberat. 510. fingitur esse vera &c. 520. in quo consistat. 565.
Vitæ humanæ varia negotia. 353. post vitam quid sit futurum ignoramus. 262. eam amant etiam miseri & decrepiti. 325. utra suavior sit viri an fœminæ. 320. vita privatorum aurea. 327. cum pompa comparatur. 335. cum histrionibus. 336. privatorum vita optima. 339, 340. vitæ varietas. 353. longissima est centum annorum. 543. vitæ actiones aliæ oblectationem, aliæ utilitatem pollicentur. 811
Vites portentosæ. 644. aquæ feraces. 654. lactis. 668
Vitro Sidonio lucidius. 892
Ulysses fallit Cyclopas. 241, 242. parum animosus. 241. sociis aures obturat. 357. ad inferos penetrat. 854. cur descendit ad inferos. ibid. ejus exemplum. 360. mendacia. 641. ad Calypsonem epistola. 685.

Vlyſſe callidior 105. prudentior. 277
Vmbilici aurei librorum. 478
Vmbram relicto corpore venari. 566. de aſini Vmbra digladiari. 558
ex Vngue leonis magnitudem æſtimavit Phidias. 545
Vniverſum Cupido formavit. 896
in Vno viro aleam jacere. 588
Vocales primum locum tenent inter literas. 47
Vociferatio cauſas dicentibus utilis. 80
Vologeſius. 612
Voluptas communicata jucundior. 893. quæ ſit ſuavior. 452. ejus januæ quæ. 29
Vrbes moriuntur ut homines. 360
Vredines. 821. fiunt in vehementi frigore. ibid.
Vulcanus fornacarius. 365. hominem compoſuit. 518. de cælo dejectus. 342. ut conceptus. 365. ejus uxores. 210. fuit pocillator Iovis. 193. ejus officinæ ſedes. 366
Vulgus gaudet cavillantibus. 404. laudat proceres. 588
Vulneris ab eo qui vulneravit petenda medela. 44
Vxores communes ex Socrate. 380

X.

Xanthippe & Myrton ſocratis uxores. 172
Xanthus exuſtus. 253
Xenophon. 11
Xerxis facta. 304

Z.

Zamolxis Scytharum Deus. 594
Zenodotus. 676
Zenophantes paraſitus quomodo mortuus. 273
Zeuxis hippocentaurum fœminam pinxit. 579. Autoboream & Tritonem pinxit. 158
Zopyrion. 464

FINIS.